Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1889-1891

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 1
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 4. Januar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Ved Aarsskiftet.

Naar vi i Dag præsenterer »Typograf-Tidende« i ny Udstyrelse, skér dette af to Grunde. For det første, fordi vi i det forløbne Aar stadig har følt, at vi har raadet over for ringe Plads og vi har derfor efter Samraad med »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse besluttet at foretage den paatrængende nødvendige Udvidelse, og naar vi for det andet har udstyret Bladet saaledes, som det nu præsenterer sig, har vi særlig stræbt efter at give Typografernes Organ et saa karakteristisk og stilfuldt Præg, som det under de forhaandenværende Omstændigheder har været muligt.

Vi har valgt en Renæssanceskrift til Tekstskrift, fordi vi i Fremtiden haaber at kunne aftrykke de ledende Skriftstøberiers nyeste Frembringelser saa vel paa Skrifternes som paa Indfatningernes Omraade. Da disse væsenligst er holdt i Renæssancestil, ønskede vi, at der ogsaa her skulde være nøje Overensstemmelse i Stilen, og naar vort Valg netop faldt paa Rænæssanceskriften fra GENZSCH & HEYSE, skete det i Overbevisningen om, at der næppe fandtes nogen mere karakterfuld og klar Tekstskrift end denne. »Typ.-Tid.« har aldrig været bange for at tage Standpunkt; vi har derfor ved Valget af denne Skrift ikke betænkt os paa at tone rent Flag og vise, hvor vi staar i den Strid, der udfægtes mellem marvløse og kraftige Former paa det faglige Omraade.

I særlig Grad vil vi, som oven for sagt, have vor Opmærksomhed henledt paa, hvad der fremkommer af nyt fra Skriftstøberierne, men det følger af sig selv, at vi derfor ikke vil glemme den Opgave, vi har at løse i Kampen for de organiserede Arbejderes Interesser. Er vi end ikke i det forløbne Aar rykket den Sammenslutning et Hanefjed nærmere, som vist nok ønskes af Flertallet af Landets Typografer, men som et Mindretal stadig modsætter sig, glæder det os dog at kunne konstatere, at Arbejderne i større og større Skarer fylker sig om »Den typ. Forening«s Fane. Vi opgiver ikke Haabet om en Sammenslutning af alle Landets typografiske Arbejdere, men vi agter ikke paa noget Punkt at svigte den Tilslutning til Arbejdernes Fællesorganisation, som efter Foreningens Flertals tydeligt og klart udtalte Mening er Løftestangen i den sociale Kamp, der føres. Vi overleverer ikke Fjenden det eneste Vaaben, som netop Arbejdernes Sammenhold er.

I den typografiske Verden har der ikke rørt sig noget særligt raskt pulserende Liv i 1888. Enkelte Lyspunkter, som »Forening for Boghaandværk«s Dannelse og Typografernes Sammenkomst den 24. og 25. Juni har dog dels bidraget til at øge Kravene i faglig Henseende og dels befæstet Sammenholdet mellem Provinserne og Københavns Typografer. Naar vi endelig minder om »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelses Flytning til Kolding, har Aaret ikke haft andre særlig nævneværdige Begivenheder at opvise. Det skulde da være den overordentlige Skrivelyst, der synes at udvikle sig blandt vore Provinskolleger. Vi har ofte haft Lejlighed til at beklage os over den Ordknaphed, der i tidligere Tid herskede blandt Provinstypograferne, men i det sidste Aar har vi sandelig ingen Grund haft dertil. De indsendte Artikler har været som hærgende Græshoppesværme. Hvor kærkomne d'Hrr. end er os, forekommer det os dog, at de som Medejere af Bladet burde se lidt mere paa, hvad der baader Bladets redaktionelle Tarv. Lidt mindre Udførlighed turde stundom være paa sin Plads — ikke mindst fra de Ledendes Side. Vi vil gærne høre, hvordan vore Kolleger har det der ude i Landet, men man behøver ikke at være kræsen, for ikke at synes om Vandgrød til Formad og Vandgrød til Eftermad.

Vi beder de typografiske Arbejdere agitere for Tilslutning til vor Fagforening og for Udbredelsen af vort Blad. Vi takker dem for, hvad de har gjort i 1888, og haaber paa en rig Høst i det ny Aar. Med Enighedens Standard foran i vore Rækker marscherer vi støt og sindigt ind i det kommende Aar.

Tre „Smaating".

Det sidste Nr. af »Typ.-Tid.« har været rig paa Diskussion om Sager vedrørende »Dsk. typ. Foren.«, og saafremt *dette* kan udlægges som Tegn paa Fremgang og Interesse for Foreningslivet, da maa det jo hilses med Glæde, men jeg tror ikke det er for meget sagt, naar jeg udtaler, at der ogsaa er iblandet noget andet.

Hr. ANTH. PETERSEN, Odense Lokalforenings Formand, har benyttet sig af den gunstige Lejlighed, han i Egenskab af Redaktionsudvalgets Formand har til at kontrollere »Typ.-Tid.«s Indhold, og ladet »Mere af samme Slags« følge efter Hr. WARBERGS saglige Artikel angaaende »Randerskommissionens Kendelse«, om hvilken Artikel jeg paa given Anledning skal erklære, *at den fremsætter den hele Hovedbestyrelses Standpunkt.* Hr. Anth. Petersen fordyber sig mere i, hvorledes »Den typ. Foren.« stiller sig ved ny Medlemmers Optagelse, end han klargør vor egen Forenings Stilling paa dette Omraade, og det er dog Hovedsagen. Hr. A. P. véd, at vor Forenings Stilling i saa Henseende er vidt forskellig fra vor gensidige Forenings i København — *men han retter sig ikke efter dette forskellige Forhold.* Hr. A. P. kender min personlige Opfattelse af denne Sag, og saafremt han, naar vi forhaabenlig en Gang mødes paa Repræsentantmøde, ikke i Mellemtiden skifter Standpunkt, haaber jeg i ham at finde en Kampfælle for Indførelsen af de samme Lovbestemmelser ved Optagelsen af ny Medlemmer, som er gældende for »Den typ. Forening«. Hr. A. P. vil »*paa det bestemteste hævde*«, hvad der »**udelukkende er tænkt**« paa ved Affattelsen af § 23. Jeg tror, at i al Fald de *fraværende Repræsentanter* ikke »tænkte« ret meget, hverken paa § 23 eller *de efterfølgende!* Hr. A. P. tager sluttelig Anledning til, oven i Købet »paa Odense Lokalforenings Vegne«, at takke Randerskommissionen; ja, hvorfor ikke det! Men jeg tror nok, at det store Flertal af Foreningens Medlemmer *ikke* er stemt for at takke for slige Hensynsløsheder. Randerskommissionens Kendelse skal jeg i Følge Loven efterkomme, men jeg respekterer den ikke.

Hr. J. PETERSEN, Randers Lokalf., har dernæst skrevet en Artikel om »Hovedbestyrelsen og Begravelseskassen«. Jeg har bestandig med Tilfredshed læst de skriftlige Udfærdigelser, »Typ.-Tid.« har bragt fra Hr. J. Petersens Haand, da de paa mig har gjort Indtryk af en ærlig Bestræbelse efter at medvirke til en Forbedring af vor Forenings Formaal. Det Æmne, Hr. J. P. nu sidst behandler, gøres der enkelte Steder lovlig meget Væsen af — meget mere, end det er værd. Hr. J. P.s Udvikling af § 57's Historie skal jeg lade uomtalt, dog maa jeg bemærke, at naar han anfører, at det skyldes »*Hastværket*« paa Repræsentantmødet den $^{12}/_{6}$ 87, at der ikke blev »*tænkt*« over, hvad det overskydende Beløb udover de 300 Kr. skulde anvendes til, da beror dette paa en Fejltagelse, som jeg har Grund til at tro, at anden Mand har bibragt ham. Hvorfor Repræsentanten fra Vejle, der var Forslagsstiller af den ny § 57, ikke tillige i sit Forslag havde en Passus ang. det overskydende Beløb, *var alene begrundet i, at han klart indsaa, at det, naar Kassen skulde til hvert Dødsfald udbetale et saa stort Beløb som 300 Kr., inden ret længe vilde blive en Nødvendighed at have* **en Garanti** *for dette Formaal,* og denne Garanti kunde passende skaffes til Veje ved Opsparen i et særligt Fond af det overskydende Beløb. Denne Udvikling fra Vejle-Repræsentanten var Aarsag i, at et Ændringsforslag om en anden Anvendelse af det tiloversblevne ikke blev fremsat. Det meget omdebatterede Beløb er for øvrigt meget beskedent; der er, siden den ny § 57 traadte i Kraft den $^{12}/_{6}$ 87 og derefter følgende alm. Afstemning, i alt indtruffet 5 Dødsfald; det første tog den afdøde »Hjælpekasse af 1885« paa sin Samvittighed og gik dermed bort fra denne Verdens Vederstyggelighed; de næste 2 faldt i Tiden indtil 1. Juli 1888, og ved de hertil udskrevne ekstra Bidrag indkom 890 Kr., altsaa et Overskud af 290 Kr. Siden 1. Juli 1888 er indtruffet 2 Dødsfald, det sidste i indev. Kvartal, og hvor meget Ekstra-Bidraget her andrager, kan ikke anføres, da det jo først indsendes med Oktober Kvartals Regnskab; men ved det i Juli Kvartal 88 indtrufne Dødsfald udgjorde det ekstraord. Bidrag 432 Kr., altsaa et Overskud af 132 Kr. Tilsammen er der saaledes i Overskud fra de foretagne ekstra Opkrævninger 422 Kr., — *altsaa kun halvt saa meget, som Hr. J. P. anslaar Beløbet til.* Vel har Foreningen ca. 500 Medlemmer, men ved Opkrævningen af Ekstra-Bidraget er der en Del Principaler, som — naa ja, som *ikke* betaler det, dernæst har vi jo al Tid en Del Militære, Arbejdsløse o. s. v., som ere fritagne for Kontingent; af den Grund reduceres Beløbet. Hr. J. P. meddeler, at han har skrevet til Hovedbestyrelsen desangaaende »og er nu meget spændt paa, hvad Hovedbestyrelsen vil svare«. Jeg kan tilføje: Hovedbestyrelsen har igennem Hr. A. Westermann, Randers, fra Medlemmer af Randers, Aalborg og Aarhus Lokalforeninger modtaget en Henstilling om at lade sætte den af Hr. J. P. citerede Forandring i Lovene under alm. Afstemning, med den Tilføjelse fra Hr. Westermann m. fl., at Bestemmelsen faar *tilbagevirkende Kraft.* Dette sidste med »tilbagevirkende Kraft« kan Hovedbestyrelsen *ikke* være med til, men ellers er man stemt for, alle som en, at Spørgsmaalet finder sin Løsning, og til Fremme heraf ansér man en Diskussion om Sagen i »Typ.-Tid.« for højst gavnlig — før endelig Bestemmelse tages; thi det er ikke heldigt at forcere enkeltes Anskuelser igennem, og navnlig forekommer det Hovedbestyrelsen, at den fremsatte Tanke om, *at der bør være et særligt Fond som Garanti for Opfyldelsen af paatagne Forpligtelser,* har en betydelig Vægt. Vi venter derfor en alsidig Drøftelse af dette Spørgsmaal, baade i Lokalforeningerne og i »Typ.-Tid.«, — forinden Randers »sætter **alt** ind paa at faa Sagen ordnet paa en tilfredsstillende Maade«.

Som Afslutning paa denne — og for øvrigt ogsaa den foregaaende — Sag, skal jeg udtale min Beklagelse over, at der i Hovedbestyrelsens Arkiv *ikke* findes noget Referat af Repræsentantmødets Forhandlinger d. $^{12}/_{6}$ 87, hvoraf der kunde fremdrages, hvad Repræsentanternes virkelige Mening var ang. disse Spørgsmaal, saa der nu ikke bag efter skulde fremsættes, hvad denne og denne »tænkte«. Men mulig er dette Referat gaaet samme Vej som Hovedbestyrelsens Referat af Bogtrykkermødet i Odense den $^{20}/_{3}$ 87. Fra paalidelig Mand er mig meddelt, at vedkommende Hovedbestyrelsesmedlem har sjakret det bort til et bekendt københavnsk Dagblad. (Foreningen betalte naturligvis Bestyrelsesmedlemmet baade Rejse og Diæter)!

En Hr. »W.N.« har endvidere i samme Nr. af Tidenden skrevet noget — ja det er om noget helt skrækkeligt, som Hovedbestyrelsen skal have foretaget sig overfor en Korporal. *Al den Uretfærdighed, Hr. W. N. fremdrager, kender Hovedbestyrelsen ikke det mindste til,* men jeg ansér det som temmelig sikkert, at Fredericia Lokalforenings Formand oplyser Hr. W. N. om hans Vildfarelse.

Kolding, d. 22. Decbr. 1888. H. F. RASMUSSEN.

Korrespondance.

Kristiania, d. 27. December 1888.

Hr. Redaktør!

Naar De i Korthed har meddelt »Typ.-Tid-«s Læsere, at der er, hvad man paa Dansk kalder »Ugler i Mosen« her i Kristiania, saa faar jeg vel Lov til at give en lille Beskrivelse af Begivenhedernes Gang her oppe, — hvorfor Konflikten egenlig er opkommen og hvorledes den nu staar. Jeg skal, saalænge Striden staar paa, holde Bladet à jour med Stillingen her oppe i Ultima Thule.

Begyndelsen til Tarifforhandlingerne, inden Typografernes egen Kreds, begyndte for et Par Aar siden, men druknede den Gang i bar Vrøvl og lagdes derfor til Side; den nye, energiske Formand, BERGERSEN, gravede det gemte, men ikke glemte Forslag frem igen, paaskyndet dertil dels ved stadige Krav fra Kristiania Typografer, dels ved de mange Klager over Fagets Tilbagegang og Lønnens Synkning rundt om fra Provinserne, navnlig Rigets anden gode Stad, Bergen, ja og saa det evindelige Lærlingeuvæsen.

Forslag til Norsk Bogtrykker-Tarif, der er forelagt igen, er Resultatet af en Kommissions Arbejde, og i det væsenligste udarbejdet paa Grundlag af den tyske, schweitziske og københavnske Tarif, og har først og fremmest til Formaal at være en nøjagtig og specificeret Rettesnor for Fastsættelsen af Priser paa alt Arbejde, og tillige, saavidt muligt, ordne Lærlingevæsnet, ved at fastsætte deres Antal efter de beskæftigede Typografer. Satsprisen foreslaas til 35 og 37 Øre pr. Tusind Alfabet. Tarifen skal efterhaanden søges ført igennem over hele Norges Land med forskellige Lokal-Fradrag.

Naar man erindrer, at vi her oppe ved Udgangen af Aaret 1888 endnu har n-Beregning, og saa en »Tarif«, der i en 10—12 §§ slet ikke fastsætter andet, end at der skal betales 40 Øre Timen for uforskyldt Korrektur, men overlader alt andet til den store Kludepose, Overenskomst, maa man i Virkeligheden ikke undre sig saa meget over, at Fordringen om denne vilkaarlige Ordnings Afskaffelse kommer frem nu, som nærmest over, at den ikke er fremkommen før. De Misbrug, dette gamle Monstrum har givet Anledning til, har været mange og iøjnefaldende for enhver, der vil se. Jeg skal blot efter »Typ. Meddelelser« illustrere dette ved et eneste Eksempel, der vist taler tydeligere end mange Ord: Storthingets Arbejder, populært kaldet »Prop«, er fordelt paa de fleste herværende Trykkerier og betales naturligvis ens af Staten; men de forskellige Trykkerier har 3 à 4 forskellige Satspriser derpaa, det vil sige: hvert Trykkeri har sin egen Beregning for sine Sættere, omendskøndt det akkurat er samme Arbejde.

Da Tarifforslaget fremlagdes, vedtog man straks — for i paakommende Tilfælde at have en lille Sum at ty til — at paalægge et Ekstrakontingent, stor 5 pCt. af Indtægten, og denne Fordring er efterkommen i en Skala, der viser, hvor alvorlig vi mener det. Af Kristiania Typografer (320—325 Mand) tæller Foreningen for Øjeblikket 310—312 Mand, og af de hidtilværende Medlemmer (286) har 6 à 8, væsenlig endel Faktorer (der paastaar, at de tjener Sagen bedst ved at holde dem udenfor!) nægtet at betale Ekstrakontigentet; men selve den alvorlige Indledning skaffede os ca. 30 nye Medlemmer, idet dels Amnestien tillod en Del gamle Syndere at træde ind, dels ved at ophæve gamle Gældsforpligtelser skaffede en Del udstrøgne ind. Den typografiske Forening i Kristiania havde i Forvejen en Formue af ca. 2000 Kr., foruden Arbejdsløshedskassen, der ejer ca. 5000 Kr. Ekstrakontingentet har de første 3 Uger indbragt 1000 Kr.

Tarifforslaget oversendtes Principalforeningens Formand for 14 Dage siden, ledsaget af en længere motiveret Skrivelse, med Anmodning om at faa Svar inden Jul paa, hvorvidt disse vil gaa ind paa Nedsættelsen af en Tarifkommission med 5 Mand fra hver Side. Svaret indløb i Gaar og gaar ud paa, at Kommissionsmedlemmernes Antal skal reduceres til 3 fra begge Parter. Vi faar nu se, hvorledes det gaar med Underhandlingerne. Vi er gaaet ind paa 3 Mand, der skal vælges i denne Uge.

Udbetalingsstedet Kristiania i »Norsk Centralforening for Bogtrykkere« har nu været ophævet i 3 Uger for Tilrejsende, derimod ikke for dem, der vil rejse fra den, dermed er saa godt som al Rejsen i Norge forpurret for Fremmede; thi med den strænge Vinter, daarlige Veje og lange folketomme Strækninger er al Rejsen i Provinserne for Tiden en Umulighed, i al Fald for Fremmede. Eventuelle Lysthavende faar vente til bedre Tider — baade i den ene og den anden Henseende — er indtraadt, saa skal vi være dobbelt gæstfrie. H. P.

Blandinger.

Aftenunderholdning i veldædigt Øjemed. Opmærksomheden henledes paa, at der Søndagen den 13. Januar Kl. 7 i Odd Fellow Logens store Sal, Nørrevoldgade 23, vil blive afholdt en større Aftenunderholdning og Assemblé, hvis eventulle Overskud tilfalder en Typografs Enke med 6 Børn. Det er lykkedes Komitéen at sikre sig en fortrinlig Assistance, bl. A. af Koncertsangerinde Frk. ALMA NYSTRØM, Pianistinde Frk. AGNES ELISABETH HANSEN, en Strygekvartet samt Oplæsning af en bekendt Skuespiller, saa at Programmet tegner til at blive meget lovende.

I Betragtning af Øjemedet er det at vente, at Kollegerne vil støtte Komitéen i dens Bestræbelser for at Resultatet kan blive saa godt som muligt.

Programmet vil blive omdelt paa Trykkerierne og Billetter erholdes foruden hos Foreningens Bud tillige hos Komitéen for Aftenunderholdningen.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Medlem, tiltraadt fra en gensidig Forening: MAGNUS HELLSTRØM (Svenska Typografförbundet; S. L. Møller & Thomsen).

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

holder Møde *Søndag d. 6. Januar Kl 12* i **Industriforeningens Foredragssal.**

Udstilling: Moderne typografisk Farvetryk, moderne Boghandlerbind og pressede Læderbind fra det 16de Aarhundrede.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Aften Kl. 10 synges paa Programmet til Aarsfesten, der fejres med Koncert og Bal hos Wittmack & Riise Søndag d. 27. Januar.

STYRELSEN.

Dansk typografisk Forening.

Ærede Lokalformænds Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af *Oktober Kvartals Regnskab.*

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Trykker CARL BERG (udlært hos Thiele i København 1877). Optages i Foreningen i Henhold til Randerskommissionens Kjendelse. JENS PETER ANDERSEN (udl. d. 1. Januar 1889 i S. Blumensaaets Bogtr.; arbejder samme Sted). Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage til vedkommende Lokalforening.

Medlemmer, der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Horsens (Arn. Jørgensens Bogtr.), M. V. BACHE (sidst arb. i København). Varde (Vardeposten), LEOPOLD EICKHARDT. Rønne, FR. C. THERKILDSEN (overført fra Køge og hertil).

Bortrejst Medlem: Varde, F. CHR. PETERSEN til Ribe (arbejdsl.).

Arbejdsmarkedet.

En Typograf, som i længere Tid har gaaet uden Arbejde, og som skal være Soldat den 31. Marts, søger Plads, enten som *Avis-* eller *Akcidenssætter*, i de omtrent 3 Maaneder, der er tilbage. Billet mrkt. »1889« modtager dette Blads Ekspedition.

Rettelser.

Det af mig i forr. Nr. kvitterede Beløb til de Arbejdsløse var ikke sendt igennem Hr. Otto Hansen, men igennem Hr. OTTO OLSEN i Næstved. RUD. BØHM.

Paa given Foranledning meddeles det herved, at den Sætning, som »Forespørgeren« i forr. Nr. citerede af Tarifen: »Enhver Underlægning betales med 1 Øre«, *ikke* findes i denne Ordlyd, medens der staar: »Underlægninger — — — betales med 1 Øre pr. Stk.« Meningen er jo ganske vist den samme. RED.

Brevkasse.

—F— i K. Næste Nr. Hilsen.
—n. Modtaget for sent.
H. P. i Chr. Tak for det tilsendte; husk den nye Adresse!

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* i »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

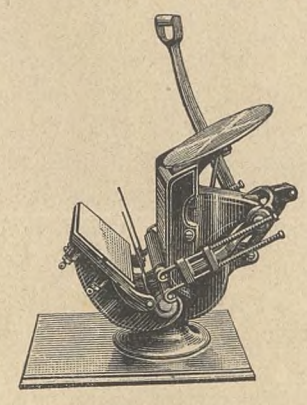

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Ærede Kolleger,
og Andre, som finde Anledning til at henvende sig til mig pr. Brev, bedes benytte min rigtige Adresse:

Bogtrykker Alfred Bjørnbak, Aarhus,
da enhver som helst anden Udskrift kun forvolder Forveksling, Forsinkelse og Ulejlighed for andre, hvilket formentlig ikke er Hensigten med Korrespondansen. Ærbødigst
ALFRED BJØRNBAK.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 2
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 11. Januar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

8 Aars Arbejde.

(Betragtninger af —F—).

I.

I afvigte Sommer — just paa den Tid, da »*Valgkampen*« (!) rasede om Valget af en ny Hovedbestyrelse for »Dansk typ. Forening« — var det 8 Aar siden, at »Jyllands typ. Forening« stiftedes, hvilken Aaret efter afløstes af »Dansk typ. Forening«. Det er interessant nok at kaste et flygtigt Tilbageblik paa den hensvundne Tid, det giver samtidig et lille Indblik i det Arbejde, der her er udfoldet af Kolleger, hvis Stræben har været kun dette: at skaffe Fægfæller bedre materielle Kaar, naar Arbejdet slap op eller Sygdom indfandt sig.

Den 6. Juni 1880 samledes i Aarhus Repræsentanter fra Kolding, Vejle, Horsens, Ringkøbing, Holstebro, Randers og Aarhus, og her vedtog man Love for en typografisk Forening, der udelukkende var baseret paa at udrede Rejseunderstøttelse, og hvis Virkeomraade foreløbig kun var udstrakt over Jylland. Denne Forening med sine akkurat halvandet Dusin smaa Lovparagrafer traadte saa ud i Livet d. 1. Juli s. A., og som dens første Formand valgtes H. Lind, Aarhus, men da han bestemt undslog sig for at modtage Tillidshværvet, blev denne Post lagt i Harald Jensens Haand, og vor Forenings øverste Ledelse har saaledes, med en kort Afbrydelse, været knyttet til ham, indtil han nu i Sommer, som Følge af, at Hovedsædet forlagdes til Kolding, overdrog Ledelsen i andre Hænder.

Som nævnt, stiftedes Foreningen med 18 smaa Paragrafer, men disse er endnu den Dag i Dag Grundlaget — og de fleste af dem endog Ordlyden — for den paafølgende raske Udvikling af det nu vidtforgrenede typografiske Foreningsliv udenfor København. Den begyndte smaat, saa smaat, at de nødvendige foreløbige Midler ved Foreningens første Virken maatte Kollegerne i Aarhus laane, og hele Jylland over udgjorde Medlemsantallet næppe 100. Men Tiden har vist, at det provinsielle typografiske Foreningsliv har der været Kraft i, saaledes at den nu staar og længe har staaet som den største typografiske Forening i Danmark, baade hvad Medlemsantal og Kapital angaar, og vil Fremsynet hos Foreningens Styrismænd i den kommende Tid være som i den henrundne, da vil den uden Tvivl beholde dette Forspring — blot den undgaar *personlige Intriger* og undgaar at *forfejle Formaalet*. Man begyndte som sagt smaat, men ved Udgangen af det første Halvaar (31/12 80) var Medlemsantallet vokset til halvandet Hundrede, repræsenterende et Medlemsbidrag af godt 600 Kr. Ved Udgangen af det første Aars Virksomhed udvidedes Foreningens Formaal, saaledes at den foruden at understøtte med Rejsehjælp nu tillige traadte hjælpende til under Sygdom og ved Dødsfald, hvorimod et Forslag om samtidig at oprette en Arbejdsløshedskasse forkastedes med et meget stort Stemmeantal. Det næste Foreningsaar var det, hvori der ret for Alvor blev Liv; Jyderne var indtil da blevne organiserede i 12 Lokalafdelinger, men nu kom Øerne til, og her dannedes straks ved Tiltrædelsen 11 Lokalafdelinger med omtrent 100 Medlemmer, der hurtigt forøgedes baade med ny Afdelinger og Medlemmer. Derpaa fandt det egenlig grundlæggende Møde af »Dansk typ. Forening« Sted i Aarhus 28/5 82, og Foreningen fandt denne Dag et sikkert Fodfæste, idet den mere end hidtil blev, hvad man paa en Maade kan kalde offenlig, idet »Typ.-Tid.« valgtes til de danske Typografers Fællesorgan, et Skridt, som for faa har vidst tilfulde at værdsætte og endnu færre bidraget til at arbejde fremad paa, — her har været en sørgelig Kortsynethed til Stede. Ved dette Tidsrum var Foreningen bragt op til et Medlemsantal af halvfjerde Hundrede, og om end Udvidelsen af Formaalet med en Arbejdsløshedskasse var strandet paa Repræsentantmødet, saa gennemførtes *den* dog, inden næste Foreningsaar var omme, nemlig ved Hovedbestyrelsens Benyttelse af almindelig Afstemning. *Nu* var Foreningen grundmuret, og den 1. Juli 1888 fratraadte Harald Jensen Ledelsen af Hovedbestyrelsen, da anden Virksomhed lagde Beslag paa hans rige Ævner.

Forening for Boghaandværk.

Udstillingen i Søndags var et Vidnesbyrd om, hvor højt typografisk Farvetryk staar i Almindelighed, og gav tillige et godt Billede af det Udviklingstrin, det er naaet til i de forskellige Lande. Frankrig staar i denne Henseende ubetinget højst. Baade de mangfoldige farvetrykte Bøger og de talrige Julehæfter dokumenterede den Overlegenhed i Behandlingen og Virkningsfuldhed i Farvesammensætningen, der er franske Trykkere egen. Det er navnlig de lyse og lette Farvers Behandling, man i Frankrig har drevet til en sjælden Grad af Fuldkommenhed, og den mangeaarige Øvelse har givet dem en Sikkerhed, som næppe overtræffes noget Steds. Undertiden kommer der ganske vist en ikke ringe Grad af Unatur i deres Farvesammensætninger, og det synes som om man ofte lægger Hovedvægten paa Virkningsfuldheden paa Naturlighedens Bekostning. Navnlig er dette Tilfælde, hvor Billederne er fremstillede ad litografisk Vej; *Roses de Noël* var et godt Eksempel herpaa, om end Jan van Beers Billeder naturligvis har en god Del af Skylden paa sin Samvittighed. Omslaget og de fire Kalenderblade præsenterede sig ganske anderledes ædrueligt. I *Figaro illustré* var det navnlig Omslaget og »La politesse d'autrefois«, der udmærkede sig ved sine pragtfulde Farver; for øvrigt var dette og *Paris Noël* det mest fremragende paa det typografiske Farvetryks Omraade; kun *L'illustration*'s Omslag og Gengivelsen af Edelfelts »*La réponse*« stod paa Højde hermed. Den typografiske Udstyrelse var for saa godt som alle disse Hæfters Vedkommende negligeret. Af fransk Farvetryk fandtes endvidere det af S. Bing udgivne Værk »Le Japon artistique«, af hvilket der baade fandtes en Udgave paa japanesisk og almindeligt Papir; den sidste taalte ingen Sammenligning med den første.

Tyskland staar paa Farvetrykkets Omraade langt tilbage; søde og vamle Farver dominerer næsten overalt, og om man end i det af det bekendte Leipzigerfirma Giesecke & Devrient trykte Julehæfte »Weinachts Blätter« sporede en ikke ringe Fremgang, var dette kun en Undtagelse; i Almindelighed kommer man paa langt nær ikke op paa Siden af Franskmændenes Elegance og kunstneriske Behandling.

Der fandtes derimod nogle xylografiske Farvetryk fra den bekendte Træskærer H. Knøfler i Wien, alle fremstillende Helgenbilleder og bibelske Motiver, der med Hensyn til Nøjagtighed og tro Efterligning hævdede deres Plads med ikke ringe Avtoritet. Med et Par Ord omtalte F. Hendriksen denne Mands Virksomhed, som fortalte den gamle Historie om igen om det kapitalistiske Samfunds Tilintetgørelse af al kunstnerisk Stræben; den gamle halvblinde Mand døde for faa Aar siden, efter hele sit Liv at have ført en haard Kamp for Eksistensen. — Endvidere tiltrak et af Angerer & Gøschl i Wien udført Billede sig Opmærksomheden som et af de ypperste Billeder, der foreligger fra deres Haand.

England og Japan var repræsenteret ved en ganske righoldig Samling. De illustrerede engelske Børnebøger har et gammelt Ry paa sig, og F. Hendriksen gjorde da ogsaa i sin Redegørelse opmærksom paa, at det uden Tvivl var den engelske Illustrator Randolph Caldecott's Behandlingsmaade, Franskmændene havde taget op og udviklet. Senere har man ogsaa i England for en stor Del forladt de tunge og mørke Farver, der fandtes saaledes nydelige Gengivelser fra en engelsk Trykker Emund Evans. Det japanske Farvetryk var naturligvis i sjælden Grad ejendommeligt; der var brugt svære Farver, men med en ganske særegen harmonisk Virkning; ypperlige var nogle Bøger med Fisk og Fugle.

Af dansk typografisk Farvetryk var der kun nogle enkelte Prøver fra Thiele's Bogtrykkeri. Ved Siden af Franskmændenes lette og elegante Farvesammenstilling havde de et vel tungt Præg, men som Helhed hævdede de ganske godt deres Plads; der var saaledes et Tryk med et Blomstermotiv af en ganske overordentlig Virkning. Som en enlig Svale paa de farvetrykte Julehæfters Omraade paraderede Ernst Bojesen's Juleroser. Det var første Sorts Sukkergodt. En ung Pige i en Skov ved Vintertid — i Mangel af anden Beskæftigelse fodrer hun nogle Smaapipper; en dydig Vestalinde i en imponerende Søjlehal; et Par brave Arbejdsfolk i sludfuldt Vejr, Mutter med noget ubestemmeligt i Forklædet — saadan en Mellemting mellem Pindebrænde og Paaskeliljer — Fatter med den Smaa paa Armen og endelig en sød lille Unge paa en sort Tavle med noget Julegran bag ved sig — føjer man dertil nogle Billeder i Teksten med Smaabørn og Julesne, har man Recepten, hvorefter Hr. Bojesen laver sine »Juleroser« til. Hr. Bojesen véd paa en Prik, hvordan han skal kildre Folk: kort Tid efter Udgivelsen er hele Oplaget udsolgt; Forretningen er uden Tvivl god — med Kunst har det ikke at skaffe. Den typografisk Udstyrelse er i høj Grad tarvelig; kun Trykningen af Billederne i Teksten har Krav paa Respekt; det grænser næsten til det skandaløse at byde en saadan Skrift som den anvendte.

Grafisk Revu.

Af den af os for nogen Tid siden omtalte paa Høst & Søn's Forlag udkomne »Le Danemark« foreligger der en Udgave paa Tysk. Udstyrelsen af denne vinder en Del ved, at der i Stedet for den i den franske Udgave anvendte Korpus Mediæval Kursiv er spationeret, hvor der skal fremhæves; men for øvrigt er der ingen Forskel. Den fede Renæssance er bibeholdt som Udhævelsesskrift, Overskrifterne er de samme, og Smudstitlerne er ogsaa her gennemgaaende rykket for langt ned. Brydninger som 1745— i én Linje og 81 i den paafølgende, 1779 og —1850, R. og Rask, V. og Thomsen burde et aarvaagent Øje kunne opdage, ligesom 4 Brydninger efter hverandre (Pag. 211) langt fra kan regnes til godt Latin. Det hænder ligeledes, at man bryder med 2 Bogstaver i den ene Linje og Resten af Ordet i den næste. Typografisk sét er dette urigtigt, idet der altid skal være mindst 3 Bogstaver i den ene Linje; men fra denne Regel er der jo mange Undtagelser, idet Skønhedshensyn meget ofte nødvendiggør saadanne i og for sig uheldige Brydninger.

Ch. Lorilleux & Co. har sendt os en Del forskellige Trykprøver af franske Farver, bl. a. *Figaro illustré's* Julehæfte. Naar Frankrig staar i Spidsen paa Farvetrykkets Omraade, skyldes det uden Tvivl ikke alene de dygtige tekniske Kræfter, man raader over, men vistnok ogsaa for en stor Del de anvendte Farvers Fortræffelighed. Der hører naturligvis en

mangeaarig Øvelse til med Sikkerhed at kunne beregne Virkningen af forskellige Farver trykte oven paa hinanden, men lige saa sikkert er det, at Virkningen i væsenlig Grad beror paa Farvernes Kvalitet. Navnlig paa de kulørte Farvers Omraade har Ch. Lorilleux & Co. erhværvet sig et stort Ry, og de foreliggende Prøver godtgør, at det ikke er uden Grund. Den ansélige Samling indeholder, foruden Farver til Kromotypografi og Kromolitografi, talrige Prøver af Farver til Plakater og Tonfarver til Aktier o. s. v.

Figaro illustré's Julehæfte vil blive indlemmet i Foreningens Bibliothek.

En socialistisk Arbejdsgiver.

At der indenfor den kapitalistiske Verden findes enkelte Socialister er en bekendt Sag, men at der indenfor selve Arbejdsgivernes Rækker findes Folk, som søger at føre den socialistiske Idés Grundtanke ud i Virkeligheden, hører til Sjældenhederne, og endnu mere forbavsende er det, naar Talen er om en af Socialisternes erklærede Modstandere. Saa stor er altsaa Socialismens Magt, at den endogsaa tvinger sine Fjender til at virkeliggøre sit Grundprincip.

Anderledes kan man ikke opfatte Hr. L. JENSEN's Bulletin i »Typ.-Tid.«s Nr. 52. Hr. L. Jensen meddeler paa Personalets o: en kvindelig og en mandlig Sætters og hans egne Vegne, at Principalen, »efter at have fradraget Udgiften til Driftsomkostninger i Aarets Løb, havde besluttet at fordele Resten af Overskuddet mellem sine Arbejdere«. Ganske vist staar den paafølgende Sætning tilbage i Tydelighed for den foregaaende, idet Hr. L. J. fortsætter med »dette blev da, efter vort eget Ønske, delt i lige store Dele, og vi modtog alle en ret anselig Sum«, men med lidt god Vilje kan man jo nok forstaa, hvad der skal være Meningen, idet Principalen i sin Beskedenhed regner sig selv med til de arbejdende Kræfter, da det naturligvis ellers vilde have været anført, at Principalen havde fradraget den Del af Overskuddet, han brugte til sin egen Mund. Det smukke er netop den Lighedstanke, hvorpaa det hele hviler, og det gode ved denne Sag er, at Virkningen aldeles ikke afhænger af, om den Sum, der er bleven uddelt, har været »anselig« eller ret »anselig«; thi det er først og fremmest Princípet, det kommer an paa.

Hr. M. LAZARUS er den Johannes, der bereder Vejen for Socialismens praktiske Gennemførelse. SMUT.

En Oplysning.

Da det let kan faa Udseende af, at Hr. CARL BERG *bestandig* har været Medlem af »Trykkerforeningen« fra den Dag han blev Svend, skal jeg oplyse om, at han kun har bidraget 1 1/2 Aar af de 11, hvori han har været udlært, og at Foreningen sidste Halvaar har udslettet ham med Restance, samt at han ikke har anmældt sin Bortrejse. I ca. 2 Aar var Hr. Berg Soldat; regner man disse 2 Aar fra, bliver der dog 7 1/2 Aar tilbage, hvori han *ikke* har støttet sine Kolleger, uagtet han stadigt har haft Arbejde.

København, i Decbr. 1888. DAHLQUIST.

Blandinger.

Jubilæer i „Berlingske Tidende". Faktorerne F. E. ECKHARDT og L. N. KALCKAR kunde ved Aarets Udgang fejre deres Jubilæer for 50 Aars Virksomhed i Husets Tjeneste. De modtoge i Dagens Anledning megen Anerkendelse fra deres Foresatte, ligesom Personalet skænkede dem værdifulde Sølvgaver. Eckhardt fik desuden Dannebrogskorset.

Typograf EDV. THISTED havde ved Aarsskiftet arbejdet 25 Aar ved »Berlingske Tidende«. Han modtog ligeledes fra sine Kolleger en net Gave, ledsaget af en Adresse.

Aftenunderholdning i veldædigt Øjemed. Opmærksomheden henledes gentagende paa, at der Søndagen den 13. Januar Kl. 7 i Odd Fellow Logens store Sal, Nørrevoldgade 23, vil blive afholdt en større Aftenunderholdning og Assemblé, hvis eventulle Overskud tilfalder en Typografs Enke med 6 Børn. Paa Forlangende af de Assisterende begynder Aftenunderholdningen *Kl. 7 præcis.*

Lønningskampen i Wien. I Følge Meddelelse i »Social-Demokraten« for i Torsdags har vore Kolleger i Wien *paany nedlagt Arbejdet.* Arbejdskøberne var nælmig gaaet ind paa de opstillede Fordringer paa faa Undtagelser nær, men nægtede at antage en Del af de Strejkende, som de vilde erstatte med andet Personale. Typograferne erklærede sig solidariske overfor denne ny Vilkaarlighed fra Trykkeri-Ejernes Side, og det vil forhaabenlig ikke vare længe, inden Arbejdskøberne giver efter ogsaa i dette Punkt. Da der i Forvejen fandtes ca. 500 Udelukkede og Strejkende i Wien, er det naturligt, at det skorter dem paa de materielle Midler, hvorfor vi herved *paa det indstændigste anmoder vore Kolleger hele Landet over om ufortøvet at iværksætte en Indsamling* til Fordel for Wiener-Kollegerne, der i bogstavelig Forstand kæmper for deres Brød. De indsamlede Bidrag bedes indsendte til RUD. BØHM, Smedegade 3, Københavns N. Regnskab over de indbetalte Bidrag vil selvfølgelig blive meddelt i »Typ.-Tid.«.

»**Østvendsyssel Dagblad**« er Titlen paa et nyt Blad, der fra 1. Januar er begyndt at udgaa i *Sæby,* hvor et paatænkt nyt Trykkeri glippede, og den nyfødte udgaar derfor foreløbig som et Aftryk af »Horsens Folkeblad«.

Efterslæt fra Hovedbestyrelsesvalget i „Dansk typ. Forening".

Paa given Anledning **annullerer** vi vore Udtalelser i Cirkulæret af 30. Juli 1888, for saa vidt disse angaar H. F. RASMUSSEN og af ham betragtes som fornærmelige.

Kolding, d. 8. Januar 1889.

J. H. BREHMER. MARTIN SCHJERN. R. TERKELSEN.
F. GROTH. P. LUND. H. P. RABEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Maskebal

atholdes *Lørdagen d. 23. Februar* i Etablissementet »*Sortedamslund*«s store elegant dekorerede Sal.

Til det fornødne Arrangement har Styrelsen nedsat et Festudvalg, bestaaende af d'Hrr. FASMER, ALEX. RASMUSSEN og A. WINKELMANN.

Medlemmerne anmodes herved om at virke for en talrig Tilslutning til Maskeballet. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Prøve paa Hartmanns »Ved Løvfald«, Kor med Orkester. Aarsfesten holdes Søndag d. 27. Januar hos Wittmack & Riise. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Indsigelse.

Undertegnede Medlemmer af Middelfart Lokalforening *nedlægger herved bestemt Indsigelse mod Optagelsen af Trykker Carl Berg i Odense*, da vi ikke kan indsé, at han opfylder de Krav, som Lovenes § 23 (saaledes som de lød ved hans Indmældelse) stiller for Optagelse i Foreningen.

Ved samme Lejlighed udtaler vi vor Forundring over, at Randerskommissionen har kunnet dømme, som sket er, uden at anføre, hvilke Punkter i Loven den dømte efter; thi vi har ikke kunnet finde noget Punkt, der berettiger Afsigelsen af en saadan Dom, og endelig finder vi det aldeles uberettiget, om Kommissionsdommen skulde have en saadan Virkning, at den kunde afskære Medlemmerne fra at gøre deres Ret gældende til at gøre Indsigelse mod et nyt Medlems Optagelse.

S. ENEVOLD JOHANSEN. G. C. T. PETERSEN. C. A. PETERSEN.
J. H. GEMYNTHE. D. L. MADSEN. CHR. JANNS.
CLAUDIUS MADSEN. C. NIELSEN. P. L. ERICHSEN.

Nyt Medlem: Aarhus (»Jyllandsposten«), JACOB JACOBSEN (udl. i »Jyllandsp.« i Aarhus d. 1. Januar 1889). Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage til vedkommende Lokalforening.

Bortrejste Medlemmer: Præstø, CARL M. M. SCHMIDT. Nykøbing J., JOS. P. CHRISTENSEN (arbejdsløs). Maribo, L. V. HANSEN, ANÆUS NIELSEN, RASMUS JENSEN og CHR. FRIIS (arbejdsløse).

Udmeldt: Stege, Redaktør L. M. TOMMERUP.

Lokalforeningen i *Stege* er ophævet fra 1. Januar at regne, idet det lovbefalede Antal Medlemmer ikke længere er til Stede.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Tilrejsende Typografer

kan faa pænt *Logis* i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

En brugt Haandpresse,

som kan tage en Form af Størrelse 1/1 Ark Columbier, ønskes til Købs. Endvidere ønskes brugte **Petit-Tal** af Leipziger System. Billet mrkt. »895« bedes indsendt til dette Blads Ekspedition.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

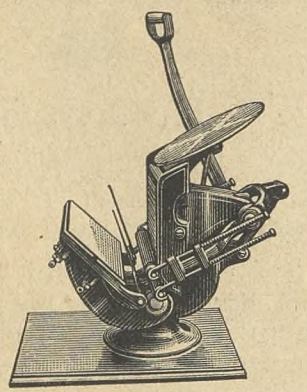

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 3
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 18. Januar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af Emil Sørensen.

For at undgaa Mistydning vil jeg forudskikke, at de arkitekturlignende Omramninger med dette Materiale kun staar i et meget overfladisk Forhold til Bygningskunstens Teori. Som Følge heraf bør hverken de opgivne Maal for Hovedafdelingernes indbyrdes Størrelsesforhold eller de følgende Angivelser af Enkelthedernes Konstruktion opfattes som grundede paa arkitektoniske Love, hvis konsekvente Gennemførelse absolut er Betingelsen for et heldigt Resultat, men kun som en efter typografisk Materiale og Teknik afpasset tilnærmelsesvis Rettesnor for Inddelingen og den ydre Forms Skikkelse. Med Benyttelsen af Ornamenter uden arkitektonisk Karakter følger, som jeg allerede i sidste Artikel berørte, den Fordel, at man er stillet temmelig frit over for Opgaven. Hvis det for Haanden værende Materiale eller den Tanke, man agter at udtrykke i Ornamenteringen, ikke kan passes ind i Formen eller den tildelte Plads, er der intet til Hinder for, at man med Udsigt til et godt Resultat kan foretage Ændringer saa vel i Ordningen som i Størrelsesforholdet.

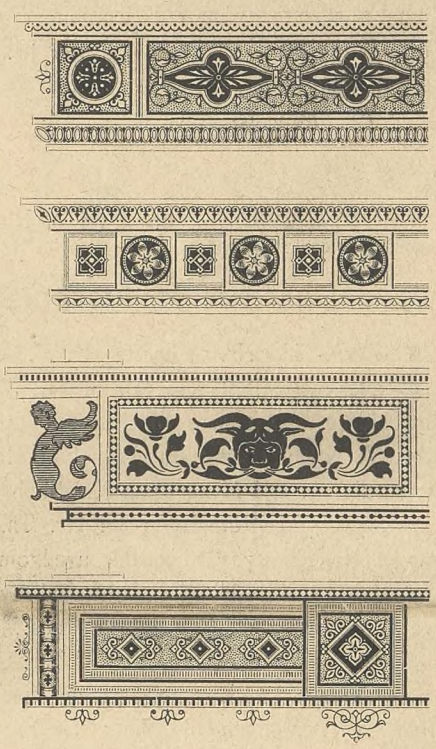

Underbygningen (8) er Omramningens mest fremtrædende Del. Paa denne hviler Vægpillerne, som atter tjener til Støtte for Overbygningen. Efter Satsbilledets Størrelse pryder man Underbygningen med flere eller færre Profiler og gennemgaaende smalle Lister, hvilke Led dog ikke gærne maa indtage mere end en Tredjedel af Underbygningens samlede Højde og under ingen Betingelse skære dybere ind, end at Midtfyldingens Linjebegrænsning kan løbe i Flugt med Sokkelen. Kun i Tilfælde som de to sidste af foranst. Eksempler paa Underbygningens Konstruktion, hvor de øverste profilerede Led støttes af søjlelignende eller andre Motiver med Støtteform, kan Midtfyldingen indskrænkes i Bredden, men dog ikke mere, end at en Del af Sokkelen kommer til at hvile paa denne sidste. Som det bærende Element bør Underbygningen være den kraftigste Del af hele Formen. De Ornamenter, man bruger til Midtfyldingen, bør derfor have en mere massiv Karakter end de tilsvarende i Overbygningen, men man maa selvfølgelig undgaa, at Modsætningen bliver for stærk. Fyldingen ordnes som løbende eller staaende Lister, hvilke efter Forgodtbefindende kan gøres gennemgaaende i hele Bredden eller brydes i flere kvadratiske eller aflange Felter, som foranst. Eksempler nærmere anskueliggør. I Midtindfatningens Sted kan man ogsaa udfylde med underordnede Tekstgrupper, som ikke staar i umiddelbar Forbindelse med Hovedteksten i Portalaabningen.

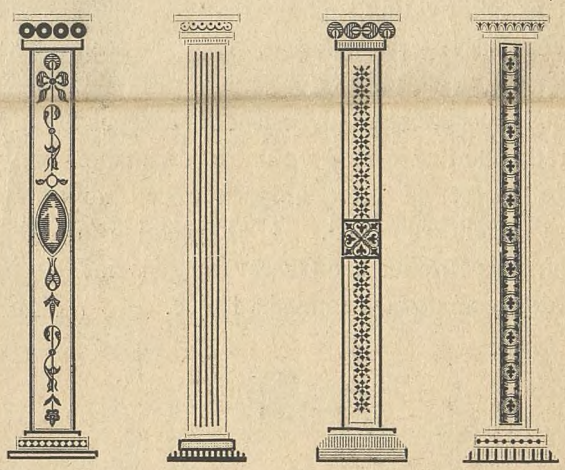

Forbindelsen mellem Under- og Overbygning naas kun med flade Vægpiller eller Pilastre, som enten prydes med Efterligninger af Kapitæler (5) og Sokler (7) som i Eksemplet i Nr. 52, eller blot forsynes med en Hoved- og Fodplade som vist i ovenst. Prøver.

Pilastrenes Tværmaal retter sig efter deres Højde. Et temmelig godt Forhold faar man, naar en Syvendedel af Pilastrets Højde tages som Norm for Bredden af Kapitælets øverste Dækplade (Abakus kaldet) og Sokkelens Fodplade (Plinthen), og med disse som Udgangspunkt jævnt formindsker Bredden ned- og opefter til Skaftet (6). Paa Eksemplet i Nr. 52 er Pilastrets samlede Højde 17½ Cicero, en Syvendedel heraf giver altsaa 2½ Cicero, hvilket ogsaa stemmer med Dæk- og Fodpladens Bredde. Agter man ikke at bruge Kapitæl og Sokkel, men vil lade Vægpillerne fremtræde som almindelige opadstræbende Lister, er en Tiendedel af disses Højde en passende Bredde. Hvis Eksemplet i Nr. 52 skulde sættes uden Kapitæl og Sokkel, vilde Bredden efter denne Beregning blive 21 franske Punkter. Dæk- og Fodplade bør man af Skønhedshensyn ikke undlade at pryde den opadstræbende Liste med; disse gøres passende bredere end selve Listen. Pilasterskaftets indvendige Rum dannes enten af lodret løbende Streger, som imiterer de riflede Furer (Kannelyrer) i flere Søjleordener, af hængende Ornamenter (Festons) eller af opadstræbende Plantemotiver (se omstaaende Eksempler). Skaftet kan ogsaa brydes paa Midten af et kvadratisk Ornament, fra hvilket op- og nedstræbende Figurer straaler ud. Sokkelens indvendige Prydelser bør altid være kraftigere end Skaftets. Kapitælets mellemste Felt fyldes bedst med en Stjærne, en Blomst eller smaa Rosetter.

Overbygningen konstrueres omtrent paa samme Maade som Underbygningen. Arkitravens (4) nederste Profiler dannes af fra en til tre smalle Lister, der prydes med smaa kraftige Perlesnore eller Akcidensstreger. Frisen (3) dannes paa samme Maade som Underbygningens Midtfylding, men selvfølgelig af lettere Materiale og med rigelig aaben Plads paa alle Sider. Kransgesimsen (2) bestaar af afvekslende rundede og retlinede Lister med og uden Ornamenter og gøres baade højere og mere udladende end nogen af de andre profilerede Led. I Modsætning til Underbygningens Profiler kan Overbygningens indtage indtil Halvdelen af dennes samlede Højde. (Fortsættes.)

Svar til Hr. „Smut".

Hvor meget vi end herude har moret os over den med Hundenavnet »Smut« mærkede Humoreske i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, skal jeg dog af Hensyn til dem af mine Kolleger, der ellers kunde tage den alvorlig, ikke undlade at oplyse, at de i Hr. »Smut«s Stykke angivne Meddelelser er *meget fejlagtige*.

Men morsom er dog alligevel »Smut«s Opfattelse, Fremstilling og hans gode Greb paa at faa Formanden for Redaktionsudvalget til at gaa i Tøjet, ved at faa ham til at optage »Smut«s Indlæg i en Sag, i hvilken denne ikke er kompetent til at dømme, da han viser sig at være aldeles ukendt med de faktiske Forhold. Mest morsom er dog hans »gode Vilje«; den er dog i det mindste ikke til at tage fejl af.

L. JENSEN.

Uden for øvrigt at blande os i Ordskiftet mellem Hr. »Smut« og Hr. L. Jensen, tillader vi os at tilbagevise den i Hr. Jensens Svar forekommende Insinuation mod Red. Bladets Spalter staar aabne saa vel for den ene som den anden, og skulde der være Tale om at »gaa i Tøjet«, som Hr. Jensen udtrykker sig, turde det have været mere korrekt, om Hr. J. havde begrundet det »meget fejlagtige« i de »angivne Meddelelser«.

RED.

Som Medlem af Redaktionsudvalget ansér jeg det for min Pligt at meddele »Typ.-Tid.«s ærede Læsere, at Enkelthederne i »Smut«s Artikel i sidste Nr. er helt urigtige. Ved personlig Henvendelse til mig skal »Smut« saa gærne faa rigtig Besked om Fremgangsmaaden ved Beregningen og Fordelingen. Det hele Forhold er i øvrigt, det tilstaar jeg, rent *kapitalistisk*, og saa vidt mig bekendt, var alle 5 Parthavere vel fornøjede hermed.

Nyvej 19, d. 14. Januar 1889. M. LAZARUS.

En Redegørelse.*)

I »Typ.-Tid.« Nr. 51 har en Hr. W. N. udtalt en Forundring over og Misbilligelse af, at Hr. Typograf TH. NIELSEN er bleven slettet som Medlem af »Dansk typ. Forening«. At W. N. adresserer sin Artikel til Hovedbestyrelsen, maa antagelig søges i Mangel paa Kendskab til Forretningsgangen i »Dansk typ. Forening«; thi Hr. Th. N.'s Udelukkelse er noget Hovedbestyrelsen aldeles uvedkommende. En Lokalforening kan meget godt selv haandhæve Loven indenfor sit eget Omraade uden Hovedbestyrelsens Mellemkomst, og noget saadant er kun sket her, idet Udelukkelsen her har fundet Sted i Henhold til Lovens § 32, der siger, at naar et Medlem indtræder i en anden Livsstilling, kan han med visse Indskrænkninger vedblive at være Medlem, men maa saa naturligvis svare det fulde Kontingent. § 31 kan i dette Tilfælde absolut ikke komme i Anvendelse og er dette sket andet Steds, er det en Fejl og kan ikke have nogen Indflydelse paa os. Hr. Th. N. kan ikke siges at aftjene sin Værne*pligt* eller at være *indkaldt* til Militærtjeneste. Han har *frivillig* mældt sig til fortsat Militærtjeneste, antagelig fordi han har ansét det for mere fordelagtig end at arbejde ved Faget, og hans Stilling maa nu betegnes med at han er Underofficer i Hæren, altsaa indtraadt i en anden Livsstilling. Vi lod da forespørge, om Th. N. ønskede vedblivende at være Medlem af Foreningen,

*) Forsinket af Mangel paa Plads. RED.

da han i saa Fald maatte svare Kontingent og Svaret herpaa lød Nej, og i Henhold hertil fandt Udelukkelsen Sted.

Vi kan ikke indsé andet, end at vi i dette Tilfælde har handlet fuldstændig i Overensstemmelse ikke alene med Lovens Bogstav, men ogsaa med dens Aand.

Fredericia, d. 24. Decbr. 1888. P. Lokalf. V.:
TH. THOMSEN,
p. t. Lokalforeningsformand.

Generalforsamling.

»*Den typ. Trykkerforening*« afholdt i Søndags en ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken det enstemmig vedtoges at oprette en Begravelseskasse indenfor Foreningen. Vedtægterne for denne Kasse, der forelaa til Behandling, blev, efter en Redegørelse af Formanden og en derpaa følgende kort Diskussion, enstemmig vedtagne.

De vigtigste Punkter i disse Vedtægter er følgende: I Indskud betales der en Krone, som opkræves i to Kvartaler med 50 Øre i hvert. Senere er Kontingentet 35 Øre Kvartalet. Naar der er en Sum af Kr. 300 i Kassen og der endnu ikke er indtruffet noget Dødsfald, stanses Opkrævning af Kontingent, indtil et Dødsfald indtræffer. Er Kassens Formue derimod bragt ned under Kr. 100, har Styrelsen Ret til at opkræve 50 Øre Kvartalet, indtil Kassebeholdningen atter er bragt op til at være Kr. 200.

Afgaar et Medlem ved Døden efter i et halvt Aar at have betalt Kontingent til Kassen, udbetaler Kassereren Kr. 100 til hans Efterladte. Hvis den nødvendige Sum ikke skulde være til Stede ved et Medlems Død, kan det manglende Beløb optages som Laan af Hovedkassen.

Kassens Virksomhed begynder d. 1. Juli. 1889. L. J.

Bidragslister.

Indkomne Bidrag til CHR. MATHIESEN.

Nielsen & Lydiche Kr. 24.75; O. C. Olsen & Co. 14.75; S. Bernsteen 3.00; Rasmussen & Olsen 3.50; Chr. Birch 1.00; Fr. G. Knudtzon 3.50; Schultz 15.00; Trier 2.50; Dagbladet 7.00; Møller & Thomsen 7.75; Th. Nielsen 0.25; Politiken 11.50; Græbe 5.00; Carl Lund 3.00; Adresseavisen 5.60; Social-Demokraten 13.00; Luno 1.75; Avisen 4.50; Thiele 4.90; Nationaltidende 7.75; Rom 2.00; Hohlenberg 1.50; Quist & Co. 2.00; Axel E. Aamodt 1.00; Fjeldsøe 1.00; I. Cohen 3.40; Chr. Müller 1.50; Laur. Madsen 1.50; Ekspres-trykkeriet 1.00; Fr. Bagge 2.25; Centraltrykkeriet 4.75; Jordan 5.00; Hannover 7.35; Sivertsen 6.00; Bording 2.90; Hoffensberg & Trap 3.82; Berlingske Tidende 8.75; Martius Truelsen 2.50; Henriksen 2.00; Aller 2.25; tilsammen Kr. 202.47.

Af det indsamlede Beløb er 100 Kr. udbetalt til Chr. Mathiesen personlig i 10 Gange mod dennes egenhændige Kvittering og Restbeløbet til hans Efterladte. Specialkvitteringerne ligger til Eftersyn hos Undertegnede.

Aarsagen til Regnskabets sene Fremkomst er den, at Bidraget fra enkelte Trykkerier først er indbetalt i de sidste Dage; to Trykkerier — Eltongs og Hvidbergs Efterfølger — har ikke indbetalt de paa Cirkulæret tegnede Beløb.

København, d. 12. Januar 1889. MADS HANSEN,
Nielsen & Lydiche.

Ovenstaaende Beløb, Kr. 202.47, er mig udbetalt. D'Hrr. Bidragydere bedes herfor modtage min hjærteligste Tak.

MARIE PEDERSEN.

Til Typograf C. SPOHR har vi fra nedennævnte Bogtrykkerier modtaget følgende Bidrag:

Politiken Kr. 15.50; Møllers Enke 1.00; Dagbladet 3.50; S. L. Møller 3.50; Adresseavisen 3.05; Fjeldsøe 1.00; Social-Demokraten 5.25; Nationaltidende 2.75; Schultz 4.00; I. Cohen 3.15; Hohlenberg 0.30; Valentin & Lund 0.75; Aamodt 1.00; Knudtzon 3.75; Trier 1.65; Bagge 1.30; Rasmussen & Olsen 0.80; Eltong 0.50; Berlingske Tidende 3.10; Hannover 2.05; O. C. Olsen 5.25; Aller 1.00; Truelsen 0.90; Avisen 2.25; Carl Lund 1.00; Kihl 1.00; Jordan 0.50; Luno 2.15; Thiele 3.30; Eksprestrykkeriet 1.50; Græbe 4.15; Bording 2.35; Sivertsen 1.35; Nielsen & Lydiche 3.40; Hoffensberg 3.25; Herdahl 0.50; Centraltrykkeriet 2.90; Rom & Ko. 0.60; Rigsdagen 2.00. — I alt 97 Kr. 25 Øre, hvorfor takkes.

P. LAURITZEN, Politiken. P. FASMER, Adresseavisen.

Idet jeg kvitterer for ovennævnte Beløb, 97 Kr. 25 Øre, beder jeg d'Hrr. Kolleger modtage min hjærteligste Tak.

København, d. 8. Januar 1889. Ærb.
C. SPOHR.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nye Medlemmer: LAVRITS GOTTLIEB JOHANSEN (udlært 1. April 1888 i Vejle; sidst Militær; har ikke tidl. været Medlem af nogen Forening; Rigsdagens Sætteri). — LUDVIG AVGUST JENSEN (udl. 5. Januar 1889 hos Eltong; arb. samme Sted). — Trykker CARL VALDEMAR JENSEN (udl. 5. Januar 1889 hos N. C. Rom; arb. samme Sted). Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Til **Wiener-Kollegerne** har jeg indtil Torsdag Form. modtaget fra: Bordings Bogtr. 20.00, Nielsen & Lydiches do. 4.25, Kolleger i Kolding 16.75, do. i Fredericia 4.00, do. i Køge 4.50, ialt Kr. 49.50.
Bidrag modtages fremdeles. RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** i København har jeg modtaget Kr. 12.00 fra Kollegerne i Slagelse. RUD. BØHM.

Foreningens Maskebal
afholdes *Lørdagen d. 23. Februar* i Etablissementet »*Sortedamslund*«s store elegant dekorerede Sal.

Medlemmerne anmodes herved om at virke for en talrig Tilslutning til Maskeballet. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

For at Aarsregnskabet kan blive afsluttet, bedes Kontingent og mulige Restancer, som kan have Udslettelse til Følge, indbetalt senest 24. Januar. N. HANSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholder *Søndagen den 27. Januar 1889 Kl. 7½* sin **43. Aarsfest med Koncert og Bal** i Wittmack & Riises Lokale paa Gammelholm.

Efter Koncerten **Bal** til Kl. 5. Stor Cotillon Kl. 2.

Billetter til Koncerten faas à 75 Øre hos Sangerne. Balbaand à 1 Kr. for en Herre og 50 Øre for en Dame faas i Lokalet efter Koncerten.

Lørdag Aften bedes Alle møde til Prøven. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Slagelse Lokalforening slutter sig herved i Et og Alt til den i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fra Middelfart fremkomne Indsigelse mod Trykker CARL BERG's Optagelse i Odense.

Endvidere maa vi udtale vor Misbilligelse af, at Odense Lokalforening ikke har undersøgt nævnte Carl Berg's Forhold til Trykkerforeningen, forinden den stillede sig saaledes i Breschen for ham, som sket er.

Slagelse, d. 12. Januar 1889.

CARL OLSEN. H. P. P. HANSEN. OLAF E. OLSEN.
F. O. HANSEN. ANTHON OLSEN. C. O. OLSEN.
WILLIAM ABRAHAMSEN. CHR. NIELSEN. JOH. G. LUNDSTRØM.
HANS HANSEN. J. V. CLASEN.

Køge Lokalforening, d. 12. Januar.

»Idet Generalforsamlingen tilkendegiver Hovedbestyrelsen sin Billigelse af dennes Handlemaade i Sagen om CARL BERG's Optagelse i »Dsk. typ. For.« og misbilliger saavel Randerskommissionens Dom, som de denne ledsagende Bemærkninger, — udtaler Forsamlingen, at den i Følge de fra »Trykkerforeningen«s Formand, Hr. DAHLQUIST, fremkomne Oplysninger maa anse det for en Selvfølge, at Kommissionsdommen annulleres, da den synes at være afsagt paa Grundlag af fuldstændig fejlagtige Forudsætninger om Hr. Carl Bergs tidligere kollegiale Forhold.«

Ovenstaaende vedtaget af samtlige Typografer.

LOUIS JENSEN,
Lokalformand.

Nye Medlemmer: Varde (»Ribe Amts-Tid.«), JENS ANDREAS HANSEN (har bestaaet den i Lovene foreskrevne Svendeprøve). — Faaborg, CARL LOUIS OLAF FRANDSEN (udlært 1. Januar 1889 hos L. B. Deichmann; arb. samme Sted). Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage til vedkommende Lokalforening.

Bortrejste Medlemmer: Nyborg, CHRISTEN SØRENSEN til Odense, arbejdsløs. — Næstved, HANS K. KORSBANG til Præstø, arbejdsløs.

Brevkasse.

Flere Indsendere, deriblandt Hovedbestyrelsens Referat, maa vente til næste Nr.

Arbejdsmarkedet.

I et Provinstrykkeri — betydelig Akcidens- og Avis-Forretning — bliver **Faktorpladsen** ledig 1. April, og ønskes besat med en Mand, der for Tiden er i en lignende Stilling. Begyndelseslon 1800 Kr., stigende til 2500 Kr. Billet mrkt. »896« indsendes til »Typ.-Tid.«s Ekspedition senest 1. Februar.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Sangforeningens Koncert.

Assistance: Koncertsangerinde Frk. E. ROSS, kgl. Kapelmusikus E. SANNE, Oplæsning af Forf. til »I Nøddebo Præstegaard«, hvilket sidste ikke maa offentliggøres videre).

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

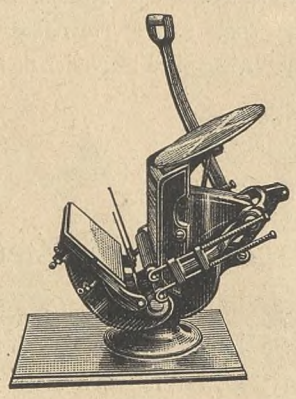

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Udkommen er:
Jule-Aften,
Epilog fra Aftenunderholdningen
d. 16. December 1888
af
Vilhelm Tømmerup,
med et Forord og en Nytaarshilsen.
Pris 25 Øre.

Forsendes til Provinserne mod Postforskud og Tillæg af Porto.

Hele Indtægten tilfalder arbejdsløse Typografer i København.

Den erholdes hos Forfatteren, Th. Nielsens Bogtrykkeri, St. Regnegade 26, Københ. K.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 4
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 25. Januar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Dansk Papirindustri.

Den kapitalistiske Samfundsudvikling er i Begreb med at træde ind i en ny Fase og alt tyder paa, at der ikke er ret mange Stadier tilbage. Efterat have gjort det af med Smaaproduktionen har den nu kun Middelstandsproduktionen tilbage. Efter at man har indsét, at Frikonkurrencens Princip ikke længer er i Stand til at holde Klasserne oven Vande, er man slaaet ind paa en anden Vej, og Protektionismen (Beskyttelsessystemet) er nu bleven det Evangelium, der prædikes trindt om af de besiddende Klasser. Hykleriet klæber ved dem fremdeles. Thi lige som det før var Frikonkurrencen, der ene var i Stand til at forbedre de arbejdende Klassers Kaar, saaledes er det nu »Det nationale Arbejde«, der skal sikre Arbejderne Eksistensen. I Virkeligheden er det kun Storfabrikanterne, der skummer Fløden, og hele Bevægelsen gaar selvfølgelig ogsaa kun ud derpaa. Den enkelte Kapitalist har indsét, at den vilde Konkurrence har formindsket Fortjenesten, og derfor søger han ved Gennemførelsen af Beskyttelsen at forøge Fabrikatets Pris. I Stedet for at tilstaa dette søger han at besmykke Sagen og fortæller derfor, at Hensigten hermed kun er den at skaffe bedre økonomiske Tilstande for Arbejderne. Enhver Arbejder véd imidlertid, at dette er Usandhed; Profiten gaar i Arbejdsgivernes Lommer, og Arbejderen faar kun de kønne Talemaader.

Den Sammenslutning, der for nylig har fundet Sted mellem de danske Papirfabriker, vil heller ikke forbedre de i Papirindustrien beskæftigede Arbejderes i Forvejen usle Fortjeneste. Man har dog her været saa ærlig ikke at forsøge at give det Skin af, at det var herom det galdt. Man har derimod gennem Bladene givet lovende Meddelelser om, at Sammenslutningen ikke gik ud paa at forhøje Papirpriserne, men at den i det væsenlige betød en Forbedring af Papirproduktionen. Hvad der straks vækker Mistanken ved disse Meddelelsers Paalidelighed, er den Prisforhøjelse, Fabrikerne paa samme Tidspunkt lod indtræde. Saasnart man stod uden indenlandske Konkurrenter, forhøjede man Priserne paa de ringere Papirsorter med indtil 15 pCt. Og det, der i Fremtiden vil bestemme Papirets Værdi, er ikke, hvad det koster Producenten, men udelukkende Konkurrencen fra Udlandet. Medens Toldloven fastsætter en forholdsvis ringe Toldafgift for de Raastoffer, der bruges i Papirfabrikationen, kræver den en uforholdsmæssig høj Afgift af Forbrugerne af det færdige Papir, idet der af det grovere Papir betales over 5 Øre pr. Pund og af Papir med Farve, som ikke er tilsat i Massen, med Forgyldning eller Forsølvning samt linjeret Papir over 16 Øre pr. Pund. Der har ganske sikkert i Danmark været for mange Papirfabriker, og Følgen heraf har været stadigt nedadgaaende Priser med tilsvarende Forringelse af Kvaliteterne; man har nu ved Sammenslutningen overvundet den Fare, den indenlandske Konkurrence indeholdt, men det turde være Tvivl underkastet, om man vil naa til at fabrikere bedre Papir, saa længe den urimelige Toldbeskyttelse eksisterer. Det ligger i Kapitalismens Væsen kun at søge Fordelen, og selv om man med den paatænkte Organisation af Fabrikerne utvivlsomt med ringe Ofre vilde være i Stand til at forbedre Fabrikationen — endogsaa af de ringere Sorter — ligger det dog nær at antage, at man vil lade denne Side af Sagen ligge, saa længe man er Eneherre paa Markedet.

Men se f. Eks. paa Postpapirfabrikationen. Det er en Kendsgærning, at Udlandet til samme Pris leverer et mange Gange bedre Papir, end de danske Fabriker nogen Sinde har leveret — trods Toldbeskyttelsen. Sligt er beskæmmende for dansk Papirindustri, og det kan ikke være Tvivl underkastet, at her er en Opgave at tage op. Tidligere Tiders Produktionsmaade har i væsenlig Grad været en Hindring. Det er i denne Fabrikation som i alle andre Arbejdets Specialisering, der muliggør gode Resultater med forholdsvis smaa Omkostninger. Det er indlysende, at en Fabrik, som flere Gange daglig skal veksle i Format, Vægt og Kvalitet, det ene Øjeblik fabrikere Avispapir for i det næste at gaa over i Protokolpapir, ikke med sin bedste Vilje kan naa til de Resultater som den Fabrik, der Dag ud og Dag ind gaar i én bestemt Masse. Dette vil nu

kunne reguleres med meget formindskede Udgifter. Administrationen, som altid koster mange Penge — d'Hrr. nøjes ikke med Arbejderlønninger — sluger nu Summer, som ligeledes ikke paa langt nær staar i Forhold til, hvad fælles Administration vil kunne gøres for. Der er altsaa paa disse Punkter ved den fremtidige Ordning kun Fordele for Fabrikerne. Men Sandsynligheden taler for, at disse Fordele aldeles ikke vil komme det store konsumerende Publikum til Gode, men udelukkende vil blive udnyttede af de Pengemænd, der staar bag ved det hele. Det blev i et københavnsk Dagblad meddelt, at det ikke var under Gehejmeetatsraad Tietgen, men under Etatsraad, Bankdirekt. GLÜCKSTADT's Avspicier, Sammenslutningen havde fundet Sted. Det kan for saa vidt være Hip som Hap; begge d'Hrr. kører med stramme Tøjler; den ene knuger Haanden om Landets største industrielle Anlæg, den anden om de fleste af Landets Bøndergaarde. Og man skulde tage meget fejl, om ikke det først og fremmest bliver Pengene, der kommer til at føre an som Taktstok og »den forbedrede Papirproduktion« kun liflig Taffelmusik, der skal til for lettere at faa Maden til at glide ned.

De øjeblikkelige Følger af Sammenslutningen er, at Mellemhandlerne har forsynet sig rigelig med Papir i Haab om, at Priserne skulde gaa i Vejret. Der hersker for Øjeblikket en feberagtig Travlhed paa Fabrikerne, som næppe vil kunne formaa at levere alt det bestilte Papir til den seneste Leveringstid, som er d. 12. Februar. Den arme Synder, som skal bruge en særlig Fabrikation, kan faa Lov at vente længe. Fabrikerne giver ham foreløbig en god Dag. Men naar Afleveringstimen er slaaet, vil man være mere tilgængelig. Thi det er jo unægtelig en kunstig Situation, man har skabt. Alverden har købt Papir, nogle fordi de vidste, at der intet var at risikere, andre i Haab om en fed Mundfuld. Der eksisterer en Forening, »Dansk Papirhandlerforening« kaldet, som varetager Mellemhandlernes Interesser. Just i disse Dage har den udsendt Meddelelse til Bladene om, at Papirfabrikerne »til Dels paa Grund af Raastoffernes Stigning« (!) — men dog vist væsenlig paa Grund af Sammenslutningen — »har forhøjet Priserne paa ord. Skriv-, Tryk- og Indpakningspapir fra 5 indtil 15 pCt.«. Det vil med andre Ord sige, at der nu skal lægges over Ørene paa det store konsumerende Publikum. Det er en ganske snildt arrangeret Situation, men om Fabrikerne og Mellemhandlerne høster Guld og grønne Skove derved, turde dog maaske være Tvivl underkastet. Naar Maskinerne staar den Dag, da Fabrikerne har effektueret deres sidste Ordrer, kan man jo nok tage fat paa at fabrikere paa Lager, men Spørgsmaalet er, om denne Produktion kan afsættes i en nogenlunde overskuelig Fremtid. Vistnok omsættes der daglig ikke ringe Kvantiteter Papir, men den Maalestok, efter hvilken der er købt op, skal nok gøre sit til at forringe Mellemhandlernes Fortjeneste, som ganske sikkert vilde være blevet stor, hvis Lageret kun var fordelt paa enkelte Hænder. Der er for mange Hoveder at bringe under én Hat, og den gridske Konkurrence vil sikkert bevirke, at ikke faa kniber ud. Nogen overdreven Fare for, at Papir skal stige til en ublu Pris, eksisterer altsaa ikke, saafremt Fabrikerne ikke af sig selv fremtvinger en Prisforhøjelse, hvad for øvrigt ikke er udelukket, da den udenlandske Konkurrence for de ringere Papirsorters Vedkommende paa Grund af Toldbeskyttelsen kun vanskeligt kan komme med.

Det er først og fremmest i Overgangsperioden, det kommer til at gaa ud over Konsumenterne. Den Leveringstermin, Fabrikerne har ansat, umuliggør dem nemlig at tilfredsstille det øjeblikkelige Forbrug. Mellemhandlerne har stormet Kontorerne og faar først deres Ordrer udført. Det er nu ogsaa en Maade at varetage den »nationale« Industris Tarv paa.

Hvis »Foren. for danske Bogtrykkere« ikke var en saa søvnig Forening, som den er; hvis der overhovedet var saa meget som en Gnist af Korpsaand i det danske Bogtrykkerlav, vilde man for lang Tid siden have sat baade Himmel og Jord i Bevægelse for at forandre de for den danske Bogtrykindustri vanvittige Toldsatser. Af »Bogtryksværte og al anden Tryksværte« betales over 4 Øre pr. Pd. i Told, af Papir over 5 og 16 Øre pr. Pd., af Skriftstøberarbejde over 6 Øre pr. Pd., medens »Bøger, Tidsskrifter og Noder med trykt eller skreven Tekst etc.« kan indføres frit. Der er ikke nogen indenlandsk Industri af Betydning i ovennævnte Forbrugsartikler, men ikke desto mindre synes det at være Forhold, som er danske Bogtrykkere komplet ligegyldige. Vi erindrer en Forhandling paa et af disse i Udstillingstiden meget hyppige »Fagmøder«, som gik ud paa en Adresse om Ophævelsen af Tolden paa Tryksværte. Adressen er nok ogsaa bleven til — om den er indsendt, er os ubekendt. Naar »Foren. af danske Bogtr.« nemlig skal varetage Standsinteresser, skér det ikke med smældende Trompetskrald, men med et Ligtogs Stilfærdighed. Maaske i Bevidstheden om det tarvelige Resultat, der kan ventes.

Arbejderne kan det være ligegyldigt; Hensyn til deres Lønninger tager man dog ikke. Men det er alligevel ganske karakteristisk at lægge Mærke til, hvor sløve Varetagerne af kapitalistiske Interesser kan være. Der er paa langt nær ikke den Energi og Handlekraft blandt danske Kapitalister som blandt udenlandske. Og Bogtrykkerne er ikke det daarligste Eksempel herpaa.

Randerskommissionens Kendelse.

Den første Artikel, hvormed »Typ.-Tid.« fremtraadte i Aar, skal ganske vist ikke opmuntre os Provinsianere til at sende Bidrag til Bladet, da det jo ikke er lysteligt at se sit Arbejde benævnt som »Vandgrød«, men naar jeg ikke desto mindre beder om Plads for nedenstaaende Bemærkninger, da er det, fordi den af Randerskommissionen afsagte Kendelse — den første Højesteretsdom i vor Forening — nok kan give Anledning til at anstille nogle Betragtninger over, om alt virkelig er, som det bør være.

Som Medlem af Middelfart Lokalforening har jeg, som det sés af forrige Nr. af »Typ.-Tid.«, været med til at nedlægge Protest mod Optagelsen af Hr. Trykker Carl Berg i Odense. Da Hr. Berg er mig fuldstændig fremmed, kan der selvfølgelig hverken være Tale om Sympati eller Antipati over for ham, det er kun det *Princip*, der repræsenteres ved hans Optagelse, som jeg ønsker at tale et Par Ord om. Ved Hr. Bergs Indmeldelse erklærede vore Love aldeles bestemt, at han *ikke* kunde optages som Medlem, da han ikke hørte til de nyudlærte, ikke var Principal og heller ikke kom som Medlem af en gensidig Forening. Det kan godt være, at det var en Fejl ved Lovene, at de ikke tilstedte Optagelse af en saadan Kollega; men naar man en Gang har Love for en Forening, maa det jo ogsaa være Meningen, at de skal overholdes. Lokalforeningsformanden i Odense vilde derfor have handlet korrekt, naar han havde svaret Hr. Berg, at han i Følge vore Love ikke kunde optages som Medlem; samtidig kunde han da have anvist Hr. Berg den Vej, som han nu bagefter siger, det vilde have været en let Sag for ham at gaa for at blive Medlem, nærmlig gennem den gensidige københavnske Forening. Hvorledes sidstnævnte Forening vilde stille sig overfor Optagelsen af en Kollega, der kun tiltraadte Foreningen for straks at rejse et andet Steds hen, det bliver vedkommende Forenings egen Sag, og det er i hvert Fald vor Forening aldeles uvedkommende. — I Stedet for at gøre dette gik Hr. Anthon Petersen til Hovedbestyrelsen. Havde denne nu handlet fuldstændig korrekt, vilde Indmeldelsen ogsaa der være bleven afvist. Den tiltroede sig imidlertid Ret til at dispensere fra Lovene — hvad jeg dog ikke kan indrømme, den har — og stillede Hr. Berg lige med de Kolleger, som kunde optages i Foreningen inden 1. Jan. 1888. Hermed var Sagen allerede kommen ind paa Skraaplanet, og den gled lystigt videre, da Randerskommissionen fik den under Behandling; thi denne Kommission, *hvis Dom ikke kan forandres*, gik endnu langt mere udenfor Lovene, end Hovedbestyrelsen havde gjort, skøndt den, som paavist af Hr. Warberg, netop har at holde sig Lovens *Bogstav* efterrettelig. Derved fremkom dette Misfoster af en Dom, som stik imod de gældende Love optager et Medlem i Foreningen, der ellers er lukket for den Slags Kolleger.

Den 16. Novbr. 1888 vedtoges et Tillæg til Lovene, der traadte i Kraft straks, og i Følge dette skal ethvert nyt Medlems Indmeldelse i Foreningen bekendtgøres i »Typ.-Tid.«; hvis da ingen Indsigelse fremkommer inden 14 Dage, betragtes han som optagen. Hr. Berg anmeldtes i »Typ.-Tid.« for 4. Jan. 1889, og inden 8 Dage fremkom en Indsigelse fra 9 Medlemmer. Hvad vil nu ske? Randerskommissionens Dom kan ikke forandres, men en Indsigelse fra 9 Medlemmer kan heller ikke uden videre skydes til Side. Og hvem skal skønne over Indsigelsens Berettigelse? Det siger Lovene intet om, men det maa vel være Hovedbestyrelsen. I dette Tilfælde kommer altsaa Hovedbestyrelsen til at udtale Kendelse i en Sag, som den selv for kort siden var Part i, og sandsynligvis vil dennes Kendelse gaa imod Randerskommissionens Dom, men denne sidste kan i Følge Lovene ikke forandres. Situationen synes snart at være saa indviklet, at der intet Udkomme er, og dette skyldes ene og alene, at Randerskommissionen ikke har holdt sig Lovene efterrettelig, men har tiltaget sig en Myndighed, som aldeles ikke tilkommer den, nærmlig at dispensere fra Lovenes klare Ord. Kun to Udveje synes endnu at staa aabne: enten at Hr. Berg tager sin Indmeldelse tilbage, eller at Sagen gøres til Genstand for almindelig Afstemning blandt Medlemmerne. I første Tilfælde kan Hr. Berg jo gaa den af Hr. Anth. Petersen anviste Vej og søge sig optagen i den københavnske Forening, hvad der maaske efter Hr. Dahlquist's Oplysning i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« ikke vil falde ham saa særdeles let, eller ogsaa kan han paany melde sig til Optagelse i vor Forening efter de nu gældende Love, der angiver Regler for hans Optagelse, og saa er der ingen, der vil gøre Indsigelse mod hans Optagelse, jeg i hvert Fald ikke. Fastholder han imidlertid nu sin Indmeldelse, kan jeg ikke indsé andet, end at det bliver nødvendigt at foretage almindelig Afstemning, og falder han saa igennem der, vil han *ikke* kunne blive Medlem, trods Randerskommissionens Dom.

Jeg kan og vil ikke tro, at de ærede Medlemmer af Randerskommissionen i deres Dom skulde have ladet sig bestemme af personlige Følelser overfor Hovedbestyrelsen, skøndt Slutningsbemærkningerne i Dommen ganske vist ikke aldeles udelukker en saadan Tanke, men naar Kommissionen selv siger, at »Dommen retlig bør fældes efter Lovens Ordlyd paa den Tid (September), da Carl Berg begærede sig optaget«, da vil jeg bestemt hævde, at det har Kommissionen ikke gjort.

Middelfart, d. 15. Januar 1889. P. L. ERICHSEN.

Flere Artikler, omhandlende Randerskommissionens Kendelse med Udtalelser i samme Retning som ovenstaaende, kan — af Mangel paa Plads — ikke optages.

REDAKTIONSUDV. F. P.

Begravelseshjælpen i „Dsk. typ. Foren.“.

Ved en d. 16. Januar 1889 i herværende Lokalforening afholdt ekstraordinær Generalforsamling bestemtes det at lade Undertegnede fortsætte det af os som Udvalg paabegyndte Arbejde angaaende Opkrævning af 1 Kr. ved indtrædende Dødsfald, og vedtoges det at lade foretage almindelig Afstemning hele Landet over. I den Anledning har vi til alle Lokalforeninger udsendt Cirkulære og Stemmesedler, og beder vi samtlige Medlemmer støtte os i vore Bestræbelser for at faa denne Sag ordnet paa en tilfredsstillende Maade. Da Cirkulæret indeholder en klar Fremstilling af Sagens Gang, henviser vi vore ærede Kolleger til dette.

Randers, i Januar 1889.

A. WESTERMANN. A. CHRISTENSEN. R. JACOBSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: GEORG FREDERIK HANSEN (tidl. Medlem; arbejdsløs). Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: C. J. J. LAURSEN (sidst arb. i Varde; Fjeldsøe).

Til **Wiener Kollegerne** har jeg endvidere modtaget fra Nielsen & Lydiche 2.30, Kollegerne i Svendborg 6.50, Bording 10.00, ialt 18.80, med det tidligere indkomne ialt *Kr. 68.30.* RUD. BØHM.

Foreningens Maskebal

afholdes *Lørdagen d. 23. Februar* i Etablissementet »*Sortedamslund*«s store elegant dekorerede Sal.

Medlemmerne anmodes herved om at virke for en talrig Tilslutning til Maskeballet. STYRELSEN.

Telegram!

Festkomitéen for »Den typografiske Forening«s Maskebal, den 23. Februar, har modtaget følgende Telegram:

Tyrolerselskabet FERDINANDO fra det danske Schweitz meddeler herved Komitéen, at det agter paa sit Besøg i København at optræde en eneste Gang paa Typografernes Maskebal.

FERDINANDO.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK.

Budet vil i næste Uge opkræve Kvartals-Kontingentet.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholder *Søndagen den 27. Januar 1889 Kl.* 7½ sin **43. Aarsfest med Koncert og Bal** i Wittmack & Riises Lokale paa Gammelholm.

Efter Koncerten **Bal** til Kl. 5. Kl. 2: *Stor Cotillon* med Dyrehoveder, Ordener og Sløjfer fra Ernst Bojesen.

Billetter til Koncerten faas à 75 Øre hos Sangerne. Balbaand à 1 Kr. for en Herre og 50 Øre for en Dame faas i Lokalet efter Koncerten.

Medlemmerne, som mulig ved en Forglemmelse ikke har modtaget Billetter til Aarsfesten, bedes afhente disse hos Kassereren (Krystalgade 3) eller i Foreningens Lokale Lørdag Aften. STYRELSEN.

Brevkasse.

Paa given Anledning gøres ærede Indsendere opmærksom paa, at Artikler, der ønskes optagne i det først udkommende Nr. af »Typograf-Tidende«, maa være os i Hænde senest Mandag Aften. *Redaktionsudvalget for Provinserne.*

En Indsigelse imod Carl Bergs Optagelse var indsendt fra Ringsted, men kom for sent til forrige Nr.

Flere Indsendelser, deriblandt Hovedbestyrelsens Referat, maa vente til næste Nr.

Arbejdsmarkedet.

En yngre Maskintrykker, der tillige kan deltage i Sætning, søger Plads straks. Billet mrkt. »Trykker«, bedes tilstillet »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

En øvet Akcidenssætter, 25 Aar gl., med prima Anbefalinger, søger Plads snarest. Billet mrkt. »Typograf Nr. 899« bedes snarest tilsendt »Typ.-Tid.«s Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

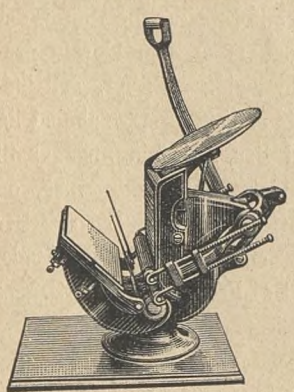

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Sangforeningens Koncert.

Assistance: Koncertsangerinde Frk. E. ROSS, kgl. Kapelmusikus E. SANNE, Oplæsning af Forf. til »I Nøddebo Præstegaard«, hvilket sidste ikke maa offentliggøres videre.

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

Tilrejsende Typografer

kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 5
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 1. Februar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

8 Aars Arbejde.

(Betragtninger af —F—).

II.

Den 1. Juli 188*3* («Trykfejlsdjævlen« har i forrige Artikel sat 1888) fratraadte altsaa HARALD JENSEN Foreningens øverste Ledelse, og H. LIND tiltraadte, men hans Virksomhed som saadan varede kun i ét Aar, i hvilket Tidsrum Repræsentantmødet i *Odense* afholdtes, der fra saa mange Sider satte Sindene i Bevægelse, væsenligst begrundet i den da udbrudte Strejke i »Jyllandsposten« og en paatænkt Udvidelse af Foreningens Formaal, nemlig til ogsaa at virke hen til en Forbedring af Typografernes Arbejdsvilkaar — det sig overalt fremtrængende »*Madspørgsmaal*«. At dette Formaal skulde blevet vedtaget, var der næppe nogen Fidus til, ikke en Gang fra selve Forslagsstillerne, men det har alligevel sin store Betydning, at det *da* blev sat under Diskussion, og det store Flertal, hvormed det blev forkastet (¾ af de afgivne Stemmer) er intet Bevis paa Misstemning imod Forslaget, da mange af de valgte Repræsentanter udtrykkelig motiverede deres Afstemning med, at deres »Nej« kun betød, *at det fremkom for tidligt.* Dette sidste Standpunkt forhindrede dog ikke de samme Repræsentanter i at vedtage skærpede Bestemmelser angaaende Medlemmernes Forhold overfor gensidige Foreninger, hvad der altsaa i Virkeligheden vil sige, at man rakte den lille Finger til det, man var bange for at give hele Haanden. I samme Forbindelse skal det ligeledes fremhæves, at Repræsentantmødet ansaa en fyldigere Vekselvirkning blandt Medlemmerne for nødvendig, idet et Forslag om, at »Typ.-Tid.« udvidedes fra Fjortendags- til Ugeblad, vedtoges — alt i nøje Samklang med foranførte. Med de daværende Forhold for Øje var der mange, som spaaede Repræsentantmødet i Odense at blive et Babel, men Spaamændene blev skamgjorte, thi den samme Solidaritetsfølelse og Endrægtighed, som før havde staaet sin Prøve, viste sig ogsaa her. Repræsentantmødet i Odense dannede Afslutningen paa H. LIND's Formandsvirksomhed; d. 1. Juli 1884 fratraadte han, og A. G. WEBER valgtes. Det var under ublide Forhold, Hr. W. overtog Styret, saa vel naar henses til vor egen Forening som den københavnske, i hvilken sidste en Splittelse alt var i Gære og kun ventede paa det belejlige Øjeblik til at fuldføres. Da denne Splittelse i København foregik, og som det senere har vist sig var ligefrem lagt til Rette af enkelte interesserede, havde det været et Held for »Dansk typ. Forening«, om en stærkere Haand havde haft Tag i dens Styrelse, thi det var i Øjeblikket en Urias-Post. Hr. W. har uden Tvivl da gjort sit Bedste, men det har ikke kunnet undgaas, at han kom til at staa som den Mand, imod hvem Uviljen alene rettedes. Og ser man hen til Tallene — »de tørre Tal!« — da har Modgangen trolig fulgt Hr. W. her; ingen vil eller kan med berettiget Grund lægge ham det til Last, at Foreningens synkende Status blev stærkt iøjnefaldende, men denne i Forbindelse med en uheldig Tagen-Standpunkt i Sager indadtil bevirkede, at han ligefrem selv umuliggjorde ikke blot sin egen Person som Leder, men tillige — saaledes kom det til at se ud — Hovedsædets fremtidige Forbliven i Aarhus; fra dette Tidspunkt vandt Tilhængerne af Hovedsædets Skiften Fodfæste rundt omkring i Lokalforeningerne, det kunde umulig være andet, naar Vejen saaledes beredtes dem. Under disse Forhold fratraadte Hr. WEBER d. 1. Juli 1886, efter at Hr. HARALD JENSEN ud af en livlig Valgkamp atter var fremstaaet som »Dansk typ. Forening«s Formand.

Hvorfor er Typografernes Gennemsnits-Levetid saa kort?

Da »Typ.-Tid.« for nogen Tid siden bragte nogle statistiske Notitser om de forskellige Fags Udøveres Gennemsnitsalder, var det med en nedtrykkende Følelse, Indsenderen heraf — og det er vel gaaet flere ligesaa — saa disse ubønhørlige, kolde Tal fortælle, at vor Gennemsnitsalder var kun 41 Aar. Og var vi end ikke de mest uheldigt stillede, havde dog de mest begunstigede (Præsterne) en Sandsynlighed for at leve 25 Aar længere. For at tjene Brødet skulde vi altsaa være nødte til at forkorte vor Levetid med 25 Aar.

Spørger man nu, hvad Grunden er til denne sørgelige Kendsgærning, vil Svaret vel oftest være, at det er det usunde ved vor Beskæftigelse, Blyforgiftning og den noget foroverbøjede Stilling, man ofte indtager, og at derved ikke er stort

at gøre, naar man er nødt til at tjene sit Brød ved Sætterkassen.

Men ligger *hele* Grunden der? Jeg tror det ikke. *Grunden ligger for en meget stor Del i vore slette og snavsede Arbejdslokaler*. Naar man sér, hvorledes en stor Del af de Lokaliteter er beskafne, hvor vi tilbringer omtrent det halve Døgn, maa man snarere undres over, at ikke mange flere af Lungesvindsoten fejes bort for at give Plads for en ny Aspirant til Kirkegaarden.

Det er ikke min Mening at komme med ugrundet Klage, og man maa indrømme, at der gives lysende Undtagelser; der gives Principaler baade her i Provinserne og i Københavns, som har et aabent Blik for Sagens Betydning ogsaa i æsthetisk Henseende, og som har indsét, *at skal der udrettes noget virkelig smukt og godt i deres Trykkerier, maa disse ikke ligne en Svinesti*; skal en Arbejder med Interesse virke i sit Kald, da maa det ske under et fysisk Velvære. Der gives ikke faa sunde og hyggelige Lokaler, men de er desværre i afgjort Mindretal. Mange af vore Trykkerier findes i lave, skumle, daarligt ventilerede Lokaler (her i Aarhus er den højeste Mode Kældere), hvor Lys og Sol ikke har meget at bestille — og de taaler heller ikke at sés i ret klar Belysning! Thi med Renligheden er det saa som saa. Denne bestaar oftest i, at en Lærling eller en Arbejdsmand om Morgenen kaster nogle Stænk Vand hist og her paa Gulvet og dernæst med en Gadekost tager nogle Strøg midt paa Gulvet (i Krogene kommer han aldrig) og derved ophvirvler det Støv, der ikke er bundet af Vandet. Vandet derimod trænger ned i det skidne Gulv, opløser en Del af Snavset og ødelægger Luften, naar det fordamper. Kan man saa faa vasket Gulv en Gang hvert andet, tredje eller fjerde (!) Aar, er man mange Steder saa udmærket godt hjulpen! Se, det kan man kalde Hygiejne! En anden Plage er Gassen, hvor man bruger dette Belysningsmiddel, der foruden i sig selv at være skadeligt, i lave og daarligt ventilerede Lokaler udbreder en Varme, der kan blive mere end tropisk.

I vor Tid lægger Avtoriteterne Hovederne i Blød for at faa Skolestuerne hygiejnisk indrettede. Men hvad gør vi voksne for at værne om det Helbred, som vi skylder os selv og vore Familjer at bevare? Intet eller saa godt som intet! Og hvorfor? Jeg tror, fordi det ikke er gaaet op for den almindelige Bevidsthed, hvilken Fare her ligger skjult.

Det er jo desværre saa, at vi som oftest kan have nok i at have Opmærksomheden rettet paa vore økonomiske Kaar, saa vi let glemmer de hygiejniske, og dog er disse ikke af saa underordnet Betydning, som man synes at tro, og tilmed i de fleste Tilfælde ikke saa vanskelige at raade Bod paa.

Der skal være Rimelighed i alt. Ingen kan forlange, at en Principal, der maaske har daarligt Raad, skal bygge sit Lokale om, eller leje et maaske dyrere Lokale, naar det er nogenlunde; men hvad vi kan forlange uden at fornærme nogen hæderlig *Principal*, er, at han *holder sit Lokale rent* — mange Gange er det maaske Tankeløshed fra hans Side, at det ikke skér —, og hvad vi kan forlange af *os selv* og *vore Kolleger*, er at *vi selv hygger om denne Renhed* som en Æressag. Det kan ikke koste mange Penge, og det vil bringe sin Velsignelse.

Jeg skal kun give en Antydning af nogle ganske simple Midler: Anskaffelsen af Spyttebakker, hvorved den væmmelige Spytten paa Gulvet undgaas; at lade den, der fejer, først bestrø Gulvet med fugtigt Strandsand, der tiltrækker alt Støv, samt hyppig Udpustning i fri Luft af Skriftkasserne, hvorved man undgaar at indaande meget Snavs og Blystøv. Ligeledes maa man ved passende Ventilation kunne raade noget Bod paa Gasheden. Vil man hertil søge at undgaa den foroverbøjede Stilling, er det min Overbevisning, at Lungesvindsoten vil have faaet et Knæk.

Jeg tror, her er et Felt, hvor Arbejdsgiver og Arbejder let maa kunne komme til en Forstaaelse, og det skulde glæde mig meget, om disse Linjer maatte bidrage til, at Sagen — og den fortjener det! — kom frem baade i Bladet og omkring i Foreningerne. Gid 1889 maatte sé meget af det Snavs forsvinde fra vore Trykkerier, som de foregaaende Aar har sét samle sig.

Aarhus, i Januar 1889. †

Lejlighedsbetragtninger.

III.

Det kan nok være, at d'Hrr. i Randers er kørende i den sidste Tid, det gaar i flyvende Fart; at Vognen vælter med en Kommissionsdom, generer ikke, saa tager de Begravelseshjælpen op at køre, og med denne foretager de nu deres vilde Kørsel; de har ikke Tid til at bede undervejs, nej, Tiden er kostbar, inden Fredag d. 1. Februar skal Kørselen være endt og da staar de ved deres Maal: Graven, men om det bliver d'Hrr. i Tre-Enigheden, der vil falde i den eller den (Hovedbestyrelsen), for hvem Graven er kastet, det vil Tiden vise; jeg vil haabe det første. Ligsalmen, som d'Hrr. istemmer, er meget smuk: »En Splittelse bør efter vor Formening paa enhver Maade søges undgaaet, selv om Enkelte dermed synes at maatte ofre en indgroet Anskuelse paa Sagens Alter«. Ja, den Melodi stemmer vi i med alle Mand: ingen Splittelse; har vi end forskellige Anskuelser om vor fælles Sag, da lad os forhandle om den, derved kan vi maaske komme tilrette med hinanden. Men paa den Maade, som d'Hrr. forcerer Sagen, afskærer de os andre fra at faa et Ord med i Laget. Det bedste og rigtigste Sted til at forhandle denne og lignende Sager paa, er naturligvis et Repræsentantmøde. Vil d'Hrr. ikke være med til et saadant, vi kan da saa faa Lovene gennemsete, det trænger de højlig til. Paaskedagene passer jo godt dertil. Jeg véd at Foreningens Ve og Vel ligger d'Hrr. meget paa Hjærte og haaber derfor, at de vil støtte Forslaget. Lad os saa fra nu af til Paaske forhandle om Sagerne baade i Bladet og i Lokalforeningerne, saa opnaar vi nok et godt Resultat. Hvorfor skal Sagen nu afgøres saa pludselig, at der ikke kan skrives et Ord i Bladet imod Forslaget, inden Stemmesedlerne skal være indsendte til Randers.

Jeg haaber ikke, at der er noget Medlem af Foreningen, der inden Paaske er saa uforskammet at lægge sig til at dø, men skulde Uheldet alligevel indtræffe, da er der jo ingen Fare for d'Hrr.s Kronestykke, thi Kronen behøver jo ikke at betales før efter Paasken, og saa bliver Kronen maaske sparet ved at d'Hrr.s Forslag vedtages paa Repræsentantmødet. Hvorfor har d'Hrr. ikke villet forhandle Sagen i Bladet? Det havde dog været det heldigste. Føler d'Hrr., at deres Forslag er skrøbelig, at det ikke kan taale nogen Kritik? Hvorfor

sendtes der kun *et eneste* Eksemplar af Cirkulæret, der har den pæne Overskrift: »Ærede Kolleger«! Det havde dog været heldigst, om de havde sendt et Eksemplar til hvert Medlem. Det hele Foretagende sér lidt underlig ud. Efter hvilke Paragrafer i Foreningens Love finder d'Hrr. Hjemmel til at stille Forslag og udsende Stemmesedler direkte til Medlemmerne. De synes selv i deres Cirkulære ikke at være berettigede dertil. Hvorfor satte d'Hrr. ikke ogsaa det andet Forslag samtidig under Afstemning, der findes i »Typ.-Tid.« Nr. 28 for 1887, som lyder saaledes: »Kolding Lokalforening tillader sig at henstille, om det overskydende Beløb ved Opkrævningen og Udbetalingen af Begravelseshjælp kunde opsamles i et særligt Fond, hvoraf der ved en eventuel Udvidelse af Foreningens Formaal *(Understøttelse til ældre og arbejdsudygtige Medlemmer)* kunde afholdes de dermed forbundne Udgifter«. (Forslaget vedtoges *enstemmig*). Dette Forslag var dog ligesaa berettiget til at komme under Afstemning som Randersforslaget. Nu yder vi dog Understøttelse til vore *Arbejdsløse* og *deres Hustruer*, vore *Rejsende*, vore *Syge*, en pæn *Begravelse* for vore Døde og *en Arv paa 250 Kr.* til deres Efterladte, *men paa vore gamle, arbejdsudygtige Medlemmer tænkes der ikke, til dem er der ikke en eneste Øre.* Hans Bidrag har vi kunnet bruge, men yde en Skærv til ham, det kan vi ikke. Kan han ikke arbejde mere, saa faar han Afsked og Fattiggaarden er han sikker paa, naar vi yngre ikke vil støtte ham i hans Kamp for Livet. Jeg har hørt at en ældre Typograf, der tidligere har været dygtig i sit Fag, nu maa arbejde for *5 Kr. ugenlig.* Han har arbejdet længe paa Trykkeriet og Ejeren staar sig godt. Jeg haaber, at d'Hrr. i deres Iver har oversét Koldingforslaget og at de nu, da de er bleven gjort opmærksom paa det, vil være med til et Repræsentantmøde og der støtte de gamles Sag, det fortjener den.

I »Typ.-Tid.« Nr. 1 for 1889 findes under »Tre Smaating« en Bemærkning om, at der *ikke* i Hovedbestyrelsens Arkiv findes noget Referat af Repræsentantmødets Forhandlinger d. 12. Juni 1887. Hvor er dette Referat blevet af? Hvem har »sjakret« det bort? Det er dog Foreningens Ejendom og Hovedbestyrelsen maa være ansvarlig for det. Denne »Sjakren« kan og maa ikke taales. Et saa skammeligt Misbrug af Foreningens Ejendele maa absolut bringes frem paa det første sammentrædende Repræsentantmøde og Vedkommende behandlet efter Lovens Forskrifter (§ 28).

I Haab om at vi blive enige om et Repræsentantmøde i Paasken, tegner Deres ærb.

Middelfart, d. 26. Januar 1889. S. ENEVOLD JOHANSEN.

Oktober Kvartals Regnskab.

Da Nr. 1 af »Typ.-Tid.« var ankommen til Kolding, rettedes der den Forespørgsel til Hovedkassereren, om han ikke var kommen lidt vel tidlig paa det med at erindre Lokalformændene om Indsendelse af Regnskab for det forløbne Kvartal; de plejede jo nemlig altid at have en Respit paa 6 Uger. Til Forespørgerens store Forbavselse svarede Kassereren, at han ikke kendte noget til nogen Paamindelse og ikke havde Spor af Anelse om, at Tidenden indeholdt noget angaaende det nævnte Regnskab. Men hvordan er det da saa gaaet til, at de omtalte Linjer er kommen til at staa i Bladet? Har Redaktionen en Gang for alle faaet Anmodning om at optage dem, naar den mener Tiden er kommen, eller er det en »Begnæse« til Hovedkassereren? Det kan vist ikke være Tvivl underkastet, at denne sidste nok kunde lide at faa oplyst, hvem der saadan uden videre undertegner sig: Ulrich Petersen, Hovedkasserer, og flere Medlemmer her, hvem Foreningens Anliggender ikke er ligegyldige og som mener, at »Skomageren skal blive ved sin Læst«, har ligeledes ytret Ønske om at faa Klarhed i denne Sag, der jo kan have Betydning i administrativ Henseende. Derfor lader vi Spørgsmaalet gaa videre til rette Vedkommendes Besvarelse. †

Lidt mere om Kommissionskendelsen.

Et Par Ord til Hr. ERICHSEN.

Blot et Par Bemærkninger. Hr. Erichsen synes at mene, at Hr. C. B.s *Optagelse kan dekreteres ved Kommissionskendelse.* Det er en fejlagtig Opfattelse. Kommissionens Hværv kunde fornuftigvis kun være *at skønne over Optagelsesvilkaarene.* Medlemmernes lovhjemlede Ret til at gøre Indsigelse mod en Persons Optagelse kan umulig afskæres dem ved Kommissionskendelse. Der mangler aabenbart et Ord i dennes første Passus; der skulde sikkert have staaet »Hr. C. B. *kan* optages osv.«.

Endvidere tror jeg, Hr. E. drager en fejl Slutning af Lovens Bestemmelse om Indsigelse. Der staar blot, at *fremkommer ingen Indsigelse, er Vedk. Medlem;* men heraf følger logisk ved indirekte Slutning, da ingen anden Bestemmelse herom findes i Loven, at *fremkommer der Indsigelse,* bliver Vedk. *ikke* Medlem. Derover behøver slet ikke at skønnes.

Men af dette ses atter, hvilken Værdi denne Kommissionskendelse har; baade Form og Indhold gør den umulig; den trodser Loven paa alle Punkter.

Kolding, d. 28. Januar 1889. WARBERG.

For eller imod.*)

Overfor de mange Indsigelser, »Typ.-Tid.« i den senere Tid har indeholdt imod CARL BERGS Optagelse i Odense Lokalforening, maa jeg tillade mig at bemærke, at disse er aldeles betydningsløse, eftersom *Carl Berg i Følge Randers-Kommissionens Kendelse* **er** *optaget som Medlem af »Dansk typ. Forening«.* Der kan ikke paa nogen Maade rokkes herved, det er en uomstødelig Kendsgærning; Lovene siger jo udtrykkelig, at Kommissionen er sidste Instans, og *»dennes Dom kan ikke forandres«.*

Her er ingen Tvivl, og jeg vil derfor bestemt tilraade Odense Lokalforening paa sin forestaaende Generalforsamling at fastholde sit en Gang indtagne Standpunkt og fastslaa: Carl Berg **er** i Henhold til Kommissionsdom af $^{9}/_{12}$ 88 optaget i »Dsk. typ. Foren.« og betragtes som saadan, hvis Aarsag de indkomne Indsigelser ikke kunde tages til Følge.

En anden Sag er, om Medlemmerne af »Dsk. typ. Foren.« maatte føle sig forurettede ved denne Optagelse, eftersom de

*) Forsinket af Mangel paa Plads. RED.

jo er blevet beskaarne deres Indsigelsesret. Men i saa Fald har de kun én Vej at gaa, nemlig Forelæggelse af Sagen for et forestaaende Repræsentantmøde.

Angaaende de øvrige personlige Anker imod Optagelsen skal jeg her, af Hensyn til den knappe Plads, ikke udtale mig nu, men skulde det blive nødvendigt, skal jeg med Fornøjelse fortsætte Betragtningerne over Æmnet: »For eller imod«.

Odense, d. 21. Januar 1889. OTTO JENSEN.

Korrespondancer.

Kolding, d. 20. Januar 1889.

Lokalforeningen afholdt i Aftes sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling, hvor Regnskabet i revideret Stand fremlagdes og godkendtes. I Oktober Kvartal havde Indtægten udgjort 199 Kr. 80 Øre; til Hovedkassen indsendtes 146 Kr. Dernæst diskuteredes ang. en heldigere Ordning end den nuværende med frivillig Ydelse af Bidrag til rejsende Kolleger, der er komne »udenfor Reglerne«, og det vedtoges, at saadan Ydelse kunde finde Sted, naar der var forløbet 6 Maaneder, siden Vedkommende sidst havde været her; en Liste, hvorpaa hvert Medlem kunde opføre sit Bidrag, vilde da i den kommende Uge cirkulere paa Trykkerierne, og fremtidig vilde de Rejsende faa det frivillige Bidrag udbetalt hos Lokalformanden, og saaledes blive forskaanet for »polsk Tiggergang«. Det er naturligvis en Selvfølge, at saadanne Bidrag kun vilde blive tildelt Kolleger, der ved Foreningsbog o. lign. godtgjorde tidligere koll. Forhold. Sluttelig bestemte Lokalforeningen at afholde sit aarlige Bal Fastelavnslørdag (d. 2. Marts).

KORPUS.

Odense, d. 28. Januar 1889.

Paa den ordinære Kvartalsgeneralforsamling, som afholdtes i *Odense Lokalforening* Lørdagen d. 26. Januar, vedtoges, efter flere Timers livlig Diskussion, med alle Stemmer mod én, følgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen paa Grundlag af Randers-Kommissionens Dom af 9/12 88, hvilken Kendelse ikke kan forandres, optager CARL BERG som Medlem af »Dansk typ. Forening«, maa den bemærke, at de fremkomne Indsigelser, der efter Lokalforeningens Opfattelse er stridende mod Lovenes § 33, sidste Passus, ikke kan tages til Følge«.

Der vilde tillige blive givet Berg Paalæg om at afgøre sit Mellemværende med Trykkerforeningen i København, hvis denne Sag ikke var i Orden.

Forsamlingen var meget velvillig stemt overfor det fra Randers foreslaaede Tillæg til Lovenes § 57, angaaende Ordningen af Begravelseshjælpen.

En Meddelelse fra Formanden om, at der i en nær Fremtid paatænkes udsendt Indbydelse til Dannelsen af en selskabelig Forening indenfor Lokalforeningens Omraade, hilsedes med Jubel, og vil sikkert vinde stor Tilslutning.

T.

Blandinger.

Aftenunderholdningen d. 13. Januar til Fordel for en Typografs Enke havde samlet et taaleligt godt Besøg, endskøndt dette af Hensyn til det veldædige Øjemed nok kunde have været bedre. Som et uheldigt Moment ved Arrangementet maa vi fremhæve, at der var lagt alt for megen Vægt paa den rén *musikalske* Del af Underholdningen, medens vi dog gærne skal indrømme, at man dertil havde sikret sig prima Assistance. Frk. ALMA NYSTRØM viste sig at være en dygtig Koncertsangerinde med en ret tiltalende Sangstemme. Hr. Skuespiller LINDSTRØM forstod som altid at henrive Publikum til en uafbrudt Lattersalve ved sin fortrinlige Oplæsning. Af de øvrige Assisterende skal vi endnu nævne Frk. AGNES ELISABETH HANSEN (en Kollegas Datter) ved sit mesterlige Pianofortespil.

Typografernes Maskebal den 23de Februar paa »Sortedamslund« tegner til at blive noget af det bedste, der hidtil er blevet budt paa dette Omraade. Fest-Udvalget er i travl Virksomhed for at gøre Festen saa tillokkende som muligt. For øvrigt henviser vi til Programmet, som i disse Dage omdeles paa samtlige Bogtrykkerier.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes i Forenings-Anliggender **udelukkende** i **Smedegade 3, 3. Sal** (hver Eftermiddag Kl. 3½—4½). Rejsende og Arbejdsløse faar deres Understøttelse udbetalt samme Tid og Sted.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: FRITZ PETERSEN (sidst været paa Rejse; S. L. Møllers Bogtr.).

Til **Wiener Kollegerne** har jeg endvidere modtaget fra Græbes Bogtr. 4.05, Nielsen & Lydiches (3. B.) 2.35, ialt 6.40, med det tidligere indkomne ialt *Kr.* 74.70.

Afsendt 1. Rate Kr. 50.00. RUD. BØHM.

Foreningens Maskebal

afholdes *Lørdagen d. 23. Februar* i Etablissementet »*Sortedamslund*«s store elegant dekorerede Sal.

Medlemmerne anmodes herved om at virke for en talrig Tilslutning til Maskeballet. STYRELSEN.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

holder Møde *Søndag den 3. Februar Kl. 12* i **Industriforeningens Foredragssal.**

Udstilling: Gammelt tysk Tryk. Nyere franske Bind. Indledning: Bibliothekar, Dr. phil. CHR. BRUUN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften læres: »Der er saa travlt i Skoven«. Der paabegyndes Indøvelse af en Række mindre Sange til Brug ved Turene til Sommer, deriblandt Sangfesten i Helsingør og den paatænkte Engelholmstur.

Ærede Kolleger, der vil slutte sig til Koret, bliver sat paa Stemme Kl. 10 i Lokalet, Køhlers Restavration, Pilestræde. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kvartalsregnskabet.

Ærede Lokalformænd gøres opmærksom paa, at yderste Tidsfrist for Indsendelsen af Oktober Kvartals Regnskab, der tillige omfatter et ekstraordinært Bidrag, er 8. Februar.

Kolding, d. 30. Januar 1889. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsesmøde d. 18. Decbr. 1888.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

2. Skrivelse fra A. Westermann, Randers, med flere Medlemmer af Randers, Aalborg og Aarhus Lokalf. ang. et Tillæg til Lovenes § 57, som begæredes sat under alm. Afstemning. — Det vedtoges, at man kan gaa ind paa, at Bestemmelsen, som Andragerne begærer, faar »tilbagevirkende Kraft«, ligesom man fandt det heldigt, om en Diskussion kan finde Sted i Foreningens Organ, hvorved de forskellige Anskuelser om denne Sag bedre kan udvikles.

5. Rønne Lokalforening. Formanden gav Meddelelse om, at endnu var der ingen Indsigelse fremkommet mod Optagelsen af Medlemmerne i den ny Lokalforening, og saafremt der ingen Indsigelse kom, vil Lokalforeningen begynde sin Virksomhed den 1. Januar og de nødvendige Sager blive afsendt.

Hovedbestyrelsesmøde d. 11. Jan. 1889.

Fraværende: GROTH.

1. Hovedkassereren fremsender den lovbefalede Maanedsoversigt, som toges til Efterretning.

2. Skrivelse fra Fredericia Lokalf. (foranlediget ved en Artikel i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.«). Af denne Sag fandt Hovedbestyrelsen Anledning til at fastslaa, at frivillig paataget Militærtjeneste ud over det, der ved Lov forlanges, *ikke fritager for at svare Kontingent.*

3. Fornyet Skrivelse fra A. Westermann, Randers. Hovedbestyrelsen fandt ingen Anledning til at fravige sit tidligere indtagne Standpunkt.

4. Skrivelse fra Aarhus Lokalf. ang. Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse m. v. Var besvaret under Henvisning til de forskellige Lovparagrafer.

5. Do. fra do. ang. Ekstra-Bidraget. Var besvaret med Henvisning til den udstedte Kundgørelse fra Hovedbestyrelsen.

6. Skrivelse fra Middelfart Lokalforening med Indsigelse mod Optagelsen af Trykker Carl Berg, Odense. (Indsigelsen findes i et foregaaende Nr.). Toges foreløbig til Efterretning.

8. Hovedbestyrelsen finder sig foranlediget til at paalægge de Rejsende, der opholde sig flere Dage i en By, at tilmelde Lokalforeningsformanden dette, samt Lokalformanden at indføre dette i Medlemsbogen.

9. Lokalformanden i Køge fremsender en Rejsendes Medlemsbog, der var i Uorden. Vedkommende, der siden 11. Maj 1887 ikke har svaret Medlemsbidrag, og i dette Tidsrum har været i en anden Livsstilling, maa anses at have overtraadt § 32, men i hans til Hovedbestyrelsen afgivne skriftlige Beretning desang. anfører han, at den daværende Lokalformand i Helsingør (som senere er fratraadt Faget og Foreningen) havde fritaget ham for at erlægge Bidrag. — Hovedbestyrelsen maa indstændig paalægge Lokalformændene at paase, at de Rejsendes Bøger er i Orden, før der udbetales dem Rejseunderstøttelse.

Hovedbestyrelsesmøde d. 29. Jan. 1889.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Meddelelser fra Formanden: a) at der fra Ringsted Lokalf. var udsendt Opfordring om Tilslutning til Begæring om Afholdelsen af et Repræsentantmøde i det kommende Foraar; b) at Formanden har efterset Hovedkassen og funden den i Orden. — Til Efterretning.

2. Skr. fra den tidl. Formand for Stege Lokalf. om, at han har tilsendt Hovedkassereren de den ophævede Lokalf. i Stege tilh. Sager og tilmeldt de tilbageværende Medlemmer til Præstø Lokalf. — Til Efterretning.

3. Skr. fra Holbæk Lokalf. ang. Udbetaling af Rejsehjælp for Strækningen Holbæk—Hillerød. — Styrelsen fandt Udbetalingen lovlig; Vejlængden 9 Mil.

4. Skr. fra Vejle Lokalf. ang. en Lærling, der ikke har udstaaet sin Læretid, har meldt sig til Optagelse i »Den typ. Forening«, hvorfor de meddelte dennes Styrelse de faktiske Forhold. — Til Efterretning.

5. Skr. fra Faaborg Lokalf. ang. et Medlem af »Den typ. Forening«, der var rejst direkte København—Odense og fordrede den tilbagelagte Vejstrækning Rejseunderstøttelse udbetalt. — Formanden har givet Faaborg Lokalfmd., i hvilken By vedkommende da opholdt sig, Ordre til at udbetale ham Kr. 7,20, men samtidig at gøre ham opmærksom paa, at i Følge *vore* Love skal *alle* Rejsende hæve deres Rejseunderstøttelse fra By til By. Tiltraadtes af Hovedbestyrelsen.

6. Skr. fra Varde Lokalf. ang. den af Randers iværksatte Afstemning over § 57. — Til Efterretning.

7. Skr. fra Horsens Lokalf. ang. samme Sag. — Ligeledes.

8. Skr. fra Svendborg Lokalf. ang. samme Sag samt Kommissionssagen. — Ligeledes.

9. Skr. fra Aarhus Lokalf. ang. samme Sag med medfølgende Protest fra d'Hrr. JENS LUND og O. C. BECH om »Dødskronen«. — Ligeledes.

10. Den gensidigede Forening i Krain fremsender sin Aarsberetning.

Endvidere diskuteredes nogle andre Sager. H. F. RASMUSSEN.

Resolutioner ang. Randers-Afstemningen.

Varde Lokalf., d. 27. Januar.

Ved en her i Lokalforeningen i Dag afholdt Generalforsamling vedtoges følgende Resolution som Svar paa Randers-Cirkulæret:

»Generalforsamlingen har ved Afstemningen over Randers-Cirkulæret stillet sig paa Hovedbestyrelsens Standpunkt i denne Sag, idet den særlig tager Henblik paa Garantien, men iøvrigt ønsker den, at Spørgsmaalet udsættes til Afgørelse ved et eventuelt Repræsentantmøde. J. P. IVERSEN,
Lokalforeningens Formand.

Horsens Lokalforening vedtog paa sin den 27. Januar afholdte Generalforsamling angaaende den fra Randers tilstillede Afstemning at henvise denne Sag til første Repræsentantmøde. H. P. BERGMANN,
Lokalforeningens Formand.

Svendborg Lokalforening, d. 19. Januar.

Paa Generalforsamlingen i Dag blev det vedtaget, i Sagen om Bidragene til afdødes Efterladte, at slutte sig til Hovedbestyrelsens Formening om det betimelige i, *at vedblive dermed som hidtil, indtil et passende Grundfond dertil er samlet, og herom skal paa første Repræsentantmøde bestemmes alt behørigt med Hensyn til Størrelse og Afbenyttelse,* — hvorimod det henstilles, om Uge-Kontingentets Nedsættelse til det oprindelige (30 Øre) snart kan finde Sted.

Aarhus Lokalf., d. 28. Januar.

Paa den i Gaar afholdte ordinære Generalforsamling i Aarhus Lokalforening paalagdes det mig at bringe Hovedbestyrelsen følgende Resolution, der, paa én Stemme nær, vedtoges enstemmig af den talrige Forsamling:

»Idet Lokalforeningen *ikke* kan anerkende, at den fra Randers iscenesatte Afstemning kan faa nogen Betydning, opfordrer den indtrængende Hovedbestyrelsen til hurtigst at sætte den omhandlede Sag under almindelig Afstemning, idet den ogsaa ønsker afstemt om, hvorvidt Beslutningen skal have tilbagevirkende Kraft, da den ikke kan anerkende Hovedbestyrelsens Ret til at kuldkaste en af en tidligere Hovedbestyrelse tagen Beslutning.«

Paa Lokalf. Vegne
P. J. HOLST.

Da det af den tidligere Hovedbestyrelse er fastslaaet, at der ved forefaldende Dødsfald kun skal opkræves det i Lovene fastsatte Bidrag af 1 Kr., *naar der ikke af det fra tidligere Opkrævninger tiloversblevne er den fornødne Sum disponibel,* saa nedlægger vi undertegnede herved en bestemt Protest mod den Maade, hvorpaa disse Bidrag nu opkræves, idet vi hævder, at den tidligere Hovedbestyrelses Afgørelse af dette Spørgsmaal bør staa ved Magt. Idet vi altsaa betaler den nu opkrævede Krone, sker det med ethvert Forbehold, da vi agter at forfølge Sagen ad den Vej, som Lovene anviser.

Aarhus, d. 12. Januar 1889.

O. C. BECH. JENS LUND.

Kolding Lokalforening henviser den foreliggende Sag (Randersafstemningen) til Afgørelse paa et kommende Repræsentantmøde.

Kolding, d. 30. Januar 1889. TORKILD PETERSEN,
Lokalforeningsformand.

Næstved, d. 28. Januar 1889.

Følgende Resolution blev *enstemmig* vedtaget:

»*Næstved Lokalforening* nedlægger herved en bestemt Protest imod den Afstemning, som var iværksat af Randers Lokalf. angaaende Lovenes § 57 (Begravelseskassen), idet vi formener, at *kun* Hovedbestyrelsen alene er berettiget til at lade foretage en slig Afstemning.«

Lokalforeningsformanden blev bemyndiget til at tilbagesende Stemmesedlerne.

Fredericia, d. 27. Januar.

Følgende Resolution blev vedtaget:

»Da almindelig Afstemning blandt »Dansk typ. Forening«s Medlemmer i Følge Lovenes § 10 kun kan iværksættes af Hovedbestyrelsen, og det foreliggende Forslag, *selv om* det blev vedtaget med et Flertal af de afgivne Stemmer, dog ikke vil have Lovkraft, tilbagesendes Stemmesedlerne i uudfyldt Stand, idet man samtidig udtaler en Misbilligelse af, at Randers Lokalf. eller enkelte Medlemmer af samme atter her gør Forsøg paa en Omgaaen af Loven.«

Paa Lokalf. Vegne
TH. THOMSEN,
p. t. Lokalforeningsformand.

Aalborg, d. 28. Januar.

Følgende Resolution vedtoges:

»Generalforsamlingen vedtager at annullere de fra Randers Lokalforening tilsendte Stemmesedler, da den anser en saadan Afstemning for ugyldig. Den giver sin Tilslutning til Sagen, men ønsker den fremmet gennem Hovedbestyrelsen.«

L. LEMPKE,
Lokalforeningsformand.

Svendborg Lokalf., d. 19. Januar.

Randerskommissionen.

Idet Lokalforeningen efter det hidtil oplyste kun kan udtale sin Misbilligelse af Randerskommissionens Afgørelse med Hensyn til Trykker Carl Bergs Optagelse i Foreningen, opfordrer den Kommissionen til i »Typ.-Tid.« at offentliggøre de Grunde, hvorpaa den, efter de da gældende Love, støtter den Afgørelse, idet vi formener, at hvis Optagelsen hviler paa fejlagtige Meddelelser el. lign., den da maa kunne annulleres.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Viborg, CARL E. FISCHER (sidst været paa Rejse, arbejdsløs).

Bortrejste Medl.: Næstved, RASMUS FRANDSEN til Kbhvn.

Udslettede: Holbæk, Redaktør CHR. M. JACOBSEN (Nykøbing).

Brevkasse.

Efter bestemt Paalæg fra Hovedbestyrelsen møder vi i Dag med Tillæg. Det er desuagtet ikke lykkedes os at faa gjort rent Bord med alt det overvældende interessante Stof fra Provinserne. Af københavnske Artikler maa »Smut«s Svar vente til næste Nr.

Arbejdsmarkedet.

I et mindre Trykkeri i en af Jyllands større Købstæder er en Plads ledig som **Sætter-Trykker** med en god Ugeløn. Uden absolut gode Anbefalinger for Dygtighed, baade i Sætning og i Trykning, nytter det ej at melde sig. Billet mrkt »389« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

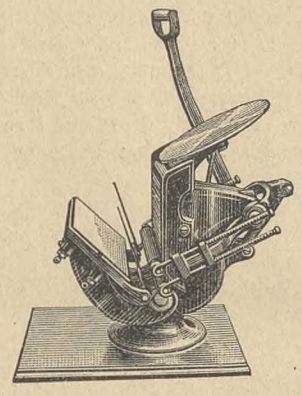

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Udkommen er:
Jule-Aften,
Epilog fra Aftenunderholdningen
d. 16. December 1888
af
Vilhelm Tømmerup,
med et Forord og en Nytaarshilsen.
Pris 25 Øre.
Forsendes til Provinserne mod Postforskud og Tillæg af Porto.
Hele Indtægten tilfalder arbejdsløse Typografer i København.
Den erholdes hos Forfatteren, Th. Nielsens Bogtrykkeri, St. Regnegade 26, Københ. K.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 6
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 8. Februar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

International typografisk Kongres i 1889.

Fra det franske typografiske Forbund »Fédération française des Travailleurs du livre« har vi modtaget følgende Indbydelse:

Paris, Januar 1889.

TIL DE TYPOGRAFISKE FAGFORENINGER.

Kolleger!

Vi har herved den Ære at underrette Eder om, at der i Aar vil blive afholdt en international typografisk Kongres i Paris. Vi tillader os at henlede Eders Tilhængeres Opmærksomhed paa Vigtigheden af denne Arbejdermanifestation, som staar i nær Forbindelse med Hundredaarsfesten. De franske Delegerede, som var til Stede paa Kongressen i 1887, har valgt at afholde den internationale Kongres i Aar af Hensyn til de Lettelser i Rejsen, som sikkert vil frembyde sig paa Grund af Verdensudstillingen.

Hensigten med dette Cirkulære er at opfordre de fremmede Fagforeninger til allerede nu lige over for Delegationernes finansielle Krav at tage saadanne nødvendige Forholdsregler, saa at de kan deltage i disse typografiske Møder, og ogsaa for at opfordre dem til at overveje, hvilke praktiske internationale Spørgsmaal der kan blive diskuteret.

Vi vil være taknemmelige for at modtage Oplysninger i denne Retning inden d. 28. Februar 1889.

Vi henleder særlig vore Kollegers Opmærksomhed paa Nødvendigheden af at sætte de Spørgsmaal under Diskussion, hvis Løsning vil medføre store og væsenlige Goder i de forskellige Nationer.

Vi haaber paa, at vore Kolleger i alle Lande vil deltage i Kongressen, hvis Vigtighed vil være indlysende. Der vil kunne tilflyde alle de Organisationer, som er repræsenterede, uimodsigelige Fordele og der vil af de internationale Forbindelser kun skabes gensidig Sympathi mellem alle Arbejdere.

Et følgende Cirkulære vil blive sendt til Fagforeningerne med Bestemmelse om Dagen, paa hvilken Kongressen skal afholdes, og Dagsordenen.

Arbejderforeningerne opfordres til at sende dette Cirkulære til deres respektive Afdelinger.

Modtag, kære Kolleger, Forsikringen om vore mest venskabelige Følelser. CENTRALKOMITÉEN.

Idet vi lader denne Opfordring gaa videre, skér det i Haabet om, at de forskellige typografiske Organisationer alvorligt og hurtigt vil overveje Mulighederne for at sende Repræsentanter til den paatænkte Kongres. Det er naturligvis vanskeligt at overvinde de pekuniære Hindringer, men hvis *alle* typografiske Organisationer vil tage Spørgsmaalet op til Drøftelse, vil disse Hindringer forholdsvis let være til at overvinde. Arbejderorganisationerne i de forskellige Lande har med saa mange Vanskeligheder at kæmpe, at det kun kan være til Gavn for hvert enkelt Lands Arbejdere at lære at kende, paa hvilken Maade man i andre Lande søger at besejre disse Vanskeligheder, og der vil ikke kunne tænkes nogen bedre Anledning hertil end paa denne typografiske Kongres, hvor alle Landes typografiske Organisationer uden Tvivl vil sætte hverandre Stævne. RED.

Kapitalistisk.

Hr. L. JENSEN skrev, at hans Principal, »efter at have fradraget Udgifterne til Driftsomkostninger i Aarets Løb, havde besluttet at fordele Resten af Overskuddet mellem sine Arbejdere«. Det var det, jeg tillod mig at kalde et Stykke Socialisme. *Nu* fortæller Hr. L. Jensen, at mine »Meddelelser er *meget fejlagtige*«. Men enhver vil kunne indse, at denne Bebrejdelse falder tilbage paa Hr. L. J. selv; thi mine Bemærkninger var byggede paa de af ham selv brugte Udtalelser. Det kan være, at Hr. L. J. har *mént* noget andet, men naar man ikke er mere Herre over at udtrykke sine Tanker, end at man siger noget helt andet, end man mener, burde man helst øve sig lidt flittig privat, førend man offentlig gav sig af med en métier, man ikke forstaar.

Hr. M. LAZARUS, Nyvej 19, vil saa gærne give rigtig Besked om Fremgangsmaaden ved Beregningen og Fordelingen, naar jeg henvender mig til ham personligt. Enkelthederne interesserer mig ikke; jeg er vel fornøjet med at have faaet ud af Hr. Lazarus, at det hele Forhold er rent »*kapitalistisk*«.

Kapitalistisk Godgørenhed er i og for sig en god Ting, og det er aldeles ikke urigtigt at sætte den i en Avis. Somme Folk udøver den for at blive noget fint, andre fordi det tilfredsstiller deres Forfængelighed, nogle af deres gode Hjærte. Hr. Lazarus hører sikkert til de sidste. Men det er utilladeligt at ville gøre det til mere end det er, og det var netop den Fejl, Hr. L. J. begik. Og Fejlen bliver ikke mindre, fordi han selv morer sig over den. SMUT.

Den af Randers Lokalforening ved undertegnede Udvalg foretagne Afstemning over Tillæg til Lovenes § 59 gav følgende Resultat:

Nr.	Lokalforeningens Navn.	Ja.	Nej.
1	Aalborg	»	»
2	Aarhus	28	»
3	Assens	5	»
4	Faaborg	5	»
5	Fredericia	»	»
6	Helsingør[1]	6	»
7	Hillerød	9	1
8	Hjørring	12	»
9	Holbæk	8	»
10	Holstebro	8	»
11	Horsens	»	»
12	Kallundborg	7	»
13	Køge	9	»
14	Kolding[2]	8	1
15	Maribo	3	»
16	Middelfart	»	»
17	Nakskov	7	»
18	Næstved	»	»
19	Nyborg	2	2
20	Nykøbing p. F.	»	»
21	Nykøbing p. M.	»	»
22	Odense	35	»
23	Præstø	3	»
24	Randers	25	»
25	Ribe	»	»
26	Ringkøbing	7	»
27	Ringsted	»	»
28	Roskilde	6	»
29	Rudkøbing	5	»
30	Rønne	5	1
31	Silkeborg	2	»
32	Skanderborg	3	»
33	Skive	5	»
34	Slagelse	»	12
35	Sorø	»	»
36	Stubbekøbing	»	»
37	Svendborg	5	9
38	Thisted	7	»
39	Varde	1	7
40	Vejle	5	»
41	Viborg	6	2
		237	35

Idet vi forelægger Resultatet, der er tilstillet Hovedbestyrelsen med Anmodning om at fremme det af os fremsendte Forslag i den affattede Form, tilføjer vi, at denne Anmodning er stillet i de 237 Kollegers Navn, der enten ved Resolutioner eller paa anden Maade har ydet Sagen Tilslutning. Vi takker for den kraftige Støtte, vi har fundet, og maa kun beklage, at en enkelt Lokalforening har glemt sig selv i den Grad, at den har udslynget fornærmelige Beskyldninger mod os. Vi anmodede straks *Fredericia* Lokalforening om at motivere de i dens Resolution brugte Udtryk: *at Randers Lokalforening eller enkelte Medlemmer af samme* **atter** *her gør Forsøg paa en Omgaaen af Loven«*, men da vi ved dette Referats Afsendelse endnu ikke har modtaget nogen Motivering derfra, antager vi, at den ikke ser sig i Stand dertil. Vi betragter imidlertid Spørgsmaalet som staaende aabent og afventer i den allernærmeste Tid Lokalforeningens Redegørelse, da vi ikke er os det omtalte Forhold bevidst, men ved enhver Lejlighed har stræbt efter at skaffe Foreningen Fremgang og altid har støttet enhver Bestræbelse for dens rolige Udvikling.

Naar der fra JOHANSEN, Ringsted, gøres Anstrængelser for at faa et Repræsentantmøde afholdt, da er det en Foranstaltning, vi meget nødigt gaar med til, idet et saadants Afholdelse er forbundet med store Udgifter (800 à 1000 Kr.). Det vil iøvrigt blive en Generalforsamlings Sag at afgøre, naar Hovedbestyrelsens Svar foreligger paa vort fornyede Andragende.

For øvrigt beklager vi, at vort Cirkulære er misforstaaet flere Steder; vi har fuldt ud vidst, at den af os foretagne Afstemning kun kan komme til at foreligge som en Tilkendegivelse af Medlemmernes Ønske.

Randers, d. 3. Februar 1889.

A. WESTERMANN. A. CHRISTENSEN. R. JACOBSEN.

[1]) Af disse 6 stemte 5 for Tillægget med Udeladelse af Bestemmelsen om tilbagevirkende Kraft.

[2]) At der ikke er flere Stemmer fra Kolding kommer af: Lørdag den 26. Januar udsendte Lokalformanden Stemmesedlerne med Paalæg om, at de skulde udfyldes samme Dag. Dette skete, men da Resultatet forelaa, blev man betænkelig. Onsdag d. 30. indkaldtes en ekstraordinær Generalforsamling, uagtet Sagen faktisk var afgjort ved Afstemningen, hvor H. F. RASMUSSEN foreslog en Resolution, der stillede Sagen i Bero. Denne vedtoges med 9 St. mod 5(!). Torsdag Formiddag tilbagesendtes Stemmesedlerne til Medlemmerne med Antydning af, at de privat kunde indsende disse. Den Fremgangsmaade er udmærket at faa Forstand af.

Randerskommissionen.

Foranlediget ved de mange *nærgaaende* Artikler, der er fremkommen mod den dømmende Kommission, saa vel fra Lokalforeninger, enkelte Medlemmer samt Hovedbestyrelsen, skal vi nedenfor fremsætte nogle Oplysninger Dommen vedrørende, noget som ellers ikke finder Sted i lignende Tilfælde, men som i dette dog maaske kan have nogen Betydning og bidrage til at forhindre flere Misforstaaelser.

Ved Kommissionens Møde d. 30. Novbr. 1888 delte denne sig i et Mindretal og et Flertal, hvis Anskuelser om, hvad det egenlig var, der forelaa til Doms, var hinanden saa stik modsatte, som tænkes kan. Mindretallet *(Andersen)* gjorde gældende, at Carl Berg ikke kunde optages efter Lovene og at det var dette, hvorover Dom skulde afsiges. Han fandt ikke, at en dømmende Kommission skulde afsige sin Dom efter Lokalforeningens Kendelse i Odense eller Hovedbestyrelsens i Kolding, men handle fuldstændig paa egen Haand og nægte hans Optagelse, som Loven, efter hans Formening, ikke et eneste Sted hjemlede, medens Flertallet fremsatte som sin Mening, at Bergs Optagelse i Foreningen **var tilladt** af Hovedbestyrelsen, og det, hvorom Striden drejede sig, var *Betingelserne*. Dette syntes saa meget mere indlysende for Flertallet, som der ikke i Hovedbestyrelsens Skrivelse eller den mellem Parterne fremlagte Korrespondance var fremsat noget Tvistepunkt vedrørende selve Optagelsen, men derimod angaaende Betingelserne, idet Hovedbestyrelsen forlangte 20 Kr. Indskud og 26 Ugers Ventetid, medens Odense formente ham optaget som Nyudlært med 2 Kr. Indskud, 13 Ugers Ventetid og betale Kontingent fra den Dag, han meldte sig til Optagelse i Foreningen. Her maatte utvivlsomt Stridens Kærne ligge, og i Henhold hertil afsagdes Dommen med 4 St. for og 1 imod. Vi har altsaa ikke dømt om Bergs *Optagelse* men om *Betingelserne*, og naar vi ikke satte ham i Klasse med de Kolleger (hvis man ellers kan kalde dem saadan), der holdt sig udenfor Foreningen, da var

det fordi vi i den §, der omhandler denne Bestemmelse, saa en Straf, og den kunde vi ikke forsvare at idømme en Mand, der (efter de os forelagte Vidnesbyrd, som desværre har vist sig at være mangelfulde) havde opført sig som brav Kollega, saa meget mere som vore Love udtrykkelig nævner »*Typografer, der arbejder i en af Danmarks Provinsbyer*« og vore Love *intet Steds* siger, at Vedkommende »*skal have været Medlem af en gensidig Forening*«. At vi ikke er gaaede udenfor Loven ved at dømme, som sket er, turde staa klart for Enhver.

De forskellige Antydninger om, at vi skulde have handlet af personlige Hensyn, tilbageviser vi som en ubeføjet og taktløs Udtalelse. Vi har med ærlig Vilje søgt efter bedste Ævne og vor fulde Overbevisning at dømme i denne ingenlunde behagelige Sag og kan kun glæde os ved Løftet: for Fremtiden at forskaanes for lignende Hværv.

Sluttelig skal vi kun bemærke, at naar Hovedbestyrelsens Formand, Hr. F. RASMUSSEN, i sin Artikel »Tre Smaating« siger, at han ikke *respekterer* Dommen, da falder denne Udtalelse os slet ikke besynderlig, al den Stund det synes, som om Hr. Rasmussen ikke *respekterer* stort andet, end hvad der udgaar fra Hovedbestyrelsen; thi alt, hvad der gaar den imod, vil Hr. Rasmussen helst undgaa at tage Hensyn til. Vi skal blot henvise til den forrige Hovedbestyrelses Bestemmelse om Anvendelsen af Kronerne ved indtræffende Dødsfald. Denne Bestemmelse falder det Dem nok ogsaa haardt at *respektere*, ikke sandt, Hr. Rasmussen?

Randers, d. 2. Februar 1889.

CHR. ANDERSEN. ANTON SØRENSEN. A. WESTERMANN.
HANS HANSEN. R. JACOBSEN.

Korrespondance.

Ringkøbing Lokalforening, d. 28. Januar 1889.

Torsdag d. 24. Januar holdt den herværende Lokalforening af »Dansk typ. Forening« Kvartalsgeneralforsamling. Efter at Kvartalsregnskabet af Formanden var fremlagt til Godkendelse og Underskrift, kom paa given Foranledning 2 Spørgsmaal: *Trykker Carl Bergs Optagelse i Foreningen* og *Bidragene til Begravelseskassen*, under Diekussion.

Med Hensyn til Carl Bergs Optagelse udspandt der sig nogen Diskussion, men Resultatet blev, at det enst. udtaltes, at Bergs Optagelse i Foreningen savner lovlig Hjemmel.

I den Anledning vedtoges følgende Resolution:

»Lokalforeningen beslutter *enstemmig* at udtale, at Trykker Carl Bergs Optagelse i »Dansk typ. Forening« i Følge Lovenes § 23 maa anses for *fuldstændig uberettiget og urigtigt, og nedlægger derfor bestemt Protest mod Optagelsen.*«

Derefter blev der paa Foranledning af Randers Lokalforening — der i den Anledning havde udsendt et stort Cirkulære og Stemmesedler — sat under Forhandling: Spørgsmaalet om Bidragene til Begravelseskassen.

Det blev *enstemmig* vedtaget at slutte sig til Randers Lokalforenings foreslaaede Ændring af § 57. R. HANSEN,
p. t. Formand.

Blandinger.

Lønningskampen i Wien er endt. De sidste, der stod i Kampen, nemlig Skriftstøberne og deres kvindelige Medarbejdere, har akcepteret den af Principalerne udarbejdede Tarif, som jo rigtignok paa langt nær opfylder de Fordringer, som maa stilles til en human Arbejdsorden, men paa den anden Side dog betyder et stort Fremskridt overfor de tidligere Tilstande i Faget. Hovedpunkterne i Tarifen er Fastsættelsen af en Minimumsfortjeneste af 12 Gylden (Kr. 18.40) samt Godtgørelse for Overarbejdet, ligesom der ogsaa er truffet ensartede Bestemmelser for det kvindelige Personale paa samtlige Støberier.

Typografernes Sangforening fejrede sin 43. Aarsfest Søndagen d. 27. Januar i Wittmack & Riises Lokaler paa Gammelholm. Besøget var ret godt. Sangerne udførte de forskellige Numre med stor Præcision og lønnedes med Bifald. Stemmerne løde friske og kraftige, og saa vel Sangerne som deres energiske Dirigent, Hr. kgl. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, fortjener al Paaskønnelse for det smukke Resultat. Koncertsangerinden, Frk. Ross, høstede fortjent Bifald for sin smukke Sang, ligesom kgl. Kapelmusikus E. SANNE applauderedes stærkt for sit dygtige Klarinetspil. Hr. Professor H. SCHARLING oplæste et Brudstykke af sin nye Fortælling »Sverre Præst«, som, trods dets historiske Værd, var for trættende. Ved Festmaaltidet herskede en livlig Stemning. Hr. Carlsen bød Velkommen. Efter en kvik Sang af den bekendte »339« talte Hr. Alb. Auener for Sangforeningen og udbragte et Leve for den. Derpaa fulgte en Sang til »Kvindens Pris« af Vilh. T., hvorefter Hr. Jul. Andersen motiverede en Skaal for Damerne. En tredje Sang: »Tak for Assistancen«, af Vald. Hindsberg, lønnedes med rigeligt Bifald for sine originale akrobatiske Rim. Hr. Auener sen. tolkede de Tilstedeværendes Tak til de Assisterende og udbragte et Leve for dem. Derefter fulgte Skaal paa Skaal: for Dirigenten, for hvilken Hr. Guldbrandsen takkede, for de assisterende Tenorer osv. Efter Bordet fortsattes Ballet med Livlighed til Kl. 5. Hr. Boyesens originale Idé med Dyrehovederne vakte en Del Morskab ved Kotillonen. I det hele taget var denne Fest en Triumf for Sangforeningen og en Pryd for hele Standen. F.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: N. E. MATHISEN (*har arbejdet i Rigsdagen under Blokaden*); A. E. Kihls Bogtr. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Til **Wiener Kollegerne** har jeg endvidere modtaget fra Nielsen & Lydiche (4. B.) 2.10, Bording 5.00, med det tidligere indkomne ialt *Kr. 81.80*. RUD. BØHM.

Foreningens Maskebal

afholdes *Lørdagen d. 23. Februar* i Etablissementet »*Sortedamslund*«s store elegant dekorerede Sal.

Medlemmerne anmodes herved om at virke for en talrig Tilslutning til Maskeballet.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at der er Indkørsel til Sortedamslund fra *Ryesgade*. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften fortsættes Øvelsen med to nye Sange. Kolleger, der vil supplere Koret, sættes paa Stemme Kl. 10; nogle Basser er særlig velkomne. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medlemsbog Nr. 768, lydende paa NIELS PETER CHR. HANSEN, udstedt af Carl Olsen i Slagelse, *er bortkommen*, hvorfor den herved **annulleres.**

D'hrr. Lokalformænd, som maatte være i Besiddelse af Medlemsbøger, for hvilke de i Løbet af den første Maanedstid med Sikkerhed ikke faar Brug, bedes tilsende Hovedbestyrelsen disse, da Beholdningen i den sidste Tid er bleven stærkt fortyndet og man derved let kan komme i den Situation at mangle Medlemsbøger, før det nye Oplag bliver færdig.

Kolding, d. 6. Februar 1889. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Den i sidste Nr. offentliggjorte Udslettelse af Redaktør CHR. M. JACOBSEN, Nykøbing, *tilbagekaldes herved.*

Holbæk, d. 5. Februar 1889. JUL. BRYNN.

Nyt Medlem: Kallundborg, AXEL OSTENFELDT (udlært hos Chr. G. Tortzsen, d. 1. Febr. 1889).

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en anden Lokalf.: Aalborg, ANDREAS OLSEN (sidst arb. i Kbhvn.). Aarhus, (Brødr. Backhausen), SIGURD ALFR. JØRGENSEN (sidst arb. i Odder).

Bortrejste Medl.: Stubbekøbing, HANS JØRGEN PETERSEN til Kbhvn. Assens, JENS LUND til Kbhvn. Skive, MICH. F. MIKKELSEN (arbejdsløs). Kallundborg, NIELS GHR. CLAUSEN (arbejdsløs),

Rettelser.

I Referatet af Hovedbestyrelsesmødet d. 18/12 88 er i Punkt 2 bortfaldet et »**ikke**« i Hovedbestyrelsens Afgørelse af paagældende Sag; Fejlen er i øvrigt saa iøjnefaldende, at den næsten ikke behøver at rettes. H. F. R.

Brevkasse.

H. F. R. i K. Adresserne er følgende: Norsk Centralforening f. Bogtr., Hr. M. Johannesen, Nordal Brunsgade 7, 2. Sal, Kristiania. — Svenska Typograf-Förbundet, Hr. J. E. Graf, Beckmanska boktryckeri, Lilla Nygatan 12½, Stockholm.

Naar *Faktor Brehmer, p. t. Kolding*, med Navns Underskrift fremsætter sine Forespørgsler m. m. — og ikke som i forrige Nr. kryber bag et Kors —, da skal han faa al ønskelig Besked. H. F. RASMUSSEN.

G. & H. i H. 50 Kr. dkd. empfangen; Ueberschuss nach Wunsch gebucht. DIE EXPED.

Arbejdsmarkedet.

En Sætter-Trykker med gode Anbefalinger, øvet i saavel Akcidens- som Avissætning samt Maskintrykning, søger Plads straks eller inden Udgangen af Marts. Billet mrkt. »89« tilsendes »Typ.-Tid.«s Kontor.

En udmærket Værk- og Akcidenstrykker søger Plads snarest. Billet mrkt »913« modtager dette Blads Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
Københavnn V.

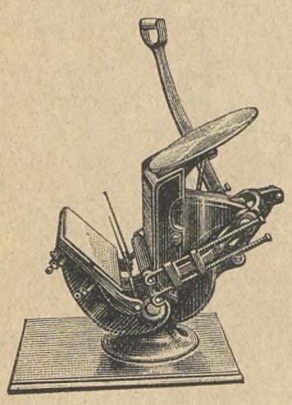

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

Hvid Caoutchoucmasse
„Permanent"
1ma Kvalitet. 1½ Krone pr. Pd.
Prøver staa til Tjeneste.
ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV K.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 7
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 15. Februar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af Emil Sørensen.

For alle Omramninger, i hvilke Arkitekturformernes tre Hovedled er til Stede, bør det være en ufravigelig Regel, at Pilasterskaftet eller den Støtteform, man lader træde i dettes Sted, og Frisen gaar i Flugt, altsaa at Pilastrets ydre Linjebegrænsning er nøjagtig i Linje med Frisens Sideflade. Hvor simpel og let iøjnefaldende end denne Regel er, synes den ikke at være kendt af Fagets Udøvere, thi med Undtagelse af Klinkhardts Prøver, i hvilke man i øvrigt altid kan spore et virkeligt Studium af de Arkitekturformer, de gengiver i Sats, vil man forgæves søge den iagttaget saa vel i Fagbladenes som i Skriftstøbernes arkitekturlignendeOmramninger. Lige fra Schelter & Giesecke og ned efter, er Kapitælets Dækplade enten sat i Linje med eller indenfor Arkitravens nederste Profil, og som Følge heraf kommer Sokkelen eller, hvis man bruger en opadstræbende Liste, da denne, til at staa for langt ind paa Underbygningen, hvilket ikke ser godt ud, lige som hele Omramningen overfor Beskuere, der har noget Kendskab til Bygningskunst, faar et overmaade dumt Udseende. Man bør derfor ikke stille Pilastret efter Kapitælets eller Dækpladens, men efter Pilasterskaftets Linjebegrænsning; Dækpladen kommer derved til at hænge noget ud over Arkitraven, hvilket ogsaa kan sés af Eksemplerne i Nr. 45 og 52 i sidste Aargang af Tidenden. I hosstaaende Omramning er Listen ikke sluttet med Dækplade foroven af Hensyn til, at den indvendige Halvbue er udfyldt med et helt Ornament, som vilde blive ubrugeligt til andre Sammenstillinger, hvis Dækpladen bibeholdtes, men Listen holder dog Linje med Frisen.

Med de frie Endelser paa Midten af Satsbilledets Bredde sluttes Formen op- og nedefter. Om disse, der helst bør sammenstilles af Stregeornamenter eller andre gennembrudte Figurer, er kun at bemærke, at de, som ethvert andet Friornament fra et højerestaaende Midtpunkt, skal skraane jævnt ned efter, og at de enkelte Figurers Tegning, med Undtagelse af Slutningsstykket, Udløberen, ikke maa udvikle sig imod hinanden paa samme Side af Centret (se hosstaaende Eks.). Endeprydelserne bør kun bestaa af én Figur, der efter Forgodtbefindende kan være symmetrisk eller usymmetrisk, og de skal saa vel for Over- som for Underbygningens Vedkommende ubetinget staa midt over Pilastret, som vist paa de nævnte Prøver. Med disse faa Regler som Grundlag er enhver Sætter

i Stand til af ikke-arkitektonisk Materiale at sammenstille en Mængde mere eller mindre arkitekturlignende Omramninger, som, hvad man ellers vil indvende mod denne Retning, i æstetisk Henseende staar betydeligt over de af arkitektoniske Ornamenter dannede; og de har tilmed for Bogtrykkeren den ikke uvæsentlige Fordel, at alt Materialet kan benyttes i alle andre Omramningsformer, hvilket de arkitektoniske Figurer som bekendt ikke kan. En Mangel har disse Omramninger dog fælles med de af virkelig arkitektoniske Elementer sammenstillede, den nemlig, at Satsbilledet paa Grund af de tomme Flader inde i de enkelte Led først ved at dækkes med en Tone faar den fornødne Fylde. I omstaaende Prøve er en Tone vel ikke strængt nødvendig, da alle Fladerne er udfyldte med punkterede Streger, men hele Omramningen vilde dog vinde, hvis en saadan var lagt over. En anden aldeles uhjælpelig Mangel deler de ogsaa med alle komplicerede Omramninger i moderne Stil: deres virkelige Værd (ɔ: i kunstnerisk Henseende) staar ikke i noget passende Forhold til den anvendte Tid.

Rene Fladeornamenter er her, saa vel som i alle øvrige typografiske Ornamenteringer, det mest fuldkomne Materiale, fordi deres Sammenstilling er saa ligefrem, at æstetiske Forsyndelser næppe er tænkelige. At blande flade og skyggede Ornamenter i én Form er imidlertid ingen Fejl, naar man kun iagttager, at disse sidste sættes paa Steder, hvor de i sig selv danner et afsluttet Billede. Man bør derfor ikke bruge skyggede Ornamenter i Konturen, thi i saa Tilfælde skal hele Ornamenteringen opfattes og behandles som en flad Gengivelse af et Legeme, men udelukkende inde i Satsbilledet (se omstaaende Eks.). Naar man benytter legemlig opfattede Figurer, bør det selvfølgelig ogsaa paasés, at Elementer med symmetrisk Skyggelægning ikke i samme Form blandes med saadanne, som er skyggede paa højre Side; den meget yndede Effekt, at omslutte Dele af Teksten med fede Streger paa højre Sideflade og Underkanten, medens venstre Sideflade og Overkanten bestaar af fine Streger, er derfor utilstedelig i en Form som den foranstaaende, da de her benyttede skyggede Ornamenter er belyste for fra og fra oven. Ethvert Ornament bør nøje prøves, selv om man kun bruger én Serieindfatning i hele Omramningen, thi det er ikke ualmindeligt, at de forskellige Dele i én og samme Indfatning er skyggede paa forskellig Maade. Disse Abnormiteter skal nærmere blive omtalt i den følgende Artikel om de ikke-arkitektoniske Serieindfatninger.

(Fortsættes.)

Repræsentantmøde.

Naar der for nogle Dage siden fra ærede Kolleger af Ringsted Lokalforening er udsendt Cirkulære til Medlemmerne af »Dansk typografisk Forening«, der gaar ud paa at hværve Underskrifter paa en paatænkt Henvendelse til Hovedbestyrelsen for nævnte Forening, om at lade afholde et Repræsentantmøde til Sommer, da kan det vel næppe være andet, end at en stor Del af »Dansk typ. Forening«s Medlemmer rundt omkring i de forskellige Lokalforeninger har taget sig af Spørgsmaalet og skænket det fremkomne Forslag en Behandling. Af Cirkulæret erfarer man, at Hovedbestyrelsen stiller sig velvillig overfor Sagen. Nogen egenlig Motivering af Forslaget foreligger ikke, og der er heller ikke givet nogen klar og tydelig Fremstilling af de Tanker, som de ærede Kolleger i Ringsted omgaas med, og som skulde danne Grundlaget for et saadant Forslags Fremkomst, og man er derfor i dette — som i saa mange andre Tilfælde her i Verden — henvist til at gætte og vente til den Dag oprinder, hvor man faar nærmere Oplysninger. Da jeg saâ det omtalte Cirkulære, kunde jeg ikke fatte, hvad der mulig kunde være paa Færde. Jeg følger nogenlunde med Interesse de Sager, som angaar vor Forening, og — naar jeg ikke har lovligt Forfald — møder jeg saa vel ved de ordinære som ekstraordinære Generalforsamlinger her i vor Lokalforening, fordi jeg ansér det for en Pligt at møde, naar Lokalformanden ønsker at høre Medlemmernes Mening i en eller anden Sag.

Lad mig gøre et Par Bemærkninger angaaende Repræsentantmødets Nytte. Der er Medlemmer, som ansér Afholdelsen af et Repræsentantmøde for nødvendigt nu til Sommer. Hvorfor? Jo, fordi der er saa mange Ting, som burde omordnes. Uden nærmere at paavise, hvad det er, der er saa paatrængende nødvendigt, søger man at gøre gældende, at et saadant Møde rigtig kan hjælpe til at skabe gode Forhold indenfor vor Forening. Ganske vist kan et saadant Fællesmøde bidrage noget hertil, men hermed er ogsaa Alt sagt. Jeg har altid ment og mener fremdeles, at naar der er en energisk Hovedbestyrelse i Spidsen for vor Forening, som baade kan og vil lede Foreningen paa en besindig Maade og rette sig efter vore nuværende Love, selv om disse paa et enkelt Omraade ikke er saa tydeligt affattede som ønskeligt, da kan Afholdelsen af Repræsentantmøder *indskrænkes*. Først nu til Sommer er det 2 Aar siden, at det sidste Repræsentantmøde blev afholdt, og *det er uretfærdigt atter i Aar at bebyrde vor Kasse med en Udgift af ca. 600 Kr.* Vi bør være varsomme i saa Henseende og tænke lidt over, hvad Udbytte vi faar af disse 600 Kr. Af Erfaring véd jeg, at der i Reglen indkommer mange Ændringer til vore Love forinden et Repræsentantmødes Afholdelse, men de aller fleste, for ikke at sige dem alle, kan man stemme over i de lokale Foreninger og indsende Resultatet til Hovedbestyrelsen. Vi véd jo ogsaa, at Sager af særlig indgribende Betydning for Foreningen i det hele taget bliver sat under almindelig Afstemning i Henhold til Foreningens Love, og som Følge deraf har **alle** Medlemmer Lejlighed til at tale før eller imod en Sag, og denne Fremgangsmaade er efter min Mening den praktiske. Vor Forening har et saa smukt Formaal at kæmpe for og gør bevislig stor Nytte, og derfor er det mindre heldigt at udsaa Mistillid til de Mænd, som staar i Spidsen for den, og de Mænd, som arbejder paa en Splittelse af vor Forening, vil aldrig høste Ære heraf.

Den nuværende Hovedbestyrelse har kun arbejdet i saa kort Tid, men den har efter min Mening til Dato røgtet sit Hværv paa en tilfredsstillende Maade. At nogle Medlemmer fra en enkelt Lokalforening har afsagt en Dom, som er gaaet den imod, kan den tage sig let, thi de fleste af «Dansk typ. Forening«s Medlemmer har forstaaet at bedømme den første »Højesteretsdom«, som er fældet angaaende vor Forenings Love og Foreningens Ledelse.

Lad mig slutte disse Bemærkninger med en venlig Anmodning til samtlige Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« om at sørge for at have paalidelige Mænd til Lokalforeningsformænd, mød altid ved de ordinære og ekstraordinære Generalforsamlinger, som der bliver indvarslet til, og frem for alt bidrag til at bevare Agtelsen og Tilliden til de Mænd, som vi vælger ind i Hovedbestyrelsen og til Lokalforeningsformænd. Skér dette, da vil Fremtiden vise, *at vor Forening kan skaanes for unødvendige Udgifter og Afholdelsen af Repræsentantmøder indskrænkes.*

Endnu kun dette. Den lille Erklæring fra 6 Kolleger i Kolding, som findes i »Typ.-Tid.« for 11. Januar d. A., har glædet mig meget.

Slagelse, d. 3. Februar 1889. ANTHON OLSEN.

Lønningskampen i Kristiania.

Fra Tarifkommissionen har vi modtaget følgende Skrivelse, hvoraf det synes at fremgaa, at en nær forestaaende Kamp er uundgaaelig. Vi anmoder derfor de typografiske Arbejdere Landet over at gøre forberedende Skridt til at støtte vore norske Kolleger i den dem paatvungne Kamp. Er vi end midt i den haarde Vinter, hvor vi baade lider Nød og Savn, vilde vi kun være daarlige Kammerater, hvis vi ikke satte alt ind paa at komme vore norske Kolleger til Hjælp. Deres Sag er vor Sag, og vi tror at tale i alle organiserede Typografers Navn, naar vi opfordrer til at tage kraftigt fat allerede nu, saa at den Hjælp, vi kan yde, kan komme saa hurtigt som muligt. Derfor, Kolleger, til Værket. RED.

Kristiania, d. 9. Februar 1889.

Højtærede Kolleger!

Som det vel er Eder bekendt, har Typograferne i Kristiania i længere Tid ventet en Krise, foranlediget ved det Udkast til en tidssvarende Tarif, som Typograferne i forrige Aar oversendte Norsk Bogtrykkerforening med Anmodning om en Kommissions-Nedsættelse. — Kommissionen sammentraadte ogsaa i Midten af Januar, men er nu alt gaaet fra hinanden uden at være kommen til Enighed om noget Resultat, — og noget Haab om, at Principalforeningen skal gaa imod sine Delegerede, har vi ikke.

Vi skal ikke her nærmere udtale, hvad der i Kommissionen laa os imellem; men kun notere, at den Satspris, Principalerne bød os, i Virkeligheden vilde være Tilbagegang for Flertallet af Beregningssætterne, og at de heller ikke vilde gaa ind paa de øvrige væsenlige Punkter.

Under disse Omstændigheder er en Kamp uundgaaelig, og førstkommende Lørdag vil derfor samtlige Typografer opsige deres Pladser med de lovbefalede 14 Dages Varsel.

Idet vi henpeger paa, at vi ikke er uden Midler til at begynde Strejken, og at Offervilligheden og Sammenholdet mellem os hidtil har været ypperligt, skal vi dog tilføje, at vi i den forestaaende Kamp trænger til alle vore udenlandske Kollegers Sympati og Støtte. Særlig staar vort Haab til de skandinaviske Kolleger; thi et Nederlag hos os vil vel næppe blive uden Indflydelse hos Eder.

Vi erindrer om, at vor Forening altid har ydet sit Bidrag til de forskellige Tarifkampe i Udlandet, — og haaber vi derfor, at vore Kolleger i Udlandet heller ikke nu vil glemme os.

Nærmere Efterretning vil senere følge.

Med kollegial Hilsen
for Tarifkommissionen
H. P. LASSEN.

En sulten Bogtrykker.

Som et sørgeligt Eksempel paa, hvor vidt Sulten kan drive et Menneske, skal jeg anføre, at Hr. Bogtrykker (?) HVIID har tilbudt Udgiverne af Ugebladet »Kritiken« at trykke dette Blad i et Oplag af 1200 Eksemplarer for 30 Kr. (skriver treti Kroner) pr. Numer! Naar jeg nu tilføjer, at Bladets Satspris (uden Beregning for Ombrydning) efter Tarifen *er 30 Kr.*, hvilket bliver betalt af dets nuværende Bogtrykker, saa tror jeg, man er berettiget til at spørge: »Hvem skal betale Gildet — Hr. Hviid eller hans Arbejdere?«

Imidlertid skal efter Forlydende en anden Bogtrykker have spidset Mund efter samme fede Bid, idet Hr. FALK SIMONSEN nok har tilbudt at trykke det for samme Pris.

Ære være Udgiverne, nægtede disse dog at reflektere paa disse lokkende Tilbud, sandsynligvis af Frygt for at Bladets Udseende vilde komme til at svare til Prisen.

Men hvorfor tager Principalforeningen sig ikke lidt af slige Sager? — den véd dog, at den hos Typograferne vil faa al den Støtte, disse kan yde. Ved en lidt energisk Optræden fra begge Sider forekommer det mig ikke at kunne falde saa vanskeligt at faa lagt et Baand paa Smudskonkurrencen, men — *der skal skarp Lud til skurvede Hoveder.*

JUL. STAMMERJOHANN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: THORVALD SAMUELSEN (udlært hos N. Herdahl den 19. Januar 1889, arbejder samme Sted). — Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Medlem, tiltr. fra en gensidig Forening: HANS PETER BJERRE (Svensk Typ. Forb., »Aftenbladet«).

20 Medlemmer har *nedlagt Indsigelse* mod Optagelsen af N. E. MATHISEN, fordi han har arbejdet i Rigsdagen under Blokaden.

STYRELSEN.

Foreningens Maskebal

afholdes *Lørdagen d. 23. Februar* i Etablissementet »*Sortedamslund*«s store elegant dekorerede Sal. Indgangen aabnes Kl. 8, Ballet begynder Kl. 9 pr., under Ledelse af to Balinspektører. Orkestret (12 Mand) dirigeres af Hr. Musikdirektør *Kofod.*

Opmærksomheden henledes paa de tidligere omdelte Programmer, af hvilke fremhæves de i Anledning af Maskeballet forfattede Nyheder: »*Tre Alen af et Stykke*«, *Tyrolerkvartetten Ferdinando* samt *En Audiensdag hos Kong Pip af Sandhedsøerne*, ligesom en Del komiske Masker

vil underholde Publikum i Løbet af Aftenen. Kl. 2½ finder *en stor Blomsterkotillon* Sted.

Billetter faas hos Styrelsen, i Typograf Stidls Cigarhandel, hos Foreningens Bud, samt hos Festudvalget.

Besøgende kunne deltage ved et Medlem.

Til Sortedamslund er der Indkørsel fra *Ryesgade*.

Medlemmerne anmodes herved om at virke for en talrig Tilslutning til Maskeballet. FESTUDVALGET.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften fortsættes Sangøvelserne. Tilgang af Basser er endnu ønskelig. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde den 12. Februar.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Meddelelser fra Formanden: a) fra Odense var endnu ikke modtaget sidste Kvartalsregnskab, hvorimod Pengene var indsendt til Hovedkassen, og fra Holstebro var det omvendte Forhold Tilfældet; b) i Silkeborg har der siden Midten af November kun været 2 Medlemmer, men der ventes, at et tredje Medlem vil tiltræde Foreningen med det første. — Vedkommende gøres opmærksom paa, at de meddelte Forhold ikke er lovlige, men at man foreløbig lod det passere.

2. Begæring om Afholdelsen af et Repræsentantmøde var gennem Hr. S. K. JOHANSEN, Ringsted, indkommen paa det lovbefalede Antal Medlemmers Vegne. — Afstemning iværksættes.

3. Randers-Afstemningen. Det nedsatte Udvalg meddeler Resultatet af Afstemningen med Anmodning om at fremme Sagen hurtigst muligt. — Toges foreløbig, indtil Resultatet af Afstemningen om Repræsentantmødet foreligger, til Efterretning.

4. Maanedsoversigten fra Hovedkassereren. — Til Efterretning.

5. Fra Redaktionsudvalget i Odense forelaa Andragende om et Ekstranummer af »Typ.-Tid.« inden 8 Dage, da Stofmængden var saa overvældende. — Det vedtoges at tillade Udgivelsen af et halvt Nr. ekstra, saafremt det presserende Stof omhandler Repræsentantmødet.

Endvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. R.

Nyt Medlem: Assens, WILHELM LUCAS (udlært hos F. Engsig-Karup, d. 22. Januar 1889). Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage til vedkommende Lokalforening.

Bortrejste Medl.: Viborg, KARL E. FISCHER til Holstebro. Hillerød, RUD. KALLBERG til Kbhvn. (arbejdsløs).

Brevkasse.

Nogle Artikler samt Regnsk. over Inds. til Heinemann og Festen i Odd-Fellow-Logen maa vente til næste Nr.

Arbejdsmarkedet.

En Sætter-Trykker med gode Anbefalinger, øvet i saavel Akcidens- som Avissætning samt Maskintrykning, søger Plads straks eller inden Udgangen af Marts. Billet mrkt. »89« tilsendes »Typ.-Tid.«s Kontor.

En udmærket **Værk- og Akcidenstrykker** søger Plads snarest. Billet mrkt »913« modtager dette Blads Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Hvid Caoutchoucmasse
„Permanent"
1ma Kvalitet. 1½ Krone pr. Pd.
Prøver staa til Tjeneste.
ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV K.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

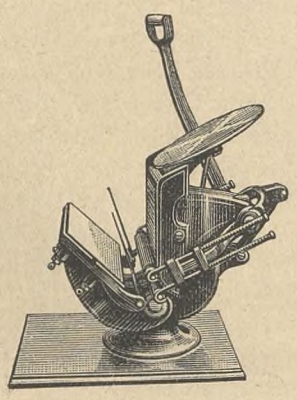

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Udkommen er:
Jule-Aften,
Epilog fra Aftenunderholdningen
d. 16. December 1888
af
Vilhelm Tømmerup,
med et Forord og en Nytaarshilsen.
Pris 25 Øre.

Forsendes til Provinserne mod Postforskud og Tillæg af Porto.

Hele Indtægten tilfalder arbejdsløse Typografer i København.

Den erholdes hos Forfatteren, Th. Nielsens Bogtrykkeri, St. Regnegade 26, Københ. K.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 8
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 22. Februar 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Lønningskampen i Kristiania.

Mærkværdig nok har vore ærede Kristiania-Kolleger ikke med et Ord ansét det Umagen værd i denne Uge at meddele os noget om Stillingen deroppe, men man maa jo antage, at dette er en Forglemmelse, der er begrundet i det for dem saa uvante rask pulserende Liv. Ad anden Vej har vi imidlertid faaet avthentisk Meddelelse om, at *320 Kolleger i Lørdags har opsagt deres Pladser* med 14 Dages Varsel (denne lange Opsigelsesfrist er i Overensstemmelse med Norsk Haandværkerlov). Tærningerne er saaledes kastede og hvis ikke Principalerne i sidste Øjeblik indsér, at det er meget inhumant handlet af dem at give *Stene*, naar Raabet lyder paa *Brød*, vil Kampen være uundgaaeligt, og det er nu de udenlandske Kollegers Sag at yde Kristianias Typografer en kraftig Støtte, dels i Form af klingende Mønt, dels ved at holde al Tilgang borte. I denne sidste Henseende vilde Faren jo være størst fra Danmark og Sverrig, men lige som vort svenske Broder-Organ retter en kraftig Appel til de svenske Typografer i denne Retning, saaledes udtaler ogsaa vi den Forhaabning, *at ingen dansk Typograf maa være saa slyngelagtig* at træde i Stedet for dem, der kæmper for *Brødet* til dem selv og deres Familjer.

Kristiania-Bogtrykkerne mener at kunne faa udført deres mest presserende Arbejde her i København, men i saa Henseende tror vi, at d'Hrr. har gjort Regning uden de københavnske Typografers bekendte Solidaritetsfølelse, bortsét fra for øvrigt, at det vilde være en Dumhed af d'Hrr. at sende deres Arbejde ud af Landet, thi derved kunde de jo nemt helt blive af med det!

I Lørdags Aftes afholdtes der et stort Møde i Kristiania, hvortil Formændene for »Den typografiske Forening« og »Ny typografisk Forening« sendte en telegrafisk Hilsen med Tilsikring om en kraftig Støtte fra Danmarks Typografer, og i Henhold hertil opfordrer vi enhver brav Kollega — ligegyldigt i hvilken By han end arbejder — til at yde sin Skærv til de kæmpende Kolleger i Kristiania. Omstaaende Bekendtgørelse fra »Ny typ. Foren.« anmoder vi vore Medlemmer om at bringe til almindelig Kundskab for de Medlemmer af »Ny typ. Foren.«, som de arbejder sammen med. For »Den typ. Foren.«s og Provinskollegernes Vedkommende modtages Bidrag af *Rud. Bøhm.*

Paa »Den typ. Forening«s Bestyrelses Opfordring havde man tænkt at indvarsle til et offenligt Møde for Typografer i denne Uge, men de lokale Forhold umuliggjorde dette imidlertid; Mødet vil nu blive afholdt førstk. Torsdag Aften Kl. 8 i »Holbergs Minde«.

Københavns typografiske Arbejdere vil her utvivlsomt alle som én nægte at udføre det mulige Arbejde, der saaledes kun paaoktrojeres dem i den Hensigt at hjælpe de norske Arbejdsgivere til at faa vore norske Kolleger under Aaget. At denne Følelse er raadende hele Landet over, er vi overbevist om; saaledes har vi fra vore brave Koldingkolleger modtaget følgende:

> Kolding Lokalforening afholdt Lørdag d. 16. Februar en ekstraordinær Generalforsamling, hvor bl. a. Meddelelsen fra Kristiania, at 320 Sættere havde opsagt deres Pladser, var sat paa Dagsordenen. Generalforsamlingen vedtog enstemmig følgende Resolution, som blev afsendt til Kollegerne i Kristiania, samt at støtte dem med ugenlige Bidrag, saa længe Strejken varer:
>
> »Kolding Lokalforening udtaler sin Sympathi med og Haab om Kristiania-Kollegernes Sags sejrrige Gennemførelse, samt tilsiger en ugenlig pekuniær Støtte, saa længe Strejken varer.«

Vi opfordrer Foreningerne Landet over at følge det givne Eksempel. Ingen maa holde sig tilbage; enhver bør agitere kraftigt og energisk, saa at vor Hjælp kan blive saa stor mulig.

Øjeblikkets Spørgsmaal.

Finalen til Randerskommissionens Kendelse. — Randers-Afstemningen over § 57. — Repræsentantmøde?

En »livligere« Diskussion, end den der i den seneste Tid har været ført i »Typ.-Tid.« angaaende »Dansk typografisk Forening«s indre Liv, skal vanskelig kunne paavises, og om der end i en Del af det fremkomne ikke kan siges at være noget af Betydning, ud af hvilket man kan høste Udbytte, hente Erfaring, saa har det dog glædet mig at se den rige Produktion — den viser, at Kollegerne i mangfoldige Lokalforeninger ikke er døde for, hvad der foregaar, og om der

som sagt i de skriftlige Udtalelser ofte i de 99 Linjer er lutter Tomhed, kan i den 100. det lille Guldkorn dog ligge gemt.

Om *Randerskommissionens Kendelse* skal jeg ikke trætte med her at udtale mig, thi det vilde og kunde kun blive Gentagelser af, hvad der fra anden Side er sagt klart og tydeligt, men derimod er et Par Ord om den *Finale*, Randerskommissionens Kendelse pludselig har faaet, ikke af Vejen. Kommissionen udtalte højtidelig i sin Kendelse: »*Carl Berg* **optages**« osv. Efter disse Ord har jeg bestandig været paa det rene med, at det var Kommissionens Mening, at Hr. C. B. uden Vrøvl var Medlem af »Dsk. typ. Foren.«, ihvorvel jeg samtidig klart indsaa, at Vrøvlet rigeligt vilde komme, og det skete ogsaa, uagtet det tilsyneladende faldt lidt svært for Odense Lokalfmd. i dette Tilfælde at klare Situationen. Forud for Kendelsen var Lokalformanden i Odense paa det Rene med, at Hr. C. B. skulde stilles til Optagelse i Tidenden og være underkastet de almindelige 14 Dages Indsigelsesfrist (jeg har hans skriftlige Ord derfor); men da Kendelsen kom — naa ja, han nølede med Anmeldelsen, den kom først en tre Uger efter, uagtet jeg straks pr. Brev underrettede ham om Kommissionens Dom, førend den blev offenliggjort i Tidenden. Indsigelserne kom efter en større Maalestok*) — Medlemmerne vilde, trods Kommissionens: »*optages*«, hævde deres formentlige Ret —, og hvad gør saa Odense Lokalf.? Den gjorde simpelt hen, hvad Kommissionen havde dømt at være Ret: »Trykker Carl Berg optages«, og afviste Indsigelserne som »stridende mod Lovenes § 33, sidste Passus«. *Og heri giver jeg Odense Medhold, man har handlet korrekt efter Kommissionsdommen.* Men hvad sker nu — det utrolige, at *Kommissionen, selve den dømmende Kommission,* i forrige Nr. af Tidenden i en Redegørelse for sit Værk siger rent ud, at den »**ikke har dømt om Bergs Optagelse,** *men om Betingelserne!*« Hvilket er hvilket? Jeg tror snart, at det løber rundt for visse Herrer. Kan man nu blive klog paa det i Odense? *Jeg* har ikke hidtil protesteret imod Carl Bergs Optagelse, men efter denne Finale fra Kommissionen i Randers protesterer jeg paa det bestemteste imod Hr. C. B.s Optagelse og skal vide, om fornødent gøres, paa rette Sted og til rette Tid *endelig* at bringe denne Sag frem. (Der er i det øvrige af Kommissionen senest fremsatte adskilligt kosteligt, som Tidendens knapt tilmaalte Plads desværre nøder mig til at forbigaa).

Med Kommissionsdommens Afsigelse var man næppe færdig, før man ud af Randslen trak et nyt Numer: man »iscenesatte« (saaledes siger Aarhus) en *almindelig Afstemning over § 57,* endskønt der paa Henvendelse fra Randers ang. denne Sag af Hovedbestyrelsen var svaret, at man stillede sig imødekommende til det begærede, men bestemt udtalte, at man ikke var enig med Andragerne i, at det begærede fik tilbagevirkende Kraft,**) og ansaa det for heldigt, om denne Sag først drøftedes i Foreningens Organ. Hvad sagde Randers dertil? Man var ligesom Børn paastaaelig og vilde have sin Vilje — *og det skulde være straks.* Hr. Westermann fordrede i et Brev, at Hovedbestyrelsen i det først udkommende Nr. af Tidenden skulde annullere sin Bekendtgørelse til Medlemmerne ang. Udskrivningen af det ekstraordinære Bidrag!!! Ærede Kolleger gætter let, hvad der blev en saadan Fordring til Del. Saa kom et Cirkulære fra Hr. W. m. fl. til Medlemmerne; jeg maa meget beklage, at man i Randers har været saa økonomisk, at der kun er tilsendt Lokalforeningerne ét Eksemplar, hvad der har haft til Følge, at ikke alle Medlemmer har kunnet faaet det at læse, og *det* var det dog nok værd. Iblandt andre Godter hedder det, at Hovedbestyrelsen i denne Sag har vist *en uforklarlig Tilsidesættelse af Hensyn til Foreningens Tarv.**) Da jeg anser Hr. Westermann som en Mand af Ære, fordrer jeg Bevis for denne Paastand, og indtil dette Bevis foreligger, paastaar jeg, at Hr. W. har faret med løs Tale. Hvad var det for øvrigt, der fra Hovedbestyrelsen fremsattes? Jeg har betonet det i Artiklen »Tre Smaating«, det var *Garantien for paatagne Forpligtelser.* Er der en eneste, der kan sige mig, hvorfor det er mere nødvendigt at have et Reservefond i Beredskab til eventuel Anvendelse for Foreningens øvrige Formaal (Rejse-, Syge- og Arbejdsløshedskassen), end for § 57 (Begravelseskassen)? Jeg finder det lige nødvendigt. Hr. W. siger om dette Punkt, at »det ligger fjærnt, da Foreningens Medlemsantal vil gaa saa langt ned, at den ikke kan opfylde sine Forpligtelser«, og videre: »den eneste Mulighed for en saadan Eventualitets Indtræden er en Splittelse i Foreningen«, hvad Hr. W. mener bør undgaas, »selv om enkelte derved synes at maatte ofre en indgroet Anskuelse paa Sagens Alter«. Til disse Citater af Hr. W.s Cirkulære vil jeg blot minde ham om Randers Lokalf.s Stilling ved Sygekassens Oprettelse. Hvad gjorde Randers? Ofrede den »en indgroet Anskuelse«? *Nej, den splittedes ad!* — Sluttelig om denne Sag kun dette: I den af Hr. W. offenliggjorte Afstemnings Resultat bliver der for Kolding Lokalf.s Vedkommende fremsat en ligefrem Løgn, og med en Løgn som gangbar Mønt tilføjer Hr. W.: »den Fremgangsmaade er udmærket at faa Forstand af«. Jeg har tilskrevet Hr. W. desangaaende, og jeg haaber, at han, om ikke for andet saa dog for sin egen Hæderligheds Skyld, giver en Forklaring om, hvem der har ført ham bag Lyset.

*) Kun fra 1—2 Lokalforeninger. REDAKTIONSUDV. F. P.

**) Mon Hr. WESTERMANN har tænkt sig den Tanke med »*tilbagevirkende Kraft*« fuldt ud? Hvad om Hovedbestyrelsen i forrige Halvaar havde ladet sætte under alm. Afstemning, at Sygeunderstøttelsen nedsattes til 8 à 10 Kr. ugenlig og med tilbagevirkende Kraft! Jeg antager, at Hr. Westermann hurtig skulde have meldt sig med en kraftig Protest, som jo ogsaa vilde have været fuldstændig berettiget. Nej, lad os kun reformere, enten Reformerne saa gaa i den ene eller den anden Retning, med *Fremtiden* for Øje. H. F. R.

*) Under denne Sag er fremkommet en ret snurrig Paastand; den er fremsat først af d'Hrr. JENS LUND og O. C. BECH i Aarhus og derefter øjeblikkelig akcepteret af Randerskommissionen, 5 Mand stærk. Denne Paastand gaar ud paa, *at den nuværende Hovedbestyrelse skal være bunden til de Afgørelser, som tidligere Hovedbestyrelser har truffet udenfor Loven!!!* Er det Spøg eller Alvor! Vi er jo nu nær ved Fastelavnstiden! Blot et oplysende Eksempel: I Hovedbestyrelsesmødet d. $^{28}/_{10}$ *83* besluttedes i »Typ.-Tid.« at besvare et Par til Styrelsen stillede Forespørgsler. Dette var meget praktisk, derved kom det til alle Medlemmernes Kundskab. Men i Hovedbestyrelsens Møde d. $^{20}/_{11}$ *83 resolverede den samme Styrelse lige stik det modsatte i den samme Sag, og denne sidste Afgørelse blev kun tilstillet den paagældende Lokalf. Formand!* Hvorledes skulde Arvetagerne nu forholde sig i en saadan Sag?

Nej, hvor Lovenes Bestemmelser ikke tydelig anviser Vej, der maa Styrelsen træffe Afgørelse efter grundig Overvejelse af hver enkelt Sag.

Jeg har for øvrigt møjsommeligt gennemgaaet alt Foreningen vedrørende, lige fra dens Stiftelse og til Dato, og dersom det skulde paalægges Hovedbestyrelsen som Pligt at efterkomme, hvad der i dette Tidsrum er bleven vedtaget uden Lov, da kan jeg paa egne og mine Medbestyreres Vegne sige for bestemt, at vi hellere i Dag end i Morgen nedlagde vore Mandater, thi det vilde ligefrem være — — — H. F. R.

Under alt det Virvar, der saaledes fra Randers — *og kun fra Randers* — er skabt, er det saa let forstaaeligt, at Kollegerne paa Sjælland har til Hovedbestyrelsen indgivet et med ca. Hundrede Underskrifter forsynet Andragende, hvori de, i Henhold til Lovenes § 8 begærer **almindelig Afstemning om Repræsentantmøde.** — Sjællænderne er i deres Andragende mindre fremtrædende end Jyderne, idet de kort motiverer, at de tror, at et Repræsentantmøde *nu* vil være til Gavn for Foreningen. Det er en Begæring, fremsat saa sindig og rolig, at der i den afspejles saa tydelig vor for »Dansk typ. Forening« saa ihærdige Kollega S. K. JOHANSENS hele Personlighed. Hans Bestræbelser synes at skulle finde en ejendommelig Modstand, idet det for bestemt siges, at *Odense**) og *Randers* af al Kraft vil modvirke ham. Skulde *denne* Modstand ikke have sine særlige nærliggende Grunde? Er man bange for at møde og aflægge Regnskab for et Repræsentantmøde? Og Hr. Westermann er da ogsaa straks tilrede med en Bussemand: Repræsentantmødet koster 1000 Kr.! Man synes i Randers bestandig at regne med *dobbelte* Tal; det samme var Tilfældet med Randers Lokalfmd.s Opgørelse af Overskuddet fra det ekstraordinære Bidrag. Repræsentantmødet i Kolding findes i »Typ.-Tid.« for 8/7 87 opgivet officielt at have kostet 540 Kr. 70 Øre; derom kan der ikke disputeres. Overfor Spørgsmaalet om Repræsentantmødets Afholdelse, som vil komme til Medlemmernes Afgørelse i den kommende Uge (Hovedbestyrelsen har nemlig, ligesom Hr. Johansen i Ringsted, *ikke villet presse denne Sag frem*, men ladet det gaa ganske roligt: først meddele, at det vilde komme, og saa udsende Afstemningsblanketterne), skal jeg her kun udtale, at det er Hovedbestyrelsens Overbevisning, at vi ikke kommer ind i rolige Forhold før Repræsentantmøde er afholdt, og hvad Tidspunktet for dets Afholdelse angaar, da selv om det kunde opsættes i Aar, vilde det være nødvendigt næste Aar; Forskellen fra 1889 og 1890 vil altsaa kun blive den paagældende Kapitals Rente (20—25 Kr.), og den og mere til vil medgaa, dersom vi nu skulde beslutte en Udsættelse, thi der maa da foretages adskillige »paatrængende nødvendige« Ting, som altsammen koster Penge.

Kolding, d. 9. Februar 1889. H. F. RASMUSSEN.

Repræsentantmøde i „Dansk typografisk Forening".

Skal der i det kommende Foraar afholdes Repræsentantmøde i »Dansk typ. Forening«?

Dette Spørgsmaal vil rimeligvis i den nærmeste Fremtid komme til at foreligge til Afgørelse ved almindelig Afstemning blandt Foreningens Medlemmer.

Det er et vigtigt Spørgsmaal for Foreningen, som der jo kan være — og er — delte Meninger om, og det vil derfor sikkert være heldigt, om der forinden Spørgsmaalet endelig afgøres, kan komme en Diskussion i Gang i »Typ.-Tid.«, hvorigennem de forskellige Anskuelser kan komme til Orde — en saglig Diskussion, med Udeladelse af alt, hvad der kan henføres under det *personlige*.

*) Heri fejler Hr. Rasmussen; det har aldeles ikke her i Odense indtil Dato været paa Tale at modarbejde et Repræsentantmødes Afholdelse. REDAKTIONSUDV. F. P.

Initiativet til dette Repræsentantmøde er taget af Ringsted Lokalforening, som i det udsendte Cirkulære om Tilslutning til Begæringen om Mødets Afholdelse ikke gaar ind paa en i Enkelthederne begrundet Motivering af Nødvendigheden af et saadant Mødes Afholdelse, men blot henviser til det gavnlige her i Foreningens Tarv i det hele taget. Og efter hvad der i den senere Tid er foregaaet indenfor Foreningens Omraade, maa den Motivering ogsaa anses for fuldtud tilstrækkelig, da Enhver selv med Lethed vil kunne danne sig en Mening derom.

Der vil ikke blive Mangel paa Stof til Forhandlinger paa Mødet; flere vigtige Sager vil komme til at foreligge til Afgørelse. Af saadanne kan bl. a. nævnes Spørgsmaalet om § 57, som jo af flere Lokalforeninger er begæret henvist til et eventuelt Repræsentantmøde; endvidere maa det antages, at Trykker C. Bergs saa meget omtalte Optagelse i Foreningen vil komme frem paa Mødet; ligesom det ogsaa maa forventes, at man dér vil faa lidt at høre om *Lærlingesagen*, som man nu i saa lang Tid ikke har hørt noget om.

Og mange andre Sager vil sikkert komme frem, naar Mødets Afholdelse er slaaet fast; thi først da begynder Spørgsmaalene rigtig at dukke frem, — først da bliver det klarere og klarere for Medlemmerne, at et saadant Møde *virkelig* er nødvendigt.

Mod et saadant Repræsentantmøde kan der ganske vist ogsaa fremføres forskellige Betænkeligheder. Jeg har saaledes hørt Enkelte udtale, at det sidst afholdte Møde i Kolding langt fra bidrog til at fremme Enigheden og Kollegialitetsfølelsen blandt Typograferne, og *noget* berettiget kan der maaske være deri. Men selv om der paa dette Møde fremkom flere personlige Udtalelser, som helst ikke burde været udtalte, kan jeg dog ikke indsé andet, end at dette Møde ogsaa gjorde *sit* Gavn. Den Vrede, som dér fik Luft, havde vel kommet frem en Gang alligevel. Og efter Regn kommer jo Solskin, saa det maa haabes, at d'Hrr., som den Gang agerede Opposition, *nu* vil være besjælet af en mere udviklet Følelse af Enighedens Værd.

Og endelig er der ogsaa fremhævet de store Udgifter ved Repræsentantmødet; d'Hrr. fra Randers nævner saaledes i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« 800 à 1000 Kr., hvilken Sum dog er vel rigelig angivet, da det sidste Repræsentantmøde i Følge det offenliggjorte Regnskab kun kostede Foreningen Kr. 540.70, hvoraf endda Kr. 202.50 var tilvejebragt ved private Tilskud af Medlemmerne —, og hvorfor skal det blive dyrere nu?

Jeg kan saaledes ikke indse andet, end at Afholdelsen af et Repræsentantmøde i Løbet af Foraaret vil være en for vor Forening gavnlig Foranstaltning, og da den efter min Mening langt fra er forbundet med uoverkommelige Udgifter, kan jeg paa det varmeste anbefale »Dansk typ. Forening«s Medlemmer, naar Spørgsmaalet foreligger til Afgørelse: *Stem for Repræsentantmødets Afholdelse!* M.

Fra Randers.

I den sidste Tid har »Typ.-Tid.« indeholdt en Del skarpe Artikler af forskellige Forfattere imod Randerskommissionen. Skal det vedblive saaledes, frygter jeg næsten for, at det vil komme til at skorte d'Hrr. paa Kraftudtryk.

For øvrigt har alle disse Udgydelser ikke noget Værd. Hr. WARBERG, f. Eks., der er Medlem af Hovedbestyrelsen, burde, naar han vilde lade *sit* Lys skinne, give sig saa megen Tid, at han kunde gennemlæse sit første Indlæg, inden han skrev det andet; derved vilde han have undgaaet at »modsige sig selv«. Han skriver bl. a. i sit første Indlæg:

»*Domsmagten kan her kun have at udtale en Dom, som overensstemmende med Loven vilde have lydt saaledes: »Trykker Carl Berg kan efter de hidtil gældende Lovbestemmelser ikke optages i »Dansk typ. Forening«.«* **Det var det eneste Resultat,** *Kommissionen — efter den strænge Ret kunde komme til.«*

Næste Gang WARBERG finder en Anledning, skriver han glatvæk:

»*Kommissionens Hværv kan* **fornuftigvis** *kun være at skønne over Optagelsesvilkaarene.«*

Mon denne Udtalelse sanktioneres af Hovedbestyrelsen, eller staar den for Hr. WARBERG's egen Regning?

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de øvrige Indsenderes Artikler, der aabenbart er baseret paa en Misforstaaelse, som Hovedbestyrelsen for længe siden burde have rettet, da *den* jo har tilladt Carl Berg at blive optaget i Foreningen.

Til Slut kun dette: Hr. H. F. RASMUSSEN skriver om WARBERG's første Artikel mod Randerskommissionens Kendelse: »*at den fremsætter den hele Hovedbestyrelses Standpunkt*«. Altsaa billiger den ogsaa WARBERG's først fremsatte Mening: »*at Kommissionen burde helt have nægtet Carl Berg Optagelse*«.

Man maa uvilkaarlig spørge: »*hvorfor har Hovedbestyrelsen da ikke nægtet ham Optagelse*«, derved vilde den have sparet Randerskommissionen for megen Ubehagelighed og i »Typ.-Tid.« vilde megen Plads have været vundet, som kunde have været langt bedre anvendt.

Randers, d. 10. Februar 1889. ANTON SØRENSEN.

Aabent Brev til Hr. Smut.

»Velvise« Hr. Smut!

Paa Grund af Deres i næstsidste Nr. afleverede Spydigheder, anser jeg det for min Pligt *overfor Læserne* endnu en Gang at svare paa Deres anonyme Skriverier. Naar jeg forrige Gang skrev, at Deres Meddelelser var »*meget fejlagtige*«, saa var det fordi jeg *mente* dette og fordi jeg kunde bevise det. Grunden til, at jeg ikke straks gjorde dette, var den, at De med en Hr. Vigtigpers Ironi gjorde Løjer med min lille Meddelelse, og det paa en saa *løs* og *ukorrekt* Maade, at De allerede derved viste Deres Ukendskab til den Sag, De havde taget under Behandling. Jeg skal bevise det. De skrev, at vi var 3 om at dele; Hr. Lazarus oplyste Dem om, at vi var 5. Men De hører muligvis til den Slags selvbevidste Socialdemokrater, der *ikke* regner Arbejdsmænd med ind under Benævnelsen *Arbejdere*. Dernæst skrev De, at Hr. Lazarus havde deltaget i denne Fordeling. Dette gjorde han ikke, altsaa var det Usandhed, hvad De skrev herom. Endelig erkender De jo selv i Deres sidste Stykke, at det, De i det første betegnede som *socialistisk*, var *kapitalistisk*, altsaa det stik modsatte. Jeg overlader derfor trøstigt til Kollegerne at bedømme, hvem af os to det er, der har givet en fejlagtig Fremstilling og ikke kan udtrykke sine Tanker rigtig.

Deres fripostige Anmodning om at jeg skal øve mig privat, vil jeg besvare derhen, at hvis De vil komme frem af Deres *Smuthul* og her i Bladet vil opgive Deres Navn og Adresse, saa kan jeg jo altid forsøge, om De muligvis skulde kunne lære mig noget i den »*mètier*«, som De saa flot omtaler. Jeg tror imidlertid ikke, at De kan lære mig noget; thi i Deres Aandsprodukter her i Bladet, under nærv. Sag, har De netop vist, at De ikke duer til at lære mig noget i denne Retning.

Den Dristighed, De har tilegnet Dem i at fremkomme med Fornærmelser og ubeviste Paastande imod mig, er naturligvis fremgaaet af, at Deres Personlighed er saa godt gemt, at den forbliver aldeles uberørt, mens jeg dog lægger Navn til hvad jeg skriver.

Jeg vil hermed afslutte Diskussionen for mit Vedkommende, da jeg ikke vil vedblive at trætte Bladets Læsere med en Sag, som burde have været afsluttet for længe siden. Og jeg slaar fast, at det kun er for at *tilbagevise* Deres nærgaaende Insinuationer, at jeg atter denne Gang har Ordet.

København, d. 11. Januar 1889. L. JENSEN.
Nyvej 19, V.

Hermed afsluttes denne Diskussion. RED.

En sulten Bogtrykker.

I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« forundrede en Kollega sig over, hvorledes den ene Bogtrykker kan tilbyde at udføre et Arbejde for en Pris, som var under den, som en anden Bogtrykker alene betalte for Sætning af samme Arbejde, og min Kollega slog paa, at det vistnok var Arbejderne hos vedkommende forretningsdygtige Principal, der maatte lide under Følgerne af disse Forhold. Aa, ja! Arbejderne, det er som man ta'r det. Vedkommende Principal har for et halvt Aar siden fundet det uheldigt at holde Typografer, og har derfor fyldt sine Saloner med Lærlinge. Undertegnede, der for et Par Dage siden kom ind i Hr. Hviids Trykkeri, for at søge Arbejde, blev indenfor Døren modtaget af en »Elev«, som viste mig ind til »Faktoren«. Jeg strammede mig op ved at høre denne Benævnelse, bankede paa og traadte høfligt ind; men hvor forbavset blev jeg ikke, da jeg stod Ansigt til Ansigt med »Faktoren«, og i denne genkendte en fordums »Digter« og Medarbejder ved det nu henslumrede Ugeblad »Danmark«. Nu var han altsaa blevet Faktor, med en Gage af fri Station og »Lommepenge«, efter kun at have studeret Kunsten i nogle Maaneder. For 15 Maaneder siden var det første Gang, at den nuværende Faktor, »for Morskabs Skyld«, havde en Vinkelhage i Haanden, den Gang var han 18 Aar gammel; men nu — »Faktor«. Den sidste Sætter, Hr. Hviid har haft, rejste for et halvt Aar siden; om han har kunnet fuldende »Faktoren«s Uddannelse, skal jeg ikke kunne sige; men hvem der skal undervise og lære »Eleverne« bliver et Spørgsmaal, som jeg synes Lærlingeforeningen eller Arbejdsinspektøren skulde tage sig lidt af. Er det lovligt at holde Lærlinge paa den Maade? Stakkels Drenge!

At Arbejdet bliver daarligt udført under disse Forhold er en Selvfølge; men naar de 3 Drenge, som Hr. Hviid

»oplærer« (ingen af dem har været mere end et Aar i Lære), faar hver en Ugeløn af 3 Kr., som Forældrene saa maa føde og klæde dem for, og han ogsaa har »Faktoren« paa meget gunstige Betingelser, kan min ærede Kollega nok forstaa Grunden til, at Hr. Hviid kan konkurrere saa flot.

RUD. KALBERG.

Sulteløn.

Hvad enkelte Arbejdsgivere vover at byde voksne Arbejdere, fremgaar paa en meget ligefrem Maade af nedenstaaende Brev, som Hr. Bogtrykker, Kaptajn CLAUDIUS MADSEN i Middelfart har tilstillet en Plads søgende Sætter-Trykker og som denne velvilligst har overladt os til Afbenyttelse. Brevet lyder i al sin Simpelhed saaledes:

»Hr. N. N.

At De ikke tidligere har faaet Svar fra mig, hidrører fra, at jeg endnu ikke med Sikkerhed kan sige, til hvilken Tid den Dem tiltænkte Plads bliver ledig.

Dersom De ønsker at tiltræde paa de nedennævnte Vilkaar, vil jeg meddele et Par Ord om Virksomheden. Deres Arbejde vilde komme til at bestaa i at deltage i *Avissætning*, naar der intet er at gøre ved *Trykningen*, og om Aftenen fra Kl. 7—8 eller 8½ besørge Avisen *falset* og *indpakket* til Posten.

Jeg kan ikke ret vel bestemme Lønningsvilkaarene, men jeg antager, De maatte begynde med en maanedlig Løn af 50 Kr., som da efter nogle Maaneders Forløb — for saa vidt der bliver gensidig Tilfredshed — kunde stige. O. s. v. CLAUDIUS MADSEN.

Altsaa for en daglig Arbejdstid af *mindst* 12 Timer bydes der en Løn af **50** Kr. om Maaneden eller *12 Kr. 50 Øre* om Ugen! Mon Hr. Kaptajnen, der efter Sigende staar opført med en Skatteindtægt paa 6 à 7000 Kr., vilde være i Stand til at brødføde sig og Familje for en saadan *Sulteløn?*

Det er ret karakteristisk for de herskende Tilstande, at medens Priserne paa Levnetsmidlerne *stiger, synker* Lønnen for os Arbejdere — og da lader man oven i Købet at være forbavset over, at Arbejderne efterhaanden bliver grundigt misfornøjede med disse Tilstande!

Generalforsamling.

Ved en ekstraordinær Generalforsamling i *Odense Lokalforening* d. 18. Februar vedtoges følgende:

»Idet Forsamlingen slutter sig til den fra Randers Lokalforening udsendte Resolution, maa den endnu bemærke, at den ansér de to Sager, som særlig er blevne henviste til Afgørelse paa et Repræsentantmøde, forlængst som afsluttede, nemlig: Sagen om Carl Bergs Optagelse i Foreningen, samt Randers-Udvalgets Forslag til Forandring i Lovenes § 57, hvor det ved den foretagne Afstemning tydelig er vist Hovedbestyrelsen, i hvilken Retning Medlemmernes Ønsker gaar. Da Lokalforeningen ellers er fremmed for de »vigtige« Sager, der skal forhandles paa et eventuelt Repræsentantmøde (idet den ikke tør vente Lærlingespørgsmaalet optaget i en nær Fremtid, efter at vor tidligere dygtige og energiske Formand, Hr. HARALD JENSEN, har maattet lade Sagen falde), kan den ikke billige Afholdelsen af et saadant eller indsé Nødvendigheden heraf.«

T.

Blandinger.

En Bagvasker fortalte forleden i »Berlingske Tidende«, at »Den typografiske Forening«s Kasse var bleven tømt ved, at Foreningen sluttede sig til de øvrige Fagforeninger, og at Foreningens egne Trængende ikke kunde faa noget, medens man gav Smedene et Laan og en Gave. Dette Nonsens behøver jo ikke at gendrives for dem, der vil gøre sig bekendt med Regnskaberne, thi dér vil man finde netop det stik modsatte. Det er meget betegnende for vore Højreblades Sandhedskærlighed — lige fra det fineste til — »Berlingske Tidende«, — at de fra Tid til anden finder Anledning til at optage slige eller lignende løse Paastande om os, skønt vi dog mere end én Gang har gjort opmærksom paa Usandheder, der laa til Grund herfor. Heldigvis gør man det ikke af med os ved at overdænge os med Bagvaskelser.

Festmaaltid. I Søndags havde Kammerherreinde BERLING i Anledning af Faktor i »Berl. Tid.« ECKHARDT's 50-Aars Jubilæum, indbudt Redaktionsmedlemmerne, Kontor-, Sætter- og Trykkerpersonalet m. fl., ialt nogle og firs, til en splendid Middag paa Skydebanen. Hr. CARL BERLING, der præsiderede ved Bordet, udbragte Skaalen for Jubilaren, ligesom Dr. MANICUS bragte denne en Tak paa Redaktionens Vegne for godt Samarbejde i de svundne Aar. En Skaal for Faktor KALCKAR, der ogsaa har været knyttet til Forretningen i 50 Aar, udbragtes af Hr. Eckhardt, og ligeledes mindedes Hr. EDV. THISTED, der har arbejdet i Forretningen i 25 Aar.

Bidragsliste.

Alderdomsforsørgelsen
for
E. HEINEMANN.

Fra d. 1. Juli 1888 til 1. Januar 1889 er paa nedenstaaende Steder tilsammen indkommen:

Social-Demokraten Kr. 45.60; Politiken 31.52; Nationaltidende 57.00; Adresseavisen 7.80; Jørgensen & Co. 11.20; Græbe 18.80; Schultz 33.70; Kiel 0.40; ialt Kr. 206.02. Med det tidligere indkomne ialt 488 Kr. 32 Øre.

J. F. MØLLER. ALBERT PETERSEN.

Da det nu er et Aar siden, at Indsamlingen til Undertegnede begyndte, føler vi herved en Trang til at bringe en *hjærtelig Tak* for den os ydede hidtidige Understøttelse med Haab om, at det ikke maa blive for trættende for Dem.

I Særdeleshed takkes herved d'Hrr. Inkassatorer for den Ulejlighed, de har haft med at modtage det Indkomne og besørge det til os.

København, i Januar 1889. Ærb.

E. HEINEMANN og HUSTRU,
Typografernes Stiftelse.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Nyt Medlem: Johannes Poulsen (ikke tidligere Medlem, *arbejdet under Blokaden i Rigsdagens Trykkeri)* Rigsdagen. — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Formanden træffes i Forenings-Anliggender **udelukkende** i **Smedegade 3, 3. Sal** (hver Eftermiddag Kl. $3^1/_2$—$4^1/_2$). Rejsende og Arbejdsløse faar deres Understøttelse udbetalt samme Tid og Sted.

Foreningens Maskebal finder Sted imorgen (Lørdag) Aften i Sortedamslund. Indgangen aabnes Kl. 8, Ballet begynder Kl. 9. Billetten afleveres ved Indgangen, medens Kuponen skal tjene som Legitimation og maa *bæres synligt*. De Tilskuere, der efter Kl. 12 ønsker at deltage i Ballet, vil kunne faa deres Kontramærke ombyttet med Baltegn à 50 Øre. Enhver Deltager maa være maskeret til Kl. $11^1/_2$. Kl. 12 finder Fællesspisning Sted à la carte til 1 Kr. pr. Kuvert. Kl. 5 Afslutning.

Med Hensyn til Billetsalget og Underholdningen henvises til de omdelte Programmer.

Festudvalget.

Ny typografisk Forening.

Medlemmerne af »Ny typ. Forening« anmodes om at støtte Kristiania-Typograferne efter bedste Evne. Bidragene modtages af Foreningens Kasserer, Hr. R. Helmer. Iøvrigt henvises til næste Nr. af Foreningens Tidende.

Styrelsen for »Ny typ. Forening«.

Typografernes Sangforening

Imorgen Aften intet Møde af Hensyn til Maskeraderne.
Næste Lørdag: Stort Kor til Sammensang. Styrelsen.

Dansk typografisk Forening.

Da Typograf Thorvald Olsen af Aalborg d. 17. ds. er afgaaet ved Døden, bedes d'Hrr. Lokalforeningsformænd at foretage en Opkrævning af 1 Kr. pr. Medlem i Henhold til Lovenes § 57.

Kolding, d. 19. Februar 1889. P. H. V.
H. F. Rasmussen.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalforening: Holstebro (V. F. Welsch), Carl E. Fischer (sidst arbejdet i Viborg). Præstø: Th. Frandsen (sidst arbejdet i Aalborg), »Møens Avis«, Stege.

Bortrejst Medl.: Holstebro, Søren Stæhr til Ringkøbing (arbejdsløs).

Døde: Aalborg, Thorvald Olsen.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: Genzsch & Heyse, Hamburg. Farve: Ch. Lorilleux & Co., Paris. Papir: Dalum Papirfabrik, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, Rue Suger

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

Grundlagte 1818

SORTE og KULØRTE
Bog- & Stentrykfarver
Valsemasse, Fernis etc.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. Poppelbaum)
SKRIFTSTØBERI
Frankfurt am Main

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
Paritz Gottschalk
Gothersgade 152 — København K

Trykkeri.

En yngre Mand, kendt med Typografien og eventuelt i Besiddelse af nogen Kapital, søges til Oprettelsen af et Trykkeri i en Provinsby, hvor det fornødne Akcidensarbejde let vil kunne skaffes tilveje, ligesom Trykningen af et Dagblad vil kunne erholdes. Billet mrkt. »Trykkeri« indsendes til nærværende Blads Kontor.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

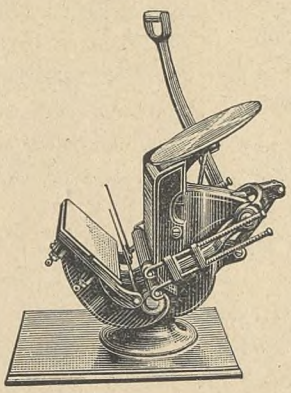

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

JUST WARBURG
Toldbodgade 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
Stereotypi etc.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»Typograf-Tidende«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

repræsenteret ved
Hr. ADOLPH WULFF
Kongens Nytorv 6

Grundlagt 1833

Hvid Caoutchoucmasse
„Permanent"
1ma Kvalitet. $1^1/_2$ Krone pr. Pd.
Prøver staa til Tjeneste.
ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV K.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Redaktør og Ekspeditør: Rud. Bøhm, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: Anth. Petersen, Odense.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 9
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 1. Marts 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

8 Aars Arbejde.

(Betragtninger af —F—).
(Sidste Artikel).

III.

Det er lettere at begynde en Gærning fra »*bar Bund*« — man kan da lægge alt til Rette efter Ønske —, end at optage en Virksomhed efter andre, thi det kan sjældent undgaas, at meget af det Arbejde, der lige kort forud er foregaaet, strider imod Arvetagernes Overbevisning om det rette. En *saadan* Situation var til Stede, da HARALD JENSEN d. 1. Juli 1886 paany tiltraadte Posten som Hovedbestyrelsens Formand; den første Tid maatte absolut blive et møjsommeligt Arbejde, som kun en med Foreningslivet anerkendt Dygtighed hurtigt var i Stand til at komme ud over. Det galdt først og fremmest om at forbedre Foreningens pekuniære Status, som — saaledes lød Røsterne — var »stærkt nedadgaaende«; i disse to sidste Ord var der ikke fri for at ligge en skjult Mistillid, eller Fordømmelse om man vil, imod den lige forudgaaende Styrelse af Foreningen, — noget, jeg aldrig har kunnet billige, thi efter det Kendskab til »Dsk. typ. Foren.«s finansielle Operationer, som nærv. Forf. igennem et grundigt Studium af de officielle Aktstykker har erhværvet sig, da tror han med fuld Ret at kunne sige, at Hr. Webers Virksomhed, hvad angaar dens finansielle Konsekvenser, ikke har bevirket nogen Nedgang i Kassens Status, men at denne udelukkende hidrørte fra, at Kontingentet, Bidraget til Foreningen, var for lille i Forhold til de mange og vidtrækkende Formaal, Foreningen omfattede; dette synes ogsaa nu at være indsét af de fleste, enkeltvis kan der lyde en Røst om Nedsættelse af »det vedblivende forhøjede Kontingent«, om hvilket man flot henkaster, at det maa »anses for tilstrækkeligt til at opfylde Foreningens Forpligtelser«, men enhver, der alvorlig gør dette Felt til Genstand for en rolig Overvejelse, vil snart komme til den Erkendelse, at det i Grunden er godt gjort, at vi kan klare os. *Alt andet er utidigt.* Det første, den ny Hovedbestyrelse med Harald Jensen i Spidsen derfor indsaa som paatrængende nødvendigt, var at benytte Lovenes § 4, sidste Passus (Forhøjelse af Kontingentet med 10 Øre ugenlig), thi med det hidtil ydede var der stillet for store Fordringer til Foreningens Levedygtighed. Udførelsen af dette Skridt paa det daværende Tidspunkt viser sig *nu* ved en nøgtern Betragtning at have reddet Foreningen fra Undergang. Det kan bebrejdes Hr. Weber, at han var for kortsynet paa dette Omraade.

Efter saaledes at have truffet Forholdsregler til at komme ud over Øjeblikkets finansielle Vanskeligheder, der kunde være svært nok, eftersom der fra flere Sider blev slaaet til Lyd for at indskrænke Foreningens Formaal og nedsætte dens Understøttelser, — en sikker Faldgrube, om den var bleven betraadt —, kastede Hovedbestyrelsen sig med en hidtil ukendt Ihærdighed over Lærlingesagen, i hvis uheldige Ordning mangfoldige, for ikke at sige de fleste, Steder man saa den væsenligste Aarsag til de typografiske Understøttelseskassers gradvise Udhuling. Som Udslag af dette Hovedbestyrelsens Arbejde kom Bogtrykkermødet i Odense i Marts 1887 i Stand, hvilket Møde man fra flere Sider tillagde en Betydning saa vel for Foreningernes som for Fagets Vedkommende, som det senere har vist sig var uberettiget; det hele, det har frembragt, er, at enkelte Principaler, som var lovlig langt paa Glidebanen med Antallet af Lærlinge, har taget imod Fornuftgrunde og nu er i Færd med at gaa bort fra denne Ødelæggen af Faget — men i det store og hele har Mødet ingen Frugter at fremvise. Under disse Forhold samledes Repræsentantmødet i Kolding d. 12. Juni 1887, hvor, som naturligt var, Repræsentanterne af Hr. Harald Jensen modtog en udførlig Redegørelse af Hovedbestyrelsens Virken i denne Sag. Dette Repræsentantmøde og dets Frugter staar for de fleste i saa frisk Erindring, at det ikke her behøver nærmere at pointeres; »Dsk. typ. For.«s Medejendomsret til »Typograf-Tidende« og Udvidelsen af Understøttelsen til Medlemmers Efterladte, hvilket sidste havde til Følge, at »Hjælpekassen af 1885« ophævedes, er tidssvarende Formaal; endvidere paafulgte Aaret efter, men ogsaa som et Udslag af Repræsentantmødet, den alm. Afstemning om Hovedsædets Forlæggelse fra Aarhus til *Kolding*, og dermed afsluttede Aarhus-Kollegerne 8 Aars Arbejde som Hovedbestyrelse for »Dsk. typ. Foren.«, en Virksomhed, der, hvorledes man end vil se paa Forholdene og deres Udvikling, absolut vil og maa samle Kolleger

Landet rundt til en højlydt Tak for det udførte Arbejde, der alt har baaret og forhaabenlig ogsaa i Fremtiden vil bære rige Frugter; den første Sæd ligger og gror fremdeles, og en skønsom Pleje vil uden Tvivl blive den til Del.

Udover det her skildrede fremhæver sig selv Arbejdet udadtil: Gensidighed med Ind- og Udland paa de forskellige understøttende Omraader. De respektive Hovedbestyrelsers Formænd har i dette som i saa meget af det øvrige Arbejde maattet drage Læsset.

Støt Kristiania-Kollegerne!

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 20. Februar 1889.

Siden jeg sidst skrev til »Typ.-Tid.«, har Forholdene heroppe udviklet sig saaledes, at det nu kun hedder: briste eller bære; vi er gaaet saa godt og saa langt frem, at vi ikke mere kan gaa tilbage — hvad heldigvis heller ingen af os tænker paa.

Da jeg sidst skrev, fortalte jeg, at der var opnaaet Enighed med Principalerne om Nedsættelse af et Tarif-Udvalg. Vi foreslog 5 Medlemmer fra hver Forening, Principalerne mente 3 var tilstrækkelig — dette gik vi saa ind paa, men valgte samtidig 3 Suppleanter, der udenfor Kommissionen skulde samarbejde med vore 3 Repræsentanter ang. deres Holdning i de forskellige Dissentsspørgsmaal. Nu stillede imidlertid Principalerne en anden, mere nærgaaende Fordring — den næmlig, at de kun vilde forhandle med Nordmænd (den ene af de valgte, Schulze, er næmlig født i Tyskland, men har opholdt sig her i Byen i ca. 12 Aar), og denne Fordring truede et Øjeblik med at sprænge al Forhandling med Principalerne, men Besindigheden sejrede, og da 1. Suppleant var dansk og altsaa heller ikke »hoffähig«, vedtog man en Resolution, der udtalte, at man ikke af intetsigende Grunde vilde lade Principalerne forhindre en Tarifbehandling, hvorfor man valgte en anden Suppleant — en norsk Nordmand — og nu gik Forhandlingerne altsaa løs.

Men det varede ikke længe, forinden man blev klog paa, at i Virkeligheden var Principalernes Mening kun den, at trække Forhandlingerne i Langdrag, ud mod Sommeren, da man kunde sætte os Stolen for Døren. Efter i Løbet af 4 Uger at have holdt 5 Møder, erklærede de endelig, at de ikke vilde gaa ind paa nogen som helst Forhøjelse i Satsprisen, (vor Fordring var ca. 8 pCt.), at de ikke kunde gaa ind paa fuld Beskæftigelse og ikke paa nogen Lærlingeskala, og da vore Delegerede selvfølgelig ikke vilde gaa ind paa en Tarif, hvor disse Punkter manglede, enedes man om at afslutte Forhandlingerne og overlade Sagen til de resp. Foreningers Afgørelse.

Typografernes Forening svarede herpaa med: Ekstrakontingentet (*5 pCt.*) begynder førstkommende Lørdag, om 14 Dage forhøjes det til *10 pCt.* Principalerne kunde nok ikke blive rigtig enige om deres Repræsentanter havde handlet rigtig eller ej, thi de vedtog, at Forhandlingerne med Typografernes skulde fortsættes, hvad de i Brev lod vor Forening vide. Vort Svar var, at vi var villige til igen at gaa til Underhandling, men for at paaskynde disse, opsagde samtlige Sættere (320 af 335, af de sidste 13 har 7 à 8 3 Maaneders Kontrakt, saa at de i Følge Loven ikke kan gaa) deres Pladser ved Navns Underskrift paa en længere trykt Fremstilling af Sagens hidtidige Gang.

Fra Principalerne har vi siden intet hørt, saa jeg skal ikke kunne sige, hvad de agter at gøre.

Den Beredvillighed til at yde det høje Kontingent og den Enstemmighed, hvormed de alle er gaaet ind paa at opsige Pladserne, tyder paa, at Aanden og Disciplinen indenfor vore Rækker er udmærket. Vi gaar med Fortrøstning og godt Haab i Kampen — det vil blive en haard Dyst at faa os knækket.

Næste Gang mere. H. P.

Ingen Skruebrækkere til Kristiania!

En Kalkulation.

Der præsteres af og til i Bogtrykkerierne omkring i Landet utrolige Ting i Retning af Kalkulation; men det Tilfælde, hvorom her skal berettes, er saa enestaaende, at Meddeleren har troet at gavne Faget ved at gøre saa mange af dets Udøvere som muligt bekendte dermed.

En Forretning i en større jysk By lod forespørge hos fire Firmaer (et i Aalborg, et i Kolding, et i Aarhus og et stort københavnsk Etablissement) om Prisen paa et Trykarbejde, bestaaende af et Katalog paa 40 Sider med et Omslag trykt i to Farver, samt 24 Sider Annoncer, som sammen med Kataloget (12 S. foran og 12 S. bagved), skulde indhæftes i et Yderomslag, tæt betrykt paa alle fire Sider, de udvendige Sider inddelte hver i 17 Felter. Kataloget var efter Prøven trykt med skudt Petit Fraktur, c. 4000 Bogstaver og Skydelinjer paa Siden (Alfabetberegning). Omtrent Halvdelen af Sideantallet var skær Tekst, omtrent en Fjerdedel var Tabeller med et Navnefelt (blandet Sats) og 3 Talfelter, og omtrent en Fjerdedel Tabeller, ligeledes med et Navnefelt (blandet Sats) og 5 smalle Felter, hvoraf et krævede særlig Udslutning. Papiret var Royal Nr. 2/3 til Kataloget, tykt Royal til dettes Omslag, 18 Pds. Royal til Annoncerne og dobbelt tykt Royal til Yderomslaget. Det hele skulde leveres hæftet og beskaaret i 5000 Ekspl.

Der var altsaa en Trykning af 5 Forme Katalog (hvilket Antal, naar en tilstrækkelig stor Maskine havdes, kunde reduceres til 3), samt 3 Forme Annoncer (under nævnte Forudsætning 2, men i begge Tilfælde skulde der manøvreres snildt med Papiret, idet der efter Prøven forlangtes forskellige Farver for de foran og bagved Kataloget indhæftede Annoncer), dernæst 2 Forme Omslag i sort og 1 Form i rødt Tryk, ialt 10 (eller mindst 7) Forme i 5000 Tryk.

København gaar, som rimeligt er, i Spidsen med et Overslag paa c. 1000 Kroner.

Kolding kalkulerer 800 Kroner.

Aalborg, hvor Arbejdet delvis har været trykt i Fjor, regner 700 Kr., men

Aarhus kan klare sig med 400 (skriver fire Hundrede) Kroner, og faar selvfølgelig Arbejdet overdraget!

Meddeleren heraf har forvisset sig om sin Hjemmelsmands Paalidelighed hos de tre første af de konkurrerende Firmaer, og maa altsaa tro, at Sagen har sin Rigtighed ogsaa for det

fjerde Firmas Vedkommende, skønt han rigtignok mener at have Grund til at tvivle herom, idet Papiret til Arbejdet ikke vil kunne købes stort under 300 Kr., og Bogbinderlønnen andrager henimod 100 Kr., saa det indsés ikke, hvor Arbejdslønnen for Bogtrykket, end sige Fortjenesten skal komme fra.

Da det imidlertid har sin store Interesse at faa dette Spørgsmaal opklaret, saa tillader Meddeleren sig at navngive det Firma, som »sejrede« i Konkurrencen; det er *Brødrene Backhausen* i Aarhus. Og med det samme skal det være sagt, at har Firmaet virkelig overtaget det beskrevne Arbejde til den nævnte Pris, saa har det derved **enten** *drevet, hvad man plejer at kalde Smudskonkurrence i højeste Grad,* **eller** ogsaa har det *kalkuleret saa fuskeragtigt,* at det, om det vinder ret mange saadanne »Sejre«, snart (til Gavn for Fagets øvrige Udøvere) vil ophøre at eksistere. Man maa haabe, at Firmaet med det første vil fremkomme med en Redegørelse for sin Stilling i denne Sag, thi en saadan skylder det Faget i Almindelighed og sine Medbejlere i Konkurrencen i Særdeleshed. —p—

Støt Kristiania-Kollegerne!

Afstemningen ang. Repræsentantmøde.

Af S. K. JOHANSEN, Ringsted.

Som ærede Kolleger vel kan forstaa, har jeg været en Del interesseret i at faa at vide, hvad Resultat denne Afstemning har bragt, og paa min Henvendelse til Hovedbestyrelsens Formand i denne Anledning har jeg under 24. ds. modtaget følgende:

»Forslaget om Afholdelse af Repræsentantmøde er — *forkastet* med ca. 50 St.s Overtal. Der er i alt afgivet en 400 St. H. F. RASMUSSEN.«

Dermed er det altsaa slaaet fast, at der i Aar intet Repræsentantmøde bliver. Naar Ringsted tog Initiativet og bragte denne Sag paa Bane, da var det alene med den Tanke for Øje: at udrette noget *godt* for Foreningen, og dette troede vi — og tror endnu — vilde være sket paa et Repræsentantmøde. Vi brugte ikke mange Ord for vor Begæring, og dette synes af nogle at have været en Fejl; men den Fejl kan maaske næste Aar, *naar Sygekasseloven* (!) *løber af Stabelen og gør et Repræsentantmøde nødvendigt* (!), blive erstattet med en Portion Sludder af en anden Lokalforening.

Jeg benytter Lejligheden til at rette en Tak til ærede Kolleger, der ved deres Stemmegivning viste, at de var besjælede af Ønsket om, at faa vor Forening *bragt til Ro;* thi deri er jeg enig med vor Hovedbestyrelse, at før et Repræsentantmøde er afholdt, naas dette ikke, dertil er der for mange, der paa forskellig Maade bryder ned, hvad andre besværligt har arbejdet op.

Ingen Skruebrækkere til Kristiania!

Blanding.

I Esbjerg, hvor der gentagende og af forskellige har været ansøgt Avtoriteterne om Tilladelse til at anlægge et Bogtrykkeri — et Andragende, der hver Gang er bleven nægtet —, vil der nu af Egnens Landboere fra 1. April blive udgivet et Dagblad, der skal redigeres af Cand. BENDIXSEN, f. T. Redaktionssekretær i Kolding.

Det offenlige Møde.

»Holbergs Minde«s store Sal var saa godt som fuld. *Bøhm* aabnede Mødet og stillede paa de to Foreningers Styrelsers Vegne følgende Resolution:

»Københavns Typografer, samlede til det offenlige Møde d. 28. Februar, tilsiger herved Kristiania-Kollegerne al den moralske og pekuniære Støtte, som man er i Stand til at yde.«

Enstemmigt vedtog man Resolutionen. I den følgende Diskussion, som væsenligst drejede sig om at nægte at udføre norsk Arbejde, hvortil Forsamlingen sluttede sig, deltog *P. Christensen, A. Petersen* o. fl.

Støt Kristiania-Kollegaerne!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalforening: Aarhus (»Jyllandsposten«), CHRISTEN SØRENSEN (sidst arbejdsl. i Fredericia).

Hovedbestyrelsens Møde d. 26. Februar 1889.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Afstemningen ang. Repræsentantmødet. Denne havde faaet følgende Udfald:

Lokalforeningens Navn.	Ialt afg. St.	Ja.	Nej.	St. ikke.
Aalborg	23	7	15	1
Aarhus	45	6	37	2
Assens	4	»	4	»
Faaborg	6	1	3	2
Fredericia	7	7	»	»
Helsingør	—	—	—	—
Hillerød	11	»	8	3
Hjørring	14	1	12	1
Holbæk	13	13	»	»
Holstebro	9	1	5	3
Horsens	22	7	12	3
Kallundborg	—	—	—	—
Kolding	31*)	21	6	2
Køge	9	7	1	1
Maribo	3	»	3	»
Middelfart	8	8	»	»
Nakskov	6	»	5	1
Nyborg	3	2	1	»
Nykøbing, F.	5	»	5	»
Nykøbing, M.	4	4	»	»
Næstved	13	2	10	1
Odense	37	8	29	»
Præstø	4	4	»	»
Randers	25	»	25	»
Ribe	3	»	1	2
Ringkøbing	6	3	2	1
Ringsted	8	8	»	»
Roskilde	5	5	»	»
Rudkøbing	5	2	1	2
Rønne	5	5	»	»
Silkeborg	2	»	1	1
Skanderborg	3	»	3	»
Skive	3	2	»	1
Slagelse	11	2	9	»
Sorø	—	—	—	—
Stubbekøbing	—	—	—	—
Svendborg	14	13	1	»
Thisted	6	»	6	»
Varde	9	9	»	»
Vejle	7	3	4	»
Viborg	6	»	4	2
	395	151	213	29

*) Deraf to ugyldige.

2. En Resolution ang. Repræsentantmødet indsendt fra Randers. Til Efterretning.

3. Skrivelse fra Næstved Lokalf. ang. Rejseunderstøttelse til Medlemmer, der selv har opsagt deres Pladser. — Styrelsen formener, at Loven *ikke* hjemler Ret til at nægte saadanne Medlemmer Rejseunderstøttelse.

4. Skrivelse fra Ringkøbing Lokalf. ang. Tilbagebetaling af 28 Kr. 52 Øre, der som uberettiget Rejseunderstøttelse er hævet paa Medlemsbog Nr. 895. Vedkommende Medlemsbog blev sidste Sommer stoppet i Middelfart. Beløbet er nu tilbagebetalt og opført paa Oktober Kvartals Regnskab.

5. Skrivelser fra Aalborg Lokalf. af $^{13}/_{2}$ og $^{21}/_{2}$ ang. Medlemsbog Nr. 805, der midlertidig har været sat ud af Kraft. Bogen bliver nu at tilsende Aalborg Lokalf., hvor Boghaveren har erholdt Arbejde.

6. Skrivelse fra Varde Lokalf. ang. Medlemsbog Nr. 858. Da der siden $^{13}/_{6}$ 88 ikke findes nogen Paategning i Bogen om vedkommendes Forhold til vor Forening eller en gensidig Forening, ligesom han under $^{13}/_{2}$ 88 har modtaget et Laan af Fredericia Lokalf., der ikke ses at være berigtiget, hvorimod dette er overstreget i Bogen, hvoraf det fremgaar, at denne tidligere er forvansket, saa finder Hovedbestyrelsen, at hans Medlemsret er forbrudt, og Bogen bliver at konfiskere.

Udenfor Dagsordenen gav Formanden forskellige Meddelelser.

H. F. R.

Den typografiske Forening.

Ny Medlemmer: Jørgen Jørgensen (udl. d. 2. Februar hos Fjeldsøe; arbejdsløs). Trykker Wilh. Alb. Dyfour Rantzau (udl. d. 12. April 1888 hos Calberg jun., har i Mellemtiden været Soldat; arb. hos Calberg jun.). — Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medlem, tiltraadt fra en gensidig Forening: N. C. Clausen (Medlem af »Dsk. typ. Foren.«; Rigsdagen).

Fra 23 Medlemmer er der nedlagt Indsigelse mod Optagelsen af Joh. Poulsen, fordi han har arbejdet i Rigsdagen under Blokaden.

N. C. Mathiasen ønsker i Skrivelse til Styrelsen at appellere til den førstk. Generalforsamling.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg modtaget: fra »Social-Demokraten« 4.25, S. L. Møllers Bogtr. 4.50, ialt Kr. 8.75.

Rud. Bøhm.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Aften Kl. 10: Stort Kor til Sammensang.

Liste til Sammensparing til en Tur med Damer til *Engelholm* er fremlagt. Styrelsen.

Typografernes Hjælpekasser.

Søndag d. 10. Marts, Form. Kl. 10½, afholdes den ordinære halvaarlige Generalforsamling i »Danas Have«, Nørrebrogade Nr. 21.

Dagsorden: 1. Regnskabets Godkendelse for det forløbne Aar. 2. Meddelelse om Udfaldet af Valgene til Styrer, Kasserer, Vicekasserer og Revisor. Styrelsen.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

holder Møde *Søndag den 3dje Marts Kl. 12* i **Industriforeningens Foredragssal.**

Udstilling: Moderne engelsk Tryk og Bind. Træsnit efter Adolph Menzel og danske Træsnit.

Brevkasse.

Til Efterretning for flere Indsendere: Rigelig Manuskript haves til næste Nr.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: Genzsch & Heyse, Hamburg. Farve: Ch. Lorilleux & Co., Paris. Papir: Dalum Papirfabrik, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

Grundlagte 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

Valsemasse, Fernis etc.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. Poppelbaum)
SKRIFTSTØBERI
Frankfurt am Main

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
Paritz Gottschalk
Gothersgade 152 — København K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
Stereotypi etc.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»Typograf-Tidende«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

Repræsenteret ved
Hr. ADOLPH WULFF
Kongens Nytorv 6

Grundlagt 1833

Tilrejsende Typografer

kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

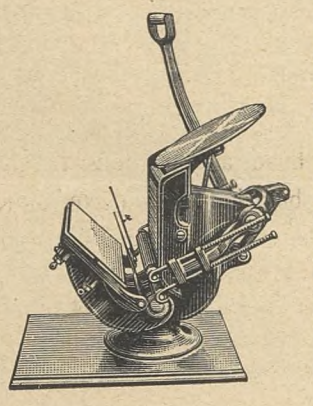

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Trykkeri.

En yngre Mand, kendt med Typografien og eventuelt i Besiddelse af nogen Kapital, søges til Oprettelsen af et Trykkeri i en Provinsby, hvor det fornødne Akcidensarbejde let vil kunne skaffes tilveje, ligesom Trykningen af et Dagblad vil kunne erholdes. Billet mrkt. »Trykkeri« indsendes til nærværende Blads Kontor.

Redaktør og Ekspeditør: Rud. Bøhm, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: Anth. Petersen, Odense.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 10
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 8. Marts 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Typograf-Tidendes Indhold.

Et Arbejderblad som »Typograf-Tidende« maa naturnødvendigt først og fremmest tage Arbejdernes økonomiske Krav op til Behandling og Drøftelse; det bør dernæst debattere de typografiske Foreningers Organisation og Virkemaade, og det har endelig en Uret at gøre god mod det typografiske Fag ved, for saa vidt det staar i dets Magt, at udvikle Sansen for godt og smukt Bogtryk for derigennem at fremme Dygtigheden hos Fagets Arbejdere.

Den Maade, hvorpaa Provinskollegerne i den sidste Tid med rundelig Flothed disponerer over Bladets i Forvejen knappe Plads, umuliggør Virkeliggørelsen af et saadant Program. Det turde endelig være paa Tide at protestere mod disse Artiklers uforholdsmæssige Bredde og for største Delen tarvelige Indhold. Jeg indsér ikke, hvad nyttigt man udretter for Arbejdernes Sag og Organisation ved at smøre Spalte op og Spalte ned om saadanne Ubetydeligheder. »Randerskommissionens Kendelse« f. Eks. er et saadant mangehoved Uhyre, som man havde gjort rettest i fra første Færd at kappe Hovedet af paa Stedet. Det er en Kamp med Papirkugler om Kejserens Skæg, som det kun kan gøre én ondt at se, at der ofres Tid, Papir og Tryk paa.

Kan da Arbejderne i Provinserne ikke indse, at de har Opgaver og Interesser fælles med os her i København? Der ligger en Række af Spørgsmaal og Opgaver, hvis Løsning er paatrængende nødvendig, for at vort Arbejde kan komme til at bære Frugt. Er det da formaalstjenligt at spilde Tiden med disse interesseløse Diskussioner, som ikke indeholder et Gran til Fremme for Arbejdernes fælles Interesser? Og kan man vedblivende forsvare at lægge den ene Hindring efter den anden i Vejen for vort Arbejde paa at søge at skabe Forstaaelse af de faglige Spørgsmaal, som man dog skulde tro, det maatte være Provinskollegerne ikke mindst magtpaaliggende at faa klargjort.

De fleste vil maaske forarges over de haarde Ord. Men er man Arbejdersagen hengiven og arbejder man for at gøre, hvad man formaar for at udvide Arbejdernes Kendskab til, hvad der rører sig i Faget, kan man ikke andet end harmes over den letsindige Maade, hvorpaa d'Hrr. — og da særlig de Ledende — misbruger Medejendomsretten til Bladets Spalter.

Jeg har sagt min Mening som Enkeltmand; Ansvaret falder udelukkende paa mig. Jeg véd ikke, om min Anskuelse deles af Kollegerne i København, men skal der tænkes paa at udrette noget gennem dette Blad, er det nødvendigt, at der gives alvorlig og klar Besked om det sørgeligt fattige Indhold, Provinstypograferne har belæmret deres eget Blad med. Og skal der fortsættes paa denne Maade, vil jeg for mit Vedkommende, som Medlem af Redaktions-Udvalget, ikke længer deltage i et Arbejde, som kun er den typografiske Stand til ringe Ære, som paa den ene Side nødvendigvis lammer alle Bestræbelser for at gøre »Typ.-Tid.« til Organ til Forsvar og Kamp for den typografiske Arbejderstands økonomiske Interesser, og som paa den anden Side umuliggør al Stræben efter at udvikle den faglige Dygtighed.

VICTOR PETERSEN.

Støt Kristiania-Kollegerne!

Fredericia, d. 10. Februar 1889.

Den herværende Lokalforening modtog d. 30. Januar fra det i Randers nedsatte Udvalg for Iværksættelse af en almindelig Afstemning om en paatænkt Forandring i Lovens § 57, nedenstaaende Skrivelse i Anledning af den af os i »Typ.-Tid.« offenliggjorte Resolution om denne Sag:

> »Paa Udvalgets Vegne maa jeg bede den ærede Lokalforening *snarest* motivere de i Skrivelse af 27. ds. brugte Udtalelser:
>
> »at Randers Lokalforening eller enkelte Medlemmer af samme *atter* her gør Forsøg paa en Omgaaen af Loven«. A. WESTERMANN.«

Som Svar paa ovenstaaende sendte vi d. 3. Februar Udvalget følgende Skrivelse:

> »Naar vi har betegnet Udsendelsen af Stemmesedlerne fra Randers Lokalforening som et Forsøg paa *atter* at omgaa Loven, har vi dermed villet antyde, at vi ogsaa ansaa den af Randerskommissionen afsagte Dom for at være noget saadant, og vi skal gærne nærmere motivere dette. Hvad angaar Udsendelsen af Stemmesedlerne, siger Lovens § 10, at almindelig Afstemning i alle Tilfælde skal iværksættes af Hovedbestyrelsen, og selv om Lokalforeningen i Randers undskylder sin Handlemaade med, at den forgæves har henvendt sig til Hovedbestyrelsen med

Anmodning om at faa Afstemningen iværksat, maa dertil bemærkes, at Hovedbestyrelsen ikke efter Loven er *forpligtet* til at tage en saadan Anmodning til Følge, og at Forsøg paa at faa en Afstemning iværksat uden Hovedbestyrelsens Mellemkomst derfor kun kan betragtes som et Forsøg paa at omgaa Loven, og i Henhold hertil har vi udtalt vor Misbilligelse af Lokalforeningens Optræden.

Hvad den af Randers Lokalforening nedsatte Kommission angaar, maa vi antage, at denne er nedsat i Henhold til Lovens § 33, skønt vi egenlig ikke kan indsé, at Loven hjemler en Kommission Ret til at dømme i et Spørgsmaal som det foreliggende, idet det ikke, som Loven siger, var et Medlem, der følte sig forurettet af Foreningen, men derimod en Typograf, som begjærte sig optaget; dog, er her begaaet en Fejl, maa det nærmest siges at være Hovedbestyrelsen, der burde have nægtet at lade en Kommission dømme i Spørgsmaalet. Men naar vi har udtalt vor Misbilligelse af den Maade, hvorpaa Kommissionen har røgtet sit Hverv, og betegnet den som en Omgaaen af Loven, er dette sket, fordi Kendelsen ikke er afsagt i Samklang med Loven, men tværtimod paa Trods af denne, idet det er en Kendsgærning, at Loven ikke hjemler C. Berg Ret til at blive optaget i Foreningen paa de af Kommissionen fastsatte Betingelser. Korrektest vilde Kommissionen efter vort Skøn have handlet ved at afvise Sagen, men vilde den endelig afsige sin Kendelse, maatte den i Motiveringen have henvist til den eller de §§ i Loven, efter hvilke den havde dømt. Det har den af gode Grunde undladt.

Et Gode tror vi dog der ligger i den afsagte Kendelse, det næmlig, at naar en af 5 Medlemmer bestaaende Domstol kan afsige en inappelabel Dom paa Trods af Loven, vil Medlemmerne paa en radikal Maade faa Øjnene op for, at vi er kommen ind paa en farlig Skraaplan, og at det bliver nødvendigt snarest at faa de paagældende Bestemmelser i Loven strøgne.«

Paa Lokalf.s Vegne:
TH. THOMSEN.

Da Randersudvalget i efterfølgende Skrivelse har anmodet os om at sende en Rettelse til »Typ.-Tid.« til den af os vedtagne Resolution, har vi af Hensyn til udenforstaaende ansét det for rettest at offenliggøre hele den førte Korrespondance mellem Randersudvalget og os, denne Sag angaaende.

Til
Fredericia Lokalforening!

Ved en i Aftes afholdt Generalforsamling, hvor d'Hrr.s Motivering af de i den af dem vedtagne Resolution brugte Udtalelser, om Randers Lokalforening eller enkelte af dens Medlemmer, var fremlagt, overdroges det Udvalget paa Lokalforeningens Vegne at besvare denne derhen:

Vi finder Fredericia Lokalforening ubeføjet til at benytte de anvendte Udtryk, fordi:

1. Det aldrig er eller har været vor Mening at gaa udenfor Loven, idet den af os foretagne Afstemning i vore Øjne ikke kan blive andet end hvad den i Virkeligheden er: et Udtryk for Stemningen blandt Foreningens Medlemmer, hvilket formentlig ogsaa maa staa klart for d'Hrr., naar det herved meddeles dem, at Resultatet er indsendt til Hovedbestyrelsen med en fornyet Anmodning om at tage Sagen i sin Haand.
2. Naar d'Hrr. mener, at den dømmende Kommission er gaaet udenfor Loven, maa dette bero paa et Fejlsyn og fordi de ikke véd, hvad der er dømt om. Den har ikke dømt om Bergs *Optagelse;* Tilladelse hertil er givet af Hovedbestyrelsen og er altsaa Kommissionen uvedkommende; den har dømt om *Betingelserne.*

Efter disse Oplysninger vil det forhaabenlig staa klart for d'Hrr., at her ikke er handlet paa *Trods* og at det har været en overilet Beslutning, der udgik gennem d'Hrr.s Udtalelser.

Vi venter paa Lørdag 8 Dage i »Typ.-Tid.« at se en lille Rettelse fra d'Hrr. angaaende deres Udtalelser i den omtalte Resolution.

For øvrigt vil d'Hrr. forhaabenlig i det først udkomne Nr. af Tidenden kunde se en Redegørelse saavel fra den dømmende Kommission som fra Afstemningsudvalget.

Randers, d. 5. Februar 1889. P. U. V.:
A. WESTERMANN.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling d. 9. Februar vedtoges det at svare følgende:

Det forundrer os, at d'Hrr. Udvalgsmedlemmer kan vente, at vi i »Typ.-Tid.« skal fremkomme med en lille Rettelse, naar vi har modtaget ovenstaaende Oplysninger. Vi havde ventet fra Randers, at faa paapeget de §§ i Loven, i Medfør af hvilke der er handlet. Faktisk er det, at Randersudvalget har iværksat en almindelig Afstemning blandt Foreningens Medlemmer til Trods for, at Loven siger, at saadant skal ske ved Hovedbestyrelsens Foranstaltning. Var Afstemningen bleven iværksat i Form af Underskrivelse af en Opfordring til Hovedbestyrelsen om at lade foretage almindelig Afstemning om en Lovændring i en bestemt givet Form, kunde der intet siges herimod, men saaledes som Stemmesedlerne vare formulerede, kan vi ikke andet end fastholde vor i Resolutionen brugte Udtalelse. Hvad angaar Kommissionskendelsen, skal vi kun bemærke, at selv om denne kun galdt Betingelserne for Optagelsen, og selv om den, stik modsat af hvad ellers plejer at være Tilfældet, ikke blev afsagt i Henhold til de paa den Tid Kendelsen afsagdes, gældende Lovbestemmelser, maa den dog siges at være afsagt paa Trods af Loven, idet C. Berg jo dog ikke var nyudlært og Loven kun tillader saadanne at indtræde i Foreningen paa de Kommissionskendelsen fastsatte Betingelser. Naar der siges, at vi ikke véd, hvorom der er dømt, beder vi d'Hrr. gennemlæse vor Motivering en Gang endnu, de vil da finde, at vi ikke har været saa helt uvidende herom, det er netop Betingelserne for Optagelsen, vi finder staar i Modstrid med Loven.

Vi fastholder derfor og haaber nu at have tilstrækkelig motiveret vor i Resolutionen i Anledning af Afstemningen udtalte Misbilligelse af *»at Randers Lokalforening eller enkelte Medlemmer af samme* **atter** *her gør Forsøg paa en Omgaaen af Loven.*

Paa Lokalf.s V.:
TH. THOMSEN,
p. t. Lokalformand.

Hovedbestyrelsens Formand.

Hvorfor er der nu et saadant Virvar i »Dansk typografisk Forening«? Fordi Hovedbestyrelsens Formand mangler *Besindighed!* Han siger, at Forvirringen stammer »fra Randers

og kun fra Randers«. Virkeligheden peger et andet Sted hen. Hvem har forplumret »Kommissionsdommens« rette Forstaaelse? Hr. Rasmussen! Naar man læser den nøjagtig igennem tilligemed dens Efterbemærkninger, tør det være klart nok, at det var Optagelses-*Vilkaarene*, hvorom det navnlig drejede sig, ja Kommissionen udtaler endog lige i Slutningen sin Utilfredshed med at *Hovedbestyrelsen* **havde** slaaet fast, at Berg kunde optages. Det maa Hr. Rasmussen have kunnet forstaa. Kommissionen siger, hvad der er en Selvfølge: »Carl Berg optages i »Dansk typografisk Forening« **mod at betale**« osv. Nu behager det vor Formand i hans sidste Artikel kun at citere de 3 første Ord for at godtgøre, at det først er ved Dommen, at Døren blev aabnet for C. Berg til Foreningen. Hvad kan være Meningen med den Maade at anføre Andres Udtalelser paa? Ikke at klargøre. At ogsaa andre end ham udtaler sig til Støtte for en saa bagvendt Forstaaelse af Sagen, kan forstaas; han har vel ogsaa sine Ildtilbedere. Vistnok er Hr. Rasmussen en dygtig Mand, en Mand med Iver og Arbejdslyst; men for en Mand, der staar i Spidsen for en saa omfattende Institution, kan Besindighed og Upartiskhed ikke undværes. Han er vred, svær vred paa Randers. Hvorfor? Vil Randers gøre ham nogen Fortræd? Nej! Naa, Kommissionsdommen indeholdt en Snært, hvad maaske var lidt næsvist. Men Enkehjælpen da? Burde Hovedbestyrelsen ikke have føjet sig over for et saa stort Udtryk fra Medlemmerne? Hovedbestyrelsen talte angaaende denne Sag først om at skrive i Tidenden; men da Forslag om Afholdelsen af Repræsentantmøde blev sendt ud til Afstemning, kunde der ikke blive Tale om saadant. Da Hovedbestyrelsen foreslog Afstemning over Lovændringerne for kort Tid siden, maatte man ikke pille en Tøddel ved det Foreslaaede. Denne pavelige Ufejlbarhed er vi ikke vant til, og burde allermindst bydes os, hvor en Fremskridtsmand som H. F. Rasmussen staar i Spidsen. At den her fra Randers nylig foretagne private Afstemning aldrig »iscenesattes« i den Tro, at dens Resultat fik Lovkraft ved sig selv, turde man nok vente, at de i Kolding kendte lige saa godt som vi i Randers, eftersom jeg ikke kan nægte, at det er af dem, vi har lært Fremgangsmaaden at kende. Hr. Rasmussen var til Stede i Vejle og Horsens Lokalforeninger, da Sagen drøftedes dér, men man kan ikke se, at hans rigtige Syn paa Sagen har sat Spor dér. Lad os dog nu snart komme ud af al den Forvirring, og det kan vi, naar vor Formand vil! Her i Lokalforeningen er stor Vilje til at trække Læs til fælles Gavn. Man skal ikke søge at kaste Misforstaaelse om sig, og man skal ikke paa en fremskudt Post bruge haarde Ord, thi derved *samler* man ikke. Ved Frokosten paa Sommerlyst i Sommer saa jeg Hr. Rasmussen for første Gang, og han begyndte der med en noget forhastet Udtalelse, og der ønskedes, at han maatte træde i Harald Jensens Fodspor — en af Harald Jensens gode Sider er hans solide Ro — og jeg vil haabe, at vor Formand maa vide at lægge denne Egenskab til sine andre, for øvrigt ikke faa gode Egenskaber.

Randers, d. 24. Februar 1889. A. CHRISTENSEN.

Til Hr. Anth. Sørensen, Randers

blot den Bemærkning, at enhver, som læser min sidste Udtalelse *i Sammenhæng* og ikke plukker en enkelt Sætning ud deraf, let vil finde Overensstemmelse mellem den og mit første Stykke. Jeg skal dog indrømme, at jeg til Sikkerhed *mod vrangvillige Læsere* kunde have udtrykt mig lidt bredere. Jeg skal til Efterretning for Hr. A. S. og Ligesindede præcisere min Mening, som den hele Tiden har været, saaledes:

»Kommissionen kan i Følge Loven *nægte*, men *ikke dekretere* Optagelsen. Sker der ingen Nægtelse, kan Kommissionens Hværv fornuftigvis kun o. s. v.«

Jeg haaber, at man nu ikke kan tage fejl. Hr. Anth. Sørensens øvrige Hjærteudgydelser skal jeg f. T. lade ligge.

Kolding. d. 25. Februar 1889. WARBERG.

Blandinger.

Fra Kristiania er der ikke indtil Redaktionens Slutning indløbet nogen Beretning om Tilstanden deroppe. Af det sidste Nr. af »Typ. Meddelelser« sés det, at Principalerne har anmodet Storthinget om Henstand med Udførelse af Thingets Arbejder, men Storthinget har paa det bestemteste nægtet at give denne Henstand. I Følge Telegram til os var der ankommen 4 Sættere (deriblandt HOGREFFE fra Lyngby), som dog blev hjemsendt af de Strejkende. Aug. Wolff & Ko. i København, der havde paataget sig at engagere Skruebrækkere, blev af Formanden for »Den typ. Foren.« gjort bekendt med, at der var Strejke i Kristiania, hvorefter de lovede ikke at ville have mere med Sagen at gøre. I denne Uge udsendtes der fra København et Opraab til Provinskollegerne om materiel og moralsk Støtte for Kristiania-Kollegerne, og som det sés af Bidragslisten er en Del Byer allerede kommen ret godt med — det samme haaber man selvfølgelig om de endnu resterende Byer.

Maskeballet d. 23. Febr. var meget vellykket og Stemningen fortrinlig. Hr. Musikdirektør Kofoeds udmærkede Orkester formaaede i enhver Henseende at udfylde den store Sal, og en ny Komposition af Hr. Kofoed, kaldet »Typografernes Galop«, vandt fortjent Anerkendelse. Det maa endvidere noteres, at der blev opført 3 originale Smaating, af hvilke særlig Ferdinandos danske Tyrolerselskab med sit »Gartenhaus« gjorde Effekt.

Ingen Skruebrækkere til Kristiania!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Hr. JOH. PAULSEN, mod hvis Optagelse i Foreningen der blev nedlagt Indsigelse, har meddelt Styrelsen, at han agter at appellere til en Generalforsamling. STYRELSEN.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

fra København:

Jørgensen & Ko.s Bogtr. 2.75, Centraltrykkeriet 3.00, »Politiken« 13.00, Friedr. Eichenberger 1.00, Jørgensen & Ko.s (2. Bidr.) 5.45, Græbes 9,75, Carl Lunds (3 Medl. og 1 Ikke-Medl.) 4.00, S. L. Møllers (2. Bidr.) 4.50, Nyborg 1.00, »Social-Demokraten« (2. Bidr.) 5.45, Ølhandler Boesen 0.50, Truelsens 2.00, Rigsdagens 5.50, Ekspres-

trykkeriet 4.10, Knudtzons (1. og 2. Bidr.) 4.25, »Berl.-Tidende« 2.50, »Dagbladet« 5.50, O. C. Olsen & Ko.s 10.10, F. E. Bordings 12.00, Lunos 3.00, Adresse-Avisen 1.75, Rd. Bm. 1.00, *ialt Kr. 100.10.*

Fra Provinserne:

Odense 4.00, Faxe 1.00, Kolding 18.00, Næstved 7,35, Hillerød 3.00, Roskilde 4.00, Slagelse (1. fast Ugebidrag) 5.00, Horsens 3.95, *ialt Kr. 46.30.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 155.15.* RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg modtaget Kr. 2.60 fra Jørgensen & Ko.
RUD. BØHM.

De **arbejdsløse Kolleger** kan afhente **Brødbilletter** Lørdag Eftermiddag hos Formanden.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Søndag d. 10. Marts, Form. Kl. 10½, afholdes den ordinære halvaarlige Generalforsamling i »Danas Have«, Nørrebrogade Nr. 21.

Dagsorden: 1. Regnskabets Godkendelse for det forløbne Aar. 2. Meddelelse om Udfaldet af Valgene til Styrer, Kasserer, Vicekasserer og Revisor. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12 præcis: Sammmensang af hele Koret.
STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformænd. I *Horsens* er FR. DAHLSEN (»Horsens Folkebl.«) valgt til Formand i Stedet for H. P. Bergmann, der forlader Byen. — I *Rudkøbing* er HUGO HØGSTED valgt til Formand i Stedet for Jac. Rasmussen, der er bortrejst. H. F. RASMUSSEN.

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en anden Lokalf.: Rudkøbing, J. A. M. ERLANDSEN (sidst arb. i København).

Bortrejste Medl.: Rudkøbing, JACOB RASMUSSEN til Bogense.

Arbejdsmarkedet.

En gift Typograf, der for Tiden arbejder i et større Bogtrykkeri i Udlandet, søger sig *en fast Plads* her i Landet. Vedkommende kan paatage sig Trykning. Billet mrkt. »917« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

En yngre, ugift **Illustrations-, Værk- og Akcidenstrykker**, der har lært i et af Københavns større Trykkerier, søger Plads her eller i en Provins. Billet mrkt. »916«, helst med Opgivelse af Lønnen, bedes venligst indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

Brevkasse.

Otto O., Næstv. Vi er bange for, at samtlige Byer vilde ønske optaget specificeret Bidragsliste, hvortil der i hvert Tilfælde savnes Plads, hvorfor De vistnok gærne renoncerer paa Deres Anmodning. RED.

Cl. M. i M.: Deres Svar kommer i næste Nr.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

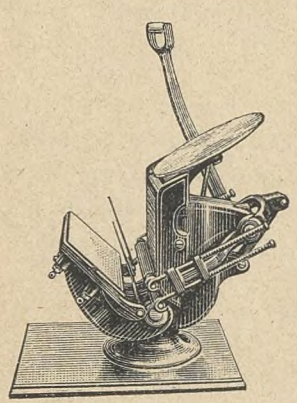

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Trykkeri.

En yngre Mand, kendt med Typografien og eventuelt i Besiddelse af nogen Kapital, søges til Oprettelsen af et Trykkeri i en Provinsby, hvor det fornødne Akcidensarbejde let vil kunne skaffes tilveje, ligesom Trykningen af et Dagblad vil kunne erholdes. Billet mrkt. »Trykkeri« indsendes til nærværende Blads Kontor.

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 11
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 15. Marts 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Typograf-Tidendes Indhold.

Redaktionsudvalget for Provinserne har med Fornøjelse læst de i sidste Numer af Bladet fra Hr. VICTOR PETERSEN fremsendte Linjer om »Typ.-Tid.«s Indhold, og vi kunne ikke andet, end i Hovedsagen være enige med den ærede Indsender. Der var en Tid, da Redaktionen maatte opfordre Medlemmerne til at gribe Pennen, for at faa Stof til at fylde Bladets Spalter, og denne Opfordring satte hurtig Frugt, især da flere »brændende« Spørgsmaal kom op, som satte Sindene og Pennene i Bevægelse, saa den ene Artikel længere end den anden kom Udvalget i Hænde. Men Indholdet af disse Artikler svarede ikke altid til den Plads, de optog, og Udvalget saa sig ikke sjælden i den Nødvendighed at bruge Saksen eller kassere en Del af det Indsendte, for at holde Stofmængden indenfor rimelige Grænser. Det stod vel i vor Magt og havde maaske været vor Pligt *yderligere* at tilbageholde eller forkorte de modtagne Artikler, men vort Arbejde i denne Retning er blevet misforstaaet af Mange, som ikke har undladt at tilkendegive Udvalget deres Utilfredshed i saa Henseende, og ligeledes har vi gærne villet skifte »Sol og Vind« lige, for at ikke vore Handlinger skulde faa Udseende af Partiskhed, — endelig *har vi ikke villet hæmme Skrivelysten*, og Følgen er derfor ogsaa blevet, at »Typ.-Tid.«s knappe Spalter ikke har kunnet rumme al den Overflod, de modtog fra Provinserne. Naar vi derfor i Dag retter en Bøn til de Kolleger, der flittigst bruger Pennen, om at indskrænke deres Produktionsævne, er det ikke fordi vi jo gærne sér deres Tanker fremsatte paa Papiret, men *hovedsagelig* fordi vi indsér det berettigede i, at vore københavnske Kolleger ønsker nogen mere Raadighed over Bladets Plads, end de længe har haft.

Odense, d. 11. Marts 1889.

Hr. VICTOR PETERSENS Artikel fremtræder i en Form, som absolut maa fremkalde et Gensvar fra modsat Side. Og *min* Stilling bliver i *dette* Tilfælde den samme som Hr. V. P.s: 1) min Mening fremtræder som Enkeltmands, 2) Ansvaret for det her fremsatte falder udelukkende paa mig, og 3) jeg véd ikke, om min Anskuelse deles af mine Medbestyrere, endsige af Kollegerne rundt omkring i Lokalforeningerne. Men et Tilsvar *maa* der, og jeg skal gøre det yderst kort — baade af Hensyn til Bladets indskrænkede Plads og for at faa det hurtigt fremmet. Hr. V. P. kender min Anskuelse ang. Forholdet til »Typ.-Tid.«: vi bør kun have *ét* Blad, og om dette bør *Danmarks* Typografer samle sig; denne Anskuelse hævder jeg fremdeles overfor de afvigende Meninger om det »ønskelige og gavnlige« for »Dsk. typ. Foren.« at have sit eget Medlemsblad. Jeg behøver næppe her atter at motivere mit Standpunkt dette Spørgsmaal betræffende, thi det er sket saa ofte og kendes uden Tvivl af enhver, som vil kende det. *Og paa dette Standpunkt har jeg vistnok en Meningsfælle i Hr. V. P.?* Men naar vi saa gaar videre: Provinskollegernes *Benyttelse* af Medejendomsretten til Bladet, — da »naturnødvendigt« bliver her *afvigende Anskuelser*. Som bekendt er »Den typ. For.«s Samlingsmærke: *Arbejdsvilkaarene*, og den fra København Bladet tilflydende Medarbejdervirksomhed vil *væsenlig* bære Præget deraf. Anderledes for Provinsernes Vedkommende; her er man i de aller fleste Byer af let forstaaelige Grunde afskaaret fra at kunne optage Arbejdsvilkaarene paa »Dsk. typ. For.«s Program, og »naturnødvendigt« vil derfor Medejendomsretten til Bladet fra Provinskollegernes Side blive benyttet i Retning af paa bedst mulig Maade at drøfte *den understøttende Forenings Udvikling*. At der maa og vil vedblive at være en forskellig Bedømmelse af *Kvaliteten* af det leverede — er selvfølgelig. Og man maa da tro, at *begge Parter* gør deres bedste; det er da i al Fald til Gavn for Medejendomsretten. Men jeg kan ikke tilbageholde at udtale, at Hr. V. P.s Artikel er saarende, og i flere forudgaaende Numre har det samme mere end antydningsvis været Tilfældet. Jeg skal villig erkende, at der er meget af Bladets Indhold, som ikke har Interesse for »ægte Københavnere«, men omvendt — for Provinskollegerne ligesaa! Hvad Interesse — for at nævne noget af det seneste — tror man f. Eks. »Hr. Smut« har aftvunget? Nul! Og for hvert Numer vi gaar tilbage, har dette Forhold haft betydeligere Dimensioner. Hvad der gør mig

mest ondt er, at Hr. Victor Petersen stiller i Udsigt at mælde sig fra Tjeneste! Lad os bare tage det hele med Ro (»Besindighed!«), vi er uden Tvivl over det værste; der vil næppe blive Tid til at »forarges« endsige »harmes«!

Kolding, d. 9. Marts 1889. H. F. RASMUSSEN.

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 10. Marts 1889.

Som dette Blads Læsere alt har erfaret, er Kampen heroppe nu i fuld Gang. Over Halvdelen af Byens Typografer har nu spadseret en Uge, og med Undtagelse af det lille Firma HALVORSEN & LARSEN, der beskæftiger 3 Sættere, er ingen af de øvrige Trykkerier endnu gaaet ind paa Tarifen.

Men det rigtigste bliver vel, først at meddele noget nærmere om det Forslag til en Ordning, Principalerne i sidste Øjeblik kom frem med. Som allerede meddelt, vedtog vi paa vort Møde at gaa ind paa Principalernes Tilbud om at fortsætte Underhandlingerne, men samtidig opsagde vi vore Pladser paa 14 Dage. I 10 Dage hørte vi ikke et Ord til d'Hrr., underhaanden stivede de dem selv op ved i Principalforeningen et Par Gange at vedtage, at de ikke paa nogen Maade vilde forhandle mere med os; men saa pludselig trommedes Principalerne sammen om Onsdagen, og her forelagdes dem da et af d'Hrr. Grøndahl og Jacobsen (Formand og Sekretær) udarbejdet Udkast til en ny Tarif, der indrømmede i Satsprisen, men ellers *in absurdum* reducerede vor Tarif, saa den blev en unyttig Lap, idet saa godt som alt førtes tilbage til det gamle bekendte: Overenskomst. Fuld Beskæftigelse, Lærlingeregulativ og Avisbestemmelser strøges fuldstændig. Paa dette Forslag, der nok saa gladelig indrømmedes af Principalerne, forlangte de saa i Skrivelse til os Svar inden 2 Dage. Dette Forslag paa denne Tid gav ikke Anledning til nogen Dissents indenfor Foreningen, idet det fra *alle* Sider erklæredes for uantagelig; men for dog yderligere at pointere vort Ønske om at komme frem ad fredelig Vej, reducerede Tarifkommissionen Typografernes Forslag saa stærkt, og i de enkelte Bestemmelser saa overensstemmende med Principalernes Forslag, som det vel var muligt. Fordringen om fuld Beskæftigelse strøges fuldstændig, Bestemmelserne om smalt Format, om Tabel- og Sproggodtgørelse samt Lærlingeregulativet m. m. nedsattes betydeligt, men til ingen Nytte. I Mødet om Fredagen forkastedes vort Forslag i Bogtrykkerforeningen og de 2 Principaler, de Besche og Gundersen (Tønsberg), der ikke vilde gaa ind paa at lukke deres Trykkerier, ekskluderedes af deres Forening. Dermed var Broen kastet af for enhver Overenskomst.

Den Enstemmighed, hvormed de 2 Generalforsamlinger i vor Forening ved Navneopraab havde beordret først Opsigelsen, dernæst Bestemmelsen om at staa og falde med vort reducerede Tarifudkast, gav, som alt nævnt, Haab om en sjælden Enstemmighed. Dette Haab er ikke blevet skuffet; thi kun én eneste Mand har svigtet os, nælmig Stereotypisten POULSEN i Aftenposten, der er gaaet fra sin Opsigelse og blev staaende.

I følgende Trykkerier nedlagdes Arbejdet: *Aftenposten, Brøgger, Centraltrykkeriet, Fabritius, Grøndahl, Gundersen, Malling, Mostue, Steen, Thomsen* og *Werner*. De Strejkendes Antal er ca. 200.

Aftenposten er det eneste Blad i Byen, der ikke er gaaet ind paa Tarifen, endskønt det omtrent er det mest udbredte; hvad der særlig holder Bladet derfra, er de Bestemmelser om Overarbejdets Betaling, der, i Lighed med Københavnernes Ordning, foreskrives der, men mærkværdig, eller rettere karakteristisk, nok har Bladet ikke haft Mod til at sige dette i de lange, skudte Artikler, hvormed det har draget til Felts mod os og vor Arbejdsnedlæggelse, nej, hvad det særlig er oprørt over, er Bestemmelsen om Lærlingeregulativet, dette er efter Bladets Mening Vold mod Arbejdsgiverne, som de aldrig kan finde sig i; men det bedste er, at Aftenposten ikke selv har en eneste Lærling — Reflexionerna gjöra sig sjelfva!

Bladet har ellers taget slemt paa Vej mod os i de sidste 14 Dage. Da dets hele Personale opsagde Pladserne for 3 Uger siden, gjordes der jo først alt muligt for at lokke nogle bort fra Foreningen, dels ved Trusler om, at de aldrig mere skulde faa deres Pladser, dels ved fagre Løfter om livsvarig Plads, om højere Løn og kortere Arbejdstid, men alt til ingen Nytte; de henviste Hr. Schibsted til Foreningen som den eneste, der kunde underhandle — de vilde staa sammen med Kollegerne og kunde ikke gaa ind paa en privat Ordning med ham, da Erfaringen havde vist dem, at hans Løfter ikke var noget værd. Der telegraferedes nu til København og Stockholm samt til alle Provinsbyer efter Sættere eller Sættersker. Fra Danmark har han ingen faaet, fra Sverig kun 2, men fra de smaa Ravnekroge her i Landet, Stenkjær, Molde, Aalesund, Kragerø og Laurvig, har han faaet en Flok Skrabsammen, der dels er Principalsønner, dels Læregutter, der ikke har kunnet staa mod de gyldne Løfter, og hvis Værger ikke kan indsé de beklagelige Følger, det vil have for vedk. Ungdom i Fremtiden, dels endelig et Par Slusker her fra Byen, der ikke stod i Foreningen — altsammen Folk, der som Sættere ikke er en Pibe Tobak værd, men kun akkurat er gode nok til at skaffe en stakkels Avis færdig, — ja, og saa har han en 5 à 6 Jenter, der nok ikke er af fineste Sort — men ved at lade dette Udskud arbejde baade Dag og Nat, opnaar han at faa Avisen ud og tordne løs hver anden Dag med de mest dundrende Løgne om Typograferne og deres Strejke. Da det har hændt et Par Gange, at hans »Sættere« er bleven tiltalt paa Gaden af enkelte af de Strejkende og foreholdt det afskyelige i deres Færd, har han nu i et Par Artikler tordnet løs om voldeligt Overfald mod sagesløse Personer o. l., Dumheder, som den saa bruger til i en Række Artikler (»Retssikkerheden i Kristiania«) at skælde ud paa Politiet efter bedste Ævne. Der er ikke øvet nogen som helst Vold hverken mod Aftenposten eller mod dens »Personale« — ikke en Smule. Alt det andet, der muligvis bliver serveret ogsaa for de danske Kolleger, er simpelt hen Vrøvl.

Vor Stilling er akkurat lige saa fast nu, som da vi begyndte, ingen har svigtet og ingen tænker heller derpaa. Jeg mener, vi tager dem i Opløbet; thi hidtil har Principalerne levet paa, hvad der var gjort færdig af de Strejkende, men nu er det sluppet op, og saa vil det knibe. Mallingske Bogtrykkeri har installeret 11 Gutter, men det vil dog tage nogen Tid, forinden de kan gøre Skade.

I sidste Øjeblik erfarer jeg, at 7 af de ældste Læregutter i Centraltrykkeriet nu ogsaa har nægtet at arbejde, førend Sætterne igen begynder. H. P.

Fra Randers.

Hvor megen Lyst jeg end har til at bringe et Gensvar paa H. F. Rasmussens sidste Artikel, der helt igennem er rettet personlig imod mig, skøndt jeg kun udgør et Led af de Kræfter, der her har arbejdet for, efter vor Mening, at gavne Foreningen, saa opgiver jeg dette Forsæt, idet jeg fuldt ud slutter mig til Hr. Victor Petersens Udtalelser i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« og bringer ham en Tak, fordi han derved mulig bidrager sin Skærv til at standse den Flod, som fuldstændig truer med at drukne Tidendens Spalter. At vi altid her har været besjælet af Ønsket om Foreningens Fremgang, er en Sandhed, som ikke kan bestrides, og at vi fremdeles vil række Haanden til Løsningen af ethvert Spørgsmaal, der kan gavne Standen, tør jeg paa Forhaand love. Kun skal jeg, forinden jeg for mit Vedkommende afslutter Polemiken, med Hensyn til det af Rasmussen benyttede stærke Udtryk »*Løgn*« oplyse, at jeg, forinden hans Artikel fremkom, havde tilstillet ham de fra Kolding, denne Sag vedrørende, modtagne Oplysninger og tilbød, saafremt han ønskede det, at offenliggøre disse i »Typ.-Tid.«, som det eneste Skridt jeg kunde foretage efter hele den Maade, hvorpaa Sagen forelaa. At R. ikke for mig har fremsat et saadant Ønske, har jeg opfattet som en Tilkendegivelse af, at han ikke ønskede disse Oplysninger offenlig fremsatte for ikke derved at forlænge denne ørkesløse Diskussion, og som god Kollega har jeg intet videre Skridt foretaget, men er til enhver Tid rede, naar det maatte forlanges. Min Ære staar ren og blank, den kan Ingen sætte nogen Plet paa.

Hermed maa jeg for mit Vedkommende afslutte Diskussionen.

Randers, d. 10. Marts 1889. A. WESTERMANN.

Sulteløn.

Under denne Overskrift har den ærede Redaktion af »Typ.-Tid.« i Nr. 8 gjort Plads for et Angreb paa mig, fordi jeg har tilbudt en mig aldeles ukendt Typograf en *fast Begyndelsesløn* af 50 Kr. maanedlig.

Tillad mig i den Anledning at oplyse, at dette er sket, *fordi jeg har Erfaring for*, at der undertiden til Pladser i Provinserne melder sig Typografer, der er saa middelmaadig uddannede, at de paa ingen Maade tør stilles ved Siden af almindelige, dygtige Medhjælpere i et Bogtrykkeri. Jeg vil nødig — paa en Maade — gøre mine andre, dygtige Medhjælpere Uret ved at yde saadanne Middelmaadigheder blot tilnærmelsesvis den samme Løn, som den, de faar. Her beskæftiges fem Typografer og en Lærling, men endskøndt sidstnævnte kun har været omtrent $^3/_4$ Aar ved Faget, arbejder han dog bevislig nok saa godt, om ikke bedre, end en af de Middelmaadigheder blandt »udlærte« Typografer, som jeg foran har henpeget paa. Jeg har, som sagt. gjort Erfaring, der har givet mig Grund til at være varsom med at tilbyde sædvanlig Løn *straks*, medens jeg paa den anden Side er glad ved, at kunne give mine dygtige Medhjælpere tilfredsstillende Løn. Af saadanne har jeg heldigvis truffen mange, men der er, som sagt, efter min Erfaring ogsaa dem, som er mere end tilladelig mangelfulde og dem vil jeg paa ingen Maade — saalænge jeg ikke kender dem eller har mindste Vidnesbyrd om deres Ævner — give god Løn, thi saa gør jeg, efter mit Skøn, de dygtige og flittige Uret.

Middelfart, d. 23. Febr. 1889. CLAUDIUS MADSEN.

Blanding.

Kancelliraad Schultz frikendt. Som vore Læsere allerede vil have sét af Dagspressen, er det lykkedes Kancelliraad Schultz at opnaa en Frifindelsesdom i den mod ham anlagte Papir-Proces. Sagens Omkostninger slap han dog ikke fra.

Bidragsliste.

Komitéen for Aftenunderholdnlngen til Fordel for en Typografs Enke har modtaget fra »Nationaltidende« Kr. 3.80, »Berlingske Tidende« 4.23, H. 1.00, H. N. 1.00 og N. 1.00, som i Forbindelse med Aftenunderholdningens Overskud udgør 41 Kr. 25 Øre, hvorfor vi paa Enkens Vegne takker vore Kolleger.

D. 23. Januar 1889.

OTTO BARNEWITZ. P. PETERSEN. ALEX. RASMUSSEN.
A. WINKELMANN. J. WETTERSTEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

fra Københavns:

Jørgensen & Ko.s Bogtr. (3. B.) 5.45, Centraltrykkeriet (2. B.) 2.50, »Politiken« (2 B.) 16.25, Friedr. Eichenberger (2. B.) 1.00, Græbes (3. B.) 4.80, S. L. Møllers (3. B.) 4.50, Sofus Nyborg (2. B.) 1.00, »Social-Demokraten« (3. Bidr.) 5.50, Ølhandler Boesen (2. B.) 0.50, Truelsens (2. B.) 3.00, Rigsdagens (2. B.) 5.00, Eksprestrykkeriet (2. B.) 3.60, Knudtzons (3. B.) 2.00, »Dagbladet« (2. B.) 2.70, O. C. Olsen & Ko.s (2. B.) 8.55, Bordings Sætteri (2. B.) 9.00, Lunos (2. B.) 4.75, »Adresse-Avisen« (2. B.) 3.00, Rd. Bm. (2. B.) 1.00, »National-Tid.« (1. B.) 5.10, Roms (1. B.) 4.20, Bagges (1. og 2. B.) 6.50, Schultz' (Sætterne) (1. B.) 6.50, »Avisen« (1. B.) 7.50, Hansons Stempelfabrik (1. B.) 0.50, Hoffensberg & Traps (1. B.) 5.70, I. Cohens (1. B.) 1.00, Triers (1. B.) 3.50, »Aftenbladet« (1. B.) 2.00, Sivertsens (1. B.) 3.00, Thieles (1. og 2. B.) 3.00, Norman Bryn 0.50, m + n 1.00, + 0.50, *i alt 134,60.**)

Fra Provinserne:

Odense (2. B.) 5.00, Faxe (2. B.) 1.00, Kolding (2. B.) 18.75, Næstved (2. B.) 5.10, Hillerød (2. B.) 2.75. Roskilde (2. B.) 4.00, Svendborg (1. og 2. B.) 9.50, Holbæk (1. B.) 5.50, Vejle (1. B.) 4.67, Aalborg (1. B.) 12.00, Randers (1. B.) 6.10, Varde (1. og 2. B.) 5.00, Køge (1. B.) 2.00, Fredericia (1. B.) 5.00, *ialt Kr. 86.37.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 378.12.*

Ifølge Postbevis af $^9/_3$ afsendt Kr. 150.00, Porto 0.45.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende. RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget fra Jørgensen & Ko.s (2. Bidrag) Kr. 2.60.

I Følge Opfordring fra 12 Bladsættere *skal jeg herved rette en indtrængende Anmodning til Kollegerne om ikke at glemme de Arbejdsløse!* Lad os gøre alt muligt for at forhindre Skruebrækkeriet!

RUD. BØHM.

*) I forr. Nr. var Københavns Bidrag regnet 2 Kr. for lavt og Hovedsummen var derfor kun 155.15, i Stedet for 157.15.

Nyt Medlem: Trykker P. OLSEN (udlært Oktober 1877 hos Ludv. Jørgensen; ikke tidligere Medl.; arbejdsløs). — HERMAN JAKOB ANDERSEN (udl. 1. Marts 1889 i Eksprestrykkeriet; arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: L. V. HANSEN (sidst arb. i Maribo; Rigsdagen). RUD. KALBERG (sidst arb. i Frederikssund; Calberg sen.).

Unterstützungs-Verein Deutscher Buchdrucker.

»Flensborg Avis'« Bogtrykkeri (Jessen) i Flensborg er blokeret, hvorfor al Tilgang til Flensborg frabedes. CHR. HEISMANN, Kredsformand.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12 præcis: Sangøvelse. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Da Typograf JENS JØRGENSEN af Odense den 7. ds. er afgaaet ved Døden, bedes d'Hrr. Lokalformænd i Henhold til Lovenes § 57 at foretage en Opkrævning af 1 Kr. pr. Medlem.

Kolding, d. 12. Marts 1889. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde den 12. Marts.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Meddelelser fra Formanden. Den gensidige Forening i Linz havde sendt sin Aarsberetning. Lokalformanden i Odense havde under 8. ds. indberettet om et der forefaldet Dødsfald, som Følge af hvilket der vil være at foretage en Ekstraopkrævning.

2. Skr. fra Typograf V. Lund, der den $^6/_2$ var viseret fra Kolding til Amerika, andrager nu, da han ved Skibets forsinkede Afgang er blevet nødsaget til at opholde sig i København og da han ved sin Afgang fra Kolding Lokalf. ikke har modtaget nogen Rejseunderstøttelse, om at faa den ham tilkommende Understøttelse udbetalt. — Det vedtoges at udbetale ham Foreningens højeste Rejseunderstøttelse, 5 Kr.

3. Halvaarsregnskabet for 1. Juli—31. Decbr. 1888 fremlagdes og underskreves. Det nævnte Tidsrum har stillet overordenlig store Krav til Rejseunderstøttelse, nærmlig et Beløb af 2,842 Kr. 56 Øre, udbetalt af Lokalf. Halvaarsregnskabet slutter med et Overskud af 20 Kr. 80 Øre. Det bliver nu at tilstille Hovedrevisionen i Helsingør.

4. Dernæst drøftedes et Forslag om en Omordning af Begravelseskassen paa Grundlag af en Kontingentforhøjelse af 10 Øre ugenlig, hvorimod Erlæggelsen af 1 Kr. ved hvert Dødsfald saa skal bortfalde. Det oplystes, at denne Forhøjelse vil kunne dække Udgiften til ca. 8 Dødsfald aarlig. Der nedsattes et Udvalg til nærmere Udarbejdelse af Forslaget. H. F. R.

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en gensidig Foren.: Odense, OTTO HØEGH (Medl. af Unterstützungsverein Deutscher Buchdrucker, tidl. Medl. af Dansk typ. Foren.), Miloske Bogtr. Aarhus (»Jyllandsp.«), ERNST WEISE (Medl. af Unterstützungsverein Deutscher Buchdrucker, sidst arb. i Haderslev).

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en anden Lokalf.: Odense, Trykker LAURITZ P. HANSEN (arbejdsl., sidst arb. i Svendborg). Odense, Sætter JAKOB RASMUSSEN (sidst arbejdet i Rudkøbing, opholder sig i Bogense som syg). Kolding, THEODOR SKOU (arbejdsløs, sidst arbejdet i Thisted). Kolding, HANS KORSBANG (arbejdsl., sidst arb. i Næstved).

Bortrejste Medl.: Næstved, ULRIK HANSEN til Køge (arbejdsl.). Viborg, CHR. WILLER til København. Holstebro, N. CHRISTENSEN til Skive (arbejdsløs).

Død: Odense, Sætter JENS JØRGENSEN.

Arbejdsmarkedet.

En yngre Sætter, der har lært i et Provinstrykkeri, ønsker Plads straks eller først i April. Billet mrkt. »69« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Brevkasse.

P. J. V.: Hver Uge.
Til Efterretning: Rigelig Manuskript haves til næste Nr.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

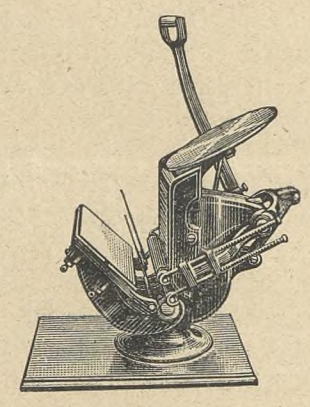

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 12
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 22. Marts 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 18. Marts 1889.

Denne Gang maa jeg begynde med en Tilbagekaldelse af den Meddelelse, jeg sidst bragte om, at der til Aftenposten var ankommen 2 svenske Schustere — dette er fejlagtig; Bladet har endnu ikke faaet en eneste Udlænding. Jeg holdt vore Meddelelser for paalidelige, det glæder mig overordenlig at kunne sige, at de denne Gang var forhastede.

Situationen er her ellers uforandret siden sidst, vi har endnu ingen, der har svigtet os af dem, der forlod deres Pladser, heller ikke har nogen Udlænding endnu taget Plads her — det er Nordmænd selv, der gaar os i Bedene. Der er en bidende Ironi deri, at vi Kristianiatypografer, der er de første, som skal lægge os i Breschen for den Tarif, som skal gennemføres for det hele Land, at vi kan holde Danske og Svenske rent borte, men ikke dem, der netop er Ofre for den nuværende Tingenes Tilstand; men Forklaringen ligger jo forresten nær nok: Vinder vi denne Strejke her i Byen, faar vi Lærlingeregulativet gennemført her, da vil vi ogsaa nok, om end først efter lange og fortvivlede Kampe, faa det igennem i Provinserne, — dette frygter Provinsbogtrykkerne, og derfor er det, de nu sender deres Læregutter og de Dumrianer eller Slyngler blandt deres Arbejdere, som de mener vil kunne bruges mod os — herind.

Var Kampen herinde ikke saa pinlig for alle, saa kunde jeg have Lyst til at karakterisere den som virkelig komisk. Nu har Aftenposten næmlig i de sidste 14 Dage faaet saa meget Skrabsammen, at det jo i Virkeligheden burde have 2 Personaler, men saa snart vi faar talt med dem (paa en meget pæn og pyntelig Maade forresten), saa forsvinder de baade fra Schibsted og fra Byen, og denne Krig er nu blevet ham saa kostbar og generende, at han har indrettet et fuldstændigt Gæstgiveri i Avisens Gaard, saa hans Gutter og Jenter ikke behøver at gaa ud, men af og til sker det jo alligevel, og saa bliver de gærne borte med det samme.

Fra Udlandet begynder nu Bidragene at komme ind. Skandinavien staar selvfølgelig øverst, Sverig med 1080 Kr., Danmark 570 Kr., London 90 Kr. og Paris 60 Kr. Tyskland kommer vel senere.

Fra Lørdag begynder Kontingentet for de arbejdende Typografer at betales med henholdsvis 15 og 20 pCt. for gifte og ugifte.

Aftenposten har nu begyndt en ny Trafik for at komme os til Livs, idet den opdigter Røverhistorier om Slagsmaal, Gadeuorden, Overfald o. lign. og tillægger dem de Strejkende, der saaledes fremstilles som en rigtig Røverbande; forhaabenlig vil det noble Organ nok faa at lære, at man ikke ustraffet lyver nogen paa.

Nu i Dag er Principalerne svært muntre, thi i Dag eller i Morgen kommer jo det store Kontingent af Danske og Tyske, der skal knuse os fuldstændig. Lad os nu sé, hvem og hvad det er for Folk. Foreløbig er vi ikke bange. Vi faar vel tale med dem ogsaa. H. P.

Red. Efterskrift. Desværre har der her fra Landet alligevel indfundet sig ca. 20 Subjekter, som ikke kunde staa for Jensens og Møllers (de norske Principalers Skruebrækker-hværvere i København) Løfter om Guld og grønne Skove. Der rejste 9 Stykker i Mandags, medens en lignende Ladning blev eksporteret i Gaar. Blandt den første Ladning fandtes den noksom bekendte F. Hansen (ogsaa kaldet Døve-Hansen eller Sandmanden) og blandt den i Gaar afgaaede var der to Svenskere, Seth og Åkerfelt; Resten er foreløbig af ubekendt Oprindelse.

En alt andet end fin Rolle paastaas i »Social-Demokraten«, at Bogtrykker O. C. Olsen — den samme Mand som de Liberale for et Par Aar siden vilde have, at Arbejderne skulde stemme paa som Borgerrepræsentant — spiller i dette Skruebrækker-Drama, idet han skal have optraadt som Skruebrækker-Hværver. Endskøndt vi ikke er forvænt med Hensyn til Hr. Olsens »venlige« Sindelag overfor de typografiske Arbejdere, havde vi dog ikke troet ham i Stand til at spille *denne* Rolle! Da han imidlertid ikke har modsagt nævnte Blads Paastand, maa man jo antage, at den er korrekt.

Selvfølgelig gør de Par Skruebrækkere hverken til eller fra, og som et i Onsdags indløbet Telegram beviser, er man da heller ikke bleven bange for dem i Kristiania.

Et Par Ord til Hr. Christensen.

Naar Hr. Christensen med en Smule Eftertanke vil læse mine forskellige Artikler igennem, da vil han finde, at jeg atter og atter raader til ikke at overile os — men være *besindige;* det har jo ikke saa stort at sige, om vi faar »Enkekassen«s Bidrag omreformeret lidt før eller lidt senere; der gaar intet tabt ved Overvejelse; vi her nede i Kolding skal ikke berige os med en eneste Øre af Kassen, der forestaas af en energisk, Foreningen trofast Kollega. — »Randers-kommissionens Kendelse« er nu et opslidt Æmne, og dog er Hr. A. C. *tilsyneladende* ikke naaet til Konklusionens Ordlyd; i Odense er man forlængst videre, hvad man fornuftigt nok har vist i Gærningen. At en Diskussion om det ekstraordinære Bidrag er forgrebet, det maa udelukkende tilskrives Hr. A. Westermann, der handlede paa Randerskollegernes Vegne; men forhaabenlig vil dette endnu kunne finde Sted,

og jeg skal i et af de følgende Numre yde mit Bidrag dertil. Om min Tilstedeværelse i Horsens har jeg Grund til at tro, at man deroppe fra vil føle sig forpligtet til at oplyse Hr. Christensen; og naar jeg paa Turen derop gjorde et lille Ophold i Vejle, da har dette sin Aarsag i, at den derværende Lokalforening havde indberettet til Hovedbestyrelsen en »Lærlingesag«, om hvilken jeg paa Stedet fik detajllerede Oplysninger; at man saa i Vejle samtidig kom til at tale om andre Foreningssager, er saare naturligt, men da jeg i et lige forudgaaende Nr. af »Typ.-Tid.« (»Tre Smaating«) havde haft Lejlighed til at sende et derværende Medlem en lille Tilrettevisning for hans vitterlige Fordrejelse af faktiske Forhold, — saa tillod jeg mig i Samtalens Løb og med Blikket bestemt rettet paa vedkommende at udtale, »at der naturligvis ikke blev givet Referat af vor Sammenkomst, der var og blev privat«. Det er saaledes uberettiget at fremstille min Nærværelse paa disse Steder som Agitation. Saa kan jeg slutte med Hr. Christensen »ved Frokosten paa Sommerlyst«, og *der* fremkom *ikke* fra mig nogen »forhastet Udtalelse«! Jeg var forhindret i at kunne sige saa meget, at der kunde blive Plads til noget »forhastet«.

Kolding, d. 9. Marts 1889. H. F. RASMUSSEN.

„Dødskronen".

Netop nu, da der i enhver Lokalforening tales og diskuteres om »Dødskronen« og Repræsentantmøde, uden at man kan se Udgangen af dette Virvar, kommer Redningen dumpende saa at sige lige ned i Hovedet paa os.

Endskøndt Hovedbestyrelsen gentagne Gange baade direkte og indirekte er bleven opfordret til at lade foretage en Afstemning om, hvorledes den skal forholde sig ved eventuelle Dødsfald, synes det dog, som den i dette som i saa meget andet kun vil følge sin egen uforgribelige Mening. Den søger at smutte uden om den ubehagelige Historie ved i høje Toner at give sit Bifald til et Forslag, der fremkom om Afholdelse af et Repræsentantmøde, som om vi ikke paa anden Maade kunde blive af med en 5—600 Kr.

Hovedbestyrelsen griber denne Idé med Begærlighed og tilkendegiver i varme Udtryk sin Taknemlighed til den, der rakte dem det reddende Halmstraa. Det faar næsten Udseende af, at det for den ærede Hovedbestyrelse ikke kommer saa meget an paa at ofre nogle Hundrede Kr. af Foreningens Kasse, som paa at faa sin egen personlige Mening frem. Afstemningen om, hvorvidt der skal afholdes Repræsentantmøde eller ikke, skal gaa for sig i en Fart, uden at give Medlemmerne Tid til ved Diskussion i Bladet eller paa anden Maade at drøfte Sagen.

I forrige Uge døde en Kollega, og Formanden er ikke sen med at udskrive »Dødskronen«, aabenbart i den Hensigt endnu tydeligere at vise Medlemmerne, at man ikke ansér sig forpligtet til at tage noget som helst Hensyn til Medlemmerne.

Har den ærede Hovedbestyrelse ikke tænkt sig Muligheden af, at vi Landet over simpelt hen *nægtede* at indbetale denne Krone, indtil Spørgsmaalet om § 57 er sat under Afstemning? Hvis dette sker, vil man sandsynligvis søge at paavise det ulovlige i et saadant Skridt, men Hovedbestyrelsen vil i Tilfælde af, at den — som jeg sikkert tror — har Flertallet imod sig, være nødt til at give efter.

At Begravelseskassen trænger til et Garantifond, kan jeg med min bedste Vilje ikke indsé, idet Foreningens Medlemmer jo tilstrækkelig garanterer for Opfyldelsen af den Forpligtelse overfor kommende Dødsfald.

Som det ses af »Typ.-Tid.« bliver der — som rimeligt er — *ikke* noget af Repræsentantmødet i Aar. Lad os derfor faa alle de *vigtige* Spørgsmaal afgjorte ved almindelig Afstemning, og da først og fremmest Spørgsmaalet om den omstridte Krone; der er jo Penge nok i Kassen, saa at vi ganske rolig kan lade være med at indbetale den, indtil Afstemning er foretaget.

A. O.

Den overtallige Arbejdskraft.

Som det fremgaar af Hovedbestyrelsens korte Bemærkning til det den i dens sidste Møde forelagte Halvaarsregnskab, har der siden 1. Juli f. A. været en usædvanlig stor ledig Arbejdskraft, som har tæret overordenlig paa Foreningens Kasse (der angives *ca. 2900 Kr. Rejseunderstøttelse*, som, naar »Dsk. typ. Foren.«s Refundering til »Den typ. Foren.« har fundet Sted, vel gaar op over de *3000 Kr.*), og siden 1. Januar d. A. har det ikke været mindre, saa vi kan vente, at indeværende Halvaar vil komme til finansielt at fremvise omtrent et lignende Resultat som afvigte.

For rettelig at bedømme Rejseunderstøttelsens Størrelse, hidsættes nedenstaaende, hvorledes denne Understøttelse i Foreningens Levetid har stillet sig; denne Statistik vil samtidig kunne være et Fingerpeg paa den uhyre Udvikling, der er sket indenfor »Dsk. typ. Foren.« Understøttelserne er afrundede til lige Kroner, og har i de forskellige Halvaar stillet sig saaledes:

	Kr.		Kr.
Juli—Decbr. 80	430	Overført	5200
Januar—Juni 81	150	Januar—Juni 85	770
Juli—Decbr. 81	540	Juli—Decbr. 85	2070
Januar—Juni 82	730	Januar—Juni 86	1660
Juli—Decbr. 82	740	Juli—Decbr. 86	1960
Januar—Juni 83	210	Januar—Juni 87	1330
Juli—Decbr. 83	440	Juli—Decbr. 87	2170
Januar—Juni 84	330	Januar—Juni 88	1280
Juli—Decbr. 84	1636	Juli—Decbr. 88	3000
	5200		Ialt 19,440

Bliver Tallet nøjagtig opført med Kroner og Øre, vil det uden Tvivl blive *20,000 Kr.*, en ganske net Sum, som »Dsk. typ. Foren.« i de forløbne 8 Aar har udredet til Understøttelse for den overtallige Arbejdskraft. Og tager vi endvidere det Beløb, der er udbetalt som Arbejdsløshedsunderstøttelse i de $5^1/_2$ Aar, dette Formaal har været knyttet til Foreningen, da andrager dette en Sum af ca. 2120 Kr., tilsammenlagt med Rejseunderstøttelsen ialt over *22,000 Kr.*, afrundet som et lige Tal.

Disse Tal, som er korrekte, er et talende Vidnesbyrd om Provinsforeningens Virksomhed.

Østjylland, i Marts 1889. KORPUS.

Erklæring!

Foranlediget ved en Udtalelse i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fra Hr. A. CHRISTENSEN, Randers, maa jeg erklære, at Hr. F. RASMUSSEN d. 27. Januar d. A. var til Stede her i Horsens og deltog i et lille Punchegilde om Aftenen med Horsens Lokalforenings Medlemmer — en Nærværelse, som Hr. Rasmussen kun efter gentagne Anmodninger fra mange Sider indvilligede i.

Naar Hr. A. Christensen giver det Udseende af Agitation fra Hovedbestyrelsen eller dennes Formand, da er det uberettiget. Pr. Brevkort var jeg blevet underrettet om, at Hr. Rasmussen vilde gæste Horsens paa »en Familievisit lidt udenfor Byen«, og det var derfor mig en Glæde at kunne benytte denne Lejlighed til ikke blot at lade Hr. Rasmussen være min Gæst i mit Hjem, men tillige at arrangere en lille Sammenkomst om Aftenen med Lokalforeningens Medlemmer, ved hvilken der ikke var nogen som helst Agitation for det ene eller det andet.

Horsens, d. 10. Marts 1889. H. P. BERGMANN.

Generalforsamlinger.

»*Den typ. Forening*« afholdt Torsdag d. 14. Marts en ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes EMIL PETERSEN og til Sekretær L. JENSEN. Efter at Formanden havde haft Ordet til Dagsordenens Punkt 1: »Styrelsen giver en meget vigtig Meddelelse«, vedtoges paa Forslag af 12 Medlemmer følgende Forslag enstemmigt:

1. Der nedsættes en Kommission paa 5 Medlemmer, hvis Hværv vil være at undersøge afdøde Kasserer Bergs Forhold til de af ham af »Den typ. Forening« betroede Deposita.
2. Kommissionen kan, om fornødent, tilkalde en Jurist eller bogholderikyndig Mand, og har den fri Adgang til samtlige Foreningen vedrørende Bøger og Dokumenter, ligesom »Den typ. Forening«s nuværende Styrelse og Revisorerne paa Forlangende skal give Kommissionen alle Oplysninger Sagen vedrørende.

Til Kommissionen valgtes: M. LAZARUS, C. C. JENSEN, OTTO BARNEWITZ, G. KLAUSEN og EMIL PETERSEN.

Paa Forslag af ALB. PETERSEN vedtoges det at rette en Henstilling til Styrelsen om Oprettelsen af et frivilligt Fond, saa snart Strejken i Kristiania er endt.

Punkt 2 paa Dagsordenen: Forandring af Lovenes Afsnit IV, § 15 blev foreløbig taget tilbage af Formanden paa Grund af den stærkt fremrykkede Tid.

Typografernes Hjælpekasser afholdt d. 10. ds. den ordinære halvaarlige Generalforsamling, der dirigeredes af Hr. EMIL PETERSEN. Kassereren aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar, og efter at nogle Forespørgsler af d'Hrr. H. Hansen, C. T. Thomsen, Hallengreen og Louw vare besvarede af Kassereren, godkendtes Regnskabet enstemmig. Til Valgene af Styrer, Kasserer, Vicekasserer og Revisor var afgivet 143 Stemmer. Valgte bleve: Til Styrer P. L. Pedersen med 131, til Kasserer N. Hansen med 141, til Vicekasserer R. Bøhm med 137 St. og til Revisor Ch. Thomsen med 135 Stemmer.

Blandinger.

En gensidig Hjælpekasse for Typografer. Den 3. Marts afholdtes i Følge privat Indbydelse et Møde af Typografer fra forskellige Trykkerier her i Byen for at drøfte Oprettelsen af en gensidig Hjælpekasse for Typografer og deres Efterladte. Paa dette Møde nedsattes et Udvalg til at udarbejde et Grundlag for en saadan Hjælpekasses Virksomhed. Den 17. Marts afholdt dette Udvalg et Møde, hvor det vedtoges at virke for en hurtig Gennemførelse af Planen, der forhaabenlig inden lang Tid vil foreligge i sin Helhed, og saaledes danne et værdigt Sidestykke til de øvrige typografiske Hjælpeforeninger. ALPHA.

Faktorposten ved »Aarhus Stiftstid.«s Trykkeri er bleven besat med Hr. H. P. BERGMANN fra Horsens, der tiltræder Bestillingen i Slutningen af denne Maaned. Vi benytter Lejligheden til at meddele, at Hr. Bergmann er en meget duelig Akcidenssætter, hvilket de forskellige Tryksager, som vi fra Tid til anden har modtaget fra Horsens — og da i Særdeleshed den sidst udkomne Annoncekalender — noksom vidner om. Denne Annoncekalender, der udgives og er trykt af vor Kollega Th. Lassen, er et pænt Stykke Provinsarbejde.

Vor Kollega Carl Christensen, hvis mærkelige Afskedigelse fra »Avisen« vi maaske faar Lejlighed til at omtale i et følgende Nr., agter at oprette en Ølforretning. Da Carl Christensen er bekendt som en meget brav Kollega, skal vi herved anbefale ham paa det bedste til Kollegernes Velvilje.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Formanden træffes i Forenings-Anliggender **udelukkende** i **Smedegade 3, 3. Sal** (hver Eftermiddag Kl. $3^1/_2$—$4^1/_2$). Rejsende og Arbejdsløse faar deres Understøttelse udbetalt samme Tid og Sted.

Da den paa Generalforsamlingen den 14. ds. nedsatte Kommission anser det den overdragne Hværv for meget omfangsrigt, anmoder den herved den ærede Styrelse om at udsætte den ordinære Generalforsamling, indtil Kommissionen har afgivet sin Betænkning, idet den udtaler det Haab, at Styrelsens Medlemmer, hvis Funktionstid ordenligvis er udløben, vil varetage Foreningens Anliggender indtil da.

17. Marts 1889.

P. K. V.
M. LAZARUS.

Styrelsen imødekommer Kommissionens Ønske, men anmoder samtidig hermed Kommissionen om at paaskynde sit Arbejde saa meget som muligt.

P. St. V.
RUD. BØHM.

Nyt Medlem: C. P. C. SCHRØDER (Medlem før 1876; Græbes Bogtrykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medl. tiltraadt fra en gensidig Forening: J. ZEBITZ (sidst paa Rejse; Rigsdagen).

Unterstützungs-Verein Deutscher Buchdrucker.

»Flensborg Avis'« Bogtrykkeri (Jessen) i Flensborg er **blokeret**, hvorfor al Tilgang til Flensborg frabedes. CHR. HEISMANN,
Kredsformand.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Jørgensen & Ko.s Bogtr. (4. B.) 5.45, Centraltrykkeriet (3. B.) 2.50, »Politiken« (3. B.) 13.00, Friedr. Eichenberger (3. B.) 1.00, Græbes (4. B.) 4.80, Chr. Birchs (1. B.) 2.50, Sofus Nyborg (2. B.) 1.00, »Social-Demokraten« (4. Bidr.) 5.00, Ølhandler Boesen (3. B.) 0.50, Ferslev (1. B.) 1.50, Rigsdagens (3. B.) 5.00, Eksprestrykkeriet (3. B.) 3.60, Knudtzons (4. B.) 2.00, »Dagbladet« (3. B.) 2.80, O. C. Olsen & Ko.s (3. B.) 6.55, Bordings Sætteri (3. B.) 9.00, Lunos (3. B.) 4.75, J. C. Nielsen (1. B.) 1.00, Rd. Bm. (3. B.) 1.00, »National-Tid.« (2. B.) 3.10, Roms (Typogr. og Stentr., 2. B.) 3.45, Bagges (3. B.) 5.25, Schultz' (Sætterne, 2. B.) 6.75, »Avisen« (2. B.) 4.00, Hansons Stplfabr. (2. B.) 0.50, Hoffensberg & Traps (2. B.) 4.50, I. Cohens (2. B.) 1.00, Triers (2. B.) 3.25, »Aftenbladet« (2. B.) 2.00, Thieles (3. B.) 1.50, Norman Bryn (2. B.) 0.50, m+n (2. B.) 1.00, + (2. B.) 0.50, F. (1. B.) 0.50, Nielsen & Lydiches (1. og 2. B.) 14.90, Fjeldsøes (1. B.) 2.25, »Berl. Tid.« (2. B.) 2.50, Rasmussen & Olsens (1. B.) 2.50, Eltongs (1. B.) 1.50, *i alt 134,40.*

Fra Provinserne:

Aarhus (1. B.) 14.45, Assens (1. B.) 5.00, Horsens (2. B.) 4.00, Slagelse (2. B.) 5.00, Ringsted (1. B.) 5.50, Faaborg (1. B.) 7.00, Holbæk (2. B.) 5.50, Aalborg (2. B.) 12.50, Næstved (2. B.) 4.35, Horsens (3. B.) 5.00, Randers (2. B.) 6.10, Aarhus (2. B.) 17.72, Kolding (3. B.) 18.00, Slagelse (3. B.) 5.00, Hillerød (3. B.) 2.50, Skive (1. B.) 2.00, Frederikssund (1. B.) 1.00, Roskilde (3. B.) 4.00, *i alt Kr. 124.62.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 637.14.*

Ifølge Postbevis af 16/3 afsendt Kr. 220.00, Porto 0.60.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget fra Jørgensen & Ko.s (3. Bidrag) 2.60, Fjeldsøes 3.00, indsamlet i Foreningslokalet 4.35, Wm. Tømmerup (Overskud af Salget af hans »Jule-Aften«) 6.00, Roms (Typogr. og Stentr.) 1.00, »Nat.-Tid.« 3.15, »Politiken« 4.50, Thieles 0.75, *i alt Kr. 25.35.*

Med det tidligere indkomne i alt *Kr. 30.55.* RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12 pr. læres en ny Sang af Emil Hartmann samt »Verbum amare«. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Lovenes *§ 28*, hvori det bl. a. hedder:

» . . . . *Forsøg paa Omgaaelse af Lovene, der har* **Besvigelse eller Modarbejdelse** *af Foreningen* — **eller en med denne gensidig Forening** — *til Hensigt,* **vil have øjeblikkelig Udelukkelse til Følge,** *og kan et saadant Medlem* **ikke mere optages** . . . .«.

Kolding, d. 20. Marts 1889. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en anden Lokalf.: Odense (Stiftsbogtr.), Sætter NIELS CLAUSEN (sidst arbejdet i Kallundborg). Kallundborg, RASMUS FRANDSEN (sidst arb. i Næstved). Middelfart, PETER G. CHRISTENSEN (sidst paa Rejse).

Bortrejst Medlem: Horsens, H. P. J. BERGMANN. Middelfart, D. L. MADSEN.

Arbejdsmarkedet.

En paalidelig Akcidenstrykker kan **straks** faa Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »920« bedes indsendt til »Typ.-Tid.« Ekspedition.

Brevkasse.

A. Sch. i A.: Vi kan ikke for Pladsens Skyld imødekomme Deres Ønske om Specifikation. D. i H. og O. i S.: Beløbene kan kun blive kvitteret i det førstudk. Nr., naar de er her i Byen inden Onsdag Aften.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 13
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 29. Marts 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

En Konflikt.

Allerede ved Udbruddet af Strejken i Kristiania havde man henvendt sin Opmærksomhed paa, at der fra Kristiania-Bogtrykkerne vilde blive gjort Forsøg paa at faa en Del af det norske Arbejde udført i København. »Den typ. Forening«s Styrelse foranledigede derfor afholdt et offenligt Møde for Typografer, for derigennem at kvæle den Tanke, at Københavns Typografer skulde taale at blive anvendt til Skruebrækkerarbejde, i Fødselen. Den ny Forenings Styrelse, der stod som Medindbyder til Mødet, bestræbte sig imidlertid for at undgaa at sé Faren lige i Øjnene og satte som Følge deraf igennem, at der vedtoges en i de sædvanlige Udtryk affattet Resolution om pekuniær og moralsk Støtte til Kristiania-Kollegerne. Den vaklende Holdning, der saaledes fik Overtaget, bevirkede da ogsaa, at man virkelig dristede sig til at belemre Københavns Typografer med Storthingsarbejdet. Kancelliraad Schultz, der havde modtaget Tilbud om Arbejdets Udførelse, skøttede sandsynligvis ikke om dette, hvorfor han søgte at anbringe det paa andre Trykkerier, hvilket dog mislykkedes. Imidlertid havde ogsaa Kancelliraad Dreyer (Bianco Lunos Bogtr.) modtaget et saadant Tilbud og erklæret sig villig til at udføre det omtalte Arbejde. De paa dette Trykkeri beskæftigede Medlemmer af begge de typografiske Foreninger følte selvfølgelig det krænkende for dem i at skulle udføre dette Skruebrækkerarbejde, hvorfor de henvendte sig til deres respektive Styrelser om Raad. Begge Foreningers Styrelser var øjeblikkelig klar over, at der her laa Aarsager til en større Konflikt, som det, hvis man *vilde* hævde de typografiske Arbejderes Ære, var aldeles umuligt at undgaa. Et Fællesmøde, som de to Styrelser afholdt med Lunos Personale, gav kun den Oplysning, at det var det mest uheldige Personale, som man her havde at gøre med; 8 Mand var Medlemmer af den gamle og 11 Mand Medl. af den ny Forening; men medens de førstnævnte erklærede at ville nedlægge Arbejdet, hvis al anden Overenskomst glippede, vilde de sidstnævnte foreløbig kun være med til at henvende en Anmodning til Hr. Kancelliraad Dreyer om at forskaane sit gamle trofaste Personale for denne Krænkelse. Resultatet blev selvfølgelig et Afslag. Saa afholdt begge Foreninger Generalforsamling i Onsdags Aftes og følger her et Referat fra Generalforsamlingen i »Den typ. Forening«:

Referat.

Til Dirigent valgtes Emil Petersen og til Sekretær Otto Barnewitz.

Formanden aabnede Mødet og omtalte dets Anledning. Styrelsen havde iaftes holdt Møde med Styrelsen for »Ny typ. Forening« og Lunos Personale angaaende det fra Norge sendte Storthingsarbejde. Styrelsen vilde nu indanke Afgørelsen af Spørgsmaalet til Medlemmernes Dom. Nægtede vi at udføre Arbejdet vilde det rimeligvis afføde en Konflikt; men modtog vi det, maatte det betragtes som Skruebrækkeri. De 8 Medlemmer, vi havde hos Luno, var villige til at nedlægge Arbejdet, men der stod 11 Medlemmer af den nye Forening, som man ikke kunde »garantere for«. Personalet havde i Formiddags overleveret Kancelliraad Dreyer en underdanig Skrivelse, men Svaret var et bestemt Nej paa at standse Arbejdet. Styrelsen havde da sendt følgende Telegram til Foreningen i Kristiania:

> »Luno paastaar, at Storthinget selv har bestilt Arbejdet, ingen Bogtrykker. Har 14 Dages Forpligtelse overfor Storthinget, hvorpaa intet Brud. Undersøg Forholdet, telegrafer straks.«

Derpaa havde man modtaget følgende Svar:

> »Rinde interpelleret Storthinget idag. Præsidenten: 10 Numer Tidende sendt København indtil ordnede Forhold. Arbejdet maa *ikke* udføres. Imorgen Mistillidsadresse Storthinget. 5 Tydskere kapret af os. Svar snart.«

Det var sandsynligt, at Principalforeningen, hvis vi standsede Arbejdet, vilde kaste vore Medlemmer paa Gaden; vi vil da faa ca. 100 Arbejdsløse. Spørgsmaalet er nu: Kan vi understøtte dem? Vor Kassebeholdning er lille, men i Løbet af nogle Dage vilde der kunne tilvejeskaffes en tilstrækkelig Kapital. Skruebrækkere troede han ikke vi behøvede at frygte, da mange af dem, der tidligere havde svigtet os bidrage til de Strejkende i Kristiania. Han opfordrede til en rolig og alvorlig Diskussion. — G. Smidt havde ønsket et Fællesmøde mellem de to typografiske Foreninger og Trykkerforeningen. — Alb. Petersen brød sig ikke om at høre den ny Forenings Mening. Den burde rette sig efter os. Vi burde hævde vort gamle Ry og varetage vore Interesser. En Lock-out frygtede han ikke, da Principalforeningen nærmest derved vilde sprænge sig selv. Han tilraadede at standse Arbejdet. — Emil Petersen henviste til Resolution fra sidste Møde, hvor vi havde lovet moralsk og pekuniær Støtte. Han kunde have ønsket, at Styrelsen havde fremsat et bestemt Forslag. — Paa en Bemærkning af C. Kryger oplyste F. K. Madsen, at der allerede var 6 Sættere og 6 Lærlinge i Gang med Arbejdet. — G. Clausen fandt, at man ikke burde betænke sig paa at optage Hansken. Arbejdet maatte straks nedlægges. Iøvrigt anbefalede han ikke at forlænge Diskussionen. — Bøhm billigede de faldne Udtalelser om Blokaden. Der fandtes ingen anden Udvej. Strejken *var* uundgaaelig. Vilde vi ikke værge vor Ære, saa behøvede vi ikke nogen Forening. — C. C. Jensen mente det var ensbetydende med Skruebrækkeri, enten vi udførte Arbejdet her eller i Kristiania. Vi skulde hverken spørge den ene eller

den anden, men kun os selv. Han vilde sé Sagen saa mørk som mulig; der kunde da ikke ske Andet end at den nye Forenings Medlemmer blev Skruebrækkere og at Bogtrykkerne kastede os paa Gaden. Vi skulde da risikere at gaa længere Tid ledige, men hvor ofte risikerede man ikke dette uden Strejke? Desuden maatte det store Arbejderparti, hvortil vi havde sluttet os, kunne bringe os den Støtte, vi trængte til. Det havde vi Ret til at fordre. Han behøvede blot at minde om vore Ofre til Smedestrejken; det kunde vel nok fortjene Gengæld. Principalforeningen behøvede vi jo ikke at frygte for, den vilde gaa itu af sig selv paa et saadant Spørgsmaal. Foreningen kunde ganske rolig lukke hos Luno med det samme. — Bøhm oplæste en fra den nye Forening modtaget Resolution, saalydende:

»Idet Forsamlingen ikke tør tilraade at tage Konsekvenserne af en Arbejdsnedlæggelse, kan den ikke noksom beklage og misbillige, at Hr. Kancelliraad Dreyer har vist en Optræden, som absolut maa vække Bitterhed hos enhver typografisk Arbejder og tillige skade det gode Forhold mellem ham og hans Arbejdere, som han hidtil synes at have værdsat saa højt.

Emanuel Petersen henledede Opmærksomheden paa Rigsdagssætterne, der nu snart vare ledige og stode udenfor Organisationen. — C. C. Jensen havde haft for god Tro til den ny Forenings Medlemmer. En Resolution som den nylig oplæste, havde han ikke ventet. Der var nu dobbel Anledning for os til at vise os som Mænd, der ikke lod os bruge til at udføre Skruebrækkertjeneste. — V. Petersen tvivlede ikke paa, at selv om vi nægtede at udføre Arbejdet, vilde det dog blive gjort færdigt. Lunos Trykkeri vilde naturligvis være tabt for Foreningen, men det var vor Ære det gjaldt. Han havde paa Mødet med Lunos Personale spurgt den ny Forenings Medlemmer, om de var villig til at standse med Storthingsarbejdet, men havde ikke faaet noget Svar. Vi véd, at mange vil miste Arbejdet, dersom det kommer til en Konflikt, men det er vor Pligt at staa solidariske med Normændene. Den »Ny typ. Forening«s Beslutning viser de inden- og udenlandske Typografer i hvor ringe Grad de kan gøre Regning paa denne Arbejderforening, naar det drejer sig om Arbejdernes mest dyrebare Interesser. Han anbefalede en af ham stillet Resolution. Det er Principalerne og ikke os, der udæsker, og derved kan vi kun vinde. — Dirigenten oplæste den af V. Petersen stillede Resolution, der lød saaledes:

»I Betragtning af, at de norske Arbejderes Sag er vor Sag, erklærer Generalforsamlingen det for en Pligt for »Den typ. Forening«s Medlemmer ikke at udføre norsk Arbejde og erklærer det Lunoske Bogtrykkeri og ethvert Trykkeri, der paatager sig dette, i Blokade. Generalforsamlingen tilsiger endvidere de Medlemmer, der af den Grund bliver arbejdsløse, en kraftig og energisk Støtte.«

Resolutionen vedtoges enstemmig og Dagsordenen var hermed udtømt. Med Leveraab for et godt Udfald af den paabegyndte Sag, hævede Dirigenten Mødet.

I Overensstemmelse med vor Generalforsamlings Beslutning henvendte vore Medlemmer sig i Torsdags Formiddags til Hr. Kancelliraad Dreyer for at opsige deres Pladser samtidig med at de forelagde ham ovenstaaende Resolution. Kancelliraaden erklærede da paa Æresord, *at han ikke vilde modtage mere norsk Arbejde udover de 10 Ark, som han havde sluttet Kontrakt om*, og af hvilke de 6 Ark allerede var sat. Denne Erklæring skulde dog kun staa ved Magt, saafremt Blokaden blev ophævet. I Betragtning af, at der altsaa kun var 3 Ark igen, hvis Færdigstillelse vi ikke havde Spor af Magt til at forhindre, og da der her var fundet en Løsning af Konflikt-Spørgsmaalet, billigede Styrelsen, i Samraad med vore norske Venner, at vore Medlemmer modtog Hr. Kancelliraad Dreyers Erklæring og igen indtoge deres Pladser. Det Medlem af vor Forening, som havde været beskæftiget med Storthingsarbejde, blev paa derom udtalt Ønske fritaget derfor og fik andet Arbejde. Det er saaledes nu kun »Ny typ. Forening« Medlemmer, der nyder den tvivlsomme Ære at fuldende det norske Arbejde.

Idet »Den typ. Forening« saaledes ved sin resolute Optræden har forhindret, at der bliver udført mere norsk Arbejde hos Lunos, staar der kun tilbage at ønske, at »Ny typ. Foren.« vilde have udvist en lignende kraftig Optræden; den havde i saa Tilfælde muligvis mistet nogle Medlemmer, men det moralske Nederlag som den nu har lidt, vilde den da kunne have undgaaet.

Blanding.

Strejken i Kristiania gaar sin rolige Gang og de ankomne Skruebrækkere er bleven ekspederede afsted omtrent lige saa hurtigt som de er indtrufne. I vort forrige Numer nævnte vi som Skruebrækkere Svenskerne Seth og Åkerfelt; denne Meddelelse trænger for saa vidt til at rettes, som de ganske vist har ladet sig engagere og derefter modtaget Forskud paa 15 Kr. hver, men de er ikke rejst til Kristiania. Det var selvfølgelig galt, at de modtog Forskud.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Nyt Medlem: Trykker Carl Johan Kihl (har ikke tidl. været Medlem, Kihls Bogtr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medl. tiltraadt fra en gensidig Forening: Jacob Gopledahl (Medl. af Norsk C.-F. f. B., sidst arb. i Kristiania; Jørgensen & Co.).

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Jørgensen & Ko.s Bogtr. (5. B.) 5.45, Hvidbergs (1. B.) 1.00, »Politiken« (4. B.) 12.25, Friedr. Eichenberger (4. B.) 1.00, Græbes (5. B.) 4.55, S. L. Møllers (4. B.) 4.50, Sofus Nyborg (4. B.) 1.00, »Social-Demokraten« (5. Bidr.) 6.25, Allers (1. B.) 2.60, Ferslevs (2. B.) 0.50, Rigsdagens (4. B.) 4.50, Eksprestrykkeriet (4. B.) 3.60, Knudtzons (5. B.) 1.75, »Dagbladet« (4. B.) 2.75, S. L. Møllers (5. B.) 4.00, Bordings Sætteri (4. B.) 9.00, Lunos (4. B.) 4.25, Jordans (1. B.) 1.00, Rd. Bm. (4. B.) 1.00, »National-Tid.« (3. B.) 3.10, Roms (Typogr. og Stentr., 3. B.) 3.20, Truelsens (2. B.) 3.00, Schultz' (Sætterne, 3. B.) 6.50, Eltongs (2. B.) 1.00, Hansons Stplfabr. (3. B.) 0.50, Hoffensberg & Traps (3. B.) 3.00, »Adresseavisen« (3. og 4. B.) 6,00, Triers (4. B.) 3.00, Thieles (4. B.) 1.50, »Berl. Tid. (3. B.)

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter

fra 1. Juli til 31. Decbr. 1888.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokal-foreningerne	Ordinær Kontingent: Juli Kvartal	Ordinær Kontingent: Oktbr. Kvartal	Ekstraordin. Kontingent	Tilbagebetalt Laan	Andre Indtægter	Modtaget af Hovedkassen	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar	Tilsammen Indtægt i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	131 20	132 40	50 »	» »	2 »	50 »	15 »	380 60
Aarhus	268 40	278 80	108 »	» »	5 20	50 »	15 »	725 40
Assens	42 50	30 50	11 »	» »	2 »	15 »	15 »	116 »
Faaborg	24 70	27 10	9 »	» »	» »	» »	15 »	75 80
Fredericia	35 20	40 80	13 »	» »	» »	440 »	15 »	544 »
Helsingør	24 40	31 20	11 »	» »	2 »	» »	15 »	83 60
Hillerød	72 40	72 80	28 »	» »	2 »	» »	15 »	190 20
Hjørring	83 20	83 60	32 »	» »	2 »	30 »	15 »	245 80
Holbæk	70 80	77 20	29 »	» »	» »	40 »	15 »	232 »
Holstebro	36 40	42 40	16 »	» »	2 »	» »	25 »	121 80
Horsens	96 80	108 40	40 »	» »	4 »	» »	15 »	264 20
Kallundborg	40 40	40 80	16 »	» »	» »	30 »	15 »	142 20
Køge	46 80	53 20	20 »	» »	11 20	» »	15 »	146 20
Kolding	156 »	166 80	62 »	» »	11 20	» »	15 »	411 »
Maribo	19 »	34 60	6 »	10 »	» »	» »	14 42	84 2
Middelfart	48 80	46 80	18 »	» »	2 »	15 »	15 »	145 60
Nakskov	38 »	40 »	16 »	» »	» »	» »	15 »	109 »
Næstved	88 »	80 40	31 »	» »	» »	20 »	15 »	234 40
Nyborg	23 20	22 »	7 »	» »	» »	80 »	9 88	142 8
Nykøbing F.	23 60	34 80	12 »	» »	2 »	41 54	15 »	128 94
Nykøbing M.	27 60	31 20	9 »	» »	4 »	» »	15 »	86 80
Odense	222 »	220 80	80 »	» »	2 »	300 »	16 12	840 92
Præstø	16 40	20 80	7 »	» »	» »	» »	12 83	57 3
Randers	142 80	142 40	53 »	» »	» »	» »	20 8	358 28
Ribe	15 60	15 60	6 »	» »	» »	25 »	15 86	78 6
Ringkøbing	36 »	36 40	12 »	35 52	» »	79 1	15 »	213 93
Ringsted	43 20	41 20	16 »	» »	» »	» »	15 »	115 40
Roskilde	41 60	36 40	14 »	» »	» »	110 »	15 »	217 »
Rudkøbing	26 »	25 20	10 »	» »	» »	91 97	15 »	168 17
Silkeborg	15 60	14 »	6 »	» »	» »	35 »	28 25	98 85
Skanderborg	20 80	20 80	8 »	» »	» »	15 »	15 »	79 60
Skive	30 80	31 20	13 »	5 »	» »	10 »	3 90	93 90
Slagelse	53 20	55 60	21 »	» »	2 »	30 »	15 »	176 80
Sorø	18 50	16 90	6 »	» »	» »	50 »	13 77	105 17
Stege	15 60	15 60	6 »	» »	» »	» »	15 »	52 20
Stubbekøbing	25 60	23 60	10 »	» »	2 »	» »	15 12	76 32
Svendborg	89 60	89 60	34 »	» »	» »	» »	14 47	227 67
Thisted	49 60	43 20	16 »	» »	» »	» »	15 »	123 80
Varde	41 60	46 »	17 »	» »	2 »	40 »	15 »	161 60
Vejle	49 20	46 »	17 »	» »	» »	10 »	15 »	137 20
Viborg	40 40	39 20	15 »	» »	» »	» »	15 »	109 60
	2391 50	2456 30	911 »	50 52	59 60	1607 52	624 70	8101 14

Udgift.

Lokal-foreningerne	Rejseunderstøttelse: Juli Kvartal	Rejseunderstøttelse: Oktbr. Kvartal	Arbejdsløshedsunderstøttelse	Sygeunderstøttelse: Juli Kvartal	Sygeunderstøttelse: Oktbr. Kvartal	Begravelseshjælp	Udlaant	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Tilsammen Udgift i Halvaaret	Kassebeholdn. den 31te Decbr.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	91 93	46 50	21 »	42 »	115 50	» »	» »	8 1	37 79	362 73	17 87
Aarhus	92 10	50 84	119 »	68 25	42 »	» »	27 »	15 82	295 39	710 40	15 »
Assens	33 65	25 20	14 »	» »	» »	» »	» »	1 32	26 83	101 »	15 »
Faaborg	28 6	15 20	» »	» »	» »	» »	» »	1 27	16 »	60 53	15 27
Fredericia	45 15	23 39	» »	108 50	» »	300 »	» »	2 52	49 44	529 »	15 »
Helsingør	18 78	37 45	» »	8 75	» »	» »	» »	» 62	» »	65 60	18 »
Hillerød	10 50	24 54	» »	» »	8 75	» »	» »	4 28	127 13	175 20	15 »
Hjørring	60 85	51 38	» »	» »	36 75	» »	» »	2 80	79 2	230 80	15 »
Holbæk	32 15	33 30	14 »	7 »	28 »	» »	» »	2 30	100 25	217 »	15 »
Holstebro	47 28	24 31	» »	» »	» »	» »	» »	1 54	33 67	106 80	15 »
Horsens	35 65	18 72	» »	10 50	12 25	» »	» »	2 35	169 73	249 20	15 »
Kallundborg	45 5	40 28	» »	» »	12 25	» »	» »	1 75	21 35	120 68	21 52
Køge	36 25	33 3	» »	» »	» »	» »	» »	2 75	59 17	131 20	15 »
Kolding	61 24	27 13	46 »	» »	8 75	» »	8 »	2 2	242 86	396 »	15 »
Maribo	27 36	18 92	14 »	» »	» »	» »	15 »	» 84	6 »	82 12	1 90
Middelfart	35 60	25 26	» »	» »	» »	» »	» »	1 28	68 46	130 60	15 »
Nakskov	27 49	23 60	14 »	» »	» »	» »	» »	1 13	28 »	94 22	14 78
Næstved	49 8	33 63	» »	47 25	» »	» »	» »	2 60	86 84	219 40	15 »
Nyborg	53 11	35 28	21 »	» »	» »	» »	5 »	1 99	7 »	123 38	18 70
Nykøbing F.	46 30	30 76	» »	» »	» »	» »	» »	1 56	35 32	113 94	15 »
Nykøbing M.	30 96	15 92	» »	» »	» »	» »	» »	1 77	23 15	71 80	15 »
Odense	70 84	39 50	10 »	33 25	36 75	300 »	» »	4 64	330 »	824 98	15 94
Præstø	9 59	11 98	» »	» »	» »	» »	» »	1 33	17 »	39 90	17 13
Randers	77 50	50 55	» »	» »	71 75	» »	» »	3 17	140 »	342 97	15 31
Ribe	45 12	21 24	» »	» »	» »	» »	» »	» 80	6 »	73 16	4 90
Ringkøbing	63 47	25 64	17 »	» »	» »	» »	» »	2 56	90 26	198 93	15 »
Ringsted	32 74	26 »	» »	» »	» »	» »	» »	2 58	39 8	100 40	15 »
Roskilde	64 16	37 68	» »	61 25	» »	» »	» »	10 62	21 53	195 24	21 76
Rudkøbing	30 75	14 »	» »	» »	73 50	» »	8 »	1 43	25 49	153 17	15 »
Silkeborg	49 80	17 60	» »	» »	» »	» »	» »	» 64	10 »	78 4	20 81
Skanderborg	33 33	17 35	» »	» »	» »	» »	» »	» 88	13 4	64 60	15 »
Skive	33 52	17 65	» »	» »	» »	» »	» »	» 88	27 78	79 83	14 7
Slagelse	62 40	40 21	14 »	» »	» »	» »	» »	3 56	28 22	148 39	28 41
Sorø	18 2	21 2	» »	49 »	» »	» »	» »	» 76	6 »	94 80	10 37
Stege	5 32	8 »	» »	10 50	» »	» »	» »	1 15	27 23	52 20	» »
Stubbekøbing	19 18	8 19	» »	» »	5 25	» »	5 »	1 25	7 »	45 87	30 45
Svendborg	33 60	24 38	28 »	» »	» »	» »	» »	1 88	125 »	212 86	14 81
Thisted	56 96	29 14	» »	» »	19 25	» »	» »	1 14	2 31	108 80	15 »
Varde	43 74	19 25	20 »	» »	» »	» »	5 »	1 88	56 73	146 60	15 »
Vejle	43 16	23 96	7 »	» »	» »	» »	» »	1 34	46 74	122 20	15 »
Viborg	29 24	23 60	» »	» »	» »	» »	» »	1 23	40 53	94 60	15 »
	1730 98	1111 58	359 »	446 25	470 75	600 »	73 »	104 24	2573 34	7469 14	632 »

B. Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3440	84
Reservefond ved Udløbet af do.	2027	22
Bidrag fra Lokalforeningerne	2573	34
Renter ved Kapitalens Optagelse i Aarhus	35	68
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog:		
af Kassebeholdningen til 11/12 88	23	90
af Reservefonden fra 7/11 til 11/12 88	6	68
	8107	66

Udgift.

	Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne	1607	52
»Den typografiske Forening« har fra 1/7 til 31/12 88 udbetalt til Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« 485 Kr., medens omvendt sidstnævnte Forening i samme Tidsrum har udbetalt til førstnævnte Forening Kr. 306.55	178	45
Andel i Trykning af »Typ.-Tid.«	428	75
Tryksager	105	»
Bogbinderregning	17	70
Gage til Formanden	50	»
» » Kassereren	50	»
Porto	43	52
Andre Udgifter	71	80
Reservefond i Følge forrige Regnskab Kr. 2027.22		
Renter fra 7/11 til 11/12 88 - 6.68		
Tillagt Renter fra 31/3 til 7/11 88 - 44.23		
Henlagt i Halvaaret - 5.15		
	2083	28
Kassebeholdning i Hovedkassen 31/12 88	3471	64
	8107	66

Kolding, d. 10. Marts 1889.

ULRIK PETERSEN,
Kasserer.

At Kassebeholdning og Reservefond i Følge ovenstaaende Regnskab er til Stede bevidnes.

Kolding, d. 12. Marts 1889.

F. GROTH. P. HVIDTFELDT. H. F. RASMUSSEN. WARBERG. FR. WEISS.

Ovenstaaende Regnskab er af undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet i Overensstemmelse med de os tilstillede Bilag.

Helsingør, d. 22. Marts 1889.

HEINRICH BÜNNER. M. PETERSEN.

2.50, m+n (3. B.) 1.00, F. (2. B.) 100, Rasmussen & Olsens (2. B.) 1.00, Fjeldsøes (2. B.) 2.44, Carl Lunds (2 Medl. og 1 Ikke-Med., 2. og 3. B.), 4.00, *i alt 113,69.*

Fra Provinserne:

Aarhus (3. B.) 16.17, Vejle (2. B.) 4.67, Horsens (4. B.) 8.00, Slagelse (4. B.) 5.00, Ringsted (2. B.) 5.50, Viborg (1. B.) 5.00, Holbæk (3. B.) 5.50, Aalborg (3. B.) 11.50, Næstved (4. B.) 4.35, Køge (2. og 3. B.) 4.00, Randers (3. B.) 6.70, Odense (3. og 4. B.) 16.60, Kolding (4. B.) 18.00, Hjørring (1. B.) 6,50, Hillerød (4. B.) 2.75, Fredericia (2. og 3. B.) 6.50, Middelfart (1. B.) 6.00, Varde (3. og 4. B.) 5.00, Svendborg (3. og 4. B.) 9.50, Roskilde (4. B.) 3.18, Nykøbing F. (1. B.) 7.00, Kallundborg (»Dagbl.«, 1. B.) 4.00, *i alt Kr. 161.42.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 914.25.*

Ifølge Postbevis af 23/3 afsendt Kr. 260.00, Porto 0.60.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

I forrige Kvittering var Frederikssund opført med Kr. 1.00 i Stedet for Kr. 3.00 og Hovedsummen skulde derfor forhøjes med 2 Kr. RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget fra Jørgensen & Ko.s (3. Bidrag) 2.40, Fjeldsøes (2. B.) 2.94, »Adresseavisen« (1. og 2. B.) 2.50, »Nationaltid.« (2. B.) 3.15, »Social-Demokraten« (1. B.) 3.60, A. R. □ L. (1. B.) 0.85, Jordan (1. B.) 1.00, Græbes (1. og 2. B.) 10.15, »Politiken« (2. B.) 4.75, Thieles (2. B.) 0.75, *ialt Kr. 32.09.*

Med det tidligere indkomne i alt *Kr. 57.44.* RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12: Sangøvelse. Der vil blive gjort Sangerne en vigtig Meddelelse. STYRELSEN.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK.

Søndag d. 7. April Kl. 12 Møde og Generalforsamling i *Industriforeningens Foredragssal.*

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde d. 26. Marts.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Meddelelser fra Formanden: a) Redegørelse for forskellige modtagne Skrivelser; b) Aarsberetningen var modtaget fra den gensidige Forening i Nieder-Oesterreich; c. Formanden havde den 24. ds. foretaget et Kasseeftersyn, hvorved alt befandtes i Orden. Til Efterretning.

2. Skr. fra Typograf H. C. Hansen, Haderslev, med Anmodning om at Hovedbestyrelsen vilde indløse en hos ham pantsat Medlemsbog for »Dsk. typ. Foren.«. Det vedtoges at svare, at Hovedbestyrelsen *ikke* kunde indlade sig paa at indløse Medlemmernes pantsatte Bøger.

3. Silkeborg Lokalforening havde endnu ikke faaet det lovbefalede Antal Medlemmer (3). Det vedtoges, at saafremt det tredje Medlem ikke kom inden 1. April, vilde Lokalforeningen være at nedlægge og de derværende Medlemmer tiltræde Skanderborg Lokalforening.

4. Forslag til Lov om Begravelseskassen. Udvalgets Forslag vedtoges, og dette udsendes til Behandling i Lokalforeningerne. Mulige Ændringsforslag hertil ville være at indsende senest 15. April.

Endvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. RASMUSSEN.

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en anden Lokalf.: Randers, EDV. CHR. L. RANDA (C. J. Ryes Bogtr.), sidst opholdt sig som arbejdsl. i København. Aarhus, H. P. BERGMANN (Stiftsbogtrykkeriet), sidst arb. i Horsens; M. RASMUSSEN (Mar. Geertsens Bogtr.), sidst paa Rejse.

Bortrejste Medlemmer: Kolding, R. FØNS, H. KORSBANG, THEODOR SKOU (arbejdsløse), alle til Tyskland. VILH. WARTENBERG til Aarhus i Plads.

Udmeldt: Aarhus, Bogtrykker H. L. A. MAMMEN.

Arbejdsmarkedet.

En **Trykker** ønsker Plads enten i København eller i en Provinsby. Billet mrkt. »921« bedes indlagt til Ekspedit. i Løbet af 8 Dage.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Indfattede Diamanter
for Litografer, Glarmestre etc. anbefaler
S. Fischer, Hamburg,
Mühlenstr.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 14
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 5. April 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af Emil Sørensen.

Genoptagelsen af de arkitektoniske Elementer var den første, Indførelsen af de opadstræbende og vandret løbende Ornamentformer den næste Frugt af de Bestræbelser indenfor Faget, som den gennemgribende Fornyelse af Kunstindustriens dekorative Motiver indirekte gav Anledning til. Men medens Arkitekturformerne, som foran paavist, ved at overføres og tillæmpes efter vor særegne Tekniks Krav, taber saa meget af deres oprindelige Præg — og yderligere forringes ved en højst mangelfuld Anvendelse —, at de er blevne netop det modsatte af det, de ved deres Indførelse antoges at ville blive, kan Listeomramningerne under visse Omstændigheder nok betegnes som et virkeligt Fremskridt. Dette Fremskridt ligger dog ikke særlig i selve de ornamentale Former, thi som saadanne er en god Del af de moderne Serieindfatninger en Forøgelse af tvivlsom Beskaffenhed, men i deres typografiske Anvendelse. De snævrere Grænser, inden for hvilke Listeomramningsmaterialet bevæger sig, tvinger næmlig Akcidenssætteren noget bort fra de sindsforvirrende Satskunststykker, som manglende Kendskab saavel til arkitektoniske som rent dekorative Love altid fører med sig ved de først omtalte Ornamentformer. Den Indflydelse, Skriftstøbernes i det praktiske Liv ubrugelige Prøveblade endnu øver paa mange Fagfæller, forhindrer vel, at Sansen for den retvinklede Omramnings Fuldendthed lige overfor disses »frie kunstneriske Udkast« vækkes i den Udstrækning, den burde, men i al Almindelighed bærer Listeformerne dog Prisen for, at den typografiske Ornamentering i de senere Aar er gledet ind i et bedre Spor. Kun i denne Omstændighed bør disse Ornamenters virkelige Fortrin saa vel i økonomisk som faglig Henseende søges.

Flere af de moderne Serieindfatninger er delvist byggede over Motiver fra det femtende og sekstende Aarhundredes Bogornamentik, altsaa fra de Tider, da Typografien ubestridt var en Kunstindustri. Saaledes er, for blot at nævne et Par Eksempler, den her meget bekendte og udbredte Florentinerindfatning fra Meyer & Schleicher i Wien, som tidligere berørt, sikkert fremgaaet af en Randforsiring fra Brødrene da Gregoriis Officin i Venedig 1498, og en senere af samme Firma udgivet Listeomramning, venetiansk Indfatning kaldet, har baade i Form og Manér saa mange Berøringspunkter med Pariserboghandleren Geofroy Torys berømte Initialer fra Begyndelsen af det sekstende Aarhundrede, at man næppe fejler ved at paastaa, at Tegneren har laant Motiverne fra disse.

At Skriftstøberfirmaet Meyer & Schleicher i Slutningen af Halvfjerdserne fandt Ideen til Florentinerindfatningen mellem de første Bogtrykkeres Efterladenskaber, er vel snarere en Tilfældighed end et Udslag af kunstnerisk Interesserethed, men Indførelsen er bleven betydningsfuld for Fagets fremtidige Ornamentering derved, at Opmærksomheden ved denne paany blev henledet paa, hvorledes de gamle Mestre ornamenterede. De to ovenfor nævnte Listeformer har hos en Del af Fagets Udøvere, som ikke lader sig absolut lede af den Smag, Skriftstøberne gør sig til Tolk for i deres Prøveblade, efterhaanden ført til en rigtig Forstaaelse af, hvad det er, den typografiske Ornamentering mangler for at kunne finde Paaskønnelse hos et kunstforstandigt Publikum. En Kreds, der stadig tiltager i Størrelse, er ved denne Henpegen paa Fagets oprindelige Ornamentik bleven overtydet om, at malerisk Virkning, det vil sige, Liv og Bevægelighed i Form og Tegning, ikke kan naas med det mest fuldkomne Skriftstøbermateriale og den mest udviklede tekniske Færdighed, men kun ved Tegnerens og Træskærerens Hjælp kan bringes ind i Satsen. Florentinerindfatningen er hverken umiddelbart eller middelbart den første Aarsag til den saakaldte Münchenerretnings uforbeholdne Tilslutning til det gamle — denne skyldes Paavirkning ude fra —, men den har haft sin Betydning for Faget derved, at mange Fagfæller og enkelte Skriftstøbere efterhaanden har faaet Øjnene opladte for, at Nutidens Typografi lige saa vel som det sekstende Aarhundrede nøje maa skælne imellem, hvilke ornamentale Billeder, der fyldestgørende kan sammenstilles med bevægelige Typer, og hvilke, der ikke kan det, og for, at Münchenerretningen er noget andet end blot og bart Bizarreri. For Yndere af Skriftstøberiprøvernes tomme Glimmer er de enkelte Formers og de ligefremme Anvendelsers Fuldendthed fremdeles Kaviar.

(Fortsættes.)

Fra Randers.

Naar Hr. H. F. RASMUSSEN i sit Svar til Hr. Victor Petersen i »Typ.-Tid.« Nr. 11 skriver, at der vil næppe blive Tid til at »forarges« endsige »harmes«, saa har Hr. Rasmussen ikke tænkt meget dybt, da han satte denne Finale til sit Svar; thi naar man blot vender Bladet og læser Hovedbestyrelsens paatænkte Omordning af Begravelseskassen, er dette tilstrækkelig til baade at skabe Harme og Forargelse, da denne nye Omordning *trodser* Medlemmernes Ønsker.

Efter at Hovedbestyrelsen har sét Resultatet af den af Randers Lokalforening foretagne Afstemning over § 57, maa det jo ligge klart og tydeligt for denne, at Flertallet af Medlemmerne ønsker den forrige Hovedbestyrelses Bestemmelse om Anvendelsen af de opkrævede Kroner respekteret; men trods dette *vover* Hovedbestyrelsen alligevel at ignorere det fremsatte Ønske. En saa hensynsløs og haanlig Optræden maa nødvendigvis skabe Forargelse.

Der staar ganske vist intet i Loven om, at en ny Hovedbestyrelse skal være bunden til de Afgørelser, som tidligere Hovedbestyrelser har truffet udenfor Loven; men i nærværende Tilfælde (hvor Flertallet af Medlemmerne har anmodet derom) havde det kun været Hovedbestyrelsens skyldige Pligt at optræde hensynsfuldt og imødekommende, næmlig overholde den forrige Hovedbestyrelses Afgørelse, da den jo tilfredsstiller Medlemmerne. Men de selvraadige Herrer i Kolding har ved denne Lejlighed vist, at de ikke er i Besiddelse af disse Egenskaber.

For øvrigt har Hovedbestyrelsen ved hele sin Adfærd i dette vigtige Spørgsmaal lagt for Dagen, at den ikke vil handle i Overensstemmelse med Medlemmernes Ønsker, men kun gaa de Veje, den selv synes for gode, og søge at *presse* sin Vilje igennem.

Naar Medlemmerne ved at fremsætte deres Ønsker for Hovedbestyrelsen, kun har opnaaet at faa et Æselspark, vil jeg haabe, at Medlemmerne til rette Tid vil vide at give Hovedbestyrelsen den Tak, som den fortjener.

Randers, d. 23. Marts 1889. R. JACOBSEN.

— Hr. H. F. RASMUSSEN og Hr. H. P. BERGMANN er bange for, at førstnævntes Horsens-Besøg skulde faa Udseende af »Agitation«, som om jeg har sigtet ham for saadant; snarere det modsatte. Skøndt jeg nok havde en Del mere, jeg kunde lide at faa frem, skal jeg dog indskrænke mig for denne Gang, navnlig da jeg synes, at der gærer en Del nye Spørgsmaal; ét vil jeg dog ikke tilbageholde, og det er det Ønske, at Hovedbestyrelsen ved fremtidige Afstemninger vil forskaane Medlemmerne for at faa Stemmesedlerne formulerede paa den Maade som det var Tilfældet ved Afstemningen over Repræsentantmødet; Medlemmernes Tillid til Hovedbestyrelsen vilde ellers lide for meget derunder. A. CHRISTENSEN.

— Fra Hr. H. F. RASMUSSEN i Kolding har jeg modtaget nedenstaaende med Forlangende om dets Offenliggørelse:

> »Naar De i »Typ.-Tid.« anfører, at De ikke fik Svar paa Deres Brev, da har dette *kun* sin Grund i, at jeg helst vilde undgaa dette Svar, der havde maattet blive offenligt og hvori jeg ikke kunde undlade at navngive Deres Meddeler, hvem man fra anden Side har forlangt udstødt af Foreningen paa Grund af hans Forhold til Referatet fra Bogtrykkermødet i Odense $^{29}/_{3}$ 87.«

Hvorvidt min Meddeler er identisk med ovennævnte Referent skal jeg lade være usagt. Det ligger nærmest at antage, at R. paa denne Maade har villet liste mig til at navngive den Mand, der har den uhørte Frækhed at lade Udenforstaaende kigge bag Kuliserne og derved faa et Indblik i de »*velsignede*« Forhold, som eksisterer i Kolding. Det kan være jeg tager fejl, men i saa Tilfælde venter jeg allernaadigst Tilgivelse.

Naar R. i »Typ.-Tid.« Nr. 12 vil godtgøre, at jeg har forgrebet en Diskussion om Krone-Spørgsmaalet, da kan det jo ikke være R. ubekendt, at jeg straks meddelte ham, at der fra vor Side ikke fandtes Anledning til at indlede en Diskussion. Hvorfor indledede Hovedbestyrelsen ikke denne? Der laa adskillige Lørdage imellem vor Henvendelse til Hovedbestyrelsen og den af os foretagne Afstemning, og der var altsaa god Tid for den til at foretage et Skridt, som den ansaa for saa nødvendigt, inden Sagen var moden til Afgørelse. Ydermere var der i Tidenden til forskellig Tid Meddelelser herfra om Sagens Gang, saa der var god Anledning for de Herrer, der mente det alvorligt med en Diskussion, til at tage Ordet for eller imod; *der meldte sig ingen.* Først da det var for sent, optraadte et Medlem ved Lillebælt med en Sammenblanding af Kommissionsdom, Begravelseshjælp, Gravkastning med tilhørende Ligsalme og Gud véd, hvad det alt sammen var, som ingen vilde indlade sig paa at besvare. Nej, lad Forgribelsen blive paa den Plads, hvor den hører hjemme, dens rette Hjem er Kolding og dens Fædre er Hovedbestyrelsen, der gennem hele denne Sag har vist, at den, foruden en Hovedbestyrelses almindelige Pligter, har ment at burde staa som en enevældig Magt, for hvis Scepter ethvert Medlem pligtskyldigst havde at bøje sig. Hvorvidt denne Anskuelse skal være raadende for Fremtiden, vil forhaabenlig den nærmeste Tid vise. Dens (Hovedbestyrelsens) fuldstændige Tilsidesættelse af et stort Flertal af Medlemmers Ønsker er et Eksempel, som ikke for tidt kan holdes Medlemmerne for Øje, og dens stadig nye Paafund er et uomstødeligt Bevis for, at den fremdeles vil handle egenmægtig og behandle Medlemmerne som Børn. At en stor Del af disse ikke i Længden vil finde sig i saadanne Tilstande, tør man vel nok, uden at være nogen stor Profet, forudsige, og Hovedbestyrelsen burde, inden det er for sent, tænke paa de Følger for Foreningen, som dens Halsstarrighed kan afstedkomme.

Naar Sagen gennemføres, som af os foreslaaet, og hvortil vi har vundet saa mange Medlemmers Sympati, *da er denne Del af Foreningens Opgave ordnet paa en saa smuk og fuldt ud tilfredsstillende Maade, som intet andet Sted eller af nogen anden Stand, og vil altid staa som et Eksempel til Efterligning af Andre.*

Randers, d. 24. Marts 1888. A. WESTERMANN.

Begravelseshjælpen i „Dansk typografisk Forening".

Der har i den senere Tid været talt og skrevet en hel Del om Begravelseshjælpen i vor Forening, og navnlig har jo Randers Lokalforening gjort sig særlig bemærket ved at lade foretage en provisorisk Afstemning over hele Linjen om denne Sag. I »Typ.-Tid.« Nr. 12 har nu en Indsender

under Mrkt. A. O. (efter hvad der er gaaet for sig i den senere Tid, er der Grund til at tro, at det er en af de Randersfolk) foruden at sige Hovedbestyrelsen en Del Ubehageligheder, tillige opfordret »Dansk typ. Foren.«s Medlemmer til at begaa Lovbrud, idet han henviser os til at nægte at betale de af Hovedbestyrelsen i Følge § 57 udskrevne «Dødskroner«.

I »Typ.-Tid.« Nr. 11 ser jeg, at Hovedbestyrelsen har taget et Forslag under Overvejelse om helt at afskaffe denne Ekstra-Krone og i Stedet for sætte det ugenlige Kontingent 10 Øre op. Dette kan ikke andet end glæde mig, da jeg hele Tiden har været af den Mening, at det er den aller fornuftigste Maade at ordne den Sag paa, og straks efter Repræsentantmødet i Kolding, da den nuværende § om Begravelseshjælpen var sat under almindelig Afstemnig, vedtog Slagelse Lokalforening under Behandlingen heraf en Resolution, som gik ud paa, at vi i Stedet for Ekstra-Kronen ønskede det ordinære Kontingent forhøjet med 5 eller 10 Øre ugenlig, og opfordrede vi Hovedbestyrelsen til »snarest muligt at fremkomme med Forslag i denne Retning«. Denne Resolution stod at læse i »Typ.-Tid.« for 8. Juli 1887; men i samme Nr. meddeltes det, at Forslaget om Ekstra-Kronen var vedtaget (rigtignok kun med 8 St.s Majoritet, 53 havde afholdt sig fra at stemme), og vi bøjede os saa loyalt for Loven og betalte vore Kroner — og det kommer Hr. »A. O.« virkelig ogsaa til, hvis han da vedblivende vil være Medlem af vor Forening.

Nu er jo imidlertid denne Krone bleven til et større Stridspunkt i vor Forening, og jeg vil derfor benytte Lejligheden til at lægge et godt Ord ind for, at vi lader denne »Dødskrone« helt dø hen og i Stedet for forhøjer det ordinære Kontingent; det er mere praktisk og vi slipper derved for alle de mange Bryderier over, hvad der skal gøres ved de Kroner, som indkommer i Kassen udover de 300, der udbetales de Efterladte.

Bliver ovennævnte Forslag til Lov, hvad jeg haaber det gør, maa vi jo have et større Reservefond, da vi lige saa godt skal have Garanti for denne Afdeling som for de øvrige.

Jeg tillader mig nu at opfordre d'Hrr. Lokalforeningsformænd Landet over til ved den nu forestaaende Kvartalsgeneralforsamling at tage denne Sag op til Drøftelse, ligesom ogsaa ærede Kolleger opfordres til at diskutere Sagen her i Bladet.

Slagelse, d. 23. Marts 1889. CARL OLSEN.

Efterskrift. Jeg tillod mig at opfordre til Diskussion, men det er jo saa sin egen Sag for os Provinsianere at skrive i »Typ.-Tid.«. Skriver vi meget, faar vi Grovheder, og skriver vi lidt er det ogsaa galt; de er ikke saa helt lette at gøre tilpas, d'Hrr. Redaktionsmennesker. Saadan lige at træffe den gyldne Middelvej — *efter d'Hrr.s Hoveder* — er jo ikke nemt for os; vi er jo nogle store Dumrian'er, vi Provinsianere (jfr. Hr. Victor Petersens Artikel). Men jeg kan dog ikke undlade til Slutning i al Ydmyghed at give Hr. Victor Petersen et velment Raad: Hvis De virkelig vil bevare et godt Forhold mellem den københavnske og Provins-Foreningen, saa skriv ikke flere Artikler som den forleden — selv om det sker for egen Regning og selv om vort eget Redaktionsudvalg glæder sig derover! C. O.

Typografernes Sportsklub

begynder Søndag d. 7. April Form. Kl. 9 sin tredje Sæson. Klubben er forsynet med et fortrinligt Materiel og er af en Sportsforening at være, endogsaa temmelig velhavende. Den kunde dog ønske en noget livligere Tilgang af nye Medlemmer. Som bekendt er de Forhold, vort Fags Udøvere maa arbejde under, ikke ideelle; i plumre Arbejdslokaler, med Blystøvet hvirvlet op omkring os, maa vi tilbringe Dag efter Dag Aaret rundt. Det sætter sine Spor. Men der kunde ogsaa gøres betydeligt mere end nu for at modvirke Blygiftens Indflydelse, og som et af de bedste Midler i denne Retning véd vi at kunne anbefale en stadig Deltagelse i Boldtspillet paa Fælleden. Nu, da det stærke Lys og den varmende Sol liver op i Lysten til at røre sig i det Fri, er det den bedste Tid at melde sig til Optagelse i Klubben. Indmeldelse sker ved Henvendelse til Kasseren, C. V. NIELSEN (Eltong), eller paa Øvelsespladsen paa Fælleden. Kontingentet er 25 Øre mndl. Henvendelser fra Typografer i Provinserne og Medvirkning ved Dannelsen af nye Klubber bedes stilede til Klubbens Formand R. ANDERSEN, Allers Trykkeri, Blaagaardsgade N.

Den halvaarlige Generalforsamling afholdes Lørdag d. 13. April. Eventuelle Forslag bedes tilstillet Formanden senest 8 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse. STYRELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medlemmer: Trykker C. O. LARSEN (Sivertsens Bogtr.) — Trykker ALB. MICHELSEN (Bordings Bogtr.) — VILH. E. S. GRANDT (udlært hos Gornitzka i Neksø d. 7. Maj 1888; Henr. Jensens Bogtr.). — WILL. LOUIS JØRGENSEN, Medlem af »Ny typ. Forening«; Græbes Bogtr.). — V. K. A. L. MADSEN fra Rønne, tidl. Medl.; sidst arb. i Kropp i Tyskland; Nielsen & Lydiches Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medl. tiltraadt fra en gensidig Forening: NIELS CHRISTIAN RASMUSSEN (sidst arb. i Odense) og BERNH. ANDR. WIUM (sidst arb. i Kristiania; Nielsen & Lydiches Bogtr.)

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget fra A. J. K. og U. 1.75, Jørgensen & Ko.s (5. B.) 2.25, Fjeldsøes (3. B.) 3.38, Jordan (2. B.) 1.00, Græbes (3. B.) 4.95, »Politiken« (3. B.) 4.00, »Social-Demokraten« (2. B.) 7.00, »Nationaltid.« (3. B.) 3.15, Roms (2. B.) 1.00, Thieles (3. B.) 0.75, »Adresseavisen« (2. B.) 1.25, *ialt Kr. 30.48.*

Med det tidligere indkomne i alt *Kr. 87.92.* RUD. BØHM.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Jørgensen & Ko.s Bogtr. (6. B.) 5.00, »Avisen« (3. B.) 4.50, »Politiken« (5. B.) 11.75, Nielsen & Lydiches (3. B.) 6.75, Græbes (6. B.) 4.55, S. L. Møllers (6. B.) 5.00, Sofus Nyborg (5. B.) 1.00, »Social-Demokraten« (6. Bidr.) 10,00, Allers (2. B.) 2.00, Ferslevs (3. B.) 0.50, Centraltrykk. (4. og 5. B.) 5.50, Eksprestrykkeriet (5. B.) 3.60, Knudtzons (6. B.) 1.00, »Dagbladet« (5. B.) 5.50, Bagges (4. og 5. B.) 8.75, Bordings Sætteri (5. B.) 8.50, Boesen (4. B.) 1.00 Jordans (2. B.) 1.00, Rd. Bm. (5. B.) 1.00, I. Cohens (3. B.) 1,00, »National-Tid.« (4. B.) 3.10, Roms (Typogr. og Stentr., 4. B.) 3.30, Truelsens (4. B.) 3.00, Schultz' (Sætterne, 4. B.) 6.50, Eltongs (3. B.) 1.00, Hansons Stplfabr. (4. B.) 0.50, Hoffensberg & Traps (4. B.) 3.23, »Adresse-Avisen« (5. B.) 3,00, Triers (5. B.) 4.25, Thieles (5. B.) 1.50, »Berl. Tid.« (4. B.) 2.50, m + n (4. B.) 1.00, F. (4. B.) 0.50, Rasmussen & Olsens (3. B.) 1.00, Fjeldsøes (3. B.) 2.12, Carl Lunds (2 Medl. og 1 Ikke-Med., 4. B.), 4.00, Calberg jr. (1. og 2. B.) 1.00, O. C. Olsen & Ko.s (4. og 5. B.) 13.05, *i alt 142,45.*

Fra Provinserne:

Rønne (1. B.) 4.70, Randers (4. B.) 6.10, Aarhus (4. B.) 16.60, Kolding (5. B.) 18.00, Roskilde (5. B.) 3.42, Holbæk (4. B.) 5.50, Næstved (5. B.) 4.40, Varde (5. B.) 2.50, Horsens (5. B.) 6.00, Køge (4. B.) 2.00, Frederikshavn (1. og 2. B.) 2.00, Hjørring (2. B.) 3.00, Slagelse (5. B.) 5.00, Odense (5. B.) 9.40, Sorø (2. B.) 3.00, *i alt 91.62.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 1.148,32.*

Ifølge Postbevis af 1/4 afsendt Kr. 275.00, Porto 0.61.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Med Virksomheden i April og Maj sluttes Vinterøvelserne. Lørdag Aften paabegyndes Södermans Sang-Cyklus »Ett bondbröllup«. Nye Medlemmer optages Kl. 10.

Paaskemorgen Kl. 9 fra Trianglen: *Fodtur* til Charlottenlund og Ermelunden.

Lørdag den 27. April *Generalforsamling.*

Sammensparingsliste er fremlagt til en *Engelholmstur* i Juni over Helsingborg. Frokost ombord. Sejltur paa Rønne Aa. Besøg paa Klitterne ved Skelder Vig, hvorfra Udsigt til Kullens skovklædte Østside. Middag paa Badestedet Thorslund. Rejse og Middag 5 Kr. pro persona. Damer kan ogsaa deltage.

STYRELSEN.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Søndag d. 7. April Kl. 12 Møde og Generalforsamling i *Industriforeningens Foredragssal.*

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Faaborg, HANS MØLLER SØRENSEN (udlært hos Deichmann i Faaborg d. 1. April 1889). — Vejle, HANS NIELSEN SCHNEGELSBERG (udlært hos Hertz i Vejle den 31. Marts 1889). — Aarhus, JENS CHR. BROCHMANN (udl. hos Alfr. Bjørnbak i Aarhus d. 1. April 1889). — Aalborg, VALDEMAR LARSEN (udl. i V. de Lemos Bogtr. i Aalborg den 1. April 1889). — Aalborg, P. PETERSEN, tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en anden Lokalforening; Odense, NICOLAJ CARL NIELSEN (sidst arbejdet i Middelfart, Militær). — Horsens, H. NIELSEN SCHNEGELSBERG (sidst arbejdet i Vejle). — Aalborg, TH. FRANDSEN (sidst arbejdet i Præstø). — Præstø (Stege), MAGNUS PETERSEN (sidst arb. Københavns). — Aarhus (Stiftsbogtr.) B. V. PETERSEN-WARTENBERG (sidst arb. i Kolding).

Bortrejste Medlemmer: Aarhus, CARL CHRISTIAN HEIN til Faaborg. — Vejle, HANS NIELSEN SCHNEGELSBERG til Horsens. — Rønne, FR. C. THERKILDSEN til Helsingør (Militær). — Slagelse, HANS HANSEN til Kbhvn. (arbejdsløs). — Horsens, V. SONNENBORG. — Stubbekøbing, HANS JØRGEN PETERSEN til Helsingør.

Udmeldt Medlem: Redaktør F. V. TRYDE.

Brevkasse.

Samtlige Herrer Medarbejdere, der ved Indsendelsen af deres Artikler hver Gang tilføjer: ønskes optaget i førstudkommende Nr., gøres opmærksom paa, at dette er et aldeles overflødigt Forlangende, idet Redaktionen *kun sjældent ser sig i Stand til at opfylde dette.*

Hr. Red. FRED. O., K. Hvis De vilde blade »T.-T.«s forskell. Aargange igennem, vilde De der vistnok finde nævnt adskillige Højreblade, der tilsyneladende gør sig det til en Specialitet at tildænge »Den typ. Forening« med Beskyldninger, medens vi ikke kender et eneste frisindet Blad, der har bedrevet denne Sport. En Protest imod Deres Meningsfællers Optræden imod os vilde derfor være mere paa sin Plads RED.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

J. G. A. Eickhoff

Maskinfabrik og Støberi

København V.

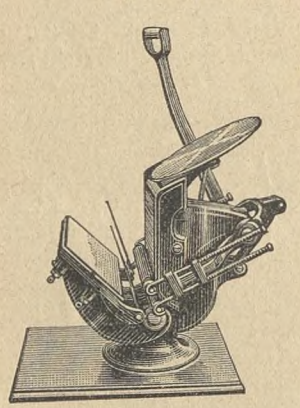

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Tilrejsende Typografer

kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Buchdruckerstudien

à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED

HR. ADOLPH WULFF

KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning

med gammel Carlsberg

Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 15
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 12. April 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

To Standpunkter.

Enhver, der hidtil har troet, at Splittelsen imellem Københavns Typografer alene var begrundet i, at »Den typografiske Forening« sluttede sig til de øvrige faglige Organisationer her i Byen, vil ved de seneste Begivenheder have faaet Øjnene op for, at det var en langt dybere liggende Grund, der var Aarsag til Splittelsen. Rigtignok røbede Hr. MOSSBERG allerede ved den Generalforsamling i »Den typogr. Forening«, hvor Sammenslutningsspørgsmaalet var under Diskussion, med en for et Styrelsesmedlem lidt uheldig Aabenmundethed den egenlige Grund, men der var dog ikke mange, som den Gang fattede Meningen i Hr. Mossbergs Udtalelser. Nu derimod er Sløret bleven løftet og Enhver kan med egne Øjne beskue det delphiske Orakel, som siger os, *at man for Fremtiden maa lade alt Haab fare om at »Ny typografisk Forening« vil række Haanden til en daadkraftig Virksomhed i de typografiske Arbejderes Interesser.* Denne Paastand kunde synes lidt vel dristig, men den svarer ikke desto mindre til Virkeligheden. Man læse blot med Eftertanke Forsiden i det sidste Nr. af »Ny typografisk Tidende« og sammenligne dermed den Resolution, som »Ny typ. Forening« vedtog paa sin Generalforsamling. Omtalte Forside indeholder en fuldstændig nøgtern og objektiv Fremstilling af Sagen angaaende det norske Arbejde, nærmlig »at det særlig var Uundværligheden af Storthingsarbejdets Udførelse, hvorpaa Kristiania-Typograferne byggede Haabet om Sejr«, samt »at der ikke med nogen Virkning kunde anvendes sædvanlig otte Dages Opsigelse fra Sætternes Side«. Her var man altsaa paa det rene med, at Københavns Typografer, hvis de tillod det norske Skruebrækkerarbejdes Udførelse her i Byen, vilde tilføje Kristiania-Kollegerne en ubodelig Skade samt at de, hvis de vilde værge sig imod at blive stillet i Klasse med Skruebrækkerne, maatte *handle*, og da oven i Købet handle *hurtigt* og *kraftigt*. Herom herskede der altsaa — i Følge »Ny typ. Tid.« — den smukkeste Enighed imellem de to Styrelser. De to citerede Sætninger var det klart givne Standpunkt for de københavnske Typografers Optræden, og alt andet kunde først komme i anden Række.

Handlede nu »Ny typografisk Forening« i Overensstemmelse med dette Standpunkt? Nej! For den blev *Pengene* Hovedsagen, medens den *moralske* Støtte, som den selv havde været med til at tilsikre de kæmpende Kristiania-Kolleger, kun var en Biting for den. Og saaledes kom det da, at denne Forening omsider var avanceret til et Standpunkt, hvorfra man kun spørger efter sit eget personlige Jeg. *Det er denne Kendsgærning, der danner den dybe Kløft imellem de københavnske Typografer!* Medens omtrent 300 Medlemmer af »Den typografiske Forening« med en sjælden sét Alvor aldeles enstemmigt sluttede sig til Tanken om en forestaaende Kamp — en Kamp, om hvilken man ikke med Spor af Ret vil kunne sige, at den var frivol eller at den var »en rød Klud«, som virkede elektriserende, men at den tværtimod vilde blive en Kamp for *Æren* — troede »Ny typ. Forening« at kunne dulme sine Samvittighedskvaler med en billig købt Udtalelse om, at man »beklagede« og »misbilligede«, at Hr. Kancelliraad DREYER havde paataget sig Udførelsen af det norske Arbejde. Jericho's Mure vilde vistnok næppe for anden Gang falde i Grus for *saadanne* Trompetstød!

Styrelsen for »Ny typografisk Forening« vil give det Udseende af, som om dens Handlemaade alene var dikteret af det Hensyn, at de københavnske Typografer sad inde med »aldeles forsvindende Pengemidler« — —. Skulde det ikke snarere være et helt andet Hensyn, t. Eks. det, at en Kamp vilde medføre et betydeligt Frafald i »Ny typ. Forening«s Rækker? Vi tror her at være paa det rette Spor. Saa længe der er Fred og ingen Fare, kan man sagtens agere god Kollega, men naar »Kollegialiteten« skal give sig tilkende i et kritisk Øjeblik, er det som oftest rent »snavs« med denne Følelse; da søger man og finder de Hundrede Grunde, hvorfor man ikke kan gjøre saaledes, som ens gode Følelser tilraader én. En saadan Stilling forekommer det os, at »Ny typografisk Forening« just befinder sig i: man vil gærne ansés for gode Kolleger, men at bevise dette ved en daadkraftig Virksomhed — fy, det har vi ligefrem ikke Penge til! Som om Pengene var den eneste Frelsermand i en Kamp.

Vi er meget vel vidende om, at det for Øjeblikket er noget smaat bevendt med Pengene i København,

men heldigvis har Typograferne nu saadanne Hjælpekilder, at det vilde være en forholdsvis let Sag, i en meget kort Tid at rejse den til en saadan Kamp fornødne Kapital og i Særdeleshed, hvor det drejede sig om en Anledning som den, der var den fremherskende for 2 Uger siden. Selvfølgelig er det her ikke Pladsen til at fortælle, paa hvilken Maade Styrelsen for »Den typografiske Forening« vilde have skaffet tilstrækkelige Pengemidler, men det skal her alligevel være sagt, at Ingen havde behøvet at svigte af Frygt for Mangel paa Penge!

»Ny typografisk Forening« er bange for at blive klassificeret med Skruebrækkere — det er noget man kan forstaa, men den vil ogsaa kunne forstaa, at dens Handlemaade smager ikke saa lidt af Skruebrækkermoral, og dette sidste vil den have ondt ved at ryste af sig!

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 10. April 1889.

Som »Typ.-Tid.«s Læsere alt ved Cirkulære vil have erfaret, er den gunstige Situation, man i forrige Uge ventede skulde indtræde med os, gaaet over, uden at have ført til noget Resultat eller rigtigere med det Resultat, at Striden nu har tilspidset sig langt stærkere end forud. Jeg kunde fristes til, som en oplysende Bemærkning hertil at citere, hvad vor gamle Ven, den tidligere radikale Socialist og Foreningsmand, nuværende Skruebrækker-Hværver Bogtrykker Carl Møller forleden udtalte, at han gik ikke nu med paa Tarifen, om der saa rettedes en Kanon mod ham forfra og en do. bagfra, og, tilføjede han, i det Øjeblik jeg fløj i Luften, vilde jeg endda sige nej. Han har i al Overdrivelse naturligvis hermed givet et ret godt Billede af Bogtrykkernes nuværende rasende Harme mod os — deres Kamp skal til Dato have kostet 12,000 Kr. i rede Penge — og dette piner dem, samtidig som de indsér, at de endnu ikke let faar os til at falde paa Knæ og bede om godt Vejr.

Nu, efter at vi ikke har noget videre at gøre med at sende de Stympere hjem, der hidtil har bedt os derom, snegler det hele nogenlunde jævnt hen. Det eneste, der er indtraadt i denne Tid er, at Læregutterne paa de forskellige blokerede Trykkerier nu har begyndt at sende deres Chefer Meddelelser om, at de ikke under de nuværende Forhold kan arbejde i Trykkerierne, da de jo ikke har Adgang til at lære noget videre i deres Fag, saa længe de Folk, af hvem de egenlig skulde lære noget, ikke arbejder. Denne Sag har alt givet Anledning til et Par Processer mod Gutter, der var bundet ved Kontrakter. De er endte med Mulkt. En anden Sag, der rimeligvis vil have alvorligere Følger, er, at en herværende Faktor, der var bundet ved 3 Maaneders Kontrakt, uden Varsel har forladt sin Plads og sluttet sig til os. Hvad dette vil koste ham, er endnu ikke afgjort — vi faar at se.

Hvor længe Striden end varer og hvor haard den end er, er Typograferne paa det rene med, at den maa udkæmpes til det sidste — ingen tænker paa at gaa tilbage, saa længe der er en Skilling i Kassen, og af dem er der Gudskelov endnu en hel Del tilbage.

H. P.

Hvad skal Enden blive?*)

Forleden, da jeg sammen med to andre arbejdsløse Kolleger gik forbi Københavns Ladegaard, ytrede den ene af disse, at »*denne (Ladegaarden) vilde blive enhver Typografs fremtidige Opholdssted*«. Jeg kunde dog ikke følge ham i denne Betragtning og svarede, at det vel ikke vilde blive Tilfældet. Jeg mente nemlig, at der endnu var faste Pladser ved Typografien, men han blev ved sit.

Uden dog at ville gaa saa vidt som min ærede Kollega, vil jeg gøre opmærksom paa, hvor sørgelig det ser ud for Typografiens Udøvere. Ikke et Fag — det tør jeg nok sige — er i den Grad bunddaarlig som vort. Det er sørgeligt, men sandt, at mangen Sætter, der har staaet og ofret sin bedste Alder for at lære den »ædle Bogtrykkerkunst«, efter Læretidens Ophør *ikke kan opdrive Arbejde* i det Fag, som skulde tjene til hans fremtidige Livsophold. Indsenderen heraf kan tale af Erfaring, idet jeg, efter at have staaet i Lære i fem Aar, arbejdede hos min Læreprincipal i 8 Maaneder efter Læretidens Ophør, men saa maatte vige Pladsen for en anden Udlært og nu har rejst Landet over uden at kunne opdrive den mindste Smule Arbejde.

Det er sørgeligt at tænke sig, at Folk, som gærne vil arbejde, ikke kan faa saadant og det paa en Tid, som skulde være den bedste for Typografien, nemlig Vinteren.

Undersøger man Grunden til denne miserable Tilstand, kan man komme til mange forskellige Resultater. Faget i sig selv er maaske daarligt, men at det skulde være saa daarligt, at det ikke kan beskæftige mere end Tredje- eller Fjerdeparten af Fagets Udøvere, det skulde man næppe tro.

Den væsenligste Grund til den tiltagende Arbejdsløshed er dog utvivlsomt den store Bunke *Lærlingefabriker*, der findes over hele Landet. Faget skal drives ved Lærlinge, der er den billigste Arbejdskraft.

Men hvad vil Følgen blive af denne utilbørlige Lærlingefabrikation? Ja, det vil Fremtiden vise. Galt er det, men værre og værre bliver det, hvis alt bliver ved at gaa, som det nu gaar.

En Ting er vist, og det er: Det ser sort ud for den »sorte Kunst«.

Forældre skulde vel betænke dette: »*Sæt ikke Eders Børn i Bogtrykkerlære, da der saa venter dem den største Kummer og Kamp for Livets Ophold.*«

Naar en Lærling har staaet og ofret sine bedste Aar for Faget og saa en skøn Dag opdager, at det er en daarlig Levevej, han har valgt, ja saa er det for sildig, saa kan det ikke ændres, og Staklen maa lide for sin Ubesindighed i Valget af sit Lærefag.

I de sidste 4—5 Aar har Arbejdsløsheden tiltaget i en forbavsende Grad, før den Tid kunde man uden synderlig Vanskelighed faa en Plads; nu derimod — ja, naar man gaar arbejdsløs, benytter man jo ethvert Middel til at faa Arbejde og søger stadig efter noget i Bladene, men aldrig ser man en ledig Sætterplads, derimod ser man: »Sætter søger Plads« og »Bogtrykkerlærling antages«.

Under saadanne Omstændigheder har man Ret til at spørge: »*Hvad skal Enden blive«?*

En Arbejdsløs.

*) Denne Artikel har henligget i længere Tid af Mangel paa Plads.

Erklæringer.

Overfor den Blanding af Usandhed og Uforskammetheder, som har passeret Red.-Udv. f. Pr. og i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fundet Optagelse fra Randers, — der maa al Diskussion høre op, thi det er uværdigt for Mænd at deltage deri.

Nærværende Linjer begæres optagne i første Nr. af »Typ.-Tid.«, om ikke paa anden Maade saa for Betaling.

Kolding, d. 8. April 1889. H. F. RASMUSSEN.

Naar Hr. WESTERMANN hoverende fremhæver i forrige Nr. af »Typ.-Tid.«, at ingen meldte sig til Diskussion om § 57, da kan det *maaske* undskyldes ham, at *han* ikke véd bedre, men Red. burde ikke lade en saadan Ytring uimodsagt fremkomme, naar den har forhindret flere Indsendere i at faa Artikler optaget. Nu ønsker jeg *ikke* min forlængst indsendte Artikel optaget, men kun nærværende Linjer — selv om det skal ske for Betaling.

Ringsted, d. 7. April 1889. S. K. JOHANSEN.

Blandinger.

D'Hrr. P. Christensen og Carl Lassen — henholdsvis Formand og Næstformand i »Ny typ. Forening« — meddeler i det sidste Nr. af »Ny typ. Tid.«, at de ved Udløbet af indeværende Halvaar agter at nedlægge deres Tillidshværv. Begge Herrer motiverer deres Tilbagetræden med for meget Arbejde i deres Stillinger som Trykkeri-Bestyrere, men for Enhver, der kender lidt til Sagen, vil det være indlysende, at særlig Hr. P. Christensen maa have tabt Lysten til længere at vie sine Kræfter til en Forening, hvis kollegiale Ægthed er af en noget tvivlsom Beskaffenhed. Vi beklager for øvrigt oprigtigt, at Hr. P. Christensen ikke for længe siden har udført denne Beslutning, thi vi formener at kende ham saa meget, at han til Trods for alt maa være bleven oprørt i sit Inderste over den ejendommelige Stilling, hvori han ved de seneste Begivenheder er kommen. Som Hr. P. Christensens Efterfølger har den »offenlige Mening« allerede udnævnt Hr. MOSSBERG; denne har da ogsaa introduceret sig med en Artikel, som er i den Grad besindig — forvirret, at det næppe vil falde noget Menneske ind at tage til Genmæle mod denne.

Følger af Kristianiastrejken. I Lørdags Aftes besluttede »Malmö typografiska föreningen« at opfordre den typogr. Sygekasses Styrelse til at stryge Bogtrykker O. C. OLSEN fra København som Æresmedlem paa Grund af hans Virksomhed som Skruebrækker-Hværver til Typografstrejken i Kristiania. Der udtaltes almindelig Indignation over Hr. Olsens Optræden ved denne Lejlighed.

Er det skét af Hævn? Hos LUNO's fik i Lørdags 3 Medlemmer af »Den typografiske Forening« deres Opsigelse — paa Grund af Arbejdsmangel. Mærkværdig nok skulde denne Arbejdsmangel netop gaa ud over 3 af dem, der havde været med til at udføre Foreningens Beslutning ang. det norske Stortingsarbejde, og da det snarere maa antages, at Grunden til Opsigelsen maa ligge heri, vil Styrelsen ansé det for sin Pligt, i Medfør af Generalforsamlingens Resolution, at holde de 3 Medlemmer skadesløse.

Bogtrykkeri i Esbjerg. Efter hvad »Skand. Avis« har erfaret, har Ministeriet denne Gang tilstaaet den tidligere nægtede Bevilling til Anlæg af et Trykkeri i Esbjerg, hvorom Typograf LUND i Aarhus har søgt. (Til Anlæg af Bogtrykkerier udenfor Købstæderne kræves Bevilling). Fra Bogtrykkeriet skal udgaa en Avis for Esbjerg, af hvad Farve vides ikke. Samtidig har Ministeriet meddelt Udgiveren af »Odder Avis«, Højremanden BØNNELYCKE, der har Privilegium paa at drive Bogtrykkeri i Odder, Bevilling til at anlægge et Bogtrykkeri i Silkeborg. Denne By vil saaledes om kort Tid faa ikke mindre end 3 Blade. (Kold. Folkebl.)

Typografernes Sportsklub

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Lørdag d. 13. April Kl. 9½ i Kafé »Elektrik«, Hj. af Vendersgade og Linnésgade, *Kælderen*.

Dagsorden: 1. Klubbens Virksomhed. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Nedsættelse af Indskudet. 4. Forslag om Sportsdragter. 5. Valg af Styrelse (4). 6. Diskussion.

STYRELSEN.

Regnskab.

Indtægt.

Kassebeholdning fra forrige Halvaar	Kr.	76.59
Kontingent	»	25.50
Indkommen for Billetter	»	4.50
Renter af Kapitalen	»	1.80
	Kr.	108.39

Udgift.

Provision & Budeløn	Kr.	2.55
Porto og Tryksager	»	12.20
1 Løbeseddel m. m.	»	1.25
	Kr.	16.00
Kassebeholdning til næste Halvaar	Kr.	92.39

Medlemsantal ¼ 89: 36. C. W. NIELSEN.

Revideret og befundet rigtigt

CARL NIELSEN. C. HANSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: VILH. COLLIN (tidligere Medlem, S. L. Møller).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medl. tiltraadt fra en gens. Forening: ANDREAS GOTTSCHALK (sidst arb. i Viborg; Knudtzons Bogtr.).

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget fra »Nationaltid.« (4. B.) 3.15, Jørgensen & Ko.s (6. B.) 2.65, Fjeldsøes (4. B.) 2.25. Jordan (3. B.) 1.00, Græbes (4. B.) 5.05, »Politiken« (4. B.) 4.63, »Social-Demokraten« (3. B.) 7.00, »Adresseavisen« (3. B.) 1.25, Thieles (4. B.) 0.75, *i alt Kr. 27.73*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 120.85.**) RUD. BØHM.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Friedr. Eichenberger (4. og 5. B.) 1.50, »Avisen« (4. og 5. B.) 10.85, Allers (3. B.) 2.00, Lunos (5. B.) 3.50, Sofus Nyborg (6. B.) 1.00, Roms (Typogr. og Stentr. 5. B.) 3.30, »Nationaltid.« (5. B.) 3.35, Jørgensen & Co. (7. B.) 6.70, Truelsens (6. B.) 2.50, Fjeldsøes (4. B.) 1.75, S. L. Møllers (7. B.) 4.50, Hoffenberg & Traps (5. B.)

*) I forrige Nr. var Hovedsummen angivet med Kr. 5.20 for lavt.

2.92, Jordans (3. B.) 1.25, Græbes (7. B.) 5.05, »Dagbladet« (6. B.) 5.50, Rasmussen & Olsen (4. B.) 1.25, »Politiken« (6. B.) 11.88, Eltongs (4. B.) 1.00, Hansons Stplfb. (5. B.) 0.50, Knudtzons (7. B.) 2.00, Hohlenbergs (1. B.) 1.00, Triers (4. B.) 4.25, Nielsen & Lydiches (4. og 5. B.) 17.15, Ferslews (4. B.) 0.50, »Social-Demokraten« (7. B.) 10.00, Ølhandler Boesen (6. B.) 0.50, J. C. Nielsen (2. B.) 1.00. Rigsdagen (5. B.) 5.00, »Berlingske Tidende« (5. B.) 2.50, Eksprestr. (6. B.) 3.60, »Adresse-Avisen« (6. B.) 3.00, Thieles (6. B.) 1.50, O. C. Olsen & Co. (6. B.) 6.80, Schultz (Sætterne, 5. B.) 6.50, m + n (5. B.) 1.00, F. (5. B.) 0.50, Bordings Sætteri (6. B.) 9.50, *i alt Kr. 146.60.*

Fra Provinserne:

Hillerød (5. og 6. B.) 4.50, Fredericia (4. og 5. B.) 6.50, Kolding (6. B.) 18.00, Slagelse (6. B.) 5.00, Aalborg (4. og 5. B.) 24.00, Svendb. (5. og 6. B.) 8.50, Vejle (3. B.) 4.67, Holbæk (5. B.) 5.50, Odense (6. B.) 8.90, Hjørring (4. B.) 3.00, Ringsted (3. og 4. B.) 10.00, Roskilde (6. B.) 3.00, Skive (2. B.) 2.00, Næstved (5. B.) 4,75, Randers (5. B.) 7.95, Varde (6. B.) 2.50, Aarhus (5. B.) 16.57, *i alt Kr. 135.34.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 1,430.26.*
Ifølge Postbevis af 5/4 afsendt Kr. 230.00, Porto 0.61.
Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12 pr. fortsættes Indøvelsen af »Et bondbröllop« af Söderman. Derefter Sange til Paasketuren.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Silkeborg Lokalforening er fra 1. April *ophævet,* og fra samme Tid som Filial underlagt *Skanderborg.*

Kolding, den 4. April 1889.

P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Ærede Lokalformænd gøres opmærksom paa Indsendelsen af Januar Kvartals Regnskab.

Kolding, den 4. April 1889.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Medl.: Svendborg, RASMUS PETER PETERSEN (Svendborg Amts Tid. Tr.), tidl. Medlem. — Aalborg, ANTHON ELOF BENGTSON (udl. i »Skive Folkeblad« i Oktbr. 1887). — Kolding, HANS GJERNYX (udl. hos Konrad Jørgensen i Kolding den 6. April 1889). — Aarhus. MICHAEL HOLMBOE (udlært i »Aarh. Folkebl.« d. 1. April 1889). — Aalborg, Trykker CHR. HANSEN (udl. i P. Petersens Bogtr. i Kbhvn. i Maj 1886).

Medl., der er tiltraadte Lokalf. fra en anden Lokalforening; Aarhus (»Jyllandsposten«), PETER CHRISTIANSEN (sidst arb. i Hørsholm (Hillerød). — Hørsholm (Hørsh. Av.) H. P. FREDERIKSEN (sidst arb. i København. — Nyborg, ANDREAS JOHS. BEHRENDS (sidst arbejdet i Svendborg, Militær). — Nyborg, LARS NIELSEN LARSEN (sidst arb. i Svendborg, Militær).

Bortrejst Medl.: Svendborg, ANDR. JOH. BEHRENDS og LARS NIELSEN LARSEN til Nyborg (Militær). — Aarhus. ERNST WEISE til Kbhvn., arbejdsløs. — Hillerød (Hørsholm), P. CHRISTIANSEN til Aarhus. — Faaborg, CARL LOUIS OLUF FRANDSEN til Ærøeskøbing. — Holstebro, Typograf FISCHER til Viborg (Militær).

Rettelse.

I Artiklen om »De typografiske Ornamenter« i sidste Nr. staar 2. Sp. 2. L. f. n. de enkelte Formers i Stedet for de *enkle* Formers.

Arbejdsmarkedet.

Typograf søges.

En duelig Sætter, som er øvet ogsaa i Trykning, kan faa Plads hos C. PAGH i Bogense.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 16
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 19. April 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

To Erklæringer.

I.

Foranlediget ved en Udtalelse i »Typ.-Tid.«s foregaaende Numer under Rubriken »Blandinger«, beder jeg den ærede Redaktion optage nedenstaaende:

Efter at Tidenden har meddelt, at d'Hrr. CHRISTENSEN og LASSEN vil nedlægge deres Mandater henh. som Formand og Næstformand i »Ny typ. Foren.«, hvorved den finder Lejlighed til at komme med en Insinuation mod denne Forening, meddeler endvidere Bladet, at *den offenlige Mening* har udnævnt Undertegnede til at blive Formand efter Hr. Christensen. Jeg maa meget beklage ikke at kunne tilfredsstille *den offenlige Mening* (formodenlig *Redaktionen af »Typ.-Tid.«*) ved at imødekomme dens Ønsker, da hverken min Tid eller mit Helbred tillader mig at overtage en saadan Stilling, ligesom jeg heller ikke anser mig for kvalificeret hertil. Naar Bladet endvidere fortæller, at jeg i »Ny typ. Tid.« har skrevet en *besindig—forvirret* Artikel, tager jeg Besindigheden til Indtægt og noterer kun, at Ordet *forvirret* vist er blevet læst fejl af Sætteren; thi der skulde rimeligvis have staaet: *forvirrende*. Hvis man læser den første Artikel i samme Nr. af »Typ.-Tid.« med en lille Smule Eftertanke, vil man give mig Ret i, at mine Ord i »Ny typ. Tid.« vistnok har bragt *Forvirring* indenfor Redaktionen af det førstnævnte Blad; thi i Stedet for at besvare mine Ord — hvad der havde været mere rimeligt — giver Redaktionen sig til at grave nogle Udtalelser op, som jeg skulde have kommet med for 1½ Aar siden paa en Generalforsamling i »Ny typ. Foren.«, hvor Diskussionen drejede sig om en eventuel Sammenslutning af de typografiske Foreninger, og hvor Styrelsen for »Den typ. Foren.« var til Stede. Mine Udtalelser paa hint Møde gives *nu* en Betydning og fortolkes *nu* paa en saadan Maade, som vist ingen af de andre Tilstedeværende havde tænkt sig Muligheden af, allermindst

H. MOSSBERG.

II.

Hr. Redaktør!

I Anledning af Bemærkningerne i forrige Numer af »Typ.-Tid.« udbeder jeg mig Plads for den Meddelelse, at det udelukkende er Helbredshensyn, der har været bestemmende for mig ved Fratrædelsen af Formandsposten i »Ny typogr. Forening«, og at Gisningen om nogen Uoverensstemmelse mellem Foreningens Optræden og mine Ønsker savner al Grund.

Da jeg selvfølgelig ikke kan forlange at lægge Beslag paa den i Forvejen knappe Plads i »Typ.-Tid.« for længere Gensvar, tillader jeg mig at henvise dem af Deres Læsere, der kan ønske at se en betydningsfuld Sag fra mere end én Side, til næste Nr. af »Ny typ. Tidende«, hvor der vil findes en Imødegaaelse af Artiklen »To Standpunkter«.

15 April 1889.

Ærb.
P. CHRISTENSEN.

Idet vi med Fornøjelse optager ovenstaaende Erklæringer, skal vi tillade os at knytte et Par ganske korte Bemærkninger dertil. Hr. MOSSBERG finder det »mere rimeligt«, om vi havde *besvaret* hans Artikel i »Ny typ. Tid.«, men for at kunne gøre dette, maa Artiklen da i hvert Tilfælde være skrevet saaledes, at den *frister* til at blive besvaret; dette er dog saa langt fra Tilfældet, som Hr. Mossbergs ubegribelige Meningstilkendegivelser netop overalt — i hvert Fald hos Medlemmerne af »Den typ. Foren.« — har frembragt den ganske modsatte Virkning, end den Hr. M. vistnok har tilsigtet; i vor Lejr har man kun *moret* sig over omtalte Artikel. Ordspilet med »forvirret« og »forvirrende« er en gyselig Præstation, ved hvilken Hr. M. heller ikke denne Gang faar Latteren paa sin Side. Noget lignende er Tilfældet med Imødegaaelsen af den af os anvendte Sætning »den offenlige Mening har allerede udnævnt Hr. M. osv.« — *vi* har ikke fordristet os til at paastaa, at Hr. M. er »kvalificeret« til at blive Formand for »Ny typ. Foren.« og vi skal end ydermere tilføje, at vi slet ikke tror Hr. M. i Stand til at ballancere imellem de »to Standpunkter«, som »Ny typ. Foren.« er kommen til at indtage, thi for ham drejer det sig øjensynligt kun om det ene: vi er os selv nok og blæser derfor alle andre et stort Stykke! (Sé hans »besindig-forvirrede« Artikel i »Ny typ. Tid.«). At Hr. M. taler om Generalforsamlingen i »*Ny* typ. Foren.«, medens vi tydeligt nok skrev i »*Den* typ. Foren.«, skal vi kun ganske flygtigt berøre.

Angaaende Hr. P. Christensens Erklæring noterer vi, at der er en Uoverensstemmelse imellem ovenstaaende Linjer og den lille Opsats i »Ny typ. Tid.«, i hvilken han erklærede at ville nedlægge sin Post. Men maaske Hr. P. Chr. har glemt, hvad der stod? Hvad var det for »vægtige Grunde«? For Hr. P. Chr.s egen Skyld kunde vi have ønsket, at han hellere havde beholdt sin Erklæring hos sig selv — nu derimod bringer han et Offer for en Forening, som ikke fortjener et saadant højmodigt Offer.

RED.

Lønningskampen i Kristiania.

Af et Brev fra Kristiania, dateret 13. April, hidsætter vi følgende Udtog:

Som et Eksempel paa, hvor stærkt vore Bedsteborgere er optagne af disse Interesser, kan jeg her meddele følgende: En herværende Bogtrykker WERNER, skyndte sig i Januar Maaned at faa skrevet Kontrakt paa 3 Maaneders Opsigelse

med sin Faktor, og da der siden blev Tale om Arbejdsnedlæggelse, fik han travlt med ogsaa at faa oprettet Kontrakter med sine Lærlinge, hvilket hidtil havde været ham aldeles ligegyldigt, uagtet vor Haandværkslov kræver dette. Faktoren og 3 af Lærlingene nedlagde i forrige Uge imidlertid alligevel Arbejdet, Torsdag Aften fik de saa Indkaldelse til Fredag Morgen at møde for Retten — en saakaldt Haandværksret. Denne hurtige Aktion blev naturligvis foretaget alene i den Hensigt at hindre de indkaldte fra at søge juridisk Bistand. Rettens Administrator anmassede sig derhos under Retshandlingen til at overfalde den indkaldte Faktor med Irettesættelser og Haansord, og uagtet den ene Lærling oplyste, at den i 1889 med ham oprettede Lærekontrakt af Werner var dateret 1885, blev de uden nogen Adgang til at faa Sagen undersøgt, idømt en Mulkt af 100 Kr. hver, tilligemed en Skadeserstatning for Faktoren af 200 og for Lærlingene hver 100 Kr. Og dermed maa det have sit Forblivende, da Dommen i Følge vor ypperlige Retsordning er inappelabel. Det turde dog hændes, at Hr. Werner vil faa et Kontrasøgsmaal, fordi han har undladt at oprette Lærekontrakten indtil 3 Aar over den i Haandværksloven fastsatte Frist. Sluttelig kan jeg meddele, at en af Medejerne i det Mallingske Bogtrykkeri, Hr. Boghandler DYBWAD, rimeligvis allerede i Morgen rejser til Danmark og Tyskland for at hværve Schustere og muligvis indkøbe Sættemaskiner. Manden er rig og en stor Arbejderhader; han er gammel og noget foroverbøjet, med graat Haar og Skæg, men et energisk Blik. O. B.

Den vilde Konkurrence.

For mange smaa Provinsbogtrykkere er den vilde Konkurrence næsten uudholdelig; ikke at tale om at større Firmaer — saa vel i København som Provinserne — snart i hver By har sin faste Agent og tillige en rejsende dito, dette kan til Nød gaa, da der fra disse Firmaer dog leveres Arbejde, som med Rette kan bære Navnet Bogtrykarbejde, — — men derimod er der en anden Svøbe for Faget, som der absolut maa dæmmes op imod, den vil jeg kalde »den vilde Konkurrence«. Det er nu bleven Kotume med Boghandlerne — og i den sidste Tid er Bogbinderne ogsaa fulgt med —, at disse agerer Bogtrykkere: averterer om Bogtrykarbejde og enten selv eller lade deres Kommis udføre dette. At den paa denne Maade fremstaaede Produktion er noget gyseligt noget, følger ganske af sig selv og behøver ikke nærmere at paavises, ligesom selve Industrien i mange Tilfælde ikke kan forenes med Næringsloven, men er ligefrem stridende imod denne. Her er et Omraade, hvor Fagets Arbejdere baade kan og maa modarbejde et om sig stærkt bredende Onde. Dette kan ske meget let. For kort Tid siden var jeg tilfældig sammen med en Kollega, der udviklede, hvorledes han i sin Virkekreds var traadt kraftig op derimod. Fremgangsmaaden var ganske simpel. Saa snart han saa et saadant Stykke »Bogtrykarbejde«, sørgede han først for, at Stedets Øvrighed kom til Kundskab om, at det lovbundne Trykkersted manglede paa vedkommende Arbejde, og dernæst gjorde han de paagældende Forretningsfolk opmærksom paa, hvilket Kludder af Bogtrykarbejde det egenlig var, hvor igennem de anbefalede deres i forskellige Brancher flotte Forretninger; særlig afstikkende blev dette, naar vedkommende saa samtidig præsenterede et virkelig smukt udført Stykke Bogtrykarbejde. I de aller fleste Tilfælde har en saadan Agitation mod den slette og vilde Konkurrence baaret rigelig Frugt, og ret beset kan Typograferne i Provinsbyerne — naar de da ellers gider være over det — optage en virksom Kamp mod et Onde, der gælder intet mindre end deres egen Eksistens. B.

Smudskonkurrence

er noget, vi Provinsbogtrykkere desværre ofte maa gøre et ikke altid morsomt Bekendtskab med. Der er nemlig visse ærede samtidige, der beregner et Akcidensarbejde hen i Vejr og Vind — blot de kan »hugge« Arbejdet. Her i Byen har vi en Bogtrykker uden Borgerskab, der ofte leverer Arbejde til Priser, der er rent fabelagtige. Men da han og Kone besørger baade Sætning og Trykning selv, bliver Arbejdet selvfølgelig derefter.

I Aarhus har jeg ofte hørt Klage over en lignende Smudskonkurrence der. Det er navnlig »Aarhus Folkeblad«, jeg har hørt nævne som drivende en Konkurrence, der ligger udenfor Grænserne af det sømmelige. Jeg kunde fremdrage flere Eksempler, der er mig berettede, men jeg skal dog kun holde mig til et af de nyeste, da det angaar mig selv. Hr. cand. theol., Redaktør JOH. LAURSEN, har til et Brandforsikringsselskab her i Byen, som jeg leverede Tryksager til, paa en mindre kollegial Maade tilbudt at levere 1000 Policer for 8 Kr. og 2000 Stkr. for 14 Kr. 50 Øre. Envidere har han tilbudt at levere 1000 Love (16 Sider Postil-Format) for 30 Kr. Jeg skal tilføje, at jeg har taget 30 Kr. for de 2000 Policer (2 Sider, trykt paa Propatria Nr. 2) og 50 Kr. for de 1000 Love, indbefattet Hæftning.

Jeg tillader mig at vedlægge et Eksemplar af Tryksagerne og anmoder den ærede Redaktion om at foretage en sagkyndig Beregning af disse og offenliggøre Resultatet samtidig med nærværende.

Randers, d. 25. Marts 1889. C. J. RYE.

Redaktionsudvalget f. P. har fulgt Hr. Ryes Anmodning og — hvert enkelt Medlem for sig — beregnet de omhandlede Tryksager. Resultatet blev, at Hr. Ryes Priser maa anses for at være en passende Betaling, medens de af Hr. Joh. Laursen opgivne Priser er saa lavt satte, at det ikke kan ses, hvorledes han kan faa sine Udgifter dækkede (for 1000 Stk. Loves Vedkommende er Nettoudgiften — lavt ansat — Kr. 31.26).

Fra Randers.

Hr. CARL OLSEN i Slagelse synes at have den naive Opfattelse, at naar en anonym Indsender skriver i »Typ.-Tid.« *mod* Hovedbestyrelsen, saa maa vedkommende have sit Hjemsted i Randers. Hr. Olsen mener saaledes, at Indsenderen »A. O.« hører hjemme blandt »de Randersfolk«; men jeg kan oplyse Hr. Olsen om, at hans Forsøg paa at være skarpsindig, har fejlet; thi her i Randers findes ingen, som skriver under nævnte Mærke.

Imidlertid vil Hr. A. O. (den formastelige, som har dristet sig til at sige Hovedbestyrelsen nogle Sandheder) maaske føle sig foranlediget til at oplyse Hr. Olsen om, hvor hans hjemlige Arne findes.

Randers, d. 7. April 1889. R. JACOBSEN.

Blandinger.

Jubilæum. Mandag d. 22. April (2. Paaskedag) vil der i det Trierske Bogtrykkeri blive fejret et Jubilæum, som i vort Fag hører til Sjældenhed. Det er da 50 Aar siden, at vor Kollega GRABY som Opfostringshusdreng traadte i Lære hos afdøde Bogtrykker Trier, og siden uafbrudt har været knyttet til Forretningen. Hr. Grabys Navn er saa godt kendt indenfor Faget, at det ikke behøver nogen nærmere Omtale, for at mindes den gamle, elskværdige Kollega, der overfor alle, med hvem han er kommen i Berøring, altid har vist den største Imødekommenhed. Personalet vil i Dagens Anledning hædre ham med et Festmaaltid. n.

Forening for Boghaandværk. Det første af Foreningens Aarsskrifter er, efter hvad vi erfare, under Arbejde og vil, saa snart det foreligger, gratis blive omdelt til samtlige Medlemmer.

Den højeste Udmærkelse er i Følge Meddelelse til os paa Udstillingen i Melbourne bleven tilkendt *Colt's Armory Press*. Interessenter gøres opmærksom paa, at denne Maskine forhandles af d'Hrr. Schelter & Giesecke i Leipzig (Agent for Skandinavien: Hr. JUST WARBURG).

En By, der er med, maa vistnok Jyllands Hovedstad Aarhus være. Den tæller for Øjeblikket 33,000 Sjæle og disse Sjæles literære og grafiske Fornødenheder tilfredsstilles af ikke mindre end 22 Bogtrykkerier og lithografiske Etablissementer. Det vil altsaa sige, at der for hver 1500 Personer, Koner og Børn medregnede, er et Bogtrykkeri. At der maa være en betydelig Konkurrence under saadanne Forhold, er en Selvfølge, og at den i mange Tilfælde grænser til det utrolige paa Smudskonkurrencens Omraade, er vel troligt nok, lige saa lidt som det er Kunst, alt hvad der præsteres. Paa enkelte Steder maa Gaardskarlen tage en Haand med som Sætter og Trykker. Andre Steder er Fruen Forfatter, medens Manden udfører det grovere Arbejde med Trykning og Sætning. En Pige, Jomfru eller Frøken maa i mange Tilfælde udføre det faglige Arbejde, medens Entreprenør-Chefen løber rundt med sine Prøver for at kapre lidt Arbejde. Men selv blandt Fagets Mænd findes der adskillige, som føler sig tilstrækkelig dækkede, naar de blot kan redde Rabatten ved Salget af Papiret. Lærlinge-Uvæsenet florerer derfor glimrende, og de typografiske Foreninger kan glæde sig til en meget rigelig Tilgang af Æmner, der er udklækkede i disse Fabriker. For at konstatere, at der virkelig i Aarhus findes det nævnte Antal, opgives herved Trykkeriernes Navne og Ejerne: 1. Aarhus Stiftstidende, Enkefru Elmquist. 2. Jyllandsposten, Exam. jur. C. Nielsen. 3. Folkebladet, Cand. theol. N. Johan Laursen. 4. Demokraten, Aktieselskab, Forretningsfører Trykker Harald Jensen. 5. Alfred Bjørnbak. 6. Brd. Backhausen. 7. Laur. Beck. 8. A. K. Jensen. 9. Marius Geertsen. 10. C. Andersen. 11. Boghandler Th. Thrue. 12. Boghandler Zeuner. 13. Boghandler Rgb. Petersen. 14. Papirposefabrikant J. P. Jensen. 15. Boghandler Arthur Hvilsted. 16. Litograf Heiniche. 17. Stentrykker Anthon Nielsen. 18. Papirhandler Henckel. 19. Papirhandler Leths Eftfl. (Vinther). 20. Papirhandler Br. Jørgensen. 21. Realskolelærer J. Hansen og 22. Linierer Mammen. Da jeg Tid efter anden har tilstillet forskellige beundringsværdige Tryksager til »Typ.-Tid.«s Redaktions velvillige Bedømmelse, saa nedlægges derved et Adressekort fra Hr. Realskolelærer J. Hansens Fabrik.*) D. R.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget fra »Nationaltid.« (5. B.) 3.15, Jørgensen & Ko.s (7. B.) 2.60, Jordan (4. B.) 1.00, Græbes (5. B.) 5.05, »Politiken« (5. B.) 4.50, »Social-Demokraten« (4. B.) 6.50, Thieles (5. B.) 0.75, »Adresseavisen« (4. B.) 1.25, A. og W. (1. B.) 0.75, *i alt Kr. 25.55.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 146.40.* RUD. BØHM.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Centraltrykkeriet (4. og 5. B.) 4.00, »National-Tidende« (6. B.) 3.25, Lunos (6. B.) 2.25, »Avisen« (6. B.) 5.10, Nielsen & Lydiches (6. B.) 8.20, Roms (Typ. og Stentr., 6. B.) 3.30, Jørgensen & Ko.s (8. B.) 5.65, Truelsens (7. B.) 3.00, S. L. Møllers (8. B.) 4.75, Fr. Eichenberger (6. B.) 0.50, Hoffensbergs & Traps (6. B.) 2.15, Jordans (4. B.) 1.00, Græbes (8. B.) 5.05, Falk Simonsen (1. og 2. B.) 1.00, »Dagbladet« (7. B.) 5.50, Rasmussen & Olsen (5. B.) 1.50, »Politiken« (7. B.) 11.50, Eltongs (5. B.) 1.00, Hansons Stempelfb. (6. B.) 0.50, Knudtzons (8. B.) 3.25, I. Cohens (4. B.) 1.00, Triers (7. B.) 4.25, Ferslews (5. B.) 0.50, »Social-Demokraten« (8. B.) 10.00, Ølhandler Boesen (7. B.) 0.50, Calberg junr.s (3. og 4. B.) 1.00, Thieles (7. B.) 1.50, Bagges (6. B.) 5.50, »Berl. Tidende« (6. B.) 2.50, »Adresse-Avisen« (7. B.) 3.00, Carl Lunds (2 Medl. og 1 Ikke-Medl., 6. og 7. B.) 4.00, Sivertsens (2. og 3. B.) 6.00, Schultz (Sætterne, 6. B.) 6.00, m + n (6. B.) 1.00, F. (6. B.) 0.50, Bordings Sætteri (7. B.) 10.00, *i alt Kr. 129.70.*

Fra Provinserne:

Næstved (7. B.) 4,27, Odense (7. B.) 9.10, Aalborg (6. B.) 12.50, Slagelse (7. B.) 5.00, Roskilde (7. B.) 3.00, Køge (5. og 6. B.) 3.75, Hillerød (7. B.) 2.25, Horsens (6. og 7. B.) 8.50, Faaborg (2. B.) 7.00, Hjørring (4. B.) 3.00, Aarhus (6. B.) 16.82, Holbæk (6. B.) 5.50, Varde (8. B.) 2.50, Randers (6. B.) 8.10, Kolding (8. B.) 18.00, *i alt Kr. 109.29.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 1,761.25.*

Ifølge Postbevis af 10/4 afsendt Kr. 280.00, Porto 0.61.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften synges fra Kl. 9—11.

Paaskemorgen Kl. 9: Fodtur til Charlottenlund og Ermelunden. Mødested: Trianglen. Kolleger og Venner er velkomne.

Lørdag den 27. ds., Kl. 9½ pr.: Generalforsamling. Derefter Maaltid à 1 Kr. pr. Kuvert.

Nye Medlemmer kan optages. STYRELSEN.

* Disse »Prøver« paa Bogtryk er i Sandhed de værste Monstrumer og giver et godt Begreb om den gode Smag, som denne *Realskolelærer* er i Stand til at bibringe de vordende Samfundsborgere. Skandaløsere Bogtryk end dette bliver der sjældent budt. RED.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Medlemmerne gøres herved opmærksom paa, at Opkrævningen af Kontingent for Januar og April Kvartal vil foregaa i den nærmeste Fremtid.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde den 16. April.

Fraværende: GROTH.

1. Meddelelser af forskelligt Indhold gaves af Formanden.

2. Forespørgsel fra Aalborg Lokalfmd.: Gælder Bestemmelsen i § 31 om, at »Arbejdsløshed fritager for Kontingent«, ogsaa Ekstra-Kronen? — Det vedtoges at svare: Ekstra-Bidraget betales kun af de Medlemmer, som er kontingentpligtige for den Uge, i hvilken Ekstra-Bidraget udskrives.

3. Forespørgsel fra Varde Lokalformand, om et fra den tyske Forening til »Dansk typ. Forening« overgaaet Medlem nu, da han har Medlemsret i vor Forening, maa faa sin tyske Medlemsbog udleveret til Arv og Eje. — Kunde ikke tillades, og paalægges det samtidig samtlige Lokalformænd til Hovedbestyrelsen at indsende de i Lokalforeningerne beroende ugyldige Medlemsbøger.

4. Til Begravelseskassens Ordning var der indkommet en Del Ændringer. Randersforslaget var tiltraadt af Hjørring, Aalborg, Ribe, Flertal af Vejle, do. Viborg, do. Faaborg, do. Kallundborg, Nykøb. F. samt delvis af Odense, Svendborg og Ringkøbing; Hovedbestyrelsens Forslag tiltrædes af Aarhus, Slagelse, Hillerød, Holbæk, Næstved, Horsens, Fredericia, Kolding og Middelfart. Til begge Hovedforslag er der stillet Ændringsforslag. Det vedtoges at stille de principielle Hovedforslag først under Afstemning, og efter at disse Spørgsmaal er afgjorte, da at udsende de dertil stillede Ændringer. Den skriftlige Afstemning over Hovedforslagene skal være tilendebragt og indsendt til Hovedbestyrelsen senest den 27. ds.

Endvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. R.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Ringkøbing* er efter egen Begæring Typograf R. HANSEN fratraadt og Redaktør S. HANSEN tiltraadt som Lokalforeningens Formand.

Kolding, den 16. April 1889. H. F. RASMUSSEN.

Ærede Lokalformænd gøres opmærksom paa § 53:

»Ingen, som har arbejdet inden for denne Forenings Omraade, uden at have været Medlem, eller som ikke har været Medlem af en anden, med denne gensidig Forening i *mindst 13 Uger*, erholder nogen Understøttelse.

Kolding, den 17. April 1889. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Præstø, JOHANNES LARSEN (udlært hos Tommerup i Stege den 1. April 1889). — Randers, P. CHR. GEERTSEN (udlært hos Chr. Nielsen i Randers den 1. April 1889). — Roskilde, WILLIAM ANDERSEN (udlært i Roskilde Dagbl. den 1. April 1889, har bestaaet Svendeprøven).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadte Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Fredericia, WILH. SONNENBORG (sidst arbejdet i Horsens, Militær). — Varde (Vestjyll. Dagbl.), JENS CHR. STÆHR (sidst arbejdsløs).

Bortrejste Medlemmer: Præstø (Stege), MAGNUS PETERSEN til København, arbejdsløs. — Aalborg, VALD. SCHMIDT til Kbhvn. — Kolding, POVL SØNDERGAARD (sidst været Elev paa Askov Højskole), til Helsingør i Plads.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Tilrejsende Typografer
kan faa pænt *Logis* à 50 Øre i Foreningslokalet »*Tvedegaarden*«, Rosenborggade Nr. 6.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6
GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 17
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 26. April 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Det maatte jo komme!

Ja vist maatte det komme! Den Dag, da den ny Forening maatte kaste Masken, der skjulte dens virkelige Aasyn, maatte komme, skulde komme; og den kom. Endelig blev den stillet overfor et af disse afgørende Spørgsmaal, som altid vil, enten tidlig eller silde, blive stillet en Forening, der kalder sig Arbejderforening. Men den skilte sig ikke rigtig heldig fra det. Kom det for pludselig? Man maatte dog have ventet det. Hvorfor trak man sig ikke paa en eller anden snild Maade ud af den Forlegenhed, man var i? Man kunde ikke, man stod over for et »enten — eller«, der var ingen Udvej; man maatte, hvor nødig man end vilde, tone Flag! Masken faldt! Hvor er nu det stadige Stridspunkt: *det politiske*! henne? Det er blæst væk, langt væk. Efter i fire lange Aar Dag ud og Dag ind at have diskuteret, talt, skrevet, ja sunget, om dette politiske Stridspunkt, det *eneste*, der var i Vejen for en Sammenslutning, er dette borte, sporløst forsvunden. Kunde man vente andet? Vi har jo altid paastaaet, at det ikke var det politiske, der skilte os ad; at der maatte være andre og mere *vægtige Grunde*, der stillede sig imellem os, naar Talen var om Sammenslutning. Men nu véd vi det: Sammenslutning er umulig, thi de to Foreninger har ikke samme Formaal. Den gamle Forening har som sit væsenligste Formaal, at værne og forbedre sine Medlemmers økonomiske og materielle Kaar. Den ny Forening har som sit væsenligste Formaal, at værne sine Medlemmer mod at sætte deres Pladser paa Spil under en Strejke. Thi dette, at den ny Forening nok vil deltage i en Strejke, naar den er absolut nødvending, det kan man efter dens sidste Optræden ikke stole paa; thi den sidste Blokade, som blev besluttet paa den gamle Forenings Generalforsamling, var saa nødvendig, som nogen Strejke overhovedet kan blive. Det galdt ikke der nogen Forhøjelse af vor Løn, men det galdt om at holde det Løfte, vi i den afsendte Resolution havde givet vore norske Kolleger, nemlig at yde dem al pekuniær og *moralsk* Støtte. Det var en Æressag for os at holde vort Løfte og som saadan betragtede ogsaa ethvert Medlem af den gamle Forening Sagen; at den nye Forenings Medlemmer havde en anden Opfattelse, er beklageligt; men at den i sit sidste Numer af »Ny typografisk Tidende« oven i Købet vil fremhæve, at dens Stilling til Sagen var den eneste rigtige og fornuftige, det er ligefrem latterligt, for ikke at sige noget værre. Der fremhævedes her i en Artikel, at det ikke var den erklærede Blokade, der var Anledning til at Forholdet blev ordnet nogenlunde tilfredsstillende; men man maa dog betvivle, at det var lykkedes at naa noget som helst Resultat, hvis den gamle Forening havde indtaget samme Standpunkt som den nye og vedtaget en lignende vag og intetsigende Resolution. Det havde i al Fald ikke udelukket Muligheden for, at en anden Principal havde fortsat det Arbejde, som det Lunoske Trykkeri havde paabegyndt; dette vil dog næppe blive Tilfældet nu, da enhver véd, at det Standpunkt, den gamle Forening hævdede her, vil den hævde overalt, *trods den ny Forenings Stilling* til Sagen. I samme Artikel fremhæves, at tre af vor Forenings Medlemmer blev staaende, og det udlægges til, at trods Blokaden blev énstemmig vedtaget af saa godt som alle dens Medlemmer, var Enigheden dog ikke stor. Man maa langt snarere antage, at det var den nye Forenings sløje Holdning, der indvirkede paa de tre Mand, der saa vidt mig bekendt ikke var tilstede paa Generalforsamlingen. Naar »Ny typografisk Forening«s Styrelse, trods den af dens Medlemmer efter eget Raad tagne Beslutning, desuagtet Dagen efter lod trykke Løbesedler til Omdeling blandt dens Medlemmer, for at forhindre, at de optog de forladte Pladser, viser det i høj Grad om Forvirring og Holdningsløshed, thi det er dog meningsløst, den ene Aften at vedtage, at Foreningen ikke tør blokere og den næste Dag alligevel blokerer vedk. Trykkeri. Det er endda et Spørgsmaal, hvorvidt dette Skridt vilde faa Tilslutning hos Medlemmerne. Efter den sidste Beslutning maatte den ny Forening jo have ekskluderet de 11 af dens Medlemmer, der var blevet staaende; thi at lade nogle af sine Medlemmer uhindret arbejde og forbyde andre at tage Plads, vilde dog vel være for *ukonsekvent*. Den ny Forening burde hellere have tiet stille, men først at gøre en Fadæse, og bag efter brovte af, at det dog var den, der var den *eneste fornuftige*, det er et stift Stykke. Men den ny Forening maa vel nu have lært, at naar den hidtil har ført en rolig og tilfreds Tilværelse, saa kan den ikke vedblivende vente at blive forskaanet for Storme, som den gamle Forening har maattet tage mange af, og som den endnu vil komme til at tage flere af; men hvis den tror paa den samme Maade som sidst at kunne ride Stormen over, saa vil Fremtiden vise den, at man ikke saadan uden videre kan spille Arbejderforening, eller med andre Ord Fagforening, uden at man maa være belavet paa at tage de Konsekvenser, der altid maa følge en saadan. Hvis derimod den ny Forening kun har det Formaal, at værne sine Medlemmer mod at komme til at lide under Strejker, samt at understøtte sine Medlemmer i Sygdoms- og Arbejdsløshedstilfælde, saa maa den forandre sine Love derhen; den vil da undgaa i Fremtiden at komme i slige uheldige Situationer som den sidste, fra hvilken den skilte sig paa en meget uheldig og lidet kollegial Maade. Jeg vil nu slutte for denne Gang; den ny Forening har jo nu andre uheldige Forhold at kæmpe imod, til Dels vistnok fremkaldt ved dens sidste Optræden, og der vil derfor for det første være nok at gøre for de Mænd, der hidtil har ledet den, og for dem, der fremtidig vil komme dertil; naar den nogenlunde atter er kommen i Ro, kan jeg jo komme igen og fortsætte, hvor jeg nu slutter.

ALB. PETERSEN.

Erklæringer.

I.

Det er et rigt Ordforraad, Hr. H. F. RASMUSSEN har til sin Raadighed; snart er det »*Løgn*« én skriver, snart »*Usandheder og Uforskammetheder*«,*) der køres op med mod den forfulgte Uskyldighed i Kolding, alt sammen den sorteste Utak for den *Ihærdighed, hvormed d'Hrr. søger at forøge Kassens Midler.* Vi tror, at Hr. Rasmussen havde staaet sig bedst ved, i Stedet for at fremsætte saadanne Paastande, ved faktiske Beviser at godtgøre, hvori disse »Usandheder o. s. v.« bestaar, men paa den anden Side maa det indrømmes, at det er en saare nem Maade at slippe for at besvare fremsatte Spørgsmaal, og naar man er kørt fast, er det af yderste Vigtighed at holde paa sin »Værdighed«, hvilket Hr. Rasmussen da ogsaa gør paa en eklatant Maade.

Der er et gammelt Ordsprog, der siger: »Sandheden er ilde hørt« og dette turde finde en passende Anvendelse i dette Tilfælde, thi at der fra vor Side ikke er fremsat noget som helst, der berettiger H. F. Rasmussen til at beskylde os for at fare med Usandhed, er vor fulde Overbevisning. Vi kæmper her for en Sag, der efter vor Mening er gavnlig for Foreningen, og vi vil sætte alt ind paa at føre den til Ende, hvad saa end Resultatet maatte blive.

Randers, d. 14. April 1889.

A. WESTERMANN. R. JACOBSEN. A. CHRISTENSEN.

II.

Angaaende de tvende i Nr. 15 optagne Erklæringer, der ogsaa indeholder Insinuationer mod Redaktions-Udvalget, vil vi blot tillade os følgende Bemærkninger:

Hr. H. F. RASMUSSEN, Kolding, maa ikke undre sig slet saa meget over, at de omtalte Artikler fra Randers har passeret Udvalget, idet Indholdet harmonerer godt med vor egen Opfattelse. Vi kan derfor ikke andet end beklage, at Foreningens Formand har kunnet skrive Ord, der aldrig burde været fremkomne, selv om det skete »for Betaling«.

Hr. S. K. JOHANSEN, Ringsted, vil vi oplyse om, at den omtalte Artikel har henligget fra de første Dage i Marts Maaned hos Redaktionen i København (hvad Hr. Rud. Bøhm vil kunne bevidne), men nu er returneret os, og altsaa ikke er blevet optaget af Mangel paa Plads, hvilket Hr. Johansen ved Forespørgsel havde kunnet modtage Underretning om.**)

Odense, den 15. April 1889. RED.-UDV. F. PROV.

Til Randers.

I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« er atter en af de Randersfolk ude. Det er Hr. R. JACOBSEN, der er bleven fortrydelig over min lille Paranthes-Bemærkning om, at Hr. »A. O.« (han, der i dette Blads Nr. 12 fik Lov til at opfordre Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« til at begaa Lovbrud) rimeligvis var en af de Randersfolk; Hr. Jacobsen skynder sig at meddele at dette ikke er Tilfældet, og man maa jo tro ham paa hans Ord. Men hvorfor være saa kry, Hr. Jacobsen! Hvorfor tale saa flot om Naivitet og »Forsøg paa at være skarpsindig«! Der behøves virkelig ikke stor Skarpsindighed for at tiltro det nævnte Produkt at hidrøre fra Randers. Og jeg fastholder endnu, at der var *al Grund til at tro det*, idet Hr. A. O.'s Indlæg om »Dødskronen« saa fuldstændig lignede alt det Andet, der i den senere Tid er udgaaet fra Randers. Maaske han gik et lille Skridt videre end de Randersfolk hidtil er naaet, men hvad, — han kan jo maaske endnu tages i Opløbet!

Slagelse, den 21. April 1889. CARL OLSEN.

*) Med Hensyn til Begrebet »Uforskammethed« henviser vi til H. F. RASMUSSENS Artikel »Øjeblikkets Spørgsmaal« i Nr. 8, der er fuldt op af den Vare.

**) Det er meget rigtigt, at Hr. J.s Artikel har henligget her i Byen i længere Tid, men dette er ogsaa skét for mange andre Artiklers Vedkommende, thi ved den forfærdelige Bunke Stof, som i lang Tid blev sendt os paa Halsen fra Provinserne, var det komplet umuligt at tilfredsstille alle Indsendere. RED.

Korrespondance.

Hjørring, den 10. April 1889.

Paa den i Hjørring Lokalforening i Dag afholdte Generalforsamling i Anledning af Opkrævning og Anvendelse af Begravelseshjælpen vedtoges det, at stemme *imod* det fra Hovedbestyrelsen i Kolding udgaaede Forslag, og vedtoges det i Stedet for at slutte sig til det Ændringsforslag, der er stillet af Lokalforeningerne i Aarhus, Aalborg og Randers.

Paa Lokalforeningens Vegne
CARL GLOTZ.

Generalforsamling.

Typografernes Sportsklub afholdt Generalforsamling Lørdag d. 13. April. Som Dirigent valgtes A. TRUELSEN.

1. Formanden A. R. ANDERSEN aflagde Beretning. Da det forløbne Halvaar jo var Vinterhalvaaret, havde Virksomheden ikke været meget omfattende. Man havde spillet Fodboldt saa længe som Vejret tillod det, men Deltagelsen havde kun været ringe. Det havde vist sig at være uoverkommeligt at arrangere Gymnastik om Vinteren for Klubbens Medlemmer. Materialet var i udmærket Stand og Taleren skulde indstændigt anmode Medlemmerne om at møde stadig og præcis samt virke for talrige Indmeldelser i Klubben.
2. Kassereren forelagde Regnskabet (sé forrige Numer). Regnskabet godkendtes enstemmig.
3. Forslag om Nedsættelse af Indskudet (1 Kr.). Efter en kort Diskussion vedtoges at nedsætte Indskudet til 50 Øre.
4. Forslag angaaende Sportsdragt. Efter nogen Diskussion vedtoges at udsætte Spørgsmaalet derom indtil videre.
5. Valg af Bestyrelse i Stedet for Rasmussen, Clausen, G. Smith og Kassereren Nielsen, der afgik efter Tur. Nielsen genvalgtes med Akklamation til Kasserer. Rasmussen genvalgtes enstemmig. I Stedet for Clausen og G. Smith, der ikke kunde modtage Genvalg, valgtes A. MØLLER og HAMMER.
6. Valg af Revisorer. I Stedet for C. Nielsen og Hammer valgtes NILSON og JESSEN.

Efter at Dagsordenen hermed var udtømt, samledes Medlemmerne om en Bolle — hvortil Midler var bevilget af Kassen — for at fejre Foreningens to-aarige Bestaaen.

G. S.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Nye Medlem.: Oluf Sørensen (udl. d. 2. Febr. 1889 hos Fjeldsøe; arbejdsløs). V. Diederichsen (tidl. Medl.; »Politiken«).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

En ekstraordinær Generalforsamling afholdes **Søndag d. 5. Maj**, *Formiddag Kl. 11* paa »**Sortedamslund**« (Spisesalen).

Dagsorden: 1. Undersøgelseskommissionen aflægger Beretning om sin Virksomhed. 2. Prøvevalg paa samtlige Foreningens Funktionærer.

Styrelsen.

Foreningens Lokale

er fra Lørdag d. 27. April paa »**Sortedamslund**« (Hjørnestuen).

Styrelsen.

Henstilling ang. den fremtidige Ordning af »Den typogr. Forening«s Regnskabsvæsen fra den nedsatte Undersøgelseskommission.

Den, der ansættes som Kasserer for »Den typ. Forening«, lønnes herefter med 6 pCt. af Medlemsbidragene. Han har at stille Sikkerhed for saa stort et Beløb, som anses fornødent til Bestridelse af de løbende Udgifter, f. Eks. 500 Kr., hvilken Sum da stilles til hans Raadighed, medens Foreningens øvrige Formue anbringes paa Foreningens Navn dels i sikre rentebærende Papirer, dels i et solidt Pengeinstitut saaledes, at intet deraf kan hæves uden Styrelsens Medunderskrift, ligesom Styrelsen bestemmer, i hvilket Pengeinstitut Foreningens Midler skulle anbringes.*) Kassereren forelægger ved hvert Kvartals Slutning Afregning med Kasseopgørelse for Styrelsen, og denne, event. Formanden, kan til enhver Tid fordre sig Bøgerne udleverede og Kassebeholdningen forevist.

Alle Udgiftsordrer skulle være givne skriftligt af Formanden, som har at føre Kontrolbog over de udstedte Anvisninger.

Der ansættes en regnskabskyndig Revisor, som har at eftersé Kassebeholdningen den sidste Dag i hvert Regnskabsaar samt i de nærmeste 14 Dage efter Afslutningen af Halvaarsregnskabet at revidere dette med alle Bilag regelmæssigt samt at opgøre Kasse og Status**) og derefter at aflevere det Hele tillige med sine Bemærkninger til to af Foreningen blandt dennes Medlemmer valgte Revisorer, der inden andre 14 Dage har at gennemgaa det kritisk, ogsaa i Betragtning af Foreningens Love og dens Tarv, og at gøre deres Indstillinger til Generalforsamlingen i Henhold hertil. De kritiske Revisorer maa uden Afbrydelse kun fungere i 4 Regnskabsterminer.

Bogføringen indrettes saaledes, som den regnskabskyndige Revisor med Styrelsens Billigelse fordrer det.

Kommissionen vil ikke tilbageholde den Bemærkning, at Kassens Tredeling efter dens Formening snarere gør Skade end Gavn, idet den unødvendigt forøger og vanskeliggør Kassererens og Revisorernes Arbejde, og Enhver ogsaa uden denne Deling let kan udregne, hvor stor en Del af Udgifterne der falder paa de enkelte Poster og disses indbyrdes Forhold. Det anbefales derfor at ophæve Tredelingen.

M. Lazarus. G. Clausen. O. Barnewitz.
Form. Sekretær.
C. C. Jensen. Emil Petersen.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget fra »Nationaltid.« (6. B.) 3.15, Jørgensen & Ko.s (8. B.) 1.75, Jordan (5. B.) 1.00, Fjeldsøe (5. og 6. B.) 4.00, »Politiken« (6. B.) 4.25, »Adresseavisen« (5. B.) 1.25, A., K. og U.***) (2. B.) 1.50, J. o.25, indsamlet ved Afskedsbollen i »Tvedegaarden« 1.55, *i alt Kr. 18.70.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 165.10.* Rud. Bøhm.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Rigsdagen (6. B.) 3.50, Friedr. Eichenberger (7. og 8. B.) 1.50, Lunos (7. B.) 1.75, Eksprestrykkeriet (7. B.) 3.60, »Berl. Tid.« (7. B.) 2.50, Bagges (7. og 8. B.) 6.25, Allers (4. B.) 2.00, Jørgensen & Ko.s (9. B.) 3.45, Fjeldsøes (5. og 6. B.) 3.50, Truelsens (8. B.) 3.00, S. L. Møllers (9. B.) 4.50, Hoffensberg & Traps (7. B.) 1.30, Jordans (5. B.) 1.00, »Dagbladet« (8. B.) 5.50, »National-Tidende« (7. B.) 3.35, Rasmussen & Olsen (6. B.) 1.00, »Politiken« (8. B.) 11.25, Eltongs (6. B.) 1.00, Hansons Stempelfb. (7. B.) 0.50, Knudtzons (9. B.) 3.00, »Social-Demokraten« (9. B.) 10.00, Hamann 2.00, Boesen (8. B.) 0.50, O. C. Olsen & Ko.s (7. og 8. B.) 12.40, Schultz (Sætterne, 7. B.) 7.50, m + n (7. B.) 1.00, F. (7. B.) 0.50, »Adresse-Avisen« (8. B.) 3.00, Roms (Typ. og Stentr., 7. B.) 3.05, *i alt Kr. 103.40.*

*) Opmærksomheden henledes i denne Henseende paa den sjællandske Bondestands Sparekasse, der endnu giver 4 % aarlig Rente af Indskud.

**) Kommissionen har forvisset sig om, at dette Arbejde kan faas udført af dertil egnede Kræfter for 50 Kr. aarlig, altsaa 25 Kr. for hver Regnskabstermin.

***) I forrige Nr. stod fejlagtig »A. og W.«.

Oversigt over Indtægter og Udgifter i Tidsrummet fra 31. December 1883 til 30. Juni 1888.

Udarbejdet efter de trykte Regnskaber af Undersøgelseskommissionen.

18	Medlemsbidrag	Renter	Refusion for Bladet	Refusion for Rejsehjælp	Abonnement & Avertissement	Diverse	Summa Indtægt	Angiven Kassebeholdn. [2]	Summa Udgift	Faste Understøttelser	Rejsehjælp	Arbejdsløshedshjælp og Strejker	Bladets Trykning	Andre Tryksager etc.	Budeløn og Inkassation	Lokale	Bibliotheket	Formand- & Redaktørhonorar	Kassererhonorar	Administration	Bladhold	Bladets Forsendelse	Diverse & Repræsentation	Obligationsomsætninger Beh. 50 St. Kbt.	Obligationsomsætninger Beh. 50 St. Slgt.
83/1	2,858.00	200.00	280.17	14.00	57.76	32.25	3,442.18	30/6 84: 11,427.31	2,199.27	87.00	216.00	410.82 [4]	674.10	35.15	91.00	46.00	50.00	150.00	150.00	26.92	22.08	36.40	203.80 [10]		
84/1	3,430.80	196.00	495.94	8.00	62.45	27.75	4,220.94	31/12 84: 10,812.22	4,824.17	90.00	607.00	2,316.76 [5]	969.90	58.68	100.00	36.00	50.00	250.00	175.00	25.80	11.08	62.40	71.55 [11]	5	6
85/1	2,164.55	176.00	468.12	6.00	106.75	51.62 [1]	2,973.04	30/6 85: 10,198.22	3,532.71	105.00	258.00	873.16 [6]	939.48	115.20	104.00	56.75	50.00	250.00	175.00	44.50	10.80	67.60	483.22 [12]		7
85/2	1,703.75	36.00	458.62		102.00		2,300.37	31/12 85: 5,767.60	6,489.05	105.00	671.00	2,672.00 [7]	918.75	76.30	108.90	106.00	50.00	250.00	175.00	25.00	10.80	59.80	1,260.50 [13]		35
86/1	1,679.25	7.07	457.44	115.00	97.47	20.79	2,377.02	30/6 86: 4428.50	3,689.97	87.00	745.50	1,135.00 [8]	906.05	86.38	122.70	66.00		250.00	175.00	30.50	10.80	65.00	10.04		7
86/2	1,587.55	54.18	368.74	76.99	97.00		2,184.46	31/12 86: 3,807.99	2,804.97	85.00	721.00	574.00	586.95	4.00	114.70	80.00		250.00	175.00	25.00	10.80	62.40	16.12		
87/1	1,986.50	20.19	276.14		71.05		2,353.88	30/6 87: 3,635.60	2,519.92	64.00	901.46	350.00	500.95	58.05	145.80	10.00		194.50	139.09	25.00	9.22	52.00	69.85		
87/2	2,059.65	53.32	285.45		64.50		2,538.83	31/12 87: 3,839.55	2,324.88	50.00	779.00	357.00	481.35	45.00	148.65	80.00		155.00	143.50	25.00	9.22	49.40	1.76		
88/1	2,326.40	26.81		144.76	75.91		2,650.12	30/6 88: 4,870.04	1,619.63	48.00	598.00	63.00	430.00 [9]	16.50	72.22	40.00		75.00	122.85	35.00			119.00 [14]		
	19,796.45	769.51	3,090.62	440.66	658.98	284.56	25,040.84		30,004.57	721.00	5,496.96	8,751.74	6,507.53	495.26	1,007.97	520.75	200.00	1,824.50	1,430.44	262.72	94.80	455.00	2,235.84		

1) Overskud fra en Maskerade Kr. 51.62. 2) Heraf udgør Smedenes Tilbagebetalingssum Kr. 150.00. 3) At de under denne Rubr. anf. Tal ikke stemmer nøjagtigt med de tilsvarende Indt.- og Udg.-Summer, beror dels paa Obligationsomsætningerne, der ere udeladte i denne Beregning, dels paa Fejl — mest dog mindre væsentlige — i de aflagte Halvaarsregnskaber. 4) »Jylp.« Kr. 100.82. 5) »Rigsdagen« Kr. 536.33; Arbejdsløse Kr. 1780.43. 6) »Morgenbl.« Kr. 619.66. 7) »Morgenbl.« etc. Kr. 780.00; Arbejdsløse Kr. 1,892.00 (heraf bev. til »Det frivillige Fond« Kr. 700.00. 8) »Fjeldsøe« Kr. 400.00. 9) I dette Halvaars Regnskab fremtræder Opgørelsen for »Typ.-Tid.«s Vedkommende selvstændig, hvorfor de øvrige Poster for Bladets Indtægter og Udgifter er blanke. 10) Delegeretmødet i Odense Kr. 150.00. 11) Tarifkommissionen Kr. 68.93. 12) Voldgiftsretten Kr. 17.75. Emblemer Kr. 200.00, Andelene i »Social-Den.« Kr. 144.00; forsk. Udgifter Kr. 121.47 (derunder Repræsentationen i Aarhus Kr. 110.00. 13) Smedene 1000 Kr. som Gave og 250 Kr. som Laan. 14) Kr. 100.00 til Sammenkomsten med Provinskollegerne.

Fra Provinserne:

Rønne (2. B.) 5.97, Svendborg (7. og 8. B.) 9.00, Holbæk (7. B.) 5.50, Aarhus (7. B.) 14.93, Hillerød (8. B.) 2.25, Odense (8. B.) 9.10, Roskilde (8. B.) 3.50, Skive (3. B.) 2.00, Kolding (9. B.) 18.00, Aalborg (7. B.) 12.50, Ringsted (5.—7. B.) 10.50, Slagelse (8. B.) 5.00, *i alt Kr. 98.25.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 1,962.90.*

Ifølge Postbevis af 23/4 afsendt Kr. 240.00, Porto 0.61.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Generalforsamling afholdes Lørdag d. 27. April, *Kl. 9½ pr.*, i Foreningens Lokale, Pilestræde 32, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Kassereren aflægger Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar samt indstiller Regnskabet til Godkendelse. 2. Forslag om Tilføjelse til Foreningens Vedtægter. Til § 7 foreslaas tilføjet efter 2. Punktum: Bestyrelsen vælger selv sin Formand. 3. Valg af en Bestyrer og en Kasserer i Stedet for d'Hrr. ALB. AUENER og VALDEMAR CARLSEN, som fratræder efter Tur.

Efter Generalforsamlingen (Kl. 11) afholdes *Fællesmaaltid* (Kalvesteg, Snaps og Bajer) à 1 Kr. pr. Kuvert. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ærede Lokalformænd gøres opmærksom paa § 43:

»Ingen, som har arbejdet inden for denne Forenings Omraade, uden at have været Medlem, eller som ikke har været Medlem af en anden, med denne gensidig Forening i *mindst 13 Uger*, erholder nogen Understøttelse.

Kolding, den 17. April 1889. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Indtil nærmere Bekendtgørelse fremkommer desangaaende, *maa der ingen som helst Understøttelse udbetales paa* **Medlemsbog Nr. 1012**, og paalægges det vedkommende Medlem uopholdelig at afvikle sit Forhold med Rudkøbing Lokalforening.

Kolding, den 24. April 1889. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Efterlysning.

Medlem af den herværende Lokalforening, SØREN GUSTAV LARSEN af Ærø, som er bortrejst uden at afgøre sit Mellemværende med »Dsk. typ. Foren.«, erindres herved om at berigtige dette snarest.

Ærede Lokalformænd, som kan give Oplysninger om ovennævnte Larsen, bedes sende disse til

Svendborg, den 22. April 1889. DITLEFSEN,
Lokalf.

Nyt Medlem: Odense, Sætter FREDERIK CARL GUSTAV LARSEN (udl. i Fyns Stiftsbogtr. i Odense d. 6. April 1889).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Odense, Trykker VILHELM CLAUDIUS BERG (Medl. af »Den typ. Foren.«, Stiftsbogtr.).

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Præstø (Møens Avis, Stege), CHR. M. MADSEN (sidst arb. i Rudkøb.).

Bortrejste Medlemmer: Randers, N. JENSEN til Aarhus. Odense, N. C. RASMUSSEN til København i Plads. Odense, JACOB RASMUSSEN til København. Rudkøbing, Chr. M. MADSEN til Stege. Nakskov, H. CHR. CL. HANSEN (arbejdsløs).

Udmeldte Medl.: Rønne, Redaktør GORNITZKA. Neksø. Køge, Redaktør FREDERIK OPFFER.

Brevkasse.

RED.-UDV. F. P. Artiklerne kom *i Dag for sént* til forr. Nr.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DALUM PAPIRFABRIK, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG

TOLDBODGADE 11

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Scheltor & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Buchdruckerstudien

à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 18
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 3. Maj 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af Emil Sørensen.

De komplicerede Serieindfatninger har mange Mangler, men det er af flere Grunde ugørligt i en Artikel som nærværende indgaaende at paavise, hvori disse bestaar. I Modsætning til Arkitekturindfatningerne, hvor Fejlene væsenligst findes i den ydre Forms proportionale Forhold og i Konturskyggerne, og derhos er saa let iøjnefaldende, at de fleste kan ses ved Forklaring alene, uden at denne behøver at ledsages af haandgribelige Eksempler, ligger Listeformernes Skrøbeligheder i Tegningen, i Valget af Motiver, i hvilke de enkelte Figurers Form og indbyrdes Forbindelse ikke kan blive mere end ufuldkommen. De sidst nævntes Mangler er tilmed ikke som Arkitekturmaterialets konstante. De Fejl, der særlig skæmmer én Indfatning, er ofte behændigt dækkede eller afhjulpne i en anden, bygget over samme Motiver, medens til Gengæld Fortrin i hin er forvandlet til det modsatte i denne. Naar alle de forekommende store og smaa Ubehjælpsomheder fuldt ud skal belyses, vil det ikke alene være nødvendigt at fremføre enkelte Dele af de fleste her kendte Listeformer som sammenlignende Eksempler, hvilke nok, om end med Besvær, vil kunne skaffes til Veje, for Konstruktionsmanglernes Vedkommende maa der ogsaa bringes Reproduktioner af tegnede Lister med samme Motiver som Satseksemplernes, men Tilvejebringelsen af disse er forbunden med ikke ubetydelige Udgifter. Den sidste Betingelse er selvfølgelig bestemmende for Undersøgelsens Rækkevidde, og i det følgende vil derfor kun saadanne Mangler blive berørte, som er saa aabenbare, at det er tilstrækkeligt at belyse dem med Skriftstøberornamenter alene.

Hovedskylden for de typografiske Ornamenters ringe Anseelse udenfor og for hele den forfejlede Retning indenfor Faget, ligger udelukkende i den Omstændighed, at Skriftstøberne ikke formaar at begrænse sig ved Valget af Motiver. Florentinerindfatningen var en virkelig gavnlig Reaktion mod den Retning, som den græske Indfatning blev Forløber for, og hele vor Ornamentik vilde sikkert have staaet paa bedre Fødder nu, om denne Listeindfatning var bleven betragtet som Grænsen, der ikke turde overskrides. Men herimod traadte den skarpe Konkurrence og Kompletmaskinernes Fremkomst hindrende i Vejen. Den højt udviklede Støbeteknik, der nu med Lethed overvinder Vanskeligheder, som det for en halv Snes Aar siden ansaas for unyttig Tidsspilde at give sig i Lag med eller dog var saa store, at deres Overvindelse ikke stod i passende Forhold til det paagældende Produkts Betydning som Handelsvare, har bibragt Skriftstøberne den fuldstændig moderne Opfattelse, at en ren overfladisk Lighed med de i andre Virksomheder, hvis Arbejdsmaade ikke har Berøringspunkter med vor, brugelige dekorative Elementer, er alt, hvad der behøves for at disse kunne være heldige Forøgelser af vort Akcidens-Materiale. Tidligere Tiders Ornamentik kan belære dem om, hvor fejlagtig denne Opfattelse er. Særlig i Renæssancetidens typografiske Ornamenter kan man ikke andet end beundre det kunstneriske Maadehold, der vistes i Valget af Motiver, hvor gennemtænkt enhver lille Del i hine Tiders Typografi var i Modsætning til Nutidens tanketomme og hæsblæsende Effektjageri. Vore Stammefædre formaaede ikke med deres i Forhold til Nutidens meget ufuldkomne Hjælpemidler at faa Typernes Side- og Kegleflader saa plane, som det er nødvendigt for at kunne frembringe sammenhængende Rækkeindfatninger, og de bøjede sig for denne uovervindelige Hindring. Deres »Røschener« var spartansk tarvelige, men de var aldeles korrekte Gengivelser af de Figurer, de tog til Mønster, i Almindelighed Almuens Tekstilindustri, og de brugtes kun paa en til deres Betydning som Prydmateriale svarende beskeden Maade. Siden har Støbetekniken gjort saa umaadelige Fremskridt, at det er blevet muligt at inddrage en stor Mængde mere interessante og flersidigt anvendelige dekorative Elementer i Faget, men herfra og til at omfatte alt, hvad der kommer ind under Begrebet Ornamentik, er der dog et for stort Spring.

Det er især de vandret løbende Ornamentformer, de, som fra et Midtpunkt breder sig til Siderne i bølgende Bevægelse, i hvilke der viser sig betydelige Afvigelser fra de i forskellige Kunsthaandværk brugelige snegle- eller voluteformige Ranker, og de Indskrænkninger, den typografiske Anvendelse byder, giver intet Haab om, at Støbetekniken — der iøvrigt næppe er

synderlig langt fra Kulminationspunktet — nogen Sinde vil kunne frigøre sig for disse. Tegneren og Stempelskæreren, der hyppigst er forenede i én Person, maa først og fremmest iagttage, at hver Figur gaar op i Enheden, i Nonpareil- og Cicerogevierter; han maa endvidere passe, at de enkelte Dele paa én Gang kan fortsætte og slutte en Liste, og han maa sørge for, at der findes Figurer i saa mange Størrelser, at det bliver Sætteren muligt at danne Lister paa ethvert tænkeligt Format. Det er forstaaeligt, at Bestræbelserne for at opfylde alle disse nødvendige Fordringer, øver sin Indflydelse paa Ornamenternes Tegning.

(Fortsættes).

Hvor gaar vi hen?

Det er et Spørgsmaal, som for den typografiske Stands vedkommende i Almindelighed kun kan besvares med Henpegen paa en alt andet end en lys Fremtid.

Større og større blive de arbejdsløses Tal og større og større bliver som Følge heraf de Krav, der stilles til vor Organisation og kollegiale Sammenslutning.

Organisationen har jo hidtil været Typografernes Ære og Stolthed, og uden den havde det vel endnu set sørgeligere ud. Derfor gælder det ogsaa for Standen at gøre den saa stærk som mulig, for i Flok at bøde paa det, som den enkelte ikke formaar.

Derfor er Uoverensstemmelsen blandt Københavns-Kollegerne saa beklagelig. Og om end der ikke inden for »Dansk typografisk Forening« er Fare for nogen Spittelse, vidner dog den senere Tids Polemik og bidende personlige Bemærkninger ikke om den bedste Forstaaelse, og det kunde derfor maaske ikke være af Vejen, ogsaa med Henblik paa Foreningen at rejse Spørgsmaalet: Hvor gaar vi hen?

Det kan være godt, at Medlemmerne af en Forening er kritiske og forlanger »rent Mel i Posen« hos Bestyrelsen; men det maa gøres paa den Maade, at man ikke undervurderer Bestyrelsen eller gør dens Hværv saa besværligt, at den tilsidst ønsker det Pokker i Vold. Og dette har jo hidtil været Tilfældet med de sidste Hovedbestyrelser i »Dsk. typ. Foren.« Ret betegnende oplyste ved Repræsentantmødet i Kolding en af Aarhus-Repræsentanterne, at man den Gang i Aarhus var naaet saa vidt, at det ikke længer vilde være muligt *dér* at faa sammensat en Hovedbestyrelse, da man levede som »Hund og Kat«. Derfor maatte vi give Afkald paa vor dygtige og energiske Formand, Hr. Harald Jensen, og søge til Kolding, hvor imidlertid »Hunden og Katten« ogsaa straks viste sig.

Efter Valget synes det dog noget glædeligere og Samarbejdet i Hovedbestyrelsen tilfredsstillende. For saa vidt er der vel ikke noget at klage paa de Kolling Kolleger. Derimod maa mere beklages de Angreb, der særlig fra en enkelt Side er rettet mod Hovedbestyrelsen og, som det synes mig — det kan være jeg fejler, jeg »synes« det kun — smager lidt af Krakileri.

Det forekommer mig, at vi trænger saa haardt til en Hovedbestyrelse, der kan faa Lyst til at sætte sig grundig ind i Sagerne og arbejde med Lyst for Foreningen; men gør man »Helvede hedt« for den ene Bestyrelse efter den anden, bliver det en kronisk Svaghed, — og vi naar det ikke; ingen til Gavn og til Skade for vor Sag.

En anden Skraaplan forekommer mig de mange Ændringsforslag til Lovene at være. Naar Foreningen afholder Repræsentantmøde mindst en Gang hvert 3. Aar for at revidere Love, skulde man virkelig synes, at disse maatte have faaet en saadan Overhaling, at de maatte kunne hjælpe sig i 3 Aar, uden at der stadig skal ændres og lappes paa dem til Gene for Lokalforeningsformænd og Medlemmer og til forøgede Administrationsudgifter for Foreningen.

Der kunde vel endnu være nogle Bemærkninger at knytte til Spørgsmaalet: Hvor gaar vi hen? Men da Pladsen er knap, vil jeg slutte med at fremhæve som Nr. 1 Nødvendigheden af en god Forstaaelse, at vi ikke skal gaa den forkerte Vej.

Nykøbing F., d. 24. April 1889. KARL KRISTIANSEN.

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 23. April.

Situationen uforandret — intet nyt sket, — ja dette er kort og godt Stillingen; den ene Dag og den ene Uge gaar som den anden — uden nogen Afveksling, der er Omtale værd. Man misforstaa mig ikke, som om der slet intet gjordes — tværtimod, den skjulte Kamp heroppe fortsættes stadig — med Trusler og Lokketoner fra den ene Side og en energisk Henvisning til Foreningen som eneste Forhandlingsforum fra den anden. Det nyeste Indlæg i Kampen er nu, at Principalerne, der overfor Typograferne holder saa nøje paa deres kontraktmæssige Rettigheder, ikke generer sig for selv at lokke andres Arbejdere til sig, ligegyldig om de er bundne eller ej; saaledes har Aftenposten lokket en Læregut til sig fra Haugesund og Fabritius en af Bjørnstads Sættere (en stakkels døvstum Tulling), — ja der blev nu for Resten intet af med ham, men Meningen var jo god nok — den arme Fyr havde alt underskrevet Kontrakt, hvori han forpligtedes til at træde ud af »Den typ. Foren.«, naturligvis mod en god fast Løn, men dette forhindredes som sagt og hele Historien røg i Lyset. Imidlertid viser disse Smaahistorier jo noksom, at Principalerne hylder Gubbens Ord, at »det er en anden Sag, naar det er min Okse, som stanger din Okse«.

Forresten gaar det nu lystig med Processer nu om Dagen, — De har jo hørt om den Parodi paa en Dom, Haandværksretten fældede over Werners Faktor og dens 2 Lærlinge: Mulkten, 100 Kr., blev ens for alle 3, Skadeserstatningen derimod sattes, i liden Konsekvens med det første, til 200 Kr. for Faktoren og kun 100 Kr. for Læregutterne. Hastværket, hvormed hele denne Proces blev foretaget, har imidlertid gjort, at den har givet Anledning til en vist ikke ganske uberettiget Kritik saavel over Dommens Præmisser som dens Konklusion, og der er desuden indgivet Ansøgning til Ministeriet om at faa Sagen optaget til ny Undersøgelse, noget, som Haandværksretten kun meget sjældent tillader. — Idag er der kommet Tilsigelse til de Gutter, som forlod det Mallingske Bogtrykkeri, om at møde for Haandværksretten imorgen Formiddag. — En anden Sag, der ogsaa truer med at ende som Justitssag, er sat i Scene mod 2 Typografer, en dansk og en tysk, der beskyldes for at have forledt 2 af Jensen engagerede Typografer til at

bryde deres Kontrakt. Forhøret er indsendt til Amtmanden, der nu skal træffe Afgørelse om Sag skal anlægges.*) — Endelig er der Sag ved Politiretten mod en Kollega, der beskyldes for ganske alene at have overfaldet 15 af de Byttinger, Aftenposten sysselsætter. Sandheden er naturligvis, at Sluskerne overfaldt ham paa Gaden, men tog fejl; thi da vedkommende Kollega er en rigtig Kraftkarl og de andre 15 nogle Pjalte, saa fik de fleste af dem nogle ordenlige Knubs, — og saa klagede de til deres Venner, Politiet. Vi faar nu se, hvad der bliver deraf.

Vi har nu i 7 Uger kun tabt 3 Mand, saa man ser, Enigheden endnu stadig er ypperlig. Haabet er vedblivende paa Sejr. Bidragene fra Udlandet strømmer rigelig ind, saa vor Krigskasse er i god Stand. Humøret er godt, Udsigterne er vedblivende de bedste, — kun holde ud. H. P.

En Svendeprøve.**)

Hr. L. M. Bruun har sendt os et Numer af Illustreret Familjejournal, hvis Billeders Tilretning og Trykning er udført som Svendeprøve af Hr. Laurits Emil Bruun.

Det vilde uden Tvivl have givet Prøven forøget Værdi, om vedkommende samtidig havde dokumenteret sin Ævne til at trykke almindelig Sats. Man kan dog let blive enig om, at det ikke udelukkende er halsbrækkende Paradestykker, det gælder om for den unge Mand, at bringe færdig, men at det tillige kommer an paa at levere sobert *almindeligt* Arbejde. Det er som oftest utidige Forfængelighedshensyn, der her gør sig gældende.

Opgaven er løst upaaklageligt — om man end tydeligt mærker, at vedk. er sprunget over, hvor Gærdet har været lavest. Det første Billede — Hovedindgangen og Midterkuplen af Verdensudstillingen i Paris — staar ganske vist skarpt, men er temmelig mat og virkningsløst i Farveføringen; det andet — Christus opvækker Jairi Datter — er lykkedes bedre; nogen mere Kraft i Behandlingen og Skarphed i de lyse Partier (man lægge saaledes Mærke til Hovedfigurens Haand) vilde hæve det hele betydeligt, men alt i alt kan man kun ønske den unge Mand til Lykke til Resultatet og de fremtidige mulige Svendeprøver valgt med mere Hensyn til, hvad der med Rimelighed kan forlanges ved en Svendeprøve.

Foreningsmeddelelser.

Dansk typografisk Forening.

Januar Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænd, som endnu resterer med Indsendelsen af Januar Kvartals Regnskab, gøres opmærksom paa, at seneste Tidsfrist er 11. Maj.

Kolding, den 29. April 1889. Ulrik Petersen,
Hovedkasserer.

*) I Følge senere Meddelelse til os har en Trykker Seth (eller Zeth) fra Malmø, hvem vi allerede tidligere har omtalt, nu alligevel taget Arbejde som Skruebrækker, i hvilken Egenskab han lader sig *bruge* eller rettere sagt *misbruge* — som »Kronvidne« imod ovenomtalte 2 Kolleger. Slynglen er saa vidt os bekendt i Stand til at gøre alt for Penge; her i Byen snød han sin Logisvært baade for Penge og for en — Vinterfrakke, hvilken sidste han uden nogen som helst Tilladelse tog med paa Rejsen.
Red.

**) Forsinket af Mangel paa Plads.

Hovedbestyrelsens Møde d. 30. April.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Formanden gav forskellige Meddelelser.

2. Optællingen af Stemmesedlerne ang. Afstemningen over Begravelseskassen havde givet følgende Resultat: Der var ialt afgivet 375 Stemmesedler. For Hovedbestyrelsens Forslag stemte 196 og for Randers-Forslaget 174; 4 blanke Stemmesedler. 1 Medlem (Middelfart) stemte imod begge Forslag. Stemmerne fordelte sig saaledes:

Lokalforeningerne	Ialt afg. St.	Hovedbest. Forslag		Randers-Forslaget		St. ikke
		Ja	Nej	Ja	Nej	
Aalborg	23	1	22	22	1	»
Aarhus	47	20	27	27	20	»
Assens	—	—	—	—	—	—
Faaborg	6	1	5	5	1	»
Fredericia	8	8	»	»	8	»
Helsingør	7	7	»	»	7	»
Hillerød	10	10	»	»	10	»
Hjørring	12	2	10	10	2	»
Holbæk	11	11	»	»	11	»
Holstebro	7	7	»	»	5	»
Horsens	19	19	»	»	18	»
Kallundborg	9	2	7	7	2	»
Kolding	28	26	2	2	25	»
Køge	8	7	1	1	7	»
Maribo	3	1	2	2	1	»
Middelfart	9	7	1	»	8	1
Nakskov	2	2	»	»	2	»
Nyborg	4	»	4	4	»	»
Nykøbing F.	6	1	4	4	1	1
Nykøbing M.	5	1	4	4	1	»
Næstved	14	13	1	1	13	»
Odense	33	6	27	27	6	»
Præstø	6	»	6	6	»	»
Randers	25	1	23	23	1	1
Ribe	3	»	3	3	»	»
Ringkøbing	—	—	—	—	—	—
Ringsted	7	7	»	»	7	»
Roskilde	4	2	1	2	2	»
Rudkøbing	—	—	—	—	—	—
Rønne	—	—	—	—	—	—
Skanderborg	5	»	5	5	»	»
Skive	3	1	2	2	1	»
Slagelse	11	11	»	»	11	»
Sorø	2	2	»	»	2	»
Svendborg	12	5	7	7	5	»
Stubbekøbing	5	5	»	»	5	»
Thisted	—	—	—	—	—	—
Varde	9	8	1	1	8	»
Vejle	6	1	4	4	1	1
Viborg	6	1	5	5	1	»
	375	196	174	174	195	4

Ændringerne, som er indkomne, sættes nu under Afstemning og vil blive udsendt i de nærmeste Dage, saaledes at Afstemningen over disse kan være tilendebragt senest d. 20. Maj. *Holbæk*, *Horsens* og *Middelfart* har stillet Ændringer, og disse bestaar væsenlig i en forandret Skala. H. F. Rasmussen.

Ny Medlemmer: Kolding, Redaktør af »Kolding Av.«, Bogtr. Bertel Møller (tidl. Medlem). Kolding, Jeppe Jepsen (udl. d. 30. April hos Chr. Berg i Kolding). Aalborg, Carl Johan Schølin (udl. hos O. Olufsen i Aalborg d. 27. April 1889). Aalborg, Otto Julius Poulsen (udl. samme Sted og til samme Tid). Ringkøbing, Therkild Peter Therkildsen (A. Rasmussens Bogtr., sidst arb. i Herning, udl. 1. April hos Thomas Nielsen i Herning). Nyborg, Carl Fich (udl. i S. Blumensaadts Bogtr. d. 20. April; arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Ringkøbing (Herning), L. G. Johansen (sidst arb. i København).

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Horsens, F. Aug. Pødenphandt (»Horsens Avis«; har sidst været paa Rejse). Helsingør (»Dagbladet«), Hans Petersen (har sidst været paa Rejse; atter bortrejst til Stubbekøbing i Plads. Do., Povl

C. F. SØNDERGAARD (har sidst opholdt sig paa Askov Folkehøjskole). Do., FREDERIK CARL THERKILDSEN (sidst arb. i Rønne; Militær). Do., POUL EILERSEN (har sidst været paa Rejse).

Bortrejst Medlem: Horsens, N. MORTENSEN til Aarhus.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nye Medlem.: JACOB JØRGEN JØRGENSEN (udl. d. 27. April 1889 hos S. L. Møller; arbejder samme Sted). ODDUR BJARNARSON (Reykjavik, Island; S. L. Møllers Bogtr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: MAGNUS PETERSEN (sidst arb. i Stege; arbejdsløs).

En ekstraordinær Generalforsamling afholdes **Søndag d. 5. Maj**, *Formiddag Kl. 11* paa »**Sortedamslund**« (Spisesalen).

Dagsorden: 1. Undersøgelseskommissionen aflægger Beretning om sin Virksomhed. 2. Prøvevalg paa samtlige Foreningens Funktionærer. 3. Den typografiske Kongres samt Arbejderkongressen i Paris. 4. Grundlovsfesten. STYRELSEN.

Foreningens Lokale
er paa »**Sortedamslund**« (Hjørnestuen). STYRELSEN.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (7. B.) 3.15, Jørgensen & Ko.s (9. B.) 1.40, Jordan (6. B.) 1.00, »Politiken« (7. B.) 4.25, »Adresseavisen« (6. B.) 1.25, Græbe (6. B.) 5.05, Thiele (6. og 7. B.) 1.50, *i alt Kr. 17.60.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 182.70.* RUD. BØHM.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

»Avisen« (7.—9. B.) 10.20, Thieles (8. og 9. B.) 3.00, Lunos (8. B.) 2.00, Eksprestrykkeriet (8. og 9. B.) 7.20, Jørgensen & Ko.s (10. B.) 3.60, Truelsens (9. B.) 3.00, S. L. Møllers (10. B.) 4.25, Hoffensberg & Traps (8. B.) 2.20, Jordans (6. B.) 1.00, Græbes (9. B.) 5.05, »Dagbladet« (9. B.) 6.00, »National-Tidende« (8. B.) 3.35, Rasmussen & Olsen (7. B.) 1.00, »Politiken« (9. B.) 10.50, Eltongs (7. B.) 1.00, Hansons Stempelfb. (8. B.) 0.50, Knudtzons (10. B.) 3.00, Triers (8. og 9. B.) 8.83, Ferslews (6. og 7. B.) 1.00, »Social-Demokraten« (10. B.) 8.00, Boesen (9. B.) 0.50, Nielsen & Lydiches (7. og 8. B.) 10.10, Schultz (Sætterne, 8. B.) 6.50, m + n (8. B.) 1.00, F. (8. B.) 0.50, Sivertsens (4. B.) 3.00, Roms (Typ. og Stentr., 8. B.) 3.05, »Adresse-Avisen« (9. B.) 3.00, »Berl. Tid.« (8. B.) 2.50, Bordings Sætteri (9. B.) 10.00, *i alt Kr. 124.83.*

Fra Provinserne:

Aarhus (8. B.) 15.52, Kolding (9. B.) 18.00, Næstved (8. og 9. B.) 8.37, Hillerød (9. B.) 2.00, Aalborg (8. B.) 12.50, Frederikshavn (3. og 4. B.) 2.00, Holbæk (8. B.) 5.50, Odense (Stiftsbogtr.) 5.00, Kallundborg (»Dagbladet«, 2. B.) 4.00, Randers (7. og 8. B.) 15.40, Hjørring (5. og 6. B.) 6.00, Vejle (4. B.) 4.67, Helsingør (1. B.) 8.50, Slagelse (9. B.) 5.00, Horsens (8. og 9. B.) 8.50, Fredericia (6.—8. B.) 9.75, Køge (7. og 8. B.) 3.50, *i alt Kr. 134.21.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 2,221.94.*

Ifølge Postbevis af 30/4 afsendt Kr. 200.00, Porto 0.46.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Maj Maaned, hvormed Sæsonen sluttes, vil skiftevis blive sunget paa Södermans »Ett bondbröllop« og paa mindre Sange til Engelholms-Turen.

Indbetaling af Kontingent og personlige Henvendelser til Kassereren kan *kun* finde Sted i Foreningens Lokale, da Kassereren ikke kan modtage noget som helst Besøg paa Trykkeriet. STYRELSEN.

»Typograf-Tidende«s Skrifter GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

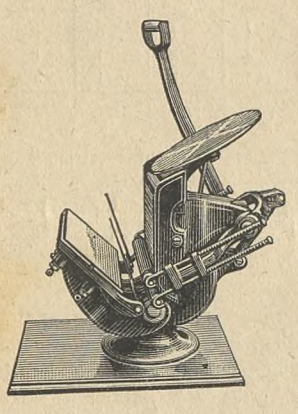

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 19
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 10. Maj 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Efter hvad man sér i flere Provinsblade og hører her og der fra, udfoldes der i denne Tid fra »Ny typografisk Forening«s Side en Virksomhed, der hidtil maa have været drevet i det skjulte, men som nu lader til at skulle komme mere aabenlyst frem, en Virksomhed, som ikke geraader denne Forening eller dens Styrere til Ære.

Det har naturligvis været en betydelig Hindring for nævnte Forenings Levedygtighed, at »Dansk typ. Forening« er bleven sin Gensidighedskontrakt med den gamle Forening i København tro og paa gentagne Henvendelser fra »den ny«s Side kun har haft ét Svar: *»Gaa hjem og forliges! Saml jer atter i én Forening!«*

At der har været og er Elementer inden for »Dansk typ. Forening«, som sympathiserer med »Ny typ. Foren.«, er noget, som man længe har været paa det rene med, men særlig siden sidste Hovedbestyrelsesvalg har der hersket en mindre heldig Lyst hos de nævnte Elementer til at berede Hovedbestyrelsen Vanskeligheder. Saadanne Sager, som f. Eks. Randersforeningens Forsøg paa at trumfe en Ordning af Begravelseskassen igennem, som for det første var uden væsenlig pekuniær Betydning for *det enkelte Medlem*, for det andet vilde medføre et Tab for Foreningens Kasse, og for det tredje ikke kunde gennemføres administrativt, *fordi det var stridende imod Loven* (skøndt en tidligere Hovedbestyrelse havde akcepteret Forslaget), — saadanne Sager egner sig kun til at sætte ondt Blod, og hvor der er ondt Blod, maa der en Aareladning til; som en saadan er det, at et Repræsentantmøde altid bør tjene. Af denne Grund var Nægtelsen af Sjællændernes Forslag om Afholdelse af et Repræsentantmøde i Løbet af Foraaret meget uheldig. Ganske vist koster et Repræsentantmøde Penge, men der trængtes virkelig til et saadant; den ny Hovedbestyrelse trængte til at samles med Repræsentanterne, trængte til at styrke sin Stilling ved særlig for disse at udvikle, i hvad Aand og Retning den agtede at fortsætte Administrationen. Hovedbestyrelsens Medlemmer er ganske vist »Kendtfolk«, men hvorledes de kunde arbejde sammen, hvilke Anskuelser om Foreningens Udvikling, der er de ledende, — det trængte ikke saadan ud til alle Lokalforeningerne gennem den daglige Administration, saaledes som det sker ved et Repræsentantmøde.

Foreningen har hidtil staaet godt; der har i den ikke været Tanke om, at en Splittelse kunde være mulig. *Nu* lader det til, at der af misfornøjede Elementer i »Dansk typ. Forening« Haand i Haand med »Ny typ. Forening« skal aabnes et Felttog imod vor Enhed, vor Organisation. Forhaabenlig ville dog Splittelsesmændene ikke faa Held af deres Forsøg paa at tilvejebringe en Deling paa et saa underordnet Spørgsmaal som Begravelseskassens Ordning, og »Ny typ. Foren.«s Forsøg paa at faa Fodfæste i Provinserne paa denne Maade falde til Jorden som de forrige. Svaret bør atter lyde til dem: *»Gaa hjem og forliges!«*

Kolding, d. 7. Maj 1889.

I Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening«:

H. F. Rasmussen. P. Hvidtfeldt. F. Groth.
Fr. Weiss. Warberg.

Hovedbestyrelsens Formand.

(Af S. K. Johansen, Ringsted).

Dersom man kunde tage de nu talrige Angreb, der fra Randers er rettede imod Hovedbestyrelsen og specielt dennes Formand, Hr. H. F. Rasmussen, for sandhedssøgende Udtalelser, da var det daarligt bevendt med den øverste Styrelse for »Dansk typografisk Forening«. Nej, de Herrer i Randers er forkert paa det; men da de nu har faaet Tilladelse til at rette deres Angreb, og vort »Red.-Udv. f. Pr.« nylig har fundet sig foranlediget til at meddele, at det »deler Sol og Vind lige«, saa vil jeg tillade mig at istemme en anden Melodi end den vi til forskellige Tider er bleven foredraget fra Randers; den Musik, de Herrer deroppe foranstalter, skurrer i de flestes Øre, og det af den gode Grund, at Hovedbestyrelsens samtlige Medlemmer er altfor godt kendte blandt Kollegerne, — saa jeg kan forsikre, at Randers-Præstationerne vinder ikke Bifald.

Siden man nu særlig har kastet sig over Hovedbestyrelsens Formand — den ene af Angriberne har et saa grundigt Kendskab til Formanden, at det rækker tilbage til »Frokosten paa Sommerlyst« (!!!) —, vil jeg ofre et Par Ord paa ham, og *vort* Bekendtskab er jo endda nogle Eftermiddage gammelt: det stiftedes paa den første danske Bogtrykkerdag i København den 3.—4.—5. Juni 1876, og har holdt sig usvækket i den mellemliggende Tid; jeg har af dette lange Kendskab til

Hr. H. F. Rasmussen erfaret, at han er en Mand, der er haardt prøvet i Livets Skole — og en saadan Mand er det lige vi har Brug for til Leder af vor Forening, det nytter ikke, at man møder med altfor sangvinske Forhaabninger; det er med andre Ord en Mand, som først tager Standpunkt efter grundig Overvejelse og som er en Hader af halvgjort Arbejde. Det var derfor med Glæde jeg saa, at Hr. H. F. Rasmussen blev sat som Leder af »Dansk typografisk Forening«, han har baade Evne og Vilje til at arbejde for dens Fremgang, og det gjorde mig inderlig ondt at se den smudsige Agitation, der blev sat i Scene mod hans Valg (en Agitation, som endte med, at Angriberne blev liggende paa Valpladsen). Jeg har den fulde Tillid til Hr. H. F. Rasmussen, at han i Forening med sine dygtige Medbestyrere vil føre »Dansk typ. Forening« jævnt og roligt fremad; at indlade sig paa vilde Spekulationer ligger ikke for ham.

At Hr. Westermann har følt sig kaldet til at angribe Hr. H. F. Rasmussen, er jo ikke mere end man kunde vente; Hr. W. har uden Tvivl gemt paa det siden Repræsentantmødet i Kolding i 1887, hvor de to Herrer drog en Landse i Spørgsmaalet om »Dansk typ. Forening«s Forhold til »Den typ. Forening« og »Typ.-Tid.«, og hvor Hr. Rasmussen djærvt og smukt hævdede Provinsforeningens rette Stilling til vore københavnske Kolleger, en Stilling, som Hr. Rasmussen trofast har fastholdt siden.

Generalforsamling.

Den i Søndags afholdte *ekstraordinære Generalforsamling* i »Den typ. Forening« havde samlet et meget stort Antal Medlemmer. Til Dirigent valgtes P. Jensen og til Sekretær Laur. Jensen.

Punkt 1 paa Dagsordenen var Undersøgelseskommissionens Beretning om dennes Virksomhed. Hertil fik Kommissionens Ordfører, Hr. M. Lazarus, Ordet for at oplæse Kommissionens Betænkning, af hvilken her meddeles et Uddrag:

Den af »Den typ. Foren.« paa Generalforsamlingen d. 14. Marts nedsatte Kommission til Undersøgelse af den afdøde Kasserers Forhold m. v. konstituerede sig den 17. Marts med Lazarus som Formand og Clausen som Sekretær. De foreliggende Forhold viste sig at være følgende: Ved den nuværende Kasserers Overtagelse af Foreningens Bøger og Kassebeholdning d. 16. Decbr. f. A. bestod denne af: udestaaende Fordringer Beløb Kr. 1,418.93; Sparekassebog, Kbhvn. Sparek. Nr. 543 med indestaaende Kr. 972.67; kontant Kr. 256.34. Efter en af den nuværende Kasserer foretagen og af Revisor Ch. Thomsen under 30. Decbr. 1888 attesteret Beregning, var der herefter en Kassemangel af Kr. 2,067.65. For Skifteretten havde den Afdødes Arvinger *nægtet* at vedgaa Arv og Gæld efter den afdøde Kasserer, og dennes Ejendele var registrerede med: Gangklæder Kr. 20, en Ligkasseforsikring Kr. 250.

Der var ikke anmeldt nogen Fordring i Boet. Kommissionen har ved et foretaget omfattende Eftersyn af Foreningens Bøger faaet en til Vished grænsende Formodning for, at Kassereren i hvert Fald siden 1884 har skaltet og valtet med Foreningens Midler, som om det havde været hans private Ejendom, men stedse sørget for, at den Beholdning, som Status efter sidste Regnskabs Slutning krævede, var til Stede, naar det skulde revideres.

I Strid med Lovenes Bestemmelser var den kontante Kassebeholdning vokset fra Kr. 2—300 i Begyndelsen af Firserne, til Kr. 4,870.04 d. $^{27}/_{8}$ 88. Af denne Sum indestod dog ikke d. 27.*), men d. 29. Avgust Kr. 2,932.67 i Arbejderbanken, *dog kun denne ene Dag*. Den 25. Avg. stod der kun Kr. 762.67, hvorefter der i Løbet af 6 Dage blev tilført Bogen ialt Kr. 2,170, uden at det, desværre for Foreningen, opdagedes af Revisorerne.

Bogføringen lider af væsenlige Mangler, bl. a. den, at Kassebogen ikke indeholder nogen Datumangivelse for de forskellige Udgifters Afholdelse. Udlaanssummerne findes ikke opført i Kassebogen og det samme synes at have været Tilfældet med Restancerne, ligesom Forskudsbeløb slet ikke findes ført til Bogs. Indtil første Halvaar 1886 vil man forgæves lede efter Sparekasserenter i Kassebogen. Bogføringen er i den senere Tid bleven mindre ordenlig. Revisorerne har ikke været tilstrækkelig aarvaagne overfor Sparekasserenten, ligesom de har forsømt at henlede Styrelsens event. Generalforsamlingens Opmærksomhed paa, at den meget stærkt voksende kontante Kassebeholdning i Grunden var stridende mod Bestemmelsen i Lovens § 15, 2. Den største Fejl, d'Hrr. Revisorer har begaaet, ligger dog i den Fremgangsmaade, de har fulgt ved Kasseeftersynet. De har fundet det tilfredsstillende og rigtigt, naar hele Beholdningen ved Revisionen viste sig at være netop den, der skulde have været til Stede ved Regnskabets Slutning, alene med Fradrag af de forventede Refusioner fra »Dansk typ. Foren.«, uden nogen Sinde at fraregne Indtægter og Udgifter i det mellemliggende Tidsrum eller at undersøge, hvor stor Beholdningen i Virkeligheden har været den Dag da Regnskabet sluttedes. Det følger af den Fremgangsmaade d'Hrr. har fulgt, at Kasseeftersynet og dermed hele Revisionen i et meget langt Tidsrum har været fejlagtig og misvisende.

Styrelsen har efter Formandens Erklæring næret den Anskuelse, at Foreningens Regnskabs- og Kassevæsen var den saa godt som uvedkommende. Indkrævning, Udbetaling og Bogføring var det Kassererens Sag at besørge og Eftersynet paahvilede Revisorerne. End ikke Formanden, der dog stod i stadig Regnskabsforbindelse med Kassereren, har nogen Sinde gjort sig bekendt med Bøgerne og Kassevæsenet. Styrelsen maa helt have glemt de af den udarbejdede Lovbestemmelser, naar den kan have en Kassebeholdning paa 3—4000 Kr. liggende dels i Kontanter, dels til 3 pCt. Rente, i en meget kort Tid af Halvaaret, i Stedet for at omsætte en Del deraf i solide Obligationer, som Lovenes § 15 foreskriver. Paa dette Punkt, i det mindste, kan Styrelsen næppe frikendes for at have vist Mangel paa Aarvaagenhed overfor Overholdelsen af Foreningens Love.

Kommissionen har udarbejdet:

1. Tabellarisk Oversigt over Foreningens Indtægter og Udgifter i de 9 Halvaar: Januar 1884 til Juli 1888.
2. Tabellarisk Oversigt over de til Arbejdsløshedshjælp anvendte Beløb i de 9 sidste Regnskabsterminer.
3. Fortegnelse over Restancer af de af Foreningen i 1884—86 ydede Laan.

Den førstnævnte Oversigt giver forhaabenlig fyldestgørende Svar paa det ved sidste Generalforsamling fremsatte Spørgsmaal: hvortil Foreningens ret anselige Formue samt Indtægterne i de sidste 4—5 Aar er blevne anvendte.

*) Som af Revisorerne opgivet.

Af den anden vil det ses, at der til arbejdsløse Kolleger i de sidste 4—5 Aar er udredet den meget betydelige Sum Kr. 5,833.

Den tredje, Laane-Fortegnelsen, viser, at det i Henseende til denne indtil videre afsluttede Gren af Foreningens Virksomhed dog ikke sér fuldt saa mørkt ud, som mange synes at tro. Der har efter Bogen været ydet ialt 103 Laan med Kr. 2,506.*) Deraf er fuldt tilbagebetalt 63 Laan med Kr. 1,308. Der er afdraget paa 22 Laan Kr. 325, der resterer paa 35 Laan Kr. 873. Størstedelen af denne resterende Sum tør forventes at ville komme ind efter Haanden, og adskillige af Laanerne have i den senere Tid i Gærningen vist deres gode Vilje til efter Ævne at klare deres Forhold til Foreningen.

(Forts. i næste Nr.)

Korrespondancer.

p. t. Esbjerg, d. 21. April 1889.

Efter mange forgæves Forsøg er det nu endelig lykkedes at faa Tilladelse til at anlægge et Bogtrykkeri her ude i Danmarks far west — vor mærkværdige Lovgivning tillader uhindret Smede, Murere, Tømrere, Skomagere, Skrædere o. s. v. at begynde Forretninger her, men er det en Bogtrykker, Gud bevares, saa skal han rende fra den ene Avtoritet til den anden med Andragender m. m., inden det kan tillades ham at sætte Bo udenfor Købstadprivilegiernes Omraade. Nu er, som sagt, Tilladelsen givet, og det er vor Kollega Jens Lund, Aarhus, der har været »den lykkelige«, men han havde mange Medbejlere til den tvivlsomme Gevinst; lignende Andragender som Jens Lunds var saaledes fremkommet fra Højskoleforstander P. Bojsen, Gjedved, fra Ejerinden af »Ribe Amtstidende«s Bogtrykkeri i Varde, Enkefru M. Bølling, der saa sin Forretning truet, om den fik en Konkurrent i Esbjerg, og derfor søgte at afværge dette ved selv at anlægge en Art Filial af Varde-Trykkeriet, thi andet vilde det da næppe have blevet. For disse forskellige Ansøgere om Tilladelse til Oprettelse af Bogtrykkeri her ude gælder det væsenlig om fra dette at faa udgivet et Dagblad, men Udgivelsen af et saadant er allerede begyndt af andre, nemlig en Cand. pharm. Bendixen, der »med stor Tilslutning af Egnens Befolkning« fra 1. April har udsendt Dagbladet »Esbjerg Folkeblad«, der indtil videre trykkes i Horsens. Her er saaledes Udsigt til »Konkurrence« imellem Jens Lund og Bendixen, saafremt det ikke lykkes, hvad der er Tale om, at Jens Lund afhænder sin Bevilling til Bendixen; men selv om et saadant Arrangement kommer i Stand, saa er det vanskeligt at se, hvorledes en Bogtrykker skal kunne *leve* her ude paa denne golde og øde Egn, — det er ulige lettere for ham at dø.

Men faktisk er det altsaa, at »den sorte Kunst« nu ogsaa skal udøves her ude. B.

Kolding, d. 5. Maj 1889.

Lokalforeningen afholdt i Aftes sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling. Formanden fremlagde i revideret Stand afvigte Kvartals Regnskab, der ballancerede paa 239 Kr.; Udgiften havde været ca. 70 Kr., fordelt paa de forskellige Arter af Understøttelser, og til Hovedkassen indsendtes et Overskud af 156 Kr. Regnskabet godkendtes enstemmig. Udvalget for en afholdt Svendeprøve (Trykker) afgav derpaa sin Beretning, og dens Godkendelse vedtoges med alle Stemmer. Dernæst nedsattes et Udvalg til Bedømmelse af en Svendeprøve (Sætter), der bliver at foretage i den kommende Uge. Efter at Udvalget for Lokalforeningens Vinterbal havde aflagt Regnskab, hvis Ballance paa 104 Kr. enstemmig godkendtes, gav Formanden Meddelelse om en modtagen Indbydelse til en Sammenkomst i Middelfart i Sommer, til hvilken der endvidere vil blive sendt Indbydelse til Horsens, Fredericia, Vejle og samtlige fynske Byer; det vedtoges enstemmig at besvare og med Tak modtage Indbydelsen. Basse.

*) Dog ikke paa en Gang.

Blanding.

Anholdt Kasserer. I Mandags Aftes vedtog »Den typografiske Trykkerforening« her i Byen at lade sin Kasserer P. Hess anholde for *Kassesvig* og *Falsk*. Den Anholdte har forbrugt ca. 4000 Kr. af Foreningens Midler.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Ny Medl.: E. Seeger (Trykker, har ikke tidl. været Medlem, arbejdsløs) — Mads Anders Oluf Sørensen (Trykker, udl. 1. Marts hos Fjeldsøe, arbejdsløs).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Lunos (9. B.) 1.75, Roms (Typ. og Stentr., 9. B.) 2.70, Bagges (9. og 10. B.) 7.75, Jørgensen & Ko. (11. B.) 5.25, Truelsens (10. B.) 2.50, S. L. Møllers (11. B.) 3.50, Hoffensberg & Traps (9. B.) 1.80, Jordans (7. B.) 1.00, Græbes (10. B.) 4.80, »Dagbladet« (10. B.) 6.00, Rasmussen & Olsen (8. B.) 1.00, »Politiken« (10. B.) 11.50, Eltongs (8. B.) 1.00, Knudtzons (11. B.) 2.00, I. Cohen (5. og 6. B.) 2.00, Triers (10. B.) 4.25, Ferslews (8. B.) 0.50, »Social-Demokr.« (11. B.) 10.00, Boesen (10. B.) 0.50, Falk Simonsen (3. og 4. B.) 1.00, »Berl. Tid.« (9. B.) 2.50, »National-Tidende« (9. B.) 3.35, »Avisen« (10. B.) 4.85, Nielsen & Lydiches (9. B.) 10.25, Schultz (Sætterne, 9. B.) 6.50, m + n (9. B.) 1.00, F. (9. B.) 0.50, »Adresse-Avisen« (10. B.) 3.75, O. C. Olsen & Ko.s (9. og 10. B.) 10.75, Eksprestrykkeriet (10 B.) 3,60, Carl Lunds (2 Medl. og 1 Ikke-Medl. 7.—9. B.) 3.50, Bordings Sætteri (10. B.) 9.00, *i alt Kr. 130.35.*

Fra Provinserne:

Holbæk (9. B.) 5.50, Hjørring (7. B.) 3.00, Skive (4. B.) 2.00, Varde (8. og 9. B.) 4.00, Roskilde (9. og 10 B.) 4.18, Køge (9. B.) 1.50, Næstved (10. B.) 4.27, Odense (Stiftsbtr.) 5.00, Kolding (10. B.) 18.00, Aalborg (9. B.) 12.00, Aarhus (9. B.) 15.62, Slagelse (10. B.) 5.00, Svendborg (9. og 10. B.) 9.00, *i alt Kr. 89.07.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 2,441.36.*

Ifølge Postbevis af 7/5 afsendt Kr. 260.00, Porto 0.61.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

Rud. Bøhm.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (8. B.) 3.15, Roms (3. B.) 1.00, A. og U. 1.00, K. 0.25, Jørgensen & Ko.s (10. B.) 1.80, Græbes (7. B.) 4.95, Jordan (7. B.) 0.75, »Politiken« (8. B.) 4.50, »AdresseAvisen« (7. B.) 1.50, *i alt Kr. 18.90.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 201.60.* Rud. Bøhm.

Typografernes Sportsklub.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Spille-Aftenerne tager sin Begyndelse i næste Uge, hver Onsdag og Fredag Aften Kl. 7½, og førstkommende Søndag begyndes der præcis Kl. 8 Morgen. Medlemmerne anmodes derfor om at møde saa talrig som mulig for at fremme Interessen mellem Medlemmerne. Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Medlem fra 1846, VILHELM MØLLER, jordes Søndag Kl. 12 paa Assistents Kirkegaard. Koret bedes møde fuldtalligt Lørdag Aften af denne Grund. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Fra *Nyborg Lokalfmd.* har jeg i Dag modtaget Meddelelse om, at nævnte Lokalforening havde vedtaget et Ændringsforslag til Love for Begravelseskassen og afsendt dette til Hovedbestyrelsen, som imidlertid intet saadant har modtaget fra Nyborg. Da Lokalforeningen *fordrer* sit Ændringsforslag sat under Afstemning, bedes ærede Medlemmer paa de udsendte Afstemningslister at opføre:

9. *Nyborg*: Skalaen forandres til:

1—3 Aar	100 Kr.
3—6 »	200 -
6 Aar og derover	400 -

Kolding, den 8. Maj 1889. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Nykøbing F., VALDEMAR HENRIKSEN udl. 1. Maj d. A. i »Lolland-Falsters Folketid.«. — Aarhus, CARL ANTHONIUS SØBY, udlært 1. Maj i Th. Thrues Bogtrykkeri, arbejder samme Sted. — Ringsted, HANS CHRISTIAN HANSEN (udl. i Sjællandsp. Trykkeri, Ringsted, 1. Maj 1889, har udstaaet 5 Aars Læretid). — Aarhus, ERNST MARTIN GROULEFF (udl. i Alfred Bjørnbaks Bogtr. i Aarhus 1. Maj 1889, arb. samme Sted). — Hillerød CHR. NIELSEN og VILH. PHEIFFER (udlært hos C. Berg i Hillerød 1. Maj 1889). — Sætter FREDERIK CARL GUSTAV LARSEN (udl. i Fyens Stiftsbogtr. i Odense 6. April 1889*).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

*) Har været anmeldt hos os for 14 Dage siden, men Anmeldelsen var desværre bortkommet. RED.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Aarhus, VIKTOR E. JENSEN (Mammens Bogtrykkeri, sidst arbejdsløs i Helsingør). — Aarhus (Stiftsbogtr.), NIELS MORTENSEN (sidst arb. i Horsens). —

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Aarhus (»Jyllandsp.«s Bogtr.), CARL LUDVIG PETERSEN, Medl. af »Den typ. Foren.« (sidst arb. i København).

Bortrejste Medl.: Aarhus, O. MØLLER OLSEN til Odder. — Aarhus (Odder), PETER CHRISTENSEN til København (arbejdsløs). — Hillerød, CARL NIELSEN til København (arbejdsløs). — Varde, OSKAR V. M. LEINANN og SIMON STAMPE (arbejdsl.)

Udmeldt: Randers, A. WESTERMANN.

Brevkasse.

Flere Indsendere gøres paa dertil given Anledning opmærksomme paa, at Sager, der ønskes optagne i Bladet som Avertissement, ikke behøve at passere Udvalget. RED. F. PROV.

Til »Hr. Typograf Hansen, Aarhus (tidligere Amager ved København)«, henligge der hos Lokalformanden i Aarhus et Brev fra »Galten, Pederhvidtfeldtsstræde 6, 2. Kj.«

Arbejdsmarkedet.

En flink og paalidelig Typograf kan straks faa Plads. Billet mrkt. »P. A.« tilsendes »Typ.-Tid.«s Kontor i Løbet af 3 Dage.

En Typograf, som i længere Tid har ledet Arbejdet i et Provinsbogtrykkeri, *søger* Plads medio Maj. Vedkommende, der er i Besiddelse af gode Anbefalinger, kan tillige paatage sig Trykning, Ombrydning og Korrekturlæsning. Billet mrkt. »X« bedes tilsendt »Typ.-Tid.«.

En flink og paalidelig Trykker søger Plads snarest. Billet mrkt. »*Trykker*« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

REPRÆSENTERET VED
HR. ADOLPH WULFF
KONGENS NYTORV 6

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Scheltor & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

W. A. V. Østerberg's Beværtning,
Store Kannikestræde Nr. 3, Kælderen.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 20
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 17. Maj 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Opspind.

I Anledning af det Angreb, som Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« i forrige Nr. af nærværende Blad rettede mod »Ny typ. Forening«, udbeder jeg mig Plads for den Bemærkning, at Paastanden om sidstnævnte Forenings Samvirken med Oppositionen i »Dansk typ. Forening« for at fremkalde en Splittelse, er aldeles grundløs. »*Ny typ. Forening« har til Dato end ikke foretaget det fjærneste Skridt i den antydede Retning*, og først ved et Brev fra Provinserne, der var skrevet d. 8. Maj, altsaa *Dagen efter Hovedbestyrelsens Indlæg*, fik jeg Underretning om, at der overhovedet var Tale om en mulig Splittelse.*) Det vil heraf ses, at Hovedbestyrelsens Udtalelser kun hviler paa en eller anden Bagvaskelse, og jeg mener, at det burde være langt under Hovedbestyrelsens Værdighed at løbe med løs Sladder og omgaas saa letsindigt med Sandheden, som den har gjort i dette Tilfælde. Det tør vel forudsættes som en Selvfølge, at Hovedbestyrelsen vil tilbagekalde sin usande Sigtelse og give Tilbagekaldelsen en lige saa officiel Form som Beskyldningen.

Hvorledes »Ny typ. Forening« vil stille sig, hvis en Splittelse virkelig indtræder blandt Provinsernes Typografer, kan jeg ingen Mening have om; end ikke mine Kolleger i Styrelsen har endnu sét det omtalte Brev, og der har ikke været Anledning til at drøfte en saadan Mulighed, som man slet ikke har forudset. Men Hovedbestyrelsen kunde næppe skaffe sig Fjender i den ny Forening paa en sikrere Maade end ved at lægge Navn til saa rent og skært Opspind, som den har serveret i forrige Nr.

Den 11. Maj 1889.

P. CHRISTENSEN,
f. T. Form. for »Ny typ. Foren.«.

Som et Modstykke til ovenstaaende Berigtigelse skal vi her gengive en af de Smædeartikler, som fra Tid til anden optages i Højreblade imod »Den typografiske Forening«. Artiklen er tilsendt »Svendborg Amtstidende« fra sin Special-Korrespondent i København, dateret 2. Maj, og lyder saaledes:

»**En Krise.** I den typografiske Verden tegner det til, at det vil komme til en Krise, som dog efter al Rimelighed vil faa en meget gavnlig Virkning. Til Trods for, at der iblandt vore Typografer findes et meget stort Tal besindige og intelligente Mænd, fik dog de *socialistiske Rumlere***) for nogle Aar siden Overtaget i den bestaaende typografiske Forening, og Resultatet heraf var, at der dannedes en ny typografisk Forening. Denne har ganske vist slaaet godt an, men den har lidt af den væsenlige Fejl, at den kun omfatter København, man var ikke sikker paa at turde tage Sagen op ogsaa ude i Provinserne, og her blev da den gamle Forening ved at have Eneherredømmet i Kraft af det Understøttelsessystem, som er knyttet til den. Den *brutale* og *hensynsløse* Maade, hvorpaa Ledelsen, efter ægte socialistisk Mønster, ved mange Lejligheder føres, har imidlertid nu fremkaldt en stedse voksende Misfornøjelse, og Henvendelser til den ny Forening har ført til, at denne nu er i Færd med at tage under Overvejelse, om denne ikke bør benytte Øjeblikket til at udvide sig til at omfatte hele Landet (*sic!*). Det vanskelige Spørgsmaal er Ordningen af Understøttelsen; kan dette løses paa en tilfredsstillende Maade, vil Sagen efter al Rimelighed snart kunne gaa i Orden, og det *socialistiske Aag* vil da i denne Gren af vore Arbejderforhold være fuldstændig brudt«.

*) Hvor liden Forbindelse, der hidtil har været mellem Oppositionen i »Dansk typ. Foren.« og den ny Forening i København, fremgaar tydelig nok af den Omstændighed, at ovennævnte Brev sendtes til Kassereren med den Motivering, at Brevskriveren ikke kendte Formandens Adresse.

**) Udhævelserne er foretagne af os. RED.

Optagelsen af et nyt Formaal under „Dsk. typ. Foren.“s Virksomhed.

Da Hovedbestyrelsen forleden udsendte sit Forslag til Love for Begravelseskassen og indkaldte Ændringsforslag dertil, indkom der samtidig fra *Middelfart Lokalforening* et Forslag til *en Udvidelse af Foreningens Formaal*, nemlig: **„XV. Alderdomsunderstøttelse“**, med Anmodning om at faa dette sat under almindelig Afstemning. Ihvorvel Hovedbestyrelsen billiger Tanken om Understøttelse til arbejdsudygtige og ældre Kolleger, hvilken jo som bekendt tidligere har været fremsat — sidst paa Repræsentantmødet i Kolding 1887 af Odense Lokalf. —, har man dog ikke nu kunnet efterkomme Ønsket fra vore Venner i Middelfart, og det ene og alene af den Grund, at vi mangler Midler til at kunne realisere denne Tanke, der er større end de fleste maaske i første Øjeblik tænker, og endvidere, fordi en Udvidelse af Foreningens Formaal kun maa ske ved Repræsentantmøde. Imidlertid er det jo slet ikke af Vejen at drøfte — og det aller helst rundt omkring i *alle* Lokalforeninger — et saadant Forslag, derved opnaar man, at naar Tidens Fylde kommer og det *skal* løbe af Stabelen, saa er man ganske anderledes klar over *Rækkevidden* af en saadan Understøttelse, thi det er navnlig deri, at de mest afvigende Anskuelser vil fremkomme. »*Alderdoms*understøttelse« er næppe den rette Betegnelse; vi har mange Kolleger, som bliver arbejdsudygtige uden at Alderen i nogen høj Grad trykker dem, og det vilde dog være ubilligt at slaa Haanden af dem. Naar vi — hvad jeg haaber ikke maa vare ret længe — bliver i Stand til at udvide vor Forenings Formaal, da maa det være ikke blot, som nu

foreslaaet fra Middelfart, Understøttelse til *ældre* Kolleger, men ogsaa til *arbejdsudygtige*. Men som sagt, en alsidig Drøftelse vilde gavne denne Sag umaadelig.

Kolding, d. 8. Maj 1889. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsen

satte langt om længe Begravelseskasseordningen under Afstemning, og havde den gjort det i rette Tid, var der aldrig blevet Tale om »ondt Blod«; den blev ved et moralsk Tryk bragt til at bøje sig for et almindeligt Ønske. Jeg begriber ikke, at Hovedbestyrelsen virkelig kan mene, at noget normalt tænkende Menneske vil andet end trække paa Smilebaandet ad dens Udtalelser om den af os tænkte Ordning af Begravelseskassen og om »Aareladningen« i dens sidste »Proklamation«. Man siger, at der gives Naturer, der, naar de ikke har været som de skulde, faa Hjærteangst og Syner — lad os haabe, at alt det øvrige i Hovedbestyrelsens Udtalelse ikke er andet.

Hovedbestyrelsens stadige Ekko i Ringsted, den ulykkelige Foster- — vel næppe virkelige — Fader til Repræsentantmødeforslaget, fandt ingen Anledning til Motivering den Gang, men lod Hovedbest. derom, — han har nu fundet Motiver nok til at ville stive Hovedbest. af, men hans Udtalelser for øvrigt skal jeg ikke beskæftige mig med, kun skal jeg efter bedste Ævne beflitte mig for at finde »Tillid til, at Hr. H. F. Rasmussen i Forening med sine dygtige Medbestyrere vil føre »Dansk typ. Forening« jævnt og roligt fremad«. Haabet derom har al Tid været Grunden for mine Bestræbelser, lad saa kun tjenstvillige Sjæle more sig med at forplumre saa meget de lyster; men det er navnlig Formandens Sag at føre Haabet til Virkelighed, og jeg har tilladt mig Antydninger i den Retning, men jeg kan let finde mig i, at sligt som Regel jo bliver ilde hørt, naar jeg alligevel ser det virke.

Randers, d. 12. Maj 1889. A. CHRISTENSEN.

Generalforsamlinger.

(Slutning af »Den typ. Forening«s Generalforsamling d. 5. Maj.)

CH. THOMSEN skulde til Ordføreren bemærke, at Regnskabet var blevet godkendt hvert Halvaar af Medlemmerne, og naar Revisorerne havde fundet noget unøjagtigt ved Regnskaberne, havde de altid gjort deres Bemærkninger derom. For at bevise dette henviste han til forskellige Nr. af »Typ.-Tid.«, hvor saadanne Bemærkninger fandtes paaførte. Med Hensyn til de mange Kontanter, skulde Taleren bede Medl. at erindre, at de 2000 Kr., der var deponerede i Privatbanken for et Par Aar siden, blev udtagne fordi man ventede en Undtagelseslov. Der blev derfor ikke købt Obligationer, men Pengene blev indsatte i Sparekassen. Med Hensyn til Datoangivelsen paa Regnskaberne skulde Taleren oplyse om, at der var ingen Kasserer, som kunde have Regnskabet i Orden netop paa den Dag, da det skulde sluttes, da alle de Penge, der skulde komme ind, ikke var indgaaede. Naar Revisorerne ikke havde kunnet opdage Bedrageriet med Sparekassebogen, laa det i, at de havde for stor en Tillid til Kassereren, som de for Resten havde fælles med *alle* Medlemmerne. — FORMANDEN anerkendte, at Kommissionen havde arbejdet flittigt og ihærdigt. At Bestyrelsen havde faaet et Hip, var ikke andet end hvad den havde ventet. Der stod i Lovene, at Bestyrelsen skulde være til Stede, naar Kuponerne blev afklippede, men naar der ingen saadanne var at klippe af, kunde det ikke forlanges, at Bestyrelsen i Følge de nuværende Love skulde være til Stede ved Eftersynet. Bestyrelsen kunde for øvrigt ikke tage Del i at revidere Regnskabet, men maatte henholde sig til Revisorerne. — M. LAZARUS havde Ordet for at omtale og anbefale den Henstilling, som findes optaget i »Typ.-Tid.« Nr. 17. — P. L. PEDERSEN gjorde opmærksom paa, at 2 af Kommissionens Medlemmer ved at angribe Bestyrelsen ogsaa havde underskrevet deres egen Dom, idet de havde siddet i Bestyrelsen og været med til at udarbejde de nuværende Love. — EMIL PETERSEN og BARNEWITZ replicerede. — C. C. JENSEN oplyste Forsamlingen om, at han nu var kommet til Klarhed over, hvortil Foreningens Penge var medgaaet. — N. HANSEN bragte Kommissionen en Tak for det Arbejde, som den havde udført for Foreningen. (Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig).

Dernæst gik man over til Punkt 2, Prøvevalg paa samtlige Foreningens Tillidsmænd, hvilket gav nedenstaaende Resultat:*) Til Formand foresloges BØHM med alle Stemmer mod 6. Til Næstformand N. HANSEN**) med 29 St. (31), G. CLAUSEN med 54 St. Til Medbestyrere VICTOR PETERSEN enst., MICHAEL JENSEN**) med 54 (7), E. H. RASMUSSEN med 58 St. (6), F. K. MADSEN med 18 St. (12), ALB. PETERSEN med 29 St. (31), C. C. JENSEN med 21 St. (31). Til Suppleanter E. WENDT med 32 St. (2), CARL OLSEN med 32 St., BARNEWITZ med 28 St. (16). Til Kasserer G. CLAUSEN med 46 St. (6), BARNEWITZ med 17 St. (34). Til Revisorer CH. THOMSEN med 22 St. (33), LAUR. JENSEN med 17 St. (15). Til Redaktionsudvalg foresloges d'Hrr. BØHM, V. PETERSEN, G. CLAUSEN, E. H. RASMUSSEN, BARNEWITZ, alle med 46 St. Til Kontrahenter BØHM, V. PETERSEN, CHR. KRYGER, alle med 46 St. Til Voldgiftsretten V. PETERSEN med 43 St., EMIL PETERSEN med 39 St. (6), C. C. JENSEN med 21 St. (18), P. L. PEDERSEN med 24 St. (1). G. CLAUSEN med 20 St. (9).

Dernæst fik V. PETERSEN Ordet til Punkt 3 paa Dagsordenen, Kongressen i Paris. Denne vilde blive afholdt i Dagene fra den 18.—22. Juli, og da Taleren maaske kom til Paris i Sommer, ønskede han at vide, om Foren. i saa Fald vilde give ham Mandat til at repræsentere den paa Kongressen, hvilket ikke skulde være forbundet med nogen Udgift for Foreningen. Endvidere meddelte han, at der til Sommer afholdes en international Arbejderkongres i Paris, ved hvilken de danske Fagforeninger agtes repræsenterede; Udgifterne herved vilde for hver Forening andrage 10—20 Kr. Det vedtoges enst. at overdrage V. Petersen at repræsentere Foreningen paa den typografiske Kongres i Paris, ligesom Generalforsamlingen ogsaa vedtog at bidrage til Repræsentations-Udgifterne ved Arbejderkongressen.

I Referatet i forrige Nr. er der i Slutningen af anden Udgang paa Spalte 2 faldet et Ord ud, hvorved Meningen forstyrredes. Der skal næmlig staa saaledes: »Det følger af den Fremgangsmaade, d'Hrr. (Revisorerne) har fulgt, at Kasseeftersynet og dermed hele Revisionen i et meget langt Tidsrum har været fejlagtig **anlagt** og misvisende«.

L. J.

*) De i Paranthes opførte Tal er Antallet paa de Medl., der stemte imod Vedkommende.

**) Frabeder sig herved Valg.

Punkt 4: Grundlovsfesten. Det vedtoges med 46 St. mod 1, at Foreningen med Fane skulde deltage i Grundlovsfesten d. 5. Juni paa Nørrefælled. L. J.

Typografernes Sangforening afholdt Generalforsamling Lørdag d. 27. April 1889. Til Dirigent og Sekretær valgtes henholdsvis d'Hrr. VIGGO PETERSEN og CHR. GRAEFFE.

KASSEREREN aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed og dvælede særlig ved Aarsfestens Underskud, der dels var foranlediget ved den dyre Assistance, men hovedsagelig dog maatte fremkomme, naar Medl. viste sig ude af Stand til at afsætte Billetter til Festen. Kassebeholdningen var noget mindre i Aar end i Fjor, foranlediget ved de to Poster: »Tilskud til Typografernes Sammenkomst i Sommeren 1888« og »Helsingborgturen«. — ALB. AUENER vilde i Betragtning af de daarlige Tider for Typograferne lykønske Kass. til Resultatet, men haabede paa et endnu bedre, særlig hvad angik Medlemmernes Aktivitet. Sangforeningen havde, som fremhævet af Kassereren, afholdt en Efteraarskoncert til Fordel for arbejdsløse Kolleger og den havde givet et godt Resultat. Men der maatte for Fremtiden arbejdes hen til, at der kun blev afholdt én saadan Koncert; thi Konkurrence-Koncerter med samme Formaal kunde kun splitte Kræfterne og forringe Resultatet. Taleren mente det derfor paa sin Plads, at der nedsattes en Komité til at forberede Afholdelsen af en saadan Koncert, og skulde desaarsag pege paa Mænd, der alt tidligere havde viet denne Sag deres Kræfter, næmlig d'Hrr. N. Hansen, Vilh. Tømmerup, Fasmer og Alfr. Winkelmann, der suppleret med Sangforen.s Bestyrelse maatte ansés som de kompetenteste Arrangører. Denne Komité burde allerede i Sommer søge et større Lokale, hvori Veldædighedskoncerten i tilstundende November Maaned kunde afholdes. Sluttelig berørte Taleren Sangforen.s egne lokale Forhold og pointerede det nødvendige i disses Forandring. — BYNCK skulde som Revisor henlede Bestyrelsens Opmærksomhed paa de udestaaende Fordringer; det var en kedelig Post, som man maatte se at skaffe ud af Regnskabet. Herefter *godkendtes Regnskabet énst.*

Dagsordenens Punkt 2 motiveredes af KASSEREREN, der paaviste det upraktiske i ikke at have en Formand. Fordi en Mand var dygtig som Kasserer, var det ikke givet, at han ogsaa egnede sig til at beklæde en Formandspost. Uden Diskussion *vedtoges Forslaget énst.*

Der skredes herefter til Valg af en Bestyrer og en Kasserer i Stedet for de afgaaede Hrr. Som Kass. bragtes d'Hrr. Bynck og Wennstrøm i Forslag. — Hr. WENNSTRØM kunde ikke modtage Valg og Hr. BYNCKS Stilling forbød ham at modtage Besøg paa Trykkeriet, saa heller ikke han saa sig i Stand til at overtage Posten. — DIRIGENTEN foreslog Hr. BRUSEN som en Mand, der var godt kendt med Kassererforretninger. — V. CARLSEN bad Bynck lade sine Betænkeligheder fare; han behøvede jo ikke at modtage Besøg paa Trykkeriet. Efter en kort Diskussion erklærede BYNCK sig villig til at overtage Kassererposten paa den af ham stillede Betingelse: ingen Besøg paa Trykkeriet. — Ved den skriftlige Afstemning fik BYNCK 18 St., medens BRUSEN fik 8 St. som Kasserer. ALB. AUENER genvalgtes derimod til Best. med 25 St.

En Del Talere havde endnu Ordet, indtil sluttelig H. CHRISTENSEN og ALB. AUENER bragte den afgaaede Kasserer en varm Tak for hans nidkære Virksomhed i Foreningens Tjeneste, hvortil Forsamlingen sluttede sig.

Generalforsamlingen hævedes Kl. 11.

Blandinger.

Fra Kristiania modtog vi i Lørdags telegrafisk Meddelelse om, at Principalerne paa de Trykkerier, hvor Arbejdet ikke var nedlagt, havde sat en *Lock-out* i Gang for derved om muligt at knække Strejken. At dette sidste ikke vil ské, men at Lock-outen tværtimod vil hjælpe til at faa Strejken snart afsluttet med et heldigt Resultat for vore Kolleger, har d'Hrr. Arbejdsgivere vistnok ikke tænkt paa, da de iværksatte deres fortvivlede Beslutning. Hvor stort et Omfang Lock-outen har antaget, savner vi nærmere Meddelelse om, men der er dog al Anledning for os til *ikke at sakke agter ud* med Bidragene. — I sidste Øjeblik modtog vi en længere Beretning fra Kristia nia, hvoraf det sés, at Lock-outen har fundet Sted i »Morgenbladet«, hvor Sætterne blev sagt op med 14 Dages Varsel. Da Hr. DE BESCHE saaledes er gaaet fra sit Ord, nedlagde Sætterne Arbejdet med det samme. Endnu en Gang: nu gælder det mere end nogensinde ikke at trække sig tilbage med Bidragene!

Sangforeningen, der med Maj Maaneds Udgang slutter sin Vintersæson, afholdt d. 27. April efter Generalforsamlingen et stærkt besøgt Fællesmaaltid med Sold, ved hvilket Stemningen var meget livlig. Der blev fra flere Sider udtalt Paaskønnelse af Foreningens Bestræbelse for at samle Typograferne i selskabelig Henseende. — Der er allerede tænkt paa Sommerudflugterne. I Slutningen af Juni vil Foreningen tage en *Engelholmstur*, til hvilken mindre Indbetalinger modtages hver Mødeaften.

En By, der er mere med. Uden i mindste Maade at ville udtale mig forklejnende om de smukke Resultater, *Aarhus* i Følge Hr. D. R.'s Opgivelser er naaet til i Retning af Velsignelse med grafiske Etablissementer, maa jeg dog tillade mig at oplyse, at denne By ikke tilnærmelsesvis kan faa første Præmie paa dette Omraade. *Præstø* tæller 1460 Sjæle og har 1 Stentrykker, 2 Bogtrykkerier og 1 Boghandler, hos hvem »alt Bogtrykarbejde udføres smukt (!) og billigt«. Aarhus maa virkelig »oppe« sig betydeligt og anskaffe sig 4 Gange saa mange grafiske Etablissementer, som den har, inden den med berettiget Stolthed kan sige, at den er »med« paa dette Omraade. Indtil da maa Præstø vel nyde den tvivlsomme Ære at have det forholdsvis største Antal grafiske Etablissementer. Jeg lader her oven i Købet alle de rejsende Agenter ude af Betragtning — man sér for øvrigt i de senere Aar ikke meget til dem, da de stedlige Priser omtrent udelukker enhver Konkurrence. I.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medl.: J. A. STEFFENSEN (udl. hos Schultz 1882, N. C. Roms Bogtr.). — A. V. NIELSEN (tidligere Medlem, Hoffensberg & Traps Bogtr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Jørgensen & Ko. (12. B.) 5.25, Truelsens (11. B.) 2.75, S. L. Møllers (12. B.) 4.00, Hoffensberg & Traps (10. B.) 1.70, Jordans (8. B.) 1.00, Græbes (11. B.) 4.55, »Dagbladet« (11. B.) 5.50, »Nat.-Tid.« (10. B.) 3.20, Rasmussen & Olsen (9. B.) 0.75, »Politiken«

(11. B.) 10.50, Eltongs (9. B.) 1.00, Knudtzons (12. B.) 1.75, Triers (11. B.) 4.50, Ferslews (9. B.) 0.50, »Social-Demokr.« (12. B.) 8.40, Boesen (11. B.) 0.50, Roms (Typ. og Stentr., 10. B.) 2.60, »Berlingske Tid.« (10. B.) 2.50, »Adresse-Avisen« (11. B.) 3.75, Schultz (Sætterne, 10. B.) 6.50, m + n (10. B.) 1.00, F. (10. B.) 0.50, Nielsen & Lydiches (10. B.) 6.50, Thieles (10. og 11. B.) 2.50, Bordings Sætteri (11. B.) 8.00, *i alt Kr. 89.70.*

Fra Provinserne:

Horsens (10. og 11. B.) 8.50, Faaborg (3. B.) 6.00, Nyborg 2.00, Randers (9. B.) 7.40, Hillerød (10. og 11. B.) 3.75, Hjørring (8. B.) 3.00, Aalborg (10. B.) 12.00, Næstved (11. B.) 4.27, Odense (9. B.) 7.75, Kolding (11. B.) 18.00, Aarhus (10. B.) 14.32, Slagelse (11. B.) 5.00, Køge (10 B.) 1.50, Holbæk (10. B.) 5.50, *i alt Kr. 98.99.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 2,630.05.*

Ifølge Postbevis af 15/5 afsendt Kr. 220.00, Porto 0.61.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (9. B.) 3.00, Jørgensen & Ko.s (10. B.) 2.00, Jordan (10. B.) 0.75, Græbes (8. B.) 4.65, »Politiken« (9. B.) 4.25, »Adresse-Avisen« (8. B.) 1.50, Thieles (8. og 9. B.) 1.25, *i alt Kr. 17.40.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 219.00.* RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 fortsættes Indøvelsen af »Ett bondbröllup«; derefter Smaasange. Forslag om en Familjetur. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Ved Dødsfald er 1 Portion af det Rolffske og 1 Portion af det Berlingske Legat bleven ledig til Juni Termin. Ansøgninger om disse Legater, stilede til Bestyrelsen for Typografernes Hjælpekasser, bedes sendte til Kassereren, N. Hansen, Blaagaardsgade 22, 3. Sal, inden 4. Juni.

København, d. 15. Maj 1889. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Næstved, KNUD HØYER (udl. i »Næstv. Tid.«s Bogtrykkeri d. 1. Maj 1889; har aflagt Svendeprøven).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Ringsted (»Folketidenden«), JOHAN G. LINDSTRØM (sidst arbejdet i Slagelse). — Middelfart, G. G. DAN. LICHTENBERG MADSEN (sidst arb. i Tyskland; tidl. Medlem). — Præstø (»Amts-Avisen«), NIELS P. CHR. HANSEN (sidst været paa Rejse). — Odense (Bogense), JENS PETER ANDERSEN (sidst arb. i Nyborg).

Bortrejste Medl.: Slagelse, JOH. G. LINDSTRØM til Ringsted i Plads. — Middelfart, G. CHR. TH. PETERSEN. — Ringsted, ESBEN HANSEN, arbejdsløs. — Odense, H. ANDERSCHOU, arbejdsløs.

Udmeldte: Ringsted, JENS P. CHRISTENSEN (paa Grund af forandret Livsstilling). — Hjørring, Redaktør WULFF. — Kolding, ROGATE TERKELSEN.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

D'Hrr. Inkassatorer og Lokalforeningsformænd anmodes herved om at indsende mulige **overkomplette Eksemplarer af Nr. 19** snarest muligt til Ekspeditionen.

Brevkasse.

P. C. Tak for Meddelelsen. Jeg kan dog ikke tro, at en saadan Diskussion vil blive tilladt i »Typ.-Tid.«, men selv om det skulde ske, skal det ikke friste mig; min Tid er fuldstændig optaget til andet nyttigt Arbejde for »Dsk. typ. Foren.«. H. F. RASMUSSEN.

Arbejdsmarkedet.

En **Trykker** til Akcidensarbejde, selvstændig Arbejder, som er vant til at levere første Klasses Arbejde, kan til 26. Maj eller lidt senere faa en let Plads i »Svendborg Amtstrykkeri« hos J. Assam. Hvis gensidig Tilfredshed er Pladsen fast.

»Typograf-Tidende«s Skrifter GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Scheltor & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

En Typograf kan — naar det kan blive stadigt — faa Kost og Logis (Værelse til Gaden) i Nørrefarimagsgade ved Frederiksborggade for 8 Kr. om Ugen. Billet mrkt. »R. K.« indsendes til Ekspeditionen.

Til Salg.

En **Reol** med 12 store Antikva-Kasser, en **Hovedtryksmaskine**, en 20" **Skæremaskine** med 4 Knive. Tordenskjoldsgade 24, St. tilh. i Gaarden.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 21
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 24. Maj 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Endnu en Gang de to Standpunkter.*)

Organet for den maanedlige Besindighed, ogsaa kaldet »Ny typografisk Tidende«, har selvfølgelig ikke kunnet finde sig i, at vi i vor Artikel i »Typograf-Tidende« Nr. 15 holdt en Lygte foran de »Ny«s Udseende i den Luno'ske Affære og paaviste, at det Standpunkt, som de efterhaanden var kommen til at staa paa, var ikke længere det absolut kollegiale, men det *absolut egoistiske*. Bladet filosoferer i et Svar paa 6 Sider over denne Kendsgærning og indrømmer da ogsaa, at vi havde Ret i vor Anskuelse angaaende denne Sag. Selvfølgelig tager man »Besindigheden« i Forpagtning og overlader Modsætningen dertil fuldstændig til sin Modpart; thi skulde man tro »Ny typ. Tid.«, saa gaar »Den typografiske Forening« paa »med krum Hals«, uden at tænke over Følgerne af sine Handlinger, medens de »Ny« er nogle mageløs »besindige« Herrer, der overvejer førend de handler. Dette kan *maaske* være sandt, men dog med den Modifikation, at »Den typ. Foren.« ogsaa tænker over de Følger, der kan opstaa, naar den i Lighed med de »Ny« lægger Hænderne i Skødet. Alt hvad »Ny typ. Tid.« ramser op om Strejkernes Almagt eller Ikke-Almagt, har vi kendt for adskillige Somre siden, og hvis det kan interessere Bladet, skal vi hviske i Ørene paa det, at heller ikke vi ansér Strejkerne for at være et Universalmiddel, der kunde føre Arbejderklassen ud over alle Vanskeligheder, men vi er paa den anden Side heller ikke blinde for, at Arbejderne under de nuværende Samfundsforhold ikke har noget bedre og mere virksomt Middel til enten at gennemføre en Fordring eller til at værge sig imod Overgreb. Og vi er da heller ikke blinde for, at en Strejke, skal den virkelig kunne naa sit Maal, maa føres med Kraft og Energi, uden først længe forinden at sætte Modparten ind i ens Planer.

Vi skrev, at Pengene ikke var »den eneste Frelsermand« i en Kamp og dette vil »Ny typ. Tid.« *til Nød* give os Ret i, men der glemmes alligevel én Ting, nemlig at Hovedbetingelsen for en Strejkes Gennemførelse er Tilstedeværelsen af Solidaritetsfølelsen og Offervilligheden; mangler disse to Egenskaber, er det ganske vist haabløst at indlade sig paa en hvilken som helst Kamp. Men det Standpunkt, som den »Ny« efterhaanden er kommen til at indtage, staar netop i en særdeles nøje Forbindelse med den nævnte Mangel af disse Egenskaber hos en vistnok ikke ringe Del af deres Medlemmer. Kan det da overhovedet være anderledes, end det er? Vi svarer bestemt nej! Naar man véd, paa hvilken Maade den »Ny« har faaet en Del Medlemmer — nemlig ved at lade sig tvinge ud af deres oprindelige Forening, for at faa Arbejde — da véd man ogsaa, at disse Folks Solidaritetsfølelse er sløvet i en sørgelig Grad og da véd man ogsaa, at med saadanne Kræfter indlader man sig ikke paa noget. Men for at dække paa denne Skavank, maa man filosofere over Ting, som dog kun har en underordnet Betydning.

Vi er ikke til Sinds at opholde os længere med de »Ny« om det foreliggende Spørgsmaal og skal derfor kun henvise til, at de har ladet sig dupere, idet vore Medlemmer, der den Gang arbejdede hos Lunos, paa det bestemteste nægter Rigtigheden af det Referat, der er givet i »Ny typ. Tid.« af Hr. Kancelliraad Dreyers Tale; vor Forening har i hvert Tilfælde *ikke* faaet et saadant Referat.

*) Denne Artikel har maattet vente af Mangel paa Plads. RED.

Lærlingeuvæsenet.

Det er jo nok som bekendt, at saa snart forskellige af d'Hrr. Bogtrykkere skal have en eller anden Forbedring eller lignende indført, saa skal den lønnede Arbejdskraft indskrænkes og erstattes af Lærlinge, d. v. s. unge Mennesker, som hurtigst muligt bliver indøvede i at stable op paa Avisen, men paa hvis typografiske Uddannelse der næppe bliver tænkt eller ofret stort før et halvt Aars Tid forinden de har udstaaet Læretiden, hvorefter de saa i Reglen straks faa Underretning om, at de er overflødige, da der skal være Plads for en ny »Lærling«, og saa sendes paagældende ud i Verden efter at være forsynet med en glimrende Anbefaling (den koster jo rigtignok heller ingen *Penge*); hvad har det for øvrigt at sige, om Vedkommende senere gør Anbefalingen og dermed dens Forfatter til Skamme, det er jo alligevel en næm Maade at komme af med en ung Mand paa, naar han efter 5 Aars Forløb ikke vil lade sig nøje med den bare Føde, men med fuld Ret gør Fordring paa lidt Udbytte for det ham i Læretiden tilføjede ofte hensynsløse Misbrug. Ja, har Vedkommende været slavelydig og skikkelig til rette Maal og taalmodig ladet sig tyranisere, kan han maaske under Tiden faa Lov til at blive et halvt Aars Tid eller mere paa Lærestedet, hvis han da vil tage til Takke med en højst uforskammet Betaling i Forhold til det ydede Arbejde; værre er det, hvor der ikke fordres noget bestemt, men derimod hedder, at man har »solgt sin Arbejdskraft«, over hvilken Principalen har fuldstændig Dispositionsret, og der altsaa fordres udført saa meget Arbejde, som Vedkommende *kan* præstere . . . . Slige Principaler gives der, hvor utroligt det end lyder, men det er dog heldigvis kun én og anden, der nyder den tvivlsomme Ære af slig Trafik, og mærkværdig nok findes disse blandt dem, som paa Bogtrykkermøderne har raabt højst op om Lærlingeuvæsenet.

Ved forleden at læse »Typ.-Tid.«, forbavsedes jeg ved at erfare, at Silkeborg Lokalforening var nedlagt, og de derværende Medlemmer af »Dansk typ. Forening« underlagte Skanderborg. Tænk en Gang, at en By som Silkeborg ikke kan holde en Lokalforening paa Benene, hvortil der ikke fordres mere end 3 Medlemmer, men at denne maa underlægges Skanderborg, hvor baade Bogtrykkeri og Avis er meget mindre, men Antallet af Typografer dog større. Da der temmelig sikkert er flere end mig, der er bleven forundret herover, skal jeg her give et lille Indblik i Sagen. Hr. H. S. Sørensens Personale i Silkeborg bestaar af en Faktor, en Sætter-Trykker og 7 — *syv* — Lærlinge. Alle syv skal de jo lære at »sætte«, og de bliver nok ogsaa øvede i flere Slags, baade Avis- og *Kartoffel*sætning, maaske endog Akcidenssætning; men et hovedsagelig Avistrykkeri med 7 Lærlinge, som formodenlig alle er antagne paa 5 Aar, vil ethvert fornuftigt Menneske let indsé ikke kan tildele disse nogen alsidig Fag-uddannelse.

Men nu er Lokalforeningen dernede med alle dens Ubehageligheder borte, nu kan Hr. Sørensen leve uforstyrret og fri for Rysten paa Hovedet og Forundringsudbrud af tilrejsende Typografer; thi nu er der jo ingen af disse, som har noget i »Ravnekrogen« at gøre.

Men de unge Mennesker, som enten af egen Tilskyndelse eller af deres Forældre bliver sat ind i et Fag, hvor der allerede er saa stor Overflod af Arbejdskraft, disse er det værst for, især naar de anbringes paa Steder, hvor de, naar de efter 5 Aars Forløb kommer ud i Verden, i Grunden først skal til at *lære* noget, og da ikke er i Besiddelse af en skarp Iagttagelses- og Fatteævne. Men hvor ligger det moralske Ansvar? Den ligger hos den eller de, som unødvendig, for egen Fordel og imod bedre Vidende ikke generer sig for at lægge det simpleste Humanitetshensyn til Side og ved nævnte Fremgangsmaade støtter mindre hæderlige Bestræbelser.

Bismarck.

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 14. Maj.

Jo haardere Pine, des snarere Ende, — det er denne Vise, vi nu synger heroppe, antagelig er det Indledningen til Eposets sidste Sang. Da alle Bogtrykkernes Lokken og Truen intet hjalp overfor Typograferne, saa har Hr. Grøndahl nu i sit Gjallerhorn, »Aftpst.«, begyndt at blæse til Kamp mod »de Bogtrykkere, der ikke alene lader sit eget Arbejde udføre, men endog rapser til sig alt hvad de formaar« fra de stakkels fædrelandssindede Bogtrykkere, der saa tappert og uegennyttigt stemmer op mod »den statsomvæltende Socialismes Indtrængen i vort gamle, frie Land« — saaledes kalder Bogtrykkerne deres Modstand mod en retfærdig Arbejdsordning. Samtidigt med dette almindelige Angreb paa de fornuftige Bogtrykkere gik der en Række smaa bidende Angreb imod »Morgenbladet«, dette Organ, der hidtil havde været ansét for Konservatismens faste Borg, men nu stod i Spidsen for »Strejkens Opretholdelse«, og skøndt Bladet i Begyndelsen forsvarede sig nok saa brav, saa bukkede det dog tilsidst under, og i Lørdags, da Personalet — takket være »Aftpst.«s Redaktørs Snakkesalighed — fik nys om Sagen og desaarsag forespurgte sig hos Hr. de Besche, fik de den Besked, at han sagde dem op med de lovbefalede 14 Dages Varsel. Sætterne erklærede da alle som én, at de under disse Omstændigheder ikke behøvede 14 Dages Opsigelse, da han havde brudt sit Æresord og sin skriftlige Forpligtelse til at holde den foreløbig indgaaede Overenskomst saa længe indtil en endelig Ordning kom i Stand; men en saadan kunde selvfølgelig ikke bringes i Stand under de nuværende Tilstande; man maatte vente, indtil Strejken var slut.

Hr. de Besche har ved denne Adfærd sveget alt, hvad der Mand og Mand imellem gælder for Tro og Love; men saa langt fra, at dette Skridt har nedslaaet vort Mod, har det tværtimod opildnet Kollegerne til fortsat Kamp — »Morgenbladet«s Personale selv lagde jo ypperlig for —, disse gamle skikkelige Familjefædre er de aller haardeste, naar de først rigtig bliver varme. »Morgenbladet« selv udtalte i en kort Notits, at det gik fra sin Overenskomst for at faa en Ende paa den langvarige Strid, og det er vel nu ogsaa den sidste Trumf, de gamle Herrer har paa Haanden, som nu her er udspillet. Det var en offenlig Hemmelighed, at 1 à 2 af de engagerede Firmaer havde besluttet sig til i denne Uge at indgaa paa Tarifen, — til Trods for de temmelig betydelige Pengeunderstøttelser, der var tilflydt dem —, og kun lod sig afholde derfra ved denne nye »Haupt- und Staatsaktion«, der nu i Løbet af 2 à 3 Uger ubetinget skal udtømme os, saa vi sér os nødt til at bede om Fred. Jeg tror, de Herrer *igen* vil forregne sig; thi har de nu i 11 Uger ikke opnaaet andet end givet en hel Masse Penge ud og faaet deres Forretninger til Dels ødelagte, saa er det ikke rimeligt, at de i et Par Uger skulde ruinere os, blot fordi de skaffer os en Merudgift paa ca. 500 Kr. ugenlig. Vi har endnu ikke naaet Bunden paa vor Pengekasse, til Trods for at »Aftpst.« nu i over en Maaned har vrøvlet en hel Del om dens Tomhed, og desuden mener vi, at de Kolleger, der hidtil har staaet os bi, vil hjælpe os til det sidste, saa er der ingen Fare, og hele Planen vil forhaabenlig ryge i Lyset.

Hr. Schibsted kunde naturligvis ikke dy sig med at udraabe, da han hørte, at de Besche havde kastet sine Folk paa Gaden: »Ja, nu kan *han* prøve, hvad det er at strejke; jeg har lovet ham 3 Mand, og han faar ingen flere, hvor haardt det end kniber«. Hans eget Skrabsammen har flere Gange truet med at gaa over til Fjenden, saa han maa bruge alle mulige Midler for at faa dem til at blive. I forrige Uge havde han saaledes en af Rettens Folk oppe paa Sætteriet, der paa en meget højtidelig Maade oplæste Straffelovens Bestemmelser mod hver den, der bryder sin indgaaede Kontrakt. Formodenlig for at udslette det mindre gode Indtryk, denne Trusel havde gjort, gav han i Gaar Aftes et Bal for dem tilligemed splendid Aftensmad, saa man sér, Hr. Schibsted er en Mand, der baade kan gøre ondt og godt. For at de snilde Mennesker kunde have det rigtig hyggelig, var d'Hrr. Bogtrykker Jensen og H. Jacobsen tilligemed Faktor Scheibler oppe og stak paa om Natten efter bedste Ævne. I det Møde i Principalforeningen, hvor Planen med »Morgenbladet« vedtoges, deltog en anden af Lovens Haandhævere, formentlig for at give gode Raad mod disse fæle »Socialister«, saa man sér, at »Indflydelsen« strækker sig saare langt. Den samme har forresten ogsaa vist sig i en anden af Administrationens Grene, nemlig Militæretaten, idet nemlig en af Schusterne hos

Grøndahl ansøgte om paa Grund af Strejken at blive fritaget for Eksercitsen, hvilket allernaadigst bevilgedes. *Hony soit qui mal* etc. H. P.

Hr. A. CHRISTENSEN, Randers, har overtaget »Store Klaus'« Rolle efter Hr. WESTERMANN; men om han formaar at udfylde den saa godt, som Hr. W. nu har gjort i en Del Aar ved forskellige Lejligheder, derom er jeg ikke i Stand til at dømme.

Ringsted, d. 20. Maj 1889. S. K. JOHANSEN.

Korrespondance.

Aalborg, d. 20. Maj 1889.

Da Hr. ELOF BENGTSON for nogen Tid siden anmeldtes til Optagelse i Foreningen, blev der fra flere Medlemmer i Skive gjort Indsigelse mod hans Optagelse. Sagen blev forelagt paa en Generalforsamling i den herværende Lokalforening og af de indhentede Oplysninger fremgik det, at C. B., der blev »udlært« d. 1. Oktbr. 1887 i »Skive Folkeblad«s Trykkeri, kun havde staaet $4^1/_2$ Aar i Lære. For at blive optaget i Foreningen maatte han altsaa aflægge den i Lovens § 23 foreskrevne Svendeprøve, og til at bestemme og bedømme denne blev der nedsat et Udvalg, hvis Betænkning, der blev afgivet paa en ekstraordinær Generalforsamling d. 15. ds., jeg herved tillader mig at gengive in extenso:

»Udvalget til Bedømmelse af den af Hr. Elof Bengtson d. 12. ds. aflagte Svendeprøve skal — samtidig med at den herved fremlægger Aftryk af de udførte Arbejder, tillade sig at bemærke:

at den aflagte Prøve i almindelig skær Sats tydelig viser, at Vedkommende har nydt en mere end tarvelig Uddannelse i Faget, idet de nødvendige Interpunktionstegn for en stor Del helt mangler eller er anbragte paa forskellige Steder, ligesom der ogsaa i Satsen findes en utilladelig Mængde Brydninger, der meget let kunde have været undgaaede. Endelig findes der ogsaa i Satsen Læsefejl, som tyder paa, at Sætteren næppe har forstaaet, hvad han satte, idet han i saa Fald ikke kunde have faaet fat i saa meningsløst et Ord som »Afsting« i Stedet for »Opsving«. Udslutningen af Satsen var taalelig.

Om skematisk Arbejde har Vedkommende ikke Spor af Begreb, hverken med Hensyn til Udmaalingen af Formatet, Inddelingen af de forskellige Rubrikker, Fordelingen af Pladsen i Hovedet eller den i et Skema nødvendige Variation af Stregerne. Det vedlagte Misfoster af et Skema kom først til Verden, efter at Udvalget — for at blive færdig — havde givet ham en Del, endog meget tydelige Vink.

Udskydningen erklærede Vedkommende rent ud, at han ikke forstod sig paa, *da han ikke kendte Maskinen.* Hvis det havde været den Maskine, de havde i Skive, saa havde det været en anden Sag — *den kendte han.*

Idet Udvalget udtaler sin Beklagelse over, at Principalen*) ikke generer sig for at sende den Slags *Svende* ud i Verden, erklærer den herved ikke at kunne indstille den aflagte Prøve til Godkendelse.

Aalborg, d. 15. Maj 1889.

ANDR. OLSEN. AUG. BANG. EM. SCHØLIN.

Endskøndt der var stillet ham de aller simpleste og letteste Opgaver, kunde han dog ikke bestaa denne Duelighedsprøve, og det er saa meget mere beklageligt for Vedkommende, da han har været ved Faget omtrent i 6 Aar.

Efter Udvalgets Indstilling vedtog Generalforsamlingen at nægte ham Optagelse i Foreningen. L. LEMPKE.

*) Hr. Bogtrykker HAR. JENSEN i Skive.

Blandinger.

Arbejdsløsheden i vort Fag er for Øjeblikket ikke ringe i København, og det storartede Opsving, som Sangvinikere ventede sig af den store nordiske Udstilling i Fjor, er fuldstændig udeblevet, i hvert Fald for vort Fags Vedkommende. At Arbejdsløsheden tiltager mere og mere, er ikke saa vanskeligt at forstaa, naar man sér hen til den betydelige Tilførsel af Arbejdskraft, som hvert Aar finder Sted efter en uforholdsmæssig Maalestok, og det eneste Middel til at modarbejde dette Onde med, turde vel udelukkende findes i en **Reduktion af Arbejdstiden** over hele Linjen. Arbejdsløsheden er for øvrigt heller ikke ganske ringe iblandt *Trykkerne*, der lider under den Skavank, at en Del Trykkere lader sig misbruge til *at betjene flere Maskiner.* Vi forstaar ikke rigtigt, hvorfor Trykkerforeningen ikke for længe siden har søgt at sætte en kraftig Stopper imod dette Uvæsen — et Uvæsen, som gør flere og flere af dens Medlemmer overflødige og kaster dem paa Gaden, uden Udsigt til atter at kunne faa Beskæftigelse hverken i den nærmeste eller en fjærnere Fremtid. Det var ikke af Vejen, at der med Hensyn til disse Spørgsmaal rejstes en virksom Agitation blandt de typografiske Arbejdere, saa at alle fik en klar Opfattelse af, hvilket Livsspørgsmaal det i Virkeligheden drejer sig om for de faglige Organisationer. Det har vor fulde Sympati, at Arbejderne ved Indsamlinger søger at mildne Arbejdsløshedens hærjende Virkning, men det forslaar som en Draabe i Havet. Der maa arbejdes af alle Kræfter for at *samle* Arbejderne til enig Optræden for Gennemførelsen af *disse* Krav.

„Aarhus Stiftstidende", der som bekendt har skiftet Ejer, idet Hr. TH. FUNCH THOMSEN siden 1. April har overtaget Bladet, har undergaaet en ret heldig Forandring i typografisk Henseende. Ikke alene at Bladet er bleven ikke ubetydeligt udvidet, er der ogsaa bleven anskaffet ny Skrift hertil og i det hele taget har man givet Bladet en saadan Udstyrelse, at det rager et godt Stykke op over en Del af Landets øvrige Blade. Vi finder Anledning til at lykønske Ejeren til denne heldige Forandring.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: JULIUS JOHAN JAKOBSEN (udl. d. 1. Maj 1889 hos Rasmussen & Olsen; arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Lunos (10. og 11. B.) 3.50, Allers (5.—7. B.) 5.00, Roms (Typ. og Stentr., 11. B.) 2.80, »Adresse-Avisen« (12. B.) 3.75, Bagges (11. og 12. B.) 4.25, Jørgensen & Ko. (13. B.) 4.00, Hansons Stempelfab. (9. B.) 0.50, Truelsens (12. B.) 3.00, S. L. Møllers (13. B.) 3.75, Jordans (9. B.) 1.00, »Dagbladet« (12. B.) 5.50, »Nat.-Tid.« (11. B.) 3.20, Rasmussen & Olsen (10. B.) 1.25, »Politiken« (12. B.) 10.25, Eltongs (10. B.) 1.00, Knudtzons (12. B.) 2.00, Nielsen & Lydiches (11. B.) 9.20, Ferslews (10. B.) 0.50, »Social-Demokr.« (13. B.) 8.25, Falk Simonsen (5. og 6. B.) 1.00, Græbes (12. B.) 2.05, »Avisen« (11. og 12. B.) 6.60, O. C. Olsen & Ko. (11. og 12. B.) 8.25, Schultz (Sætterne, 11. B.) 6.50, m + n (11. B.) 1.00, F. (11. B.) 0.50, Ekspres-trykkeriet (10. og 11. B.) 7.20, »Berlingske Tid.« (11. B.) 2.50, Sivertsens 6.00, Bordings Sætteri (12. B.) 7.00, *i alt Kr. 121.30.*

Fra Provinserne:

Aarhus (11. B.) 14.72, Aalborg (11. B.) 12.50, Hjørring (8. B.) 3.00, Kolding (12. B.) 14.00, Randers (10. B.) 7.05, Ringsted (11. B.) 4.75, Hillerød (12. B.) 1.75, Slagelse (12. B.) 4.50, Næstved (12. B.) 4.27, Odense (»Stiftstid.«, 11. og 12. B.) 10.00, Holbæk (11. B.) 5.50, Ringsted (8.—10. B.) 7.75, Svendborg (10 B.) 6.75, Varde (11. B.) 2.00, *i alt Kr. 98.54.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 2,849.89.*

Ifølge Postbevis af $^{22}/_{5}$ afsendt Kr. 200.00, Porto 0.45.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (10. B.) 3.00, Jørgensen & Ko.s (12. B.) 1.05, Jordan (9. B.) 0.75, »Adresse-Avisen« (9. B.) 1.50, Græbes (9. B.) 2.45, »Politiken« (10. B.) 4.25, A. og U. 1.00, *i alt Kr. 14.00.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 233.00.* RUD. BØHM.

Formanden træffes i Forenings-Anliggender **udelukkende** i **Smedegade 3, 3. Sal** (hver Eftermiddag Kl. $3^{1}/_{2}$—$4^{1}/_{2}$). Rejsende og Arbejdsløse faar deres Understøttelse udbetalt samme Tid og Sted.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12: Afslutning paa Sæsonen med Præsentation.

Søndag Efterm.: *Familjetur.* Mødested Bellevue Krohave Kl. 1. Tur til Frederik VII's Anlæg. Maaltid Kl. 6 ved Rødebrohus. »Furage« medbringes. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Ved Dødsfald er 1 Portion af det Rolffske og 1 Portion af det Berlingske Legat bleven ledig til Juni Termin. Ansøgninger om disse Legater, stilede til Bestyrelsen for Typografernes Hjælpekasser, bedes sendte til Kassereren, N. Hansen, Blaagaardsgade 22, 3. Sal, inden 4. Juni.

København, d. 15. Maj 1889. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Ringsted (»Folketid.«), GEORG PETERSEN (sidst arb. i Middelfart). — Hillerød (»Frederiksb. A.-Avis«), CARL NIELSEN (sidst arbejdsløs).

Bortrejste Medl.: Odense, KOUSTRUP-PETERSEN (arbejdsl.). — Kolding, HANS SKOV til København (arbejdsl.). — Nyborg, J. P. ANDERSEN til Bogense (i Plads). — Holbæk, MARTIN LUND (arbejdsl.). — Køge, THORVALD OSKAR JENSEN til København (arbejdsløs).

Arbejdsmarkedet.

En dygtig Typograf søger Plads straks eller senere, enten som Sætter eller Sætter-Trykker. De bedste Anbefalinger kan fremlægges. Billet mrkt. »X« bedes tilsendt »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Scheltor & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

W. A. V. Østerberg's Beværtning,
Store Kannikestræde Nr. 3, Kælderen.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 22
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 31. Maj 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

At Hr. P. CHRISTENSEN med saa stor Bestemthed benægter Rigtigheden af, hvad Hovedbestyrelsen for »Dsk. typ. Foren.« i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.« har fremsat, kan ikke andet end glæde denne; men naar han ønsker en Tilbagekaldelse af, hvad han kalder »løs Sladder«, »letsindig Omgang med Sandheden«, »Opspind« etc., kan Hovedbestyrelsen ikke tjene ham hermed. *Hovedbestyrelsen betragter sig nemlig ikke som Fader til »Sigtelsen«*, hvilket Hr. P. C., naar han læser Hovedbestyrelsens Udtalelse igennem, næppe kan være i Tvivl om. Det under Hr. P. C.s Stykke aftrykte »*En Krise*« har nemlig *uimodsagt* løbet en stor Del af Provinspressen igennem, ligesom Hovedbestyrelsen ved et Brev fra en Lokalforeningsformand blev underrettet om, at en Mand, hvis Paalidelighed den hidtil aldrig har haft Grund til at tvivle om,*) havde udtalt, at der i de nærmeste Dage fra »Ny typ. Foren.« vilde blive udsendt Lister med Opfordring om at udmelde sig af »Dsk typ. Foren.« og indmelde sig i »Ny typ. Foren.«. Hovedbestyrelsen mener altsaa at have haft gode Grunde for sin Handling, og den har anset det for sin Pligt at handle, som den har gjort.

Det rigtigste, der kunde gøres i denne Sag, var vel, om Hr. P. C. værnede om sin Forenings Ære ved et lige saa bestemt Dementi i de Blade, i hvilke »*En Krise*« har staaet.

Selvfølgelig gør det Hovedbestyrelsen ondt, at den her er kommet til at saare »Ny typ. Foren.«s Medlemmer og Bestyrelse, men den indsér ikke, at den, efter hvad der forelaa, har kunnet handle anderledes, end sket er.

Kolding, d. 26. Maj 1889.

I Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«:

H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT. F. GROTH.
FR. WEISS. WARBERG.

De typografiske Ornamenter.

Af EMIL SØRENSEN.

De tankeløst indviklede Motiver bærer ogsaa Skylden for et andet Forhold, som er til Skade for Typografien, og det er den stedse tiltagende Mængde Figurer, dette Omramningsmateriale indeholder, og som for flere af de nyeste Ornamentseriers Vedkommende truer med at komme op paa Højde med Arkitekturindfatningerne. Men medens disse sidste vinder i Brugbarhed i samme Forhold som de enkelte Elementer fuldstændiggøres, er det modsatte Tilfældet med Listematerialet. De snedigt beregnede Skriftstøberiprøver, der tilvejebringes med uhyre Bekostning, og af hvis raffinerede Udførelse Afsætningen afhænger, indbilder Bogtrykkerne, at en enkelt Ornamentserie er et Universalmateriale, som sikrer en stilfuld Omramning i ethvert almindeligt forekommende Akcidensarbejde. Gang efter Gang tages Køberne ved Næsen af Prøvebladene. Hvor ofte er der ikke gjort den ubehagelige Opdagelse, at en given Akcidens, der fuldt ud er kopieret efter en Skriftstøberiprøve, med de samme Ornamenter, samme Tekstgruppering og samme Farver, alligevel er falden anderledes ud end Forbilledet. En Streg af en anden Tykkelse end den, vedkommende har kunnet anvende, en lille, tilsyneladende virkningsløs Rækkeindfatning og mange andre lignende Smaating viser sig nu at være det afgørende for Originalens tiltalende Udseende.

Listeomramningerne kan under visse Omstændigheder blive et fortrinligt Materiale for Akcidensarbejdernes Udstyrelse, men saa vel Motiver som Figurantal maa da først betydelig simplificeres. Man vil maaske indvende, at en Indskrænkning i saa Henseende vil gøre Anvendelserne alt for ensformige, men dette vilde ikke blive Tilfældet i højere Grad end de nu er, thi det hviler paa en Selvskuffelse, naar man tror, at en Indfatning med 50 Figurer yder et livligere og mere foranderligt Materiale end en lignende med det halve Antal. Hvad enten en opadstræbende Listeform begynder med en Vase eller en Trefod eller der skydes et Englehoved, en Krans, en Maske eller en Karform ind mellem Planteornamenterne, eller en vandret løbende Form brydes af en eller flere Figurer af en noget ændret Skikkelse end Hovedornamenternes, ligner det ene Eksempel det andet. Rigtigheden af denne Paastand kan enhver let overbevise sig om ved i en given Akcidens at veksle med Ornamenteringen paa saa mange Maader, som Figurernes Antal tillader; naar man sammenligner de forskellige Aftryk, vil det sés, at ingen af

*) Sandsynligvis identisk med Hr. P. C.s Korrespondent af 8. Maj!

Anvendelserne har bragt nogen nævneværdig Forandring i Retning af Karakter.

Navnlig de figurale, d. v. s. de menneske- og dyrelignende Elementer, bør trænges tilbage. Ved en meget diskret Benyttelse kan de vel under Tiden gøre en ret god Virkning, men deres Tilstedeværelse er en slem Anledning til Smagløsheder for Akcidenssætterne. En af de typografiske Ornamenteringers stærkest fremtrædende Egenskaber er en vis Kedelighed og Stivhed, som enhver Sætter, der ikke arbejder aldeles hen i Vejret, efter bedste Ævne søger at mildne, men netop denne instinktmæssige Higen efter at bringe Liv og Bevægelighed ind i Satsen, frister til en Masseanvendelse af de figurale Elementer, og Resultatet bliver altid det modsatte af det, der stræbes efter.

Det kan gælde som en Regel, at jo flere Figurer et Minimum Listeindfatninger indeholder, des daarligere anvendelig er de, idet det store Omraade, de spænder over, kun tillader Afgivelsen af 4—6 Typestykker af hver enkelt Figur, og det er en Kendsgærning, at de gyselige Anvendelser, som skæmmer saa godt som alle større Ornamenteringer med Serieindfatninger, ikke skyldes Sætternes Mangel paa Forstaaelse, men udelukkende er en Følge af et utilstrækkeligt Antal Typestykker. Naar en Indfatning skal bruges paa et Format, der svarer til Størrelsen, strækker selv et stort Minimum sjældent længere end til Halvdelen af Omramningen, medens en Del af Indfatningen, der kun lejlighedsvis — naar den skal bruges paa rette Vis — kan anvendes, staar i Kassen som en uproduktiv Kapital.

De opadstræbende Listeformer trænger ikke til anden Reformering, end at der skydes en Del Figurer ud, men de løbende Rankeformer maa helt omformes, om de skal faa virkelig Betydning som Prydmateriale. Udjævningen af Formaterne bør lægges i Centrumsstykkerne, og ikke som det nu er Tilfældet, i de løbende Rankeformer, thi det er netop derved, at der fremkommer Figurer, som staar i mere eller mindre stærk Modstrid med de Principper, efter hvilke et Ornament med Udstrækning i Bredden skal dannes.

(Fortsættes).

Nogle Oplysninger.

I Anledning af den af Undersøgelseskommissionen afgivne Betænkning skal vi, for saa vidt angaar Revisorernes Forhold, meddele følgende Oplysninger:

Der omtales først, at Foreningens Formue i de senere Aar har været anbragt i en Sparekasse, i Stedet for at der i Følge Lovene skulde være købt Obligationer for dem. Vi skal i saa Henseende oplyse, at det paa Generalforsamlingen d. 4. September 1886 blev *vedtaget* at hæve de i Privatbanken indestaaende 2000 Kr., og at Pengene skulde anbringes i en Sparekasse. De blev derefter indsatte i »Dansk Arbejderbank«, hvor de henstod i 1 Aar, og flyttedes saa til Sparekassen, da denne gav højere Rente. Dette skete paa Foranledning af Revisorerne, der paa Generalforsamlingen d. 20. Avgust 1887 udtalte, at vi fik for lidt Rente af Pengene.

Det omtales dernæst, at der i Avgust Maaned 1888 blev indsat i Sparekassen 2170 Kr. Vi skal dog oplyse, at Kassereren i denne Maaned havde en Indtægt af ca. 1200 Kr. og en Udgift af ca. 350 Kr.; der blev altsaa et Overskud af ca. 850 Kr., som han altsaa skulde indsætte i Sparekassen. Det fremgaar heraf, at det Beløb, som i 1. Halvaar 1888 har været udtaget af Sparekassen, udgør ca. 1300 Kr.

Naar det hedder, at vor Fremgangsmaade ved Kasseeftersynet har været fejlagtig anlagt, da kan vi oplyse om, at den i Betænkningen angivne Fremgangsmaade maa bero paa en Misforstaaelse. Vi skal dog ikke her nærmere gaa ind paa dette Spørgsmaal, da der om kort Tid paa den ordinære Generalforsamling vil foreligge et af os revideret Regnskab, og vi skal da her nærmere klargøre vor Fremgangsmaade.

Naar der omtales, at der har været Fejl i de aflagte Regnskaber, da maa dette forstaas saaledes, at det er Trykfejl, og disse har vi altid gjort Generalforsamlingen opmærksom paa. Det fremgik desuden af den ærede Ordførers Udtalelse paa Generalforsamlingen, at de trykte Regnskaber fuldstændig svarede til Hovedbogen, og at der, naar undtages hvad den afdøde Kasserer havde forbrugt, ikke manglede en Øre.

D. 19. Maj 1889.

WM. SØRENSEN. CH. THOMSEN.

En Alderdomsforsørgelseskasse.

Begravelseskassens endelige Ordning er ikke fastslaaet, før en ny Udvidelse af »Dansk typ. Forening«s Formaal bebudes at være i Anmarsch. Det er Middelfart Lokalforening, som har fremsat et Forslag om en *Alderdomsunderstøttelse*, og som ønskede samme sat under almindelig Afstemning. I Følge vor ærede Formands Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 20 billiger Hovedbestyrelsen Tanken om Understøttelse til *arbejdsudygtige* og *ældre* Kolleger, men har dog ikke *nu* kunnet efterkomme Ønsket, *og det ene og alene af den Grund, at vi manglede Midler til at realisere denne Tanke.* Det er et sandt Ord, at vi mangler Midler, thi det er netop den Sten, vi vil snuble over saa vel nu som i Fremtiden. Jeg har tænkt meget over Spørgsmaalet: Hvad kan vi Arbejdere selv gøre for, naar den Tid kommer, at vi bliver arbejdsudygtig og gammel, at undgaa Fattiggaardene og lignende »milde« Anstalter — men er kommet til det sørgelige Resultat, at ved egen Hjælp kan vi ikke under de nuværende forkludrede Arbejdsvilkaar udrette noget af Betydning i den Henseende; thi der skal Penge til og det flere *end de fleste maaske i første Øjeblik tænker.* Det vil ikke blive faa, der hver Uge skal afsés til et saadant Formaal, flere end de fleste kan afsé. Som Lokalforeningsformand har jeg Erfaring for, hvor haardt det har knebet for mange Kolleger at udrede 40 Øre og nu skal vi jo til at betale 50 Øre, hvilket ogsaa har givet flere Medlemmer Anledning til saadanne Ytringer: Skal jeg betale 50 Øre om Ugen, nej, det gaar ikke, saa kommer jeg til at mælde mig ud af Foreningen. Saaledes lyder Klagerne nu, og det i en By, hvor de fleste Kolleger staar med en, efter de nuværende Forhold, respektabel Ugefortjeneste; men

hvorledes lyder det saa paa Pladser, hvor man ikke generer sig ved at byde en gift Kollega 14—16 Kr. om Ugen? Naar nu vor Forening ogsaa udvider sit Formaal til at gælde Alderdomsforsørgelse, da vil Kontingentet blive sat meget op — dersom der skal udredes en Understøttelse af nogen Betydning — og saa er jeg bange for, at det smukke Resultat, vi nu efter flere Aars Arbejde er naaet til, vil blive ødelagt ved Splittelse og Udmeldelser. Men lad os kun drøfte Sagen alvorligt og indgaaende i *alle* Lokalforeninger. X.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Den halvaarlige Generalforsamling afholdes **Søndag d. 16. Juni**, Form. Kl. 11 paa **„Sortedamslund"** (Spisesalen).

Dagsorden: 1. Fremlæggelse event. Godkendelse af Regnskabet for 2. Halvaar 1888.

2. Valg af Foreningens samtlige Funktionærer.

3. Undersøgelses-Udvalgets Henstilling.

4. Forslag fra 18 Medlemmer i »Politiken« til Forandring i Lovene:

§ 15. Til Foreningens Funktionærer regnes: 1) Styrelsen, 2) Kassereren og 3) Revisorerne.

1) Styrelsen bestaar af en Formand, en Næstformand og 7 Medbestyrere samt 3 Supleanter. Styrelsen administrerer Foreningen og dens Virksomhed udøves i sine Grundrids saaledes: Formanden attesterer skriftlig de løbende Udgifter (for Rejsende og Arbejdsløse) til Udbetaling af Foreningens Kasse, medens enhver anden Udgift (som faste Understøttelser, Regninger, Administrationsudgifter, Tiden for Gageudbetalingen til de lønnede Funktionærer osv.) først skal godkendes og fastsættes af den samlede Styrelse, og, naar dette er sket, tillige paategnes af Næstformanden eller et andet Styrelsesmedlem. Styrelsen arbejder efter en af den selv vedtagen Forretningsorden, der, ligesom Styrelsesmøderne gengives i »Typ.-Tid.«. Formanden redigerer ordenligvis Fagbladet, og til Hjælp for ham i denne Virksomhed danner Styrelsen et Redaktionsudvalg paa 3 Medlemmer. Styrelsen repræsenterer Foreningen og er i det hele denne baade moralsk og juridisk ansvarlig for sine Handlinger.

5. Forslag fra M. Lazarus, saalydende:

Følgende Spørgsmaal bringes inden Udgangen af næste Maaned til skriftlig Afstemning blandt *alle* Foreningens Medlemmer:

»Stemmer De *for* eller *imod*, at »Den typografiske Forening« opretholder den Tilslutning til »de socialistiske Principer« eller »den socialistiske Retning«, som erklæredes ved en Resolution, der lejlighedsvis vedtoges paa Generalforsamlingen den 1ste September f. A?«

6. Appel fra Typograferne Mathiasen og Johannes Poulsen mod Nægtelsen af deres Optagelse i Foreningen.

Styrelsen.

Nyt Medlem: Peter Marius Andreas Jørgensen (udlært d. 20. Maj hos Fjeldsøe; arb. samme Sted).

Medl., tiltraadte fra en gensidig Forening: Hans Madsen Skou (sidst arb. i Kolding; Triers Bogtr.). Nicolaj Sveistrup Hansen (sidst arb. i Holbæk; er beskæftiget udenfor Faget).

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

»Berlingske Tid.« (12. B.) 2.50, Roms (Typ. og Stentr., 12. B.) 2.05, Græbes (13. B.) 3.80, Jørgensen & Ko. (14. B.) 4.75, Fjeldsøes (7. B.) 1.75, Truelsens (14. B.) 2.50, S. L. Møllers (14. B.) 3.75, Hoffensberg & Traps (11. og 12. B.) 4.00, Jordans (10. B.) 1.00, »Dagbladet« (13. B.) 5.50, »Nat.-Tid.« (12. B.) 3.35, Rasmussen & Olsen (11. B.) 0.75, »Politiken« (13. B.) 10.25, Eltongs (11. B.) 1.00, Knudtzons (13. B.) 2.00, Nielsen & Lydiches (12. B.) 8.70, Triers (12. og 13. B.) 9.00, Ferslews (11. B.) 0.50, »Social-Demokr.« (14. B.) 7.75, Boesen (12. og 13. B.) 1.00, »Avisen« (12. og 13. B.) 4.35, Bordings Sætteri (13. B.) 7.00, Schultz (Sætterne, 12. B.) 6.00, m + n (12. B.) 1.00, F. (12. B.) 0.50, Thieles (12. og 13. B.) 2.00, Bagges (13. B.) 2.00, *i alt Kr. 98.70.*

Fra Provinserne:

Aalborg (12. B.) 13.00, Randers (11. B.) 8.80, Slagelse (13. B.) 4.50, Horsens (12. og 13. B.) 10.00, Holbæk (12. B.) 5.50, Hjørring (9. B.) 2.50, Aarhus (12. B.) 15.17, Fredericia (9.—11. B.) 9.75, Kolding (13. B.) 18.00, Roskilde (11. og 12. B.) 2.92, Rønne (7. B.) 5.56, *i alt Kr. 95.70.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 3,044.29.*

Ifølge Postbevis af $^{31}/_{5}$ afsendt Kr. 220.00, Porto 0.61.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

Rud. Bøhm.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (11. B.) 3.00, Jørgensen & Ko.s (13. B.) 1.75, Jordan (10. B.) 0.75, Græbes (10. B.) 3.20, »Politiken« (11. B.) 4.25, A. og U. 0.50, Thieles (10. og 11. B.) 1.00, Fjeldsøes (7. B.) 1.25, *i alt Kr. 15.70.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 248.70.* Rud. Bøhm.

Dansk typografisk Forening.

Hovedbestyrelsens Møde den 7. Maj.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

Blandt andre Sager forelaa Hovedkassererens Maanedsoversigt, ligesom Hvidtfeldt og Warberg, der efter Paalæg fra Formanden havde foretaget et uventet Kasseeftersyn, afgav Beretning, i Følge hvilken alt var i fortrinlig Orden.

Hovedbestyrelsens Møde den 26. Maj.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Meddelelser fra Formanden. a) Den overvejende Del af Lokalforeningernes Kvartalsregnskaber var indkommet meget sent, og fra *Silkeborg* Lokalforening, der blev ophævet den 1. April og indgik som Filial under Skanderborg, var endnu ikke til i Dag indkommet noget Regnskab, uagtet Formanden efter den lovbefalede Tidsfrists Udløb havde sendt den hidtilv. Lokalfmd. en Paamindelse desangaaende. Det vedtoges som Følge deraf at gøre Brug af Lovenes Mulktbestemmelse (§ 21). b) *Ringkøbing* Lokalforening havde for sidste Kvartal et Overskud af 69 Kr. 55 Øre, som den ikke havde indsendt til Hovedkassen, men derimod afgivet Kvittering for, at den beholdt dette Beløb som *»modtaget Tilskud fra Hovedkassen«!* Da der ikke var nogen ekstraordinær Udgift for Tiden eller i Udsigt, paalægges det Lokalforeningen, at dette Forhold ikke mere kan passere. c) Fra *Svendborg* Lokalforenings Filial Ærøskøbing var et Medlem bortrejst uden Anmeldelse til Lokalformanden og uden at afgøre sit Mellemværende (7 Kr. 32 Øre) med Lokalforeningen. Det paalægges Lokalformændene ikke at lade større Restancer henstaa, end som Lovenes § 28, andet Stykke, tillader, og det nævnte Medlem fra Ærøskøbing, som formenes at være i Nyborg, efterlyses. d) I *Ringsted* Lokalforening havde et Medlem, der nu paa Grund af Helbredet havde forladt Faget, af Interesse for Foreningen skænket denne en ham tilkommende betydelig Sygeunderstøttelse, ligesom samme Lokalforening i afvigte Vinter havde haft to lignende Tilfælde. Hovedbestyrelsen beder Lokalfmd. bringe disse Medlemmer Foreningens Tak.

2. *Afstemningen over Ændringerne til Begravelseskassen.* I alt var der afgivet *319 St.;* 10 Lokalforeninger havde slet ikke deltaget i Afstemningen. Ændringsforslaget *Nr. 1* (Roskilde) var *vedtaget* med 285 St. mod 16, og *Nr. 7* (Holbæk) *vedtaget* med 240 St. mod 56. De øvrige Ændringsforslag var *forkastede:* Nr. 2 (Holbæk) med 276 St. mod 25, Nr. 3 (Horsens) med 241 St. mod 56, Nr. 4 (Middelfart) med 251 St. mod 48, Nr. 5 (Middelfart) med 237 St. mod 57, Nr. 6 (Middelfart) med 231 St. mod 61, Nr. 8 (Ringkøbing) med 205 St. mod 78, Nr. 9 (Nyborg) med 112 St. mod 14; over sidstnævnte Ændringsforslag var der kun fra nogle faa Lokalforeninger afgivet Stemme.

3. Skrivelse fra *Rudkøbing* Lokalfmd. om forskellige Restance-Sager. Det paalægges Lokalfmd. at skaffe Lokalforeningens Sager i Orden inden Kvartalets Udgang, Begæringen om Tilskud fra Hovedkassen *nægtes,* saa længe Lokalforeningens Sager ikke er i Orden. Lokalforeningens tidligere Formand, Jacob Rasmussen, efterlyses, da han i Følge den nuværende Lokalformands Indberetning har udøvet Bedrageri mod Foreningen. Meddelelser angaaende J. R.'s Opholdssted bedes sendt Hovedbestyrelsen.

4. Skrivelse fra Stentrykker P. CHRISTIANSEN, Aarhus med Forespørgsel om, hvorvidt Stentrykkere og Lithografer kan optages i »Dsk. typ. For.«. I Aarhus har samtlige Stentrykkere og Lithografer stiftet en Fagforening, som agtes udvidet over hele Danmark, men saafremt en Sammenslutning med »Dsk. typ. For.« kunde lade sig gøre, agter man ikke at hverve Medlemmer for den ny Forening. — Det vedtoges at svare: »I Anledning af Deres ærede Skrivelse af 20. ds. skal Hovedbestyrelsen for »Dsk. typ. For.« tillade sig at meddele Dem, at den *ikke* er kompetent til at træffe nogen Afgørelse i den omspurgte Sag, idet saadanne Spørgsmaal efter Loven skal afgøres af et Repræsentantmøde. Man tillader sig dog at raade Dem til ikke at udsætte Centraliseringen, idet Muligheden af en Sammenslutning af de grafiske Fag ikke derved er udelukket, og Hovedbestyrelsen vil i Mellemtiden indtil næste Repræsentantmøde, der sandsynligvis finder Sted næste Foraar, indhente fornødne Oplysninger fra andre lignende Organisationer. Videre Meddelelse fra Dem imødeses.«

5. Bestemmelse af *Sædet for Hovedrevisionen for Regnskabet 1889—90. — Aarhus* valgtes.

6. Bestemmelse af Sædet for *Redaktionsudvalget for Provinserne.* — I de forløbne to Aar har Redaktionsudvalget haft Bopæl i Odense. Det vedtoges fra *1. Juli* at forlægge dette til *Slagelse.*

7. Ved Lodtrækning skal to af Hovedbestyrelsens Medlemmer afgaa til 1. Juli. Loddet traf: GROTH og WARBERG.

Om disse tre Valg vil de paagældende Lokalforeninger nu have at afholde *ekstraordinære Generalforsamlinger* for at foretage Indstillinger.

8. Skrivelse af 24. ds. fra Hovedbestyrelsen for den gensidige norske Forening angaaende Udbetaling af Rejseunderstøttelse til dens Medlemmer, som ikke har været det lovbefalede Antal (13) Uger i Foreningen. — Det vedtoges at svare, at Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« er uberettiget til at tillade nogen Afvigelse fra Lovens Bestemmelse i saa Henseende, hvorimod man henstiller til Medlemmerne, under de nuværende Forhold at yde saadanne Rejsende privat Understøttelse.

Endvidere behandledes nogle andre Sager.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Lokalforeningsformænd.

I *Præstø* er Typograf E. NIELSEN valgt til Lokalforeningsformand i Stedet for P. L. HANSEN (Militær).

I *Skive* er Typograf CARL LARSEN (»Skive Folkeblad«) valgt til Lokalforeningsformand i Stedet for A. FREDERIKSEN.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Ringsted (»Folketid.«), ESBEN HANSEN (sidst arbejdet i Ringsted). — Slagelse (Louws Bogtr.), THORV. OSKAR JENSEN (sidst arb. i Køge). — Holbæk (»Holbæk-Posten«), HANS BECH (sidst arb. i Odense).

Bortrejste Medl.: Kolding, SØREN HANSEN SØRENSEN til Vejle (arbejdsløs). — Præstø, P. L. HANSEN (Militær).

Udmeldte: Skive, Bogtrykker MARIUS JENSEN. — Aalborg, VALD. SMITH (rejst til Amerika).

Rettelser.

Hr. FUNCH-THOMSEN blev i sidste Nr. nævnt som *Ejer* af »Aarh. Stiftstid.«, skulde være *Redaktør.*

I Korrespondancen fra Aalborg i sidste Nr. har indsneget sig følgende Fejl, som herved rettes: 5. Linje: »C. B.« til »*E.* B.«. I 9. Linje af Udvalgets Betænkning staar »forskellige«, skal være »*forkerte*«. I Noten staar »Hr. Bogtr. Har. Jensen», skal være MAR.(ius) Jensen i Skive.

Arbejdsmarkedet.

En 30-aarig Typograf, der har Plads som Bestyrer af et Provinsbogtrykkeri, ønsker at ombytte denne Stilling med en lignende, eller søger Plads som Medarbejder, Faktor eller Bestyrer, helst ved Avistrykkeri. Vedkommende kan medbringe Trædepresse og en Del Skrifter. Nærmere Oplysninger ved at indlægge Billet mrkt. »N. S. 85« paa Bladets Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Scheltor & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Typografernes Sangforening.
Mødeaftener paa »Søfryd« Lørdag d. 1. og 15. Juni. Søndag d. 23. Juni (Sankt Hans Aften): *Tour til Engelholm.*

W. A. V. Østerberg's Beværtning,
Store Kannikestræde Nr. 3, Kælderen.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 23
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 7. Juni 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Ny Valg i „Dansk typ. Forening".

I.

Hovedbestyrelsen.

Kolding, d. 30. Maj.

Lokalforeningen afholdt i Aftes en ekstraordinær Generalforsamling. *Lokalformanden* (TORKILD PETERSEN) oplæste Hovedbestyrelsens Skrivelse af 26. ds., i Følge hvilken der vilde være at foretage Indstilling til Valg af Hovedbestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Hrr. Warberg og Groth, der efter Lodtrækning afgaar 1. Juli, samt Suppleanter. Lokalfmd. vilde henstille at genvælge de afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer. GROTH vilde ikke modtage Genvalg til Hovedbestyrelsen i dens nuværende Sammensætning. WARBERG havde intet imod at modtage muligt Genvalg; der havde været et udmærket Samarbejde i Hovedbestyrelsen, og han havde mere og mere faaet denne Gærning kær. GROTH vilde anbefale BREHMER. H. F. RASMUSSEN kunde slutte sig til Lokalfmd.s Udtalelser om Genvalg, men da vi jo i Følge Groths Vægring *skal* have en ny Mand, saa vilde han dertil anbefale Torkild Petersen, og han var overbevist om, at denne fuldt ud var kvalificeret til denne Post. RABEN anbefalede BREHMER. HVIDTFELDT sluttede sig til Rasmussen og anbefalede Torkild Petersen. BREHMER vilde anbefale Warbergs Genvalg, men kunde ikke stemme paa Petersen.

Flere af de nævnte Talere havde gentagne Gange Ordet i den omtrent 2 Timer lange Forhandling om denne Sag. H. F. RASMUSSEN vilde bede ikke blot Medlemmerne af Kolding Lokalforening, men over det hele Land om at give deres Stemme til Torkild Petersen, han møder med gode Betingelser for at kunne blive et nyttigt Medlem, og har som Formand for en temmelig stor Lokalforening høstet en Del Erfaring i Foreningslivets forskellige Grene, dette er langt at foretrække for en med disse Sager helt ukendt Mand. HVIDTFELDT vilde sluttelig overfor Groths Udtalelse om ikke at modtage Genvalg til Hovedbestyrelsen »i dens nuværende Sammensætning« anmode om at faa det klart og bestemt tilført Protokollen, at baade han (Hvidtfeldt) og Warberg havde erklæret, at der i Hovedbestyrelsen havde været et udmærket Samarbejde, man havde truffet Afgørelserne efter Sagerne og ikke Personerne.

Derefter skredes til Valg. Efter Lovene skal der jo indstilles dobbelt saa mange som der skal vælges, altsaa 4, og valgte bleve ved Forholdstal: BREHMER, WARBERG, LUND og TORKILD PETERSEN.

Samtlige Medlemmer var enige om at genvælge WARBERG. Overfor det andet ny Medlem var Anskuelserne delte, idet man fra en Side holdt paa at faa BREHMER, medens det fra den anden Side blev hævdet, at TORKILD PETERSEN vilde Hovedbestyrelsen kunne høste mere Nytte af. H. F. R.

II.

Aarhus, d. 31. Maj.

I den herværende Lokalforening afholdtes i Gaar en ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af Valg af 2 Hovedrevisorer og en Suppleant for Regnskabsaaret 1888—89.

Valgte bleve d'Hrr. JOH. LUND og WEBER som Hovedrevisorer og som Suppleant JENS LUND. Valget af disse Medlemmer maa betragtes som særdeles heldigt, idet Hr. JOH. LUND som tidligere Hovedkasserer og Hr. WEBER baade som Formand og som Medlem af Hovedbestyrelsen i al den Tid denne havde sit Sæde her i Aarhus, maa antages at have en ikke ringe Indsigt i Foreningens Sager og Forhold, og saaledes vil kunne yde en indgaaende Kritik af Regnskabet og paavise de eventuelle Mangler ved dette. Man hører jo saa ofte Klager over, at mange af d'Hrr. Lokalformænd fører et saa daarligt Regnskab, at det næsten er umuligt for Hovedkassereren at finde Rede i det, og man kan derfor vistnok ikke være andet end tilfreds med, at den foregaaende Hovedkasserer er bleven valgt, der saa ofte har haft Grund til at ærgre sig over dette Misforhold.

Det fortjener samtidig at omtales, med hvilken mageløs Interesse Medlemmerne her i Lokalforeningen omfatter Foreningens Anliggender. Ved sidste fjerdingaarlige Generalforsamling, hvor Regnskabet skulde fremlægges, mødte Formanden selv, og efter i en halv Timestid forgæves at have spejdet efter, om ikke et eneste Medlem skulde vise sig, for at han kunde faa sit Regnskab godkendt, forsvandt han igen som han var kommen. I Reglen møder der ved de forskellige Generalforsamlinger 3 eller 4 Medlemmer, men ved den i Gaar afholdte havde der dog, til stor Forbavselse for Form., indfundet sig ikke mindre end 9 Medl., hvilket dog nok nærmest havde sin Grund i, at kort i Forvejen var tiltraadt Lokalforeningen 3 ny Medlemmer. Aarhus er — man skulde ikke tro det — »Dansk typ. Forening«s største Lokalforening.

m.

III.

Slagelse d. 31. Maj.

I Følge Skrivelse af 26. Maj fra Hovedbestyrelsen har denne vedtaget, at »Redaktions-Udvalget for Provinserne« fra 1. Juli d. A. skal have Sæde i Slagelse, hvorfor der til i Gaar var indvarslet en ekstraordinær Generalforsamling her i Lokalforeningen med følgende Dagsorden: *Indstilling af en Formand og 2 Medlemmer til Redaktions-Udvalget samt en Suppleant.* Efter en kort Diskussion indstilledes Følgende: Til *Formand* CARL OLSEN (enstemmigt), til *Medlemmer* ANTHON OLSEN og FERD.

OTTO HANSEN (hver med 8 St.) og til *Suppleant* OLAF E. OLSEN (ligeledes med 8 St.).

Derefter drøftedes Valget af en ny Lokalforeningsformand fra 1. Juli, da CARL OLSEN ikke ønskede Genvalg som saadan, hvis han blev valgt til Formand for Red-.Udv. C. O.

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 28. Maj.

Den Fasthed i Rækkerne, der hidtil har været vort Særkende, er desværre nu brudt, idet 4 Gamlinger fra »Morgenbladet« ikke har kunnet modstaa Hr. de Besches Overtalelser og er gaaet tilbage. Det, man ved denne Historie mest maa beklage, er, at disse Gubber overhovedet gik med os, i Stedet for at blive staaende, hvor de stod. Tabet er jo let overkommeligt og er jo for os ikke stort; men de gav Principalerne Anledning til at træde Sejersdansen, — om end Tiden nok vil belære de Herrer om, at den er noget stakket. Nogen Udsigt til, at flere skulde følge efter, saaledes som Norsk Telegrambureau alt har fundet det fornødent at meddele, er der ikke, — tværtimod, de fires Forræderi har endnu yderligere sluttet Rækkerne og vi er fast bestemte paa at holde ud, om det saa skal være til Høsten.

For Resten gaar det lystigt med Processer og Fængslinger af »Strikere« (som »Aftpst.« kalder os) nu om Dagen. I Begyndelsen af forrige Uge var ikke mindre end 8 arresteret paa en Gang, medens et Utal var tilsagt til at møde ved forskellige Retter. Vi har selvfølgelig haft nok af Trusler mod Foreningen og mod den »brandgule Socialisme«, som vi efter Politiets og Bladenes Mening er Udtryk for; men hidtil har Foreningen dog nogenlunde sluppet. Hvorlænge det varer, ved jeg imidlertid ikke. Det skal slet ikke forundre Dem dernede, om der kom et lignende Telegram fra Kristiania, som nys fra Bochum. Paa det tyske og det norske Politi er der maaske en lille Grads-, men slet ingen Artsforskel. De har saamænd fulgt ret godt med heroppe — i den Vej.

H. P.

Vort „Kassevæsen".

Ved i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.« at læse paa 2. Kol. et Tab for »Den typ. Foren.« af godt 2000 Kr. og paa 3. Kol. et Tab for »Trykkerforeningen« af 4000 Kr., begge foraarsagede ved de paagældende Kassereres Uredelighed, — kommer Tanken uvilkaarlig til at fæste sig paa vort Kassevæsen i »Dansk typografisk Forening«, hvorledes dette er beskaffent. Det er nu langt fra saaledes, at jeg i denne Henseende har nogen Tvivl, thi vi sér jo, at vor Hovedbestyrelse arbejder energisk, og dennes Formand ikke blot selv jævnlig foretager Kasseeftersyn, men at han ogsaa beordrer Hovedbestyrelsens Medlemmer til at foretage uventede Kasseeftersyn, — dog tror jeg, at en offenlig Redegørelse for, hvorledes man i Kolding paa *dette* Omraade er indrettet, vilde gavne uhyre meget, særlig da man nu andet Steds sér Raaddenskaben vælte frem.

Jeg vil derfor tillade mig i al Venlighed at rette følgende Henstilling til min gode Ven H. F. RASMUSSEN i Kolding: Lad din flittige Pen i »Typ.-Tid.« omhandle et Par Ord desangaaende, thi jeg tror, at det i Øjeblikket vilde være paa sin Plads.

Aarhus, d. 1. Juni 1889. —n.

Blanding.

Kristiania-Arbejde i Odense. Efter hvad der meddeles os fra Odense, har en Kristiania-Boghandler tilbudt Hr. MILO i Odense at paatage sig Udførelsen af nogle Værker. Hr. Milo ønskede dog først at høre Typografernes Mening om Sagen, forinden han vilde paatage sig dette Arbejde. Resultatet blev selvfølgelig, at Kollegerne dersteds betragtede dette Arbejde som Skruebrækker-Arbejde, hvorfor Svaret fra Hr. Milo blev benægtende. Mærkværdig nok var der alligevel nogle Kolleger, som havde den mærkelige Anskuelse, at fordi den omtalte Kristiania-Boghandler ikke selv havde Trykkeri, vilde der ikke kunne siges om Arbejdet, at det var Skruebrækker-Arbejde!! Efter dette havde man i København roligt kunnet paatage sig Udførelsen af Storthingsarbejdet, thi Storthinget ejer jo heller ikke noget Bogtrykkeri.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den halvaarlige Generalforsamling afholdes **Søndag d. 16. Juni**, Form. Kl. 11 paa **„Sortedamslund"** (Spisesalen).

Dagsorden: 1. Fremlæggelse event. Godkendelse af Regnskabet for 2. Halvaar 1888.

2. Undersøgelses-Udvalgets Henstilling.

3. Forslag fra 18 Medlemmer i »Politiken« til Forandring i Lovene.

4. Forslag fra M. LAZARUS.

5. Appel fra Typograferne MATHIASEN og JOHANNES POULSEN mod Nægtelsen af deres Optagelse i Foreningen.

Af Hensyn til Punkterne 2 og 3 paa Dagsordenen udsættes Valget paa Foreningens Funktionærer til 8 Dage efter Generalforsamlingen. Det nærmere paa Stemmesedlerne.

STYRELSEN.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: N. CHRISTENSEN (sidst arb. i Holstebro; Hornum).

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Centraltrykkeriet (7.—9. B.) 4.00, »Berlingske Tid.« (13. B.) 3.00, »Adresse-Avisen« (13. og 14. B.) 7.50, Græbes (14. B.) 3.80, Jørgensen & Ko. (15. B.) 4.75, Truelsens (14. B.) 2.50, S. L. Møllers (15. B.) 4.25, Jordans (11. B.) 1.00, »Dagbladet« (14. B.) 6.00, »Nat.-Tid.« (13. B.) 3.25, Rasmussen & Olsen (12. B.) 1.00, »Politiken« (14. B.) 10.00, Eltongs (13. B.) 1.00, Hansons Stempelfabrik (10. B.) 0.50, Knudtzons (14. B.) 2.25, Triers (14. B.) 8.00, Ferslews (12. B.) 0.50, »Social-Demokr.« (15. B.) 8.30, O. C. Olsens (13. og 14. B.) 6.40, Lunos (12. og 13. B.) 2.50, Ekspresstrykkeriet (12. og 13. B.) 7.20, Carl Lunds (10. og 11. B.) 3.00, Bordings Sætteri (14. B.) 6.00, *i alt Kr. 96.70.*

Fra Provinserne:

Køge (12. og 13. B.) 2.92, Kolding (14. B.) 18.00, Hjørring (10. B.) 2.50, Randers (12. og 13. B.) 12.35, Slagelse (14. B.) 4.50, Aalborg (13. B.) 12.50, Holbæk (13. B.) 5.50, Aarhus (13. B.) 16.00, Svendborg (12. B.) 6.25, Varde (11.—13. B.) 6.00, Næstved (13. og 14. B.) 8.62, Odense (Stiftsbogtr., 13. og 14. B.) 10.00, Ringsted (12. B.) 4.00, *i alt Kr. 109.14.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 3,250.13.*

Ifølge Postbevis af 8/6 afsendt Kr. 200.00, Porto 0.46.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (12. B.) 3.00, Jørgensen & Ko.s (14. B.) 1.40, Jordan (11. B.) 0.75, Græbes (11. B.) 1.80, »Politiken« (12. B.) 4.25, »Adresse-Avisen« (10. og 11. B.) 3.00, *i alt Kr. 14.20.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 262.90.* RUD. BØHM.

Den typografiske Forenings Regnskab for 2. Halvaar 1888.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3247	19
Medlemmernes Bidrag	1247	»
Indbetalte Restancer	77	90
»Dansk typografisk Forening« betalt for meget	3	»
Renter	21	63
Kr.	4596	72
Rejsekassen.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	730	20
Medlemsbidrag	833	60
Indbetalte Restancer	51	90
Tilbagebetalt Rejsehjælp	215	60
Kr.	1831	30
Arbejdsløshedskassen.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	892	65
Medlemsbidrag	416	80
Indbetalte Restancer	26	»
Kr.	1335	45
Summa Indtægt.		
Den almindelige Kasse	4596	72
Rejsekassen	1831	30
Arbejdsløshedskassen	1335	45
Kr.	7763	47

Udgift.

	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Faste Understøttelser	48	»
Leje af Lokale	70	»
Administrations-Udgifter	20	»
Budløn	73	67
Bogtrykarbejde	29	»
Den skandinaviske Fagforeningskongres	23	»
1/2-Delen til »Typ.-Tid.«s Udgivelse	425	75
Forskellige Udgifter (Repræsentation i Helsingborg, Transport af Fanen, Udgifter ved de franske Delegeredes Nærværelse, Fanens Assurance, 6 Spil Kort, et Avertissement, en Krans, Fagforeningskongressen i London)	64	54
Prokurator Thomsen for Inkassation af Tilgodehavender	20	»
Bevilget til Bibliotheket	50	»
Afskrevet Aagesens Gæld	27	95
Formandens Honorar	75	»
Kassererens do.	145	77
Kassebeholdning	3524	04
Kr.	4596	72
Rejsekassen.		
Til Rejsende af »Dansk typ. Forening«	485	»
» andre Foreningers Rejsende	577	»
Kassebeholdning	759	30
Kr.	1831	30
Arbejdsløshedskassen.		
Til Arbejdsløse i Halvaaret	294	»
Kassebeholdning	1041	45
Kr.	1335	45
Summa Udgift.		
Den almindelige Kasse	1072	68
Rejsekassen	1062	»
Arbejdsløshedskassen	294	»
Kassebeholdning i den almindelige Kasse	3524	04
do. i Rejsekassen	769	30
do. i Arbejdsløshedskassen	1041	45
Kr.	7763	47

Status den 31. Maj 1889:

Bergs Gæld	Kr. 2028.65
Udestaaende Fordringer	» 879.00
Underballance i 1. Halvaar 1889	» 570.82
I Sparekassen	» 1494.30
I Kontanter	» 362.02
	Summa Kr. 5334.79

samt 12 Andele i »Social-Demokraten« Kr. 144.00.

Regnskab over „Typograf-Tidende“ for 2. Halvaar 1888.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Avertissementer	215	86
Abonnement	58	25
Kr.	274	11

Udgift.

	Kr.	Øre
Trykningsomkostninger	774	50
Redaktions-Udgifter	110	»
Ekspeditions do.	40	»
Administrations do.	10	»
Ombæring	91	»
Forsendelse	76	12
Bladhold	9	22
Opkrævning af Avertissements-Regninger	14	76
Kr.	1125	60

Udgift	Kr. 1125.60
Indtægt	» 274.11
	Kr. 851.49
hvoraf 1/2 Del er	» 425.75 *)

København, d. 31. Maj 1889.

RUD. BØHM,
konst.

Ved Opgørelsen af Regnskabet efter Kasserer Bergs Død forefandtes en Kassemangel af 2067 Kr. 65 Øre; paa denne Sum er indbetalt 39 Kr., saa at altsaa Bergs Gæld til Foreningen bliver 2028 Kr. 65 Øre. Iøvrigt er Regnskabet stemmende med de forelagte Bilag. To Sparekassebøger, lydende paa resp. 994.30 og 500 Kr. til Stede samt den kontante Beholdning.

København, d. 6. Juni 1889.

WM. SØRENSEN. CH. THOMSEN.

*) »Dansk typ. Forening« har 3 Kr. tilgode til næste Regnskab.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Fra 1. Juli er Læge NEUMANN, Nørrebrogade 18 B, 2. Sal, antaget som Læge for Medlemmerne, der bor paa Nørre- og Østerbro. Konsultationstid Søgnedage fra 1—2 og Søn- og Helligdage fra 9—10.

Den halvaarlige Fortegnelse over Medlemmernes Bopæle bedes tilsendt Kassereren inden 20. Juni. *Fulde Navn* bedes opgivet.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Mødeaften paa »Søfryd« Lørdag d. 15. Juni. Søndag d. 23. Juni (Sankt Hans Aften): *Tour til Engelholm.* Afrejse til Helsingborg fra Havnegade Kl. 7½ Morgen. Frokost ombord. Med Jernbane til Engelholm. Sejltur med smaa Dampbaade paa Rønne Aa til Havnen, hvor fra Sandklitterne er Udsigt over Skelder Vig til Kullens skovklædte Østside. Middag paa Badestedet »Thorslund«. Hjemrejse fra Helsingborg Kl. 8¾. Pris (Rejse og Middag) Kr. 5.25 for Medlemmer og Damer, 5.75 for besøgende Herrer. For alle, der melder sig efter Tegningens Slutning paa »Søfryd« Lørdag d. 15. Juni Kl. 11 Aften, forhøjes Prisen med 50 Øre. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde den 4. Juni.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Formanden gav Meddelelser vedrørende den ophævede *Silkeborg* Lokalforening og Lokalforeningen i *Rudkøbing.*

2. Meddelelse fra *Kolding* Lokalfmd., at til Valget af *to Hovedbestyrelsesmedlemmer* har Lokalforeningen indstillet: J. H. Brehmer, H. P. Warberg, P. Lund og Torkild Petersen, og som *Suppleanter:* M. Schjern, C. F. Knudsen, H. P. Raben og P. Lund. (I Følge Loven skal der ske *dobbelt* Indstilling.)

3. Meddelelse fra *Aarhus* Lokalfmd., at til Valget af *Hovedrevisorer* har Lokalforeningen indstillet: Joh. Lund og A. G. Weber, og som *Suppleant:* Jens Lund.

4. Meddelelse fra *Slagelse* Lokalfmd., at til Valget af *Redaktionsudvalget for Provinserne* har Lokalforeningen indstillet: Carl Olsen (Formand), Anth. Olsen og F. O. Hansen, og som *Suppleant:* Olaf E. Olsen.

Om disse tre Valg vil Afstemning blive iværksat, og Stemmesedlerne bedes tilbagesendt senest d. 15. Juni.

5. Hovedkassereren fremsender den lovbefalede Maanedsoversigt.

6. Meddelelse fra *Maribo* Lokalfmd., at fra d. 1. Juni er Lokalforeningens Medlemsantal under det lovbefalede. Fra 1. Juli indgaar Lokalforeningen som Filial under *Nykøbing F.* H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Aarhus, JOHANNES FREDERIK MAHS (udlært hos Laur. Bech i Aarhus).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Præstø, JULIUS HANSEN (sidst været paa Rejse). — Randers (Elmenhoff & Søn), CARL SØRENSEN (sidst arb. i Aarhus). — Skive (»Folkebl.«), THERKILD PETER THERKILDSEN (sidst arb. i Rudkøbing).

Bortrejste Medlemmer: Aarhus, CARL SØRENSEN (i Plads). — Hjørring, OTTO JOHANSEN til Aalborg (arbejdsløs).

Brevkasse.

Flere Indsendere maa af Mangel paa Plads vente til næste Nr. RED.

Arbejdsmarkedet.

En dygtig Typograf søger Plads straks eller senere, enten som Sætter eller Sætter-Trykker. De bedste Anbefalinger kan fremlægges. Billet mrkt. »X« bedes tilsendt »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

En yngre, flink og hurtig Sætter søger Plads straks eller til 1. Juli i København eller Provinserne. Reflekterende bedes indlægge Billet mrkt. »Haab« paa dette Blads Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

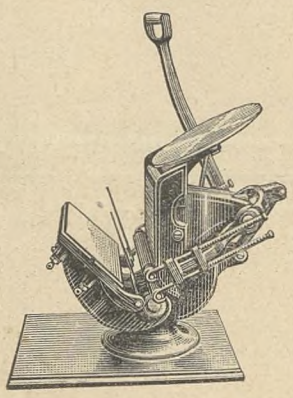

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 24
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 14. Juni 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Alderdomsunderstøttelse.

I.

Det var med særlig Interesse jeg læste Hr. X's Artikel i Nr. 22 angaaende den paatænkte Udvidelse af »Dansk typ. Forening«s Formaal, hvortil der er fremsat Forslag fra Middelfart Lokalforening, og jeg tror, at den ærede Indsenders Artikel vil finde Sympathi hos en stor Del af Kollegerne Landet over. Som Hr. X. bemærker, billiger Hovedbestyrelsen Tanken om Understøttelse til gamle Kolleger, der er bleven arbejdsudygtige og som ikke har Udsigt til at kunne blive forsørget paa anden Maade end ved at ty til det offenlige, og hvem vilde vel ikke billige en saadan Tanke? Men i dette Tilfælde som i saa mange andre af lignende Art, fordres der Penge og atter Penge, og det er dem vi mangler. Jeg tvivler ikke om, at Forslaget om Alderdomsunderstøttelse vil nyde Fremme, naar Tiden dertil menes at være kommen, men jeg kan ikke frigøre mig for den Tanke, at Sagen ikke vil kunne realiseres paa en tilfredsstillende Maade. For at en Alderdomsunderstøttelse, Arbejdsudygtighedsunderstøttelse eller hvad man nu vil kalde det, kan have nogen virkelig Betydning for de paagældende, der er saa uheldigt situerede, at de er nødsaget til at melde sig som trængende, maa det nuværende i Forvejen høje Kontingent yderligere sættes op, og denne Forhøjelse vil, er jeg bange for, blive en væsenlig Hindring for Realisationen af den ellers saa smukke Tanke. Det er ubetinget rigtigt at gøre Skridtet fuldt ud, hvad vel Hovedbestyrelsen ogsaa har ment, idet den udtaler sin Tilslutning til den nævnte Tanke, men det maa samtidig ikke lades ude af Betragtning, om Kollegerne Landet rundt er saaledes aflagte, at de er i Stand til at kunne følge med. I den Henseende tror jeg at kunne slutte mig til Hr. X., idet jeg har Erfaring for, at mange har ondt ved at afse det nuværende Kontingent, endsige hvis det skulde stige til henimod det dobbelte, og det kan vel ikke betragtes som rent umuligt.

At regne efter Kolleger, der »sidder paa den grønne Gren«, er det samme som at regne om igen; det er ikke tilstrækkeligt, at en lille Part, for hvem den pekuniære Side af Sagen ikke har saa meget at sige, melder sig til Tjeneste, vi maa have *alle* med, og det er det, jeg mener, vil have sine store Vanskeligheder. Lad os en Gang se Sagen som den er. En Familjeforsørger med en lille Løn og som tillige sidder i smaa Omstændigheder (og dem er der ikke faa af Landet over), *kan ikke* afse et Kontingent, der gaar ud over, hvad der for Øjeblikket svares, og tvinges saaledes af Nødvendigheden til at melde sig ud af Foreningen. Og hvorledes forholder det sig med de unge Kolleger? I de fleste Tilfælde kan de vel nok sætte sig ud over de pekuniære Vanskeligheder, men hvor mange af dem er saa fremsynede, at de tænker paa den Tid, da Kræfterne svigter dem og de ikke mere kan levere deres 300 Linjer daglig paa 4 staaende? Sikkert ikke ret mange. Og de fleste af dem kommer jo ogsaa i Reglen før eller senere i samme Situation som Familjeforsørgerne og Vanskelighederne ved at yde det høje Kontingent vil da snart vise sig.

»Dansk typ. Forening« har efter min Mening strakt sig saa vidt, som der paa nogen Maade kan være Tale om under de nuværende for Fagets Udøvere alt andet end gunstige Forhold; at tage flere Formaal op, anser jeg for uheldigt paa nærværende Tidspunkt, idet jeg — som ovenfor berørt — frygter for, at det vil have en Del Kollegers Udmeldelse til Følge, og *det maa ikke ske!* Foreningen har nu i en Aarrække udfoldet en velsignelsesrig Virksomhed og løst de forskellige Opgaver, den har sat paa sit Program, paa en smuk Maade, og det vilde derfor være uheldigt om man indlod sig paa Ting, som dels vanskeligt, for ikke at sige umuligt, lader sig realisere og som paa den anden Side kan have uheldige Følger.

Kolding, d. 3. Juni 1889. J. H. Brehmer.

II.

Som ærede Kolleger vil have set af en Artikel fra Hovedbestyrelsens Formand i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.«, har Middelfart Lokalforening drøftet *et Forslag om en Udvidelse af »Dansk typografisk Forening«s Formaal*, nærmlig om *Understøttelse til ældre Kolleger*, og vor ærede Formand har tilføjet — meget rigtigt — at naar vi *skal* til at udvide os og optage dette Formaal, da maa det tillige hedde: *arbejdsudygtige* Kolleger. Nævnte Artikel har givet Anledning til, at »en Lokalformand« (?) har taget Ordet, hvori han lovpriser Formaalet, men er dog tillige skrækkelig bange for, at vi skulde naa *saa* vidt, at han sikkert antager, at *dette* vilde have Udmeldelse og Splittelse af vor Forening til Følge! Det Argument er vi nu vant til at høre hver Gang »Dansk typ. Forening« har udvidet sig; det lød ved Sygekassens, Arbejdsløshedskassens og Begravelseskassens Oprettelse og nu ligeledes ved denne sidste Omordning af Kontingentforholdet; at gendrive denne Bussemand vil jeg slet ikke forsøge paa. Derimod vil jeg bede Kollegerne Landet rundt om at tage det fremsatte Forslag op til Drøftelse i Lokalforeningerne. »En Lokalformand« (?) vil jeg kun gøre opmærksom paa, at vore gensidige Foreninger paa begge Sider af os (København og den tyske Forening) *har dette Formaal*, og begge disse Foreningers Medlemmer maa svare et større Bidrag til deres Forening, end »Dansk typ. Foren.«s Medlemmer. Endvidere lader »en Lokalformand« (?) skimte igennem, som om Kontingentets Fastsættelse til 50 Øre ugenlig er en Forhøjelse, *det* synes mig han burde vide er en Fejl-

tagelse, Forandringen fra 40 til 50 Øre er jo simpelt hen en Følge af, at de saa ilde séte »Dødskroner« bortfalder fra 1. Juli — for øvrigt har nok »Dødskronerne« bragt en Del Kludder i mangfoldige Lokalregnskaber.

Middelfart, d. 2. Juni 1889. S. ENEVOLD JOHANSEN.

Hr. S. K. Johansen, Ringsted,

har i Nr. 19 af »Typ.-Tid.« begaaet en lille Artikel, hvori han først i høje Toner roser Hovedbestyrelsens Formand, Hr. H. F. Rasmussen, og derefter giver et lille Hip til de 6 Herrer, der særlig agiterede imod Hr. Rasmussens Valg. Hvad Lovtalen over Hr. R. angaar, da maa den staa for Hr. Johansens egen Regning; her i Byen, hvor vedkommende arbejder og virker, skulde man tro, man bedst kendte Hr. R., men her er vist ikke mange, der vil underskrive Hr. Johansens Dom over Hr. R. Men Hr. Johansens Bekendtskab er jo ogsaa »nogle Eftermiddage gammelt«, og det forandrer maaske Sagen. *Nu* kender Hr. J. vist ikke Hr. R. igen; der løber meget Vand i Stranden mellem Aar og Dag.

Jeg skulde ikke have ulejliget Bladets Læsere med mine Produkter, naar ikke Hr. Johansen havde begyndt at rive op i et gammelt Saar, thi saa bløder det i Almindelighed. Hr. Johansen taler om »smudsig Agitation«; — aa, Hr. Johansen, skal vi ikke være enige om at lade den Sag ligge. De for Deres Vedkommende, selv om De bilder Dem ind at kende Hr. R. saa udmærket godt, kan slet ikke tale med om den Ting, overlad hellere det til mere kompetente Dommere. Fordi man har talt med et Menneske en 4—5 Gange i Løbet af en 9—10 Aar, er man dog alt andet end berettiget til deraf at kunne dømme om en Mands gode og daarlige Sider. Nej, daglig Omgang i en længere Aarrække maa dog her have Fortrinet. Er vi enige om det?

»Angriberne blev liggende paa Valpladsen«, skriver Hr. Johansen endvidere. Ja, her viser Hr. Johansen mere end paa noget andet Punkt sit Ukendskab til de faktiske Forhold. Naar Hr. Johansen kendte Sagens Sammenhæng og Gang fra Begyndelse til Ende, da vilde han aldrig have skrevet ovennævnte 5 Ord. Men det lader til, at Hr. Johansen ikke er bange for at tale og skrive om Ting, han ikke kender noget til. Det kalder man her i Jylland »Løs Taal'«.

Jeg indlader mig ikke nærmere paa *denne* Sag, undtagen jeg bliver tvungen dertil, og da nødig.

Til Slut kun dette: Naar man i samme Numer, hvor Hr. Johansens Artikel findes, læser Hovedbestyrelsens Artikel, hvor der manes til Sammenhold og at være paa sin Post overfor Splittelsesmændene, saa bliver man noget nedslaaet, naar man kommer til Slutningen af Hr. Johansens Artikel; thi den bidrager *ikke* til at fremme Sammenholdet, tværtimod, *og det er netop det, vi trænger til at se Beviser paa netop i disse Splittelsestider.*

Kolding, d. 25. Maj 1889. F. GROTH.

Efterskrift. Nærværende fremkommer først nu, da jeg havde ventet, at Hr. H. F. Rasmussen vilde have taget til Genmæle imod Hr. Johansens Artikel i sin Helhed. F. G.

At Hovedbestyrelsens Formand indlader sig paa at referere Kolding Lokalforenings Generalforsamling i Bladet, finder jeg mildest talt taktløst, særlig naar han har fundet det passende at give Referatet et agitatorisk Præg, dels ved at forstærke Udtryk, som faldt paa Generalforsamlingen, dels ved at udelade faldne Udtalelser, som ikke passer i hans Kram. Jeg skal indskrænke mig til at paapege de faldne Udtalelser, som Hr. H. F. R. ikke har fundet det passende at referere, f. Eks.: Hr. Faktor Warberg m. fl. om, at Hr. J. H. Brehmer ved forrige Valg vilde være bleven indstillet til Medlem af Hovedbestyrelsen, i Fald man ikke i ham tillige havde set et Hovedkassereræmne, hvilket han nu ikke blev paa Grund af den paafølgende Strid med H. F. R. Om et »*udmærket*« Samarbejde i Hovedbestyrelsen har der ikke været nævnt et Ord, hverken af d'Hrr. Hvidtfeldt eller Warberg — hvad der er bleven sagt er, at Samarbejdet har været *godt* — hvilket jo er meget glædeligt og kun beviser, at man trods personlig Uoverenstemmelse meget godt kan samarbejde *saglig*. Hr. H. F. R.s Undladelse af at anføre førstnævnte Udtalelser, kalder jeg »*agitatorisk*«. Han udtalte sig heller ikke paa Generalforsamlingen om Hr. Brehmers Kvalifikationer, hvilke han ogsaa vanskelig skulde kunne benægte, men indskrænkede sig til at anbefale *sin* Kandidat »over det hele Land!«

Hvis dette naaer ind til Bladet saa betids*), at det kan komme i 14. Juni-Nr., skal det kun minde Hr. H. F. R. om, at det ikke er ham, men Medlemmerne Landet over, der besætter Pladserne i Hovedbestyrelsen. —n.

Nogle Oplysninger.

Uden derom at have plejet Raad med mine Kolleger i Kommissionen, tillader jeg mig i Anledning af d'Hrr. Thomsens og Sørensens Oplysninger i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« at gøre opmærksom paa: at den omtalte Generalforsamlings-Beslutning dog vel næppe skulde være mere end rent *midlertidig*; — at det er vanskeligt af et Overskud paa ca. 850 Kr. at sætte 2170 Kr. i Sparekassen; — at jeg ikke véd bedre, end at Revisorerne har erkendt, at de ved at se lidt nøjere paa Omsætningerne i Sparekassebogen vilde have opdaget, at ikke alt var, som det skulde være; — at »den i Betænkningen angivne Fremgangsmaade« er angivet efter d'Hrr. Revisorers Forklaring til Kommissionen; — at det ikke er udelukkende *Trykfejl*, der findes i Regnskaberne (jeg minder særlig om en højst uheldig *Skrivefejl*); — og at jeg i min Udtalelse paa Generalforsamlingen netop bragte Fejlene (være sig Regne-, Skrive- eller Skødesløshedsfejl) i Afregning.

For øvrigt skal jeg gærne afvente d'Hrr.s Forklaring paa den forestaaende Generalforsamling.

D. 31. Maj 1889. M. LAZARUS.

Lønningskampen i Kristiania.

Som et Bevis paa, at Strejken i Kristiania ogsaa finder Sympathi i den danske Provinspresse, gengiver vi følgende Udtalelse fra »Kolding Folkeblad« af 11. Juni. Nævnte Blad skriver:

*) »Typ.-Tid.« er først kommen mig i Hænde Tirsdag Morgen.

»*Typografstrejken i Kristiania.* Siden 2. Marts har der i Kristiania været en almindelig Strejke blandt Typograferne, og endnu — 3 Maaneder efter — er der ikke mindste Tegn til, at Strejken vil tilendebringes. I afvigte Uge er der fra en Kreds af Mænd, som staar udenfor Bogtrykfaget, tilbudt at mægle mellem Parterne, *men dette er bleven afslaaet fra Bogtrykkeriejerne*, og Strejken fortsættes saaledes fremdeles. De strejkende Typografer har for øvrigt Befolkningens Sympathi, bl. a. yder Bjørnstjerne Bjørnson Pengebidrag til Typografernes Strejke, ligesom Typograferne i Sverig, Danmark, Tyskland osv. siden Strejkens Begyndelse har ydet deres norske Kolleger Understøttelse i klingende Mønt. Hvad der endvidere styrker de norske Typografer betydeligt, er, at en Del af Bogtrykkerne har anerkendt de fremsatte Arbejdsvilkaar og Arbejdet saaledes hos disse gaar sin vante Gang, hvorved de understøttedes Antal bliver en ikke ringe Del mindre, samtidigt som de arbejdende erlægger 10 pCt. af deres Løn til de Strejkende. Det vilde uden Tvivl have været heldigst — og det for *begge Parter* —, om den af udenforstaaende tilbudte Mægling *ikke* var bleven afvist af Bogtrykkerne. Saa vel for Typograferne som Bogtrykkerne i Kristiania har Strejken kostet store Summer. I den sidste Tid har norske Forlæggere (Boghandlere) forsøgt at faa deres Bogtrykarbejder udført her i Danmark, — men forgæves; thi de danske Bogtrykkere og Typografer har hidtil i dette Stykke været enige.«

Blandinger.

20-Aars Jubilæum. I Onsdags kunde »Den typografiske Forening« fejre sin 20-aarige Fødselsdag, idet den blev stiftet d. 12. Juni 1869. Ihvorvel der havde været Anledning til at højtideligholde denne Begivenhed med en større Fest, har man dog undladt dette af Hensyn til de for Øjeblikket i Faget herskende slette Konjunkturer, som vilde have gjort det umuligt for en stor Del Medlemmer at deltage i en saadan Fest. Lad os haabe, at Foreningen lige som hidtil ogsaa i Fremtiden vil blive sin Opgave tro: at være et Værn for de typografiske Arbejderes materielle og intellektuelle Interesser!

Typograf-Sammenkomst. Søndag d. 30. Juni vil der i Middelfart finde *en større selskabelig Sammenkomst Sted af Principaler og Typografer fra Jylland og Fyn.* Odense og Kolding Lokalforening møder med deres Faner og Sagen synes at have slaaet godt an i de Byer (Horsens, Vejle, Frederits, Kolding, Odense, Assens, Faaborg, Svendborg og Nyborg), hvortil Indbydelsen er sendt. Kolleger fra andre Byer, selv enkelte Repræsentanter, vil være velkomne. Det nedsatte Arrangementsudvalg, der bestaar af Redaktør L. P. Erichsen, Typograferne Wedige Petersen og S. Enevold Johansen, har sat følgende foreløbige Program: Gæsterne modtages om Formiddagen paa Banegaarden med Musik, Udflugt i Omegnen, Hindsgavls Have, Sindssygeanstalten, om Eftermiddagen Fællesspisning i Middelfart og om Aftenen Dans. Udgifterne vil ikke overstige 4 Kr. 50 Øre pr. Par. Anmeldelse om Deltagelse bedes sendt til S. Enevold Johansen i Middelfart, hvorefter nærmere Oplysninger og Program vil blive tilsendt. Sej.

Sandhed med Modifikation. I det sidste Nr. af »Ny typ. Tid.« findes opført 4 nye Medlemmer til »Ny typ. Foren.« og hos dem alle er der sat Betegnelsen: »*tidligere Medlemmer af »Den typ. Forening«*. Af disse har den ene, Sofus Christensen, allerede for nogle Aar siden, efter at han i en rigelig Grad havde nydt sine Kollegers Gavmildhed, meldt sig ud af vor Forening; to andre, H. P. Petersen og Carl Lundberg, har ikke i indeværende Aar svaret Kontingent til Foreningen, medens den 4de, Hess, er den *eneste*, om hvem man med Sandhed kan sige, at han har været »tidligere Medlem«.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Den halvaarlige Generalforsamling afholdes **Søndag d. 16. Juni**, Form. Kl. 11 paa **„Sortedamslund"** (Spisesalen).

Dagsorden: 1. Fremlæggelse event. Godkendelse af Regnskabet for 2. Halvaar 1888.

2. Undersøgelses-Udvalgets Henstilling.

3. Forslag fra 18 Medlemmer i »Politiken« til Forandring i Lovene:

§ 15. Til Foreningens Funktionærer regnes: 1) Styrelsen, 2) Kassereren og 3) Revisorerne.

1) Styrelsen bestaar af en Formand, en Næstformand og 7 Medbestyrere samt 3 Supleanter. Styrelsen administrerer Foreningen og dens Virksomhed udøves i sine Grundrids saaledes: Formanden attesterer skriftlig de løbende Udgifter (for Rejsende og Arbejdsløse) til Udbetaling af Foreningens Kasse, medens enhver anden Udgift (som faste Understøttelser, Regninger, Administrationsudgifter, Tiden for Gageudbetalingen til de lønnede Funktionærer osv.) først skal godkendes og fastsættes af den samlede Styrelse, og, naar dette er sket, tillige paategnes af Næstformanden eller et andet Styrelsesmedlem. Styrelsen arbejder efter en af den selv vedtagen Forretningsorden, der, ligesom Styrelsesmøderne gengives i »Typ.-Tid.«. Formanden redigerer ordenligvis Fagbladet, og til Hjælp for ham i denne Virksomhed danner Styrelsen et Redaktionsudvalg paa 3 Medlemmer. Styrelsen repræsenterer Foreningen og er i det hele denne baade moralsk og juridisk ansvarlig for sine Handlinger.

4. Forslag fra M. Lazarus:

Følgende Spørgsmaal bringes inden Udgangen af næste Maaned til skriftlig Afstemning blandt *alle* Foreningens Medlemmer:

»Stemmer De *for* eller *imod*, at »Den typografiske Forening« opretholder den Tilslutning til »de socialistiske Principer« eller »den socialistiske Retning«, som erklæredes ved en Resolution, der lejlighedsvis vedtoges paa Generalforsamlingen den 1ste September f. A?«

5. Appel fra Typograferne Mathiasen og Johannes Poulsen mod Nægtelsen af deres Optagelse i Foreningen.

Af Hensyn til Punkterne 2 og 3 paa Dagsordenen udsættes Valget paa Foreningens Funktionærer til 8 Dage efter Generalforsamlingen. Det nærmere paa Stemmesedlerne.

Styrelsen.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Lunos (14. B.) 3.00, Schultz (Sætterne, 13. og 14. B.) 12.50, m + n (13. og 14. B.) 2.00, F. (13. og 14. B.) 1.00, Nielsen & Lydiches (13. og 14. B.) 9.70, Thieles (14. og 15. B.) 2.50, Roms (Sætterne, 13. og 14. B.) 3.80, Jørgensen & Ko. (16. B.) 5.25, Truelsens (15. B.) 2.00, Falk Simonsen (7.—10. B.) 2.00, S. L. Møllers

(16. B.) 4.00, Hoffensbergs (13. og 14. B.) 2.40, Jordans (12. B.) 1.00, »Dagbladet« (15. B.) 5.50, »Nat.-Tid.« (14. B.) 3.25, Rasmussen & Olsen (13. B.) 0.75, »Politiken« (15. B.) 9.75, Eltongs (14. B.) 1.25, Knudtzons (15. B.) 1.50, Triers (15. B.) 8.25, Ferslews (13. B.) 0.50, Nogle Bladsættere (14. B.) 3.00, Bordings Sætteri (15. B.) 7.00, *i alt Kr. 91.90.*

Fra Provinserne:

Ringsted (13. B.) 3.75. Horsens (14. og 15. B.) 8.50, Aarhus (14. B.) 14.55, Holbæk (13. B.) 5.00, Aalborg (14. B.) 13.00, Kolding (15. B.) 16.00, Slagelse (15. B.) 4.00, *i alt Kr. 64.80.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 3,313.33.**)

Ifølge Postbevis af 18/6 afsendt Kr. 190.00, Porto 0.46.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (13. B.) 3.00, Jørgensen & Ko.s (15. B.) 1.65, Jordan (12. B.) 0.75, »Politiken« (13. B.) 4.00, Thiele (12. og 13. B.) 1.25, *i alt Kr. 10.65.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 273.55.* RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Møde paa »Søfryd«. Søndag d. 23. Juni (Sankt Hans Aften): *Tour til Engelholm.* Afrejse til Helsingborg fra Havnegade Kl. 7½ Morgen. Frokost ombord. Med Jernbane til Engelholm. Sejltur med smaa Dampbaade paa Rønne Aa til Havnen, hvor fra Sandklitterne er Udsigt over Skelder Vig til Kullens skovklædte Østside. Middag paa Badestedet »Thorslund«. Hjemrejse fra Helsingborg Kl. 8¾. Pris (Rejse og Middag) Kr. 5.25 for Medlemmer og Damer, 5.75 for besøgende Herrer. For alle, der melder sig efter Tegningens Slutning paa »Søfryd« Lørdag d. 15. Juni Kl. 11 Aften, forhøjes Prisen med 50 Øre. STYRELSEN.

*) I de senere Nr. har Totalsummen været angivet med Kr. 93.50 for højt, hvilken Fejl i det væsenlige er opstaaet i Nr. 16 og enten skyldes Fejlregning eller Trykfejl.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Fra 1. Juli er Læge NEUMANN, Nørrebrogade 18 B, 2. Sal, antaget som Læge for Medlemmerne, der bor paa Nørre- og Østerbro. Konsultationstid Søgnedage fra 1—2 og Søn- og Helligdage fra 9—10

Den halvaarlige Fortegnelse over Medlemmernes Bopæle bedes tilsendt Kassereren inden 20. Juni. *Fulde Navn* bedes opgivet.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: ANTON JOH. LARSEN (udl. hos L. Larsen i Nakskov d. 1. Novbr. 1888). Har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Nykøb. F., R. JENSEN LANGE (sidst arb. i Maribo, arbejdsløs). Do., P. CHRISTENSEN (sidst arb. i Odder, arbejdsløs).

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Aarhus (»Jyllandsp.«), NIELS PETER MORTENSEN (Medlem af »Den typ. Forening«, sidst arbejdsløs i Skive).

Bortrejst Medlem: Holbæk, C. T. SIIGER (arbejdsløs).

Arbejdsmarkedet.

En Typograf i Odense eller i en **anden Provinsby**, som har Lyst til en fordelagtig Avisplads i København, og som selv staar i en ordenlig lønnet Plads, kan komme til at bytte med en københavnsk Kollega ved at indlægge Billet mrkt. »Bytteplads« yaa Ekspeditionen.

Korrektør.

Ved et større Provinsblad ønskes en typografisk uddannet Mand som Korrektør. Billet mrkt. »*Korrektør*« modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition i Løbet af 14 Dage.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Et mindre Akcidenstrykkeri eller enkelte Dele af et saadant **ønskes til Købs.** Ca. 1000 Kr. kan udbetales kontant. Billet mrkt. »Akcidenstrykkeri« bedes indsendt til »Typ.-Tid.«s Ekspedition inden 19. ds.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 25
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1,25 Øre pr. Kv.

København, den 21. Juni 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

„Lighed og Broderskab".

Da jeg i Foraaret var arbejdsløs, blev jeg tilbudt en Plads som Bestyrer af »Grenaa Folketidende«s Bogtrykkeri for en Løn af 1000 Kr. aarlig. Jeg tog da ogsaa imod Tilbudet og i dette Øjemed gav jeg mig til at lære Trykning m. m. (da jeg skulde være baade Sætter, Ombryder og Trykker), hvilket jeg skulde give 25 Kr. for. Jeg gik nu i den gode Tro, at alt var i Orden, indtil jeg forleden var en Tur i Grenaa for at tale med Redaktøren, da jeg endnu ikke havde hverken set eller talt med ham. Vi kom da ind paa Lønspørgsmaalet, som jeg vilde have rigtig Klarhed paa, og da tilbød han mig 400 Kr. om Aaret og fri Station, hvilket jeg umulig kunde gaa ind paa, i Betragtning af, at han samtidig havde antaget en Dreng, som han meget rundhaandet havde tilbudt 200 Kr. aarlig og fri Station, hvilket efter min Mening var for stor en Løn for én, som skulde lære. Der blev altsaa ikke noget ud af denne Rejse, hvorfor jeg meddelte ham den Løn jeg fordrede (1000 Kr. aarlig og ikke Kost og Logi, da jeg ellers vilde have 600 Kr.), og som Svar derpaa modtog jeg følgende:

»Jeg vil ikke give mere end jeg har sagt. Med Hensyn til Deres Bemærkning om, at det er meget, jeg skal give Drengen, *saa følger jeg det Princip, at betale for det Arbejde, der udføres, lige meget enten vedkommende er »Dreng« eller Typograf. Disse to Betegnelser spiller ingen Rolle for mig.* At have et Menneske i 5 Aar for 1000 Kr. er et sjofelt Udbytteri, som man ikke skulde tro, at Demokrater vilde indlade sig paa. Jeg vil i det hele helst have en Demokrat i mit Brød.

Ærb.
SKJØDSHOLM.«

Hr. Skjødsholm paaberaaber sig, at han betaler for det Arbejde, der udføres; mon det da er hans Mening, at en Dreng kan stilles ved Siden af en Typograf; hvorfor tager han da ikke en Dreng, som har været et Par Aar i Lære, til Bestyrer? Med Hensyn til Hr. Skjødsholms »flotte Tilbud« til en Dreng (1000 Kr. i 5 Aar) og til en Typograf (2000 Kr. i 5 Aar) skulde man næsten synes, at der var for faa Drenge i Lære i vort Fag, og at han bedst synes om at faa Drenge. Han siger, at der er Typografer nok, der vil paatage sig en saadan Plads for 400 Kr. aarlig og fri Station, men jeg vil dog ikke haabe, at han skulde faa nogen eller at nogen skulde forringe vor Stand mere end den er, ved at tage imod sligt Tilbud. Hr. Skjødsholm (der ikke er Fagmand, men kun en forhenværende theologisk Kandidat), er nu saa indgroet i Forholdene i Grenaa, at han vel sagtens aldrig kan løsrives derfra. Paa »Grenaa Folketidende« arbejder for Tiden 3 Piger, 2—3 Drenge samt Fru Rosenbergs Søn, som ikke er videre godt lært paa Typografiens Omraade. I samme Trykkeri blev for nogle Aar siden udlært en Typograf, som, da han syntes, at han ingen Ting kunde (knapt nok stable Avis op), nu er gaaet fra Faget og bleven Fisker. Dette tyder ikke paa nogen videre god Uddannelse, men Drengene bliver ikke klogere, førend de faar udlært og faar sin Afsked med det samme. Da først kommer de i Tanker om, at det var en Vildmand, de var gaaet paa. Men, ak for sent.

Jeg vil nu lade mine Kolleger Landet over bedømme, hvorvidt jeg har handlet rigtigt i denne Sag eller ikke.

R i R.

Paa Hr. F. GROTH, Kolding, skal jeg ikke spilde mange Ord i Anledning af hans Overfald paa mig i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« Med hans Optræden ved Repræsentantmøderne baade i Odense og Kolding og senest ved Sammenkomsten i Fjor i København i frisk Erindring, vil jeg anbefale ham lidt mindre Mod og en Del mere Beskedenhed — det klæder *ham* bedst. Hvad jeg har skrevet om Hovedbestyrelsen og specielt dens Formand, er der heldigvis kun faa af Foreningens Medlemmer — Hr. G. naturligvis undtagen — der vil kalde for »løs Tale«, og det kan jeg forsikre Hr. G., at hvad jeg skriver, hviler ikke paa noget *flydende* Grundlag.

Ringsted, d. 17. Juni. S. K. JOHANSEN.

Fra Amerika.*)

Omaha, Nebr., 27. April 1889.

Nu er der omtrent gaaet 2 Aar siden jeg kom her til Amerika, og endnu har jeg ikke ladet høre fra mig, og De har vel for længe siden opgivet Haabet derom. Jeg beder om Undskyldning for min lange Tavshed, hvortil Grunden alene er Ulyst til at skrive.

Nu nok herom. Men det kunde mulig interessere Dem at høre lidt om, under hvilke Vilkaar vi arbejder her i Amerika, eller vel i Omaha, thi andre Pladser kender jeg kun mindre til. Her i Byen udkommer to danske Blade: »Dannebrog« og »Den danske Pioner«, paa sidstnævnte Blad har jeg haft Plads siden min Ankomst her til Landet, med Undtagelse af en kortere Tid, jeg levede hos en Slægtning nede i Østen. Jeg har ikke havt nogen Grund til at fortryde, at jeg vendte Danmark Ryggen, thi her har jeg en bedre Fortjeneste og er knap saa bunden som hjemme. Satsprisen paa de skandinaviske Blade her i Amerika er 35—37 Cents pr. 1000 □ (m) og kun her paa »Den Danske Pioneer«, som ejes af Sophus Neble,

*) Dette Brev, som var stilet til en Kollega i Hillerød, er velvilligst af denne bleven overladt os til Offenliggørelse. RED.

betales en større Løn, nærmlig 38 Cents pr. 1000 m; min ugenlige Fortjeneste udgør imellem 12—13 Dollars, hvad der omsat i Kroner ikke udgør saa ringe en Sum; men saa kommer rigtignok dertil, at det er noget dyrere at leve her, idet jeg betaler ca. en Snes Kr. om Ugen for Kost og Logi. Dog er ikke hermed sagt, at her just er synderlig godt for Udøvere af Typografien; thi kan man ikke det engelske Sprog, er man jo udelukkende henvist til de dansk-norske Blade, og det tages ikke saa nøje, om én er Typograf eller ikke, naar blot han kan »sætte«, og at stable op kan jo snart læres. Her paa Trykkeriet findes saaledes f. Eks. en Student, en Tømrer og indtil fornylig en fhv. Apoteker. Paa det andet Trykkeri er Personalet lige saa blandet: Sømænd, Kontorister osv.

Den rigtigste Vej tror jeg derimod er at søge at komme ind paa et engelsk Trykkeri, hvad vist ikke er saa vanskeligt, i det mindste er saadant sket her i Byen; men disse giver kun en meget lille Løn til at begynde med, nemlig 4—5 Dollars om Ugen, hvad lige er til at leve for, men heller ikke mere, og hertil kommer, at de i Reglen maa udføre det Arbejde, som ingen andre vil have, som f. Eks. at løbe med »Beer«-spanden (her henter vi Øl i Spande og ikke som hjemme i Flasker) og gøre en Lærlings Arbejde, hvad Typografer fra det gamle Land har ondt ved at finde sig i. Men Tid efter anden stiger Lønnen og efter faa Aars Forløb gør de det bedre end paa de skandinaviske Blade.

Deres
TH. VOLLMANN.

Generalforsamling.

»*Den typografiske Forening*« afholdt i Søndags sin halvaarlige Generalforsamling; til Dirigent valgtes EMIL PETERSEN og til Sekretær LAUR. JENSEN, begge enstemmig.

FORMANDEN fremlagde dernæst Regnskabet for 2. Halvaar 1888. Regnskabet var denne Gang affattet ligesom tidligere, da det først kunde blive under den nye Kasserer, at der foretages en Omordning i Regnskabsførelsen. Skøndt vi har haft en Udgift af over 1000 Kr. til Rejsende, har vi dog haft et Overskud af ca. 500 Kr. Prokurator Thomsen havde faaet 20 Kr. for at inkassere nogle Restancer, som ellers vilde være gaaet tabt for Foreningen. De udestaaende Fordringer er gaaet betydeligt ned, da adskillige Medlemmer havde fundet sig foranledigede til at betale deres Laan tilbage. Efter yderligere at have omtalt forskellige Poster paa Regnskabet, indstillede Taleren dette til Godkendelse. — CH. THOMSEN oplyste om, at der var indløbet en Trykfejl i Regnskabet, hvilket selvfølgeligt ikke var Revisorernes Skyld. De indbetalte Restancer var gamle Medlemsbidrag fra 2 forskellige Inkassatorer, der havde undladt at indbetale Medlemmernes Bidrag til Foreningen. Det saaledes indvundne Beløb var fordelt paa de 3 Kasser. At »Dansk typ. Forening« havde betalt 3 Kr. for meget, beroede paa en fejlagtig Opgivelse for Abonnement. De udestaaende Fordringer, som før var 973 Kr., er nu gaaet ned til 879 Kr. Hvad Status angik, da var den *opgjort paa samme Maade som tidligere;* der var dog den Forskel, at den var *opført* paa en anden Maade, og derved var det, at indeværende Halvaars Underskud kom til at figurere paa Regnskabet. — BERGENHOLZ spurgte, hvilke Bøger der var købt for de 50 Kr., der var bevilgede Bibliotheket. Lokalelejen fandt han for høj. Ligeledes ankede han over, at Foreningen selv maatte købe Kort, det var ellers noget, som Værten var pligtig at udlevere. Avertissementsindtægten for »Typ.-Tid.« fandt han for lav. Endelig spurgte han Bestyrelsen om, hvorfor der ikke var gjort Fordring paa Bergs Indbo. — M. LAZARUS havde kun et Par Bemærkninger at gøre til Regnskabet. For det første havde Revisorerne dog nu indsét, at den tidligere Datoangivelse for Statusopgørelsen var fejlagtig, idet den paa dette Regnskab stod rigtig anført. Dernæst omtalte han de paa nærværende Regnskab indbetalte Restancer, og spurgte Revisorerne, om disse Beløb nogensinde tidligere havde været indført i Bøgerne? (Ch. Thomsen: »Nej«); deraf kan Medlemmerne da se, hvorledes Regnskabet tidligere har været ført. Endelig var Fordelingen paa de 3 Kasser fejlagtig, idet det for den almindelige Kasse opførte Beløb var urigtig angivet, medens det stemmede for de 2 andre Kassers Vedkommende. — FORMANDEN oplyste Bergenholz om, at der for de 50 Kr., som var bevilgede til Bibliotheket, dels var anskaffet ny Bøger, dels var betalt Bøger, paa hvilke Foreningen havde subskriberet i flere Aar, f. Eks. Holbergs Komedier i Pragtudgave. Med Hensyn til Lokalelejen, som Bergenholz fandt var for dyr, skulde Taleren bemærke, at saa længe Medlemmerne forlangte, at Foreningen skulde have fast Lokale, var man ogsaa nødt til at betale den Leje, som dette kostede. Af de 70 Kr. var de 50 betalt i Leje for forrige Sommerhalvaar og de 20 Kr. for Vinterhalvaaret. Angaaende Kortene skulde han oplyse om, at det altid havde været Skik og Brug, at Foreningen selv købte sine Kort. Taleren maatte gøre Bergenholz opmærksom paa, at det af denne udregnede Annoncebeløb var for højt; dette havde sin Grund i, dels at man maatte tilstaa de Averterende en betydelig højere Rabat, end opgivet paa Bladets Forside, dels at man havde nogle udestaaende Fordringer, hvoraf en Del muligvis vilde komme ind, medens nogle maatte betragtes som tabte. Med Hensyn til Møblementet maatte man afvente Skifterettens Erklæring; naar denne forelaa, skulde Styrelsen nok gøre sin Pligt. Til M. Lazarus skulde Taleren bemærke, at de omtalte Restancer aldrig havde været opførte i Bøgerne, hvilket naturligvis havde været Bergs Fejl. Som Kasserer havde Taleren været nødt til at opføre de Beløb paa Regnskabet, som indgik i Kassen. — M. LAZARUS spurgte, om der var endnu flere af den Slags Restancer, som kunde ventes at komme ind? — WM. SØRENSEN oplyste om, at der endnu af saadanne Restancer var ca. 12 Kr. tilbage. — CH. THOMSEN udtalte, at den fejlagtige Fordeling, som Hr. Lazarus havde omtalt, havde sin Grund i, at de 3 Kr., som »Dansk typ. Foren.« havde betalt for meget, var opført paa den almindelige Kasse. Der var ellers ikke fra Revisorernes Side nogen Fejl i Regnskabet. — BERGENHOLZ replicerede til forskellige Talere. Han ankede over, at de 144 Kr., som Foreningen i sin Tid havde købt Aktier for i »Social-Demokraten«, ikke fandtes opført paa selve Regnskabet, men stod neden for dette, som om disse Penge ikke tilhørte Foreningen. — FORMANDEN: De 144 Kr. var udgaaede af Kassen, og for disse Penge havde Foreningen Ret til at være medbestemmende i, hvad der angik Bladet, eller med andre Ord, Foreningen er derved blevet Medejer af »Social-Demokr.«. — E. H. RASMUSSEN spurgte, om det ikke kunde lade sig gøre at overlade et Medlem Avertissementerne, mod at han fik de 33 pCt. Rabat. — LAZARUS havde endnu aldrig før hørt, at en Revisor selv udtalte, at det Regnskab, han havde under-

skrevet som rigtigt, var galt. — Der var derpaa indkommet Forslag fra 9 Medlemmer om at lade Regnskabet *passere*, men for Fremtiden fordre, at Status opgøres saaledes, at man deraf kan se, hvor meget Foreningen faktisk ejer. — FORMANDEN protesterede imod dette Forslag og opfattede det som et Mistillidsvotum til ham; blev det vedtaget i denne Skikkelse, vilde han under ingen Omstændigheder længere blive i Ledelsen af Foreningen. Han havde som foreløbig Kasserer affattet Regnskabet i Overensstemmelse med de tidligere Regnskaber. — LAZARUS kunde ikke forstaa, at Formanden vilde forlange, at Medlemmerne fuldt ud skulde godkende et Regnskab, om hvilket Revisorerne selv udtalte, at det var forkert. — V. PETERSEN mente ikke, at der var Anledning til at gøre stor Hurlumhej for de 12 Kr., der manglede paa Regnskabet; om det end formelt var fejlagtigt, havde det ingen Indflydelse i Realiteten, og da Regnskabet tidligere havde været affattet saaledes, indsaa han ikke, hvorfor man ikke ogsaa denne Gang kunde godkende det. — E. H. RASMUSSEN og R. TH. ANDERSEN ønskede Regnskabet godkendt. — Fra d'Hrr. N. BRYN og RASMUSSEN indkom et Ændringsforslag saalydende:

»Regnskabet *godkendes* og Status opstilles for Fremtiden saaledes, at det tydeligt fremgaar deraf, hvad Foreningen ejer.«

Dette Forslag vedtoges med 56 Stemmer mod 8.

Dernæst gik man over til Punkt 2 og 3 paa Dagsordenen, nemlig Udvalgets Henstilling og Forslag fra 18 Medlemmer i »Politiken«.

FORMANDEN fandt det heldigt, at der nedsattes et Udvalg, som skulde revidere Lovene og stille Forslag i saa Henseende. LAZARUS støttede Bøhms Forslag. Følgende Forslag fra d'Hrr. Lazarus og Bøhm oplæstes og vedtoges med 53 Stemmer.

»Da de to foreliggende Forslag næppe vil kunne bringes i nøje Overensstemmelse her ved Generalforsamlingen, nedsættes et Udvalg paa 5 Medlemmer, som til den næste ordinære Generalforsamling har at revidere Foreningens Love og at fremsætte Forslag til nye Love.«

Til Medlemmer af Udvalget valgtes: V. PETERSEN, BØHM, G. CLAUSEN, EMIL PETERSEN og RASMUSSEN.

Punkt 4 toges foreløbig tilbage af Hr. LAZARUS, da han til Udvalget vilde fremsætte sine Forslag.

Punkt 5. Appel fra d'Hrr. MATHIASEN og POULSEN om Optagelse i Foreningen. — MATHIASEN fik Ordet og forklarede, hvorledes det var gaaet til, at han havde taget Arbejde i Rigsdagen. Straks han var udlært var han blevet arbejdsløs og kom her til Byen, hvor han ikke havde nogen til at vejlede, men nok til at vildlede sig. Han kunde paa Poulsens og egne Vegne love, at de atter vilde blive gode Kolleger, naar de maatte komme ind i Foreningen. — E. WENDT var en Modstander af deres Optagelse. — NIELSEN KOLDING anbefalede i et længere Foredrag Mathiasens Optagelse, medens N. NIELSEN udtalte sig skarpt derimod. — MATHIASEN forsikrede, at de aldrig vilde svigte oftere. — POULSEN, som derefter fik Ordet, udtalte sig paa en saadan Maade, at han straks ødelagde alle Chancer for sin Optagelse. Han sagde bl. a., at hvis han ikke blev optaget, havde han Ret til at arbejde som Skruebrækker naar og hvor han vilde. (»Nej!« fra Forsamlingen). — FORMANDEN gav nogle Oplysninger om de 2 Herrer. — BERGENHOLZ anbefalede særlig Mathiasens Optagelse. Mathiasens Optagelse i Foreningen vedtoges derefter med alle Stemmer mod 13, medens Poulsen nægtedes Optagelse med 37 St. mod 23.

Udenfor Dagsordenen omtalte CH. THOMSEN, at der var adskillige Trykkerier der ikke overholdt Tarifen, og det var rart, om man kunde forhindre, at i det mindste Fagforeningerne lod deres Arbejde udføre i saadanne Forretninger. Taleren vilde stille Forslag til en Resolution, saalydende: »Generalforsamlingen bemyndiger herved Styrelsen til at rette en Opfordring saa vel til Bestyrelsen for »Socialdemokratisk Forbund« som til Bestyrelsen for de forskellige Fagforeninger om kun at lade deres Bogtrykarbejde udføre i saadanne Trykkerier, som overholder Tarifen.« — G. CLAUSEN vilde spørge om hvad Kontrahenterne bestilte, ligesom han ønskede at vore Repræsentanter vilde aflægge Beretning om deres Arbejde. — BARNEWITZ ønskede at vide, hvorledes »Social-Demokraten« kunde fordre, at Grundlovsdagen skulde være en Fridag for alle, naar den samtidig forlangte, at dens egne Sættere skulde give Møde for at sætte Bladet. — FORMANDEN ønskede, at en Henvendelse om en Forandring heri skulde udgaa til alle de Dagblade, der udgaar efter Grundlovsdagen. — M. LAZARUS kunde ikke forstaa, at det var nødvendigt at opfordre Bladene til selv at gøre det, som de hver Dag i deres Spalter opfordrede andre til at gøre. Han mindede i saa Henseende om, at man for flere Aar siden maatte tvinge »Social-Demokraten«s Udgivere til at betale Sætterne det samme for deres Arbejde, som »Dagbladet« allerede længe havde betalt. I øvrigt vilde han gærne anbefale Thomsens Resolution. — G. CLAUSEN mente, at »Social-Demokraten« maatte være det første Blad, der gennemførte Reformer for Arbejderne. Han ansaa det for heldigst, at Sætterne i de forskellige Blade selv ordnede Forholdene. At »Politiken« udgav 7 Numre om Ugen bevirkede, at der blev Sysselsættelse for flere Hænder i Ugens Løb.

Resolutionen blev enstemmig vedtagen.

Generalforsamlingen hævet. L. J.

Notitser fra Kristiania-Strejken. Den lige saa berygtede som bekendte Røde-Müller, som nu for anden Gang har taget Arbejde i Kristiania, havde forleden det Uheld at faa sig en Dragt Prygl af Ikke-Typografer. »Byttingen« var som Følge deraf syg Dagen efter.

— En Skruebrækkersjæl tilstillede Formanden for »Den typ. Forening« d. 2. Juni følgende karakteristiske Udmeldelse: »Det er vel overflødigt, at jeg herved underretter Dem om, at jeg ønsker at blive udmeldt af »Den typ. Forening«. D. 11. Maj sluttede jeg at betale Ekstrakontingent, og fra den Tid af betragter jeg mig som Ikke-Medlem. Der havde ikke gaaet 8 Dage efter Strejken, førend jeg tænkte stærkt paa at begynde igen, dersom ikke min Kone havde afholdt mig derfra, da hun lige fra Begyndelsen til *nu* (og er det fremdeles) har været imod, at jeg skulde bryde med Strejken, men det faar ikke hjælpe, om jeg nu har alle imod mig, jeg har grundig overvejet mit Skridt, jeg har ventet i det længste med at bryde, om der skulde blive en Forandring, men da jeg sér, at der ingen Udsigt er til nogen Forandring, saa er jeg bleven nødt dertil, jeg har handlet efter min Overbevisning. Med Agtelse ærbødigst G. Hansen.« Hertil føjer »Typ. Meddel.« følgende Karakteristik: »Vi har til ovenstaaende kun at udtale en Beklagelse over, at en slig rettænkende Hustru skal være belemret med en slig æreløs Slyngel af Mand.«

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Husk at Stemmesedlerne skal være indleverede senest førstk. Mandag Aften Kl. 8 i Formandens Bopæl.

STYRELSEN.

Ny Medl.: NIELS LARSEN, (udl. d. 23. Juni 1888 hos Schultz; har været Medl. af »Ny typ. Foren.«; Schultz). VALDEMAR ANDREAS PETERSEN, (udl. d. 23. Juni 1888 hos Schultz; har ikke tidl. været i nogen Forening; Schultz).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra Københavns:

»Adr.-Av.« (15. og 16. B.) 7.50, Eksprestrykkeriet (14. og 15. B.) 7.20, »Soc.-Demokr.« (16. B.) 5.30, Sivertsen 6.00, N. C. Roms (15. B.) 1.70, Jørgensen & Ko. (17. B.) 3.60, Truelsens (16. B.) 1.75, S. L. Møllers (17 B.) 3.70, »Avisen« (14. og 15. B.) 6.45, Jordans (13. B.) 1.00, »Dagbladet« (16. B.) 5.30, »Nat.-Tid.« (15. B.) 3.25, Eltongs (15. B.) 1.50, Rasmussen & Olsen (14. B.) 1.00, »Politiken« (16. B.) 9.50, Knudtzons (16. B.) 1.50, Triers (16. B.) 8.00, Ferslews (14. B.) 0.50, Nogle Bladsættere (15. B.) 3.00, Schultz (Sætterne, 15. B.) 6.50, m + n (15. B.) 1.00, Græbes (15. B.) 2.55, *i alt Kr. 87.80.*

Fra Provinserne:

Svendborg (14. B.) 6.00, Roskilde (13. og 14. B) 3.00, Næstved (15. og 16. B.) 9.82, Aarhus (15. B.) 16.47, Varde (14. og 15. B.) 4.00, Holbæk (15. B.) 5.00, Kolding (16. B.) 17.00, Aalborg (15. B.) 13.00, Randers (14. B.) 5.25, Slagelse (16. B.) 5.00, *ialt Kr. 84.54.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 3,485.67.*

Ifølge Postbevis af 20/6 afsendt Kr. 155.00, Porto 0.46.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (14. B.) 3.00, »Adresse-Avisen« (12. og 13. B.) 3.00, Jørgensen & Ko.s (15. B.) 0.65, Jordan (13. B.) 0.75, »Politiken« (14. B.) 4.00, *i alt Kr. 11.40.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 284.95.* RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Medlemmerne anmodes om at møde saa talrig som mulig paa Søndag, for at der kan blive udtaget et Spillehold, som skal træneres inden den forestaaende Kamp. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Morgen Kl. 7½ præcis: *Tur til Engelholm.* Afgang fra Havnegade. Enkelte Deltagere kan endnu melde sig.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Svendborg, CILIUS CARL ANTON SONNENBORG (udl. d. 1. Juni 1889 i Amtstid.s Trykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Slagelse (»Slagelse-Posten«), OTTO JOHANSEN (sidst været paa Rejse).

Bortrejst Medl.: Faaborg, PETER MEDOR LARSEN HOLST til Odense, arbejdsløs. Roskilde, HERM. ANDERSEN til Malmø i Plads).

Udslettet: Svendborg (Ærø), SØREN GUSTAV LARSEN (paa Grund af Restance).

Arbejdsmarkedet.

En flink Typograf søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »1695« bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

W. A. V. Østerberg's Beværtning,
Store Kannikestræde Nr. 3, Kælderen.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 26
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 28. Juni 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bevægelsen i Bygningssnedkerfaget.*)

En Del af vore Læsere vil muligvis blive forundret over at finde nærværende Artikel i det *typografiske* Fagblad, men hvis de vil tænke lidt dybere over Sagen, vil de snart udfinde, at det dog ikke er af Vejen, naar vi Typografer, fremfor kun at befatte os med vore egne snævre Anliggender, ogsaa har vor Opmærksomhed henvendt paa de Rørelser, der gør sig gældende i de andre Fag; thi det er jo saaledes, at den moderne Udvikling stiler henimod at drive de mest forskelligartede Fags Arbejdere til en fælles Optræden i Spørgsmaal, der i mer eller mindre Grad angaar samtlige Arbejdere. Dette har den udenlandske Fagpresse alt for længe siden været paa det rene med, hvorfor den jævnlig holder sine Læsere à jour med Rørelserne i de øvrige Fag, og vi mener at det er baade klogt og rigtigt om »Typograf-Tidende« ogsaa i denne Henseende følger sine udenlandske Broder-Organer.

Bygningssnedkerfaget, som i sin Tid rigeligt kunde brødføde sine Udøvere, er nu et Fag, som er i absolut Tilbagegang, grundet paa at Indførelsen af arbejdsbesparende Maskiner gør flere og flere af Fagets Arbejdere overflødige. Det er jo netop Privatkapitalismens Forbandelse, at forbedrede Maskiner, der burde komme hele Samfundet, altsaa ogsaa — eller rettere sagt i en særlig Grad — Arbejderne tilgode, i dens Hænder bliver en Svøbe for Arbejderne og medfører Sult og Savn for dem og deres Familjer. I vort Fag t. Eks. vil det maaske ikke vare ret mange Aar, førend Sættemaskinerne bliver saaledes forbedrede, at Hundreder af vore Kolleger i Ordets bogstavelige Forstand bliver kastede paa Gaden og prisgiven en langsom Sultedød. Dette kunde synes at være malet med vel mørke Farver, men netop Bygningssnedkerfaget giver en sørgelig Illustration hertil. For nogle Aar siden talte deres Fagforening her i Byen 1400 Medlemmer o: Fagets samtlige Arbejdere, nu derimod tæller den endnu kun 700 Medlemmer, og af disse er der endda kun 400 Arbejdere nogenlunde sysselsatte. — Resten er arbejdsløs det meste eller dog en Del af Aaret; de øvrige Arbejdere er enten bortrejst eller trængt over i andre Fag.

Siden Maskinernes Indtrængen i Bygningssnedkerfaget har det været Snedkernes Opgave at finde paa Midler til at *mildne* Følgerne af denne Nærgaaenhed fra Maskinernes Side; de har længe forgæves lagt deres Hoveder i Blød, uden at kunne finde nogen Udvej af dette Dilemma. Der var jo rigtignok ét at gøre: at reducere den daglige Arbejdstid saa betydeligt, at den hidtil overflødige Arbejdskraft kunde faa en taalelig Eksistens, men for denne Plans Realisering stillede der sig Hindringer i Vejen, og da hovedsagelig den, at de beslægtede Fag, som Murerne, Tømrerne, Blikkenslagerne og Malerne, ikke vilde gaa med til en saa betydelig Reduktion af Arbejdstiden. Omsider fandt man da paa en Udvej, som efter vor Formening ganske vist vil være i Stand til at beskæftige en Del af de Arbejdsløse, men i Længden vil det dog vise sig, at dette Middel kun var et Palliativmiddel uden særlig vidtrækkende Følger. Planen gaar ud paa at *reducere* Arbejdslønnen for *Haandarbejde* (Døre, Vindueskarme og Rammer) med 20 pCt., derimod at *forhøje Maskinarbejdet* og alt *Opstillingsarbejde* med 15 pCt. Herigennem mener man at kunne fravriste Maskinerne en Del Arbejde til Fordel for Haandarbejdet, samtidig med at der indtræder en ringe Lønningsforhøjelse; de 20 pCt.s Reduktion maa nemlig mere betragtes som en Fiktion, der ikke har nogen indgribende Betydning for den enkelte Arbejder, idet t. Eks. én Krones Reduktion bliver fulgt af en Forhøjelse af 45 Øre paa det samme Stykke Arbejde.

Rd. Bm.

*) Denne Artikel har af Mangel paa Plads været gemt i flere Uger, men da den kun i sin Slutning er undergaaet en lille Forandring ved den nu stedfindende Lock-out, har vi ment det rettest at aftrykke den helt og holdent. Red.

Lønningskampen i Kristiania.

Kristiania, d. 25. Juni.

Forhandlingerne er afbrudt af Principalforeningen, Arbejdsnedlæggelsen vedvarer — dette er det nye, jeg denne Gang kan meddele.

Underhandlingerne begyndte efter Opfordring til os fra en strejkende Bogtrykker. Vi gik under Forhandlingerne ind paa at stryge Lærlingeregulativet, at nedsætte Ugesætternes Minimumsløn fra 22 til 20 Kr. og forskellige andre »missliebige« Smaating, — men hører nu af de Herrers Aviser, »Morgbl.« og »Aftpst.«, at Bogtrykkerne afbrød Forhandlingerne paa Grund af Arbejdstiden (vi holder netop paa den hidtilværende), Minimumsugelønnen (der netop ogsaa er som hidtil) og — Tarifens Varighed (som Principalerne hidtil slet ikke har omtalt). Disse Grunde er altsaa, hvad Principalerne nu strejker paa — det kunde jo heller ikke godt være mindre, naar der ellers skulde være noget — og en Grund maa der jo være til alting.

Man' taler om forskellige Bevæggrunde til Bogtrykkernes Optræden. Den mest sandsynlige er den, at Hr. Grøndahl bestemt til Bogtrykkerne skal have forsikret, at Typograferne nu skulde være saa udkørt, at de kun havde et Laan paa et Par Tusind tilbage og at al Tilgang af Recurser fra Udlandet var ophørt, de kunde derfor i Højden kun holde ud 8 à 14 Dage, saa kunde man faa dem for endnu billigere Køb. Under andre Hensyn er det umuligt at begribe, at Bogtrykkerne

kunde gaa med paa at kaste Underhandlingerne overbord. Det er beklageligt at maatte gentage stadig væk, at de Godtfolk har forregnet sig. Vi har endnu ikke haft nødig at optage noget Laan og vi faar stadig væk Recurser fra Udlandet, saa for den Sags Skyld kan vi fortsætte en god Stund endnu.

De optrykte forleden Skruebrækkeren Hansens Udmeldelse; maa jeg til bedre Forstaaelse af den kraftige vedhængte Finale oplyse, at denne Mand straks fra Strejkens Begyndelse og til nu har været puttet ind i god Plads, som han alligevel forlod for at gaa i »Morgenbl.«s Kødgryder. H. P.

Kampen mod den billige Arbejdskraft.

Styrelsen for »Den typografiske Forening« har tilsendt Bestyrelserne for »Socialdemokratisk Forbund« og de forskellige Fagforeninger følgende:

»Til den ærede Bestyrelse for osv.

»Undertegnede Styrelse tillader sig herved at henlede Deres Opmærksomhed paa følgende Resolution, som Den typ. Forening har vedtaget paa sin Generalforsamling d. 16. Juni d. A.:

»Generalforsamlingen bemyndiger herved Styrelsen til at rette en Opfordring saa vel til Bestyrelsen for Socialdemokratisk Forbund som til Bestyrelserne for de forskellige Fagforeninger om kun at lade deres Bogtrykarbejde udføre i saadanne Trykkerier, som overholder Tarifen.

»Grunden til at denne Resolution er fremkommen, maa søges i den beklagelige Kendsgærning, at en Del Bogtrykkere saa godt som udelukkende benytter uden for Organisationen staaende billige Kræfter, ved Hjælp af hvilke de ser dem i Stand til at udføre Arbejdet til saadanne Priser, at det i Længden vil blive umuliggjort for de bedre betalende Arbejdsgivere, at overholde den Tarif, der er fastsat imellem Bogtrykkerne og Den typografiske Forening, og det er jo let at indsé, at disse Følger efterhaanden maa ramme de typografiske Arbejdere paa det føleligste.

»I Særdeleshed finder vi, at Socialdemokratisk Forbund og de forskellige Fagforeninger som Medkæmpere for vor fælles Sag har en absolut Forpligtelse imod vor Organisation til kun at støtte de Trykkerier med Arbejde, hvor den mellem Den typografiske Forening og Arbejdsgiverne vedtagne Tarif anerkendes og overholdes og mener tillige, at der burde tages billigt Hensyn til, om vedkommende Arbejdsgiver søger sin Arbejdskraft inden for eller uden for Fagforeningens Rækker og vi opfordrer derfor den ærede Bestyrelse, i Henhold til ovenstaaende Resolution, til for Fremtiden kun at overlade saadanne Trykkerier, som overholder de her nævnte Forpligtelser, deres Trykarbejder.

»Idet undertegnede Styrelse er rede til, paa Anfordring at give alle ønskede Oplysninger, skal vi kun nævne nogle enkelte af saadanne Bogtrykkere, hvem vi har Grund til at betragte som Fjender af tarifmæssige Tilstande: (Her følger Navnene paa disse). Det bemærkes, at ingen af de i disse Bogtrykkerier beskæftigede Typografer er Medlemmer af vor Forening.

København, d. 25. Juni 1889.

STYRELSEN FOR DEN TYP. FORENING
Smedegade 3, 3. Sal N.«

Vort Kassevæsen.

Som Svar paa en i »Typograf-Tidende« stillet Forespørgsel meddeles: »Dansk typografisk Forening«s Formue indestaar i Sparekassen for Kolding By og Omegn, der udlaaner sine Midler i faste Ejendomme paa første Prioritet. Der faas den almindelige Sparekasserente, og Hovedbestyrelsen kan, om den maatte ønske det, uden Opsigelse udtage om det skulde være hele Kapitalen. Reservefonden og Hovedkassens Beholdning indestaar paa hver sin Sparekassebog, ligesom dette nu, i Følge den for Begravelseskassen foretagne Lovforandring, vil ske fra d. 1. Juli med det i Hovedkassen værende Overskud fra Begravelseskassen. Hovedkassereren har i Reglen ingen kontant Kassebeholdning, idet Tilskud til Hovedkassen fra Lokalforeningerne indsættes i Sparekassen samme Dag som de ankommer. Begæringer om Tilskud fra Hovedkassen til Lokalforeningerne ekspederer Hovedkassereren, naar Begæringerne er i lovbefalet Form, altid pr. omgaaende Post. Anvisninger paa Udbetaling af Begravelseshjælp, Refundering med »Den typ. Forening«, Opgørelse med »Typ.-Tid.«, Regninger paa Hovedkassen osv. sker efter Hovedbestyrelsens Paategning. Med andre Ord: Hovedkassereren kan ikke uden Anvisning fra Hovedbestyrelsen hæve større Beløb i Sparekassen.

Kontrollen bestaar i jævnlig uventede Kasseeftersyn, ved hvilke man sammenholder de foreliggende Bilag med Kassebog og Sparekassebøgerne samt den eventuelle Kassebeholdning. Der føres en Hovedbog, hvori hver Lokalforening har sin Folio, hvorved det er muligt til enhver Tid at udfinde Lokalforeningernes Forhold til Hovedkassen. I det hele er Kontrollen saa betryggende, som den paa nogen Maade kan være.

Man vil af det her oplyste kunne forstaa, at Foreningens Kasse staar sig bedst ved at Lokalforeningerne indsender Kvartalsregnskaberne saa hurtigt som muligt, thi ved nævnte Ordning indvinder Foreningen en Rente: af 100 Kr. pr. Dag 1,1 Øre, i en Maaned 33,3 Øre; af 1000 Kr. pr. Dag 11,1 Øre, i en Maaned 3 Kr. 33,3 Øre.

Kolding, d. 23. Juni 1889.

I Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening«:
H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT. WARBERG.
WEISS. F. GROTH.

En Typograf-Sammenkomst i Malmø.

Styrelsen for »Den typografiske Forening« har modtaget følgende Indbydelse:

Som det muligvis er Dem bekendt, foregaar der blandt Sverigs Typografer for Tiden en Bevægelse med det Formaal at søge at gennemdrive en Tarif, gældende for hele Sverig. Paa det sidste Forbundsmøde, som blev afholdt i Stockholm 1886, blev der nedsat en Komité til at udarbejde et Tarifforslag. Komitéen har udført det Arbejde, som den har paataget sig; men Forslaget, som den er fremkommet med, er ikke overalt bleven modtagen, som et Forslag i denne Retning burde modtages. Grunden hertil er den, at Forslaget i sig ikke optager flere Hovedpunkter — som f. Eks. Minimumsløn, Lærlingespørgsmaalets Ordning, Kvindearbejdet —; Malmø typografiske Forening har søgt at raade Bod herpaa ved at fremlægge et andet Forslag, hvori disse oven nævnte Hovedpunkter er optagne.

For imidlertid at vække saa stor Stemning for vort Forslag som muligt paa den korte Tid, der er levnet os — Forbundsmødet skal afholdes i Begyndelsen af Avgust d. A. — har Malmø typografiske Forening besluttet at indbyde til et sydsvensk Typografmøde med to Formaal, dels at diskutere Tarifforslagene, dels at — i Lighed med foregaaende Aar — holde en Fest efter at Diskussionen er afsluttet. Foreningen besluttede tillige, at de tre københavnske typografiske Foreninger: »Den typografiske Forening«, »Ny typografisk Forening« og »Sangforeningen« skulde indbydes, hvilket herved sker.

Festen afholdes *Søndag d. 7. Juli* og »Den typografiske Forening« indbydes og anmodes om at — saa vidt muligt — komme med første Dampskib fra København, afgaar derfra Kl. 6 Morgen, for at levne os saa megen Tid til Diskussionen, som muligt. Festtegn for Deltagerne koster *2 Kr. 50 Øre* — Fælles-Middag, Punch osv., kun ikke Frokost —. Meddelelse om Deltagelse og Deltagernes Antal i Festen bedes sendt *inden Søndag d. 30. Juni, senest Onsdag d. 3. Juli,* til undertegnede Typograf L. Chr. Nielsen, Skånska Central-Tryckeriet, Malmø.

Med kollegial Hilsen!

Malmø typografiske Forening.

L. Chr. Nielsen, Formand. J. Landby, Sekretær.

Medlemmer, der ønsker at deltage i oven nævnte Fest, bedes mælde dette senest førstk. Mandag hos Formanden.

En Misforstaaelse. I Referatet fra Generalforsamlingen d. 16. Juni staar anført, at »Han (jeg) ansaa det for heldigst, at Sætterne i de forskellige Blade selv ordnede Forholdene«. Da dette Resumé af mine Udtalelser *efter Referatet* ikke alluderer til nogen foregaaende Talers Ytringer, kan det misforstaas, og netop paa en Maade, som er stik imod min Overbevisning. Udtalelsen galdt et enkelt Tilfælde — jeg nævnte det paa Generalforsamlingen —, hvor jeg formente, at Styrelsens Indflydelse ikke havde indbragt mere, end Sætterne selv kunde have opnaaet; men efter oven nævnte Sætnings Ordlyd maa Læserne absolut faa det Indtryk, at vor fælles Organisation ingen Indflydelse burde have paa Arbejdsordningen i Bladene, og *det* Meningsuddrag af mine Ord maa jeg bestemt frabede mig. G. Clausen.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Ny Medlemmer: P. Chr. Andersen (tidl. Medl.; Philipsens Bogtr.). — Trykker Harald Viggo Hælstrøm (udl. i April d. A. hos Truelsen, Rasmussen & Olsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medl., tiltr. fra en gensidig Forening: Adolf Seudel (Medl. af U. V. D. B.; S. L. Møller).

Det paa sidste Generalforsamling nedsatte Udvalg til Lovenes Revision konstituerede sig i Søndags med Em. Petersen som Formand og G. Clausen som Sekretær.

De Medlemmer, der ønsker at fremkomme med særlige Forslag til Lovenes Forandring, anmodes om i Løbet af 14 Dage at indsende disse til Em. Petersen, Stengade Nr. 15, Stuen.

Formandens Adresse er *udelukkende*: **Smedegade 3, 3. Sal. N.** Besøg paa Trykkeriet i Foreningsanliggender kan kun i særligt paatrængende Tilfælde modtages.

Optællingen af Stemmesedlerne har givet følgende Resultat: Der var i alt afgivet 207 Stemmer, deraf fik som *Formand* **Rud. Bøhm** 182 St. (Resten var dels spredt, dels blank); som *Næstformand* **Victor Petersen** 115 St. (G. Clausen 37, C. C. Jensen 12, Resten dels spredt, dels blank); som *Medbestyrere* **E. H. Rasmussen** 150, **Fasmer** 116, **F. K. Madsen** 106 St. (Victor Petersen 56, C. C. Jensen 53, Alb. Petersen 42 St., Resten spredt, 1 ugyldig); som *Suppleanter* **Carl Olsen** 122, **E. Wendt** 115, **O. Barnewitz** 107 St. (Resten spredt paa 22 Navne); som *Kasserer* **Gust. Clausen** 147 St. (Barnewitz 35); som *Revisorer* **L. Jensen** 126, **Bergenholz** 100 (Charles Thomsen 78, Wm. Sørensen 32, Lazarus 11, Resten spredt); som Medlemmer af *Redaktions-Udvalget* **Rud. Bøhm** 166, **V. Petersen** 165, **Gust. Clausen** 155, **E. H. Rasmussen** 145, **O. Barnewitz** 128 St. (Resten spredt paa 14 Navne); som *Kontrahenter* **Rud. Bøhm** 166, **V. Petersen** 159, **Chr. Kryger** 149 St. (Resten spredt paa 11 Navne); som Medlemmer af *Voldgiftsretten* **V. Petersen** 158, **Emil Petersen** 130, **G. Clausen** 83 St. (C. C. Jensen 74, P. L. Petersen 53 St.; en Del Stemmer var spredte). C. C. Jensen maa betragtes som *Suppleant* til Voldgiftsretten.

Den 25. Juni 1889.

Rud. Bøhm. N. Hansen.

Saa vel de fratrædende som de nyvalgte Medlemmer af Styrelsen bedes give Møde paa Søndag Middag Kl. 12 i »Søfryd«. Formanden.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Nogle Bladsættere (16. B.) 3.00, Eksprestrykkeriet (17. B.) 3.60, Thieles (16. og 17. B.) 3.00, Lunos (15. og 16. B.) 3.50, »Adresse-Avisen« (17. B.) 3.75, Græbes (17. B.) 3.30, Jørgensen & Ko. (17. B.) 3.80, Truelsens (17. B.) 2.25, S. L. Møllers (18 B.) 3.25, »Avisen« (16 B.) 3.85, Hoffensbergs (15. B.) 2.90, Jordans (14. B.) 1.00, »Dagbladet« (17. B.) 5.70, »Nat.-Tid.« (16. B.) 3.25, Rasmussen & Olsen (15. B.) 1.00, »Politiken« (17. B.) 8.75, Eltongs (16. B.) 1.50, Knudtzons (17. B.) 1.50, Triers (17. B.) 8.50, Ferslews (15. B.) 0.50, »Social-Demokraten« (17. B.) 7.65, Schultz (Sætterne, 16. B.) 6.50, m + n (16. B.) 1.00, Nielsen & Lydiches (15. og 16. B.) 10,80, Bordings Sætteri (16. B.) 7.00, *i alt Kr. 100.85.*

Fra Provinserne:

Hjørring (15. og 16. B.) 7.50, Odense (Fyens Stiftsbogtrykkeri, 15.—17. B.) 15.00, Fredericia (12.—14. B.) 9.75, Randers (15. B.) 5.00, Kolding (17. B.) 15.00, Aarhus (16. B.) 15.22, Holbæk (16. B.) 5.00, Næstved (17. B.) 4.88, Horsens (16. og 17. B.) 8.50, Slagelse (17. B.) 4.50, *ialt Kr. 90.35.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 3,676.87.*

Ifølge Postbevis af $^{27}/_{6}$ afsendt Kr. 190.00, Porto 0.46.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

Rud. Bøhm.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid«. (15. B.) 3.00, »Adresse-Avisen« (13. B.) 1.40, Thieles (14. og 15. B.) 1.50, Græbes (12 B.) 3.30, Jørgensen & Ko.s (16. B.) 1.25, Jordans (14. B.) 0.75, »Politiken« (15. B.) 3.75, *i alt Kr. 15.05.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 300.00.* Rud. Bøhm.

Typografernes Hjælpekasser.

Fra 1. Juli er Læge Neumann, Nørrebrogade 18 B, 2. Sal, antaget som Læge for Medlemmerne, der bor paa Nørre- og Østerbro. Konsultationstid Søgnedage fra 1—2 og Søn- og Helligdage fra 9—10.

Under Dr. Berlèmes Bortrejse til 24. Juli, bedes Medlemmerne henvende sig til Dr. Rasch, Kultorvet 5, 1. Sal. Træffes Kl. 12—1 om Hverdagen og fra 8—9 om Søndagen. N. Hansen, Kasserer.

Typografernes Sangforening.

Lørdag den 29. Juni Møde paa »Søfryd«. Styrelsen.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Odense, PETER HANSEN (udl. hos Fr. Thillerup i Odense i Maj 1889; har aflagt den i Lovenes § 23 nævnte Svendeprøve). — Hjørring, PETER CHRISTENSEN (udl. i »Vends. Tid.«s Bogtr. i Hjørring d. 8. Juni 1889; har ligeledes aflagt Svendeprøven).

Bortrejste Medl.: Odense, R. A. HILDEBRANDT (til København, arbejdsløs). — Slagelse, TH. OSCAR JENSEN (til Nyborg, arbejdsløs).

Hovedbestyrelsens Møde d. 23. Juni.

Fraværende GROTH (syg).

1. Optælling af Stemmesedlerne ang. Valg af: 2 Medlemmer til Hovedbestyrelsen samt 2 Suppleanter, 2 Hovedrevisorer samt 1 Suppleant, og 3 Medlemmer til Red.-Udv. f. P. samt 1 Suppleant. Der var ialt afgivet 321 Stemmesedler, hvoraf 12 blanke. 11 Lokalforeninger havde slet ikke deltaget i Afstemningen.

Til *Hovedbestyrelsesmedlemmer* valgtes WARBERG med 293 St. og TORKILD PETERSEN med 179; derefter havde Brehmer 129, P. Lund 18 og Raben 1 St. Til *Suppleanter* valgtes: M. SCHJERN med 203 St. og C. F. KNUDSEN med 162; derefter havde Raben 119, P. Lund 97, Torkild Petersen 13 og Brehmer 6 St.

Til *Hovedrevisorer* valgtes JOH. LUND med 309 St. og WEBER med 309 samt som *Suppleant* JENS LUND med 302 St.

Til *Redaktionsudvalget for Provinserne* valgtes: CARL OLSEN som Formand med 278 St., ANTH. OLSEN med 275 og F. O. HANSEN med 275 samt som *Suppleant* OLAF E. OLSEN med 275 St.

2. Meddelelser fra Formanden. a) Regnskabet fra Silkeborg var indkommet den 6. Juni. b) Indberetning fra Lokalformanden i Rudkøbing til Hovedkassereren om, at han vilde drage Omsorg for, at Regnskaberne kom i Orden til Kvartalets Slutning. Det af den bortrejste Lokalf., Jac. Rasmussen, Lokalforeningens Medl. paaførte Tab opgives nu at beløbe sig til 15 Kr. 40 Øre. c) Fra Ringsted Lokalformand, S. K. Iohansen, var modtaget en Samling Breve (21 Stkr.), vedrørende Øernes Tilslutning til »Jyllands typografiske Forening« og dermed Dannelsen af »Dansk typografisk Forening«. Hovedbestyrelsen kvitterer med Tak herfor, og indlemmer dem i Foreningens Arkiv. d) Fra Unterstützungsverein Deutscher Buchdrucker var modtaget Regnskabsberetning for 1888.

Endvidere behandledes nogle andre Sager.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Lokalformænd.

Vejle: Typograf M. FREDERIKSEN (»Vejle Amts Folkeblad«). *Kolding:* Faktor BREHMER (»Kolding Folkeblad«).

Redaktions-Udvalget for Provinserne.

Fra *1. Juli d. A.* træder det nyvalgte Red.-Udv. for P. i Virksomhed, og Artikler m. m. fra Medlemmer af »Dansk typ. Forening« til »Typograf-Tidende« sendes til Udvalgets Formand under Adresse: Typograf CARL OLSEN, »Sorø Amtstidende«s Trykkeri, *Slagelse.*

Kolding, den 23. Juni 1889. P. H. V.

H. F. RASMUSSEN.

Arbejdsmarkedet.

En yngre gift Akcidenssætter (fri for al Militærtjeneste) søger Plads i København eller Provinserne, som Akcidenssætter eller Faktor. Vedkommende kan tillige paatage sig Stereotypering. Billet mrkt. »20« bedes tilsendt »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

En velanbefalet, paalidelig Sætter, der tillige kan paatage sig *Trykning,* søger fra 1. Avgust eller 1. September en fast Plads. Billet mrkt. »G. S. 28«, bedes indsendt til Bladets Ekspedition i Løbet af 8 Dage.

En flink og dygtig Avis- og Akcidenssætter søger Plads straks eller til den 15. Juli i et Provinstrykkeri. Billet mrkt. »Sætter«, bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor«.

Brevkasse.

A. P. i O. Manuskr. kom en Dag for sent — maa altsaa vente til næste Nr. Tak! i lige Maade!

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærespris Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG

TOLDBODGADE 11

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

En brugt Hurtigpresse

ønskes til Købs. Format dobbelt Median. Billet mrkt. »H.« med Oplysning om Konstruktion samt Pris bedes tilsendt »Typ.-Tid.«s Ekspedition hurtigst muligt.

Buchdruckerstudien

à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 27
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 5. Juli 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af Emil Sørensen.

Listeformernes stærkest betonede Egenskab: at være et af større og mindre forskelligartede Grundelementer bestaaende Materiale, med hvilket en tænksom Sætter kan danne ornamentale Billeder, der byder et mere interessant Skue end Rækkeindfatningernes ensformige Uendelighed, vil i de hyppigste Tilfælde vise sig betydningsløs. De løbende Rankeformer, der her tænkes paa, opfylder vel for saa vidt hvad der loves, som Figurerne, *enkeltvis* betragtede, baade er livligere og mere afvekslende end Rækkeindfatningernes enkle Motiver, men hvad de i disse Henseender har forud for det almindelige Omramningsmateriale, er for intet at regne mod de Mangler, et af saadanne Grundformer dannet Billede kan udvise saa vel i Tegning som de enkelte Deles indbyrdes Forbindelse. En Omramning med Rækkeindfatninger kan nemlig altid staa ved Siden af de dekorative Former, der har tjent som Mønster, Rankeformerne kan intet mindre end dette. Et sammenlignende Blik paa et tegnet Ornament, der fra et Midtpunkt forgrener sig over en større Flade, og de støbte Rankeformers forskellige Grundelementer maa overbevise enhver om, at slige bøjelige og ind i hinanden gribende Former ikke kan deles paa noget saa mathematisk nøjagtigt, som vort Geviertsystem, uden at miste deres Ejendommelighed: en naturlig Udvikling af en kunstnerisk Tanke. Med Undtagelse af nogle ligefremme cirkelformige Ranker, der ret godt kan passes ind paa en regelmæssig Firkant,

egner ingen af de løbende Former sig til Partering, selv i den simplificerede Skikkelse, hvori de nu fremtræder. Omstaaende Prøve anskueliggør nærmere, hvor ugørligt det er for Tegneren at tilvejebringe Figurer til Udfyldning af Formater *mellem* to Gevierters Bredde (i dette Tilfælde 8 Cicero), som uden at bryde Ornamentets Udvikling kan indskydes i Listen. I Modsætning til den forudgaaende og den efterfølgende Figurs naturlige Rundning forstyrrer Udfyldningsstykkets langstrakte og duknakkede Form saa vel som den lilleputagtige Volute Harmonien i Ornamentets Udvikling.

Forbindelsen mellem de enkelte Figurer er ogsaa løsere end det kunde ønskes i et Ornament, der netop skal udtrykke et organisk forbundet Hele. I det første Eksempel er den endnu passabel, men i de følgende brydes Hovedstammen, fordi Voluten svinger indefter paa det Sted, hvor Tilstødningen skal ske. Som enhver kan se, skyldes denne iøjnefaldende Fejl

ikke teknisk uoverkommelige Vanskeligheder, men den Omstændighed, at Skriftstøberen vil begrænse det i Forvejen store Antal Figurer ved at indrette hver enkelt Rankeform saaledes, at den altid paa den ene Side kan slutte Listen. Af denne Grund er ogsaa den bægerformige Blomst, Tulpen, der har den dobbelte Egenskab at pryde Voluten og dække over det Sted, hvor Stammen deler sig i to modsat løbende Former, trukken sammen til en om Voluten stramtviklet Bladform, thi Tulpen i sin rigtige Form vil altid pege hen imod en videre Udvikling i Bredden. Blev Tulpen tegnet saaledes som den burde, vilde Forbindelsen mellem de enkelte Rankeformer være tilvejebragt, men Figurernes Antal maatte da fuldstændiggøres med Slutningsstykker.

Tulpen.

En saadan Ordning af Rankeformerne vilde imidlertid være den eneste rigtige. Naar de vandrette Lister udelukkende dannedes af Voluteformer, der kan passes ind paa en regelmæssig Firkant, og indeholdt saa vel fortsættende som sluttende Elementer, vilde de blive et til større Akcidensarbejders Ornamentering godt og let anvendeligt Materiale. De nødvendige Udfyldningsstykker burde da naas ved Centrumsfigurer, hvilke ikke kan berede Tegneren Vanskeligheder,

paa Formater mellem to Gevierters Bredde. Til Trods for det forøgede Antal Centrumsstykker, — i en Indfatning paa 3 Cicero Kegel forlanger en gradvis Udfyldning fra Cicero til Cicero 6 Figurer, paa 4 Cicero Kegel 8 Stykker o. s. v. —, indskrænkedes disse Indfatningers Grundformer til henved det halve Antal.

(Fortsættes.)

Alderdomsunderstøttelse.

Denne Sag har været under »Behandling« i Nr. 24, idet Faktor BREHMER, Kolding, samtidig med at han fremstilles som Valgkandidat, skænker Alderdomsunderstøttelsen en indgaaende Kritik, der efter mange smukke Vendinger ender med, at der kan slet ikke være Tale om, at »Dansk typografisk Forening« skulde kunne tænke paa at træde hjælpende til hverken overfor sine gamle udslidte Medlemmer eller de unge, der paa en og anden Maade bliver arbejdsudygtige. Jeg maa her straks udtale, at for mig vidner *det* om et meget daarligt Syn paa, hvad der bør være det fremadstræbende Maal for »Dansk typ. Forening«. Om denne Udtalelse har haft nogen Indflydelse paa Valget, véd jeg ikke, men utænkeligt er det dog ikke, at Medlemmerne netop af denne Grund ikke har villet give deres Stemmer til Hr. BREHMER; — der *kan* ogsaa tænkes andre Grunde, hvorfor man har vraget den Mand, der indstilles som Nr. 1, — og vælger Nr. 4.

Men til selve Sagen. At understøtte ældre og arbejdsudygtige Kolleger er en meget smuk Tanke, og saafremt »Dansk typ. Forening« — som Fortsættelse af sine mange andre smukke Formaal — formaar at realisere *den*, da gør jeg pligtskyldig min Honnør baade for dens Styrelse og de den bistaaende Medlemmer. Og *hvorfor* skulde det være aldeles umuligt? Man siger: Pengene, dem mangler vi! Meget rigtigt; *i Øjeblikket mangler vi Penge til at realisere dette Formaal;* men efter hvad jeg har kunnet forstaa af det angaaende denne Sag fremkomne, saa er der jo heller ikke Tale om, at vi *straks* skal kunne begynde en saadan Understøttelse; Hovedbestyrelsen har jo, som man vil have set, netop derfor *ikke* efterkommet Begæringen fra Middelfart om at sætte Forslaget under almindelig Afstemning. Det er i det hele taget godt, forinden vi gaar til *Udførelsen af ny Formaal*, hvad enten de saa er store eller smaa, at vi da faar dem grundigt behandlede forud — hellere vente en Tid med deres Ikrafttræden, end at begynde med noget halvgjort.

Naar man nu forhaabenlig i Lokalforeningerne tager Alderdomsunderstøttelsen op til Forhandling, da vil man uden Tvivl mindes, hvorledes »Dansk typ. Forening« har *paabegyndt* og *videre udviklet* sine øvrige Formaal. Der er selvfølgelig ingen, som vil falde paa at forlange, at Foreningen skulde kunne udbetale sine Medlemmer under Sygdom, Arbejdsløshed o. s. v. et saa stort Beløb i Penge, at vedkommende derved opnaaede sædvanlige Indtægter. Sér vi hen paa Foreningens 9-aarige Virksomhed, da vil man erfare, at Planen bestandig har været: *begynde smaat, og saa Tid efter anden arbejde fremad.* Og er vi inden ret længe i Stand til at kunne magte den Opgave med Alderdomsunderstøttelse og Understøttelse til arbejdsudygtige Kolleger, da vil det selvfølgelig *kun* kunne ske efter den hidtil fulgte Plan: *begynde smaat, og fremad.*

Som denne Sag har sine Lyssider, har den ogsaa Skyggesider. Lad os under Forhandlingen faa begge Dele frem; det kan kun være til Gavn for Sagen, at man bliver mindet om, hvilke Torne der kan ligge paa ens Vej — senere hen er det jo desuden ikke umuligt, at der ogsaa kan blive plantet en Del Torne.

PETER CARLSEN.

Efterslæt fra Hovedbestyrelsesvalget.

Som jeg bemærkede i min Artikel til Hr. S. K. JOHANSEN i Ringsted, indlader jeg mig ikke paa yderligere Skriverier angaaende den i Artiklen omhandlede Sag, men da Hr. Johansen i Nr. 25 af Tidenden paa en dunkel og tilsløret Maade har gjort Forsøg paa at oversavle mig, noget, der tillige rammer mine ærede Kolleger, der har valgt mig som Repræsentant ved den ene af de Sammenkomster, han omtaler, nødes jeg til at gøre den Bemærkning, at med en Person, der ikke skyer et saa slet Kampmiddel som det i hans sidste Produkt, maa al videre Diskussion bortfalde. Min Optræden har været aaben og ærlig, *jeg* stikker intet under Stol; at Hr. Johansen kan finde *dette* stødende, geraader ham kun til liden Ære. Dermed er jeg færdig med Hr. S. K. Johansen.

Saa et Par Ord angaaende den besindige og rolige H. F. RASMUSSEN, p. t. Formand for »Dansk typ. Forening«: Mine Bemærkninger i Tidenden, hvis Rigtighed jeg nu og fremdeles fastholder, bragte ogsaa ham i Harnisk og gav ham Anledning til at overdænge mig med saa smagløse Udgydelser, at jeg fandt mig foranlediget til at tage mine Kolleger til Vidne paa ham og indkalde ham for Retten. Her kastede han Masken, faldt ud af Rollen som den smagløse Udgyder, og blev saa føjelig og lille bitte, at han øjeblikkelig, uden Slinger i Valsen (næsten som om det var »naturnødvendigt«), gik ind paa *at tage sine Injurier tilbage*, saa at de ikke kom »Klagerne til Skade paa Ære, gode Navn og Rygte«, samt at *erstatte mig Sagens Omkostninger med 5 Kr.*

Saaledes ser Hr. Rasmussen ud, naar han bliver behandlet paa en passende Maade.

Dermed er jeg ogsaa færdig med Hr. H. F. Rasmussen.

Kolding, d. 24. Juni 1889. F. GROTH.

Kolding Lokalforening vedtog paa en Lørdag d. 22. Juni afholdt Generalforsamling at udtale:

at idet man paa det alvorligste misbilliger, at H. F. RASMUSSEN er optraadt som Referent og Agitator i Anledning af Valg af Hovedbestyrelsesmedlemmer, nedlægger Lokalforeningen en bestemt Protest imod det af H. F. Rasmussen i »Typ.-Tid.« for 7. Juni givne Referat, der er ukorrekt og som Følge deraf vildledende.

Ved nævnte Generalforsamling var mødt 19 Medlemmer (det til daglig Brug gennemsnitlige) og af disse var 13 à 14 for Brehmer og 5 à 6 for T. Petersen. Resten af Medlemmerne møder sjælden eller aldrig.

Nærværende ønskes optaget i »Typ.-Tid.«, om ikke paa anden Maade saa for Betaling.

Blandinger.

Telegrammer fra Kristiania *melder, at Strejken i Kristiania er endt Kl. 11½ i Gaar Aftes. Vi har indtil dette Øjeblik, hvor Redaktionen sluttes, ikke modtaget nogen Bekræftelse herpaa fra vore Kolleger i Kristiania, saa at der er al Anledning til at optage denne Meddelelse med Varsomhed. Arbejdsgiverne har jo før sendt en Løgn ud i Verden for at bryde Sammenholdet mellem Arbejderne.*

Dansk Farve. Hr. VILH. PACHT udsender med dette Nr. af »Typ.-Tid.« et Prøvetryk af sin fine Værk- og Akcidensfarve. Det er en bekendt Sag, at det er forbundet med store Vanskeligheder at fremstille en god sort Farve, og Vanskelighederne forøges mangefold, naar man virker under saa smaa Forhold som danske. Man maa derfor ogsaa i saa meget højere Grad anerkende, at det er lykkedes Hr. Pacht at naa et saa tilfredsstillende Resultat. Der kan mulig ved fortsat Eksperimenteren naas endnu videre, men det fortjener at fremhæves, at Hr. Pacht's Værkfarve ved Sammenligning med andre Farver til samme Pris og endda højere Priser fra ansete udenlandske Farvefabriker har vist sig at være ikke saa lidt sortere. Naar vi derfor anbefaler vore Kolleger Trykkerne at gøre sig bekendt med denne Farve, er det ikke af nationale Grunde, men udelukkende af praktiske, da Fordelen ved at have en Fabrik paa Pladsen er saa indlysende, at den fortjener al den Støtte, den kan faa.

Sangforeningens Tur til Engelholm fandt Sted forr. Søndag og var begunstiget af et prægtigt Vejr. Ankomne til Helsingborg foretoges en Spadseretur gennem »Stadsparken« op til »Kärnan«. Kl. 1 dampede man pr. Jærnbane til Engelholm og spadserede langs Rönneå til »Thorslund«, hvor der indtoges en lille Forfriskning. Efter forgæves Forsøg paa at komme med Damperen til Engelholm Havn, maatte dette, paa Grund af den stærke Tilstrømning af Lysthavende, opgives til efter Middagen, der var særdeles »vakker«. Da Maaltidet var forbi ankom en Dampbaad, der udelukkende var bestemt for Sangforeningen og bragte den til Engelholm Havn, hvor man gik i Land; men Opholdet her var desværre kun kort, grundet paa den fremrykkede Tid. Nu gik det Slag i Slag tilbage til »Thorslund«, derfra til Jærnbanestationen og straks ved Ankomsten til Helsingborg ned til Damperen. Paa Hjemturen samledes man paa Dækket, hvor Sangen lød smukt i den herlige Sommernat over mod den danske Kyst, hvorfra talrige St. Hans Blus lyste os i Møde. Ankomne til Havnegade skiltes man med et gensidigt »Tak for idag!« og med Forvisningen om at have tilbragt en smuk og behagelig Dag sammen. F.

— Efter Samraad med mine nærmeste Meningsfæller har jeg indvilliget i *denne Gang* at modtage Pladsen som Næstformand. Naar jeg efter Valget nægtede at modtage denne Tillidspost, ligger det ikke i, at man forud undlod at spørge om jeg var villig til at modtage den, men udelukkende i min rent principielle Opfattelse af Sagen, idet jeg mener, at kun *manuelle Arbejdere* bør beklæde en saa fremskudt Plads. Jeg kan paa den anden Side naturligvis kun glæde mig over den Tillid, ærede Medlemmer har vist mig, og jeg tror at kunne love, at jeg ikke skal svigte den. V. PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medl.: ANDERS EDVARD CHRISTIAN OLSEN, Sætter, og JOHAN ALFRED HENRIKSEN, Trykker (begge udlært hos Fr. Bagge d. 29. Juni 1889; arbejder samme Sted). — J. C. NIELSEN (har tidl. været Medlem; Jørgensen & Ko.s Bogtr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Kassereren Gust. Clausen bor Rørholmsgade 14, Kæld., og træffes hver Søgnedag Kl. 9—10 Fm. og 1½—2½ Eftm. Alt vedrørende »Typograf-Tidende«s Ekspedition bedes sendt til samme Adresse.

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Nogle Bladsættere (17. B.) 3.00, Jørgensen & Ko. (19. B.) 3.30, Truelsens (18. B.) 1.50, »Avisen« (17 B.) 2.35, Hoffensbergs (17. B.) 1.50, Jordans (15. B.) 1.00, »Dagbladet« (18. B.) 5.50, »Nat.-Tid.« (17. B.) 3.10, Rasmussen & Olsen (15. B.) 1.00, »Politiken« (18. B.) 6.25, Eltongs (17. B.) 1.50, Bordings Sætteri (17. B.) 7.00, Knudtzons (18. B.) 1.25, Triers (18. B.) 8.00, »Social-Demokraten« (17. B.) 5.25, Roms (16. B.) 1.70, O. C. Olsen & Ko.s (15.—18. B.) 9.85, Schultz (Sætterne, 17. B.) 6.00, m + n (17. B.) 1.00, Nielsen & Lydiches (17. B.) 6.20, Carl Lunds 3.00, »Adresse-Avisen« (18. B.) 3.75, *i alt Kr. 83.00.*

Fra Provinserne:

Aalborg (16. og 17. B.) 28.00, Aarhus (17. B.) 13.47, Kolding (18. B.) 16.00, Holbæk (17. B.) 5.00, Ringsted (14.—17. B.) 11.00, Slagelse (18. B.) 4.50, Hjørring (17. B.) 2.50, Næstved (18. B.) 4.88, *ialt Kr. 85.35.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 3,845.22.*

Ifølge Postbevis af 4/7 afsendt Kr. 190.00, Porto 0.46.

Mulige Fejl bedes mig meddelt pr. omgaaende.

RUD. BØHM.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid«. (16. B.) 2.90, Jørgensen & Ko.s (18. B.) 1.20, Jordans (15. B.) 0.75, »Politiken« (16. B.) 3.00, Roms (4. B.) 1.00, »Adresse-Avisen« (14. B.) 1.50, *i alt Kr. 10.35.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 310.35.* RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Under Dr. NEUMANN's Bortrejse til Slutningen af Juli Maaned besørges hans Praksis af Dr. SWENDSEN, Nørrebrogade 38, 2. Sal. Træffes Søgnedage 12—1 og Søndag 8—9.

Under Dr. Berlèmes Bortrejse til 24. Juli bedes Medlemmerne henvende sig til Dr. RASCH, Kultorvet 5, 1. Sal. Træffes Kl. 12—1 om Hverdagen og fra 8—9 om Søndagen. N. HANSEN,
Kasserer.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Til

Medlemmerne af »Dansk typografisk Forening«.

Naar vi fra i Dag overtager Hværvet som Redaktionsudvalg for Provinserne, maa vi bringe d'Hrr. Kolleger en Tak for den os viste Tillid — med Tilføjende, at vi efter bedste Ævne vil søge at udføre det os overdragne Hværv paa en loyal og upartisk Maade.

Breve til Udvalget bedes adresserede: Typograf CARL OLSEN, Slagelse.

Slagelse, d. 1. Juli 1889.

CARL OLSEN, Udvalgets Formand. F. OTTO HANSEN. ANTHON OLSEN.

I Dag er til Lokalformændene omsendt *Tillæg til Lovene* til Uddeling blandt Medlemmerne. Ligeledes er til Lokalformændene omsendt Blanketter til den aarlige *Medlemsfortegnelse.*

Fra og med Lørdag d. 6. Juli opkræves *Bidraget til Begravelseskassen* samtidig med det øvrige Medlemsbidrag, altsaa i alt 50 Øre ugenlig.

Kolding, den 30. Juni 1889. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

April Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænd gøres opmærksom paa Indsendelsen af April Kvartals Regnskab.

Kolding, d. 2. Juli 1889. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møde d. 2. Juli.

Den ny Hovedbestyrelse konstituerede sig og valgte enstemmig Næstformanden til Sekretær. — WEISS var fraværende med anmeldt Forfald.

1. Valg af Hovedkasserer. Faktor ULRIK PETERSEN genvalgtes enstemmig.

3. Meddelelser fra Formanden. a) Forespørgsel fra en Lokalformand om, hvorvidt Medlemmerne ved Kvartalets Slutning kan restere med Medlemsbidrag i 6 Uger; Formanden havde svaret med Henvisning til Lovenes § 17, at ved Kvartalets Slutning skal alle Restancer være indbetalte. b) Skrivelse fra Rudkøbing Lokalformand med Andragende om Eftergivelse af den tidligere Lokalformand Jac. Rasmussens Underballance; Hovedbestyrelsen kunde ikke fravige Lovens Bestemmelse, i Følge hvilken Medlemmerne overfor Hovedkassen er ansvarlige for Lokalformanden.

4. Angaaende Oprettelsen af en skriftlig Gensidighedskontrakt med det svenske Typografforbund indledes der Forhandling med dettes Hovedbestyrelse.

5. Maanedsoversigten fra Hovedkassereren. Det overskydende Beløb fra Opkrævningerne af det ekstraordinære Bidrag til Begravelseskassen var fra 1. Juli udskilt fra Hovedkassen og danner nu en særlig Konto. Beløbets Størrelse er 962 Kr. 14 Øre.

6. Til Lokale for Hovedbestyrelsens Møder vedtoges det at anvende 5 Kr. Kvartalet. Det vedtoges at anvise 20 Kr. til Udbetaling for det forløbne Aar. H. F. R.

Ny Lokalforeningsformænd.

Nykøbing F.: Typograf K. KRISTIANSEN. *Nakskov:* Typograf A. B. GUNNARSEN.

Bortrejste Medlemmer: Slagelse, OTTO JOHANSEN til Nyborg (arbejdsløs). — Præstø, JULIUS HANSEN til København (arbejdsløs). — Præstø, P. A. HANSEN (Stege) til Stubbekøbing (arbejdsløs). — Nykøbing F., V. HENRICHSEN til Rudkøbing.

Udmeldt: Svendborg, Firmaet »Svendb. A.-Tid.« ved Red. VOGEL. JØRGENSEN.

Rettelse.

I Artiklen »Lighed og Broderskab« (»Typ.-Tid.« Nr. 25) stod ved en Sætterfejl, 25. L. fra oven, 1000 Kr., skal være *100 Kr.* Sætningen kommer altsaa til at lyde saaledes: At have et Menneske i 5 Aar for 100 Kr. er et sjofelt Udbytteri, osv.

Brevkasse.

RUD. J. Tak for det tilsendte, men havde allerede modtaget omstaaende fra anden Side. RED.

Arbejdsmarkedet.

En flink og dygtig Avis- og Akcidenssætter søger Plads straks eller til den 15. Juli i et Provinstrykkeri. Billet mrkt. »Sætter« bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

En velanbefalet, paalidelig Sætter, der tillige kan paatage sig *Trykning*, søger fra 1. Avgust eller 1. September en fast Plads. Billet mrkt. »G. S. 28« bedes indsendt til Bladets Ekspedition i Løbet af 8 Dage.

Dette Numer af „Typograf-Tidende" er trykt med Vilh. Pacht's fine Værk- og Akcidensfarve ti 80 Kr. pr. 100 Pd.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Trykkeri.

1 Reol, 5 Stativer, 10 store og 5 smaa Skriftkasser — alt nyt — sælges billig. Ogsaa et komplet Avis- og Akcidenssætteri (nyt) er til Salg paa billige Vilkaar. Billet mrkt. »Trykkerimateriel« bedes indsendt til dette Blads Ekspedition.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

VILH. PACHTS

Fabrik for

BOG- & STENTRYKFARVER

Frydendalsvej 20

KØBENHAVN V.

Fin Værk- og Akcidensfarve

80 Kr. 100 Pd.

25, 50—100 Pd. Emballage frit.

Dette Nr. af »Typograf-Tidende« er trykt med denne Farve.

Kulørte Farver for Bog- & Stentryk

Siden 1887 har Fabriken leveret omtrent hele Forbruget af kulørte Farver til Centraltrykkeriet, Hoffensberg & Trap, H. H. Thiele, O. C. Olsen & Co. samt i den senere Tid til mange flere Trykkerier.

Kompagnon.

En Mand, der er Ejer af et nyt komplet Sætteri, søger en dygtig Fagmand med lidt Midler som Kompagnon, for at aabne et Trykkeri paa Frederiksberg. Billet mrkt. »Bogtrykker-Kompagnon« bedes indsendt til dette Blads Ekspedition.

Buchdruckerstudien

à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Redaktør og Ekspeditør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: ANTH. PETERSEN, Odense
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 28
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 12. Juli 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Lønningskampen i Kristiania.

Om Kampens Afslutning har Styrelsen for »Den typografiske Forening« i Onsdags Aftes modtaget følgende Skrivelse:

Til

Bestyrelsen for »Den typ. Forening«. København.

I Anledning af Strejkens Afslutning skal vi herved udtale vor hjærtelige Tak til Styrelsen og enhver dansk Kollega, der har ydet os sin Støtte under Kampen.

Som Resultat af Striden sendes en Del Eksemplarer af den vedtagne Tarif, der bestaar af Principalernes Tilbud af 26. Februar med Tilføjelse af § 11, 13 og 14 efter vort Forslag, hvorved ikke saa ubetydelige Fordele opnaaedes.

At Bogtrykkerforeningen gik med paa dette Forslag, skyldes væsenlig en Mystifikation, idet vi udsendte et Par ældre, agtede Medlemmer med Forslaget som fremkommet efter privat Initiativ og i Opposition til Bestyrelsen. I den Formening, at de nu skulde køre vor Organisation overende, greb Formanden for Bogtrykkerforeningen med Begærlighed Forslaget og fik det vedtaget af Foreningen.

Dette Forslag blev efter Styrelsens Anbefaling enstemmig vedtaget i »Den typ. Forening« d. 4. ds.

Tarifen undertegnedes d. 5. Juli for de resp. Foreninger af disses Formænd og blev der af Principalforeningens Formand paa Foranledning udtrykkelig bemærket, at samtlige dens Medlemmer havde vedtaget samme uden nogen Indvending. Der vil dog maaske blive et Efterspil, idet d'Hrr. O. de Besche og A. Schibsted, »Morgenbladets« og »Aftenpostens« Ejere, gør Fordring paa, at deres gamle Sætterè skal mælde sig ud af Foreningen for at faa deres Pladser igen. Formanden vil blive gjort juridisk ansvarlig i denne Henseende, men med hvilket Resultat vil senere vise sig. Ingen af Sætterne fra disse Steder har modtaget Pladserne igen paa denne Betingelse. Flere af de øvrige Principaler antager et saa ringe Personale som vel muligt, men har dog ikke stillet ovennævnte Fordring.

Der bliver saaledes mange af vore Medlemmer ledige, og skal vi derfor henstille til den ærede Styrelse saa vidt muligt at stænge al Tilgang af Arbejdskraft hertil endnu nogen Tid.

Med kollegial Hilsen

Paa Hovedbestyrelsens Vegne
M. JOHANNESEN.

Det sydsvenske Typografmøde i Malmø.

I Søndags samledes en Del Kolleger fra de sydsvenske Byer i Malmø for at diskutere om et Tarif-Forslag med dertil fra Malmø Afdeling stillede Ændringer, hvilket Forslag skal drøftes og eventuelt sanktioneres af det svenske Forbundsmøde, som i Avgust Maaned afholdes i Stockholm.

Der havde indfundet sig Repræsentanter fra Helsingborg, Lund, Landskrona og Ystad, lige som der fra København omtrent 30 Kolleger (deriblandt Styrelsen for »Den typogr. Forening« samt den afgaaede og den nyvalgte Formand for »Ny typ. Foren.«) havde fulgt Indbydelsen til Mødet.

Den væsenligste Anledning til Diskussionen gav »Overenskomst«-Paragraferne i det foreliggende Tarif-Forslag; medens WILNER fra Lund stærkt holdt paa Overenskomsten, var alle de øvrige Talere (deriblandt E. H. RASMUSSEN og FASMER fra København) stemte for, at alt Arbejde, som ikke kan beregnes, betales efter den dertil medgaaede Tid. De øvrige Paragrafer gav ikke Anledning til et Indgriben i Diskussionen fra de københavnske Gæsters Side, medens dog BØHM fra København under Punktet *Lærlingeskala* indtrængende fraraadede de svenske Kolleger at søge at gennemføre en saadan Skala. Taleren havde tidligere ligeledes ansét en saadan Skalas Indførelse for et stort Gode, men han var nu kommen til Erkendelsen af, at det var en Fordring, som Typograferne dels ikke kunde magte at gennemføre, dels at denne Fordring var i høj Grad egoistisk; thi saafremt alle Fag, der mere eller mindre lider under Tilgangen af Arbejdskraft, vilde gennemføre en lignende Foranstaltning, vilde dette medføre, at Hundreder af unge Mennesker blev stængede ude af Arbejdet og prisgivne moralsk og fysisk Ødelæggelse. Der var en anden Fordring, som Typograferne burde henvende deres Opmærksomhed paa, nælmlig en betydelig Nedsættelse af Arbejdstiden, thi kun derigennem var det muligt at undgaa Følgerne af den overhaandtagende Overproduktion af Arbejdskraft. L. CHR. NIELSEN (Formand for »Malmö typ. Föreningen«) var fuldt ud enig med de af Bøhm udviklede principielle Anskuelser om dette Punkt, men han vilde dog bemærke, at Forholdene i Sverrig endnu var en hel Del forskellige fra Forholdene i andre Lande, idet t. Eks. Arbejdstiden paa de fleste Steder var 14 à 16 Timer daglig. Han oplæste en Lærlinge-Statistik fra Malmø, hvoraf det fremgik, at der fandtes Trykkerier, som beskæftigede *5* Lærlinge og *1* Typograf. Hertil svarede BØHM, at hvis Arbejdstiden virkelig var saa lang, vilde den ny Tarif, der kun tillader 10 Timer, allerede hidføre en betydelig Forbedring i de paaklagede Forhold. At beskæftige saa mange Lærlinge, som ikke stod i noget passende Forhold til de voksne Arbejderes Antal, betegnede Taleren som et skamløst Udbytteri, saa meget mere som ingen Principal var i Stand til at bibringe disse mange Lærlinge en ordenlig faglig Uddannelse, men dette Forhold kunde kun Lovgivningen raade Bod paa. Til Slutning enedes de svenske Kolleger om at give Afkald paa Lærlinge-Skalaen.

Efter at Forhandlingerne om Tarifen var sluttede, udtalte L. CHR. NIELSEN, BØHM og P. CHRISTENSEN deres Beundring for Kristiania-Kollegernes sejge Udholdenhed i Kampen for

deres Rettigheder, og ihvorvel de opnaaede Resultater maaske ikke stod i Forhold til de bragte Ofre, havde de dog alligevel vundet en betydelig Forbedring i deres Arbejdsvilkaar.

Herefter samledes Deltagerne til Smörgås og Middag i det Fri, men Maden, der ellers var upaaklagelig, blev ikke saa lidt opblødt ved det øsende Regnvejr, som netop paa denne Tid brød ud over vore syndige Hoveder.

Senere hen samledes man om »Bålarne«, ved hvilken Lejlighed der saa vel fra svensk som fra dansk Side afleveredes adskillige Taler og humoristiske Foredrag.

Alderdomsunderstøttelsen.

Hr. Faktor BREHMER i Kolding mødte i »Typ.-Tid.« Nr. 24 med sit tilsyneladende Valgprogram som Hovedbestyrelsesmedlem: en Økse for at bringe Alderdomsunderstøttelsen af Dage efter alle Kunstens Regler. Efter en lille Bemærkning om, at dens Tid endnu ikke var kommen, foregaar Henrettelsen og Hr. Brehmer antager maaske nu, at den fuldstændig er bragt af Dage efter hans drabelige Slag. Der er noget i Livet, man kalder at blive bedøvet efter et Slag, saa det ikke har dødelig Udfald til Følge, og, selv om *det*, der er bragt ud af Verden, tilsyneladende maa betragtes som død, dog ofte kan gaa igen. Saaledes ogsaa i dette Tilfælde. Faktum er, at Hr. Brehmer har bibragt Alderdomssagen Dødsstødet, men Kendsgærning er, at den dør ikke af det 1ste, 2det, 3dje o. s. v. Slag, men bestandig vil vedblive at gaa igen, indtil den modtages med aabne Arme. Skøndt mit lille Indlæg til Hr. X i »Typ.-Tid.« Nr. 24 ogsaa kan betragtes som Svar til Hr. Brehmers Artikel, skal jeg dog for Sagens Skyld ofre Hr. B. et Par Bemærkninger. At Hr. X's og B.s Anskuelser ville finde Sympathi Landet over, tror jeg er en Vildfarelse. Paa den anden Side vil jeg indrømme, at der fordres Penge til at realisere Planen, men at vi mangler dem, derom er vi heller ikke enige, jeg tror snarere at det er Viljen der mangler, thi er den der, da magter vi ogsaa nok at bringe Sagen til Udførelse. Planen kan meget godt lade sig realisere, men skal det være efter Hr. Brehmers Kogebog, at yde saa meget, at det bliver umulig, ja saa vil jeg indrømme, at det er umuligt at realisere Planen. At forhøje Kontingentet for denne Sags Skyld, antager jeg heller ikke behøves, der er jo adskillige andre Veje at gaa, hvis det er nødvendigt, saa Hr. B. behøver ikke at være bange for Pengepungen. Hvad Hr. Brehmer mener med at »sidde paa den *grønne Gren*« véd jeg ikke, men antager, at det er dem, der har Arbejde og er arbejdsdygtige, og jeg mener derfor, det er deres Pligt at give dem, der »sidder paa den *visne Gren*«, lidt af Sommerens Varme og Hygge. At vi maa *Alle med*, ja derom er vi enige, men naar *Foreningen* yder de Gamle en lille Understøttelse, saa er vi jo ogsaa Alle med. Foreningen tæller vistnok for Øjeblikket ikke mange Medlemmer, der kan anses for trængende til Alderdomsunderstøttelsen, saa Udgifterne dertil nok vil kunne udredes. Hvorfor saa benytte det saa ofte gentagne Skræmmebillede »at melde sig ud af Foreningen«. Vil De, Hr. Brehmer! melde Dem ud, naar Alderdomsunderstøttelsen vedtages? Jeg tror det ikke, og det er altsaa blind Allarm. Hvorledes kan det harmonere, at De tager Ordet for dem, der har *en lille Løn*, men paa den anden Side *nægter Deres Understøttelse* og truer med Udmeldelser, naar der skal ydes en lille Skærv til dem, der har *en endnu mindre Løn* og som hver Dag kæmper for Livets Ophold for at undgaa Fattiggaarden. Tror De ikke, Hr. Brehmer! at det var smukkere, om vi ydede de faa Arbejdsudygtige og Gamle, som vi ejer indenfor vor Forening, en aarlig Understøttelse af 50 eller 100 Kr. aarlig til Huslejehjælp, end at de bleve tvungne til at rejse Landet rundt og hæve Rejseunderstøttelsen? Kassens Tilskud vilde i begge Tilfælde blive ens, men vi undgik da at paadrage den Gamle Rejsens Besværligheder. Jeg har set Eksempler derpaa. Jeg véd at der et Sted indenfor Foreningens Omraade arbejder en Mand paa 70 Aar for en Ugeløn af 5 Kr., fradrages der nu 50 Øre til Foreningen, saa har han 4 Kr. 50 Øre at leve af. Synes De ikke at han fortjener Hjælp?*) Han har været en dygtig Mand og er en brav og hæderlig Kollega, og fordi Principalen nu korter ham af, mener jeg ikke, at vi Andre ogsaa bør slaa Haanden af ham. Jeg er heller ikke enig med Dem om, at det er »uheldigt paa nærværende Tidspunkt at tage flere Formaal op«. Jeg mener nemlig, at det Formaal, hvorom der for Tiden strides, er en gammel Gæld, som maa og skal indløses, jeg kan ikke være med til at have denne mørke Plet paa vor Forenings smukke og »velsignelsesrige« Program. De Gamle har, saa længe de har kunnet, ydet deres Skærv til *vort Fags Trængende*, og nu mener jeg at det er *vor Pligt* at hjælpe dem, naar *de bliver trængende* og ikke kan mere, det er en Humanitets *Ret*, som de Gamle og Arbejdsudygtige kan *fordre*, og den maa udføres, og kan vi ved en lille aarlig Understøttelse af Foreningens Kasse opretholde dem som Statsborgere og befri dem for Fattiggaarden, ja, saa er *det* det smukkeste paa vort i Forvejen mønsterværdige Program, hvor det vil lyse som en klar Stjærne til Efterlignelse for den nuværende og kommende Slægt.

Med Hr. PETER CARLSEN er jeg enig om, at forinden vi gaar til Udførelsen af dette og andre ny Formaal, da først grundigt at behandle dem og *»begynde smaat og saa Tid efter anden arbejde fremad!«*

Middelfart, d. 7. Juli 1889. S. ENEVOLD JOHANSEN.

*) Jeg véd for Resten ikke om Manden vil forlange Hjælp, men jeg synes han fortjener den.

Siamesiske Tvillinger.

I.

Hr. F. GROTH, Kolding, har i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« afleveret et *ægte grothsk Produkt*. Jeg har i Dag pr. Post modtaget saa mange Beviser paa Kollegernes Kendskab til Hr. Groth, at jeg forbavses derved; naar der fra syv forskellige Lokalforeninger tilbydes mig at betale »Krigsomkostningerne« (5 Kr!), saa takker jeg for den Sympathi, ærede Medlemmer herigennem giver tilkende, men vil dog bede dem om at lade disse Moneter komme vore arbejdsløse Kolleger tilgode. Angaaende de slemme Injurier, Hr. Groth har været Genstand for, skal jeg meddele, at jeg, da jeg havde læst Hr. Groths Artikel i Nr. 24, sagde til ham, *»det anser jeg for slyngelagtig«*, en Udtalelse, som Hr. Groth aldeles ikke behøvede at tage Vidne paa, da *jeg* ikke løber fra mine Ord. Med denne Udtalelse, som faldt privat, i Trykkerilokalet *(hvor vi begge arbejder)*, løb Hr. Groth straks til Politiet, overfor hvem

jeg fastholdt min Udtalelse — der var ingen »Kasten Maske« eller »Falden ud af Rollen«, ligesom jeg der var mine sædvanlige 67¾ Tommer. Paa Spørgsmaal fra Dommeren, om jeg havde haft til Hensigt at injuriere Hr. Groth, svarede jeg med fuld Sandhed: Nej, hverken Hr. Gröth eller nogen anden; jeg har udtalt, at jeg *anser* hans Handling for slyngelagtig, og er *det* injurierende, da har jeg intet imod at tage denne Udtalelse tilbage. Dermed forligtes Sagen — og jeg godtgjorde Hr. Groth, der ikke selv var mødt, men havde sendt Mandatarius, Krigsomkostningerne med 5 Kr. Dette er den hele frygtelige Sag, der forefaldt paa en Tid, hvor Hr. Groth endnu var Medbestyrer af »Dansk typografisk Forening«.

II.

Overfor Hr. Raben, der har forglemt at sætte sit Navn under, men dog til mig angivet sig som Indsenderen, skal jeg kun bemærke: »Det er ukorrekt«, naar *11 Medlemmer* i en Sag som denne optræder som *Kolding Lokalforening*. Den »alvorlige Misbilligelse« fremhæves af de sædvanlige Opponenter: Brehmer, Lund, Raben, Schjern o. s. v., men *ikke* af *Kolding Lokalforening*, thi dertil hører *32 Medlemmer*. At indlade mig paa en Imødegaaelse med Hr. Raben kommer der intet ud af; vi repræsenterer to højst forskellige Standpunkter. Derimod er Hr. Raben meget »vildledende«, naar han vil forklare Kollegerne andet Steds Stemningen her i Kolding Lokalforening, thi ved Afstemningen ang. Hovedbestyrelsesvalget blev der afgivet ialt 28 St., hvoraf Hr. Brehmer fik de 16. Jeg har tilbudt Hr. Raben Adgang til Arkivet for at han kunde overbevise sig om Rigtigheden heraf, men han har foretrukket at fremsætte sin Paastand.

Om det af Hr. Raben »bestemt protesterede« og »misbilligede« *Referat*, skal jeg kun sige, at det er intet Referat, men *et Grundrids af Forhandlingerne;* paa ca. 40 Linjer kan der ikke gives et Referat af en flere Timer lang Diskussion; og desuden vilde det vist ikke være heldigt at give Referater af Kolding Lokalforenings Generalforsamlinger; adskillige Medlemmer vilde derved grave deres egen Grav.

Kolding, d. 7. Juli 1889. H. F. Rasmussen.

Blandinger.

Et godt Valgresultat. »Ny typografisk Forening« har faaet sig en ny Formand; af Foreningens omkring 150 Medlemmer stemte hele *35* paa Jul. Fischmann, der da ogsaa af Hensyn til dette overvældende Resultat paa Medlemmernes Tillid har modtaget Valget. Som Næstformand valgtes Wilh. Tømmerup med 43 Stemmer og til Styrelsesmedlem Anton Larsen med 62 Stemmer.

„Gibseren" i »Ny typ. Tid.« har haft ondt ved at forstaa en Passus i Artiklen om Bygningssnedkernes Kamp i »Typ.-Tid.« Nr. 26. Han river en Sætning ud af Sammenhænget og da han i hele sin Aandsretning er ingroet kinesisk, udbryder han ynkeligt: bare jeg dog kunde forstaa dette! Havde han blot begyndt at læse 3 Linjer højere oppe, vilde der maaske have gaaet et Lys op for hans kinesiske Øjne!

Typografisk Sammenkomst. Som tidligere omtalt her i Tidenden, var der til Søndag d. 30. Juni arrangeret en typografisk Sammenkomst i *Middelfart* — den lille venlige By ved Lillebælt. Til den i Programmet fastsatte Tid ankom Deltagerne: Odense først, Kolding sidst, og bleve førte til Edsbergs Hotel, hvor Forfriskninger indtoges. Efter at have beset Byen, marscheredes i Procession med de nævnte to Lokalforeningers smukke Bannere og Musik i Spidsen ud af Byen til Hindsgavl, hvis smukke Beliggenhed beundredes, og ned til Fænøsund, hvor man færgedes over til Fænø; her indtoges et splendid Fællesmaaltid, under hvilket Tale og Sang vekslede; fire originale Sange omdeltes i Dagens Anledning. Efter at have foretaget en lille Udflugt paa Øen, fik man atter fast Fod paa Fyens Grund, og marscherede tilbage til Edsbergs Hotel i Middelfart; forinden man naaede hertil, gjordes et uventet, overraskende Ophold hos Hr. Bogtrykker, Kaptejn Cl. Madsen, hvis Hjem i et Nu var forvandlet til et større, gæstfrit Pavlun, hvor Forfriskninger bødes samtlige Deltagere. Paa Hotellet afsluttedes saa med et muntert Bal, der afbrødes et Øjeblik, medens Koldingenserne fulgte Odensianerne til Banegaarden Kl. 11½, og atter fortsattes til Kl. ca. 2, da Iltoget førte Jyderne vestpaa. (Vejlenserne havde valgt Ruten Middelfart-Snoghøj og videre pr. Char-à-banc).

Om denne Sammenkomst gav der sig kun én Mening til Kende, nærmlig: at den har bidraget mægtigt til at styrke Sammenholdet mellem jyske og fynske Kolleger. Om de til de forskellige Tider under Samværet faldne Udtalelser skal jeg her ikke indlade mig; »Typ.-Tid.«s Spalter er desforuden jo for Tiden stærkt optagne af anderledes »*vigtige*« Ting; kun maa det være mig tilladt at fremhæve, at der ved dette Møde, om jeg saa maa sige, byggedes en Bro mellem Odense og Kolding, der nok skal vise sig at blive af mere end Døgnets Varighed. — Hr. Redaktør Eriksen og Kaptajn Cl. Madsen viste fra først til sidst samtlige Deltagere i Sammenkomsten (ca. 60) en udsøgt Opmærksomhed. *Odense* vil, efter Forlydende, lægge for i næste Omgang. R—n.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Nyt Medlem: Carl Thorvald Julius Bruselius (udlært den 1. Juli 1889 hos Chr. Birch; arbejder samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medlem, tiltraadt fra en gensidig Forening: Johan Møller (Medl. af U. V. D. B.; arbejdsløs).

Redaktions-Udvalget har genvalgt Rud. Bøhm som Redaktør af »Typograf-Tidende«. Breve, vedrørende Bladets **Redaktion**, bedes sendt som hidtil under Adresse: **Smedegade 3, 3. Sal N.**, medens alt vedrørende Bladets **Ekspedition** sendes til **Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kæld., K.**

Bibliotheket.

Samtlige udlaante Bøger indkaldes herved til senest Lørdag d. 3. August, idet der skal foretages en Revision af Bibliotheket. Bogudlaanet er indtil videre ophørt. Styrelsen.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Nationaltid.« (17. B.) 2.30, Jordans (16. B.) 0.75, »Politiken« (17. B.) 2.25, Thieles (16. og 17. B.) 1.50, »Adresse-Avisen« (15. B.) 1.50, *i alt Kr. 8.30.*

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 318.65.*

Til **Kollegerne i Kristiania** har jeg endvidere modtaget:

Fra København:

Nogle Bladsættere (18. B.) 3.00, Rasmussen & Olsen (16. B.) 0,75, »Avisen« (18 B.) 3.35, »Politiken« (19 B.) 2.00, Triers (19. B.) 7.00, »Social-Demokraten« (19. B.) 7.30, Roms (16. B.) 1.10, Thieles (18. og 19. B.) 3.00, »Nat.-Tid.« (18. B.) 3.10, Lunos (17. og 18 B.) 2.50, *i alt 33.10.*

Fra Provinserne:

Svendborg 5.50, Randers (16—18 B.) 12.80, Kolding (19. B.) 11.25, Aarhus (»Demokraten«s, Trues og Backhausens Tr., 18 B.) 5.72, Aalborg (»Stiftstid.«s Pers., 18. B.) 6.25, *i alt 41.52.*

Med det tidligere indkomne *ialt Kr. 3,912.84**)

General-Opgørelse vil følge i næste Nr.

Til **Bygningssnedkerne** har jeg modtaget fra: Eksprestrykkeriet (1. B.) 5.50. RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Til Oktober Flyttedag bliver en Fribolig at bortgive. Andragender om denne, ledsaget af Mand og Hustrus Daabsattest, kan indtil Udgangen af Juli Maaned indgives til Bestyrelsen.

Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes Kontingentet for April Kvartal snarest indsendt. BESTYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

I Følge Meddelelse fra Lokalfmd. i Helsingør er den ene af Hovedrevisorerne for Regnskabet 1888—89, M. PETERSEN, saavel som Suppleanten, EDV. MATHIESEN, for Tiden forhindrede i at kunne udføre Hovedrevisionsarbejdet, da de aftjener deres Værnepligt. I Stedet for har Lokalforeningen indstillet PAUL C. F. SØNDERGAARD til Hovedrevisor og EMIL ESKILDSEN til Suppleant. Saafremt der ikke fra Medlemmerne rejses Indsigelse derimod, vil Hovedbestyrelsen anse de to nævnte Kolleger som indtraadte i de afgaaedes Sted, derved spares at sætte det store Apparat i Gang, der baade er bekosteligt og tidsspildende. Valget gælder kun for det Regnskab, som om nogle Uger skal sendes til Hovedrevisionen.

Lokalforeningen i Maribo er fra 1. Juli *ophævet* og som Filial underlagt *Nykøbing F.*

Kolding, d. 3. Juli 1889. H. F. RASMUSSEN.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalf.: Rudkøbing, VALDEMAR HENRICKSEN (sidst arbejdet i Nykøbing p. F.). Odense: R. A. HILDEBRANDT (arbejdsløs, sidst arbejdet i Odense). Odense: SØREN HANSEN SØRENSEN (Hagen & Sivertsen, sidst arb. i Kolding).

Bortrejste Medl.: Rudkøbing, J. A. M. ERLANDSEN (arbejdsl.). Horsens, F. AUG. PØDENPHANDT til Skanderborg (arbejdsløs).

Udmeldte: Rudkøbing, Redaktør F. J. HØEG.

*) I forrige Nr. var Bordings Tr. fejlagtigt opført med 7 Kr., denne Sum er nu fradraget i Hovedsummen.

Brevkasse.

H. P. i Kr. For sent til dette Nr.!

Arbejdsmarkedet.

En flink Typograf søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »T. H.«, indlægges paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

VILH. PACHTS
Fabrik for
BOG- & STENTRYKFARVER
Frydendalsvej 20
KØBENHAVN V.

Fin Værk- og Akcidensfarve
80 Kr. 100 Pd.
25, 50—100 Pd. Emballage frit.
Nr. 27 af »Typograf-Tidende« er trykt med denne Farve.

Kulørte Farver for Bog- & Stentryk
Siden 1887 har Fabriken leveret omtrent hele Forbruget af kulørte Farver til Centraltrykkeriet, Hoffensberg & Trap, H. H. Thiele, O. C. Olsen & Co. samt i den senere Tid til mange flere Trykkerier.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

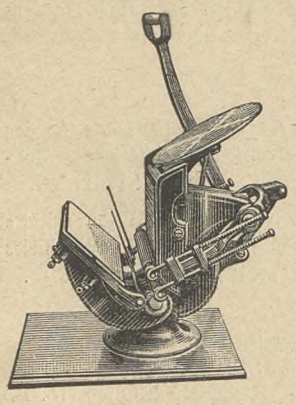

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Ludv. Petersen's
Bogbinderi
Vimmelskaftet 36, Klosterstræde 17
anbefales.
Hurtig Ekspedition.
Billige Priser.

En Haanddigeltrykpresse
med Farveværk, 9 × 6½", saa god som ny, er billig til Salg. Billet mrkt. »62« modtager dette Blads Kontor.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

En god brugt Hurtigpresse, Formatstørrelse 21 × 30", ønskes tilkøbs og helst byttet med en Maskine, 16½ × 24". Man henvender sig til Redaktør JØRGENSEN, Skanderborg.

Typografernes Sangforening.
Lørdag d. 13. Juli Møde paa »Søfryd«.
STYRELSEN.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 29
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 19. Juli 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Sættemaskinerne.

I en Artikel i »Typograf-Tidende«s Nr. 26 med Overskrift: »Bevægelsen i Bygningssnedkerfaget«, fremkommer følgende gruopvækkende Sætning:

> »I vort Fag (Bogtrykkerfaget) vil det maaske ikke vare ret mange Aar førend Sættemaskinen bliver saaledes forbedret, at Hundreder af vore Kolleger i Ordets bogstavelige Forstand bliver kastede paa Døren og prisgivne en langsom Sultedød.«

Det randt mig koldt ned ad Ryggen, da jeg læste denne Udgydelse. Tænke sig, at Typograferne i Hundredevis skal sulte ihjel for den lumpne Sættemaskines Skyld, det kan nok gøre en ør i Hovedet; men da jeg fik sundet mig lidt, kunde jeg mindes den Tid, da Hurtigpressen truede med en sand Ødelæggelse for de stakkels Trykkere. Og hvilken Skade gjorde den saa? Det gik saa langsomt med Anskaffelsen, at ikke ret mange Trykkere fik Lejlighed til at føle de slemme Virkninger, det var bebudet den vilde gøre; tværtimod bidrog den til at lette Trykkeren det svære Arbejde, det var at slide i Haandpressen, idet den saa godt som paatog sig hele Arbejdet og lod Trykkeren fortjene Lønnen ved at se paa det. Og saa bidrog den til, at mange Tusinder Mennesker Verden over fik Beskæftigelse i Bogtrykkerfaget. Hvorledes vilde det nu være muligt for os at undvære Hurtigpressen? Er det ikke netop ved den at Arbejdsmængden er fordoblet mange Gange. Tror man, at det Utal af store Dagblade og Skrifter etc. vilde være fremkommet, naar ikke Hurtigpressen var opfunden? Nej, det er alene den, vi har at takke derfor, og dog var man saa bange for den.

Saaledes vil det ogsaa gaa med Sættemaskinen, der nu i en Menneskealder har truet med sin Ankomst og faaet mange svage Personer til at bæve af Angst. Den vil kun langsomt blive indført, fordi den koster Penge at anskaffe og fordi man maa anskaffe andre Typer (? Red.), da den ikke kan arbejde med dem vi har og saa vil den, om den en Gang bliver almindelig, ligesom Hurtigpressen bidrage til Arbejdsmængdens Forøgelse, fordi man ved den kan levere billigere Arbejde, uden at Arbejderne derved lider Tab.

Jeg er mere tilbøjelig til at tro, at det vil se sørgeligere ud for Sætterne, om Kvinden — hvad der vist vil blive Tilfældet, om ikke Sættemaskinen forhindrer det — vil blive benyttet som Sætter, i større Grad end Tilfældet nu er. Det vil maaske nok gøre Satsen billigere uden derfor at bidrage til en større Forøgelse af Arbejdsmængden, men det vil berøve mangen mandlig Sætter sin Eksistens.

Lad os derfor ikke frygte Sættemaskinen før vi har Vished om dens Skadelighed. Lad kun Hr. Rd. Bm. være ene om Sorgen, det er nok, han skal lide før den kommer; senere vil maaske mange glæde sig ved den og oven i Købet fortjene sine Penge lettere end ved som nu at pille Typerne op af Kassen med Fingrene.

Fr. Thillerup.

Redaktionen har tilladt Hr. Rd. Bm. at svare paa ovenstaaende allerede i dette Nr.:

Meningerne Mand og Mand imellem ang. Sættemaskinernes Indvirkning paa de typografiske Arbejderes økonomiske Eksistens kan selvfølgelig være meget delte, ligesom Enhver søger at hævde Rigtigheden af sin en Gang udtalte Anskuelse — saa længe indtil »Kendsgærningernes ubønhørlige Logik« tvinger den ene af de stridende Parter til Underkastelse. Hr. Thillerup har ikke det pessimistiske Syn paa denne Sag, som jeg har fremsat i min Artikel ang. Bygningssnedkerne; han henviser i saa Henseende til Hurtigpresserne og bringer den atter og atter fremsatte Paastand til Torvs, at Hurtigpressernes Indførelse ikke har skadet Trykkerne. Jeg har altid haft Følelsen af, at denne Paastand halter i en betydelig Grad, thi selv om Maskinernes høje Pris ikke har tilladt disses almindelige Indførelse paa én Gang, kan det dog vel næppe bortdisputeres, at der paa de Steder, hvor der tidligere maaske var beskæftiget, lad os sige 5 Haandpresse-Trykkere, blev de 4 gjort overflødige ved Anskaffelsen af 1 Maskine (for at undgaa Misforstaaelse skal jeg bemærke, at disse Tal selvfølglig ikke gør Krav paa at være absolut rigtige). Hr. Thillerup, der, saa vidt mig bekendt, er en ældre Mand, vil maaske kunne mindes, hvor mange Haandpresse-Trykkere, der i hans yngre Dage drog omkring fra By til By uden at kunne faa Beskæftigelse, thi overalt, hvor Maskinerne blev indførte, blev der jo atter en Del Trykkere overflødige, og disse sluttede sig da til de ledige Skarer. Naar disse overflødige Folk ikke sultede ihjel, laa dette vel sagtens i, at det den Gang var en hel Del lettere at faa Sysselsættelse udenfor Faget. Anderledes vilde det stille sig i vore Dage: gøres der nu i et Fag en Del Arbejdere brødløse, vil disse have mere ondt ved atter at faa Beskæftigelse, thi dertil er saa godt som alle Fag *overfyldte* med Arbejdskraft.

At Produktionen forøges ved Indførelsen af Maskinerne, har jeg aldrig tvivlet paa, men paa den anden Side er det lige saa sikkert, at denne Mer-Produktion — netop fordi den ikke frembringes af Arbejderne, men af *arbejdsbesparende* Maskiner — ikke kommer Arbejderne tilgode. Et ret slaaende Eksempel herpaa har vi allerede her i Byen, nemlig i Ferslews Bladtrykkeri, hvor der er 11 à 12 Sættemaskiner med et tilsvarende Antal Aflægge-Apparater i Virksomhed. At disse Maskiner har forøget Produktionen af Sats, er udenfor al Tvivl, men at denne Mer-Produktion skulde være kommen de københavnske Sættere tilgode, vilde dog være vel dristigt at paastaa. Tværtimod, aldeles bortset fra, at der vilde behøves *mindst* 15 Sættere for at frembringe den samme Satsmængde, som nu produceres af

Maskinerne (som i Paranthes bemærket betjenes af Kvinder), er det ogsaa en bekendt Sag, at de Sættere, der endnu arbejder hos Ferslew, har sét deres Fortjeneste reduceret fra Aar til Aar — og dette alene, fordi Maskinen tager dem Brødet ud af Munden.

Hr. Thillerup sér en Fare i *Kvindernes* Indtrængen i Faget — meget vel, saa længe de ikke lønnes i Lighed med Manden, eller rettere saa længe Lønningssatserne for dem ikke bringes op paa Højde med de mandlige Arbejderes Fortjeneste, er Kvindearbejdet en stor Fare for de mandlige Arbejdere i ethvert Fag; at forhindre disse Konkurrenters Indtrængen vilde være fuldstændig ørkesløst at begynde paa, men at arbejde hen imod at de bliver lønnede i Lighed med Manden, er en fornuftig Fordring.

Slutningsbemærkningen i Hr. Thillerups Artikel beviser mig, at Hr. Th. slet ikke er rigtig med paa Spørgsmaalet om Sættemaskinerne, idet han synes at tro, at disse vilde være i Stand til at udføre al Sats, som nu præsteres med Haanden — jeg tillader mig at mene, at selv de mest hensigtssvarende Sættemaskiner ikke vil kunne forhindre, at en Del Sættere vil være nødsagede til »at pille Typerne ud af Kassen med Fingrene«, men til Trods derfor holder jeg alligevel paa det bestemteste fast ved den Paastand, at en almindeligere Indførelse af forbedrede Sættemaskiner under de nuværende privatkapitalistiske Samfundsforhold ikke kommer Arbejderne tilgode, men tværtimod vil true disses økonomiske Eksistens paa det føleligste.

Til Slut: jeg har ikke villet anslaa den samme Tone, som Hr. Th. har brugt i sin Artikel, idet jeg gaar ud fra, at dette Spørgsmaal er alt for alvorligt til at det kan skaffes ud af Verden ved nogle »grinagtige« Udtryk. Rd. Bm.

Alderdomsunderstøttelsen.

Naar Hr. Peter Carlsen i (?) sætter sig til Blækhuset for at lægge et godt Ord ind for det eller det, skulde han holde sig til Sagen og ikke lade det personlige og det saglige løbe sammen i en Pærevælling. Af min Artikel i Nr. 24 har han taget Anledning til at slaa et lille Slag for Alderdomsforsørgelsen, men det har han ikke kunnet gøre uden samtidig at overstænke mig med sin smudsige Pen. Hans Mening m. H. t. den paatænkte Udvidelse skal jeg ikke ofre et Ord paa, han er vel ikke alene om den, lige saa lidt som jeg er alene om min, men hans Personligheder nødes jeg til at give den Medfart, de fortjener.

Efter at have faaet min Artikel til Livs, er Hr. Peter Carlsen kommen til det Resultat, at jeg er af den Mening, at »der kan slet ikke være Tale om, at »D. t. F« skulde kunne tænke paa at træde hjælpende til osv.« Hertil skal jeg bemærke, at for at komme til det Resultat, maa Hr. Peter Carlsen have læst mit Indlæg lige som en vis Mand læser Bibelen. Jeg skrev udtrykkeligt, at jeg ansaa *nærværende Tidspunkt* som uheldigt for Optagelsen af flere Formaal, men deraf maa selv en Hr. Peter Carlsen i (?) ikke drage den Slutning, at jeg er en afgjort Modstander af Alderdomsunderstøttelsen. Min Mening er, ikke at forhaste sig, at se Tiden an, og det er jo en lignende Streng, Hr. Peter Carlsen slaar paa (smaat, smaat!).

Med Hensyn til Indflydelsen paa Valget, som Hr. Peter Carlsen taler om, da burde han, naar han vil give sit Besyv med om de Ting, vide, at samme Dag som min Artikel stod i Bladet, var Stemmesedlerne vandret til Kolding, og der kan saaledes ikke være Tale om, at Artiklen har kunnet gøre hverken fra eller til i den Retning. Jeg skal her tage Anledning til at oplyse Hr. Peter Carlsen om, at det sidste Valg var arrangeret saaledes, at der kun kom til at ligge en »Bladdag« imellem Indstillingen og Indsendelsen af Stemmesedlerne; havde man givet saa god Tid, som der saa ofte gives ved lignende Valg, saa der f. Eks. var kommen et Par »Bladdage« imellem, hvem kan saa vide, om ikke Hr. Peter Carlsen havde maattet stryge de sidste Linjer i sin pæne Indledning.

Før jeg byder Hr. Peter Carlsen Farvel, maa det maaske være mig tilladt at gøre et Par afsluttende Bemærkninger. Jeg skrev mit Indlæg om Alderdomsunderstøttelsen som *min* Mening om Sagen (der var jo opfordret til Diskussion) og tog ikke Hensyn til, om der var nogen, der vilde følge mig eller ej. Naar De deraf har taget Anledning til at tilsøle mig, endogsaa saaledes, at mine Kollegers Agtelse for mig kan drages i Tvivl, da aftvinger De mig det Skudsmaal, at Deres Fremgangsmaade røber Mangel paa Takt og at det kun er daarlig bevendt med den Intelligens, De ligger inde med, Kollegialiteten vil jeg slet ikke tale om.

Det Raad vil jeg give Dem, Hr. Peter Carlsen, naar De næste Gang føler Dem kaldet til at dyppe i Blækhuset: Hold Dem til Sagen og lad være med at pirre ved Personen, tilmed naar dennes Forhold til sine Kolleger (paa en ganske enkelt Undtagelse nær) er saa godt, at det ikke taaler en fremmeds næsvise Indblanding.

Hr. Enevold Johansen i Middelfart og Hr. Peter Carlsen i (?) er to Alen af et Stykke. Medens den sidste forvansker mine Udtalelser og ikke generer sig ved at mistænkeliggøre mig, giver den første Bevis for, at han hverken *kan* eller *vil* forstaa, hvad jeg skrev om Alderdomsunderstøttelsen. Hr. Johansen har tidligere, naar han har taget Sigte paa Kolding, leveret Prøver paa sit Talent som humoristisk Skribent, f. Eks. ved Valget i Fjor, da han skrev om »den grimme Ælling« og »den yndige Svane« osv., saa det kunde han godt have sparet sig denne Gang. Uagtet Hr. Johansen i et foregaaende Nr. har tilintetgjort de »Bussemænd«, Hr. X kom frem med, og som han siger tillige kunde være Svar til mig, har han alligevel fundet det passende at give mig en Skylle. Hr. Johansen hører til de meget skrivende, og vé den, der tillader sig at have en fra hans lidt afvigende Mening. At behandle Sagen er ikke nok for Hr. Johansen, han stiller Personen op som Skive og saa fyrer han løs. Det skulde han imidlertid ikke indlade sig paa, thi derved bringer han ikke sin Sag et Haarsbred videre.

Hr. Johansen mener ikke, at en Kontingentforhøjelse er nødvendig ved den meget omtalte Udvidelse, men hvordan han har tænkt sig Sagen ordnet, derom skriver han ikke et Ord. Det, han fremdrager i sin Artikel, at vi skylder de alderstegne Kolleger at træde hjælpende til, at det er vor Pligt at støtte dem saaledes, at de kan undgaa Fattiggaarden osv. osv., er altsammen noget, der saa ofte tidligere er fremført, endog i langt smukkere Ord end det ligger for Hr. Johansens Pen at bruge, og der er vistnok ingen, der har haft saa meget som et Ord at sige derimod, men hvordan dette opnaas, det

har man endnu ikke hørt noget om, og det burde Hr. Johansen, der, som det lader til, er særlig interesseret i denne Sag, jo kunne give lidt Oplysning om. Hr. Johansen mener, at der er flere Veje at gaa, man behøver ikke at forhøje Kontingentet. Naar Kontingentet ikke skal forhøjes, kan jeg kun tænke mig to Veje: enten skal Udgifterne afholdes af »D. t. F.«s opsparede Kapital, eller ogsaa maa Udvidelsen ske paa et af de andre Formaals Bekostning. Kan det første lade sig gøre, kan der af Overskudet ydes nogle af de mest trængende Kolleger en Understøttelse, der kan have nogen Betydning for dem, er der vist ikke mange, der vil sætte sig derimod, jeg skal i hvert Fald være en af de første til at give det min Tilslutning (jeg er ingenlunde bange for Pengepungen, som Hr. Johansen saa smukt bemærker), men skal det derimod ske paa et af de andre Formaals Bekostning, er der forskellige Ting, der taler for, at man er varsom. At skride til Forhøjelse af Kontingentet paa nærværende Tidspunkt, vil jeg bestemt modsætte mig, og det var for at paavise det uheldige heri, at jeg skrev mit Indlæg i denne Sag. Lad Medlemmerne først blive fortrolige med de 50 Øre om Ugen, jeg véd, at det kniber mange derved, senere kan man gaa videre, for saa vidt det lader sig gøre.

Sluttelig skal jeg sige til Hr. Enevold Johansen, at *jeg* ikke har nægtet nogen Understøttelse og ikke truet med nogen Udmeldelse; dersom han paastaar det, gaar han videre end han har Lov til og nøder mig til at holde et vaagent Øje med, hvad der kommer fra hans Pen.

Kolding, d. 15. Juli 1889. BREHMER.

En Generalforsamling.

Skøndt »Typ.-Tid.« som Regel har Stof nok, skal jeg dog under denne Rubrik tillade mig at skrive et Par Linjer til Overvejelse for enkelte af dens Læsere.

Aarhus Lokalforenings Formand indvarslede til Kvartalsgeneralforsamling Søndag d. 14. ds., Eftm. Kl. 2, med Dagsorden: »Fremlæggelse af det reviderede Regnskab« og »Valg af en ny Lokalformand«, men uagtet disse vigtige Sager forelaa, var der til den fastsatte Tid kun mødt Formanden og — *to* Medlemmer. Forhandlingen udsattes derfor i Haab om, at der vilde komme flere, og dette slog heller ikke ganske fejl, idet der Kl. $2^1/_2$ kom endnu *et* Medlem — altsaa i alt *fire* — og efter $^3/_4$ Times Ventetid paabegyndtes endelig Forhandlingen, efter hvis Slutning endnu et Medlem indfandt sig, og sluttede sig til det af de fire vedtagne.

Da jeg, som først for nogen Tid siden tiltraadte Lokalforeningen her og ikke før har været til Stede ved dennes Møder, højlig forbavset spurgte Formanden, »om Generalforsamlingerne altid var lige saa stærkt søgte«, svarede han, at han endog havde oplevet et Tilfælde, hvor *slet ingen* af Medlemmerne mødte.

Efter dette Svar og ved at vide, at Lokalforeningen her tæller 65 Medlemmer (og altsaa er den største Provinsforening), steg min Forbavselse endnu mere, og jeg har derfor ogsaa fundet det paa sin Plads, her i »Typ.-Tid.« at fremdrage den Ligegyldighed, som synes at besjæle *enkelte* af Aarhus Lokalforenings Medlemmer — ikke dem alle — nej Gud bevares, det regnede jo stærkt d. 14. ds.; men selv om *dette* end ogsaa har været »en Hindring« for nogle, synes jeg ikke at kunne blive fortrolig med den Tanke, at kun 4 af 65 har turdet vove sig ud, og jeg tillader mig derfor at rette en Opfordring til ærede Kolleger om flittigere at møde ved Generalforsamlingerne. At den By, hvori Hovedbestyrelsen tidligere har haft Sæde, og hvor der findes mange dygtige og energiske Mænd, for Fremtiden skal kunne kaldes »en død By«, er vel ikke Meningen. Der kan i en Lokalforening med saa mange Medlemmer drøftes mange Spørgsmaal, som kan blive til Gavn for Foreningen. Derfor: *mød flittigere ved Generalforsamlingerne.*

Aarhus, d. 15. Juli 1889. P. C.

Korrespondance.

Aarhus, d. 16. Juli 1889.

I Søndags afholdt Aarhus Lokalforening ordinær Generalforsamling med Regnskabsfremlæggelse og Foretagelse af forsk. Valg. Af Lokalf.s 65 Medlemmer var 5 — fem — til Stede. Regnskabet godkendtes énstemmigt, og til Formand valgtes i Stedet for P. J. HOLST, der fratraadte efter Tur, Hr. Faktor C. LAURSEN og som Formands-Suppleant Hr. Typograf JOH.S JENSEN, begge paa Bjørnbaks Bogtrykkeri; som Revisorer genvalgtes d'Hrr. A. SCHWARTZ og O. V. HANSEN, og som Revisor-Suppleant Hr. P. CHRISTIANSEN. Da saavel den nyvalgte Formand som hans Suppleant nægtede at modtage de paa dem faldne Valg, stod Lokalforeningen altsaa uden Formand, hvorfor den afgaaende Formand, der efter det ny Valg var uden Bemyndigelse til at fungere længere, omgaaende underrettede Hovedbestyrelsen om, at Lokalforeningen midlertidig var lukket, indtil han i Dag af Hovedbestyrelsen modtog Anmodning om vedblivende at fungere indtil paa Søndag, paa hvilken Dag der afholdes en ny Generalforsamling, hvorved et af Hovedbestyrelsens Medlemmer kommer til Stede for om mulig at faa Ende paa denne Leg, der før er opført her.

Blandinger.

Den internationale typografiske Kongres i Paris. Repræsentanten for »Den typografiske Forening« i København, Hr. VICTOR PETERSEN, rejste i Onsdags Aftes til Paris for at deltage i oven nævnte Kongres. Fra Norge møder Hr. OLUF BERGENN, medens Sverrig ikke sender nogen Repræsentant. Endvidere deltager følgende Lande i Kongressen: Schweiz, Tyskland, England, Italien, Spanien, Ungarn, Østerrig, Belgien, Luksemborg og Rumænien. Kongressens Dagsorden er meget omfangsrig og flere Punkter meget betydningsfulde, medens der dog ogsaa findes Punkter, som ikke hører hjemme paa en international Kongres, t. Eks. det Spørgsmaal, hvorledes der kan tilvejeskaffes et bedre Forhold paa Arbejdsstederne (ɔ: imellem Arbejderne indbyrdes) — lad de lokale Foreninger om *denne* Opgave!

Vil ikke betragtes som Skruebrækker. Hr. Typograf HOGREFFE fra Lyngby, om hvem det i »Typ.-Tid.« Nr. 18 blev meddelt, at han var rejst til Kristiania, samt at han var bleven sendt hjem igen, har sendt os en længere Skrivelse, hvori han værger sig imod at blive betragtet som Skruebrækker. Han var ikke rejst til Kristiania for at tage Arbejde dér, men for lettere at kunne komme til Drammen, hvor han havde

faaet Løfte om en Plads hos en Fabrikant Petersen; ankommen til Kristiania henvendte han sig paa Foreningens Kontor for at lade Kollegerne dette vide; han fik da sé et Telegram fra København, hvori der stod »Stop Hogreffe!« Man fraraadede ham at opholde sig saa nær ved Kristiania og raadede ham til at rejse til Sverrig, men da han manglede Rejsepenge, havde han af Foreningen dersteds modtaget 25 Kr., hvilke Penge han kun betragtede som Laan, som han vilde tilbagebetale saa snart han saa sig i Stand dertil. I Gefle, hvor han har Arbejde, har han i Lighed med samtlige øvrige Kolleger betalt ugenlige Bidrag til Kristiania. Til Slut mener han, at det er en privat Sag, hvorledes han var kommen til Kristiania, naar dette blot ikke skete i den Hensigt at tage Arbejde dér. — Saa vidt Skrivelsen. Til Trods for denne Forklaring ansér vi det ligefuldt for en absolut Fejl, at han overhovedet indlod sig paa denne Forretning, thi faktisk modtog han af Aug. Wolff & Ko. her i Byen en Billet til Kristiania under det Foregivende, at han *vilde* tage Arbejde dér; hvilke private Tanker der ledede ham til dette Skridt i et saa kritisk Moment, som det var den Gang Strejken lige skulde til at udbryde, gør her hverken til eller fra, og i alle Tilfælde er det udelukkende hans egen Skyld, at han blev betragtet som Skruebrækker.

Et Bladjubilæum. Lørdag d. 6. Juli var det 50 Aar siden det første Numer udkom af »Frederiksborg Amtstidende«, i hvilken Anledning den nuværende Ejer, Hr. Redaktør CHR. HANSON, i hvis Besiddelse Bladet har været siden 1850, tog særlig Anledning til at vise sin Velvilje overfor Byens forskellige velgørende Stiftelser, ligesom ogsaa Trykkeriets Personale, foruden ved personlig Opmærksomhed, blev betænkt med en Gave paa 100 Kr., der skulde anvendes til en Skovtur. Paa Foranstaltning af Typograferne blev der om Morgenen tidlig af en Kvartet for blæsende Instrumenter foredraget forskellige fædrelandske Melodier udenfor Hr. Hansons Vinduer og ligeledes var Trykkeriets Lokaler blevne festlig smykkede med Flag og Grønt. En Deputation overbragte om Morgenen paa Personalets Vegne deres Lykønskning, for hvilken Hr. Hanson takkede i hjærtelige Ord og fremhævede navnlig det gode Forhold, der nu igennem saa mange Aar havde bestaaet imellem ham og hans Arbejdere, en Udtalelse, vi ogsaa fra vor Side fuldt ud kan tiltræde, og er vi forvissede om, at det samme gode Forhold vil bestaa, saa længe vi har Hr. Hanson til Principal. C.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: VALDEMAR POULSEN (udl. hos Nielsen & Lydiche d. 29. Juni 1889, arbejder samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Adresse-Avisen« (16. B.) 1.25, Jordan (17. B.) 0.75, »Politiken« (18. B.) 2.70, Rom (5. B.) 1.00, i alt 5.70.

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 324.35*.

Til **Snedkerne** har jeg modtaget fra: »Adresse-Avisen« Kr. 1.50, L. Pr. 0.50.

Til **Kristiania-Kollegerne** har jeg endnu modtaget: fra »Avisen« (19. B.) 1.75, Rasmussen & Olsen (17. B.) 1.00, Græbes Tr. 2.90, fra Odense (Stiftsbogtr.) 5.00, nogle Bladsættere 2.50, i alt med det tidligere indkomne *3,925.99*.

Regnskabet stiller sig saaledes:

Afsendt 16 Bidrag	Kr.	3,490.00
Porto	»	8.71
Køb af Skruebrækkere	»	154.00
Budet for Indkrævning af de københavnske Bidrag	»	13.50
Restbeløb at afsende (inkl. Porto)	»	259.78
	Kr.	3,925.99

RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Til Oktober Flyttedag bliver en Fribolig at bortgive. Andragender om denne, ledsaget af Mand og Hustrus Daabsattest, kan indtil Udgangen af Juli Maaned indgives til Bestyrelsen.

Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes Kontingentet for April Kvartal snarest indsendt. BESTYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde Mandag d. 15. Juli.

Fraværende HVIDTFELDT.

Fra *Aarhus* Lokalforenings Formand, J. P. Holst, var indløbet et Telegram, hvori meddeltes, at paa en i Gaar afholdt Generalforsamling var til Lokalformand og Suppleant valgt henholdsvis Faktor Laursen og Jensen (Bjørnbak), at begge havde nægtet at modtage Valget og at Lokalforeningen som Følge deraf var lukket. Det vedtoges at meddele Lokalforeningsformanden, at han maatte vedblive at fungere til førstkommende Søndag, til hvilken Tid han maatte indvarsle en ekstraordinær Generalforsamling, hvortil et af Hovedbestyrelsens Medlemmer vilde komme til Stede. Hertil valgtes HVIDTFELDT enst.

2. Fra *Svendborg* Lokalfmd. forespurgtes bl. a., om et Medlem, der skulde betale 20 Kr. i Indskud, men som mente kun at kunne udrede 10 Kr. nu til Kvartalsslutning, maatte etablere et Laan for Resten. Det vedtoges, at dette ikke kunde bevilges, men at Posten kunde opføres paa Regnskabet som »Afdrag paa Indskud«, og at Resten saa skulde betales snarest muligt. Det vedtoges ligeledes at tilkendegive vedkommende, at han ikke kunde nyde nogen Understøttelse, før Indskudet var fuldt betalt. H. F. R.

Ny Lokalformænd:

Aalborg: ANDR. OLSEN (Stiftsbogtr.). — Assens: P. C. KOFOED. — Køge: A. P. C. ANDERSEN. — Slagelse: OLAF E. OLSEN.

Ribe Lokalforening er *ophævet* og som Filial underlagt *Varde*.

Ny Medl.: Aarhus (»Demokr.«), PETER FANGEL (udlært i »Demokr.«s Bogtrykkeri i Aarhus d. 1. Juli 1889). — Fredericia, MARIUS GERCKE (udl. i Fredericia Adressekontors Bogtrykkeri d. 13. Juli 1889). — Aalborg, LOUIS ALEXANDER GJERUM (udl. i Stiftsbogtrykkeriet d. 11. Juli 1889; har aflagt den lovbefalede Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlemmer, der er tiltraadt Lokalf. fra en anden Lokalforening: Hillerød (Hørsholm), W. ANDERSEN (sidst arb. i Roskilde). — Kolding (Sjodt & Weiss), TH. SCHOU (sidst været paa Rejse i Tyskland). — Assens, KARL CHR. HEIN (arbejdsløs).

Bortrejst Medlem: Hillerød, J. P. RASMUSSEN til København (arbejdsløs).

Udmeldt: Kolding, Redaktør L. A. GRØNVOLD.

Bidragsliste fra Kolding.

N. P. Nielsen (19 B.) 19.00, H. F. Rasmussen (19 B.) 19.00, C. Wittrog (19 B.) 19.00, P. Hvidtfeldt (19 B.) 19.00, Torkild Petersen (19 B.) 19.00, F. Kønig (19 B.) 19.00, Florian Jørgensen (19 B.) 18.50, M. Bak (18 B.) 18.00, H. Christiansen (18 B.) 18.00, R. Terkelsen (15 B.) 15.00, Rottwitt-Petersen (14 B.) 14.00, Søren Sørensen*) (10 B.) 10.00, H. P. Warberg (19 B.) 9.50, M. Schjern (19 B.) 9.50, F. Groth (19 B.) 9.50, P. Lund (19 B.) 9.50, Ulrik Petersen (19 B.) 9.50, Knud Sørensen (19 B.) 9.50, H. P. Raben (19 B.) 9.50, Fr. Weiss (19 B.) 9.50, H. Skou*) (7 B.) 7.00, R. Føns*) (13 B.) 6.50, J. H. Brehmer (12 B.) 6.00, J. Jepsen*) (6 B.) 6.00, H. Kabisch (19 B.) 5.50, H. Gjernyx*) (10 B.) 5.00, C. F. Knudsen (18 B.) 4.50, Th. Skyttegaard 0.50.

* De med Stjærne betegnede er bortrejste eller senere tiltraadte Foreningen.

Fortegnelse over Medlemmerne i „Dansk typografisk Forening"

d. 5. Juli 1889.

(**P** betyder Principal, **A** arbejdsløs, **M** aftjener Værnepligt, **S** syg, * Lokalforeningsformand).

Aalborg (29).
Andersen, N. P.
Bang, Aug.
Burmester, Wilh.
Christensen, N. L.
Eilersgaard, Jul.
Eye, G. (P).
Frandsen, Th.
Hansen, Chr.
— J. M.
— P. (P).
Haugaard, E.
Jepsen, Chr.
Larsen, Anth.
— C.
— L.
— Vald.
Lautherborn, A. F.
Lempke, L.
Madsen, Th.
Møller, H. A.
— J.
Odense, Chr. G.
*Olsen, Andr.
Pedersen, P.
— S. P. (M).
Paulsen, O. J.
Schølin C. J.
— E.
Sørensen, Chr.

Aarhus (66).
Filial: **Odder.**
Andersen, Chr. (P).
— Th. A. (A).
Bech, O. C.
Becher, P.
Bergmann, H. P.
Bjørnbak, A. (P).
Christensen, Chr.
— H. P.
— P.
Christiansen, P.
Danielsen, M.
Elmquist, K., Enkefrue (P).
Geertsen, M. (P).
Grauleff, E. M.
Hald, J.
Hansen, H. Chr. E.
— L.
— O. V.
Hey, L.
Holmboe, M.
*Holst, P. J.
Hygum, H. F.
Jacobsen, Jac.
Jensen, A. Thyregod-
— Harald.
— Jacob.
— H. P.
— Johan.
— Jørgen.
— N. (arbejder udenfor Faget).
— Victor.
Jørgensen, N. P.
— P.
— S. A. (M).
Knudsen, L.
Langmack, J.
Laursen, C.
Lind, H.
Lorentzen, L.
Lund, Jens.
— Joh.
Mahs, Joh. Fr.
Meyer, A.
Mortensen, N.
— N. P.
Møller, S.
Nielsen, A. M.
— R. (M).
— S. Leth-
Olsen, A. V.
— H. P.
— O. M.
— O. Møller-, Odder.
Petersen, C. L.
— Joh.
— N. C.
Schmidt, Carl (A), Odder.
Schwartz, A.
Stecker, J. T.
Svendsen, L. A.
Søby, C. A.
Sørensen, Chr.
Thrue, Th. (P).
Wartenberg, Wilh.
Weber, A. G.
Østergaard, C.

Assens (7)
Hein, H. (A).
Jensen, C. W.
Karup, F. Engsig-(P).
*Kofoed, P. C.
Lucas, V.
Schmidt, S.
Spilcker, O.

Faaborg (7).
Andersen, C. J.
Deichmann, L. B. (P).
Hansen, H. P. (A).
Petersen, F. L. R.
— N. J.
Rasmussen, J.
*Sørensen, H. M.

Fredericia (9).
Berendt, P. J. A. (A).
Christensen, Jac. (P).
Hansen, J. H. M.
— Vilh. (P).
Holst, Chr.
Honorè, H. A.
Rasmussen, L.
Sonnenborg, Vilh. (M).
*Thomsen, Th.

Helsingør (9).
*Bünner, Heinrich.
Eilersen, Paul.
Eskildsen, Emil (S).
Jørgensen, Carl.
Larsen, Chr.
Mathiesen, Edv. (M).
Petersen, Martin (M).
Søndergaard, Paul C.F.
Therkildsen, Fr. (M).

Hillerød (15).
Filialer: **Frederikssund** og **Hørsholm.**
*Andersen, Joh.s.
Berg, C. (P).
Claudi, Chr.
Christophersen, R.
Frederiksen, N. P., Hørsholm.
Hansen, L.
— N.
Hanson, Chr. (P).
Lund, H.
Nielsen, B., Frederikssund.
Nielsen, C. E.
Nielsen, H. C.
Olsen, Edv.
Pheiffer, V.
Rasmussen, J. P.

Hjørring (14).
Filial: **Frederikshavn.**
Andersen, Carl.
— F. E.
Berschke, W.
Carlsen, Vilh. (P).
Christensen, Chr. P.
*Glotz, Carl.
Heidmann, N. J.
Helmig, Julius.
Jensen, Chr. Simonsen.
Lund, Fred., Frederikshavn.
Møller, Jens Chr.
Nielsen, N. J.
Simonsen, Paul M., Frederikshavn (A).
Sørensen, Chr. P.

Holbæk (13).
Filial: **Nykøbing Sj.**
Bech, H.
*Bigum, Julius.
Bønnelycke (P).
Christensen, C. H.
Faxholm (P)., Nykøbing Sj.
Jacobsen, Chr. M., Nykøbing Sj.
Jacobsen, J. P.
— M. Chr.
Larsen, C.
Petersen, N. L.
Rasmussen, Chr.
Ralsted, N. P.
Sørensen, Jac.

Holstebro (7).
Filial: **Lemvig.**
Hestbech, M. S. (P), Lemvig.
Holm, D., Lemvig.
Jensen, C. H.
— Fr.
*Kjærsgaard, C. F.
Meyer, O.
Welsch, V. F. (P).

Horsens (21).
Bache, M. V.
Backhausen, A. (P).
Bentzen, Chr.
Christensen, C. P.
*Dahlsen, Fr.
Daugaard, R. P.
Fogh, H. (P).
Hansen, A.
— Carl.
Hjorth, N.
Jensen, J. Chr.
Jørgensen, Arnold (P).
Larsen, L. P.
Lassen, Th.
Marott, E. (P).
Nielsen, Schnegelsberg-
Pødenphandt, F. Aug.
Rosenstand, U.
Sørensen, A.
Walther, Th.
Winther, Hansen-

Kallundborg (9).
Carlslund, A.
Frandsen, R.
*Holte, Fr.
Jensen, L.
— O.
Møller, H. R. O.
Ostenfeldt, A.
Sørensen, P. (S).
Wendt, N. J. N.

Kolding (32).
Bak, Marinus.
*Brehmer, J. H.
Christiansen, Hans.
Fønss, R.
Gjernyx, Hans.
Groth, Ferd.
Grønvold, L. A. (P).
Hvidtfeldt, P.
Jepsen, Jeppe.
Jørgensen, Florian.
— Konrad (P).
Kabisch, Herman.
Knudsen, C. F.
Konig, Fritz.
Lund, P. P.
Møller, Bertel (P).
Nielsen, N. P.
Petersen, C. Edvard Rottwitt-
Petersen, Torkild.
— Ulrik.
Raben, H. P.
Rasmussen, H. F.
Schjern, Martin.
Sjodt, H. N. (P).
Skov, Hans.
Skyttegaard, Th.
Sørensen, Enevold (P.)
— Knud.
Thuesen, Thorv.
Warberg, H. P.
Weiss, Fr. (P).
Wittrog, C. A.

Køge (8).
Filial: **Faxe.**
*Andersen, A. P. C.
— R. C., Faxe.
Frantzen, J. P.
Jensen Louis.
— V. F.
Jørgensen, Hans (M).
— P. M.
Sørensen, Svarre (P).

Middelfart (9).
Christensen, P. G.
Erichsen, P. L. (P).
Gemynthe, H.
Janus, Chr.
Johansen, S. Enevold.
*Madsen, Cl., Kapt. (P).
Madsen, G. G. D. Lichtenberg).
Nielsen, Chr.
Petersen, C. A.

Nakskov (7).
*Gunnarsen, Ad.
Hansen, Alfr. (P).
Larsen, Anton.
Nielsen, Bernh.
Pedersen, Joh. (P).
Petersen, N. Th. (P).
Rydahl, Chr.

Nyborg (7).
Behrends, Andr. Joh. (M).
Fich, Carl.
Findling, Aug.
*Gundersen, Martinus.
Kryger, Carl.
Larsen, Lars Nielsen- (M).
Rasmussen, Hans.

Nykøbing F. (10)
Filial: **Maribo.**
Christensen, P. (A).
Christiansen, L. P.
Henrichsen, H. P., Maribo.
Jensen, H. P.
— R. Lange- (A).
Jordan, Aage (P).
Jørgensen, Ernst.
*Kristiansen, Karl.
Petersen, Henrik, Maribo.
Mortensen, Th.

Nykøbing M. (6).
Bertelsen, Thøger.
Christensen, Josef (P).
Fog, Henrik (P).
*Lumbye, Fred. C. C.

Næstved (16).
Andersen, W.
Arnholtz, Ludvig.
Hansen, Chr.
— Hans.
— Henrik (S).
— Ulrik.
Hermansen, Th. A. (A).
Høyer, Knud.
Ihlemann, W.
Matzen, Lauritz.
Olsen, Ludvig.
— Marinus.
* — Otto.
Petersen, Regnar (P).
— Victor.
Preuss, Eugenius.

Odense (47).
Filial: **Bogense.**
Andersen, Julius.
— P., Bogense.
Berg, Carl.
— V. C.
Christensen, C. J. C.
Clausen, N.
Cramer, Michael (M).
Dister, C. J.
Dreyer, J. C. (P).
Eppler, J. E.
Güth, Chr.
Hansen, Louis F.
— P.
Hildebrandt, R. A. (A).
Ibsen, Jul.
Jensen, Otto.
— P.
Jeppesen, H.
Jørgensen, L. (M).
Larsen, F. C. G
Madsen, L.
— M.
Martens, E.
Milo, Chr. (P).
Nielsen, Aug.
— Chr.
— Gustav.
— N. C. (M).
— P.
*Petersen, Anth.
— Chr.
— H. C.
Petersen, H. S. M.
— Peter.
— Vilh. (S).
Poulsen, Ferd
Prøvensen, Jac.
Rasmussen, Chr.
— Ferd.
— Hannibal.
— L. D.
Schou, L.
Schwartz, C. C.
Søfeldt, Jac.
Sørensen, S. H.
Thillerup, Fr. (P).
Tiedje, Alfr.

Præstø (5).
Filial: **Stege.**
Hansen, N. P. C.
Ingvorsen, C. F.
Larsen, J., Stege.
Madsen, Chr. M., Stege
*Nielsen, E.

Randers (27).
Filial: **Hobro.**
Andersen, Chr.
Bang, P. H. L.
Becker, H.
Berg, Chr. E.
Christensen, A.
— L.
Clausen, W.
Dahlgaard, M. (S).
Elmenhoff, S. (P).
Enevoldsen, P.
Geertsen, P. Chr.
Hansen, Hans.
— M. Leopold (S).
— N. H.
Jacobsen, Rud.
Jochumsen, A.
Kessler, A.
Nielsen, Chr. (P).
Petersen, Chr.
* — Jørg.
Randa, L. Chr.
Rasmussen, C. A., Hobro.
Rye, C. J. (P).
Sørensen, A.
— C.
Ungermann, J.
Waldum, A.

Ringkøbing (7).
Filial: **Herning.**
Christiansen, Otto.
Hansen, R.
* — S.
Mikkelsen, H.
Petersen, N. Chr.
Rasmussen, Andr. (P).
Sørensen, J. P., Herning.

Ringsted (9).
Andersen, M.
Hansen, E. (A).
— H. Chr.
*Johansen, S. K.
Lindstrøm, J. G.
Melhede, H.
Nielsen, H. Chr.
Petersen, G.
— L.

Roskilde (7).
Andersen, William.
Finken, Vald.

Hansen, F. C.
— Marius.
Jørgensen, Ferd.
*Nielsen, Knud.
Pedersen, Hans.

Rudkøbing (7).
Erlandsen, J. A. M.
Hansen, P. A.
Henrichsen, V.
Hintze, O. R.
Høegh, F. J. (P).
*Høgsted, Hugo.
Jensen, O.

Rønne (4).
Jacobsen, H. P.
Pedersen, P. Chr.
Smidt, M. M. (P).
*Steensen, F. L.

Skanderborg (6).
Filial: **Silkeborg**.
Bentzen, Marinus, Silkeborg.
Hansen, Hans Jørgen.
Jensen, Rud.
Jørgensen, Oluf H. (P).
*Lemos, V. de.
Petersen, J. L., Silkeborg.

Skive (5).
Frederiksen, A. Th.
Jensen, A.
Jensen, L. (P).
*Larsen, Carl.
Therkildsen, Th.

Slagelse (10).
Filial: **Korsør**.
Abrahamsen, W.
Clasen, J. V.
Hansen, Ferd. Otto.
— H. P.
Melberg, Em. G., Korsør.
Nielsen, Chr.
Olsen, Anton.
— Carl.
— C. O.
* — Olaf E.

Sorø (4).
Haüser, F. (P).
*Lindballe, Jørg.
Lindboe, V.
Røder, Chr. (A).

Stubbekøbing (6).
Andersen, R.
Hansen, C. K. G.
Kristensen, K. K. E.
*Mørup, Niels.
Petersen, H. J. (A).
Slengerik, C. (P).

Svendborg (20).
Filial: **Ærø**.
Anderschou, Heinr. C.
Andersen, F. H. (P), Ærø.
Assam, Jens (P).
*Ditlefsen, H. P.
Frandsen, C. L. O., Ærø.
Hansen, Edv. Emil Peter.
Hansen, Fedder H. H.
— Marius.
Høgfeldt, Harald.
Jensen, Søren.
Johansen, J. P.
Madsen, H. C.
Niemann, Chr.
Petersen, G. (Firmaet »Svendborg Avis«).
Petersen, Johan.
— Jul. F. Chr.
— R. P.
Rasmussen, Johan E.
Simonsen, Marius.
Sonnenborg, Cilius Carl Anton.

Thisted (9).
Aaberg, M. (P).
*Behr, Alb.
Bardrum, S.
Christensen, Emil.
Jensen, Chr.
— J. C. (S).
Ludvigsen, Jul.
Møller, S. H. (P).
Rasmussen, H. (P).

Varde (12).
Filial: **Ribe**.
Bølling, M., Enkefrue (P).
Eickhardt, L.
Fich, F. J.
Hansen, H. L.
— H. P.
— J. A.
Heise, Ernst, Ribe.
Hunderup, Ivan, Ribe.
*Iversen, J. P.
Jørgensen, H.
Stæhr, Chr.
Sørensen, C. B.

Vejle (9).
*Frederiksen, M.
Henriksen, N. Chr.
Hertz, W. (P).
Jonassen, Jens P.
Nielsen, Jens Chr.
— Jens.
— Th. (P).
Neess, W.
Rasmussen, J. A.

Viborg (8).
Andersen, A.
Backhausen, F. V. (P).
Ehlert, Chr.
Fischer, K. (M).
Gottschalk, C. C.
*Nielsen, J.
Sørensen, M.
Wahlert, Chr.

Rejsende (8).
Hansen, H.
— Peter Albrecht.
Holst, P. M. Larsen-
Jensen, Th. Oskar.
Johansen, Otto.
Knudsen, Chr.
Leinann, O. V. M.
Stampe, S. Th.

Udmeldte (13).
Aalborg: Schmidt, V. (rejst til Amerika).
Aarhus: Bech, Laur. (P).
Aarhus: Mammen, H. L. A. (P).
Hjørring: Wulff, J. (P).
Kolding: Terkelsen, Rogate.
Køge: Opffer, Fred. (P).
Maribo: Christophersen, P.
Randers: Westermann, A.
Ribe: Andersen, C. F. A.
Ringsted: Christensen, J. P.
Rønne: Tryde, Fr. V. (P).
Rønne (Nexø): Gornitzka, P. L. (P).
Svendborg: Jørgensen, Vogel- (Firmaet »Svendb. Amtstid.«).

Udslettede (4).
Fredericia: Nielsen, Thorv.
Kallundborg: Christensen, Holger.
Nyborg: Nielsen, Hans.
Svendborg (Ærø): Larsen, Søren Gustav.

Døde (4).
Aalborg: Olsen, Th. (17/2 89).
Fredericia: Simonsen, S. (31/8 88).
Odense: Ditlefsen, Chr. (7/11 88).
Odense: Jørgensen, Jens (7/3 89).

Foreningens Medlemsantal er saaledes **511**. I Aarets Løb er udmeldt 13, udslettede 4 og døde 4. *Rønne* er tilkommet som ny Lokalforening, hvorimod *Maribo*, *Ribe*, *Silkeborg* og *Stege* Lokalforeninger er nedlagte og indgaaede som Filialer henholdsvis under Nykøbing F., Varde, Skanderborg og Præstø.

Kolding, d. 10. Juli 1889.

H. F. RASMUSSEN,
Fmd.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

VILH. PACHTS
Fabrik for
BOG- & STENTRYKFARVER
Frydendalsvej 20
KØBENHAVN V.

Fin Værk- og Akcidensfarve
80 Kr. 100 Pd.
25, 50—100 Pd. Emballage frit.
Nr. 27 af »Typograf-Tidende« er trykt med denne Farve.

Kulørte Farver for Bog- & Stentryk

Siden 1887 har Fabriken leveret omtrent hele Forbruget af kulørte Farver til Centraltrykkeriet, Hoffensberg & Trap, H. H. Thiele, O. C. Olsen & Co. samt i den senere Tid til mange flere Trykkerier.

Ludv. Petersen's
Bogbinderi
Vimmelskaftet 36, Klosterstræde 17
anbefales.
Hurtig Ekspedition.
Billige Priser.

W. A. V. Østerberg's Beværtning,
Store Kannikestræde Nr. 3, Kælderen.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 30
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 26. Juli 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bogens Udvikling

fra dens Oprindelse indtil Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten.

(Efter et Foredrag, holdt i den typografiske Klasse i Heriot Watt College af Mr. WILKIE. Her gengivet efter »Graphische Künste«.)

Hvad er en Bog? Dette Spørgsmaal kunde man finde intetsigende og naragtigt. Thi Enhver véd jo, hvad en Bog er. Dette er for saa vidt ganske sandt, men den Betydning, i hvilken vi nu opfatter Ordet Bog, har ikke altid været den samme, og naar vi taler om Fremstilling af Bøger i de Tider, da Bogtrykket endnu ikke var kendt, kan vi ikke undgaa at bruge dette Ord i den samme Betydning som de Gamle. I hvilken Betydning brugte da disse dette Ord? Herpaa finder vi Svar i Ordets Afstamning. Det engelske Ord *Book* har den samme Rod som Ordet *Beech* (Bøgetræ). I de øvrige germanske Sprog har det ganske den samme Betydning, saaledes i det danske, hollandske og tyske, i hvilke det endnu udtales paa en lignende Maade. Angelsakserne skrev *Boc*. Efter Bogtrykkets Indførelse blev Ordet forvandlet til *Boke;* Danskerne skrev *Bog*, Hollænderne *Bock* og Tyskerne *Buch*. Det er en bekendt Kendsgærning, at Angelsakserne skrev paa smaa Tavler af Bøgetræ. Heraf sér man, at det ikke var Ordene eller den Maade, hvorpaa de blev skrevne, som vi nu til Dags forbinder med Ordet Bog, men det Materiale, paa hvilket Bogen i længst forsvundne Tider blev skreven og som gav Tingen sit Navn. Vi kan her tillige indflette den Bemærkning, at naar en Ting havde faaet et Navn, blev dette ved at forplante sig, selv om den oprindelige Betydning for længe siden var gaaet tabt. Henvisningen til mange andre Ord i et hvilket som helst andet Sprog leverer uomstødelige Beviser for denne Paastand. Normannerne kaldte en Bog for *Liber*, som betyder det samme som Bark, og de gamle Grækere, som var den første evropæiske Nation, der kom i Berøring med Orientens Civilisation, gav Kunsten og Videnskaben Benævnelser, som de havde laant fra deres eget Sprog uden just at bryde sig om, fra hvilken Tidsalder eller fra hvilket Land disse hidrørte; de kaldte en Bog *Βιβλον*, som er det græske Navn for Papyrusplanten, hvilken Ægypterne i de tidligste Tider benyttede til at skrive paa. Det engelske *Bible* (bogstaveligt en Bog), er direkte gaaet over til os fra det græske Ord *Βιβλον*. Derfor henviser Ordet *Bog*, ligegyldigt hvad vi nu til Dags forstaar derved, paa det oprindelige Materiale, som blev benyttet til det synlige Udtryk og til Tankens Udbredelse. I denne Betydning maa vi da ogsaa forstaa denne Betegnelse, naar vi taler om Bogproduktionen i Oldtiden. Paa samme Maade forholder det sig med Ordet *Codex*, med hvilket man betegner de ældste Manuskripter, i Særdeleshed de ældste Haandskrifter af den hellige Skrift, der siden det 5. Aarhundrede er blevet overleveret vor Tid. Den Gang forstod man under Ord *Code* en Træstamme og senere med Voks overtrukne Tavler til at skrive paa. Dette Ord er endnu den Dag i Dag kendt som *Codex* (Lovsamling) og *Codicil* (Tillæg til et Testamente). Hvis det er lykkedes mig at bringe denne Genstand til en klar Forstaaelse, vil det falde mindre vanskeligt at forstaa de Omskiftelser, som den moderne Bog har gennemgaaet indtil sin nuværende Udvikling.

Det er ikke saa let en Sag at rive sig løs fra indgroede Anskuelser, selv om de kun angaar de simpleste Ting, og for os, der fra Barnsben af har været vant til at sé trykte Bøger, maa det selvfølgelig falde vanskelig at sætte os ind i det Standpunkt, som det menneskelige Samfund indtog, da der endnu ikke fandtes trykte Bøger og da der desuagtet blev frembragt mangfoldige Bøger. Vi er kun altfor tilbøjelige til at glemme, at Nutidens trykte Bog ikke er et enkelt Menneskes eller en enkelt Nations Opfindelse, men at den er Produktet af en lang Udviklingsproces, som allerede begyndte paa det første Trin, med de første Bestræbelser for at meddele sine Tanker og Ønsker til andre Mennesker. Hvor nær laa ikke det Forlangende for Menneskene at overlevere til deres Efterkommere Beretninger om fremragende Tildragelser, om deres egne Gærninger, om deres Historie, Religon, Regeringsmaade samt om de vundne Sejre over deres Fjender. De gjorde dette med et mere eller mindre godt Resultat alt efter den Methode, som svarede til deres Færdighed og som de ansaa for den mest naturlige og mest egnede i dette Øjemed.

(Fortsættes.)

Alderdomsunderstøttelsen.

I.

Diskussionen om denne Sag er kommen ind paa et højst uheldigt Spor, og det kan kun dadles af Enhver, der sér lidt paa Fremtiden og tænker paa Alderdommen, at Nogen har kunnet nedværdige sig til at fremkomme med noget aldeles uvedkommende i denne Sag — Personligheder, som kun kan skade og ikke gavne. Men det er nu en Gang saaledes med Typograferne: der er iblandt dem nogle Kapaciteter, der ved enhver given Lejlighed sætter sig paa den høje Hest og rider i fuld Kariere frem mod Sagen — og under Ridtet bjæffer som en arrig Hund af Alt og Alle, de møder paa deres Vej — uden dog at komme ind paa Sagens Hjærte; dette spiller en mindre Rolle for dem, naar blot de faar den Fornøjelse at uddele Piskeslag til Kolleger, som ikke staar i høj Gunst hos dem og som de mener at kunne magte. Dette stiller ikke d'Hrr. i det mest fordelagtige Lys, og jeg sér kun heri en vis Ærgærrighed og Tragten efter Omtale og Gunst.

Uden just at blande mig i Diskussionen mellem d'Hrr. Brehmer, P. Carlsen og E. Johansen, vil jeg dog tillade mig at yde mit Kontingent til en hurtig Fremme af »Alderdomsunderstøttelsen«. Jeg kan aldeles ikke forstaa, hvorfor Hr. Brehmer finder det uheldigt paa »nuværende Tidspunkt« at optage flere Formaal, tværtimod finder jeg, at det vilde være rettest, medens man en Gang er begyndt, at vedblive dermed, indtil man en Gang kan naa at blive færdig. Hr. B.s lidt aparte Mening om, at »se Tiden an«, finder jeg højst pudsig. Tror Hr. B., at Fremtiden bringer os bedre Tilstande indenfor det typografiske Fag, saa er jeg af en hel anden Mening. Tiden gaar, flere og flere Udøvere af den »sorte Kunst« kommer frem, »Smudskonkurrencen« vokser med hver Dag — og saaledes bliver det vanskeligere og vanskeligere for dem, der ikke staar i faste Pladser, at faa Beskæftigelse. Derfor synes jeg, at det er urigtigt at lade Tiden løbe og roligt se til, hvad den vil bringe. Vort Fag »smider ikke saa meget af sig«, at det vil blive muligt at lægge saa meget til Side, at man kan friste en nogenlunde lykkelig Alderdom, uden Næringssorg. Og det vil derfor være et Lysglimt i Mørket, om man kan vide sig sikker paa en aarlig Understøttelse.

Jeg mener ikke, at »Alderdomsforsørgelsen« maa ske paa de andre Formaals Bekostning — ej heller at tage af »Dsk. typ. Foren.«s opsparede Penge; der er saaledes kun tilbage: »Forhøjelsen af Kontingentet«. Hvad skulde der være i Vejen for at forhøje Kontingentet selv paa »nuværende Tidspunkt«. Naar man kan give 50 Øre ugenlig, saa kan man ogsaa give 60, og især til en saa vigtig Sag som »Alderdomsunderstøttelse«. Jeg tror ikke, naar der bliver tænkt rigtig over Sagen, at Nogen vil stille sig vrangvillig overfor en Forhøjelse.

Tag disse Linjer som de er. Jeg har ikke skrevet dem for at komme Nogen til Livs, men kun af Interesse for den omhandlede Sag.

Hørsholm, d. 21. Juli 1889. H. P. Frederiksen.

II.

Hr. Faktor Brehmer i Kolding synes ikke at have forvundet Veerne af hvad jeg skrev under »Valgkampen« i Fjor. Herregud, at De skal lide deraf et helt Aar, det havde jeg dog ikke troet, jeg navngav jo dog Ingen den Gang, men man siger jo rigtignok, at den véd, hvor Skoen trykker, som har den paa. Jeg skal for øvrigt ikke her komme nærmere ind paa den aar-gamle »Krig i Kolding«, men vil kun bede samtlige Kolleger der ovre — blandt hvilke der findes mange, som jeg har stor Agtelse for og som jeg véd Foreningens Ve og Vel ligger meget paa Hjærte — om at opgive denne Kamp og lad os faa fredelige Tilstande, til Held og Velsignelse for Foreningen.

Der kan ske de utroligste Ting under Solen. Enhver, der har læst Hr. Faktor Brehmers og mit Indlæg angaaende Alderdomssagen, skulde tro, at vi to vare fuldstændig *uenige:* Hr. Brehmer synes at være en Modstander af Sagen og jeg en Ynder af den, og nu viser det sig, at vi to kan ende i fuld Enighed og at vi nu staar Side om Side i denne Sag. Hr. Brehmer giver nemlig i »Typ.-Tid.« Nr. 29 med sit Navns Underskrift Sort paa Hvidt for, at *»kan der af Overskudet ydes nogle af de mest trængende Kolleger en Understøttelse, der kan have nogen Betydning for dem, er der vist ikke mange, der vil sætte sig derimod; jeg* (Hr. Faktor Brehmer) *skal i hvert Fald være en af de Første til at give det min Tilslutning«.* Ja, Hr. Brehmer, mere forlanges der jo heller ikke og det er jo Hovedindholdet af det stillede Forslag, og jeg haaber derfor, at De i Fremtiden ikke alene vil understøtte de Gamles Sag, men forventer tillige at se Dem som »en af de Første« i Spidsen for den, til Held for Foreningen og til Gavn og Velsignelse for de Gamle og Arbejdsudygtige.

Et vil jeg til Slutning gøre opmærksom paa, nemlig, at jeg *personlig* aldrig haaber at faa nogen Fordel af Alderdomsunderstøttelsen og at jeg ikke har noget som helst *personlig* Bekendtskab til nogen ældre, arbejdsudygtig Kollega, der i en nær Fremtid vil kunne faa en saadan. Det er alene Interessen for *Sagen,* som jeg sætter som Nr. 1 og Personen som Nr. 2, der har bevirket, at jeg har deltaget i Diskussionen.

Middelfart, d. 21. Juli 1889. S. Enevold Johansen.

Understøttelse til arbejdsudygtige og ældre Kolleger.

Med Tilfredshed modtog jeg i Dag »Typ.-Tid.«, hvori jeg fandt hele to Spalter om *Alderdomsunderstøttelsen,* men blev inden jeg naaede Artiklen til Ende skuffet ved dens Indhold, der ikke havde en Stavelse om det, som Overskriften antydede, men derimod helt igennem gav tydeligt Bevis for, at Forfatteren var et af disse Pirat-Mennesker, der forgaar lige saa hurtigt som Sæbebobler; og hans Konsekvens vil jeg nu slet ikke tale om, idet han i Juli dristig benægter, hvad han skrev i Juni, — den Mand kan have godt af at sætte sig hen og læse sine to Artikler igennem, og samtidig kigge paa sin Paranthesbemærkning angaaende Offervilligheden, *»ingenlunde bange for Pengepungen«,* men da ogsaa ulejlige sig med at læse Slutningen paa fjerde Kolumne, der mere end noget andet viser, i hvilket sørgeligt Forhold til Sandheden denne hans særlig fremhævede Udtalelse staar. Jeg kan ikke frigøre mig for den Tanke, at det er næsten mistænkeligt, at han nu paa en Gang erklærer sig som Ven af Formaalet, — jeg er ligefrem bange for, at en saa god Sag skal fremmes af den Slags »Venner«!

Jeg anser det som temmelig sikkert, at Sagen vinder Støtte og Fremme foruden den nuværende Leder af Kolding Lokalforenings Bistand, — hans Produkter har paa ingen Maade gavnet den.

D. 21. Juli 1889. PETER CARLSEN.

En Uskik.

Efterstaaende fremkommer for at paatale et aldeles utidigt Smøleri, der stadig gør sig gældende i vor Lokalforening, og at dømme efter Hovedkassererens gentagne Paamindelser er der andre Lokalforeninger, der lider af samme Skavank, hvorfor det vel ikke kan være til nogen Skade, at dette paatales offenligt.

Jeg sigter hermed til den utilbørlig sene Regnskabsaflæggelse; i vor Lokalforening bliver de ordinære Generalforsamlinger som Regel aldrig afholdt før i den anden Halvdel af Maaneden, ja, det sker saamæn ogsaa, at denne først afholdes sidst paa Maaneden. Indeværende Kvartal kan vi, efter alle Solemærker at dømme, akkurat naa op til 5 Uger efter, at Regnskabet ordenligvis skulde have været aflagt. Denne Gang er det nu aldeles utilbørligt, idet der d. 1. Juli skulde, i Følge Loven, have været afholdt Formandsvalg, og den hidtilværende lovligt ikke kan fungere længere end til 1. Juli, til hvilken Tid han har at indvarsle en Generalforsamling for at faa enten sit eget Valg godkendt for det ny Aar eller faa valgt en Afløser. Der mangler jo kun saa én Uge for at Medlemmerne kan faa Fornøjelsen at betale 25 Øre Mulkt for deres Formands (ɔ: Ikke-Formands) Smøleri. Dette bør aldeles ikke gaa upaatalt hen. Lovens Ord i saa Henseende er jo ikke til at tage Fejl af; der siges udtrykkelig (§ 21), at efter at Regnskabet er godkendt i Lokalforeningen, skal dette, *senest 14 Dage efter Kvartalets Udløb*, indsendes til Hovedkassereren. Men hvordan skal dette kunne lade sig gøre, naar Lokalforeningen først faar Regnskabet forelagt *5 Uger* efter Kvartalets Udløb?

Jeg kan ikke finde nogen Undskyldning for Smøleriet. Restancer behøver Formanden ikke at vente paa. Kan han ikke faa dem ind til den Tid, Regnskabet skal afsluttes, maa han opføre dem paa dette, eller hvis de er saa store, at Lovens § om Udslettelse maa anvendes, da at gøre dette. Han har ingen Bemyndigelse til at vente efter Restancer.

Min Opfordring er da til alle Lokalforeninger, hvor noget lignende finder Sted: sørg for, at Regnskabet aflægges til den Tid, Loven foreskriver, og sørg for at holde alt Smøleri paa Afstand. Endelig beder jeg Hovedbestyrelsen have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold og gøre Brug af sin Myndighed, hvor saadant maatte vise sig nødvendigt. Her i Lokalforeningen skal vi nok fremtidig sørge for at holde den eventuelle ny Formand til at holde sig Lovens Ord efterrettelig.

Odense, d. 22. Juli 1889. X. X.

Ærede Medlemmers Opmærksomhed henledes paa omstaaende Meddelelse angaaende Bogsamlingens Revision. Sidste Frist for Aflevering af laante Bøger er Søndag d. 3. Avg.

Blandinger.

Køb af Skruebrækkere. Fra et Trykkeris Personale er der bleven rettet den Forespørgsel til mig, hvem de Folk er, som jeg har købt. Endskøndt det var min Hensigt at meddele Navnene paa disse »Købe-Objekter«, naar den fuldstændige Liste forelaa over alle de Væsner, der har haget sig fast i Lønningsbevægelsen i Kristiania, skal jeg dog herved efterkomme det oven for nævnte Ønske og meddele følgende: N. JUHL (vistnok lært i Nyborg) skrev til Kristiania, at han saa sig nødsaget til at tage Arbejde deroppe, hvis han ikke fik en ugenlig Understøttelse; for at blive fri for denne paatrængende Gæst, bevilgedes der ham 8 Kr. om Ugen; han har i alt modtaget *96 Kr.* RØDE-MÜLLER har her i Byen modtaget *40 Kr.* (i Kristiania desuden 80 Kr.) og SETH sendtes til Tyskland for *18 Kr.* RANTHE og BIDSTRUP, der ligeledes skulde have haft »Underholdningsbidrag« her i Byen, fik paa Grund af Strejkens Ophør — en lang Næse. RUD. BØHM.

Til Advarsel for rejsende Kolleger. Fra Kristiania meddeles det os, at Udbetalingsstedet i Kristiania fremdeles er lukket for Tilrejsende, som Følge af, at der i Byen endnu findes 100 Arbejdsløse, hvem det selvfølgelig gælder om først og fremmest at skaffe Arbejde. Enhver tilrejsende Typograf, der for Tiden tager Arbejde i Kristiania, vil blive behandlet i Lighed med »Byttingerne« (Skruebrækkere). »Morgenbladet«s og »Aftenposten«s Trykkerier er nu definitivt bleven blokerede, fordi de som bekendt stillede det lidet ærefulde Forlangende til deres tidligere Sættere om at udmælde sig af Foreningen.

En Udflugt. Naar den »lyse, varme Sommer« indfinder sig, føles der en ganske naturlig Trang til at ryste Trykkeristøvet af sig og drage lidt frisk Luft i Naturens Grønne og for en liden Stund at glemme det daglige Slid og Lørdagens Rædsler. Det er derfor naturligt, at der hist og her »splejses« til en Skovtur, men det er vistnok meget sjældent, at medens en saadan Plan drøftes med al mulig Grundighed og med behørige Økonomi-Hensyn, at hele Personalet, fra Faktor og til den mindste Bydreng, aldeles uventet faar Invitation til en Skovtur uden en eneste Øres Udgift. Et saadant smukt Mirakel skete dog Søndag d. 14. ds., idet Hr. Bogtrykker A. W. HENNINGSEN præsterede et Eksempel til Efterfølgelse. Ved Middagstid besteges Vognene udfor Kongens Have, og det gik nu i lystigt Trav langs Strandvejen til Skodsborg, efter at man dog først havde gjort et lille Ophold i Dyrehaven. Paa Skodsborg holdtes et Kaffeselskab, og derfra kørtes til Eremitagen, hvor der afholdtes et meget morsomt og Præmie-indbringende Væddeløb. Saa gik Turen til Charlottenlund, hvor Selskabet fotograferedes, og efter at det var overstaaet, tog det Plads i den store Sal »Over Stalden« for at indtage et særdeles splendid Aftensmaaltid. Det manglede ikke paa Sange og Taler, og det fortjener udtrykkeligt at bemærkes, at der var ikke Spor af den uhyggelige Gniden sig op af »den glade Giver«, som saa ofte skamskænder slige Sammenkomster. Aftenen forløb i hjærtelig Stemning, og alle Deltagerne var enige om, at Dagen var bleven tilbragt paa en saare behagelig Maade, og at baade Hr. Henningsen og hans elskværdige Frue havde vist, at det var deres oprigtige Hensigt at gavne og fornøje. Blot adskillige andre Hrr. Arbejdsgivere vilde følge det givne Eksempel.

Paa Personalets Vegne
A. PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Bibliotheket.

Samtlige udlaante Bøger indkaldes herved til senest Lørdag d. 3. August, idet der skal foretages en Revision af Bibliotheket. Bogudlaanet er indtil videre ophørt. STYRELSEN.

Formandens Adresse er *udelukkende*: **Smedegade 3, 3. Sal. N.** Besøg paa Trykkeriet i Foreningsanliggender kan kun i særligt paatrængende Tilfælde modtages.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra Jordans Bogtr. (18. B.) 0.75, »Politiken« (19. B.) 3.30, Thieles (18. og 19. B) 1.50 O. C. Olsen & Co. 2.00, E. R. 1.00, i alt 8.55.

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 332.90*.

Husk de mange Arbejdsløse!

Til **Snedkerne** har jeg endvidere modtaget fra: Eksprestrykkeriet (2. og 3. B.) Kr. 3.10, K. Ø. B. M. 0.90. RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12: Møde i »Søfryd«. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand. Ribe: E. HEISE, »Ribe Stiftstidende«.

Bortrejste Medlemmer: Hillerød, CARL NIELSEN til Roskilde (arbejdsløs). Assens, W. LUCAS til Odense (arbejdsløs).

Rettelser til Medlemsfortegnelsen.

Da Korrekturen paa Medlemsfortegnelsen blev for silde sendt til Kolding, kunde de foretagne Rettelser ikke ske Fyldest. De væsentligste af dem var: C. F. Andersen, Ribe, havde annulleret sin Udmeldelse, saa Ribe Lokalf. bestaar atter med E. Heise som Lokalfmd. og de to under Varde Lokalf. henlagte Medlemmer; under Nykøbing M. var forglemt to Medlemmer, Andr. Nielsen (P.) og Sofus Utke under »Udmeldte« var forglemt Mar. Jensen (P.), Skive; end videre anmeldes det fra Ringsted Lokalf., at man der var 10 Medlemmer, nærmlig som tiende Mand J. Sørensen.

Foreningens samlede Medlemsantal var saaledes **513.**

H. F. RASMUSSEN.

Idet jeg herved aflægger min hjærteligste Tak til Koldingkollegerne for den Gave af 66 Kr., der tilstilledes mig i Anledning af min Hustrus Død, skal jeg tilføje, at Gaven var dobbelt kærkommen, fordi den kom fra *alle* Kollegerne her i Byen. Endnu skal jeg bringe de samme Kolleger en Tak ogsaa for den mig tidligere viste store Velvilje.

Kolding, d. 23. Juli 1889. KNUD SØRENSEN.

Redaktionsudv. for Provinserne

gør herved — paa given Foranledning — opmærksom paa, at *alt Stof* til »Typ.-Tid.« fra Provinserne **skal** indsendes til Udvalget. Kun undtagen herfra er Anmeldelser om Til- og Afgang i Lokalforeningerne, hvilke sendes direkte til Hr. GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen, K.

Slagelse, d. 23. Juli 1889. RED. F. PR.

Brevkasse.

Til Typograf ANTON SVENDSEN (Sodensen) henligger et Brev med Poststempel Pillau hos Red.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

VILH. PACHTS
Fabrik for
BOG- & STENTRYKFARVER
Frydendalsvej 20
KØBENHAVN V.

Fin Værk- og Akcidensfarve
80 Kr. 100 Pd.
25, 50—100 Pd. Emballage frit.
Nr. 27 af »Typograf-Tidende« er trykt med denne Farve.

Kulørte Farver for Bog- & Stentryk
Siden 1887 har Fabriken leveret omtrent hele Forbruget af kulørte Farver til Centraltrykkeriet, Hoffensberg & Trap, H. H. Thiele, O. C. Olsen & Co. samt i den senere Tid til mange flere Trykkerier.

Ludv. Petersen's
Bogbinderi
Vimmelskaftet 36, Klosterstræde 17
anbefales.
Hurtig Ekspedition.
Billige Priser.

W. A. V. Østerberg's Beværtning,
Store Kannikestræde Nr. 3, Kælderen.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 31
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 2. Avgust 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den internationale typografiske Kongres i Paris.

Onsdag den 18. Juli aabnedes den internationale typografiske Kongres i Paris. Følgende Lande og Byer havde sendt Repræsentanter:

Spanien repræsent. ved	Pablo Iglesias	— 1130	Medl.
Italien —	Giuseppe Veraldi	— 3800	—
Østrig —	Emil Kralik	— 4500	—
Belgien —	F. D'Hooghe	— 1500	—
» —	Gustave Defut		
» (Sektion Brüssel) repræsent. ved	Emile Hubert		
Schweiz (romansk) rep. v.	François Borgeaud	— 350	—
» (tysk) —	J. Frank	— 1150	—
» (Sect. Bern, sendt af Statsraadet)	F. Anneler og F. Siebenmann		
Tyskland repræsent. ved	Paul Trapp	— 13,500	—
Nordamerika (Int. typ. Union) repr. ved	Thomas Crowley	— 30,000	—
London repræsent. ved	J. Drummond	— 7500	—
Ungarn —	Wenczell	— 1800	—
Norge —	O. Bergenn	— 520	—
København (Den typ. Forening) repræsent. ved	V. Petersen	— 350	—
Frankrig —	A. Keüfer	— 5550	—

Alt i alt repræsenterede disse 17 Delegerede 71,600 Medlemmer fra forskellige Bogtrykkerforbund og Foreninger; desuden havde 28 Sektioner af det franske Provinsforbund sendt Delegerede.

Dagsordenen var mangeartet og indviklet; det lykkedes dog ved Sammensmeltning af en Del Punkter at formindske de med Afholdelsen af en international Kongres uadskillelig forbundne Vanskeligheder saaledes, at Forhandlingerne sluttedes Søndag d. 21 Juli; der var da i alt medgaaet 4 Dage.

Hovedinteressen knyttede sig til Behandlingen af Spørgsmaalet om Maksimalarbejdsdagen paa 8 Timer. Alle var enige om, at dette Spørgsmaal for Tiden er et af de vigtigste for alle Arbejderorganisationer; heldigvis blev man ikke staaende ved at forlange en Reduktion af Arbejdstiden, men paa Foranledning af Østrigs og Danmarks Delegerede vedtog man tillige en Resolution, gaaende ud paa Afskaffelsen af alt Beregnings- og Akkordarbejde. Mærkværdig nok stemte den Delegerede fra Italien herimod, omendskønt han selv kaldte sig for Socialist.

Lærlingesagen fremkaldte ligeledes en udførlig Diskussion. Hertil havde Schweiz stillet en Resolution, gaaende ud paa at opfordre alle andre Lande til at følge det i Schweiz gældende Lærlingeregulativ og Lærlingeskala, men Diskussionen viste, at alle var saa temmelig klar over, at et Forsøg paa at indføre dette andre Steder var haabløst, idet Lærlingeuvæsenet udelukkende havde sin Rod i det kapitalistiske Produktionssystem. Et Forslag fra Danmark om at optage Lærlinge i Arbejderorganisationerne, naar de var fyldt 18 Aar, blev ikke understøttet, da de største Landes Lovgivninger overhovedet forbød Arbejderorganisationerne at optage Lærlinge.

I Spørgsmaalet om Nødvendigheden af, at Arbejderforeningerne beskæftigede sig med social Politik, tog Kongressen ikke nogen afgørende Beslutning. En Resolution, gaaende ud paa at opfordre alle typografiske Organisationer til at tage bestemt Standpunkt i dette Spørgsmaal, opnaaede kun Italiens, Østrigs og Danmarks Stemmer, medens et Forslag, som udtalte en absolut Misbilligelse af, at Organisationerne overhovedet optog dette Spørgsmaal til Drøftelse, ligeledes blev forkastet. Til Slut enedes man om at overlade hvert enkelt Land fuld Handlefrihed paa dette Punkt. Det var her som overalt, hvor der sporedes en mere fremadskridende Opfattelse inden for Typografernes Rækker, hovedsagelig England, det romanske Schweiz og Brüssel, som dannede Reaktionens Avantgarde. Saaledes stillede Hr. Drummond den fuldstændig latterlige Ændring til en af Italien foreslaaet Resolution, at Organisationerne vel kunne diskutere det sociale Spørgsmaal, men ikke *slutte sig til noget bestemt politisk Parti*. Endogsaa i Spørgsmaalet om Oprettelsen af et internationalt Bogtrykkerforbund vovede Repræsentanten for det romanske Schweiz at synge den gamle Vise, som vi kender saa godt her hjemme fra, om Typografernes fuldstændige Isolering fra alle andre Arbejdere, men blev kraftigt imødegaaet af de fleste Talere. Den gode Mand maa heller ikke have haft nogen særlig klar Opfattelse af sin egen Tilstedeværelse paa Kongressen; thi naar Typograferne var i Stand til at operere uafhængigt af alle andre Arbejdere, var det i og for sig lige saa overflødigt,

at forskellige Landes Typografer samledes til Drøftelse af fælles Anliggender. Det overdroges det schweiziske Forbund at udarbejde en Plan til en international Organisation med Forpligtelse til at fremlægge den til Drøftelse paa næste Kongres.

Planen om at organisere en international Modstandskasse blev foreløbig ikke ført ud i Virkeligheden, man enedes om at lade det romanske og tyske Schweiz udarbejde en fælles Plan til Fremlæggelse paa næste Kongres. Kun Danmark stemte herimod, væsenligst paa Grund af Bestemmelsen om det romanske Schweiz' Medvirkning til Udarbejdelsen. Derimod vedtoges et Forslag, stillet af Østrig, om Oprettelsen af foreløbige nationale Modstandskasser, enstemmigt.

Belgiens Forslag om Tilbagebetaling af Viatikum indenfor de gensidige Foreninger forkastedes, medens man vedtog at overlade Centralkomiteen for det schweiziske Forbund at udarbejde en Oversigt over den internationale Rejseunderstøttelse og fremsætte Forslag om en ensartet Forbundsbog. Ved Behandlingen af dette Punkt fik man at vide, at hverken England eller Amerika betalte Viatikum. Endelig vedtoges Østrigs Forslag om Understøttelse af syge Rejsende enstemmig.

Dette var i Hovedtrækkene Kongressens Beslutninger. Det vil nu vise sig, om de enkelte Lande har Kraft nok til at føre de vedtagne Beslutninger ud i Livet. Men selv om det ikke lykkes overalt, er der gjort et Skridt fremad ved at *samle* alle Landes Typografer om alle udenlandske Arbejderpartiers vigtigste Nutidsfordringer: en Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer og Afskaffelse af alt Akkordarbejde. V. P.

De arbejdsudygtige og de ældre.

Som bekendt fremkom der for kort Tid siden fra Middelfart Lokalforening et Forslag om Understøttelse af vore ældre Kolleger. Dette Forslags Fremkomst skyldes det, at Sagen nu har været under Diskussion baade i »Typ.-Tid.« og i en Del Lokalforeninger. Og det er godt, at denne dybtindgribende Sag bliver diskuteret — og navnlig alvorlig diskuteret —, inden man skrider til dens Udførelse.

Har vi moralsk Pligt til at understøtte vore arbejdsudygtige og ældre Medlemmer? Der synes næsten ikke at kunne være Tvivl om dette Spørgsmaal. Lad os tage frem de ældre først. Naar en Kollega i aarevis har støttet sine paa forskellig Maade trængende Kolleger og saa Alderen falder paa ham og gør ham uskikket længere til Arbejde, er det da ikke berettiget, at Foreningen, af hvem mange ældre Kolleger aldrig har modtaget en eneste Øre i Understøttelse, træder hjælpende til og gør det bedste den formaar? Og de unge, som har fulgt det af de ældre givne Eksempel og ved Bidragydelse trofast har støttet Foreningen for at denne kunde opfylde paatagne Forpligtelser, er det da ikke berettiget, at de, naar Sygdommen i en saadan Grad lægger sin tunge Haand paa dem, at de er uskikkede til Arbejde, bliver hjulpne paa samme Maade som de ældre? Jeg gad nok se det Medlem, som vil sige: Nej, det er uberettiget at give disse Understøttelse, og jeg vil ikke være med dertil! Og alene deri, at ingen vil optræde saaledes, ligger *Berettigelsen* for de nævnte Kolleger til at faa Understøttelsen og *Forpligtelsen* for Foreningen til at stræbe hen til saa snart som muligt at varetage denne Kærlighedsgærning.

Kan »Dansk typografisk Forening« magte en saadan Opgave som at understøtte sine arbejdsudygtige og ældre Medlemmer? Over dette Spørgsmaal snubler en Del, naar Sagen er fremme til Drøftelse; man er — saaledes synes det for nogle —, før man giver sig i Lag med selve Sagen, forud bange for, at denne vil i en saa høj Grad tære paa Foreningen og der igennem paa de bidragydende Medlemmer, at Opgavens Løsning vil blive uoverkommelig. Saa mørkt maa man ikke se paa Forholdene. Da i sin Tid Foreningen optog *Arbejdsløsheds*-understøttelsen som nyt Formaal, kom de samme mørke Anskuelser frem: det vilde blive umuligt for Foreningen at kunne udrede al den Understøttelse, som vilde blive en Følge af Arbejdsløsheden! Denne Tale har Tiden vist var uberettiget, thi der er i Virkeligheden kun medgaaet et forholdsvis lille Beløb til de arbejdsløse, og efter den Undersøgelse, som jeg har haft Lejlighed til at foretage paa dette Omraade, fremgaar det, at den ydede Arbejdsløshedsunderstøttelse i mange Tilfælde har fritaget Foreningen for at udrede en langt større Rejseunderstøttelse. »Hvor stort et Beløb vil der aarlig blive gjort Krav paa hos Foreningen til de arbejdsudygtige og ældre Kolleger?« saaledes skrev et Medlem til mig forleden. Ja, det er et meget vanskeligt Spørgsmaal, der næsten fremtræder som et Skræmmebillede. Nej, lad os, idet vi erkender *Berettigelsen* for de arbejdsudygtige og ældre til at faa Understøttelsen, gøre vort yderste til, at Foreningen faar *Forpligtelsen* til at udrede den. *Det er min fulde Forvisning, at »Dansk typografisk Forening« kan magte denne Opgave*, og som det vil være ærede Medlemmer bekendt, vil denne Sag komme for paa første Repræsentantmøde.

Jeg véd, at »Typ.-Tid.« foruden af Kollegerne Landet rundt tillige læses med Interesse af disses Kvinder — Koner og Kærester —, og jeg vil bede disse sidste om med den Varme, som er Kvinderne ejendommelig, at medvirke til denne Sags Gennemførelse; Fremtidsblikket er hos mangfoldige Kvinder stærkere udviklet end hos Mændene — *og det er Fremtiden, vi skal tage Sigte paa.*

Kolding, d. 27. Juli 1889. H. F. RASMUSSEN.

Korrespondance.

Kristiania, d. 29. Juli 1889.

Arbejdsnedlæggelsen her oppe er jo nu slut — i al Fald paa Papiret; thi den praktiske Følge af »Arbejdets Genoptagelse« er saa liden som vel mulig, idet af ca. 150 »Strejkende« kun henved 60 atter har faaet Arbejde, medens omkring 90 endnu gaar og venter paa Pladser. Derimod har vi det Syn, at de Fremmede, hvoraf der naturligvis straks kom en Del hertil, for det meste straks fik Plads, ligesom Bogtrykkerne fik travlt med at forskrive Folk baade her og der fra. At Hovedbestyrelsen saaledes under disse Omstændigheder kun har gjort sin Pligt ved at frabede al Tilgang til Afdelingen Kristiania er selvfølgelig. Thi naar der her i Byen gaar op imod 100 Mand, udelukkede paa Grund af kollegial Optræden, saa er

den fremmede, der alligevel rejser herop og tager Plads fra dem, slet ikke bedre end de Folk, der tog Arbejde under Strejken, de hjælper Bogtrykkerne at slaa Typograferne til Jorden, — og denne Sandhed faar man ikke bort med den Frase, som jeg desværre her oppe har hørt af et Par danske Tilrejsende, at jo Strejken er erklæret slut og at man følgelig har absolut Ret til at tage Plads. En Del Tilrejsende har alligevel ved Hjælp af denne Trusel aftvunget Foreningens i Forvejen meget haardt anspændte Kasse temmelig rundelige Rejsebidrag, men de bliver ogsaa de sidste; thi for Fremtiden slaar vi enhver af dem, som vil fiske her i rørt Vande, op blandt Skruebrækkerne — de hører dog hjemme blandt Byttingerne alligevel.

Spørger man for Resten, hvorledes Stemningen indenfor Foreningen for Tiden er, saa svarer jeg: ganske rolig og opmærksomt iagttagende. Den Panik, der efter Strejken 1876 greb Københavns Typografer, saa de som en forvildet Hjord løb imellem hverandre for endelig at erobre en Plads igen, — den kender vi heldigvis saa godt som intet til. Foreningens Ordre lød ved Arbejdets Genoptagelse: Ethvert Personale vælger 2 Mand, der henvender sig til Principalen og forelægger ham Liste over, hvem af Personalet der endnu er til Disposition. De ugifte Kolleger, der ikke anbringes, maa foreløbig ikke søge Plads, forinden de strejkende gifte er anbragte i Pladser. Dette Paabud er i det hele og store blevet overholdt, saaledes at Bogtrykkerne dog ikke i nogen nævneværdig Grad er bleven rendt paa Dørene og altsaa heller ikke har faaet nogen videre Anledning til at vise sig kostbare; men at de efter bedste Ævne forsøger det, er ganske sikkert, al den Stund man har Eksempler paa, at samtidig som de i høje Toner har forsikret søgende Typografer om, hvor gærne de gav dem Arbejde, naar der blot var noget at tage fat i, saa har de skrevet baade til Ind- og Udland for at lokke fremmede herhid. I enkelte Øjeblikke, hvor Naturen er gaaet over Optugtelsen, har de imidlertid udtalt, at de ikke havde til Sinds at fritage »Den typ. Forening« for Strejkebidrag. Meningen er, at Foreningen skal gaa bankerot, saa har de jo Bugten og begge Enderne og kan blæse paa hele Tarifen; men den Nød bliver nu alligevel for haard for dem; thi d'Hrr. maatte af den lange Strejke i al Fald have lært, at »Den typ. Forening« ikke staar alene, — men i Nødsfald ogsaa har Kræfter bag sig, der vil vide at holde den oven Vande.

H. P.

Aarhus, d. 22. Juli 1889.

Aarhus Lokalforening afholdt i Gaar ekstraordinær Generalforsamling for at faa valgt en Lokalformand og en Formands-Suppleant i Stedet for de protesterende Herrer Laursen og Jensen, der nægtede at modtage det paa dem forrige Søndag faldne Valg til disse Bestillinger. For at være Medlemmerne behjælpelig i saa Henseende var Hovedbestyrelsen repræsenteret ved Hr. HVIDTFELDT fra Kolding, der opfordrede Medlemmerne til i Samdrægtighed og god Forstaaelse at enes om et Par Kandidater, der af Interesse for Foreningen vilde modtage det paa dem faldende Valg, da han ansaa det for uheldigt, at slige Poster skulde paatvinges uvillige Mænd. Efter nogen Diskussion valgtes saa énstemmigt af den forholdsvis talrigt besøgte Generalforsamling — af 66 Medlemmer manglede *kun* 39 — d'Hrr. N. MORTENSEN og W. WARTENBERG, begge paa Stiftsbogtrykkeriet, henholdsvis som Formand og Formands-Suppleant. — Efter at den alvorlige Handling var forbi, forblev Flertallet af de Mødte endnu en Tid sammen ved Punchebollerne, og Udslaget af den gode Stemning, der her herskede, blev Dannelsen af en selskabelig Forening for Aarhus Typografer.

Svendborg, d. 30. Juli 1889.

I Søndags foretog den herværende Lokalforenings Medlemmer med Damer en Udflugt pr. Damper til Vemmenæs og Skovballe paa Taasinge. Samtlige Medlemmer var mødt paa én nær, som var forhindret ved Sygdom. Kl. 8¾ afsejledes fra Havnen. Henad Kl. 11 ankom vi til Vemmenæs, hvor den medbragte Frokost serveredes af vore Damer i det derværende Gæstgiveri. Allerede her gav Stemningen sig Udslag ved Taler og Sange, som varslede godt for Festen. Der var leveret ikke mindre end 6 Sange; disse i Forbindelse med den medbragte Musik, som leveredes af en Kollega, bidrog meget til Stemningens Løftelse. Ca. Kl. 12½ gik man atter ombord og dampede til Skovballe, hvor vi landsattes i Baade og modtoges ved Broen af vor Vært, under hvis Anførsel vi marscherede i højtideligt Optog med »lallende Spil«*) og klingende Sang til Kroen, hvor Middagsbordet ventede os i Haven. Da de materielle Krav var nogenlunde tilfredsstillede, gik det atter løs med Taler og Sange for Enigheden, vore Damer o. s. v. Et Par Timers Dans i den derværende Salon og en Bolle dannede den egenlige Afslutning paa Festen, hvorefter Hjemturen tiltraadtes, og da vi lagde til ved Skibsbroen i Svendborg Kl. 9, hørte man kun én Mening om den tilbragte Dag, som fandt sit Udtryk i det gensidige »Tak for i Dag« og Ønsket om en snarlig Gentagelse, parret med Haabet om, at Virkningen maatte vise sig ogsaa inden vore 4 Vægge.

H. H.

Hr. Redaktør!

At jeg *ikke* er identisk med den Typograf N. JUHL, der i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« var nævnt iblandt dem, som blev købte til ikke at tage Arbejde i Kristiania under Strejken, vil jeg bede Dem om at offenliggøre, navnlig for de norske Kollegers Skyld, med hvem jeg tidligere har arbejdet sammen i over 10 Aar.

København, d. 22. Juli 1889. N. JUHL,
forhen Trykker i
Kristiania Nyheds- og Avert.-Blad.

Ovenstaaende er overensstemmende med Sandheden.

RUD. BØHM.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Søndag d. 11. Avgust Kl. 10½ afholdes paa Sortedamslund (Spisesalen) et offenligt Møde for Typografer med Dagsorden: Beretning fra den internationale typografiske Kongres i Paris. STYRELSEN FOR DEN TYP. FORENING.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra Jordans Bogtr. (19. B.) 0.75, »Politiken« (20. B.) 3.50, Rom 1.00, Hoffensberg 1.75, »Adresseavisen« 1.50, i alt 8.50.

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 341.40.*

Til **Snedkerne** har jeg endvidere modtaget fra: 6 Sættere i »Adresseavisen« Kr. 1.00. RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Næste Lørdag: Møde paa »Søfryd«.
Søndag d. 18. Avgust: *Familjetur.* STYRELSEN.

*) I Følge Programmet.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

Aarhus: Typograf MORTENSEN (»Aarh. Stiftstid.«s Trykkeri).

Annulleret Medlemsbog.

Da *Medlemsbog Nr. 1205*, lydende paa JENS PETER BROCHMANN, udstedt d. 24. April 1889 af Aarhus Lokalfmd. J. P. Holst, er bortkommet, *annulleres* den herved.

Kolding, d. 28. Juli 1889. H. F. RASMUSSEN.

April Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalforeningsformænd, der endnu resterer med Indsendelsen af April Kvartals Regnskab, gøres opmærksom paa, at yderste Tidsfrist er *10. Avgust.*

Kolding, d. 31. Juli 1889. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Thisted, ALFRED RASMUSSEN (har tidligere været Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Odense (J. P. Løye), WILH. PETER AUG. LUCAS (sidst arb. i Assens).

Bortrejste Medl.: Odense, R. A. HILDEBRANDT (arbejdsløs). — Fredericia, P. J. A. BERENDT til Kolding (arbejdsløs).

Bidragsliste fra Aarhus.

Folkebladets Trykkeri 29.85, Amtstidenden 45.75 (deraf Hr. Bogtr. Bjørnbak 17.00), Demokraten 86.30, Becks 9.85, Trues 15.30, Backhausens 15.73, Stiftstidenden 43.10, Jyllandsposten 27.45, V. Jensen (i 6 Uger hos Mammen) 3.00, ialt Kr. 276.33.

Opkrævning af Bidragene Kr. 4.75
Porto . . . . . » 2.26
Kr. 7.01

Aarhus, d. 21. Juli 1889. ANTON SCHWARTZ.

Brevkasse.

Hr. H. P. R. i Kolding. Deres Artikel kan ikke blive optaget i »Typ.-Tid.«. Den omhandler jo kun Kævlet i Kolding Lokalforening, og da vi er forvissede om, at de 99 pCt. af 100 blandt »Typ.-Tid.«s Læsere misbilliger, at Bladet bliver fyldt med Artikler af den Art, tager vi ikke i Betænkning at sætte en Stopper herfor saa længe vi er betroede Hværvet som REDAKTIONSUDV. F. PROVINSERNE.

Arbejdsmarkedet.

En dygtig Sætter, 28 Aar, ønsker sig i Forbindelse med en af d'Hrr. mindre Bogtrykkere enten som Faktor eller Akcidenssætter, eventuelt som Parthaver i Trykkeriet imod at tilføre samme for omkr. 2000 Kr. Akcidensarbejde aarlig. Billet mrkt. »85« indlægges paa dette Blads Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

VILH. PACHTS
Fabrik for
BOG- & STENTRYKFARVER
Frydendalsvej 20
KØBENHAVN V.

Fin Værk- og Akcidensfarve
80 Kr. 100 Pd.
25, 50—100 Pd. Emballage frit.
Nr. 27 af »Typograf-Tidende« er trykt med denne Farve.

Kulørte Farver for Bog- & Stentryk
Siden 1887 har Fabriken leveret omtrent hele Forbruget af kulørte Farver til Centraltrykkeriet, Hoffensberg & Trap, H. H. Thiele, O. C. Olsen & Co. samt i den senere Tid til mange flere Trykkerier.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Typografisk Sportsklub.
Søndagen den 4. Avgust Kl. 10 Form. Kamp med Tobaksarbejdernes Sportsklub. Medlemmerne bedes møde Kl. 8½.
STYRELSEN.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

Ludv. Petersen's
Bogbinderi
Vimmelskaftet 36, Klosterstræde 17
anbefales.
Hurtig Ekspedition.
Billige Priser.

Inventar for Bogtrykkeri.
En Reol til store Kasser staar til Salg. Evaldsgade 6, Snedker Otto Fuchs. Alt til Faget henhørende udføres smukt og solidt.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 32
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 9. Avgust 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bogens Udvikling

fra dens Oprindelse indtil Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten.

(Efter et Foredrag, holdt i den typografiske Klasse i Heriot Watt College af Mr. WILKIE. Her gengivet efter »Graphische Künste«.)

(Fortsat.)

Efter at Civilisationen havde gjort større Fremskridt og stillet forøgede Krav, udvikledes i Lighed hermed den Kunst at meddele vigtige Tildragelser til Efterverdenen. Naar der oprindelig blev skrevet paa Træernes Blade eller Træspaaner (som det endnu sker hos de nord-amerikanske Indianere), gik man efterhaanden over til at skrive i bløde Lerplader eller Vokstavler, derefter fra Voks til Papyrus og senere til tilberedte Dyrehuder (Pergament), indtil man endelig naaede til vort Papir.

Paa samme Maade gik Graveringskunsten fra Sten (den ældste Fremgangsmaade) over til Metal og Træ. Møntprægningskunsten og Signetgraveringskunsten forudsatte Principer, der uden al Tvivl har tjent som Grundlag for Bogtrykkunsten.

Der findes faktisk ingen anden Kunst, som har opnaaet sin høje Grad af Fuldkommenhed ved en saa lang Række fra Generation til Generation fortsatte Eksperimenter og Forbedringer, saa møjsommelige og kostbare de end maatte være, som Bogtrykkunsten; man kan med Rette sige, at den i saa Henseende danner en Undtagelse.

Takket være de evropæiske Lærdes Forskninger og den Beredvillighed, som er bleven udvist saa vel af Privatforeninger som af Regeringerne, særligt den franske og tyske, har vi faaet et omfattende Kendskab til andre Nationers og andre Tiders Kunst, og vi véd ogsaa, at Bogproduktions-Kunsten i den Forstand, som den her er bleven forklaret, er bleven bekendt snart sagt for ethvert nogenlunde civiliseret Folk.

Vi har nu faaet Kundskab om Begivenheder i de længst tilbageliggende Perioder af Verdenshistorien, hvilket vi ved Hjælp af den foto-mekaniske Reproduktionsmaade kan læse i vore moderne Bøger. De ældste af alle eksisterende Bøger er skrevet paa Sten, en Kendsgærning, som enhver Bibelkyndig vil kende. Dersom vi kan stole paa den af en endnu levende navnkyndig lærd Mand fremsat Paastand, er den ældste endnu eksisterende Bog at sé i Musæet i Oxford i Form af en med Hyroglyfer bedækket Stenplade. Dette Stenmindesmærke oprettedes omtrent 4000 Aar før Kristi Fødsel af en ægyptisk Konge. Stenen eller rettere dens Inskription giver for Oldtidsgranskningen højst interessante Oplysninger; den beviser, at der til den Tid, fra hvilken den stammer, ikke alene udøvedes Kunsten at udskære Symboler og Skrifttegn, men at ogsaa Sproget havde faaet en højere Grad af Udvikling, og at Ægypterne for mere end 5000 Aar siden besad nogen literær Kultur. Selv om der ikke godt kan være Tale om Skrivning efter vore Begreber, foreligger der dog det uimodsigelige Bevis for, at Stengraveringen og Stenskrivningen er en urgammel Kunst, som det fremgaar af de mange Inskriptioner og Mønstre, som findes i Oldtidsmusæerne. Den tydeligste Henvisning til at denne Kunst allerede udøvedes paa Moses Tid, findes i anden Mosebog, hvor der et Steds befaledes Vismændene at tage to Onyxstene og at skære Israels Børns Navne deri. Endvidere Beretningen om de to Søjler af Sten og Ler, paa hvilke Seths Børn skrev deres astronomiske Opdagelser, de to Stentavler med de ti Bud og i senere Tider de Blytavler fra Musernes Tempel i Bøotien, paa hvilke fandtes den græske Digter Hesiodes Digterværker. Alt dette er fuldgyldige Beviser for, at den Kunst at gravere i Sten, Guld, Bly og kostbare Stene for tre à fire Tusende Aar siden var kendt og blev udøvet. Et andet vigtigt Bevis for, at Beretningerne om nationale og religiøse Begivenheder blev graverede i Sten eller andre faste Materialer, leverer de i alle Sprog anvendte Ord, der beskriver denne Fremgangsmaade. Grækerne havde for Ordet Skrivning *γραφειν*, Latinerne *scribere* og *exarare* (at udgravere med en Griffel), Angelsakserne *writan*, hvilke Ord samtlig udtrykker Begrebet om fordybet indskaarne Skrifttegn. Runerne fik deres Navn af det danske *Ryn*, hvilket betyder en Rende.

(Fortsættes.)

Typografernes offenlige Møde.

I lang Tid har Typograferne holdt Møde hver for sig i deres respektive Foreninger; de har følt sig som i en Familjekreds, naar de samledes til Generalforsamlinger eller Diskussionsmøder for at drøfte deres smaa Familjeanliggender.

Ved at indkalde til et offenligt Møde paa Sortedamslund angaaende Beretningen om den internationale typografiske Kongres i Paris har Styrelsen for »Den typ. Forening« søgt at gøre en Forandring heri. Dette kan man kun paaskønne. Saa længe Typograferne staar delt i tre Foreninger, hjælper det ikke stort, at en af de tre Foreninger tager fat paa de typografiske Arbejderes Fællesopgaver, naar den ikke har de to Foreninger med sig. Vi har ganske vist sét, at det ved »Den typ. Forening«s Resoluthed lykkedes at forhindre, at det norske Skruebrækkerarbejde udførtes her i Byen, og sandsynligst er det, at det ogsaa bliver denne Forening, der kommer til at gaa i Selen for at gennemføre de Krav, som vi haaber det skal lykkes os at samle de typografiske Arbejdere om. Men det gælder tillige om at faa konstateret, hvorledes de to Foreninger stiller sig til de af den internationale Kongres fremsatte Krav, for at man kan være paa det rene med, i hvor høj Grad man kan stole paa dem, naar det gælder om at gennemføre disse. Derfor har Styrelsen for »Den typogr. Forening« særlig indbudt Styrelserne for »Den typografiske Trykkerforening« og »Ny typografisk Forening« for saaledes at faa klar Besked paa, hvorledes man stiller sig til alle øvrige Landes organiserede *Arbejderes* Krav. Det kan sikkert blive interessant nok.

Sikkert er det, at de typografiske Arbejdere har stor Interesse af at diskutere de Fordringer, som den internationale typografiske Kongres har opstillet. Det spiller, som vi før har sagt, i for sig ingen særlig vigtig Rolle, om Københavns Typografer er delt i 2 eller 3 Foreninger, naar der blot hersker Enighed om deres økonomiske Interesser. Og paa den nys afholdte Kongres har saa godt som hele Verdens Typografer enstemmigt samlet sig om de af den internationale Arbejderverden til de nuværende Magthavere for Øjeblikket stillede Hovedfordringer: *Forkortelse af Arbejdstiden og Afskaffelse af alt Akkordarbejde*. Det er ganske sikkert ikke et Universalmiddel, som med et Slag bortrydder vort nuværende økonomiske Systems Raaddenskab, men det er foreløbig *den organiserede Arbejderstands Feltraab, hvorpaa man kender Ven og Fjende.* Der er derfor al Anledning for de københavnske Typografer til, uansét alle andre Spørgsmaal, der kan ligge dem imellem, at samle sig til Gennemførelsen af disse Fordringer, for paa denne Maade at skabe Modstandskraft inden for de typografiske Arbejderes Rækker mod det nuværende Systems ødelæggende Virkning.

Arbejdsløsheden er den snigende Pest, som breder sig mere og mere. Denne Sommer har tilstrækkelig vist, i hvor høj Grad den har forgrenet sig inden for det typografiske Fag. Det er derfor en bydende Pligt for *alle Københavns Typografer* at diskutere de Midler og Veje, som Kongressen i Paris har anvist til en foreløbig Lindring af den Elendighed, der hersker. Vi er overbevist om, at »Den typ. Forening«s Medlemmer alle som én vil give Møde paa Søndag og vi haaber, at saa vel »Den typ. Trykkerforening«s som »Ny typ. Forening«s Medlemmer ved deres Tilstedeværelse vil bevise, at de har den rette Forstaaelse af, hvad det i Øjeblikket drejer sig om for den typografiske Stand.

Gæstfriheden paa Pariserkongressen.

Man var ganske særdeles gæstfri. Fredag Aften inviteredes de Delegerede sammen med de to samtidigt afholdte Kongressers Medlemmer til *Vin d'honneur* af Borgerrepræsentationen. I det pragtfuldt udstyrede *Hôtel de ville* vandrede den tarveligt klædte Arbejder ved Siden af den balklædte *monsieur* — for denne Aften forsvandt al Ulighed. Det var en Manifestation for den socialistiske Idés Magt, sagde man; men muligt er det dog, at en saadan Fest ogsaa kan have den Indflydelse, at Lysene og Pragten forblænder Arbejderen og faar ham til at *tro* sig mægtigere, end han i Virkeligheden er. Den ydre Lighed er ganske vist vundet, men Elendigheden er og bliver den samme — selv om man nok saa mange Gange er en socialistisk Kommunalbestyrelses Gæst.

Lørdag var det Typografernes Tur. Ved en splendid Banket, hvor vor Ven BRETON's Fantasi gav sig Udslag i en vittig Menu, besegledes det ny typografiske Internationale. Vor elskværdige Kammerat KEÜFER tolkede her i veltalende Ord Franskmændenes Glæde ved at se deres fremmede Brødre Side om Side med sig og opfordrede alle til at holde trofast sammen i det Arbejde, der nu stod for Døren til Gennemførelsen af de af Kongressen opstillede Krav. Ustanselig Jubel ledsagede disse Ytringer. Efter Banketten, hvor Østrigs Delegerede, Hr. E. KRALIK, præsiderede, dansede man til den lyse Morgen.

Mandag havde Arbejderbørsen arrangeret en Udflugt til Versailles. Den var ganske overordenlig vellykket og endte med en livlig Middag.

Tirsdag aflagdes et Besøg paa Udstillingen, hvor de derværende Sættemaskiner vistes i Funktion. Nogen epokegørende Betydning vil sikkert ingen af dem faa, dertil var de alle for komplicerede og — for kostbare.

Alt i alt en storslaaet Gæstfrihed, som man kun sjælden træffer og som sikkert kun kan vises under saa store Forhold, som Tilfældet er i Paris.

Mød talrigt i Sortedamslund paa Søndag.

Det svenske Typograf-Forbunds 1. Forbundsmøde.

Det svenske Typograf-Forbund, som er en Afløser for »Svensk Reshjelpskassa«, afholdt sit 1. Forbundsmøde Torsdag d. 1., Fredag d. 2. og Lørdag d. 3. Avgust. Af 414 anmældte Deltagere var ved Mødets Aabning mødt 192. Til Dirigent valgtes LINGE (Stockholm), til Vice-Dirigenter HOLMGREN (Malmø) og HULTQUIST (Norrkøbing), til Afdelings-Dirigenter VIBERG (Finspong) og FIESNITZ (Östersund). Af den forelagte Beretning fra Forbundsstyrelsen fremgaar det, at Forbundets Medlemsantal er 1159; Forbundskassen ejer 2100 Kr., Reservefonden (Tarifkassen) 2842 Kr. og Rejsekassen 1721 Kr.

Paa Mødet i Fredags vedtoges Forslag om en *ny Tarif*. Betalingen skal herefter være 30 Øre for 1000 Bogstaver (Alfabetberegning). Arbejdstiden højst 10 Timer med $2^1/_2$ Times Ophold til Maaltider. Minimumsugeløn for Stockholm og Stæderne nord for denne By 20 Kr., i Stæderne syd for Stockholm 18 Kr. For Overarbejde paa Hverdage til Kl. 10 Aften godtgøres 50 pCt., for Helligdagsarbejde 100 pCt. Udover den ved Tarifen fremkomne Arbejdsfortjeneste udbetales

hvert Kvartal en Lokalprocent, der for Stockholm og Stæderne nord for denne By sættes til 10 pCt., for Stæderne syd for Stockholm til 5 pCt. af de sammenregnede Ugelønninger.

Desuden var *Lærlingespørgsmaalet* for. Der udtaltes en Misbilligelse af den Maade, hvorpaa Lærlinge i uforholdsmæssig Antal antages, og der foresloges Regler for en betryggende faglig Uddannelse. Følgende Skala for Lærlingeantallet foresloges: *Sætterlærlinge:* 1—4 Typografer 1 Lærling, 5—8 Typ. 2 Lærl., 9—14 Typ. 3 Lærl., 15—20 Typ. 4 Lærl., over 20 Typ. 5 Lærlinge. *Trykkerlærlinge:* 1—2 Trykkere 1 Lærling, over 2 Trykkere 2 Lærlinge.

En norsk Kollega, MAX KRAUSS, bragte ved Mødet en Tak fra Bergens og Kristianias Typografer for den gode Hjælp, som Normændene under deres Strejke har erholdt fra Sverig.

Fra Lørdagsmødet foreligger endnu intet Referat.

Ingen maa udeblive paa Søndag.

Blandinger.

Alvorligt og indtrængende anmodes Enhver, som endnu ikke har set Lejlighed til at efterkomme den i 3—4 af Bladets Numre rettede Anmodning, om at aflevere de af dem fra Bogsamlingen laante Bøger snarest muligt, enten til Kasserer G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kld., eller i Foreningens Lokale Lørdag Aften. I modsat Fald vil Ansvar blive gjort gældende.

Gibs. »Ny typografisk Forening«s nye 35-Stemmers Formand, der tillige er Redaktør af »Ny typografisk Tidende« og som i sin Tid rejste til Amerika for at studere, hvorledes vore amerikanske Kolleger plejer at udfylde de »tomme Rum« ved Buesats med Gibs — for øvrigt et Studium, som han kunde have haft langt billigere at foretage i en hvilken som helst dansk Provinsby — synes at have forfærdelig ondt ved at forstaa Pointen i Snedkernes oprindelige Fordring om en 20 pCt.s Reduktion for det ved Haandkraft udførte Arbejde, samt en 15 pCt.s Forhøjelse for Maskinarbejdet og for alt Opstillingsarbejde — altsaa baade for det ved Haandkraft som for det ved Maskinkraft til Opstilling færdig forarbejdede Materiale —. Den nævnte Samtidige synes ikke at være langt fra at have faaet Gibs i *sit* »tomme Rum«, siden han ikke undsér sig for at blotte sin Mangel paa Forstaaelse for hele den typografiske Verden. Vi er overbeviste om, at den yngste Snedkerlærling vilde sé sig i Stand til at løse den Gaade for ham, som han nu i over en Maaned forgæves har brudt sit Hoved med.

En sandhedskærlig Referent har »Ny typografisk Tidende« faaet sig. I sit Referat fra det dansk-svenske Typografmøde i Malmø siger nævnte Blad til Slutning: »Arrangementet af Mødet var ikke det bedste, men den elskværdige Forekommenhed, der udvistes af de svenske Typografer, gjorde, *at man befandt sig vel iblandt dem*«. Nu vel, elskværdige var vore svenske Kolleger, det er sandt, men hvorvidt »Ny typ. Tid.«s »*man*« befandt sig vel iblandt dem, turde være Tvivl underkastet, eftersom »*man*« til vore svenske Værters let forstaaelige Forbavselse sporløst forsvandt den Gang »Velbefindendet« netop skulde til at indfinde sig. —n.

Trykkerforeningens tidligere Kasserer, P. HESS, der som bekendt for nogle Maaneder siden blev arresteret for Bedrageri og Kassesvig imod nævnte Forening, har nu faaet sin Dom, som lyder paa 1½ Aars simpel Fængsel. Da han foretrækker at afsone Straffen i Enkeltcelle, slipper han med 1 Aar; hans Straffetid udløber i Juli Maaned næste Aar.

Da vor Kollega, EMIL STADE, er afgaaet ved Døden, indkaldes herved hans Cirkulære tillige med de derpaa tegnede Bidrag, for at Regnskabet over det indkomne kan blive offenliggjort.

ADOLPH MADSEN,
Triers Bogtrykkeri.

Det til Fordel for Typograf W. A. W. ØSTERBERG udsendte Cirkulære har indbragt følgende: »Politiken« 11.50, »Nat.-Tid.« 3.00, »Dagbladet« 3.00, »Avisen« 3.25, Bagges Bogtr. 1.00, »Soc.-Dem.« 3.00, O. C. Olsens Bogtr. 12.00, »Adresseavisen« 7.00, Fjeldsøes Bogtr. 1.00, Roms Bogtr. 0.50, *i alt 45.25.*

Mulige Fejl bedes meddelt.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Offenligt Møde.

Søndag d. 11. Avgust Kl. 10½ afholdes paa Sortedamslund (Spisesalen) et offenligt Møde for Typografer med Dagsorden: Beretning fra den internationale typografiske Kongres i Paris. STYRELSEN FOR DEN TYP. FORENING.

Kassereren Gust. Clausen bor Rørholmsgade 14, Kæld., og træffes hver Søgnedag Kl. 9—10 Fm. og 1½—2½ Eftm.

Alt vedrørende »Typograf-Tidende«s Ekspedition bedes sendt til samme Adresse.

Nogle af d'Hrr. Inkassatorer erindres herved om, at Resteren med Indbetalingen af det af dem opkrævede Kontingent ikke paa nogen Maade kan finde Sted, og at der for Fremtiden — hvor sligt maatte finde Sted — vil ske Meddelelse til vedkommende Medlemmer.

STYRELSEN.

Medl. tiltraadt fra en gens. Foren.: TORKELSEN (sidst været paa Rejse; O. C. Olsen & Ko.)

Paa Grund af et Rygte om ukorrekt Optælling af Stemmesedlerne ved sidst foretagne Valg af »Den typ. Forening«s Funktionærer, har Undertegnede haft det Hværv at foretage Optælling paany. Resultatet er følgende:

Formand: Bøhm 181 St., dernæst havde C. C. Jensen 4. Næstformand: V. Petersen 125, dernæst havde G. Clausen 37. Medbestyrere: E. H. Rasmussen 155, Fasmer 119, F. K. Madsen 108, dernæst havde V. Petersen 53. Suppleanter: Carl Olsen 127, E. Wendt 115, O. Barnewitz 108, dernæst havde F. K. Madsen 23. Kasserer: Gust. Clausen 149, dernæst havde Barnewitz 34. Revisorer: L. Jensen 128, Bergenholz 102, dernæst havde Ch. Thomsen 77. Redaktionsudv.: V. Petersen 166, Rud. Bøhm 165, G. Clausen 157, E. H. Rasmussen 144, O. Barnewitz 128, dernæst havde F. K. Madsen 12. Repr. til »Social-Dem.«: Rud. Bøhm 166, V. Petersen 156, C. Krüger 152, dernæst havde C. C. Jensen 7. Voldgiftsretten: V. Petersen 157, Em. Petersen 131, Gust. Clausen 85, dernæst havde C. C. Jensen 77.

De spredte Stemmer var afgivet paa følgende Personantal Formand 3, Næstform. 8, Medbestyrere 14, Suppleanter 23, Kasserer 4, Revisorer 6, Repr. til »Social-Dem.« 9, Voldgiftsretten 6.

Der var afgivet 207 Stemmer, hvoraf 1 var blank og 1 ugyldig.

Et Trykkeri udmærkede sig i høj Grad ved en *mærkelig spredt* Stemmeafgivning.

Den 4. Avgust 1889.

FASMER. F. K. MADSEN. CARL OLSEN.
E. H. RARMUSSEN. ELIAS WENDT.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra Jordans Bogtr (20. B.) 0.75, »Adresse-Avisen« 1.75, Roms 1.00, Hoffensberg 1.70, »Politiken« (21. B.) 3.05, i alt 8.15.

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 349.55.*

Til **Snedkerne** har jeg endvidere modtaget fra: »Adresse-Avisen« 1.00, L. Pr. 0.50. RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12: Møde paa »Søfryd«. Sangerne bedes møde.

Næste Søndag Eftmd.: Familjetur til Gjentofte og Ermelunden.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

Odense: Bogtrykker ALFRED TIEDJE.

Ny Medl.: Skive, JENS CHR. POVLSEN (udlært hos Mar. Jensen; arbejder samme Sted.) — Assens, CHRISTIAN FLORENTIUS CLAUSEN (udl. hos Engsig & Karup i Assens) har aflagt en godkendt Svendeprøve.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Hobro, JENS HANSEN (Medlem af »Den typ. Forening«).

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Assens, VILH. PETER AUG. LUCAS (sidst arbejdet i Odense).

Bortr. Medl.: Horsens, H. NIELSEN-SCHNEGELSBERG til Vejle (arbejdsløs.) — Odense, VILH. PETER AUG. LUCAS (arbejdsløs).

Meddelelse fra Redaktionen.

D'Hrr. Lokalforeningsf. anmodes om at indsende deres ugenlige Meddelelser om Forandringer i Lokalforeningen til Hr. **G. Clausen, Rørholmsgade 14, Kæld. K.**

Samtlige Indsendelser fra Provinserne, der ikke er af officiel Natur, skal absolut sendes til Redaktions-Udvalget i Slagelse. For Fremtiden vil alle saadanne Indsendelser, der kommer direkte hertil med Forbigaaelse af Red. Udv., *vandre i Papirkurven.*

Brevkasse.

Hr. B. i K.: Kan ikke optages. — De mener Dem berettiget til at faa optaget et Forsvar overfor Hr. P. C.; men Deres voldsomme Artikel, rettet imod en hel Anden, kan ikke betragtes som saadan. Hvis De vil svare Hr. P. C. maa De virkelig give Deres Svar en hel anden og mere sømmelig Form, for at det kan blive optaget i »Typ.-Tid.«

REDAKTIONSUDV. F. PROVINSERNE.

Arbejdsmarkedet.

Maskintrykker.

Paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste bliver Plads ledig til 1. September for en Maskintrykker, som er dygtig til Avis- og Aksidenstryk.

FR. THILLERUR, Odense.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Ludv. Petersen's
Bogbinderi
Vimmelskaftet 36, Klosterstræde 17
anbefales.
Hurtig Ekspedition.
Billige Priser.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Morten Nielsens Ølforretning
med gammel Carlsberg
Nr. 11, Saksogade Nr. 11, Stuen.

J. G. A. Eickhoff
Maskinfabrik og Støberi
København V.

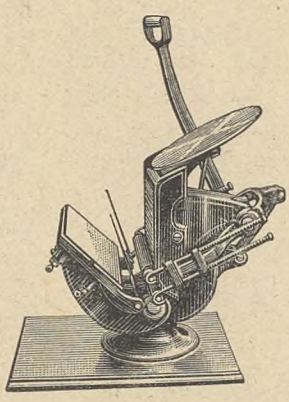

Special Fabrikation af Maskiner til Bogtryk, Stentryk og Bogbinderi. Ottos nyeste Motorer for Gas og Petroleum. Transmissioner. Lager af Farve og Valsemasse.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 33
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 16. Avgust 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af Emil Sørensen.

Florentinerindfatningen og Holbeinindfatningen, der begge er almindeligt udbredte, har ét Fortrin frem for de foran omtalte Rankeformer, det nærmlig, at de enkelte Elementer — paa ganske faa Undtagelser nær — danner en i sig selv sluttet Halvdel af et symmetrisk Ornament. Da Tegneren ved Inddelingen af disse Former, der altsaa ikke skal danne en fast Forbindelse med den forudgaaende Figur, er løst fra det Hensyn, som først og fremmest maa iagttages ved de i sidste Artikel fremdragne Voluteformer, og derved mere frit kan disponere over den givne lige- eller uligesidede Firkant, giver hverken Tegningens Form eller de enkelte Deles proportionale Forhold grundet Anledning til Klage. Man kan, som hosstaaende Prøver godtgør, med disse danne Lister, i hvilke Kompositionens naturlige Udvikling intet lader tilbage at ønske, men det nævnte Fortrin er uden praktisk Nytte, da det kun hjælper Faget i de sjældne Tilfælde, hvor Sætteren selv faar Lov at bestemme Formatet.

Fra et rent typografisk Standpunkt sét, er dette altsaa uden Betydning, thi de Udfyldningsstykker, som paa forskellige Steder stikkes ind mellem Hovedmotiverne, for at faa et Format, der ligger mellem to Ornamenters Bredde, skiller disse i flere Smaakompositioner og gør Listen til det modsatte af det, den burde være: et organisk sammenhængende Ornament, der forgrener sig over en større Flade:

Ligesom i de øvrige Serieindfatninger er Formerne til Stede i saa rigelig afvekslende Mængde, at en Del af Materialet altid staar i Kassen som unyttig Fyld, og navnlig de figurale Elementer florerer her som i ingen andre Serier, idet en Fjerdedel af det samlede Figurantal er belemret med disse farlige Motiver. Hvilken Skade de stiliserede Menneske- og Dyreformer kan gøre ved at bruges for hyppigt, er tidligere berørt. Ogsaa her gælder den Fordring, at Formernes Mængde bør indskrænkes, og Udjævningen af Formatet kun lægges i *ét* Midtpunktstykke.

Der gives endnu flere Indfatninger med løbende Rankeformer, om hvilke der kan siges en Del, saaledes Flinsch's tyske Renæssance, Emil Bergers Renæssance Nr. 560 o. fl., men da de saa vidt vides ikke findes her i Byen, maa Omtalen af Hensyn til de nødvendige Prøver udgaa. Kun én Serieindfatning skal som Afslutning berøres med et Par Ord, og denne er

Weiserts romerske Indfaning. Ved sin fuldt ud fladeornamentale Karakter, moderate Brug af figurale Motiver og smukt rundede, for al effektjagende Sødladenhed fritagne Former, maa den stilles frem som den bedste af de bekendte Ornamenter af denne Art. Den bestaar vel af lige saa mange Figurer som de oven for omtalte, men har den ubestridelige Fordel frem for disse, at være delt i tre af hinanden uafhængige Afdelinger. Fra et praktisk Standpunkt betragtet er den imidlertid ikke egnet til almindelig Udbredelse, da Silhuettemaneren altid fordrer en med Papirets Farve stærkt kontrasterende Tone, naar Ornamenterne skal fremtræde med deres fulde dekorative Virkning.

Det er tidligere hævdet, at rene Fladeornamenter burde foretrækkes til alle Omramninger og Forsiringer, der stilles sammen af bevægelige Typer, først fordi det er det naturligste, da vore Skrifter — med Undtagelse af de saakaldte mousserede — alle viser et fladt Billede, og vore Ornamenteringer, der udtrykker plastiske Fremstillinger, paa langt nær gaar saa inderligt sammen med Skriften som de først nævnte, dernæst fordi Fordelen ved de bevægelige Typer bør udnyttes saa meget som muligt. I de moderne Indfatninger findes en Del Former, som kun kan tænkes i staaende Stilling, andre, som kun tør benyttes som hængende Pryd, men der gives ogsaa mange ornamentale Former, som er saa nevtrale, at de kan benyttes i begge Stillinger, naar de ikke er plastisk opfattede.

(Fortsættes.)

Typografernes offenlige Møde.

I Søndags afholdtes det af Styrelsen for »Den typ. Forening« indvarslede offenlige Møde. Styrelsen for »Den typ. Trykkerforening« havde fulgt Indbydelsen, medens »Ny typ. Forening«s Styrelse ikke kunde svigte sin Mission paa den Skovtur, Foreningens Medlemmer afholdt; af den samme Grund var der — saa vidt vi véd — ingen mødt af Foreningens Medlemmer. Heller ikke Trykkerne var mødt talrigt; men efter Trykkerforeningens Formands Udsagn var Grunden hertil udelukkende den, at der ikke var levnet Styrelsen tilstrækkelig Tid til hverken ved Løbesedler eller personlig Agitation at skaffe Tilslutning. Resultatet af dette Typografernes første offenlige Møde var altsaa kun magert, hvis man kun vil se paa Deltagelsen, men ikke des mindre mener vi, at den Resolution, som enstemmig blev vedtaget, *vil kunne* faa vidtrækkende Følger. Fremtiden vil vise, hvor vidt Københavns Typografer har forstaaet Betydningen af en samlet Optræden for Gennemførelsen af deres Krav.

Referat.

Efter at Rud. Bøhm havde aabnet Mødet, valgtes Emil Petersen til Dirigent. Han gav straks Ordet til den Delegerede paa Kongressen, V. Petersen: Som man maaske vil huske, besluttede en Generalforsamling i »Den typ. Forening« at sende en Delegeret til den i Paris afholdte internationale typografiske Kongres. Den fandt Sted fra den 18.—21. Juli i Arbejderbørsens Lokaler. Saa godt som alle Lande var repræsenterede; der var i alt mødt 17 Repræsentanter for 13 Forbund. En Delegeret fra Montreal (Kanada) Adelard Cavon ankom først efter Kongressens Slutning; i Stedet for 8 Dage havde han brugt 14 Dage til Overfarten. Der afholdtes først et forberedende Møde, paa hvilket Mandaterne prøvedes og Dagsordenens mange Punkter blev sammendragne i enkelte Hovedpunkter; endvidere vedtoges det, at enhver Taler kun kunde faa Ordet to Gange om hver Sag, og Taletiden fastsattes til 10 Minutter. Fredag d. 19. Juli aabnedes de egenlige Forhandlinger. Første Punkt paa Dagsordenen var Punkterne 1, 2 og 3, som omfattede følgende Spørgsmaal: Undersøgelse af Viatikumsspørgsmaalet fra et internationalt Standpunkt; aarlig Afregning og Tilbagebetaling af Udgifterne ved Viatikumet, som de forskellige udenlandske Forbundsmedlemmer har foraarsaget; ensartet Forbundsbog. *Belgien* var det Land, som havde stillet Forslag om Refunderingen af Viatikum, men blev sammen med Italien, det eneste Land, der holdt paa dette System. Der blev fra alle andre Landes Side gjort gældende, at man gav Rejsehjælp af Solidaritetsfølelse og ikke af Forretningshensyn, og det blev endvidere hævdet, at der ved en anden Ordning end den nuværende let vilde kunne indtræffe mange vanskelige Tilfælde, hvis Afgørelse maaske ikke altid vilde tilfredsstille alle. Det romanske Schweiz mente at komme over Sagen ved at foreslaa Oprettelsen af en fælles evropæisk Rejsekasse, men dette fraraadedes saa godt som enstemmigt, da Tyskland og Østrigs Undtagelseslove gjorde det umuligt for Kollegerne i disse Lande at slutte sig til en saadan Organisation. I England og Amerika kender man aldeles ikke til Viatikum; den Delegerede fra London mente, at en saadan Kasses Eksistens i høj Grad befordrede Medlemmernes Efterladenhed efter at søge Arbejde, og at den opfordrede til at spasere — en Betragtningsmaade, som er ganske karakteristisk at høre udtalt af en Repræsentant for Arbejderne, da man dog vel trøstigt kan gaa ud fra, at den ringe Under-

støttelse, de Rejsende faar, sandelig ikke skal give dem Lyst til ikke at arbejde; enhver vil dog vist foretrække at staa i Arbejde i Stedet for at rakke om paa Landevejen, og endnu mere besynderlig er Udtalelsen, naar man samtidig hører, at der i enkelte Tilfælde gives Understøttelse til Medlemmer, naar de rejser hen andet Steds for at tiltræde en Plads; man giver endda indtil 250 Fr. Der forelaa to Forslag; det ene fra Belgien lød saaledes: Fordeling af Viatikumsudgifterne mellem Sektionerne og Forbundene i Forhold til Medlemsantal, for at denne Udgift ikke skal falde paa de Sektioner og Forbund, som bliver haardest medtagne af Arbejdsløsheden, og det andet, stillet af det tyske Schweiz: Det overdrages Centralkomitéen for det tyske schweiziske Typografforbund at udarbejde en Beretning over det internationale Viatikumsvæsen og den ensartede Forbundsbog, at gøre Forslag i denne Retning og forelægge dem paa den næste internationale Bogtrykkerkongres; dette sidste Forslag vedtoges med 10 St., medens Belgiens Forslag forkastedes med 10 St. mod 2.

Paa det andet Møde forhandledes Dagsordenens Punkt 8, 13, 14 og 15. De lød: De bedste Midler til at udvide og forbedre de internationale Forbindelser; Oprettelsen af et internationalt typografisk Bureau, dets Hværv og Sæde; Proklamation og Konstituering af et internationalt Forbund; Valg af en Kommission, hvem det overdrages at udarbejde en international Overenskomst mellem Forbundene; Klargørelsen af Planen; Udbredelsen af Modstandsprincipet og Dannelsen af et internationalt Forbund i alle Fag; Indordning af Modstandsforbundene af lignende Fag til de typografiske Forbund. Alle Talerne var enige om Bogtrykkerorganisationernes internationale Karakter og at man for øvrigt havde fælles Interesse med alle Arbejderorganisationerne; kun det romanske Schweiz mente, at man var i Stand til at marschere alene og ikke behøvede en Samarbejden med andre Arbejderorganisationer. Jeg fremførte herimod, at en saadan Udtalelse slog sig selv af Marken; alene vor Tilstedeværelse i Paris beviste tydeligt og klart, at man ikke længer kunde isolere sig; lige som det var nødvendigt, at alle Landes Typografer stod samlede om deres fælles Krav, saaledes var det ogsaa en bydende Pligt for de typografiske Organisationer at gaa Haand i Haand med alle andre Fags Arbejdere. Jeg fremhævede endvidere, at dette Spørgsmaal som alle Kongressens andre vigtige Spørgsmaal maatte sés fra et socialt Standpunkt; vi havde tilstrækkelige Beviser for, hvor ringe Nytte det var til, at Typograferne saa paa deres Interesser fra et énsidigt Kassestandpunkt, og det viste, at Typograferne endnu ikke havde faaet Øjnene op for Klassekampens Karakter. Arbejdernes Modstandere, Kapitalisterne, forstod i langt højere Grad Sammenslutningens Betydning, og det var derfor uafviselig nødvendigt, at Arbejderne i alle Lande sluttede sig sammen uansét Nationalitet og Brancher.

(Forts. i næste Nr.)

Norske, Svenske, Danske.

Paa femte Maaned udholdt vore norske Kolleger en haardnakket Kamp, en Kamp angaaende Medbestemmelsesretten om Arbejdsvilkaarene. Nu, da Kampen er endt, og en rolig Betragtning kan anstilles, vil enhver uden Tvivl erkende, at de stillede Fordringer var — — naa, ja, lad mig sige det rent ud, der forlangtes *for meget*, og en væsenlig Følge deraf er det maaske ogsaa, at det vundne Resultat er lidt magert; om dette *sidste* antager jeg alle kan være enige. Men ét maa man beundre hos Normændene, og det er deres Udholdenhed, det Sammenhold, der har været til Stede fra først til sidst, og som vil staa i frisk Erindring, *dersom Kampen atter skal bryde ud paany*. Og der er en Del, som tyder herpaa.

Om vore Kolleger hinsidan Sundet, som lige i disse Dage har holdt det egenlig grundlæggende Repræsentantmøde for deres unge »Svenska Typografförbundet«, undgaar at løbe den Fare, som blev Normændene til Del, vil afhænge af Maaden, hvorpaa Repræsentantmødets Beslutninger virkeliggøres, thi disse indeholder Spiren til Kamp mellem Arbejder og Arbejdsgiver, og med de fortvivlede Forhold, som findes mangfoldige Steder i Sverig — ja er ligefrem indgroede —, vil det være et Herkulesarbejde at faa Bugt. Styrelsen har uden Tvivl Øje for dette, og vil sikkert gaa varsomt frem, med Bevidstheden om det store Ansvar, der ligger i dens Gærning.

Vi Danske er fremdeles dumstolte i at vise det Særsyn, ikke at kunne forenes om Varetagelsen af vore materielle Interesser, men ligefrem sætte en Ære i at være saa isolerede som vel muligt. Under Strejken i Norge var det lige til Nød at vi kunde »hænge sammen« med Understøttelse til vore norske Kolleger, og selv den Skam kunde man være bekendt i en saadan Sag, at staa delt i Partier. Ved Typografmødet i Malmø forleden fandt den afgaaede Formand for »Ny typ. Foren.«, Hr. P. Christensen, det passende at meddele Svenskerne — vel sagtens med den Mulighed for Øje, at »Svenska Typografförbundet«s Repræsentantmøde i Tarifsagen løb Panden mod Væggen —, at *Danskerne var trætte*. Hvor langt »Danskerne« rækker er der delte Meninger om; hører Betegnelsen op med den engere Kreds, Hr. P. C. indtil for nylig var Fører for, er der vistnok Sandhed i Udtalelsen. Men skal der med »Danskerne« forstaas den typografiske Organisation fra Skagen til Kongeaaen og fra Vesterhavet til Møens Klint, samt disses Forbundne i København, — da maa man meget frabede sig Hr. P. C.s Prædikat, ja protestere imod hans selvtagne Myndighed.

Over det hele — hos Norske, Svenske, Danske — vil *Madspørgsmaalet* atter og atter trænge sig i Forgrunden, og den mest tilfredsstillende Løsning af denne gordiske Knude vil kunne skabes ved et nøjere Samarbejde af Nordens typografiske Arbejdere; hvad om det skete ved Dannelsen af et dansk-svensk-norsk Typografforbund?

Gilleleje, d. 8. August 1889. s—n.

Redaktionsudvalget for Provinserne.

Naar, som meddelt under *Brevkasse* i Nr. 31 af »Typ.-Tid.«, Redaktionsudvalget for Provinserne har nægtet Optagelsen af en Artikel fra Hr. H. P. R. i Kolding, da maa man være det nævnte Udvalg taknemmelig for, at det søger at faa »Typ.-Tid.«s Indhold ledet ind i et heldigere Spor, end det i de sidste to Aar ofte har været for Provinsernes Vedkommende.

En Tak til Udvalget herfor, og Ønsket om, at det vil vedblive saaledes.

Aarhus, d. 10. August 1889. 27.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra Hoffensbergs Bogtr. 2.00, »Politiken« 2.50, »Adresse-Avisen« 1.75, i alt 6.25.
Med det tidl. indk. i alt *Kr. 355.80.*

Til **Snedkerne** har jeg endvidere modtaget fra: »Adresse-Avisen« 1.00. RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Kl. 12 Middag: *Familietur* til Charlottenlund og Ermelunden. Kvarter: Jægersborg Hotel. Maaltid Kl. 5; Madkurv medtages. Derefter Punsch og en lille Dans. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Lørdag d. 17. Avgust Kl. 9½ i Lokalet Læderstræde 26 med følgende Dagsorden:

1. Regnskabet fremlægges til Godkendelse.
2. Forslag fra Bestyrelsen (2. Gang fremsat): Lovens § 15, 2. Stykke, saalydende: »En Enke efter et Medlem, der er afgaaet ved Døden, førend han har fyldestgjort de i § 4 fastsatte Betingelser, kan indgaa i Mandens Rettigheder imod at overtage hans Forpligtelser«, foreslaas forandret saaledes:
   »En Enke efter et Medlem, der er afgaaet ved Døden, førend han har fyldestgjort de i § 13 fastsatte Betingelser, kan indgaa i Mandens Rettigheder, naar hun inden 1 Aar efter hans Død overtager og vedblivende opfylder hans Forpligtelser«.
3. Forslag fra Bestyrelsen: I Lovens § 7 foreslaas Slutningen forandret saaledes: »dog under Betingelse af, at den, hvem Lejligheden tildeles, er Medlem og har opfyldt de for at erholde Fribolig sædvanlige Betingelser«.
4. Forslag fra Bestyrelsen om Udvisning af en Fribeboer fra Stiftelsen.
5. Ansøgning om den ledige Fribolig fra Sigvard Hansens Enke, Hulda Christine Hansen, født 21/10 1851. Har betalt i 18. Aar.
   Ansøgerinden, der ikke har opnaaet den i Loven fastsatte Alder (50 Aar), støtter sit Andragende paa særlige Sygdomstilfælde.
6. Valg af to Bestyrelsesmedl. i Stedet for d.Hrr. JUL. MORTENSEN, og Kancelliraad FR. HOSTRUP SCHULTZ, der fratræder efter Tur.
7. Valg af to Revisorer i Stedet for d'Hrr. G. LINDBERG og J. PH. SCHNEIDER.

Kjøbenhavn, d. 2. August 1889. BESTYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Aalborg (Eyes Trykkeri), JENS HANSEN (sidst arbejdet i Hobro).

Bortrejste Medlemmer: Præstø, A. P. C. HANSEN til Næstved (i Plads). — Stege, CHR. M. MADSEN til København (arbejdsløs). — Hobro, JENS HANSEN (arbejdsløs).

D'Hrr. Lokalforeningsformænd anmodes venligst samtidig med Tilsendelsen af Forandringer i Medlemsantallet at notere, hvormange Numre af »Typ.-Tid.«, der ønskes tilstillet. G. CLAUSEN.

Brevkasse.

Hr. Th. i O.: Avertissementerne skulde jo helst sendes til Hr. G. Clausen, der er Bladets Ekspeditør. RED.

Arbejdsmarkedet.

Pladsen som Maskintrykker i *Thillerups Bogtrykkeri* er besat.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom — Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Ludv. Petersen's
Bogbinderi
Vimmelskaftet 36, Klosterstræde 17
anbefales.
Hurtig Ekspedition.
Billige Priser.

Buchdruckerstudien
à 1 Kr. pr. Eks. samt **Uhrberloques** med Guttenberg og Bogtrykkervaabnet, 1 Kr. pr. Stk., faas hos *Rud. Bøhm.*

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinie. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 34
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 23. Avgust 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bogens Udvikling

fra dens Oprindelse indtil Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten.

(Efter et Foredrag, holdt i den typografiske Klasse i Heriot Watt College af Mr. WILKIE. Her gengivet efter »Graphische Künste«.)

(Fortsat.)

Medens Sten sandsynligvis har været det tidligste Materiale, paa hvilket man optegnede nationale Begivenheder, er det dog lige saa sandsynligt, at man paa samme Tid til Forretnings- og Husbehov efter en større Maalestok benyttede brændte Lerplader til at skrive derpaa, som det fremgaar af det store Antal i Øvre-Ægypten fundne Tagstene med Inskriptioner af de gamle Babyloners Kileskrift. Disse Inskriptioner indeholder i Følge de Lærdes Forskninger Breve og Efterretninger fra Statholdere og Konger i Palæstina, Syrien, Mesopotamien og Babylon til to ægyptiske Monarker. Palæstina stod den Gang under ægyptisk Herredømme og Statholderne berettede til deres Hjemstavn om alt, hvad der tildrog sig i de erobrede Provinser. Man antager, at disse Breve er skrevne 3200 Aar før Kristi Fødsel. Disse først for nylig ganske uventet gjorte Opdagelser af et skriftligt Samkvem imellem to af Østerlandets langt fra hinanden liggende Punkter fra den Tid, som falder sammen med Israels Børns Udmarsch fra Østen, er i Stand til at fremkalde en fuldstændig Omvæltning i Opfattelsen af det gamle Morgenlands Historie. Ikke alene fremgaar det deraf, at der i hele Vest-Asien bestod gode Skoler, men at der ogsaa fandtes en babylonisk Literatur. Disse Opdagelser giver det for Videnskaben saa vigtige Resultat, at de i de kanaitiske Biblioteker opbevarede Bøger delvis har været skrevne i Kileskrift og ikke paa Papyrus, men paa Lertavler. De i Deborahs Sang (Dommernes Bog, Kap. 5) omtalte Skrivere: »Fra Machir er kommen Regenter og fra Sebulon er bleven Regerende ved Skrivepennen«, er nu virkelige Kendsgærninger.

Den sædvanlige Methode for Bogproduktionen bestod i Særdeleshed i Ægypten i Skrivning paa Papyrus, en Plante, som vokser ved Nilens Bredder i Overflod. Naar Tilberedelsen af Papiret af denne Plante er bleven opfunden, er det umuligt at sige, den Tid fra hvilken hine Dokumenter stammer, ligger alt for fjærnt tilbage. Tager vi Ordet Bog i sin nuværende Betydning, nemlig som et Antal sammenbundne Blade eller Ark, vil den ældste bekendte Bog være »Papyrus Prisse«, benævnt saaledes efter sin Opdager. Dette mærkværdige Opus blev fundet i Thebens Ruiner og befinder sig nu i National-Bibliotheket i Paris. Det bestaar af 18 Sider og er skrevet i hieratiske eller Billedskriftkarakterer af uforlignelig Skønhed og Størrelse. Saa gammel denne Bog end kan være, er den dog desværre ingen Original, men en Afskrift, uden Tvivl den eneste, af et af en Prins under Kong Assa (den femte) forfattet Værk. Stedet, hvor Bogen blev fundet, er et Gravkammer fra det ellevte Dynasti. Afskriften skal være af et Par Aarhundrede ældre Datum end Moses Tid. De Lærde er af den Anskuelse, at den tilhører Abrahams Periode. Mærkværdigvis er den deri behandlede Genstand det gamle, men dog stedse ny, Thema: Menneskehedens moralske Tilbagegang; Forfatteren beklager sig over, at de gode gamle Tider for længe siden har været forbi. Stilen, i hvilken den er skrevet, er den i de hebraiske Profeter fremherskende.

Vi har nu omtalt tre Vidnere for Bogproduktionen fra Menneskehaand; de fører os tilbage til Menneskehedens Barndom og oplukker for vore Øjne den underfulde Historie for Fremskridtet og Civilisationen. Der gives endnu mange flere skriftlige Efterretninger fra de længst tilbageliggende Tidsaldre og fra de forskelligste af Jordens Egne, og af alle disse kan man bevise Bogproduktionen igennem en uafbrudt Udvikling af 4000 Aar. Af Hensyn til den os saa knapt tilmaalte Tid for vort Foredrag, indskrænker vi vort foreliggende Thema til de os nærmest berørende Punkter.

De ældste Bøger fra et hvilket som helst Sprog og fra et hvilket som helst Folk, som er bleven overleverede til os, er af overvejende religiøs Indhold. Der hersker ikke længer nogen Tvivl om, at der en Gang har været udbredt Millioner af Bøger blandt Folket. De er i Aartusenders og Aarhundreders Løb gaaet tabt og vi maa kun undre os over, at der alligevel er bevaret saa mange. Dette erklærer sig simpelt hen deraf, at et Folks hellige Skrifter, i hvilke det bliver belært om sine religiøse Pligter, i

hvilke dets Tanker og Anskuelser bliver hævet til de overjordiske Regioner, tages i Haanden med en vis ærefrygtsfuld Skyhed og med den største Omhu overleveres til Efterkommerne. Med Profan-Literaturen var det den Gang lige som nu; efter en vis Tid tabte disse Bøger deres Interesse og man agtede ikke længere paa dem. (Fortsættes.)

Typografernes offenlige Møde.

(Fortsættelse af Referatet i forr. Nr.)

De Delegerede fra Tyskland og Østrig fremhævede, at det var deres Landes Organisationer umuligt at slutte sig til et internationalt Forbund; Regeringerne i disse Lande gik jo endogsaa til den Yderlighed, at de forbød de respektive Fag Sammenslutning i nationale Forbund; saaledes var kun Bogtrykkerkongresserne, Bogtrykkerdagens Kommission og dets Reglement det eneste Baand, der bandt de østrigske Foreninger sammen. I Tyskland havde man allerede i 1878 gjort store Anstrængelser for at samle alle Arbejderorganisationer i ét Forbund, men Begivenhederne i 1878 i Tyskland bevirkede jo, at dette Forsøg strandede. Den Delegerede fra Brüssel udtalte sig imod Politik inden for Arbejderorganisationerne, hvad der foranledigede Italiens Repræsentant til at gøre opmærksom paa, at man intet Steds befatter sig med Politik i dette Ords almindelige Betydning; hvad Bismarck og Crispi forhandlede om, var temmelig ligegyldigt for Arbejderne, men det var tvingende nødvendigt for Arbejderne at beskæftige sig med Socialpolitik. Norges Repræsentant udtalte sig for de forskellige Landes Frihed til at afgøre dette Spørgsmaal inden for deres lokale Organisationer; for øvrigt viste den sidste Lønkamp i Norge, at et internationalt Forbund var nødvendigt. Frankrigs Repræsentant betonede ligeledes Nødvendigheden af et internationalt Forbund, men mente ikke, at det var muligt at gennemføre Sammenslutningen af alle Arbejdere, da de forskellige Fag i denne Retning ikke var tilstrækkeligt fremskredne. Man gik derefter over til Afstemningen. Østrigs Delegerede havde stillet følgende Forslag: »Kongressen overdrager Schweiz'er Typografforbundets Centralkomité at gøre sit mest mulige for at udvide de internationale Forbindelser ved Udveksling af Foreningsorganer, Love, Aarsberetninger etc. indtil en eventuel Oprettelse af et internationalt Forbund. Kongressen overdrager endvidere Foreningsorganerne Offenliggørelsen af de forskellige Forbundsadresser og beslutter overhovedet Afholdelsen af internationale Kongresser, som i det mindste skal finde Sted hvert tredje Aar«. Dette vedtoges. Italiens Repræsentant foreslog Samarbejden med andre Organisationer; herfor stemte 4, medens 8 afholdt sig fra at stemme. Spaniens Delegeredes Forslag om at danne et internationalt Bureau straks fik kun 3 Stemmer for, 6 stemte imod og 4 afholdt sig fra at stemme; medens et fra det tyske Schweiz udtalt Ønske om at udarbejde en Organisationsplan for et internationalt Forbund vedtoges med 10 Stemmer (4 afholdt sig fra at stemme). De franske Skriftstøberes Repræsentant, THIMBEAUD, foreslog, at enhver først skal tilhøre sin respektive Forening, førend han kan blive Medlem af Forbundet, hvilket vedtoges med 12 Stemmer (1 afholdt sig fra at stemme).

I det 3. Møde gik man over til at drøfte følgende Forslag: Punkt 10. Oprettelsen af en evropæisk Modstandskasse. 16. Vilde det ikke være nyttigt at grunde en speciel Kasse for at befordre den internationale Propaganda for Dannelsen af Modstandskasser. 17. Undersøgelse af de bedst egnede Midler for at hjælpe Arbejderne til deres Ret uden at gribe til Arbejdsnedlæggelse, hvis ringe Nytte og skadelige Konsekvenser er tilstrækkelig beviste. Diskussionen om disse Punkter var ikke langvarig. I den Rapport, som den franske Nationalkomité havde udarbejdet, fandtes en Beregning, hvorefter Bidraget sattes til 10 Cts. maanedligt. Den Delegerede for Tyskland havde hertil at indvende, at et saadant Bidrag ubetinget var for lavt; den sidste tyske Arbejdsnedlæggelse havde saaledes kostet 250,000 Fr. og ved en eller anden større Arbejdsnedlæggelse vilde en Kasse med et Bidrag af 10 Cts. snart være tømt; det var Tyskland umuligt at deltage i en international Kasse. Repræsentanten for Italien ansaa det for rigtigst at tænke paa Dannelsen af en saadan Kasse, selv om Østrig og Tyskland var forhindrede i at tage Del. Arbejdsnedlæggelser var umulige at undgaa, men man burde dog søge efter Midler for at gøre disse mindre skadelige, og han ansaa Oprettelsen af Foreningsbogtrykkerier for at være det bedste Middel. De sér altsaa, hvor lidt mange af disse Arbejdere har lært; endnu den Dag i Dag er der Folk, som tror, at Frelsen er her; endnu har man ikke indsét, at den moderne Produktionsudvikling ubarmhjærtigt rydder den Slags Smaaforhindringer af Vejen og at det at begynde paa noget saadant i Virkeligheden kun er Spild af Tid og Kræfter. Et Forslag, som den italienske Delegerede fremsatte desangaaende, blev imidlertid forkastet med 7 Stemmer mod 3 (Italien, tysk og romansk Schweiz), Ungarn og Norge afholdt sig fra at stemme. Det tyske Schweiz havde i Hovedspørgsmaalet stillet følgende Resolution: »Den internationale Kongres anerkender Nødvendigheden af de allerede bestaaende Modstandskasser i de forskellige evropæiske Forbund og udtaler Ønsket om, at ethvert Forbund straks gør de nødvendige Skridt til at danne Modstandskasser«. Den vedtoges med 11 St. (1 stemte ikke, 1 fraværende). Det kan maaske synes underligt, at en saadan Opfordring overhovedet rettedes; endnu findes der dog Steder, hvor man ikke giver sig af med dette Spørgsmaal — »Dansk typ. Forening« kunde saaledes have godt af at tage sig denne Resolution ad notam. Resolutionens andel Del stemte jeg ikke for, da det i denne overdroges det romanske Schweiz, som i de fleste Spørgsmaal havde vist sig reaktionær, at udarbejde Udkastet til en international Modstandskasse. Den lød: »Det bliver overdraget det romanske Forbund i Forbindelse med det schweiziske Typografforbund inden et Aar at udarbejde et Udkast til en international Modstandskasse«. Den næste Kongres vil have at udtale sig for Vedtagelsen eller Nægtelsen af Forslaget, det vedtoges med 3 Stemmer. Endvidere vedtoges to Forslag, fremsatte af en af de Delegerede for Frankrig og Repræsentanten for Norge, gaaende ud paa at oprette Voldgiftsretter for at formindske Arbejdsnedlæggelser og 2) ikke at opstille for mange Fordringer ved Arbejdsnedlæggelser og ikke at lade disse vare for længe; heller ikke herfor kunde jeg stemme, da jeg netop er af den Mening, at det er taktisk rigtigt at opstille saa vidtgaaende Fordringer som vel muligt, for overhovedet at opnaa noget. Endvidere forelaa et Forslag

fra Østrig, gaaende ud paa, at Modstandskasserne, i Tilfælde af Strejker, gensidig skulde hjælpe hinanden ved Laan og Gaver. Det vedtoges enstemmigt.

Man gik derefter over til at diskutere Spørgsmaalet om **Forkortelsen af Arbejdstiden.** De vil af Beretninger have sét, at dette Spørgsmaal for Tiden er det mest brændende paa alle de Kongresser, der har været afholdt i Aar. Baade paa den marxistiske og possibilistiske Kongres har man taget Forkortelsen af Arbejdstiden op til Drøftelse og man har fattet ganske ensartede Beslutninger i denne Sag. Intet Under, at det er herom alle Arbejdere kredser; intet Under, at dette for Tiden er Arbejderspørgsmaalets Alpha og Omega. Thi vil man kæmpe for en praktisk Forholdsregel, der i hvert Fald for nogen Tid kan holde Arbejderne og deres Organisationer oven Vande, da har man intet andet at gøre end at gaa i Breschen for en Forkortelse af Arbejdstiden. Alle andre Forslag vil langtfra kunne have den Betydning som denne Sag, og det er derfor glædeligt at se, at Typograferne efter Haanden dog faar Øjnene op for deres virkelige Stilling. Længe nok har de kun syslet med deres Kassevæsen og med det, hvad dertil hører; nu synes dog det Tidspunkt at rykke nærmere, hvor de endelig en Gang kommer til Erkendelse af, at Hovedvægten maa lægges paa det sociale Spørgsmaal. Dagsordenens Punkter om denne Sag lød: Punkt 4. Forholdsregler til Forkortelse af Arbejdstiden. 5. Hvilke Midler er i Stand til at formindske Arbejdsløshedens Intensitet, som bliver frembragt ved Overflod af Arbejdskraft og Mekanismens Fremskridt. 6. Forkortelse af Arbejdstiden til 8 Timer pr. Dag. 7. Nødvendigheden af en aktiv Propaganda, som har til Maal Forkortelse af Arbejdstiden. Alle Delegerede er enige om, at Arbejdstiden i alle Lande maa forkortes; om Midlerne hersker der naturligvis en forskellig Opfattelse; nogle holder paa, at dette kun kan ské ad Lovgivningens Vej, andre henviser til Eksempler i deres Lande, f. Eks. Tyskland og Østrig, hvor alle Petitioner til Rigsdagen vandrer i Papirkurven, noget, der sikkert vil vise sig overalt, og intet Steds vil man i de lovgivende Forsamlinger godvilligt gennemføre denne Forholdsregel, førend man tvinges dertil; under de nuværende Forhold gælder det derfor om for Arbejderne at føre deres Krav igennem ved deres Organisationer, at *samle* deres Fagfæller om disse for deres Stand særlig vigtige Fordringer; praktisk sét vil denne Fremgangsmaade sikkert vise sig at være til større Nytte og moralsk sét vil det i højere Grad udvikle Arbejderne. I Forbindelse med dette Spørgsmaal staar imidlertid en anden lige saa vigtig Fordring: Afskaffelse af alt Akkordarbejde, og det vil sikkert vise sig nødvendigt at opstille disse to Krav under ét, idet de fortrinligt supplerer hinanden. Det ligger i det nuværende Akkordsystems Natur, at det mere end noget som helst andet System presser Arbejderen til at anspænde sin yderste Nerve for at skaffe saa meget som muligt ud af sit Arbejde, og samtidigt med at det saaledes forøger Overproduktionen, bidrager det tillige til at forøge Arbejdsløsheden. Men ikke nok hermed: det bevirker Uenighed mellem Arbejderne og svækker Solidaritetsfølelsen. Derfor er det uundgaaeligt nødvendigt, at Arbejderne sætter Kraft paa for at blive dette System kvit og der var ogsaa paa Kongressen stor Majoritet for at virke i denne Retning. En af Frankrig, Østrig og Danmark stillet Resolution vedtoges med 8 Stemmer — kun Italiens socialistiske Delegerede stemte herimod (London og Nordamerika afholdt sig fra Afstemning). Resolutionen lød: »I Betragtning af, at Beregningssystemet begunstiger Arbejdernes ensidige Uddannelse; at dette System er blevet skæbnesvangert ved Kvindens og Lærlingens lettere Indtrængen i Bogtrykkerfaget, saa vel som ved den derved foraarsagede Nedadgaaen af Lønningerne; i Betragtning af, at Akkordarbejdet ødelægger Arbejdernes Sundhed, at det vedligeholder og udbreder Egoismen blandt Arbejderne; i Betragtning af, at Beregningssystemet ophæver enhver Ansvarlighedsfølelse hos Arbejdsgiveren lige over for Arbejderen, forlanger Kongressen, at alle typografiske Organisationer skal anstrænge sig paa det ivrigste for at indføre Kommanditsystemet eller, hvor dette er umuligt, Daglønssystemet. I sidste Tilfælde bør Fagforeningernes Opmærksomhed være rettet paa at tilkæmpe sig et højst muligt Lønminimum«. Efterat et af det romanske Schweiz stillet Forslag om at opsætte Afgørelsen af Forkortelsen af Arbejdstiden, indtil Resultatet af den af Bern indkaldte internationale Konference forelaa, enstemmig var forkastet, vedtog man **med alle Stemmer** *Nødvendigheden af Forkortelsen i Arbejdstiden.* For Maksimalarbejdsdagen paa 8 Timer stemmer alle de Delegerede med Undtagelse af Belgiens og det romanske Schweiz's Repræsentanter. En af den Delegerede fra London foreslaaet Resolution kom derefter under Afstemning og vedtoges enstemmig, den lød: »For at muliggøre Gennemførelsen af otte Timers Arbejdsdagen erklærer Kongressen det systematiske Overarbejde for skadeligt og opfordrer alle Bogtrykkerforbundene til at bekæmpe Overarbejdet eller i det mindste at reducere det til et Minimum. Overarbejdstimerne skal betales saa højt som muligt«. Ligeledes vedtoges enstemmig et Forslag fra Østrig om at opfordre de forskellige Organisationer til at anvende alle Midler, som staa til deres Raadighed i de forskellige Stater (Strejker, Forsamlinger eller Petitioner, hvis Arbejderne tror paa Virkningen deraf) samt et Forslag fra Belgien gaaende ud gaa at forbyde Natarbejde for Kvinder og unge Mennesker.

Derefter diskuteredes Lærlingespørgsmaalet under Dagsordenens Punkt 11: International Regulering af Lærlingespørgsmaalet. I dette Spørgsmaal herskede temmelig divergerende Anskuelser. For det første havde man med det tyske Schweiz at gøre. Dette Land har jo for faa Aar siden faaet indført et Lærlingeregulativ, som dels paabyder, at alle Lærlinge først skal bestaa en Eksamen, før de udlæres til Svend, og desuden fastsætter et vist Antal Lærlinge i Forhold til Svendene. Man har forholdsvis let kunnet gennemføre saadanne Bestemmelser i dette Land, fordi Produktionen er forholdsvis lille; et andet er, om man i Fremtiden vil kunne opretholde det.

(Sluttes.)

Hvorfor offenliggøres „Dansk typografisk Forening"s Halvaarsregnskaber saa sent?

Dette Spørgsmaal har jeg ofte hørt fremsat, bl. a. af Medlemmer, som selv er Skyld i, at Regnskabsaflæggelsen ikke sker til den i Lovene fastsatte Tid. I *§ 13* hedder det: »*Foreningens Regnskab bliver at fremlægge hvert Halvaar, i Juli*

og Januar . . . . .«, men at dette umuligt kan ske, naar Lokalformændene som Regel indsender deres Regnskaber i *August* og *Februar*, maa være indlysende for enhver. *§ 21* paabyder, at Lokalforeningernes Regnskab skal »*senest 14 Dage efter Kvartalets Slutning*« *være indsendt til Hovedkassereren*, men længere henne i den samme Paragraf hedder det, »er Regnskabet ikke indsendt *senest* 6 Uger efter Kvartalets Slutning, paalægges der Lokalforeningens Medlemmer« osv. (her kommer saa Mulkten), og af denne sidste Bestemmelse med de 6 Uger gøres der mangfoldige Steder et Misbrug, som fører til, at der bliver Uorden i det hele. Nej, Lokalformændene maa strængt holde sig til *§ 17*, der utvetydig siger, *at* »*ved Kvartalets Slutning skal alle Restancer være indbetalt*«*; og* »*Kvartalets Slutning for Indtægtssiden er den sidste Lørdag i 3., 6., 9. og 12. Maaned*«. Gør man dette til Regel, da kan Lokalformanden, selv om det er i en større Afdeling, magelig paa 8 Dage gøre sit Regnskab færdig — og endda i den samme Tid faa det revideret og forelagt for en Generalforsamling i Lokalforeningen; i de smaa Afdelinger er det hele en Bagatel, som ikke er værd at tale om, og dog har jeg i den Tid, da jeg var Hovedbestyrelsesmedlem, erfaret, at det var en Regel, at de smaa Lokalforeninger kom sidst med deres Regnskaber, — en og anden af dem endog udover den lovbestemte Tid, og som saadan strængt taget ifalden Mulkten.

Nærværende Linjer er foranlediget ved, at jeg forleden saa *Odense* Lokalforening tage energisk fat paa denne Sag; om selve Regnskabsaflæggelsen fra diverse Lokalforeninger var der et og andet, jeg kunde have Lyst til at fremdrage, men undlader dette, da jeg igennem Referaterne fra Hovedbestyrelsens Møder har sét, at man har taget denne Reform under Behandling og skønsomt gennemgaar Lokalregnskaberne forinden disse sendes til Hovedrevisorerne. S. —.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra Hoffensbergs Bogtr. 1.90, Jordans 0.75, »Politiken« (23. B.) 3.30, »Adresse-Avisen« 2.00, i alt 7.95.

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 381.75*.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften: Sidste Møde paa »Søfryd«. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medl.: Rudkøbing, CARL JOHANSEN (udl. hos A. Damkier i Rudkøbing d. 16. Avg. 1889).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Rudkøbing, C. M. MADSEN (sidst arb. i Stege) arbejdsløs. — Viborg, FR. MØLLER (sidst været Militær) arbejdsløs. — Næstved (Næstved Tidende), NIELS PETER CHR. HANSEN (sidst arb. i Præstø).

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Efterlysning.

Hr. Typograf J. A. M. ERLANDSEN bedes opgive sin Adresse til Kasserer G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, K.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

KRAVER, FLIPPER, MANSCHETTER
RØRHOLMSGADE 14.

SÆTTER-BLOUSER
RØRHOLMSGADE 14.

MANUFAKTUR & TRICOTAGE
RØRHOLMSGADE 14.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 35
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 30. Avgust 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Grundlaget.

Med vort Blad i Dag følger Udkast til Love for »Den typografiske Forening«, udarbejdet af det d. 16. Juni nedsatte Udvalg. Det skal om muligt danne Basis for vor Organisations Udvikling, være vor Jordbund.

Naar Ulykker sker og Tab lides, saa føler man altid en Forpligtelse til at arbejde paa at undgaa flere, og det har vi da ogsaa gjort her. Naar disse Paragrafer bliver vor Lov og vi gør vor Pligt ved Overholdelsen af dem, saa maa de være sikre nok. Men de fordrer Overholdelse — Opfyldelse af alle Enkeltheder, samtidig med, at de letter os denne ved ikke — saa vidt vi kan se — at lade Tvivlstilfælde aabne.

Enhver har i disse Love faaet sin Plads at varetage, de giver alle, hvad de tilkommer. Gør vore Tillidsmænd, hvad Loven befaler, og følger Medlemmerne den Anvisning, Loven giver til Kontrol med disse, saa er vi paa det rette Spor, og særlig dette sidste har været tiltrængt. Hvad vidste vi f. Eks. til, hvad Styrelsen foretog sig? Var *Livet* i Styrelsen ikke, som om det ved hvert Valg var bragt til et Krematorium, hvor det stille forbrændte? Og lod vi ikke ved næste Valg, naar vi havde set paa Asken, med guddommelig Taalmodighed Urnerne vandre tilbage til samme Hylde? I Følge disse Love vil vi faa Livet mellem vore Tillidsmænd paa nærmere Hold og det vil — formodenlig — ogsaa spore dem til med Lyst at tage fat. Ingen Tvivl levner disse Love om Ansvaret; det er lagt, hvor det skal ligge; baade moralsk og juridisk findes det hos vore højeste Tillidsmænd, hos Styrelsen, og dette kan maaske forsone nogle med, at Kavtionen for Kassereren ikke ubetinget skal være til Stede. Forlanges den nemlig ikke af Styrelsen, maa denne staa inde for den ved sit juridiske Ansvar.

Kontrollen med den finansielle Funktionær er bleven betydelig udvidet; naar Kontrollen ikke sløves — hvad der til syvende og sidst bliver Medlemmernes Sag at paase — kan der sandsynligvis intet ske. Gennem Referaterne af Styrelsesmøderne vil Medlemmerne ogsaa kunne erfare, om den maanedlige Oversigt bliver leveret fra Kassererens Haand, og endelig vil den hvert 5. Regnskabshalvaar nedsatte Undersøgelseskommission være som Sværdet over alles Hoveder.

Mange gavnlige Bestemmelser indeholdes som Rettesnor baade for Medlemmer og Funktionærer; og naar de første vil overholde deres i Loven paapegede Pligter, vil de sidste nok varetage Medlemmernes Rettigheder.

De sidste Aar har været belæmrede med ikke saa faa Tab og Skuffelser, og vi maa være forberedt paa, at Resten af dette Aar vil kræve en Del Midler som Balsam paa endnu aabne Saar; men saa maa det være forbi med denne Forfaldsperiode, saa maa vi atter fremad — frem for at hævde vor Organisations Første-Stilling som Værn og Støtte for de typografiske Arbejdere.

Vi vil ikke tale om Ære — der kan være saa mange Nuancer i den — men vi vil hævde det som en *Skam*, naar vi ikke alle som En søger at hævde og overholde Grundlaget for vor Organisation — for vort eget Vel!

G. Clausen.

Typografernes offenlige Møde.

(Sluttet.)

Lige over for det af det tyske Schweiz's Repræsentanter forsvarede System tillod jeg mig at hævde et ganske modsat Standpunkt. Rent principielt sét mente jeg, at det var en Uret mod Lærlingene at begrænse deres Antal. Hvis man i alle Brancher vilde gaa frem paa lignende Maade, kunde jeg ønske at vide, hvor de unge Mænd skulde faa Beskæftigelse. Det Onde, man vilde kæmpe imod, var, at Faget ikke overfyldtes, men Udviklingen maatte dog have lært os, at man ikke paa denne Maade var i Stand til at stoppe Tilgangen til et Fag. Dette Onde havde sin Rod i selve Produktionssystemet; derimod skulde man rette sine Vaaben og ikke spilde sin Tid paa Ting, som det dog i sidste Instans var umuligt og tillige uretfærdigt at gennemføre. Kongressen havde ved at vedtage en Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer anvist de Veje, de organiserede Arbejdere burde gaa for at bekæmpe Arbejdsløsheden; det vilde sikkert om ganske kort Tid vise sig at være utilstrækkeligt, men det var paa den anden Side den eneste rigtige Vej at gaa. Med Hensyn til Uddannelsen af Lærlingene viste det sig jo, at den kapitalistiske Udvikling nivellerede alt, hvad der hed teknisk

Dygtighed, saa i den Retning kunde man ikke vente sig noget; men det var dog Toppunktet af Uretfærdighed at lade de unge Mennesker, som dog faktisk havde samme Interesser som Arbejderne, undgælde for de Synder, deres Arbejdsgivere begaar. Jeg stillede i Overensstemmelse hermed det Forslag, at anbefale de typografiske Organisationer at optage Lærlingene, naar de var fyldt 18 Aar; det blev imidlertid forkastet, væsenlig fordi enkelte Landes Lovgivninger forbød Optagelse af Lærlingene i Organisationerne. Frankrigs og Tysklands Delegerede var i Hovedsagen enige i min Betragtningsmaade; den Delegerede fra Frankrig var ganske vist noget optimistisk med Hensyn til sine Forhaabninger til Lærlingekontrakterne, som han ventede sig en Del af, idet han mente, at de i Frankrig bestaaende Arbejderraad (conseils des Prudhommes) var i Stand til at votere til Fordel for Lærlingenes tekniske Uddannelse. De Delegerede fra London og Nordamerika gav nogle Meddelelser om Forholdene paa de resp. Steder; i London var Lærlingetiden saaledes 7 Aar (indtil det 21. Aar), og Lærlingene maatte bestaa en Eksamen, Antallet af Lærlinge var 1 for 3 Svende. I Nordamerika var Lærlingetiden 5 Aar, Lærlingene maatte ligeledes bestaa en Eksamen; for hver 7. Arbejder kun 1 Lærling. Et Forslag fra Belgiens og Italiens Delegerede, gaaende ud paa først og fremmest at regulere Lærlingespørgsmaalet lokalt, blev vedtaget, medens Schweizer-Forbundenes Forslag om at indføre det i det tyske Schweiz gældende Lærlingeregulativ forkastedes. Et Forslag om at forlange et Vidnesbyrd for enhver Lærling for at hæve Faget blev ligeledes forkastet, medens man enedes om at gøre alt for at sætte Lærlingene ind i Foreningsorganisationen.

Efter at en kort Diskussion om det næste Spørgsmaal angaaende Gensidigheden om Understøttelsen af syge Medlemmer paa Rejse havde fundet Sted, vedtoges en af Østrigs Delegerede stillet Resolution desangaaende: Kongressen udtrykker et levende Ønske om, at alle Forbund forpligter deres Sektioner til at understøtte rejsende Forbundsmedlemmer, som bliver syge paa et eller andet Sted. Til dette Øjemed skal der grundlægges Sygekasser overalt, hvor det er muligt. Hvor dette ikke er muligt, haaber Østrigs samlede Foreninger, at de forskellige Forbundssektioner ikke nægter den syge rejsende Understøttelse. De appellerer i den Henseende til Kollegernes internationale Solidaritet. Til Belgiens Forslag om alle Forbundsmedlemmers Ligeberettigelse i Trykkerierne uden Nationalitetsforskel anfører Belgiens Repræsentant nogle Tilfælde, hvor de Fremmede er bleven afskedigede i franske Værksteder, blot fordi de var Fremmede. Frankrigs Delegerede mener, at dette Spørgsmaal ingen praktisk Værdi har, det kan forekomme overalt; Arbejderne kunde kun protestere herimod, men ikke præstere Garanti for, at det ikke skete. Det franske Schweiz stiller følgende Forslag: »Kongressen beklager dette Spørgsmaals Fremkomst og ønsker, at alle Arbejdere uden Nationalitetsforskel erklærer sig solidariske; den gaar derfor over til det næste Spørgsmaal paa Dagsordenen«. Det vedtoges enstemmigt, kun Italien og Spanien afholder sig fra at stemme, da de ikke billiger, at Udtrykket »beklager« er brugt. Endvidere afstemmes over et af den Delegerede fra Marseille stillet Forslag: »Kongressen forlanger Afskaffelsen af Bestemmelsen i den franske Lov om Fagforeninger, efter hvilken ingen Fremmed kan sidde i Fagforeningernes Administration«. Det vedtages enstemmigt, hvilket ligeledes er Tilfældet med, at Beslutningen skal sendes det franske Ministerium.

Derefter behandledes Punkt 18: Vilde det ikke bidrage til at styrke Arbejderassociationerne, naar de ikke beskæftigede sig med Politik, eller dog kun for saa vidt det økonomiske og sociale Spørgsmaal betinger det? Da Tiden er langt fremrykket, stiller Italiens Repræsentant straks følgende Forslag: »Kongressen erklærer, at det er nødvendigt for Bogarbejderne at interessere sig for og virke for alle de Spørgsmaal, som har Arbejdernes Fordringer til Formaal«, til hvilket Forslag Londons Delegerede stiller en Ændring, gaaende ud paa: »uden nogen Forbindelse med noget som helst politisk Parti«. Resolutionen forkastes med 6 Stemmer mod Østrigs, Italiens og Danmarks Stemmer; Ændringen er paa denne Maade bortfalden. Den samme Skæbne har den af Belgiens Delegerede stillede Resolution: »I Betragtning af, *at* Politiken og Tilslutningen til de rent politiske Arbejderpartier er skadelig og uoverensstemmende med Arbejderassociationerne, *at* denne Tilslutning vilde være til Ødelæggelse for de sidste, er Kongressen af den Mening, at de økonomiske Spørgsmaal staar over de politiske, og at de udelukkende maa være Maalet for Organisationerne«. Herimod stemmer Spanien, Italien, Østrig, Danmark, Norge, medens Amerika, London og Frankrig stemmer for; de øvrige Delegerede afholder sig fra at stemme. Ligeledes forkastes et Forslag fra to franske Sektioner; det lød: »I Betragtning af, at Forpligtelsen for Sektionerne og Forbundene til at drive Politik eller lade være dermed vilde være et Indgreb i Sektionernes Antonomi, beslutter Kongressen at gaa over til det næste Punkt paa Dagsordenen«. De sér altsaa, at Kongressen i dette Spørgsmaal ingen difinitiv Beslutning har taget. At det tyske Bogtrykkerforbund ikke har gjort det, undrer mig ikke; dertil er Ledelsen for reaktionær, og hele den Aand, der besjæler den, for frygtsom og ængstelig; i Frankrig er Arbejderne delt i flere Partier, og en Tilslutning til ét af dem vilde utvivlsomt have uheldige Følger, men ellers forstaar man ikke, hvad der har bevæget de andre Lande til at afholde sig fra at udtale deres Mening i dette Spørgsmaal. Som Beslutningen nu foreligger, er der intet bindende for noget Land; man kan gøre, hvad man vil, men det vilde sikkert have været bedst, om man havde taget Standpunkt til denne meget vigtige Sag; det viser imidlertid, i hvor ringe Grad de typografiske Arbejdere til Dato har lært af den moderne Arbejderbevægelse. Punkt 19: Vil det ikke være heldigt, at den internationale typografiske Kongres beslutter Afskaffelsen af Præsidentværdigheden i alle Sektions- og Forbundskomiteer? — overlodes til de enkelte Forbunds Forgodtbefindende.

Man var nu færdig med Dagsordenen. Uden for denne vedtoges det at sende Kongressens Beslutninger til den i Bern stedfindende Konference mellem Regeringerne. Fra en enkelt Side udtales det Ønske atter at se Pariserkollegerne forenede; de er nemlig splittede i to Lejre; men man enes snart om, at Kongressen ikke kan tage Beslutning herom, da det er en fuldstændig lokal Sag.

Den Delegerede for Brüssel foreslaar at vælge Brüssel til Samlingsstedet for den næste Kongres, da det belgiske Forbund om to Aar fejrer sin 25-aarige Stiftelsesfest. Det vedtoges dog at afholde den næste Kongres i det tyske Schweiz; ogsaa jeg stemte herfor, da jeg i særlig Grad havde sét Beviser paa den reaktionære Aand, der herskede indenfor Brüssel. Angaaende Tidspunktet overlodes det til den franske Centralkomité at forhøre sig om Stemningen inden for Forbundene, da der er Stemmelighed i Spørgsmaalet 1891 eller 1892.

Saaledes forløb den første internationale Kongres; om end Resultatet i mange Henseender kunde have været bedre, har man dog Grund til at være tilfreds med Kongressens Holdning i Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse og Akkordsystemets Afskaffelse. En Ting er jo imidlertid at sidde i en Sal og tage Beslutninger, en anden at føre dem ud i det virkelige Liv. Dertil hører en Klassebevidsthedens Aand, som sikkert endnu ikke er til Stede over alt. Men netop derfor bør vi anspænde alle vore Kræfter for at samle Arbejderne herom og tvinge dem til Forstaaelse af, hvad det gælder om for dem selv og deres Familjer. Styrelsen for »Den typogr. Forening« har derfor ment at gøre dette Møde offenlig for paa denne Maade at faa Københavns Typografer til at interessere sig for disse Spørgsmaal, og den har endvidere indbudt de to Styrelser for de herværende typografiske Foreninger for at høre, hvorledes de stiller sig hertil. Den Tid maa næmlig være forbi, da vi sidder og resolverer hver i sin Forening; det maa komme til, at vi alle i Forening kan samles til Drøftelse af de Ting, der vedrører vor Eksistens. »Ny typografisk Forening«s Styrelse er jo desværre forhindret i Dag, men til Gengæld har vi den Fornøjelse at se »Den typografiske Trykkerforening«s Styrelse, hvis Mening det vil være af Interesse at høre. De maa jo imidlertid huske, at det er en gennemgribende Reform, der her er Tale om, en Foranstaltning, der fuldstændig kuldkaster det gamle System; derfor maa vi have den fulde Forstaaelse af den. Det gælder om at tage kraftigt fat; ingen bør holde sig tilbage — heller ikke d'Hrr., som staar i vel lønnede Pladser; den, som sidder paa den grønne Gren i Dag, kan være i Snavset i Morgen, og det er derfor ogsaa i *alles* Interesse at gøre sit yderste for at løse denne Opgave.

Foruden at have bidraget til, at disse Spørgsmaal energisk tages op i de forskellige Lande, har Kongressen ogsaa bevirket en nærmere Sammenslutning mellem de forskellige Lande. Dette har sin store Betydning. Da den Delegerede for Tyskland ved Banketten tog Ordet, var der en tilstedeværende, som fandt Anledning til at protestere. Som et Lyn sprang de franske Delegerede op, trængte sig om den uforskammede, tog ham blidt ved Vingebenet og førte ham ud. Det viser, at megen Fordom er forsvundet fra disse de mest konservative af alle Arbejderne, og at der er godt Haab om at naa frem til en mere fremadskreden Opfattelse i andre Spørgsmaal.

I den paafølgende Diskussion deltog Bøhm, Dahlquist, M. Lazarus og P. Jensen. Dahlquist ansaa det for rigtigst at drøfte de fremkomne Forslag yderligere paa et Møde, da der i Dag ikke var mødt saa mange som ønskeligt. Han kunde sympatisere med de fleste Forslag og delte ikke mange Medlemmers Frygt for deres Uigennemførlighed, naar blot alle Arbejderne var enige. Lazarus vilde ikke paa det offenlige Møde komme ind paa Foreningens Stilling til Arbejderpartiet, han fandt, at der havde hersket ikke saa lidt Uklarhed paa Kongressen. Tillige ønskede han at vide, om der kom nogen officiel Beretning. V. Petersen kunde ikke med Bestemthed svare paa dette, men antog det for sandsynligt, da man altid i Frankrig trykkede Kongresreferaterne; han forstod ikke Lazarus' Frygt for at komme ind paa Foreningens Stilling til Arbejderpartiet; han kunde være med til at drøfte Kongressens Resultater i Samraad med de typografiske Foreninger. Efter at P. Jensen ligeledes havde udtalt sig for en fælles Drøftelse, vedtoges følgende Forslag:

»Det offenlige Møde beslutter at overdrage de respektive Styrelser for de typografiske Foreninger en fælles Drøftelse af de af den internationale typografiske Kongres vedtagne Hovedpunkter og derefter forelægge Resultatet for et offenligt Møde«.

Dirigenten udtalte Ønsket om et godt Udbytte af den tagne Beslutning og takkede den Delegerede paa Kongressen for Foredraget; dertil sluttede Forsamlingen sig ved at rejse sig.

En Forespørgsel.

Undertegnede tillader sig at stille følgende Forespørgsel til den ærede Bestyrelse: Hvad er Grunden til, at Regnskabet for det forløbne Halvaar endnu ikke er forelagt? Regnskabet skulde jo, i Følge Lovene, alt være behandlet paa en Generalforsamling, saa Tiden er altsaa meget overskredet.

København, d. 26. August 1889.

Ærbødigst

P. Lauritzen. L. Jacobsen.

En fyldestgørende Redegørelse for dette Forhold vil blive givet paa den nær forestaaende ord. Generalforsamling.

Forening for Boghaandværk har, som bekendt, udskrevet til en Konkurrence for *Sættere*, *Trykkere* og *Bogbindere*. Efter hvad vi hører, har der hidtil ikke vist sig nogen ivrig Deltagelse fra Medlemmernes Side, men det er at haabe, at ret mange vil følge Foreningens Opfordring, da der endnu er tilstrækkelig Tid til at fuldende Opgaven. Løsningerne skal være indleverede til Foreningens Formand inden Udgangen af September Maaned d. A. De maa være betegnede med et tydeligt Mærke og ledsagede af et med samme Mærke betegnet lukket Brev, hvori Udføreren navngiver sig. Der er udsat 3 Pengepræmier à 35 Kr. for det bedste Arbejde i hver Afdeling. Den trykte Indbydelse kan afhentes hos Foreningens Formand, Xylograf Henrichsen, St. Kongensg. 24.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

omdeler i Løbet af September sit første Trykarbejde: »*De nyeste Undersøgelser om Bogtrykkerkunstens Opfindelse*« af Dr. Chr. Bruun.

Da Opkrævningen af vort Kontingent under den hidtil brugte Form har været meget usikker, og det som en Følge heraf har været Bestyrelsen umuligt at holde Medlemslisten i tilbørlig Orden, bliver det nødvendigt, at d'Hrr. Medlemmer ved Modtagelsen af Bogen betaler Resten af 2. Aars Kontingent, altsaa til April 1890. Bogen omdeles overhovedet kun til Medlemmer, der har betalt 2 Aars Kontingent. For Fremtiden bliver da Kontingentet opkrævet 1 Gang aarlig, næmlig i Oktober Maaned. Næste Gang altsaa i Oktober 1890.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Kassereren Gust. Clausen bor Rørholmsgade 14, Kæld., og træffes hver Søgnedag Kl. 9—10 Fm. og 1½—2½ Eftm.

Alt vedrørende »Typograf-Tidende«s Ekspedition bedes sendt til samme Adresse.

Nyt Medlem: F. HAMBERG (har tidl. været Medlem; Lunos Bogtrykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medlem, der er tiltraadt fra en gensidig Forening: FERDINAND JØRGENSEN (sidst arb. i Roskilde) Jørgensen & Ko.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Adresse-Avisen« 2.00, Jordan 0.75, »Politiken« (24. B.) 3.45, i alt 6.20

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 387.95*. RUD. BØHM.

De Medlemmer, der ønsker at stille Ændringsforslag til de med dette Nr. medfølgende Lovforslag, anmodes om at sende disse til EM. PETERSEN, Stengade 15, St., senest *Tirsdag d. 10. Septbr.*

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndagen den 1. September afholdes en Kricketkamp paa Nørrefælled mellem Typografernes og Skomagernes Sportsklub. Kampen begynder Kl. 10. Medlemmerne bedes møde Kl. 8½.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde d. 27. Avgust.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

Meddelelser fra Formanden: a) Hovedrevisionens forandrede Sammensætning i *Helsingør* var sanktioneret af Medlemmerne, idet der ingen Indsigelser var fremkommet. (b I *Rudkøbing* var Regnskabsvæsenet langt om længe kommet i Orden, dog indenfor den lovbefalede Tidsfrist. c) I *Ringkøbing* er man derimod endnu ikke i Dag naaet til Regnskabsaflæggelse for April Kvartal, uagtet Lokalformanden dersteds, Red. S. HANSEN, for tredje Gang er givet Paamindelse desangaaende; det vedtoges nu at idømme Lokalforeningen den i Lovenes § 21 foreskrevne Mulkt, og endvidere at meddele Lokalfmd., at saafremt Regnskabet ikke er i Orden senest d. 1. Septbr., vil han blive suspenderet fra Lokalformandsposten. d) *Herning*, der for Tiden er Filial under Ringkøbing, vedtoges det fra 1. Oktober at henlægge under *Skanderborg* Lokalforening. H. F. RASMUSSEN.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Odense (Milo), R. A. HILDEBRANDT (sidst arb. i Odense). — Odense (Milo), LUDV. V. HANSEN (sidst arb. i Kbhvn.). — Roskilde, OSCAR JENSEN (sidst arbejdet i Slagelse). — Præstø, P. A. HANSEN (sidst været paa Rejse).

Medlem, der er tiltraadt fra en gensidig Forening: Næstved (Vordingborg), THORVALD HOGREFFE (sidst arbejdet i Gefle).

Bortrejste Medl.: Thisted, CHR. JENSEN (arbejdsløs) til Aalborg. — Hillerød, WILLIAM ANDERSEN (sidst arb. i Hørsholm) til Kbhvn. — Roskilde, FERD. JØRGENSEN til Kbhvn. i Plads.

Arbejdsmarkedet.

En Typograf søger Plads straks eller til 1. Oktober. Billet mrkt. »499 R.« bedes tilsendt »Typ.-Tid.«

En Maskintrykker, vel øvet saavel i Farve- og Illustrations- som Værk- og Akcidenstryk, uddannet i et af Københavns største Trykkerier, velanbefalet, *søger Plads straks eller senere*, helst i et større Trykkeri her eller i Provinserne. Billet mrkt. »14«, modtages paa »Typ.-Tid.«s Ekspeditions Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærespris Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG

TOLDBODGADE 11

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Trykkeri.

1 Reol, 5 Stativer, 10 store og 5 smaa Skriftkasser — alt nyt — sælges billig. Ogsaa et komplet Avis- og Akcidenssætteri (nyt) er til Salg paa billige Vilkaar. Billet mrkt. »Trykkerimateriel« bedes indsendt til dette Blads Ekspedition.

Et møbleret Værelse, med egen Indgang, er tilleje fra 1ste September eller senere Kapelvej 49, 4. Sal tilhøjre.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Trædepresse.

En god, brugt Trædepresse *ønskes* tilkøbs Billet mrkt. »10« med Opgivelse af Formstørrelse og Pris bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 36
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 6. September 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bogens Udvikling

fra dens Oprindelse indtil Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten.

(Efter et Foredrag, holdt i den typografiske Klasse i Heriot Watt College af Mr. WILKIE. Her gengivet efter »Graphische Künste«.)

(Fortsat.)

Om Hebræerne og deres Nabofolk véd vi, at de har skrevet en uendelig Mængde Bøger, men ingen har overlevet de senere Tider, dog med Undtagelse af dem, som findes opbevarede i Bibelen. Det samme er Tilfældet med Vedaen, Hinduernes hellige Skrift, Brahminismens Bibel. Fra det klassiske Sanskrit, Stammemoderen for de fleste evropæiske Sprog, er disse hellige Sange bleven oversatte paa flere moderne Sprog og saaledes bleven bragt til Forstaaelse for den lærde Verden. De kaster ikke alene et nyt Lys paa Jordklodens Religioner, men ogsaa paa Sprogenes Oprindelse. Man betragte blot de Bøger, af hvilke Bibelen er sammensat. Disse Bøger stammer fra forskellige Tidsaldre, mellem hvilke der ligger mere end et Tusend Aar. Disse ældste Mindesmærker for den indiske Literatur er mindst 2000 Aar før Kr. F. bleven skrevne i det oprindeligste Sanskrit. Fra Sanskrit, som taltes i det vestlige Asien, det under britisk Herredømme staaende Øst-Indien, nedstammer alle indo-germaniske Sprog. En anden hellig Bog er Avestaen, ogsaa kaldt Zend-Avestaen, Zoroasters Bibel, som er skrevet for omtrent halvtredje Aartusende siden. Ogsaa denne Bog er af Parserne, Zoroasters Tilhængere, da disse i det 7. Aarhundrede efter Kr. F. maatte flygte fra Østasien til Vestasien, bleven udmærket godt bevaret og tjener dem endnu den Dag i Dag som Lovbog for deres religiøse Skikke. Sluttelig skal vi endnu henvise til Mohamedanernes Bibel, Koran. Denne Bogs Indflydelse paa Udbredelsen af den arabiske Literatur og det arabiske Sprog bliver kun overtruffet af den hebræiske Bibel. Det Arabiske, som Alfabet, dominerer i den største Del af Asien og forefindes i hele Indien. I de Trykkerier, i hvilke hovedsagelig udføres Trykning af lærde orientalske Værker, staar ved Siden af den hebræiske og græske Sætterkasse tillige den arabiske, og det er en Opgave for den stræbsomme Sætter at gøre sig bekendt med disse Skriftkarakterer.

Lad os nu gaa over til et andet Felt, som ligger os nærmere. Men forinden vi forlader de Gamles Bogproduktion, maa vi endnu kaste et Blik paa Kinas underfulde Literatur. Saa meget véd vi, at dette store asiatiske Folks literære Dokumenter har en Alder paa tilnærmelsesvis 4000 Aar. En for mere end 3000 Aar siden skreven Bog, »Livsvandelens Bog« (indeholdende filosofiske Betragtninger og Visdomslære) blev skrevet i Fængslet og staar endnu den Dag i Dag i høj Anseelse hos Kineserne. Fra denne Periode er de literære Beretninger fra det »himmelske Rige« fulgt i en uafbrudt Rækkefølge. Vi smiler ad Kinesernes Sæder og Skikke og anser dem for at være et halvbarbarisk Folkeslag, idet vi ved denne Bedømmelse anvender vort moderne Dannelsestrin som Maalestok, men vi maa ikke glemme, at Kineserne allerede var et højt civiliseret og literært dannet Folk, den Gang de Stammer, fra hvilke de nuværende mægtige evropæiske Nationer er gaaet frem, endnu drog omkring som Vilde, boede i Huler og kæmpede for deres Eksistens. Kineserne hører til de ældste Bogproducenter. De forstod mange Aarhundreder tidligere end Evropæerne at lave Papir, at tilberede Farve samt at skære i Træ og at trykke. At de med Hensyn til Bogproduktionen ikke holdt Skridt med Evropæerne, ligger ikke i Mangel paa Snille og Opfindelsesævne hos dem, men i de Vanskeligheder, som deres Sprogs ejendommelige Bygning forvoldte, og som de var nødsagede til at afpasse deres Trykningsmaade efter. Vore Bogtrykkere har at gøre med 26 Bogstaver, Kineserne derimod har 214 Grundtegn, der ved Tilføjelse af Punkter, Streger og andre Akcenter ved det almindelige Omgangssprog danner 2—3000 Ordtegn og ved det videnskabelige Sprog indtil 5000 Ordtegn.

Til Trods derfor besidder de kinesiske Literater et stort Fortrin, som man som oftest savner hos vore egne: deres Manuskripter er tydeligt skrevne og tillader ikke nogen Misforstaaelse. Hos os derimod gaar man saa langt, at en Forfatter, der skriver en meget daarlig Haandskrift, anses for at være et saa meget større Geni.

Fra Grækenlands og Roms tidligste Dage er der endnu opbevaret mange interessante Eksempler for Bogproduktionen. Grækerne kom kort efter at de

optraadte som Stat, i Berøring med Persernes, Ægypternes og Fønikernes Literatur, og Athen var i sin Tid Midtpunktet for en storartet literær Virksomhed. Literaternes Berømmelse blev ikke alene anerkendt af deres Samtid, men vil vedblive at holde sig saa længe Sprogvidenskaben eksisterer. Deres Bøger blev afskrevne og mangfoldiggjorte af Slaver og solgtes paa Markeder og offenlige Pladser. Allerede 600 Aar før Kr. Fødsel fandtes i Athen et Bibliothek og allerede for 2000 Aar siden blev Værkerne af de store græske Vismænd, Homer, Herodot, Pindar, Plato, Aristoteles og Sappho, afskrevne i talløse Kopier og fandt Afsætning i hele den civiliserede Verden, og blandt vore Universiteters Lærere og Elever er disse Skatte lige saa familiære som vore egne hjemlige Klassikere. Efter at Grækenland var bleven erobret af Romerne, erobrede deres Literatur Rom. Grækenland prægede sin Kunst og sin Civilisation paa Erobrerne, saaledes at efter kort Tid enhver romersk Forfatter var det græske Sprog mægtig.

(Fortsættes.)

Samarbejdet med Kvinderne.

Det Forslag til nye Love, som det af »Den typografiske Forening« nedsatte Udvalg har udsendt i forrige Uge, indeholder en Paragraf saalydende:

»§ 2. Som Medlem optages enhver indenfor København og Forstæder bosiddende mandlig *eller kvindelig* Udøver af Typografien samt dermed beslægtede Fag, for saa vidt Vedkommende er fyldt 18 Aar.«

Man sér, at der herved er brudt med det gamle konservative Princip, som kun kendte *mandlige* Typografer, medens Forholdet i Virkeligheden er det, at Typografien nu udøves saavel af mandlige som af kvindelige Arbejdere. Vi véd meget godt, at mange af vore Kolleger, der endnu besidder en Del af den nu ikke længere kurante Vare »Kunstnerstolthed«, vil ryste paa Hovedet og maaske bede sig fritaget for Makkerskabet med Kvinderne indenfor Foreningen. Man er endnu ikke helt bleven fri for den romantiske Opfattelse af Forholdet mellem Mand og Kvinde og vil ikke sé, at denne Romantik alt for længe siden har været nødsaget til at bøje sit mosgroede Hovede for Kapitalismens Herredømme. Kapitalen spørger ikke, hvor smukt eller hvor grimt et Ansigt hans levende Maskine møder med i Arbejdslokalerne — det drejer sig for denne kun om at vide, hvormegen *Arbejdskraft* denne Maskine er i Besiddelse af og hvor *lidt* den behøver for at vegetere. Der findes vel ikke ét Menneske, som er saa naivt at tro, at det er af Menneskekærlighed, at Kvinderne spændes i Trædemøllen? Nej, naar Arbejdsgiverne antager den i Almindelighed til fysisk Arbejde i Forhold til den mandlige Arbejdskraft noget mindre modstandskraftige kvindelige Arbejdskraft, skér dette udelukkende fordi man gaar ud fra, at Kvinderne kan arbejde *billigere* end Mændene.

De mandlige Arbejdere kan ikke forhindre, at Kvinderne søger sig deres Livsophold ved den Beskæftigelse, som bedst egner sig for deres individuelle Begavelse, men det *Mændene kan og bør forhindre, er at Kvinderne misbruges som Konkurrent overfor Manden.* Hvorfor skal Kvinderne overhovedet indtage den dem hidtil anviste eksklusive Stilling? Deres Arbejdskraft frembringer Varer lige saa vel som Mandens; den af dem producerede Vare — altsaa i vort Fag Sats — *sælges* i Almindelighed til samme Pris som de af Mændene frembragte Produkter — hvorfor skal de da have en mindre Betaling for deres Arbejde end Mændene?

Da Kvinderne endnu ikke rigtig har fattet Betydningen af en kraftig Organisation, bliver det Mændenes Sag at opdrage dem til at deltage i Organisationsarbejdet, for derved at bekæmpe den Skade, der hidtil har været uadskilleligt fra Kvindens Arbejde, og vi mener, at det er klogt handlet af Lovudvalget, at det ved sit Forslag har taget Hensyn til denne Side af vor sociale Tilværelse. Blot nu Medlemmerne forstaar Vigtigheden af denne Sag og blot det maatte gaa op for dem, at vi kun derved kan undgaa den farlige Konkurrence, der lige saa vel i Dag som i Morgen kan skabes os af Kvinderne, at vi optager dem i vor Organisation og sørger for, at deres Arbejde betales paa samme Maade som Mandens.

Til Slutning skal vi endnu offenliggøre følgende Cirkulære, der er udsendt af Udvalget for de samvirkende Fagforeninger:

»*København i August 1889.*

Til samtlige københavnske Fagforeninger!

Paa Fællesmødet den 22de ds. behandledes et Forslag fra »Den kvindelige Forening i Herreskræderfaget« om Kvindeorganisationens Betydning og Stilling i Arbejderpartiet.

Fra alle Sider udtaltes Ønsket om en stærk Organisation mellem de arbejdende Kvinder og følgende Resolution vedtoges énstemmig:

»De forsamlede Bestyrelser erkender Nødvendigheden af, at Kvinderne organiseres i alle Fag, og vedtager, at Spørgsmaalet om Kvindernes Organisation optages til Diskussion i de forskellige mandlige Fagforeninger, og at det paalægges Medlemmerne at agitere for Tilslutning til de kvindelige Foreninger.

Endvidere vedtages det, at Kvindernes Foreninger, hvor der oprettes Forbund i Faget, kommer til at staa som sideordnede Afdelinger.«

I Henhold hertil opfordrer Udvalget de respektive Foreningers Bestyrelser til at tage denne Sag op til Forhandling snarest mulig.«

Kasseeftersyn.

Søndag den 1. September foretog undertegnede Revisorer overordenlig Kasseeftersyn hos den konstituerede Kasserer (Bøhm) i Anledning af, at den lovbefalede Frist for Regnskabets Aflæggelse var overskreden.

Vi forefandt en Kassebeholdning af:

I Sparekassen	Kr. 1194.30
I Kontanter og Frimærker	- 42.80
I Følge Kvittering fra Kasserer Clausen	- 275.00
Ialt d. 1/9 89...	Kr. 1512.10

Med Hensyn til Regnskabsbøgerne har det været os umulig at konstatere, hvilken Kassebeholdning, der faktisk har

været til Stede den Dag, Regnskabshalvaaret begyndte. Dette ligger i, at særlig Kassebogen nu som tidligere har været ført paa en saadan Maade, at den absolut intet Holdepunkt giver Revisionen for en Statusopgørelse.

Vi fortsætter Eftersynet af Bøgerne og skal forsøge at komme til Klarhed angaaende Status; men med Sikkerhed kan vi kun forud love at *afslutte* saaledes, at der i Fremtiden kan bygges en ordenlig Regnskabsførelse paa den af os givne Balance.

I øvrigt henvises til næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Dags Dato har vi revideret *Regnskabet* for det frivillige Fond for Arbejdsløse,

det udviser en Indtægt af .....Kr. 381.95
og en Udgift af ..... - 368.00

i Behold...Kr. 13.95

samt *Regnskabet* for Indsamlingen til de Strejkende i Kristiania,

hvis Indtægt har været .....Kr. 3,927.49
med en Udgift af ..... - 3,926.13

i Behold...Kr. 1.36

Udgiftsbeløbene er i Følge Postbeviser og General-Kvittering fra Kristiania afsendt i 18 Rater, det første den 9. Marts, det sidste den 27. Avgust 1889.

Den 4. September 1889.

LAUR. JENSEN. V. BERGENHOLZ.

Hr. J. Fischmann,

Red. af »Ny typ. Tid.«

I det i Dag modtagne Nr. af »Ny typ. Tid.« for 31. Avgust har De ladet en anonym Indsender fra Fyn (!!!) rette en Kraftsalve mod »Dansk typ. Forening«, men dog særlig mod min Person i Forbindelse med Hr. RUD. BØHM o. s. v. Saa lidt som jeg ikke tidligere har taget fjærneste Hensyn til *den* Art Angreb, *der altid stammer fra den samme Kaste og er let kendelige*, agter jeg heller ikke for Fremtiden at gøre det, men noget andet er det med den Mand, der bærer det juridiske Ansvar for disse Angreb, og i saa Henseende maa De ikke kunne gøre Regning paa den Overbærenhed, der én Gang er udvist overfor Deres Forgænger i Embedet.

Kolding, den 1. September 1889. Deres forb.
H. F. RASMUSSEN,
Formand for »Dansk typ. Forening«.

„Dsk. typ. For."s Halvaarsregnskab.

Saa gik der Hul paa Bylden! Da jeg skrev min forrige lille Artikel om den *sildige Regnskabsaflæggelse* tænkte jeg i mit stille Sind, at Aarsagen var at søge i den gamle, kendte Kræftskade, — og det viser sig nu ogsaa at være rigtig. I Følge Hovedbestyrelsesreferatet fra sidste Møde er det Ringkøbing Lokalforenings Formand, Hr. SØREN HANSEN, der ved sin Uefterrettelighed har bevirket, at ikke blot vor egen Forenings, men ogsaa »Den typ. For.«s Regnskab derved altfor silde offenlig fremlægges. Det er uforstaaeligt, at Hr. S. Hansen ikke en Gang endelig kan komme i Trit; efter hvad jeg hører, er Hr. S. H. en mangeaarig personlig Ven af Hovedbestyrelsens Formand, og jeg slutter deraf, at han først har faaet en *privat* Paamindelse om sit Regnskab, forinden han nu bliver stillet frem til offenlig Skue, et Skridt, som enhver Hovedbestyrelse meget nødig skrider til, men som maa bruges overfor de genstridige.

Jeg mindes forøvrigt, at det ved forrige Kvartals Regnskab ligeledes var galt med Ringkøbing: den daværende Lokalformand Hr. Rud. Hansen, var »efter egen Begæring« (!) fratraadt i Utide, men samtidig protesterede Hovedbestyrelsen imod, at Lokalforeningen tilbageholdt en Kassebeholdning paa ca. 70 Kr. (Lovene siger 15 Kr.), saa det ligger nær at antage, at det er denne formerede Kassebeholdning, der nu spiller Hovedrollen ved Regnskabets Udeblivelse. Men Hr. S. Hansen burde dog ikke blot for sin egen Skyld overholde den Lov, han selv har været med til vedtage. S. —.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamlig afholdes **Søndag den 22. September,** Form. Kl. 10½, paa »*Sortedamslund*«.

Dagsorden: 1. Halvaars-Regnskabets Fremlæggelse.
2. Behandling af de nye Love. STYRELSEN.

Kassereren Gust. Clausen bor Rørholmsgade 14, Kæld., og træffes hver Søgnedag Kl. 9—10 Fm. og 1½—2½ Eftm.

Alt vedrørende »Typograf-Tidende«s Ekspedition bedes sendt til samme Adresse.

Nyt Medlem: JULIUS KREBS (har arbejdet i Rigsdagen under Blokaden; »Adresse-Avisen«).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra »Adresse-Avisen« 2.00, Hoffenbergs 1.80, Jordans 0.75, i alt 4.55.

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 392.50.* RUD. BØHM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Morgen Aften begynder Foreningen sin 44. Vintersæson, med sin anerkendte Lærer, kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN, som Dirigent.

I det ny Lokale, Læderstræde 26, Stuen, vil man i de 4 Værelser faa særskilt Syngesal, Læsestue og Spilleværelse til Domino, Skak og Dam.

Aarsfesten, til hvilken ethvert Medlem med Dame har gratis Adgang, fejres som sædvanlig i Januar. Efteraarskoncerten i November gives ligesom tidligere til Fordel for Juleuddelingen blandt Kollegerne; for at spare Udgiften holdes kun denne Aftenunderholdning i dette Øjemed, hvorfor de typografiske Foreninger i Fællesskab har lejet Wittmacks store Lokale dertil, ligesom dramatisk og vokal Assistance er sikret.

Idet vi opfordrer vore Kolleger til at indtræde i Foreningen enten som Sangere eller Kontribuerende, haaber vi at kunne byde Medlemmerne mange fornøjelige Aftener i den kommende Sæson. Enhver Sanger er velkommen — nogle anden Basser kærkomne. Ny Medlemmer sættes paa Stemme i Morgen Aften Kl. 10 i Lokalet. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde d. 4. September.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Hovedkassereren* fremsender *Maanedsoversigten.* — Til Efterretning.

2. Forespørgsel fra den ny Lokalformand i Ribe, ERNST HEISE, angaaende Udbetaling af Rejsehjælp fra Ribe syd paa. — Det vedtoges, at Rejsehjælpen udbetales til nærmeste By paa tysk Grund.

3. Forespørgsel fra Typograf FREDERIK MØLLER, p. t. Aarhus, angaaende Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Da Møller har modtaget Rejsehjælp, var han ikke berettiget til Arbejdsløshedsunderstøttelse, og denne (7 Kr.) vil derfor være at tilbagebetale Viborg Lokalforening.

Ringkøbing Lokalforening. Formanden gav Meddelelse desangaaende. — Det vedtoges bl. a. at suspendere Lokalformanden og beordre Suppleanten til foreløbig at varetage Forretningerne,

H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medl.: Slagelse (Sorø Amtst.), JØRGEN ANTON JØRGENSEN (sidst arbejdet i Schultz' Bogtrykkeri i København) har tidligere været Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlem, tiltraadt fra en gensidig Forening: Slagelse (Slagelse-Posten) PETER CHRISTIAN BECH (Medl. af »Den typ. Forening«).

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Aalborg (Aalborg Amtstid.): P. CHRISTENSEN og NIELS PETER JØRGENSEN (begge sidst arb. i Aarhus). — Nykøbing, F. (Loll.-Falst. Folketid.), ULRIK HANSEN (sidst arb. i Næstved). — Odense, Militær THEODOR SCHOU (sidst arb. i Kolding). — Odense (Thillerup), HANS GJERNYX (sidst arb. i Kolding). — Viborg, CARL M. M. SCHMIDT (sidst arb. i Aarhus). — Holbæk (Holb. A. Dgbl.), CARL NIELSEN (sidst arb. i Hillerød).

Bortrejste Medlemmer: Kolding, K. H. SØRENSEN, THEODOR SCHOU (begge til Odense som Militær) og HANS GJERNYX (til Odense i Plads). — Nykøbing, F., THEODOR MORTENSEN (til Hørsholm i Plads) og P. CHRISTENSEN (arbejdsløs). — Viborg, FR. MØLLER (til Aarhus) og M. ANDERSEN (indkaldt til Militærtjeneste).

D'Hrr. Lokalforeningsformænd anmodes venligst samtidig med Tilsendelsen af Forandringer i Medlemsantallet at notere, hvormange Numre af »Typ.-Tid.« der ønskes tilstillet. G. CLAUSEN.

Den seneste Tidsfrist for Indlevering af Annoncer til først udkommende Numre er Torsdag Middag Kl. 2.

Brevkasse.

Tii Typograf *Thorvald Nordal Lund* henligger et Brev fra Montreal (Canada) hos Redaktionen.

Arbejdsmarkedet.

En Typograf søger Plads straks eller til 1. Oktober. Billet mrkt. »499 R.« bedes tilsendt »Typ.-Tid.«

En Maskintrykker, vel øvet saavel i Farve- og Illustrations- som Værk- og Akcidenstryk, uddannet i et af Københavns største Trykkerier, velanbefalet, *søger Plads straks eller senere,* helst i et større Trykkeri her eller i Provinserne. Billet mrkt. »14«, modtages paa »Typ.-Tid.«s Ekspeditions Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Trædepresse.

En god, brugt Trædepresse *ønskes* tilkøbs Billet mrkt. »10« med Opgivelse af Formstørrelse og Pris bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN

CELLE (HANNOVER)

Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved

Adolph Wulff

Kongens Nytorv 6

København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

En lille Bogtrykforretning, godt indarbejdet med en solid Kundekreds, er særdeles billig til Salgs. Materialet omtrent nyt og fransk Højde. Billet mrkt. »A. H.« indlægges paa »Typ. Tid.«s Kontor.

KRAVER, FLIPPER, MANSCHETTER

RØRHOLMSGADE 14

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 37
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 13. September 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bogens Udvikling

fra dens Oprindelse indtil Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten.

(Efter et Foredrag, holdt i den typografiske Klasse i Heriot Watt College af Mr. WILKIE. Her gengivet efter »Graphische Künste«.)

(Fortsat.)

Fra dette Tidspunkt hørte Bogproduktionen op i Grækenland og Rom traadte i dets Sted. Af denne Grund falder ogsaa Modsætningen til de moderne Bøger mere i Øjnene ved de romerske Bøger end ved de græske. I den berømte Verdensby havde Literaturen naaet sit Højdepunkt under Kejser Augustus. Virgil, Horaz og Ovid, Livius og Tacitus paatrykte deres Genius ikke alene deres egen Tidsalder, men ogsaa alle efterfølgende. Det vil stedse have sin Interesse, at gøre sig en om end ufuldstændig Idé om Bogproduktionen og Konsumtionen i det Aarhundrede, der ligger umiddelbart op til den kristne Æra.

De romerske Bøgers Form var meget forskellig fra vor. Oktav, Kvart og Folio var den Gang aldeles ukendt. Det oprindelige Manuskript blev skrevet paa smaa Trætavler *(Codices)*, der paa den ene Side var overtrukne med Voks. Pennen bestod af en Stav *(Stylus)* af Jern eller Staal, som i den ene Ende var tilspidset, for at kunne udgravere Bogstaverne af Vokset. Vi véd om Horaz, at han skrev sine Digte paa denne Maade. Disse Tavler blev ordnede og afskrevne af Skriverne *(scribes)*. Dette var en Klasse af Slaver, der var bleven uddannede i denne Kunst af Skrivemestrene. Der fortælles om en af de betydeligste romerske Forlæggere, at han til Stadighed beskæftigede 500 Afskrivere. I de toneangivende Boghandlerhuse var man beskæftiget ikke alene med at forhandle Bøgerne, men ogsaa med at afskrive dem, at indbinde dem og at illuminere dem. Indbindingen var en meget simpel Operation. To Tavler blev hver Gang forbundne med en Ende Traad (det første Eksempel for Hæftningen i vor Tids Bogbinderier). Efter at Papyrus var bleven indført som Skrivemateriale, klæbede man saa mange Blade sammen, som man bekvemt kunde vikle omkring en Stav. En saadan Stav kaldte man en »Volumen«. Til Tider fastgjorde man Bogens to Ender ved runde Stave, saaledes at Bogen kunde rulles op ligesom et Atlas. Ved mange romerske Bøger finder man en med rødt Blæk kunstnerisk skreven Titel. Det er umuligt blot tilnærmelsesvis at gøre sig et Begreb om Udstrækningen af Bogproduktionen i det romerske Rige; men at det var en meget omfangsrig Industri, fremgaar af Antydninger i den daværende Literatur. Virgils, Horaz', Ovids, Terenz', Propertius' og Martials Værker var kendte allevegne. I et af sine Epigrammer siger Martial: »Enhver har mig i sin Lomme, Enhver har mig i sine Hænder.« Kan en af vore Dages mest ansete Forfattere sige det samme om sig?

Det sér helt besynderligt ud, at man i en Periode, hvor der udvikles en saa livlig literær Virksomhed og hvor den kunstneriske Smag og den mekaniske Færdighed stod paa et saa højt Trin, forfærdigede Bøgerne formedelst den tidsspildende Kaligrafi og ikke formedelst Typografien. At Romerne havde et om end umodent Begreb om Trykningskunsten (at aftrykke Skrifttegn ved en mekanisk Fremgangsmaade), staar udenfor enhver Tvivl. De var fortrolige ikke alene med Graverings- og Stempelskæringskunsten samt med at støbe Metal, men ogsaa med at udskære saavel fordybede som ophøjede Bogstaver. I Edinborger Oldtidsselskabets Musæum findes en i Rom opdaget Plade af en blød Sten, i hvilken Skriften er indskaaren fordybet. De romerske Øjenlæger brugte saadanne Plader til at trykke deres Recepter med. Der findes ogsaa en Plade, bestemt til et lignende Formaal, med ophøjede Bogstaver. Var dette virkelig Tilfældet, var herved leveret Beviset for, at de gamle Romere kendte Fremgangsmaaden med Mangfoldiggørelsen af Tryksager. Hvorledes kommer det da, at de blev staaende paa dette primitive Stade og at de ikke er gaaede et Skridt videre? Svaret er meget simpelt: Romerne følte ingen Trang dertil. De havde indlevet sig i den kaligrafiske Fremgangsmaade; det af Slaverne forrettede Afskrivningsarbejde var billigt og derfor kunde man ogsaa foranstalte billige Udgaver af de populære Forfatteres Værker. Nu har Erfaringen lært os, at Udviklingen af enhver industriel Kunst kun er en Følge af Nødvendigheden. Og Nødvendigheden er igen en Følge enten af for stærk Efterspørgsel efter en Artikel eller af Konkurrencen. Den menneskelige Skarpsindighed anspændes til det yderste

for at udfinde en mere fuldkommen Fremgangsmaade til Tilfredsstillelsen af Behovet eller for at kunne udholde Konkurrencen. (Sluttes.)

Arbejdstidens Forkortelse.

At »Ny typ. Tid.« ikke vilde vinde ved det nylig stedfundne Redaktørskifte, kunde man sige sig selv. Skøndt man tidligere kun sjældent fandt Artikler, der var i Stand til at tilfredsstille Arbejderne som Klasse betragtet, og skøndt den tvetydige Holdning, de ledende indtog til alle vigtige Spørgsmaal, i høj Grad prægede Bladet, var der dog et vist Sving over det hele, som gjorde, at man i det mindste læste Bladet med en vis Interesse. Vi véd ikke, hvilke gode Egenskaber Hr. Fischmann forøvrigt sidder inde med, men ingen skal beskylde ham for at være morsom. Hans Stil er knudret som en skærvebelagt Landevej, og Ordene slæber sig af Sted som en mager Postkaretkrikke. Man kunde i gamle Dage sé sig gal paa den vage Halvhed, Bladet repræsenterede, men der var dog altid et Stænk af Humør deri — nu synes det at skulle blive den tørre Kedsommelighed. Og hvis den ny Redaktion ikke er i Stand til en Gang imellem som forhen at stikke Læserne et farvetrykt Billede ud, gør det os ondt for »Ny typ. Tidende«s Abonnementsprotokol. Det var vist det eneste, der kunne »live op i Landskabet«.

Bladets dybsindige Betragtninger over Arbejdstidens Forkortelse kan sammenfattes til følgende: 1) Det stiller sig ikke klart, om det samlede Beløb af Lønninger vil blive synderlig større, end det nu er; 2) hvis dette skulde blive Tilfældet, er Ulykken den, at jo højere Arbejdslønnen er, des stærkere er Tendensen til at anvende arbejdssparende Maskiner; 3) maa det ikke lades ude af Betragtning, at en saadan Indskrænkning af Arbejdstiden vilde søges gennemført af alle Arbejdere paa en Gang, og selv om man tænker sig, at de alle opnaaede en Forhøjelse af 20 pCt., hvad der vilde svare til den formindskede Arbejdstid, saa vilde Priserne stige og Pengenes Købeevne blive mindre, saa at en saadan Forhøjelse ikke en Gang vilde være tilstrækkelig; 4) vil flove og travle Tider veksle med hinanden, og det Merantal Arbejdere, der bliver beskæftigede i den travle Tid, vil blive arbejdsløse i den flove, saa at der vil være et lignende Antal arbejdsløse som nu; 5) vil der udkræves store Ofre for at gennemføre Sagen, og da Fordelen ikke er saa umiddelbart indlysende som ved andre mere usammensatte Spørgsmaal, vil der maaske kun blive en temmelig kølig Stemning derfor.

Det er altsaa de Indvendinger, »Ny typ. Tid.« har at gøre mod Forslaget om Arbejdstidens Forkortelse. Men Sagen er, at disse Indvendinger ikke skal rettes mod Forslaget, men udelukkende mod den Samfundsorden, hvorunder vi lever. Spørgsmaalet er dette: Er Arbejdsløsheden til Stede i en saadan Grad, at det er nødvendigt at drøfte Midlerne til dens Formindskelse, og besvarer man dette bekræftende, hvad »Ny typ. Tid.« gør, har man Forpligtelsen til at fremsætte andre og bedre Forslag, end der fremkommer fra anden Side. Vi har før hævdet, at alle andre Midler end Ophævelsen af Privatkapitalismen og Indførelsen af fælles Eje kun vil vise sig at være rene Palliativmidler og i hvert Fald kun tilfredsstillende for et ganske kort Tidsrum, men saalænge vi lever under den kapitalistiske Samfundsorden, er vi nødt til at kæmpe for de Forslag, som i Øjeblikket kan styrke og gavne Arbejderne og deres Organisationer. Og vi mener, at netop Arbejdstidens Forkortelse er det mest praktiske Middel, der for Tiden kan hjælpe os. Hvad der væsenligt bestemmer Arbejderens Løn er Tilbudet af Arbejdskraft; det er i Virkeligheden ikke de *arbejdende* Kræfter, der er bestemmende, men det er hovedsagenlig de *arbejdsløse*, der dekreterer, hvad Lønnen skal være. Naar man altsaa i kortere Arbejdstid kan beskæftige flere og Produktionen er den samme, vil man kunne gøre Regning paa at *formindske* de arbejdsløses Antal og derved for en Del gøre sig til Herre over Arbejdslønnens Regulator. Det afhænger selvfølgelig af, om den Tid, der sættes som Maksimum, er tilstrækkelig lav og tillige, om den forkortede Arbejdstid indføres om kortere eller længere Tid. *Thi gaar Tiden, vil de arbejdsløses Antal utvivlsomt vokse i en saadan Grad, at en 8 Timers Arbejdstid langt fra vil kunne slaa til for at skaffe de ledige Kræfter Beskæftigelse.* Forsvarerne af Arbejdstidens Forkortelse gaar ikke, som Hr. Fischmann udtrykker sig, »ud fra det meget omtvistede nationaløkonomiske Axiom (!), at der er en Overproduktion til Stede«, men de hævder, at det er det eneste praktiske Middel, der for Tiden staar til Arbejdernes Raadighed til at formindske Arbejdsløsheden. Men, siger »Ny typ. Tid.«, Ulykken er den, at jo højere Arbejdslønnen er, des stærkere er Tendensen til at anvende arbejdssparende Maskiner. Maskinerne kommer, enten Arbejdslønnen er stor eller lille, de kommer med Naturnødvendighed, og det er en Umulighed at forhindre det. Naar dette er Tilfældet, og naar den nuværende Tilstand er saa uholdbar, som den er, vilde det være topmaalt Dumhed af Arbejderne, hvis de af denne Grund undlod at virke for en kortere Arbejdstid. Netop først naar Forholdene tilspidses, vil der være Udsigt for Arbejderne til at kunne gennemføre en Samfundsorden, som de kan være tjent med. Det er selvfølgelig drøjt for de Fag, det gaar ud over, men for hver arbejdssparende Maskine, der indføres, rykker Afgørelsen nærmere; jo hurtigere den kommer, jo bedre, og derfor er det den arbejdende Klasses Pligt i Stedet for at udsætte Afgørelsen at arbejde paa at fremskynde den saa meget som muligt.

Ingen klassebevidst Arbejder tror, at en Forkortelse af Arbejdstiden vil være et Universalmiddel mod den nu herskende Nød. Med Arbejdstidens Forkortelse vokser Arbejdets Intensitet, og om kortere eller længere Tid maa der skrides til en ny Reduktion for at bringe Balance i Tingene. Ingen tror, at »flove og travle Tiders Vekslen« vil ophøre, naar Arbejdstiden indskrænkes. Men Fordringen er i Overensstemmelse med Udviklingen og har derfor mere end nogen anden Reform Udsigt til at kunne føres igennem. Den er nemlig lige saa meget i Storkapitalens som i Arbejderens Interesse. Hvad den rider over Ende er netop Middelklassen — i vort Fag Smaabogtrykkerne. Vi tænker ikke her paa den Klasse, der ved Mand, Kone og Børns Hjælp med Slid og Slæb skaffer Brødet til Familjen. De vejer kun lidet i Vægtskaalen og vil om kortere eller længere Tid forsvinde. Her er det de paa Papiret selvstændige Smaabogtrykkere, det drejer sig om. Man maa være saa naiv som Hr. Fischmann for at tro, at deres Konkurrence derved vilde faa ny Næring. Det vil for en normal Menneskeforstand være indlysende, at det for dem vil være dobbelt vanskeligt at skulle svare den samme Arbejdsløn

i den kortere Tid og som Følge deraf endnu yderligere vanskeliggøre deres økonomiske Eksistens.

De organiserede Arbejdere vil Indskrænkningen af Arbejdstiden, fordi det er det eneste Middel til *momentant* at indskrænke Arbejdsløsheden; de vil den, fordi de i Stedet for det slavebundne Arbejde faar mere Tid og Lejlighed til at tage sig af deres økonomiske Anliggender, og de vil den endelig, fordi den sammen med Akkordsystemets Afskaffelse vil bidrage til at tilspidse Situationen i saa høj Grad, at det nuværende System vil sprænges i Stykker og derved gøre en Ende paa den Nød og Elendighed, der nu hersker.

Den internationale typografiske Kongres og de to internationale Kongressers Beslutninger i denne Sag har vist, at Arbejderne i alle Lande er klar over Nødvendigheden af at gennemføre denne Fordring.

Hr. Fischmann dvæler til Slut ved Ny typ. Forenings Medlemmers sørgelige Mangel paa Solidaritetsfølelse ved den Luno'ske Affære. »Hvad Typografisk Forening opnaaede ved at blokere Lunos Trykkeri en Nat, var jo kun at opnaa en Gentagelse af det Løfte, Hr. Dreyer havde givet sit Personale i Forvejen«. Hr. Fischmann har sikkert ikke behøvet at stirre ret længe i Loftet for at faa dette geniale Indfald; han har sandsynligvis ved at kigge i et tidligere Nr. af »Ny typ. Tid.« læst sig til, at her intet andet var at svare. Vi skal derfor ikke gaa strængt i Rette med ham for denne Ytring, men kun en Gang for alle fortælle ham, at »Den typ. Forening« ved hin Beslutning for det første opnaaede, at ikke ét af dens Medlemmer, efter at Beslutningen var fattet af Foreningens Medlemmer, rørte ved det norske Skruebrækkerarbejde, men overlod den ny Forenings Medlemmer »Æren« at fuldende det, og den konstaterede endvidere over for Københavns Bogtrykkere, at de ikke kunde vente sig »Den typ. Forening«s Medlemmers Hjælp til dette Arbejde, og forhindrede derved, at der gjordes yderligere Forsøg i denne Retning — paa Trods af »Ny typ. Forening«s sjattede Holdningsløshed. Og naar Hr. Fischmann sigter vore Kolleger i det Trierske Bogtrykkeri for bevidst at have udført norsk Skruebrækkerarbejde, leverer han selv Beviset for, at han foruden i intellektuel ogsaa i moralsk Henseende er dybere nede end tilladeligt. Det er et skident Angreb, hvis Sandhed Hr. Fischmann ikke en Gang selv tror paa.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Erklæring.

Idet vi undertegnede Revisorer henholder os til vor Erklæring i forrige Nr. af »Typ.-Tid.«, skal vi kun bemærke, at vi har fundet det nødvendigt at anmode Formanden om at faa den til den 22. ds. berammede Generalforsamling udsat i 8 Dage.

København, den 11. September 1889.

Laur. Jensen. V. Bergenholz.

Den ordinære Generalforsamling **udsættes** herved til **Søndag den 29. September.** Formanden.

Nyt Medlem: Sætter Martin A. Ingebregtsen (O. C. Olsen), tidligere Medlem af Unterstützungsverein Deutscher Buchdrucker.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra Hoffensberg & Traps 0.70, Jordans (24. Bidrag) 0.75, »Adresse-Avisen«s 2.00, i alt 3.45.

Med det tidl. indk. i alt *Kr. 395.95.* G. Clausen.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Aften Kl. 10: Halvaarlig **Generalforsamling** i Lokalet Læderstræde 26. Beretning om Virksomheden samt Valg af 1 Bestyrer i Stedet for Hr. Rud. Jacobsen og Valg af 2 Revisorer.

Derefter *Sangøvelse.* Ny Medlemmer, der ønsker at synge med til Efteraarskoncerten, bedes snarest slutte sig til Koret. Sytrelsen.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Opkrævningen af Kontingentet vil ske i den kommende Uge.

Dansk typografisk Forening.

Ny Lokalforeningsformand.

Ringkøbing: Typograf R. Hansen.

Hovedbestyrelsens Møde d. 4. September.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

Ringkøbing Lokalforening. Formanden gav Meddelelse vedrørende denne Sag. Regnskabet for April Kvartal var i Dag indkommet, men den paa samme anførte Sum af 79 *Kr. 42 Øre,* der stod angivet som *»indsendt til Hovedkassen«*, manglede. Lokalforeningen havde i Gaar Aftes holdt Generalforsamling og valgt Hr. Typograf R. Hansen til Lokalformand, den samme, som fratraadte 1. April d. A., og saa vel fra denne som fra den af Hovedbestyrelsen suspenderede Lokalformand, Hr. Bogtrykker S. Hansen, forelaa Skrivelser angaaende den manglende Kassebeholdning; begge to erkendte, at Pengene var borte, om end der søgtes tildels forskellig Begrundelse. Den i Gaar valgte Lokalformand indberetter, at Regnskabet er af Lokalforeningen *»godkendt«*! Ved at gennemgaa saavel Januar som April Kvartals Regnskaber i Enkelthederne viser det sig, at der af Lokalforeningen i afvigte Halvaar er begæret Tilskud fra Hovedkassen, uden at det har været nødvendigt, saafremt Medlemmerne til den i Loven foreskrevne Tid havde indbetalt deres Kontingent, og i al Fald kunde et lille Tilskud, en 20—30 Kr., paa et vist Tidspunkt have været tilstrækkeligt. Formanden havde bestemt paalagt Hovedkassereren overfor samtlige Lokalforeninger at hævde Lovens Bestemmelse (§ 19), at »Begæring om Tilskud fra Hovedkassen til Lokalforeningen skal være medunderskreven af en Revisor«, og dette Paalæg havde Hovedkassereren fuldt ud holdt sig efterrettelig; fra Ringkøbing forelaa saadanne Begæringer »attesteret« skiftevis af S. Hansen og R. Hansen — i Januar Kvartal var saaledes begæret og modtaget 117 Kr. 55 Øre fra Hovedkassen, og ved Kvartalets Afslutning 31. Marts viste Kontoen »Indsendt til Hovedkassen« sig at være 69 Kr. 55 Øre; da Januar Kvartals Regnskab den 10. Maj d. A. indsendtes til Hovedkassereren, medfulgte en Skrivelse fra Hr. S. Hansen, der fra 1. April var valgt til Lokalformand, med Begæring om at maatte beholde i Lokalforeningen den nævnte Sum (69,55), »da der allerede er forbrugt ikke saa lidt ud over Kassebeholdningen«, og denne Begæring var underskreven af: R. Hansen, Revisor, den samme, der lige var fratraadt som Lokalformand. Ved at kontrollere det nu i Dag modtagne Kvartalsregnskab (April) viser det sig, at der den nævnte Dag, 10. Maj, kun har været afholdt Udgifter til et samlet Beløb af 9 Kr. 20 Øre, og altsaa skulde der i Lokalforeningens Behold have været et Beløb af 75 Kr. 35 Øre. I Følge den i Dag modtagne Indberetning fra den i Gaar Aftes valgte Lokalformand, R. Hansen, er der siden 1. Juli foruden Kassebeholdningen (de i Lovene foreskrevne 15 Kr.) forbrugt 7 Kr. 16 Øre, ialt 22 Kr. og 16 Øre, og naar dertil lægges en paa Regnskabet fejlagtig opført Udbetaling af 7 Kr. Arbejds-

løshedsunderstøttelse (som var udbetalt den 4. Avgust, og altsaa hørte hjemme paa Juli Kvartals Regnskab), bliver den samlede Udgift i Lokalforeningen i indeværende Kvartal 29 Kr. 16 Øre, *og skulde der saaledes i Øjeblikket være i Lokalkassen 72 Kr. 26 Øre*, men Lokalforeningen er aldeles blank for Penge, og man anmoder om Tilskud fra Hovedkassen.

Hovedbestyrelsen besluttede at udtale en skarp Misbilligelse af den hele Maade, hvorpaa Administrationen er foregaaet i Ringkøbing Lokalforening i det sidste halve Aar, og i Henhold til Lovenes § 22 vil Lokalforeningens Medlemmer (herfra undtages dog det i Ringkøbing værende passive Medlem og Medlemmer i Filialen Herning) have at tilsvare Hovedkassen det manglende Beløb; i Betragtning af Forholdene tilstodes Henstand med Betalingen indtil Aarets Udgang, dog saaledes, at Lokalformanden indsender ugenlige Afdrag til Hovedkassereren. Tilskud fra Hovedkassen i Øjeblikket nægtes; den nuværende Lokalformand skriver, »at der er intet som helst Kontingent opkrævet i indeværende Kvartal«, og Lokalformanden paalægges det derfor at fyldestgøre Lovens Bestemmelser (§ 28, andet Stykke), hvorved der vil være tilstrækkelige Midler. Lokalforeningens Medlemmer har nu at tilkendegive, hvorvidt de vil indgaa paa den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Afvikling med Hensyn til den manglende Kassebeholdning — overfor vedkommende maa Medlemmerne selv gøre Efterkrav —, en Fremgangsmaade saa lempelig som vel mulig; i modsat Fald vil det have øjeblikkelig Udelukkelse til Følge. Med Mulkterne bliver den samme Fremgangsmaade: det passive Medlem og Filialen Herning fritages, men de øvrige maa afvikle deres Skyld senest med Udgangen af indeværende Aar. — Regnskabsberetningen for April bliver at tilbagesende Lokalformanden og en ny at udfærdige.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Hørsholm (Hørsholm Avis) TH. MORTENSEN (sidst arbejdet i Nykøbing, Falster. — Odense (Milo); H. NIELSEN SCHNEGELSBERG (sidst arb. i Horsens). — Odense: Militær K. H. SØRENSEN (sidst arb. i Kolding). — Præstø: P. CHRISTENSEN (sidst været paa Rejse). — Aarhus (Laur. Bechs Trykkeri): F. AUG. PØDENPHANDT (fra Horsens), F. A. O. MØLLER (fra Viborg); (Thrues Trykkeri): TH. SKYTTEGAARD (fra Kolding). — Kolding (Kolding Avis): HANS KNUDSEN KORSBANG (fra Tyskland).

Bortrejste Medlemmer: Aalborg: VALDEMAR LARSEN (arbejdsløs) til København og JENS HANSEN (arbejdsløs) til Randers. — Skive: TH. THERKILDSEN (arbejdsløs). — Aarhus: P. CHRISTENSEN, N. P. JØRGENSEN og P. BROCKMANN (alle til Aalborg i Plads), CARL SCHMIDT (til Viborg i Plads) og O. OLEN (til København, arbejdsløs). — Kolding: THOMAS SKYTTEGAARD (til Aarhus i Plads).

Udmeldte: AUG. NIELSEN (udvandret til Amerika).

D'Hrr. Lokalforeningsformænd anmodes venligst samtidig med Tilsendelsen af Forandringer i Medlemsantallet at notere, hvormange Numre af »Typ.-Tid.« der ønskes tilstillet. G. CLAUSEN.

Overkomplette Eksemplarer af »Typograf-Tidende« Nr. 17 af 1878, Nr. 21 og 26 af 1879, Nr. 23, 28, 34 og 35 af 1884, Nr. 13 af 1885, Nr. 20 og fremdeles af 1887 ønskes af Ekspeditionen.

Arbejdsmarkedet.

En yngre, paalidelig Sætter, som tillige kan paatage sig Trykning, søger Plads til 1. Oktober. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »S. T.« bedes tilsendt »Typ.-Tid.s Fkspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Et Oppositionsblad
med godt Abonnement og gode Annoncer, i en af Jyllands større Købstæder, kan faas til Købs. Der maa kunne stilles Sikkerhed for Købesummen eller udbetales mindst 5000 Kr. Billet mrk. *»Oppositionsblad 1875«* modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annoncebureau, København.*

SÆTTER-BLOUSER
RØRHOLMSGADE 14

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 38
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 20. September 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af Emil Sørensen.

Økonomiske Hensyn maa nødvendigvis i vore Dage øve en saa overvejende Indflydelse paa det typografiske Materiales enkelte Bestanddele, at Spørgsmaalet om, hvad der betaler sig, først og fremmest maa besvares ved Anskaffelsen af ornamentale Grundformer. Af denne Grund er de enkle Rækkeindfatninger, der viser et fladt Billede, ubetinget at foretrække for de plastisk opfattede Ornamenter, fordi de er simplere at sammmenstille, lettere at trykke, billigere at anskaffe og betydelig mere holdbare end nogen af de her omtalte komplicerede Grundformer. Men derfor er det komplicerede og plastisk opfattede Prydmateriales Berettigelse ikke udelukket til Brug for dem, der forfølger virkelig kunstneriske Formaal og som ævner at sé bort fra, hvad der betaler sig, *hvis* disse Former ellers imødekommer de Krav, man altid stiller til Ting, som gør Fordring paa at henføres under Begrebet Kunst. Ingen af de komplicerede Ornamenter opfylder disse Betingelser. Listeomramningernes Kompositionsmangler, som er omtalt i de foregaaende Artikler, taler ikke til Fordel for de komplicerede Former, og deres Skyggelægning henviser ogsaa Typografien til udelukkende at holde sig til det fuldstændig fladeornamentale Prydmateriale. Ganske vist er Legemsskyggerne i de sidst nævnte Indfatninger ikke i saa stærk Uoverensstemmelse med Naturen som det arkitektoniske Materiale; dette Fremskridt maa dog ikke søges i, at Skriftstøberne er

komne til bedre Erkendelse af, hvilke Former der egner sig for os, men det ligger udelukkende i, at Skyggelægningen i et arkitektonisk Satsbillede hovedsagelig ligger i dettes ydre Kontur, i Listeomramningsmaterialet er det plastisk opfattede Billede omgivet af Streger og mindre Rækkeindfatninger, saa at Manglerne ikke træder saa stærkt frem. Det er vel hyppigst kun en Gradsforskjel, saaledes som i omstaaende Prøvetyper af Holbeinindfatningen, hvor Kuglen og Pæreformen ikke er belyst nøjagtig paa samme Maade — i Pæreformen ligger Lyskilden mere foran Billedet end i Kuglen, hvor den ligger skarpt til Venstre —, men det træffer ogsaa, at Beklædningsmaterialets Belysning er stik imod Hovedornamentets. Saaledes er det ovenfor aftrykte ægformige Perlebaand, der ogsaa hører til Holbeinindfatningen, belyst fra to forskellige Sider.

Endelig er det mindre vel betænkt, at Figurer, som, hvis de overhovedet skal kunne bruges, kommer til at staa i forskellige Stillinger, er givne med Relief, selv om Belysningen er koncentreret paa enkelte Figurer i Ornamentet for at udtrykke Formens Runding og Dybde; thi det kan ikke andet end støde Øjet, naar, som hosstaaende Eksempel godtgør, en enkelt Liste kan blive belyst paa forskellige Maader. I det øverste Ornament ligger Lyskilden foran til Venstre, i det nederste kommer Lyset fra neden til Højre.

(Sluttes.)

Dansk typografisk Forenings Halvaarsregnskaber.

Artiklerne i flere Numre af »Typ.-Tid.« angaaende den sildige Offenliggørelse af »Dansk typografisk Forening«s Halvaarsregnskaber har givet mig Anledning til at fremkomme med efterfølgende Linjer; det skulde glæde mig, om de kunde bevirke en Forandring i det hidtilværende Forhold.

Som én af dem, der har haft — Æren eller Fornøjelsen? — af at revidere Regnskaberne for 1886—87, har jeg faaet Lejlighed til at sé, hvor højst forskellig Lokalforeningens

Regnskaber føres; en Fjerdepart af dem føres ikke ens eller som de skulde føres, nej, der mangler meget i saa Henseende, og det er derfor heldigt, at Hovedbestyrelsen har taget Initiativet til en, som jeg vil haabe, heldig Forandring paa dette Omraade.

Tid efter anden, som »Dansk typ. Forening« vokser i Medlemsantal og udvikler sig med understøttende Formaal, bliver selvfølgelig Arbejdet for Hovedrevisorerne mere og mere vanskeligt og besværligt. Og Hovedrevisionen skulde da ogsaa gærne være andet end en slet og ret Talrevision, i hvor vel det maa erkendes, at man mange Gange mangler Betingelserne for at kunne gøre det til mere; utallige Tilfælde er til Stede, hvor man *maa* gaa glat hen over det, uagtet der *skulde* øves en stræng Kritik, — men man stoler paa den lokale Revision, som udfører det egenlige Forarbejde. Hvad jeg ansér for et ubestrideligt Gode, det er, at Hovedbestyrelsen og Kassereren, som er den Avtoritet, der jo ligger inde med det bedste Materiale for en *kritisk Revision*, tager sig grundigt af den Sag, *før* Hovedrevisorerne overgives Arbejdet. Hovedrevisorerne kan ikke med den bedste Vilje kigge saaledes tilbunds i Lokalregnskabernes Enkeltheder, at man kan sige: *alt* er rigtigt! Hvor kompliceret et Arbejde det er at være Hovedrevisor i »Dsk. typ. For.«, derom kan kun den dømme, som har haft dermed at gøre. Der er hist og her baade det ene og det andet, som uden Tvivl burde være anderledes; men jeg skal være den første til at erkende, at det ikke saadan kan ske paa en Gang, det er et Arbejde, som tager Tid; dog tror jeg, at det kunde gøre Gavn, om Hovedrevisorerne gjorde deres Bemærkninger til de forskellige Lokalforeninger, thi ved den ene Gang efter den anden at tie og tænke som saa: ja, det bliver vel bedre! derved udhaler man kun at naa frem til en tilfredsstillende Ordning.

Nu i næste Omgang skal Hovedrevisionen jo udføres af en af de hidtilværende Formænd for »Dansk typ. Forening«, Hr. WEBER, samt den forrige Hovedkasserer, Hr. JOH. LUND, og formoder jeg, at det da vil faa et grundigt Gennemsyn; de nævnte to Herrer Kolleger maa antages at være i Besiddelse af de bedste Betingelser som Hovedrevisorer.

Næstved, d. 14. September 1889. OTTO OLSEN.

Korrespondance.

Aalborg, d. 15. Septbr.

50-Aars Jubilæum. Faktor A. F. LAUTHERBORN hersteds fejrede den 6. ds. 50-Aarsdagen for sin Virksomhed i Fagets Tjeneste, idet han nævnte Dato 1839 begyndte sin Løbebane i Aalborg Stiftsbogtrykkeri, hvor han med en ganske kort Afbrydelse har virket i denne lange Aarrække. Jubilaren, som trods sine nogle og treds Aar stadig udfører det med et saa stort Blads Ombrydning forbundne betydelige Arbejde med forbavsende Lethed og Ihærdighed, modtog i Dagens Anledning af Trykkeriets Ejerinde en større Pengegave, ligesom ogsaa Personalet dels ved Gaver, dels ved Udsmykning i Sætteriet bidrog sit til at give Dagen et festligt Præg. Om Aftenen samledes, i Følge Indbydelse fra Fru RÉE, hele Personalet med Jubilaren ved et Festmaaltid, hvor Taler og Sange vekslede og en hjærtelig Stemning herskede. — Det fortjener at anføres, at Hr. Lautherborn altid har sluttet sig til den faglige Organisation, og at han stedse har staaet rede til at bringe Ofre for dens Bevarelse. X.

Blanding.

Vor Forenings Medlemmer anmodes om at gøre sig bekendt med det til »Det frivillige Fond for Arbejdsløse« indkomne. Det vil da staa Enhver klart, at der maa mere til, hvis vi ikke vil forskertse det vundne Navn for Offervillighed. Idet vi altsaa henleder Opmærksomheden herpaa — hvilket vi véd er tilstrækkeligt for allerede fra i Morgen at sætte Indsamling i Gang — gøres det samtidig bekendt, at revideret Regnskab over de indkomne Bidrag vil blive offenliggjort i Bladet.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamlig afholdes **Søndag den 29. September,** Form. Kl. 10½, paa »*Sortedamslund*«.

Dagsorden: 1. Halvaars-Regnskabets Fremlæggelse.
2. Behandling af de nye Love.

Forhandlingerne begynder præcis Kl. 10½. STYRELSEN.

Nyt Medlem: CHRISTIAN SCHOUW (sidst arbejdet i Hørsholm, ikke Medlem af »Dansk typ. Forening«) har tidligere været Medlem; S. L. Møllers Bogtr. — MARTIN RASMUSSEN (udl. d. 14. Septbr. hos Hertz i Vejle; arb. i Rigsdagen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Indsigelse er nedlagt mod JULIUS KREBS' Optagelse fra to Trykkerier.

Til de **Arbejdsløse** har jeg endv. modtaget: fra Jordan (25. Bidrag) 0.75, Hoffensberg & Trap 0.90, »Adresse-Avisen« 2.00, i alt 3.65.

Med det tidligere til mig indkomne, der stiller sig saaledes: Som overgaaet Kassebeholdning Kr. 13.95, en Rest fra Kristiania-Indsamlingen Kr. 1.36, og i Følge Kvitteringer i »Typ.-Tid.« af 6. og 13. ds. Kr. 8.00, i alt *Kr.* 26.96.

19. Septbr. 89. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Paa Generalforsamlingen i Lørdags genvalgtes Hr. RUD. JACOBSEN til Bestyrer; d'Hrr. V. BRUSEN og O. JOHANSEN valgtes til Revisorer.

I Morgen Aften fra Kl. 10—12 præcis: Sangøvelse. Ny Medl. sættes paa Stemme Kl. 10.

Paa Søndag *Fodtur til Dyrehaven.* Mødested: Trianglen Kl. 9. Kl. 11 Frokost ved Grøndalshuset. Medlemmerne og deres Venner er velkomne. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalforeningsformændene.

I den kommende Uge tilsendes samtlige Lokalforeningsformænd *Regnskabs-Beretninger for Regnskabsaaret 1. Juli 1889—30. Juni 1890.* Det bemærkes, at der i Regnskaberne ikke maa foretages Rettelser eller Raderinger.

Den typografiske Forenings Regnskab for 1. Halvaar 1889.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3524	04
Medlemmernes Bidrag	1287	10
Renter	19	67
En ikke tidligere bogført Restance	12	»
Kr.	4842	81
Rejsekassen.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	769	30
Medlemmernes Bidrag	858	»
Tilbagebetalt Rejsehjælp (for 2. Halvaar 1888)	178	45
Kr.	1805	75
Arbejdsløshedskassen.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	1041	45
Medlemmernes Bidrag	429	»
Kr.	1470	45

Udgift.

	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Faste Understøttelser	48	50
Leje af Lokale	14	20
Budløn	83	46
Bogtrykker- og Bogbinderarbejde	52	»
I Anledning af Kristiania-Strejken:		
Telegrammer	35	50
Ekstra Understøttelser til Medlemmer	94	50
Forskellige Udgifter	7	40
Underskud fra Maskeraden	62	09
Formandens Honorar	75	»
Kassererens do.	145	19
Administrations-Udgifter	15	»
Udgift for Bibliotheket	64	48
Afskrevet paa Bergs Gæld	183	82
»Typ.-Tid.«, Udgift i Halvaaret, 1/2-Delen	515	57
do. do. do. for »Dansk typ. Forening«. (»Dansk typ. Forening« heri godskreven 3 Kr. fra forrige Halvaar)	509	56
Saldo	2936	54
Kr.	4842	81
Rejsekassen.		
Til Medlemmer af »Dansk typ. Forening«	415	»
» andre Foreningers Medlemmer	377	»
Afskrevet paa Bergs Gæld	122	55
Saldo	891	20
Kr.	1805	75
Arbejdsløshedskassen.		
Udgift til de Arbejdsløse	511	»
Afskrevet paa Bergs Gæld	61	28
Saldo	8 98	17
Kr.	1470	45

Status ved Regnskabets Afslutning pr. 30. Juni 1889:

Disponibel Kassebeholdning:
I Sparekassen . . . . . Kr. 1213.97
I Kontanter og Anvisninger . . . . . » 668.20
Kr. 1882.17
I Udestaaende Fordringer paa forskellige Medlemmer . . . . . » 1182.74
I Fordringer paa Brødrene Berg . . . . . » 1661.00
Saldo ialt Kr. 4725.91

RUD. BØHM,
konst.

Idet vi undertegnede Revisorer forelægger ovenstaaende Regnskab, skal vi udtale os udførligt om det paa Generalforsamlingen.

København, den 18. September 1889.

V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Regnskab over „Typograf-Tidende“ for 1. Halvaar 1889.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Avertissementer	173	30
Abonnement	77	25
Kr.	250	55

Udgift.

	Kr.	Øre
Trykningsomkostninger	906	09
Redaktion og Administration	154	»
Ombæring	91	»
Forsendelse	89	79
Bladhold	9	22
Adressestrimler	6	»
Provision for Opkrævning af Abonnement og Avertissements Regninger (Kr. 186.70)	18	67
Told og Spedition af en Prøve-Sats	»	91
Kr.	1275	68

Udgift . . . . . Kr. 1275.68
Indtægt . . . . . » 250.55
Udgift at dække Kr. 1025.13

Halvdelen for hver Forening . . . . . » 512.56
»Dansk typ. Forening« tilgode fra forrige Halvaar . . . . . » 3.00
Rest at betale Kr. 509.56

København, d. 12. September 1889.

RUD. BØHM,
konst.

Ovenstaaende Regnskab er revideret den 13. September 1889. Alt stemmende med Bilag og Kassebog.

V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Samtidig følger *de ny Medlemsbøger*. Disse er anlagte efter det Princip, at hvert Medlem faar sin Bog; men for at de nuværende Medlemmer kan komme i fortløbende Nr., er det nødvendigt, at jeg faar en Opgivelse af Medlemsantallet, og en saadan bedes d'Hrr. Lokalforeningsformænd sende mig *den 22. ds.* De gamle Medlemsbøger inddrages efterhaanden som de kommer Lokalformændene i Hænde.

Kolding, d. 18. Septbr. 1889. P. H. V.

H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde d. 10. September.

Samtlige Medlemmer til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* a) Opgørelsen med »D. t. F.« i København for sidste Halvaar var i Gaar afsendt; vort Udlæg androg henimod Kr. 350. b) Fra Aarhus Lokalfmd., N. Mortensen, forespurgtes, om han maatte udbetale Sygeunderstøttelse til et Medlem af »Unterstützungsverein Deutscher Buchdrucker«, der paa Gennemrejse var bleven syg i Aarhus og ikke havde kunnet blive indlagt paa Sygehuset, men indlagt i et privat Logis og der plejet. Lokalfmd. formener, at det vil blive billigere for Foreningen, og intet Misbrug vil ske. Form. havde svaret, at der i det foreliggende Tilfælde maatte handles efter Lokalfmd.s Konduite, og Hovedbestyrelsen billigede dette.

2. Skr. fra Aalborg Lokalfmd., Andr. Olsen, ang. to kvindelige Sættere i »Aalborg Stiftst.«s Trykkeri, som har meldt sig til Optagelse i »Dsk typ. For.«. Lokalfmd. meddeler, at de begge i nogle Aar har arbejdet der i Byen efter at have staaet deres Læretid ud, samt at de arbejder under samme Forhold som de mandlige Sættere og har samme Beregning, ligesom de ved enhver Lejlighed støtter vor Organisation. — Hovedbestyrelsen fandt ingen Lovhjemmel til at nægte vedkommende Optagelse i Foreningen; i Aarhus og Varde har Foreningen bidragydende Kvinder.

3. Skr. fra Holbæk Lokalfmd., Jul. Bigum, ang. Udbetaling af Rejseunderstøttelse til et Medlem, der i nogle Maaneder har arbejdet udenfor Faget i København. — Forholdet til »Den typ. Forening« med Betaling af Medlemsbidrag maa først ordnes, ligesom vedkommende ørst maa have arbejdet ved Faget igen, forinden han kan erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvorimod Hovedbestyrelsen skønner at vedk. er berettiget til Rejseunderstøttelse. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Aalborg (»Aalborg Stiftstid.«), MARIE HANSEN og ANNA OSTERMANN.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalf.: Aalborg (»Aalb. Amtst.«), JENS PETER BROCHMANN (sidst arbejdet i Aarhus).

Bortrejste Medl.: Rudkøbing, CHR. M. MADSEN (til Helsingør; Militær). — Randers, LAURITZ CHRISTENSEN (til Aarhus; arbejdsløs).

D'Hrr. Lokalforeningsformænd anmodes venligst samtidig med Tilsendelsen af Forandringer i Medlemsantallet at notere, hvormange Numre af »Typ.-Tid.« der ønskes tilstillet. G. CLAUSEN.

Overkomplette Eksemplarer af »Typograf-Tidende« Nr. 17 af 1878, Nr. 21 og 26 af 1879, Nr. 23, 28, 34 og 35 af 1884, Nr. 13 af 1885, Nr. 20 og fremdeles af 1887 ønskes af Ekspeditionen.

Arbejdsmarkedet.

Akcidenssætter.

En yngre, gift Typograf, særdeles øvet i Akcidensarbejde og som tillige kan paatage sig Stereotypering og om ønskes Ledelsen af et Bogtrykkeri, søger Plads snarest. Billet mrkt. »Akcidenssætter« bedes indlagt i »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN

CELLE (HANNOVER)

Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved

Adolph Wulff

Kongens Nytorv 6

København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Et Oppositionsblad

med godt Abonnement og gode Annoncer, i en af Jyllands større Købstæder, kan faas til Købs. Der maa kunne stilles Sikkerhed for Købesummen eller udbetales mindst 5000 Kr. Billet mrk. »*Oppositionsblad 1875*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annoncebureau, København.*

MANUFAKTUR & TRICOTAGE

RØRHOLMSGADE 14

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 39
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 27. September 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

„Forening for Boghaandværk"s Aarsskrift.

Det første Aarsskrift, »Forening for Boghaandværk« har udgivet, og som i lang Tid har været bebudet, er nu udkommet og omdelt til Medlemmerne. Det fremtræder som en efter fransk Mønster smagfuldt udstyret Bog i smaat Folioformat, trykt paa usædvanlig tykt og smukt Papir, og, som man kunde vente, i en fra et teknisk Standpunkt betragtet fortrinlig Udførelse. Men til Trods for den Offervillighed og Dygtighed, der uimodsigeligt er lagt i Arbejdet, bereder dette første praktiske Udslag af Foreningens Virksomhed Fagets Udøvere en Skuffelse. Man havde efter Formandens skrappe Udfald mod vor hjemlige Bogproduktions Mangel paa Ensartethed og Stilfuldhed ventet at sé et i sine yderste Konsekvenser gennemført kunstnerisk Arrangement, men naar man undtager Noternes Sætning som almindelig fortløbende Sats uden den sædvanlige Indrykning af hver Linje og det ændrede Format i Hoved- og Bundsteg, har Bogen netop i de Henseender, som har vakt Hr. Hendriksens Mishag, ikke synderligt forud for en hel Del andre smukt udførte Bøger, hvilke i Tidernes Løb har sét Lyset herhjemme. Man sér, at der er gjort ihærdige Forstudier blandt Udlandets mønsterværdigt udførte Trykværker, men Omplantningen af de franske Skønhedshensyn er ikke lykkedes saa fuldstændigt, at Forsøget kan betragtes som et Mønster for vor fremtidige Bogproduktion. Allerede den strænge Ensartethed i Skriftvalg, som Hr. Hendriksen med Rette har fremhævet som absolut nødvendig for et stilfuldt Udseende, er ikke naaet, idet Titellinjerne alle er satte med en anden Skrifttype, den ægte franske Mediæval, end Grundskriften, Genzsch & Heyses ny Renæssance-Brødskrift. Der gives ganske vist ingen Titelskrift, der fuldt ud harmonerer med denne karakteristiske Antikvatype — Genzsch & Heyse angiver den romerske Antikva for at være Titelskrift dertil, men den kan kun bruges, fordi man ikke har nogen bedre; for saa vidt kan enhver Skrift, der har Berøringspunkter med Grundskriften, med lige Ret benyttes, men det er dog ikke *det*, man i et saadant Tilfælde burde slaa sig til Taals med. Der findes en anden Udvej, som kunde være fulgt, og denne er, at sætte Titellinjerne med Grundskriften, lade dem ved Fotografiens Hjælp forstørre og derefter ætse. Heller ikke mellem Skydningen og den store Margina er der noget godt Forhold; en Tredjedelspetit Skydning er altfor knap, den burde være fordoblet.

Titlerne og navnlig Listen over de forskellige Medvirkende paa sidste Blad gør et kønt Indtryk — den bærende Linje paa den sidst nævnte forekommer os dog at være lidt for smal —, men hvorfor Omslagstitlen er saa stærkt sammenpresset og hvilken Nytte den halvfede Streg gør umiddelbart efter Forfatternavnet, er ikke godt at sé. En Stregs Bestemmelse er dog, foruden at skille ét Afsnit fra et andet, at skaffe Øjet et Hvilepunkt paa en ellers tom Flade, men at anbringe en saadan under en Titellinje, endog tilsyneladende mindre fjærnet fra Linjen end Mellemslaget mellem Gruppernes øvrige Dele indbyrdes, synes os mere originalt end smukt. Udeladelsen af Punkt og Komma, som Franskmændene konsekvent gennemfører paa *alle* Titellinjer, er kun brugt paa Omslagstitelen, Hovedtitelen og den bag paa denne anbragte Bemærkning om Oplagets Størrelse, men ikke paa Smudstitelen og Rubrikerne. Udeladelsen af Interpunktionstegnene motiveres ved, at de ikke staar i Højde med Bogstavbilledet og derfor tilsyneladende gør Linjerne skæve; de bruges dog kun ved summariske Sammendrag af hele Sætninger, men ikke i fortløbende Sats. Som Følge heraf er det ukorrekt at udelade Punktet efter Bemærkningen om Oplaget, saa meget mere, som Linjen oven over slutter med et Komma. Rygtitlen staar forkert; man bruger ganske vist denne Maade her hjemme, men derfor er den ikke rigtig; da man altid begynder at læse fra Venstre, bør Rygtitlen ligesom Tværrubrikerne paa et Tabelhoved begynde fra Foden af Kolumnen, hvad ogsaa alle udenlandske Bøger godtgør.

Bogen er prydet med 4 udmærket smukke Initialer og en cul de lampe fra Rigstrykkeriets Skriftprøve, til hvilke Hr. Hans Tegner har komponeret Friser i samme Stil. Naar man tager i Betænkning, at Kunstneren har været bunden af det Hensyn at skulle skaffe et Supplement til de først nævnte, maa de siges at være vellykkede.

Den ny Formatilægning, hvorved Kapital- og Krydsstegen bliver større end sædvanlig, er særdeles anbefalelsesværdig; det viser sig altfor hyppigt ved indbundne Bøger, at der synes at være mindre Margina, end der bør være, for at Siderne kan staa smukt. Ligeledes finder vi, at Noter bør sættes saaledes som her benyttet, fordi Kolumnerne derved altid beholder deres regelmæssige Form.

Dette er det væsentligste vi har at sige om den typografiske Udstyrelse af Dr. BRUUNS Bog. Indvendingerne drejer sig kun om Smaating, men det er Iagttagelsen af alle Enkeltheder, der giver et helstøbt Resultat.

Et lille Vink!

En af mine gode gamle Venner skrev til mig forleden: »Et lille Vink — ved Lejlighed!« Et saadant har jeg nu fundet og vil ikke beholde for mig selv.

Et Udvalg til Revision af »Den typ. Forening«s Love har foretaget et, som jeg synes, omhyggeligt Arbejde til en Forbedring af hele Foreningens Stilling, og ved at læse dette Udvalgs Forslag, der jo skal til Behandling paa Generalforsamlingen den 29. ds., forinden det kan blive til endelig Lov fra 1. Oktober d. A., har mine Tanker særlig fæstet sig paa *det finansielle* — det er jo dér, vor Tids Brøst ligger — som det, der i Udvalgets Forslag navnlig er undergaaet Forandring. Og nu kommer: et lille Vink. Under den tidligere Ordning har den Uskik bredet sig mere og mere, at Foreningen har faaet sig en hel Del *»udestaaende Fordringer«*, dels ved Laan, Restance af Medlemsbidrag o. s. v., og adskilligt af det »udestaaende« findes udenfor Foreningens Enemærker, o: i Provinserne. Naar jeg derfor skulde følge min Vens Anmodning, da vilde det nærmest blive en Henvendelse til de forskellige Lokalformænd i »Dansk typ. Forening« om at foretage et lille Gennemsyn af de i deres Værge beroende Medlemsbøger, og »et lille Vink« fra dem til de, der har noget »udestaaende« med »Den typ. Forening«, er jeg overbevist om vil have gavnlige Følger, baade for Foreningen og for Medlemmerne. — Fra 1. Oktober begynder saa »Den typ. Forening« en ny Æra!

Samtidig med, at jeg har Pennen i Haand, kan jeg ikke undlade at notere, at den maanedlige Pavse, der har faaet sig en frisk Redaktør, en Fischmann, forleden lod en Toldbodrotte forlyste sig i dens Kolumner. Her er en lille Mundsmag: *»Jeg* (Toldbodrotten) *sér mig i Stand til at kunne tilsikre Foreningen* (Ny typ. Forening) *en ikke ubetydelig Del Medlemmer i Provinserne«*. Til denne Bid tilføjer *Red.: »Den Tanke er i og for sig ganske naturlig«*. — — Jo større, jo større!

P. t. Vejle, den 20. Septbr. 1889. PETER CARLSEN.

„Fag-Huer".

Det har overalt i de forskellige Lokalforeninger i Provinserne længe været et Savn, at vi i vort Fag ikke havde noget Emblem eller andet Kendingstegn til Brug ved Sammenkomster og lignende. Der har blandt Typograferne her i Byen i længere Tid været talt om at faa et saadant Kendingstegn i Form af en Fag-Hue indført blandt Lokalforeningens Medlemmer, men det har naturligvis kostet en Del Anstrængelse at opnaa Enighed om disses Udseende. Endelig er Opgaven dog bleven løst, idet et Flertal af de herværende Typografer i disse Dage har anskaffet sig en saadan Hue. Denne er af almindelig Studenterfaçon, lavet af sort Silke med en tynd, rød Snor om og et lille, godt udført Bogtrykkervaaben paa rød Bund i Panden. Vaabenet er udført af en herværende Gravør og er særdeles vellykket.

Hvis andre Lokalforeninger mulig skulde faa Lyst til at følge i vort Fodspor, vil Vaaben kunne faas ved Henvendelse til *Lokalforeningsformanden*.

Aalborg den 16. September 1889.

Revisionen.

I Anledning af den stedfindende Revision foretog Undertegnede et Eftersyn hos den nu fungerende Kasserer, Hr. G. Clausen, Søndag den 22de September og fandt følgende Kassebeholdning:

I Sparekassen	Kr.	1.863.97
Kontant	-	237.06
	Kr.	2.101.03

Ifølge Kassebogen var der i Tidsrummet fra 1ste Juli til 22de September

indgaaet til Kassen . .	Kr.	2.636.42
og udgaaet af Kassen	-	535.39
Rest	Kr.	2.101.03

som stemmer med ovennævnte Kassebeholdning.

Naar man fra denne Sum . . . . . Kr. 2.101.03
drager den til Kasserer Clausen den 19/9 oversendte Kassebeholdning fra 1ste Halvaar 1889 . - 1.882.17
udkommer som Indtægts-Overskud fra 1/7 til 22/9 Kr. 218.86

Kassebogen var i fortrinlig Orden. Alt fuldkomment stemmende.

Den 22de September 1889. V. BERGENHOLZ.

Idet nu Generalforsamlingen staar for Døren, skal jeg paa egne og Medrevisors Vegne opfordre Medlemmerne til alle som én at møde paa Søndag Kl. 10½, da vi har særdeles vigtige og alvorlige Bemærkninger at forebringe.

Den 25de September 1889. Som Revisor
V. BERGENHOLZ.

Vi har modtaget følgende:

København, den 16. September 1889.

Tillad mig at rette en Misforstaaelse i »Typ.-Tid.«s sidste Nummer. Jeg véd ikke af at have beskyldt nogen for *bevidst* at have udført norsk Arbejde. Hvad der er skrevet om denne Sag refererer sig til en udfordrende Bemærkning om, at det takket være »Den typ. Forening«s resolute Optræden var lykkedes at hindre norsk Arbejdes Udførelse her i Byen.

Dette er jo som bekendt ikke Tilfældet; der blev udført norsk Arbejde. Men de Udtalelser, der knyttes til denne Sag, have jo kun Betydning som Retort til den nævnte Bemærkning.

J. FISCHMANN.

Hr. Fischmann skrev:

». . . Selve Resolutheden er kun Pral og Prat . . . og Praleriet bliver endnu mere latterligt, naar man véd, at der i det Trierske Bogtrykkeri, som udelukkende anvender Typografisk Forenings Medlemmer, er udført »Skruebrækkerarbejde«. Det skal vel være en privat Sag; man vil forgæves søge det omtalt i Typ.-Tid., men det er dog maaske ikke afvejen at have det i Minde, naar man læser om den stakkels Typografiske Forening, der saadan kommer til ‚at gaa i Selen'.«

Det kan ikke hjælpe, at Hr. Fischmann nu kommer som det undseelige, forlegne, pæne unge Menneske med sit »Jeg véd ikke af«; thi han har i det oven for aftrykte tydeligt udtalt som sin Mening, at det omtalte Personale var vidende om, at der arbejdedes paa Skruebrækkerarbejde; ellers var der overhovedet ingen Mening i at bruge denne Beskyldning som et Angreb paa »Den typ. Forening«. Muligt er det jo, at Hr. Fischmann paa Grund af sin Mangel paa Erfaring som Redaktør endnu ikke rigtig véd, om der er Mening eller ej i, hvad han selv skriver. Det er den mildeste Undskyldning for hans Udtalelse om, at der alligevel blev udført norsk Arbejde. Thi man skulde dog tro, at han havde saa megen Skamfølelse i sig, at han ikke ligefrem søgte en Lejlighed til saa ofte som muligt at fortælle, at »Ny typ. Forening«s Medlemmer ved denne Lejlighed svigtede deres Pligt som gode Kolleger.

Hr. Fischmann ynder at slaa om sig med en Del fremmede Ord. Uden Tvivl vil han kunne berige det danske Sprog med mange kønne Ord, men skadeligt var det dog ikke — end ikke for en Redaktør — om de stod i nogenlunde Sammenhæng med det øvrige. Det er os indtil nu ikke muligt at fatte Meningen med den »Retort«, Hr. Fischmann har stukket ud i sin Slutningsbemærkning. Maaske Hr. F. vil forklare os det; vil han ikke, bliver vi ikke vred paa ham for det. Det var Synd, hvis han gjorde sig selv endnu mere latterlig, end han allerede har gjort.

RED.

Blandinger.

Paa Søndag afholder »Den typ. Forening« sin halvaarlige Generalforsamling. Som Medlemmerne vil sé baade af Dagsordenen og af Opfordringen fra Styrelsen, foreligger der særdeles vigtige Punkter; vi haaber derfor ogsaa, at man vil møde fuldtalligt og præcist. De Opfordringer af lignende Natur, som vi har modtaget fra ærede Medlemmer, har vi tilladt os at udelade, da det jo kun vilde være Gentagelser.

Normalarbejdsdagen og Avissætterne. I en Artikel om Normalarbejdsdagen skriver »Typ.-Meddelelser« træffende: »For Avisernes Vedkommende er Arbejdstiden i de fleste Tilfælde uforholdsmæssig lang, og naar man tager i Betragtning den Fortjeneste, som Avissætterne har fremfor Styksætterne, saa skulde det være en kollegial Æressag for hine at arbejde paa at faa Normalarbejdslønnen indført. Det maa komme derhen, at vor første Opgave faktisk kun bliver rettet mod dette Maal. Paa en Dags-Avis her i Byen, der skulde tale Arbejdernes Sag, er den ugenlige Fortjeneste over 30 Kr. pr. Uge, og Arbejdstiden er vistnok over 10 Timer. Om man nu f. Eks. tog ind et Par Mand paa nævnte Avis, saa vilde endda Fórtjenesten være god, paa samme Tid som jo ogsaa Arbejdstiden blev mindre. Jo større Arbejdstid, jo større aandelig Forkrøbling; skal Arbejderne kunne faa noget af sit Stræv virkelig gennemført, saa maa Normalarbejdsdagen indføres. I modsat Fald vil en moralsk Degradation være den eneste Følge.«

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes **Søndag den 29. September,** Form. Kl. 10½, paa »*Sortedamslund*« (Spisesalen).

Dagsorden: 1. Halvaars-Regnskabets Fremlæggelse.
2. Meddelelse fra Kontrahentmøderne.
3. Behandling af de nye Love.
4. JUL. KREBS appellerer imod Indsigelsen mod hans Optagelse.

I Anledning af Dagsordenens Punkt 1 opfordres Foreningens Medlemmer til at give fuldtalligt Møde, da denne Sag fordrer alles Nærværelse. Forhandlingerne begynder præcis Kl. 10½.

STYRELSEN.

Følgende **Ændringsforslag** til Lovudkastet er indkomne:

Fra LAZARUS: Tilføjelse til § 1: »Foreningen som saadan kan ikke tilhøre noget politisk eller social-politisk Parti.«

Fra BERGENHOLZ: § 22: »*De kritiske*« bortfalder. Det læses: »Revisorerne, der ligesom o. s. v.«

Fra BERGENHOLZ: § 28, 2. Stk.: »begrundet i Hævdelsen af den gældende Tarif« bortfalder og istedetfor indsættes: »godkendt af en Generalforsamling.«

Fra P. ARVEDSEN, CHR. NIELSEN, C. F. Foss og MARIUS NIELSEN: en ny Paragraf: »Ved et Medlems Begravelse skal Foreningens Fane være til Stede, og Foreningens Formand har i den Anledning at tilsige 25 Medlemmer efter Tur til at ledsage den. Et tilsagt Medlem, som udebliver herfra, erlægger en Mulkt af 1 Kr., som tilfalder »Det frivillige Fond for Arbejdsløse«. I Tilfælde af lovligt Forfald kan Vedkommende lade en Kollega møde for sig.«

LOVUDVALGET.

Nye Medlemmer: ALBERT CHRISTIAN EMIL JOHANSEN og JOHAN CHRISTIAN NIELSEN (udlærte den 20. Septbr. d. A. hos O. C. Olsen; arbejder samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medlemmer tiltraadt fra en gensidig Forening: PEDER SOLBERG (tidligere Medlem; sidst været paa Rejse) og HANS A. NIELSEN (Medlem af norsk Centralforening for Bogtrykkere). Arbejder begge hos O. C. Olsen.

D'hrr. Inkassatorer anmodes om at gøre deres Bedste til, at Listerne bliver førte saa ensartede som vel mulig, da det vil lette Arbejdet betydeligt baade for Kasserer og Revisorer. — Som den mest praktiske Fremgangsmaade anbefales, at i hver Ugerubrik udfor Navnet skrives Kontingentets Størrelse (30 Øre), og at man, naar et Medlem er syg, arbejdsløs, Militær eller resterer, noterer det første Bogstav af disse Fritagelsesgrunde, altsaa Bogstaverne S., A., M. og R. Ønsker vedkommende Kollega alligevel at betale sit Kontingent eller, som for Restance, *skal* gøre det, opføres det af ham betalte Beløb, enten det nu er for én eller flere Uger, i den Uges Rubrik, hvori han betaler, og derefter noteres det samlede Beløb i Sum-Rubriken. Overføring af en Restance fra den ene Liste til den anden gøres nemmest ved at noteres lige umiddelbart foran Ugerubrikerne efter Navnet.

Ligeledes anmodes de ærede Inkassatorer om at udfærdige og indsende Listerne regelmæssigt efter hver 4. Uge.

KASSEREREN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (25. Bidrag) 3.20, Jordan (26. Bidrag) 0.75, »Adresse-Avisen« 1.75, i alt Kr. 5.70.

Med det tidligere indkomne ialt Kr. 32.66. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Paa Lørdag Aften er Lokalet i *Pilestræde 32* (Køhlers Restauration). Nye Medlemmer, der ønsker at synge med til Koncerten den 17. November hos Wittmack & Riise, sættes paa Stemme Kl. 10.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Søndag d. 22. September.

Formanden gav forskellige Meddelelser. Derefter fremlagde *Hovedkassereren* sit Halvaarsregnskab, som blev underskrevet af Medlemmerne. Det sendes nu til Hovedrevisionen i Helsingør.

H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Horsens: J. ROTHEISEN (udlært den 7. Februar 1889 hos Backhausen i Horsens).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltraadt Lokalforeningen fra en anden Lokalforening: Odense: P. M. LARSEN-HOLST (sidst arb. i Faaborg). — Nakskov: H. C. C. HANSEN (sidst været paa Rejse). — Kolding (Konrad Jørgensen): P. J. A. BERENDT (sidst været paa Rejse). — Aalborg (»Aalborg-Amtst.«) A. THYREGOD-JENSEN (sidst arb. i Aarhus).

Til Lokalforeningen i Aalborg er sendt følgende **Protest**:

»Dansk typografisk Forening«s Lokalforening i Nakskov nedlægger herved en bestemt Protest imod at de to som ny Medlemmer anmeldte Kvinder bliver optaget i Foreningen, idet vi gaar ud fra — hvad ogsaa hidtil fra forskellige Sider uimodsagt er blevet hævdet —, at Kvindens Benyttelse i Sætteriet vil kunne blive til stor Skade for vort Fag og dets mandlige Udøvere, og at det saaledes i højeste Grad vil være uoverensstemmende med »Dansk typ. Forening«s Formaal, der vel maa være paa alle Omraader at varetage Typografernes Interesser, at bistaa Kvindens Indtrængen i vort Fag ved officielt at anerkende hendes Ret til at blive optaget som Medlem af vor Organisation.

Nakskov, den 22. September 1889.

A. GUNNARSEN. ALFR. HANSEN. H. C. C. HANSEN.
Fmd.
K. RYDAHL. A. JOH. LARSEN. JOH. PEDERSEN.

Brevkasse.

Hr. P. C., f. T. V. Som De sér, har vi strøget Slutningen af Deres Artikel. Aarsagen hertil vil De finde i »Typ.-Tid.« Nr. 31 og 32 under *Brevkasse*.

REDAKTIONSUDVALGET FOR PROVINSERNE.

Hr. L. J. Referatet om Besøget i Eickhoffs Maskinfabrik maa desværre vente til næste Nr. RED.

Rettelser.

Ved Uagtsomhed er to Indfatningsstykker til en af Prøverne i Artiklen »De typografiske Ornamenter« i sidste Nr. blevne ombyttede. De skal staa saaledes som her vist.

I Artiklen i sidste Nr. om »Dansk typ. Forening«s Halvaarsregnskab staar paa første Side nederste Linje: hvor højst forskellig Lokalforeningens Regnskaber føres, skal være: hvor højst forskellig Lokalforeningernes Regnskaber føres o. s. v.

Arbejdsmarkedet.

En **dygtig Trykker**, der kan deltage i Sætning, søger Plads. Billet mrkt. Sætter-Trykker Nr. 23 bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Trædepresse.

En god, brugt Trædepresse *ønskes* tilkøbs Billet mrkt. »10« med Opgivelse af Formstørrelse og Pris bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Et Oppositionsblad
med godt Abonnement og gode Annoncer, i en af Jyllands større Købstæder, kan faas til Købs. Der maa kunne stilles Sikkerhed for Købesummen eller udbetales mindst 5000 Kr. Billet mrkt. »*Oppositionsblad 1875*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annoncebureau, København.*

Boghaandværk kan indbindes for 1 Kr. 75 Øre ved *A. M. W. Møller.*

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 40
Udkaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 4. Oktober 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Et Besøg i Eickhoffs Maskinfabrik.

Søndag d. 22. September var »DEN TYP. TRYKKERFORENING« indbudt til at aflægge et Besøg paa Fabriken, Vesterbrogade 97, hvilken i Dagens Anledning var i fuld Virksomhed. Omtrent 50 af Foreningens Medlemmer var mødt, og bødes velkommen af Firmaets Chef, hvorpaa man gik ind i Fabriken, for at besé denne. Vi kom da først ind i Udstillingssalen, hvor en stor Del forskellige Maskiner vakte fortjent Opmærksomhed. Paa sine nyeste Hurtigpresser har Fabriken indført forskellige Forbedringer, for Eks. den, at man paa Baandrullerne, i hvilke Bændlerne gaar, har lavet Fordybninger til disse, hvorved det tildels undgaas, at Bændlerne smitte af paa Arkene og gør disse snavsede. Ligeledes har man indført en Forbedring med Hensyn til Valsestillingen, hvorved Valserne absolut maa gaa nøjagtig baade i Formen og mod den Metalvalse, hvorfra de modtager Farven. Endvidere er der indført et forbedret Farveværk, som staar fuldt ud paa Højde med hvad udenlandske Fabriker præsterer i denne Retning.

Fra Udstillingssalen gik vi over i Støberiet, hvor alle de enkelte Maskindele bliver støbte. Der støbes i en Masse, bestaaende af forskellige Ingredienser, f. Eks. Sand, Ko- og Hestegødning m. m. I denne Blanding lægges Træmodellen, hvorefter der skal støbes, ned, og den omtalte Masse stødes fast sammen, hvorpaa Modellen tages ud, og den saaledes tilvejebragte Form er færdig til at modtage det smeltede Metal.

Fra Støberiet gik vi ind i Værkstedet, hvor en Mængde forskellige Maskiner var i Virksomhed. Der var Høvlemaskiner, hvis hærdede Staal bearbejdede kolossale Jærnplader. Der var Maskiner, som meget snildt lavede Kammene i de forskellige Kamhjul, og saa fint udfører Maskinen disse, at der ikke behøves nogen som helst Afpudsning, men at de er fuldt færdige med det samme. Et Sted saa vi en stor Cylinder blive afhøvlet; der blev taget noget nær ¼ Tomme af den. Naar man saa den Lethed, hvormed disse Maskiner arbejdede, kunde man ikke andet end beundre de udmærkede Arbejdsredskaber, som var til Stede. Der var endnu en stor Del Maskiner, hvis Virksomhed det vilde blive for vidtløftigt her nærmere at komme ind paa.

Ovenpaa findes der et Lager af mange Tusinde Modeller, som sikkert præsenterer umaadelige Værdier. Der fandtes Modeller lige fra de allerstørste til de allermindste Maskindele, alt i den bedste Orden.

Dernæst havde vi Lejlighed til at gøre os bekendt med en nyere Drivkraft, nærmlig den saakaldte *Petroleumsmotor*. Dennes Drivkraft frembringes paa følgende Maade: I en Beholder findes en Vædske, som er en Mellemting af Petroleum og Benzin. Denne Beholder staar ved et Rør i Forbindelse med Motoren, saaledes, at de i Beholderen udviklede Gasarter gennem dette Rør bringes ind i Motoren. Desuden er der paa denne anbragt et »tørt« elektrisk Batteri, som ved en elektrisk Gnist bevirker, at de Gasarter, der fra Beholderen er ført ind i Motoren, antændes og eksploderer i samme Øjeblik, som Stemplet befinder sig paa det døde Punkt. En Del af de Tilstedeværende benyttede Leilighedeu til at lade sig elektrisere, hvilket skete naar de berørte en lille Skrue.

Denne Motor, som er noget dyrere at anskaffe end en almindelig Gasmotor, er særlig beregnet paa saadanne Byer paa Landet, hvor der ikke findes noget Gasværk, og derfor heller ingen Gas. Der er for Resten tillige den Fordel ved den, at den ogsaa kan indrettes til at arbejde med Gas som Drivkraft.

Efter hvad man kunde forstaa paa de Udtalelser, som hørtes rundt om blandt de Besøgende, fandt disse, at den Eickhoff'ske Maskinfabriks Frembringelser fuldt ud staar paa Højde med, hvad der leveres fra de største Fabriker i Udlandet, saavel hvad tekniske Forbedringer som Soliditet og Elegance angaar.

Det var for Resten Meningen, at Foreningen skulde have gjort sig bekendt med den nye Rotations-Maskine, som er bestemt til Trykningen af »Politiken«, men da Maskinen allerede var afleveret, lod dette sig ikke gøre. Saa meget fik vi dog at vide, at denne Maskine var bleven den største og bedste af denne Art, der endnu er udfærdiget herhjemme. Der er indført forskellige Forbedringer ved denne f. Eks. ved Falseapparatet, der er konstrueret saaledes, at det sparer Betjeningen for at aftælle Bladene, idet Maskinen selv lægger dem ud, 10 og 10 ad Gangen.

Efter at man endnu i nogen Tid havde beskæftiget sig med de forskellige Maskiner og deres Konstruktion, gik man tilbage til Udstillingssalen, hvor der indtoges Forfriskninger, og hvor Foreningens Formand, Hr. DAHLQVIST, takkede Hr. EICKHOFF for den Venlighed, han havde udvist mod Foreningen. Han sluttede med at udbringe en Skaal for Fabrikens Chef. Denne takkede og udtalte, at det skulde være ham en Glæde, naar det maatte lykkes Fabriken at frembringe noget, der kunde være af Interesse for Trykkerne, da at indbyde disse til at tage det i Øjesyn.

Dernæst brød man op og forlod Fabriken, enige om at have tilbragt nogle højst interessante Timer med hinanden. Ved Bortgangen modtog enhver af de Besøgende et Fotografi, forestillende Fabrikens Afdeling paa Udstillingen 1888.

LAUR. JENSEN.

De tekniske Skoler i Provinserne.

I den sidste halve Snes Aar har disse Skoler taget et mægtigt Opsving, idet de forskellige Haandværksfag mere og mere har faaet Øjet op for Betydningen af den Undervisning, der her gives baade Svende og Lærlinge, og saavel Staten som By- og Amtskommuner samt private Institutioner og Enkeltmænd have ydet en virksom pekuniær Støtte.

Naar man gennemlæser de forskellige Skolers Aarsberetninger, da er det mere end stærkt i Øjne faldende, at vore Kolleger i Provinserne og Lærlingene i de typografiske Fag samme Steds viser de tekniske Skoler en forbavsende Ligegyldighed, *og det baade i de store og smaa Provinsbyer*; her *vrages* bogstavelig en Undervisning, som mindst de 90 pCt. af »Kunstens Sønner« ikke kan taale at undvære. Og Grunden hvorfor man indtager en saadan Stilling overfor de tekniske Skoler, er ikke let at faa fat paa; det kan umulig være, fordi at man ikke kan overkomme at udrede Betalingen for Undervisningen, thi den er ved alle Skolerne meget lav; i de fleste Aarsberetninger varierer den mellem 3—4—5 Kr., og ingen Steder over 6 Kr., for en hel Vinters Undervisning!

Der har nogle Gange været skrevet herom i »Typ. Tid.«, men lige meget har det hjulpet. Er der da slet ikke energiske Mænd blandt vore Provinskolleger, som vil og kan virke for denne Sags Fremgang? Vaagn dog op af den Dvale, og tag i Brug det umaadelig store Gode, der bydes for en saa billig Penge.

ORLAMUNDT.

Generalforsamling.

»*Den typografiske Forening*« afholdt i Søndags sin halvaarlige Generalforsamling; til Dirigent valgtes CHR. LOUW, der takkede for Valget og gav Ordet til

RUD. BØHM. Regnskabet var denne Gang affattet paa en anden Maade end hidtil, thi med de nye Revisorer var der ogsaa kommet et nyt System. Taleren gennemgik derefter kortelig Regnskabet og omtalte nærmere de enkelte Poster. Den sidste Generalforsamling fandt Sted saa sent, at det allerede af den Grund var umuligt at afholde denne Generalforsamling til den lovbestemte Tid; Revisionen havde desuden været vanskelig og taget megen Tid. — Paa Grund af forskellige indtrufne Omstændigheder saa Taleren sig nødsaget til at fratræde sin Post som Formand og takkede Medlemmerne for den Tillid, der var vist ham i de 11 Aar, han havde fungeret.

BERGENHOLZ takkede først for den Tillid, Medlemmerne havde vist ved at vælge L. Jensen og ham til Revisorer, og gjorde derefter nogle Anmærkninger til Regnskabet. I det foreliggende Regnskab var Renter, 19 Kr. 67 Øre, godskrevet Foreningen efter det foretagne Kasseeftersyn. Budløn, ca. 175 Kr., fandt han var altfor lavt ansat; den burde forhøjes. Til Bibliotheket var der laant 64 Kr. 48 Øre, men der var ingen Udsigt til, at dette skulde blive i Stand til at tilbagebetale Laanet, og Revisorerne havde derfor opført det som Udgift til Bibliotheket, hvad han haabede Medlemmerne bifaldt. I det hele fandt Revisionen, at Bøgerne tidligere havde været meget slet førte og forstod ikke den sidst opstillede Status af 31. Maj, der svævede i Luften. — *Saldo* var valgt, fordi ved Kassebeholdning forstod man Kontanter, og dette var vildledende; thi skulde der kun opføres, hvad Kassen faktisk ejede i Kontanter, vilde f. Eks. Rejsekassen være fallit, da den havde maattet laane Penge af den almindelige Kasse. Taleren vilde til Slut opfordre Bestyrelsen til at træde kraftigere op mod Bergs Arvinger, for dog at faa saa meget som muligt.

L. JENSEN. Det var ret interessant at lægge Mærke til Laanene, der var ydet de enkelte Medlemmer. Siden 1884 er der ialt tilstaaet 31 Laan til et samlet Beløb af 1393 Kr. 74 Øre, hvorpaa der kun er tilbagebetalt ialt 211 Kr., saa at der altsaa endnu resterer 1182 Kr. 74 Øre. Han opfordrede Medlemmerne til hurtigst muligt at indbetale deres Gæld og anbefalede Styrelsen at optræde med større Kraft mod dem.

V. PETERSEN gjorde Rede for Styrelsens Stilling til det foreliggende Regnskab. Ang. Bergs Arvingers Gæld havde Styrelsen gentagne Gange rettet Anmodninger til Brødrene Berg om at betale, men uden Resultat.

LAZARUS. Maskeradeudgiften havde været 62 Kr. 9 Øre, men naar var disse Penge bevilgede? Taleren forstod ikke, hvad Redaktions-Administration vilde sige. Til Bibliotheket var mærkværdig nok opført en Udgift af 64 Kr. 48 Øre, som ikke var bevilget. Revisionen har derved overskredet sin Myndighed, thi den maa ikke først afholde en Udgift og derefter søge den bevilget. Afskrivningen paa Bergs Gæld er forkert, thi Boet er endnu ikke sluttet. Man kunde ikke af Status se, om Foreningen gik frem eller tilbage, thi Revisorerne vil ikke opføre, hvad vi har tilgode. Budets Løn var ikke for stor, men 10% for Indkrævning af Penge for Abonnement og Avertissement syntes han dog var temmelig meget. Styrelsen anvendte en altfor stor Flothed med Udgifterne. *Regnskabet bør ikke godkendes!*

CH. THOMSEN forsvarede sin Stilling til den forrige Regnskabsaflæggelse.

BERGENHOLZ replicerede til Ch. Thomsen. Til Lazarus vilde han blot sige: Hvor skal da Maskeradeudgiften skrives? Lazarus har sagt, at vi ikke burde afskrive paa Bergs Gæld, da vi saa frafaldt vor Ret til at faa noget. Men der er intet i Vejen for, at vi kan faa alt, hvad der er muligt, selv om vi afskriver. Vi er ikke flotte, men vi kaster væk, hvad vi ikke kan faa. Der er ikke skænket Bibliotheket noget, men vi kan lige saa godt afskrive Beløbet i Aar som næste Aar. Vi skal have Klarhed i Regnskabet. I Aar kan vi ikke konstatere enhver Indtægt og Udgift før den 30. Juni; vi véd kun, at vi har overgivet Kassebeholdningen til den nye Kasserer. Vi indstiller ikke Regnskabet til at godkendes men til at passere.

FASMER. Maskeradeudgiften har været omtalt flere Gange. Som Komitémedlem maatte han dog erindre om, at Udgiften denne Gang havde været 100 Kr. billigere end hidtil, og alt var beregnet saa billigt som muligt, men Fejlen laa i det uheldige Lokale.

Efter nogle Bemærkninger af Dirigenten og Bergenholz blev et *af Revisorerne stillet Forslag om at lade Regnskabet passere* samt at *Udgiften til Bibliotheket afskreves* paa det foreliggende Regnskab vedtaget. Angaaende Bøhms Fratræden havde forskjellige Talere Ordet om, hvorvidt der skulde vælges ny Formand eller Bestyrelsen skulde virke indtil det ordinære Valg. Sluttelig vedtoges en af Barnewitz stillet Resolution, saalydende:

> »Den nuværende Næstformand indtræder i den afgaaende Formands Sted og det overlades Styrelsen selv at vælge sin Næstformand, der da fungerer til næste ordinære Generalforsamling.«

Som Punkt 2 paa Dagsordenen aflagde Hr. V. PETERSEN paa Kontrahenternes Vegne Beretning fra Kontrahentmøderne.

Punkt 3 udgik af Dagsordenen paa Grund af den fremrykkede Tid.

Punkt 4. Jul. Krebs Optagelse. FASMER anbefalede Optagelsen. Vedkommende havde vel gjort et Brud paa Kollegialiteten, men han troede nok, Krebs vilde blive en god Kollega. Efter at en Del Talere havde havt Ordet for og imod Optagelsen *vedtoges* denne med 48 Stemmer mod 14.

Udenfor Dagsordenen rettede BARNEWITZ en Tak til Bøhm for den lange Arrække, han havde virket i Foreningens Tjeneste, idet han haabede, at Bøhm endnu i mange Aar vilde vie Foreningen sin Interesse. (Stormende Hurra).

V. RÊNÊ LASSEN.

I det jeg nu er fratraadt min Stilling som Formand for »DEN TYPOGRAFISKE FORENING« og med dette Nr. fratræder som Redaktør for »TYPOGRAF-TIDENDE«, tager jeg herved endnu en Gang Anledning til at takke Medlemmerne for den Tillid, de i de forløbne 11 Aar har vist mig ved at betro mig de forskelligste Hværv. Ligeledes takker jeg saa vel de øvrige indenlandske som udenlandske Kolleger for godt Samarbejde; maatte dette sidste ogsaa blive min Efterfølger tildel — til Gavn for »Den typografiske Forening« i Almindelighed og til Held for Typografernes Bestræbelser i Særdeleshed!

RUD. BØHM.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den typ. Forenings Lokale er fra Lørdag d. 5. Oktober i Skindergade Nr. 9. **Bibliotheksværelset** *er paa 1. Sal (Opgang i Porten til Højre). Udlaan finder foreløbig ikke Sted; Haandbibliotheket er dog til Afbenyttelse.* **Bibliotheket er kun aabent fra 9—11.** **Foreningslokalet,** *som staar aabent* **fra 11—2**, *er ligeledes paa 1. Sal, men Indgangen er i Gaarden til Højre.*

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling fortsættes Søndag d. 6. Oktober, Form. Kl. 10½, i **Skindergade Nr. 9, 1. Sal** til Gaden (Indgang i Porten til Højre).

Dagsorden: 1. Behandling af de nye Love.
2. Forslag fra »Udvalget for de samvirkende Fagforeninger«.

STYRELSEN.

Da Forslaget til de nye Love danner et fuldstændig nyt Grundlag for vor Organisation, anmodes Medlemmerne om paa det indstændigste at give talrigt Møde. Ingen kan forsvare at udeblive. Forhandlingerne begynder præcis Kl. 10½.

Følgende **Ændringsforslag** til Lovudkastet er endvidere indkomne:

Fra F. K. MADSEN: § 1: »Stemmesedler, som ere udsendte blandt Foreningens Medlemmer til Udfyldning, bliver af de forskellige Medlemmer paa Trykkerierne at indsende til Formanden i forseglet Konvolut.«

Fra F. K. MADSEN: § 2: »Generalforsamlingen vælger to Medlemmer udenfor Styrelsen til at optælle Stemmesedlerne i Foreningens Lokale den første Mødeaften«. LOVUDVALGET.

Alt „Den typ. Forening" vedrørende bedes sendt til Formanden, V. Petersen, Nybrogade 12, 1. Sal til Højre; han træffes personlig udelukkende hver Søgnedag fra 1—2.

Alt „Typograf-Tidende"s Ekspedition vedrørende sendes til Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kælderen, til hvem ligeledes alt Redaktionen henhørende foreløbig adresseres.

Styrelsesmøde d. 1. Oktober.

Alle var mødt. 1. Suppleant, Hr. CARL OLSEN var i Følge Generalforsamlingens Beslutning indtraadt i Styrelsen. De forskellige Funktioner fordeltes paa følgende Maade: Til Næstformand valgtes FASMER, til Sekretær F. K. MADSEN, til Bibliothekarer E. H. RASMUSSEN og CARL OLSEN. Efter en kort Diskussion vedtoges følgende foreløbige Forretningsorden: 1) Styrelsen afholder ordinært Møde mindst hver fjortende Dag. 2) Ethvert Medlem er pligtig at møde; saafremt et Medlem udebliver uden lovligt Forfald og ikke møder inden et Kvarter efter den fastsatte Tid, har Vedkommende at betale en Bøde, som nærmere fastsættes af Styrelsen. De Beløb, der saaledes maatte indkomme, bliver at indbetale til det frivillige Fond for Arbejdsløse. 3) Sagerne afgøres ved simpel Majoritet; i Tilfælde af Stemmelighed, betragtes Sagerne som forkastede. 4) Ved Styrelsens Møder fører Sekretæren en Forhandlingsprotokol, som oplæses og godkendes. 5) Til at forestaa Udlaanet af Foreningens Bøger, vælger Styrelsen to Medlemmer til Bibliothekarer, som skiftevis skal være til Stede i Bibliotheksværelset hver Mødeaften. 6) Ved Foreningens ugenlige Sammenkomster har et af Styrelsens Medlemmer efter Tur at være nærværende i Foreningslokalet. 7) Styrelsen vælger et Medlem til hver Maaned at eftersé Regnskabets Indtægter og Udgifter, som derefter forelægges den samlede Styrelse. Samtidig har det valgte Medlem at gennemgaa de af Inkassatorerne indsendte Medlemslister og forelægge Resultatet for den samlede Styrelse. — FORMANDEN gav nogle Oplysninger om et Foreningslokale i Vinter; et saadant kunde faas i Skindergade Nr. 9 for den forholdsvis moderate Pris 8 Kr. maanedlig, men paa Grund af Forholdene var det først disponibelt Kl. 11, medens et mindre Lokale til Brug for Bibliotheket kunde afbenyttes fra Kl. 9—11. Det vedtoges at leje Lokalet paa de nævnte Betingelser og at sørge for, at det ikke holdtes aabent længere end til Kl. 2. Endvidere besluttedes det at anskaffe nogle Spil Kort. For at bringe Bibliotheket i den bedst mulige Orden, enedes man om at indbyde Foreningens tidligere Bibliothekar til et Møde for om muligt at faa de nødvendige Oplysninger om de bortkomne Bøger. Mødet hævedes, efter at det enstemmigt var vedtaget at fortsætte den i Søndags afbrudte Generalforsamling førstkommende Søndag d. 6. Oktb. i Skindergade 9.

FORMANDEN.

Ny Medlemmer: A. V. PETERSEN, udlært d. 19. Septbr. 1889 hos Høeg i Rudkøbing; (arb. hos Nielsen & Lydiche). — ANDREAS HENNING JENSEN, udlært d. 28. Septbr. 1889 hos S. L. Møller; (arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Medlemmer tiltraadt fra en gensidig Forening: LAURITZ CHRISTENSEN (»Dansk typ. Forening«); arb. hos O. C. Olsen. — ANTON BLYBERG (Norsk Centralf. f. Bogtr.); arbejder hos Geisler. — HANS HANSEN (»Dansk typ. Forening«); arb. i »Politiken«. — J. P. HANSEN-FRIIS (Norsk Centralf. f. Bogtr.); arb. hos Vald. Carlsen.

Udslettet: FERD. BERG (Schultz).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« 4.10, Eksprestrykkeriet 2.10, Jordan (27. Bidrag) 0.75, Ferslev 0.25, Rom 1.00, »Adresse-Avisen« 1.75 — ialt 9.95.

Med de tidligere indkomne 32.66 ialt 42,61. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag d. 5. Oktober Møde hos Køhlert i Pilestræde. Der indøves Sange til Efteraarskoncerten. Medlemmerne bedes møde præcis.

STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Foreningens ordinære Møde afholdes paa Grund af indtrufne Omstændigheder ikke førstkommende Søndag, men **Søndag d. 13. Oktbr.** **Kl. 1** i Industriforeningens Foredragssal.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Juli Kvartals Regnskab. Ærede Lokalformænd erindres om Indsendelsen af Juli Kvartals Regnskab.

Kolding, d. 2. Oktober 1889. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aalborg: Trykker LUDVIG AUGUST OLSSON (udlært i »Aalb. Stiftst.«s Trykkeri d. 1. Oktbr. 1889). — Har aflagt den i Lovene paabudte Svendeprøve.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlemmer, tiltraadt fra en gensidig Forening: Odense (Milo): SOFUS ANDERSEN, CARL E. GÜTH og DITLEV NIELSEN (alle Medlemmer af »Den typ. Forening«).

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalforening: Aalborg (»Aalborg Amtst.«s Trykkeri): ANTON SCHWARTZ (sidst arb. i Aarhus) og JENS HANSEN (været paa Rejse). — Odense (Ekspres-Trykkeriet): P. M. KAUSTRUP-PETERSEN (sidst arb. i Odense).

Bortrejste Medlemmer: Kolding: P. J. A. BERENDT (til Vejle, arbejdsløs). — Næstved: 239, WILHELM ANDERSEN, og 242, KNUD HØJER (begge til Slagelse, arbejdsløse); 244, TH. HOGREFFE (til Nykøbing F., arbejdsløs). — Odense: K. H. SØRENSEN og THEODOR SCHOU (begge til Kolding i Plads). — Assens: WILH. PETER AUG. LUCAS (til København, arbejdsløs).

Idet Undertegnede fuldt ud slutter os til den fra Nakskov i »Typ.-Tid.«s forrige Nr. fremsendte Protest mod Optagelse af tvende Kvinder i Lokalforeningen i Aalborg, skulle vi tillige tillade os et Par Bemærkninger hertil. Naar det i Hovedbestyrelsens Svar hedder, at Foreningen har bidragydende kvindelige Medlemmer i Aarhus og Varde, da er dette rigtigt, men der er efter vor Formening en stor Forskel paa disse to Damer og de fra Aalborg foreslaaede, idet Førstnævnte jo staar opført som Principaler, altsaa efter al Sandsynlighed kun som ydende Medlemmer, medens de Sidstnævnte naturligvis ogsaa ville blive nydende Medlemmer, saa der bliver her en stor Forskel. Arbejdsmarkedet er jo allerede overfyldt med ledige Hænder i vort Fag, saa der er just ingen Grund til ved at optage Kvinder i Foreningen at animere flere til at slaa ind paa den Levevej, end der alt er.

Thisted, d. 28 September 1889.

ALB. BEHR, Lokalformand. ALFRED RASMUSSEN, Typograf.

Brevkasse.

—n. i —g. Meget rigtigt om Regnskabs-Beretningerne; vor Bogtrykker er snu, han vil, at Foreningen kun skal have Indtægter; men Lokalformændene skal nok vise ham, at de ogsaa har noget, der hedder Udgifter. H. F. R.

Arbejdsmarkedet.

Trykker.

En Trykker søger Plads enten i København eller i Provinserne. Billet mrkt. »Trykker« bedes tilstillet Ekspeditionen.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Et Oppositionsblad
med godt Abonnement og gode Annoncer, i en af Jyllands større Købstæder, kan faas til Kobs. Der maa kunne stilles Sikkerhed for Købesummen eller udbetales mindst 5000 Kr. Billet mrkt. »*Oppositionsblad 1875*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annoncebureau, København.*

Boghaandværk kan indbindes for 1 Kr. 75 Øre ved *A. M. W. Møller.*

SLIPS, HUMBUG, NAALE
RØRHOLMSGADE 14

Redaktør: RUD. BØHM, Smedegade 3, 3. S., N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 41
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 11. Oktober 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bogens Udvikling

fra dens Oprindelse indtil Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten.

(Efter et Foredrag, holdt i den typografiske Klasse i Heriot Watt College af Mr. WILKIE. Her gengivet efter »Graphische Künste«.)

(Fortsat.)

Endnu staar kun tilbage at sige nogle Ord om den Vej, som Bogproduktionen har taget efter Romerrigets Undergang i den lange Periode fra de østlige Barbarers Invasion indtil Evropas endelige Omdannelse i fast sammenføjede Nationer. Saa interessant end Historien om denne langvarige Regenerationsproces kan være, kan vi dog ikke her gaa nærmere ind derpaa. Var Roms Magt ikke bleven brudt, havde ikke den ene Race kæmpet imod den anden om Overherredømmet, vilde uden Tvivl Civilisationen tre eller fire Aarhundreder tidligere, om end langsomt, saa dog sikkert have taget en højere Flugt her i Verden. Den kristelige Kirke paatog sig det vanskelige Forsøg og førte ogsaa dette lykkelig igennem, i disse urolige Tider at opretholde Længselen efter Kundskaber, efter Kærligheden til Sandheden og til Fredens Kunster. Ethvert Kloster blev en Opdragelses- og Dannelsesanstalt. Klostrene dannede saa at sige sluttede Grupper af Forlagsselskaber med Agenter og Korrespondenter i næsten enhver By i Evropa og Asien. Græsk, Latin og Hebraisk lærtes ivrigt; Bøger blev skrevne, oversatte og afskrevne, og Boghaandværket leverede Midler ikke alene til at underholde Afskriverne, Rubricererne og Illuminatorerne, men bidrog ligeledes til at berige Kirken. Man kan med Sikkerhed paastaa, at vi, der lever i det nittende Aarhundrede, næppe vilde kunne gøre os tilgode med den uvurderlige literære Arv, der har gjort os fortrolige med saa vel den gamle som den moderne Videnskab og Civilisation, dersom vi ikke kunde støtte os paa Munkenes Arbejde i den tidligste Middelalder. Men efter at Kirken var bleven rig, overmodig og korrumperet, unddroges den uafhængige Literatur al Understøttelse og mødtes med den skarpeste Opposition. Alle Bøger, i hvilke der udtaltes Anskuelser, som ikke passede i Biskoppernes Kram, blev forbudte, fordømte og brændt. Den Gang havde det en langt større Betydning end nu til Dags, naar Bøger, der af Kirken fordømtes som gudsfornægtende, blev brændt. Ja, mange af vore Forfattere og Forlæggere vilde slet ikke gøre saa megen Ophævelse over en saadan Proces, men snarere ansé den for en god Reklame. Men for Middelalderens Forfatter var det, at hans møjsommeligt skrevne Bog, af hvilken der maaske kun fandtes dette ene Eksemplar, blev brændt af Rakkeren, en meget vigtig Sag. Abælards Bog om Treenigheden blev i det 12. Aarhundrede af Konciliet i Soissons dømt til at brændes, og i det næste Aarhundrede led Aristoteles' »Metafysik« paa Befaling af Konciliet i Paris den samme Skæbne. Dette er kun to Eksempler af saa uendelig mange, og de vilde maaske have været langt talrigere, dersom man ikke havde ansét det for mere hensigtsmæssigt, hellere at overgive selve Forfatteren til Baalet.

Men da det var kommen saa vidt, indfandt der sig forskellige betænkelige Tegn paa, at denne Tilstand gik en Krise i Møde.

Kirken, som ved sin Magt og sine Rigdomme var bleven overmodig og bundfordærvet, stillede sig overalt fjendtligt over for Udbredelsen af Kundskaber og Oplysning, og den uundgaaelige Følge heraf blev Angreb paa denne fra alle Sider. Den under Navn af Renæssance bekendte Genfødelse af Videnskaberne satte sine Spor i alle Stater. I det sidste Aar af det 12. Aarhundrede oprettedes Universitetet i Paris, i det første Aar af det 13. Aarhundrede indførtes Englands Grundlov, *Magna charta*, og to Aar senere oversattes den af Kirken saa forhadte Aristoteles paa Engelsk. 1310 begyndte Dante at skrive sine udødelige Værker og 1360 lærtes for første Gang Græsk i de offenlige Skoler. Englands Befolkning var det alt for 500 Aar siden ved Wicleffs møjsommelige Arbejde forundt at læse Biblen i deres Modersmaal.

(Sluttes.)

En Protest.

I Anledning af at der her i Byen har mældt sig to kvindelige Sættere til Optagelse i Foreningen, er der fra 6 Typografer i Nakskov fremkommet en bestemt »*Protest*« imod disses Optagelse i Foreningen. D'Hrr.s Motivering af denne Protest er imidlertid saa vaklende og »gammeldags«, at man skulde

tro, d'Hrr. endnu bilde sig ind at leve i »de gode gamle Dage«, da Typografien var en Kunst, altsaa for et halvt eller helt Hundrede Aar siden.

Som en af Grundene for »Protesten« anføres saaledes, at man maa søge at værne sig imod, at Kvinderne ved deres Indtrængen i Foreningen skader Fagets mandlige Udøvere. Hertil skal jeg bemærke, at der i det her forekommende Tilfælde aldeles ikke kan være Tale om, at vor faglige Organisation vil lide noget som helst Knæk — tværtimod, der vil efter min Mening vindes en hel Del, idet det jo absolut maa styrke Organisationen, at saa vidt mulig alle Fagets Udøvere slutte sig sammen.

Hele »Protesten« er — som Protest betragtet — et Slag i Luften, og jeg skal derfor ikke tvære denne Imødegaaelse for meget ud, men til Slutning kun bemærke: *at* de to kvindelige Sættere, der her optoges i Foreningen, saa længe Kristiania-Strejken varede troligt gav deres Skærv tillige med de andre herværende Kolleger. (Vilde det være indiskret at spørge, hvad d'Hrr. i Nakskov ved den Lejlighed gjorde for at »*værne* om Fagets Interesser?«); *at* de ved enhver Lejlighed, baade pekuniært og kollegialt, støtter Foreningens og Fagets Interesser, *at* de arbejder paa samme Betingelser og efter samme Beregning som de mandlige Sættere, samt at den stedfundne Optagelse er sket med Hovedbestyrelsens Billigelse.

D'Hrr. i Nakskov værne bedst om Fagets Interesser ved at søge at skaffe sig en nogenlunde ordenlig Betaling for deres Arbejde; den er, saa vidt jeg véd, ikke den bedste for flere af d'Hrr.s Vedkommende.

Aalborg, d. 30. Septbr. 1889. ANDR. OLSEN.

Generalforsamling.

I Søndags fortsattes »*Den typografiske Forening*«s halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes CHR. LOUW, der gav Ordet til Ordføreren for Lovudvalget, EMIL PETERSEN: Da d'Hrr. har haft Lejlighed til at sætte sig ind i Lorforslaget, vil De sé, at det er forskelligt fra de gamle Love. Udkastet har været behandlet i 3 forskellige Møder af Udvalget. Vi opfordrede Medlemmerne til at fremsætte Ændringsforslag til Lovforslaget. Et af disse faldt imidlertid ved vor Forhandling. § 1 er nærmere udviklet for at vise, hvad der er Foreningens Formaal. I § 2 er foretaget den Forandring, at mandlige og kvindelige Udøvere af Typografien og dermed beslægtede Fag, for saa vidt vedkommende er fyldt 18 Aar, kunne optages som Medlemmer. Det er naturligt, at naar saadanne Forandringer foretages, er det Meningen, at disse Love ikke blot skulde gælde for i Dag og i Morgen, men have lang Levetid. Naar vi optage Kvinder i vor Forening, er det klart, at de skulle have samme Løn, Vilkaar og Rettigheder som vi andre. Er et ungt Menneske 18 Aar, har han i Reglen kun et Aar tilbage af sin Læretid, og da han i mange Tilfælde er udsat for at blive kastet paa Gaden straks efter Udløbet af denne, er det godt, at han er fuldstændig klar over Forholdene og straks har nogle Rettigheder i Foreningen. Af disse Grunde har vi taget denne Bestemmelse med. § 4 sammenholdt med § 18, 1. Afsnit, omhandler Medlemskontingentet, der fordeles efter en bestemt Skala. Dette er nødvendigt for at Medlemmerne kan sé, hvad der er i Kasserne. §§ 5, 6, 7 og 8 er noget nær de samme som de gamle. Taleren vilde kun omtale de §§, der har væsenlig Betydning. § 11. Arbejdsløsheds-Understøttelse er sat til 1 Kr. pr. Dag i 4 Uger i et løbende Aar, men betales ikke for mindre end 3 Dage. I § 12 om Rejsehjælp er foretaget den Tilføjelse, at nye Udlærte, der har meldt sig til Optagelse fra deres 18. Aar, straks kunne faa Understøttelse, naar de har betalt Kontingent i 26 Uger. I § 17 om Medlemsbidragets Indbetaling er en Bestemmelse om, at Inkassatoren hver 4. Uge skal sende Kassereren en Liste over Af- og Tilgang og over Medlemmernes For- og Efternavne for at Kassereren stadig kan være à jour med, hvor hvert enkelt Medlem arbejder. Endelig er der en Bestemmelse om, at Medlemmerne er ansvarlige for de Inkassatorerne betroede Penge. § 18 om Foreningens Regnskabsvæsen er nøjagtigere præciseret end tidligere. § 19: Et Forslag om at Bestyrelsen skulde bestaa af 9 Medlemmer har vi reduceret til 7, da det har vist sig, at det er meget vanskeligt at faa samlet saa mange Medlemmer. Forhandlingerne paa Bestyrelsens Møder skulle offenliggøres i Bladet. Dette foreslaas redigeret af en dertil valgt Redaktør samt et Redaktionsudvalg paa 4 Medlemmer. En ny Bestemmelse er ogsaa tilføjet om, at Bestyrelsen baade moralsk og juridisk er ansvarlig for sine Handlinger. Kassereren *skal* ikke absolut stille Kavtion, men Bestyrelsen kan eventuelt forlange, at han skal stille en saadan af indtil 500 Kr. Naar nemlig en Mand, selv om han ellers har de bedste Kvalifikationer, ikke kan skaffe de 500 Kr., kunde han jo ikke faa Pladsen, medens man paa den anden Side ofte maatte tage en fuldstændig regnskabsudygtig Mand til Kasserer, naar han blot havde de lovbefalede 500 Kr. Angaaende de kritiske Revisorer er den Bestemmelse truffen, at disse kun kunne fungere i 4 paa hinanden følgende Regnskabsterminer. Om Forsamlingerne (§§ 23—30) gælder, at naar en Generalforsamling er indkaldt paa gyldig Maade, skal den have Fuldmagt uansét de Mødendes Antal. Det har været en Uskik, at selv om et Lovforslag var nok saa vigtigt og maaske allerede havde ligget nogen Tid, maatte man udsætte dets Vedtagelse, fordi Medlemmerne ikke fandt Anledning til at møde. Dette var i det væsenlige, hvad Taleren havde at bemærke foreløbig til Lovforslaget, men forbeholdt sig eventuelt nærmere Udtalelser, for saa vidt der under Diskussionen maatte komme Anledning dertil.

DIRIGENTEN meddelte, at der fra flere Medlemmer var indkommet Ændringsforslag, han opfordrede Talerne til at udtrykke sig kort.

LAZARUS havde en hel Række Bemærkninger angaaende Lovforslaget, men af disse var en Del fornemmelig Korrekturfejl. Da Taleren selv havde stillet Ændringsforslag til § 1, vilde han gemme den til sidst. I § 2 var Udtrykket »Udøvere af Typografien« altfor ubestemt, navnlig naar man kendte de forskellige »Udøvere af Typografien«, der var beskæftigede ved Sætte-, Aflægnings-, Udslutnings- og Sorteringsmaskiner. § 6 meddeler, at Udslættelse *skal* finde Sted, men af hvem? § 18 om Regnskabsvæsenet var meget mangelfuld og det fremgik af §'en, at Foreningen ikke vil have et rigtigt Regnskab. Bestemmelsen om Jernpengeskabet med de 3 Nøgler forstod han ikke, thi det var dog alt for meget at forlange af Kassereren, at han for at komme til sine Bøger skulde have Bud efter Formanden og en af Revisorerne. § 20 er ogsaa

mangelfuld. Naar et Styrelsesmedlem udebliver 3 Gange paa Grund af Sygdom vælges Suppleanter, men ellers ikke. Der staar meget rigtigt, hvordan de skal afgaa, men ikke hvorledes de skal vælges. Det er bedre, at Styrelsesvalget foregaar *efter* Generalforsamlingen, da der ofte paa denne forekommer Udtalelser, der kunne indvirke forskelligt paa Valget. Bestemmelsen om, at Lovene ikke kan gøres til Genstand for retslig Forfølgelse, forstod Taleren ikke. Endelig talte § 1 om at Foreningen vilde værne og befordre sine Medlemmers materielle og intellektuelle Interesser, men det var vel ikke blot Medlemmernes, men hele Standens — ikke materielle og intellektuelle, men — faglige Interesser. »Mit Ændringsforslag har til Hensigt at holde alt Partivæsen udenfor Foreningen. Forslaget staar i Samklang med, hvad der tidligere er ønsket. Den Gang vi gik over til de samlede Fagforeninger blev det sagt, at det skulde ikke berøre det enkelte Medlems private Mening. Jeg er ikke Modstander af dette Samarbejde, der baade er ønskeligt og prisværdigt, men Foreningen maa ikke erklære sig for nogen bestemt Politik. Bliver mit Forslag vedtaget, kan vi maaske faa mange Medlemmer fra den ny Forening, da deres Standpunkt er, at de ikke vil støtte Socialdemokratiet. Der er heller intet i Vejen for, at Foreningen, selv om mit Forslag vedtages, kan støtte ethvert Forslag, naar den kun har Flertallet med sig, men kun for den enkelte Sag, og ikke i det hele en Gang for alle.«

DIRIGENTEN paatalte en Udtalelse af Lazarus om, at vi ikke vilde have et rigtigt Regnskab. (Fortsættes i næste Nr.)

Efter Ønske af mine Kolleger i Redaktions-Udvalget overtager jeg med dette Numer Ledelsen af »Typ.-Tid.«, indtil der efter de nye Love kommer et almindeligt Valg i Stand. Det er mit Haab, at jeg med Støtte af mine Kolleger i Udvalget skal kunne hævde Bladets Stilling og virke til mine ærede Kollegers Tilfredshed.

D. 10. Oktober 1889. OTTO BARNEWITZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lørdag d. 12. Oktober er **Foreningslokalet** og **Bibliotheket** paa Grund af Lokaleforhold **lukket**.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling fortsættes Lørdag d. 19. Oktober Kl. 11 i Foreningslokalet, Skindergade Nr. 9, 1. Sal (Indgang i Gaarden til Højre).

Dagsorden: 1. Fortsættelse af Behandlingen af de nye Love.
2. Forslag fra »Udvalget for de samvirkende Fagforeninger«.

STYRELSEN.

Alt „Den typ. Forening" vedrørende samt alle Foreningsmeddelelser til „Typograf-Tidende" fra Provinserne bedes sendt til Formanden, Nybrogade 12, K.; han træffes personlig udelukkende hver Søgnedag fra 1—2.

Alle Breve og Meddelelser „Typograf-Tidende"s Redaktion vedkommende bedes sendt til Otto Barnewitz, S. L. Møllers Bogtrykkeri, Læderstræde 1, K.

Styrelsesmøde d. 5. Oktober.

Alle var mødt; den tidligere Bibliothekar og Formand var efter Indbydelse til Stede. 1) Bibliothekets Status drøftedes. Der forelaa en Fortegnelse over de laante Bøger, som endnu ikke var afleverede. Det vedtoges at gøre alt muligt for at formaa de Laanere, som endnu ikke havde afleveret Bøgerne, til hurtigst muligt at aflevere dem; eventuelt i Bladet at offenliggøre dem, som stadig udeblev med de laante Bøger. 2) Forslaget fra »Udvalget for de samvirkende Fagforeninger« drøftedes; man enedes om at overlade det til Medlemmernes Afgørelse.

Styrelsesmøde d. 6. Oktober,

Alle var mødt. Tillige var Kasserer G. CLAUSEN til Stede. Kassererens Anmodning om Revisionens Udsættelse indtil Bøgerne var à jour, toges til Følge. — Et Forslag om »Typograf-Tidende«s Opbevaring vedtoges. — Til at gennemgaa det maanedlige Regnskab valgtes Formanden. — Det overlodes Næstformanden at udstede Anvisninger paa »Typ.-Tid.«s Regninger. — Det besluttedes at indkalde til det af det i sin Tid afholdte offenlige Møde foreslaaede fælles Styrelsesmøde af de 3 typografiske Foreninger, paa hvilket Møde man tillige besluttede at forelægge et Forslag om et fælles Arbejderanvisningskontor. — Det vedtoges at fortsætte Generalforsamlingen Lørdag d. 19. Oktober Kl. 11 og at holde Foreningslokalet lukket førstkommende Lørdag. Efterat nogle Trykkeriers indre Forhold var drøftede og efterat have besluttet foreløbig at lade de resp. Personaler handle efter egen Konduite, hævedes Mødet. FORMANDEN.

Medlemmer tiltraadt fra en gensidig Forening: Fra »Dansk typ. Forening: 350, CHR. M. MADSEN, 397, MARTIN PETERSEN, 393, CHRISTIAN LARSEN, 1031, THERKILD PETER THERKILDSEN og 933, PETER JOH. A. BERENDT (arb. alle i Rigsdagen).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (27. Bidrag) 4.50, Rom 1.00, Jordan (28. Bidrag) 0.75, Ferslev 0.25, »Adresse-Avisen« 1.75 — ialt 8.25.

Med de tidligere indkomne 42.61 ialt 50.86. G. CLAUSEN.

Nedennævnte Bøger indkaldes herved; de bedes afleverede til C. OLSEN, Græbes Trykkeri, eller Lørdag d. 19. ds. i Foreningens Biblioteksværelse forinden Generalforsamlingen.

Nr. 3, H. C. Andersen, »Æventyr og Historier«. 7, »Haabløse Slægter«. 15, C. Bernhard, »Fortællinger«. 19, Bj. Bjørnson »Kongen«. 25, Blicher, »Noveller II«. 39, Bøtker, »Digte«. 41, E. Bøgh, »Komedier«. 42, do., »Æventyr«. 65, »Billeder fra Ungarn«. 85, »Svenskerne paa Kronborg, I.«. 86, »do., II.«. 101, »Germanernes Lærling«. 103, Gjellerup, »G-Dur«. 108, Goldschmidt, »En Jøde«. 158, Hostrup, »Komedier, III.«. 212, »Gude- og Heltesagn«. 267, »Mellem Saisonerne, II.«. 271, »Jacob Danefærd«. 286, »Marsk Stig og Fru Ingeborg«. 288, »Uffe Hjælms og Palle Løves Bedrifter, I.«. 289, »do., II.«. 298, »Arbejdet adler Manden«. 304, P. Sommer, »Fut«. 309, S—r., »Lidt Nips«. 310, do., »Søvnløse Nætter«. 333, »Blandt Bønder, IV.«. 334, »Fra afsides Egne, I.« 336, »Godtfolk og Kæltringer«. 338, »Skildringer af det virkelige Liv«. 339, »Fra Herregaard og Landsby«. 343, »Feltlægens Fortællinger«. 346, »Fra det høje Nord, I.«. 348, »do., III.«. 361, »Gennem Evropa«. 362, Pariserfotografier«. 367, Familien paa Aalbæk«. 370, Vessel, »Samlede Skrifter«. 400, »Hittebarnet«. 427, Henry Dunbar«. 430, »Frenck Hay«. 449, Coppél, »Fortællinger og Skitzer«. 486, »Et Ord«. 493, »Den tavse Forening, I.«. 494, »do. II.«. 497, »En Kamp om Retten«. 501, »Præsidenten«. 507, »Mindre Fortællinger«. 538, »Folkene i Seldvyla«. 540, Th. Körner, »Sämtliche Werke«. 542, »En Mesalliance«. 557, »Skalpjægerne«. 569, »Underjordisk Ild«. 582, Qventin Durvard«. 608, »Fem Fortællinger«. 609, »Humoristiske Fortællinger«. 610, »Philips Æventyr, I.«. 628, »Den ny Loreley«. 632, »Fem Uger i Ballon«. 634, »Ved Amazonfloden«. 643, »Et Blad af Kærlighedens Bog«. 644, »Mukkerten«. 650, Henrik Maynard«. 665, »Martin Hammerick«. 670, »Fra Mark og Skov, I.«. 671, »do., II.«. 676, »Benjamin Disraeli«. 693, »Om den kristelige Religions Væsen«. 707, »Er det ikke paa Tide at ophæve Statskirken«. 711, Billeder af Livet i Oldtiden hos Grækerne«.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

holder Møde **Søndag d. 13. Oktober Kl. 1** i Industriforeningens Foredragssal. Udstilling: Moderne Bogtryk og Illustration (fransk, engelsk og amerikansk); moderne franske Bind (Marius Michel) og danske Bind. — Meddelelser om Bogarbejde paa Pariser-Udstillingen ved F. HENDRIKSEN.

NB. Medlemskort bedes medbragt.

Opmærksomheden henledes paa, at »Forening for Boghaandværk«s Aarsskrift »Nyeste Undersøgelser om Bogtrykkerkunstens Opfindelse« kun kan faas til 1. November d. A.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 fortsættes Sangøvelserne i Lokalet, *Læderstræde 26, Stuen.* — Sangerne bedes møde talrigt. Tilgang til Koret kan endnu finde Sted. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

I Henhold til Bekendtgørelsen i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« om, at VALDEMAR PETERSEN (der angives at arbejde hos Nielsen & Lydiche) har meldt sig til Optagelse i den københavnske Forening, meddeles, at nævnte Herre, der har »udlært« hos Redaktør Høegh i Rudkøbing, kun har staaet $3^1/_2$ Aar i Lære og i Følge »Dansk typ. Forening«s Love ikke kan blive Medlem af denne, hvorfor herved henstilles at nægte hans Optagelse i »Den typ. Forening«.

Rudkøbing, den 7. Oktober 1889.

Samtlige Lokalforeningsmedlemmer.

Ny Medlemmer: Horsens: ADOLF FRIIS (udl. hos Arnold JØRGENSEN i Horsens d. 6. Oktbr. 1889). — Thisted: POUL JENSEN (udl. i Amtsbogtrykkeriet i Thisted den 1. Oktbr. 1889. — Næstved: LAURITZ LAUBERG KONGERSLEV HANSEN (udl. i A. C. Bangs Enkes Bogtrykkeri i Næstved d. 1. Oktbr. 1889).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlemmer, tiltraadt fra en gensidig Forening: Horsens (Backhausens Trykkeri): PETER BJERRE (Medlem af »Den typ. Forening«). — Roskilde: HERMAN ANDERSEN (sidst arb. i Malmø, arbejdsløs).

Medlemmer, tiltraadt fra en anden Lokalforening: Horsens: 54, RASMUS ANDERSEN (sidst arb. i Stubbekøbing). — Kolding: (Schodt & Weiss): THEODOR SCHOU og (»Kolding Avis«): KNUD SØRENSEN (begge været til 30 Dages Mønstring). — Skive: 158, JOSEF P. CHRISTENSEN (sidst arb. i Nykøbing, M.). — Præstø: 155, P. L. HANSEN (sidst været Militær). — Viborg: M. C. ANDERSEN (sidst været Militær).

Bortrejste Medlemmer: Stubbekøbing: 54, RASMUS ANDERSEN (til Horsens). — Randers: 147, CHR. EDV. RANDA (arbejdsløs). — Nyborg: 226, ANDERS JOH. BERENDS (til Slagelse). — Helsingør: 350, CHR. MADSEN, 397, MARTIN PETERSEN, og 393, CHR. LARSEN (de to førstnævnte arbejdsløse, sidstnævnte i Plads, alle til København). — Svendborg (»Svendborg Avis«): 66, MARIUS SIMONSEN (til Aarhus i Plads), 75, JOH. EWALD RASMUSSEN (til Odense i Plads), 76, RASMUS PETER PETERSEN (til København, arbejdsløs). — Thisted: SOPHUS BARDRUM (til Nykøbing, M., i Plads). — Præstø: 151, P. CHRISTENSEN (til Næstved, arbejdsløs). — Viborg: 24, M. M. SCHMIDT (arbejdsløs). — Odense: 211, MICHAEL PETER CRAMER og 182, VILHELM CLAUDIUS BERG (sidstnævnte til Hamborg i Plads). — Ringkøbing (Herning): 120, J. P. SØRENSEN og 117, L. G. JOHANSEN (københavnsk Medlem) fra 1. Oktober overført til Skanderborg Lokalforening.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG

TOLDBODGADE 11

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

En Hurtigpresse ønskes

til Køb eller mulig byttet med en saa god som ny mindre do. Billet med Opgivelse af Størrelse (Format), Fabrikant, Alder, Pris o. s. v. bedes under Mærket »*Hurtigpresse*« **snarest** tilsendt »Typ.-Tid.s« Ekspedition.

ULDTRØJER, SOKKER, STRØMPER

RØRHOLMSGADE 14

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Boghaandværk kan indbindes for 1 Kr. 75 Øre ved *A. M. W. Møller.*

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 42
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 18. Oktober 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bogens Udvikling

fra dens Oprindelse indtil Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten.

(Efter et Foredrag, holdt i den typografiske Klasse i Heriot Watt College af Mr. WILKIE. Her gengivet efter »Graphische Künste«.)

(Sluttet.)

Under disse Omstændigheder og midt under denne mægtige intellektuelle Fremadskriden opfandtes Bogtrykkerkunsten. Med Hensyn til den Overgangsperiode, i hvilken den kalligrafiske Produktion af Bøgerne maatte vige for den typografiske, maa man i Behandlingen af Kendsgærningerne være meget forsigtig. Der forener sig mange forskellige Omstændigheder for at vanskeliggøre en klar og rigtig Fremstilling om Bogtrykkerkunstens Opfindelse. For det første, naar nogen tror at have opfundet en Fremgangsmaade, der kan sætte ham i Stand til at kunne tjene flere Penge end hans Konkurrent, træffer han alle Forsigtighedsregler for at holde sin Opfindelse hemmelig. For det andet blev der allerede den Gang anstillet mange Forsøg paa at fremstille Bøger ad en eller anden mekanisk Vej hurtigere end det kunde ské ved Afskrivning. Man tænke blot paa Trykningen med Trætavler, som allerede udøvedes før Trykningen med bevægelige Bogstaver. Det er meget sandsynligt, at allerede den Gang adskillige snilde Hoveder beskæftigede sig med Eksperimenter i denne Retning. Endvidere var det absolut nødvendigt at efterligne den herskende Skriftstil saa nøjagtigt som muligt for at kunne sælge de trykte Bøger lige som de afskrevne og for at kunne opnaa de gængse Priser. Sluttelig har man intet Steds forefundet Skriftstempler eller Matriser, med hvilke de første Bogtrykkere støbte deres Bogstaver. Af de samme Grunde er der paa Bogtrykkerkunstens Førstefødte hverken angivet Bogtrykkerens Navn eller Trykkerstedet. Dette Hemmelighedskræmmeri forklarer ogsaa, hvorfor der kunde brede sig saa mange Modsigelser over Personen, Tiden og Stedet for Opfindelsen, thi ikke færre end femten Byer gjorde i sin Tid Paastand paa, at Kunsten var bleven opfundet indenfor deres Mure, og i tre af disse, i Haarlem, Mainz (og nogle andre tyske Byer) og i Feltre (Venetien) er der bleven rejst Mindesmærker for deres formentlige Opfindere.

I en Efterskrift til foranstaaende Referat siger »Graphische Künste« bl. a. følgende: Man maa undre sig over, at Mr. Wilkie gaar saa let hen over de formentlige Opfindere og ikke en Gang nævner deres Navne. Han synes at være bleven smittet af den angliserede Hollænder Hessels og Engelskmanden W. Blades, thi ellers maatte han jo have nævnet Johan Guttenberg. Nu vil der formodenlig være sat en Stopper for Hessels og Blades Iver, som gærne ønskede at trænge Guttenberg i Baggrunden, idet det i den allersidste Tid er lykkedes KARL DIATZKO, Professor ved Universitetet i Göttingen, at opdage Originalen til det Helmasperske Notariats-Instrument over den af Johannes Fust mod Guttenberg i Mainz indgivne Klage og af hvilken der hidtil kun fandtes Afskrifter, der ikke var indbyrdes overensstemmende.

Af dette for Bogtrykkerkunstens Historie saa vigtige Dokument findes i den hos Asher & Ko. i Berlin udkomne Samling af blibliotheksvidenskabelige Arbejder en tro foto-lithografisk Reproduktion.

En betimelig Oplysning.

To Gange har »Ny typ. Forening« foretaget et mislykket Frieri hos »Dansk typ. Forening«, og ihvorvel den naturligvis ikke har det mindste imod at sige alle gode Gange tre, saa er der dog en vis Flovhed til Stede over at skulle foretage et saadant Skridt, og derfor søger man nu om muligt at undgaa dette ved en hel anden Taktik. Det maanedlige Organ holder aabent Hus for nogle Eksistenser, hvis Forhold til »Dansk typ. Forening« just ikke er af den bedste Beskaffenhed, og som vilde føle det som en Fornærmelse, om der forlangtes aabent Visir, — men dette sidste er noget saa godt som ukendt i »Ny typ. Tid.«

En af disse ovennævnte Personligheder, med hvem det først sammentrædende Repræsentantmøde har en Høne at plukke, har i Oktobernumret af »Ny typ. Tid.« rettet en direkte Opfordring til Typograf WESTERMANN i Randers om at sprænge »Dansk typ. Forening«! Naar der rettes en saadan Opfordring *offentlig* til Hr. Westermann, da er han *maaske* ogsaa Manden til at efterkomme den. Men jeg vil da — efter Anmodning — gjøre almindelig bekendt, at Hr. WESTERMANN allerede i Fjor Efteraar i Randers Lokalforening forsøgte at realisere det omtalte Projekt, men at det fik det ynkeligste Udfald for ham, og da han saa mere og mere

arbejdede sig i Opposition til Hovedbestyrelsen og der tillige var en stærk Misstemning til Stede imod ham angaaende Berettigelsen til at erholde en større Understøttelse i Sygehjælp, — saa meldte Hr. WESTERMANN sig ud af »Dansk typ. Forening«. Hr. W. havde uden Tvivl troet, at han var bleven fulgt af en hel Hær trofaste, men det blev ved den ene, og denne ene var — — — ROGATE TERKELSEN *i Kolding*.

At »Partiet« efter dette Udfald følte sig yderst nedslaaet, er letfatteligt — man havde sat sit Haab til *Odense, Aarhus* og *Aalborg*, men »de vilde ikke«! Saa søgte man til »Ny typ. Tid.«, der manglede — Journalister! Og her indtog de som Fyldekalk »Højsædet«, det, der er nærmere Trykkerstedet end Titlen.

Nu faar vi at se, hvem der skal forsøge sig som Mestermand! —s—

Forening for Boghaandværk

aabnede sin Vintersæson i Søndags med et talrigt besøgt Møde i Industriforeningens Foredragssal. Det var heller ingen mindre end Foreningens Formand, Hr. F. HENDRIKSEN, som fortalte om sine Indtryk fra Pariserudstillingen, medens Udstillingen fortrinsvis bestod af en Del danske og udenlandske Bogbind og en ikke lille Række amerikanske og franske illustrerede Pragtværker. Andr. Fred. Høst & Søn havde fremlagt 7 Bogbind fra den fra vor Udstilling bekendte franske Bogbinder Marius Michel, og de danske Bogbindere Immanuel Petersen, Carl Petersen og Flyge mødte hver især op med Prøver paa dansk Bogbinderkunst. Der var utvivlsomt ikke ringe Soliditet i disse sidstes Bind, men megen forloren Stads og Pynt hænger endnu som ved dansk Bogtryk ogsaa ved dansk Bogbind. Først og fremmest de umulige Indfatninger, dernæst Smagløsheder som f. Eks. ved et Bind fra Immanuel Petersen, Illustreret dansk Literaturhistorie, hvor hele Værket var Antikva, Bindet gothisk og Ryg-Titelen Fraktur. Et Mosaikbind fra Flyge, »Den danske Bondes Trældom«, var af stor Virkning og kontrasterede stærkt til den lidet karakteristiske typografiske Udstyrelse.

Pladsen tillader os ikke at referere Hr. F. Hendriksens Foredrag saa udførligt som ønskeligt var. Taleren delte den franske typografiske Afdeling i tre Grupper. Først den ældre Tid med det svære Skriftbillede, hovedsagenlig repræsenteret ved Nationaltrykkeriet, Hachette og Plon; dernæst den bibliofile Gruppe, der havde gjort sig fortjent ved at rekonstruere Renæssancetypen; endelig de flotte og fikse Grupper; der var noget demimondeagtigt over disse, og de mange brogede Ting, de frembragte, var for øvrigt udmærket afpassede til det storborgerlige Publikums Smag, der købte disse Bøger. Medens den amerikanske Afdeling præsenterede en udmærket kollektiv Udstilling fra 22 Forlæggere og Trykkere, var den engelske derimod uforholdsmæssig lille og havde i ringe Grad Krav paa Opmærksomhed.

Det var en bekendt Sag, at fransk Bogbind stod særlig høit. Særlig saadanne Bogbindere som Lupin & Michel glimrede i den franske Afdeling ved deres noble Elegance og lødige Soliditet. Endelig var der baade fra Frankrig og Amerika en rig Udstilling af illustrerede Værker. Det var her særligt interessant at sé, hvor fornuftigt man forstod at fordele de forskellige Fremstillingsmaader. Den bitre Kamp, der havde hersket mellem Træskærerkunsten og de nyere Reproduktionsmaader, syntes her at være belyst paa den eneste fornuftige Maade: at benytte de forskellige Maader efter vedkommende Arbejdes Karakter og Natur.

Generalforsamling.

(Sluttet.)

EMIL PETERSEN: Lazarus har sagt, at de unge Mennesker paa 18 Aar ikke kunde komme ind i Sygekassen, det er sandt, men vi kunne have dem til at støtte os, imedens de selv faa Støtte hos os. § 20 er en Fejl, som Udvalget selv har opdaget. Der skal naturligvis ikke staa i Sygdomstilfælde, men i *alle* Tilfælde, naar et Styrelsesmedlem udebliver paa 3 efter hinanden følgende Møder. Lazarus' Ændringsforslag ligesom kalder os for en absolut socialistisk Forening, det har vist ingen anden lagt Mærke til. Men vi kunne ikke komme til at arbejde sammen med de samlede Fagforeninger, naar vi vedtager denne Ændring, og det har vi ikke Raad til, thi vi kunne ikke klare os under en eventuel Strejke, naar vi ikke har Støtte netop fra de samlede Fagforeninger. Vi har ikke tvunget andre til at antage vore Meninger. Hvad vi saa end gør, faa vi aldrig den ny Forening ind i vor. Taleren opfordrede Medlemmerne til at stemme mod Forslaget.

G. CLAUSEN: Hovedopgaven for Lovudvalget har været at bringe saa megen Orden i Foreningens Anliggender som muligt. Naar Medlemmerne er i Stand til fuldstændigt at følge med Foreningens Administration, vil vi kunne undgaa Forhold som dem, vi nylig have havt i Foreningen. De af Lazarus paapegede Smaafejl i Forslaget hidrørte fra den knappe Tid, Udvalget havde haft til sit Arbejde, hvad der havde sat sit Mærke paa Korrekturlæsningen. Med Hensyn til L.'s Bemærkninger om Jernpengeskabet skulde han kun bemærke, at Adgangen til Bøgerne naturligvis var uhindret for Kassereren, hvorimod der til Rummet, hvori Værdipapirerne opbevaredes, kun kunde skaffes Adgang ved Hjælp af de 3 Nøgler. Forholdet til Fagforeningerne fandt Taleren rigtigt. Der er ingen Grund til at vedtage Ændringsforslaget, thi vi staa lige saa frit *nu*, som vi i Følge Hr. L.'s Udtalelser vilde komme til at staa *efter* Vedtagelsen.

EMANUEL PETERSEN havde i sin Tid været en Modstander af Tilslutningen til Fagforeningerne; han havde imidlertid lært, at en saadan Tilslutning var nødvendig, og raadede til ikke at forlade det nu en Gang indtagne Standpunkt.

V. PETERSEN forstod ikke Lazarus. Havde denne stillet Forslag om, at vi skulde afbryde alt Samarbejde med Fagforeningerne, kunde man forstaa det, men at indtage et Mellemstandpunkt var højst mærkværdigt. Naar L. mente, at vi derved kunde opnaa en Sammenslutning med »Ny typ. Foren.«, saa var dette kun en Illusion. Den ny Forening har sagt, at den ikke vil gaa sammen med os, før vi har afbrudt *alt* Samarbejde med de samlede Fagforeninger. Den praktiske Nytte af Forslaget forstod Taleren saaledes ikke. De ny *vil* være for sig selv. L. mener, at Foreningen ikke bør drive Partipolitik men Socialpolitik. Dette kommer dog akkurat ud paa ét; naar man vil have ført noget igennem, maa man støtte sig til et bestemt Parti. Den sidste Sommers Begivenheder maa da have aabnet Øjnene paa alle Arbejdere

for, at vil de have sat noget igennem, kan det kun ské ved en solidarisk Optræden af alle Fag. Typograferne har da saa megen Klassebevidsthed, at de vil vide at afslaa et Forslag som det af Hr. Lazarus stillede.

V. BERGENHOLZ: Samtlige Talere har angrebet Ændringsforslaget, som om det søgte at afbryde alt Samarbejde med de samlede Fagforeninger, men Lazarus vil jo netop samarbejde med disse, men kun ikke med Socialdemokratiet. D'Hrr., der nu kæmper imod Forslaget, har selv stillet et lignende, den Gang der var Tale om en Sammenslutning med den ny Forening. Taleren vilde støtte Lazarus' Forslag.

LAZARUS gjorde nogle Bemærkninger til V. Petersen.

V. PETERSEN replicerede til Bergenholz og Lazarus. Man kan vel rent formelt være Medlem af Fagforeningerne uden at være Socialdemokrat, men Enhver véd, at Fagforeningerne ere socialistiske, og som Følge heraf maa alt Samarbejde med dem hvile paa et socialdemokratisk Grundlag. Det er indlysende, at naar vi svigter det Grundprincip, hvorpaa Fagforeningerne er baserede, afslaa vi Retten til at faa nogen Støtte af de forskellige Fag. Man skader Foreningen ved at drive denne Fordring igennem, vi kommer til at staa isoleret og opnaar intet med den ny Forening.

FASMER sympatiserede ikke med Foreningens Stilling til Socialdemokratiet. Han mente, at vi kunde faa mange Medlemmer ved at udelade al Politik.

E. H. RASMUSSEN kunde ikke følge Fasmer. Han troede ikke, at Ændringsforslagets Vedtagelse vilde bringe Foreningen flere Medlemmer. Vi havde jo aldrig her i Foreningen tvunget noget Medlem til at følge en bestemt Politik. Dette vilde snarere blive Tilfældet ved Vedtagelsen af L.'s Forslag. I 1874 kunde vi gaa med Rimestad til Grundlovsfest i Tivoli uden at nogen knyede deraf, hvorfor da nu, fordi vi gaa en anden Vej? Lad os ikke faa en Lænke om Benet; lad Enhver i politisk Retning gaa den Vej, han lyster.

V. PETERSEN replicerede til Lazarus angaaende sit tidligere Standpunkt. Fagforeningerne har Formaal, som de kun kan naa ad politisk Vej. De Fordringer, som Arbejderne stiller op, bør være af udelukkende social Natur, da de kun kan gennemføres af Socialdemokratiet. D'Hrr. misforstaar min tidligere Udtalelse om, at vi intet har med Politik at gøre; Meningen er naturligvis Storpolitik. Vi bryde os intet om, hvad enten Ministeriet hedder Estrup eller Berg, thi vi opnaa intet derved. Taleren troede, at Fasmer havde været fuldstændig klar over vort Standpunkt. Vedtog vi Lazarus' Forslag, afskar vi al Mulighed for at faa nogen som helst Støtte af Fagforeningerne.

Et af BERGENHOLZ stillet og af LAZARUS tiltraadt Ændringsforslag saalydende: »Den typografiske Forening« tilhører de samvirkende Fagforeninger, men kan ikke tilhøre noget politisk Parti«, blev *forkastet* med 39 St. mod 20.

Derefter *vedtoges* § 1, saaledes som af Udvalget foreslaaet.

I § 2 savnede ARVEDSEN en Bestemmelse om, at Kvinder skulde have faglig Uddannelse, thi forskellige Steder oplæres en hel Del Damer, som paa en Maade modarbejder os ved at arbejde paa Maskine.

HALLENGREN ønskede Udtrykket »Udøver« forandret til »udlærte«.

F. RASMUSSEN mente ikke, at vi skulde optage Maskinsættersker.

FASMER anbefalede disses Optagelse.

V. PETERSEN. Vi har søgt at forlade det gamle Standpunkt. Vi vil aabne Døren for alle beslægtede Fag. Vi har ikke sat nogen Grænse, fordi vi maa have alle med.

HALLENGREN anbefalede et af Fasmer stillet Forslag om, at Ordene: »samt dermed beslægtede Fag« forandres til: »samt Mænd af samme Fag«. Dette vedtoges med 14 St. mod 6.

Derefter blev §§ 2, 3 — med et Forslag af Krüger om, at Indsigelse skal ske inden 14 Dage efter Bekendtgørelsen i Bladet —, 4, 5, 6 og 7 *vedtagne*.

Til § 8 havde HALLENGREN og BERGENHOLZ stillet Ændringsforslag, der begge vedtoges. §'en kommer derefter til at lyde saaledes:

»§ 8. Udelukkelse sker for ukollegial og bedragerisk Adfærd og for Brud paa Foreningens Love og Beslutninger, og Vedkommendes Navn offentliggøres i Bladet. Udelukkede kan kun genoptages af en Generalforsamling. Bedrageri bør der gøres retslig Ansvar gældende mod.«

Da Tiden imidlertid var langt fremrykket, hævedes Generalforsamlingen, der vil blive fortsat i Morgen Aften Kl. 11.

RÊNÊ-LASSEN.

Da det paatænkes at søge indført en Forandring med Hensyn til den hidtidige Maade at søge Plads paa Trykkerierne og da det er nødvendigt at have nøjagtigt Overblik over de Arbejdsløses Antal, **anmodes de arbejdsløse Typografer, uansét om de er Medlemmer af »Den typ. Forening« eller ej,** *ufortøvet at melde sig til Formanden for »Den typ. Forening« (Adr.: Nybrogade 12) hver Lørdag mellem 12—2. Der vil i Fremtiden ved eventuel Forespørgsel om Typografer kun blive taget Hensyn til dem, der paa denne Maade har meldt sig.*

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling fortsættes Lørdag d. 19. Oktober Kl. 11 i Foreningslokalet, Skindergade Nr. 9, 1. Sal (Indgang i Gaarden til Højre).

Dagsorden: 1. Fortsættelse af Behandlingen af de nye Love.
2. Forslag fra »Udvalget for de samvirkende Fagforeninger«.

STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes Lørdag Aften Kl. 10 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Medlemsbog Nr. 84, lydende paa Navnet Vilh. Herdahl og udstedt d. 28. Septbr. 1888, er bortkommen og annulleres herved.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes indstændigt om, naar Medlemmer fra en gensidig Forening tiltræder, at sende mig Bøgerne og ved Anmeldelsen notere, paa hvilket Trykkeri, de arbejder.

De tiltraadte Medlemmer, der endnu ikke har tilsendt mig deres Bøger, bedes gøre det snarest. G. CLAUSEN.

Medlemmer tiltraadt fra en gensidig Forening: Rigsdagen: HANS PETER HANSEN KRUSE og EMANUEL PETERSEN (begge været paa Rejse), JUL. C. NIELSEN (?) O. C. Olsen: HENRIK HANSEN, 65 CARL FRED. VILH. JENSEN (»Dsk. typ. Foren.«), OTTO HØEGH (Unterstützungsver. Deutscher Buchdr.), C. H. SCHULTZ (Norsk Centralforening), F. NIELSEN (sidst Militær).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (28. Bidrag) 5.10, Jordan (29. Bidrag) 0.75, Ferslev 0.25 — ialt 6.10.

Med de tidligere indkomne 50.86 ialt 56.96. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Da der bliver en Fribolig at bortgive, bedes Ansøgninger om denne, ledsaget af Daabsattest, indgivne til Bestyrelsen senest d. 30. Oktober d. A.

København, d. 16. Oktober 1889. BESTYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse i Lokalet Læderstræde 26, Stuen, paa Sangene til Koncerten d. 17. Novbr. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Lørdagen d. 26. Oktober afholdes *Generalforsamling* i Kafé »Elektrik«, Kælderen.

Dagsorden: 1. Klubbens Virksomhed. 2. Regnskabets Godkendelse. 3. Valg af Styrelse. 4. Forslag fra Kassereren.

Eventuelle Forslag bedes tilsendt Formanden, A. R. ANDERSEN, Allers Trykkeri, Blaagaardsgade 32, N., senest 4 Dage før Generalforsamlingen. Regnskabet bliver bekendtgjort i Bladet d. 26. ds.

Lørdagen d. 2. November afholdes *Assemblé* i »Søfryd« fra Kl. 9—3, hvortil Entréen er 65 Øre for en Herre og 35 Øre for en Dame. Besøgende kan deltage.

God Musik og yderligere Assistance er sikret. Talrigt Besøg forventes.

Billetter erholdes hos Budet, Møller, samt hos Kassereren, Eltongs Trykkeri. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalforeningsformændene.

Paa Foranledning indskærpes det Lokalformændene at paasé, at de af de Rejsende angivne Ruter ogsaa følges. Naar en Rejsende afviger fra den af ham angivne Rute og Strækningen som Følge deraf bliver kortere, er Lokalformændene ikke blot berettigede, men *forpligtede* til at fradrage den Rejsende det Beløb, som Rejsen er bleven forkortet.

Kolding, d. 16. Oktober 1889. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer. Aarhus: S. JENSEN SORT (udlært i »Aarhus Folkeblad«s Trykkeri) og CHRISTIAN PETERSEN (udl. i Laur. Bechs Bogtr. d. 7. Oktbr. 1889). Thisted: FREDERIK LOMBORG (udlært i »Thisted Amtstidende«s Bogtrykkeri i Thisted d. 12. Oktober 1889). Skanderborg: 15, JENS CHRISTIAN HANSEN (udl. i Silkeborg Bogtr. d. 1. Oktbr. 1889, arbejder samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlemmer, tiltraadt fra en anden Lokalforening: Aarhus: Thrues Bogtr., TH. SKYTTEGAARD (fra Kolding); Demokr. Trykkeri, ERLANDSEN (fra Kbhvn.); Aarh. Folkebl., MARIUS SIMONSEN (fra Faaborg); Bjørnbaks Trykkeri, THØGER BERTHELSEN og MICH. RASMUSSEN (begge har sidst været paa Rejse). Aalborg: Aalborg Amtstid., 1207, OLE MARKUS OLSEN (sidst arb. i Aarhus); P. Hansens Bogtr., 1254, VALDEMAR LARSEN (sidst været paa Rejse). Odense, 550, WILLIAM STÆHR (sidst arb. i Holstebro). Skanderborg: A. NIELSEN (sidst arb. i Aalborg), Silkeborg.

Bortrejste Medlemmer: Aarhus, CHR. CHRISTENSEN (til København), A. SCHWARTZ (til Aalborg i Plads), C. KNUDSEN (til Skanderborg), MARINUS BENTZEN (Silkeborg) til Grenaa i Plads.

Udslettet paa Grund af Restance: NIELS JENSEN (arb. udenfor Faget).

Brevkasse.

Hr. P. C., Aarhus: For sent til dette Nr.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

KRAVER, FLIPPER, MANSCHETTER
RØRHOLMSGADE 14

En Hurtigpresse ønskes

til Købs eller mulig byttet med en saa god som ny mindre do. Billet med Opgivelse af Størrelse (Format), Fabrikant, Alder, Pris o. s. v. bedes under Mærket »*Hurtigpresse*« **snarest** tilsendt »Typ.-Tid.s« Ekspedition.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Boghaandværk kan indbindes for 1 Kr. 75 Øre ved *A. M. W. Møller.*

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 43
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 25. Oktober 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

En Understøttelsesfond.

Paa Generalforsamlingen drøftedes et af Udvalget for de samvirkende Fagforeninger omsendt Forslag angaaende en Understøttelsesfond. Generalforsamlingen besluttede at lade dette Forslag aftrykke i Bladet, anmode Medlemmerne om at udtale sig om det og derefter at træffe Afgørelse om Foreningens Stilling dertil paa en eventuel Generalforsamling. Forslaget var ledsaget af følgende Skrivelse fra »Udvalget for de samvirkende Fagforeninger«:

Til samtlige under de samvirkende Fagforeninger indordnede Organisationer.

Paa Fællesmødet den 26. September vedtoges at fremsende medfølgende Forslag til samtlige Fagforeninger, med Opfordring til at tage Sagen op til fornyet Diskussion og tilsende Udvalget Resultatet. Samtidig vedtoges, at hvis mindst Halvdelen af Foreningerne vedtager at slutte sig til den i Forslaget fremsatte Tanke, da at behandle Spørgsmaalet paa et nyt Fællesmøde. Det er en Selvfølge, at de enkelte Foreninger kan stille Ændringer til Forslaget, og særlig beder vi dem udtalte sig om Aarsbidragets Størrelse. Dette var oprindelig sat til 25 Øre pr. Medlem, men fra forskellige Sider er der fremkommet Forslag om at sætte det noget højere, t. Eks. 50 Øre à 1 Kr. aarlig.

Selve Forslaget lyder:

Forslag til Ændring af Udvalgets Forslag om Oprettelsen af en Understøttelsesfond.

a) Der oprettes en Fond til Understøttelse af saadanne Personer, som ved deres Virksomhed i de respektive Fagforeningers Interesser bliver gjort brødløse. Understøttelsesberettigede er kun Bestyrelses- og Udvalgsmedlemmer samt saadanne, der til Eksempel ved Strejke bliver gjort til Genstand for særlig Forfølgelse fra Arbejdskøbernes Side.

b) Medlemmer af Fonden er de Fagforeninger, som er eller bliver indordnede under de samvirkende Fagforeninger og som aarlig betaler Øre for hver af sine Medlemmer.

c) Fonden bestyres af et Udvalg paa 5 Medlemmer, valgte af de kontraherende Foreningers Bestyrelser.

d) Ingen kan erholde Understøttelse uden at være anbefalet af den Forening, han eller hun tilhører. Understøttelsens Størrelse bestemmes af Udvalget efter Indstilling af den paagældende Forening. Der tilstaas ikke det enkelte Fag større Understøttelse, end den har betalt i Aarsbidrag, med mindre de øvrige Fags Bestyrelser paa et samlet Møde hertil giver deres Samtykke. Alle Beslutninger tages ved simpel Majoritet, dog skal der, naar mindst én Forenings Bestyrelse forlanger det, foretages Afstemning foreningsvis ved Navneopraab.

Ingen kan erholde Understøttelse uden at have været Medlem af sin Forening mindst 1 Aar.

e) Udvalget vælger selv sin Kasserer og er solidarisk ansvarlig for de indkomne Midler. Der skal gives Foreningerne Adgang til at indbetale Bidrag mindst én Gang maanedlig, ved hvilken Lejlighed Kassereren og mindst to Udvalgsmedlemmer skal være til Stede.

f) Hver Forening erholder sin særlige Konto i Regnskabsprotokollen, hvori anføres Medlemsbidraget, Antallet af Medlemmer samt eventuelle Understøttelser.

g) Udvalget opgør Regnskabet inden hvert Aars Juni Maaned og forelægger dette paa et Møde inden Udgangen af Juni Maaned. Dette Møde vælger tillige Udvalget for det kommende Aar. Adgang til Mødet har kun de Foreningers Bestyrelser, der kontraherer i Fonden.

h) Udvalget skal bestaa af Repræsentanter for forskellige Fag. Det vælges paa et Aar og kan genvælges. Der vælges tillige 3 Suppleanter.

i) Reglerne for Udv.s Virksomhed samt for Understøttelsen fastsættes ved et Regulativ, naar Fonden har bestaaet et Aar.

k) Fonden begynder først sin Virksomhed, naar samtlige tiltrædende Foreninger har indbetalt deres Aarsbidrag, der erlægges i to Terminer, nemlig inden Udgangen af hvert Aars April og Oktober Maaned. Bidragets Størrelse beregnes efter det Antal Medlemmer, Foreningen gennemsnitlig har haft i det forløbne Halvaar. Med hver Forenings Indbetaling skal følge et Eksemplar af Halvaarsregnskabet. UDVALGET.

Vi anmoder derfor Medlemmerne om at underkaste denne i og for sig sunde Tanke en grundig Drøftelse, for at det ikke bag efter skal hedde sig, at det er vedtaget uden tilstrækkelig Forberedelse. Sagen er ikke uvigtig for alle de organiserede Arbejdere, og vi opfordrer navnlig til en hurtig Meningsudveksling, da Afgørelsen vil paatrænge sig i den aller nærmeste Fremtid.

I Anledning af Aalborg Lokalformands, Hr. ANDR. OLSEN's Artikel i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« finde undertegnede Medlemmer af »Dansk typ. Forening« sig foranledigede til at fremkomme med et Par Bemærkninger.

Uden at indlade os paa at svare Hr. Olsen paa hans »Aandrigheder« og »Vittigheder« om Troen paa Typografiens Kunstværd (noget, som vi haabe vore ærede Nakskov-Kolleger fuldt ud og med fuld Berettigelse ville gøre), turde det maaske være os tilladt at spørge Hr. O. om, hvad han forstaar ved *en Optagelsesprotest*, siden han gør Forsøg paa at latterliggøre den fra Nakskov indsendte. Tror Hr. O. maaske, at de to Linjer, som figurerer under Anmeldelse af ny Medlemmers Optagelse og lyder saaledes: »Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening,« *ene* og *alene* ere beregnede som »Svinesteg« for den eller de Sættere, som udfører Arbejdet ved »Typ.-Tid.«, da maa vi oplyse Hr. O. om hans store Vildfarelse med Hensyn hertil; de ere efter *vor Mening* ikke alene beregnede til at være Sætterens »Svinesteg«, men ogsaa til, at ærede Kolleger *i Følge disse kunne fremsætte en Protest* (helst uden et ubeføjet

Angreb derfor), *naar en saadan findes nødvendig.* — Efter vor Formening har en saadan *netop i dette Tilfælde været nødvendig,* og, skøndt det ikke er af Mangel paa nye Argumenter, skulle vi dog, for at spare paa »Typ. Tid.«s noget indskrænkede Plads, udtale, at ogsaa vi kunne slutte os til den af vore ærede Nakskov-Kolleger indsendte Protest, dog med samme Tilføjelse som findes i d'Hrr. ALB. BEHR og ALFRED RASMUSSEN's Protest i »Typ.-Tid.«s Nr. 40.

At optage *nydende* Kvinder i vor Forening, betragte vi som aldeles forkasteligt.

Men maaske *vor* Mening ingen Værdi har. Naar henses til Hr. Olsens Bemærkning om, »at den stedfundne Optagelse **er sket***) med Hovedbestyrelsens Billigelse«, maa vi næsten formode det.

Det synes af denne Bemærkning at fremgaa, at Aalborg Lokalforening og Hovedbestyrelsen skulle være i Besiddelse af en Art »Enevælde«, saa at de ikke strængt behøve at holde sig Lovens Bogstav efterretteligt; thi i Lovenes § 24 (Tillæget) staar bl. a. om nye Medlemmers Optagelse: »Sker der ikke Indsigelse mod Optagelsen inden 14 Dage fra Anmeldelsens Bekendtgørelse i Organet, betragtes han fra Indsigelsens Udløb som Medlem« o. s. v. Men den ærede Hovedbestyrelse har nok ikke i dette Tilfælde fundet Anledning til at tage Notits af Medlemmers Indsigelse. — Aa nej, det er heller ikke værd. Lad os kun som »artige Børn« sige: »Hvad Fa'er gør, er godt gjort«. Hvorfor ikke? Hvorfor forstyrre Hovedbestyrelsens Illusion om »Magt og Vælde«? — Lad den dog endelig raade, vil maaske et og andet meget fredsommeligt og for Foreningens Tarv ligegyldigt Medlem sige. — Men vi dele nu ikke denne Anskuelse og anmode derfor den ærede Hovedbestyrelse om i næste Nr. af »Typ.-Tid.« at besvare os Spørgsmaalet: »*Med hvilken Ret undlader Hovedbestyrelsen at tage Hensyn til Medlemmers Protest, naar saadan er fremkommen indenfor den i Lovene fastsatte Tidsfrist?*«

Et Spørgsmaal, som sikkert flere end Undertegnede ønsker at se besvaret.

Endelig kunne det interessere os videbegærlige Aarhusianere at faa klaret Spørgsmaalet om, hvad den ærede Hovedbestyrelse forstaar ved Ordet »Lovhjemmel«.

I et Referat af Hovedbestyrelsens Møde den 10. Septbr., »Typ.-Tid.«s Nr. 38, staar bl. a. under Punkt 2 (omhandlende Skrivelse fra Aalborg Lokalforening ang. de kvindelige Sætteres Optagelse i Foreningen): »Hovedbestyrelsen fandt ingen Lovhjemmel til at **nægte***) vedkommende Optagelse i Foreningen« o. s. v.

Har den ærede Hovedbestyrelse maaske *fundet Lovhjemmel* til at **billige Optagelsen?**

Aarhus, den 14. Oktober 1889.

P. CHRISTIANSEN. C. L. PETERSEN. N. P. MORTENSEN.
CHR. SØRENSEN. H. P. OLSEN. J. JACOBSEN.
FREDERIK MØLLER. L. A. SVENDSEN. CHR. KNUDSEN.
TH. BERTELSEN. AUG. PØDENPHANDT. JOH. PETERSEN.
LUDV. HANSEN. M. SIMONSEN. CHR. ØSTERGAARD. A. MEIER.

Undertegnede underskriver nærværende, uden derfor at ville blande mig i den Polemik, for eller imod, disse Kvinders Optagelse i Foreningen har medført. Men efter min Opfattelse kan Kvinder i Følge Lovene ikke optages, og det er vel rigtigst, om der blev foretaget en almindelig Afstemning blandt Kollegerne ang. dette Spørgsmaal. ARNOLD V. OLSEN.

*) Fremhævet af os.

Første Klasses Illustrationstryk.

»*Illustreret Familje-Journal*« Nr. 41 og 43, hvilket sidste udkommer i Morgen, indeholder hver et meget stort og fint udført Farvetryk, hvorfor det muligvis kunde være rigtigt med nogle Bemærkninger at henlede Fagfællers Opmærksomhed derpaa.

Billedet i Nr. 41 forestiller Verdensudstillingen i Paris, medens det i Nr. 43 optagne Billede paa en ypperlig Maade viser os samtlige Skibe i den danske Flaade, samlede paa Københavns Yderrhed. Begge Billeder ere trykte samtidig i én Form og i et Oplag af henved 100,000 Eksemplarer. Tegningen er udført af Hr. KAREL SEDIVY, medens Trykningen er udført af Hr. Maskintrykker CLAUDIUS JENSEN, som i mange Aar næsten udelukkende har beskæftiget sig med Illustrationstrykning, i hvilken Branche han har opnaaet en usædvanlig Færdighed, hvilket ogsaa hans Udførelse af de her omtalte Billeder fuldt ud beviser.

Verdensudstillingen er trykt med 4 Farver og Flaaden med 5, idet næmlig Bølgerne paa sidstnævnte er frembragt med 2 forskellige Farver. Da det mulig kan interessere at faa at vide, hvorledes Billederne er frembragte, skal jeg her med et Par Ord omtale Fremgangsmaaden. Billederne ere først tegnede og skaarne i Træ. Heraf er der saa taget Aftryk, hvilket atter er overført paa blankslebne og glatte Zinkplader, en Plade for hver Farve, hvormed der skal trykkes. Disse Plader bliver saa leveret Tegneren, altsaa først *Tonpladen*. Han sletter saa alt overflødigt ud, saaledes at kun det, der skal benyttes, bliver staaende. Derpaa bliver Pladen *ætset*, d. v. s. den bliver overheldt med en Syre, som er af en saadan Art, at den borttager af Pladen alt, hvad der ikke er nogen Farve paa, saa at kun det, der skal trykkes, bliver tilbage. Paa samme Maade gaar det med de øvrige Plader, paa hvilke alle de Partier eller Genstande, som skal have den for dem bestemte Farve, bliver staaende, medens Resten borttages. Trykningen er sket saaledes: Først er *Tonefarverne* trykte, derpaa den *røde*, *gule* og endelig den *sorte* Farve, hvilken sidste giver Billederne deres Præg. At Trykningen af disse forskellige Farver har været vanskelig, vil enhver sikkert kunne forstaa, naar man véd, at Pladerne ere fastgjorte til almindelige Bræder, som ved den mindste Smule Fugtighed »slaar sig«, d. v. s. bliver hule og runde, saa at Trykningen derved vanskeliggøres i betydelig Grad. Særlig den røde Farve har, efter hvad jeg har erfaret, været meget vanskelig at faa til at passe nøjagtig, dels fordi der af denne Farve findes saa mange frit staaende Smaagenstande, og dels fordi den mindste Uregelmæssighed ved Paalægningen af de meget store Ark*) gør det særdeles vanskeligt at »holde Register«. Naar dette alligevel, i hvert Fald paa de Eksempl., som jeg har sét, er lykkedes fuldt ud, saa kan dette kun tjene som et Bevis paa den Paapasselighed, hvormed Hr. Jensen har udført sit, ved det store Oplag og den hastige Trykningsmaade, vanskeliggjorte Hverv.**)

Hvad Tegningen angaar, saa er denne udført lige saa fortrinlig som de tidligere Billeder, den dygtige Kunstner, Hr. Karel Sedivy, har udført, og man kan kun, ved at betragte de store Billeder, glæde sig ved det gode Resultat, man her ved forenede Anstrængelser er kommet til. L. JENSEN.

*) Arkenes Længde er 45" og Bredden 30". Formens Længde er 40" og dens Bredde 29".

**) Af dette Farvetryk blev der trykt mellem 6 og 7000 Eksempl. daglig.

En betimelig Oplysning.

Under denne Overskrift har en anonym Indsender, der skjuler sig under Mærket »—s—«, i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« begaaet en nervøs Artikel som Svar paa et Par andre anonyme Størrelsers Skriblerier i »Ny typ. Tid.« Jeg tror, at det bedste Svar paa disse havde været fuldstændig Tavshed, saa var de Herrer nok bleven kjed af det. Men i alle Tilfælde skulde den ærede Indsender ikke komme med urigtige Beskyldninger mod tredje Mand. Naar Hr. —s— saaledes fortæller, at der var stærk Misstemning mod Westermann til Stede angaaende hans Berettigelse til at erholde en større Understøttelse i Sygehjælp, saa forholder det sig ikke ganske rigtig; thi Misstemningen bestod deri, at den ene Revisor ikke vilde underskrive Regnskabet forinden han havde hørt Generalforsamlingens Mening, grundet paa nogle Skumlerier efter et Sygdomstilfælde hos et andet Medlem for et Par Aar tilbage. Da Generalforsamlingen enstemmig godkendte Westermanns Sygeunderstøttelse, underskrev vedkommende Revisor ogsaa Regnskabet uden Forbehold. Hr. —s— fortæller ligeledes, at W. i Fjor Efteraar i Randers Lokalforening forsøgte at sprænge »Dansk typ. Forening«. Det er en overraskende Nyhed for os her i Randers, som hidtil har været i den Tro, at W. netop i Fjor Efteraar arbejdede meget ivrig paa at holde Foreningen samlet, da der netop var Tendens hos flere Medlemmer til at mælde sig ud paa Grund af »Dødskronen«. At Westermann siden har forandret Anskuelse og meldt sig ud af Foreningen, da Afstemningen ikke gik efter hans Ønske, er meget beklageligt, da den i ham har mistet en dygtig Arbejdskraft. Skulde Hr. Westermann nu lade sig lokke af »En Øboers« søde Kalden i »Ny typ. Tid.«, da tror jeg, at det vil blive almindelig misbilliget af Flertallet af Medlemmerne her i Byen, og han vil vistnok komme til at vandre lige saa alene ved denne Lejlighed som i Foraaret, da han meldte sig ud.

Randers, d. 21. Oktober 1889. J. PETERSEN.

Hovedregnskabet.

I det vi hermed fremsætter »Dansk typ. Forening«s Hovedregnskab til Medlemmernes Godkendelse, betragte vi det som vor Pligt, paa Grund af den Mængde Unøjagtigheder, der findes i mange Lokalforeningers Regnskaber, at bemærke,

at den overvejende Del af Lokalforeningernes Regnskaber mangler Paategning om at være forelagt en Generalforsamling;

at Regnskabsbilagene for mange Foreningers Vedkommende findes at være højst mangelfulde;

at en stor Del af Regnskaberne indsendes efter den i Loven fastsatte Tidsfrist; og

at Kassebeholdningerne i en Del Lokalforeninger ved Kvartalets Slutning er større end i Lovene tilladt.

Helsingør, den 16. Oktober 1889.

HEINRICH BÜNNER, POUL C. F. SØNDERGAARD,
Hovedrevisorer.

Generalforsamling.

Ved Mødet i Lørdags Aftes tilendebragtes Behandlingen af Forslaget til de nye Love. CHR. LOUW valgtes til Dirigent og RÊNÊ-LASSEN til Sekretær. — §§ 9 og 10 *vedtoges* uden Diskussion. § 11, om *Arbejdsløshedshjælp* fremkaldte en længere Diskussion. Paa Forespørgsel af Foss oplyste E. PETERSEN, at Understøttelsen var beregnet pr. Ugedag. V. HANSEN fandt §'ens Affattelse mangelfuld. Der var flere Tilfælde, hvor et Medlem ikke kunde faa Understøttelse fordi Inkassatoren ikke vilde underskrive, at Vedkommende ikke var bleven arbejdsløs ved egen Skyld. Der maatte træffes mere regelrette Bestemmelser. E. PETERSEN henviste til, at saafremt Nogen følte sig forurettet af den af Inkassatoren eller Bestyrelsen tagne Beslutning, vilde det rigtigste være at henvende sig til Generalforsamlingen, der var Medlemmernes øverste Domstol. Forøvrigt mente han, at Inkassatorerne, hvor det galdt en Nægtelse af Underskriften, som Regel vilde raadføre sig med det øvrige Personale. V. HANSEN fandt Petersens Udtalelser korrekte, man kan henvende sig til Generalforsamlingen. Men en Arbejdsløs har som Regel Brug for sine Penge og kan ikke vente, indtil Generalforsamlingen faar Sagen afgjort. BØHM. Naar et Medlem kræver noget af Foreningen, er det en Rettighed, men Foreningen har ogsaa Rettigheder paa sin Side. Hansen havde sigtet til et bestemt Medlem, men dette havde ikke haft Ret til at faa Understøttelse. Der var bleven spurgt vedk. Inkassator om han kunde forsvare at underskrive paa Blanketten eller sætte Spørgsmaalet til Afstemning blandt Personalet. BERGENHOLZ havde faaet ud af Diskussionen, at Medlemmerne var bange for, at Arbejdsløse ikke skulde faa den berettigede Understøttelse. Han fandt ikke Medlemmerne berettigede til at træffe Afgørelse af Spørgsmaalet, men vilde stille et Forslag, der nærmere vilde præcisere, hvorledes det skulde afgøres. Slutningen af 1. Punkt i § 11 vilde derefter komme til at lyde saaledes: »Naar det til Styrelsen bestemt oplyses, at et Medlem ved egen Skyld o. s. v.« F. RASMUSEN. De fleste blive arbejdsløse ved Tarifen, Personalet kan bedst vide, om det er ved egen Skyld eller ej. BØHM. Man maa kunne kræve, at Styrelsen har første Ret, men den bør spørge Personalet. Det har vist sig fuldstændig hensigtsmæssig, saaledes som §'en lyder. Efter yderligere Udtalelser af BERGENHOLZ og TH. NIELSEN *forkastedes* Bergenholz' Ændring med 12 St. mod 8 og § 11 *vedtoges* derpaa med 14 St. mod 1. — § 12. BERGENHOLZ spurgte Ordføreren, hvorfor vi skulle have Bestemmelsen angaaende Tilbagekomst inden 2 Maaneder. Hvorledes skal et Medlem, der har været paa Rejse, ved sin Hjemkomst betale de 6 Kr. tilbage? BØHM. Det er en Bestemmelse, der har staaet i de gamle Love. Det er tidligere sket, at et Medlem har haft Lyst til at foretage en Lysttur og fik de 6 Kr. udbetalte og rejste saa rundt og hævede Penge i Provinserne, for atter kort Tid efter at komme tilbage uden at betale noget tilbage. Det er klart at Foreningen ikke kan være tjent med at give sine Penge ud paa den Maade. §'en *vedtoges* derpaa. — § 13 om Gensidighedshjælp. F. RASMUSSEN spurgte, om denne Bestemmelse ogsaa galdt Kvinderne, ellers burde §'en slettes. BØHM. Eftersom Kvinderne ikke kan komme i Hjælpekasserne, kan Bestemmelsen heller ikke gælde dem. Hjælpekasserne har en § ligelydende med nærværende. F. RASMUSSEN fandt, at det var forkert, at man paalagde de mandlige Medlemmer større Pligter end Kvinderne. E. PETERSEN

gjorde Rasmussen opmærksom paa, at det var en Gensidighedsbestemmelse. Bøhm. Saalænge Bestemmelsen kun angaar vor egen Forening, har Kvinderne samme Pligter som Mændene, men naar den angaar Gensidighed, kan Kvinderne ikke have de samme Pligter, da de ikke har de samme Rettigheder. §'en kunde maaske trænge til en lille Revision, men enhver Forandring vil medføre, at Hjælpekasserne ogsaa maa forandre deres Love. Men det bør erindres, at denne § angaar kun de mandlige Medlemmer og ikke de kvindelige. Barnewitz foreslog, at indsætte i §'en »ethvert udlært *mandligt* Medlem«, for at forhindre Misforstaaelse. Th. Nielsen syntes den hele Forhandling kun var Pindehuggeri. Nærværende § er netop en af Foreningens Støttepiller. Ch. Thomsen. Det kan ikke nytte, at vi her vedtog, at Kvinder ogsaa skulde være Medlemmer af Sygekassen, det kom næmlig an paa denne. I Stedet for 1. Januar 1884 burde der i §'en staa 31. Decbr. 1883. Barnewitz' Forslag *vedtoges* med 10 St. mod 2 og selve § 13 *vedtoges* derpaa med alle St. mod 1. — § 14. Bøhm. Den sidste Sætning angaar et Forslag, som er vedtaget af Bestyrelsen og som sigter til, at der i Rejsebogen skal staa en Fortegnelse over de Foreninger, der er Gensidighed med, *vedtoges*. — §§ 15 og 16 *vedtoges* uden Diskussion. — § 17. Clausen. Ændringerne i §'en er gjort for at vi skulle være mere sikre, og for at gøre Medlemmerne ansvarlige for de Inkassatoren betroede Midler. Medlemmerne skal have klar og tydelig Besked over, hvorledes det hele gaar til. Bestemmelsen om, at hver tilrejsende Kollega eller Udlært skal have et Eksemplar af Foreningens Love og Love for Hjælpekasserne samt en Tarif, vil vel forvolde Foreningen en lille Udgift, men man maa haabe, at det navnlig vil virke til, at Medlemmerne sørge for bedre at overholde Tarifen. Han anbefalede §'en, som enstemmig vedtoges.

(Forts. i næste Nr.)

Blandinger.

Aftenunderholdningen til Fordel for Juleuddelingen blandt arbejdsløse Typografer finder Sted Søndag d. 17de November i Wittmacks Lokale paa Gammelholm. Festen ordnes af en Komité af Styrelsesmedlemmer af »Den typ. Forening«, »Ny typ. Forening«, Trykkerforeningen og Sangforeningen, og vil foruden Korsange og Kvartetsang af Sangforeningen og »Askophela« byde paa Carl Møllers Farcebagatel »Sagt op« og Molt Wængels Vaudeville »Cousine Lotte«. Efter Forestillingen bliver der Assemblé. Indbydelse og udførligt Program udkommer i næste Uge.

— Lørdag den 28. September fraflyttede jeg mine tidligere Lokaler paa Søndergade 66 i Aarhus for at give Plads for Aktieselskabet »Aarhus Amtstidende«, der havde afkøbt mig en Del af mit Bogtrykkeri samt overtaget Lokalerne. I denne Anledning forestod der mig en betydelig Omflytning til mine ny Lokaler paa Skolegade 15. Jeg var ikke ret vel tilfreds, da jeg af Fagmænd kun havde en Typograf og en ældre Lærling.

Stor var derfor min Glæde, da hele mit tidligere Personale mødte og assisterede mig med Flytningen og det uagtet de alle havde arbejdet hele Dagen. Næste Dag stillede hele Styrken igen Kl. 6 Morgen og Kl. 9 Fm. var hele det betydelige Bogtrykkeri med Skrifter og Maskiner paa Plads.

For denne smukke, opofrende og kollegiale Handling bringer jeg herved mine kære Kolleger min hjærteligste Tak, ligesom vor mangeaarige Samvirken paa mit Bogtrykkeri stedse vil blive bevaret i min venskabeligste Erindring. Hjertelig Tak, kære Kolleger.

Aarhus, den 19. Oktober 1889.

Ærbødigst
Alfred Bjørnbak.

— Vore Kristiania-Kolleger har sendt os en i Lystryk udført Portrætgruppe af de under Strejken i Kristiania optraadte Skruebrækkere. Det er en smuk Samling Individer, der her præsenterer vore Kolleger og vi opfordrer til at følge Indbydelsen til at gøre sig bekendt med disse Forræderes Fysiognomier for at kunne have dem i Erindring for en anden Gangs Skyld. Prisen er 25 Øre pr. Gruppe plus Porto og kan bestilles hos »Den typ. Foren.«s Kasserer. Mindebladet vil være fremlagt i Morgen Aften i Foreningslokalets Bibliotheksværelse.

Til d'Hrr. Inkassatorer.

D'Hrr. Inkassatorer gøres herved opmærksom paa, at der fra førstkommende Lørdag d. 2. November vil blive indført en ny Opkrævningsmethode. Foreningens Bud vil som sædvanlig opkræve Foreningskontingentet, men i Stedet for at indføre Medlemsbidragene samt Restancer i de dertil brugte Kuponbøger, vil Inkassatorerne have at indføre samme i den af Budet præsenterede Protokol. I Rubrikerne indføres **nøjagtigt** Antallet af betalende Medlemmer, det dertil svarende Medlemskontingent, resterende Medlemmer, Indskud af nye Medlemmer og endelig vedkommende Inkassators Navn. Paa Medlemslisterne, *som maa være afsluttede hver Uge, og som nøje maa stemme overens med det indførte i Protokollen*, kvitterer Budet. **Inkassatorerne anmodes paa det indstændigste om at indsende Medlemslisterne ved hver Maaneds Slutning til Kassereren.**

Formanden.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Nyt Medlem: Emil Rasmussen (udlært hos Julius Christiansen i Roskilde, arbejdsløs).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Ny tiltraadte Medl.: Rasmussen & Olsen, Axel Thorvald Jensen (Unterstützv. deutscher Buchdrucker); S. L. Møller, Helmer Martin Sandberg (sidst været paa Rejse).

Foreningslokalet er aabent i Morgen, Lørdag Aften, i Skindergade 9, 1. Sal (Indgang i Porten til højre) fra Kl. 11—2. Bibliotheksværelset, hvor Haandbiblioteket er tilgængeligt fra 9—11, er i Værelset til højre (Indgang i Porten til højre) paa 1. Sal.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

D'Hrr. Lokalforeningsformænd anmodes om at indsende deres ugenlige Meddelelser om Forandringer i Lokalforeningen *udelukkende* til *G. Clausen, Rørholmsgade 14, K.*, og samtidig, saa vidt muligt, afsende dem saa tidlig, at de kan være Ekspeditionen i Hænde inden Torsdag Morgen.

Ligeledes anmodes de ærede Averterende at sende Annoncer osv. til samme Adresse.

Styrelsesmøde d. 19. Oktober 1889.

Alle var mødt. Formanden forelagde Regnskabet for September til Godkendelse for Styrelsen. Efter at dette var gennemgaaet, godkendtes det enstemmigt. Endvidere fremsattes Forslag om en ny

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter

fra 1. Januar til 30. Juni 1889.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokal-foreningerne	Ordinær Kontingent: Januar Kvartal		Ordinær Kontingent: April Kvartal		Ekstraordin. Kontingent		Tilbagebetalt Laan		Andre Indtægter		Modtaget af Hovedkassen		Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Tilsammen Indtægt i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr,	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	135	20	128	40	52	»	»	»	27	40	390	»	17	87	750	87
*Aarhus	297	60	318	40	115	»	24	»	16	»	60	»	15	»	846	»
Assens	29	30	28	50	10	»	»	»	2	»	35	»	15	»	119	80
Faaborg	35	10	34	70	12	»	»	»	4	»	»	»	15	27	101	7
Fredericia	42	»	41	60	14	»	»	»	»	»	20	»	15	»	132	60
Helsingør	31	20	30	80	12	»	»	»	»	»	»	»	18	»	92	»
Hillerød	70	»	71	60	26	»	»	»	4	»	»	»	15	»	186	60
Hjørring	83	20	74	80	32	»	»	»	»	»	»	»	15	»	205	»
Holbæk	72	80	71	20	28	»	»	»	6	60	»	»	15	»	193	60
Holstebro	44	80	36	40	17	»	»	»	»	»	»	»	15	»	113	20
Horsens	112	40	110	»	44	»	2	»	»	»	»	»	15	»	283	40
Kallundborg	43	20	46	80	18	»	»	»	2	»	15	»	21	52	146	52
Køge	52	»	42	40	20	»	»	»	»	»	65	»	15	»	194	40
Kolding	162	»	161	20	62	»	»	»	4	»	50	»	15	»	454	20
Maribo	18	60	16	60	6	»	15	»	»	»	»	»	1	90	58	10
Middelfart	47	20	48	40	18	»	»	»	»	»	15	»	15	»	143	60
Nakskov	36	40	33	20	14	»	»	»	»	»	»	»	14	78	98	38
Næstved	72	40	69	20	26	»	2	40	4	»	35	»	15	»	224	»
Nyborg	25	20	25	60	10	»	»	»	4	»	30	»	18	70	113	50
Nykøbing F.	31	20	34	80	12	»	»	»	2	»	20	»	15	»	115	»
Nykøbing M.	31	20	31	20	10	»	8	»	»	»	40	»	15	»	135	40
Odense	230	40	222	»	81	»	»	»	4	»	300	»	15	94	853	34
Præstø	26	»	32	80	10	»	8	»	2	»	40	»	17	13	135	93
Randers	141	20	144	»	52	»	»	»	2	»	40	»	15	31	394	51
Ribe	15	60	15	60	6	»	»	»	»	»	55	»	4	90	97	10
Ringkøbing	38	»	44	»	12	»	»	»	2	»	187	10	15	»	298	10
Ringsted	41	60	42	40	16	»	»	»	2	»	»	»	15	»	117	»
Roskilde	36	40	38	40	14	»	»	»	9	20	»	»	21	76	119	76
Rudkøbing	26	40	26	40	9	»	»	»	»	»	64	2	15	»	140	82
Rønne	31	20	20	80	12	»	»	»	10	»	»	»	»	»	74	»
Silkeborg	10	40	»	»	4	»	»	»	»	»	15	»	20	81	50	21
Skanderborg	20	80	31	20	8	»	»	»	»	»	»	»	15	»	75	»
Skive	27	60	25	60	10	»	»	»	»	»	20	»	14	7	97	27
Slagelse	57	20	57	20	22	»	»	»	»	»	30	»	28	41	194	81
Sorø	16	90	16	90	6	»	»	»	»	»	»	»	10	37	50	17
Stubbekøbing	22	40	25	60	8	»	24	»	»	»	»	»	30	45	110	45
Svendborg	88	»	93	20	34	»	»	»	22	»	»	»	14	81	252	1
Thisted	41	60	42	80	16	»	»	»	»	»	40	»	15	»	155	40
Varde	54	»	50	80	20	»	2	»	»	»	25	»	15	»	166	80
Vejle	46	80	46	80	16	»	»	»	2	»	»	»	15	»	126	60
Viborg	37	60	36	80	12	»	»	»	»	16	21	97	15	»	123	53
	2473	10	2469	10	926	»	85	40	131	36	1613	9	632	»	8340	5

Udgift.

Lokal-foreningerne	Rejseunderstøttelse: Januar Kvartal		Rejseunderstøttelse: April Kvartal		Arbejdsløshedsunderstøttelse		Sygeunderstøttelse: Januar Kvartal		Sygeunderstøttelse: April Kvartal		Begravelseshjælp		Udlaant		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. den 30te Juni	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	40	72	56	33	»	»	131	25	»	»	300	»	»	»	8	18	194	39	730	87	20	»
*Aarhus	43	68	42	25	49	»	122	50	143	50	»	»	»	»	14	6	416	1	831	»	15	»
Assens	19	5	45	20	»	»	»	»	9	98	»	»	»	»	»	96	29	61	104	80	15	»
Faaborg	25	24	36	55	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	51	21	46	84	76	16	31
Fredericia	23	21	33	77	»	»	19	25	»	»	»	»	6	»	2	41	32	96	117	60	15	»
Helsingør	25	5	19	56	»	»	»	»	24	50	»	»	»	»	1	59	20	»	90	70	1	30
Hillerød	22	84	24	39	»	»	10	50	7	»	»	»	10	»	4	73	92	14	171	60	15	»
Hjørring	25	28	33	15	24	»	68	25	12	25	»	»	»	»	3	80	19	27	186	»	19	»
Holbæk	15	25	33	9	»	»	12	25	»	»	»	»	»	»	4	78	113	23	178	60	15	»
Holstebro	41	6	26	11	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	24	29	79	98	20	15	»
Horsens	24	90	14	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	3	225	57	268	40	15	»
Kallundborg	15	70	28	35	»	»	56	»	»	»	»	»	»	»	2	10	29	37	131	52	15	»
Køge	25	15	44	47	»	»	63	»	»	»	»	»	»	»	4	55	42	23	179	40	15	»
Kolding	40	91	58	65	7	»	19	25	49	»	»	»	»	»	5	9	259	30	439	20	15	»
Maribo	16	84	25	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	34	14	80	58	10	»	»
Middelfart	32	25	27	75	»	»	40	25	26	25	»	»	»	»	1	64	6	70	134	84	8	76
Nakskov	22	5	37	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	58	30	»	90	63	7	75
Næstved	33	6	37	22	21	»	15	75	21	»	»	»	»	»	2	60	47	»	177	63	46	37
Nyborg	35	20	33	33	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	46	20	»	97	99	15	51
Nykøbing F.	21	52	31	46	»	»	8	75	»	»	»	»	»	»	1	25	37	2	100	»	15	»
Nykøbing M.	24	64	17	»	»	»	»	»	28	»	»	»	12	»	1	67	37	9	120	40	15	»
Odense	43	83	61	54	38	»	182	»	64	75	300	»	»	»	6	4	140	»	836	16	17	18
Præstø	21	60	32	21	»	»	19	25	35	»	»	»	»	»	3	56	16	»	127	62	8	31
Randers	46	63	46	73	14	»	»	»	95	75	»	»	»	»	8	51	130	»	341	62	52	89
Ribe	39	89	29	28	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	43	12	»	82	60	14	50
Ringkøbing	49	75	28	15	»	»	47	25	»	»	»	»	»	»	1	98	69	55	196	68	101	42**
Ringsted	28	35	23	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	37	46	25	102	»	15	»
Roskilde	38	5	47	76	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	85	»	»	87	66	32	10
Rudkøbing	13	5	23	50	»	»	61	25	»	»	»	»	8	»	1	27	18	75	125	82	15	»
Rønne	28	1	»	»	»	»	»	»	5	25	»	»	»	»	1	47	57	28	64	»	10	»
Silkeborg	21	10	16	25	»	»	»	»	»	»	»	»	8	»	»	44	13	76	50	21	»	»
Skanderborg	33	7	20	2	»	»	»	»	14	»	»	»	5	»	1	18	15	»	88	27	9	»
Skive	32	91	67	50	21	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	91	53	49	179	81	15	»
Slagelse	18	32	18	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	96	6	»	43	28	6	89
Sorø	15	20	32	58	»	»	8	75	»	»	»	»	6	»	»	40	30	»	92	93	17	52
Stubbekøbing	17	72	40	33	»	»	»	»	»	»	»	»	14	»	2	20	163	»	237	25	14	76
Svendborg	35	22	29	50	14	»	»	»	50	75	»	»	»	»	»	93	22	»	152	40	3	»
Thisted	36	34	23	14	»	»	12	25	19	25	»	»	»	»	1	24	59	58	151	80	15	»
Varde	32	72	26	88	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	85	49	15	111	60	15	»
Vejle	47	75	21	41	»	»	7	»	»	»	»	»	»	»	1	33	31	4	108	53	15	»
Viborg	1173	11	1293	46	195	»	904	75	606	23	600	»	69	»	119	11	2671	82	7632	48	707	57

* Da der er indløbet Fejltælling til et Beløb af ialt 4 Kr. 40 Øre, bliver denne Sum at overføre som Indtægt paa Hovedkassens næste Halvaarsregnskab.

** Dette Beløb (den lovbefalede Kassebeholdning fradraget) vil være, i Følge Hovedbestyrelsens Vedtagelse, at afdrage ugevis og indsende til Hovedkassen, saaledes at hele Beløbet er afviklet inden indeværende Aars Udgang.

B. Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3471	64
Reservefond ved Udløbet af do.	2083	28
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebog:		
af Kassebeholdningen	54	40
af Reservefonden	36	2
Bidrag fra Lokalforeningerne	2671	82
Andre Indtægter: a) »Den typografiske Forening« tilbagebetalt som opkrævet for meget i forrige Halvaar 3 Kr., b) et forglemt Medlemsbidrag for Januar Kvartal 1888 5 Kr. 20 Øre	8	20
	8325	36

Udgift.

	Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne	1613	9
»Den typografiske Forening« har fra 1/1 til 30/6 89 udbetalt til Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« 415 Kr., medens omvendt sidstnævnte Forening i samme Tidsrum har udbetalt til førstnævnte Forening Kr. 341.65		
	73	35
Andel i Trykning af »Typ.-Tid.«	512	57
Tryksager	36	50
Gage til Formanden 50 Kr., do. til Kassereren 50 Kr.	100	»
Porto	35	10
Andre Udgifter	48	74
Reservefond i Følge forrige Regnskab Kr. 2083.28		
Renter fra Halvaaret til 11/6 89 - 36.02		
	2119	30
Overført til Begravelseskassen:		
Overskud fra den ophævede Hjælpeforening Kr. 35.14		
» » 1ste Halvaar 1888 - 290.00		
» » 2det » » - 311.00		
» » 1ste » 1889 - 326.00		
	962	14
Kassebeholdning i Hovedkassen 30/6 89	2824	57
	8325	36

Kolding, d. 20. September 1889.

ULRIK PETERSEN,
Kasserer.

At Kassebeholdning og Reservefond samt Begravelseskassens Beholdning i Følge hosstaaende Regnskab er til Stede bevidnes.

Kolding, d. 22. Septbr. 1889.

H. F. RASMUSSEN. FR. WEISS. P. HVIDTFELDT. TORKILD PETERSEN. WARBERG.

Ovenstaaende Regnskab er af undertegnede Hovedrevisorer gennemset og befundet rigtigt.

HEINRICH BÜNNER. POUL C. F. SØNDERGAARD.

Opkrævningsmethode. I Stedet for de nuværende Kuponbøger foresloges der trykt en Protokol, hvor alle Trykkeriers Navne fandtes, samt Rubriker indeholdende Medlemsantal, Kontingent, Restance og Indskud; Inkassatorerne havde saa at indføre dette i Protokollen, som nøje maatte stemme overens med Ugelisterne, og Budet kvitterede da paa disse. Man opnaaede derved en paalidelig Kontrol med Medlemslisterne og lettede samtidigt Arbejdet for de paagældende. Det vedtoges at lade Protokollen trykke. Angaaende et Tilbud fra Bogtrykker Truelsen om Overtagelsen af de til Stede værende Ekspl. af »Statistiken«, vedtog Styrelsen at beholde disse, da det gjorte Tilbud ikke fandtes fyldestgørende, og senere at søge dem afsat ved en eventuel Avktion. Formanden gav Oplysning om Bergs Gæld; det overdroges til et Styrelsesmedlem og Formanden at foretage de fornødne Skridt for at faa de stipulerede Afdrag betalt. Paa given Foranledning besluttedes det at afsende en Indbydelse til Form. for Malmø typ. Forening til at afholde et Foredrag for Foreningens Medlemmer, omhandlende den svenske typografiske Bevægelse. Da Fanen var i en yderst slet Tilstand, vedtoges det at lade den reparere. Efter at de Foreningen skyldige Laan var drøftede og det var vedtaget at udsende Opfordring om Tilbagebetaling af samme, hævedes Mødet. FORMANDEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (29. Bidrag) 6.15, Jordan (30. Bidrag) 0.75, Ferslev 0.25, Ekspresstrykkeriet 1.35, Nielsen & Lydiche 1.90, En Indsamling i »Tvedegaard« 1,13 — ialt 11.53.

Med de tidligere indkomne 56.96 ialt 68.49. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 fortsættes Sangøvelsen i Læderstræde 26.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Lørdag d. 26. Oktober Kl. 9 afholdes *Generalforsamling* i Kafé »Elektrik«, Kælderen. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Stubbekøbing* er Typograf CARL CHR. GEORG HANSEN valgt til Lokalformand fra 1. Oktober i Stedet for Typograf Niels Mørup.

Ugeanmeldelserne til »Typ.-Tid.«.

D'Hrr. Lokalformænd anmodes om *hver Uge* at indsende Meddelelser om eventuelle Forandringer, og samtidig erindre, i Henhold til den dem tilstillede trykte Vejledning, at anføre vedkommendes Nr. *Ingen maa udsendes med de gamle Medlemsbøger;* disse indsendes snarest til Hovedbestyrelsen.

Kolding, d. 23. Oktober 1889. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Odense, HERMAN ADOLF VILLIAM RASMUSSEN (udl. hos Milo i Odense, arb. samme Sted). Nykøbing F., NIELS CHR. MADSEN (udl. i »Loll.-Falst. Stiftstid.«s Bogtrykkeri d. 1. Oktbr. 1889).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlem, tiltraadt fra en gensidig Forening: Odense (Milo), RASMUS JENSENIUS NIELSEN (Medlem af »Den typ. Forening«).

Medlemmer, tiltraadt fra en anden Lokalforening: Odense (Milo), 75, JOHAN EVALD RASMUSSEN (sidst arbejdet i Svendborg). Næstved (Næstved Avis), 239, VILH. ANDERSEN. Rudkøbing, A. J. LARSEN (sidst arb. i Nakskov).

Bortrejste Medlemmer: Næstved, 243, PETER HANSEN til Præstø (arbejdsløs). Ringkøbing, V. HENRICKSEN (til Hjørring i Plads). Nykøbing F., FR. ULRIK HANSEN til København (arbejdsløs).

Arbejdsmarkedet.

En yngre, gift Typograf, dygtig saa vel til Akcidens- som Avissats, søger Plads straks her eller i Provinserne. Billet mrkt. »P. A« bedes indsendt til »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med kortestę Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG

TOLDBODGADE 11

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

KRAVER, FLIPPER, MANSCHETTER

RØRHOLMSGADE 14

ULDTRØJER, SOKKER, STRØMPER

RØRHOLMSGADE 14

SÆTTER-BLOUSER

RØRHOLMSGADE 14

Boghaandværk kan indbindes for 1 Kr. 75 Øre ved *A. M. W. Møller.*

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 44
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 1. November 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kvindelige Typografer.

Som det vel er alle bekendt, har der hos Lokalformanden i Aalborg meldt sig to kvindelige Sættere til Optagelse i »Dansk typ. Forening«. Før Lokalformanden stillede dem til Optagelse i Foreningens Organ, »Typ.-Tid.«, forelagde han Sagen for Hovedbestyrelsen og afæskede dennes Kendelse, der, som vi alle véd, lød paa, at man fandt ingen Lovhjemmel til at nægte Kvinderne Optagelse. Saaledes stod Sagen, da Anmeldelsen fandt Sted i »Typ.-Tid.«. Der meldte sig straks Modstandere — mærkværdig nok fra Nakskov, hvor man var imod Optagelsen ene og alene af den Grund, at det var Kvinder; alt andet lod man ude af Betragtning. Og Nakskovitterne fandt én Beundrer i Thisted og én samme Steds, som endnu da ikke havde Stemmeret; men det blev lige fuldt to! Saa mødte man i Fredags mandstærke fra Aarhus, hele 17 Mand, af hvilke den sidste dog tager det Forbehold straks, at han fremtidig vil lade de 16 være ene om det eventuelle Vrøvl; *det* er nu helt fiffigt gjort af *ham* — og det er *klogt* gjort; thi er der nogen, der har fordærvet Stillingen for Nakskovitterne, da er det Pødenphant, L. A. Svendsen osv., der møder med et Indlæg, som er en Roden-Sammen af alle mulige og umulige Ting. *Saa vidt staar nu Sagen.*

Lad os i al Rolighed drøfte Spørgsmaalet.

I Foreningens Love, *§ 1*, hedder det, at »Foreningens Formaal er: ved Sammenslutning af Danmarks Provinsbyers *Typografer*« osv., og i alle følgende Paragrafer hedder det: *Typografer* og *Principaler;* jeg skal her undlade at nævne de mangfoldige Paragrafer, hvor dette finder Sted, thi det vilde kun blive en altfor kedelig Gentagelse; kun maa jeg i denne Sammenhæng dog nævne *§ 27*, der siger, at »*Typografer*, der tiltræde Foreningen fra en med denne *gensidig* Forening, faa straks ved Indtrædelsen fuld Medlemsret« osv.; og her maa det nu huskes, at vor *gensidige* Forening, »*Svenska Typograf-Förbundet*« har kvindelige Medlemmer, der altsaa ere berettigede til Overgang i »Dansk typ. Forening«, ligesom »*Den typ. Foren.*« *i København* jo nu ogsaa optager Kvinder. En Nægtelse af Optagelse af kvindelige Medlemmer fra gensidige Foreninger er ikke blot et Brud paa »Dansk typ. Foren.«s Love, men det er tillige et Brud paa Gensidighedskontrakterne med de paagældende Foreninger. Den, der har en anden Mening om *dette* Forhold, maa jeg indstændig bede om at fremsætte den her i »Typ.-Tid.«.

Paa Sagens nuværende Standpunkt skal jeg indskrænke mig til dette; og saa kun en lille Slutningsbemærkning. Saafremt jeg havde været Lokalfmd. i Aalborg, da havde jeg slet ikke henvendt mig til Hovedbestyrelsen for at høre dennes Mening, thi ved at læse Loven, maa den sunde Fornuft absolut sige én, *at andet Svar end det, Hovedbestyrelsen har afgivet, kunde den ikke give;* det ligger saa klart, — at man maa forbavse sig over, at der her overhovedet kan blive Meningsforskel; — *intet som helst Sted i Loven staar der noget om, at Foreningen er kun for Mænd;* nej, det hedder alle Steder: *Typografer* og *Principaler* — altsaa: *Arbejdere* og *Arbejdsgivere*. Bukser og Skørter findes slet ikke nævnt; og hvorfor ikke? Ganske simpelt fordi det vilde være bornert. PETER CARLSEN.

Generalforsamling.

(Sluttet.)

§ 18. CLAUSEN: Denne § skal bidrage til, at Kassevæsenet kom bedre i Orden. Det er næmlig Kontrollen, der er bleven skærpet. Taleren vilde meget indtrængende anbefale Jærnpengeskabet, da Midlerne saa ikke rørtes uden at der var tre Medlemmer af Bestyrelsen til Stede. At Kassereren aflægger en maanedlig skriftlig Beretning er ganske naturlig. Nedsættelsen af en Kommission hver 5. Regnskabshalvaar er den sidste og yderligste Kontrol. Vi kan ikke faa for megen Kontrol. Efter at en Forespørgsel af CH. THOMSEN var besvaret af CLAUSEN, *vedtoges* § 18. § 19 vedtoges ligeledes. § 20: E. PETERSEN meddelte, at der fra F. K. MADSEN var indkommen 2 Ændringsforslag til §'en, saalydende:

1. Stemmesedler, som er udsendt blandt Foreningens Medlemmer til Udfyldning, bliver af de forskellige Inkassatorer omkring paa Trykkerierne at indsende til Formanden i forseglet Konvolut, og
2. Generalforsamlingen vælger to Medlemmer uden for Styrelsen til at optælle Stemmesedlerne i Foreningens Lokale den første Mødeaften.

CLAUSEN: Der mangler et lille Ord: »eller«, idet der næmlig skulde staa: — — — i Sygdomstilfælde *eller* naar et Styrelsesmedlem o. s. v. Madsens Forslag forekom Taleren for besværligt for Medlemmerne. LØHR stillede et Ændringsforslag om, at Ordet »moralsk« skulde udgaa, da det ingen Betydning har i vore Love. F. K. MADSEN: Anledningen til, at Taleren havde stillet Ændringsforslagene, kom af, at der ved sidste Valg til Bestyrelse var Tale om, at Stemmesedlerne ikke var rigtig optalte. Og det vilde derfor være heldigt, om Generalforsamlingen vilde vælge to Medlemmer til at optælle Stemmerne. BØHM foreslog, at »moralsk« blev staaende. Løhr har aabenbart ikke tænkt sig, at der kunde komme Tilfælde, hvor enten Bestyrelsen troede at burde trække sig tilbage, eller der kunde komme Tilfælde, hvor Bestyrelsen ikke juridisk rammes. BARNEWITZ saa intet betryggende i Madsens Forslag om, at to Medlemmer valgtes til at optælle

Stemmesedlerne. Den sidste Optælling havde gennemgaaende været fejlagtig, og om end Fejlene ikke havde havt Indflydelse paa Afgørelsen, burde saadanne dog undgaas, da de let vakte Mistillid. Han vilde stille et Underændringsforslag om, at »2 Medlemmer i Forening med Bestyrelsen foretager Optællingen«. F. RASMUSSEN fandt, at der paalagdes Inkassatorerne for meget Arbejde. MICH. JENSEN syntes ikke det var rigtig at vælge to Medlemmer til Optællingen, da det vilde være at tilsidesætte Bestyrelsen. F. K. MADSEN bemærkede til Mich. Jensen, at det var heldigt, om der blev valgt to Medlemmer udenfor Styrelsen. Denne vilde ikke blive tilsidesat. Thi naar Styrelsen er alene om Arbejdet og man mistvivler om Stemmesedlernes rigtige Optælling, gaar Rygtet værre og værre. HASS sluttede sig til F. K. Madsen. BARNEWITZ replicerede til Mich. Jensen. Det er godt, at der er 2 Medlemmer udenfor Styrelsen til at kontrollere; det er ingen Tilsidesættelse. TH. NIELSEN støttede Madsen. I det Tilfælde, at Bestyrelsen ikke finder sin Stilling i Foreningen rokket, kan vi godt vedtage Bestemmelsen. MICH. JENSEN mente, at det rigtigste vilde være, om Stemmesedlerne altid opbevaredes, for at man stadig kunde fremvise dem. FASMER anbefalede Madsens Forslag. V. PETERSEN opfattede ikke Madsens Forslag som nedsættende for Bestyrelsen. Men skal der kun vælges 2 Medlemmer til at optælle Stemmesedlerne, kan det ikke nytte. Barnewitz's Forslag er bedre. Folk, der er implicerede i en Sag, er ofte tilbøjelige til at se paa den med mere velvillige Øjne. C. C. JENSEN: Vi *har* haft bevægede Tider i Foreningen. Det kan tænkes, at der atter kommer bevægede Tider, og da vil Bestyrelsen være glad ved intet at have med Optællingen at gøre. Naar Styrelsen selv foretager Optællingen, vil en Opposition altid mistvivle om Optællingens Rigtighed. Taleren vilde støtte Madsens Forslag. E. H. RASMUSSEN ansaa Forslaget for meget korrekt, men 2 Medlemmer er for lidt; de skal saa kun supplere Bestyrelsen. Men det er underligt, at det skal staa i Lovene. CLAUSEN mente, at der var lagt for megen Vægt paa den ene Ting om Optællingen. Bestyrelsen har jo selv tilkaldt Medlemmer til at hjælpe den ved Optællingen. Det er dog paa en vis Maade en Mistillid. N. HANSEN meddelte, at Stemmesedlerne blev opbevarede i længere Tid. Taleren betragtede Forslaget som et Mistillidsvotum og foreslog, at vi ikke satte Bestemmelsen ind i Lovene. BØHM mente, det var bedre man vedtog, at Bestyrelsen *kunde,* men ikke *skulde* supplere sig til Optællingen af Stemmesedler. MADSEN havde intet imod at forandre sit Forslag til Fordel for Barnewitz's Underforslag, og Forslaget kom derefter til at lyde saaledes: »2. Generalforsamlingen vælger to Medlemmer udenfor Styrelsen til at supplere denne ved Optællingen af Stemmesedler, der finder Sted i Foreningens Lokale den første Mødeaften«, hvorefter dette vedtoges med 28 St. mod 22. Løhrs Ændringsforslag forkastedes og §'en *vedtoges* derpaa enstemmig. § 21. E. PETERSEN vilde kun bringe i Medlemmernes Erindring sine Udtalelser fra første Generalforsamling, hvor Lovforslaget var fremsat. BARNEWITZ ønskede, at Kassereren stillede Kavtion. Var det ikke fastslaaet i Loven, var der ingen Betryggelse. V. PETERSEN fandt det forkert i en Arbejderforening at forlange Kavtion af en Kollega; det var at sætte Pris paa Kapitalismen. Naar Styrelsen er Foreningen baade moralsk og juridisk ansvarlig for sine Handlinger, maa det være Betryggelse nok. Vælger Medlemmerne en Kasserer, som Styrelsen ikke har Tillid til, er det indlysende, at man vil fordre Kavtion. C. C. JENSEN sluttede sig til Barnewitz. Det var godt nok at vi havde en Kasserer, vi kunde stole paa, men havde vi ikke stolet paa Berg? Der maatte absolut Kavtion. CLAUSEN henholdt sig til den af V. Petersen givne Forklaring. Naar Styrelsen har juridisk Ansvar, kan vi godt lade §'en blive staaende. Efter Udtalelser af V. PETERSEN, LØHR, TH. NIELSEN og BERGENHOLZ tog BARNEWITZ sit Forslag om Kavtionen tilbage. Dette optoges derpaa af C. C. JENSEN og blev efter at et af F. RASMUSSEN stillet Forslag om Udeladelse af det sidste Punkt i §'en var forkastet, ligeledes forkastet med 21 St mod 19. Selve §'en blev derpaa vedtagen med alle St. mod 2. § 22. BERGENHOLZ foreslog, at Ordet »kritisk« udgik, da det var i højeste Grad regnskabsmæssigt, at Regnskabet skulde gennemgaas (se § 18). FASMER oplyste, at Ordet »kritisk« i sin Tid vedtoges med stor Majoritet, da Medlemmerne mente, at Revisorerne ikke alene skulde gennemgaa Regnskabet, men tillige *kritisk* gennemgaa de forskellige Poster. BERGENHOLZ's Forslag vedtoges, og derefter vedtoges ligeledes § 22 og 23. § 24 vedtoges efter nogle Bemærkninger af BERGENHOLZ, CLAUSEN, BØHM og V. PETERSEN angaaende Regnskabets Afslutning. § 25 og 26 vedtoges enst. § 27. BARNEWITZ var bange for, at §'en skulde give Anledning til Misbrug. Hvis 1/5 af Medlemmerne ikke er til Stede, maa de tage Skade for Hjemgæld paa næste Generalforsamling. CLAUSEN ønskede Generalforsamlingen afholdt saaledes, at man ikke afskar Bladsætterne Muligheden for at være til Stede. Hvis den afholdtes Søndag Formiddag, saa havde Bestyrelsen Ryggen fri, thi saa kunde Alle møde. BØHM anbefalede §'en til Vedtagelse. Det var nødvendigt at sætte en Stopper for Ligegyldigheden hos Medlemmerne. En af BARNEWITZ stillet Ændring om, at »enhver lovlig indvarslet Generalforsamling er beslutningsdygtig, naar mindst 1/5 af Foreningens Medlemmer er til Stede«, forkastedes med 25 St. mod 22. Derefter vedtoges selve §'en. § 28 vedtoges med en lille Redaktionsforandring. §§ 29 og 30 ligeledes. Det vedtoges efter en kort Forhandling at lade Loven træde i Kraft d. 1. Januar 1890. Ligeledes vedtoges efter kort Forhandling at forandre den sidste Passus, saa at der kom til at staa: »Generalforsamlingsbeslutninger kan ikke gøres til Genstand for retslig Forfølgning«. Med Hensyn til det af 4 Medlemmer stillede Forslag om Ligfølge, vedtoges følgende af TH. NIELSEN stillet Resolution: »Idet Generalforsamlingen beklager, at ingen af Forslagsstillerne er til Stede, gaar den over til næste Sag paa Dagsordenen«. Angaaende Skrivelserne fra Fagforeningerne henvises til foreg. Nr. af »Typ.-Tid.«.

Under Generalforsamlingens første Forhandlinger modtoges følgende Telegram fra Odense:

Odense, d. 6. Oktober 1889.

Med Ønsket om godt Lovresultat bringes kollegial Hilsen fra Odense Lokalforening og DITLEV NIELSEN.

Fra Hr. A. Westermann i Randers har Redaktions-Udv. for Prov. modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

At Typograf Westermann i Efteraaret 1888 er bleven behandlet af Undertegnede for Anæmi og dermed i Forbindelse staaende nervøse Tilfælde, samt i Kuren ordineret Ophør af sædvanlig Arbejde, attesteres.

Randers, d. 22. Oktober 1889. G. A. JACOBSEN,
Læge.

Blanding.

„Forening for Boghaandværk"s Prisopgaver. D'Hrr. Typograf P. EMIL SØRENSEN, Typograf HALLBERG og Bogbinder KYSTER har efter sikkert Forlydende taget første Præmie i de af »Forening for Boghaandværk« udsatte Konkurrenceopgaver for Sættere, Trykkere og Bogbindere. Der var ialt indkommet 5 Besvarelser fra Sættere, 2 fra Trykkere og 5 fra Bogbindere. Som man vil sé andet Steds i Bladet, er alle Besvarelserne udstillede paa Søndag i »Forening for Boghaandværk«s maanedlige Møde.

Koncert, Komedie og Assemblé

i Wittmacks Lokale

til Fordel for Uddeling blandt trængende Typografer ved Juletid

Søndagen den 17. November 1889, Kl. 7.

Da Tiderne stadig ere af den Natur, at de til mange af vore Kolleger ikke kunne give stadigt Arbejde, og Julefesten derfor træffer adskillige af dem i Savn og Nød, tillader undertegnede Bestyrere for de typografiske Foreninger i København at indbyde heldigere stillede Kolleger med Familie og Bekendte til Deltagelse i ovennævnte Aftenunderholdning.

PROGRAM.

1. N. W. GADE: Rytterens Morgensang.
2. BELLMAN: Fredmanns Epistel Nr. 27.
3. MANGOLD: I Skogen.

} Korsange. *Typografernes Sangforening.*

Sagt op.

Farcebagatel med Sange af CARL MØLLER.

Personerne: Færch, Bogholder, Madam Olsen, hans Husholderske.

1. BELLMAN: Mongonsång vid sjön.
2. MØHRING: Sof i ro.
3. ABT: Fältvakten.

} Korsange. Kvartetten »*Askophela*«.

MENDELSSOHN-BARTHOLDY: *Bryllupsmarsch af »En Skærsommernatsdrøm«*, Arr. for firehændigt Pianoforte (Hr. kgl. Kapelmusikus A. GULDBRANDSEN og Frk. ANDERSEN.

Kusine Lotte.

Vaudeville i en Akt af CHR. MOLT WENGEL.

Personerne: Abel, Sekretær og Rodemester, Lotte, hans Søsterdatter, Fritz, hans Brodersøn, Jens, hans Karl.

1. WENNERBERG: Hör oss, Svea.
2. GRIEG: Bådn Lått.

} Korsange. *Typografernes Sangf.* og Kvartetten »*Askophela*«.

Derefter Assemblé til Kl. 3. **Fællesspisning** à la carte Kl. 11½ à 1 Kr.

Billetter til Aftenunderholdningen à 50 Øre faas hos undertegnede Komitémedlemmer samt hos Inkassatorerne paa de forskellige Bogtrykkerier. Reserverede Pladser à 75 Øre faas hos Komitéens Kasserer, BYNCK, i Sangforeningens Lokale, Læderstræde 26, Stuen.

Balbaand à 50 Øre faas Festaftenen i Lokalet mod Aflevering af den Billetten vedhængende Kupon.

København, i Novbr. 1889.

P. F. FASMER, Adresseavisen.	V. PETERSEN, Nybrogade 12.	JUL. FISCHMANN, Nielsen & Lydiche.
V. TØMMERUP, Th. Nielsens Bogtr.	A. DAHLQVIST, Thieles Bogtr.	V. STEFFENSEN, Bianco Lunos kgl. Hofbogtr.
ALB. AUENER, Berl. Tid.	C. E. BYNCK, Græbes Bogtr. Kasserer.	R. JACOBSEN, Thieles Bogtr.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet og Bibliotheket er lukket i Morgen Aften paa Grund af Revision af Foreningens Bogsamling.

D'Hrr. Kolleger, som i Følge nedenstaaende Liste endnu maatte have Bøger, anmodes **paa det indstændigste** om paa Lørdag Aften fra Kl. 9—11 at give Oplysning herom til Bibliothekarerne, som er til Stede i Bibliothekværelset, *Skindergade 9, 1 Sal* (Indgangen i Porten til højre).

Styrelsesmøde afholdes Søndag Formiddag i Skindergade 9, 1. Sal (Bibliothekværelset) Kl. 10. FORMANDEN.

Bibliotheket.

Indtil Bogsamlingen aabnes for Udlaan, betragtes Mulktbestemmelsen som ikke gældende. Nedennævnte Bøger bedes afleveret til C. OLSEN, Græbes Trykkeri, eller en af de første Lørdage 9—11 Aften i Bibliotheksværelset:

210, Karl Knutzons Bryllup, laant af Olaf Jensen. 181, Mogens og andre Noveller, Nielsen. 26, Blichers Noveller III, C. A. Rasmussen. 498, Stilfærdige Historier, V. Sørensen. 225, Nordisk Tidsskrift, Otto Petersen. 168, Illustreret Tidende, C. J. Jensen. 282, Et Aar i Embede, H. Hansen. 402, Høgedahl Præstegaard, H. P. Hansen. 485, Fru Borgmesterinden, Graeffe. 375, Hjortens Flugt, N. C Christensen. 6, Bang: Fædra, Wennerwald. 24, Blicher: Noveller N. C. Nielsen. 26, Blicher: Noveller, Th. Olsen. 31, Bredal: Dramatiske Scener I, S. Hansen. 32, Bredal: Dramatiske Scener II, C. V. Petersen. 65, Dodt: Skæbnens Veje, Schnabelrauch. 72, Skyggebilleder fra Ind- og Udland, H. C. Jacobsen. 81, Gøngehøvdingen, Chr. Madsen. 82, Etlar: En Balnat, A. Petersen. 102, Gellerup: Romolus, F. Jensen. 111, Grundtvig: Danmarks Folkeviser, L. A. Nielsen. 116 og 117, Gyllemburg: Samlede Skrifter, P. C. Beck. 157, Hostrup: Komedier II, A. R. Andersen. 161, H. Ibsen: Brand, N. Hansen. 182, Fru Marie Grubbe, H. Christensen. 191, Kaalund: Fulvia, V. Hansen. 208, P. Lund: Historiske Skitzer, Fernando Jensen. 216, Nansen: Unge Mennesker, L. C. Nielsen. 266, Rosenkilde: Mellem Saisonerne, H. C. Jacobsen. 290, Scharling: Romantik og Realisme, Benzin. 295, Scholander: To Noveller, A. Møller. 342, Fra Karl d. 12.s Tid, E. Petersen. 380, Aladdin, Holzschwartz. 415, Redningsbaaden, Stammerjohan. 460, Naboben, R. J. Nielsen. 462, Eline Ebsen, Voige. 470, Oliver Tvist, F. A. Birck. 481, Kameliadamen, samme. 479a og b, De tre Musketerer, Ystrøm. 500, Esterka Regina, Willadsen. 550, Serge Panine, Voige. 551, Grevinde Sarah og 681, Om Folk og Slægters Tilbagegang, H. P. Rasmussen. 560, Fra Napoleonstiden, Magnussen. 577, Den sidste Hortensier, N. Hansen. 606, Forfængelighedens Marked, A. V. Østerberg. 633, Hector Servadae, Berthelsen. 623, Twain: Skitser, Bertelsen. 635, Rundt om Jorden i 80 Dage, A. V. A. Hansen. »Langt mod Øst«, C. Krüger.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (30. B.) 6.10, »Adresse-Avisen« 5.25, Rom 1,00, Jordan (31. B.) 0.75, Ferslev 0.25 — ialt 13.35.

Med de tidligere indkomne 68.49 ialt 81.84. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Lokalforeningsformænd, som ønsker at gøre sig bekendt med den af vore norske Kolleger udgivne Fotografigruppe af Skruebrækkere, bedes godhedsfuldt indsende Rekvisition herom til Kassereren for »Den typ. Forening«, Hr. GUSTAV CLAUSEN, med Opgivelse af hvor mange Ekspl. der ønskes. Pris pr. Ekspl. 25 Øre & Porto.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften bedes alle møde til Sangprøven. STYRELSEN.

FORENING·FOR· BOGHAANDVÆRK·

afholder Møde *Søndag den 3. November Kl. 1* i Industriforeningens Foredragssal. *Forklaring om Hurtigpressen* af Hr. **J. G. A. Eickhoff** samt Udstilling af *Akcidenstryk og de indkomne Besvarelser af de af Foreningen udsatte Prisopgaver.*

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Juli Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænd, der endnu restere med Indsendelsen af Juli Kvartals Regnskab, gøres opmærksom paa, at yderste Tidsfrist er Lørdag d. 9. November.

Kolding, d. 30. Oktober 1889. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møde d. 29. Oktober.

1. Formanden gav forskellige Meddelelser, bl. a. at en Del Lokalforeninger havde bestræbt sig paa en punktlig Indsendelse af Kvartalsregnskaberne; Ringkøbing og Odense var saaledes mødt et Par Dage efter Kvartalsslutning.

2. Svarskrivelse fra Styrelsen for »Svenska Typograf-Förbundet«, Stockholm, angaaende Gensidighedskontrakten. Den svenske Forening foreslaar en Rejseunderstøttelse for Medlemmer af »Dansk typ. Foren.« af 2 Øre pr. Kilometer (15 Øre pr. dansk Mil). Hovedbestyrelsen foreslaar 3 Øre pr. Kilometer i Lighed med Svenskernes egne Medlemmer, hvilket svarer til den Understøttelse, »Dansk typ. Forening« yder Medlemmer af udenlandske gensidige Foreninger; tillige foreslaar Hovedbestyrelsen, at »Svenska Typograf-Förbundet« udbetaler Understøttelse til nærmeste By *over Grænsen*, dog ikke ud over et Beløb af 3 Kr. (for Tiden yder Svenskerne ikke Understøttelse længere end *til* Landets Grænse).

3. Svarskrivelse fra Styrelsen for »Den typ. Foren.«, København, angaaende et Tillæg til Gensidighedskontrakten. Der er indtruffen det Tilfælde, at et Medlem af »Dansk typ. Foren.«, der er tiltraadt »Den typ. Foren.« *før* han var understøttelsesberettiget i »Dsk. typ. Foren.«, atter er bleven arbejdsløs i København før han havde erhvervet Rejseunderstøttelsesret dér, og saaledes stod uden Understøttelsesret i nogen af Foreningerne, trods at det Tidsrum, han havde arbejdet i og betalt til de *to* Foreninger, repræsenterede *tilsammen* et saa stort Ugeantal, som der fordres for at blive understøttelsesberettiget i en af dem. — Man enes nu om i saadanne Tilfælde, at den af Foreningerne, hvor et Medlem, der ikke har erhvervet Understøttelsesret, har opholdt sig det største Antal af sammenlagde 26 Uger, udstedes Medlemsbog ved Bortrejse.

4. Skrivelse fra Aalborg Lokalfmd., Andreas Olsen, med Fremsendelsen af indkomne Protester (6 fra Nakskov, 15 fra Odense og 2 fra Aarhus) imod de to til Optagelse anmeldte kvindelige Typografer. — Hovedbestyrelsen vedtog: »Da der er indkommen flere Protester mod Optagelse af kvindelige Typografer, og da Lovene intet indeholder om, hvem der skal skønne over Protesters Berettigelse, finder Hovedbestyrelsen det rettest at udskyde Sagens endelige Afgørelse til det kommende Repræsentantmøde.«

5. Skrivelse fra Kolding Lokalfmd., J. H. Brehmer, angaaende Juli Kvartals Regnskab 1889. Lokalrevisorerne havde begæret et fra Januar Kvt. 88 forglemt Medlemsbidrag (Kr. 5,20) opført paa Juli Kvt. 89, og da dette ikke var sket, havde de indstillet Regnskabet til Forkastelse paa Generalforsamlingen. Lokalfmd. forespørger, hvad han videre skal gøre i denne Sag. — Hovedbestyrelsen henviste til tidligere Praksis, som i nærværende Tilfælde er fulgt, og i Følge hvilken det nævnte Medlemsbidrag er indbetalt til Hovedkassen og opført paa det i forrige Nr. offenliggjorte Halvaarsregnskab.

Endvidere behandledes nogle andre Sager.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Nyborg, LUDVIG RASMUSSEN (udlært i Nyborg den 1. Oktober 1888) Holbæk, HANS PETER VILLIAM JACOBSEN (udl. den 1. Novbr. i »Holbæk-Posten«s Bogtr. — Begge har bestaaet den i Lovene foreskrevne Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalf.: Hjørring, 7, VALDEMAR HENRIKSEN (sidst arb. i Rudkøbing).

Bortrejste Medlemmer: Odense, 187, PETER EMIL PETERSEN. Slagelse, 85, HANS P. HANSEN (til Kolding, Askov Højskole).

Brevkasse.

Ærede Indsendere fra Provinserne gøres opmærksomme paa, at vi har rigeligt med Stof til næste Nr. af Bladet. RED. F. PR.

RED. F. PR.: Overvældende Stof har denne Gang gjort det umuligt at faa flere af de indsendte Artikler med. Næste Nr. skal nok give Erstatning. RED.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

KRAVER, FLIPPER, MANSCHETTER
RØRHOLMSGADE 14

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

ULDTRØJER, SOKKER, STRØMPER
RØRHOLMSGADE 14

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Der søges en provinsvant Typograf, Venstremand, helst Afholdsmand, der kan skrive lidt for sig og som har Lyst at bestyre et Bladfilial samtidig med, at han driver et *lille* Bogtrykkeri, til hvilket han selv maa kunne anskaffe en mindre Presse. Billet mrkt. 37, eventuel vedlagt af en skriftlig Udarbejdelse af Paagældende, indlægges paa dette Blads Kontor.

Sætter-Trykker.

Som saadan kan en dygtig ung Mand faa Plads straks. Vedkommende maa være kendt med Dobb. Maskine og Gasmotor samt tillige kunne assistere ved Sætning. Billet mrkt. »Sætter-Trykker«, indeholdende fornødne Oplysninger om Kvalifikationer, bedes i Løbet af 8 Dage tilsendt »Typ-Tid.«.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 45
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 8. November 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

København — Provinserne.

Saa længe der har bestaaet typografiske Foreninger i Danmark — da i al Fald fra den Tid, at disse have opnaaet nogen Betydning, nogen Indflydelse —, har det været stærkt fremtrædende, at København og Provinserne har staaet, om jeg saa maa sige, som *to* typografiske Samfund, hvis Sammensmeltning til en Enhed har været en Umulighed; det første Forsøg i den Retning, nærmlig »Almindelig Dansk Typograf-Forbund« midt i Halvfjerdserne, viste tilfulde Uholdbarheden af noget saadant; uagtet det siden ikke har manglet paa Talsmænd for Sammenslutningen af *alle* danske Typografer i *én* Forening, er det dog en Kendsgærning, hvis Rigtighed ikke lader sig bestride, *at de 90 pCt. af Provinskollegerne ere imod et saadant Arrangement.* Siden »Dansk typ. Forening« fremstod i 1880 og under dens senere frugtbringende Udvikling er man kommen til fuld Klarhed over, *at det tjener Provinskollegerne bedst at have deres egen selvstændige Forening, uden hæmmende Baand udadtil, med fuld Handlefrihed i alt.* Dette har været Grundtonen i alle Foreningens Repræsentantmøder, og der indenfor har meget godt kunnet rummes afvigende Anskuelser om Foreningens Udvikling, der bestandig er gaaet jævnt og roligt fremad.

Efter hvad Hr. A. Westermann, Randers, meddeler i sidste Nr. af »Ny typ. Tid.« for 2. November, har han nu efterkommet den Anmodning, der i samme Tidende er bleven rettet til ham om at stille sig som Fører for en Splittelse af »Dansk typ. Forening«, idet han skriver:

> *»Jeg er villig til at modtage Anmeldelse fra enhver Kollega, der maatte ønske at fratræde »Dansk typografisk Forening« og overgaa til den »Ny« (»Ny typ. Forening«), og vil indlede Underhandlinger med Bestyrelsen for »Ny typ. Forening« om Overgang i denne. Anmeldelserne bedes mig tilstillede i Løbet af Novbr. Maaned.«*

Dette er en Udtalelse saa ren og klar, at den ikke lader Plads for Tvivl. At Hr. Westermann er bleven modtaget med aabne Arme af »Ny typ. Forening« er en Selvfølge, og at Hr. Jul. Fischmann i sin Kommentar til W.'s Undsigelse til »Dansk typ. Forening« vaaser utilbørligt, vil ikke forundre nogen. Til Held for »Dansk typ. Forening« har dens Levedygtighed stedse været af en saadan Beskaffenhed, at den kunde være sig selv — netop deri ligger dens Styrke —, og den vil uden Tvivl ogsaa være det fremtidigt. Igennem Selvstændigheden har Provinsforeningen fremvist saa store Resultater, som den ikke vilde have kunnet naa ved at staa i Vasalforhold til København. Og dette véd »Ny typ. Foren.« jo ogsaa meget godt; at *den* tier dermed, — er let forstaaeligt, men derfor er det jo ikke givet, at Provinskollegerne ere aldeles blinde for, hvilke vidtrækkende Følger det vilde have for dem, om de indlod dem i Forbund med København; nej, *dette* vil altid være et Spørgsmaal, som hver Gang det fremsættes, vil finde alvorlig Overvejelse hos dem, der har været med til det møjsommelige Arbejde at skabe Provinsforeningen til det, den er, og som, saafremt det maatte falde i deres Lod, ogsaa nok vil være delagtig i at nyde Frugterne af dette Selvhjælpens Arbejde. Flyvegrillerne maa man lade de andre om.

—s—

Fra Randers!

Tirsdag d. 5. November afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Randers Lokalforening, hvor følgende Resolution vedtoges:

> »Skjønt Hovedbestyrelsen ved sin egensindige Optræden under Behandlingen af Begravelseskassesagen ikke er uden Skyld i den nuværende Situation, saa maa Generalforsamlingen dog bestemt misbillige de i den sidste Tid fremkomne Forsøg paa Splittelse af Foreningen og indstændig anmode Medlemmerne af denne om at modarbejde slige Forsøg, da en Splittelse af Foreningen efter Generalforsamlingens Formening vilde være til ubodelig Skade for Danmarks Typografer.«

Randers, d. 5. Novbr.

Carl Sørensen,
Sekretær.

Nakskov-Protesten.

Naar vore ærede Kollger i Aarhus synes at have ventet, at vi her fra Nakskov skulde tage til Genmæle mod Hr. Andr. Olsens ubeføjede Angreb paa os, fordi vi benytter os af den Ret, Lovene hjemler os, til at protestere mod deres Optagelse, som efter vor Formening ikke hører hjemme i vor Forening — saa skal jeg paa de 6 Nakskovitters Vegne oplyse, at man heri tager fejl. Vi har allerede for længe siden besluttet at lade ham løbe.

Vi skal kun bemærke, at de to Kvinder aabenbart ikke har været heldige i Valget af Ridder, thi Hr. Olsen har i al Fald gjort dem en Bjørnetjeneste ved sin Optræden. Vi kan ikke tænke os Muligheden af, at Hr. Olsens Artikel vil vække Sympathi noget Steds; den indeholder altsaa sin egen Dødsdom. I ethvert Tilfælde kan vi ikke indlade os med en Skribent af Hr. Olsens Kaliber. *Hony soit, qui mal y pense!* — —

Derimod har vi besluttet at spørge den ærede Hovedbestyrelse, hvilken Behandling vor Protest har været underkastet, og af hvad Grund vi endnu ikke har hørt noget fra den angaaende denne Sag (den ærede Hovedbestyrelse tør vel

ikke paastaa, at den har talt gennem Hr. Olsens »moderne« Pen, og derved gøre hans Ord til sine?). Mon man finder, at Nakskov ligger saa langt Østen for Lov og Ret, at der intet Hensyn behøves at tages til os?

For øvrigt takker vi vore ærede Aarhus-Kolleger for Haandsrækningen. Vi slutter os fuldt ud til deres Bemærkninger.

Sluttelig skal jeg blot udtale, at vi ligesom Hr. Arnold V. Olsen finder det rigtigst, at der foretages en almindelig Afstemning om dette Spørgsmaal.

Nakskov, d. 27. Oktober 1889. AD. B. GUNNARSEN,
Lokalformand.

Generalforsamlinger.

Kolding Lokalforening afholdt *Generalforsamling* Lørdag d. 19. Oktober. Første Sag paa Dagsordenen var Fremlæggelse af Juli Kvartals Regnskab, som Lokalformanden havde faaet tilbage fra Revisorerne med Paategning om, at da der savnedes opført en Sum af Kr. 5.20, vilde de foreløbig ikke underskrive samme, men henstille Sagen til Generalforsamlingens Afgørelse. Angaaende den nævnte Paategning, der var nedskrevet øverst paa Skemaets første Side, udspandt der sig en meget lang og til sine Tider temmelig heftig Debat, ved hvis Begyndelse Lokalformanden gav følgende Oplysninger: Da et Medlem for 6 Uger siden skulde viseres til Odense som Soldat, opdagedes det, at den paagældende, der i de sidste 5 Aar havde været bidragydende til Kolding Lokalforening, ikke fandtes paa Regnskabet for Januar Kvartal 1888, og hans Kontingent, Kr. 5.20, var ikke opført som Indtægt, uagtet det maatte være indgaaet i Kassen. Den nuværende Lokalformand, Brehmer, henvendte sig i den Anledning til det Medlem, der havde været Lokalformand i Januar Kvartal 1888 og som nu er Medlem af Hovedbestyrelsen, med Forespørgsel om Sagens Sammenhæng. Vedkommende kunde ikke give anden Oplysning, end at det omtalte Beløb vel maatte være indgaaet uden at være opført, og det var sket paa den Maade, at den paagældende ved en Fejltagelse helt og holdent var drattet ud af Regnskabet. Senere er det nævnte Beløb bleven indbetalt i *Hovedkassen*, og Hovedbestyrelsens Formand tilstillede derpaa den nuv. Lokalformand Meddelelse desangaaende med Anmodning om at gøre en Bemærkning i Regnskabsprotokollen ved det paagældende Kvartal. Denne Bemærkning har givet Revisorerne Anledning til at nægte at godkende Regnskabet, idet de formener, at det omtalte Beløb bør indbetales til Lokalformanden og opføres paa det forelagte Regnskab i Stedet for at indbetales *direkte* i Hovedkassen.

Efter ovenstaaende Oplysninger fortsattes Debatten, hvori d'Hrr. Hvidtfeldt, Rasmussen, Groth, Schjern, Raben, R. Petersen, Knudsen og Lokalformanden gentagende havde Ordet. Alle Talere, med Undtagelse af de to første, hævdede, at det omtalte Beløb burde indbetales i Lokalkassen og at Ordningen af den Sag hørte ind under Lokalforeningen, hvortil saa godt som samtlige til Stede værende sluttede sig. Paa Forslag af Revisorerne *nægtede* Generalforsamlingen sluttelig Regnskabets Godkendelse med følgende Motivering: Ved Gennemsyn af Regnskabsbogen have vi (Revisorerne) fundet en Anmærkning ang. et i Januar Kvartal 1888 ikke opført Beløb (Kr. 5.20). Dette Beløb ses at være indbetalt til Hovedkassen uden at have passeret den lovhjemlede Vej, Lokalforeningen, og formene vi derfor, at det burde have været opført paa nærværende Regnskab. Da dette ikke er sket, have vi foreløbig ikke villet underskrive samme, men henstiller Sagen til Generalforsamlingens Afgørelse. Et Forslag fra H. F. Rasmussen om at nægte Regnskabets Godkendelse med den Motivering, at det var »ukorrekt paa anden Maade«, opnaaede kun to Stemmer (Forslagsstilleren og Hvidtfeldt).

Det »ukorrekte paa anden Maade« formentes at ligge i, at et Medlem, der præsenterede sig i Kolding, kommende fra Viborg, skulde være stoppet, da han var gaaet uden om de mellemliggende Byer. Med dette Medlem forholder det sig imidlertid saaledes: Da han ikke var understøttelsesberettiget i Kolding, viseredes han efter gentagne Anmodninger til Assens, i hvilken By han mente at have de bedste Chancer, men det Beløb, 1 Kr. 50 Øre, han modtog hertil, blev udredt af Kolding Lokalforenings *Ekstrakasse og vedkommer saaledes slet ikke »Dansk typ. Forening«s Regnskab.* Det paagældende Medlem var kun opført paa Regnskabet for at man kan have et samlet Overblik over *alle* Medlemmer, der passere Lokalforeningen.

Derefter behandledes forskellige mindre Sager og man sluttede med Behandlingen for 3. Gang af Sagen angaaende Ekstra-Rejseunderstøttelseskassen. De i denne Sag tidligere tagne Bestemmelser bleve ophævede, og det vedtoges, at intet Medlem, der var kommen »udenfor Reglerne«, kunde erholde mere end 3 Kr. 20 Øre i Understøttelse (Kolding—Ribe).

J. H. BREHMER, Lokalformand. R. F. A. JØRGENSEN, Sekretær.

— *Typografernes Sportsklub* afholdt Lørdag d. 26. Oktbr. sin *halvaarlige Generalforsamling* i Kafé »Elektrik«. Til Dirigent valgtes Hr. BJERREGAARD og til Sekretær Hr. OLSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Der havde været 40—50 Spilledage. Klubben havde haft 3 Kampe, hvoraf 2 (mod »Fulvia« og Skomagerne) tabtes, og 1 (mod Tobaksarbejderne) blev vundet. Han udtalte Haabet om, at Medlemmerne vilde møde talrigt til Fodboldtspillet, som nu skulde paabegyndes. — KASSEREREN fremlagde Regnskabet, som enstemmig godkendtes.

Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes d'Hrr. Andersen og Bjerregaard, og i Stedet for Hr. Olsen, der frabad sig Genvalg, valgtes Hr. V. Petersen.

Det vedtoges at lade Klubbens Medlemmer fotografere. Udgiften herved skulde Medlemmerne betale med 50 Øre pro persona, medens Resten udrededes af Kassen.

Sluttelig vedtoges, at intet Kontingent skal opkræves for Maanederne December, Januar og Februar.

Korrespondancer.

Af et privat Brev, der velvillig er overladt os til Offenliggørelse, hidsætter vi følgende:

New York, den 2. September 1889.

Kære WITTROC!

. . . Ugen efter fik jeg Arbejde paa et engelsk Trykkeri, hvor jeg var en Maaned og heller ikke tjente noget, jeg fik kun $7^1/_2$ Shilling om Ugen, men det var jo da ved Faget. Det var forhenværende Journalist C., der hjalp mig ind der, han har, efter hvad han selv fortæller, 24 Shilling om Ugen, naa, det tror jeg nu er Løgn, Du kender jo nok C., naar han kan sige Løgn, falder det ham ikke ind at fortælle Sandt. En af Drengene fortalte mig i alt Fald, at han havde ikke mere end 18, hvad jo for Resten ogsaa er en god Løn. Han havde ogsaa fortalt Sætterne, at han havde et Trykkeri hjemme, og der havde jeg arbejdet under ham. Nu har jeg arbejdet et Par Ugers Tid paa et tysk Trykkeri, hvor jeg har sat paa en dansk-norsk Bibel; det bliver imidlertid daarligt betalt, 40 Cents for 1000 m., og vi kan kun sætte ca. 5000 pr. Dag, da der er en Mængde Underlægninger, Du véd disse Noter under Versene, og det faar vi ikke noget for. Vi er 7—8 dansk-norske, der arbejder paa dette Værk; det vil vare et Par Maaneder. Jeg kan ikke komme i den amerikanske »Printer Union«, førend jeg kan faa Union-Pris for mit Arbejde, det vil sige, enten 18 Shilling fast eller Akkord efter Union-

Tarifen og saa forlanges der 6000 m. pr. Dag, og det vil vel nok vare et Aars Tid, inden jeg faar en saadan Plads, hvis jeg ikke er svineheldig. Vi »greenhorn« bliver naturligvis betragtet med skæve Øjne, hvad der er ganske naturligt, da vi jo, hvis vi vil have Arbejde ved Faget, maa gøre det billigere. Hils Kollegerne, ja det er sandt, mulig træffer dette Brev Dig slet ikke i Kolding. Du kan da fortælle H. F. RASMUSSEN, at jeg foreviste min Bog for Unionen her, men den havde ikke noget at gøre med den danske Forening; kunde det ikke lade sig gøre at den kunde faa det. Typograferne her i New York fnyser, fordi der skillinges sammen til de strejkende Normænd til Amerikabilletter. De bryder dem ikke om saadanne Skibsladninger.

Venlig Hilsen fra
VALDEMAR LUND.

Minneapolis, Minn., d. 10. Oktober 1889.

Til
Redaktionen for »Typograf-Tidende«.
København, Danmark.

Hr. Redaktør! Da der for ikke lang Tid siden forekom en Artikel i en af de dansk-norsk-amerikanske Aviser om, at Indsamling foretoges i Moderlandene til Amerikabilletter for Typografer, er det af »Den skandinaviske Typograf-Forening« i Minneapolis, Minnesota, bleven paalagt Undertegnede at tilskrive Dem desangaaende med Anmodning om, at De velvillig optager samme Skrivelse i Deres ærede Blad.

Da man uvilkaarlig maa faa den Opfattelse, at man i Skandinavien antager Amerika for et Eldorado for Typografer, vilde det maaske her være paa sin Plads at oplyse, at Stillingen for skandinaviske Typografer her i Nordvesten er for Tiden saa daarlig som den ikke har været i flere Aar. Da Antallet af skandin. Typografer stadig øges uden at en tilsvarende Øgelse af Beskæftigelse finder Sted, er her nu langt flere Typografer end man behøver for den skandinaviske Literatur, saa flere blive nødte til at slaa ind paa andre Virkefelter for at kæmpe for Tilværelsen. Naar dertil kommer, at de »Heldige«, som have Arbejde i Faget, ofte have Besvær for at faa sin Fortjeneste udbetalt som Følge af, at vedkommende Avisudgivere ikke formaa at inkassere udestaaende Fordringer, vilde en Tilskyndelse til Emigration mildest talt være upassende. Derfor vil maaske ovenanførte Oplysninger tjene til Vejledning for de Typografer, som have i Sinde at udvandre til dette forjættede Land.

Paa »Den skandin. Typograf-Forening«s Vegne
O. A. BARLIEN,
p. t. Sekretær.

Blandinger.

Den vilde Konkurrence. Vi har tidligere i »Typ.-Tid.« (Nr. 16 d. A.) omtalt Aarhus' rigelige Forsyning med grafiske Etablissementer og haft Lejlighed til særlig at omtale Realskolelærer J. HANSENS »Bogtrykkeri«. Vi har nu atter fra Aarhus modtaget en lille Prøve paa denne Samfundsopdragers Forstaaelse af den guttenbergske Kunst. Det er denne Gang en »Avis«, kun én Side, trykt paa rødt Royal i Folioformat, betitlet *»Aarhus Adresseavis for Koncerter og andre Kundgørelser«*. Det er et saa elendigt Stykke Makværk, at det fuldstændigt minder om »Hørsholm Avis« i sin Barndom. Fraktur- og Antikva-Skrifter ere blandede i skøn Forening, Satsen udført saa uregelret og uden ringeste Kendskab til de simpleste typografiske Regler, at ikke en Dreng, der har staaet et halvt Aar i Lære og modtaget blot den tarveligste Undervisning af en Fagmand, vilde kunne begaa det værre. Men hvad der er mest iøjnefaldende er dog den ærede Realskolelærers syndige Brydninger af Ord. Manden anbefaler imidlertid sit Bogtrykkeri som det billigste i Aarhus — »og hvorfor?« — hedder det i »Bladet« — »fordi Ejeren driver det uden fremmed Hjælp« (!). Han anbefaler fremdeles sit Lager af Etiketter »til omtrent halv Pris« og modtager gærne »kurante Varer« (Brød og Smør?) som Betaling. At den Slags »Bogtrykkere« absolut skader Faget, er en gammel Kendsgærning, og vi kan kun raade vore Kolleger til paa alle Omraader at modarbejde dem ved at vise Publikum Forskellen mellem virkeligt vel udført Bogtrykarbejde og den Slags Fusk.

Aftenunderholdningen til Fordel for de Arbejdsløse bringes i vore ærede Kollegers velvillige Erindring. Det smukke Formaal saa vel som det udvalgte Program tør vel nok gøre Regning paa samtlige Kollegers Tilslutning.

Advarsel!

Typograf CARL EMIL GILLE, som foregiver at være Medlem af »Norsk Centralf. f. Bogtr.«, men som ikke er i Besiddelse af tilstrækkelige Legitimationspapirer, har i den senere Tid hjemsøgt en stor Del Lokalforeninger og hævet Understøttelse mange Steder. Da han paa en alt andet end kolligial Maade har skuffet den Tillid, jeg har vist ham, advarer jeg ærede Lokalformænd mod at fæste for stærk Tiltro til hans Fortællinger.

Odense, d. 6. Novbr. 1889. ALFRED TIEDJE.

Koncert, Komedie og Assemblé

i Wittmacks Lokale

til Fordel for Uddeling blandt trængende Typografer ved Juletid

Søndagen den 17. November 1889, Kl. 7.

Billetter til Aftenunderholdningen à 50 Øre faas hos undertegnede Komitémedlemmer samt hos Inkassatorerne paa de forskellige Bogtrykkerier. Reserverede Pladser à 75 Øre faas hos Komitéens Kasserer, BYNCK, i Sangforeningens Lokale, Læderstræde 26, Stuen.

Derefter Assemblé til Kl. 3. **Fællesspisning** à la carte Kl. 11½ à 1 Kr.

Balbaand à 50 Øre faas Festaftenen i Lokalet mod Aflevering af den Billetten vedhængende Kupon.

København, i Novbr. 1889.

P. F. FASMER, Adresseavisen.	V. PETERSEN, Nybrogade 12.	JUL. FISCHMANN Nielsen & Lydiche
V. TØMMERUP, Th. Nielsens Bogtr.	A. DAHLQVIST, Thieles Bogtr.	V. STEFFENSEN, Bianco Lunos kgl. Hofbogtr.
ALB. AUENER, Berl. Tid.	C. E. BYNCK, Græbes Bogtr. Kasserer.	R. JACOBSEN, Thieles Bogtr.

Hr. S. Einar Svendsen fra Kristiania anmodes om at give Møde Søndag d. 10. November Kl. 12 hos Kassereren, G. Clausen, Rørholmsgade 14, Kælderen. FORMANDEN.

Da det paatænkes at søge indført en Forandring med Hensyn til den hidtidige Maade at søge Plads paa Trykkerierne og da det er nødvendigt at have nøjagtigt Overblik over de Arbejdsløses Antal, **anmodes de arbejdsløse Typografer, uansét om de er Medlemmer af »Den typ. Forening« eller ej,** *ufortøvet at melde sig til Formanden for »Den typ. Forening« (Adr.: Nybrogade 12) hver Mandag mellem 12—2. Der vil i Fremtiden ved eventuel Forespørgsel om Typografer kun blive taget Hensyn til dem, der paa denne Maade har meldt sig.*

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Lørdag d. 16. Novbr. Kl. 9* i Skindergade 9, 1. Sal (Indgang i Gaarden tilh.) med følgende Dagsorden: 1. Foredrag af Malmø typografiske Forenings Formand, Hr. L. Chr. Nielsen: *Arbejderbevægelsen i Sverig med særligt Hensyn til Bevægelsen blandt Typograferne.* 2. Et Forslag fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger ang. Oprettelsen af et Understøttelsesfond. 3. Et Medlems Kontingentfrihed.

Foreningslokalet er aabent i Morgen Aften fra 11—2; Haandbibliotheket fra 9—11 i Skindergade 9, 1. Sal. Alle, som endnu ikke har afleveret Bibliothekets Bøger, bedes *paa det indstændigste* at give Møde. STYRELSEN.

Styrelsesmøde d. 3. Novbr. 1889.

Alle var mødt. Det vedtoges at iværksætte Trykningen af de nye Love; det af Malmø typografiske Forenings Formand i Udsigt stillede Foredrag fastsattes til Lørdag d. 16. November, hvor samtidigt to Forslag skulle behandles. Formanden fremlagde Listen over Laanene med den Bemærkning, at der allerede var gjort Skridt til at indkræve disse; det besluttedes at gaa energisk frem mod de Medlemmer, som endnu resterede. Endvidere behandledes Brødr. Bergs Gæld; et Styrelsesmedlem og Formanden havde henvendt sig til den ene af Brødrene og havde truffet en bestemt Aftale med ham ang. Afviklingen af Gælden; han havde paa det bestemteste lovet at opfylde sine Forpligtelser. Det bestemtes foreløbig at stille Fanens Reparation i Bero, da den vilde koste 100 Kr. at reparere. Efter at nogle Bladsætteriers Forhold var drøftede, hævedes Mødet. FORMANDEN.

Medlem, tiltraadt fra en gensidig Forening: »Dansk typ. Foren.«: 518, THEODOR SCHOU (arb. i Avisen).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (31. B.) 6.05, »Adresse-Avisen« 1.75, Jordan (32. B.) 0.75, S. L. Møller 2.10 — ialt 10.65.

Med de tidligere indkomne 81.84 ialt 92.49. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Prøve paa Koncertsangene.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Tirsdag d. 12. Novbr. Kl. 9 afholdes en ekstraordinær Generalforsamling i Lokalet *Skindergade 9, 1. Sal o. G.*, paa hvilken følgende Sager blive at foretage:

1. Forslag fra Bestyrelsen til Forandring af Lovenes § 7 (2den Gang fremsat).
2. Fremlæggelse af Ansøgning om den ledige Fribolig fra A. M. V. MØLLER, 52 Aar gl., har bidraget 14 Aar 2 Maaneder.

Da der kun er indkommet denne Ansøgning, henstilles det til Generalforsamlingen, hvor vidt den i Lovene bestemte skriftlige Afstemning kan bortfalde.

København, d. 5. Novbr. 1889. BESTYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Viborg, VALDEMAR HANSEN (udlært hos Backhausen i Viborg d. 1. Novbr. 1889. Hobro, ANTON MARIUS CHRISTENSEN (udl. hos Troensegaard i Hobro d. 1. Novbr. 1889, arbejder samme Sted). Sorø, AAGE HJELM HAÜSER (udl. 13. Oktbr. 1889 i »Sorø Avis«' Bogtrykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalf.: Horsens, 524, AUG. CLAUSEN (sidst været paa Rejse). Kolding, 187, PETER EMIL PETERSEN (sidst været paa Rejse, arb. hos Konr. Jørgensen). Næstved, 218, ULRIK HANSEN (sidst arb. i Nykøbing F.) og 242, KNUD HØYER (sidst været paa Rejse), begge arbejdsløse. Ringkøbing, 448, THOMAS SKYTTEGAARD (sidst arb. i Aarhus), Amts-Avisens Trykkeri.

Bortrejste Medlemmer: Kolding, 518, THEODOR SCHOU (til København i Plads). Nykøbing F., 119, R. JENSEN-LANGE (til København, arbejdsløs). Præstø, 156, P. A. HANSEN (til Københ. i Plads).

Brevkasse.

Flere Indsendere maa paa Grund af formeget Stof vente til næste Nr. RED.
EM. K., Wien. Herzlichen Gruss und Glückwunsch. V. P.

Arbejdsmarkedet.

En yngre Typograf, vel øvet i *Akcidenssætning*, søger Plads straks. Billet mrkt. »775« modtager dette Blads Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
3.—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG

TOLDBODGADE 11

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Der søges en provinsvant Typograf, Venstremand, helst Afholdsmand, der kan skrive lidt for sig og som har Lyst at bestyre et Bladfilial samtidig med, at han driver et *lille* Bogtrykkeri, til hvilket han selv maa kunne anskaffe en mindre Presse. Billet mrkt. 37, eventuel vedlagt af en skriftlig Udarbejdelse af Paagældende, indlægges paa dette Blads Kontor.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 46
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 15. November 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

I Øvreøstrig finder en Lønbevægelse Sted, som allerede har kostet Typograferne betydelige Ofre. Bevægelsen breder sig mere og mere, hvorfor Kollegerne rundt om opfordres til at støtte vore kæmpende Brødre. Østrigs Kolleger har aldrig holdt sig tilbage, hvor Arbejdere kæmpede for deres Eksistens, og de danske Typografer bør derfor heller ikke lade dem i Stikken. Al Tilgang er selvfølgelig forbudt. Bidrag sendes til G. Clausen, Rørholmsgade 14.

„Forening for Boghaandværk"s Aarsskrift.

Samtidig med at læse d'Hrr. *Typothets* kritiske Bemærkninger i »Ny typ. Tidende«s sidste Nr., blev jeg gjort opmærksom paa en tidligere her i Bladet meddelt typografisk Kritik af Bogen: »De nyeste Undersøgelser om Bogtrykkerkunstens Oprindelse«. Jeg haaber »Typ.-Tid.« vil give mig Plads dels for nogle Oplysninger om Arbejdets Karakter i Almindelighed, dels for nogle Bemærkninger i Anledning af Kritiken over den typografiske Ordning, for hvilken jeg bærer det væsenlige Ansvar.

Det har ikke været Bestyrelsens Hensigt at udgive et Pragtværk. Vort Arbejde tilstræber kun at forelægge et Værk af varig Betydning for alle Venner af Bogtrykket i en værdig og sømmelig Skikkelse. Formatet maatte vælges saa stort af Hensyn til de Skriftprøver i stor Folio, der ønskedes tilføjede Værket. Jeg er af den Mening, at Skydningen er fuldkommen tilstrækkelig, og tror ikke, at Kolumnerne havde vundet i Virkning ved yderligere Skydning, tvertimod. Forøvrigt maa jeg henlede Kritikens Opmærksomhed paa, at det er en ung og — lad mig tilføje — fattig Forening, der giver sine Medlemmer gratis en Bog paa 15 Ark i stor Kvart og i ret anstændig Udstyrelse; mon det ikke er lidt urimeligt at foreslaa f. Eks. Skydningen fordoblet? Et Blik paa det med Bogen følgende Regnskab lærer Folk, at det danske Papir, som vækker *Typothets* begejstrede og sagkyndige Beundring for Papirfabrikerne, har slugt de $^2/_3$ af Aarets Indtægt, og dog strakte Papiret ikke til. Endnu skal jeg kun bemærke, at jeg ikke har tilstræbt en Bog i fransk Anlæg. Det Forbillede, der væsenligst har været vejledende, er et tysk Arbejde fra Rigstrykkeriet i Berlin.

Anmelderen i nærværende Blads Nr. 39 udtaler sig meget anerkendende — flere af hans kritiske Bemærkninger indrømmer jeg Berettigelsen af —, men han indleder dog med den noget overraskende Meddelelse, at Bogen har været en Skuffelse for Fagets Udøvere. Jeg har stræbt at udfinde, hvori Skuffelsen bestaar. Med min bedste Vilje kan jeg kun i Anmeldelsen finde én Grund angivet, den nemlig, at Skriften i Titellinjerne ikke svarer til Genszch & Heyses Brødskrift. Naturligvis er dette en Mangel; men da det ikke stod i min Magt at skaffe en fuldt tilsvarende Titelskrift, og der mellem Anmelderen og mig fornuftigvis ikke kan herske Meningsforskel om, at jeg dog har handlet rigtigt ved at foretrække den gamle franske Titelskrift for den af G. & H. anbefalede Skrift (sammenlign Titelskrifterne i nærv. Blad og i Dr. Bruuns Bog), saa forekommer det mig et lidt stort Ord at tale om Skuffelse.

Vejen, som Anmelderen anviser mig til at komme over Vanskeligheden, duer nemlig ikke. Den kan bruges med Maade og er brugt i den røde Linje paa Titelen, men den lader sig ikke med præsentabelt Resultat drive yderligere.

Det meget overlegent anlagte Firma, der skriver under Mærket *Typothet*, tager af denne Anvisning til at forstørre Skriften fotografisk Anledning til at feje Nr. 39's Anmelder grundig af. Man giver sig ikke en Gang Tid til at forstaa, at Anvisningen gælder mig, men »benytter Lejligheden« til med megen Viden at meddele, at en Stempelskærer rigtignok ikke bruger denne Fremgangsmaade til at forstørre eller formindske Skriftbilleder. Er d'Hrr. nu saa ganske sikre paa det?

I Modsætning til »Typograf-Tidende«, der kun har »Smaaindvendinger«, har *Typothet* de store paa Lager. Jeg skal glæde min Kritiker med at skaffe hans Anker større Udbredelse. Man vil se, de ere af megen Vægt og Betydning.

Man ønskede øverste Titellinje større, og én rød Titellinje formenes ikke at være heldig; man indser ingen Grund til at udelade alle Tegn paa Titelen, og Ordet »om« kunde godt have staaet i en Linje for sig (det kunde det godt, saa var blot den Titel spoleret). Kolumnetitelen staar for tæt paa Stregen, og Afstanden mellem Tekst og Initial er i 3 Tilfælde for stor (dog kun i 3 Tilfælde; der er 4 Initialer). Endelig er Siden med Trykkersted etc. meget uheldig, og heldigt havde det været, om man havde formaaet Hr. Tegner til at lave et kursivisk Initial til Fortalen. Jeg haaber ikke, Hr. Tegner havde været at formaa til at tegne kursiviske Initialer, men jeg véd ganske bestemt, at jeg ikke havde været at formaa til at bruge et saadant. Det kan maaske finde Anvendelse i moderne Fantasisats, men hører intet Steds hjemme, hvor der opereres med velskabte Bogstaver.

Uheldigst er naturligvis Omslaget, og der har Forfatterne et bestemt Forslag i en tysk Titel, der aftrykkes. Den roses, men der tages dog et sirligt Forbehold med Hensyn til de to lige lange Linjer. Nu beror utvivlsomt den lille Titels Skønhed netop især paa disse to lige lange Linjer, men da det er mod alle gamle københavnke Kogebøger, maa man dog være forsigtig. Mon d'Hrr. slet ikke har tænkt, at det var nok saa lærerigt, *hvis* de havde sat Dr. Bruuns Titel op efter det tyske Mønster? Det var morsomt at se de eftertænksomme Mennesker gøre Forsøget.

Alleruheldigst er dog Skriften! Det vil sige, den er sublim i Mittel, »næsten enestaaende nobel«, gaar an i Cicero, men desværre — Bogen er sat med Korpus — og netop der begynder den at blive ganske umulig. Der er en Del kyndig Tale om Grunden til dette beklagelige Tilfælde. Maaske turde det være hævet over al Tvivl, at enhver Skrift, som overhovedet kan komme i Betragtning som god og skøn, er bedre i Mittel og Cicero end i Petit og Nonpareille.

Forøvrigt oplyses jeg om, at *Typothet* rent ud sagt ingen stor Mening har om mig som Bedømmer af Typesnit. Det er drøjt, men jeg faar bære det. Jeg har nemlig i sin Tid med et Pennestrøg udtalt Fordømmelsesdom over det med Rette berømte Edinburger Mediæval-Snit (den Lærdom, den Lærdom!). Jeg har spurgt mig selv, hvor jeg har begaaet denne formastelige Gærning, og formoder, at der sigtes til en gammel Avisartikel, hvori jeg har klaget over den evige Anvendelse af den »fortærskede Modeskrift Mediæval«. Har jeg Ret i at mene, at dette er Pennestrøget, vil jeg kun saa sagtelig henstille til *Typothet* at gøre nærmere Rede for sine flotte Sigtelser, naar han næste Gang udsender sine dræbende Pile.

Af virkelig Interesse er den Meddelelse, som Artiklen bringer, at Theinhardts smukke Antikva nu er anskaffet i et Trykkeri her i Byen. Maaske tør man formode, at *Typothet* staar dette Trykkeri temmelig nær, og jeg — og mange med mig — tør da haabe at se den brugt til Bogværk med al den Intelligens og Smag, som saa overlegne Kritikere maa antages at raade over. Dertil glæder jeg mig meget; Skriften er i ethvert Tilfælde god nok. F. HENDRIKSEN.

Husk Aftenunderholdningen paa Søndag.

Hr. Ad. Westermann i Randers kontra „Dansk typografisk Forening".

»Tiderne forandre sig og Folk med dem«.

Ovenstaaende Motto vælger jeg, da jeg finder det passer saa godt for efterfølgende Linjer, som jeg vil bede maa forundes Plads i »Typograf-Tidende«. Jeg skal søge at fatte mig saa kort som muligt, da jeg kan forudsætte, at Pladsen i »Typ.-Tid.« i de kommende Uger vil blive stærkt optagen.

Da jeg i Sommer læste i »Typ.-Tid.«, at Hr. AD. WESTERMANN i Randers havde udmeldt sig af »Dansk typ. Forening«, sad jeg et Øjeblik i tavs Forundring, men jeg fattede mig hurtigt og sagde til mig selv: »Der maa stikke Noget under, det maa have en dybere Betydning«; det stod klart for mig, at der var »Ugler i Mosen«, og denne min Opfattelse viser sig at være rigtig. Løsningen paa Gaaden er nu kommen med en knusende Klarhed, der sikkert vil overraske Mange foruden mig. Overraskelsen vil blive dobbelt stor, fordi det netop er Hr. — AD. WESTERMANN, der spiller Hovedrollen i denne Overraskelsestragedie.

Men til Sagen.

I Nr. 57 af »*Ny typografisk Tidende*«, der i flere Eksempl. er sendt til den herværende Lokalforeningsformand (og rimeligvis ogsaa til alle de øvrige Herrer Lokalformænd) toner Hr. WESTERMANN rent Flag, dér siger han endelig *hvad* det er, han har ment med sin Udmeldelse af »Dansk typ. Foren.« og *hvad* han *nu* vil. Det er kun — — **en Sprængning, en Ihjelslagning af »Dansk typografisk Forening!«**

De Fleste, de Allerfleste, vil sikkert blive lige saa overraskede ved denne Hr. WESTERMANN's »Aabenbaring«, som jeg er bleven det. Hr. WESTERMANN kunde med sine Ævner og sin personlige Dygtighed have ofret sig paa en Maade, der var ham mere værdig.

Det er ikke med nogen stor Lyst jeg tager Ordet i denne Sag. Jeg har i mindst 20 Aar staaet i Bekjendtskabs- og Venskabsforhold til Hr. WESTERMANN, og disse Linjer fremkomme ikke for at »sparke til« ham eller for at gøre min egen Ringhed bemærket, men min Interesse for »Dansk typografisk Forening« har dikteret deres Fremkomst. Jeg vil bede Hr. WESTERMANN bemærke sig dette.

Hr. WESTERMANN har i nævnte Nr. af »Ny typografisk Tidende« faaet optaget en Artikel, hvori han forsvarer sig over for forskellige Beskyldninger for at have oppebaaret uberettiget Sygehjælp. Den Historie skal jeg ikke røre ved med en eneste Stavelse; den er sikkert Hr. WESTERMANN's Forehavende (Sprængningen af »Dansk typ. Forening«) helt uvedkommende.

Men naar saa Hr. W. alligevel i nævnte sin Artikel, efter at have ført sit Forsvar angaaende den før nævnte Sygehjælp, pludselig falder ind ad Døren med den Meddelelse, at han (W.) er »villig til at modtage Anmeldelse fra enhver Kollega, der maatte ønske at fratræde »Dansk typ. Forening« og overgaa til »den Ny«« osv. osv., og derved give det Udseende af, at *Sygehjælps*-Spørgsmaalet er det, der har foranlediget hans nuværende Holdning over for »Dansk typ. Foren.«, da forekommer det mig, at denne Grund er alt for uholdbar, den er for gennemsigtig, ja, den er — det er min personlige Opfattelse — kluntet og kejtet. Ingen, der har fulgt med i den Kamp angaaende visse Forhold i »Dsk. typ. Foren.«, som har været ført dels i »Typ.-Tid.« og dels paa anden Maade, og hvori Hr. W. ikke har taget mindst Del, vil kunne værge sig imod, at Tanken ledes hen paa en anden Grund. Jeg skal ikke her nævne nogen saadan, jeg vil ikke udslynge nogen som helst »Insinuation«. Jeg antager, at jeg med Hensyn til min Anskuelse om den *egenlige* Grund til Hr. W.'s Forsøg paa nu at sprænge »Dsk. typ. Foren.« har mange, ret mange Meningsfæller.

Det forundrer mig, ja, jeg kan godt sige bedrøver mig, at det er Hr. WESTERMANN, der gør Forsøg paa at sprænge »Dsk. typ. Foren.«. Jeg har som Motto over disse Linjer sat: »Tiderne forandre sig og Folk med dem«. Hvem mindes ikke baade fra »Typ.-Tid.« og fra Repræsentantmøderne Hr. W.'s djærve Skrift og Tale for »Enighed«, »Sammenhold« og »Kollegialitet« og Foreningens Interesser i det hele taget, men nu, ak, hvor forandret. Jeg kan ikke kende min gamle Ven igen. Hr. W. har altid været et af »Dsk. typ. Foren.«s fremragende Medlemmer; hans Ord, det skriftlige og det mundtlige, er altid bleven læst og hørt med Opmærksomhed; naar han har meldt sig, har han altid fundet aabne Øren, men netop derfor gør det dobbelt ondt, at det just er *ham*, der nu vil forsøge en Sprængning af den Forening, den typografiske Stand skatter saa højt, er saa stolt af, og som han gennem saa mange Aars godt Arbejde har været med til at skabe.

Skøndt Hr. WESTERMANN saaledes har kastet »Brandfaklen« ud, nærer jeg dog ingen Frygt for, at den skal tænde. Jeg vil haabe, at Medlemmerne af »Dansk typ. Forening« vil tage deres Fornuft fangen, vil tænke før de handler og ikke

ubetænksomt gøre et Skridt, de maaske siden bitterlig kan komme til at fortryde.

Jeg kan — som sagt — ikke tro paa nogen *alvorlig* Fare for »Dsk. typ. Foren.« ved Hr. W.'s Forsøg, men aldeles blindt hen og ligegyldigt at lukke Øjnene, er selvfølgelig ikke rigtigt, og jeg tillader mig derfor ved disse Linjer at rette en indtrængende Anmodning til samtlige Medlemmer af »Dansk typ. Forening« at lade Hr. W.'s Forsøg faa det Resultat, som jeg ønsker, og som det fortjener: *fuldstændig at mislykkes.*

Hverken Hr. WESTERMANN eller de Medlemmer, der maatte være ham behjælpelig dermed, vil kunne forsvare en Sprængning af »Dansk typografisk Forening«.

Altsaa: **Ingen Udtrædelse af »Dansk typografisk Forening«**; husk: **»Enighed gør stærk; Splittelse afkræfter og gør svag«.**

Ringkøbing, d. 10. Novbr. 1889. S. HANSEN.

Husk Aftenunderholdningen paa Søndag.

Redaktionen har modtaget følgende:

Læssøgade 17, 2, d. 5. Novbr. 1889.

En Rettelse til Referatet.

I Nr. 44 af »Typ.-Tid.« refereres jeg saaledes: »Bergenholz foreslog, at Ordet »kritisk« udgik, da det var i højeste Grad regnskabsmæssigt, at Regnskabet skulde gennemgaas (sé § 18).«

Idet jeg oprigtig beklager, at man ikke helt igennem har fulgt min Anmodning om Fritagelse for at blive underkastet Referentens Behandling, ogsaa paa ovennævnte uvæsentlige Punktum, skal jeg paa disse to ubehjælpsomt rørende Referent-Linjer anmode om at faa optaget følgende Korrektur:

»Bergenholz foreslog, at »kritisk« udgik. Allerede § 18 betegnede Revisorerne som »kritiske og regnskabsmæssige«. Det var i hvert Fald vildledende kun at bruge **et** af disse Udtryk i § 22«.

Da der intet Navn findes under Referatet, stiler jeg min Rettelse til Hr. Redaktøren, og det saa meget heller, som den paagældende Referent jo paa omhandlede Generalforsamling til Evidens godtgjorde sin Uduelighed som saadan ved fuldstændig at tie til de stærke og *enstemmige* Angreb paa ham som »partisk«, »ensidig« og »uretfærdig«.

Ærbødigst

Til V. BERGENHOLZ.

»Typograf-Tidende«s Redaktør.

Mit Svar paa Hr. Bergenholz's ovenfor fremsatte skal kun være dette: Det vilde for Fremtiden være heldigst, om Hr. Bergenholz selv vilde overtage Sekretær-Posten ved Generalforsamlinger, da han saa vilde opnaa ikke alene at faa det refereret, som han *har sagt*, men tillige hvad han bagefter *tænker at burde have sagt*, hvis han da ikke skulde komme til Skade og referere galt igen. V. RÊNÊ-LASSEN.

For ikke at give Anledning til længere Diskussion har vi ladet Hr. R.-L. svare samtidigt og beder for øvrigt Hr. V. B. begynde Læsningen af Referatet fra foreg. Nr. Han vil der finde Referentens Navn angivet. RED.

Koncert, Komedie og Assemblé

i Wittmacks Lokale

til Fordel for Uddeling blandt trængende Typografer ved Juletid

Søndagen den 17. November 1889, Kl. 7.

PROGRAM.

1. N. W. GADE: Rytterens Morgensang.
2. BELLMAN: Fredmanns Epistel Nr. 27.
3. MANGOLD: I Skogen.

} Korsange. *Typografernes Sangforening.*

Sagt op.

Farcebagatel med Sange af CARL MØLLER.

Personerne: Færch, Bogholder, Madam Olsen, hans Husholderske.

1. BELLMAN: Mongonsång vid sjön.
2. MØHRING: Sof i ro.
3. ABT: Fältvakten.

} Korsange. Kvartetten *»Askophela«.*

MENDELSSOHN-BARTHOLDY: *Bryllupsmarsch af »En Skærsommernatsdrøm«*, Arr. for firehændigt Pianoforte (Hr. kgl. Kapelmusikus A. GULDBRANDSEN og Frk. ANDERSEN.

Kusine Lotte.

Vaudeville i en Akt af CHR. MOLT WENGEL.

Personerne: Abel, Sekretær og Rodemester, Lotte, hans Søsterdatter, Fritz, hans Brodersøn, Jens, hans Karl.

1. WENNERBERG: Hör oss, Svea.
2. GRIEG: Bådn Lått.

} Korsange. *Typografernes Sangf.* og Kvartetten *»Askophela«.*

Derefter Assemblé til Kl. 3. **Fællesspisning** à la carte Kl. 11½ à 1 Kr.

Billetter til Aftenunderholdningen à 50 Øre faas hos undertegnede Komitémedlemmer samt hos Inkassatorerne paa de forskellige Bogtrykkerier. Reserverede Pladser à 75 Øre faas hos Komitéens Kasserer, BYNCK, i Sangforeningens Lokale, Læderstræde 26, Stuen.

Balbaand à 50 Øre faas Festaftenen i Lokalet mod Aflevering af den Billetten vedhængende Kupon.

København, i Novbr. 1889.

P. F. FASMER, Adresseavisen.	V. PETERSEN, Nybrogade 12.	JUL. FISCHMANN Nielsen & Lydiche
V. TØMMERUP, Th. Nielsens Bogtr.	A. DAHLQVIST, Thieles Bogtr.	V. STEFFENSEN, Bianco Lunos kgl. Hofbogtr.
ALB. AUENER, Berl. Tid.	C. E. BYNCK, Græbes Bogtr. Kasserer.	R. JACOBSEN, Thieles Bogtr.

Uafsatte Billetter bedes afleverede Lørdag Aften Kl. 10 i Sangforeningen, Læderstræde 26. Eventuelt vil der endnu kunne faas Billetter ved Generalprøven Søndag Form. Kl. 11 i Wittmacks Lokale.

Gaver i ovennævnte Øjemed her fra Byen og fra Provinserne bedes sendte til Bynck, Græbes Bogtrykkeri.

Husk Generalforsamlingen Lørdag Aften.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Lørdag d. 16. Novbr. Kl.* **11** i Skindergade 9, 1. Sal (Indgang i Gaarden tilh.) med følgende Dagsorden: 1. Foredrag af Malmø typografiske Forenings Formand, Hr. L. Chr. Nielsen: *Arbejderbevægelsen i Sverig med særligt Hensyn til Bevægelsen blandt Typograferne.* 2. Et Forslag fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger ang. Oprettelsen af et Understøttelsesfond. 3. Et Medlems Kontingentfrihed. 4. Et Medlems Udelukkelse.

De Medlemmer, som endnu ikke har afleveret de laante Bøger, bedes *indtrængende* om i det mindste at give Bibliothekarerne de fornødne Oplysninger, da Styrelsen ellers *sér sig nødsaget til at gøre Ansvar gældende over for hver enkelt.*

Styrelsesmøde d. 9. Novbr. 1889.

Alle var mødt. Brødr. Bergs Gæld til Foreningen behandledes. Formanden og et andet Styrelsesmedlem havde været hos den ene Broder og afæsket ham en Forklaring ang. de udeblevne Afdrag. Hr. B. gav til Undskyldning, at Afdragene ikke var afkrævet ham, og at han ikke havde sét sig i Stand til at præstere dem, men lovede fra førstk. 16. Novbr. at betale de stipulerede ugenlige Afdrag. Formanden meddelte nogle Udtalelser fra Hr. B., som han troede kunde blive højst ubehagelige for denne, hvis han ikke betalte; han saa derfor noget lysere paa Udsigten for Foreningen til at faa sit Tilgodehavende. Formanden havde endvidere været hos Sagføreren, som behandlede Bergs Bo og gjorde Styrelsen bekendt med de Vidneforklaringer, der var afgivne af Arvingerne ang. Ejendomsretten til Bohavet. Han ansaa det for rettest, at Foreningen gjorde sin Fordring fuldt ud gældende, navnlig da Arvingerne ikke vilde indrømme Foreningen Andel i Udbyttet af Bohavets Realisation. Styrelsen sluttede sig hertil. Af de udlaante Bøger var der endnu ikke kommet Bibliothekarerne mange

i Hænde; man besluttede endnu en Gang at opfordre Medlemmerne til at aflevere dem, og saafremt det ikke skete, da at gaa frem mod hver enkelt. Som sidste Punkt behandledes et Medlems Eksklusion; det vedtoges at henstille samme til den ekstraordinære Generalforsamling.

FORMANDEN.

Tiltraadte Medlemmer: SVEND EINAR SVENDSEN (Norsk Centralf., 337) Nielsen & Lydiche. — THORVALD HOGREFFE (»Dsk. typ. Foren.«, 244) P. Petersen. — W. LUCAS (»Dsk. typ. Foren.«) P. Petersen. — CHR. KNUDSEN (»Dsk. typ. Foren.«, 481) Rigsdagen. — P. CHRISTENSEN (»Dsk. typ. Foren.«, 151) Calberg jun. — EDV. CHR. NIELSEN (»Den typ. Foren.«) arbejdsløs.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (32. B.) 5.50, »Adresse-Avisen« 1.75, Jordan (33. B.) 0.75, S. L. Møller 2.00, Nielsen & Lydiche 2.70, Ferslew 0.50 — ialt 13.20.

Med de tidligere indkomne 92.49 ialt 105.69. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Til December Termin bliver 1 Portion af det Rohlffske og 1 Portion af det Berlingske Legat ledig.

Ansøgninger om det Rolffske Legat stiles til Bestyrelsen for Typografernes Hjælpekasser, hvorimod Ansøgninger om det Berlingske Legat sendes til Fru Kammerherreinde Berling inden 6. December.

København, d. 14. November 1889. STYRELSEN.

Den halvaarlige Fortegnelse over Medlemmernes Bopæle bedes de ærede Inkassatorer tilsende mig *senest* 15. December.

N. HANSEN,
Kasserer for Typ. Hjælpekasser.

De for Tiden ved Sygekassen ansatte Læger ere: For Københ.: Berléme, Frederiksborggade 4, 2. Sal, træffes 12—1 og 5—6, om Søndagen fra 9—10; for Vesterbro: Bentzon, Vesterbrog. 66, 1. Sal, træffes 12—1 og i Reglen 5—6; for Nørrebro: Neumann, Nørrebrogade 18B, 2. Sal, træffes 1—2 og Søn- og Helligdage 9—10.

N. HANSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Koncertprøve med »Askophela«. Næste Lørdag kan nye Sangere antages. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Svendborg, JOHAN JØRGEN PETERSEN, udl. 1. Novbr. 1889 (Amtstid.s Trykkeri). — Varde, HANS STAHL (udl. i Ribe Amtstid.«s Bogtr. d. 9. Novbr. 1889, har bestaaet den i Loven. foreskr. Svendeprøve). — Ringsted: JULIUS NIELSEN (udl. i Sjællandsp. Trykkeri d. 1. Novbr. 1889 efter 5 Aars Læretid).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalf.: Horsens (Horsens Folkebl., 147) L. CHR. EDV. RANDA (sidst været paa Rejse).

Bortrejste Medl.: Varde (Ribe Amtst.) 522, S. STAMPE og 36, C. B. SØRENSEN, begge arbejdsløse. — Hørsholm, 347, TH. MORTENSEN (til Helsingør, arbejdsløs). — Horsens, 524, AUG. CLAUSEN (til Aarhus).

Udmeldt: Ringsted, Faktor H. MELHEDE (bortrejst).

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Medlemmerne af »Dansk typ. Forening« og Abonnenter i Provinserne bedes undskylde, at Bladets sidste Nr. sent kom dem i Hænde, men vort ellers brave og paalidelige Bud svigtede os denne Gang.

Ligeledes anmodes de ærede Provins-Kolleger, der har bestilt Skruebrækker-Gruppen, at have lidt Taalmodighed.

Rettelse.

I Vald. Lunds Korrespondance fra New York i sidste Nr. er forskellige Summer blevne anførte i *Shilling* i Stedet for i *Dollars*. — I Stykket »Den vilde Konkurrence« staar anført, at »Bladet« er trykt paa rødt *Royal*; det er i Virkeligheden kun *Kolumbier*. Fejlene bedes undskyldte.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
3.—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Der søges en provinsvant Typograf, Venstremand, helst Afholdsmand, der kan skrive lidt for sig og som har Lyst at bestyre et Bladfilial samtidig med, at han driver et *lille* Bogtrykkeri, til hvilket han selv maa kunne anskaffe en mindre Presse. Billet mrkt. 37, eventuel vedlagt af en skriftlig Udarbejdelse af Paagældende, indlægges paa dette Blads Kontor.

En god, fast Plads

tilbydes et ungt Menneske, der har udlært som Sætter og som tillige tør paatage sig Akcidenstrykning. Vedkommende maa have besøgt en god Skole, da der er knyttet lidt Kontorarbejde til Pladsen. Selvskreven Billet mrkt. »Akcidens« modt. dette Blads Kontor.

En Typograf, Højremand, som har Lyst til og Anlæg for journalistisk Virksomhed og ved Siden deraf kan paatage sig Udførelsen af forefaldende Akcidensarbejde, kan faa en varig Plads som Leder af en Bladfilial. Den Søgende maa være fri for Militærtjeneste. Billet mrkt. »N. 1889« modtager dette Blads Kontor i Løbet af 5 Dage.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 47
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 22. November 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

„Dansk typ. Foren." og „Ny typ. Foren.".

Man skal lade den Sten ligge, man ikke formaar at løfte; — dette skulde »Ny typ. Forening« have erkendt, og ganske roligt have ladet »Dansk typ. Forening« *sejle sin egen Sø*, som der ved en tidligere Lejlighed saa pænt er sagt; men det er nu en Gang »Ny typ. Forening«s ledende Mænds Svaghed — hvad enten det saa er Jul. Fischmann eller Søren Fabritius, der er »Numer Et« —, at de vil spille Stormagt, vil være noget rigtig stort. Nu har de sat dem i Hovedet, at de vil have »Ny typ. Forening« udvidet til Provinserne — naa ja, det er forresten ikke noget nyt, thi det har de jo adskillige Gange før gjort; *men denne Gang skal det ske*, — det maanedlige Organ har sagt det, og det samme Nr. af Organet, hvori der staar: *Nytaar 1890 er det fuldbragt!* er kolporteret ud i Provinserne. Kun Skade, at det »ny« Organ ikke tidligere har vist sin Offervillighed ved Udsendelse af Fri- eller Prøve-Eksemplarer; dette vilde have været til overordenlig Gavn for — »Dansk typ. Forening«. Men hvorledes er Kolporteringen denne Gang sket? Ja, vi véd ikke, hvilken mindreaarig Person, der har distribueret Ekstra-Numrene pr. Korsbaandsforsendelse, men de er nok ellers kommen til de Provinstrykkerier, hvorfra der udgives Højre-blade. Dersom dette skal forstaas, som at de vedkommende Arbejdere ogsaa hørte til Højre, da er der i mange Tilfælde taget storligen fejl. (Med samme Ret maatte man vel kunne regne Venstrebladenes Typografer for hørende til Venstre, og dette er vitterlig urigtig). Det smager ellers af Politik, hvad »Ny typ. Tid.» vel heller ikke i nærværende Tilfælde vil kunne nægte, om den saa end har andre Undskyldninger paa rede Haand.

Men selve Sagen, *Udvidelsen!* Ja, lad os straks sige det rent ud, saa der ingen Misforstaaelse kan ledes ud deraf: Den gaar i sin Mo'r igen! Provinskollegerne vil frabede sig Makkerskabet. »Dansk typ. Forening« vil være, hvad den er, en Understøttelsesforening, og man vil, som man sagde i *Randers* forleden, »modarbejde slige Forsøg, da en Splittelse af Foreningen vilde være til ubodelig Skade for *Danmarks* Typografer«. Denne citerede Udtalelse fra Randers finder Tilslutning rundt om; man forstaar alle Vegne Sagens store Betydning — *og man vil værne om sit eget.*

Men *Udvidelsen!* Hvad bliver den da til? En General uden Hær.

Og »Ny typ. Forening« vil atter denne Gang tage Lære af, at den skal passe sig selv og lade Provinskollegerne have deres eget.

R. T.

Herr Peter Carlsen

har i Nr. 44 af »Typ.-Tid.« gjort et Forsøg paa at tage Livet af Kvindesagens Modstandere i vor Forening ved at holde dem en Lovparagraf for Næsen, der skal overtyde dem om, at de, ved at nægte Kvinden Optagelse i vor Forening, udsætter denne for noget saa forfærdeligt som en Opsigelse af Gensidighedsforholdet med tvende Foreninger, nemlig »Svenska Typograf-Förbundet« og »Den typ. Forening« i København.

Hr. Carlsen kæmper imidlertid med Vejrmøller. Mon han, idet han paa ovennævnte Grundlag nedskrev sin Artikel, har nøje overtænkt Sagen, eller har han blot beregnet, at den skulde »tage sig ud« og derfor spækket den saa rigeligt med Kursiv.

Thi mener han virkelig, at vi kommer til at se kvindelige Sættere rejse Landet rundt paa deres Medlemsbog for at søge Arbejde? Nej, det har vi endnu ikke set, og jeg tror, at hverken Hr. Carlsen eller jeg oplever den Dag, da en kvindelig Rejsende kommer for at faa sin Medlemsbog paategnet hos os. Nu kan vi en Gang imellem og endda ikke saa sjældent have 2—3 af vore egne eller en gensidig Forenings Medlemmer paa Gennemrejse om Dagen, men før oplever vi at have 10 mandlige Sættere paa Gennemrejse om Dagen, før vi har én kvindelig.

Nej, der er saamæn ingen Fare for, at Kvinderne skal blive arbejdsløse! Er Tiderne sløje, og det kniber for Principalerne, slaar de magelig et Par Kroner af, og medens de saa bliver staaende i Pladserne, kan vore mandlige Medlemmer rejse ad Landevejen og søge deres Lykke dér. Det ligger jo desuden i det Hele taget heller ikke for Kvindernes Naturel at flakke om paa Landevejene.

Hr. Carlsen kan være ganske rolig; vi risikerer sandelig ikke at sprænge vort Gensidighedsforhold med nogen Forening ved at lukke vor Dør for Kvinderne. Og selv om det sjældne Tilfælde virkelig skulde indtræffe, at et kvindeligt Medlem af en gensidig Forening kom paa Gennemrejse, saa tror jeg, at vor ærede Hovedbestyrelse vilde faa ethvert fornuftigt Medlems Tilslutning, om den i saa Fald dispenserede fra Lovene og opfyldte sine Pligter i Følge Kontrakten.

Til Slut maa jeg tillade mig at udtale min Beundring for Hr. Carlsens »sunde Fornuft«. Han forbavser sig over, at der kan blive Meningsforskel; thi Lovene indeholder ikke noget om, at Foreningen kun er for Mænd; nej, siger Hr. Carlsen glad, Lovene nævner kun Typografer og Principaler — den rangerer slet ikke mellem Bukser og Skørter! Ja, at vi ikke har vidst det før! Skynd Eder, alle I Foreninger, som ikke i Eders Love har sorteret de nævnte Genstande, at faa Lovene gjorte om!

Havde vor Forening blot mange af den Slags Mænd!

Otto Jensen.

Et Vendepunkt.

Saa vidt jeg har kunnet erfare, er der almindelig Forbavselse over hele Linjen angaaende det Vendepunkt, der er indtraadt hos Hr. WESTERMANN i Randers med Hensyn til hans Stilling til det typografiske Foreningsliv. Provinsforeningen har hidtil i ham haft en ihærdig Arbejder, som, selv om man i et og andet ikke kunde være enig med ham, dog har sét op til med Agtelse; men dette sidste vil jeg ikke saa bestemt love ham fremtidig bliver Tilfældet, naar han giver sig i Lag med saadanne Ting, som at *forsøge paa at aflive sit eget Barn;* thi som en af Fædrene til »Dansk typ. Forening« sætter vi alle en Ære i at nævne Hr. WESTERMANN.

Skønt Hr. WESTERMANN alt er kommen langt frem paa Glidebanen, vil jeg dog tilraabe ham et: Holdt; betænk dog, hvad De gør!

For Medlemmerne i »Dansk typ. Forening« er der sikkert ingen Fare; den overvejende Part af disse er dog heldigvis Folk, der er kommen til Skelsaar, og som skatter Foreningen for højt til, at de skulde gaa med paa den Glidebane.

Holbæk, i November 1889. CARL CHRISTENSEN.

Juleuddelingen til Typograferne i København.

Det er en prisværdig Skik, de ledende Mænd blandt Kollegerne i København i de senere Aar har indført, næmlig *ved Juletid at foretage Uddeling af en paa forskellig Maade indkommen Pengehjælp til de arbejdsløse Typografer.* Efterhaanden som Antallet af Fagets Udøvere tiltager, vokser de Arbejdsløses med rivende Hurtighed — hverken Hovedstaden eller Provinserne giver hinanden noget efter i saa Henseende —, men samtidig er det ogsaa glædeligt at se, at den moralske Pligt til Understøttelse af hæderlige Arbejdsløse er i Tiltagen hos dem, der har Arbejde. *Og København er for Typografien* — som for alle øvrige Fag — *det store Samlingssted for Arbejdsløse;* naar Arbejdet slipper op ude omkring i Landet, da tyer man til Hovedstaden; men netop fordi Forholdet faktisk er saaledes, vil Provinskollegerne ikke staa som tavse Tilskuere, men være delagtige i den Kærlighedsgærning, her udøves. Og særlig ved Juletid maa Tanken være henvendt paa at række sine trængende Kolleger en hjælpende Haand. Huskende vel paa det gamle Ord: *Mange Bække smaa o. s. v.,* og saa handle derefter, da vil der kunne bødes paa mangt et Savn i de forskellige Hjem.

Der har i nogle af »Dansk typ. Forening«s Lokalafdelinger i flere Aar været en Deltagelse i Udøvelsen af denne Gærning, som meget maa paaskønnes; men samtidig som der stilles større Krav om Hjælp, maa man søge at *udvide Kredsen af de ydende,* dersom Hjælpen skal kunne blive blot nogenlunde virksom i Øjeblikket. Derfor, Provinskolleger! lad os alle som en yde vor Skærv, stor eller lille, som enhver har Ævne.

Østjylland, i Novbr. 1889. EN FHV. MORGENBLADSÆTTER.

Lejpziger-Korrespondance.

Paa Forhaand beder jeg om Undskyldning, fordi jeg lægger Beslag paa »Typ.-Tid.«s Spalter, uden tilstrækkelig fængslende at kunne fremstille for Dem de Indtryk, jeg her har modtaget og min Opfattelse af Forholdene.

Og skulde der i det følgende komme noget, som De mener kunde undværes, beder jeg det skrevet paa Regning af, at jeg selv er opfyldt af de forandrede Forhold, og maaske derfor ikke helt magter at skælne hvor meget der kan interessere paa anden Haand og hvor meget ikke.

Hvad der først og i højeste Grad maa tiltrække sig enhver udenlandsk typografisk Arbejders Opmærksomhed, er selvfølgelig den faglige Organisation. Og den er i Sandhed en Mønster-Organisation.

Den har skabt en Rejse-, Syge-, Arbejdsløsheds- og Invalidekasse, som rundhaandet deler sine Midler ud uden at spørge om Nationalitet — kun om Kollegialitet.

Desværre maa vi vel foreløbigt indskrænke os til at *ønske,* at vi saa os i Stand til det samme hjemme.

Men ved Siden af sine *trængende,* har den samme Organisation ogsaa forstaaet at sikre sine *arbejdende* Medlemmer. Den har faaet stadfæstet en Tarif, som garanterer en Minimalløn, der staar over de fleste hjemlige gode Lønninger. Og den har vidst at skaffe denne Tarif respekteret.

Det er en Selvfølge, at en saadan Reform ikke er bleven gennemført uden Rivninger. Man har jo maattet lade adskillige føle, at den blev baaret frem af en Magt. Men en Kendsgærning er det dog, at alle bedre Firmaer har hilst Minimallønnen som den bedste Forhindrer af Smudskonkurrencen.

En velgørende Sikkerhed giver denne faste Stilling hver af sine Medlemmer. Man sporer den i Trykkerierne overfor Foresatte som i det daglige Liv. Ikke saadan at forstaa, at man staar med en knyttet Haand overfor enhver Misforstaaelse. Men Organisationen og den Energi, der deri spores, aftvinger de Foresatte Agtelse. Og at Agtelse fra Foresatte møder Agtelse fra Underordnede, er en gammel Kendsgærning.

Saa er her et andet Forhold, som gør *Principalerne* Ære. Det er Ordningen af Lærlingevæsenet.

Der eksisterer en § i næsten hvert større Trykkeris Reglement, som vi hjemme kunde have særlig godt af at lægge Mærke til — ikke saa meget fordi det er en udmærket Bestemmelse, som fordi den strængt overholdes. Den paalægger enhver voksen Medarbejder af Forretningen efter bedste Ævne at bidrage til Lærlingens Uddannelse. Lærlingen faar ikke Lov til at arbejde selvstændig de første Aar, men bliver helt stillet til de ældres Disposition.

Men ved Siden heraf er den lige saa vigtige faglig-tekniske Uddannelse ordnet paa en i høj Grad human og opofrende Maade.

Hjemme hos os vilde næppe nogen Principal tage i Betænkning at lade sin Lærling, efter en 10 Timers lang Arbejdsdag vandre i en teknisk Skole — om han overhovedet blev tilskyndet til at besøge en saadan — for der at fortsætte sin Dagsgærning.

Man har her en anden Opfattelse. Frihed er Frihed og ikke en Skiften af Arbejdets Beskaffenhed. Derfor falder ogsaa den tekniske Skoleundervisning ind i Arbejdstiden. Og det er Principalen, der, i ret Forstaaelse af sit Ansvar, sender Lærlingen i Skole, og det er Principalen, der afholder Udgifterne.

At en almindelig begavet Lærling efter en 5-aarig Uddannelse under saadanne Forhold ikke bliver en dygtig Arbejder, er hans egen Skyld.*)

Naar vore hjemlige Principaler en Gang skulde føle Trang til at foretage sige noget for at sikre sine Lærlinge efter udstaaet Lære, da er her gode og følgeværdige Eksempler. Foreløbigt har de jo imidlertid nok at gøre med at holde sig nogenlunde indenfor den Vanskabning af en Fabrikslov, der eksisterer.

— Her er for Tiden i den nye Boghandlerbørs, ved Siden af den sædvanlige Udstilling af typografiske Arbejder, arrangeret en saakaldt Wettiner-Udstilling, omfattende samtlige de Adresser, Kong Albert af Sachsen blev overrakt i Anledning af Wettiner-Husets 800-aarige Jubilæum.

Saa vel hvad Bogbinderarbejdet som den typografiske Udstyrelse angaar, er det første Rangs Værker. Jeg skal i et senere Brev, med Deres Tilladelse Hr. Redaktør, komme nærmere ind paa denne Udstilling, saa vel som Udstillingen af Bogtryk i Almindelighed.

Leipzig i Oktober 1889. H. LANGKJÆR.

Vi har ikke villet nægte ovenstaaende Korrespondance Optagelse, skøndt den langt fra er i Overensstemmelse med de virkelige Forhold. Hr. Langkjær sér sandsynligvis saa rosenrødt paa Tilstandene, fordi han, som de fleste der rejser uden Lands, lader sig dupere af det tilsyneladende gode, der findes og oversér det slette, der i Leipzig som over alt har Overtaget. Vi behøver næppe at gøre opmærksom paa, at det kun staar skralt til med Minimallønnen og Lærlingenes Uddannelse, og hvad Principalernes Omhu for at sende Lærlingene i Fagskole angaar, kunde vi ønske, at Hr. L. førte Beviser i Marken for, at det forholder sig, som han siger, hvilket nemt lod sig gøre ved at oplyse om Antallet af Lærlinge, der besøge Fagskolen. Hvad Stadfæstelsen af Tarifen angaar, behøver man kun at læse om Leipzigerkollegernes Stilling til den nylig i Stettin afholdte Tarifdag, som var et afgørende Nederlag for Arbejderne, for at vide, at de sér med alt andet end velvillige Øjne paa den nuværende Ledelse af det tyske Forbund. For øvrigt er saa vel Kollegerne i Leipzig som i hele Tyskland i Øjeblikket yderst konservative, hvori væsenligt Ledelsen har Skyld, og man sér bedst af de sidste Begivenheder i Stettin, hvor enkelte Medlemmer af Tarifkommissionen i det afgørende Øjeblik svigtede deres Mandat, at man ikke kan vente, at de tyske typografiske Arbejderes nuværende Tillidsmænd er i Stand til at føre Arbejdssagen fremad.

Blanding.

Aftenunderholdningen til Fordel for de Arbejdsløse, der afholdtes i Søndags, havde fyldt Wittmacks store Lokale til Overmaal, og de ydede Præstationer lønnedes med stærkt og fortjent Bifald. Af den vokale Underholdning, Typogr. Sangf. og Sekstetten »Askophela«, syntes dog den sidste, hvori man for øvrigt bemærkede et Par af Typogr. Sangf.s gamle Støtter, at tage Broderparten af Bifaldet. Et Par Smaastykker, udførte af gamle bekendte Dillettanter blandt Typograferne, gjorde megen Lykke og hele Aftenunderholdningen gik med en Præcision og Livlighed, som gør Arrangørerne Ære. Kl. 11 afbrød en Fællesspisning, hvor Skaaler og Taler satte Feststemningen i Kulmination, Dansen for en Times Tid, der derpaa fortsattes, saa godt som det overfyldte Lokale tillod det, til Kl. 4. Efter en foreløbig Opgørelse vil Udbyttet af Festen blive ca. 300 Kr.

*) Thi ved Siden af at blive undervist i de almindelige tekniske Skolefag, nyder Lærlinge af vort Fag tillige Undervisning f. Eks. i Sætning, Tilretning og Trykning.

Rejseunderstøttelserne.

Af »Typ.-Tid.«s sidste Numer fremgaar det i Følge en Advarsel fra Odense Lokalforenings Formand, Hr. Bogtrykker ALFRED TIEDJE, at det er nødvendigt for Lokalformændene strængt at være paa deres Post ved Viseringen og Udbetalingen af Understøttelse til de Rejsende. Der findes her i Landet som overalt en Del Plattenslagere, som besidder en sjælden Gave til at blødgøre Hjærter, saa Lokalformændene rent glemmer, hvilke Bestemmelser Lovene har fastslaaet for at faa Understøttelse udbetalt af Foreningens Kasse, der kan være haardt nok medtaget ved at skulle udbetale de Understøttelser, som Lovene foreskriver. Foruden den af Hr. Tiedje nævnte Typograf GILLE skal der ogsaa være en ved Navn HØGH, der har huseret Lokalforeningerne i den seneste Tid og modtaget uretmæssig Understøttelse.

Min Anmodning til de forskellige Lokalformænd er derfor den, at de ubarmhjærtig afslører enhver, der paa den ene eller anden Maade bedrager Foreningerne; den Slags Folk har ikke fortjent bedre end at sættes i Gabestokken. Paa »Forbryderbilledet« fra Kristiania findes saaledes en Person, overfor hvem mangfoldige Kolleger har vist en falsk Medfølelse. B.

De Kolleger, som ere i Stand til at give mig paalidelige og nøjagtige Oplysninger om de danske Typografer, som under Kristianiastrejken optog de af vore norske Kolleger forladte Pladser, bedes godhedsfuldt meddele mig disse enten skriftligt eller mundtligt; de maa foruden at indeholde Bidrag til deres personlige Karakteristik, tillige oplyse om deres tidligere Forhold i Faget. Det gælder følgende Personer, som man under hosst. Numre vil finde opført paa den af vore norske Kammerater udgivne Portrætgruppe: Nr. 11 HANSEN (Døve), 13 ARTHUR HANSEN, 23 CARL JENSEN, 34 TH. PHILIPSEN, 42 C. F. V. MØLLER (Røde) samt Nr. 10 F. F. JENSEN (ikke som paa Gruppen anført J. J.). FORMANDEN,
Nybrogade 12.

I Øvreøstrig finder en Lønbevægelse Sted, som allerede har kostet Typograferne betydelige Ofre. Bevægelsen breder sig mere og mere, hvorfor Kollegerne rundt om opfordres til at støtte vore kæmpende Brødre. Østrigs Kolleger har aldrig holdt sig tilbage, hvor Arbejdere kæmpede for deres Eksistens, og de danske Typografer bør derfor heller ikke lade dem i Stikken. Al Tilgang er selvfølgelig forbudt. Bidrag sendes til G. Clausen, Rørholmsgade 14.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Tiltraadte Medlemmer: PETER ALBRECHT HAHSEN (Dansk typ. Forening, 156), Rigsdagen. — EDVARD MATHIESEN (Dansk typ. For., 398), Schultz.

Foreningslokalet er aabent i Morgen, Lørdag Aften, i Skindergade 9, 1. Sal (Indgang i Porten til højre) fra Kl. 11—2. Bibliotheksværelset, hvor Haandbibliotheket er tilgængeligt fra 9—11, er til højre (Indgang i Porten til højre) paa 1. Sal.

Styrelsesmøde afholdes i Foreningslokalet i Morgen (Lørdag) Aften Kl. 11. FORMANDEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (33. B.) 5.50, Jordan (34. B.) 0.75, S. L. Møller 1.60, »Adresse-Avisen« 1.75, — ialt 9.80.
Med de tidligere indkomne 105.69 ialt 115.49.

Til **de Strejkende i Østrig** har jeg fra Horsens modtaget 1 Kr. — Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften paabegyndes Indøvelsen af Sangene til *Aarsfesten* (Bellmans »Undan ur vägen«). *Nye Medlemmer* optages og Sangere prøves Kl. 10. Ved Indtrædelse nu faar man gratis Adgang for sig og Dame til Aarsfestens Koncert og Bal. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medl.: Skive, ANTON THOMSEN, udlært den 1. Novbr. 1886 i Skive Avis' Bogtr.; har bestaaet den lovbefalede Svendeprøve. — CHRISTEN JOHANSEN CHRISTENSEN (udl. den 1. Novbr. 1889 hos R. J. Brandt i Faaborg). — 521, ANTON SØRENSEN (udl. d. 1. Novbr. hos V. F. Welsch).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlemmer, tiltraadt fra en anden Lokalf.: 85, H. P. HANSEN (opholder sig paa Askov Højskole, — Aarhus, 524, AUG. CLAUSEN (arb. udenfor Faget) fra Horsens.

Bortrejste Medlemmer: Ringsted, 184, Faktor H. MELHEDE (stod i sidste Nr. fejlagtig opført som udmeldt).

Udslettet paa Grund af Restance: Aalborg, GEORG EYE.

Typograf NIELS JENSEN, Aarhus, er paa Grund af *Tredjemands Uefterrettelighed* i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.« *fejlagtig udslettet* af »Dansk typ. Forening«.

Aftenuuderholdningen til Fordel for de Arbejdsløse.

De Herrer, som har haft Billetter til Salg og endnu ikke har gjort Afregning, bedes opgøre Salget med Kassereren senest Lørdag Aften Kl. 10 i Sangforeningens Lokale, Læderstræde 26.

Efterlysning.

Ved Koncerten i Søndags er tabt en Brosche (Sølvrosenknop med Guldblade). Den bedes afleveret til ØSTRUP, St. Kjøbmagergade 44.

Brevkasse.

EN FHV. MORGENBLADSSÆTTER. Red. forbeholder sig sine Bemærkninger til næste Nr.

P. P. A..... Tak! Skal blive benyttet med det første.

VALD. B. Som De sér, Overflod af Stof. Foreslaas derfor i næste Nr. enten kun at bringe Resultaterne eller i hvert Fald et meget sammentrængt Referat. Kan selv forkorte det indsendte. RED.

E. K. Wien. Almanach und Brief dankend empfangen. »Der grosse Kopf mit den gelben Haaren« lässt grüssen. Brief folgt. V. P.

Hr. H. F. RASMUSSEN, Kolding. Endnu har Deres Artikel jo kun ligget over i 2 Uger, og De saa vel som andre ærede Indsendere maa virkelig have Taalmodighed i denne Tid, da Stofmængden er saa rigelig. RED.-UDV. F. PROV.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Bogtrykkeri-Inventarium.

Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.

Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.

Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 59.
København. K.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærès Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris: 10 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 48
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 29. November 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Der er ingen Fare.

Der er bleven gjort alt for meget Væsen af Hr. Westermann og hans dødfødte Splittelsesprojekt, synes jeg.

Jeg nærer nemlig den urokkelige Overbevisning, at Westermann ikke formaar at lægge vor Forening et Halmstraa i Vejen. Thi *hvad* skulde vel søndre den hidtil ved sin Enhed saa stærke Organisation, hvilke store reelle Spørgsmaal skulde det være, som kunde dele Provinsernes Typografer? Den ulyksalige »Dødskrone« var i lange Tider den Pølsepind, hvorpaa Splidens magre Suppe blev kogt. Hr. Westermann fik den tilsidst forkert i Halsen og opgav Aanden, og dermed havde den endt sin gaadefulde Tilværelse; den gør næppe mere Fortræd, og den var da ogsaa af den Slags Pinde, som der skal mange af til en levedygtig Forenings Ligkiste.

Nej, vi har heldigvis ikke i vor Forening saadanne Stridsspørgsmaal, som der kan laves Splittelse paa, ingen principielle Meningsforskelligheder vedrørende Foreningens Virksomhed og Ledelse som dem, der delte vore københavnske Kolleger.

Vor Foreningsbygning har solid Grund under sig. Etage paa Etage har vi bygget til, og efterhaanden som den blev fuldkomnere, fik vi den mere og mere kær; thi vi havde jo alle lagt vore Kræfter i med i Arbejdet, smaa eller store, som vi havde dem. Skulde nu nogen af os ønske at se den Bygning ødelagt, som samlede os alle under sit Tag, som gav Husly og Forplejning til de ulykkelige iblandt os, de, der ikke havde noget andet Hjem? Skulde virkelig nogle blandt os være til Sinds at opgive sin Part i dette Fælleshjem og søge paa egen Haand at danne et nyt? Jeg tror det ikke, thi al Fornuft taler derimod.

Dog, Hr. Westermann gik jo. Ja, Hr. Westermann gik, og vel var det, er jeg nær ved at sige. Det er sandt, at han var en af Foreningens dygtigste Mænd, en af dem, der drog de største Læs, hver Gang en ny Etage var under Opførelse; men herfor skylder vi ham ikke længer Tak, vor Taknemlighedsgæld tog han med sig ud af Foreningen — om han endda ikke havde trukket Veksler paa den forinden. Men sandt er det ogsaa, at da Hr. Westermann gik ud af Foreningen, drog Freden ind; thi Krigen havde mere staaet om Personerne end om Sagerne, og Hr. Westermann var selv en af Personerne.

Da Hr. Westermann gik, stod han stille udenfor og ventede paa, at alle de, der havde staaet paa hans Side, skulde følge efter. Men kun én Mand kom; de andre raabte efter ham: Saaledes mente *vi* det ikke, vi kan ikke længer følge dig.

Og saaledes vil de svare, hver Gang han sender dem Bud.

Jul. Bigum,
Holbæk.

Hr. Westermann og „den ny".

Naar der i denne Tid høres en Del Forbavselsesudbrud over den Adfærd, Hr. Westermann i Randers udviser over for vor Forening, da er den jo for saa vidt fuldstændig berettiget, som et saadant Omslag af en Mand, der hidtil har været regnet for en af vor Forenings bedste Mænd, absolut maa forbavse. Det maa sikkert have været *meget alvorlige* Aarsager, der saa pludselig har forandret hans før saa glødende Kærlighed til vor Forening til et saa brændende Had, som det viser sig at være.

Det, jeg beklager mest, er, at vi har mistet et saa virksomt Medlem, thi jeg beklager ikke hans ny Virksomhed som Fæstemand for »Ny typ. Forening«. *Den* vil kun give ham en sørgelig Berømmelse.

Naar adskillige ærede Kolleger allerede har fantaseret om »Sprængning af vor Forening« osv., da er det aldeles sikkert kun at male Fanden paa Væggen; thi det tror jeg for vist, at ingen Kollega, der faar tænkt sig vel om, vil lade sig indskrive hos Hr. W.; »den ny« skal have mange Medlemmer i Provinserne, før den kan begynde sin Virksomhed — og dem faar den aldrig.

Der har visselig været Tider, hvor vi har været misfornøjede med et og andet, og navnlig med Hovedbestyrelsens noget for energiske Optræden, men skulde vi derfor mælde os ud? nej, langt fra, vi véd jo, hvor det rette Forum for Klagerne er, og der har vi at henvende os, naar Tiden er. At vor Forening ikke har naaet Fuldkommenhedens Top, er sikkert, og det er vel ogsaa derfor, at der af og til hæver sig Røster for den eller den Forbedring, og naar saa andre har en anden Mening derom, saa er det, at der ofte fremkommer en noget skurrende Dissonants, som saa sætter Skræk i Blodet paa enkelte Medlemmer, der mener, at Opposition er tilintetgørende for en Forening; men det er fejl; vor Forening har vist aldrig været saa levedygtig som netop nu — og dog er der Opposition.

Lad os tage Sagen paa en rolig Maade — lad denne Affære bevirke, at vi slutter os endnu fastere om vor Organisation, en Organisation, som det har kostet saa mange Aars rastløst og ihærdigt Arbejde at faa skabt, og lad os en Gang for alle meddele »den ny«, at den kan spare sig sin Sirenesang, som nu for anden Gang lyder for vore Øren.

Og Hr. Westermann vil da kunne lukke sit Fæstekontor og give sig god Tid til at overveje sin sidste Bedrift.

Odense, d. 17. Novbr. 1889. Otto Jensen.

Ekstraordinær Generalforsamling.

Lørdag d. 16. Novbr. afholdtes ekstraordinær Generalforsamlig; til Dirigent valgtes Bøhm og til Sekretær Bergenholz.

Dagsorden: 1. Foredrag af Malmø typogr. Forenings Formand, Hr. L. Chr. Nielsen: *Arbejderbevægelsen i Sverig med særligt Hensyn til Bevægelsen blandt Typograferne.* 2. Et Forslag fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger ang. *Oprettelsen af et Understøttelsesfond.* 3. *Et Medlems Kontingentfrihed.* 4. *Et Medlems Udelukkelse.*

Formanden fra Malmø bringer Hilsen og Ønske om godt Samarbejde og begynder Kl. 11½ sit Foredrag:

Igennem Aarhundreder er det svenske Proletariat blevet udbyttet. I Bjærgværkerne arbejder de for en Sulteløn. I Skovene, som Bønderne i sin Tid lod sig franarre for Spotpris, gaa nu deres Børn som Daglejere for store Aktieselskaber. Fabriksdriften i Byerne er langt mere udviklet end i Danmark; Industrien finder bedre Betingelser i den svenske Jordbund.

For faa Aar siden skrev Kapitalistpressen: Socialismen har ingen Rod i Sverig. Den kom og blev modtaget med Haan — men overvandt snart Vanskelighederne ved at bringe Arbejderne til at forstaa, at de Rige og Proletarerne tilhøre to forskellige Klasser. Agitationen dreves baade mundtlig og skriftlig. Palms »Folkviljan« i Sydsverig var det første Blad, oprettet for danske Penge. Nu er der 4. Palm selv maatte tilsidst opgive »Folkviljan«. Men han har lagt Grunden til Sverigs socialistiske Presse, blandt hvis Redaktører man nu finder en Bourgeois, Hjalmar Branting.

Fagforeningsbevægelsen er baade faglig og politisk, idet Foreningerne deltage i de socialdemokratiske Partibeslutninger. En af disse udtaler: »Redningsplanken for Proletariatet er revolutionær, ikke reformerende«. Agitationen drives derfor paa førstnævnte Maade. Det har ikke skadet Organisationen, at det svenske Socialdemokrati har delt sig i to Grupper, en moderat og en revolutionær. De politiske Foreninger sætte Præget paa Fagforeningerne. Der er Forbund i alle Fag, indenfor hvilket de enkelte By-Afdelinger dog kunne slutte sig til hvilken Gruppe, de selv vil.

Typograferne optager — ligesom Tobaksarbejderne — Mænd og Kvinder over 18 Aar i deres Organisation. Vi staar for Øjeblikket over for en Tarifkamp. Vi faar nu 25 Øre for 1000 n; men vi forlange 31 Øre for Alfabet—1000. Vi Malmøere har desuden besluttet at indføre Timebetaling i Stedet for »Procenter«, hvilket System imidlertid fastholdtes paa Typograf-Kongressen. De svenske Typografer ere som Hele passive; afdelingsvis derimod slutte de sig til 1) de reformerende Socialister i det nordlige Sverig (med Stockholm) og 2) de revolutionære i Sydsverig.

I Sverig har vi en Socialistlov, hvorefter Forsamlingsfriheden krænkes, Udvisningerne florere og Deltagere i forbudte Møder faar haarde Straffe. Men med alt dette vil Misfornøjelsen vokse, Bevægelsen brede sig og tilsidst række fra Ystad til Happaranda.

Samtidig sejrer vi i Strejkerne. Hallins Tobaksfabrik satte 150,000 Kr. til og maatte lukke efter 3 Maaneders Forløb. I Lomma vandt Arbejderne ogsaa; det galdt Foreningsretten og kostede Principalerne 5000 Kr. om Dagen. I Malmø strejker Bundtmagere og Bygningssnedkere uden Kamp med Skruebrækkere. Strejken vindes, ikke just paa Grund af god Organisationen, men fordi Lønforholdene ere saa elendige. Dette viser, udbryder Taleren med Eftertryk, hvor klassebevidste de svenske Arbejdere er. — De holde kun sammen, fordi de ere ledede revolutionært. Socialismens Børnesygdomme vil ikke komme til os. Vi har lært af Bevægelsens Fejltagelser i andre Lande, og skal vide at undgaa disse!

Dersom der nu blev Strejke paa det ny typografiske Tarif-Forslag, haabede han paa Hjælp fra dansk Side.

Dirigenten takker for Foredraget og troer at kunne tilsikre Svenskerne en eventuel Strejkehjælp af samme Omfang som den, der i Sommer gik til Norge. Willadsen ønsker, at alle danske Typografer var revolutionære, medens Fasmer har faaet det Indtryk, at ikke Svenskerne er dette alle sammen. Kun om én Ting staa de samlede: Deres Tarif. Den leve! (Hurra). Til Arvedsen svarer Foredragsholderen: Rejseforholdene i Sverig ere bedrede. Adskillige Talere kommer ind paa danske Tarif-Forhold. Formanden: Giv Styrelsen Underretning om Tarifens Misligholdelse, særlig nu i de gode Tider, og vi skal tage Sagen i vor Haand.

Punkt 2. *Understøttelsesfonden.* Formanden: Enkelte privilegerede ville maaske profitere ved Afsnit a), som fremhæver Bestyrelses- og Udvalgsmedlemmer. Jeg foreslaar, at denne Passus udgaar, og at Beløbet sættes til 50 Øre aarlig. Dirigenten: Fonden skal ikke være en alm. Understøttelseskasse. Der er netop sigtet paa Bestyrelsesmedlemmer, idet disse meget ofte ere udelukkede fra alle Arbejdspladser. Disse to, af Formand og Dirigent præciserede Anskuelser drejer Diskussionen sig særlig om. Nielsen-Kolding: Arbejder Bestyrelsesmedlemmer særlig godt, skal de eventuelt hjælpes, og omvendt med alm. Medlemmer. Louw: En »rask« Kollega er ikke absolut kvalificeret; han maa ogsaa have optraadt fornuftigt. Vi ser dog helst, at Folk, der leder os, ikke lide Nød. Dirigenten: Her er kun Tale om Folk, som »gaar i Breschen«. Laur. Jensen: Bestyrelserne vil, naar de skal administrere denne Kasse, sørge for selv at faa først. Men de har faaet nok. Dirigenten protesterer: I 11 Aar har jeg været i Bestyrelsen, men aldrig har jeg hørt eller mærket til Favorisering. Vil L. J. ikke nævne Eksempler. Mogensen: Bestyrelsesmedlemmer ere i Miskredit hos Principalerne. De maa særlig hjælpes. Formanden: Ved Konflikt paa Trykkerier bliver det Medlemmer af Personalet, ikke Bestyrelsen, der kommer til at lide og bør hjælpes. L. Jensen: Det er forkert, at vedkommende Fagforening kun kan *indstille*, medens Udvalget *bestemmer* Hjælpen. Formandens Forslag, at de indklamrede Ord i Passus a) bortfalder: »Understøttelsesberettigede er kun [Bestyrelses- og Udvalgsmedlemmer samt] saadanne, der [til Eksempel ved Strejke] bliver gjort til Genstand for særlig Forfølgelse fra Arbejdskøbernes Side«, *vedtoges* enst. Et Forslag med samme Tendens — fra Louw — bortfaldt herved. — *Medlemskontingentet.* L. Jensen: 25 Øre bliver kun 72½ Kr. aarlig. Louw: Vi maa sætte Fordringen til vor Pengepung højere op end til 50 Øre. V. Hansen: Skal der være en Kasse for hvert Fag? Dirigenten: Nej! Fælles Kasse! J. Petersen (Pol.) fandt, at 50 à 100 Øre var alt for lidt. Men de københavnske Typografer var rigtig nok belemrede med mange Udgifter i Forvejen, og de holdt mere af at tale paa en Generalforsamling end at yde f. Eks. til de Arbejdsløse. Sparwath: Mange — som ikke ere her i Aften — har ikke Raad. L. Jensen: Hr. Petersen har gentagne Gange givet os Næser, fordi vi talte for meget. Maa jeg spørge:

Hvor skal saa Diskussionsfriheden blive af? BERGENHOLZ: Med et Kontingent af kun 50 à 100 Øre vil Fremtiden bringe os sørgelig Erfaring for, at Kravene til Kassen fuldstændig vil overstige Ævnerne. Han stillede Forslag om et Bidrag pr. Medlem af 5 Øre ugenlig. *Forkastet* med 20 St. mod 20. FORMANDEN foreslog 1 Kr. aarlig. *Vedtaget* med 17 St. mod 7. STIEDL: Jeg foreslaar, at Forslaget i sin Helhed skal undergives skriftlig Afstemning paa Trykkerierne. *Vedtoges* med alle St. mod 5.

Punkt 3. E. H. RASMUSSEN talte med Varme for TVERSKOU, som var med til at stifte den typografiske Forening. De til Stede værende hædrede den gamle Kammerat ved at vedtage hans Kontingentfrihed med Akklamation.

Punkt 4. *Et Medlems Udelukkelse* (Forslag af Bestyrelsen). DIRIGENTEN: Jeg foreslaar en mildere Form ved følgende Resolution: »Generalforsamlingen vedtager herved, at Vedkommende ikke maa komme i Foreningens Lokale i Løbet af et Aar fra d. 16. Novbr. 1889 at regne«. Der udspandt sig herom en længere Diskussion, hvorefter Styrelsens Forslag om *Udelukkelse* forkastedes. BØHMS »Karantæne-Forslag« *vedtoges*.

V. BERGENHOLZ.

Korrespondance.

A . . . . ., d. 17. November 1889.

Ærede Redaktør!

Ved at læse Mr. O. A. BARLIEN's Beretning, dateret d. 10. Oktober 1889, fra Minneapolis' Afdeling af »Sk. typ. Forening« — den blev oprettet under Navn af »The Scandinavian Typograficiel Union of Minneapolis & St. Paul« — er det mig en Glæde at kunne bevidne det særdeles troværdige i den ærede Brevskrivers Fremstillingsmaade af Forholdene der, de skandinaviske Typografer vedrørende. For at gøre et Supplement, om end lille, kan jeg oplyse, at vil man prøve sin Lykke i Chicago, kan man godt faa Lov at aflægge Visit hos 30—40 printers med uforrettet Sag. Jeg antager, at der er 10 skandinaviske Blade og Tidsskrifter i Chicago, i hvert Fald har jeg Adresserne paa saa mange. Det ser saa »nysseligt« ud, naar man som Fremmed faar Øjnene rettede paa af og til udhængte Skilte med Paaskrift: »Typographs wanted« osv., men grundet paa, at det ikke varer længe inden der melder sig en Masse af Sættere, har Principalen jo største Anledning til at vrage saa godt, han formaar, og naar det tilfældige større Arbejde er færdig efter kort Tid — ja saa kunne de fortsætte, hvor de slap! Under Opholdet i Minneapolis traf det sig, at ikke mindre end 6 — seks — norske Typografer paa én Gang forhørte sig om Arbejde i vort Sætteri, og det oven i Købet paa en — Søndag. Undertegnede havde dog ikke gjort sig overdrevne Forventninger om det »hinsides«, da jeg rejste hjemme fra i Fjor, men havde dog heller ikke tiltænkt mig noget *saa* slet om Muligheden af at kunne komme frem, da jeg desuden havde et Par Biting i Baghaanden, i Fald det ene skulde glippe, nemlig: Tegning, af hvilken jeg havde medbragt Prøver, og Musik, og det bedste af det Hele: en dansk Mand, som gjorde de bedste og ærligste — men forgæves — Forsøg i sit udstrakte Bekendtskab paa at anbringe mig.

Dette til behagelig Underretning.

Deres ærbødige
XVI.

Til Fordel for Juleuddelingen blandt »Den typografiske Forening«s Medlemmer har Styrelsen vedtaget at afholde en

Julefest med Juletræ, Tombola, Aftenunderholdning og Assemblé

i

Odd Fellow Logens store Lokaler

Søndag d. 15. December 1889.

Billetter til Festen à 25 Øre for hvert Barn og *50 Øre for en Voksen med ét Barn* faas fra næste Uge hos Inkassatorerne paa de forskellige Trykkerier. Balbaand til Assembléet à 50 Øre for en Herre og 25 Øre for en Dame faas Festaftenen i Lokalet mod Aflevering af den Billetten vedhængende Kupon.

Styrelsen anmoder Medlemmerne om at indsende Gaver til Tombola'en — saa vel Smaating som Penge modtages med Taknemlighed — og forventer, at vore Kammerater rundt om paa Trykkerierne vil virke energisk for saa stor Tilslutning som mulig. Kun sjældent er der tænkt paa Kollegernes Børn, nu er der en rig Lejlighed til at ogsaa Typografernes Smaa kan faa en fornøjelig Aften; agitér derfor ihærdigt!

STYRELSEN.

TIL DE ARBEJDSLØSE!

Den i sin Tid indførte Ordning af Anmeldelsen af de arbejdsløse Typografer har i den Maaneds Tid, den har eksisteret, i Virkeligheden vist sig at være i høj Grad nødvendig. Der har selvfølgelig meldt sig et ikke ringe Antal Arbejdsløse, af hvilke det dog er lykkedes at anbringe de aller fleste. Der er imidlertid ikke altid af de Arbejdsløse vist det tilbørlige Hensyntagen, naar de har faaet Arbejde, idet man nemlig ikke en Gang har ansét det for Umagen værd at meddele mig, naar man er kommet i Plads. Følgen heraf har været, at Tiden unødigt er spildt; naar jeg om Aftenen, naar et Trykkeri forlangte en Sætter til næste Dags Morgen, skrev et Brevkort til Vedkommende, har jeg som Regel først næste Dags Formiddag faaet Meddelelse om, at man havde faaet Arbejde. Det er derfor uafviselig nødvendigt, at enhver Arbejdsløs øjeblikkelig meddeler mig, naar han har erholdt Arbejde, da jeg ellers umulig kan tilfredsstille Trykkeriernes meget ofte urimelige Forlangende. Endvidere maa jeg for Fremtiden bestemt fordre, at de Arbejdsløse melder sig hver Mandag fra 12—2 til mig, og saafremt dette ikke sker, tager jeg ikke Hensyn til Vedkommende, men anviser Andre mulige Pladser.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medlemmer: JOHAN ASMUS DANIEL FEDDERSEN JENSEN og HANS PETER PETRÆUS HOHLENBERG WADUM (arbejder begge i »Avisen«). P. C. STUDT, Trykker (arb. hos Bagge). BERNHARDT BOCKHARDT (udl. hos Nielsen & Lydiche i 1881; arb. hos Jordan).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt Medlem: ALFRED SIMON (Norsk Central., Nr. 306) arb. hos Schultz.

D'Hrr. Medlemmer, som endnu ikke har afleveret Bibliothekets Bøger, bedes *for sidste Gang* i det mindste at give de fornødne Oplysninger, da Styrelsen ellers sér sig nødsaget til at nægte Udlaan til d'Hrr. Medlemmer, som ikke ansér det for Umagen værd at give Styrelsen denne højst nødvendige Underretning.

Foreningslokalet er aabent i Morgen, Lørdag Aften, i Skindergade 9, 1. Sal (Indgang i Porten til højre) fra Kl. 11—2. Bibliothekværelset, hvor Haandbibliotheket er tilgængeligt fra 9—11, er til højre (Indgang i Porten til højre) paa 1. Sal.

Styrelsesmøde afholdes i Skindergade 9, 1. Sal, Søndag d. 1. December Kl. 12½.

Styrelsesmøde d. 23. Novbr. 1889.

Alle mødt undtagen F. K. Madsen med lovlig anmeldt Forfald. Formanden gav nogle Oplysninger ang. en Konflikt i et Trykkeri, som imidlertid ved Konference mellem Principalen og ham var bilagt. Tarifens Overholdelse paa Trykkerierne gav herved Anledning til en livlig Drøftelse, hvis Resultat gik ud paa et nærmere formuleret Forslag til at komme ind i ordnede Tilstande. Man gennemgik herefter Laanenes Indbetaling; Kassereren gav de nødvendige Oplysninger og fra alle Sider udtaltes det, at Kassereren ikke alene var berettiget men endogsaa forpligtet til strængt at vaage over, at de stipulerede Afdrag betaltes. Man vedtog til Slutning at søge afholdt en Julefest for Kollegerne med Hustruer og Børn. FORMANDEN.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes om, senest Lørdag d. 7. Decbr., at tilsende mig en Fortegnelse over Medlemmernes fulde Navn og Bopæl, med Tilføjende af det Trykkeri, hvor de arbejder.
G. CLAUSEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (34. B.) 4.60, Jordan (35. B.) 0.75, S. L. Møller 2.05, »Adresse-Avisen« 1.75, Ferslev 0.50, Nielsen & Lydiche 1.80 — ialt 11.45.
Med de tidligere indkomne 115.49 ialt 126.94.

I sidste Numer er »Politiken«s Bidrag angivet 20 Øre mindre end i Virkeligheden. Sammentællingssummen er rigtig.

Til **de Strejkende i Østrig** har jeg endvidere modtaget: H. P. 0.50, »Adresse-Avisen« 0.50 — ialt 1.00
Med de tidl. indk. 1.00 ialt 2.00.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften fortsættes Indøvelsen af Sangene til *Aarsfesten*; ærede Kolleger, som har tænkt at ville slutte sig til Koret, maa mælde sig snarest og prøves Kl. 10 i Lokalet, Læderstræde 26.
STYRELSEN.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

holder Møde **Søndag d. 1. Decbr. Kl. 1 præcis** i *Industriforeningens Foredragssal.*
Udstilling: Fransk, nederlandsk og engelsk Bogtryk fra Slutningen af det 15. Aarh. Indledning ved Bibliothekar Dr. CHR. BRUUN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Dags Dato have vi hos Hovedkassereren, Hr. Faktor Ulrik Petersen, foretaget et Kasseeftersyn, ved hvilket alt fandtes i behørig Orden. Paa de forskellige Sparekassebøger indestod følgende Beløb:

Den alm. Kasse	Kr. 3032.73
Reservefonden	- 2119.30
Begravelseskassen	- 1554.64
	Ialt Kr. 6706.67

Kolding, d. 24. Novbr. 1889.
H. F. RASMUSSEN. TORKILD PETERSEN.

Bortrejst Medlem: Horsens, PETER BJERRE (til Skanderborg, arbejdsløs).

Medlem, tiltraadt fra en anden Lokalf.: Slagelse (Skelskør), Nr. 243, NIELS PETER CHR. HANSEN (arbejdsløs).

Brevkasse.

—n. og —r.: Deres Artikel kan ikke optages, forinden De opgiver Deres Navn for
RED.-UDV. F. PROV.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris: 10 Øre.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Bogtrykkeri-Inventarium.
Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.
Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.
Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 39.
København. K.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 49
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 6. December 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Juleuddelingen til de Arbejdsløse.

Den Offervillighed, hvormed Typograferne altid yde en Skærv til trængende Kolleger har indgivet »Typ. For.«s Styrelse den smukke Tanke ved paa egen Haand at afholde en Fest at faa Indsamlingen gjort saa stor som mulig og har, som det af forrige Nr. vil ses, besluttet næste Søndag at foranstalte **en Julefest** afholdt, hvorved man samtidig med at give Kollegernes Børn Adgang til *Juletræ*, *Tombola* og *en lille Svingom*, tillige vil sørge for de Voksnes Underholdning og anvende det eventuelle Overskud til Uddeling blandt vore arbejdsløse Kolleger. Denne Beslutning af Styrelsen trænger næppe til yderligere Anbefaling, men vi skal kun særlig lægge de bedrestillede af vore Kolleger paa Hjærte at indsende Smaagaver, som vil blive uddelt mellem Børnene.

Særlig skal vi henlede vore ærede **Provinskollegers** Opmærksomhed paa denne Fest. »*En fhv. Morgenbladssætter*« har allerede i forr. Nr. opfordret sine Kolleger i »Dansk typ. Forening« til at støtte den københavnske Indsamling og der kunde her være god Lejlighed for hvem der ønsker at støtte Juleuddelingen til enten at sende Penge eller Gaver, som modtages af Styrelsen.

Arbejdsløsheden er allerede ikke ringe og vil antagelig nærmere mod Julen blive endnu større. »Den typ. For.« der er det stadige Samlingspunkt for en Del Arbejdsløse, hvis Hær stadig forøges ved den urimelige Masse ny Udlærte, hvoraf Provinserne levere et ikke ringe Tal, har derfor en haard Kamp at udfægte med at hjælpe alle de Trængende, og særlig er Vintertiden en drøj Prøve. Vi haabe imidlertid, at vore Kolleger saavel her som i Provinserne vil støtte Styrelsens Bestræbelser, saa at vore Arbejdsløse kan se den kommende Jul imøde med Fortrøstning om, at den Skærv de ydede til trængende Kolleger, medens de selv havde Arbejde, den vil nu med Renter blive givet dem tilbage som Tak for Kollegialitet og godt Kammeratskab.

Vi er forvissede om, at de københavnske Kolleger vil møde talrigt til denne Fest, ikke alene fordi de her faar Lejlighed til at støtte deres mindre heldigt stillede Kolleger, men ogsaa fordi der vistnok for første Gang stævnes til en typografisk Julefest. Andre Fagforeninger har Aar efter Aar afholdt saadanne Julefester; kun Typograferne har holdt sig tilbage, derfor er der nu saa megen mere Anledning for dem til at vise, at ogsaa de sætter Pris paa kollegial Selskabelighed. Thi det véd enhver, at ogsaa det fremmer Sammenholdet og den rette solidariske Aand mellem et Fags Arbejdere.

Husk derfor paa Festen. Alle Inkassatorer paa Trykkerierne bør sætte sig i Spidsen for Indsamlingen af Gaver og Bidrag og enten sende dem til Kassereren eller til et af Styrelsens Medlemmer og Kolleger, som vil skaffe de Arbejdsløse en fornøjelig Aften, kan købe Billetter og omdele dem til deres arbejdsløse Kammerater.

Men fremfor alt bør der handles saa hurtigt som muligt. Allerede paa Lørdag Aften bør man saa vidt muligt møde i Foreningslokalet, hvor Styrelsens Medlemmer vil være til Stede, med Gaver og Bidrag og i den kommende Uge bør enhver agitere energisk for at Tilslutningen kan blive saa stor som muligt.

JULEFEST

med Juletræ, Tombola, Aftenunderholdning og Assemblé

i

Odd Fellow Logens store Lokaler

Nørrevoldgade 23

Søndag den 15. December 1889.

I den *store Sal* Kl. 7: **Juletræ** med Dans for Børnene, **Tombola** og **Udsalg.**

I *Theatersalen* Kl. 9: **Aftenunderholdning.**

PROGRAM

1. Musiknummer.
2. Optræden af Salonkomikeren Hr. *Carl Nielsen.*
3. H. C. Andersen: »Prinsessen paa Ærten«. } Fortælles af
   Poul Strange: »I Frikvarteret«. } Hr. *Th. Andersen.*
4. **»Gamle Minder«.**
   Farcebagatel med Sange.
   Søren, forhv. Brandsvend . . . . . Hr. *F. Keil.*
5. Musiknummer.
6. Optræden af Salonkomikeren Hr. *Carl Nielsen.*
7. S. Neumann: »Fuglereden« eller »Peter Knaps uheldige Skovtur«. Fortælles af Hr. *F. Keil.*
8. Musiknummer.
9. **»Slemme Vaner«.**
   Farcebagatel af Poul Strange.
   Peter Hermansen . . . . . Hr. *Pipperup.*
   Malene, hans Forlovede . . . . . Frk. *H. Cetti.*

Umiddelbart derefter *i den store Sal:*

Bal til Kl. 3.

Kl. 12 **Fællesspisning** i Theatersalen.

Billetter til Festen à 25 Øre for hvert Barn og **50 Øre for en Voksen med ét Barn** *faas hos Styrelsens Medlemmer, Kassereren eller Inkassatorerne paa de forskellige Trykkerier. Balbaand til Assembléet à 50 Øre for en Herre og 25 Øre for en Dame faas Festaftenen i Lokalet mod Aflevering af den Billetten vedhængende Kupon.*

„Meget Skrig, lidt Uld"

er en gylden Regel for J. H. BREHMER, p. t. Lokalformand i *Kolding*. I Følge hans Meddelelse til »Typ.-Tid.« Nr. 45 er der i hans Lokalforening sket noget rent forfærdeligt; ved Udstedelse af Medlemsbog til et Medlem, der var indkaldt til Efteraarsøvelse i afvigte Septbr. og ønskede sig overført til Odense Lokalforening, »opdagede« Lokalfmd. Brehmer, at det paagældende Medlem ikke fandtes opført som bidragydende til Kolding Lokalforening i Januar Kvartal 1888, i hviken Tid Hr. P. Hvidtfeldt, »som nu er Medlem af Hovedbestyrelsen«, var Lokalformand. Jeg skal hertil bemærke, at saa snart Hr. Hvidtfeldt var bleven gjort opmærksom paa sin Fejltagelse, — der er bleven overset baade af de daværende Lokalrevisorer og samtlige Medlemmer, Brehmer indbefattet —, gav han mig i Egenskab af Hovedbestyrelsens Formand Underretning desangaaende, hvorefter jeg anmodede ham om at indbetale Beløbet, Kr. 5.20, direkte til Hovedkassen, hvilket ogsaa skete (ikke »senere«, som Brehmer skriver), og skriftlig Meddelelse sendtes derpaa Lokalfmd. Brehmer for at den nødvendige Paategning kunde ske i Lokalforeningens Hovedbog. Dermed skulde man tro, at *den* Sag var i Orden; men Lokalfmd. Brehmer vilde det anderledes. Paa Generalforsamlingen d. 19. Oktober, hvor Juli Kvartals Regnskab var fremlagt, blev denne ubetydelige Sag slaaet op til noget ganske storartet; Lokalfmd. Brehmer har nogenlunde udførligt refereret sine egne indledende Udtalelser, kun har han udeladt sin Henvendelse til Hr. Hvidtfeldt, der lød saaledes: »*Det var vel ikke Meningen, Hr. Hvidtfeldt, at det skulde opdages?*«, en Udtalelse, der jo ikke kunde andet end fremkalde »*en temmelig heftig Debat*«, som Lokalformand Brehmer korrekt skriver. Jeg maa meget beklage, at mine Udtalelser, denne Sag betræffende, ikke har fundet Naade hverken hos Lokalfmd. Brehmer eller hans Sekretær, saa at de kunde komme paa Vægtskaalen samtidig med B.s; men for øvrigt lød de saaledes: »Den paagældende Sag er ordnet i Overensstemmelse med tidligere Praksis; paa tidligere Regnskaber vil man finde omtrent lignende Poster opført paa Hovedkassens Indtægtsside, og dette er godkendt af de daværende Hovedrevisorer, t. Eks. baade i Odense og Aalborg, og har erholdt Godkendelse af samtlige Foreningens Medlemmer. Derimod kan jeg ikke stemme for Godkendelse af nærværende Regnskab fra Lokalfmd. Brehmer, da han over for et rejsende Medlem d. 16. Septbr. har svigtet sine Pligter og tilsidesat Foreningens Interesser«. Derefter blev Regnskabet sat under Afstemning med Lokalrevisorernes refererede Motivering, at Godkendelse nægtedes, *og dette fik 8 Stemmer* (ingen stemte imod); dermed var *den Sag* altsaa bragt ud af Verden — men ikke for Brehmer! Saa sætter han under Afstemning at nægte Regnskabet Godkendelse paa min oven for citerede Motivering og da Hvidtfeldt og jeg gav vor Stemme dertil, opnaaede Lokalfmd. Brehmers Regnskab — det første, han har aflagt — at blive slaaet ihjel to Gange! Om denne anden Ihjelslagning refererer Brehmer: »Det ukorrekte paa anden Maade formentes at ligge i, at et Medlem, der præsenterede sig i Kolding, *kommende fra Viborg*, skulde være stoppet, da han var gaaet uden om de mellemliggende Byer«. *Dette er ren Opdigt af Lokalfmd. Brehmer.* Den paagældende Rejsende (Høgh) var d. 16. Septbr. viseret fra Horsens til Viborg (10 Mil), men han undlod at tage denne Rute og stillede samme Dag (d. 16.) i Kolding, hvorved hans Understøttelsesret blev 6 Mil kortere § 36: »Den By, hvortil Bogen er paategnet, skal stedse være nærmeste Lokalforening paa den opgivne Rute, og Undtagelse herfra kan kun finde Sted, hvor direkte Dampskibsforbindelse haves og Misbrug ikke kan befrygtes. *Udbetaling finder kun Sted i den By, hvortil Bogen er paategnet*«). Men Brehmer lod ham rask væk løbe, uagtet det ikke kunde undgaa hans Opmærksomhed, at her var sket uredelig Omgang med modtaget Rejseunderstøttelse, — ja, han giver ham endog, da han var uberettiget til Rejseunderstøttelse her i Kolding, Understøttelse af Typografernes private Kasse! Den paagældende Rejsende har helt fordrejet Hovedet paa Brehmer, thi han (B.) indfører den *private* Rejseunderstøttelse i Foreningsbogen, hvor slet ingen Privatnotitser maa foretages, og udsteder Arbejdssedlen, »Omgangssedlen«, som lydende paa »*kommende fra Viborg*«, hvor han slet ikke har været, han kom direkte fra Horsens!

Efter Generalforsamlingen d. 19. Oktober stod Lokalfmd. Brehmer altsaa med et kasseret Regnskab. Den 2. November sammenkaldte han paany Lokalforeningen, udelukkende ang. Regnskabet, og Generalforsamlingen vedtog her *enstemmig*, at Brehmer havde i rette Tid at aflægge sit Regnskab i tilbørlig Orden (det »tilbørlige« pinte ham svært!); men Brehmer nægtede her som paa den foregaaende Generalforsamling at skrive sit Regnskab om, og lod endog en Trusel falde om — — Kommissionen!

Saa d. 9. November stillede Brehmer med sit Regnskab omskrevet og undertegnet af begge Lokalrevisorer!!! Jeg tillod mig ved denne Lejlighed en lille bitte Bemærkning om, at — nu fandt jeg den hele Situation latterlig, og bl. a. nyt fremkom da ogsaa det, at det var Brehmer, der havde gjort Lokalrevisorerne opmærksom paa »Opdagelsen med Hvidtfeldt«, disse havde ikke selv observeret den! Saa vedtog Lokalforeningen at lade Regnskabet gaa til Hovedrevisionen, der nu vil faa den mislige Rejseunderstøttelse til Bedømmelse, thi denne stod endnu paa Regnskabet, der for tredje Gang fremlagdes i yderste Øjeblik, og saafremt det atter skulde have været kasseret, da vilde hele Lokalforeningen være ifalden Mulkt — alene for en uefterrettelig og genstridig Lokalformands Skyld.

Sluttelig maa jeg bede ærede Medlemmer og Læsere af »Typ.-Tid.« om Undskyldning, fordi jeg saa udførlig har taget til Genmæle i denne Sag; jeg har aldrig før værdiget Brehmer Opmærksomhed, hverken for hans Skriverier i »Typ.-Tid.«, Cirkulærer m. m. under Valgbevægelsen osv., og gør det heller ikke fremtidig — han skal for mig faa Lov til at baltre sig saa meget han lyster. *Denne ene Gang sker det kun for at vise ham frem i hans fulde Nøgenhed.* Deraf kan ærede Kolleger sé, hvorledes Brehmer finder for godt at behandle Mænd, der, naar han sover, ofrer Tid og Kræfter i Foreningens Tjeneste.

Kolding, d. 10. Novbr. 1889. H. F. RASMUSSEN.

Vi har modtaget følgende:

»Det kunde maaske misforstaas, at der i Referatet over Foredraget staar: »En af disse (Partibeslutningerne) udtaler: Redningsplanken for Proletariatet er revolutionært, ikke reformerende«. — For at man bedre kan forstaa denne Ytring skal jeg gøre følgende Tilføjelse: Paa *Partikongressen* vedtoges en Resolution i Spørgsmaalet om Partiets Stilling til andre Partier, hvori det bl. a. hedder: »Kongressen erkender fuldt ud, at lige over for det revolutionære socialdemokratiske Arbejderparti, som det politiske Udtryk for den ejendomsløse, arbejdende Klasse i Samfundet, bliver samtlige borgerlige Partier alt mere en reaktionær Masse, og i Spørgsmaalet om Valgretten udtaler en Resulotion bl. a.: »Kongressen ansaa udtrykkelig Stemmeretten blot som et Middel, ikke som et Maal, og den gjorde sig aldeles ingen Illusioner om den umiddelbare Følge af dens Indførelse« (i Sverig har man ikke Stemmeret med mindre man svarer Skat af 800 Kr. aarlig). Det er ogsaa noget misvisende, naar det længer nede hedder: »Det har ikke skadet Partiet, at det har delt sig i to Grupper, en moderat og en revolutionær«. Partiet er *forenet* under Fællestitlen: »Det revolutionære sosialdemokratiske Arbejderparti« (se ovenstaaende Uddrag af Resolutionen!). — Det er et uomstødeligt Faktum, at Bevægelsen i det nordlige er mere moderat end i det sydlige, hvor den er afgjort revolutionær.

Det er i Referatet fejl opgivet, naar det hedder: »vi forlange 31 Øre o. s. v.« — Vi forlanger nemlig for Petit, Bourgeois og Korpus 30 Øre, for Cicero 32, for Halvcicero, Halvmittel og Mittel 35, og for Halvkorpus 45 Øre; for Kegel over eller under de her nævnte ekstra Godtgørelse. Dertil kommer et *Lokaltillæg* af 5 pCt. syd for Stockholm og 10 pCt. fra Stockholm og nord for samme.

Det var ikke 150,000 Kr. Strejke-lock-outen paa Hallins Tobaksfabrik kostede Firmaet, men 350,000 Kr.

Og endelig sagde jeg *ikke*, at »der var Forbund i alle Fag«; jeg nævnte en Del Fag som Eksempler paa, at vi havde taget Fagforeningskongressens Beslutninger i Gøteborg 1886 til Følge.

Haabende at mine Kolleger ikke optager disse mine Smaaændringer til det for øvrigt paa en praktisk Maade refererede Foredrag, ilde, eller som et unødvendigt Forsøg paa at lægge Beslag paa »Typ.-Tid.«s Spalter, men derimod som et Forsøg paa at give et tro og paalideligt Billede til Forstaaelse af Klassekampen i Sverig, tegner jeg med revolutionær socialistisk Hilsen L. CHR. NIELSEN.

Blandinger.

Kollegernes Opmærksomhed henledes paa nedenst. Aftryk af den af »Foreningen for danske Bogtrykkere« og »Den typografiske Forening« vedtagne Tarif. I Følge de ny Love skal hvert enkelt Medlem være i Besiddelse af et Eksemplar af Tarifen; idet Styrelsen derfor opfylder denne Bestemmelse, opfordrer den Medlemmerne til at udklippe Tarifen af Bladet og opbevare den.

Dødsfald. Den 3. December døde Trykkeren JACOB CHRISTIAN LARSEN i Typogr. Stiftelse, hvor han og Hustru, som overlever ham, havde Fribolig. Han var født i Aalborg d. 12. Novbr. 1813 og blev altsaa 76 Aar gl. I fem Aars Alderen kom han her til Byen, hvor han blev opdragen af en Slægtning og lærte senere som Trykker i Brünniches Trykkeri. Derefter arbejdede han som Svend saa godt som uafbrudt (fra 1839 med Undtagelse af to korte Afbrydelser) i Lunos kgl. Hof-Bogtrykkeri Indtil han for en 6—7 Aar siden maatte trække sig tilbage paa Grund af Alder og Svagelighed. Han havde for nogle Aar tilbage den Glæde at fejre sit Guldbryllup under stor Deltagelse fra Kollegers og Venners Side, og var i alle Maader en rettænkende elskværdig og brav Kollega, som har sat sig et varigt Minde hos enhver, der kendte ham.

— Den 14. November døde Trykkerfaktoren i Schultz's Trykkeri CONRAD DITLEVSEN af Brystsyge, kun 34 Aar gl., og blev allerede begravet d. 17. Novbr. fra Frelsers Kirkes Kapel under stor Deltagelse. Han havde lært Trykningen i Thieles Bogtrykkeri og var en af afdøde Just Thieles dygtigste Elever i Udskæring af Billeder. I de faa Aar han beklædte Faktorpladsen hos Schultz, viste han sig som en meget human Faktor. Han efterlader sig desværre Hustru og 2 smaa Børn.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medl.: CHARLES GOTFRED ANTON FREDERIK FRIBERG (udlært den 22. Novbr. d. A. i Centraltrykkeriet, arb. samme Sted) og Trykker JOACHIM FREDERIK MØLLER (udl. hos Hoffensberg, arb. hos O. C. Olsen & Co.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tarifs Bestemmelser efterrettelige, og navnlig maa intet af den typografiske Forenings Medlemmer arbejde paa ringere Vilkaar end i Tarifen fastsat, selv i Trykkerier, hvis Indehavere ikke ere Medlemmer af Foreningen af danske Bogtrykkere.

§ 2. Til Afgørelse af eventuel Meningsforskel mellem Principaler og Arbejdere angaaende Fortolkningen af nærværende Tarif nedsættes en Voldgiftsret, bestaaende af 6 Medlemmer og 2 Suppleanter, hvoraf hver Forening vælger Halvdelen. — Valget er bindende for et Aar.

I saadanne Tilfælde, hvor der paa Grund af Stemmelighed ikke kan opnaas Enighed mellem Voldgiftsmændene om det omtvistede Spørgsmaal, tilkaldes en Opmand.

De ved Voldgiftsretten foranledigede Udgifter afholdes af begge Foreninger.

§ 3. Bestemmelser om Arbejdets Ordning, om Tiden for Nydelsen af Spise- og Drikkevarer, om Tobaksrøgning o. s. v. træffes for hvert enkelt Sted, og Opslag derom bør ske i ethvert Arbejdslokale. — For Overtrædelsen af saadanne Bestemmelser kan Vedkommende i Gentagelsestilfælde forpligtes til at forlade sin Plads uden Opsigelse.

En saadan »Husordning« kan blive Genstand for Voldgiftsrettens Kendelse én Gang for alle. Afvigelser fra en saadan »Husordning« kan finde Sted efter Overenskomst.

§ 4. Foranstaaende Tarif har Gyldighed i 1½ Aar og kan først efter denne Termins Udløb med ½ Aars Varsel opsiges fra en af Siderne.

Tarifen træder i Kraft d. 1. Juli 1884.

Slutningsbestemmelser.

Der indrømmes den typografiske Forening en Frist af en Maaned til Gennemførelsen af Tarifen for dens Medlemmers Vedkommende.

Ovenstaaende Tarif vedtages eller forkastes en bloc samtidigt af begge Foreninger.

Da der i de forskellige Avissætterier paa Grund af Forholdenes Natur arbejdes under højst ulige Vilkaar og med en stærkt varierende Arbejdsløn, har Kommissionen ment, at der ikke for Tiden burde træffes nogen som helst Bestemmelse for denne Art Sætterarbejde.

SÆTTER-TARIF.

(Vedtagen paa Generalforsamlinger d. 30. Marts 1884 i Foreningen af danske Bogtrykkere og Den typografiske Forening).

I. Om Sætningen

og de dermed i Forbindelse staaende tekniske Arbejder i Almindelighed.

§ 1. *Til Beregning af Satsprisen*, som sker pr. Ark eller pr. 10 Stkr. à 50 Linjer af den Skriftsort, hvormed vedkommende Værk sættes, anvendes Alfabetsystemet. Opstillingen af Alfabetet sker saaledes:

Fraktur: abcdefghijklmnopqrsſtuvwxyzæ abcdefghijklmnopqrsſtuvwxyzæ ab,
Antikva: abcdefghijklmnopqrstuvxyzæ abcdefghijklmnopqrstuvxyzæ abcd,
Græsk: αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψ αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψ αβ

Naar der efter Rækkefølgen i Alfabetet ikke er tilstrækkelig Plads i Linjen for det sidste Bogstav, men dog Plads selv for det smalleste Skrifttegn, saa regnes dette for det følgende Bogstav.

Et halvt Hundrede Bogstaver eller derover regnes for et fuldt Hundrede, men under et halvt Hundrede bortfalder.

Ethvert Stykke Skydelinje tælles for ét Bogstav.

Pagina regnes for én Linje, levende Kolumnetitel for to, hvad enten denne sættes straks eller tilføjes i Korrekturen.

§ 2. *Prisen for Sats og Aflægning* er for Fraktur 29 Øre, for Antikva 31 Øre pr. 1000 Bogstaver.

Aflægning beregnes til en Fjerdedel af Satsprisen.

Nonpareille betales med 4 Øre mere pr. Tusind.

Græsk betales med 50 Øre pr. Tusind.

Islandsk, Fransk, Engelsk og *Latin* forhøjes med 15 %, *Svensk* og *Tysk* med 10 %.

Andre fremmede Sprog, Hebraisk og anden orientalsk Sats samt Nodesats beregnes efter Overenskomst.

Timebetaling, Dagløn og *Ugeløn* fastsættes efter vedkommende Sætters Gennemsnitsfortjeneste, der udfindes ved at dele 4 Ugers Fortjeneste med 240.

§ 3. *Blandet Sats*, hvorved forstaas saadan, i hvilken der findes to eller flere Skriftarter i samme Linje, betales efter følgende Skala:

Blandingernes Antal.	Linjeantal blandet. 1/8 Ark.	1/4 Ark.	1/2 Ark.	3/4 Ark.	1/1 Ark.	
1 Gang	10	15	20	25	30	%
2 Gange	15	20	25	30	35	%
3 Gange	20	25	30	35	40	%

Tiltraadte Medl.: PETER CHRISTIAN BREINHOLDT (Dansk typ. Foren. Nr. 742), arb. hos Trier.. TH. H. M. MORTENSEN (Dansk typ. Foren. Nr. 347), arb. hos Axel Holm. Studiestræde 32.

Styrelsesmøde afholdes i Foreningslokalet, Skindergade 9, 1. Sal, i Morgen Aften Kl. 11½. FORMANDEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (35. B.) 6.00, Jordan (36. B.) 0.75, S. L. Møller 2.85, »Adresse-Avisen« 1.75, Ferslev 0.25, Rom 1.00 — ialt 12.60.

Med de tidligere indkomne 126.94. ialt 139.54.

Til **Juleuddelingen** har jeg modt.: En »Gaase-Rest« Kr. 5.53. Bidrag modt. fremdeles.

Til **de Strejkende i Østrig** har jeg endvidere modtaget: O. C. Olsen 3,70.

Med de tidl. indk. 2.00 ialt 5,70.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Odense, LARS DITLEV RASMUSSEN (sidst været paa Rejse). Odense, 104, H. MELHEDE (sidst arb. i Ringsted).

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Randers (Elmenhoff & Søn), LAURITZ CHRISTENSEN (sidst arb. i København).

Bortrejste Medlemmer: Næstved, 218, ULRIK E. HANSEN til Slagelse (arbejdsl.). Slagelse (Skelskør), 243, NIELS PETER CHRISTIAN HANSEN (til Præstø i Plads).

Meddelelse fra Kassereren.

D'Hrr., som staar med Laan hos »Den typografiske Forening« og endnu ikke eller kun meget svagt har gjort Forsøg paa at tilbagebetale disse, gøres opmærksom paa, at hvis det skal vise sig nødvendigt vil de blive »rykkede« gennem Bladet.

Inkassatorerne erindres om snarest at tilsende mig en Fortegnelse over Medlemmernes fulde Navn, Bopæl og Trykkeri.

G. CLAUSEN.

TIL DE ARBEJDSLØSE!

Den i sin Tid indførte Ordning af Anmeldelsen af de arbejdsløse Typografer har i den Maaneds Tid, den har eksisteret, i Virkeligheden vist sig at være i høj Grad nødvendig. Der har selvfølgelig meldt sig et ikke ringe Antal Arbejdsløse, af hvilke det dog er lykkedes at anbringe de aller fleste. Der er imidlertid ikke altid af de Arbejdsløse vist det tilbørlige Hensyntagen, naar de har faaet Arbejde, idet man nemlig ikke en Gang har anset det for Umagen værd at meddele mig, naar man er kommet i Plads. Følgen heraf har været, at Tiden unødigt er spildt; naar jeg om Aftenen, naar et Trykkeri forlangte en Sætter til næste Dags Morgen, skrev et Brevkort til Vedkommende, har jeg som Regel først næste Dags Formiddag faaet Meddelelse om, at man havde faaet Arbejde. Det er derfor uafviselig nødvendigt, at enhver Arbejdsløs øjeblikkelig meddeler mig, naar han har erholdt Arbejde, da jeg ellers umulig kan tilfredsstille Trykkeriernes meget ofte urimelige Forlangende. Endvidere maa jeg for Fremtiden bestemt fordre, at de Arbejdsløse melder sig hver Mandag fra 12—2 til mig, og saafremt dette ikke sker, tager jeg ikke Hensyn til Vedkommende, men anviser Andre mulige Pladser. FORMANDEN.

Annoncer.

Den Herre, der ved Festen for de Arbejdsløse fejlagtig fik 2 Nøgler udleverede fra Garderoben, bedes aflevere disse hos OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri.

Bogtrykkeri.

Et i Drift værende københavnsk Bogtrykkeri ønskes til Købs eller i Forpagtning. Billet mrk. »H. 10477« indsendes til Aug J. Wolff & Co.s Ann. Bur., Skindergade 2.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Forekommer Blandingerne ud over 3 Gange, godtgøres Satsen efter Overenskomst.

(ad § 3. Ved blandet Sats forstaas ikke saadan, i hvilken en fremmed Skriftsorts Iblanding kun forekommer som enkelte Bogstaver, til hvilke der i saadanne Tilfælde kan indrettes særlige Fag i Kassen.)

§ 4. *Talsats* beregnes procentvis efter følgende stigende Skala: 1/32 med 2 %, 2/32 med 4 %, 3/32 med 6 %, 4/32 med 8 %, 5/32 med 10 % o. s. v. indtil 32/32 med 64 %.

§ 5. *Spatieret Sats* godtgøres med 100 %, under 1/32 Ark godtgøres kun, naar den forekommer samlet.

§ 6. Enhver i et Værk forekommende *mindre Skriftsort*, f. Eks. Anmærkninger og Noter, beregnes særlig efter dens Satspris. Under 10 Linjer beregnes ikke.

(ad § 6. Notestregen hører til Teksten og beregnes som saadan.)

§ 7. *Tabellarisk, mathematisk* og *kemisk Sats* betales enten efter Overenskomst eller efter Timebetaling.

(ad § 7. Komplicerede Tabeller beregnes som Regel dobbelt kompres og efter selve Tabellens Højde og Bredde.)

§ 8. I Sats af *Poesi* og *Løsørekatalog* paa et Format af 16 Ciceros Bredde og derover fradrages 10 % i Satsprisen.

(ad § 8. Spredt i et Værk forekommende Vers falde ind under denne Bestemmelse.)

§ 9. *Marginaler* indtil en Bredde af to Cicero regnes sammen med Kolumnens Bredde. For bredere Marginaler gives passende Godtgørelse.

(ad § 9. Linjetællere betragtes som Marginaler.)

§ 10. *Underlægninger* (uanset om de ere enkelte eller dobbelte) godtgøres med 1 Øre pr. Stk. Ved Underlægning af enkelte Bogstaver godtgøres som Minimum 50 Stkr. med 10 Øre og hver følgende 5 Stk. med 1 Øre.

§ 11. *Smalle Formater* godtgøres, naar der gaar indtil 20 Bogstaver i Linjen, med 8 Øre, indtil 25 Bogstaver med 6 Øre, indtil 30 Bogstaver med 4 Øre og indtil 35 Bogstaver med 2 Øre pr. Tusind.

§ 12. *Korrektur.* Sætteren er forpligtet til at korrigere de af ham selv forskyldte Fejl. For omvendte Bogstaver, for at udskyde til Korrektur flere end 2 Gange (for saa vidt han ikke ved selvforskyldte Fejl fremkalder en tredje Korrektur) samt for at rette uforskyldte, tidsspildende Presserevisioner godtgøres Sætteren med Timebetaling (jfr. § 2), hvorimod han bør godtgøre Bogtrykkeriet den Tidsspilde, han forvolder Maskinen ved fejl Udskydning eller Unøjagtigheder i Satsens Udførelse. Fejl Udskydning beregnes med 50 Øre pr. Form, Forsinkelse af Maskinen med 1 Kr. pr. Time. Formatilægning, Slutning, Revisionslæsning samt Korrekturaftrækning er Sætteren uvedkommende.

(ad § 12. Forpligtelsen til at løse Kolumnerne op paahviler Sætteren. — Forpligtelsen til at anskaffe Kolumnesnore paahviler Bogtrykkerieieren. — Ved tidsspildende Presserevisioner forstaas navnlig saadanne, hvor Sætteren maa ombytte slidte Bogstaver. — Bestemmelserne angaaende Godtgørelser til Bogtrykkeriejeren for Forsinkelser af Maskinen, som ere en Følge af unøjagtig Sætterarbejde, ere særlig indførte for at fremkalde større Agtpaagivenhed hos den skødesløse Sætter under Udførelsen af hans Arbejde.)

§ 13. Naar *Manuskriptet* er utydeligt, uordenligt eller væsenlig vanskeliggjort ved Rettelser, er Sætteren berettiget til Godtgørelse.

(ad § 13. Manuskriptet anses for utydeligt, naar Principal og Faktor maa erklære, at de ikke kunne læse det. — Ved Paabegyndelsen af et Arbejde bør Sætteren forhøre sig hos Faktoren om, hvilken Retskrivning der skal følges. Naar Sætteren har fulgt den opgivne Retskrivning og Forf. ændrer samme, er han berettiget til Godtgørelse.)

§ 14. Betalingen for Titler, Fagkolumner, Begyndelses- og Udgangskolumner samt Træsnit fradrages ikke Sætteren. — Fra denne Bestemmelse undtages Paketsats.

§ 15. *Ombrækning.* Naar der paa et Værk sætter 3 eller flere Sættere paa enkeltspaltet Format og 2 eller flere paa 2-spaltet Format, betales følgende for Ombrækning:

	enkeltspaltet Format pr. Ark:	2-spaltet Format pr. Ark:
for Kvart	20 Øre	40 Øre.
- Oktav	40 -	80 -
Duodez	60 -	120 -

I Tilfælde, hvor det *forlanges* af én eller flere Sættere, at Satsen skal leveres i Spalter og bag efter ombrækkes, godtgøres Ombrækningen i Henhold til ovenstaaende Satser.

§ 16. Til *Oprømning* efter et Værks Fuldendelse er Sætteren ikke forpligtet; derimod er han forpligtet til at levere de benyttede Kasser tilbage i samme Stand som den, hvori han har modtaget dem.

(ad § 16. I saadanne Tilfælde, hvor den udleverede Aflægning er væsenlig forskellig fra den præsterede Sats, tilraades det at adskille Betalingen for Sats og Aflægning, jfr. § 2.)

§ 17. For *medhjælpsvis Arbejde* faar Sætteren 50 Øre i særlig Godtgørelse, naar Prisen for vedkommende Arbejde ikke beløber sig til mindst 3 Kr.

(ad § 17. Denne Bestemmelse gælder fortrinsvis Værksats og kan ikke bringes til Anvendelse paa daglig udkommende Aviser samt Smaa-Akcidenser.

§ 18. *Arbejdstiden* er 10 reelle Timer daglig, dog inden for Tidsrummet fra Kl. 7 Morgen til Kl. 9 Aften. Regelmæssigt Søn- og Helligdagsarbejde kan ordenligvis ikke finde Sted; forlanges imidlertid Arbejde paa Søn- og Helligdage, godtgøres dette med 50 %. Arbejde ud over den sædvanlige daglige Arbejdstid betales lige som Søndagsarbejdet; Natarbejde efter Kl. 12 betales med 100 %. Principalen forpligter sig til fuldt ud at beskæftige den hos ham arbejdende Sætter. Sætteren er paa sin Side forpligtet til at overholde Arbejdstiden og at levere ordenligt og regelret Arbejde. Har en Sætter i Ugens Løb uden begrundet Undskyldning forsømt én eller flere Arbejdstimer og ikke præsteret mindst 60,000 Bogstaver eller andet Arbejde, svarende til disses Værdi, bøder han i første Tilfælde med 40 Øre for hver Time (en halv Time regnes ikke, men over en halv Time regnes for en hel) og i sidste Tilfælde har han intet Krav paa Opsigelsesfrist.

(ad § 18. Slutningsbestemmelsen i denne Paragraf finder selvfølgelig ikke Anvendelse lige over for de Sættere, der paa Grund af Alder, Svaghed eller Legemsfejl ikke ere fuldt ud arbejdsdygtige.)

§ 19. *Den gensidige Opsigelsesfrist* er, saafremt der ikke herom er truffen nogen særlig Overenskomst, 8 Dage. Opsigelsen kan kun ske en Lørdag, og er denne en Helligdag, da den nærmest foregaaende Arbejdsdag.

II. Almindelige Bestemmelser.

§ 1. »Den typografiske Forening« og »Foreningen af danske Bogtrykkere« forpligter gensidigt ethvert af deres Medlemmer til at holde sig alle foranstaaende

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 50
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 13. December 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

JULEFESTEN

paa Søndag til Indtægt for de Arbejdsløse bringes fremdeles i vore ærede Kollegers Erindring. Det er første Gang »Den typ. Foren.« indbyder til Juletræ, og vi haaber, at Styrelsens Forventninger om et godt Udbytte maa blive til Virkelighed. Endnu i Morgen (Lørdag) Aften vil Gaver til Tombolaen kunne afleveres indtil Kl. 10 i Odd Fellow Logen, Nørrevoldgade 23, ligesom Enhver, der har glemt at forsyne sig med Billet til Festen, kan erholde saadan hos Styrelsen samme Steds. Vi henviser iøvrigt til Programmet og haaber, at enhver Kollega, der kan give Møde, vil komme til Stede.

Typothet alias Hr. N. Jacobsen

synger i sidste Nr. af »Ny typ.-Tid.« en uendelig Klagesang, og er deri ogsaa meget forbavset over, at jeg ikke svarer paa alle hans Bemærkninger om »Foren. f. Boghaandværks« Bog.

I faa Ord kan Grunden meddeles Hr. J.

En Del af de i Nr. 39 af nærv. Blad fremsatte Indvendinger blev i mit forrige Indlæg i denne Sag imødegaaet, medens Rigtigheden af andre blev indrømmet. Her handlede det sig nemlig om Kritik, o: noget, man kan diskutere. Typothets Bemærkninger derimod var en Opremsning af nogle betydningsløse Rettelser, der efter *hans* Skøn var ønskelige, samt Tilkendegivelse af, hvorledes han i nogle Spørgsmaal af Vigtighed ønskede Opgaven forkludret. Hans Indvendinger kulminerede i den fortvivlede Motivering af Skriftens Forkastelighed og i det rent ud tankeløse Forslag at sætte Dr. Bruuns Omslagstitel efter det tyske Eksempel, han optrykte, men som han ikke har set sig i Stand til at stille paa Benene med den danske Tekst. Dette har nu sin gode og naturlige Grund deri, at det er umuligt, og det vilde da blive altfor aabenbart, hvor vel overlagte hans Raad er, og hvilken Vægt der kan tillægges hans Ord.

Sligt er ikke Kritik og fortjener intet andet Svar end det givne, nemlig at blive stillet til Beskuelse uden al den Udenomssnak, der hæftede derved.

Naar Hr. J. nu paa Grundlag af sine inderlig tomme Bemærkninger giver sig selv Attest for grundig at have indprentet mig noget om et Fag, jeg oprindelig ikke tilhører, og i det hele at have taget sig af min typografiske Opdragelse, saa er Manden kun til at le af.

Det var iblandt andet for at protestere mod saadant ufrugtbart Skriveri, at der toges Hensyn til hans Udtalelser; men selv om næste Nr. af »Ny typ. Tid.« maatte være fuldkommen optaget af Hr. J.s Jeremiader, skal jeg saa vist ikke oftere forstyrre ham i den Nydelse, han kan have af sin literære Virksomhed.

Forrige Gang anholdtes Typothet i en mislig Fremstilling af en gammel Bemærkning af mig. Som en Mand, der er læns paa Argumenter, griber han paany til den foreliggende Sag uvedkommende Udtalelser. Det er meget smigrende for mig at have en saa flittig Læser i Hr. J. Desværre er hans velvillige Forstaaelse ikke paa Højde med hans Iver i Granskningen. Hans Forsøg paa at paavise Uoverensstemmelser er dels lige saa mislige som hans forrige Gang paatalte Referat, dels saa ynkeligt et Pindehuggeri, at det værdigt slutter sig til Omtalen af Bogen. Han forsmaar end ikke at benytte en tydelig Hukommelsesfejl i Omtalen af Dr. Bodes Bog paa Udstillingen i Fjor. Saadant er lidt ufint, men Hr. J. har Brug for alt.

I det hele er det beklageligt, at Hr. J. med det samme, han konstaterer sin Eneret paa den forrige Artikel, er kommen ind i en hel anden og — om jeg saa maa sige — mindre elegant Form. Havde han haft lidt med af den »finere Kaarde«, som han ikke tvivler om, at den Medarbejder, der formodedes, kan føre, og lidt mindre af den ret uartige Tone, hans Svar har faaet, havde det ikke været saa helt ueffent. Sagen har dog den gode Side, at man — ogsaa af denne Grund — tør anse sig fritaget for oftere at indlade sig med Typothet eller Hr. N. Jacobsen.

F. HENDRIKSEN.

Husk Festen for de Arbejdsløse!

Forening for Boghaandværk.

Foreningens afholdte 2 Maanedsmøder har budt Medlemmerne paa interessante Udstillinger. Den første indeholdt Akcidensarbejder fra Frankrig, Tyskland, England, Amerika og Danmark, og navnlig imponerede Amerikanernes luxusiøse Elegance lige som ogsaa den saakaldte »Münchenerretning« tilfulde fortjente den Opmærksomhed, den vakte. Ganske særegne i sin Art var enkelte franske »Satskunststykker«; de var ganske sikkert kun udstillede som en Kuriositet, og forbavses maatte man ogsaa over den manuelle Dygtighed, der var lagt for Dagen. Men en stor Misforstaaelse af Typografiens Maal og Natur røbede disse Billeder, hvoraf det ene forestillede nogle Templer og Bygninger i forskellige Stile, medens det andet var en i Karton udført Efterligning af en japanesisk Tegning og betydeligt hævede sig over det første. Vi faar maaske Lejlighed til at vende tilbage til disse to Billeder, da man fra Paris har tilbudt os at sende Eksemplarer heraf til eventuel Salg. Billederne er udført af N. og ED. LUNIER, Fader og Søn.

Desuden var de præmierede Opgaver udstillede. Som tidligere meddelt, tildeltes Hr. EMIL SØRENSEN Præmien for Satsopgaven, Hr. HALLBERG Præmien for Trykopgaven. Den

sidstes Løsning var et i alle Maader fortjenstfuldt Arbejde, overlegent behandlet og intelligent opfattet; og selv om vi ikke finde det senere udkomne trykte Billede absolut dadelfrit, er det dog sikkert, naar Bagateller fratages, et overmaade dygtigt udført Billedtryk. Man kan kun beklage, at saa faa af vore Trykkere har fundet Anledning til at deltage i Konkurrencen, noget, som ikke i saa høj Grad var Tilfælde med Sætterne, der mødte op i et saa anseligt Antal som 5. Desværre stod Kvaliteten af de indsendte Arbejder ikke i Forhold til Kvantiteten. Med Undtagelse af den præmierede Opgave var der ikke en af de indkomne Løsninger, der røbede nogen Smag, karakteristisk Valg af Skrifter eller frit Syn i Ordningen af Titelens forskellige Linjer; følgende den københavnske konservative Opskrift naaede man kun et tarveligt Resultat.

Derefter gaves Ordet til Hr. J. G. A. EICKHOFF, som efter at have indledet sine Bemærkninger med en Inddeling af de forskellige Maskiner, omtalte de stedse stigende Fordringer til ensartet skarpt Tryk og Indsværtning i Forbindelse med nøjagtigt Register og forøget Trykhastighed, som har fremkaldt mange Forbedringer, af hvilke Taleren nævnede de vigtigste:

For at opnaa et rent Tryk, uden at slide Formen uforholdsmæssig meget, maa Trykcylinder-Omkredsen rulle i fuld Overensstemmelse med denne; hertil svarer kun *en* bestemt Cylinderstilling, fra hvilken derfor den mindst mulige Afvigelse anbefales. Det forønskede Præg opnaas bedst ved at gøre Dækkelen af passende Tykkelse og Haardhed, alt efter Arbejdets Beskaffenhed. Dette iagttages ikke altid, idet der stilles forholdsvis meget paa Cylinderen og varieres for meget paa Dækkeltykkelsen, til Skade for Arbejde, Form og Maskine. Da den teoretisk rigtige Cylinderstilling er vanskelig at finde og vedligeholde, er der paa Eickhoffs nyere Maskiner (paa Trykcylinderens Ender) anbragt justerende Rande. Trykcylinderen indstilles her saaledes, at en Typehøjde ved et læmpeligt Tryk med Haanden netop kan føres mellem disse Rande og Fundamentet. Farveværkets Indstilling, og da navnlig Form- eller Indsværtevalsernes nøjagtige Rullen mod Formen, er ligeledes en Betingelse for et rent Tryk. Dette opnaas kun, naar Valsen føres lige dybt i begge sine Berøringssteder, som vanskeligt opnaas ved Haandindstilling. For at opnaa dette ad den sikre mekaniske Vej, er Massevalsernes Lejer anbragt saaledes, at Valserne ved *en* Bevægelse nærmer sig lige meget til begge deres Berøringssteder, hvorved det halve Indstillingsarbejde spares.

Efter udførligt at have omtalt de forskellige Fabrikers Konstruktioner, navnlig hvad Farvereguleringen og Opnaaelsen af et nøjagtigt Register angik, sluttede Taleren med at gennemgaa nogle udstillede Tegninger, som viste forskellige Konstruktioner.

Paa det sidst afholdte Maanedsmøde havde Dr. CHR. BRUUN med sin sædvanlige Elskværdighed fremlagt en stor Mængde meget sjældne nederlandske, franske og engelske Tryk fra det femtende Aarhundrede. Dr. Bruun gennemgik de fleste af de udstillede Bøger og dvælede særlig ved Mænd som Nicolaj Jenson, Godfred af Ghemen, lige som han ogsaa gav en interessant Skildring af Bogtrykkunstens Grundlægger i England, William Coxton.

H. F. Rasmussen, p. t. Hovedbestyrelsesformand,

har endnu ikke forvundet den Dukkert, han fik i Fjor Sommer. I sidste Nr. af Tidenden, hvor han har faaet Afløb for en hel Bunke Uforskammetheder, møder han hæsblæsende med et Udslag af sine indre Følelser, et ægte Hovedbestyrelsesformands-sammensurium, som det imidlertid ikke kan falde mig ind at ofre et eneste Ord paa, netop fordi det kommer fra Formand Rasmussen. Hans Processer og utallige Sammenstød med Kolleger baade her og andre Steder i Forbindelse med et af hans nyere Numre: Uddeling af Reprimander, taler tydeligt nok for, hvilken Stilling det er heldigst at indtage over for ham. At jeg har paadraget mig Hovedbestyrelsesformand Rasmussens Uvenskab ved at være paa min Post *over for ham*, det sætter jeg en Ære i, og den (men kun den) Opmærksomhed *betragter jeg det som min Pligt vedblivende at skænke ham*, uagtet jeg véd at det piner hans Formandshjærte. For Resten kan jeg fuldt ud slutte mig til det Skudsmaal, Hovedbestyrelsesformand Rasmussen adskillige Gange har faaet skrevet her i Bladet.

For den Gang er jeg færdig med Hovedbestyrelsesformanden.*)

Kolding, d. 9. Decbr. 1889. BREHMER.

Ovenstaaende ønskes optaget i Bladet gratis; kan det ikke tilstedes, saa for Betaling. BR.

Husk Festen for de Arbejdsløse!

Kvinders Optagelse som Medlemmer af „Dansk typ. Forening".

Min Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 44 har kaldt én Mand frem, Hr. OTTO JENSEN, der i Nr. 47 giver Bevis for, at han ikke er klar over *dette* Spørgsmaal, *idet han grundig modsiger sig selv.*

Hr. Otto Jensen taler om at »dispensere fra Lovene«; men hvad det angaar med Kvinders Optagelse i Foreningen, da behøves der ingen som helst Dispenseren, *thi som Lovene nu er, kan der intet Sted paavises nogen Lovparagraf, der forbyder dette.*

Hr. Otto Jensen kommer i sin Artikel ind paa et andet Ænne, idet han fremsætter — næppe af Erfaring — den Antagelse, at Kvinden som Sætter vil *»magelig slaa et Par Kroner af«*. Jeg antager, at Hr. Otto Jensen har været sig bevidst, at han egenlig *her* har langet en alvorlig en ud til adskillige af sine mandlige Kolleger, der ikke er saa fremmed for det »Kunststykke«!

Hr. Otto Jensen taler lidt flot om, hvor mange vi har »paa Gennemrejse om Dagen« og hvor mange »vi oplever« at faa. Lad os sé lidt paa Forholdene, som de er i Øjeblikket, og Hr. Otto Jensen vil her finde tilstrækkelig konstateret, hvor nødvendigt det er for »Dsk. typ. Foren.« *at samle alle Typografer.* Det nylig forelagte Halvaarsregnskab udviser, at i Tidsrummet 1. Januar—30. Juni 1889 er der *ved samtlige Lokalforeninger* afholdt Udgifter til et samlet Beløb af *4960 Kr.*

*) Denne personlige Diskussion mellem d'Hrr. i Kolding maa vi nu betragte for afsluttet her i »Typ.-Tid.«, da den ellers let kunde føre for vidt. RED.-UDV. F. PROV.

66 Øre, hvilket er 1824 Kr. 24 Øre mere end der blev udbetalt i samme Tidsrum 1888, medens samtidig Fremgangen i Indtægt kun er 231 Kr. 44 Øre. Vi har altsaa nødig at faa alle de Medlemsbidrag ind, vi paa nogen Maade kan faa, hvis vi da fremtidig skal kunne magte den ingenlunde lette Opgave, som »Dsk. typ. Foren.« har.

Hr. Otto Jensen har ikke fremsat reelle Grunde imod Kvinders Optagelse i Foreningen, — og det er ogsaa meget vanskeligt at finde saadanne. Min Mening er, *at Kvinderne vil i finansiel Henseende blive »Dsk. typ. Foren.«s mest fordelagtige Medlemmer;* Kavalererne taaler her ingen Sammenligning.

PETER CARLSEN.

Husk Festen for de Arbejdsløse!

Et Kasseeftersyn!

I Følge Opfordring fra en Del Medlemmer foretog vi i Dag et Eftersyn hos vor Lokalformand, hos hvem vi — det maa vi straks sige — fandt alt i skønneste Orden. Ved vor Anstigen saa han lidt forbavset paa os, som om han vilde sige, hvad *den* Mission skulde betyde; men vi kom ham i Forkøbet med, at *vor* Nærværelse var i Kraft af *Tilfælde,* der var forefaldet i *flere* Lokalforeninger, og som vi havde sét, var i Følge Lovene samtlige Medlemmer de paagældende Steder gjort ansvarlige over for Hovedkassen. Men ikke nok dermed; det var ogsaa kommet os for Øre, at der i Kvartalets Løb var forefaldet Affærer, som lige kunde naa at blive dækkede inden Kvartalsslutning; saaledes havde f. Eks. Kolding Lokalformand i sidste Kvartal udlaant af Lokalkassen til et Medlems Udenlandsrejse et betydeligt Beløb, saa Regnskabet først kunde blive forelagt, da disse Penge var skaffede tilveje af andre,*) — og slige Ting vilde vi, i Egenskab af vor høje Stilling, reservere os imod; thi det er ikke saa ganske faa Skillinger vor Lokalformand ligger inde med i Kvartalets Løb. Endvidere var det ogsaa af Betydning for os at sé, om Lovens Bestemmelser angaaende Indbetaling af Kontingentet skete Fyldest (den tidligere Lokalformand havde nemlig nogle »Kammerater«, som havde »Tilladelse« til at restere hele Kvartalet); ogsaa paa dette Punkt var Hovedbogen til vor fulde Tilfredshed.

D. 22. Novbr. 1889. —n. og —r.

Husk Festen for de Arbejdsløse!

Blandinger.

En Henvisning. Nedenstaaende Henvisning, der ved en Forglemmelse fra Red. Side ikke blev optaget i forrige Uge, meddeles herved:

Svar til Hr. Xylograf F. Hendriksen i Anledning af hans Bemærkninger til »Typothet« i Nr. 46 af nærværende Blad, vil findes i Nr. 58 af »Ny typografisk Tidende«.

Typografisk Sportsklub. Ved den eksraordinære Generalforsamling, der afholdtes d. 8. ds., blev der af den tilstedeværende Forsamling vedtaget at paabegynde Gymnastik Søndag d. 15. Decbr., men da der ikke var mødt et tilstrækkeligt Antal Medlemmer til at vedtage Forandringen i Lovenes §§ 1 og 3, blev der afholdt en overordentlig Generalforsamling Onsdag d. 11. ds. for at tage endelig Beslutning desangaaende. Ved denne blev det vedtaget, at Kontingentet skulde forhøjes til 35 Øre maanedlig, Aaret rundt, samt 50 Øre i Indskud. Lovenes §§ 1 og 3 blev derefter enstemmig vedtaget.

*) Da dette *Udlaan* forekom os noget besynderligt, har vi forespurgt i Kolding desangaaende, og da det derfra bekræftes, har vi ikke fundet Anledning til at tilbageholde Stykket. RED.-UDV. F. PROV.

Husk Festen for de Arbejdsløse!

JULEFEST

med

Juletræ, Tombola, Aftenunderholdning og Assemblé

i

Odd Fellow Logens store Lokaler

Nørrevoldgade 23

Søndag den 15. December 1889.

I den *store Sal* Kl. 7: **Juletræ** med Dans for Børnene, **Tombola** og **Udsalg.**

I *Theatersalen* Kl. 9: **Aftenunderholdning.**

PROGRAM

1. Musiknummer.
2. Optræden af Salonkomikeren Hr. *Carl Nielsen.*
3. H. C. ANDERSEN: »Prinsessen paa Ærten«. | Fortælles af
   POUL STRANGE: »I Frikvarteret«. | Hr. *Th. Andersen.*
4. **»Gamle Minder«.**
   Farcebagatel med Sange.
   Søren, forhv. Brandsvend . . . . . Hr. *F. Keil.*
5. Musiknummer.
6. Optræden af Salonkomikeren Hr. *Carl Nielsen.*
7. S. NEUMANN: »Fuglereden« eller »Peter Knaps uheldige Skovtur«. Fortælles af Hr. *F. Keil.*
8. Musiknummer.
9. **»Slemme Vaner«.**
   Farcebagatel af POUL STRANGE.
   Peter Hermansen . . . . . Hr. *Pipperup.*
   Hermine, hans Forlovede . . . . . Frk. *Cetti.*

Umiddelbart derefter *i den store Sal:*

Bal til Kl. 3.

Kl. 12 **Fællesspisning** i Theatersalen.

Billetter til Festen à 25 Øre for hvert Barn og **50 Øre for en Voksen med ét Barn** *faas hos Styrelsens Medlemmer, Kassereren eller Inkassatorerne paa de forskellige Trykkerier. Balbaand til Assembléet à 50 Øre for en Herre og 25 Øre for en Dame faas Festaftenen i Lokalet mod Aflevering af den Billetten vedhængende Kupon.*

Husk Festen for de Arbejdsløse!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Tiltraadt Medlem: Skriftstøber ADOLF KONIG (Unterst. Deutz. Buchdr., 22; arb. hos Ferslev).

Flere Typografer i det Trierske Bogtrykkeri nedlægger herved Indsigelse imod Typograf A. SIMONS Optagelse i den typografiske Forening.

Paa de prot. Typografers Vegne
ADOLPH MADSEN.

Foreningslokalet er lukket i Morgen Aften.

Styrelsen bedes at give Møde i Morgen (Lørdag) Aften Kl. 9 i Odd Fellow Logen, Kælderen.

Til **de Strejkende i Østrig** har jeg endvidere modtaget: J. Cohn 0.50, Kolding Lokalf. 3.02 — ialt 3.52.
Med de tidl. indk. 5.70 ialt 9,22.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (36. B.) 6.25, Jordan (37. B.) 0.75, S. L. Møller 1.70, »Adresse-Avisen« 1.75, Ferslev 0.25, Nielsen & Lydiche 2.00 — ialt 12.70.
Med de tidligere indkomne 139.54 ialt 152.24.

Til **Julefesten paa Søndag** har jeg modtaget: »Adresse-Avisen« 5.75, Leopold Andersen: 1 indb. Aarg. af »Nordstjærnen«, N. F. Nielsen: En Del Tobak, Piber og Portemonnæer, C. Jensen: En Kurv. Eget Bidrag: Lidt forskelligt. (Forts. i næste Nr.)

G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 paabegyndes Indøvelsen af det større Numer til Aarsfesten: Kvartet og Kor af »*Korsaren og hans Brud*«, af C. J. HANSEN. Indmeldelse i Koret kan endnu finde Sted.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Gymnastik-Øvelserne tager deres Begyndelse Søndag d. 15. ds. Kl. 11—1½ i Sølvgades Kasernes Gymnastiksal og fremdeles hver Onsdag Aften fra Kl. 8¼—9¾ og Søndag Formiddag Kl. 11—1½. Indgangen er paa Hj. af Sølvgade og Volden.
Indmeldelser tegnes ved Øvelserne. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Fra nogle enkelte Lokalformænd har jeg endnu ikke modtaget **de gamle Medlemsbøger**; disse bedes indsendt senest med Udgangen af indeværende Maaned. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 10. December.

Samtlige Medlemmer var til Stede.
FORMANDEN gav forskellige Meddelelser; den paa sidste Halvaars-regnskab under *Aarhus* Lokalforening af Hovedrevisionen paapegede Fejltælling til Beløb Kr. 4.40 var af den daværende Lokalfmd. Holst bragt i Orden, idet Beløbet af ham var betalt til Hovedkassereren, der havde afgivet Kvittering for samme; de betingede Afdrag fra *Ringkøbing* vare stadig præcis indgaaede til Hovedkassen, og til Nytaar vilde der her være normale Forhold igen.

Skrivelse fra Typograf F. V. BØTTCHER, p. t. København, om Genoptagelse i Foreningen. B. har været Medlem af »Dsk. typ. For.«s Lokalforening i Helsingør fra Oktober 81 til Oktober 87, da han rejste til København og tog Arbejde udenfor Faget, men har i det forløbne Tidsrum ikke været Medlem af »Den typ. Foren.«; i indeværende Maaned fylder B. 35 Aar, og til Foraaret tiltræder han sin gamle Plads i Helsingør, hvorfor han *nu* ønsker sig optaget. Da »Dsk. typ. Foren.« ikke kan optage Medlemmer i København, vil Bøttcher have at melde sig til Optagelse i »Den typ. Foren.« som nyt Medlem, og derfra igen kunne overgaa til »Dansk typ. Foren.«, saa snart han tiltræder Plads inden for dennes Omraade.

Svarskrivelse fra *Hovedbestyrelsen for »Svenska Typograf-Förbundet«* angaaende Gensidighedskontrakten. Det fra vor Side gjorte Forslag, om en Understøttelse til vore Rejsende i Sverig af 3 Øre pr. Kilometer og Understøttelse ud af Sverig til den nærmeste Lokalforening eller gensidige Forening i Nabolandet (det samme, som »Dsk. typ. Foren.« udbetaler til Udlændinge), kunde Forbundsbestyrelsen ikke gaa ind paa, da dets Love fastsætter 2 Øre pr. Kilometer for Udlændinge og kun Understøttelse *til* Landets Grænse. Paa dette Grundlag bliver Gensidighedskontrakten saa afsluttet, men fra samme Tidsrum vil »Svenska Typograf-Förbundet«s Medlemmer heller ikke kunne erholde større Understøttelse i »Dansk typ. Foren.«s Lokalforeninger, end hvad Forbundet, som ovennævnt, udbetaler Udlændinge. Herom vil udgaa nærmere Kundgørelse til Lokalformændene.
Eudvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. R.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Frederikssund, L. A. JENSEN (Medl. af »Den typ. Foren.«). Randers, VILH. CLEMENTSEN (Medl. af Norsk Centralf. f. Bogtr.; arb. hos Troensegaard i Hobro).

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Aalborg, 1017, ALFR. CHRISTENSEN (sidst Militær i København). Svendborg, 523, MARTIN LUND (fra Holbæk), 380, H. P. HANSEN (fra Faaborg), 462, RASMUS NIELSEN (fra Aarhus), alle i Plads ved et nyt Venstreblad. Odense (Milo), 218, FR. ULRIK HANSEN (sidst arb. i Nykøbing p. F.). Randers, 76, RASMUS P. PETERSEN (sidst været paa Rejse; arb. hos Troensegaard i Hobro).

Bortrejste Medl.: Odense, 202, L. V. HANSEN (til København, arbejdsløs). Faaborg, 380, H. P. HANSEN (til Svendborg i Plads).

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Bogtrykkeri til Salg.
Paa Grund af anden Forretnings Overtagelse kan mit udmærkede og i god Drift værende Bogtrykkeri faas til Købs.
Alfred Bjørnbak,
Aarhus.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Bogtrykkeri-Inventarium.
Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.
Store og **smaa Skriftkasser**
af forskellige Systemer haves færdige.
Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 59.
København. K.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 51
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 20. December 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Lønningskamp i Schweiz.

Allerede i længere Tid har der i Schweiz hersket en stærk Bevægelse iblandt Schweizer-Typograferne til Fordel for Gennemførelsen af en bedre Tarif; efter de sidste Efterretninger at dømme, er Striden nu brudt ud i lys Lue og synes at brede sig videre og videre.

Zürich lagde for. Efter lange Forhandlinger og efter at have valgt en Mæglingskommission af uden for Faget staaende Mænd, som nød social Anseelse, enedes den nedsatte Kommission af Principaler og Arbejdere om en Tarif, som indeholdt en ubetydelig Forhøjelse i Satsprisen og en minimal Ugeløn paa 33 Fr., medens man rask væk forkastede Typografernes Forslag om en forkortet Arbejdstid. Principalerne respekterede imidlertid ikke deres Delegeredes Beslutning og strøg Bestemmelsen om et fast Minimum. Som Følge heraf og paa Grund af de utrolige Chikanerier, Principalerne under de førte Forhandlinger udøvede mod Arbejderne, som bl. a. bestod deri, at man flere Steder opsagde Foreningsmedlemmerne og søgte at tvinge dem over i den af Principalerne oprettede og understøttede »frie Forening«, nedlagde Arbejderne øjeblikkelig Arbejdet i de Trykkerier, som ikke vilde anerkende den af Typograferne opstillede Tarif. Men ikke nok hermed. Da hele det schweiziske Typografforbund selvfølgelig blev berørt af den stedfundne Arbejdsnedlæggelse og af den af Züricher-Lokalafdelingen af »Foreningen af schweiziske Bogtrykkere« iværksatte Fremgangsmaade, sammenkaldtes der uopholdeligt til en Konference af Delegerede fra alle større Sektioner og umiddelbart derefter sendte Centralkomitéen i Zürich følgende Telegram til Principalforeningens Præsident i Bern: »Lige over for Deres Organisations VI Kreds' Præsidents Skrivelse, som vil være Dem bekendt, retter vi til Dem den indtrængende Anmodning, øjeblikkeligt at gøre de nødvendige Skridt til at slutte Züricher-Strejken paa en for begge Parter antagelig Maade. I modsat Fald maa Typografforbundet, repræsenteret ved Centralkomitéen, forbeholde sig de for det nødvendige Skridt.« Præsidenten sendte et Svartelegram, som gik ud paa, at han aldeles ikke kunde blande sig i denne rent lokale Strid, men ikke desto mindre udsendte Styrelsen for Foreningen af Schweizer-Principalerne i samme Time følgende: »*Frie, uafhængige Bogtrykkersvende*, som ikke er til Sinds at lade sig tvinge af Typografforbundet til en *ulovlig* Arbejdsnedlæggelse og dermed skade sig og Familje, men som har til Hensigt roligt at arbejde videre for som før at sikre sig deres gode Udkomme, finder *ved at træde ud af Typografforbundet* med langt ringere Bidragydelse de samme Understøttelser ved Invaliditet, Dødsfald og fra 1. Januar 1890 ogsaa i Sygdomstilfælde i »Foreningen af Schweizer-Bogtrykkere«. (Bern, 10. December 1889).« Det var nu klart, at man fra Principalernes Side kun havde den Hensigt at forsøge med ét Slag at sprænge Arbejdernes Organisation, og lige over for dette Forsøg tøvede man ikke længe med Svar. Øjeblikkeligt indkaldtes der i Bern til en almindelig Forsamling, hvor man enstemmig besluttede *straks* at nedlægge Arbejdet i alle de Trykkerier, hvis Principaler var Medlemmer af Principalforeningen. Samtidigt opstillede man Fredsbetingelser, hvoraf de vigtigste var følgende:

»Arbejdet bliver *samtidigt* og *overalt* i alle vedkommende Berner-Officiner først at optage efter Opfyldelsen af følgende Betingelser:

1) Tilfredsstillende Slutning af Strejken i Zürich, konstateret ved overensstemmende Erklæringer af Schweizer-Forbundets Centralkomité og en Berner-Typografforsamling. 2) En kontant Betaling til Styrelsen for Berner-Typographia paa 10,000 Fr. af Principalforeningen til Fordel for Typografforbundets Sygekasse.«

Vi lykønsker vore Kolleger i Schweiz til denne energiske Handlemaade. Hvem der har fulgt den typografiske Arbejderbevægelse i de senere Aar, vil vide, at man mange Steder kun alt for ofte har vist utilbørlig Hensyntagen og vankelmodig Optræden. Det gælder om at faa de typografiske Arbejdere til at forstaa, at de ikke skal *bede* om bedre Kaar, men at det er deres Pligt at *fordre*, hvad der tilkommer dem. Vi haaber, at vore Brødre i Schweiz har *Kraft* til at gennemføre deres Beslutninger og opfordrer Kollegerne til at gøre forberedende Skridt til Indsamlinger, for at vi ogsaa her hjemme ved Appel til vor Solidaritetsfølelse kan være parat til Hjælp.

Julefesten

i Søndags var en af »Den typ. Forening«s mest vellykkede Fester. Det var første Gang Foreningen indbød til en egenlig Familjefest, og den blev det da ogsaa fuldt ud. Kl. lidt over 6 begyndte man allerede at samles — det var vel nærmest de Smaa, der ingen Ro havde og paaskyndede Forældrene til at møde præcis — og Kl. 7 var der fuldt indtil Trængsel i de til Festsalen stødende Lokaler. Det var tydeligt at mærke, at det var noget Nyt, der ventedes. Børnenes forventningsfulde Miner og længselsfulde Blikke mod Døren til Festsalen tilkendegav den Spænding, hvori Tanken om alle et Juletræs Herligheder havde sat dem. Kl. lidt over 7 aabnedes endelig Døren til Salen og under Musik og Sang, afbrudt af Glædesudraab over det kæmpestore Juletræ, der med sine Masser af Lys, Godter og Julestads vinkede dem i Møde, marcherede Børnene nu ind. Efter at Indmarchen var til Ende, bød Fasmer paa Styrelsens Vegne i en særdeles smuk lille Tale

Børnene velkomne, bad Dem more sig godt og takkede de mange, der saa velvillig havde ydet Gaver og Penge til Festen. Nu begyndte Lystigheden rigtig. De Smaa tumlede sig af Hjærtenslyst baade i Polka- og Hopsatakt og glemte naturligvis ikke, hver Gang man til en Afveksling foretog en March om Juletræet, de gamle Børnesange. Efter at Børnene henved et Par Timer havde moret sig om Træet, blev dette »plyndret« til stor Glæde for de Smaa, der hver fik en rigelig Portion Godter og til Slut blev der til hvert Barn uddelt et Stykke Legetøj som Erindring om den fornøjelige Aften. Kl. lidt over 9 marcherede man med Børnene i Spidsen ned i Teatersalen, hvor der blev serveret en lille Aftenunderholdning, der, uden Skade for de Voksne, dog kunde have været baseret lidt mere paa Børnenes Smag. Da Aftenunderholdningen Kl. 11 var færdig, var Festen hermed sluttet for Børnenes Vedkommende, men Mindet om denne Aften vil nok holde sig hos dem alle lige til næste Jul, og de vil da sikkert glæde sig til naar Faders »egen Forening« igen indbyder til Juletræ.

Efter Børnefestens Slutning fortsatte de Voksne livligt med Dandsen til hen ad Morgenstunden. En Del til Festen skænkede Genstande bortloddedes ved Tombola og de tiloversblevne bortsolgtes i Nattens Løb ved Avktion. Alt i alt antages det, at Festen vil give en Indtægt til de Arbejdsløse af omkring 100 Kr. — et Resultat, der i Forbindelse med den almindelige Anerkendelse af det hele Arrangement maa være Styrelsen en kær Tak for det store Arbejde, den har havt ved i saa kort en Tid at arrangere det hele.

Aabent Brev til Hr. Ad. Westermann i Randers.

Ringkøbing, d. 15. December.

Gamle Ven!

Du skal have Tak for Dit »aabne Brev« i »Ny typogr. Tidende« (der tilfældig er kommen mig i Hænde), og særlig skal Du have Tak for den aller sidste Linje i Brevet. Jeg havde heller ikke ventet anderledes af Dig.

Naar Du oplyser mig om, at Uglen hører til »de lyssky«, skal jeg i al Korthed sige Dig, at naar jeg i mit Stykke i »Typ.-Tid.« af 10. Novbr. har benyttet mig af Udtrykket »Ugler i Mosen«, har jeg dermed ikke paa nogen Maade mént, at *Du* befattede Dig med »Mørkets Gærning«. Jeg har brugt dette Udtryk i den Forstand, som det almindeligvis bruges: for at betegne Noget, man ikke rigtig kender, men jeg vil bestemt fralægge mig, at jeg med Uglerne i Mosen skulde have tillagt Dig nogen som helst *slet* eller *lyssky* Handling. Jeg haaber Du tager denne min Forklaring for god.

Der er Noget — maaske *en Del* — i Dit aabne Brev til mig, som det forekommer mig hører andet Steds hen, og som jeg vil tillade mig at betegne som *»løst Paahæng«*. Jeg skal sige Dig hvad det er.

Du skriver: ». . . . Desto harmeligere er det at sé sig trukket ned i Smuds og Snavs for derved at bibringe Kollegerne den Tro, at jeg i Grunden er en topmaalt Slyngel, der fortjener enhver brav Kollegas Foragt, og til hvem man ikke med Tillid kan henvende sig«. Sig mig, gamle Ven, hvorfor er disse Sætninger kommen med i Brevet til mig? *Jeg* har dog ikke trukket Dig ned i Smudset eller Snavset; jeg har i mit Stykke i »Typ.-Tid.« kun paa en rolig, besindig og fordragelig Maade udtalt mig, og Du kan derfor umulig ville adressere denne Udtalelse til mig. Jeg kan ikke tage mig noget til Indtægt deraf; Dit »Spark« har i *dette* Tilfælde ramt paa urette Sted. Du har maaske, som det hedder: Slaaet paa Skaglen, men mént Hesten. Da Du selv er saa venlig at tilbyde mig det, vil jeg med Fornøjelse fra Din egen Haand lære at kende »Sygehistorien« og hvad dermed staar i Forbindelse.

Naar Du heller ikke kan lide, at jeg har skrevet, at Du toner »rent Flag«, og deraf tager Anledning til at betro mig, at Du »aldrig har tonet *falskt* Flag«, maa jeg sige Dig, at Du — det synes jeg — er uberettiget til en saadan Bemærkning. Jeg har jo ikke med en eneste Stavelse antydet, at Du nogen Sinde har tonet falskt Flag; det er et Fantasibillede af Dig, det er noget Du tænker Dig. Jeg maa ogsaa her nødes til at forklare for Dig, hvad jeg — jeg synes dog mit Udtryk ikke kan misforstaas — har ment med at tone »rént Flag«.

(Forts. i næste Nr.)

Blandinger.

Formanden fra Malmø nægter at have udtalt: »Der var Forbund i alle Fag«. Efter et Par Ord om, at Typografer og Tobaksarbejdere optog baade Kvinder og Mænd i Organisationen, standsede han lidt og sagde ordret: »Der er i øvrigt Forbund i alle Fag«, og nævnte som Eksempler Maskinarbejdere, Trælastarbejdere o. s. v. Han skal være fejl refereret, naar der staar: »Vi forlange 31 Øre o. s. v.«; det var under Diskussionen, at han rejste sig og udtalte: »Jeg glemte før en Ting. Vi faar nu 25 Øre for 1000 n, og disse n'er er ofte svært tykke. Men vi fordre 31 Øre og Alfabet-Beregning«. — — Angaaende Hallins Fabrik vil jeg indrømme, at jeg kan have hørt fejl. Der blev muligen udtalt **3**50,000 Kr., ikke **1**50,000 Kr.

Hr. L. Chr. N. beklager sig over det misvisende i Sætningen: »Det har ikke skadet **Partiet**, at det har delt sig i to Grupper, en moderat og en revolutionær«. Dette er ikke min Fejl. Det er sagt, hvad der heller ikke nægtes. Men for øvrigt refererer Hr. Nielsen her *selv* forkert. Der staar i — den **trykte** — »Typ. Tid.« (se Nr. 48) **Organisationen,** ikke Partiet, og at dette var den faglige Organisation, fremgaar af Sammenhængen, specielt af, at Bemærkningen fremsattes under Afsnittet *Fagforeningsbevægelsen*.

Jeg takker for »det praktiske Referat«. Jeg skyldte baade min Forening og Hr. Nielsen som dens Gæst at referere korrekt. Hvis det ikke er blevet til et »tro og paalideligt Billede af Klassekampen i Sverig« — det turde jeg heller ikke være Aarsag i. I øvrigt er det blevet beskaaret urimeligt af Hensyn til Bladets Plads. — Med en nøgtern Referent-Hilsen tegner som Sekretær V. BERGENHOLZ.

Fra »Ny typ. Forening«s Medlemsliste. Vi har ofte omtalt den Maade, hvorpaa denne Forening erhværvede sig sine Medlemmer. I Foreningsorganets sidste Numer vil man saaledes finde et af »Den typ. Forening«s tidligere Medlemmer, Hr. N. V. PETERSEN, som har meldt sig til Optagelse i »Ny typ. Forening«. Den Maade, hvorpaa denne Kollega har meldt sig, fortjener en videre Udbredelse. Efter at have staaet 3½ Aar i Lære i Provinserne, opnaaede Vedk.

at faa Arbejde hos Nielsen & Lydiche. Hr. Nielsen foreslog straks Indmeldelse i »Ny typ. Forening«, men Hr. Petersen viste sig imidlertid endnu ikke at være tilstrækkelig »mør« og meldte sig til Optagelse i »Den typ. Forening«. Hr. Nielsen fandt denne Handling »ukorrekt« og da der yderligere fra Firmaets Side øvedes Pression paa den paagældende, »forstod« Hr. P. efterhaanden Meningen, opsagde »Den typ. Forening« Huldskab og Troskab og meldte sig ind i — »Ny typ. Forening«. Dette karakteriserer baade den Principal, der ved slige Midler søger at kue sine Arbejderes Mening og — den Forening, der modtager saadanne »selvstændige« Medlemmer. Og saa blærer endda denne »Arbejderforening« sig med, at den kun tager saadanne, der kommer af egen fri Overbevisning!

Dødsfald. Igaar Morges Kl. 8½ døde, efter mange Aars Lidelser af Brystsyge, Typograf ANTON SVENDSEN, omtr. 40 Aar gl. Han havde i ca. 11 Aar arbejdet i »Dagbladet«, var en meget afholdt og agtet Kollega, der altid tog stor Del i Foreningslivet og ved sin elskværdige Karakter havde skaffet sig mange Venner. Ved hans Begravelse vil Foreningens Fane komme tilstede og vi haabe at Foreningens Medlemmer i stort Tal vil vise ham den sidste Ære.

Overskudet fra Festen for de Arbejdsløse. Paa et Søndag d. 15. December afholdt Komitémøde af Delegerede fra Sangforeningen, Ny typ. Forening, Trykkerforeningen og Den typ. Forening, besluttedes det énstemmigt at fordele Overskudet fra Festen for de Arbejdsløse i Forhold til de tre faglige Foreningers nuværende Medlemsantal og overlade til Foreningernes Styrelser at træffe Bestemmelser angaaende Uddelingen. Paa Forslag af Auener vedtoges det ogsaa næste Aar at afholde en lignende Fest med udtrykkelig Forpligtelse for hver Forening til ikke forud at afholde nogen saadan.

La Grippe-Epidemien, der, som Telegr. til Dagbladene har meldt, overalt hvor den har optraadt særlig har hjemsøgt Typograferne, har ogsaa her i Byen gjort en rig Høst blandt vore Kolleger. Enkelte Trykkerier har saa at sige gaaet med »halv Kraft« og andre — Bladsætterier — har arbejdet med delvis nyt Personale. Heldigvis er det hele jo kun en »Overgang«. At de i sanitær Henseende udmærket gode Lokaler vi ere vante til her hjemme skulde have nogen Grund til Sygdommens Udbredelse blandt Typograferne, tør man næppe antage. Det ligger i »Luften«!

Juleuddelingen.

Foruden det ved Festen til Fordel for de Arbejdsløse d. 17. Novbr. tilvejebragte Overskud (c. 150 Kr.) og det ved Julefesten indkomne har Styrelsen endvidere havt den Glæde at modtage flere Bidrag saa vel her fra Byen som Provinserne, der ville blive uddelte til trængende Kolleger til Julen. Fra *Odense* modtog Kassereren saaledes det klækkelige Bidrag af 36 Kr., fra *Kolding* 19 Kr. 67 Øre, fra *Slagelse* 16 Kr., fra *Roskilde* 10 Kr. 50 Øre og fra *Næstved* 8 Kr. Vi takke vore ærede Provinskolleger for deres særdeles Offervillighed og tager det som et godt Varsel for, at den Splittelsens Sæd man fra anden Side søger at udsaa, ikke har slaaet Rod, men at kun ét Maal maa være fælles for vore Kolleger i Provinserne sammen med os: **Kollegialitet og Solidaritet.**

Endnu en Gang: Tak til Alle, der har søgt at hjælpe de Arbejdsløse; vi bringer dem og enhver brav Kollega de bedste Ønsker om en **glædelig Jul!**

Regnskab for Aftenunderholdningen d. 17. Novbr. 1889.

Indtægt:

Ved Salg af reserverede Billetter	Kr.	75.75
— ordinære —	-	247.50
— Balbaand	-	134.00
Ved indkomne Gaver	-	11.25
- Renter	-	0.35
Ialt Indtægt	Kr.	468.85

Udgift:

Til Porto	Kr.	0.50
- Bord for Assisterende	-	11.35
- Kontrol	-	5.00
- Billetsalg	-	5.00
- Teatret	-	15.50
- Lokale	-	60.00
- Traktement og Vogne til Assisterende	-	14.10
- Musik	-	42.00
Balbaand og Naale	-	6.40
Overskud	-	309.00
Ialt Udgift	Kr.	468.85

Indkomne Gaver i Anledning af Festen til Fordel for de Arbejdsløse d. 17. November 1889: Ved Stahrenberg 0.50, * 0.50, Avisens Sættere 7.75, K. 1.00, W. 0.50, B. 1.00 — ialt 11.25.

København, 15. December 1889. E. BYNCK, Komitéens Kasserer.

For Sangforeningen AUENER. RUD. JAKOBSEN.
For Trykkerforeningen DAHLQUIST. STEFFENSEN.
For Ny typ. Forening JUL. FISCHMANN. TØMMERUP.
For Den typ. Forening FASMER. V. PETERSEN.

Trængende og arbejdsløse Kolleger, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, bedes at henvende sig til Kassereren for »Den typ. Forening« **Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kælderen, paa Søndag d. 22. December fra 11—12.**

Da der endnu ikke fra de Arbejdsløses Side sker Anmeldelse, naar Plads er opnaaet og ej heller de ugenlige Tilmeldelser overholdes, gøres opmærksom paa, at der **kun** *bliver anvist Plads til dem, som regelmæssig melder sig hver Mandag mellem 12—2 hos mig og at jeg i Fald der ikke meddeles mig, naar Plads er modtaget, ikke oftere optager Vedkommende i Arbejdsløshedsprotokollen.*

FORMANDEN.

Da de indkøbte Gaver til Uddeling blandt Børnene ved Julefesten, paa Grund af det overordentlig store Besøg ikke slog til, anmodes de Børn, som ikke modtog et Minde om Julefesten, at henvende sig til Formanden for »Den typ. Forening«, Nybrogade 12, Stuen, førstkommende Mandag og Tirsdag mellem 3½ og 4½.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: FREDERIK WILHELM BØTTCHER (tidl. Medl. af »Dansk typ. Foren.«) arb. udenfor Faget.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Medlemmer, tiltraadt fra en gensidig Forening: RASMUS JENSEN LANGE (»Dsk. typ. Foren.« Nr. 219) Henrik E. Jensen. CARL M. M. SCHMIDT (»Dsk. typ. Foren.«) Græbe.

D'Hrr. Inkassatorer gøres opmærksom paa, at Regnskabet for solgte Billetter til Julefesten *maa* afgøres i denne Uge, da *Juleuddelingen til de Arbejdsløse skal gaa for sig paa Mandag.* FORMANDEN.

Resultatet af Aftenmingen om Oprettelse af Understøttelsesfonden er: Punkt 1: 76 Ja, 25 Nej, 3 blanke; Punkt 2: 80 Ja, 16 Nej, 8 blanke; Punkt 3: 82 Ja, 10 Nej, 11 blanke.

Styrelsesmøder d. 1. og 7. December.

Paa Møderne d. 1. og 7., hvor alle var mødt, drøftedes Julefestens Arrangement foruden enkelte Trykkeriers Forhold. Endvidere diskuteredes et fremkommet Forslag om at henvende sig til Principalerne ang. Understøttelse til de Arbejdsløse, men alle var enig om det frugtesløse i en saadan Henvendelse, og det vedtoges derfor énstemmigt ikke at spilde Tid og Kræfter paa denne Sag. E. H. RASMUSSEN opfordrede til at henvende sig til Boghandlerne om Hjælp til Bibliotheket; FORMANDEN troede ikke, at en almindelig Henvendelse vilde gavne, men ansaa det for klogest kun at henvende sig privat til de Boghandlere, som man ménte stod sympathetisk over for Sagen.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (37. B.) 7.05, Jordan (38. B.) 0.75, Ferslev 0.25, S. L. Møller 1.70 »Adresse-Avisen« 1.75 — ialt 11.50.

Med de tidligere indkomne 152.24 ialt 163.74.

Til **Juleuddelingen** har jeg modt.: Fra Bordings Trykkeri 4.25, fra Odense Lokalf. ved Bogtr. Alfred Tiedje 36.50, fra 8 Typografer i Roskilde ved Knud Nielsen 10.50, fra Medl. af Næstved Lokalf. ved Otto Olsen 8.00, fra Kolding Lokalf. ved Faktor Brehmer 19.67, en Indsamling i Slagelse ved Olaf E. Olsen: Redaktør H. Jensen 2.00, Redaktionssekretær Chr. Jensen 1.00, Redaktionssekretær Bendix Olesen 1.00, Faktor Svendsen 2.00. Typograferne V. Abrahamsen, D. Bech, J. J. Clasen, O. Hansen, A. Jørgensen C. Nielsen, A. Olsen, C. O. Olsen, Carl Olsen og O. E. Olsen hver 1 Kr., tilsammen 16.00 — ialt 94.92.

Med de tidl. indkomne 5.53 ialt 100.45.

Til **Julefesten i Søndags** har jeg endv. modtaget: F. Ludvigsen: Lidt Nips og nogle Børneblade, Bogtr. Græbe (til Juletræet) 5.00, Aftrækker H. Hansen 0.25, Typograf o 0.50, L. G. Meier 0.50, F. Nielsen 0.50, V. Behrens 1 Tændstikfuteral og 4 Stk. Legetøj, Chr. Olsen et Maleri, L. Fuchs en Barnehue, E. Wendt 2 Stk. Legetøj, Magnus Petersen 10 Billedbøger og 2 Lottospil, Møller 3 Stk. Legetøj, Jens Sørensen 3 do. do., Snedker N. Hansen 5 do. do., N. O. 1 Perlekrave, Carl Olsen Pynt til Juletræet, Hulda Madsen en Barnekjole, Triers Bogtrykkeri 4.25, O. C. Olsens Bogtrykkeri: ved Bortlodning af et Mikroskop, skænket af Frølund, 3.50, af en Vinkelhage, skænket af Henrik Hansen, 1.25, af en do., skænket af P. Jørgensen, 1.10, desuden indsamlet af Theobald Keil, 4.30, ialt 10.15, Faktor Kalckar 2 Aargange af Punch, Emil Christensen forskellige Genstande, V. A. do. do., Fasmer Juletræspynt, T. Mogensen et Overflødighedshorn af Marcipan, Th. Nielsen 0.50, »Adresse-Avisen« 0.50, b forsk. Smaating.

Ialt er der med de i forrige Numer nævnte 5.75 indkommet 27.90 i Penge.

G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 indøves det større Kor. Alle bedes møde.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Holbæk, ANDERS PETER JENSEN (udl. i Holbæk Amts Dagblads Bogtrykkeri d. 15. Decbr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Skanderborg, 36, C. B. SØREHSEN (sidst arbejdet i Varde).

Bortrejst Medl.: Nyborg, 536, LARS NIELSEN LARSEN (til Svendborg, arbejdsløs).

Obs. Alle Meddelelser til »Typ.-Tid.«s næste Numer maa, paa Grund af Julen, være Red. i Hænde senest Mandag Middag.

D'Hrr. Lokalformænd bedes for Fremtiden indsende deres Meddelelser senest Onsdag Middag, da Ekspeditionen af Bladet kræver, at dettes Trykning paabegyndes Torsdag Aften.

Brevkasse.

Hr. P. C. m. fl. Jeg fastholder mit en Gang tagne Standpunkt over for BREHMER; thi naar denne først kan skriftlig afgive Stemme paa mig til Hovedbestyrelsens Formand, og faa Dage derefter — da han erfarer, at jeg ikke vil have Brehmer til Hovedkasserer!!! — kan forfatte og udsende det berømte Cirkulære af 30/7 88 (»Dukkerten«!), hvilket han saa atter nødtvunget tilbagekalder 8/11 89 og samtidig af Hr. Hvidtfeldt faar Attest for at have skrevet Løgn — — — en saadan Herre vil De vist give mig Ret i bør holdes tre Skridt fra Livet. Hvad der angaar Brehmers Administration af »Dsk. typ. Foren.«s Kolding-Afdeling, da maa jeg selvfølgelig her have Tilsyn med ham, og hidtil har *dette* været saa temmelig nødvendigt, derfor har han ogsaa, som han selv skriver, paadraget sit et Par Reprimander; men naturligvis vil han inderlig gærne paa Foreningens Omraade lade skinne igennem, at han er *Faktor* Brehmer, og sammenblande det daglige Arbejde med »Dansk typ. Forening«s Anliggender.

H. F. RASMUSSEN.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Bogtrykkeri-Inventarium.
Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.
Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.
Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 39.
København. K.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI E' C
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

Et elegant indbundet Eksemplar af »*Internationaler graphischer Musteraustauch*« for 1889, nylig udkommen (indeh. hovedsagelig smukke Prøver af *Bogtryk* fra forsk. Lande) sælges for 25 Kr. Købmagergade 31, 3. S.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 52
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 27. December 1889

XVI. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De typografiske Ornamenter.

Af EMIL SØRENSEN.

Paa ganske faa Undtagelser nær, af hvilke den her aftrykte »Sgrafitto-Indfatning« fra Genzsch & Heyse er den bedste, gives der ingen blandt de moderne Serieindfatninger, som endog blot tilnærmelsesvis er bygget over de Principer, der i det foregaaende er fremstillet som de formentlig rigtige. Denne sidst omtalte er dog ikke tilfredsstillende; dens Fortrin er det ringe Figurantal, de skønne, for alle figurale Elementer fuldstændig fri Motiver med deres fuldt ud fladeornamentale Behandling, der tillader et mere udstrakt Brug end sædvanligvis er Tilfældet, ligesom den organiske Forbindelse af Rankeværket baade er naturlig og ikke lader Rum fri for misforstaaede

Sammenstillinger. Derimod har den et Par meget væsentlige Mangler derved, at Formatet i Bredden springer to og fire Cicero ad Gangen — den findes i to Grader, en paa to og en paa fire Cicero Kegel —, og at den enkelte Volute (1219) og Udløberen (1220) ikke findes i to hinanden modsat løbende Retninger. Denne sidste Mangel, der kun skyldes et utidigt Kniberi, er den ubehageligste, fordi den vandrette Liste derved altid bliver usymmetrisk i sin Afslutning:

Mellem alle de falske Begreber om de typografisk brugelige Ornamenters Bygning og Rækkevidde, fremtræder de almindelige Rækkeindfatninger som et ikke videre interessant, men i al Akcidenssats brugeligt og altid fra Formernes Side upaaklageligt Prydmateriale, og saa længe de mere komplicerede Indfatninger ikke er bragt i nøjere Overensstemmelse med Typografiens Væsen, burde vi udelukkende holde os til disse og til Akcidensstregerne som Grundformer. Navnlig de sidst nævnte har hidtil ikke fundet den Indgang, de fortjener, væsenlig fordi deres Anskaffelse i et tilstrækkeligt Antal Mønstre er forbundet med større Bekostninger end et Par store Monstreindfatninger, men disse indvindes adskillige Gange ved Stregematerialets store Brugbarhed baade alene og i Forbindelse med Rækkeindfatninger, og Praksis har sikkert allerede belært adskillige Kolleger om, at det ikke er Mængden af store Serieindfatninger, der betinger en smuk Ornamentering.

Kunde vi endvidere lære at skælne mellem kunstnerisk og kunstigt, faa Øjnene op for, at *kunstnerisk* er det, med faa og smaa Midler at skabe et varigt og for enhver tilgængeligt Skønhedsindtryk, og *kunstigt* Frugten af en manuel Færdighed, som vel kan have Øjebliksværdi for Fagfolk, der forstaar at vurdere de tekniske Vanskeligheder, men er uden al Interesse for dem, som kun kan dømme efter Resultatet, saa vilde Skriftstøbernes »Kunstværker« have mistet deres Tiltrækningskraft som typografiske Mønstre og vor Ornamentik dermed være naaet et ikke saa ganske ringe Stykke hen til at faa den Anerkendelse, den nu mangler.

Hermed er jeg færdig med Omtalen af de almindeligste typografiske Ornamenter. Det var min Hensigt at slutte med nogle Betragtninger over Begrebet Stil, men da det ikke har været muligt at skaffe de fornødne sammenlignende Prøver, maa de udgaa. Det eneste typografiske Ornamenteringsmateriale, i hvilket saa vel de i disse Artikler hævdede Principer som en virkelig Stil findes, er nemlig ikke Skriftstøberformer, men forskellige tyske Bogtrykkeres lovbeskyttede Mønstre, som derfor ugærne laanes ud paa Steder, hvor den tyske Mønsterbeskyttelseslov ingen Virkning har.

De hermed afsluttede Artikler har ved denne uforudsete Omstændighed mistet Pointet, idet det Grundsyn, der gaar under de misvisende Betegnelser »Münchener-Retningen«, »gammel tysk Stil« og »gammel Renæssance«, utvivlsomt danner Grundlaget for Fremtidens typografiske Ornamentik, og som saadan burde stilles op som Modsætning til Nutidens tankeløse Pynteri; men herved er for Tiden intet at gøre.

Lønningskampen i Schweiz.

Vi haabede at have kunnet bringe vore Læsere Meddelelse om vore Schweizerkollegers Sejr eller i hvert Fald Underretning om en mindelig Bilæggelse af Striden. Paa ét Tidspunkt syntes det, som om der var Udsigt til en Overenskomst paa den i St. Olten stedfundne Konference, men den overordenlig store Tilgang af tyske Skruebrækkere har indgydt Principalerne Mod og umuliggjort Overenskomst. Bevægelsen er endt i Bern, Basel, Chur, Luzern og sandsynligvis ogsaa i Wintherthur med et fuldstændigt Nederlag for Arbejderne. Navnlig vil Nederlaget for Berns Vedkommende være af stor Betydning, idet nemlig før ingen Typograf kunde komme i Plads uden at være Medlem af Forbundet; vore Kolleger har imidlertid maattet ofre dette i 30 Aar bestaaende Privilegium. Men ikke nok hermed. Vore moderne Arbejdsgivere er lige som Middelalderens Landsknægte; i vildt Raseri slaar de ned for Fode, og de helmer ikke, før de har ødelagt den sidste Stump. Fredsbetingelserne i Bern var, at 48 Mand, hvoraf Halvdelen var Familjeforsørgere, *ikke* kunde træde i Arbejde.

Kollegerne i Schweiz vil lære af disse Begivenheder. I Søndags fandt en stor Arbejderdemonstration Sted, hvor alle Talerne var enige om at brændemærke Principalernes Fremgangsmaade. Mere end Ordene vil sikkert den raa Virkelighed brænde sig ind i Arbejdernes Tanker og Sind og skabe en Forbitrelse, uden hvilken Arbejderne aldrig naar at føre deres Sag til Sejr.

Orden.

Da det, vi skal arbejde hen til, er en yderligere Udvikling af en fast og sikker Organisation, hvor alle Medlemmer én for alle og alle for én vil og skal gøre Sit til, at den baade moralsk og pekuniært kan vokse sig stærk, maa det være en af de første Betingelser, at der findes Orden inden for Rammen af denne Organisation, at man i hvert givet Øjeblik véd, hvor man har hvert enkelt Medlem.

Efter de nye Love skulde der hjælpes herpaa. Enhver Inkassator skal udfylde en Kvitteringsseddel, der paa en tydelig Maade angiver, til hvilken Uge et Medlem, der kommer fra vedkommende Arbejdssted, har betalt, og naar han møder paa det ny Arbejdssted forevises denne Kvittering for den der fungerende Inkassator, der straks sender den til Kassereren. Faar Vedk. intet Arbejde i Løbet af en Uges Tid leverer han personlig Kvitteringen til Kassereren, og naar Arbejde erholdes, afhentes Kvittering fra denne.

Det er alt sammen godt; men for at det skal have Betydning og lette Forretningsgangen, bør Inkassatorerne nøje overholde, at Medlemmets *fulde* Navn anføres og ikke glemme, at »Hvorhen?« og »Hvortil?« ogsaa skal udfyldes paa Listerne, ikke med, at Vedk. har været rejst eller Vedk. har været arbejdsløs, men med, hvor han sidst har arbejdet. Den første Slags Oplysninger har hidtil givet Anledning til et kolossalt Arbejde, særlig hvor kun Forbogstaver til Navnet har været benyttet, og umulig er det ikke, at en Del Misforstaaelser kan ske paa sligt Grundlag. Ligeledes bør anføres, naar tiltrædende Medlemmer komme fra gensidige Foreninger, og naar Vedk. ikke har afleveret sin Medlemsbog, bør Inkassatoren tilstille Kassereren denne.

Dernæst bør Inkassatorerne stadig overholde at føre Medlemmerne i *alfabetisk* Orden paa Listerne, og opføre de mulige Restancer (søg at undgaa dem) der kan komme, med et R., arbejdsløs med et A., Militær med et M, Syg med et S., og naar Restancen bliver betalt, behøves kun Summen at opføres i den Uge, dette sker; for hvilke Uger de gælder, er ikke nødvendig at notere, og stadig bør det gøres klart, at Restanter ikke kan erholde Hjælp af Foreningen, før Gælden er afviklet.

Og naar vi snart gaar ind i det nye Aar, hvor de ny Love skal træde i Kraft, saa lad os gøre det med fast Vilje — den giver Styrke — og godt Mod, i Erkendelse af, at indre Orden og Pligtopfyldelse hindrer ydre Tvang.

G. CLAUSEN.

Københavnske Sætterilokaler.

Hr. Redaktør!

Jeg véd ikke, om det er Spøg eller Alvor, naar der i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« angaaende La Grippe-Epidemien staar anført, at de gode Lokaler vi Sættere har, næppe kan være Skyld i, at Sygdommen særlig angriber os. Vidste jeg ikke De selv til daglig Brug staar ved Kassen, vilde jeg have troet Dem som en Storborger, der havde 7 Alen høje, godt ventilerede Værelser at trække Vejret i, og ikke anede hvad en Sætter, naar han er saa heldig at have Arbejde, maa døje paa Grund af Arbejdslokalernes Mangel paa Luftskifte; men nu kan jeg ikke fatte, at De tilsyneladende i fuldt Alvor kalder de københavnske Sætterilokaler »gode«. Min Mening er, at hjemsøges vi Sættere særlig af Sygdomme, maa nærmest de usle Lokaler, hvori vi ere henviste til at tilbringe det meste af vor Tid, og hvori vi, uden at nogen Udluftning finder Sted, maa indtage vore Maaltider, bære det meste af Skylden herfor. Hvor mange Sætterilokaler København har, der kan kaldes »gode«, har jeg ikke nogen klar Mening om, men at Byen ejer en Masse »Huller«, hvori man uden Spor af Samvittighed eller Kontrol af Sundhedspoliti og Arbejdsinspektør sammenstuver saa vel voksne Sættere som de »lovbeskyttede« Lærlinge — det har jeg fuld Erfaring for.

Jeg skal ikke her fremdrage noget enkelt bestemt Sted, da dette jo nærmt kunde faa Udseende af at ville Enkeltmand til Livs; nej, jeg skal kun tillade mig at henlede Tankerne en lille Smule paa Sætterilokalerne i Almindelighed og paa adskillige Bladsætterier i Særdeleshed. En Del af vore Sætterilokaler er som oftest anbragt godt til Vejrs — lave Kvistkamre, hvor om Sommeren Solen varmer op til 30 à 40 Gr. R. og hvor om Vinteren Kulden ikke kan holdes ude formedelst de utallige smaa tilfældige Ventiler, der tillader Sne og Blæst uhindret Adgang. Lysforholdene ere sjældent afpassede efter Sætterens Behov, man maa nøjes med smaa Tagvinduer, der om Vinteren belægges med Sne, saa Pladsen indhylles i et Mørke, der gør Brug af Gas hele Dagen nødvendig. Med Renligheden er det sjældent stort bevendt. Om Morgenen fejer Drengene; det vil sige, de »flytter« Snavset fra Midten af Gaderne ind under Reolerne og hen i Krogene; *der* bliver det saa liggende, stadig tilført ny Paafyldning og hver Dag blødt igennem med Vand, der yderligere bidrager til Forraadnelse af og Stank fra de saaledes opsamlede »Affaldsdynger«. Gulvvask er de fleste Steder en Luksus man højst kan tillade

sig i Gang om Aaret. Er man saa tillige saa heldig — *jeg* har været det — at Maskinerne har Plads i samme Lokale, ja saa bliver Atmosfæren ikke sundere ved de fra disse udviklede Dunster af gammel Olje, Farve og det uundgaaelige sure Klister. Skulde saa mange heldige Omstændigheder ikke være tilstrækkelige til at fremme Sygelighed hos Personalerne, ja saa maatte disse være i Besiddelse af Jærnnaturer. Det Vederlag, der bydes en Sætter for hans ofte møjsommelige Arbejde, er ikke saa stort at man skulde antage der nok kunde ofres lidt fra d'Hrr. Principaler paa at værne om deres Arbejderes Sundhed. Nu kunde vel ogsaa nok de gode Herrer Sættere selv gøre en lille Smule til om ikke at forbedre, saa dog ikke at forværre Luften i Lokalerne. Thi sure Piber, hvoraf der røges tvivlsom Tobak, skal ikke bidrage til at gøre en i Forvejen slet Atmosfære bedre, for ikke at tale om, at de smaa Bjærge af »Pibekrads«, der i saadanne Lokaler faar Lov at ophobe sig, heller ikke udbrede Aroma eller virke velgørende paa Organismen. Men man kan jo ikke undres over om Sætternes Renlighedssans paa Arbejdsstedet sløves, naar Principalerne saa smukt gaa i Spidsen, thi »Som Herren er« osv. Dog, nok for denne Gang. Kunde jeg med disse Par Linjer have bidraget til at faa rejst en Bevægelse mod vore mange elendige Sætterilokaler, eller lede Tanken hen paa, om det ikke var et Spørgsmaal, Typ. Foren. burde optage til Drøftelse, saa kunde det jo være, at jeg ikke havde anvendt min for Øjeblikket arbejdsløse Tid saa ganske ilde og ikke uden Nytte lagt Beslag paa Pladsen i »Typ.-Tid.«.

Med kollegial Hilsen

PETER MØRK.

P. S.

Skulde jeg erfare noget om, at man agter at indføre Forbedringer paa noget Sætteri i de her paaklagede Forhold, skal jeg være til Redaktionens Tjeneste med mine Oplysninger.

Aabent Brev til Hr. Ad. Westermann i Randers.

(Sluttet.)

Jeg har ment, at Du straks *uforbeholdent, tydeligt* og *klart* har vist, hvad Du vilde. Men hvad Anledning har Du dog saa til at fortælle mig, at Du aldrig har tonet *falskt* Flag. Det tager sig virkelig næsten morsomt ud. Og saa taler Du om, at Du aldrig har krøbet i Skjul som »visse Andre«. Hvorfor siger Du *mig* det? Det véd jeg godt. Det kender jeg Dig for godt til, at jeg skulde kunne tro Sligt om Dig. At »visse Andre« har krøbet i Skjul, naar de — som Du skriver — har villet udslynge Beskyldninger mod Dig, kan gærne være, men *jeg* har dog aldrig udslynget nogen Beskyldning mod Dig, og denne Din Bemærkning desangaaende er derfor noget malplaceret; jeg kan ikke forstaa andet.

Du skriver, at Grunden til Din Udmeldelse af »Dansk ty. Forening« er *Ordningen af Begravelsesspørgsmaalet*, lige som Du i det hele taget retter stærke Anker mod Hovedbestyrelsen og dens Ledelse af Foreningen. Hovedbestyrelsen og dens Virksomhed skal jeg ikke her berøre med en eneste Stavelse, den trænger ikke til noget Forsvar fra min Side. Hvad Ordningen af Begravelsesspørgsmaalet angaar, maa Du ikke fortryde paa, at det forekommer mig, at Du er ved at blive konfus over den **lovlige** Afstemning over Begravelseskassens Ordning. Som Sagen forelaa, var der intet andet at gøre for Hovedbestyrelsen. Der forelaa forskellige Anskuelser om den heldigste Maade at ordne denne Sag paa, og jeg kan ikke sé andet, end at det er rigtigt, at disse forskellige Anskuelser, som vitterlig var til Stede, blev sat under Afstemning *samtidig;* det stod saa til Medlemmerne at bestemme, hvilken af disse Anskuelser der skulde ophøjes til Lov. Men saa indtræder der det Besynderlige, at da Du ikke faar *Din personlige* Mening fastslaaet i Loven, saa — — *gaar Du Din Vej.* Du vil let forstaa, at en stor Del Medlemmer som Følge heraf ikke sér videre venligt til Dig, og for Resten staar det Træk af Dig ogsaa i Modstrid med tidligere Udtalelser af Dig. Jeg gad nok vide, hvorledes Du vilde have handlet, om *Du* havde staaet som Foreningens øverste Embedsmand? Dernæst kan jeg ikke forstaa Din Ømfindtlighed over for de fremkomne Artikler mod Dig, thi Enhver, der faar med Andres Sager at bestille, maa være belavet paa Miskendelse, Misforstaaelse osv. osv. Hvad er der f. Eks. ikke bleven budt andre af »Dansk typ. Forening«s arbejdsomme Kræfter?

Ja, jeg gjør mig i Grunden ikke stort Haab om at faa mit Brev til Dig optaget i »Typ.-Tid.«; jeg er bange for, at det bliver for »omfangsrigt«. Jeg skal derfor sé at blive færdig. Jeg maa lade Adskilligt ligge, som jeg nok kunde ønske at gøre til Genstand for Omtale.

Du skriver, at »Dansk typ. Forening« paa den Maade, den har været ledet paa i de senere Aar, »mere og mere stiler mod Socialismen«, og at der »af den Grund er Elementer, som i Tide ønske at trække sig tilbage« osv. osv. Det er vel Din behagelige Spøg, det med Socialismen? Du vil blot kyse mig —, male mig Fanden paa Væggen. Jeg tror, gamle Ven, Du kan være tryg for Socialismen; der er vist ingen Fare.

Endelig skriver Du, at jeg nok véd, at Du fra første Færd har »holdt skarpt paa, at holde Alt, hvad der kaldes Politik, ude af Foreningen«, men »hvorledes dette er gennemført véd jeg nok«. Ja, jeg tør ikke udgive mig for nogen »fin Politiker«, og jeg er desaarsag ikke paa det rene med, **naar** der er bleven bragt »Politik« ind i Foreningen.

Det er ikke rigtigt af Dig, Westermann, at tale om Politik (denne væmmelige Snyltegæst); jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, men kun bemærke: »Ve den, fra hvem Forargelsen kommer«.

Endnu kun dette: Du skriver, »at det jo kan være, at Tiderne *og jeg* kan forandre os saaledes, at vi To igen kan staa Side om Side«. Du mener altsaa, at vi To mulig kan komme til at staa Side om Side i — »*Ny typografisk Forening*«.

Nej, gamle Ven, saaledes forandrer Tiderne sig ikke for mig, at Du skulde træffe mig i »Ny typ. Forening«. *Jeg vil yde hvad jeg kan til Bedste for* »**Dansk typ. Forening**«, *og jeg vil alle Tider bøje mig for de Beslutninger, som Foreningen lovfæster, enten de har faaet min Stemme eller ej, thi jeg formaar ikke at indsé, at der paa anden Maade kan bestaa nogen typografisk Sammenslutning i Provinserne.*

Vil *hver* Mand have *sine personlige* Meninger frem, da vil det Hele blive et Babylon. Men for at skabe en saadan Tilstand (et Babylon) findes der jo desværre ogsaa Tilhængere i Provinserne. Ikke sandt, Westermann.

Og hermed en venlig Hilsen fra

Din altid hengivne

S. HANSEN.

En Forespørgsel.

Uden i mindste Maade at indblande mig i den »Meningsudveksling«s *private* Afdeling, der nu sidst har været repræsenteret af Faktor BREHMER, Kolding, vil jeg som Medlem af »Dansk typ. Foren.« fremsætte følgende Forespørgsel til Hr. BREHMER:

»*Vedkender De Dem, som fremdraget af Hovedbestyrelsens Formand, at have udstedt til et rejsende Medlem, der kom* **direkte** *fra* **Horsens,** *en Omgangsseddel paa* »**kommende fra Viborg**«, *og at have undladt i finansiel Henseende at varetage »Dansk typ. Foren.«s Tarv overfor den paagældende Rejsende?*« og

»*Vedkender De Dem, som fremdraget af en Lokalforenings Revisorer, at have udlaant af Kolding Lokalforenings Kassebeholdning et betydeligt Beløb til et af Deres Lokalforenings Medlemmers Rejse til Udlandet?*«

Disse Spørgsmaal bedes besvaret i et af de første Numre af »Typ.-Tid.« med et bestemt *Ja* eller *Nej*. Hr. Brehmer kan naturligvis undlade en saadan Besvarelse, men jeg skal da vide at drage Spørgsmaalet frem andetsteds. P. C.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Til Uddelingen i Højtiden har jeg endvidere modtaget: En Seksogtreds-Kvartet i Aalborg ved Typograf Carl Larsen 5.00, Komitéen for Aftenunderholdningen d. 17. Novbr. 185.00, Nationaltidende 6.25, Politiken 13.25, Avisen 2.00, N. Cohn (Social-Demokr.) 7.50, Truelsens Bogtrykkeri 6.00 — ialt 225.00.

Med de tidl. indk. 100.45 ialt 325.45. G. CLAUSEN.

Tiltraadt Medlem: FREDERIK CARL THERKELSEN (Dsk. typ. Foren., 395), O. C. Olsen.

Styrelsesmøde d. 19. December 1889.

Alle var mødt. Optællingen af Stemmesedlerne ang. Forslaget om Understøttelsesfonden foretoges. Det vedtoges at udsætte Valget af Foreningens Tillidsmænd til den ordinære Generalforsamling, da denne vilde finde Sted i Januar eller Begyndelsen af Februar, da der i Fald Suppleringsvalget til Styrelsen skulde foretages d. 1. Januar, atter skulde udskrives Valg til den ordinære Generalforsamling. Ang. Redaktørens Løn vedtog man at sætte sig i Forbindelse med »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse. Man besluttede at fastsætte Uddelingen i Juleugen til 10 Kr. for de ugifte, 12 Kr. for de gifte og 15 Kr. i særlig paatrængende Tilfælde. Afholdelse af en Maskerade droftedes.

Uddelingen til Højtiden.

Trængende og Arbejdsløse kan henvende sig paa Lørdag mellem Kl. 1—2 hos Kassereren, Rørholmsgade 14, Kælderen. FORMANDEN.

En Del af Inkassatorerne bør ikke forsømme hurtigst at tilsende mig Medlemmernes *fulde Navne* (For*navne*, ikke Forbogstaver) og *Bopæl*. Ved Angivelse af Forbogstaver kan der særdeles let opstaa Misforstaaelser og Fejltagelser, som bør undgaas. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Morgen Aften Kl. 10: Sangøvelse. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Horsens, 391, VILHELM SONNENBORG (sidst Militær, arbejdsløs).

Bortrejst Medlem: Fredericia, 391, VILH. SOHNENBORG (til Horsens, arbejdsløs).

Rettelse.

Trykfejlsdjævlen var sidst i »Brevkassen«, hvor den har lagt 10 Maaneder til »Dukkerten«s virkelige Alder; kommen til Verden ved Synd Natten til 30/7 88 med Bacchus som Fadder, gik den ud af Verden ved Synd 8/1 89. H. F. R.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN

CELLE (HANNOVER)

Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved

Adolph Wulff

Kongens Nytorv 6

København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Bogtrykkeri-Inventarium.

Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.

Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.

Waldemar Bau,

Snedkermester,

Store Kongensgade Nr. 59.

København. K.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 1
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 3. Januar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

1889—1890.

Blandt de Begivenheder paa det faglige Omraade det henrundne Aar har at henvise til, maa Lønningskampen blandt de norske Typografer sagtens anføres som Nr. ét. Den udbrød d. 2. Marts, da henved 200 Kolleger i Kristiania nedlagde Arbejdet paa Grund af Arbejdsgivernes Nægtelse af det nye Tarifforslags Vedtagelse. Kampen var haard, men kunde til Dels ved Hjælp af den Solidaritet, udenlandske Kolleger følte over for de norske Brødre, holdes gaaende indtil 5. Juli, da et Kompromis endelig opnaaedes. At vi Danske ikke samtidig med at vi ydede de Strejkende pekuniær Støtte, kom til at modarbejde dem ved at udføre norsk Skruebrækkerarbejde, kan kun tilskrives vor Forenings resolute Optræden over for et herværende Firma, der havde paataget sig Udførelsen af en Del Storthingsarbejde; thi den Støtte og det Samarbejde vi i dette Tilfælde skulde have havt med »Ny typ. Forening«, blev af denne reduceret til en »Beklagelse« fra »et gammelt trofast Personale« — men ellers Vind. Det var første Gang den »Ny« var paa Krigssti — den mødte i Gummigaloscher og Glacehandsker og traskede, som det sømmer sig en beskeden ærbødig Tjener, op ad Køkkentrappen. At Kampen blev saa langvarig og ikke fuldt ud endte med Sejr for de norske Kolleger trods deres gode Organisation og Strejkens udmærkede Ledelse, maa nærmest søge sin Grund i de stedlige Avtoriteters Begunstigelse af Kapitalisterne — thi af Skruebrækkere var der kun forholdsvis faa, og disse var som sædvanlig af den Slags »Arbejdere«, hvoraf der mindst hører 25 til et Dusin.

Her hjemme har vi iøvrigt ikke store Begivenheder eller Resultater at henvise til fra det svundne Aar. Rigtignok har der været et rask pulserende Liv i »Den typ. Forening« — Bestyrelses-, Formands- og Kassererskifte, Undersøgelseskommission og Lovudvalg, der har bragt livlige Generalforsamlinger og sat Gemytterne i Bevægelse, men det maa dog vistnok nærmest betragtes som et Forberedelsens Aar, thi meget er jo lagt til Rette, som først skal staa sin Prøve og bære Frugt i det nu begyndte Aar. Vi behøve saaledes kun at henvise til de nye Love, der nu skal træde i Kraft, og hvorved vi bl. a. har ydet Kvinden den Ligeberettigelse hun bør have jævnsides Manden, naar hun deltager i samme Livsgærning.

Ude i Landet har man heller ikke store Resultater at henvise til. Kampen har i lange Spalter staaet om »Dødskronen« og Strømme af Blæk er flydt om denne og om en Trykkers Optagelse i Foreningen. Nu mod Slutningen af Aaret kom endelig en mere alvorlig Sag frem, fremkaldt ved et tidligere Medlems udæskende og taktløse Optræden. Det er ikke første Gang »Ny typ. Forening« har gaaet paa Frierfødder i Provinserne, og naar man nu kunde stille et tidligere anset og agtet Medlem frem som Lokkedue, saa havde man vel tænkt, at Frieriet endelig maatte lykkes. Vi faar nu sé. »Dansk typ. Forening« har for store og smukke Formaal til at man kan ansé ret mange af dens Medlemmer for at være saa uforsigtige at vende den Ryggen for at kaste sig i Armene paa en Forening, der til Fuldkommenhed har bevist, at den vil alt andet end fremme Enigheden blandt Typograferne her i Landet.

Naar vi nu til Slutning takke vore Kolleger hele Landet over for godt Samarbejde i det henrundne Aar, haabe vi, at det nye maa bringe Kraft, Ævne og Vilje til i sluttet Række at kæmpe for Bevarelsen af de typografiske Arbejderes Selvstændighed og Ret, saaledes at Enhver er sig sin Opgave bevidst, at skal noget naas til Forbedring af vore Vilkaar, da kan det kun ské gennem Enighed og Solidaritet.

Og hermed ønske vi enhver brav Kollega et *glædeligt Nytaar!*

RED.

„Dansk typ. Forening"s Formaal.

Den Dag, »Dansk typ. Forening« begyndte sin Virksomhed med sit smukke Formaal: ved Sammenslutning af Danmarks Provinsbyers Typografer at sikre rejsende Kolleger en passende Understøttelse samt en Arbejdsløsheds-, Syge- og Begravelseshjælp overalt i Danmark og andre Steder, hvormed Foreningen kunde opnaa Gensidighed med lignende Foreninger, da kom den ægte, sanddru Kollegialitetsfølelse til Orde, og har upaatvivlelig slaaet saa dybe Rødder i enhver brav Kollegas Tankegang, at det forhaabenlig vil falde vanskeligt for en enkelt Kollega at ødelægge noget af dette Gode, selv om han fra Nytaar »sparker« med hele sin Kraft mod vor Forening og dens Tillidsmænd. Ja, kort sagt, Alle følte Betydningen af et saa smukt Formaals heldigste Løsning, og man kappedes derfor om at forme Reglerne for de ydende og nydende Medlemmer, samt arbejdede med Iver paa at frembringe saa meget godt som muligt til Støtte og Glæde for enhver Kollega. Alt blev ordnet saa heldigt som muligt, og Løsenet var: **Hjælp til vore trængende Kolleger**. I Sandhed et smukt Valgsprog, der gør de Mænd Ære, som kæmpede for Oprettelsen og Bevarelsen af »Dansk typografisk Forening«.

Om et saa reelt Program skulde man tro, at det var en let Sag at samle alle Principaler, Faktorer og Typografer, og den forløbne Tid siden vor Forenings Stiftelse har ogsaa godtgjort dette; men det kan ikke nægtes, at det vilde være et Gode for vor Forening om de Principaler, Faktorer og Typografer, der endnu af ukendte Grunde vægre sig ved at indtræde som Medlemmer i »Dansk typ. Forening«, vilde ind-

melde sig i samme og række en hjælpende Haand til et Formaal, hvis heldigste Løsning er af stor Betydning for den typografiske Stand. Ved et mere indgroet, ærligt Tillidsforhold og en stadig Samvirken mellem Principal og Arbejder vilde mangt og meget blive fremdraget, der kunde sætte Frugt i mere end én Henseende. Jeg tænker i dette Øjeblik nærmest paa Lærlingesagen, som truer »Dansk typ. Forening«s Eksistens. Dette Spørgsmaal kan faktisk ikke løses paa en nogenlunde tilfredsstillende Maade, uden at vore Principaler og Faktorer ville træde hjælpende til; og gid den Dag ikke er fjærn, hvor et ærligt Tillidsforhold og Sammenknytningsbaand kan skabes for at bekæmpe de til Stede værende Onder i faglig Henseende og ikke mindst paa Smudskonkurrencens Omraade. Det sidst nævnte Onde er det farligste, da det indeholder Spiren til de nuværende slette Tilstande for flere Principaler og en stor Del Typografer.

Jeg tillader mig at tvivle om, at *alle* Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« egentlig rigtig har tænkt over vor Forenings Nytte og tænkt paa de Ofre, saa vel pekuniære som aandelige, der kræves af os for at blive vort Løsen tro. Der er desværre enkelte Medlemmer af vor Forening, som stadig skal gøre Vrøvl og øve en hensynsløs Kritik i deres egen Lokalforening og i vort Fagblad »Typograf-Tidende«. Ja, nogle gaar endog i deres Iver saa vidt, at de ikke skammer sig ved at tillægge hinanden de aller sletteste Motiver. Dette er baade beklageligt og harmeligt, naar man for Alvor tænker over vort smukke Formaal. Jeg indsér meget vel, at det ikke fuldt ud kan undgaas, at der ved en eller anden Afstemning over et vigtigt Spørgsmaal bliver nogle fornøjede, mellemfornøjede og misfornøjede Medlemmer; men hertil er intet at sige. Hvad der bliver enten forkastet eller vedtaget ved almindelig Afstemning bør respekteres, — *naar det er de af os valgte Hovedbestyrelsesmedlemmer, der lader foretage Afstemning* — og ikke er en enkelt Lokalforenings Medlemmer, der ved given Lejlighed vil spille Hovedbestyrelse. Det maa ikke glemmes, at vi selv vælger de Mænd, i hvis Hænder den øverste Ledelse af Foreningens Anliggender er lagt, og for at bringe det bedst mulige Udbytte af de paagældende Mænds ikke ringe Arbejde, maa det være en kær Pligt for Medlemmerne at bidrage til at gøre Arbejdet saa frugtbringende og saa let som muligt. Naar ethvert Medlem hver i sin egen Lokalforening arbejder paa at tilvejebringe en god Aand og at bringe et godt Udbytte ud af de forskellige Spørgsmaal, der er fremme, da naar vi Maalet og vor Hensigt langt mere sikkert og med større Kraft. Ja, Alt, hvori der findes Frøkorn til Udsaaning af Mistillid iblandt os, bør vi lade uændset, selv om Etiketten og Emballeringen er nok saa lokkende, formanende og — sparkende!

Det Standpunkt, som min ærede Kollega, Hr. Typograf Westermann fra Randers, nu har indtaget over for »Dansk typ. Forening«, er en Gaade for mig. Jeg havde ikke ventet en saa ukollegial Handlemaade af Hr. W. over for vor Forening. Som mangeaarigt Medlem af vor Forening maa Hr. W. vide, at »Dansk typ. Forening« med de stadig voksende Krav, der stilles til den, ikke kan administreres billigere, *uden at der sker en betydelig Indskrænkning i de Goder, som vi nu byder vore Medlemmer;* og det vilde gøre mig ondt om den Dag skulde oprinde, hvor vi ikke med vor bedste Vilje ser os i Stand til vedblivende at yde enhver brav Kollega den Støtte, som han nu for Øjeblikket faar.

Jeg har aldrig rigtigt kunnet forstaa Hr. W.s Standpunkt i Begravelsesspørgsmaalet. Under den Forudsætning, at »Dansk typ. Forening« beholder og hævder sit nuværende Program, da kan jeg ikke sé nogen Fare i, at vor Forenings Formue forøges — hvad der i Øjeblikket ikke er Tegn til — naar vi fremdeles, som hidtil, faar aflagt Regnskab for vore Penge og at der en Gang imellem sker et Kasseeftersyn.

Vor Forenings Formaal er smukt, sundt og godt, og bør støttes af enhver rettænkende Kollega og ikke mindst af dem, der ved festlige Sammenkomster taler store Ord om Kollegialitetsfølelsen.

Nu, da der gøres Forsøg paa at ødelægge vor Forening, kan jeg ikke slutte denne lille Opsats uden samtidig at bede mine ærede Kolleger Landet over om at tænke nøje over »Dansk typ. Forening«s Formaal, hvis Grundtanke er: **Hjælp til vore trængende, dertil værdige Kolleger.**

Slagelse, d. 15. Decbr. 1889. ANTHON OLSEN.

Udlaanet i Kolding.*)

I Anledning af d'Hrr. —n. og —r.'s Bemærkninger om, »at der i Kolding var forefaldet Affærer, der havde foraarsaget, at Regnskabet først kunde blive fremlagt, da disse Penge (et Laan) var bragt til Veje af *andre*«, skal jeg tillade mig at fremkomme med nogle Oplysninger, der maaske kan tjene til at klare Begreberne. I Midten af August henvendte et herværende Medlem sig til mig med Anmodning om at faa sin Bog, da det var hans Agt at rejse til Tyskland. Kort efter fremsatte vedkommende Ønske om at faae et Laan af Kassen. Hertil svarede jeg, at det var noget, jeg ikke kunde indlade mig paa, da der ikke fandtes Lovhjemmel for en saadan Anvendelse af Kassens Midler. Men, saa skete der i samme Anledning Henvendelse til mig fra et af Hovedbestyrelsens Medlemmer. Saafremt det var muligt, maatte jeg laane vedkommende Beløbet, det skulde blive tilbagebetalt senest en Maaned fra Dato, altsaa i Midten af September, og jeg kunde desuden faae *tre af Hovedbestyrelsens Medlemmer som Garanter.* Naa, da der kunde leveres *saa fint* Papir som Garanti for, at Skillingerne vilde blive erlagt prompte, vilde jeg ikke være genstridig, selv om man ogsaa senere skulde finde paa at kalde mig uefterrettelig, og jeg udbetalte Pengene til det ærede Medlem af Hovedbestyrelsen, med hvem jeg havde konfereret om Sagen, og »Skadesløsbrevet« med de tre Herrers Navne lagde jeg saa ganske forsigtig ned, hvor Mønten havde ligget. Saaledes forholder det sig med Udlaanet. Nu kommer Tilbagebetalingen. Da Beløbet ikke var erlagt til Forfaldstiden, henvendte jeg mig til d'Hrr. Garanter med Anmodning om at drage Omsorg for, at det blev erlagt i hvert Fald inden Kvartalets Slutning. Paa denne og et Par senere Henvendelser svarede man mig, at Beløbet skulde blive erlagt med det aller første. Det trak imidlertid lidt i Langdrag, formodentlig maa d'Hrr. ikke have været pr. Cassa (det træffer jo, at man ikke er det), og Pengene kom mig først i Hænde i Slutningen af 3. Uge ind i Oktober Kvartal.

Saaledes sér denne »sonderbare Geschichte« ud, hvorom d'Hrr. »Kasseeftersynsmænd« skriver, »at Regnskabet først kunde blive forelagt, da disse Penge vare skaffede til Veje af **andre**«.

*) Denne Artikel kom for sent til forrige Nr. RED.-UDV. F. PROV.

Sluttelig finder jeg Anledning til at tilføje, at det omtalte Regnskab var færdigt til Revision den 2. Oktober, men da eg *under de foreliggende Omstændigheder* ikke ansaa mig for *direkte forpligtet* til at dække det nævnte Laan, ventede jeg til det indgik, thi at give til Revision et Regnskab, der ikke samtidig kan vedlægges Kontanter, finder jeg uheldigt i mere end en Henseende, og det er noget jeg ikke indlader mig paa.

Hvorledes denne Laanehistorie forøvrigt er vandret til —?, har jeg ingen Mening om, men at den er »trukket frem med de bedste Hensigter af Verden«, derom tvivler jeg ikke.

Kolding, den 16. December 1889. BREHMER,
Lokalfmd.

Københavnske Sætterilokaler.

Naar Hr. Peter Mørk i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« omtaler de usunde Forhold, der raader i en Del københavnske Sætterilokaler, saa glemmer han dog en meget vigtig Omstændighed, der vel ikke fremkalder La Grippe, men som i en endnu højere Grad bidrager til at knække Livskraften hos Typograferne, nælmig det paa mange saadanne Trykkerier herskende grænseløse Svineri med Hensyn til Skriftkasserne. Disse faa Lov til Aar ud og Aar ind at fyldes med alt det Blystøv, der paa nogen Maade kan samles sammen. At faa en Kasse udpustet, kendes sjældent, og jeg for mit Vedkommende skal ærligt tilstaa, at jeg ikke har Mod til at forlange en Lærling sat til det Stykke Arbejde, der sjældent alligevel udføres tilfredsstillende og kun vil bidrage til at fylde den Vedkommendes Lunger med Giftstoffer. Kunde man en Gang komme saa vidt, at Kasserne regelmæssig fik en Udpustning hver Maaned, saa vilde mangen en Sætter blive sparet for Brystsyge og Blykolik og kunde man saa faa dette Udpustningsarbejde udført af Folk, der havde lidt Idé om dets Farlighed og kunde anvende den fornødne Forsigtighed derved, saa vilde man derved undgaa at paaføre Lærlingerne Spirerne til de nævnte farlige Sygdomme, der senere nok skal vise sine Følger. Jeg er i øvrigt meget tilfreds med, at min ærede Kollega og tidligere Gespon Peter Mørk har fremdraget de slette Forhold paa Sætterierne, og jeg vilde ønske, at man til enhver Tid dristig vilde træde op og vise Principalerne, hvad Mangler deres Lokaler havde i sanitær Henseende, det kunde da være, at lidt efter lidt Forholdene blev bedre og at Typograferne kunde miste det Stempel, der tydeligt viser deres usunde Erhverv. JENS BECK.

Blandinger.

Fra »Ny typ. Tid.«. I Ny og Næ faar jeg fra en Lærekammerat sendt et Eksemplar af de »Ny«s Maanedsblad, og denne Modtagelse minder mig hver Gang om *Peter*, der — svigtede for Brødets Skyld! Men ikke mere om *det*. Derimod er der én Ting, som i det sidste Nr. (for December Maaned) stak mig svært i Øjnene, nælmig *»Ny typ. Foren.«s Budget;* paa dette staar — og det samme har staaet paa flere forudgaaende »Budgetter« og »Regnskaber« — *til Rejsende og Arbejdsløse 150 Kroner!*

Det havde sin Interesse for mig at se, hvor meget d'Hrr. R. HELMER og JULIUS FISCHMANN tilsammen fik for deres Virksomhed af en Forening, der ævnede i ½ Aar at ofre en saa betydelig Sum til Rejsende og Arbejdsløse, men da jeg fik Øje paa *disse Tal*, saa lagde jeg Maanedsbladet fra mig og beklagede Humbugen, der saa stærkt traadte frem, men erkendte samtidig i mit stille Sind, at *denne Forening* virkede *»roligt«* og *»besindigt«!* □

Anthon Svendsens Begravelse fandt Sted 2. Juledag fra Kapellet paa Vestre Kirkegaard. En stor Del Kolleger havde givet Møde for at sige det sidste Farvel til deres gamle Ven — at ikke endnu flere var mødt, maa vel nærmest skyldes Juledagens Krav til Familjelivet.

»Fægtemestre«. Det hænder jævnlig, at Sætterierne hjemsøges af »rejsende Typografer«, der imidlertid ofte mangler enhver som helst Legitimation for at man kan vide, at de er Fagfæller. Den Slags Folk er for det meste begavede med et godt »Snakketøj« og forstaar til syvende og sidst at lokke nogle Smaaskillinger ud af Lommen paa deres »Kolleger«. Noget galt kan man som Regel være sikker paa at der er ved den Slags Folk. Er det Tyskere og de virkelig er Typografer, er det i 9 af 10 Tilfælde Medlemmer af Schusterforeningen, der af Skam ikke vil vise deres Papirer frem. Men man har ogsaa Eksempler paa, at Folk af helt andre Fag søger at benytte sig af Typografernes kendte Gavmildhed over for trængende Kolleger. Somme Tider lykkes Eksperimentet, men til andre Tider slaar det fejl. Paa det Trykkeri, hvor Indsenderen af disse Linjer arbejder, indfandt sig saaledes forleden en ung Mand, der udgav sig for Typograf, anmodede »de ærede Kolleger« om en lille Skærv og fortalte om sine Rejser og om, hvorledes han nu paa den sidste Tur havde mistet sine Papirer. Mennesket havde et vindende Væsen og gjorde et godt Indtryk, og da han tillige kunde klare forskellige til ham stillede Spørgsmaal, løb de gode Hjærter af med Personalet og man satte en Indsamling i Gang. Medens Inkassatoren gik rundt og samlede Bidrag til »den trængende Kollega«, fandt Faktoren, at han maaske kunde have Brug for den pæne unge Mand. Nu skete det Mærkelige. Da Faktoren tilbød ham Plads til straks at begynde, takkede han, men det var ham umuligt i Øjeblikket. Nu kom Mistanken. Man tilbød ham en Vinkelhage for at han kunde faa Lejlighed til at vise sig som Sætter, men han foretrak at tage sin Hue og ilede i Galop ud af Døren og ned ad Trapperne. Vi saa ham ikke senere og sparede den Gang vore Skillinger.

A—sen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: IVAR NIELSEN (har arb. under Blokaden i Rigsdagen; arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Fra Indsamlingen til Højtiden vil der endnu i denne Uge være lidt at uddele til trængende og arbejdsløse Kolleger, naar man henvender sig Lørdag mellem 1½ og 2½ eller Søndag Form. mellem 11—12 hos Kassereren, Rørholmsgade 14, Kælderen.

Foreningslokalet er lukket i Morgen Aften.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: »Politiken« (38. B.) 4.20, Jordan (39. og 40. B.) 1.25, Ferslev 0.25, S. L. Møller (to B.) 4.10, Rom 1.00 — ialt 10.80.

Med de tidligere indkomne 163.74 ialt 174.54. G. CLAUSEN.

D'Hrr. *Inkassatorer* anmodes om at erindre, at Afslutningen af Listerne fra forrige Aar afsluttes med *52. Uge* og derefter snarest bør tilsendes mig. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sidste Indøvelse af Koret af »Korsaren og hans Brud«. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

For at fremme Aarsregnskabets Afslutning maa Kontingentet til Hjælpekasserne være indbetalt til Kassereren senest d. 15. Januar, og ville Restancer ud over denne Tid, for saa vidt disse maatte overskride den i Lovene fastsatte Grænse, medføre Udslettelse af Kasserne.

København, d. 1. Januar 1890. STYRELSEN.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK.

Møde *Søndag den 5te Januar Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Moderne illustrerede Pragtværker, typografisk Farvetryk samt enkelte franske Bind og Kartonager.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Oktober Kvartals Regnskab.

D'Hrr. Lokalformænd bedes snarest muligt indsende Oktober Kvartals Regnskab; Opgørelsen med »Den typ. Foren.« skulde nemlig gærne ske inden denne Maaneds Udgang (i Følge den københavnske Forenings ny Love skal man der forelægge Regnskabet for Generalforsamlingen inden Midten af Februar).

Kolding, d. 1. Januar 1890. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Randers, N. JENSEN (sidst arb. udenfor Faget i Aarhus; arbejdsløs).

Brevkasse.

Naar Formand Rasmussen — tagende et fast Standpunkt — i sine Brevkasselinjer siger, at Cirkulæret fremkom fordi han (!!!) ikke vilde have mig til Hovedkasserer, *saa lyver han*, thi da Formand Rasmussen *før den Tid* spurgte mig om jeg vilde have den nævnte Post, svarede jeg *bestemt nej*; det véd Formanden ogsaa meget godt, men ikke desto mindre pakker han Tornystret og drager i Felten med denne Løgn. — Min Afstemning, som Formand Rasmussen taler om, har jeg for længe siden gjort Rede for; at jeg den Gang stemte som jeg gjorde, har — det indrømmer mange med mig — vist sig at være en Fejltagelse, meget større end nogen anede. — Hr. Hvidtfeldts »Attest« kjender *jeg* ikke noget til, ellers var der straks bleven *kritteret for Modtagelsen*. — Endnu kun dette: Med blot et lille Indblik i Formand Rasmussens Forhold maa enhver trække paa Smilebaandet, naar *hans* Navn sættes i Forbindelse med Ordet Administration, og naar han saa *selv* fremstiller sig som Administrator, kommer man uvilkaarlig til at le ad ham.

Kolding, den 22. December 1889. BREHMER.

Som Svar paa Bladets sidste »Brevkasse« formener jeg mig berettiget til at faa optaget ovenstaaende, hvad enten det saa kan ske paa sædvanlig Maade eller jeg skal betale for det.

BREHMER.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Humoristiske Ugebilag leverer **Clichés** humoristiske & alvorlige
til Laans kun 2½ Pf. p. □ ctm.
til Købs » 5 » » »
Illustr. 4 Sid. Gartenlaubeformat.
Pro Hundrede 80 Pf.
Katalog gratis.
Deutsche Zeitung, München.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

Bogtrykkeri til Salg.
Paa Grund af anden Forretnings Overtagelse kan mit udmærkede og i god Drift værende Bogtrykkeri faas til Købs.
Alfred Bjørnbak,
Aarhus.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

JUST WARBURG
TOLDBODGADE 11
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Bogtrykkeri-Inventarium.
Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.
Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.
Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 59.
København. K.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 2
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 10. Januar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger!

Fra Schweiz har vi modtaget en Opfordring om at komme vore Kammerater til Hjælp. Som I véd, kæmpede vore Brødre en fortvivlet Kamp; de gik til den med Frejdighed og Iver, men de bukkede under for deres Fjenders hensynsløse Brutalitet. Man driver nu endogsaa sin Hævnlyst saa vidt, at man bogstaveligt talt søger at sulte Arbejderne ihjel. Hør Centralkomitéens Beretning:

»Som De vil have sét af vor Situationsberetning af 22. Decbr., blev fra denne Dato som Følge af Schweizer-Bogtrykkerforeningens Styrelses og et Antal af denne Forening i vort Forbunds forskellige Sektioner tilhørende Principalers utilbørlige Fremgangsmaade ca. 150 Mand udelukket fra Arbejde. Desværre har indtil nu en Formindskelse af disse Ofre for trofast Kollegialitet og uegennyttig Pligtopfyldelse kun kunnet finde Sted ved at et større Antal ugifte Kolleger er bortrejst, men i Stedet herfor er i disse Dage i Bern et betydeligt Antal af vore Medlemmer blevet afskediget fra deres kort i Forvejen opnaaede Pladser og blevet erstattet ved senere engagerede tyske Ikke-Foreningsmedlemmer. Dette beviser end ydermere, at Principalforeningen end ikke tænker paa at efterkomme en eneste af de i St. Olten trufne Overenskomster, medens Typografernes Forbund øjeblikkelig har efterkommet de paatagne Forpligtelser. Lige over for denne Opførsel gælder det om at vise, at paa vor Side ikke alene holdes givet Æresord, men at man ogsaa er rede til at yde offervillig Hjælp til dem, der har hævdet deres gode Ret og nu er blevet straffet herfor. Vi haaber og venter, at enhver som hidtil og ligeledes for den nærmeste Tid vil yde sit mest mulige.«

Kammerater!

Vi véd vel, at I lider under Vinterens knugende Savn. Men husk, hvis vi selv stod i samme Stilling, hvad vi vilde tænke, hvis Udlandets Arbejdere holdt sig tilbage og ikke kom os til Hjælp. Frem derfor hver eneste én, som blot kan undvære selv den mindste Skærv, for at vore Kolleger i Schweiz kan se, at vi ogsaa i Gerning kan vise international Solidaritet.

STYRELSEN F. »DEN TYP. FORENING«.

Rørelsen blandt Sveriges Typografer i 1889.

Malmø, d. 8. Januar 1890.

Medens man i andre Lande allerede har optaget den uundgaaelige Kamp imod Kapitalen og dens Besiddere, har Sveriges Typografer i 1889 særlig arbejdet paa at gøre deres Organisation saa stærk som mulig. Her har ingen Lønkampe, som særlig ophidser Sindene, fundet Sted; men vi har i Stedet derfor med spændt Opmærksomhed fulgt Bevægelsen i Udlandet for at tage Lære af den. Som til Eksempel med Strejken i Kristiania, der har aabnet Øjnene paa mange af de svenske Kolleger, blandt hvilke den Mening alt mere kommer til at gøre sig gældende, at Proletariatets — hvortil ogsaa Typograferne hører — eneste Udvej for at komme til at leve et lykkeligt Liv, for at komme til at faa det fulde Udbytte af sit eget Arbejde, maa være at slutte sig til de revolutionære Idéer og virke for deres Udbredelse. Man finder da ogsaa blandt den svenske Arbejderrørelses Tillidsmænd flere Typografer.

Et godt Bevis paa, med hvilken Hurtighed den rette Solidaritetsaand udbreder sig er Kristiania-Strejken og de svenske Typografers Stilling til den. Her i Sverige, hvor det for nogle ganske faa Aar tilbage skulle have været saa godt som umuligt at opdrive en Sum til Strejkebidrag, som var nogenlunde respektabel, indsamledes ialt til de norske Kolleger under Kristiania-Strejken 6,242 Kr. 74 Øre (deraf alene fra Malmø 431 Kr. 80 Øre), som fordelte sig saaledes: Stockholm: 4,124 Kr. 72 Øre og Provinserne i det hele: 2,118 Kr. 2 Øre.

De svenske Typografers Reservefond (Strejkekasse), som der samles til over hele Landet (som ogsaa har Nyderet), oprettedes paa Vaaren 1888 og indeholdt ved Udgangen af samme Aar: 1,215 Kr. 96 Øre. Ved Udgangen af 1889 havde den: 3,507 Kr. 92 Øre (deraf paa Malmø i det hele: 377 Kr. 53 Ø.; 1888: 54 Kr. 44 Ø.; 1889: 323 Kr. 9 Ø.).

Svenska Typografförbundet havde ved Udgangen af 1888: 958 Medlemmer og har *nu* 1,320 Medlemmer. Som man sér glider vi temmeligt sikkert frem paa Organisationens aldrig fejlende Bane og den Dag vil forhaabentlig ikke være fjern, da *alle* svenske Typografer staar i *ét* Forbund repræsenterende en Magt, som det er en Bisag for at gennemføre Tariffen — men som har sin Hovedopmærksomhed rettet paa Produktionsmidlerne.

Apropos om Tariffen! Saa skal vi just have saadant et Gespenst her i Landet — om vi faar det vil Tiden vise. I alt Fald er Udsigterne ikke videre lyse; Principalerne, som i en altfor høflig Skrivelse gennem Forbundsbestyrelsen blev spurgt, hvad de skulle synes om at forhøje Lønnen for deres Arbejdere med ca. 35 pCt. og forkorte den nuværende Arbejdstid (12—18 Timer ordinært — derover ekstraordinært) til 10 Timer, har aabenbart slet ingen Mening om den Sag, thi kun omkring en halv Snes af Sveriges samtlige Herrer Bogtrykkere har behaget at svare; Flertallet af disse svarede afvisende; jovist er der gode Udsigter til en Tarif! Nu skal de enkelte Foreninger til at tage sig af Sagen — paa den

Maade gaar Tiden godt, og vi kan maaske lykkes at faa en stor Reservefond og alle Typograferne i Forbundet til Slaget skal staa — ellers var der jo ingenting vundet ved disse langsomme Manøvrer fra Forbundets Side.

Af andre mærkelige Begivenheder paa Typografernes Omraade, maa nævnes vort Forbundsmøde den 1., 2. og 3. Avgust f. A., som naturligvis gennem »Typ. Tid.« er de danske Typografer bekendt. Resultatet var nemlig — naar fraregnes et Spørgsmaal fra Malmøafdelingen om hvorledes Forbundet skulde stille sig til den almindelige Arbejderrørelse og Mødets Svar herpaa, at man gærne saa, at de enkelte Afdelinger deltog i det almindelige Organisationsarbejde — i aller højeste Grad magert, hvilket hovedsagelig havde sin Grund i, at Mødet ikke bestemte nogen Tid naar vore Principaler skulle gaa ind paa — eller forkaste — Tariffen.

Endnu kun dette om hele Sverige: Vi har ved Redaktionen af *vor* »Typograf-Tidende« mistet en Mand, nemlig Redaktør G. Wilhelmsen (Socialdemokrat), som er bleven erstattet med den liberale Sven Linge.

Her i Malmø staar en fast Organisation, som mere og mere antager de revolutionære Idéer. Se nu f. Eks., hvad den Malmøforening udtalte sig for paa sit første Møde i Aar: Indførelsen af 8-Timersarbejdsdagen, som en Nødvendighed, og naturligvis kommer Foreningen til at demonstrere den 1ste Maj for samme. Samme Forening har ogsaa udtalt sig for Akkordarbejdets Afskaffelse og Indførelse af Timebetaling og flere andre vigtige Ting. Maaske det kan interessere de danske Typografer at høre, at deres »Landsmand«, Typograf L. Chr. Nielsen til Nytaar blev genvalgt som Malmø typografiske Forenings Formand. — Et godt Nytaar.

LUDVIG HAMMER.

København—Provinserne.

Hr. Redaktør!

Jeg er — ja undskyld mig — med Respekt at melde Abonnent paa »Ny typ. Tid.«. Hvor længtes jeg ikke efter det første Nr. for 1890. Det maatte jo bringe mig klar Besked om den af mig og mange andre med Uro imødesete Splittelse af »Dansk typ. Forening«; men efter at have »ventet i Dage, ja ventet i tre« kom den maanedlige Ubesindighed mig ihænde, kun indeholdende Resultatet af de mellem Styrelsen for »Ny typ. Forening« og Hr. Westermann tilendebragte »Underhandlinger«. Ikke saa meget »Udtrædelse« at meddele, som bag paa min Haand. Ikke en eneste ubefæstet Sjæl at hverve. Jeg blev flov. Der havde jeg gaaet og talt stort om det Slag vi nu skulde slaa mod alle disse »Overløbere«; om den Skam, det vilde være baade for os og vore Brødre i Provinserne, naar nu saa mange slog sig paa »den ny«, og saaledes beviste, at man »*under de givne Forhold*« ansaa sig for bedst tjent med at »*modtage den Haand*«, der raktes dem — og saa blev det Hele kun en stakkels Erklæring om, at Tidsfristen for Indmeldelse er udsat til 1. Marts og at man gør bedst i at melde sig inden 1. Juli. — Herregud! Var det nu ikke at springe op som en Løve og falde ned, lad mig sige, som en Abekat? — Men var det i Grunden saa underligt? Alt hvad den gode Hr. W. efter Samraad med Styrelsen for Ny Typ. har kunnet hænge paa Krogen for godtroende Provinskolleger var lidt Syge- og Begravelseshjælp. Om Forbedring i Fagfællernes Kaar eller om materielle Fremskridt er der fornuftigvis ikke Tale — det er jo den »Ny«, der inviterer. Nu glæder jeg mig til Februar Numeret, saa faar jeg se Tillæget til Lovene, og i Marts saa kommer Medlemsfortegnelsen — hvis da ikke det Hele bliver til en Aprilsnar.

Jeg forbliver med venlig Hilsen Deres

A . . . . . .

Blandinger.

Stilfuldt. »Ny typ. Tid.«s nye Kunstsætter og tekniske Medarbejder, Hr. N. JACOBSEN, breder sig i sidste Numer af Bladet med Velbehag. Lige som en lille cartesiansk Djævel hopper han paa den kosteligste Maade Spalte op og Spalte ned. Man mærker tydeligt, at Manden med den fine Kaarde er bleven nervøs og rént har tabt Magten over det miskendte Geni. Men for ret at »mase« F. Hendriksen starter man »Ny typ. Tid.« i ny »stilfuld« Udstyrelse med Theinhardts ny Skrift, som ganske vist mangler smaa æ i Petiten, og hvortil man endnu hverken har naaet at faa de mindste Grader eller Udhævelsesskrifter, men til Gengæld præsenterer man saa Hovedet med en Skrift med »dejlig Stads«. Hr. N. Jacobsen viser sin »faglige Dygtighed« ved at bryde en Note saaledes, at dens Slutning staar over Finalestregen og i umiddelbar Forbindelse med Slutningen af hans »Artikel«! En Lærling vilde vel sikkert de fleste Steder faa en drøj Reprimande for den Slags Sats.

Vi gratulerer »Ny typ. Tid.« til Udstyrelse, Medarbejder og Bogtrykker!

Hr. Vald. Petersen gør forgæves Forsøg paa at slippe fra, at han saa at sige er tvunget ind i »Ny typ. Foren.«. Det grimme ved denne Persons Skriveri er, at han, samtidig med at han optræder som Angiver, ufrivilligt tilstaar. Men vi kan snart blive færdig med ham. Vi tilbagekalder vor Udtalelse, hvis Hr. Vald. Petersen skriftlig vil erklære, at Hr. NIELSEN **ikke** *har udtalt, at han havde handlet ukorrekt ved at indmelde sig i »Den typ. Foren.«*. Vil han ikke det, giver vi ikke en Døjt for hans »Selvstændighed« og er da kun nysgerrige efter at se, om »Ny typ. Foren.« ikke skammer sig ved at optage den Slags Medlemmer.

Sangforeningen afholder sin 44-Aars Stiftelsesfest Søndag d. 26. Januar i Wittmacks Lokale med Koncert og Bal. Koret er for Tiden i Færd med at indøve sit større Slutningsnumer, der bliver af Kammermusikus C. J. HANSEN's »Korsaren og hans Brud«, Kvartet og Kor med 4-hdg. Flygelledsagelse. Af andre Sange kan nævnes Bellmans karakteristiske og morsomme Sørgemarche over Korporal Boman. Fortrinlig musikalsk Assistance er lovet. Forf. til »Broder Rus«, Kand. EINAR CHRISTIANSEN, vil foredrage sin livlige Bagatel »Folkesnak«.

Falstaff, »Ny typ. Tid.«s dygtigste Pennefører, forlader denne Virksomhed i den nærmeste Fremtid, da han skal være engageret som Medarbejder ved den nok som bekendte »Hønseavlertidenden«, der udgives i Svansbjerg ved Køge. Dette bliver det føleligste Tab for førstnævnte Blad. K.

Dødsfald. Typograf H. V. SÆDDER, der vil være en Del Kolleger bekendt for sin tidligere Virksomhed som Medbestyrer i Hjælpekasserne, er i Mandags afgaaet ved Døden i en høj Alder.

Kvindelige Sættere. »*Finsk Typograftidende*« meddeles følgende Oplysninger om de kvindelige Sætteres Forhold i de finske Bogtrykkerier: I det finske Literaturselskabs Trykkeri arbejder 5 kvindelige Sættere og en Lærling. Arbejdstiden er 9 à 10 Timer daglig. De have samme Beregning som de mandlige og Ugelønnen varierer mellem 60 og 75 Kr. maanedlig. — I Hovedstadsbladets Trykkeri er der 3 kvindelige Lærlinge, hvis Løn er 22 Kr. maanedlig. Ved »Nya Pressen« arbejder 6 kvindelige Typografer og 8 Lærlinge. For de Udlærte er Lønnen 44 à 72, for Lærlingene 12 à 30 Kr. maanedlig. Læretiden er 5 Aar og de kvindelige Sættere er lige som de mandlige pligtige til at være Medlemmer af Understøttelsesforeningen. — I Weilin & Göös Trykkeri er der 3 Sættersker og 3 Lærlinge. Den maanedlige Løn varierer mellem 58 og 80 Kr. I dette Trykkeri er de kvindelige Sætteres Løn 10 pCt. mindre end de mandlige, men de ere da ogsaa fritagne for Presserevisioner m. m. De kvindelige Lærlinge lønnes med 16 à 24 Kr. maanedlig. — I Frenckell & Søns Trykkeri findes en kvindelig Sætter, der lønnes lige som de mandlige med ca. 90 Kr. maanedlig, og 6 Lærlinge, hvis Løn varierer fra 16 til 34 Kr. maanedlig.

Julefesten d. 15. December 1889.

Indtægt.	Kr.	Ø.	*Udgift.*	Kr.	Ø.
Billetsalg	112	75	Billetsalg og Kontrol	10	»
Balbaand	40	25	Lokale	30	»
Tombola og Avktion	51	»	Musik	20	»
I Gaver	27	90	Juletræ, Pynt og Genstande etc.	20	»
			Teatret	1	»
			Balbaand	2	60
			Overskud	148	24
	231	90		231	90

D. 5. Januar 1890.

VICTOR PETERSEN. G. CLAUSEN.

Indsamlingen og Uddelingen i Højtiden.

Indtægt.	Kr.	Ø.	*Udgift.*	Kr.	Ø.
»En Gaase-Rest«	5	53	13 Portioner à 12.00	156	»
8 Typografer i Roskilde	10	50	21 do. à 10.00	210	»
Odense Lokalforening	36	50	8 do. á 7.00	56	»
Medl. af Næstved Lokalf.	8	»	9 do. à 6.00	54	»
Kolding Lokalf.	19	67			
Slagelse do.	16	»			
En »Seksogtreds-Kvartet« i Aalborg	5	»			
Modtaget fra Komitéen for Aftenunderholdningen d. 17. Novbr. 1889	185	»			
Overskud fra Julefesten d. 15. Decbr. 1889	148	24			
Bordings Bogtrykkeri	4	25			
Nationaltidende	6	25			
Politiken	13	25			
Avisen	2	»			
N. Cohn (Social-Demokr.)	7	50			
Truelsens Bogtrykkeri	6	»			
Et Tilskud fra det frivillige Fond	2	31			
	476	»		476	»

G. CLAUSEN.

Revideret 5. Januar 1890. Samtlige Bilag til Stede og alt i Orden.

LAUR. JENSEN. V. BERGENHOLZ.

Det frivillige Fond. 8. Septbr. 89 — 5. Jan. 90 inkl.

Indtægt.	Kr.	Ø.	*Udgift.*	Kr.	Ø.
Overgaaet Kassebeholdning	19	86	34 Portioner à 1.00	34	»
Hoffensberg & Trap (2 Bidrag)	1	60	5 do. à 1.25	6	25
Jordan (15 Bidrag)	12	50	13 do. à 1.50	19	50
Adresse-Avisen (13 B.)	26	75	48 do. à 2.00	96	»
Politiken (14 B.)	74	50	1 do. à 3.00	3	»
Eksprestrykkeriet (2 B.)	3	45	Tilskud til Juleuddelingen	2	31
Ferslew (13 B.)	3	25	Kassebeholdning	13	48
Rom (5 B.)	5	»			
Nielsen & Lydiche (4 B.)	7	40			
En Indsamling i Tvedegaard	1	13			
S. L. Møller (9 B.)	18	10			
	174	54		174	31

G. CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab er revideret af Foreningens undertegnede Revisorer. Kassebeholdning og Bilag tilstede og alt i Orden.

København d. 5. Januar 1890.

V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Taksigelse.

I Betragtning af den store Hjælp, der er bleven os tilstillet ved Jul og Nytaar, føle vi arbejdsløse Typografer Trang til at takke vore Kolleger i København saa vel som i Provinserne for den gode Hjælp, der har bragt Lys ind i vor ellers saa mørke Tilværelse, en Hjælp, som særlig Bestyrelsen og Festkomitéen har haft en ikke ringe Ulejlighed med, hvorfor vi beder dem alle modtage vor Tak. I Haab om snarlig Arbejde, ønske vi alle Kolleger et glædeligt Nytaar.

De Arbejdsløse.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: PETER FREDERIK PETERSEN SANDBERG (udl. 15. Decbr. 1889 i »Holbæk Amts Dagblad«), arb. hos Græbe.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medlemmer: JULIUS CHRISTIAN HANSEN (Dsk. typ. Foren. 1003), arb. hos Knudtzon. PAUL LÜDER (Unterstützungsv. D. Buchdr. 95), arb. hos Trier.

Udmeldt Medlem: Bogtrykker C. C. JENSEN.

Styrelsesmøde afholdes i Morgen (Lørdag) Aften i Foreningslokalet.

Foreningslokalet (Skindergade 9, 1. S.) er aabent i Morgen Aften (Lørdag) fra Kl. 9.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Jordan 0.75, S. L. Møller 1.70, A. Weuge 1.00, Weel 0.50 — ialt 3.95.
Med de fra forr. Regnskab overgaaede 13.48 ialt 17.43.

Til **Østrigerne** har jeg endv. modtaget: fra Kolding Lokalf. (2. Bidrag) 0.92.
Med de tidl. indkomne 9.22 ialt 10.14. G. CLAUSEN.

I Anledning af den Protest, der er indkommen mod Hr. Simons Optagelse, tillader vi undertegnede os at henlede Opmærksomheden paa følgende:

1. Der kan efter vor Formening ikke protesteres mod et fra en gensidig Forening tilrejsende Medlem, der ønskes at optages, og i »Typ.-Tid.« var der heller ikke indkaldt Protester, som for nye Medlemmer.

2. Hr. Simon er, da han blev gjort opmærksom paa Forholdene i Kristiania, optraadt korrekt ved at rejse sin Vej, og bør derfor ikke nægtes Optagelse i »Typ. Forening«.

A. P. JENSEN. A. SEDLAZECK. J. H. NIELSEN.
JAC. JØRGENSEN. F. MEYER. A. ANDERSEN.
KORT O. P. OLSEN.

Begrundet paa IVAR NIELSENS Virksomhed som Blokadebryder i Rigsdagstrykkeriet nedlægger undertegnede Medlemmer af »Den typ. Forening« herved Indsigelse mod hans Optagelse i samme.

København, d. 4. Januar 1890.

VILHELM C. C. HANSEN. HENRIK SUNDSTRØM.
HENRIK ROSSING. N. BERG.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Fuldtalligt Kor til Aarsfestsangene.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

For at fremme Aarsregnskabets Afslutning maa Kontingentet til Hjælpekasserne være indbetalt til Kassereren senest d. 15. Januar, og ville Restancer ud over denne Tid, for saa vidt disse maatte overskride den i Lovene fastsatte Grænse, medføre Udslettelse af Kasserne.

København, d. 1. Januar 1890. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Gymnastik-Øvelserne finder Sted i Sølvgadens Kasernes Gymnastiksal hver Søndag Formiddag Kl. 11—12½. og hver Onsdag Aften fra Kl. 8¼—9¾

Indmeldelser tegnes ved Øvelserne. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 7. Januar.

Fraværende: Thorkild Petersen (syg).

Formanden gav forskellige Meddelelser vedrørende Lokalforeningerne. Ved Indsendelsen af de gamle Medlemsbøger er en Del ældre Laan, baade til vor Forening og »Den typ. Forening«, kommet frem og nogle af disse er alt ordnede og andre vil blive det; Forholdene i Ringkøbing er nu fuldstændig i Orden; Hovedbestyrelsens Arkiv er fra Nytaar blevet assureret for 1000 Kr.; Lokalforeningernes Regnskaber for Oktober Kvartal var begyndt at indkomme, saa vi forhaabentlig kan faa Halvaarsregnskabet Juli—Decbr. 89 færdig i indeværende Maaned.

Hovedkassereren fremsender Maanedsoversigten. — Til Efterretning.

Skrivelse fra Holbæk Lokalforening angaaende Udgifter ved Aflæggelsen af en Svendeprøve i Lokalforeningens Filialby (Nykøb. S.). Dette Spørgsmaal er her første Gang fremkommen, og det vedtoges at fastslaa som Regel, at Udgifter ved Svendeprøvers Aflæggelse ikke kan paaføres Foreningen.

Ny Medlemmer: Køge, JENS PETERSEN (udl. hos C. Olsen i Fakse d. 16. Decbr. 1889 efter 5 Aars Læretid). Nakskov, CHRISTIAN W. NIELSEN og NIELS PETERSEN RASK (begge udl. i »Nakskov Tid.«s Trykkeri i Nakskov d. 1. Januar 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Holbæk, 50, FREDERIK LOMBORG (sidst arb. i Thisted), Holbæk Amts Dagbl.

Bortrejste Medl.: 50, FREDERIK LOMBORG (Thist. Amts Tid.) til Holbæk i Plads. 53, CARL CHH. EMIL CHRISTENSEN til Svendborg i Plads (Folkebladet).

Brevkasse.

T. M. Tak for det tilsendte; kan ikke benyttes, men næste Gang Søndag d. 12. Januar Kl. 11. V. P.

Hr. H. F. R., Kolding. De maa undskylde, men »Typ..Tid.«s Læsere har nu faaet tilstrækkelig af Deres og Hr. Brehmers personlige Skænderi, og nu maa det være Slut.

—n og —r. Den »Laanehistorie« maa ogsaa nu være drøftet nok *her i Bladet*, og for Resten er det jo en Sag, som baade De og vi rolig kan lade Kolding Lokalforenings Medlemmer selv afgøre med deres Formand; det er jo dem, der bærer Ansvaret, ikke sandt?

R. H. Heller ikke Deres Artikel kan vi optage. At Hr. B. nægtede den Rejsende Understøttelse, var naturligvis en Fejl af ham; men derfor behøves der dog ikke at skrives lange Artikler til Bladet om Deres Lokalformands Malkonduite. Det er ikke den Slags Stof, der tiltrænges i vort *Fagblad!* RED.-UDV. F. PROV.

Arbejdsmarkedet.

En ung Trykker søger Plads snarest, enten her eller i Provinserne. Billet mrkt. »Trykker« indsendes til Ekspeditionen.

En Typograf søger Plads straks, helst i Provinserne. Billet mrkt. »A 994« modtager Ekspeditionen.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behageltg Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris: 10 Øre.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Bogtrykkeri-Inventarium.
Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.
Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.
Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 39.
København. K.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærès Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.
BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Bogtrykkeri til Salg.
Paa Grund af anden Forretnings Overtagelse kan mit udmærkede og i god Drift værende Bogtrykkeri faas til Købs.
Alfred Bjørnbak,
Aarhus.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 3
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 17. Januar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger!

Glem ikke Indsamlingen til vore Schweizer-Kolleger. Paa Grund af den store Ophidselse mod de tyske Skruebrækkere forefaldt der for kort Tid siden et Sammenstød mellem dem og Berner-Typografer. Endskønt det kun drejede sig om rene Ubetydeligheder og endskønt det var Forræderne mod Arbejdernes Sag, der var de udæskende, har den »frisindede« Regering dog fundet Anledning til at træffe storartede Foranstaltninger til »Samfundets Redning«. Militær og Politi er udkommanderet efter en stor Maalestok. Forundrer det Eder? Er det ikke altid den nuværende Stats Svar til Arbejderne, naar de forlanger bedre Vilkaar for deres Familjer og dem selv?

I kan forstaa, at alt dette gør Stillingen endnu vanskeligere for vore Kolleger. For Eder er det derfor ikke alene en Klogskabs-, men ogsaa en Æressag af yderste Ævne at støtte med saa store Bidrag, det er Eder muligt. Send ufortøvet saadanne til Kassereren for »Den typ. Forening«, Rørholmsgade 14, Kæld.

FORMANDEN.

Tarifens Overholdelse.

Hr. Redaktør!

Med Tak for Optagelsen af min lille Artikel i Nr. 52 om de københavnske Sætterilokaler, beder jeg Dem være saa venlig at optage nedenstaaende lille Indlæg i en Sag, der er af lige saa stor Vigtighed at faa i Orden som det er af Vigtighed at værne om vor Sundhed.

Naar man nu til Dags vilde tage Tarifen i Haanden og spørge paa de forskellige Trykkerier, hvor mange af dens Punkter der overholdes, saa fik man vistnok et sørgeligt Billede af den lovløse Tilstand vi uagtet Tarifen befinder os i. Jeg véd godt der er Steder, hvor den overholdes, men at der er mange Steder, hvor man for længe siden er gaaet paa Akkord med den — det er ganske sikkert. En Tarif *kan* være en god Ting, og den *er* en god Ting i det Øjeblik den overholdes, thi da har man ikke store Tvistigheder om sin Ugeløn med Principalen eller Faktoren; men have en Tarif, hvor de Punkter, der kan være til Principalens Gavn overholdes, medens Arbejderens Part stryges — det er aller mindst kedsommeligt. Hvor mange Steder betales der f. Eks. Ventepenge? Jeg véd Steder, hvor man ikke betaler dem. Men jeg véd ogsaa et Sted, hvor man desuagtet gærne vil diktere Sætterne Mulkt, dersom de kommer for sent om Morgenen. Ja, man har paa samme Sted drevet det til at regne ud, at en Sætter i Ugens Løb var kommet *31 Minutter* for sent! Han maatte af med Mulkten! »Medhjælpsvis Arbejde betales, naar det ikke beløber sig til 3 Kr., med 50 Øre ekstra«, siger Tarifen. Men forlang det! Du faar det maaske, min Ven! men »vi skal nok huske Dig«! At faa blandet Sats betalt tarifmæssigt er lige saa vanskeligt som at faa Talsats betalt efter den bestemte Skala. Jeg vil nu slet ikke tale om Korrekturen, thi det séte afhænger jo af Øjnene der sé — og en Korrektur tager sig for det meste ganske anderledes ud sét gennem et Par almindelige Sætterøjne end gennem et Par Principal- eller Faktor-do. At Tarifens Bestemmelser, naar de overholdes, virkelig kan være meget gode for Sætterne er sikkert, at Principalerne ogsaa kan have deres Fornøjelse deraf, tror jeg ganske vist. Men hvorfor bliver den da ikke fuldt ud holdt overalt? Ja, det maa vel være Sætternes Skyld; thi at nogen Principal skulde kunne gaa hen og bryde sit Ord, svigte en Overenskomst han selv har underskrevet, det er der Ingen der faar mig til at tro. Om de maaske skulde have glemt den? Det er jo snart 6 Aar siden de underskrev den, og paa 6 Aar *kan* man glemme meget. Det er jo en Mulighed. Men kunde det da ikke bevilges, at der i hvert Sætteri fandtes et opklæbet Eksemplar af Tarifen, helst paa et Sted, hvor den kunde sés, uden at man behøvede en Stige for at komme til Vejrs og granske den, naar Tvivlsspørgsmaal opstod, saa havde man den saa rart ved Haanden og vilde Principal eller Faktor saa ikke rette sig efter den — ja saa — — —

Men saa maatte vi rigtignok *Alle* være parate til at følge den; ingen »Filerier«, ingen »Fortolkninger«, men kort og godt gaa lige ud af Landevejen og vække de Kammerater, som ikke var vaagne nok til at følge med straks — Alle som En maa vi søge at værne om Tarifen, thi gør vi det ikke, saa falder den i Stumper og Stykker og en skønne Dag er der ikke mere Tarif end bag paa min Haand, og hvem der saa vil faa Skyld for at have »brudt« den, det bliver ikke vanskeligt at gætte, naar man har sét hele Maaden hvorpaa den som oftest benyttes.

Forresten har jeg hørt af en Faktor, at de »Ny« var langt mere medgørlige i Tarifspørgsmaal end »Socialisterne«. Det kan saamæn gærne være, for jeg kender adskillige af dem og det er virkelig »saadan herlige Mennesker«! At *de* skulde bryde Tarifen tror jeg ikke, thi netop hos dem findes jo alt hvad der er ædelt, skønt og godt inden for Standen — men maaske eksisterer den ikke for de »Ny«; thi saadanne Smaating kunde de Folk vel ikke have tilfælles med os — næ Fy!

Med kollegial Hilsen

PETER MØRK.

Foreningens Maskerade.

Efter Opfordring af mange Medlemmer har Styrelsen besluttet at afholde en Maskerade Lørdag d. 9. Februar i Koncertpalæets ny store Lokaler.

Vi stoler paa, at Foreningens trofaste Medlemmer vil tage kraftig fat, for at Tilstrømningen kan blive saa stor som mulig. Det er ikke alene paa det faglige, men ogsaa paa det selskabelige Omraade, vi skal hævde vor Plads som Nr. 1. Ikke for Selskabelighedens Skyld — den kan vi endda undvære — men fordi der blandt vore Medlemmer skal være en levende Erkendelse af, at naar der i »Den typografiske Forening« tages fat paa noget, skal det gennemføres, saa det er Foreningen værdigt. Januar og Februar er de Maaneder, hvor snart den ene, snart den anden Forening indbyder til Selskabelighed, Trykkerne holder deres Maskerade, Sangforeningen sin Aarsfest. Nuvel; vore Medlemmers Pligt er det at sørge for, at den Fest, Foreningen afholder, først og fremmest tages i Betragtning. Vi bør benytte alle Midler til Fremme af vore Formaal; vi hverken danser eller drikker os Solidaritetsfølelsen til, men vi udvikler og befæster den ved at se de gamle kendte Ansigter om os, og vi drage de nye til os ved at vise dem, at vi endnu er i Stand til at staa paa egne Ben. Og Medlemmerne kan saa meget mere energisk agitere for vor Forenings Maskerade, som Styrelsen har gjort alt for at tilfredsstille alle. Koncertpalæets ny store Lokaler, hvor ellers kun det fineste Bourgeoisi hører klassisk Musik, staar til vor Raadighed, og selve den kgl. Livgardes Musikdirektør, Hr. Krigsraad *Vater*, skal til en Afvexling den Aften have Æren af at spille for den sorte Kunsts Sønner og Døtre i Stedet for til Hs. Majestæts Taffel. Fra den store Sals Loger og Balkoner kan Tilskuerne bekvemt iagttage de Dansendes brogede Skare, medens det blændende elektriske Lys faar Dragter og Smykker til at straale i mangefarvet Lys. Naar den viltre Maskebalslystighed for et Øjeblik holder op, naar Masken falder, vandrer Ridderen med sin Frue og Gutenbergs Sønner og Døttre opad den brede Marmortrappe til den oplyste Riddersal og de tilstødende Sale for at bænke sig ved de velbesatte Borde. Og er det først besørget, gaar Dansen atter livligt, *uden* at den frembrydende Morgen er i Stand til at afbryde; thi Salen ligger selv i Dagens klareste Skær.

Lad dem da mærke, at det er »Den typografiske Forening«, der d. 9. Februar holder Gilde!

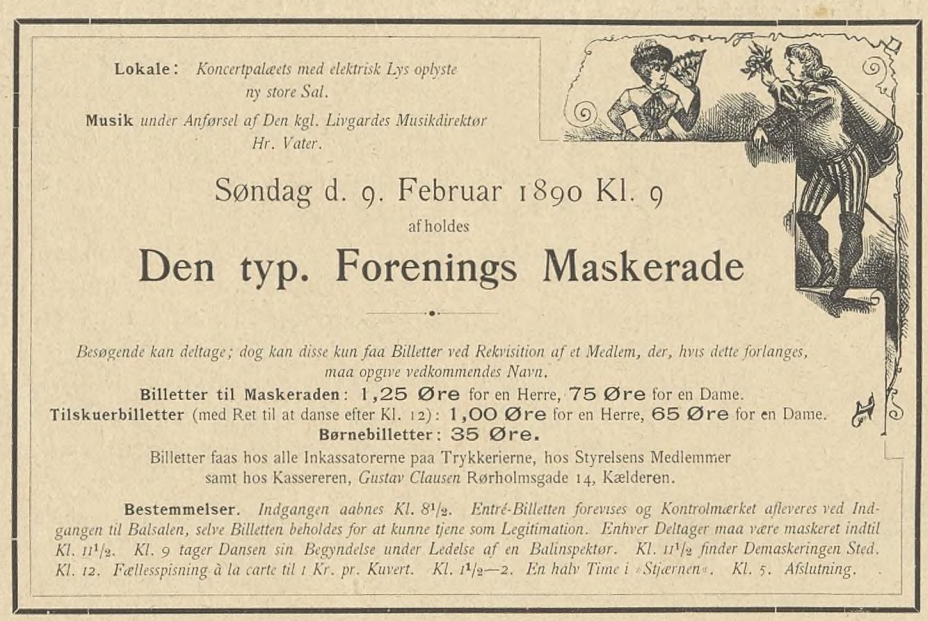

Den kollegiale Godgørenhed.

Der er vel næppe noget Fag, hvis Udøvere i en saa stor Udstrækning understøtter hinanden, naar Sygdom og Arbejdsløshed indfinder sig, som vort. Thi uagtet vi staa med baade Syge- og Begravelseskasse og uagtet »Den typ. Foren.« udreder et ikke lille Beløb aarligt til de Arbejdsløse, saa sker det jo alligevel ret hyppigt, at en eller anden trængende Kollega nødes til at henvende sig til Kammeraterne om Hjælp, og har Vedkommende da været en brav Kollega, kan han ogsaa være sikker paa ikke at bede forgæves. Typograferne er nu en Gang Følelsesmennesker; er end ikke Ævnen til at yde altid saa stor, saa er Viljen dog god, og en lille Tiøre vandrer alligevel ud af Portemonæen og giver Ordsproget Ret om de »mange Bække smaa«. Men denne Typografernes Godgørenhed er ofte udsat for at blive misbrugt. Jeg vil endda ikke regne saadanne Tilfælde som det af en Indsender for et Par Uger siden fremdragne om en »Fægtemester« — nej, Sagenbliver værre, naar man har den Frækhed at udsende Cirkulærer, som ved den Vedkommendes Snildhed gives et Autoritetsstempel for, at Vedkommende »er værdig og trængende«. Saadanne Cirkulærer burde naturligvis stoppes i Farten saa snart de kom til etPersonale, der var lidt med paa Forholdene; jeg synes da man kunde have en vis Ret til at inddrage det, sende Formanden det med Fremstilling af Motiverne til Stansningen og saa lade Styrelsen afgøre, om Indsamlingen skulde have Lov at passere eller ej. Jeg véd jo nok, at man maaske vil sige, at Enhver har Lov at udsende Cirkulære og at til Gengæld vi Andre har Lov at lade være med at yde Bidrag; men naar, som i det Tilfælde jeg her sigter til, et Cirkulære udstedes og Foreningens Formand absolut føres bag Lyset — jeg kan næmlig ikke antage, at Formanden, hvis han havde kendt de sande Forhold, vilde have givet Cirkulæret sin Paategning — saa maa man have Lov til at stanse en saadan Indsamling for at ikke virkelig trængende og hæderlige Kolleger eller disses Enker skal blive skuffede, naar de i Nødstilfælde henvende sig om Hjælp. Desværre er vi jo ikke saaledes situerede, at vi kan sørge for en »Enkepension« til vore eventuelle Enker, og det er derfor ikke saa sjældent ved en Kollegas Død, at dennes Enke maa henvende sig til Mandens Fagfæller om Hjælp — en Hjælp, der sædvanlig ydes beredvilligt og uden Spor af Karrighed. Men faar et Cirkulære, som det fra Olga Bagger, upaatalt Lov at passere, saa staar den typografiske Godgørenhed Fare for at gaa i Stykker.

C. N.

Systematiske Typer.

»Schweizer graphischen Mitheilungen« meddeler følgende Beskrivelse af de fra Hr. HALLER i Bern paa den sidste Verdensudstilling udstillede systematiske Typer:

Fordelene ved disse Typer ere følgende: 1) De muliggør ved Sætningen en meget hurtigere og forholdsmæssigere Udslutning af Linjerne og Hr. Haller anslaar, at der ved Sætning med disse Typer vindes 15 pCt. 2) De muliggør en hurtigere og sikrere Korrigering af Satsen. Fordelen herved skal udgøre 28 pCt.

Typerne ere efter Punktenheden systematisk inddelte i Grupper. Saaledes er t. Eks. under Garmond Antikva kun 6 Grupper for Haanden. 3 Enheder (W, M, —) til 9 Punkter, 10 Enheder (D, G, H, R, N, X, Y, æ, m, w) til 7 Punkt; 15 Enheder (A, B, C, E, F, L, O, P, Q, R, S, T, U, V, Z) til 6 Punkt; 20 Enheder (J, a, b, d, g, h, k, n, o, p, q, u, x, ff, fi, fl, », †, §, ?) til 5 Punkt; 7 Enheder (I, c, e, r, s, v, z) til 4 Punkt og 13 Enheder (f, i, j, l, t, (, [og Interpunktionstegnene) til 3 Punkter.

Interpunktionstegnene er tilstøbt det foran dem sædvanlig staaende Spatie. Efter den samme Enhed som Skriften er Udslutningerne støbte. Det er indlysende, at Udslutningen af en saadan systematisk Skrift kan gaa betydelig lettere fra Haanden, da baade Skrift og Udslutninger gaa op i en fælles Enhed. Ligeledes opnaas en stor Fordel ved Korrekturen, da saa mange Typer have fælles Enhed, og, hvor dette ikke er Tilfældet, vil Sætteren straks være paa det rene med Differencen.

Det er dog ikke alene paa Brødskrifter denne Systematisering er bleven anvendt. Hr. Haller har, som vor Kilde meddeler, »med overraskende godt Resultat« anvendt den ogsaa paa Titelskrifter. Ved disse er Fordelen naturligvis ikke saa stor som ved Brødskrifter, men Sætteren sparer dog ved Akcidenser nogen Tid, da han paa Forhaand kan udregne Bredden paa de Linjer, han skal sætte, uden at han behøver at sinke sin Tid med Opsætning af Linjer, der snart ere for brede, snart for smalle.

„Dsk. typ. Foren."s ny Medlemsbøger.

Siden vi har faaet de ny Medlemsbøger er det indtruffet et Par Gange, at jeg ved Viceringen af de Rejsende har set, at nogle Lokalformænd *har forglemt at benytte Segloblaterne* (til Brug Side 8—24), hvad der ikke er saa ganske betydningsløst, navnlig for de Kolleger, der rejser til Udlandet, i hvilken Anledning jeg antager de væsentligst et anskaffet. Da jeg modtog Postforsendelsen med ny Medlemsbøger, do. Regnskabsberetninger for »Dsk. typ. Foren.« og den trykte Vejledning, medfulgte tillige en Konvolut med en lille Beholdning Segloblater, og det antager jeg alle Lokalformænd har faaet.

N. N.,
Lklfmd.

Blandinger.

Anthon Svendsens Enke har ved et Cirkulære henvendt sig til sin afdøde Mands Fagfæller om at komme hende til Hjælp, da hun sidder i trange Kaar og har 5 Børn at forsørge. Vi kan paa det bedste anbefale dette Cirkulære til vore Kolleger. Her er virkelig Trang til Stede; Svendsen havde i mange Aar været sygelig og hans Indtægter som Følge deraf ikke saa store, ligesom Udgifterne under saadanne Forhold ikke formindskes. Han var en brav og flink Kollega, der aldrig trak sig tilbage, hvor det galdt at yde en Skærv til en Trængende, og vi maa derfor alle efter bedste Ævne støtte hans Enke og derved hædre Mindet om en trofast Kammerat.

Sangforeningen fejrer sin 44. Aarsfest Søndag d. 26. Januar med Koncert og Bal i Wittmacks Lokale. Foruden udvalgte Numre af Sangforeningens Repertoire og nye indstuderede bydes der paa Solosang af Kammersanger SIMONSEN, Violin-Solo af Kapelmusikus CARL JENSEN samt Oplæsning af Forf. til »Broder Rus« EINAR CHRISTIANSEN. Som Akkompagnatør assisterer Hr. HOLGER DAHL. Vi anbefale Aftenunderholdningen til enhver Kollega, der ynder god Sang og henvise i øvrigt til omstaaende Program.

Typografernes Sangforening.

Foreningens 44. Aarsfest fejres **Søndagen den 26. Januar 1890, Kl. 7½ pr.**, i *Wittmacks* Lokaler (Gammelholm) med

KONCERT

under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus **Axel Guldbrandsen** og med velvillig Assistance af d'Hrr. kgl. Kammersanger **N. J. Simonsen**, kgl. Kapelmusikus **Carl Jensen**, Forf. til »Broder Rus«, Cand. **Einar Christiansen**, samt Pianist **Holger Dahl**. *)

PROGRAM

1 Korsange: a) *Weyse:* Fædrelandssang.
b) *Pacius:* Suomis sång.
c) *Lenz:* Soldatervise.
2 *Johan Svendsen:* Romance. Solo for Violin.
Hr. kgl. Kapelmusikus CARL JENSEN.
3 Sange for Baryton. Hr. kgl Kammersanger N. J. SIMONSEN.
4 „**Folkesnak**", dramatisk Bagatel af Hr. *Einar Christiansen*, oplæses af FORFATTEREN.
5 Korsange: a) *O. Lindblad:* Studentserenad.
b) *E. Hartmann:* Vaarsang.
c) *Bellman:* Fredmans Epistel Nr. 38.
6 *Wieniawski:* a) Legende } Solo for Violin. Hr. kgl. Kapel-
— b) Mazurka } musikus CARL JENSEN.
7 Sange for Baryton. Hr. kgl. Kammersanger N. J. SIMONSEN.
8 *C. J. Hansen:* **Vaabensang** af „**Korsaren og hans Brud**". Kor med 4-hændigt Flygel-Akkompagnement. (Koncertflygel fra *Emil Felumb.*)

Efter Koncerten BAL til Kl. 5 (stort Orkester).

Billetter til Koncerten (à 75 Øre) faas hos Medlemmerne paa Trykkerierne samt hos Styrelsen. — **Balbaand** (à 1 Kr. for en Herre og 50 Øre for en Dame) løses i Salen efter Koncertens Slutning.

Medlemmerne have fri Adgang til Koncert og Bal for sig og en Dame.

STYRELSEN.

D'Hrr. Medlemmer, som af en eller anden Grund ikke længer arbejder ved Faget, gøres opmærksom paa, at de, saafremt de vedblivende vil betragtes som Medlemmer af »Den typ. Forening« stadigt maa betale det vedtagne Kontingent.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medlemmer: CARL VILHELM HAGEMANN (udl. i Chr. Eltongs Bogtr. d. 1. Jan. 1890), arb. samme Sted. — AXEL KNUD VALDEMAR SCHRØDER (udl. hos A. E. Kihl d. 4. Jan. 1890), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

*) De Assisterendes Navne maa ikke offenliggøres i Dagbladene.

Tiltraadt Medlem: ARNOLD FERDINAND KOPPEL (Den typ. Foren., fra Rejse), arb. hos Eltong.

Da mine økonomiske Forhold for Tiden ikke tillader mig at modtage Genvalg som Styrelsesmedlem i »Typografernes Hjælpekasser«, undlader jeg ikke at meddele dette allerede nu, for derved at give Medlemmerne Lejlighed til at sé sig om efter en Efterfølger.

RUD. BØHM.

Til **Schweizerne** har jeg modtaget: Holbæk Lokalforening ved Jul. Bigum 3.25, Triers Personale 5.65, Græbes 4.35, Politikens 3.75, 11 Sættere i Soc.-Dem. 2.75, F. E. Bordings 4.00, Nielsen & Lydiches 4.00 — ialt 27.75. Bidrag modtages fremdeles.

De **til Østrigerne** *indkomne Bidrag vil — hvis ingen Indsigelse fra ærede Bidragydere sker i Løbet af 8 Dage — blive tilstillet Schweizerne sammen med det til disse indkomne Beløb.* G. CLAUSEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Jordan 0.75, S. L. Møller 2.40, Rom 1.00, Politiken (2 B.) 8.25 — ialt 12.40. Med det tidl. indk. 17.43 ialt 29.83. G. CLAUSEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 19. Januar Kl. 11 pr. Alle bedes møde. FORMANDEN.

Foreningslokalet er aabent i Morgen Aften Kl. 9—2½, Skindergade 9, 1. Sal.

Styrelsesmøde d. 11. Januar 1890.

Fraværende C. OLSEN med lovlig anmeldt Forfald.

Formanden meddelte, at der desværre i Lovene havde indsneget sig nogle Fejl, som vistnok nødvendiggjorde fire Siders Omtrykning. Styrelsen sluttede sig hertil. Forskellige Punkter i Lovene behandledes; ang. forekommende Smaaudgifter meddeltes der Form. Bemyndigelse til at anvise til Udbetaling uden foregaaende Sanktion af Styrelsen. Det vedtoges at offenliggøre Styrelsens Forretningsorden i Bladet. Dagsordenen til den forestaaende ordinære Generalforsamling fastsattes; man besluttede at udskrive fuldstændig ny Valg til alle Foreningens Tillidsposter. Betalingen af Renter af Laan og et Tarifspørgsmaal drøftedes. Til Slut forhandledes Lokaleforholdene og Afholdelsen af en Maskerade. Form. og Fasmer havde sét paa Koncertpalæets ny store Lokaler og da det kunde faas d. 9. Februar, besluttedes det at afholde Maskeraden her. Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Kolding, OLE PETERSEN (udl. hos B. Møller i Kolding d. 1. Jan. 1890 efter 4 Aars Læretid; han har aflagt Svendeprøve), arb. samme Sted. — Nykøbing F., HANS CHR. JØRGENSEN (udl. i »Loll.-Falst. Folketid.«s Bogtr. d. 1. Jan. 1890). — Aarhus, GUSTAV SVENSSON (udl. 1. Jan. 1890 i Stiftsbogtrykkeriet) og CARL JOHNSEN BUSKEROD (udl. 7. Okt. 1889 hos Zeuner).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Nakskov, 536, LARS NIELSEN LARSEN (sidst været Soldat). — Kallundborg, »Kallundb. Dagbl.«, FR. C. THERKILDSEN (sidst arb. i Kbhvn.).

Bortrejste Medl.: Aarhus, JENS LUND (til Esbjerg). — Randers, LAURITZ CHRISTENSEN til Aarhus.

Udmeldt Medlem: Ringkøbing, Bogtrykker A. RASMUSSEN.

Rettelse.

Balance-Summen paa Udgiftssiden af Regnskabet for det friv. Fond er forkert. Sammentælling vil vise samme Tal som paa Indtægtssiden, næmlig Kr. 174.54.

Arbejdsmarkedet.

En Typograf søger Plads straks, helst i Provinserne. Billet mrkt. »A 994« modtager Ekspeditionen.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En dygtig Maskintrykker,

selvstændig Arbejder, som er vant til at levere første Klasses Akcidens-Arbejde, kan faa en let Plads i »Svendborg Amts Bogtrykkeri« ved Henvendelse til J. ASSAM, Svendborg. Pladsen, der kan tiltrædes straks, er ved gensidig Tilfredshed fast.

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96

PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

JUST WARBURG

TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Bogtrykkeri-Inventarium.

Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.

Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.

Waldemar Bau,

Snedkermester,

Store Kongensgade Nr. 39.

København. K.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 4
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 24. Januar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Da Indsamlingen til vore Schweizer-Kolleger snart agtes sluttet, anmodes Medlemmerne om, af alle Kræfter at agitere for, at Deltagelsen kan blive saa almindelig som vel mulig. Vi hverken kan eller bør staa tilbage for Udlandets Kolleger, der alle som én har sendt store Bidrag til vore haardt trængte Brødre. Det vilde baade være Synd og Skam, hvis man i Schweiz skulde antage os for lunkne lige over for den fælles Arbejdersag, og det er derfor enhvers Pligt at bidrage til vore brave Schweizer-Kolleger. FORMANDEN.

Fred!

Efter at Red.-Udv. f. Prov. havde vist den fortjenstfulde Optræden at standse det personlige Kævleri, der længe havde raset mellem enkelte af »Dansk typ. Forening«s Medlemmer, har man ligget ligesom i Dvale. Maaske udhviler de stridende Parter for at samle Kræfter til en ny Omgang paa en anden Arena, men højst mærkeligt er det dog, at efter at denne mindre heldige Diskussion er standset, sér man ikke et Ord fra vore Kolleger rundt i Landet. Tror d'Hrr. ikke at vi herinde i København, hvoraf dog ikke saa faa, min egen Ringhed iberegnet, dels har hjemme i Provinserne, dels har arbejdet dér, kunde have Lyst til at være lidt à jour med Forholdene udenfor vort nuværende Opholdssted. Skulde der aldrig være et eller andet som kunde trænge til at kendes udenfor den lille Kreds, der har Ophold i en Provinsby? Er der ikke Forhold, der kunde have godt af at blive meddelt andre Kolleger — ikke alene de daarlige Forhold, men ogsaa de gode?

Det sér højst besynderligt ud, at Lysten til at skrive eller til at meddele sig til andre er saa ringe hos et saa stort Fags Udøvere. Skulde »Dansk typ. Forening« med sine 500 Medlemmer virkelig ikke have nogen Interesse af at bruge den skriftlige Agitation paa anden Maade end til at lade et Par Medlemmer, der hver for sig kan være agtede og gode Kolleger, hudflette hinanden i Tidenden?

Jeg kan ikke rigtig tro paa en saadan Sløjhed. Hvad Grunden er, om det er en for vidt dreven Tilbageholdenhed eller den maa søges andet Steds er ikke godt for Udenforstaaende at vide, men kunde denne lille Opfordring virke til at vække lidt Interesse hos mine Kolleger ude i Landet for at give os nogle Meddelelser om Livet blandt dem, saa vilde det vist nok kunne være til stor Gavn for mange af os baade her og derude.

Ret mærkeligt er det for Resten at sé, at medens Skrivelysten saaledes er taget af i Provinserne, har Københavnerne ganske fornuftigt begyndt at dyppe Pennen lidt flittigere end Tilfældet har været før. Det glæder mig hver Gang jeg saaledes sér en ny Indsender tage Ordet i »Typ.-Tid.« og gøre Forsøg paa at rejse en Bevægelse snart i den ene, snart i den anden Retning. Vi savner jo ganske vist ikke Stof i Bladet, men at den store Forening, der har Medejendomsret dertil, ikke lader høre fra sig om et eneste fagligt Spørgsmaal eller om de økonomiske Forhold, hvorunder de arbejder — det er ligefrem sørgeligt. M. A.

Tarifens Overholdelse.

En Indsender, der kalder sig PETER MØRK, har i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« faaet optaget en Artikel med ovenstaaende Overskrift, til hvilken jeg udbeder mig Plads for nedenstaaende Bemærkninger.

Jeg maa først gøre Hr. Mørk opmærksom paa, at han vistnok sér temmelig »mørkt« paa Forholdene, naar han mener, at Tarifen paa *mange Steder* for længe siden er kasseret. Thi efter min Mening maatte et saadant Forhold — hvad Hr. M. rigtignok lidt ironisk indrømmer — da udelukkende skyldes d'Hrr. Sættere selv. Jeg bevæger mig ganske vist ikke meget mellem d'Hrr. uden for det Trykkeri, hvorpaa jeg selv arbejder — det tillader min Tid mig ikke —, men jeg hører dog jævnlig Tale om Forholdene andre Steder; at Fortjenesten kan være ringe er jo ikke noget nyt, men deri er Brud paa Tarifen næppe Skyld. Og hvorledes vilde det vel være muligt for en Principal eller Faktor at begaa Tarifbrud uden straks at faa »Den typ. Forening« paa Nakken? Foreningen, der tæller over 400 Medlemmer, er jo nu saa stærk som ingen Sinde før og har saa gode Forbindelser baade i Ind- og Udland, at man dog skulde tro dens Anseelse maatte blive respekteret, og at Principalerne ikke for en ringe Vindings Skyld vilde udsætte baade dem selv og deres Forretninger for at komme i Miskredit hos Arbejderne og blive satte i Gabestokken. Heller ikke tror jeg, at den anden her i Byen eksisterende Forening af Typografer — der nok for Resten kun vegeterer — turde indlade sig paa i givne Tilfælde at optræde *mod* deres Kolleger.

Nej, saa længe den ærede Indsender ikke kan komme med flere Beviser paa Tarifbrud end det ene om Mulkterne, der endda ikke er tydeligt bevist, saa tror jeg ikke derpaa. Thi jeg vil nok spørge, af hvad Grund d'Hrr. Sættere vilde tillade det eller finde sig deri. Paa det Trykkeri, hvor jeg har den Ære at være Faktor, kan jeg garantere for, at noget saadant ikke vilde blive taalt hverken af mig eller af nogen af Personalet. Vi arbejder i den Retning trolig sammen og Hr. Mørks Insinuation om »Faktorøjnene« kan jeg tage mig ganske let, hvad vel for Resten enhver Faktor, som har den rette Forstaaelse af sin Stilling, kan gøre. Maaske — der er jo braadne Kar i alle Lande — kan der nok være en eller anden Faktor, der enten i Ungdommelighed eller Overmod kan forløbe sig, men saa har man jo dog et Eksempel at henvise til, da for faa Aar siden et større Personales enige Optræden foranledigede en saadan Herres Afsættelse. Enhver fornuftig Principal maa jo dog indrømme, at det først og fremmest er hans Personale han tjener sine Penge ved og at han bedre kan taale at miste én Faktor, end alle Arbejderne. Jeg for mit Vedkommende har altid haft den Opfattelse af min Stilling, at Sætterne dog var dem jeg nærmest burde holde mig til og søge min Støtte hos. Thi Skæbnen er lunefuld, det høje Sæde en Faktor indtager, kan nemt vælte, og kommer man da atter ind i »de Meniges« Rækker, er det vist bedst man træder derind som Ven med sine Arbejdsfæller.

Kun i ét Punkt er jeg fuldstændig enig med Hr. M., nemlig i at tilraade *Alle* at følge Tarifens Ordlyd fuldt ud. Der er saamænd intet at resikere. Findes der virkelig Principaler eller Faktorer, der har Lyst til at køre udenom den, saa véd d'Hrr. vel nok hvad deres *Pligt* er for at komme til deres *Ret*. En Henvendelse til Foreningens Styrelse, saafremt Hævdelse af Tarifen ikke kan ske foruden, vil nok være i Stand til at skaffe Orden i Forholdene og faa de Vedkommende til at respektere Organisationen.

Jeg haaber, at baade De og Hr. M. undskylder, at jeg bevarer min Anonymitet og kun underskriver mig som Deres ærbødige

N. N.
f. T. Faktor.

Københavnske Sætterilokaler.

Maa det være mig tilladt at give et Par Oplysninger om forbedrede Forhold paa et herværende Sætteri, hvor undertegnede arbejder.

Om det er de i »Typ. Tid.« rettede Angreb paa de daarlige Lokaler der har Skyld deri, kan jeg ikke bestemt afgøre, men siden vor Principal fik fat i Bladet og saa de paatalte Anker, er han lige som vaagnet af den tidligere Dvale og har virkelig bragt store Reformer frem. Her herskede tidligere et skrækkeligt Grisseri og alle de Ulemper, der var nævnt i Artiklen, passede paa vort Lokale, som om det virkeligt var det der var ment. Men kom nu og sé. Alt hvad vi ønsker os i Retning af Renlighed og Hygge bliver med den største Elskværdighed udført. Der er som blæst overalt. Ingen Snavs i Krogene, Gulvet renvasket, de blinde Papirs-Ruder, hvoraf der ikke var faa, erstattede med veritable Glas-do., Kasserne rensede for Fisk og Støv — og, hvad der maa betragtes som det bedste af det Hele, gensidig Tilfredshed hos Personale og Principal.

Naar jeg nu har fremdraget dette Eksempel paa Principalens Vækkelse, saa skér det kun for at vise, at der ikke skal saa store Ofre fra Arbejdsgivernes Side for at skabe Hygge paa Arbejdsstedet — hele Forandringen har ikke kostet mere end nogle faa Kroner til et Par Rengøringskoner, lidt Udgift til Glarmesteren og et Par Drenges Arbejdstid paa Oprømning. Men saa har vi til Gengæld maattet »stikke Piben ind«. Ingen Tobaksrøg, ingen Spytten hen ad Gulvet eller Bjærge af Pibekrads i Krogene. Det har nok kostet et Par ældre Sættere lidt Anstrængelse at undvære Piben, men det gaar nu ganske fortræffeligt. — Et Ventilationsapparat, som vi tillod os at foreslaa, maatte vi give Afkald paa, men for øvrigt gøres der alt hvad der kan, for at skaffe saa rigelig Tilførsel af frisk Luft som muligt. K. L.

Blandinger.

Uden at blande os i Politik, kan vi dog ikke undlade at meddele, at ved Folkethingsvalgene i Tirsdags valgtes »Dansk typ. Forening«s tidligere mangeaarige Leder, Hr. HARALD JENSEN, til Medlem af Thinget Dette Valg har sikkert vakt Glæde overalt blandt Typograferne, da Hr. Jensen ved sin Dygtighed og sit store administrative Talent har vist at gøre sig agtet og skattet i en vid Kreds af Kolleger.

En »Typograf-Fabrik«. »Örebro Tidning« synes at være en »Kunstanstalt«, der mindst staar paa Højde med en enkelt lignende her hjemme, medens den dog i Henhold til Lærlingenes »alsidige« Uddannelse maaske overgaar den. Der arbejder *én* Sætter og *tolv* Lærlinge. Denne ene ulykkelige Sætter skal sørge for de 12 Disciples kunstneriske Uddannelse. Disse »Læredrenge« er dog ikke rent ud Børn. De ere i en Alder fra *15—30 Aar*, og anvendes, naar det er skralt med Sætterarbejde, baade som »Dampmaskine« (ɔ: de maa trække Hurtigpressen), Paalæggere, Bydrenge og Abonnements- og Avertissementssamlere. Saa snart Læretiden er udstaaet, sørger den driftige Principal for, at »Svenden« kommer ud i Verden og sér sig om — Sætterarbejde kan han næppe paatage sig — og der er da saa rart Plads for en ny Kunstens Søn.

For at forbedre Luften i Bogtrykkerierne tilraader en Kollega i »Svensk Typograftid.« Udluftning af Sætterilokalerne 3 Gange daglig. Han tilraader, at Vinduer og Døre aabnes en Kvart Time om Formiddagen, hele Middagen og atter en Kvart Time om Eftermiddagen. Det vil vel sagtens falde mange haardt, skriver han, at standse med Arbejdet det Kvarter, der medgaar til Udluftningen, men naar derved kan opnaas de Fordele, Indaandingen af frisk Luft tilbyder, maa det antages, at selv de mest konservative maa falde til Føje.

I Colorado Springs i Amerika har Handelskamret skænket 80 Acres Jord til »International typographical Union«, til derpaa at opføre et *Bogtrykkerhjem*, hvis Værdi skal være mindst 20,000 Doll. og hvis Opførelse skal paabegyndes senest 2 Aar efter Gavebrevets Dato og være fuldført inden Udgangen af det tredie Aar.

Erstatning for Makulatur. I et Bogtrykkeri i Tyskland blev et større Oplag paa Grund af fejlagtig Udskydning makuleret. Bogtrykkeren fordrede, at Maskinmesteren og den i Trykkeriet ansatte »Korrektør«, som skal paasé Formenes

Udskydning, skulde ersatte Skaden. Da de ikke var villige hertil, kom Sagen for Retten, der dømte de to Syndere efter Principalens Paastand. I Dommen udtaltes, at da Arbejdets Udførelse afhænger af, at Udskydningen er rigtig, er Trykkeren forpligtet til at eftersé, om den til Trykning udskudte Form er fejlfri i saa Henseende. Denne Forpligtelse bortfalder ikke, selv om en »Korrektør« er ansat til yderligere at eftersé Udskydningen.

Billetter til Maskeraden:

1,25 Øre for en Herre, 75 Øre for en Dame.

Tilskuerbilletter (med Ret til at danse efter Kl. 12):

1,00 Øre for en Herre, 65 Øre for en Dame.

Børnebilletter: 35 Øre.

Billetter faas hos alle Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Styrelsens Medlemmer samt hos Kassereren, *Gustav Clausen*, Rørholmsgade 14, Kælderen.

Søndag d. 9. Februar 1890 Kl. 9

afholdes

Den typ. Forenings Maskerade

i

Koncertpalæets med elektrisk Lys oplyste nye store Sal.

Musiken under Anførsel af Den kgl. Livgardes Musikdirektør *Hr. Vater.*

Besøgende kan deltage; dog kan disse kun faa Billetter ved Rekvisition af et Medlem, der, hvis dette forlanges, maa opgive vedkommendes Navn.

Bestemmelser. *Indgangen aabnes Kl. 8½. Entré-Billetten forevises og Kontrolmærket afleveres ved Indgangen til Balsalen, selve Billetten beholdes for at kunne tjene som Legitimation. Enhver Deltager maa være maskeret indtil Kl. 11½. Kl. 9 tager Dansen sin Begyndelse under Ledelse af en Balinspektør. Kl. 11½ finder Demaskeringen Sted. Kl. 12 Fællesspisning à la carte til 1 Kr. pr. Kuvert. Kl. 1½—2: En halv Time i »Stjærnen«. Kl. 5 Afslutning.*

Alderdomsforsørgelsen for E. Heinemann.

(6. Regnskab).

I det forløbne Aar (52 Uger) er indkommet følgende Bidrag:

Schultz	Kr.	53.10
Græbe	-	28.35
Jørgensen & Co.	-	10.10
»Nationaltidende«	96.80 + 0.20 -	97.00
»Social-Demokraten«	-	89.30
»Politiken«	-	62.40
»Adresse-Avisen«	-	14.40
Kr.	-	1.00
	Ialt Kr.	355.65

Med det tidligere indkomne *Kr. 488.32* nu ialt *Kr. 843.97*.

Januar 1890. Med Tak

J. F. MØLLER.

For Modtagelsen af ovenstaaende Sum takkes og kvitteres paa min Mands Vegne. BOLINE HEINEMANN.

Paa den forleden Aften afholdte Generalforsamling her i Lokalforeningen vedtoges følgende Udtalelse:

Til Redaktionsudvalget f. Prov.!

»Generalforsamlingen udtaler sin Tilslutning til det af Redaktionsudvalget foretagne Skridt: at stoppe det personlige Skænderi i »Typ.-Tid.«, og beklager, at sligt overhovedet har fundet Sted.«

Vejle, d. 13. Januar 1890. Med koll. Hilsen

Paa Lokalforeningens Vegne

M. FREDERIKSEN.

Typografernes Sangforening.

Foreningens 44. Aarsfest fejres **Søndagen den 26. Januar 1890, Kl. 7½ pr.**, i *Wittmacks* Lokaler (Gammelholm) med

KONCERT

under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus **Axel Guldbrandsen** og med velvillig Assistance af d'Hrr. kgl. Kammersanger **N. J. Simonsen**, kgl. Kapelmusikus **Carl Jensen**, Forf. til »Broder Rus«, Cand. **Einar Christiansen**, samt Pianist **Holger Dahl**. *)

PROGRAM

1 Korsange: a) *Weyse:* Fædrelandssang.
b) *Pacius:* Suomis sång.
c) *Lenz:* Soldatervise.

2 *Johan Svendsen:* Romance. Solo for Violin.
Hr. kgl. Kapelmusikus CARL JENSEN.

3 *Rossini:* Arie af »Barberen i Sevilla«.
Hr. kgl. Kammersanger N. J. SIMONSEN.

4 **„Folkesnak"**, dramatisk Bagatel af Hr. *Einar Christiansen*, oplæses af FORFATTEREN.

5 Korsange: a) *O. Lindblad:* Studentserenad.
b) *E. Hartmann:* Vaarsang.
c) *Bellman:* Fredmans Epistel Nr. 38.

6 *Wieniawski:* a) Legende } Solo for Violin. Hr. kgl. Kapel-
— b) Mazurka } musikus CARL JENSEN.

7 *N. J. Simonsen:* Sommersang. } Hr. kgl.
Chr. Barnekov: Folkevise. } Kammersanger
P. Hejse: Dengang jeg var saa stor som saa. } N. J. SIMONSEN.

8 *C. J. Hansen:* **Vaabensang** af **„Korsaren og hans Brud"**.
Kor med 4-hændigt Flygel-Akkompagnement.
(Koncertflygel fra *Emil Felumb.*)

Efter Koncerten **BAL** til Kl. 5 (stort Orkester).

Kl. 2: Stor Kotillon med Roser og Ordener.

Billetter til Koncerten (à 75 Øre) faas hos Medlemmerne paa Trykkerierne samt hos Styrelsen. — **Balbaand** (à 1 Kr. for en Herre og 50 Øre for en Dame) løses i Salen efter Koncertens Slutning.

STYRELSEN.

Alle Arbejdsløse anmodes om fremdeles at melde sig til Arbejdsløshedsprotokollen hos mig hver Mandag mellem Kl. 12—2.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den halvaarlige Generalforsamling

afholdes *Søndag d. 16. Februar Kl. 11 Form.* i Skindergade 9, den store Sal til Gaden.

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Fastsættelsen af Formandens og Kassererens Løn. 4. Appel til Generalforsamlingen fra Simon og Ivar Nielsen ang. Nægtelsen af deres Optagelse i Foreningen. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne. 7. Eventuelle Forslag.

Private Forslag maa indleveres til Styrelsen senest 8 Dage forinden Generalforsamlingen. Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskjellige Inkassatorer paa Trykkerierne at insende til Formanden i forseglet Konvolut.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal. STYRELSEN.

Styrelsesmøde den 19. Januar 1890.

Styrelsen afholdt Fællesmøde med Styrelsen for »Ny typografisk Forening«. Til Stede var JUL. FISCHMANN, MOSSBERG, ANT. LARSEN, CARL OLSEN, F. K. MADSEN og VICTOR PETERSEN. En indgaaende Drøftelse af Tarifforholdene paa de enkelte Trykkerier fandt Sted og det fremhævedes stærkt, at det var nødvendigt at optræde over for mulige Brud paa Tarifen. Man enedes efter en lang Diskussion om at udarbejde en Fællesudtalelse fra begge Foreningers Styrelse og at offenliggøre denne i Foreningernes Organ.

Medlemskortene. D'Hrr. Medlemmer, som endnu ikke har modtaget Medlemskort, anmodes om at tilstille mig Meddelelse herom og, hvis jeg ikke allerede har modtaget den, tillige Adresse. Mulige Fejl i de allerede udstedte, bedes mig ligeledes meddelt.

G. CLAUSEN.

Til **Schweizerne** har jeg envd. modtaget: Holbæk Lokalforening ved Faktor Bigum (2. B.) 3.00, Triers Personale 5.40, Græbes 5.15, Politikens 3.30, Soc.-Dem. 4.25, F. E. Bordings 4.00, 3 Sættere 1.00, C. P. W. & H.-F. hver 0.50, Roms 2.80, Adresse-Avisen 2.25, Avisens 1.50, Jordans 0.60, det til Østrigerne indsamlede 10.14 ialt 44.39.

Med det tidl. indkomne 27.75 ialt 72,14. G. CLAUSEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Jordan 0.75, S. L. Møller 1.70, Politiken 5.00, Adresse-Avisen 1.00 — ialt 8.45. Med det tidl. indk. 29.83 ialt 38.28. G. CLAUSEN.

Styrelsesmøde i Morgen Aften Kl. 11 i Foreningslokalet. FORMANDEN.

Foreningslokalet er aabent i Morgen Aften Kl. 9—3, Skindergade 9, 1. Sal.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Koncertprøve i *Wittmacks Lokale*. Billetter vil maaske kunne faas ved Generalprøven smst. Søndag Kl. 11, Form.

Ærede Kolleger, der ikke have faaet *Medlems*billetter, bedes afhente disse hos STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Esbjerg* er fra i Dag oprettet en Lokalforening med Typograf JØRGENSEN som Formand.

Kolding, den 16. Februar 1890. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Mandag den 20. Januar.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Fra *Middelfart* var forespurgt, om et Medlem, der skulde rejse i Plads i Stockholm, kunde erholde et Laan af 15 Kr.; Hovedbestyrelsen billigede, at Formanden under Henvisning til Lovenes § 39 havde svaret, at et saadant Laan ikke kunde finde Sted. Fra »Den typ. Forening« var anmodet om en Opgørelse kunde finde Sted til 21. Jan., da man gærne ønskede Generalforsamling afholdt i Kbhvn. den 2. Febr.; Hovedkassereren og Formanden havde gjort, hvad der stod i deres Magt, for at imødekomme det fremsatte Ønske, men endnu i Dag manglede Regnskaberne fra 11 Lokalforeninger, saa det havde ikke kunnet lade sig gøre.

2. Skrivelse fra *Odense* Lokalfmd. med Andragende (underskrevet af 49 Medlemmer) om Kontingentfrihed for den 74-aarige Kollega Jacob Conrad Vilhelm Prøvensen. — I et tidligere Møde havde Formanden givet Meddelelse om denne Sag, og Hovedbestyrelsen vedtog nu enstemmigt at bevilge det ansøgte, der er en Dispensation fra Lovene, men i Overbevisningen om, at Repræsentantmødet giver det sin Billigelse.

3. Skrivelse fra *Styrelsen for »Den typ. Forening«* ang. »Typ.-Tid.«. Bladets Udstyrelse ønskede man at bibeholde som det for Tiden er, og dette gik man med til; ligeledes Redaktørens Løn; derimod ønskede Hovedbestyrelsen nogle Oplysninger om forskellige Poster paa Bladets Regnskab.

4. Skrivelse fra Typograf JØRGENSEN, Esbjerg, ang. Oprettelsen af en Lokalforening dersteds. — Det i saa Henseende fornødne var alt foretaget af Formanden og som foran nævnt var Lokalforeningen traadt i Virksomhed fra 16. Januar.

5. Skrivelse fra *Ringkøbing* Lokalforenings Medlemmer samt do. fra Typograf M. C. MADSEN dersteds ang. dennes Genoptagelse i Foreningen. Vedkommende tillodes Optagelse imod at betale sin Skyld til Foreningen samt betale 20 Kr.; Beløbene skulle være erlagte senest 1. Juli d. A., og ingen Understøttelse kan erholdes før Beløbene ere fuldt indbetalt.

Derefter behandledes nogle andre Sager. H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Holbæk, HJALMAR JENSEN (udl. i Nyk.-Post.s Bogtr. d. 7. Jan. 1890. Har bestaaet den foreskrevne Svendeprøve.)

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Rudkøbing, 156, P. A. HANSEN og 219, R. J. LANGE (begge har sidst arb. i Kbhvn.).

Bortrejst Medlem: Assens, 363, C.C. HEIN (til Odense, arbejdsl.).

Udmeldt: Holbæk, Redaktør BØNNELYCKE.

Brevkasse.

T. M. Tak for det tilsendte; kan ikke benyttes, men næste Gang Søndag den 26. Januar Kl. 11.

Rettelse.

I vor Omtale af Maskeraden i sidste Nr. staar denne anført til *Lørdag* den 9. Febr. Fejlen falder let i Øjnene; den 9. Febr. *er* en *Søndag*. Ligeledes er vor Musikdirektør til Maskeraden ikke Krigsraad — han bliver det nok, naar han en Gang faar sin Afsked fra Garden.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Cº
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Bogtrykkeri-Inventarium.
Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.
Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.
Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 59.
København. K.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 5
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 31. Januar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

KOLLEGER!

Den Arbejdsordning, vi i sin Tid ved Overenskomst med Københavns Principaler fik indført i Bogtrykkerierne, har nu bestaaet i 5½ Aar. I Aarenes Løb er Hævdelsen af Tarifens enkelte Bestemmelser imidlertid mange Steder ikke altid skét med den tilbørlige Bestemthed og Kraft. Vi behøver blot at omtale Paragraferne angaaende medhjælpsvis Arbejde, Ombrydningspenge, den normerede Godtgørelse for Overarbejde o. s. v., for at kunne konstatere, at man her og der har slaaet af paa sin Ret lige over for Arbejdsgiverne. Vi véd vel, at det mangen Gang kan være forbundet med Vanskelighed at faa sin Ret respekteret, men ikke desto mindre er det efter vor Mening enhver god Kollegas uafviselige Pligt paa det strængeste at hævde den én Gang vedtagne Tarif i alle dens Enkeltheder.

KAMMERATER!

Vi forlanger af Eder, at I for Fremtiden optræder resolut, naar nogen skulde faa i Sinde at krænke blot den ubetydeligste Bestemmelse i Eders Lønningsregulativ. Rokker man først ved ét enkelt Punkt, følger der ogsaa andre bagefter. Men naar vi opfordrer Eder til at gøre Eders Ret fuldt ud gældende, er det en Selvfølge, at I ogsaa forpligter Eder til nøje at overholde de Punkter, hvor der er Tale om Eders Pligter. Thi kun derved er I berettigede til at fordre Respekt for Eders Rettigheder.

Vi opfordrer da vore Medlemmer til i saadanne Tilfælde, hvor Uoverensstemmelser i Opfattelsen af Tarifens Bestemmelser træder frem, uopholdeligt at give Styrelsen for deres Forening Meddelelse derom, idet det er vor Overbevisning, at en fælles Optræden af Styrelserne nok skal faa Tarifens Bestemmelser respekteret.

STYRELSERNE FOR

NY TYPOGRAFISK FORENING DEN TYPOGRAFISKE FORENING

Prøvevalg Mandag d. 3. Februar Kl. 9½ i Foreningslokalet Østergade 32, 1. Sal o. G. (Thalias gamle Lokale).

Kolleger!

Indsamlingen til de udelukkede Schweizer-Kolleger sluttes i denne Uge. Det er mit sikre Haab, at alle de, som endnu har holdt sig tilbage — og heraf findes der endnu over 25 Trykkerier — endelig denne Uge vil gøre deres Pligt som gode Kolleger. Parolen maa i denne Uge være, at ikke én Mand holder sig tilbage, men at vi alle som én sørger for, at vore kæmpende Kolleger kan blive understøttede saa kraftigt som paa nogen Maade muligt.

FORMANDEN.

Foreningslokalet.

I mange Aar har det været en Tradition, at Typograferne kun har kunnet samles en Lørdag Aften. Paa denne Aften falder Ugelønnen paa de fleste Trykkerier og kun naar Arbejderne har bravt med Penge paa Lommen har man ment det forsvarligt, at faa dem til at møde. Den nuværende Styrelse gaar imidlertid ud fra en anden Anskuelse; den har fundet de nuværende ugenlige Sammenkomster skadelige, alene af den Grund, at Formaalet med dem: at udveksle Tanker og Meninger, langt fra kunde siges at gaa i Opfyldelse.

Der er ofte blevet klaget over, at Foreningens gemytlige Sammenkomster fra gamle Dage ikke længer kendtes. Men hvem har Skylden herfor? Mon ikke nærmest de, som aldrig lod sig se? Man har kunnet undskylde sig med, at der ikke mødte nogen før sént paa Aftenen og at den, som satte Pris paa at møde tidlig, aldrig kunde gøre Regning paa Selskab. Det er for at se, om der virkelig er noget Hold i dette Ræsonnement, at Styrelsen har besluttet at forandre Mødeaftenen til en Mandag og foranstalte Foredrag med paafølgende Diskussion, for paa denne Maade at søge at drage de Medlemmer sammen, som virkelig vil arbejde for, at de ugenlige Sammenkomster gøres saa frugtbringende og skaber saa megen Nytte som vel mulig.

Men dertil hører selvfølgelig, at Medlemmerne ogsaa selv tager Haand i Hanke med. Er der nogen sand Alvor i Arbejdet for at styrke og gavne Foreningen, da maa det først og fremmest være hver enkelts Pligt at bidrage sit til, at der tages alvorligt fat. Der hersker hos mange en utilgivelig Sløjhed og Ligegyldighed for Foreningsanliggender, for Arbejderspørgsmaalet i sin Almindelighed; det er disse mange, der skal vækkes, det er dem, der skal agiteres imellem for at der kan blive den nødvendige Tilslutning.

Allerede paa Mandag Aften Kl. 8½ vil vi gøre Forsøget. Der mødes i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, over Gaarden. Fra 8½—9½ vil der være Bogudlaan fra Bibliotheket og Kl. 9½ vil der blive afholdt Prøvevalg til alle Foreningens Tillidsposter.

Fred — og atter Fred!

Fred er en rar Ting — dog ikke Gravens Fred! Kommer der »lidt i Vejen«, da er der jo ingen Skade sket, om dette bliver fremdraget og eventuelt rettet, — man faar ikke Fejlene rettede ved at tie med dem; og skal vi have de i »Dsk. typ. Foren.« Tid efter anden begaaede Fejl rettede, da kan det ikke ske paa nogen heldigere Maade end igjennem »Typ.-Tid.«, der er Budbringer for det hele Lands Typografer. Sandt nok, »Synderne« føler *det* generende, men derved undgaas, at andre begaar de samme Fejl. Dette harmonerer for øvrigt godt med, hvad Hr. M. A. i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fremsætter Ønske om, og skulde en og anden i sine Meddelelser gaa »udenfor Stregen«, da vil det uden Tvivl kun være til Skade for Vedkommende selv; thi man lærer hurtigt at skælne det ægte fra det andet.

Det »*sidste Ny*« her ude i Provinserne er jo for Resten den store Splittelse mellem Kollegerne; man skal være bleven aldeles led og kjed af »Dansk typ. Foren.« og har i Hobetal meldt sig hos Hr. WESTERMANN i Randers, der af den Grund er bleven saa medtaget, at han er kastet paa Sygelejet, hvorfra man havde Besvær med at faa ham kørt til Valgstedet d. 21. Januar. At denne Svingning indenfor Foreningslivet vil sætte Mærker paa »Ny typ. Forening«, lader sig vel ikke bestride, og det mest beklagelige af det hele anser jeg at være, at man derovre i Kolding sluttelig kun har vore Penge, medens de »Ny« tager Medlemmerne. Det er derfor med en vis Spænding og — Ængstelse, at jeg venter paa Februar-Numret af Maanedsbladet, i hvilket der jo er lovet Meddelelse om den store Svingning, som for Tiden er det eneste, der har nogen Interesse for Provinskollegerne, og hvoraf man venter sig saa meget.

Saafremt »*Red.-Udv. f. Prov.*« nu nægter disse faa Linjers Optagelse, — ja, saa anser jeg naturligvis ikke en saadan Optræden for »*fortjenstfuld*«, og jeg mælder mig da øjeblikkelig til »Ny typ. Tid.«, hvor jeg muligvis faar FALSTAFF's Plads, efter at han nu har faaet et langt fordelagtigere Engagement.

R. H.

Stille Betragtninger.

Hr. M. A. har i sidste Numer af vort Organ opfordret til, at vi her ude i Provinserne skulde lade høre lidt fra os, og jeg har derfor taget Anledning til at nedskrive mine stille Betragtninger over nogle enkelte Spørgsmaal.

Der har gentagne Gange været talt og skrevet om Ting, der skulde forhandles paa Repræsentantmødet i Sommer, uden at nogen aner om det skal være eller ej. Imidlertid tænker jeg det er Meningen vi skal have det; men hvor er det da Meningen at Mødet skal være? Der har været afholdt Møder midt i Jylland og i den sydlige Ende, kunde det ikke være passende denne Gang at afholde det i den nordlige, f. Eks. *Aalborg*, der jo nu er en stor Lokalforening med mange brave Kolleger og er en stor Fremskridtsby. Jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden herpaa.

En anden Ting jeg særlig i disse Dage har lagt Mærke til er, at vor første og mangeaarige Talsmand for Foreningen samt dens Stifter, Hr. HARALD JENSEN, nu har faaet Sæde i det danske Folkething. Som gammel Bekendt af ham vil jeg ønske ham til Lykke samt bede ham have et vaagent Øje for vor Sag. I mangt og meget, hvad Politik angaar, stemmer vi ganske vist ikke overens; men jeg véd, at Hr. Jensen med Ro og Besindighed stadig har talt sine Standsfællers Sag paa en fornuftig Maade, selv om Midlerne ikke altid har været som vi *alle* ønskede dem; men jeg kan ikke andet end i mit stille Sind glæde mig til at se Frugterne af Hr. Har. Jensens Virksomhed blandt Folkerepræsentanterne.

»Ja, man opdager straks, den er af rette Slags!« tænkte jeg, da nogen Tid var gaaet og jeg saa, med hvilken Færdighed det nye »Redaktionsudvalg for Provinserne« satte en ny Gænge i Tingenes Tilstand; thi det var næsten lovlig galt med alle disse Personligheder, som Bladets Spalter var fyldt med. Vi skylder det derfor vor bedste Tak. En Ting er der endnu, som kunde ønskes at være anderledes, men herved kan Udvalget intet udrette, det er, at enkelte københavnske Artikler kunde nok indeholde lidt mindre Socialisme og lidt mere fagligt. Bladet bør ikke være Organ hverken for Højres, Venstres eller Socialisternes Politik. Der er vist mange, der vil give mig sin Tilslutning heri.

Til Slutning kommer jeg til at omtale begge de københavnske Foreningers Opfattelse angaaende en Hr. V. PETERSEN, som havde meldt sig til Optagelse i »Den typ. Forening«! Her fra Lokalforeningen havde vi anmodet om at nægte ham Optagelse, da han faktisk ikke havde udlært. Nævnte Herre blev desuagtet optaget og har nu senere meldt sig til de »ny«. I denne Forenings Organ har han i det sidste Hefte gjort sig tyk af sin Dygtighed. Herregud, hvor enkelte Personer dog kan være dumme og indbildske i deres eget jeg. Han har faktisk aldrig i den Tid han har været her i Byen sat en Akcidens, men man har udelukkende været nødsaget til at henvise ham til skær Sats. Principalen har selv udtalt, at han med Glæde vilde af med ham, da . . . nok sagt. Han er ikke »værdig« til at være blandt Typograferne før han faar *udlært*. Man véd med Bestemthed her, at d'Hrr. Nielsen & Lydiche har forlangt af ham, at han skulde melde sig i den »ny«. Korrespondance er ført herom, og han har jo nu fulgt deres vise Raad. Har de »ny« optaget ham, saa la' dem ha' ham; men pas paa ham, naar han skulde melde sig i Provinserne.

H. HØGSTED.

Regnskabernes Indsendelse.

Som det fremgaar af Hovedbestyrelsesmødet d. 20. Januar har man ikke kunnet efterkomme det fra »Den typ. Forening« i København fremsatte Ønske om at faa Opgørelsen mellem Foreningerne foretaget saa betids, at Københavnerne kunde faa deres Generalforsamling afholdt den 2. Februar, og af Referatet fremgaar det, at der er hele 11 (elleve) Lokalforeninger, der ere bagude. Jeg forstaar ikke en saadan Sendrægtighed, der udelukkende er at søge hos de vedkommende Lokalforeningers Formænd; thi naar disse følger Lovens Ord, saa kan de altid afslutte deres Regnskaber den sidste Dag i Kvartalet, og saa omstændelig er den Forretning ikke, at Generalforsamling med Regnskabsaflæggelse meget godt kan afholdes overalt i Lokalforeningerne i Løbet af en 8 Dages Tid. Her i vor Lokalforening, der er »den næststørste«, har vor Formand vist at faa Orden i den Ting, thi siden han i afvigte Sommer overtog Posten, har han fremlagt Regnskabet præcis i den første Uge. ?

Medlem af »Dsk. typ. Forening«.

Blandinger.

Adresse til Rigsdagen. Fællesrepræsentationen for de samvirkende Sygekasser havde i Tirsdags Aftes indvarslet til Møde i Anledning af Influenza-Epidemien. Det viste sig efter de faldne Udtalelser, at alle Sygekasser have haft store Udgifter i Anledning af Sygdommen; der er saaledes flere af de mindre Sygekasser, der er nær ved at være udtømt. Vor Kasse har haft en Udgift af omtrent *500 Kr.* Paa Mødet blev det vedtaget, at indgaa med en Adresse til Regering og Rigsdag for at faa Tilskud af Staten. Denne Adresse vil i den nærmeste Tid foreligge til Underskrift.

Dødsfald. I Lørdags Aftes døde, efter 3 Ugers Sygdom af Lungebetændelse, Formanden for Varde Lokalforening, Faktor J. P. IVERSEN i en Alder af kun 25½ Aar. Den Afdøde, der har lært i »Kolding Folkeblad«s Bogtrykkeri, var en flink og dygtig Arbejder — han har saaledes faaet Medalje for Hurtigsætning — og en brav Kollega, og det maa i høj Grad beklages, at han saa tidlig er bortreven fra en Virksomhed, der, om han havde levet, sikkert vilde blevet ham til Gavn og det typografiske Fag til Ære. Det Blad, ved hvilket han var ansat — »Ribe Amtstidende« — giver ham følgende, fuldtud fortjente, Eftermæle: »Vi kunne give den Afdøde det Vidnesbyrd, at har var en dygtig, flink og pligtopfyldende Mand, der paa en tilfredsstillende Maade udfyldte den Plads, han var sat paa, og at han i det daglige Liv var livlig og munter og omgængelig at arbejde sammen med.« Et lykkeligt Hjem er gaaet i Stykker og en Hustru i smaa Kaar, der snart venter sin Nedkomst, samt et lille Barn berøvedes deres Forsørger ved dette sørgelige Dødsfald.

H—n.

Agitér for Tilslutning til Maskeraden!

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale **Østergade 32, 1. Sal over Gaarden.** Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises.

Kl. 9½ afholdes **Prøvevalg** til Foreningens samtlige Tillidsposter.

Den halvaarlige Generalforsamling

afholdes *Søndag d. 16. Februar Kl. 11 Form.* i Skindergade 9, den store Sal til Gaden.

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Fastsættelsen af Formandens og Kassererens Løn. 4. Appel til Generalforsamlingen fra Simon og Ivar Nielsen ang. Nægtelsen af deres Optagelse i Foreningen. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne. 7. Eventuelle Forslag.

Private Forslag maa indleveres til Styrelsen senest 8 Dage oriden Generalforsamlingen. Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskjellige Inkassatorer paa Trykkerierne at insende til Formanden i forseglet Konvolut.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal. STYRELSEN.

Styrelsesmøde den 25. Januar 1890.

Alle til Stede med Undtagelse af C. Olsen med lovlig anmeldt Forfald. Lokaleforholdene drøftedes; det besluttedes at forsøge at afholde Foreningens ugenlige Møder Mandag Aften, saafremt et passende Lokale kunde faas. Form. forelagde Olga Baggers Cirkulære; der v kommet Opfordring fra Græbes Personale om at standse det. Efter de indhentede Oplysninger vedtog Styrelsen at standse Cirkulæret. Fællesudtalelsen ang. Overholdelsen af Tarifen forelaa til Behandling; den vedtoges enst. Enkelte Laan drøftedes. Fra Calbergs Bogtr. forelaa Meddelelse om en Omgaaen af Tarifen; det overlodes til Formanden at søge Forholdet ordnet paa bedst mulig Maade. Maskeraden drøftedes. Det vedtoges at udsætte to Pengepræmier à 5 Kr. for den smukkeste

Damedragt og den mest komiske Herredragt; endvidere at lade trykke Løbesedler ang. Maskeraden for at gøre den saa meget som muligt bekendt. Det vedtoges at afholde Prøvevalg paa Foreningens Tillidsmænd førstkommende Mandag Aften.

Nyt Medlem: HANS PETER PETERSEN (har tidl. været Medl.; arb. i »Nationaltid.«

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medlem: CHRISTIAN LARSEN (Dsk. typ. Foren., 393) og THERKILD PETER THERKILDSEN (Dsk. typ. Foren., 1031), arb. begge i Rigsdagen.

Bortrejst Medlem: OTTO HØEGH (Unterst. D. Buchdr.) til Udlandet.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Jordan 0.75, S. L. Møller 1.40, Politiken 4.40, Adresse-Avisen 1.00 — ialt 7.55.
Med det tidl. indk. 38.28 ialt 45.83. G. CLAUSEN.

Til **Schweizerne** har jeg envd. modtaget: Nielsen & Lydiche (2 B.) 4.65, Dagbladet (2 B.) 4.40, Politiken 2.80, 3 Sættere 1.00, F. E. Bording 4.00, Græbe 4.81, Adresse-Avisen 2.50, Rom 2.25, Soc.-Dem. 3.25, Bagge 1.50, Avisen 1.50, S. L. Møller 3.65, Jordan 0.40, Jørgensen & Co. 2.70, J. Cohn 0.50, Rudkøbing Lokalforening ved Hr. Hugo Høgsted 2.50, Kolding Lokalf. ved Faktor Brehmer (1—2 B.) 17.92, Luno 1.50, Holbæk Lokalforening ved Faktor Bigum (3. B.) 3.50, Triers Personale 5.40 — ialt 70.73.
Med det tidl. indkomne 72.14 ialt 142.87. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Ved Aarsfesten er funden Midterpartiet af et Guldarmbaand med Topas, der bedes afhentet hos Styrelsen.

Lørdag Aften Kl. 10—12: *Selskabelig Sammenkomst.* Kontribuerende Medlemmer indbydes. Nye Medlemmer optages. Lokale Læderstræde 26, Stuen.

Til *Sangfesten i Aarhus* har Centralbestyrelsen maattet fordre Tegning i Løbet af kort Tid. Afrejse Lørdag Aften 5. Juli. Skovkoncert og Kirkekoncert i Aarhus. Indkvartering hos Borgerne. Hjemrejse Tirsdag Aften eller Onsdag. Dampskibsbillet c. 6 Kroner. Tegning i Aften eller næste Lørdag. Alle Medlemmer (ogsaa Kontribuerende) kunne deltage. STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 2. Februar Kl. 1 præcis* i **Industriforeningens Foredragssal.** Foredrag: *Thomas Bewick* (1753—1828), Træsnittets Gjenføder. Ved F. HENDRIKSEN. Udstilling: Illustrerede Bøger af Bewick og andre.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalformand.

I *Varde* er Typograf J. A. HANSEN tiltraadt som Lokalforeningens Formand i Stedet for Faktor Iversen, der d. 25. ds. er afgaaet ved Døden.

Kolding, d. 27. Januar 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Holbæk, JULIUS CHRISTIAN SUNDDAHL (udlært i »Holb. A. Av.«s Bogtr. d. 25. Jan. 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Odense, SOFUS CARL ADOLF NYBORG (Medl. af Den typ. Foren., 371), arb. hos Milo.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Kolding, 363, CARL CHRISTIAN HEIN (sidst været paa Rejse; arb. i Koldingpostens Bogtrykkeri. Esbjerg, 488, S. A. JØRGENSEN, Red. JENS LUND (begge sidst arb. i Aarhus) og 522, S. T. STAMPE (sidst arb. i Nakskov).

Bortrejste Medl.: Kallundborg, 395, FR. C. THERKILDSEN (til København. Rudkøbing, A. J. LARSEN (til Nakskov i Plads). Middelfart, P. GRANDJEAN CHRISTENSEN, 259 (til Sverig i Plads).

Døde Medl.: Hjørring, POUL MARTINUS SIMONSEN. Varde, J. P. IVERSEN.

Brevkasse.

Hr. H. F. R. i Kolding: Hovedbestyrelses-Referatet kom for sent til dette Nr.
Hr. P. Mørk og flere Indsendere maa paa Grund af for meget Stof have os undskyldt til næste Nr. RED.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Bogtrykkeri-Inventarium.

Alt Træ-Materiale til Bogtrykkerier leveres hurtigt og billigt.
Store og **smaa Skriftkasser** af forskellige Systemer haves færdige.

Waldemar Bau,
Snedkermester,
Store Kongensgade Nr. 59.
København. K.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris: 10 Øre.

Bogtrykkeri til Salg.

Paa Grund af anden Forretnings Overtagelse kan mit udmærkede og i god Drift værende Bogtrykkeri faas til Købs.
Alfred Bjørnbak,
Aarhus.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Cylinder-Trædepresse til Salg,
Bord-Farverivning, enk. Ordinær Format, Johannisberger, brugt, men i god Stand, sælges billigt. Bogtrykker ST. CALBERG, Skindergade 22, København.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 6
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1,25 Øre pr. Kv.

København, den 7. Februar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Uden Organisation.

Uagtet vi her hjemme har ikke mindre end 3 københavnske og 1 stor Provinsforening for det typografiske Fags Udøvere, er det højst mærkeligt, at der alligevel kan findes ikke faa typografiske Arbejdere, der slet ikke tilhøre nogen af de bestaaende Organisationer. Grunden er vanskelig at finde; thi var de Vedkommende utilfredse med den ene Forenings Maade at virke paa, saa skulde man synes de maatte kunne finde et Støttepunkt i den anden. Flere har, efter hvad jeg har ladet mig fortælle, erklæret, at de »havde ikke Lyst til at deltage i alt det Foreningsvrøvl« — en Grund, som jeg paa ingen Maade kan akceptere. De nævnte Arbejdere kan være saa gode og hæderlige Kolleger de vil; det kan være saa langt som vel muligt fjærnet fra deres Tanker under visse givne Forhold at modarbejde deres Kolleger; de kan yde deres Skærv til udenlandske Kollegers eller fremmede Fags Arbejderes Kamp mod Kapitalismens Overgreb; de kan yde Bidrag til trængende Arbejdsfæller og i det hele staa solidarisk med os Alle — men hvorfor i al Verden kan de da ikke træde ind i vore Rækker og blive fuldt ud knyttede til Arbejdernes Organisation? De maa dog kunne forstaa, at i Arbejdernes Rækker bør ikke findes noget Hul. Tidligere eller senere vil det være nødvendigt at staa tæt sluttet i Arbejderhærens Kolonner; maaske vil vore nu udenfor staaende Kolleger *da* slutte sig til os, men de maa vide, at de begaar en Uret baade mod dem selv og mod os andre ved at vente til den Tid, da Nøden staar for Døren. En Uret mod dem selv ved at deres ellers respektable Tanker og Meninger let kan mistydes, og en Uret mod os andre ved i den Tid de staa udenfor Organisationen ikke at yde deres Tribut til det fælles Bedste. Jeg har ofte tænkt over dette Forhold, jeg har talt med et Par Kolleger, som ikke paa nogen Maade har brudt Kollegialiteten eller gjort sig uværdige til at træde ind i vor Forening; de har hidtil søgt at undgaa Svar paa mine Spørgsmaal, men nu endelig har de erklæret sig for villige til at indmelde sig.

Det er nu min bestemte Mening, at naar mine Kolleger omkring paa Trykkerierne, hvor der findes Arbejdere, der ikke tilhøre nogen af de københavnske Foreninger, kun vil fremstille for disse, at det er en moralsk Pligt for dem at tilhøre deres Kollegers Organisation, saa vil det ikke være noget uoverkommeligt Arbejde for os at faa dem med. Lad os alle som én arbejde for at gøre vor Organisation saa stærk som mulig og udfylde de Pladser, der endnu kan mangle i vore Rækker, saa vil meget være naaet. Vi maa have dem alle ind under Fanerne; ingen har Lov til at vægre sig, thi af den moralske Pligt til at slutte sig sammen følger senere den moralske Ret til at nyde fælles Goder og fælles vundne Fordele.

Det er dog ikke alene her i Byen dette mærkelige separatistiske Forhold er til Stede. Ogsaa i Provinserne har man det Særsyn, at Kolleger staa udenfor Foreningen. Man skulde synes, at under de smaa Provinsforhold maatte det være let at samle alle sammen og at Trangen hos den enkelte til at slutte sig til sine Kolleger maatte være stærkere end i en stor By. Dette er alligevel ikke Tilfældet. Dog tror jeg, at der ved energisk Arbejde maatte kunne gøres Ende paa dette unaturlige Forhold. Grunden maa vist nærmest søges i en utilladelig »væren lige glad« om det gaar op eller ned. Der staar i Provinserne som i København Arbejdere, der ikke gør sig Tanke om den Skade, de virkelig gør deres Kolleger ved at holde sig udenfor Organisationen. Men vil vi blot alle for Alvor tage fat, indprente disse Mennesker, at vor Sag er deres Sag og at vi ikke uden en støt, endrægtig Optræden formaar at virke noget til Gavn for vort Fag eller vore materielle Kaar, ja maaske knap formaar at opretholde vore nuværende, just ikke saa glimrende Livsvilkaar — saa tror jeg vi faar dem med, og Frugten af Arbejdet skal da nok vise sig senere.

PETER MØRK.

Maskeraden.

Paa Søndag aabner altsaa det gamle aristokratiske Koncertpalæ sine Porte for glade demokratiske Maskeradegæster. Lokalet er storartet, Musiken fortrinlig — nu kommer det kun an paa, om man kan sige det samme om Besøget.

Det vilde være Synd andet; thi aldrig har en Maskerade haft saadanne Betingelser for at kunne lykkes som denne. Man kommer øjeblikkelig i Stemning, naar man træder ind i

Salen, badet som den ligger i det elektriske Lys; Gardens ypperligt sammenspillede Musikkorps sætter Fart i Stemningen og da der desuden bliver rig Lejlighed for de mange komiske Masker til at udmærke sig, er der ingen Tvivl om, at der vil blive Humør og Liv, naar blot — — —

Ja, naar blot Medlemmerne vil benytte Fredag og Lørdag til at sætte en omfattende Agitation i Gang til Fordel for Maskeraden og dermed for Foreningen.

Og det er et stort Arbejde, der skal gøres. Vi skal hverken nøjes med 200 eller 300 Mennesker; nej alle Kræfter maa sættes ind paa, at vi mindst bliver 400 Deltagere. Og vi *kan* naa dette Antal, hvis hver og en vil gøre sin Part af Arbejdet. Ingen Ligegyldighed og Nølen; Haand paa Værket, saa at vi kun sér glade og fornøjelige Ansigter.

Prøvevalget.

Det var næppe nogen daarlig Idé af Styrelsen, at prøve paa at bryde med den gamle Regel for vor Forenings Sammenkomster og at forlægge dem fra Lørdag til Mandag Aften. Ikke i mange Tider har nogen ordinær Mødeaften, hvad man saa ellers har sammenkaldt til, fyldt Lokalerne saa tæt som Tilfældet var i Mandags. Ganske vist havde man den Aften som yderligere Lokkemad sat Prøvevalg af Foreningens Tillidsmænd paa Dagsordenen, men selv en saadan har mange Gange ikke formaaet at skaffe halvt saa fuldt Hus. Maaske kom mange kun med den Tanke, at sé hvordan Foreningens »ny Lokale« tog sig ud, men de har dog vistnok følt sig saa godt hjemme, at de har slaaet sig til Ro og taget Prøvevalget med i Tilgift.

Vi har længe levet under mindre heldige Forhold med Hensyn til vort Lokale, thi at faa et saadant, der nogenlunde var godt til Afbenyttelse Lørdag Aften, stiller store Krav til Pungen. Nu er imidlertid den Vanskelighed overstaaet. Vi har faaet et stort og hyggeligt Lokale, om hvis Brugbarhed vi sagtens alle kan være enige, og vi har faaet en Mødeaften, der synes at være nok saa heldig som den traditionelle Lørdag, idet den for en Del Medlemmers Vedkommende ikke stiller det absolute Krav til Hjemmet, som Lørdag Aften altid vil stille til Arbejderne.

Naar vi nu yderligere nævner, at Styrelsen har i Sinde at give Mødeaftenerne endnu større Tiltrækning ved Foredrag af bekendte Mænd indenfor Arbejderpartiet, og at den ved saadanne Lejligheder har den store Teatersal i Baghaanden, tro vi nok at kunne være tilfredse med den trufne Ordning.

Selve Prøvevalget, der flere Gange affødte en livlig Diskussion, fik følgende Udfald:

Formand: V. PETERSEN (alle mod 1). Næstformand: F. FASMER (enst.). Fem Medbestyrere: CARL OLSEN, LAURITZEN, H. E. RASMUSSEN og TH. NIELSEN (enst.), F. K. MADSEN (alle mod 3). Tre Suppleanter til Styrelsen: BARNEWITZ (enst.), CHR. CLAUSEN (alle mod 1), WENDT (alle mod 3). Kasserer: GUSTAV CLAUSEN (enst.). Revisorer: L. JENSEN (enst.), BERGENHOLZ (alle mod 1). Redaktør: BARNEWITZ (alle mod 1). Redaktionsudvalget: GUST. CLAUSEN, H. E. RASMUSSEN og V. PETERSEN (enst.), J. F. MØLLER (alle mod 1). Tre Kontrahenter ved Bladet »Social-Demokraten«: V. PETERSEN (alle mod 4), BARNEWITZ (37 mod 1), EMIL PETERSEN (12 mod 4). Derefter havde BØHM 26 for, 14 mod, F. K. MADSEN 18 for, 17 mod, LAUR. JENSEN 17 for, 25 mod. Tre Medlemmer til Voldgiftsretten: EMIL PETERSEN og V. PETERSEN (enst.), BERGENHOLZ (alle mod 4). Suppleant til Voldgiftsretten: CH. THOMSEN (23 mod 14).

Efter Prøvevalgets Slutning fandt en livlig Diskussion Sted om Forholdene i flere Bladsætterier og den talrige Forsamling gav enstemmigt sit Bifald til, at Styrelsen skulde gøre Skridt for at faa de paaklagede Forhold ordnede.

Til Bladsætterne!

Der er løbet noget Vand i Stranden siden der sidst var Maskerade en Søndag i »Den typografiske Forening«; men det lader til, at den energiske Ledelse, vi heldigvis nu har opnaaet at faa, vil søge at hjælpe alle til deres Ret. — Bladsætterne har hidtil været stedmoderligt behandlet med Hensyn til at kunne deltage i Foreningens Fornøjelser, da de næsten altid afholdes en Lørdag — i de fleste Tilfælde Bladsætternes travleste Dag.

Vor ærede Styrelse har indset dette og vil nu gjøre et Forsøg paa ogsaa en Gang at skaffe Bladarbejderne Adgang til Deltagelse i denne Festlighed og det beror derfor tildels paa disse om Forsøget skal lykkes og vor Forening opnaa et Overskud.

Jeg haaber derfor, at enhver Bladsætter føler det som en Pligt at købe Billet og med Familjen deltage i Maskeraden paa Søndag, thi det vilde være baade Synd og Skam om vor Styrelse ikke skulde faa den Tilfredsstillelse for sin Virksomhed, at et stort Overskud blev Resultatet. EN BLADSÆTTER.

En Vilje.

Da jeg forleden læste en Artikel i »Typograf-Tidende« om uheldige Lokaler, randt der mig i Hu et Minde, som jeg tror det kan være gavnligt at publicere.

For ca. 13 Aar siden arbejdede jeg i »Slagelseposten«s Sætteri i Slagelse under nu forlængst afdøde Faktor NIELSEN (maaske mest kendt her i København under Navnet Løjtnant Nielsen). Lokalet var udmærket godt og Renligheden fortrinlig, — kun i én Henseende var der noget galt:

En Morgen, da jeg vaagnede, var jeg lam i det ene Ben. Jeg kaldte Lægen, og efter at han havde paabudt mig at holde Sengen og havde forordnet de nødvendige Medikamenter, frittede han mig ud om, hvorfra jeg mente at have hentet Sygdommen. Jeg vidste intet — men Lægen var snart paa det Rene med, at Lamheden maatte hidrøre fra *Svamp* under Sætteriets Gulv. Da jeg efter otte Dages Sengeliggen igen meldte mig til Tjeneste, blev jeg ikke lidt forbavset ved at høre, at der om Aftenen (det var Lørdag) vilde komme nogle Tømrersvende for i Løbet af Natten og Søndagen at bryde hele Gulvet i det store Lokale op, da der skulde renses og ventileres samt lægges nyt Gulv.

Jeg havde fortalt Faktor Nielsen under hans Besøg hos mig, at Lægen havde ment, at min Sygdom stammede fra Svamp under Sætteriets Gulv, og Nielsen havde øjeblikkelig hos Trykkeriets Ejere gjort Paastand paa, at Gulvet undersøgtes. Hans Energi og *Vilje* vandt Sejr i dette Tilfælde som i saa mange andre.

Da Gulvet var brudt op, viste der sig da ogsaa under det en Mængde Svamp.

Maatte dette lille Træk ikke alene staa som et Blad i Nielsens smukke Mindekrans, men tillige virke agiterende de mange Steder, hvor der er for megen Sløvhed og hvor der trænges til *Viljer* — Viljer overfor baade Højre-, Venstre-, Bergianske og Socialist-Principaler, der tror, at de kun er sat her paa Jorden for at tjene *mange* Penge!

Maatte dette lille Træk vinde lidt op i de Sætterier, hvor Arbejderne fra Morgen til Aften har blandt mange andre fæle Fornemmelser ogsaa Fornemmelsen af at staa paa Hovedet i en Skarnbøtte! A.

Svendeprøvers Aflæggelse i „Dansk typografisk Forening".

Da jeg Tid efter anden, saavel fra Lokalformænd som fra de af Lokalforeningerne nedsatte Udvalg til at kontrollere Svendeprøvers Aflæggelse, modtager Forespørgsler angaaende disse, har jeg ment det at være paa sin Plads at genoptrykke de af Hovedbestyrelsen i »Typ.-Tid.« Nr. 28, 1887, fastsatte Regler; naar nærværende Nr. af Tidenden saa opbevares af de forskellige Lokalformænd, vil det uden Tvivl kunne blive en betydelig Lettelse i Korrespondance og en Besparelse for Foreningen med Portoudgifter.

A. For Sætterlærlinge:

1. Hurtigsætning paa 20 Cicero (mindst 25 Linjer i Timen) efter alm. **skrevet** Manuskript uden Interpunktion og med smaa Bogstaver; korrekt Sats og god Udslutning.
2. Alm. tabellarisk Sats.
3. Udskydning af de alm. Forme.

B. For Trykkerlærlinge:

1. Grundregler for Udskydning, Formatindlægning og Formslutning.
2. Tilretning og Trykning af en Form med mindst ét Billede.
3. Kendskab til Maskinen og de forskellige Maskindele og Funktioner.

Til at kontrollere Prøvens Aflæggelse vælger Lokalforeningen et Udvalg paa 3 Medlemmer. Naar Prøven er aflagt, bliver Resultatet med en skriftlig Betænkning fra Udvalget at fremlægge paa en Generalforsamling i Lokalforeningen, der da bestemmer, om vedkommende kan optages i Foreningen eller ej. Tæller Lokalforeningen ikke det lovbefalede Antal Medlemmer (15), bliver Sagen at indsende til den *nærmeste* Lokalforening, som tæller dette Antal Medlemmer (Lokalforeninger paa 15 Medlemmer og derover er for Tiden følgende: *Aalborg, Aarhus, Hillerød, Hjørring, Holbæk, Horsens, Kolding, Næstved, Odense, Randers, Svendborg)* ledsaget af Udvalgets Betænkning og Generalforsamlingens Anbefaling eller Ikke-Anbefaling, og paa en Generalforsamling i *denne* Lokalforsamling finder Sagen da sin Afgørelse.

Kolding, 1. Februar 1890. H. F. RASMUSSEN.

Blandinger.

Udstyrelsen. En Finalestreg *afslutter* en Artikel og kan derfor ikke sættes *under* en Note; for at der kan blive Mening i det, *maa* Noten staa nederst paa Siden. Det er ganske bekvemt for »Ny typ. Tid.«s tekniske Anmelder at skyde sig ind under en Diskussion, der for mange Herrens Aar siden er ført i den »Den typ. Forening«; derfor har han alligevel ikke Lov til at begaa en saadan Dumhed. Hr. N. Jacobsen skal formodenlig ikke have Betaling for ogsaa at gøre dette Eksperiment; han vil derfor ved et Forsøg nemt kunne overbevise sig om det rigtige i vor Anskuelse. Vi tror gerne, at en Smag, som kan approbere en saadan Skrift med »dejlig Stads« paa til Anvendelse i et Fagblad sammen med en fransk Renæssance-Tekstskrift, kan anse en af Hr. Hans Tegner komponeret Hovedlinje for mislykket.

Heldigvis for Hans Tegner!

Hr. Vald. Petersen har **ikke** turdet benægte, at Hr. Nielsen har udtalt, at han har handlet ukorrekt ved at indmelde sig i »Den typografiske Forening«. Han indrømmer herved, at han saa at sige er tvunget ind i »Ny typ. Foren.« I sin Sid har Hr. P. CHRISTENSEN paa den samlede Styrelses Vegne fremhævet, at »Ny typ. Foren.« kun optog saadanne Medlemmer, som **frivillig** meldte sig. Hvis Hr. P. C. er en Mand, der staar ved sit Ord — og det antage vi er hans Pligt — stiller han paa den Generalforsamling, der skal afholdes paa Søndag d. 9. Februar i »Ny typ. Foren.«, Forslag om at nægte Hr. Vald. Petersen Optagelse.

Sangforeningens Aarsfest forr. Søndag havde samlet et meget talrigt Publikum i Wittmacks Lokaler. Sangernes Præstationer under Kapelmusikus Guldbrandsens dygtige Ledelse modtoges alle med stort og fortjent Bifald. Særlig bør dog nævnes Suomis sång af Pacius og Bellmanns humoristiske »Mollbergs paradering vid korpral Bomans graf«. Som Nyhed var indstuderet: Vaabensang af »Korsaren og hans Brud«, der særlig for de mindre Kors Vedkommende tog sig godt ud. Ledsagelsen, 4 hdg. Klaver, var mindre heldig og bidrog ikke til Forstaaelsen af Sangen, hvad der sikkert vilde have været Tilfældet om det havde været Blæsere. Af de Assisterende var naturligvis Kammersanger SIMONSEN Perlen. Rossinis evigunge »Barbér« gjorde som altid stormende Lykke og henrev til stærkt Bifald og Fremkaldelser. Tre Smaasange, som han senere foredrog, bragte ligeledes Publikum til Begejstring og som Tilgift fik man saa »Farvel lille Grete«, foredraget med al den Blødhed og Elegance, som vistnok kun en kgl. Kammersanger er i Stand til. EINAR CHRISTIANSEN's »Folkesnak« var et i Dialogen særdeles fint udarbejdet lille 2-Akts Lystspil (»Dramatisk Bagatel« har Forfatteren for Resten kaldt det). Havde kun Forfatteren oplæst det med en Smule højere Stemme, saa at alle i Salen kunde have hørt det uden altfor stor Anstrængelse, vilde det have gjort endnu større Lykke end Tilfældet var. Tilbage staar kun at nævne Hr. CARL JENSENS dygtige Violinspil, der særlig gjorde sig gjældende i en Mazurka af Wieniawski. — Hr. HOLGER DAHL var her som overalt hvor han assisterer den overlegent sikre Akkompagnatør. — Efter Aftenunderholdningen tog Dansen sin Begyndelse og afbrødes Kl. 12 af et livligt Festmaaltid, hvorefter den atter fortsattes med Liv og Lyst til den tidlige Morgenstund.

Kongressen i Washington, i hvis Statstrykkeri der for Tiden arbejder over 2000 Typografer, har ifølge »Der Corresp.« paa Grund af Sætternes sundhedsnedbrydende Arbejde tilstaaet disse en ekstra Fridag om Maaneden imod fuld Betaling. Kun 400 benytte sig imidlertid af Friheden, de øvrige arbejde væk mod Ekstrabetaling (!).

Billetter til Maskeraden:

1,25 Øre for en Herre, 75 Øre for en Dame,

Tilskuerbilletter (med Ret til at danse efter Kl. 12)

1,00 Øre for en Herre, 65 Øre for en Dame,

Børnebilletter 35 Øre,

faas hos alle Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Styrelsens Medlemmer samt hos Kassereren, GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen; *Tilskuerbilletter* dog *kun* hos Kassereren og hos Styrelsens Medlemmer.

Søndag d. 9. Februar 1890 Kl. 9

afholdes

Den typ. Forenings Maskerade

i

Koncertpalæets med elektrisk Lys oplyste nye store Sal.

Musiken under Anførsel af Den kgl. Livgardes Musikdirektør *Hr. Vater.*

Kl. 11½ uddeles to Pengepræmier à 5 Kr.
til den smukkeste Damedragt og den mest komiske Herredragt.

I Løbet af Aftenen Optræden af flere komiske Masker.

Kl. 1½—2: En halv Time i »Stjærnen«.

Besøgende kan deltage; dog kan disse kun faa Billetter ved Rekvisition af et Medlem, der, hvis dette forlanges, maa opgive vedkommendes Navn.

Edv. Hansens Maskeradegarderobe, Nørrebrogade 31, vil være til Stede og anbefales saavel med flotte Dragter som Skæg og Parykker. Sminkning og Maskering samt Frisering udføres.

Følgende Bidrag er indkommen til Typograf EMIL STADE: *)

Triers Bogtrykkeri 18.45, Anonymt 4.00, Mad. Hansen 1.00, Cornelius 1.00, Avisen 3.75, Thieles 4.35, Hoffensbergs 1.25, Elvius 2.00, Nielsen & Lydiches 11.75, N. Cohens 5.25, Lunos 3.10, Græbes 2.85, Sivertsens 1.50, Nationalt. 2.10, Th. Nielsens 0.50, Kiels 1.25, Fjeldsøes 1.00, Schultz's 7.60, S. L. Møllers 2.20, O. C. Olsens 4.10, Dagbladet 4.00, Allers 1.05, Politiken 11.50, Bagges 6.85, Adresseavisen 7.90, Berl. Tid. 4.25, L. Madsens 0.75, Vilh. Hansens 0.50, Bordings 2.10, Eltongs 0.75 — tilsammen 118.65, hvorfor herved kvitteres.

ADOLPH MADSEN,
Triers Bogtr.

Ovenstaaende Beløb er bleven vor nu afdøde Søn, Emil Stade, og os udbetalt, for hvilket vi herved kvitterer og beder d'Hrr. Typografer og Bidragydere modtage vor hjærteligste Tak for den Støtte, de har ladet os tilflyde i vor Søns lange Sygdom.

HANS FORÆLDRE,
Murergade 5.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal o. G. (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises.

Den halvaarlige Generalforsamling

afholdes *Søndag d. 16. Februar Kl. 11 Form.* i Skindergade 9, den store Sal til Gaden.

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Fastsættelsen af Formandens og Kassererens Løn. 4. Forslag ang. Eftergivelse af en uopklaret Restance paa S. L. Møllers Trykkeri. 5. Appel til Generalforsamlingen fra Simon og Ivar Nielsen ang. Nægtelsen af deres Optagelse i Foreningen. 6. Beretn. fra Kontrahentmøderne. 7. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne. 8. Eventuelle Sager.

Private Forslag maa indleveres til Styrelsen senest Søndag d. 9. Februar Kl. 11 i Foreningslokalet, Østergade 32, 1. Sal. Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskellige Inkassatorer paa Trykkerierne at insende til Formanden, Nybrogade 12, i forseglet Konvolut senest Mandag d. 17. Februar Kl. 5.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

*) Det paa Cirkulæret af Hannovers Personale tegnede Bidrag er til mig endnu ikke bleven indbetalt.

Styrelsesmøde afholdes Søndag d. 9. Februar Kl. 11 i Foreningslokalet Østergade 32.

Ny Medlemmer: THEODOR THORSEN (udlært i Novbr. 1888 hos J. P. Hvidberg; arb. hos Calberg sen.). Trykker O. HANSEN (udl. i Schultz's Bogtr.; arb. hos Trier). THEODOR FREDERIK CHRISTENSEN (udl. 25. Jan. 1890 hos Luno; arb. samme Sted). JOHAN LARSEN og JOHANNES CHRISTIAN WILLER (arb. begge hos Eriksen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medlemmer: LAURITZ AUGUST JENSEN (Den typ. Foren.), sidst arb. i Hillerød, P. CHRISTENSEN (Dsk. typ. Foren., 151), arb. i Rigsdagen. JOHANNES JENSEN (Dsk. typ. Foren., 470), arb. hos Trier.

Ærede Inkassatorer bedes ved Anmeldelse af nye eller tiltrædende Medlemmer nøje notere, hvor og paa hvilken Tid Vedk. har udlært og samtidig sende mig Bopæl-Angivelsen. Fulde Navn er ogsaa nødvendig.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Jordan 0.30, Politiken 4.75, Adresse-Avisen 1.00, S. L. Møller 2.10 — ialt 8.15.
Med det tidl. indk. 45.83 ialt 53.98. G. CLAUSEN.

Til **Schweizerne** har jeg envd. modtaget: Aalborg Typografer ved Hr. Olsen 34.00, 4 Medlemmer i Rudkøbing 1.50, M., S. & F. J., Holstebro 1.50, Græbes Personale 5.65, Politikens 2.85, Nielsen & Lydiches 2.30, F. E. Bordings 4.00, Triers 5.15, Bagges 1.55, M. S. 0.50, 3 Sættere 1.00, Jordans 0.40, Rasmussen & Olsens 1.00, Avisens 1.50, Dagbladets 1.65, J. Cohns 0.75, Jørgensen & Co.s 1.70, Rigsdagens 4.25, Lunos 2.00 — ialt 73.25.
Med det tidl. indkomne 142.87 ialt 216.12. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Indøvelse af Vaarsangen og Sangfestsangene. Tilgang til Koret kan finde Sted. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Onsdag d. 29. Januar.

HVIDTFELDT fraværende med anmeldt Forfald.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Siden Marts i Fjor har Foreningen intet Dødsfald haft; i afvigte Uge er der indtruffet *to*, et i *Frederikshavn* og et i *Varde*, begge unge Mænd i Alderen op til 25 Aar, og begge berettigede til en Begravelseshjælp af 300 Kr. Fra *Næstved* var rettet en Forespørgsel om Sygeunderstøttelse til et Medlem, der kun havde været 11 Uger i Foreningen; var henvist til Lovenes § 24. Fra *Roskilde* melder Lokalformanden, at et Medlem, der er fratraadt Lokalforeningen i Avgust f. A., efter selv at have opsagt sin Plads, og derefter i Kjøbenhavn faaet Ansættelse som Politibetjent og meldt sig til »Den typ. Foren.«, nu har taget sin Afsked af Politiets Tjeneste og melder fra Kjøbenhavn, at han er arbejdsløs og begærer Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvilket i Henhold til Lovenes § 45 (»i de sidste 26 Uger betalt til Foreningen«) var nægtet. Fra en Lokalforening var kommet Forespørgsel om, hvorvidt der kan begæres Tilskud af Hovedkassen, naar Lokalforeningen tæller Medlemmer, der restere med Kontingent ud over den i Lovenes § 28, 2. Stykke, fastsatte Tid, hvilket var besvaret benægtende; det paahviler Lokalformanden i Henhold til Lovenes § 19 at sørge for Restancernes Indbetaling og Lokalrevisorerne at undersøge, hvorvidt dette er Tilfældet, forinden de underskrive Begæringen om Tilskud fra Hovedkassen. Lokalformanden i Helsingør har forespurgt, om han maa visere Rejsende, der ankomme fra Hillerød, direkte til Kjøbenhavn eller Kallundborg, og var henvist til Lovenes § 36, 2. Stykke. Hovedbestyrelsen billigede de tagne Beslutninger.

2. *Ringkøbing Lokalformand* fremsender Medlemsbog Nr. 553, udstedt i Varde, som viser, at Vedkommende, der kun har været Medlem i 9 Uger, uberettiget har modtaget Rejseunderstøttelse for Strækningen Varde-Ringkøbing med Kr. 3.20. Bogen vil være at tilbagesende til Varde Lokalforening, som maa sørge for Beløbets Tilbagebetaling.

3. Skrivelse fra *Kassereren for »Den typ. Foren.«, Kbhvn.*, ang. Regnskabet for »Typ.-Tid.« for Halvaaret Juli—Decbr. 89. Det vedtoges at begære forskellige nærmere angivne Poster opført paa det nævnte Regnskab. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Holbæk, CARL ADOLF GULLBERG, udl. i Holbæk A. Avis' Bogtr. d. 31. Jan. 1890. Helsingør, GEORG HENDRIKSEN, udl. i Thorv. Sørensens Bogtr., Hels. Svendborg (Ærø), ERIK MIKKELSEN, udl. 1. Jan. 1890 i Ærø Folkebl. Trykkeri. Vejle, SØREN CARL PETER PETERSEN, udl. i W. Hertz Bogtr. i Vejle d. 1. Februar efter 5 Aars Læretid. Ringkøbing, M. C. MADSEN (tidl. Medl. af »Dsk. typ. Foren.«).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., der er tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Nakskov, 246, ANTON JOHAN LARSEN (sidst arb. i Rudkøbing).

Bortrejste Medl.: Nakskov, LARS NIELSEN LARSEN (arbejdsløs). Hillerød (Frederikssund), L. A. JENSEN (til København, arbejdsløs).

Den typografiske Forenings Regnskab for 2. Halvaar 1889.

Indtægt.	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Saldo fra forrige Halvaar	2936	54
Medlemsbidrag	1237	70
Indskud	7	»
Dsk. typ. Foren.: Halvdelen af Udg. til Typ.Tid. Udg. for 1. Halvaar 1889	509	57
Forsk. Indtægter	4	73
Renter	19	16
Kr.	4714	70
Rejsekassen.		
Saldo fra forrige Halvaar	891	20
Medlemsbidrag	825	13
Indskud	4	66
Refunderet Rejsehjælp fra Dansk. typ. Forening for 1. Halvaar 1889	73	35
Kr.	1794	34
Arbejdsløshedskassen.		
Saldo fra forrige Halvaar	898	17
Medlemsbidrag	412	57
Indskud	2	34
Kr.	1313	08

Udgift.	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Udlaante Midler	511	37
Fordringer paa Brødrene Berg	822	50
Faste Understøttelser	51	»
Repræsentation i Malmø	18	»
Bogtryk og Bogbinderarbejder	62	50
Forskellige Udgifter	40	96
Et Pengeskab	88	»
Lokaleleje	58	»
Flytning af Bibliotheket	8	»
Formands-Honorar for Juli Kvartal	37	40
do. -Administration	7	65
Kasserer-Honorar for Juli Kvartal (7 % af 954.00)	66	78
do. -Administration	9	25
Budløn (Inkassation)	65	65
do. (Provision)	11	50
Typograf-Tidendes Udgivelse (Halvdelen)	455	35
do. do. for Dansk typ. Forening.	455	35
Kassebeholdning...	1945	44
Kr.	4714	70
Rejsekassen.		
Udlaante Midler	340	91
Fordringer paa Brødrene Berg	548	33
Til Medl. af Den typografiske Forening	48	»
do. Dansk typ. Forening	405	»
do. Norsk Forening	72	»
do. Svenske Foreninger	9	»
do. Tyske Foreninger	174	»
Kassebeholdning...	197	10
Kr.	1794	34
Arbejdsløshedskassen.		
Udlaante Midler	170	46
Fordringer paa Brødrene Berg	274	17
En Protokol	2	85
Til Arbejdsløse	385	»
Kassebeholdning...	480	60
Kr.	1313	08

Status d. 31. December 1889.

Aktiver:

Kassebeholdning:		
I Sparekassen	Kr. 2233.13	
I Kontanter	- 390.01	
		Kr. 2623.14
Diverse Debitorer:		
Sparekassen: Rentetilgodeh. for 2. Halvaar 1889	Kr. 9.05	
Dsk. typ. Foren., Udgift til Typ.-Tid.s Udg. for Nr. 27—48 1889 (Halvdelen)	- 455.35	
Medlemskontingent (løbende til 31/12 89)	- 128.10	
Restancer for 1889	- 69.60	
Diverse Laantagere	- 1022.74	
Brødrene Berg	- 1645.00	
En Inkassator undladt at indbetale	- 29.40	
Typ.-Tid., Formue d. 31/12 89 (Halvd.)	- 0.31	
		Kr. 3359.55
12 Andele i »Social-Demokraten«		- 144.00
Diverse Inventarium, anslaaet		- 975.00
		Summa Kr. 7101.69

Passiver:

Formandshonorar for 4. Kvartal 1889	Kr.	37.50
Kassererhonorar - do. (7% af Kr. 1521.40)	-	106.50
Budløn (Inkassation for 52. Uge)	-	2.50
do. (Provision)	-	2.24
Lokaleleje (Novbr.—Decbr.)	-	16.00
Formue den 31/12 89	-	6936.95
Summa	Kr.	7101.69

G. CLAUSEN,
Kasserer.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskab, løbende fra 1/7—31/12 1889, er af undertegnede Revisorer gennemsét og befundet stemmende med Kassebog og Bilag, saa vel som med Foreningens og »Typ.-Tid.«s øvrige Regnskabsbøger. — Kassebeholdningen, saa vel kontant som Sparekasseindskud, til Stede, idet Revisionen den

1. Februar 1890 forefandt en Kassebeholdning af 2730 Kr. 09 Øre, medens denne den
31. December 1889 skulde være ..... 2623 - 14 -

Differencen ..... 106 Kr. 95 Øre

viste sig at være Indtægts-Overskud for Januar Maaned d. A.

Kassebeholdningen er fra 1882 Kr. 17 Ø. (ved Halvaarets Begyndelse) steget til 2623 Kr. 14 Ø. og opviser saaledes et Overskud af 740 Kr. 97 Ø., hvoraf 176 Kr. ere Gældsafdrag.

I Status mangler to Poster: 1) Refusion af Rejsehjælp fra Dsk. typ. Forening og 2) en mindre Fordring paa en Laantager i Provinserne. Opgivelsen af disse to Beløbs Størrelse — ved Styrelsen for Dsk. typ. Foren. — har ikke kunnet naa Revisionen inden dens Slutning.

I Status findes en Post: »En Inkassator, undladt at indbetale 29 Kr. 40 Øre«. I denne Anledning stiller Revisionen **Forslag** om, at Vedkommende efter Lovenes § 8 **udelukkes** af Den typografiske Forening og at **Beløbet søges inddrevet** ad retslig Vej.

København, den 1. Februar 1890.

V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Regnskab over „Typograf-Tidende“ for 2. Halvaar 1889.

Indtægt.	Kr.	Øre
Abonnement	74	40
Annonce-Indtægt	61	81
Forskelligt	1	90
At udrede	910	70
Kr.	1048	81

Udgift.	Kr.	Øre
Bladets Trykning (27—48 incl.)	771	32
Redaktørgage (27—39)	52	»
Distribution	83	62
Ekspedition for Juli Kvartal 1889	20	»
Adresse-Strimler	3	»
Bladhold	9	22
Administration og Forsk.	8	32
Budløn (Ombæring)	91	»
do. (Provision for Inkassationer o. s. v.)	10	33
Kr.	1048	81

Status for Typograf-Tidende d. 31. December 1889.

Aktiver:		*Passiver:*	
Diverse Debitorer for Annoncer for 2. Kvartal 1888	Kr. 45.00	Redaktionshonorar (41—52)	Kr. 48.00
do. - do. - 1. do. 1889	- 23.15	Bladets Trykning (49—52)	- 142.75
do. - do. - 2. do. 1889	- 144.83	Provision for Annonceregninger	- 2.10
do. - Abonnem. - 2. do. 1889	- 3.75	do. - Abonnement	- 3.25
		Ekspedition for Oktober Kvartal 1889	- 20.00
		Formue d. 31/12 89	- 0.63
	Kr. 216.73		Kr. 216.73

København, d. 14. Januar 1890.

G. CLAUSEN,
Kasserer.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og befundet at stemme med Bilag og Kassebog.

V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Humoristiske Ugebilag leverer **Clichés** humoristiske & alvorlige
til Laans kun 2½ Pf. p. □ ctm.
til Købs » 5 » »
Illustr. 4 Sid. Gartenlaubeformat.
Pro Hundrede 80 Pf.
Katalog gratis.
Deutsche Zeitung, München.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Maskintrykker søges.
For en ældre, erfaren, solid Trykker, som er dygtig til Avis- og Akcidenstryk, og som har Kendskab til Gasmotor, er en god Plads ledig i et større Provinstrykkeri. Vedkommende maa kunne skaffe Attest for Dygtighed og Soliditet. Billet, med Opgivelse af hvormeget der forlanges i Løn, mrkt. »Maskintrykker«, modtages paa dette Blads Kontor.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.
BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDIN (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 7
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 14. Februar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Husk Generalforsamlingen Søndag d. 16. Februar i Skindergade 9. Det er ethvert Medlems Pligt at møde, da Generalforsamlingen er beslutningsdygtig, uanset de Mødendes Antal.

Normalarbejdsdagen.

Hvor bliver Spørgsmaalet om en Normalarbejdsdag af? Er det døet hen, ligger det i Vinterhi eller — jeg vover næsten ikke at forudsætte det — skulde det maaske være Genstand for et ihærdigt Arbejde inden for Styrelserne, og skulde Grunden til, at man intet hører fra dem, kun være den, at de en skøn Dag, som en Overraskelse, vil præsentere os deres Forhandlingers tankevægtige Frugt?

Ja, enhver kan jo tro, hvad han vil — Styrelsernes Tavshed berettiger dertil. Jeg er nu mest tilbøjelig til at tro, at Spørgsmaalet ligger i Dvale, ligger og tærer paa den Interesse, der ydedes det, da det kom frem. Men det skulde det ikke have Lov til; thi skal en Normalarbejdsdag gennemføres, kræver den Arbejderklassens udelte Interesse, og man gør Uret i at svække denne ved at drage Sagen i Langdrag.

Derfor finder jeg det berettiget, at man spørger: Hvor bliver Normalarbejdsdagskravet af? Hos hvilken af Styrelserne ligger Skylden? Deler de den broderligt, eller er det kun en enkelt, der fortjener Bebrejdelser?

Jeg — og flere — venter paa Svar.

Men der er ogsaa andet, jeg kunde have Lyst at efterlyse, og det er *Meningsudvekslingen* angaaende Sagen her i Bladet. Hvor er den bleven af? Eller er vi i den Grad inde i Spørgsmaalets Enkeltheder, er vi i den Grad fuldt klare over dets Konsekvenser baade paa den ene og den anden Led, at vi ikke trænger til at se de forskellige Anskuelser brydes?

Jeg tror det ikke.

Tvertimod finder jeg det paa sin Plads, om vi snarest gav os til at diskutere f. Eks.:

1. Om Arbejdslønnen vilde stige?
2. Om de Arbejdsløses Antal vilde formindskes eller tiltage?
3. Om Efterspørgslen efter Varer vilde stige eller falde?
4. Om Varerne vilde fordyres eller blive billigere?
5. Om en Normalarbejdsdag vil bevirke, at Akkordsystemet maa afskaffes eller ej?
6. Om den vil støtte Middelstanden eller om »Fyrtøjerne« vil gaa i Lyset? o. s. v.

Jeg synes, her er nok at tale om, og hvis vi skal deltage i den internationale Kamp for Arbejdsdagens Forkortelse, hvis vi ikke skal sakke agter ud i Fremmarschen mod lysere og bedre Kaar, saa *er* det nødvendigt at man bliver bundklar over Sagen, og det bliver man kun gennem Meningsudvekslinger.

Derfor efterlyses disse.

Skulde de ikke komme fra anden Kant, saa haaber jeg, at Redaktionen lægger for.

København, d. 4. Februar 1890. N. K.

To Gensvar.

D'Hrr. P. Mørk og Faktor N. N. har sendt os efterfølgende Svar til sidste Nr. af »Ny typ. Tid.«. Uagtet vi helst saa os fritaget for den Slags Polemik, er der dog i hele »Ny typ. Tid.«s Maade at optræde paa en vis Berettigelse for de to Indsendere til at give Svar paa Tiltale. Vi vil dog bede ærede Medlemmer ikke at lægge for stor Vægt paa nævnte Blads Udtalelser, da Meningen vist langtfra er saa slem. Det mindre smukke Sprog maa skrives paa Ubehjælpsomhedens Regning. Red.

I.

Naar »Ny typ. Tid.« for 1. Febr. klynker over al den Tort og Skam der bydes dens Medlemmer rundt paa Trykkerierne og samtidig med, at den lover nok at skulle være artig for Fremtiden, serverer en Bunke Grovheder mod Typ. Forenings Medlemmer, minder den saa meget om Krokodillen, at jeg nok skal vogte mig for den. Naar det samme Blad kalder mig »et ungt Menneske, lige indkommet fra Landet«, hvis Ord man ikke kan tage Hensyn til, saa er dette en Kompliment, jeg vil overlade til de unge Provinskollegers Overvejelse; det maa jo være særdeles smigrende for vore Kolleger rundt i Landet, at den »Ny«, samtidig med at den fisker efter dem, lader dem vide, hvor højt den ellers vil sætte deres Mening.

Samtidig har den drabelige Fallstaff atter svunget Videts Lanse. Vittig er han som faa, men citere »Klassikere« — det kan han ikke; jeg skal raade ham til, næste Gang han gør Forsøg paa at *citere* Klassikerne, da først at *læse* dem, saa bliver hans Produkter maaske heldigere.

Den 3. Februar 1890. Med koll. Hilsen

Peter Mørk.

II.

Hr. Redaktør!

»Ny typ. Tid.«s sidste Numer har været saa venlig, paa en mindre smigrende Maade, at tage mig under Behandling og ved en Fordrejning af mine Ord givet det Udseende af, at jeg skulde have sagt: »at Grunden til at vore (Ny typ. For.) Medlemmer ikke tør arbejde *under* Tarifen, er Frygt for den typografiske Forening«. At man har kunnet faa den Fortolkning ud af mine Ord, vidner om en tung Opfattelse eller ond Vilje. Tror da virkelig den »Ny« at noget fornuftigt Menneske nogen Sinde vilde komme med en saadan Paastand? Jo vist tør den »Ny« godt handle uden Frygt for Medlemmerne i den gamle Forening — det har vi jo haft Bevis paa ved Affæren hos Luno.

Før den »Ny« i Gerning viser at den har Vilje til at værne om Standens Ære og sine Medlemmers materielle Interesser, før kan den ikke vente at man skal sé paa den med milde Blikke.

Ovenstaaende korte Replik bedes De være saa venlig at give Plads i først udkommende Nr. af »Typ.-Tid.«.

Deres forb.

N. N.

f. T. Faktor.

Forening for Boghaandværk.

Udstillingen bestod sidst af en Samling af den berømte engelske Kunstner TH. BEWICK's udmærkede Ting. Det var Hr. F. HENDRIKSEN, der med sin utrættelige Iver havde samlet disse Arbejder og nu præsenterede dem. Der var da ogsaa mødt ca. 20 Mennesker, hvoriblandt *én* Xylograf, som hørte paa Hr. Hendriksens indledende Foredrag. De Godtfolk, der ikke har mént det Umagen værd at skænke det hele nogen Opmærksomhed, har snydt sig selv; thi Foredraget var sikkert det friskeste og fornøjeligste, der nogen Sinde er holdt i Forening for Boghaandværk. Hr. Hendriksen forstaar ikke alene paa en Prik, at sige netop *det* rammende Ord, som indeholder Karakteristiken, men der er ogsaa et Humør og Smæld i hans Foredrag, som gør, at man helt igennem følger ham med udelt Interesse. Vi giver Hr. Hendriksen Ordet:

»Det gamle Træsnits Blomstringstid falder som bekendt i Dürers og Holbeins Dage, dets Dekadence i det 17. og 18. Aarhundrede er vel bekendt; det gaar jo endogsaa saa vidt, at Kobberstikket fuldstændig fortrænger det i det 18. Aarhundrede. Her ligger en Udgave af Peder Paars, der viser, hvor usigeligt raat alting var; det daler efter Haanden til et utrolig lavt Standpunkt. Det har paa dette Tidspunkt omtrent ingen Forsvarere, kun enkelte vover at tage en Kamp op for det — saaledes f. Eks. Papillon i Frankrig; men den Mand, med hvem vi i Dag skal beskæftige os, blev dets Genføder og Udvikler ad hidtil ubenyttede Veje i teknisk Henseende.

1775 udsætter et engelsk Kunstselskab en Præmie. Bewick var paa denne Tid i Lære hos en Gravør i Newcastle; han havde godtgjort, at han havde Greb paa at behandle Træet; han faar Lyst at deltage i Konkurrencen. Han kopierer da en gammel Udgave af en Fabel, der saa bliver indsendt og han gaar da ogsaa ud af Kampen som Sejerherre. Han opholder sig nu to Aar hos sine Forældre, gaar derefter til London for endelig at vende tilbage til Newcastle, hvor han gaar i Kompagni med sin gamle Mester. Hans Interesse driver ham nu til at prøve paa at udgive en populær Historie om Dyrene; men imedens faar han en Opgave at løse, som drager ham og som holder ham borte fra Værket nogen Tid; han skal skære en Bjærgtyr fra Skotland, og det er ikke nemt. Thi disse vilde Dyr er kun vanskelige at faa fat paa; han maa snige sig paa dem op imod Vinden og saa gøre Tegningen paa Stokken. Men da det er gjort arbejder han videre paa sine »firføddede Dyr«. Den udkommer 1790 og det i mange Oplag. Hans Hovedværk var imidlertid »Englands Fugle« og her er han paa sikker Bund; han tegnede saa godt som udelukkende efter Naturen eller ogsaa efter udmærkede udstøppede Fugle. De ere alle ypperligt karakteriserede og anbragte i landskabelige Omgivelser, der med faa men virkningsfulde Midler angiver Fuglens Livsvane; Næb og Kløer ja endog Fjerenes Farvevirkning har han forstaaet at gengive fortræffeligt. Bewicks Fugle holdes derfor stadig i stor Ære ogsaa af Videnskabsfolk.

Han er en naturalistisk Kunstner af høj Rang og han viser det først og fremmest i sine Begyndelses- og Slutningsvignetter. Han betragter som sit Dagværk Træsnittene, som omhandler Dyrene, medens hans Fyraftensarbejde bestaar af Vignetterne. Han er heri uforlignelig. Hans Virksomhedsomraade er saare forskelligt; hans landlige Ophold førte det med sig, at hans Billeder for en stor Del skildrer Livet paa Landet i dets forskellige Former. Der er Genrebilleder, Vagabondbilleder o. s. v. og alle røber de et lunt Blik paa Livet, som er morsomt at sé og de er tillige gjort med en beundringsværdig Finhed. Hans uartige Ting er gennemsyret af et Humør, der viser ham i Pagt med de gamle hollandske Malere fra det 17. Aarhundrede. Der er én her, som øjensynlig har sat ham i Forlegenhed; han har nemlig ændret den i en anden Udgave; den er morsom denne Mødding i Forgrunden med Huset her tilhøjre, hvor man ser Manden paa en meget demonstrativ Maade forrette et unævneligt Ærinde og saa dette Svin ved Siden af, som er rent ud henrivende.

Bewick blev en ret gammel Mand. I sit 70. Aar slutter han sine Værker med »en døende Hest i Slud«. Hans Betydning er der mange Meninger om. Han opgav den gamle Maade med Kniv og arbejdede i Stedet for med Gravstik, siger Fok, som skriver om ham; jeg tror ikke herpaa. Gravstikken har sikkert været kendt før. Men han er uden Tvivl den første, der har udviklet det System af Gravstikker som er Grundlaget for hele det moderne Træsnit. Og hvad der karakteriserer ham er den saakaldte hvide Streg; han bruger aldrig Krydsmanér men kun den paralelle Streg; han er desuden den, der grundlægger den tonede Behandling; sé et Par ypperlige Heste, der staar i Regnvejr og det er ikke for meget at sige, at alle de moderne kunstnerisk udførte tonede Behandlinger utvivlsomt er gjort med Bewick's Kunst som Fundament. Hans Betydning ligger deri, at han paany viste, at Træsnittet har Muligheder, som man ikke havde drømt om; han grundlagde saa at sige det moderne Træsnits Teknik, han hævede Træsnittet i Publikums Øjne; man vil alle Dage regne hans Værker med til det bedste blandt det bedste«.

Julius Fischmanns Organ!

I Februar-Hæftet af »Ny typ. Tid.« findes efter det Opraab, der angaaende Tarifens Overhoidelse er udstedt og undertegnet af Styrelsen saa vel for den gamle som den ny Forening, nogle redaktionelle Bemærkninger, der har foranlediget mig til at gribe Pennen. JULIUS FISCHMANN skriver bl. a., at »Typ.-Tid.« *har troligt søgt at tilsmudse enkelte Personer i vor (Ny typogr.) Forening, og det har med god Vilje ladet Medlemmerne tilsøle«*. For at kunne skrive saadan, burde Julius Fischmann kunne stille med »ren Halm« i Hatten! Men kan han det? Jeg paastaar bestemt Nej. Siden han tiltraadte Redaktionen af »Ny typ. Tid.«, er dette Blad gaaet mere og mere tilbage i Indholdets Værdi, der ofte har været af en saadan Beskaffenhed, at man har maattet undres over, at nogen gider skrive sligt, men endnu mere over, at der virkelig findes en »Redaktør«, som kan forene det med borgerlig Hæderlighed at paatage sig Ansvaret for det. Man fristes til at tro, at Julius Fischmann

»Dansk typ. Forening«s tidligere Formand, Hr. Folketingsmand Harald Jensen, holder Foredrag Mandag Aften Kl. 9½ i »Den typ. Forening« i den store Teatersal, Østergade 32, 1. Sal.

for flere af disse Produkters Vedkommende simpelt hen er »taget ved Næsen«. I et enkelt Tilfælde kan jeg bestemt pointere dette. I Julen var jeg næmlig i Kolding, og blandt meget andet kom i Samtalen med en Kollega »Ny typ. Tid.« ogsaa paa Omtale; Vedkommende mente, at det var en absolut Fejl at skænke dette Blad fjærneste Opmærksomhed, *da de redaktionelle Forhold var af den Beskaffenhed, at den »ansvarhavende« først rettelig kendte Bladets Indhold, naar det var trykt;* som enhver let kan tænke sig, satte jeg et højst forbavset Ansigt op overfor en saadan Udtalelse, men Rigtigheden af det udtalte blev øjeblikkelig dokumenteret med Julius Fischmanns Underskrift. Saa var jeg kureret, og jeg har siden sat »Ny typ. Tid« paa den Plads, som den med Rette fortjener. □.

Maskeraden.

Der var fuldt Hus. Mindst 400 glade Karnevalsgæster boltrede sig ret af Hjærtens Lyst i den grandiose Sal og hele Aftenen herskede der den muntreste Stemning. Folk dansede saa det var en Lyst, men siges skal det ogsaa, at Hr. VATER var en usædvanlig flink Musikdirigent, og hans brillante Musikkorps har uden Tvivl Løvens Part i, at alle morede sig saa fortræffeligt. Ogsaa de mange komiske Masker bidrog selvfølgelig til Lystigheden.

Kl. 11½ gik man til Bords, efter at de to smaa Præmier var uddelt. Ved Bordet, som talte ca. 200 Deltagere, var der Sange for Foreningen og for Damerne, hvis Skaaler udbragtes af Formanden og Næstformanden. Der blev desuden talt for Gemytligheden, for Forfatterne af Sangene o. s. v. Umiddelbart efter Bordet tog man igen fat paa Dansen og Stemningen kom paa Kogepunktet, da den halve Time i »Stjærnen« oprandt. Hvis der havde været nogen af Schimmelmanns Palais gamle Beboere til Stede, vilde de sikkert være daanede af Skræk over at se deres Residens benyttet paa den Maade.

Vi takker *de* Medlemmer, der har drevet den energiske Agitation; dem alene tilkommer Æren for det gode Resultat. Men paa samme Gang kunde vi have ønsket at se flere af de gamle kendte Ansigter end Tilfældet var, og navnlig gælder dette for dem, der møder op, naar andre Foreninger har Selskabeligheder, men *undlader* at møde, naar den Forening, de skulde føle sig forpligtede til at gøre *alt* for, indbyder til Fest.

Blandinger.

Igen Udsættelse! I den Lovforandring, som »Ny typ. Foren.« i Søndags skulde have til Forhandling, hedder det bl. a., at »alle øvrige Bestemmelser vedrørende *Provinserne* fastsættes i *Februar næste Aar*« (1891); et andet Sted hedder det, »naar Lokalforeninger *ere* oprettede«; men et tredje Sted dog aller smukkest noget ang. »Begæring om Tilskud fra *Hovedkassen*« (!!!). — Jeg vilde have ønsket, at der et fjerde Sted havde staaet angivet et Tidspunkt, paa hvilket »Ny typ. Forening« og Westermann vilde kaste Masken og ærligt vedgaa, at de har lavet — — *en grundig Fiasko!* Thi dette er dog faktisk. —sen.

Dødsfald i Slagelse. I Lørdags afgik ved Døden Typograf PETER CHRISTIAN BECH her i Byen. Den Afdøde, der havde lært i N. Winthers Bogtrykkeri i Hjørring, har siden Sommeren 1885 arbejdet i København, indtil han for knapt ½ Aar siden fik Plads i »Slagelse-Posten« her i Byen. I det korte Tidsrum, han virkede her iblandt os, lærte vi ham at kende, som en brav og flink Kollega. Den Afdøde, der led af Lungesygdom, blev kun 26 Aar gl. — Han begraves førstk. Søndag Efterm. her i Slagelse. O—N.

Efter Offenliggørelsen af de indkomne Bidrag til afdøde EMIL STADE, har jeg modtaget fra det Hannoverske Personale Kr. 5.40, som er udbetalt Forældrene, hvorfor kvitteres. ADOLPH MADSEN,
Triers Trykkeri.

De Arbejdsløse bedes fremdeles melde sig hver Mandag til mig mellem 12—2. Det har i den senere Tid vist sig at være vanskeligt at tilfredsstille Begæret efter Arbejdskraft og det er derfor i højeste Grad letsindigt af de Arbejdsløse ikke at melde sig regelmæssig til mig, idet jeg næmlig principmæssig ikke noterer vedkommendes Navn, saafremt man undlader at møde om Mandagen. Det er ogsaa i Foreningens velforstaaede Interesse, at den er i Stand til at kunne tilbyde Arbejdskraft. FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 9** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal o. G. (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 9—9½. Medlemskort maa forevises.

Hr. Folketingsmand Harald Jensen holder Kl. 9½ i den store Teatersal Foredrag om »*Faglig og politisk Organisation*«, derefter Diskussion. Ethvert Medlem af »Den typ. Forening« har mod Forevisning af Medlemskort Ret til at medtage *én besøgende Typograf.*

Der vil eventuelt efter Diskussionen blive foranstaltet en lille Selskabelighed i Anledning af Fastelavnen.

Styrelsen samt de af Generalforsamlingen valgte to Medlemmer til Optælling af Stemmesedlerne bedes at møde Mandag Aften d. 17. Februar **Kl. 8** pr. i Foreningslokalet.

Den halvaarlige Generalforsamling

afholdes *Søndag d. 16. Februar Kl. 11 Form.* i Skindergade 9, den store Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Fastsættelsen af Formandens og Kassererens Løn. 4. Forslag ang. Eftergivelse af en uopklaret Restance paa S. L. Møllers Trykkeri. 5. Appel til Generalforsamlingen fra Simon og Ivar Nielsen ang. Nægtelsen af deres Optagelse i Foreningen. 6. Beretn. fra Kontrahentmøderne. 7. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne. 8. Eventuelle Sager.

Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskellige Inkassatorer paa Trykkerierne at insende til Formanden, Nybrogade 12, i forseglet Konvolut senest Mandag d. 17. Februar Kl. 5.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal. STYRELSEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 9. Februar.

Alle var mødt. Maskeraden drøftedes. Ang. det af et Personale indgivne Forslag besluttedes det at overlade Personalet selv at fremkomme med Forslaget paa Generalforsamlingen. I Anledning af den af Revisorerne gjorte Revisionsbemærkning paa Halvaarsregnskabet, ansaa Styrelsen det for uheldigt, at Revisorerne paa denne Maade fremkom med Forslag og vedtog, paa Generalforsamlingen at gøre opmærksom paa, at Revisorerne for Fremtiden maatte indsende alle Forslag til Styrelsen. Bibliothekarerne opfordredes til at holde den fornødne Orden i Foreningens Bogsamling; det besluttedes efter Modtagelsen af en Skrivelse fra Kassereren at lade Mulkterne gaa i den almindelige Kasse, lige som det vedtoges at aftrykke en Fortegnelse over Haandbibliothekets Bind i Bladet. Den gamle Forhandlingsprotokol blev at opbevare i Bibliotheket. Ang. en til Formanden indsendt Regning paa Bøger besluttede man at forespørge hos Hr. Bøhm, om Bøgerne skulde være hos ham. Et Medlems Restance oplystes; det besluttedes at udslette Vedk., saa fremt han ikke betalte inden d. 15. ds. Man vedtog at lade Medlemmerne medtage en besøgende Typograf ved de særlige Sammenkomster for paa den Maade at skaffe Tilslutning til Foreningen. Det besluttedes at indbyde Folkethingsmand Harald Jensen til Foreningens Mødeaften Mandag d. 17. ds. Mødet hævet.

Ny Medlemmer: Trykkerne C. J. R. OLSEN, EMIL REINHARDT FRITZ PETERSEN (begge tidl. Medl.) og WICTOR THORVALD HANSEN (arb. alle hos Nielsen & Lydiche). NIELS FREDERIK CARL HENRIKSEN, udl. hos Schultz (har arb. i Rigsdagen under Blokaden), VILH. JØRGENSEN, udl. hos Thiele (har tidl. været Medlem) og ALEXANDER JENSEN (udlært hos Valentin & Lund d. 1. Maj 1889), arb. alle hos Valentin & Lund.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medlem: JACOB GOPLEDAL (Norsk Centralf., 221), arb. hos Græbe.

Bortrejste Medlemmer: WILH. PETER AUGUST LUCAS (Dansk typ. Foren., 1227), til Assens i Plads. HANS JÖNSSON (Den typ. Foren., 229), til Norge.

Død: JENS FREDERIK FALKENBERG.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Jordan 0.30, Politiken 4.30, Adresse-Avisen 1.25, S. L. Møller 2.10, Triers Personale 2,50 — ialt 10.45.

Med det tidl. indk. 53.98 ialt 64.43. G. CLAUSEN.

Til **Schweizerne** har jeg envd. modtaget: Adresse-Avisen (2 B.) 3.50, Jordan 0.40, Avisen 1.50, Eksprestrykkeriet 1.00, Kolding Lokalf. ved Hr. Faktor Brehmer (2.—3. B.) 10.67, Schultz 4.00 — ialt 21.07.

Med det tidl. indkomne 216.12 ialt 237.19.

Hermed sluttes Indsamlingen. G CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I denne Maaned vil navnlig blive lært mindre Sange til Sommerturene. Talrigt Møde forventes. Nye Medlemmer sættes paa Stemme Lørdag Aften Kl. 10 i Lokalet, Læderstræde 26, St. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Søndag d. 22. Februar, Formiddag Kl. 11, afholdes den ordinære *halvaarlige Generalforsamling* i »*Danas Have*«, *Nørrebrogade 21.*

Dagsorden: 1. Regnskabets Godkendelse for det forløbne Aar. 2. Meddelelse om Udfaldet af Valgene til Styrer, Vicekasserer og Revisor. 3. Andragende fra Hr. Gjerløv. STYRELSEN.

For at forebygge Misforstaaelse undlader jeg ikke at meddele, at det er Hr. Bøhm, der ikke ønsker at modtage Genvalg som Vicekasserer. N. HANSEN,

Kasserer f. Typ. Hjælpekasser.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 11. Februar.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Hovedkassereren var forhindret i at forelægge Halvaarsregnskabet i Dag, da Oktober Kvartals Regnskaber mangler fra *Aarhus* og *Aalborg* Lokalforeninger; den lovbefalede Tidsfrist er udløben Lørdag d. 8. Februar, fra hvilken Dag altsaa disse Lokalforeninger ere hjemfaldne under Lovens § 21. Fra *Slagelse* meldes, at der i Lokalforeningen d. 8. ds. er død et Medlem, P. C. Bech, 26 Aar gl., der dog ikke er berettiget til Begravelseshjælp, da han kun har været Medlem af »Dansk typ. Foren.« i 22 Uger, hvorimod Sygehjælp er udredet til ham siden Nytaarsdag; han var tiltraadt fra »Den typ. Foren.«, Kbhvn. Paa *Holbæk* Lokalforenings Oktober Kvartals Regnskab var opført et Beløb paa henved en halv Snes Kr. som Udgift ved en Svendeprøves Aflæggelse i Lokalforeningens Filial, Nykøbing; Hovedbestyrelsens Kendelse om, at saadanne Udgifter ikke kan paalægges Foreningen, var først kommet Lokalforeningen i Hænde efter at Prøven var aflagt, Udgiften afholdt og Kvartalsregnskabet i Orden, men Regnskabet indeholder en Bemærkning om, at Beløbet vil blive refunderet paa Januar Kvartal. Lokalformanden i *Nykøbing p. F.* havde stillet et Par Forespørgsler, der vare besvarede med Henvisning til Lovene. Fra *Kassereren for »Den typ. Foren.«, Kbhvn.*, forelaa en Svarskrivelse, hvilken toges til Efterretning.

2. *Hovedkassereren* fremsender *Maanedsoversigten.* Til Efterretning. Der vil paa Halvaarsregnskabet være at afskrive en Femtedel af Administrationsudgifterne paa Begravelseskassens Konto.

3. *Repræsentantmøde i 1890.* Det vedtoges at sætte Spørgsmaalet under *almindelig Afstemning.*

H. F. RASMUSSEN.

Medlem, tiltr. fra en gensidig Forening: Frederikssund, P. M. A. JØRGENSEN (Den typ. Forening).

Medl., tiltr. fra en anden Lokalf.: Assens, 366, W. P. A. LUCAS (sidst arb. i København). Ringsted, 260, C. F. V. JANUS (sidst arb. i Middelfart). Viborg, 76, R. P. PETERSEN (sidst arb. i Hobro). Varde, 269, JENS PETERSEN (sidst været paa Rejse). Middelfart, 242, KNUD HØYER, »Middelfart Avis« (sidst arb. i Næstved).

Bortrejste Medl.: Middelfart, 260, CHR. JANUS (til Ringsted i Plads). Præstø, P. L. HANSEN (til København som Militær). Viborg, 562, WALD. HANSEN (arbejdsløs). Nykøbing, F., PETER P. SOMMER (Den typ. Foren.) efter 4 Ugers Ophold til København, arbejdsløs. Næstved, 242, KNUD HØYER (til Middelfart i Plads). Assens, 364, S. N. SCHMIDT (til Kolding i Plads).

Død: Slagelse, PETER CHRISTIAN BECH.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

En brugt Skrift,
bestaaende af ca. 100 Kilo Petit Fraktur (Nr. 15) fra Genzsch & Heyse og ca. 350 Kilo Korpus Fraktur (Nr. 16) fra samme Firma, kan paa meget moderate Vilkaar faas til Købs. Skriften har ikke været brugt meget, men grundet paa anden Bestemmelse er den til Salg. Reflekterende bedes indlægge Billet mrkt. »Skrift til Salg« paa dette Blads Kontor i Løbet af 14 Dage.

TRYKKERFORENINGEN
afholder
Lørdag d. 15. Februar
MASKEBAL
i Wittmacks Lokaler (Gl. Holm).
Musiken udføres af **Phønix's** store Orkester under Ledelse af Hr. Musikdirektør *Wittzansky.*
Billetter à *1 Kr. 50 Øre* for en Herre, *1 Kr.* for en Dame og et meget begrændset Antal Tilskuerbilletter à *50 Øre* erholdes hos
STYRELSEN.

Maskintrykker søges.
For en ældre, erfaren, solid Trykker, som er dygtig til Avis- og Akcidenstryk, og som har Kendskab til Gasmotor, er en god Plads ledig i et større Provinstrykkeri. Vedkommende maa kunne skaffe Attest for Dygtighed og Soliditet. Billet, med Opgivelse af hvormeget der forlanges i Løn, mrkt. »Maskintrykker«, modtages paa dette Blads Kontor.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 8
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 21. Februar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Det gaar dog fremad.

Som det vil være mange bekendt, har Forholdene i »Aftenbladet«s Sætteri i lang Tid været Genstand for Diskussion blandt Bladsætterne. En Opsigelse paa Sætteriet gav Anledning til, at Personalet henvendte sig til d'Hrr. Valentin & Lund, som har Sætningen af Bladet, med Anmodning om at tage Opsigelsen tilbage, og samtidig benyttede man Lejligheden til at faa Lønningsforholdene regulerede. Firmaet stillede sig imødekommende til Fordringerne, men vægrede sig ved at gaa ind paa to Punkter. Ved »Den typ. Forening«s Formands Mellemkomst lykkedes det dog at faa Overenskomst i Stand, saaledes at »Aftenbladet« nu i Virkeligheden kan regnes blandt de bedst betalende Blade.

Betingelserne er: Satsprisen 34 Øre pr. 1000. Ventetid godtgøres med 50 Øre pr. Time. Overarbejdspenge betales med 50 Øre pr. Time ekstra fra Kl. 7—12, efter 12 med 35 Øre pr. halve Time. Søn- og Helligdagsarbejde godtgøres med 3 Kr. foruden Satsprisen, medens der kun maa arbejde to Mand. Spærret Sats og Talsats godtgøres med 100 pCt. Arbejdstiden er fra 7—6 med to Timers Middag, med Undtagelse af Lørdag, hvor den almindelige Arbejdstid er fra Kl. 7—12 og fra 3—7. Opsigelsesfristen er 8 Dage. Den ny Ordning træder i Kraft Lørdag den 1. Marts.

Det er et smukt Resultat baade for Personalet og for Foreningen. Man sér heraf, hvad en *stærk* Organisation *kan* udrette; derfor er der saa meget yderligere Anledning til at virke saa kraftigt som muligt for Tilslutning til Foreningen; thi kun herved er vi i Stand til at indgyde Respekt for vore Fordringer, og netop den Omstændighed, at vi var i Stand til at gennemføre Lønningsforhøjelsen *uden* Arbejdsnedlæggelse, er et Bevis paa, at »Den typ. Forening« har genvundet sin gamle Kraft, og en yderligere Spore til energisk Arbejde.

Mødet i Mandags

var besøgt af vel omkring 200 Typografer. Der var denne Aften givet Tilladelse til at medtage besøgende Typografer og Opfordringen var fulgt af ikke faa af »Ny typ. Forening«s Medlemmer, der syntes at befinde sig særdeles vel ved at være sammen med deres Kolleger fra »den anden Side« og trolig holdt ud indtil den sene Nattetime, da Mødet med det derefter følgende »Sold« sluttedes.

Mødet aabnedes af Formanden, der bød vor gamle Kollega, Folketingsmand HARALD JENSEN velkommen og udtalte Haabet om, at det talrige Besøg vilde være en Borgen for, at Møder af lignende Art, hvor man vilde faa Lejlighed til at høre Foredrag af forskellig Slags, vilde styrke Aanden indenfor Foreningen.

HARALD JENSEN, der modtoges med Haandklap, fik derefter Ordet.

Det var ham en Glæde at mødes med Typograferne i Aften. Den Modtagelse man havde givet ham var et Bevis for at man erindrede den Virksomhed, der baade havde været ham en Ære og en kær Pligt: at samle Provinstypograferne efter at Forbundet i 1876 var blevet sprængt. Han vilde haabe det maatte lykkes atter at samle alle Fagets Udøvere i én stor Forening, saa at man kunde staa enig, naar det galdt Forbedring af Standens Kaar.

Han vilde derefter omtale de to forskellige Bevægelser, der rørte sig indenfor Fagforeningerne: den faglige og den politiske Bevægelse. De følges ganske vist ad, men de ere dog hinanden modsatte. Han vilde sammenligne dem med to Hjul i et Maskineri. De havde begge den samme Opgave at virke til hele Maskinens Drift, men deres Bevægelser var dog modsatte. Den *faglige* Bevægelse har den beskyttende Opgave at sikre Arbejderne mod Overanstrængelse ved en for lang Arbejdstid og for stor Udbytning. Den vilde tillige sikre mod den store Arbejdsløshed, der næsten overalt var Grunden til Strejkerne. Thi som oftest var Grunden til Strejke netop ikke en Søgen efter højere Løn, men en Forkortelse af Arbejdstiden. Han henviste til Murer- og Tømrerstrejken i Aarhus, og anførte som yderligere Bevis Pariserkongressens Resolution. Den *politiske* Organisation havde han fulgt siden 60'erne. Man havde ofte forsøgt paa at skabe upolitiske Arbejderorganisationer. Den Organisation, der ikke har til Formaal at modarbejde Frikonkurencen vil kun kunne holde sig oppe en Tid og vil aldrig faa nogen Betydning. Det maa staa klart for Arbejderne at det nu raadende System medfører Uretfærdigheder, som ikke bør taales; det maa staa klart, at Arbejderen maa føle sin Stilling mere tryg. Det eneste Middel dertil er imidlertid at Arbejderne selv leder deres egne Forhold og selv overtager Produktionen. Han omtalte Storindustriens Overtagelse af Haandarbejdet og henviste navnlig til Væverne, hvor nu en Del tidligere Smaamestre maatte nøjes med at udføre Daglønsarbejde. Saaledes vilde det ogsaa gaa Typograferne om vi fik indført Sættemaskiner, der fuldstændig kunde afløse Haandsætningen. Maskinerne kunde være en Velgerning for Samfundet, idet de lettede Arbejdernes Gerning, men under de nuværende Forhold var de blevne en Ulykke. Han vilde derfor atter betone at det eneste Middel mod Udbytning var at Arbejderne selv ledede Abejdet samfundsmæssigt. Det er paa dette Punkt der er Forskel paa den faglige og den politiske Bevægelse. Fagforeningernes Opgave maa blive en Kamp mod Storindustrien. Han henviste saaledes til Bygningssnedkernes Strejke sidste Sommer. De maatte søge at holde Smaaproduktionen oppe ved at gjøre Haandarbejdet billigere. Det er derved der kommer Modstrid mellem den faglige og den politiske Bevægelse. Han kunde ikke hylde den revolutionære Bevægelse, der vilde støtte Storindustrien og bortrydde Mellemklassen. En Mellemklasse var netop gavnlig som et Led mellem Arbejderne og Storindustrien. Han henviste til HJALMAR BRANTING, der havde sagt, at en intet besiddende Klasses Kamp mod de Besiddende, vilde være som Slavens Opstand overfor Herren. Fagforeningernes Opgave burde være at gaa med smaa Skridt frem; de kunde nok endda naa deres Maal. Ved at tage et lille Skridt ad Gangen faa alle nemmere den rette Forstaaelse af, hvad der sigtes paa. Desuden har Fagforeningerne den Opgave at sikre deres Medlemmer mod Nød i Sygdomstilfælde. Paa dette Omraade var det Statens Pligt at træde hjælpende til. Han betonede stærkt at Arbejderne maatte søge at frigjøre sig for Privatkapitalismens Aag, men dette kunde først ske, naar

Arbejderne havde den rette Forstaaelse af hvorledes Samfundet skal opbygges og den rette Aand er trængt ind, der giver Arbejderne deres Ret og lader dem leve som frie Mænd. Vi maa søge at bringe alle til klar Forstaaelse af den nuværende Uretfærdighed, saa vil bedre Tilstande indtræde og Arbejderne opnaa menneskeværdige Livsvilkaar.

Under livlig Applaudering sluttede Taleren her sit Foredrag.

I den paafølgende Diskussion paaviste V. PETERSEN Uholdbarheden i det af Foredragsholderen fremsatte Ønske om Bevarelsen af Middelstanden, som Mellemled mellem Arbejderne og Storindustrien. Han havde gentagende Ordet, men Pladsen tillader desværre ikke at gengive de meget interessante Foredrag, der saavel fra hans som H. Jensens Side fulgte efter hinanden. At Aanden blandt Typograferne gaar i en Retning, der er lidt forskellig fra den Hr. Jensen følger, var let at mærke; men vi skal dog, for ikke at komme nærmere ind paa *politiske* Forhold, lade denne Del af Sagen ligge. Den har sikkert givet Anledning til alvorlig Eftertanke hos adskillige Kolleger — og hermed maa saavel Foreningens som Redaktionens Opgave være sluttet.

Efter Diskussionens Slutning samledes man om Bordene, for ved et Krus Øl at takke for den behagelige Aften og lade Gemytligheden afløse den alvorlige Forhandling. — Alt i Alt var det en Aften, der var den typografiske Forening til Ære, og en Fortsættelse af den Bane Styrelsen nu har slaaet ind paa kan kun virke til Gavn for Standen.

Generalforsamlingen

i Søndags havde samlet stort Møde. Til Dirigent valgtes LAURITZEN; til Sekretær THORVALD NIELSEN.

1. FORMANDEN aflagde den lovbefalede Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Han mindede kort om, at Styrelsen havde forsøgt paa flere Maader at ophjælpe det hidtil i saa høj Grad negligerede Bibliothek. Det var ogsaa lykkedes at faa en Del af de manglende Bøger tilbage, men en stor Del maatte man ansé som tabte. Det Forsøg, der var iværksat i den senere Tid ved et Anvisningskontor, havde, ihvorvel det ganske vist var primitivt, dog gjort sin Nytte. Taleren vilde dog lægge de Arbejdsløse paa Sinde at melde sig hos ham hver Mandag. En Undladelse derfra vilde foraarsage, at deres Navne vilde blive slettede af hans Protokol, og der ikke vilde blive taget Notits af dem ved eventuelle Forespørgsler om ledige Kræfter. Han var saaledes overbevist om, at der endnu fandtes Arbejdsløse i Byen, men i forrige Uge havde han modtaget 8 Forespørgsler og havde ingen at anvise. Han havde ikke synderlig Tro paa, at Andragendet fra de samvirkende Fagforeninger om Støtte for de Tillidsmænd, der ved at ofre sig for deres Foreningers Interesser, maatte lide noget Skaar i deres Indtægter, og som vi havde debatteret ogsaa her i Foreningen, vilde blive til noget. I Anledning af Besøget i Malmø og den derværende Formands Besøg hos os, var Taleren glad over at kunde notere, at Størstedelen af Sverigs Typografer har den samme Forstaaelse som vi om vor Organisations Betydning. Han omtalte dernæst Bevægelsen for Tarifens Hævdelse. Erklæringerne fra de to Foreningers Styrelser vilde sikkert bringe os ind paa en bedre Vej, og det stod nu til Medlemmerne selv om de vilde gøre deres berettigede Krav gældende. For Foreningen kunde de være sikker. Ethvert Brud som kom til Styrelsens Kundskab vilde øjeblikkelig give Anledning til Fællesmøde mellem de to Styrelser, hvor Sagen vilde blive drøftet og forfulgt. Medlemmerne maatte være overbeviste om, at Foreningen vilde staa dem bi, som blev forurettede. Vi tæller nu 400 Medlemmer og kan i det Hele og Store betragte os som være komne ud over de senere Tiders Kalamiteter. Den nærmeste Fremtid vilde bringe Spørgsmaal af stor Betydning paa Dagsordenen. Han vilde saaledes kun minde om en Bevægelse til Fordel for Ordningen af Bladsætterforholdene, Normalarbejdsdagen, Afskaffelse af Akkordarbejdet, betydningsfulde Sager, som vilde mane hvert Medlem til fuld Bevidsthed. Allerede den kommende Uge kunde bringe os ind i vanskelige Situationer. Han haabede da paa, at de berørte Personaler vilde gøre deres Pligt. Efter at have omtalt Demonstrationen den første Maj, som senere vilde komme under Forhandling, sluttede Formanden sin Beretning.

2. KASSEREREN aflagde Beretning om Halvaarsregnskabet, som han antog Medlemmerne nøje havde gjennemgaaet. Det var det sidste Skridt for at faa et regelret Regnskab, og han antog, at vi fra nu vilde komme ind paa en bedre Bane. Taleren beklagede, at det ikke havde været muligt at faa en Opgørelse i Stand med »Dansk typ. Forening«, idet alle Anstrængelser fra Hovedbestyrelsens Side ikke havde formaaet Lokalforeningerne til at indsende Regnskaberne. Han indstillede Regnskabet til Godkendelse. BERGENHOLZ skulde paa Revisionens Vegne kun pille nogle enkelte Poster ud af Regnskabet. Han forsvarede Fremgangsmaaden med Posteringen af Bergs Gæld paa Udgiftssiden og havde heri faaet Medhold, bl. a. af Formanden for Studentersamfundets Retshjælp. Han var for at indskrænke Udgiften til Lokale, idet han mere sympatiserede med 14 Dags Møder med en virkelig Dagsorden. Budets Løn burde forhøjes. Paa Bergs Gæld var der i den sidste Tid blevet afbetalt regelmæssigt. Det var med stor Glæde, at Revisionen indstillede dette smukke og ordenlige Regnskab til Godkendelse. LAUR. JENSEN omtalte særlig Laanene. Det syntes som om de forsk. Laantagere nu havde taget sig sammen og der var en glædelig Fremgang til Stede. Vedblives der paa denne Maade, ville vi være i Stand til om 3 Aar, at faa disse kedelige Poster ud af Regnskabet. FORMANDEN tillagde Kassereren en stor Del af Æren for Ordenen i Foreningens Anliggender. Lokalelejen var nu 5 Kr. maanedlig. Han kunde ikke gaa med til at indskrænke Ugemøderne, derimod var Styrelsen ikke stemt for Sommerlokale. Efter at en Forespørgsel om Bergs Gæld var besvaret, godkendtes Regnskabet med alle St. mod 1. (Bifald). KASSEREREN meddelte *post festum*, at Formanden havde været saa generøs at skænke sin Gage til Arbejdsløshedskassen, hvilket Forsamlingen kvitterede for med et Hurra.

3. LØVGREN foreslog fast Løn for Formand og Kasserer, hvilket vedtoges mod 3 St. Det vedtoges ligeledes mod 2 St. paa Forslag af Løvgren at fastsætte 150 Kr. halvaarlig for Kassereren og 75 Kr. til Formanden.

4. Efter at flere Talere havde haft Ordet for Sagen, ang. en uopklaret Restance, vedtoges et af BERGENHOLZ og L. JENSEN stillet Forslag: Generalforsamlingen henviser Restanceforholdene til Styrelsens Afgørelse.

5. Appel fra SIMON og IVAR NIELSEN om Optagelse i Foreningen. En Mængde Talere havde Ordet, og FORMANDEN gav flere Oplysninger om den sidstes Forhold overfor Kristiania-

Strejken. S. havde ved sin Tilbagekomst indrømmet, at han havde været vidende om Strejken. Ivar Nielsen optoges med 57 mod 15 St. og Simons Appel blev afvist mod 3 St.

6. Formanden aflagde en længere Beretning om Kontrahentmøderne.

Efterat de eventuelle Sager vare diskuterede, foretoges Valg af 2 Medlemmer til at være behjælpelig ved Stemmesedlernes Optælling. Valgt blev: AD. MADSEN og FUCHS. Mødet hævet. —d —n.

Foreningens Tillidsmænd.

Ved den paa Trykkerierne foretagne Afstemning over Tillidsmænd til de forskellige Poster i Foreningen er Resultatet blevet følgende:

Formand: V. PETERSEN (224 St.).

Næstformand: FASMER (223).

Styrere: H. E. RASMUSSEN (208), P. LAURITZEN (201), C OLSEN (200), F. K. MADSEN (190), TH. NIELSEN (188).

Suppleanter: O. BARNEWITZ (191), E. WENDT (186), CHR. CLAUSEN (170).

Kasserer: G. CLAUSEN (226).

Revisorer: BERGENHOLZ (216), L. JENSEN (211).

Redaktør: O. BARNEWITZ (211).

Redaktionsudvalget: G. CLAUSEN (208), V. PETERSEN (207), J. F. MØLLER (198), H. E. RARMUSSEN (195).

Kontrahenter: V. PETERSEN (185), O. BARNEWITZ (124), EMIL PETERSEN (105). Derefter havde L. JENSEN 85, BØHM 62, F. K. MADSEN 59, J. F. MØLLER 8 og BERGENHOLZ 6 St.

Voldgiftsretten: V. PETERSEN (216), BERGENHOLZ (205), EMIL PETERSEN (198).

Suppleant til Voldgiftsretten: CH. THOMSEN (171).

Ogsaa ved Valgene spires en livlig Fremgang i Foreningslivet. Det er længe siden at Deltagelsen har været saa stor og den bærer Vidne om fuld Forstaaelse af den Retning, hvori Foreningen bør ledes. De Poster, hvorom Enighed ikke fuldt har været til Stede er Kontrahenter ved Bladet »Social-Demokraten«. Man havde nemlig her fra en bestemt Side søgt at bringe Politik med ind i Valget. Medlemmerne har dog ved deres Stemmegivning vist, at al Politik bør udelukkes, naar det kommer an paa et blot og bart Foreningsanliggende.

Blandinger.

Dødsfald. I forr. Uge afgik ved Døden, efter mange Aars Brystsvaghed, Typograf J. F. FALKENBERG, 49 Aar gammel. Den Afdøde havde i omtrent 20 Aar arbejdet i »Nationaltidende« og var af alle kendt som en hæderlig og brav Kollega.

Trykkerforeningens Maskebal, der afholdtes i Lørdags i Wittmacks Lokale, var ikke saa godt besøgt som i de tidligere Aar; men dette var ogsaa den 5. typografiske Fest i Vintersæsonen. Ved Dansen, der lededes af Hr. Stabssergent Lindqvist, herskede en Livlighed og Gemytlighed, der kulminerede under »En halv Time i Fuglen«, og hvortil »Phønix«s flinke Orkester væsenligt bidrog. Pauserne udfyldtes af Hr. Bigum, der paa sin sædvanlige gemytlige Maade gav nogle humoristiske Viser til bedste. Kl. 12 samledes man til et Fællesmaaltid, hvor Sange og Taler fulgte Slag i Slag. Formanden talte for Foreningen, Hr. L. Jensen for Gæsterne, Hr. Stabssergent Lindqvist for Styrelsen og paa en rigtig gemytlig Maade for Damerne. Efter den sidste Sang (»Af Dagens Krønike«) udbragte Hr. V. Hansen et Leve for Forfatterne af Sangene (hvoraf der var 5). Efter Bordet fortsattes Dansen med Liv til Kl. 5, da man skiltes med Forvisningen om at have tilbragt en gemytlig Nat. F.

Paa Prøve. Den ordinære Sættetid i »Politiken« er ved Forhandling mellem Personalets Tillidsmænd og Bladudgiverne, repræsenterede ved Hr. Fuldmægtig Witzansky, bleven indskrænket med 2 Timer og har Sætterne samtidig modtaget en Forhøjelse af 4 Øre pr. Tusind. Overenskomsten er — efter Ønske af begge Parter — foreløbig kun gældende til 1. Maj d. A.

Det norske Skruebrækkerbillede, 19 af de med »Hædersnavnet« forsynede Individer har ikke været tilfredse med den dem viste Ære og har hver for sig indstævnet 7 Medlemmer af Styrelsen for den typografiske Forening i Kristiania samt 2 af »Typografiske Meddelelser«s Redaktionsmedlemmer. At »de hellige Høns« nok vil blive taget under Vingerne, tør man ikke tvivle om.

Ottetimersarbejdsdagen. »Der achstündige Arbeitstag« er Titlen paa det i Basel udkommende Blad, hvis Udgivelse blev bestemt paa den i Paris sidste Sommer afholdte internationale Arbejderkongres. Bladet udgives i det tyske, engelske og franske Sprog og har til Motto: »Otte Timers Arbejde, otte Timers Fritid, otte Timers Søvn!«

Til Anton Svendsens Enke have vi til Dato modtaget:

»Dagbladet«s Redaktion Kr. 70.00, »Dagbladet«s Trykker og Sættere 31.00, Møller og Thomsen 10.00, S. L. Møllers Sættere 9.50, Harald Jensen 2.00, C. Petersen 2.00, »Adresseavisen« 6.35, »Avisen« 4.75, »Politiken« 11.25, Græbes Bogtrykkeri 6.45, Carl Lunds Bogtr. 4.10, »Nationalt.« 11.25, Jørgensen & Co.s Bogtr. 7.75, Triers Bogtr. 6.75, O. C. Olsens Bogtr. 10.00 — ialt Kr. 193.15.

D. 19. Februar 1890.

P. J. JENSEN. J. VILH. WINKELMANN.

D'Hrr. Inkassatorer, som endnu ikke har aflagt Regnskab fra Maskeraden, anmodes om at afgøre dette inden Onsdag d. 26. Febr. med mig, da Regnskabet agtes offenliggjort i den nærmeste Fremtid.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal o. G. (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises.

Styrelsesmøde afholdes Søndag d. 23. Februar i »Danas Have« Efterm. Kl 1. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: ALBERT CHRISTIAN CARLSEN (udl. hos Græbe d. 16. Aug. 1889), arb. samme Sted. F. BERG (tidl. Medlem), J. P. JOENSEN (udl. i Færø Amtstid.s Bogtr. i Thorshavn), CARL JENSEN, OSCAR LARSEN, EMIL HANSEN, L. BUCH, P. JEPPESEN, KR. JAKOBSEN, JUL. AGERBECK, P. HANSEN, M. NIELSEN, J. JENSEN (tidl. Medlemmer) og LOUIS SVENDSEN (udl. 1886 hos Rud. Svendsen), arbejder alle hos Schultz.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medlemmer: L. V. HANSEN (Dsk. typ. Foren., 202), arb. hos Bagge. LARS NIELSEN LARSEN (Dsk. typ. Foren., 536), arb. hos Jørgensen & Co. CARL SIEGFRID BAHNSON-LASSEN (Den typ. Foren., fra Rejse), arb. hos P. Petersen. RASMUS JENSENIUS NIELSEN (Den typ. Foren., sidst arb. i Odense), arbejdsløs.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Jordan 0.30, Politiken 1.25, Adresse-Avisen 1.75, S. L. Møller 2.20, Triers Personale 2.10 — ialt 7.60.

Med det tidl. indk. 64.43 ialt 72.03.

Den seneste Tidsfrist for Indlevering af Bidrag til Offenliggørelse i det først udkommende Numer er til Stadighed Torsdag Morgen Kl. 10. Efter den Tid tilstillede vil først komme i næste Numer.

G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sammensang. Kl. 12: Avktion over illustrerede Blade.

Tegning til den jydske Sangfest modtages kun i denne Maaned.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforenings Deltagelse i Sangfesten.

Foranlediget ved et anonymt Brev fra »Et passivt Medlem« tillader jeg mig at bebyrde Bladet med følgende gentagne Oplysninger: Kun aktive og passive Medlemmer kan deltage. Afrejse Lørdag Aften 5. Juli. Kirkekoncert Mandag. Skovfest med Koncert Tirsdag. Indkvartering hos Aarhus Borgere. Hjemrejse Tirsdag Aften eller Onsdag Morgen. Dampskibsbillet ca. 6 Kr. Tegningen sluttes med denne Maaneds Udgang.

For Styrelsen
ALBERT AUENER.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Søndag d. 22. Februar, Formiddag Kl. 11, afholdes den ordinære *halvaarlige Generalforsamling* i »*Danas Have*«, *Nørrebrogade 21.*

Dagsorden: 1. Regnskabets Godkendelse for det forløbne Aar. 2. Meddelelse om Udfaldet af Valgene til Styrer, Vicekasserer og Revisor. 3. Andragende fra Hr. Gjerløv.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Afstemning ang. Repræsentantmøde.

I Dag er tilsendt samtlige Herrer Lokalformænd Cirkulære med Stemmeseddel ang. Repræsentantmøde.

Kolding, d. 16. Febr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Onsdag d. 19. Febr.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

Meddelelser fra Formanden. Efter senere indløben Skrivelse fra *Slagelse* var det den 8. ds. der i Byen afdøde Medlem P. C. Bech ved sin Tiltrædelse af Lokalforeningen Medlem af »Hjælpekasserne« i København, og som saadan berettiget til hos »Dansk typ. Forening« at erholde den i Følge Overenskomsten med »Hjælpekasserne« fastsatte Begravelseshjælp; Lokalforeningen i Slagelse har ordnet Begravelsen, og Udgiften, 60 Kr., anvises den hos Hovedkassen. — Lokalregnskaberne fra *Aalborg* og *Aarhus* vare ankomne Onsdag den 12 Febr., men begge maatte retourneres, det første paa Grund af Formfejl, det andet fordi der var foretaget Rettelser i forskellige Regnskabsposter.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlem.: Slagelse, NIELS PEDER CHRISTENSEN (udlært i »Slagelse-Posten«s Bogtr. d. 1. Februar 1890) arbejder samme Sted. Aarhus, WILLIAM BOYSEN (udl. i »Grenaa Folketid.«); har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medlem, tiltr. fra en anden Lokalf.: Kolding, SØREN SCHMIDT (sidst arb. i Assens), arb. i »Kolding Folkebl.«s Bogtr.

Bortrejst Medlem: Odense, RASMUS JENSENIUS NIELSEN (Den typ. Foren.), til København, arbejdsløs.

Hr. Typograf H. F. RASMUSSEN, Kolding, Form. for »Dansk typ. Foren.«, lykønskes paa sin 40-aarige Fødselsdag d. 24. Febr. 1890.

Venner og Kolleger i Aarhus.

Arbejdsmarkedet.

En yngre, flink Avissætter, der kan disponere over 2 à 300 Kr., kan straks blive Medinteressent i et paatænkt Ugeblad. Billet mrkt. »J« modtages i Løbet af 2 Dage paa Bladets Kontor.

En Arbejdsmand, som har været beskæftiget i en længere Aarrække paa flere større Trykkerier, søger en lignende Beskæftigelse. Billet mrkt. »18« bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Parserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Bogtrykkeri til Salg.

Paa Grund af anden Forretnings Overtagelse kan mit udmærkede og i god Drift værende Bogtrykkeri faas til Købs.

Alfred Bjørnbak,
Aarhus.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

En brugt Skrift,

bestaaende af ca. 100 Kilo Petit Fraktur (Nr. 15) fra Genzsch & Heyse og ca. 350 Kilo Korpus Fraktur (Nr. 16) fra samme Firma, kan paa meget moderate Vilkaar faas til Købs. Skriften har ikke været brugt meget, men grundet paa anden Bestemmelse er den til Salg. Reflekterende bedes indlægge Billet mrkt. »Skrift til Salg« paa dette Blads Kontor i Løbet af 14 Dage.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris: 10 Øre.

CH. LORILLEUX & Cie
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærès Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KRÆBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer:
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 9
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 28. Februar 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

De samvirkende Fagforeningers Udvalgs Formand, Hr. Maler JENSEN, indleder Mandag d. 3. Marts Kl. 9 1/2 i Thalias store Teatersal en Diskussion om »Maksimalarbejdsdagen paa 8 Timer«. Styrelserne for »Trykkerforeningen« og »Ny typ. Forening« er skriftlig indbudte.

Repræsentantmøde.

I Følge et under 12. ds. fra Hovedbestyrelsen udsendt Cirkulære sættes Spørgsmaalet: *Repræsentantmøde i 1890,* under almindelig Afstemning.

Da man i Fjor omtrent ved denne Tid fra *Ringsted* stillede Opfordringen om Afholdelse af Repræsentantmøde, blev det fra flere Sider som en meget væsenlig Grund til Nej'et anført, at Motiveringen for Begæringen manglede noget fyldestgørende. Denne Indvending vogter man sig uden Tvivl for at komme med i Aar; thi der er paa det udsendte Cirkulære fremført saa vigtige Grunde for Repræsentantmødets Afholdelse, at jeg egenlig ikke kan sé, hvorledes Nej'erne — af hvilke der naturligvis denne Gang som al Tid vil blive nogle — vil kunne motivere Afslaget. Da jeg véd, at »Dansk typ. Forening«s Anliggender følges med Interesse ogsaa af vore københavnske Kolleger, skal jeg tillade mig at gengive Hovedbestyrelsens Cirkulære i sin Helhed. Det lyder saaledes:

»Til

Medlemmerne af »Dansk typografisk Forening«.

Hovedbestyrelsen har i sit Møde d. 11. ds. vedtaget at sætte under **almindelig Afstemning** Spørgsmaalet om

Afholdelsen af Repræsentantmøde i 1890.

Som særlige Punkter til Behandling paa et saadant Møde skulle vi anføre, hvad der i den Tid, vi have ledet Foreningen, er fremkommet som Følge af Udviklingen, og i første Række staar her Spørgsmaalet om *en delvis Omlægning af Rejseunderstøttelsen til Arbejdsløshedsunderstøttelse,* et Spørgsmaal, der med de betydelige stigende Rejseunderstøttelser Aar for Aar maa fæste Opmærksomheden paa en mulig heldigere Ordning saa vel for Ydere som Nydere. — Dernæst: I Følge Forespørgsel fra Stentrykkere i Aarhus: *Skal Foreningen udvides til at omfatte samtlige grafiske Fag?* Endvidere Middelfart Lokalforenings *Alderdomsunderstøttelsesforslag* samt *Kvindespørgsmaalet.* Foruden de her nævnte Spørgsmaal, der ere *Princip*-Spørgsmaal, giver de nugældende Love Anledning til paa flere Steder at søge 1) *Forandringer foretagne* og 2) *Mangler afhjulpne.* Af de førstnævnte skulle vi fremhæve et fremsat Ønske om *en delvis Udbetaling af Begravelseshjælpen ved Medlemmers Hustruers Død,* ligesom hvorvidt *Kommissionsdomstolen* skal vedblive at bestaa eller ej eller mulig omordnes efter Voldgiftsprincipet; og af de sidst nævnte: *Bestemmelse om, hvem der skal afgøre Berettigelsen af nedlagte Indsigelser mod ny Medlemmers Optagelse,* en mærkelig Mangel ved de nugældende Love.

Det sidste Repræsentantmøde afholdtes for tre Aar siden, et Tidsrum lige langt mellem Mødet i Odense og Kolding, men længere end mellem tidligere afholdte Repræsentantmøder.

Finansielt sét er Foreningen i Stand til at kunne afholde Udgifterne ved et saadant Møde, og om *Gavnligheden* antage vi, at der næppe er delte Meninger.

Vi stille derfor — i Henhold til Lovens § 8 — til Medlemmernes Afgørelse, *om der i Aar skal afholdes Repræsentantmøde,* og forvente vi, at Afstemningen maa finde talrig Deltagelse, for at der igennem den kan udledes et fyldigt Udtryk for Medlemmernes Ønske.

Afstemningen bedes foretaget saa betids, at d'Hrr. Lokalformænd kunne tilbagesende Stemmesedlerne til Hovedbestyrelsen **senest d. 10. Marts.**

Kolding, d. 12. Februar 1890. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.«

De, der i Fjor sagde: Hvad skal der behandles paa et saadant Repræsentantmøde? staar vistnok ikke tvivlraadige i Aar, thi Cirkulæret giver fuld Besked. Og *dette* er jo endda kun Hovedbestyrelsens. Kommer først Lovene ud til Revision i Lokalforeningerne — hvad jeg antager, da der vel bliver fulgt den traditionelle og praktiske Maade, saaledes at *ethvert* Medlem kan faa Lejlighed til at stille Lovændringer, — da skal det nok vise sig, at heller ikke her mangler det paa Interesse for »Dansk typ. Forening«s Anliggender.

Jeg skal indskrænke mig til dette og anbefale Medlemmerne at stemme *Ja.* ORLAMUNDT.

Normalarbejdsdagen.

I.

Til Hr. N. K. kun dette: Paa det offenlige Møde, hvor Beretningen fra den internationale typografiske Kongres aflagdes, blev det vedtaget, at Styrelserne for de organiserede Foreninger skulde træde sammen, drøfte Spørgsmaalene og forelægge Resultatet paa et offenligt Møde.

Styrelsen for »Den typ. Forening« indkaldte ogsaa kort Tid efter det offenlige afholdte Møde Styrelserne for »Ny typ. Forening« og »Trykkerforeningen« for at drøfte de paa den internationale typografiske Kongres vedtagne Forslag angaaende Forkortelsen af Arbejdstiden og Afskaffelsen af Akkordarbejdet. Man kom paa dette Møde ikke til noget afgørende Resultat, men man blev enig om, at hver Styrelse for sig skulde tage Stilling til Spørgsmaalene, underrette mig herom naar en saadan var taget, og der skulde da senere afholdes et Fællesmøde af alle Styrelserne. Nogen Tid efter Mødet modtog jeg fra Formanden for »Ny typ. Forening« en Meddelelse, som gik ud paa, at Styrelsen havde diskuteret Spørgsmaalene og taget Standpunkt, men endnu har jeg ikke modtaget noget officielt Svar fra »Trykkerforeningen«s Styrelse. Paa det førstkommende Diskussionsmøde vil man maaske faa Anledning til at høre Resultatet af Overvejelserne. V. PETERSEN.

II.

Der er vist mange Typografer, der sammen med den ærede Indsender, Hr. N. K., har forundret sig over, at Spørgsmaalet om Normalarbejdsdagen endnu ikke har været forelagt os til Behandling i en Diskussion, men om nu Skylden for Spørgsmaalets Hengemmen ligger hos denne eller hin Bestyrelse, saa er den Ting sikkert, at det er paa Tide at vi begynde at diskutere dette Spørgsmaal, hvis vi til den 1. Maj skulle staa som Folk, der klart og sikkert véd, hvad Følgerne vil blive af en Gennemførelse af Normalarbejdsdagen, og som Følge deraf kunne stille vort Krav med større Eftertryk. Jeg skal give mit ringe Bidrag til Diskussionen ved i det følgende efter bedste Ævne at besvare de af Hr. N. K. opstillede Spørgsmaal.

Om Arbejdslønnen vil stige, er det første Spørgsmaal. Som vi vel alle kunne være enige om, betaler Arbejdsgiveren ikke sin Arbejder mere end dennes Arbejdskraft er værd, og Arbejdskraftens Værdi er jo de Livsfornødenheder, som betinger dens Eksistens, at disse Livsfornødenheder som Følge af en Normalarbejdsdag skulde stige, vil der vel næppe være nogen skellig Grund til at antage, og som Følge deraf vil der heller ikke være nogen Grund til, at Arbejdslønnen skulde stige.

Det andet Spørgsmaal kan man med Hensyn til, om de Arbejdsløses Antal vil formindskes, besvare med nej, thi det er en Kendsgærning, at under en otte Timers Arbejdsdag tiltager Arbejdets Intensitet,*) og som Følge deraf vil der ikke blive Brug for mere Arbejdskraft, og en anden Faktor, som her træder til, er Maskinteknikens rivende Fremskridt, som vil gøre endnu mere Arbejdskraft overflødig. Maskintekniken vil naturligvis ogsaa udvikle sig under en Titimersarbejdsdag.

At Efterspørgslen efter Varer skulde stige, kan man jo ikke antage, da Arbejderens Købeævne ikke vil tiltage.

Spørgsmaalet om Varerne ville fordyres, vil man vel næppe kunne besvare aldeles bestemt, da det jo ikke er den enkelte Arbejdsgiver, der bestemmer sine Varers Pris, men Verdensmarkedet som gør det.

Med Hensyn til, om Normalarbejdsdagen vil afskaffe Akkordsystemet, da kan jeg ikke se nogen Grund til, at den skulde kunne gøre det, da man jo lige saa godt kan arbejde paa Akkord i otte som i ti Timer, men derimod mener jeg, at Krav, som Akkordsystemets Afskaffelse og Indførelse af Arbejderbeskyttelseslove burde stilles sideordnede med Kravet om en Normalarbejdsdag.

At Middelstanden eller »Fyrtøjerne« vil gaa i Lyset, tror jeg er en afgjort Sag, thi hele deres Eksistens beror jo paa en lang Arbejdstid, og uden denne ville de ikke kunne holde sig oven Vande i Konkurrencen med Storindustrien. I øvrigt skal jeg med Hensyn til dette sidste Spørgsmaal, for ikke at lægge for stort Beslag paa »Typ.-Tid.«s Spalter, henvise til en Artikel i dette Blads Nr. 37 for f. A., betitlet »Arbejdstidens Forkortelse«.

Til Slut vil jeg kun gøre opmærksom paa, at vi altid maa betragte Kravet om en Normalarbejdsdag som et Middel til at naa en bedre Samfundstilstand, men ikke som vort Maal.

G. L.

*) Jeg henviser blot til de Forsøg, der ere gjorte i Kolonien »La Familistére« i Frankrig med en forkortet Arbejdstid, og hvor det har vist sig, at ved en Nedsættelse af Arbejdstiden fra 10 til 8 Timer Produktionsmængden ikke er aftaget i nogen væsenlig Grad, medens den først ved en Nedsættelse til 6 Timer er aftaget.

Efterslæt fra forrige Mandag.

Fra Hr. Folkethingsmand HARALD JENSEN har vi modtaget følgende:

Hr. Redaktør!

De bedes, ved at optage disse Par Linjer i »Typ.-Tid.«, meddele Bladets Læsere, at jeg ikke anerkender det i sidste Numer optagne Referat af mit Foredrag i Mandags for blot nogenlunde korrekt. Jeg beklager, at Referenten øjensynlig har manglet enten Ævne eller Vilje til at forstaa eller gengive mine Udtalelser, men glæder mig over, at en saa stor Kreds af Kolleger paahørte disse. HARALD JENSEN.

Naar Hr. Harald Jensen ikke anerkender det af hans Foredrag givne Referat for »blot nogenlunde korrekt«, bær han sig meget fiffigt ad. Men jeg kan ikke lade Hr. Folkethingsmanden slippe paa den Maade. Hr. Jensen kan dog næppe faa nogen til at tro, at hele Referatet skulde være i den Grad falskt, at det kunde erklæres for ikke at være »blot nogenlunde korrekt«. Hr. Jensen har aabenbart ikke givet sig Tid til at tænke før han skrev sin Indsigelse — eller maaske ikke havt Lyst til at tænke mere over de en Gang gjorte Bommerter. Da jeg imidlertid ikke kan være tjent med at fralægges »enten Ævne eller Vilje til at forstaa eller gengive« hans Udtalelser, vil jeg bede Hr. J. nærmere forklare, hvori det Ukorrekte bestaar.

Jeg vil saaledes spørge Hr. J. om han ikke har sagt:

1) at den faglige og politiske Bevægelse ganske vist fulgtes ad, men var hinanden modsatte?
2) om den af mig refererede Sammenligning mellem de to Bevægelser, at de var som to Hjul i et Maskineri, der begge havde den samme Opgave, at virke til Maskinens Drift, men hvis Bevægelser gik i modsat Retning — om den ikke er saa korrekt et Udtryk af Hr. Jensens Ord som et ustenograferet Referat kan være?
3) om mit Referat af Hr. J.s Fremstilling af Fagforeningernes Kamp mod Storindustrien, hans Ord om Mellemklasserne som et Led mellem Arbejderne og Storindustrien og hans Henvisning til Bygningssnedkernes Strejke sidste Sommer, hvor man netop havde søgt at bevare Mellemklassen ved at gøre Haandarbejdet billigt — om ikke ogsaa det er korrekt.

Kan Hr. J. bevise, at jeg paa noget af disse Punkter, der vel maa anses for Kærnen i hans Foredrag, eller paa noget som helst andet Punkt af Betydning har refereret ukorrekt, saa maa jeg tage mod hans mindre smigrende Komplimenter, men indtil da tillader jeg mig at ansé Hr. Jensens Klage som et Udslag af Fortrydelse over at have sagt Ting, han ikke vil kunne forsvare over for de Mænd, der — som han siger — har valgt ham paa et rent socialistisk Program.

OTTO BARNEWITZ.

Vore gamle og vore arbejdsudygtige.

Forleden blev der, efter indgivet Andragende fra vel omtrent alle Medlemmer af *Odense* Lokalforening, af Hovedbestyrelsen tilstaaet Kontingentfrihed for en alderstegen Kollega, den 74-aarige PRØVENSEN, der arbejder hos MILO i Odense, og nok har været knyttet til denne Bogtrykforretning i mere end 40 Aar; han skal efter Sigende være fulgt med Forretningen

i »Arv« til den nuværende Ejer. Efter et saa langt, arbejdsomt Liv burde der beredes en af Arbejdets Veteraner en mild Alderdom; om dette er Tilfældet her, skal jeg lade være usagt, da jeg intet véd derom; derimod forlyder det, hvad der forøvrigt tidligere af en fynsk Kollega er fremdraget om end ikke med bestemt Angivelse af Sted, saa dog saa tydeligt, at al Tvivl udelades, at Prøvensen arbejder for en ugentlig Løn af 5 Kr.; af denne Løn kan der selvfølgelig ikke svares 50 Øre ugentlig til »Dansk typ. Forening«, saa alene dette er en mægtig Grund til Fritagelse.

Jeg kunde ønske, at en og anden, der er bedre kjendt med dette Forhold, vilde lade høre fra sig, thi her er absolut en Gjerning at gjøre for »Dansk typografisk Forening«. Den forhenværende Lokalformand i Odense, Hr. Faktor ANTHON PETERSEN, er saa vidt jeg veed ansat i samme Forretning, og det maa vel opfattes som Glemsomhed af ham, at han har holdt sig aldeles passiv. Nu er der imidlertid gjort en Begyndelse — og lad os fortsætte. PETER CARLSEN.

Hjælpekassernes Generalforsamling

havde ikke samlet ret stort Møde i Søndags, vel knapt 50 Deltagere. Til Dirigent valgtes LAURITZEN. Formanden, P. JENSEN, gjorde først nogle Bemærkninger om en Omordning af Foreningens Værdipapirer. Man havde næmlig i Aarets Løb faaet udtrukket et Par Kreditforeningsobligationer og havde nu anbragt Pengene i kgl. Obligationer, hvad man havde til Hensigt at gøre for Fremtiden, da man derved undgik at lide Tab ved Omsætningen. Kassereren, N. HANSEN, gav en Oversigt over Regnskabet, der efter en kort Diskussion godkendtes.

Til Valget af Tillidsmænd havde Deltagelsen heller ikke været stor. Der var ialt afgivet 120 Stemmer. Som Medlem af Styrelsen var P. JENSEN valgt med 118 St., til Vicekasserer F. FASMER med 94 og til Revisor V. SØRENSEN med 87 St.

Et Andragende fra GERLØV, der paa Grund af Restance var blevet udslettet, om atter at blive optaget, blev, efter at være anbefalet af forskellige, énstemmigt bevilget.

Udenfor Dagsordenen fremkom P. JENSEN med Forslag om Oprettelse af en privat Understøttelsesforening, hvis Opgave skulde være at modarbejde de mange Cirkulærer, der nu oversvømmer Trykkerierne, og at yde en større øjeblikkelig Hjælp til afdøde Medlemmers Enker. Efter en livlig Diskussion vedtoges det at nedsætte et forberedende Udvalg af Medlemmer fra de forskellige typografiske Organisationer, der da skulde sammenkalde til et almindeligt Typografmøde og fremlægge Sagen. Til dette Udvalg valgtes P. CHRISTENSEN, DAHLQVIST, FASMER, N. HANSEN, LAUR. JENSEN, P. JENSEN, I. F. MØLLER, EMIL PETERSEN og TØMMERUP.

En Redegørelse.

Hr. Typograf TH. HOGREFFE har anmodet om Optagelse af nedenstaaende:

Hr. Redaktør!

Tillad mig en lille Plads for de her anførte Linjer angaaende nogle Ytringer, der er faldet om mig i Typografernes Sangforening og i en privat Kreds. Jeg vil gøre d'Hrr. opmærksom paa, at jeg ikke er, som der er ytret om mig, Tarifbryder fra Kristiania. Jeg har ganske vist været i Kristiania, men ikke under Strejken, ej heller har det nogen Sinde været min Agt at optage noget Arbejde under saadanne Forhold, saa de Beskyldninger, der her ere blevne rettede imod mig, tilbageviser jeg og samtidig gør jeg d'Hrr. opmærksom paa, at hvis det nogen Sinde oftere kommer mig for Øre, lader jeg dem drage til Ansvar derfor. Hvis nogen tvivler om Rigtigheden heraf, kan jeg henvise til min gamle Rejsebog, som for Tiden er hos Kassereren. Og for øvrigt forekommer det mig meget besynderligt, da jeg jo er Medlem af den gamle Forening og at de ikke har sét min Redegørelse i Nr. 29 af »Typ.-Tid.« f. A. TH. HOGREFFE.

Hr. Hogreffe har fra Formanden for »Norsk Centralf.« Hr. O. Bergenn forskaffet sig nedenstaaende Attest, som han overlader til Medlemmernes Bedømmelse:

Hr. Hogreffe ankom til Kristiania i 1889 d. 1. Marts og modtog en Rejseunderstøttelse af 25 Kr. under den Forpligtelse ikke at søge Arbejde her under Strejken, hvilken Forpligtelse han har holdt sig efterrettelig, idet han straks rejste til Sverige. Efter Strejkens Slutning, d. 2. Avgust, passerede han atter Kristiania og hævede Rejsepenge til Drammen Kr. 1.06. Dette meddeles paa Opfordring.

O. BERGENN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende LAURITZEN.

De samvirkende Fagforeningers Udvalgs Formand **Hr. Maler Jensen** indleder Kl. 9½ en Diskussion om **Maksimalarbejdsdagen paa 8 Timer**. Styrelserne for »Trykkerforeningen« og »Ny typ. Forening« er skriftlig indbudt. Ethvert Medlem af »Den typ. Forening« har mod Forevisning af Medlemskort Ret til at medtage *én besøgende Typograf*.

Styrelsesmøde afholdes Søndag den 2. Marts i Foreningslokalet Kl 11 præcis. FORMANDEN.

Styrelsesmødet Søndag d. 23. Februar.

Alle var mødt. Forretningsordenen drøftedes; til Bibliothekarer valgtes C. Olsen og Th. Nielsen. Det vedtoges: 1) At enhver, som laaner Bøger af Bibliotheket maa forevise Medlemskort. 2) At Styrelsesmedlemmerne skulle — med Undtagelse af Bibliothekarerne — i Bogstavsorden have Inspektion i Foreningslokalet de ugentlige Mødeaftener. 3) At indbyde Maler Jensen til at indlede Diskussionen ang. 8 Timers Arbejdsdagen og samtidigt at indbyde Styrelserne for »Trykkerforeningen« og »Ny typ. Forening«. Enkelte Trykkeriers Forhold drøftedes. To Regninger fra Budet bevilgedes. Efterat forsk. Forespørgsler var besvarede tilfredsstillende af Formanden, hævedes Mødet.

Nyt Medlem: CARL ERIKSEN (udlært 1852 i J. G. Salomons Bogtr.), arb. hos N. Cohen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medlem: VALDEMAR HANSEN (Dansk typ. Forening, Nr. 562), arb. hos Jørgensen & Co.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes om ikke af Budet at rekvirere flere Ekspl. af »Typ.-Tid.«, end der er Medlemmer til, og ligeledes — for flere Vedkommende — vilde det være gavnligt, om Listeafleveringen foregik med lidt mere Præcision for Fremtiden. G. CLAUSEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Politiken 1.45, Jordan 0.30, S. L. Møller 1.60, En Rest fra Indsamlingen til Schweizerne i Kolding 0.42 — ialt 3.77.

Med det tidl. indk. 72.03 ialt 75.80. G. CLAUSEN.

Begrundet paa NIELS FREDERIK CARL HENRIKSENS Virksomhed — som Blokadebryder i Rigsdagstrykkeriet — nedlægge undertegnede Medlemmer af »Den typografiske Forening« herved Indsigelse mod hans Optagelse i samme.

Kjøbenhavn, 17. Februar 1890.

N. BERG. VILHELM C. C. HANSEN. HENRIK ROSSING.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 paabegyndes Indøvelsen af Sangene til Sangfesten i Aarhus. »Volmerslaget« indøves. Alle Sangerne bedes møde.

STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Marts-Mødet kan først afholdes *Søndag den 9. Marts.*

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medl.: Helsingør, EDWARD ESKILDSEN (udl. i »Helsingørs Avis«' Bogtr. d. 15. Febr. 1890), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Assens, 560, OLE PETERSEN (arb. sidst i Kolding) arb. i »Assens Amts Avis«. Rudkøbing, CHR. MADSEN (sidst arb. i Stege). Odense, 519, H. M. SKOU (sidst arb. i Kolding).

Bortrejste Medlemmer: Rudkøbing, 10 CARL JOHANSEN (til Stege i Plads). Kolding, 560, OLE PETERSEN (til Assens i Plads) og 519, HANS M. SKOU (til Odense i Plads). Nakskov, 147, H. C. C. HANSEN (til Varde i Plads). Nykøbing F., 528, H. CHR. JØRGENSEN. Præstø, 152, E. NIELSEN (til København, arbejdsløs), 243, N. P. HANSEN (til København, arbejdsløs) og 530, CHR. M. MADSEN (fra Stege til Rudkøbing i Plads).

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 25. Febr.

Fraværende TORKILD PETERSEN (udrejst).

1. *Meddelelser fra Formanden.* Skrivelse fra *Vejle* Lokalfmd. med Forespørgsel om, hvorvidt en nyudlært, der straks meldte sig til Optagelse i Foreningen, men samtidig fratraadte sin Plads, kunde faa udstedt Medlemsbog *forinden* han havde staaet opslaaet i »Typ.-Tid.« de lovbefalede 14 Dage; Formanden havde svaret med Henvisning til Lovene, at dette ikke kunde lade sig gøre; Medlemsbog maa ikke udstedes før *efter* Indsigelsesfristens Udløb; Hovedbestyrelsen billigede dette. — Fra *Ringkøbing* Lokalfmd. forelaa Forespørgsel om, hvorvidt den i Lovene paabudte Lægeattest skal betales af det ny Medlem, og hvem der skulde beholde denne; der svares: vedkommende ny Medlem afholder selv Udgiften til Attesten, og denne forbliver da hos Lokalformanden.

2. *Halvaarsregnskabet 1. Juli—31. Decbr. 89.* Hovedkassereren fremlagde dette, som underskreves af Hovedbestyrelsen. I Følge de fremlagte Sparekassebøger stillede Beholdningerne sig saaledes:

Den alm. Kasse	3683 Kr.	82 Øre
Reservekassen	2406 -	74 -
Begravelseskassen	2125 -	63 -
	8216 Kr.	19 Øre;

i Halvaarets Løb er der en Fremgang af 998 Kr. 18 Øre. Bidragene fra Lokalforeningerne til Hovedkassen har udgjort 3553 Kr. 56 Øre, og heraf gaar til Begravelseskassen 1247 Kr. 50 Øre; til Reservefonden henlægges 249 Kr. 54 Øre. Foreningens samtlige Administrationsudgifter har i Halvaaret udgjort 505 Kr. 32 Øre, og deraf afholder Begravelseskassen 1/5 = 101 Kr. 6 Øre. — Regnskabet sendes nu til Hovedrevisionen i Aarhus. H. F. RASMUSSEN.

Rettelse.

I Referatet fra Generalforsamlingen i sidste Nr. staar 4. Spalte nederst: Formanden gav flere Oplysninger om den *sidstes* Forhold — hvilket bedes læst som den *førstes* Forhold.

Brevkasse.

Hr. RÊNÉ-LASSEN. Hjærtelig Tak for de gode Ønsker. V. P.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:

Statistisk Oversigt

over

Typografien i Danmark

i Aaret 1881.

Pris: 10 Øre.

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96

PARIS

Paa Parserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER

FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER

MED CYLINDERFARVERIVNING

AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER

FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE

(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Bogtrykkeri til Salg.

Paa Grund af anden Forretnings Overtagelse kan mit udmærkede og i god Drift værende Bogtrykkeri faas til Købs.

Alfred Bjørnbak,

Aarhus.

JUST WARBURG

TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

En Dobbeltpresse,

der i Timen leverer 2400 færdigtrykte (paa *begge* Sider trykte) Aviser af Format 20½×31 Tommer (Papirets Format 23×33½ Tom.) kan paa Grund af Anskaffelse af Maskine af større Format købes *meget billig*. Billet mrkt. »Dobbeltpresse 503« modtager *Aug. J. Wolff & Co's Ann. Bur. København K. indtil 8. Marts.*

En god og meget stærk stor

Bogtryk-Jernpresse

staar opstillet til Salg for den billige Pris 250 Kr. hos Bogtrykker A. BACKHAUSEN i Horsens.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.

Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 10
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 7. Marts 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Fagskole for Boghaandværk.

Fra Styrelsen for Forening for Boghaandværk har »Den typ. Forening«s Styrelse modtaget følgende Skrivelse, som tillader os at gengive:

For at opnaa Kundskab om der i de bestaaende typografiske Organisationer, samt i Foreningerne af Bogbindere og Boghandlere er Lyst og Vilje til at deltage i Oprettelsen af en *Fagskole for Boghaandværk*, tillader Bestyrelsen for »Forening for Boghaandværk« sig at anmode Dem som Formand for »Den typ. Forening« at foreslaa, og eventuelt foranledige Valg af 2 Delegerede, for sammen med Delegerede for de andre indbudte Foreninger og vor Forening nærmere at drøfte Grundlaget for og Muligheden af en saadan Skoles Oprettelse.

Vi tilføje, at Planens Realisation efter vor Formening forudsætter Offervillighed hos de forskellige Foreninger, til at yde et fast Tilskud aarligt til Dækning af Udgifterne ved Skolen. Endvidere ansé vi det for nødvendigt, at Foreningerne stadigt ved Delegerede deltage i Ansvaret for og Arbejdet ved Skolens Ledelse.

De Foreninger der opfordres til at vælge Delegerede ere: Boghandlerforeningen, Bogbinderlavet, Bogbinder-Svendeforeningen af 1873, Foreningen af danske Bogtrykkere, Dansk typografisk Forening, Typografisk Forening, Ny typografisk Forening, Den typografiske Trykkerforening samt endelig Forening for Boghaandværk.

Deres ærede Svar, eventuelt med Navn og Adresse paa de valgte Delegerede, bedes godhedsfuldt snarest — om muligt inden Udgangen af Marts Maaned — tilstillet Undertegnede. For saa vidt vor Plan vinder forønsket Tilslutning, ville de valgte Herrer blive anmodede om at samles i Løbet af April Maaned.

Ærbødigst
F. HENDRIKSEN,
f. T. Formand for Forening for Boghaandværk,
st. Kongensgade 24. K.

Idet vi fuldt ud kan sympatisere med Tanken om tekniske Fagskoler og gærne sér en saadan oprettet indenfor vort Fag, tror vi næppe at kunne følge Forslaget deri, at vor Forening, der i Forvejen er stærkt engageret i pekuniær Henseende, skulde kunne yde noget Bidrag til en saadan. Vi ansér det som en naturlig Pligt for Principalerne at betragte en saadan Skole som et Led i Lærlingenes Uddannelse og at udrede de Beløb, som dertil kræves. Vi tror, at enhver samvittighedsfuld Principal, der har aabent Øje for Fagets Udvikling med Glæde vil yde sit Bidrag til Skolens Oprettelse og Vedligeholdelse. Vi skal dog gærne sørge for, at Foreningen bliver repræsenteret ved det paatænkte Møde, ligesom vi ansér det for en Selvfølge, at vor Forening saa vel som de andre Svendeforeninger faar et kontrollerende Tilsyn med en saadan Skole.

Opfindsomhed.

I Martsnumret af »Ny typ. Tid.« bragtes under Overskriften »Godt at faa Forstand af« en rørende Historie om et af »Ny typ. Foren.«s Medlemmer, der havde søgt og erholdt Arbejde hos Bogtr. BAGGE, men hvorlunde en af de der arbejdende Sættere, da Faktoren havde spurgt den ny ankomne Fugl, hvad Rede han hørte til og denne frimodig havde svaret »Ny typ.«, da havde vendt sig om og erklæret: »Saa er han jo Skruebrækker«. Resultatet heraf blev, at Faktoren erklærede at da Personalet ikke vilde arbejde sammen med ham (den »Ny«) kunde han ikke beholde ham.

Denne Historie, hvoraf der, ifølge de Oplysninger vi har indhentet hos Personalet, ikke er Spor af Sandhed, gled som man kan tænke sig, som en rigtig Himmerigsmundfuld i »Avisen«. Dette »arbejdervenlige« Blad har ganske rimeligt antaget »Ny typ. Foren.« for en Slags »Typografernes Værn«, der naturligvis maatte staa under dets særlige Beskyttelse, og det klatter da heller ikke med Kys og Savl over hele Ansigtet paa »Ungen«. Vor Forening er naturligvis væmmelig »socialistisk« og dur ikke for en sur Sild, hvorimod »Den Ny« er fuldstændig »upolitisk«(!) og faar Skudsmaal for at være »et Mønster paa en virkelig Fagforening«.(!) — »Den fører et blomstrende Foreningsliv(!) og har et fortrinligt Fagblad«.(!) Den har »forstaaet paa en bestemt og taktfuld Maade, at varetage Typografernes Interesser« (Skruebrækkerarbejdet hos Luno!). »Netop fordi Foreningen er saa dygtig ledet«(!) — og »tæller det typografiske Fags bedste Kræfter(!) er den en haard Torn i Socialisternes Øjne«. — Til Slut udtaler Bladet Haabet om Afstraffelse af den frække Faktor og henleder med fed Skrift Opmærksomheden paa Navnet af den Synder, der skulde have fornærmet en af disse smaa.

Hele Historien er som sagt Opspind fra Ende til anden, men staar for øvrigt i god Samklang med en Jeremiade, der fandtes i Februarhæftet af »Ny typ. Tid.«. Her beklagede en Indsender, H., sig over den Behandling de Ny fik, naar de stod i Arbejde paa Steder, hvor »de Gamle« havde Overtaget. Kendte vi ikke Forfatteren til nævnte Artikel, kunde vi godt have antaget de to »Aktstykker« for at hidrøre fra en og samme Person.

Efter at den ovennævnte Anklage var blevet kolporteret af »Avisen«, henvendte den Anklagede, Hr. ARVEDSEN, sig samme Aften hos Bladets Redaktør og forlangte en Erklæring optaget, der afkræftede den hele Historie; men Hr. FRED. HANSEN havde dog ikke Lyst til saa snart at give Afkald paa en saa fed »And« og nægtede at optage Erklæringen. Denne blev derimod optaget i »Social-Demokraten« og som vore Kolleger vil have sét, var den underskrevet af hele Personalet, tillige attesteret af Trykkeren, Hr. LUNDSTEDT, der er Medlem af »Ny typ.

Forening«. — Om Sagen hermed er endt, er tvivlsomt; det forlyder, at Hr. Arvedsen, gennem Studentersamfundets Retshjælp, vil søge at faa Ophavsmanden og Kolportørerne af Historien dragne til Ansvar.

»Avisen« bringer atter i Onsdags en lang Historie om den samme Sag, bygget paa samme løse Grund, som den tidligere. 'At man heri, med fed Skrift, nævner saavel Bogtrykkerens, Faktorens, som hele Personalets Navne, kan kun betragtes som en af »Avisen«s sædvanlige Trusler mod de Arbejdere eller Arbejdsgivere, der ikke hylder Bladets »arbejdervenlige« Tendenser. Mærkeligt nok har man undladt at nævne Navnet paa det Medlem af »Ny typ. Forening«, Hr. Lundstedt, der ogsaa underskrev Erklæringen. Bladet ender med en Trusel mod vor Forening — en Trusel vi dog kan tage os let, da »Avisen«s skrattende Stortromme næppe vækker nogen Opmærksomhed udenfor dens egen snævre Kreds.

Normalarbejdsdagen.

Mødet herom i Mandags var ikke saa talrigt som det for Drøftelsen af en saa vigtig Sag kunde have været ønskeligt og gavnligt. Det er en sørgelig Kendsgærning, at en stor Del af Fagets Arbejdere ikke har den rette Forstaaelse af den Opgave, en Fagforening bør stile imod; thi havde de den. og var de virkelig fuldt ud paa det rene med, at uden Arbejde i den gode Sags Tjeneste høster man ingen Løn og at Maalet ikke kan være at blive staaende i de nuværende forplumrede Forhold, saa vilde de sikkert, naar og hvor det kom til Diskussion om de faglige og økonomiske Kaars Forbedring, give fuldtalligt Møde og lægge deres Lod i Vægtskaalen til Opnaaelse af bedre og solidere Tilstande.

Mødet var besøgt af omkring 100 Kolleger og aabnedes af FORMANDEN, der bød Foredragsholderen, Hr. Maler J. JENSEN, og de to indbudte Foreningers Styrelser Velkommen. EMIL PETERSEN valgtes til Dirigent og Ordet gaves derpaa til Hr. JENSEN:

Han kunde ikke om det foreliggende Spørgsmaal udtale sig fra noget typografisk Standpunkt, men kun saaledes, som Arbejderne i Almindelighed maatte se paa det, og vilde derfor nærmest betragte det fra et økonomisk, hygiejnisk og pædagogisk Synspunkt; thi Spørgsmaalet stod i nøje Samklang med Arbejdernes Sundhedsforhold og deres aandelige Udvikling. Spørgsmaalet om en Normalarbejdsdag var ikke nyt. Arbejdskøberen ønskede selvfølgelig Arbejdstiden saa lang som mulig, thi jo længere han kunde udnytte Arbejdskraften des større blev hans Profit, hvorimod Arbejderen derved saa meget hurtigere opslides, medens hans Løn dog aldrig bliver større, end hvad han har Brug for til Ernæringen. Den Løn, Arbejderen faar, er kun lige til at tilfredsstille Livsfornødenhederne. Man véd, at paa Steder hvor Arbejdslønnen er høj, stiller Arbejderen ogsaa større Fordringer til sine Fornødenheder, og omvendt, hvor Lønnen er lav. At Indskrænkningen af Arbejdstiden skulde medføre forminsket Indtægt behøvede man ikke at frygte for, men naar den fysiske Arbejdskraft erstattes med Maskiner, bliver Stillingen selvfølgelig slettere. Det er ikke, som mange maaske mener, samfundsomvæltende at nedsætte Arbejdstiden til 8 Timer. I de sidste 30 Aar har man arbejdet hen til Forkortelse af Arbejdstiden. Tidligere arbejdede man 11 à 12 Timer i Døgnet, hvorimod det almindelige nu er 10. Arbejderen vil ikke kunne drive sin Løn højere op end til det der forbruges til at leve af. En Normalarbejdsdag paa 8 Timer vilde nok i Øjeblikket kunne afhjælpe Arbejdsløsheden, men dette vilde ikke vare længe, thi Maskintekniken vilde ikke standse, men tage hastigt til og derved gøre en Del Arbejdskraft overflødig. Han henviste i saa Henseende til Bomuldsvævernes Strejke i England, hvor en Fabrikant, der før havde sysselsat 100 Mand, til det samme Arbejde ved Maskinernes Hjælp kun behøvede 20. Kom Arbejderne ind under bedre Forhold, saa de var i Stand til at anskaffe sig bedre Boliger og bedre Ernæring, vilde meget af den Sygelighed, der nu bringer mangen Arbejderfamilje i Ulykke, kunne undgaas. Avtoriteterne havde ingen Interesse af at skaffe bedre hygiejniske Forhold før de selv ramtes af en eller anden Smitte. Arbejderne burde lægge Mærke til, at den lange Arbejdstid har stor økonomisk Indflydelse paa Familjen idet Overanstrængelse ofte bevirker Familjeforsørgerens tidlige Død. De daarlige Forhold, hvorunder Arbejderne lever, kan ogsaa skyldes Mangel paa Oplysning og Undervisning. Han henviste her til Studentersamfundets Arbejderundervisning. Forlænges Arbejdstiden tager Elevernes Antal af. En kortere Arbejdstid vilde absolut virke til Hjemmets Hygge og bringe større Tilfredshed ind i Familjerne. Arbejderne burde derfor af al Kraft sætte sig mod den lange Arbejdstid. 8-Timers Arbejdsdagen er en social Løftestang. Det vilde maaske nok komme til at gaa ud over de smaa Virksomheder, Mellemklassen, til Fordel for de store; men vilde man holde de smaa Virksomheder oppe, maatte man slaa Maskinerne i Stykker; thi Middelstanden opretholdes kun ved en lang og besværlig Arbejdstid. Demonstrationen d. 1. Maj havde det Formaal at vise, at man trængte til Forbedring, og alt vilde kunne ske, naar Arbejderne enigt traadte op. Den 1. Maj bør være en Fridag og alt Arbejde bør denne Dag standse. Ganske vist begyndte vi jo Dagen efter paa de samme Vilkaar som vi havde d. 30. April, men Demonstrationen vilde, naar den blev ordenlig gennemført, virke stimulerende paa de svage og faa stor Betydning. Spørgsmaalet vilde have stor Betydning og bidrage til at skabe et socialistisk Samfund, hvor enhver fik sin Løn efter den Del han havde i Arbejdets Udførelse. Han vilde opfordre Typograferne til at slutte sig til Bevægelsen og søge at høste de Fordele, denne kunde byde dem.

FORMANDEN takkede Foredragsholderen for hans klare og tydelige Fremstilling af Normalarbejdsdagens Indflydelse paa Arbejdernes Kaar og bad Forsamlingen vise sin Tilslutning ved at rejse sig.

I den paafølgende Diskussion udtalte Trykkerforeningens Formand, Hr. DAHLQVIST, at Medlemmerne i hans Forening havde vist sig meget lunkne over for Spørgsmaalet. Skulde Sagen fremmes, maatte det ikke være nu, hvor man stod spredt i 3 Foreninger. Han mente i øvrigt der var Fare ved en Demonstration, det vilde nemt bevirke Afskedigelse for dem, der deltog deri. Saadanne Demonstrationer kunde maaske passe andre Steder, men ikke her. Vi havde ikke Ret til at holde Fridag 1. Maj. »Ny typ. Forening«s Formand, Hr. JUL. FISCHMANN, havde fulgt Sagen med Interesse, hvad der ikke havde været Tilfældet med Medlemmerne i den Forening, han repræsenterede. 8-Timers Arbejdsdagen var Middelstandens Tilintetgørelse. »Ny typ. Foren.« var imod det, da det var Skridtet til en socialistisk Stat (!). BØHM beklagede de to Foreningers Holdning i denne Sag. Om der saa var nok saa mange Gange 200 Medlemmer i den ny Forening vilde Banen brydes alligevel. Havde vi Lyst til at holde fri 1. Maj, saa gjorde vi det uden først at spørge om Forlov. ANTHON LARSEN (Medl. af Best. f. »Ny typ. Foren.«) holdt et lille tanketungt, men meget morsomt Foredrag om Socialister og ikke-politiske Højrearbejdere, der satte Forsamlingen i den gladeste Stemning. Desværre skulde Hr. Larsen »med Sporvognen«, saa man ikke senere fik godt af hans sprudlende Vid. FORMANDEN oplyste om, at paa Pariserkongressen var forskellige politiske Anskuelser repræsenterede, men alle var dog enige om, at Arbejdsdagen burde forkortes og at dette burde ske saa hurtigt som muligt. Spørgsmaalet var ikke politisk men økonomisk. Det Standpunkt, de to andre Foreninger havde taget, undrede ham meget, særlig da den ene Forening netop i disse Dage havde faaet Ros i et herværende Blad for at være et Mønster paa en Arbejder-Forening. Han vilde imidlertid overlade Skammen til de Arbejdere, der den 1. Maj blev staaende, medens deres

Kammerater den Dag lod Arbejdet hvile, og hvis Afskedigelser fandt Sted, var det udelukkende d'Hrr.s Skyld. Han var imidlertid overbevist om, at tog blot Styrelserne rigtig fat paa Sagen, fik de nok Medlemmerne med. Efter at flere Talere, hvoriblandt Louw, der fandt, at A. Larsen væsenligst var optraadt som Højretaler, Nielsen Kolding, der under Forsamlingens Bifald paaviste 8-Timers Arbejdsdagens økonomiske Betydning og særlig lige over for Hr. Fischmann betonede dens øjeblikkelige gavnlige Følger og G. Clausen, som navnlig pointerede Bladsætternes Holdning til Spørgsmaalet, havde haft Ordet, udtalte Fischmann, at han ikke var kommen til Stede for at diskutere, men kun for at forklare »Ny typ. Forening«s Stilling; blev 8-Timers Arbejdsdagen gennemført, var det en Forberedelse af Jordbunden for Socialismen. Bergenholz bad om Forklaring paa, hvorledes Hr. F. kunde forsvare dette Standpunkt, hvorfor var f. Eks. Søndagsarbejdets Indskrænkning og en 10-Timers Arbejdsdag mindre socialistisk end en 8-Timers Arbejdsdag. Fischmann: Det var en Sag, der udgik fra socialistisk Side og maatte derfor blive det. Bergenholz: Jeg kan forstaa, at man paa dette Tidspunkt af Aftenen kan komme med en saadan *undskyldende*, men alt andet end *begrundende* Udtalelse; i næste Nr. af »Ny typ. Tid.« vil Hr. Fischmann maaske være i Stand til at give en Forklaring. Maler Jensen: Hr. F. har Ret i, at det er Socialdemokrater, der har rejst Sagen; men jeg vil spørge Hr. F. om han indrømmer, at dette, at Arbejderen ved 8-Timers Arbejdsdagen naaer til bedre hygiejniske Forhold, at han faar mere Tid til at tilbringe med sin Familje, at han i det hele kommer til at føre en mere menneskeværdig Tilværelse, ikke er saa ubestridelige Fordele, at det er enhvers Pligt, naar man staar paa Arbejdernes Side, at kæmpe derfor. Formanden: Vi er nu kommen til de korte Repliker og jeg vil derfor ogsaa tillade mig at spørge Hr. F., om han og »Ny typ. Foren.«, saafremt det lykkes Arbejderne i Udlandet og her i Danmark at gennemføre 8-Timers Arbejdsdagen, fremdeles vil arbejde de nu gældende 10 Timer eller om han foretrækker sammen med os at arbejde de 8. Fischmann fandt dette Spørgsmaal meningsløst, det var indlysende, at han heller vilde arbejde 8 end 10 Timer; han fandt ingen Anledning til at svare Maler Jensen. Formanden: Mit Spørgsmaal var endda ikke saa meningsløst; thi det bunder netop i det Faktum, at d'Hrr. gærne vil være med til at høste Nytten, men *Arbejdet* overlader de sandelig til os. Efter at endnu Maler Jensen havde gjort et Par afsluttende Bemærkninger, hævede Dirigenten Mødet med en Tak til Foredragsholderen.

Hr. Fischmanns Standpunkt.

Det faldt i Hr. Fischmanns Lod at være Ordfører for »Ny typ. Forening«s Holdning i Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse. Ikke én af Forsamlingen — ikke en Gang »Ny typ. Forening«s Styrelses egne Medlemmer — var vistnok i Tvivl om, at uheldigere Forsvarer næppe kunde tænkes. Situationen var til Slut saadan, at selv Hr. F.'s Modstandere i Virkeligheden havde Medlidenhed med den Rolle, han spillede.

Han begyndte med at sige, at Spørgsmaalet var socialistisk — altsaa »Ny typ. Forening« uvedkommende. Oplyst om, at andre Landes Arbeidere, uanset politisk Meningsforskel, havde indsét Nødvendigheden af en forkortet Arbejdstid og derfor paa den internationale typografiske Kongres alle som én havde stemt derfor, og klemt til Vægs med Spørgsmaalet, hvorfor Arbejdet for Indskrænkningen af Søndagsarbejdet da var mindre socialistisk, trak Hr. F. sig tilbage til Standpunktet: Det er sat i Scene af Socialdemokrater. Og endelig haardt trængt med Spørgsmaal, om han da ikke ansaa det for sin Pligt, at virke for en Sags Gennemførelse, som han dog maatte indrømme var til ubestridelig Fordel for den arbejdende Klasse, og om han selv vilde arbejde de 10 Timer, *hvis* det lykkedes at gennemføre otte Timers Arbejdsdagen, gav han en Fallit-erklæring om, at han ikke var kommen for at diskutere Sagen, men udelukkende for at oplyse »Ny typ. Forening«s Standpunkt.

Hvilken Fiasko!

En Mand i en ledende Stilling, der i en saa eminent vigtig Sag, som den foreliggende, erklærer ikke at være kommen for at diskutere selve Spørgsmaalet, og hvis hele Holdning er saa komplet blottet for al sund Fornuft, at det selv maa aabne Øjnene for Tilhængerne!

Blot et Eksempel. Hr. Fischmann vil ikke otte Timers Arbejdsdagen, fordi Gennemførelsen heraf er Forløberen for en socialistisk Samfundsorden, og da han ikke er Socialist, vil han ikke virke for et saadant Forslag. Lykkes det nu Arbejderne at gennemføre Maksimalarbejdsdagen, er den logiske Følge af dette Standpunkt, at Hr. F. stadigt arbejder de 10 Timer; thi han vil vel ikke i Praksis virkeliggøre den socialistiske Samfundsorden. Man kan imidlertid være ganske rolig for, at Hr. F. til den Tid har glemt sin Teori, hvad han jo ogsaa selv indrømmede; men vi fremhæver kun dette for at vise, hvor utrolig renonce Hr. F. var paa Argumenter.

Hr. F. havde tjent sin Forening bedre, hvis han lige som sin ærede Kollega var taget med Sporvognen.

Repræsentantmødet.

Naar disse Linjer naaer ud til Kollegerne, er uden Tvivl Spørgsmaalet om, hvorvidt vi i Aar skal have Repræsentantmøde, afgjort ved almindelig Afstemning Landet over. Det er heller ikke Hensigten, at nærværende lille Opsats skulde være agitatorisk over for nævnte Sag, som jeg vil haabe hos hvert enkelt Medlem har fundet en nøje Overvejelse, før man har afgivet sit Veto.

Saa vidt jeg kender Stemningen, er denne til Fordel for Repræsentantmøde — *Ja*'erne vil sikkert denne Gang blive de mange —, og jeg vilde derfor med nogle ganske faa Ord berøre *Forberedelserne til Mødet*, om hvilke jeg dog ikke tvivler, at man ogsaa paa rette Sted har sin særlige Opmærksomhed henvendt, saa snart Afstemningsresultatet officielt foreligger.

Da man i Fjor fra det lovbefalede Antal Medlemmer forlangte Repræsentantmødes Afholdelse sat under almindelig Afstemning, havde man tænkt sig *Stedet* for et saadant Møde paa *Sjælland;* dette fjorgamle Ønske fra Sjælænderne vil vel sagtens finde Gehør i Aar, saaledes at et heldigt Samlingspunkt for *alle* Sjællændere findes. Og hvad *Tiden* angaar, kan der vel ikke være delte Meninger; det sidst afholdte Repræsentantmøde (i Kolding 1887) maa have belært os alle om, at paa én Dag kan et saadant Arbejde ikke udføres tilfredsstillende; næppe nok *Hoved*spørgsmaalene kan finde en alsidig Drøftelse,

endnu mindre de mange Smaating, der ved en saadan Lejlighed ophober sig, og i hvilke der meget let kan ligge en Hund begravet. Derfor siger jeg: lad os slaa den Tanke ud af Hovedet, at vi vedblivende kan tilendebringe vore Repræsentantmøder paa én Dag; saa vel Foreningens mere og mere omfattende Virksomhed som Medlemmernes stadig voksende Antal (og som Følge deraf ogsaa Repræsentanternes) peger bestemt hen paa det modsatte.

Med disse faa Ord for i Dag forbliver jeg Deres

PETER CARLSEN.

En mild Alderdom?

Naar Hr. PETER CARLSEN i sidste Numer af Bladet fremdrager, at vor gamle og hæderlige Kollega, JACOB PRØVENSEN i Odense, arbejder for en ugenlig Løn af 5 Kr., og anmoder om yderligere Oplysning i denne Sag, vil jeg herved tilføje, at foruden at der er givet et mindre ugenligt Tillæg til oven nævnte 5 Kr., betaler Hr. MILO ogsaa Prøvensens Husleje. Da Prøvensen desuden nyder nogen Understøttelse fra Slægtninge, lider Manden ikke Nød paa sine gamle Dage; hvis dette var Tilfældet, er jeg overbevist om, at Principalen vilde sætte en Ære i at lette Tilværelsen for en flitttig, gammel Arbejder, der, som anført, er gaaet »i Arv« gennem flere Slægtled.

Jeg benytter Lejligheden til paa Prøvensens og Odense Lokalforenings Vegne at bringe Hovedbestyrelsen og dens Formand en Tak, fordi den har bevilget, at Prøvensen fritages for Kontingent til »Dansk typ. Forening« og dog ubeskaaret beholder Adgang til *alle* de Goder, Foreningen byder sine Medlemmer.

Odense, d. 3. Marts 1890. ALFRED TIEDJE.

Fra Amerika.*)

— — — — Da det var Deres Ønske, at erholde lidt Oplysning om de herværende typografiske Forhold, har jeg ventet indtil nu med at besvare Deres Brev for i Mellemtiden at søge lidt nærmere Oplysning og faa lidt mere Indsigt i Forholdene herovre. Jeg vil begynde med nogle Meddelelser om Foreningsanliggender, da dette vel nærmest er af mest Interesse for Dem.

Organisationen er noget nær, som den vi har hjemme. Dog kan hver Lokalforening selv skrive sine Love og ordne sine indre Anliggender efter Stedets Tarv. Ligeledes er den gældende Tarif forskellig for de forskellige Foreninger. Her i Byen f. Eks. er Minimallønnen 16 Dollar = 60 Kr. Nogle Steder højere, andre lavere. I nogle af de vestlige Stater stiger den saaledes til 28 Dollar = 105 Kr. En svimlende Sum mod Forholdene hjemme! — Den herværende Lokalforening holder Møde hver tredie Mandag i Maaneden, og hvert Medlem er da pligtig at give Møde for at erholde nyt Medlemskort. Dog kan man lade dette afhente pr. Fuldmagt af en anden, men ved Bestyrelsesvalg skal enhver give Møde, som ikke er forhindret ved Overarbejde. (Jeg skal i Parenthes bemærke, at Overarbejde her betales med 38 Cents i Timen = 142 Øre). Udebliver man fra et saadant Møde af anden Grund maa man bøde 60 Øre. — Bestyrelsen er ikke saa faatallig. Den bestaar af: Præsident, Vicepræsident, Protokolfører, Korrespondancefører, Sekretær, Kasserer, fem Revisorer og et tjenstgjørende Medlem, som bl. a. har at paasé, at ikke andre end »de med Medlemskort forsynede« komme til Stede ved Møderne. — Foreningslokalet er stort og rummeligt. Flot monteret. Tæpper paa Gulvene, fløjelsbetrukne Siddepladser langs Væggene, hist og her Læne- og Gyngestole og naturligvis et Utal af de for Amerikanerne uundværlige Spyttebakker. I den ene Ende af Salen sidder Præsidenten i en højrygget Tronstol og ved Siden af ham sidder Protokolføreren og Sekretæren. Hver har sin Pult til Raadighed.

Foreningskontingentet er 35 Cents (ca. 130 Ø.) maanedlig. Kontingentet er jo lille i Forhold til Lønnen, men hvad der ydes er heller ikke stort. Lovene fortæller nok at Medlemmerne faar Arbejdsløsheds- og Sygeunderstøttelse samt Begravelseshjælp, men hvormeget véd man ikke. Strejkeunderstøttelse er 4 Dollar om Ugen.

Efter at have modtaget deres Brev og min Medlemsbog henvendte jeg mig her hos Sekretæren og fik af ham et foreløbigt Arbejdskort, der bemyndigede mig til at arbejde indtil næste Mødes Afholdelse. Jeg slap dog for at betale Indskud (3 Dollar), da alle typografiske Foreninger her anses for at være gjensidige. Betingelserne for Optagelse er kun at man skal være fyldt 20 Aar og have staaet mindst 4 Aar i Lære.

(Forstættes.)

*) Dette Brev, som velvilligt er overladt os af Hr. Bogtrykker ALFR. TIEDJE i Odense, vil sikkert læses med Interesse; det er skrevet af en ung Typograf, som sidste Sommer udvandrede til Amerika, og som nu arbejder i Byen Troy ved Hudson Floden, ca. 30 danske Mil nord for New York. RED. UDV F. PROV.

Hovedrevisionen i „Dsk. typ. Foren.“.

Da i afvigte Sommer Hovedrevisionen blev forlagt til Aarhus, og Lokalforeningen der Steds udpegede den mangeaarige Hovedkasserer JOH. LUND samt tidligere Formand WEBER til Hovedrevisorer, vandt dette almindelig Bifald, da man ansaa de nævnte to Kolleger for særligt kvalificerede til Arbejdets omhyggelige Udførelse. Nu er »Dansk typ. Foren.« saa gammel, at man skulde synes, at den maatte være kommet ud over de mange *(lokale)* Børnesygdomme, og saafremt der endnu findes nogle af dem, hvad jeg ikke tvivler om, da vi jo stadig ser ny, ukendte og uprøvede Kræfter dukke op som Lokalforeningernes Ledere, var det ønskeligt, at Lægerne (Hovedrevisorerne) vilde anvende en radikal Kur; derved kan vi naa fremad, hvad derimod aldrig sker ved at være overbærende med de *ligegyldige*, der desværre saa ofte tænker: Det gør ikke saa nøje, det gaar jo ud af den fælles store Kasse! Og som Følge deraf faar af og til en Rejseunderstøttelse ulovlig Anvendelse.

A + B.

Blandinger.

Ærligheden har sejret indenfor »Ny typ. Forening«. I Foreningens Marts-Hæfte overraskes man i allerhøjeste Grad. Foreningen har holdt Generalforsamling angaaende dens *Udvidelse til Provinserne*, og de ledende Mænd have der udtalt sig *saa* tydeligt, som man næsten ikke kunde vente efter al den forudgaaende Humbug. For at være saa autentisk som vel muligt, citerer jeg i det følgende efter

»Ny typ. Tid.«, hvis Redaktør, JUL. FISCHMANN, tillige er Formand for Foreningen. FORMANDEN gav en længere Oversigt om Grunden til Foreningens Udvidelse til Provinserne; Tilslutningen havde ikke været saa stor, som man kunde have ventet. DIRIGENTEN (*Carl Lassen*, Foreningens tidl. Næstfmd.) mente, at denne Sag kom lidt hurtig bag paa de Ny; der burde have været givet Tid og først set, hvor stor Tilslutningen var. P. CHRISTENSEN (Foreningens tidl. Fmd.) udtalte, *at denne Sag havde været hans Tanke fra Foreningens Stiftelse;* Resultatet var ikke saa godt, som man kunde ønske sig, hvad dog ikke maatte forundre, da man i Provinserne fordrede lige saa gode Vilkaar, som man havde i Forvejen. DIRIGENTEN gjentog, at man burde have givet sig mere Tid, end sket var. ANTON LARSEN (Bestyrelsesmedlem i den Ny) udtalte sig navnlig om, at den Ny burde vise Hr. Westermann Taknemmelighed for det Arbejde, han her havde udført. SØREN FABRITIUS og G. NELSON (hver i sin Specialitet gamle Bekendte fra »Dansk typ. Forening«) havde Ordet for nogle Bemærkninger; den sidste tog dog strax sine tilbage. — Forslaget om Udvidelsen vedtoges derefter.

Hvad der i de faldne Udtalelser er et glædeligt Tidens Tegn at se, er den *Ærlighed* de forskjellige ledende Mænd her have lagt for Dagen. Efter al den Staahej, der har været om denne Sag, viser det sig nu, at den har beredt Skuffelse hos de mest sangvinske; om »Splittelsen« i »Dsk. typ. For.« har Maanedsbladet i Numer paa Numer ladet den ene Imaginær efter den anden føre et drabeligt Slag, — ja, en enkelt af disse gik endog saa vidt, at han i sin Opstyltethed lovede de Ny: *»Jeg ser mig i Stand til at kunne tilsikre Foreningen en ikke ubetydelig Del Medlemmer i Provinserne!«* Plattenslager —.

»Ny typ. Forening«s tidl. Formand, Hr. P. CHRISTENSEN, bør man absolut yde Anerkjendelse, fordi han endelig nu aabent viser sin Kulør: for fem Aar siden, altsaa før det meget Bulder fandt Sted, som vi have været Vidne til, var det Hr. Christensens Tanke at splitte Provinskollegerne i deres Forening; — nobelt. Hr. CHRISTENSEN har *to Gange* officielt henvendt sig til »Dansk typ. Forening« paa sin Forenings Vegne, men begge Gange har har han undladt at fremføre sin egentlige Hjertens Mening.

Under alt dette er det dog glædeligt, *at Ærlighehen har sejret.*

Forinden jeg slutter, vilde jeg tillade mig at rette et Spørgsmaal til »Ny typ. For.«s Formand, Hr. FISCHMANN. I et tidligere Nr. af Foreningens Maanedsblad har jeg set fremsat, at **enhver** *Provinskollega kan finde Optagelse i den »Ny«.* Mit Spørgsmaal er kortelig dette: *Optager »Ny typ. Forening« Provinskolleger, der have vist* **uvederhæftig Handling overfor »Dansk typ. Forening«**, *og hvis Udtrædelse af sidstnævnte Forening er væsentlig begrundet i saadan Handling?«* At saadanne Kolleger ikke mere tillades at blive Medlemmer af »Dansk typ. For.«, er naturligvis en Selvfølge; men det ser næsten ud til, som om man med Kyshaand tager imod dem i »Ny typ. For.«. Hr. FISCHMANNS Svar — officielt — paa det fremsatte Spørgsmaal udbedes. □.

Det er os meddelt, at »Ny typ. Tid.«s Referat af Hr. C. er ukorrekt og at en Rettelse vil findes i næste Nr. af »Ny typ. Tid.«. RED.

Kvindelige Typografer paa denne og hinsidan Sundet. I »Typ.-Tid.« fik man for en Tid siden Bevis for, hvor sneversynet enkelte Kolleger kan være, naar det gælder Ligestillelse af Kønnene. Det er en Fornøjelse at se, at vore svenske Kolleger har et helt modsat Syn paa den Sag; ikke blot er det en lovhjemlet Ret, at Kvinderne kan blive Medlemmer af den svenske typografiske Forening men selv ved Valget af Foreningens Bestyrelse bliver der taget Hensyn til Kvinderne; dette var — for blot at nævne et Exempel — saaledes Tilfældet med Lokalafdelingen i *Hernösand*, der ved sin aarlige Generalforsamling den 11 Januar valgte Frøken THERESE WALLIN til Medlem af Foreningens Bestyrelse.

Hvor vi Danske i Grunden er langt tilbage i mange Retninger. Skulde der være noget til Hinder for, at en kvindelig Typograf ikke kunde styre en Lokalforening lige saa godt, som det desværre viser sig at flere af dem bliver styrede? Jeg nærer ingen Tvivl i saa Henseende.

PETER CARLSEN.

Tilsyn med Maskiner. For Tiden foretager de ved Lov om Tilsyn med Maskiner ansatte Tilsynsmænd deres Eftersyn paa de forskellige Fabriker og Værksteder, hvor der bruges kunstig Drivkraft. De nævnte Embedsmænd træde meget energisk op og forlanger forskellige Sikkerhedsforanstaltninger udførte for at forebygge Ulykkestilfælde ved Maskinerne eller Transmissionerne. At et saadant Eftersyn kan være gavnligt og de givne Paabud afværge mange Ulykker, er der næppe Tvivl om, naar blot det strængt overholdes, at de givne Ordrer udføres og det paasés, at man ikke kniber udenom. Nye Koste feje bedst, siger man, og med Tiden kan det jo være, at Tilsynet farer lidt mindre hidsigt frem og alt atter faar Lov at gaa i den gamle Slendrian; thi hvad Gavn udøver f. Eks. Tilsynet med Lærlinge; der er Arbejdsgivere, der glat væk lader deres Lærlinge under 18 Aar arbejde 12 à 13 Timer i Døgnet i Stedet for de reglementerede 10, ligesom adskillige andre af de i Arbejdsregulativet indeholdte Bestemmelser slet ikke overholdes.

Fordreven Typograf. Hr. »Typograf« J. V. A. JENSEN meddeler i Gaar i »Avisen« den samme Historie som i »Ny typ. Tid.«; han anfører endvidere, at et Medlem af »Ny typ. Foren.« har meddelt ham, at Arvedsen er gaaet rundt og fortalt, at J. var Skruebrækker og har opfordret Personalet til i den Anledning at nedlægge Arbejdet. Hr. Lundstedt oplyser i Dag i »Avisen«, at dette »faktisk er Usandhed« og at »Hr. J. vist nok kunde lide at have en Hjemmelsmand paa Trykkeriet«.

Her er et Bevis paa Hr. J.'s Sandhedskærlighed fra et af »Ny typ. Foren.«s egne Medlemmer. Det blev paastaaet, at Arvedsen, da J. erklærede sig for Medlem af »Ny typ. Foren.«, havde raabt: »Saa er han jo en Skruebrækker«. Ikke én af Personalet har hørt det; ikke en Gang Faktoren, som stod lige ved Siden af J. Og nu erklærer et af Foreningens egne Medlemmer, at Hr. J. farer med Usandhed.

Man kan ikke undre sig over, at »Avisen« beskytter den Slags Arbejdere, men er det hæderligt, at »Ny typ. Foren.« søger at tage Affære for saadanne Individer?

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Biblioteket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende F. K. MADSEN.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes *Mandag d. 17. Marts Kl.* 9½ i Foreningslokalet med følgende foreløbige Dagsorden: 1. Appel fra N. F. Henriksen. 2. En Skrivelse fra »Forening for Boghaandværk«s Styrelse. 3. Event. Valg af to Delegerede. 4. Eventuelle Sager.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal.

Styrelsesmøde afholdes Søndag den 16. Marts i Foreningslokalet Kl 11 præcis. FORMANDEN.

Styrelsesmødet Søndag d. 2. Marts.

Alle var mødt med Undtagelse af F. K. Madsen med lovlig anmeldt Forfald. Det vedtoges: 1) at afholde en ekstraordinær Generalforsamling med ovenst. Dagsorden Mandag d. 17. ds. Kl. 9½. 2) at anbefale Deltagelse i Demonstrationen d. 1. Maj. 3) at lade de nødvendige Indbindinger af Bøgerne foretage. 4) at tilstille Kassereren efter hans Anmodning Regnskab over Bibliotekets Indtægter og Udgifter. 5) at indbyde Kassereren til Mødet førstk. Søndag, for sammen med ham at drøfte Restancespørgsmaalene. 6) at bevilge 2 Kr. til Kassererens forskellige forekommende løbende Smaaudgifter. 7) at foretage afholdt en Fodtur i April Maaned. Forskellige Trykkeriers Forhold drøftedes. Mødet hævet.

Ny Medl.: Trykker CARL LUDVIG PETERSEN (udært 1. Marts 1890 hos S. L. Møller), arbejdsløs. RASMUS CHRISTIAN JØRGENSEN (har arb. under Blokaden hos Schultz), arb. i Rigsdagen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medl.: FREDERIK JENSEN (Dsk. typ. Foren., 392) og ALB. CHR. HANSEN (Unterstütz. Deutsch. Buchdr., 267), arbejder begge hos Nielsen & Lydiche. R. J. NIELSEN (Den typ. Foren., 118), arb. hos Aamodt. FR. C. C. ØSTERGAARD (Dsk. typ. Forvn., 483), arb. hos Knudtzon.

Bortrejste Medl.: 150, OTTO HANSEN (til Præstø i Plads), 339, EDV. CHRISTIAN NIELSEN (til Tyskland).

Udmeldte: 352, JOHAN HARALD NIELSEN og 230, ANDERS PETER JENSEN (arb. begge hos Truelsen).

Udslettet: 553, HANS PETER WADUM (arb. i Avisen).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Politiken 1.20, Triers Bogtr. (2 Bidrag) 4.60, Jordan 0.30, S. L. Møller 1.60, ialt 7.70. Med det tidl. indk. 75.80 ialt 83.50. G.CLAUSEN.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag d. 9. Marts Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal**. Udstilling af danske typografiske Farvetryk og Billedværker paa japansk Papir. Franske Pragtværker og Bind. Danske Bind.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

Indsendelsen af *Stemmesedlerne ang. Repræsentantmøde* bedes erindret inden d. *10. ds.*; Optællingen finder Sted d. 11. Marts.

Annulleret Medlemsbog.

Medlemsbog **Nr. 837**, lydende paa WILLIAM ANDERSEN, udstedt den 1/7 89 i Roskilde af Knud Nielsen, er i Følge Indberetning bortkommen, hvorfor den herved **annulleres**.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Præstø* er Typograf INGVORSEN valgt til Lokalfmd. i Stedet for Hr. E. Nielsen, der er bortrejst.

Kolding, d. 5. Marts 1890. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Rudkøbing. CARL RASMUSSEN (udl. hos Rosenstand i Rudkøbing, d. 23. Febr. 1890, har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve). Aarhus, CHRISTOFFER ANDERSEN (udl. som Trykker i Alfd. Bjørnbaks Bogtr.). Roskilde, CHRISTIAN LUDVIG MORTENSEN (udl. d. 1. Oktbr. 1889 i Roskilde Tidendes Bogtr., har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve). Viborg, CHR JENSEN (udl. hos Angelo i Viborg i April 1882, har tidl. været Medlem af »Ny typ. Forening«).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltr. fra en gensidig Forening: Præstø, OTTO HANSEN (»Den typ. Forening«, 150).

Tiltraadt Lokalf. fra en anden Lokalf.: Roskilde (Dagbladet), 571, WILLIAM ANDERSEN (sidst været paa Rejse). Præstø, 10, CARL JOHANSEN, arb. i Stege (sidst arb. i Rudk.). Kolding, 448, THOMAS SKYTTEGAARD (sidst arb. i Ringk.), arb. i »Kold.-Av.«. Nykøbing F., 245, CHR. W. NIELSEN (sidst arb. i Nakskov), arb. i »Folketidende«.

Bortrejste Medl.: Nyborg, 222, MARTINUS GUNDERSEN (til Aalborg i Plads). Nakskov, 145, CHR. NIELSEN (til Nykøbing F. i Plads). Aarhus, 483, FR. C. C. ØSTERGAARD (til Københ.). Holstebro, 302, FREDERIK JENSEN (til København i Plads).

Brevkasse.

Hr. Folketingsmand H. JENSEN: Overvældende Stof forhindrer Optagelse af Deres Svar i dette Nr.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & CO., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Humoristiske Ugebilag leverer **Clichés** humoristiske & alvorlige
til Laans kun 2½ Pf. p. □ ctm.
til Købs » 5 » »
Illustr. 4 Sid. Gartenlaubeformat.
Pro Hundrede 80 Pf.
Katalog gratis.
Deutsche Zeitung, München.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

En Typograf,
der selv kan etablere et Bogtrykkeri, ønskes til Interessent i Udgivelse af en Provinsavis paa et i Henseende til Opland og Konkurrenceforhold fordelagtigt Sted. Billet mrkt. »*Typograf 2048*« modtager Aug. J. Wolff & Co.'s Ann. Bur., Skindergade 2.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.
BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 11
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 14. Marts 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 17. Marts Kl. 9 1/2 i Thalia, Østergade 32, 1. Sal.

Bladsætterne.

Er der nogen Stand, der lider under uforholdsmæssig lang Arbejdstid, er det Bladsætterne. Naar Avisen om Morgenen bredes ud af den nysgærrige Læser, er der faa, som tænker paa, hvor sundhedsnedbrydende det Arbejde er, der gør det muligt faa Timer efter at en Begivenhed har fundet Sted at kunne læse om Tildragelsen.

Der er to Faktorer, der i væsenlig Grad bidrager til at ødelægge Bladsætternes Sundhed: *Arbejdshastigheden* og *Tidspunktet, paa hvilket Arbejdet udføres.* Det er en ubestridelig Kendsgærning, at Avissats i langt højere Grad end anden Sats medfører en Forceren af Arbejdet, en Forceren, som den menneskelige Organisme i høj Grad lider under. Alle Kræfter anspændes, det gælder om saa hurtigt som muligt at præstere det størst mulige Antal Linjer, ikke et Øjeblik maa gaa tabt. Man bøjer sig dybere og dybere over Kassen, Brystet klemmes mere og mere sammen, for at ikke en eneste Chance skal gaa tabt, saa at Fortjenesten kan blive saa stor som mulig. Og Følgen er et voldsomt Slid paa Syn og Nerver, som i uforholdsmæssig kort Tid undergraver Bladsætteren legemligt og aandeligt.

Og nu Tidspunktet! De sidste Aars vilde Bladkonkurrence har medført, at Arbejdstiden ikke alene er bleven længere, men ogsaa henlagt til en senere og senere Tid. Har Arbejdet derfor ikke før været sundhedsødelæggende, er det blevet det nu. Der gøres det mest utrolige for at skaffe Ventilation og god Luft i alle større offenlige og private Lokaler, Bladene selv bearbejder den offenlige Mening for at der i Skoler og Teatre kan træffes saa vidt gaaende Foranstaltninger som vel muligt for ren og sund Atmosfære; det turde være ganske anbefalelsesværdigt, at »den offenlige Mening« en Aftenstund aflagde de forskellige Bladsætterier en Visit for at overbevise sig om, hvad de samme Blade gør for gunstige hygiejniske Forhold i deres egne Lokaler. Sandheden er, at der ikke gøres blot det mindste for at ophjælpe de skrækkelige Forhold, Arbejdet i et Bladsætteri uundgaaeligt medfører. Der sørges kun yderst sjældent for Ventilation og der gøres kun her og der tarvelige Forsøg paa at hindre Gassens skadelige Virkninger. Og dog er det utvivlsomt, at mangen kraftig Konstitution faar sit Knæk ved at slide sit Liv hen i disse ophedede og af blytunge Dunster opfyldte Lokaler. Sygekasserne og Hospitalerne kan fortælle Historier herom.

Ikke en Gang en *styrkende* Søvn er det muligt for Bladsætteren at faa; thi den Søvn, der tilstaas ham hen ad Morgenstunden, er i Værdi ikke til at sammenligne med den, der indtræder om Aftenen. Enhver véd, at den sundeste Søvn er tidligt paa Aftenen, paa det Tidspunkt trænger alle Organer til Hvile og faar de den ikke, indvirker det paa hele Konstitutionen. Og nu endelig det af det bestaaende Samfund saa højt priste Familjeliv! For Arbejderen i Almindelighed er det kun en Saga, men for Bladsætteren i Særdeleshed er det umuligt at kunne være sammen med Familje. Kun de faa Formiddagstimer har han til sin Disposition, og hans Børn er da i Skole og hans Kone beskæftiget.

Bladsætterne burde sikkert for lang Tid siden have taget disse Spørgsmaal op til Diskussion for at gøre deres til, at der kunde skaffes forbedrede Forhold til Veje. Enhver vil næmlig indrømme, at de her skildrede Tilstande er elendige, og der er ingen Tvivl om, at en resolut og energisk Agitation *maatte* kunne bringe Enighed til Veje til en samlet Optræden, og det saa meget mere som det er sikkert, at Redaktionerne til Dels ogsaa lider undet det nuværende System. Men Sagen er, at Bladsætterne kun skænker deres Stilling ringe Opmærksomhed; tvungen af den haarde Nødvendighed slider man i det, indtil man en skøn Dag enten falder sammen med det samme eller sløvet paa Syn og Nerver frister en ussel Tilværelse for derpaa at give Plads for friske unge Kræfter. Men saa er det for sént at tænke paa, hvad der kunde være gjort; derfor burde ingen ærekær Arbejder, der har Forstaaelsen af hvorledes Fremtiden kan komme til at se ud, tøve et Øjeblik med at tage denne Sag op.

Og der gives nu en Lejlighed, hvor Bladsætterne kan være med i Rækkerne — og hvor de *bør* være de forreste i Rækkerne — til Agitation for en for-

kortet Arbejdsdag. Den 1. Maj demonstrerer alle Arbejdere til Fordel herfor og er der nogen, der kan have Krav paa at blive taget Hensyn til i dette Spørgsmaal, maa det være Bladsætterne. Vi anmoder derfor *alle Bladarbejdere* — uansét hvilken Forening de hører til — og uansét om det er Sætterske eller Sætter, Trykker eller Paalæggerske — at give Møde til det af Styrelsen for »Den typ. Forening« indvarslede Møde, for at Forholdene kan drøftes i Fællesskab og forhaabenlig bevirke, at der endelig en Gang gøres en Begyndelse til Opnaaelsen af lykkeligere og lysere Forhold.

Mere Efterslæt.

Hr. Folketingsmand HARALD JENSEN har givet nedenstaaende »Svar« paa de 3 Spørgsmaal jeg i »Typ.-Tid.«s Nr. 9 stillede til ham:

Om Referater nytter det ikke stort at strides. Derfor skrev jeg, da jeg ikke kunde være tjent med at lade det staa, saa kort og klart min Mening om Referatet af Mødet d. 17. f. M.

Mine Ord om »enten Ævne eller Vilje« er de korrekteste jeg kunde finde. Kan være, at Meningen kunde være fremsat i en noget blødere Form, men jeg er nu en Gang ikke anlagt for mange Omsvøb. At *Ævnen* manglede, giver hele den Kejtethed, der hviler over Gengivelsen, mig Anledning til at tro og hvad *Viljen* angaar, saa syntes jeg at kunne spore et vist Samarbejde med et andet Ugeblad, som eksellerer i personlige Anfald paa de Mænd, der af Arbejderne er valgt til at lede deres Organisationer og som *umiddelbart* efter Referatets Fremkomst rettede et personligt Anfald paa mig.

Er det Ævnen, det har skortet paa, saa kan det jo komme med Tiden og Øvelsen. At det skulde være Viljen, saa jeg nødigst.

Ganske kort skal jeg paavise det fejlagtige i Referatet, som gav mig Anledning til at gøre Indsigelse.

Jeg har ikke sagt, at den faglige og politiske Bevægelse var hinanden *modsatte*. Jeg udtalte, at de under de nuværende Forhold *kunde* komme til at staa i et vist *Modsætningsforhold* til hinanden, idet Forholdene *nu* kunde *nøde* Fagforeningerne til at tage Parti *for* den smaaborgerlige Produktion *imod* Storindustrien, medens det dog var klart, at det endelige Maal, Socialismen, kun kunde gennemføres ved Storindustriens Udvikling.

Jeg erindrer ganske tydeligt, at jeg omtrent *ordret* udtalte mig saaledes. Mærkeligt at Referenten da kan faa ud deraf, at jeg skulde have udtalt, at »Fagforeningernes Opgave maa blive en Kamp mod Storindustrien . . . De maatte søge at holde Smaaproduktionen oppe . . .« Og endnu mærkeligere, da Diskussionen gav mig Anledning til at *gentage* og nærmere præcisere min Udtalelse.

Ud fra denne min Udtalelses Konsekvenser vil man let sé, hvor urigtigt Referatet som Helhed er. Mit Syn paa Middelstanden bliver med Nødvendighed det, at den som saadan vil gaa til Grunde, men at det ikke bliver Arbejdernes Sag hverken at udrydde eller opretholde den, men søge at føre den over i Socialdemokratiets Rækker, og i den Retning faldt mine Udtalelser. Noget saadant, som at »*Fag*foreningernes Opgave burde være at gaa med smaa Skridt frem, de kunde nok endda naa deres Maal«, tør vist Referenten næppe staa ved at jeg har udtalt. Jeg udtalte mig paa dette Punkt om, at den *socialdemokratiske Arbejderbevægelse* skulde og maatte være en *Folkebevægelse*, og at det, som Følge heraf, var rigtigt at gaa frem med smaa Skridt for at faa saa mange med som muligt, men dog aldrig tabe det endelige Maal af Syne.

Ovenstaaende turde forhaabenlig være nok til at vise, at jeg ikke uden Grund har gjort Indsigelse. Har jeg ved min Udtalelse om Referentens »Vilje« begaaet en Uret, saa beder jeg om Undskyldning herfor og dermed faar Sagen være sluttet fra min Side. HARALD JENSEN.

Hr. Jensen har ved sin »Besvarelse« af mine Spørgsmaal om hans Udtalelser paa Mødet baaret sig endnu fiffigere ad end da han helt benægtede Referatets Korrekthed. Hr. Jensen maa ikke regne Intelligensen blandt sine tidligere Kolleger højt, i Fald han tror at kunne faa dem til at sluge den Slags Ordfordrejninger; han maa huske paa at det ikke er de mindre oplyste Landarbejdere han har talt for, men en Klasse af Mænd, der ikke savner hverken »Ævne eller Vilje« til at forstaa hans fortvivlede Krumspring. Jeg fastholder fremdeles mit Referats fuldstændige Nøjagtighed, og støtter mig i saa Henseende til Udtalelser fra mange af mine Kolleger og fra Mødets Dirigent. Da Hr. J. har sat mig i Forbindelse med et herværende »Ugeblad«, skal jeg kun henlede Opmærksomheden paa, at »Typ.-Tid.« udkommer om Fredagen og det nævnte »Ugeblad« om Mandagen, og at jeg selvfølgelig ikke kan forbyde noget som helst Blad at gøre Uddrag af »Typ.-Tid.«s Referater. Jeg skal gærne, da jeg ikke paa nogen Maade ønsker »Typ.-Tid.« sat i Forbindelse med *politiske* Tvistigheder, slutte her, idet jeg takker Hr. Jensen for den Undskyldning han bringer angaaende min »Mangel paa Vilje« og med Fornøjelse overlader »Kejtetheden« og »Mangel paa Ævne« til ham.

OTTO BARNEWITZ.

KOLLEGER! Husk overalt, hvor I færdes, paa

Arbejdernes Fridag d. 1. Maj 1890.

Agitér uophørligt for Otte-Timers Arbejdsdagen for ikke at bukke under legemligt og aandeligt.

Fra Amerika.

(Sluttet.)

Arbejdstiden er 10 Timer daglig (fra 7—6) med Undtagelse af Lørdag, da der sluttes Kl. 5. Der holdes en Time Middag, ingen Frokost, men lang Vesper. Søndagen er grumme trist. Man sér paa Gaden kun Folk som gaar til eller fra Kirke. Forlystelser er banlyste. Kun Værtshusene er aabne. Arbejde kendes ikke paa denne Dag. Ikke en Gang i sit Hjem maa man arbejde hverken med Hammer eller Synaal. Af de Lønninger, jeg oven for har anført, vil maaske mange tro, at Amerika er et Eldorado for Typografer, men

Kolleger! Agitér for en kraftig Tilslutning til Bladarbejdermødet Søndag d. 23. Marts.
Husk det gælder Eders egen og Eders Familjes Fremtid!

det er langt fra. Man véd ikke hvad Time man bliver arbejdsløs. Det kan ske hvilket som helst Øjeblik paa Dagen: »Der er ikke mere Arbejde«, er alt hvad man faar med paa Vandring. Forholdet er i den Retning ens baade for Sættere og Lærlinge. At være Lærling her ovre er vidt forskellig fra hjemme. En Dreng antages ikke her for 4 eller 5 Aar. Nej, Drengen kan komme, naar der er Arbejde, er der ikke mere paa det ene Sted, saa søger han paa det næste. Uden for Avistrykkerierne staar der hver Morgen en Del arbejdsløse Sættere, som venter at en af de »faste« skal være syg eller ønske sig en Fridag, for da at kunne indtage den Manglendes Plads.

Jeg skal ikke tilraade nogen Kollega at tage herover undtagen Vedkommende, hvad der var Tilfældet med mig, har nogen, der kan skubbe ham frem, eller det skulde være en særlig af Lykken forfulgt Mand, thi for Udlændinge er det kun daarligt, især hvis man ikke er Sproget mægtig. Tage fat i andre Ting er ikke saa let, thi Amerikanerne tager helst deres egne Folk og bryder sig ikke om Udlændinge.

Klimaet herovre er meget usundt. Den ene Dag saa smukt Vejr som hjemme ved Midsommertid, den næste Dag saa stærk Frost at baade Næse og Øre trues med at fryse af, og saa kan maaske den tredje Dag opstaa med Tordenvejr. Det lyder utroligt, men en saadan Forandring paa Vejret har vi havt de sidste 2 Uger.

Med disse faa Meddelelser slutter jeg mit Brev. At det ikke er blevet mere omfangsrigt skyldes Upasselighed (La Grippe).

Jeg sender Dem en venlig Hilsen og beder Dem ved Lejlighed overbringe en lignende til mine Kolleger i Odense.

Deres forbundne
AUG. NIELSEN.

Møde for alle Bladarbejdere

afholdes **Søndag d. 23. Marts Kl. 11 i Thalia, Østergade 32, 1. Sal.**

Dagsorden: *Bladarbejdernes Stilling til Demonstrationen d. 1. Maj 1890.* STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Blandinger.

En Rettelse. Hr. Redaktør! Maa det være mig tilladt at gøre opmærksom paa, at det Angreb, der i »Typ.-Tid.« Nr. 10 rettedes mod mig, er grundet paa et fejlagtigt Referat af mine Udtalelser under Forhandlingerne i »Ny. typ. Foren.« om at udvide Foreningens Virksomhed til Provinserne. Jeg skulde efter nævnte Referat have udtalt, at *denne Sag havde været min Tanke fra Foreningens Stiftelse,* men dette er ikke Tilfældet; mine Ytringer gik tvertimod ud paa, at ingen kunde beskylde mig for at have skudt denne Sag frem, jeg havde end ikke ønsket dens Fremme og stillet mig skeptisk overfor Spørgsmaalet om dens Gjennemførelse. Men, tilføjede jeg, var det nu en Gang saa, at Foreningen havde paabegyndt Sagen, saa maatte vi gøre dens Gennemførelse til en urokkelig Viljessag, uden at lade os skræmme tilbage af nogen Slags Modstand. Blev Resultatet end ikke saa stort, som Sangvinikere havde ventet, kunde det dog blive betydningsfuldt nok, navnlig kunde det hindre, at »Dansk typ. Forening« gik udenfor sin rent faglige Virksomhed, thi et saadant Skridt vilde da blive skæbnesvangert for Foreningen.

Det vil altsaa ses, at mine Ytringer ikke give ringeste Grund til den Formodning, Deres Indsender har udtalt, at jeg har spekuleret paa Splittelse af »Dansk typ. Forening« samtidig med at jeg har søgt fredeligt Samarbejde med den. Det er Foreningen selv og ikke mig, der har gjort et saadant Samarbejde umuligt. Ærb.

P. CHRISTENSEN.

Typografernes Enkekasse. Det paa sidste Sygekassegeneralforsamling nedsatte Udvalg til at foranledige indkaldt et Møde til Stiftelsen af ovennævnte Kasse holdt Møde i Søndags. Man enedes om at indbyde til Møde en af de første Søndage i April, hvorom nærmere Bekendtgørelse vil ske. Af Hovedpunkterne i det Forslag, der vil fremkomme, skal nævnes, at kun Medlemmer af de 3 bestaaende Foreninger kunne blive Medlemmer og at Understøttelsen til et Medlems Enke skal være 300 Kr.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at alt vedrørende **Redaktionen** *sendes til Otto Barnewitz, S. L. Møllers Bogtrykkeri, Læderstræde 1, og alt vedrørende* **Ekspeditionen** *til Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kj.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende: V. PETERSEN.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes Kl. 9½ med følgende Dagsorden: 1. En Skrivelse fra »Forening for Boghaandværk«s Styrelse. 2. Eventuelt Valg af to Delegerede. 3. Eventuelle Sager.

Den som Punkt 1 i forr. Nr. opførte Appel bortfalder.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal.

Styrelsesmøde afholdes Søndag den 16. Marts i Foreningslokalet **Kl. 10 præcis.** FORMANDEN.

Styrelsesmødet Søndag d. 9. Marts.

Alle var mødt med Undtagelse af C. Olsen og Fasmer med lovlig anmeldt Forfald. Forskellige Trykkeriers Forhold drøftedes meget indgaaende. Det vedtoges: 1) At afholde et Bladsættermøde for at erfare Bladsætternes Holdning til Demonstrationen d. 1. Maj og fremkomme med Forslag paa Mødet i den Retning. 2) At overlade Formanden at svare paa en fra Formanden for »Ny typ. For.« fremkommen Skrivelse, omhandlende et af »Den typ. For.«s Medlemmers Optræden lige over for et Medlem af »Ny typ. For.«. 3) At bevilge to fra Værten og to fra Budet indsendte Regninger. Fra 19 Medlemmer paa S. L. Møllers Bogtrykkeri forelaa en Skrivelse ang. Restancespørgsmaalet; det vedtoges at udsætte Afgørelsen heraf. Efter at Kassereren havde givet Meddelelse om Restancespørgsmaalene i Almindelighed, overdroges det E. H. Rasmussen at skaffe Oplysning om Postvæsenets Betingelser for at overtage Forsendelsen af »Typ.-Tid.«, for paa Grundlag heraf, at faa en endelig Ordning paa Budets Lønningsforhold. Mødet hævet.

FORMANDEN.

Inkassatorerne bedes paa de nye Lister at opføre Fornavne og Medlemsnumer. KASSEREREN.

Ny Medl.: N. WINKELMANN (tidl. Medl.), arb. hos B. Nielsen. Trykker J. LARSEN, Stereotypisterne CHR. THOMSEN og SIGVALD THOMSEN (arb. i Politiken).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Bortrejste Medl.: 44, ANTON BLYBERG (til Norge). 292, NIELS CHR. MATHIESEN (til Fredericia i Plads). 357, AXEL VALDEMAR NIELSEN (til Slesvig i Plads).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Politiken 0.80, Jordan 0.30, S. L. Møller 1.50, ialt 2.60.

Med det tidl. indk. 83.50 ialt 86.10. G.CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

De nye Noder til Sangfesten ventes til Lørdag; der synges en ny Sang til Kirkekoncerten.

Ny Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10.

Lørdag den 29. Marts holdes den halvaarlige *Generalforsamling* med Regnskabets Aflæggelse og Bestyrelsesvalg. Derefter et tarveligt Fællesmaaltid og Sold. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Medlemmerne gøres opmærksom paa, at Gymnastikøvelserne vedvarer til 15. April. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I Nyborg er Typograf C. KRÜGER valgt til Lokalformand i Stedet for M. Gundersen, der er bortrejst.

Hovedbestyrelsesmøde Tirsdag den 11. Marts.

Samtlige Medlemmer vare til Stede.

1. *Afstemningen over: »Skal der afholdes Repræsentantmøde i 1890?«* havde faaet følgende Udfald: *Ialt afgivet 430 Stemmer,* deraf

324 Ja, 96 Nej, 10 Stemmer ikke. Fra *Holstebro* var ikke ankommet Stemmesedler.

Afstemningen i de enkelte Lokalforeninger faldt saaledes:

Lokalforeningerne	Ialt afg. St.	Ja	*Nej*	St. ikke	*Lokalforeningerne*	Ialt afg. St.	Ja	*Nej*	St. ikke
Aalborg	33	23	9	1	Odense	49	38	10	1
Aarhus	49	29	19	1	Præstø	2	2	»	»
Assens	6	6	»	»	Randers	19	2	17	»
Esbjerg	2	»	1	1	Ribe	3	3	»	»
Faaborg	6	5	1	»	Ringkjøbing	6	6	»	»
Fredericia	3	3	»	»	Ringsted	9	6	2	1
Helsingør	5	2	3	»	Roskilde	5	5	»	»
Hillerød	12	11	»	1	Rudkøbing	7	7	»	»
Hjørring	12	12	»	»	Rønne	3	3	»	»
Holbæk	18	17	»	1	Skanderborg	6	6	»	»
Holstebro	—	—	—	—	Skive	6	6	»	»
Horsens	18	2	16	»	Slagelse	11	11	»	»
Kallundborg	8	8	»	»	Sorø	3	3	»	»
Kolding	21	21	»	»	Stubbekøbing	5	5	»	»
Køge	5	5	»	»	Svendborg	22	10	12	»
Middelfart	6	6	»	»	Thisted	8	6	2	»
Nakskov	7	7	»	»	Varde	9	9	»	»
Nyborg	7	7	»	»	Vejle	6	6	»	»
Nykøbing F.	8	6	1	1	Viborg	8	8	»	»
Nykøbing M.	3	1	»	2					
Næstved	14	11	3	»		430	324	96	10

Det vedtoges at udsende Lovene i Aftryk til samtlige Medlemmer, hvorefter Lokalformændene sammenkalder til Generalforsamling for efter Diskussion desangaaende at faa fremsat Forslag og Ændringer til Lovene, *og disse indkaldes senest den 31. Marts.* Der arbejdes efter, at Repræsentantmødet kan afholdes i Pinsen. *Holbæk* Lokalforening fremsender en paa sin Generalforsamling vedtaget Resolution, der foreslaar, at Repræsentantmødet varer to Dage; dette vil bero paa Arbejdets Omfang.

2. *Skriveslse fra »Foreningen for Boghaandværk«* med Indbydelse til Deltagelse i en Konference om *Oprettelsen af en Fagskole for Boghaandværk.* Efter en indgaaende Diskussion vedtoges at modtage Indbydelsen til Konferencen, og som Delegerede valgtes HVIDTFELDT (enstemmig) og WARBERG (ved Lodtrækning med Rasmussen).

3. FORMAMDEN oplyste om, at *erholdte Laan* (§ 39) ikke afvikledes indenfor den lovbefalede Tid, og enkelte Laan forsvandt aldeles. — Det paalægges Lokalformændene i saa Hensende at vaage over Lovenes Overholdelse.

4. Lokalformændene anmodes om, hvor man har »*Filialer*«, at give Fxpeditionen af »Typ.-Tid.« Underretning desangaaende, saaledes at Medlemmerne i Filialerne kunne erholde Bladet sendt *dikrekte* fra Kjøbenhavn. H. F. RASMUSSEN.

Medl., tiltraadt Lokalf. fra en anden Lokalf.: Kolding, 191, HANS GJERNYX (sidst arb. Odense). Holstebro, 408, OTTO POULSEN (sidst arb. i Aalborg). Odense, 482, HANS PETER CHRISTENSEN (sidst arb. i Aarhus). Stubbekøbing, 553, HANS STAHL (sidst været paa Rejse) og 528, HANS CHRISTIAN JØRGENSEN (sidst arb. i Nykøbing F.) Esbjerg, 152, E. NIELSEN (sidst arb. i Præstø). Nyborg, 243, NIELS PETER CHRISTIAN HANSEN (fra Køpenhavn).

Bortrejste Medl.: Ringsted, 105, MARTIN ANDERSEN (til Maribo i Plads). Odense, 191, HANS GJERNYX (til Kolding). Holstebro, 304, O. MEYER (til Aarhus i Plads). Næstved, 233, LUDV. ARNHOLTZ (til Køpenhavn).

Udmeldt: Randers, A. SØRENSEN.

Samtidig med de lokale Meddelelser, der tilsendes mig, bedes de ærede Lokalformænd notere, hvor mange Ekspl. af Bladet, der ønskes.

G. CLAUSEN.

Brevkasse.

N. C. PETERSEN, Aarhus. Adressen er: Fotograf H. J. Barby, Gl. Kongevej 198, 4. Frederiksberg.

T. M. Tak for det tilsendte; kan ikke benyttes, men næste Gang Søndag d. 16. Marts Kl. 11 paa Østergade.

Arbejdsmarkedet.

En dygtig Trykker, som i flere Aar har arbejdet i København, søger Plads. Vedkommende kan præstere udmærkede Anbefalinger. Billet mrkt. »12« modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96

PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

En god og meget stærk stor
Bogtryk-Jernpresse
staar opstillet til Salg for den billige Pris 250 Kr. hos Bogtrykker A. BACKHAUSEN i Horsens.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 12
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 21. Marts 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

KOLLEGER! Husk overalt, hvor I færdes, paa

Arbejdernes Fridag d. 1. Maj 1890.

Agitér uophørligt for Otte-Timers Arbejdsdagen for ikke at bukke under legemligt og aandeligt.

Mød.

Paa Søndag d. 23. Marts Kl. 11 i Thalia, Østergade 32, 1. Sal, er der Møde for *alle* de ved Bladene beskæftigede Arbejdere.

Vi opfordrer indtrængende *alle* vore Kolleger til at komme — baade Meningsfæller og Modstandere. Det gælder først og fremmest i enhver Sag at faa Tankerne og Anskuelserne klarede, og det fremmes bedst ved Meningsudveksling og Diskussion. Der hersker en stor Uklarhed hos mange Arbejdere om Ottetimersarbejdsdagens Betydning, og enhver vil indrømme, at det kun kan være gavnligt at høre, hvad der kan siges for og imod. Og netop Bladarbejderne har i alt for lang Tid ligget i Dvale, hvad enten det nu er Mangel paa Interesse eller det ensformige Slid, der gør dem uimodtagelige for at tage fat paa *deres egen Sag*.

Thi det er netop deres dyrebareste Interesser, der skal tages op til Diskussion. Ingen kan være i Tvivl om, at Aften- og Natarbejdet er ødelæggende for Sjæl og Legeme, og ingen *tør* benægte, at den umaadelig lange Arbejdstid undergraver enhvers Sundhed og tilintetgør alt, hvad der hedder huslig Lykke. Det er derfor én i den dybeste Betydning god og sund Sag, der skal tages op til Diskussion, og derfor *maa* ingen Bladarbejder udeblive paa Søndag.

Der bliver fra enkelte Sider talt om, at Sagen er uigennemførlig. Der maa løbe meget Vand i Stranden, førend det er muligt at faa saadanne vidt gaaende Forslag ud i Livet. Det skal siges her, at de Folk, som ræsonnerer saaledes, i Virkeligheden er Hindringen for at faa Ønskerne virkeliggjort. Optraadte Københavns samtlige Typografer enige og samdrægtige til Gennemførelsen af deres Krav, var det umuligt at stanse dem. *Men det er de Folk, som skriger op med Uigennemførligheden, der i Virkeligheden hindrer Gennemførelsen.*

Vi har sét, hvad der *kan* udrettes, naar blot de respektive Personaler optræder enige. Lønforhøjelsen i »Aftenbladet«s Sætteri var et Bevis herpaa. Det er nu i et andet Blad, »Børs-Tidende«, lykkedes at opnaa bedre Forhold, idet Bogtrykkeren er gaaet ind paa en *øjeblikkelig* Forhøjelse af Satsprisen fra 31 Øre til 34 Øre og Godtgørelse for Overarbejde med 35 Øre i Timen, medens Arbejdstiden er indskrænket til 9 Timer; og fra 1. Juli er Satsprisen 36 Øre og Overarbejde godtgøres med 50 Øre i Timen. Sé der er Resultater af Enigheden, og vil blot Københavns Bladarbejdere give hverandre Haanden paa, at de *vil* fremad til lykkeligere og lysere Forhold, saa *kommer* de frem.

Men først og sidst gælder det om at faa konstateret, hvad Københavns Bladarbejdere mener om Spørgsmaalet. Derfor bør det være en Æressag for hver enkelt ikke at svigte paa Søndag, men møde. Ingen Undskyldning gælder; blot enhver *vil*, kan alle Vanskeligheder ryddes af Vejen. Er det først slaaet fast, hvad Bladarbejderne vil, betragter vi det ogsaa som en uafviselig Pligt for alle Personaler at bøje sig for den Beslutning, der tages, uansét om den gaar i den ene eller den anden Retning.

Rundt om paa alle Arbejds- og Værksteder drejer den almindelige Diskussion sig om den 1. Maj. Paa Søndag har Bladarbejderne Ordet for at sige deres Mening om Sagen. Den vil sikkert være paa den rigtige Side

Normalarbejdsdagen.

Hvorfor der arbejdes saa længe?

Hvorfor? Ganske simpelt fordi vi ikke blot arbejder for os selv og vor Familje, men ogsaa for Kapitalisten og hans.

I Arbejdsløn faar vi, hvad Arbejdskraften kan genfrembringes for, — hverken mere eller mindre —; men hvis vi *kun* arbejdede saa længe, at vi ved vort Arbejde blot havde frembragt Værdier af en tilsvarende Størrelse, som vor Løn, saa blev der jo intet til Rest til Kapitalisten.

Han ejer Arbejdsmidlerne, og han mener sig værende i sin »Ret« til at forlange, at vi skal arbejde saa længe, til vi har frembragt, hvad han skal bruge til *sit* Livsophold (lidt rigelig endda.)

Er. Arbejdstiden 10 Timer, kan man roligt sige, at naar vi har »stukket paa« de 6 Timer, saa har vi fuldt ud dækket vor Arbejdsløn. De andre 4 Timers Arbejdsfrugt gaar i Principalens Lomme. Ingen vil kunne nægte det, thi enhver kender jo dog »Bogtrykkertillæget« paa de 50 eller 100 pCt.

Arbejdernes Livsfornødenheder danner Lønnens Tyngdepunkt. Under og over dette kan Tilbud og Efterspørgsel efter Arbejdskraft bringe Lønnen til at svinge, men Kærnen vil altid være, hvad der er nødvendig til Arbejdskraftens Reproduktion. *Det* skal Arbejdsgiveren altsaa rykke ud med, og Maaden, hvorpaa han kan skabe sig sin Kapitalprofit, er da ved at trække Arbejdstiden *ud over* den Tid, der gaar med til at frembringe vor Arbejdsløn.

Arbejdsgiveren køber vor Arbejdskraft for en Dag, og Grænserne for denne Dags Varighed vil han selv bestemme. Vor Arbejdskraft er jo en Vare, og har han købt den, mener han ogsaa at have Ret til at benytte den som alle andre Varer, nemlig efter eget Forgodtbefindende, og han véd, at jo længere han lader os arbejde — hvad enten det er Timebetaling eller Beregning — des større bliver hans Profit.

Derfor *arbejdes der saa længe.*

En Kamp for kortere Arbejdstid.

Det, at vi nu begynder at røre os lidt for at faa skaaret et Par Timer af Dagslidet bort, er aldeles ikke noget nyt Fænomen paa Firmamentet, saaledes som Hr. Fischmann og hans »Menings«fæller maaske tror. Vi skal i den Henseende blot henvise til England, hvor man i 1850 fik gennemført, at Arbejdstiden fra 12—14 Timer blev afkortet til 10 Timer. *Der* var det dog ikke paa den Tid *Socialisterne*, som gennemtvang denne Fordring, Hr. Fischmann, der var det ganske simpelt Arbejdere, som — hvad enten de var »Højrearbejdere« à la Anthon Larsen eller ej — indsaa, at *det* at kunne faa Dagslidet kortet af til 10 Timer, havde stor økonomisk, intellektuel og hygiejnisk Betydning for dem.

Det var ret naturligt, at man i *England* først traadte i Skranken for en forkortet Arbejdstid. England var det første Sted, hvor Kapitalismen ret brød Smaadriftens Knophylster og udfoldede sin »dejlige« Blomst. Kun dér, hvor der øves Tryk, møder man Modtryk. Og først, da engelske Kapitalister for Alvor begyndte at udsuge Arbejderstanden gennem den lange Arbejdstid, var det, at Kravene paa snævrere Grænse for Dagslidet begyndte at blive rejst.

Og saa fik man dem ogsaa honoreret. I Tidsrummet fra 1805—33 blev de engelske Arbejdere diverteret med ikke mindre end *fem* Love, der alle skulde regulere Arbejdstiden; men man var saa snu ikke at budgettere en Øre til deres *tvangsmæssige* Gennemførelse, saa de skulde jo nok hjælpe Arbejderne. Først ved Loven af 1833 og et Par senere Udvidelser og Tilføjelser gik man et Skridt videre, idet man fik ansat Fabrikinspektører, men nogen endelig Ordning i Titimersspørgsmaalet fik man først i 1850, hvor det fastsattes, at unge Menneskers og Kvinders Arbejde i de 5 af Ugens Dage kun maatte vare 10½ Time og om Lørdagen 7½ Time (altsaa gennemsnitlig 10 Timer om Dagen).

Denne Ordning blev ikke straks gældende Regel i alle Industrigrene, men kun i de mest udviklede. Senere blev dog flere og flere draget med ind derunder.

For de voksne Arbejderes Slid satte Loven ingen Grænser, og man ser jo den Dag i Dag, hvorledes Lord Salisbury med ægte Konservatisme hager sig fast i dette og beordrer Englands Delegation paa Berlinerkonferencen til ikke at gaa med til at sætte nogen Skranke for Udbytningen af de voksne Arbejdere. At man ikke fik dette gjort i 1850 er naturligvis en Fejl, som de engelske Arbejdere nok *nu* skal vide at faa rettet; men desuagtet var Loven af 1850 ikke betydningsløs for den voksne Arbejdskraft i England. I de fleste mere udviklede Industrigrene arbejdede de »unge Mennesker« og Kvinderne Haand i Haand med de voksne Arbejdere, og naar de førstnævnte maatte forlade Fabriken, saa var det i de fleste Tilfælde ogsaa en Nødvendighed for de voksne at gøre det. At en saadan Nødvendighed ikke vil være til Stede i et Sætteri er jo klart.

Hvorfor fik Arbejderne nu gjennemtvunget denne Forkortelse af Arbejdstiden i 1850? Gankse simpelt fordi det laa i Kapitalisternes Interesse at gøre Arbejderne denne Indrømmelse. Arbejdernes Sundhed led under det lange Dagslid, og det ligger jo altid i Kapitalisternes Interesse, at de har Udbytningsobjekter, der er i bedst mulig Stand; men man smigrer vist de engelske Kapitalister vel meget, hvis man forudsætter, at de indsaa dette, og at *det* var Drivfjederen til, at de gik med til Titimers-Dagens Gjennemførelse i 1850. Nej, Anledningen var en anden. De engelske Fabrikanter vilde virkeliggøre deres store Plan: At gøre England til Verdens Værksted; men for at kunne gøre dette, maatte de have Arbejderklassen paa sin Side. Titimers-Loven skulde vinde denne for dem, og *derfor* blev den udstedt. Altsaa *ikke*, fordi man var »velvillig« overfor Arbejderne; men ret og slet, fordi man tjente sine egne Interesser bedst derved.

Naar vi nu i en international Hær møder frem til Kamp for en Arbejdsdag paa 8 Timer, da vil der ikke foreligge slige Forhold som i 1850 i England, men desuagtet vil vi ogsaa nu faa vor Fordring efterkommet, fordi Kapitalisterne sér deres Fordel derved. Den gigantiske Arbejdermasse, der i alle civilicerede Lande rejser Kravet, vil fylde Bourgeoisiet med Skræk for at nægte dens Ønsker. Det vil føle at det tjener sine egne Interesser bedst ved at give efter paa dette Punkt, frem for at lade Klassekampen komme til større Udbrud. Ellers kunde der jo ogsaa nemt gaa mere med i Løbet.

N. K.

Fagskole for Boghaandværk.

Paa den i Mandags afholdte extraordinære Generalforsamling var den fra Forening for Boghaandværk modtagne Skrivelse angaaende Oprettelse af en Fagskole til Behandling. — Efter at FORMANDEN havde oplæst den modtagne Skrivelse gennemgik han udførlig den dertil knyttede Tanke og paaviste klart Betingelserne for en saadan Skoles Existens og den Nytte den mulig vilde kunde faa for Fagets Lærlinge. Det var dog indlysende, at den pekuniære Side af Sagen var man nødsaget til at overlade til d'Hrr. Arbejdsgivere, da det jo var dem, der sluttelig vilde høste Fordelen ved Elevens bedre Uddannelse; vi havde jo nok at gøre med vore egne Interesser; vi havde den store Mængde af Arbejdsløse at sørge for i de daarlige Tider, hvorved vi holdt Arbejdskraften parat for d'Hrr. Principaler naar de havde Brug for den. Han vilde bede Medlemmerne optage Sagen til Drøftelse og ønskede en saa livlig Deltagelse i Diskussionen som mulig, for at de Mænd, der event. vilde blive at vælge som Delegerede til de om

Sagen bestemte Møder, deraf kunde faa et nogenlunde klart Indblik i, hvorledes Stemningen egentlig var for Oprettelsen af en saadan Skole. — SUNDSTRØM ønskede at vide, om Skolen alene skulde være for Lærlinge, eller om der ogsaa skulde gives Svende Adgang til videre Uddannelse. — FORMANDEN: Noget saadant havde man sikkert ikke tænkt sig; skulde Skolen ogsaa omfatte Svendene blev Sagen næmt for vidtløftig. Det vilde være det mest praktiske om Skolen kun omfattede Lærlinge. For disses Vedkommende maatte der naturligvis sættes en vis Tidsfrist for deres Optagelse; det vilde vel saaledes kunne ansés for passende, om de først besøgte Skolen efter at have været 1 Aarstid i Lære og erhvervet sig nogen Forkundskab. Man maatte naturligvis tillige opstille som Betingelse, at Undervisningen blev givet i selve Arbejdstiden og ikke efter Fyraften. SUNDSTRØM mente at der var mange Svende, der vilde have godt af at besøge en saadan Skole og udtalte Frygt for, at de fra Fag-Skolen udgaaede Elever vilde komme til at fortrænge de Svende der ikke havde havt Lejlighed til at frekventere en saadan. FORMANDEN mente, at var først Interessen rigtig vakt for en saadan Skole saa kunde man jo vente at den med Tiden vilde blive udvidet til ogsaa at omfatte Svendene. Som Tanken nu var vilde Foretagendet allerede ikke blive saa billigt at sætte i Scene. Det nødvendige Materiale og andre Omkostninger løb nemt op til 8 à 10,000 Kr. Med Hensyn til Forespørgslen angaaende de Fag, Undervisningen skulde føres i, mente Taleren, at Grundlaget vilde blive en praktisk og theoretisk Undervisning i Sætning og Trykning og desuden omfatte Sprog (Dansk, Tysk og Engelsk), samt Tegning og Farvelære. Forøvrigt havde man i Bestyrelsen for Forening for Boghaandværk ment, at de Delegerede bedst vilde kunne enes om Skolens Virksomhed. — Efter at forskjellige Forespørgsler var besvarede af Formanden anbefalede E. H. RASMUSSEN at støtte Forslaget og vilde foreslaa Medlemmerne at stemme paa V. Petersen som Delegeret. Ved Afstemningen vedtoges det enstemmigt at støtte Forslaget og som Delegerede valgtes V. PETERSEN enst. og BARNEWITZ med alle St. mod 3.

To Sjæle.

Den haardt medtagne Hr. Julius Fischmann er i denne Tid rént fra Koncepterne. Man kan ikke undre sig herover; thi han trænges haardt fra begge Sider. Venner som Modstandere misbilliger hans Fremgangsmaade i den Baggeske Affære. Raadvild sér han sig om efter Forsvarere, og i Mangel af andre kaster han sig saa i »Avisen«s Arme! Hans Kollega, Hr. Larsen, gnider Hænderne af Glæde over endelig at have faaet ham over paa den rigtige Side.

I »Ny typ. Tid.«s første Notits stod ordret:

» . . . . . derpaa spurgte Faktoren, hvilken Forening han var Medlem af, og da Svaret lød: »Ny typ. Foren.«, bemærkede en af de beskæftigede Sættere, Hr. Arvedsen, at *saa er han jo en Skruebrækker* — —«

I sidste Numer skriver Hr. Fischmann:

» . . . . . Vi fastholder vor Meddelelses fuldstændige Korrekthed . . . . »Den typ. Forening«s Formand har anstillet en Del Undersøgelser i denne Sag, hvoraf det fremgik, at Jensen var antaget, at en af Sætterne *(ikke Arvedsen)** gik til Faktoren og sagde ham, at den Mand var Skruebrækker, at Faktoren havde forhørt sig hos et Par Sættere, som havde bekræftet den førstes Udsagn, og at han derpaa meddelte Jensen, at da Personalet ikke vilde arbejde sammen med ham, kunde han ikke beskæftige ham . . . .«

* Fremhævet af Redaktionen.

Vi har hidtil troet, at Hr. Fischmann var en fuldtud hæderlig Karakter. Vi véd efter dette snart ikke, hvad man skal tro, naar en Mand selv erklærer, at hvad han først skrev er korrekt, og saa umiddelbart derefter selv beviser, at det er forkért. Her er jo dog hvert eneste Ord dansk, saa man kan ikke gaa ud fra, at Hr. F., som han før har gjort med fremmede Ord, ikke forstaar, hvad han selv skriver.

Grundlaget for hele Historien var, at Hr. Jensen ved sin Erklæring om at være Medlem af »Ny typ. Forening« blev tilraabt: »saa er han jo en Skruebrækker.« Denne Ytring er ikke falden, og hermed er hele Grundlaget skyllet bort fra »Ny typ. Tid.«s Angivelse. Den Kollega, som meddelte Faktoren, at Hr. J. var Skruebrækker, vidste ikke en Gang, at han var Medlem af »Ny typ. Forening«, og Hr. F. farer med Usandhed, naar han siger, at Personalet har nægtet at arbejde sammen med Hr. Jensen; det har han aldrig i Livet faaet oplyst af de Undersøgelser, »Den typ. Foren.«s Formand har anstillet. Hvad Enkeltmand er fremkommet med, kan et Personale ikke staa til Ansvar for *og der er ikke et eneste Øjeblik fra det samlede Personales Side tænkt paa at nedlægge Arbejdet*, fordi Hr. J. var antaget. Det var saamænd ogsaa at gøre for megen Stads af Hr. J.; thi han er en uduelig Arbejder, som ingen skøtter om. Ikke en Gang Hr. J. Cohn, der af politiske Grunde paa alle optænkelige Maader protegerer »Ny typ. Foren.«s Medlemmer, kunde i Længden bruge ham. Hvorledes støttede »Ny typ. Foren.« os, da vi henvendte os til den, da Hr. Lange gik frem mod Typograferne og tvang dem ind i »Ny typ. Forening«? De gav os en glad Dag og en god Nat; de brød sig Pokker om os, naar de blot fik Medlemmer, paa hvilken Maade det saa end gik til. Da vi for nogen Tid siden nægtede Hr. Simon Optagelse og »Ny typ. Foren.« af den Grund fik to af »Den typ. Foren.«s Medlemmer, sagde man ikke et Ord, men tog dem. Det er vist bedst, at »Ny typ. Tid.« ikke lukker Munden for højt op om, hvem der optager Medlemmer »med Kyshaand«.

Vi har spurgt, om det er hæderligt at tage den Slags Folk under Armene, naar det er notorisk, at hans Fortælling er usand. Vi kan forsikre Hr. Fischmann om, at »Den typ. Forening« ikke vil bryde sig en Døjt, om det utrolige Tilfælde skulde ske, at et Personale, bestaaende af »Ny typ. Foren.«s Medlemmer, vilde nægte at arbejde sammen med en forhenv. Skruebrækker, der var Medlem af »Den typ. Forening«. Men nu er Forholdet dette, at det oven i Købet er Usandhed fra Ende til anden, og saa støtter »Ny typ. Tid.« en saadan »Kollega« i Stedet for hurtigst muligt at byde ham Farvel.

Det er ret betegnende at lægge Mærke til dette Samarbejde mellem »Avisen« og »Ny typ. Forening«.

Gamle og ny Standpunkter.

De »Ny«s maanedlige Organ har nu saa tidt prædiket, at »Dansk typografisk Forening« blev ledet politisk, og naar Organet ikke selv paa sin sædvanlige halvt tilslørede Maade har fremsat denne Paastand, saa har den ladet andre

bag Skærmbrædtet fremsætte noget lignende, og det er da saa som Regel sket noget mere grotesk.

Naar man saaledes i lange Tider har sét en Mand gaa med Kasket og ladet Skyggen sidde bag, vækker det ikke blot Forundring men tillige Betænkelighed, naar man pludselig en Dag sér ham med Hovedbedækningen retvendt, — men mulig saa selve Hovedet ikke er i Orden.

De »Ny«s Marts-Hæfte indeholder en Artikel, der bærer til Overskrift: »Gamle og ny Standpunkter«, og i hvilken Organets Kærlighed til stadig at beskæftige sig med »Dansk typografisk Forening« igen er kommen frem. Det hedder bl. a. i paagældende Artikel:

> »»Dansk typografisk Forening« har ikke villet give os selv den mindste humane Haandsrækning i vor Understøttelsesgærning, derfor maa den finde sig i, at vi selv efterhaanden samle os Tilhængere og sætte vor Fod fast ogsaa i Provinserne; *vi vente dér ikke nogen stor Tilgang, men vi staa dog, hvor faa vi end blive, som et Værn imod, at »Dansk typografisk Forening« følger sin københavnske Forbundsfælle paa den politiske Glidebane;* **skete dette**, *da vilde Splittelsen komme dér, som den er kommen her«* (København).

»Skete dette«! Ja, nu har JULIUS FISCHMANN faaet Kasketskyggen lige oven over Næsetippen — i lang Tid har den dækket hans krøllede Lokker —, men *dette* vækker Betænkelighed hos dem, der atter og atter har faaet doceret den først omtalte Læresætning; vant til at gaa højre-om, vil det sikkert falde dem vanskeligt nu at skulle gøre lige som Julius Fischmann venstre-om. Men maaske Tankeløsheden her er større end man var berettiget til at tro — i en Maaned kan der jo glemmes meget. J. H. B—r.

Dansk typ. Forenings Regnskab.

Naar vi i Dag fremsætter Hovedkassens Regnskab til Medlemmernes Godkendelse, ville vi ikke undlade at gøre opmærksom paa et Par Unøjagtigheder:

1. Paa Præstø Lokalforenings Regnskab er Kassebeholdningen fra forr. Halvaar opført med 10 Øre for meget.
2. Varde Lokalforen. Regnskab mangler C. B. Sørensens Kvittering paa en Rejseblanket.
3. Aarhus Lokalf. Formand har været for flot med Laan, idet en gift Typograf har laant 25 Kr. og en ugift 10 Kr., da de rejste i Plads.
4. Endelig har nogle Lokalf. Formænd været for godtroende overfor et Par Rejsende, saa at deres kollegiale Sindelag er løbet af med dem, hvorom er sket Meddelelse til Hovedbestyrelsen.

Aarhus, 16. Marts 1890.

JOH. LUND, A. G. WEBER,
Hovedrevisorer.

Blandinger.

Dødsfald. I Søndags Morges døde paa Kommunehospitalet efter længere Tids Svaghed Typograf CHRISTIAN OLSEN. Han var født 1848, havde lært hos Wibe og havde nu i de sidste 7—8 Aar arbejdet hos Græbe. Chr. Olsen var en lidt indesluttet, stille Personlighed, men med en ærlig og retskaffen Karakter, og havde trods sine med Sygdommen følgende Særheder næppe nogen Uven blandt sine Kolleger. Desværre er ogsaa her et Hjem med 3 Børn blevet berøvet sin Forsørger — et Hjem han havde ofret al sin Kraft og Flid. Hans Begravelse finder Sted paa Lørdag Kl. 12 fra Vestre Kirkegaards Kapel, og vi haabe at saa mange Kolleger som muligt vil give Møde for at vise en trofast Kammerat den sidste Ære.

— I Tirsdags Morges afgik ved Døden Faktor hos Firmaet Hoffensberg & Trap JENS JENSEN, 53 Aar gl. Han havde i mange Aar lidt af Asthma og denne i Forbindelse med Lungebetændelse gjorde efter kun 14 Dages Sygeleje Ende paa hans Liv. Kun 22 Aar gammel blev han ansat som Faktor hos daværende Bogtrykker Wibe og medfulgte ved dette Trykkeris Overtagelse af det nuværende Firma som Bestyrer af Kontorforretningerne saa vel for den typografiske som litografiske Afdeling. Han var en i sin Kreds meget afholdt Mand og vil særlig af de ældre Kolleger mindes fra sin tidligere Virksomhed i Sangforeningen, hvis Kasserer han i flere Aar var. Hans Begravelse finder Sted paa Søndag Kl. 1½ fra Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

»**Hr. P. Christensens Rettelser**« til »Ny typ. Tid.«s Referat af hans Udtalelser paa den »Ny«s sidste Generalforsamling fremtræder *forskellig* i de forskellige Organer, og han maa vel have sine særlige Grunde herfor. Trods Forskelligheden er det den bedste Lussing, der endnu er langet Hr. JUL FISCHMANN ud, idet den i al sin Tydelighed — »Ny typ. Tid.« nævnes nemlig slet ikke — sætter det omtalte Referat i »Ny typ. Tid.« i Klasse med, hvad en Skolepog *ikke* kunde levere saa slet. Som en bestemt Modstander af blakkede Standpunkter tror jeg, at Hr. P. Christensen ikke blot vilde have tjent den Sag, han *har* viet sine Kræfter, men ogsaa sig selv bedst ved at have ladet sine Rettelser fremtræde uden diplomatisk Snildhed; hvor meget han end tilsyneladende vil holde paa Polituren, undgaas det dog ikke, at man ser, at JUL. FISCHMANN er lige uheldig baade som Taler og Skribent. ❑

Til ANTON SVENDSENS Enke have vi endvidere modtaget:

Hr. Thiele 2.00, Thieles Personale 5.80, »Berl. Tid.« 13.75, Lunos Bogtr. 2.70, Hoffensberg & Traps Bogtr. 3.65, »Soc.-Dem.« 7.75, Roms Bogtr. 3.75, Hansons Stempelfabrik 1.00, Chr. Nielsen 0.75, Qvist & Komp.s Bogtr. 2.00, »Aftenbladet« 4.00, G. Knudtzons Bogtr. 3.00, Schultz's Sættere og Trykkere 15.00, I. Cohens Bogtr. 6.30 — ialt 71.45.

Med de tidligere anmeldte 193.15 ialt 264.60.

Den 20. Marts 1890.

P. J. JENSEN. J. VILH. WINKELMANN.

Møde for alle Bladarbejdere

afholdes **Søndag d. 23. Marts Kl. 11 i Thalia, Østergade 32, 1. Sal.**

Dagsorden: *Bladarbejdernes Stilling til Demonstrationen d. 1. Maj 1890.*

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende: E. H. RASMUSSEN.

Styrelsesmødet Søndag d. 16. Marts.

Mødte var: G. Clausen, Fasmer, Th. Nielsen, C. Olsen, Petersen og Rasmussen; Lauritzen havde meldt Forfald. Det vedtoges: 1) At distribuere »Typ.-Tid.« gennem Postvæsenet fra 1. April, Omkostningerne var kun 1 Øre pr. Ekspl. 2) At opkræve Kontingentet om Mandagen fra 1. April at regne. 3) At nægte en til Styrelsen indkommen Anmodning om Eftergivelse af et Laan. 4) I Anledning af et Andragende fra et Personale om Eftergivelse af en Restance, at henstille til vedk. Personale at betale denne, da dette havde været Tilfælde andet Sted. — Budets Lønningsforhold drøftedes og det vedtoges at faa oplyst, hvor stor en Indtægt vedk. havde haft alt i alt. Mødet hævet. FORMANDEN.

Ny Medl.: CHR. DANIEL HOLM (udl. d. 15. Marts d. A. hos Keilgaard & Sørup), arb. samme Sted. Stereotypisterne A. F. ANDERSEN og F. C. C. LUDVIGSEN, arb. hos N. Cohen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medl: LUDVIG ARNHOLTZ (Dansk typ. Foren. 232) og ESBEN HANSEN (Dansk typ. Foren. 112), arb. hos Jørgensen & Co.

Bortrejste Medl.: 460, PETER ALEXIUS RASMUSSEN (til Tyskland, arbejdsløs). 265, RUDOLF KALBERG (til Maribo i Plads).

Udmeldt Medl.: 554, JOHANNES C. WILLER (arb. hos Eriksen).

Til d'Hrr. Inkassatorer!

Efter Styrelsesbeslutning af 16. ds. skal vort Blad fra 1. April d. A. omdeles af Postvæsenet. I den Anledning anmodes *alle* Inkassatorerne om, at gøre deres yderste Anstrængelser for at levere mig Listerne for

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter

fra 1. Juli til 31. December 1889.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokalforeningerne	Ordinær Kontingent: Juli Kvartal		Ordinær Kontingent: Oktober Kvartal		Bidrag til Begravelseskassen.		Tilbagebetalt Laan		Andre Indtægter		Modtaget af Hovedkassen		Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Tilsammen Indtægt i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	146	»	190	40	84	10	»	»	7	»	»	»	20	»	447	50
Aarhus	312	80	332	40	161	30	7	»	6	»	»	»	15	»	834	50
Assens	28	50	28	50	13	»	»	»	2	»	10	»	15	»	97	»
Faaborg	29	90	37	50	14	90	»	»	2	»	»	»	16	31	100	61
Fredericia	40	»	41	60	17	80	»	»	2	»	6	91	15	»	123	31
Helsingør	30	80	27	20	14	50	12	»	»	»	25	»	1	30	110	80
Hillerød	73	20	71	60	36	20	20	»	»	»	20	»	15	»	236	»
Hjørring	79	20	78	40	39	10	»	»	2	»	50	»	19	»	267	70
Holbæk	67	60	81	60	37	30	»	»	9	60	»	»	15	»	211	10
Holstebro	36	40	39	60	19	»	»	»	2	»	»	»	15	»	112	»
Horsens	100	80	119	60	55	10	10	»	20	50	»	»	15	»	321	»
Kallundborg	46	80	46	80	23	40	»	»	»	»	25	»	15	»	157	»
Køge	36	40	36	40	18	20	»	»	»	»	»	»	15	»	106	»
Kolding	158	80	163	60	80	60	»	»	»	»	»	»	15	»	418	»
Middelfart	46	80	46	80	23	40	»	»	»	»	»	»	8	76	125	76
Nakskov	37	20	36	80	18	50	»	»	15	60	60	»	7	75	175	85
Næstved	76	80	74	»	37	70	»	»	2	»	»	»	46	37	236	87
Nyborg	26	»	28	80	13	70	»	»	2	»	»	»	15	51	86	1
Nykøbing F.	45	60	44	40	22	50	»	»	2	»	12	48	15	»	141	98
Nykøbing M.	30	40	26	40	11	60	»	»	»	»	»	»	15	»	83	40
Odense	218	20	280	60	122	20	50	20	2	»	»	»	17	18	690	38
Præstø	25	60	27	20	13	20	»	»	»	»	»	»	8	41	74	41
Randers	144	»	143	20	71	80	»	»	2	»	»	»	52	89	413	89
Ribe	15	60	11	20	6	70	»	»	»	»	15	»	14	50	63	»
Ringkøbing	41	20	34	80	16	40	5	»	6	»	»	»	101	42	204	82
Ringsted	41	60	40	80	20	60	»	»	2	»	»	»	15	»	120	»
Roskilde	31	20	32	80	16	»	»	»	»	»	10	»	32	10	122	10
Rudkøbing	24	»	26	»	12	50	»	»	2	»	»	»	15	»	79	50
Rønne	20	80	20	80	10	40	»	»	»	»	»	»	10	»	62	»
Skanderborg	31	20	21	60	13	20	»	»	2	»	»	»	15	»	83	»
Skive	25	60	28	80	13	60	»	»	5	65	»	»	9	»	82	65
Slagelse	54	»	58	80	28	20	5	»	5	20	30	»	15	»	196	20
Sorø	15	60	20	»	8	90	»	»	2	»	»	»	6	89	53	39
Stubbekøbing	25	60	25	60	12	80	»	»	»	»	»	»	17	52	81	52
Svendborg	100	40	99	60	50	»	15	»	4	»	»	»	14	76	283	76
Thisted	45	20	49	20	23	60	»	»	10	40	20	»	3	»	151	40
Varde	45	20	47	20	23	10	»	»	2	»	»	»	15	»	132	50
Vejle	46	80	46	80	23	40	»	»	»	»	10	»	15	»	142	»
Viborg	36	40	39	60	19	»	»	»	2	»	»	»	15	»	112	»
	2438	20	2607	»	1247	50	124	20	121	95	294	39	707	67	7540	91

Udgift.

Lokalforeningerne	Rejseunderstøttelse: Juli Kvartal		Rejseunderstøttelse: Oktober Kvartal		Arbejdsløshedsunderstøttelse		Sygeunderstøttelse: Juli Kvartal		Sygeunderstøttelse: Oktober Kvartal		Begravelseshjælp		Udlaant		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. den 31te December	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	42	31	38	88	»	»	17	50	12	25	»	»	»	»	7	46	318	97	437	37	10	13
Aarhus	51	»	47	55	35	»	51	50	82	25	»	»	46	»	13	94	492	26	819	50	15	»
Assens	29	55	13	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	1	38	19	82	»	15	»
Faaborg	19	40	13	25	»	»	19	25	»	»	»	»	»	»	»	77	33	»	85	67	14	94
Fredericia	30	26	14	37	14	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	15	48	53	108	31	15	»
Helsingør	9	40	22	60	28	»	15	75	»	»	»	»	»	»	2	37	22	»	100	12	10	68
Hillerød	18	34	14	80	»	»	»	»	61	25	»	»	»	»	3	95	122	66	221	»	15	»
Hjørring	29	80	26	75	»	»	110	25	49	»	»	»	»	»	2	28	34	62	252	70	15	»
Holbæk	18	76	17	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	11	38	148	46	196	10	15	»
Holstebro	25	01	18	41	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	96	52	2	97	»	15	»
Horsens	31	56	20	80	14	»	»	»	14	»	»	»	»	»	1	92	223	72	306	»	15	»
Kallundborg	26	60	23	25	»	»	35	»	19	25	»	»	»	»	1	50	36	40	142	»	15	»
Køge	25	83	20	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	61	38	76	91	»	15	»
Kolding	48	88	13	64	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	5	338	43	403	»	15	»
Middelfart	27	43	15	93	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	52	66	88	110	76	15	»
Nakskov	21	97	16	80	»	»	»	»	80	50	»	»	»	»	5	18	40	»	164	45	11	40
Næstved	41	25	22	»	7	»	24	50	12	25	»	»	»	»	1	41	98	46	206	87	30	»
Nyborg	43	67	27	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	33	»	»	73	20	12	81
Nykøbing F.	32	89	31	75	»	»	19	25	8	75	»	»	10	»	1	17	25	»	128	81	13	17
Nykøbing M.	9	4	7	72	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	16	50	48	68	40	15	»
Odense	46	60	36	45	35	»	112	»	82	25	»	»	6	»	6	80	340	»	665	10	25	28
Præstø	10	35	11	80	»	»	»	»	17	50	»	»	»	»	1	36	24	»	65	1	9	40
Randers	47	35	41	50	14	»	105	25	»	»	»	»	3	»	5	11	170	»	386	21	27	68
Ribe	29	40	15	57	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	15	6	70	52	82	10	18
Ringkøbing	35	57	28	63	7	»	»	»	14	»	»	»	»	»	2	9	102	53	189	82	15	»
Ringsted	23	42	16	48	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	10	64	»	105	»	15	»
Roskilde	40	»	27	84	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	70	37	56	107	10	15	»
Rudkøbing	14	80	7	95	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	15	40	60	64	50	15	»
Rønne	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	33	51	»	51	33	10	67
Skanderborg	23	5	14	95	»	»	10	50	»	»	»	»	»	»	1	18	18	32	68	»	15	»
Skive	23	84	15	37	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	16	30	»	70	37	12	28
Slagelse	40	22	26	41	11	»	»	»	84	»	»	»	»	»	8	39	11	18	181	20	15	»
Sorø	17	26	12	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	40	»	»	30	8	23	3
Stubbekøbing	10	33	2	40	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	96	30	»	63	69	17	83
Svendborg	29	23	17	5	14	»	24	50	5	25	»	»	5	»	1	44	173	»	269	47	14	29
Thisted	30	84	18	2	»	»	24	50	»	»	»	»	»	»	1	52	61	52	136	40	15	»
Varde	36	48	20	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	94	59	18	117	50	15	»
Vejle	39	»	14	12	»	»	10	50	8	75	»	»	»	»	1	33	53	30	127	»	15	»
Viborg	22	»	15	3	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	14	51	83	97	»	15	»
	1103	29	770	14	186	»	580	25	551	25	»	»	95	»	102	37	3553	56	6941	86	599	5

B. Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	2824	57
Reservefond ved Udløbet af do.	2119	30
Begravelseskassens Beholdning	962	14
Bidrag fra Lokalforeningerne	3553	56
Andre Indtægter (se Hovedrevisionens Bemærkning paa forrige Halvaarsregnskab ang. Aarhus Lokalforening)	4	40
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebøger:		
af Kassebeholdningen Kr. 51.30		
af Reservefonden - 37.90		
af Begravelseskassen - 17.05		
	106	25
	9570	22

Udgift.

	Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne	294	39
»Den typografiske Forening« har fra 1/7 til 31/12 89 udbetalt til Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« 405 Kr., medens omvendt sidstnævnte Forening i samme Tidsrum har udbetalt til førstnævnte Forening Kr. 249.26		
	155	74
Andel i Trykning af »Typ.-Tid.«	455	35
Af Laan, som ere erholdte af »Den typ. Forening« er tilbagebetalt:		
1. Til »Hjælpekasserne« Kr. 15.60		
2. »Den typ. Forening« - 30.00		
	45	60
Porto	40	20
Tryksager	171	15
Andre Udgifter	28	60
Bogbinderregning	63	»
Gage til Formanden 50 Kr., do. til Kassereren 50 Kr.	100	»
Reservefond i Følge forrige Regnskab Kr. 2119.30		
Renter for Halvaaret til 11/12 89 - 37.90		
Henlagt i Halvaaret - 249.54		
	2406	74
Begravelseskassens Beholdn. i Følge forr. Regnskab Kr. 962.14		
Renter for Halvaaret til 11/12 89 - 17.05		
Bidrag i Halvaaret - 1247.50		
Kr. 2226.69		
Heraf fradrages 1/5 af Foreningens Administrationsomkostninger - 101.06		
	2125	63
Kassebeholdning i Hovedkassen 31/12 89	3683	82
	9570	22

Kolding, d. 24. Februar 1890.

ULRIK PETERSEN,
Kasserer.

At Hovedkassens Beholdning er til Stede bevidne vi med vore Underskrifter.
Kolding, d. 25. Februar 1890.

H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT. WARBERG. FR. WEISS. TORKILD PETERSEN.

Ovenstaaende Regnskab er gennemgaaet og befundet rigtigt.
Aarhus, d. 16. Marts 1890.

JOH. LUND, A. G. WEBER,
Hovedrevisorer.

Ugerne 9—12 samtidig med 12. Uges Indbetaling til Budet, da jeg deraf vil kunne se, hvormange Ekspl. hvert Sted skal leveres. Ligeledes anmodes d'Hrr. om, naar Forandring i Medlemsantallet paa de resp. Arbejdssteder indtræder, hurtigst at sende mig Meddelelse herom.

De ærede Abonnenter og Medlemmer, der kunne ønske at faa Bladet sendt til deres private Bopæl, bedes meddele mig dette inden Torsdag (den 27.).

Ligeledes henledes Opmærksomheden paa Lovens § 5: »Indskud erlægges kun naar Vedkommende ikke har indmeldt sig inden en Tidsfrist af 6 Uger efter udstaaet Læretid, og betales med 2 Kr., og *naar Udmeldte og Udslettede paany ønsker sig optagne, med 3 Kr.* Indskudet kan dog afbetales med 50 Øre ugenlig.« G. CLAUSEN.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Politiken 1.70, »E« 0.20, Rom 1.00, Jordan 0.30, S. L. Møller 2.10, ialt 5.30.
Med det tidl. indk. 86.10 ialt 91.40. G. CLAUSEN.

Foreningens Haandbibliotek.

Annalen für Typographie: 1—7 Bind.
Correspondent: 1881, 82.
Holberg, Ludv.: Komedier, Jubeludgaven I—III.
Klinkhardt, Jul: Skriftprøve, Oktav Udgave.
Nordisk Bogtrykkertid.: 1870, 71, 73.
Skand. Bogtrykkertid.: 1870, 71, 72.
Tidsskrift for Kunstindustri: 1885—86, 1887—88.
Typograf-Tidende: 1879, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89.
Waldau, Alex.: Archiv für Buchdrucherk. 1869—71 (2 Ekspl.).
Do. 1869 80, 85.

Da Foreningens Arkiv ikke er i Besiddelse af »Typograf-Tidende«s Aargange 1874, 75, 76, 77, 78 og 81, anmodes de Kolleger, som maatte have disse, enten at skænke Foreningen dem eller at henvende sig til Styrelsen for at træffe Overenskomst om Afhændelsen. Disse Bind bør under ingen Omstændigheder savnes i »Den typ. Forening«s Bibliothek.
STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften indøves Griegs »Sangerhilsen«.

Lørdag d 29. Marts afholdes den halvaarlige *Generalforsamling:* Meddelelse af Beretning og Regnskabets Godkendelse. Valg af Styrere i Stedet for AUENER og BYNCK, der afgaa efter Tur.

Efter Generalforsamlingen holdes *Fællesspisning:* Oksesteg, Snaps og Bajer à 1 Kr. Tegning hertil i Aften. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Gymnastikøvelserne finder Sted hver Søndag Form. fra Kl. 11— og Onsdag Aften fra Kl. 8¼—9¾. Præsentationsholdet bedes møde Kl. 10¼. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

I Dag er tilsendt samtlige Lokalformænd *Aftryk af Lovene* til Uddeling blandt Medlemmerne, hvorefter disse indkaldes til Generalforsamling for at fremkomme med Forslag og Ændringer, hvilke maa være tilstillede Hovedbestyrelsen *senest den 31. Marts.*

De *ugenlige Meddelelser til Typ.-Tid.* « om Forandring i Lokalforeningernes Medlemsforhold bringes i Erindring; *Nr.* anføres ved hvert Medlem.

Kolding, d. 15. Marts 1890. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Fredericia, JOHAN J. JØRGENSEN (udlært hos Chr. Backhausen i København d 5. Marts 1890), arb. i Fredericia Adressekontors Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Fredericia, N. CHR. MATHIASEN (Den typ. Forening 292), arb. i Fredericia Adressekontors Bogtrykkeri.

Medl., tiltr. Lokalf. fra en anden Lokalf.: Odense, 465, PETER FANGEL (sidst arb. Aarhus). Aalborg, 222, MARTINUS GUNDERSEN (arb. i Olufsens Bogtr.). Nykøbing F., 423, PEDER PEDERSEN (sidst arb. i Aalborg), arb. i »Folketidende« og 105, MARTIN ANDERSEN (sidst arb. i Ringsted), arb. i »Maribo Amts Avis«, Maribo.

Bortrejste Medl.: Aalborg, 370, THYREGOD-JENSEN (til Aarhus) og 423, P. PEDERSEN (til København), begge arbejdsløse samt 408, OTTO POULSEN (til Holstebro i Plads). Horsens, 147, L. E. E. RANDA (til Vejle). Kolding, 363, C. C. HEIN.

Rettelse.

Under »Nye Medlemmer« staar i sidste Numer anført SIGVALD THOMSEN, skal være SIGVALD KRISTENSEN.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.
BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

En yngre Sætter-Trykker
kan fra medio April faa fast Plads i *Chr. Nielsens Bogtrykkeri* i Randers.

En typografisk uddannet Mand, ca. 40 Aar gl., der i 9 Aar har arbejdet i København, og i de sidste 10 Aar har beklædt en *Faktorplads* i et Provinsbogtrykkeri med Avis og som har deltaget saa vel i Redaktionen og Regnskabsførelsen samt været Bladets Referent, ønsker sig snarest en lignende Plads. Det bemærkes, at Vedkommende er godt inde i Kontorforretninger og skriver en smuk Haand samt er en *god Korrekturlæser.* Billet mrkt. »Faktor 775« med Opgivelse af hvad der fordres og hvad Løn der gives, modtager Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur. København K. i Løbet af 4 Dage.

Børne-Ekviperings-Forretningen
28 Østerbrogade 28
anbefaler:
Kaaber, Overstykker, Kjoler, Trøjer, Drenge-Habitter, Overfrakker, Jersey-Dragser, Hatte, Huer, Kasketter, Strømper, Bærekaaber m. m.
Fuldstændigt Udstyr til Nyfødte.
Konfirmations-Udstyr.
Elegant — solidt — billigt.
Oscar Larsen.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 13
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 28. Marts 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Husk Diskussionsmødet Mandag d. 31. Marts i Foreningslokalet.

Bladarbejdermødet.

Resultatet af Bladarbejdernes Søndagsmøde var: »Forsamlingen ansér en Forkortelse af Arbejdstiden til 8 Timer for absolut nødvendig og vedtager at deltage i Demonstrationen d. 1. Maj«.

Alle Venner af Fremskridtet i Arbejdernes Anskuelser og Tanker har Grund til at være tilfreds med et saadant Resultat. For faa Aar siden vilde et saadant Forslag være blevet ansét som det reneste Vanvid — i 1890 er Forstaaelsen af Typografernes Optræden dog naaet saa vidt frem, at der end ogsaa inden for den hidtil mere konservative Del af Typograferne er stort Flertal for en energisk Agitation for Forkortelsen af Arbejdstiden.

Sikkert er det, at der kan være lang Vej fra Beslutning til Handling, det véd alle og enhver. Men føler de 150 Bladarbejdere, som i Søndags var til Stede, det som deres Pligt at agitere mellem deres Kolleger og sætte noget ind paa at indvirke paa dem, da er vi naaet et godt Skridt fremad. Det gælder nu at arbejde paa det kraftigste for at Beslutningen ogsaa bliver til Virkelighed og det maa da først og fremmest gaa ud paa at tage et Tag med de Herrer, som plejede deres Magelighed i Søndags i Stedet for at møde og sige deres Mening om Sagen. Vi stoler paa, at alle de, der stemte for Beslutningen, betragter det som en *Æressag* at faa de Godtfolk ud af Fjerene og vi er overbevist om at alle de, der stemte imod, loyalt vil bøje sig for Afgørelsen og hjælpe til af yderste Ævne, *nu da Beslutningen er fattet.*

Forhandlingerne frembød ikke ringe Interesse. Saa godt som alle var enige om, at en Forkortelse af Arbejdstiden blandt *Bladarbejderne* var en uafviselig Nødvendighed. Selv Hr. P. Christensen maatte indrømme, at Bladsætterne havde en uforholdsmæssig lang Arbejdstid; men det, som Hr. P. Christensen vilde være med til, naar det galdt Bladsætterne, fik han pludselig Betænkelighed ved, naar Talen var om Bogsætterne. Thi Hr. P. Christensens personlige Mening var nemlig den, at 10 Timer *ikke* er for lang Arbejdstid, *uagtet* der fra videnskabelig Side foreligger bestemte Udtalelser, som gaar ud paa, at 10 Timers mekanisk Arbejde i høj Grad er svækkende for den menneskelige Konstitution. Men den Slags Indlæg ænser Hr. P. Ghristensen ikke.

For øvrigt var der naturligvis en himmelvid Forskel baade paa Hr. P. Christensen og Hr. Jensens Argumentation lige over for Hr. Fischmann og Kollegers Maade at klare Ærterne paa. Naar man husker Hr. F.'s og Konsorters absolute Afvisen af Sagen, maa man saa meget mere anerkende Hr. P. Christensens Forslag om at lade en almindelig skriftlig Afstemning være Rettesnor for Københavns Typografers Optræden i denne Sag og medens Hr. F. nok vilde nøjes med en Arbejdstid paa 8 Timer, men ikke gøre noget for at opnaa den, tager Hr. Jensen ved at deltage i Udvalget ikke i Betænkning, at tage sin Del af Arbejdet.

Da 8-Timers Arbejdsdagen er til Diskussion paa Mødet paa Mandag, undlader vi at gengive det indledende Foredrag, men refererer kun et kort Uddrag af Diskussionen. Det gælder nu mere end nogen Sinde om at tage fat paa Agitationen for Sagen, og den Beslutning Bladarbejderne i Søndags tog, bidrager til, at vi med Frejdighed og friskt Mod gaar til Arbejdet.

Diskussionen.

Th. Mogensen (Politiken) omtalte den Forandring, der for dette Blads Vedkommende allerede var sket. Man havde nu i 4 Uger arbejdet med en 8-Timers Dag og havde følt sig fuldt tilfreds dermed. Foreløbigt var det kun en Prøve til 1. Maj, men han var sikker paa, at man vilde være fuldstændig enig om at forlange den indført til Stadighed. Demonstrationen var hele Personalet enig om at gaa med til. Sørensen omtalte kort hvorledes det Personale, han arbejdede sammen med, stillede sig til Spørgsmaalet. P. Christensen udtalte sig udførligt om 8-Timers Arbejdsdagen, som han mente vilde virke skadelig for Typografernes økonomiske Interesser; han fandt ogsaa Formandens Udtalelser modsigende og fremhævede, at Arbejdernes Fordringer uden Tvivl rettede sig efter Lønnen, men ikke omvendt. Han anbefalede imidlertid at lade Spørgsmaalet gaa til en almindelig skriftlig Afstemning; han kunde være med til at sætte noget ind paa en Forkortelse af Bladsætternes Arbejdstid, som han fandt alt for lang. Efter en indgaaende Diskussion, som Pladsen desværre ikke tillader os at gengive, stillede Formanden ovenstaaende Resolution, som vedtoges med alle Stemmer mod 14, efter at et indkommet Forslag om

at indtage en afventende Stilling til Demonstrationen d. 1. Maj var forkastet.

Ligeledes vedtoges et af Formanden stillet Forslag om Nedsættelse af et Udvalg til at forhandle med Bladudgiverne om Stansning af Arbejdet d. 1. Maj. Til Medlemmer af dette Udvalg valgtes paa Forslag af TH. MOGENSEN: A. WINKELMANN (Dagbladet), JØRGENSEN (Morgenbladet), J. F. MØLLER (Social-Demokraten), JANTZEN (København), CLAUSEN (Politiken), JENSEN (Adresseavisen), MORTENSEN (Avisen). Det vedtoges paa Forslag af JENSEN (Adresseavisen) at lade Udvalget selv supplere sig med et Medlem fra Berlingske Tid. og et fra Nationaltid.

Under Mødet ankom som tilfældige Gæster et Par svenske Kolleger, Brødrene SVENSSON fra Malmø, der var paa Forretningsrejse her til Byen. Hr. Svensson bragte en Hilsen fra Kollegerne »hinsidan« og kunde meddele, at man i Malmø énstemmig havde vedtaget at slutte sig til Majdemonstrationen og at virke for Gennemførelsen af en 8-Timers Arbejdsdag. Styrelsen havde efter Foreningens Beslutning indgaaet til Redaktionerne med Andragende om at stanse Bladene denne Dag. Endnu havde man dog kun modtaget Svar fra et Trykkeri (»Arbetet«); men hvorledes end Redaktionernes Svar vilde blive, var man bestemt paa at deltage i Demonstrationen. Bladene var særlig vigtige for Handelsstanden, og kunde man stanse dem en Dag vilde det virke til at løfte Stemningen hos de andre Arbejdere. Han vilde ønske Københavns Typografer til Lykke i deres Bestræbelser for gode økonomiske Livsvilkaar. (Stærkt Bifald).

„Dansk typografisk Forening".

Medens det store Flertal af Københavns Typografer i denne Tid energisk arbejder for at fremme deres og Standens Interesser i det hele, og man hver Gang, »Typ.-Tid.« kommer én i Hænde, faar Bevis for, at Kollegerne derinde ikke ligger paa den lade Side, men kæmper efter bedste Ævne for Forbedring af deres Kaar, — saa er det, som om »Dansk typografisk Forening«s Medlemmer ligger fuldstændig i Dvale. Man hører ikke det mindste fra Provinserne i denne Tid. Hvad er Grunden hertil? Er vore Forhold virkelig saa gode over hele Linjen, at der slet ikke kan være Noget, der trænger til at behandles og belyses i vort Fagblad? Sker der slet ikke noget af Interesse i en eneste af vore 40 Lokalforeninger, som det kunde være værd at ofre nogle Linjer paa i Bladet? Jo vist gør der saa, og derfor maa I ogsaa komme frem med det, gode Kolleger. For enhver af os maa det være en kær Pligt at gøre sit til, at vort Blad kan blive saa interessant som vel muligt, og jeg forstaar virkelig ikke den Lunkenhed, som vises i denne Retning. Lad der dog snarest indtræde en Forandring til det bedre heri.

Nu staar Repræsentantmødet jo snart for Døren. Der er vel Grund til at antage, at det bliver berammet til 1. og 2. Pinsedag, da vi jo absolut maa have 2 Dage til Raadighed for at komme til et nogenlunde ordenligt Resultat. Vi kan ikke *grundigt* faa drøftet de mange og store Ting, som ville komme paa Dagsordenen paa mindre end 2 Dage. Og jeg tror ogsaa, at vor ærede Hovedbestyrelse — med Repræsentantmødet i Kolding i frisk Erindring — er enig med mig heri og vil gøre sit til at faa arrangeret et *2 Dages Repræsentantmøde.*

Kunde der saa ikke nu være Anledning til her i Bladet at begynde at drøfte nogle af de Sager, som skulle finde deres Afgørelse paa Repræsentantmødet? Der er da navnlig *Spørgsmaalet om Kvindernes Optagelse i vor Forening* og *om Understøttelse for vore gamle, trængende Medlemmer.* Disse Ting maa vi virkelig tage op til Forhandling her i Bladet — men selvfølgelig uden Spor af Personligheder i Debatten, da *det* kun skader, men aldrig gavner den Sag, man vil forfægte —, og jeg haaber, at de Mænd, som have bragt Spørgsmaalene frem, nu vil tage fat for Alvor, for at søge at faa deres Ideer gjorte til Virkelighed. Lad os altsaa i næste Nr. af Bladet høre lidt fra *Aalborg* og *Middelfart.*

Spørgsmaalet om *Stentrykkernes* Optagelse i vor Forening vil jo ogsaa komme frem paa Repræsentantmødet. Hertil stiller jeg mig meget tvivlende; jeg tror ikke det vilde være heldigt, om vi sagde Ja hertil. Jeg skal dog ikke i Dag komme nærmere ind herpaa, men kun bede *Aarhus*, hvorfra Forslaget jo er fremkommet, om at lade høre lidt fra sig her i Bladet; maaske jeg — og mulig Flere — da kunde faa et andet Syn paa Sagen.

Vestsjælland, d. 25. Marts 1890. CHARLES.

KOLLEGER! Fremhæv stedse Betydningen af

Arbejdernes Fridag d. 1. Maj 1890.

Enhver bør føle sig som Agitator og med alle Midler overbevise hver enkelt Typograf om Nødvendigheden af at slutte sig til Demonstrationen.

Maksimalarbejdsdagen.

Vil Lønnen formindskes.

Her staar vi over for et af de Punkter, som alle de vaklende, alle de betænkelige hager sig fast i. Trænger man ind paa Folk for at faa klaret, hvorfor de ikke vil gaa i Geled med os andre for at afkorte Dagslidet, saa vil man i de ni af ti Tilfælde faa til Svar, at man frygter for, at Fortjenesten vil blive mindre, og bliver den det, saa kan Kone og Børn ikke ernæres.

Men *vil* Fortjenesten da blive mindre.

Nej og atter *nej*, trods alle Udregninger om 20 pCt.s Afkortelse osv.

Taget i det store Hele da vil Lønnen — som sidst bemærket — rette sig efter de Krav til Livet, som Arbejderklassen i Almindelighed stiller. Tilbud og Efterspørgsel kan bringe den til at gaa lidt op og ned, men Lønnens Kærne vil altid reguleres af Arbejdernes erkendte Fornødenheder. Og stiller vi ikke de samme Krav til Livet *efter* som *før* 8-Timers Arbejdsdagens Indførelse?

Ingen kan benægte det. Men er dette en fastslaaet Kendsgærning, saa kan man være sikker paa, at knuges end Lønnen ned, saa vil den inden kort Tid rejse sig paany.

I »Ny typ. Tid.« har man jo regnet ud, at vi Typografer vil tabe en ca. 20 pCt. ved Indførelsen af den kortere Arbejdstid; men det gale ved Regnestykket er, at man ikke har taget Arbejdskraftens Ydeævne med i Betragtning.

»Ny typ. Tid.«s Indsender gaar aabenbart ud fra, at naar vi nu arbejder i 10 Timer, saa bliver hvert Minut af disse 10 Timer i lige høj Grad udnyttet. Og hvis man benægter det, faar man kanske til Svar: »Ja, hvis ikke de 10 Timer fuldt ud udnyttes i Produktionens Tjeneste, saa er det jo kun Snak, naar der tales om Overanstrængelse og lille Løn«. Men Spørgsmaalet bliver dog: »*Kan 10 Timer fuldt ud udnyttes? Er man i Stand til usvækket at arbejde 10 Timer i Træk?*« Man

kan roligt paastaa det modsatte. Prøv en Gang at »staa paa Hovedet« i Kassen én eller to Timer, og enhver vil vide, at den tredje eller fjerde Time kan man umuligt »stable« saa meget op som i de første Timer. Her har man altsaa et Bevis paa, at Arbejdskraften ikke usvækket kan benyttes saa længe det skal være. Skal man staa 10 Timer ved Kassen en Dag, saa vil Arbejdsudbyttet absolut ikke være 10 Gange saa stort som Udbyttet af *én* Times Arbejde, og skal det lange Dagslid fortsættes den ene Dag efter den anden, Aar efter Aar, saa vil det bevirke en Svækkelse i Arbejdsævnen, som nok skal sætte sine Mærker i Lørdagsregningen.

Kortes derimod Arbejdstiden af til 8 Timer, saa er der mere Sandsynlighed for, at Arbejdskraften kan udnyttes til det yderste, og naar dertil kommer, at Hviletiden forøges med 2 Timer, saa vil man indsé, at den forkortede Arbejdsdag dels vil *formindske* det enerverende Slid og dels gennem den længere Hviletid *øge* Ævnen til næste Dag paany at kunne »stikke paa«.

Nu for Tiden tages ikke hvert Minut i Agt. Vi behøver ikke at lægge Skjul paa det, thi Aarsagen er ikke »Fest i Gaden«, men ret og slet den, at den lange Arbejdstid svækker os i den Grad, at vi *nødes* til en Gang imellem at lade Vinkelhagen hvile. Men naar vi faar Arbejdstiden indskrænket, saa vil Trangen til disse Hvilepavser for en Del forsvinde; man vil tage hver Minut i Agt, og dette i Forbindelse med Arbejdets stigende Intensitet vil bevirke, at vi sér os i Stand til at præstere det samme Arbejde i 8 som i 10 Timer.

Dette vil være *Reglen*. At der vil gives Undtagelser i dette som i alle andre Tilfælde er jo klart. *Enkelte* er nu i Stand til helt at kunne udnytte deres Arbejdskraft, og at disse enkelte, hvis Arbejdsævne hver Dag spændes til yderste Grad uden Rist eller Hvile, ikke vil kunne præstere samme Arbejde i 8 som i 10 Timer, er en Selvfølge. Men Forholdene i et Fag ordnes ikke efter Undtagelserne, men efter hvad der er gældende Regel for de mange, og at Flertallet af Typograferne vil være i Stand til at præstere samme Arbejde i 8 som i 10 Timer turde være hævet over enhver Tvivl.

Og kan man det, saa vil Arbejdslønnen jo umuligt kunne formindskes selv med vor nuværende Tarif, og tager man Hensyn til at den kortere Arbejdstid vil bringe rigere Lejlighed til Livsnydelse, saa kan man være temmelig sikker paa, at Fordringerne til Livet inden for Typograferne vil stige, og de vil inden føje Tid sé, at de nok kunde finde Anvendelse for nogle Kroner mere om Ugen; saa snarere end at formindske Lønnen, vil altsaa den forkortede Arbejdstid rimeligvis afføde et Krav om flere Livsnydelser, der atter vil medføre, at vi tilkæmper os en højere Løn.

Og kunde det ikke ogsaa snart være paa Tide, at vi kom bort fra Akkordsystemet? Glansen maa dog vel snart være gaaet af dette, saa man har faaet Forstaaelsen af, at Beregningssystemet ikke bringer os, men kun Principalerne Fordel? Og mon det var saa galt, om man benyttede Kampen for en Normalarbejdsdag til samtidig at faa væltet Akkordsystemet overende?

Jeg tror det ikke. N. K.

Helligdagene og Tarifen.

Følgende lille Forespørgsel bedes den ærede Redaktion af »Typ.-Tid.« optage i det først udkommende Nr. og mulig give et bestemt Svar paa:

Da nu de mange Helligdage nærmer sig, hvoraf to indtræder i næste Uge, tillader jeg mig at forespørge, om det er i Overensstemmelse med Tarifen, naar en Principal paa saadanne Helligdage fordrer Arbejde udført den halve Dag uden at give nogen ekstra Godtgørelse derfor og om de Typografer, der udføre Arbejde uden saadan Godtgørelse, ikke gør sig skyldige i Tarifbrud? Hvis man nægter at arbejde disse Dage uden ekstra Vederlag, kan en saadan Vægring da være Grund for Principalen til at give Opsigelse? Ærbødigst

A. P.

Den ærede Forespørger vilde vel egenlig have gjort rigtigst i at henvende sig til Styrelsen med sin Forespørgsel; vi skal dog af Hensyn til, at »Helligdagene« staar lige for Døren, og da den ærede Forespørger ikke synes at kunne tyde Tarifens i denne Henseende rene og klare Ordlyd, besvare hans Spørgsmaal.

Da Arbejderne godt kan trænge til den lille Frihed, som Kirkens Helligdage yder dem ud over de almindelige Søndage, er det ikke mere end billigt, at Arbejdsgiveren, hvis han ogsaa paa disse Dage ønsker at udnytte dem, giver dem et passende Vederlag derfor. Arbejderne skal slet ikke tro, at Værkstederne holdes aabne saadanne Dage for *deres* Fortjenestes Skyld; men da vi nu en Gang i vor Tarif har en Paragraf, der bestemmer ekstra Betaling for Arbejde paa saadanne Dage, saa er det naturligvis et absolut Tarifbrud, saa vel fra de Principaler, der vilde forlange det modsatte, som fra de Arbejdere, der vil indlade sig derpaa. At nogen Principal skulde opsige Folk fordi de ikke mødte paa Arbejde saadanne Dage, kan vi ikke tænke os, da ogsaa dette vilde være et grovt Tarifbrud, og i saa Tilfælde straks vilde blive indanket for Voldgiftsretten.

RED.

Blandinger.

Falstaff kan magelig besørge *de tvende Journalistembeder* ved »*Hønseavlertidenden*« fra Svansberg og »*Ny typ Tid.*«; men *forinden* Stoffet naar saa vidt, har en anden Kødgryde taget sin Del af Kraften fra det. Uagtet det saaledes tildels er opvarmede Retter, *Falstaff* leverer, er han dog derfor ikke mindre vigtig. »Typ.-Tid«.s knapt tilmaalte Plads tillader desværre ikke at bringe Citater af de »Ny«s dygtigste Pennefører, der nu sidst meddeler, at han har spurgt sin Lærer: »Tillader De, at jeg gaar ned i Gaarden?«, men faaet til Svar: »Hvad Fanden, Dreng! skal Du nu paa Potten igen, Du har jo lige været det!«. k.

Rejsestipendium. Hr. Trykker CHR. SIMONSEN hos Trier har af det Larsenske Fond erholdt 400 Kr. som Understøttelse til en Rejse til Udlandet. Det er Hr. Simonsens Hensigt bl. a. at besøge Paris og indrette Rejsen saaledes, at han i denne By vil kunne overvære Demonstrationen d. 1. Maj.

D'Hrr. Inkassatorers Opmærksomhed henledes paa at Budet **ikke** *opkræver Medlemskontingent i denne Uge, men derimod i Følge Styrelsesbeslutning Mandag den 31. Marts foretager Inkassationen for* **2** *Uger, nemlig 12. og 13 Uge.* FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Fra Bergen har jeg modtaget Forespørgsel fra vedkommendes Familje, hvor Hr. Typograf Carl August Larsen fra Bergen opholder sig. Enhver, som kan give mig Oplysning om den paagjældende Kollega, bedes uopholdelig meddele mig saadan. FORMANDEN.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende: FASMER.

FORMANDEN indleder Kl. 9½ en Diskussion om Bogsætternes Stilling til 8-Timers Arbejdsdagen og Demonstrationen den 1. Maj. Ethvert Medlem af »Den typ. Forening« har imod Forevisning af Medlemskort Ret til at medtage *én besøgende Typograf*.

Styrelsesmødet Torsdag d. 20. Marts.

Alle var mødt, med Undtagelse af F. K. Madsen. Bladarbejdermødet drøftedes. Det vedtoges: 1) At foresiaa Styrelserne for »Ny typ. Forening« og »Trykkerforeningen« at lade Forkortelsen af Arbejdstiden og Deltagelsen i Demonstrationen d. 1. Maj komme til almindelig Afstemning mellem de tre Foreningers Medlemmer, paa Betingelse af, at de to Foreninger i Forvejen forpligter sig til som Forening, at bøje sig for Flertallets Afgørelse. 2) I Anledning af en fremkommen Indsigelse, besluttede Styrelsen ikke at kunne tage Hensyn hertil, da Lovene absolut hjemlede en ubestridelig Ret til den foreslaade Optagelse. Mødet hævet.

Nyt Medlem: JOHANNES POULSEN, udlært i »Frederiksborg Amts Avis« (har under Blokaden arbejdet i Rigsdagen), arbejder i »Aftenbladet«.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medl.: MADS MADSEN (Dsk. typ. For. Nr. 186), Militær.

Bortrejste Medlemmer: 199, C. F. V. JENSEN (til Svendborg i Plads). 55, FR. V. BØTTCHER (til Helsingør i Plads).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Et Spilleselskab paa »Eremitagen« 0.50, S. L. Møller Bogtr. 194, ialt 2.44.

Med det tidl. indk. 91.40. ialt 93.84. G. CLAUSEN.

Det paa Bladarbejdermødet i Søndags nedsatte Udvalg bedes give Møde paa Søndag, den 30. ds., Kl. 2, i Rørholmsgade Nr. 14 hos G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

D. 13. Marts har Hovedbestyrelsen underskrevet en Gensidighedskontrakt med »Svenska Typograf-Förbundet«, som træder i Kraft førstk. 1. April og vil blive offenliggjort i et af de første Numre af »Typ.-Tid.« og »Svensk Typ.-Tidn.«. I Følge denne Kontrakt har vore understøttelsesberettigede Medlemmer i Sverig Ret til en Rejseunderstøttelse af 2 Øre pr. Kilometer, men Understøttelsen gives kun *til* Landets Grænse; Lokalformændene i »Dansk typ. Forening« har at udbetale til understøttelsesberettigede Medlemmer af »Svenska Typograf-Förbundet« 15 Øre pr. Mil og *ikke ud over* Foreningeus Omraade.

Kolding, d. 23. Marts 1890. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde d. 25. Marts.

Samtlige Medlemmer var mødte.

1. *Meddelelser fra Formanden:* a) Efter Optællingen af Stemmesedlerne ang. Repræsentantmødet var fra Holstebro d. 12. ds. indkommet 4 St. (Ja). b) Paa Forespørgsel hos Hovedbestyrelsen for den norske gensidige Forening ang. Typograf Gille, der uden Legitimation havde rejst i »Dansk typ. Foren.« og her modtaget Understøttelse, svaredes, at G. var af dem, der under Strejken var ankommen til Kristiania, men af Strejkekomitéen blev købt til at rejse bort, i hvilken Anledning der var givet ham interimistisk Medlemsbog, som dog ved Strejkens Udløb var annulleret; denne Meddelelse var tilstillet Hovedrevisionen i Aarhus.

2. Skrivelse fra Hovedrevisionen ang. Regnskabet Juli—Decbr. 89 med forskellige Udsættelser. Man kunde ikke dele Hovedrevisionens Anskuelse om Hovedbestyrelsens Repræsentantudgifter, da man ikke kunde paabyde denne personlige Udgifter ved nødvendig Repræsentation af Foreningen.

3. Skrivelse fra Trykker Eduard Hansen, København, tidligere af Aarhus Lokalf., ang. Arbejdsløshedsunderstøttelse. Yderligere Oplysninger indhentes om og hos Vedkommende.

4. Skrivelse fra Holbæk Lokalfmd. med Meddelelse om Carl Larsens Død. 300 Kr. vare anviste af Hovedkassen.

5. Skrivelse fra Svendborg Lokalfmd. med Meddelelse om Hans Hansen Wraas Død i Ærøskøbing. Der udbetales hans Efterladte 300 Kr.

6. Lokalforeningernes Regnskabsberetninger vil være at sammenhæfte halvaarsvis i alfabetisk Orden, hvorimod de Regnskaberne vedrørende Bilag ikke have nogen Værdi, saa snart Godkendelse af Halvaarsregnskaberne er givet, og derfor fremtidig ikke vil blive opbevaret i Arkivet, hvor de optager en betydelig Plads.

H. F. RASMUSSEN.

Medl., tiltraadt Lokalf. fra en anden Lokalf.: Vejle, 147, L. CHR. EDV. RANDA (sidst arb. i Horsens). Viborg (Viborg Amtstidende), 562, WALDEMAR HANSEN (sidst arb. i København hos Backhausen) og 473, CHR. JØRGENSEN PETERSEN (sidst arb. i Aarhus samt ligeledes hos Backhausen. 158, JOSEF P. CHRISTENSEN (sidst arb. i Skive).

Bortrejste Medlemmer: Vejle, 20, WILH. NESS (til Viborg i Plads). Horsens, 296, A. SØRENSEN (til Viborg). Kolding, 497, HANS CHRISTIANSEN (til Odense som Militær). 187, P. E. PETERSEN (til Aarhus i Plads) og 85, H. P. HANSEN (til København som Militær). Assens, 363, HEIN (til Odder pr. Aarhus i Plads) og 550, OLE PETERSEN (til Odense i Plads). Skive, 158, JOSEF P. CHRISTENSEN (til Viborg i Plads). Nyborg, 243, NIELS PETER CHRISTIAN HANSEN. (til Kallundborg i Plads. Odense, 186, MADS MADSEN (til København som Militær) og 75, JOH. EVALD RASMUSSEN (til Nyborg som Militær).

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

I 10 Aar bestaaet Prøven!
Overstabslæge og Fysikus
Dr. G. Schmidt's
HØRE-OLIE
helbreder hurtig og grundig temporær Døvhed, Øreflod, Stikken i Ørene, selv i de ældste og mest haardnakkede Tilfælde. Den ubehagelige Øresusen, samt let Tunghørhed afhjælpes straks, hvilket bevises af tusende Original-Attester.
Pris pr. Flaske med Brugsanvisning 3 Kr. 50 Øre.
Chr. Christensen,
Flensburg, Jürgensgaard 24 c.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris: 10 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 14
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 5. April 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Møde Søndag d. 20. April 1890

for Københavns typografiske Arbejdere i Thalias store Teatersal, Østergade 32, 1. Sal.

Dagsorden: Beretning fra Styrelserne for de københavnske typografiske Foreninger angaaende de førte Forhandlinger om de af den i Paris f. A. afholdte internationale typografiske Kongres vedtagne Hovedpunkter.

Maksimalarbejdsdagen.

Vil de Arbejdsløses Antal formindskes?

Man kan svare baade Ja og Nej! I det store og hele vil der ske en *øjeblikkelig* Indkaldelse af Reservearméen, men efter en Tids Forløb vil den igen blive permiteret som Følge af Maskinernes større Antal og større Arbejdsævne.

Virkningen af Maksimalarbejdsdagens Indførelse vil mulig paa dette Omraade stille sig lidt anderledes for de Fag, hvor Maskinerne dominerer, end for de Fag, hvor man endnu befinder sig i Haandarbejdets Periode.

I det første Tilfælde er det nærmest Maskinerne, der bestemmer den Hurtighed, hvormed Arbejdet udføres. Saa hurtigt Maskinen arbejder, saa hurtigt skal dens Betjenere følge den, og det er jo klart, at naar Maskinen faar 2 Timer mindre at virke i, kan der ikke produceres den samme Masse Varer som før, og da Efterspørgslen efter Varer ikke bliver mindre, har man i *Øjeblikket* kun to Veje at gaa. Enten kan man — hvis det bliver tilladt — arbejde med det samme Antal Maskiner, men med to Hold Mandskab, eller ogsaa bliver man nødt til, for at tilfredsstille Efterspørgslen, at anskaffe flere Maskiner. I begge Tilfælde bliver der Brug for flere Folk; men vel at mærke kun i Øjeblikket. Inden ret lang Tid vil man dels have forbedret de nu brugelige Maskiner saaledes, at de i 8 Timer vil kunne producere den samme eller en større Masse Varer end nu, og dels vil man have faaet helt ny Maskiner, der gør Fyldest i den nævnte Retning. Saa fyldes igen de Huller ud, som 8-Timers Arbejdsdagen gjorde i de Arbejdsløses Rækker, og man maa huske paa, at der foreligger Kendsgærninger for, at en forkortet Arbejdsdag er en Spore for Kapitalisterne til at fremskynde Maskinteknikens Udvikling.

Lidt anderledes former Sagen sig for de haandarbejdende Fag, f. Eks. vort.

Hvis man siger: Arbejdets Intensitet vil stige i den Grad, at man i 8 Timer kan præstere samme Arbejde som nu i 10 Timer, og man saa i samme Aandedræt anfører, at de Arbejdsløses Antal vil formindskes, saa kan de Folk have et Skin af Ret, der udtaler, at her gør man sig skyldig i Selvmodsigelser; men det bliver ogsaa ved *Skinnet*.

Som vi i sidste Artikel — og for øvrigt før — har hævdet, vil den øgede Intensitet være gældende *Regel;* men en Del udnytter allerede nu deres Arbejdskraft i en saadan Grad, at de næppe under 8-Timers Systemet vil kunne pine større Ydelse ud af den. Selvfølgelig maa den mindre Arbejdsydelse for disse enkelte erstattes, og her kan de Arbejdsløse komme i Aktivitet.

Og der er ogsaa andre Veje, der vil føre de Arbejdsløse ind i »Gaden«, og det er de fastlønnede Pladser. Man kan ikke forudsætte, at de, der »staar paa faste Penge« vil slide mere i det, fordi Arbejdstiden kun bliver 8 Timer, og der vil altsaa ogsaa blive Lejlighed for de Arbejdsløse til at tage Affære.

Man sér altsaa, at selv om Reglen bliver den, at det samme Arbejde kan udføres i 8 som i 10 Timer, saa vil dog Undtagelserne gøre, at man faar Ret, naar man samtidig hævder, at de Arbejdsløses Antal momentant vil formindskes.

Men *det* er ikke den eneste Begrundelse for Udtalelsen.

Selv om Undtagelserne slet ikke eksisterede, saa fik man dog Ret. 8-Timers Dagen bliver jo ikke blot indført i *vort* Fag, men i alle. Derved vil ikke blot vi, men alle Fags Udøvere faa mere Tid til vor Raadighed, mere Lejlighed til at nyde. Men denne Lejlighed til at nyde vil højne Kravet til Livsfornødenhederne, og dette vil igen bringe Lønnen til at stige. Ved denne almindelige Lønstigning skabes der Købeævne og Efterspørgslen efter Varer i det store og hele vil blive større. Vort Fag vil ogsaa komme til at profitere deraf, og Produktionen er nødt til at antage større Dimensioner. Herved skabes der Arbejde for flere, saa man sér, at selv om Arbejdets Intensitet stiger, saa vil dog Maksimalarbejdsdagen bringe Arbejde til flere.

I ovenstaaende og den foregaaende Artikel har vi ønsket at godtgøre, at *selv om* den nu gældende Tarif blev lagt til Grund for 8-Timers Arbejdet, saa vilde dog Lønnen lige saa lidt blive mindre, som man tabte Udsigten til at kunne raade

lidt Bod paa Arbejdsløsheden. Men vor Mening er ikke, at 8-Timers Arbejdsdagen absolut skal gennemføres paa *dette* Grundlag. Vi finder det ubetinget heldigst, om man samtidig med Maksimalarbejdsdagens Indførelse faar gjort Ende paa Akkordarbejdet. Og hvis dette ikke kan ske, at man da stræber at opnaa en saadan Lønforhøjelse, at man uden at anstrænge sig mere i 8 end i 10 Timer kan skabe sig den samme Indtægt som nu.

Derved opnaas, at *ingen* — selv ikke Undtagelserne — faar Lønnen forringet, samtidig med at vi slipper for at skulle anspænde os selv til yderste Grad. Og derved opnaas, at langt flere vil kunne faa Arbejde end ellers.

Ganske vist, Sættemaskinerne vil komme os paatværs; men dem undgaar vi ikke, og saa tager vi dog den Fordel hjem, at en Tid har vi faaet gjort Indhug paa Arbejdsløsheden.

En Maksimalarbejdsdag vil aldrig kunne afskaffe Arbejdsløsheden. Den faar vi først Bugt med, naar det ikke længere er Privat- men Fællesinteresser, der er drivende Kraft i Produktionen; thi den industrielle og agrariske Reservearmé er nu en Gang en nødvendig Betingelse for Kapitalismen. Men selv om Arbejdsløsheden under de nuværende Forhold ikke helt kan afskaffes, bør der dog gøres, hvad vi ævner, for momentant at mindske den. Og vi har den Trøst, at river end Maskinernes Fremtrængen hurtig de Saar op, som vi søger at læge, saa vil det dog altid være en Fordel for dem, der *har* Arbejde, at Dagslidet ikke varer i 10, men kun i 8 Timer. N. K.

„Den forkortede Arbejdstid".

Enhver ny Idé — lad den være saa sund den være vil — vil altid møde Modstand og for dens Realisation vil der blive lagt de flest mulige Hindringer i Vejen, om ikke fra anden Side, saa fra deres, for hvem den skulde være et Gode. Dette er en historisk fastslaaet Kjendsgærning. Der kan hertil ikke tænkes anden Grund end Vanen — dette infame, gamle fidtede Paahæng, som holder alle Rørelser nede, der ligesom et andet »Hiærte-Speil« kalder Magelighed for Dyd og frisk Luftning for Last. Og et mere slaaende Eksempel herpaa kan ikke tænkes, end den dels Ligegyldighed for, dels Modstand mod Normalarbejdsdagen og den til hurtigere Fremhjælp af denne forkortede Arbejdstid forlangte Fridag 1. Maj. Man gider ikke tænke, man vil ikke forstaa, man kan ikke fatte, at det nogensinde kan blive andet end Tab, end Elendighed, som vil følge deraf. Alt det, som siges modsat, som søger at hævde Berettigelsen af denne Fordring særlig i sanitær Henseende, trækker man paa Skuldren af, medens man søger at læse i den hule Haand, hvor mange Øre om Dagen, man vil tabe, *hvis* denne Normalarbejdsdag begyndte idag. Man vejer ikke den modsatte Fordel samtidig; man vil ikke begribe, at Kravet om forbedrede Forhold paa Arbejdsmarkedet *samtidig* med Bibeholdelsen af den lange Arbejdstid vil druknes af den overflødige Arbejdskraft, medens den forkortede Arbejdstids ensartede Gennemførelse, vil dræbe denne Pestbyld for Arbejderne og derved rydde én af de værste Hindringer for Lønforhøjelse og forbedrede Arbejdsforhold overende, rent bortsét fra de ovennævnte Fordele den har for hver Enkelt.

Og det samme System, som har skabt daarlige Kammerater, naar Kampen gjaldt et Par Øre mere, skaber nu paa samme Vis Modstandere, da det drejer sig om en anden Art Forbedring i Arbejdernes Forhold; thi læg Mærke til, at den første Kamp for os sandsynligvis atter her vil gælde vore egne, »de bedrestillede«, de »favoriserede«, dem, der altsaa bedst kunde undvære noget af den øjeblikkelige Fortjeneste, naar galt skulde være; og derfor maa vi, der vil frem, aldrig blive trætte af at bekæmpe dette »Favoriseringssystem«, enten det serveres to- eller firhændigt. Hestefoden blev stukket frem paa Bladarbejdermødet forrige Søndag i Forslaget om særskilt Afstemning for Blad- og Bogarbejdere. Der er Grund til at tro, at denne Art »eget Køkken« var beregnet, da Bladsætterne for Størstedelen er angst for Beskæringen af deres over al Maade lange Arbejdstid. Ja, det lyder utroligt, men vi har de bedste Beviser for, at det er Tilfældet. Ved dette Forslags Vedtagelse havde der saa været Lejlighed til at faa lavet en lille Familjebasseralle, som sandsynligvis til Slut var endt med det glorværdige, at hvert Personale indrettede sig som det bedst synes, det letteste af alt — det mest magelige og den gamle Suppedas groede videre. Men det blev heldigvis Løgn. Bogsætterne skal ogsaa være med til at bestemme, hvad der er formaalstjenligt for Standen, enten en uensartet Arbejdstidslængde for Bog- og Bladarbejdere eller en ensartet, og der *maa* og der *skal* rejses en Opinion *for* Indførelsen af den forkortede Arbejdsdag, for det uberettigede i, at saa mange af vore Kammerater maa gaa paa Gaden, fordi en Særklasse skal arbejde halvanden Del af Døgnet for at faa nok, og det skal da vise sig, at Sejren vil blive baaret hjem og at bedre Forhold ogsaa vil blive tilvejebragt. g—n.

Lunkenhed.

Ikke én men flere Gange har vi anket over, i hvor ringe Grad de typografiske Arbejdere søger at fremme deres Klasseinteresser og hvor ringe Forstaaelse de — i Modsætning til Arbejdsgiverne — har af, hvad et ivrigt Arbejde for deres Sag kan udrette. Det er saa omtrent en Parodi, naar de i glad Selvfølelse stempler sig selv som Arbejdernes Pionerer; thi man skal sikkert lede længe i alle Arbejderbrancher for at træffe en saadan Ligegyldighed og Dvaskhed som den, Typograferne udviser over for de vigtigste økonomiske Spørgsmaal.

Vi var af den Mening, at det væsenligt var i de to andre herværende Foreninger, at denne Ligegyldighed herskede, men den senere Tid har overbevist os om, at der ogsaa inden for »Den typografiske Forening« hersker en utilgivelig Sløjhed og Ladhed. Det er ingen Usandhed, hvad der blev sagt ved en af de første ugenlige Sammenkomster i det ny Lokale, at det store Besøg væsenlig stammede fra Nysgerrighed efter at *se* en af de nyvalgte Folketingsmænd og ikke Interesse for Sagen. Thi Gang efter Gang er Besøget taget af, og end ikke det i høj Grad vigtige Spørgsmaal om Forkortelse af Arbejdstiden og den hermed i Forbindelse staaende Demonstration, er i Stand til at vække Typograferne af deres Døs. Mødet i Mandags havde saaledes ikke en Gang samlet saa mange Deltagere, at det kunde blive afholdt.

Der er maaske mangen Kollega, der vil finde det utidigt og saarende at drage dette frem. Vi deler ikke denne Anskuelse. Der *skal* ikke stikkes noget under Stolen, og skal der fremtidig arbejdes med den samme Iver fra de faa Medlemmers

Side, der nu deltager i Arbejdet, *maa* der ske en Forandring paa dette Punkt. Har Medlemmerne fremdeles ingen Lyst til at tage Haand i Hanke med i Arbejdet for *deres egen Sag*, naa, saa lad dem i Guds Navn lade være, lad saa det hele gaa sin skæve Gang — men d'Hrr. maa da endelig ikke tro, at der da længer findes nogen, der vil lægge Kræfter til og ofre Tid paa en Sag, som ikke møder mere Sympati og Deltagelse end Tilfældet er. Saadan som Forholdene er, turde det være et Spørgsmaal, om ikke Typograferne staar sig bedst ved at gaa helt til Bunds i den Ligegyldighedens og Dvaskhedens Sump, de for Tiden befinder sig saa vel i — for saa rigtigt at faa Arbejdsgivernes Hundepisk over Nakken, saa de kan føle til Gavns, hvad det vil sige, naar et Fags Arbejdere sløves i den Grad, at de ikke mere gider tage fat paa selv den tarveligste Opgave.

Der er ikke noget, vore Modstandere mere ønsker, end at Arbejderne taber Lysten til i Fællesskab at arbejde for deres Sag. Er de først lige glade for, hvordan det gaar, er d'Hrr. Arbejdsgivere oven paa, og saa er det forholdsvis let at kuske Arbejderne.

Og skér det, har Typograferne fortjent deres Skæbne.

KOLLEGER! Husk overalt, hvor I færdes, paa

Arbejdernes Fridag d. 1. Maj 1890.

Agitér uophørligt for Otte-Timers Arbejdsdagen for ikke at bukke under legemligt og aandeligt.

Bladsætterforhold.

At de Bestræbelser, der for Tiden er oppe for at skabe Bladsætterne en nogenlunde menneskelig Tilværelse allerede har sat sin Frugt, vil man have sét af de forbedrede Forhold, som allerede er indtraadt i »Aftenbladet« og »Børs-Tidende« og paa den væsentlige Forkortelse af Arbejdstiden i »Politiken«. Nu har »Socialdemokratens« Sættere ogsaa fundet det paa Tide at faa deres Forhold ordnede i Lighed med de førnævnte Blade, og de har da udarbejdet et Forslag, der efter at have været forelagt Bladets Redaktion og Kontrolkomité er traadt i Kraft fra den første April. Satsprisen vil herefter blive 38 Øre pr. Tusind, medens Sættetiden er fastsat fra Kl. 4—10. Man vil heraf sé, at regnes Aflægningen til 2 Timer, hvad der under almindelige Forhold vel kan være tilstrækkeligt, er ogsaa her Maksimalarbejdsdagen gennemført — et Eksempel, som nok vil kunne staa sin Prøve, og som ved en Smule Sammenhold mellem Kollegerne let vil kunne gennemføres paa flere Steder, hvor Forholdene desværre er temmelig sløje. Den Ventetid, der mulig kan indtræde i den fastsatte Sættetid godtgøres med 60 Øre pr. Time, medens Overabejde fra 10 til 11 betales med 66 Øre pr. Time og efter Kl. 11 med 50 Øre pr. $^1/_2$ Time. Det er endvidere bestemt at al Svinesteg tilfalder Sætterne — en fuldstændig naturlig Bestemmelse, der desværre ikke tidligere er blevet fulgt. Vi kan kun ønske Personalet til Lykke med de vundne Fordele og haabe at de Bladsættere der endnu ikke staa paa Højde med hvad de ovennævnte Kolleger har naaet, vil anse det for en uafviselig Pligt at søge saadanne Reformer gennemført, der kan sikre dem en nogenlunde menneskelig Tilværelse.

Generalforsamling.

Typografisk Sangforening afholdt Generalforsamling Lørdag d. 29. Marts med følgende Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, (2 Kassereren indstiller Regnskabet til Godkjendelse og 3) Valg af en Bestyrer og en Kasserer i Stedet for d'Hrr. Alb. Auener og C. E. Bynck, som fratræde efter Tur. — Til Dirigent valgtes Hr. ALB. CHRISTENSEN, til Sekretær CHR. GRAEFFE.

FORM. indledede Forhandlingerne med at bringe en Tak fra Faktor Jensens Efterladte og mindede om den Afdødes tidligere Virksomhed for Sangforeningen. Taleren dvælede dernæst ved Virksomheden i det forløbne Halvaar, der havde været særdeles godt, baade i Henseende til Tilslutning af yngre Kræfter som ogsaa rent pekuniært. Formanden erindrede dernæst om den i November afholdte Aftenunderholdning til Fordel for de Arbejdsløse, og mente i det glædelige Resultat denne havde givet, at se et tydeligt Bevis for, at man var kommen ind paa den rette Vej, der ogsaa i Fremtiden burde følges ved lignende Festers Afholdelse og at man allerede i Sommer burde sikkre sig Lokale til en eventuel næste Arbejdsløshedsfests Afholdelse. Sluttelig erindrede Taleren om den smukke Aarsfest Foreningen havde afholdt, støttet baade vokalt og instrumentalt af vore bedste kunstneriske Kræfter. Disse Aarsfester havde ikke alene sit trofaste Publikum, men hjalp ogsaa til at skaffe Koret en trofast Sangertrop, hvad der var af væsentlig Betydning for Foreningens Fremvækst.

KASSEREREN fik dernæst Ordet for at indstille Regnskabet til Godkendelse efter at have dvælet ved forskellige Indtægts- og Udgiftsposter. — Et af Hr V. BRUSEN stillet Forslag om Refundering af 10 Kr. til Kassereren blev, støttet af DIRIGENTEN, ligesom Regnskabets endelige Godkjendelse, enstemmigt vedtaget.

Angaaende Valget af nye Medlemmer til Bestyrelsen udtalte DIRIGENTEN under Forsamlingens Tilslutning en Beklagelse af, om man skulde være nødt til at vælge nye Mænd i Stedet for de fratrædende. Man fik neppe Nogen, der med større Nidkærhed vilde røgte Foreningens Tarv og henstillede til Forsamlingen at gjenvælge de to fratrædende Herrer med Akklamation. — Dette tiltraadtes enstemmigt.

FORM. takkede og skulde altid være villig til at arbejde for Foreningen, saalænge der fandtes Nogle, som ville hanke op sammen med ham.

KASSEREREN takkede ligeledes for Gjenvalget, idet han indrømmede, at Medlemmerne havde holdt deres Ord til ham, om ikke at ulejlige ham paa Trykkeriet, hvad han ogsaa i Fremtiden venligst vilde bede sig fritaget for.

Udenfor Dagsordenen gjorde FORM. opmærksom paa, at der for Fremtiden vilde blive sørget for Opslag i Lokalet over Tilgangen af nye Medlemmer, hvad THORV. NIELSEN fandt baade tilraadeligt og nyttigt.

ARN. LARSEN rejste dernæst Spørgsmaal om Anskaffelsen af et Emblem for Medlemmerne. — Efter Udtalelser dels for, dels imod af d'Hrr. O. JOHANSEN, V. HINDSBERG, P. NIELSEN, RUD. JAKOBSEN, THORV. NIELSEN og FORMANDEN sluttede Diskussionen med en Afstemning, der viste 16 Modstandere mod 8 Tilhængere for Emblems Anskaffelse.

Herefter hævedes Generalforsamlingen. C. G.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at alt vedrørende **Redaktionen** *sendes til Otto Barnewitz, S. L. Møllers Bogtrykkeri, Læderstræde 1, og alt vedrørende* **Ekspeditionen** *til Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kj.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er lukket Mandag d. 7. April (2. Paaskedag).

Gaver til Biblioteket.

CHR. NIELSEN: Franzos, Nye Billeder fra Halvasien. Cand. phil. BROBERG: F. Villon, Det store Testamente. LAUR. G. MEYER:

Shakespeare, Livet i Skoven. G. CLAUSEN: Zola, Mesterværket. Strindberg, Der røde Værelse. Ernst Ekstein, Pia. Kraszewski, Ulana. Alex. Dumas, Framillon, Komedie. Poul Bourget, Kærlighedsbrøde. SVENDSEN: Dansk Folkebibliotek, 6 Hefter. L. JACOBSEN: En Del ældre Numre af »Typ.-Tid.«.

Gaver modtages fremdeles med Tak. BIBLIOTEKARERNE.

Nyt Medlem: JOHANNES EMANUEL LARSEN (udl. Nytaar 1890 hos S. L. Møller), arb. hos Truelsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medlemmer: OSKAR PETER BERG (Norsk Centralf. Nr. 318), arb. hos F. E. Bording. EDV. CHR. NIELSEN (Den typ. Foren. 98), arb. hos O. C. Olsen.

Bortrejste Medlemmer: 421, EMANUEL PETERSEN (til Kolding i Plads). 261, HANS PETER HANSEN-KRUSE (til Ringkøbing i Plads). 365, JOHAN CHRISTIAN NIELSEN og 17, JOHAN JULIUS ALBRECHT (begge til Maribo i Plads). 198, R. CHR. JØRGENSEN (til Kolding i Plads).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Kassebeholdn. fra f. Kvartal 1.06, Politiken 2.35, ialt 3.41. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½—11: Indøvelse af Sange til Sangfesten.

Paaskemorgen Kl. 9: *Fodtur til Dyrehaven.* Mødested: Trianglen. Foreningens Venner ere velkomne. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Da der ved et Møde af Bestyrelserne for samtlige Arbejdersportsklubber blev vedtaget at afholde et offenligt Møde for muligt derved at vinde større Interesse for Sporten, anmodes Medlemmerne herved om at virke for talrig Tilslutning til dette Møde, som afholdes førstk. Tirsdag Aften d. 8. April, Kl. 8½ i Rømersgade 22, den store Sal. D'Hrr. Kand. H. TRIER og Journalist MEYER har lovet at tale.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Maribo* er fra i Dag oprettet en Lokalforening paa 6 Medlemmer med Hr. MARTIN ANDERSEN som Formand.

Kolding, d. 1. April 1890. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Januar Kvartals Regnskab.

Indsendelsen af Januar Kvartals Regnskab bringes i d'Hrr. Lokalformænds Erindring.

Kolding, d. 2. April 1890. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Roskilde, HAKON CHR. THEODOR PETERSEN (udl. 1. April 1890 hos H. A. Müller), arb. samme Sted. Svendborg, SALOMON LANG (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Maribo, RUDOLF KALLBERG, CHR. NIELSEN og JOH. J. ALBRECHT (Den typ. Forening). Svendborg, C. F. V. JENSEN (Den typ. Foren.).

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Odense, 560, OLE PETERSEN (sidst arb. i Assens), 497, H. CHRISTIANSEN (sidst arb. i Kolding) og 561, H. K. KORSBANG (sidst arb. i Kolding), begge Militære. Svendborg, 36, C. B. SØRENSEN (fra Varde). Holbæk (Holb.-Posten), E. ROTTWITT-PETERSEN (sidst arb. i Kolding). Kallundborg, 243, NIELS P. CHR. HANSEN (sidst arb. i Nyborg).

Bortrejste Medl.: Kolding, 494, ROTTWITT-PETERSEN (til Holbæk i Plads) og 561, HANS KORSBANG (til Odense som Militær). Kallundborg, 270, RASMUS FRANDSEN (til Kobenhavn som Militær). Holbæk, FR. LOMBORG (til Kolding i Plads) og H. BECH (til København som Militær). Svendborg, 71, CHR. NIEMANN (til Kbhvn. som Militær) og 380, H. P. HANSEN (til Nyborg som Militær). Ringkøbing, 115, Faktor P. HANSEN (til Skanderborg i Plads) og 118, N. CHR. PETERSEN (til Viborg som Militær). Køge, 263, R. C. ANDERSEN, Faxe (til København som Militær).

Død: Holbæk, CARL CHRISTIAN LARSEN.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER.

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6,
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

I 10 Aar bestaaet Prøven!
Overstabslæge og Fysikus
Dr. G. Schmidt's
HØRE-OLIE
helbreder hurtig og grundig temporær Døvhed, Øreflod, Stikken i Ørene, selv i de ældste og mest haardnakkede Tilfælde. Den ubehagelige Øresusen, samt let Tunghørhed afhjælpes straks, hvilket bevises af tusende Original-Attester.
Pris pr. Flaske med Brugsanvisning **3 Kr. 50 Øre.**
Chr. Christensen,
Flensburg, Jürgensgaard 24 c.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

En ung, flink Sætter, som har arbejdet paa flere af Landets største Trykkerier, ønsker snarest muligt fast Plads. Billet mrkt. »R. 200« bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Ekspeditionskontor i Løbet af 8 Dage. Den Søgende er gift.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 15
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 11. April 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Maksimalarbejdsdagen.

Vil Varerne blive dyrere?

Den almindelige Mening er, at de absolut vil blive det. Man gaar ud fra — hvad jo ikke er bevist — at der umulig kan produceres det samme i 8 som i 10 Timer, og da Arbejderne desuagtet skal have den samme Løn, saa maa Produktionsomkostningerne blive større end før, og Varerne som Følge deraf dyrere.

Lad være, at det kan holde Stik lige i Overgangsperioden — længere hen gør det i hvert Fald ikke. Og selv i Overgangstiden vil Arbejderklassen som *Helhed taget* kunne drage sin Nytte ud af den eventuelle Varefordyrelse; thi man maa huske paa, at Arbejderne ikke er de eneste Vareforbrugere. De besiddende Klasser forbruger lige saa vel Produkter som Arbejderne og maa jo følgelig ogsaa betale den højere Pris; men hvis man gaar ud fra, at Prisforhøjelsen kun er skét for at dække de forøgede Produktionsomkostninger, saa vil det jo være Arbejderklassen, der som Helhed — gennem det større Antal, der er bleven engageret ved Produktionen — høster Fordelen, idet Prisforhøjelsen repræsenterer den Arbejdsløn, der udbetales til Folk, som før gik ledige.

Saaledes i Overgangsperioden; men tænker vi os 8-Timers Systemet efter at det er bleven mere støt i Skuren, vil vi faa et andet Billede. Nu for Tiden er Maskinerne jo i de fleste — og vigtigste — Fag, de dominerende, og det er altsaa væsenlig med dem, vi maa regne, naar vi tænker paa Forholdene under en Normalarbejdsdag.

Et Menneskes Arbejdskraft kan vi saa nogenlunde beregne, idet den fysiske Kraft kun er i Stand til jævnt hen at virke i et vist Antal Timer; men ingen ævner at sé, hvor Opfindelserne paa Maskinteknikens Omraade holder op. Og det er netop denne Udvikling af Maskintekniken, der spiller sin store Rolle, naar der tales om, hvorvidt Varerne vil blive dyrere eller billigere under Normalarbejdsdagen. Andre Steder har det vist sig, at blev Arbejdstiden afkortet, saa var dette en Drivfjer for Kapitalisterne dels til at indføre Maskiner i Faget og dels til at udvikle og forbedre dem, man allerede i Forvejen havde. Men det, at en Maskine i et Fag enten opfindes eller forbedres, det er det samme som at det paagældende Fags Produkter gøres billigere; thi en Maskines Forbedring bestaar jo altid i større Arbejdsdygtighed, større Ævne til i kortere Tid at kunne levere den samme eller en større Mængde Arbejde.

Og der er ingen Tvivl om, at denne Forbedring af Maskinen absolut vil blive søgt med langt mere Iver efter end før Maksimalarbejdsdagens Indførelse, saa selv om maaske i Begyndelsen en Del Varer vilde blive noget fordyrede, saa skal den oven for omtalte Udvikling af Maskintekniken nok sørge for, at en saadan Varefordyrelse ikke bliver varig, men kun aldeles forbigaaende — hvis den i det hele taget indtræffer.

Alle slige Spørgsmaal er dog kun saa uendelig ringe over for de absolut indlysende Goder en Normalarbejdsdag vil bringe, og vi skulde ikke saa udførligt have dvælet derved, hvis man ikke fra Modstandernes Side idelig og idelig kom stikkende frem med disse mere underordnede Spørgsmaal, der efter at være bleven udstyret med den behørige Fugleskræmsel-Staffage menes at være i Stand til at skræmme de typografiske Arbejdere bort fra den Plads, deres Interesser anviser dem.

I en følgende Artikel skal vi nærmere komme ind paa de oven for omtalte Goder. N. K.

Moralsk.

Hovedbetingelsen for en god Organisation er, at de enkelte Medlemmer af denne er pligtopfyldende, ikke aabenbar eller ved Omveje søger at unddrage sig deres Forpligtelser; thi sikkert er det, at breder den Art Letsindighed sig, vil Organisationen ikke være en Pibe Tobak værd. Og dette gælder, enten det er selve Organisationens Bud eller de af denne med andre indgaaede Overenskomster, der overtrædes. Og at der eksisterer en saadan Tendens, er bevisligt. Tid efter anden sér man Advarsler og Oplysninger dukke op, saa fra den ene Side og saa fra den anden, om Folk, der har svedt deres Forpligtelser ud, baade samfundsmæssige og organisatoriske, ikke at tale om de Enkelte, der ligefrem har bedraget.

Jeg har adskillige Gange været Vidne til, at der er blevet holdt Hævd over Moraliteten indenfor vor Forening; bl. a. husker jeg en Gang for en Del Aar siden, at en Taler i Debattens Løb skaffede sig Luft ved en utidig Bemærkning om de Arbejdsløse, men jeg har Gud være lovet da ogsaa sét den Mand blive sat til Vægs i den Anledning, hver Gang han kom til Syne. Og det viser da saa godt som noget, at Moraliteten sidder til Højbords, thi naar man ikke kan glemme et Par utidige *Ord* en 4—5 Aar efter, hvorledes vil *de* saa ikke kunne vente sig, der bærer paa umoralske *Handlingers* Byrde, i det Øjeblik, disse bliver bekendte. Og jeg for min Part mener, at den bedste Tugtemester for Umoraliteten er Offenligheden. Det er som forgiftet Sukker for Fluer, det kan *de* daarligt staa sig for, som det bliver sat frem til.

Vi har da ogsaa haft en Del af disse Umoralitetens Domherrer indenfor vor Midte, men de er forhaabenlig »færdige« nu. Revisorerne udtalte jo deres Tilfredshed med Laan-Afdragene sidste Halvaar, og det har vel nok gjort sit til, at de regelmæssig afvikles nu for Fremtiden og over hele Linjen. Jeg regner det næmlig for højst umoralsk, ikke at

betale, hvad man skylder, og haaber, at Kassereren paa Generalforsamlingen i Juni vil give en Skala for Indbetalingerne; dette kan jo gøres ved Numer-Angivelse; og ligeledes antager jeg, at der ikke vil blive veget tilbage fra at forlange og opgive Navne paa dem, der har været nonchalente i Opfyldelsen af deres Forpligtelser. Foreningen har jo i Forvejen haft et Rentetab af disse Laan, foruden at selve en Del af Kapitalen har lidt Havari, saa der er ikke Spor af Grund til at lade nogen som helst Del af disse Laan blive betragtet som en Art Pension, saa meget mere som man godt kan gaa ud fra, at Laantagerne ikke maa nære megen Interesse for Foreningens Vel, naar de ikke betaler disse Penge tilbage og derved undlader at give Foreningen sin tidligere Styrke hurtigst muligt igen.

Det, som jeg ligeledes nærer Harme imod, er Restancevæsenet. Det er en skiden Vane, og ikke andet. Naar Foreningen tager Hensyn baade til Sygdom, Arbejdsløshed og Soldatertjeneste, saa skulde man dog synes, at naar Folk har Arbejde, de ogsaa kan betale. Var det ikke formaalstjenligt, at vi fik Medlemsliste atter indført i Bladet og kunde der da ikke for hvert Medlem staa, hvor meget vedk. har betalt og hvor meget han resterer? Jeg arbejder f. Eks. et Sted — og endda et Bogsætteri, hvor man som bekendt ikke bliver fed af Fortjenesten, og der kendes ikke Restance, ene og alene fordi den Betragtning er gældende, at hver 30 Øre er et Skridt frem.

Dette til Overvejelse. g—n.

Renlighedstilstanden i Sætterierne.

At Renligheden i de fleste af vore Sætterilokaler staar paa et saa lavt Standpunkt, at den de fleste Steder udarter til Svineri, ofte endogsaa af den mest modbydelige Art, er tidt nok blevet paavist, men at Arbejdsgiverne eller disses Medlemmænd gør noget Skridt til Forbedring, hører man saa at sige aldrig. Befrielsen for Snavs, der i vore Sætterilokaler er saa rigelig blandet med Blystøv, synes at være et saa uoverkommeligt Arbejde, at man hellere lader Personalerne lide derunder og maaske mener at udføre en Barmhjærtighedsgærning ved at tilføre Sætterne saa meget Blygift som muligt for desto hurtigere at gøre Ende paa en Tilværelse, som man heller ikke paa andre Maader gider gøre noget for at forbedre. Hvor mange Gange er det ikke paavist, at medens man under Protektion af »høje« og »højeste« Herskaber danner Selskaber, der sætter sig det smukke Formaal at værne Dyrene mod Overanstrængelse og Overlast, saa falder det ikke nogen af de høje Herrer ind at træde op som Talsmænd for Arbejdernes økonomiske og sanitære Forhold. Skal der gøres noget i den Retning her hjemme, maa Arbejderne selv tage fat, hvad der vel ogsaa er det bedste — naar kun de vilde drage lidt Omsorg for deres eget Vel. Men at det ikke er let at vække Sætterne af den lykkelige Sløvhedstilstand for deres eget Vel, hvori de er nedsunkne, har man saa mange og store Beviser paa, at Spørgsmaalet om renlige og hyggelige Arbejdslokaler næppe for Alvor vil komme paa Dagsordenen før Sygdom og Død gør det klart for Avtoriteterne at tage sig af Sagen.

Men ligger vi hen i Sløvhed her hjemme er der heldigvis andre Steder, hvor Arbejderne er sig bevidste, at de har Lov til at stille Krav om, at de Lokaler, hvori de tjener Penge til Kapitalisterne, bør være indrettede saaledes, at det ikke ligefrem er forbunden med Livsfare at arbejde deri. I *Norge* har man saaledes allerede længe haft Øjet aabent for det skadelige i de usunde Arbejdslokaler og i Kristiania er da endelig Sundhedskommissionen traadt til og har givet en Række Bestemmelser om Arbejdslokalernes Indretning, der nok kunde være værd at lægge Mærke til og tage sig ad notam her hjemme. Af de vigtigste Bestemmelser skal vi her efter »Typografiske Meddelelser« anføre: Omhyggelig Gulvvask med *varmt* Vand og Soda mindst hver 14. Dag. Gulvet skal have en jævn Overflade uden Sprækker mellem Plankerne og enten være malet eller ferniseret. Reolerne skal være fjernet mindst 1/2 Alen fra Vægen for at Udrensning af Støv altid kan finde Sted. Gulvfejning, der skal foregaa om Aftenen efter endt Arbejdstid, paabydes mindst hver anden Dag. Alle Reoler og alt Panel aftørres med vaad Klud mindst hver 14. Dag. Kakkelovne og Varmerør afpudses samtidig med Rengøring af Gulvet. Vinduerne rengøres saa ofte som det er nødvendigt for at holde dem klare — dog mindst 2 Gange aarlig. Hovedrengøring skal foregaa mindst 1 Gang aarlig. Spyttebakker skal findes ved hver Plads og rengøres hver Uge. Lider nogen af Tæring eller kronisk Hoste rengøres hans Spyttebakke hver Dag. Spytning paa Gulvet forbydes. Skriftkasserne udpustes naar de er tomme; Foringen maa være hel. Der skal i ethvert Sætteri være Vand og Vask, saa Sætterne har let Adgang til at frigøre sig for Støv og Smuds. Temperaturen i Arbejdslokalerne skal, maalt i Mandshøjde, holde 15 à 16 Gr. R. og maa ikke overstige 18. Lokalerne skal være forsynede med Varmeindretninger, der lade sig regulere, og disse skal passes af en dertil bestemt Mand. Saa vel efter Fyraften som i Middagstiden skal der sørges for tilbørlig Udluftning af Lokalerne, helst ved Gennemtræk. *Tobaksrøgning forbydes.*

Skulde ovenstaaende Regler ikke kunne vække en lille Smule Eftertanke her hjemme, hvor vi, som en Indsender for kort Tid siden anførte, som oftest har Fornemmelsen af hele Dagen at staa paa Hovedet i en Skarnbøtte?

KOLLEGER! Fremhæv stedse Betydningen af

Arbejdernes Fridag d. 1. Maj 1890.

Enhver bør føle sig som Agitator og med alle Midler overbevise hver enkelt Typograf om Nødvendigheden af at slutte sig til Demonstrationen.

To Forhenværende.

Forhenv. Formand: Naa da, hvor Julius er bleven vred, hvad Du?

Forhenv. Næstform.: Ja, det kan nok være. Men jeg synes sgu' ikke, at han er rigtig heldig. Først skælder han ud, fordi »Typ.-Tid.« er grov og saa er han jo dog selv ikke saadan, hvad man kalder »poleret« i den lille Notits. Men Ulykken er sgu', at der er ingen, der rigtig bryder sig om det, medens de andre derimod godt kan mærke, at han er bleven fnysende vred. Har Du ikke haft fat i ham?

Forhenv. Form.: Jo—o! Han fik Dessinen om den »lave«, men han har naturligvis glemt det halve! Og saa er der det forbandede med ham, at han ikke kan undgaa de fremmede Ord!

Forhenv. Næstform.: Hi, hi, hi — ja, han er sgu' grinagtig! De si'er jo, at han forvrøvlede sig aldeles gebommerligt der oppe paa Diskussionsmødet; men hvorfor Pokker kunde Du ikke assistere ham?

Forhenv. Form.: Jeg sendte jo Anton! Selv har jeg saamænd ingen Tid til at klare Ærterne for ham. Naa, nu behøves det jo ikke mere, for nu vil han jo ikke mere komme til Stede, naar de indbyder.

Forhenv. Næstform.: Ha, ha — det er sgu' meget fornuftigt. Der er jo nok Fagskolen nu, men dér kommer Du jo med!

Forhenv. Form.: Ja vist saa, dér er der ingen Fare — naar han bare ikke føler sig forpligtet til at sige alt for meget!

Forhenv. Næstform.: Naa—aa! Kanske vi kan blive to til at passe paa!

Forhenv. Form.: Ja, det var sgu' en Idé! Paa Gensyn.

Forhenv. Næstform.: Ha, ha, ha! Tak, Tak!

Typografernes Sportsklub.

Om Sportens store Betydning, i Særdeleshed for Typografer, kan der vel næppe være delte Meninger. Er der noget Fags Udøvere, for hvem Motion og Legemsøvelser er til ubestridelig Gavn, saa er det vel for dem, som Dag ud og Dag ind bevæger sig indenfor et meget lille Rum, som oftest i Lokaler, hvis Herligheder er meget omstridt, hvis Luft ikke er fri for at indeholde Partikler, om hvis Nytte man endnu ikke er sikker, og hvor Ventilation og Udluftning hører ind under de skønne Drømmes Omraade.

Derfor kan det ikke nok tilraades, navnlig unge Kolleger, at gøre sig bekendt med »Typografernes Sportklub«, hvis *eneste* Formaal er at danne en Modvægt mod Dagens trættende og usunde Slid. At der her er en Opgave, som bør tages op, at den er nyttig og sund vil ingen bestride, og at denne Opgaves Betydning er gaaet op for andre Fags Arbejdere i langt højere Grad, beviser f. Eks. Skomagerne, hvis Boldtklub dristig og ikke uden Held optager Kampen med Københavns ældste og bedst skolede Sportsforeninger.

Typograferne bør heller ikke paa dette særlige Omraade staa tilbage; de bør støtte Sagen, ved at indmelde sig i deres Fags Sportsklub, naar den nu i Foraaret og Sommeren genoptager sine Fodbold- og Kricketøvelser.

Vintermaanederne har været viet Gymnastiken. Det var noget nyt man vilde prøve, og Prøven blev ikke iværksat uden Offer. Men den Enstemmighed, hvormed man begyndte, og den Interesse, hvormed Medlemmerne har deltaget, sammen med den ikke ubetydelige Tilgang af nye Kræfter i Vinterens Løb, borger for, at Foreningen ikke har taget fejl, naar den optog Gymnastiken paa sit Program.

Naar Styrelsen nu til Slutning inviterer ærede Kolleger til at overvære Klubbens første *Præsentation*, som vil finde Sted *Søndagen den 20. April* (Klokkeslettet vil senere blive bekendtgjort) *i Sølvgades Kasernes Gymnastiklokale*, er det i det beskedne Haab, at Vinterøvelserne under en energisk Ledelse har frembragt et Ensemble, som samtidig med at underholde Ikke-Medlemmer en Times Tid, kunde være en Agitation for Klubbens tidssvarende Formaal. STYRELSEN.

Regnskab over Indsamlingen til Schweizerne
(11. Jan.—13. Febr. 1890).

Indtægt.	Kr.	Ø.	*Udgift.*	Kr.	Ø.
Adresse-Avisen (1—4 B.)	8	25	Afsendt i Følge Post-kvittering af $^{24}/_{1}$ 90 .	50	00
Avisen (1—4)	6	00	Afsendt i Følge Post-kvittering af $^{30}/_{1}$ 90 . .	75	00
Aalborg Lokalf. (1)	34	00	Afsendt i Følge Post-kvittering af $^{13}/_{2}$ 90 . .	109	67
Bagge (1—2)	3	05	Porto for 1. Forsendelse	»	54
Bording, F. E. (1—4) . .	16	00	do. - 2. —	»	90
C. P. W. & H. F. (1) . .	1	00	do. - 3. —	1	08
Cohn, J. (1—2)	1	25			
Dagbladet (1—3)	6	05			
Eksprestrykkeriet (1) . . .	1	00			
Græbe (1—4)	19	96			
Holbæk Lokalf. (1—3) . .	9	75			
Indsamlingen til Østrigerne: Fra Horsens (1) 1.00, H. P. (1) 0.50, Adresse-Av. (1) 0.50, Cohn, J. (1) 0.50, Kolding Lokalf. (1—2) 3.94, Olsen, O. C. (1) 3.70, ialt	10	14			
Jordan (1—4)	1	80			
Jørgensen & Co. (1—2) .	4	40			
Kolding Lokalf. (1—3) .	28	59			
Luno (1—2)	3	50			
M. S. (1)	»	50			
M., S. & F. J., Holstebro (1)	1	50			
Møller, S. L. (1)	3	65			
Nielsen & Lydiche (1—4)	10	95			
Politiken (1—4)	12	70			
Rasmussen & Olsen (1) .	1	00			
Rigsdagen (1)	4	25			
Rom (1—2)	5	05			
Rudkøbing Lokalf. (1—2)	4	00			
Schultz (1)	4	00			
Social-Demokrat. (1—3)	10	25			
Sættere, 3 (1—3)	3	00			
Trier (1—4)	21	60			
	237	19		237	19

Den 15. Februar 1890. G. CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab er af Foreningens undertegnede Revisorer befundet rigtigt. Udgiften er sammenholdt med Postkvittering, Indtægten med »Typ.-Tid.«s Kvitteringer for de enkelte Beløb.

Kjøbenhavn, d. 30. Marts 1890.

LAUR. JENSEN. V. BERGENHOLZ.

Regnskab over »Det frivillige Fond« (1. Kvartal 1890).

Indtægt.	Kr.	Ø.	*Udgift.*	Kr.	Ø.
Kassebeholdn. fra forrige Regnskab	13	48	1 Regnskabsbog	»	85
Adresse-Avisen (1—5 B.)	6	00	13 Portioner à 2.00	26	00
»E«	»	20	7 do. à 1.75	12	25
En Rest fra Kolding til Schweizerne	»	42	11 do. à 1.50	16	50
Et Spilleselskab paa Eremitagen	»	50	36 do. à 1.00	36	00
Jordan (1—11)	5	10	1 do. à 0.73	»	73
Møller, S. L. (1—12) . .	22	34	1 do. à 0.45	»	45
Politiken (1—10)	33	10			
Rom (1—2)	2	00			
Trier (1—4)	9	20			
Weuge, Adolf (1)	1	00			
Weel (1)	»	50	Kassebeholdn.	1	06
	93	84		93	84

Den 2. April 1890. G. GLAUSEN.

Undertegnede Revisorer for »Den typ. Forening« har revideret ovenstaaende Regnskab og fundet det rigtigt.

København, d. 30. Marts 1890.

V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Da Bladet skal være færdig til Aflevering hos Postvæsenet Torsdag Aften, maa alle Indsendelser være Redaktionen i Hænde **senest** *Tirsdag Aften Kl. 7. Lokalforeningsmeddelelser maa være Ekspeditionen i Hænde* **senest** *Onsdag Eftermiddag Kl. 5.*

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende: LAURITZEN.

Bladarbejder-Udvalget holder Møde Søndag Kl. 10.

Ny Medlemmer: JOHANNES JENSEN (udl. 1. April 1890 hos Birch), arb. hos F. E. Bording. KR. RASMUSSEN (udl. 4. April 1890 hos Vald. Carlsen). FREDERIK VILHELM MADSEN (udl. 1. April 1890 hos Chr. Birch), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medlemmer: OLE WOLD (Norsk Centralf. f. Bogtr., 244), arb. hos Fritz Møller. RASMUS FRANDSEN (Dansk typ. Forening, 270), Militær.

Bortrejst: 455, MARTIN RASMUSSEN (til Kallundborg i Plads).

Udmeldt: 295, CARL OTTO LARSEN (arb. hos Sivertsen).

Dansk typografisk Forening.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 2. April.

Samtlige Medlemmer var mødt.

1. Meddelelse fra Formanden. Der var oprettet en ny Lokalforening i *Maribo*, som for Tiden tæller 6 Medlemmer, og som har begyndt sin Virksomhed 1. April.

2. *Hovedkassereren* fremsender Maaneds-Oversigt. Til Efterretning.

3. Skrivelse fra *Svendborg* Lokalf. ang. Genoptagelse af SALOMON LANG. Optagelse kan finde Sted imod at Vedkommende betaler et gammelt Laan samt Restancer og 4 Kr. i Indskud; Henstand med disse Beløbs Betaling gives til 1. Juli.

4. Skrivelse fra *Middelfart* Lokalf. ang. HOLGER CHRISTENSENS Genoptagelse. Kan finde Sted akkurat paa samme Vilkaar som foran nævnte. Ogsaa her er et gammelt Laan.

5. Skrivelse fra *Viborg* Lokalf. ang. CHR. JENSENS Optagelse. Da der ved Anmeldelsen i »Typ.-Tid.« Nr. 10 for 7. Marts d. A. manglede de nødvendige Oplysninger om Vedkommendes tidligere Forhold, bør hans Optagelse paany kundgøres med disse.

6. Skrivelser fra *Aarhus* Lokalfmd. og Trykker EDUARD HANSEN ang. sidstnævntes Arbejdsløshedsunderstøttelse; denne vil være at udbetale.

7. Ændringer til »Dansk typ. Forening«s Love var indkommet fra *Aalborg, Assens, Faaborg, Fredericia, Holbæk, Horsens, Middelfart, Nakskov, Nyborg, Nykøbing F., Nykøbing M., Næstved, Odense, Randers, Ringkøbing, Rudkøbing, Slagelse, Svendborg* og *Viborg*. Ialt ca. *150 Ændringer* samt *3 ny Forslag* (fra *Nykøbing M.* et Forslag om Voldgiftsretten og fra *Middelfart* et Forslag om Understøttelse til ældre og arbejdsudygtige Medlemmer samt et Forslag om Svendeprøvers Aflæggelse i Lokalforeningerne). Formanden vil nu udarbejde disse, saaledes at de sammen med Hovedbestyrelsens Forslag og Ændringer blive

trykte og udsendte til samtlige Medlemmer til Diskussion i Lokalforeningerne. Derefter vil ny Ændringer atter kunne stilles og indsendes *senest d. 10. Maj*, for at Udsendelse atter kan finde Sted og Medlemmerne være bekendt med samtlige Repræsentantmødet foreliggende Forslag inden *Valget af Repræsentanter* foretages, hvilket sidste skal finde Sted senest *d. 18. Maj*.

Endvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. RASMUSSEN.

Medl., tiltr. fra en gensidig Forening: Helsingør (Hels. Dagbl.), F. W. BØTTCHER (Den typ. Forening 55), har tidl. været Medlem.

Medl., tiltr. fra en anden Lokalf.: Skanderborg, 115, S. HANSEN (sidst arb. i Ringkøbing). Viborg (Viborg Amtstidende), 20, WILH. NEES (sidst arb. i Vejle), 296, ANTON SØRENSEN (sidst arb. i Horsens), 445, F. A. O. MØLLER (sidst arb. i Aarhus) og 118, N. CHR. PETERSEN (sidst arb. i Ringkøbing), Militær.

Bortrejste Medlemmer; Skanderborg, 36, C. B. SØRENSEN (til Svendborg i Plads).

Udmeldte: Thisted, 41, Redaktør S. H. MØLLER og 46, Bogtrykker H. RASMUSSEN.

Ekspeditionen af Bladets sidste Nr., som skete gennem Postvæsenet, led desværre, som de fleste af Medlemmerne og Abonnenterne vil have erfaret, af større Uregelmæssighed. Idet vi haaber, at *dette* Numer skal være blevet besørget upaaklageligt, bedes den første Uges Uheldigheder undskyldt. Samtidig bedes *mulige* Fejl hurtigst meddelt

G. CLAUSEN,
Rørholmsgade 14.

For vore mange Venner og Bekendte, baade her og i Provinserne, meddeles det, at vi i Dag har mistet vor haabefulde Søn, FRITZ CHRISTIAN, 17 Aar gl., efter kun 12 Dages Sygeleje.

København, d. 8. April 1890.

ANNA PETERSEN. EMIL PETERSEN.

Han begraves paa Søndag Middag Kl. 1 fra Vestre Kirkegaards Kapel.

Brevkasse.

R.-U. f. P. Undskyld os denne Gang. Den ny Ordning med Bladets Distribution og et tilstødende Uheld er Skyld i Forsømmelsen. Nærmere pr. Brev. RED.

Møde Søndag d. 20. April 1890

for Københavns typografiske Arbejdere i Thalias store Teatersal,

Østergade 32, 1. Sal.

Dagsorden: Beretning fra Styrelserne for de københavnske typografiske Foreninger angaaende de førte Forhandlinger om de af den i Paris f. A. afholdte internationale typografiske Kongres vedtagne Hovedpunkter.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Duelig Agent søges,
som er godt indført i Bog- og Stentrykkerbranchen, af en leveringsdygtig Farvefabrik. Tilbud sendes franko til *H. Andressen & Sohn* i Hamburg.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

I 10 Aar bestaaet Prøven!
Overstabslæge og Fysikus
Dr. G. Schmidt's
HØRE-OLIE
helbreder hurtig og grundig temporær Døvhed, Øreflod, Stikken i Ørene, selv i de ældste og mest haardnakkede Tilfælde. Den ubehagelige Øresusen, samt let Tunghørhed afhjælpes straks, hvilket bevises af tusende Original-Attester.
Pris pr. Flaske med Brugsanvisning **3 Kr. 50 Øre.**
Chr. Christensen,
Flensburg, Jürgensgaard 24 c.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris: 10 Øre.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 16
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 18. April 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Møde Søndag d. 20. April 1890, Kl. 10½

for Københavns typografiske Arbejdere i Thalias store Teatersal,

Østergade 32, 1. Sal.

Dagsorden: Beretning fra Styrelserne for de københavnske typografiske Foreninger angaaende de førte Forhandlinger om de af den i Paris f. A. afholdte internationale typografiske Kongres vedtagne Hovedpunkter.

Forhandlingerne begynder præcis, da Lokalet kun haves til Disposition i kort Tid.

Mødet paa Søndag.

Da det til paa Søndag indvarslede Møde vil komme til at behandle et for den typografiske Stand særdeles vigtigt Spørgsmaal, og da dette Mødes Beslutning vil kunne faa særdeles stor Betydning for alle Københavns Typografer, maa det ansés for enhver Kollegas absolute Pligt denne Dag at give Møde. Lad os dog en Gang vise, at naar det gælder en alvorlig Sag, saa sætter vi alle andre Hensyn til Side og møder dér, hvor det gælder en af vore vigtigste Opgaver: *Kampen for bedre Livsvilkaar for os selv og vor Familje.* Ingen har Lov til at udeblive. Enhver *bør* møde og møde præcis. Forhandlingerne vil ikke kunne trække længe ud, saa nogen af denne Grund skulde have Paaskud til at holde sig tilbage. Enten man er for eller mod det Spørgsmaal, der er til Behandling, er det en Pligt at møde og give sin Mening tilkende, thi kun derigennem kan man komme til den rette Forstaaelse af, hvad Standpunkt de københavnske Typografer indtager, naar det gælder deres højeste Interesser.

Derfor: Agitér for talrig Tilslutning og lad for en Gang den Lunkenhed hvile, der desværre i den senere Tid synes at have grebet om sig blandt Kollegerne.

Maksimalarbejdsdagen.

Hvad vil den bringe?

Vil dens Indførelse drage saa gavnbringende Følger efter sig, at det lønner sig at sætte alle Sejl til for at opnaa den?

Ja, ubetinget.

Vi *over*vurderer ikke de Frugter, den forkortede Arbejdsdag vil bære; — vi hører ikke til dem, der a la Julius Fischmann betragter Maksimalarbejdsdagen som Grundvolden for et socialistisk Samfund — *saa* store Ting kan den virkelig ikke drage efter sig; men selv om man hverken *over-* eller *under*vurderer dens Følger, selv om man anstiller en rolig og nøgtern Taksationsforretning over den forkortede Arbejdsdags Virkninger, saa vil Facit dog blive, at vi Arbejdere maatte være blinde, hvis vi ikke lagde alle Kræfter i Hob for at faa den gennemført.

Hvad vil der da ske, naar Slidetiden kortes af til 8 Timer?

Tre Ting. For det første vil Arbejderens økonomiske Stilling bedres. For det andet vil hans fysiske Kraft være mindre udsat for den moderne Arbejdsmetodes Ødelæggelse og for det tredje vil de saakaldte aandlige Ævner faa Albuerum til at udvikles sundere, kraftigere og selvstændigere.

Arbejdernes økonomiske Stilling vil ganske naturligt blive bedre, og naar vi siger dette, da bygger vi ikke alene derpaa, at de Arbejdsløses Antal vil formindskes, thi sandsynligt er det jo, at dette paa Grund af Maskinernes Indgriben kun bliver en kortere eller længere Overgangsperiode. Nej, Hovedbetingelsen for, at den forkortede Arbejdsdag i økonomisk Henseende vil kunne blive til Gavn for Arbejderne, sér vi deri, at den tilspidser Klasseforholdene i Samfundet og sætter Fart paa den økonomiske Udviklingsproces.

Det er almindelig anerkendt, at naar Arbejdstiden afkortes, naar der sættes snævrere Grænser for Udbytningen af den menneskelige Arbejdskraft, saa vil Kapitalisterne søge andre Veje, ad hvilke de uhindret kan rage Arbejdets Frugter til sig i lige saa stor Maalestok som før. De vil lægge særlig Vægt paa Indførelsen af ny Maskiner og paa Forbedringer af de, de allerede benytter. Man vil søge at overflødiggøre Arbejderne i de Fag, der nu nærmest drives ved Haandkraft, og man vil søge at skaffe Maskiner tilveje, der er i Stand til med mindre Kulforbrug og mindre menneskelig Betjening, men med større Funktionshurtighed, at levere det samme (eller et større) Kvantum Varer i 8 som i 10 Timer. Erfaringen fra tidligere nationale Forkortelser i Arbejdstiden viser os, at en saadan Jagt efter Anskaffelse af Maskiner *vil* finde Sted, og vi maa regne med den. Dette hæsblæsende Kapløb for at

være første Mand med de bedste Maskiner, vil naturligvis falde uheldigt ud for de smaa Kapitalister. De ejer ikke tilstrækkelig Kapital til Anskaffelse af de ny Maskiner, og gaar det Slag i Slag med Opfindelserne, saaledes at den nyeste Opfindelse omtrent har gjort den foregaaende værdiløs før den er sat i Scene, saa ejer de ogsaa for lille Modstandsævne til at ride Tabet af og til at gøre den nyeste Opfindelse frugtbringende for sig. De *maa* bukke under i denne Kamp med Storkapitalen og vil blive slugt af denne. Mellemklassen vil forsvinde og den fabriksmæssige Stordrift vil træde i Stedet; men herved opnaas, at de Arbejdere, der før klatvis fandtes rundt paa de smaa Værksteder, bliver draget sammen i større Antal, kommer til nærmere at tale med hverandre og kommer til at udveksle Idéer og Anskuelser med hverandre. Og dermed er Grunden lagt til deres Sammenslutning *imod* Kapitalismen. Naar den forkortede Arbejdsdag derfor bringer Mellemklassen til at forsvinde og fremmer Stordriften, saa samler den samtidig Arbejderne og gør derved deres Kamp for bedre økonomiske Kaar lettere.

Men den gør ogsaa andet.

Den indfører ny Maskiner, og disse vil absolut gøre Varefrembringelsen billigere, og derved vil Arbejderen blive sat i Stand til at erhverve sig Nydelser, han nu maa renoncere paa.

Og endelig vil den forkortede Hviletid højne Arbejdernes Krav til Livet, saa deres Indtægt i Følge den økonomiske Lønningslov *maa* blive større.

At de økonomiske Kaar vil bedres for Arbejderne, beviser den Lønstigning, der stadig har fulgt en Forkortelse af Arbejdstiden. Interessante og først og fremmest *paalidelige* Oplysninger i den Henseende afgiver den engelske Statsstatistik, men Pladsen tillader os ikke at komme nærmere ind paa en Gengivelse af denne.

Set fra et *hygiejnisk* Standpunkt bør Maksimalarbejdsdagen absolut indføres. Den lange Arbejdstid virker i høj Grad slidende paa Arbejdernes fysiske Kraft. Man udmarves, Nerverne svækkes, og man faar ikke Tid til at erstatte det tabte. Ogsaa her staar Statistiken paa vor Side, idet den med rolige og tørre Tal flegmatisk fortæller, at et Menneske har kun et vis Maal af Kraft, og naar der hver Dag sluges en uforholdsmæssig stor Del af denne Kraft, saa bliver der for lidt Kraft til Rest til et normalt Livs fulde Længde. Det brister *før* Tiden — Arbejdernes Liv forkortes paa Grund af den lange Arbejdstid.

Og ikke nok dermed. Det er ikke Slut med, at Abejdernes Levetid knappes af, men det er jo en Kendsgærning, at den lange Arbejdstid i den Grad ødelægger Arbejderne, at de i de fleste Tilfælde bliver arbejdsudygtige før selve Livet »sluttes ud«, og de er i saadanne Tilfælde prisgivne Nød og Elendighed eller tvungne til at modtage en skæmmende Fattighjælp.

Den kortere Arbejdstid vil delvis raade Bod herpaa; thi jo mindre der slides paa Arbejdskraften, des længere holder den, og selv om det just ikke hører til de største Behageligheder at gaa i Kapitalismens Trædemølle, saa er det jo dog under de nuværende Forhold en Nødvendighed for at kunne leve.

Vort Familieliv forstyrres — ja bliver et Vrængbillede af Samliv. Hjemmet bliver kun et Spise- og Logishus, hvor samtidig Arbejdernes Forplantning foregaar uden at der dog er Spor af Chancer for, at den opvoksende Slægt kan udvikles paa en sund og heldig Maade. Var det ikke værd at vove en Dyst for at faa dette Forhold forandret. Er der slet ingen Trang til at kunne tilbringe et par Timer mere inden Hjemmets Vægge? Har vi ikke Brug for mere Tid til at ofre os for vore Børns Opdragelse? Hvis vi har det, da bør vi alle som én give Maksimalarbejdskravet vor Tilslutning og hurtigst muligt føre det ud i Livet.

Den lange Arbejdstid holder Lønnen nede paa et uforsvarligt Lavmaal, den opretholder Middelstanden og hæmmer derved Arbejdernes Organisation og deres Kamp for bedre Tilstande, den afkorter vort Liv og gør os arbejdsudygtige før Tiden, den ødelægger vort Hjem og bringer Uhygge over vort Liv, og endelig sløver den vore Aandsævner og hæmmer vor intellektuelle Udvikling.

Man har ingen Ret til at forarges over, at Folk, efter de nu brugelige Arbejdstider, kun har Tanke for at spise og sove naar de kommer hjem om Aftenen; thi man kan ikke tage *alt*, og saa endda gøre Vrøvl over, at der ikke er en hel Mængde tilbage. Man kan ikke suge Arbejdskraften ud til den sidste Draabe Ydeævne, og saa endda forlange, at den skal kunne være i Stand til at kaste sig over aandelige Sysler om Aftenen. Kun kortere Slidetid vil kunne raade Bod herpaa. Den vil kunne bryde det Sløvhedens Baand, der nu holder os nede i en afstumpet og forkrøblet Tilværelse, og den vil give os Tid til aandelig Udvikling, saa vi faar Blikket klaret for, hvad der tjener vore egne Interesser bedst.

Enhver, der indsér dette, har derfor en Pligt mod Samfundet, sin Familje og sig selv til af yderste Ævne at virke hen til en Maksimalarbejdsdags Indførelse. N. K.

Gensidighedskontrakt.

»*Svenska Typografförbundets Reshjelpskassa*« og »*Dansk typografisk Forening*« er kommen overens om, at følgende Bestemmelser skulle gælde fra og med d. 15. April 1890:

1. »Svenska Typografförbundets Reshjelpskassa«s Afdelinger udbetaler til »Dansk typografisk Forening«s Medlemmer *2 (to) Øre pr. Kilometer* og »Dansk typografisk Forening«s Afdelinger til Medlemmerne af »Svenska Typografförbundets Reshjelpskassa« *15 (femten) Øre pr. dansk Mil*. Dette gælder for begge Foreninger **til** Landets eller Foreningens Grænser.
2. Til et understøttelsesberettiget Medlem udbetales Rejsehjælp i samme Afdeling kun *én* Gang om Aaret; før Udløbet af 1 (et) Aar kan en Rejsende saaledes ikke faa nogen Understøttelse i en allerede besøgt Afdeling.
3. De respektive Foreningers Rejsebestemmelser skulle iagttages af den Rejsende.
4. For at blive berettiget til Rejseunderstøttelse skulle Medlemmerne af de gensidige Foreninger legitimere sig ved at fremvise Medlemsbogen, hvilken skal indeholde, at den Rejsende har tilhørt den respektive Forening og til denne betalt de i Lovene foreskrevne Afgifter, nælmig i »Svenska Typografförbundets Reshjelpskassa« i 26 Uger og i »Dansk typografisk Forening« i 13 Uger«.
5. Naar et Medlem af en af de respektive Foreninger har arbejdet indenfor den gensidige Forening i 26 Uger og i den Tid betalt til denne de lovbefalede Afgifter, bliver han Medlem af denne Forening og ligeberettiget med de øvrige Medlemmer af Foreningen, i Forhold til de

respektive Foreningers Love. Den Afdelingsformand, som ved et Medlems Indtrædelse i Foreningen har modtaget Medlemsbogen, har derefter at sende denne Bog tilbage til Moderforeningens Hovedbestyrelse.

6. Tidsfristen for den gensidige Opsigelse af denne Kontrakt er sat til 3 (tre) Maaneder.

Af denne Kontrakt ere 2 (to) Eksemplarer opsatte og underskrevne.

Kolding, d. 13. Marts 1890.

»Dansk typografisk Forening«s Hovedbestyrelse:

H. F. RASMUSSEN, Formand. P. HVIDTFELDT, Næstformand.

TORKILD PETERSEN. WARBERG. FR. WEISS.

Stockholm, d. 1. April 1890.

»Svenska Typografförbundet«s Styrelse:

SVEN LINGE, Formand. G. WALFRID WILHELMSSON, Næstformand.

GOTTFR. LANDBERG. G. DIDRIKSON. L. AUG. MÅRTENSSON.

J. L. DERMENSTAFF. GUST. LINDBERG, Sekr.

Repræsentantmødet.

Det er jo nu bestemt, at der om kort Tid skal afholdes et Repræsentantmøde et eller andet Sted her i Landet, men for at vi skulle kunne faa et nogenlunde ordenligt Udbytte af et saadant Møde, og noget for de mange Penge et saadant vil koste, er det nødvendigt, at de respektive Repræsentanter faa tilstrækkelig Tid til at forhandle de forskellige Sager, der ville komme til at foreligge.

Det kan derfor ikke hjælpe, at man tager Hensyn til Forslagene, der ere fremkomne om at afholde Mødet enten i Aalborg eller paa Sjælland — i Aalborg, fordi det nu er en stor By med mange gode Kolleger, og paa Sjælland, fordi man mener, at de brave Sjællændere have gammelt Krav paa at faa Mødet holdt hos dem —; thi der kan i dette Tilfælde ikke være Tale om at tage Hensyn til den Slags Ting. Man maa i dette Tilfælde kun tage Hensyn til de Krav, Foreningens Tarv stiller. Som Følge deraf maa man finde et Sted for Sammenkomsten, der er saa bekvemt beliggende for alle som muligt, altsaa omtrent midt i Landet.

Hvis man vedtog at vælge et af de to nævnte Steder til Afholdelse af Sammenkomsten, vilde Følgen blive, at Repræsentanterne for de fra Samlingsstedet fjærnest liggende Byer mødte altfor trætte og udmattede af en hel Nats Rejse til, at de med fornøden Omtanke og Energi kunde drøfte de Sager, der foreligge til Behandling. Der vil sikkert komme til at foreligge Sager af stor Betydning, f. Eks. Kvindespørgsmaalet, Begravelseshjælpens Deling, Alderdomskassen m. fl. Det er hver for sig Sager, der maa og skal bringes noget ud af, og da ikke mindst det første, thi Kvindespørgsmaalet er efter min Mening af en saadan Beskaffenhed, at det ikke længere kan skydes ud. Tiden fordrer, at Kvinden ikke mere som Arbejder sés over Hovedet, men at hun i enhver Henseende tages med i Betragtning, saa vel som Husmoder som naar hun som Enligstillet ved Arbejde søger at erhværve sig det fornødne til at eksistere. Det er kun saa længe Kvinden staar uden Organisation, at hun skader Faget, derfor maa hun med ind i vore Rækker.

Repræsentantmødet maa afholdes et Sted, hvor Medlemmerne kunne naa hen uden at blive alt for overanstrængte; man maa vælge en By enten i det sydlige Jylland (Horsens) eller paa Fyn (Odense eller Svendborg).

Den 4. April 1890. A.— —n.

D'Hrr. Inkassatorer og Kolleger advares imod en norsk Typograf, CARL ANDERSSON, der har lært i Stavanger, siden arbejdet i Kragerø, hvorfra han rejste d. 9. Marts 1889 (altsaa efter Strejkens Udbrud), og har derefter arbejdet i »Aftenposten« i Kristiania i 3 Maaneder under Strejken.

Her i Byen fik han Arbejde i Græbes Trykkeri, men forlod dette med »Surkaai« efter at have arbejdet i 4 Dage og faaet sine Penge Lørdag Middag. GRÆBES PERSONALE.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende: F. K. MADSEN.

Styrelsesmødet Fredag d. 4. April.

Alle var mødt med Undtagelse af C. Olsen. Det vedtoges: 1) At indbyde til et Møde for samtlige Typografer ang. de mellem Styrelserne for de typografiske Foreninger førte Forhandlinger om de af den internationale typografiske Kongres i Paris vedtagne Hovedpunkter. 2) At henstille til to Trykkerier at ordne deres Restanceforhold. 3) At overdrage Kassereren at købe nogle tilbudte Aargange af Typ.-Tid. To Skrivelser fra Styrelserne for »Ny typ. For.« og »Trykkerforeningen« toges til Efterretning. C. Olsen valgtes til at gjennemgaa de maanedlige Regnskaber. Det overdroges Kassereren at meddele Udvalget for de samvirkende Fagforeninger nogle ønskede Oplysninger ang. den af Foreningen ydede Rejsehjælp. Diverse Regnskaber behandledes. Et Trykkeris Forhold drøftedes. Efterat forskellige andre Forhold var diskuterede hævedes Mødet.

Nyt Medlem: NIELS CHRISTIAN THERKILDSEN (tidl. Medlem), arb. hos O. C. Olsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medlemmer: MAX SCHMITZ (Unterstütz. D. Buchdr., 588), arb. hos Græbe. CHR. NIEMANN (Dansk typ. Forening, 71), Militær.

Bortrejste Medlemmer: 294, CHR. LARSEN (til Helsingør i Plads). 308, LARS NIELSEN LARSEN (til Randers i Plads).

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK.

Møde og Generalforsamling Søndag den 27. April paa sædvanlig Tid og Sted.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag d. 20. April, Kl. 3 Eftern., afholder Klubben sin første Gymnastik-Præsentation i Sølvgades Kasernes Gymnastiksal. Kolleger, som kunne ønske at overvære denne, indbydes venligst.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 præcis: Sangøvelse til Festen i Aarhus. Korets Medlemmer indbydes til at deltage i Instudering af en ny Kantate af Hartmann til Massmannske Søndagsskolers Aarsfest.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Herning* er oprettet en Lokalforening paa 3 Medlemmer med Typograf J. P. SØRENSEN som Formand.

Ny Lokalforeningsformænd.

I *Skanderborg* er Typograf H. J. HANSEN valgt til Formand og i *Kallundborg* Typograf O. JENSEN.

Kolding, d. 14. April 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

1. I Dagene fra d. 8. til d. 15. April har Hovedbestyrelsen afholdt fire Møder, hvor de af Lokalforeningerne stillede Forslag og Ændringer til Lovene har været under Forhandling og Hovedbestyrelsen har taget Stilling til disse. Ændringerne udsendes til samtlige Medlemmer d. 22. ds. for at der i Lokalforeningerne kan afholdes Generalforsamlinger og eventuelt stilles ny Ændringer, som maa tilstilles Hovedbestyrelsen snarest muligt *og senest d. 10. Maj*; Forslag, der indsendes efter denne Dag, komme ikke i Betragtning. Hovedbestyrelsens Forslag til Begravelseskassen udsendes først i anden Omgang, begrundet paa, at man i sidste Øjeblik har modtaget Oplysninger, der nødvendiggør en Omordning; Motiveringen heraf kan kun gives paa Repræsentantmødet.

2. Meddelelser fra Formanden: a) der var fra Herning stillet Begæring om Oprettelse af en Lokalforening, og det fornødne i saa Henseende var foretaget; b) i Skive var der den 10. ds. død et Medlem J. Chr. Paulsen, 20 Aar gl., som ikke var berettiget til Begravelseshjælp, da han kun havde været bidragydende i 8 Uger, ligesom han ej heller havde kunnet erholde Sygehjælp i de 27 Uger, han havde været syg.

3. Svarskrivelse fra Hovedrevisionen i Aarhus, hvori de fastholdt deres Opfattelse af Diætspørgsmaalet og henviste Lokalformændenes

gode Hjærter (Punkt 4 i Hovedrevisionens Motivering til Halvaarsregnskabet) til det forestaaende Repræsentantmøde.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Kolding, JENS CLASTER (udl. i Koldingpostens Trykkeri d. 1. April; har aflagt den lovbefalede Svendeprøve), arb. samme Sted. Sorø, LUDVIG HANS CHRISTIAN ANDERSEN (udl. d. 5. April d. A. paa »Sorø Avis«s Bogtrykkeri). Horsens, R. C. PETERSEN (udl. hos H. Fogh i Horsens d. 5. April 1890. Odense, JENS P. CHR. PETERSEN (udl. hos Milo i Odense d. 1. April 1890), arb. samme Sted. Viborg, CHRISTIAN JENSEN (udl. hos Angelo i Viborg i April 1882, arb. hos Volkersens Enke under Blokaden i 1885 og har tidligere været Medlem af Ny typ. Forening. Skanderborg, J. P. JØRGENSEN (udl. i Skanderborg Amts Avis d. 1. April 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Kolding, EMANUEL PETERSEN (Den typ. Forening, 421) og R. CHR. JØRGENSEN (Den typ. Forening, 198). Ringkøbing (Ringkøbing Amts Avis), HANS PETER HANSEN-KRUSE (Den typ. For., 261). Kallundborg, MARTIN RASMUSSEN (sidst arb. i København).

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalf.: Kolding, 50, FR. LOMBORG (fra Holbæk).

Bortrejste Medl.: Odense, 519, H. M. SKOU (til Middelfart i Plads). Stubbekøbing, 55, HANS JØRGEN PETERSEN (til København som Militær).

Udmeldt: Kallundborg, 271, AKSEL OSTENFELDT.

Død: Skive, JENS CHRISTIAN POULSEN.

Ærede Indsendere fra Provinserne gøres herved opmærksom paa, at alt Stof til »Typ.-Tid.« maa være os i Hænde til Mandag Aften i den Uge, i hvilken det ønskes optaget i Bladet.

Samtidig maa vi gentagende erindre enkelte ærede Lokalformænd om, at alle Meddelelser angaaende Til- og Afgang i deres Lokalforening ikke skal sendes til Udvalget, men direkte til Hr. GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen, K. At sende disse Meddelelser til os, medfører kun Tidsspilde og forøgede Portoudgifter.

Slagelse, i April 1890. RED.-UDV. F. PROV.

For den store Venlighed og Deltagelse, der blev os vist i Anledning af vor Søns Død og Begravelse, bede vi d'Hrr. Typografer modtage vor Tak.

Kjøbenhavn, 15. April 1890.

ANNA PETERSEN. EMIL PETERSEN.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

Humoristiske Ugebilag leverer **Clichés** humoristiske & alvorlige

til Laans kun 2½ Pf. p. □ ctm.
til Købs » 5 » » »

Illustr. 4 Sid. Gartenlaubeformat.
Pro Hundrede 80 Pf.

Katalog gratis.

Deutsche Zeitung, München.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

I 10 Aar bestaaet Prøven!
Overstabslæge og Fysikus
Dr. G. Schmidt's
HØRE-OLIE
helbreder hurtig og grundig temporær Døvhed, Øreflod, Stikken i Ørene, selv i de ældste og mest haardnakkede Tilfælde. Den ubehagelige Øresusen, samt let Tunghørhed afhjælpes straks, hvilket bevises af tusende Original-Attester.
Pris pr. Flaske med Brugsanvisning 3 Kr. 50 Øre.
Chr. Christensen,
Flensburg, Jürgensgaard 24 c.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Færdigt fra Trykkeriet Torsdag Aften Kl. 7½.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 17
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 25. April 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Sammenkomst Torsdag d. 1. Maj Kl. 8

for Københavns typografiske Arbejdere i Odd Fellow Logen, Nørrevold 23.

Dagsorden: Otte-Timers Arbejdsdagens Betydning i Almindelighed og dens Fordele for Typograferne i Særdeleshed.

Kvartetten »Urania« vil i Aftenens Løb afsynge Sange.

Kl. 10 afholdes et Punschesold, hvortil Billetter à 50 Øre faas hos Inkassatorerne fra Mandag d. 28. April samt hos Styrelsens Medlemmer.

Dansk typografisk Forening.

Søndag d. 25. Maj (Pinsedag) og eventuelt følgende Dag afholdes **Repræsentantmøde** i *Roskilde*.

Nærmere Kundgørelse vil udgaa.

Kolding, d. 21. April 1890. P. H. V.:
H. F. Rasmussen.

Demonstrer!

Vi baade *bør* og *maa* demonstrere. Den internationale Arbejderkongres i Paris har vedtaget det, vort eget Fags internationale Repræsentation samme Steds har sluttet sig dertil, det er det brændende Æmne i alle Arbejderkredse og Københavns Typografer har paa et offenligt Møde erklæret, at de indsér Nødvendigheden af denne Demonstration.

Vi *maa* demonstrere! Vi *maa* følge Fodslag med alle vore Kammerater i de andre Fag! Vi *maa* vise, at vi har Blikket klaret for, hvad der tjener vore egne Interesser bedst.

Hvad nytter al vor Pukken paa Intelligensen inden for vort Fag, naar vi dog ikke er os vor Stilling som Lønslaver klart bevidst? Hvad nytter de dumstolte fine Fornemmelser, naar vi ikke stiller os i Geled med dem, der vil kæmpe for Arbejderklassens økonomiske Interesser? Fordommene bringer os ikke en Øre mere i Indtægt, og er det ikke netop *det*, som vi trænger til?

Godt derfor, at Københavns Typografer i Søndags vidste at lægge ret Kurs. For det første undgaar vi derved at blive peget ud som Arbejderklassens Efternølere, og for det andet opnaar vi at yde vor Skærv til Maksimalarbejdsdagsspørgsmaalets Løsning; thi naar vi *holder fri* d. 1. Maj, da véd jo enhver, at det endelige Maal er et andet, end blot at tage sig en Dags Hvile. Enhver véd jo, at Demonstrationen d. 1. Maj skal give Forholdene et Skub fremad mod Løsningen af Maksimalarbejdsspørgsmaalet — enhver véd, at den er et Led i den Agitation, der til Slut skal bære os Sejren hjem.

Men skal Demonstrationen være virkningsfuld, saa ikke et Bogstav i Vinkelhagen d. 1. Maj! — i hvert Fald fra Middag. Ikke et eneste »Greb« paa Haanden og ikke et Ark om Cylinderen! Saa opnaar vi, hvad vi tilsigter, saa holder vi den Kendsgærning frem, at det er os, *Arbejderne*, der er den værdiskabende Faktor i Produktionen, at det er *os*, og ikke den døde Kapital, der bringer Indtægten til »Huset«. Og vi opnaar maaske, at Kapitalisterne kommer i Tanker om, at *er* vi den eneste Rigdomskilde, saa *har* vi ogsaa en Ret til at fordre, at vi ikke vil have vor Sundhed undergravet, vort Familjeliv ødelagt og vor Aand sløvet ved en alt for lang og nedbrydende Arbejdstid. *Maaske* kan en saadan human Tankeslutning løbe af med dem, skønt Pokker tro paa Humaniteten, naar Kapitalprofitten er i Fare. Men selv om dette end ikke skér, saa opnaar vi dog, at Kapitalistklassen faar lært at kende den Magt, som det internationale Proletariat ligger inde med, og kanske dette kan gøre dem lidt betænkelige ved en alt for haardnakket sætten sig op imod de Krav, Arbejderne bærer frem.

Netop *vort* Fag kan lægge et tyngende Lod i Vægtskaalen til Fordel for Demonstrationens heldige Udfald, idet Bladsætterne raader over, om Bladene skal udgaa den 1. Maj eller ej. Kommer der ingen Blade ud den Dag, saa vil det mærkes; — man vil tænke over Grunden, og derved vil Maksimalarbejdsdagsspørgsmaalet blive draget frem til Diskussion, og bliver det dette, da er Demonstrationens Hensigt naaet. Thi det er netop Spørgsmaalets Drøftelse i de videst mulige Kredse, som Demonstrationen skal bevirke, og derfor bør den heller ikke indskrænkes til Fridag alene; vore Krav bør ogsaa *offenlig* bæres frem. *Paa Gaden* bør vi vise *alle* Samfundsklasser, hvilke Ønsker, der gærer blandt Arbejderne, vi bør paa den mest direkte Maade vise, enhver, at det vi fordrer som nærmeste Krav, er Slidetidens Forkortelse. Alle dem, vi ellers ikke kan faa i Tale, kan vi paa den Maade tvinge til at beskæftige sig med Spørgsmaalet, og derved kan vi vinde den Stemning for Sagen, som er nødvendig for at bære den frem. Thi vi frygter ikke den offenlige Diskussion. Lad kun Sagen

komme offenlig frem alle Vegne, og lad kun Modstanderne møde op — de opnaar ikke andet derved, end at vi faar Lejlighed til at bevise det uholdbare i deres Paastande og det berettigede i vore Krav.

Vi frygter ikke Diskussionen — enhver grundig Drøftelse af Spørgsmaalet *maa* skabe Tilhængere, og sært skulde det gaa til, om ikke — naar vi efter Gadedemonstrationen samles i Flok for at drøfte Spørgsmaalet — der da ogsaa dér skulde findes Folk, der kunde vindes for Arbejdernes internationale Krav: den 8 Timers Arbejdsdag.

Indsér vi Berettigelsen af denne Forkortelse i Slidetiden, forstaar vi, at skal Arbejderklassen ikke aandelig og legemlig forkrøbles, men skal den dygtiggøres til sin historiske Mission, saa *maa* den have længere Hviletid — indsér og forstaar vi dette, saa er der i Øjeblikket kun ét at gøre, og det er at arbejde for den størst mulige Tilslutning den 1. Maj.

Ingen Arbejder, der forstaar sin Stilling som Lønslave, maa holde sig borte! I opfylder en Pligt mod jer selv og jer Familje, naar I gør jert til, at Demonstrationen faar et heldigt Udfald! Ikke én Mand bør staa ved Kassen — alle Mand maa være paa Gaden! Lad Typografernes Demonstration blive et værdigt Led i den fælles Kraftudfoldelse!

Demonstrer! A. A.

„Dsk. typ. Foren."s Repræsentantmøde.

I.

Tiden for dette Møde nærmer sig; efter den Plan, der lægges fra Hovedbestyrelsen, kan man sé, at det er Meningen, at det skal være i Pinsedagene, hvad maa siges at være meget heldigt. Det lader ogsaa til, at det ikke vil komme til at mangle Repræsentantmødet paa Arbejde, naar der allerede ved 1. Beh. i Lokalforeningerne er stillet 150 Ændringer til Lovene og desforuden, som af en Indsender i forrige Nr. af Tidenden fremhævet, *flere store Spørgsmaal* vil komme under Forhandling. Om disse tør det vel betragtes som givet, at der rundt omkring i Lokalforeningerne for Tiden drøftes indgaaende, saa de vordende Repræsentanter møder fuldt udrustede — men dog vel næppe med *bundne* Mandater for den ene eller den anden Sag, thi det er ikke heldigt; vi maa vel huske paa, at de forskellige Forslagsstillere eller Repræsentanter for Lokalforeningerne kan paa Mødet fremkomme med saadanne Oplysninger om de af dem eller deres Lokalforening stillede Ændringer og Forslag, at deres Nytte indrømmes, og naar man saa først paa Repræsentantmødet indsér deres Nytte, er det galt at have givet Løfte om noget andet.

Om *Stedet* for Repræsentantmødets Afholdelse skal jeg ikke mæle et Ord, da det dog tør betragtes som temmelig sikkert, at d'Hrr. som afgør dette, vil vide at tage *alle Hensyn* i Betragtning. Derimod vilde jeg gærne lægge de vordende Repræsentanter paa Sinde, om det ikke var heldigt baade for dem selv og for Forhandlingerne, at de ankom til Stedet Aftenen før Mødet, saa de kunde nyde Nattens Søvn og være udhvilede næste Morgen inden Repræsentantmødet tager sin Begyndelse; ved de to sidste Repræsentantmøder har man sét sovende Repræsentanter — Folk, der ere ankomne med sidste Tog og saa omtrent gaaet lige til Møde. Og saa var der endnu en Ting, jeg gærne vilde have frem, inden der skrides til Valg af Repræsentanter, og det er: lad Repræsentantmødet *kun* komme til at bestaa af Kolleger, der er i Besiddelse af *virkelig Interesse* for hvad der skal forhandles, og som formaar at fremsætte deres Anskuelser; sker dette, da undgaar vi, som paa tidligere Møder, at sé mindre heldige Sider udvikle sig hos Repræsentanter. N. N.,
Lokalformand.

II.

Jeg skal ikke — som vor ærede Kollega A—n. i forrige Nr. af nærværende Blad, ved Henvisningen af Stedet til Repræsentantmødets Afholdelse — komme ind paa de Sager, der eventuelt ville komme til at foreligge paa samme, men kun holde mig til selve Spørgsmaalet: Hvilket Sted vil være det heldigste for Mødets Afholdelse? De to først antydede Steder: Roskilde (eventuelt Aalborg) forekomme mig i lige høj Grad uheldige. Der er ikke Spor af Mening i, sét fra et Foreningss- Pekuniær- som fra et Enkeltmandsstandpunkt, at afholde Mødet paa et af de nævnte Steder. Fra et pekuniært Standpunkt dette: at Jyderne, som vel tæller den største Part af Medlemmerne i »Dansk typ. Forening«, skal rejse over paa Øerne, og det endda helt over til Roskilde (man kunde næsten lige saa godt have valgt København), hvorved Foreningen vil komme til at bestride en uforholdsvis stor Sum til Rejseudgifter, ikke at tale om, at de fjærntboende Repræsentanter ville komme til at lide under Rejseanstrængelserne. I lige Maade vil det gaa med Aalborg for Øboernes og de sydlige Jyders Vedkommende. De ere begge to lige uheldige, selv om der findes nok saa mange hæderlige og dygtige Kolleger i dem. Foreningens Tarv maa først og fremmest ske Fyldest og den tror jeg vil tabe, hvis en af de nævnte Byer skulde gaa hen og blive valgt. Med andre Ord: jeg tror, at Interessen *for* og Deltagelsen *i* Repræsentantmødet vil blive svækket, hvis det bliver lagt paa et for Deltagerne ubekvemt Sted. Og det er jo ikke Meningen. Meningen er jo netop den: at give en saa fyldig Repræsentation som vel mulig, for at de indbragte Forslag derved kunne faa den bedst mulige Drøftelse. Og det skér kun, naar Mødet afholdes paa et for alle lige bekvemt Sted, saa at alle *kunne* møde.

Der er saa til Gengæld peget paa Horsens og Odense. Ja, de forekommer mig at være udmærket skikkede til at kunne samle alle, baade Jyder og Øboer. De ligge begge saa omtrent i Midtpunktet for al Rejsefarten. Vil man det nærmere, maa man søge ned til Lillebæltet, det er vistnok saa omtrent Midtpunktet for alle, og saa vælge en af Byerne der. Hvad om man valgte den lille — og i typografisk Henseende saa fremadskridende By — Middelfart eller det adstadige Fredericia? Jeg er sikker paa, at Repræsentanterne ogsaa vilde blive modtagne med Velvilje af deres Kolleger, ikke at tale om, at det absolut vilde være et af de mest belejlige Steder for samtlige Repræsentanter at mødes. Rejseudgifterne vilde da blive saa omtrent nogenlunde ligelig fordelte for alle Lokalforeningerne. Og dette vil Foreningen i sin Helhed staa sig bedst ved. Repræsentationen bliver fyldigere og Rejseanstrængelserne ikke saa store.

Herning, d. 4. April 1890. J. P. SØRENSEN.

København—Provinserne.

(Af □.)

I »Ny typ. Tid.«s April-Nr. findes en Artikel, der bærer Overskriften »Samarbejde«, og i hvilken der begyndes med nogle Linjer, som enhver uden Tvivl kan give sin Tilslutning, nemlig, *»at hvor Skrift træder i Stedet for den mundtlige Forhandling, bør denne være iklædt en sømmelig og maadeholden Form«*. Og den »Ny« tilføjer derfor ogsaa: Herom kan der vel kun herske *én* Mening.« Desværre slaar baade Bladet og dets Redaktør denne gyldne Sandhed ihjel lige paa Stedet.

I samme Nr. af Bladet har nemlig Hr. A. WESTERMANN Ordet for hans sædvanlige Æmne: Splittelsen, og i de Linjer, han leverer, giver han baade Sømmeligheden og Maadeholdet en god Dag; hvad synes man for Ex. om »pestsygt Kvæg«, »Socialismens Solskjærm«, »Skjærmbrædtet i Slagelse«, »Modstandernes velklingende Navne« osv.; efter alt dette forbavser det slet ikke i Slutningen af hans Artikel at finde en aaben Erklæring om, at det er ham, der fra første Færd *(hvad tidligere er bleven benægtet)* har ligget i Underhandling med »Ny typ. For.« om at lodse »DANSK typ. For.« over i denne, thi *det* er en nødtvungen Sandhed; at *han* vil beholde Resultatet af sine Anstrængelser for sig selv (!), er der vist ingen, der vil formene ham.

End videre er Hr. S. FABRITIUS fremme og godtgjør det samme som Hr. Westermann, om end *mere plat*. At S. F. samtidig giver et ham omtrent ukjendt Menneske Vidnesbyrd for at være »en i enhver Henseende fornuftig Mand«, godtgjør S. F.s Vederhæftighed; men er dog ikke det eneste Exempel paa S. F.s Dumdristighed.

At *Redaktionen* — ogsaa i samme Nr. — betegner Formanden for »Den typ. Foren.« som *lav*, er naturligvis ikke stridende mod »Sømmeligheden«!

Mere Opmærksomhed vækker det derimod, at Hr. J. JOHANSEN hævder, at hans Referat af Hr. P. Christensens Udtalelser forleden ere korrekte *(stenograferede)*. Altsaa har Hr. P. C. i de forløbne fem Aar gaaet med skjult Dalk?

Sømmelighed — Maadehold!

Mødet i Søndags

havde samlet omkring 250 Deltagere i Thalias Teatersal og var særdeles livligt. Da Pladsen imidlertid ikke tillader os at gengive Talerne saa fuldt ud som ønskeligt, indskrænke vi os til nærværende korte Resumé.

FORMANDEN for »Den typ. Forening« bød Velkommen og bad Forsamlingen vælge en Dirigent. Hertil valgtes GUST. CLAUSEN enst. og FORMANDEN fik derpaa Ordet. Han gav en Skildring af de mellem »Den typ. Forening«s, »Ny typ. Forening«s og »Trykkerforeningen«s Bestyrelser førte Forhandlinger om Pariserkongressens Beslutninger. Disse Forhandlinger havde dog ikke ført til noget Resultat, begrundet paa de to Foreningers Modvilje. Vel havde man indsét Betydningen af Arbejdstidens Forkortelse og Akkordsystemets Afskaffelse, men dog fundet at det var Spørgsmaal, der laa langt ude i Tiden. — For de to andre Foreningers Vedkommende førtes Diskussionen særlig af P. CHRISTENSEN og DAHLQUIST medens Hr. FISCHMANN fik Lejlighed til at vise, at han siden sidst, da han var til Stede for at drøfte dette Spørgsmaal, havde faaet lidt mere Klarhed paa Sagen. — Diskussionen stod nærmest mellem de tre førstnævnte Talere og Bifaldet ledsagede stærkt og vedholdende Indlederen. — Til Slutning stillede TH. MOGENSEN paa egne og 17 Medforslagsstilleres Vegne følgende Resolution:

> Forsamlingen slutter sig til de af den internationale typografiske Kongres i Paris vedtagne Hovedpunkter, og støtter Styrelserne for de typografiske Foreninger energisk, navnlig for Gennemførelsen af den forkortede Arbejdstid og Afskaffelsen af Akkordarbejdet.

I Tilslutning hertil beslutter Forsamlingen at deltage i den af Arbejderne i alle Lande paatænkte Demonstration den 1. Maj og tilsiger de Typografer, som maatte lide under Deltagelsen i Demonstrationen, en kraftig Støtte.

BØHM foreslog at dele Resolutionen, saaledes at Sætningen om Normalarbejdsdagen kom for sig, og Demonstrationen for sig. Efter nogen Diskussion vedtoges Delingen. — Resolutionens første Del vedtoges derefter med alle St. mod 1. Deltagelse i Demonstrationen vedtoges derpaa i Følge en fuldt paalidelig Optælling med 117 St. mod 101. — Efter et kraftigt Leve for den typografiske Forenings Formand og efter et lige saa kraftigt Leve for Dirigenten sluttedes det meget animerede Møde.

Paa Mødet indtraf desværre det Uheld, at »Ny typ. Forening«s forhv. Formand forglemte sig i den Grad, at han plumpede ud med nogle »næsvise«, »uværdige« Grovheder mod »Typ.-Tid.«. Hans Udtalelser skaffede ham en alvorlig Reprimande fra Dirigenten, hvortil omtrent hele Forsamlingen gav sit Bifald.

Blandinger.

Et Jubilæum. Vor gamle Kollega, HEINEMANN, kan holde 50-Aars Jubilæum Søndag d. 27. April, idet han paa den Dag i Aaret 1840 blev udlært hos Hofbogtrykker Joh. Heinr. Meyer i Braunschweig.

Renlighed er en god Ting. En Hr. A. har i sidste Nr. af »Ny typ. Tid.« begaaet en længere Aandrighed om Normalarbejdsdagen og Majdemostrationen, men kan selvfølgelig fra sit ophøjede Sæde ikke se nogen som helst Nytte for Arbejderne i deres Bestræbelser for at faa menneskeværdige Livsvilkaar. Det kan altsammen ikke nytte noget. »Nej, béd om Gulvvask, mine Herrer, det bliver nok bevilget!« — Gulvvask, som Surrogat for Maksimalarbejdsdagen! — Jeg maa give Manden Ret, naar han tror at kunne høre sine Kolleger, ogsaa dem i Provinserne, le efter Læsningen af hans Artikel; den er mere end mørsom. P. M.

Til ANTON SVENDSENS Enke have vi endvidere modtaget:

»Socialdemokraten«s Korrektører 2.00, Sivertsens Trykkeri 2.50, Bordings Bogtr. 7.60, Kellers Bogtr. 1.10, Bagges Bogtr. 4.25, Centraltrykkeriet 4.25, Fjeldsøes Bogtr. 1.00, Laurits Madsens Bogtr. 2.25, Truelsens Bogtr. 1.75 — ialt 26.70.

Med de tidligere anmeldte 264.60 ialt 291.30.

Da Cirkulæret nu er sluttet, bedes de tegnede Bidrag indsendte snarest.

Den 23. April 1890.

P. J. JENSEN. J. VILH. WINKELMANN.

Alt Stof til »Typograf-Tidende«s næste Numer maa være indleveret senest Tirsdag Morgen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises. Inspektionshavende: F. K. MADSEN.

Ny Medlemmer: GEORG NIELSEN (udl. d. 1. April 1890 hos Fjeldsøe), arb. samme Sted. ALEX. WEBER og G. G. LUNDEBERG (tidl. Medlem), arb. begge hos Aller.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Bortrejst: 457, NIELS CHRISTIAN RASMUSSEN (til Odense i Plads).

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Politiken (2 B.) 3.40, »E« 0.25, En halv Time i »Stjærnen« 13.33 — ialt 16.98.

Med det tidl. indk. 3.40 ialt 20.38. G. CLAUSEN.

Efterlysning.

Følgende tidligere Medlemmer af Den typ. Forening: N. C. L. BECH (fra Vejle), NIELS JENSEN, DRENKAR, THORV. CARLSEN (1888 rejst til Aarhus) og MARIUS MIKKELSEN (1888 rejst til Aalborg) eftersøges, og bedes Enhver, som maatte kunne give paalidelige Oplysninger om dem, at tilstille disse til G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14.

Man anmodes om, samtidig med de nye Indmeldelser, at anføre Vedkommendes Bopæl. **Bopælsforandringer** bedes ligeledes snarest meddelt G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse. STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde og Generalforsamling Søndag den 27. Kl. 1 i *Industriforeningens Foredragssal.* Uddeling af ny Præmieopgaver. Udstilling: Bind fra det 17. og 18. Aarh. (Vejledende for Opgaven for Bogbindere). Enkelte moderne Trykarbejder og danske Træsnit fra den grafiske Udstilling i Stockholm.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Grundet paa, at der fra flere Sider er afslaaet Klubben Lokale, *kan Præsentationen for i Aar* **ikke** *finde Sted.*

Søndag d. 27. April begynder Boldtspillet paa Blegdamsfælleden.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

I Dag er tilsendt d'Hrr. Lokalformænd til Uddeling blandt samtlige Medlemmer *Ændringsforslag til Lovene.* Generalforsamling vil være at afholde og eventuelle ny Forslag, Ændringer eller Underændringer vil være at indsende senest d. 10. Maj.

Kolding, d. 22. April 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Mandag d. 21. April.

1. *Formanden* gav Meddelelse om, at af *Lokalforeningernes Kvartalsregnskaber* var indtil i Gaar over Halvdelen indkomne, og blandt disse var der flere, hvorpaa slet ingen Rejseunderstøttelse fandtes, andre med fra 1—3; i nogle Lokalforeninger havde Sygeunderstøttelserne derimod taget større Beløb; Holbæk havde refunderet det i forrige Kvartal udlagte Beløb til en Svendeprøves Aflæggelse.

2. *Fastsættelse af Tid og Sted for Repræsentantmødet.* Det vedtoges enstemmig at afholde Mødet *1. Pinsedag* (eventuelt 2. Pinsedag) i *Roskilde.*

3. Sidste Behandling af Hovedbestyrelsens Ændringer til Lovene foretoges og tilendebragtes. H. F. R.

Nyt Medlem: Middelfart, HOLGER CHRISTENSEN (har tidligere været Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Helsingør (Th. Sørensen), 393, CHR. LARSEN (Den typ. Foren. 294). Randers (Chr. Nielsen), 536, LARS NIELSEN LARSEN (Den typ. Foren. 308).

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalf.: Herning, Landstingsmand TH. NIELSEN (fra Vejle). Kolding, 392, JOH. J. JØRGENSEN (arb. i Kold. Avis Trykkeri). Middelfart, 519, HANS MADSEN SKOU (arb. i Middelfart Avis).

Bortrejste Medl.: 150, PETER CHR. GÆRTSEN (til Amerika). Nykøbing F., 115, ERNST JØRGENSEN (til Odense). Fredericia, 392, JOH. J. JØRGENSEN (til Kolding i Plads).

Rettelser.

I Artiklen »Maksimalarbejdsdagen« har i sidste Nr. paa 3. Sp., Lin. 25 f. o. indsneget sig en meningsforstyrrende Fejl, der dog nemt er til at opdage. Der staar: den forkortede *Hviletid* — skal naturligvis være: *Arbejdstid.*

I sdste Numer staar anmeldt som nyt Medlem i Dansk typografisk Forenings Kolding-Afdeling Jens Claster, skal være Jens *K*loster.

Brevkasse.

Vp. Vi skulde gærne have optaget hele Forespørgslen, men Pladsen tillader det ikke. *Deres* Anskuelse er imidlertid den rette. Parentheserne bør i saadanne Tilfælde *altid* sættes af Hovedskriftsorten; de andre opstillede Former ville virke uharmoniske og stødende.

RED.

Arbejdsmarkedet.

En Sætter ønsker Plads snarest her i Byen eller i en Provins. Billet mrkt. »29« bedes indlagt paa Bladets Kontor.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

ANNONCER

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Færdigt fra Trykkeriet Torsdag Aften Kl. 7½.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 18
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 30. April 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Sammenkomst Torsdag d. 1. Maj Kl. 8½

for Københavns typografiske Arbejdere i Thalias store Teatersal,

Østergade 32, 1. Sal o. G.

Dagsorden: Otte-Timers Arbejdsdagens Betydning i Almindelighed og dens Fordele for Typograferne i Særdeleshed.

Sekstetten »Urania« vil i Aftenens Løb afsynge Sange.

Kl. 10 afholdes et Punschesold, hvortil Billetter à 50 Øre faas hos Inkassatorerne fra Mandag d. 28. April samt hos Styrelsens Medlemmer.

Opmærksomheden henledes paa, at Mødet afholdes Østergade 32, 1. Sal o. G. og ikke som i sidste Nr. meddelt Odd Fellow Logen.

Til Københavns typografiske Arbejdere.

Kun faa Timer skiller os fra den 1. Maj. Som I véd, har alle Landes Arbejdere paa denne Dag sat hverandre Stævne for at vise, at Kravet om den forkortede Arbejdstid er et levende Ønske hos den samlede Arbejderstand. Overalt har man indsét, at lav Løn er ensbetydende med lang Arbejdstid, at den knugende Arbejdsløshed kun kan formindskes ved at Arbejderne Verden over alvorligt og energisk sætter noget ind paa at skaffe Plads til deres ledige Kammerater og at endelig Arbejdernes elendige hygiejniske Forhold kun kan forbedres ved at det daglige Slid paa Aand og Legeme indskrænkes.

KOLLEGER!

Der raabes op om at Demonstrationen den 1. Maj er et tomt Slag i Luften. Tro dem ikke! De Folk, som siger dette, siger det kun, fordi Frygten for en selvstændig Optræden dikterer dem saadanne Udtalelser. De er *selv* klare over, at det har en overordenlig Betydning, at den samlede Arbejderstand viser deres Arbejdskøbere, at der er Alvor i deres Fordring om at reducere den lange Arbejdstid. De maa *selv* tilstaa, at *uden* Demonstrationen vilde alles Sind og Tanker ikke som nu have beskæftiget sig med Ottetimersarbejdsdagen — og derved indrømmer de *selv* Dagens store Betydning.

KAMMERATER!

Vi véd vel, at I bringer Ofre for vor fælles Sag ved at møde under Fanerne paa denne Dag. Men ingen Sejre uden Ofre. Sætter I Pris paa at hævde Eders Mening som Mænd og sammen med Kammeraterne i andre Fag at støtte Fordringen om Normalarbejdstiden, saa gør I Eders yderste for at møde den 1. Maj.

KOLLEGER!

Skal vi frem til lysere og lykkeligere Forhold end dem vi lever under, maa vi ogsaa *kæmpe* for at opnaa dem. Den 1. Maj er et Led i den Agitation, der skal udfoldes for at naa dette Maal. Vi gør derfor Regning paa, at I slutter Eder talrigt til Arbejdermødet paa Fælleden, og naar vi om Aftenen samles under vor egen Fane, da haaber vi, at I alle møder for at konstatere, at ogsaa Typograferne er med i Rækkerne, hvor det gælder Kampen for en bedre Eksistens.

STYRELSEN FOR DEN TYP. FORENING.

DEN 1. MAJ.

Demonstrationen.

I Morgen holder Arbejderne hele Verden over Hviledag for at kunne tale sammen om Midlerne til og Maaden hvorpaa den lange Arbejdstid kan indskrænkes. Demonstrationen er af en fuldstændig fredelig Karakter, men de Besiddende har dog været ængstelige og i flere Lande og Byer har man fundet det nødvendigt at garnere de fredelige Arbejdersammenkomster med Bajonetter og Politiknipler. Hos os har man trods Kapitalistpressens Opfordringer dertil dog endnu ikke foretaget noget militært Stormløb mod Demonstrationen, — kun har man forbudt »Processioner« i Gaderne, men ikke fundet det Umagen værd at nægte Tilladelse til Fælledens Afbenyttelse.

Men selv om man vilde lægge nok saa mange Hindringer i Vejen for at Arbejderne kunde forhandle sammen, saa er en Gang Bevægelsen rejst og Opmærksomheden i den Grad henledet paa Ønskeligheden af en 8-Timers Arbejdsdag, at man dog ikke vil kunne stanse den i sin videre Fremmarsch. Derfor samles i Morgen Eftermiddag Kl. 3 alle Københavns Arbejdere paa Nørrefælled for roligt og besindigt at give deres Mening til Kende om en kortere Arbejdstid. Der vil her blive holdt Taler til Belysning af Maksimalarbejdsdagens Indflydelse paa Arbejderens hele Tilværelse, og til Slutning forelagt en Resolution til Vedtagelse. Efter Fællesmødet afholdes saa Møder paa forskellige Steder som Ny Alhambra, Vodroflund og Sortedamslund, samt i Forsamlingsbygningen i Rømersgade og i flere offenlige Lokaler inde i Byen. For vort Vedkommende bliver Samlingsstedet Østergade 32, 1. Sal. Mødet er aabent for *alle* Typografer og vi haaber, at den store Sal maa blive fyldt.

At det ikke har været saa let et Arbejde at faa de københavnske Typografer til at indsé Nødvendigheden af den forkortede Arbejdstid eller Demonstrationens Betydning er en sørgelig Kendsgærning. Vort Fag, som altid har havt Ord for at gaa foran, har i disse Spørgsmaal sakket ynkeligt bagud. Vi tvivler dog ikke paa, at det skal lykkes at faa *alle* med — om ikke andet, saa vil Nødvendigheden vel nok tvinge dem dertil; og er det ikke i højeste Grad pudsigt, at man har Arbejdsgivere, der fuldt ud indsér Nytten og Gavnligheden af det hele, medens deres Personaler staa enten tvivlende eller afvisende. Rigtig nok blev Principalforeningen saa bange, da den hørte Tale om denne forfærdelige »revolutionære« Bevægelse, at den i Huj og Hast sammenkaldte til et Møde, hvortil ogsaa Principaler uden for Foreningen havde Adgang. Man havde imidlertid et saadant Hastværk, at man glemte at sé rigtig efter hvem man indbød, og derved lykkedes det et Par af vore Venner at komme til Stede ved Møderne og holde os à jour med Forhandlingerne. Principalerne kan imidlertid være fuldstændig rolige. Demonstrationen er saa fredelig som man kan ønske sig den, og vi har da heller ikke endnu hørt noget om, at nogen Principal skulde have udstedt Forbud mod at forlade Arbejdet den Dag. Heller ikke kan der for Principalerne være Grund til at sé skævt til *vor* Forenings Medlemmer fordi de ikke konservativt kan blive staaende i Stampe. Vil man kvæle et Fremskridt, ender det nemt fordærveligt for Voldsmændene, da de klassebevidste Arbejderes Krav paa bedre Livsvilkaar nu en Gang ikke lader sig afvise.

Derfor lyder Parolen i Morgen: Frihed over hele Linjen — og mød saa Kl. 3 paa Fælleden for sammen med Kammeraterne i de andre Arbejdsfag at give Demonstrationen det mest fyldige Udtryk. Naar saa Klokken er 8 om Aftenen samles vi atter paa Østergade 32, 1. Sal, for at drøfte Sagen fra et rent typografisk Standpunkt og for derefter ved et Glas Punsch og ved Taler og Sang at slutte den Dag, der vil staa som et varigt Minde om, at Arbejderne over hele Verden er vaagnet til Bevidsthed om den Plads, de bør indtage som Produktionens Frembringere og de Krav, de har Lov til at stille til Livet.

Husk det gælder:

8 Timers Arbejde!
8 Timers Frihed!
8 Timers Hvile!

Hvorfor vi maa gaa med til Demonstrationen.

Blandt de mange fortvivlede Spørgsmaal Demonstrationens Modstandere har kørt op med i disse Dage er ogsaa det: »Hvad vil den nytte?« Ja, *saalænge* man skal besvare den Slags Spørgsmaal er Nytten ganske vist ikke stor; men den kan dog have den Nytte, at vise de tvivlende, at naar kun *de* kommer med, saa er Sagen i Orden. Den vil bringe den Nytte straks, at *alle* lærer at indsé, at det er Arbejdernes alvorlige Vilje, at faa Arbejdstiden indskrænket for at han kan vinde Tid til at udvide sine Kundskaber, til at omgaas sin Familje, til at sørge for sine Børns Opdragelse og til at udhvile sig efter endt Dagværk, saa hans Liv ikke skal være som en Maskine, der mekanisk udfører sit Arbejde uden at tænke eller tale. Arbejderne har Forpligtelse mod dem selv, mod Konen og Børnene til at værge sig mod Sygdom ved Overanstrængelse og til at bevare sin Levetid saa længe som mulig. Ved hver Arbejders Død bliver for det meste en Kvinde og en Flok Børn prisgivne Nød og Elendighed. Vi véd det. *Vort* Arbejde er ikke saaledes i de gode Tider at der bliver noget til overs til de daarlige. Kommer saa Sygdom til bliver Situationen endnu vanskeligere. Og naar Forsørgeren bortkaldes er Elendigheden sikker.

Jo længere Arbejdstid vi har, jo længere vi opholde os i de for det meste uhyggelige Arbejdslokaler, hvor Ventilationen kun kendes gennem Sprækkerne i Panelerne, desto hurtigere gaa vi mod Opløsningen. Men kan vi forsvare det? Kan vi forsvare paa denne Maade at blive Selvmordere, naar vi ved en fast og bestemt Optræden, ved alle som én at fremsætte vore berettigede Krav kunne virke til, at man fik Øjnene op for at der dog maatte være noget berettiget i Fordringen om 8 Timers Arbejdsdagen; naar vi paa den Maade viste, at lige saa vel som vi til Hverdagsbrug taalmodig finder os i at slæbe Penge sammen til Arbejdskøberne, lige saa vel vilde vi være i Stand til, naar denne Taalmodighed bristede, selv at tage, hvad man nægtede os, da vi bad derom?

Kan vi forsvare at Produktionen ved at udbytte os, ved at forcere og forlænge vor Arbejdstid lader en Del af vore Kammerater gaa paa Gaden en lang Tid af Aaret, uden at en væsenlig Del af det store Udbytte kommer os til gode? Kan vi forsvare at den lange Arbejdstid skaber en Overproduktion, saa Lagre og Magasiner ere overfyldte, medens Tusinder savne det nødvendigste?

Nej!

Det er netop derfor **vi alle** *maa gaa med til Demonstrationen!*

8-Timers Arbejdsdagens Indflydelse

paa Lønningsforholdene er hele Tiden af Modstanderne blevet omtalt, som noget der vilde virke til mindre Fortjeneste for Arbejderne end nu. Ja, selv ikke Hr. P. CHRISTENSEN kunde paa Mødet forrige Søndag, hvor Formanden statistisk oplyste den kortere Arbejdstids Indvirkning paa en højere Løn, fatte hvorledes den kortere Arbejdstid kunde bringe større Fortjeneste. Med Tanken paa vort eget Fag har vi de soleklareste Beviser. I 60'erne var saaledes Arbejdstiden her hjemme almindelig 12 Timer daglig og om Søndagen arbejdede man til Middag. Tør nu nogen paastaa, at Lønnen den Gang gennemsnitlig i Bogsætterierne hævede sig over 5 Rdlr. om Ugen? En »fast Plads« var godt aflagt med 7 Rdlr. Saa kom vi i 70 bort fra

n-Beregningen og fik Alfabet-Beregning og samtidig indskrænkedes Søndags-Arbejdet betydeligt. Man enedes senere om en 10-Timers Arbejdsdag uden at Lønnen derfor formindskedes og endelig i 1884 ved Tarifens Indførelse blev 10 Timer fastslaaet som Norm. Naar vi nu arbejder hen til, at faa Arbejdsdagen fastsat til 8 Timer, saa maa Enhver vel kunne indsé, at ogsaa den vil medføre en Lønforhøjelse samtidig med at den foreløbig skaffer Plads for nogle ledige Hænder. Enhver Sag maa forberedes før den træder fuldt ud, og saadan er det ogsaa med Maksimalarbejdsdagen. Demonstrationen er ikke noget Maal — den er kun et Middel for at henlede Tanken og Opmærksomhedsn, saavel hos Arbejderne som hos Arbejdskøberne paa Nødvendigheden og Ønskeligheden af den forkortede Arbejdsdag. Derfor maa vi alle deltage i Demonstrationen. Den som ikke gaar med risikerer at sætte sin egen Sag, sin egen Fordel langt tilbage. Skal der vindes noget for Arbejdernes Frihed, maa det ské ved Sammenhold og Enighed imellem dem. Lad os derfor alle som én give Møde til Demonstrationen. Husk det gælder Frihed for Dig selv — bedre Livsvilkaar for Dig, din Hustru og dine Børn!

Agitér overalt for Tilslutning!

Hvad det gælder.

Den mærkelige Ligegyldighed for og fra anden Side Modstand mod Demonstrationen 1. Maj er os ikke ganske klar. Man maa absolut ræsonnere, at den ingen Virkning vil faa, for at komme til et sligt Ligegyldighedens Stade. Men er det at demonstrere noget nyt? Er det over Hovedet bevisligt, at Demonstrationer ikke har Frugter? Bliver der ikke til Stadighed fra en hvilken som helst Side demonstreret, naar enten noget skal bringes til Live eller noget skal trykkes ned. Jo, sikkert, og det sker altid i Erkendelsen af, at naar man vil have en Sag frem, maa man henlede Opmærksomheden paa den og derved vinde den offenlige Mening for den, og derfor er den almindeligste Maade at demonstrere paa den, at hidføre en Masseudfoldelse af de Kræfter, der vil kæmpe for vedkommende Sag.

Ved at demonstrere for Maksimal-Arbejdsdagen paa den Maade, som er foreslaaet, ved at Arbejdet hviler, ved at Intet bliver udført, ved at den gennnmføres over hele Verden, kan man vel snart blive enige om, at større Demonstration vel næppe nogen Sinde er bleven udført. Det er ikke en By, ikke et Land — men alle Lande. Det er Broderfølelsen mellem alle Landes Arbejdere, der her finder sit Udtryk; det er en Illustration af Karl Max: Arbejdere i alle Lande forener Eder Og naar Arbejderne har den rette Forstaaelse heraf, vil Virkningen snart kunne spores i mægtige Fremskridt, særlig paa det Omraade, hvorpaa den her er baseret.

At Arbejdsgiverne i de fleste Tilfælde ikke sympatiserer med denne Demonstration, forbavser ingen. Enhver selvstændig Rørelse fra de Undergivnes Side er lig Oprør. Naar og hvor har Arbejderne vundet Sympati hos deres »Overordnede«, naar det var et Krav, der bares frem? Skal vi vente paa det, maa vi vente længe. Men Ulykken for Arbejderne er, at de ikke er klassebevidste nok, ikke endnu ganske overbeviste om andet end deres egen Uselvstændighed, og naar der saa tillige — hvad der gør — findes Folk af Arbejdernes egen Midte, der ved enhver Lejlighed lægger sig paa Maven for at hindre Fordringerne, for at udstøde Raabet: »Gør det ikke, gør det ikke«! dog uden samtidig at give Anvisning paa Himlen (mærkelig nok!), saa falder den medfødte Magelighed straks nogle i Øjnene som Fordel. Derfor er det Arbejde stort, der skal til for at fremhjælpe Bevidstheden om, at Arbejderne er andet og mere end en Vare, hvormed der kan skaltes og valtes som man finder mest passende.

Og Demonstrationen er et saadant Krav. Vi *vil* være Mennesker. Vi mener, at den Fordring der stilles, er baade naturlig og rimelig, vi *vil* ikke henleve vort hele Liv paa Arbejdsstedet! Det er Fordringen, kan den kaldes urimelig?

Nej, den kan ikke, og derfor maa vi med at demonstrere; vi har det samme Krav, det samme Formaal som alle andre Arbejdere: at leve menneskeværdig. Nu vel, men saa er vi med, saa *skal* vi være med. Og vi har saa meget større Forpligtelse dertil, som i intet andet Fag vil Virkningen af Demonstrationen være mere haandgribelig. Bladsætternes Tilslutning vil være af stor Virkning, derfor maa de gaa i Spidsen; og denne Virkning er ikke alene, at mange tusinde Mennesker intet Blad faar, men ogsaa det, at de faar at vide, *hvorfor* de intet faar — at de faar at føle, at Arbejderne har et Krav oppe, som de vil sætte noget ind paa at løse.

Den 1. Maj i Udlandet.

Forrest i Rækken staar *Østrig*. Den ogsaa her bekendte Kollega EMIL KRALIK, Redaktør af vort Broderorgan »Forwärtz«, har væsenlig Æren af den energiske Agitation, der er drevet i blandt Wiens Typografer. Allerede for lang Tid siden vedtoges det i en af 2000 Kolleger besøgt Forsamling, at fejre den 1. Maj som almindelig Fridag og der er ingen Tvivl om, at Demonstrationen vil faa en Massetilslutning blandt Wiens typografiske Arbejdere. Ogsaa *Bladarbejderne* slutter sig til Bevægelsen. Paa en Skrivelse fra Bladsætternes Klub svarede Bladudgiverne, at det ikke gik an at lade et Aften- og et Morgenblad bortfalde, men at de vilde være med til at arbejde med et meget faatalligt Personale, naar blot Bladene kunne komme ud; men paa et forrige Søndag afholdt Tillidsmandsmøde bestuttedes det *énstemmigt, at fordre den 1. Maj som fuldstændig Hviledag.*

I *Budapest* har Bladudgiverne givet Bladsætterne fuldstændig fri.

De *tyske* Kolleger har ikke taget fat med samme Iver paa Løsningen af dette Spørgsmaal. München danner dog en hæderlig Undtagelse; her gaar endogsaa Kollegerne i Spidsen for den almindelige Bevægelse. Paa Indbydelse af *Bogtrykkernes 1. Maj Kommission* samledes en Del Repræsentanter for forskellige Korporationer til et Møde, hvor Besøget var uventet talrigt, ja saa at sige samtlige derværende Arbejderkorporationer var repræsenterede. Det blev **enstemmigt**, uden at nogen udtalte sig derimod, besluttet at fejre den **1. Maj som en fuldstændig Festdag**. I Løbet af Formiddagen vil der finde offenlige Forsamlinger Sted med Dagsordenen: »Bevægelsen for en Ottetimersarbejdsdag«. Om Eftermiddagen paatænkes Udflugter med Familje og om Aftenen finder der fælles Underholdninger Sted med Musik i Münchens største Lokaler.

I *Berlin, Leipzig* og *Hamburg* samt alle større tyske Byer afholdes om Aftenen offenlige Bogtrykkerforsamlinger, hvor 8-Timers Arbejdsdagen diskuteres.

Repræsentantmødet.

Tiden for Repræsentantmødets Sammentræden nærmer sig med stærke Skridt, — den store Dag, paa hvilken alt, hvad man har ment kan tjene til vor Forenings Forædling, skal tages under alvorlig Overvejelse og Drøftelse.

Men forinden Repræsentanterne samles til at forhandle om de store Spørgsmaal, der staar paa Dagsordenen, var det vel ikke af Vejen, om i alt Fald de væsenligste af disse Spørgsmaal blev sat under Diskussion i »Typ.-Tid.«. Det er ikke nok med, at man i en Lokalforening véd, hvorledes hvert enkelt Medlem dér stiller sig til de forskellige vigtigste Spørgsmaal, men det er ogsaa nødvendigt at vide, hvad Mening man i *andre* Lokalforeninger har om disse Spørgsmaal.

I et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.« har en æret Indsender fremsat to af de vigtigste Sager, der staar paa Dagsordenen, næmlig *Kvindespørgsmaalet* og *Understøttelse af gamle trængende Typografer.*

Det er ganske vist to overordenlig vigtige Spørgsmaal. Men der er dog et andet Spørgsmaal, — Tidens mest brændende — næmlig Lønspørgsmaalet, som der ikke er en eneste af Provinskollegerne, der har et Ord til overs for. Og man skulde dog synes, at *det* Spørgsmaal maatte ligge nærmest.

I lange Tider har Forholdene ikke været saa gunstige for Typograferne, som netop nu. Ikke én, som vil arbejde,

behøver at gaa ledig. Var det derfor ikke netop *nu* belejligt at bringe Spørgsmaalet frem? Jeg tror det. Og det er netop derfor jeg fremsætter disse Linjer, for at der rundt omkring i Lokalforeningerne kan blive drøftet Spørgsmaalet om en *Tarif for Provinstypograferne*.

Det forekommer mig slet ikke saa vanskeligt, at kunne faa indført en ensartet Betaling paa de forskellige Avistrykkerier i Provinserne. Og jeg tror — ja, jeg er vis paa, at mange Principaler med Glæde vilde ønske, at der eksisterede en saadan Tarif.

For Tiden varierer Satsprisen i de forskellige Trykkerier i Provinserne mellem 24 og 30 Øre Tusinde. Der er maaske nok et Par enkelte, der giver lidt mindre, men der er, saa vidt mig bekendt, ingen, der giver *mere*. Ligeledes er Begrebet Korrekturgodtgørelse, Godtgørelse for spatieret Sats og Talsats højst forskellig. Ja, jeg har oplevet i min nu snart 25-aarige Praksis, at der i et Trykkeri paa Sydsjælland, hvor jeg arbejdede for nogle Aar siden, ikke kendtes til Betaling for andet end ligefrem skær Avissats til 26 Øre Tusind, selv om ogsaa der var Korrektur paa en Timestid eller to.

Men det er vel i det hele taget ikke noget jeg behøver at fremføre for mine Kolleger. De véd alle sammen nok, hvor bagvendte Forholdene er.

Jeg henstiller derfor, om det ikke var belejligt ved det nu sammentrædende Repræsentantmøde, at bringe Spørgsmaalet paa Tale, og mulig dér faa nedsat et Udvalg til at forhandle med Principalerne om en saadan Tarifs Gennemførelse.

For en Del Aar tilbage var Spørgsmaalet fremme, men da var Jordbunden ikke gunstig til at modtage Sæden; — lad os forsøge at saa nu, maaske vi da vil høste ikke én, men mange Fold.

Aalborg, i April. ANTON SCHWARTZ

Blandinger.

Demonstranter imod deres Vilje. »Ny typ. Foren.« havde i Henhold til sin medfødte Konservatisme bestemt at modsætte sig Demonstrationen, og Styrelsen havde i den Grad svinebundet Medlemmerne, at den, da den fik at høre, at Personalerne vilde ordne Sagen indbyrdes, forbød dem at deltage i de til Afgørelsen nødvendige Møder. Ved Afstemningerne paa Trykkerierne *skulde* de stemme imod. Mange af dem havde vist nok Lyst til at gøre det modsatte, saa snart de ikke befandt sig under »Ledernes« Opsigt — men sæt det rygtedes? — Forfærdeligt! — Saa skete det overraskende, at man alligevel lukkede Butiken, og alle Mand *maatte* demonstrere. Skæbnen *kan* være ironisk.

Til Sammenligning. Berliner Konferencen, hvis Arbejdere bestod af Etatsraader og Baroner, foreslog en Maksimalarbejdsdag paa 11 *Timer*. Nu arbejder vi i 10. — *Hvilket Fremskridt!*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises

Ny Medl.: LUDVIG KRISTENSEN (Trykker), udlært hos Fjeldsøe 1886, arb. hos Aller. CLAUDIUS JENSEN (Trykker), arb. hos Aller. EMIL BRUUN (Trykker), udl. hos Aller 1889, arb. hos Aller. EDVARD SEEGER (tidl. Medl.), arb. hos S. L. Møller. NIELS PETER NIELSEN og LUDV. HOLM, udl. 19. April 1890 hos Luno, arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Bortrejste Medl.: 526, C. J. F. TIEDJE (til Tyskland). 60, OSCAR PETER BERG (til Roskilde).

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medl.: Kolding, ERIK J. H. LARSEN (udl. i Konr. Jørgensens Bogtr. i Kolding d. 15. April, efter 5 Aars Læretid og aflagt Svendeprøve), arb. samme Sted. Næstved, JENS PETER CHRISTENSEN (udl. d. 1. Maj 1890 i Bangs Enkes Bogtr. i Næstved). Kallundborg, ALFRED OSTENFELDT (udl. i Kall. Dagbl.s Bogtr. d. 22. April 1890).

Udmeldt: Nykøbing, M., Bogtr. ANDR. NIELSEN (fra 1. April).

Rettelser.

Ved en Misforstaaelse er i vort Blads Nr. 15, under lokale Meddelelser fra »Dansk typ. Forening« i Thisted Lokalforening anført som udmeldt Hr. Bogtrykker H. RASMUSSEN. Vedk. er vedblivende Medlem af Foreningen.

Arbejdsmarkedet.

En yngre Sætter søger Plads snarest, helst her i Byen. Adresse: S. JØRGENSEN, Nordvestvej 10, Kjld.

»Typograf-Tidende«s Skrifter: GENZSCH & HEYSE, Hamburg. Farve: CH. LORILLEUX & Co., Paris. Papir: DE FORENEDE PAPIRFABRIKER, København.

Almindeligt Bladarbejdermøde

Onsdag den 30. April, Kl. 10 Form. i Thalias store Teatersal,

Østergade 32, 1. Sal o. G.

Dagsorden: **Bladudgivernes Stilling til Demonstrationen.**

Ingen bør udeblive.

Møde Onsdag d. 30. April, Kl. 9

for Københavns typografiske Arbejdere i Thalias store Teatersal,

Østergade 32, 1. Sal o. G.

Dagsorden: **Principalernes Stilling til Demonstrationen.**

Det er Enhvers Pligt at møde.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 19
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 9. Maj 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Dansk typografisk Forening.

Repræsentantmøde.

Søndag den 25. Maj og eventuelt følgende Dag afholdes *Repræsentantmøde i Roskilde* paa *»Hotel Prinsen«*. Forhandlingerne begynder præcis *Kl. 10 Formiddag.*

Valg af Repræsentanter.

Efter Modtagelsen af de ved 2. Beh. stillede Lovændringer, hvilke tilsendes d'Hrr. Lokalformænd den 12. Maj, foretages *Valg af Repræsentanter* i Henhold til Lovenes § 7.

Senest den 18. Maj tilsender samtlige Lokalformænd Hovedbestyrelsen Meddelelse om de valgte Repræsentanter (Navnene paa disse) samt Antallet af Medlemmer i Lokalforeningen.

Kolding, den 6. Maj 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Demonstrationen d. 1. Maj.

Forberedende Øvelser.

Det var jo temmelig let at indsé, at der blandt Københavns Bogtrykprincipaler fra en vis Side vilde blive sørget for at rejse Forbud mod at Typograferne gik sammen med de andre Fags Arbejdere i Kampen for 8-Timers Arbejdsdagen, og Hr. Bogtrykker O. C. OLSEN har da ogsaa Æren af at have opbudt al sin Kraft paa at straffe Sætterne saa haardt som muligt, dersom de ikke lystrede hans faderlige Røst. Den lille Rest af »Foreningen af danske Bogtrykkere«, som Hr. Olsen dirigerer, synes dog at have faaet Øjnene op for, at han denne Gang gik for vidt, og det har ikke været ret mange Principaler, der har følt sig forpligtede til at følge hans Bestræbelser for nu at slaa et Slag mod de københavnske Typografer. Tiden var gunstig for Sætterne; vi kunde godt have modtaget den tilbudte Hanske, og vi tvivler ikke paa, at Sætterne vilde have staaet ubrødelig trofast sammensluttede. Alt dette vidste Principalerne godt, og de lod derfor Fornuften raade, da Afgørelsen endelig skulde træffes.

Men der var ogsaa arbejdet og arbejdet godt og ihærdigt fra Styrelsens Side for at naa et saa godt Resultat. Møde paa Møde var der holdt — snart for *alle* Typografer, snart for de forskellige Styrelser, snart for vor Forening alene og endelig en hel Uge med Personalerne trykkerivis. Resultatet udeblev ikke. Men vi skylde Sandheden at indrømme, at Principalforeningen bidrog væsenligt til at skabe det afgjorte Sammenhold mellem Sættere og Trykkere. En Del Kolleger, som havde staaet lunkne over for Spørgsmaalet, fik ved Principalernes Erklæring om Straf for de Arbejdere, der deltog i Demonstrationen, Øjnene op for, at der vistnok alligevel maatte være noget til Gavn for Arbejderne deri, da Principalerne ellers næppe vilde have taget Affære og nægtet en høflig Anmodning om at standse Arbejdet en halv Dag.

Det var derfor ikke saa underligt, at det til

Onsdag Aften

indvarslede Møde for alle Typografer havde samlet fuldt Hus og at Stemningen var fortrinlig. FORMANDEN gav her en Skildring af Demonstrationens Betydning saaledes som Forholdene nu havde udviklet sig og meddelte, at han og GUST. CLAUSEN Mandag Aften havde overværet en lille Del af Principalmødet uden dog at opnaa noget Resultat. Hvad det nu kom an paa var, at Københavns Typografer stod fast sammen. Han tvivlede ikke paa at saa vel Ny typ. Forening som Trykkerforeningen vilde træde til, dersom det kom til Konflikt. Ønskede d'Hrr. Principaler Krig, saa skulde de faa den, men det blev da ikke paa Spørgsmaalet om den halve Fridag, men om Ting, der vilde have større Betydning for Typograferne. At der nu, trods alt hvad man havde forsøgt, alligevel udkom Blade d. 2. Maj, kunde man udelukkende takke Hr. Olsen for. Hr. FISCHMANN udtalte som sin Overbevisning, at der efter det Spor, Sagen nu var gaaet ind i ved Principalernes Optræden, ikke kunde være Tvivl om, at Ny typ. Forening fuldt ud vilde støtte vor Forening, saafremt det kom til en Konflikt. (Stormende Bifald). Efter at et Par Medlemmer havde udtalt sig om de respektive Personalers Stilling til Demonstrationen og efter at Bogtrykker LAZARUS ved en smidig Manøvre med Tallene havde forsøgt at bevise, at Maksimalarbejdsdagen vilde alene i det typografiske Fag lade 900 Arbejdstimer gaa tabt ugenlig — stillede Formanden følgende Resolution, der énstemmig vedtoges:

> »Forsamlingen udtaler en skarp Misbilligelse over for den af »Foreningen af danske Bogtrykkere« vedtagne Fremgangsmaade lige over for de Typografer, der ønsker sammen med deres Kammerater i andre Fag at fejre den 1. Maj som Fridag; en Fremgangsmaade, som kun bidrager til at skabe et fjendtligt Forhold mellem Principal og Arbejder. Forsamlingen erklærer sig solidarisk med de Arbejdere, der maatte lide under Principalernes Afskedigelser af denne Grund, da Tarifen under ingen Omstændigheder hjemler nogen som helst Ret hertil.
>
> Forsamlingen ansér derfor saadanne Afskedigelser som aabenbart Tarifbrud og erklærer derfor saadanne Trykkerier, som maatte optræde paa denne Maade, i Blokade.
>
> I Tilslutning hertil vedtager Forsamlingen øjeblikkeligt at stifte en almindelig Understøttelsesfond.«

Efter et Leve for Foreningen med Ønske om et heldigt Udfald for Typografernes Sag, sluttedes Mødet og man lovede hinanden at møde næste Dag.

Selve Demonstrationen

fik en saa stor Tilslutning som man kunde ønske. Kl. 2½ samledes man paa »Søfryd«, men da al Procession i Gaderne var forbudt, spadserede man det lille Stykke Vej til Fælleden i Smaagrupper. Straks inden for Ledet var Typografernes Fane anbragt og her samlede man sig saa i Rækker. Da Processionen satte sig i Bevægelse over Fælleden talte den ca. 200 Mand, men under Vejs sluttede mange sig til, saa alt i alt tør man nok regne, at henved 300 havde givet Møde. Efter Demonstrationsmødet fulgte man atter Banneret over Fælleden, hvorefter Processionen opløstes. Om Aftenen havde Thalias store Sal knap Plads til de mange, der ønskede at afslutte den mindeværdige Dag sammen med Kammeraterne. Her gik det Slag i Slag med Taler og Sang og man har næppe nogen Sinde havt en saa gemytlig og om godt kammeratligt Forhold vidnende Aften i »Den typ. Forening«.

Om Lørdagen.

Det var ikke uden en vis Spænding man denne Dag ventede paa Fyraften. Thi *noget* maatte der jo ské — men hvilket? Vilde Principalerne vise sig saa humane, at de vilde tage deres Trusel om Afsked tilbage, eller skulde man tvinges ud i Kampen? Det var dog ikke store Slag der blev vundne. Stilleren af Resolutionen i Principalforeningen (en af vore tidligere »Støtter«) fik ikke megen Fornøjelse af sit Arbejde, og det vil nok vise sig, at han har gjort sine Kolleger en slet Tjeneste ved at faa dem til at vedtage den. Hos S. L. Møller erklærede Principalen, at han ikke vilde gennemføre Resolutionens Bestemmelser, da han selv havde været imod den, men at han fordrede Tarifens Mulktbestemmelser for Forsømmelsen opfyldt. Principal og Personale enedes imidlertid om at lade Sagen afgøre ved Voldgiftsretten, og hermed var altsaa det brændende Spørgsmaal løst. Dette er saa meget heldigere som det foruden at vise, hvad et Personale formaar, naar det staar enigt, tillige viser, at der dog er Principaler, der synes at have Forstaaelsen af, at der lige saa vel kan være noget der hedder Ære og Ret for en Arbejder som for en Principal. Som et særdeles smukt Træk kan anføres, at hos I. Cohn fik Personalet, som Belønning for at de pænt vare blevne hjemme, en Præmie af 4 Kr. pr. Hoved — og Sætterne modtog dem! Derimod havde Græbe ment at burde opsige hele sit Personale, idet han dog stillede i Udsigt, at om Tirsdagen vilde hele Spørgsmaalet være løst. At det ikke kom til Konflikt flere Steder skyldes alene, at de respektive Principaler havde givet Arbejderne fuldstændig Frihed. Hos Nielsen & Lydiche blev 5 Demonstranter sagt op uden en Kat blandt Personalet knyede deraf, og da der ikke var Udsigt til at Sagen vilde gaa i Orden og ingen Intervention til Bestyrelsen var sket, blev

om Mandagen

Nielsen & Lydiches Trykkeri, i Henhold til den paa det offentlige Møde d. 30. April vedtagne Resolution, af Mødets Dirigent erklæret for blokeret.

Samme Dag om Aftenen holdt Principalerne Møde. Stemningen var krigersk hos nogle, medgørlig hos andre. En Resolution om at annullere Tarifen af 1884 forsvandt lige saa hurtigt som den var fremkommet. Tænk blot, at ville sætte Tarifen ud af Kraft! Man var ilde stemt mod de Principaler, der ikke havde lystret Parole, ikke havde ladet deres Virksomhed ligge og kastet deres Arbejdere paa Gaden, samtidig med at de maaske havde kastet deres Kunder samme Vej. Der faldt drøje Ord, men til Slut enedes man dog om en Resolution, der gik ud paa, at de afskedigede Personaler uden for Faget valgte en Mand, der sammen med en ligeledes af Principalerne valgt Mand skulde afgjøre Striden. Denne Resolution var

om Tirsdagen

til Behandling ved et Møde af Personalerne fra Græbe og Nielsen & Lydiche, hvor den med Majoritet vedtoges.

Saaledes staar Situationen nu, og vi vil haabe, at den vil blive endt paa en for Arbejderne tilfredsstillende Maade.

Repræsentantmødet i Roskilde.

I Modsætning til Hr. J. P. Sørensen, Herning, der i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« udelukkende har drøftet Stedet for Repræsentantmødets Afholdelse*), skal jeg i de efterfølgende Linjer holde mig udelukkende til de Sager, der, i Følge det, som alt foreligger, vil blive behandlet paa Mødet.

150 Ændringer og Tilføjelser til Lovene — og der kommer sikkert mere endnu! Af de stillede Ændringer træder straks i første Linje (og første Paragraf) **Kvindespørgsmaalet** frem; det er *Aalborg*, *Fredericia* og *Næstved*, der her ere Talsmænd for denne Sag, og de vil forhaabenlig ikke komme til at savne Makkere; Spørgsmaalet om Kvindens Ligestillelse maa *nu* finde sin Løsning inden for vor Organisation, det maa gaa op for enhver Kollega, at kun ved at *samle* Fagets Udøvere, hvad enten det er mandlige eller kvindelige, formaar man at udrette noget. Dernæst kommer en meget væsenlig Forandring fra det nuværende, nemlig den af Hovedbestyrelsen foreslaaede **delvise Omlægning af Rejseunderstøttelsen til Arbejdsløshedsunderstøttelse**; desværre savner man Motiveringen for dette Skridt,**) der er betydningsfuldere, end de fleste aner. Saaledes som det nu er, gaar en meget stor Part af den udbetalte Rejseunderstøttelse til Jærnbaner og Dampfærger, og den Rejsende kan i Løbet af en 3 Uger have valfartet *alle* Lokalforeningerne igennem — og saa staar han der og er i de aller fleste Tilfælde lige nær. Dette Forhold vil sikkert kunne forandres ved den af Hovedbestyrelsen foreslaaede *delvise* Omlægning af Rejseunderstøttelsen til Arbejdsløshedsunderstøttelse. Jeg vilde ønske, at Medlemmerne rundt omkring vilde fæste Tanken paa dette Forslag, og særlig vil jeg bede de *gifte* Medlemmer lægge Mærke til, hvilken umaadelig stor Fordel det vil være for dem, samtidig som Udgiften for Foreningen *ikke* bliver større. Side om Side med denne forandrede Maade for Medlemmerne at nyde Understøttelse af Foreningen, kommer **Oprettelsen af et Arbejdsanvisningskontor for de ledige Kræfter;**

*) Ved Bestemmelse af *Stedet* for Repræsentantmøders Afholdelse er der som Regel lige saa mange Meninger som der er Lokalforeninger, og inden for disse igen lige saa mange Meninger som der er Medlemmer; enkelte Medlemmer synes — for at gøre sig bemærkede — at skulle være Modstandere af alt.

**) Efter hvad jeg har erfaret, grunder Hovedbestyrelsens Forslag til en Forandring af Rejseunderstøttelsen sig paa et meget omfattende Arbejde, der skal være foretaget med de gamle Medlemsbøger, og hvoraf det er godtgjort, hvad hvert enkelt Medlem har kostet Foreningen. »Typ.-Tid.«s Læsere vilde sikkert paaskønne, om dette Arbejde kom til at foreligge fuldt oplyst offenligt.

det er noget, som vi hidindtil i alt for høj Grad har følt Savnet af, og jeg sér ikke rettere — selv om man maaske ikke straks vil indrømme mig Rigtigheden af mit Syn —, end at vi herved *indirekte* kommer ind paa *Arbejdsvilkaarene;* at et Arbejdsanvisningskontor vil have en Fremtid for sig i »Dansk typ. Forening«, det er sikkert, og samtidig som det er Besparelse af Tid og Penge baade for Arbejderen og Arbejdsgiveren, vil det maaske tillige kunne blive en lille Indtægtskilde for Foreningen. Forslaget fra *Middelfart* om **Understøttelse til arbejdsudygtige og ældre** vil ligeledes danne et af Repræsentantmødets *Hovedspørgsmaal.* Forinden »Dansk typ. Foren.« faar dette paa sit Program, er den ikke noget helstøbt; *vi maa tage Sigte paa vore arbejdsudygtige og ældre,* det er en Sag, som det ikke i Længden gaar an at skyde fra sig med en løst henkastet Paastand om, at »vi formaar ikke at løse denne Opgave«; jo vi formaar det meget godt, men selvfølgelig forudsætter man, at vi begynder paa denne Sag *smaat,* og saa *gradvis fremad,* akkurat som vi nu i de 10 Aar, »Dansk typ. Foren.« har bestaaet, paa de andre understøttende Omraader (Rejse-, Syge-, Arbejdsløsheds- og Begravelseshjælp) *er* gaaet fremad — Tid efter anden lidt til Ydelsen og lidt til Nydelsen, saa vil vi sikkert ogsaa for de arbejdsudygtige og ældre inden ret længe kunne fremvise et smukt Resultat. For øvrigt er vi jo — om end provisorisk — inde paa Løsningen af denne Opgave, idet det vil erindres, at vor Hovedbestyrelse fra 1. Januar d. A. har fritaget en alderstegen Kollega i Odense for at yde Kontingent til Foreningen, men samtidig ladet ham beholde *alle* Rettighederne ubeskaaret; enhver Repræsentant, der stemmer for Godkendelsen af dette Skridt fra Hovedbestyrelsen — og det gør de sikkert alle — giver derved sin Stemme for *Grundtanken* i Middelfart-Forslaget. Paa en Forbedring af **Understøttelse ved indtrædende Dødsfald** har flere Lokalforeninger *(Faaborg, Fredericia, Nyborg, Ringkøbing, Slagelse, Svendborg, Randers* og *Assens)* haft Opmærksomheden henvendt, men da der fra Hovedbestyrelsen er bebudet fremsat noget nyt ved 2. Beh. af Ændringerne, skal jeg ikke her nærmere komme ind paa denne Sag; ogsaa her søger man at tage Sigte paa Kvinden, idet der fra *Svendborg* og *Ringkøbing* stilles Forslag om delvis Udbetaling af Begravelseshjælpen ved Medlemmers Hustruers Død — et meget prisværdigt Fremskridt.

Dette er i korte Træk de *store* Spørgsmaal. At der iblandt de ca. 150 Forslag og Ændringer findes mange Smaating, endog meget smaa, behøver ikke at nævnes. Dog er der et Par Forslag, jeg her gærne vilde berøre med faa Ord. Vi erindre alle, hvilken Halløj »Randerskommissionen« skabte i Fjor; den Art Kommissioner foreslaas der rammet en Pæl igennem, idet *almindelig Afstemning* blandt Foreningens Medlemmer, subsidiært *Voldgiftsret,* anses for Universalmiddel. Ligeledes en tydeligere Affattelse af Bestemmelserne for *Hovedbestyrelsesvalg,* et Omraade, hvor Ærgærrigheden uden tilsvarende Dygtighed har søgt at trænge sig fremad; men lad det endelig være en bestemt Fordring: at den, der igennem Praksis har vist, at han ikke formaar at styre lovlig den lille Kasse, han kan aldrig komme til at staa for Styret af den store Kasse (Hovedkassen); herom *maa* vi *alle* være enige. Sluttelig skal jeg kun notere Forslaget fra *Middelfart* om udvidede *Regler for Svendeprøvers Aflæggelse,* men disse ere sikkert alt for »udvidede«, de nugældende har man ikke alle Steder kunnet bestaa med Glans.

Hvorom al Ting er: jeg vil haabe, at man i de aller fleste Lokalforeninger tager de stillede Forslag op til en alvorlig Diskussion, saa der *før* Repræsentantmødet er gjort et meget væsentligt Forarbejde. Selv om Repræsentantmødet varer *to Dage,* hvad jeg anser for nødvendigt, saa vil det lige saa sikkert blive nødvendigt, at de forskellige Repræsentanter straks ved Aabningen af Mødet lægger den Plan: ingen endeløse Prædikener, thi ellers naaer man ikke at faa behandlet det halve og endnu mindre det hele, hvad dog er Meningen.

N. N.,
Lokalformand.

Stavnsbaandets Genindførelse.

Der er mange underlige Ting i denne Verden. At der til »Dansk typ. Forening«s Love er indkommet saa mange Ændringer, som det nu viser sig, henregner jeg dog ikke til det underlige, naar man kender lidt til Typograferne, og det er heller ikke underligt, at den store Masse har optaget fire Hovedbestyrelsesmøder, inden man blev færdig med at *tage Standpunkt.*

Men hvad der er det underlige, det er selve Hovedbestyrelsens Standpunkt. Det havde anet mig — ja, jeg vidste det —, at den ærede Hovedbestyrelse vilde overraske Samtiden. Men hvad jeg derimod hverken anede eller troede, det var, at Overraskelsen skulde blive saa stor, som den blev. Og paa hvilket Punkt den naaede højst, — ja, det haaber jeg, at »Typ.-Tid.« vil unde mig Plads til at fortælle.

Det er Ændringen til § 46. At det er heldigt — ja, lad mig kun sige: i mange Tilfælde gavnligt —, at den arbejdsløse *kan* nyde sin Understøttelse i Hjemmet, skal gærne indrømmes. Men hvad der derimod ikke skal indrømmes — og forhaabenlig heller aldrig bliver det —, det er, at der paalægges en hel Del Medlemmer et Stavnsbaand. Og hvem der da først og fremmest vil føle dem brøstholdne ved Hovedbestyrelsens Forslag, er de gifte Typografer. Det er en uden Ord fastslaaet Sætning i de gamle Love, at den, der nyder sjældnest, bør nyde mest. I Overensstemmelse hermed er det da vedtaget, at den ugifte kun nyder 14 Kr., medens den gifte kan nyde 35 Kr. af Arbejdsløshedskassen — alt uden Indskrænkning i Rejsehjælpen.

Det mener Hovedbestyrelsen er Ødselhed. Efter Forslaget kan den arbejdsløse saa godt faa Lov at rejse. Værs'god! Men formaar han ikke ved Rejsehjælpen alene, at ernære sin Hustru — om han har nogen —, da kan han jo blive hjemme. I Hjemmet kan han saa hæve 175 Øre om Dagen. Derved faar han rimeligvis intet Arbejde, men naar der er gaaet 10 Uger, er Hovedbestyrelsen saa naadig (jfr. Ændringen til § 48), at sende ham et eller andet Sted hen, hvor Peber og Allehaande gror.

Jamen, siger Hovedbestyrelsen, vi opretter jo et Arbejdsanvisningskontor. Mange Tak! Naar den Svend, som intet binder til et bestemt Sted, kommer paa Rejsen for at søge Arbejde, da siger Arbejdskøberen nok: »Ja, jeg har jo rigtignok Brug for en Mand, men jeg vil dog først skrive over til Kolding, har de ingen dér kan De godt blive.« Jeg nærer ikke saadan Tyrke- eller Kulsviertro. Jeg tror snarere, at Principalen vil sige som saa: »De er her, De kan blive her.«

Ved den forestaaende Generalforsamling her i Lokalforeningen vil der blive stillet Forslag om at bibeholde de gamle Regler *sideordnet* med de foreslaaede. Om det bliver

vedtaget her, véd jeg naturligvis ikke paa Forhaand. Men det er mit Haab, at flere andre Lokalforeninger vil skænke Sagen en nærmere Overvejelse. Derfor har jeg lagt Beslag paa »Typ.-Tid.«s Spalter.

Holbæk, d. 27. April 1890. ROLSTED.

Repræsentantmødet.

Naar Hovedbestyrelsen i Nr. 17 af »Typ.-Tid.« meddeler, at den har udsét Roskilde til Sædet for Repræsentantmødet, da har det for os her i Odense været en Overraskelse, og det er vel gaaet andre Medlemmer som os. Det kan ikke have været den ærede Hovedbestyrelse ukendt, at det var et almindeligt Ønske at faa en centralt liggende By, og det kan man jo kun højst uegentlig kalde Roskilde. Man skulde jo antage, at Meningen var at faa saa mange som muligt af Lokalforeningerne repræsenterede, men dette naas ikke ved at lægge Mødestedet over paa Sjælland i en By saa nær ved København. Naar Hovedbestyrelsen altsaa ikke i dette Spørgsmaal tager Hensyn til de almindelige Ønsker blandt Medlemmerne, hvad den for øvrigt kun saare sjældent gør, fristes man til at tro, at den har bestemte Hensigter med at vælge Roskilde.

Ikke skulde det være for at lette Københavnerne Adgangen til Mødet; de har jo ellers maatte rejse den lange Vej, saa nu var det jo saa nemt at svippe ned til Roskilde og tale et Ord for deres Interesser — *for saa vidt de da faar Lov at tale!*

Og hvorfor har det været holdt hemmeligt i 2 Maaneder, hvor Mødet skulde være; det var vel for at berede os Medlemmer en lille behagelig Overraskelse og gøre det umuligt for os at faa det forandret. Efter hvad der nemlig blev oplyst paa vor Generalforsamling i Dag, har det allerede for 2 Maaneder siden af den ærede Hovedbestyrelses-Formand været meddelt privat, at det skulde være i Roskilde. Lokalforeningen var aldeles enig om, at dadle Hovedbestyrelsens Fremgangsmaade i dette Spørgsmaal, og for at forebygge en slig Hensynsløshed i Fremtiden blev et Ændringsforslag til Lovene vedtaget, der foreslaar fremtidig at henlægge Afgørelsen til Medlemmerne ved almindelig Afstemning, og tillige udtaler Ønskeligheden af, at saa vidt muligt kun de mest centralt beliggende Byer vælges til Mødested. Kun Hensynet til det korte Tidsrum til Mødets Afholdelse afholdt Lokalforeningen fra at forlange Spørgsmaalet sat under almindelig Afstemning, men var man enig om, for saa vidt at en saadan blev forlangt andet Steds fra, at tiltræde denne.

Odense, d. 27. April 1890. J. + N.

Repræsentantmødet i Roskilde.

Da det vil være forbunden med en Del Vanskelighed i sidste Øjeblik at skaffe Logis til d'Hrr. Repræsentanter og Andre, der agte at overvære Forhandlingerne, anmodes de, der ønske Nattelogis, at meddele dette senest d. 20. ds. til Lokalformanden, KNUD NIELSEN, »Roskilde Avis«. 1. Pinsedag vil der ca. Kl. 7½ blive arrangeret et Festmaaltid i Hotel »Prindsen« à 2 Kr. pr. Kuvert, og anmodes Deltagere at tegne sig senest Tirsdag d. 20. Maj, ligeledes til Lokalformanden. Et udførligt Program vil blive meddelt i næste Numer.

Arbejdervenlighed.

D'Hrr. O. C. OLSEN & HENRIQUES er hver for sig kendt som »liberale« og »frisindede« Mennesker. Hr. O. C. Olsen værner med nænsom Haand i »Lærlingeforeningen« om de unge Lærlinges Interesser, og i sin egen Forretning antager han saa mange som muligt for at kunne skabe den størst mulige Dygtighed blandt det størst mulige Antal Mennesker. Han er i Ordets dybeste Forstand en menneskekærlig Sjæl.

Hr. Henriques er ikke i den Forstand sin Samtid til Nytte. Men han gør, hvad han kan, for at træde i sin Kollegas Fodspor. Ved sidste Valg var han saaledes P. Holms Stiller i femte Kreds. Han er altsaa ligeledes en i Ordets videste Forstand demokratisk anlagt Natur, der kun gaar ud paa at skabe saa megen Lykke som muligt blandt Arbejderne, og der er sikkert ingen Tvivl om, at de Arbejdere, Hr. Henriques har i sit Brød, ved et kommende Jubilæum vil overrække ham en sirlig udstyret Adresse som Tegn paa deres Taknemmelighed.

Thi disse Arbejdere har Grund til at være taknemmelige. Der er Arbejdsgivere, der behandler deres Arbejdere som man behandler en Flok Kvæg, men d'Hrr. O. C. Olsen & Co. er kærlige Fædre lige over for deres Børn. Man høre:

Bladarbejderne anstrængte sig af yderste Ævne for at formaa i det mindste Oppositionspressen til at indstille deres Fredagsnumer. Fra første Begyndelse mærkede deres Repræsentanter, at navnlig d'Hrr. O. C. Olsen og Henriques satte alt ind paa at forhindre det. »Morgenbladet«, som for at undlade at udgive Numer først havde stillet til Betingelse, at hele Oppositionspressen med to Højreblade ogsaa skulde indstilles, forandrede Beslutning senere, idet man nu hævdede, at Meningen hele Tiden havde været to Højreblade, *som ellers ikke plejede at udkomme Store Bededag.* »København« stillede først i Udsigt, at saafremt »Politiken« ikke udkom, vilde den ogsaa undlade at komme, men *da* man saa fra »Politiken« meddelte, at der nu intet Numer udkom, forandrede »København« ligeledes sin Beslutning, men man stillede sig dog saa humant, at man indrømmede Personalet Frihed fra 2—9, for at det kunde deltage i Fælledmødet, og man lovede endog, at saafremt Hr. O. C. Olsen skulde forbyde de Typografer, som er beskæftigede i »København«, at forlade Arbejdsstedet, vilde Redaktionen helt undlade at udgive noget Numer.

For d'Hrr. O. C. Olsen & Henriques var det imidlertid om at gøre, at deres Vilje som myndige Fædre lige over for deres Børn blev respekteret, og derfor forbød de deres Arbejdere at forlade Arbejdsstedet og truede med Afskedigelse, saafremt man alligevel gik. Og for at dække sig lige over for »København«s Redaktion foregav man, at »København«s Typografer vekselvis var beskæftiget andetsteds i Forretningen, saaledes at Redaktionen ikke behøvede at holde sit Løfte om at undlade at udgive Bladet, da Sætterne jo paa denne Maade ikke kunde siges at være udelukkende beskæftigede i »København«s Sætteri. Og til Trods for, at man fra Personalets Side hævdede, at Hr. O. C. Olsens Udsagn var ukorrekt, støttede dog »København«s Redaktion sig til d'Hrr. O. C. OLSEN & HENRIQUES' Erklæring — og »København« kom saaledes ud Store Bededag.

Det er rørende at lægge Mærke til d'Hrr. Olsen og Henriques Omhu for deres Arbejdere. Og det er tillige værd at lægge Mærke til Personalernes Lydighed lige over for deres Herrer og Mestre.

Kan være, at det er den haarde Nødvendighed, der har tvunget dem til at bøje sig for det faderlige Magtbud — skønt vi ikke indsér, hvad de havde risikeret, hvis de alle som én havde vist deres Selvstændighed. Men saa meget er sikkert, at det hos det store Flertal af Københavns Typografer har vakt en Indignation og Forbitrelse, som vi haaber vil vokse sig saa stærk, at den kan bryde det Aag, der ved enhver Lejlighed fra d'Hrr. Arbejdsgiveres Side lægges paa Arbejdernes Skuldre.

Saa gør *vi* Afregning med det danske Frisinds Repræsentanter: d'Hrr. Olsen & Henriques.

Indbydelse til Dannelse af »Typografernes Enkekasse« i København.

Som vore Kolleger ville erindre, blev der paa Hjælpekassernes Generalforsamling diskuteret Spørgsmaalet om Oprettelsen af en Forening der skulde yde Enker efter Typografer en hurtig og virksom Hjælp — man vilde derved undgaa Cirkulæreuvæsenet, samtidig med at man vilde fri Enken for denne mangen Gang trange Tiggervej —; denne smukke Tanke fandt en saa gunstig Modtagelse hos den talrige Forsamling, at man straks foreslog og valgte en Komité, der skulde forberede Indkaldelse af et Møde og dér fremkomme med Forslag om Dannelsen af en saadan Hjælpekasse. Undertegnede, der bleve valgte, have nu drøftet Sagen i dens Enkeltheder, og indbyde derfor Medlemmerne af »Typografernes Hjælpekasser«, »Den typografiske Forening«, »Den typografiske Trykkerforening« og »Ny typografisk Forening« samt enhver Typograf udenfor disse Foreninger, der ikke har forbrudt sig mod den faglige Organisation, til et Møde, der afholdes i *Thalias Sal Søndag d. 11. Maj, Kl. 11 Form.*, med følgende Dagsorden:

1. Forslag om Dannelsen af en Enkekasse for Typografernes Hustruer og eventuelt ukonfirmerede Børn.
2. Eventuelt Nedsættelse af et Udvalg paa 9 Medlemmer til at udarbejde Love og bringe Sagen til Virkelighed.

Da denne Sag er af overordenlig stor Vigtighed for os selv, haabe vi paa stor Tilslutning fra d'Hrr. københavnske Typografers Side.

Den 2. Maj 1890.

DAHLQUIST, Den typografiske Trykkerforening. P. FASMER, De forenede Hjælpekasser. N. HANSEN,

LAUR. JENSEN, Den typografiske Trykkerforening. P. JENSEN, Den typografiske Forening. J. F. MØLLER,

P. NORDLUNDE, Ny typografisk Forening. EMIL PETERSEN, Den typografiske Forening. VILH. TØMMERUP, Ny typografisk Forening.

Udvalget bedes møde Kl. 10½.

Vi bede indtrængende vore Kolleger skænke denne Sag al deres Opmærksomhed; Formaalet er saa smukt og godt, at nogen yderligere Anbefaling skulde synes unødvendig. Vi vil kun i Fællesskab med Indbyderne haabe at Mødet maa blive talrigt besøgt og at Kollegerne ved kraftig Tilslutning vil bringe Sagen ud i Livet, hvor den sikkert vil sætte god Frugt.

Et Spørgsmaal.

Hr. Redaktør! Vær saa venlig at svare mig paa følgende Spørgsmaal:

Kan Principalen forlange af sine Arbejdere, at de skal erstatte de Lampeglas, der *uden* deres Skyld gaa i Stykker?

Finder dette Forhold Sted paa større Trykkerier, hvor der anvendes Petroleum?

Spørgsmaalet er foranlediget ved, at min Principal har fordret, at jeg skal anskaffe et Glas i Stedet for et ituslaaet, idet han henviser til, dels at min Formand i Pladsen har købt Glas, dels at det er almindelig Skik i flere større Trykkerier, at Sætterne selv bekoster Lampeglas.

Deres ærb.
B. C.

Vi kan ikke sé rettere, end at den Principal, der vil forlange, at Sætteren skal betale de Lampeglas, der uden Skyld fra Sætterens Side gaa i Stykker, lige saa godt kan forlange, at Trykkeren skal erstatte de Brud, der uden hans Skyld maatte ske paa Maskinen. Vi tro ikke sligt praktiseres andre Steder, og ansér det for at være et temmelig glubsk og nærgaaende Angreb paa Arbejderens Fortjeneste. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: E. H. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: CARL AUGUST RINGMANN (sidst arb. hos Trier), arb. hos Truelsen. RUDOLPH PETERSEN (udl. 29. Marts d. A. hos Nielsen & Lydiche), arb. samme Sted. Trykker THORVALD PETERSEN (tidl. Medlem), arb. hos Jordan. GEORG KÖHN (tidl. Medl., har arb. under Blokaden hos Fjeldsøe), arb. samme Sted. Trykkerne JENS GEORG JOHANNES KJÆR (udl. hos Keller 1884) og VIGGO JACOB JOHANNES ANDERSEN (udl. hos Græbe 1871), arb. begge hos Græbe.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medlemmer: HANS CHR. E. HANSEN (Dsk. typ. Foren. 454). OTTO HØEGH (Unterst. Deutscher Buchdr., 256), arbejdsløs.

Bortrejste: 131, CARL CHRISTIAN GANTZLER. 259, CARL CHRISTIAN KRÜGER.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg modtaget: Aftenbladets Personale 7.00, Politikens 7.50, Triers 23.00, O. C. Olsens 9.00, Bagges 5.50, Jørgensen & Co.s 3.00, Eltongs 0.50 — ialt Kr. 55.50.

G. CLAUSEN.

Gentagende erindres d'Hrr. Inkassatorer om, at samtidig med Anmeldelse af nye Medlemmer bedes Bopælen noteret, ligesom man anmodes om at paasé, at Lovenes § 5 med Hensyn til Indskud sker Fyldest. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Øvelserne begynder hver Søndag Form. *Kl.* 9.

Den halvaarlige Generalforsamling afholdes *Lørdag den 10. Maj, Kl.* 9 i Café »Elektrik«, Vendersgade 5, Kj. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften indøves en Sang til Kirkekoncerten i Aarhus. Nye Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10.

Næste Søndag, 18. Maj: *Familjetur til Gentofte* Kl. 11,45 præcis med Nordbanen (Tur og Retur 50 Øre). Kl. 5 Maaltid i Jægersborg Krohave. Derefter arrangerer Foreningen Punsch og en lille Dans. Madkurve medtages. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Den 29. *April* og 5. *Maj* har der været afholdt Hovedbestyrelsesmøder, hvor samtlige Medlemmer har været til Stede. Blandt de behandlede Sager var en Skrivelse fra Edv. Hansen, København (tidl. af Aarhus Lokalf.), angaaende Laan, hvilket ikke kunde bevilges; Skrivelse fra Roskilde Lokalfmand angaaende Lokale m. m. vedrørende Repræsentantmødet; Skrivelse fra en Lokalforening mød 3 Spørgsmaal angaaende »det indre Liv«, hvilke besvaredes af Formanden.

I det sidste Møde forhandledes angaaende *Konferencen i København om Fagskolens Oprettelse*, hvilken Konference vil finde Sted lige forud for Repræsentantmødet, nærmlig Fredag og Lørdag den 23.—24. Maj; denne Sag vil komme paa Dagsordenen for Repræsentantmødet. Sluttelig gav Formanden nogle Meddelelser om Status i en Lokalforening. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Slagelse, THEODOR ANDERSEN (udlært 1. Maj 1890 i Sorø Amtstidendes Bogtrykkeri), arb. samme Sted og JENS JULIUS OLSEN (udl. 1. Maj 1890 i Slagelse-Postens Bogtrykkeri), arb. samme Sted. Ringsted, JENS PEDER PEDERSEN (udl. i Folketidendes Bogtr. 1. Maj 1890, har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve) og FREDERIK FREDERIKSEN (udl. i Folketidendes Bogtr. 1. Maj 1890). Viborg, GEORG MARQUARD (udl. 1. Maj 1890 hos Angelo i Viborg). Frederikssund, FREDERIK NIELSEN (udl. 1. Maj 1890 i Isefjordspost. Trykkeri, har aflagt Svendeprøve), arb. samme Sted. Varde, JOHANNES CARL CHRISTIAN HVIID (udl. 1. April d. A. og bestaaet den lovbefalede Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Nyborg, OSKAR PETER BERG (Norsk Centralf. 318), sidst arb. i København. Odense (Stiftstrykkeriet), NIELS CHR. RASMUSSEN (Den typ. Forening).

Bortrejste: Odense, 205, P. ANDERSEN (fra Bogense til Frederica i Plads). Sorø, 81, LUDVIG HANS CHR. ANDERSEN (til Holbæk i Plads).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Odense (Milo) 215, ERNST LAUR. JØRGENSEN (sidst arb. i Nykøbing F.). Fredericia, 205, J. P. ANDERSEN (fra Bogense), arb. i Adressekontorets Trykkeri. Aarhus, P. BERG (fra Skanderborg), arb. i Alfr. Bjørnbaks Bogtrykkeri og C. C. HEIN (fra Kolding), arb. hos Bønlykke i Odder. Holbæk, 81, LUDV. H. CHR. ANDERSEN (sidst arb. i Sorø).

Brevkasse.

Der haves ikke flere Eksemplarer af Lovene, end netop er nødvendigt til Brug paa Repræsentantmødet. Dette som Svar paa flere Rekvisitioner. H. F. RASMUSSEN.

pah.: I næste Nr. R.-U. F. P.

ANNONCER

Nyt Falseapparat for Aviser.

Billigt, solidt, simpel Konstruktion.

(Patentbegæring indgivet for Skandinavien og det øvrige Evropa).

Maskinen funktionerer **obsolut** sikkert, forbindes let med enhver almindelig Hurtigpresse og er saa lidet indviklet, at enhver Maskinmester med Lethed gør sig fortrolig med den. **Pris**: 650, 800 og 900 Kr., alt efter Størrelsen og det Antal False, der forlanges. Fragt og Montering samt nødvendige Forbindelsesdele betales ekstra, men vil som Regel kun andrage et **ringe** Beløb, da Maskinen **forsendes fuldt opstillet**, færdig til Arbejde.

Ved Besparelse af Tid og Personale, samt ved den Fordel, at Bladet kommer Læserne tidligere og smukkere i Hænde end ved Haandfalsning, **tjener Maskinen sig fri i mindre end 1 Aar. Udmærkede Anbefalinger fra ansete Fagmænd foreligge og flere Maskiner ere alt solgte.** Nærmere Underretning meddeles paa Forlangende gratis og franko.

B. Møller,
Kolding, Danmark.

Humoristiske Ugebilag leverer **Clichés** humoristiske & alvorlige
til Laans kun 2½ Pf. p. □ ctm.
til Købs » 5 » »
Katalog gratis.

Illustr. 4 Sid. Gartenlaubeformat.
Pro Hundrede 80 Pf.

Deutsche Zeitung, München.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Nogle smaa brugte Skriftkasser og en Sætterreol ønskes til Købs. Møntergade Nr. 10, 1. Sal.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Fast Akcidenssætterplads.
En Typograf, der har de bedste Anbefalinger for Duelighed og Ordenssans, søger fast Plads som Akcidenssætter i en Provinsby. Billet mrkt. »J. S.« modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 20
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 16. Maj 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Repræsentantmøde i Roskilde

Søndag den 25. Maj, Formiddag Kl. 10 præcis paa Hotel „Prinsen".

DAGSORDEN:

1. Valg af Mødets Funktionærer. 2. Hovedbestyrelsens Beretning. 3. Lovenes Behandling. 4. Fagskolen i København (Beretning og eventuelt Forslag). 5. Foreningens Organ. 6. Forslag fra Aarhus angaaende Udgivelsen af en Lære- og Haandbog.

Kolding, den 11. Maj 1890.

P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

PROGRAM

for

„Dansk typografisk Forening"s Repræsentantmøde i Roskilde

den 25. Maj 1890.

Ankomst med Aftentogene den 24. og Morgentogene den 25. Maj. Modtagelse af Repræsentanterne paa Banegaarden.

Kl. 9 pr. Frokost i Hotel »Prinsen«s table d'hôte Sal, hvortil Roskilde Lokalforening indbyder Hovedbestyrelsen og samtlige Repræsentanter. — Ikke-Repræsentanter kan deltage i Frokosten à 1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert.

Kl. 10 pr. begynder Forhandlingerne i Hotel »Prinsen«s Festsal.

Kl. 6 Besøg i Domkirken.

Kl. 7 1/2 Middag à 2 Kr. pr. Kuvert, hvortil man maa tegne sig senest den 20. Maj hos Lokalformanden, KNUD NIELSEN, »Roskilde Avis«.

Under Mødet serveres à la carte i Theaterrestaurationen.

Program for det eventuelle Møde 2. Pinsedag meddeles efter Mødets Slutning 1. Pinsedag.

Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« og de med denne gensidige Foreninger indbydes til, *mod Forevisning af Medlemskort,* at overvære Forhandlingerne og deltage i de med Mødet forbundne Festligheder.

Da det vil være forbunden med en Del Vanskeligheder at skaffe Logis i sidste Øjeblik, anmodes d'Hrr. Repræsentanter og Andre, som ønsker saadant, at meddele dette til Lokalformanden, KNUD NIELSEN, senest den 20. Maj.

Roskilde, den 5. Maj 1890.

FESTUDVALGET.

Repræsentantmødet.

I.

Under den Overskrift har en Kollega i Nr. 18 af »Typ.-Tid.« draget et Spørgsmaal frem til Overvejelse og Drøftelse, et Spørgsmaal, som efter min Mening *særlig* burde drages frem, nærmlig *Lønningsspørgsmaalet*. Mangt og meget kunde der jo skrives om dette, men da »Typ.-Tid.«s Spalter for det meste er optaget af andre Ting Foreningen vedrørende, skal jeg fatte mig i Korthed. Jeg skal ikke berøre Beregningssystemet, som den ærede Kollega alt har fremdraget, kun yderligere tilføje, hvad der er de fleste bekendt, at Typograferne i de mindre Provinsbyer for Størstedelen staa paa fast Løn, der for manges Vedkommende er alt andet end glimrende. Til Eks. findes Bogtrykkerier, hvor der bydes Typografer *12 Kr.* om Ugen paa egen Station, og Arbejdet, der skal præsteres for disse 12 Kr., er endda ikke ringe. Tillige er det mange Steder Tilfældet, at Typograferne faa Kost og Logi paa Stedet. Lønnen for deres Vedkommende de fleste Steder varierer højst forskellig fra 6, 7 og 8 Kr. om Ugen, enkelte Steder endog 4 og 5 Kr.

Ved Oprettelsen af en Tarif antager jeg imidlertid, at dette vil bortfalde, da de Fordele dette byder, aldrig kan komme Typograferne til Gode, selv om de enkelte Steder — som det hedder — »bliver betragtet som Medlem af Familjen.»

Hvis der af Hovedbestyrelsen og rundt om i Lokalforeningerne bliver gjort Skridt til dette Spørgsmaals Fremme paa det forestaaende Repræsentantmøde, da er jeg overbevist om at det vil vinde Sympati hos mange og ikke mindst hos Kollegerne i de mindre Provinsbyer. PAH.

II.

Blandt de mange Sager, der paa Mødet vil komme til at staa i første Række, er Spørgsmaalet om *Kvindens Optagelse i Foreningen*, og jeg tror, at det vil staa klart for Repræsentanterne, at der kun er ét at gøre ved denne Sag, nærmlig at følge den tidligere alm. Afstemning over den og forkaste den med saa stor Majoritet, at den for stedse maa være banlyst fra vor Forening.

Jeg ansér det nærmlig for et af de største Onder, der kan ramme vort Fag og vor Forening, at vi optager Kvinder og derved opfordrer dem til at kaste sig over Typografien.

Er der da allerede saa mange Typografinder i Provinserne, at de kunne optræde som Konkurrenter til os, eller er det Meningen, at vi skulle sørge for, at der kan komme saa mange som mulig i Lære, saa at de med Tiden kunne fortrænge os?

Der arbejder vel alt i alt ca. 20 Typografinder i Provinserne, og paa Grundlag heraf skal der rejses en Storm for at faa dem optaget i Foreningen — thi det er vel ikke Meningen, at kun de, der arbejde paa samme Betingelser som vi Typografer, skulle optages, da der saa næppe er mange af dem, der kunne komme i Betragtning — og optage vi dem ikke alle som én, enten de have 5 Kr. eller 25 Kr. om Ugen, saa naas Maalet jo ikke: »at samle Fagets Udøvere«. Og naar vi saa have faaet Typografinderne optagne, skulle vi til at slaa et drabeligt Slag for dem, thi *vi* kunne da ikke være bekendt, at de som gode Kolleger arbejde for en lavere Løn end vi og derved fortrænge os.

Ja, det lyder meget godt, at vi ville være Kvindernes Riddere, men vi maa vel huske paa, at vi samtidig sørge for at fortrænge saa mange mandlige Arbejdere som muligt for at give Plads for kvindelige. Det er nu en Gang saa, at det er Mændenes Pligt at forsørge deres respektive Familjer, hvorimod den Kvinde, der arbejder som Typografinde, som Regel kun har sig selv at sørge for og derfor ogsaa *kan* arbejde for en lavere Løn. Men — siger man — det er det, vi skulle forhindre ved at optage dem i vor Forening og værne om dem. Det vil *maaske* ogsaa lykkes at skaffe nogle enkelte af dem samme Betalingsvilkaar som os for deres Arbejde, hvorved de, da de hverken skulle forsørge Mand eller Børn, blive godt stillede i Samfundet. Men Følgen heraf vil absolut blive, at der fra Kvindernes Side vil blive gjort alt for at komme til at lære Typografien, da det jo vil være en ren Guldgrube for dem i Sammenligning med, hvad de ellers faar for deres Arbejde, og i Løbet af en halv Snes Aar er Faget saa overfyldt med Typografinder, at det ikke bliver Mandens og Familjefaderens, men Kvindens Fornødenheder, der bliver det Afgørende for Arbejdets Betaling. Nej, saa sige Kvinderne, at de hellere end at give sig til at besørge anden kvindelig Gærning, som jo lønnes meget daarligt, ville arbejde for en efter »deres Skøn og til deres Fornødenheder antagelig Løn«.

Hvorvidt vor Forening kan være tjent med at optage Typografinderne paa samme Betingelser som Typograferne, bliver et andet Spørgsmaal, som jeg ikke skal komme ind paa. Kun skal jeg bemærke, at Kvinderne ved at arbejde i større Trykkerier i Løbet af nogle faa Aar ville blive meget sygelige og derved blive en uoverskuelig Byrde for vor Sygekasse.

Det glæder mig at kunne tilføje, at paa en Generalforsamling her i Aarhus, hvor Ændringerne til Lovene drøftedes, forkastedes Ændringen om Kvindernes Optagelse med stor Majoritet.

Aarhus, d. 11. Maj 1890. A. G. WEBER.

Kvindelige Sættere.

Dette Spørgsmaal: om vi skal optage kvindelige Sættere i »Dansk typ. Forening«, fortjener en grundig Overvejelse, før den finder sin Afgørelse paa Repræsentantmødet, thi Sagen vil faa en vidtrækkende Betydning.

Man anfører som Motiv for kvindelige Sætteres Optagelse i Foreningen, at vi skal sørge for at have dem i vor Organisation, at de ikke skal modarbejde os. Men hvad er denne Støtte i Grunden værd for »Dsk. typ. Foren.«? *Den* har jo ikke Forbedring af Arbejdsvilkaarene paa sit Program og vil som Følge deraf ikke kunne have noget med Arbejdsnedlæggelser at gøre. Kan og vil den forhindre, at et kvindeligt Medlem arbejder for en Løn, som ingen Mand vil arbejde for? Nej, thi vil den forhindre, at Kvinden arbejder for en Løn, som vi Mænd finder uantagelig, men som hun meget vel kan klare sig for, vil den faa meget at bestille. Og skal den staa paa Vagt i dette Tilfælde, var der sandelig ogsaa Anledning for dem til at tage sig lidt af dens mandlige Medlemmers Lønningsvilkaar, der mange Steder er saa usle, at det knapt kan nævnes.

Og hvilke andre Fordele skal vel Foreningen have af disse Kvinder? Mon den, at de, naar vi ad Aare faar rigtig mange kvindelige Medlemmer, vil tære ganske betydeligt paa Kassen?

bliver anset for »Svendearbejde«. Principalerne, især dem, der ikke ere Fagmænd, kunne ogsaa have godt af at overvære saadanne Møder, de ville derved erhverve sig en Kundskab, der kan være til Gavn og Glæde ved mange Lejligheder, og er Lysten først vakt hos dem, da kan det jo ikke være umuligt at de pekuniært ville støtte disse Sammenkomster, saa der kunde blive Raad til at anskaffe **virkelige Fagblade** og **Bøger**; ere disse først til Stede, da er der en god Visdomskilde at øse af.

Som bekendt afholdes der i København den 23. og 24. Maj en Konference om Oprettelse af **Fagskoler.** »Dansk typ. Forening« vil paa denne blive repræsenteret af sin Næstformand, Hr. P. HVIDTFELDT og Hr. WARBERG, og skal der bringes noget ud af Sagen, da kunde der vist næppe være truffet et bedre Valg, thi begge *ere* dygtige Fagmænd, og de ville gærne have at alle kunne *blive* det; »*Faglig*« og »*Fremskridt*«, det er deres Maal, og gid det maa lykkes dem at bringe et godt Udbytte med fra Konferencen til Repræsentantmødet Dagen efter. Opnaas dette og det bliver vedtaget paa Repræsentantmødet at faa et *eget* **fagligt Organ,** da ere vi naaede et betydeligt Skridt fremad, saa at den Tid ikke er fjern, da »Dansk typ. Forening«s Medlemmer bliver søgt paa Bogtrykkerarbejdsmarkedet.

Middelfart, d. 10. Maj 1890. S. ENEVOLD JOHANSEN.

Vort Forenings-Organ.

Vi har jo et lille **Fag**blad, der skal varetage vore **fag**lige Interesser, og dette lille Blad giver »Dansk typ. Foren.« for sit Vedkommende et ganske klækkeligt Bidrag til. Det styres af et Redaktionsudvalg og har en navngiven Redaktør, der skal besørge Bladet fyldt. Naar »Dansk typ. Foren.« giver en stor Part af sine Indtægter til dette Blad, da er det vel for, at det skal give os noget godt for disse Penge. Men er disse Penge fornuftig anvendte? Nej, paa ingen Maade! Som Bladet nu styres, har »Dansk typ. Foren.« ingen Interesse af at lade det omdele som sit Organ, thi det kan kun daarlig være tjent med at lægge Navn til de Artikler, der i den senere Tid har fyldt Bladet som »Ledere«, Artikler, der prædiker den rene, skære Socialisme. I Stedet for at faa et Blad, der kunde oplyse os om faglige Ting, om Ting, der kunde have Interesse for os, faar vi en lille Aflægger af »Social-Demokraten«. Jeg ved ikke, hvad ærede Medlemmer har følt ved at læse den i Nr. 17 indeholdte Artikel: »Demonstrer«, men jeg følte, at nu maatte der siges Stop, for at vi ikke tilsidst fik vor hele Forening stemplet som en socialistisk Forening. Det var en saa tro Kopi af »Soc.-Dem.«, at man ikke læser den bedre i dette Blad. Man lægge saaledes Mærke til Udtryk som: »Lønslaver«, »Proletariat«, »Kapitalister« og »Kapitalistprofiten«, »Slidetiden« og »Storkapitalen« o. s. v. Det var en smuk Buket, hvis Duft dog var for stærk for mig og vist har været det for mange andre. Det er da vel ikke **Fag**-Interesser. »Dansk typ. Foren.« har hidtil vist at holde sig neutral i politisk Henseende, og det maa den vedblive at gøre, for saa vidt som den vil have nogen lang Levetid. Derfor er det, jeg vil tillade mig at henstille til Repræsentantmødet, at tage Bladspørgsmaalet op paa ny; thi som det nu er, kan det ikke gaa. Vi maa enten forlange en bestemt Garanti for, at Bladets Indhold holdes indenfor det rent faglige med Udeladelse af al Politik, eller ogsaa maa den selv tage Bladsagen i sin Haand. At »Den typ. Forening« i København er inde paa Socialismens Terræn, maa den selv om, skøndt det rigtignok i sin Tid ved Tilslutningen til Fag-Organisationen blev bestemt hævdet, at det kun var det rent faglige, det galdt om, at slutte sig til. Nu er man alligevel havnet i Socialismens Havn — men vi skal ikke ind paa den Glidebane.

Derfor: tag Sagen under Overvejelse!

Odense, d. 27. April 1890. OTTO JENSEN.

Naar Hr. OTTO JENSEN af den »Buket«, han har samlet, mener at kunne uddrage *Politik,* da er han næsten mere end naiv. Og det undrer os saa meget mere som Hr. J. i det mindste i sin »Virksomhed« her ikke har vist sig at være dette i overdreven Grad. Det glæder os imidlertid at sé Hr. J. igen, om det end havde glædet os at høre fra ham ogsaa i andre Sager.

Thi *her* er han savnet af mange. RED.

Typografernes Enkekasse.

Det var ikke stor Tilslutning det til i Søndags indvarslede Møde havde vundet mellem de københavnske Typografer. Var man bleven træt af den sidste Tids mange Møder og var man atter falden tilbage i en lykkelig væren-lige-glad, eller hvad kunde være Grunden? Man skulde dog have troet, at en Sag af en saa human Karakter maatte kunne vinde Indpas hos alle. Men maaske kommer de; maaske naar Sagen ligger for helt og holdent man da ikke vil savne nogen, hverken unge eller gamle. Thi de unge maa selvfølgelig ogsaa med. Kan-være, at en og anden vil tænke han ingen Forpligtelse har saa længe han ikke har nogen Enke i Udsigt; men dette Argument er falskt. Enhver bør huske paa, at træder dette Led af den typografiske Gensidighed først ud i Livet, saa er hermed slaaet en Bom for Cirkulæreuvæsenet, og til dette bidrager dog som Regel baade unge og gamle paa Værkstederne med større eller mindre Bidrag. Desuden maa man huske paa, at med et større Medlemstal kan Kassen mulig med Tiden udvide sig til at omfatte flere humane Formaal.

Ved Mødet i Søndags havde kun ca. 50 givet Møde. Efter en kort Diskussion, hvor Stemningen overvejende var for at fastsætte et lille ugenligt Kontingent og Opkrævning af et Ekstrabidrag pr. Dødsfald, blev det foreslaaet, at Enkekassen skulde begynde sin Virksomhed 1. Oktober, til hvilken Tid Indmeldelse skulde staa aaben for Kolleger af enhver Alder, medens man efter denne Tid vilde sætte en Aldersgrænse af 35 Aar — hvorefter man enstemmig vedtog Oprettelsen af Kassen. Til Medlemmer af Lovudvalget valgtes det forberedende Udvalg, og der blev til en Begyndelse indmeldt 31 Medlemmer. Det er nu at haabe, at man ved livlig Tilslutning vil sikre Kassen en god Fremtid.

Nyt Falseapparat for Aviser.

Bogtrykker B. MØLLER i Kolding har opfundet og udtaget Patent paa et meget sindrigt indrettet Falseapparat, der tillige ved sin Billighed sikkert kan vente at blive taget i Brug paa de fleste Avistrykkerier med nogenlunde ordenligt Oplag. Apparatet er indrettet til at kunne paa-

Lad os se hen til den Mængde arbejdsløse Kolleger, der til Tider rejser Landet rundt uden at kunne faa Arbejde. Var det mon ikke bedre at sørge for at skaffe *dem* Arbejde i Stedet for at aabne Dørene paa vid Gab for Kvindens Konkurrence, en Konkurrence, som kun yderligere vil forøge de Arbejdsløses Antal og derved paaføre Foreningen større Byrder.

Er det da monstro af Mangel paa Opgaver, at »Dsk. typ. Foren.« skal til at virke for Kvindesagen? Jeg kan ikke tro det. Dertil er der for mange store Opgaver, der venter paa en Løsning.

Man vil maaske indvende, at det hele ikke er værd at gøre Blæst af; thi endnu har vi ikke saa mange kvindelige Sættere. Men vent! Hidtil har de Principaler, der har haft Kvinder i Arbejde, undsét sig derved, men nu behøver de jo ikke at skamme sig længere. Herefter vil det jo være en ærlig Sag, om en Principal paa kort Tid lærer nogle Kvinder »Kunsten« at frembringe Avissats, og den skal de saamænd snart faa lært, Fordringerne er ikke saa store; saa kan Mændene se sig om efter andre Pladser, for saa er deres Arbejdskraft for dyr.

Ja, man vil maaske ogsaa sige, at enhver Frihedsmand bør sympatisere med Kvindesagen. Javel saa, blot den vil holde sig til Omraader, hvor Mændene ikke fortrænges fra deres Erhverv, og det vil de blive i vort Fag. Jeg vil med Sorg se den Dag, da »Dansk typ. Forening« inviterer Kvinden ind i vort Fag — hun skal visselig nok vide at følge Indbydelsen.

Forøvrigt forstaar jeg ikke hvad der har bevirket denne pludselige Velvilje overfor Kvinde-Sætterne; det er just ikke saa særlig længe siden, at der baade her i Provinserne og i København saas skævt til dem, og de Principaler, der beskæftigede dem, var just heller ikke omfattede med nogen synderlig Velvilje.

Men — Tiderne forandrer sig!

Min Opfordring til Repræsentanterne er derfor: *Stem ubetinget Nej i Kvindesagen;* det vil baade Foreningen bedst.

Odense, d. 11. Maj 1890. OTTO JENSEN.

Duelighedsprøven og Fagmøder.

De Regler, som Hovedbestyrelsen efter sidste Repræsentantmøde udarbejdede, ere, især for Sætterprøvens Vedkommende, noget svævende, saa at der blev omtrent lige saa mange Meninger om samme, som der findes Lokalforeninger; enhver havde sin Fortolkning af Reglerne. Med *Bedømmelsen* gik det omtrent paa samme Maade, hvad der blev godkjendt ved den ene *store* Lokalforening, kunde blive kasseret ved den anden *store* do. Bedømmelsen kunde umulig blive ens, og det maa dog være Hovedsagen.

Som man vil se af Lovændringerne har Middelfart Lokalforening foreslaaet *en fast Eksamenskommission*, der bestaar af 3 Medlemmer fra *store* og 3 fra *smaa Lokalforeninger*. Naar der er foreslaaet lige saa mange fra smaa som store, da er Grunden den, at Repræsentanterne ved de smaa Lokalforeninger gjennemgaaende bedre kunne sætte sig ind i Vanskelighederne ved en Duelighedsprøves Aflæggelse i et mindre Trykkeri end Repræsentanterne for de større Lokalforeninger, der baade have rigeligere og bedre Materialer at arbejde med og som maaske daglig udfører et Arbejde, der i et mindre Trykkeri vilde blive betragtet som »Kunstsats«.

Som man ligeledes vil se er Sætterprøven inddelt i 2 Afdelinger: *A. Akcidensprøven* og *B. Almindelig Sætterprøve.* Her er ligeledes taget Hensyn til de mindre Trykkerier, hvor Lærlingen staar ved Aviskassen hele sin Læretid og kun nu og da, naar Tiden tillader det, faar et »Svendearbejde«, en Regning eller Skema. Man kan da ikke forlange, at en Lærling, der skal aflægge sin »Svendeprøve« i et saadant Trykkeri, skal kunne udføre det samme Arbejde som den, der i hele sin Læretid har staaet ved Akcidenser. Af den sidste maa man naturligvis forlange mere, men føler han sig desuagtet ikke dygtig nok dertil, saa kan han jo aflægge Prøven B. Naar Lokalformanden N. N. i sidste Nr. af »Typ. Tid.« finder Reglerne for »udvidede«, da kan jeg ikke give ham Ret deri, thi den ny Udlærte skal naturligvis ikke aflægge Prøve i alle Afdelinger, men han kan vælge *en* eller *flere* af disse. En af dem maa han dog kunne præstere, og Reglerne i *B.* ere ikke sværere end de bestaaende. At man forlanger Aflægning, Kjendskab til Korrekturtegnene og Sætningen af en Titel behøver den ny Udlærte ikke at snuble over, thi det maa Enhver, der vil kaldes og søge Arbejde som **Typograf**, kunne præstere, saa af den Grund finder jeg ikke der er Anledning til at antage, at Vedkommende ikke kan bestaa Prøven med »*Glands?*«

Et andet Spørgsmaal er om Duelighedsprøven skal være *frivillig* eller *tvungen*. Herom kan der være delte Meninger, men jeg holder dog paa, at vi *foreløbig* lader det blive en *frivillig* Sag. Men vi skulle se at arbejde hen til at *Alle*, der melde sig til Optagelse i Foreningen, *frivillig* underkaster sig **en** af de nævnte Prøver, og Tiden skal nok vise, at den, der har underkastet sig en saadan, lettere vil have ved at faa Arbejde end den, som ikke turde underkaste sig en af disse.

I denne Sag, maa Principalerne, Typograferne og Lærlingene arbejde Haand i Haand for at bibringe Lærlingene saa gode Kundskaber i Faget som muligt, saa at de ved Læretidens Udløb, kunne sætte en Stolthed i at vise deres Dygtighed, til Glæde for Principalen, til Ære for Trykkeriet og til Gavn for Vedkommende selv. Vi maa i de *større* Byer se at faa oprettet *Fag***skoler** og i de *mindre* ved *Fag***møder** se at bibringe Lærlingene de Kundskaber, som de ved deres daglige Gjerning ikke have Lejlighed til at erhverve sig. I de smaa Lokalforeninger maa man se at faa ugentlige eller maanedlige Møder, hvor de *faglige Ting forhandles*. Her i Middelfart har vi gjort Forsøg i den Retning og Udbyttet har været tilfredsstillende. Saavel Principalerne, Typograferne som Lærlingene deltage i disse Møder. Enhver der ønsker en eller anden Oplysning, fremkommer med sit Spørgsmaal, selv om det er en af de simpleste Ting i vort Fag, og Spørgsmaalet bliver da omhyggelig drøftet. Det har vist sig, at Lærlingerne efter en saadan Aften har gjort sig Umage for at følge de Oplysninger, han har erhvervet. Man begynder naturligvis med de simpleste Ting og skrider saa gradvis videre og videre frem. Man kan skrive en Tabel og lade Enhver inddele den efter sit Skjøn, og er der Et eller Andet at bemærke, da gøres der opmærksom derpaa. Paa den Maade kan man bibringe Lærlingen de Kundskaber, han i sin Læretid ikke har Lejlighed til at erhverve. Lysten til Faget vækkes og han føler mere og mere Trang til i sin Fritid at prøve paa at udføre det, som nu af Lærlingerne i mindre Trykkerier

sættes enhver Hurtigpresse, hvor det indsættes i Udlæggebordets Sted og kun optager en ringe Plads. Da vi ikke selv har haft Lejlighed til at se Maskinen, henholde vi os i vore Udtalelser til de Mænd, der har givet den sin Anbefaling, og disses énstemmige Dom tør nok være en Borgen for Maskinens Brugbarhed og Godhed. Maskinfabrikant SCHOOP, Hamborg, Red. CLAUDIUS MADSEN, Middelfart, der selv har gjort Bestilling paa Apparatet, Red. SØRENSEN, Silkeborg, Faktorerne WARBERG og BREHMER, Kolding, udtale sig alle med stor Anerkendelse om Maskinens fortrinlige Egenskaber. Alene den Fordel, at Aviserne ved at falses paa Maskinen i Stedet for med Haand faa et proprere Udseende og at den Tid der spares vil komme Udgiverne til Gode paa anden Maade, synes at være nok til at enhver Bladudgiver bør indsé, at de Penge han anvender paa en saadan Maskine hurtigt vil være tjente igen. Maskinen er solidt bygget og skal arbejde sikkert og godt, ligesom dens Konstruktion er saa simpel, at enhver Maskintrykker med Lethed kan finde sig til Rette med den. Den fabrikeres i 3 Størrelser med 2 og 3 False til 650, 800 og 900 Kr. Bestillinger modtages hos Opfinderen, Hr. Bogtrykker B. MØLLER i Kolding.

Blandinger.

Viborg Lokalforening, som nu tæller 17 Medlemmer, afholdt sidst i April ordinær Generalforsamling, der var talrigt besøgt, med Dagsorden: »Fremlæggelse af Januar Kvartals Regnskab«, der godkendtes med Akklamation. Derefter behandledes udenfor Dagsordenen et Par Sager, hvoraf dog kun den ene her skal nævnes, nemlig, at det enstemmig vedtoges at danne en *selskabelig Forening* af Viborg Typografer med 25 Øres ugenlig Kontingent. Foreløbig toges Beslutning om at faa arrangeret en Sommerudflugt. Der herskede under hele Mødet en fortræffelig kollegial Aand. R. P. PETERSEN, Sekretær.

Strejken i Kristiania. Fra Kristiania har vi modtaget General-Regnskab over de ved Strejken indkomne og medgaaede Beløb. Det sés deraf, at Strejken har kostet Arbejderne over 50,000 Kr. Heraf er fra Udlandet indgaaet 27,000 (Danmark omtr. 5000, Sverig 6000). Understøttelserne til de Strejkende har andraget 42,500 og i Rejseunderstøttelser er udbetalt 4300. Paa denne Konto kommer imidlertid det største Beløb til de Slyngler, der har søgt at modarbejde deres Kolleger ved at rejse *til* Norge under Strejken og der er blevet købt til atter at rejse bort — noget den Slags Subjekter sjældent har noget imod, naar de kun faar det godt betalt. Desværre maa vi her hjemme tage vor Del af Skammen for enkelte af disse »Kolleger«. I Procesomkostninger har Strejkekomitéen haft en Udgift af omtrent 1000 Kr.

Hr. Alfr. Bjørnbaks store med moderne og stilfulde Skrifter forsynede Bogtrykkeri vil om kort Tid blive stillet til Avktion her i Byen, da Salg under Haanden ikke har kunnet opnaas. Saa snart Trykkeriet er realiseret, er det Hr. Bjørnbaks Hensigt at rejse til Amerika og opslaa sin Bolig der.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er aabent **Mandag Aften Kl. 8½** i Thalias gamle Lokale, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden (Døren til venstre). Bibliotheket er aabent for Udlaan fra 8½—9½. Medlemskort maa forevises.

Inspektionshavende: F. FASMER.

Undertegnede Medlemmer af »Den typ. Forening« nedlægger herved Protest mod GEORG KÖHNS Optagelse i Foreningen paa Grund af hans Optræden som Blokadebryder hos Fjeldsøe.

FRITZ PETERSEN, V. OLSEN,
S. L. Møllers Bogtr.

Ny Medlemmer: CARL CHRISTIAN LAURITZ RASMUSSEN (tidl. Medlem af Ny typ. Forening), arb. hos Luno. HANS JØRGENSEN (tidl. Medl., har arb. udenfor Faget), arb. hos Bagge).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte: PETER MARIUS ANDREAS JØRGENSEN (Den typ. Foren. 234, sidst arb. i Frederikssund), arbejdsløs. FREDERIK CARL CHRISTIAN LUND (Dsk. typ. Foren. 330), Militær.

Bortrejste: 139, ESBEN HANSEN (Dsk. typ. Foren. 112) til Køge i Plads. 175, NIELS CHRISTIAN HANSEN. 177, HEINR. HANSEN.

Gentagende erindres d'Hrr. Inkassatorer om, at samtidig med Anmeldelse af nye Medlemmer bedes Bopælen noteret, ligesom man anmodes om at paasé, at Lovenes § 5 med Hensyn til Indskud sker Fyldest. G. CLAUSEN.

Gentagende erindres en Del af d'Hrr. Inkassatorer om, at Listerne skal afleveres hver 4. Uge til Foreningens Bud og at jeg endnu fra ikke faa Steder mangler Lister fra 13—16. Uge. G. CLAUSEN.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Politikens Personale 7.63, Lunos 1.50, »W.« 2.00, Valentin & Lunds 3.00, Thieles (1.—2. B.) 3.25, Triers 6.00, Fjeldsøes 2.00, O. C. Olsens 7.90, Nielsen & Lydiches 10.50, Bagges 4.00, Bordings 14.85, Ølhandler C. Christensen 1.00, Rasmussen & Olsens 0.50, Bernt Nielsens 0.75, Eksprestrykkeriets 1.00, Græbes 5.65, B. Larsen 0.10, Dagbladets 3.25, S. L. Møllers 4.30, Jørgensen & Co. (gl. Forenings Medl.) 2.75 — ialt 81.93.

Med de tidl. indk. Kr. 55.50 i det hele 137.43.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Murerstrejken** har jeg modtaget: Eltongs Personale 1.00.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

D'Hrr., som endnu ikke har afleveret Pengene for Festtegn og Billetter til Demonstrationsfesten, bedes gøre det hurtigst muligt, da Pengene skal indbetales. CARL OLSEN,
Jørgensen & Co.s Tr. (Hannover).

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Lørdag d. 17. April, Kl. 9 Aften*, i Kafé »Elektrik«, Vendersgade 5, Kj.

Dagsorden: Arbejdersportsklubbernes Indmeldelse i »Dansk Boldspil-Union«. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse.

Søndag Formiddag: *Familjetur* til Jægersborg og Fortunens Indelukke. Nordbanestation, Tog 11,45. Tur- og Returbillet til Gentofte 50 Øre. Kl. 5 Maaltid i Jægersborg Hotel. Derefter Punsch og event. en lille Dans. Madkurve kan medtages. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse for Repræsentanterne.

I Følge Skrivelse fra »*Det forenede Dampskibsselskab«s Direktion* tilstaas der Repræsentanterne ved Mødet i Roskilde Moderation i Billetprisen. Et Legitimationskort vil blive tilstillet Repræsentanterne, saa snart Svar er modtaget fra »*De danske Statsbaner*«.

Kolding, d. 14. Maj 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde d. 11. Maj.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Af Lokalforeningernes Kvartalsregnskaber manglede ved Tidsfristens Udløb endnu *Rønne* og *Varde*, som altsaa gives Meddelelse i Henhold til § 21. — Roskilde Lokalformand forespørger, om Lokalforeningen i sit Program for Repræsentantmødet kan tilføje at Medlemmer af »Dansk typ. Forening« og gensidige Foreninger kunne overvære Forhandlingerne og deltage i Festlighederne. Tillodes ligesom ved Repræsentantmøderne i Odense 1884 og Kolding 1887.

2. Fra 16 Lokalforeninger (*Aalborg, Aarhus, Fredericia, Herning, Holbæk, Kallundborg, Maribo, Middelfart, Næstved, Odense, Randers, Ringkøbing, Slagelse, Svendborg, Vejle* og *Viborg*) var der ved 2. Beh. af Lovene stillet *ca. 50 Ændringer*. Endvidere var der fra *Aarhus* og *Middelfart* fremsendt to Sager til særlig Drøftelse paa Repræsentantmødet, nærmlig om *Udgivelsen af en Lære- og Haandbog*, og *Udgivelse af et selvstændigt Organ;* disse to Ting vil efter Anmodning blive udsendt til Medlemmerne samtidig med de ved 2. Beh. stillede Lovændringer. — Ændringerne bleve gennemgaaede og udsendes til Lokalforeningerne den 12 Maj.

Endvidere behandledes nogle andre Sager.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Aarhus, CHRISTIAN CHRISTENSEN (udl. i Alfr. Bjørnbaks Bogtr. d. 1. Maj, har aflagt den i Lovene fastsatte Svendeprøve), JENS JENSEN (udl. i Laur. Becks Bogtr. d. 1. Maj) og Trykker MARIUS TOFT (udl. i Th. Thrues Bogtr. d. 1. Maj). Aalborg, N. HANSEN (udl. hos O. Olufsen d. 1. Maj).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Køge, ESBEN HANSEN (sidst arb. i København).

Bortrejste: Horsens, 54, RASMUS ANDERSEN (arbejdsl.). Hjørring, FREDERIK LUND (fra 31. Marts Soldat i København). Aalborg, 371, VALD. LARSEN (arbejdsløs). Middelfart, 258, C. A. WEDEGE-PETERSEN (til Aarhus i Plads).

Udmeldt: Fredericia, VILH. S. HANSEN.

ANNONCER

Nyt Falseapparat for Aviser.

Billigt, solidt, simpel Konstruktion.

(Patentbegæring indgivet for Skandinavien og det øvrige Evropa).

Maskinen funktionerer **absolut** sikkert, forbindes let med enhver almindelig Hurtigpresse og er saa lidet indviklet, at enhver Maskinmester med Lethed gør sig fortrolig med den. **Pris**: 650, 800 og 900 Kr., alt efter Størrelsen og det Antal False, der forlanges. Fragt og Montering samt nødvendige Forbindelsesdele betales ekstra, men vil som Regel kun andrage et **ringe** Beløb, da Maskinen **forsendes fuldt opstillet**, færdig til Arbejde.

Ved Besparelse af Tid og Personale, samt ved den Fordel, at Bladet kommer Læserne tidligere og smukkere i Hænde end ved Haandfalsning, **tjener Maskinen sig fri i mindre end 1 Aar. Udmærkede Anbefalinger fra ansete Fagmænd foreligge og flere Maskiner ere alt solgte.** Nærmere Underretning meddeles paa Forlangende gratis og franko.

B. Møller,
Kolding, Danmark.

Ansete Fagmænds Bedømmelse af »Nyt Falseapparat for Aviser«.

Undertegnede har gjort sig bekendt med det af Hr. B. Møller i Kolding fabrikerede Falseapparat for Aviser. Apparatet er meget sindrigt konstrueret, solidt og smukt forarbejdet, *funktionerer sikkert* og lader sig let forbinde med enhver almindelig Hurtigpresse. Da det er *overordentlig billigt*, er det min Overbevisning, at enhver Bladudgiver med Tilfredshed vil hilse Fremkomsten af denne nyttige og besparende Maskine.
Ved Nærværelse i Kolding, Marts 1890.

F. H. Schoop,
Buchdruck-Schnellpressenfabrikant,
St. Georg, Schultzweg 19, Hamburg.

Efter at jeg i Dag har set i Virksomhed det af Hr. Redaktør B. Møller i Kolding fabrikerede Falseapparat, har jeg straks gjort Bestilling paa et lignende. Den lille Maskine arbejder sikkert og godt, Konstruktionen er smuk og sindrig; da dette Falseapparat tillige er *meget billigt*, er det min Overtydning, at det hurtigt vil vinde Indgang i alle Bogtrykkerier med Avis, idet man derved sparer den ikke lidet besværlige og tidsspildende Haandfalsning.
Ved Nærværelse i Kolding, d. 8. April 1890.

Claudius Madsen,
afsk. Kaptajn og Kompagnichef,
Udgiver af »Middelfart Avis«.

Den af Hr. Redaktør B. Møller konstruerede Falsemaskine har jeg i Dag set i Virksomhed. Den arbejder sikkert og akkurat og er saa simpel i sin Konstruktion, at den ikke let kan tænkes at komme i Uorden. Jeg ansér den for *den bedste Falsemaskine, jeg har set*, og naar dertil kommer, at dens Pris er saa lav, er det at forudse, at den let vil vinde Indgang i ethvert Avistrykkeri.
Kolding, d. 16. April 1890.

H. P. Warberg,
Faktor,
»Højskolebladet«s Bogtrykkeri.

Jeg har i Dag set det af Hr. Bogtrykker, Redaktør B. Møller i Kolding patenterede Falseapparat i Virksomhed i »Kolding Avis«s Trykkeri. Apparatet arbejder godt og er ved sin praktiske og sindrige Mekanisme let at betjene, hvortil kommer, at det er meget billigt. Denne Falsemaskine vil derfor uden Tvivl blive en farlig Konkurrent til de hidtil gjorte Opfindelser paa dette Omraade.
»Kolding Folkeblad«s Trykkeri, April 1890.

J. H. Brehmer,
Faktor.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Parserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

I 10 Aar bestaaet Prøven!
Overstabslæge og Fysikus
Dr. G. Schmidt's
HØRE-OLIE
helbreder hurtig og grundig temporær Døvhed, Øreflod, Stikken i Ørene, selv i de ældste og mest haardnakkede Tilfælde. Den ubehagelige Øresusen, samt let Tunghørhed afhjælpes straks, hvilket bevises af tusende Original-Attester.
Pris pr. Flaske med Brugsanvisning 3 Kr. 50 Øre.
Chr. Christensen,
Flensburg, Jürgensgaard 24 c.

En renommeret **Bog- og Stentryks-Farve-Fabrik** ønsker til Indretning af Repræsentation og Lager i **København** at træde i Forbindelse med en i paagældende Kredse godt indarbejdet og creditværdig Person.
Behagl. Tilbud med Referencer mrkt. *T 5558* til RUDOLF MOSSE i München.

Et Parti brugt, men god Bourgeois, ca. 300 ℔, Korpus Kegel og Pariser-System (Didot) ønskes til Købs. Billet med nødvendige Oplysninger bedes snarest indsendt til Ekspeditionen for nærv. Blad.

En yngre, flink Sætter, vant til Provinsforhold, kan straks faa Plads. Ugeløn 15 Kr. Billet mrkt. »37« indl. Typograf-Tidende.

Til Pinsen!
Kraver og Flipper i forskellige Kvaliteter.
Humbug og **Kravats** i alle Farver.
Billigste Notering. *Rørholmsgade 14.*

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Fast Akcidenssætterplads.
En Typograf, der har de bedste Anbefalinger for Duelighed og Ordenssans, søger fast Plads som Akcidenssætter i en Provinsby. Billet mrkt. »J. S.« modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 21
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 23. Maj 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

I Anledning af Repræsentantmødet i Roskilde

afholder »Den typ. Forening« i København *en selskabelig Sammenkomst* 2. Pinsedag, Mandag den 26. Maj, Kl. 7 paa »Søfryd«, hvortil d'Hrr. Repræsentanter indbydes.

Beretning om Repræsentantmødet vil blive aflagt. Kl. 9 afholdes et Punschesold.

»Dansk typ. Forening«s Formand har lovet at komme til Stede.

Adgang har alle Medlemmer af gensidige Foreninger. Deltagelsen i Punschesoldet betales med 50 Øre.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«

KOLLEGER!

Som I véd har *Murerne* og *Murarbejdsmændene* for kort Tid siden nedlagt Arbejdet, tvungne dertil ved Arbejdsgivernes afvisende Holdning lige over for Arbejdernes Fordringer om en 9 Timers Arbejdstid. Denne Afvisning er saa meget mere uberettiget, som Murerne ikke har forlangt nogen nævneværdig Lønforhøjelse, idet der kun er fordret en fast Timeløn af 50 Øre, hvilket saa godt som ingen Betydning vil have, da Akkordarbejdet er det almindelige i Murerfaget og Akkordpriserne *ikke* er forlangt forhøjede. Mange andre Fag vil som Følge af denne Arbejdsstansning blive draget med, og i Løbet af kort Tid vil baade Tømrere, Snedkere og Andre blive gjort brødløse. Det er selvfølgelig derfor et Spørgsmaal af uhyre stor Vigtighed, om Murerne opnaar en forkortet Arbejdstid; det vil sikkert blive Signalet til en Forkortelse over hele Linjen. Dette har Arbejdsgiverne indsét; for dem er det ikke den ene Time det gælder, men de véd, at den ene Times mindre Arbejde vil gøre det lettere for andre Fag at opnaa noget lignende, og de véd, at det i høj Grad vil styrke Murernes Organisation, hvis Fordringen gennemføres. Derfor gør de Modstand af yderste Evne, men netop derfor er det *en Æressag* for os at vise, at vi af al vor Kraft vil støtte dem i deres Kamp. Og der er ogsaa andre Fag det gælder. *Fyrbøderne* og *Sømændene* befinder sig ligeledes i Strejker — ogsaa deres beskedne Fordringer er blevet mødt med brutale Forholdsregler og afvisende Haan.

Vi er ikke uvidende om, at ogsaa det paa det offenlige Møde oprettede Understøttelsesfond kræver store Ofre af Eder, men vi er sikre paa, at I i dette Tilfælde, hvor det gælder en saa vigtig Kamp, vil vise, at I er beredt til at bringe endnu yderligere Ofre. Husk, hvad det gælder! Sejrer Arbejderne, er der derved Udsigt til en snarlig Gennemførelse af en forkortet Arbejdstid i andre Fag; taber de, er dette Spørgsmaal udsat for lang Tid.

De fleste af Eder véd af Erfaring, hvor spredt Hjælpen fra Typografernes Side var forrige Aar under den store Lock-out; kan den som nu optræde samlet, vil der paa en ganske anden Maade kunne ydes Understøttelse, og vi henleder derved andre Arbejderes Opmærksomhed paa vor Solidaritet, hvilket kan være os til uvurderlig Nytte i kritiske Tilfælde. Vi haaber derfor, at I alle for Fremtiden føler det som en Æressag, at enhver iblandt Eder yder sin *ugenlige Skærv*, saaledes at det Landet over kan siges, at Typograferne ved deres Offerberedvillighed har vist, at det er et Fag, der holder Solidaritetens Fane højt.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Understøttelsen til Arbejdsudygtige og Ældre!

Ovennævnte Forslag, som paa Repræsentantmødet paa Søndag vil blive fremlagt for ved Repræsentanternes Hjælp at faa Livskraft, er Slutstenen paa vor Lovbygning, og den burde egenlig have været lagt for længe siden. Den er en Gave, en Hjælp til dem, der har Møje med at følge med os yngre og arbejdsdygtige, den er en Trøst, en Taknemlighedsgæld til dem, hvis Arbejdskraft er svækket og som har bidraget saa meget — ja maaske *over Ævne* — af *deres smaa Midler. Ved den rejser vi dem ikke alene en Bolig i Landet*, men vi *give dem Husly* — **en Fribolig — i hver By i Landet.** Vi har ikke store Midler at ofre, men vi kunne give dem hvad vi ævne, og for det kunne de da nok faa **et lille hyggeligt Hjem,** hvor de kunne hvile ud. De kunne hver Flyttedag hente deres Husleje hos Lokalformanden. Det er en samlet Skilling, som vistnok for dem selv vilde være vanskelig at

samle; det er ikke nemt at samle, hvor der er saa lidt at samle af. At fritage dem for at betale Medlemsbidraget er som en Draabe i Havet, det er *ingen Gave*, men en *Eftergivelse*. Under 50 Kr. kan vi ikke godt give dem, hvis det skal være nogen Hjælp, men mere har vi formodenlig ikke Raad til at give. Kan det være dem en Hjælp, saa maa det være Foreningen en Glæde at tilstaa dem den. *De Ældre og Arbejdsudygtige ville være Enhver, der stemmer for Forslaget, og Foreningen taknemlig fordi de i 1890 fik et eget lille Hjem i Pinsegave.* Jeg haaber det maa blive enstemmig vedtaget, thi at modtage en Gave er kært, men at den bliver *givet* **enstemmig** *og med Glæde,* det maa dog være **vore Invaliders og Veteraners kæreste Pinsegave!**

Middelfart, d. 17. Maj 1890. S. ENEVOLD JOHANSEN.

Fra Aarhus.

Repræsentantvalget til Mødet i Roskilde foretoges her i Dag under stor Tilslutning. Godt og vel 50 Medlemmer havde givet Møde ved Generalforsamlingen — noget, som selv de ældste Medlemmer her i Byen næppe har oplevet. Man saa her Kolleger, der i en længere Aarrække ikke havde været til Stede ved Generalforsamlingerne.

Der var to Partier, som kæmpede om Æren, nærmlig det Weberske og Oppositionen mod dette, eller — som Hr. WEBERS varme Talsmand, Hr. O. V. HANSEN udtalte — »de mere konservative« og »de mere radikale« — og lad os bruge denne Benævnelse, skønt den ikke passer i et og alt.

»De mere konservative« havde opstillet d'Hrr. A. G. WEBER og O. V. HANSEN, »de mere radikale« d'Hrr. JAKOB JENSEN og H. P. BERGMANN. Og for disse Kandidaters Valg havde der før Generalforsamlingen været drevet en ret livlig Agitation.

Endelig oprandt Dagen. Vor højtærede Formand aabnede Mødet, og en Dirigent valgtes. Dagsordenens første Punkt var »*Indstilling*« af Repræsentanter. Formandens Mening med denne »Indstilling« var, at der paa Generalforsamlingen kun skulde *foreslaas*, og saa ved Afstemning omkring paa Trykkerierne senere *vælges* Repræsentanter. Han mente vel sagtens paa denne Maade lettere at kunne faa sit Partis Kandidater valgte.

Men den gik ikke. Generalforsamlingen vedtog med knusende Majoritet, at Valget skulde foregaa med det samme. Og saaledes skete det. Valget foregik efter Forholdstalsvalgmaaden, og Udfaldet blev, at »de mere konservative« (Mindretallet) fik WEBER valgt med 22 Stemmer, »de mere radikale« (Flertallet) delte Stemmerne saaledes, at J. JENSEN valgtes med 19 St., medens BERGMANN fik 10. O. V. HANSEN fik — —.

Da Hr. Weber ved en tidligere Generalforsamling havde fremsat Forslag om ingen Repræsentanter at sende (hvilket imidlertid blev forkastet), fandt man det naturligvis i højeste Grad inkonsekvent af ham nu at stille sig til Valg, hvorfor der ogsaa blev rettet Opfordring til ham om at træde tilbage, hvilket han imidlertid ikke vilde indlade sig paa. Derimod lovede han ved dette Repræsentantmøde at »holde sig paa Maatten« og behandle *Sagerne* bedre, end han gjorde ved det sidste, hvor han den meste Tid kun behandlede *Personerne*. Vi faar nu se, om han holder Ord.

Et Spørgsmaal til Kandidaterne om deres Stilling til Kvindernes Optagelse i Foreningen, besvaredes af dem alle, men af Hr. O. V. Hansen paa en ganske interessant Maade. Han udtalte nærmlig, at *han personlig sympatiserede med Forslaget, men hvis han blev valgt, vilde han stemme imod det, da han antog, at hans Vælgere ikke ønskede Forslagets Vedtagelse!* Trods denne »snilde« Manøvre var der dog ingen, der havde Brug for Hr. Hansen denne Gang.

Den 15. Maj 1890. ET MEDLEM.

Brev fra Sverig.

Malmø, d. 12. Maj 1890.

Typograferne her i Byen demonstrerede den 1. Maj for 8-Timersarbejdsdagen paa en dem værdig Maade (naar undtages »Sydsvenska Dagbladet« og »Malmø nya Allehanda«, hvis Personaler, paa enkelte Undtagelser nær, *ikke* vilde demonstrere); — disse Personaler viser altid, paa en bedrøvelig Maade deres daarlige Egenskaber — Egoisme og Uvidenhed — frem. Følgen heraf var, at »Malmø typografiska förening« paa et Møde den sidste Lørdag i f. M. besluttede at udtale en skarp Dadel over deres Optræden i denne Sag. Alle de øvrige Personaler (ca. 70 Mand), deltoge i Demonstrationen under Foreningens nye røde Fane. Denne, som blev indviet sidste Lørdag i f. M., er af rødt Silketøj *uden den mindste Plet* i Form af Inskriptioner eller lign. Bogtrykkervaabnet skal anbringes i Fanestangen, naar vi faar det færdigt. Nu er der et interimistisk Spyd. Faneindvielsen, som overværedes af det langt overvejende Flertal af de herværende Typografer, var vellykket. Et af Formanden udbragt Leve for den røde Fane besvaredes med kraftige Hurra.

Dette er den første fuldstændig røde Fane, som Typograferne har i Skandinavien. Men flere vil følge Eksemplet. Fanen er tilvejebragt gennem Bazarer, som har været afholdt af og for Foreningens Medlemmer.

Da de danske Blade har bragt urigtige Tal angaaende Demonstrationens (Deltagernes Antal skal saaledes være opgivet til 10,000) Størrelse, vil jeg oplyse om, at den store Forsamling af alle Kændere ansloges til nærmere 25,000 end 20,000, d. v. s. *det halve Malmø* demonstrerede. 1. Maj blev i de fleste Tilfælde helligholdt fra Middag, men mange var det, som tog hele Dagen fri. Paa Mødet talte Literat FR. STERKY, Typograf L. CHR. NIELSEN og Literat (forhen Typograf) NILS WESSEL, hvis Taler alle modtoges med stormende Bifald.

Malmø Typografer er nu blevne ked af at vente længere paa den almindelige Tarif. Paa det sidste Møde besluttede man at overlade til Styrelsen, at fremkomme med et Forslag til Tarif, specielt for Malmø. Det er Meningen i November eller December, da Forholdene ere bedst, at søge at gennemdrive en Lønningsforhøjelse og forkortet Arbejdstid. Til den Tid skal vi søge at skaffe os nogen Kapital.

Det kan maaske interessere de danske Provinsforeningsmedlemmer, at høre hvad man her tænker om dem. I Almindelighed regner man deres Organisation for god; man undrer sig dog over at »Dansk typ. Forening«s Medlemmer kan være fornøjede med den Bane, som den har slaaet ind paa — udelukkende at være en *Understøttelseskasse*, som ikke i sine Handlinger viser nogen synderlig Interesse for at fremme Lønningsforholdene eller formindske Arbejdstiden — det aller nødvendigste for en *Fagforening*, som »Dansk typ. Forening« jo dog er.

Bestemmelsen om *Svendeprøver*, som Betingelse for at komme ind i Foreningen, ansés af alle her — i fuldstændig Overensstemmelse med Udviklingen — som *reaktionær* og som hæmmende for Foreningens Virksomhed, som Deltager i den *uundgaaelige Klassekamp*. Thi enten de danske Provinskolleger ville eller ikke, blive de tvungne til at optage Kampen om det daglige Brød og do. Hvile.

Typografien udvikler sig, lige som andre Fag, i revolutionær Retning og den lader sig hverken skrue tilbage eller stanse — i alt Fald ikke for mere end en kort Tid — ved at nogle Typografer genindfører en Institution fra Middelalderens Lavsperiode — et Standpunkt, som Udviklingen aldrig kommer tilbage til. Udviklingen fordrer i vort Fag — ligesom i andre — at Maskintekniken mere og mere træder i det menneskelige Arbejdes Sted, gennem mere og mere at overflødiggøre dette sidste. For at Arbejderklassen under saadanne Forhold skal kunne holde sig oppe, fordres først og fremmest, at Arbejderne ikke gennem *reaktionære* Foranstaltninger søger at hæmme

Udviklingen noget, som dog er umuligt for dem, og dernæst, at de vil eller blive *klassebevidste* — det vil sige, at de al Tid holde sig paa Højden af deres Tid.

Dertil kommer, at Svendeprøve-Institutionen af let indsete Grunde er *ukollegial* og *absolut fjendtlig mod den mindre godt paa Aandens eller Haandens Vegne udrustede Kammerat.* Denne Institution er den Stærkeres Magtsprog til sit svagere Medmenneske. Denne Institution er absolut forkastelig derfor, at den Stærkere der igennem saa vidt muligt vil forhindre den Svagere fra at erholde sit daglige Brød.

Dertil kommer, at den *aldeles ikke* forhindrer Tilgang til Faget eller gør dettes Udøvere dygtigere; — det den udretter er: 1) at skaffe en priviligeret Klasse inden for Faget, 2) paa samme Tid med ubestridelig Nødvendighed skaffe et uorganiseret Proletariat til Stede, og 3) tvinger dette Proletariat (unskilled labour) til at bekæmpe sine Kolleger i stort som i smaat. Og hvis de Priviligerede i Tilfælde af en Kamp mod Kapitalen ikke ville understøtte Proletariatet af deres Kapitalmidler, for at det skal staa paa deres Side i Kampen, har de førstnævnte paa Forhaand tabt sin Sag, selv om denne er aldrig saa nødvendig og retfærdig. Saaledes omtrent tænker Malmø-Typograferne, og Udviklingen skal vise, at deres Tanker ere rigtige. Var der ikke Anledning for det kommende Repræsentantmøde at ophæve denne reaktionære Bestemmelse? Det vilde i alt Fald gøre Organisationen en stor Tjeneste.

Med kollegial Hilsen
LUDVIG HAMMER.

Det ny Falseapparat.

Ved at læse et af Hr. Bogtrykker B. Møller i Kolding udsendt Prospekt med tilhørende Tegning af et Avis-Falseapparat, som samtidig averteredes i og af den ærede Redaktion af »Typograf-Tidende« gives en Omtale i Numeret af 16. ds., blev jeg opmærksom paa, at Hr. Møller deri angav, at han søgte Patent paa Maskinen, og da jeg anser den for at være, paa nogle aldeles uvæsenlige Forandringer nær — som dog langt fra kan siges at være Forbedringer — en Efterligning af de af mig siden 1879 fabrikerede Avis-Falsemaskiner, af hvilke bl. A. ogsaa et Eksemplar findes i Virksomhed i Kolding, henvendte jeg mig til det Medlem af den Polytekniske Læreanstalts Betænkningsudvalg i Patentsager, som jeg formente maatte have Hr. Møllers Patent-Ansøgning til Betænkning fra Ministeriet, med Oplysning herom.

Da nævnte Medlem modtog denne Oplysning, søgte han ved Henvendelse til vedkommende Kontorchef i Ministeriet at standse Sagens videre Behandling, idet han antog, at Patentet endnu ikke var udstedt og anmodede om at faa Sagen returneret til Betænkningsudvalget til fornyet Overvejelse. Som Svar modtog han et Brev fra Indenrigsministeriets Sekretær, hvori meddeltes, at Eneretten allerede var bevilget for et Par Dage siden, og derefter tilstillede han mig som Svar paa min Oplysning følgende Brev:

»Hr. J. G. A. Eickhoff.

Som Svar paa mit Brev af 16. ds. til Hr. Kontorchef Schou har jeg modtaget følgende Skrivelse fra Indenrigsministerens Sekretær:

> I Anledning af Hr. Docentens Skrivelse af 16. ds. skal jeg ikke undlade at meddele Dem, at den af Dem omtalte Eneret for B. Møller af Kolding allerede er bevilget ved allerhøjeste Resolution af 14. d. M.
>
> Ærb.
> (sig.) FR. JONQUIERES.

Jeg maa saaledes beklage, at min Henvendelse ikke frugtede, men kom kun et Par Dage for sent.

Deres ærbødige
. . . . . .«

Jeg skulde ikke have omtalt dette Forhold, naar det kun drejede sig om en simpel Eftergørelse af mine Falsemaskiner — tilmed ikke den første Eftergørelse — men naar Vedkommende ikke generer sig ved at søge et vitterlig illusorisk Patent, og samtidig udraaber alle andre Falsemaskiner som ubrugelige, med Undtagelse af et Eksemplar — antagelig mit, om hvilket Hr. Møller forhandlede med mig i Novbr. f. A. — mener jeg ikke at burde tie.

Ærbødigst
J. G. A. EICKHOFF.

For den af mig i 1879 afleverede første Avis-Falsemaskine er nedenstaaende Udtalelse tilstillet mig:

Undertegnede undlader ikke at attestere, at Hr. Maskinfabrikant J. G. A. Eickhoff i April 1879 leverede mig en Avis-Falsemaskine til 3 False, anbragt bag min Hurtigpresse, ligesom jeg ikke undlader at tilføje, at Falsemaskinen arbejder til min fulde Tilfredshed.

Hillerød, d. 20. Maj 1890. (sig.) CHR HANSEN,
Redaktor.

D'Hrr., der *første Pinsedag* ville deltage i en **rask Fodtur** til Roskilde, for at hilse paa vore Kolleger fra Provinserne, anmodes om at stille paa Frederiksberg Bakke — ved Roskilde Landevej — *Kl. 6 Morgen;* man venter da at være i Roskilde Kl. 12 Middag. Efter at have hilst paa Repræsentanterne, kunne hver for sig søge Hjemmet: *København,* som han har Lyst til.

Med koll. Hilsen
EM. PETERSEN.

Ærede Repræsentanter og andre, som have udbedt sig Konference **før** *Repræsentantmødets Begyndelse, meddeles, at min Bopæl bliver paa »Hotel Prinsen«, Værelse Nr. 2.*

Kolding, d. 19. Maj 1890. H. F. RASMUSSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medl.: SIGMUND O. JACOBSEN (udlært i »Dimmaletting«s Bogtr. paa Færøerne), arb. hos Bagge. Sætterske ANNA PAHL (udl. 1. Maj 1887 i Frederiksh. Avis' Bogtr.), arb. hos Kihl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medl.: Trykker VILHELM CLAUDIUS BERG (Dansk typ. Forening, 82), arb. hos Truelsen. OLUF JENSEN (Dansk typ. Foren., 6), arbejdsløs.

Udmeldt: 73, Trykker VILH. COLLIN (arb. hos S. L. Møller).

Biblioteket.

De udlaante Bøger indkaldes til 2. Juni, da der i Sommertiden ikke vil finde Udlaan Sted.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Fjeldsøes Personale 2.00, O. C. Olsens 5.75, Aamodts (1—3 B.) 8.00, Dagbl.s 3.25, Philipsens 0.50, B. Nielsens 0.75, Rasmussen & Olsens 0,50, N. C. Roms 0.65, Adresse-Avisens 4.50, Nielsens & Lydiches 4.00, Græbes 5.40, Lunos 1.60, Thieles 1.25, Jørgensen & Co.s (gl. Foren.s Medl.) 3.00, S. L. Møllers 3.25, »W.« 2.00, Triers 5.05 — ialt Kr. 51.45.

Med de tidl. indk. Kr. 137.43 i alt 188.88.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Murerstrejken** har jeg endv. modt.: Politikens Personale 13,25, »Nogle Bladsættere« (1. B.) 4.25, Eltongs 1.00, O. C. Olsens 5.55, Rasmussen & Olsens 1.25, Bagges 2.40, Avisens 1.65, Ekspres-trykkeriet 1.75, Græbes 4.55, Jørgensen & Co. (gl. Forenings Medl.), 2.75, Bordings 3.40 — i alt Kr. 41.80.

Med det tidl. indk. Kr. 1.00 i alt Kr. 42.80. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder 18.—19.—20. Maj.

Samtlige Medlemmer har været til Stede, undtagen i Mødet d. 19., hvor *Formanden* formedelst Sygdom var fraværende.

Forskelligt vedrørende Ordningen af Repræsentantmødet har været til Behandling. Gensidighedskontrakten med »Norsk Centralforening for Bogtrykkere« var fremsendt til Underskrift, men i denne ønskedes nogle Forandringer foretaget. En Administrationssag med »Den typ. Foren.«, Købh., var ordnet af Formanden, ligesom Skrivelse fra samme om Repræsentantmødet besvaredes.

I Mødet den 19. forelaa Skrivelse med Bilag fra Lokalformanden i Viborg angaaende det dersteds den 14. foretagne Repræsentantvalg, som besvaredes derhen, at det paa nævnte Generalforsamling vedtagne bør opretholdes.

I Mødet d. 20. forelaa en længere Skrivelse fra Medlemmer af Viborg Lokalforening angaaende foran nævnte Valg. Da begge Skrivelser stemmede overens, fandt man ingen Anledning til at foretage videre i denne Sag. Endvidere forelaa en Skrivelse fra den ene af Aalborg-Repræsentanterne, Anton Schwartz, med Anmodning om at faa en Sag (Lønspørgsmaalet) sat paa Dagsordenen; men da Tidsfristen (14 Dage før Mødets Afholdelse) for Forslags Indgivelse var langt overskredet, kunde dette ikke lade sig gøre, og selv om Sagen blev henstillet til Repræsentantmødets Afgørelse, saaledes at Forslaget eventuelt behandledes, naar den alt fastsatte Dagsorden var udtømt, kunde Hovedbestyrelsen ikke garantere Andrageren, at dette kunde ske indenfor den af ham ønskede Tid, begrundet paa det foreliggende righoldige Materiale.

Sluttelig fremlagde Formanden en modtaget Skrivelse fra »Ny typ. Forening«, Kbh., hvori forespurgtes: »hvorvidt det maa være »Ny typ. Tid.« tilladt at sende en eller to Referenter til Repræsentantmødet i Roskilde, med Ret til at deltage i Festlighederne, samt hvorvidt »Ny typ. Foren.«s Medlemmer have Ret dertil i Lighed med gensidige Foreninger«. Paa den første Del (Referenterne) svaredes, at en saadan Tilladelse kunde Hovedbestyrelsen ikke give, dette var noget Repræsentantmødet selv bestemte; paa den anden Del svaredes, at denne *Ret* havde kun Medlemmer af »Dsk. typ. Foren.« og de i Gensidighed med denne værende Foreningers Medlemmer. Sluttelig beder »Ny typ. Foren.«, foranlediget ved det sidste Punkt paa Repræsentantmødets Dagsorden (Lære- og Haandbogen), om at der gives Repræsentantmødet Meddelelse om, at Hr. Emil Sørensen agter i Sommer at udgive paa »Ny typ. Foren.«s Forlag en Haandbog i Typografi, nærmere motiveret ang. Pris m. m. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Aarhus, CARL HEINRICH HOUGAARD og CARL EMIL GIERDING (begge udl. i Jyllp. d. 5. April. Svendborg (Ærøskøbing), E. H. RASMUSSEN, udl. i »Ærø Avis«' Trykkeri d. 1. Maj 1890, efter 4 Aars Læretid og aflagt Svendeprøve, som er godkendt).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt Medlem: Næstved, 896, HEINR. HANSEN (sidst arb. i Kbhvn.), arb. i Næstved Tidende.

Bortrejste Medl.: Hillerød (Frederikssund), P. M. A. JØRGENSEN (Den typ. Forening, 234), til København (arbejdsløs). Randers, 264, N. JENSEN (til København). Rudkøbing, 6, OLUF JENSEN (til Københ.) og 219, R. J. LANGE (arbejdsløs).

ANNONCER

Nyt Falseapparat for Aviser.

Billigt, solidt, simpel Konstruktion.

(Patentbegæring indgivet for Skandinavien og det øvrige Evropa).

Maskinen funktionerer **absolut** sikkert, forbindes let med enhver almindelig Hurtigpresse og er saa lidet indviklet, at enhver Maskinmester med Lethed gør sig fortrolig med den. **Pris:** 650, 800 og 900 Kr., alt efter Størrelsen og det Antal False, der forlanges. Fragt og Montering samt nødvendige Forbindelsesdele betales ekstra, men vil som Regel kun andrage et **ringe** Beløb, da Maskinen **forsendes fuldt opstillet**, færdig til Arbejde.

Ved Besparelse af Tid og Personale, samt ved den Fordel, at Bladet kommer Læserne tidligere og smukkere i Hænde end ved Haandfalsning, **tjener Maskinen sig fri i mindre end 1 Aar. Udmærkede Anbefalinger fra ansete Fagmænd foreligge og flere Maskiner ere alt solgte.** Nærmere Underretning meddeles paa Forlangende gratis og franko.

B. Møller,
Kolding, Danmark.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

En renommeret **Bog- og Stentryks-Farve-Fabrik** ønsker til Indretning af Repræsentation og Lager i **Københavnen** at træde i Forbindelse med en i paagældende Kredse godt indarbejdet og creditværdig Person.

Behagl. Tilbud med Referencer mrkt. *T 5558* til RUDOLF MOSSE i München.

I 10 Aar bestaaet Prøven!

Overstabslæge og Fysikus

Dr. G. Schmidt's

HØRE-OLIE

helbreder hurtig og grundig temporær Døvhed, Øreflod, Stikken i Ørene, selv i de ældste og mest haardnakkede Tilfælde. Den ubehagelige Øresusen, samt let Tunghørhed afhjælpes straks, hvilket bevises af tusende Original-Attester.

Pris pr. Flaske med Brugsanvisning **3 Kr. 50 Øre.**

Chr. Christensen,
Flensburg, Jürgensgaard 24 c.

Et mindre Bogtrykkeri, bestaaende af Haandpresse, Skriftkasser, Stativer m. v., er til Salg paa meget billige Vilkaar. Billet mrkt. »B. B.« indlægges paa Venstrebladets Kontor, København K.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til

nedsatte Priser

Forhandlingerne

paa

den første danske Bogtrykkerdag

afholdt i København 3—5. Juni 1876.

Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt

over

Typografien i Danmark

i Aaret 1881.

Pris 10 Øre.

Samlede og under ét kun **25 Øre.**

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96

PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER

FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER

MED CYLINDERFARVERIVNING

AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER

FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE

(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Til Pinsen!

Kraver og **Flipper** i forskellige Kvaliteter.
Humbug og **Kravats** i alle Farver.
Billigste Notering. *Rørholmsgade 14.*

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 22
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 30. Maj 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Søndag den 15. Juni afholder »Den typ. Forening« sin 21-aarige Stiftelsesfest paa Vodrofslund. Nærmere Bekendtgørelse vil finde Sted i næste Nr.

Agitér for talrig Tilslutning.

FESTUDVALGET.

Repræsentantmødet i Roskilde.

Ankomst.

Snart suser det ene Tog efter det andet ind paa Roskilde Banegaard, og hver Gang genlyder Perronen af livlige Velkomsthilsner og glade Tilraab. Der staar »Dsk. typ. Foren.«s Formand med Kraven oppe om Ørerne og en vel stoppet Rejsekuffert i Haanden og her træffer vi den støtte Næstformand, som med et roligt Smil sér paa de livligt gestikulerende Kolleger. Afsted gaar det til »Hotel Prinsen« og snart sidder der rundtom diskuterende Smaaklynger, medens Hovedbestyrelsen samler sig til Raadslagning i det berømte Nr. 2. Aftenen gaar hurtigt; fra de mange Værelser lyder højrøstet Tale og munter Pokuleren og først sént kommer de Delegerede i Tanker om, at Morgendagen kræver anstrængende Arbejde. Kun nødtvungent skilles de og Dagen begynder allerede at gry, da de sidste vandrer til Køjs.

Mødet 1. Pinsedag.

Efter en munter Frokost, hvor »gamle HENRICHSEN« — Repræsentanten for Maribo og Repræsentantmødets Alderspræsident — tager Ordet og livlig applauderes, samles man i Hotellets store Sal, hvor »Den typ. Forening«s gamle Banner troner i Baggrunden. H. F. RASMUSSEN aabner Kl. 10¼ Mødet, de forskellige Valg foretages og Hovedbestyrelsen aflægger sin Beretning. Straks derefter gaar man over til Diskussionen, om det skal tillades »Den typ. Foren.«s Delegerede at tale, og om Hr. A. LARSEN skal have Lov at referere til »Ny typ. Tid.«; det vedtages først med ca. 100 Stemmers Majoritet, at de Delegerede har Lov at tage Ordet, men da Afstemningen foretages om de enkelte Spørgsmaal, indskrænkes Tilladelsen til Dagsordenens 3 sidste Punkter, medens Ordet nægtes dem i Kvindesagen. Hr. Larsen faar Lov at referere — uagtet Hr. L. ikke var Medlem af nogen »gensidig« Forening, havde han allerede før Tilladelsen var givet, fundet det passende at indfinde sig i Salen — og nu tager man fat paa Lovenes Hovedpunkter: Kvindesagen, Voldgift eller almindelig Afstemning, Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelsen, Begravelseskassen og Alderdomsforsørgelsesforslaget; ved Afstemningerne gaar Hovedbestyrelsen af med Sejren; Kvindespørgsmaalet opviser saaledes 289 for og 218 imod, men selvfølgelig er Hr. Weber straks parat til at stille Forslag om at henvise den endelige Afgørelse til Medlemmerne, og da Hovedbestyrelsen slutter sig hertil, vedtages det med stor Majoritet. Først Kl. 6½ afbrødes Forhandlingerne.

Festmaaltidet.

I den lange Spisestue sidder mødige Repræsentanter bænkede ved vel besatte Borde; Stemningen stiger efterhaanden som Tiden skrider frem. Der tales meget og afsynges kun én Sang. En Skaal for den »raske Fodtursarrangør« EMIL PETERSEN — hannem fulgte seks Svende — kalder denne frem til en Opfordring om at tænke paa Lønspørgsmaalets Løsning; af Taler noterer vi endvidere Aarhusrepræsentantens, Hr. WEBER's for — Harald Jensen. Efter Bordet danner der sig livlige Klynger, som holder ud til sént paa Natten, men mange af Repræsentanterne lister i Seng, trætte efter den anstrængende Dag, tilmed da der 2. Pinsedag venter dem en lige saa haard Tur.

2. Pinsedag.

Paa Hovedbestyrelsens Forslag er hele Repræsentantmødet gaaet i Udvalg. Fem Udvalg, hver med et af Hovedbestyrelsens Medlemmer som Leder, drøfter Lovene og alle Ændringernes Enkeltheder. Først Kl. 11½ naar man at tage fat paa Specialdebatten i Salen. De første Afsnit trækker længe ud, men da det Udvalgs Indstillinger, for hvilket Hvidtfeldt er Ordfører kommer for, lykkes det ham og de følgende at faa Diskussionen indskrænket og i kort Tid tilendebringer man Lovenes Behandling. Dagsordenens tre sidste Punkter fremkalder selvfølgelig en meget livlig Diskussion, i hvilken de Delegerede gentagende har Ordet; deres Indlæg fremkalder kraftige Hør. Fagskolen faar Repræsentantmødets Tilslutning under Forudsætning af, at Principalerne yder ansélige Bidrag og saafremt Skolen kan faa Betydning for Provinserne. Det af ENEVOLD JOHANSEN (Middelfart) stillede Forslag om at udgive et selvstændigt fagligt Organ tager Forslagsstilleren selv tilbage og opfordrer i en Resolution Redaktionen til at bringe mere fagligt Stof og i Sagen angaaende Udgivelsen af en Lære- og Haandbog (Aarhus) viser Repræsentantmødet enstemmigt paa Forslag af Formanden og — Weber, at man kun kan yde den fornødne Tilslutning, saafremt alle københavnske Foreninger vedtager Udgivelsen, et udmærket Bevis paa, at man ude i Landet ikke vil finde sig i, at man i København ikke optræder samlet, naar det gælder hele Standens Interesser, selv om det saa ogsaa er den ubetydeligste Sag, det drejer sig om. Et fortjent Hip til »Ny typ. Forening«.

Til København!

Debatten sluttedes først Kl. 6¼. Med kraftige Hurraraab for Hovedbestyrelsen hævedes Mødet. I Hast tømmes

det sidste Afskedsbæger med de Kolleger, der ikke naar at gæste København og i Galop gaar det saa til Banegaarden. Efter en livlig Skærmydsel lykkes det endelig at faa Plads og under livlig Sang snegler det kongelige danske Statsbanetog sig afsted til København hvor Dagen sluttes med et Punschesold.

ÇA IRA.

Fagskole for Boghaandværk.

I Fredags afholdtes det efter Indbydelse fra »Forening for Boghaandværk« sammenkaldte Møde, der skulde drøfte Muligheden af Oprettelsen af en Fagskole for Sættere, Trykkere og Bogbindere. Til Mødet var indbudt Delegerede fra »Foreningen af danske Bogtrykkere«, Dansk typ. Forening, Trykkerforeningen, Ny typ. Forening, Den typ. Forening, Bogbinderlavet, Bogbindersvendeforeningen af 1873 og Boghandlerforeningen, der imidlertid havde erklæret ikke at ville give Møde, da den ansaa Sagen som sig uvedkommende.

Xylograf HENDRIKSEN aabnede Mødet og gav en Skildring af forskellige udenlandske Skoler for Boghaandværk tilligemed en foreløbig Plan over, hvorledes man havde tænkt sig Skolen her hjemme.

Diskussionen blev straks ledet ind i det rette Spor af Hr. Bogtrykker O. C. OLSEN, der nok troede paa Gavnligheden af en saadan Skole, men mente, at den vilde savne Tilslutning fra Lærlingene, der nu for Tiden hellere vilde have Undervisning i Socialisme og lignende Udyder, der nemt kunde modvirke Hr. Olsens bekendte Arbejdervenlighed. For øvrigt kunde han ikke tilsige Fagskolen noget stort Bidrag. Bogbinderlavets Oldermand, Hr. RASCH, erklærede ligeledes at Lavet ikke vilde kunde yde nogen Støtte, da Lavskassen var tom og Mestrene fattige og trykkede af Konkurrencen. »Dansk typ. Foren.«s Repræsentanter, d'Hrr. HVIDTFELDT og WARBERG, var ikke tilfredse med Planen saaledes som den her forelaa, da den ikke derefter vilde kunne blive til Nytte for Provinserne. Man havde nærmest tænkt sig den indrettet efter Højskolesystemet med 1/4-aarlige Kursus og fuldt Pensionat for Eleverne. Den ene af Trykkerforeningens Repræsentanter, Hr. J. C. JENSEN, mødte med fire trykte Spørgsmaal, som han selv paa Forhaand havde besvaret og yderligere motiverede. DAHLQUIST lovede Fagskolen en Understøttelse af 200 Kr. fordelt paa 2 Aar, og FISCHMANN udtalte sig anerkendende om Tanken og meddelte, at Ny typ. Forening havde bevilget 500 Kr. fordelt paa 5 Aar. Fra vor Forenings Side gjorde BARNEWITZ gældende, at Skolen næppe kunde vente nogen pekuniær Støtte fra den. Det maatte navnlig være d'Hrr. Principaler, der havde Interesse af Skolen og Pligt til at sørge for Lærlingens Uddannelse; da man imidlertid nu paa Mødet havde hørt, at Principalerne ikke havde Raad til at støtte en Sag, hvor det netop var deres Pligt at møde frem, maatte Sætterne være fuldt berettigede til at spare deres Smule Penge til andre for dem gavnligere Formaal. Ligeledes stillede Bogbindersvendeforeningen sig. Kunde Mestrene ikke ofre noget paa Lærlingenes Uddannelse, vilde Svendene heller ikke være med dertil. Desuden blev Arbejdet paa Bogbinderværkstederne drevet som Specialiteter, saa at en Fagskole, der omhandlede alle de i Bogbinderiet forekommende Arbejder, ikke vilde kunne gøre stor Gavn.

Til Slutning blev Spørgsmaalet om, hvor vidt man ansaa videre Arbejde for Oprettelsen af en saadan Skole for ønskelig, sat under Afstemning. 10 stemte for, 3 imod, 1 stemte ikke. Der nedsattes derpaa et Udvalg af de forskellige repræsenterede københavnske Foreningers Formænd, der skal virke for at skaffe Bidrag til Skolen og bringe Ønsket om dens Oprettelse til Virkelighed.

De kvindelige Sættere.

Saa er altsaa Begyndelsen gjort! Den første kvindelige Sætter har vovet Skridtet og meldt sig ind i Mændenes Rækker, meldt sig ind under en Organisation, der kun kan være de kvindelige Sættere til Gavn, samtidig med at de borttager Mændenes Frygt for en Konkurrence, som disse ikke i Længden vilde kunde staa for. Men er det ikke ganske naturlig, at enhver Kvinde, naar hun benytter den *Ret* hun ubestridelig har til at søge Erhverv ved samme Fag som Mændene, at hun da ogsaa føler, at hun har *Pligter* dels mod sig selv, dels mod sine mandlige Kolleger til at søge deres Organisation, for til enhver Tid at kunne staa paa Højde i Lønnen med de mandlige Arbejdere, for at kunne faa det mest mulige ud af sin Arbejdskraft og for at sikre sig imod at blive brugt som et Redskab i Smudskonkurrencen af samvittighedsløse Spekulanter, der kun have deres egen Pung for Øje og ere lige glade om Arbejderne kan leve af den usle Løn de faa, eller de maa krepere af Sult?

Jeg tror enhver af mine *københavnske* Kolleger vil hilse Frøken ANNA PAHL velkommen i vore Rækker, og takke hende fordi hun har havt Mod til at være Nr. 1 — havt Mod til at bryde med den Trældomsaand, der kunde synes en saadan Tilslutning at være »upassende«. Jeg vil nu haabe, at Frøkenen maa faa mange af sine Værkfæller til at følge hende — det kan dog kun blive til deres eget Gavn.

At man paa enkelte Steder ude i Landet arbejder med Hænder og Fødder imod Kvindens Optagelse i »Dansk typ. Foren.«, er et sørgeligt Vidnesbyrd om de Vedkommendes »liberale« Anskuelser og — Mangel paa sund Tanke. D'Hrr. WEBER i Aarhus og OTTO JENSEN i Odense ere i dette Spørgsmaal optraadte fuldstændig som Don Quixote og Zancho Pansa. De nævnte Herrer ere fuldstændig vilde paa Kareten; de bilde sig ind, at Kvindens Optagelse i Organisationen skal forøge Kvindens Lyst til at lære Faget! De bilde sig ind, at naar Kvinden har Medlemsret i Foreningerne, da vil Principalerne kappes om at udlære Kvinder! Lige som Principalerne nogen Sinde brød sig om deres Lærlinges fremtidige Skæbne, naar først de er udlærte. Hr. W. mener, at naar Kvinden kan faa samme Løn for sit Arbejde som Manden, saa vil Faget om faa Aar være overfyldt af Kvinder! Hvad synes man om en saadan Mundfuld? Hr. W. gør her atter Regning uden Principalerne. Nej, vær kun ganske rolig. Der kan kun være Gavn for Mændene og Gavn for Kvinderne, naar de have samme Erhverv, at de slutte sig sammen i en fast Organisation. Kun derved kan der naas, at Faget ikke udryddes af Kvindehaand og at Kvinderne ikke blive misbudte for deres Arbejde, samtidig med at Arbejdsgiverne faa at vide, at der er Enighed og Solidaritet for at opnaa betryggende Livsvilkaar, enten Arbejderen bærer Skørter eller Bukser.

PETER MØRK.

Det ny Falseapparat.

I Anledning af Hr. Eickhoffs Stykke i »Typograf-Tidende« tillader jeg mig at anmode om Plads for følgende:

Hr. Eickhoff behøver ikke at oplyse mig om, at han og Andre ogsaa fabrikerer Falsemaskiner. Jeg véd meget godt dette, og jeg har aldrig betegnet disse Maskiner som ubrugelige; jeg har kun sagt, at det var naturligt man ømmede sig ved at anskaffe dem, da de var *aldeles urimeligt kostbare.*

Min ærede Modparts Paastand om, at den af mig patenterede Falsemaskine er en Efterligning af hans, er ligeledes grebet ud af Luften, og det forundrer mig, at Hr. E. ikke generer sig ved at fremsætte den, da han maa vide bedre, og da selv en flygtig Sammenligning mellem de to Maskiner vil godtgøre Urigtigheden deraf. *Alle* Falsemaskiner har Valserne og »Knivene« tilfælles — hvilket jeg udtrykkelig har anført i min Patentbegæring — og dette er ogsaa det eneste Fællesskab mellem Hr. Eickhoffs Maskine og min.

Hvad Hr. E. mener med, at mit Patent er »illusorisk«, begriber jeg ikke, især da han samtidig oplyser, at han har sat Himmel og Jord i Bevægelse for at forhindre, at jeg fik det. Hvorfor da al denne Ulejlighed! Eller skulde Hr. Eickhoff have til Hensigt at efterlave mit Falseapparat? Vil han vise, at han kan og tør? Vi faar jo saa nappes derom paa rette Sted.

Anséte Fagmænd, *der ogsaa ere godt kendte med Hr. E.s Falseapparat*, har paa den grundigste Maade bedømt min Maskine, for hvis absolute Godhed jeg gærne paatager mig ethvert Ansvar, især da den fabrikeres i et ansét og fuldt ud leveringsdygtigt mekanisk Etablissement. Hr. Eickhoffs aldeles umotiverede Angreb betragter jeg kun som en Anbefaling mere; thi ansaa Hr. E. Maskinen for slet, da havde han næppe taget sig dens Fremkomst saa nær. Han véd lige saa godt som jeg, at hvis blot en eneste af de Maskiner, jeg alt har solgt, arbejdede daarligt eller ikke svarede til Købernes Forventning, saa var dermed al videre Afsætning stoppet. Den typografiske Verden staar i livlig indbyrdes Korrespondance, og hverken Godt eller Ondt paa det faglige Omraade bliver længe skjult inden for disse Kredse.

Hr. Eickhoffs Falseapparat har det »Fortrin« fremfor mit, at det er meget, meget dyrere og langt mere kompliceret i Konstruktionen; disse »Fortrin« skal jeg imidlertid ikke forsøge at frakende det. Det er rigtigt, at jeg i sin Tid har forhandlet med Hr. E. om et Falseapparat; jeg har endnu et Brev liggende, hvori Hr. E. paa Forespørgsel om et saadant bl. a. svarede mig, at han ikke saa nøje kunde sige mig, hvad *Forbindelsesdele* og *Montering* vilde koste, men han antog »*nogle Hundrede Kroner*«! Mit Falseapparat forsendes fuldt opstillet, færdigt til Arbejde, og netop paa Grund af den fra Hr. E.s Maskine aldeles afvigende Konstruktion, andrager Forbindelsesdelene og Monteringen kun et ganske ringe Beløb.

Jeg forstaar meget vel, at det har pikeret Hr. Eickhoff, at jeg har tilladt mig at etablere en lille Smule Konkurrence til hans ærede Fabrik. Han faar imidlertid finde sig deri, da han ikke har Monopol paa at forsyne de danske Bogtrykkerieiere med Maskiner. Det var jo ganske vist behageligere for ham at være ene om Budet, men hvor der er to Parter, er det saare sjældent, at de begge profitere af Behageligheden. Danske Bogtrykkere har havt god Lejlighed til at erfare det.

Kolding, d 24. Maj 1890. Ærb.
B. MØLLER,
Udgiver af Kolding Avis.

Blanding.

Afslutningen paa Repræsentantmødet fandt efter Indbydelse af »Den typ. Forening«s Styrelse Sted paa »Søfryd«. De fleste af Repræsentanterne havde givet Møde og der herskede hele Aftenen en fortrinlig Stemning. Formanden for »Dsk. typ. Foren.«, H. F. RASMUSSEN, indledede med et lille Foredrag, hvori han betonede, at Mødet i Roskilde særlig havde bidraget til at styrke Baandet mellem København og Provinserne. Man samledes derpaa om Punschebordene, hvor en Sang til Gæsterne af —d —n blev sunget og hvor Taler og Sang fulgte Slag i Slag til hen ad den lyse Morgen. Det var en særdeles vellykket Aften, hvor man gjorde Bekendtskab med Kolleger man ikke tidligere havde sét og fornyede gammelt Bekendtskab med andre. Har Mødet i Roskilde bidraget til en Udvidelse af Forholdet mellem de to gensidige Foreninger, saa tro vi sikkert, at Mødet paa Søfryd ogsaa vil bære sin Part af den gode Forstaaelse mellem Kollegerne hele Landet over.

Hr. Redaktør!

I Nr. 19 af »Typ.-Tid.« er der indløbet en lille Fejl, som jeg herved anmoder Dem om snarest at berigtige:

Der staar, at jeg har sagt, at vi ved Indførelsen af en Maksimalarbejdsdag paa 8 Timer vilde komme til at mangle Arbejdskraft til 900 Timer ugenlig. Det skal naturligvis være 900 *Timer* **daglig** — eller mere end 100 Mand = 1/9 af hele den antagne nuværende Styrke!

21. Maj 1890. Venskbl.
M. LAZARUS.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Sommerlokale

er dette Aar i Store Ravnsborg, hvor Medlemmerne med Familje, foruden Adgang til den store og hyggelige Have, tillige kan overvære Variétéforestillingen i Salen. Naar vi dertil nævner, at Hr. Musikdirektør CARL LUMBYE's ypperlige Orkester ogsaa er derude, gør vi sikker Regning paa, at ikke mange Onsdag Aftener i Sommerens Løb vil vore Medlemmer være at træffe i Hjemmene.

De Medlemmer, der endnu ikke har modtaget Adgangskort, kan faa disse ved Henvendelse til G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14.

»**Typograf-Tidende**«**s Nr. 14** for 5. April 1890 søges af Ekspeditionen.

§ **7 i de ny Love** siger: *Udmeldelse skal ske skriftlig ved Henvendelse til Kassereren.* At Medlemskort samtidig afleveres er en Selvfølge.

Bortrejste Medl.: 556, OLE WOLD (til Kristiania). 188 JULIUS CHR. HANSEN. 433, ALB. FRED. PETERSEN.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Valentin & Lunds Personale 4.56, Politikens 4.20, O. C. Olsens 6.75, Jørgensen & Co.s (gl. Foren. Medl.) 3.00, Fjeldsøes 2.00, Dagbladet 3.25, Ferd. Philipsens 0.75, Nielsen & Lydiches 2.40, Allers (4 Sættere) 1.00, Avisens 1 00, Thieles 0.75, Calbergs 0.25, Bagges 2.50, Eksprestrykkeriet 0.25, Græbes 6.05, Adresse-Avisens 2.50, N. C. Roms 0.65, B. Lassen 0.10, Hoffensbergs 1.00, Rasmussen & Olsens 0.95, Eltongs 0.75, Bordings 2.50 — ialt Kr. 47.16.

Med de tidl. indk. Kr. 188.88 i alt Kr. 236.04.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Murerstrejken** har jeg endv. modt.: Valentin & Lunds Personale 3.05, N. Cohns 6.25, O. C. Olsens 3.90, Politikens 6.60, Jørgensen & Co. (gl. Forenings Medl.) 2.75, B. & H. 0.50, Bordings 4.75, Ferd. Philipsens 0.75, Allers (4 Sættere) 1.00, Avisens 2.35, Calbergs 0.25, Bagges 2.45, Eksprestrykkeriet 1.75, Græbes (2. B.) 5.80, Lunos 2.40, »Nogle Bladsættere« (2. B.) 3.60, Adresse-Avisens 2.50, Truelsens 1.00, Hoffensberg 1.25, Rasmussen & Olsens 1.35, Eltongs 1.00 — i alt Kr. 55.25.

Med det tidl. indk. Kr. 42.80 i alt Kr. 98.05.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fyrbøderstrejken** har jeg modt.: Adresse-Avisen Kr. 1.00.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Til Juni Termin bliver en Portion af det Rolffske Legat ledig. Ansøgninger om dette Legat, stilede til Styrelsen for »Typografernes Hjælpekasser«, bedes inden 10. Juni sendte til Kasseren, N. HANSEN, Blaagaardsgade 22, 3. Sal.

København, d. 24. Maj 1890. STYRELSEN.

Den sædvanlige halvaarlige Fortegnelse over Medlemmernes Bopæle bedes tilsendt mig inden 20. Juni. **Fulde** *Navn bedes opgivet.*
N. HANSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12 pr.: Afsluttende Møde for Sæsonen.
STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Medlemmerne gøres opmærksomme paa, at Øvelserne afholdes hver Søndag Form. Kl. 8 og tillige hver Onsdag og Fredag Aften Kl. 7½. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Annulleret Medlemsbog.

Medlemsbog Nr. **331**, lydende paa CHR. P. CHRISTENSEN, *Hjørring*, og udstedt af Lokalformanden sammesteds, er bortkommen, hvorfor den herved annulleres.

Kolding, den 28. Maj 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde d. 24. Maj.

Lørdag Aften den 24. ds. holdtes et Hovedbestyrelsesmøde i *Roskilde*, hvor samtlige Medlemmer vare til Stede, og hvor de Delegerede fra Konferencen om Fagskolen i København aflagde Beretning (denne vil blive meddelt under Repræsentantmødets Forhandlinger). Endvidere gav Formanden nogle Meddelelser, bl. a. om en begæret Rejseunderstøttelse af et af »Dansk typ. Forening«s Medlemmer hos »Den typ. Forening« i København, hvilken Understøttelse var bleven nægtet ham af begge Foreningers Formænd, da den var i Modstrid med Gensidighedsreglerne, — og om en afslaaet Begæring fra en Ikke-Repræsentant om at erholde Moderationskort paa »Det forenede Dampskibsselskab«s Skibe til Deltagelse i Repræsentantmødet i Roskilde, hvilket ikke havde kunnet tillades, da Betingelsen for at erholde Moderation udtrykkelig var den, at Kortene kun tildeltes Repræsentanter. H. F. R.

Ny Medl.: Holbæk, A. P. ANDERSEN (udl. i Holb. A. Dagbl.s Bogtrykkeri d. 19. Maj 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Medl., tiltraadt fra en anden Lokalf.: Esbjerg, 40, L. EICKHARDT (sidst arb. i Varde). Nykøbing F., 219, R. JENSEN-LANGE (sidst arb. i Rudkøbing), arb. i »Loll.-Falst.-Stiftstid.«.

Bortrejste Medl.: Holbæk, 566, C. A. GULLBERG (til Kallundb. i Plads). Næstved, 582, HEINRICH HANSEN (til Stubbek., arbejdsløs). Esbjerg, 152, E. NIELSEN (til Silkeborg i Plads). Hjørring, 329, PETER CHRISTENSEN og 326, CARL ANDERSEN (begge til Amerika). Odense, 465, PETER FANGEL (arbejdsløs).

Arbejdsmarkedet.

En velanbefalet Typograf, der kan paatage sig Ledelsen af Arbejdet i et større Bogtrykkeri, søger — straks eller senere — fast Plads, som Faktor eller lign. Billet mrkt. »B.«, modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

ANNONCER

Nyt Falseapparat for Aviser.

Billigt, solidt, simpel Konstruktion.

(Patentbegæring indgivet for Skandinavien og det øvrige Evropa).

Maskinen funktionerer **absolut** sikkert, forbindes let med enhver almindelig Hurtigpresse og er saa lidet indviklet, at enhver Maskinmester med Lethed gør sig fortrolig med den. **Pris:** 650, 800 og 900 Kr., alt efter Størrelsen og det Antal False, der forlanges. Fragt og Montering samt nødvendige Forbindelsesdele betales ekstra, men vil som Regel kun andrage et **ringe** Beløb, da Maskinen **forsendes fuldt opstillet**, færdig til Arbejde.

Ved Besparelse af Tid og Personale, samt ved den Fordel, at Bladet kommer Læserne tidligere og smukkere i Hænde end ved Haandfalsning, **tjener Maskinen sig fri i mindre end 1 Aar. Udmærkede Anbefalinger fra ansete Fagmænd foreligge og flere Maskiner ere alt solgte.** Nærmere Underretning meddeles paa Forlangende gratis og franko.

B. Møller,
Kolding, Danmark.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Et mindre Bogtrykkeri,
bestaaende af Haandpresse, Skriftkasser, Stativer m. v., er til Salg paa meget billige Vilkaar. Billet mrkt. »B. B.« indlægges paa Venstrebladets Kontor, København K.

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærès Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

En renommeret **Bog- og Stentryks-Farve-Fabrik** ønsker til Indretning af Repræsentation og Lager i **København** at træde i Forbindelse med en i paagældende Kredse godt indarbejdet og creditværdig Person.

Behagl. Tilbud med Referencer mrkt. *T 5558* til RUDOLF MOSSE i München.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 23 Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv. — **København, den 6. Juni 1890** — **XVII. Aargang** Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

I Anledning af Grundlovsdagen kan nærværende Nr. af »Typ.-Tid.« først ekspederes til Provinserne Lørdag Formiddag.

Stor Skærsommerfest

i Anledning af

»Den typ. Forening«s 21-aarige Stiftelse

og

Gutenberg-Bannerets 25-aarige Jubilæum

afholdes paa Wodroflund

Søndagen den 15. Juni fra Kl. 5—3.

Haven bliver pragtfuldt dekoreret og ved Mørkets Frembrud glimrende illumineret.

Særlig fremhæves Budskads-Illuminationen.

Musik i Haven fra 5—8 af det store Orkester.

Sang af en Kvartet af det kongelige Teaters Kor.

I Salen:

1. Kl. 6: *Orkester-Koncert.*
2. Kl. 6½: *Sange i Festens Anledning, umiddelbart derefter Festtale.*
3. Kl. 7: *Dans for Børnene og Børnelege.*
4. Kl. 8: *Stor Aftenunderholdning af bekendte yndede Kræfter.*

Efter Aftenunderholdningen stort Bal til Kl. 3.

Foreningens Æresmedlemmer med Familje vil blive indbudt.

Madkurve kan medbringes, men det paalægges de Besøgende — af Hyggelighedshensyn — ikke at henkaste Papir og lignende i den smukke Have.

I Tilfælde af ugunstigt Vejr afholdes Festen i Salen.

Billetter til Festen à *25 Øre* pro persona, Børn gratis, faas hos Inkassatorerne og Styrelsens Medlemmer.

Balbaand: Herrer *60 Øre*, Damer *40 Øre* faas i Salen.

Det udførlige Program i næste Nr. FESTUDVALGET.

Gutenberg-Banneret.

1865—90.

Saa gik det første Fjerdedels Aarhundrede for vort gamle Banner. Og er det falmet en Del, har det ogsaa hist og her faaet en lille Rift, som ikke er helet endnu, saa bærer det dog stedse Prisen som et af de karakteristiske Fagforeningsbannere, Hovedstaden ejer. Og dog har Skæbnen ikke været det blid. Sjælden saa det Dagens Lys. For faa Aar tilbage kendte de fleste Kolleger det kun af Navn — og det knapt nok! Sære Rygter gik om det — man hviskede i Krogene om »Præsidentens« pragtfulde Sengetæppe! Og Striden rasede vild og heftig. Ud med Fanen! Men Kunstnerne var den Gang stærkere end Haandværkerne, og Fanen var jo Bogtrykkerkunstens hjemlige Symbol. Saa kom 1876. Milepælen i Foreningens Historie med Nederlag, Tab og Skuffelse, og saa kom Reaktionen, den betød mere end Nederlag, den betød Sløvhed, som overhovedet al Reaktion.

Aanden var veget bort og Symbolet glemtes. Men Aarene gik og Foreningen løftede sit Hoved og saa sig om. Hvor meget dog havde forandret sig i de faa Aar, vi havde ligget i Hi. Men vi vilde følge med, og vi fulgte ogsaa med paa vor Vis. Vi samlede Penge, vendte og drejede hver Skilling. Penge, Penge! Vi hemmede ikke, før vi naaede de 10,000! Jeg husker ikke, om vi naaede dem. Men Bevægelsen ude omkring blandt de øvrige Arbejdere agtede vi ikke. Vi lod haant om Tidens Tegn. Vi lukkede vor Dør haardt i og tilspigrede Kassen for Gutenbergs-Banneret! Men Døren holdt ikke og Kassens Hængsler vare *for* rustne. Saa stod den sidste Kamp. Kunsten, den sygelige Stolthed, tilhyllede sit Hoved og Haandværkets Selvbevidsthed gik frem.

Typograferne saa igen deres gamle Banner, men Folket, for hvem den blev baaret forbi, kendte det ikke, de dømte den som »den indre Missions Mærke«, og Folkets Røst er Guds Røst: kan være, at der begyndte en ny Mission! Nu kende vi vort Banner og vi elske det! Ofte er det blevet sænket over en brav Kollegas sidste Hvilested, men tiere har det ført os ud til Livet og Glæden. Et vil vi aldrig glemme Dig, Du gamle Banner: Det er Dig, vi skylde vor Forening, og ikke Foreningen, som skabte Dig. Og det vil vi huske, mens Aarene gaa, naar vi flokkes tættere og tættere om Dig. Vi vil værne om Dig med Ømhed og Troskab.

Kolleger! Mød derfor saa mandstærke som muligt den 15. Juni til Festen for Gutenberg-Banneret! —D —N.

Fagskolens Mulighed.

Efter at have læst den Artikel om Fagskolen, som fandtes i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, og som indeholdt et kort Resumé af de paa Mødet om Fagskolens Oprettelse førte Forhandlinger, skal jeg ikke nægte, at jeg følte mig noget skuffet, dels over den af Principalernes Delegerede indtagne temmelig kølige, for ikke at sige afvisende Holdning over for Spørgsmaalet, og dels over det temmelig magre Resultat man ved Mødets Slutning kom til.

Jeg havde nemlig haabet, at særlig d'Hrr. Principaler havde stillet sig velvillige over for denne Sag, og vist deres Velvilje ved at yde et klækkeligt Bidrag til Planens Gennemførelse. Man maa nemlig ikke lade ude af Betragtning, at det i første Række vil blive Principalerne, der i pekuniær Henseende vil komme til at nyde godt af Fagskolens Oprettelse, idet deres Lærlinge, ved at deltage i den faglige Undervisning,

vil kunne udvide deres Fagkundskaber i betydelig Grad, hvorved de vilde blive i Stand til at yde mere og bedre Arbejde end under de nuværende, paa adskillige Steder mangelfulde Forhold, hvilket Fremskridt, med Hensyn til Lærlingenes Uddannelse, ikke kan andet end være i Principalernes Interesse.

Om Arbejderne derimod, de udlærte Svende i vort Fag, kan det ikke siges, at de, ved at tilstræbe Fagskolens Oprettelse, skulde høste nogen egenlig personlig Fordel ud over at de ogsaa, hvis de føler Trang til Videreuddannelse, kan tage Del i Undervisningen mod at yde et passende Honorar til Skolen. Hvis de ikke tager Del i Undervisningen, og desuden ikke er i Besiddelse af saa megen faglig Dygtighed paa alle Fagets Omraader, at en saadan Undervisning er overflødig, risikerer de jo, at den opvoksende Generation i Faget, ved at modtage Undervisning i Fagskolen, skal kunne opnaa en saa stor Fuldkommenhed og faa et saadant Duelighedsprædikat, at det vil være vanskeligt for de ældre, dem der har lært under de gamle Forhold, at optage Konkurrencen paa Arbejdsmarkedet med disse.

Naar Arbejderne alligevel stiller sig sympatetiske over for dette Spørgsmaal, saa er dette al mulig Anerkendelse værd. Man sér derved, at det ikke er noget egoistisk Snæversyn fra Arbejdernes Side, der her har gjort sig gældende. Det er ene og alene et blandt Arbejderne næret, almindeligt Ønske om at søge, ved fælles Bestræbelser, og ved forventet velvillig Imødekommen fra Arbejdsgivernes Side, at bringe vor hjemlige typografiske Produktion op paa Højde med hvad man i de store Lande formaar at præstere.

Men naar de typografiske Arbejdere har stillet sig velvilligt over for Sagen, og, i det mindste for de to herværende Foreningers Vedkommende, har vist sig villige til efter Ævne at yde den pekuniære Støtte, saa kan det ikke andet end virke nedslaaende, naar Hr. Bogtr. O. C. Olsen, rimeligvis paa sin Forenings Vegne, erklærede ikke at kunne tilsige Fagskolen noget stort Bidrag; thi hvis d'Hrr. Principaler vil holde dem tilbage fra at yde deres Medvirkning i pekuniær Henseende, saa vil denne deres Tilbageholdenhed, efter min Mening, være ensbetydende med, at Fagskolen heller ikke denne Gang bliver oprettet.

Der blev jo dog paa det omtalte Møde nedsat et Udvalg, som skal virke for at skaffe Bidrag til Skolen og bringe Sagen til Virkelighed, og det vilde være ønskeligt, om d'Hrr. Bogtrykkere, efter bedste Ævne, vilde yde denne Sag deres Støtte, da det jo, som før vist, vil være dem, som vil faa den væsenligste direkte Nytte af Fagskolen, ligesom de ogsaa vil faa en stor Del af Æren ved at have bidraget til, at dette for Faget særlig vigtige Spørgsmaal har fundet sin Løsning.

Frederiksberg, d. 1. Juni 1890. Laur. Jensen.

Vort Fagblad.

Tillad mig, Hr. Redaktør, at tage Ordet for et Par Bemærkninger om de i de sidste Numre af »Typ.-Tid.« rettede Angreb paa vort Foreningsblad som Fagblad.

Jeg skal ikke opholde mig ret længe ved Hr. O. Jensens Udtalelser om det »socialistiske«, der er kommet ind i Bladet — lad ham selv klare det —, men kun spørge d'Hrr., der har angrebet vort Blad, hvad de egenlig forstaar ved et **Fag**blad; om de mener dets Opgave skulde være at bringe fuldstændig teknisk-teoretiske Artikler, der omhandlede Fremskridt og Opfindelser paa de grafiske Fags Omraade, og om de tror vi fuldstændig kunne lade den største Opgave — *Forbedring af Fagets økonomiske Kaar* hvile?

Jeg véd jo nok, at »Dansk typ. Forening« endnu ikke har noget paa sit Program der hedder Forbedring af Arbejdernes Kaar eller Værn om Medlemmernes Ret over for udbyttende Principaler — derom vidner alt for godt adskillige Provinsforhold — men da vi her inde i Byen, hvor Forholdene er helt anderledes, hvor vi Trin for Trin maa kæmpe os frem og stadig maa være paa vor Post for at bevare den lille Rest af vore Rettigheder, vi endnu har tilbage, netop har disse Opgaver, kan det da forundre vore Kolleger i Provinserne, at vi stadig benytte *Halvdelen* af Bladet — den der jo tilkommer os — til at drøfte, fremstille og agitere for disse Spørgsmaal? Jeg vil kun spørge mine ærede Kolleger i Provinserne om de ere til Sinds at ofre deres Part af Bladet for rent teknisk Stof? Jeg tror det ikke. Men hvorledes skulde da vi her inde, som er midt i Bevægelsen, hvorledes skulde vi kunne ofre vor Part? Er det ikke naturligt, at vi gennem vort *Fagblad* drøfte vore *Fagforhold?* Kan der tænkes et bedre Felt for et Fagblad at arbejde paa end netop Forbedringen af det Fags Kaar, det tilhører?

Det kan jo nok være, at *vore* Forhold ikke har Interesse for en Del af de gode Kolleger omkring i Landet; der er jo nok en Del der staar saa sikkert, at det ikke bliver nødvendigt for dem at ty til København og søge Plads, men den største Del af de unge Mennesker kan jo enten af Omstændighederne blive tvungne til at søge Hovedstaden eller Lysten til at sé Livet herinde kan drage dem hertil, og det vil da vel kun kunne være gavnligt, om Forholdene de skal arbejde under, ere saa gode som muligt. At min Mening vil blive delt af mange er jeg overbevist om, og at d'Hrr., der har talt for **Fag**bladet, nok vil faa Øjnene op for, at hvad det først og fremmest kommer an paa i et *Fagblad*, er *Fagets økonomiske Interesser* — det tvivler jeg heller ikke om.

Med koll. Hilsen til alle mine gamle Venner i Provinserne

Peter Mørk.

Det ny Falseapparat.

Da min Opfattelse af Beskaffenheden af Hr. Møllers »Eneret« fremdeles er den samme, og jeg som vort Patentvæsen nu en Gang er, næppe ved Domstolene, kan faa et en Gang udstedt Patent annulleret, har jeg ad anden Vej søgt at faa denne min Opfattelse bekræftet, hvilket er sket i efterfølgende Erklæring fra to kompetente Mænd.

»Efter Anmodning af Bestyrelsen for »Foreningen af Fabrikanter i Jern-Industrien« have Undertegnede i Dag foretaget en Sammenligning mellem Tegningerne til en den 14. f. M. Hr. B. Møller i Kolding bevilget Eneret til Forfærdigelse af et Avis-Falseapparat og den af Hr. Eickhoff forfærdigede Avis-False-Maskine.

Idet vi bemærke at Sammenligningen er foretagen efter de os forelagte 3 Patent Tegninger paa Hr. Møllers Apparat, og efter Hr. Eickhoffs Konstruktionstegninger, der ere daterede August 1878 samt en i Hr. Eickhoffs Fabrik os forevist Avis-False-Maskine, udført efter disse Tegninger, undlade vi ikke at udtale, at det af Hr. Møller patenterede Apparat i hele sin Konstruktion, paa nogle uvæsentlige Forandringer nær, — der ikke simplificerer Apparatet — er saa nær op til den af Hr.

Eickhoff forfærdigede Maskine, at vi efter vor fulde Overbevisning, kunne *afgive det Skjøn, at Apparatet i alle dets væsentligste Dele maa ansés som en Efterligning af den af Hr. Eickhoff i en længere Aarrække forfærdigede Avis-False-Maskine*, og formene derefter at Eneretten maa ansés som betydningsløs, eftersom denne er given under det sædvanlige Forbehold, at Eneretten er fortabt saafremt det bevises at nogen Anden heri Riget forinden har forfærdiget lignende Apparater.«

København, den 2. Juni 1890.

(sig.) TH. HÜTTEMEIER. Maskinfabrikant. (sig.) H. C. HAUBERG. Maskinfabrikant.

Naar Hr. Møller paastaar at han meget godt har vidst, at jeg og Andre fabrikerede False-Maskiner, og at han aldrig har betegnet disse Maskiner som ubrugelige, da beder jeg ham gennemlæse sit Cirkulære af April d. A., hvori han ordret skriver: »Sagen er, at der af disse Maskiner hidtil egentlig kun har været ét brugeligt Exemplar paa Markedet som der kunde være Tale om at anskaffe, og denne Maskine er baade meget kompliceret og meget kostbar«.

Det vil heraf fremgaa at Hr. Møller ikke ganske holder sig til Sandheden; et yderligere Bevis herpaa er at han i samme Cirkulære søger at bibringe Folk den Tro, at False-Maskiner, saaledes som Hr. Møller ønskede den, kun kunne faas til Rmk. 200—220 ab Fabrik, medens han ved sin foregaaende Forespørgsel hos mig blev tilbudt den forønskede Maskine til noget nær det halve Beløb.

Endvidere paastaar Hr. Møller at hans Apparat er meget simplere i Konstruktion end mit. Enhver vil hos mig kunne overbevise sig om Urigtigheden heraf ved Sammenligning mellem hans og mine Tegninger, ligesom det samme ogsaa fremgaar af d'Hr.s ovenstaaende Erklæring.

Hvad den meget dyrere Pris for mine Maskiner angaar, da vil Tiden vise, om ikke det dyreste i dette Tilfælde ogsaa er det bedste, i al Fald skal Hr. Møllers Apparat først staa sin Prøve. Jeg er selvfølgelig i Stand til at kunne optage Konkurrencen i Levering af False-Maskiner, idet jeg ved at forfærdige disse i en længere Aarrække, har alle Modeller samt er indrettet paa fabriksmæssig Tilvirkning, og tror jeg ved mine omredigerede Priser paa False-Maskiner, der tidligere holdtes efter tyske Konkurrenter, at kunne levere ligesaa prisbilligt som enhver anden.

Da jeg ved mit første Indlæg kun har haft til Hensigt, at give den fornødne Oplysning om Hr. Møllers Eneret — hvilket enhver anden i mit Sted ogsaa vilde have gjort — beklager jeg at Hr. Møllers Artikel har aftvungen mig en yderligere Imødegaaelse, som for mit Vedkommende vil være den sidste paa dette Sted.

København, den 3. Juni 1890. J. G. A. EICKHOFF.

Uden at ville blande os i den mellem d'Hrr. verserende Strid, mener vi at handle i vore Læseres Interesse ved at afslutte Debatten med forønstaaende Indlæg. Redaktionen har allerede i nærv. Blads Nr. 20 omtalt forskellige Fagfolks Mening om »det ny Falseapparat«; naar vi i Dag har givet Plads for ovenstaaende Erklæring fra d'Hrr., tror vi at have skiftet Sol og Vind lige mellem begge Parter — og overlader til den praktiske Brug at konstatere, hvem af Parterne, der har Ret. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Tiltraadte Medl.: PETER MEDOR LARSEN-HOLST (Dansk typ. Foren. 204), arbejdsløs. H. R. O. MØLLER (Dsk. typ. Foren. 275), Militær.

Bortrejste Medl.: 72, CHR. CHRISTIANSEN. 20, JACOB HERMANN ANDERSEN. 251, J. P. IVENSEN (til Færøerne). 234, PETER MARIUS ANDREAS JØRGENSEN. 289, EDV. JULIUS MATHIESEN.

Udmeldte: 306, OSCAR LARSEN (arb. hos Nielsen & Lydiche). 361, MARTIN CHRISTIAN NIELSEN (arb. hos Bagge).

Død: 548, JACOB WILLADSEN.

Styrelsesmøde d. 15. Maj.

Alle mødt med Undtagelse af Rasmussen, med lovlig anmeldt Forfald. Det vedtoges: 1) At udstede et Opraab ang. Understøttelsesfondet og Murerstrejken. 2) At Styrelsen sendte Delegerede til Repræsentantmødet i Roskilde, hvortil valgtes Clausen, Fasmer, F. K. Madsen og V. Petersen. Der bevilgedes en Sum af 32 Kr. til de Delegerede. 3) At arrangere en selskabelig Sammenkomst 2. Pinsedag, til hvilken Dansk typ. Forenings Repræsentanter indbødes. 4) At nedsætte et Festudvalg til Afholdelsen af Foreningens Stiftelsesfest d. 15. Juni. 5) At deltage i Grundlovsfesten. 6) At fastsætte Budets Løn til 8 Kr. om Ugen mod at alle hidtil værende Procenter bortfaldt og at Budet skulde være til Foreningens Disposition, naar fornødent var. 7) At rette en Henvendelse til Boghandlerforeningen om at støtte Biblioteket med Bøger. Forskellige Forhold drøftedes. Mødet hævet.

Den 20. Maj.

Alle mødt. Opraabet ang. Murer- og Fyrbøderstrejken forelaa og vedtoges. Paa et Trykkeri var foretaget en Afskedigelse af Mangel paa Arbejde, men da der var Sikkerhed for, at Agitationen for Majfesten havde været en medvirkende Grund, vedtoges det at yde en Understøttelse af Understøttelsesfondet. Der forelaa endvidere til Behandling en Afskedigelse, som formodedes foretaget paa Grund af Hævdelsen af Tarifen; det vedtoges at intervenere, men at søge at undgaa Konflikt. Sammenkomsten for Repræsentantmødets Deltagere diskuteredes; ligeledes Stiftelsesfesten, til hvis Afholdelse det vedtoges at leje Vodroflund. Foreningens Sommerlokale henlagdes til Store Ravnsborg, og et Arrangement med Værten om gratis Entré for Medlemmerne med Damer vedtoges. Forskellige Restancer diskuteredes, og Formanden gav Meddelelse om Budets Svar paa Styrelsens Beslutning ang. Fastsættelsen af Budets Gage. Det vedtoges at fastsætte den én Gang vedtagne Løn.

Den 30. Maj.

Alle var mødt med Undtagelse af C. Olsen og Lauritzen med lovlig anmeldt Forfald. F. K. MADSEN rettede en Forespørgsel til Formanden, hvorfor Bladet intet havde indeholdt ang. Deltagelsen i Grundlovsfesten, hvilken besvaredes med, at det ikke havde været Tilfælde foregaaende Aar. Det vedtoges med 3 St. mod 1 at udsende en Løbeseddel ang. Deltagelsen i Grundlovsfesten og at samles paa Vandkunsten. Foreningens Stiftelsesfest diskuteredes; det overdroges Formanden at holde Festtalen og Udvalget at arrangere Aftenunderholdningen paa bedste Maade. Forskellige Sager diskuteredes. Mødet hævet.

Til **Murerstrejken** har jeg endv. modt.: Politikens Personale 4.93, Triers 10.70, O. C. Olsens 4.35, Bordings 4.50, Dagbladets (4 Sættere) 2.00, Ferd. Philipsens 0.50, Allers (3 Sættere) 0.75, Bernsteens 0.25, S. L. Møllers 6.75, Fr. Bagges 2.20, Aamodts 1.50, M×r. 1.50, »Nogle Bladsættere« (3. B.) 4.02, Eltongs 0.75, Nielsen & Lydiches 3.60, N. C. Roms 0.50, Adresse-Avisens 2.25, Ekspres-trykkeriets 1.75, Græbes (3. B.) 4.86, Hoffensbergs 1.00, Avisens 2.50, Jørgensen & Co.s (gl. Foren. Medl.) 2.75, Truelsens 1.25, Thieles 1.00, Rasmussen & Olsens 1.35 — i alt Kr. 67.51.

Med det tidl. indk. Kr. 98.05 i alt Kr. 165.56.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: »W« (to B.) 4.00, Politikens Personale 6.60, Triers 10.60, Fjeldsøes 2.00, Bordings 2.25, Dagbladets 3.25, Eltongs 0.75, Ferd. Philipsens 0.50, Allers (4 Sættere) 1.00, O. C. Olsens 6.40, Bernsteens 0.25, Jordans 0.25, S. L. Møller (2 B.) 7.15, Fr. Bagges 2.00, Aamodts (4. og 5. B.) 2.50, A×B 0.75, Nielsen & Lydiches 3.20, N. C. Roms 0.65, Adresse-Avisens 2.25, Ekspres-trykkeriets 0.25, Græbes 4.80, Lunos 3.25, Avisens 1.00, Jørgensen & Co. (gl. Foren.-Medl.) 3.00, Thieles 1.00, Rasmussen & Olsens 0.95 — ialt Kr. 70.60.

Med det tidl. indk. Kr. 236.04 i alt Kr. 306.64.

Til **Sømandsstrejken** har jeg endv. modtaget: Politikens Personale 4.92, A. D. & Eksprestrykkeriets 26.50 — ialt Kr. 31.42.

Med det tidl. indk. 1.00 ialt Kr. 32.42.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Roms Pers. 1.00.

Med det tidl. indk. 20.39 ialt 21.39. G. CLAUSEN.

Biblioteket.

De endnu udestaaende Bøger maa *absolut* indleveres førstk. Mandag Kl. 8½—9½ i Biblioteklokalet, Østergade, da Bogsamlingen skal revideres og lukkes i Sommersæsonen. BIBLIOTEKARERNE.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Medlemmerne af Sygekassen, der bo indenfor Søerne, bedes i Sygdomstilfælde, at henvende sig til Dr. med. FABER, Kronprinsensgade Nr. 4, 2. Sal. Træffes Kl. 8—9 Form. og 12½—1½ Middag.

N. HANSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Den 29. Maj.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Skrivelse af 28. Maj fra Generaldirektoratet for *Statsbanerne* som Svar paa Hovedbestyrelsens Skrivelse af 1. Maj; der meddeles, »at efter at Sagen har været forelagt Indenrigsministeriet, sér man sig ikke

i Stand til at indrømme Moderation i Billetpriserne« til Repræsentantmødet i Roskilde den *25. Maj*.

2. Skrivelse fra *Holbæk* Lokalforening med Forespørgsel om Hovedbestyrelsen vilde sætte til alm. Afstemning Landet over det paa Repræsentantmødet vedtagne Forslag fra Horsens (ang. kvalificeret Flertal, $^2/_3$, for Afholdelse af Repræsentantmøder). Det vedtoges at svare, at Hovedbestyrelsen *ikke* agtede at foretage noget i denne Sag; saafremt noget saadant paatænktes fra Holbæk, anmodede man om at faa Begæringen desangaaende senest den 9. Juni.

4. Udskrivning af 1) Valg af 3 Medlemmer til *Hovedbestyrelsen* i Stedet for H. F. Rasmussen, P. Hvidtfeldt og Fr. Weiss, der afgaa efter Tur; 2) *Hovedrevisorer*, der for det kommende Regnskabsaar (Juli 90 til Juni 91) henlægges til *Nakskov*, samt 3) den større Halvdel (2) af *Redaktionsudvalgets* Medlemmer. De paagældende Lokalformænd modtage Meddelelse desangaaende, og Indstillingerne maa være sket senest den 9. Juni.

5. Hovedbestyrelsen retter paa egne og Repræsentantskabets Vegne en Tak til Roskilde Lokalforening for det heldige Arrangement af Repræsentantmødet o. s. v.

Den 3. Juni.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Formanden* gav forskellige Meddelelser, bl. a. en Begæring fra Formanden for »Ny typ. Foren.«, Hr. Jul. Fischmann, om en Afskrift af Repræsentantmødets Resolutioner, hvilke var ham tilstillede; endvidere om en stoppet Medlemsbog og det i denne Anledning foretagne.

2. *Hovedkassereren* fremsender den maanedlige Oversigt; af denne fremgaar det, at der i Rejseudgifter og Diæter til Repræsentantmødet i Roskilde er udbetalt 1166 Kr. 60 Øre, Leje af Salen 25 Kr., i alt 1191 Kr. 60 Øre.

3. *Referatet af Repræsentantmødets Forhandlinger* forelaa fra Sekretærerne, og vil blive offenligjort i »Typ.-»Tid.«.

H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Aarhus, OLE SØREN SØRENSEN (udl. i Demokr. Bogtrykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Foren.: Hillerød (Chr. Hanson), C. C. KNUDSEN (Den typ. Foren.) Kolding, CHRISTIAN KRYGER (Den typ. Foren. 259). HENRIK HANSEN (Den typ. Foren.).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Hjørring, OTTO JOHANSEN (gl. Foreningsbogs-Nr. 915), sidst arb. i Norge. Roskilde (Rosk. Dagbl.) 235, H. CHR. HANSEN (sidst arb. i Næstved). Aarhus (Windsløw), PETER FANGEL (fra Odense) og (Becks Bogtr.) C. WEDEGE-PETERSEN (fra Middelfart). Kallundborg, 566, C. A. GULLBERG (sidst arbejdet i Holbæk).

Bortrejste Medl.: Næstved, 235, H. CHR. HANSEN (til Køge, arbejdsløs). Skive, 554, ANTON THOMSEN (arbejdsløs). Odense, 204, P. LARSEN-HOLST (til Københ., arbejdsløs). Kallundborg, 275, H. R. O. MØLLER (til Københ., Militær).

ANNONCER

Nyt Falseapparat for Aviser.

Billigt, solidt, simpel Konstruktion.

(Patentbegæring indgivet for Skandinavien og det øvrige Evropa).

Maskinen funktionerer **absolut** sikkert, forbindes let med enhver almindelig Hurtigpresse og er saa lidet indviklet, at enhver Maskinmester med Lethed gør sig fortrolig med den. **Pris:** 650, 800 og 900 Kr., alt efter Størrelsen og det Antal False, der forlanges. Fragt og Montering samt nødvendige Forbindelsesdele betales ekstra, men vil som Regel kun andrage et **ringe** Beløb, da Maskinen **forsendes fuldt opstillet**, færdig til Arbejde.

Ved Besparelse af Tid og Personale, samt ved den Fordel, at Bladet kommer Læserne tidligere og smukkere i Hænde end ved Haandfalsning, **tjener Maskinen sig fri i mindre end 1 Aar. Udmærkede Anbefalinger fra ansete Fagmænd foreligge og flere Maskiner ere alt solgte.** Nærmere Underretning meddeles paa Forlangende gratis og franko.

B. Møller,
Kolding, Danmark.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petit linje. Større Annoncer Rabat.

CHRISTIAN HOSTMANN
CELLE (HANNOVER)
Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.
Repræsenteret ved
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6
København K
Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Parserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 24
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 13. Juni 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Stor Skærsommerfest

i Anledning af

»Den typ. Forening«s 21-aarige Stiftelse

og

Gutenberg-Bannerets 25-aarige Jubilæum

afholdes paa Wodroflund

Søndagen den 15. Juni fra Kl. 5—3.

Haven bliver pragtfuldt dekoreret og ved Mørkets Frembrud glimrende illumineret.

Særlig fremhæves Buskads-Illuminationen.

I Haven:

Kl. 5—8: *Musik af det store Orkester.*
- 6 1/4: *Sang af Kvartetten »Fremtiden«.*

I den store Sal:

Kl. 6: *Orkester-Koncert.*
- 6 1/2: *Sange i Festens Anledning, umiddelbart derefter Festtale.*

Paa Teatret:

Kl. 7 1/2: *Sang af Kvartetten.*

»**Den Trekantede**«,
original Farce med Sange i 1 Akt.

Personerne:

Saaby, Naalemagermester, Kaptejn i Borgervæbningen.
Peter, Naalemagerdreng.
Okkerberg, Spillelærer.
Emilie, hans Datter.
Nicolai Ørtoft, Student.

Handlingen foregaar i København.

Humoristisk Oplæsning af Hr. Skuespiller Em. Kofoed.

Sang af Kvartetten.

I den store Sal:

Kl. 9: *Dans for Børnene og Børnelege.*
- 10: **Stort Bal til Kl. 3.**

Kl. 12: *Eventuelt Punschesold i Havepavillonen.*

Foreningens Æresmedlemmer med Familjer er indbudt.

Madkurve kan medbringes, men det paalægges de Besøgende — af Hyggelighedshensyn — ikke at henkaste Papir og lignende i den smukke Have.

I Tilfælde af ugunstigt Vejr afholdes Festen i Salen.

Billetter til Festen à *25 Øre* pro persona, Børn gratis, faas hos Inkassatorerne og Styrelsens Medlemmer.

Balbaand: Herrer *60 Øre*, Damer *40 Øre* faas i Salen.

Indgangen er fra Wodrofsvej nærmest Jernbanen.

Kolleger eller deres Damer, som muligvis i Dagens Anledning til Smykning af Banneret ville skænke Blomster etc., bedes at sende disse til Wodrofslund Søndag Formiddag mellem 10 og 11.

FESTUDVALGET.

Den typografiske Forening.
1869—1890.

I gaar fyldte vor Forening 21 Aar. Hverken mere eller mindre. En Alder, som man ellers betragter som den fagreste. Mærkeligt, at vi betragter Foreningen som saa gammel. Forunderligt, at den har en yngre Broder, som ganske vist endnu ikke er vokset fra Riset, men som allerede prætenderer paa Arven efter den gamle udlevede Stabais. 21 Aar. Det er det Hele. Organisationen i Provindserne er ikke halv saa gammel, og den lille mener allerede, at ogsaa *den* har overlevet sig. Mon ikke vi betragter Foreningen som saa gammel, fordi den har prøvet saa meget? Har vor Kærlighed til *den* ikke netop derfor faaet Pietetens Præg? Vi tror det. Men Foreningen er ung, vil være ung sammen med andre, deltage i Livet, deltage i Bevægelsen, gaa med forrest i Kampen for den nye Tids Ideer og Krav. Det er ikke den, men os, der er gamle.

Og er vi først kommen til den Anskuelse, har den bidt sig fast, rigtig fast, at her er det, Hunden ligger begravet, *saa* vil Foreningen og dens Formaal staa klare for os. Eller tror man Foreningen er gammel, fordi al Fagorganisation overhovedet er af ny Dato herhjemme; saa er det jo netop Foreningens Ære, at *den*, ældre end Arbejderbevægelsen her til Lands, ikke har holdt sig fornemt tilbage, men har taget Haand med i Arbejdet for bedre og lysere Livsvilkaar for alle Arbejdere, har brudt med de gamle hensygnende Former, som vare gode nok for sin Tids »Arbejderbevægelse«.

Der er de, som mener, at Foreningen har kulmineret, at nu gaar den langsomt tilbage, at det Pust udefra, der vakte Røre indenfor, har vist sig at være Forløber for Stormen, som vil blæse det Hele overende. Jeg tror det ikke. Jeg tror, at om end det typografiske Fag er delt, saa staar »Den typografiske Forening« saa sikker som ingensinde før. Og jeg tror paa Sejr for vor »gamle« Forening, og tiltror den Ævner til at samle — med Tiden — de splittede Kræfter paa det Grundlag, vi nu kæmper!

Og er vi enige herom, saa er det vor uafviselige Pligt at være med til Arbejdet for vor Organisations Opgaver, at følge tro, hvor den kalder, og ikke sænke Fanen, træt af Striden.

Vi har langt frem endnu. Mange Skær, som skal klares. Meget at arbejde for. Vi har ikke Lov til endnu at hvile paa Dagens Gærning.

Kolleger! Lad os give hinanden Haandslag paa, at vi vil staa ubrødeligt sammen til Værn for vor Forenings Interesser — saa kan vi værdig fejre vor 21aarige Forenings Skærsommerfest!

—D —N.

Hykleri.

For nogen Tid siden kom det til en Konflikt hos Bagge. En Sætter havde opskrevet en Korrektur, som Hr. Bagge ikke vilde betale, men da Sætteren fastholdt sin Fordring, blev Korrekturen ogsaa godtgjort. Ugen efter blev Sætteren imidlertid afskediget, uden at Hr. Bagge var til at formaa at opgive nogen Grund for Afskedigelsen, uagtet Personalet gennem to Delegerede paa en høflig Maade udbad sig en Motivering. Ved de to Foreningers Formænds Mellemkomst lykkedes det imidlertid at faa Opsigelsen taget tilbage foreløbig, men Hr. B. forbeholdt sig Ret til at afskedige Sætteren senere — hvilket man selvfølgelig ikke kunde forhindre; Hr. B. havde ligeledes i Sinde at opsige to andre Sættere, som havde udvist en ukorrekt Opførsel, men da de vedkommende Sættere fremkom med en Undskyldning herfor, undlod Hr. B. ogsaa at opsige dem. Hr. B. var imidlertid ikke ret længe saa naadig stemt. Allerede den paafølgende Lørdag blev baade den først nævnte Sætter og de to sidst nævnte opsagt, og i Lørdags kom Turen til 4 Mand. Der vil saaledes kun komme til at arbejde 2 af de gamle Sættere og en Trykker.

Denne Episode er ganske god at faa Forstand af. Principalen sér, at hans Personale gør fælles Sag med den formentlig forurettede, og da han naturligvis som fin Diplomat ikke fortæller lige ud, at Opsigelsen er dikteret af Hensyn til den opskrevne Korrektur, men derimod meddeler, at den skyldes ganske andre Grunde, søger han ad andre Veje at naa sin Hensigt: at faa et mere underdanigt Personale. Han fortæller selvfølgelig ikke, at Opsigelsen skér, fordi Personalet har rettet en Henvendelse til ham; nej, han frembringer *ad kunstig Vej* Arbejdsmangel og piller saa lidt efter lidt det opsætsige Personale væk.

Hr. Bagge behøver næmlig et Personale, som ikke i alt for høj Grad sætter sig op mod hans Ønsker. Hr. B. er som Principal godt nok kendt, baade blandt d'Hrr. Bogtrykkere og Typografer for sin grænseløse Smaalighed, og i sin Faktor har han fundet en Mand, som forstaar at skære Madposen paa rette Maade. Naar en Sætter en Tid lang har staaet alene i et Værk, som kun daarligt betaler sig, og derefter kastes over i et andet Værk for at skaffe dette saa hurtigt færdigt som muligt, hænder det meget hyppigt, at der, naar han atter skal tage fat paa sit gamle Arbejde og det lakker mod Slutningen, pludseligt bliver meget travlt med at faa det færdigt, og der sættes da saa mange Mand i det som muligt. Det overlades da jævnligt Lærlingene at sætte Svinestegen, for paa denne Maade at søge at unddrage Sætteren hans lovlige Fordel; *opdages* det ikke, tilegner Huset sig selvfølgelig hele Svinestegen, men opdages det, føres der fra Faktorens Side en livlig Kamp om Byttet. Presserevisioner med en skøn Hoben daarlige Bogstaver hører til Dagens Orden, men forlanger Sætteren sin Tid godtgjort, véd han, hvad der venter ham. Korrekturgodtgørelse knibes der med efter Noder, og de Tilfælde er ikke sjældne, hvor Sætteren lige frem kan staa sig ved at stryge Korrekturgodtgørelsen frem for at spilde mere af sin Arbejdstid ved Diskussion om Berettigelsen til at skrive Godtgørelsen op, end hele Korrekturen løber op til. For at opskrive medhjælpsvis Arbejde dikteres der haarde Straffe. Det hændte saaledes, at en Sætter, der havde opskrevet de i Tarifen hjemlede 50 Øre, blev stillet Valget mellem enten at betale de 50 Øre tilbage eller ogsaa at forlade Trykkeriet. Hr. B. glemte her sit Diplomati; og dette Tilfælde viser bedre end noget andet, hvor brutalt der i Virkeligheden gaas frem. Brutaliteten er ikke med Aarene blevet mindre; man har kun forandret Taktik og søger nu ved slet skjult Snedighed at optræde lige saa brutalt som før.

Hr. Bagge glemmer imidlertid, at han staar over for Organisationer, som har Disciplin inden for sine Rækker og ved Hjælp af denne Disciplin er i Stand til at optræde med samme Snedighed som han. Har Hr. B. ikke Brug for Sættere nu, er det jo muligt, at Sætterne, naar Hr. B. ønsker dem, ikke har Brug for ham. Vi anmoder derfor enhver Kollega, som søger Plads eller som faar Tilbud om Plads hos Hr. Bagge, først at henvende sig til de organiserede Foreningers Formænd.

Repræsentantmødet i Roskilde
den 25.—26. Maj 1890.

(Officielt Referat.)

Formiddag Kl. 10 aabnedes Mødet af Hovedbestyrelsens Formand, H. F. Rasmussen, med at byde Repræsentanterne velkommen, hvorefter han meddelte, at samtlige 42 Lokalforeninger havde ladet sig repræsentere ved 49 Repræsentanter med i alt 557 Stemmer. Et derpaa foretaget Navneopraab konstaterede Tilstedeværelsen af alle Repræsentanter.

Derefter gik man over til Dagsordenen og foretog Valg af Mødets Funktionærer, 2 Dirigenter og 4 Sekretærer. Formanden foreslog Repræsentanten for Vejle, M. Frederiksen, samt Red.-Udv.s Formand, Carl Olsen, Slagelse, til Dirigenter; endvidere Repræsentanterne Knud Nielsen, Roskilde, Jul. Bigum, Holbæk, S. Hansen, Skanderborg, og J. P. Frantzen, Køge, til Sekretærer. Efter en kort Diskussion vedtoges dette. Dernæst foreslog Formanden en Forretningsorden, som ligeledes vedtoges. Forinden man gik over til den egentlige Dagsorden, rettede Formanden en Forespørgsel til Repræsentanterne, om disse havde noget imod, at »Den typ. Foren.«s Delegerede fik Lejlighed til at udtale sig ved Mødet. Efter en længere Diskussion om denne Sag vedtoges det ved Navneopraab at lade de Delegerede udtale sig i Sagerne vedrørende »Typ.-Tid.«, Fagskolen og Haandbogen, hvorimod det ligeledes ved Navneopraab nægtedes dem at deltage i Diskussionen om Kvindesagen. Endvidere vedtoges det efter nogen Diskussion at lade »Ny typ. Tid.«s Referent, Hr. Anthon Larsen, referere Mødets Forhandlinger til nævnte Blad.

Man gik derpaa over til den egentlige Dagsorden, hvis Punkt 2 var Hovedbestyrelsens Beretning. Formanden oplæste en længere Redegørelse for Virksomheden i de sidste 2 Aar, og omtalte særlig de finansielle Vanskeligheder, der var opstaaede i enkelte Lokalforeninger, men som dog var blevne ordnede paa en for Foreningen tilfredsstillende Maade. Hovedbestyrelsen ønskede nu Repræsentantmødets Billigelse af dens hidtidige Virksomhed og særlig Sanktion paa Suspensionen af en Lokalformand samt paa at have fritaget gamle Prøvensen

i Odense for at svare Kontingent til Foreningen og dog lade ham beholde alle sine erhvervede Rettigheder.

CHRISTENSEN, Randers, forsvarede nærmere Randerskommissionens Optræden. HANSEN, Ringkøbing, anbefalede at godkende Hovedbestyrelsens Beretning. WEBER, Aarhus, forsvarede Hovedrevisionens Bemærkninger. Han bemærkede, at man maatte bære over med Lokalformændenes gode Hjærter. FORMANDEN pointerede bestemt, at man ikke maatte være overbærende over for Lokalformændene, naar de begik en Lovovertrædelse; men for øvrigt havde Hovedbestyrelsen i alle forekommende Tilfælde af denne Art handlet saa læmpeligt som muligt over for de paagældende. DITLEFSEN, Svendborg, mente, at 6 Kr. pr. Dag i Diæter ikke var for meget for et Hovedbestyrelsesmedlem, naar han rejste i Foreningens Anliggender. TIEDJE, Odense, takkede Hovedbestyrelsen for at den havde givet Tilladelse til det gamle Medlems Fritagelse for Kontingent. SØRENSEN, Herning, rettede en Forespørgsel til Hovedbestyrelsen om hvorledes det forholdt sig med »Laanesagen i Kolding«. FORMANDEN oplyste, at der var begaaet en Fejl af Lokalformanden i Kolding, men at den var ordnet uden at Hovedbestyrelsen havde haft Anledning til at skride ind. Med Hensyn til Diæterne for Rejsen til Aarhus oplyste han, at Lokalformanden i Aarhus havde meddelt, at han straks vilde lukke Butiken og det var saaledes nødvendigt fra Hovedbestyrelsens Side at gribe kraftigt ind. Man maatte være overbevist om, at dersom Sagen kunde være bleven ordnet paa »en Timestid«, var dette sket, men det var ikke saa let at løbe til. BREHMER, Kolding, omtalte Laanehistorien og udtalte, at han havde klaret denne Sag paa den eneste rigtige Maade. HVIDTFELDT: Denne Sag (Beretningen) er trukken alt for langt ud, og da de enkelte Spørgsmaal senere vilde komme til Forhandling, foreslog han at skride til Afslutning. Han berørte kortelig den omtalte Laanesag og meddelte nogle Oplysninger om samme. WEBER fandt, at Hovedrevisionen havde gjort sin Pligt ved at gøre sine Bemærkninger til Regnskabet, og at det kun var i Foreningens Interesse. Beretningen vedtoges. Det vedtoges at billige Hovedbestyrelsens i Aarets Løb trufne Beslutning om at fritage et ældre Medlem i Odense Lokalforening for Kontingent, ligesom man ogsaa godkendte, at Hovedbestyrelsen, skønt ikke lovhjemlet, havde suspenderet en Lokalformand.

Den næste Sag paa Dagsordenen angik Spørgsmaalet om, hvorvidt Foreningen skal udvides til at omfatte alle grafiske Fag. Dette Spørgsmaal fremkaldte ingen videre Diskussion, idet samtlige Talere var enige i det uheldige i en saadan Udvidelse. Paa Forslag af FORMANDEN vedtoges følgende Resolution: »Repræsentantmødet gaar over til den næste Sag paa Dagsordenen«.

Fjerde Punkt paa Dagsordenen var *Lovenes Behandling*. FORMANDEN indledede Forhandlingen om denne Sag. Han foreslog, at man delte Diskussionen om Lovene i en *Generaldebat* og principiel Afstemning over følgende 5 Hovedpunkter: Kvindespørgsmaalet, Voldgift eller alm. Afstemning, Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse, Begravelseskassen, Alderdomsunderstøttelsesforslaget, — samt en *Specialdebat*. Derved vilde Sagerne i en meget betydelig Grad fremmes hurtigt. Naar Hovedspørgsmaalene var afgjorte ved Generaldebatten, kunde hele Repræsentantmødet gaa i Udvalg, delt i 5 lige store Dele og hvert Udvalg med et Hovedbestyrelsesmedlem som Afdelingsfører, og i disse Udvalg vilde de til de fastslaaede Hovedspørgsmaal stillede Ændringer langt hurtigere og omhyggeligere finde en Afgørelse, end det vilde kunne ske hos det samlede Repræsentantmøde. Ved Lodtrækning vilde Fordelingen af Medlemmerne ske til Udvalgene, og hvert Udvalg skulde saa ved en Ordfører afgive sin Indstilling. Hovedbestyrelsen havde delt Arbejdet saaledes imellem sig, at Hvidtfeldt tog Lovens Afsnit 9, 10, 11 og 12, Petersen Afsnit 6 og 8, Weiss Afsnit 7, Warberg Afsnit 2, 3, 4, 5 og 14, og Formanden Afsnit 1, 13 og 15. DITLEFSEN, Svendb., vilde have Udvalgene valgt af Repræsentantmødet og ikke som foreslaaet sammensat efter Lodtrækning. RASMUSSEN og TIEDJE, Odense, var ogsaa imod Udvalgenes Sammensætning efter Lodtrækning. FORMANDEN anbefalede paa ny sit Forslag, hvilket HOLTE, Kallundborg, var imod, ligesom CHRISTENSEN, Randers, anbefalede at følge en anden Fremgangsmaade ved Udvalgenes Nedsættelse. HENRICHSEN, Maribo, anbefalede at følge Hovedbestyrelsens foreslaaede Fremgangsmaade med Hensyn til Udvalgene. TIEDJE, Odense, vilde anbefale at lægge Lokalforeningernes Navne i Urnen i Stedet for Repræsentanternes. HVIDTFELDT mente, at dette var uheldigt; det var bedst, at Repræsentanterne, hvor der var to fra en By, blev skilt ad. S. HANSEN, Skanderborg, foreslog at stanse den om denne Sag opstaaede Debat og at følge Hovedbestyrelsens Forslag, hvilket vedtoges ved den herefter stedfundne Afstemning. Generaldebatten tog derpaa sin Begyndelse om

Kvindespørgsmaalet:

FORMANDEN indledede Diskussionen herom med at bemærke, at han tidligere ikke havde ønsket Kvinders Optagelse i Foreningen, men var efter Haanden gennem Arbejdet i »Dansk typ. Forening« kommen til en anden Anskuelse. Han havde ogsaa havt Vidnesbyrd fra Folk, der havde staaet paa det samme Stade, at de ogsaa nu havde forandret Anskuelse. Der skulde selvfølgelig for Kvinders Optagelse i Foreningen sættes disse lige Vilkaar med Mændene: samme Læretid, samme Løn osv. Taleren vilde henstille, at Repræsentanterne nøje overvejede Sagen forinden de afgav deres Stemme, og vilde anmode Repræsentanterne om at stemme for, at vi optog de Kvinder, der ønskede at tiltræde Foreningen. Taleren vilde advare mod at tage alt for meget Hensyn til de Skræmmebilleder, der var stillet op med Hensyn til Kvinders Optagelse. HØYER-JENSEN, Holstebro, kunde godt billige Kvinders Optagelse, naar der blev sat dem lige Vilkaar med Mændene. Han var dog bange for, at det vilde blive galt med Hensyn til Sygeunderstøttelsen osv., da Kvinderne vare mere sygeligt anlagte end Mændene. FINDLING, Nyborg, holdt ikke ret af Kvinder i Foreningen, men kunde dog gaa med til at optage dem, der er udlærte, og dem, som for Tiden staar i Lære; men der ud over var han utilbøjelig til at optage Kvinder. HOLTE, Kallundborg, oplyste med Hensyn til Kvinders Sygelighed, at i en Sygekasse i Kallundborg gik $^2/_3$ af Sygeunderstøttelsen til Kvinder. WEBER, Aarhus, udtalte sig bestemt mod Kvinders Optagelse, medens BIGUM, Holbæk, erklærede at være en Tilhænger af Forslaget om Kvinders Optagelse. Han troede, at det vilde være klogt at faa Kvinder med i Foreningen; vi formaaede dog ikke at holde dem borte fra Faget, og derfor maatte vi helst se at faa dem *med* os, da vi ellers vilde faa dem *mod* os; han ansaa det ogsaa for retfærdigst, at Kvinder tillodes Optagelse. Man kunde ikke fortænke dem i, at de søgte en bedre Virksomhed end som Syersker og Tjenestepiger, for disse Stillinger var ikke gode. DITLEFSEN, Svendborg, vilde gøre den sidste Talers Ord til sine, de var som talt ud af hans Hjærte, og han vilde paa det bedste anbefale, at vi optog Kvinderne i vor Forening. RASMUSSEN, Odense, saa en stor Fare i Kvindens Optagelse i Foreningen, idet — som han udtalte — Principalerne mulig vilde tage lutter Kvinder, naar de optoges i Foreningen. HANSEN, Fredericia, vilde udtale, at naar der tales om Kvinders Farlighed for Foreningen med Hensyn til Sygeunderstøttelsen, er der ogsaa mange meget svage Individer af Mænd, der er optaget i Foreningen. Den Paastand, at Kvinderne vilde komme til at bestemme Lønforholdene, troede han ikke paa, da Principalerne, naar de skulde give Kvinderne lige saa høj Løn som Mændene, vilde foretrække de sidste. ANDERSCHOU, Svendborg, anbefalede at optage Kvinderne, hvilket BREHMER, Kolding, lige saa bestemt udtalte sig imod. ANDR. OLSEN, Aalborg, udtalte sig for Kvinders Optagelse, og forsvarede Forslaget fra Aalborg med Bemærkning om, at de (Kvinderne) selvfølgelig skulde stilles paa lige Vilkaar med Mændene. HØGSTED, Rudkøbing, fandt, at der ikke var Grund til at optage Kvinder. HENRICHSEN,

Maribo, udtalte, at det var en meget vigtig og alvorlig Sag, der foreligger. Vi maa betænke, hvad vi i Dag gør. Det var gaaet ham som Formanden, han var ogsaa i sin Tid meget imod Kvinders Optagelse, men havde nu — lige som Formanden — sadlet om. Vi kan holde Kvinderne ude af Foreningen, men vi kan ikke blive fri for deres Konkurrence. *Vi gavner os sikkert mest ved at optage Kvinden i Foreningen*, selvfølgelig under Forudsætning af hendes Ligestilling med Manden. Stem derfor Ja til hendes Optagelse. Høyer-Jensen, Holstebro, vilde gentagende anbefale, at vi optog Kvinderne. Gunnarsen, Nakskov, vilde hævde, at Kvindens Optagelse staar i nøje Forbindelse med Lønspørgsmaalet; vi kunde derfor ikke optage dem før dette Spørgsmaal blev ordnet. Steensen, Rønne, kunde fuldstændig slutte sig til Kvindesagen og tiltræde Hansens (Fredericia) Udtalelser. Han benægtede, at Forholdet skulde være saaledes, at der var større Sygelighed blandt Kvinderne end Mændene. Dette havde i alt Fald ikke været Tilfældet paa Bornholm, hvor der i Trykkerierne anvendes mange Kvinder. Han troede, at det var godt, at Kvinder optoges, naturligvis mod at de stilledes fuldstændig lige med Manden. Det vilde snarere fortrænge dem, naar Principalerne skulde give dem den samme Løn som Mændene. Weber, Aarhus, udtalte sig paany skarpt mod Kvinders Optagelse, og bemærkede, at Kvinderne om føje Tid fuldstændig vilde fortrænge Mændene. Det var for meget, at de ca. 600 Medlemmer, »Dansk typ. Foren.« tæller, skulde lade sig fortrænge af de 24 Kvinder, der for Tiden staar som Udøvere af vort Fag. Han vilde bede Repræsentanterne nøje betænke sig, inden de stemte i denne Sag. Formanden: Naar der omtales de store Sygeunderstøttelser til Kvinderne, vil Hr. Weber vist indrømme, at de mandlige Medlemmer i Aarhus Lokalforening i sidste Kvartal har tæret ganske godt paa Foreningens Kasse. Vor Stilling — for eller imod — til Kvinders Optagelse i Foreningen, vil næppe have nogen Indflydelse paa hendes Tilgang til Faget. Ved den derefter foretagne Afstemning vedtoges det med 289 mod 218 Stemmer at optage Kvinder i Foreningen. Da dette Resultat meddeltes Repræsentantmødet, stillede Weber, Aarhus, Forslag om, at Sagen (Kvinders Optagelse) trods Repræsentantmødets Afgørelse, skulde udsendes til almindelig Afstemning blandt Medlemmerne i samtlige Lokalforeninger. Herom udspandt der sig atter en livlig Diskussion, hvori deltog d'Hrr. Brehmer, Kolding, Henrichsen, Maribo, Jørg. Petersen, Randers, Hvidtfeldt, Rasmussen, Odense, Andr. Olsen, Aalborg, Anderschou, Svendborg og Formanden, og blev det ved en ny Afstemning besluttet, at Spørgsmaalet om Kvindens Optagelse i »Dansk typ. Forening« i Henhold til Lovenes § 7 skal udsendes til almindelig Afstemning i Lokalforeningerne.

Voldgift eller alm. Afstemning.

Næste Sag paa Dagsordenen var Spørgsmaalet om Voldgift eller almindelig Afstemning. Warberg anbefalede Hovedbestyrelsens Forslag om at indføre almindelig Afstemning i Stedet for Henvisning til en Kommissions Afgørelse af Tvistigheder indenfor Foreningen, og udtalte, at Hovedbestyrelsen helst saa dette Forslag vedtaget, men havde subsidiært stillet Forslag om Nedsættelse af Voldgift Jensen, Aarhus, Rasmussen, Odense, og Brehmer, Kolding, foretrak ogsaa alm. Afstemning. Lumbye, Nykøbing M., anbefalede sin Lokalforenings Forslag til Sammensætning af Voldgiftsret; almindelig Afstemning er at sætte dem til at dømme, som ikke har Kendskab til Sagen. Christensen, Randers: En Voldgift vil som Regel bedre kunne sætte sig ind i Tvistesager og derved dømme mere retfærdigt end samtlige Medlemmer. Findling, Nyborg, anbefalede almindelig Afstemning. Weber, Aarhus, vilde bestemt fraraade almindelig Afstemning, men foreslog Nedsættelse af et Udvalg til nærmere Drøftelse af Spørgsmaalet. Hvidtfeldt: Man maa skælne mellem Principspørgsmaal og personlige Sager. Hovedbestyrelsen maa kunne afgøre saadanne administrative Sager som Stridigheder mellem en Lokalforening og dens Medlemmer. I Principspørgsmaal maa derimod samtlige Medlemmer træffe Afgørelse. Lumbye kunde ikke give Findling Ret i, at de smaa Lokalforeninger ikke kom til deres Ret ved Voldgift. Han udtalte, at man maatte være varsom med at lægge for stor Magt i Hovedbestyrelsens Haand. Christensen, Randers, udtalte, at det var en Fejl, at lægge et Spørgsmaals Afgørelse i Hovedbestyrelsens Haand uden Betingelser, og det bedste Løsen af Spørgsmaalet var at finde i Nykøbing-Forslaget. Der skredes derefter til Afstemning, hvor Hovedbestyrelsens Forslag om almindelig Afstemning *vedtoges* med 438 Stemmer mod 77.

Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Hvidtfeldt anbefalede paa Hovedbestyrelsens Vegne Forslaget om Udvidelse af Arbejdsløshedskassen og Oprettelsen af et Arbejderanvisningskontor til delvis Afløsning af Rejseunderstøttelsen. Tanken er ikke ny, den har længe gæret hos mange Medlemmer, som har indset det uheldige i den nuværende Understøttelsesmaade. Hovedbestyrelsen havde derfor, støttet paa de Oplysninger, der var fremkommen ved en Undersøgelse af de gamle Medlemsbøger, fremsat nærværende Forslag.

Undersøgelsen viser:

Aar	Ialt Rejse-Dage	Understøttelsens samlede Størrelse Kr.	Understøttelsens samlede Størrelse Øre	Gennemsnitlig pr. Dag Kr.	Gennemsnitlig pr. Dag Øre	Understøttelse samtidig med Rejsen	Arbejdsløs med Understøttelse Dage	Arbejdsløs uden Understøttelse Dage	Rejsedage i Udlandet	Ialt arbejdsledige Dage	Ialt Understøttelse Kr.	Ialt Understøttelse Øre	Gennemsnit pr. arbejdsledig Dag Kr.	Gennemsnit pr. arbejdsledig Dag Øre
1882	13	40	»	3	07.69	»	»	»	»	13	40	»	3	07.69
1883	49	111	20	2	27.00	»	1	14	»	63	111	20	1	76.50
1884	254	541	90	2	13.34	»	14	90	»	358	555	90	1	55.27
1885	462	726	85	1	57.32	»	21	14	214	711	747	85	1	05.01
1886	782	1460	»	1	86.70	35	42	209	337	1375	1537	»	1	11.17
1887	1080	1623	39	1	50.31	35	84	195	85	1444	1742	39	1	20.68
1888	1268	1719	05	1	35.57	»	55	202	195	1720	1774	05	1	03.15
1889	1062	1382	40	1	30.16	»	56	32	133	1283	1438	40	1	12.11

Størstedelen af Dageantallet uden Understøttelse falder paa Ophold i København. Der er siden Arbejdsløshedskassens Oprettelse i 1885 udbetalt Understøttelse af denne til ikke faa flere gifte samtidig med Rejseunderstøttelse, end her nævnt, men Bøgerne udviser ikke hvor meget, saa Gennemsnitsunderstøttelsen pr. arbejdsløs Dag er i Virkeligheden større. Derimod fremgaar det af Bøgerne, at der er udbetalt uberettiget Arbejdsløshedsunderstøttelse til ugifte, idet disse har modtaget denne *efter* at have hævet Rejseunderstøttelse, hvilket er i Strid med Foreningens Love, hvad jeg her i Forbigaaende tillader mig at gøre opmærksom paa. Gennemsnittet af Rejseunderstøttelsen pr. Dag gik stadig nedad, hvilket maatte bero paa, at de fleste af vore Medlemmer tillige var Medlem af »Haand-

værksvendenes Rejseforening«. Taleren gik derefter over til efter det behandlede Materiale at fremsætte de Rejsendes Antal og den gennemsnitlige Arbejdsløshed samt Understøttelse for hver, hvilken udviste for Aarene 1883—89 gennemsnitlig 28 1/3 Rejsende aarlig med en Arbejdsløshed for hver af 28 Dage og en Understøttelse af 35 Kr. 17.19 Øre.

Forholdet stillede sig for Rejse og Ophold som arbejdsløs i *Indlandet* saaledes i

Femaaret 1885—89

Aar	Rejsende og Arbejdsløse	Dage	Understøttelsens Størrelse Kr.	Øre
85	25	497	747	85
86	37	1038	1537	»
87	36	1359	1742	40
88	41	1525	1774	05
89	31	1150	1438	40
Ialt	170	5569	7238	70
Gennemsnit	34	1114	1247	94

eller paa hver Rejsende og Arbejdsløs 33 Dage med en Understøttelse af 1 Kr. 30 Øre pr. Dag.

Med den i Femaaret virkelig udgivne Sum:

til Rejseunderstøttelse . . . . . Kr. 18,398.50
og til Arbejdsløshedsunderstøttelse . . . . . » 2,143.00
Kr. 20,541.50

kan der med en Gennemsnitsunderstøttelse af 1.40 pr. Dag, som foreslaaet i Hovedbestyrelsens Forslag og beregnet efter Forholdet 20 ugifte til 8 gifte, understøttes i 2934 Dage aarlig, eller efter ovenstaaende Gennemsnit af en Arbejdsledighed af 33 Dage pr. Stk. gives til et Personantal af ca. 89. Vi har selvfølgelig ikke overset, at en Del af den ovennævnte samlede Rejseunderstøttelse er udbetalt til Medlemmer af vore gensidige Foreninger i Udlandet. Det vil saaledes af det her nævnte fremgaa, at man vil kunne understøtte de Arbejdsløse baade bedre og i et længere Tidsrum, naar de har Understøttelsen paa Stedet, end naar de rejser om for at søge Arbejde, thi paa den sidste Maade gik Hovedparten af Understøttelsen til Jernbanerne. Den Arbejdsløse farer Landet igennem paa nogle faa Uger og staar saa med tomme Hænder. Der foreligger Eksempel paa, at de Rejsende har hævet indtil 10 Kr. 60 Øre paa en enkelt Dag. Nogle faa Eksempler blandt de mange vil være tilstrækkelig til at oplyse omtalte Forhold nærmere. En havde saaledes rejst i 38 Dage, hævet 129 Kr. 35 Øre i Understøttelse eller pr. Dag godt Kr. 3.40; Vedkommende har hævet 14 Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse, ligget ledig uden do. 61 Dage, ialt 113 Dage med Kr. 143.35 eller godt 1.26 pr. Dag. En anden havde i 29 Dage hævet Kr. 45.20 i Rejsehjælp, samtidig 21 Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse, 14.00 i Sygehjælp og for at komme tilbage til Udgangspunktet, hvor han imidlertid havde erholdt Arbejde, et Laan af Kr. 5.00, ialt i de 29 Dage 85.20 eller godt 4 Kr. pr. Dag. Sygeunderstøttelsen var her medtaget, da man maatte gaa ud fra, at denne var en Følge af Rejsen. Et tredje Tilfælde viste 1) hvor slet Bøgerne var ført, som nærmere paavistes, 2) hvor uheldig det kunde være for unge Mennesker strax efter Læretidens Ophør at blive kastet paa Landevejen, 3) hvor store Understøttelser, der ydes af Foreningen: Vedkommende havde sandsynligvis betalt 2 Kr. i Indskud og 1 Uges Kontingent, derfor havde han hævet 173 Kr. i Understøttelse samt et Laan paa 3 Kr., som han havde hævet samtidig med Rejseunderstøttelse. I København havde han erholdt Arbejde i 13 Uger og var kommen i en Gæld til Hjælpekasserne af 3 Kr. 50 Øre. Han var derefter atter bleven ledig og rejste ud for at prøve Lykken i Provinserne, men blev saa her slettet af Foreningen. Forholdet er jo ogsaa det, at den Rejsende ikke høster nogen Erfaring, hverken som Fagmand eller som Menneske, men derimod bliver aandeligt og materielt derangeret ved sin Omflakken, saa der er derfor god Grund til at søge en Forandring i disse Forhold.

Petersen, Randers: Det er et Spørgsmaal, om ikke Principalerne ofte vil undlade at skrive til Arbejdsanvisningskontoret, naar de mener kun for en kortere Tid at have Brug for en Mand; kommer netop en tilrejsende, vil han derimod blive antaget. Arbejdsløshedskassen kan ogsaa tænkes misbrugt af Medlemmer, som har Lyst til at holde en lille Ferie. Typograferne har godt af at gaa. Lad os vedtage, at der kun kan hæves 5 Kr. paa én Dag i Rejseunderstøttelse og at Arbejdsløshedshjælp kun kan nydes af gifte Medlemmer. Hvidtfeldt tror ikke, at de rejsende lettere vilde faa Plads end de, der anvistes fra Kontoret; tværtimod antager Principalerne ikke gærne saadanne, som har rejst i nogen Tid og er bleven sløje i Tøjet. Der er næppe Fare for Misbrug af Arbejdsløshedskassen. Rolsted, Holbæk, sympatiserer med Hovedbestyrelsens Forslag. Kun bør de gifte Medlemmer kunne nyde Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse samtidig efter de gamle Regler, da de i modsat Fald er afskaarne fra at benytte Rejsekassen. Christensen, Randers: Da Foreningen oprettedes, nærede man den samme Illusion om, at man kunde fri de arbejdsløse Medlemmer fra at løbe paa Landevejen. Lige som det den Gang viste sig umuligt, vil man ogsaa nu snart vende tilbage til det gamle, hvis man begynder paa den ny Understøttelsesmaade. Hvad vi skal forhindre er, at de rejsende farer afsted paa Jærnbanen gennem 3—4 Byer paa en Dag, og hertil anbefaler jeg, at vi indskrænker os. Findling, Nyborg, troede ikke at den ny Ordning vilde blive godt modtaget af de arbejdsløse. Weber, Aarhus, havde Sympati for Tanken i Forslaget, men betvivlede, at Kontoret vilde virke efter Bestemmelsen. Bigum, Holbæk: Der er jo ingen Fare ved at gøre Forsøget. De Arbejdsløse kan intet have derimod, de kan jo rejse som hidtil, om de foretrækker det. Formanden ventede ikke, at dette vigtige Spørgsmaal skulde blive afgjort her i første Omgang; men efter at det nu var rejst, haabede han, at man maatte tage det op til grundig Drøftelse ude i Lokalforeningerne, saa Sagen kunde blive moden til en senere Afgørelse. Petersen, Randers, frygtede, at gensidige Foreningers rejsende Medlemmer tog Pladserne, naar vore egne Arbejdsløse laa stille. Formanden antog dog, at Principalerne, hvoraf de fleste var Medlemmer af Foreningen, vilde henvende sig til Kontoret efter ledig Arbejdskraft. Ditlefsen, Svendborg: Viser det sig upraktisk med »Fæstekontoret«, kan vi jo opgive det, efter at have gjort Forsøget. Hvidtfeldt: Ja, man skal ikke være bange for at ophæve en Lovbestemmelse, som har vist sig uheldig. At indføre Dagpenge for de Rejsende vil næppe være heldigt; saa kunde man bedre fastsætte et vist Antal Mil, som den Rejsende maatte tilbagelægge daglig. Kontorets Drift vil ikke blive dyr, og da de, der erholder Plads igennem det, skal betale derfor, bliver det ingen forøget Udgift for Foreningen. Kristiansen, Nykøbing F., havde god Tiltro til Kontorets Nytte. Ofte skriver Principalerne til København efter Arbejdskraft, skønt de vilde foretrække Folk fra Provinserne, som bedre passer ind i Forholdene. Ved Afstemningen vedtoges Hovedbestyrelsens Forslag i sit Princip med 418 St. mod 97.

Begravelseskassen.

Warberg motiverede Hovedbestyrelsens Forslag. Aarsagen til dets Fremkomst var Ønsket om at sikre de Svage en Støtte. Bestemmelsen i de nugældende Love om, at Begravelseshjælpen ikke kan inddrages i Boet, er i Følge Juristers Udtalelser omtvistelig, hvorimod en anset Jurist havde anbefalet Paragrafen saaledes som den nu var affattet i Forslaget. Den gamle Bestemmelse var ikke sikker uden kgl. Konfirmation. Weber: Forslaget gør den afdødes Kone umyndig og er i høj Grad uretfærdigt mod de ugifte Medlemmer, som hidtil har opfyldt deres Forpligtelser i god Tro

til, at de ogsaa havde Rettigheder til en Hjælp, som de eventuelt maatte kunne disponere over i levende Live ved at sælge deres Ret til andre. Han foretrak den nuværende Ordning, naar man sikres imod, at Beløbet kan tages af eventuelle Kreditorer. J. PETERSEN, Randers, ansaa de 10 Øre til Begravelseskassen for utilstrækkelig i Længden. Randers havde derfor foreslaaet 15 Øre. Bidraget i andre Ligkasser og Livsforsikringsselskaber var ogsaa betydelig højere end hos os, hvilket Taleren paaviste ved nogle Eksempler. RASMUSSEN, Odense, sluttede sig til Hovedbestyrelsens Forslag. JENSEN, Aarhus, udtalte sig derimod. HVIDTFELDT: Forslaget er kun fremkommet, fordi de nuværende Bestemmelser kan angribes. Naar Boet er forgældet og Kreditorerne vil lægge Beslag paa Hjælpen, maa vi sikre os paa anden Maade i Form af en Understøttelse. Han troede nok, at Forslaget i saa Henseende ramte Sømmet paa Hovedet. Det kan maaske i enkelte Tilfælde være ubehageligt for Lokalforeningerne, men naar Enkerne skal sikres, maa vi forandre det nuværende. Med Hensyn til de Ugifte, da ansaa Taleren det for meget naturligt, at det dem tilkommende Beløb kom Foreningen tilgode, naar de ingen Paarørende havde. FINDLING ønskede ogsaa Enkehjælpen sikret og udtalte sig for Forhøjelse af Hjælpen paa visse Betingelser mod ligeledes at forhøje det Bidrag, der henlægges til denne Kasse. CHRISTENSEN, Randers, udtalte sig væsenlig i Overensstemmelse med J. Petersen (Randers). Han anbefalede at tænke alvorligt over, om ikke der bør henlægges mere til Begravelseskassen eller Hjælpen nedsættes. WARBERG ansaa det for et Misbrug i levende Live at sælge sin Ret til Begravelseshjælp. Gennemsnitsdødeligheden er af en Medarbejder ved Statistisk Bureau beregnet til 8 paa 500, og efter denne Beregning kan Kassen formentlig meget godt bære sig. I Livsforsikringsanstalterne gaar meget til Administration, medens vor saa godt som intet koster. I Hovedbestyrelsen havde Tanken om Oprettelsen af en Enkekasse været fremme, men foreløbig anbefalede man at vedtage Principet i den foreslaaede Omordning. ROLSTED, Holbæk: Vi har ingen retslig Kendelse for, at Begravelseshjælpen kan inddrages i Boet. Han ansaa særlig Bestemmelserne om de ugifte Medlemmer for uheldig. FINDLING imødegik Christensen, Randers. WEBER takkede Warberg for hans Oplysninger om Dødeligheden, men ansaa dem ikke for rigtige. 12 paa 500 passede vist bedre, og han vilde derfor ogsaa anbefale 15 Øres Henlæggelse til Begravelseskassen. Han kunde ikke som Warberg betragte det som et Misbrug at afhænde en Livsassurance, naar man har købt og betalt den, det er værre at fratage de ugifte Medlemmer den Ret, de nu har. Man bør ikke indføre Tvistepunkter paa dette Omraade, og Taleren ansaa det for uheldigt, at Lokalformændene skulde stikke Næsen i Folks Privatliv. CHRISTENSEN rettede nogle Misforstaaelser med Hensyn til Forslaget fra Randers. WARBERG: Tvistepunkter vil netop fremstaa af de nuværende Love i Form af Processer. At være Medlem af en Begravelseskasse er ingen Livsassurance. Derefter foretoges Afstemning; der afgaves 277 Stemmer for og 131 Stemmer imod Hovedbestyrelsens Forslag.

Alderdomsunderstøttelsesforslaget.

FORMANDEN indledede Forhandlingen om denne Sag, idet han betonede, at han foretrak Ringkøbing-Forslaget frem for det fra Middelfart. — Efter nogen Diskussion herom sluttede den første Dags Møde Kl. 6½ Aften.

Udvalgenes Fordeling

fandt derefter Sted. I Udvalget hos FORMANDEN fik følgende Medlemmer Sæde: Andr. Olsen, Aalborg, Jørgensen, Esbjerg, Høyer-Jensen, Holstebro, Martin Schjern, Kolding, Fr. Lymbye, Nykøbing M., Alfr. Tiedje og Ferd. Rasmussen, Odense, Jørg. Lindballe, Sorø, samt Albert Behr, Thisted. HVIDTFELDTS Udvalg: Anton Schwartz, Aalborg, N. J. Petersen, Faaborg, Th. Lassen, Horsens, A. Gunnarsen, Nakskov, Otto Olsen, Næstved, K. Kristiansen, Nykøbing F., A. Christensen, Randers, Rud. Hansen, Ringkøbing, S. Hansen. Skanderborg, samt J. Nielsen, Viborg. TORKILD PETERSENS Udvalg: Otto Spilcker, Assens, N. P. Rolsted, Holbæk, J. P. Frantzen, Køge, H. P. Henrichsen, Maribo, Otto Hansen, Præstø, Jørg. Petersen, Randers, Ernst Hejse, Ribe, S. K. Johansen, Ringsted, Knud Nielsen, Roskilde, samt Hugo Høgsted, Rudkøbing. WARBERGS Udvalg: A. Weber, Aarhus, H. Bünner, Helsingør, J. P. Sørensen, Herning, Joh. Andersen, Hillerød, F. E. Andersen, Hjørring, Enevold Johansen, Middelfart, F. L. Steensen, Rønne, Th. Frederiksen, Skive, Ditlefsen, Svendborg, samt H. C. Hansen, Varde. WEISS' Udvalg: Jac. Jensen, Aarhus, H. Hansen, Fredericia, Jul. Bigum, Holbæk, Fr. Holte, Kallundborg, J. H. Brehmer, Kolding, Aug. Findling, Nyborg, Olaf Olsen, Slagelse, Anderschou, Svendborg, Karl Hansen, Stubbekøbing, samt M. Frederiksen, Vejle. — Udvalgene holdt derefter Møder samme Aften og næste Dags Morgen, hvor Indstillinger affattedes og Ordførere valgtes.

(Sluttes i næste Nr.)

Fra Fagskolemødet.

Som det fremgaar af Referatet i Nr. 22 af »Typ.-Tid.« fra Fagskolemødet mødte Hr. Trykker J. C. JENSEN med 4 trykte Spørgsmaal, han selv havde besvaret. Da Red. ikke har optaget de 4 Spørgsmaal i Bladet, hvad der naturligvis er undskyldeligt ved Pladsmangel, skal jeg dog bede om Optagelse af disse Par Linjer, der omhandler et Punkt, som jeg nok synes kunde fortjene at komme til videre Kundskab.

Efter at have stillet og besvaret Spørgsmaalene om, hvor vidt den faglige Duelighed er gaaet tilbage, saa Oprettelsen af en Fagskole er nødvendig; om det kan ventes, at en Fagskole vil kunne raade Bod paa den manglende Duelighed og hvad Aarsagen er til Tilbagegangen i Duelighed — spørger Hr. J. om der paa anden Maade end ved Fagskole kan virkes hen til, at Aarsagerne til Tilbagegangen i Duelighed kan formindskes eller bortskaffes.

Dette Spørgsmaal besvarer Hr. J. saa med Henvisning til en Forhøjelse paa Prisen af Boghaandværkets Produkt, hvorved Bogtrykkeren ikke alene vilde kunne udvide sin Forretning, men give Trykkeren mere Tid til Arbejdets Udførelse; »Sætteren vil, ved at faa større Betaling for sit Arbejde, kunne anvende mere Tid og Omhu paa det; som Forholdet nu er, maa han overanstrænge sig og ofte levere Arbejdet mangelfuldt for at kunne faa saa meget ud af det, at han kan leve. En »Forening af danske Bogtrykkere« med *dette* Formaal vilde antagelig kunne gøre betydelig Nytte«.

Saaledes slutter Hr. J. Jeg synes nok det kunde være rigtigt at lægge Mærke til dette Svar. Enhver af os har jo hver Dag Lejlighed til at gøre Bekendtskab med Sandheden af disse Linjer; mangelfuld Udslutning, uheldige Brydninger, daarlig Fordeling af Mellemslag og Masser af teoretiske Bommerter, der kunde undgaas, naar Arbejderen havde saa meget for sit Arbejde, at han kunde anvende den tilstrækkelige Tid derpaa, — er Ting vi stadig sér, og som ikke altid skriver sig fra Mangel paa Kendskab til Arbejdets Udførelse, men ene og alene fra Kapløbet efter at faa saa meget færdigt, at Arbejderen, naar Lørdag kommer, kan faa *saa stor* en Ugeløn, at han er i Stand til at *leve* til næste Regningsdag.

Hr. J.s lille Slutningsbemærkning om en »Forening af danske Bogtrykkere« osv. er fuldstændig paa sin Plads. Vi har jo ganske vist for Tiden en Forening af dette Navn, men den hører man kun noget til saa snart Sætterne kommer i Tanke om, at ogsaa *de* kunde have Ret og Lyst til at nyde lidt af Livets Goder. At denne Forening skulde tænke paa at opdrage sine egne Medlemmer til gode Samfundsborgere, der ikke laa paa Lur efter at »hugge« Arbejde fra hinanden til »billigst mulige« Pris — det har man aldrig mærket noget

til. Maaske kommer det — gid det ikke vare længe! Thi først naar en Forening af Principaler faar Øjnene op for at værge sine Interesser paa andre Punkter end ved Udbytning af Arbejderne, først da kan Arbejderne vente, at man vil tage lidt Hensyn til dem og maaske *godvillig* tildele dem et Ben af den fede Steg. REFERENT.

Foreningens Stiftelsesfest.

Paa Søndag Eftermiddag samles »Den typografiske Forening«s Medlemmer med Familje i Wodroflunds store smukke Have for at festligholde Foreningens 21-aarige Stiftelsesdag. Det i Festens Anledning nedsatte Festudvalg har arbejdet med næsten overmenneskelig Kraft for at skabe en saa fornøjelig Aften som mulig for Deltagerne. Og Deltagelsen vil sagtens blive stor. Der er jo Plads nok. Brede Allér for de Gamle og de med Barnevogne forsynede Unge, Tumlepladser for de Smaa, og indbydende skyggefulde Stier for de endnu ikke »deklarerede« — Fornøjelser afpassede efter enhver Alder og Smag — Taler, Sang og Musik — Keglebaner, Gynger og Revolverbillard — Variété-Forestilling af gode Kræfter og en lille Dilettantkomedie — stor Illumination og St. Hansblus med meget mere — og altsammen for 25 Øre! — skulde det ikke kunne trække Hus, saa maatte Typograferne være blevne særdeles overmættede med Fornøjelser. Og saa har man den Fordel at kunne holde Festen ganske en familie: Madkurven pakkes hjemmefra, Øl, The og Kaffe leveres til meget moderat Pris og man vil kunne gøre sig det saa bekvemt som om man var hjemme i sin egen Stue. Skulde saa endelig Himlen ikke være Guttenbergs Sønner naadig — man har jo set saa galt før — saa har vi en Sal, der rummer over 1000 Mennesker, og desuden har vi flere mindre Lokaler, hvortil vi saa kan forlægge Festen — men efter Festkomitéens Forsikring vil der ikke være Spor af Grund til at frygte Regn, og vi tror at kunne stole lige saa fuldt paa dens Forsikring som paa det meteorologiske Institut.

Vi medgiver Festen den bedste Anbefaling til alle Kollegerne. Saaledes engang imellem at samles i gemytlig Lag, at sé kendte Ansigter, man ikke til Hverdagsbrug sér, det liver op, det frisker Minderne fra svundne Dage og bringer ofte gode Løfter for Fremtiden. — Lad os, som er vant til at staa Side om Side hvor det gælder vore faglige Interesser, ogsaa staa Side om Side her hvor det gælder at fejre Stiftelsesdagen for vor Organisation.

Vi sés altsaa paa Wodroflund!

Korrespondance.

Kolding, d. 8. Juni 1890.

Lokalforeningen afholdt i Aftes ekstraordinær Generalforsamling med en længere Dagsorden. 18 Medlemmer havde givet Møde, og Forhandlingerne førtes mønsterværdig. Første Sag paa Dagsordenen var Skrivelse fra Hovedbestyrelsen angaaende Indstilling af Medlemmer til Valg af Hovedbestyrelsen; efter Tur afgaar Formanden H. F. Rasmussen, Næstformanden P. Hvidtfeldt og Fr. Weiss. I Følge Lovene skal der ske Indstilling ved Forholdstalsvalg og indstilles dobbelt saa mange som der skal vælges. Efter en kort Diskussion indstilledes til Valg i følgende Orden: H. F. Rasmussen, P. Hvidtfeldt, Fr. Weiss, Martin Schjern, F. Groth og Emanuel Petersen. Af de saaledes indstillede blev der indstillet til Formand H. F. Rasmussen med 13 St. og P. Hvidtfeldt med 2 St., til Næstformand P. Hvidtfeldt med 13 St. og Warberg med 2 St. (i Følge Lovene skal der ligeledes til Formand og Næstformand indstilles dobbelt). Til *Lokalformand* for det næste Aar (fra 1. Juli) valgtes derefter MARTIN SCHJERN med 15 St. Efter at de øvrige lokale Valg (Suppleant og Revisorer) vare foretagne, indledede H. F. RASMUSSEN en Forhandling om Kolding tekniske Skole; efter en længere Diskussion om denne Sag, under hvilken det fra alle Sider hævdedes, at Skolen ganske anderledes end det hidtil havde været Tilfældet burde støttes fra det typografiske Fag, stillede H. F. R. Forslag om, at Lokalforeningens Medlemmer paa en Liste tegnede sig for Bidrag; for et aarligt Bidrag af 10 Kr. kunde Lokalforeningen (alle dens Medlemmer) være Medlem af den tekniske Skole. Forslaget vedtoges enstemmigt. Dernæst gav den ene tilstedeværende Repræsentant paa Roskildemødet, SCHJERN, en Beretning om dette. Sluttelig anmodedes den nyvalgte Lokalformand (Schjern) at tage sig af den traditionelle Sommerudflugt, lige som Maanedsmøderne fra »den gode gamle Tid« bragtes ham i velvillig Erindring. BASSE.

Blandinger.

Dødsfald. Onsdag d. 28. Maj afgik ved Døden efter flere Aars Svaghed Typograf JAKOB WILLADSEN, 47 Aar gl. Den Afdøde, der var født i Holbæk, havde lært i Becks Bogtrykkeri der i Byen, havde i mange Aar arbejdet i »Dagbladet« og havde senere selv været etableret i Holbæk. Nu havde han en Del Aar atter arbejdet her i Byen, særlig som Bladsætter (»Dagbladet« og »Politiken«). Hans Begravelse fandt Sted i Søndags og en stor Del Kolleger mødte for at vise deres gamle Kammerat den sidste Ære.

— Søndag d. 1. Juni jordedes paa Holmens Kirkegaard praktiserende Læge FRITZ BERLÉME, der havde været Hjælpekassernes Hovedlæge i c. 7 Aar. En meget hæftig Underlivssygdom havde efter faa Dages Sygeleje gjort Ende paa hans Virksomhed. Et Vidnesbyrd om, at den Afdøde havde formaaet at gøre sig afholdt af Medlemmerne i de forskellige Sygeforeninger, hvorved han var ansat, var de smukke Kranse med Inskriptionsbaand, der smykkede hans Kiste. Typografernes Hjælpekasses Bestyrelse havde ligeledes paa Foreningens Vegne sendt en Krans, hvis Baand bar Inskriptionen: »Typografernes Sygekasse«.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Opmærksomheden henledes paa, at jeg herefter i Foreningsanliggender kun træffes fra 1—2 daglig paa 1. Sal i Nybrogade 12 (Opgangen tilhøjre i Gaarden). FORMANDEN.

Ny Medl.: GEORG RANTHE (udl. 26. Oktbr. 1889 hos Nielsen & Lydiche, arb. samme Sted), tidl. Medl. af »Ny typ. Foren.«. HANS M. HANSEN, Sætter-Trykker (sidst arb. hos Oscar Lind, Kristiania), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Bortrejste Medl.: 77, PETER CHRISTENSEN, 530, THEODOR THORSEN, 374, JENSENIUS NIELSEN, 416, MAGNUS PETERSEN.

Tiltraadt Medl.: SOFUS CARL ADOLF NYBORG (Den typ Foren., 371), sidst arb. i Odense.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Valentin & Lunds Personale (to B.) 3.25, »W.« 2.00, Politikens 2.74, Bernsteens 0.75, Triers 5.55, Fjeldsøes 2.00, Dagbladets 3.25, Aamodts 1.00, Rasmussen & Olsens 0.85, O. C. Olsen & Co.s 5.90, Allers (4 Sættere) 1.00, Avisens 1.25, Adresse-Avisens 2.50, Nielsen & Lydiches 2.45, Ferd. Philipsens 0.75, A×B. 1.75, Jordans 0.50, Eltongs 0.75, Jørgensen & Co.s (gl. Foren. Medl.) 3.00, Thieles 0.75, Ekspres-trykkeriets 0.25, Lunos 1.65, S. L. Møllers 3.55, F. E. Bordings 2.00 — ialt Kr. 49.44.

Med det tidl. indk. Kr. 306.64 ialt Kr. 356.08.

Til **Murerstrejken** har jeg endv. modt.: N. Cohens Personale (27. Maj) 7.80, do. (3. Juni) 10.50, do. (10. Juni) 12.25, Valentin & Lunds 4.75, Politikens 5.93, Bernsteens 0.75, Triers 5.85, O. C. Olsens 4.10, Dagbladets (4 Sættere) 1.00, Aamodts 1.50, Rasmussen & Olsens 2.00, Allers (4 Sættere) 1.00, Avisens 2.60, »Nogle Bladsættere« (4. B.) 2.35, Adresse-Avisens 2.50, Nielsen & Lydiches 3.20, Ferd. Philipsens 0.75, Roms 0.50, A. × B. 0.50, Jordans 0.50, Eltongs 0.75, Jørgensen & Co. (gl. Foren.s Medl.) 3.00, Thieles 0.75, Ekspres-trykkeriets 1.75, Græbes 5.10, Lunos 3.50, S. L. Møllers 2.90, Bordings 4.25 — ialt Kr. 92.33.

Med det tidl. indk. Kr. 165.56 ialt Kr. 257.89.

Til **Sømandsstrejken** har jeg endv. modtaget: Politikens Personale 4.23, Valentin & Lunds 0.50, Boesen 0.25, Eksprestrykkeriet og en Mulkt 2.20, »En good Templar« 0.10 — ialt Kr. 7.28.

Med det tidl. indk. Kr. 32.42 ialt Kr. 39.70.

Til **det frivillige Fond** har jeg endv. modtaget: Græbes Personale Kr. 5.05.

Med det tidl. indk. Kr. 21.39 ialt Kr. 26.44. G. CLAUSEN.

Lokalforeningen af »U. D. B.« i *Flensborg* har sendt os følgende med Anmodning om Optagelse:

I *Flensborg* har meldt sig til Optagelse Sætter SIMON CHRISTIAN SIMONSEN, f. 1869 i Varde, udlært samme Sted 1889.

J. CHR HEISMANN,
Jürgensgaardfeld 5 A.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Stege* er fra 1. Juni oprettet en Lokalforening med Hr. JOHAN LARSEN som Formand.

Kolding, den 4. Juni 1890. H. F. RASMUSSEN.

Kundgørelse til Lokalformændene.

D'Hrr. Lokalformænd gøres opmærksom paa, at de i Henhold til Lovene bør lade foretage Valg af Lokalformand inden den 30. Juni. Mulige Forandringer fra det nuværende tilmeldes Hovedbestyrelsen inden samme Dato.

Kolding, d. 10. Juni 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Den 9. Juni.

Samtlige Medlemmer til Stede.

Skrivelse fra Kolding Lokalformand med en fra »Koldingpostens« Personale fremsendt Protest imod Gyldigheden af Kolding Lokalforenings Generalforsamling den 7. Juni. — Kunde ikke tages til Følge.

Den 10. Juni.

TORKILD PETERSEN fraværende med anmeldt Forfald.

1. Indstilling af Kolding Lokalforening til Valg af Medlemmer til Hovedbestyrelsen; indstillede vare: H. F. Rasmussen, Hvidtfeldt, Weiss, M. Schjern, Groth, Em. Petersen; og af disse indstilles til Formand: H. F. Rasmussen og Hvidtfeldt, til Næstformand: Hvidtfeldt og Warberg.

2. Indstilling fra Nakskov Lokalforening til Hovedrevisorer: Bernh. Nielsen og A. Gunnarsen, som Supleant Alfr. Hansen.

3. Indstilling fra Slagelse Lokalforening til Medlemmer af Red.-Udv. f. P.: Carl Olsen (Formand) og F. O. Hansen, som Suppleant O. E. Olsen.

4. Begæring fra Holbæk Lokalforening, medundertegnet af 60 Medl. paa Sjælland, om alm. Afstemning ang. det af Repræsentantmødet vedtagne Forslag om, at der udkræves $^2/_3$ af de afgivne Stemmer for at Repræsentantmøder kunne afholdes.

Om disse Sager samt Kvindespørgsmaalet udsendes der Stemmesedler, som atter maa være Hovedbestyrelsen i Hænde senest den 23. Juni; Optællingen finder Sted den 24. Juni.

5. En Skrivelse fra Stentrykkernes Fagforening i Aarhus, ang. dette Fags Optagelse i »Dansk typ. Forening«, var af FORMANDEN besvaret overensstemmende med Repræsentantmødets Vedtagelse.

6. Skrivelse fra »Ny typ. Foren.«s Formand med Meddelelse om, at Haandbogens Udgivelse var for langt fremskreden til at Repræsentantmødets Henstilling kunde tages til Følge. »Ny typ. For.« erklærer sig endvidere villig til at deltage i Udgivelsen af en Haandbog i Trykning, som saa kunde slutte sig som anden Del til Emil Sørensens Bog om Sætning, naar der kunde skaffes en Mand, som kunde udarbejde den. — Til Efterretning.

H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Viborg, JOH. RASMUSSEN (udlært hos Dreyer i Odense d. 31. Marts 1878), har tidl. været Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Maribo (Rødby), AUGUST RUFF (Den typ. Foren., 66). Odense, PETER CHR.-STUDT (Den typ. Foren., 475), fra Hamborg.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Horsens, 54, RASMUS ANDERSEN (sidst været paa Rejse). Stege, 160, SOFUS UTKE (sidst arbejdet i Nykøbing M.).

Bortrejst Medlem: Odense, SOFUS CARL ADOLF NYBORG (Den typ. Foren., 375) til København, arbejdsløs).

Udmeldt: Slagelse, 8, Faktor CHR. NIELSEN.

Rettelse.

I Artiklen »Det ny Falseapparat« i sidste Nr. staar fejlagtig paa 3. Spalte, Linje 24 f. o.: Rmk. 200—220; skal være *1200—1220*.

Brevkasse.

Hr. B. M. i K.: Mangel paa Plads maa undskylde os denne Gang. Haaber i næste Nr. at kunne imødekomme Dem. RED.

Arbejdsmarkedet.

En velanbefalet Typograf, der kan paatage sig Ledelsen af Arbejdet i et større Bogtrykkeri, søger — straks eller senere — fast Plads, som Faktor eller lign. Billet mrkt. »B.«, modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

ANNONCER

Humoristiske Ugebilag leverer **Clichés** humoristiske & alvorlige
til Laans kun 2½ Pf. p. □ ctm.
til Købs » 5 » »
Illustr. 4 Sid. Gartenlaubeformat.
Pro Hundrede 80 Pf.
Katalog gratis.
Deutsche Zeitung, München.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Agent
søges af en meget leveringsdygtig Fabrik i False- og andre Maskiner til Bogbinderier og Forlæggere. Offerter sub. »Nr. 1713« til *Rudolf Mosse, Zürich.*

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petit linje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.
BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 25
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 20. Juni 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kvindesagen.

Som de fleste af d'Hrr. Kolleger Landet rundt jo naturligvis nu vide, vedtoges det paa Repræsentantmødet, at kvindelige Typografer fremtidig kunne optages i Foreningen. Det var et haardt Slag for Oppositionen, men da den foretagne Stemmeafgivning jo tydelig nok tilkendegav, at Flertallet af Danmarks Typografer heldigvis hører til dem, der sé frit og uafhængig paa Forholdene, uden at lade sig bedaare af dem, der — staaende i gamle Fordomme til op over Ørerne — søgte at paavise det farlige i at søge at hæve Kvinden op til en Stilling i Samfundet, der gør hende det muligt, at føre en nogenlunde menneskelig Tilværelse, saa — ja, saa var der ikke andet for Oppositionen at gøre, end overgive sig, idet den dog i den yderste Nød fandt et Halmstraa, den formodenlig har ment, at kunne bjerge sig ved, og dette Halmstraa var: almindelig Afstemning om Spørgsmaalet.

Stemmesedlerne er udsendte i Dag, saa at min Artikel maaske for en Dels Vedkommende vil komme for sént, men saa kan man da ikke beraabe sig paa, at *den* har bidraget til, at faa vaklende Sjæle til at støtte Sagen.

Jeg har saa megen Tiltro til den unge, opvoksende Slægts sunde Dømmekraft, at jeg sér den i Stand til at indsé, at skal vi bringe Standen og Faget videre end den allerede er — og det er vel ikke Meningen, at vi skulle blive staaende stille og lade Tiden løbe fra os —, saa maa vi søge at samle alle Fagets Udøvere — ikke alene mandlige, men ogsaa kvindelige — under ét.

Vi maa tænke paa, at den Tid ikke kan være fjærn, da Foreningen maa tage Lønspørgsmaalet op, og skal dette gøres med Held, da maa vi alle som én staa fast *mod* Principalerne, og d'Hrr., som nu vil stænge Kvinden ude, vil da bitterligt komme til at fortryde det Spark, de gav hende; thi det vilde være for meget at forlange, at de skulde gøre fælles Sag med dem, der en Gang slog Haanden bort, da de rakte den.

Jeg haaber, at alle, naar de afgive deres Stemme i denne vigtige Sag, har været paa det rene med, at *hvis* vi nægter Kvinden Optagelse i Foreningen, vil dette mere end noget andet anspore Principalerne til paa denne Maade at søge at skaffe billig Arbejdskraft, idet de meget vel indsé, at Kvinden — naar hun *ikke* er indlemmet i Organisationen — saa at sige er nødt til at tage, hvad der bydes hende.

Lad os huske paa, at alle dem, der staa *udenfor* Organisationen i Tilfælde af Stridigheder med Principalerne, absolut ere nødte til at arbejde sammen med disse — *imod* os, og lad os endvidere huske paa, at naar vi om kortere eller længere Tid faa Lønspørgsmaalet med — og det *maa* og *skal* med — da er det nødvendigt, at vi alle holder sammen.

Den 13. Juni 1890. ANDR. OLSEN.

En Delegeret.

Som man véd, var Hr. ANTHON LARSEN »Ny typ. Foren.«s Referent ved Repræsentantmødet i Roskilde. I »Ny typ. Tid.« bringer han »Den typ. Foren.«s Formand en Tak for hans aabenhjærtige Udtalelser med Hensyn til »Ny typ. Foren.«s »faglige« Karakter. Idet vi paa Formandens Vegne kvitterer for Takken, skal vi i Dag benytte Lejligheden til at give vore Provinskolleger et Begreb om, hvorledes Hr. L. er omgaaedes med Sandheden i en Sag, som ogsaa Repræsentantmødet beskæftigede sig med.

Hr. L. søgte ved en Konference med »Dsk. typ. Foren.«s Formand at faa Repræsentantmødet til at interessere sig for den af »Ny typ. Foren.« udgivne Haandbog. Paa Spørgsmaal om Hr. L. ikke mente, at der kunde være Tale om »Den typ. Foren.«s Medvirkning i denne Sag, meddelte Hr. L., at *»Den typ. Foren.«s Styrelse havde nægtet at ville have noget med denne Sag at gøre.* Tilfældig kom »Den typ. Foren.«s Formand til Stede under Forhandlingen og oplyste da om, at der aldrig var gjort et saadant Tilbud, og da Hr. L. nu søgte at dreje det hen til, at det dog maatte antages at blive Tilfælde, da Formanden privat over for Hr. Sørensen havde afslaaet det, blev det endnu en Gang konstateret, at der aldeles intet havde været forhandlet af den Art, hverken med Formanden privat eller med Styrelsen officielt. Hr. L. maatte da give tabt og kneb da ud med, at det maatte bero paa en Misforstaaelse.

Vi kan oplyse om, at »Den typ. Foren.«s Formand i denne Anledning har henvendt sig til Hr. Sørensen for at faa konstateret, om Hr. S. havde omtalt noget saadant, da der i saa Fald maatte foreligge en Fejltagelse, men Hr. S. har svaret, at han aldrig har fortalt noget saadant, da han aldeles ikke har ført nogen Forhandling i den Retning.

Vi skulde mene, at dette karakteriserer Hr. L. Paa Tomandshaand meddeler han »Dansk typ. Forening«s Formand, at det er »Den typ. Forening«, der ikke vil have noget med Udgivelsen at gøre; oplyst om det urigtige heri, søger han at vælte det over paa Foreningens Formand, og da det ogsaa glipper, beror det paa en Misforstaaelse — en Misforstaaelse i en Sag, som den anden Part ikke en Gang har berørt!!

Det er ikke under de heldigste Avspicier, »Ny typ. Forening« tager fat paa Udgivelsen af denne Haandbog, som maatte kunne have samlet alle Foreninger om sig; det viser sig jo, at »Ny typ. Forening« ikke en Gang har villet gaa med til Repræsentantmødets Forslag om at lade alle Foreninger tage sig af Udgivelsen, skønt Hr. L., da han var i Roskilde ikke tvivlede om, at det kunde lade sig realisere og den Gang ikke vidste noget af, at »Forarbejderne var for langt fremskredne«!!

Vi lader naturligvis den Delegeredes øvrige Beretning ganske rolig ligge. D'Hrr. Repræsentanter fra Provinserne

vil tage sig et lunt Grin, naar de læser saadanne Udtalelser som, »vi have ingen Interesse af, at »Dansk typ. Forening« sprænges; skér dette alligevel, skyldes det ikke os,« det er en lige saa haandgribelig — Misforstaaelse som den oven for nævnte. Men for at hjælpe Hr. L. til at faa Kollegerne i Provinserne til at dømme som han siger — med mindre Ensidighed end nu, tilbyder vi gærne Hr. L. Plads i vort Blad til Forsvar for hans Optræden i den Sag.

Det vil sikkert bidrage til, at »Kollegerne i Fremtiden vil faa en bedre Forstaaelse af« — Hr. Anthon Larsen.

Repræsentantmødet i Roskilde

den 25.—26. Maj 1890.

(Officielt Referat.)

Mandag Formiddag Kl. 10½ aabnedes Forhandlingen med *Specialdebat over Lovændringerne*.. FORMANDEN meddelte, at i alle 5 Udvalg havde man valgt Hovedbestyrelsesmedlemmerne til Ordførere for Udvalgenes Indstillinger.

I. *Foreningens Formaal.* Ordfører H. F. RASMUSSEN: Udvalget er fuldstændig enigt i alle sine Indstillinger. Til Afsnit I foreslaas at forkaste samtlige Ændringer og bibeholde §§ 1 og 2 i deres nuværende Skikkelse. Udvalget ansér det for uheldigt at forlange mere end 3 Medlemmer til at danne en Lokalforening; flere Yderpunkter (f. Eks. Ribe, Præstø osv.) vilde i saa Fald miste Lokalforeninger, og det vilde være uheldigt for de Rejsende, for hvem det gælder om at faa saa korte Vejlængder imellem Lokalforeningerne som muligt. — Udvalgets Indstilling vedtoges.

II. *Hovedbestyrelsen.* Ordf.: WARBERG. Hovedbestyrelsens Forslag til § 3: »Efter »Medbestyrere« indsættes: Hovedbestyrelsen vælges ved o. s. v.« vedtoges. Ligeledes vedtoges som Tilføjelse til § 3 efter Forslag af Ringkøbing med Underændringer af Udvalget og Weber: »Naar Hovedbestyrelsesmedlemmers Nærværelse kræves andet Sted udenfor Hovedsædets By, modtager de samme Diæter og Rejsegodtgørelse som Repræsentanter samt en Godtgørelse af 4 Kr. for hver spildt virkelig Arbejdsdag.« Under § 4 vedtoges Hovedbestyrelsens Ændring: »I 6. Linje efter »Revisorer« indsættes: »samt Redaktionsudvalg.« Til § 5 vedtoges Vejle-Ændringen: »Hovedbestyrelsens Forhandlinger refereres i Foreningens Organ,« medens Forslagene om Formandslønnens Forhøjelse forkastedes. Et Forslag af Udvalget, saalydende: »Udvalget med Undtagelse af Weber foreslaar, at der tilstaas Hovedbestyrelsen et Gratiale af 100 Kr. for dens omfattende Arbejde ved Statistikens Udarbejdelse« — vedtoges med Akklamation.

III. *Repræsentantmødet.* WARBERG anbefalede som Ordfører for Udvalget dettes Indstilling. Det vedtoges, at der til at begære alm. Afstemning om et Repræsentantmødes Afholdelse kræves 100 Medlemmer, at der ved denne Aftemning fordres kvalificeret Flertal (⅔ af de afgivne Stemmer), at der ved Valget af Repræsentanter benyttes den af Folketinget i Samlingen 1889—90 benyttede Forholdstalsvalgmaade (den d'Hontske), hvis Regler vedføjes Lovene, at Repræsentantmødet ogsaa kan stille saadanne Forslag til almindelig Afstemning blandt Medlemmer, som det *ikke* selv har vedtaget, samt at Repræsentanterne erholder i Diæter 6 Kr. pr. Mødedag, foruden Rejseudgifterne godtgjorte. Alle andre Ændringer forkastedes.

IV. *Alm. Afstemning.* WARBERG var Udvalgets Ordfører. Ændringerne fra Næstved og Svendborg om, i hvilke Tilfælde der kan foretages alm. Afstemning, vedtoges det at sammenredigere og benytte. Holbæk-Ændringen om, at alm. Afstemning kan foretages i alle Foreningen vedrørende Sager toges tilbage.

V. *Foreningens Kasse- og Regnskabsvæsen.* Ordfører WARBERG. Slagelseændringen til § 12, om Hovedrevisionens Pligter, vedtoges med en af Udvalget foreslaaet Tilføjelse. Forslaget fra Nykøbing M. bortfaldt og Forslaget fra Næstved toges til Følge, begge i Henhold til den principielle Afstemning. Hovedbestyrelsens Ændring af Ordet »fremlægge« til »aflægge« vedtoges. Ligeledes vedtoges Aalborg-Forslaget om Regnskabets Offenliggørelse i Foreningens Organ. Endelig vedtoges det, efter en varm Anbefaling af FORMANDEN, at forhøje Hovedkasserens Løn fra 100 til 125 Kr. aarlig.

VI. *Lokalforeningerne.* Ordføreren, TORKILD PETERSEN, motiverede Udvalgets Indstillinger. Hovedbestyrelsens Ændringer til §§ 16 og 17 og en Underændring fra Vejle, der nærmest var Redaktionsændringer, vedtoges. Ændringerne til § 18 forkastedes. Ændringerne til § 19 fra Ringkøbing (»en Revisor« rettes til »begge Revisorer«), og til § 20 (»Ved« rettes til »Efter«) vedtoges, hvorimod Ændringerne fra Randers og Svendborg forkastedes. Til § 21 vedtoges Ændr. fra Hovedbestyrelsen, Ringkøbing og Slagelse (»overstiger Lokalforeningens Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr., skal det overskydende Beløb indsendes til Hovedkassen tilligemed Regnskabet«) og i 3. Lin. forandres 6 til 4. De øvrige Ændringer forkastedes.

VII. *Indtrædelse.* (Ordfører: WEISS) Udvalget er enigt i sin Indstilling. § 23 vedtoges med Aalborgændringen i Paragrafens første Linje; i Paragrafens anden Del indsættes Aarhusændringen med en lille Forandring (»med Hensyn til Løn og Opofrelse af Tid« udgaar). Det vedtoges at bibeholde de nu gældende Regler for Svendeprøver og aftrykke disse i Lovene; for »korrekt Sats« ønskedes et klarere Udtryk, da dette adskillige Steder var blevet forskelligt fortolket. Ligeledes vedtoges Holbækændringen til samme Paragraf angaaende Udgifterne ved Svendeprøvers Aflæggelse. Endvidere Fredericiaændringen med en Underændring af Holbæk, for saa vidt Kvinders Optagelse ved alm. Astemning faar Lovkraft. I § 24 vedt. Holbækændringen, ligeledes Ændringen fra Faaborg-Fredericia-Ringkøbing ang. Lægeattesterne, at disse betales af vedkommende, som begærer sig optaget i Foreningen. Det vedtoges, at Medlemsretten, der hidtil har været regnet fra Indsigelsesfristens Udløbsdato, herefter skal regnes fra Indmeldelsesdatoen. Næstvedændringen ang. Indsigelser mod ny Medlemmers Optagelse vedtoges. I § 25 vedtoges efter Forslag af det Udvalg, for hvilket FORMANDEN var Ordfører, en Ændring om, at et udmeldt Medlem, som atter ønsker sig optaget i Foreningen og ikke er noget skyldig til denne, betaler 4 Kr. i Indskud, for saa vidt han ikke er over 35 Aar, hvilket vedblivende er Aldersgrænsen for Indtrædelsen af nydelsesberettigede Medlemmer, samt i § 26, at et paa Grund af Restance udslettet Medlem, som atter ønsker Optagelse, har at betale 4 Kr. i Indskud samt Restancen og det siden hans Udslettelse forfaldne Kontingent, dog ikke ud over 10 Kr. § 27 forblev uforandret.

VIII. *Medlemmernes Pligter og Rettigheder.* Som Udvalgets Ordfører anbefalede TORKILD PETERSEN dettes Indstillinger. Det vedtoges at tiltræde Ændringen fra Nykøbing M. om Henvisning til § 17 (Restance) samt en mindre Ændring fra Hovedbestyrelsen ang. Kontingentets Størrelse. Behandlingen af Randersændringen udsattes til Afsnit XII forelaa til Behandling. Nykøbing F.s Ændr. om Begravelseshjælp til dem, som aftjene deres Værnepligt, vedtoges; hvorimod Viborgændringen forkastedes. Aalborg-Ændringen til § 32, om kvindelige Medlemmers Udtrædelse ved Ægteskabs Indgaaelse, vedtoges. Ændringen fra Faaborg om, at Kontingentet ved indtrædende Alderdomssvaghed og lign. nedsættes til det halve, vedtoges, dog med Tilføjelse af Slagelses sidste Underændring. Begge Ændringerne fra Holbæk vedtoges. De øvrige Ændringer forkastedes.

IX. *Foreningens Organ.* Ordfører: HVIDTFELDT. Udvalget mødte paa alle Punkter med enstemmige Indstillinger, saavel i dette som i de følgende Afsnit, hvorfor Ordføreren haabede, at man snart skulde blive færdig med Behandlingen af disse, tilmed, da alle Byer som havde stillet Ændringer, var

repræsenteret i Udvalget med Undtagelse af Holbæk, der havde faaet sine Ændringer igennem, hvorimod næsten alle øvrige indstilles til Forkastelse. Hovedbestyrelsen havde til nærværende stillet Forslag om Redaktionsudvalget, hvilket tiltraadtes med Aalborgs og Odenses Underændringer samt et Par Tilføjelser af Udvalget gaaende ud paa, at Lokalforeningerne saa vel som Hovedbestyrelsen skal kunne stille Forslag om Redaktionsudvalgets Sæde, samt at Indstillingen til dette sker efter Forholdstalsvalgmaaden. Udvalgets Indstilling vedtoges.

X. *Opløsning.* Ordfører: HVIDTFELDT. Hertil er ingen Ændringer stillet, og vi kan vel derfor betragte Afsnittet vedtaget uden Afstemning. Bifaldtes.

XI. *Rejsekassen.* Ordfører: HVIDTFELDT. Til § 36 vedtoges alle Fredericia-Ændringerne, til § 39 Holbæk-Ændr.: »For gifte Medlemmer kan dog gøres Undtagelse heri« (med en Underændring af Udvalget: »med den lokale Generalforsamlings Billigelse«). Ligeledes vedtoges Hovedbestyrelsens Ændring til § 40: »de derværende Typografers« forandres til »den lokale Generalforsamlings«.

XII. *Arbejdsløshedskassen.* Ordfører: HVIDTFELDT. Samtlige Ændringer til § 44 forkastedes. Hovedbestyrelsens Ændring til § 46: »Understøttelsen — — — Paategning« ændres til: »Understøttelsen fastsættes til 175 Øre daglig til gifte og 125 Øre daglig til ugifte, og udbetales i 10 Uger (70 Dage)« vedtoges. Ligeledes vedtoges i samme § Fredericia-Forslaget: »i 26 Uger« udgaar, og Hovedbestyrelsens Forslag til § 47, næstsidste Linje: »dog undtages — — — Forhold« ændres til: »Tager han Arbejde uden for Faget, ophører Understøttelsen«. I § 48 vedtoges begge Hovedbestyrelsens Ændringer og Holbæks første Underændring. § 50 vedtoges i Hovedbestyrelsens Affattelse (et Arbejdsanvisningskontors Oprettelse i den By, hvor Hovedbestyrelsen har Sæde) med en Tilføjelse om, at Hovedbestyrelsen udarbejder nærmere Regler for Kontorets Virksomhed.

XIII. *Sygekassen.* Ordfører H. F. RASMUSSEN: Udvalget indstiller énstemmigt, at i § 54 de to Linjer: »med mindre — — — udrede Betaling« bortfalder, og i Stedet for indsættes: »og er det en Pligt for Vedkommende at indlægges paa Sygehuset; er Vedkommende gift, kan der tilstaas hans Familje en daglig Understøttelse af 1 Kr. i højst 13 Uger«. Efter en kort Forhandling vedtoges dette. Ligeledes vedtoges Fredericia-Ændringen til § 55, at Ordene »og i trange Kaar« bortfalder. Et Forslag af FINDLING, Nyborg, om at Medlemmers Hustruer kunne optages i Sygekassen, blev efter en kort Forhandling mellem FORMANDEN og Forslagsstilleren forkastet.

XIV. *Begravelsesfonden.* WARBERG udtalte som Ordfører for Udvalget, at det var lykkedes at finde en Ordning af Sagen, der samtidig med at betrygge Fondens Sikkerhed undlod Formynderskabet for de Efterladte med Hensyn til Understøttelsens Udbetaling. Bestemmelsen i § 57 om, at kun den Afdødes nærmeste Paarørende erholdt Understøttelse, var strøget, og i Stedet var indsat: »— — — Endvidere udbetaler Foreningen Vedkommendes Efterladte en Sum, der med Begravelsesomkostninger ikke maa overstige følgende Beløb« (Skalaen). Derhos indskydes i § 57 følgende: »Afdødes Efterladte bestemmer selv, om Understøttelsen ønskes udbetalt straks efter Begravelsen, eller om den ønskes udbetalt med et ugentligt Beløb, hvis Størrelse Vedkommende selv er berettiget til at fastsætte«. Ordene om, at det udbetalte Beløb ikke kan inddrages i den Afdødes Bo osv. bibeholdes. I § 58 (om Udbetaling af en Del af Understøttelsen, naar et Medlems Hustru dør) forandres »Laan« til Forskud, og efter Skalaen indskrænkes Resten af §'en til at lyde: »og bliver Beløbet ved Medlemmets Død at afkorte i den Understøttelse, der efter § 57 ydes hans eventuelle Efterladte. Med disse Forandringer anbefalede Ordføreren at vedtage Hovedbestyrelsens Forslag og forkaste alle andre stillede. PETERSEN, Randers, fastholdt Forslaget om at henlægge 15 Øre ugentlig til Begravelsesfondet. Efter at dette Forslag var forkastet, vedtoges hele Udvalgets ovenanførte Indstilling.

XV. *Understøttelse til Arbejdsudygtige og Ældre.* Ordfører H. F. RASMUSSEN: Udvalget indstiller énstemmigt Ringkøbing-Forslaget til Vedtagelse. Ved den i Gaar foretagne Afstemning er Paragrafens første Halvdel jo vedtaget, men Udvalget mener at kunne tilraade Repræsentantskabet ogsaa at vedtage Paragrafens Slutning; derved er nedlagt *Spiren* til Invalideforsørgelse, om Foreningen ad Aare skulde kunne magte denne Opgave. Efter en Forhandling mellem WARBERG og JOHANSEN, Middelfart, paa den ene Side, RUD. HANSEN, Ringkøbing, og H. F. RASMUSSEN paa den anden, blev der begæret Afstemning ved Navneopraab over Paragrafens Slutning, og denne *vedtoges* da med 350 Stemmer imod 170; hele Afsnittet vedtoges derpaa énstemmigt.

De saaledes ændrede Love i sin Helhed satte FORMANDEN derpaa under Forhandling. Ingen begærede Ordet, hvorefter Lovene *vedtoges énstemmigt.*

Derefter gik man over til Dagsordenens Punkt 5: *Fagskolen* (Beretning og eventuelt Forslag). WARBERG: Sidste Repræsentantmøde gav som bekendt Hovedbestyrelsen Ret til at arbejde videre i Lærlingespørgsmaalet. Efter Indbydelse fra Formanden for Foreningen for dansk Boghaandværk havde Taleren og Hvidtfeldt deltaget i en Konference med Repræsentanter for samtlige typografiske Foreninger og Bogbinderne i København angaaende Oprettelsen af en Fagskole. Denne Konference fandt Sted d. 23. og 24. Maj. Vi havde ventet, at der paa Mødet havde foreligget en Plan for den paatænkte Skole, men det viste sig, at man kun havde indbudt os for at faa at vide, om »Dansk typ. Forening« vilde bidrage til Skolen, hvilket der selvfølgelig kun kunde være Tale om, naar Provinserne virkelig kunde drage Nytte af den. Det vilde jo ikke blive noget ringe Offer at besøge en Skole i København, men det lod sig dog maaske gøre; vi sér jo, at noget lignende finder Sted i andre Stænder (Højskolerne). Det var Meningen, at Fagskolen skulde undervise baade teoretisk og praktisk. Spørgsmaalet om Bidrag besvarede Bogbinderlavets Oldermand derhen, at Lavet havde ikke mange Penge; Bogbindersvendene havde slet ingen, medens »Ny typ. Forening« vilde give 500 Kr. i 3 Aar og Trykkerforeningen 200 Kr. i 2 Aar. Bogtrykkerforeningen vilde først have en Plan for at sé, hvor store Udgifterne blev. Fra »Den typ. Forening«s Side ønskede man Oplysning om, hvad Principalerne havde vedtaget, men dette nægtedes af Formanden, Bogtr. O. C. Olsen, idet han dog stillede et klækkeligt Bidrag i Udsigt, og »Den typ. Forening« vilde under denne Forudsætning yde et mindre Bidrag. Vi kunde selvfølgelig ikke love noget, før Planen forelaa, men der er vel nok Stemning for at støtte Sagen under visse Forudsætninger. HØYER-JENSEN, Holstebro, spurgte om, hvilken Nytte Provinslærlinge kunde have af Skolen. WARBERG: Den tænkes ikke oprettet for Lærlinge alene. Undervisningen vil vel finde Sted i Kursus paa bestemt Tid. RASMUSSEN, Odense: Det er en køn Tanke, men lad os ikke forhaste os. Naar Fagskolen er traadt i Virksomhed, og vi kan sé, *hvorledes* denne bliver, er det tidsnok at tage Bestemmelse om Støtte. HVIDTFELDT: Dette Spørgsmaal kunde faa en overordenlig Betydning — baade teoretisk og praktisk. Men Typograferne havde ikke stor Interesse i at yde Bidrag til at oplære Principalernes Lærlinge (Hør!), og dette saa meget mindre, som det ved Lov var paabudt Principalerne at give Lærlingene en forsvarlig Uddannelse. Over for Principalernes Vrangvilje maatte Typografernes Stilling til Fagskolen nødvendigvis blive en anden, end den i andet Fald kunde have været. Det er en Kendsgærning, at mange efter 5 Aars Læretid er ude af Stand til at ernære sig efter den Oplærelse, de har faaet — af alle de Svendeprøver, vi i Kolding har haft til Bedømmelse, har ikke en eneste været fyldestgørende i Forhold til den lange Tid, der er ofret — og vi har ingen Forpligtelse til at tage Del i Ansvaret for Principalernes Udbyttesystem. Naar

der kræves Midler af os til at støtte Sagen, maatte det vel nærmest ske ved at give et Bidrag til Skolens *Oprettelse*, thi den maa vel ellers kunne bære sig ved Elevernes og Statens eventuelle Bidrag, og at Staten yder Tilskud til Øjemedet, er jo saa meget naturligere, som den allerede nu giver klækkelige Bidrag til Landbostandens og Handelsstandens Undervisning. Naar Principalerne vilde bekoste Lærlingenes Ophold paa Fagskolen i det sidste Halvaar af Læretiden, vilde dette være en god Hjælp, men det vilde ikke udrydde de Onder, der flyder af den moderne Produktionsmaade. Taleren anbefalede sluttelig at give et lille Tilskud til Fagskolens Oprettelse — at yde vedvarende Bidrag til dens Opretholdelse, hvis den ikke kan bære sig, laa over vore Ævner og Interesser. VICTOR PETERSEN, København: I Den typografiske Forening har vi samme Syn paa Sagen som Hvidtfeldt, idet vi gaar ud fra, at Lærlingenes forsvarlige Uddannelse er Principalernes Pligt. Han mente dog ikke, at Provinstypograferne skulde stille sig absolut afvisende; de burde lige som Den typ. Forening støtte Foretagendet, naar Principalerne sikrede Skolens Levedygtighed. Det var af stor Betydning, at ogsaa Typografer kunde nyde Undervisning paa Skolen, lige som en god Uddannelse i sit Fag over Hovedet var det bedste Middel til at skabe en selvbevidst Arbejderstand. J. P. SØRENSEN, Herning, nærede den varmeste Interesse for Sagen. Han foreslog at henstille til Avisudgiverne i Provinserne at stille sig i Spidsen for Oprettelsen af en Fagskole. STEENSEN, Rønne, troede ikke, at Jyderne og Bornholmerne vilde faa videre Nytte af en Fagskole i København, naar ikke Principalerne vilde ofre det fornødne, og det ventede han ikke af dem. ANDERSCHOU, Svendborg, sluttede sig hertil. WARBERG: Der blev paa Mødet i København vedtaget at arbejde videre i Sagen og nedsat et Udvalg, bestaaende af et Medlem af hver af de københavnske Foreninger. Skolens Drift ansloges til ca. 6000 Kr. aarlig, hvoraf 4—5000 Kr. formentlig vilde kunne faas fra Staten, saa Betalingen for Eleverne kunde blive billig. HVIDTFELDT foreslog at vedtage en Resolution, saalydende:

»Repræsentantmødet billiger Oprettelsen af en Fagskole i København og vedtager at yde et Bidrag til Skolens Oprettelse, for saa vidt ogsaa Provinsprincipalerne stille sig velvillige til Sagen og vil yde den pekuniær Støtte, og saafremt Skolen kan oprettes paa et saadant Grundlag, at den kan faa nogen Betydning for Provinsernes Vedkommende, og bemyndiger Hovedbestyrelsen til at benytte sin Indflydelse til at virke hen dertil.«

Efter korte Udtalelser af F. K. MADSEN, København, HVIDTFELDT og FINDLING, Nyborg, stillede SØRENSEN, Herning, Forslag om følgende Resolution:

»Repræsentantmødet i Roskilde den 25. og 26. Maj henstiller til d'Hrr. Bogtrykkere og Bladudgivere i Provinserne, at de det sidste halve Aar saa vidt muligt sender deres Lærlinge til den eventuelle Fagskole i København til videre Uddannelse.«

7 Medlemmer stillede Forslag om en Resolution saalydende:

»Repræsentantmødet udtaler sin Sympati for Fagskolen, men finder ingen Anledning til paa Sagens nuværende Standpunkt at tilsige Bidrag.«

HVIDTFELDT fraraadede dette Forslag; dets Vedtagelse vilde slaa Sagen ihjel straks. FASMER, København, anbefalede at give et Bidrag og saa se, hvad Principalerne vil gøre. Kan en Lærling, som i sin Læretid har faaet en mangelfuld Uddannelse, paa en saadan Skole gøre sig skikket til at danne sig en Levevej, er Pengene vel anvendte. Derefter forkastedes de 7 Medlemmers Resolution, medens HVIDTFELDTS og SØRENSENS vedtoges.

Dernæst foretoges Dagsordenens Punkt 6: *Foreningens Organ.* (Forslag fra Middelfart.) ENEV. JOHANSEN, Middelfart: Vi har foreslaaet at ophæve Overenskomsten med »Typograf-Tidende«, fordi vi mener, at dette Blad ikke er, hvad det skulde være: et Fagblad. Vi herude i Provinserne vil have noget fagligt til Belæring. Jeg vil imidlertid indskrænke mig til at forslaa følgende Dagsorden:

»Idet Repræsentantmødet gaar over til næste Sag paa Dagsordenen, udtaler det som sit Ønske, at Redaktionen af »Typograf-Tidende« lægger mere Vægt paa Behandlingen af faglige Spørgsmaal.«

RASMUSSEN, Odense, vil nødig være med til at bryde med Foreningen i København, men »Typ.-Tidende« er ikke altid heldig i sit Indhold, saaledes naar det i disse Dage har brændemærket et Medlem i Odense. ANDERSCHOU, Svendborg, anbefaler at lade det gaa ved det gamle. BIGUM, Holbæk: Laver vi vort eget Blad, vil det næppe komme til at indeholde mere fagligt Stof eller mindre personligt Kævl end »Typ.-Tid.« BREHMER, Kolding: Det er uheldigt, at »Typ.-Tid.« mere og mere er blevet et rent socialistisk Organ. Jeg vil dog ikke bryde med Redaktionen i København, thi fra den har vi faaet det bedste i faglig Henseende, som har staaet i Bladet, og Personlighederne vil ikke blive mere smagfulde, om vi udgav vort eget Blad, f. Eks. i Kolding. HØYER-JENSEN, Holstebro: Vi kan jo bede Kjøbenhavnerne om, at de holder dem lidt mere paa Maatten. ENEV. JOHANSEN: Det har egentlig heller ikke været vor Mening at Foreningen skulde bryde med »Typ.-Tid.«, men Fællesskabet maa fortsættes paa følgende Basis: Lønspørgsmaalet er det første for Københavnerne, vore Understøttelsesformaal Nr. 1 for os, og det faglige er af fælles Interesse for os begge. Vil man i København gaa med hertil, er det det bedste for begge Parter. STEENSEN, Rønne: Det bliver for dyrt for os at udgive vort eget Blad; men vi maa holde paa, at »Typ.-Tid.« kaster al Politik væk. Indsendte Stykker burde ikke optages uden Indsenderens Navn. FRANDSEN, Køge, ønsker ikke, at vi skal skilles fra »Typ.-Tid.«, men maa slutte sig til dem, der misbilliger den megen Politik i Bladet. Det er inkonsekvent af os, naar vi optager Medlemmer af alle politiske Afskygninger, samtidig at gøre vort Organ ensidig politisk. HVIDTFELDT billiger selvfølgelig ikke, at anonyme Indsendere tilsmudser andre i Bladet, men det vil ikke være heldigt at fordre Navn under alt, hvad der indsendes. Man kan ikke forlange af Redaktionen, at den skal staa med en faglig Artikel i Haanden til at putte i Bladet, naar den ingen andre Bidrag har modtaget. De mange Artikler om Majdemonstationen er en Følge af, at Bladet kæmper for Indførelsen af en forkortet Arbejdstid. De, der ikke synes herom, kan jo fremsætte deres Indvendinger i Bladet. VICTOR PETERSEN, København: En Fagforening, som vor er, maa paa alle Maader, ogsaa gennem sit Blad, virke for sine Medlemmers Forstaaelse af, hvad Kampen gælder; men dette er ikke Politik. Vi sér ikke til Højre eller til Venstre, men kun paa, hvad der gavner Arbejderne. At vi inde i København kæmper for vore økonomiske Vilkaars Forbedring forbereder ogsaa Jordbunden ude i Provinserne, selv om man ikke mener, at Tiden endnu er moden til at tage Lønspørgsmaalet op. Vi maa have Lov at skrive i Bladet, hvad vi mener tjener vore Interesser bedst. De paa Deres Side har den samme Ret; og kan De ikke paavise et eneste Tilfælde, hvor vi har nægtet Dem denne Ret, da har dette Forslag her ingen Berettigelse. Vi har dog ogsaa taget Fagspørgsmaalet op i »Typ.-Tid.« Det var for højtravende, siges der; men man kan ikke gøre alle tilpas. Vi giver med Glæde Plads til alle Indsendelser om faglige Spørgsmaal og venter derefter saadanne særlig fra dem, der har stillet nærværende Forslag. Vore økonomiske Evner tillader jo ikke at slaa stort paa det; men kunde vi i Fællesskab udgive et større Blad, vilde der blive bedre Plads til det faglige. Den typografiske Forening sætter megen Pris paa Samarbejdet med Provinsforeningen og vil altid tage et billigt Hensyn til dens Ønsker; men man maa ikke forlange, at vi af den Grund skal opgive den Opgave, der for os er det første. Forøvrigt finder jeg den mer end rigeligt, at Danmarks Typografer alt har to Blade. ENEVOLD

JOHANSEN: Naar det tredje Blad var rent fagligt, saa kunde vi jo holde det altsammen. Jeg har intet imod, at Københavnerne skrev om Majdemonstrationen, men man bredte sig dog lovlig meget paa denne Sag. Redaktionen maa se at faa sig en faglig Medarbejder. Vi har en Redaktion, for at den skal levere noget. CARL OLSEN, Slagelse *(Red.-Udv.s Formand)*, udtalte, at hvis man vilde stille den Fordring til Udvalget, at det skulde skrive faglige Artikler til »Typ.-Tid.«, saa maatte d'Hrr. forflytte Red.-Udv. til en anden By, da Udvalget ikke troede sig i Besiddelse af de Evner, som fordres for at kunne paatage sig at skrive slige Artikler; og Udvalget havde heller ingen Sinde indgaaet paa nogen Forpligtigelse herom. Der var kommet langt værre Ting til Udv., end der havde faaet Plads i Bladet. Det var ikke Udvalgets Skyld, at Bladet ikke var mere indholdsrigt, men d'Hrr. Kollegers, som skrev i det. Taleren bad til Slutning ærede Kollegger indføre en smukkere og mere sømmelig Tone i deres Artikler, og tillige opfordrede han dem, som havde Evne dertil, at skrive de meget efterspurgte faglige Artikler; Udv. skulde da efter bedste Evne yde sin Skjærv. Den foreslaaede Resolution havde Taleren ikke noget særligt imod; men han fandt det meget uheldigt, hvad der var fremkommet imod de Artikler, som hidrørte fra vore københavnske Kolleger, da det jo er en Selvfølge, at disse lige saa vel som vi have Ret til at skrive om de Ting, som ligger dem nærmest og som de interesserer sig mest for. Derpaa vedtoges den af ENEVOLD JOHANSEN, Middelfart, stillede Resolution.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var et Forslag fra Aarhus angaaende *Udgivelsen af en Lære- og Haandbog*. WEBER anbefalede Sagen. FORMANDEN: Man var angaaende Lærebogen efter Konference med »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening« kommen til det Resultat, at den maatte være

AFSTEMNINGSLISTE

Lokalforeninger	Repræsentanter	Stemmer for	Skal »Den typ. Forening«s Delegerede have Ret til at tale?		Skal »Den typ. Forening«s Delegerede have Ret til at tale i Kvindespørgsmaalet?		Skal kvindelige Typografer kunne optages i »Dansk typ. Forening«?		Skal vi have almindelig Afstemning i Stedet for Kommission?		Delvis Arbejdsløshedsunderstøttelse i Stedet for Rejsehjælp?		Begravelseskassen		Skal der udkræves 2/3 af de afgivne Stemmer for Repræsentantmøders Afholdelse?		Afstemningen over Afsnit XV (sidste Punktum)	
			Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Aalborg	1. Anton Schwartz	19	19	»	19	»	19	»	19	»	19	»	19	»	19	»	19	»
do.	2. Andr. Olsen*)	18	18	»	18	»	18	»	—	—	18	»	—	—	18	»	18	»
Aarhus	1. A. Weber	33	»	33	»	33	»	33	»	33	»	33	»	33	33	»	»	33
do.	2. Jacob Jensen	33	33	»	33	»	33	»	33	»	33	»	»	33	33	»	33	»
Assens	Otto Spilcker	5	5	»	5	»	5	»	5	»	5	»	5	»	»	5	5	»
Esbjerg	S. A. Jørgensen*)	4	4	»	»	4	»	4	4	»	4	»	—	—	4	»	4	»
Faaborg	N. J. Petersen	6	»	6	»	6	»	6	6	»	6	»	6	»	6	»	»	6
Fredericia	J. H. M. Hansen	9	9	»	9	»	9	»	9	»	9	»	»	9	»	9	9	»
Helsingør	H. Bünner*)	9	9	»	9	»	9	»	9	»	9	»	—	—	»	9	»	9
Herning	J. P. Sørensen*)	3	»	3	»	3	3	»	3	»	3	»	—	—	»	3	»	3
Hillerød	Joh.s Andersen*)	14	14	»	14	»	14	»	14	»	14	»	14	»	»	14	—	—
Hjørring	F. E. Andersen	14	14	»	»	14	—	—	»	14	—	—	—	—	»	14	»	14
Holbæk	1. Jul. Bigum*)	10	10	»	10	»	10	»	10	»	10	»	—	—	»	10	10	»
do.	2. N. P. Rolsted	10	10	»	10	»	10	»	10	»	10	»	»	10	»	10	10	»
Holstebro	Høyer-Jensen	7	»	7	»	7	7	»	7	»	7	»	7	»	7	»	7	»
Horsens	Th. Lassen	22	22	»	»	22	22	»	22	»	22	»	22	»	22	»	22	»
Kallundborg	Fr. Holte	10	»	10	»	10	»	10	10	»	10	»	—	—	10	»	»	10
Kolding	1. J. H. Brehmer*)	17	»	17	»	17	»	17	17	»	»	17	—	—	17	»	»	17
do.	2. Martin Schjern	17	17	»	»	17	17	»	17	»	17	»	—	—	»	17	17	»
Kjøge	J. P. Frantzen	8	8	»	8	»	»	8	—	—	8	»	—	—	»	8	8	»
Maribo	H. P. Henrichsen	6	6	»	6	»	6	»	6	»	6	»	»	6	6	»	6	»
Middelfart	Enevold Johansen	10	10	»	10	»	»	10	10	»	10	»	10	»	»	10	»	10
Nakskov	A. Gunnarsen*)	8	»	8	»	8	»	8	8	»	8	»	8	»	»	8	»	8
Næstved	Otto Olsen*)	16	16	»	16	»	16	»	16	»	16	»	16	»	»	16	16	»
Nyborg	Aug. Findling	8	»	8	»	8	»	8	8	»	—	—	—	—	8	»	»	8
Nykøbing F.	K. Kristiansen*)	7	7	»	»	7	7	»	—	—	7	»	»	7	»	7	7	»
Nykøbing M.	F. Lumbye*)	4	»	4	»	4	»	4	»	4	—	—	»	4	4	»	4	»
Odense	1. Alfr. Tiedje*)	29	»	29	»	29	—	—	29	»	29	»	29	»	29	»	29	»
do.	2. Ferd. Rasmussen	28	»	28	»	28	»	28	28	»	28	»	28	»	28	»	28	»
Præstø	Otto Hansen	5	5	»	»	5	5	»	5	»	5	»	5	»	5	»	5	»
Randers	1. A. Christensen	13	»	13	»	13	»	13	»	13	»	13	13	»	13	»	»	13
do.	2. Jørg. Petersen*)	13	»	13	»	13	»	13	»	13	»	13	13	»	13	»	»	13
Ribe	Ernst Heise*)	3	»	3	»	3	3	»	3	»	»	3	3	»	—	—		
Ringkøbing	Rud. Hansen*)	5	5	»	»	5	5	»	5	»	5	»	—	—	5	»	5	»
Ringsted	S. K. Johansen*)	10	10	»	10	»	10	»	10	»	10	»	10	»	»	10	10	»
Roskilde	Knud Nielsen*)	10	10	»	»	10	»	10	10	»	10	»	—	—	—	—	10	»
Rudkøbing	Hugo Høgsted*)	7	»	7	»	7	»	7	7	»	7	»	7	»	»	7	»	7
Rønne	F. L. Steensen*)	4	4	»	4	»	4	»	4	»	—	—	4	»	»	4	»	4
Skanderborg	S. Hansen	9	9	»	9	»	9	»	—	—	9	»	—	—	»	9	9	»
Skive	A. Th. Frederiksen	5	5	»	»	5	»	5	5	»	—	—	5	»	»	5	»	5
Slagelse	Olaf Olsen*)	14	14	»	14	»	14	»	14	»	14	»	14	»	»	14	14	»
Sorø	Jørg. Lindballe*)	5	»	5	»	5	»	5	5	»	5	»	»	5	»	5	5	»
Svendborg	1. Ditlefsen*)	12	12	»	»	12	12	»	12	»	12	»	12	»	»	12	—	—
do.	2. Anderschou	12	12	»	12	»	12	»	12	»	12	»	12	»	»	12	12	»
Stubbekøbing	Karl Hansen*)	5	»	5	»	5	5	»	5	»	—	—	»	5	»	5	5	»
Thisted	Alb. Behr*)	8	»	8	»	8	—	—	8	»	8	»	8	»	—	—	—	—
Varde	H. C. Hansen	10	»	10	»	10	»	10	10	»	10	»	10	»	»	10	»	10
Vejle	M. Frederiksen*)	7	7	»	»	7	7	»	7	»	7	»	—	—	»	7	7	»
Viborg	J. Nielsen*)	16	»	16	»	16	»	16	16	»	»	16	»	16	»	16	16	»
		557	324	233	216	341	288	218	438	77	425	92	277	131	283	256	350	170

*) En Stjerne efter Navnet betegner, at Vedkommende er Lokalforeningens Formand.

saa solidt baseret som vel muligt og ikke være partisk, men indeholde baade Regler for Sætning og Trykning. FORMANDEN og WEBER stillede følgende Resolution til Afstemning:

»Repræsentantmødet i Roskilde beslutter, at for at dette Foretagende kan blive saa godt og saa solidt baseret som muligt — baade i teknisk og finansiel Henseende —, henstiller man til Udgiveren, at han søger Samarbejde ved Bogens Udgivelse, foruden med »Ny typ. Forening« tillige med »Trykkerforeningen« og »Den typ. Forening« i København.«

Denne Resolution vedtoges enstemmig.

FORMANDEN meddelte derpaa at Dagsordenen var udtømt. Der var imidlertid fra Aalborg-Repræsentanten, ANTON SCHWARTZ, udtalt Ønsket om, hvis Tiden tillod det, at indlede en Diskussion om *Lønningsvilkaarene*, men da Tiden var saa langt fremskreden havde Hr. Schwartz i Stedet derfor tilstillet Hovedbestyrelsen følgende Skrivelse: »Da Tiden er saa langt fremskreden, og da jeg véd der er flere Kolleger, der vil til København, saa skal jeg, hvor gærne jeg end har kunnet ønske en Diskussion om Spørgsmaalet her paa Repræsentantmødet, for at høre, hvorledes Stemningen er overfor dette Spørgsmaal, i Dag frafalde Ordet og drøfte Spørgsmaalet i Typograf-Tidende!«

Repræsentantmødets Slutning.

FORMANDEN erklærede derpaa Repræsentantmødet i Roskilde for sluttet, og rettede paa Hovedbestyrelsens Vegne en Tak til samtlige Repræsentanter for den store Interesse, der var udvist ved Behandlingen af de mange Sager, og udtalte det Ønske, at det Arbejde, Repræsentantskabet her havde udført, maatte bære rige Frugter til de talrige Hjem, »Dansk typ. Forening« omfatter.

Med et fra Repræsentantskabet udbragt Leve for Hovedbestyrelsen sluttede Mødet Kl. 6½ Aften.

Gensvar til Peter Mørk.

I. Kvindelige Sættere.

I Anledning af Peter Mørks Artikel i Nr. 22 og nogle Udtalelser i Referatet fra Repræsentantmødet i Nr. 24 af »Typ.-Tid.«, beder jeg om Plads for følgende fra min Side afsluttende Bemærkninger.

Peter Mørk tager Anledning af den første Kvinde-Indmeldelse i »Den typ. Forening« til offenlig at give sin Mening til Kende ang. Kvinders Optagelse eller ikke, samtidig med, at han udtaler nogle drøje Hip til Herr Weber og mig; han frakender os al sund Tanke og fortæller gentagne Gange, hvad vi »bilder os ind«. Jeg skal dog hurtig blive færdig med Peter Mørk; hans Artikel er næmlig et saadant Væv af Selvmodsigelser og Unøjagtigheder, at den som Stil i en Skole sikkert kun vilde opnaa en meget maadelig Karakter; den ene Sætning falder ligefrem over den anden. Jeg beder ærede Kolleger selv tage Artiklen og gennemgaa den Sætning for Sætning, og de vil sande mine Ord.

En enkelt af Unøjagtighederne skal jeg dog anholde. Peter Mørk siger: »de (Weber og mig) »bilder sig ind«, at Kvindens Optagelse i Organisationen skal forøge Kvindens Lyst til at lære Faget«. Hvornaar har jeg udtalt dette, Hr. Mørk? Jeg skal vejlede Deres Hukommelse. Det er hos mig en fast Overbevisning, og ikke noget, jeg bilder mig ind, at ved at lade den sidste Bom falde for Kvinderne, ved at aabne dem Adgang til at kunne indtræde i Forening med os, bort-tager vi tillige det, der har staaet som en Hindring for *Principalerne:* den offenlige Anerkendelse. Det er ikke det, at Kvinderne kan komme i vor Forening, der for mig er det vigtigste, thi det vil kun blive saare faa Kvinder, der for at opnaa nogle for dem meget tvivlsomme Goder i vore Foreninger giver Afkald paa en efter deres Formening vellønnet Plads til en 10—12 Kr. ugl. Nej, det er det, at det herefter ikke vil være nogen Skam at oplære Kvinder; thi der har jo altid været sét skævt til de Principaler, der havde Kvinder i Arbejde. Det blev altsaa *Principalernes* Lyst til at oplære Kvinder, der fik et Stød fremad ved Anerkendelsen.

Det var min Mening, Hr. Mørk; den er blot akkurat omvendt af, hvad De tillægger mig.

Dermed skal jeg forlade Hr. Mørk for at gaa over til et Par Udtalelser, der er faldne paa Repræsentantmødet. Maa det være mig tilladt i al Uskyldighed at notere, at det officielle Referat udførligt refererer d'Hrr. Talere *for* Kvinderne, men spidser dem, som talte imod, af med en eller to Linjer.

FORM. bad Repræsentanterne *nøje overveje Sagen*, forinden de afgav deres Stemme og samtidig bad han dem om, at *stemme for* Kvinderne.(!) Han mente det *selvfølgeligt*, at der for Kvinderne blev samme Vilkaar som for Mændene: samme Læretid, samme Løn o. s. v. — Jeg kunde ønske at vide, om Hr. R. virkelig af Hjærtet tror, at disse Fordringer bliver opfyldte; i saa Fald er han Sangviniker i en betydelig Grad. De aller fleste Kvinder, der vil blive oplærte, vil i intet Tilfælde komme til at staa i 4 Aar i Lære, og de aller fleste Kvinder vil ikke komme i Foreningen, thi skal de underkaste sig alle de Betingelser, som her forlanges, vil de intet Arbejde kunne erholde. Betingelsen for, at de skal blive brugbar Erstatning for Mændene, er, at deres Arbejdskraft bliver billigere. Det bliver den ikke, naar de skal holde sig til hvad Foreningen forlanger, følgelig bliver de udenfor og arbejder for den ringere Løn og følgelig har vi derved skabt os selv en mægtig Konkurrent.

BIGUM, Holbæk, møder med det fra København bekændte Slagord: heller *med* end *mod*. Det er imidlertid omvendt: ved at faa dem med faar vi dem mod os. Hans *Retfærdighedsfølelse* bød ham tillige at stemme for Kvinderne. »Man kunde ikke fortænke dem i, at de søgte en bedre Virksomhed end som Syersker og Tjenestepiger, for disse Stillinger var ikke gode.« — En mærkelig Sætning i en Typografs Mund. Er Hr. Bigum da uvidende om, at der i længere Tid har været Overflod af Arbejdskraft i vort Fag, og har han ikke været med til at ønske Lærlingeforholdet indskrænket. Hvor kan han da være med til at anbefale Syersker og Tjenestepiger at trænge sig ind i vort Fag og derved yderligere forøge Overfloden af Arbejdskraft. For hver Kvinde, som kommer *ind* i Faget, bliver der en Mand skubbet *ud* af det, det kan vi være aldeles overbeviste om — og er der saa Grund til at anvise dem vort Fag. Det var bedre, om Hr. Bigum vilde være med til at forbedre Kaarene for disse Syersker og Tjenestepiger, det vilde han høste ulige mere Ære og Gavn af, end af at anvise dem vort Fag til Operationsfelt.

STEENSEN, Rønne, troede, at »det var godt, at Kvinder optoges, *naturligvis* mod, at de stilledes fuldstændig lige med Manden. Det vilde snarere fortrænge dem, naar Principalerne skulde give dem den samme Løn som Mændene«. Maa jeg spørge Hr. Steensen: 1) hvad har Kvinderne i Løn paa Bornholm? 2) Tror han, at Principalerne vil være tilbøjelige til, for at Kvinderne kan komme i Mændenes Forening, at give dem samme Løn som disse? 3) Tror Hr. Steensen, at

Kvinderne, for at komme i denne Forening, vil søge at opnaa samme Løn som Mændene? og 4) tror han ikke, at de, naar de, selvfølgelig, faar Nej, da bliver i Pladsen for den samme Løn og blæser Foreningen et Stykke?

Det tror jeg — og hvad skal da den hele Allarm til? Lad det da blive som hidtil.

Odense, d. 14. Juni 1890. OTTO JENSEN.

Arbejdstiden i »Berlingske Tidende«.

Medens Arbejdstiden ved flere af de københavnske Dagblade i Løbet af de sidste Maaneder er indskrænket til 8 á 9 Timer daglig, staar »Berlingske Tidendes« Sættere stadig med en Arbejdstid af 11—13 Timer daglig.

Dette er en Fejl.

Ganske vist er kun et Mindretal af Personalet Medlemmer af »Den typ. Forening«, men det bør ingen Indflydelse have paa Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse; ogsaa »Ny typ. Forening« har jo erklæret sig for Indførelsen af Normalarbejdsdagen; dens tidligere Formand, Hr. P. Christensen, udtalte bl. a. ved et af de offenlige Møder, at særlig for Bladenes Vedkommende burde den aldeles urimelig lange Arbejdstid søges indskrænket.

At Flertallet af Personalet ønsker Arbejdstiden forkortet, naar dette kan ske uden følelig Formindskelse af Fortjenesten, kan sikkert ansés som en Selvfølge; d'Hrr. vil ogsaa tage i Betragtning, at de derved skaffer Plads til nogle arbejdsløse Kolleger.

At »Berlingske Tidendes« Udgivere skulde være uvillig stemte mod denne Reform er ikke trolig; Kammerherreinde Berling ønsker neppe, at Sætterne i »Berl. Tid.« skal have længere Arbejdstid eller ringere Fortjeneste end deres Kolleger i andre Blade.

Det henstilles til d'Hrr. Faktorer i Bladet i den typografiske Stands Interesse saa vidt muligt at virke hos Udgiverne for Arbejdstidens Forkortelse. C. J.

Ved Tilbud eller Efterspørgsel om Pladser i Bagges Bogtrykkeri er det nødvendigt først at henvende sig til de organiserede Foreningers Formænd.

Blandinger.

Foreningens Stiftelsesfest og *Guttenberg-Bannerets 25 Aars Jubilæum* havde samlet et saa stort Publikum som næppe nogensinde en typografisk Fest har formaaet at kalde sammen. Mindst 1000 Deltagere, Damer, Herrer og Børn var mødt som Gratulanter og overalt hørte man kun udtale Tilfredshed over det af Festkomiteen foretagne Arrangement. Ligeudfor den store Sal, flankeret af Syren og Guldregn havde det med en Overdaadighed af Blomster smykkede gamle Banner faaet Plads. Over Indgangen til Salen og vis á vis Banneret var anbragt en stor Flagdekoration, medens Masser af alle Nationers Flag var anbragt i dekorativ Udsmykning rundt i Haven. Kl. 6½ tog den alvorlige Del af Festen sin Begyndelse. Næstformanden, Hr. FASMER, bød velkommen og en Sang for Banneret blev afsunget, hvorpaa FORMANDEN tog Ordet og i et længere Foredrag gav en Skildring af tidligere og nuværende typografiske Forhold saavel hvad den faglige som økonomiske Bevægelse angaar. Foredraget lønnedes med kraftige »Hør« og Haandklap. Efter en Sang for Foreningen udbragte FASMER et Leve for Foreningens gamle Æresmedlem, Hr. TVERSKOW, den eneste af Foreningens første Bestyrelse vi havde iblandt os. Kraftige Hurraraab og Tusch fra Orkestret gav den gamle Kollega Vidnesbyrd om Kammeraternes Tilslutning til det udbragte Leve. — Efter et Kvarters Pause begyndte man saa paa Lystigheden. Vor aldrig svigtende Dillettantklub opførte her til megen Moro for baade Unge og Gamle FABERS bekjendte Studenterkomedie »Den Trekantede«, hvori var indlagt et Par lokale Viser og et Utal af lokale Brandere omhandlende Øjeblikkets brændende Spørgsmaal. — Endelig Kl. 10 tog Dansen sin Begyndelse og afbrødes kun en halv Time af et lille Punschesold, hvorefter den fortsattes til den lyse Dag.

Den 15. Juni vil sikkert længe mindes af de til Stede værende. Det var en i enhver Henseende fornøjelig Fest, og i den enstemmige Ros der er udtalt over den maa Festkomiteen sé den Tak den fortjener for sit Arbejde.

Festudvalget beder os bringe en Tak til Personalerne hos Jørgensen & Co., »Dagbladet« og »Adresseavisen« samt flere Damer, for Blomsterne til Guttenberg-Banneret.

Dødsfald. Den 9. Juni døde Typograf RASMUS JOCHUMSEN 57 Aar gl. Han havde altid været et godt Medlem af »Den typografiske Forening«, men maatte i de sidste Par Aar, paa Grund af Svagelighed, opgive at arbejde ved Faget og levede til Dels af Kammeraterne, Godgørenhed.

Sangfesten i Aarhus. De Herrer Kolleger, som maatte tage aktiv Del i den forestaaende Sangfest i Aarhus, indbydes til en festlig Sammenkomst med Aarhus Kolleger Søndag, d. 13. Juli. (Klokkeslettet skal senere blive bekendtgjort). Typografernes Sangforening i København er indbudt. Man bedes inden 5. Juli at anmelde Deltagelse til Arnold V. Olsen. UDVALGET.

Sangforeningen er i denne Tid stærkt optaget af Prøver til Sangfesten i Aarhus, foreløbig tre Aftener om Ugen, hvoraf de to under Overledelse af Kapelmester JOH. SVENDSEN med Bistand af Typografernes Dirigent, Kapelmusikus GULDBRANDSEN. Programmet indeholder mange nye Sange af nordiske Komponister, og Forventningerne til Turen ere store hos de ca. halvtreds Kolleger, der have tegnet sig. Lørdag Aften den 12. Juli køres med Nattoget til Aarhus. Det er vel allerede en offentlig Hemmelighed, at Aarhus-Typograferne have indbudt Københavnerne til en festlig Sammenkomst om Søndagen; denne Dag benyttes ellers til Generalprøve og Kirkekoncert. Om Mandagen er der Fest med Koncert i Riis Skov, og om Tirsdagen bliver der Smaaudflugter samt Slutningsbanket. Hjemkørslen finder Sted Tirsdag Nat. Det bliver en Prøvesten for den jydske Gæstfrihed at give 1000 Sangere Husly i disse Nætter, men paa den anden Side bør Gæsterne møde med beskedne Fordringer. Tegningen til Turen bekræftes i Morgen Lørdag Aften Kl. 10 paa »Søfryd«.

Murerstrejken gaar fremdeles sin støtte Gang. Adskillige Mestre har givet Køb, men de Strejkendes Antal er fremdeles meget stort. Vi anmode indtrængende Kollegerne om kraftig at støtte de Strejkende, at lade alle Bidrag fra vort Fag gaa igennem vor Forening og ikke gøre Indbetalinger paa Kuponbøger.

En Revolverhelt. I en Væg i et af »Gøteborg Aftenblad«s Lokaler findes et lille Hul, dækket med en Lap Papir, hvorpaa er trykt: »(Dato) Skud. H—g.« Dette er et Minde om en Skruebrækker HILDING, der den Gang havde Plads paa »Gøteb. Aftenbl.« En Dag gik Fyren hen og pantsatte et Par Frakker, og for det indkomne Beløb købte han en Revolver og gik tilbage til Trykkeriet, hvor han truede med at skyde en af Sætterne. Han affyrede ogsaa et Skud og Kuglen strøg forbi Næsen af en af de Tilstedeværende og borede sig ind i Vægen, hvorved det omtalte Hul fremkom. Samme Helt har ogsaa under Kristianiastrejken, hvor han arbejdede som »Brækker«, optraadt i et Revolverdrama paa Hammersborg. Efter Dramaet i »Gøteb. Aftenbl.« har han arbejdet i »Gøteb. Post.« Derfra er han imidlertid nu ogsaa blevet »hældt ud«. Vi advare vore Kolleger mod at komme denne Kavaler for nær, saafremt han skulde have den Frækhed at forsøge sig her i Landet. Husk blot Navnet: HILDING. Han har altid »Kanonen« hos sig.

Gamle Heinemann beder os bringe en hjærtelig Tak til de mange, der paa forskellig Maade hædrede ham paa Jubilæumsdagen den 27. April.

Otte-Timers Arbejdsdag er af de tyske Typografer i Milwauke og Cleveland blevet indført samtidig med en Forhøjelse af Tarifen. Kun ganske faa Sættere blev nødte til at strejke, men fik hurtigt deres Fordring ført igennem.

Den typografiske Forening i Berlin har i Følge »Corresp.« sat en Bevægelse i Gang mod de Principaler, der ikke havde anerkendt Tarifen. Det var særlig de Bogtrykkerier, hvor der hidtil ikke havde været Tale om Tarif, og hvor der kun havde arbejdet Ikke-Foreningsmedlemmer, man rettede Slaget imod. Ved Bistand af de i disse Bogtrykkerier arbejdende Sættere, hvoraf en stor Del meldte sig ind i Foreningen, lykkedes det at opnaa en stor Sejr, idet saa godt som alle Principaler gik ind paa at anerkende Tarifen. De Steder, hvor den endnu ikke er anerkendt, ere betydningsløse.

Da det gentagne Gange har vist sig, at d'Hrr. Typografer ikke erindrer det i sin Tid oprettede Arbejderanvisningskontor, og da det i en nær Fremtid agtes foreslaaet fastsat ved Lov, at ingen kan oppebære Understøttelse uden at have meldt sig til Arbejdsløshedsprotokollen paa de fastsatte Tider, anmodes d'Hrr. om i egen Interesse at melde sig til mig hver Mandag mellem 1—2.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFIKSE FORENING.

Formanden træffes i Nybrogade 12, 1. (Opgangen tilh. i Gaarden) daglig fra Kl. 1—2.

Kassereren træffes i Rørholmsgade 14, Kj., daglig fra Kl. 9—10 og 2—3.

Nyt Medlem: HANS PETER RASMUSSEN (tidligere Medlem), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medl.: CHRISTIAN KRÜGER (Den typ. Foren., 259) og MICHAEL PETER CRAMER (Dansk typ. Forening, 211), arbejdsløse. ANTON THOMSEN (Dansk typ. Forening, 554), arbejder hos Trier. CHRISTOFFER HANSTEEN (Norsk Centralf. for Bogtr., 349), arbejder hos Græbe.

Bortrejst Medl.: 9, NIELS PETER ARVEDSEN.

Udmeldt: 458, CHRISTEN FRITHIOFF RASMUSSEN.

D'Hrr. Inkassatorer bedes sørge for, at *Regnskabet for Billetterne til Stiftelsesfesten i Søndags* bliver gjort op i denne Uge, ligesom inden næste *Lørdag (28. Juni)* at sende mig en Angivelse af det Antal Blade, der ønskes tilstillet fra 1. Juli, med Anmærkning om der i disse er indbefattet Abonnenter. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Medlemmer, som staar til Restance, maa afvikle denne inden Maanedens Udgang; i modsat Tilfælde vil ved Revisionen Udslettelse blive foretagen, ligesom d'Hrr., der har Laan hos »Den typografiske Forening«, anmodes at indbetale Afdrag paa disse. G. CLAUSEN.

Regnskabet for Festtegnene og Sangene fra Grundlovsdagen, bedes snarest opgjort med TH. NIELSEN, Jørgensen & Co.s Sætteri, Klareboderne 3, tr. inden Kl. 5 Efterm.

Det frivillige Fond. Efter Meddelelse fra Inkassatoren skal de i sidste Numer af Bladet under ovennævnte Rubrik opførte Kr. 5.05 fra Græbes Trykkeri tilføres »Understøttelsesfondet«. Derved bliver den samlede Sum paa det indtil nu indkomne i alt Kr. *21.39.* G. CLAUSEN.

Til **Murerstrejken** har jeg endv. modt.: Sivertsens Trykkeri 3.50, B. & H. 0.50, »Nogle Bladsættere« (5. B.) 3.60, Politikens Personale 5.00, O. C. Olsens 4.20, Triers 5.35, Dagbladet (4 Sættere og Trykkeren) 1.50, Nielsen & Lydiches 2.70, S. L. Møllers 2.90, Avisens 2.50, Hoffensbergs 1.00, Jørgensen & Co. (gl. Foren.s Medl.) 3.00, Eltongs 0.75, Adresse-Avisens 2.50, Valentin & Lunds 2.25, A × B 1.45, Thieles 0.75, Truelsens 1.50, Roms 0.50, Bagges 1.70, Eksprestrykkeriets 1.75, Lunos 2.35, Græbes 4.90, Aamodts 1.25, N. Cohns 5.25, Rasmussen & Olsens 1.50, Bordings 3.90 — ialt Kr. 68.05.
Med det tidl. indk. Kr. 257.89 ialt Kr. 325.94.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Græbes Personale (to B.) 10.10, Politikens 1.70, Triers 5.30, Dagbladets 3.25, Nielsen & Lydiches 2.85, S. L. Møllers 3.80, Avisens 1.25, Jørgensen & Co. (gl. Foren.s Medl.) 3.00, Eltongs 0.75, O. C. Olsen & Co.s 5.40, Adresse-Avisens 2.50, Valentin & Lunds 1.00, Thieles 0.75, Roms 1.30, Bagges 1.50, Eksprestrykkeriets 0.25, Lunos 2.25, Hansen 0.25, Bordings 1.50, Fjeldsøes 2.00 — ialt Kr. 50.70.
Med det tidl. indk. Kr. 356.08 ialt Kr. 406.78.

Til **Sømandsstrejken** har jeg endv. modtaget: Politikens Personale 4.15, »En Bladsætter« 0.25, Avisens 1.25, Valentin & Lunds 1.00, Eksprestrykkeriets 1.45, N. Cohns 6.00 — ialt Kr. 14.10.
Med det tidl. indk. Kr. 39.70 ialt Kr. 53.80. G. CLAUSEN.

Cirkulæret fra Chr. Olsens Enke anmodes venligst om at nyde hurtig Fremme, da man ønsker Indsamlingen sluttet snarest muligt, for at Enken kan komme i en lille Levevej.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Medlemmerne af Sygekassen, der bo indenfor Søerne, bedes i Sygdomstilfælde, at henvende sig til Dr. med. FABER, Kronprinsensgade Nr. 4, 2. Sal. Træffes Kl. 8—9 Form. og 12½—1½ Middag.
N. HANSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Da Klubben har modtaget en Udfordring bedes Medlemmerne møde talrigt og præcist til Øvelserne, der finder Sted hver Søndag Form. fra Kl. 8 og hver Onsdag og Fredag Aften fra Kl. 7.
STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Alle, der fastholder deres Tegning til Sangfesten, maa *Lørdag Aften* Kl. 10 indbetale 4 Kr. paa »*Søfryd*«. Prisen bliver 8½ Kr. Mulig vil nogle Enkelte kunne indtage Tilbagetraadtes Pladser.
STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medl., tiltraadt fra en gensidig Forening: Skanderborg, HENRIK HANSEN (Den typ. Forening, 177).

Bortrejste Medl.: Kolding, CHRISTIAN KRÜGER (Den typ. Foren., 259) til København, arbejdsløs. Viborg, 158, JOSEPH P. CHRISTENSEN (til Skive).

Udmeldt: Viborg, Bogtrykker F. V. BACKHAUSEN.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Cie

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE.

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CHRISTIAN HOSTMANN

CELLE (HANNOVER)

Eneste Specialist i sorte Bogtryk-, Illustrations- og Stentrykfarver.

Repræsenteret ved

Adolph Wulff

Kongens Nytorv 6

København K

Ægte »Durable« og svensk Valsemasse i fortrinlige Kvaliteter anbefales.

For kun 10 Kr.

sendes 5¼ Al. lang, 2 Al. bred **helren Ulds-, graa og brunmeleret, kipret Kirsay** til en solid og smuk Herreklædning. 2 Alen til Prøve sendes for 4 Kr. portofrit.

Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Agent

søges af en meget leveringsdygtig Fabrik i False- og andre Maskiner til Bogbinderier og Forlæggere. Offerter sub. »Nr. 1713« til *Rudolf Mosse, Zürich.*

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96

PARIS

Paa Parserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER

FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER

MED CYLINDERFARVERIVNING

AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER

FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE

(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 26
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 27. Juni 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 6. Juli Kl. 11

i Thalia, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Dagsorden: *Tarifens Revision.*

Styrelserne for »Ny typ. Forening« og »Den typ. Trykkerforening« er skriftlig indbudt.

I Betragtning af Sagens Vigtighed er det Enhvers Pligt at give Møde.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

En Appel.

Kolleger!

I fem Uger har Murerne nu kæmpet en haard Kamp for at gennemføre en 9-Timers Arbejdstid; deres Antal løber op til 800 Mand, idet en Del er bortrejst og en Del i Arbejde hos de Mestre, der har indrømmet Svendenes Fordringer. Endvidere er ca. 500 Murarbejdsmænd ledige paa Grund af Kampen; naar dertil kommer, at Sømændenes og Fyrbødernes Strejke nu omfatter ca. 400, og Arbejdsløsheden end yderligere for hver Dag der gaar, mere og mere breder sig ud til alle de andre Bygningsfag, vil enhver kunne forstaa, at det er en Kamp, der her føres, saa haard og saa bitter som maaske ingen Sinde tidligere. Med et Heltemod, der søger sin Lige, slaas disse brave, og det er saa meget mere beundringsværdigt som man ikke kan sige, at Arbejdernes store Masse i denne Sag har vist stor Offerberedvillighed med at yde Bidrag.

Ganske vist er den ved Strejken foraarsagede Arbejdsløshed for en stor Del Skyld heri; men dette er ikke Tilfælde med Typograferne. Ogsaa de har deres tunge Læs at trække, men nægtes kan det ikke, at der ogsaa for deres Vedkommende har bredt sig en vis Ligegyldighed, som man ikke kan forsvare. Vi tænker ikke paa »Ny typografisk Forening«s Medlemmer; at de undlader at give det ringeste Bidrag er let forklarligt; under den sidste fortvivlede Kamp i Schweiz blandt *deres egne Kolleger* fandt man jo ikke en Gang Anledning til at yde Bidrag. Men at de andre organiserede Foreningers Medlemmer ogsaa holder sig tilbage i saa stort Antal som Tilfældet er, forbavser. Paa mange Trykkerier undlader man helt at yde Bidrag og andre Steder overlader man det til enkelte at møde op med saadanne, medens man selv under et eller andet Paaskud finder Anledning til at knibe ud — og fra Provinserne har vi ikke faaet saa meget som et eneste Bidrag!

Kolleger!

Dette maa blive anderledes. Det maa være en bydende Pligt for enhver at gøre sit yderste for at støtte. Undlad saa heller — hvis det ikke er Eder muligt — for en Tid at bidrage til Understøttelsesfondet. Det gælder om for Øjeblikket at alle de Fag, der staar i Arbejde, anstrænger sig — selv om hver enkelt Mand skal undvære af sine egne Fornødenheder — for at skaffe saadanne Summer til Veje, at de 1700 Kammerater ikke lider Nød. Husk dog paa, *at de ogsaa kæmper for Eder*, og at det at lade dem i Stikken nu, er det samme som Forræderi mod Eders egen Sag. Husk dog paa, hvilke Ofre, *de* har bragt og hver Dag bringer, hvor megen Elendighed der hersker i *deres* Hjem — uden at *de* svigter deres Pligt som gode Kammerater.

Ingen *god Kollega* kan et eneste Øjeblik tøve med at hjælpe. Vi sætter nu vort Haab til, at Danmarks Typografer viser, paa hvilken Side de staar, og at de fra Lørdag *alle som én* indsender mindst det dobbelte af, hvad der hidtil er indkommet, til »Den typ. Forening«s Kasserer.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FOREN.«.

Pariser Skolen for Boghaandværk.

Paa Fagskolemødet i København den 23. Maj d. A. omtalte Hr. Xylograf F. Hendriksen, at der ekisterede en saadan Skole i Paris, men at der ingen Oplysninger fandtes om den. Dette hidrører sandsynligvis fra, at Skolen endnu ikke har bestaaet et Aar og endnu ikke har taget sin egen Bygning i Besiddelse. Ved et løjerligt Tilfælde indeholder »Corresp. f. Deutschl. Buchdr. u. Schriftg.« netop for ovennævnte Dato en Artikel »Aus Frankreichs Buchdruckerwelt«, hvoraf jeg, da den antagelig har Interesse for alle, som ønsker, at Fagskolen skal blive til Virkelighed, har oversat det Stykke, som omhandler Fagskolen — det lyder omtrent som følger:

»Den af Paris' Municipalraad i flere Aar projekterede Skole for Boghaandværk er for en Tid siden bleven aabnet, og Staden Paris har dermed ogsaa helliget Boghaandværket den samme Omsorg som i sin Tid de øvrige Haandværksgrene indenfor sit Omraade.

Det Institut fortjener virkelig Navn af en »Højskole«, thi med Undtagelse af Papiret skal alt, hvad der hører til Fremstillingen af Bøger af enhver Art kunne læres her. Lærlingene modtage først en baade theoretisk og praktisk Undervisning i Fagenes samtlige Enkeltheder, for tilsidst at uddannes til dygtige Medhjælpere i et efter enhvers Tilbøjelighed og Evner valgt Specialfag. Undervisningen meddeles frit gennem et Tidsrum af 4 Aar af 17 sagkyndige Professorer, under Matematikeren Prof. Magnuskis Overledelse. Adgangen til Skolen staar aaben for ethvert i Frankrig født Barn, ikke under 12 eller over 15 Aar, som har sit Ophold i Paris. For Børn fra Provinserne maa Hjemstedskommunerne garantere en aarlig Betaling af 200 Francs. Til Skolens Optagelsesprøve meldte sig 150 Drenge, af hvilke 70 blev antagne. Ved Læretidens Slutning bliver der tildelt de mest begavede Præmier. De enkelte Undervisningsfag bestaa foruden en videre mundtlig og skriftlig Uddannelse i Modersmaalet og fremmede Sprog, af: Geografi, Regning, Naturhistorie, Kemi, Fysik, Tegning, Gymnastik o. s. v.; endvidere meddeles der praktisk Undervisning i Skriftstøbning, Sætning og Trykning, i Tegning og Skrift paa Sten samt Stentrykning, i Stikning, Prægning, Ætsning og Trykning af Plader i Zink, Træ, Kobber, Staal og andre Metaller (Clichéer, Galvanos, Lystryk) o. s. v.; i Bogbinderiet er alle Indretninger til Stede, som er nødvendig til at lære Fremstillingen af Bogbind, fra det simpleste Papbind til det aller fineste Pragtbind i ægte Metalpresning og Snit. De øvrige tidligere nævnte Afdelinger er ligeledes forsynede med de nyeste og bedste Maskiner og Redskaber. F. Eks. i det fotografiske Lærefag har man foruden de nødvendige Apparater og mørke Rum ogsaa Indretninger til at forstørre og formindske Pladerne samt de nødvendige Trykpresser og Maskiner. Anstalten kommer ogsaa til at eje sine egne Skriftstempler. Paa et i sin Tid udstedt Opraab til alle franske Stempelskærere er fremkommet 4 nye Bogstavsnit, hvilke Kunstprodukter var offenlig udstillede til Bedømmelse indtil 17. Decbr. 1889. Musæet, som endnu er i sin Vorden, opviser allerede en anseelig Samling af historisk mærkelige Fag-genstande.

Skolen indskrænker sig ikke til Lærlingeundervisning; ogsaa Udlærte kan i særlige Kursus nyde gratis Undervisning efter eget Valg til videre Uddannelse i eget eller Oplærelse i en eller anden Gren af Fagene. Til Indretning af saadanne særlige Dags- og Aftenkursus har Paris' Byraad bevilget 4000 Francs aarlig. F. Eks. i Stentrykkerfaget var allerede siden Slutningen af November f. A. et talrigt besøgt Kursus i Gang.

Foreløbig er den omtalte Skole anbragt i den tidligere Bogtrykker Rollins rummelige Lokaler, paa Grund af, at Skolens egen paladsagtige Bygning paa Boulevard d'Italie endnu var under Opførelse og næppe vilde blive færdig det første Aar. — I det hele taget staar Paris' Skole for Boghaandværk paa samme Trin som de øvrige offenlige Kunst- og Haandværkerskoler; der er heller ikke sét bort fra Muligheden af at opnaa et Udbytte af den i Skolen anlagte Kapital. Oprettelsen af denne Læreanstalt bedømmes meget forskælligt i Bogtrykkerkredse: Principalerne frygte for en Formindskelse i de dem hidtil overdragne offenlige Trykarbejder, og en Del af Arbejderne sé paa Grund af Udsigterne til en betydelig Forøgelse af de arbejdsløse Kolleger Fremtiden imøde med en vis Bekymring. W—G.

En Udmeldelse.

Det er maaske for stor en Ære at vise Manden, men jeg vil dog udbede mig Plads for et Par Linjer i Anledning af hans Udmeldelse af »Den typ. Forening«.

Han var jo en af »de Trofaste«, en af »dem man kunde stole paa«, naar det galdt Kollegialitet og Solidaritet, en Mand af »Ord«, men — desværre har det vist sig saaledes — ikke af Karakter. Da man ikke vilde som han vilde, da Foreningen ikke vilde indlade sig paa Kamp, hvor kun hans snævre Syn gav Anledning til Konflikt, saa glemte han Kollegialiteten, Sammenholdet, Solidariteten og Selvfølelsen — det gik alt sammen i Hundene. Stakkels Fyr! Kendte jeg ham ikke bedre, vilde jeg have troet, han havde handlet under Indflydelsen af en Rus — men nu? — Ja, nu siger onde Tunger, at for at komme ind paa en gammel Herregaard, har han kylet Foreningen sine Træsko i Hovedet og paa Hosesokkerne spændt ind i den gamle Faarefold, hvor man har givet ham Sko paa Fødderne, Ring i Næsen — nej paa Fingeren — og slagtet Fedekalven af Glæde over den »forlorne« Søns Hjemkomst!

Ja »forloren« det er han nu, og mig forekommer det, at der altid har været noget »forlorent« over ham.

Dog, græd ikke, I som har mistet ham! Paa Kampens Dag saa vil I sé, at hans Tale ikke har været Mundvand; saa vil han staa paa den rette Side — den Side, hvor Fortjenesten er størst! Lad ham indtil da hvile i Fred! Den Slags Medlemmer, der kun kan være i vor Kreds saa længe de sér deres egen absolute Fordel deraf, og ikke vil tage Hensyn til Kollegernes Tarv, kan vi med Glæde overlade til andre. Lad dem gaa, hvor det lyster dem. »Skær'en, saa skær'en, og skær'en ikke — naa hvad saa!« PETER MØRK.

Ved Tilbud eller Efterspørgsel om Pladser i Bagges Bogtrykkeri er det nødvendigt først at henvende sig til de organiserede Foreningers Formænd.

Blandinger.

Typografernes Enkekasse. Det nedsatte Udvalg anmodes om at give Møde Søndag d. 29. Juni, Kl. 11 i Danas Have for at diskutere det indkomne Lovforslag. P. JENSEN, Dagbladet.

Foreningens Sommerlokale glæder sig i Aar ved et Besøg som ingen Sinde tidligere. Men det er ikke saa underligt. Det er jo ikke noget ganske almindeligt, at en Fagforening holder sine ugenlige Møder i en Koncerthave med tilhørende Variététeater. Maalet er dog lige fuldt naaet: Kollegerne kommer sammen en Gang ugenlig til en lille Forlystelse og der er det gode derved, at Foreningslivet ikke kommer i saa stærk Miskredit hos Typografernes feminime Omgangskreds, da baade Moder og Søster, Kæreste og Hustru har Lov til at give Møde og deltage i Fornøjelserne, og da saa det hele er gratis for Medlemmerne, kan man ikke undres over, at Besøget er stort. Skulde der være nogle Medlemmer, der endnu ikke har besøgt St. Ravnsborg Onsdag Aften, vil vi raade dem til at aflægge et Besøg derude. Carl Lumbyes Musik er som altid fortrinlig, Præstationerne paa Teatret meget gode og Priserne paa Forfriskninger meget moderate.

Odense Lokalforening afholdt Lørdag den 21. Juni ekstraordinær Generalforsamling. Punkt 1 paa Dagsordenen var Diskussion om de fra Hovedbest. udsendte Stemmesedler. Det vedtoges at stemme mod de 60's Forslag og at genvælge de afgaaende Medlemmer af Hovedbestyrelsen, idet man udtalte en Anerkendelse af deres Arbejde for Foreningen.

Punkt 2 var Andragende fra *Nakskov* Lokalforening om at maatte laane Odense Lokalf. ny, smukke Banner til Brug ved en Haandværkerfest i Nakskov. I modsat Fald udbad man sig at maatte laane den gamle, invalide Silkefane. Det vedtoges at svare, at Bannerbrevet forbød Udlaan af Banneret udenfor Lokalforeningen, men at den gamle Fane var til Disposition, for saa vidt man maatte ønske den, efter at have erholdt en Beskrivelse af dens Tilstand.

Punkt 3. Anskaffelse af *Faghuer*, vakte særlig Interesse, idet man ved Velvilje fra Nakskov Lokalforenings Formand kunde fremlægge en (i Parentes bemærket meget smuk) Prøve af disse, hvilken til almindelig Tilfredshed vandrede rundt for at prøves paa de forskellige saavel ældre som yngre Medlemmers Hoveder, og da den viste sig at være klædelig paa de fleste af disse, ja paa nogle Hoveder overordenlig klædelig, erklærede de fleste Medlemmer, efter at saavel den nuværende som den afgaaede Lokalforeningsformand havde gjort Begyndelsen, at

ville anskaffe Huerne, der vilde komme til at koste ca. 4 Kr. Dog pointeredes det, at det ikke var Meningen at gaa med dem til Hverdag.

Punkt 4. Valg af Lokalforeningsformand, Suppleant, Revisorer, Bannerfører. Til Formand genvalgtes ALFR. TIEDJE med Akklamation, ligesom de øvrige afgaaende Bestillingsmænd genvalgtes.

Punkt 6 var Forslag om Afholdelse af en *selskabelig Sammenkomst* enten for Lokalforeningens Medlemmer alene eller med Invitation til andre nærliggende Byer. Det herom nedsatte Udvalg mødte med et Program for hver Fest. Det vedtoges at lade begge Forslag gaa til Afstemning for at erfare, hvad Stemningen var mest for.

Udenfor Dagsordenen anbefalede Faktor Anth. Petersen paa Anmodning fra Udgiverne den ny *Haandbog*, som han troede vilde blive meget brugbar. Det udtaltes som heldigt, om Principalerne vilde give hver af deres Lærlinge et Ekspl. af Haandbogen. O. J.

Viborg Lokalforening afholdt den 14. Juni ordinær Generalforsamling med Dagsorden: *Valg af de lokale Tillidsmænd.* I Stedet for den hidtidige fleraarige Formand, Faktor J. S. NIELSEN, der paa et tidligere Møde havde erklæret, at han ikke ønskede Genvalg, men som dog alligevel blev opstillet, valgtes Faktor V. NEES. Til Suppleant valgtes FREDERIK MØLLER. Til Revisorer genvalgtes C. C. GOTTSCHALK og valgtes J. S. NIELSEN. Hermed var Dagsordenen udtømt. Det vedtoges derefter af *den selskabelige Forening* at foretage en Udflugt til Randers i Juli Maaned efter Indbydelse af Randerskollegerne.

R. P. PETERSEN,
Sekretær.

De Arbejdsløse bedes indtrængende henvende sig til mig hver Mandag mellem 1—2 i Nybrogade 12, 1. Sal (Opgang i Gaarden til højre). FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFIKSE FORENING.

Nyt Medlem: CARL EMIL KRETZSCHMER (udl. hos Aller d. 17. Juni 1890), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medlem: CHR. CHRISTIANSEN (Den typ. Foren. 72).

Bortrejste Medl.. 362, CHR. JULIUS NIELSEN (til Norge). 187, LUDVIG VILHELM HANSEN (til Kallundborg i Plads). 408, VALD. JØRGEN ANDR. PETERSEN (til Amerika).

Udmeldt: 125, A. FRØLUND (overg. i anden Livsstilling).

Lovenes § 6: *Restance* kan ordenligvis ikke finde Sted; men sker det, foretages *Udslettelse*, naar Kontingentet ikke er erlagt i 5 Uger og Vedkommendes Navn bliver da at offenliggøre i »Typ.-Tid.«, og § **7**: *Udmeldelse* skal ske *skriftlig* ved Henvendelse til Kassereren, bringes i Medlemmernes Erindring.

Listernes Afslutning skal ske med 26. Uge, og bedes disse, samt mulige resterende Lister for 20.—24. Uge, hurtigst muligt afleveret til Foreningens Bud. G. CLAUSEN.

Styrelsesmøder.

Den 4. Juni: Alle mødt. Stiftelsesfesten diskuteredes. Budets Regning bevilgedes. Paa given Foranledning drøftedes Lovenes § 12, 2. Afsnit; man enedes om at virke hen til en tydeligere Affattelse, lige som det vedtoges at fastsætte Lovbestemmelser vedrørende Arbejdsanvisningskontoret; navnlig med Hensyn til Retten til Arbejdsløsheds- og Rejseunderstøttelsen, hvilket ogsaa burde være Tilfælde, naar Medlemmer forlod Trykkerier uden at have afgjort deres Mellemværende. Det vedtoges at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling i den Anledning i en nær Fremtid. Mødet hævet.

Den 11. Juni: Alle mødt. Festen diskuteredes. FORMANDEN gav nogle Meddelelser i Anledning af en Voldgiftsretssag. Forholdene hos Bagge drøftedes; det vedtoges at understøtte det opsagte Personale, for saa vidt som det blev konstateret, at Arbejdsmanglen var frembragt ad kunstig Vej, hvilket vilde være Tilfælde, hvis der antoges andre end dem, der var opsagt. Det besluttedes derfor efter indgaaende Diskussion at holde al Tilgang til Trykkeriet borte. Mødet hævet.

Den 15. Juni: Alle mødt med Undtagelse af FASMER og TH. NIELSEN med lovlig anmeldt Forfald. Der forelaa Andragende fra F. RASMUSSEN om Arbejdsløshedsunderstøttelse. Inkassatoren havde ikke ment at kunne forsvare at underskrive Blanketten og da FORMANDEN tillige oplyste, at det paagældende Arbejde, som Rasmussen havde forment sig berettiget til at nægte at udføre, blev betalt efter Tarifen og F. K. MADSEN endvidere meddelte, at Rasmussen først havde erklæret sig villig til at udføre det for derefter at nægte det, og endelig blev konstateret, at R. havde staaet med Laan fra 1884 og endnu resterede Kr. 8.50, vedtoges det enstemmigt at undlade at bevilge nogen som helst Understøttelse. Fra et Medlem forelaa Anmodning om Arbejdsløshedsunderstøttelse; det vedtoges at yde Understøttelsen, da Lovene hjemlede Ret dertil. Endvidere behandledes et Andragende om et Laan paa 10 Kr.; det nægtedes énstemmigt. Det vedtoges ang. de paatænkte Forandringer i Lovene at afvente »Dansk typ. Forening«s ny Love, for om muligt at bringe dem i Overensstemmelse hermed; man fastsatte dog, at Rejseunderstøttelsen i Provinserne maatte gælde for alle Medlemmer, der havde svaret 26 Ugers Kontingent og at ny udlærte kun behøvede at have svaret 13 Uger; men Grænsen for, hvad der skal forstaas ved »ny udlærte«, maatte sættes til 1 Aar. Mødet hævet.

Den 22. Juni: FORMANDEN gav Meddelelse om en af ham foretagen Understøttelse i Anledning af en Afskedigelse. En mindre Rejseunderstøttelse til et afskediget Medlem bevilgedes; ligeledes bevilgedes et Medlem, der efter at have været paa Rejse atter var kommen hjem inden 2 Maaneder, 3 Ugers Arbejdsløshedshjælp, mod at han betalte den erholdte Rejseunderstøttelse tilbage. Et Cirkulære fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger diskuteredes; man besluttede at rette en indtrængende Appel til Kollegerne Landet rundt om at støtte de nuværende Strejker. FORMANDEN fremsatte Forslag om at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling for at drøfte et Forslag om en Revision af Tarifen; det vedtoges énstemmigt samt at indbyde de to Foreningers Styrelser til denne Generalforsamling. Kassereren henledte Opmærksomheden paa, at der ved eventuelt Forslag om Lovændringer blev medtaget Bestemmelse om, at ogsaa uden for Faget arbejdende Medlemmer maatte for at betragtes som saadanne yde deres lovbefalede Kontingent. Ved Lodtrækning bestemtes det, at F. K. MADSEN og E. H. RASMUSSEN udtraadte af Styrelsen til den førstkommende Generalforsamling. Mødet hævet. FORMANDEN.

Til **Murerstrejken** har jeg endv. modt.: »Nogle Bladsættere« (6. B.) 3.30, Politikens Personale 5.68, Bordings 3.90, O. C. Olsens 3.30, Dagbladets (4 Sættere og Trykkeren) 1.25, Ferd. Philipsens 0.75, Allers (4 Sættere) 2.00, Avisens 2.95, Græbes 5.00, Lunos 2.25, Eksprestrykkeriets 1.75, Thieles 0.75, Aamodts (4. B.) 1.25, Eltongs 1.00, Hoffensbergs (4. B.) 1.00, Nationaltidende (5. B.*) 2.00, Adresse-Avisens 2.50, Nielsen & Lydiches 2.35, Roms 0.50, Valentin & Lunds 2.25, A × B 1.00, Rasmussen & Olsens 1.25, Jordans 0.50, Truelsens 1.00, Jørgensen & Co.s (gl. Foren.s Medl.) 2.75, S. L. Møllers 2.75, N. Cohns 4.75 — ialt Kr. 59.73.

Med det tidl. indk. Kr. 325.94 ialt Kr. 385.67.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Politikens Personale 2.28, F. E. Bordings 1.50, »W« (to B.) 4.00, Dagbladets 3.25, Ferd. Philipsens 0.75, Allers (4 Sættere) 2.00, O. C. Olsen & Co.s 4.27, Avisens 1.25, Græbes 5.30, Lunos 2.00, Eksprestrykkeriets 0.25, Thieles 0.75, Eltongs 0.75, Adresse-Avisens 2.50, Nielsen & Lydiches 2.30, N. C. Roms 0.65, Valentin & Lunds 0.75, Rasmussen & Olsens 0.95, Jordans 0.50, Jørgensen & Co. (gl. Foren.s Medl.) 3.00, S. L. Møllers 4.00, O. H. 1.00, Hansen 0.25, »En good Templar« 0.25 — ialt Kr. 44.50.

Med det tidl. indk. Kr. 406.78 ialt Kr. 451.28.

Til **Sømandsstrejken** har jeg endv. modtaget: Politikens Personale 5.49, Avisens 1.25, Eksprestrykkeriets 1 45, Valentin & Lunds 1.25, N. Cohns 6.00, »V. A.« 1.00, »Nogle Bladsættere« 2.05 — ialt Kr. 18.49.

Med det tidl. indk. Kr. 53.80 ialt Kr. 72.29. G. CLAUSEN.

De tegnede Bidrag til FALKENBERG'S Enke bedes, da Cirkulæret er sluttet, snarest indbetalte, for at Enken kan nyde Godt deraf.

P. T. HITZ,
Nationaltid.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Den til paa Søndag ansatte Kamp vil *ikke* finde Sted, begrundet i, at Gentofte Boldklub ikke til den Tid mente at være forberedt paa nogen Kamp. Tiden for Kampens Afholdelse vil senere blive meddelt.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformænd

(træder i Funktion 1. Juli d. A.).

Assens: W. LUCAS. *Fredericia:* N. CHR. MATHIASEN. *Horsens:* TH. LASSEN. *Kolding:* M. SCHJERN. *Maribo:* CHR. NIELSEN. *Nyborg:* CARL FICH. *Viborg:* WILH. NEESS.

Hovedbestyrelsens Møde d. 24. Juni.

1. FORMANDEN fremlagde de til Valg af *Hovedbestyrelsesmedlemmer* samt Valg af *Formand* og *Næstformand*, og Afstemning over *Kvindespørgsmaalet* og *2/3-Spørgsmaalet* indkomne Stemmesedler. Samtlige 43 Lokalforeninger havde deltaget i Afstemningen. Ialt var der afgivet 466 *Stemmer*.

Til Hovedbestyrelsen var valgt:

P. HVIDTFELDT med 375 St.,
H. F. RASMUSSEN med 344 St.,
FR. WEISS med 343 St.;

derefter havde M. Schjern 52 St., F. Groth 45 og Emanuel Petersen 21.

Til *Formand* valgtes H. F. RASMUSSEN med 334 St.; Hvidtfeldt havde 38.

Til *Næstformand* valgtes P. HVIDTFELDT med 323 St.: Warberg havde 76.

*) De fire tidligere Bidrag er indbetalt paa selvstændig Kuponbog. G. C.

Til *Hovedrevisorer* valgtes: B. NIELSEN med 372 St., ALFR. HANSEN 370 og A. GUNNARSEN 365.

Til *Redaktionsudvalget* valgtes: CARL OLSEN (Formand) med 378 St., F. O. HANSEN 376 og O. E. OLSEN 376.

Afstemningen over *2/3-Spørgsmaalet* havde givet følgende Resultat: *294 Ja,* 164 Nej. Den af Horsens Lokalforening stillede og af Repræsentantmødet vedtagne Ændring har saaledes Lovskraft.

Afstemningen over **Kvindespørgsmaalet** havde givet følgende Resultat: **229 Nej,** 216 Ja; 21 stemte ikke over dette Spørgsmaal. I de enkelte Lokalforeninger stillede Afstemningen sig saaledes:

Lokalf.	Ja	Nej	St. ikke	Ialt afg. St.	Lokalf.	Ja	Nej	St. ikke	Ialt afg. St.
Aalborg	25	10	2	37	Overført	127	121	15	263
Aarhus	14	37	1	52	Næstved	13	»	»	13
Assens	4	1	»	5	Odense	13	34	»	47
Esbjerg	2	1	»	3	Præstø	1	2	»	3
Faaborg	1	5	»	6	Randers	»	19	2	21
Fredericia	4	2	»	6	Ribe	»	3	»	3
Helsingør	6	1	»	7	Ringkøbing	2	2	1	5
Herning	1	1	»	2	Ringsted	7	»	2	9
Hillerød	5	5	1	11	Roskilde	4	4	»	8
Hjørring	2	9	1	12	Rudkøbing	1	4	»	5
Holbæk	13	3	»	16	Rønne	3	»	»	3
Holstebro	4	2	1	7	Skanderborg	6	3	»	9
Horsens	14	»	3	17	Skive	1	3	»	4
Kallundborg	4	6	»	10	Slagelse	9	3	»	12
Kolding	10	12	4	26	Sorø	»	3	»	3
Køge	1	5	»	6	Svendborg	16	3	»	19
Maribo	6	1	»	7	Stege	»	3	»	3
Middelfart	3	5	»	8	Stubbekøbing	5	1	»	6
Nakskov	2	6	»	8	Thisted	»	4	»	4
Nyborg	»	4	1	5	Varde	4	5	»	9
Nykøbing F.	6	2	»	8	Vejle	4	»	»	4
Nykøbing M.	»	3	1	4	Viborg	»	12	1	13
	127	121	15	263		216	229	21	466

Efter Afgørelsen af disse to Spørgsmaal vil nu Lovene blive trykte, og snarest muligt omdelte til Medlemmerne.

2. Fra *Svendborg, Varde* og *Esbjerg* var fremkommet Indsigelse mod den i »Typ.-Tid.« Nr. 24 fra Hr. Heismann i Flensborg til Optagelse i den tyske Forening anmeldte Sætter SIMON CHRISTIAN SIMONSEN, der havde udlært i *Varde* 1889. — Der indledes Korrespondance desangaaende med Hr. Heismann.

Da Tiden var langt fremrykket — den 25. Juni var oprunden —, udsattes de øvrige paa Dagsordenen opførte Sager til et nyt Møde førstkommende *Fredag*. H. F. RASMUSSEN.

Den Lokalforeningsformand, hos hvem HENRIK HANSEN, Medlem af »Den typ. For.«, København, er tiltraadt, bedes at sende mig den for Hr. H. H. udstedte foreløbige Legitimation og i Stedet faa udleveret hans Medlemsbog.

Kolding, d. 17. Juni 1890. H. F, RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Svendborg, Trykker HARALD VIGGO HALSTRØM (tidl. Medlem af »Den typ. Forening«).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltr. fra en anden Lokalf,: Skive, 158, JOSEF P. CTRISTENSEN (sidst arb. i Viborg). Holstebro, 530, R. E. MIKKELSEN (sidst været paa Rejse).

Bortrejst Medl.: Kolding, 392, JOH. J. JØRGENSEN (til Fredericia i Plads).

D'Hrr. Lokalforeningsformænd bedes til Stadighed samtidig med de lokale Meddelelser, at notere, hvor mange Ekspl. af Bladet de skal have. G. CLAUSEN.

Brevkasse.

Hr. A. M. Vi havde allerede, som De vil sé, modtaget en lignende, og har derfor ikke benyttet det tilsendte. RED.

Arbejdsmarkedet.

En velanbefalet Typograf, der kan paatage sig Ledelsen af Arbejdet i et større Bogtrykkeri, søger — straks eller senere — fast Plads, som Faktor eller lign. Billet mrkt. »B.«, modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

For kun 12 Kr.
sendes portofrit og under Garanti for Soliditet (hel ren Uld og smukt Udseende) 5 1/4 Al. lang, 2 Al. bred **mørkeblaat, brunt eller sortmeleret Cheviot** til en Herredragt eller til Drengehabitter.
2 Alen til Prøve sendes for 5 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petit linje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 27
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 4. Juli 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 6. Juli Kl. 11

i Thalia, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Dagsorden: *Tarifens Revision.*

Styrelserne for »Ny typ. Forening« og »Den typ. Trykkerforening« er skriftlig indbudt.

I Betragtning af Sagens Vigtighed er det Enhvers Pligt at give Møde.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Lønspørgsmaalet.

Som ærede Kolleger bekendt, ønskede jeg efter Repræsentantmødets Slutning at indlede en Diskussion om Lønspørgsmaalet. Men desværre tillod Tiden ikke dette, hvorfor jeg frafaldt Ordet med Løfte om at optage Diskussionen i »Typ.-Tid.«s Spalter.

Dette Løfte indfrier jeg nu.

Jeg tillod mig i min forrige Artikel at kalde Lønspørgsmaalet for det *vigtigste* af alle Spørgsmaal. Og deri tror jeg nok, at de fleste Kolleger vil give mig Ret. Et Bevis paa, at dette er Tilfælde, har vi deri, at dette (Arbejderspørgsmaalet) ikke alene drøftes af alle Arbejdere, men at ogsaa Regeringerne begynder at beskæftige sig dermed.

Vi kan vist alle være enige om, at det vil være til stor Betryggelse for Typograferne i Provinserne, om vi havde en Tarif. Thi det er fuldstændig meningsløst, at Betalingen for vortArbejde, som i al Fald for Flertallets Vedkommende er saa *ensartet*, skal være i saa høj Grad *uensartet*, at den varierer fra 12—30 Kr.

Jeg skal i øvrigt ikke i Dag gaa ind paa en nøjere Udvikling af, hvor bagvendte Forholdene er, idet jeg antager, at alle Provinskollegerne er bekendt dermed. Jeg vil derfor denne Gang fatte mig i Korthed for at give andre Kolleger, der maatte ønske at tage Del i Diskussionen, Anledning til at udtale deres Mening om Spørgsmaalet.

Ved privat Samtale jeg havde med flere Kolleger paa Repræsentantmødet, fik jeg det Indtryk, at der var god Stemning for Spørgsmaalets Fremkomst. Kun var alle Udtalelserne samstemmende i, at man ønskede Spørgsmaalet holdt *udenfor* »Dansk typ. Forening«s Ramme. Og saa vidt jeg kan skønne, var dette ogsaa Hovedbestyrelsens Opfattelse.

Uden nærmere i Dag at motivere mine Grunde, skal jeg kun udtale som min egen personlige Mening, at jeg tror det er nødvendigt for Sagens endelige Løsning, at Spørgsmaalet bliver optaget som et af »Dansk typ. Forening«s *Livsspørgsmaal*. Foreningen vil — det tror jeg absolut — tidlig eller sent komme til at have Lønspørgsmaalet paa sit Program.

For Provinsernes Vedkommende tror jeg ikke, at Sagen lader sig ordne paa anden Maade. Dog er det min Mening, at de to Afdelinger, som Foreningen da vil komme til at omfatte, nærmlig Lønspørgsmaalet og Syge- og Rejsekassen, holdes fuldstændig isolerede fra hinanden hvad Pengesagerne angaar, men at de sorterer under samme Administration (Hovedbestyrelsen). I dette Spørgsmaal maa vi have alle Kolleger med, og dette opnaas efter min Formening kun ved, at Sagen kommer ind under vor Hovedforening.

Først og fremmest gælder det imidlertid om at faa at vide, hvorvidt der er Stemning blandt Provinstypograferne om Spørgsmaalets Optagelse til Udførelse i Praksis, — om vi alle er enige i at sætte noget ind paa at faa det løst.

For at faa dette klaret, og for at faa bestemt at vide, hvorledes hver enkelt Kollega stiller sig over for dette vigtige Spørgsmaal, mener jeg det er nødvendigt — naar Sagen er tilbørlig drøftet i »Typ.-Tid.« — at lade foretage almindelig Afstemning over hele Landet. Vi maa saa vidt muligt have alle Kolleger med.

Hermed indlader jeg Sagen til alvorlig Drøftelse.

Aalborg, d. 25, Juni 1890.

Med koll. Hilsen
ANTON SCHWARTZ.

Gensvar til Herr Peter Mørk.

II. Vort Fagblad.

Peter Mørk spørger, hvad vi forstaar ved et Fagblad. Hertil skal jeg for mit Vedkommende anføre, hvad jeg mener, vi for Provinsernes Vedk. kan fordre af det Blad, til hvilket vi aarlig giver ca. 1000 Kr. Jeg forlanger et Indhold, der kan oplyse og belære os om Ting af Interesse for vort Fag, et Indhold, der ikke alene kan virke oplysende for os ældre, men tillige kan gives til Lærlingene, der desværre kun meget sparsomt blive belærte om vort Fags, saavel praktiske som teoretiske Sider, thi af vort Fagblad lærer de ikke den Slags Ting. Dette skal selvfølgelig ikke paa nogen Maade udelade Drøftelse af Forenings-Forhold, men skal disse til enhver Tid holdes inden for Sømmelighedens Grænser.

Kan nu »Dansk typ. Foren.« for sit Vedkommende staa sig ved at forskærtse den Velvilje, den hidtil har nydt hos Principalerne, give Afkald paa deres betydelige Bidrag — en ren og bar Ydelse uden Ret til Nydelse — og kaste sig ind i en Kamp for en Forbedring af Lønningsforholdene? Svaret kan ikke blive tvivlsomt. Foreningen staar sig foreløbig bedst ved at røgte sine understøttende Formaal. At optage Lønningsforholdenes Forbedring blandt sine Formaal vilde kun føre til en Sprængning af Foreningen — det vides alt for godt — og det skal vel først og fremmest undgaas.

Under disse Forhold kan et Blad med et saadant Indhold, som d'Hrr. mener nødvendigt for deres københavnske Interesser, kun virke til Skade for »Dansk typ. Forening«. Herr Peter Mørks geniale Opfattelse af *Halvdelen* (»den, der jo tilkommer os«) og dens Benyttelse skal jeg ikke berøre.

Jeg kan ikke nægte mig Fornøjelsen at hidsætte en Prøve af, hvad »Halvdelen, som tilkommer os«, skal fyldes med. Det er Hr. Mørk, som har Ordet i Artiklen om Kvinderne:

». . . . for at kunne faa det mest mulige ud af sin Arbejdskraft og for at sikre sig imod at blive brugt som et Redskab i Smudskonkurrencen af samvittighedsløse Spekulanter, der kun har deres egen Pung for Øje og er lige glade, om Arbejderne kan leve af den usle Løn, de faar, eller de maa krepere af Sult«. (!!!)

Jeg skal ikke røre herved, men levne Hr. M. hele Æren.

Alt i alt tror jeg, at Repræsentantmødet havde gjort rettest i at løse Foreningen for Kontrakten med »Typ.-Tid.«, og i dets Sted havde oprettet et selvstændigt Organ, der bedre røgtede vor Forenings Interesser, der ikke altid er fælles med »Den typ. Forening«s. Dette Skridt, der ikke har den store Betydning, som nogle tillægger det, og heller ikke paa nogen Maade vilde forrykke Gensidighedsforholdet mellem de to Foreninger, men tværtimod stille dem friere over for hinanden, vilde have været saa meget lettere, som Foreningen for det samme Beløb, som nu tilskydes »Typ.-Tid.«, kan oprette et selvstændigt Organ, et Fjortendagsblad, over hvilket Foreningen havde fuld Ejendomsret, og som derfor blev et fuldgyldigt Udtryk for Foreningen og hvad der rører sig inden for denne.

Odense, d. 14. Juni 1890. OTTO JENSEN.

Det ny Falseapparat.

Da jeg er den angrebne Part, kan jeg vel ikke tro, at den ærede Redaktion af »Typograf-Tidende« vil nægte mig Plads for Efterfølgende:

At Hr. Eickhoff kan møde frem med en Erklæring fra et Par Maskinfabrikanter om, at mit Falseapparat er en Efterligning af hans, gør ikke noget stærkt Indtryk paa mig. Jeg skal med stor Lethed skaffe en Erklæring fra Fagmænd om det modsatte. Hvorvidt Ligheden mellem de to Maskiner er saa stor, at der kan være Tale om Efterligning, beror paa et Skøn. Jeg har overladt dette til den Myndighed, som udfærdiger Patenter og hvis Opgave det maa være at anstille de nødvendige Undersøgelser og Sammenligninger. Hr. Eickhoff derimod har faaet oprettet en privat Kommission, hvis Dom selvfølgelig maa være mig ligegyldig og uvedkommende.

Jeg har i det hele den Overbevisning, at Hr. Eickhoff havde staaet sig bedst ved at tie stille og ganske rolig modtage »det ny Falseapparat«, som et af de Stød Verden giver. Thi hvordan Sagen end stiller sig, kan Hr. E. kun komme galt fra den.

Forholdet er jo nemlig dette, at *enten* har Hr. E. Ret i sin Paastand om Efterligning, eller han har det ikke.

Foreligger der en Efterligning, har Hr. Eickhoff ladet sig betale med 1150, 1250—1450 Kroner *for det samme* Falseapparat, som jeg sælger for 650, 800—900 Kroner.

Er der ingen Efterligning, saa hviler Hr. E.s Indlæg imod mig paa purt Opspind og er det dikteret af smaaligt Brødnid.

Hr. Eickhoff kan nu selv vælge det af disse 2 Alternativer, der smager ham bedst.

Naar han forsikrer mig om, at han er i Stand til at optage Konkurrencen, da turde denne Forsikring være overfløding. Jeg véd at Hr. Eickhoff er Millionær og jeg som andre danske Bogtrykkeriejere véd ogsaa, hos *hvem* og *hvorledes* han har tjent sin Formue. Men Hr. E. kan ikke dermed overbevise mig om, at han kan lave et Falseapparat, der er bedre end mit. Ogsaa jeg er indrettet paa fabrikmæssig Tilvirkning, idet jeg har sluttet Forbindelse baade med en ansét dansk Maskinfabrik og med en tysk Hurtigpressefabrik, der begge er lige saa leveringsdygtige som Hr. Eickhoff.

Naar Hr. E. nu oplyser, at han har »omredigeret« sine Priser, da turde dette dog være et Bevis for, at »det ny Falseapparat« alt har gjort nogen Gavn. Jeg beklager kun, at Hr. E. ikke samtidig lader os vide, hvor langt han er naaet med »Reduktionen«.

Jeg skal tillade mig at godtgøre ved et Eksempel, at denne »Omredaktion« i alle Tilfælde maa være foretaget meget pludselig, *hvis* den overhovedet *har* fundet Sted.

I Fredericia anlægges for Tiden et nyt Bogtrykkeri. Da jeg er Parthaver deri, havde jeg Lejlighed til at gøre mig bekendt med Hr. Eickhoffs Tilbud om Levering af de nødvendige Maskiner. Der skulde bl. a. bruges en 1 Hestes liggende Gasmotor og et Falseapparat, og Hr. E. forlangte for disse to Maskiner henholdsvis 1650 Kroner og 1200 Kr., hvortil endvidere vilde komme Omkostninger for Montering, Fragt m. v. Det er ca. 2 (to) Maaneder siden.

Da disse Priser forekom mig aldeles urimelige, foreslog jeg det paag. Aktieselskab at overdrage mig Leverancen, idet jeg tilbød at levere en ny 1 Hestes Gasmotor for netto 1000 Kr. og et nyt Falseapparat for 800 Kr. Begge Maskiner er fortrinlige og *tilfulde* lige saa gode som dem, Hr. E. leverer. Jeg fik *selvfølgelig* Leverancen, da Aktionærerne satte en vis Pris paa at spare disse 1050 Kr. ved Indkøbet. Men dertil kom, at ved de af mig leverede Maskiner sparedes endvidere enhver Udgift til Montering ud over Montørens Rejseudgifter og Ophold.

For ikke at forlænge denne Diskussion ud over det rimeliges Grænser, skal jeg nøjes med dette lille Eksempel paa, hvorledes Hr. Eickhoff »redigerer« sine Priser. For øvrigt mener jeg, at Diskussionen dog mulig kunde bringe Bogtrykkeriejerne *nogen* Frugt.

Endnu skal jeg kun tilføje, at Hr. E. læser Dansk lige saa daarlig, som han skriver det, naar han fortolker en Sætning i mit Cirkulære saaledes, at jeg har betegnet alle andre Falseapparater som ubrugelige. Det er rigtigt, at jeg har skrevet, at der »hidtil egenlig kun har været ét brugeligt Eksemplar paa Markedet, som der kunde være Tale om at anskaffe, men Hr. E. glemmer at tilføje, at jeg lige forud bemærker, at »det var naturlig, man ømmede sig ved« at købe baade dette og andre af disse Maskiner, *fordi* de var saa kostbare. Med det »ene brugelige Eksemplar« betegnede jeg altsaa kun det Apparat, der var det *relativt* billigste. Hvor utrolig det end lyder, er der næmlig dog enkelte Fabrikanter, der »redigerer« deres Priser endnu højere end Hr. Eickhoff.

Kolding, 9. Juni 1890. B. MØLLER,
Udgiver af Kolding Avis.

Ovenstaaende Artikel give vi, uagtet vi havde afsluttet Diskussionen, paa gentagen Anmodning Plads, da Hr. M. har benyttet sig af sin Ret som Medlem af »Dansk typ. For.« til at indsende den gennem Red.-Udv. f. Prov. Vi beklage dog meget Artiklens gennemgaaende personlige i Stedet for faglige Karakter. Havde Hr. M. fremkommet med den i Artiklen nævnte Erklæring fra Fagmænd, tro vi at han vilde kunde have gjort Regning paa større Interesse for Sagen end nu.

Vi har imidlertid i Sagens Interesse skaffet os en Afskrift af den Betænkning, Patentkommissionen har afgivet. Man vil heraf se, at det eneste »ny«, der efter Kommissionens Mening findes, er, at Falsningen skér ved vandrette Folder — og herfor er der vel og mærke udstedt 5 Aars Eneret, men intet Patent — og dette **nyeste ny** er saa — gammelt, at Eickhoffs Falsemaskiner lige siden 1878 har haft denne Egenskab.

Vi præsentere vore Læsere det i mere end én Henseende originale Dokument: RED.

Den Polytekniske Læreanstalt.
Betænknings-Udvalget for Patentsager.

København, d. 18. April 1890.

Under 29. Marts d. A. har Ministeriet begært Betænkning over den hermed tilbageføIgende Ansøgning med Bilag, hvori *Redaktør B. Møller af Kolding* anholder om Eneret paa det af ham angivne Falseapparat for Aviser.

Almindeligvis tvinges ved Falsemaskiner Papiret først til at danne en vandret Fold, derpaa en lodret Fold, og dernæst endnu en Fold. Her foldes det stadig vandret. En Skyder tvinger det i Midtlinje hen over det første vandrette Valsepar, hvorefter en stump Kniv slaar Fold i det og tvinger det ned imellem Falserne. Om den ene løber Bændler, der tvinger det en Gang foldede Papir hen over et andet vandret Valsepar, der ligger vinkelret paa det førstnævnte. En anden stump Kniv slaar her Papiret ned mellem Valserne, hvorefter det paa lignende Maade som før føres hen over og ned mellem det sidste Valsepars Valser, der giver det til den tredje Fold, og hvis Bændler fører det til et Aflæggerapparat med bevægelig Kam med lange Tænder, som det almindeligvis findes paa Hurtigpresser. De stumpe Knive bevæges ved Hjærteskiver.

*Falsemaskiner af lignende Konstruktion er snart 40 Aar gamle, og noget nyt Princip er her ikke Tale om.**) Da der imidlertid ikke er opstillet noget Patentkrav, kan der maaske dog meddeles *5 Aars Eneret paa Forfærdigelsen af den angivne Falsemaskine,* **da Arrangementet, hvorved alle Folderne dannes vandrette, ikke saavidt os bekendt tidligere er anvendt ved Falsemaskiner.***) Vi henstiller, at Ministeriet beholder det bedste Eksemplar af Tegningerne, Ingeniør Hofman-Bang har hertil indsendt Fuldmagt for Ansøgeren samt Beskrivelser in duplo, saa at de fornødne Bilag nu foreligger.

JULIUS THOMSEN. H. J. HANNOVER.

ØRSTED.

Til
Indenrigsministeriet.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Indenrigsministeriets Kontor for Kommune- og Næringssager, d. 19. Juni 1890.

GROOTHOFF,
Fm.

En Berigtigelse.

Undertegnede tillader sig herved at anmode den ærede Redaktør af »Typ.-Tid.« om Plads til nedenstaaende Berigtigelse i Henhold til Presseloven:

I »Typ.-Tid.« Nr. 26 af 27de Juni staar der under Rubriken Styrelsesmøder, 3. Stykke, at »R. havde staaet med Laan fra 1884 og endnu resterede Kr. 8.50«, hvilket er en fejlagtig Oplysning Styrelsen har faaet om dette Laan, idet Laanet blev mig tilstillet d. 26. Oktober 1885, omtrent 2 Aar senere end som Styrelsen oplyser.

Med Hensyn til at jeg resterer Kr. 8.50, da kan jeg konstatere, at samtidig med Udmeldelsen skete, da blev det resterende Beløb erlagt og Laanebeviset udleveret mig som Kvittering, hvad der temmelig sikkert ikke har været den ærede Styrelse ubekendt, eftersom der siden min Udmeldelse er udkommet 2 Numre af »Typ.-Tid.«.

København, d. 30. Juni 1890. F. RASMUSSEN.

Blanding.

Typografernes Enkekasse. Det nedsatte Udvalg afholdt i Søndags et Møde, paa hvilket et indbragt Lovforslag blev behandlet. Det blev dog nødvendigt at ansætte en ny Sammenkomst til Midten af Juli, hvorefter det da behandlede Udkast vil blive bragt til mulige Medlemmers Kundskab.

Det meddeles herved, at man ved Tilbud eller Efterspørgsel om Pladser i Bagges Bogtrykkeri ikke i Fremtiden behøver at henvende sig til Foreningernes Formænd.

Arbejdsanvisningskontoret i »Dansk typografisk Forening«.

Dags Dato er det i Lovene paabudte Anvisningskontor oprettet, og anbefales det d'Hrr. Principaler, som mangle Arbejdskraft, samt d'Hrr. Typografer, som søge Arbejde, at henvende sig til Kontoret, hvis Post- og Telegram-Adresse er: **Typografia, Kolding.**

Kolding, d. 1. Juli 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFIKSE FORENING.

Nyt Medlem: O. H. BRANDT (tidl. Medlem af »Ny typ. For.«) arb. hos Jordan.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medlem: 131, CARL CHRISTIAN GANTZLER.

Bortrejst Medlem: 128, JACOB GOPLEDAL.

*) Udhævet af Red.

Murerstrejken.

Fra Provinserne.

»Demokr.«, Aarhus (5. B.*).	2.63

Fra København.

Aamodt (5. B.)	1.00
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	2.50
A × B	0.70
Bagge	1.50
Bernsteen	
Birch	
Bladsættere, nogle	3.10
Bording	4.15
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	5.25
Dagbladet	4.00
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.75
Fjeldsøe	
Græbe	9.25
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	0.50
Jørgensen & Co. (gl. Foren.)	4.25
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	3.75
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	7.15
Nationaltidende (6. B.)	2.00
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	2.65
Olsen, O. C.	4.70
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	0.75
Politiken	8.65
Qvist	
Rasmussen & Olsen	2.05
Rigsdagen	
Rom	0.85
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	1.00
Trier	17.50
Truelsen, M.	1.25
Valentin & Lund	3.25
	101.13
Tidl. indk.	385.67
Summa	486.80

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

»Demokr.«, Aarhus (5. B.*).	2.62

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	1.25
Bagge	
Bernsteen	
Birch	
Bladsættere, nogle	1.80
Bording	1.50
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	6.75
Dagbladet	
Eltong	
Eksprestrykkeriet	1.45
Fjeldsøe	
Græbe	
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	
Jørgensen & Co. (nogle Sætt.)	2.20
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	
Nationaltidende	
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	
Olsen, O. C.	4.75
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	
Politiken	9.65
Qvist	
Rasmussen & Olsen	
Rigsdagen	
Rom	
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	
Trier	
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	1.00
V. A.	1.00
	37.47
Tidl. indk.	72.29
Summa	109.76

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: V. Petersen (Formandsgage for 2. Kvartal 90) 37.50, Triers Personale 6.05, Dagbladets 1.00, Nielsen & Lydiches 1.70, Bagges 1.50, O. 0.25, Avisens 1.25, Aamodts 1.50, Fred. Philipsens 0.75, Roms 0.65, Ekspres-trykkeriets 0.25 — ialt Kr. 52.40.

Med det tidl. indk. Kr. 451.28 ialt Kr. 503.68. G. CLAUSEN.

Gaver til Bogsamlingen.

Fra *Samfundet til den danske Literaturs Fremme:* Chr. Bruun, Frederik Rostgaards Liv og Levnet. Med 2 Portr. Do., Samfundet til den danske Literaturs Fremme i Tidsrummet 1827—77. A. D. Jørgensen, Georg Joëga, et Mindeskrift. N. M. Petersen, Samlede Afhandlinger. 4 Dele. P. M. Stolpe, Dagspressen i Danmark, dens Vilkaar og Personer indtil Midten af det 18. Aarhundrede. 4. Bind. J. L. Ussing, N. L. Høyens Levned, med Bilag af Breve I—II. SV. SVENDSEN: Elisabeth Schøyen, Olaf (Kat.-Nr. 299). FR. THERKILDSEN: Nogle Hefter af »Bibl. for de tusind Hjem.«. — Gaver modtages fremdeles med Tak af BIBLIOTEKARERNE.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Silkeborg*, der hidtil har været Filial under Skanderborg, er fra i Dag oprettet en Lokalforening paa 6 Medlemmer med Hr. EMIL NIELSEN som Formand.

Kolding, d. 1. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

*) De fire første Bidrag selvstændig indbetalt.

Kundgørelse til Lokalformændene.

I Dag udsendes Blanketter til den aarlige *Medlemsfortegnelse*. Samtidig følger *gule Kvitteringssedler* til Rejseunderstøttelse for Medlemmer af »Svenska Typograf-Förbundet« (15 Ø. pr. Mil).

Kolding, d. 2. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

April Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænds Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af April Kvartals Regnskab, hvis seneste Tidsfrist i Følge de ny Love er *Lørdag d. 26. Juli.*

Kolding, d. 1. Juli 1890. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Hovedkassens Status fra 1. til 30. Juni 1890.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning 31. Maj	2856.18	Porto (8.34), Bladhold (4.66), Hovedbestyrelsens Lokale (5.00)	18.00
Begravelseskassen	1559.73	Bogbinderregning	13.85
Reservefonden	2406.74	Gage til Formand og Kasserer	50.00
		Begravelseskassen	1559.73
		Reservefondet	2406.74
		Kassebeholdning $^{30}/_{6}$ 90	2774.33
	Kr. 6822.65		Kr. 6822.65

Kolding, d. 30. Juni 1890. ULRIK PETERSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Fredag d. 27. Juni.

Fraværende: HVIDTFELDT.

1. Valg af Hovedkasserer. ULRIK PETERSEN genvalgtes énstemmigt.

2. Valg af en Bestyrer af Arbejdsanvisningskontoret. Typograf H. P. RABEN valgtes enstemmigt. Instruks for ham bliver at udarbejde og forelægge i næste Møde. (Se for øvrigt foranstaaende Kundgørelse).

3. Skrivelse fra Lokalformanden i Horsens angaaende en Sygehussag. Det overdroges Formanden at skrive direkte til vedkommende Medlem, der nu arbejder i Viborg, og anmode ham om at afgøre sit Mellemværende med Horsens Lokalf.

Endvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. R.

Medlemmer, tiltraadt fra en anden Lokalforening: Nyborg, 550, WILLIAM STÆHR (sidst arb. i Odense). Fredericia, 392, JOH. J. JØRGENSEN (sidst arb. i Kolding) og 6, OLUF JENSEN (sidst været paa Rejse). Aalborg, 287, ANDREAS HANSEN (sidst arb. i Horsens). Kallundborg, 202, V. HANSEN (sidst arbejdet i København).

Bortrejste Medlemmer: Odense, 550, WILLIAM STÆHR, 560, OLE PETERSEN (begge arbejdsløse) og 104, H. MELHEDE. Roskilde, 235, H. CHR. HANSEN (til København), arbejdsløs. Horsens, 54, R. ANDERSEN (arbejdsløs) og 287, ANDREAS HANSEN (til Aalborg). Ringsted, 113, JULIUS NIELSEN (til Slagelse i Plads).

Udmeldt: Randers, Bogtrykker S. ELMENHOFF.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Medlemmerne erindres om, at Ansøgninger om Fribolig, der ønskes forelagt Generalforsamlingen i August Maaned, maa være indsendt til Styrelsen inden Udgangen af Juli, ledsagede af Mand og Hustrus Dødeattest.

Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes d'Hrr. Inkassatorer indsende Bidraget for April Kvartal saa snart som muligt.

Kbhvn., d. 1. Juli 1890. STYRELSEN.

Til ANTON SVENDSENS Enke have vi endvidere modtaget: Ludv. Jørgensens Bogtr. 3.00, Lazarus do. 1.00, Nielsen & Lydiches do. 5.20, Rasmussen & Olsens do. 0.90 — ialt Kr. 10.10.

Med de tidligere anmeldte Kr. 291.30 ialt Kr. 301.40.

Den 2. Juli 1890.

P. J. JENSEN. J. VILH. WINKELMANN.

For de indkomne Bidrag, som jeg har modtaget, beder jeg de ærede Givere modtage min hjærtelige og dybtfølte Tak.

Den 2. Juli 1890. MATHILDE SVENDSEN.

Brevkasse.

N. P. A., Aalborg. For sent til dette Numer.

Arbejdsmarkedet.

Maskin-Trykker.

En ung, dygtig Maskintrykker søger fast Plads straks eller senere i en Provins eller her i Byen. Vedk. er godt kendt med Billedtrykning. Billet mrk. »Trykker« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

For d'Hrr. Typografer.

Faghuer sendes franko overalt ved Indsendelse af Maal, bedste Kvalitet koster 2 Kr. 75 Øre i Parti, enkelt Stk. 3 Kr. Emblem til Huen 60 Øre.

FREDERIK BINDSLEV,
Odense.

For kun 15 Kr.

sendes portofrit og under Garanti for helren Uld og ægte Farve 5 1/4 Al. lang, 2 Al. bred, **prima fint, mørkeblaat Kirsay og mørkt mønstret Buckskin** til en elegant Herredragt eller til Drengehabitter 2 Al. til Prøve sendes for 6 Kr. portofrit.

Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Typografernes Opmærksomhed
henledes paa, at **Faghuer med Vaaben**, i smuk Façon og af gode Materialier leveres overalt efter Bestilling og opgivne Maal til en Pris af Kr. 3.25 pr. Stk. af Undertegnede.

Bundtmager HANS HALD,
Frederiksgade 12,
Aarhus.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 28
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 11. Juli 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Lønspørgsmaalet.

Naar man i de senere Aar har fulgt en lille Smule med, vil man ikke have undgaaet at lægge Mærke til den Bevægelse, som er gaaet gennem de forskellige Landes og de forskellige Fags Arbejdere, og hvorledes denne Bevægelse bestandig mere og mere har bredt sig og tiltaget i Styrke.

Og dette Røre, denne Gæring er simpelt hen en Følge af, at Arbejderne *selv* har begyndt at *tænke*. De er ved at komme til Forstaaelse af, at skal der gøres noget af virkelig Betydning til Fordel for dem selv og deres Stand, saa kommer de først og fremmest *selv* til at gøre det. De er ved at komme til Forstaaelse af, at saafremt de ikke fuldstændig vil bukke under i Kampen for Tilværelsen og fuldstændig reduceres til Arbejdsdyr, hvis Behandling retter sig efter vedkommende Arbejdsgivers større eller mindre Inhumanitet, saa kommer de til at tage Skeen i en anden Haand og søge saa vidt muligt *selv* at komme til at bestemme, hvor Skabet skal staa.

Og en saadan Indflydelse kan Arbejderne opnaa, *naar de selv vil*. De opnaar den i det Øjeblik de bliver klar over, hvilken Magt de sidder inde med i deres *Enighed* og *Solidaritet*. Thi naar Arbejderne er enige og optræder med den fornødne Fasthed og Styrke, saa er det ikke Arbejdsgiverne, men *Arbejderne selv*, der dikterer de Betingelser, under hvilke de vil arbejde.

Dette har mange Arbejdere forstaaet og indsét allerede for længe siden, men mange flere forstaar det ikke endnu. Og til disse hører Danmarks Provinsbyers Typografer.

Typograferne er i det hele taget bekendt for at være et mærkeligt Folkefærd, men de mærkeligste af dem alle finder man dog vistnok her ude i Provinserne. Ja, i København findes ganske vist nogle af samme Surdejg, men de spiller jo heldigvis en temmelig betydningsløs og ynkværdig Rolle.

Et Udslag af denne Mærkelighed saa man ved det sidste Repræsentantmøde i »Dansk typ. Forening«, hvor *Middelfart* Lokalforening havde stillet Forslag om at oprette et særligt Fagblad, da »Typ.-Tid.« efter deres Mening ikke længer kunde betragtes som noget saadant, fordi det i den sidste Tid havde indeholdt nogle Artikler, hvori Typograferne opfordredes til at deltage i Demonstrationen til Fordel for en 8-Timers Normalarbejdsdag.

Man kan næsten baade le og græde over et saadant Forslag med en saadan Motivering. Man tvinges til at knibe sig i Armen for at blive klar over, om man drømmer eller er vaagen. For mig og for enhver klassebevidst Arbejder staar det i hvert Fald og maa *absolut* staa saaledes, at naar man er Arbejder og udelukkende er henvist til at leve af sine Hænders Gærning, saa maa den første og største Opgave for et saadant Menneske fornuftigvis ogsaa være den, at sørge for, at hans Arbejdsvilkaar bliver saa gode som paa nogen Maade muligt. Og naar et Blad som »Typ.-Tid.« i Forstaaelse heraf saa varmt og ihærdigt har virket for at stramme Typograferne op til Arbejde for en Forbedring af deres Kaar, hvad en forkortet Arbejdstid og højere Løn vel nok kan siges at være, saa forekommer det mig, at »Typ.-Tid.« her har gjort et saa stort og smukt Arbejde, som det overhovedet er et Fagblad muligt at gøre; thi det anser jeg, og mange med mig, i hvert Fald for langt mere betydningsfuldt, end at fylde Bladet med lange Beskrivelser af »Bogens Oprindelse«, »Typografiske Ornamenter« o. s. v., som ikke en Gang de »faglige« Kolleger i Middelfart, efter eget Udsagn, gider læse.

Min gode Ven og Kollega, Hr. Anton Schwartz i Aalborg, har nu gentagne Gange haft Ordet her i Bladet for at faa Lønspørgsmaalet taget op til Drøftelse blandt Kollegerne her ude i Provinserne, og jeg tvivler heller ikke om, at der rundt omkring i de forskellige Lokalforeninger findes mange, som interesserer sig for og indsér Nødvendigheden af, at der bliver taget alvorligt fat for at komme til en Løsning af dette Spørgsmaal. Der findes mange, som tilfulde indsér, at det kun lidt kan nytte, at vor Rejse-, Syge- og Begravelseskasse er saa og saa godt indrettet, naar vore Arbejdsvilkaar er saa elendige, at vi knapt kan tjene til det tørre Brød. Og at Forholdene mangfoldige Steder er saa usle, derpaa turde det være overflødigt her at fremdrage Beviser.

Men lige saa sikkert som det er, at mange af Provinskollegerne indsér Betydningen og Nødvendigheden af en snarlig Sammenslutning paa dette Omraade, lige saa sikkert er det, at der findes endnu flere, som staar lunkne over for denne Sag og trækker Følehornene til sig, saa snart Lønspørgsmaalet nævnes. Ikke saaledes at forstaa, at de Vedkommende har noget imod at faa saa meget som muligt for deres Arbejde. Nej, Gud bevares! Tværtimod. Det er i Reglen dem, som er de første til at beklage sig over de daarlige Tider og den slette Løn, og ingen ønsker hellere end dem at faa deres Kaar forbedrede. Men at være med til at gøre noget for at opnaa en saadan Forbedring. Uha! Det kan der aldrig i Verden være Tale om. Det er jo rent socialistisk. Og Socialismen skyer de som den bare Pest. Den har samme Virkning paa dem som en rødmalet Port paa en gal Tyr.

At faa dette Spørgsmaal sat som Nr. 1 i »Dansk typ. Forening«s Formaal, vilde være den selvfølgeligste og naturligste Ting af Verden, men jeg nærer en stærk Tvivl om, at dette *endnu* kan lade sig gøre. Det vil temmelig sikkert møde for stærk Modstand hos den Del af Kollegerne, som endnu ikke har faaet Øjet tilstrækkeligt aabent for Betydningen af deres eget Værd. Der gives jo Mennesker, som er temmelig haardhudede, og som lader sig byde ikke saa lidt, før de

finder det nødvendigt at vende »Kløerne« til; men et gammelt Ord siger jo, at man kan træde Hunden saa længe paa Halen, at den tilsidst bider fra sig, og den Tid er forhaabenlig heller ikke saa overmaade fjærn, da selv de skikkelige Provinstypografer begynder at blive bidske og finder, at det nu kan være nok.

Et andet Spørgsmaal er det imidlertid, om der ikke indtil da kunde gøres en Begyndelse ved at oprette en Slags *Fagforening*, der kunde tage Arbejdsvilkaarene op til Drøftelse. Saaledes bærer andre Fag sig ad, og Frugterne heraf maa enhver vistnok indrømme, er ikke saa ganske ubetydelige. Det kunde jo ogsaa tænkes, at en saadan Forening kunde blive indordnet under vor københavnske Broderforening, ihvorvel jeg end tilfulde indsér Vanskeligheden af og Københavnernes Betænkelighed ved at indgaa paa en saadan Ordning.

Jeg skal imidlertid ikke i Dag komme nærmere ind herpaa, men i Lighed med Hr. Schwartz opfordre Kollegerne til at udtale sig om Sagen. Det kunde jo være, at man ved en Diskussion kunde finde en heldig Maade at løse Spørgsmaalet paa.

Aarhus, d. 8. Juli 1890. JAKOB JENSEN.

»Den Delegerede«

har nu haft Ordet — ikke i »Typ.-Tid.«, det skulde Hr. Anth. Larsen nok vogte sig for — men i »Ny typ. Tid.«. Hr. A. L. generer sig ikke her ved at udtale, at »Misforstaaelsen« — den fra Hr. A. L. fremkomne Udtalelse, at *Styrelsen for »Den typ. Forening« havde nægtet at have noget med Haandbogen at gøre* — ligger hos Formanden for »Den typ. Forening«. Men paa dette Punkt **kan** der ingen Misforstaaelser være. Enten maa Form. paa Styrelsens Vegne have afgivet en saadan Erklæring eller ogsaa maa Hr. A. L. have sagt en — Usandhed. Et af to.

Hr. A. L.s øvrige Udenomspassiar hjælper ham ikke. Om han har været paa Mødet som Referent eller som Delegeret, om han tror, at »Tendensen er ad denne Vej at modarbejde Haandbogen«, er denne Sag uvedkommende. *Her er det Hr. A. L.s personlige Vederhæftighed*, Spørgsmaalet drejer sig om, og han har ved denne Lejlighed vist, *at han har faret med løs og uvederhæftig Tale.* Vi haaber, at vi nu har udtalt os tydeligt.

Hr. A. L. insinuerer endvidere, at vor Artikel skulde være dikteret af Lyst til at modarbejde Haandbogen. Vi henviser i den Henseende til den i Styrelsen førte Forhandling, hvoraf man vil sé, at Styrelsen netop af Hensyn til *Sagen* har ment at burde anbefale den. Ikke for »Ny typ. Foren.« Skyld; thi der er vist sjældent i et Foretagende af den Natur vist mindre Hensyntagen end af denne Forening. Den intetsigende Undskyldning om »fremadskredne Forarbejder«, som udelukkende bestaar i: 1) et Udkast til en Frise, 2) en paatænkt Forhandling med Bogens Forfatter og Bogtrykker om Udstyret, og hvis Tomhed illustreres end yderligere ved, at Manuskriptet til første Ark ikke en Gang endnu er færdigt, beviser tydeligt, at »Ny typ. Forening« i denne Sag som i andre ikke **vil** Samarbejde. Hvem vilde da have kunnet angribe Styrelsen for »Den typ. Foren.«, hvis den efter »Ny typ. Foren.«s Afslag havde sagt: Ja vel, sætter d'Hrr. Pris paa at have Bogen for sig selv, saa i Guds Navn — behold den!

Men dette Standpunkt har Styrelsen ikke taget.

Hvor god en Anledning der end havde været dertil, har Styrelsen saa megen Interesse for Sagen og saa megen Tro til Forfatterens Dygtighed, at den *anbefaler* Bogen til Typografernes Velvilje. At dette er en meget vigtig Betingelse for Bogens Udbredelses Skyld, er en given Ting, da det i høj Grad afhænger af den Holdning, »Den typ. Forening« indtager, om Bogen bliver udbredt eller ej.

Styrelsen viser netop herved d'Hrr. paa den anden Side, hvorledes man bør optræde, *naar det gælder en Sag*, og at det ikke kommer an paa *Personerne* — selv om de ogsaa er saa tarvelige som af Hr. Anthon Larsens Kaliber.

Hr. Otto Jensen sen., Odense.

Højstærede Hr. Kollega! Undskyld at jeg i min Ungdommelighed har gjort mig skyldig i en saa grov Fejltagelse som at antage Dem for den unge Vindhas ved Navn OTTO JENSEN, som jeg har kendt her i København. Det er Navneligheden, der er Skyld i det hele. Andet kan det ikke være. Jeg sér nemlig af Deres sidste — for øvrigt udmærket velskrevne — Svar til mig, at de hører til de ældre. Deri har jeg Beviset paa min Fejltagelse og derfor vil jeg rolig tage imod Deres uden Tvivl velmente Revselse til mig. Vi unge har jo et andet Syn paa Forholdene end De og flere ældre Kolleger. I Stedet for Modstander betragter jeg Dem nu som en Ven — jeg har altid næret et ærbødigt Venskab for Alderdommen — og skal da betro Dem, at da jeg læste Deres første Svar til mig, tænkte jeg: »Nu skal den Rad faa sig en ordenlig Omgang; han husker nok ikke paa, at jeg kender ham fra »Marskalksklubben«, kender hans Optræden som »Bogtrykker«, og alle hans andre »store og gode Handlinger«; ja, jeg havde allerede tænkt rigtig at hale Dem ud. Men til al Lykke opdagede jeg saa Fejltagelsen, da De meldte Dem som en ældre Kollega. Jeg burde uden det kunne have opdaget den, havde jeg ikke læst Deres Svar med Ungdommelighedens Overfladiskhed. Jeg maatte kunne have sagt mig selv: »Den Mand har sikkert hele sin Levetid arbejdet paa et og samme Sted; nu er han aflægs og frygter, at Lønspørgsmaalet skal forrykke hans Stilling«; ligeledes burde jeg af Deres ganske fortræffelige Artikel i Kvindespørgsmaalet kunne have mærket Fejltagelsen; De er gammel eller i al Fald »ældre« og har faaet nok af Kvinderne; Deres Navner var temmelig grøn og havde maaske knapt Idé om Kønsforskel; — men i Stedet for gaar jeg hen og samler Nag i mit Hjærte mod et Menneske, der sikkert mener mig det rigtig godt. Naa, det kan ikke nytte at blive ved at snakke. Tilgiv mig Fejltagelsen og vær forvisset om, at saa snart jeg kommer til Odense, skal min første Vej føre til Dem; jeg skal da præsentere Dem *Beviser* for min Hengivenhed for Dem.

Deres ungdommelige og letsindige
PETER MØRK.

En nødvendig Erklæring.

Overfor den uhørte Dristighed, »Ny typ. Tid.«s Referent ved Repræsentantmødet i Roskilde, Hr. ANTHON LARSEN, nu i tvende Numre af nævnte Blad har lagt for Dagen, er det nødvendig at erklære: 1) at Hr. Anthon Larsen havde indfundet sig i Repræsentantmødets Sal *forinden* han af Repræsentantmødet havde erholdt den begærede Tilladelse; 2) at den af »Typ.-Tid.« offenliggjorde Udtalelse af Hr. Anthon Larsen: at »Den typ. For.«s Styrelse havde nægtet at ville have med Haandbogen at gøre, — er *korrekt*.

Endskønt jeg fra forskællige Sider har faaet Opfordring til at tage til Orde imod Hr. Anthon Larsens »*Referat*«(!) af nævnte Møde, finder jeg mig dog ikke beføjet dertil, for det første af den Grund, at Hr. Anthon Larsen ved sin Fremtræden i Roskilde viste sig i Besiddelse af en sørgelig Mangel paa Sandhed, og for det andet fordi Hr. Anthon Larsen saavel under Mødet som senere i »Ny typ. Tid.« viser sig at være en modbydelig Fanatiker.

Nærværende Erklæring anmodes »Ny typ. Tid.« at optage i sit første Nr.

Kolding, den 6. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

Blandinger.

Ærede Kolleger!

Da vi fornylig fejrede vor Stiftelsesfest, der tillige var et Jubilæum for Gutenberg-Banneret, var vistnok Mange med Sorg Vidner til den falmede og i det hele taget miserable Tilstand, vort oprindeligt saa smukke og karakteristiske Banner befinder sig i, en Tilstand, som end ikke de kønne skænkede Blomsterprydelser formaaede at dølge, men snarere fremhævede, og Mange tænkte maaske med en vis Blusel paa den begejstrede Hyldest, der den foregaaende Dag var bleven bragt det i vort Fagblad, da de saa, hvor daarligt vi havde røgtet den Arv, vi har taget efter dem, der længe før den faglige Sammenslutning fandt Sted, ad Frivillighedens Vej skænkede Standen det smukke Symbol paa Enighedens og Solidaritetens store Betydning. Derfor henvende vi os til Eder, Kolleger, om en Skærv til at lade Gutenberg-Banneret fremstaa forynget iblandt os, da det forekommer os smukkest og værdigst, ogsaa at lade dets Fornyelse blive Frivillighedens Værk. Og det er ikke store Ofre, vi behøve af Eder: giver blot hver Mand af vor Forening 25 Øre, vil, efter det skete Overslag, den dertil fornødne Sum være tilvejebragt.

E. L. ANDERSEN. JUL. ANDERSEN. OTTO BARNEWITZ.
G. CLAUSEN. P. FASMER. C. J. JENSEN.
P. LAURITZEN. TH. MOGENSEN. HERM. NIELSEN.
THORV. NIELSEN. P. PAASCHÉ. EMIL PETERSEN.

Bidragene bedes sendte til Kasserer G. GLAUSEN, Rørholmsgade Nr. 14, Kæld.

Hos Elmenhoff & Søn i Randers er i disse Dage oprettet en Enkekasse for Trykkeriets Personale. Hver Typograf betaler 10 Øre ugenlig, som vil blive tilbagebetalt de Medlemmer, der af en eller anden Grund kommer til at forlade Trykkeriet. Hr. Elmenhoff har lovet at tilskyde 200 Kr. aarligt til Kassen. Desuden betaler Hr. Elmenhoff sine Typografer 12 Kr. ugenlig i Sygdomstilfælde. Til »Dansk typografisk Forening« har han betalt dobbelt Kontingent siden Foreningens Stiftelse. 8½ Times Arbejdsdag har i mange Aar været indført i Elmenhoffs Trykkeri til gensidig Tilfredshed. Et smukt Eksempel til Efterligning.*) KORPUS.

Faghuer. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annoncer fra d'Hrr. Fabrikanter F. BINDSLEV og L. ANDERSEN i Odense, der til billig Pris levere de nu meget »moderne« Faghuer til Typografer.

»Dansk typ. Forening«s ny Love.

Paa Repræsentantmødet i Roskilde vedtoges, at den af Folketinget i sidste Rigsdagssamling benyttede Forholdstalsvalgmaade (den d'Hontske) skulde følges ved Valg af Repræsentanter i de Lokalforeninger, der har over 20 Medlemmer og som saadan har Ret til at sende 2 Repræsentanter, samt at disse Regler skulde vedføjes Lovene. Efter at Hovedbestyrelsen har forskaffet sig disse Regler, viser det sig, at de ikke er anvendelige ved Valg af 2 Repræsentanter; dette vil ret og slet blive Flertalsvalg. Da det var Repræsentantmødets Mening, at den forandrede Valgmaade skulde være for at beskytte betydelige Mindretal, hvor saadanne var til Stede, foreslaar Hovedbestyrelsen, at de for Indstilling af Medlemmer til Valg af Hovedbestyrelsens Formand og Næstformand vedtagne Regler — at der kun stemmes paa èn paa hver afgiven Stemmeseddel, og de to, som erholder de fleste Stemmer, indstilles — ligeledes finder Anvendelse paa Valg af Repræsentanter i de Lokalforeninger, der har Ret til at vælge 2.

Saafremt der ikke i Løbet af 8 Dage nedlægges Indsigelse herimod, ansér Hovedbestyrelsen det som vedtaget, og affatter Lovenes § 7 i Overensstemmelse hermed.

P. H. V.:
Kolding, d. 5. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

Sangfesten i Aarhus.

De typografiske Deltageres Opmærksomhed henledes paa, at Sammenkomsten finder Sted i Kystpavillonen **Kl. 9 Form.**

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

☞ *Endnu en Gang erindres d'Hrr. Medlemmer, der staar til Restance, om at indbetale denne snarest.*

Tiltraadt: EDVARD JUL. MATHIESEN (Den typ. Forening 289), arbejdsløs.

Bortrejst: 86, CHR. ALB. CARLSEN.

Udmeldt: 15, Faktor HARALD ANDERSEN (arb. i Centraltr.).

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: »W.« 2.00, Fjeldsøes Pers. (8., 9., og 10. B.) 6.25, Dagbladets 1.00, Ferd. Philipsens 0.75, Nielsen & Lydiches 1.80, Roms 0.55, Eksprestrykkeriets 0.25, o 0.25, S. L. Møllers 3.25, Bordings 1.00 — ialt Kr. 17.10.
Med det tidl. indk. Kr. 503.68 ialt Kr. 520.78

Til **det friv. Fond** har jeg endv. modtaget: Roms Pers. 1.00.
Med det tidl. indk. Kr. 21.39 ialt Kr. 22.39. G. CLAUSEN.

*) Forsinket af Mangel paa Plads.

Murerstrejken.

Fra Provinserne.

»Demokr.«, Aarhus (6. B.)	4.50
Ringkøbing Lokalf. (4 B.)	7.00
Fra Københavh.	
Aamodt (6. B.)	2.00
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	3.50
A × B	0.75
Bagge	
Bernsteen (1 Medl.)	0.80
Birch	
Bladsættere, nogle (8. B.)	2.10
Bording	2.42
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	4.00
Dagbladet	3.50
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.50
Et gl. Medlem	0.35
Fjeldsøe	
Græbe	10.00
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	2.25
Hohlenberg	
Jordan	0.50
Jørgensen & Co. (gl. Foren.)	5.00
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	3.00
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	2.60
Nationaltidende (7. B.)	2.00
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	2.10
Olsen, O. C.	4.80
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	0.75
Politiken	8.55
Qvist	
Rasmussen & Olsen	0.35
Rigsdagen	
Rom	0.85
Schultz	
Sivertsen	
Thiele (2 Medl.)	1.00
Trier	11.00
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	2.00
	94.17
Tidl. indk.	486.80
Summa	579.97

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

»Demokr.«, Aarhus	4.50
Fra Københavh.	
Aamodt	
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	1.25
Bagge	
Bernsteen	
Birch	
Bladsættere, nogle	0.90
Bording	2.43
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	6.00
Dagbladet	
Eltong	
Eksprestrykkeriet	1.35
Et gl. og et nyt Medl.	0.50
Fjeldsøe	
Græbe	
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	
Jørgensen & Co. (nogle Sætt.)	2.65
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	1.00
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	
Nationaltidende	
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	
Olsen, O. C.	4.80
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	
Politiken	9.30
Qvist	
Rasmussen & Olsen	
Rigsdagen	
Rom	
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	
Trier	
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	
V. A.	1.00
	39.18
Tidl. indk.	109.76
Summa	148.94

Styrelsesmøde Søndag d. 29. Juni.

Fraværende C. OLSEN og F. K. MADSEN med og LAURITSEN uden lovligt Forfald. Det vedtoges enstemmigt at opsætte de i »Dansk Arbejderbank« indestaaende Midler i »Den danske Bondestands Spare- og Laanekasse«, da der i denne sidste Kasse svaredes en betydelig højere Rente og den i finansiel Henseende maatte ansés for fuldstændig sikker. FORMANDEN gav nogle Oplysninger om de endnu udestaaende Laan; det vedtoges at gaa energisk frem imod dem, der endnu ikke havde opfyldt deres Forpligtelser, og saafremt der fra Laanernes Side ikke blev givet bestemte Forslag med Hensyn til Afviklingen, da at drage disse Forhold frem paa den halvaarlige Generalforsamling. Tarifens Revision drøftedes, og man enedes om at fremsætte Forslag desang. paa den indkaldte ekstraordinære Generalforsamling. Ang. den af »Ny typ. Forening« paatænkte Haandbog gav FORMANDEN nogle Meddelelser. Der udspandt sig en Diskussion om disse, og det vedtoges enstemmigt at anbefale Bogen, hvis »Ny typ. Forening« i de fremtidige Spørgsmaal holdt sig inden for den kollegiale Ramme, medens hele den Maade, hvorpaa »Ny typ. Foren.«s Styrelse i denne Sag var optraadt, i høj Grad misbilligedes, lige som alle Talere var enige om, at »Ny typ. Foren.«s Holdning i den Baggeske Affære ikke gav grundet Haab om, at der kunde ventes en solidarisk Optræden fra dens Side. Det vedtoges at rette en Henvendelse til Behrend ang. hans Stilling til Tarifen; ang. Forholdene hos Bagge gav FORMANDEN Oplysning om, at Styrelsen for »Ny typ. Forening« ikke vilde støtte de to andre Foreningers Optræden, men tvertimod havde lovet Bagge

Arbejdskraft, naar der fandtes Medlemmer disponible. Da det imidlertid var lykkedes at anbringe en af de sidst afskedigede, og de øvrige var bortrejst, medens den først afskedigede understøttedes af Understøttelsesfondet, vedtoges det at undlade at forhindre Tilgang til Trykkeriet. Mødet hævet.

Styrelsesmøde d. 6. Juli.

Alle mødt. FORMANDEN gav Oplysning om en Skrivelse fra Gartner Berg, hvori denne nægtede at betale de i sin Tid stipulerede 200 Kr., da Sagen var kommen for Offenligheden. Det vedtoges ikke at tage noget Hensyn hertil og MADSEN og FORMANDEN bemyndigedes til at foretage de fornødne Skridt for ved alle Midler at faa Pengene inddrevet. Fra Sangforeningen forelaa en Skrivelse om at laane Fanen til Aarhusturen. Det vedtoges at svare, at da Fanen for Øjeblikket var til Reparation, kunde det ikke med Bestemthed siges, om den var disponibel. Fra en afdød Kollegas Enke forelaa et Andragende om at det endnu skyldige Restbeløb af en Gæld til »Den typ. Foren.« maatte eftergives hende. Det vedtoges at lade Generalforsamlingen afgøre dette Spørgsmaal. Efter at et Trykkeris Forhold var diskuteret, hævedes Mødet. FORMANDEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand

I *Køge* er fra 1. Juli LOUIS JENSEN valgt til Formand i Stedet for A. P. C. Andersen.

Kolding, d. 3. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Lørdag d. 5. Juli.

1. Fra Lokalformanden i *Hjørring* var rettet en telegrafisk Forespørgsel ang. Tidsrummet for Sygehjælps Erholdelse til et ældre Medlem; vedkommende havde i Januar Kvartal været syg i 49 Dage og Sygdommen fortsattes til 12. April; derefter Ophold til 18. Maj, fra hvilken Dato han atter var vedvarende syg. Der spurgtes nu, om Sygeunderstøttelsen skulde udbetales 13 Uger efter sidstnævnte Dato. FORMANDEN havde svaret, at efter *sammenlagte* 13 Ugers (91 Dages) Sygeunderstøttelse gøres der et Ophold af 13 Uger, før Udbetaling atter kan finde Sted. Hovedbestyrelsen billigede dette. — Efter dette Svars Afgivelse kom der den Meddelelse fra Lokalformanden, at det paagældende Medlem, efter at have faaet 13 Ugers Sygeunderstøttelse *og fremdeles er syg*, nu gør Fordring paa Arbejdsløshedsunderstøttelse fra den Dag (13. Juni), da Sygehjælpen er ophørt. Hovedbestyrelsen svarede, at for at kunne nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse maa vedk. være *arbejdsdygtig*.

2. Skrivelse fra 3 Medlemmer i Ærøskøbing (Filial af Svendborg) med Protest mod Afstemningen ang. Kvindesagen, da disse ikke har modtaget Stemmeseddel. — Da Afstemningens Resultat (229 Nej imod 216 Ja) ikke kan forrykkes, kan Protesten ikke tages til Følge.

3. Angaaende Trykningen af de ny Love førtes en Forhandling, hvorom henvises foran. H. F. R.

Ny Medlemmer: Silkeborg, TH. HAAGENSEN og J. P. FAABORG (begge udl. hos P. Sørensen i Silkeborg, d. 1. Juni 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltr. fra en gensidig For.: Viborg, NIELS PETER ARVEDSEN (Den typ. For., 9), Aalborg RASMUS JENSENIUS NIELSEN (Den typ. For., 118).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Randers (Chr. Nielsens Bogtr.), 408, OTTO POULSEN (sidst arb. i Holstebro).

Bortrejst: Randers, 536, LARS NIELSEN LARSEN til Aalborg (arbejdsløs). Odense, 218, FR. ULRIK HANSEN og 215, ERNST LAUR. JØRGENSEN) begge arbejdsløse).

Udmeldt: Aalborg, 354, JULIUS EILERSGAARD. Randers, 145, JENS UNGERMANN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Kampen med Gentofte Boldklub vil blive afholdt *Søndag d. 27. Juli i Gentofte.*

Medlemmerne gøres opmærksom paa, at Øvelserne indtil videre finder Sted hver Aften undtagen Lørdag; Søndag som sædvanlig.

STYRELSEN.

D'Hrr. Typografer N. JENSEN (464) og CHR. KRÜGER anmodes om at opgive deres Adresse til Lokalformanden i Randers snarest.

Brevkasse.

Flere Indsendere og Generalforsamlingsreferatet maa vente til næste Nr. RED.

Hr. OTTO JENSEN, Odense: Vær overbevist om, at Deres Artikel om Bladet i sidste Nr. ikke har *tabt* noget i Værd ved at vi har udeladt den halve Snes Linjer om, hvad De *ikke* ønsker, Bladet skal være, og for øvrigt var det jo kun en Gentagelse af, hvad De i en tidligere Artikel har faaet publiceret. RED.-UDV. F. PROV.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Faghuer,
elegant udstyrede, bedste Sort Silketøj, Silke foer samt Emblem, leveres for 3 Kr. 25 Øre pr. Stk. fra Bundtmager *L. Andersen, Nørregade 21, Odense.* Prøver er til Tjeneste.

D'Hrr. Typografer.
Faghuer sendes overalt ved Indsendelse af Maal.
I Kvalitet med Vaaben koster Kr. 3.35,
II do. do. do. - 2.60.
Omtrent alle Lokalforeningsmedlemmerne i Odense er nu forsynede med I Qvalitets Huer fra mig, og turde det være en Garanti for Huernes Godhed og flotte Form.
FREDERIK BINDSLEV,
Odense.

Typografernes Opmærksomhed
henledes paa, at **Faghuer med Vaaben**, i smuk Façon og af gode Materialier leveres overalt efter Bestilling og opgivne Maal til en Pris af Kr. 3.25 pr. Stk. af Undertegnede.
Bundtmager HANS HALD,
Frederiksgade 12,
Aarhus.

For kun 10 Kr.
sendes 5 1/4 Al. lang, 2 Al. bred **helren Ulds-, graa** og **brunmeleret, kipret Kirsay** til en solid og smuk Herreklædning. 2 Alen til Prøve sendes for 4 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 29
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 17. Juli 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

KOLLEGER!

Den Kamp, som Murerne nu i 10 Uger har ført for at opnaa en Forkortelse af Arbejdstiden c skaffe Plads for de ledige Kammerater, truer m trods Svendenes Forsøg paa Forlig, at skulle træk længe ud. De Lønsatser, som Arbejdsgiverne har opstillet, maa anses for absolut forkastelige og kun egnede til at skade Svendenes Organisation.

Det er derfor nødvendigt af yderste Ævne at støtte dem i Kampen; deres Sag maa være vor Sag, og vi maa gennem vor Offervillighed vise, at vi staa solidariske med de andre Fags Arbejdere, naar det gælder Kampen for bedre økonomiske Livsvilkaar.

Send derfor saa stort et Bidrag som muligt. Hvad vi ofre her vil en Gang kunne komme os selv tilgode, dersom vi af Forholdene tvinges ud i Kamp. Ingen maa holde sig tilbage eller vise Lunkenhed. At støtte Murerne maa ligefrem være os en Æressag.

Affæren hos Bagge.

I »Ny Typ.-Tid.« behandles Konflikten med Grundighed af Redaktionen og Hr. P. Christensen. Behøver vi at sige, at Hr. Fischmann i denne Sag har blottet sig i en overordentlig Grad? Vi skal godtgøre det ved at citere, hvad Hr. F. *nu* skriver og hvad han skrev *den Gang* Konflikten udbrød. Man høre:

. . . . . og vi have bidraget vort til at gøre Tarifen respekteret; ingen kan nægte, at vi altid have virket af bedste Ævne i den Retning og det er jo ogsaa en ganske selvfølgelig Ting; men derfra og til at blokere et Trykkeri, fordi man har Mistanke om, at nogle Sættere ere opsagte af en eller anden Arbejdet uvedkommende Grund, er et Spring, som vi ikke kunne være med til. Vi kunne ikke nægte vore Medlemmer at arbejde i et Trykkeri, hvor Arbejdet betales tarifmæssigt; . . . . .

Men *førend* Henvendelsen til Bagge etc. etc. havde »Ny typ. Forening«s Formand svaret »Den typ. Forening«s Formand følgende:

. . . . . *Men beslutter De Dem til sammen med Personalet at lægge Tryk paa Bagge, saa har jeg skrevet til Lundsted, at han bør gøre fælles Sag med sine Kammerater, og at vi ville støtte ham* . . . . .

Enhver — baade Modstander og Ven — vil vist indrømme os, at det er vanskeligt at blive klog paa disse to Standpunkter. Det er omtrent som et Menneske, der er af dens Mening, han sidst taler med. Var der nogen Anledning til at tage Spørgsmaalet op, da den første Afskedigelse fandt Sted og som skete paa Grund af Hævdelsen af Tarifen, hvilket Hr. F. selv indrømmer, var der sandelig dobbelt Grund til at tage Forholdsregler, da Principalen *systematisk* smider Personalet paa Gaden. Det hjælper ikke, at Hr. F. kommer med Principalens Undskyldning om at han ikke kan sysselsætte dem og tilføjer, at Beviset for, at dette er rigtigt, ligger i, at Hr. Bagge har beholdt de to Mænd, der har talt deres afskedigede Kollegas Sag; *thi Hr. F. tror, hvis han vil være ærlig, ikke selv herpaa* — dertil har han udtalt sig for tydelig om Hr. B.'s Karakter.

Forøvrigt — hvad forskrækkeligt har Personalet og »Den typ. Forening«s Styrelse i Grunden foretaget sig i denne Sag. Man har henvendt sig til Principalen for at *bede* om at tage Opsigelsen tilbage, og Foreningens Formand har anmodet Hr. Bagge om at vise Imødekommenhed paa dette Punkt og da Hr. B. har lovet at *udsætte* Opsigelsen én eller to Uger, er der intet videre foretaget i denne Sag. Da Hr. B. saa viser sin Imødekommenhed ved at afskedige hele Personalet med Undtagelse af to Mand, rettes der én indtrængende Anmodning om ikke at tage mod Pladser, førend man har henvendt sig til Formændene for de organiserede Foreninger. Al den Snak om »at begynde en Kamp«, eksisterer altsaa kun i Hr. F.'s Fantasi. Hensigten var kun den at forhindre Tilgangen til Trykkeriet *saa længe* de af Hr. B. afskedigede Folk enten ikke vare antagne eller engagerede andre Steder; *det var her kun en rén og skær kammeratlig Pligtfølelse, der dikterede at handle saaledes lige over for de Folk, det var gaaet ud over*, og betegnende for »Ny typ. Forening«s Kammeratskab er det, **at den er gaaet ind paa at sende Hr. Bagge de Folk han trængte til.** Faa Uger efter at Masseafskedigelsen var foretaget, tog et nyt Foreningsmedlem med »Ny typ. Forening«s Formands Billigelse Plads i Trykkeriet!

Det er paa den Maade, at denne Forening hævder Solidariteten og Sammenholdet! Og der findes endnu Kolleger, som tror, at Arbejdernes økonomiske Interesser kan fremmes gennem denne Forening!

Vi kommer nu til Hr. P. Christensens »Retsspørgsmaal«.

Vi er uenige med Hr. P. C., naar han sér denne Sag fra et udelukkende juridisk Standpunkt. Det er hovedsagelig et moralsk og taktisk Spørgsmaal, hvis Afgørelse afhænger af, hvorledes Forholdene er. Naar en Arbejdsgiver benytter sig af saa simple Midler som at gøre en Mand brødløs, fordi han hævder den gældende Arbejdsorden, er det absolut berettiget at hans Kammerater støtter ham. Det indrømmer Hr. P. C. for øvrigt ogsaa selv. Om de skal gøre det eller ikke kommer an paa Forholdene og de Omstændigheder under hvilke Opsigelsen foregaar. Mærker man imidlertid, at Forfølgelsen ligefrem sættes i System, maa man selvfølgelig tage sine Forholdsregler og naar det — som i Affæren hos Bagge — kun sker under den Form, at Tilgangen holdes borte, indtil de afskedigede atter er anbragt, kan ingen sige, at Organisationen gaar uden for sin Retsgrænse. Den staar netop i *juridisk* Henseende aldeles uangribelig.

Det meningsløse i Hr. P. C.'s Standpunkt er, at han vel hævder et Personales Ret til at gaa, men samtidig ikke har

noget imod, at andre optager de ledig blevne Pladser. Vi antager, at det absurde i denne Anskuelse maa springe enhver i Øjnene.

Hr. P. Christensen hævder endvidere, at en Principal har Lov til at foretage Afskedigelser naar de blot foretages med den tarifmæssige Frist. Det bestrider ingen; man er ikke i Stand til at sikre nogen livsvarige Pladser. Men naar Afskedigelsen skér, fordi vedkommende har hævdet sin tarifmæssige Ret, bliver Forholdet et andet. Thi det vil vistnok Hr. P. C. indrømme os, at det er i højeste Grad svækkende for Hævdelsen af de tarifmæssige Rettigheder, naar Principalen uden Modstand fra Personalets Side faar Lov til at foretage den Slags vilkaarlige Afskedigelser. Hr. P. C. vil svare os, at dertil er intet at sige; det gælder da kun om at skaffe ham lige saa tariftro Arbejdere. Men de hænger nu ikke altid paa Træerne. Man kan i den Henseende kun se hen til det Trykkeri, for hvilket Hr. P. C. staar som Bestyrer; det er notorisk at der dér mange Gange af »Ny typ. Forening«s Medlemmer er arbejdet over uden Godtgørelse. Det er ikke nogen Bebrejdelse mod Hr. P. C., thi han har maaske været uvidende derom; men det er kun for at bevise, at Folk ikke altid hævder, hvad Tarifen fordrer, selv om der ikke lægges dem Hindringer i Vejen. Hvor meget mere Anledning er der saa ikke til at tro, at naar der virkelig rømmes op blandt dem, som først og fremmest hævder Tarifen, at saa Lysten til at træde i Skranken herfor, svækkes, naar man opdager, at Kammeraterne ikke hjælper, naar Arbejdsgiverne ved Afskedigelser vil tvinge sig Føjelighed til.

Desuden er det i Arbejdsgivernes velforstaaede Interesse, at Protesterne kommer frem. Faar Misfornøjelsen ikke Luft, skabes der let en Del Bitterhed og Fjendskab Arbejder og Arbejdsgiver imellem, og naar Konjunkturerne bedres, naar d'Hrr. Arbejdsgivere *behøver* Arbejderne, kunde det jo være, at Arbejderne tog Revanche. Og mærkes det, at Forfølgelsen er systematisk, har de god Grund dertil. Forrige Aar var der i alle Trykkerier stor Travlhed og *regelmæssigt* Overarbejde fandt Sted. Hvad om nu Arbejderne rundt om blev enige om paa de Steder, hvor man gaar brutalt frem, at undlade at arbejde over; Tarifen hjemler dem Ret dertil. Det kunde vistnok komme disse Forretninger paatværs og Arbejderne vilde være i deres gode Ret, naar de benyttede sig af dette Vaaben.

Til Overvejelse.

Den haanende og ringeagtende Maade, hvorpaa Otto Jensen behandles i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fra den anonyme Skribent Peter Mørks Side, har i højeste Grad vakt min og mange andre herværende Kollegers Indignation. Hr. Jensen er og har nu i ca. 2 Aar været Medlem af »Dansk typ. Forening« og har i den Tid opfyldt sine Pligter overfor Foreningen. Det kan gerne være, at hans *private* Forhold ikke altid har været som de burde, men disse Forhold bør ikke finde Omtale i vort *Fagblad*, thi der hører de ikke hjemme. Ved Repræsentantmødet i Roskilde talte mange agtværdige Provins-Kolleger i stærke Ord for at *hæve* vort Organs Indhold, saa det paa en *værdig* Maade repræsenterede Fagets Interesser, — og de rejste hjem i det glade Haab. at deres Ord vilde bære Frugt. Det maa have været *en bitter Skuffelse* for dem at læse sidste Numer. Jeg er overbevist om, at hvis Peter Mørks Vittigheder var fremkommet hos vort eget Redaktionsudvalg, var de stille vandret i Papirkurven. Vore københavnske Kolleger have — som de udtrykke sig — »et andet Syn« paa Sagerne end vi her ude i Landet, men jeg fristes til at kalde det et *skævt* Syn, naar de, som her er Tilfældet, kan lade *Sagen* rolig ligge og kun lade *Personen* og de personlige Skavanker træde frem. Thi jeg paastaar paa det Bestemteste, at de Artikler, der er fremkommet i Bladet i den senere Tid fra Jensens Haand, ikke har givet Spor af Anledning til de Overfald, han har været Genstand for. De ere skrevne i et sømmeligt og anstændigt Sprog og forsvarer samt belyser det de skulle paa en ganske fortrinlig Maade *fra hans Standpunkt*, saa selv de, der nære modsatte Anskuelser, maa yde ham sin Anerkendelse derfor og med Fornøjelse læse hvad han skriver. Og anderledes har vi ikke Ret til at se paa Otto Jensen; hans Fortid eller Fremtid kommer os ikke ved, og han har fortjent en bedre Løn for de Timer, han har siddet ved Skrivebordet end saaledes at blive overdænget. — Naar der benyttes saa *mærkværdige* — for at bruge et meget mildt Udtryk — Vaaben til at besejre en Modstander og agitere en Sag frem, saa kunne vi med vor bedste Vilje ikke følge med her ude i Provinserne, og vi nødes til at protestere, naar der kommer noget, som vi ikke kunne undertegne ved at tie stille og samtykke.

Jeg vil slutte med en Anmodning til Redaktionen om at genkalde i sin Hukommelse de Ønsker, der er fremsat om en *hyggelig* Tone i Bladet, fri for Personligheder, samt at indfri de halve Løfter, der er givet i denne Retning. Hvis der gaaes frem paa modsat Vej, saa avles der kun *Bitterhed* i Sindene og gives Anledning til at splitte, hvad der mere og mere burde samles.

Odense, d. 13. Juli 1890. Alfred Tiedje.

Til Hr. Tiedjes særdeles varme Forsvar for Hr. J. skal vi kun bemærke, at det forekommer os mærkværdigt, at en i alle Henseender saa hæderlig Mand som Hr. T. kan finde nogen Sympathi for en saa løs Person som Jensen. Vi kan ikke paa nogen Maade have Tillid til en Mands offenlige Optræden, naar han i det daglige *private* Liv viser sig at være upaalidelig. Værdien af Hr. J.s Skriverier lader vi staa hen og henviser kun til hans Svar i dette Nr. Det er nok værdt at lægge Mærke til. Red.

Generalforsamlingen forrige Søndag

var trods Dagsordenen, Tarifens Revision, kun besøgt af omkring 150 Medlemmer. Til Mødet var indbudt Styrelserne for Trykkerforeningen og Ny typ. For. De første havde modtaget Indbydelsen, de sidste glimrede ved deres Fraværelse. Efter at Clausen var valgt til Dirigent gav han Ordet til Formanden, der mindede om, at det for faa Dage siden var Tarifens Aarsdag, idet den traadte ud i Livet den 1. Juli 1884. Den blev ikke ved sin Fremkomst modtaget med Begejstring, og man var allerede den Gang enig om kun at tage den paa Prøve, og at den efter et Pars Aars Forløb burde revideres. Han mindede om Tarifens Følger hos Schultz og i Morgenbladet og henviste til den seneste Tids Begivenheder, hvor det havde vist sig at Tarifen ikke var tilstrækkelig til at beskytte Sætternes Interesser. Forskellen mellem den danske og tyske Tarif var et Bevis for, at man her ikke var naaet til fuld Forstaaelse af sin Ret. Den tyske Tarif havde saaledes forskellig Pris efter de forskellige Skriftkegler, og fastsatte et Lokaltillæg for de forskellige Byer, der bevirkede at man fra et Lønminimum af 18 Kr. om Ugen kom op til 22 Kr. 50 Øre. Sætterne havde ikke alene en Ret, men en Pligt

til at søge deres Vilkaar forbedrede. Vi maatte nu søge at faa Principalerne til at indvilge i en Tarifrevision, og burde naturligvis sørge for at Ny typ. Foren. gik med dertil. Gennemsnitsfortjenesten kunde næppe sættes til mere end 19 Kr. ugenlig (Protest: 16!); nuvel, saa er der saa meget mere Grund til at forlange en Revision. En Revision paa Basis af den gamle Tarif var ikke heldig; vi maatte nødvendigvis gaa videre. Kunde man komme bort fra Akkordarbejdet, vilde det være det heldigste. Ny typ. Forening havde ved det offenlige Møde om Demonstrationen sluttet sig til Grundtanken heri, og var man i Stand til at faa Princip et fastslaaet, maatte man hellere slaa lidt af paa Lønnen. En uafviselig Fordring var Arbejdstidens Indskrænkning. Kan vi opnaa Arbejdstidens Forkortning vil vi opnaa saadanne Fordele, at Organisationen derved styrkes. Murerstrejken viste tydelig, hvad Betydning Arbejdsgiverne lagde i den forkortede Arbejdstid. Man maatte dernæst afskaffe Overarbejdstimerne. Disse var kun skikkede til at overflødiggøre en Del Arbejdskraft. — Spurgte man nu om Udsigterne for en Tarifrevision, da maatte man huske paa, at vi stod splittede i flere Lejre. Det glædede os derfor at se Trykkerne repræsenterede, medens de Ny havde vist deres Interesse for Forbedring af de økonomiske Vilkaar, ved at blive borte. Trykkerne trængte haardt til en Tarif. Lønnen var lav og Arbejdsløsheden stor, og begge Dele vilde der ved en Tarif kunne raades Bod paa. Den ny Forening havde andre, mere principalvenlige Interesser. Vi havde vel ingen Grund til at søge *Strid* med vore Principaler, men vi havde heller ingen Grund til at elske dem. *Bogtrykkerprincipalerne var de eneste Arbejdsgivere der den 1. Maj tog Hævn over de Arbejdere, der deltog i Demonstrationen.* Det kunde have sin Interesse at faa at vide om de københavnske Bogtrykkere vilde møde Typografernes Fordringer med Velvilje, eller man vilde give et brutalt Afslag. (Bifald.)

LAUR. JENSEN vilde som Repræsentant for Trykkerforeningen udtale sig om Foreningens foreløbige Stilling til det foreliggende Spørgsmaal. Han udtalte sig omtrent saaledes: De vil kunne forstaa, at vi i Dag kun kan tage en foreløbig reserveret Stilling, da vi ikke i Forvejen kunde vide, hvad Mødet i Dag gik ud paa. Da vi imidlertid ikke har haft noget med den nu gældende Tarifs Tilblivelse at gøre, kan vi selvfølgelig ikke være med til at fremtvinge dens Revision, eller være Medindbydere til en saadan. Det er jo ogsaa en Selvfølge, at de, der arbejde efter den nu gældende Tarif, altsaa de to Sætterforeninger, ogsaa maa kunne enes om at faa den revideret. Naar der saa af de i Sagen interesserede Parter er truffet endelig Bestemmelse om Nedsættelsen af en Tarifkommission, saa ønsker vi at faa en eller to Repræsentanter ind i denne til Varetagelse af Trykkernes Interesser. Vor Tarif behøver kun at indeholde ganske enkelte §§, da der overalt, hvor vor Forening har Medlemmer, arbejdes paa fast Løn. Der er derfor egenlig kun 3 Hovedpunkter, vi trænge til at faa behandlede, nærmlig 1) Indførelsen af Minimalløn, 2) Regler for Overarbejdets Godtgørelse og 3) Gensidig Opsigelsesfrist. For Overarbejde ønsker vi 50 % Godtgørelse i Forhold til den i hvert enkelt Tilfælde udbetalte Timeløn. Dette er, hvad vi paa Sagens nuværende Standpunkt har at bemærke til denne. Jeg slutter mine Bemærkninger med Ønsket om, at det maa lykkes ved gensidig Imødekommen fra de i Sagen interesserede Parter, at opnaa et for hele Faget gavnligt Resultat.

Efter at flere Talere havde haft Ordet for at anbefale Tarifens Revision, blev der af 6 Medlemmer indgivet følgende Resolution:

> »Forsamlingen vedtager at nedsætte et Udvalg til Drøftelse af Tarifens Revision og søger ved Samarbejde med de andre organiserede Foreninger indenfor de typografiske Fag, at træffe de fornødne Skridt til en Henvendelse til de københavnske Bogtrykkere,«

der efter en kort Anbefaling af en af dens Underskrivere, enstemmig vedtoges. Paa Forslag af FORMANDEN enedes man ligeledes om at Resolutionen nu skulde tilstilles de to andre Foreninger, hvorefter man vilde sammenkalde et Fællesmøde, hvor det eventuelle Udvalg kunde vælges. Skulde vi komme til at staa ene, saa skulde vi vise, at vi havde Evne og Vilje til at føre Sagen igennem.

Den for Resten ret livlige Generalforsamling hævedes derpaa Kl. 2½.

En afsluttende Replik.

> »Vi benytte stadig Halvdelen af Bladet — den, der jo tilkommer os — til at drøfte, fremstille og agitere for disse Spørgsmaal.«
> (Peter Mørk i Nr. 23.)

Naar jeg paa Artikler, der *kun* har omhandlet *Sagen*, ikke Personen, har modtaget Svar, først som den lille Efterskrift, Red. tilføjede til min første Artikel om vort Blad, og sidst som den anonyme Peter Mørks Svar i sidste Nr., ikke Svar, der indeholdt en Imødegaaelse af Indholdet i mine Artikler, men Svar, der ene og alene har haft til Hensigt at skænde og besudle mit Navn, da forbavses jeg — ikke over Peter Mørks Skamløshed, ikke over den Redaktions Taktløshed, der optager sligt (den har jo selv givet Exempel) — men jeg forbavses over, at sligt fremkommer som Svar paa mine rent saglige Artikler.

Er da Red. eller Peter Mørk saa fattige paa Argumenter for deres Sag, at de allerede i første Omgang giver tabt og falder over Personen i Stedet?

Jeg véd det ikke, det ser jo næsten ud dertil — og da at fortsætte Diskussionen, vilde være haabløst, og naar jeg derfor nu opgiver denne, kan jeg ikke dy mig for at udtale et Ønske (som vist deles af mange) om at lære Navnet at kende paa hin ædle Ridder uden Frygt og Dadel, der saa tappert har draget Lansen for »Den typografiske Forening«s dyrebareste Interesser.

Odense, 14. Juli 1890. OTTO JENSEN.

Blandinger.

Dødsfald. I Mandags døde efter 3 Ugers Sygeleje af Lungesvindsot Trykker SOFUS NYBORG, kun 26 Aar gl. Han havde lært hos Luno og havde et Aars Tid opholdt sig i Tyskland. Nyborg var en brav ung Mand og en god Kollega. Hans Begravelse finder Sted paa Søndag Kl. 11 fra Kapellet paa Fasankirkegaarden.

Typografernes Enkekasse. Det afsluttende Lovudvalgsmøde afholdes Søndag d. 20. Juli Kl. 11 paa »Søfryd«.

Typografiske Faghuer. Det gaar strygende med Anskaffelsen af disse klædelige og behagelige Hovedbedækninger i Provinserne. Her i Odense fandt Tanken livlig Tilslutning paa en Generalforsamling forrige Lørdag og allerede nu har Størsteparten af Lokalforeningens Medlemmer faaet Huer. Og dette er i Grunden ikke saa underligt, thi Huen sidder kvikt, saavel paa vore gamle, skæggede Kolleger, som paa de unge, livsglade Gemytter. Bundtmageren formelig bestormes, og Huen skal næsten være færdig før den er bestilt. Det vil sikkert ikke vare længe, før *hele* Odense Lokalforening kan samles under *en Hue*, baade til gemytlige og alvorlige Foretagender, saa dette er et yderligere Bevis for, at Betegnelsen af Odense, som »den døde By« kun er en saga blott.

Odense, i Juni 1890. P.

»**Das Zeitungsmuseum**«, et Tidsskrift, der omhandler alt Blad- og Tidsskriftliteraturen vedkommende, har nu, særlig paa Initiativ af sin Udgiver, Hr. OSCAR v. FORCKENBECK, oprettet et saakaldt »Avis-Museum« i den store Statteatersal i Aachen. Man finder her saa godt som alle eksisterende Blade og Tidsskrifter, saa vel af politisk som belletristisk og fagligt Indhold. Tillige forefindes til Rejsendes Bekvemmelighed Adressebøger fra næsten alle tyske Byer, Rundrejsebøger, Fartplaner for alle Jærnbaner, der udmunde i Aachen, ligesom enhver Rejselysten her kan faa Oplysning om Bekostningen ved de forskellige Rejser. Desuden findes ved Læsesalen en særskilt Korrespondanceafdeling, hvor Papir og Skriverekvisiter ligge til Disposition. Naar nu hertil kommer, at alt hvad her er nævnt, tilbydes *gratis*, kan der næppe være Tvivl om, at Hr. Forckenbecks smukke Tanke vil vinde Paaskønnelse hos de Rejsende, der komme i Berøring med den gamle prøjsiske By.

Ved Indvielsesfesten d. 2. Maj oplystes det, at »Musæet« indeholdt over 40,000 Eksemplarer, inddelt i 3 store Afdelinger, nærmlig en statistisk, en historisk og kulturhistorisk og en Afdeling under Navn af »Curiosa«.

For Kolleger, der paa deres Vej kommer gennem Aachen, tjener til Underretning, at »Typ.-Tid.« naturligvis findes i Læsesalen, saa de nemt kan følge med Forholdene her hjemme.

En Oplysning. Foranlediget af en Bemærkning i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.«, vedrørende Provins-Typografernes Stilling til Murerstrejken, maa det maaske være mig tilladt at oplyse om, at *Aalborg*-Kollegerne allerede i 6 à 7 Uger ved ugenlige Bidrag har støttet Murerne i deres Kamp for bedre Arbejdsvilkaar. Der er indkommet ca. 50 Kr. og Indsamlingen fortsættes fremdeles. At Bidragene ikke indsendes til Styrelsen for »Den typ. Forening« i København har sin Grund i, at de herværende kontraherende Foreninger har nedsat en Komité for Indsamlingen, og vort Bidrag tilflyder da denne til videre Besørgelse. Forøvrigt skal det siges, at Typograferne her ved enhver Lejlighed støtter Arbejderbevægelsen, saavel den faglige som den politiske.

Aalborg, d. 1. Juli 1890. N. P. ANDERSEN.

I Anledning af en Appel i Nr. 26 af »Typ.-Tid.« om Murerstrejken, skal jeg underrette den ærede Styrelse om, at der hvor Undertegnede arbejder, er der nogle af den »Ny Forening«s Medlemmer der yder Bidrag.

Med Agtelse
EN BLADSÆTTER.

Alderdomsforsørgelsen for E. Heinemann.
(7. Regnskab.)

I de forløbne 26. Uger af indeværende Aar, til 5. Juli, er indk. følgende Bidrag fra: »Adresse-Avisen« 8.10, »Dagbladet« (i Anledning af 27. April) 3.50, Græbe 15.60, »Nationaltidende« 47.40, O. C. Olsen 2.70, »Politiken« 32.70, Qvist 3.25, Schultz 15.40, »Socialdemokraten« 43.90 — ialt Kr. 172.55.

Med det tidl. indk. Kr. 843.97, nu ialt Kr. **1016.52.**

Juli 1890. Med Tak J. F. MØLLER.

Ovenstaaende Sum har jeg modtaget. Med Tak kvitterer jeg paa min Mands Vegne BOLINE HEINEMANN.

Til **Falkenbergs Enke** har jeg modtaget: »Nationaltidende« 25.50, N. Cohen 8.00, »Dagbladet«, Sættere og Trykker 7.75, S. L. Møllers Sættere og Trykkere 4.50, Ølhandler Carl Christensen 0.50 »Politiken« 4.55, »Berlingske-Tidende« 8.75, »Avisen« 4.20, Carl Lunds Bogtr. 1.50, »Adresseavisen« 2.60, Schultz's Sættere og Trykkere 6.00, Hohlenbergs Bogtr. 075 — ialt Kr. 74.60. P. HITZ.

Modtaget ovenstaaende Beløb, hvorfor hjærteligst takkes.
LAURA FALKENBERG.

Arbejdsanvisningskontoret i »Dansk typografisk Forening«.

Dags Dato er det i Lovene paabudte Anvisningskontor oprettet, og anbefales det d'Hrr. Principaler, som mangle Arbejdskraft, samt d'Hrr. Typografer, som søge Arbejde, at henvende sig til Kontoret, hvis Post- og Telegram-Adresse er: **Typografia, Kolding.**

Kolding, d. 1. Juli 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Nyt Medlem: JENS CARL OLE RASMUSSEN (har arbejdet under Blokaden hos Fjeldsøe), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medl.: 20, JACOB HERMANN ANDERSEN og 416, MAGNUS PETERSEN (begge arbejdsløse). 362, CHR. JUL. NIELSEN (arb. hos Valentin & Lund).

Bortrejste Medl.: 372, IVAR NIELSEN. 524, THERKILD PETER THERKILDSEN og 527, FREDERIK CARL THERKILDSEN.

Udmeldte: 525, THOMAS RASMUSSEN THOMSEN-SANDEMAND (arb. hos Keilgaard & Sørup). 24, A. F. ANDERSEN, Stereotypist (arb. hos N. Cohn).

Styrelsesmøde d. 10. Juli.

For lukkede Døre diskuteredes Styrelsens Holdning til forefaldne Begivenheder paa et herværende Trykkeri. Mødet hævet.

FORMANDEN.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: »W.« (2 B.) 4.00, Dagbladets Pers. 1.00, Bagges 1.50, N. C. Roms 0.65, Jordans 0.50, Ferd. Philipsens 0.75, Nielsen & Lydiches 1.00, Allers (C. Kr.) 0.50, Lunos 2.50, o 0.25, Eksprestrykkeriets 0.25, S. L. Møllers 3.55 — ialt Kr. 16.45.

Med det tidl. indk. Kr. 520.78 ialt Kr. 537.23.

Murerstrejken.

Fra Provinserne.

»Demokr.«, Aarhus (7. B.)	4.50
Kolding Lokalf.	4.44

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	4.00
A × B	0.75
Bagge	1.50
Bernsteen	
Birch	
Bladsættere, nogle (9. B.)	2.85
Bording	2.33
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	4.75
Dagbladet	4.25
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.75
Et gl. Foreningsmedlem	0.35
Fjeldsøe	
Græbe	9.00
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	1.20
Hohlenberg	
Jordan	0.50
Jørgensen & Co. (gl. Foren.)	4.00
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	3.35
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	5.40
Nationaltidende (8. B.)	2.00
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	2.70
Olsen, O. C.	4.55
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	0.75
Politiken	7.85
Qvist	
Rasmussen & Olsen	2.30
Rigsdagen	
Rom	0.75
Schultz	
Sivertsen	4.50
Thiele	1.00
Trier	8.45
Truelsen, M.	1.00
Valentin & Lund	2.00
	97.77
Tidl. indk.	580.97*)
Summa	678.74

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

»Demokr.«, Aarhus	4.50
Kolding Lokalf.	1.44

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	1.25
Bagge	1.00
Bernsteen	
Birch	
Bladsættere, nogle	1.70
Bording	2.32
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	5.00
Dagbladet	
Eltong	
Eksprestrykkeriet	1.45
Et gl. og et nyt Foreningsm.	0.50
Fjeldsøe	
Græbe	
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	
Jørgensen & Co. (nogle Sætt.)	2.45
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	
Nationaltidende	
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	
Olsen, O. C.	4.00
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	
Politiken	8.20
Qvist	
Rasmussen & Olsen	
Rigsdagen	
Rom	
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	
Trier	0.50
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	1.25
	39.06
Tidl. indk.	148.94
Summa	188.00

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformænd.

Aarhus: Faktor H. P. BERGMANN (Stiftstid. Trykkeri). *Præstø:* OTTO HANSEN.

Kolding, d. 15. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medl.: Roskilde, P. CHR. HANSEN (udl. i Rosk. Dagblads Bogtr. d. 1. Januar 1889), har aflagt Svendeprøven. Randers, JENS CHRISTIAN JOHANSEN (udl. hos Elmenhoff & Søn d. 11. Juli 1890). Viborg, ANTON ELOF BENGTSON (udl. d. 1. Oktober 1887 i Skive Folkeblad; har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve), arb. hos Backhausen.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Fredericia (Fredericia Dagblads Bogtr.) 448, THOMAS SKYTTEGAARD (sidst arb. i Kolding). Holstebro, 466, M. E. TOFT (sidst arb. i Aarhus).

Bortrejste Medl.: Nyborg, 550, WILLIAM STÆHR (til Holstebro, arbejdsløs). Hillerød, C. C. KNUDSEN (arbejdsløs, til København). Holstebro, 408, OTTO PAULSEN (til Randers i Plads). Skanderborg, HENRIK HANSEN. Aarhus, 431, FR. AUG. PØDENPHANT (til Skive i Plads). Kolding, 448, THOMAS SKYTTEGAARD (til Fredericia i Plads).

Udmeldt: Slagelse, 113, JULIUS NIELSEN.

*) I sidste Numer stod Summen fejlagtig opført med 1 Krone mindre.

Fortegnelse over Medlemmerne i „Dansk typografisk Forening"

den 5. Juli 1890.

Lokalforeningernes Formænd ere betegnede med en Stjærne foran Navnet, Principalerne ere tilføjede (P), Syge (S), Arbejdsløse (A), Militære (M).

Aalborg (38).
Andersen, N. P.
Bang, Aug
Brochmann, J. P.
Burmester, W.
Christensen, Alfr.
— N. L.
— P.
Frandsen, Th.
Gjerum, L.
Gundersen, M.
Hansen, A.
— Chr.
— J. C.
— J. M.
— J. P. (P).
— N. A.
Haugaard, C. (S).
Jepsen, Chr.
Jørgensen, N. P.
Larsen, A. C.
— C.
— L.
Lautherborn, A. F.
Lempke, L.
Madsen, Th.
Møller, H. A.
— J.
Nielsen, R. J.
Odense, Chr. G.
*Olsen, Andr.
— O. M.
Olsson, L.
Petersen, S. P.
Rasmussen, O.
Schølin, C.
— E.
Schwartz, A.
Sørensen, Chr.

Aarhus (76).
Filial: **Odder.**
Andersen, Chr. (P).
— H. Chr.
— Th.
Bech, O. L.
Becher, P.
Berg, V. C.
*Bergmann, H. P.
Berthelsen, Th.
Boysen, N. W. (M).
Christensen, Chr.
— Chr.
— L.
— L.
Christiansen, P.
Clausen, Aug.
Danielsen, M.
Elmquist, K. (P).
Erlandsen, C.
Fangel, Peter.
Gertsen, M. (P).
Gjerding, Carl L.
Gottschalck, A.
Grauleffe, M.
Hansen, L.
— O. W.
Hald, J.
Hein, C. C.
Hey, A. L.
Holst, J. P.
Haugaard, C. H.
Hygum, H. F.
Jensen, Harald.
— Jens.
— Jørg.
— P. (A).
— Vict.
— S. S.
— Thyregod (S).
Johnson, Buskerød.
Jørgensen, P.
Knudsen, L.
Laursen, C.
Langmach, J.
Lorentzen, L.
Lind, H.
Lund, J.
Mahs, J. F.
Meyer, A. (A).
— O. F.
Mortensen, N.
— N. P. (M).
Møller, S.
Nielsen, A. M.
— L. Leth-
Olsen, Arnold.
— H. P.
— Møller-
Petersen, C. L.
— Joh.
— N. C.
— P.
— P. E.
— Wedege-
Pødenphant, F.
Rasmussen, N. (M).
Simonsen, Mar.
Stecker, J. T.
Svendsen, A. L.
Svensson, G.
Søby, C. A.
Sørensen, Chr.
— Søren.
Thrue, Th. (P).
Toft, Mar.
Wartenberg, W.
Weber, A. G.

Assens (6).
Clausen, C. F.
Jensen, C. C. W.
Karup, F. E. (P).
Kofoed, P. C.
*Lucas, W. P. A.
Spilcker, O.

Esbjerg (4).
Eickhardt, L.
*Jørgensen, S. A.
Lund, J. (P).
Stampe, S. T.

Faaborg (7).
Andersen, C. J.
Christensen, C. J.
Deichmann (P).
Petersen, F. L. R.
— N. J.
Rasmussen, J.
Sørensen, H. M.

Fredericia (11)
Andersen, J. P.
Christensen, J.
Gercke, M. A. C. (M).
Hansen, J. H. M.
Holst, C.
Honoré, H. A. (M).
Jensen, Oluf.
Jørgensen, Joh. J.
*Mathiasen, N. Chr.
Rasmussen, L.
Thomsen, Th.

Helsingør (9).
*Bünner, H. M.
Bøttcher, F. W.
Eilersen, Paul (M).
Eskildsen, Emil
— Edw.
Hendriksen, Georg.
Jørgensen, Carl.
Larsen, Chr.
Søndergaard, P. C. F.

Herning (3).
Johansen, L. G.
Nielsen, Th. (P).
*Sørensen, J. P.

Hillerød (15).
Filialer: **Frederikssund** og **Hørsholm.**
*Andersen, Joh.s
Berg, C. (P).
Claudi, Chr.
Christoffersen, R.
Frederiksen, H. P., Hørsholm.
Hansen, L.
— N.
Hanson, Chr. (P).
Knudsen, C. C.
Lund, H.
Nielsen, B., Frederikssund.
Nielsen, Fr., do.
— H. C.
Olsen, Edv.

Hjørring (13).
Filial: **Frederikshavn.**
Andersen, F. E.
Berschke, W.
Christensen, Chr. P.
Carlsen, Vilh. (P).
*Glotz, Carl.
Helmig, Jul.
Henriksen, V.
Heidmann, N. J.
Jensen, Chr. Simonsen.
Johansen, Otto.
Møller, J. Chr.
Nielsen, N. J.
Sørensen, Chr. P. (S. og A).

Holbæk (20).
Filial: **Nykøbing S.**
Andersen, A. P.
— L. P.
— Ludvig.
*Bigum, Jul.
Christensen, C. H.
Faxholm (P).
Hansen, N. S.
Jacobsen, Chr. M. (Nykøbing S.).
Jacobsen, J. P.
— M. Chr.
— H. P. V.
Jensen, A. P.
Nielsen, C.
Petersen, Edv. Rottwitt-
Petersen, H. L. (A).
— N. L.
Rasmussen, Chr.
Rolsted, N. P.
Sunddahl, J. Chr.
Sørensen, Jac. (Nykøbing S.).

Holstebro (7).
Filial: **Lemvig.**
Hestbech, M. S. (P. [Lemvig]).
Holm, D. (Lemvig).
Jensen, C. Høyer-
Kjærsgaard, Chr. F.
Paulsen, Otto.
Sørensen, Anton.
Welsch, V. F. (P).

Horsens (21).
Bache, M. V.
Bachhausen, A. (P).
Bentzen, Chr.
Christensen, O. P.
Dahlsen, Fr.
Daugaard, R. P.
Fogh, H. (P).
Friis, A. (A).
Hansen, C.
Hjorth, N.
Jensen, J. Chr.
Jørgensen, Arnold (P).
Larsen, L. P,
*Lassen, Th.
Marott, E. (P).
Pedersen, R. C.
Rosenstand, N.
Ratheisen, J.
Sonnenborg, V.
Winther, L. P. Hansen-

Kallundborg (12).
Carlslund, A. J. P.
Gullborg, C. A.
Hansen, H. V.
— N. P. C.
Holte, Fr. (S).
Jensen, Ludvig.
* — O.
Møller, H. R. O. (M).
Ostenfeldt, Alfred.
Rasmussen, Martin.
Sørensen, P.
Wendt, N. J. N.

Kolding (33).
Bak, M.
Brehmer, J. H.
Closter, Jens.
Føns, R.
Groth, F. R.
Hvidtfeldt, P.
Jepsen, J.
Jørgensen, Florian.
— Kønr. (P).
— Rasm. Chr.
Kabisch, H.
Knudsen, C.
König, F.
Lomborg, Fred.
Lund, P. P.
Madsen, E. J. H. Larsen-
Møller, Bertel (P).
Nielsen, N. P.
Petersen, Emanuel.
— Torkild.
— Ulrik.
Raben, H. P.
Rasmussen, H. F.
*Schjern, Martin.
Schmidt, S. N.
Sjodt, H. (P).
Skyttegaard, Th.
Sørensen, Enevold (P).
— Knud
Thuesen, Th.
Warberg, H. P.
Weiss, Fr. (P).
Wittrog, C.

Køge (9).
Andersen, A. P. C.
— R. C. (M).
Frantzen, P.
Hansen, Esben.
*Jensen, Louis.
— V. F.
Jørgensen, H.
— H. P. M.
Sørensen, Svarre (P).

Maribo (7).
Albrecht, Joh. Jul.
Andersen, Martin.
Henrichsen, H. P.
Kalberg, Rudolf.
*Nielsen, Joh. Chr.
Petersen, Henrik.
Ruff, August.

Middelfart (9).
Erichsen, P. L. (P).
Gemynthe, H.
Høyer, Knud Chr.
Johansen, S. Enevold.
*Madsen, Claudius (P)
— G. G. D. Lichtenberg-
Nielsen, Chr.
Rosendal, Holger Christensen-
Skou, Hans Madsen-

Nakskov (8).
*Gunnarson, A. B.
Hansen, Alfred (P).
Larsen, Anton.
Nielsen, Bernh.
Pedersen, Joh. (P).
— N. Th. (P).
Rask, Niels.
Rydahl, Chr.

Nyborg (8).
Berg, O. P.
*Fich, Carl.
Findling, Aug.
Hansen, H. J. (M).
Kryger, Carl.
Rasmussen, Carl Ludv.
— Hans.
— Joh. Evald.

Nykøbing F. (8).
Christiansen, L. P. (P).
Jensen, H. P.
Jordan, Aage (P).
*Kristiansen, Karl.
Lange, R. Jensen-
Madsen, Niels Chr.
Nielsen, Chr. W.
Pedersen, Peder.

Nykøbing M. (4).
Bardrum, Sofus.
Fog, Henrik (P).
Jensen, Frederik.
*Lumbye, Fr. C. C.

Næstved (14).
Andersen, Vilh.
Christensen, Jens Peter
Hansen, Hans.
— Henrik.
— Lauritz L. K.
Hermansen, Th. A.
Ihlemann, W.
Matzen, Lauritz.
Olsen, Ludvig.
— Marinus.
* — Otto.
Petersen, Regnar (P).
— Victor.
Preuss, Eugenius.

Odense (55).
Filial: **Bogense.**
Andersen, Jul.
— Sofus.
Berg, Carl.
Clausen, Niels.
Christensen, C. J.
— H. S.
Christiansen, H. (M).
Dister, C. J.
Dreyer, J. C. (P).
Eppler, J. E.
Güth, Carl E.
— Chr.
Hansen, B. J. S. L.
— Lauis.
— Ulrik.
Hillebrandt, R. A.
Ibsen, Jul.
Jensen, Otto E.
— S.
Jeppesen, H.
Jørgensen, Ernst L.
— L.
Korsbang, H. K. (M).
Larsen, Fr.
Madsen, L.
Martens, E. E.
Milo, Chr. (P).
Nielsen, Chr.
— Ditlev.
— G.
— H. S. F.
— H.
— N. C.
Petersen, Anthon.
— Chr.
— H. Chr.
— H. S. M.
— Jens S. Chr.
— S. M. Kaustrup-
— Vilh.
Paulsen, F.
Prøvensen,
Rasmussen, Chr.
— F.
— H.
— L. D.
— N. Chr.
— W.
Schou, L. S.
Schwartz, C. C.
Studt, S. Chr.
Søfeldt, J.
Sørensen, S. H.
Thillerup, Fr. (P).
*Tiedje, Alfred (P).

Præstø (3).
*Hansen, Otto.
— P. L. (M).
Ingvorsen, Chr. Fr.

Randers (24).
Filial: **Hobro.**
Andersen, Chr.
Bang, P. H. L.
Becker, H.
Berg, Chr. E.
Christensen, A.
— Anth. M., Hobro.
Clausen, W.
Dahlgaard, M.
Enevoldsen, P.
Hansen, Hans.
— M. Leopold.
— Niels H.
Jacobsen, Rud.
Jochumsen, A.
Kessler, A.
Klemetsen, W., Hobro.
Lavsen, L. Nielsen-
Nielsen, Chr. (P).
Petersen, Chr.
* — Jørg.
Rye, C. J. (P).
Rasmussen, C. Ad., Hobro.
Sørensen, Carl.
Waldum, A.

Ribe (3).
Andersen, C. F. A.
*Heise, Ernst.
Hunderup, Ivan.

Ringkøbing (5).
Christiansen, O. H.
*Hansen, Rud.
Kruse, H. P. Hansen-
Madsen, M. C.
Mikkelsen, H.

Ringsted (9).
Frederiksen, Fr.
Hansen, H. Chr.
Janus, V.
*Johansen, S. K.
Lindstrøm, J.
Nielsen, H. Chr.
Petersen J. P.

Petersen, L.
Sørensen, J. A.

Roskilde (10).
Andersen, Herman (A).
— William.
Finken, Vald. (A).
Hansen, F. Chr.
— Marius.
Jensen, Oscar.
*Nielsen, Knud.
Mortensen, C. L.
Petersen, Hakan.
— Hans.

Rudkøbing (5).
Hansen, R. A.
Hintze, O. R.
*Høgsted, Hugo.
Madsen, Chr. M.
Rasmussen, Carl.

Rønne (4).
Jacobsen, H. P.
Pedersen, P. Chr,
Smidt, M. M. (P),
*Steensen, F. L.

Silkeborg (6).
Bentzen, M.
Faaborg, J. P.
Haagensen, Th.
Hansen, J. Chr.
*Nielsen, E.
Petersen, J. L.

Skanderborg (6).
*Hansen, H. J.
— S.
Jensen, Rud.
Jørgensen, J. P.
— O. H. (P).
Lemos, V. de (P).

Skive (5).
Christensen, Josef P.
Frederiksen, A. Th.
Jensen, A.
— L. (P).
*Larsen, Carl.

Slagelse (14).
Filial: **Korsør.**
Abrahamsen, W.
Andersen, Th.
Christensen, N. P.
Clasen, J. V.
Hansen, F. Otto.
— H. P. (M).
Jørgensen, J. A.
Melberg, Em. G., Korsør.
Nielsen, Julius.
Olsen, Anthon.
— Carl.
— C. O.
— Julius.
— Olaf E.

Sorø (5).
Haüser, Aage.
— F. (P).
*Lindballe, Jørg.
— Vilh.
Røder, Chr. (A).

Stege (3).
Johansen, Carl.
*Larsen, Joh.s
Utke, Sofus.

Stubbekøbing (6).
*Hansen, C. K. C.
Jørgensen, Hans
Mørup, Niels.
Petersen, Hans J. (A).
Slengerik, C. (P).
Stahl, Hans.

Svendborg (26).
Filial: **Ærø.**
Anderschou, H. C.
Andersen, F. H. (P), Ærø.
Assam, Jens (P).
Behrends, Andr. Joh.s
Bandegaard, A. C. (P).
*Ditlefsen, H. P.
Frandsen, C. L. O., Ærø.
Hansen, Edv. Em. Peter.
— H. H. Fedder-
— Marius.
Høgfeldt, Harald.
Jensen, Carl Fred. Vilh.
— Søren.
Johansen, J. P.
Kristensen, Karl K. E.
Lang, Salomon.
Lund, Martin.
Madsen, H. C.
Nielsen, Rasmus.
Pedersen, Joh. Jørgen
Petersen, Albert Fr.
— Johan.
— Julius Fred. Chr.
Rasmussen, E. H. (Ærø).
Sonnenborg, C. C. A.
Sørensen, C. B.

Thisted (8).
Aaberg, M. (P).
*Behr, Albert.
Christensen, Emil.
Jensen, Jeppe Chr.
— Paul.
Ludvigsen, Jul.
Rasmussen, Alfred.
— Henrik (P)

Varde (9).
Bølling, M., Enkefrue (P).
Fich, F. J.
Hansen, H. C.
— H. P.
— J. A.
Hviid, J.
Jørgensen, H.
Stæhr, Chr.

Vejle (8).
*Frederiksen, M.
Henriksen, N. Chr.
Hertz, W. (P).
Jonassen, J. P.
Nielsen, Jens.
— Jens Chr.
Randa, L. Chr. Edv.
Rasmussen, J. Albert.

Viborg (17).
Andersen, M. C.
Ehlert, Chr.
Fischer, Carl E. (M).
Gottschalck, Chr.
Hansen, Vald.
Jensen, Chr.
Marquard, Georg.
Møller, F. A. O.
*Neess, Wilh.
Nielsen, Jens S.
Petersen, Chr. Jørg.
— N. Chr. (M).
— R. P.
Rasmussen, J. Chr.
Sørensen, Anton.
— Math.
Wahlert, Chr.

Rejsende (3).
Gjernyx, Hans.
Hansen, H. Chr.
— Jul.

Udslettet (1).
Eye, G., Aalborg.

Udmeldte (13).
Bachhausen, P. V., Viborg.
Eilersgaard, Jul., Aalborg.
Elmenhoff, S., Randers.
Grønvold, L. A., Kolding.
Hansen, Vilh. S., Fredericia.
Høeg, F. J., Rudkøbing
Møller, S. H., Thisted.
Nielsen, Andr., Nykø bing M.
Nielsen, Chr., Slagelse.
Ostenfeldt, Axel, Kallundborg.
Rasmussen, A., Ringkøbing.
Sørensen, A., Randers.
Ungermann, J., Randers.

Døde (6).
Bech, P. C., Slagelse.
Iversen, J. P., Varde.
Larsen, Carl Chr., Holbæk.
Paulsen, J. Chr., Skive.
Simonsen, Paul, Frederikshavn.
Vraa, Hans Hansen-, Ærø.

Foreningens Medlemsantal er saaledes **577**. Der er i Aarets Løb udslettet 1, udmeldt 13, døde 6. — De rejsendes Antal var i Dagene 3.—5. Juli 3. — I Aarets Løb er oprettet Lokalforeninger i *Esbjerg*, *Herning*, *Maribo*, *Silkeborg* og *Stege*. Lokalforeningernes Antal er nu **44.**

Kolding, d. 10. Juli 1890.

H. F. RASMUSSEN,
Fmd.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hgo Friebel & Co. Rednitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

For kun 12 Kr.
sendes portofrit og under Garanti for Soliditet (hel ren Uld og smukt Udseende) 5 1/4 Al. lang, 2 Al. bred **mørkeblaat, brunt eller sortmeleret Cheviot** til en Herredragt eller til Drengehabitter.
2 Alen til Prøve sendes for 5 Kr. portofrit.
Adr. **Hobro Uldvarefabrik.**

D'Hrr. Typografer.
Faghuer sendes overalt ved Indsendelse af Maal.
I Kvalitet med Vaaben koster Kr. 3.35,
II do. do. do. - 2.60.
Omtrent alle Lokalforeningsmedlemmerne i Odense er nu forsynede med I Qvalitets Huer fra mig, og turde det være en Garanti for Huernes Godhed og flotte Form.
FREDERIK BINDSLEV,
Odense.

Typografernes Opmærksomhed
henledes paa, at **Faghuer med Vaaben**, i smuk Façon og af gode Materialier leveres overalt efter Bestilling og opgivne Maal til en Pris af Kr. 3.25 pr. Stk. af Undertegnede.
Bundtmager HANS HALD,
Frederiksgade 12,
Aarhus.

Faghuer,
elegant udstyrede, bedste Sort Silketøj, Silkefoer samt Emblem, leveres for 3 Kr. 25 Øre pr. Stk. fra Bundtmager *L. Andersen, Nørregade 21, Odense.* Prøver er til Tjeneste.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 30
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 25. Juli 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Strejkerne.

Som man vil have sét er Murerstrejken nu endt med Nederlag for Arbejderne. Men Arbejdernes Nederlag betyder ikke ubetinget Arbejdsgivernes Sejr. Saaledes som Striden udviklede sig var det klart, at Mestrene satte deres Haab til at kunne sprænge Organisationen; derfor var det fornuftigt og klogt af Murerne at ende Kampen nu; thi var den blevet fortsat, er det ikke umuligt, at Organisationen var gaaet med i Løbet. Nu gaar Arbejderne ud af Kampen med Organisationen lige saa solid og støt som før Strejken, men med *et brændende Had* og en *uforsonlig Bitterhed* mod Kapitalismen; *det* er Stridens Gevinst, thi uden disse to Ting er det over Hovedet umuligt at føre vor Sag igennem.

Der er derfor ingen Grund til at tabe Modet. En tabt Strejke betyder saa uendelig lidt over for den Kendsgærning, at Arbejderne med samme Tillid som før slutter sig til deres Organisation. Murerstrejken har vist, at Sammenholdet blandt Arbejderne *vokser;* ikke én forraadte sine Kammeraters Sag.

Det gælder nu om at sætte den størst mulige Kraft paa Indsamlingen til de strejkende Sømænd. Strejken breder sig Dag for Dag; de engelske Sømænd tager nu for Alvor fat og Sandsynligheden er for, at det kan lykkes at føre Arbejdernes Sag sejrrigt igennem. Men under alle Omstændigheder er det Typografernes Pligt at hjælpe saa vidt som det staar i deres Magt, og vi opfordrer derfor indtrængende til at overføre de til Murerne indkomne Bidrag til Sømændenes Kasse. Husk, hvilken elendig Tilværelse disse Arbejdere fører, og støt dem derfor til det yderste.

Lykkes det det rige og mægtige Selskab at kue Arbejderne, er det ensbetydende med en Slavetilstand uden Lige. Det maa ikke ske og vi raaber derfor til Eder: *Hjælp til de kæmpende Sømænd.*

Lidt Trykkerteknik.

Om dette Emne har en amerikansk Kollega, Hr. A. B. Carty i det i Sct. Fransisko udkommende typografiske Blad »Pasifik Printer« skrevet en Artikel, hvoraf her meddeles et Uddrag:

»Man bør huske, at Hurtigpresserne ere livløse Genstande, som ikke har nogen selvstændig Tanke eller Bevægelse, men udelukkende lystrer deres Skaber, Mennesket. Dette forstaas dog kun i Reglen af den, hvis Beskæftigelse det er at opstille Maskinerne, nemlig Montøren.

Har De nogen Sinde lagt Mærke til, hvilken Omhu Montøren anvender paa Maskinens Grundlag? Hvorledes alt stilles med Nøjagtighed ved Hjælp af Vaterpasset, og hvor jævnt Pressen arbejder, naar den først er kommen i Gang. Vaterpasset benyttes ikke ofte nok af Trykkerne, særlig i Lokaler, hvor Gulvet viser Tilbøjelighed til at sænke sig under Maskinernes Vægt. En hyppig Benyttelse af Vaterpasset, paa Maskinens Grundlag og Fundament, vil være meget gavnlig. Naar jeg skal passe en Maskine, er det min første Opgave, med Vaterpasset at undersøge dens Stilling, om den staar lige eller skævt, og jeg har i flere Tilfælde været nødt til at lade Maskinen hæve en Tomme enten i et Hjørne eller i den ene Side.

Da jeg for 2 Aar siden fik Plads paa »Times« Trykkeri i St. Francisko lagde jeg Mærke til at en af Maskinerne kun med megen Besvær kunde drejes ved Haandkraft. Ved Undersøgelse viste det sig, at Maskinen ikke stod skævt, og at den derfor ikke behøvede at hæves. Jeg tog da et mellemliggende Kamhjul af, og fandt saa, at Cylinderen drejedes let nok. Jeg fandt nu ud, at Fejlen var den, at en af Valsestokkene, ved Flytning fra en anden Bygning, var bleven bøjet og derfor holdt igen paa Valserne under Arbejdet. Efter at have rettet det krumme Stykke lige, og filet det ujævne bort, var alt i Orden igen. Dette Eksempel meddeler jeg kun for at vise, at det ofte er smaa Ting, der bevirke store Vanskeligheder, og som man derfor maa have sin Opmærksomhed henvendt paa. Naar Cylinderen først er paralel, bør man efter min Mening undlade at sænke eller hæve den, hvilket ofte skér under Arbejdet. Ved flere Lejligheder har jeg lagt Mærke til, at Cylinderskruerne vare Aarsag i at Maskinen vanskeligt kunde arbejde, fordi disse vare spændte for haardt. Den øverste Skrue bør gaa ganske let imod Cylinderlejet, da den ved at spændes for haardt, forhindrer Maskinen i at arbejde regelmæssigt.

Smør Maskinen godt, og hold lidt Tvist eller en Klud, samt et Søm eller en anden spids Genstand parat, mens De smører. Sømmet for at rense Smørehullerne for Snavs, og Kluden eller Tvisten for at borttøre den overflødige Olje. En letløbende Maskine er ensbetydende med ringe Slid paa de enkelte Maskindele og fordrer ringere Drivkraft, ligesom den ogsaa, hvor man benytter Dampkraft, fordrer et ringere Kulforbrug.«

Til foranstaaende Artikel, som jeg har haft Lejlighed til at gjennemse og revidere, kunde jeg ønske at knytte et Par

Bemærkninger angaaende et Par Punkter, hvori jeg ikke er ganske enig med Artiklens Forfatter.

Det er rigtigt at en Maskines Fejl undertiden kan ligge i, at dens Underlag er sunket, saa at Maskinens Stilling ikke længere er vandret, men arbejder skævt. For at undgaa dette, burde enhver Trykker, naar en Maskine opstilles i det Trykkeri, hvori han arbejder, nøje paasé, at Plankerne, hvorpaa Maskinen skal hvile, lægges saaledes, at Maskinens Vægt bliver saavidt muligt ligelig fordelt paa de under Gulvet værende Bjælker eller »Liggere«, som bærer dette. Samtidig undersøges Gulvfladen ved Hjælp af Vaterpasset, og viser det sig at denne Flade ikke er ganske vandret, maa man ved Hjælp af Underlag hæve Maskinen saa meget, som det paagældende Punkt er lavere end den øvrige Gulvflade. Har man først sørget for at Maskinen har faaet et saadant fast og sikkert Grundlag at hvile paa, tror jeg næppe, at den under Arbejdet vil bringe Gulvet til at give efter, naar da ikke dette er alt for mørt og raaddent.

Jeg kan ikke være enig med Hr. Carty i, at man ikke bør hæve eller sænke Cylinderen. Da nemlig en stor Form kræver langt mere Tryk end en lille, saa er det absolut nødvendigt at forandre Cylinderens Stilling, for at regulere Trykket. Hr. C. mener rimeligvis, at man, naar man skal have en stor Form ind, kan sætte nogle flere Ark paa Cylinderen. Dette kan man jo ganske vist undertiden gøre, men der kan være en saa stor Forskel paa Formenes Størrelse, at man er nødt til at hæve eller sænke Cylinderen. Er man et Sted, hvor alt, fra Visitkort til Avis, trykkes paa den samme Maskine, saa tvinges man til at forandre Cylinderens Stilling. Hvis man f. Eks. straks efter Avisen skal trykke et lille Kort, saa er det nødvendigt at hæve Cylinderen, da Forskellen paa det Tryk, der kræves i dette Tilfælde, er saa stor, at nogle Arks Borttagen ikke er nok til at ophæve denne.

Endelig skal jeg bemærke, at der, efter hvad jeg har erfaret, findes Trykkerier, hvor Skrifternes Højde er forskellig, hvilket selvfølgelig kræver, at Cylinderens Stilling maa rettes efter Skriftens Højde. LAUR. JENSEN.

Lønspørgsmaalet.

Aalborg Lokalforening afholdt i Lørdags Aftes en meget talrig besøgt Generalforsamling. Udenfor Dagsordenen blev Lønspørgsmaalet fremsat, og udspandt der sig herom en meget livlig og interessant Forhandling. Flere Talere mente det absolut nødvendigt, for at faa Spørgsmaalet løst til Gavns, at det kom ind under »Dsk. typ. Foren.«s Omraade, hvorimod andre paa det nuværende Tidspunkt nærede Betænkelighed ved at lade det blive en Foreningssag.

Det blev tilsidst vedtaget at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer, som skulde tage Sagen i sin Haand. Dette Udvalg vil nu i den nærmeste Fremtid indhente statistiske Oplysninger hos de forskellige Lokalforeninger om Arbejdsforholdene, og haaber Udvalget, at de ærede Kolleger vil give disse Oplysninger saa korrekt som muligt.

Paa Grundlag af det Materiale, som derved fremkommer vil der blive sat en stærk Agitation i Gang for at oparbejde Stemningen for Spørgsmaalets Løsning.

Det blev overdraget mig, at indsende et kort Resumé af Forhandlingerne til Optagelse i »Typ.-Tid.«.

Aalborg, d. 20. Juli 1890. ANTON SCHWARTZ.

Det utrolige er skét,

Hr. JUL. FISCHMANN er bleven Vaabendrager for Hr. ANTHON LARSEN og hans Meriter paa Roskildemødet. At Hr. Fischmann derved bringer sig selv i en meget mislig Stilling, formaar han maaske ikke at se, saa deri ligger en Del Undskyldning for ham. Ved at Hr. Fischmann nu er traadt i Skranken for Hr. Larsen er der dog vundet ét, næmligat den førstnævnte indrømmer, hvad den sidstnævnte har forsøgt at benægte og snakke sig bort fra. At Hr. Anthon Larsens Udtalelse angaaende »Den typ. For.«s Styrelses Stilling til Haandbogen er kommen til at foreligge offentlig, *det er Hr. Larsen selv Skyld i*; og den tidt nævnte Usandhed fra Hr. Larsen synes han ikke at være ene om, derfor er det tillige berettiget, at sligt fremdrages.

Hr. Fischmann synes at være helt kisteglad over Hr. Larsens »Referat« og skriver bl. a., »*at Hr. Rasmussen tør ikke gøre én eneste Udsættelse*« paa det, hvad der viser, »at Referatet dog ikke maa være saa ueffent endda«! Er Hr. Fischmann da virkelig uvidende om, at det af ham tilsyneladende saa højt priste Referat indeholder — for blot »at gøre én eneste Udsættelse«! — saadanne Urigtigheder, som at et Forslag, der af det paagældende Udvalg fraraadedes og (vel som Følge deraf) ej heller af Repræsentantmødet vedtoges, — — — af Hr. Larsen rask væk erklæres for vedtaget! Mig synes det dog ikke at være nogen overdreven stor Fordring at stille til »Ny Typ. Tid.«s Referent, at han i sine Notitser ikke leverer en saadan Bummert. Og Hr. Larsen har sikkert haft den samme Følelse, da han forleden sendte sit Referat-Nr. ud til Provinskolleger med en vedføjet trykt Lap, hvori han anmodede om Underretning angaaende »*væsentlige Fejl*« i hans Referat. Da Hr. Larsen ikke er saa ganske fri for at ville benægte Fakta, skal jeg her aftrykke hans Rundskrivelse, der lyder ordret saaledes:

> »Idet jeg til behagelig Gennemlæsning tilstiller Dem nærværende Numer af »Ny typografisk Tidende«, indeholdende Referat af Repræsentantmødet i Roskilde, anmoder jeg Dem om godhedsfuldt at lade det cirkulere blandt Lokalforeningens Medlemmer. Dersom De ved Gennemlæsningen af Referatet finder væsentlige Fejl deri, vil jeg være Dem meget forbunden for at modtage Underretning derom.
>
> Læg Mærke til Bladets billige Abonnementspris — 30 Øre Kvartalet.
>
> A. TH. A. LARSEN,
> Centraltrykkeriet,
> Frederiksberg, København.«

Samtidig med at jeg fik Meddelelse om ovenstaaende Skrivelses Tilværelse, anmodedes jeg fra forskellige Sider om at læse grundig Korrektur paa Hr. Larsens Referat; min Tid er dog optaget af anden mere nyttig Gerning, og Hr. Larsens Referat maa fra mig nøjes med Betegnelsen: *Lider af væsentlige Fejl fra Ende til anden.*

Naar Hr. Fischmann skriver, »at Hr. Rasmussen finder sig beføjet til at *snakke med* om private Samtaler«, da skal dette vel være et Forsøg paa at bortlede Opmærksomheden fra de virkelige Forhold, og disse er, at Hr. Anthon Larsen før Repræsentantmødets Begyndelse søgte mig angaaende Tilladelse for ham til at være Referent for »Ny typ. Tid.« og endvidere for at give mig Meddelelse om Haandbogen. Jeg har ikke søgt Hr. Larsen. Og *her* var det, at Hr. Larsens Udtalelse om »Den typ. Foren.«s Styrelses Stilling til Haandbogen fremkom, en Udtalelse, som ved Hr. Victor Petersens tilfældige Nærværelse straks blev knæsat.

Om Hr. Emil Sørensens Haandbog skal jeg med det samme give Hr. Fischmann rén Besked. Hr. F. skriver: »Iøvrigt er det vor Mening, at Haandbogen vil vide at skaffe sig Vej ved sit eget Værd, uden at behøve hverken det ene eller det andet Partis Anbefaling«. — At *det* netop burde være et Foretagende, som laa »udenfor Partierne«, kan Hr. Fischmann læse sig til i Repræsentantmødets Resolution — »den lidt underlige Resolution«, som Hr. F. andetsteds siger. Forøvrigt er det den almindelige Mening her ude i Provinserne, at man vil støtte Hr. Emil Sørensens Haandbog, saafremt den maatte vise sig at være det værd, og dette mente man at have faaet en Garanti for, naar Sagen var bleven realiseret saaledes, som Repræsentantmødet i Roskilde énstemmigt udtalte sig for, og som Hr. Emil Sørensen, da jeg i København efter Repræsentantmødet talte med ham, ej heller var uvillig stemt for. Nu *skal* Sagen jo imidlertid realiseres paa en anden Maade, fordi, som Hr. Fischmann siger, »det vilde smage stærkt af en Ydmygelse« for »Ny typ. Foren.« at »annullere en Generalforsamlings Beslutning«. Jeg skulde dog mene, at et Foretagende som Hr. Sørensens Haandbog, der direkte henvender sig til Provinsforeningens Styrelse om Støtte, burde sættes højere end at nogle enkelte af »Ny typ. Forening«s Medlemmers øjeblikkelige Lune skal være det afgørende. Man har nu ikke den mindste Garanti for, at Haandbogen vil fremkomme saaledes, at den vil blive det, der loves. Bliver Haandbogen à la »Typografiske Ornamenter«, — saa er den dødfødt.

Kolding, den 20. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

Enkekassen.

Det er en haard Fødsel, men den kommer forhaabenlig livsfrisk og levedygtig til Verden. Udvalget arbejder rask paa Reglerne for dens Virken, og naar disse om kort Tid gennem de typografiske Fagblade er komne til alles Kundskab, vil et stort Møde blive afholdt, for at Reglerne kan faa Sanktion, og saa — saa mangler der kun ét: *at Typograferne vil forstaa Betydningen af denne nye Organisation, og at de helst allesammen vil melde sig ind.*

Det kan næppe være af Vejen allerede nu at slaa til Lyd for den ny Kasse, saa at Tanken kan blive drøftet rundt om i Hovedstadens Trykkerier.

»**Enkekassen**« er nu Kassens populære Navn, men den bliver, hvis Udvalgets Forslag vinder Sympati, mere end en Kasse til Understøttelse af Enker, idet den efter Reglernes Titel foreslaas benævnet: »*Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte*«, og § 1 kommer til at lyde: »Kassens Formaal er at udbetale til et Medlems Efterladte, hvis Forsørger han er, en kontant Sum, af 300 Kroner inden 4 Uger efter Dødsfaldet, naar som Bevidnelse Inkassatorens Underskrift og Dødsattesten fremlægges«.

Herefter vil altsaa ikke alene Enker, men Fader og Moder eller hvem den Afdøde ellers har haft at forsørge, hvis han var Enkemand eller ugift, faa Ret til de 300 Kr.

Kassen paatænkes at skulle virke paa et saa bredt humant Grundlag som muligt, saaledes at f. Eks. enhver Kollega *uden Hensyn til Alder eller Sundhedstilstand* vil kunne blive Medlem, blot han melder sig inden den 1. Oktober i Aar og betaler 1 Kr. i Indskud (hvilken kan afdrages) samt 10 Øre i ugentligt Kontingent. For senere Indmeldte bliver Fordringerne strænge, men det ligger jo i enhvers Haand selv at gribe den gunstigste Indmeldelsestid.

Raabet om *Organisation* summer os om Ørene fra alle Sider, og al denne Organisation har sikkert sin store Betydning, men paa *Understøttelsesomraadet* har den det ikke mindst. (Jeg vilde, i Parenthes sagt, blot ønske, at man kunde gaa videre endnu, end her er Tale om.)

Formen for vor Understøttelse *nu* er som bekendt *Cirkulæret.* Hvad dette Væsen er, véd Enhver; jeg behøver ikke at farve det mørkere. Kun det vil jeg gøre opmærksom paa: *at* Cirkulærer i Reglen er meget længe om at farte rundt, saa at Pengene spises op, efterhaanden som de kommer ind, — og *at* just ikke altid *den*, der er mest værdig, faar det største Bidrag; det er nemlig et Spørgsmaal, der er afhængigt af, *hvem* den Søgende faar til at tale sin Sag.

Og saa er der én Ting til, der er værd at tage i Betragtning, nemlig den Uvilje, hvormed Hjælpen tidt ydes. Man har Lov at sige, at saadan Uvilje ikke er køn, men man kan ikke nægte at den er motiveret; det er jo ofte Kolleger, man beder om en Skærv, som *selv* kunde trænge til en Haandsrækning, og disse Folk eller deres Efterladte kan godt en Gang komme til at staa *uden* saadanne Venner, der kan og vil ofre sig for dem ved at samle ind.

Og hvad er det med Cirkulære saa andet end Tiggeri, ydmygende Tiggeri — mest ydmygende og mindst indbringende maaske for *den*, hvis Pung aldrig var lukket for andre!

Jeg tør derfor sige, at det er betimeligt at oprette en Understøttelseskasse, hvorved Enhver faar Hjælp samtidig med, at han bidrager til at hjælpe Andre, — en Kasse, hvor Enhver, der har *ydet*, ogsaa kan *nyde*, og det ikke som en *Naade* men som en **Ret**!

Der *tales meget* om, at Staten skal hjælpe, men vi faa sikkert Lov at vente længe; der kan dø mange, mens det Græs gror. Det er derfor mit Haab, at alle Kolleger, baade unge og gamle, baade daarligt- og bedrestillede, vil være af den Mening, at det er smukt at støtte andre, og klogt at hjælpe sig selv.

Lad det store Møde, der om kort Tid bliver holdt, kalde Alle til Stede, saa at man kan sige: *Den slog igennem; der var noget at sætte Kræfter ind paa!*

Ingen maa glemme, at Understøttelsesomraadet er et nevtralt Gebet, hvor Alle kan mødes i god Forstaaelse trods forskellige Livsanskuelser.

Maatte den projekterede Kasse blive til Virkelighed! Saa vil den, mens Tiden gaar, øve mangen god Gerning og komme til at staa som et, maaske lille men dog velsignelsesbringende Bidrag til vor Tids Arbejde for Menneskelykke.

J. F. MØLLER.

»Den Delegerede«

har ikke et Ord at skal have sagt til vor Udtalelse om, *at han har faret med løs og uvederhæftig Tale.* Man skulde tro, at en Mand, der lader en Beskyldning af en saa graverende Natur sidde paa sig, for Fremtiden var en Umulighed inden for en Ledelse. Vi faar at se! Men hvorom al Ting er, er Hr. ANTHON LARSEN nu bleven stemplet efter Fortjeneste og han bliver sikkert ikke oftere betroet til at være Sendebud for »Ny typ. Forening«.

»Ny typ. Tid.« finder imidlertid Anledning til at tage Affære paa Undskyldningen om de fremadskredne Arbejder. Vi skal ikke spilde mange Ord paa dette Pindehuggeri, men kun konstatere, at Bladet finder paa det tarvelige Fif at tale om et Forhold nu, der fra vor Side blev paatalt som findende Sted for Uger siden. Og Udstyrelsen, som Organet raaber paa har været i Orden *før* Repræsentantmødet, var ikke videre, da vi skrev vor Meddelelse, end at Forfatteren endnu ikke *var kommen overens med Bogtrykkeren, om Bogen skulde sættes med 4-Punkt eller med Halvgevierter*. Det lader til, at der ogsaa er andre løse Personer end Hr. Anthon Larsen!

Bladets øvrige Udenomspassiar er ikke en sur Sild værd. Hvad havde været til Hinder for, at »Ny typ. Foren.« havde sagt: Ja, vore Forarbejder er saa langt fremskredne, at I maa rette jer efter os, hvis I vil med til Udgivelsen. — Saa havde det været klart, at man i det mindste paa dette Punkt vilde Samarbejde. Saaledes som Sagen nu foreligger, beviser det, at man *end ikke vil udsættes for at have Skin af at have med »Den typ. Forening« at gøre*. Vi er fuldt ud paa det rene med d'Hrr.s Taktik.

Hvor kært det end vilde være for dem at være sig selv — ene og alene sig selv — skal d'Hrr. dog ikke faa Lov dertil — saa længe det ikke positivt er slaaet fast, hvad deres Kollegialitet er værd for selv den blindeste af de blinde. Det var nemmest at bevare Kollegialitetens Skær og saa samtidigt — være Venner med Principalerne. Men den gaar ikke — for at bruge et populært Udtryk. Enten paa den ene eller anden Side; der er ikke nogen Mellemvej, og naar Styrelsen har talt om Foreningens fremtidige Stilling, da er det ikke dens Holdning i Smaabagateller, men dens Standpunkt i de vigtige Afgørelser. Der gælder det ikke at knibe udenom med Undskyldninger og tomme Udflugter, men at tage et klart og bestemt Standpunkt. Og tager man saa Standpunkt — *udenfor* den kollegiale Ramme, kan man længe nok kalde det »uværdigt Sjakreri«; med d'Hrr. er der saa ikke længer noget at forhandle; de kan saa ganske roligt pakke sammen med deres Haandbog, thi Bevidstheden hos Danmarks og vore Nabolandes Typografer er endnu ikke saa demoraliseret, at de saa meget som et Øjeblik vilde tøve med at frasige sig ethvert Makkerskab med et saadant Kompagni.

Blandinger.

Sammenkomsten i Aarhus. Straks efter Ankomsten af Københavnertoget i Søndags, Kl. 9½, samledes, efter Indbydelse af Aarhus Lokalforening, ca. 100 Typografer til en i alle Maader vellykket Frokost i »Kystpavillonen«s store, smukt dekorerede Sal. Formanden for Aarhus Lokalforening, Typograf BERGMANN, bød Velkommen. Der herskede en særdeles hjærtelig og kollegial Stemning. Sange og Taler fulgte Slag i Slag. Der taltes for Sangforeningen, Gæsterne, Gemytligheden, Festkomitéen o. s. v. Efter Frokosten samledes man i Haven, hvor samtlige Deltagere blev fotograferede. Om Aftenen efter Seksaen i Ridehuset mødtes man atter i »Kystpavillonen« til et animeret Punschesold, hvortil Københavnerne indbød. Her var Liv og Lystighed. Korsange, sungne af Sangforeningen, Solosange og Sange, forfattede til Festen, vekslede med Taler af alvorlig og gemytlig Art. Her var Humør og Liv og først ved den lyse Morgen skiltes man, med Tak til hinanden for den behagelige Dag. F.

Odense Lokalforening, af hvilken afdøde SOFUS NYBORG i en Snes Uger af dette Aar var Medlem, havde til hans Begravelse i Søndags sendt en særdeles kostbar og nydelig Krans, bestaaende af Rødbøgsblade besat med hvide Roser — et Vidnesbyrd om den kammeratlige Sympati Sofus Nyborg havde vidst at skaffe sig blandt Kollegerne i Odense.

Faghuerne lader til i Provinserne at finde rivende Afsætning. Hr. Hald i Aarhus meddeler i al Fald Ekspedionen, at Annonceringen i vort Blad for ham har haft god Virkning, idet der ikke hengaar en Dag uden at flere Bestillinger arriverer. Særlig Typograferne paa Sælland er hans gode Venner.

Til Strejkerne i Murer- og Sømandsfaget er der ogsaa ydet ugenlige Bidrag fra Næstved, som er indbetalt til den derværende socialdemokratiske Forening.

Arbejdsanvisningskontoret i »Dansk typografisk Forening«.

Dags Dato er det i Lovene paabudte Anvisningskontor oprettet, og anbefales det d'Hrr. Principaler, som mangle Arbejdskraft, samt d'Hrr. Typografer, som søge Arbejde, at henvende sig til Kontoret, hvis Post- og Telegram-Adresse er: **Typografia, Kolding.**

Kolding, d. 1. Juli 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

»Svensk Typograf-Tidning« og »Typografiske Meddelelser« bedes paa Grund af Pladsforandring sendt til Redaktøren, Otto Barnewitz, Baggesensgade 21 N., 4. Sal.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Den halvaarlige Generalforsamling

afholdes **Søndag den 10. Avgust 1890, Kl. 10 Formiddag**
i Thalia's store Teatersal, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Biblioteket. 4. Fastsættelsen af Formandens og Kassererens Løn. 5. Fagforeningskongressen i Kristiania. 6. Andrag. om Eftergivelse af et afdød Medlems Skyld til Foreningen. 7. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne. 8. Ændringer til Lovene.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal; dog undtages herfra Punkt 8. STYRELSEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 20. Juli.

Fraværende CARL OLSEN, E. H. RASMUSSEN og FASMER med lovlig anmeldt Forfald. En Skrivelse fra Revisionen behandledes. En Anmodning om Arbejdsløshedsunderstøttelse bevilgedes; ligesom en Understøttelse til to afskedigede vedtoges. Generalforsamlingen bestemtes til den 10. Avgust; Dagsordenen fastsattes. KASSEREREN gav forsk. Oplysninger om Medlemmer, der i længere Tid ikke havde afbetalt paa Laan og meddelte ligeledes de til Restance staaende Medlemmers Navne. Det vedtoges at foretage Udslettelse saafremt ikke Restancerne dækkedes inden Lørdag d. 26. ds. En paatænkt Sammenkomst drøftedes. Man vedtog at afholde en Fest til Efteraaret til Fordel for Understøttelsesfonden og at opfordre Sangforeningen til at assistere ved denne Lejlighed. FORMANDEN gav Meddelelse om Bergs Bo og Gartner Bergs Gældsforhold; efter Henvendelsen fra F. K. MADSEN og Formanden, havde Berg erklæret ikke at ville betale noget, da Forholdet var blevet offenliggjort; efter nogen Forhandling var det dog lykkedes at faa ham til at betænke sig herpaa og senere sende endelig Besked. Mødet hævet.
FORMANDEN.

Nyt Medlem: MARIUS MYHLENDORFF (arb. hos Fjeldsøe).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medl.: 118, RASMUS JENSENIUS NIELSEN (arbejdsløs).

Bortrejste Medl.: 149, PETER HERMAN HANSEN. 159, JENS CHRISTIAN HØYER. 178, OTTO HØEGH. 348, VALDEMAR LUDVIG NIELSEN.

Udslettet: NIELS CHRISTIAN THERKILDSEN, CARL AUGUST RINGMANN og CHARLES FRIBERG (Centraltrykkeriet).

Til **Fanens Reparation** har jeg modtaget: Fjeldsøes Personale Kr. 1.00

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Bording 2.00, Dagbladet 1.00, Eksprestrykkeriet 0.25, o 0.25, Jordan 0.25, Ferd. Philipsen 0.75, N. C. Rom 0.65 — ialt Kr. 5.15.

Kassebeholdning fra forrige Regnskab Kr. 380.63 — ialt 385.78.
G. CLAUSEN.

Murerstrejken.

Fra Provinserne.

»Demokr.«, Aarhus (8. B.)	4.50
Kolding Lokalf.	4.26

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	3.75
A × B	0.25
Bagge	
Bernsteen	0.40
Birch	
Bladsættere, nogle (10. B.)	2.40
Bording	
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	5.75
Dagbladet	4.75
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.20
Fjeldsøe	
Græbe	8.45
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	1.20
Hohlenberg	
Jordan	0.50
Jørgensen & Co. (gl. Foren.)	3.00
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	2.50
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	
Nationaltidende (9. B.)	2.25
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	5.35
Olsen, O. C.	3.80
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	0.75
Politiken	7.80
Qvist	
Rasmussen & Olsen	
Rigsdagen	
Rom	0.75
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	1.00
Trier	9.90
Truelsen, M.	0.25
Valentin & Lund	2.60
	82.36
Tidl. indk.	678.74
Summa	761.10

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

»Demokr.«, Aarhus	4.50
Kolding Lokalf.	1.38

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	2.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	1.50
Bagge	
Bernsteen (1 Medl.)	0.40
Birch	
Bladsættere, nogle	1.05
Bording	4.15
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	7.00
Dagbladet	
Eltong	
Eksprestrykkeriet	1.75
Fjeldsøe	
Græbe	
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	
Jørgensen & Co. (nogle Sætt.)	2.25
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	
Nationaltidende	
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	
Olsen, O. C.	3.30
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	
Politiken	9.05
Qvist	
Rasmussen & Olsen	
Rigsdagen	
Rom	
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	
Trier	
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	2.55
V. A. (2 B.)	2.00
	44.38
Tidl. indk.	188.00
Summa	232.38

Typografernes Sportsklub.

Kampen med Gentofte Boldklub finder Sted Søndag d. 27. Juli i Gentofte; der mødes ved Nordbanestationen lidt før Kl. 9. Medlemmer, som kunne have Lyst at tage med derned, er velkomne. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Aften Kl. 9: Møde paa »Søfryd«. STYRELSEN.

Dansk typografisk Forening.

Lokalforeningsformændene

ere i: *Faaborg* H. M. SØRENSEN, *Holstebro* CHR. F. KJÆRSGAARD, *Slagelse* OLAF E. OLSEN og *Varde* J. A. Hansen. (I Medlemsfortegnelsen i forr. Nr. er foran de her nævnte Navne forglemt en *).

Under *Hillerød* Lokalforening er forglemt VILH. PHEIFFER.

Kolding, d. 18. Juli 1890 H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 22. Juli.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Af Lokalforeningernes Regnskaber var indtil i Dag ankommet henved de tre Fjerdedele. Medlemslisten var fra flere Lokalformænd ikke fremkommet saaledes som begæret, hvorfor Medlemsnumrene havde maattet udelades.

2. Paa en Forespørgsel fra *Middelfart* angaaende et genindtraadt Medlems Rettigheder, havde Formanden svaret, at Vedkommende er at betragte som nyt Medlem, hvilket Hovedbestyrelsen billigede.

3. ANTON SØRENSEN, p. t. Viborg Lokalforening, har endnu ikke faaet ordnet sit Mellemværende med Horsens Lokalf. ang. den i Mødet d. 27. Juni behandlede Sygehusregning. Det vedtoges derfor at anmode Viborg Lokaltmd. om at tilkendegive Vedkommende, at han ingen som helst Understøttelse kan erholde af Foreningen, før det paagældende Beløb er betalt.

4. Skrivelse fra *Roskilde* Lokalf. med Forespørgsel om Optagelsesvilkaarene for et nyt Medlem. Vedkommende, der d. 1. Jan. 89 havde udstaaet 4 Aars Læretid, meldte sig i Septbr. s. A. til Optagelse i Foreningen, men fik da sin Svendeprøve kasseret; i afvigte Maaned har han nu aflagt en ny Prøve, der er bleven godkendt. Kontingent vil være at erlægge fra den Dag, da hans aflagte Sveudeprøve godkendtes.

5. Skrivelse fra *Præstø* Lokalf. Til Efterretning.

6. Skrivelse fra *Viborg* Lokalf. ang. et af Thisted Lokalf. udslettet og nu i Viborg genoptaget Medlems Optagelsesvilkaar. I Følge § 26 vil der være at betale 4 Kr. i Indskud, det ved hans Udslettelse resterende Medlemsbidrag samt det siden hans Udslettelse forfaldne Kontingent indtil et Beløb af 10 Kr.; Vedkommende vil derhos ang. Rettighederne være at betragte som nyt Medlem.

7. Skrivelse fra *Svendborg* Lokalf. ang. Portoen fra Filialerne. Denne afholdes af Foreningen, men Bidraget fra samtlige Filialens Medlemmer indsendes samlet.

8. Skrivelse fra *Aarhus* Lokalf. om et Medlem, der har ligget ledig siden Pinse og nu melder sig for at modtage Arbejdsløshedsunderstøttelse i Følge de ny Love, samt Forespørgsel om, hvorvidt Vedkommende selv skal eller det er Lokalformandens Pligt at melde det til Arbejdsanvisningskontoret. Understøttelse kan erholdes, naar Lovens Bestemmelser i øvrigt ere til Stede; Vedkommende skal selv melde sig til Arbejdsanvisningskontoret.

9. Skrivelse fra *Stege* Lokalf. ang. en der arbejdende Typograf, der angiver at være Medlem af »Den typ. For.«, Kbhvn., men ikke har præsteret Bevis derfor, skal betale Kontingent fra den Dag, han er tiltraadt Lokalforeningen, til »Dsk. typ. Foren.« eller til »Den typ. Foren.«. Vedkommende har at erlægge Bidrag til »Dansk typ. Foren.« fra den Dag, han erholdt Arbejde inden for Foreningens Omraade; men Lokalfmd. maa ikke modtage noget Bidrag før Medlemsbogen skaffes til Veje.

10. *Lovenes Trykning.* Sluttelig meddelte FORMANDEN, at der ikke var fremkommet nogen Indsigelse mod den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Affattelse af § 7 (Valg af Repræsentanter). Eksemplarer af Lovene vil herefter i den kommende Uge blive tilstillet Lokalformændene til Uddeling blandt samtlige Medlemmer. H. F. R.

Nyt Medl.: Aarhus, HANS DAHL (udl. i Backhausens Bogtrykkeri den 1. Juli 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt Medl.: Næstved (»Næstved Avis«) 218, FR. ULRIK HANSEN (sidst arb. i Odense).

Rettelse.

I Medlemsfortegnelsen fra »Dansk typ. Forening« i sidste Nr. staar under Sorø fejlagtig angivet Lindballe, Vilh., i Stedet for LINDBOE, VILH.

Regnskab over Maskeraden d. 9. Februar 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
109 Herrebilletter	136	25
136 Damebilletter	102	»
Extra betalt	»	25
47 Herretilskuerbilletter	43	»
57 Dametilskuerbilletter	37	5
25 Børnebilletter	8	75
En halv Times ekstra Dans (se »Friv. Fond«)	13	33
Kr.	344	63

Udgift.	Kr.	Øre
Lokale	80	»
Musik	75	»
Traktement til Musik	2	»
Tryksager	21	50
Sikkerhedsnaale	1	95
Kontrol	7	»
Provision af Billetsalg, Omdeling af Cirkulærer	11	78
To Pengepræmier	10	»
Overskud	135	40
Kr.	344	63

VICTOR PETERSEN,
p. t. Formand.

Regnskab over Stiftelsesfesten d. 15. Juni 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
Billetsalg	147	50
Balbaand	92	60
Kr.	240	10

Udgift.	Kr.	Øre
Leje af Sal og Have	40	»
Musiken	41	»
Flag-Dekorationer	15	»
Illumination	12	»
Tryksager	18	50
Udgifter ved Teaterforestillingen	12	»
Oplæsningen	3	»
Kvartetten »Fremtiden«	12	»
Balbaand etc.	5	»
Forskelligt	9	70
Kontrollen	8	»
Overskud	63	90
Kr.	240	10

30. Juni 1890. G. CLAUSEN.

Efter Anmodning er ovenstaaende Regnskaber revideret og befundet rigtig.
København, d. 20. Juli 1890.
LAUR. JENSEN. V. BERGENHOLZ.

Regnskab over Det frivillige Fond fra 1. April til 15. Juli 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Kvartal	1	6
Politikens Personale (3 B.)	5	75
Roms Personale (2 B.)	2	»
»E« (1 B.)	»	25
En halv Time i »Stjærnen«	13	33
Kr.	22	39

Udgift.	Kr.	Øre
1 Portion à 3.00	3	»
4 do. à 2.00	8	»
11 do. à 1.00	11	»
Kassebeholdning	»	39
Kr.	22	39

15. Juli 1890. G. GLAUSEN.

Efter Anmodning har undertegnede revideret ovenstaaende Regnskab, løbende fra 1. April til 15. Juli 1890 og fundet det rigtigt.
Den 20. Juni 1890.
V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Understøttelsesfondet. 1. Maj—20. Juli 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
Aamodt (7 B.)	13	»
Adresse-Avisen (6 B.)	16	75
Aller, 4 Sættere (5 B.)	5	50
Avisen (6 B.)	7	»
A × B (2 B.)	2	50
Bagge (7 B.)	18	50
Bernsteen (2 B.)	1	»
Bording (7 B.)	25	60
Calberg sen (1 B.)	»	25
Christensen, Ølhandler (1 B.)	1	»
Dagbladet (10 B.)	25	75
Eksprestrykkeriet (9 B.)	3	»
Eltong (6 B.)	4	25
En good Templar (1 B.)	»	25
Fjeldsøe (9 B.)	18	25
Græbe (7 B.)	37	30
Hansen (2 B.)	»	50
Hoffensberg (1 B.)	1	»
Jordan (4 B.)	1	75
Jørgensen & Co., gl. Foren.s Medl. (8 B.)	23	75
Luno (7 B.)	14	75
Larsen, B. (2 B.)	»	20
Møller, S. L. (9 B.)	32	85
Nielsen, B. (2 B.)	1	50
Nielsen & Lydiche (10 B.)	32	20
Olsen, O. C. (8 B.)	51	37
O. H. (1 B.)	1	»
Petersen, Victor (Formandshonorar)	37	50
Philipsen, Ferd. (8 B.)	5	50
Politiken (7 B.)	32	65
Rasmussen & Olsen (6 B.)	4	70
Rom (8 B.)	5	75
Thiele (8 B.)	8	50
Trier (7 B.)	61	55
Valentin & Lund (6 B.)	19	56
»W.« (10 B.)	20	»
o (3 B.)	»	75
Kr.	537	23

Udgift.	Kr.	Øre
S. L. Møllers Personale (En Ekstra-Udgift i Anledning af Demonstrationen den 1. Maj)	25	60
2 Portioner à 15.00	30	»
7 do. à 12.00	84	»
1 do. à 10.00	10	»
1 do. à 7.00	7	»
Kassebeholdning	380	63
Kr.	537	23

20. Juli 1890. G. CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab er i Dag af Undertegnede revideret og befundet rigtig. Kassebeholdning stemmende.
København, d. 20. Juli 1890.
V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Den typografiske Forenings Regnskab for 1. Halvaar 1890.

(1. Januar—30. Juni).

Indtægt.	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Kassebeholdning fra f. Halvaar...	1945	44
Medlemsbidrag	1573	60
Indskud	46	80
Laan-Afdrag	125	75
Bergs Gælds-Afdrag	48	»
En Inkassator tilbagebetalt	14	70
Biblioteks-Indtægt	14	40
Overskud fra Maskeraden	122	7
do. fra Stiftelsesfesten d. 15. Juni	63	90
Forskelligt	2	32
Dsk. typ. Foren.: Halvdelen af Udg. til Bladets Trykning for 2. Halvaar 1889 (Nr. 27—48)	455	35
Renter	62	90
Kr.	4475	23
Rejsekassen.		
Kassebeholdning fra f. Halvaar....	197	10
Medlemsbidrag	1049	07
Indskud	31	20
Laan-Afdrag	83	83
Bergs Gælds-Afdrag	32	»
En Inkassator tilbagebetalt	9	80
Tilbagebetalt Rejsehjælp	8	»
Dansk. typ. Forening: Refunderet Rejsehjælp for 2. Halvaar 1889	155	74
Kr.	1566	74
Arbejdsløshedskassen.		
Kassebeholdning fra f. Halvaar...	480	60
Medlemsbidrag	524	53
Indskud	15	60
Laan-Afdrag	41	92
Bergs Gælds-Afdrag	16	»
En Inkassator tilbagebetalt	4	90
Formands-Honorar for 4. Kvartal 1889 skænket	37	50
Kr.	1121	05

Udgift.	Kr.	Øre
Den almindelige Kasse.		
Faste Understøttelser	51	»
Lokaleleje	18	75
Tryksager	97	»
Tilskud til Festerne d. 1. og 26. Maj 1890, henholdsvis Kr. 6.50 og 33.69	40	19
Repræsentation i Roskilde d. 25.—26. Maj	32	»
Biblioteks-Udgift	41	43
Forskelligt	27	42
Administration	20	63
Formands-Honorar	75	»
Kasserer-Honorar for Oktbr. Kvartal 89 og 1. Halvaar 90	256	50
Budløn	159	58
Typograf-Tidendes Udgivelse (Halvdelen udredes af Dansk typ. Forening)	1130	10
Kassebeholdning...	2525	63
Kr.	4475	23
Rejsekassen.		
Medlemmer af Den typografiske Forening	36	»
do. - Dansk typ. Forening	170	»
do. - Norsk Centralforening	24	»
do. - Svenska Typografförbund	15	»
do. - Tyske Foreninger	108	»
Tryksager	4	»
Bogbinderarbejde	3	»
Kassebeholdning...	1206	74
Kr.	1566	74
Arbejdsløshedskassen.		
2 Medlemmer i 4 Uger	56	»
1 do. i 3 do.	21	»
2 do. i 2 do.	28	»
6 do. i 1 do.	42	»
Tryksager	3	25
Kassebeholdning...	970	80
Kr.	1121	05

Status d. 30. Juni 1890.

Aktiver:

Kassebeholdning:		
I Sparekassen	Kr. 4496.03	
I Kontanter	- 207.14	
	Kr. 4703.17	
Diverse Debitorer:		
Sparek.: Rentetilgodh. for 1. Halvaar 90.	Kr. 0.97	
Dsk. typ. Foren., Typ.-Tid.s Udg. for Nr. 49—52 af 1889 og 1—22 af 1890	- 565.05	
Restancer for 1889	- 35.30	
Restancer for 1. Halvaar 1890	- 72.30	
Diverse Laantagere	- 771.24	
Brødrene Berg	- 1549.00	
Bergs Bo	- 50.00	
En Rejsende at tilbagebetale	- 4.00	
Biblioteket	- 8.80	
	Kr. 3056.66	
12 Andele i »Social-Demokraten«	- 144.00	
Diverse Inventarium, anslaaet	- 1075.00	
	Summa Kr. 8978.83	

Passiver:

Diverse Kreditorer:		
Tryk- og Bogbindarbejde	Kr.	6.38
Administration	-	3.84
»Typ.-Tid.«, Status-Underbalance d. 30/6 90, Halvdelen	-	5.50
Formue den 30. Juni 1890...	-	8963.11
Summa Kr.		8978.83

Den 4. Juli 1890. G. CLAUSEN.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskab, løbende fra 1/1—30/6 90 er gennemset og befundet stemmende med Bilag og Kassebog, saavelsom med Den typ. Forenings og Typ.-Tid.s øvrige Regnskabsbøger. Kassebeholdningen, saavel kontant som Sparekasse-Indskud, til Stede, idet Revisionen den 20. Juli 1890 fandt en Beholdning af ..... 4824 Kr. 48 Øre
hvoraf der fra 1.—20. Juli var indkommet som Overskud 121 - 31 -
og Forskellen ..... 4703 Kr. 17 Øre
svarer til den paa ovenstaaende Regnskab opførte Sum, idet Beholdningen for
Den alm. Kasse ... 2525 Kr. 63 Øre
Rejsekassen..... 1206 - 74 -
Arbejdsløshedskassen . 970 - 80 -
sammenlagt bliver ialt. 4703 Kr. 17 Øre

Halvaaret har bragt et kontant Overskud af 2080 Kr. 03 Øre (4703.17 ÷ 2623.14 d. 31/12 89), af hvilke 2080.03 »Brødrene Berg« har afbetalt 96 Kr., de øvrige Skyldnere 251 Kr. 50 Øre.

Fordringen paa Dansk typ. Forening for Refusion af Rejsehjælp er paa Grund af manglende Opgivelse af Summens Størrelse udeladt af Status.

København, d. 20. Juli 1890.

V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

Regnskab over „Typograf-Tidende“ for 1. Halvaar 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
Abonnement	73	75
Annoncer	268	35
Forskelligt (Bladsalg)	»	58
At udrede...	1130	10
Kr.	1472	78

Udgift.	Kr.	Øre
Bladets Trykning (49—52 af 1889 og 1—22 af 1890).	1045	47
Redaktionshonorar for 41—52 af 1889	48	»
do. - 1. Halvaar 1890	104	»
Ekspeditionen for Oktober Kvartal 1889	20	»
do. - 1. Halvaar 1890	40	»
Distribution (Korsb.)	77	24
Indenbys Forsendelse (for 2. Kvartal 1890)	38	19
Budløn	74	11
Administration	11	26
Bladhold	9	22
Tryksager (Abonnementskvitteringer)	4	»
Forskelligt (Anmeldelsesbl. til Postv. og Porto)	1	29
Kr.	1472	78

Status for Typograf-Tidende d. 30. Juni 1890.

Aktiver:		*Passiver:*	
Diverse Debitorer for Annoncer for 2. Halvaar 1888	Kr. 45.00	Bladets Trykning (Nr. 23—26 inkl.)	Kr. 238.73
do. - do. - 2. do. 1889	- 1.25		
do. - do. - 1. do. 1890	- 176.83		
do. - Abonnem. - 2. do. 1889	- 2.15		
do. - do. - 1. do. 1890	- 2.50		
Underbalance, d. 30. Juni 1890	- 11.00		
	Kr. 238.73		Kr. 238.73

4. Juli 1890. G. CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab stemmer med Bøger og Udgiftsbilag.
København, d. 20. Juli 1890.
V. BERGENHOLZ. LAUR. JENSEN.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Typografernes Opmærksomhed
henledes paa, at **Faghuer med Vaaben**, i smuk Façon og af gode Materialier leveres overalt efter Bestilling og opgivne Maal til en Pris af Kr. 3.25 pr. Stk. af Undertegnede.
Bundtmager HANS HALD,
Frederiksgade 12,
Aarhus.

For kun 15 Kr.
sendes portofrit og underGaranti for helren Uld og ægte Farve 5 1/4 Al. lang, 2 Al. bred, **prima fint, mørkeblaat Kirsay og mørkt mønstret Buckskin** til en elegant Herredragt eller til Drengehabitter 2 Al. til Prøve sendes for 6 Kr. portofrit.
Adr: **Hobro Uldvarefabrik.**

D'Hrr. Typografer.
Faghuer sendes overalt ved Indsendelse af Maal.
I Kvalitet med Vaaben koster Kr. 3.35,
II do. do. do. - 2.60.
Omtrent alle Lokalforeningsmedlemmerne i Odense er nu forsynede med I Qvalitets Huer fra mig, og turde det være en Garanti for Huernes Godhed og flotte Form.
Endvidere leveret Huer til København, Roskilde, Hjørring, Maribo, Nykøbing p. F. og Rudkøbing.
FREDERIK BINDSLEV,
Odense.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Faghuer,
elegant udstyrede, bedste Sort Silketøj, Silke foer samt Emblem, leveres for 3 Kr. 25 Øre pr. Stk. fra Bundtmager *L. Andersen, Nørregade 21, Odense.* Prøver er til Tjeneste.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 31
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 1. Avgust 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Lidt Trykkerteknik.

I Anledning af den under denne Overskrift i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« optagne Artikel, udbeder jeg mig Plads for et Par Bemærkninger til Hr. L. Jensen.

For det første, naar en Maskine skal stilles op, er der altid andre Hensyn at tage end netop det, at faa dens Vægt saa vidt muligt fordelt ligeligt paa de under Gulvet værende Bjælker, f. Eks. Hensynet til Pladsen og Lyset. Men selv om man har opnaaet dette, *vil* Gulvet alligevel synke paa enkelte Steder, naar Maskinens Vægt bliver anbragt derpaa. Af denne Grund vil det ej heller hjælpe det ringeste at undersøge Gulvfladens Plan ved Hjælp af Vaterpasset, hvorfor man vistnok altid vil have sét, at Montøren først henlægger Fodstykket til Maskinen, stiller Sidestykket paa, ja endog ofte lægger Fundamentet og dettes Bevægelse paa, før han benytter Vaterpasset. Endvidere tror Hr. Jensen ikke, at Maskinen, naar den har faaet »*et saadant fast og sikkert Grundlag at hvile paa*«, under Arbejdet vil bringe Gulvet til at give efter. Jeg er af modsat Mening og mener, at i de aller fleste Tilfælde *vil* Gulvet give efter, og Maskinen efter nogen Tids Forløb forandre sin vandrette Stilling mere eller mindre, selv i de solidest byggede Huse.

Med Hensyn til Nødvendigheden af at hæve eller sænke Cylinderen, maa jeg lige over for Hr. J. gøre gældende, at dette ikke gøres saa nødvendig som Hr. J. mener. Naturligvis, ved gamle, svagt byggede Maskiner er det en anden Sag, men naar man skriver »Trykkerteknik« for Nutidens Trykkere regner man selvfølgelig, og særlig da i Amerika, ogsaa med Nutidens Maskinbygningskunst, og ved nye, stærke Maskiner er Forskellen mellem det Tryk, som en stor og en mindre Form fordrer, slet ikke saa forfærdelig stor, at den ikke skulde kunne ophæves ved, henholdsvis at sætte et Par Ark mere paa eller tage et Par Ark af Cylinderen. Som Bevis herfor skal jeg anføre, at jeg i et halvt Aar har arbejdet i et Trykkeri, hvor Cylinderne var underlagte,*) og hvor der kun meget sjælden stilledes paa dem. Som bekendt maa en Trykker, særlig i et større Trykkeri, rette sig efter den Tilretningsmetode, som bruges *der* naar han begynder, om ikke af anden Grund, saa fordi det foreliggende Materiale til Tilretning er beregnet efter denne, og ikke godt lader sig benytte til nogen anden. Jeg forsøgte da ogsaa at rette mig efter den for mig ganske nye Regel: saa vidt muligt slet ikke at forandre min Cylinders Stilling, og jeg opdagede, at det gik overmaade godt. I al den Tid, jeg arbejdede der i Forretningen, fandt jeg mig kun 2 Gange foranlediget til at stille paa Cylinderen, begge Gange ved sværere Illustrationsforme. Jeg maa her gøre opmærksom paa, at jeg virkelig trykte fra de mindste til de største Forme i den samme Maskine, en meget stor dobbelt Medianpresse.

Endvidere skal jeg anføre vor hjemlige Avtoritet paa Bogtrykmaskinteknikens Omraade, Hr. Maskinfabrikant Eickhoff. Hr. E. lader nemlig med sine nyeste Maskiner følge en trykt Vejledning til enkelte Maskindeles Indstilling og Pasning, og det hedder heri om Cylinderen: »Kun ved rigtig Indstilling vil Cylinderomkredsen bevæge sig i fuldkommen Overensstemmelse med Formen, hvorfor den mindst mulige Afvigelse herfra anbefales. Dæklen gøres af en saadan Tykkelse og Haardhed, at derved det forønskede Tryk opnaas«. Og jeg maa give ham Ret, thi netop naar Cylinderomkredsen *ikke* bevæger sig i fuldkommen Overensstemmelse med Formen, kan dette være Aarsag til forskellige Ulæmper, f. Eks. »Spieser«, at Formen »lægger sig« o. l.

Til Hr. J.s Bemærkning, at der, efter hvad han har erfaret, findes Trykkerier, hvor Skrifternes Højde er forskellig, skal jeg kun sige, at dette dog under ingen Omstændigheder kan dreje sig om mere end 1—2 Stykker Trykpapir, da det, hvis Forskellen f. Eks. var som fra fransk til tysk System (½-Petit), jo ikke alene vilde nødvendiggøre at hæve Cylinderen, men ogsaa Valserne.

I Følge ovenstaaende kan jeg ikke være enig med Hr. L. J.s Anker mod Hr. Cartys Artikel, og skulde jeg indvende noget mod denne, skulde det kun være dette: Det undrer mig i høj Grad, at Hr. C. behøvede en nøjere Undersøgelse af Maskinen for at opdage, at en af Valsestokkene var krum; thi det forekommer mig, at en Trykker straks maatte opdage dette, naar han stillede sine Valser, hvilket dog er det første, man gør, naar man begynder at arbejde i en Forretning; og at han kalder dette, at en af hans Valser var krum, for »smaa Ting«, kan jeg ikke samstemme med ham i.

V. C. Berg.

*) Herved forstaas, at Cylinderlejerne er underlagte med Regiletter og Papir, saaledes at de hvile fast i Sidestykkerne, uden at støttes af de nederste Stilleskruer.

Enkekassen.

Alle Typografer, som interessere sig for at faa oprettet denne Understøttelseskasse, indbydes herved til et Møde, som afholdes i *Thalia, Østergade 32, 1. Sal, Søndag d. 3. Avgust, Form. Kl. 11*, for at diskutere vedføjede Udkast til Love.

Der staar nemlig nu kun tilbage, at Typograferne vil vise deres Interesse for denne nye Institution ved først at gøre sig bekendt med nedenstaaende Udkast og da tage en rask Beslutning og indmelde sig; thi uden stor Tilslutning naaer denne Kasse næppe ud over Fødselen. Vi opfordrer derfor Enhver i sin Kreds, navnlig d'Hrr. Inkassatorer, til at

virke for, at dette Møde maa blive saa fuldtalligt som muligt, saa at Enkekassens Fremtid kan anses for nogenlunde sikret.

Udkast til Love
for
Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København.

§ 1. Kassens Formaal er at udbetale et Medlems Efterladte, hvis Forsørger han er, en kontant Sum af 300 Kr. inden 4 Uger efter Dødsfaldet, naar som Bevidnelse Inkassatorens Underskrift og Dødsattesten fremlægges.

Denne Understøttelse kan under ingen Omstændigheder inddrages under et Dødsbos Behandling.

§ 2. Ethvert Medlem betaler et Kontingent af 10 Øre ugentlig. Skulde dette vise sig utilstrækkeligt, vil der blive at opkræve Extrakontingent.

§ 3. Enhver i København arbejdende Typograf, der ikke har forbrudt sig mod de indenfor Faget bestaaende Organisationer, der har haft Udelukkelse til Følge, kan blive Medlem af denne Kasse.

Skulde et Medlem senere forsé sig imod de stedlige Organisationer, har dette hans Udelukkelse til Følge.

§ 4. Indtil 1ste Oktober 1890 optages Medlemmer uanset Alderen og der betales 1 Kr. i Indskud, efter 1ste Oktober 1890 kun de, der ere under 35 Aar, og der betales da 2 Kr. i Indskud. I sidste Tilfælde medbringes Lægeattest, og den Indmeldtes Rettigheder begynder først 3 Maaneder efter Indmeldelsesdagen.

Rejser et Medlem fra Byen og svarer sine Forpligtigelser til Kassen og ikke forbryder sig mod § 3, vedbliver hans Krav at være gældende.

§ 5. Restancer kan ikke finde Sted. Naar Kontingent ikke er indbetalt i seks Uger efter at være afkrævet, foretages Udslettelse. Vedkommende kan dog atter indtræde i sin Medlemsret naar han melder sig inden 1 Aars Forløb og betaler Restancerne; efter den Tid betragtes han som nyt Medlem (se § 4).

Hver 4de Uge indbetales Kontingentet til Kassereren.

§ 6. Styrelsen bestaar af 3 Medlemmer, der indbyrdes vælger en Kasserer. Valget er kun gældende for 1 Aar. Desuden vælges 2 Revisorer, hvis Funktionstid ligeledes gælder for 1 Aar. Genvalg kan finde Sted. Styrelses- og Revisorvalget foregaar paa Generalforsamlingen ved skriftlig Afstemning.

Det paahviler Styrelsen at sørge for, at den nødvendige Kapital stadig er tilstede til Udbetaling ved et Dødsfald.

De indkomne Penge hensættes straks i Sparekassen for København og Omegn og kunne ikke hæves uden 2 Styrelsesmedlemmers Underskrift.

Styrelsesmedlemmerne saavel som Revisorerne skulle til enhver Tid have uhindret Adgang til at kontrollere Kassereren.

§ 7. Den aarlige Generalforsamling afholdes i Februar Maaned. Paa denne fremlægges det reviderede Regnskab til Godkendelse.

§ 8. Kun en lovlig indvarslet Generalforsamling kan vedtage og ændre Lovene.

§ 9. Overordentlige Generalforsamlinger kunne indkaldes af Styrelsen og naar 30 Medlemmer skriftlig forlange det. Enhver Generalforsamling skal indkaldes med 14 Dages Varsel igennem de typografiske Organer.

Kassens Ophævelse kan kun vedtages, naar 2/3 af Medlemmerne stemme derfor; den mulige tilstedeværende Kapital skænkes da til Typografernes Stiftelse.

Disse Love kunne ikke gøres til Genstand for retslig Forfølgelse.

Dette Udkast er vedtaget af undertegnede Lovudvalg den 20de Juli 1890.

DAHLQUIST, »Den typ. Trykkerforening«.	P. FASMER, »De forenede Hjælpekasser.«	N. HANSEN,
LAUR. JENSEN, »Den typ. Trykkerforening«.	P. JENSEN, »Den typ. Forening«.	J. F. MØLLER,
P. NORDLUNDE, »Ny typ. Forening«.	EMIL PETERSEN, »Den typ. Forening«.	WILH. TØMMERUP, »Ny typ. Forening«.

Vi har modtaget følgende:

Hr. Redaktør! Maa jeg i vort Blad udtale min Glæde over den paatænkte *Ordning af Hjælp til Enker og Efterladte,* og samtidig udtale et Haab om, at Foreningen maa vinde fornøden Tilslutning og maa kunne magte sin Opgave til højeste Maal.

Den saakaldte »*Enkekasse*« er jo nu under Debat rundt om, og de Udtalelser, jeg har hørt, spaar en god Modtagelse.

Der er dog én Indvending, som er kommet mig for Øre. Den gælder naturligvis vor gamle Bekendt: *Kontingentet.*

Der siges: »Ja, det er meget godt at faa dannet en saadan Forening, men *Udgiften* til dens Oprettelse maa dog tages med i Beregningen; vi har jo alt nok i Forvejen at betale til!«

Til denne Indvending vil jeg svare: *at* det selvfølgelig er sandt, at Typograferne alt har nok at betale til af den ofte lille Ugeløn, men *at* Udgiften til den ny Kasse egenlig ikke bliver nogen ny Udgift, men kun bliver en *ordnet* Indbetaling og *ordnet* Anvendelse af Penge, der hidtil er ydede i vistnok lige saa rigeligt Maal. Der er jo ikke mange af os, der har nægtet at yde til Cirkulærerne, og disse vil tildels forsvinde ved den ny Kasses Fremkomst. Jeg vil endog ansé det for en Selvfølge, at man, naar »*Enkekassen*« har begyndt sin Virksomhed, nægter Bidrag til eventuelle Cirkulærer. De saakaldte »Enke-Cirkulærer« maa være en Umulighed fra den Dag, den ny Forening begynder at virke. Paa den Maade tvinger man ærede Ligegyldigheder ind under den ny Organisation, og man er naturligvis i højeste Maade berettiget til at *nægte Hjælp til den, der ved ikke at være Medlem af den ny Forening har vist, at han ikke har villet være med til at hjælpe andre.*

Deres ærb.
HANSEN.

Lønspørgsmaalet.

For efterstaaende Bemærkninger udbedes Plads i »Typ.-Tidende«:

Det kan naturligvis kun glæde enhver, der følger med Arbejderbevægelsen herhjemme, at sé, at man endelig nu begynder at røre sig lidt ude i Provinserne for en Forbedring i Sætternes Kaar. Jeg har selv i mange Aar arbejdet omkring i Provinserne — det er nu mange Aar siden — og jeg véd nok, hvorledes man for det meste er aflagt. At man ønsker Forholdene forbedrede forekommer mig derfor som den naturligste Ting af Verden; men at man paa den anden Side er ængstelig for, at Lønspørgsmaalet skal gribe forstyrrende ind i »Dansk typ. Forening«s ellers saa fredelige Liv er jeg naturligvis ikke blind for. At der maa gaas forsigtig og besindigt tilværks er indlysende, da man véd, der findes Folk som ikke vil være sene til at puste til Ilden saasnart de mærker Røgen.

Naar derfor d'Hrr. A. SCHWARTZ og J. JENREN tilraade at holde Sagen aldeles udenfor »Dansk typ. Forening«, da kan enhver Kollega vistnok slutte sig hertil. Men at der bør gjøres noget er sikkert. At organisere en Fagforening, der kunde optage dette Spørgsmaal saaledes som Hr. Jensen tilraader, forekommer mig ikke heldigt. En Forening i Foreningen skal man altid søge at undgaa. Jeg skal imidlertid tillade mig at stille et Forslag til mine ærede Provinskollegers Overvejelse.

Kunde Sagen ikke lade sig ordne saaledes, at hver Provins for sig med de stedlige Forhold for Øje udarbejdede en Tarif (en bestemt *Satspris* burde naturligvis være Grundlaget) og at disse forskjellige Tarifer da overgaves en i dette Øjemed valgt Kommission, der atter gorde sine Bemærkninger og med disse sendte dem tilbage til vedkommende Lokalforening, der

da havde at sørge for deres Gennemførelse. Paa denne Maade vilde vistnok Konflikten undgaas, og skulde det endelig et eller andet Sted komme dertil vilde Kollegernes samlede Optræden nok kunne dæmpe den.

Jeg skriver disse Par Linier kun for at faa et Forslag frem — det kan dog maaske have den Virkning, at man finder et bedre — og ønsker at mine gamle Kammerater maa have Held i Forsøget paa at faa en bedre Løn og mere menneskeværdige Livsforhold.

p. t. København. Med koll. Hilsen

W. M. PETERSEN.

Blanding.

Sammenkomst af Provinskolleger. Efter Indbydelse fra Kolleger i Randers foretog »Selskabelig Forening af Typografer i Viborg« Søndag d. 27. Juli en i alle Maader vellykket Tur til Randers. Allerede ved Ankomsten viste Randerskollegerne sig som galante Værter, idet de overrakte vore Damer smukke Buketter. Vejen fra Banegaarden til Foreningens Lokaler lagdes igennem St. Mortens Kirke, der toges i Øjesyn. I det smukt dekorerede Foreningslokale havde Kollegerne arrangeret en splendid Frokost, som blev nydt under megen Lystighed, Taler og Sang. Om Eftermiddagen besaa man Byens Seværdigheder, hvorefter vi blev fotograferede paa Skovbakken og foretog en forfriskende Sejltur paa Fjorden. Efter en lille Rekreation i Kollegernes Hjem, samledes vi om Aftenen i Haandværkerforeningens smukke Lokaler til Fællesspisning, ved hvilken Taler og Sange fulgte Slag i Slag. Derefter et gemytligt Bal der sluttedes med et Punschesold. Hjemturen foregik Mandag Morgen.

Alle er enige om, at vi maa bringe Randerskollegerne vor Tak for deres store Gæstfrihed og for den Opofrelse, hvormed de i alle Maader gjorde os Turen baade nyttig og behagelig, og haaber vi atter at samles i samme gode Forstaaelse og kollegiale Aand. ×

Foreningsmeddelelser.

Maanedsmøde

afholdes *Tirsdag d. 5. August Kl. 9 i Thalia, Østergade 32, 1. Sal o. G.*

Dagsorden: 1. Fagforeningskongressen i Kristiania. 2. Prøvevalg paa Næstformand, Kasserer og 2 Medbestyrere. 3. Eventuelle Meddelelser.

STYRELSEN.

Den halvaarlige Generalforsamling

afholdes **Søndag den 10. August 1890, Kl. 10 Formiddag** *i Thalia's store Teatersal, Østergade 32, 1. Sal o. G.*

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Biblioteket. 4. Fastsættelsen af Kassererens Løn. 5. Fagforeningskongressen i Kristiania. 6. Andrag. om Eftergivelse af et afdød Medlems Skyld til Foreningen. 7. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne. 8. Forslag ang. Aktietegning i det af FR. MARTIN i *Basel* udgivne Maanedskrift »*Internationalen Buchdruckerverband*«. 9. Ændringer til Lovene.

Styrelsen stiller foreløbig følgende Ændringer til Lovene:

§ 2. Som Medlem optages enhver inden for København og Forstæder bosiddende mandlig eller kvindelig Udøver af Typografien, der arbejder efter den gældende Tarif, samt Mænd af beslægtede Fag. Lærlinge over 18 Aar kan ligeledes optages i Foreningen.

§ 4. Kontingentet er ordinært 35 Øre ugenlig (se § 18, 1. Afsnit). I Tilfælde af Lønningskamp i et af de under de samvirkende Fagforeninger staaende Fag, for hvis Iværksættelse der foreligger Fællesbestyrelsernes Sanktion, forhøjes Kontingentet ugenlig med 25 Øre, som atter ophører, naar Strejken er erklæret for endt.

Efter § 6 tilføjes følgende ny Paragrafer:

§ 7. Ethvert udmeldt, udslettet eller udelukket Medlem har tabt ethvert Krav paa Foreningen.

§ 8. Et Medlem, der faar Arbejde uden for Faget, er forpligtet til, hvis det ønsker at blive betragtet som Medlem, at betale sit Kontingent; sker dette ikke, bliver det efter 5 Ugers Forløb at betragte som udslettet.

Den gamle § 11's anden Stykke foreslaas forandret til:

»Understøttelsen er, naar Vedkommende har arbejdet og betalt 52 Ugebidrag i et Tidsrum af højst 1½ Aar 1 Kr. daglig og kan nydes i 10 Uger (70 Dage) af et løbende Aar, regnet fra den Dag den første Understøttelse udbetales, men ikke for færre end 3 Dage«.

Den gamle § 11's tredje Stykke foreslaas strøget.

Efter den gamle § 11's fjerde Stykke foreslaas tilføjet:

Ethvert Medlem, der paa Grund af Hævdelsen af den gældende Tarif eller øvrige kollegiale Pligter bliver afskediget, udbetales der en Understøttelse af 1 Kr. 50 Øre pr. Dag i 10 Uger (70 Dage) uden Hensyn til den Tid, Vedkommende har betalt til Foreningen; men der kan ikke samtidig nydes anden Understøttelse og Vedkommende er forpligtet til at modtage den event. Plads, der af Styrelsen tilbydes ham og er ikke atter berettiget til Understøttelse saafremt den opnaaede Plads mindst varer 6 Uger. Ønsker den Paagældende at rejse, kan Styrelsen udbetale en større Understøttelse én Gang for alle.

I Tvivlstilfælde afgør Styrelsen sammen med Personalet, om Vedkommende er berettiget til Understøttelse.

Den gamle § 12 foreslaas forandret til:

Rejsehjælpen. Bortrejsende Medlemmer faar, naar de har betalt Kontingent til Foreningen i 26 Uger af et Tidsrum af højst ét Aar en Rejseunderstøttelse af 5 Kr. samt 75 Øre pr. Dag og naar de har betalt deres Bidrag i 52 Uger i et Tidsrum af højst 1½ Aar 1 Kr. pr. Dag i et Tidsrum af 10 Uger (70 Dage) af et løbende Aar inden for dansk Omraade. I hver By udbetales kun Understøttelse for højst 4 Dage og den kan kun erholdes i hver By med ½ Aars Mellemrum. (Forts.)

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de Mødendes Antal; dog undtages herfra Punkt 9. Private Forslag maa indgives senest 8 Dage før Generalforsamlingen. STYRELSEN.

Styrelsesmøde afholdes Søndag d. 3. August, Kl. 9 i Thalia.

FORMANDEN.

Tiltraadt Medl.: ALB. FRED. PETERSEN (Den typ. Foren. 433), arbejdsløs.

Bortrejste Medl.: 80, CARL FREDERIK CHRISTENSEN. 339, EDV. CHR. NIELSEN. 376, CARL OSCAR FREDERIK NIELSEN. 411, FRITZ PETERSEN (til Rønne i Plads). 416, MAGNUS PETERSEN (til Chicago). 547, ELIAS WENDT (til Tyskland).

Udslettede paa Grund af Restance: E. D. P. PETERSEN (Kihl), H. P. PETERSEN (O. C. Olsen).

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Fjeldsøes Personale (2 B.) 3.75. Allers (4 Sættere) 1.00, Triers 1.50, Dagbladets 1.00, Ferd. Philipsens 0.50, N. C. Roms 0.55, Bagges 1.25, o 0.25, Eksprestrykkeriets 0.25, Avisens 1.75, S. L. Møllers (2 B.) 5.60, Jordans 0.25, Bording 1.00 — ialt Kr. 18.65.

Med det tidl. indk. Kr. 385.78 ialt Kr. 404.43.

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

»Demokr.«, Aarhus	9.00
Kolding Lokalf.	2.58

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	3.25
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	3.15
Bagge	1.25
Bernsteen (1 Medl.)	0.25
Birch	
Bladsættere, nogle	3.48
Bording	3.25
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	
Dagbladet	3.75
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.70
Et Gl.-og et Ny-Forenm. (2 B.)	1.30
Fjeldsøe	
Græbe (samt 2 Bogbindere)	4.90
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	0.50
	40.86

Transport	40.86
Jørgensen & Co. (nogle Sætt.)	3.25
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	1.00
Madsen, Laur.	
Møller, S. L. (2 B.)	4.75
Nationaltidende	2.25
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	3.10
Olsen, O. C.	5.50
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	0.50
Politiken	13.50
Qvist	
Rasmussen & Olsen	2.50
Rigsdagen	
Rom	0.75
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	0.75
Trier	7.55
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	2.55
	88.81
Tidl. indk.	232.38
Summa	321.19

Til **Fanens Reparation** har jeg endv. modtaget: Adresse-Avisen (samtl. gl. Foren.s Medl. og H. Hansen) 3.00.
Med det tidl. indk. Kr. 1.00 ialt Kr. 4.00. G. CLAUSEN.

Indsigelse mod d'Hrr. J. C. O. RASMUSSEN og M. MYHLENDORFF's Optagelse i »Den typ. Forening« nedlægges herved af undertegnede Medlemmer, paa Grund af ovennævnte Herrers Virksomhed som Blokadebrydere.
D. 29. Juli 1890.
AD. MADSEN. FERD. NIELSEN. NIC. NIELSEN.
L. MEJER. L. FUCHS.

Gaver til Biblioteket.
Hr. Typograf ZEBITZ: Chr. K. F. Molbech, Lyriske og dram. Digte. Jules Verne, Det sorte Indien.
Gaver modtages fremdeles med Tak af BIBLIOTEKARERNE.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.
Eksemplarer af de ny Love ere tilsendte d'Hrr. Lokalformænd til Uddeling blandt Medlemmerne.
Kolding, d. 30. Juli 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Fredag den 25. Juli.
Fraværende: WEISS.
1. Et Medlem i *Viborg*, som efter Udslettelse er genoptaget, gør Paastand paa at indtræde straks i sine tidligere erhvervede Rettigheder i Foreningen. — Vedkommende bliver at betragte som *nyt Medlem.*
2. Forespørgsel fra *Roskilde* Lokalf. om, hvorvidt et Medlem af nævnte Lokalforening, der imidlertid har Arbejde i København, men venter atter at faa Arbejde i Roskilde til Oktober, kan blive staaende som Medlem af Roskilde Lokalforening i den mellemliggende Tid. — Vedkommende maa tiltræde »Den typ. Forening« i København i den Tid, han arbejder indenfor dens Omraade.
Sluttelig behandledes en Sag, som foreløbig ikke refereres.
H. F. R.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Rønne (Bornh. Tid.), FRITZ PETERSEN (Den typ. Forening, 411).

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Rønne (Bornh. Av. og Amtst.), 395, FREDERIK CARL THERKILDSEN og 583, THERKILD PETER THERKILDSEN. Skive (Skive Avis), 131, FR. AUG. PØDENPHANT (sidst arb. i Aarhus).

Bortrejste: Køge, 112, ESBEN HANSEN til Ringsted, arbejdsløs. Roskilde, 97, VALD. FINKEN (til København i Plads).

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Foreningens Medlemmer har Adgang til Skolemødets Bogudstilling *Fredag d. 8* og *Lørdag d. 9 Avgust*, begge Dage fra *Kl. 5—8.* Udstillingen er i Industriforeningens Foredragssal og paa Galleriet. *Medlemskort maa forevises.*

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

For kun 10 Kr.
sendes 5¼ Al. lang, 2 Al. bred **helren Ulds-, graa** og **brunmeleret, kipret Kirsay** til en solid og smuk Herreklædning. 2 Alen til Prøve sendes for 4 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

For Opbevaring af Titelskrifter er at anbefale:
Albert Stolzenwald's
ORN-SPATIER
Følgende Fordele opnaas ved Brugen af samme: Enhver Beskadigelse af Typerne undgaas. — Typerne kunne ikke falde om. — Nøjagtig Kontrol over Typerne. — Skriften kan ej klemme sig fast mellem Listerne.
Faas hos
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

800 Pd. Petit Antikva
paa Leipziger System, aldeles ny, er billig at erholde ved Henvendelse til Politikens Ekspedition, Østergade 23, Hjørnet af Integade.

Fotografiet
fra Sammenkomsten i Kystpavillonen kan faas à 2 Kr. pr. Stk. foruden Postforsendelsen hos Fotograf H. HANSEN, Søndergade 11, Aarhus.

Typografernes Opmærksomhed
henledes paa, at **Faghuer med Vaaben**, i smuk Façon og af gode Materialier leveres overalt efter Bestilling og opgivne Maal til en Pris af Kr. 3.25 pr. Stk. af Undertegnede.
Bundtmager HANS HALD,
Frederiksgade 12,
Aarhus.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 32
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 8. Avgust 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

AFHOLDER DEN ORDINÆRE HALVAARLIGE GENERALFORSAMLING

SØNDAG DEN 10. AVGUST,
KL. 10 FORM. I THALIAS TEATERSAL,
ØSTERGADE 32, 1. SAL O. G.

Dagsorden: 1. Appel fra d'Hrr. J. C. O. RASMUSSEN og M. MYHLENDORFF ang. Indsigelsen om deres Optagelse i Foreningen. 2. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 3. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 4. Beretning om Biblioteket. 5. Fastsættelsen af Kassererens Løn. 6. Arbejderkongressen i Kristiania. 7. Afholdelse af en skandinavisk typografisk Konference. 8. Valg af Delegeret til Kongressen og Konferencen. 9. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne. 10. Andr. om Eftergivelse af et afdød Medlems Skyld til Foreningen. 11. Forslag ang. Aktietegning i det af FR. MARTIN i *Basel* udgivne Maanedsskrift «*Internationalen Buchdruckerverband*«. 12. Ændringer til Lovene.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal; dog undtages herfra Punkt 12.

Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskellige Inkassatorer paa Trykkerierne at indsende til Formanden, Nybrogade 12, i forseglet Konvolut senest Onsdag d. 13. Avgust, Kl. 5.

STYRELSEN.

Paa Søndag.

Til Generalforsamlingen paa Søndag møder Styrelsen op med nogle Ændringer til Lovene, som sikkert vil trække fuldt Hus og afføde en livlig Diskussion. Hvad der vel nærmest vil have Interssse er § 4. Her har Styrelsen havt den »dristige« Tanke at forhøje Kontingentet med 5 Øre pr. Uge og stille et fast Ekstrakontingent af 25 Øre i Udsigt i Tilfælde af Strejke i et andet Fag. Naar jeg kalder Tanken for »dristig«, er det kun fordi jeg allerede har hørt dette Ord anvendt derpaa af gode Kolleger, der ellers aldrig staa tilbage hvor det gælder et lille Offer for de fælles Interesser. Man glemmer her fuldstændig hvad der tilsigtes. Vi har under de sidste Strejker havt sørgelige Eksempler paa, at Kammerater, der har en god fast Løn, ikke har haft en Øre at undvære til de Strejkende, medens de forholdsvis store Bidrag, vi alligevel opnaaede, for største Parten skyldes Kolleger, der staa i mindre misundelsesværdige Pladser — Folk med en Ugeløn fra 16—18 Kr. Naar Styrelsen nu har gjort Forsøg paa at bringe lidt Lighed ind i Ydelsen, da tror jeg det nærmest er til Gavn for alle, og én Ting vil man faa konstateret — om den saa højt priste Kollegialitet virkelig er mere end Ord; om der virkelig vil være Kammerater, der er saa snæverhjærtede, at de vil forsøge at knibe ud for en lille Femøres Skyld. De 25 Øre ekstra er der ikke stor Grund til at være bange for. En Strejke, der ikke er erklæret af de samlede Fagforeningers Repræsentation, vil der ikke blive ydet en Øre til, og vi har saaledes en god Garanti for, at det nok vil vare en rum Tid inden der kan opkræves noget Ekstrakontingent.

Men naar Styrelsen saaledes har appelleret til Medlemmernes Ydeævne, har den ogsaa samtidig budt en rundeligere Understøttelse til de Arbejdsløse. Den nugældende § 11 tilsiger Medlemmerne Ret til Arbejdsløshedsunderstøttelse i 4 Uger à 1 Kr. daglig, medens efter Styrelsens Forslag Understøttelsen udvides til 10 Uger (70 Dage) ligeledes à 1 Kr., og de Medlemmer, der paa Grund af Opfyldelsen af de kollegiale Pligter bliver gjort arbejdsløse, tilsiges der en Understøttelse af 1 1/2 Kr. pr. Dag i samme Tidsrum (uanset om Vedkommende har været Medlem kortere eller længere Tid). Ligeledes med Hensyn til Rejsehjælpen vil der ske betydelige Forbedringer, hvad der sikkert vil være til stor Gavn under arbejdsløse Perioder.

Desværre foreligger Styrelsens Forslag ikke fuldstændigt i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, men hvad der foreligger er af saa stor Betydning for alle Medlemmerne, at det maa haabes Generalforsamlingen paa Søndag kan blive et fyldigt Udtryk for den Vej, Foreningen skal gaa frem paa.

Min Opfordring skal derfor gælde til alle Kolleger: *Sæt alle andre Hensyn til Side og mød paa Søndag Kl. 10 præcis i Thalia*. Husk paa, at Enhver, der ikke giver Møde, bærer lige fuldt Ansvar for hvad der vedtages, enten det er til Gavn eller Skade for os andre.

MARTIN.

Svar til Hr. V. C. Berg.

Da Hr. Berg i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« har gjort nogle Bemærkninger i Anledning af min Efterskrift til Hr. Cartys Artikel, skal jeg tillade mig i al Korthed at besvare disse.

Hr. Berg gør mig opmærksom paa, at man ved en Maskines Opstilling, foruden det af mig anførte, nærmlig Fordelingen af Maskinens Vægt paa Bjælkelaget, ogsaa maa tage Hensyn til Lys og Plads. Jeg skal her til Belysning af mit Standpunkt oplyse Hr. B. om følgende: I enhver Bygning er Bjælkerne lagt fra Facademuren til Bagmuren, og da man altid bør indrette det saaledes, at Maskinen kommer til at staa paa langs med Vinduerne, for at man under Arbejdet kan drage den størst mulige Nytte af Lyset, saa følger heraf, at den vil komme til at hvile paatværs over Bjælkelaget, saaledes som af mig fremhævet. Med Hensyn til Pladsen skal jeg kun sige, at da Maskinen i et Trykkeri er det vigtigste Arbejdsredskab, er det en Selvfølge, at den stilles paa den bedst mulige Plads.

Hr. B. mener endvidere, at selv om Maskinen er stillet paa den af mig angivne Maade, saa vil Gulvet dog give efter »*selv i de solidest byggede Huse*«. Hr. B. synes her at forudsætte,

at Maskinen hviler umiddelbart paa Gulvfladen, og er dette Tilfældet, saa kan det maaske nok være muligt, at Gulvet kan give noget efter, dog ikke i væsenlig Grad. Men Hr. B. maa huske paa, at jeg i min Artikel har gjort gældende, at Maskinen ikke bør hvile umiddelbart paa Gulvfladen, *men derimod paa to svære Planker*, som lægges paatværs over Bjælkelaget, saaledes at hvert Sidestykke hviler paa sin Planke; sker dette, og er Huset desuden solidt bygget, saa tillader jeg mig vedblivende at paastaa, at Gulvet ikke vil give efter. Det *eneste Tilfælde*, hvor Gulvet maaske kunde synke lidt, skulde være, hvor Lokalet var meget stort med mange Maskiner, og hvor der ikke er Søjler underneden til Afstivning, men saadanne Tilfælde er saa sjældne, at man i Almindelighed ikke kan tage dem i Betragtning. Thi naar dette finder Sted, bør der straks foretages Afstivning ved Anbringelse af Søjler under Gulvet.

Hr. B. siger videre, at naar man vil skrive Trykkerteknik for Nutidens Trykkere, saa maa man regne med Nutidens nye stærkt byggede Maskiner, og ved disse er Forskellen paa det Tryk en stor og en lille Form kræver, *»ikke saa forfærdelig stor«*. Hr. B. mener, at denne Forskel kan ophæves ved at tage et Par Ark af eller sætte et Par Ark paa Cylinderen. Jeg tror nu alligevel, at Forskellen selv paa nye stærke Maskiner er større end af Hr. Berg anført, og denne Tro har jeg faaet bekræftet ved Henvendelse til flere ældre, erfarne Kolleger, der alle erklærede at være i Overensstemmelse med de af mig fremsatte Anskuelser. Og Hr. Berg siger jo desuden selv, at der var Tilfælde, hvor han var nødsaget til at forandre Cylinderens Stilling. Hvis det var rigtigt, at Cylinderen ikke burde sænkes eller hæves, saa vilde den selvfølgelig heller ikke være indrettet til dette, men én Gang for alle blive lagt i en bestemt Stilling. Naar dette ikke sker, saa er det fordi det maa anses for en absolut Nødvendighed, at Cylinderens Stilling maa kunne forandres lige saa ofte, som den paagældende Trykker ansér det for at være nødvendigt.

Endelig anfører Hr. Berg nogle Udtalelser af Hr. Eickhoff, hvori denne siger: »Kun ved rigtig Indstilling vil Cylinderomkredsen bevæge sig i fuldkommen Overensstemmelse med Formen, hvorfor den mindst mulige Afvigelse herfra anbefales. Dækkelen gøres af en saadan Tykkelse og Haardhed, at derved det forønskede Tryk opnaas«. Da »Den typ. Trykkerforening« for nogen Tid siden var i Besøg paa Hr. Eickhoffs Fabrik, forklarede Hr. E. mig m. fl. netop dette Spørgsmaal. Han erklærede nemlig, at Dækkelen kun maatte have en vis Tykkelse, og der var endda paa Cylinderen angivet, hvorledes denne Tykkelse skulde være. Derimod omtalte Hr. E. ikke med et Ord, at man ikke burde forandre Cylinderens Stilling. Men naar Dækkelen altsaa skal have en bestemt Tykkelse, hverken mere eller mindre, saa kan den altsaa ikke godt forandres, og man er derfor nødt til at hæve eller sænke Cylinderen, naar Formens Størrelse kræver dette.

I disse Betragtninger vil sikkert min ærede Kollega, ved nærmere Eftertanke, give mig Ret. LAUR. JENSEN.

Maanedsmødet,

der afholdtes i Tirsdags Aftes, havde, uagtet Prøvevalg paa flere af Foreningens Funktionærer bl. a. stod paa Dagsordenen, ikke formaaet at bringe ret mange Mennesker sammen. Som Nr. 1 paa Dagsordenen var sat »Fagforeningskongressen i Kristiania«. Formanden indledede Diskussionen og omtalte den Betydning, Kongressen mulig vilde faa. Det var navnlig 8-Timers Arbejdsdagen, som vilde komme til at staa som Hovedspørgsmaal mellem de nordiske Landes Delegerede. For at opnaa noget, var det nødvendigt at slutte sig sammen, og det var det man tilsigtede med Kongressen: en enig Optræden og solidarisk Støtte mellem de 3 Landes Arbejdere. Under Strejker vilde et saadant Samarbejde, som det man her søgte, kunne faa stor Betydning. At det manglede nu, var Murerstrejken et sørgeligt Bevis paa. Tillige vilde der paa Kongressen komme flere sociale og økonomiske Spørgsmaal af stor Betydning under Forhandling. — Styrelsen for vor Forening havde haft i Sinde at samle Repræsentanter for de centrale svenske og norske typografiske Foreninger til Sammenkomst i Kjøbenhavn. Man havde henvendt sig til de forskellige Foreninger og faaet et imødekommende Svar. Sammenkomsten vilde imidlertid nu, efter Ønske fra Norsk Centralforening, blive afholdt i Kristiania samtidig med Fagforeningskongressen. Efter en kort Diskussion mellem FORMANDEN og BERGENHOLZ vedtoges det enst. at slutte sig til Fagforeningskongressen.

Punkt 2. Prøvevalg paa Næstformand, Kasserer, 2 Medbestyrere og 1 Revisor. Efter indtrængende Opfordring fra samtlige Tilstedeværende lovede FASMER at ville modtage Genvalg. KASSEREREN genvalgtes enstemmig. Da de to ved Lodtrækning afgaaende Medbestyrere bestemt havde nægtet at modtage Genvalg, foresloges nye i deres Sted, og hele Listen kom derefter til at bestaa af:

Næstformand:	FASMER.
Kasserer:	G. CLAUSEN.
Medbestyrere:	ADOLF MADSEN (Græbe).
—	O. OLSEN (Hannover).
—	HALLENGREN (Socialdemokr.).
Revisor:	V. BERG (Trykker; Truelsen).

FORMANDEN anbefalede til Slut Medlemmerne at virke for Udbredelsen af FR. MARTIN's Maanedsskrift »Internationalen Buchdruckerverband«, der udgives i Basel og udkommer paa Tysk og Fransk.

Blandinger.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København holdt i Søndags konstituerende Møde, der dog ikke havde formaaet at samle mere end mellem 60—70 Deltagere. Efter at EMIL PETERSEN var valgt til Dirigent og FASMER havde overtaget Pladsen som Udvalgets Ordfører, gik man over til Behandlingen af det fremlagte Lovforslag. § 1 fremkaldte en længere Diskussion, hvorefter Ordene i 2. Linje »hvis Forsørger han er« bortfaldt. §§ 2 og 3 vedtoges efter nogen Diskussion uforandret, hvorimod § 4 gennemgik en hel Del Forandring, medens de øvrige §§ vedtoges med ganske ringe Ændringer. Stuttelig vedtoges det, at det nedsatte Udvalg skal fungere som Styrelse indtil førstkommende Generalforsamling i Februar Maaned. Kassen tæller nu c. 100 Medlemmer, og det er at haabe, at man vil benytte sin Ret til Indmeldelse inden Oktober Maaned, da saa vel Indskud som Betingelserne for Optagelse efter den Tid forhøjes. Den 1. Januar begynder Kassen sine Udbetalinger. Udførligt Referat i næste Nr.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening stiftedes paa et i Onsdags Aftes talrigt besøgt Møde. Lovene vedtoges med enkelte Forandringer i den af Udvalget foreslaaede Form. Valget af Styrelse foregik under særdeles livlig Deltagelse. Det vedtoges, at Foreningens Anliggender skal bekendtgøres i »Typ.-Tid.« og »Social-Demokraten«. »Typ.-Tid.« vil foreløbig, indtil en anden Ordning kan indføres, kunne faas à 3 Øre pr. Nr. Formandindens Adresse er:

Smedegade 10, 5. Sal. Kasserersken. Slotsgade 29, 4. Sal, modtager Kontingent og udleverer Medlemsbøger Lørdag Aften. Se for øvrigt under »Foreningsmeddelelser«. Foreningen tæller allerede over 70 Medlemmer.

Dødsfald i Kristiania. »Centraltrykkeriets« mangeaarige Indehaver, Bogtrykker H. J. JENSEN, der er kendt af mange danske Kolleger, er død d. 23. Juli, 66 Aar gl. Jensen skal have været en dygtig Fagmand, der dog ikke havde stort Held med sin Forretning, til hvilken han i de senere Aar kun var knyttet som Bestyrer. Sidst Hr. Jensen besøgte København var under Kristiania-Strejken, da han sammen med en Kollega søgte at hverve Blokadebrydere — et Arbejde, der imidlertid kun fik et tarveligt Resultat her i Byen.

Den Renlighed! Den Renlighed! Efter Anvisning i »Ny typ. Tid.« af en Hr. P—n. skal der paa et herværende Trykkeri fra Sætternes Side være gjort Begyndelsen »til bedre hygiejniske Forhold«, idet disse nu efter den vise Mands Raad hver Morgen med en vaad Karklud afvaske Reoler og Vinduskarme. Paa Søndag stilles til Gulvvask og Vinduspusning. Kom saa og sig, at Hr. P—n. ikke har Interesse for de sanitære Forhold blandt Sætterne. Gaar Menneskevennens Interesse lige saa vidt for det økonomiske, kommer Forslaget vel til at gaa ud paa, at hver Mand Lørdag Aften møder op med 5 Kr., som afleveres til Principalen med Tak for at have faaet Lov til at arbejde. P. M.

En Bogtrykker som Sultekunstner. En i England boende fransk Bogtrykker, Alex. Jacques, har udfordret Sultekunstneren Succi paa en Tvekamp i denne Sport. Jacques synes at interessere sig overmaade for Sultesporten, thi for kort Tid siden skal han ogsaa have forsøgt at uddanne sin lille Søn heri. Fru Jacques gjorde imidlertid en brat Ende paa Uddannelsen, idet hun gav sin Hr. Gemal en ordenlig Lussing og Sønnen et ekstra godt Middagsmaaltid. Om Manden til daglig Brug øver Sporten over for sine Sættere, oplyser vor Kilde, »Typ. Med.«, ikke.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Fortsættelse af Styrelsens Ændringer til Lovene:

Den gamle § 12's 2., 3. og 4. Stykke foreslaas forandres til:

Ny udlærte, der straks efter udstaaet Læretid (se § 5) har meldt sig til Optagelse i Foreningen, faar, naar de har betalt Halvdelen af ovennævnte Tider, samme Understøttelse.

I Legitimationsbogen, der udleveres ethvert Medlem ved Afrejsen, indføres de Ugebidrag, der er erlagt til Foreningen i Løbet af de foran nævnte Tider og eventuelt Kvittering for Bidragene til Typografernes Hjælpekasser.

Efter den gamle § 12 foreslaas følgende ny Paragrafer, som bliver:

§ 15. Det Medlem, der ikke har nydt den fulde Understøttelse i den ene af Kasserne, kan erholde den Resthjælp, hvorpaa han har Krav i den anden, naar han vedblivende er uden Beskæftigelse; dog regnes de ved Afrejsen modtagne 5 Kr. for én Uge i Arbejdsløshedskassen.

§ 16. Det Medlem, der har modtaget den fulde Understøttelse kan ikke opnaa ny Hjælp af Foreningen, før der atter er betalt den lovbestemte Tid.

§ 17. Ethvert Krav paa Understøttelse af Foreningen, forpligter vedk. Medlem til at melde sig hver Mandag til det af Foreningen oprettede Arbejdsanvisningskontor.

Til den gamle § 16, 2. L. f. n. efter »Legitimationsbog«: »og Optagelsesseddel fra Hjælpekasserne«.

Den gamle § 17's 1. Stykke foreslaas forandret til:

Medlemsbidraget betales hver Uge til en af Personalet paa de resp. Arbejdssteder valgt Inkassator, der fører nøjagtig Liste over Medlemmerne med Tilføjelse af deres For- og Efternavne samt Numer i Foreningen og ligeledes udfylder denne Listes Rubriker for Af- og Tilgang. Det saaledes af Medlemmerne betalte Bidrag afleveres af nævnte Tillidsmand samtidig med Listen hver 2. Uge til Kassereren, der meddeler Kvittering for det modtagne samt anfører mulige Restancer paa samme, og denne Kvittering **skal** cirkulere blandt vedkommende Medlemmer. Naar Inkassatoren ikke har afleveret Medlemskontingentet inden 3. Uges Udgang skal Kassereren straks sætte vedkommende Medlemmer i Kundskab herom.

Den gamle § 17's 3. Stykke foreslaas strøget.

Efter det 4. Stykke tilføjes som 5. Stykke:

Inkassatorerne vælges hvert Aars 1. Oktober og Valget gælder 1 Aar; ethvert Medlem er forpligtet til at modtage det paa ham faldne Valg; dog ikke Genvalg.

I den gamle § 18, Pag. 6, 2. L. f. n., forandres »30. Juni« til »30. September« og »31. Decbr.« til »31. Marts« og Pag. 7, 4. L. f. o. forandres a) til Hovedkassen med 3/5 (15 Øre), b) til Rejsekassen med 2/5 (10 Øre) og c) til Arbejdsløshedskassen med 2/5 (10 Øre).

Til den gamle § 20, Pag. 8, tilføjes 5. L. f. n. efter »Suppleanter« »ligeledes vælges en Vicekasserer uden for Styrelsen til at træde i Kassererens Sted i Sygdomstilfælde o. l.« og Pag 7, 11. og 12. L. f. o. forandres »Februar« til »Maj« og »Avgust« til »Oktober« samt 7. L. f. n. tilføjes efter »fastsættes«: »ved hver Nyvalg«.

I den gamle § 24, 4. L. f. o. forandres »Februar« til »Maj« og »Avgust« til »Oktober«.

Endvidere ønskes følgende Tilføjelser til foregaaende Afsnit: Til den gamle § 7: »i modsat Fald betragtes Vedkommende som udslettet.« Til den gamle § 9: »lige som Undladelsen af at have opfyldt sine pekuniære Forpligtelser lige over for Trykkeriet medfører Tab af Rettigheder.«

D'Hrr. ROSSING og OLSEN stiller følgende Ændringer:

Til den gamle § 11's 2. Stykke:

»Understøttelsen er de første 5 Medlemsaar, naar Vedkommende har arbejdet og betalt 52 Ugebidrag i et Tidsrum af højst halvandet Aar, 1 Kr. daglig og kan nydes i 6 Uger (42 Dage). Naar Vedkommende har været Medlem i 5 Aar og derover, ydes 1 Kr. daglig i indtil 10 Uger (70 Dage). I begge Tilfælde i et løbende Aar, regnet fra den Dag, den første Understøttelse udbetales, men ikke for færre end 3 Dage.

Til Tilføjelsen af den gamle § 11's 4. Stykke tilføjes yderligere til Tilføjelsens sidste Stykke, saa at det bliver saalydende:

»I Tvivlstilfælde afgør Styrelsen sammen med Personalet, om Vedkommende er berettiget til Understøttelsen. Dog saaledes, at Vedkommende er berettiget til at fordre en Generalforsamlings Kendelse, saafremt Vedkommende maatte føle sig forurettet.«

Til den gamle § 12:

Rejsehjælpen. Bortrejsende Medlemmer faar, naar de har betalt Kontingent til Foreningen i 26 Uger, inden for et Tidsrum af højst ét Aar, en Rejseunderstøttelse af 5 Kr. samt 1 Kr. pr. Dag, foruden de forskellige Overfarter fuldtud godtgjort, dog saaledes, at ingen kan hæve Rejseunderstøttelse i den samme By før han atter har betalt Kontingent i 52 Uger i et Tidsrum af højst halvandet Aar. Denne Understøttelse gælder kun Byer inden for dansk Omraade. I hver By udbetales kun Understøttelse for højst 4 Dage.

Nyt Medlem: CHARLES HJALMAR CHRISTENSEN (udl. d. 26. Juli 1890), arb. hos E. O. Jordan.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte Medl.: OTTO HØEGH (Unterst. D. Buchdr., 256), arbejdsløs. IVAR NIELSEN (Den typ. Foren., 372), arbejdsløs. VALD. FINKEN (Dsk. typ. Foren., 97), arb. hos Bagge.

Bortrejste Medl.: 298, POUL LÜDER. 290, JOHAN GEORG LØHR.

Udmeldt: 427, THEODOR NIELS CHR. PETERSEN (arb. hos N. C. Rom).

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

Aalborg Typografer (1 B.)	10.00
»Demokr.«, Aarhus	7.00
Kolding Lokalf.	1.63

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	4.00
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	2.75
Bagge	
Bernsteen (1 Medl.)	0.25
Birch	
Bladsættere, nogle	3.82
Bording	3.25
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N. (2 B.)	17.50
Dagbladet	3.75
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.65
Fjeldsøe	1.50
Græbe (samt 2 Bogbindere)	5.40
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	
Jørgensen & Co.	3.00
Keilgaard & Sørup	
	68.00

Transport	68.00
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	1.10
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	1.95
Nationaltidende	2.25
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	2.40
Olsen, O. C.	5.50
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	0.75
Politiken	12.75
Qvist	
Rasmussen & Olsen	0.65
Rigsdagen	
Rom	0.75
Schultz (2 B.)	9.51
Sivertsen	
Sørensen, F.	0.25
Thiele	0.75
Trier	6.20
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	2.25
V. A. (2 B.)	2.00
	117.06
Tidl. indk.	321.19
Summa	438.25

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: «W.« (2 B.) 4.00, Fjeldsøes Personale 2.00, Triers 1.50, Dagbladets 1.00, Ferd. Philipsens 0.75, Eksprestrykkeriets 0.25, o 0.25, Roms 0.55, Avisens 1.25, Allers (5 Sættere) 1.25, S. L. Møllers 2.30, Bording 1.00 — ialt Kr. 16.10.

Med det tidl. indk. Kr. 404.43 ialt Kr. 420.53.

Til **Fanens Reparation** har jeg endvidere modtaget: Sophus Bruun 0.25.

Med det tidl. indk. Kr. 4.00 ialt Kr. 4.25. G. CLAUSEN.

Styrelsesmøde Onsdag d. 23. Juli.

To Anmodninger om Understøttelse af Understøttelsesfondet diskuteredes og besvaredes og det vedt. at søge at faa opstillet aldeles bestemte Regler, hvorefter Understøttelsen for Fremtiden kunde hæves.

Søndag d. 27. Juli.

Kassereren var efter Anmodning mødt; fraværende RASMUSSEN og CARL OLSEN med lovlig anmeldt Forfald. En Skrivelse fra Trykkerforeningen toges til Efterretning og Ændringer til Lovene diskuteredes.

Onsdag d. 30. Juli.

Ændringer til Lovene diskuteredes.

Søndag d. 3. Avgust.

Skrivelser fra Typografernes Sangforening, som toges til Efterretning. Skrivelser fra »Svensk Typografförbundet«s Hovedbestyrelse, »Norsk Centralforening« og »Malmö typografiska Förening«s Styrelser, som enstemmig udtalte deres Tilslutning og Sympati for den af Styrelsen udkastede Plan om en skandinavisk typografisk Konference. Da Arbejderkongressen skulde afholdes i Kristiania, vedtog man at efterkomme en Opfordring fra Norsk Centralforenings Styrelse om at afholde Konferencen i Kristiania og at forlange Generalforsamlingens Sanktion hertil. En fremkommen Anmodning om Understøttelse af Understøttelsesfondet kunde ikke bevilges. Ændringer til Lovene diskuteredes.

FORMANDEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages hos Formandinden, Smedegade 10, 5. Sal og hver Lørdag Aften fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29, 4. Sal.

Styrelsesmøde afholdes Fredag Aften Kl. 9 hos Formandinden, Smedegade 10, 5. Sal.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformænd.

I *Fredericia* er J. H. M. HANSEN (»Fred. Folketid.«) valgt til Formand i Stedet for N. C. Mathiasen og i *Stubbekøbing* NIELS MØRUP i Stedet for Karl Hansen.

Kolding, d. 6. Avgust 1890. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Stubbekøbing, VALDEMAR HANSEN (Den typ. Forening).

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Horsens, 287, ANDREAS HANSEN (sidst arb. i Aalborg), arbejdsløs. Stubbekøbing, HANS JØRGEN PETERSEN (sidst været Militær).

Bortrejste Medlemmer: Stubbekøbing, 528, HANS JØRGENSEN, 533, HANS STAHL og 52, KARL HANSEN (alle til Københ., arbejdsløse). Kolding, 501, H. KABISCH (til Udlandet, arbejdsløs). Kallundborg, 202, L. V. HANSEN (arbejdsløs). Aalborg, 287, ANDREAS HANSEN (til Horsens, arbejdsløs). Svendborg, 601, E. H. RASMUSSEN af Ærø (til Odense arbejdsløs).

Død: Aarhus, 427, LAURITZ KNUDSEN, 35 Aar gammel.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9: Møde paa »Søfryd«. Forventelig Udlevering af Fotografierne fra Aarhus. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag d. 10. Avg., Kl. 10 Form. Kamp med Tobaksarbejdernes Sportsklub.

Kampholdet bedes møde Kl. 8½. STYRELSEN.

H. F. R., Kolding: Modtaget efter Bladets Slutning.

ANNONCER

For Opbevaring af Titelskrifter er at anbefale:

Albert Stolzenwald's

ORN-SPATIER

Følgende Fordele opnaas ved Brugen af samme: Enhver Beskadigelse af Typerne undgaas. — Typerne kunne ikke falde om. — Nøjagtig Kontrol over Typerne. — Skriften kan ej klemme sig fast mellem Listerne.

Faas hos
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

For kun 12 Kr.

sendes portofrit og under Garanti for Soliditet (hel ren Uld og smukt Udseende) 5¼ Al. lang, 2 Al. bred **mørkeblaat, brunt eller sortmeleret Cheviot** til en Herredragt eller til Drengehabitter.

2 Alen til Prøve sendes for 5 Kr. portofrit.

Adr. **Hobro Uldvarefabrik.**

Typografernes Opmærksomhed

henledes paa, at **Faghuer med Vaaben**, i smuk Façon og af gode Materialier leveres overalt efter Bestilling og opgivne Maal til en Pris af Kr. 3.25 pr. Stk. af Undertegnede.

Bundtmager HANS HALD,
Frederiksgade 12,
Aarhus.

800 Pd. Petit Antikva

paa Leipziger System, aldeles ny, er billig at erholde ved Henvendelse til Politikens Ekspedition, Østergade 23, Hjørnet af Integade.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til

nedsatte Priser

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 33
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 15. Avgust 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

De nye Lovændringer.

Vi skal frem — stadig frem! Udviklingen fører det med sig, og det skal nok vise sig, at det Hele og det Enkelte er lige godt tjent dermed.

At det er den rigtige Vej, de ny Ændringer til Lovene slaar ind paa, er der ingen, der kan benægte og vel heller ingen, der vil. Vi maa staa Ryg mod Ryg, hvis vi vil have noget ud af det. Det eneste, man mulig har noget imod, er Kontingentforhøjelsen, idet man nærer en Frygt for, at ubefæstede Sjæle skal blive lokket over i Ny typografisk Forening, hvis eneste Fordel som bekendt er Billigheden, og de henviser i saa Henseende til den sidste Forhøjelse, der ogsaa bragte Landflygtighed. Vi skal nu ikke være de sidste til at indrømme, at en saadan Fare kan foreligge, thi Opfattelsen af Organisationspligten er nu en Gang bleven saa forkludret, at der foreligger ikke det Spørgsmaal inden for Foreningen, som ikke er tilstrækkelig til, at en eller anden Herre føler sig stødt og saa sætter sit eget egenkærlige Jeg over Organisationen. Men er vi dog ikke snart vokset fra de Børnestreger? Skal der virkelig hengaa Evigheder inden disse enkelte Arbejderes Bevidsthedsfølelse er rodfæstet? Vi tro det ikke, men der kræves et Drab af den Opfattelse, som har været gængse, at det er Organisationen, der skal være Kusk for det enkelte Medlems magelige Kørsel og staa med Hatten i Haanden ved hvert Sted, denne enkelte Person faar i Sinde at bestemme.

Her foreligger i disse Ændringer faste Regler for, hvad der ydes Enhver som Ret, naar han har gjort sin Pligt, og hvad Udvidelsen af disse Rettigheder angaar, har denne Sommer tilstrækkeligt vist, at Understøttelsens Varighed er alt for ringe over for de brave Kammerater, der er arbejdsløse, Kammerater, om hvem det kun kan siges, at deres punktlige Opfyldelse af Forpligtelserne *burde* være tilstrækkelig til, at Organisationen sikrede dem mod ligefrem Nød. Og hvad er saa disse 5 Øre for Folk, der har Arbejde, mod 7 Kr.s Understøttelse i 10 Uger, naar de staar uden Arbejde?

Den anden Sætning under § 4 er indsat med en Omorganisering af Fagforeningernes Kampmaade for Øje — og vil vel komme til at gælde alle Fag, der ønsker at sikre Udfaldet af en Lønbevægelse og gaa Haand i Haand med Sikkerheden for, at ingen Strejke letsindig paabegyndes. Samtidig vil Ydelsen paa Frivillighedens Alter vel nok være udelukket, idet Beregning af Kassebeholdning samt den oven for nævnte organiserede Tilvækst væsenlig dikterer Tidspunktet for Iværksættelsen af en Kamp.

Naar vi, da Tarifen blev vedtaget i 84, samtidig havde haft den Bestemmelse, som nu foreslaas lovfæstet, at Afskedigelse paa Grund af Tarifoverholdelse hjemlede Ret, uanset den Tid, Vedk. har betalt, til Understøttelse af den Størrelse, som foreslaas — vilde Tarifen, fraset Prisen, maaske ikke forekomme os saa elendig som nu. Men at den, med Kassens Tarv for Øje, kræver Forsigtighed, og hvert enkelt Tilfældes paalidelige Undersøgelse — er en Selvfølge.

De øvrige Bestemmelser er paa langt nær ikke af saa indgribende Betydning, men for en stabil og klar praktisk Virksomhed er de dog næsten uundværlige.

Og naar vi, med Vedtagelsen af disse Ændringer for Øje, lægger ud paany — da vil vi, ført af Arbejdernes bedste Fører — Solidariteten, forhaabenlig ride mangen Storm af og bringe Udbytte hjem.

Mere Trykkerteknik.

Det er en nødvendig Betingelse for at en Maskine skal arbejde jævnt, roligt og nøjagtigt, at dens Tandhjul og Tandstænger passe aldeles nøjagtig ind i hinanden, saaledes at der hverken er »Slub« i dem, eller at de gaa for tungt. Dette er en Sætning, der forstaas og indrømmes af alle Trykkere; kun naar det gælder Trykcylindren, som dog uden Overdrivelse kan kaldes en af Hurtigpressens vigtigste Dele, ignoreres denne Regel fuldstændig af mange, idet de efter Behag hæve eller sænke Cylindren.

Det er en Selvfølge, at ogsaa Cylindrens Tandhjul og Fundamentets Tandstænger kun i *en* bestemt Stilling passe nøjagtig ind i hinanden, og bliver C. hævet fra denne Stilling, opnaar man »Slub« i Tænderne; sænkes den, kommer den til at arbejde for haardt i disse. I det første Tilfælde bliver Følgen, at Cylindrens Overflade bevæger sig uroligt og stødende over Formen, i det sidste, at Bevægelsen bliver slæbende. Da det nu tillige maa anses for givet, at den første Betingelse for Frembringelse af rent og klart Tryk, samt for Bevarelse af Skriften for utilbørligt Slid, er, at Cylindrens Overflade bevæger sig i fuldstændig Overensstemmelse med Formen, saa følger vel heraf, at det heldigste absolut maa være, at man altid lader sin Cylinder staa i den Stilling, hvor dette opnaas.

Hvis det kunde naas, at en Maskine kunde bygges saa stærk, at den ikke fjedrede sig for Trykket af selv den største Form, saa vilde derved være naaet, at den største Illustrationsform og den mindste Akcidens ikke vilde kræve Spor af Forandring i »Trykket«, thi den Forskel, der *findes* mellem det Tryk, som en stor og en mindre Form fordrer, opstaar jo netop ved, at Cylindren, respektive Fundamentet, fjedrer sig mere for Trykket af en stor Form, end for Trykket af en mindre. Dette vil vist nok heller ingen bestride, der har en Smule Indblik i Maskinteknik.

Men naar dette er Tilfælde, er det ogsaa en Selvfølge, at i en Maskine, der er bygget saa stærk og stiv, som Nutidens Maskinbygningskunst (der jo er klar over dette Forhold) kan bygge den, *er* Forskellen mellem det Tryk, som en stor og en mindre Form fordrer, *slet ikke saa forfærdelig stor, at den ikke kan ophæves ved at forandre Dækkelens Tykkelse.*

Heraf turde fremgaa, at det, naar Hensyn tages til Nutidens Maskinbygningskunst, slet ikke er praktisk umuligt at undlade at forandre sin Cylinders Stilling, og som yderligere Bevis for det teoretisk urigtige i at omstille Cylindren, skal anføres endnu en Udtalelse af Hr. Maskinfabrikant Eickhoff, hvilken han i Følge »Ny typ. Tid.«s Referat, *der er skrevet af Hr. E. selv*, har brugt i et Foredrag om Hurtigpressen, holdt i »Forening for Boghaandværk« d. 3. Novbr. 1889. Han siger her: »For at opnaa rent Tryk, uden at slide Formen uforholdsmæssig meget, maa Trykcylindrens Omkreds rulle i fuld Overensstemmelse med denne; hertil svarer kun *én* bestemt Cylinderstilling, fra hvilken derfor den mindst mulige Afvigelse anbefales. Det forønskede Præg opnaas bedst ved at gøre Dækkelen af passende Tykkelse og Haardhed, alt efter Arbejdets Beskaffenhed. Dette iagttages ikke altid, idet der stilles forholdsvis meget paa Cylinderen og varieres for meget paa Dækkeltykkelsen, til Skade for Arbejde, Form og Maskine«.

Dette stemmer jo rigtig nok ikke med nogle Udtalelser, der i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« tillægges Hr. Eickhoff, men for disses Rigtighed maa jo *den* indestaa, der har offenliggjort dem, for Rigtigheden af ovenstaaende Citat borger *Hr. Eickhoffs eget Navn.* V. C. Berg.

E. S. Hr. Jensens personlige Ubehageligheder mod mig, bl. a. den i en belærende Tone fremsatte, mere end elementære »Oplysning«, at Bjælkerne i et Hus altid lægges fra Façademuren til Bagmuren, og Slutningsbemærkningen, der gaar ud paa at insinuere, at jeg skulde have skrevet min forrige Artikel uden nærmere Eftertanke, skænker jeg ham. V. C. B.

Generalforsamlingen

i Søndags havde samlet temmelig godt Hus. Lauritzen dirigerede. Han foreslog paa Grund af den store Dagsorden, at der kun indrømmedes hver Taler 5 Minutter og at ingen fik Ordet mere end én Gang i hver Sag. Det første *vedtoges*, det sidste *forkastedes*, og man tog derefter fat paa Punkt 1 af Dagsordenen: *Appel fra J. C. O. Rasmussen og M. Myhlendorff.* Efter en kort Motivering af Indsigelsen mod de 2 Herrers Optagelse, og efter at de begge havde faaet Lov at forsvare deres Adfærd, *nægtedes* Rasmussen Optagelse med 22 St. mod 18, medens Myhlendorffs Optagelse *vedtoges* med 30 St. mod 14. En stor Del afholdt sig fra Stemmeafgivning. — Punkt 2: *Formanden giver den lovbefalede Halvaarsoversigt.* Formanden omtalte først Majdemonstrationen og dens Følger; vi havde her faaet Bevis for, at hvad det først og fremmest kom an paa, var en stærk Organisation. Vilde blot Medlemmerne følge med, skulde Foreningen nok klare sig. Den store Fremgang, som Kassen havde haft var et godt Vidnesbyrd om Foreningens Styrke. At der var inddrevet saameget af Foreningens udestaaende Fordringer skylder man Kassereren en Tak for. Der var dog desværre Medlemmer, der uagtet de havde haft gode Pladser ikke havde fundet sig foranledigede til at afgøre deres gamle Mellemværende med Foreningen — Laan, som de havde modtaget allerede i 1884 — og da en Trusel til dem om at blive fremdraget paa Generalforsamlingen ikke havde frugtet vilde han her meddele deres Navne. Han sluttede med Henblik paa den kommende Tid. En Revision af Tarifen var nødvendig, og blev Konjunkturerne gode vilde det næppe blive vanskeligt at opnaa et godt Resultat, naar vi kun alle stod samlede. — Punkt 3: *Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet.* Kassereren vilde gøre opmærksom paa, at efter Splittelsen i 85 var det sidst forløbne Halvaar det bedste, idet vi havde haft et kontant Overskud af over 2000 Kr. Han gennemgik de forskellige Poster, hvorpaa Bergenholz paa Revisionens Vegne indstillede Regnskabet til Godkendelse. Godkendelsen *vedtoges* derpaa uden Diskussion enstemmig. — Punkt 4: *Beretning om Biblioteket.* Th. Nielsen gav nogle Oplysninger om Bibliotekets tidligere og nuværende Tilstand. Vi havde nu 200 Bind, for det meste Skønliteratur, foruden et Haandbibliotek, der indeholdt enkelte Pragtværker og en Del Fagliteratur. Han bragte en Tak til de Medlemmer der havde ydet Gaver og anbefalede en flittig Brug af Biblioteket. — Punkt 5: *Fastsættelsen af Kassererens Løn.* Det vedtoges uden Diskussion, at denne forblev som hidtil. — Et af 6 Medlemmer indgivet Forslag om paa Grund af den fremrykkede Tid, at afslutte Generalforsamlingen med Punkt 11, og ved en senere Generalforsamling at behandle Punkt 12, vedtoges uden Diskussion. — Punkt 6 og 7: *Arbejderkongressen i Kristiania* og *Afholdelsen af en skandinavisk typografisk Konference* sattes derpaa under Behandling og gav Anledning til en længere Diskussion, som Pladsen ikke tillader os at gengive. Diskussionen, hvori Formanden, Bøhm, Bergenholz og Nielsen Kolding særlig deltog, drejede sig nærmest om de eventuelle Delegeredes Stilling til Spørgsmaalet om Produktionsforeninger. Et af Bergenholz stillet Forslag: »I Produktionsgrene, hvor Arbejderne er Konsumenter, bør oprettes Produktionsforeninger«, *forkastedes* med 28 St. mod 21. Et af Barnewitz, Th. Nielsen og Fasmer stillet Forslag: »Det overlades den typografiske Forenings Delegerede med Hensyn særligt til Oprettelsen af Produktionsforeninger, at tage fri Stilling hertil, dog saaledes, at han om muligt ved Forhandlingerne fremkommer med et kort Resumé af, hvad der under Diskussionen i Dag er fremkommet til Forsvar for denne Tanke« — *vedtoges* med 29 St. mod 9. — Det var saaledes givet, at Foreningen skulde repræsenteres paa Arbejderkongressen og man gik over til Punkt 8: *Valg af Delegerede til Kongressen og Konferencen.* Efter nogen Diskussion vedtoges det at afsende 2 Mand og der bevilgedes indtil 90 Kr. pr. Mand i Rejseudgifter og Diæter. Formanden valgtes enstemmig, og Lauritzen med 40 St. mod 2. — Punkt 9: *Valg af 2 Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne.* Hertil valgtes Rossing og Løvgren. — Punkt 10: *Andragende om Eftergivelse af et afdød Medlems Skyld til Foreningen.* Efter en kort Diskussion *vedtoges* Eftergivelsen med 40 St. mod 19. — Punkt 11: *Forslag ang. Aktietegning i det af Fr. Martin i Basel udgivne Maanedsskrift »Internationalen Buchdruckerverband«.* Det vedtoges efter Formandens Anbefaling, at støtte Foretagendet, der allerede har 4000 Abonnenter, ved at tegne 10 Aktier à 10 Fr. = 8 Rmk. = 7 Kr. 25 Øre. Aktierne forrentes med 4 % og der var ingen Risiko for Pengene. — Efter det tidligere vedtagne Forslag stansede Forhandlingerne her, og vil blive fortsat Søndag den 24. Avgust paa samme Sted.

Udenfor Dagsordenen bragte Kassereren den afgaaende Revisor L. Jensen en Tak for hans samvittighedsfulde Arbejde, hvortil Forsamlingen gav sit Bifald.

Enkekassen.

Mødet i Thalia var godt besøgt, Lovforslaget fik under 3 Timers Diskussion en grundig Overhaling, og Foreningens Eksistens blev godkendt under almindelig Deltagelse. — P. Jensen aabnede Mødet, hvis Dirigent blev Em. Petersen. Fasmer var Udvalgets Ordfører. Det var værst fat med den foreslaaede § 1. De tre Ord i denne: *»hvis Forsørger han er«* gav Stof til mange Taler for at faa den væk. Lige som Paragrafen i Udvalgsmøderne har været haard at lave, saaledes var den paa Mødet for haard til at blive fordøjet, og derfor blev Ordene strøget. Der blev af Udvalgets Ordfører udtalt, at Ordene kun var indsat af økonomiske Hensyn, men her imod gjorde Hr. E. Thomsen med Styrke gældende, at Foreninger skulde være enten en *Understøttelses*forening eller en *Forsikrings*forening; blev den det første, skulde der kun udbetales Penge til Trængende, i det andet Tilfælde burde *alle*, som ydede, ogsaa nyde. Gundersen, A. Winkelmann, Løvgren, Rasmussen o. fl. bankede ogsaa løs paa de ulykkelige Ord, og saa gik de ud. René-Lassen var imod, at der kunde hengaa 4 Uger, inden de 300 Kroner faldt; han gik ud fra, at Foreningen i 3 Maaneder (1. Oktober—1. Januar) modtog Kontingent, før den udbetalte Hjælp. E. Petersen svarede hertil, at Bestyrelsen selvfølgelig vilde udbetale Forsikringssummen straks efter et Dødsfald, forsaavidt der var Penge i

Kassen, men det var nødvendigt i Tilfælde af flere samtidige Dødsfald, at have en Tidsfrist til at skaffe Penge tilveje. THOMSEN og N. HANSEN var bange for Kassen under Epidemier, men blev imødegaaet af P. JENSEN og LAURITZEN. Et Forslag om, at man for at blive Medlem af »De forenede Hjælpekasser« blev forkastet; der var kun fire for. OLUF OLSEN foreslog til § 4: »Under Militærtjeneste stanser saavel Pligter som Rettigheder«, hvilket vedtoges. Samme heldige Skæbne fik et Forslag af JOHANSEN om, at et Medlem kan vedblive i sine Rettigheder, naar han overgaar i en anden Livsstilling. STEFFENSEN fik indsat, at »Udlærte, der melder sig til Optagelse senest 4 Uger efter Læretidens Udløb, betaler kun 1 Kr. i Indskud«, og at Afstemning om Foreningens Ophævelse skal ske skriftlig og kun kan vedtages med $^2/_3$ af *Foreningens* samtlige Medlemmer. CLAUSEN foreslog og fik vedtaget den praktiske Ændring, at Generalforsamlinger er beslutningsdygtige uanset de Mødendes Antal — det skal nok lære dem til at møde. Endelig blev det bestemt, at Udvalget fungerer som Bestyrelse til første ordinære Generalforsamling i Februar næste Aar.

Under Forhandlingerne oplyste DAHLQUIST, at Trykkerne skal være bestemte paa at ville ophæve deres Begravelseskasse for at gaa ind i »Enkekassen«. De er sikkert velkomne alle sammen.

Foreningen modtager Medlemsbidrag fra 1. Oktober i Aar og begynder Udbetalingen til eventuelle Dødsfald den 1. Januar 1891, Kl. 12 Middag.

Ved den i Aften foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Næstformand, Kasserer, 2 Medbestyrere og Revisor var Stemmeafgivningen saaledes:

Næstformand	FASMER med 163 St.
Kasserer	G. CLAUSEN med 158 St.
Medbestyrer	ADOLF MADSEN med 113 St.
—	OLUF OLSEN med 77 St.
Revisor	BERG med 138 St.

Derefter havde HALLENGREN 70 og HASS 15 St.; enkelte Stemmer var spredte.

Der var ialt afgivet 165 St.

Den 13. Avgust 1890. STYRELSEN.

Ved Stemmesedlernes Optælling assisterede H. ROSSING og (i Løvgrens Forfald) OTTO BARNEWITZ.

I Formandens Fraværelse til 21. Avg. bedes Rejsende og Arbejdsløse henvende sig til Kassereren, Rørholmsgade 14, Kæld., som træffes fra 9—10 og 2—3. Anmeldelser til Arbejdsløshedsprotokollen sker paa Mandag samme Sted fra Kl. 2—3.

I andre Foreningens Anliggender henvender man sig til Næstformanden, Adresse-Avisens Sætteri, Vimmelskaftet 43, o. G. t. h., 3. Sal, i Tiden fra 1—3.

Foreningsmeddelelser.

FORTSÆTTER DEN ORDINÆRE
HALVAARLIGE GENERALFORSAMLING
SØNDAG DEN 24. AVGUST,
KL. 10 FORM. I THALIAS TEATERSAL,
ØSTERGADE 32, 1. SAL O. G.

Dagsorden: De af Styrelsen stillede Ændringer til Lovene.

STYRELSEN.

Bortrejst: 122, JUL. HEINRICH FETTERLEIN.

Tiltraadt: 120, LUDVIG AUGUST JENSEN (arbejdsløs).

Udmeldt: 306, NIELS MADSEN (arb. hos O. C. Olsen).

Styrelsesmøde afholdes Søndag d. 17. Avgust, Kl. 10 paa Store Ravnsborg. De nyvalgte Styrelsesmedlemmer bedes møde.

NÆSTFORMANDEN.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: «W.« (2 B.) 4.00, Dagbladet 1.50, Rom 0.55, Allers (5 Sættere) 1.25, Avisens 1.25, Adresse-Avisen 0.25, Ekspresstrykkeriet 0.25, o 0.25, Bagge 0.75, Jordan 0.25, S. L. Møller 3.30, Trier 1.25, Bording 1.00 — ialt Kr. 15.85.

Med det tidl. indk. Kr. 420.53 ialt Kr. 436.38.

Til **Fanens Reparation** har jeg endvidere modtaget: Typografernes Sangforening (af Kassen 10.00, fra nogle Sangere og Bladsættere 6.00) = 16.00.

Med det tidl. indk. Kr. 4.25 ialt Kr. 20.25. G. CLAUSEN.

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne	
Aalborg Typografer	10.00
»Demokr.«, Aarhus	7.00
Fra Kjøbenhavn.	
Aamodt	
Adresseavisen	3.50
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	2.75
A. H.	0.50
Bagge	0.75
Bernsteen (1 Medl.)	0.25
Birch	
Bladsættere, nogle	3.00
Bording	3.75
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N. (2 B.)	
Dagbladet	2.75
Et Gl. og et Ny-Forn.s-Medl. (2 B.)	1.30
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.65
Fjeldsøe	
Græbe (samt 1 Bogbinder)	4.40
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	0.50
Jørgensen & Co.	2.30
	46.90

Transport	46.90
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	2.40
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	2.65
Nationaltidende	2.25
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	1.45
Olsen, O. C.	5.65
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	
Politiken	11.90
Qvist	
Rasmussen & Olsen	
Rigsdagen	
Rom	0.85
Schultz	
Sivertsen	
Sørensen, F.	0.25
Thiele	
Trier	5.25
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	2.50
V. A.	1.00
	83.05
Tidl. indk.	438.25
Summa	521.30

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

Da der rundt omkring i Lokalforeningerne henstaar en Del uafgjorte Laan, anmodes d'Hrr. Lokalformænd om at foretage det fornødne, for at endelig en Afvikling kan finde Sted.

Kolding, d. 12. Avgust 1890. P. H. V.: H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Juli 1890.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeh. 30. Juni	Kr. 2774.33	Bidrag til Lokalf.	Kr. 211.45
Begravelseskassen	- 1559.73	Tryksager	- 166.90
Reservefonden	- 2406.74	Porto m. m.	- 13.12
Renter i Følge Sparekassebøger fra $^{11}/_{12}$ 89 til $^{11}/_{6}$ 90:		Reservefonden	- 2448.10
af Kassebeh. Kr. 61.22		Begr.-Ks. Kr. 1585.38	
- Reservef. - 41.36		Overf. t. do. - 693.10	
- Begr.-Ks. - 25.65			- 2278.48
	- 128.23	Kassebeh. 31. Juli	- 4049.33
Bidrag fra Lokalf.	- 2298.35		
	Kr. 9167.38		Kr. 9167.38

Kolding, d. 31. Juli 1890. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møde Onsdag d. 6. Avgust.

Fraværende HVIDTFELDT.

1. *Meddelelser fra Formanden.* I afvigte Uge er der i *Aarhus* Lokalforening indtruffet et Dødsfald, nærmlig L. Knudsen, 35 Aar gl., berettiget til 300 Kr.; da Anmeldelsen fra Lokalformanden var i fuldstændig Orden, er Beløbet med omgaaende Post afsendt. — I N. N. Lokalforening er der ved Kvartalsregnskabets Slutning tilbageholdt 100 Kr. af det Beløb, der paa Regnskabet staar anført som indsendt til Hovedkassen, og Begæringen om at beholde dette Beløb som Tilskud fra Hovedkassen er kun medunderskrevet af den ene Revisor. Det vedtoges at paalægge Lokalformanden i Henhold til § 19 at erhverve begge Lokalrevisorers Underskrift ved Begæring om Tilskud fra Hovedkassen.

2. Skrivelse fra *Stubbekøbing* Lokalf. ang. Understøttelse til et af Lokalforeningens Medlemmers Hustruer. Lokalformanden vil have at indgive nærmere Underretning om de foreliggende Omstændigheder, før Beslutning kan tages.

3. Skrivelse fra *Viborg* Lokalf. med Andragende fra R. Petersen samme Steds om at maatte nyde Resten af den ham tilkommende Arbejdsløshedsunderstøttelse i Skanderborg. Efter de af Lokalfmd. meddelte Oplysninger tillodes dette.

Endvidere fra samme Lokalf. Forespørgsel ang. Udstedelsen af Bog til et nyt Medlem, der inden Indsigelsesfristens Udløb er rejst til en anden Lokalforening. Viborg Lokalfmd. udsteder Bogen og modtager Indskudet, 2 Kr., hvorimod Medlemsbidraget fra Anmeldelsen bliver at opkræve af den Lokalforeningsformand, hvor Vedkommende er tiltraadt.

4. Skrivelse fra Hovedbestyrelsen for »Norsk Centralforening for Bogtrykkere« ang. Deltagelse i en skandinavisk typografisk Konference i Kristiania i Midten af indeværende Maaned; Forhandlingsæmne: Lønspørgsmaalet. Hovedbestyrelsen har ikke Mandat til at deltage i en saadan Konference.

5. *Hovedkassereren* var til Stede og forelagde *Halvaarsregnskabet fra 1. Januar til 30. Juni 1890.* Hovedbestyrelsen gennemgik og underskrev dette. Af enkelte Poster skal her fremhæves: Lokalkasserne havde ved Udgangen af Halvaaret 628 Kr. 50 Øre i Behold; Kassebeholdning i Hovedkassen 4321 Kr. 10 Øre, Reservefonden 2448 Kr. 10 Øre og Begravelseskassen 1934 Kr. 33 Øre. I Halvaaret har Understøttelserne udgjort: Rejseunderstøttelse 790 Kr. 54 Øre, Arbejdsløshedsunderstøttelse 105 Kr., Sygeunderstøttelse 2660 Kr. 50 Øre, Begravelseshjælp 1260 Kr. Lokalkasserne har fra Hovedkassen modtaget i Tilskud 1977 Kr. 11 Øre. Regnskabet sendes nu til Hovedrevisionen i Aarhus.

Den 12. Avgust.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Formanden gav forskellige *Meddelelser,* og det vedtoges ang. en Del udestaaende Laan at anmode Lokalformændene at gaa energisk til Værks.

2. Skrivelse fra *Stubbekøbing* Lokalfmd. angaaende de begærede Oplysninger om den i sidste Møde behandlede Sag. Hovedbestyrelsen maa i den foreliggende Sag holde sig til § 49 (Arbejdsløshed ved egen Skyld), og kan ikke bevilge den begærede Understøttelse.

3. Skrivelse fra *Herning* Lokalfmd. med Begæring om Optagelse af et tidligere Medlem. Formanden vil have at korrespondere nærmere desangaaende med Lokalformanden. H. F. R.

Bortrejst: Nakskov, 246, JOHAN A. LARSEN (arbejdsløs). Aarhus, 258, C. A. WEDEGE-PETERSEN (arbejdsløs). Horsens, 539, ADOLF FRIIS (til København, arbejdsløs). Randers, 534, ANTHON MARIUS CHRISTENSEN (til Nakskov i Plads).

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Kolding, JENS RASMUS JENSEN (Svenska Typografförb., 731), arbejdsløs.

Tiltraadt Lokalf. fra en anden Lokalf.: Nakskov, 534, ANTHON MARIUS CHRISTENSEN (sidst arb. i Hobro). Kolding, 191, HANS GJERNYX (sidst været paa Rejse), arbejdsløs.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Lokalet er i Thalia, Østergade 32, 1. Sal o. G., aabent 1. og 3. Torsdag i hver Maaned fra Kl. 8 Aften.

Torsdag d. 21. afholdes Diskussionsmøde. Se Lovenes § 26. Efter Diskussionen: Oplæsning af humoristisk Indhold.

Kontingent modtages hver Lørdag Aften fra 8—10 i Slotsgade 29 B, 4. Sal, og Søndag Form. fra Kl. 10—12 i Thalia.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Næste Møde paa *Onsdag* i »Søfryd«. STYRELSEN

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag d. 17. Avg., Kl. 10 Form. Kamp med Arbejdernes Læseselskabs Sportsklub.

Kampholdet bedes møde Kl. 8½. STYRELSEN.

Efterlysning.

Typograf CHR. LOUW anmodes om at henvende sig til Bordings Trykkeri ang. Skovkasse-Regnskabet.

Brevkasse.

A. T., Odense: Det indsendte kom for sent til dette Nr.; bliver optaget i næste Nr.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Parisrudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
· ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Plads søges.

En **Sætter** ønsker Plads til 1. Septbr. eller senere. Billet mrkt. »L« indlægges paa Typ. Tid.s Kontor.

For Opbevaring af Titelskrifter er at anbefale:

Albert Stolzenwald's
ORN-SPATIER

Følgende Fordele opnaas ved Brugen af samme: Enhver Beskadigelse af Typerne undgaas. — Typerne kunne ikke falde om. — Nøjagtig Kontrol over Typerne. — Skriften kan ej klemme sig fast mellem Listerne.

Faas hos
Adolph Wulff
Kongens Nytorv 6

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

For kun 15 Kr.
sendes portofrit og under Garanti for helren Uld og ægte Farve 5¼ Al. lang, 2 Al. bred, **prima fint, mørkeblaat Kirsay og mørkt mønstret Buckskin** til en elegant Herredragt eller til Drengehabitter 2 Al. til Prøve sendes for 6 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Fra *Ekspeditionen,* Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 34
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 22. Avgust 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

FORTSÆTTER DEN ORDINÆRE
HALVAARLIGE GENERALFORSAMLING
SØNDAG DEN 24. AVGUST,
KL. 10 FORMIDDAG I THALIAS TEATERSAL,
ØSTERGADE 32, 1. S. O. G.

Dagsorden: 1. Beretning om Arbejderkongressen og den typografiske Konference i Kristiania. 2. Ændringer til Lovene.

STYRELSEN.

Generalforsamlingen paa Søndag.

Paa Søndag kommer de ved den afbrudte Generalforsamling d. 10. ds. udsatte Lovændringer til Behandling. Disse Ændringer er af en saa omfattende Betydning for hele Foreningens Liv, at det næppe skulde være nødvendigt at opfordre til talrigt Møde. Men naar man sér hen til den ringe Deltagelse Medlemmerne almindelig ligger for Dagen i Foreningens Anliggender, kan det ikke tidt nok gentages, at *her maa ingen holde sig tilbage*. Her maa *enhver* afgive sin Stemme for eller imod. Ved disse Lovændringers Behandling har ingen Ret til at holde sig tilbage og bag efter melde sig fortrydelig, hvis Afstemningen ikke passer efter hans Hovede. Forslagene har nu ligget fremme i 14 Dage à 3 Uger, saa der har været god Tid til at sætte sig ind i de ny Ændringer og sammenligne de ny Paragrafer med de gamle. Hvad der vindes, er saa iøjnefaldende, at det lille Offer af 5 Øre pr. Uge, maa synes at være en ren Bagatel. Større og langvarigere Hjælp til de Arbejdsløse, bedre Vilkaar for de Rejsende, Betryggelse for, at ethvert Medlem opfylder sine Forpligtelser, skulde man synes er Punkter, der nok kunde blive Enighed om; men den Mulighed er dog ikke udelukket, at 5-Øren kunde faa dem bragt ud af Verden, og det er derfor enhvers Pligt at give Møde og deltage i Stemmeafgivningen. Ganske vist er de kollegiale Ofre, der til enhver Tid fordres af Typograferne, store; men heller intet andet Fag byder sin Forenings Medlemmer saa gode Garantier under uheldige Forhold som netop vort. Lad os derfor alle som én ofre de Par Formiddagstimer paa Søndag, og lad os alle som én være villige til at vedtage den lille Kontingentforhøjelse; vi styrker derved yderligere vor Organisation, idet vi tilsiger vore Kammerater en Støtte, der kraftigt vil bidrage til at samle de trofaste og gøre sit til at de vankelmodige vil blive pligtopfyldende og fuldt ud solidariske.

Altsaa: *Alle andre Hensyn til Side. Vi møde præcis Kl. 10 paa Søndag i Thalia; jo tidligere Forhandlingerne kan begynde, desto tidligere bliver vi færdige.*

Bladarbejderne.

Demonstrationen d. 1. Maj d. A. skulde som bekendt være et Bevis for, at der i Arbejderstanden raadede Forstaaelse af, at en forkortet Arbejdstid var et af de vigtigste Midler til Erhværvelsen af en nogenlunde menneskelig Tilværelse, og naar vort Fag efter Forholdene og med den Modstand for Øje, som Demonstrationen vilde skabe hos de fleste Arbejdskøbere, alligevel blev saa talrigt repræsenteret, turde det være en Garanti for, at Bevidstheden var levende om, at *skal* vi hjælpe lidt paa Forholdene, saa er det Vejen. Og desuden turde det være afgjort, at mange, der den Gang stod i Tvivl om selve Demonstrationens positive Nytte, ikke vilde være passive ved Spørgsmaalets praktiske Løsning.

I ingen Gren af Virksomheder var man maaske bedre i Stand til at kunne indsé Skadeligheden og Ødelæggelsen ved lang Arbejdstid end blandt Bladsætterne. Og naar der fra disses Side alligevel vistes saa megen Kølighed over for Demonstrationen, saa skyldtes dette vel nærmest den i de senere Aar stadig voksende Usikkerhed i Erhværvet og Frygten for, at de da i Øjeblikket gode Konjunkturer skulde blive af kort Varighed, samt endelig Mistro til, at en Demonstration skulde bringe nævneværdige Resultater for Formaalet.

Det af Bladarbejderne nedsatte Udvalg var som født i en Trængselsperiode og tog lidt valent paa Forholdene; Afslaget paa Ønsket om Tilslutning fra Ny typografisk Forening og Trykkerforeningen satte det i Knæ og var ved at skabe Selvopgivelse inden for dets Ramme, og først efter at det havde erkyndiget sig om, at Den typ. Forening ikke derved havde tabt Modet, besluttedes Henvendelse til Bladudgiverne. Og de Erfaringer, som Udvalget paa denne Maade kom til, var langt fra slette. Hos næsten alle, særlig blandt Redaktørerne, var Erkendelsen til Stede om selve Spørgsmaalets Realitet, hvorimod Midlet (Demonstrationen) ikke blev modtaget med samme Velvilje, og det endskønt man maatte erkende, at en Demonstration kunde have virksomme Følger — men det skulde være paa en anden Maade og for en anden Sag! Ja selv en af de Bladredaktører, man i Almindelighed og meget naturlig efter Bladets Tone ansér for Arbejdernes argeste Modstander, tilbød endog sin Støtte i det Øjeblik, Realisationen skulde forsøges.

Naar der nu siden da er løbet en Del Vand i Stranden, uden at Realisationen af den forkortede Arbejdstid er forsøgt gennemført, med Undtagelse af de Steder, hvor den ved Forstaaelse fra begge Sider straks blev indført, saa kan det vel siges med Rette, at Overilelse ikke ligger for Typograferne. Paa den anden Side kan det vel ogsaa nu forekomme de fleste, at Pusterummet har været tilstrækkelig stort, og at vi

bør skride til Arbejdet, saa meget mere, som der siden da er kommen endnu én vægtig Grund til for Nødvendigheden af at tage Stillingen under Overvejelse, nærmlig de mulige Tarifforhandlinger, uden for hvilke det ikke vil baade Bladsætterne at blive stillede.

Og i selve Lønningssatserne er der meget at gøre. Man behøver blot at holde den i 76 foreslaaede Bladsættertarif for Øje og man vil da sé, hvor langt man de aller fleste Steder er det Maal, som for de fjorten Aar siden blev stillet. De væsenligste Bestemmelser var:

a) Satsprisen betales med 38 Øre pr. 1000 Bogstaver Fraktur og 40 Øre for Antikva (Alfabet),
b) skudt Sats beregnes i Højden,
c) ren Talsats og skematisk Sats godtgøres med 100 pCt.,
d) Klichés beregnes efter Pladsen,
e) blandet Sats i Teksten godtgøres med 50 pCt., naar den udgør Tredjedelen af Tekstmængden, 25 pCt., naar den udgør Sjettedelen,
f) spatieret Sats 100 pCt.
g) Leveringer under 10 Linjer godtgøres med 1 Linje ekstra, skal der passes Linje beregnes 2 Linjer.
h) Timebebetaling er 66 Øre.
i) Overarbejde fra Kl. 9—12 Aften beregnes med 50 Øre Timen, efter 12 med 50 Øre pr. halve Time foruden Satsprisen,
j) for Tidsspilde, Venten paa Manuskript eller Korrektur betales 66 Øre pr. Time.

Der er Punkter nok, som vi endnu ikke er naaet til at erhværve. Men det turde ligge i, at man ikke har haft den fulde Forstaaelse af, at de samlede Bladsættere bør organisere sig, fastsætte Regler for, hvad der skal fordres, og paa denne Maade arbejde hen til ensartede Forhold i Arbejdstid og Løn, ligesom det ogsaa paa en Del andre Omraader — Søndagsarbejdet f. Eks. — uden Tvivl vilde have gavnlig Indflydelse.

Til Realisationen af denne Tanke tror jeg det vilde være formaalstjenligt, om hvert Personale, der er sysselsat med Avissats, valgte Delegerede, f. Eks. 1 for indtil 10 Medl., 2 for indtil 20 o. s. v. og overlod dem Opstillingen af de Fordringer, som de mente gennemførlige, at man dernæst indkaldte til et offenligt Møde for Bladarbejdere, hvortil Bladudgivere og Redaktører indbødes.

De Blad-Personaler, der mener, at det er paa Tiden at tage de nævnte Spørgsmaal under Overvejelse, anmodes om at sende Meddelelse til Undertegnede samt Navnene paa de valgte Delegerede. Og er det at haabe, at alle uden Undtagelse kan virke med hertil.

16. August 1890. G. CLAUSEN.

Strejke i Norrkøping.

Ifølge »Svensk Typ.-Tid.« er *en Strejke udbrudt blandt Sætterne af Östergötlands läns Tidning, der udkommer i Norrkøping.* Grunden til Strejken er, at Principalen, Hr. AXEL HOLMGREN, ikke har udbetalt Sætterne deres Ugeløn i seks (6) Uger. Sætterne har kun nu og da kunnet faa et Par Kroner udbetalt, saa at de knapt har kunnet faa hverken Mad eller Husly. Da det endelig blev dem for broget, truede de med at nedlægge Arbejdet, men »Principalen« bad dem endelig gøre det paabegyndte Nr. af Bladet færdig; han vilde da rejse til Linköping, hvor han havde Kapital, han kunde hæve. Herpaa gik Personalet ind og Holmgrem rejste. Om Aftenen fik Personalet Telegram, at alt var i Orden, H. skulde komme med Nattoget eller med Morgentoget næste Dag. Men H. blev borte, og i Stedet for fik Sætterne atter Telegram, at han ikke kunde komme før om Eftermiddagen, da han først kunde hæve Pengene samme Formiddag Kl. 11. Han bad derfor Personalet om yderligere at klare et Numer; vilde de ikke gøre det, saa fik de gøre »hvad Fanden de vilde«, men saa skulde de heller ikke faa en eneste Øre af deres Tilgodehavende. Nu enedes Sætterne om, at gøre første Form af Bladet færdig til Kl. 4, men kom der til den Tid ingen Penge, skulde Arbejdet straks stanses.

Om Middagen kom der imidlertid yderligere Telegram fra H., hvori han meddelte, at da den Person, af hvem han skulde have Pengene, var bortrejst, kunde han ikke komme hjem før næste Dag. Kl. 4 skulde der komme Brev, hvis Indhold skulde være »lige saa godt som Kontanter«. Nu arbejdede man væk til Kl. 4½, da Brevet kom. Dette indeholdt dog kun den Meddelelse, at Bladets Forlægger, Herredshøvding Orre, var bortrejst, og ikke kom hjem før om Aftenen. Da denne Oplysning imidlertid ikke stod i Forbindelse med Kontanter eller Udsigt til at faa saadanne, blev Arbejdet straks nedlagt, idet Sætterne mente, at de havde været holdte for Nar længe nok.

Saavidt »Svensk Typ.-Tid.«. — Hvorvidt Strejken senere er blevet bilagt, har vi ingen Meddelelse faaet om, men *vi advare dog mod mulige Tilbud om Plads i Östergötlands läns Tidning i Norrkøping, saalænge vi ikke her i Bladet har givet Meddelelse om Strejkens Ophør.*

Blandinger.

Valget af Foreningens Funktionærer. Uagtet det paa de udsendte Stemmesedler var angivet, at disse skulde være indleverede *senest* Onsdag d. 13. Avgust Kl. 5, blev der til Formanden sendt Stemmesedler fra et Par Trykkerier om Torsdagen. Disse Stemmer, ialt 17, kan selvfølgelig ikke komme i Betragtning, da Optællingen allerede var tilendebragt Onsdag Aften. De vilde imidlertid ikke have forrykket Forholdet i den valgte Liste, men vi benytte Lejligheden til indtrængende at minde Medlemmerne om, ved ethvert Valg at sende Stemmesedlerne i rette Tid, da Undladelse heraf nævnt kan have en Virkning, som næppe er tilsigtet.

Enkekassen. Udvalget anmodes om at møde *Søndag den 23. Avgust Kl. 11* i »Danas Have«. Da Sager af Vigtighed foreligge, er det nødvendigt at møde præcis og fuldtalligt.

Indmeldelse af Medlemmer modtages som sædvanlig af Udvalget.

P. JENSEN.

Indsamlingen til Fanens Reparation. Det gaar kun smaat med Bidragene og vi vil bede Inkassatorerne virke for en regelmæssig Indsamling paa Trykkerierne. Pengene til Fanens Reparation bør ikke tages af vor Forenings Kasse — lad dem komme ind ved frivillige Bidrag, lige som i sin Tid Fanens Anskaffelse skete ad Frivillighedens Vej. Bidragene behøver jo ikke at være saa store. En lille 10-Øre vil altid finde en god Plads til dette Formaal, og vi tvivler ikke paa, at d'Hrr. Inkassatorer vil gøre deres bedste for at skaffe saa mange Bidrag som mulig.

»Foreningen af danske Bogtrykkere« afholder i Aar Generalforsamling i Aarhus i Begyndelsen af September.

»Skal Tarifen revideres«? Under denne Overskrift har »Ny typ. Tid.« d. 16. ds. ladet en rigtig vrøvlevoren Artikel se Dagens Lys. Efter først at have meddelt, at kun *Halvdelen af de »Ny«* »have fundet det Umagen værd at afgive deres Stemme«, og af samme Halvdel have 18 stemt for en Tarifrevision, hedder det videre: »At *dette* er blevet Resultatet, er ikke til at undres over; medbestemmende til at forme dette Foreningens Svar har naturligvis ogsaa det været, at der blandt Medlemmerne er udbredt en stærk Mistillid til den nuværende Ledelse

af »Den typografiske Forening« (!!!). Det er det kedelige ved vore typografiske Foreningsforhold, at saa mange ere tilbøjelige til at spørge, ikke hvad det *er*, men fra hvem det *kommer;* denne Opfattelse af Sagerne lader sig ikke helt udrydde, saa længe der i det hele taget er to forskellige Meninger i Verden (!!!), men hvis der nogen Sinde skal opnaas noget, maa den rigtignok ikke faa for stort Raaderum« (!!!). Efter at den Fischmannske Pen derefter har fortalt, at »det er jo ikke himmelstormende Planer«, den agter at udføre, »men kun ganske jævnt«, »i Niveau med de omgivende Landes« (!!!), slutter den med at tale om en Opgave, den ikke kan lade »ligge uden at paadrage sig et Ansvar, som med Tiden vilde vise sig at være for tungt at bære«.

Enhver som helst Kommentar til dette Uddrag er overflødig.

H.

Typografisk Sammenkomst. Efter Indbydelse af *Odense Lokalforening* samledes Søndag d. 10. Avgust en Del jyske og fynske Kolleger med deres Damer i Odense. Jyderne ankom alle Aftenen forud og indkvarteredes gæstfrit hos de bestemte Værter. Søndag Morgen Kl. 8½ mødte Odense Lokalf. Medlemmer samt de tidligere ankomne Gæster paa Banegaarden for at modtage de anmeldte Deltagere fra Middelfart og Svendborg. Efter disses Ankomst marscheredes med Musik samt Kolding og Odense smukke Bannere i Procession til Borgerforeningen. Det var et ganske anseligt Tog, ca. 120 Personer, der bevægede sig igennem Odense Bys Gader; Musiken var fortrinlig, Vejret straalende og over alt saas kun glade Ansigter. Efter Ankomsten til Festlokalerne bød Lokalformanden de Fremmede Velkommen, hvorefter Musiken intonerede til en frejdig Velkomsthymne. Derefter begav Gæsterne sig til Frokost hos deres Værter. Kl. 11 sejlede alle Deltagerne pr. Dampbaad til Lystskoven »Fruens Bøge«, hvor der i Pavillonen indtoges en lille Forfriskning. En tilstedeværende Fotograf »forevigede« derpaa Selskabet. Kl. 1 afmarscheredes til Dalum Papirfabrik, hvor Typograferne med deres Damer modtoges venligt af Driftsbestyreren, Hr. KROG-JENSEN, samt øvrige Funktionærer, der med al mulig Imødekommenhed fremviste og forklarede alt, hvad der vedrørte Papirfabrikationen. En behagelig Overraskelse ventede her de Besøgende, idet de, efter at have besét Fabriken, blev anbragt ved et vel besat Frokostbord i Papirsalen. Her udbragtes Skaaler for Fabriken og dens Bestyrer, og af denne for Typograferne med Bøn om en mild Dom over Fabrikens Papir. Dette lille Intermezzo — et smukt Bevis paa den Agtelse og Velvilje, Dalum Papirfabriks Bestyrelse nærer for Arbejderstanden — bidrog selvfølgelig betydeligt til at forhøje den i Forvejen udmærkede Stemning, og under jublende Hurraraab forlodes Fabriken, hvor efter Selskabet igen »dampede« til Byen. Efter Ankomsten hertil besøgtes Læseforeningens Have, og Kl. 6 mødtes til Fællesmaaltid i Borgerforeningen. Ved Bordet bleve 8 Sange afsungne. Paa det lille, i Salen værende Teater opførtes derefter af nogle Kolleger »Den svage Side«. Komedien gik med Liv og Lyst og vandt fortjent Paaskønnelse blandt Tilskuerne. Saa begyndte Ballet, der vedvarede til Kl. 2 og kun afbrødes ved et lille Punschesold, hvor et Par gemytlige Sange igen løb af Stabelen. Kl. 12 fulgtes Gæsterne til Banegaarden af deres Værter, og saa var den herlige Dag forbi. Ved Festbordet oplæstes 2 Telegrammer fra Kolleger i Vejle og Kolding. »Dansk typ. Foren.«s Formand havde givet Løfte om Deltagelse, men var forhindret heri paa Grund af Sygdom. »Faghuerne« prydede de fleste Hoveder og harmonerede smukt med Festdragterne og Damernes lyse Toiletter. Under hele Festen herskede den smukkeste kollegiale Tone, mange Venskaber fornyedes og sluttedes, og alle hjembar Mindet om at have tilbragt en sjælden fornøjelig og indholdsrig Dag.

T.

Blandt de til Festen skrevne 11 Sange var der én, der bar Titlen »*For Dansk typografisk Forening*«, af A. T., og hvis Slutningsvers lød saaledes:

Grene vel faldt fra Foreningens Stamme,
smuk dog som før staar den frem i sin Vaar;
lad kun et Stormpust imellem den ramme,
Venner! ret aldrig dog Marven det naar!

Byg paa det Hus, hvori Freden har hjemme,
fyld det med Alvor og ikke med Skæmt;
Enigheds, Troskabs og Kærligheds Stemme
lyde, — saa bliver ej Tonen forstemt.

Fred om det Navn, som I gav det at bære,
fred om de Minder, det gav Jer i Favn!
»Dansk typografisk Forening« da lære
vil os at leve til Nytte og Gavn!

Gid da Foreningen al Tid maa samle
brave Kolleger ind under sit Ly,
de, som er unge, hos Dig blive gamle,
de, som er gamle, dog unge paany!

Formanden træffes daglig fra 1—2 i Nybrogade 12, 1. S. (Indgang over Gaarden tilhøjre).

En indtrængende Anmodning rettes til alle Arbejdsløse om at melde sig hver Mandag mellem 1—2. Ligeledes maa alle, som faar Arbejde, øjeblikkelig give mig Underretning herom. FORMANDEN.

Hjemkomne fra Kristiania føler vi Trang til at bringe alle vore Kristiania-Kolleger en hjærtelig Tak for den Opmærksomhed, der vistes os under vort Ophold, en Tak, som særlig rettes til vore Kolleger inden for Styrelserne, for al den Gæstfrihed og Elskværdighed, vi nød.

Maatte vore forenede Anstrængelser kunne skabe et enigt og klassebevidst skandinavisk typografisk Forbund!

LAURITZEN. V. PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde Onsdag d. 13. Avgust.

Fraværende Formanden og Lauritzen, paa Rejse.

Efter Optællingen af Stemmesedler forelaa et Andragende fra en Arbejdsløs om en lille øjeblikkelig Hjælp af Understøttelsesfonden, hvilket bevilgedes.

Søndag d. 17. Avgust.

Alle de gamle Styrelsesmedlemmer med Undtagelse af Formanden og Lauritzen, der var paa Rejse, var til Stede, lige som de ny valgte Medlemmer havde givet Møde. Næstformanden bragte en Tak til de Fratrædende og et Velkommen til de Tiltrædende; derefter vedtoges følgende Forretningsorden for Styrelsen: 1) Styrelsen afholder ordinært Møde mindst hver fjortende Dag. 2) Ethvert Medlem er pligtig at møde; saafremt et Medlem udebliver uden lovligt Forfald og ikke møder inden et Kvarter efter den fastsatte Tid, har Vedkommende at betale en Bøde, som nærmere fastsættes af Styrelsen. De Beløb, der saaledes maatte indkomme, bliver at indbetale til det frivillige Fond for Arbejdsløse. 3) Sagerne afgøres ved simpel Majoritet; i Tilfælde af Stemmelighed, betragtes Sagerne som forkastede. 4) Ved Styrelsens Møder fører Sekretæren en Forhandlingsprotokol, som *skal* oplæses og godkendes. 5) Styrelsen vælger to Medlemmer til Bibliotekarer, som skiftevis skal være til Stede i Bibliotekværelset hver Mødeaften. 6) Ved Foreningens ugentlige Sammenkomster har et af Styrelsens Medlemmer efter Tur at være nærværende i Foreningslokalet. 7) Styrelsen vælger et Medlem til hver Maaned at eftersé Regnskabets Indtægter og Udgifter, som derefter forelægges den samlede Styrelse. Samtidig har det valgte Medlem at gennemgaa de af Inkassatorerne iudsendte Medlemslister og forelægge Resultatet for den samlede Styrelse. — Til Sekretær valgtes Thorv. Nielsen, til Bibliotekarer Carl Olsen og Adolf Madsen, og til Tilsynsmand ved Regnskabet Oluf Olsen.

En Henvendelse fra Kassereren ang. en Restance toges til Efterretning. Det vedtoges at sende en telegrafisk Hilsen til Konferencen i Kristiania. En paatænkt Udflugt samt nogle mindre Sager diskuteredes.

NÆSTFORMANDEN.

Tiltraadt: 547, JOH. HENR. ELIAS WENDT (fra Tyskland, arbejdsløs).

Bortrejste: 289, EDV. J. MATHIESEN (til Helsingør i Plads). 142, GEORG LUDV. LAUR. HANSEN.

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

Aalborg Typografer	10.00
»Demokr.«, Aarhus	6.00

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	3.75
Aller (4 Sættere)	1.00
Avisen	2.50
Bagge	
Bernsteen (1 Medl.)	0.25
Birch	
Bladsættere, nogle	4.00
Bording	2.00
Calberg, sen.	
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	
Dagbladet	2.50
Eltong	1.50
Eksprestrykkeriet	1.65
Fjeldsøe	2.00
Græbe	
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	0.50
Jørgensen & Co.	2.30
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
	39.95

Transport	39.95
Knudtzon	
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	1.90
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	1.70
Nationaltidende	2.25
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	1.80
Olsen, O. C.	4.40
Petersen, H. P.	
Petersen, P.	
Philipsen, Ferd.	0.50
Politiken	11.65
Qvist	
Rasmussen & Olsen	0.85
Rigsdagen	
Rom	0.75
Schultz	
Sivertsen	
Thiele	0.75
Trier	4.10
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	1.50
A. H.	0.50
F. J.	0.50
S. J.	0.25
	73.35
Tidl. indk.	521.30
Summa	594.65

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Trier 4.00, Fjeldsøe 3.25, Dagbladet 1.50, Ferd. Philipsen 0.50, Ekspres-trykkeriet 0.25, Græbe 3.45, Adresse-Avisen 0.25, N. C. Rom 0.55, Avisens 1.00, S. L. Møller 2.05 — ialt Kr. 16.80.

Med det tidl. indk. Kr. 436.38 ialt Kr. 453.18.

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Aalborg* er N. P. ANDERSEN (Stiftstidendens Trykkeri) valgt til Formand i Stedet for Andr. Olsen.

Kolding, d. 19. Avgust 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Lørdag d. 16. Avgust.

1. FORMANDEN gav forskellige *Meddelelser* vedrørende Lokalforeningerne.

2. I *Svendborg* var et med Restance til »Den typ. Forening« i Københ., tidligere Medlem anmeldt til Optagelse, efter at have arbejdet i Lokalforen. fra 18. Febr. d. A. til Juni Maaned uden at have tilhørt Organisationerne. Der spurgtes nu om vedkommendes Medlemsret, navnlig Understøttelsesret, hos »Dansk typogr. Forening«, samt meddeltes, at Restancen til »Den typogr. Forening« er betalt. — Vedkommende, som er anmeldt til Optagelse i Tidenden d. 27. Juni, bliver i Følge de gamle Love Medlem fra Indsigelsesfristens Udløbsdato d. 11. Juli og understøttelsesberettiget i Rejse- og Sygekassen efter at have arbejdet i og betalt til »Dansk typogr. Forening« i 13 Uger; i Indskud erlægges 4 Kr. i Lighed med vore egne udmeldte eller udslettede Medlemmer.

Hovedbestyrelsen finder af denne Sag Anledning til at minde Medlemmerne om, at man maa melde sig til de gensidige Foreninger saa snart Arbejde erholdes inden for disses Omraade, da eliers de Goder, som Gensidighedskontrakterne tilsikrer Medlemmerne, gaa tabt, og Genoptagelse finder da Sted som nyt Medlem med Tab af tidligere erhværvede Rettigheder. H. F. R.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Helsingør, 289, EDWARD MATHIESEN (Den typ. Foren.), arb. hos Henr. Donatzky.

Tiltraadt Lokalf. fra en anden Lokalf.: Nykøbing F. (Folketid.), 246, ANTON JOHAN LARSEN (sidst arb. i Nakskov).

Bortrejste Medlemmer: Horsens, 287, ANDREAS HANSEN (til Aarhus i Plads). Odense, 207, S. H. SØRENSEN (til Kolding, arbejdsl.). Helsingør, 396, P. C. F. SØNDERGAARD (arbejdsløs), til Sverig.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ærede Medlemmer, der ønsker at abonnere paa »Typ.-Tid.«, der koster 3 Øre pr. Nr. plus 7 Øre Kvartalet for Forsendelsen, anmodes om at indsende Bestillinger til Kassereren for »Den typogr. Forening«, Rørholmsgade 14, med Opgivelse af Navn og Bopæl, medens selve Abonnementsbetalingen erlægges til Kasserersken, Slotsgade 29 B, 4. Sal.

De ikke afhentede Medlemsbøger bedes indfriede Lørdag Aften Kl. 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B, 4. Sal eller Søndag Formiddag Kl. 10—12 i Thalia. Indmeldelse af ny Medlemmer modtages paa ovennævnte Steder og hos Bestyrelsens Medlemmer.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Lørdag d. 23. Aug., Kl. 9½ afholdes *den aarlige Generalforsamling* i Pilestræde 32 (Køhlers Restavration) med følgende Dagsorden:

1. Fremlæggelse af Regnskabet til Godkendelse.
2. Fremlæggelse af de indkomne Ansøgninger om Fribolig.
3. Valg af 3 Styrelsesmedlemmer i Stedet for d'Hrr. ALB. CHRISTENSEN, N. HYLSBERG og R. JACOBSEN, som fratræde efter Tur.
4. Valg af 2 Revisorer i Stedet for d'Hrr. G. LINDBERG og J. PH. SCHNEIDER.

Den 19. Avgust 1890. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Aften Kl. 7: Samling med Damer i »*Strandlyst*«, Strandvejen, Hj. af Nygaardsvej. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Medlemmerne anmodes om at møde talrigt til Øvelserne, for om muligt at faa dannet et yngre Hold.

Øvelserne om Aftenen er ophørte for i Aar. STYRELSEN.

Efterlysning.

Typograf CHR. LOUW anmodes gentagende om at henvende sig til Bordings Trykkeri ang. Skovkasse-Regnskabet m. m.

Brevkasse.

Hr. L. J. og flere maa have os undskyldt til næste Gang.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

CH. LORILLEUX & Co=
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærес Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

For kun 10 Kr.
sendes 5¼ Al. lang, 2 Al. bred **helren Ulds-, graa og brunmeleret, kipret Kirsay** til en solid og smuk Herreklædning. 2 Alen til Prøve sendes for 4 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Maskintrykker søges.
En flink Trykker, vant til Værk- og Akcidensarbejde, kan faa fast Plads i et københavnsk Trykkeri. Billet mrkt. »101« bedes indsendt til dette Blads Ekspedition.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 35
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 29. Avgust 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

FORTSÆTTER DEN ORDINÆRE HALVAARLIGE GENERALFORSAMLING LØRDAG D. 30. AVGUST KL. 9 I THALIAS TEATERSAL ØSTERGADE 32 • 1. S. O. G.
DAGSORDEN: ÆNDRINGER TIL LOVENE.

Generalforsamlingen paa Lørdag.

Alle de, som ikke gav Møde i Søndags ved Generalforsamlingen, vil af Resultatet sé, at man kun naaede at behandle Halvdelen af de stillede Lovændringer. Det var nu vel ikke de Udeblevnes Skyld at man ikke naaede længere, men de havde Skyld i, at Afstemningsresultatet blev saa tarveligt. Det er just heller ikke noget særligt Bevis paa Interesse for sine egne og Kollegernes Anliggender, naar der til en Forsamling, hvor saa vigtige Sager, som de i Søndags, foreligge, kun en Fjerdedel af Foreningens Medlemmer give Møde. Det er en Fejl, en stor Fejl. Maaske er det dog ikke ligefrem Mangel paa Interesse for Foreningen, der har bevirket Udeblivelsen af saa mange gode Kolleger; maaske har det været Søndagen, der ikke har været dem tilpas til en Generalforsamling. Vi faar nu se! Styrelsen har nemlig som Forsøg ansat Generalforsamlingens Fortsættelse til *Lørdag Aften*. Maaske vil det være heldigere. Kommer vi blot alle til den fastsatte Tid og de foreliggende Sager ikke udtværes ved lange, som oftest intetsigende og Sagen uvedkommende Foredrag, vil det heller ikke trække saa længe ud. Og der er da blandt de tilbageværende Ændringer nok, der kan have Interesse for Medlemmerne at give deres Ja eller Nej. Det gælder om, for at kunne føre et sundt og godt Foreningsliv, at komme bort fra denne væren-lige-glad; det gælder om, at Enhver viser sig som selvstændig, giver sin Mening tilkende ved Afstemningerne, og ikke lader hele Foreningens Ve og Vel afhænge af et ganske tilfældigt Flertal. Derfor er det nødvendigt at give Møde, og naar Enhver blot vil tænke paa, at dette at blive borte, og lade andre bestemme sin Skæbne, er en høj Grad af Uselvstændighed, saa vil Salen paa Lørdag Aften være fyldt til sidste Plads, og saa vil vi faa et Resultat og en Afstemning, der er Foreningen værdig, og som i Virkeligheden kan betragtes som et Udtryk for Medlemmernes Vilje.

Naar vi nu saa indstændigt opfordre Medlemmerne til at møde paa Lørdag, saa er det ikke alene de tilbageværende §§'er vi har for Øje, men da Lovene foreskriver to Behandlinger af foreslaaede Lovændringer, er det nærmest med Blikket derpaa vi bede alle give Møde.

Derfor endnu en Gang: *Mød alle Lørdag Aften! Mød præcis og lad de foreliggende Forslag blive vedtagne eller forkastede med et Stemmetal, der er Foreningen og dens enkelte Medlemmer værdigt!*

Den halvaarlige Generalforsamling

fortsattes i Søndags. Efter at P. LAURITZEN var valgt til Dirigent, gav han Ordet til FORMANDEN, som aflagde Beretning om Arbejderkongressen og den typografiske Konference i Kristiania. Beretningen er gengivet andet Steds i Bladet.

Efter at Formandens Beretning var endt, gik man over til Punkt 2 paa Dagsordenen: *De af Styrelsen stillede Ændringer til Lovene.* § 2 *vedtoges* med en af BERG og BERGENHOLZ stillet Ændring. § 4 gav Anledning til en meget vidtløftig Diskussion, hvorunder det vedtoges, dels at lade den behandle sammen med de til den refererende Paragrafer 11 og 12, dels at lade den afstemme i 3 Punkter. Resultatet blev, at Kontingentforhøjelsen med 5 Øre *vedtoges* énstemmig. Forslaget om de 25 Øres Ekstrakontingent blev ved Afstemningen *forkastet*, idet det af Diskussionen fremgik, at man ønskede at afvente lignende Beslutninger i de andre Fagforeninger. Derimod blev Forslaget om en procentvis Forhøjelse af Kontingentet, saalydende: »I Tilfælde af udbrydende Tarifbevægelser eller Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere inden for de skandinaviske typografiske Organisationer udskrives straks et ensartet procentvis Ekstrakontingent, som atter ophører, naar Strejken er erklæret for endt«, *vedtaget* med alle St. mod 2. Til § 11 om Understøttelse til Arbejdsløse indkom en Del Underændringer. En af LØVGREN stillet Underændring, der gik ud paa under særlige Forhold at forlænge Understøttelsen til 15 Uger, *forkastedes* med stor Majoritet. En af BERGENHOLZ stillet Underændring om at nedsætte Understøttelsen til 8 Uger, *forkastedes* med 35 St. mod 20. Ligeledes *forkastedes* ROSSINGS og O. OLSENS Ændringer til §'ens 2. og 4. Stykke. Styrelsens Forslag: Forandring af § 11, 2. St., *vedtoges* med 58 St., Tilføjelsen til § 11, 4. St. med 63 St., § 7, 8 og Tilføjelsen til § 9 *énst.* § 12 naaede ikke paa Grund af den langt fremskredne Tid at blive færdig. Efter Udtalelser af SUNDSTRØM, SCHMIDT og N. NIELSEN *vedtoges* Afslutning *énst.* Forhandlingen om de tilbageværende Paragrafer fortsættes paa Lørdag.

Afslutning paa »Lidt Trykkerteknik«.

Da Hr. Bergs sidste Indlæg dels indeholder Udtalelser, som han allerede tidligere er fremkommet med, og som jeg har besvaret, dels umotiverede Insinuationer, som ikke er et Svar værd, medens han aldeles ikke fremsætter noget nyt i de omstridte Spørgsmaal, skal jeg af Hensyn til Bladets knappe Plads, og for ikke at trætte Læserne med Gentagelser, indskrænke mig til følgende korte Bemærkninger. Hr. Bergs Udtalelse om, at mange Trykkere efter Behag sænker og hæver Cylinderen, er mildest talt umotiveret, thi Cylinderens Stilling

forandres selvfølgelig *kun*, naar Nødvendigheden byder det, en Nødvendighed, som selv Hr. B. jo har maattet bøje sig for. Som yderligere Bevis for min Paastands Rigtighed kan jeg anføre, at jeg naar som helst er i Stand til at skaffe skriftlige Vidnesbyrd fra adskillige *ældre* og *erfarne* Trykkere om, at den af mig hævdede Opfattelse er den rigtige, og med al mulig Agtelse for Hr. Eickhoffs *theoretiske* Dygtighed, sætter jeg dog i dette Tilfælde mere Pris paa anerkendt dygtige Trykkeres mangeaarige praktiske Erfaring, og jeg tror derfor ogsaa, at min ærede Modpart staar saa godt som ene med de af ham fremsatte Anskuelser.

Skøndt jeg er en Modstander af Personligheder, og derfor ogsaa hele Tiden har fremsat mine Anskuelser i en høflig Tone, kan jeg dog ikke lade være med at sende den lille »Buket«, som Hr. Berg leverede mig i Slutningen af sin Artikel, og i sin Efterskrift til denne, tilbage med Tak for Laan, idet jeg finder, at den vil tage sig bedre ud i min ærede Modparts eget »Knaphul«, hvor den jo ogsaa oprindelig hørte hjemme.

Frederiksberg, d. 18. August 1890. LAUR. JENSEN.

Jeg forstaar saa godt Hr. L. Jensens Ulyst til *sagligt* at besvare min sidste Artikel, og hans Tilbagetog, dækket af Personligheder og ældre og erfarne Trykkere, beviser noksom, at han er fuldstændig ude af Stand til at forsvare sit Standpunkt.

Karakteristisk er det, at Hr. Jensen i sin forrige Artikel satte stor »Pris« paa Hr. Eickhoff, men da det nu viser sig, at Hr. E.'s Udtalelser faktisk gaa imod ham, har han ikke længere Brug for Hr. E. — Maatte det, naar det kommer til Stykket, kun ikke være lige saa slet bevendt med Hr. J.'s sidste og eneste Tilflugt, de ældre og erfarne Trykkere, med hvilke han søger at dupere. V. C. BERG.

Hermed maa denne fra det faglige til det personlige overgaaede Diskussion være sluttet. RED.

Kvindernes Foreningsfrihed.

Redaktionen har modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

Tillad mig, Hr. Redaktør, at tilskrive Dem et Par Bemærkninger om de Forhold, Trykkerpigerne er underkastede hos Bogtrykker Schultz paa Gammelholm.

Det har hidtil været et ganske ordenligt Sted at arbejde; man blev ikke jaget med fra den ene Maskine til den anden, og blev der ikke trykt paa den Maskine, man havde at passe, havde man Frihed til at bevæge sig hvor man vilde i Lokalet og samtale med sine Arbejdsfæller. Det var i gamle Dage. Nu har Piben faaet en anden Lyd. Vi har nu en temmelig ung Faktor, Hr. RASMUSSEN, der i sin Iver for at bevare sin høje Stilling »fidter« for de Overordnede, medens han behandler os Piger saa simpelt som muligt. Nu efter at vi har faaet vor egen Understøttelsesforening, er han ren gal. Han tiltaler os paa den simpleste Maade, og træffer han to Piger i Samtale, lyder det straks: »Har I nu igen travlt med at tale om Jeres Socialisme; det skal vi (og saa en drøj Ed) nok faa pillet ud af Jer«. »Socialist« bruger denne Herre nu som et *Haansord* mod os, skønt han, før han blev »Faktor«, selv var en erklæret Socialist; men nu er det forbi. Rigtig nok siges der, at det er for at beholde sin Plads og de Par Kroner han kan have mere ud af den, at han har svigtet sin Fortid; men er det sandt, da maatte han jo være et Menneske uden Karakter, og det skulde man dog ikke antage kunde forenes med hans Stilling.

Hr. R. søger paa alle Maader at genere de Piger, som han véd er Medlemmer af Foreningen; han truede os straks med Afsked, og har da ogsaa hævnet sig paa én, som han ansaa for at være for agitatorisk. Dette havde til Følge, at 4 Piger i Lørdags forlod deres Pladser. Men tror Hr. R., at det hjælper ham? Vi er fremdeles flere Piger herude, som er Medlemmer af Foreningen, og vi gør os det bedste Haab om, at snart *alle* skal følge med. Maaske vi saa, naar Hr. R. sér at vi staar enige, kan faa Lov at være i Fred for ham; det er foreløbig alt, hvad vi fordrer.

Jeg har hørt, at Hr. R. er Medlem af Trykkernes Forening. Den kender vi alle sammen saa godt fra dens Maskerader. Vi synes nu det er saadan en pæn Forening, og da det ikke er en Fagforening, men kun en selskabelig Forening, troede vi, at der blev holdt meget strængt paa, at kun dannede Mennesker kunde blive Medlemmer. Maaske man ikke tidligere har kendt Hr. R.; men nu vil man maaske undersøge hans Forhold, bede ham lade Pigerne være i Fred, enten han handler efter Ordre eller efter egen Tilskyndelse, og bede ham tilegne sig blot en lille Smule Dannelse for at kunne omgaas Kvinder, og saafremt dette ikke hjælper, da sætte ham paa Porten. Saa meget haaber vi, at Bestyrelsen for Trykkernes Forening vil tage sig af vor Sag; thi kan vi kun være gode nok, hver Gang Trykkerne trænger til vore Penge ved deres Maskerader — saa tror jeg nok, at vi alle gør bedst i at blive borte derfra, og lade Trykkerne have *deres* Forening og Fornøjelser for dem selv.

Skulde denne lille Paamindelse ikke hjælpe paa Hr. R., da skal jeg tilstille Dem en lille Samling Oplysninger til fri Afbenyttelse.

MARIE.

Arbejderkongressen i Kristiania.

Kongressen samledes, som De vil vide, i Arbejdersamfundets store Sal Onsdag d. 17, Kl. 9. Der mødte fra Danmark 26 Delegerede, fra Sverig 5 og ca. 60 fra Norge; blandt disse sidste ikke faa liberale. Dagsordenen var overordentlig omfattende og det havde utvivlsomt været rigtigst, om de Delegerede havde faaet den i Hænde paa et tidligere Tidspunkt; største Delen af Dagsordenens Punkter var ganske vist gamle Bekendte, men skadet havde det ikke. Der var blandt Spørgsmaalene enkelte, som slet ikke vedkom Arbejderne, saaledes f. Eks. et Spørgsmaal om, hvad der kan gøres for at hindre Salg af nye Møbler paa Auktion samt det om sig gribende Møbelhandlersystem; det naaede imidlertid ikke at komme til Behandling.

Den første Gruppe Spørgsmaal drejede sig navnlig om Arbejdernes Organisation og det viste sig da straks, at Kongressens Delegerede var paa det rene med, at Fagforeningernes Omorganisation for en stor Del var nødvendig. Ikke saaledes at forstaa, at man ønskede Grundlaget forandret, men Bestræbelserne gik hovedsagelig ud paa at faa Organisationerne paa Højde med Udviklingen. Nutidens økonomiske Udvikling fører jo nemlig med sig, saaledes som vi for nylig har sét i Udlandet og her hjemme, at Arbejdsgiverne organiserer sig i store Forbund og det er derfor nødvendigt, at Arbejderne paa deres Side danner den tilstrækkelige Modvægt, ved ikke alene at danne *Fagforbund*, men ogsaa at søge organiseret *skandinaviske Fagforbund*. Den paagældende Resolution viser dette tydelig; den lød: »Kongressen betragter den faglige Organisation som den naturligste Form for Arbejdernes Sammenslutning i den Hensigt at forbedre deres økonomiske Stilling. Fagforeninger er bleven en nødvendig historisk Følge af den storindustrielle Udvikling inden for vort moderne Samfund, og er for Arbejderne det eneste fredelige Middel til Modstand mod det herskende Udplyndringssystem samt den sikreste Grundvold, hvorpaa et klassebevidst internationalt Arbejderparti kan bygges.

Kongressen tilraader derfor:

At der inden for de forskællige Fag tilstræbes Oprettelsen af skandinaviske Forbund. Disse Forbund sættes i Forbindelse med hinanden saaledes, at der udveksles regelmæssige Beretninger mellem de samme Fags Forbund og at der i alle store Spørgsmaal handles efter fælles Overenskomst.

Planen for Forbundets Dannelse og Organisation bør udarbejdes ved specielt Samarbejde mellem vedkommende Fags Foreninger, dog med fornødent Hensyn til Kongresbeslutninger, der vedrører Organisationen.

Fagforeningerne bør saa vidt muligt omfatte alle beslægtede Beskæftigelser.

Paa Pladser, hvor der ikke kan oprettes særlige Fagforeninger, tilraades Sammenslutning i Fællesforeninger. Mellem organiserede Kvinder og Mænd i samme Fag bør tilstræbes Samarbejde, og hvor Forholdene tillader det, anbefales Fællesorganisation.«

Dagsordenens næste Punkt var ligeledes af megen Vigtighed, idet det i Hovedsagen gik ud paa at drøfte Strejkers Anvendelse i den sociale Klassekamp. Ogsaa i dette Spørgsmaal viste der sig en mere fremadskreden Opfattelse end tidligere; i 1888 havde man paa den københavnske Kongres udtalt sig imod enhver Strejke af uorganiserede Arbejdere, og ogsaa paa denne Kongres lød der Udtalelser fra Danmark som gik ud paa, at saadanne Strejker ikke burde understøttes. Man skulde dog synes, at enhver Iagttager af den sociale Klassekamp i det mindste maa have lært det, at det ikke er muligt for nogen Organisation at fastslaa bestemte Regler og Lovparagrafer, efter hvilke enhver Strejke skal føres. Se dog paa den sidste Tids Strejker i Danmark; ingen af

dem er *vedtaget* og dog er de komne — trods alle Lovbud. Thi det hænger nærmlig saadan sammen med den Ting, at disse Kampe kommer med Naturnødvendighed; lige som Naturkræfterne over Hovedet ikke lader sig *diktere* Love, saaledes ogsaa med Strejkerne, de kommer hyppigst i Kraft af Udviklingen. Det rigtigste derfor Arbejderorganisationerne kan gøre, er at søge at lede dem ind i det rette Farvand og naturligvis, hvor det er muligt, *søge* at undgaa dem. Den vedtagne Resolution lød:

»Kongressen udtaler:

at Strejken som Arbejdernes Kampmiddel er principielt berettiget, uanset om Arbejderne er organiserede eller ikke; i sidste Tilfælde bør den mislykkede Strejke være den bedste Anledning til Oplysning og Organisation,

at Strejker er i Stand til at forhøje Arbejdernes Eksistensminimum, der stiger eller falder med Arbejderklassens virkelige Fordringer til Livet,

at den Udstrækning, i hvilken Arbejderne skal anvende Strejker, bestemmes af den økonomiske Udviklings Standpunkt og Styrken hos Kapitalen og Arbejdernes Organisation,

at Strejken efter Haanden bør omorganiseres i den Retning, at de mange og smaa Strejker maa gaa op i de faa, men store og omfattende Lønbevægelser inden for de enkelte Industrigrene.

Ved Organisationen af Strejker tilraader Kongressen:

at de organiserede Arbejdere ikke griber til Strejke, førend de har forsøgt alle Midler til en fredelig Overenskomst med Arbejdskøberne,

at forinden større Strejker paabegyndes, vedkommende Organisation bør forhandle med Broderorganisationen i Ind- og Udland, for saa vidt muligt at forebygge, at store Strejker udbryder paa samme Tid paa forskellige Steder, med mindre saadanne efter moden Overvejelse ansés for at kunne føre til et for Arbejderklassen gunstigt Resultat.

Strejker, der er saaledes forberedt, kan kræve Understøttelse af organiserede Arbejdere. Over for Strejker eller Lock-out'er, der direkte paaføres Arbejderne af deres Udbyttere, bør hele Arbejderklassen staa solidarisk. Strejker af uorganiserede Arbejdere bør saa vidt muligt søges undgaaet og Kræfterne sættes ind paa at fremme Organisationen af alle Arbejdere, forinden Strejken paabegyndes.«

De vil af denne Resolution se, at Kongressens Beslutninger er paa Højde med hvad Udviklingen fordrer; navnlig Kongressens Udtalelse om Strejkernes Omorganisering i Retning af store og indgribende Lønkampe, viser, at Arbejderne efter Haanden mere og mere bliver klar over, hvor Udviklingen bærer hen. Er man i Stand til, som ved Dokarbejderstrejken, saa at sige at overskære en af det moderne Samfunds Pulsaarer, naa'r man hurtigt og sikkert til at gøre Arbejderne *bevidst* over den Magt, de sidder inde med. Et Forslag om at oprette *nationale* Strejkekasser vandt ingen Tilslutning, da alle var af den Mening, at det nemt vilde kunne vække Uenighed inden for Arbejdernes Kreds og desuden let vilde hidse Arbejderne til Strid; derimod anbefalede Kongressen dér, hvor man fandt det hensigtsmæssigt, at oprette Fagforenings-Strejkekasser.

Særlig interessant var Forhandlingen om 8-Timers Arbejdsdagen. Paa dette Punkt vistes maaske mest Fremskridt. Det har været og er til Dels en Dogme her i Danmark, at Arbejdsdagens Forkortelse først og fremmest bør ske ved Lov. Herimod tog Kongressen bestemt Standpunkt — og det med Rette. Naar man har set, hvad der er kommet ud af den sidst afholdte skandinaviske Kongres Beslutning i denne Sag, *hvor man vedtog at udarbejde et fuldstændigt Lovforslag* til en 8 Timers Maksimalarbejdsdag — uden at nogen vistnok er i Stand til at sige, hvor Lovforslaget og det Udvalg, som skulde udarbejde det, er blevet af, og naar man desuden lægger Mærke til, at intet Lands lovgivende Forsamlinger skænker dette Spørgsmaal Opmærksomhed, er det intet Under, at den Opfattelse, som gaar ud paa, at det først og fremmest maa være *Arbejdernes Organisationer*, der skal føre denne Sag igennem, mere og mere skaffer sig Plads. Der herskede nogen Meningsforskel om en Tilføjelse til den Resolution, der blev stillet, men den vedtoges dog med stor Majoritet; denne Tilføjelse, der var stillet af »Arbetet«s Redaktør, AXEL DANIELSSON, lød saaledes:

»I Særdeleshed vil Kongressen, idet den erindrer om 1. Maj-Demonstrationens Følger, anbefale denne Demonstrations Gentagelse som et virksomt Middel til at fremtvinge Arbejdernes Fordringer om en begrænset Arbejdstid, særlig hvis disse Demonstrationer blive forbundne med almindelig Arbejdsnedlæggelse, saaledes som Meningen oprindelig var, og ikke blot almindelige Meningstilkendegivelser«.

Dagsordenens næste Punkter var gamle Bekendte, omhandlende Hjemmearbejdets og Natarbejdets Afskaffelse samt Indførelsen af Timebetaling i Stedet for Akkord. Om et af vor Kollega, BERGENN, rejst Spørgsmaal: »Arbejdernes Organisationsret«, stod der en ret livlig Diskussion om man skulde indbringe til de lovgivende Forsamlinger Lovforslag i den Retning. Den knebne Majoritet, hvormed den paagældende Resolution blev vedtagen, er et Bevis paa, at Arbejderne mere og mere bliver klar over, hvor lidet de kan vente sig af Lovgivningsmagten. Ogsaa Landarbejderspørgsmaalet affødte en livlig Diskussion; mærkeligt var det, at 21 af Danmarks Delegerede afholdt sig fra Afstemning i dette Spørgsmaal, da ingen af de Delegerede kunde sige andet end at den indbragte Resolution i principiel Henseende var fuldstændig korrekt, og det var saa meget mere besynderligt, som man netop i dette Spørgsmaal over for de norske Liberale burde have taget et bestemt Standpunkt.

Desværre kom det ogsaa her i Foreningen drøftede Spørgsmaal om Produktionsforeninger paa Grund af den fremrykkede Tid ikke til Behandling; derimod udspandt der sig en meget lang Debat om den moderne Arbejderbevægelse har nogen Fordel af at deltage i Valg til de lovgivende Forsamlinger. Den paa sidste Pariserkongres vedtagne Resolution opnaaede Majoritet; men ogsaa en Resolution, som i tydelige og klare Ord fraraadede ethvert Kompromis med andre Partier, fik en betydelig Minoritet; saa vidt jeg husker 28 Stemmer mod 39.

FORMANDEN endte her sin Beretning om Arbejderkongressen og gik over til at aflægge Beretning om den typografiske Konference. Denne vil dog af Mangel paa Plads først blive meddelt i næste Numer.

Enkekassen.

Bestyrelsesmøde holdtes i Søndags. Det vedtoges at lade trykke og omdele til samtlige Trykkerier i København *Blanketter til Paaskrivning af nye Medlemmer*. Paa Blanketterne vil Lovene blive aftrykt tilligemed en Fortegnelse over de Typografer, der alt har indmeldt sig.

Et Forslag om en *Henvendelse til Principalerne* drøftedes. Det besluttedes at arrangere en saadan for om muligt at faa nogen pekuniær Støtte.

Om *Trykkernes Indmeldelse* i Foreningen meddelte DAHLQUIST, at Trykkerforeningen havde afholdt en Generalforsamling om dette Spørgsmaal, men at en ny Generalforsamling var besluttet for at tage endelig Bestemmelse. Han lovede at ville skaffe Enkekassens Bestyrelse Ret til at overvære denne.

Det vedtoges angaaende Kontingentet, at den første Indbetaling skal ské den 4. Oktober, og at *Indskudet* skal være betalt i Løbet af 4 Uger fra den 4. Oktober.

Til *Kasserer* for Kassen valgtes N. HANSEN.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening holdt i Torsdags et godt besøgt Møde i Thalia, hvor Journalist A. C. MEYER holdt et Foredrag om Betydningen af den kvindelige Organisation og betonede stærkt dennes Nødvendighed. Det var Mændenes Pligt paa alle Maader at støtte Kvinderne i deres Kamp for bedre Livsvilkaar. Den Løn, man bød Kvinden for hendes Arbejde, var ofte saa ussel, at det blev hende umuligt at føre en anstændig Tilværelse for at kunne leve. Ved at støtte Kvindens Bevægelse for bedre Kaar, vilde Mændene gavne deres egen Sag. Foredraget, der hørtes med stor Opmærksomhed, lønnedes med livligt Bifald fra Forsamlingen, og fra mange Sider udtaltes Ønsket om snart at faa en lignende Aften med Foredrag — et Bevis for, at Foreningen er kommet ind i et godt Spor, der vil sikre den Kraft til at modstaa de saa vel aabne som skjulte Angreb, der fra visse Sider rettes imod den.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sømandsstrejken.

Fra Provinserne

Aalborg Typografer	10.00
»Demokr.«, Aarhus	7.00

Fra København.

Aamodt	
Adresseavisen	3.75
Aller	
Avisen	2.50
Bagge	0.75
Bernsteen (1 Medl.)	0.25
Bladsættere, nogle	2.92
Bording	2.75
Carlsen, V.	
Centraltrykkeriet	
Cohen, I.	
Cohen, N.	
Dagbladet	2.50
Eltong	1.50
Ekspresstrykkeriet	1.40
Fjeldsøe	
Græbe og 1 Bogb. (2 B.)	9.80
Henningsen	
Hoffensberg & Trap	
Hohlenberg	
Jordan	0.50
Jørgensen & Co. (nogle Sætt.)	2.20
Keilgaard & Sørup	
Kihl	
Knudtzon	
Transport	47.82
Lazarus	
Lund, Carl	
Luno	1.85
Madsen, Laur.	
Møller, S. L.	
Nationaltidende	2.25
Nielsen, J. Chr.	
Nielsen & Lydiche	3.03
Olsen, O. C.	4.75
Philipsen, Ferd.	0.50
Politiken	9.40
Qvist	
Rasmussen & Olsen	0.65
Rigsdagen	
Rom	0.75
Schultz	
Sivertsen	4.00
Thiele	0.75
Trier	8.00
Truelsen, M.	
Valentin & Lund	
Et gl. og et Ny-Foreningsm. (2 B.)	1.30
A. H.	0.50
F. J.	0.50
O. A.	0.25
	86.30
Tidl. indk.	594.65
Summa	680.95

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Dagbladet 1.75, Ferd. Philipsen 0.50, Rom 0.55, Avisens 1.00, Adresse-Avisen 0.25, Græbe 3.70, Bagge 0.75, Jordan 0.25, F. E. Bording 1.00 — ialt Kr. 9.75.

Med det tidl. indk. Kr. 453.18, ialt Kr. 462.93.

Til **Fanens Reparation** har jeg endv. modt.: Politiken 3.75, Aftenbladet 1.30 ialt Kr. 5.05.

Med det tidl. indk. Kr. 20.25, ialt Kr. 25.30.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Tiltraadt Medl.: L. V. HANSEN (Dansk typ. Forening, 202), arbejdsløs. P. H. HANSEN (Den typ. Forening), arbejdsløs. THEODOR THORSEN (Den typ. Forening, 530).

Bortrejst Medl.: 48, VALDEMAR V. A. BRENDSTRUP (til Varde i Plads).

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Annulleret Medlemsbog.

Medlemsbog **Nr. 396**, lydende paa P. C. F. SØNDERGAARD, udstedt af H. Bünner i Helsingør, er anmeldt at være bortkommen under Boghaverens Rejse i Sverig, hvorfor den herved **annulleres.**

Kolding, d. 24. Avgust 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 26. Avgust.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. FORMANDEN gav forskellige *Meddelelser;* bl. a. var der til Dato til Arbejdsanvisningskontoret anmeldt 20 arbejdsledige, hvoraf 3 er komne i Plads, af det nævnte Antal arbejdsledige nyder dog kun den mindste Part Arbejdsløshedsunderstøttelse.

2. Skrivelse fra *Sorø* Lokalf. ang. Understøttelse i Henhold til § 60 for Typograf CHRISTIAN RØDER af Sorø. Chr. R., der i de sidste 3 Aar har været vedvarende syg og arbejdsløs, er født i København 5. Avg. 1835 og har lært hos Bianco Luno, har arbejdet i »Sorø Avis« fra April 1867 til Maj 1887, og har været Medlem af »Dansk typ. Forening« siden dens Stiftelse. Chr. R. sidder i smaa Kaar, som Følge af den lange Sygdom, og hans Hustru, der ellers gaar ud og arbejder, maa for Tiden opgive dette for at passe Manden. — Der bevilgedes Chr. Røder en Understøttelse af 30 Kroner; og iøvrigt henvises til § 55 sidste Stykke.

3. Skrivelse fra *Herning* Lokalf. ang. den i Mødet den 12. ds. behandlede Genoptagelse af et tidligere Medlem. Vedkommende, der er over Aldersgrænsen, tilbyder et Indskud af 40 Kr. — Hovedbestyrelsen for sit Vedkommende har intet imod Optagelsen, der er en Dispensation fra Loven. Lokalfmd. bekendtgør Indstillingen i Tidenden, og hvis der fremkommer Indsigelse kan Optagelsen ikke finde Sted.

4. Skrivelse fra Revisor for *Næstved* Lokalf., Regnar Petersen, ang. formentlig uberettiget Udbetaling af Rejseunderstøttelse; i den Anledning er Lokalfmds. Erklæring over Sagen indhentet. — I Følge det foreliggende er Understøttelsen uberettiget udbetalt, da Omgangssedlen ikke var paategnet for det ene Trykkeris Vedkommende, hvor den Rejsende var tilbudt Arbejde, men havde nægtet at modtage det. Vedkommende (Medlemsbog Nr. 85) har herved i Følge § 40 forbrudt sin Ret til at nyde Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse i ét Aar, og maa tilbagebetale denne og alle senere modtagne Understøttelser.

5. Et Cirkulære til samtlige Bogtrykkerejere i Provinserne ang. Foreningens Arbejdsanvisningskontor vedtoges det at udsende.

H. F. R.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Stubbekøbing, 235, H. CHR. HANSEN (sidst været paa Rejse). Kolding, 207, SØREN HANSEN SØRENSEN (sidst arb. i Odense), arbejdsløs. Aarhus, 287, ANDREAS HANSEN (sidst arb. i Aalborg), »Aarhus Stiftstidende«.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemsmøde afholdes *Torsdag d. 4. September, Kl. 8* i *Thalia.*

De ikke afhentede Medlemsbøger bedes indfriede Lørdag Aften Kl. 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B, 4. Sal eller Søndag Formiddag Kl. 10—12 i Thalia. Indmeldelse af ny Medlemmer modtages paa ovennævnte Steder og hos Bestyrelsens Medlemmer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Første Møde i Vintersæsonen *næste Lørdag* i Larsens Lokale, St. Annæplads, 1. Sal i Forhuset. Ny Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10 af Kapelmusikus A. Guldbrandsen. STYRELSEN.

Brevkasse.

Hr. A. W., Aarhus: Regnskabet modtaget Torsdag Morgen. Bliver optaget i Nr. 36.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En dygtig Maskintrykker,
selvstændig Arbejder, som er godt øvet i Akcidensarbejde, kan faa fast Plads i Svendborg Amtsbogtrykkeri hos J. ASSAM.

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

For kun 12 Kr.
sendes portofrit og under Garanti for Soliditet (hel ren Uld og smukt Udseende) 5 1/4 Al. lang, 2 Al. bred **mørkeblaat, brunt eller sortmeleret Cheviot** til en Herredragt eller til Drengehabitter.
2 Alen til Prøve sendes for 5 Kr. portofrit.
Adr. **Hobro Uldvarefabrik.**

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 36
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 5. September 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Er „Typ.-Tid." et Fagblad,

Organ for de typografiske Arbejderes Interesser, eller hvad er det? Ovenstaaende Spørgsmaal blev stillet mig i Lørdags af en Kollega, idet han samtidig bad mig læse en Artikel i det samme Dag ankomne Numer af »Typ.-Tid.«, undertegnet »Marie«. Desværre saa jeg mig efter endt Læsning ikke i Stand til at besvare det og lader derfor Spørgsmaalet gaa videre til den ærede Redaktion i Haab om, at denne tilfredsstillende vil besvare min videbegærlige Vens Spørgsmaal. Denne min Ven er, foruden lidt videbegærlig, ogsaa noget tung i Fatteævnen. Det er ham saaledes umuligt at forstaa den vist nok glimrende Maade, hvorpaa Red. af »Typ.-Tid.« ved at optage bemeldte Artikel har søgt at varetage en typografisk Arbejders, Faktor Rasmussens Interesser. Han kunde ej heller forstaa, at det vilde have skadet »Typ.-Tid.« eller »Marie«, om Artiklen havde været skrevet i en nogenlunde sømmelig Tone eller endnu bedre, om den havde været nægtet Optagelse, og mente, at havde den været indsendt fra Provinserne, var den ikke naaet længere end til Redaktionsudvalgets Papirkurv, gaaende ud fra (uden Hensyn til den mer eller mindre anstændige Tone i Artiklen), at skulde Maskinpigerne have Lov til at benytte »Typ.-Tid.«s Spalter, maatte Maskinkarlene og Lærlingene eller Paalæggerdrengene, hvor saadanne findes, konsekvent nyde samme Begunstigelse, naar de følte dem forurettede af en Typograf, og dette, mente han, var dog vist nok ikke Meningen med Bladet, idet han er saa naiv at tro, at der ved »typografiske Arbejdere« i »Typ.-Tid.«s Titel menes Fagets Udøvere, Typografer, og syntes han, at der var al Anledning for »Dansk typ. Forening« til at tage Afstand fra Bladet, hvis den kom med flere af den Slags Artikler. Min oftbemeldte Ven gjorde mig opmærksom paa, at der af Repræsentantmødet i »Dansk typ. Forening« i Pinsedagene var bleven vedtaget en beskeden lille Henvendelse til Red. om at holde Personligheder saa meget som muligt ude af Bladet, og var han bange for, at den ærede Red. enten havde glemt eller fuldstændig ignorerede det, da han nemlig ikke syntes, det til Dato havde frugtet det mindste. I den Debat, der paa Repræsentantmødet gik forud for oven omtalte Beslutning, udtalte Formanden for »Den typ. Forening«, at da de jo ejede Halvdelen af Bladet, maatte »Dansk typ. Foren.« finde sig i, at de benyttede denne Halvdel til derigennem at forfølge deres Særinteresser, men hvorledes de Særinteresser saa ud, der skulde fremmes ved en Opsats, som den af »Marie« leverede, var ham en Gaade.

Der var endnu flere Ting, min Ven ønskede Oplysning om, men hvis De, Hr. Redaktør, vil besvare ham disse Spørgsmaal, vil det glæde flere end ham og spare mig en Del Hovedbrud.

Viborg, 1. September 1890. J. S. Nielsen.

Noget Svar til Hr. N.s »videbegærlige Ven« synes os unødvendigt. Saafremt han, efter at have sét et Aandsprodukt som foranstaaende blive optaget i »Typ.-Tid.«, kan tro, at en Artikel som »Marie«s vilde være vandret i Provins-Redaktionens Papirkurv, maa det alene bero paa, at han, som Hr. N. skriver, er »noget tung i Opfattelsen«. Red.

Kvindernes Foreningsfrihed.

Som Svar paa et Indlæg i »Typ.-Tid.« Nr. 35, under Mærket »Marie«, skal undertegnede Styrelse tillade sig at fremsætte følgende:

At Styrelsen for Schultz's Bogtrykkeri har nægtet dets kvindelige Personale at være Medlemmer af »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« er os uforklarligt, da denne Forening endnu ikke faktisk har vist, ved hvilke Midler den vil søge at forbedre sine Medlemmers Kaar. Har Faktoren, Hr. Rasmussen optraadt brutalt over for de Kvinder, som vare Medlemmer af Foreningen, maa vi selvfølgelig misbillige dette, andet Standpunkt kan Styrelsen for »Trykkerforeningen« ikke indtage i denne Sag.

Vil »Marie« og hendes Ligesindede af den Grund ikke mere besøge vore Maskeballer, skulde det glæde os meget, for saa vidt de hører til den Klasse af Punktérpiger, som aldrig har været velséte ved disse Baller. Vore Maskeballer vil nok betale sig alligevel, ja maaske meget bedre.

Endnu skal vi kun til Slutning sige: at det omtalte Maskebal er den eneste selskabelige Sammenkomst, Foreningen afholder om Aaret, derimod har Foreningen som sine Formaal at udrede Arbejdsløshedshjælp, Sygehjælp, Rejseunderstøttelse samt Begravelseshjælp, Formaal, som efter *vor* Mening ikke hører ind under Begrebet: selskabelig Forening.

Yderligere at diskutere denne Sag med »Marie«, finder vi selvfølgelig herefter ingen Anledning til.

Den 1. September 1890.

Styrelsen for Den typ. Trykkerforening.

Fra Familjefesten i Odense.*)

Endelig kom den store Dag, da Gutenbergs Sønner skulde holde Familjefest i Odins gamle By: Odense. Sydøstjylland og Fyen var kommen Aftenen forud og indkvarteredes hos Brødrene i Odense. Middelfart var sakket ud, den tog det med middel Fart og indtraf først Søndag Morgen, modtaget paa Banegaarden »med flyvende Faner og klingende

*) Ved en Fejl udeladt i forrige Nr.

Spil«. Der stod de Alle opstillede med glade, festprægede Ansigter. Præsentation var der ikke Tid til, og det behøvedes heller ikke ved en Familjefest som denne. Et Haandtryk, og de vare gamle Bekendte og gode Venner — det var det hele. Haandtrykket blev et Broderbaand der knyttedes for lange Tider, selv om de aldrig før havde set hinanden. Humøret var oppe, kun munter Latter og fornøjede Ansigter, baade kendte og ukendte. Rytterimusiken foran, saa Kolding smukke Banner med Gutenberg, dernæst Gutenbergs Sønner med Damer, saa Odense nydelige Banner med Vaabenet, der gør Kunstnerinden, Frøken FROST, megen Ære. Hvem er denne gamle Mand med Faghuen lige bag ved Odense Banneret? Han sér saa fornøjet ud og føler sig paa Familjefestdagen meget, meget yngre. Er det et Trykkeriinventarium? Nej, det er »Dansk typografisk Forening«s Stolthed, dens *eneste* Æresmedlem, »Odenses Gutenberg« — Veteranen PRØVESEN. Jeg trykkede hans Haand længe, en Taare stjal sig frem i hans Øje og i mit Øje, intet Ord, men Haandtrykket og Taaren sagde meget, uhyre meget. Var det en Glædestaare over den forsvundne gode, gamle Tid, da Kunsten stod højt og der blev værnet om den? eller var det en Sorgenstaare over Nutidens rastløse Higen efter at fremstille det Meget paa Kunstens og Skjønhedens Bekostning og en Opfordring til os yngre om at føre Bogtrykkerkunsten tilbage i sin stolte og skjønne Oprindelse? Jeg tror det, hele hans Liv og hans Arbejde har gaaet i den Retning, hvorfor saa ikke paa Festdagen. Gamle PRØVESENS Blik søgte ned ad Rækken og fæstnede sig paa en yngre Mand. Hvem var det? — — OTTO JENSEN! de yngres Talsmand for at føre Gutenbergfaget fremad, Gutenberg værdig. Gid det maa lykkes. Vilje var der nok af, det aandede igennem de 12 Sange, der var skrevne i Dagens Anledning.

Hr. Bogtrykker ALFR. TIEDJES »Velkommen« var intet tomt Ord, idet de Fremmede maatte med deres respektive Værter for at spise Frokost. I Hjemmene stode alle Dørene aabne, man skulde og man maatte føle sig som hjemme, thi alle Hjærter slog som i ét Slag »og alle vare som under *en* Hue« — og Huen var Gutenbergs.

Sejladsen til Fruens Bøge, Papirfabrikken med 2den Gang Frokost, de mange dejlige Sange, Komedien o. s. v. o. s. v. var Overraskelse paa Overraskelse. Talerne ved Fællesspisningen viste at der var Sammenhold og Enighed i Foreningen, og Traaden igjennem dem alle var nydelig og smukt udtrykt i en Sang: »For Dansk typografisk Forening« af A. T.

Ja, Familjehuset — »Dansk typografisk Forening« — blev ved Familjefesten endnu stærkere. Fremtiden skal nok vise, at der ikke for intet har været Familjefest i Odense, »Fremskridtsbyen«, hvor Gutenbergkunsten først udøvedes her i Landet, og at der blev lagt en Sæd der vil vokse og bære velsignede Frugter. Sædens Navn er: *Enighed*, og den vil blomstre og bære Frugt trods Efteraarets Storme og Vinterens Kulde, thi Jordbunden, den er lagt i, er Gutenbergs Sønners Hjærter, og Kilderne, der skulle tilføre den Styrke og Liv til at fortsætte Væksten, det er Lokalforeningernes Troskab og Kærlighed.

Afskeden var tung. Familjen maatte skilles for igjen næste Aar at samles til Familjefest. Men Familjefesten i Odense vil aldrig glemmes, den vil stadig mindes med Tak og Glæde og staa som en klar Stjerne — Gutenbergs Sol — til Gjensynets Time slaar i 1891.

Middelfart, d. 14. Avgust 1891. S. ENEVOLD JOHANSEN.

En Uskik.

I flere mindre Bogtrykkerier i Provinserne er det en almindelig Uskik, at en Sætter, der som oftest aldrig tidligere har rørt ved en Maskine, optræder som Sætter-Trykker, hvilket Forhold fortjener den skarpeste Paatale. Kan Redaktøren eller Bogtrykkeren ikke indsé, hvilken Skade han derved gør Faget, saa bør Sætteren dog kunne indsé dette. Sætteren véd dog vel, at der er stor Overflod af Trykkere, hvorfor vil han da være med til at skabe endnu flere ledige Hænder i dette Fag? Jeg vil ikke tale om, at det selvfølgelig skader Faget i sin Helhed, at der findes saadanne Fuskere, der, for at faa en Krone mere om Ugen, gør deres til at ruinere Faget saa hurtig som mulig. Vi véd, at Bogtrykkeren ikke gør dette Tilbud for Sætterens Skyld, men udelukkende for egen Fordel; thi han sparer derved en Trykkers Løn, og om Arbejdet bliver mindre pænt udført, er for ham ikke Hovedsagen — blot han tjener saa meget som muligt. Men intet Menneske med en ærlig Tanke i Livet bør række Haand til en slig Fremgangsmaade, og enhver Sætter bør derfor, naar der bliver gjort ham et saadant Tilbud, sige bestemt nej, — han vil maaske derved tabe en Krone om Ugen, men han er samtidig stegen i Kollegernes Agtelse, og det er nok en Krone værd. Lad derfor for Fremtiden den Slags Fusk ligge, — lad Folk, der har Forstand paa Trykning, tage fat, — saa vil disse Sætter-»Trykkere« heller ikke risikere at faa Tommelfingrene i Ting, de ingen Begreb har om at behandle.

SMÆK.

Den typografiske Konference i Kristiania.

Referat af Formandens Beretning.

Jeg kommer nu til den ligeledes i Kristiania stedfundne typografiske Konference. Som det vil være Dem bekendt, var det »Den typ. Forening«s Styrelse, der tog Initiativet hertil, idet den foreslog — foreløbig de to Organisationer i Norge og Sverig — at slutte sig til denne Konferences Afholdelse i København. Men da vore norske Kolleger ytrede Ønske om at faa den afholdt i Kristiania og da vi fra »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse fik den noget overraskende Meddelelse, at den ikke kunde deltage i en saadan Konference, besluttede Styrelsen at rette sig efter vore Kristiania Kolleger og overlod den at udsende Indbydelserne. Det havde naturligvis været vor Mening at indbyde Repræsentanter for *alle* de typografiske Organisationer og i vor Indbydelse til »Svenska Typografförbundet«s Hovedbestyrelse havde vi da ogsaa betonet dette; fra svensk Side opfattede man det imidlertid som en Betingelse, at *alle* de danske Organisationer skulde sende Repræsentanter, og da dette ikke blev Tilfælde, fik vi i sidste Øjeblik Meddelelse om, at Hovedbestyrelsen for »Svenska Typografförbundet« *ikke* sendte Repræsentanter. Det beroede jo imidlertid kun paa en *Formfejl* og der er ingen Tvivl om, at Flertallet af de svenske Typografer i Stockholm og det øvrige Sverig deler vor Anskuelse om Nødvendigheden af en fastere Sammenslutning mellem Nordens Typografer.

Sverig savnede imidlertid ikke Repræsentation. »Malmø typografiska Förening« havde sendt sin Ordfører, Hr. L. CHR. NIELSEN, saa Konferencen fik lige fuldt Karakteren »skandinavisk«. Fra Norge var mødt d'Hrr. L. THUESEN, G. A. OLSEN og C. M. HAGBERG fra »Norsk Centralforening«s Hovedbestyrelse og d'Hrr. N. SCHIBSTAD, CHR. SCHIØTT og O. BERGENN fra Kristianias Lokalforening, »Den typografiske Forening«.

Dagsordenen lød saaledes:

1. Redegørelse for den almindelige Situation i de tre nordiske Lande.
2. Om Samarbejde i Lønspørgsmaalet.
3. Om Oprettelse af en fælles Reservekasse.
4. Om Muligheden af at faa afholdt en typografisk Kongres i 1891.

5. Eventuelt Valg af et Forretningsudvalg.
6. Kan Rejsehjælpen i de tre nordiske Lande ordnes paa en bedre Maade, end som Tilfældet er nu.

Det vil være unødvendigt at meddele Dem Beretningen for Danmarks Vedkommende; derimod skal jeg med den paa Konferencen førte Protokol som Grundlag gengive, hvorledes Situationen i Sverig og Norge for Øjeblikket er:

L. CHR. NIELSEN vilde bemærke, at hans Redegørelse ikke maatte betragtes som Forbundets, da han kun repræsenterede en af dettes Afdelinger, »Malmø typografiska Förening«. »Svenska Typografförbundet« var jo meget ungt, men han antog ikke desto mindre, at det maatte betragtes som en af de bedste typografiske Organisationer. Det havde vundet almindelig Tilslutning over hele Sverig, hvilket tilstrækkelig vidnede om, at Typograferne dér nu havde indsét Nødvendigheden af en stærk Organisation, for at kunne faa forbedret deres Kaar, som paa mange Steder var yderlig trykkede. Der var imidlertid, beklageligt nok, ogsaa dér Splid inden for Organisationen, idet nogle Afdelinger var mere fremadskridende end andre; navnlig havde Malmø typografiska Förening sluttet sig til den Arbejderbevægelse, som nu var oppe i Sverig. Lønningsforholdene, især i de sydlige Provinsbyer, var saa slette, at Utilfredsheden og Utaalmodigheden paa flere Steder var meget stor, og der var derfor stærk Stemning for at faa paaskyndet Tarifbevægelsen saa meget som muligt.

Efter Opfordring af Centralforeningens Formand gav derefter O. BERGENN en Oversigt over Foreningsvæsenets Udvikling i Norge, idet han omtalte »Den typografiske Forening« i Kristiania som opstaaet og grundlagt gennem Tarifbevægelsen i 1872. Ca. 10 Aar efter oprettedes en Rejsekasse for hele Landet for at faa dette Anliggende mere tilfredsstillende ordnet, end det hidtil havde været og i 1885 udvidedes denne Organisation til ogsaa at omfatte Sygeunderstøttelse under Navnet »Norsk Centralforening for Bogtrykkere«. Denne Forenings største Afdelinger var selvfølgelig »Den typografiske Forening« i Kristiania og Bogtrykkerforeningen i Bergen, men ogsaa de andre Byer havde straks sluttet sig til Organisationen, der hidtil havde virket nok saa heldigt, uagtet dens Udgifter var noget variable. Efter en kort Omtale af den gamle Institution »Bogtrykkernes Sygekasse«, gav Taleren derpaa en Fremstilling af Tarifbevægelsen og den nuværende Situation; der var for Tiden ganske vist en Ebbe i Foreningslivet, men dog ikke større, end at Foreningen her i Byen stod paa samme Standpunkt for 5—6 Aar tilbage, og det kunde derfor med Sikkerhed forudsés, at Floden atter vilde indtræde.

Dagsordenens Punkt 2 gav ikke Anledning til megen Diskussion, idet alle Talere var enige om, at der i denne Sag maatte ske en stærkere Sammenslutning end hidtil havde været Tilfælde og at man navnlig maatte arbejde hen til at undgaa Lønkampe saa meget som det var gørligt, men *naar* saadanne udbrød, da i Forvejen at lægge en fælles Plan. Man enedes om med Hensyn til dette og de øvrige Punkter at nedsætte et Udvalg, som havde at udarbejde Resolutioner og da den følgende Dag at forelægge dem for Konferencen. Udvalget kom til at bestaa af L. CHR. NIELSEN (Malmø), O. BERGENN (Kristiania) og mig. Man gik derefter over til at diskutere Oprettelsen af en fælles Reservekasse. Man var i denne Sag ikke blind for, at det kunde have sine Betænkeligheder at oprette en saadan Modstandskasse, da en saadan Kasse under visse Omstændigheder *kunde* bidrage til at give Arbejderne Blod paa Tanden til at kaste sig ud i uoverlagte Lønkampe, men paa den anden Side var man enig med den af mig fremsatte Anskuelse, at netop Tilstedeværelsen af en saadan Fond i mange Tilfælde vilde *forebygge* Strejke, idet Arbejdsgiverne kun respekterede Arbejdernes Fordringer, naar der foruden deres Sammenhold var den nødvendige Kapital til at støtte disse Fordringer. Alle var enige om at holde paa Decentralisation i dette Spørgsmaal, saaledes at hver Organisation raadede over sine sammensparede Midler, medens det naturligvis var en Selvfølge, at der i Tilfælde af Konflikt i et af Landene øjeblikkelig maatte ydes Hjælp dels af Reservefonden og dels ved Ekstrabidrag. Princippet for dette Ekstrabidrag maatte være dette, at *alle* Organisationernes Medlemmer *skulde* yde Bidrag, og et Forslag om at fastslaa dette som en Paragraf i de respektive Organisationers Love vandt derfor udelt Bifald, medens man med Hensyn til Reservekasserne fandt det heldigst, i hvert Tilfælde foreløbigt, at gaa frem ad Frivillighedens Vej. Med Hensyn til Rejsekassen enedes man hurtigt om at arbejde hen til en fælles skandinavisk Rejsekasse, og af Debatten fremgik det tydeligt, at Misfornøjelsen med den nuværende Ordning var almindelig; navnlig fandt man Forholdene i Sverig særlig uheldige.

Diskussionen sluttedes Kl. 3 og efter at Udvalget om Eftermiddagen havde udarbejdet Resolutionerne, forelagdes disse den næste Dags Formiddag.

Deres Ordlyd er:

I.

Da Typografernes økonomiske Stilling endnu paa flere Steder i Skandinavien er yderlig slet, og ikke staar i noget rimeligt Forhold til de stigende Fordringer til Livet, og da de enkelte Arbejderes Lønningsforhold paa sine Steder fremdeles maa erkendes at være Principalernes Forgodtbefindende underkastet; lige som en enkelt Organisation heller ikke kan ansés for tilstrækkelig til at hævde selvstændige Krav,

henstiller Konferencen til samtlige typografiske Organisationer i Norden:

1. At virke for Gennemførelsen af principielt ensartede Lønnings- og Arbejdsforhold i alle de nordiske Lande, alene underkastet saadanne Modifikationer, som de stedlige Forhold maatte kræve;
2. I dette Øjemed at oprette et gensidigt Værn paa følgende Grundlag:
   a) Gennem et lille, men énsartet Kontingent at tilvejebringe og vedligeholde et Reservefond,
   b) indtil endelig Bestemmelse herom kan tages, at søge tilvejebragt et Grundlag for et saadant Fond gennem Lejlighedsindtægter eller frivillige Bidrag,
   c) i Tilfælde af udbrydende Tarifbevægelser eller Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere inden for de skandinaviske Organisationer, straks at udskrive et ensartet, procentvis Ekstrakontingent,
   d) at ingen Tarifbevægelse sættes i Scene noget Steds, uden efter Konference mellem Styrelserne for de forskellige skandinaviske Foreninger, og eventuelt Sanktion af de nærmest liggende gensidige Foreninger.

II.

Da det paa forskellig Basis grundede Rejsevæsen i de nordiske Lande ingenlunde har vist sig fuldt tilfredsstillende,

udtaler Konferencen sig for Oprettelsen af en almindelig skandinavisk Rejsekasse med énsartet Kontingent og ensartet Understøttelse i Dagpenge.

III.

Da en almindelig, forstaaelsesfuld Tilslutning til Gensidighedsprincipperne ansés nødvendig for disses nyttebringende Udvikling, og da den personlige Underhandling mellem de forskellige Landes Kolleger ansés som det virksomste Middel hertil,

opfordrer Konferencen Styrelserne for de forskellige typografiske Organisationer til straks at træde i Underhandling med hverandre, for til næste Aar i København at arrangere en almindelig skandinavisk-typografisk Kongres, hvor ovennævnte tilligemed andre de typografiske Interesser vedrørende Spørgsmaal kan finde deres Løsning.

De vedtoges enstemmigt. Kun med Hensyn til Stedet for Konferencens Afholdelse var der Meningsforskel, idet vore norske Kolleger helst ønskede den eventuelle Kongres afholdt i Kristiania. Fra vor Side gjordes imidlertid gældende, at hvis man skulde tænke paa en fyldig Repræsentation fra Danmark, var det nødvendig at afholde Kongressen i København, da ellers Omkostningerne vilde forhindre Deltagelse, men paa den anden Side kunde vi godt slutte os til Ønsket om at afholde Kongressen i Kristiania, *hvis* ikke *alle* Organisationer i Danmark deltog. Resolutionen ændredes da ogsaa til »København eventuelt Kristiania«. Endvidere overdroges det til Konferencens Sekretær, at trykke og omsende Konferencens Resolutioner til samtlige skandinaviske typografiske Organisationer.

Det vil af denne Redegørelse fremgaa, at der saa vel hos vore norske som hos vore svenske Kolleger er en klar Forstaaelse af i hvilken Retning de typografiske Organisationer skal arbejde. Konferencens Devise var Sammenslutning i de store fælles Spørgsmaal med Bibeholdelsen af hver enkelt Organisations Selvstændighed. Jeg tror, at vi her er inde paa det rette Spor og det er mit Haab, at vi ad denne Vej skal naa gode Resultater; de Organisationer, som ikke vil slutte sig til disse Skandinaviens Typografers fælles Bestræbelser maa herefter staa isolerede og ophøre med at kunne være Repræsentanter for den typografiske Arbejderverden. Enten *for* eller *imod* — det er for Fremtiden det eneste Standpunkt, der kan hævdes.

Jeg har kun at tilføje, at vi af vore norske Kolleger nød al den Gæstfrihed, som kan udvises. Vi havde tillige Lejlighed paa et offenlig

Møde for Kristiania Typografer, at udvikle vore Anskuelser og det Bifald, der faldt, viste tydeligt paa hvilken Side Kristiania Typograferne staar i den økonomiske Klassekamp. De bad os til Slut, at bringe Københavns Typografer en hjærtelig kollegial Hilsen med Løfte om trofast Sammenhold, hvad der saa end skér.

Fra Aarhus.

Under Sammenkomsten med Københavns Typografer ved Sangfesten i Juli Maaned opstod Ønsket om her at søge dannet en Sangforening i Lighed med den københavnske. Et i den Anledning nedsat Udvalg tog med Iver fat paa Sagen, og efter i forskellige Møder at have drøftet og udarbejdet Love o. s. v. for samme, naaede nævnte Udvalg til, at det i Søndags, d. 30. Avgust, kunde forelægge dets Arbejde for de i denne Anledning sammenkaldte Typografer.

Udvalgets Formand, Hr. LIND, takkede de Tilstedeværende for den store Tilslutning, Sagen havde vundet — af ca. 70 Typografer havde der tegnet sig nogle og halvtreds — dels aktive, dels passive, et Bevis for, at den fremkomne Tanke var god og at det var et Felt, paa hvilket vi alle kunde arbejde; han ønskede, at der bestandig maatte herske en god Forstaaelse og et godt kammeratligt Forhold blandt Kollegerne i Foreningen.

Lovudkastet blev derefter gennemgaaet og efter en livlig Diskussion og nogle Ændringer i enkelte Paragrafer blev Lovene enstemmig vedtagne en bloc. Til Formand blev Hr. LIND valgt med Akklamation, og ved skriftlig Afstemning blev til Bestyrelse valgt d'Hrr. ARNOLD OLSEN, JØRGEN JENSEN, J. LANGMACK og O. BECH, og til Kasserer A. C. JENSEN.

Der udbragtes nu et Leve for »Aarhus Typografers Sangforening« og udtaltes gode Ønsker for dens Fremtid, ligesom ogsaa Sangdirigenten, Hr. GRÜNWALD, fik et vel fortjent Leve for hans hidtidige energiske Ledelse af Sangkoret.

Man maa nu haabe, at Foreningen vil blive i Stand til, saavidt muligt, at slutte alle herværende Typografer indenfor sine Enemærker, i Erkendelse af, at Sangen er en Magt, der samler alle til Glæde og god Forstaaelse, — og hermed et Ønske om Lykke for Foreningen. J.

Enkekassen.

Paa Mandag bliver der til samtlige københavnske Trykkerier udsendt Blanketter til Paategning for Typografer (Sættere og Trykkere), der ønsker at indtræde som Medlemmer i den nylig stiftede »*Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København*«.

— Opmærksomheden henledes paa, at enhver, der melder sig inden 1. Oktober, kun skal betale 1 Kr. i Indskud, der kan afdrages i de fire første Uger. Kontingentet er 10 Øre om Ugen med første Indbetaling Lørdag den 4. Oktober.

I Løbet af Oktober Kvartal vil Medlemmerne faa tilsendt Policer, lydende paa Forsikringssummen: *300 Kr.*

Den 1. Januar 1891 Kl. 12 Middag begynder Udbetalinger.

— Vi anmoder om en kraftig Agitation for Tilslutning til Foreningen. DEN FORELØBIGE BESTYRELSE.

Blandinger.

Vejledning i praktisk Typografi for yngre Sættere. Af denne af Hr. EMIL. SØRENSEN paa Ny typ. Forenings Forlag udgivne Haandbog er udkommet et Dobbelthæfte, som tilfældigt er kommet os i Hænde. Man ønsker imidlertid sikkert ikke, at »Typograf-Tidende« skal beskæftige sig med dette Værk, siden man end ikke har ansét det for Umagen værd at tilsende Redaktionen et Eksemplar til Anmeldelse.

Vi haaber, at vore Venner her i Byen og »Dansk typ. Forening«s Medlemmer, som Medejere af »Typ.-Tid.«, vil vide at vurdere denne Taktløshed imod en stor Organisations Organ efter Fortjeneste.

Prisen, 20 Øre pr. Ark, er utvivlsom for høj; havde man ladet de forskellige typografiske Organisationer deltage i Udgivelsen, er der ingen Tvivl om, at Prisen, ved Bogens større Udbredelse, kunde have været sat lavere.

Nød-Raab. Vi ville *nød*ig *nød*e Dem, men naar *Nød*vendigheden gør det *nød*vendig, sé vi os *nød*sagede til at hejse vort *Nød*flag og komme med vort *Nød*raab. *Nød*deskoven kalder; hver *Nød*debusk og *Nød*dehæk bugner af *Nød*defrugt; hver *Nød*deskal indeholder en dejlig *Nød*dekærne! Op alle *Nød*deknækkere! Her gælder ingen *Nød*værge. Mød til vor *Nød*detur, som vi *nød*tvungne har ansat til Søndagen d. 14. ds. *Nød*havne, hvor de *Nød*lidende i *Nød*sfald kan faa deres *Nød*tørft stillet, findes. Kom! Det er *nød*trængende — *nød*vendig: Frisk Luft i Lungerne, og De vender hjem *nød*debrun i *Nød*den. Andre *nød*vendige Oplysninger sé vi os *nød*sagede til at vente med til næste Numer.

Nogle gemytlige Nøddeknækkere.

Typografernes Sangforening begynder paa Lørdag sin 45. Vintersæson, og Undervisningen tager straks sin Begyndelse under Ledelse af kgl. Kapelmusikus A. GULDBRANDSEN. For at imødekomme Ønskerne om et bedre Lokale, har Foreningen for Vinteren lejet to større, hyggelige Værelser hos Restauratør Larsen, Hj. af St. Annæ Plads og Amaliegade.

Koret vil som sædvanlig komme til at synge ved to større Fester i Sæsonens Løb, der begge afholdes i Wittmachs Lokale; den første bliver lige som i Fjor arrangeret i Fællesskab med Den typ. Forening, Ny typ. Forening og Typ. Trykkerforening til Fordel for Fagets Ubemidlede ved Juletid og holdes Søndag d. 23. Novbr., og den anden er Aarsfesten, der finder Sted Søndag d. 25. Januar.

Efter en meget livlig Sommer med Prøver og Koncerter, baade her og i Aarhus, indbyde vi nu Kollegerne til Øvelserne hos os selv. Det gode Navn, Dirigenten har skaffet vor Sangforening, vil forhaabentlig blive opretholdt af den trofaste Stab af Sangere, Koret tæller; men vi anmode venligt de Kolleger, der har tænkt at indmelde sig for at synge med til Efteraarskoncerten, om at melde sig en af de første Lørdage Kl. 10 til Ansættelse paa Stemme. Vor talrige Stand kan holde en Mønster-Sangforening, naar dens Udøvere vil det, og de sidste Aar viser lidt i Retning heraf.

Halvaars-Generalforsamlingen afholdes d. 13. September.

Bøgerne fra Sangfesten bedes medtagne paa Lørdag.

STYRELSEN.

Strejken i Östergötlands läns tidnings tryckeri i Norrköping maa anses som endt, da Trykkeriet er blevet lukket af Kreditorerne og der ikke er nogen Udsigt til at det atter kommer i Gang. Arbejderne har imidlertid endnu ikke faaet noget af deres tilgodehavende Løn udbetalt.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING STIFTET 1869

FORTSÆTTER DEN ORDINÆRE HALVAARLIGE GENERALFORSAMLING MANDAG D. 15. SEPTEMBER KL. 9 I THALIAS STORE TEATERSAL • ØSTERGADE 32 • 1. SAL O. G. DAGSORDEN: ÆNDRINGER TIL LOVENE. TARIFENS REVISION.

Nyt Medlem: KARL OSCAR THEODOR HELLSTRØM (udlært hos Aller d. 30. Avgust, arb. samme Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Udmeldte: 22, JULIUS AGERBECK, 59, LAURITZ BUCH, 190, P. HANSEN og 373, MARIUS NIELSEN (arb. alle hos Schultz).

Til **Sømandsstrejken** har jeg endvidere modtaget: Politikens Personale 10.40, Triers 4.85, Nielsen & Lydiches 2.70, Roms 0.75, Nationaltidendes 2.05, Adressenvisens 3.25, Jørgensen & Co.s 2.10, Avisens 2.25, Jordans 0.25 — ialt Kr. 28.60.

Med det tidl. indk. Kr. 680.95, ialt Kr. 709.55.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Dagbladet 1.50, »W« (to B.) 4.00, Trier 0.75, Ferd. Philipsen 0.50, Rom 0.55, O. C. Olsen & Co. 2.00, Adresse-Avisen 0.25, o. 0.25, Luno 1.25, Avisen 1.00, Jordan 0.50, S. L. Møller 6.55 — ialt Kr. 19.10.

Med det tidl. indk. Kr. 462.93, ialt Kr. 482.03.

Til **Fanens Reparation** har jeg endv. modt.: Allers Personale 3.00, O. C. Olsen & Co. 1.45 — ialt Kr. 4.45.

Med det tidl. indk. Kr. 25.30 ialt Kr. 29.75.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Medlemsbog Nr. 396

er nu i Følge Meddelelse fra Lokalforeningsformanden i Nykøbing M. kommen til Stede, og gives herved atter Gyldighed.

Kolding, d. 31. Avgust 1890. H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medl.: Aarhus, NIELS CARL HOLM (udl. i Aarhus Folkebl.'s Bogtrykkeri d. 1. Septbr. 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter

fra 1. Januar til 30. Juni 1890.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokalforeningerne	Ordinær Kontingent Januar Kvartal	Ordinær Kontingent April Kvartal	Bidrag til Begravelseskassen.	Tilbagebetalt Laan	Andre Indtægter	Modtaget af Hovedkassen	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar	Tilsammen Indtægt i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	194 »	186 40	95 10	31 »	2 »	302 46	10 13	821 9
Aarhus	344 80	342 40	171 80	13 »	20 50	» »	15 »	907 50
Assens	30 50	28 50	13 50	» »	» »	21 58	15 »	109 8
Esbjerg	18 »	22 40	10 10	18 »	» »	» »	» »	68 50
Faaborg	35 10	38 10	15 60	» »	» »	» »	14 94	100 74
Fredericia	41 20	38 80	18 10	4 »	» »	20 »	15 »	137 10
Helsingør	32 »	40 80	18 20	» »	22 »	» »	10 68	123 68
Hillerød	72 80	74 80	36 90	» »	2 »	» »	15 »	201 50
Hjørring	78 »	69 20	36 80	» »	» »	378 53	15 »	577 53
Holbæk	96 50	96 80	48 20	» »	15 60	300 »	15 »	572 10
Holstebro	39 60	36 80	19 10	» »	» »	» »	15 »	110 50
Horsens	122 »	115 60	59 40	» »	2 »	» »	15 »	314 »
Kallundborg	48 »	50 80	24 70	» »	2 »	20 »	15 »	160 50
Køge	38 »	34 »	18 »	» »	3 »	» »	15 »	108 »
Kolding	173 20	170 »	85 80	» »	6 »	25 »	15 »	475 »
Middelfart	42 40	47 60	22 50	9 90	4 »	» »	15 »	141 40
Maribo*	» »	32 80	8 20	» »	» »	» »	» »	41 »
Nakskov	46 60	41 60	22 10	» »	4 »	» »	11 40	125 90
Næstved	78 80	74 »	38 20	6 30	2 »	» »	30 »	229 30
Nyborg	30 40	28 80	15 80	» »	» »	» »	12 81	87 81
Nykøbing F.	49 60	40 80	22 60	» »	2 »	» »	13 17	128 17
Nykøbing M.	26 »	20 80	10 40	» »	» »	» »	15 »	72 20
Odense	289 »	290 60	142 40	12 »	2 »	75 »	25 28	836 28
Præstø	25 20	17 60	10 70	» »	» »	» »	9 40	62 90
Randers	150 40	141 20	72 90	» »	2 40	30 »	27 68	424 58
Ribe	15 60	15 60	7 80	» »	» »	» »	10 18	49 18
Ringkøbing	31 60	26 »	14 40	» »	39 50	15 »	15 »	141 50
Ringsted	43 20	48 »	22 80	» »	4 »	» »	15 »	133 »
Roskilde	34 80	42 80	19 40	5 »	14 50	» »	15 »	131 50
Rudkøbing	33 20	30 80	16 »	» »	3 »	» »	15 »	98 »
Rønne	20 80	20 80	10 40	» »	» »	» »	10 67	62 67
Skanderborg	78 »	46 »	31 »	» »	2 »	» »	15 »	172 »
Skive	30 80	25 20	14 »	» »	» »	10 »	12 28	92 28
Slagelse	56 »	61 60	29 40	» »	6 »	140 »	15 »	308 »
Stege**	» »	4 80	1 20	» »	» »	» »	» »	6 »
Sorø	20 80	22 »	10 70	» »	2 »	» »	23 31	78 81
Stubbekøbing	24 80	26 »	12 70	» »	» »	» »	17 83	81 23
Svendborg	123 20	130 »	63 30	28 40	4 »	300 »	14 29	663 19
Thisted	46 80	41 60	22 10	» »	» »	» »	15 »	125 50
Varde	42 40	46 80	22 30	5 »	2 »	339 54	15 »	473 4
Vejle	47 20	41 60	22 20	» »	2 »	» »	15 »	128 »
Viborg	43 20	78 40	30 40	3 »	12 »	» »	15 »	182 »
	2794 70	2786 20	1387 20	135 60	182 50	1977 11	599 5	9862 36

Udgift.

Lokalforeningerne	Rejseunderstøttelse Januar Kvartal	Rejseunderstøttelse April Kvartal	Arbejdsløshedsunderstøttelse	Sygeunderstøttelse Januar Kvartal	Sygeunderstøttelse April Kvartal	Begravelseshjælp	Udlaant	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Tilsammen Udgift i Halvaaret	Kassebeholdn. den 30te Juni
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	» »	16 30	» »	278 25	257 25	» »	» »	7 84	237 46	806 10	14 99
Aarhus	11 20	20 19	35 »	311 50	61 25	» »	8 »	16 12	429 24	892 50	15 »
Assens	3 32	19 8	» »	22 75	» »	» »	7 »	1 16	40 77	94 8	15 »
Esbjerg	» »	12 15	» »	» »	» »	» »	» »	1 8	40 27	53 50	15 »
Faaborg	1 32	18 10	» »	» »	» »	» »	» »	1 10	66 »	86 52	14 22
Fredericia	1 60	24 16	» »	» »	12 25	» »	» »	2 24	81 85	122 10	15 »
Helsingør	2 40	3 40	» »	» »	7 »	» »	» »	1 68	94 20	108 68	15 »
Hillerød	2 85	7 25	» »	» »	» »	» »	» »	2 87	173 53	186 50	15 »
Hjørring	» »	12 75	» »	117 25	73 50	300 »	» »	3 12	55 91	562 53	15 »
Holbæk	2 40	8 76	» »	103 25	» »	300 »	» »	3 76	138 93	557 10	15 »
Holstebro	» »	17 62	» »	» »	» »	» »	11 »	1 60	65 28	95 50	15 »
Horsens	2 35	15 87	14 »	99 75	42 »	» »	4 »	8 99	112 4	299 »	15 »
Kallundborg	» »	13 30	» »	57 75	» »	» »	» »	1 50	72 95	145 50	15 »
Køge	8 5	11 61	» »	» »	» »	» »	» »	4 12	69 22	93 »	15 »
Kolding	» 99	32 68	42 »	59 50	92 75	» »	14 »	1 82	216 26	460 »	15 »
Middelfart	» 75	12 75	» »	» »	26 25	» »	» »	1 28	85 37	126 40	15 »
Maribo*	» »	7 44	» »	» »	» »	» »	» »	» 68	17 88	26 »	15 »
Nakskov	5 60	9 20	» »	» »	» »	» »	» »	3 7	100 »	117 87	8 3
Næstved	10 78	14 98	» »	42 »	» »	» »	» »	1 94	144 60	214 30	15 »
Nyborg	» »	25 21	» »	» »	» »	» »	9 »	3 4	35 56	72 81	15 »
Nykøbing F.	7 40	5 44	» »	7 »	» »	» »	12 »	2 16	79 »	113 »	15 17
Nykøbing M.	» »	7 72	» »	» »	» »	» »	» »	1 30	48 18	57 20	15 »
Odense	7 40	37 89	14 »	187 25	148 75	» »	7 »	4 76	410 »	817 5	19 23
Præstø	9 80	» »	» »	» »	» »	» »	» »	2 54	35 »	47 34	15 56
Randers	4 »	28 75	» »	80 50	36 75	» »	3 »	4 3	252 55	409 58	15 »
Ribe	2 64	12 80	» »	» »	» »	» »	» »	» 83	18 »	34 27	14 91
Ringkøbing	» »	22 15	» »	» »	43 75	» »	» »	1 89	58 71	126 50	15 »
Ringsted	3 20	16 44	» »	19 25	7 »	» »	» »	2 88	69 23	118 »	15 »
Roskilde	7 72	27 32	» »	» »	» »	» »	» »	2 96	78 50	116 50	15 »
Rudkøbing	4 »	12 60	» »	12 25	» »	» »	10 »	1 20	42 95	83 »	15 »
Rønne	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» 56	47 67	48 23	14 44
Skanderborg	1 95	20 7	» »	» »	» »	» »	10 »	3 29	121 69	157 »	15 »
Skive	» »	13 2	» »	» »	» »	» »	» »	» 95	64 »	77 97	14 31
Slagelse	» 80	38 7	» »	113 75	59 50	60 »	» »	17 2	3 86	293 »	15 »
Sorø	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» 24	» »	» 24	5 76
Stubbekøbing	1 96	16 82	» »	» »	» »	» »	» »	1 20	30 »	49 98	28 83
Svendborg	8 80	4 40	» »	» »	» »	» »	» »	» 97	53 »	67 17	14 16
Thisted	2 85	21 11	» »	10 50	» »	300 »	» »	1 84	313 »	649 30	13 89
Varde	» »	20 74	» »	22 75	» »	» »	» »	1 12	65 89	110 50	15 »
Vejle	» »	11 75	» »	31 50	» »	300 »	» »	1 42	113 37	458 4	15 »
Viborg	7 60	28 40	» »	15 75	» »	» »	» »	4 91	56 34	113 »	15 »
	2 40	7 12	» »	» »	» »	» »	» »	3 19	154 29	167 »	15 »
	135 13	655 41	105 »	1592 50	968 »	1260 »	95 »	130 27	4392 55	9233 86	628 50

B. Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	3683	82
Reservefond ved Udløbet af do.	2406	74
Begravelseskassens Beholdning	2125	63
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/12 89 til 11/6 90:		
af Kassebeholdningen Kr. 61.22		
af Reservefonden - 41.36		
af Begravelseskassen - 25.65		
	128	23
Bidrag fra Lokalforeningerne	4392	55
»Den typografiske Forening« har fra 1/1 til 30/6 udbetalt til Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« 170 Kr., medens omvendt sidstnævnte Forening i samme Tidsrum har udbetalt til førstnævnte Forening Kr. 281.36		
	111	36
	12848	33

Udgift.

	Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne	1977	11
Andel i Trykning af »Typ.-Tid.«	565	5
Tilbagebetalte Laan til »Hjælpekasserne«	10	20
Porto	51	50
Tryksager	36	50
Bogbinderregning	24	35
Gratiale til Hovedbestyrelsen i Følge Repræsentantmødets Beslutning	100	»
Gage til Formanden 50 Kr., do. til Kassereren 50 Kr.	100	»
Bidrag til Repræsentantmødet i Roskilde	1192	10
Andre Udgifter	87	99
Reservefond i Følge forrige Regnskab Kr. 2406.74		
Renter i Halvaaret - 41.36		
	2448	10
Begravelseskassens Beholdn. i Følge forrige Regnskab Kr. 2125.63		
Bidrag i Halvaaret - 1387.20		
Renter i do. - 25.65		
Kr. 3538.48		
Udbetalt i Halvaaret - 1260.00		
Kr. 2278.48		
Heraf fradrages 1/5 af Foreningens Administrationsudgifter, Repræsentantmødet i Roskilde indbefattet - 344.15		
	1934	33
Kassebeholdning i Hovedkassen 30/6 90	4321	10
	12848	33

Kolding, d. 5. Avgust 1890.

ULRIK PETERSEN,
Kasserer.

At Kassebeholdningen, Reservefonden og Begravelseskassens Beholdning ere til Stede, bevidne vi med vore Underskrifter.

Kolding, d. 6. Avgust 1890.

H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT. WARBERG. FR. WEISS. TORKILD PETERSEN.

Ovenstaaende Regnskab er af Undertegnede revideret og befundet overensstemmende med Bilagene.

Aarhus, d. 26. Avgust 1890.

JOH. LUND. A. G. WEBER.

* Oprettet 1. April. ** Oprettet 1. Juni.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Aarhus (L. Bechs Bogtr.), 258, C. A. WEDEGE PETERSEN (har været arbejdsl.). Horsens, 539, ADOLF FRIIS (sidst paa Rejse). Esbjerg, 538, J. ROTHEJSEN (sidst arb. i Horsens) og 363, C. C. HEIN (sidst arb. i Aarhus). Hjørring, A. E. BENGTSON (sidst arb. i Skive).

Bortrejste Medl.: Kolding, 207, SØREN HANSEN SØRENSEN (til Næstved i Plads). Esbjerg, 40, L. EICKHARDT og 522, G. P. STAMPE (til Varde, arbejdsl.) samt 488, G. A. JØRGENSEN (til Aarhus, Militær). Horsens, 538, J. ROTHEJSEN (til Esbjerg i Plads). Næstved, 236, EUGENIUS PREUSS (til Odense i Plads).

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag d. 7. Septbr. Kl. 10: Kamp med Skomagernes Sportsklub. Kampholdet bedes møde Kl. 8½.

Klubben har sammen med Skomagernes Sportsklub indmeldt sig i »Dansk Boldspil-Union«. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

De 2 Friboliger er tilstaaede LUNDSTRØM, som fortrinsberettiget, uden Afstemning, og J. JENSENS Enke ved skriftlig Afstemning.

Der afgaves 203 Stemmer, fordelte saaledes: P. Bergenholz 92 St., C. A. Hansens Enke 13 St. og J. Jensens Enke 98 St. STYRELREN.

Cirkulæret for *Chr. Olsens Efterladte* bedes tilbagesendt, lige som de tegnede, endnu ikke indbetalte Bidrag snarest bedes indsendt til BYNCK, Græbes Bogtrykkeri.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa vente til næste Nr. Rigeligt Stof haves for Tiden.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Avgust 1890.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	4049.33
Reservefond	-	2448.10
Begravelseskassen	-	2278.48
Refunderet Rejsehjælp med »Den typ. Forening«	-	111.36
	Kr.	8887.27

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	464.96
For Trykning af »Typograf-Tidende«		-	565.05
Tilbagebetalte Laan af Medlemmer af »Den typ. Foren.« til »Hjælpekasserne«		-	10.20
Porto		-	13.72
Tryksager		-	9.00
Reservefond		-	2448.10
Begravelseskassen	Kr. 2278.48		
Heraf fradrages 1/5 af Foren.s Administrationsudgifter (Repræsentantmødet i Roskilde indbefattet)	Kr. 344.15		
Et Dødsfald i Aarhus	- 300.00		
	- 644.15		
		-	1634.33
Kassebeholdning 31/8		-	3741.91
		Kr.	8887.27

Kolding, den 31. August 1890.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Udkommet er:
1.—2. Hefte af

Vejledning i Praktisk Typografi

af *Emil Sørensen.*

Bogen vil udkomme i 25 Hefter, med 1 Hefte hver 14. Dag, og være afsluttet i Løbet af 1 Aar.

Pris: 20 Øre pr. Hefte.

Subskription modtages hos R. HELMER, Øhlenschlægersgade 18, 3. Sal.

Ved Bestillinger fra Provinserne bedes Betalingen sendt pr. Postanvisning.

Subskribentsamlere erholde Rabat ved Henvendelse til R. Helmer.

W. Østerbergs Ølstue

er i **Pilestræde 78.**

For kun 15 Kr.

sendes portofrit og under Garanti for helren Uld og ægte Farve 5¼ Al. lang, 2 Al. bred, **prima fint, mørkeblaat Kirsay og mørkt mønstret Buckskin** til en elegant Herredragt eller til Drengehabitter 2 Al. til Prøve sendes for 6 Kr. portofrit.

Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96

PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 37.
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 12. September 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

HOLDER GENERALFORSAMLING MANDAG D. 15. SEPTEMBER KL. 9 I THALIAS STORE TEATERSAL • ØSTERGADE 32 • 1. SAL O. G.

Dagsorden: 1. Appel fra G. Köhn i Anledning af den i sin Tid gjorte Indsigelse mod hans Optagelse i Foreningen. 2. 2. Behandling af Ændringer til Lovene. 3. Tarifens Revision.

Fra Mandag den 15. September er Foreningslokalet i Thalia, Østergade 32, 1. S. o. G. Lokalet er aabent hver Mandag Aften fra Kl. 9.

Lønspørgsmaalet,

der indtil for kort Tid siden var en staaende Rubrik her i Bladet, er nu atter forstummet, uden at det gennem de fremkomne Artikler er blevet bestemt betonet, *hvorledes* man vil arbejde for en tilfredsstillende Løsning af Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Alle synes at være enige om, at en Forandring til det bedre er nødvendig, men — en meget stor Del af Kollegerne i de forskellige Ravnekroge er temmelig sikkert ikke klar over, at skal det lykkes at gennemføre en Reform til Gavn for hele den typografiske Stand, saa maa det være *os selv*, der skal tage fat herpaa, — ellers naaer vi aldrig et eneste Gode.

For at komme til Klarhed herom er det nødvendigt, at der rejses en kraftigere Agitation, baade skriftlig og særlig mundtlig, — overalt i Provinserne — paa Trykkeriet — ved Møder — maa man tage Spørgsmaalet op til alsidig Drøftelse for at komme til en klar Forstaaelse af Spørgsmaalets Betydning. Der maa være en levende Følelse af, at for at kunne føre en saadan Sag med Held, er det absolut nødvendigt, at der er *Enighed* og *Sammenhold!* Denne *nødvendige* Betingelse er, efter min Mening, ikke til Stede, og derfor er det enhvers Pligt af al Kraft at agitere for en klar Forstaaelse af denne Sag, — der jo dog maa være i *Alles* Interesse at faa ført til et heldigt Resultat, — saaledes at *enhver* er paa det rene med, hvad det gælder.

I de Artikler, jeg har læst, har der kun været Tale om Lønforhøjelse, men om *en forkortet Arbejdstid* har der ikke været mælet et Ord.

Jeg formoder, at man ikke har berørt dette Spørgsmaal, fordi man ansaa det for en Selvfølge, at samtidig med at rejse Kravet om Lønforhøjelse vilde man tillige stille Fordring om en forkortet Arbejdstid. Thi det maa jo dog være Opgaven, at man ikke alene vil søge at skabe bedre Livsvilkaar for sig selv, men ogsaa *at skaffe Plads til de mange arbejdsløse Kolleger*, og dette kan under de nuværende Forhold kun blive mulig ved en Forkortelse af Arbejdstiden.

Disse to Spørgsmaal — *Lønforhøjelse og en kortere Arbejdstid* — hører, efter min Mening, nødvendigvis sammen, hvis man vil opnaa et Gode for begge Parter: de Arbejdende og de Arbejdsløse.

At »Dansk typ. Forening« *for Tiden* skulde indordne dette Spørgsmaal under sig, er jeg en bestemt Modstander af, og jeg skal straks sige hvorfor.

De véd alle, at »Ny typ. Forening« har friet til »Dansk typ. Foren.« et Par Gange, men hver Gang faaet Kurven. Under en Lønningskamp *indenfor* »Dsk. typ. Foren.«s Ramme vil »Ny typ. Foren.« temmelig sikkert atter sætte sine Garn ud for at fiske i rørt Vande, og det vil da være ulige lettere for den at frembringe en Splittelse af »Dansk typ. Foren.«, naar den kan henvise til sin egen stille, skikkelige Tilværelse, der er uberørt og ligegyldig for, hvad der rører sig i Tiden. Under *disse* Omstændigheder vilde den kunne bevirke en større Udmeldelse af »Dsk. typ. Foren.«, som denne ikke kan taale.

Men selv om man ikke vil regne med denne Faktor, kan »Dsk typ. Foren.« som saadan ikke have Glæde af at kaste sig ind i en Lønningskamp, der *kan* have dens økonomiske Ruin til Følge. Foreningen kan ikke forsvare det over for sig selv og endnu mindre over for de mange trofaste, gamle Medlemmer, der lige siden dens Oprettelse har støttet den i dens smukke og velsignelsesrige Formaal.

Thi én Ting er sikkert: Lykkes det at sprænge »Dsk. typ. Foren.«, vil det være til ubodelig Skade for *alle* Kolleger, og der vil sikkert hengaa mange Aar, inden der atter kan rejses en saadan Bygning, der dog uden Tvivl er til Glæde og Pryd for alle Provins-Typografer.

Derfor mener jeg, det er rigtigst *for Tiden* at holde denne Sag uden for »Dsk. typ. Foren.«s Omraade. Med Tiden vil det maaske vise sig mere praktisk, at *alt* samles under én Hat, naar den typografiske Stand i Provinserne er kommen til mere Klarhed og Forstaaelse af de økonomiske Spørgsmaals Betydning, — naar *alle* er enige om at ville kæmpe med alle de Midler, der staa til Raadighed, for en Forbedring af Typografernes Kaar, — da vil »Dsk. typ. Foren.« ingen Skade lide ved at optage denne Sag i sit Program.

Min Mening er derfor, at man bedst vil kunne virke ved Dannelsen af en *Fagforening for Provinstypografer*, der kan beskæftige sig med denne og lignende Sager, som angaar Typografernes økonomiske Vel.

Mit Ønske er, at der i den aller nærmeste Tid maa blive udstedt Indbydelse til Afholdelse af *et Delegeretmøde for hele Landet*, hvor en saadan Fagforening kan blive dannet. Gid den maa vinde stor Tilslutning og virke med Held i Kampen for en Forbedring af den typografiske Stands økonomiske Kaar.

p. t. København, Avg. 1890. L. V. HANSEN.

En Uskik.

I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« drager en Hr. »Smæk« til Felts mod Sætter-Trykkerne i de mindre Provinsbogtrykkerier. Nævnte Herre røber en vis Ukendskab til Forholdene paa saadanne Trykkerier ved at paastaa, at »en Sætter, der som oftest aldrig tidligere har rørt ved en Maskine, optræder som Sætter-Trykker«. Lad være, at der gives Undtagelser her som paa alle andre Omraader, saa tror jeg, at i Almindelighed vil Ingen uden Kendskab til Maskinen (hvorved altsaa ikke »Tommelfingrene risikeres«) paatage sig Trykning. Hvis Hr. »Smæk« ikke ved det, skal jeg oplyse ham om, at der i overordentlig mange mindre Bogtrykkerier ikke findes Arbejde til Maskinen i mere end højst to Dage om Ugen gennemsnitlig. Hvad vilde saa en Trykker gøre et saadant Sted? Hvis han havde lidt Kendskab til Sætning, tror jeg, at han hellere vilde tage Del heri end drive den øvrige Tid bort —, og vilde det saa ikke være »Fusk« i samme Forhold som det af Hr. Smæk nævnte?

Iøvrigt skal jeg gøre opmærksom paa, at Lærlingene i disse mindre Trykkerier faa en mere alsidig Uddannelse i Fagets forskellige Grene — ogsaa i Trykning — end paa de større; og kan de end ikke naa i Højde med Specialister, saa har de dog lært tilstrækkelig til at paatage sig Trykningen af de paa et saadant mindre Sted forefaldende Arbejder; enhver vogter sig nok selv for at tage mere i Munden end han kan gabe over. Desuden tror jeg, det er gavnligt for enhver Sætter at have blot en lille Smule Kendskab til Trykning.

Saalænge Sætterne ikke gaar Trykkerne i Næringen i større Omfang end nu, synes jeg, at Hr. »Smæk« kunde forholde sig ganske rolig. EN SÆTTER-TRYKKER.

De øvrige 3 Sætter-Trykkere, der har tilsendt os lignende Artikler, som ovenstaaende, maa finde sig i, at vi kun gengiver denne ene, hvis Indhold jo ogsaa udtrykker det samme, som de andre 3 Artikler. RED.-UDV. F. PROV.

Erklæring.

Undertegnede Trykkere erklære os herved i det væsentlige enige med Hr. LAUR. JENSEN i de af ham i Diskussionen med Hr. V. C. BERG fremsatte Anskuelser; særlig erkender vi med ham Nødvendigheden af, at hæve eller sænke Trykcylinderen, for at ophæve den Forskel, der faktisk er mellem det Tryk en stor og en lille Form kræver, idet vi hævde, at Aftagning eller Paasættelse af et Par Ark, ikke kan ophæve denne Forskel.

København, d. 1. Septbr. 1890.

VIGGO ANDERSEN, Græbes Tr.	DAHLQUIST, Thieles Tr.	FREDERIKSEN, Schultz's Tr.
CLAUDIUS JENSEN, Triers Tr.	CHR. NIELSEN, Thieles Tr.	V. STEPHENSEN, Bianco Lunos Tr.

Lovændringerne.

Vi gengiver her de af Generalforsamlingen ved 1. Behandling vedtagne Lovændringer, og tilføjer for Fuldstændighedens Skyld de Paragrafer i de gamle Love, som staar i Forbindelse med Vedtagelserne.

§ 2. Som Medlem optages enhver indenfor København og Forstæder bosiddende mandlig eller kvindelig Udøver af Typografien, *der arbejder efter den gældende Tarif,* samt Mænd af beslægtede Fag.

§ 4. Kontingentet er ordinært 35 Øre ugenlig (se § 21, 1. Afsn.) I Tilfælde af udbrydende Tarifbevægelser eller Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere indenfor de skandinavisk-typografiske Organisationer udskrives straks et ensartet procentvis Ekstrakontingent, som atter ophører naar Strejken er erklæret for endt.

§ 7. Ethvert udmeldt, udslettet eller udelukket Medlem har tabt ethvert Krav paa Foreningen.

§ 8. Et Medlem, der faar Arbejde udenfor Faget, er forpligtet til, hvis det ønsker at blive betragtet som Medlem, at betale sit Kontingent; skér dette ikke, bliver det efter 5 Ugers Forløb at betragte som udslettet.

§ 9 (den gamle § 7). Udmeldelse skal ské skriftlig ved Henvendelse til Kassereren; *i modsat Fald betragtes Vedkommende som udslettet.*

§ 11 (den gamle § 9). Ingen Rettigheder opnaas, uden at Vedkommende har afbetalt mulig Gæld til »Den typografiske Foren.« eller til andre med denne gensidige Foreninger, *ligesom Undladelsen af at have opfyldt sine pekuniære Forpligtelser ligeoverfor Trykkeriet medfører Tab af Rettigheder.*

§ 13 (den gamle § 11). *Arbejdsløshedshjælp.* Foreningen udreder Understøttelse til Medlemmer, som er blevne arbejdsløse paa Grund af Arbejdsmangel. Naar det bestemt vides, at et Medlem ved egen Skyld er bleven arbejdsløs, gives ingen Understøttelse.

Understøttelsen er, naar Vedkommende har arbejdet og betalt 52 Ugebidrag i et Tidsrum af højst 1½ Aar 1 Kr. daglig og kan nydes i 10 Uger (70 Dage) af et løbende Aar, regnet fra den Dag den første Understøttelse udbetales, men ikke for færre end 3 Dage.

Hvis et Medlem oppebærer Arbejdsløshedsunderstøttelse, uagtet det har Arbejde, udelukkes det af Foreningen (se § 10), ligesom det kan søges draget til Ansvar ved Domstolene.

Ethvert Medlem, der paa Grund af Hævdelsen af den gældende Tarif eller øvrige kollegiale Pligter bliver afskediget, udbetales der en Understøttelse af 1 Kr. 50 Øre pr. Dag i 10 Uger (70 Dage), uden Hensyn til den Tid, Vedkommende har betalt til Foreningen, men der kan ikke samtidig nydes anden Understøttelse, og Vedkommende er forpligtet til at modtage den eventuelle Plads, der af Styrelsen tilbydes ham, og er ikke atter berettiget til Understøttelse, saafremt den opnaaede Plads mindst varer 6 Uger. Ønsker den Paagældende at rejse, kan Styrelsen udbetale en større Understøttelse én Gang for alle.

I Tvivlstilfælde afgør Styrelsen sammen med Personalet, om Vedkommende er berettiget til Understøttelse.

§ 14. Ethvert Krav paa Arbejdsløshedsunderstøttelse forpligter vedk. Medlem til at melde sig hver Mandag til det af Foreningen oprettede Arbejdsanvisningskontor og meddele, naar Plads faas.

§ 15's 2. Afsnit (den gamle § 12's andet). Ny udlærte, der straks efter udstaaet Læretid (se § 5) har meldt sig til Optagelse i Foreningen, faar, naar de har betalt i 13 Uger, Rejsehjælp.

Styrelsens Forslag om Forkastelsen af den gamle § 12's 3. Afsnit vedtoges.

§ 15's 4. Afsnit (den gamle § 12's andet). I Legitimationsbogen, der udleveres ethvert Medlem ved Afrejsen, indføres de Ugebidrag, der er erlagt til Foreningen i Løbet af de foran nævnte Tider og eventuelt Kvittering for Bidragene til Typografernes Hjælpekasser.

§ 19 (den gamle § 16). *Tilrejsende Medlemmer* af en gensidig Forening fritages for Indskud; de er Medlemmer saa snart de træder i Arbejde her i Byen, og saa snart de til Kassereren har afleveret deres Legitimationsbog *og Optagelsesseddel fra Hjælpekasserne*; dog skal deres Navn offenliggøres i Foreningens Organ.

§ 21's andet Afsnit (den gamle § 18's andet A.). *a*) til *Hovedkassen* med 15 Øre; *b*) til *Rejsekassen* med 10 Øre; *c*) til *Arbejdsløshedskassen* med 10 Øre.

§ 23's andet Afsnit (den gamle § 20's andet A.). Til at supplere Styrelsen, hvilket skal ské i Sygdomstilfælde, eller naar et Styrelsesmedlem udebliver fra 3 paa hinanden følgende Møder, vælges tre Suppleanter, *ligeledes vælges en Vicekasserer uden for Styrelsen til at træde i Kassererens Sted i Sygdomstilfælde o. l. samt en Revisorsuppleant.*

De kursiverede Sætninger er Ændringerne i de gamle Paragrafer; medens de øvrige selvstændige Paragrafer er de ny vedtagne.

Emil Sørensens Haandbog.

I Fredags Eftermiddag modtog vi et Eksemplar af »Vejledning i praktisk Typografi« til Anmeldelse. Vi er af »Ny typ. Forening«s Formand gjort opmærksom paa, at dette allerede var afsendt Torsdag Morgen; det maa saaledes være Postvæsenet, der er Skyld i, at vi ikke har modtaget det i rette Tid. Med det samme ønsker vi at gøre et Korrektiv til et Rygte, der efter hvad der meddeles os, er bleven udspredt paa forskellige Trykkerier. Man fortalte næmlig, at Formanden for »Den typ. Forening« allerede for en Uge siden havde modtaget et Eksemplar, og at vor Notits i forrige Numer derfor var uberettiget. Vi kan oplyse om, at den Omstændighed, at *Forfatteren* har sendt Foreningens Formand et Eksemplar, ikke staar i *nogen* Forbindelse med hans Virksomhed som Formand, men *udelukkende* er begrundet i, at han som *privat Person* efter Forfatterens Ønske læser en Korrektur paa Bogen.

Selve Indholdet skal vi komme tilbage til, naar der foreligger saa meget, at man kan fælde en Dom derover; kun ganske kort skal vi omtale Udstyrelsen.

Bogen er sat med Theinhardts forulykkede franske Renæssance. Man træffer endog det Særsyn, at Kapitælerne og de til Kolumnetitler anvendte Petit Kapitæler aldeles ikke er holdt i samme Karakter som den øvrige Skrift. Det havde ikke været af Vejen i en typografisk Haandbog.

Man har sat Værket med Dritler. Vi finder ikke dette heldigt. Ikke saaledes at forstaa, at vi billiger den danske Sættemaade med Halvgevierter, enten saa Skriften er smal eller bred. Intet er mere absurd. Men en saa bred Skrift som den »Haandbogen« er sat af, og navnlig Hensynet til dansk Sprog, hvor det vrimler med store Bogstaver og hvor Siden som Følge af de smaa Mellemrum faar et endnu mere bepakket Udseende, burde have bevæget Forfatteren til i hvert Fald at forlange Bogen sat mere spærret end Tilfældet er. Vi er ikke i Stand til at goutere Begyndelseskolumnens Frise og Initial — i hvert Fald burde det om alt andet end om Gutenberg mindende Portræt være udeladt — og gør til Slut kun opmærksom paa, at Kolumnen er en Linje for lang.

Vi skal, som sagt, senere komme tilbage til Værket i sin Helhed. Vi giver Bogen vor Anbefaling, da vi er overbevist om, at der vil komme til at foreligge en nyttig og gavnlig typografisk Haandbog. Naar Forfatteren er i Stand til at undgaa Vidtløftigheder og saa meget som muligt fjærne længere teoretiske Udviklinger og i Stedet herfor lægge Hovedvægten paa det praktiske, tror vi ogsaa, at Udbredelsen bliver almindelig.

»Den typ. Forening« har til Medlemmernes Disposition anskaffet 3 Eksemplarer.

Blandinger.

Til alle unge Typografer. Vi anmoder indstændig alle *unge* Typografer om ikke at forsømme Paategningen af det Cirkulære, vi har udsendt.

Og vi anmoder alle *ældre* Kolleger om at agitere hos de *unge*. Dette gælder selvfølgelig baade *Sættere* og *Trykkere*.

BESTYRELSEN FOR ENKEKASSEN.

Stenografi. Fra Hr. ANDREAS HEISHOLT i Skien har vi faaet tilsendt Nr. 1 af et nyt Blad, »Stenografbladet«, hvis Formaal er at udbrede Kendskab til og Forstaaelse af Stenografien efter Gabelbergers System. Indholdet vil komme til at bestaa af originale Artikler over Stenografi, Skrivekunst, Ortografi, og lign., og vil bringe stenograferede Læseøvelser af skønliterær Art. Bladet bringer saaledes i første Nr. et Brudstykke af Wergelands »Asketræet« og Begyndelsen af en Haandbog i Stenografi med letfattelige Skriveøvelser, hvorefter det ikke synes vanskeligt ved Selvstudium at tilegne sig Kundskab i Stenografi, saaledes at man i alt Fald kan dyrke den som Husflid. Bladet synes efter det foreliggende første Numer at blive af meget interessant og afvekslende Indhold, og vi anbefale det til enhver, der har Interesse for Stenografi, og som paa en let og billig Maade ønsker at tilegne sig nogen Kundskab heri. Det udkommer hver 14. Dag med et firesidigt Ark i almindeligt Leksikonformat og koster 1 Kr. halvaarlig. Bestilles gennem Boghandlere eller Postvæsenet.

Studentersamfundets Aftenundervisning. Da Bladet ikke har Plads til en Indsender-Artikel om dette Emne, maa vi nøjes med at anbefale Institutionen til vore Medlemmers og Læseres Opmærksomhed. Fag som *Dansk* og *fremmede Sprog* vil give Typografen en betydelig Hjælp til hans Arbejde, — kun for ofte maa han føle sin Almuelærdoms Ufuldkommenhed med Hensyn til Kundskaber. Vort Foreningsliv i den senere Tid har ogsaa vist at der trænges til at vide Besked om *Bogholderi*. Det er ikke Hekseri at lære, og naar en Typograf vil søge en Plads som Bestyrer el. lign., f. Eks. i Provinserne, kan han ikke godt undvære det. Foredragsfagenes Antal er ikke angivet endnu. Maaske vi senere tilføjer et Par Ord om disse. Vi gør kun opmærksom paa, at til ovennævnte med flere elementære Fag slutter Indtegning af Elever i over Morgen, Søndag d. 14. Man henvender sig f. Eks. hos Cand. Trier, Rosenborggade 3.

Spørgsmaal.

I Anledning af et til Medlemmerne af »Dansk typogr. Forening« fremsendt Prøvehæfte af det af Hr. Emil Sørensen paa »Ny typ. Foren.«s Forlag udgivne Værk: »Vejledning i praktisk Typografi« tillader jeg mig i flere Kollegers Interesse at forespørge, om den bebudede »Haandbog« vil udkomme og hvornaar. J. L.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Tiltraadt: CARL O. F. NIELSEN (Den typ. Foren., 376).

Bortrejst: 119, CARL SIEGFRIED BAHNSON-LASSEN.

Besøg paa Ny Carlsberg og Glyptoteket.

Søndag d. 21. September har Foreningens Medlemmer med Besøgende gratis Adgang til ovennævnte Etablissementer. Der stilles *Kl. 9 pr.* ved Glyptoteket. STYRELSEN.

Gaver til Biblioteket.

Hr. Typograf FREDERIK HANSEN: H. Rider Haggard, Oberst Quaritch.

Gaver modt. fremdeles med Tak af BIBLIOTEKARERNE.

Styrelsesmøde Onsdag d. 3. Septbr.

Fraværende paa Grund af Sygdom OLUF OLSEN. Det vedtoges at afholde Generalforsamling Mandag d. 15. Septbr. og samtidigt at paabegynde Vintersæsonen samt at bibeholde den Form for Møderne, som havde været Tilfældet forrige Aar; idet alle var enige om at forsøge paa denne Maade at skaffe Liv indenfor Foreningen. Man enedes om at opnaa Generalforsamlingens Sanktion til en Redaktionsændring i en af Lovenes Paragrafer, fremdeles at kun de Lovændringer, som ved 1. Behandling var vedtagne, burde sættes til 2. Behandl. En Regning fra Voldgiftsrettens Formand besluttedes det at anmode om at faa specificeret. Bibliothekets Forhold diskuteredes; man vedtog at lade trykke en Fortegnelse over de nye Bøger; ligeledes besluttedes det at anskaffe 3 Exemplarer af Emil Sørensens Haandbog til Brug for Medlemmerne. Ang. en Beslutning fra forsk. Fagforeninger vedtoges det at indhente Oplysninger. Foreningens Stilling til det paa et offenligt Møde stiftede Understøttelsesfond drøftedes; man besluttede at indbyde til et Fællesmøde med de andre Foreningers Styrelser for at diskutere deres Standpunkt til dette Fond og de paa den typografiske Kongres i Kristiania vedtagne Resolutioner. En Anmodning om yderligere Understøttelse nægtedes. Det vedtoges at lade de ny Loves Bestemmelser, fra den Tid de træder i Kraft, være gældende for de Medlemmers Vedkommende, der til den Tid nyder Understøttelse, som af Styrelsen er bevilget førend Lovenes Ikrafttræden. Med Hensyn til de ny Bestemmelser om Arbejdsløshedshjælp vedtoges det, at de Medlemmer, som har nydt den i Aarets Løb lovbestemte Understøttelse fuldt ud, ikke har Krav paa Kassen før efter 52 Ugers betalt Kontingent efter den sidste Udbetaling. Regningen paa Fanens Reparation vedtoges det at sende til Sangforeningens Styrelse. Angaaende endnu ikke betalte lovede Afdrag paa Laan, vedtoges det at offenliggøre Vedkommendes Navne i Bladet, saafremt de ikke efter at være underrettet herom, betalte de stipulerede Afdrag. FORMANDEN.

Til **Sømandsstrejken** har jeg endvidere modtaget: Aalborg Typografer 10.00, Rom 0.75, Græbe 3.40 — ialt Kr. 14.15.
Med det tidl. indk. Kr. 709.55 ialt Kr. 723.70.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: Dagbladet 1.00, Trier 1.40, Ferd. Philipsen 0.50, Nielsen & Lydiche 2.00, Rom 0.55, Gamle Ja's m. fl. 1.80, Adresse-Avisen 2.00, »W« (to B.) 4.00, o. 0.25, S. L. Møller 2.55 — ialt Kr. 16.05.
Med det tidl. indk. Kr. 482.03 ialt Kr. 498.08.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I Esbjerg er Typograf ROTHEISEN valgt til Formand i Stedet for S. A. Jørgensen, der er bortrejst.
Kolding, d. 6. Septbr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

Stoppet! Bog Nr. 601, E. H. Rasmussen, Ærø (Svendborg Lokalforening) af »Dansk typografisk Forening«, kan — da han ikke har efterkommet »Typografia«s Telegram til ham om at tiltræde Plads i Næstved — i Følge Lovenes § 50 i et Aar ikke nyde Arbejdsløsheds- ellller Rejseunderstøttelse.
I Følge Ordre fra Hovedbestyrelsen
DITLEFSEN.

Ny Medlemmer: Roskilde, MARTIN NIELSEN (udl. d. 1. Septbr. 1890 hos H. A. Müller). Herning, Faktor P. J. RASMUSSEN (har tidl. været Medlem).
Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Varde (»Ribe Amtstid.«), VALD. BRENDSTRUP (Den typ. Forening, 48).

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Aalborg (»Amtstid.«), 593, TH. HAAGENSEN (sidst arb. i Silkeborg). Odense (Milo), 236, EUGENIUS PREUSS (sidst arb. i Næstved). Esbjerg, ERNST LAURITZ JØRGENSEN (sidst arb. i Odense). Næstved (»Næstv. Tid.«), 207, SØREN HANSEN SØRENSEN (sidst arb. i Odense). Kallundborg, 85, H. P. HANSEN (sidst været paa Rejse).

Bortrejste Medlemmer: Kallundborg, 578, MARTIN RASMUSSEN (arbejdsløs). Skive, 599, A. E. BENGTSON (til Hjørring i Plads). Odense, 544, JENS P. CHR. PEDERSEN (til Svendborg i Plads). Kolding, 581, JENS CLOSTER (til Odense i Plads). Silkeborg, 593, TH. HAAGENSEN (til Aalborg i Plads). Helsingør, 569, EDW. ESKILDSEN til København (arbejdsløs).

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Torsdag d. 18. Septbr. Diskussionsmøde med Foredrag, hvortil Medlemmerne har Lov at medtage Besøgende. Østergade 32, »Thalia«. (Se Socialdemokraten Onsdag d. 17. Septbr.).
Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.
I Begyndelsen af November Maaned afholder Foreningen Aftenunderholdning og Assemblé.
Styrelsesmøde afholdes Søndag d. 14., Form. Kl. 10 i Thalia.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 10 præcis: *Sangøvelse* hos Larsen, St. Annæ Plads. Ny Medlemmer modtages. Husk Sangfestbøgerne.
Efter Øvelsen: *Halvaarlig Generalforsamling.* Beretning. Valg af Bestyrer i Stedet for Rud. Jacobsen og af Revisorer i Stedet for d'Hrr. Brusen og Johansen. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag d. 14. Septbr. Kl. 10: Kamp med Skrædernes Sportsklub.
STYRELSEN.

Nødde-Turen paa Søndag.

Alle ere velkomne! Mødested: Ligeoverfor Nordbanestationen Kl. 8,55 Formiddag. Tur & Retur *Lyngby*. Deltagerne møde med godt Humør, 4 Stkr. belagte i højre Baglomme samt 3 Kr. 5 Øre og Gadedørsnøglen i venstre Bukselomme. Frokost i Hotel Lyngby; derefter begiver man sig paa Nøddejagt over Bagsværd, gennem »Aldershvile«, passerende Bagsværdsø og Hulsø til Frederiksdal; tilbage til Lyngby ad Prinsessestien. Fællesspisning i Hotel Lyngby à 1 Krone. *Nogle gemytlige Nøddeknækkere.*

Brevkasse.

Flere Indsendere maa vente til næste Nr. Rigeligt Stof haves for Tiden.
RED.-UDV. F. PROV.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Parserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR ÅVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

W. Østerbergs Ølstue
er i **Pilestræde 78.**

Udkommet er:
1.—2. Hefte af
Vejledning i Praktisk Typografi
af *Emil Sørensen.*

Bogen vil udkomme i 25 Hefter, med 1 Hefte hver 14. Dag, og være afsluttet i Løbet af 1 Aar.

Pris: 20 Øre pr. Hefte.

Subskription modtages hos R. HELMER, Øhlenschlægersgade 18, 3. Sal.

Ved Bestillinger fra Provinserne bedes Betalingen sendt pr. Postanvisning.

Subskribentsamlere erholde Rabat ved Henvendelse til R. Helmer.

For kun 10 Kr.
sendes 5¼ Al. lang, 2 Al. bred **helren Ulds-, graa** og **brunmeleret, kipret Kirsay** til en solid og smuk Herreklædning. 2 Alen til Prøve sendes for 4 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 38
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 19. September 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Styrelsesmøde afholdes i Aften, Fredag d. 19. September, Kl. 10 præcis i Thalia. FORMANDEN.

Gensidighedskontrakt.

Imellem undertegnede, som Bestyrelse for »Norsk Centralforening for Bogtrykkere« og Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«, er Dags Dato afsluttet følgende Kontrakt:

1. Gensidige Foreningers Medlemmer, som ved Bog eller andre gyldige Papirer beviser, at have opfyldt sine Forpligtelser til den Forening, de sidst var Medlemmer af, betaler ingen Indtrædelsespenge og faar straks ved Indtrædelsen, for saa vidt denne skér samtidig med at de træde i Plads, fuld Medlemsret. Den Rejsende maa, naar han ankommer til en Afdeling, straks aflevere sin Medlemsbog eller anden Legitimation til Formanden, som han ikke faar tilbage før han faar sin Understøttelse udbetalt.

2. Udelukkede fra Optagelse er saadanne Typografer, der under en Tarifbevægelse har indtaget de strejkende Kollegers Pladser eller af en anden Grund er bleven udstødt af en af de kontraherende Foreninger. For det Tilfælde, at saadanne Typografer atter melder sig til Optagelse, maa deres Navne offenliggøres i vedkommende kontraherende Forenings Organ, med den Bemærkning, at Indsigelser mod Optagelsen maa gøres i Løbet af 4 Uger, og saafremt Indsigelserne ansés for begrundede, maa disse tages til Følge. Den samme Fremgangsmaade følges med Hensyn til saadanne, der kommer fra en gensidig Forenings Omraade og ikke har været Medlem tidligere.

3. »Norsk Centralforening for Bogtrykkere« udbetaler til »Dansk typografisk Forening«s Medlemmer 2 — to — Øre pr. Kilometer og »Dansk typografisk Forening« til Medlemmer af »Norsk Centralforening for Bogtrykkere« 15 — femten — Øre pr. dansk Mil, gældende for begge Foreninger til Landets eller Foreningens Grænser.

4. Bliver et Medlem syg medens det befinder sig paa Rejsen inden for den gensidige Forenings Omraade, betaler den gensidige Forening Opholdet paa et Hospital, indtil et Beløb af Kr. 50.00, dog kan Understøttelsen efter Indstilling af Afdelingen og med Hovedbestyrelsens Billigelse endnu forhøjes med 10 Kr. Efter den Tid haves ingen Fordring paa Sygehjælp af Foreningen.

5. Begravelsesomkostningerne for et paa Rejsen afdød Medlem udreder den gensidige Forening med 50 Kr. Vedkommende Afdelingsformand arrangerer Begravelsen.

6. De kontraherende Foreninger forpligter sig til ikke at træde i Gensidighed med nogen anden typografisk Forening, som har lignende Formaal og som befinder sig paa den gensidige Forenings Omraade, og maa en saadan Forenings tilrejsende Medlemmer behandles i Lighed med de i Punkt 2 nævnte Typografer samt udelukkes fra enhver Understøttelse; endvidere forpligter de kontraherende Foreninger sig til kun at anerkende den gensidige Forenings Legitimationer.

7. Ønsker en af de kontraherende Foreninger at træde tilbage fra denne Overenskomst, skal dette skriftlig meddeles, og ophører Gensidigheden 3 Maaneder efter Kontraktens Ophævelse.

Til Bekræftelse herpaa er foranstaaende Kontrakt udfærdiget i 2 Eksemplarer og underskrevet af de kontraherende Foreningers Bestyrelser. Den offenliggøres i de kontraherende Foreningers Organer.

Kristiania, den 26. August 1890.

I Bestyrelsen for »Norsk Centralforening for Bogtrykkere«:

L. THUESEN. C. M. HAGBERG. G. A. OLSEN.
S. M. SØRENSEN. A. C. PAULSEN.

Kolding, den 9. September 1890.

I Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«:

H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT. TORKILD PETERSEN.
WARBERG. FR. WEISS.

Lønspørgsmaalet.

Som det vil være ærede Kolleger bekendt blev der af Typograferne her i Aalborg nedsat et Udvalg, der skulde foretage det fornødne for at iværksætte en Agitation til Lønspørgsmaalets Løsning.

Dette Udvalg har nu udarbejdet skematiske Lister, som vil blive omsendt til de forskellige Trykkerier de første Dage af den kommende Uge, og altsaa vil være Kollegerne i Hænde naar dette Numer af »Typ. Tid.« udkommer.

Udvalget anmoder paany d'Hrr. om at udfylde disse Lister saa samvittighedsfuldt og paalideligt som muligt. Det derved fremkomne Materiale vil da blive lagt til Grund for Agitationen.

Hr. L. V. Hansen har i sidste Nr. af »Typ. Tid.« givet et lille Bidrag til Diskussionen, hvorfor jeg bringer ham min Tak.

Han har den samme Opfattelse som jeg, at »Dansk typ. Forening« med Tiden vil faa Lønspørgsmaalet paa sit Program. Og maaske det ikke varer saa meget længe, inden det skér.

De Artikler, »Typ. Tid.« har indeholdt angaaende Lønspørgsmaalet, har alle betonet, at det var nødvendigt at der bliver gjort noget for en Forbedring af Provins-Typografernes Kaar.

At der ingen har taget til Genmæle derimod, betragter jeg som et godt Omen for et heldigt Udfald af Agitationen.

Et gammelt Ord siger, at den, der tier, han samtykker. Ja, gid alle Typografer vil samtykke i, at der skal tages

kraftigt fat paa Spørgsmaalets Løsning, og de vil bringe de dertil nødvendige Ofre. Saa skal vi nok vinde Sejr.

Jeg kan slutte mig til Hr. Hansens Ønske om Sammenkaldelse af et Delegeretmøde, men det vil jo blive ikke saa billig en Historie, at sende Repræsentanter fra alle, selv den mindste By. Men kunde der ikke ved skriftlig Afstemning blive valgt et Udvalg paa 5 eller 7 Medlemmer til at træde sammen for at drøfte Sagen. Det vil jo ikke blive saa bekosteligt, og en Bagatel, naar det blev lignet paa alle Typografer i Provinserne.

Men først mener jeg vi skal afvente, hvad Resultat de udsendte Lister vil bringe.

Jeg vil slutte med Hr. Hansens Bemærkning: Søg at komme til klar Forstaaelse af, hvad det gælder.

Aalborg, d. 13. Septbr. Paa Udv. Vegne
ANTON SCHWARTZ.

Sætter-Trykkere.

En Kollega omtaler i »Typ. Tid.« Nr. 36 kortelig de Folk udenfor vort Fag, som lade sig betegne ved dette Navn. Lad mig her bringe ham en Tak derfor. — Det Misforhold han paapeger, er desværre ikke noget nyt, men sikkert et af dem, man fra forskellige Sider med næsten ængstelig Omhu har søgt at trække et Slør over, om endskøndt det bedre end meget andet kunde trænge til at komme frem for Dagens Lys.

Der blev i sin Tid fra Organisationens Side gjort Skridt til at hjælpe lidt paa den synkende »Kunst« ved Fastsættelsen af en bestemt Læretid, eller — i andet Fald — ved tvungne Svendeprøver. Man fik derved sat en Stopper for de alt for daarligt uddannede Lærlinges Tilgang til Faget, men hvorfor har man hverken den Gang eller senere gjort noget for at spærre de ældre, undertiden endnu daarligere Kræfter Vejen dertil? Har man maaske befrygtet, at man, ved at lægge en Hæmsko paa Sætternes ofte altfor store Iver for en mangesidig »Udvikling«, skulde gøre de ledige Typografers Antal større end ellers? Næppe! thi Erfaringen har i mange Tilfælde vist, at en »Sætter-Trykker« med et Par Lærlinges Assistance, lidt frivilligt Extraarbejde etc. meget godt kan gøre det ud for to, især naar Arbejdets Beskaffenhed ikke tages saa nøje i Betragtning.

Som den ovennævnte Kollega bemærker, ligger Skylden hovedsagenlig paa Sætternes Side. Naar Principalerne i Konkurrencens vilde Hvirvel søge de allerbilligste Kræfter ud, saa kan der jo i og for sig ikke siges noget dertil, især naar man véd, at mange af disse Principaler slet ikke selv ere Fagmænd; men at en Sætter vil paatage sig Trykning, alene stolende paa den Foresattes faglige Ukendskab eller skaansomme Kritik — ja oven i Købet give sig af med at uddanne Trykkerlærlinge (!), det har man ondt ved at forstaa, hvis man ikke skal gaa ud fra den gamle, komiske Sætning, at »Sinker skulle lære et Fag ved at give Information i samme«.

Det skal ikke nægtes, at der jo gives Trykkerier, saa smaa, at de ikke, selv med den bedste Vilje, kunne indstille nogen Trykker, men disse danne kun Undtagelser fra Regelen — og naar et ungt Menneske, som er udlært paa et saadant Sted, giver sig ud for baade det ene og det andet, da kan man ikke bebrejde ham noget, men naar udlærte Sættere — hvad ofte er Tilfældet — ville »lære Maskinen at kende«, for siden at gøre en Trykker overflødig, da maa vi vel være berettigede til at protestere derimod; thi finde vi det vedblivende i sin Orden, at vore egne Kolleger byde os sligt, da kan heller ingen undres over, at Smede, Kurvemagere og andre agtbare Haandværkere uden Samvittighedsskrupler lade sig engagere som »Maskinmestre«, og saa kunne vi, med den stadig voksende Tilgang snart se den Tid staa for Døren, da Halvdelen af de virkelig udlærte Trykkere ere henviste til stadigt Ophold paa Landevejen, medens deres tjenstivrige Stedfortrædere i Ansigtets Sved arbejde paa det i teknisk Henseende allerede saa dybt sunkne Fags yderligere Tilbagegang.

Og det blev vel ikke os alene, der kom til at lide under dette. Aldeles bortsét fra det middelmaadige — for ikke at sige ligefrem slette — Arbejde, som mange af vore Trykkerier (navnlig i Provinsbyerne) mellem Aar og Dag spreder ud for alle Vinde, i den gode Tro, at Offentligheden ikke er moden til at bedømme deres »Kunst« — vil der nok, tidligt eller sent, gaa et Lys op for de Herrer Principaler, som ikke allerede have erfaret Følgerne af at indstille ukyndige Folk i de nævnte Pladser. Forkvakling og delvis eller fuldstændig Ødelæggelse af Maskinerne, uforholdsmæssigt Slid paa Materialet o. l. ere Kendsgerninger, som i Regelen bedre end alle andre fortælle om »Sætter-Trykkeren« og hans Virksomhed. — Det vil vise sig, at han i Tidens Længde ikke er nogen billig Arbejdskraft, selv om han end lader sig nøje med en forholdsvis ringe Løn.

Naar, sluttelig, vor Organisation staar som Modstander af al anden uværdig Konkurrence, saa tør vi vel haabe, at den ogsaa vil tage sig lidt af dette Spørgsmaal — den burde have gjort det for længe siden.

København, d. 15. September. MICHAEL CRAMER.

En Uskik.

Min lille Notits i »Typ.-Tid.« Nr. 36 har bragt »En Sætter-Trykker« frem til Kamp, og han er oven i Købet ledsaget af hele 3 Kolleger, hvis Produkt dog ikke er kommen til Offenlighedens Kundskab. Men samtlige 4 Indsendere har aabenbart fuldstændig misforstaaet mit lille Indlæg, thi ellers vilde »En Sætter-Trykker« ikke begynde med at sige, at »jeg drager til Felts mod Sætter-Trykkerne i de mindre Provinsbogtrykkerier.« Jeg har kun paatalt det skandaløse i, at en Sætter, der **ikke** har lært Trykning, paatager sig en saadan Plads, og jeg paastaar fremdeles, at der findes saadanne Folk i Provinserne, som bærer sig saaledes ad. Men jeg har aldrig villet de Folk til Livs, der virkelig *har* lært begge Fag. »En Sætter-Trykker« mener, at det ikke skader Faget, at en Trykker, der har »lidt Kenskab til Sætning«, tager Del heri; men jeg gad sé den Kollega, der vil sige ja og Amen til, at et Menneske optræder som Sætter, naar han aldrig har lært Faget, — den Slags Ting bør ikke finde Sted, thi det er og bliver Fusk, og det kan komme til at skade Fagets Udøvere i meget høj Grad. Den ærede Indsender siger, at »Lærlingene i de mindre Bogtrykkerier faar en mere alsidig Uddannelse« o. s. v. Jeg maa protestere bestemt mod en saadan Udtalelse, thi den passer slet ikke. Min Erfaring fra en Mængde Bogtrykkerier gaar i absolut modsat Retning, og jeg er sikker paa, at den langt overvejende Del af Landets Typografer vil give mig Ret i, at Lærlingenes Uddannelse langt fra at være »alsidig« er i høj Grad *mangelfuld*.

Jeg skal slutte med at sige til »En Sætter-Trykker«: Vær paa Deres Post, naar De mærker, at en Fremmed vil trænge ind paa Deres Gebet, thi rækker man Fanden en lille Finger, tager han hele Haanden. SMÆK.

Generalforsamlingen i Mandags.

Efter at Dagsordenens Punkt 1: *Appel fra G. Köhn om Optagelse i Foreningen* var afgjort med dennes Optagelse, naaede man endelig ved 2. Behandling at blive færdig med de nye Lovændringer. Efter at Vedtagelsen en bloc var besluttet enst., vedtoges Ændringerne uden Diskussion med 34 St. mod 29; et Forslag om at lade de saaledes forandrede Love træde i Kraft d. 1. Oktober vedtoges sluttelig med alle St. mod 1.

Derefter begyndte Diskussionen om Punkt 3: *Tarifens Revision.* FORMANDEN gav en Oversigt over de Forhandlinger, der siden man havde vedtaget at lade Tarifen revidere, var ført mellem de forskellige typografiske Organisationer her i Byen. Medens »Ny typ. Forening« ikke »fandt Øjeblikket gunstigt«, havde Trykkerforeningen derimod vedtaget at rette en Henvendelse til Bogtrykkerne ang. en Trykkertarif. Hvad der i »Ny typ. Forening« stod som en væsenlig Hindring for et Samarbejde med vor Forening om Tarifrevisionen var den dobbelte Stilling, en af Foreningens ledende Mænd, Hr. CARL. LASSEN, indtog. Denne Mand var nemlig Medlem af Principalforeningen og øvede samtidig stor Indflydelse paa »Ny typ. Forening«s Handlinger. Hr. Carl Lassen havde saaledes ved Majdemonstrationen været imod »Ny Typ. Tid.«s Redaktørs Holdning lige over for den Resolution »Foreningen af danske Bogtrykkere« havde vedtaget, og han havde kun ønsket, at »Ny typ. Forening« fuldstændig isolerede sig fra »Den typ. Forening«. Da Bladet nu én Gang havde indtaget denne Holdning, maatte Hr. Lassen som Medlem af »Ny typ. Forening« og ikke af Interesse for en fredelig Løsning søge at faa *Principalforeningen* til at skifte Kulør og derfor udvirke dens forandrede Holdning. Med Hensyn til Tarifens Revision vidste Carl Lassen sikkert, at Principalforeningen vilde stille sig fjendtlig lige over for en saadan Anmodning fra »Den typ. Foren.« og *derfor* fraraadede han som Medlem af *den ny Forening* at foretage sig noget i denne Sag. Saa længe en saadan Mand, der bar Kappen paa begge Skuldre, havde den afgørende Indflydelse inden for »Ny typ. Foren.«, vilde der ikke blive noget af en fælles Optræden, og det var derfor berettiget at sige, at der var et vist Samarbejde mellem Foreningen af danske Bogtrykkere og de »Ny«; det var kun beklageligt, at Flertallet af »Ny typ. Forening«s Medlemmer ikke havde indsét, at Principalerne ved deres Allierede — Hr. Lassen — kun brugte dem til at forhindre, at der opnaaedes bedre økonomiske Vilkaar for Københavns Typografer. Vi kunde imidlertid, hvorledes end de »Ny« stillede sig, ikke lade Sagen hvile, men maatte tage den op, og det var ikke utroligt, at naar vore Forslag forelaa, det saa alligevel vilde gaa op for en Del af de Ny, at et Samarbejde var muligt; skete dette ikke, afskar de sig al Tilgang i Fremtiden og isolerede sig fuldstændig. Sammenlignede vi Forholdene her og i Nabolandene, da vilde vi let sé hvor daarligt vi stod stillede, og at det var vor moralske Pligt at tage fat paa en Forbedring af vore Kaar. Saa vi blot hen til den norske Tarif, vilde vi se, hvor modsigende den ny Forening stod over for en Forbedring af Kaarene, idet den tilraadede at komme i Niveau med Nabolandenes Lønsatser, der faktisk var langt bedre end vore, og samtidig nægtede at deltage i de Skridt, der kunde bevirke en saadan Nivellering. Vi skulde imidlertid ikke kaste os ud i nogen Kamp, men koldblodig og lidenskabsløst undersøge hvorledes vore Kaar var. Det vilde da blive klart, at disse i Virkeligheden var usle. Men vi maatte tage os sammen og først og fremmest komme rigtig til Klarhed over, hvor usselt det egentlig var nu, før vi kunde vente at vi var i Stand til at gennemføre noget. Det Udvalg, man tænkte at nedsætte, vilde faa sin væsentligste Opgave i at samle et statistisk Materiale, der kunde stille Forholdene i det rette Lys; naar vi saa lagde dette Materiale frem, maatte vi vel kunne rejse en Opinion for, at Forholdene burde forandres. Den første Fordring man i første Række skulde stille, var en Forkortelse af Arbejdstiden og en højere Betaling pr. Tusind. Den kortere Arbejdstid og Afskaffelse af alt Overarbejde, der nu mange Steder dreves efter stor Maalestok, vilde bevirke, at Arbejdsløsheden indskrænkedes. At dette var nødvendigt havde man f. Eks. i Tyskland for længe siden faaet Øjnene op for. Man havde der af Forbundskassen i én Maaned haft en Udgift af 17.000 Rmk. til Rejsende og Arbejdsløse. Disse Forhold kunde ikke vedblive. Han tvivlede ikke paa, at vi efter Haanden her hjemme vilde komme til Klarhed over, at vi kun som en samlet Magt var i Stand til at sætte noget igennem, og at man ikke kunde vente sig noget af Imødekommenhed. Naar vi næste Aar holdt typografisk Kongres, saa maatte »Ny typ. Forening« tage Standpunkt, og vilde de da ikke gaa med til en Forbedring af Typografernes Kaar, saa havde de derved afskaaret sig selv al Ret til at kaldes en Fagforening. Vi maatte imidlertid have Taalmodighed; det lod sig ikke pludselig gøre at sætte vore Planer igennem. I Norge havde man været 2 Aar om at faa en Tarif gennemført, og i Sverig kunde Udsigterne vel blive lige saa lange, men de havde der vundet en saadan Tilslutning til Forbundet, at dette stod som en stærk Magt. — BERGENHOLZ kunde fuldt ud slutte sig til Formanden. Vi maatte være taalmodige, søge at vække de »Ny« og faa dem med. En Kamp kunde kun tænkes mulig, naar der var særdeles glimrende Forhold til Stede. Han tilraadede et Udvalgs Nedsættelse, men dette Udvalg burde forhandle med »Ny typ. Forening«. — En længere Række af Talere havde derefter Ordet. Hos alle var det Trangen til en Revision af Tarifen der gjorde sig gældende, medens man ikke var enig i Spørgsmaalet om Samarbejde med »Ny typ. For.«. — Et af L. FUCHS, H. N. NIELSEN og M. HANSEN indbragt Forslag: Generalforsamlingen beslutter, at der skal foretages skriftlig Afstemning med Hensyn til, om der skal nedsættes et Tarifudvalg — forkastedes med alle St. mod 6, medens et af F. K. MADSEN og V. BERGENHOLZ stillet Forslag: Der nedsættes et Udvalg, med den Opgave, at paapege de tilstedeværende Mangler ved den gældende Tarif, samt undersøge hvilke Forbedringer, der kan ventes opnaaet, og fremsætte Forslag til en ny Tarif i saa Henseende. Udvalget skal bestaa af 5 Medlemmer, som skal vælges skriftlig, og skal aflægge sin Tarifbetænkning for »Den typ. Forening«s Generalforsamling — *vedtoges* med alle St. mod 10. Følgende Medlemmer bragtes i Forslag til Udvalget: BERGENHOLZ, M. HANSEN, HASS, TH. MOGENSEN, MICH. JENSEN, A. CLAUSEN E. H. RASMUSSEN og ROSSING.

Emil Sørensens ny Haandbog.

Naar det i Subskriptionsindbydelsen hedder, at »Haandbogen er udstyret saaledes, at den, naar den foreligger sluttet, vil udgøre et lille Pragtværk, hvis tekniske Udførelse gør Standen Ære«, da turde dette dog være vel meget sagt.

For at Bogen skal svare til dette Navn, maa den tekniske Udførelse være helt igennem upaaklagelig og først og fremmest holde sig de almindelige gængse Regler for Bogsats efterrettelige. Der kan anføres adskillige Exempler paa, at dette ikke er sket i den ny Haandbog; vedk. Sætter har saaledes tilladt sig at gaa uden om den almindelige Regel, at man først kniber foran de store Bogstaver i Linjen; han kniber rask væk foran de smaa Bogstaver og lader de store beholde deres rundelig tildelte Plads. Det er ganske vist af de smaa Forsyndelser, men de bør ikke ské i et typografisk Mønsterværk.

Man har søgt at give Bogen et originalt Tilsnit ved at indføre Ligedelings-Systemet ved Linjernes Udslutning. Det turde dog være meget tvivlsomt, om det nogen Sinde herhjemme naar at blive almindeligt med Sliser eller Dritler i Stedet for Halvgevierter mellem Ordene. Man har mulig gjort det for at opnaa Symetri, men akkurat den samme Symetri opnaas ved Brugen af Halvgevierter som Mellemrumstyper og en skønsom Udslutning af Linjerne.

Ikke absolut rigtigt er det i et saadant Værk, der jo nemlig skal tjene som Lærebog for de unge, at kuldkaste det hidtil benyttede og anerkendte System for noget nyt af en højst tvivlsom Værdi. Men absolut forkasteligt er det, naar det medfører saadanne sørgelige Konsekvenser som den Masse Brydninger, dette Dobbelthæfte møder med: ikke mindre end

ca. 95 i 1ste Ark paa 14 Sider og ca. 110 i 2det Ark, deraf enkelte Kolumner med indtil *13* Brydninger paa hver. Mange Steder ser man 3 Brydninger umiddelbart efter hverandre, hvad der, som bekendt, er Grænsen for det tilladelige. Og sér man saa efter, hvad det er for Brydninger, saa er de næsten alle af den Slags, der falder ind under Benævnelsen »Avis-Brydninger«. Her nogle Stykker til Prøve:

Bog-stavtegn, Bog-trykpressen, benytte-des, bor-gerlige, Benæv-nelser, Skriftbille-derne, og-saa, Sy-stemer, af-løst, Tyk-kelse, for-delagtigste, Ka-pitæler, Mellem-rumstyper, hver-ken, Pa-rentheser, den-nes, Opstillin-ger osv., og saa en Masse Brydninger som: en-, om-, Be-, re- osv.

Ikke en eneste af disse Brydninger havde faaet Lov at passere i et ordenligt Bogsætteri — men Haandbogen for de unge, der skal vise dem, hvordan alt skal være, og som skal være en Mønsterbog i Retning af Sats og Tryk, den kan nok tillade sig sligt. Og det i en Tid, hvor vi ivrer mod de mange daarlige Brydninger, der laves rundt om!

Saadanne Smaating, som at Initial-Bogstavet paa 3dje Kol., tilsyneladende uden Nødvendighed, rager en Halvpetit udenfor Kol., skal vi ikke berøre. Ej heller skal vi tale om det skønne eller uskønne, rigtige eller urigtige i 1 Geviert Indrykning paa et Format af 5 Staaende.

Derimod kan der nok disputeres om det nyttige i ved et Ord som »Kasino«s, at sætte Citationstegnet inden for s. I en lille Pjese fra, jeg tror Fabritius i Kristiania, hævdedes der den modsatte Mening. Ligeledes kan der vel ogsaa være delte Meninger om det rigtige i, ved et brudt spatieret Ord, at sætte et Spatium foran Bindetegnet.

Hangen til at indføre ny Skikke røber sig paa mange Steder. Paastanden om det unødvendige i det dobbelte Mellemrum efter Punktum med Henvisning til, at »enhver, der kan læse, véd jo, at Punktum slutter en Periode«, kan maaske være ganske rigtig, men der er alligevel derfor ingen Anledning til at dekretere Indførelsen af ny Skikke. Det turde maaske ogsaa være noget vidt dreven, naar man mener at kunne undvære Punktum efter en enkelt Overskriftlinje som den: »Hjælpemateriel«.

Jeg tror ikke, det vil være heldigt, om Haandbogen vil bryde med alt for meget af det gamle, en Gang fastslaaede, og foreslaa alt for radikale Overgange til det ny. Det vil alt for meget besværliggøre Bogens Brug som et *praktisk* Hjælpemiddel, og det er jo det, der tilstræbes. Heldigst vilde det derfor være, om man holdt sig til det gamle, solide; har de unge grundig lært det, og de har Lyst til at lære noget mere, saa kan de jo saa godt øve dem i Renæssancetidens skønne Kunster, men indtil da er det vist det heldigste at blive ved, hvad vi har.

Jeg nærer den største Sympati overfor Foretagendet og mener, at det kan blive til overordenlig stor Gavn for Provins-Typograferne, hvorfor jeg ogsaa ønsker det saa stor Udbredelse blandt disse som muligt — *men*, skal det være et *Mønsterværk* i typografisk Henseende, da maa det udsendte Prøve-Hæfte vistnok betragtes som i høj Grad uheldigt.

Den 11. September 1890. OTTO JENSEN.

Den ærede »Kritikus« sværmer i en overordentlig Grad for Bogtrykkernes døde Regler. Vi er ikke i Stand til at indse Berettigelsen af hans Paastand om, at hvis Bogen skal gøre Standen Ære, at den saa maa rette sig efter de »almindelige gængse Regler for Bogsats«; thi Reglerne for dansk Bogsats er af en saadan Natur, at der er al mulig Anledning til at komme bort fra de unaturlige og mange Gange latterlige Bestemmelser, der *kun* skyldes en meningsløs Tradition. Vi er, som det vil fremgaa af vor Omtale af Bogen i forrige Nummer, ikke tilfreds med Bogens Udstyrelse, men er i Modsætning til Hr. Jensen i teoretisk Henseende i de væsenligste Punkter enig med Forfatteren. Vi lægger Ansvaret for Bogens Udseende for største Delen over paa Sætteren.

Det vilde ikke have været ueffent, om Hr. Otto Jensen — de yngres Talsmand for at føre Gutenbergfaget fremad, Gutenberg værdig — havde ventet med sin — Kritik, indtil Forfatterens teoretiske Begrundelse foreligger. RED.

Enkekassen.

Hr. Redaktør! Tillad mig gennem »Typograf-Tidende« at rette en Opfordring til Jævnaldrende ang. den nydannede Understøttelsesforening for Enker og Efterladte.

Vi *unge* har vel et andet Blik paa Livet end de *ældre*; men dog tror jeg, at vi skulde tænke en Smule over den nye Forening, og sé at komme paa det rene med, at Foreningen ikke alene er for ældre, men ogsaa for *unge*. Og jeg tror, at det ikke vil være vanskeligt at overbevise de unge Typografer om, at de bør indmelde sig, ikke alene fordi Foreningen trænger til dem, men ogsaa fordi Foreningen byder de unge det samme, som den byder de ældre.

Det er maaske ikke tilstrækkeligt kundgjort — men saa lad det blive det her —: *at Foreningen udbetaler den forsikrede Sum, 300 Kr., til alle Efterladte, altsaa baade til Enker og Forældre, Sødskende o. s. v.* Derved faar de unges Efterladte jo samme Godtgørelse for det ydede Kontingent som de ældres. Jeg vil gøre opmærksom paa, at Lovene paa Generalforsamlingen blev lavet om saaledes, at der blev taget Hensyn til de unge, og derfor bør alle unge Typografer melde sig — melde sig nu med det samme! Af Humanitetshensyn optager Foreningen de *allerældste* Kolleger, derfor maa de *alleryngste* ogsaa gaa ind.

Jeg vil ønske, at de unge for en Gangs Skyld vil indtage et *ældre* Standpunkt, og at de vil indsé, at Livet ikke er saa langt og ej heller saa lyst, som det i Vaaralderen synes.

Derfor siger jeg sluttelig kort og godt til mine Jævnaldrende, de *unge Sættere og Trykkere* der ikke endnu er indmeldte: *Meld Jer ind!* EN UNG.

Blandinger.

Besøg paa Glyptoteket og Ny Carlsberg af »Den typogr. Forening«s Medlemmer finder Sted paa Søndag. Man samles ved Glyptoteket Kl. 9 Form. pr. Besøgende — Damer og Herrer — kan medtages.

40 Aars Jubilæum. I Gaar var det 40 Aar siden JULIUS MARX fik Plads som Trykker i F. E. Bordings Bogtrykkeri, hvor han siden uafbrudt har været beskæftiget. I Dagens Anledning var Lokalet smykket med Blomster og Grønt, ligesom Jubilaren af Principal og Medarbejdere modtog forskellige Gaver.

Til Efterligning. Ved en Generalforsamling i Nykøbing F. Lokalforening forrige Lørdag besluttede Medlemmerne enstemmig fra 1. Septbr. til Jul, at yde et Ekstrakontingent af 10 Øre ugenlig, som Bidrag til Juleunderstøttelsen til arbejdsløse og trængende Kolleger i København.

Erklæring.

Da det er forebragt mig, at der cirkulerer et Rygte blandt Typograferne om, at jeg et Par Gange forgæves skal have henvendt mig til Hr. J. Vilh. Winkelmann for at faa udbetalt de Penge, der ere indkomne til mig efter min Mands Død, erklærer jeg herved, at jeg har anmodet Hr. J. Vilh. Winkelmann om at beholde Pengene, indtil jeg havde nødvendig Brug for disse.

Ifølge denne Aftale hævede jeg d. 1. April 25 Kr., d. 29. Juni 100 Kr. og d. 16. Juli Restbeholdningen 176 Kr. 40 Ø.

Den 16. Septbr. 1890. MATHILDE SVENDSEN.

Ved ovenstaaende Erklæring (se i øvrigt Kvitteringen i Fagbl.) antage vi at have slaaet det infame Rygte, at vi skulle have forbrugt Enkens Penge, til Jorden. Det vilde være os meget kjært, om Nogen kunde give os Oplysning om, fra hvem Rygtet er kommet, saa at vi kunne faa Bagtalerne draget til Ansvar.

Den 16. Septbr. 1890.

J. P. JENSEN. J. VILH. WINKELMANN.

Den personlige Frihed.

Under denne Overskrift skal jeg i et følgende Nr. skrive nogle Linjer, foranlediget ved de to sidste Hovedbestyrelsesmøder; men for de første 14. Dage ansér jeg det ikke heldigt at fremkomme dermed.

Kolding, d. 15. Septbr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

De Arbejdsløse gøres opmærksom paa, at Krav paa Arbejdsløshedsunderstøttelse i Følge de ny Love **forpligter** *Vedkommende til at melde sig hver Mandag til Arbejdsanvisningskontoret samt meddele, naar Plads faas.*

Enhver Arbejdsløs anmodes derfor indstændigt om at melde sig hver Mandag hos mig, Nybrogade 12, 1. Sal (Indgang i Gaarden til Højre) og uopholdelig underrette mig om, saa snart en Plads er opnaaet.

I Foreningsanliggender træffes jeg daglig mellem 1—2.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Fælles Styrelsesmøde Onsdag d. 10. Septbr.

Tilstede var FISCHMANN, FASMER, A. MADSEN, G. CLAUSEN og V. PETERSEN; LAURITSEN og TH. NIELSEN var fraværende med anmeldt Forfald, C. OLSEN uden; OLUF OLSEN var syg. V. PETERSEN meddelte, at Trykkerforeningen ikke var repræsenteret, fordi man først i Dag havde modtaget Resolutionerne fra Kristiania og derfor mente det heldigst først at drøfte disse indbyrdes. Han omtalte endvidere Anledningen til Mødet; det var sammenkaldt for det første for at faa opklaret, hvorledes Styrelserne stillede sig til de i Kristiania vedtagne Resolutioner i Almindelighed, og for det andet for at forhandle om en fælles Optræden med Hensyn til de vedtagne Forslag. Særlig Dannelsen af Reservefonden vilde han forespørge Hr. Fischmann om, hvorledes Ny typ. Forenings Styrelse hertil stillede sig, da det jo kunde være fordelagtig for begge Parter at gaa frem samlede i denne Sag. FISCHMANN kunde meddele, at Sagen havde været forhandlet i Styrelsen; der var et Flertal for at deltage i den næste Aar bestemte Kongres, men man vilde ikke sammen med »Den typ. Forening« udstede noget Opraab om Dannelsen af et Reservefond, uden at man opnaaede Gensidighed med de andre Foreninger. V. PETERSEN tvivlede ikke om, at de andre Foreninger vilde indrømme »Ny typ. Forening« Gensidighed, saafremt man vilde rette sig efter den eventuelle Kongres' Beslutninger, men vilde man opnaa denne Fordel, maatte man ogsaa i højere Grad end tidligere beskæftige sig med Lønspørgsmaalet; man havde jo hidindtil kun *talt* derom; ved det af »Den typ. Forening« stillede Forslag om at revidere Tarifen havde man haft rig Lejlighed til at *handle*, men her havde »Ny typ. Forening« jo givet bestemt Afslag. Gik man nu med til Dannelsen af en Reservefond, opnaaede man at give sig selv en Fagforenings Karaktermærke, uden hvilket man ikke let vilde opnaa Gensidighed. FISCHMANN kunde ikke indse, at man stillede en saadan Fordring til »Ny typ. Forening«, naar maa ikke samtidig stillede den til »Dansk typ. Forening«. G. CLAUSEN fremhævede, at der var den Forskel, at »Dansk typ. Forening« var den eneste Forening i Provinserne, medens Medlemmer af »Ny typ. Forening« selv havde udmeldt sig af »Den typ. Forening«; naar Hr. Fischmann endvidere havde fremhævet, at den ny Forenings Tilslutning beroede paa, om den opnaaede Gensidighed med de andre Foreninger, kunde den jo meget godt reservere sig sin Stilling saaledes, at den, for saa vidt som den ikke fik sine Ønsker opfyldt, forlangte den Sum, der var ydet til Reservefonden af Medlemmerne, tilbage. MADSEN troede ikke, at de andre Foreninger vilde nægte »Ny typ. Forening«s Gensighed, hvis den mere end hidtil tog Arbejdernes Sag op. V. PETERSEN vilde til Fischmanns sidste Bemærkning kun sige, at »Dansk typ. Forening« ikke gav sig Udseende af at beskæftige sig med Lønspørgsmaalet, saaledes som »Ny typ. Forening« for sit Vedkommende jo stadig paastod, uden at man mærkede det. Det var klart, at man fra de gensidige Foreninger altid vilde foretrække Gensidigheden med en Fagforening, da Lønspørgsmaalet var Kærnen i alle eksisterende typografiske Foreninger, og der var ingen Tvivl om, at Organisationerne i høj Grad beklagede, at »Dansk typografisk Forening« ikke beskæftigede sig med Lønspørgsmaalet; dette havde imidlertid sikkert sin Aarsag i, at »Ny typ. Forening« stod som en Hindring for Lønspørgsmaalets Optagen inden for »Dansk typ. Forening«s Ramme, da man frygtede for Splittelse. FISCHMANN vilde meget beklage, hvis dette var Tilfældet, da han fuldt ud indsaa Nødvendigheden af at tage Spørgsmaalet op. V. PETERSEN vilde i saa Fald spørge, om man ikke kunde finde en Maade, paa hvilken dette kunde tages op i Provinserne af begge Foreninger og foreslog at samles til et senere Møde, hvor man kunde faa dette og det af Clausen stillede Forslag behandlet. Mødet hævet.

Styrelsesmøde Onsdag d. 10. Septbr.

Det vedtoges: 1) at sende Sangforeningen Regning paa Fanens sidste Reparation, 2) yderligere at bevilge en Uges Understøttelse til en Arbejdsløs mod at Understøttelsen derefter ophørte. Forskellige Sager drøftedes. Mødet hævet. FORMANDEN.

Nyt Medlem: Skriftstøber SOFUS OLUF FREDERIK KJÆRULFF (arb. i Nationaltidende).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt Medl.: NIELS PETER ARVEDSEN (Den typ. Foren., 9).

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: ph. 50.00, »W« 2.00, Triers Personale 1.40, Dagbladets 1.00, Nielsen & Lydiches 1.45, Roms 0.40, Adresse-Avisens 2.00, S. L. Møllers 2.25, Jordans 0.50 — ialt Kr. 61.00.

Med det tidl. indk. Kr. 498.08 ialt Kr. 559.08.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 9. Septbr.

Alle Medlemmer var til Stede.

1. Af *Formandens Meddelelser* fremgik det, at *Arbejdsanvisningskontoret* i afvigte Uge havde ekspederet 3 Medlemmer i Pladser. De til Kontoret anmeldte maa ved forandret Bopæl give Meddelelse desangaaende til »*Typografia*«, *Kolding*.

2. *Gensidighedskontrakten med Hovedbestyrelsen for »Norsk Centralforening for Bogtrykkere«* fremlagdes og underskreves. Den bliver at offentliggøre i »Typografiske Meddelelser« og »Typograf-Tidende«. Understøttelsen til Normændene bliver derefter (som til Svenskerne) 15 Øre pr. dansk Mil, og kun *til* Foreningens eller Landets Grænse. Som Kvitteringsblanketter for Rejseunderstøttelse til Normændene bedes Lokalformændene benytte de dem tilsendte *gule* Blanketter, der bære Paategning »Svenska Typograf-Förbundet«.

3. Formanden for »*Den typogr. Forening*« *i Kristiania* fremsender de paa den dersteds nylig afholdte *typografiske Konference vedtagne Resolutioner*. Efter nogen Diskussion udsattes Sagen til endelig Behandling i et Ekstramøde førstk. Lørdag.

4. *Eventuelle Sager*. I Anledning af et udsendt Cirkulære om at yde Bidrag til Faktor Iversens Enke stillede HVIDTFELDT følgende Resolution:

> »Hovedbestyrelsen misbilliger, at Formanden har ladet sig forlede til at udsende Cirkulære med Opfordring til Dansk typografisk Forenings Medlemmer om at yde Bidrag til et afdød Medlems Enke, der alt har erholdt højeste Begravelseshjælp, thi der aabnes herved atter frit Spillerum for Cirkulæreuvæsenet, hvad i høj Grad maa beklages, da Foreningen har gjort alt for at blive dette kvit.«.

Efter nogen Diskussion om denne Sag, hvorunder FORMANDEN hævdede, at det omtalte Cirkulære fra Faktor Iversens Enke var anbefalet af »*H. F. Rasmussen*« og ikke af »Formanden«, vedtoges Resolutionen enstemmig med 4 Stemmer (HVIDTFELDT, WARBERG, WEISS og TORKILD PETERSEN.

FORMANDEN forlangte efter denne Afstemning tilført Protokollen, at han fra Nytaar 1891 nedlagde sit Mandat. HVIDTFELDT ønskede denne Protokoltilførsel udsat til næste Møde for at nærmere Overvejelse kunde finde Sted. FORMANDEN fastholdt sin Begæring, og Protokoltilførslen fandt derpaa Sted.

Efter at Mødet var hævet og Protokollen underskrevet, tilførte ovennævnte fire Medlemmer Protokollen følgende: »*Hovedbestyrelsen betragter ikke den vedtagne Resolution som et Mistillidsvotum til Formanden for hans Ledelse af Foreningen.*« H. F. RASMUSSEN.

Lørdag d. 13. Septbr.

Formanden var ikke til Stede; Næstformanden (P. HVIDTFELDT) ledede Mødet.

1. Beslutning i Anledning af Formandens Mandatnedlæggelse. Følgende Resolution vedtoges enstemmigt:

»Da den i forrige Hovedbestyrelsesmøde vedtagne Resolution ikke udtaler nogen Mistillid til Formanden i Anledning af hans Ledelse af selve Foreningens Anliggender, kan Hovedbestyrelsen ikke tillade ham at fratræde«.

2. Det vedtoges at skrive til de forskellige Styrelser for de typografiske Organisationer i Skandinavien angaaende Kristiania-Resolutionerne saaledes:

»ad I. Hovedbestyrelsen har som saadan intet Mandat til at udtale sig paa Foreningens Vegne angaaende de her opkastede Spørgsmaal.

ad II. Da Foreningens Rejsekassevæsen hidtil har arbejdet ganske godt, og man nys har foretaget en Forandring (i Retning af ved Arbejdsløshedsunderstøttelse paa Pladsen at indskrænke Rejseriet), som forhaabentlig vil give endnu bedre Resultater, gaar man næppe med til at give Rejse-Dagpenge, ihvorvel noget fælles paa dette Omraade over hele Skandinavien vil være ønskeligt, især da man maa anse Understøttelserne i Sverig og Norge for aldeles utilstrækkelige.

ad III. Om Gavnligheden af en skandinavisk Typograf-Konference er man ikke i Tvivl, selv om man ikke kan deltage i Forhandlingerne om Afsnit I paa »Dansk typografisk Forening«s Vegne.«

3. Efter de Oplysninger, Hovedbestyrelsen har indhentet hos vedkommende personlig, erholder Medlemsbog Nr. 601 (E. H. Rasmussen, Ærø) atter Gyldighed.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Ringsted (Folketidenden), 105, MARTIN ANDERSEN (sidst arb. i Maribo) og 112, ESBEN HANSEN (sidst været arbejdsløs).

Bortrejst Medl.: Nykøbing, F., R. JENSEN LANGE (arbejdsløs).

Udmeldt: Ringsted, 107, JOH. GEORG LINDSTRØM (forandret Livsstilling).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: *Sangøvelse* i Larsens Lokale, St. Annæ Plads. Nye Medlemmer optages.

Søndag den 28. ds.: *Nøddetur*. Afgang med Klampenborgtoget Kl. 9½. Frokost i Bellevue Krohave. Hjem Kl. 3 fra Charlottenlund.

STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kassererske, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

Lørdag den 8. November afholder Foreningen Aftenunderholdning og Assemblé i Thalias store Teatersal. — Adgangen hertil er *gratis* for de inden 1. Oktober indmeldte Medlemmer; dog selvfølgelig mod Indbetaling af mulige Restancer.

STYRELSEN.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa vente til næste Nr. Rigeligt Stof haves for Tiden.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96
PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

W. Østerbergs Ølstue
er i **Pilestræde 78.**

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Udkommet er:
1.—2. Hefte af
Vejledning i Praktisk Typografi
af *Emil Sørensen.*

Bogen vil udkomme i 25 Hefter, med 1 Hefte hver 14. Dag, og være afsluttet i Løbet af 1 Aar.

Pris: 20 Øre pr. Hefte.

Subskription modtages hos R. HELMER, Øhlenschlægersgade 18, 3. Sal.

Ved Bestillinger fra Provinserne bedes Betalingen sendt pr. Postanvisning.

Subskribentsamlere erholde Rabat ved Henvendelse til R. Helmer.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

For kun 12 Kr.
sendes portofrit og under Garanti for Soliditet (hel ren Uld og smukt Udseende) 5¼ Al. lang, 2 Al. bred **mørkeblaat, brunt eller sortmeleret Cheviot** til en Herredragt eller til Drengehabitter.

2 Alen til Prøve sendes for 5 Kr. portofrit.

Adr. **Hobro Uldvarefabrik.**

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 39
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 26. September 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

afholder Møde Mandag d. 29. September Kl. 9 i Thalia. Hr. Journalist A. C. MEYER holder Foredrag om »Arbejderbevægelsens Oprindelse og Formaal«. Derefter Diskussion.

Medlemmerne af »Den typ. Trykkerforening«, »Ny typ. Forening« og »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« har Adgang til Mødet.

Meddelelse om Udfaldet af Valgene. STYRELSEN.

Til d'Hrr. Inkassatorer!

Inden Onsdag den 1. Oktober bedes Medlemmernes fulde Navn, Bopæl og Beskæftigelse (Trykker, Sætter osv.) opgivet mig, da nyt Medlemskort samt Numre samtidig med Lovene vil blive omdelt.

Tillige erindres om, at Lovenes Ikrafttræden sker 1. Oktober og at Kontingentet, der da er 35 Øre, første Gang opkræves Lørdag den 4. Oktober. G. CLAUSEN.

Lønspørgsmaalet.

Aalborg Lokalforenings Medlemmer har som bekendt taget Initiativet til at føre Lønspørgsmaalet frem blandt Provinskollegerne, og for at faa et saa *solidt Grundlag* som muligt at arbejde paa, har man til ethvert Trykkeri i Provinsbyerne sendt et trykt Skema, paa hvilket meget detajlleret opstilles alt, hvad der paa nogen Maade kan berøre *Arbejdernes Livsspørgsmaal: Lønspørgsmaalet.*

Uagtet det kun er meget kort Tid, der er levnet til Udfyldningen af det omhandlede Skema, var det dog at ønske, at Kollegerne rundt omkring vilde indsé Nødvendigheden af, *at Skemaerne blive samvittighedsfuldt udfyldte,* at man ikke pryder sig med »laante Fjer« for at kunne sé nogenlunde ud for Yderverdenen; nej, lad kun al Sølletheden, hvor den er til Stede — og den er faktisk til Stede over hele Linjen baade med Hensyn til Løn og Arbejdstid —, komme frem og sé Dagens Lys.

Jeg tror nu, at det vilde tjene Sagen bedst, om Kollegerne i de forskellige Byer samledes til Møder kun med denne Sag — Lønspørgsmaalet — paa Dagsordenen, forinden man gav sig til at udfylde Skemaerne. Paa saadanne Møder vilde der sikkert fremkomme Oplysninger, som Skemaerne ikke gærne skulde mangle.

Det er et omfattende Arbejde, Aalborg-Kollegerne her har givet sig i Lag med, et Arbejde, der fra deres Side vil blive en betydelig Opofrelse af Tid og *Penge* — thi man husker vel, at denne Sag ligger udenfor »Dansk typografisk Forening«s lovhjemlede Formaal.

EN FORHENV. MORGENBLADSÆTTER.

Det er enhvers Pligt *at stemme i Anledning af de udskrevne Valg til Tarifkommission og Foreningens øvrige Tillidsposter. Med jo større Stemmeantal de Tillidsmænd, der er opstillede, vælges, stiger vor Berettigelse til at forlange en Forandring i de nugældende Arbejdsbetingelser og Udsigten til at opnaa et heldigt Resultat.* **Enhver** *bør derfor stemme.*

Den tyske Tarifrevision.

Ved den sidst afholdte Tarifrevision i Stettin blev der paa Forslag fra Principalernes Side vedtaget en Resolution, der gik ud paa at opfordre Principalforeningens Medlemmer til kun at antage Sættere, der havde udlært i eller sidst arbejdet i et »Tariftrykkeri«. Da det saa ud til, at Forslaget var alvorlig ment, satte Hovedbestyrelsen for Svendeforeningerne sig i Forbindelse med Principalforeningens Bestyrelse, og man enedes da om at indføre den fra begge Sider ønskede Ordning og lade den træde i Kraft d. 1. Oktober d. A. Alt tegnede til at gaa godt; Svendene fik en Masse nye Medlemmer, da de fleste vilde sikre sig Plads paa et Tariftrykkeri, og det lykkedes alene i Berlin at tvinge 50 Principaler til at betale efter Tarifen, noget de aldrig før havde kendt til.

Uagtet nu Principalforeningen i sine Love har en Paragraf, der paabyder dens Medlemmer at betale efter Tarifen (en Bestemmelse, der naturligvis er fremkommet for at holde Smudskonkurrenter borte), saa blev dog en Del Medlemmer i Rhinland-Westfalen, der nægtede dette, *ikke* strøgne af Foreningen, men mødte tværtimod frem paa Principalernes Generalforsamling i Strassborg og fremsatte Forslag om, at den i Stettin vedtagne Resolution ikke skulde træde i Kraft 1. Oktober, da de nu ogsaa vilde betale tarifmæssigt, dog ikke efter den for de andre gældende, men efter en ny, som de selv vilde udarbejde. *Dette Forslag vedtoges!* Principalernes Formand i Tarifkommissionen nedlagde straks sit Hværv, da han havde givet Svendene sit Æresord paa, at Stettiner-Resolutionen skulde blive udført i sin fulde Ordlyd, og han nu ikke ønskede at bryde sit Ord. Han var imidlertid ikke den eneste Principal, der havde Ære i Livet og ikke vilde bryde et en Gang givet Ord, og for Tiden er der stor Uenighed i Principalernes Lejr. Dette er derimod ikke Tilfældet hos Svendene; her hersker fuldstændig Enighed, og de har som Svar paa Principalernes Lyst til at reducere de vundne Fordele sat Arbejdstidens Forkortelse som Nr. 1 paa Programmet. Overalt i Tyskland agiteres der nu blandt Typograferne for den forkortede Arbejdsdag, og paa et Møde, der afholdtes i Chemnitz, og hvor foruden hele Kongeriget Sachsen, Berlin og flere store Byer var repræsenteret — fra Leipzig afgik saaledes Ekstratog med over 500 Deltagere — vedtoges *énstemmig* en Resolution om Arbejdstidens Forkortelse, selv om det skulde ské ved Brud mellem Principaler og Svende, altsaa ved en Arbejdsnedlæggelse over hele Linjen.

Den nuværende Tarif udløber ved Udgangen af 1891, og begge Parter har saaledes et helt Aar at ruste sig i til den mulige Kamp; man maa dog haabe, at den lange Tid inden det afgørende Slag skal staa, vil bringe Principalerne paa Tanke om, at en Kamp, der er fremkaldt udelukkende ved Uordholdenhed fra deres Side, kun kan vække Sympati for deres Modstandere og bringe dem al den Støtte, der er nødvendig for at føre deres Sag igennem.

Ethvert *Medlem af Foreningen bør ved de forestaaende Valg afgive sin Stemme. Kun ved at møde op med et stort Stemmeantal, viser vi, at der er Alvor i Bevægelsen og at det er vor Mening at faa vore økonomiske Forhold forbedrede. Og* **enhver** *kan med saa meget roligere Samvittighed afgive sin Stemme, som det ikke er Meningen at gennemtrumfe vore Fordringer ved en ubesindig Kamp, men kun ved en rolig Undersøgelse at faa konstateret, at vore Livsforhold ikke ere saa gode som de burde være, og ved Forhandling med Arbejdsgiverne søge opnaaet Forbedringer. Men dette opnaas kun ved vor Stemmeafgivning at vise, at det er et almindeligt Ønske at faa Tarifen forandret.*

Stem derfor alle!

Foreningen af danske Bogtrykkere

har i Søndags og Mandags i Aarhus holdt deres Generalforsamling sammen med et almindeligt Møde for Bogtrykkere. I Mødet deltog c. 50 Medlemmer. Bogtrykker O. C. Olsen bød Velkommen og holdt efter Frokosten, hvor der herskede »den mest kollegiale Stemning«, et Foredrag om Bogtrykkerkunstens 450 Aars Jubilæum. Foredraget omhandlede Bogtrykkerkunstens Udvikling fra Guttenbergs Tid til vore Dage, og gav Oplysning om Antallet af Dagblade over hele Verden og om Redaktionsforhold og Omkostninger ved et Par af de største af disse. Vi skal kun her efter Hr. Olsens Oplysninger meddele, at »New York World« ugenlig bruger 22,500 Kr. til Trykningsomkostninger — en Sum, der vil kunne faa Tænderne til at løbe i Vand paa adskillige af vore Dagblads-Bogtrykkere. Foredragsholderen sluttede med Ønsket om, »at Guttenbergs Opfindelse altid maatte anvendes i det Godes og Skønnes Tjeneste, og udtalte sin Glæde og Stolthed, som han vidste deltes af Forsamlingen, over at virke i et Kald, der tjente et saa stort og ophøjet Formaal som Kundskab og Oplysning«. Bogtrykker Backhausen, Aarhus, (!) takkede, Forsamlingen klappede og saa kørte man i Skoven og spiste til Middag.

Om Mandagen fik Hr. Carl Lassen, »Ny typ. Foren.«s Eks-Næstformand, Ordet; han talte om »Den vilde Konkurrence«. Som Beviser paa den vilde Konkurrence anførte Hr. Lassen eksempelvis, at han i de aller sidste Dage havde været med til et Kapløb med to andre Kolleger, hvor Tilbudene paa ét Stykke Arbejde lød paa 70, 54 og 40 Kr.; hvem der var højst eller lavest bydende fik man ikke at vide. Hans Foredrag, som vi maaske senere skal komme tilbage til, sluttede med Ønsket om, at Kunsten maatte blive i Stand til at skænke sine Udøvere (Arbejderne?) et personligt Velvære, der staar i Forhold til Gærningen i Fagets Tjeneste.

Derefter kom Hr. Laur. Madsen med en Resolution: »Forsamlingen beslutter at lade udarbejde og meddele til alle Kolleger en Beregning over Minimumsprisen for Fremstillingen af de almindeligst forekommende Arbejder, for derved mulig at bidrage til at indføre mere ensartede Priser«, som han motiverede, og som énstemmig vedtoges. Der nedsattes et Udvalg, bestaaende af d'Hrr. C. Lassen og L. Madsen, til at fremme Sagen.

Sluttelig afholdtes Generalforsamling, hvor det bl. a. paa Forslag af Bogtr. Jacob Nielsen vedtoges at yde Hr. Emil Sørensen en Belønning af 100 Kr. for Udgivelsen af hans »Vejledning«. Næste Møde besluttedes det at afholde i Odense.

Inkassatorerne *paa Trykkerierne bør ved Indbetalingen af Kontingentet paa Lørdag nøje vaage over, at* **ethvert** *Foreningsmedlem afgiver sin Stemme.* **Agitér for livlig Deltagelse!**

En vred Mand.

Fra Hr. J. S. Nielsen i Viborg har vi i Dag modtaget hele to Skrivelser, hvoraf vi dog kun skal besvære »Typ.-Tid.«s Læsere med den mindste, der ordret lyser saaledes:

Den ene Ravn o. s. v.

Paa Grund af, at mit første Svar paa Red. af »Typ.-Tid.«s Efterskrift til min Artikel i Nr. 36 (der var afsendt til Redaktionsudvalget for Provinserne d. 8. ds.) blev mig tilbagesendt den 17. med den Bemærkning, at det ikke i den foreliggende Form kunde optages, »fordi vi ikke har Plads i Bladet i denne Tid til Skænderier«, men dog Plads nok for en Maskinpige til at vælte sig ind over en Kollega, skal jeg indskrænke mig til at meddele, at med en Redaktion, der paa mine i al Høflighed fremsatte Spørgsmaal kun har Svar som det i Nr. 36 leverede, ønsker jeg ikke at have noget at bestille, og overlader til mine Kolleger Landet over at anstille Betragtninger over det skete.

Viborg, d. 21. September 1890. J. S. Nielsen.

Man bør særlig lægge Mærke til Hr. Nielsens Overskrift »*Den ene Ravn o. s. v.*« samt til Ordene »*i al Høflighed*«. Hvilken glimrende Ironi!

Hr. Nielsens anden Skrivelse, der bærer Overskriften: »Til Redaktions-Udvalget for Provinserne«, antager vi kun er bestemt til Opbyggelse for os, og vi beholder derfor foreløbig dette værdifulde Aktstykkes Indhold for os selv. Muligvis vi senere kan faa Lejlighed til at komme tilbage hertil. Men i Dag vil vi kun sige til Hr. Nielsen: Har De Lyst til at skrive i »Typ.-Td.«, saa kom med Noget, der kan *gavne* og *samle*, i Stedet for at spilde Deres Tid med at agere Censor, for det er De virkelig ikke kompetent til.

Slagelse, d. 23. September 1890. Red.-Udv. for Prov.

Enhver *Arbejdsløs bør agitere for Deltagelsen i Valget paa Mandag. Stemmesedler kan afhentes hos Formanden.*

En Opsigelse.*)

Som de ærede Kolleger sandsynligvis — og med Forbavselse — vil have bemærket i Nr. 36 af Bladet, har Hr. Bogtrykker J. Lund i Esbjerg Lørdagen d. 30. Avgust afskediget hele sit tidligere Personale (undertegnede), der har været engageret siden Trykkeriet d. 1. Januar i Aar oprettedes, og i Stedet faaet en aldeles ny Besætning. Mange af Kollegerne har sikkert grundet paa Aarsagen til denne eminente Udrensning, og en lille Forklaring heraf vil maaske ikke være uvelkommen; én og anden kunde maaske ogsaa ved Lejlighed have baade Gavn og Glæde af at kende lidt til Forholdene paa dette Trykkeri. For imidlertid straks fra Begyndelsen, at være tilstrækkelig med, er det nødvendigt at gøre opmærksom paa den Maade, hvorpaa Hr. Lund antager sine Folk. Han telegraferer til vedkommende pladssøgende Typograf og beder ham komme, helst straks; om Betingelserne taler han ikke. Man kommer, bliver meget velvillig modtaget og faar foreløbig at vide, at mere end 16 Kr. om Ugen kan han ikke byde, og med Hensyn til det daglige Arbejde har han tænkt, at 280 Linjer à 45 + 4 for Skydningen = 49 Bogst. Ant., kunde være passende. At man faar et lille Hosteanfald ved at høre disse Betingelser, er en Selvfølge; men — maaske

*) Har henligget af Mangel paa Plads. Red.-Udv. f. Prov.

har man maattet gøre et Laan i Foreningen til Rejsen; videre Understøttelse kan man altsaa foreløbig ikke faa, og Resultatet er saa i Almindelighed, at man bliver. Ugen gaar, og man faar om Lørdagen dbetalt de ommeldte 16 Kr., og samtidig Underretning om, at Typograferne »pleje« at arbejde »lidt« Søndag Formiddag — naturligvis uden nogen som helst Godtgørelse. Underretningen ledsages af 'en forbindtlig Forsikring om, at det er Hr. Lunds højeste Ønske at arbejde med »gensidig Velvilje«. Til denne appellerer han snart, ved at bede os korrigere en Del, som hans 13-aarige Søn og Lærlingen har sat; denne Korrigering medtager i Reglen et Par Timer, og det er forstaaeligt, at det tager svært paa den velvillige Stemning, naar man efter at være færdig med sine 280 Linjer (Søndagsarbejdet ikke at forglemme) for et Honorar af 2 Kr. 66 Øre daglig, saa faar et saadant Ekstra-Arbejde. Nogle Dage vedbliver Hr. L. at *bede* os foretage denne Korrigering; men senere bliver Korrekturen stiltiende lagt ind; saa hører *det* med! Det er nu vor Del af den forønskede »Velvilje«; man høre nu Maaden, hvorpaa Hr. Lund bidrager til at gøre den »gensidig«. Hr. Lund havde straks fra Begyndelsen meddelt os, at han selvfølgelig ikke havde noget imod, at Lærlingen i Trykkeriet besørgede de daglige Ærinder for os, saaledes som det er Skik og Brug andet Steds. Disse vore Ærinder indskrænkede sig til ét, højst to om Ugen, hvilket ikke kan have været Hr. Lund ubekendt. Det er derfor, og vil maaske altid blive en uløst Gaade, hvad der gav Anledning til, at Hr. L. en skønne Dag stillede i Trykkeriet og højtidelig befalede Lærlingen, at han kun maatte besørge Byærinder for os to Gange daglig — én Gang Formiddag og én Gang Eftermiddag. Vi studsede lidt over denne Bestemmelse, men tænkte dog ikke videre der over; vi betragtede det kun som et Udslag af de bekendte, daglige Smaa-Chikanerier, som efter Haanden var bleven til en Vane. Men saa for 14 Dage siden faldt Kuglen paa Nikolaj. Det var tidlig om Morgenen; alt i Naturen aandede Fred, og medundertegnede Jørgensen stod i det bedste Humør af Verden i Trykkeriet alene med Lærlingen; da aabnedes Døren pludselig, og ind traadte Hr. Lund, lig en rasende Dæmon, og skældte mig Pelsen fuld, da jeg efter hans uforgribelige Mening ikke havde bestilt tilstrækkeligt den foregaaende Dag. Denne Vildfarelse fik jeg ham imidlertid snart bragt ud over; men den opdæmmede Harme maatte have Luft — og saa gik det ud over Lærlingen. Strængt taget var der den paagældende Dag ikke noget at udsætte paa ham heller; men i Mangel paa andet befalede han ham saa, at han nu kun maatte gaa Ærinder for os én Gang om Dagen. Forbauset spurgte vi Hr. L. om Meningen med denne seneste Foranstaltning, da vi, som han sikkert meget godt vidste, end ikke benyttede Lærlingen til Byærinder hver anden Dag, end sige daglig. Hr. Lund svarede hertil intet — hans mest yndede Maade, at undgaa generende Spørgsmaal paa. Naa, den ene Villighed er jo den anden værd, og skønt den ny Bestemmelse slet ikke kunde medføre nogen Gene for os, da vi som ovenfor berørt aldeles ikke havde nogen Brug for Lærlingen hver Dag, fandt vi dog efter denne hans velvillige Optræden, at det nu passende kunde være vor Tur til at gøre Indskrænkninger, og fandt derfor ingen Anledning til fremdeles af pur Velvilje, at foretage den nævnte Korrigering, men lod ganske rolig Korrekturen ligge. Den følgende Lørdag meddelte Hr. Lund os saa, at skønt han ellers intet havde imod os, kunde han nu mærke, at den »gensidige Velvilje«, han saa ofte havde paatalt, ikke længer var til Stede o. s. v. — kort sagt, vi blev opsagt og nye Folk antagne. Naturligvis kan det være behageligere at have Folk i Arbejde, der ikke saaledes som Tilfældet var med os, kender Hr. Lund fra gamle Dage. Overfor saadanne kan han naturligvis bedre optræde som den Overordnede, som Principalen. Og hvad, Herregud! det var saamænd Synd at misunde Manden den Fornøjelse!

Sér man imidlertid tilbage paa Hr. Lunds Anskuelser og Maade at se Tingene paa i tidligere Tid før han blev »Principal«, tager hans Optræden som saadan sig yderst sælsom ud! Som det vil være i alt Fald en Del Kolleger bekendt, har Hr. Lund arbejdet som Sætter ved »Aarhus Amtstidende« og var en Tid lang Næstformand for »Dansk typografisk Forening«. Hr. Lund er altsaa Fagmand! Foruden sin nuværende Stilling som Bogtrykker er Hr. Lund endvidere Redaktør af »Venstrebladet« »Esbjerg Avis«, ved hvis Oprettelse den 1. Januar i Aar Trykkeriet, som tidligere nævnt, blev anlagt. Hr. Lund er altsaa Demokrat! Endvidere har Hr. Lund i sin Tid arbejdet som Sætter ved »Jyllandsposten« i Aarshus og var en af Lederne ved den i sin Tid saa meget omtalte Strejke paa dette Trykkeri. Han var den Gang sine Kollegers gæve Talsmand og den djærve Forkæmper for humane Arbejds- og Lønningsforhold. Hr. Lund anerkender altsaa, at Arbejderne har Rettigheder. Hvorledes Hr. Lund imidlertid nu vil faa sin tidligere Stilling til Arbejds- og Betalingsspørgsmaalet og sin nuværende politiske Anskuelse til at rime med sin her refererede Optræden maa vi overlade til ham selv at klare. D'Hrr. Kolleger vil sikkert let finde et passende Prædikat; det vil næppe blive vanskeligt. *Human* er Hr. Lunds Optræden ikke — *demokratisk* sidst af alt.

SIG. ALF. JØRGENSEN. S. T. STAMPE.
LEOPOLD EICKHARDT.

Blandinger.

Foredrag. Paa Mandag Aften Kl. 9 holder Journalist A. C MEYER Foredrag i Foreningens Lokale, Østergade 32, »Thalia«, om »*Arbejderbevægelsens Oprindelse og Formaal*«. Vi opfordrer Medlemmerne til talrigt Møde, og gør opmærksom paa, at Medlemmer af »Ny typogr. Forening«, »Den typ. Trykkerforening« og »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« har Adgang til Mødet.

Gave til Enkekassen. Af d'Hrr. Bogtrykkere Møller & Thomsen har jeg modtaget 50 Kr. til Enkekassen, hvorfor jeg paa Medlemmernes Vegne har takket.

København, d. 23. Septbr. 1890. P. JENSEN.

Nøddeturen forrige Søndag havde, uagtet Opfordring dertil var udgaaet fra flere forskellige Sider, kun samlet — 3 Deltagere. Et længere Referat af de 3 Herrers Oplevelser paa denne ellers særdeles vellykkede Tur, kan vi af Pladsmangel desværre ikke optage; men alle have de været enige om, at Dagen var særdeles fornøjelig, og alle ønske de Turen da capo!

»**Koldingposten**« **med tilhørende Trykkeri** har nu igen faaet en ny Ejer, idet Hr. L. A. GRØNVOLD har afhændet Forretningen til en Journalist HØYER, København. Købesummen skal nok denne Gang være 15,000 Kr.

»**Kolding Folkeblad**«**s Trykkeri i Kolding**, fra hvilket de i senere Aar en betydelig Bladindustri har udfoldet sig, er i Sommer undergaaet en større Forandring. Den store 3-Etages Bygning, smukt beliggende paa Byens Hovedgade, benyttes nu udelukkende til Brug for Bladets Trykkeri og Kontor. I tredje Etage er Sætteriet, i anden Trykkeriet og i første Kontor. Forøgelsen saavel af ny Maskiner som af Skrift har nødvendiggjort en saadan Omkalfartring af den ny Bygning (den er kun 7 Aar gl. og er bleven bygget til Trykkeribrug) som Indsættelsen af Jærnsøjler, hvorpaa hviler massive Jærnbjælker — og dette er gennemført fra Kælder til Kvist. H.

Stemmesedlerne til Tarifudvalget, Vicekasserer og Revisorsuppleant udleveres Fredag til d'Hrr. Inkassatorer, som paa det mest indtrængende anmodes om at formaa **alle** *til at afgive deres Stemme. Stemmesedlerne afleveres senest Mandag d. 29. Septbr. Kl. 8 i Foreningslokalet i forseglet Konvolut til* FORMANDEN.

Enkekassen.

Typografer, der ønsker at optages i »Typografernes Understøttelsesforening for Enker og Efterladte«, gøres opmærksomme paa, at Indmeldelser maa være et af Bestyrelsens Medlemmer i Hænde *inden* Onsdag den 1. Oktober, efter den Dag bliver Lovenes Bestemmelser anvendte.

Første Kontingentindbetaling (10 Øre) erlægges Lørdag d. 4. Okt., og Indskudet (1 Kr.) skal være erlagt inden 4 Uger fra den 4. Oktober.

BESTYRELSEN FOR UNDERSTØTTELSESFOREN.

I Anledning af det udskrevne Valg til Tarifudvalg, Vicekasserer og Revisorsuppleant opfordrer undertegnede paa det indstændigste »Den typ. Forening«s Medlemmer alle som én at afgive deres Stemmer paa følgende Kandidater der alle har lovet at modtage Valg:

Til Tarifudvalget: VALD. BERGENHOLZ, MADS HANSEN (Nielsen & Lydiche), V. HASS (Græbe), TH. MOGENSEN (Polit.) og E. H. RASMUSSEN (Hoffensberg & Trap).

Til Vicekasserer: CARL JENSEN (Politiken).

Til Revisorsuppleant: HALLENGREEN (Soc.-Dem.).

N. P. NIELSEN.	L. V. HANSEN.	ENGELBRECHTSEN.	
FAURSCHOU.	A. CLAUSEN.	P. ANDERSEN.	
M. SCHMIDT.	TH. JENSEN.	A. MADSEN.	SCHMIDT.
WEUGE.	GRAVESEN.	YSTRØM.	BERG.
UHRBRAND.	KRAKAU.	HAMANN.	SVENDSEN.
	LAURITSEN.	FASMER.	

Undertegnede erklærer herved ikke at kunne modtage Valg til Tarifrevisionsudvalget og opfordrer Kollegerne til, idet vi takker for den os viste Tillid, at afgive deres Stemmer paa den af flere Kolleger opstillede Liste.

MICH. JENSEN. ADOLF CLAUSEN.

Til **Faktor Iversens Enke** har jeg modtaget følgende Bidrag: Nakskov 6.50, Hillerød 2.50, Kallundborg 5.55, Præstø 3.00, Odense 14.50, Hjørring 10.00, Faaborg 6.00, Holbæk 6.75, Rudkøbing 1.50, Aarhus 36.25, Svendborg 8.75, Assens 4.00, Kolding 5.50, Aalborg 11.62, Randers 8.75, Horsens 6.25, Sorø 2.00, Slagelse 6.50, Roskilde 2.25, Holstebro 7.50, Middelfart 12.00, Stege 4.50. Helsingør 11.00, Maribo 7.00, Næstved 2.00, Ringkøbing 5.00, Nykøbing M. 6.00, — *i alt 203 K. 17 Ore.*

Kolding, d. 24. Septbr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

Ovenstaaende Beløb — 203 Kr. 17 Øre — har jeg i Dag modt. af Hr. H. F. Rasmussen, og kvitterer hermed for samme, lige som jeg sender en hjærtelig Tak til enhver, der saa beredvillig er kommet mig til Hjælp.

p. t. Kolding, d. 24. Septbr 1890. CAROLINE IVERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften.

Tiltraadt Medl.: MARTIN RASMUSSEN (Den typ. Foren., 455).

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: »W« 2.00, Dagbladets Personale 0.75, Roms 0.40, Jordans 0.50, Adresse-Avisens 1.25, S. L. Møllers 2.35, — ialt Kr. 7.25.
Med de tidl. indk. Kr. 559.08, ialt Kr. 566.33.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til Sømændene har jeg ogsaa i denne Uge modtaget nogle Bidrag. Da Regnskabet imidlertid er sluttet og revideret, vil de ærede Bidragydere modtage speciel Kvittering fra Sømandsforfundet for det ydede. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Aarhus (Stiftsbogtrykkeriet), CARL FREDERIK CHRISTENSEN (Den typ. Forening, 80).

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Aarhus, 488, SIGURD ALF. JØRGENSEN (Militær, sidst arb. i Esbjerg) og (Windelows Bogtr.) 606, JENS CHRISTIAN JOHANSEN (sidst arb. i Randers). Ringkøbing (Ringk. Amts Avis), 522, SIMON THOMSEN STAMPE.

Bortrejste Medl.: Maribo, MARTIN ANDERSEN (til Ringsted i Plads). Randers, 606, JENS CHRISTIAN JOHANSEN (til Aarhus i Plads).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10—12 præsis: Indøvelse af en ny Marsch.
Søndag Formiddag: *Nøddetur.* Afgang med Klampenborgtoget Kl. 9½. Frokost i Bellevue Krohave. Hjem Kl. 3 fra Charlottenlund.
STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag den 28. Septbr. Kl. 9 begynder Øvelserne i *Fodbold*, hvortil Medlemmerne anmodes om at møde talrigt. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kassererske, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.
Møde Torsdag d. 2. Oktober Kl. 8 i Thalia..
Lørdag den 8. November afholder Foreningen Aftenunderholdning og Assemblé i Thalias store Teatersal. — Adgangen hertil er *gratis* for de inden 1. Oktober indmeldte Medlemmer; dog selvfølgelig mod Indbetaling af mulige Restancer. STYRELSEN.

Ærede Lokalformænd gøres gentagende opmærksom paa, at de lokale Meddelelser — for at komme i det først udkommende Numer af Bladet — maa være mig i Hænde senest Onsdag Middag.
G. CLAUSEN.

Rettelse.

Ved en Skrivefejl er i Referatet fra Generalforsamlingen i sidste Numer Afstemningen over de vedtagne Ændringer angivet at være sket med 34 St. mod 29. Det virkelige Forhold var *34* mod *9*.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Til at lede og redigere **et mindre Højreblad** i en Provinsby, samt bestyre sammes Bogtrykkeri, søges en Mand af Faget. Billet mrkt. »*A*« modtager dette Blads Kontor.

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

For kun 15 Kr.
sendes portofrit og under Garanti for helren Uld og ægte Farve 5¼ Al. lang, 2 Al. bred, **prima fint, mørkeblaat Kirsay og mørkt mønstret Buckskin** til en elegant Herredragt eller til Drengehabitter 2 Al. til Prøve sendes for 6 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 40
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 3. Oktober 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Styrelsesmøde Fredag d. 3. Oktober, Kl. 10 i Thalia.
FORMANDEN.

Haandbogens Udstyrelse.

Vor Kritik af Emil Sørensens Haandbogs Udstyrelse har kaldt Forfatteren frem til nogle Modbemærkninger, i hvilke han først og fremmest hævder, at Ansvaret for Udstyrelsen paahviler ham.

Denne Paastand er ret mærkelig. Hr. Sørensen kan jo dog saaledes ikke benægte, at det ikke er ham, men »Ny typ. Forening«s Styrelse, der har anordnet, at Bogen blev at trykke i det Knudtzonske Trykkeri, og at Bogen *af denne Grund* blev sat med Theinhardts franske Renæssance. Vi skrev om denne Skrift, at den var forulykket, og tillod os endvidere at gøre den beskedne Bemærkning, at man just ikke havde handlet helt uret, hvis man havde anvendt Korpus og Petit Kapitæler af samme Karaktér som Tekstskriften. Paa den sidste Bemærkning svarer Hr. Sørensen, betegnende nok, slet ikke; den første Udtalelse imødegaar han med, at den Theinhardtske Tekstskrift vel ikke er hans Ideal af en Brødskrift, men at den »til Trods for nogle Tegnefejl, som Skriftstøberen foreløbig har nægtet at ændre, ejer store Fortrin fremfor nogen anden hos os og i Tyskland kendt Skrift«, og at »dens Fremkomst maa hilses Velkommen som den første Begyndelse til en bedre Opfattelse af, hvorledes de Skriftformer bør være, med hvilke en Bog skal sættes.«

Vi synes — oprigtig talt — Hr. Sørensen gør mest Synd mod sig selv ved at optræde som Advokat for den Skrift, Hr. Theinhardt har bragt til Verden. Det kan ganske vist være svært nok i disse Tider at holde Rygraden lige — vi sér saaledes til vor Forbavselse, at Hr. Sørensen i samme Numer af »Ny typ. Tid.« driver det til at anbefale Schelter & Gieseckes »Akcidens Fyld« og »Blækklatter« — men saa fremt det skal være en Prokurators Indlæg, kunde Hr. Sørensen unægtelig være fremkommet med vægtigere Argumenter. Det eneste Forsvar, Hr. Sørensen nærmlig møder op med, er, at Theinhardts Skrift har Titelskrifter, medens »den eneste virkelig gode Renæssanceskrift« mangler disse. Vi har oven for nævnt, at Theinhardts Skrift *end ikke* har Korpus og Petit Kapitæler, der er holdt i Tekstskriftens Karaktér, og ikke desto mindre mener Hr. S., at »den opfylder de fleste Betingelser, der maa stilles til en brugbar Skriftgarnitur«. »Den eneste virkelig gode Renæssanceskrift« gaar indtil Mittel; hvad havde der været i Vejen for, at man i et Værk med et saadant Format kunde anvende en af disse Graders Versalier? Den franske Renæssance *kunde* være blevet en Skrift, der lod sig se, *hvis* den havde været i andres Hænder end det Skriftstøberi, der nu paa det syndigste har maltrakteret den. Her er ikke Tale om »nogle Tegnefejl«; thi Skriften er fuldstændig fortegnet, og derfor er vort Udtryk »forulykket« fuldstændig berettiget.

Hr. S. mener, at det normale Mellemrum er et Firepunktstykke. Vi tror det ikke, dertil er Bogens Udseende for bepakket. Vi er enig med Forf. deri, at Brydninger bør underordnes et harmonisk Mellemrum, for saa vidt som det overhovedet ved enhver Bogs Fremstilling gælder om at faa et harmonisk Billede; men den ugudelige Hoben Brydninger, Haandbogen udviser, frembyder netop alt andet end et harmonisk Indtryk. Forfatteren er saaledes selv i Modstrid med sin Teori.

Vi skal kun tillade os at gengive et Eksempel, hvor uskøn et saadant Stykke Sats sér ud, baade i typografisk og sproglig Henseende. Pag. 27 læser man:

Flæng, men kun saaledes, som Manuskriptet foreskriver, idet de kunne have en væsentlig forskellig Betydning. Parentheser bruges til at indklamre et eller flere oplysende Ord, som ikke kunne anbringes i Sætningen, uden at dennes sproglig-rigtige Bygning tager Skade; de kritiske Klammer bruges kun i Citater eller Optryk, i hvilke Udgiveren indskyder sine personlige Bemærkninger.

Uden Besvær vilde det kunne have faaet følgende Form:

Flæng, men kun saaledes, som Manuskriptet foreskriver, idet de kunne have en væsentlig forskellig Betydning. Parentheser bruges til at indklamre et eller flere oplysende Ord, som ikke kunne anbringes i Sætningen, uden at dennes sproglig-rigtige Bygning tager Skade; de kritiske Klammer bruges kun i Citater eller Optryk, i hvilke Udgiveren indskyder sine personlige Bemærkninger.

Hr. Sørensen spørger, hvorledes vi faar Fordringen om de brede Mellemrum til at rime med Kendsgærningen, at vi først kniber og sidst spærrer foran Versalier. Vi véd nu ikke af, at vi har hævdet dette Standpunkt. Men selv om dette var gjort, indsér vi ikke, i hvilken Forbindelse det staar med vor Anskuelse om det danske Sprogs store Bogstaver, der efter vor Mening gør dansk Sats mere urolig og mere massiv. Derfor burde man ikke have forøget det i Forvejen urolige Indtryk ved at indskrænke Mellemrummene saa meget, som Tilfældet er i Haandbogen.

Vi giver Hr. Sørensen Ret i, at det vil være ørkesløst at diskutere om Haandbogens Frise og Gutenberg-Portræt, hvis Valg kun beviser, at selv en saa udmærket Kritiker som Hr. Sørensen ikke altid er lige sikker i sin Smag. Vor Bemærkning om, at Kolumnerne er en Linje for lange, har Hr. S. ikke opfattet, som vi har mént, idet vor Udtalelse angik

Bogens Kolumner i Almindelighed. Forøvrigt — naar Friser i franske Værker er rykkede op over Kolumnetallet, afhænger dette af Tegningens Karaktér; man kan ikke vilkaarligt afskære et Mønster i en bestemt Størrelse og alligevel gøre Kolumnen længere.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Slagelse, d. 29. Septbr. 1890.

I Lørdags Aftes samledes Slagelse Lokalforenings Medlemmer til en ekstraordinær Generalforsamling for at drøfte *Lønspørgsmaalet* og de fra Aalborg udsendte Skemaer.

En livlig Forhandling fandt Sted angaaende Lønspørgsmaalet og Arbejdsvilkaarene i det hele taget, saa vel her som andre Steder. Af denne Forhandling fremgik det, at Forholdene paa de herværende Trykkerier ingenlunde er saa gode, som de *kunde* og *burde* være, og som man havde Grund til at vente sig af to saa vel situerede Forretninger som »Sorø Amtstid.« og »Slagelse-Posten«. Man var da ogsaa enige om, at der tiltrængtes en Forbedring — saa vel her i Slagelse som i de fleste andre Byer Landet over — og at det derfor vilde være heldigt, om alle Provins-Typograferne sluttede sig sammen i en Fagforening for i Fællesskab at kunne virke for en Forbedring af vore økonomiske Forhold. »Vi kan« — som en af Talerne sagde — »ikke længer skyde denne Sag, *Arbejdernes Livsspørgsmaal*, fra os. Vi kan ikke blive ved at sidde med Hænderne i Skødet her ude i Provinserne, men maa tage fat og med forenede Kræfter arbejde for at forbedre vore Kaar; det er vor Ret, som det er vor Pligt«. Alle Talerne pointerede, at en Sammenslutning om Lønspørgsmaalet maatte være »Dansk typ. Forening« aldeles uvedkommende. Følgende Resolution foresloges:

> »Slagelse Lokalforening udtaler som sin Anskuelse, at der bør stræbes hen til hurtigst muligt at søge dannet en *Fagforening for Danmarks Provinsbyers Typografer*, en Forening, som udelukkende skal virke for en Forbedring af de typografiske Arbejderes Kaar i Provinserne og staa fuldstændig uden for »Dansk typ. Forening«.

Resolutionen vedtoges énstemmigt, hvorefter der blev valgt to Mand af hvert Trykkeris Personale til at assistere Formanden ved Udfyldningen af Aalborg-Skemaerne.

Olaf E. Olsen,
Lokalformand.

Kolding, d. 29. Septbr. 1890.

Aalborg-Skemaerne angaaende Lønspørgsmaalet var i Lørdags Aftes Genstand for Forhandling i Kolding Lokalforening; ret stort var Antallet af de mødte ikke, saa hvis man skulde dømme derefter, var Aalborg-Kollegernes Arbejde unyttigt, — men det er vel andre Grunde, der har holdt de paagældende tilbage. I Forhandlingen om denne Sag deltog d'Hrr. Hvidtfeldt, R. Chr. Jørgensen, H. F. Rasmussen, Weiss, Schmidt og Lokalformanden (Schjern), og det foreløbige Resultat blev, at Skemaerne overgives til en Mand fra hvert af Trykkerierne, som har samvittighedsfuldt at udfylde dem, hvorefter de fremlægges paa en Generalforsamling til kritisk Bedømmelse osv. inden de afsendes til Aalborg. n.

Den personlige Frihed.

Som det fremgaar af Hovedbestyrelsens Møde d. 9. Septbr., har *der* foreligget en Sag, hvor Anskuelserne mellem Formanden og de øvrige Medlemmer har været stik modsat, og det angaaende den personlige Frihed. *Jeg hævder fremdeles, at naar min Ledelse af Foreningen er saadan, at den er i Overensstemmelse med Foreningens Love og Repræsentantmødernes Beslutninger, — saa er mine Pligter som Foreningens Formand sket Fyldest.* I alt, hvad der ligger uden for Foreningen, maa selvfølgelig jeg, lige saa vel som ethvert andet Medlem, have min fulde Frihed; og som i det omhandlede Tilfælde, at en Enke efter en afdød Kollega henvender sig til mig for ved min Bistand at kunne erholde *privat* Understøttelse hos hendes afdøde Mands Kolleger, — det er en Sag, der fuldstændig ligger uden for Foreningen og ikke med Rette kan blandes ind i den.

»Cirkulæreuvæsenet« er jeg ingen Tilhænger af; naar jeg som Privatmand (og jeg har ikke brugt Formandsposten dertil) har anbefalet Andragendet fra Faktor Iversens Enke, da har jeg haft to Grunde — først og fremmest den, at jeg er Følelsesmenneske og gærne, saa vidt mine Ævner rækker, vil være med til at hjælpe, og for det andet vilde jeg vise, at trods det, at Faktor Iversen var optraadt som min Modstander, vilde jeg ikke unddrage hans Efterladte min Støtte.

Den fra flere Sider fremsatte Formodning om, at der inden for Hovedbestyrelsen skulde være fremstaaet Uvenlighed blandt dens Medlemmer som Følge af Cirkulæret, — er *fuldstændig urigtig*. Der er udmærket Samarbejde hos hele Hovedbestyrelsen. Min Fraværelse fra Mødet den 13. Septbr. vil sikkert enhver finde i sin Orden, naar man gør sig bekendt med den første Sag paa dette Mødes Dagsorden.

Kolding, d. 28. Septbr. 1890. H. F. Rasmussen.

En Uskik.

Skønt jeg i mit Indlæg i »Typ.-Tid.« Nr. 37 ang. Sagen »Sætter-Trykkere« allerede har fremført de Grunde, jeg ansér for fyldestgørende for det berettigede i, at disse paatage sig det Arbejde, de *kunne* udføre, kan jeg dog, i Anledning af Hr. »Smæk«s sidste Artikel, ikke nægte mig Fornøjelsen af at komme denne Sag lidt nærmere ind paa Livet.

Hr. »Smæk« skriver, at han »kun har paatalt det skandaløse i, at en Sætter, der ikke har lært Trykning, paatager sig saadanne Pladser«. Dette er ikke ganske korrekt; i sin første Artikel skriver han næmlig, at »en Sætter, der *som oftest* aldrig har lært Trykning, optræder som Sætter-Trykker«. Dette »som oftest« lader dog skimte igennem, at det er med ikke ublandede Følelser, han betragter den hele Klasse, — og det glæder mig, at 3 af mine Kolleger og sikkert flere med dem har samme Opfattelse af Hr. »Smæk«s Artikel.

Bortsét fra den i øvrigt meningsløse Paastand, at Folk, der ikke har lært et Fag, vil udgive sig for at være dette mægtigt, tillader jeg mig fremdeles at fastholde, at der i de *mindre* Trykkerier, hvorom Sagen jo kun drejer sig, ikke kan være Tale om at holde Trykker, — ja, jeg gad nok sé den Trykker, der beholdt en saadan Plads i 8 Dage — han vilde virstnok snart betakke sig. Jeg sér heri det gode ved en Sætter-Trykker, han udfylder et Hul, som efter Hr. »Smæk«s Mening ikke maa stoppes paa denne Maade.

Det er altsaa kun dette Spørgsmaal, jeg ønsker Klarhed over: Vil den ærede Indsender anerkende Benævnelsen »Sætter-Trykker«, naar Vedkommende kun paatager sig det Arbejde, han er sig bevidst at kunne udføre, og kun under denne

Benævnelse søger de Pladser, han som saadan kan udfylde — eller er det Sætter-Trykkerne i sin Helhed han vil til Livs?

Sluttelig vil jeg kun tilbagevise Hr. »Smæk«s »gode Raad«. Trykkerne skal nok faa Lov til at være i Fred, hvor der er Brug for *dem;* men til Gengæld forlanger Sætter-Trykkerne det samme, hvor de hører hjemme.

EN SÆTTER-TRYKKER.

Blandinger.

Foreningens Vintersæson er nu begyndt i »Thalia«, Østergade 32, 1. S. o. G. Lokalet er aabent hver Mandag Aften fra Kl. 8. Vi opfordre Medlemmerne til flittigt Besøg. Et godt Haandbibliotek, indeholdende udsøgt Fagliteratur og flere af de nyeste danske Pragtværker, staar til Afbenyttelse i Lokalet. Skak, Domino og de traditionelle »6 Spil Kort« forefindes ligeledes til Medlemmernes Underholdning.

Journalist Meyers Foredrag i Mandags havde samlet ganske godt Hus, hvoriblandt ikke faa Kvinder fra den nylig oprettede Fagforening for de kvindelige Trykkeriarbejdere. Foredraget, der omhandlede »Arbejderbevægelsens Oprindelse og Formaal«, fulgtes helt igennem med stor Opmærksomhed og lønnedes ved Slutningen med stormende Bifald. Den derpaa følgende Diskussion drejede sig mærkværdig nok om alt andet end Foredragets Indhold, men syntes dog at interessere de Tilstedeværende, saa det var over Midnat før Diskussionen endte og Mødet hævedes.

Besøget paa Ny Carlsberg og Glyptoteket forrige Søndag havde samlet c. 400 Deltagere. Lidt over Kl. 9 aabnedes Indgangen til den rige Samling af Afstøbninger, Malerier og Arbejder i Marmor, og fra alle Sider hørtes den største Beundring over en enkelt Mands store kunstneriske Interesse og Samlerflid. Derefter besaas Bryggeriet. Den store Forsamling maatte deles i flere Hold, som under kyndig Vejledning blev gjort fortrolig med den storartede Bedrifts mangehaande Lokaliteter og Fremgangsmaaden ved Bajerskøllets Tilvirkning. En velvillig Indbydelse til at besé »det færdige Produkt« blev modtaget med Jubel og lidt efter samledes alle Deltagerne i den store Hal. NÆSTFORMANDENS Leve for »vore Førere« vandt almindelig Tilslutning, og den iværksatte Indsamling til Betjeningen gav et meget godt Resultat. En talrig Kreds samledes kort efter til en improviseret Sammenkomst i Valby Kro, hvor Stemningen snart løftedes i Taler og Sang og kulminerede efter EMIL PETERSENS Skaal for »D. typ. Foren.«.

Typografernes Sangforening afholdt Lørdag d. 13. Septbr. sin *halvaarlige Generalforsamling* under Ledelse af Hr. F. FASMER. FORM. aflagde Beretning om Virksomheden i Sommerhalvaaret og mindedes særlig de indholdsrige Dage i Aarhus og de gæstfrie Aarhus-Kolleger. Efter Hjemkomsten havde Koret deltaget i Koncerten til Fordel for de Brandlidte i Hammerfest, og Taleren haabede, at denne travle Virksomhed udadtil maatte have højnet Trangen til ogsaa indadtil at udfolde de størst mulige Kræfter og glædede sig til hver Lørdag i den nu paabegyndte Vintersæson at finde Foreningens nye smukke Lokaler fyldte af et stort, flittigt Kor. Herefter skred man til Valg af et Bestyrelsesmedlem i Stedet for R. JACOBSEN, som skulde afgaa efter Tur og som efter flere Medlemmers indtrængende Anmodning énstemmigt genvalgtes. De afgaaende Revisorer V. BRUSEN og O. JOHANSEN genvalgtes paa Form.s Forslag med Akklamation, og efter at de respektive genvalgte Herrer havde takket og et Par Talere havde havt Ordet uden for Dagsordenen, hævedes Generalforsamlingen. C. GRAEFFE.

Valgresultat.

Til Tarifkommissionen: E. H. RASMUSSEN 267 Stemmer, TH. MOGENSEN 266 St., MADS HANSEN 266 St., V. BERGENHOLZ 263 St. og V. HASS 261 St.

Derefter havde Rossing 1 St.

Til Vicekasserer CARL JENSEN 259 Stemmer. Til Revisorsuppleant HALLENGREN 217 St. Herefter havde Larsen 13 St. Chr. Krüger 7 St., Hass 2 St., Laur. Jensen og Mich. Jensen hver én Stemme.

De Arbejdsløse gøres opmærksom paa, at Krav paa Arbejdsløshedsunderstøttelse i Følge de ny Love **forpligter** *Vedkommende til at melde sig hver Mandag til Arbejdsanvisningskontoret samt meddele, naar Plads faas.*

Enhver Arbejdsløs anmodes derfor indstændigt om at melde sig hver Mandag hos mig, Nybrogade 12, 1. Sal (Indgang i Gaarden til Højre) og uopholdelig underrette mig om, saa snart en Plads er opnaaet.

I Foreningsanliggender træffes jeg daglig mellem 1—2.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften.

Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende ADOLF MADSEN.

Styrelsesmøde d. 19. September.

Alle mødt med Undtagelse af A. MADSEN og C. OLSEN uden lovlig anmeldt Forfald. Lovenes Trykning drøftedes og man vedtog at tilføje en Vejledning for Inkassatorerne og Medlemmerne. Et Trykkeris Forhold drøftedes. FORMANDEN oplyste, at den ene af Brødrene Berg, trods gentagne Opfordringer fra hans Side, endnu intet havde afbetalt paa sin Gæld; man vedtog at overdrage Fordringen til en Sagfører, lige som man ogsaa overdrog Formanden at rette endnu en Henvendelse til enkelte Laanere, førend man skred til Offenliggørelse af deres Navne i Bladet. En Regning i Anledning af Voldgiftsretssager bevilgedes; man besluttede dog at henstille til Voldgiftsrettens Formand i Fremtiden at søge Udgifterne reducerede. Valget til Tarifkommission, Vicekasserer og Revisorsuppleant udskreves til Mandag d. 29. Septbr. Det vedtoges at holde Biblioteket aabent fra Kl. 8—10 paa Foreningens Mødeaftener, samt at bevilge en Sum til Nyanskaffelse og Indbinding, men først at hæve i Oktober. A. C. MEYER indbødes til at holde Foredrag d. 29. ds. KASSEREREN oplyste, at Sangforeningen havde tilbagesendt den præsenterede Regning, da man allerede én Gang havde betalt en Regning til Dekoratøren; Kassereren havde i den Anledning henvendt sig til Dekoratøren, som ogsaa havde tilbagebetalt Regningsbeløbet. Efter at forskellige Sager var drøftet, hævedes Mødet.

Styrelsesmøde d. 24. September.

Alle mødt undtagen OLUF OLSEN, som var syg. FORMANDEN fremlagde to Cirkulærer, som han var anmodet om at paategne. Det vedtoges at give Formanden Bemyndigelse til at undertegne dem; men *fra 1. Oktober* at undlade at give saadanne Henvendelser Formandens Underskrift. Derimod vilde intet være til Hinder for, at Styrelsens Medlemmer som Privatpersoner i saadanne Tilfælde, hvor Initiativet til saadanne Cirkulærer var taget fra andre Kollegers Side, paategnede dem. Endvidere vedtoges, at alle Restancer uden Undtagelse først maatte betales, *førend* vedkommende Medlem kunde opnaa nogen som helst Understøttelse. En Forespørgsel besvaredes. Mødet hævet.

FORMANDEN.

Ny Medlemmer: PETER JØRGEN NIELS PETERSEN (udlært 27. Septbr. 1890 hos Græbe), arb. samme Sted. ORLK GEORG HANSEN (udl. hos Schultz Maj 1889), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt: POVL C. F. SØNDERGAARD (Dansk typ. Foren., 396), arb. hos S. L. Møller. PEDER FANGEL (Dansk typ. Foren., 465), arb. hos J. Cohn.

Bortrejste: 400, Trykker VILH. F. OLSEN. 426, Trykker JENS PETERSEN (til Odense i Plads).

Udslettet med Restance: 515, STAMMERJOHANN.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: V. Petersen: Formandsgage for Juli Kvartal 37.50, Dagbladet 0.75, Nielsen & Lydiche 1.88, Rom 0.40, Jordan 0.50, Adresse-Avisen 1.00, Valentin & Lund 1.60 — ialt Kr. 43.63.

Med de tidl. indk. Kr. 566.33 ialt Kr. 609.96.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Typograf **Ole Petersen** *af Kolding (Bog Nr. 560) har uopholdelig at melde sig til Hovedbestyrelsen.*

Kolding, d. 2. Oktober 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Juli Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænd erindres om Indsendelsen af Juli Kvartals Regnskab inden d. 25. Oktober.

Kolding, d. 1. Oktober 1890. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 30. Septbr.

WARBERG fraværende med Forfald.

1. Af *Formandens Meddelelser* var bl. a., at der fra *Thisted* var forespurgt, hvorvidt et sygt Medlem kunde erholde sin Understøttelse udbetalt indenfor Foreningens Omraade, hvilket i nærværende Tilfælde ikke kunde tillades, og billigedes af Hovedbestyrelsen.

2. *Horsens* Lokalfmd. retter Forespørgsel ang. et gift Medlem, der har *solgt* sin Plads til et Ikke-Medlem, kan erholde Understøttelse. Der svares: Arbejdsløshedsunderstøttelse kan ikke erholdes, hvorimod Lovene ikke hjemler Ret til at nægte ham Rejseunderstøttelse.

3. *Gensidighedskontrakten med »Den typografiske Forening« i København.* Efter en indgaaende Diskussion besluttedes det at opsige denne og derpaa indlede Forhandling om en ny Kontrakt, ligesom en Forhandling om »*Typograf-Tidende*« indledes samtidig.

4. Skrivelse fra »Unterstützungsverein Deutscher Buchdrucker« angaaende Rejseunderstøttelse. Besvaredes.

5. Skrivelse fra »Jyllandsposten«s Ejer angaaende det af Hovedbestyrelsen under $^{26}/_{8}$ 1890 udsendte Cirkulære til Principalerne. Til Efterretning.

Hovedkassens Status fra 1. til 30. September 1890.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning...	Kr. 3741.91	Bidrag til Lokalforen.	Kr. 155.00
Reservefonden.....	- 2448.10	Gage til Formanden (Juli Kvartal)...	- 25.00
Begravelseskassen..	- 1634.33	do. t. Hovedkassereren	- 31.25
		Porto m. m.....	- 10.80
		Bladhold.....	- 4.66
		Hovedbestyr. Lokale	- 5.00
		Reservefonden.....	- 2448.10
		Begravelseskassen...	- 1634.33
		Kassebeholdn. $^{30}/_{9}$ 90	- 3510.20
	Kr. 7824.34		Kr. 7824.34

Kolding, d. 30. Septbr. 1890. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Odense, JENS PETERSEN (Den typ. Foren., 426). Fredericia (Fredericia Avis) HENRIK F. P. HANSEN (Den typ. Foren., 177). Aalborg (P. Hansen), CHRISTIAN TOBIESEN (Svenska Typografförbundet), sidst arb. i Gefle.

Tiltr. fra en anden Lokalforening: Odense, 581, JENS ANDREAS KLOSTER (sidst arb. i Kolding). Silkeborg, 205, J. P. ANDERSEN (sidst arb. i Fredericia).

Bortrejste: Fredericia, 205, J. P. ANDERSEN (til Silkeborg i Plads). Nykøbing F., 246, JOHAN A. LARSEN (arbejdsløs). Varde, 38, HARALD JØRGENSEN (til København).

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Øvelser i *Fodboldt* finder Sted hver Søndag Form. fra Kl. 9. STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 5. Oktober Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Bogtryk fra CHRISTOPHLE PLANTIN's Presser.
Foredrag af Bibliotekar, Dr. CHR. BRUUN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse paa Programmet til Festen for Juleuddelingen. Nye Medlemmer optages i Larsens Lokale, St. Annæ Plads. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

Til **Chr. Olsens Enke** har jeg modtaget følgende Bidrag: Thiele 9.25, Luno 3.50, Berl. Tid. 12.05, Bording 6.10, Eksprestrykkeriet 2.00, Norman Bryn 1.00, Jørgensen & Co. 6.50, Carl Lund 4.50, Jordan 2.75, Kihl 2.00, Avisen 3.60, Hoffensberg 6.50, Quist & Co. 1.00, Soc.-Dem. 10.20, Tømmerup 0.25, Rom 3.50, Bagge 3.05, Fjeldsøe 1.00, Nielsen & Lydiche 5.45, Schultz 10.20, Sivertsen 2.00, Politiken 4.00, Dagbladet 4.85, Keller 1.50, Ludv. Jørgensen 1.50, Laur. Madsen 1.75, Nationaltid. 4.50, S. L. Møller 4.35, Græbe 46.00, Jul. Behrend 1.00, L. A. Jørgensen 1.00, P. Petersen 1.00, Knudtzon 2.00, O. C. Olsen 4.05, Vald. Carlsen 1.00, Bernsteen 1.00, Centraltr. 3.00, Trier 6.85, J. Cohen 4.00 — ialt Kr. 189.75.

Mulig resterende Bidrag samt Cirkulæret bedes snarest indsendt.
C. E. BYNCK.

Ovenstaaende Beløb — 189 Kr. 75 Øre — har jeg modtaget og bringer jeg de ærede Bidragydere min hjærteligste Tak for den Hjælp, der herved er ydet mig.
København, d. 30. Septbr. 1890. ANNA OLSEN.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

For kun 10 Kr.
sendes $5^{1}/_{4}$ Al. lang, 2 Al. bred **helren Ulds-, graa** og **brunmeleret, kipret Kirsay** til en solid og smuk Herreklædning. 2 Alen til Prøve sendes for 4 Kr. portofrit.
Adr.: **Hobro Uldvarefabrik.**

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

Til at lede og redigere **et mindre Højreblad** i en Provinsby, samt bestyre sammes Bogtrykkeri, søges en Mand af Faget. Billet mrkt. »*A*« modtager dette Blads Kontor.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 41
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 10. Oktober 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

»Den typ. Forening«s ny Love

byder Typograferne følgende Fordele:

REJSEHJÆLP ved Afrejsen fra København, en Rejseunderstøttelse af 33 Øre pr. Mil over hele Danmark og Rejseunderstøttelse omtrent overalt i Udlandet.

Ny udlærte faar Rejseunderstøttelse i Danmark og i Udlandet efter **kun** 13 Ugers Foreningsbidrag.

SYGEHJÆLP i 26 Uger med 12 Kr. om Ugen (ialt 312 Kr.) eller 18 Kr. om Ugen (ialt 468 Kr.) efter **kun** 13 Ugers Foreningsbidrag.

ARBEJDSLØSHEDSHJÆLP i 70 Dage med en Understøttelse af ialt 70 Kr. efter 52 Ugers Foreningsbidrag.

TARIFUNDERSTØTTELSE i 70 Dage med ialt 105 Kr. *uden Hensyn til den Tid,* Vedkommende har betalt til Foreningen.

Arbejdsmarkedet.

Det er ikke noget meget trøstende Billede af »den sorte Kunst« man faar nu for Tiden. I »gamle Dage«, da behøvede sjældent paa denne Aarstid de Hænder at være ledige, som vilde tage fat. Der var Arbejde nok til dem alle, og der fandt en formelig Indvandring af typografisk Arbejdskraft Sted fra Provinserne. Der var Rigsdagen og der var Juleliteraturen — begge Dele krævede Anspændelse af alle Kræfter, og man var sikker paa at kunne faa Lov til at »staa paa Hovedet i Kassen« hele Dagen og et Stykke af Natten med, om man ønskede det. Rigsdagen gav rundelig Beskæftigelse til mellem 20 og 30 Mand — den Gang blev der »arbejdet« baade i Lands- og Folketing — og man tjente som Regel saa godt, at en lille Ferie efter Rigsdagens Slutning ikke gjorde saa nøje. I Bogsætterierne gik det ogsaa meget rapt. Juleliteraturen gav Sysselsættelse nok i Tiden fra Oktober til lige op til Jul — ja, det var *den Gang!*

Tiderne skifte og Tiderne har forandret sig i en betænkelig Grad. Ikke just det, med Strømningen fra Provinserne, for *den* foregaar nok saa rigelig hele Aaret — men er det saa underligt? Saa længe der vedbliver at være Principaler, der ikke gør sig mindste Samvittighed af, om deres Lærlinge efter udstaaet Læretid bliver Typografer eller Bybude; saa længe der er Principaler, der driver deres Forretninger saa at sige udelukkende ved Hjælp af Lærlinge, og i hvis »Officiner« en Lærlings Udlærelse kun er Signalet til vedkommendes Afsked og en ny Lærlings Antagelse — saa længe vil Faget være ødelagt, og saa længe gaar naturligvis Strømmen ude fra Provinserne mod Hovedstaden. Nuvel, jeg har ikke det mindste imod, at mine yngre Kolleger fra Provinserne søger her ind, for efter udstaaet Læretid at faa lidt mere Uddannelse i Faget — om blot det kunde lykkes; og naar saa deres Bortrejse fra Provinserne gav Plads for en anden Sætter, saa vilde der jo altid blive Balance i Spillet; men netop *der* ligger Hunden begravet. Her i Byen er nok af typografisk Arbejdskraft, for Tiden mere end tilstrækkelig, og dog gaar stadig Strømmen ind mod det forjættede Land — ind mod Arbejdsløshed og Savn af alle Slags; og hvor skulde det være anderledes end at netop de unge Mennesker, der letsindig styrer mod Hovedstaden, skulde blive skuffede, naar de kom her ind? Her er som sagt Arbejdskraft nok, og Principalerne har nu en Gang ikke megen Lyst til at antage Provinsernes overskydende Arbejdskraft, saa længe der er nok af de ældre Sættere, som kender baade Arbejdsmaaden og Forholdene i Bogtrykkerierne her inde.

Men naar der, trods alles Bevidsthed om, at der udlæres for stort et Antal Sættere, alligevel stadig køres væk i den gamle Skure, hvad skal da saa Enden blive? Hvorledes vil man blive den »Overproduktion« af Sættere kvit, som faktisk finder Sted? Kunde her ikke have været et passende Æmne til Drøftelse for de Herrer Bogtrykkere ved deres Møde i Aarhus? Kunde ikke Behandlingen af dette Æmne have dannet en værdig Pendent til Foredraget om »den vilde Konkurrence«? Thi er netop ikke Lærlingeuvæsenet Skyld i, at Smudskonkurrencen drives saa yderlig, som den gør?

Jeg skal dog ikke her komme dybere ind paa *disse* Spørgsmaal om Grunden til, at Arbejdsforholdene er saa slette, men kun pointere, at de virkelig er saa jammerlige som ingen Sinde før. Jeg skal saaledes henvise til, at i denne Sommer har adskillige *Familjefædre* maattet tage Ranslen paa Nakken og vandre til Tyskland, da her ikke var noget at gøre, og da man just ikke bliver synderlig fed af at løbe om til Principaler og Faktorer for at faa deres Forsikring om, at der intet Arbejde er, og heller ikke er Udsigt til at noget saadant skulde komme. Rigsdagen er ikke mere, hvad Rigsdagen var i gamle Dage; den Snes Mand der nu har Arbejde der, har stadig god Tid til at udvikle deres Dygtighed med »Gevierterne« — naa, det kan jo blive godt en Gang endnu. Juleliteraturen er død for i Aar — Boghandlerne har nok af det gamle; det maa sælges først, og de store Forlæggere har derfor begyndt at »rømme op«. At man under saadanne Forhold ikke tager synderligt nyt paa Forlag, følger af sig selv. Er det da saa underligt, at de unge Mennesker, der komme hertil for at søge Arbejde, blive skuffede, og fortørnede vende »Hovedstaden«, Maalet for deres ærgærrige Barndomsdrømme, Ryggen? Er det da saa underligt, at de, som ikke

er inde i Forholdene, vandre om her inde og forøge den arbejdsløse Hær, indtil de alligevel af den bitre Nød tvinges ud paa Landevejen, medens de maaske vilde have havt langt bedre Chancer ved straks at gaa syd paa.

Jeg vilde ønske, at denne lille Opsats maatte bevirke, at en Diskussion kom i Gang om Midlerne til at forebygge den store Arbejdsløshed — thi at det kan vedblive at gaa saaledes som nu, det ansér i al Fald jeg for ikke at være muligt.

LEOPOLD.

Den personlige Frihed.

I Anledning af Hr. H. F. RASMUSSENS Hævdelse af »den personlige Frihed« har den øvrige Hovedbestyrelse overfor Foreningens Medlemmer at gøre Rede for deres Opfattelse ved at bemærke, at vi har ansét § 5 i Lovene for at være traadt for nær; thi nægtes kan det efter vor Formening ikke, at her virkelig foreligger en Handling, som kan have Betydning for Foreningen, idet den præjudiserer Berettigelsen til at benytte Organisationens Apparat til Anliggender, som ikke alene ligger udenfor, men som det ligefrem er Foreningens Formaal at arbejde hen til at undgaa (Uorganiseret Understøttelse).

Hr. H. F. R. har ved at modtage det paa ham i Juni faldne Genvalg frivillig paataget sig at indordne sin »personlige Frihed« under Lovens Tvang som Formand for Foreningen, og staar som saadan som Lovens specielle Vogter. Vi hævder aldeles bestemt, at et Aktstykke, som tilsigter at bruge Organisationen, undertegnet med Formandens Navn, enten det nu er Rasmussen eller Madsen, altid faar en officiel Karakter, og at en Handling af den Mand, som beklæder Formandsposten, der sætter Foreningens Apparat i Gang, først bør billiges af den øvrige Hovedbestyrelse, inden den bliver berettiget; vor Opfattelse af den Sag staar urokkelig fast. Hr. H. F. R. kan af den københavnske Forenings sidste Referat fra Bestyrelsesmødet se, at vor Opfattelse deles af en anden Organisations Bestyrelse.

Vi havde i dette Tilfælde saa meget større Anledning til at beklage det skete, som her ikke forelaa noget Tilfælde af egentlig Trang, idet vedkommendes Paarørende er ret vel situerede og der er tilflydt hende betydelig Hjælp fra andre Kilder. Kolding Lokalforening plejer ikke at staa tilbage, naar det gælder Understøttelser — man ser af Bidragets Størrelse herfra, hvad Kollegerne her har tænkt om Sagen.

Kolding, d. 7. Oktober 1890.

P. HVIDTFELDT. TORKILD PETERSEN.
WARBERG. FR. WEISS.

Den vilde Konkurrence.

Under Bogtrykkernes Sammenkomst i Aarhus holdt Hr. Bogtrykkeribestyrer CARL LASSEN et Foredrag om ovenstaaende Emne. Hvor mange af de ærede Aarhus-Bogtrykkere, der overværede Mødet og hørte Foredraget véd vi ikke, men at særlig *de* kunde have haft godt af at »kigge lidt ind af deres egne Vinnever«, er udenfor al Tvivl. Aarhus er en fremmelig By og den indeholder af »Bogtrykkere« ikke mindre end 22. At det ikke altsammen er »første Klasse« Arbejde, der udgaar fra disse 22 Anstalter kan man vel ikke finde mærkeligt, men at der kan leveres Ting derfra, der er i den Grad under al Kritik, at man ikke kan tænke sig dem udført i et »Bogtrykkeri«, er dog mere end man var berettiget til at vente. Det er ikke saa sjældent at en eller anden Kollega sender os en Prøve paa saadanne Sager, der vidne om i hvor høj Grad »Kunsten« er forstaaet hos dens Udøvere, og om en sørgelig Godtroenhed hos Publikum til at lade sig stikke saadanne Ting ud under Navn af »Bogtryk«. At vi ikke altid tager fat paa de paagældende Snigmordere af al god Smag og sund Sands, skyldes ene den Omstændighed, at det næmt vilde faa Udseende af personlig Forfølgelse; men vi skal dog i Dag nævne et Eksempel, da det forekommer os at være et af de mest graverende der endnn nogensinde er fremkommet. Det er et Blad der kaldes »*Handelsstandens Adresseavis*« og udkommer fra J. Hansens »Bogtrykkeri« i Aarhus. Et saadant Makværk har vi endnu aldrig sét benævnt som »Bogtryk«. Man maa ansé det aldeles utroligt at enten en Sætter eller Trykker, ja end ikke en Dreng, der blot havde været et halvt Aar ved Faget, kan have havt noget med Udførelsen af dette Arbejde at gøre. Alle Rubriker staa skæve i Formatet; Udslutningen i Linjerne er snart sket ved Hjælp af Gevierter, snart ved Hjælp af Spatier; Brydninger som a-lene, A-vis, A-gent, A-bonnent findes i Massevis; om det saa er det ulykkelige Trykkersted, har det sin Brydning — og saa er den ærede »Bogtrykker« samvittighedsløs nok til i et Avertissement at love sine Kunder samvittighedsfuldt udført Arbejde! Trykningen staar fuldstændig paa Højde med Sætningen. Tilretning har den ulykkelige Form ganske sikkert ikke kendt og Farven minder stærkt om fortyndet Blanksværte.

Om den nævnte »Bogtrykker« har overværet Mødet og deltaget i Hurraraabene for det af O. C. Olsen udtalte Ønske om, »at Guttenbergs Opfindelse altid maatte anvendes i det Godes og Skønnes Tjeneste«, véd man ikke bestemt, men var det egenlig saa urimeligt?

Vi skal kun atter minde vore ærede Kolleger om, at hvor de træffer saadant typografisk Makværk, da har de en ligefrem Forpligtelse til at gøre Konsumenterne opmærksom paa, hvad det egentlig er, der bydes dem, og samtidig vise dem godt udført Arbejde. Paa denne Maade maa man dog antage at Publikum vil faa Øjnene op, og Faget blive befriet for disse Parasiter, der uden at være dem selv til synderlig Gavn, ubetinget er hele Standen til ubodelig Skade.

Lidt om Bogbind.

Til Minde om Haandværkerfesten i Nakskov er udgivet et lille Skrift: »*Lidt om Bogbinderiet i Fortid og Nutid*«, der bringer adskillige interessante Oplysninger, af hvilke vi tillade os at meddele nedenstaaende.

Kunsten at indbinde Bøger lader sig føre saa langt tilbage som til Begyndelsen af den kristelige Tidsregning. Man har endnu i Bibliothekerne i Rom, Venedig og Wolfenbüttel prægtige Bind, der skrive sig fra det 9. og 11. Aarh., og selv den haandværksmæssige Udførelse af Bogbind lader sig eftervise længe før Bogtrykkerkunstens Opfindelse, helt ind i det 14. Aarhundrede. I den tidligere Middelalder optraadte Munkene selv som Forfattere og Bogbindere. I det 15. og 16. Aarh. var det som oftest fyrstelige og adelige Herrers Hushovmestre o. l., Mænd med Dannelse og Kundskaber, der befattede sig med Bogindbinding. Disse Mænd stod ofte i nært Forhold til Universiteterne, og havde derfor ikke stor Lyst til at lade deres Kunst gaa ind under almindeligt Haandværk og underkaste sig den strenge tyske Lavstvang.

Men efter Bogtrykkunstens Opfindelse og Bøgernes Mangfoldiggørelse forplantede Bogbinderiet sig til alle større tyske Byer og op-

naaede sin højeste Blomstring i det 16. og 17. Aarh., hvorefter det atter mere og mere forfaldt. Kun i England holdt Bogbinderiet gennem det 18. og 19. Aarh. det høje Standpunkt det havde naaet, og England har da ogsaa forholdsvis et stort Antal berømte Navne at opvise paa Bogbinderiets Omraade.

At vi her i Norden staar paa et højt Trin i den Retning af Bogbinderi, der kommer ind under Betegnelsen Kunstindustri, er særlig godtgjort ved Udstillingen 1888, hvor navnlig Haandforgyldningen var repræsenteret paa den smukkeste Maade.

At give Bøgerne et elegant Bind til den billigste Pris — selv om Soliditeten derved for en Del gaar tabt — er en af de Fordringer Nutiden fører med sig, og ogsaa i Opfyldelsen heraf staa vi højt. Det er ikke som tidligere, da Bøgerne var faa og sjældne; da var det ikke saa underligt at Ejerne af saadanne Kostbarheder — Datidens Rigmænd — ofrede store Summer paa en Bogs Indbinding — men den var da ogsaa beregnet paa at kunne vare Aarhundreder. Der var saaledes i London en Bogbinder, Roger Payne; han havde Værksted i en Kælder og lavede selv sit Værktøj; men tillod ikke nogen at betræde hans Helligdom, for at de ikke skulde aflure ham hans Hemmeligheder. Han indbandt kun én Bog ad Gangen og Prisen for en saadan var 150 à 200 Kr. Naar han havde faaet Betaling for en saadan Bog, købte han Materiale til den næste og drak saa Resten af Pengene op. Saalænge han havde en Skilling i Lommen var han ikke at formaa til at arbejde. En af hans vigtigste Kunder var Lord Spencer, der den Gang for en eneste Indbinding betalte ham 80 Lst. (1440 Kr.). Et bekendt Mesterværk af ham er Aeschylos' Tragedier i Folio. Regningen for denne Indbinding eksisterer endnu og lyder paa 16 Lst. 7 Shill. (c. 294 Kr.). Payne var en saa udmærket Arbejder at man næppe kendte hans Lige i Faget, men han var en uforbederlig Drukkenboldt og døde 1797 saa fattig at det Offentlige maatte bekoste hans Begravelse.

(Sluttes.)

Blandinger.

Forening for Boghaandværk holdt Møde i Søndags med Foredrag af Dr. C. BRUUN. Referat heraf skal følge i næste Nr.

Forhandlingerne paa den skandinaviske Arbejderkongres i Kristiania foreligger nu trykte og kan bestilles hos Foreningens Kasserer. Prisen er 5 Øre pr. Eksemplar.

»Fredericia Avis« med tilhørende Trykkeri er efter Forlydende solgt til den hidtilværende Leder af samme, Hr. JACOB CHRISTENSEN.

En Rettelse.

I Referatet af sidste Hovedbestyrelses Forhandlinger har der under Punkt 1 indsneget sig en Sætterfejl, idet der staar, at et Medlem i Thisted androg om at faa sin Sygeunderstøttelse udbetalt *indenfor* Foreningens Omraade. Sikkert nok har enhver Læser indsét, at der skulde staa **udenfor**; det andet er jo aldeles meningsløst. I den afsagte Kendelse er der for øvrigt ikke — hvad ogsaa blev meddelt Thisted Lokalformand — fastslaaet noget Princip; det Tilfælde kan meget let indtræffe, hvor det er nødvendigt for et Medlem at søge et Sygehus udenfor Foreningens Omraade, og saa vil den Vedkommende selvfølgelig faa sin Sygehjælp udbetalt det paagældende Sted. Men ogsaa kun i de nødvendige Tilfælde bliver Undtagelse gjort.

Kolding, d. 4. Oktober 1890. H. F. RASMUSSEN.

Til **Faktor Iversens Enke** har jeg endvidere modtaget fra Ringsted Kr. 4.50, Nyborg 3.00, Fredericia 2.92 — ialt Kr. 10.42.

Kolding, d. 6. Oktober 1890. H. F. RASMUSSEN.

Ovenstaaende Beløb — 10 Kr. 42 Øre — har jeg i Dag modtaget og takker samtlige Bidragydere.

Fødselsstiftelsen i København, d. 7. Oktober 1890.

CAROLINE IVERSEN.

De Arbejdsløse

er i Følge de ny Love **forpligtede** *til at melde sig* **hver Mandag** *mellem 1 og 2 til Arbejdsanvisningskontoret, Nybrogade 12, 1. Sal (Indgang i Gaarden til højre) og øjeblikkeligt underrette mig om, hvis Plads opnaaes.*

Undladelsen heraf medfører Tab af Arbejdsløshedshjælp.

I Foreningsanliggender træffes jeg daglig mellem 1—2.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften.

Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende TH. NIELSEN.

Styrelsesmøde d. 3. Oktober 1890.

Alle mødt undtagen CARL OLSEN uden lovlig anmeldt Forfald. To Laanesager behandledes; det vedtoges at give 14 Dages Frist for den ene Sags vedkommende og for sidste Gang at rette en Henvendelse til vedkommende i den anden Sag; saafremt Laanet ikke betaltes, da at offenliggøre vedkommendes Navn. Et Tilbud om Lokale toges ikke til Følge. Fra Tarifudvalget forelaa en Anmodning om en mindre Bevilling og om Laan af statistisk Materiale; det ansøgte bevilgedes og Formanden erholdt Bemyndigelse til at anvise lignende mindre Forlangender fra Tarifudvalget. To Regninger bevilgedes. Det vedtoges at anmode Dr. Winkel-Horn om at holde en Oplæsning i Foreningen. En Meddelelse fra LAURITZEN behandledes. Fra De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening forelaa en Anmodning om at maatte faa Adgang til Foreningens Blade paa Fagforeningens ordinære Mødeaftener — bevilgedes. En Skrivelse fra »Ny typ. Foren.«s Styrelse toges til Efterretning.

Endelig forelaa »Dansk typ. Foren.«s Hovedbestyrelses Opsigelse af Gensidighedskontrakten med »Den typ. Forening« og Forslag om Forhandling af »Typ.-Tid.«. Efter en meget livlig og indgaaende Diskussion, hvor det fra alle Sider hævdedes, at det under alle Omstændigheder maatte være magtpaaliggende at bibeholde Gensidigheden med »Dansk typ. Forening«, vedtoges det énstemmigt at indbyde Hovedbestyrelsen til ved Delegerede at deltage i en mundtlig Forhandling her i København om de omhandlede Sager, for paa denne Maade at opnaa Enighed. FORMANDEN.

Ny Medl.: ROBERT ANDERSEN (udlært i N. Cohens Bogsætteri d. 27. Septbr. 1890). AUGUST NIELSEN (udlært den 29. September i Skelskør Bogtrykkeri), arb. i Rigsdagen. ALFRED THEODOR IMMANUEL HANSEN, og KNUD AAGE BERGENHOLZ (udlærte den 3. Oktober hos Hoffensberg & Trap), arbejder samme Sted. VALDEMAR CHRISTIAN PILEGAARD (udl. d. 1. Oktober hos Stenersen), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte: THORVALD HOGREFFE (Dsk. typ. Forening, 244). PETER MARIUS ANDREAS JØRGENSEN (Den typ. Foren., 234). CHR. ALB. CARLSEN (Den typ. Forening, 86). RASMUS JENSEN LANGE (Dsk. typ. Foren., 219), arb. hos Axel Holm.

Bortrejste: 802, CHRISTOFFER HANSTEEN, 1702, MAX SCHMITZ og 1708, ADOLF STEUDEL (alle til Tyskland). 1223, MADS MADSEN (til Odense i Plads). 99, PEDER SOLBERG (til Kristiania).

Udmeldt: 248, PETER JEPPESEN (arbejder hos Schultz).

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modtaget: »W« (to B.) 4.00, En Sætter i Dagbladet 0.25, Adresse-Avisen 1.75 — ialt Kr. 6.00.

Med de tidl. indk. Kr. 609.96 ialt Kr. 615.96.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanens Reparation** har jeg endv. modtaget: fra Sættere og Trykkere i Schultz Bogtrykkeri 5.00.

Med de tidl. indkomne Kr. 29.75 — ialt Kr. 34.75.

Bidrag modtages fremdeles.

Til **det friv. Fond** har jeg endvidere modtaget fra Knudtzons Sætteri 0.25.

Med de fra sidste Regnskab overgaaede 0.39 — ialt 0.64.

Bidrag modt. fremdeles.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes indtrængende om at tilføre Listerne de nye Medlemsnumre, ligesom Opmærksomheden henledes paa den bag Lovene indklæbede Ledetraad for Inkassatorer.

G. CLAUSEN.

Kasserer Clausen, Rørholmsgade 14, træffes hver Dag fra 9—10 Form. og 2—3 Efterm.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Udelukket Medlem.

Medlem Nr. 560, OLE PETERSEN, erklæres herved for **udelukket af Foreningen** i Henhold til Lovenes § 28, første Stykke.

Kolding, d. 3. Oktober 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Torsdag d. 2. Oktober.

Fraværende HVIDTFELDT med Forfald.

Skrivelser fra Lokalformændene i *Helsingør* og *Varde* angaaende Medlem Nr. 560, Ole Petersen, for begaaet Svig mod Foreningen, ved hos Lokalformanden i Helsingør under Foregivende af at have Plads i Varde at have forlangt og modtaget 12 Kr. til Bestridelse af Rejseomkostningerne dertil. Ifølge Indberetningen fra Varde er der ingen Ole Petersen antaget og ej heller ankommet til Lokalforeningen. Senere har nævnte Medlem ikke været at finde noget Sted. — Det vedtoges i Henhold til Lovenes § 28 at udelukke Ole Petersen af Foreningen samt foretage det fornødne til at inddrive det svigagtig modtagne Beløb.

Hovedbestyrelsen finder heraf Anledning til at henlede Lokalformændenes Opmærksomhed paa, at de for Fremtiden bør forlange Bevis for, at Vedkommende virkelig har Plads, inden der udbetales saadanne Laan.

Tirsdag den 7. Oktober.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Skrivelse fra »Den typ. Forening«s Styrelse med Indbydelse til en Forhandling i København angaaende Gensidighedsforholdet og »Typ.-Tid.«. — Hovedbestyrelsen ønsker helst, at Forhandlingen maatte finde Sted i Kolding.

2. Skrivelse fra Nakskov Lokalforeningsformand med Begæring om at maatte fratræde sin Plads som Lokalforeningens Formand. — Da vedkommende er Hovedkasserer, kan han overhovedet ikke være Lokalformand.

3. Angaaende den i Mødet den 30. Septbr. behandlede Sag fra Horsens, hvor et gift Medlem havde solgt sin Plads for 100 Kr. til et Ikke-Medlem, meddelte Formanden, at da Lovenes Bestemmelse »*uforskyldt* Arbejdsløshed« ikke var til Stede, havde han nægtet den i Lovenes § 48, andet Punktum, omhandlende Understøttelse, og Hovedbestyrelsen billigede dette. H. F. R.

Ny Medlemmer: Køge, CARL EMIL CHRISTENSEN (udlært 1. Oktober 1890 efter 5 Aars Læretid hos Redaktør Fr. Opffer, »Køge Avis), arb. samme Sted. Aalborg (Olufsen), Trykker JULIUS JØRGENSEN (udl. i April 1877 hos Bianco Luno i København), har tidligere været Medlem. AXEL BERNHARDT LARSEN (udlært 1. Oktober 1890 hos Jørgensen i Løgstør), arb. samme Sted. Hillerød, CHR. PETERSEN (udl. 4. Oktbr. 1890 i »Frederiksborg Amts Avis«), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltr. fra en anden Lokalforen.: Kolding, 497, H. CHRISTIANSEN og 561, H. K. KORSBANG (begge sidst Militære i Odense). Odense, 186, MADS MADSEN (sidst Militær i Københavh). Nykøbing F. (»Folketid.«), 553, HANS HERMAN STAHL (sidst arb. i Stubbekøbing).

Bortrejste: Aarhus, 477, P. W. BOYESEN (sidst Militær) og 465, PETER FANGEL (begge til København, arbejdsløse). Aalborg, 593, TH. HAAGENSEN og 414, H. A. MØLLER (begge til Randers, arbejdsløse). Hillerød, 558, FR. NIELSEN fra Frederikssund (til København, arbejdsløs). Odense, 561, H. K. KORSBANG og 497, H. CHRISTIANSEN (til Kolding). Nyborg, 75, JOHAN EWALD RASMUSSEN (til Svendborg) og 380, H. P. HANSEN (til Faaborg), begge aftjent Værnepligt i Nyborg. Helsingør, 244, THORVALD HOGREFFE (til København), aftjent Værnepligt i Helsingør.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Dr. med. FABER er flyttet til *Kjøbmagergade Nr. 64, 2. Sal.* Konsultationstid som tidligere fra Kl. 12½—1½.

Den 7. November uddeles 2 Portioner af Bogtrykker Eibeschütz's Legat. Ansøgninger om dette Legat stilede til Styrelsen for Typografernes Hjælpekasser, bedes sendte til Kassereren, N. HANSEN, Blaagaardsgade Nr. 22, 3. Sal, inden Udgangen af Oktober Maaned. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse til Koncerten Søndag den 23. November. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Torsdag den 16. Oktoker Kl. 8 afholder Foreningen sin *halvaarlige Generalforsamling* i »Thalia«, Østergade Nr. 32, 1. Sal o. G. Foreløbig Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning om Foreningens Virksomhed; 2) Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab; 3) Valg af Funktionærer og 4) Forslag fra Styrelsen om Oprettelse af en Sygekasse.

Forslag som ønskes behandlede paa Generalforsamlingen maa indgives til et af Styrelsens Medlemmer senest Mandag d. 13. Oktober.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

TYPOGRAFERNES ENKEKASSE.

Om kort Tid vil saavel Love som Indbetalingslister blive omsendt til Medlemmerne paa de forskellige Trykkerier.

Samtidig med Indbetalingen af første Maaneds Kontingent til Kassereren i Slutningen af Oktober eller November Maaneds Begyndelse maa Indskudet erlægges.

Medlemsantallet er nu over 400. STYRELSEN.

Brevkasse.

Hr. H. P.: Selvfølgelig modtager vi gærne et kortfattet Referat af Deres Generalforsamling ang. Lønspørgsmaalet og Aalborg-Skemaerne, ligesom vi ogsaa kunde ønske, at andre ærede Lokalformænd sendte os nogle Linjer om samme. RED.-UDV. F. PROV.

ANNONCER

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

For kun 12 Kr.
sendes portofrit og under Garanti for Soliditet (hel ren Uld og smukt Udseende) 5¼ Al. lang, 2 Al. bred **mørkeblaat, brunt eller sortmeleret Cheviot** til en Herredragt eller til Drengehabitter.
2 Alen til Prøve sendes for 5 Kr. portofrit.
Adr. **Hobro Uldvarefabrik.**

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 42
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 17. Oktober 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Da Arbejdsløsheden for Tiden er forholdsvis stor i København, anmodes ærede Provinskolleger om, saa vel i egen som i Organisationernes Interesse, saa vidt muligt at undgaa at søge til Hovedstaden.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Skandinavisk typografisk Forbund.

Vore Kolleger i Sverig og Norge har gjort den nylig afholdte Konferences Beslutninger til Genstand for Artikler i »Svensk Typograf-Tidende« og »Typografiske Meddelelser«. Det karakteristiske ved disse Undersøgelser er den Længsel, der skinner igennem begge Artikler efter at se de danske Organisationer forenede til ét; ja »Sv. Typ.-Tid.« gaar end ogsaa saa vidt, at den ikke ansér det tilraadeligt at afholde nogen Kongres, førend de danske Organisationer er samlede i én Organisation. Bladet skriver efter at have omtalt de forskellige Foreninger og Blade:

— »Os forekommer det, som om en Sammenslutning mellem et Lands Arbejdere af samme Fag godt maa kunne finde Sted, uden at indrømme saa stor Plads til det egenlige Tvistefrø, som man synes at behøve paa visse Steder. Hvorfor skulde ikke Foreninger af forskellige politiske Anskuelser kunne virke enigt sammen i et *fagligt økonomisk* Forbund? Skulde Forbundet ikke som saadant kunne være politisk konfessionsløst, medens dets Afdelinger, Foreningerne, hyldede forskellige politiske Anskuelser? Thi for at opnaa Resultater er vel Hovedsagen *Enighed*, og denne bliver sikkert ikke tilvejebragt, hvis man som vigtigste Programsager opstiller Spørgsmaal, om hvilke Meningerne er og bliver delte . . .

. . . Med al den Kraft og Styrke, vi formaar at lægge deri, tillader vi os derfor at henstille til vore Brødre hinsides Øresund, om de ikke kan ordne deres indre Forhold paa lignende Maade som ‚Svenska Typografförbundet'; det vilde sikkert blive til stor Fordel for dem. Thi de burde kunne indse Vanskeligheden ved et virksomt Samarbejde med de andre Nationers Organisationer under de nu raadende Tilstande, da den ene Gruppe søger at tilsmudse den anden, just paa Grund af Meningsforskel om Ting, som inden for *Fag*organisationen tilkommer en underordnet Plads. Tillige bør man indse, at det for os Svenskere stiller sig vanskeligt, om ikke umuligt, at indgaa paa en nærmere Forbindelse i den Retning, Kristianiaresolutionerne angiver, alene med *én* Gruppe af Danmarks Typografer, medens der udenfor samme staar ca. 800, som tilhører andre Organisationer. . . .«

Om »Ny typ. Forening«s Holdning til Kristianiaresolutionerne giver »Sv. Typ.-Tid.« følgende Meddelelser:

»‚Ny typ. Forening's Formand skriver: ‚En Tilslutning til de tilsendte Resolutioner kan kun ske paa Basis af en fuldstændig Ligestilling med de øvrige typografiske Foreninger i Norden. Af den Gensidighedskontrakt, som i disse Dage afsluttedes med ‚Norsk Centralforening' og ‚Dansk typ. Forening', synes det som om vore Foreningsmedlemmer skulle behandles efter § 2 i denne Kontrakt, det vil sige som Strejkebrydere og lignende Udskud, og saa længe en saadan Overenskomst staar ved Magt, er vi nødsagede til at opstille ovenfor anførte Betingelser for vor Deltagelse i de almene Forpligtelser.'

Os (Red. af Sv. Typ.-Tid.) forekommer det — og det just paa Grund af den brogede Tilstand inden for det typografiske Fag i Danmark — som om Spørgsmaalet om en *skandinavisk* Organisation er for tidlig vakt. Lad Danmarks Organisationer først gaa op i *ét hele* og lad os Svenskere først give vort eget unge Forbund den Fasthed, som det behøver, førend vi paatager os vanskeligere Opgaver. En Forhastelse, en yderligere Anstrængelse af Medlemmerne *nu*, vilde virke hæmmende paa vor egen Udvikling. Og den Synd vil vi vel ikke paatage os.«

Saa vidt »Sv. Typ.-Tid.«. Vort Broderorgan i Norge, »Typografiske Meddelelser«, siger hertil:

»Vi kan fuldt ud slutte os til den kraftige Opfordring til Danskerne om at forlige sig om, hvad der er Hovedsagen, i Stedet for at fortabe sig i unyttige Kævlerier. Vi sætter ingenlunde Pris paa doktrinære Naragtigheder; det er os komplet ligegyldigt, om vor Bevægelse kaldes faglig eller socialistisk, fredelig eller revolutionær — alle slige Betegnelser er kun tomme Ord. Vejen mod Fremtiden bliver bredere og friere, jo længere vi kommer, saa vi behøver ingenlunde at gaa i Gaasemarsch, men gaa maa vi. Og én Ting til: Fremtiden ligger kun i *én Retning*, det maa vi være klare over; den som ikke er det, maa blive tilbage; det gaar ikke an at vente paa saadanne Sinker. Vi maa ikke glemme, at der ogsaa blandt os er en hel Del, for hvem Forstaaelsen stedse vil være en lukket Bog. Der er i det hele aldrig skét noget Fremskridt, hvori alle har deltaget med fuld Bevidsthed og Forstaaelse.

Det forekommer os derfor, at Svenskerne har lagt for megen Vægt paa Enigheden, naar de trækker sig helt tilbage fra Tanken om *en planmæssig Samvirken mellem de skandinaviske Typografer*, fordi de danske med sine nuværende Organisationer staar i Grupper. Det udtalte Ønske om en konfessionsløs Sammenslutning kan muligvis meget snart fuldbyrdes. ‚Sv. Typ.-Tid.' maa dog have bemærket, at der i de danske Provinser allerede er vakt en Bevægelse for at faa dannet en ‚Fagforening for Danmarks Provinsbyers Typografer', som udelukkende skal virke for en Forbedring af de typografiske Arbejderes Kaar og staa fuldstændig uden for ‚Dansk typografisk Forening'. Igennem denne ny Organisation var der jo Mulighed for, at de danske Provinskolleger ogsaa kunne deltage i den paatænkte Kongres; og ‚Ny typ. Forening' har jo principielt erklæret sig for en saadan. Hvad er det saa, som mangler? Jo, det er denne Fasthed, som ‚Sv. T.-T.' ogsaa, og med Rette, lægger Vægt paa. Men vi mener, at et Arbejdsprogram, som det i Kristianiaresolutionerne opstillede, netop vilde bidrage til at tilvejebringe denne Fasthed. Saa har vi tænkt for vor ringe Dels vedkommende. Og mon ikke dette vilde være Tilfældet ogsaa for de andre Lande. Særlig over for Danmark tror vi dette, og vi vil i den Anledning tillade os at opfordre Danskerne til at stryge ‚Provinsbyers' i den ny Organisation, kalde den ‚Fagforening for Danmarks Typografer', *og lade denne omfatte alle uden Undtagelse.* De nuværende Foreninger kan godt rummes inden for eller i visse Maader staa uafhængige af en saadan Landsorganisation.

Vi antager, at vore Venner hinsides Kølen ikke vilde trække sig tilbage, hvis en saadan kom i Stand. Men om det ikke kan ske, sér det ud til, at den skandinaviske Kongres og de dermed forbundne Planer glider ud i det blaa.

Vi gentager derfor til Slutning: Skal Kristianiaresolutionerne fuldstændig være gjort *for intet?*

Og vi overlader til de danske Typografer at svare herpaa.«

Svaret for vort Vedkommende er ikke svært; vore gentagne Forsøg paa at faa de københavnske Typografer til i Enighed at tage de specifik faglig økonomiske Spørgsmaal op, er en

Borgen for, at der fra vor Side ingen Modstand vilde blive rejst mod et saadant Forslag; men vi tror, at man fra anden Side absolut vil sætte sig derimod. Vore svenske og norske Kolleger vil af »Ny typ. Foren.«s Formands Skrivelse have sét, at Betingelsen er en fuldstændig Ligestillelse med alle øvrige typografiske Organisationer i Norden, og der turde vist nok være forskellige Meninger om ikke denne Pris er for høj. Det kan være, at de gensidige Foreninger muligvis under de nuværende Forhold vilde gaa ind paa et saadant Forlangende, men man maa paa den anden Side huske, at det er »Ny typ. Foren.«s egne Medlemmer, der selv har meldt sig ud af »Den typ. Forening«, og derfor næppe fortjener en saadan Indrømmelse. Og selv om man indrømmede dem denne Fordel, vilde man næppe fra vor Modparts Side gaa ind paa en fælles Optræden i Lønspørgsmaalet. Vore Brødre i Norge og Sverig vil selvfølgelig ikke kunne forstaa dette; men det kommer ganske simpelt af, at de ikke kender, *hvem* »Ny typ. Forening«s Medlemmer bestaar af. Forskellen mellem dem og os er i Virkeligheden ikke en forskellig *politisk* Anskuelse; men hvad der skiller Københavns Typografer ad i to Lejre, er udelukkende dette, at den ene Part ikke *vil* have noget med Lønspørgsmaalet at gøre — hvilket den sidste Afstemning over Tarifens Revision ogsaa tydelig viste — fordi denne Forenings overvejende Flertal bestaar af Folk, som allerede i økonomisk Henseende befinder sig i gode Pladser, og altsaa ingen Trang har til en Forbedring af de økonomiske Vilkaar, og som i hvert Fald intet vil risikere ved at tage aktiv Del i en Bevægelse med dette Formaal for Øje. Den anden Part er som Følge af, at Organisationen tæller Majoriteten af den mindre heldigt lønnede Del af Typograferne, nødsaget til at stræbe efter en Forbedring af sine økonomiske Forhold og benytter derfor alle Midler til at opnaa disse. *Af denne Grund* vil »Ny typ. Forening« næppe gaa med til en saadan Sammenslutning, som vort norske Broderorgan ønsker.

Vi er derimod enige med »Typografiske Meddelelser«s Anskuelse om det uholdbare i »Sv. Typ.-Tid.«s Redaktørs absolute Fordring om Enighed som Betingelse for Deltagelsen i Kongressen. For det første forekommer det os, at Hr. Sv. Linge er i Modstrid med sig selv, naar han i sin Artikel hævder, at et Forbund meget vel kan rumme forskellige Anskuelser, og derfor godt virke som en Helhed i faglig og økonomisk Henseende og saa umiddelbart herefter fordrer, at de danske Organisationer skal smeltes sammen, *førend* der kan tænkes paa en fælles Optræden af de *skandinaviske* Typografer. Skulde det nu vise sig, at »Ny typ. Forening« absolut vil holde paa sin Særstilling, indsér vi ikke, hvorledes man à tout prix kan tvinge den til at opgive den. Vil den gaa *med* — saa meget desto bedre, vil den det ikke, maa man søge at slutte sig sammen *uden* dens Hjælp. Det vilde dog være taabeligt at lægge Hænderne i Skødet af denne Grund, og vi tror næppe, at Hr. S. Linge faar Medhold heri blandt vore svenske Kolleger. Sikkert er det, at skal Typograferne i Skandinavien tænke paa at opnaa økonomiske Forbedringer, maa de danske Provinser absolut drages med ind i Bevægelsen. Og dette kan kun opnaas ved en solidarisk Optræden af vore svenske og norske Kolleger; man vil ellers ikke kunne rejse nogen Anklage, *hvis* man under en Tarifbevægelse oversvømmedes med Arbejdskraft fra Danmark? Derfor vil Flertallet af vore svenske Kolleger sikkert indse, at det er tvingende nødvendigt at bidrage deres til at sætte en Agitation i Gang for Lønspørgsmaalet ude i de danske Provinser, og dertil skal Kongressen hjælpe. Vil »Ny typ. Forening« ikke række sin Haand dertil, beviser den kun, at den lurer paa en Lejlighed til at drive en Kile ind i »Dansk typ. Foren.«, og det turde saa være givet, at alle skandinaviske Organisationer for Fremtiden bør holde sig borte fra alt Samkvem med denne Forening og gøre alt, hvad der staar i deres Magt, for at *isolere* den fra al faglig Organisation. Gaar det først op for *alle* Kolleger, at denne Forening ikke har fælles Opgaver sammen med andre typografiske Organisationer, ophører dens Berettigelse til at eksistere af sig selv, naar al Tilgang afskæres den.

Kan Lønspørgsmaalet under disse Forhold saaledes ikke optages *inden for* »Dansk typ. Forening«s Ramme, er der dog alligevel en Mulighed for, at man er i Stand til at tage det op *uden for* denne Ramme. Som »Typ. Meddelelser« meget rigtigt bemærker, vil den spirende Lønbevægelse i denne Henseende kunde tjene som Løftestang til definitivt at tage Lønspørgsmaalet op, og der vil saaledes, hvordan saa end Sagerne stiller sig, være al Anledning for vore svenske og norske Kolleger til kraftigt at virke for en saa stor Tilslutning som mulig til Typografernes Kongres næste Aar.

Under alle Omstændigheder skal man ikke kunne bebrejde os, at vi ligger paa den lade Side.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Det gaar noget smaat med Indsendelsen af de udsendte Cirkulærer angaaende Forholdene i de forskellige Lokalforeninger. Den for Indsendelsen fastsatte Frist er jo allerede for længst udløben, og desuagtet mangler der endnu en Fjerdepart af de udsendte Cirkulærer, men jeg vil haabe, at de alle maa komme tilbage i Løbet af den nærmeste Tid, thi det kan vel kun ansés for simpel Høflighed *enten* at indsende Cirkulærerne i udfyldt Stand, *eller*, hvor enkelte ikke have saa megen Interesse for Forbedringen af deres egne og Kollegernes økonomiske Kaar, at de ville besørge Skemaerne, da i al Fald at lade det nedsatte Udvalg dette vide.

Et Par saadanne Meddelelser ere allerede indkomne. Den ene af disse Meddelelser motiverer Vrangvilligheden over for Lønspørgsmaalet ved, at Vedkommende ikke ønsker denne Sag bragt ind under »Dansk typ. Forening«.

For Resten en løjerlig Motivering, efter som der i det med Skemaerne udsendte Brev udtrykkelig betones, at man ved Hjælp af disse vil søge at rejse en *Agitation* for Lønspørgsmaalet; der er altsaa slet ikke Tale om, i al Fald *foreløbig*, at optage Lønspørgsmaalet paa vor Forenings Program. En Gang med Tiden vil og maa dette Spørgsmaal sættes ind som Nummer et paa vor Forenings Program, men at dette ikke kan ske i en Haandevending, men først efter en lang og ihærdig Agitation, antager jeg enhver, der ikke er alt for langt tilbage i Tiden, er klar over.

Nej, den ovennævnte Motivering for Nægtelsen af at udfylde Skemaet, staar for mig kun som et mindre heldigt Forsøg paa at gaa uden om Sagen, for at undgaa at fortælle Kollegerne, hvilke elendige økonomiske Forhold Vedkommende arbejder under; men er dette Tilfældet, skal jeg dog tillade mig at gøre opmærksom paa, at det jo netop er de *daarlige* Arbejdssteder, der skulle drages frem, for om muligt at faa Forholdene paa disse forbedrede. Det er en absolut Nødvendighed for Fremskridt, at man ikke af falsk Undseelse lader sig forlede til at søge at bilde sig selv og andre ind, at man har det meget godt, selv om man i Virkeligheden er ved at sulte ihjel.

Den anden indkomne Nægtelse af Skemaets Udfyldning er dog endnu mere meningsløs. I denne fortælles nemlig, at

de i Byen værende Typografer ikke ville have noget med den foreliggende Sag at gøre, men de, *hvis de ønske deres Kaar forbedrede,* nok selv skulde arbejde derfor.

Ja, dem, der ikke kender Forholdene i denne Lokalforening, og véd, hvor usle de er, vilde maaske antage, at de er, om ikke just af de bedste, saa dog nogenlunde respektable, men for mig, der kender Forholdene i den omhandlede By, stiller Sagen sig anderledes.

Da jeg for ca. 6 Aar siden arbejdede i denne By, var Forholdene taalelige; siden den Tid er de, i Stedet for at forbedres, tværtimod blevne daarligere, endskønt denne Lokalforening ikke er en af de mindste, idet den tæller 12—14 Medlemmer. Af de der arbejdende Typografer have kun 4 eller 5 over 18 Kr. om Ugen; de øvrige staar for en Løn, der varierer mellem 12 og 16 Kr.

Hvis de Folk ikke synes der kunde være Anledning til at faa deres Lønvilkaar forbedrede, ja saa er der vist *heldigvis* ikke mange Steder en Forbedring er nødvendig; 60 Timers Arbejde (mindst) for 12—16 Kr. — 20 à 25 Øre i Timen —, sløjere kan det ikke godt være.

Jeg haaber imidlertid, at der ikke findes mange saa nøjsomme Folk blandt Kollegerne, men at Resten af de udsendte Skemaer snart ville være os i Hænde, hvad enten de deri oplyste Forhold ere gode eller daarlige.

En Forbedring af de mange Steders usle Forhold, hvorunder vort Fags Udøvere mange Steder arbejder, er efter min Mening absolut nødvendig. At dette ikke kan ské paa staaende Fod, er jo indlysende; men er først Begyndelsen gjort, vil det vel med Tiden lykkes.

Den 12. Oktober 1890. ANDR. OLSEN.

Holbæk, d. 12. Oktober 1890.

Lokalforeningen holdt i Aftes Generalforsamling. Bl. a. diskuteredes Spørgsmaalet om Provinstypografernes Organisation til Forbedring af Lønforholdene. Man var alle enige om det ønskelige i denne Sags Fremkomst og om, at Aalborg-Kollegerne fortjente Tak for, at de havde gjort de indledende Skridt og paataget sig det første Arbejde til Sagens Fremme. Det betonedes dog stærkt, at dette Spørgsmaal ikke lod sig indordne under »Dansk typ. Foren.«s Formaal, men at det krævede Oprettelsen af en ny Forening, sideordnet med den gamle. Paa en enkelt Undtagelse nær, var alle enige i denne Betragtning. B.

Næstved, d. 12. Oktober 1890.

Aalborg-Skemaerne var under Forhandling paa den sidste ordinære Generalforsamling her i Lokalforeningen og vedtoges det, at lade 2 Mand fra hvert Trykkeri udfylde disse, hvorefter de forelægges paa en ekstraordinær Generalforsamling for at sættes under Kritik. For en eventuel Fagforening for Provinstypograferne var der stærk Sympathi, naar der ved Dannelsen blev taget det fornødne Hensyn til mange Medlemmers smaa pekuniære Forhold og til det høje Kontingent, der ydes til »Dansk typ. Forening«, Rejseforeningen osv. Over Halvdelen af Medlemmerne var til Stede. O. O.

Kolding. d. 12. Oktober 1890.

Forleden Aften var den herværende Lokalforenings Medlemmer af Lokalformanden indbudt til et Møde, hvor det Udvalg, der var nedsat til at udfylde de fra Aalborg modtagne Skemaer, vilde fremlægge Resultatet af sin Virksomhed. Tilslutningen til Mødet var lige som paa det forudgaaende Møde: meget sløj; Forhandling blev der derfor saa godt som ingen af. —n.

Den personlige Frihed.

Mine Medbestyreres Udvikling af deres Forhold til den personlige Frihed har det glædet mig at sé fremsat her i »Typ.-Tid.«; thi derved kan ærede Medlemmer skælne imellem den forskellige Opfattelse af dette Forhold. Til den nævnte Artikel har jeg for øvrigt kun at bemærke, at naar d'Hrr. omtaler Enkens Paarørende som »*ret vel situerede*«, saa burde de forinden de skriver saaledes have undersøgt Vedkommendes Forhold; jeg har *tidligere* i denne Henseende været af samme Formening som d'Hrr., men forinden jeg satte Pennen paa Papiret til Vedkommendes Anbefaling, var jeg ved min Undersøgelse af de paagældende Forhold kommen til Klarhed over, at der er meget forgyldt Elendighed i denne Verden. Kolding Lokalforening udviste ikke andet nævneværdigt, end at *tre* Herrer paategnede Cirkulæret med deres Navne samt respektive store *Nuller!*

Og saa sluttelig dette: Jeg er en bestemt Modstander af at lade *øjeblikkelige Stemninger* faa Indpas og Indflydelse ved Afgørelsen af en Sag, selv i saadanne Smaating, hvor det kun drejer sig om Sympathi eller Antipathi for denne (dette) eller hin (hint).

Kolding, d. 11. Oktober 1890. H. F. RASMUSSEN.

Aftenunderholdning og Assemblé

til Fordel for **Juleuddelingen** blandt arbejdsløse Typografer

Søndag d. 23. November, Kl. 7½

i Wittmachs store Lokaler, Gl. Holm.

Da Udsigterne til Arbejdsløshed og Savn ere saa store i Aar som nogen Sinde, tillader undertegnede Komité for de typografiske Foreninger i København sig at indbyde heldigere stillede Kolleger til at deltage i ovennævnte Fest, hvis Overskud kan bringe lidt Lys i mange Hjem ved Julefesten.

PROGRAM:

Korsange af Typografernes Sangforening.

Husets Folk,

Farce med Sang i 1 Akt af POVL STRANGE.

Korsange af Typografernes Sangforening.

Humoristisk Oplæsning af Hr. ALBERT SCHOU.

„Hansen“,

Studenterkomedie i 1 Akt.

Derefter **Assemblé** til Kl. 3.

Billetter til Aftenunderholdningen à **50 Øre** (de 6 første num. Stolerækker **75 Øre**) faas hos Undertegnede og paa Trykkerierne. **Balbaand** à **50 Øre** pro pers. faas Festaftenen i Salen.

Gaver fra København og Provinserne i ovennævnte Øjemed kunne sendes til Kassereren, Hr. BYNCK, Græbes Bogtrykkeri, Niels Hemmingsensgade, K.

For Den typ. Forening:
P. FASMER, Adresseav. VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12.
For Ny typ. Forening:
JULIUS FISCHMANN, Nielsen & Lydiche. ANTHON LARSEN, Centraltrykkeriet.
For Trykkerforeningen:
A. DAHLQUIST, Thiele. VALD. STEPHENSEN, Luno.
For Typografernes Sangforening:
ALBERT AUENER, Thiele. RUD. JACOBSEN, Thiele.
C. BYNCK, Kasserer, Græbe.

Styrelsesmøde Lørdag d. 18. Oktober Kl. 10 i Thalia.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

Hr. Journalist R. TH. ANDERSEN vil Mandag den 20. Oktober, Kl. 9, oplæse J. P. Jacobsens Novelle »*Fru Føns*« i »Thalia«, Østergade 32, 1. Sal.

Adgang til Oplæsningen har »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening«s, »Ny typogr. Forening«s og »Den typ. Trykkerforening«s Medlemmer. »Den typ. Forening«s Medlemmer har Ret til at medtage Damer.

Styrelsesmødet Søndag d. 12. Oktober.

Alle mødt med Undtagelse af C. Olsen med lovlig anmeldt Forfald. En Laanesag behandledes. Forholdsregler ang. de Arbejdsløses Forsømmelse med at melde sig til Arbejdsanvisningskontoret og meddele naar Plads opnaas, drøftedes; det vedtoges energiskt at optræde imod saadanne Medlemmer. Et Trykkeris Maade at antage Folk paa drøftedes. Foredragene paa Foreningens Møder ordnedes. En Skrivelse fra »Dansk typ. Foren.«s Hovedbestyrelse toges til Efterretning. Desuden udspandt der sig en meget livlig Diskussion ang. Gensidighedsspørgsmaalet, uden at der opnaaedes noget definitivt Resultat. Det vedtoges imidlertid med stort Flertal i næste Møde at tage et bestemt Standpunkt i denne Sag. Efter denne Afgørelse gav FORMANDEN en Meddelelse. Mødet hævet. FORMANDEN.

Gaver til Biblioteket.

V. E. DIDERICHSEN, Politiken: Udenfor Partierne, en Brevveksling, af Arne. Romancer og Sange af Carl Andersen. Udvalgte socialistiske Sange af Joh. Jørgensen. Kærlighedsbrøde af Paul Bourger. Stærk som Døden af Guy de Maupassant. SV. SVENDSEN: Laura Kieler, André fra Kautokejno. BIBLIOTEKARERNE.

Nyt Medlem: JACOB JENSEN (udl. i Jørgensen & Co.'s Bogtr. d. 11. Oktober 1890), arbejder samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte: CARL F. CHRISTENSEN (Den typ. Forening, 80) og GEORG LØHR (Den typ. Forening, 96). EDW. ESKILDSEN (Dansk typ. Forening. 569).

Bortejste: 612, RASMUS FRANDSEN (sidst Militær). 318, MICHAL PETER CRAMER (til Tyskland).

Til **det friv. Fond** har jeg endvidere modtaget: En Sætter hos Knudtzon 0.25.

Med de tidl. indk. 0.64 — ialt 0.89.

Bidrag modt. fremdeles.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modt.: »W« 2.00, Triers Personale 2.80, En Sætter i Dagbladet 0.25, Adresse-Avisen 1.50 — ialt Kr. 6.55.

Med de tidl. indk. Kr. 615.96 ialt Kr. 622.41.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes om at paasé, at tiltrædende Medlemmer afleverer deres Legitimationsbøger til Kassereren.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I Nakskov er til Lokalformand valgt Typograf A. M. KRISTENSEN i Stedet for A. Gunnarsen, der er valgt til Hovedrevisor.

Udelukket Medlem.

Medlem Nr. 560, OLE PETERSEN, erklæres herved for **udelukket af Foreningen** i Henhold til Lovenes § 28, første Stykke.

Kolding, d. 3. Oktober 1890. P. H. V.:
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Fredag d. 10. Oktober.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Skrivelse fra *Thisted* Lokalfmd. ang. et Medlem, Paul Jensens Dødsfald d. 8. Oktober. Vedkommende, der var udlært d. 1. Oktober 1889, var opslaaet som nyt Medlem i »Typ.-Tid.« Nr. 41 for 11. Okt. f. A. Lokalfmd. spørger om Paul Jensens Understøttelsesberettigelse. — Vedkommende havde endnu ikke opnaaet Understøttelsesret til Begravelseshjælp.

2. Skrivelse fra *Viborg* Lokalfmd. ang. et Medlem, R. C. Petersen, som, efter at have faaet udbetalt fuld Arbejdsløshedsunderstøttelse, begærer den i § 48 omhandlede Rejseunderstøttelse til Grænsen. — Den nærmeste Vej til Grænsen fra Viborg er Frederikshavn eller Kolding.

3. Skrivelse fra *Køge* Lokalfmd. med Forespørgsel om et Medlem (hjemvendt Militær til Fakse) kan først erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse og derefter Rejseunderstøttelse. — Henvises til Lovenes § 48, i Følge hvilke vedkommende kun kan erholde én af Delene og kan selv bestemme hvilken.

4. Skrivelse fra *Styrelsen for »Den typ. Forening«, København*, ang. Konferencen om Gensidighedsforholdet og »Typ.-Tid.« — Da forskellige Omstændigheder gør det ønskeligt, at Konferencen afholdes i København, samtykker Hovedbestyrelsen heri. H. F. R.

Ny Medlemmer: Kallundborg, ALBERT VILHELM ANDERSEN, udl. hos Fartzen i Kallundborg d. 1. Oktbr. 1890 efter 5 Aars Læretid. Randers, SOFUS HOLTZEMANN, udl. i Elmenhoff & Søns Trykkeri d. 10. Oktbr. 1890. Middelfart, OLE VILHELM JENSEN, udl. hos Red. L. P. Eriksen i Middelfart 30. Septbr. 1890, arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Slagelse, 118, N. CHR. PETERSEN (sidst Militær i Viborg), arbejdsløs.

Bortrejste: Køge, 263, R. C. ANDERSEN, Fakse (til Københ.), arbejdsløs. Fredericia, 378, M. A. C. GERCKE (til Københ.), arbejdsl. Hjørring, 599, ANTON ELOF BENGTSEN (til Aalborg), arbejdsløs. Kolding, 611, EMANUEL PETERSEN (til København) og 731, JENS R. JENSEN (begge arbejdsløse).

Død: Thisted, PAUL CHRISTIAN JENSEN (Medlem af Foreningen siden 20. Oktober 1889).

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Lørdag d. 8. November afholdes Aftenunderholdning og Assemblé i Thalias store Theatersal, Østergade 32, 1. Sal o. G. Medlemmerne kan **gratis** afhente Billet hos Kasserersken, mod fuld Indbetaling af Kontingent. For Besøgende er Adgangsprisen 25 Øre for Voksne og 15 Øre for Børn til Aftenunderholdningen. Baltegn koster for besøgende Damer 35 Øre, for Herrer 50 Øre. Billetter kan faas hos Foreningens Medlemmer. *Virk for talrig Tilslutning.* Intet Billetsalg ved Indgangen.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

Opmærksomheden henledes paa, at forskellige illustrerede og underholdende Blade ved velvillig Imødekommen fra den typ. Forenings Styrelse vil ligge til Gennemlæsning for Medlemmerne paa Mødeaftenerne.

ANNONCER

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

En Typograf,
som kan referere og som er øvet i Kontorarbejde, søges til et **Venstreblad.** Ansøgninger om Pladsen, indeholdende nærmere Oplysninger, bedes **snarest** indlagt i Ekspeditionen, mrkt. »Venstreblad«.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 43
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 24. Oktober 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Den redaktionelle Inspiration

har atter i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« affødt et af disse jævnlige Udfald mod »Ny typografisk Forening«, overfor hvilke ethvert Forsøg paa at hidføre Enighed og Forstaaelse trues med samme Resultatløshed som den bedrøvelige Vandgang til Danaidernes Kar. Artiklen er betitlet »Skandinavisk typografisk Forbund« og den Tap i Artiklen, som man efter eu Del Søgen opdager, at hele Indholdet drejer sig om, er denne: *Bør den Forening, som vi forlanger skal opfylde de samme Pligter, som os, ogsaa have de samme Rettigheder.*

For at »Ny typ. Foren.« skal bevæges til at tage Lønspørgsmaalet op, stiller den som Betingelse: Ligestillelse. Eller med andre Ord: hvis den skal binde sig til et Fagforenings-Program, f. Eks. de engelske Trades-Unions', kræver den til Gengæld Gensidighed med andre Organisationer. »Men« — siger Red. — »er denne Pris ikke for høj?« Nej! Det er kun simpel Retfærdighed, at man giver den Forening, som virkelig vil en faglig Organisation, de — *blot de* — Rettigheder, denne faglige Organisation har Krav paa. Og naar man, for at bruge et slet Argument herimod, søger tilbage i Tiden og henter selve Splittelsens grimme Gærning frem, idet man anfører, at det er denne Forenings Medlemmer, der en Gang har meldt sig ud af vor, saa er det vist bedst, at vi populært lade den Ting ligge, thi man har kun Ret til at fordømme den, som udmelder sig for derved at *svigte sine Kammeraters Sag.* Men dette var ikke Tilfældet med d'Hrr., som Talen var om. Der stod hverken Tarifbevægelse eller Strejke eller Lock-out for Døren den Gang; tværtimod, vi havde nylig faaet os en Tarif, og en Mand som P. Christensen havde erklæret sig saa tilfreds med denne, som nogen. Og endnu en Gang, tværtimod: »Ny typ. Forening« har netop i Søndags énstemmigt besluttet at lade sin Styrelse træde i Forbindelse med det fra vor Side nedsatte Tarif-Udvalg (om end paa et vist Grundlag).

Saa er der denne ejendommelige Sætning, at Folk i gode Pladser ingen Trang har til Forbedring i deres Kaar. Hvis man kunde se ind i saadanne Folks private Forhold, saa vilde man maaske alligevel ofte træffe mere Trang der, end man ønskede at blive Vidne til. Men selv om der nu virkelig ingen Trang var, saa er det jo en guddommelig Regel, at den, der har noget, gærne vil have mere. — »Men de vil intet risikere!« Aa jo, maaske dog. Men det skal indrømmes: ikke saa glat væk som den, der har mindre at tabe. En Typograf i en god Plads er i Reglen ikke ung længer; og han har heller ikke længer samme Evne til at skaffe sig en god Plads igen, som før, naar først han har mistet den gamle. Det er forstaaeligt, at der er mere Ængstelse i den nye Forening end i den gamle. Ængstelse kommer med Alderen. Men den forøges, hvis Organisationens Liv holdes i Feberspænding. Kun ved at respektere Modstandskraften hos de Individer *under normale Forhold*, kan man *forlange*, at de ældre ved given Lejlighed — naar en Konflikt er uafvendelig eller nødvendig — skal vise os, at de har været vor Hensyntagen værd. De ældre har i deres Ungdom indsuget Respekten for Arbejdet og Arbejdsstedet, medens det kammeratlige Forhold var ubundet og udviklede en stærk Personlighedsfølelse — Karaktertræk, der glider ud, naar Talen er om den Slægt, der er under de 40 Aar. Vi yngre derimod ere opdragne af den faglige Disciplins Jærnnæve, vort Feltraab er Selvbestemmelse, vi kjende ikke noget til Patriarkatets Lyksaligheder — Omstændigheder, jeg synes, de ældre paa deres Side ikke kunne undlade at respektere.

P. Christensen, der i sin Afskedsartikel med vor Forening i 1884 tvivler om, at »Den typ. For.» vil kunne ride kommende Storme af, maa indrømme, at de forløbne 6 Aar har givet Svar herpaa.

Det gælder da om at finde det Grundlag, hvorpaa de to Generationer kan staa Side om Side. Og Grundlaget angiver »Ny typ. For.«s Formand selv: *Kristiania-Resolutionerne paa Basis af fuldstændig Ligestilling med de øvrige typografiske Foreninger i Norden.* Kristiania-Resolutionerne ere stillede af V. Petersen, L. Chr. Nielsen (Malmø) og Bergenn (Kristiania) i Forening. Og nu *Betingelsen:* Ligestilling. Ja, her er den typ. For. i den heldige Omstændighed allerede naar dette læses, ved sin Styrelse at have indbudt »Ny typ. For.« til den Konference, som om fjorten Dage skal afholdes her i Byen med »Dansk typ. For.«s Styrelse, for at give »Ny typ. For.« Lejlighed til at fremsætte Fordring om Gensidighed. Fordringen vil blive støttet fra vor Styrelses Side. Ved dette resolute Skridt er Vejen aabnet fuldstændig for Samarbejde mellem Ny og Gl. Forening; kontraktmæssig vil man fastsætte Rettigheder og Pligter, fælles og absolut ens for begge Parter.

Herved er man fra vor Side naaet til at gøre Skridt til Samarbejde og Forstaaelse, som ingen god Kammerat vil undlade at imødekomme. Der er nu den bedste Udsigt til, at den 6 Aar gamle Splid skal blive forbi. Det bliver de Ledende fra hver Side, som foreløbig i hvert Fald kommer til at bære Ansvaret for den Sags Udvikling.

Ligesaa aabent, som jeg har stillet mig i Skranken mod Angrebene paa »Ny typ. For.« — at jeg selv har mangt og meget imod den, er overflødigt at udvikle her; det er tit nok gjort — saaledes maa jeg ogsaa forud uforbeholdent udtale, at hvis »Ny typ. For.« *virkelig* mod min Forventning skulde give den hos os verserende skarpe Opinion mod sig frit Spillerum for Angreb paa sin kolligiale Hæderlighed — da vil »Ny typ-For.« ikke faa nogen mere bitter Modstander end mig.

V. Bergenholz.

Vi skal ikke i Dag komme ind paa en Imødegaaelse af Hr. Bergenholz' Artikel; vi beklager *ikke*, at vi er i Uoverens-

stemmelse med Hr. V. B. i denne Sag, dertil har Hr. B.'s Opposition i den sidste Tid haft en for mærkelig Karaktér, men hvad der gør os ondt er, at Foreningens Ledelse paa dette Punkt har andre Anskuelser end vi — hvilket tydelig vil fremgaa af Referaterne andet Steds i Bladet. Vi skal imidlertid i næste Numer tillade os at hævde vort personlige Standpunkt. RED.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Udvalget har den Glæde at kunne meddele, at der endnu kun mangler Efterretning fra følgende Byer: Esbjerg, Faaborg, Maribo, Middelfart, Præstø, Skanderborg, Thisted, Viborg, Nykøbing S., Bogense og Hobro. Endvidere fra 2 af Trykkerierne i Roskilde og Avisen i Kallundborg. Vi haaber, at Listerne fra disse Trykkerier vil indkomme i den kommende Uge.

Udvalget er glad ved, at saa mange af Kollegerne har efterkommet Opfordringen om at udfylde Skemaerne og derved givet det Midlerne i Hænde til Grundlaget for den paafølgende Agitation.

Fra de fleste Trykkerier har vi samtidigt modtaget et hjerteligt »Til Lykke« med Foretagendet, og Ønsket om et heldigt Udfald.

Vi takker for det ærlige Haandslag, der bliver givet os; det er os en Borgen for, at naar vi kalder til Kamp, saa stiller vi Ryg mod Ryg, og saa sejrer vi.

De indkomne Skemaer viser, at der er den største Anledning til at sætte alt ind paa en Regulering af Arbejdsvilkaarene. Som Eksempel skal jeg blot oplyse, at den faste Løn varierer fra 32 Kr. til 6 Kr. og Kosten. En Difference af **20 Kr.** Det er hyggeligt! Hvad der gør det endnu mere opbyggende, er, at Vedkommende, som sidstnævnte Løn bliver budt, er gift og har Børn.

Kolleger! Tak for Tilliden der er vist os. Vi haaber at skulle vise os den værdig.

Lad os slutte os sammen. Er Stemningen ikke for at Spørgsmaalet skal ind under »Dansk typ. Forening«, — godt, lad os saa danne en Fagforening. Saa er Begyndelsen gjort og saa følger det andet ganske af sig selv.

Jeg beder de ærede Kolleger, som sidder inde med Skemaer, om at tilbagesende disse — udfyldte eller ej. Meget faa Trykkerier har ikke villet have med Sagen at gøre — og det endog et enkelt, hvor jeg tvertimod har ventet den største Velvilje for Sagen. Men det jævner sig nok. Fremskridtsmænd, som de Vedkommende kalder sig, kan og bør ikke holde sig tilbage.

Aalborg, den 19. Oktober 1890. Paa Udvalgets Vegne
ANTON SCHWARTZ.

Blandinger.

Oplæsningen i Mandags Aftes i Foreningen havde ikke samlet saa mange Tilhørere, som det var at vente. De mødte hørte med udelt Opmærksomhed J. P. JACOBSENS smukke lille Novelle »Fru Føns« og de ikke mødte maa selv bære Skylden for, at de gik Glip af en Times behagelig Underholdning. Oplæsningen lønnedes med fortjent Bifald.

Vejle Amts Folkeblad fejrede i Mandags sit 25-Aars Jubilæum. Bladet udsendte i den Anledning et Optryk af sit første Numer fra 1865. Forøvrigt fejredes Dagen med selskabelig Sammenkomst og Festmaaltid, hvori ogsaa Sætterpersonalet deltog.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening vedtog paa sin forrige Torsdag afholdte Generalforsamling at oprette en Sygekasse. Et Udvalg, der skal foretage de forberedende Skridt og gøre Udkast til Lovene, blev nedsat. Foreningen, der har en særdeles god Fremgang, afholder d. 8. Novbr. en Aftenunderholdning med fortrinlig Assistance, og Assemblé. Billetter kan erholdes hos Foreningens Medlemmer paa Trykkerierne.

Typografernes Sportsklub. *Søndag d. 2. November* begynder Klubben sin Vintersæson med Øvelser i **Gymnastik** to Gange om Ugen (Onsdag Aften fra Kl. 8½—10 og Søndag Form. Kl. 11—12½) i Sølvgades Kasernes Gymnassiksaal, under Ledelse af Klubbens tidligere Lærer, Hr. Gymnastiklærer H. PEDERSEN. Det vilde være ønskeligt om der i den kommende Vinter kunde finde større og stadigere Tilslutning til Øvelserne end i Fjor. Ret besét er det i Grunden lidt trist at lægge Mærke til, hvilken Mangel paa Interesse Arbejderne i Almindelighed, men Typograferne i Særdeleshed, lægger for Dagen overfor Sporten, hvad enten det er paa Fælleden eller i Gymnastiksalen, og i hvor høj Grad de mangler Forstaaelse af, at man ved at styrke og udvikle sit Legeme ved en sund og fornøjelig Sport forøger sin Arbejdskraft og adspreder Tankerne paa en let og behagelig Maade. Det er en stor Vildfarelse, naar man i Almindelighed tror, at Sporten *kun* er for de unge; ogsaa Folk, som er lidt til Aars, vil have megen Glæde og Gavn af at deltage, og ofte sér man, at naar ældre Folk først faar begyndt er de i Reglen de mest ihærdige. Paa *Søndag, d. 26. Oktbr. Kl. 10 Form.*, er der Møde og Generalforsamling i Café »Elektrik«, Vendersgade 5, St., hvor da Indmeldelse i Klubben kan finde Sted og alle Oplysninger om Øvelserne erholdes. Skal vi ikke for en Gangs Skyld for Alvor tage fat og gøre os bekendt med, hvad Sporten byder? Kom derfor til Stede paa dette Møde og virk for, at det bliver saa talrigt besøgt som muligt. STYRELSEN.

Regnskab over Bidragene til Sømandsstrejken.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Aalborg Typografer (5 B.)	50	»
Adresse-Avisen (11 B.)	32	50
Aller (8 B.)	8	»
Avisen (13 B.)	26	57
Bagge (4 B.)	3	75
Bernsteen (6 B.)	1	65
Bladsætter, en (1 B.)	»	25
Bladsættere, nogle (9 B.)	21	80
Bording (9 B.)	25	40
Cohn, N. (8 B.)	54	25
Dagbladet (5 B.)	15	25
Demokraten, Aarhus (9 B.)	52	12
Eltong (5 B.)	7	50
Eksprestryk. & A. D (13 B.)	45	65
Fjeldsøe (2 B.)	3	50
Græbe & 2 Bogb. (6 B.)	27	90
Jordan (5 B.)	2	25
Jørgensen & Co. (10 B.)	24	70
Kolding Lokalf. (4 B.)	7	3
Luno (6 B.)	9	25
Møller, S. L. (4 B.)	11	5
Nationaltidende (6 B.)	13	30
Nielsen & Lydiche (6 B.)	14	48
Olsen, O. C. & Co. (9 B.)	42	65
Philipsen (4 B.)	2	25
Politiken (14 B.)	124	59
Rasmussen & Olsen (4 B.)	4	65
Rom (7 B.)	5	35
Schultz (2 B.)	9	51
Sivertsen (1 B.)	4	»
Thiele (4 B.)	3	»
Trier (7 B.)	36	45
Valentin & Lund (10 B.)	16	35
Boesen (1 B.)	»	25
»En good Templar« (1 B.)	»	10
Et gl. og et Ny-Foren.s Medl. (6 B.)	4	90
F. Sørensen (2 B.)	»	50
A. H. (3 B.)	1	50
F. J. (2 B.)	1	»
S. J. (1 B.)	»	25
O. A. (1 B.)	»	25
V. A. (6 B.)	8	»
	723	70

Udgift.	Kr.	Ø.
Ifølge Kvittering af 7/6 90	32	42
— — - 21/6 90	21	38
— — - 28/6 90	18	49
— — - 4/7 90	37	47
— — - 17/7 90	78	24
— — - 31/7 90	133	19
— — - 9/8 90	117	6
— — - 16/8 90	83	5
— — - 22/8 90	73	35
— — - 30/8 90	86	30
— — - 8/9 90	28	60
— — - 15/9 90	14	15
	723	70

Den 15. September 1890. G. CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab revideret og befundet rigtigt.
Den 22. September 1890.
V. BERGENHOLZ. V. C. BERG.

Regnskab over Bidragene til Murerstrejken.

Indtægt.	Kr.	Ø.	*Udgift.*	Kr.	Ø.
Aamodt (6 B.)	8	50	Ifølge Kvittering af 24/5 90	42	80
Adresse-Avisen (9 B.)	22	25	— — - 31/5 90	55	25
Aller (4 Sættere) (8 B.)	8	75	— — - 7/6 90	67	51
Avisen (10 B.)	28	30	— — - 14/6 90	92	33
Bagge (6 B.)	11	75	— — - 20/6 90	68	5
Bernsteen (4 B.)	2	20	— — - 28/6 90	59	73
Bladsættere, nogle (10 B.)	31	57	— — - 4/7 90	101	13
Bording (9 B.)	33	60	— — - 12/7 90	94	17
Calberg sen. (1 B.)	»	25	— — - 17/7 90	97	77
Cohn, N. (10 B.)	66	55	— — - 26/7 90	82	36
Dagbladet (8 B.)	22	25			
Demokraten, Aarhus (4 B.)	16	13			
Eltong (11 B.)	12	25			
Eksprestrykkeriet (10 B.)	16	70			
Græbe (10 B.)	66	91			
Hoffensberg & Trap (7 B.)	8	90			
Jordan (6 B.)	3	»			
Jørgensen & Co. (10 B.)	33	25			
Kolding Lokalf. (2 B.)	8	70			
Luno (8 B.)	23	10			
Møller, S. L. (7 B.)	30	45			
Nationaltidende (5 B.)	10	25			
Nielsen & Lydiche (8 B.)	24	65			
Olsen, O. C. & Co. (10 B.)	43	25			
Philipsen, Ferd. (8 B.)	5	75			
Politiken (10 B.)	74	24			
Rasmussen & Olsen (9 B.)	13	40			
Ringkøbing Lokalf. (1 B.)	7	»			
Rom (8 B.)	5	20			
Sivertsen (2 B.)	8	»			
Thiele (8 B.)	7	25			
Trier (7 B.)	68	75			
Truelsen (7 B.)	7	25			
Valentin & Lund (8 B.)	22	15			
A×B. (7 B.)	5	40			
B. & H. (2 B.)	1	»			
Et gl. Medlem (2 B.)	»	70			
M×r (1 B.)	1	50			
	761	10		761	10

Den 30. Avgust 1890. G. CLAUSEN.

Dags Dato er ovenstaaende Regnskab revideret og befundet rigtigt.

Den 22. September 1890.

V. BERGENHOZL. V. C. BERG.

Aftenunderholdning og Assemblé

til Fordel for **Juleuddelingen** blandt arbejdsløse Typografer

Søndag d. 23. November, Kl. 7½

i Wittmachs store Lokaler, Gl. Holm.

Da Udsigterne til Arbejdsløshed og Savn ere saa store i Aar som nogen Sinde, tillader undertegnede Komité for de typografiske Foreninger i København sig at indbyde heldigere stillede Kolleger til at deltage i ovennævnte Fest, hvis Overskud kan bringe lidt Lys i mange Hjem ved Julefesten.

PROGRAM:

Korsange af Typografernes Sangforening.

Husets Folk,

Farce med Sang i 1 Akt af POVL STRANGE.

Korsange af Typografernes Sangforening.

Humoristisk Oplæsning af Hr. ALBERT SCHOU.

„Hansen“,

Studenterkomedie i 1 Akt.

Derefter **Assemblé** til Kl. 3.

Billetter til Aftenunderholdningen à **50 Øre** (de 6 første num. Stolerækker **75 Øre**) faas hos Undertegnede og paa Trykkerierne. **Balbaand** à **50 Øre** pro pers. faas Festaftenen i Salen.

Gaver fra København og Provinserne i ovennævnte Øjemed kunne sendes til Kassereren, Hr. BYNCK, Græbes Bogtrykkeri, Niels Hemmingsensgade, K.

For Den typ. Forening:

P. FASMER, Adresseav. VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12.

For Ny typ. Forening:

JULIUS FISCHMANN, Nielsen & Lydiche. ANTHON LARSEN, Centraltrykkeriet.

For Trykkerforeningen:

A. DAHLQUIST, Thiele. VALD. STEPHENSEN, Luno.

For Typografernes Sangforening:

ALBERT AUENER, Thiele. RUD. JACOBSEN, Thiele.

C BYNCK, Kasserer, Græbe.

De Arbejdsløse

er i Følge de ny Love **forpligtede** *til at melde sig* **hver Mandag** *mellem 1 og 2 til Arbejdsanvisningskontoret, Nybrogade 12, 1. Sal (Indgang i Gaarden til højre) og øjeblikkeligt underrette mig om, hvis Plads opnaaes.*

Undladelsen heraf medfører Tab af Arbejdsløshedshjælp.

I Foreningsanliggender træffes jeg daglig mellem 1—2.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften.

Biblioteket aabent 8—10.

Styrelsesmøde d. 18. Oktober.

Alle mødt. Det fra forrige Møde opsatte Gensidighedsspørgsmaal forelaa til Forhandling; men da FORMANDEN endnu intet Svar havde faaet paa den sidst afsendte Skrivelse til »Dansk typ. Foren.«s Hovedbestyrelse, maatte Afgørelsen udsættes. Et Andragende fra Kassereren bevilgedes. Mødet hævet.

Den 21. Oktober.

En Skrivelse fra »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse forelaa, i hvilken man bestemte Fælleskonferencens Afholdelse til de første Dage i November. FASMER stillede Forslag om at indbyde »Ny typ. Foren.«s Styrelse til denne Sammenkomst, da han mente, at man i Samraad burde drøfte Betingelserne for en fælles Gensidighedskontrakt. FORM. vilde bestemt modsætte sig dette, da han ikke indsaa Nytten af at gøre yderligere Tilnærmelsesforsøg til »Ny typ. Forening«s Styrelse; saa meget mere som denne Styrelse i sin sidste Skrivelse havde afvist enhver Forhandling. FASMER vilde fremhæve, at »Ny typ. Foren.«s Styrelse jo udtrykkelig havde udtalt sig for et Samarbejde i Lønspørgsmaalet, naar Gensidighed kunde opnaas. FORMANDEN mente, at »Ny typ. Foren.« flere Gange havde vist, at den ikke vilde Samarbejde, og at der derfor ingen Anledning var til at gøre et Forsøg. I Virkeligheden var der ingen som helst Garanti for, at »Ny typ. Forening« vilde gaa sammen med os i Lønspørgsmaalet. FASMER vilde naturligvis forlange Garanti herfor. LAURITZEN og TH. NIELSEN sluttede sig til Fasmer. Efter en meget lang og indgaaende Debat, hvori Styrelsens samtlige Medlemmer deltog, vedtoges Fasmers Forslag med alle St. mod 2. Da FORMANDEN ikke ønskede at afsende en saadan Indbydelse, overdroges det til SEKRETÆREN at udfærdige Skrivelsen. Mødet hævet.

Den 22. Oktober.

En Skrivelse fra V. Bergenholz og en Skrivelse fra Tarifudvalgets fire Medlemmer forelaa til Behandling. Af Bergenholz Skrivelse fremgik det, at denne havde indsendt en Artikel, som Redaktøren af »Typ.-Tid.« havde nægtet Optagelse. FORMANDEN ansaa ikke Styrelsen for kompetent til at træffe Afgørelse i denne Sag, da Foreningens Medlemmer valgte et Redaktionsudvalg og Bladets Redaktør. FASMER imødegik denne Opfattelse og udtalte, at Styrelsen som saadan bar Ansvaret for Bladets Indhold og nu, da den var raadspurgt, meget godt kunde forsvare at tage Standpunkt. Han vilde indstændig anmode Styrelsens Medlemmer at stemme for Artiklens Optagelse. LAURITZEN vilde ligeledes stemme for Artiklens Optagelse, da de nuværende Forhold krævede, at den omhandlede Sag blev belyst fra forskellig Side. TH. NIELSEN mente, at Styrelsen absolut kunde fordre en saadan Artikels Optagelse og haabede, at Redaktionen vilde bøje sig for Styrelsens Afgørelse. FORMANDEN kunde ikke indse, hvilken Nytte Redaktionsudvalget saa gjorde, og hævdede bestemt, at Bergenholz burde have henvendt sig til Redaktionsudvalget. Efter en meget skarp Diskussion vedtoges det imidlertid med alle Stemmer mod én at for lange Artiklens Optagelse i Bladet. Mødet hævet. FORMANDEN

Ny Medl.: SOPHUS JØRGENSEN og JOHAN HARALD NIELSEN (tidl. Medl.) arb. begge i Rigsdagen. JOHANNES VILHELM TUXEN (udl. d. 27. Septbr. 1890), arb. hos Mayland.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte: P. CHRISTENSEN (Dsk. typ. Foren., 161), arb. hos Laur. Madsen. JACOB JACOBSEN (Dsk. typ. Forening, 458), arb. hos I. Cobn. R. C. ANDERSEN (Dsk. typ. Forening, 263), arb. hos S. L. Møller. CARL SIEGFRIED BAHNSON LARSEN (Den typ. Foren., 1132), arbejdsløs.

Medlemmer, der endnu ikke har modtaget de nye *Medlemskort* og *Love*, kan erholde disse ved Henvendelse til Kassereren, Rørholmsgade 14, træffes mellem 9—10 Fm. og 2—3 Eftm.

Til **det friv. Fond** har jeg endvidere modtaget: Er 0.35.
Med de tidl. indk. 0.89 — ialt 1.24.
Bidrag modt. fremdeles.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modt.: »W« 2.00, Adresse-Avisen 1.75, En Sætter i Dagbladet 0.25 — ialt Kr. 4.00.
Med de tidl. indk. Kr. 622.41 ialt Kr. 626.41.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Lørdag d. 18. Oktober.

TORKILD PETERSEN fraværende med anmeldt Forfald.

1. FORMANDEN gav forskellige Meddelelser; et nyt Medlem i *Roskilde* var det tilladt, at Indskudet kunde indbetales paa Oktober Kvartals Regnskab i Stedet for i Juli, men til Gengæld hviler den vedkommendes Understøttelsesret hos Foreningen, indtil Beløbet er betalt; i *Aalborg* var et Medlem af sin Læge bleven paalagt at indlægge sig paa Frederiks Hospital i København, og Sygeunderstøttelsen vil være at udbetale ham *der*, med Iagttagelse af den fornødne Kontrol, — hvilke Beslutninger billigedes af Hovedbestyrelsen.

2. *Konferencen med »Den typ. Forening« i København om Gensidighedsforholdene.* Det vedtoges at bestemme Mødedagen til en af de første Dage i November. H. F. R.

Ny Medl.: Odense, LAURITZ HENRIK VILHELM WILS (udl. i Fyns Stiftsbogtrykkeri i Odense d. 4. Oktbr. 1890). Kolding, JØRGEN CHRISTIAN SLOTT (udl. hos C. Berg i Kolding den 1. Oktober 1890) og PETER HENRIK ANDR. THORSEN (udl. hos B. Møller i Kolding den 11. Okt. 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Bortrejste: Odense, 541, SOFUS ANDERSEN (til København). Varde, 322, SIMON STAMPE (til Ringkøbing i Plads). Fredericia, 375, L. RASMUSSEN (til Aarhus i Plads) og HENRIK F. P. HANSEN (Den typ. Forening, 177, til Vejle, arbejdsløs). Aalborg, 63 og 907, CHRISTIAN TOBIESEN (Svenska Typografförb., til Randers, arbejdsløs). Horsens, 295, U. ROSENSTAND (til Vejle, arbejdsløs).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Nakskov, 380, H. P. HANSEN (sidst været paa Rejse).

Død: Aalborg, 401, ELIAS JOHAN BJØRK HAUGAARD.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Torsdag den 30. Oktober afholdes Oplæsning eller Foredrag i Lokalet (Se »Socialdemokraten« for Onsdag d. 29.). Besøgende kan medtages.

Lørdag d. 8. November afholdes Aftenunderholdning og Assemblé i Thalias store Theatersal, Østergade 32, 1. Sal o. G. Medlemmerne kan **gratis** afhente Billet hos Kasserersken, mod fuld Indbetaling af Kontingent. For Besøgende er Adgangsprisen 25 Øre for Voksne og 15 Øre for Børn til Aftenunderholdningen. Baltegn koster for besøgende Damer 35 Øre, for Herrer 50 Øre. Billetter kan faas hos Foreningens Medlemmer. *Virk for talrig Tilslutning.* Intet Billetsalg ved Indgangen.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

Opmærksomheden henledes paa, at forskellige illustrerede og underholdende Blade ved velvillig Imødekommen fra den typ. Forenings Styrelse vil ligge til Gennemlæsning for Medlemmerne paa Mødeaftenerne.

TYPOGRAFERNES ENKEKASSE.

Opmærksomheden henledes paa, at Indskudet (1 Kr.) skal være erlagt Lørdag den 25. ds.

Indbetalingsblanketter vil i næste Uge blive omdelt paa Trykkerierne, hvorefter Kontingentet for de forløbne fire Uger tilligemed Indskudet bedes indbetalt til Kassereren. N. HANSEN (Carl Lunds Bogtrykkeri).

I den nærmeste Tid vil Lovene blive omdelt tilligemed en Navnefortegnelse over Medlemmerne (d. e.: de, der har betalt Indskud og Kontingent). BESTYRELSEN FOR ENKEKASSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Dr. med. FABER er flyttet til *Kjøbmagergade Nr. 64, 2. Sal.* Konsultationstid som tidligere fra Kl. 12½—1½.

Den 7. November uddeles 2 Portioner af Bogtrykker Eibeschütz's Legat. Ansøgninger om dette Legat stilede til Styrelsen for Typografernes Hjælpekasser, bedes sendte til Kassereren, N. HANSEN, Blaagaardsgade Nr. 22, 3. Sal, inden Udgangen af Oktober Maaned. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 forventes talrigt Møde til Indøvelsen af Sangene til Koncerten den 22. Novbr. STYRELSEN.

Rettelse.

Nakskov Lokalformand er i Nr. 41 ved en Skrivefejl bleven ophøjet til Hoved*kasserer;* naar han nu fratræder sin Lokalforenings Ledelse, indtager han den ikke mindre beskedne Stilling som Foreningens Hoved*revisor*.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Faktor.

Som saadan søger en vel anbefalet Typograf, tidligere Bestyrer af et mindre Bogtrykkeri, Plads snarest. Billet mrkt. »P. V.« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærespræmie

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96 PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER

FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER

MED CYLINDERFARVERIVNING

AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER

FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE

(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Skrift ønskes.

En Del brugt Skrift af det gamle (Thieles) System (særlig Korp. Fr., fed og halvfed Korp. Fr.) ønskes til Købs. Billet mrkt. »23« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En Typograf

(gift) søger Plads som Akcidenssætter. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »G. L.« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 44
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 31. Oktober 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

I Budapest har **1000 Kolleger** *i Mandags nedlagt Arbejdet, da Arbejdsgiverne ingen som helst Indrømmelse har gjort lige over for de fra Typografernes Side modificerede Fordringer. I sidste Øjeblik før Redaktionens Slutning indløb endvidere Meddelelse om, at* **200 kvindelige Trykkeriarbejdere** *har gjort fælles Sag med Typograferne.*

Vi appellerer til Eders Solidaritetsfølelse og Offervillighed. Men organisér Hjælpen **saa hurtig som mulig;** *thi vore Brødres Pengemidler er kun smaa. Og vi anmoder denne Gang ikke alene vore mandlige Kammerater om Hjælp, men vi opfordrer ligeledes* **de kvindelige Trykkeriarbejdere** *om ved denne Lejlighed at vise, at de staar sammen med os i vore Rækker, naar det gælder den internationale Solidaritet!*

Pengebidrag bedes sendt til Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kælderen. STYRELSEN F. DEN TYP. FORENING.

Gensidighedsspørgsmaalet.

Vi skrev i sidste Numer, at Hr. V. BERGENHOLZ' Opposition i den sidste Tid havde haft en mærkelig Karaktér. Denne Ytrings Berettigelse bekræftes fuldt ud ved Hr. V. B.'s egen Artikel, idet det ikke alene er lykkedes Hr. B. at skaffe sig et Flertal inden for Styrelsen for »Den typ. Forening«, men endogsaa har fundet en Støtte for sin Opposition inden for selve »Ny typ. Forening«. Naar man husker, hvilke Anstrængelser der fra »Den typ. Forening«s Ledelse er gjort for at faa »Ny typ. Forening« til at tage Stilling til de forskellige foreliggende Spørgsmaal — Anstrængelser, som for største Delen er kronede med Held — men som altid i sidste Instans har medført, at »Ny typ. Forening« afgjort har stillet sig *imod* »Den typ. Forening« og dermed *imod* Flertallet af Københavns Typografers Anskuelser, kan man let forstaa, at der maa være budt d'Hrr. en ganske usædvanlig Lækkerbidsken, siden man nu fra denne Side griber til med begge Hænder.

Og det er i Virkeligheden ogsaa en Fordel af uskatérlig Værdi, der bydes — nemlig: *Gensidigheden*. Det er Genstanden for de »ny«s hedeste Ønsker og brændende Attraa, man her er i Færd med at kaste ned i deres Aladdin-Turban.

Hvad har »Ny typ. Forening« udrettet, hvorved den har gjort sig fortjent til at opnaa denne Rettighed? Intet. Den har tværtimod ved alle mulige Lejligheder modarbejdet os. Hr. B. vil muligvis herimod sige, at »Ny typ. Forening« i Virkeligheden kun har modsat sig de mere yderliggaaende *Personer* inden for »Den typ. Forening«, og han har jo i den Henseende allerede henvist til den Generalforsamlingsbeslutning, man har taget angaaende Samarbejde med det Tarifudvalg, i hvilket Hr. B. synes at skulle spille Hovedrollen.

Maa det være os tilladt at trække paa Smilebaandet af denne Henvisning?

Det morsomme ved denne Udtalelse af Hr. B. er nemlig den lige efter følgende Parenthes: »*Om end paa et vist Grundlag*«. Vi har fra anden Side — Hr. B. er selvfølgelig saa diplomatisk ikke at indvie os i sit Hemmelighedskræmmeri med de »ny« — modtaget Meddelelse om disse Betingelsers Karaktér, og de fortjener virkelig at blive bekendt for en større Kreds end den, de vistnok er tiltænkt. Hr. B.'s Bundsforvante har nemlig besluttet, at Samarbejdet kan foregaa paa Betingelse af, at der slet ikke maa *tales* om en Forkortelse af Arbejdstiden, endvidere, at Fordringerne under ingen Omstændigheder maa søges gennemført ved Strejke, og endelig er der til Overflod en Bestemmelse om, at man selv vil afgøre Sagen i sidste Instans.

Vor hjærteligste Lykønskning til Tarifudvalget i Anledning af det opnaaede Resultat!

Det er saadanne Helte vi skal kæmpe Side om Side med! Man vil huske det offenlige Møde, hvor Forkortelsen af Arbejdstiden var til Diskussion. Forsamlingen, som var særlig talrigt besøgt af »Ny typ. Forening«s Medlemmer, sluttede sig dér énstemmig til Pariserkongressens Beslutning om 8-Timers Arbejdsdagen. Og *nu*, hvor der var Lejlighed til praktisk at forsøge at faa denne Fordring virkeliggjort, vedtager man, at der end ikke maa forhandles herom!

Hvad skal man sige om denne Kreds af — besindige Mænd, der allerede *i Forvejen* fortæller sine Modstandere, at Kamp vil de overhovedet ikke indlade sig paa. Det er enhver bekendt, at *ingen* inden for »Den typ. Forening« har særlig Appetit til at *trumfe* sine Fordringer igennem, men selv d'Hrr. Arbejdsgivere vil indrømme os, at der ikke godt kan tænkes større Dumhed end den, forud offenlig at sprede for alle Vinde, at man *under ingen Betingelse* vil søge at *tvinge* sine Fordringer igennem. Hr. O. C. OLSEN vil smiske i Skægget og fornøjet gnide sig i Hænderne, og sært skulde det være, om han ikke vil sige til sig selv: den Slags Folk kan jeg bruge!

Og dog — Dumhed siger vi! Pokker heller — det var maaske saa vist klogt alligevel. Thi d'Hrr. *vidste*, at de under ingen Omstændigheder fik Medlemmerne med til et saadant Skridt, hvis man ikke i Forvejen havde lullet deres nervøse Frygt i Søvn. Ængstelse kommer jo med Aarene — som Hr. B. siger.

»Ny typ. Forening« har — i Overensstemmelse med sit Standpunkt under Kristianiastrejken — ved denne Beslutning tydeligt og klart tilkendegivet sin hele Karaktér for Skandinaviens samlede Organisationer, og derved i Virkeligheden fuldt ud bevist, at vor Skildring af denne Forenings Medlemmer var mikroskopisk rigtig.

Vi skal ikke indlade os nærmere paa Hr. B.'s psykologiske Studier; vi overlader Hr. B. og hans Tilhængere den fulde Nydelse heraf ubeskaaret, lige som det maa blive Hr. B.'s

og Hr. P. Christensen's Sag indbyrdes at klare, om »Den typ. Forening« har redet de sidste 6 Aars Storme af eller ej, om endskøndt det kunde have haft sin Interesse at faa at vide af Hr. B.'s Mund, om Hr. P. Christensen havde været i Stand til at ride den Storm, Kristianiastrejken vakte, af *paa en kollegial Maade*. Men — vi vil saa nødig ødelægge det i god Gang værende Samarbejde.

Vi vil heller ikke diskutere med Hr. B. om, hvilken Fordel »Ny typ. Forening« kunde have af den paatænkte Gensidighed; denne er saa øjensynlig og let fattelig, at herom kan der ikke være to Meninger. Den vil ganske simpelt tilføre dem mange Medlemmer og give dem deres tabte Prestige tilbage — men derom er naturligvis baade Hr. B. og de ny enige. Hvad der derimod sikkert kunde have sin Interesse, baade for Hr. B. — som Medlem af »Den typ. Forening« — og for denne Forenings Medlemmer, er, at faa at vide, hvilken Fordel »*Den typ. Forening*« skulde have af denne Alliance. Det nytter ikke, at Hr. B. kører op med »Ny typ. Foren.«s Formands Erklæring om »Kristiania-Resolutionerne paa Basis af fuldstændig Ligestilling«; thi for det første har det vist sig ved andre Lejligheder — d. 1. Maj f. Eks. — at »Ny typ. Foren.«s Medlemmer brød sig Pokker om deres Formands Erklæring, og for det andet gad vi nok se *det* Grundlag, hvor »Ny typ. Forening« ikke skulde kunne danse rundt paa med akkurat det samme »faglig-økonomiske Præg«, den nu giver sig Udseende af at have. Vi gad som sagt nok sét det Grundlag — men med den Hemmelighedsfuldhed, der hviler over den forenede Oppositions Forhandlinger, og som ikke er det mindst karakteristiske ved denne Sag og de deri implicerede, gør vi os ikke noget Haab herom.

Ét overrasker os: at Hr. B. overhovedet har noget imod »Ny typ. Forening« — saaledes som han i sin Slutningsbemærkning siger. Maa vi — hvor ondt det end gør os — bidrage vort til forhaabenlig at styrke denne Uvilje. I Anledning af de Forhandlinger, der for nogen Tid siden førtes mellem de to Styrelser, søgte man at opnaa Enighed om at faa en Agitation i Gang for Lønspørgsmaalet i Provinserne, og samtidig bestræbte man sig for at faa »Ny typ. Foren.«s Styrelse til at tage Standpunkt til en af Kristianiaresolutionerne, for om muligt i Fællesskab at faa de »ny« med til at danne den paatænkte Reservefond. Hr. Fischmann vidste naturligvis kun godt at berette om »Ny typ. Foren.«s Hensigter i disse to Retninger — han var ene Mand paa Mødet — men hans Styrelse havde noget andet at berette. Kort Tid efter Fællesmødet modtog Styrelsen for »Den typ. Foren. følgende Brev:

»I Henhold til Aftalen ved det sidste Fællesmøde, har jeg forelagt Styrelsen Samtalens Resultater. Med Hensyn til en Fællesoptræden paa Grundlag af Kristiania-Resolutionerne, vedtoges det selv at træffe de Foranstaltninger, man ansaa for nødvendige, og angaaende en Henvendelse til ‚Dansk typogr. Forening' besluttedes det ikke at deltage i en saadan, da vi er stillede aldeles uden Forbindelse med denne Forening og ikke indsé, hvorledes vi skulde kunne hindre dens Medlemmer i at udtræde og danne en særlig Forening, hvis større Uoverensstemmelser skulde indtræde. Paa Grund af disse Standpunkter ansaa man det for unyttigt, at holde noget nyt Fællesmøde.

Ærbødigst
JULIUS FISCHMANN
Formand.«

Det turde maaske være et Fingerpeg — muligvis ogsaa for Hr. B. — henimod, hvad man kan vente sig af Samarbejdet med denne Forening. Selvfølgelig vil »Ny typ. Forening« ikke gøre et eneste Skridt for at bringe Kristianiaresolutionerne til Virkelighed, og naar Hr. B. taler om Angrebene paa »Ny typ. Forening«s kollegiale Hæderlighed, turde der maaske være grundet Anledning til at gøre opmærksom paa, at den her ved denne Lejlighed *selv* har besørget ét af Angrebene.

Vi har uforbeholdent sagt vor Anskuelse om denne for Organisationen og den typografiske Stand lige vigtige Sag, saa meget mere som vore Bemærkninger — hvis da ikke Situationen betydelig forandres — turde være en af vore sidste Meningstilkendegivelser i dette Blad. Vi haaber oprigtigt, at det maa gaa op for Styrelsens Flertal, at det Hensyn, der vises »Ny typ. Forening«, ikke er ærligt fortjent, og har vi ikke formaaet at vise dette, er det vor sikre Tro, at de kommende Begivenheder endelig vil fastslaa denne Anskuelse. Et Gode tror vi, at disse Forhandlinger vil føre med sig, det næmlig, at udrydde den sidste Rest af de Illusioner, der endnu synes at have Trivsel hos en Del af »Den typ. Forening«s Medlemmer. Hr. B.'s Slutningsbemærkninger er en Borgen herfor, og efter alt at dømme, forestaar der i den nærmeste Tid et afgørende Vendepunkt i de typografiske Organisationers Forhold til hinanden. Og naar det er indtruffet, er vi sikre paa at have en god Kammerat i Hr. Bergenholz.

Og vi skulde kende »Ny typ. Forening« daarligt, om den ved denne Lejlighed svigtede sine Traditioner!

Kvindernes faglige Organisation.

Medens vi her hjemme endnu staar et godt Stykke tilbage med Hensyn til Organisationen af de kvindelige Arbejdere, og da navnlig indenfor de grafiske Fag, er det værd at lægge Mærke til, hvorledes vore Fagfæller i Nabolandene stiller sig i denne Henseende. I Sverig har det saaledes længe været tilladt de kvindelige Sættere at tiltræde Mændenes Organisation, og over alt i Landet, hvor den kvindelige Arbejdskraft er taget i Typografiens Tjeneste, har den stedlige Forening kvindelige Medlemmer. Men man er ikke blevet staaende herved. Ogsaa for de ved Maskinerne ansatte Paalæggersker har man aabnet Døren, og ogsaa disse gør i fuldt Maal Brug af deres Ret til at slutte sig til Organisationen. At det imidlertid ikke er nok med at give de kvindelige Arbejdere Adgang til Optagelse i Foreningerne, har vi hos os et godt Eksempel paa i de kvindelige Sættere, idet kun én af den store Hær har sluttet sig til os. Hvad det her kommer an paa, er *Agitation*. Der er ingen Tvivl om, at der kan opnaas meget ved en kraftig Agitation, og det er denne, som det er vor Pligt at sætte i Gang. Hos vore tyske Fagfæller er Spørgsmaalet om den kvindelige Organisation ogsaa under Ventilation, og vi gengive her i Uddrag en Artikel i vort Broderorgan »Reform«:

Siden Industrien har taget saa stort et Opsving, er Tallet paa de kvindelige Arbejdere vokset betydeligt. Storindustriens fortsatte Deling af Arbejdet har anvist Kvinden et omfangsrigt Felt. Kvinden havde ved det industrielle Erhværv søgt at gøre sin fra gammel Tid athængige Stilling af Manden mere fri. Hendes Kaar blev dog kun forbedrede i en ringe Grad: fra Husslavinde gik hun over til at blive Lønslavinde, og hun blev gennem sin billigere Arbejdskraft en svær Konkurrent til Manden. Det var derfor ret naturligt, at man, da man følte Trykket af Kvindens Konkurrence, forlangte Forbud mod hendes Optræden i de industrielle Fag. Først det paa videnskabelige Grunde formulerede Arbejderprogram førte dette Forlangende tilbage til sin rette Grænse. Ingen klart tænkende Arbejder forlanger mere Forbud mod Kvindens industrielle Virksomhed. Hvad nu enhver med de sociale Udviklingslove fortrolig Arbejder fordrer, er Indskrænkning af Arbejdet til den af Kvindens Organisme paabudte Grænse og Forbud mod Sysselsættelse af Kvinder i de Industrigrene, der er absolut skadelige for deres Helbred. De af de socialistiske Rigsdagsmænd indbragte Arbejderbeskyttelseslove indeholde disse Fordringer i klar Form.

Men har den industrielle Virksomhed bragt Kvinden bedre Livsvilkaar end tidligere? Nej, og atter nej! Den Løn, Kvinden faar

for sit Arbejde, er saa ussel, at hendes Kaar er blevne betydelig forværrede. Prostitutionen, og navnlig den hemmelige Prostitution, tager med hvert Aar større og større Dimensioner; den gennem den lange Arbejdstid indtraadte Degeneration af Slægten skrider stadig frem og giver sig tydelig tilkende ved de høje Tal paa Sygelighed og Tallet paa arbejdsudygtige. Og ligger ikke Aarsagen til disse Symptomer i vore unaturlige Samfundstilstande? De have deres Grnnd i den utilstrækkelige Ernæring og den overdrevne Anstrængelse ved Arbejdet, navnlig af den kvindelige Slægt. Den under det herskende System mange Gange jammerlige Løn for de industrielle Arbejdere, en Løn, der er en Haan mod den menneskelige Eksistens, danner Hovedaarsagen til den almindelige Elendighed. Den i den nyere Tid udtalte Fordring om en ensartet Løn for mandlig og kvindelig Arbejdskraft maa være Parolen for alle selvbevidste Arbejdere. For lige Arbejde, lige Løn! Ved Gennemførelsen af denne Fordring taber Kvinden Karakteren af Konkurrent til den mandlige Arbejder, og hun vil derved til Slut blive anerkendt som hans ligeberettigede Klassekammerat. Men hvilke Midler staa da til Raadighed for at skaffe disse Fordringer Gyldighed? Da det endnu ligger langt ude i det fjærne at sætte noget *Maal* i denne Retning, bliver det eneste *Middel,* der staar til de saakaldte »frie« Arbejderes Raadighed til Forbedring af Livsvilkaarene: *Koalition og Organisation af de kvindelige Arbejdere.*

Det er imidlertid en bedrøvelig Kendsgærning, at i Forhold til den store Masse kvindelige Organisationer, der for Tiden eksisterer, er Tallet paa Medlemmer i disse dog forsvindende. Det er som oftest den hos Kvinderne ejendommelige Uselvstændighed, der har bevirket, at de talrige Forsøg paa deres Organisation har havt saa fattige Resultater at opvise. Hvor mange tusinde Kvinder bliver der t. Eks. ikke sysselsatte i Bogtrykkerierne, og den største Del af disse bliver endogsaa usselt lønnede, men hvor mange af dem høre ind under Organisationen? Hvor mange Sættere og Trykkere har vel tænkt over at tale med Sættersker og Paalæggersker om Arbejderorganisationens Betydning og Værdi? Hvor mange finder det Umagen værd at underholde sig med Kvinder om dette Spørgsmaal? Men det er en Pligt for den mandlige Arbejder at gøre Kvinden *klassebevidst,* og gennem Tale og Skrift at vise hende Organisationens Betydning. Med en redelig Vilje lader der sig paa dette Felt udrette meget. Det stadige Samarbejde, saaledes som det finder Sted i Bogtrykkerierne, vil lette denne Opgave. Ved at handle saaledes, opfylder vi en Pligt mod os selv, idet vi gør Udsigten for en lykkelig Løsning af de fremtidige Opgaver større. Gør Enhver sin Pligt, vil Følgerne ikke udeblive.

Vi nære ikke Tvivl om, at en kraftig Agitation vil kunne udrette meget blandt Kvinderne, selv om der fra visse Sider af spidsborgerligt Pedanteri rynkes paa Næsen og lægges Hindringer i Vejen. Og staa de med os gensidige Foreninger med et stort Kontingent af kvindelige Medlemmer, vil nok af sig selv Døren blive aabnet her hjemme for alle de Kvinder, der føle Organisationen som en Pligt, og hvis Medvirkning er nødvendig, naar det gælder Forbedring af Arbejdernes Kaar.

Magtfuldkommenhed.

Styrelsens Stilling til Bergenholz's Artikel har vist vakt Forbavselse hos mere end én af »Typ.-Tid.«s Læsere. Jeg selv er en Modstander af at nægte en saadan Artikels Optagelse; men jeg indser ikke, hvad Styrelsen har med dette at gøre? Bergenholz maatte jo dog vide, at der er noget, der hedder Redaktionskomité, og vilde *han* ikke vide det, hvorfor henviste Styrelsen ham saa ikke til denne — det eneste rette Forum for hans Sag? Det er Medlemmerne, der har indsat Redaktionskomitéen, og naar Styrelsen forbigaar denne, da tilsidesætter den *Medlemmerne. Det* burde Styrelsen tænke lidt over, thi det lader til, at den ikke ret kender Grænserne for sin Myndighed. KARL EMIL.

Lidt om Bogbind.

(Sluttet.)

I Paris skal, i Følge et engelsk Fagblad, de bedste Bogbindere findes. En Bogbinder Lortic indbandt i 70erne Lafontaines Fabler i 2 Oktavbind. Arbejdet blev udført af 1. Klasses Arbejdere og hvert Bind krævede mere end et Aars Arbejde. Til Udførelsen blev benyttet over 10,000 Stykker Værktøj, men Bøgerne kom ogsaa til at koste 700 Lstr. eller over 12,000 Kr. for hvert Bind. Gennemsnitsprisen for en Indbinding fra Lortic er 200 Lstr. eller 3600 Kr. — Et Bevis for, at der dog kan opnaas ret gode Priser for respektabelt Arbejde.

Nutidens mest almindelige Indbindingsmaade — Vælskbind eller Halvfranskbind — (Læder paa Ryggen og Hjørnerne og Resten dækket med Papir) er fremstaaet ved Fordringen om billig Pris, men er dog langt at foretrække for de tidligere almindelige Shirtingsbind. For nogle hundrede Aar siden var Læderbindet det almindeligste, og der anvendtes stor Flid og Kunstfærdighed paa Dekorationen af saadanne Bind. Renæssancen satte ogsaa sit Stempel paa Bogbinderarberdet, og til Fremstilling af denne Manér opfandt man en hel ny Fremgangsmaade. Ornamenterne blev ridsede i Læderets Forside og derefter modelleret fra Bagsiden over en Matrise, hvorpaa Hulheden udfyldtes med en Slags Kit. Efter at Læderet var saaledes behandlet, blev det klæbet fast paa Bindet, Modelleringen fuldført, og naar det var tørt blev Grunden punslet med spidse eller hulslebne Punsler af forskellig Størrelse. Disse Manérer kaldes i Almindelighed »Lædersnit«, »Drevet Læder« eller »Læderplastik i Punktérmanér«. Denne Kunstart har man i den sidste Snes Aar gjort Forsøg paa at genoplive, fornemlig hos HORN i Gera og FRANZ WUNDER i Wien.

Der er en anden Kunstart inden for Bogbinderiets Omraade, som er næsten lige saa sjælden som sidstnævnte, skønt den er af nyere Oprindelse, nemlig Snitmarmoreringen, og især Kam- og Buketmarmor. Der er kun ganske faa Bogbindere i Danmark, som kunne trække et Kamsnit, og der er heller ikke mange i det øvrige Evropa. Den dygtigste Mester paa dette Omraade skal nok være JOSEF HALFER i Budapest.

Blandinger.

Typografisk Broschure. Vi henleder Opmærksomheden paa omstaaende Annonce fra vor Kollega, L. CHR. NIELSEN i Malmø, angaaende en Pjece, der vil udkomme i næste Maaned og omhandle det brændende Spørgsmaal om Udsigterne for Oprettelsen af et skandinavisk Typografforbund. For at kunne bestemme Oplagets Størrelse ønskes Bestillinger paa Pjecen indsendt inden Midten af November til »Arbetet«s Trykkeri, Malmø.

Nyt Anlægsapparat for Digeltrykpresser. Hr. MARINUS GEERTSEN, Aarhus, har konstrueret en ny Slags Anlægsapparater til Brug ved Digeltrykpresser. Efter selv at have prøvet dette, kan vi give Apparatet vor bedste Anbefaling, da det baade er nemt at betjene og særlig giver et nøjagtigt Anlæg. Det fortjener den største Udbredelse, da det er langt at foretrække for de almindeligt benyttede Anlægsapparater.

Styrelsesmøde Søndag d. 2. November, Kl. 10 i Thalia.

FORMANDEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.,* aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften.

Biblioteket aabent 8—10.

Ny Medlemmer: Sætter KNUD DANIEL JOHAN CHRISTIANSEN og Trykker FREDERIK SIMONSEN (begge udlærte den 25. Oktober 1890 hos O. C. Olsen & Co.), arb. samme Sted. Sætter S. F. E. FUHRMANN (udl. den 1. April 1888 hos Bønnelycke i Holbæk), arbejdsløs. Sætter NIELS WILHELM AUG. HANSEN (udl. d. 28. Oktober 1889) og Trykker HENRIK JULIUS CONRAD HANSEN (udlært den 4. Oktober 1890), arb. begge hos Hohlenberg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Bortrejst Medl.: 310, Sætter CARL F. CHRISTENSEN (til Aarhus i Plads).

Udmeldt: 1740, Sætter LOUIS SVENDSEN (arb. hos Schultz).

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modt.: Jordans Pers. 0.25, Adresse-Avisens 1.75 — ialt Kr. 2.00.

Med de tidl. indk. Kr. 626.51*) — ialt Kr. 628.51.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 28. Oktober.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Kvartalsregnskaberne er indkomne med Undtagelse af Sorø, Middelfart, Skanderborg og Randers; endvidere er flere Kvartalsregnskaber tilbagesendte paa Grund af Formfejl etc. Der er anmeldt 2 Dødsfald; Emil Haugaard, Aalborg, 20½ gammel,

*) Hovedsummen var i sidste Nr. fejlagtig anført 10 Øre for lav.

berettiget til 200 Kr., og Ulrik Rosenstand, Horsens, ca. 50 Aar gl., den sidste ved Selvmord (skudt sig), berettiget til 300 Kr.; Lokalformændenes Anmeldelser var i behørig Orden og Anvisningerne paa de forskellige Beløb ekspederede pr. omgaaende. De gamle Medlemsbøger, som har henligget i »Den typ. Forening«, København, er nu modtagne derfra, og i disse fandtes flere ældre, uafgjorte Laan, bl. a. et fra 1883; »Den typ. Foren.«s Kasserer har velvillig paataget sig at inddrive disse.

2. En Skrivelse fra Formanden for Tarifkommissionen i Budapest. — Til Efterretning.

3. *Udkast til Gensidighedskontrakt med København* forelaa, og efter nogen Diskussion vedtoges det at lade Udkastet cirkulere blandt Hovedbestyrelsen indtil næste Møde paa Tirsdag. H. F. R.

Ny Medlemmer: Middelfart, RUDOLF ALEXANDER BOSS (udl. hos Red. O. Willerup i Vordingborg d. 1. Oktober 1890), arb. hos Kapt. Claudius Madsen i Middelfart. Aarhus, JENS LAURITZ VILHELM LARSEN (udl. i Møens Folkebl. Bogtr. i Slutn. af Maj d. A.), arb. i Aarhus Folkeblads Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Foren: Næstved (Næstv. Tid.) 5—731, JENS RASMUS JENSEN (Medlem af Svenska Typograff.), sidst arbejdet i Helsingborg.

Tiltraadte fra en anden Lokalf.: Horsens, 295, U. ROSENSTAND (sidst været paa Rejse) og 258, C. A. WEDEGE PETERSEN (sidst arb. i Aarhus), arbejdsløse. Aarhus (Demokr.), 375, L. RASMUSSEN (sidst arb. i Fredericia). Næstved (Næstv. Tid.), 599, ANTON ELOF BENGTSON (sidst arb. i Ringkøbing) og (Næstv. Avis) 242, KNUD HØYER (sidst arb. i Middelfart). Esbjerg, H. JØRGENSEN (sidst arb. i Varde).

Bortrejste: Roskilde, 102, O. JENSEN (til Køge). Aarhus, 258, WEDEGE PETERSEN (til Horsens i Plads) og 477, C. JOHNSEN BUSKERUD (til København), arbejdsl. Esbjerg, ERNST L. JØRGENSEN (til Ribe), arbejdsl. Viborg, 296, ANTON SØRENSEN (til Aarhus), arbejdsløs.

Død: Horsens, 295, ULRIK ROSENSTAND.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sammensang paa Koncertprogrammet. Udlevering af Billetter. STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 2. Novbr. Kl. 1 i* **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling: Billedtryk og Billedtrykplader paa forskellige Stadier. Foredrag af Trykkeribestyrer P. CHRISTENSEN. Løsningerne af Præmieopgaverne forelægges.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Lørdag d. 8. November afholdes Aftenunderholdning og Assemblé i Thalias store Theatersal, Østergade 32, 1. Sal o. G. Medlemmerne kan **gratis** afhente Billet hos Kassererske, mod fuld Indbetaling af Kontingent. For Besøgende er Adgangsprisen 25 Øre for Voksne og 15 Øre for Børn til Aftenunderholdningen. Baltegn koster for besøgende Damer 35 Øre, for Herrer 50 Øre. Billetter kan faas hos Foreningens Medlemmer. *Virk for talrig Tilslutning.* Intet Billetsalg ved Indgangen.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kassererske, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

Opmærksomheden henledes paa, at forskellige illustrerede og underholdende Blade ved velvillig Imødekommen fra den typ. Forenings Styrelse vil ligge til Gennemlæsning for Medlemmerne paa Mødeaftenerne.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Ærede indenbys Medlemmer og Abonnenter, der modtager Typograf-Tidende senere end Fredag Middag bedes snarest anmelde det. Ligeledes hvis anden Fejl skulde indtræde vedrørende Distributionen bør hurtig Anmeldelse finde Sted.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa have os undskyldt til næste Nr. Rigeligt Stof haves for Tiden. RED.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

JUST WARBURG

TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.

KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig

Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer

Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig

Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.

Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Nyt! MARIUS GEERTSENS **Nyt!**

Anlægsapparater for Diegeltrykpresser.

Absalut nøjagtig Anlæg. — Let at betjene. Betydelig tidssparende. — Pris pr. Sæt: 4 Kr.

Faas alene hos Eneforhandlerne for Skandinavien:

D. Voigt & Ko., Amagertorv, Kbhvn. samt hos **Marius Geertsen, Aarhus.**

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96 PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER

FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER

MED CYLINDERFARVERIVNING

AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER

FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE

(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

I November Maaned udkommer:

Finnas f. n. några utsigter för ett skandinaviskt typografförbund?

Några betraktelser af L. CHR. NIELSEN.

Prisen bliver 20 Øre pr. Eksemplar. Rekvisitioner sendes saa vidt muligt, for Bestemmelsen af Oplagets Størrelse, til Forfatteren inden medio Novbr., under Adresse: »Arbetet«s tryckeri. *Malmø.*

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.

Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 45
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 7. November 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Strejken i Budapest vedvarer! *Vi opfordrer indtrængende til at organisere Indsamlingen! Inkassatorerne bør uopholdelig foretage det fornødne!*

STYRELSEN F. DEN TYP. FORENING.

Skandinavisk typografisk Forbund.

Den Fordel har den senere Tids Forhandlinger i hvert Fald bragt med sig: de har i væsentlig Grad bidraget til at klare Standpunkterne. Den typografiske Verden i Skandinavien har kun meget lidt beskæftiget sig med hverandres Forhold, først efterat den skandinaviske Konference i Kristiania ganske naturligt har medført en Meningsudveksling om den Stilling, de skandinaviske typografiske Organisationer indtager overfor Typografernes Livsspørgsmaal, er det lykkedes at faa de respektive Landes Fagblade til at interessere sig for hverandres Opfattelse af disse for alle Organisationer lige betydningsfulde Anliggender. Vi for vort Vedkommende har kun Grund til at være glade for denne Diskussion, idet vi er fuldt overbeviste om, at den — i Forbindelse med de rask sig udviklende Begivenheder — vil bidrage til at faa fuld Klarhed over de forskellige Organisationers Karaktér.

»Svensk Typograf-Tidning« kommer atter i sit sidste Numer tilbage til Udsigterne til et skandinavisk Forbund. Den skriver:

»I Numer 19 fæstede vi os ved den Situationsberetning, som »Den typ. Forening«s Ordfører aflagde paa Konferencen i Kristiania om de typografiske Forhold i Danmark og hvoraf det fremgik, at disse burde være bedre, inden der for Alvor kunde blive Tale om en nærmere Sammenslutning mellem de skandinaviske Landes ulige Organisationer. Referatet over den norske Beretning er beklagelig nok meget kortfattet, saaledes at man ikke kan drage bestemte Slutninger om den nuværende Situation i Norge; imidlertid siges der bestemt, at der er indtraadt en vis »Ebbe« i Foreningslivet — vi formoder i Kristiania — og denne »Ebbe« giver sig til Kende i et formindsket Medlemsantal og større Ligegyldighed for Lønningsvilkaarene, noget, som vel har sin væsenligste Grund i det Udfald Strejken forrige Aar fik. Men hvorledes stiller det sig i de norske Provinser? Er man der villig og beredt til en Sammenslutning med de øvrige skandinaviske typografiske Organisationer? Har man i Norge nogen Organisation for *hele Landet*, som har til Formaal at tage Vare paa de norske Typografers Interesser? For saa vidt man kan slutte sig dertil af Referatet, er dette alene Tilfældet for Rejse- og Sygeunderstøttelse gennem »Norsk Centralforening for Bogtrykkere«. I andet Tilfælde findes der vist intet Samarbejde. I Norge tillades det endvidere ikke kvindelige Typografer og ældre Lærlinge at træde ind i Organisationen og samme Fejl raader i de danske Organisationer.*) Man kan let tænke sig Følgerne heraf i en Lønkamp, da en hel lille Armé er udelukket fra Organisationerne og ikke drages ind med i den fælles Solidaritetstanke der besjæler *alle* Fagets Udøvere.

Vi sér heraf, at der hverken i Danmark eller Norge eksisterer nogen fast Organisation. Men det kan vi jo sige, uden at skryde eller være overmodige, at dette ejer Sverig, og saafremt Malmø typografiske Forenings Delegerede ved Konferencen har Ret, endog en saadan, som maa betragtes som en af de bedste typografiske Organisationer. Og for vort Vedkommende mene vi, at Hr. Nielsen har Ret heri. Men vor Organisation er dog endnu kun et Barn og har saaledes ikke kunnet vinde den Fasthed, som er nødvendig, for at kunne bevise sin praktiske Duelighed. Men det er just denne Fasthed, vi skal have, inden vi indlader os paa større Vidtløftigheder, og at dømme efter den Livlighed, som giver sig til Kende fra Flertallet af Typografer, og den Alméninteresse, som lægges for Dagen, turde den Dag ikke være saa synderlig fjærn, da det bliver os muligt at sige: nu er vi rede til at gaa et Skridt videre.

Ingen kan være mere besjælet af Tanken om et skandinavisk typografisk Forbund end vi; thi vi sér netop i denne Tanke det Ideal, der bør stræbes hen til, men ingen maa fortænke os i, om vi med fuldt aabent Blik paa den nuværende Stilling og med Tanken paa det Arbejde og de Opofringer, som har været nødvendige for at bringe vort Forbund til det, hvad det er, ansér Tidspunktet for endnu ikke at være kommet for Realisationen af denne Idé. Naar de danske og norske Fagfæller er slaaet ind paa den Vej, vi nu saa heldigt er kommet ind paa, er det rette Tidspunkt kommet, da der kan opnaas noget gedigent, og da behøver vi heller ikke at risikere at skade vor egen Organisation.

Vi tilraaber derfor vore danske og norske Kolleger: organisér Eder paa lignende Maade som vi, i Norge maa det være en let Sag, da man dér har en saa ypperlig Grund at bygge paa, som »Norsk Centralforening for Bogtrykkere«. For Danmark bliver Arbejdet vel noget sværere, da man der er kommet paa den farlige Afvej, at Foreningerne i de samme Fag tilsmudse og bekæmpe hverandre. Men ophører man hermed og broderligt rækker hverandre Haanden og ingen ved Juristeri mener at at være den, som er i Besiddelse af de sundeste Tanker, den bedste Anskuelse, saa vil Sagen gaa let nok for sig ogsaa dér. Gensidig Eftergivenhed befordrer et godt Resultat.«

Efterat have omtalt sin Tilslutning til »Typografiske Meddelelser«s Artikel, men taget Afstand fra at »fremmede« skal gribe ind i Afgørelsen mellem et Lands forskellige Organisationers Stridigheder og yderligere pointeret, at det kun er en Minoritet af Danmarks Typografer, der er besjælet af Tanken om et skandinavisk Forbund, idet baade »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse, og »Ny typ. Forening«s Styrelse har taget Afstand fra Kristianiaresolutionerne, og endvidere refereret vor Udtalelse om Forskellen mellem »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening«, fortsætter Bladet:

»Det er jo ikke umuligt, »Typ.-Tid.« kan have Ret i sin Paastand, thi vi kender af egen Erfaring, at de Personer, som det ved en eller anden Omstændighed er lykkedes at komme i den Stilling, at de ikke netop den ene Dag behøver at grunde paa, hvor de den næste Dag skal skaffe sig deres Udkomme, er de mindst interesserede, naar Spørgsmaalet drejer sig om at skabe bedre Forhold for *alle*. Dog maa vi bekende, at den ringe Berøring vi har haft med nogle af »Ny typ. Forening«s Medlemmer ikke har bibragt os en saadan Anskuelse, *og vi tillader os derfor venligst at opfordre »Ny typografisk Tidende« til tydeligt og klart at udtale Foreningens Anskuelser i dette vigtige Punkt. Findes der virkelig en saadan Trangbrystethed, som »Typ.-Tid.« paastaar, vilde det være meget at beklage, og vi nødes da til at afstaa fra det Samarbejde, vi ønsker saa vel med denne som med de øvrige typografiske Foreninger.«**)

*) Ikke for »Den typ. Forening«s Vedkommende, der allerede i længere Tid har optaget kvindelige Typografer inden for sin Ramme. RED.

*) Udhævet af Red.

Denne Udtalelse takker vi »Svensk Typograf-Tid.« for; thi tidligere eller senere vil vort svenske Broderorgan blive overbevist om Sandheden af vor Karakteristik af Flertallet af »Ny typ. Forening«. Vi beklager kun, at »Svensk Typ.-Tid.« ikke synes at have fulgt de danske typografiske Forholds Udvikling i de sidste fem Aar med den tilstrækkelige Opmærksomhed; thi det der nu spørges om, vilde saa sikkert have været klart. Vi erindrer saaledes om »Ny typ. Foren.«s Holdning ved den Luno'ske Affære under Kristianiastrejken; det forekommer os at vore norske og svenske Kolleger ved denne Lejlighed fik et ypperligt Bevis paa, hvad man kan vente sig fra den Kant. Og dog! Maaske vi tager Fejl! Selv om det nok saa mange Gange er lykkedes at faa konstateret, at »Ny typ. Forening«s Fremgangsmaade ikke har været i Overensstemmelse med enhver Fagforenings *faglige* Karaktér, har man dog altid smuttet udenom med en billig købt Undskyldning.

Én Ting har man dog ikke kunnet snakke sig fra — og det er et efter vor Mening temmelig fyldestgjørende Bevis for denne Forenings Mangel paa Solidaritetsfølelse. Vi sigter her til d'Hrr.s Tilbageholdenhed overalt, hvor Kollegerne i andre Lande udfægter Lønkampe med Arbejdsgiverne; naar man nemlig undtager Kristianiastrejken, er der ikke én Strejke, »Ny typ. Forening«s Medlemmer har givet Bidrag til i de fem Aar, de nu har været for dem selv.

At »Ny typ. Tid.« paa vore svenske Kollegers Opfordring selvfølgelig ikke vil undlade at slaa sig for Brystet og forsikre om dens bramfri kollegiale Holdning, er vi sikre paa, men desværre er den kommen for Skade til at svare paa Spørgsmaalet inden den blev spurgt. I sidste Numer af Bladet findes en Artikel, betitlet »Den nuværende Stilling«, hvori der findes følgende Udtalelse:

> »Det svenske Blad afviser altsaa Tanken om et skandinavisk Forbund foreløbig, fordi af Danmarks 1200 Typografer kun de 400 ubetinget ere gaaede ind paa Tanken. Dette giver »Typ.-Tid.« Anledning til at meddele, at den nu har udgransket, at hvad der skiller Typograferne ad i to Lejre her i Byen er Lønspørgsmaalet, som vi aldeles intet ville have at gøre med; og hertil skal Grunden være den, at Flertallet af vore Medlemmer hører til de Velhavere, som intet ville risikere og ingen Forandring ønsker. **Mon det ikke snarere skulde være saaledes fat, at en Del af vore Medlemmer have haft saa meget med Lønspørgsmaalet at gøre i 1876, at de ikke føle nogen særlig Lyst til at lege med Ilden i 1890? Vi tro det.** *)

Disse Ord skulde indridses med Guldbogstaver! Det er jo netop det, vi har sagt og det glæder os, at »Ny typ. Tid.« samtidig med at »Sv. Typ.-Tid.« har rettet oven nævnte Spørgsmaal, tydelig og klart selv har udtalt Foreningens Medlemmers Flertals Anskuelser »i dette vigtige Punkt«. »Sv. Typ.-Tid.«s »venlige« Opfordring kunde ikke komme mere tilpas! »Ny typ. Tid.« har **selv** sagt det: *Flertallet af »Ny typ. Foren.«s Medlemmer har i 1876 haft* **saa meget** *med Lønspørgsmaalet at gøre, at de ikke har nogen særlig Lyst til* **at lege med Ilden i 1890!** Hvad siger nu »Sv. Typ.-Tid.« til denne ufrivillige Tilstaaelse?

Vi kan godt *forstaa* »Sv. Typ.-Tid.«s Betragtninger om et typografisk skandinavisk Forbund, om vi end ikke er enige med vor Kollega. Sagen forholder sig jo nemlig saaledes, at der i København eksisterer en Organisation, som omtrent tæller de tre Fjerdedele af Københavns Typografer, i Provinserne en Organisation, som har formaaet at samle omtrent samtlige Fagets Udøvere, medens den tredje Forening kun har drevet det til ca. 150 Medlemmer. Formelt har »Sv. Typ.-Tid.« utvivlsomt Ret, naar det med Provinsforeningens Hovedbestyrelses Udtalelser som Grundlag udtaler, at det kun er »Den typ. Forening«, der fuldt ud har sluttet sig til Tanken om et saadant Forbund, men i Realiteten turde Forholdet blive et andet. Al Begyndelse er jo svær, men sikkert er det, at Tanken kun venter paa at blive realiseret, for at den kan lykkes. Og det Arbejde mener vi *Kongressen* skulde besørge. Forbundet vilde sikkert ikke være fuldt og fikst færdigt, men der vilde kunne blive lagt et Grundlag, paa hvilket Arbejdet for denne Sag kunde foregaa. Og blev Grundlaget det, som Kristianiaresolutionerne udtrykker, vilde Forarbejderne allerede være besørget. Saa vidt vi kan skønne, er der fuld Enighed om, at hvert enkelt Land skal beholde sin fuldstændige Selvbestemmelsesret, navnlig med Hensyn til sin Holdning til det alt beherskende sociale Spørgsmaal; tilbage staar Organisationernes Holdning lige over for de økonomiske Spørgsmaal saaledes som de for Øjeblikket former sig for den typografiske Stand. Vi er sikre paa, at »Sv. Typ.-Tid.« med os indsér Nytten af et Samarbejde i denne Henseende. Udviklingen fører naturmæssigt med sig, at Kapitalismen koncentrerer sine Kræfter paa en samlet Optræden — uafviseligt nødvendigt er det derfor, at Arbejderne gør det samme. Vi indsér ikke, hvorfor de danske typografiske Foreninger med deres nuværende — ganske vist løse — Organisationsform ikke skulde kunne yde tilstrækkelig Garanti for de Forpligtelser et saadant Samarbejde medfører. Der forlanges i Kristianiaresolutionernes økonomiske Spørgsmaal kun dette, at Nabolandene spørges til Raads, *førend* en Tarifbevægelse indtræder i et akut Stadium, og der fordres kun af de gensidige Foreninger, at de møder op med den klingende Mønt, *naar* Krigen er erklæret. Dette kan ikke være uoverkommeligt for Organisationerne. Men det realiseres ganske sikkert ikke, hvis man lægger Hænderne i Skødet og lader fem være lige. Vi forlanger ikke, at vore svenske Brødre skal være en anden Kong Salomon i de Spørgsmaal, der skiller Københavns Typografer ad, vi er glade, hvis man vil holde, hvad »Sv. Typ.-Tid.« siger: *at give den moralske Støtte*. Men kun Kongressen er i Stand dertil. Er vi først naaet *saa vidt*, kommer man sikkert ud over de andre Vanskeligheder.

Det sér ud som om vort svenske Broderorgan har taget os vor Bemærkning om Oversvømmelsen af Arbejdskraft fra Danmark under en svensk Tarifbevægelse ilde op. Man opfatter det som en *Trusel* fra vor Side. Men vi beder om at læse vor Udtalelse endnu en Gang igennem, og man vil da se, at vi udtrykkelig fremhævede, at man ikke var *berettiget* til at rejse *nogen Anklage* mod Provinskollegerne, hvis man ikke med al den moralske Støtte man var i Stand til at yde os, gjorde sit til at sætte en Agitation i Gang for Lønspørgsmaalet i Provinserne. Dette fastholder vi, men vi har ikke dermed sagt, at det vilde ske. Undlader man at støtte os i denne Henseende, bidrager man imidlertid til, at der gives »Ny typ. Forening« end yderligere Lejlighed til at lure paa en Anledning til ogsaa at drive en Kile ind i »Dansk typ. Forening«. Vi henviser til det af os i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« aftrykte Brev fra »Ny typ. Foren.«s Formand, som ogsaa i denne Henseende taler tilstrækkelig tydeligt for sig selv.

*) Udhævet af Red.

Vi skrev, at »Sv. Typ.-Tidning«s Redaktions absolute Fordring om Enighed som Betingelse for Afholdelsen af Kongressen var uholdbar. For os stiller Sagen sig nemlig saaledes, at det Kongressen skal hjælpe til er: *enten* at faa samlet *alle* til fælles Optræden *eller* at faa konstateret, *hvem* der modsætter sig de skandinaviske Typografers Livsspørgsmaal. Opnaas det første, er den største Hindring af Vejen; bliver det sidste Resultatet, maa der sættes alle Kræfter ind paa at samle de Organisationer til fælles Optræden, der *anerkender* det vedtagne Program, medens alt Samarbejde med andre Organisationer maa afbrydes. Og er først dette klare Forhold bragt til Veje, er det saa meget lettere at tage fat paa Arbejdet for vore fælles Opgaver, og det vil saa sikkert for Danmarks Vedkommende vise sig, at vi har Ret i vor Paastand om, at det skal lykkes at faa nok saa stor en Tilslutning som i noget af de øvrige skandinaviske Lande.

Det har ikke været vor Mening at saare vort svenske Broderorgans Hovedredaktør, saaledes som et Par Udtalelser i »Sv. Typ.-Tid.« lader formode. Naar vi specielt har nævnet Hr. SR. LINGES Navn, var det fordi denne dog faktisk bærer Ansvaret for Artiklen, og det var da os om at gøre at faa dette Ansvar præciseret saa klart som muligt. Vi véd vel, at vi i »Sv. Typ.-Tid.« Hovedredaktør har en Modstander af vore Anskuelser i social Retning, og at man muligvis af denne Grund sér noget anderledes paa »Ny Typ.-Tid.«s Holdning end man ellers vilde gøre, men endskønt vi ikke har Fornøjelsen at kende Hr. Linge nøjere, er vi dog sikre paa, at den Mand vore svenske Kolleger har i sat Spidsen for Ledelsen intet Øjeblik forglemmer, at d'Hrr. Arbejdsgivere er én Klasse og Arbejderne en anden, hvis Interesser er hinanden modstridende.

Vi tager med Glæde imod den af vort svenske Broderorgan udrakte Haand til fælles Arbejde for et skandinavisk Forbund, og haaber, at Kongressen næste Aar vil blive et værdigt Led i Arbejdet herfor.

Situationen.

Redaktionen af »Typ.-Tid.« har i de sidste Nr. af Bladet næsten overgaaet sig selv. I dyb Respekt for den journalistiske Vuggegave, den nu en Gang er i Besiddelse af, og som vi ikke tør underkende, nærer vi dog en beskeden Frygt for, at den omgaas vel uforsigtigt med sit rige Pund, navnlig ved at tumle sig paa Omraader, som er dens Virksomhed uvedkommende: vi sigter her til dens Kritik af Styrelsens Forhandlinger.

Dens Indblanding i disse Forhold har haft den sørgelige Følge, at Sondringen inden for Styrelsen nu er saaledes, at vi med Bekymring sér Fremtiden i Møde. Dens Intervention er af den Beskaffenhed, at Foreningens Medlemmer har den største Anledning til at tænke over, om det ikke var Umagen værd en Gang at bytte Roller, saaledes at det ikke blev Red. i sin nuværende Form, der til Stadighed svang Tugtens Ris. De sidste Artikler fra Red.s Haand giver efter vor Mening rigelig Anledning til en saadan Eftertanke.

Det er Gensidighedsspørgsmaalet, Dagens brændende Æmne, som den nidkære Redaktion ikke kan staa for.

Det være nu, hvad det vil, at den paa Sagens nuværende Standpunkt ikke tager i Betænkning ved Benyttelse af *sin* Kilde og med den Adgang, Red. har til Styrelsernes Brevveksling (*vide* sidste Nr.) at kaste sig ind i en denne uvedkommende Forhandling, men det bør sandelig ikke gaa upaatalt hen, at Gensidighedsspørgsmaalet, som Styrelsens Flertal ansér som den Løftestang, der skal hjælpe ud af Uføret, en Sag, vi betragter som vor Opgave at føre til et Resultat, at denne bliver fremstillet paa en saa énsidig Maade, som den ærede Redaktion tillader sig.

Vi formene, som Foreningens Tillidsmænd, at vi i højere Grad end netop Red. har rig Lejlighed til hver Dag at erfare, at saaledes som det gaar nu, *kan* det ikke vedblive. Splittelsen har vokset sig større og stærkere som Aarene ere rundne. Fra hinanden modsatte formelle »politiske« Hensyn, er Striden nu ført over paa det økonomiske Grundlag. Vi staa nu saaledes, at et saa vigtigt Punkt som Tarifens Revision kun efter haarde Fødselsveer har opnaaet Fællesarbejde. Og man kan naturligvis med Red. sige, at »Ny typ. Foren.« har hele Skylden; vi er heller ikke blinde for, at denne Forening gentagende har vist sig mindre imødekommende; vi skal endog gaa med til at sige, at »Ny typ. Forening« paa flere Punkter har truffet Afgørelser, som har berørt os meget pinligt; men dermed bliver Sagen ikke klaret og Striden ikke hævet. Og det er vor uafviselige og bestemte Anskuelse, at begge Foreningers ledende Mænd har en Pligt til at arbejde hen imod en Forsoning, og at de ikke uden et tungt Ansvar kan undlade dette.

Redaktionen sér nu ikke Sagen saaledes. Dens fornemste Pligt lader til at gaa i lige modsat Retning. Det ærede Tarifudvalg kan sikkert tale med om, hvilke Hindringer Redaktionsartiklerne har været for et loyalt Samarbejde, og Foreningens Medlemmer, som til Dato har betragtet »Typ.-Tid.« som et Organ, hvor Ytringsfriheden sad til Højbords, hvor enhvers personlige Mening, fremsat paa en værdig Maade, kunde finde Udtryk, de vilde nu sé »Typ.-Tid.« som et Blad, hvor Ordet blev kvalt og den uafhængige Anskuelse blev slaaet ned, *hvis* ikke Styrelsens Flertal havde sagt Stop.

»Den typ. Foren.«s Medlemmer kan være sikre paa, at de Mænd, de har sat til at vaage over deres Interesser, paa intet Punkt skal svigte deres Tillid. De bør stole paa, at »trods alle onde Rygter, som stedse om os gaa«, vil vi vogte Foreningens Ære og Selvstændighed, og at de Forhandlinger, som »Ny typ. Foren.« ærligt og redebont har sluttet sig til, kun har til Formaal at komme ud over de Vanskeligheder, vi nu lever under.

Vi skal ikke her gaa ind paa yderligere at godtgøre, *hvorledes* vi har tænkt os Løsningen; vi vil ikke paavirke nogen som helst — vi tilføjer kun: Gensidigheden, som nu tilbydes den ny Forening, vil selvfølgelig for denne Forening afføde visse Forpligtelser, visse Garantier, eftersom den i sig rummer Spiren til bedre Vilkaar over hele Linjen. Vi beder nu Medlemmerne lade denne Forhandling forløbe aldeles rolig og ikke male Fanden paa Væggen. Foreningens Medlemmer vil naturligvis i sidste Instans faa Indflydelse paa og træffe Afgørelse om dette Spørgsmaal.

Vi rækker nu vor Haand frem til Forsoning. »Ny typ. Forening« faar da tage Ansvarets Vægt paa sig, hvis den ikke møder os.

E. S. Til den anonyme Karl Emil kun dette: Da Styrelsen i Følge Lovene ordner alt Foreningens Organ vedrørende, da de Skrivelser, fra Hr. Bergenholz og Tarifudvalget, som dannede Grundlaget for Debatten, og i hvilke Styrelsen udtrykkelig opfordredes til at tage Standpunkt over for Red., da Fristen desuden var kort, det omhandlede Tilfælde for ejendommeligt, ansér vi os ikke skyldig i nogen som helst Mangel paa Hensyntagen til det ærede Redaktionsudvalg. Udvalget føler sig sikkert heller ikke saaret; i hvert Fald er der ikke endnu til Styrelsen fra dette indløbet nogen Anke mod Sagens Afgørelse ved os. Det turde maaske være heldigt at minde K. E. om, at, saa vidt os bekendt, foreligger der ikke noget Præcedens i saa Henseende, og Udvalgets Opgave er vel ogsaa nærmest den, i matte Perioder at sørge for Stof.

FASMER. LAURITZEN. TH. NIELSEN.
C. OLSEN. OLUF OLSEN.

I Egenskab af Styrelsesmedlem kan jeg fuldt ud tiltræde ovenstaaende Artikels Efterskrift. Styrelsesflertallets Optræden i nævnte Sag har været i fuld Overensstemmelse med den Myndighed, der er lagt i dets Hænder, og der kan som Følge heraf ikke være Tale om nogen Tilsidesættelse af Medlemmerne.

Hvad Artiklens første Opsats fra mine fem Kolleger i Styrelsen angaar, var det min Hensigt at give Svar, men er nu desværre forhindret af to Grunde: Mangel paa Plads og Konferencens noget uventede Afholdelse, Grunde jeg respekterer i samme Stund som jeg beklager dem. ADOLPH MADSEN.

At Styrelsen, i det af Hr. KARL EMIL i sidste Nr. under Rubrik en »Magtfuldkommenhed« fremførte Tilfælde, har handlet overilet, er fuldstændigt rigtigt — netop fordi den af Formanden, der tillige er Medlem af Redaktionsudvalget, *var gjort bekendt med*, at Artiklen ikke havde været til Bedømmelse blandt Udvalgets Medlemmer, og derfor havde gjort rettest i *først* at henvise den til dette Udvalg; var det saa skét, at Artiklen ogsaa dér havde faaet samme Medfart, som den af Redaktøren udviste — hvad jeg *ikke* tror —, saa havde det kunnet forsvares, at Styrelsen, som de med den højeste Myndighed forlenede Funktionærer, havde sagt et Ord med i Laget; men den væsenligste Fejl har dog efter min Mening Redaktøren udvist, idet han i Følge Aftale og gammel Kotume — thi Lovhjemmel har det ganske vist ikke — slet ingen Ret har til at nægte en Artikels Optagelse, da kun Redaktionsudvalget kan gøre dette. Hr. Bergenholz betragter jeg som fuldstændig uskyldig i den Historie; han kan ikke have troet andet, end at Nægtelsen var skét paa Redaktionsudvalgets Vegne, saa meget mere, som der ogsaa indenfor Tarifkommissionen findes et Medlem af dette meget betroede Udvalg, der ikke alene *ikke* har protesteret — Historien melder i alt Fald intet derom —, men tværtimod *medunderskrevet* Ønsket om, at Styrelsen blandede sig i Sagen.

Jeg skulde ikke have ulejliget Bladet med ovenstaaende, hvis ikke Hr. Karl Emil i sin Bemærkning lod skinne igennem et Spørgsmaal, der ligner meget de paa de gaadefulde Billeder fremsatte: »Hvor finder man Redaktionsudvalget?« — Jeg regner nemlig den Magtfuldkommenhed fra Styrelsens Side for intet imod den langt større i Gensidighedsspørgsmaalet — en Magtfuldkommenhed, som heldigvis kun kan være en *foreløbig*. Den *endelige* Afgørelse har Medlemmerne dog endnu tilhage! G. CLAUSEN.

For at klargøre mit Forhold til Hr. BERGENHOLZ's Artikel skal jeg kun anføre følgende Fakta: Hr. B. kom til mig Tirsdag Aften d. 21. med sin Artikel, som han forlangte optaget i først udkommende Numer af »Typ.-Tid.«. Efter at have gennemlæst den, erklærede jeg ikke at ville optage den paa eget Ansvar, men at ville sammenkalde Redaktionsudvalget og lade det afgøre, hvor vidt Artiklen kunde passere eller ej. Dette syntes Hr. B. formodenlig ikke om, thi med et »Tak, det kan være det samme« tog han den tilbage. At Sagen ikke vilde gaa helt fredeligt af, havde jeg straks Rede paa, men at Hr. B. vilde benytte sit »juridiske« Talent saaledes som det blev Tilfældet, havde jeg dog ikke ventet. Hvad gjorde Hr. B? Han gik samme Aften til Møde i Tarifkommissionen, oplæste sin sidste »Novelle« og fik sine Kolleger i Kommissionen til at sætte deres Tillidsposter, dem der var arbejdet saa meget for, paa Spil, dersom ikke Styrelsen straks beordrede Artiklens Optagelse. Herrens Veje ere urandsagelige! I Tarifkommissionen havde et Medlem af Redaktionsudvalget Plads, men i sin blinde Iver for at følge Profeten, gik han hen og desauvuerede sig selv! Og en Del af Styrelsen syntes nu ogsaa det for en Gangs Skyld kunde være rart at vise sin Magtfuldkommenhed rigtig til Gavns, og Følgen blev en Majoritetsbeslutning om at Artiklen skulde frem. Thi siger Styrelsen, der staar i Lovene: Styrelsen ordner alt Foreningens Organ vedrørende. Ganske rigtig. Det er en Linje Styrelsen kan bruge eller misbruge, ganske som den lyster. Men tror Styrelsen da, at Foreningen bestaar af Nikkedukker som den kan køre rundt med, som den lyster. Styrelsen skulde nødig glemme, at det er *Foreningens Medlemmer*, der bestemmer hvem der skal være Bladets Redaktør og hvem der skal være hans Medhjælpere i Redaktionsudvalget. Styrelsen har her gjort et Overgreb og blandet sig i Ting, den selv maa tage Skade for om den brænder Fingrene. At nogle af Styrelsens Medlemmer har fundet Anledning til at kaste sig i Hr. Bergenholz's Arme, maa de selv klare. Den Opposition, han søger at sætte i Gang, turde nærmest være en ædel Tidsfordriv; noget bestemt Grundlag har jeg i al Fald endnu ikke kunnet finde, dertil er hele hans Optræden for vaklende og hans Opposition for uforstaaelig.

Det gør mig ondt at skulle være i Modsætning til Styrelsen, hvis Medlemmers Arbejde i Foreningens Tjeneste jeg saa ofte har maattet paaskønne; men enhver Ting kan drives et Stykke Vej, siger et gammelt Ord, og her har Oppositionen i Styrelsen drevet det for vidt.

OTTO BARNEWITZ.

I Anledning af Redaktionen af »Typ.-Tid.«s Gensvar paa Hr. Bergenholz's Artikel i Nr. 43, tillader undertegnede Medlemmer af Tarifudvalget i »Den typ. Forening» sig at oplyse: at naar vi ikke offenlig tager til Genmæle mod de for os fornærmelige Punkter i nævnte Redaktionsartikel, er det kun fordi vi ikke ønsker nogen yderligere Blad-Polemik af denne Art fortsat.

Den 2. November 1890.

MADS HANSEN. VALDEMAR HASS. TH. MOGENSEN.
ERIK H. RASMUSSEN.

Vi giver gærne Plads for denne højtidelige Erklæring, men anmoder dog d'Hrr. en anden Gang at begrunde en saadan Udtalelse som den om de »fornærmelige« Punkter.

RED.

Kortene paa Bordet.

Redaktionen kaster Hemmelighedsfuldhedens Stikpille efter mig. Lad mig da svare med Eklat — ved at lægge Kortene paa Bordet.

Det er ikke Hjerter, der er spillet ud! Red.'s Trumf har mere sin Force i »Klør«. Naar jeg stikker med samme Kulør, maa d'Hrr. Foreningsmedlemmer have mig undskyldt, om Indtrykket bliver dem noget pinligt. Jeg skal kun træde i Redaktionens Fodspor, blot med den Forskel, at jeg vender dens Vaaben mod den selv. Red. og andre faar derved en gunstig Lejlighed til at bedømme, hvad Virkningen bliver af det Traktement, som Red. almindeligvis opvarter Folk med, der er den ubehagelige, men som den ikke har Mod til aabent at kalde sine Fjender.

Den redaktionelle Taktik er den: Vi (Red.) er kommen i en ubehagelig Situation: Vi er ikke længer Repræsentant for en Majoritet. Hvordan skal vi vende Situationen til vor Fordel? Jo — vi lader, som det er en enkelt Personage, denne Bergenholz, der konspirerer mod os og har forgjort alle vore Tillidsmænd. Nu fortæller vi Medlemmerne, han staar i Ledtog med de »ny«, skader Foreningens Interesser og handler bag vor Ryg — Hemmelighedskræmmer, som han er. Stop! D'hrr. Medlemmer er ikke saa naive, at de tiltror mig en saadan Evne til at overtale, naar man har Hr. Victor Petersen som Konkurrent. Det er Toppunktet af al Dristighed at gøre Mænd, der sidder i Styrelse og Tarifudvalg til Nikkedukker for min Anskuelse. Det er Gjensidighedsspørgsmaalets fornuftige Tanke og den ærede Formands og Redaktørens uforstaaelige Ængstelse for at vove et dristigt Skridt, der har medført det unægtelig *mærkelige* Resultat, at Hr. V. P. er Formand i en Styrelse, hvori han for Tiden »ikke synes at spille Hovedrollen.«

Selvfølgelig er Hr. V. Petersen Hovedhindringen for Løsningen af Gensidighedsspørgsmaalet. Og selv om Hænderne

er Hr. Barnewitz', saa er Røsten alligevel Hr. V. P.s. Det gjaldt for mig derfor om, at man ikke rettede Smed for Bager — og jeg gik til Styrelsen med min Artikel, da Redaktøren nægtede den Optagelse. Og Resultatet blev: aaben Kamp, hvor før der var skjult.

Men hvis jeg nu *var* en Hemmelighedskræmmer, hvorfor da med Djævelens Vold og Magt forhindre mig fra at udtale mig offentlig? Skulde *det* være for at sætte en Stopper for »Hemmelighedskræmmeriet«? Eller maaske snarere for at hæmme min Agitation, der først blev rigtig farlig, naar den kom paa Tryk? En bekvem Maade, om man derved kunde forhindre Artiklens Optagelse og gøre Kaal paa Fjenden. Saa var Redaktøren jo en Helt. Kun Skade at »saadanne Helte« ikke findes paa den anden Side alene.

Selvfølgelig er der noget i, at »Ny typ. Forening« peger paa de *yderliggaaende Personer* som Hindring for Samarbejde. Personerne repræsentere jo det System, hvorefter »Ny typ. Forening« ikke ærlig har fortjent, at der vises den Hensyn. Maa jeg foreslaa Hr. V. P., at han trækker lidt paa Smilebaandet endnu en Gang — af dette sit System. Thi hvor skal man egentlig have den Leder, der i den ene Linje erklærer »Ny typ. Forening« op i Øjnene, at den selv har besørget ét af Angrebene paa sin kollegiale Hæderlighed, og i den anden Linje erindrer om »hvilke Anstrængelser, der« (»kronede med Held«, men alligevel — oh Logik! — altid uden Resultat) »er gjort for at faa »Ny typ. Forening« til at tage Stilllng til de foreliggende Spørgsmaal«. Eller en Leder, som den ene Dag kun vil *isolere* »Ny typ. Forening« og den næste Dag — lierer sig med samme Forening til Fremme af kollegiale Sager.

Men det springer man over. Og man springer i det Hele taget alle saadanne ubehagelige Påamindelser over. Og saa danser man for de Arbejdsløse, vis à vis med de ny, anbefaler deres Haandbog, indbyder dem til vore Møder, beder dem træde ind i Enkekassen, lige ind i Lovudvalg og Styrelse, kort sagt tager alle mulige Hensyn til dem, og saa — lader man dem i samme Aandedræt selv besørge et Angreb paa deres kollegiale Hæderlighed!!

Men — jeg har længe nok plagieret Redaktionen. — —

At den stærkere Forening efter Splittelsen forsøgte at slaa den svagere ihjel, er der ikke noget at sige til; det gør den stærkere altid under slige Forhold. Hvis det kunde udføres saaledes, at Fagets Medlemmer virkelig kom til at tilhøre én Forening og ikke en stor Slump af disse kom til at drive om uden Organisation, vilde jeg tilraade dette. Jo færre Medlemmer udenfor Fagforeningen, des stærkere er den. Og en *stærk* Fagforening er nødvendig, særlig i Lande som vort, hvor Fagforeningsbevægelsen lige er kommet ud af Ægget og endnu ikke har sat sig fast i Arbejdsgivernes Respekt, saalidt som den selv endnu forstaar at indgyde Arbejdsgiverne, ɔ: Produktionens Repræsentanter, den Respekt, de skyldes som et socialøkonomisk Element af stor Betydning.

Men det er efter 6 Aars Forløb ikke lykkedes at dræbe vor Konkurrence-Forening.

Hvad der derfor tiltrænges er en Form for Sammenslutning, et Forbund, som er hævet over de to Foreningers specielle Tendenser og udelukkende virker paa faglig Grund. Naar man tilbyder et saadant og Modparten ikke tager imod det, er Spørgsmaalet lige og klart. Saa staar vi overfor de to Stridspunkter: Fagforeningens og Skruebrækkeriets. Lad os praktisk forfølge denne Udvikling.

Altsaa: Man umuliggør »Ny typ. Forening«s Argument mod »Den typ. Foren.«s politiske Farve ved at skyde alle faglige Spørgsmaal ind under et strængt fagligt Forum. Hvis en af Foreningerne tillader sig politisk Agitation eller Handling maa den gøre det for egen Regning og Risiko. F. Eks., hvis »Den typ. Foren.« eller dens enkelte Medlemmer iværksætter en eller anden Demonstration, kan »Ny typ. Forening« ikke *forpligtes* til at paatage sig nogen Del af Konsekvenser, der flyde heraf. Utallige Gange har »Ny typ. Forening« erklæret Politiken for at være den eneste Aarsag til Splittelsen. Lad os nu sé, om den staaende overfor en politisk, konfessionsløs Virkelighed, vil svare til sine Løfter. Er der Grund til at tvivle herom? Slet ikke.

I sidste Numer af »Ny typ. Tid.« skriver Red. om ovenstaaende Plan:

> ». . . . *den foreslaaede Maade at samle Foreningerne paa er en saadan, at ingen af Parterne behøver at ydmyges derved. Den Indbydelse, der er sendt »Ny typ. Forening« til at forhandle om en Gensidighedskontrakt med »Dansk typ. Forening«, opfatte vi som et Skridt i denne Retning, og vi gaa til Forhandlingen i det oprigtige Haab, at det vil blive muligt at komme et Skridt nærmere hen mod det Maal, at faa alle Danmarks Typografer til at staa sammen i én stor upolitisk Fagforening.*«

Lad os antage, at Konferencens Resultat bliver, at de ny faa Gjensighed. Deres Styrelse underskriver Kontrakten — ligesom vor Styrelse, maaske med et Par Undtagelser. Saa er der tilbage, for at Kontrakten skal have Gyldighed, at Generalforsamlinger i de respektive Foreninger skal godkende den. Hvis de ny's Generalforsamling da skulde forkaste den, saa vil der derved tilføjes de forsonlige indenfor vor Forening en Skuffelse, som for mit Vedkommende vil blive den sidste, der beredes mig ad den Vej. Og hvis Generalforsamlingen i »Den typ. Forening« skulde forkaste Forslaget saa sér jeg ikke rettere, end at mit Standpunkt til hele denne Sag tvinger mig til at give Plads i Tarifudvalget til en anden, som vil være mere egnet end jeg til at repræsentere »Den typ. Forening«s nuværende Opfattelse af Begrebet Samarbejde.

V. BERGENHOLZ.

Vi har paa Grund af det bugnende Stof maattet forkorte Hr. B.s Udgydelser væsenligt. Vi havde kunnet *forsvare* at udelade hele Artiklen — paa Grund af dens sene Ankomst, men det var os om at gøre at give »Typ.-Tids.« Læsere en Mundsmag paa denne — sans peur et sans reproche — Ridders habile Skrivefærdighed.

Det falder os ikke ind at svare paa Hr. B.s Angreb — de kommende Dages Begivenheder vil give Svaret. RED.

Blandinger.

I Aften ankommer »Dansk typogr. Forening«s Hovedbestyrelses samtlige Medlemmer for Lørdag og Søndag at træde sammen med »Ny typ. Forening«s og »Den typ. Forening«s Styrelser til en Fælleskonference ang. Gensidighedsforholdet.

Forening for Boghaandværk afholdt i Søndags Udstilling. P. CHRISTENSEN holdt Foredrag om Billedtryk og Præmieopgavernes Besvarelse forelaa. H. MOSSBERG og ANDERSEN opnaaede en 2. Klasses Præmie for Besvarelsen af Opgaverne, henholdsvis for Sætning og Trykning.

Aftenunderholdning og Bal afholdes i Morgen, Lørdag, Aften af »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« i Hr. Larsens store Lokaler, Østergade 32 (forhen »Thalia«). Foreningen har sikret sig udmærket Assistance, bl. a. af Hr. Skuespiller L. MØLLER og en Dame, Koncertsangerinde, hvis Navn dog ikke tør offenliggøres. Det righoldige Program lover en fornøjelig Aften og Entréen er beundringsværdig billig: *25 Øre*. Billetter kan faas hos Foreningens Medlemmer paa Trykkerierne og hos P. LAURITZEN, Politiken. Baltegn à 35 Øre for Damer, 50 for Herrer, løses efter Aftenunderholdningen i Salen. Det bemærkes, at Aftenunderholdningen paa Grund af det righoldige Program begynder *præcis* Kl. 8½ og *at Billetsalg ikke under noget som helst Foregivende finder Sted ved Indgangen.*

Typografernes Sportsklub afholdt Søndag den 26. Oktober sin halvaarlige Generalforsamling. Som det fremgaar af Regnskabet har Indtægten været 136 Kr. 95 Øre og Udgiften 53 Kr. 77 Øre. Kassen ejer 83 Kr. 18 Øre. Til Bestyrelse genvalgtes Bjerregaard og Hammer og i Stedet for Th. Andersen og W. Petersen valgtes Carstensen og Kirschner. Gymnastikøvelserne, der begyndte i Søndags under meget livlig Deltagelse, fortsættes nu hver Søndag Formiddag fra Kl. 11—12½ og hver Onsdag Aften fra Kl. 8½—10 i Sølvgadens Kassernes Gymnastiklokale, hvor Indmeldelse af ny Medlemmer modtages.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Opmærksomheden henledes paa, at Mødeaftenen er forandret til *Mandag*. Se under Foreningsmeddelelser.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften.
Biblioteket aabent 8—10.

Tiltraadte: AXEL VALDEMAR NIELSEN (Unterst. D. Buchdr., 391), arb. hos Hoffensberg & Trap. JOHANNES SCHMIDT (Unterst. D. Buchdr, 392), arb. hos Henricksen. K. E. FISCHER (Dsk. typ. For., 26), arb. hos Bording.

Til **Understøttelsesfondet** har jeg endv. modt.: Triers Pers. 3.00, »W.« 2.00 — ialt Kr. 5.00.
Med de tidl. indk. Kr. 628.51 — ialt Kr. 633.51.
Bidrag modtages fremdeles.

Til de **Strejkende i Budapest:** Politikens Pers. 6.05, Dagbladets 3.35, Adresse-Avisens 2.35, Avisens 2.85, Aftenbladets 1.00, I. Cohns 0.50, »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« 2.35, Bording 1.00 — ialt Kr. 19.45.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes gentagende indtrængende om at notere de nye Medlemsnumre paa Listerne. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Fredericia* er Typograf J. J. JØRGENSEN valgt til Formand.
Kolding, den 5. November 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 4. November.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Af *Formandens Meddelelser* fremgik det bl. a., at *Kvartalsregnskaberne* fra *Sorø* og *Skanderborg* endnu ikke var indkomne, hvorfor de idømtes Mulkten.

2. Skrivelse samt Resolution fra *Aalborg* Lokalforening ang. fremkommet Indsigelse mod Axel Larsens Optagelse i »Dansk typ. Forening«, bilagt med Vedkommendes Lærebrev og Indsigelsen. — Hovedbestyrelsen formener, at Indsigelsen lige over for det fremlagte Lærebrev ikke har nogen Betydning, for saa vidt den ikke tillige — hvilket dog ikke synes at fremgaa af dens Ordlyd — støtter sig paa, at Vedkommende formenes ikke at kunne udføre Typograf-Arbejde. I dette Tilfælde vilde Hovedbestyrelsen sanktionere Lokalforeningens Resolution. Man udbeder sig derfor nærmere Underretning herom, i modsat Fald maa Indsigelsen betragtes som ikke tilstrækkelig begrundet.

Endvidere fra *Aalborg* Lokalforening en Henstilling om at lade foretage en almindelig Afstemning om en Tilføjelse til Lovene, gaaende ud paa, at ingen Lærling kan optages i »Dansk typ. Forening« efter udstaaet Læretid, naar der ikke i vedkommende Trykkeri arbejder en udlært Typograf (Medlem af Foreningen). — For Tiden fandt Hovedbestyrelsen ikke Anledning til at lade foretage almindelig Afstemning over dette Spørgsmaal.

3. *Gjensidighedsforholdet med København.* Efter en Diskussion om denne Sag, vedtoges det at fastholde Konferencens Afholdelse til den 8.—9. November. H. F. R.

Ny Medlemmer: Viborg, NIELS PETER PETERSEN (udl. hos Backhausen i Vibo g den 1. Novbr. 1890). Skive, CHR. VIGGO LARSEN (udl. i Mar. Jensens Bogtr. den 1. Novbr. 1890), arb. samme Sted. Varde, EDVARD PETERSEN (udl. i Ribe Amtstid.). Randers, THOMAS JØRGENSEN (udl. den 31. Oktober 1890 hos J. Skjødsholm i Grenaa), arb. samme Sted. Holbæk, HANS CHRISTIAN HANSEN (udl. d. 1. Nov. 1890), har aflagt den lovbestemte Svendeprøve. Middelfart, RUDOLF ALEXANDER BOTT (udl. hos Red. O. Willerup i Vordingborg den 1. Oktober 1890), arb. hos Kapt. Claudius Madsen i Middelfart.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gens. Foren.: Aarhus, CARL FR. CHRISTENSEN (Den typ. Forening, 80), arb. hos Backhausen.

Tiltr. fra en anden Lokalf.: Aarhus, CHR. JØRGENSEN PETERSEN (sidst arb. Viborg). Køge, 102, THORVALD OSKAR JENSEN (sidst arb. i Roskilde), arbejdsløs. Fredericia, 466, MARIUS EMIL TOFT (sidst arb. i Holstebro), Militær. Viborg, 54, RASMUS ANDERSEN (sidst arbejdsløs). Odense, 215, ERNST LAUR. JØRGENSEN (sidst arb. i Esbjerg).

Bortrejste Medlemmer: Viborg, 473, CHR. JØRG. PETERSEN (til Aarhus i Plads). Kallundborg, 560, C. A. GULLBERG (arbejdsløs).

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Mødeaftenen er forandret til **Mandag**. Første Mødeaften Mandag den 10. November i »Thalia«. Lokalet er aabent fra Kl. 8.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sammensang paa Koncertprogrammet til Festen hos Wittmack Søndag d. 23. ds. STYRELSEN.

Rettelse.

Horsens, 258, C. A. Wedege-Petersen stod i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fejlagtig anført som arbejdsløs. Arb. hos A. Backhausen.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Parisrudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

Nyt! MARIUS GEERTSENS **Nyt!**
Anlægsapparater for Diegeltrykpresser.
Absalut nøjagtig Anlæg. — Let at betjene. Betydelig tidssparende. — Pris pr. Sæt: 4 Kr.
Faas alene hos Eneforhandlerne for Skandinavien:
D. Voigt & Ko., Amagertorv, Kbhvn.
samt hos **Marius Geertsen, Aarhus.**

En Diegeltrykpresse,
brugt, men god, til Haand- eller Trædekraft, ønskes til Købs. Billet mrkt. »Bogtryk«, med Opgivelse af Pris og Størrelse, modtager »Typ.-Tid.«s Ekspediton.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14 sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 46
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 14. November 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Søndag d. 30. November Kl. 11

afholder »Den typ. Forening«

ekstraordinær Generalforsamling

i Thalias store Teatersal

Østergade Nr. 32

DAGSORDEN: Forslag til en Gensidighedskontrakt mellem »Dansk typ. Forening«, »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening«.

Forhandlingerne begynder aldeles præcis. I Betragtning af Sagens overordentlige Vigtighed anmodes **samtlige** Medlemmer om at møde.

Ingen har Adgang til Generalforsamlingen uden mod Forevisning af Medlemskort.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Gensidighedskontrakt.

Mellem Undertegnede som Befuldmægtigede for »DANSK TYPOGRAFISK FORENING« paa den ene og »Ny TYPOGRAFISK FORENING« og »DEN TYPOGRAFISKE FORENING« paa den anden Side, er i Dag afsluttet følgende Overenskomst.

I.

Gensidigheden oprettes paa følgende Betingelser:

Gensidigheden gælder *kun* Rejseunderstøttelse. Hver af de gensidige Foreninger betaler de Rejseudgifter, som foraarsages af dens Medlemmer.

Rejseunderstøttelse til Medlemmer af »Ny typografisk Forening« og »Den typografiske Forening« i København udbetales — naar de rejser paa »Dansk typografisk Forening«s Omraade — af sidst nævnte Forenings Lokalforeningsformænd med 33 Øre pr. Mil (1/2 Mil og derover regnes for en Mil, under 1/2 Mil regnes ikke). Denne Understøttelse udbetales kun én Gang aarlig.

Rejseunderstøttelse til Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« udbetales, naar de ankommer til København, enten af »Ny typografisk Forening« eller »Den typografiske Forening« dersteds med 10 Kr., henholdsvis med 5 Kr. ved Ankomsten og 5 Kr. ved Afrejsen, der dog først kan ske efter 3 Dages Forløb. Medlemmerne har Ret til at erholde denne Understøttelse 2 Gange aarlig, dog skal der altid være et Tidsrum af mindst 6 Maaneder siden sidste Udbetaling.

I begge de sidst nævnte Tilfælde paalægges det de gensidige Foreninger at kontrollere de rejsende, og i deres Bøger nøjagtig at indføre de udbetalte Understøttelser. Uberettigede Udbetalinger maa de vedkommende Foreninger selv bære Tabet for, for saa vidt Understøttelsen ikke tilbagebetales af de paagældende.

Rejsende Medlemmer af »Ny typografisk Forening« og »Den typografiske Forening« i København, erholder kun Rejseunderstøttelse udbetalt, naar de godtgør ikke at være noget (deri indbefattet Laan, som ikke er tilbagebetalt til den i vedkommende Rejsebog anførte Termin) skyldig til Foreningerne.

Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« kan ikke erholde nogen Rejseunderstøttelse, naar de er noget skyldig til en af de kontraherende Foreninger.

Erholdte Laan kan tilbagebetales til den Forening, indenfor hvis Omraade vedkommende opholder sig, uansét i hvilken af de gensidige Foreninger Laanet er stiftet.

Opgørelsen af de Udgifter, som de gensidige Foreningers Medlemmer foraarsager, skal ske kvartalsvis, dog kan en af de respektive Foreningers Bestyrelser i paakommende Tilfælde fordre maanedlig Opgørelse. I begge Tilfælde udbetales de af de rejsende foraarsagede Udgifter efter hver Forenings Hovedkasserers Opgørelse, og som Bilag skal da medfølge de rejsendes Kvitteringer for den erholdte Understøttelse. Indsigelse mod uberettigede Udbetalinger maa ske senest én Maaned efter Opgørelsens Afsendelsesdatum, i modsat Fald betragtes den stedfundne Opgørelse som godkendt af vedkommende Forening.

Gensidighedsforholdet med »Ny typ. Forening« og de udenlandske Foreninger ordnes paa den Maade, at »Den typ. Forening« og »Dansk typ. Forening« tilstiller de udenlandske Foreninger, med hvilke de alt har afsluttet Gensidighed, Meddelelse om »Ny typ. Forening«s Ligeberettigelse som kontraherende Forening, saaledes, at disse sidste anerkender »Ny typ. Forening«s Legitimation som gyldig, og at der udbetales samme Understøttelse paa denne som paa de to andre Foreningers Legitimationer. Understøttelse til de udenlandske Medlemmer udredes i København af begge Foreninger i Fællesskab.

»Dansk typ. Forening« udreder Sygehjælp til »Ny typ. Forening«s Medlemmer under eventuel Sygdom i deres første 13 Ugers Ophold i Provinserne mod Efterbetaling af »Ny typ. Forening«. Paa samme Maade forholder »Ny typ. Forening« sig over for Medlemmer af »Dansk typ. Forening«. Samtidig vedtager Styrelserne for de to københavnske Foreninger at indbyde Styrelsen for »Typografernes Hjælpekasser« til en Konference paa Basis af »Ny typ. Forening«s Sygekasses Formueovergang til Typografernes Hjælpekasser, som skal ske senest 1. Januar 1891.

Samtidig med denne Kontrakts Ikrafttræden, 1. Januar 1891, oprettes et Fælles-Arbejdsanvisningskontor i København, hvis Bestyrer vælges ved Fællesafstemning af begge Foreninger, saaledes at Foreningerne skiftevis besætter Posten for ét Aar ad Gangen; der udøves en ugenlig Kontrol af de kontraherende Foreninger. For Fremtiden er al Forespørgsel angaaende Plads

paa Trykkerierne, saa vel for Medlemmerne af de københavnske Foreninger som for tilrejsende Medlemmer af »Dansk typ. Forening«, forbudt, og paadrager saadanne Medlemmer, som overskrider dette Forbud, sig Tab af Arbejdsløsheds- og Rejsehjælp. Omkostningerne ved dette Kontor afholdes af de to københavnske Foreninger i Fællesskab.

II.

Følgende Bestemmelser fastsættes med Hensyn til Medlemmernes Overgang i de respektive Foreninger:

a. Ethvert tilrejsende Medlem, som erholder Plads inden for en af de gensidige Foreningers Omraade, er, uden Hensyn til den vedkommendes Alder, berettiget til straks at fordre sig optaget som Medlem af den vedkommende Forening, uden at betale Indskud eller andre mulige Indbetalinger.

Dog er Lokalforeningsformændene i »Dansk typ. Forening« berettiget til at fordre Lægeattest fra tiltrædende Medlemmer fra »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening«. Omkostningerne ved saadanne Attester betales af »Dansk typ. Forening«.

b. Forøvrigt skal de rejsende overholde de i de gensidige Foreningers Love fastsatte Bestemmelser (for »Dansk typ. Forening«s Vedkommende henvises i saa Henseende særlig til Lovene for Rejsekassen).

c. Naar et Medlem er bortrejst fra den ene og tiltraadt en af de andre Foreninger, skal Formanden (eventuelt Lokalforeningsformanden) modtage og opbevare hans Foreningsbog; har vedkommende erholdt Arbejde, er han straks Medlem af den paagældende Forening, og hans gamle Bog tilbagesendes Moderforeningen.

Ved Afrejsen modtager han en Bog, udstedt af den Forening, hvoraf han da er Medlem. I Bogen skal opføres de Understøttelser, som er udbetalt i Løbet af det sidste Aar, samt forøvrigt de Foreningsmeddelelser, som maatte være nødvendige for Kontrollens Skyld. Et Medlem, der rejser paa en Bog, udstedt af en anden Forening end den, af hvilken han paa den Tid Rejsen paabegyndtes, var Medlem, kan ingen Understøttelse erholde.

Udelukkede fra Optagelse er saadanne Typografer, der under en Tarifbevægelse har indtaget de strejkende Kollegers Pladser, eller af en eller anden Grund er bleven udelukket af en af de kontraherende Foreninger. For det Tilfælde, at saadanne Typografer atter melder sig til Optagelse, maa deres Navne offenliggøres i vedkommende kontraherende Forenings Organ med den Bemærkning, at Indsigelse mod Optagelsen maa gøres i Løbet af 14 Dage, og Generalforsamlingen (for »Dansk typ. Forening«s Vedkommende Hovedbestyrelsen) afgør da, om Indsigelse skal tages til Følge. Den samme Fremgangsmaade følges med Hensyn til saadanne, der kommer fra en gensidig Forenings Omraade, og ikke har været Medlem tidligere.

Ingen af de kontraherende københavnske Foreninger maa have Medlemmer paa »Dansk typ. Forening«s Omraade og omvendt. »Dansk typ. Forening« optager fra 1. Januar 1891 de i Provinserne staaende Medlemmer af »Ny typ. Forening« uden Indskud og med de i »Ny typ. Forening« erhværvede Rettigheder.

III.

De kontraherende Foreninger forpligter sig til ikke at træde i Gensidighed med nogen anden typografisk Forening, som har lignende Formaal og befinder sig paa de gensidige Foreningers Omraade, og maa en saadan Forenings tilrejsende Medlemmer behandles i Lighed med de i Art. II (sub. *c.* 3) nævnte Typografer, samt udelukkes fra enhver Understøttelse. Endvidere forpligter de kontraherende Foreninger sig til kun at anerkende de gensidige Foreningers Legitimationer.

Denne Kontrakts Ikrafttræden og videre Bestaaen er afhængig af, at de to københavnske Foreninger, »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening«, forpligter sig til én for begge og begge for én, at underkaste sig skriftlig Fællesafstemning sammen med »Dansk typ. Forening« i alle Lønspørgsmaal (herfra undtages dog partielle Strejker, som, naar Majoritet findes blandt vedkommende Personale, afgøres af en Fællesafstemning af »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening«). Forinden oven nævnte Afstemning finder Sted, skal et eventuelt Flertal eller Mindretal inden for de københavnske Foreninger have lige Ret til at fremsætte deres Anskuelser i en Fællesudtalelse til Provinskollegerne. Kontingentspørgsmaal afgøres ved skriftlig Fællesafstemning i de to københavnske Foreninger.

»Ny typ. Forening«s og »Den typ. Forening«s Medlemmer har uvægerlig at rette sig efter den Afgørelse, Fællesafstemningerne kommer til i ovennævnte Spørgsmaal, i modsat Fald er saadanne Medlemmer at ekskludere af den paagældende Forening og kan ikke atter optages i nogen af de gensidige Foreninger.

For saa vidt enten »Ny typografisk Forening« eller »Den typografiske Forening« ikke underkaster sig en paa lovlig Maade foretagen Fællesafstemning i oven nævnte Spørgsmaal, er Gensidighedskontrakten øjeblikkelig sat ud af Kraft for den Forenings Vedkommende, der ikke underkaster sig en saadan Afgørelse, og den paagældende Forening hjemfalder da baade til en Bøde af 2000 Kr., som tilfalder de to andre Foreninger til lige Deling, og til at udlevere sit Eksemplar af Gensidighedskontrakten til den Forening, over for hvilken den har forbrudt sig.

Ønsker en af de kontraherende Foreninger af andre Grunde end de oven nævnte at træde tilbage fra denne Overenskomst, skal dette skriftlig meddeles til de to andre kontraherende Foreninger, og ophører den saadan paa lovlig Vis opsagte Kontrakt 6 Maaneder efter Opsigelsen.

Som Sikkerhed for Opfyldelsen af de i denne Kontrakt paatagne Forpligtelser, stiller de kontraherende Foreninger hver en Garanti af 2000 Kr., som bliver at deponere i et Pengeinstitut. I Tilfælde af Lønkamp, hvor alle de kontraherende Foreninger har vedtaget at føre samme, er den deponerede Kapital disponibel, men kan kun hæves ved de kontraherende Foreningers Styrelsers samlede Underskrifter.

IV.

Nærværende Gensidighedskontrakt mellem »Dansk typografisk Forening« paa den ene og »Ny typografisk Forening« og »Den typografiske Forening« i København paa den anden Side træder i Kraft den 1ste Januar 1891, dog for »Ny typografisk Forening«s og »Den typografiske Forening«s Vedkommende kun med endelig Sanktion af de to Foreningers respektive Generalforsamlinger.

Ovenstaaende Gensidighedskontrakt vedtages eller forkastes *en bloc* samtidig af »Ny typografisk Forening« og »Den typografiske Forening«.

Efter at de københavnske Foreninger har vedtaget denne Kontrakt, stiller Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening« under almindelig Afstemning, hvorvidt Foreningen vedtager den i Artikel III indeholdte Bestemmelse om Fællesafstemning.

Til Bekræftelse herpaa er denne Kontrakt udfærdiget i 3 Eksemplarer og underskrevet af de kontraherende Foreningers Bestyrelser.

Den 9de November 1890.

For »Dansk typografisk Forening«

H. F. Rasmussen. *P. Hvidtfeldt.* *Torkild Petersen.*
Formand. Næstformand.
Warberg. *Fr. Weiss.*

For »Ny typografisk Forening«

Julius Fischmann. *N. Jacobsen.* *P. Nordlunde.*
Formand. Næstformand.
Anthon Larsen. *C. S. Hald.*

For »Den typografiske Forening«

V. Petersen. *P. Fasmer.* *Thorvald Nielsen.* *Carl Olsen.*
Formand. Næstformand.
Oluf Olsen. *P. Lauritzen.* *Carl Adolph Madsen.*

Konferencens Forhandlinger med den derpaa vedtagne Gensidighedskontrakt og Resolutioner trykkes i Pjeseform for fælles Regning, og udsendes til de 3 Foreningers Medlemmer, forinden Generalforsamlingen i de københavnske Foreninger finder Sted.

Som Sekretærer paa Konferencen

Warberg. *C. S. Hald.* *Thorvald Nielsen.*
»Dansk typografisk Forening«. *»Ny typografisk Forening«.* *»Den typografiske Forening«.*

Blandinger.

Typografisk Konference. Som i sidste Nr. meddelt, ankom Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« hertil i Fredags Aftes for at deltage i en Konference Lørdag og Søndag sammen med »Ny typ. Forening«s og »Den typ. Forening«s Bestyrelser. Efter paa Banegaarden at være modtaget af Styrelsen for »Den typ. Forening« tilbragte man et Par Timer sammen for saa at udhvile sig til de kommende Dages Møder. Lørdag Kl. 2 aabnedes Mødet i Kafé »Elektrik«, hvor man arbejdede rastløst til Kl. 7. Om Aftenen besøgte man »De kv. Trykkeriarbejdere«s Aftenunderholdning og Sangforeningen, hvorfra flere af Deltagerne vendte tilbage og fik sig en Svingom paa Ballet. Søndag Form. gav vor Forening en animeret Frokost for Gæsterne og Kl. 12 genoptoges Forhandlingerne, der varede uafbrudt til Kl. 7½. Resultatet af de to Dages Forhandlinger bringer vi i Spidsen af Bladet. Mandag Form. afrejste Hovedbestyrelsen atter.

Under Konferencen indløb fra Middelfart en telegrafisk Hilsen, afsendt af saa vel Principaler og Sættere, hvori der ønskedes til Lykke med Konferencens Arbejde og udtaltes Ønsket om Oprettelse af et fælles typografisk Organ.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Aftenunderholdning og Bal i Lørdags var særdeles vellykket og Lokalerne fuldstændig overfyldte. Det var en glimrende Debut paa det selskabelige Felt — maatte blot det alvorlige blive lige saa godt gennemført. Efter et foreløbigt Overslag antages Festen at have givet et Overskud af omkring 100 Kr.

Da Flertallet af Konferencens københavnske Delegerede paa selve Konferencen afgav den Erklæring, at ville nedlægge deres Mandater som Bestyrelsesmedlemmer, hvis Gensidighedsudkastet af de respektive Generalforsamlinger forkastedes, undlader jeg ikke herved at meddele, at ogsaa jeg føler mig opfordret til i den Henseende at tage Konsekvenserne af min Stilling til Sagen. AD. MADSEN.

Aftenunderholdning og Assemblé

til Fordel for **Juleuddelingen** blandt arbejdsløse Typografer
Søndag d. 23. November, Kl. 7½
i Wittmachs store Lokaler, Gl. Holm.

PROGRAM:

Korsange af Typografernes Sangforening.

Husets Folk,
Farce med Sang i 1 Akt af Povl Strange.

Korsange af Typografernes Sangforening.

Humoristisk Oplæsning af Hr. Albert Schou.

„Hansen“,
Studenterkomedie i 1 Akt.

Derefter **Assemblé** til Kl. 3.

Billetter til Aftenunderholdningen à **50 Øre** (de 6 første num. Stolerækker **75 Øre**) faas hos Undertegnede og paa Trykkerierne. **Balbaand** à **50 Øre** pro pers. faas Festaftenen i Salen.

Billetter til Festen sælges ogsaa hos G. Clausen, Rørholmsg. 14.

Gaver fra København og Provinserne i ovennævnte Øjemed kunne sendes til Kassereren, Hr. Bynck, Græbes Bogtrykkeri, Niels Hemmingsensgade, K.

Abonnement paa „Typ.-Tid.“

I Følge Fællesbeslutning af Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« og Styrelsen for »Den typ. Forening« er Abonnementsprisen paa »Typ.-Tid.« fra 1. Januar 1891 nedsat til **75 Øre** *Kvartalet.*

Abonnement tegnes hos Kassereren for »Den typ. Forening«, Rørholmsgade 14, samt paa alle Postkontorer. G. Clausen.

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften.
Biblioteket aabent 8—10.

Styrelsesmøde d. 2. November.

Alle mødt. Gensidighedskontrakten forelaa til Forhandling; der udspandt sig en meget vidtløftig Diskussion. Da der var opstaaet Vanskeligheder for Afholdelsen af Konferencen, besluttedes det at foreslaa Hovedbestyrelsen Udsættelse til d. 15. og 16. November. Ang. en Forespørgsel fra en Inkassator om, hvor vidt han kunde underskrive Blanketten for Arbejdsløshedshjælp, vedtoges det at lade vedkommende Personale afstemme herom. Et Forslag om »Typ.-Tid.« forelaa til Forhandling; det vedtoges at drøfte Sagen med Hovedbestyrelsen.

Styrelsesmøde d. 5. November.

Alle mødt. Formanden gav Meddelelse om, at Hovedbestyrelsen maatte fastholde Konferencens Afholdelse den 8. og 9. November. Gensidighedskontrakten forelaa til Forhandling. Efter en meget vidtløftig og skarp Diskussion vedtoges den i sin foreliggende Skikkelse med stor Majoritet. Konferencens Afholdelse drøftedes; det overdroges Næstformanden at aabne det første Møde, da Formanden ikke ønskede det. Det vedtoges at indbyde Hovedbestyrelsen til en Frokost. Efter at Næstformanden havde rettet en Forespørgsel og Kassereren havde erholdt Styrelsens Sanktion til at sælge en Del hos ham beroende gamle Blade, hævedes Mødet.

Styrelsesmøde d. 12. November.

Adolph Madsen ikke til Stede med lovlig anmeldt Forfald. Formanden fremlagde en Skrivelse fra A. Madsen, hvori han oplyste Styrelsen om at ville tage Konsekvenserne af sin Modstand mod Gensidighedskontrakten. Da ingen begærede Ordet hertil, meddelte Formanden, at han fra i Aften vilde nedlægge sit Mandat. Fasmer forespurgte om Grunden til dette Skridt. Formanden svarede hertil, at han for det første havde været en absolut Modstander af, at der overhovedet indledtes Forhandlinger med »Ny typ. Foren.«s Styrelse om Gensidighedsspørgsmaalet, at han for det andet saa vel over for Medlemmerne inden for »Den typ. Forening« som over for »Ny typ. Forening«s Styrelse følte sig moralsk forpligtet til at foretage dette Skridt. Fasmer bad Formanden betænke, hvilke Følger en Mandatnedlæggelse vilde have under den nuværende Situation. Formanden kunde ikke svare andet hertil, end at han netop fandt, at den mere moderate Opposition havde Ret til at overtage Foreningens Ledelse og bære Ansvaret for Begivenhedernes Udvikling. Th. Nielsen maatte dog hævde den Anskuelse, at det var Formandens Pligt at bøje sig for Styrelsens Majoritet, og anmodede Formanden om vedblivende at fungere. Fasmer opfordrede Formanden til at fungere — i det mindste til Generalforsamlingen. Formanden kunde ikke se, at han var forpligtet hertil, men vilde dog efterkomme Styrelsens Opfordring,

idet han samtidig gjorde opmærksom paa, at det maatte blive Medlemmernes Sag at afgøre dette Spørgsmaal.

Formanden fremlagde et Cirkulære fra Cecilie Tøpser og ét fra Karoline Köhn; han var anmodet om at forsyne dem med sin Underskrift. Efter en kort Diskussion vedtoges det at henholde sig til den allerede en Gang tagne Beslutning: for Fremtiden at undlade at paategne Cirkulærer. Mødet hævet. FORMANDEN.

Nyt Medlem: FREDERIK JULIUS HANSEN (tidl. Medlem), arb. i Kristelig Forenings Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadt):* NIELS CHRISTIAN HANSEN (Den typ. Foren. 175), arbejdsløs.

Til *Understøttelsesfondet* har jeg endv. modtaget: Triers Pers. 1.50, Jordans 0.50 — ialt Kr. 2.00.

Med de tidl. indk. Kr. 633.51 — ialt Kr. 635.51.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til de *Strejkende i Budapest* har jeg endv. modtaget: Aalborg Lokalforening 8.87, Hillerød do. 2.00, »De kvind. Trykkeriarbejderes Fagforening« 1.70, Politikens Personale 5.75, Triers 4.55, Nielsen & Lydiches (1.—2. B.) 12.35, Bagges 2.30, Avisens 2.80, Lunos 2.00, Nic. Cohns (10 Mand) 2.50, Jørgensen & Co.s 3.55, Isac Cohns 0.50, Aftenbladets (5 Sættere) 1.25, S. L. Møller & Thomsens 4.10, Dagbladets 4.15, Rasmussen & Olsens 1.25, Jordans 0.50, Hoffensberg & Traps 0.75, Bordings 1.90 — ialt Kr. 62.77.

Med det tidl. indk. Kr. 19.45 — ialt Kr. 82.22.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

*) Ved en Fejltagelse var i sidste Numer AXEL VALDEMAR NIELSEN anført som arb. hos Hoffensberg & Trap; Vedk. er arbejdsløs.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Aarhus, JOHAN MADSEN (udl. d. 1. Oktbr. d. A. i Ebeltoft Avis' Bogtrykkeri), arbejdsløs. Svendborg, RASMUS CHR. HANSEN (udl. 1. Novbr. d. A. i Svendborg Avis' Trykkeri), arbejder samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Bortrejste: Svendborg, 60, JULIUS FRED. CHR. PETERSEN (til Nyborg som Militær). Holstebro, 466, M. E. TOFT (til Fredericia som Militær). Aarhus, 479, A. MEIER (til København, arbejdsløs).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Af Hensyn til den nær forestaaende Koncert bedes d'Hrr. Sangere møde præcis Kl. 9¾ Lørdag Aften. STYRELSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Oktober 1890.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	3510.20
Reservefonden	-	2448.10
Begravelseskassen	-	1634.33
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	1508.75
	Kr.	9101.38

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	722.81
Porto		-	4.84
Reservefonden		-	2448.10
Begravelseskassen Kr. 1634.23			
Overført til do. - 665.40			
	Kr. 2299.73		
Heraf udbetalt: 1 Dødsfald i Aalborg	- 200.00		
— 1 do. i Horsens	- 300.00		
		-	1799.73
Kassebeholdning 31/10		-	4125.90
		Kr.	9101.38

Kolding, d. 31. Oktober. 1890.

ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

ANNONCER

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:

Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.

C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.

J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.

Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Paraply søges!

Ved de kvindelige Trykkeriarbejderes Fest i Lørdags er bortkommet en sort Gloria-Paraply med gule Dupper og klart, lyst Haandtag. Bedes afleveret hos *Grandt*, Slotsgade 29 B., 1. Sal.

En Diegeltrykpresse,

brugt, men god, til Haand- eller Trædekraft, ønskes til Købs. Billet mrkt. »Bogtryk«, med Opgivelse af Pris og Størrelse, modtager »Typ.-Tid.«s Ekspediton.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Nyt! MARIUS GEERTSENS **Nyt!**
Anlægsapparater for Diegeltrykpresser.

Absalut nøjagtig Anlæg. — Let at betjene. Betydelig tidssparende. — Pris pr. Sæt: 4 Kr.

Faas alene hos Eneforhandlerne for Skandinavien:
D. Voigt & Ko., Amagertorv, Kbhvn.
samt hos **Marius Geertsen, Aarhus.**

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 47
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 21. November 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Abonnement paa „Typ.-Tid."

I Følge Fællesbeslutning af Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« og Styrelsen for »Den typ. Forening« er Abonnementsprisen paa »Typ.-Tid.« fra 1. Januar 1891 nedsat til **75 Øre** *Kvartalet.*

Abonnement tegnes hos Kassereren for »Den typ. Forening«, Rørholmsgade 14, samt paa alle Postkontorer. G. CLAUSEN.

Strejken i Budapest.

Som vore Læsere vil vide, nedlagde for nogle Uger siden ca. 1000 Kolleger Arbejdet, da Arbejdsgiverne absolut ingen Indrømmelser vilde gøre, og man flere Steder endogsaa søgte at binde Typograferne ved Kontrakter, saaledes at det paa Forhaand umuliggjordes dem at deltage i Lønbevægelsen. Som Følge heraf tog man den resolute Beslutning at forlange *enten* en Sanktion af de opstillede Fordringer *eller* i modsat Fald at gribe til det sidste Vaaben: Arbejdsnedlæggelse.

Den 25. Oktober præsenterede man d'Hrr. Arbejdsgivere de modificerede Fordringer; i Stedet for den forlangte 8 Timers Arbejdsdag, havde man slaaet af til 9 Timer; i Stedet for den fordrede Minimalløn paa 13 og 11 Gylden — 12 og 10 Gylden, i Stedet for en Satspris paa 25 Kreuzer pr. 1000 *n* — 24 Kreuzer o. s. v. Men ingen af Principalerne var tilbøjelig til at gaa ind paa det opstillede, og d. 27. Oktober nedlagdes derfor Arbejdet.

Mere og mere synes det at gaa op for *Boghaandværkarbejderne,* at skal de kunne udrette noget, maa de optræde som en *samlet* Magt. Saaledes ogsaa ved Strejken i Budapest. Ikke alene optraadte baade Blad- og Bogsættere, de bedre situerede og de daarligst stillede Kolleger, solidariske, men ogsaa *Trykkere, Paalæggersker* og *Satinerersker* gjorde overalt fælles Sag med Sætterne. Vi hilser derfor denne Lønbevægelse med dobbelt Glæde, fordi det er vor Overbevisning, at Arbejderne i det typografiske Fag kun er i Stand til at opnaa en bedre Forstaaelse af de økonomiske Spørgsmaal, og kun er mægtig at sætte noget virkeligt gavnligt igennem for det typografiske Fags *samtlige* Udøvere, naar de kommer til Erkendelse om, at alles Interesser er uadskilleligt knyttet sammen, og at *alle* har Forpligtelse til at staa solidariske med hverandre, naar det gælder Kamp for de fælles Interesser.

Hvad der opnaaedes i Budapest ved denne solidariske Optræden var forbavsende. Selv de mest upaalidelige Personaler stod i det afgørende Øjeblik som én Mand Side om Side, saa vel Mænd som Kvinder. Og selv de mest haardnakkede Modstandere maatte beundre det Sammenhold, der her gjorde sig gældende. Det lykkedes derfor ogsaa i de fleste af de største Forretninger at faa den opstillede Tarif anerkendt allerede efter nogle Dages Forløb, men naturligvis var det muligt for en Del af Principalerne at staa imod, og der blev da ogsaa fra deres Side opbudt alt for i sidste Øjeblik at fravriste Arbejderne Sejren. Hvor det var muligt, søgte man at udelukke Arbejdernes Tillidsmænd og indtil dette Øjeblik, hvor disse Linjer skrives, er det ikke aldeles givet, at Sejren er sikret. Følgende Cirkulære, som vi modtog fra Tarifkommissionen, oplyser herom:

Kolleger!

Vor Tarifbevægelses Standpunkt i den 3. Uge er følgende:

Størsteparten af Hovedstadstrykkerierne med Undtagelse af 3 har underskrevet den ny Tarif; til disse tre kommer endnu nogle mere ubetydelige Forretninger, saaledes at det samlede Antal af de strejkende mandlige og kvindelige Arbejdere andrager 300.

De tidligere indsamlede Penge til Understøttelse af de strejkende er allerede opbrugt, og vi sér tunge Dage i Møde, saa meget mere som de særlig forfulgtes Antal stadig er stigende.

I Dag meddeles der os, at Trykkeriet »Athenæum«, som allerede for 2 Uger siden underskrev Tarifen, atter vægrer sig ved at betale efter samme, hvilket igen — hvis vi ikke i Dag er i Stand til at jævne Sagen — vil tilføre os en Tilvækst af 150 Arbejdsløse.

Vi anmoder derfor om hurtig Hjælp, for sejrrigt at kunne bestaa Kampen mod Kapitalen. Understøttelserne bedes sendt til ADOLF STEINER.

Budapest, d. 11. Novbr. 1890. Med kollegial Hilsen TARIFKOMMISSIONEN.

Man vil heraf se, at Stillingen *kan* blive betænkelig for vore ungarske Brødre. I Kraft af den internationale Solidaritet, der altid har besjælet Danmarks Typografer og forhaabenlig ogsaa i Fremtiden vil besjæle dem, anmoder vi indtrængende *alle* typografiske Arbejdere — *saa vel kvindelige som mandlige* — om at yde al den Hjælp, det i Øjeblikket er dem muligt. Naar det gælder vor fælles Sag, maa ikke én holde sig tilbage.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Det her i Aalborg nedsatte Udvalg havde til i Lørdags indbudt Typograferne til et Møde angaaende oven nævnte Spørgsmaal. Kollegerne viste deres Interesse for Sagen ved at møde talrigt.

Skemaerne blev gennemgaaet og der blev givet en af Udvalget affattet Oversigt over, hvorledes Forholdene stiller sig paa de forskellige Trykkerier her i Provinserne.

Jeg skal her kortelig omtale, hvorledes Lønforholdene sér ud i et samlet Overblik, idet jeg forbeholder mig senere at komme tilbage til, hvorledes Forholdene er paa de forskellige Trykkerier.

Sættere (fast Løn): 1 faar 12 Kr., 1: 12.50, 2: 13, 12: 14, 6: 15, 50: 16, 13: 17, 32: 18, 4: 19, 30: 20, 2: 21, 16: 22, 2: 23, 4: 24, 3: 25, 2: 26, 1: 27, 4: 28, 5: 30.

Sættere (fast Løn og fri Station): 5 faar 6 Kr., 4: 7, 10: 8, 1: 9, 3: 10, 2: 12, 1: 14.

Trykkernes Løn er opgivet saaledes: 1: 6 Kr. og Kosten, 9: 18 Kr., 1: 19, 16: 20, 5: 22, 4: 25, 1: 30, 1: 32.

Sætter-Trykkernes Løn sér saaledes ud: 1: 14 Kr., 1: 15, 3: 16, 1: 17, 7: 18, 5: 20, 1: 24, 1: 11 Kr. og fri Station.

For *Beregningssætterne* er Gennemsnitsfortjenesten saaledes: 1 Trykkeri er opført med 15 Kr., 4 med 16, 1: 17.50, 7: 18, 1: 19.25, 9: 20, 1: 21, 3: 22, 3: 23, 5: 24, 1: 25, 1: 26 à 28, 1: 20 à 26.

Der udspandt sig nu en temmelig livlig Diskussion, ja, det var vel egenlig en Konversation, om Skemaerne, og man udtalte en dyb Indignation mod de Principaler, der sulteføder deres Arbejdere.

Oprettelsen af en *Fagforening* blev derefter sat under Diskussion, og Resultatet blev, at en saadan dannedes under Navnet *»Typografisk Forbund«*.

Det nedsatte Udvalg blev bemyndiget til at udarbejde Vedtægter for den ny dannede Forening, og derefter sammenkalde til en ny Generalforsamling, for at Foreningen kan konstituere sig, vedtage Love og vælge Bestyrelse. Naar dette er overstaaet, vil der udgaa Opfordring til alle Kolleger i Provinsbyerne om at tiltræde »Typografisk Forbund«.

Alle de til Stede værende meldte sig til Optagelse i Forbundet.

Ved en Bolle Punsch udtaltes de bedste Ønsker for den ny dannede Forening, at den maatte blive i Stand til med Kraft at virke for det Maal, den har sat sig: en Forbedring af Lønforholdene. Men dette vil bero paa Kollegerne selv.

Efter Bemyndigelse meddeler jeg »Typ.-Tid.« dette korte Referat af Mødet.

Aalborg, d. 16. November 1890. ANTON SCHWARTZ.

Arbejdsmarkedet.*

Under denne Overskrift har »Leopold« i »Typ.-Tid.« Nr. 42 fremdraget nogle ganske rigtige Bemærkninger om den store Arbejdsløshed og den stedse tiltagende »Overproduktion« af Sættere. Jeg kan fuldt ud gaa ind paa de i Artiklen fremkomne Betragtninger over den sløje Tid; men da det synes, at Hr. »Leopold« ikke selv kan klare de af ham opstillede Spørgsmaal, skal jeg saa vidt muligt forsøge at give ham de Svar, der ligger nærmest.

Grunden til den store Arbejdsløshed blandt Typograferne maa, som han selv ganske rigtig siger, nærmest tilskrives det uforholdsmæssig store Lærlingehold, og hvad her er at gøre er ubetinget et bestemt Paabud om dettes Indskrænkning, saa at det kommer til at staa i Forhold til Sysselsættelsen af udlærte Arbejdere. Sér man blot paa Truelsens Statistik fra 1881 vil man finde ret gode Eksempler paa, hvorledes Udbytteriet med Lærlinge *den Gang* dreves, og er der nogen der tror, at der er skét Forbedring i Forholdene siden den Tid? Jeg tror det i al Fald ikke. Statistiken viser der hen paa, at næsten over alt her i Byen var Lærlingeudbytteriet i fuldt Flor. At holde 25 Sættere og 9 Lærlinge er jo Bagatæller imod at møde op med 1 Sætter og 3 Lærlinge, hvad der var Tilfælde paa et Par »Kunstanstalter«. Men lad det nu være galt, saa er det dog værre for Provinsernes Vedkommende. Thi der vil man finde Steder, hvor Principalen ikke er udlært i Faget, ja, aldrig har lært det, og hvor der ikke findes én Sætter, men 2 à 3 Lærlinge. Det er især de som Paddehatte opvoksede »Venstreblade« vi kan takke for den rigelige Tilførsel af Kunstfæller. Disse Blade, der med smaa Midler skulde arbejde sig frem, og gærne skulde forsørge Udgiveren og hans Familie, kæmpede med saa fattige Kaar, at der ikke var Raad til at betale en blot nogenlunde anstændig Løn til en Sætter. Saa vidste man at hjælpe sig igennem. De første 1½ Aar holdt man Svend og et Par Lærlinge; disse skulde saa efter den Tid kunne klare Skærene alene, og fik saa til Medhjælp en ny »Discipel«. Lang Arbejdstid maatte de finde dem i. »Sprøjten« skulde de skaffe færdig enten de kunde eller ej, og med Udførelsen af Arbejdet gjorde det ikke saa nøje. Naar saa ældste Dreng var udlært fik han et »Farvel og Tak«, Nr. 2 traadte an i hans Plads og atter en ny Lærling blev indviet i Kunstens Hemmeligheder.

Det var den Gang, og — det er endnu.

Nej, skal vi have en Ende paa Lærlingeuvæsenet saa maa vi ved en Lønbevægelse faa Paragrafer indsat i Tarifen, der sætter en bestemt Skala for Antallet af Lærlinge i Forhold til Antallet af Sættere, thi uden saadanne bestemte Regler bliver Forholdet aldrig bedre.

Men saa nytter det rigtignok ikke at en saadan Tarif kun kommer til at gælde for de københavnske Typografer og Bogtrykkere; nej, skal der udrettes noget der kan blive til Gavn for os alle, saa maa Spørgsmaalet ogsaa rejses i Provinserne, og Provinskollegerne maa da være rede til at slaa et Slag for deres egne Interesser — et Slag som kan blive haardt at føre, men som sikkert vil kunne føres igennem og hvis Resultater nok skal vise sig at være gode.

Hvad der dernæst maa gøres for at afhjælpe lidt paa Arbejdsløsheden er *Indskrænkning af Arbejdstiden*. Ogsaa her bør det være alles Sag at tage fat. En Indskrænkning af Arbejdstiden vil absolut skaffe Arbejde til mange ledige Hænder. Ogsaa med Hensyn til Arbejdstiden er man mange Steder ude i Landet paa den forkerte Side af sig selv. Det maa ikke være saaledes. Den forkortede Arbejdstid er et Spørgsmaal der mere og mere trænger sig frem; det bliver saa at sige en Naturnødvendighed og vil af sig selv en Gang blive en Lov for Arbejderne. Hvorfor da ikke, naar vi ved at det kun kan være til Gavn, selv hjælpe til at fremme den? Hvorfor ikke hellere i Dag end i Morgen sé at faa den indført, og hvorfor paa nogen Maade lægge Hindringer i Vejen for dens Gennemførelse?

Ja, det er alt, hvad jeg kan svare Hr. »Leopold«. Det er de Midler jeg mener er de gavnligste til at imødegaa den store Arbejdsløshed. Maatte han kun blive tilfreds.

Indskrænkning af Lærlingeholdet og Forkortelse af Arbejdstiden, det er et Par Punkter, som Tarifkommissionen her hjemme og Provinsernes event. Tarifkomité vistnok burde sætte som Nr. 1 paa deres Program.

Den 16. Oktober 1890. G. S.

E. S. Efter hvad jeg har hørt fra paalidelig Kilde, er omtrent Halvdelen af de for Tiden »spadserende« Svende her i Byen Provinskolleger, der er kommet hertil for at søge deres Lykke. Er det ikke sørgeligt? — Men det bringer mig til at acceptere »Leopold«s Ord: hvorfor gaar de ikke hellere syd paa over Grænsen?

* Har henligget af Mangel paa Plads. RED.

Blandinger.

Typografisk Konference i Halle. Den 9. og 10. Nov. forsamlede den tyske Tarifkommissions Arbejderrepræsentanter og det tyske Forbunds Styrelsesmedlemmer sig i Halle for at drøfte de Skridt, der var at foretage ved den næste Tarifrevision. Resultatet af Konferencen var følgende Resolution: De i Dag forsamlede Styrelsesmedlemmer for »Unterstützungsverein deutscher Buchdrucker« og Tarifkommissionens Arbejderrepræsentanter erklærer sig efter de stedfundne Forhandlinger for en Forkortelse af Arbejdstiden til 9 Timer og forpligter sig til hver i sin Kreds at virke for en bestemt Fastholden ved denne Beslutning. Endvidere udtaler Konferencen sig for Afskaffelsen af Akkordsystemet, og for saa vidt som denne Fordring skulde blive afvist, da for en Arbejdstidens Forkortelse tilsvarende Forhøjelse af Satsprisen. Yderligere Forslag til Tarifrevisionen kan Konferencen ikke anbefale, men er derimod af den Anskuelse, at disse Kardinalspørgsmaal udelukkende maa gælde som Revisionspunkter. Endvidere anerkender Konferencen det for ønskeligt, at faa alle det typografiske Fags Arbejdere med til Arbejdstidens Forkortelse. Konferencen sluttedes Mandag Middag Kl. 1.

Juleuddelingen blandt arbejdsløse Typografer. Vi anbefaler indtrængende vore Kolleger at benytte den Lejlighed, der paa Søndag gives til at yde en Skærv til de trængende Kammerater i den kommende Juletid. Festen, der arrangeres af Medlemmer af *alle* de her i Byen bestaaende Organisationer af Typografer, giver fuldt Ækvivalent for de 50 Øre, hvortil Bidraget er sat. Typografernes Sangforening, der ikke behøver nogen Anbefaling blandt Kollegerne, assisterer i 6 Numre med hele sit udmærket sammensungne Kor. Desuden vil man faa Lejlighed til at goutere sig med Oplæsning af Hr. Alb. Schou, der er vel kendt som en fortrinlig Fortolker af humoristiske Pjecer. Til Slut skal vi blot notere, at den gamle kendte Stok af Dillettanter, denne

Gang forøget med en »rigtig« Skuespiller, vil give Underholdningen sin gamle Tiltrækning ved Opførelsen af 2 Smaastykker, af hvilke det ene skylder en Kollega Fadernavnet. Føler man Trang til at indtage en første Parket-Plads, er Betingelsen kun en lille 25 Øre ekstra. Efter Aftenunderholdningen afholdes Assemblé, hvortil Balbaandene kun koster 50 Øre pro persona. Vi haaber, at Komitéens Anstrængelser for at live op i de trængende Kollegers Hjem til Julen maa krones med Held og at de kendte store Lokaler hos Wittmack denne Aften maa kunne samle Fagets Udøvere i Enighed, hvor det gælder et saa smukt Formaal.

»**Vejle Amts Folkeblad**«s **Ejer**, Hr. Landsthingsmand THOMAS NIELSEN, vil, efter Forlydende — i Anledning af Bladets 25-Aars Jubilæum i afvigte Oktober Maaned — betænke »Dansk typ. Foren.« med et Beløb til at danne et Grundfond for de arbejdsudygtige og ældre Medlemmer af Foreningen. A.

Provinskollegerne og de Arbejdsløse i København.* Atter i Aar har en Del Kolleger i København, bestaaende af Repræsentanter for Den typ. Forening, Ny typ. Forening, Trykkerforeningen og Typografernes Sangforening dannet en Komité med det smukke Formaal ved en Aftenunderholdning d. 23. Novbr. at tilvejebringe Midler til en paatænkt Uddeling af Pengegaver ved Juletid til vore trængende Kolleger i Hovedstaden, hvis Tal desværre bliver større og større Aar for Aar. Tanken er smuk og bør støttes af enhver Kollega, der har Ævne og Interesse for den typografiske Stand.

Det var kun faa Kolleger i Provinserne, der forrige Aar tænkte paa denne Komités smukke Opgave, og derfor tillader jeg mig at rette en Opfordring til »Dansk typ. Forening«s Medlemmer om at yde et Bidrag — det være nok saa lille — til dette Formaal.

Hvor pinagtigt det end kan være at se de københavnske Typografer delt i flere Foreninger, saa er det dog glædeligt at være Vidne til, at de kunne mødes i en saa smuk Tankes Realisation, og det skulde glæde mig, om »**Dansk typ. Forening**«s **Medlemmer** ville skænke denne Komités Virksomhed en venlig Tanke og beredvillig yde et lille Bidrag i nævnte Øjemed.

Slagelse, d. 4. Novbr. 1890. ANTHON OLSEN.

Forhandlingerne fra den typografiske Konference mellem »Ny typ. Forening«, »Dansk typ. Forening« og »Den typ. Forening«s Styrelser vil i næste Uge blive uddelt til de respektive Foreningers Medlemmer.

»**Svensk Typ.-Tid.**« anmoder i et Ekstranumer enhver Typograf om ikke at søge Plads i *Helsingfors*, da der paa Grund af Tarifbevægelse muligvis i en nær Fremtid vil udbryde Strejke.

Kortfattet Haandbog for Typografer *og Korrekturlæsere, tillige indeholdende Vejledning for Forfattere, Oversættere og Forlæggere*, er Titlen paa en særdeles indholdsrig Bog, der er udgivet af Faktor H. SCHEIBLER i Kristiania. Bogen giver praktiske Raad, saavel for den almindelige »glatte« Sats som for Aksidens- og skematisk Arbejde, uden at være udtværet eller paa noget Punkt komme ind paa det pedantiske. Den indledes med en kort Oversigt over Bogtrykkerkunstens Historie og første Del indeholder saa desuden nogle almindelige tekniske Bemærkninger og en lille Afhandling om Korrektur, med en i to Farver særdeles godt udført Korrekturprøve. Bogens anden Del omhandler de almindelige Regler for Sætning og giver Anvisning paa Illustrationers Stilling i Teksten Bogens andre Dele omhandler i korte Træk: Tabel- og matematisk Sats, Format og Udskydning, Aksidenssætning, Sætning af fremmede Sprog og en kort Anvisning over Farvers Inddeling og Harmoni, om Farvesammenstilling paa Tontryk og om Farvernes Varighed. Desuden findes Signaturtabel og Tabel til Beregning af Manuskript. Bogens Afhandling om Ornamentik er priselig kort og tydelig, og giver mange gode Raad og Regler. Bogen foreligger komplet og koster heftet 2 Kr. Den kan faas i enhver Boglade her i Byen. Der er ingen Tvivl om at den, hvis den var fremkommet paa et tidligere Tidspunkt, vilde kunne have skaffet sig en stor Læsekreds. Den gør ikke Fordring paa at blive betragtet som et typografisk Kunstværk, men fremtræder i en meget beskeden Form. BETA.

Aarhus typografiske Sangforening, der ved Sangfesten i Sommer fik forynget Kraft, gaar fremdeles glædelig fremad, og paatænker i Vinter at afholde nogle Koncerter i Lighed med, hvad der alt i en Del Aar har fundet Sted, f. Eks. af Odense Typografer. Igennem Sangforeningen vil det gode Forhold mellem Aarhus Kollegerne sikkert atter bringes til Veje. —e.

25 Aars Jubilæum.** Den 1. Novbr. fejrede Hovedkassereren for »Dansk typ. Forening«, Faktor ved »Kolding Avis«, ULRIK PETERSEN, sit 25 Aars Jubilæum, idet han den 1. Novbr. 1865 kom i Lære paa »Kolding Avis«, hvor han med en ganske kort Afbrydelse har arbejdet siden. Kolding-Kollegerne gjorde Dagen til en Festdag. Om Formiddagen mødte Hovedbestyrelsen in pleno i Petersens Hjem og førte ham til de festlig smykkede Trykkerilokaler paa »K. A.«, hvor der i Løbet af Dagen vistes Jubilaren adskillige Overraskelser i Form af Deputationer fra de forskellige Trykkerier med Lykønskninger, Gaver fra Trykkeriets Personale og Ejer; et Løntillæg af 200 Kr. var dog sikkert det, der var bedst paa sin Plads — og fortjent. Et Festmaaltid, hvori næsten alle Kollegerne deltog, fandt Sted om Aftenen. Ved dette holdt HVIDTFELDT Festtalen, hvori han karakteriserede Hædersgæsten omtrent som følger: ». . . . At denne raske Udvikling har medført Brydninger i Folket og i vort Fag, er jo en Selvfølge; men under disse ser vi dog ikke Ulrik Petersen som den, der staar først i de kæmpendes Rækker, men vi ser ham lige saa lidt som den, der haler tilbage, hvor andre vil frem; vi ser ham heller ikke derfor interesseløs, men som en Mand, der har ført et roligt, beskedent Liv, stadig forstaaende Tidens Opgaver og Fremskridt, fulgt med paa Fagets Udvikling og i det hele varetaget sin Gærning som Arbejdets Mand paa en tilfredsstillende Maade . . . .«

Man sang, talte, drak og morede sig til langt hen paa Morgenstunden, da Jubilaren fulgtes til sit Hjem, hvor man mindede Naboerne om Jubilæets Slutning. P.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Mødeaftenen er paa Grund af indtrufne Omstændigheder forandret til **Tirsdag**. Første Mødeaften Tirsdag d. 25. ds. Mødested som sædvanlig: »*Thalia*«.

* Ved en beklagelig Misforstaaelse udeladt i forrige Nr.
** Forsinket af Mangel paa Plads. RED.

Aftenunderholdning og Assemblé

til Fordel for **Juleuddelingen** blandt arbejdsløse Typografer

Søndag d. 23. November, Kl. 7½

i Wittmachs store Lokaler, Gl. Holm.

PROGRAM:

Korsange af Typografernes Sangforening.

Husets Folk,
Farce med Sang i 1 Akt af POVL STRANGE.

Korsange af Typografernes Sangforening.

Humoristisk Oplæsning af Hr. ALBERT SCHOU.

„Hansen“,
Studenterkomedie i 1 Akt.

Derefter **Assemblé** til Kl. 3.

Billetter til Aftenunderholdningen à **50 Øre** (de 6 første num. Stolerækker **75 Øre**) faas hos Undertegnede og paa Trykkerierne. **Balbaand** à **50 Øre** pro pers. faas Festaftenen i Salen.

Billetter til Festen sælges ogsaa hos G. CLAUSEN, Rørholmsg. 14.

Gaver fra København og Provinserne i ovennævnte Øjemed kunne sendes til Kassereren, Hr. BYNCK, Græbes Bogtrykkeri, Niels Hemmingsensgade, K.

Foreningsmeddelelser.

Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende OLUF OLSEN.

D'Hrr. Medlemmer, som endnu ikke har modtaget Medlemskort, bedes henvende sig til Kassereren, Rørholmsgade 14, Kæld. *Ingen indlades til Generalforsamlingen d. 30. November uden mod Forevisning af Medlemskort.*

Styrelsesmøde Fredag d. 28. November, Kl. 10 i Thalia.
FORMANDEN.

Ny Medlemmer: BERNHARD KOCH (udl. i April 1877 hos Luno; tidl. Medlem), arb. hos Carl Aller. HANS CHRISTIAN PETER HANSEN (udlært hos Chr. Birch d. 15. Novbr. d. A.), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato hos Styrelsen.

Tiltraadte: JENS HANSEN (Dsk. typ. Foren., 412, sidst arb. i Aalborg), arb. i Politiken. N. J. N. WENDT (Dsk. typ. Foren. 274, sidst arb. i Kallundborg), arbejdsløs.

Bortrejst: 819, VILHELM C. C. HANSEN (til Kallundborg i Plads).

Udslettet: Trykker CARL PETERSEN (arb. udenfor Faget).

Til *Understøttelsesfondet* har jeg endv. modtaget: Jordan 0.25. Med de tidl. indk. Kr. 635.51 — ialt Kr. 635.76.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til de *Strejkende i Budapest* har jeg endv. modtaget: Aalborg Lokalforening 7.62, Hillerød do. 2.00, Politikens Personale 5.50, Triers 5.80, Dagbladets 3.85, Philipsens 0.50, Rasmussen & Olsens 0.50, Adresse-Avisens 4.70, Bagges 2.75, Nic. Cohns (3 Mand) 0.75,

Social-Demokr.s (10 Mand) 2.50, Avisens 2.80, Jørgensen & Co.s 2.40, S. L. Møller & Thomsens (2. B.) 3.65, Aftenbladets (5 Sættere) 1.25, I. Cohns (4 Sættere) 1.00, Jordans 0.25, O. C. Olsens 2.80 — ialt Kr. 50.62.

Med det tidl. indk. Kr. 82.22 — ialt Kr. 132.84.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til d'Hrr. Inkassatorer!

Da der er flere af d'Hrr. Inkassatorer, som endnu ikke har set sig i Stand til at anføre de ny Numre paa de i denne Uge til mig afgivne Lister, turde det maaske ikke være overflødigt endnu en Gang at fremsætte Ønsket om, at Numrene vedføjes Navnene. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsesmøde.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Af *Formandens Meddelelser* fremgik bl. a., at Juli Kvartals Regnskab fra Skanderborg Lokalforening endnu ikke var ankommet; Viborg Lokalformand havde undladt at fordre Lægeattest fra et nyt Medlem — i begge de nævnte Tilfælde havde Formanden foretaget det fornødne.

2. Skrivelse fra *Aalborg* Lokalfmd. ang. Axel Larsens Optagelse i Foreningen. — Hovedbestyrelsen henholder sig til sin tidligere afgivne Erklæring: at naar Indsigelsen begrundes paa, at Vedkommende formenes ikke at kunne udføre typografisk Arbejde, bør han aflægge Svendeprøve, uansét om han har staaet 4 eller 5 Aar i Lære.

3. Skrivelse fra *Aarhus* Lokalfmd. med Anmodning fra 45 af Lokalforeningens Medlemmer om, at Hovedbestyrelsens Formand maatte komme til Stede i Lokalforeningen og aflægge en Beretning om Konferencen i København den 8. og 9. ds. — I Henhold til Konferencens Beslutninger kan intet hverken mundtlig eller skriftlig meddeles forinden det officielle Referat fra denne foreligger.

4. Det vedtoges, at *Forretningsføreren for Arbejdsanvisningskontoret* møder til det første Hovedbestyrelsesmøde i hver Maaned.

H. F. R.

Nyt Medlem: Hillerød, SEIER JØRGENSEN (udl. 1. Novbr. 1890 i Chr. Hansens Bogtr. i Hillerød).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Rudkøbing, C. E. ROTTWIT-PETERSEN (sidst arb. i Holbæk), arbejdsløs. Næstved (Næst. Tid.), 280, M. V. Bache (sidst arb. i Horsens).

Bortrejste Medl.: Middelfart, 261, CHR. NIELSEN (til Kolding, arbejdsl.). Næstved, 599, ANTON ELOF BENGTSON (til Køge, arbejdsl.). Fredericia, 377, H. A. HONORÉ (til København, arbejdsl.). Horsens, 539, ADOLF FRIIS (til Skanderborg, arbejdsløs) og 280, M. V. Bache (til Næstved i Plads). Holbæk, 496, EDV. ROTTWIT-PETERSEN (til Rudkøbing, arbejdsløs). Aalborg, 412, JENS HANSEN (til København i Plads). 415, ANDR. OLSEN og 104, H. MELHEDE (til København, arbejdsløse).

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kassererskeu, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

Tirsdag d. 25. Novbr. Kl. 9: Humoristisk Foredrag, hvortil ogsaa Medlemmer af »Den typografiske Forening« har Adgang med Damer.

Endnu ikke opgjorte Regnskaber over modtagne Billetter til Aftenunderholdningen bedes berigtigede snarest.

Styrelsen holder Møde *Søndag d. 23., Form. Kl. 11* i *Thalia*.

FORMANDEN.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Typograf.

En Avissætter i en større Provinsby ønsker at bytte sin Plads med en lignende i København. Billet mrkt. »30« indlægges paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En god Haandpresse

(Eickhoffs Fabrikat)

20"×30" er meget billig til Salg hos Bogtrykker MAMMEN, Aarhus.

Ca. **1000 Pd. ny Petit Fraktur**, ca. **500 Pd. ny Korpus Fraktur** samt en stor Del **Titelskrifter, Rammer** etc. af det Bogtrykker Bjørnbak forhen tilhørende Bogtrykkeri, er billig til Salg hos Bogtrykker MAMMEN, Aarhus.

Prøveaftryk tilsendes paa Forlangende. System Didot.

MARINONI

MASKIN-FABRIK

96 RUE D'ASSAS 96 PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte

ROTATIONSMASKINER

DOBBELCYLINDER-MASKINER

FOR AVISTRYK

HURTIGPRESSER

MED CYLINDERFARVERIVNING

AF NYESTE KONSTRUKTIONER

TRÆDEPRESSER

FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK

LITOGRAFISK PRESSE

(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14 sælges til

nedsatte Priser

Forhandlingerne

paa

den første danske Bogtrykkerdag

afholdt i København 3—5. Juni 1876.

Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt

over

Typografien i Danmark

i Aaret 1881.

Pris 10 Øre.

Samlede og under ét kun **25 Øre.**

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.

Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 48
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 28. November 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

De præmierede Opgaver.

Det Resultat, den nylig afholdte Præmieæskning i »Forening for Boghaandværk« kom til, kan langt fra siges at være tilfredsstillende. Man havde dog nok for det første været berettiget til at vente sig flere Løsninger end de tre, der forelaa, og for det andet skulde man tro, at den Smagsdet Særsyn, at ikke én havde undgaaet den skæmmende og meningsløse Sammenblanding af smaa og store Bogstaver paa de to indvendige Sider — de to Sider vilde konsekvent gennemført kunne have frembudt et nydeligt og stilfuldt Satsbillede. Navnlig forekommer det os, at den præmierede Opgave for de to Siders Vedkommende var ganske overordentlig uheldig.

PROGRAM

HOLGER DRACHMANN: PROLOG

HR. *EMIL POULSEN*

SER JER I SPEIL

LYSTSPIL I EN AKT AF *J. L. HEIBERG*

PERSONERNE:

HERREN	HR. *SEV. ABRAHAMS*
FRUEN	FRU *ODA NIELSEN*
ONKELEN	HR. *OLAF POULSEN*
PIGEN	FRU *ROSENBAUM*

KONCERT

CHOPIN: VALSE (PIANO), HR. *WOLFGANG HANSEN*
V. A. BENDIX: TRE SANGE, HR. *V. BIELEFELDT*
WIENIAWSKY: KONCERT FOR VIOLIN, HR. *F. HILMER*

HAN KOMMER FRA PASTEUR

ORIGINAL FARCE I EN AKT

PERSONERNE:

KILDEMANN, KAMMERRAAD
VALBORG, HANS DATTER
MATHILDE, HANS SØSTER
SCHOU, DYRLÆGE
SØRENSEN, TANDLÆCE
EDV. OLSEN, CIGARMAGER
GEORGINE, TJENESTEPIGE
ET POSTBUD

MENU

POTAGE A D'AVENIR	*BORDEAUX*
SAUMON A L'IMPERIALE	*LIEBFRAUENMILCH*
FILET DE BOEUF A LA PARISIENNE	*BOURGOGNE*
ARTICHANTS AU BEURR	*G. H. MUMM*
JEUNE COQ DE BRUYÈRE	
GLACE A LA VANILLE	*MADÈRE*

FROMAGES ASSORTIS
FRUITS DIVERS

BORDMUSIK

E. GILLET: ENTR'-ACTE, GAVOTTE
MOZART: ALLEGRO
GLUCK: MENUET D'ORPHÉE
E. GRIEG: VAAREN
A. THOMAS: ENTR'-ACTE, MIGNON
BEETHOVEN: SHERZO
N. V. GADE: EPILOG

retning, Foreningen i den korte Tid, den har eksisteret, faktisk har været Banebryder for, i højere Grad end Tilfældet var, havde givet sig Udslag i de indsendte Besvarelser.

Uden at overdrive, kan man vist nok sige, at ingen af de indsendte Løsninger var blot nogenlunde heldig. Der var ikke fra nogen Side lagt nogen virkelig Overlegenhed for Dagen, hverken med Hensyn til Skriftvalg eller Tekstarrangement. Man skulde dog synes, at det efterhaanden maa være lykkedes at slaa fast, at det brogede Skriftvalg er i højeste Grad forkasteligt, men ikke desto mindre var man Vidne til, at ikke én af de konkurrerende havde været i Stand til at gennemføre denne meget moderate Fordring. Endvidere saa man ogsaa

Vi har i ovenstaaende Løsning vist, hvorledes disse to Sider efter vor Opfattelse burde have været.

De to udvendige Sider var ligeledes sørgeligt traditionelt anlagte — og da navnlig de ikke præmierede. Intet friskt og frejdigt Forsøg paa at bryde med de slikkede og opstadsede tyske Skriftprøver, som nu i en utrolig lang Tid har paavirket danske Sættere. Den præmierede Opgave stod som sagt i denne Henseende ikke lidt over sine Konkurrenter, naar man undtager en uheldig Linjegruppering for Titelens Vedkommende og den meget smagløse Skriftanvendelse til Bagsidens Dato-angivelser, var det anerkendelsesværdigt Arbejde, der her var præsteret.

Det vilde naturligvis være uretfærdigt ikke at tage den Omstændighed med i Betragtning, at de paagældende Trykkerier sikkert ikke har raadet over det fornødne Materiale, om endskønt det naturligvis ikke af denne Grund hverken havde været nødvendigt at sætte Hovedlinjen for langt ned eller at blande de forskellige Skrifter til den Grad sammen, som Tilfældet var. Men i sidste Instans er det alligevel den Omstændighed, at Typematerialet er saa tarveligt valgt, der bevirker, at vore Sættere ikke er i Stand til at præstere det Arbejde, man under andre Forhold kunde forlange af dem.

Trykningen frembød heller ikke noget nævneværdigt Resultat. Farvevalget var — naar undtages den præmierede Opgave — grelt og stikkende, og den tekniske Udførelse lod i mange Henseender meget tilbage at ønske.

Forhaabenlig vil man i næste Omgang kunne gøre Regning paa talrigere Besvarelser og bedre Løsninger.

Enhver *Kollegas Pligt er det at virke for en talrig Tilslutning til Generalforsamlingen paa Søndag. Det vil være en Skam for Foreningen, hvis den Sag, der er paa Dagsordenen, skulde blive afgjort med et faatalligt Stemmeantal. Derfor maa ingen blive hjemme!*

Revolution i Typografien.*

»The Philadelphia Times« skriver følgende:

Opfindere i Mekanismens Tjeneste har været beskæftiget i mere end et Kvartaarhundrede med at producere en Sættemaskine. Mange Maskiner er bleven prøvet, men de har hidtil alle vist sig at mangle den Hurtighed og Akkuratesse, som skulde give dem Fortrinet for Haandarbejdet, indtil nu for nogle faa Maaneder siden. Nu har vi den, og snart vil vi se den i ethvert større Trykkeri. Vel trænger den endnu til Forbedringer, men den arbejder allerede med en saadan Hurtighed og Akkuratesse, saa vi med Sikkerhed kan sige, at Aaret 1890 vil blive Vidne til den almindelige Benyttelse af den.

Hvad dette vil sige, kan enhver med lidt Kendskab til Bogtrykkunsten snart regne ud. Det vil drage en skarp Grænse inden for Sætterfaget og dele det i to lige saa forskellige Bestillinger som nu Trykkerens og Paalæggerens i Trykkerfaget.

Der vil paa den ene Side blive Typesættere, her Operatører af Sættemaskinen, og paa den anden Akcidenssætteren. Af disse, som gaar over til at behandle den ny Maskine, vil der blive forlangt en langt bedre Uddannelse end den, den nuværende Typesætter behøver at være i Besiddelse af. Han maa være i Besiddelse af en Grad af Omtanke og Intelligens, som kun kan finde Sted i den mest partikle Bestilling, begrundet paa Besværligheden ved at gøre Rettelser i den avtomatiske Sats, og som Følge af, at Manuskriptet for Dagblade er meget ufuldkomment affattet. Det vil let ses, at en høj Grad af Perfektion i Orthografi og Punktuation saaledes vil blive uundværlige Kvalifikationer for den fremtidige Sætter.

»The International Typografical Union« har allerede taget Standpunkt over for det uundgaaelige og beder sine Medlemmer at ønske den »avtomatiske Sætter« velkommen, udfærdiger en Skala af Priser for mekanisk Typesætning og udtaler sig om Nødvendigheden af, at Fagmænd alene betjene Maskinen. Naturligvis vil praktiske Sættere blive foretrukne, men det kan kun ske, som sagt, ved at disse uddanne sig for den nye Fremgangsmaade. Naar det sker, kan de ogsaa med Retfærdighed forlange en forhøjet Løn.

Først og sidst maa det ikke forglemmes, at med den nye Maskines Opfindelse er det kun helt igennem intelligente Folk, der vil komme i Betragtning, og at Kvinder vil komme ind og arbejde i lige saa stor en Portion, som man for Tiden ser dem ved Skrivemaskinen. Der er saa megen Lighed mellem Skrive- og Sættemaskinen, saa en god Typeskriver (Typewriter) i nogle faa Timer vil kunne lære at sætte.

Den store Revolution i Typografien er her, og den er her og forlanger vor fulde Opmærksomhed. Den vil fremkalde et Kapløb inden for den typografiske Verden og sætte alle dem, som ikke er deres Fag voksent i et og alt, paa Døren.

* Denne Artikel er sendt »Dansk typ. Forening«s Formand fra en Kollega i Amerika, VALDEMAR LUND. Hr. V. L. var med den forulykkede Thingvalladamper »Danmark«, da den gik til Bunds i Atlanterhavet.

Enhver, *som blot har den ringeste Interesse for Foreningen, maa paa Søndag møde paa Generalforsamlingen. Det nytter ikke bag efter at tale om, hvordan det* **burde** *have været, naar man ikke* **selv** *vil gøre sig den Ulejlighed at komme til Stede!*

Kludepapir.

Af hvilken Beskaffenhed de Plantetrevler var, som man i Ægypten anvendte til Fremstilling af Papir, har det længe været af stor Interesse at faa undersøgt. Som bekendt hører Papiret til de ældgamle Opfindelser, og det er Ægypternes Papyrus, der har givet Anledning til Navnet. At man i Ægypten anvendte Bomuldstrevler til Fremstillingen har været den almindelige Mening, men de nyeste Undersøgelser modbeviser paa det bestemteste denne Antagelse. Den østerrigske Erkehertug RAINER ejer næmlig et ægyptisk Dokument, fundet i El Faijum; dette Dokument, der af Historikerne er blevet kaldet »Erkehertug Rainers Papyrus«, har han stillet til Disposition for en Undersøgelse, og man er derved kommet til følgende Resultat:

Det undersøgte Papir, som formenes at stamme fra det 8. til 9. Aarh., er Papir i dette Ords nuværende Betydning. At Papiret er limet fremgaar af, at man paa de bedst bevarede Stykker endnu kan skrive med Blæk. Endvidere har Undersøgelsen vist, at Papiret ikke var tilvirket af Bomuld, saaledes som man almindelig har antaget, men af linnede Klude, skønt enkelte Bomuldstrevler og animalske Fibrer godtgør, at Kludene ikke har været sorterede. Det kan saaledes med temmelig Sikkerhed paastaas, at El-Faijum-Papiret er det ældste Kludepapir. »Bomuldspapir«, saaledes som de gamle Haandskrifttydere opfatte denne Betegnelse, har aldrig eksisteret, hvorimod Bomulds*klude*-Papiret stammer fra den nyere Tid. Medens man hidtil har antaget, at Stivelseklister først er blevet anvendt ved Fabrikationen af Maskinpapir, er det nu slaaet fast, at allerede de ægyptiske Papirer var limede med dette Materiale. Man fandt næmlig ved Undersøgelse med Mikroskopet Skæl af indtørret Stivelseklister paa Trevlerne. Ved Undersøgelse af El Faijum-Papirerne har Prof. WIESNER endvidere fundet Papir fra 1258 og 1300 limet med Stivelseklister, hvorimod alle Papirer fra 1377 til Begyndelsen af dette Aarhundrede var limede med dyrisk Lim. Derimod har Weisner ikke kunnet bekræfte Antagelsen om, at man fra det 14. Aarh. skulde have anvendt Traganth til Limning. Først ved dette Aarhundredes Begyndelse finder man Harpix benyttet i dette Øjemed.

At Araberne ogsaa have forstaaet at fabrikere *Stivelse* oplyses man om ved de i enkelte tykkere Papirsorter forefundne uforandrede Stivelsekorn, som maa antages at have tjent til »Fyldning« af Papiret, og til at give dette en hvidere Farve. Ved Hjælp af Mikroskopet blev det godtgjort, at disse Korn stammede fra *Hvede* eller *Rug*, medens det dog ikke lod sig afgøre, fra hvilken af disse Planter de hidrørte, hvad der vilde have været let, saafremt man i Stedet for Stivelse havde anvendt Mel.

Det til Beskrivelse af de nævnte Dokumenter anvendte Blæk viste sig ved Undersøgelse at være to Slags, dels en Slags Kul- eller Kønrøgsblæk, dels en af garvesurt Jærn tilvirket Væske, der minder om vort nuværende Gallusblæk.

Efter H. B.

Enhver, *som ikke netop ved Sygdom er forhindret fra at møde paa Søndag, maa uafviselig komme til Stede. Vinkelhagen til Side og Arket af Cylinderen. Alle bør være paa Pletten præcis Kl. 11!*

Lys og Luft.

Naar man har kendt til, hvad det vil sige at være arbejdsløs, — naar man har vandret om fra det ene typografiske »Atelier« til det andet, og man ikke helt har gaaet med tillukkede Øjne, har man faaet

mangt et Indtryk af de guttenbergske Kunstanstalter, som ikke nægt forvindes. Er det dog ikke mærkeligt, at denne »Kunst«, der har virket sit til at skaffe Lys og Klarhed i saa meget, der før har ligget dunkelt hen, for det meste udøves i skumle, smudsige, tilrøgede og sundhedsnedbrydende Lokaler? Man kommer paa en saadan Pilgrimsvandring til ret at kunne gøre Sammenligninger — man har jo Tid nok dertil — men Resultatet bliver saa nogenlunde ens. Op ad mørke Trapper, helt op over Tagskæget; man behøver ikke at tvivle, — *Lugten* skal nok sige, *hvor* man er. Man kommer ind i Helligdommen, — hvis man da ikke skal »behandles« paa »Kontoret« —; »lavt til Loftet, smalt til Væggen«, — man er nu i »Spadseretiden« blevet vant til den friske Luft, saa man uvilkaarlig synes at føle Trykken for Brystet og være ved at »tabe Vejret«. Faktoren — mange Steder en Mand med Dannelse — nogle Steder en Personage, der synes bedre egnet til »Pladshund« end til at være Varetager af saa vel »Husets« som Svendenes Interesser — modtager os. »Om han har Brug for en Sætter?« Han er i daarligt Humør, og et barskt »Nej« frister os ikke til videre Forespørgsel. Vi forsvinder og søger Lykken hos Naboen, der ogsaa er »Bogtrykker«. Her er den høje Kvist ombyttet med en lav Bagstue, hvortil alt Lys paa det strængeste er forbudt Adgang af nogle smaa Huse, der befinde sig ude i Gaarden i umiddelbar Nærhed af Vinduerne. Her bruger man ingen Sættere. »Principalen«, hans Kone og en Lærling danner hele Besætningen paa denne »Plimsol'er«, der ikke taaler ret megen Søgang endnu, før den ligger med Bunden i Vejret.

Vi forsøger os videre og videre. Samme uhyggelige Rum; Luften opfyldt af Uddunstninger fra Lokalets Befolkning, fra Krogens Snavs og sommetider — ja det lyder utroligt — fra et i umiddelbar Nærhed af Lokalet indrettet Kloset. — Hvormegen Anledning til Sygdom maa dog ikke disse Anstalter have paa deres Samvittighed? Hvormeget utidigt Griseri kan ikke være Skyld i mange Menneskers Undergang? — Skulde man tro det var nødvendigt at minde om, at Lys og Luft dog egenlig er Fælleseje for alle, og aldeles ikke burde berøves Arbejderne? — Skulde man behøve at minde om, at mangen Arbejdsgiver selv en Gang har været »simple Folk«, og at han dog alligevel har gjort Fordring paa Delagtighed i Livets Goder? —

Jo, det er netop det, man skal.

Man kan ikke tidt nok holde frem, at megen af den Bitterhed og Misfornøjelse, som nu finder Sted blandt Arbejderne, saa at sige »ligger i Luften« fra de daarlige Arbejdslokaler. Er det underligt? Et møjsommeligt Arbejde, udført i uhyggelige Omgivelser skal nok indvirke paa Sindet og sætte sit Stempel paa Arbejderne. Lys og Luft skulde man mene var lige saa nødvendigt for Sættere som for andre Samfundsborgere, men har man gjort sin Vandring Trykkerierne rundt, saa maa man indrømme, at det næsten sér ud som det modsatte var Tilfældet; thi sjældent sér man andre Haandværk bliver udøvede i saa uhyggelige Rum som netop vort. Kunde det derfor være for meget indtrængende at bede om lidt mere *Lys og Luft.* CARL J.

Enhver, *som har fulgt med i de typografiske Organisationers Historie i de senere Aar, maa indrømme, at den Afgørelse, der paa Søndag skal træffes, er en af de vigtigste; det er derfor* **alles** *Pligt at møde og stemme!*

Blandinger.

Strejken i Budapest vedvarer. Ganske vist har allerede 46 af de 50 Trykkerier, der kommer i Betragtning, underskrevet Tarifen, men der er endnu 370 typografiske Arbejdere at understøtte og Strejkepengene er saa godt som opbrugt. Ikke mindre end 960 af Budapests 1300 Foreningsmedlemmer staar i Arbejde, men der findes foruden nogle tilrejste Foreningsmedlemmer, end yderligere Ikke-Foreningsmedlemmer, og kvindelige typografiske Arbejdere, som har gjort fælles Sag med Foreningsmedlemmerne og som derfor ogsaa bliver understøttede. Dertil kommer, at Arbejdsgiverne har anlagt Sag mod en Del Kolleger, som har nedlagt Arbejdet og at man truer med Afskedigelser paa flere af de Trykkerier som har accepteret Tarifen. *Vi opfordrer indtrængende alle Kolleger til at fortsætte Indsamlingen til de Strejkende.*

Dødsfald. Forrige Onsdag døde Bogtrykker P. KELLER, 53 Aar gl., af Brystsvaghed.

Aftenunderholdningen i Søndags til Fordel for de trængende Kolleger i Juletiden var særdeles talrigt besøgt. Det hele gik med Liv og Lyst og med et animeret Bal sluttede Festen Kl. 4. Ved en Fællesspisning, der fandt Sted Kl. 12, blev afsunget et Par Sange og holdt et Par Taler, hvoraf særlig en af Hr. Anthon Larsen om de »klassebevidste Arbejdere« vakte fortjent Opmærksomhed.

Offenligt Møde for alle ved Bog- og Stentrykkeri, Bogbinderi og Skriftstøberi arbejdende Kvinder afholdes paa Onsdag d. 3. Decbr. Kl. 7½ i Thalia, Østergade 32, 1. Sal o. G. Hr. Typograf NIELSEN KOLDING vil holde Foredrag om Betydningen af Kvindens Organisation, hvorefter Diskussion vil finde Sted.

For de mange Beviser paa Sympati og Velvilje, jeg modtog i Anledning af mit 25-Aars Jubilæum den 1. November, bringer jeg enhver især min hjærteligste og dybtfølte Tak. En særlig Tak til Kolding-Kollegerne, specielt det ærede Udvalg, der gjorde Dagen til en Festdag for mig. Sluttelig min hjærteligste Tak til Hr. Redaktør B. Møller og Frue for den store Opmærksomhed, de udviste mod mig paa denne Dag, og som gav sig Udslag i en betydelig Pengegave, Gageforhøjelse osv. og for den smukke vellykkede lille Festivitet, de i samme Anledning arrangerede for Trykkeriets Personale, og hvori Typograferne med deres Hustruer deltog. Hjærtelig Tak.

Kolding, d. 23. Novbr. 1890. ULRIK PETERSEN.

Søndag d. 30. November Kl. 11

afholder »Den typ. Forening«

ekstraordinær Generalforsamling

i Thalias store Teatersal

Østergade Nr. 32

DAGSORDEN: 1. Appel fra BERNHARD KOCH angaaende Indsigelsen mod hans Optagelse.

2. Forslag til en Gensidighedskontrakt mellem »Dansk typ. Forening«, »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening«.

Forhandlingerne begynder aldeles præcis. I Betragtning af Sagens overordentlige Vigtighed anmodes **samtlige** Medlemmer om at møde.

Ingen har Adgang til Generalforsamlingen uden mod Forevisning af Medlemskort.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Foreningsmeddelelser.

Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende V. PETERSEN.

D'Hrr. Medlemmer, som endnu ikke har modtaget Medlemskort, bedes henvende sig til Kassereren, Rørholmsgade 14, Kæld. *Ingen indlades til Generalforsamlingen d. 30. November uden mod Forevisning af Medlemskort.*

Det til i Aften indvarslede Styrelsesmøde afholdes hos Formanden i Stedet for i »Thalia«. Man anmodes om at møde fuldtalligt og præcis Kl. 10. FORMANDEN.

Tiltraadte: CARL JOHNSEN BUDSKERUD (Dansk typ. Forening, 439), SOFUS ANDERSEN (Dsk. typ. Forening, 541) og NIELS JENSEN (Dsk. typ. Forening, 464), arbejder alle hos Trier.

Bortrejste: 1337, IVAR NIELSEN og 1008, CHRISTIAN KNUDSEN.

Til de *Strejkende i Budapest* har jeg endv. modtaget: Aalborg Lokalforening 10.12, Hillerød do. 2.00, Politikens Personale 6.53, De kv. Trykkeriarb. Fagf. 1.10, Triers Bogtr. 6.80, Dagbladets 3.50, Nielsen & Lydiches 2.90, Bagges 2.30, Bordings 1.90, O. C. Oisens 1.55, Avisens 2.80, Lunos 2.00, Adresse-Avisens 2.35, Nogle Bladsættere 2.60, Jordans 0.25, Jørgensen & Co.s 2.15, I. Cohns 1.50, Møller & Thomsens 3.85, Nic. Cohns (3 Mand) 0.75, Social-Demokr.s (9 Mand) 2.30, Aftenbladets (5 Sættere) 1.25, — ialt Kr. 60.50.

Med det tidl. indk. Kr. 132.84 — ialt Kr. 193.34.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til *Understøttelsesfondet* har jeg endv. modtaget: Jordan 0.25.

Med de tidl. indk. Kr. 635.76 — ialt Kr. 636.01.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Da BERNHARD KOCH har vist en ukollegial Optræden ved at tage Arbejde i »Jyllandsposten«, under Strejken, nedlægger undertegnede Medlemmer af »Den typ. Forening« Protest imod hans Optagelse i Foreningen.

Paa 10 Mand af »Social-Demokraten«s Personales Vegne
F. K. MADSEN.

I »Typograf-Tidende« for 3. Maj 1884 findes en Meddelelse om, at BERNHARD KOCH er udelukket af Foreningen for at have taget Arbejde paa »Jyllandsposten«s blokerede Trykkeri og paa Grund af Restance.

I Henhold hertil nedlægger undertegnede Protest imod hans Optagelse i »Den typografiske Forening«.

Ærbødigst
MICHAEL JENSEN,
Nielsen & Lydiches Trykkeri.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Kallundb., WILHELM C. C. HANSEN (Den typ. Forening, 819).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Rudkøbing, CARL CHR. G. HANSEN (sidst arbejdet i Stubbekøbing), arbejdsløs. Aarhus, 593, TH. HAAGENSEN (sidst været paa Rejse), Backhausens Bogtr.

Bortrejste: Kallundborg, 274, N. J. N. WENDT (til København). Viborg, NIELS PETER PETERSEN (til Aalborg), arbejdsløs. Nakskov, 380, H. P. HANSEN (til Maribo) Randers, OTTO POULSEN (til Københ.) og 146, MARIUS DAHLGAARD (til Aarhus), begge arbejdsløse.

Arbejdsløse: Skive, 1, A. TH. FREDERIKSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Møde **hver Tirsdag** Aften i »Thalia«.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, og Foreningens Mødeaftener i Lokalet.

Offenligt Møde for alle ved Bog og Stentrykkeri, Bogbinderi og Skriftstøberi arbejdende Kvinder afholdes Onsdag den 3. December Kl. 7½ i »Thalia«.

FORMANDINDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I Morgen, Lørdag d. 30. Novbr., begynder Indøvelsen af Programmet til *Aarsfesten*. Foruden en Del af vore bedste Kvartetsange vil Koret lære to Sange med Orkesterledsagelse, deriblandt N. V. Gades *»Nordens Folkeaand«* fra sidste Sangfest. Da Tiden til Aarsfesten (som holdes den sidste Søndag i Januar) er saa kort, anmodes Sangerne om at møde meget flittigt, ligesom ærede Kolleger, der ville slutte sig til Koret, bedes melde sig til Ansættelse paa Stemme Lørdag Aften Kl. 10 i Larsens Lokale, St. Annæ Plads.

To Lommetørklæder med Mrk. C. S. og H. M. ere fundne ved Festen for Juleuddelingen og kunne afhentes i Lokalet. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Ved Indbetaling af Kontingent i Decbr. udbedes den halvaarlige Bopælsfortegnelse. **Fulde** Navn bedes opgivet.

N. HANSEN,
Kasserer.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Paa Grund af Generalforsamlingen begynder Gymnastikøvelserne paa Søndag **Kl. 10.**

I Anledning af Festen til Fordel for Juleuddelingen blandt arbejdsløse Typografer har jeg til Dato modtaget følgende Gaver. B. Nielsen, Frederikssund, 1 Kr., Laur. Madsens Bogtr. 2 Kr., C. L. 2 Kr., P. G. 2 Kr., O. B. 2 Kr., Odense Lokalforening 50 Kr. — ialt 59 Kr. Desuden er leveret gratis: Programmer og Billetter af Hr. Bogtrykker Thiele, Bordsangene af Centraltrykkeriet.

Den 26. Novbr, 1890. C. E. BYNCK.

Da *Indsamlingen til Willadsens Enke* agtes sluttet med det første, anmodes de Trykkerier, som staar til Restance med Bidrag, at indbetale disse snarest til Undertegnede.

TH. MOGENSEN, L. JACOBSEN,
Politikens Personale.

Brevkasse.

A. D., PETER MØRK og x—y: Deres Artikler om Gensidighedsforholdet kan i Følge en paa Konferencen vedtaget Beslutning ikke optages. RED.

ANNONCER

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Typograf.

En Avissætter i en større Provinsby ønsker at bytte sin Plads med en lignende i København. Billet mrkt. »30« indlægges paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i **et** Stykke.

En god Haandpresse
(Eickhoffs Fabrikat)
20"×30" er meget billig til Salg hos Bogtrykker MAMMEN, Aarhus.

Ca. **1000 Pd. ny Petit Fraktur**, ca. **500 Pd. ny Korpus Fraktur** samt en stor Del **Titelskrifter, Rammer** etc. af det Bogtrykker Bjørnbak forhen tilhørende Bogtrykkeri, er billig til Salg hos Bogtrykker MAMMEN, Aarhus.
Prøveaftryk tilsendes paa Forlangende. System Didot.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER
Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ære Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 49
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 5. December 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Strejken i Budapest vedvarer! Omtrent 320 Arbejdere er ugenlig at understøtte og saafremt der ikke ydes energisk Hjælp frygtes der for, at de vundne Fordele atter mistes, da der er stærk Mangel paa Penge. Vi opfordrer derfor **alle Kolleger Landet over** *til at yde en kraftig Støtte!* STYRELSEN F. DEN TYP. FOREN.

De præmierede Opgaver.

Da det just ikke er særligt opmuntrende eller belærende for Konkurrencelystne at sé Frugten af længere Tids forhaabningsfuldt Arbejde henlagt af de kyndige Dommere, uden at deres Ophavsmænd saa meget som blive skældte ud, end sige at der med kærlige og hensynsfulde Ord bliver sagt dem, hvad der er galt og hvad der er rigtigt ved Arbejdet, saaledes som det gik Løsningerne af sidste Opgave i Bogforeningen, glædede det lige straks Undertegnede, der har en vis Interesse i Sagen, at sé, at »Typ.-Tid.« vilde afhælpe dette Savn i sit sidste Numer.

Jeg læste Artiklen, betragtede det opstillede Satseksempel og slog mig paa Panden, idet jeg raabte: »Der har vi det! At ingen af de tre Hoveder dog kunde have tænkt sig denne Løsning med de store Bogstaver, hvilken er »baseret paa en Smagsretning, som Bogforeningen i den korte Tid, den har bestaaet, dog faktisk har gjort sig til Banebryder for«! Saa læste jeg Analysen endnu en Gang omhyggelig igennem og samlede *Resultaterne for den præmierede Menu's Vedkommende.*

Her ere de:

1) Den havde en *skæmmende* og *meningsløs* Sammenblanden af store og smaa Bogstaver;
2) et *broget*, i højeste Grad *forkasteligt* Skriftvalg;
3) Menuen var ganske *overordenlig uheldig* for de to indvendige Siders Vedkommende;
4) de to *udvendige* Sider var *sørgeligt traditionelt anlagte;*
5) der var intet frisk og frejdigt Forsøg paa at bryde med de *slikkede* og *opstadsede* tyske Skriftprøver;
6) der var uheldig Linjeføring for Titelens Vedkommende
7) og en smagløs Skriftanvendelse til Bagsidens Dato-angivelse;
8) Trykningen frembød ikke noget nævneværdigt Resultat, og den tekniske Udførelse lod i mange Henseender meget tilbage at ønske. — — —

Ja, det var den præmierede Løsning!

Hvorledes maa saa ikke de to andre Makværker have taget sig ud? Ydersiderne vare slemme og Indersiderne vare endnu værre, Trykningen noget Juks og Papiret — ja det staar der dog ikke noget om — men det har d'Herrer jo heldigvis heller ikke selv lavet! —

Sé, det kan man kalde for en Dom med Præmisser! Men Konklusionen forvirrer mig dog en Smule; der staar næmlig alligevel tilsidst om den samme slemme Opgave: »*Det var et anerkendelsesværdigt Arbejde, der her var præsteret!*«

— — Jeg begriber ikke! — — —

Delende Anmelderens Haab, at man i næste Omgang vil kunne gøre Regning paa talrigere Besvarelser og bedre Løsninger (dog var det maaske bedst at vente hermed til »de paagældende Trykkerier kom til at raade over det fornødne Materiel« og »Typematerialet ikke var saa tarveligt valgt som nu«) samt ventende, at »*man*« i Stedet for at beklage sig over de faa Løsninger, selv deltager i Konkurrencen, og ikke lige som Flovman bag efter tænker over, hvad han kunde have svaret, tegner jeg mig *Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.*

Den ærede Indsender maa ikke have læst vor Artikel igennem med tilbørlig Eftertanke; han vilde ellers ikke have kunnet fremkomme med de ovenstaaende Paastande, af hvilke de afgørende ikke er blevet fremsat om *den præmierede Opgave;* vi har kun udtalt, at de to udvendige Sider var *anerkendelsesværdigt Arbejde.* Den ærede Indsenders Slutningsbemærkning er *saa* meningsløs, at vi ikke finder nogen Foranledning til at beskæftige os med den. RED.

Afgørelsen.

Generalforsamlingen i »Den typ. Forening«.

Til Dirigent valgtes G. CLAUSEN, som udtalte Ønsket om, at Forsamlingen vilde udvise den størst mulige Ro under Forhandlingerne og Talerne den Fordragelighed, der hviler i Troen paa, at enhver Anskuelse, der kommer til Orde, er baseret paa Interesse for »Den typ- Forening«. Han meddelte derpaa, at den første Sag paa Dagsordenen var en Appel fra BERNHARD KOCH angaaende Indsigelse mod hans Optagelse i Foreningen.

M. JENSEN havde nedlagt Indsigelse imod Kochs Optagelse, fordi denne havde taget Arbejde i »Jyllandsposten« under Strejken, skønt han den Gang stod i Arbejde her i København. Han anbefalede Medlemmerne at stemme imod Kochs Optagelse. KOCH vilde ikke besmykke sin Sag, men det var hans kæreste Ønske atter at blive optaget i Organisationen. Han oplæste en Skrivelse om Tilgivelse, som i sin Tid havde været tilsendt Aarhus Typografer igennem Harald Jensen, men denne havde forlangt, at Skrivelsen skulde optages i »Demokraten«, »Social-Demokraten« og »Fagbladet«, hvilket imidlertid ikke var sket. L. V. HANSEN udtalte, at de Strejkende havde tilbudt Koch Penge for at faa ham til atter at forlade »Jyllandsposten«, hvilket han dog nægtede at gøre. Han vilde stemme mod hans Optagelse. BØHM havde under Strejken venskabeligt anmodet Koch om ikke at modarbejde sine Kolleger, men uden at det havde hjulpet. Han maatte i hvert Fald først henvende sig til Aarhus-Kollegerne, før der kunde være Tale om hans Optagelse i »Den typ. Forening«. F. K. MADSEN var ligeledes imod hans Optagelse. KRAKAU mente, at Koch

lige saa vel maatte kunne optages, som de Strejkebrydere, der i den senere Tid vare blevne optagne i Foreningen. Han havde i de 3 Aar, han havde arbejdet hos Aller, vist sig som en god Kollega. Man burde derfor lade det gamle være glemt og genoptage ham i Foreningen. OLUF OLSEN udtalte, at vi lige saa godt kunde optage Koch som nogen anden. Vi var jo dog nu en Gang kommen ind paa den Skraaplan at optage saadanne Folk. Han vilde derfor stemme for Optagelsen. A. R. ANDERSEN sluttede sig til Krakau. Efter at d'Hrr. BERGENHOLZ, F. K. MADSEN, SUNDSTRØM og INGEBRIGTSEN havde talt *imod* Optagelsen, samt ROSSING, WEBER og BURMESTER for denne, stillede BØHM følgende Resolution:

»Generalforsamlingen kan ikke optage Bernhard Koch forinden Aarhus Typografer giver deres Samtykke dertil, og henviser ham derfor til først og fremmest at indhente et saadant Samtykke.«

Resolutionen *vedtoges* med overvejende Majoritet.

Punkt 2. *Gensidighedskontrakten.* FASMER vilde paa Flertallet af Styrelsens Vegne gøre Rede for den foreliggende særdeles vigtige Sag. Det var den eneste Udvej vi havde til at komme ud af den sørgelige Tilstand, som det typografiske Fag nu i 6 Aar har befundet sig i. Der var ganske vist tidligere gjort Forsøg paa at faa en Sammenslutning i Stand, men da »Ny typ. Foren.« havde forlangt at faa lige Rettigheder for lige Pligter, var disse Forsøg endt uden noget gunstigt Resultat. Imidlertid kom fra »Dansk typ. Forening« Opsigelsen af Gensidighedskontrakten, og Flertallet af Styrelsen mente da, at Øjeblikket var kommet til at faa en Sammenslutning bragt i Stand. Denne Kontrakt var et stærkt Baand mellem »Ny typ. Foren.« og os. Det var ikke alene de 2000 Kr., der var en Garanti for Kontraktens Overholdelse, men fuldt saa meget det moralske Ansvar, som paahviler alle Parter. Taleren havde modtaget 3 anonyme Breve, hvori der rettedes Beskyldninger imod ham for at have plejet hemmelige Underhandlinger med »Ny typ. Foren.«, disse Beskyldninger vilde han herved offenlig stemple som Usandhed (Stærkt Bifald). F. K. MADSEN saa anderledes paa Sagen end Fasmer og Styrelsens Flertal, idet han mente, at Vedtagelsen af denne Kontrakt vilde være til stor Skade for vor Forening. Vi har ved den foreslaaede Ordning intet vundet, men kun tabt; thi vi tilbyder nu de »Ny« alle vore Rettigheder, uden at forlange noget af dem igen. (En St.: »Jo, Pligter!«) Vi har før set, hvorledes de »Nye« stillede sig, naar det kneb, og han vilde i den Retning kun minde om deres Stilling til Affærerne hos Luno og Bagge. Han gik dernæst over til at angribe de enkelte Personer i Styrelsen, hvorfor han af Dirigenten anmodedes om at holde sig til Sagen. Han vilde indstændig anmode Forsamlingen om at stemme imod Kontrakten (Bifald og Hyssen). BØHM havde fra først af staaet tvivlende over for Spørgsmaalet, men ved at gennemlæse Kontrakten var han kommet til det Resultat, at Styrelsens Flertal havde vundet en glimrende Sejr; thi bag denne Kontrakt skjuler sig Udsigten til Oprettelsen af et skandinavisk typografisk Forbund. »Ny typ. Foren.« bliver nu nødt til at gaa med i Lønspørgsmaalet, hvad vi tidligere ikke kunde faa dem med til. Han vilde anbefale Kontrakten, fordi den vilde være til stor Gavn for hele Faget. NIELSEN-KOLDING ansaa »Ny typ. Foren.« for at bestaa af Folk, der kun saa paa deres egne Interesser, hvorfor han var en Modstander af ethvert Kompromis med disse. Da han var forvisset om, at Vedtagelsen af Kontrakten vilde skaffe de »Nye« Tilgang paa vor Forenings Bekostning, vilde han anmode Medlemmerne om at stemme imod den. (Stærkt Bifald). ADOLF MADSEN vilde protestere mod at han skulde have brugt Ordet *Forræderi* i den Forstand som Referatet af Konferencens Forhandling tillagde ham, han havde sagt, at hvis *han* vilde stemme for Kontrakten, begik han Forræderi mod sin Forening. EMIL PETERSEN mente, at Styrelsen havde begaaet en Fejl, ved at gøre Sagen til et Kabinetsspørgsmaal. De »Ny« var blevne staaende under tidligere Konflikter, og Taleren troede ikke det vilde blive bedre i Fremtiden. Han vilde anmode Medlemmerne om at stemme efter deres Overbevisning. THORVALD NIELSEN gjorde opmærksom paa, at »Ny typ. Foren.« ved at deltage med os i Lønspørgsmaalet, vilde miste sit principalvenlige Skær. Han mente, at de skarpe Bestemmelser i Kontrakten, og det moralske Ansvar, vare meget stærke Baand paa de »Ny«. LAURITZEN havde handlet udelukkende af Interesse for Foreningen. Bagtanken var et skandinavisk Forbund. Om vi ved denne Kontrakt virkelig skulde miste nogle faa Medlemmer, havde intet at sige, da den vilde gavne hele Faget. Det er Enighed i Lønspørgsmaalet vi skal stræbe hen til, og det vil vi naa ved denne Kontrakt. (Stærkt Bifald.) L. V. HANSEN var imod Kontrakten; han vilde minde om de »Ny«s Stilling til Majdemonstrationen. De vilde nok have en 8-Timers Arbejdsdag, men intet ofre, for at faa den. OLUF OLSEN forsvarede Styrelsens Optræden. Han fremhævede særlig den Nytte Anvisningskontoret vilde gøre. Bebrejdelserne mod Styrelsen vare uberettigede. DIRIGENTEN meddelte, at der fra 10 Medlemmer var stillet Forslag om Afslutning med de indtegnede Talere, hvilket vedtoges. Tillige vedtog Forsamlingen, at de følgende Talere, paa Grund af den fremrykkede Tid, kun maatte tale i fem Minuter hver. BERGENHOLZ var ingensinde tidligere mødt til en Generalforsamlig med saa stor Tillid til et godt Udfald, som i Dag. Skulde »Ny typ. Forening« i Dag, imod Forventning, ikke vedtage Kontrakten, var det ikke os, der tabte mest derved. Efter yderligere at have paavist Kontraktens Gavnlighed, anbefalede han den til Vedtagelse. EMIL PETERSEN: Hvis Kontrakten vedtages, hvilket der er mest Udsigt til, saa vil Formanden og Adolf Madsen nedlægge deres Mandater, og hvis den bliver forkastet, saa vil de fem øvrige Styrelsesmedlemmer, med Næstformanden i Spidsen, foretage dette Skridt. For at undgaa dette, er en Kreds af Medlemmer blevne enige om at overrække Formanden en Adresse, hvilket Hverv er blevet overdraget til mig. Efter Oplæsningen af Adressen, der modtoges med stormende Bifald, overrakte Emil Petersen denne til Formanden. Adressen findes optrykt andet Steds i Bladet. E. H. RASMUSSEN var overbevist om at denne Gensidighed vilde gøre Forholdene her i Byen langt bedre end de havde været i de senere Aar. Særlig var Anvisningskontoret af stor Betydning. Den ny Forening vinder ganske vist nogle Rettigheder, men faar samtidig samme Pligter som vi. INGEBRIGTSEN og SUNDSTRØM anbefalede ligeledes Kontrakten. FORMANDEN skulde i Korthed give Forsamlingen Oplysning om sin Optræden i denne Sag. Han havde fra først af fundet det urigtigt, at Styrelsens Flertal havde søgt Gensidighed med de Folk, som ved enhver Lejlighed havde modarbejdet vore Interesser. I 1887 forsøgte vi ligeledes at faa en Sammenslutning i Stand, men da forlangte de »Ny« at vi først maatte udmelde os af Fagforeningerne hvilket vi selvfølgelig ikke kunde gaa ind paa. Han kunde derfor ikke fra først af gaa med til endnu en Gang at tilbyde de »Ny« Gensidighed; et Afslag fra deres Side vilde have været en Ydmygelse for os. Da imidlertid Styrelsens Flertal havde vedtaget at forhandle, var der intet andet at gøre end at han maatte rette sig efter Majoritetens Beslutning. Han var imidlertid sikker paa, at havde Oppositionen (Formanden og Madsen) ikke været, saa var Konferencens Medlemmer kommet hinanden i Møde, paa langt billigere Betingelser, end dem det nu var lykkedes at faa indsat i Kontrakten. (Styrelsens Flertal protesterer.) Men det Resultat der nu forelaa var et Resultat, som vi kunde være bekendt; navnlig Anvisningskontoret var et vigtigt Skridt i ren organisatorisk Henseende. Selvfølgelig var den Modstand, der vistes mod Kontrakten naturlig, men man maatte paavise, hvad der ellers var at gøre — nu da Beslutningen var taget af alle Styrelserne. Og det var for en stor Del Modstandernes egen Skyld; hvorfor havde man ikke sammenkaldt til en Generalforsamling? Taleren vilde nu anbefale at

vedtage Kontrakten for det første, fordi der ingen anden Udvej var og endvidere, fordi det for ham galdt om at rydde den Hindring af Vejen, som »Ny typ. Foren.« stedse havde været for Lønspørgsmaalets Rejsning i Provinserne; thi rént bortsét fra »Ny typ. Forening«s Betydning for Lønspørgsmaalets Realisation her i København, var det, hvis Københavns Typografer skulde vente at opnaa noget i økonomisk Henseende, uafviseligt nødvendigt, at man i Provinserne tog fat paa Lønspørgsmaalets Løsning. Naar mange Talere havde udtalt, at man ikke behøvede de Folk, som ikke vilde gaa med os, maatte han gøre opmærksom paa, at d'Hrr. Medlemmer selv ikke havde vist den Interesse for Foreningen, som var nødvendig for at der kan komme noget ud af en Bevægelse. Det var ofte Tilfældet, at de, som raabte højest paa Generalforsamlingerne, gjorde mindst for Foreningslivet og naar man saa hen til, at Foreningens Møder og øvrige Virksomhed var Genstand for Ligegyldighed fra Størsteparten af Medlemmernes Side, maatte man stræbe hen til i det mindste at faa den ydre Magtstilling, som Kontrakten sikrede os. Han sluttede med at anbefale Kontrakten, som den forelaa. (Stormende Bifald.)

Efter at endnu et Par Talere havde haft Ordet, gik man til Afstemning, der fik følgende Resultat: For Kontrakten stemte *165* Medlemmer, imod *73*. *6* stemte ikke.

DIRIGENTEN opfordrede Minoriteten til ubetinget at bøje sig for Resultatet. Og han vilde ikke haabe, at en eneste af denne Grund vilde melde sig ud. Han sluttede med at udbringe et »Leve« for den typografiske Stand, hvilket besvaredes med 9 Hurraraab.

LAUR. JENSEN meddelte, at »Den typografiske Trykkerforening« paa en Generalforsamling Lørdag Aften havde vedtaget at samarbejde med Sætterne om Tarifspørgsmaalet, og derfor at vente med at indsende Trykkertarifen til Principalerne, indtil Sætterne vare færdige med deres Ardejde. (Tilslutning).

Efter at til Slutning Formanden for Malmø typografiske Forening, Hr. L. CHR. NIELESN, der under Generalforsamlingen, sammen med en svensk Kollega var kommet til Stede, havde udtalt sig anerkendende om det opnaaede Resultat, hævede Dirigenten Generalforsamlingen, der havde varet i over 4 Timer.

V. C. BERG. LAUR. JENSEN.
Generalforsamlingens Sekretærer.

Generalforsamlingen i »Ny typ. Forening«.

Generalforsamlingen i Søndags var besøgt af 80—90 Medlemmer. Formanden, Hr. FISCHMANN, gjorde Rede for Kontraktens Tilblivelse og udtalte sig om forskellige Punkter i samme. Idet han opfordrede Forsamlingen til at vedtage Kontrakten, meddelte han, at saavel han som den øvrige Bestyrelse vilde træde tilbage, hvis Kontrakten forkastedes. P. CHRISTENSEN, ANTH. LARSEN, HALD og Flere havde Ordet. Talerne fandt vel adskillige svage og mindre heldige Punkter i Kontrakten, men tilraadede dog alle dens Vedtagelse. Ved Afstemningen afgaves 70 St. for Kontrakten og 5 imod.

Tillids-Erklæring.

I Søndags Formiddags Kl. 10 — en Time før den ekstraordinære Generalforsamlings Afholdelse — samledes Repræsentanter fra omtrent alle Trykkerier her i Byen for at vedtage en samlet Henvendelse til Foreningens Formand om vedblivende at paatage sig det Hværv, man i fuld Tillid til hans Dygtighed og Interesse for Foreningen, havde betroet ham, og som man, særlig med den eventuelle skandinaviske Kongres og de kommende Begivenheder for Øje, ønskede, at han endnu i lang Tid vilde varetage.

Henvendelsen lyder in extenso saaledes:

Herr VICTOR PETERSEN.

Overfor Generalforsamlingens Forum og i et Øjeblik, hvor denne skal træffe en vigtig Afgørelse ikke alene for »Den typografiske Forening«, men ogsaa for Standen i sin Helhed, retter vi Undertegnede en indtrængende Anmodning til Dem om at forblive paa Deres Plads, uanset Afstemningens Resultat. Vi formene nemlig, at ikke ét Medlem af »Den typografiske Forening« kan være blind for, at det vilde være til stort Held for de typografiske Arbejdere, om de stod samlede i én Organisation.

Dette er ganske vist ikke helt opnaaet i det foreliggende Udkast til en Gensidighedskontrakt, men vi tror, at de kommende Forhandlinger vil søge det løst. Og i disse Forhandlinger ønsker vi ikke at mangle den anerkendte Dygtighed, som selv Modstanderne ikke frakender Dem.

At De, som Basis for Opgivelsen af Deres Mandatnedlæggelse, vil vide at erkende Nødvendigheden af loyal Overholdelse af de af Konferencen dannede Grundsætninger, nærer vi ingen Tvivl om.

Herr Formand.

I Haab om, at De ikke undslaar Dem for vedblivende at beklæde Posten som Formand, gjør vi tillige opmærksom paa, at den Mistillid, som fejlagtigt har givet sig Udslag af Medlemmerne af »Ny typografisk Forening« og fra »Svensk Typograftidning«s Side, derved vil svinde, ligesom vi betragter en fast og sikker Ledelse af »Den typografiske Forening« af største Nødvendighed i de kommende Tider.

København, den 30te November 1890.

G. CLAUSEN. V. BERGENHOLZ. THORVALD NIELSEN.
P. LAURITZEN. P. FASMER. CARL OLSEN.
OLUF OLSEN. EMIL PETERSEN. E. E. KRAKAU.
A. WEUGE. E. L. J. P. BURMESTER. L. PRIEME.
RUD. BØHM. J. P. JØRGENSEN. N. P. NIELSEN.
L. V. HANSEN. JOH. JENSEN. ALFRED F. WINKELMANN.
JULIUS SØRENSEN. N. INGEBRIGTSEN. VILH. JACOBSEN.
LAURITS JESSEN. A. FAURSCHOU. HENRIK SUNDSTRØM.
SV. SVENDSEN. ADOLPH CLAUSEN. TH. MOGENSEN.
V. C. BERG. LAUR. JENSEN. C. YSTRØM. A. DAHLIN.
ERIK H. RASMUSSEN. O. ØRTRUP. J. V. TUXEN.

Paa Underskrivernes Vegne blev denne Henvendelse oplæst af Hr. EMIL PETERSEN, der yderligere motiverede den (se Referatet).

FORMANDEN besvarede Henvendelsen med følgende Udtalelse:

» . . Maa jeg i Anledning af den til mig rettede Henvendelse og den Tilslutning, hvormed denne blev hilst fra Forsamlingen, takke Dem for den store Tillid, De har vist mig. Intet har kunnet glæde mig mere end den Paaskønnelse, De saaledes viser min Virksomhed i Foreningens Tjeneste. Og dog — ét vilde i endnu højere Grad glæde mig: at hvert enkelt Medlem i højere Grad end Tilfældet er, vilde vie Foreningen sine Kræfter. Thi derom kan vi alle være enige, at en enkelt Mand intet er i Stand til at kunne udrette, naar ikke *alle* vil trække deres Del af Læsset. Om endskønt jeg, rent personlig sét, heller end gerne vilde trække mig tilbage fra den anstrængende Formandsvirksomhed, vil jeg dog, i Erkendelsen af, at hver enkelt maa gøre sin Pligt, naar Flertallet forlanger det, stille mig til Foreningens Disposition, naar De ønsker det. Vi er jo alle Soldater i den store Armé, som kæmper for Arbejdernes Vel, og naar jeg for mit Vedkommende ikke unddrager mig *min* Pligt, haaber jeg ogsaa, at *De* i Fremtiden, i højere Grad end før, vil skænke mig Deres Medvirkning til Opnaaelsen af et godt Resultat.

Jeg lover Dem, at jeg ærligt og loyalt vil overholde den Gensidighedskontrakt, som det er mit Haab, at De i Dag vil vedtage, og jeg kan forsikre Dem om, at jeg vil gøre alt for, at den Mistillid, der i de senere Aar har hersket imellem de to Lejre, kan forsvinde. Men hertil fordres ogsaa, at den anden Part ubrødeligt overholder, hvad der i den foreliggende Kontrakt er lovet, og jeg vil for mit Vedkommende med Argusøjne vogte paa, at ikke én af de vedtagne Bestemmelser brydes. Skulde noget saadant ske, vil jeg være den første til at raabe Vagt i Gevær, og jeg haaber ogsaa at være i Overensstemmelse med *alle*, naar jeg bestemt forlanger, at begge Parter uvægerligt har at rette sig efter den Overenskomst, der forhaabenlig nu i Dag bliver truffet mellem de to Foreninger.«

Blandinger.

Foreningens Julefest med Aftenunderholdning og Assemblé afholdes Søndag d. 21. Decbr. i Larsens Lokaler, Østergade 32, 1. Sal o. G. (forhen »Thalia«). Idet vi tillader os at opfordre Foreningens Medlemmer med Damer til lige som sidste Aar at yde Bidrag til Juletræet og Tombolaen, undlader vi ikke at meddele, at Gaver modtages med Tak af samtlige Styrelsens Medlemmer. Mulige Gaver fra Provinserne modtages af Næstformanden og Foreningens Kasserer.

Skandinavisk typografisk Forbund. Den i sin Tid bebudede Pjece af vor Kollega, Hr. L. CHR. NIELSEN i Malmø, er nu udkommet.

I et livligt og underholdende Sprog udvikler Forfatteren sin Anskuelse om Udsigterne til Løsningen af det brændende Spørgsmaal og opstiller til Slutning et Forslag om en fælles skandinavisk Rejsekasse. Vi opfordrer vore Læsere til at gøre sig bekendt med Pjecen. Prisen er kun 20 Øre; den faas hos Gustav Clausen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende P. FASMER.

Styrelsesmøde Søndag d. 7. December, Kl. 1 i Thalia.
FORMANDEN.

Ny Medlemmer: JACOB DREYER (fra Norge, tidl. Medlem), arb. hos Trier. PETER HANSEN (udl. 1. Novbr. hos Rasmussen & Olsen), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter F. W. LUNDGREEN (Norsk Centralf. 8), arb. hos Knudtzon. Sætter OTTO HANSEN (Dsk. typ. Foren. 605), arb. hos O. C. Olsen. Sætter PETER HENRIKSSON (Norsk Cenrralf. 261), arb. i Rigsdagen. Trykker ALFRED MARIUS MEIER (Dsk. typ. Foren. 479), arbejdsløs. Sætter ANDREAS CHR. OLSEN (Dsk. typ. Foren. 415), arb. i Rigsdagen. Sætter ANTON ELOF BENGTSON (Dsk. typ. Foren. 599), arb. hos Trier. Trykker HANS ANNÆUS MØLLER (Dsk. typ. Foren. 414), arb. hos Henrik Jensen.

Udmeldt: Trykker L. E. BRUUN (arb. hos Aller).

Til de *Strejkende i Budapest* har jeg endv. modtaget: Aalborg Lokalforening 8.00, Hillerød do. 2.00, Politikens Personale 5.90, »København« (6 Mand) 3.00, Dagbladets 3.95, R. S. (1—2 B.) 4.85, Nogle Bladsættere 2.40, Bagges 1.20, Bordings 1.90, Rasmussen & Olsens (3.—4. B.) 2.50, Adresse-Avisens 2.35, Avisens 2.80, Jørgensen & Co.s 2.45, Lunos 1.40, Møller & Thomsens 3.15, Nic. Cohns (3 Mand) 0.75, Social-Demokr.s (9 Mand) 2.25, Aftenbl.s (5 Sættere) 1.25, I. Cohns 0.50 — ialt Kr. 52.60.

Med det tidl. indk. Kr. 193.34 — ialt Kr. 245.94.

Bidrag modtages fremdeles.
G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Aalborg, GOTFRED LEANDER NIELSEN (udlært i Aalborg Stiftsbogtrykkeri d. 1. Decbr. 1890).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Aalborg (P. Hansen) 623, NIELS PETER PETERSEN (sidst arb. i Viborg). Løgstør, 676, ANÆUS NIELSEN (sidst Militær), arbejdsløs. Horsens (Foghs Bogtr.) 287, ANDREAS HANSEN (sidst arb. i Aarhus). Maribo (Lollands-Postens Bogtr.), 601, ERIK HANSEN RASMUSSEN (sidst været paa Rejse). Kallundborg, 270, RASMUS FRANDSEN (sidst arbejdsløs). Middelfart (Middelfart Avis), 36, C. B. SØRENSEN (sidst arb. i Svendborg).

Bortrejst: Kallundborg, 85, H. P. P. HANSEN (arbejdsløs).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften sidste Indøvelse af Nordens Folkeaand; desuden begyndes paa en svensk Marche. Kolleger, der vil synge med til Aarsfesten, bedes møde Kl. 10 for at sættes paa Stemme.

Penge for Billetter til den sidste Fest bedes snarest tilstillet Hr. Bynck.
STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 7. Decbr., Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling af *moderne Bogtryk.*

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, samt **hver Tirsdag** fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & C°
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærès Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS

Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse

Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)

Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.

PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 50
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 12. December 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Foreningens Julefest.

Det er nyt, disse Julefester. Et Forsøg i Fjor, et raskere Tag i Aar, ad Aare møder vi dem sikkert, som gamle, gode Bekendte. Og saadan bør det være.

Jeg husker i Kristiania, hvor hyggelig Julefesten dér var. Uger i Forvejen samledes der ind. Hver gav sin Skærv, det var kun en enkelt Undtagelse, som svigtede; thi Tanken var saa smuk: Gæsterne — det var de fattige Enker og deres Børn, dem, som saa tidt, da Manden levede og færdedes mellem Kollegerne, havde været med og glædet sig — dem vilde man ikke glemme, naar deres Hjem var saa tomt paa Aarets gladeste Tid.

Og saa fik de denne Fest *alle* — maaske den eneste hele Aaret.

Saa langt er vi ikke naaet! Enkerne og deres Børn er hos os gaaet ud af Dagsordenen, naar Cirkulæret er paategnet!

Nu har vi gjort en Begyndelse, og vi fortsætter i Aar, lidt fyldigere end sidst, ikke saa lidt endda, efter hvad der ymtes om.

Det er kun Tilslutningen vi ikke er sikker paa, og den maa vi ha'e.

Vi har saa meget alvorligt mellem Aar og Dag, lad os da skænke denne ene Aften til de Smaa og more os med dem. Vi vil sikkert ikke fortryde det. — Derfor, alle I, som har lidt til overs, mød frem med det, der skal kun lidt til, naar alles Sind er aabent, og kom saa og sé selv, om ikke Børnenes Aften ogsaa hos os kan blive til Aarets hyggeligste Fest.

—d —n.

Provins-Kolleger!

Julen nærmer sig, og ikke faa af Eders Kammerater, baade unge og gamle, Provinsianere og Københavnere, sér den kommende Fest i Møde med Ængstelse og Bekymring for Udkommet! Vi véd godt, at Ævnen paa mange Steder ikke strækker saa langt som Viljen, men vi véd ogsaa, at hvor Enhver yder sin ringe Skærv, dér vil det gamle Ord om de »mange Bække smaa« ikke blive gjort til Skamme.

Vi beder Eder derfor, Enhver i sin Kreds, kraftigt at agitere for Indsamling af Bidrag til de trængende Kolleger i Julen. København, Samlingsstedet for Gutenbergs Sønner fra hele Landet, formaar ikke ene at afhjælpe al den Trang, der for Øjeblikket er mellem de herværende Kolleger, og at de Krav, der stilles til Kollegialiteten, vil vokse i en endnu højere Grad om én à to Uger, derom er vi overbeviste.

Men vi véd ogsaa, at naar vi henvender os til Kollegerne Landet over med Anmodning om at støtte os i vore Bestræbelser for at bringe lidt Glæde ind i de mange trængende Kollegers Hjem, da vil vi ikke have henvendt os forgæves. Allerede har én Lokalforening tilstillet vor Kasserer en klækkelig Sum, og vi haaber at det givne smukke Eksempel vil faa Efterlignelse overalt i Landet.

Vi slutter vor Anmodning til Eder, Kolleger, i Haab om, at I straks, hver i sin Kreds, vil søge at faa en Indsamling i Gang. Den Tak, I derved vil faa fra Eders trængende Brødre, vil være den smukkeste Julegave i Eders eget Hjem!

Penge til Uddelingen eller Smaagaver til Tombolaen vil med hjærtelig Tak blive modtaget af ethvert af Styrelsens Medlemmer, samt af Festkomitéens Formand, Hr. Fasmer, Larslejstræde 8, 2. Sal, og Foreningens Kasserer, Hr. G. Clausen, Rørholmsgade 14, Kæld. Regnskab over det indkomne vil blive aflagt i »Typ.-Tid.«.

Med koll. Hilsen

Festkomitéen.

DEN TYPOGRAFISKE FORENINGS

JULEFEST

AFHOLDES SØNDAGEN DEN 21. DECEMBER 1890

I LARSENS SELSKABSLOKALER

ØSTERGADE 32, 1. SAL (FORHEN »THALIA«).

Festen aabnes præcis Kl. 7 og sluttes Kl. 3.

Kl. 7—8½: **Juletræ og Juleborde,**

Tombola, Koncert af stort Orkester, Dans for Børnene, Børnelege, Julesange, hvoriblandt en, som er forfattet til selve Festen.

Ethvert Barn erholder foruden en Forfriskning, en Gave og et Kræmmerhus Godter.

Kl. c. 9: **Stor Aftenunderholdning**

af fortrinlige Kræfter, som ikke tidligere har optraadt i Foreningen, bl. a.: *Oplæsning af en Dame, Optræden af en Koncertmaler, Solosang, Komedie, komiske Foredrag* o. s. v. — Se nærmere Programmet.

Kl. 10—3: **Assemblé.**
Stort, brillant Orkester.

Kl. 12: *Fællesmaaltid à 1 Kr. pr. Kuvert.*

Billetter til den første Del af Festen (Juletræ og Aftenunderholdning) à *35 Øre* for Voksne og *15 Øre* for Børn faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne og hos Kassereren. **Balbaand** à 60 *Øre* for en Herre og *40 Øre* for en Dame faas i Salen.

Børn, som ikke er ledsagede af Voksne, indlades ikke.

Gaver til Festen modtages af Kasserer Clausen, Rørholmsgade 14, Kæld. og Næstformanden, Fasmer, Larslejstræde 8, 2. Sal.

Festkomitéen.

Strejker.

Vi har indtil nu kun hørt meget lidt fra vore Kolleger oppe i Finland. Vi véd blot, at de — som Typograferne alle Vegne — udgiver et Blad, og har en Forening. Hvad de ellers beskæftiger sig med, har vi været uvidende om. Hidindtil har vi troet, at deres Interesser gik i Retning af det faglige; thi deres Blad er svært fint — trykt som det er i to Farver paa pænt, tykt Papir, og indeholdende mange faglige Artikler. Lønspørgsmaalet har det sikkert været Pokkers tyndt med, men der er jo indenfor disse nordlandske Naturer indestængt en Ubændighed og Voldsomhed, som naar den først bryder ud, ogsaa raser med en Orkans Kraft.

Det er, hvad der er sket i Helsingfors, Finlands Hovedstad. I lang Tid har der været nogen Gæring i Gemytterne, men saa pludselig i Lørdags er Udbruddet skét — dette Lønkampenes vulkanagtige Udbrud. Et Telegram melder i følgende lakoniske Sætninger herom:

Typografernes Förening, Kbhvn.
Strejken börjad!
Assistance!
Helsingfors Typer.

Arbejdernes Organisationer diskuterer og diskuterer om at anlægge Strejkerne planmæssig; overalt anstrænger man sig for at faa saa meget System i dem som muligt, og — overalt viser det sig næsten, at Virkeligheden spotter disse i og for sig fornuftige Bestræbelser. Men det beviser ogsaa bedst, at det er en Umulighed overalt at faa Organisationsarbejdet til at fungere med en Maskines Nøjagtighed; der bor inden for disse Drifter og Tilbøjeligheder, som er lig med de menneskelige; man kan saa meget man vil afdæmpe dem — de bryder lige godt igennem med deres naturlige Krav.

Hvad vi i Øjeblikket véd om Strejken der oppe, er kun det, at der kæmpes for en Afskaffelse af Geviertberegningen og for Indførelsen af en forhøjet Bogstavberegning. Arbejdskøberne har i Følge den finske »Typograftidning« nægtet at gaa ind paa denne Forhøjelse, med den Motivering, at de finske Typografer ikke er saa dygtige som t. Eks. Tysklands. Mere latterlig Undskyldning skal man vistnok lede efter. D'Hrr. er sig selv lig over alt.

Selv om vi kunde have synes nok saa godt om at faa udførligere Meddelelser, end Tilfældet er nu, om denne Lønkamps Karaktér, er det nok for os og for alle gode Kolleger, at vi véd, at de *kæmper*. Vi er saa sikre paa, at ingen dansk Typograf vil være Forræder mod sine Kammerater, at vi ikke en Gang vil spilde Ord paa at opfordre til at holde al Tilgang borte fra Helsingfors. Derimod vil vi med al vor Kraft opfordre til at agitere for at samle Bidrag til denne Strejke. Typograferne staar i Kamp paa tre forskellige Steder i denne Tid. Man slaas endnu i Budapest; i Brüssel har man aabnet et Felttog mod de hidtil ikke tarifbetalende Trykkerier — et Felttog, som vore belgiske Kolleger har begyndt med en sjælden Energi og med god Udsigt til at føre sejrrigt igennem — og nu kommer endelig »Typerne« oppe fra det høje Nord og melder, at ogsaa dér raser »den evige Strid«.

Vi véd vel, at 1890 har været et sjældent drøjt Aar for danske Typografer; mange Aar er det siden, at der er trukket saa store Veksler paa Offervilligheden. Og hvad der er det karakteristiske ved denne Offervillighed er, at det **altid** er de samme Kolleger, der lige støt yder deres Bidrag. Kunde det nu ikke for en Gangs Skyld lykkes at faa **alle** med til at vise, at de er rede til at lade Handling følge paa de mange Ord om Solidaritet og Sammenhold, der svirrer rundt om os baade Søgn og Hellig.

Vi faar se.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

I Fredags samledes Typograferne her i Aalborg for at konstituere den ny Fagforening. Det nedsatte Udvalg havde udarbejdet et Udkast til Love, som efter en 4 Timers Forhandling blev vedtaget med nogle faa Ændringer. Fagforeningen fik Navn af »Typografisk Forbund for Aalborg«. Det blev endvidere vedtaget med Akklamation, at Foreningen skal omfatte saa vel mandlige som kvindelige Udøvere af Faget. Foreningen begynder sin Virksomhed 1. Januar 1891. Naar Lovene er trykt, vil et Eksemplar blive tilstillet »Typ.-Tid.«, idet vi forventer, at saa vel Redaktionsudvalget for Provinserne som Redaktionen i København velvillig vil give Tilladelse til deres Optagelse i Bladet.

Til Bestyrelse for Fagforeningen valgtes: ANTON SCHWARTZ (Formand), ALFRED CHRISTENSEN (Næstformand), LEMBKE (Kasserer), BURMESTER og LAUR. LARSEN (Bestyrelsesmedlemmer).

Efter at flere Talere havde udtalt Ønsket om Held og Lykke for Foreningen, og at det maatte lykkes de Mænd, der var sat i Spidsen for den, at kunne føre den frem mod det tilsigtede Maal: *ensartede gode Arbejdsvilkaar*, sluttede Generalforsamlingen.

Aalborg, d. 8. Decbr. 1890. ANTON SCHWARTZ.

Aalborg Typografer har ved denne Fagforenings Stiftelse lagt den første Sten til den Bygning, som skal omfatte ikke alene Provinstypografernes Interesser, men forhaabenlig alle de nordiske Landes.

Aalborg Typografer er Fremskridtsmænd. Det er alt længe gaaet op for dem, at skal vi opnaa noget, maa vi slutte os sammen og løfte i Flok. Vi har i mange Aar havt en Syge-, Begravelses- og Laanekasse her i Byen. Ikke en saadan, der kun eksisterer for den gamle faste Stok, der ligger og ruger over deres sammensparede Skillinger, men en, som er aaben for enhver Kollega, der faar Arbejde i Byen.

Endvidere kan »Typ.-Tid.« vidne om, at Aalborg Typografer altid er villige til at række en hjælpsom Haand, hvor det gælder at understøtte trængende eller strejkende Kolleger.

Med den nye Forenings Oprettelse har de gjort Skridtet fuldt ud. De er fuldstændig klar over, at Tidens Krav fordrer det. Provinstypograferne kan ikke længer holde sig tilbage. Vi kan ikke længer indhylle os i den gamle Spidsborgerlighed, nej, vi maa frem paa Brædderne i sluttet Trop med vore Kolleger overalt. Raabet er overalt det samme: *Brød, Brød, bedre Arbejdsvilkaar!*

Vor Opfordring er nu til vore Kolleger i Provinserne: »Gak hen og gør ligesaa«. Tag Lønspørgsmaalet op til Drøftelse, og naar det er tilstrækkelig drøftet, opret saa en Fagforening. Naar der saa er dannet Fagforeninger hele Landet over, kan vi slutte det hele sammen til et stort *Forbund*.

Kolleger! Baade i København og i Norge og Sverig er Opmærksomheden henvendt paa, hvorledes vi Provinstypografer stiller os til Lønspørgsmaalet. Lad dem ikke faa Indtrykket af, at vi er nogle Nathuer, men at de, naar Tidens Fylde kommer, skal sé, at vi staar fuldt rustede til Kamp for vore fælles Interesser.

Om kort Tid vil vore Love, det haaber vi da, blive optrykt i »Typ.-Tid.«; de vil derved paa en næm Maade komme til Kollegernes Kundskab. Brug dem, hvis de tilfredsstiller, og send Meddelelse til »Typ.-Tid..«, naar der bliver dannet Fagforeninger.

Op til Kamp for gode, ensartede Arbejdsvilkaar.

Aalborg, d. 8. Decbr. 1890. Med koll. Hilsen
ANTON SCHWARTZ.

Anmeldelser.

Fra den Milo'ske Boghandel i Odense har vi faaet tilsendt det paa sammes Forlag udgivne »Fadervor«, Digt af CHR. RICHARDT med Tegninger af CARL THOMSEN. Milo's Forslag er utvivlsomt det Provinsforlag, der i Foretagsomhed og Driftighed naar højest, og det har endvidere den her i Danmark sjældne Fordel *selv* at have Bogtrykkeri, saaledes at det Samarbejde, der i saa høj Grad savnes de fleste Steder, her kan komme til sin fulde Ret.

Vi skal ikke dvæle ved Chr. Richardts Vers; de er os for meget paa den anden Side af det jordiske. I den Retning byder Carl Thomsen paa en behagelig Afveksling; han deler sig ligelig mellem Himmel og Jord, og han har virkelig faaet stemningsfulde Billeder ud af det. Undertiden er der Ting, som ogsaa kan faa Arbejderne til at tænke lidt over den *Lighed*, som Kristendommen prædiker — til »Giv os i Dag vort daglige Brød« er t. Eks. øverst paa Siden fremstillet Scenen, hvor Jesus *uddeler* de fem smaa Brød, og nederst paa Siden sér man et dejligt dansk Sommerlandskab med et bugnende Kornlæs, holde ude midt paa Marken og rundt omkring Fattigfolk, der ihærdigt sanker de tiloversblevne Kornaks op! Og i »Led os ikke i Fristelse« er det den *fattige*, men dydige Ungersvend, der lokkes af fristende nøgne Kvindelegemer — ret som om det ikke var den naturligste Ting af Verden at give efter for en *naturlig* Drift.

Den typografiske Udstyrelse er nitid. Der er ofret ikke lidt paa den, Resultatet er heller ikke daarligt. Dermed vil vi ikke sige, at vi ikke kunde have ønsket os den noget anderledes. Smudstitlerne staar gennemgaaende for langt nede, og Hovedtitlen tilfredsstiller os ikke. Der kunde have været sørget for en større Afveksling imellem mørke og lyse Skrifter, og de grimme Punkter efter enkelte Linjer burde have været udeladt. Men hvor er der ikke noget at udsætte. En Kendsgærning er det, at der er gjort et tænksomt Arbejde, man mærker bag Fremstillingen Interessen for den Gærning, der er udøvet. De talrige Ætsninger er ligeledes gennemgaaende smukt trykt; her og der er der Mangler, men i det store og hele kan man ikke sige andet end at det er solidt og dygtigt Arbejde, der gør Trykkeriet Ære. Værket er indlemmet i »Den typ. Forening«s Bibliotek.

Blandinger.

Aarhus Typografers Sangforening afholdt Søndag d. 30. November sin første Koncert, der i et og alt maatte siges at være særdeles vellykket. Deltagernes Antal var ca. 150 og det livlige og afvekslende Program, bestaaende af Sang, Deklamation og Optræden af Aarhus Zitherklub, blev modtaget med stort Bifald og rigeligt Applaus. Efter Koncerten toges fat paa Dansen, og Kl. 11½ gik man til et meget livligt og muntert Fællesmaaltid, i hvilket 90—100 deltoge, og hvorved den hjærteligste og bedste Stemning herskede. Taler holdtes for Foreningen, Bestyrelsen, de københavnske Kolleger, Dirigenten, Damerne osv., og et Par i Dagens Anledning skrevne Sange bidrog en Del til yderligere at løfte Stemningen. Efter Bordet spilledes op paany og Dansen fortsattes til henad Morgenstunden, hvorefter man skiltes i Bevistheden om, at større Deltagelse og mere selskabelig Sammenkomst havde man hidtil ikke kendt blandt Typografiens Udøvere i Aarhus, naar undtages Sammenkomsten i Sommer med Københavns Typografers Sangforening.

Det maa ogsaa siges at være et særdeles godt Resultat, at Foreningen, der stiftedes i Avgust Maaned af Byens ca. 70 Typografer, allerede tæller de 63—64 som Medlemmer af Foreningen, og Halvdelen deraf som Aktive. — At Foreningen blev stiftet skyldes for en stor Del Københavnerkollegernes Besøg her i Sommer, og de fortjener Tak derfor; vi saa hvad der kan udrettes ved Flid og Interesse, og Ønsket om en Sangforening blev almindeligt hos de fleste her, — ligesom de ogsaa fortjene Tak fordi de ved flere Lejligheder med stor Beredvillighed har støttet os med Raad og Daad.

Gid de og vi maa faa Glæde deraf! A. J.

Chr. Nielsens Pjece om Udsigterne for et Skandinavisk Typografforbund kan nu erholdes hos følgende Herrer Lokalforeningsformænd: H. P. BERGMANN (Aarhus), N. P. ANDERSEN (Aalborg), BIGUM (Holbæk), Th. LARSEN (Horsens), M. SCHJERN (Kolding), OTTO OLSEN (Næstved), ALFR. TIEDJE (Odense), J. PETERSEN (Randers), OLAF E. OLSEN (Slagelse), DITLEFSEN (Svendborg) og V. NEES (Viborg) og for Københavns Vedk. hos Foreningens Bud, Hr. MØLLER, og Kasserer G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14. Der er nu skabt en let Lejlighed for de fleste til at gøre sig bekendt med Tanken om en Realisation af et skandinavisk Typograf-Forbund og det svenske Sprog, hvori Pjecen er skrevet, vil ikke lægge mange Hindringer i Vejen for Forstaaelsen.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Medlemmerne opfordres til ved Kontingentindbetalingen ikke at glemme Bidrag ttl de strejkende Arbejdsfæller i Budapest. Paa hvert Arbejdssted er det absolut nødvendigt at organisere en bestemt Indsamling.

Abonnement paa „Typ.-Tid."

I Følge Fællesbeslutning af Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« og Styrelsen for »Den typ. Forening« er Abonnementsprisen paa »Typ.-Tid.« fra 1. Januar 1891 nedsat til **75 Øre** *Kvartalet.*

Abonnement tegnes hos Kassereren for »Den typ. Forening«, Rørholmsgade 14, samt paa alle Postkontorer. G. CLAUSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende LAURITZEN.

Nyt Medlem: V. PETERSEN, tidl. Medlem (arb. hos O. C. Olsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter HERMAN CHARLES (Unterst. Deutsch. Buchdr.), arb. hos Nielsen & Lydiche. Sætterne CONSTANTIN KNUDSEN (Den typ. Foren.) og M. A. C. GERCKE (Dansk typ. Foren., 378), arbejder begge i Politiken. Sætter EMANUEL PETERSEN (Dansk typ. Foren., 611), arb. hos Truelsen. Sætter MARIUS DAHLGAARD (arbejder hos August Wiene).

Bortrejste: Sætter-Trykker, 6, A. ANDREASEN (til Kolding i Plads). 1226, Trykker ALFRED MARIUS MEIER (arbejdsløs).

Til *de Arbejdsløse i Julen* har jeg modtaget fra samtlige Typografer i Slagelse 13.00, Faktor Chr. Svendsen (»Sorø Amtstid.«) 2.00, Faktor Chr. Nielsen og Redaktionssekretær N. Sommer (»Slagelse-Posten«) hver 1.00 — ialt Kr. 17.00.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til de *Strejkende i Budapest* har jeg endv. modtaget: Aalborg Lokalforening 10.75, Hillerød do. 2.00, Ringkøbing do. (4 Mand) 1.75, Hermann Charles 0.50, Politikens Personale 6.00, Triers (to B) 13.35, Dagbladets 3.75, Nielsen & Lydiches (to B.) 3.30, Bagges 2.60, O. C. Olsens 1.65, Bordings 1.90, Jørgensen & Co.s 2.75, Nogle Bladsættere 2.00, R. S. 2.70, Rasmussen & Olsens 1.25, N. Cohns 0.75, Social-Demokr.s (med Undtagelse af 6 Mand) 2.00, Avisens 2.40, I. Cohns 0.25, Aftenbl.s (5 Sættere) 1.25, Lunos 1.00, Møller & Thomsens 3.25, Adresse-Avisen (gl. Foren.s Medl.) 2.35 — ialt Kr. 69.50.

Med det tidl. indk. Kr. 245.94 ialt Kr. 315.44.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til *det friv. Fond* har jeg endv. modtaget: N. C. Roms Personale 2.00.

Med de tidl. indk. Kr. 1.24 ialt Kr. 3.24.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

I Dag udsender Hovedbestyrelsen Stemmesedler ang. Gensidighedskontrakten med »Den typ. Foren.« og »Ny typ. Foren.« i København.

Kolding, d. 10. Decbr. 1890. P. H. V.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Lokalforeningsformand.

Præstø: P. L. HANSEN.

Kolding, d. 9. Decbr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag den 9. December.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Af *Formandens Meddelelser* fremgik det, at Kvartalsregnskaberne fra *Sorø* og *Skanderborg* nu var i Orden, Lovenes § 58 ang. Forskud paa Begravelseshjælp ved et Medlems Hustrus Død var siden sidste Møde kommen i Anvendelse til et Medlem i Aarhus, som havde Ret til 100 Kr., der var sendt med omgaaende Post; det udstødte Medlem Ole Petersen havde lovet i Løbet af 14 Dage at erstatte Foreningen det svigagtig modtagne Pengebeløb, og naar dette skete, mente Fmd., at man kunde lade O. P. slippe for videre Tiltale.

2. Meddelelse fra Forretningsføreren for Arbejdsanvisningskontoret »Typografia« gaves.

3. Meddelelser fra Styrelserne for »Den typ. Foren.« og »Ny typ. Foren.« ang. Gensidighedskontraktens Vedtagelse paa de nævnte

Foreningers Generalforsamlinger den 30. f. M. — Der udsendes nu Stemmesedler til »Dansk typ. Foren.«s Medlemmer, hvilke maa være tilbagesendte Hovedbestyrelsen den 15. ds., Optælling finder Sted den 16. Det vedtoges at ledsage Stemmesedlerne med en Udtalelse til Medlemmerne.

4. Skrivelse fra »Ny typ. Foren.« med Forespørgsel om forskellige Forhold vedrørende Gensidighedskontrakten. — Det vedtoges at begære Fortegnelsen over »Ny typ. For.«s Provinsmedlemmer samt denne Forenings Love for Syge- og Begravelseskassen.

5. Skrivelse fra Præstø med Meddelelse om, at Lokalforeningens Medlemsantal var gaaet ned under det lovbefalede. — Lokalformanden er bortrejst, hvad han forøvrigt ikke har indberettet til Hovedbestyrelsen. Indtil videre bestaar Lokalforeningen med Hr. P. L. Hansen som Fmd.

Sluttelig behandledes en Sag for »lukkede Døre«. H. F. R.

Ny Medlemmer: Kolding, JENS KNUDSEN KORSBANG (udl. hos Sjødt & Weiss i Kolding d. 1. Decbr. d. A. efter 4 Aars Læretid og aflagt Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

At AXEL BERNHARD LARSEN i Løgstør efter aflagt Svendeprøve er optaget som Medlem fra 1. Oktober d. A. at regne, bekendtgøres herved.

Aalborg Lokalforening, d. 9. Decbr. 1890. N. P. ANDERSEN.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Odense, CHRISTIAN KNUDSEN (Medl. af Den typ. Foren., 1008).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Aalborg (Olufsen), 246, ANTON JOHAN LARSEN (sidst været paa Rejse). Randers (Chr. Nielsen), 408, OTTO POULSEN (sidst paa Rejse). Slagelse (Slagelse-Posten), 377, H. A. HONORÉ (sidst arbejdsløs).

Bortrejste: Svendborg, 75, JOH. E. RASMUSSEN (til Odense i Plads). Præstø, 605, OTTO HANSEN (til Københavns).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften: *Sangøvelse.* STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, samt **hver Tirsdag** fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Foreningen afholder **Maskerade** i Slutningen af Januar. Nærmere Meddelelse i næste Numer.

De Personaler, der trods vor første Henvendelse endnu resterer med Bidrag til *Willadsens Enke,* anmodes paa det mest indtrængende at indbetale disse senest Lørdag d. 13. ds.

TH. MOGENSEN, L. JACOBSEN,
Politikens Sætteri.

Hovedkassens Status fra 1. til 30. November.

Bidrag fra Lokalforeningerne	Kr.	68.78
Kassebeholdning	-	4125.90
Reservefond	-	2448.10
Begravelseskassen		1799.73
	Kr.	8442.51

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	320.00
Konferencen i København		-	180.50
Porto og Telegrammer		-	10.80
Andre Udgifter		-	1.75
Reservefond		-	2448.10
Begravelseskassen	Kr. 1799.73		
Overført til do.	- 28.90		
	Kr. 1828.63		
Et Dødsfald i Aarhus	- 100.00		
		-	1728.63
Kassebeholdning $^{30}/_{11}$ 90		-	3752.73
		Kr.	8442.51

Kolding, den 30. November 1890.

ULRIK PETERSEN.
Hovedkasserer.

ANNONCER

Nyttige og billige Jule- og Nytaarsgaver i Manufaktur og Trikotage.
Rørholmsgade 14, Kælderen.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.
Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

En ung **Trykker,** som tillige kan deltage i Sætning, søger Plads snarest i København eller Provinserne. Billet mrkt. »Trykker S.« bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 51
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 19. December 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Da der i 2 Uger ingen officiel Meddelelse er modtaget ang. Strejken i Budapest og da man heller ikke fra Helsingfors har underrettet os om Strejkens videre Forløb, **sluttes** *herved Indsamlingerne.* STYRELSEN F. DEN TYP. FORENING.

Gensidighedskontrakten med „de gamle" og de ny".

I dette Øjeblik, da disse Linjer skrives, ligger Resultatet — den sidste Afgørelse — under Vejs fra de forskellige Lokalforeninger, og uagtet jeg saaledes ikke kender det mindste dertil, er jeg forud sikker paa, at »Dansk typ. Forening«s store Flertal ved den skriftlige Afstemning vil svare *Ja* til den Gensidighedskontrakt, som er afsluttet med *København*. Denne Kontrakt rummer det bedste og det meste, som i Øjeblikket kunde naas. Og at »den ny Tingenes Tilstand« længe har været ønsket af »Dansk typ. Foren.«s Medlemmer, derpaa har jeg utallige Beviser; som det i det sidste Par Aar har gaaet til paa det københavnske Arbejdsmarked, kunde der umuligt fortsættes uden en alt for stor Demoralisation af de typografiske Arbejdere. Da jeg derfor i Hovedbestyrelsesmødet den 30. Septbr. stillede Forslag om, at Gensidighedskontrakten med »Den typ. Foren.« i København skulde opsiges fra 1. Oktober, altsaa udløbe 1. April, var det med den Tanke for Øje: *igennem de paafølgende Forhandlinger at søge udjævnet den aarlange Strid. Og det er lykkedes.* Æren herfor tilkommer det mange at dele, idet der fra de forskellige Sider er vist en sjælden Energi.

Med d. 1. Januar 1891 indtræder der en ny Æra for de typografiske Arbejderes Foreningsliv i Danmark. Det er at haabe og ønske, at dette maa blive plejet og udviklet, saaledes at de Goder, Foreningerne hver for sig søger at udrette, i langt højere Grad end Tilfældet har været hidindtil, maa være Arbejderne nyttebringende.

Kolding, d. 14. Decbr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

Odense Lokalforening

afholdt d. 13. December en stærkt besøgt Generalforsamling, hvor enkelte Punkter i *Gensidighedskontrakten* fremkaldte en meget livlig Diskussion. Kontrakten i al Almindelighed ansés for meget god og som et smukt Grundlag for Samarbejde mellem de forskellige Foreninger; men »Gensidigheden« synes i flere Henseender altfor *dyrkøbt* for »Dansk typ. Forening«s Medlemmer. Den Maade, det paatænkte Fælles-Anvisningskontor i København agter at virke paa, er afgjort uheldig og til stor Skade for tilrejsende Typografer fra Provinserne. Det hedder i nævnte Paragraf: »For Fremtiden er al Forespørgsel angaaende Plads paa Trykkerierne osv. *forbudt*«, og Vedkommende mister, naar han overtræder dette Paabud, Retten til Rejse- og Arbejdsløshedshjælp. Det vil med andre Ord sige: *at for Fremtiden er enhver Provins-Typograf fuldstændig afskaaren fra at faa Arbejde i København;* thi det ligger jo temmelig nær at antage, at Kontoret *altid* vil have Lager af arbejdsløse Medlemmer af de københavnske Foreninger, der ere parate til at modtage *det Arbejde, der tilbydes*, og Provins-Typograferne vil selvfølgelig kun ganske undtagelsesvis komme i Betragtning ved Fordeling deraf. Vover den Rejsende saa at gaa udenfor Reglerne og *søge* sig Arbejde, saa kommer *Straffen*, og den er haard. Der er absolut ikke andet for Provins-Typografen at vente i København end at hæve sine Rejsepenge og saa pakke sammen igen, medens han tidligere dog havde Haabet om, at det kunde slumpe sig, han paa sin Vandring gennem Byen kunde finde Beskæftigelse. Som Modsætning hertil kunne Medlemmerne af begge københavnske Foreninger rejse hele Danmark rundt og *finde* Arbejde, hvor det er til Stede. Der kan næppe tænkes nogen mere uretfærdig Ordning!

At vor Hovedbestyrelse ikke i rette Tid har haft sin Opmærksomhed henvendt paa denne *Hage* ved Sagen, kan kun vække almindelig Forundring.

Udelukkende som Følge af denne uheldige Passus i Kontrakten ere Stemmesedlerne fra Odense overvejende paategnede med »Nej!«

Efter Generalforsamlingens Ønske sendes denne Meddelelse til »Typ.-Tid.« ved LOKALFORMANDEN.

Gensidigheden.

Saa blev det da altsaa paa de 2 Foreningers Generalforsamling d. 30. Novbr. fastslaaet, at »Ny typ. Foren.« skal have lige Rettigheder med os andre — imod at de selvfølgelig paatager sig de samme økonomiske og kollegiale Pligter, som paahviler os. Om der herved er opnaaet noget til Gavn for Standen i sin Helhed, er et Spørgsmaal som Tiden maa besvare, og som er fuldstændig afhængig af den Maade, hvorpaa man vil vide at vise sin Respekt for en en Gang vedtaget Lovs Gyldighed. Man maa haabe, at den Tillid der her er vist »de Ny«, ikke vil blive gjort til Skamme.

Efter i 6 Aar at have staaet splittet i to fjendtlige Lejre kan man vel ikke vente, at begge Parter straks skal kunne lade alt gammelt Mellemværende dø pludseligt hen; men skal et godt Samarbejde mellem *alle* Fagets Udøvere opnaas, da er det dog nødvendigt at søge at glemme den tidligere Disharmoni og med Rolighed lade Begivenhederne udvikle sig. At Gensidigheden skal blive til absolut Skade for *os*, tror jeg ikke paa, men at »Ny typ. Foren.« har indsét, at den vilde have absolut Gavn deraf, viser noksom Afstemningsresultatet.

Og der er jo ogsaa opnaaet store Fordele paa begge Sider. »De Ny« faar endelig borttaget det Skær, der hidtil har hvilet over dem, og som ved Generalforsamlingen i vor Forening i Søndags saa stærkt blev fremdraget. De kan lade deres Medlemmer rejse i Provinserne paa samme Betingelser som vore, og de vil erholde de samme Rettigheder hos de

udenlandske Foreninger, som vi nu har. Vor Forenings Medlemmer opnaar at blive ligestillede med »de Ny« ved Besættelsen af ledige Pladser, og hvad dette vil have at sige, behøver vel ikke yderligere at kommenteres; desuden vil vi opnaa den Fordel ikke at have »de Ny« staaende som udeltagende Tilskuere ved en Lønkamp — Fællesafstemningen vil her gøre Udslaget.

Om nu »Dansk typ. Forening«s Medlemmer synes om denne Alliance og om den indgaaede Kontrakt? Ja, hvorfor ikke? Kan *vi*, saa kan vel ogsaa *de* indsé Nødvendigheden af Sammenslutningen, og hvad der for Provinsernes Vedkommende særlig maa være tilfredsstillende, er Arbejdsanvisningskontoret. De unge Provinsianere, som har forsøgt deres Lykke her i Byen, mange Gange uden Resultat, kan tale med om det ubehagelige ved den Pilgrimsgang, de har maattet gaa fra Trykkeri til Trykkeri. Det vil nu være forbi. De vil efter de Oplysninger Anvisningskontoret kan give dem, nogenlunde kunne beregne Udsigten til Arbejdes Erholdelse i en nær eller fjærn Fremtid, og ikke være udsatte for at spilde Tiden ved uholdbare Løfter om Plads.

Og saa faar da ogsaa Kollegerne i Provinserne et Ord at sige i Spørgsmaalet om en Lønkamp. Det vil være dem muligt at lægge et stort Lod i Vægtskaalen ved Afgørelsen for eller imod; der er ogsaa her bygget paa Princípet: lige Pligter og lige Rettigheder.

Alt i Alt maa Overenskomsten, saaledes som den staar paa Papiret, siges at være god; der staar nu kun tilbage at faa Provinsernes Sanktion og saa, naar Kontrakten træder ud i Livet, efterleve den trofast i alle Punkter, og fra alle Sider vise, at det ikke har været paa Skrømt, man er gaaet med til at gøre Indrømmelser, men at den raadende Tanke hos de Mænd, der har udarbejdet den, og hos alle de, der har vedtaget den, kun har været at virke hen til et enigt Samarbejde mellem Standens samtlige Medlemmer, til Gavn for alle, og til Udslettelse af den Hadskhed, der desværre har varet altfor længe.

Den 6. December 1890. M. H.

Til Julefest!

Paa Søndag holder vi atter Fest! Denne Aften er det Børnene, der skal føre Ordet — de Smaa, der saa ofte maa undvære Fa'er, fordi han er »i Foreningen«, de skal selv give Møde denne Aften og sé, at »Foreningen« ikke er saa slem, som Mo'er maaske tidt siger, men at den ogsaa tænker paa dem, tænker paa, hvor megen Glæde der kan være for de Smaa i at komme sammen om de festligt smykkede Juletræer med de hundreder af Lys og de hundreder af Kræmmerhuse med Godter! De skal der faa Indtrykket af, at naar Fa'er og hans Kammerater faar Lyst til at lave Børnefest, saa bliver det en Fest som til sene Tider vil blive mindet af dem; thi hvor mange Julefester de Smaa end vil komme med til, saa vil dog altid Festen i »Fa'ers Forening« staa som Nr. 1.

Festkomitéen har sat alle Sejl til og arbejdet utrætteligt, og velvillige Kvindehænder har længe havt travlt med Forarbejdelsen af Gaver til de Smaa. Naar derfor paa Søndag Aften Dørene til Festsalen aabnes, vil et hundredstemmigt »Aah!« lyde fra de smaa Barnelæber, og Øjnene vil skinne ved Synet af de 2 mægtige Grantræer, der straaler i et blændende Lyshav.

Vi tvivler ikke paa, at Tilslutningen vil blive stor. Thi uagtet Festen holdes for »de Smaa«, har man ikke villet lade »de Store« staa tilbage, men har sørget for, at ogsaa de faar deres Part af Juleglæden. Naar Børnenes Fest er forbi, naar de har sét sig mætte og danset sig trætte, saa begynder Hr. BERTRAMS »franske Musik« at spille op til Dans for de Voksne, og saa er der »Bal i Haven« til Kl. 3, kun afbrudt ved et mindre Ophold, hvor Gæsterne kan gøre sig bekendt med Hr. Larsens Egenskaber som Køkkenmester og smage hans berømte »Gaasesteg à 1 Kr.«, hvortil Programmet lover »Brændevin gratis« (!).

For øvrigt vil Aftenen byde paa mange Overraskelser og Nyheder. Hr. Koncertmaler CHRISTENSEN er en virkelig Mester paa sit Omraade, lige som hans Frue er en lige saa fortrinlig Fortællerinde af fremmede Ting som hun er Forfatterinde til originale Arbejder. Hr. KEIL leverer splinternye Numre og en blandt Typograferne meget kendt Dame vil her som saa ofte tidligere rive Publikum med sig ved sin Stemmes lokkende Klang og sit bestikkende Smil.

At Lokalerne vil blive fyldte — ja maaske overfyldte — tvivler vi ikke om, og naar man saa foruden at have haft en fornøjelig Aften sammen, tillige har givet sit Bidrag til at lindre Nøden hos sine trængende Kammerater, saa har man naaet et Resultat, der kun kan bidrage til, at de bedre stillede og de uheldige Kolleger af Hjærte vil kunne ønske hinanden en

Glædelig Jul!

En Forespørgsel.

Jeg tillader mig at stille følgende Forespørgsel, som jeg haaber at sé besvaret i »Typ.-Tid.«:

»Er det overensstemmende med god kollegial Aand, naar Personalet i en herværende stor Forretning, uden at nedlægge Spor af Indsigelse derimod, modtager som Arbejdskammerat en af de værste Blokadebrydere, Typograferne kan opvise, — et Menneske, der ved sine egne Handlinger er sat saa langt ned i det kollegiale Omdømme, at han aldrig kommer op igen? — Var det dog ikke muligt, at Vedkommende, ved en bestemt fælles Optræden fra hele Personalets Side, kunde blive gjort umulig paa Sætteriet og henvist til den Anstalt, hvor han synes rettest at have hjemme?« P. M.

Vi skal foreløbig ikke tage Ordet i denne Sag, men henstille til det vedkommende Personale selv at give Svar. RED.

Korrespondancer.

London, Novbr.

Under Navn af »*London International Typographia*« er der i denne Maaned her i Byen dannet en Forening for udenlandske Sættere og saadanne, der er beskæftigede med Værker i fremmede Sprog. — Foreningen holder sine Møder i »*St. James Tavern*«, *Bevis Marks, Houndsditch, E. C.* Denne Forenings Formaal er at afhjælpe en mellem Fagfællerne længe følt Trang. De fremmede Sættere leve her fuldstændig isolerede fra deres Landsmænd, hvad der staar i den krasseste Modsætning til det kollegiale Sammenhold og Kammeratskab paa Fastlandet, og gør det umuligt at træde hjælpende til med Raad og Bistand for de hertil ankommende Sættere. — Foreningen, hvis Love staar i Samklang med det engelske Typografforbund og saa at sige danner en Forening i Foreningen, udreder Understøttelse til Arbejdsløse, naar disse et halvt Aar har været Medlemmer, og lader afholde Sammenkomster med vejledende Foredrag etc., og søger tillige ved Korrespondance med Fag- og Arbejderblade paa Kontinentet, at give Oplysninger om engelske Forhold og derved mulig forhindre en uoverlagt Indvandring af Arbejdere, der kun vil være til Skade for disse selv.

Alle udenlandske Sættere, der er Medlemmer af Londoner Typografforbundet eller et andet anerkendt Bogtrykkerforbund opfordres derfor i egen Interesse til at indmelde sig i »Typographia«. Alle nærmere Oplysninger om Foreningen erholdes gennem Sekretæren, Hr. J. N. ZWIEBEL, 31 Clerkenwell Road, St. Johns Square, London, E. C.

Det er at haabe, at de fremmede Kolleger snarest muligt vil indmelde sig i Foreningen, da den forestaaende Lønbevægelse og Forkortelse af Arbejdstiden sikkert vil stille en Nedlæggelse af Arbejdet i adskillige Trykkerier i Udsigt. Og i saa Fald vil en Sammenslutning af alle de udenlandske Sættere være af den største Vigtighed, og deres snarlige Indmeldelse i »Typographia« kan derfor ikke tidt nok tilraades.*)

Z.

*) Svenske og norske Fagblade bedes optage denne Korrespondance.

Blandinger.

Indsamlingen til de Arbejdsløse. Den gode gamle Skik, hvert Aar ved Juletid at indsamle en lille Pengegave til de arbejdsløse Kolleger, har som sædvanlig blandt Kolding-Kollegerne vundet god Tilslutning, denne Gang tillige med d'Herrer Principalers Støtte. Indsamlingen har givet et smukt Resultat i Aar, nærmlig 48 Kr., hvoraf 1/3 uddeles til Arbejdsløse i Kolding og 2/3 tilsendes Hr. GUST. CLAUSEN til Uddeling blandt Arbejdsløse i København i Julen. M. S.

Dødsfald. I Tirsdags afgik Typograf HANS ADOLF HANSEN ved Døden af Lungesyge. Han havde lært hos Wibe og havde i Aarenes Løb arbejdet i forskellige Trykkerier, sidst hos Fjeldsøe. Han var en brav Kollega, og det er at haabe, at Kammeraterne talrigt vil give Møde ved hans Begravelse, hvor Foreningens Fane kommer til Stede.

DEN TYPOGRAFISKE FORENINGS

JULEFEST

AFHOLDES SØNDAGEN DEN 21. DECEMBER 1890

I LARSENS SELSKABSLOKALER

ØSTERGADE 32, 1. SAL (FORHEN »THALIA«).

Festen aabnes præcis Kl. 7 og sluttes Kl. 3.

Kl. 7—8½: **Juletræ og Juleborde,**

Tombola, Koncert af stort Orkester, Dans for Børnene, Børnelege, Julesange, hvoriblandt en, som er forfattet til selve Festen.

Ethvert Barn erholder foruden en Forfriskning, en Gave og et Kræmmerhus Godter.

Kl. c. 9: **Stor Aftenunderholdning**

af fortrinlige Kræfter, som ikke tidligere har optraadt i Foreningen, bl. a.: *Oplæsning af en Dame, Optræden af en Koncertmaler, Solosang, Komedie, komiske Foredrag* o. s. v. — Se nærmere Programmet.

Kl. 10—3: **Assemblé.**

Stort, brillant Orkester.

Kl. 12: *Fællesmaaltid à 1 Kr. pr. Kuvert.*

Billetter til den første Del af Festen (Juletræ og Aftenunderholdning) à *35 Øre* for Voksne og *15 Øre* for Børn faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne og hos Kassereren. **Balbaand** à *60 Øre* for en Herre og *40 Øre* for en Dame faas i Salen.

Børn, som ikke er ledsagede af Voksne, indlades ikke.

Gaver til Festen modtages af Kasserer CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld. og Næstformanden, FASMER, Larslejstræde 8, 2. Sal.

FESTKOMITÉEN.

De Kolleger, som ønsker at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, anmodes herved om at indsende **skriftlig** *Begæring med tilbørlig Motivering senest Mandag d. 22. December, Kl. 3 til Undertegnede.*

FORMANDEN.

Til HANS ADOLF HANSENS ENKE har jeg modtaget: Aamodts Personale 5.00, C. N. Hansen 2.00, N. Olsen 2.00, Politikens Pers. 7.00, Adresse-Avisens 4.00, Lunos 2.55, Thieles 6.70 — ialt Kr. 29.25

De yderligt tegnede Bidrag bedes snarest indbetalt.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Varde* er Faktor VALD. BRENDSTRUP valgt til Formand i Stedet for Typograf J. A. Hansen, der er bortrejst.

Kolding, d. 15. Decbr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag den 15. December.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Afstemningen over Gensidighedskontrakten med »Den typ. For.« og »Ny typ. Foren.«, København.* Samtlige Lokalforeninger med Undtagelse af Nykøbing M., Skanderborg og Rønne havde deltaget i Afstemningen. Der var ialt afgivet *435 Stemmer*, deraf *339 Ja*, 70 Nej, 25 »Stemmer ikke«; 1 Stemmeseddel var ugyldig formedelst manglende Underskrift. Afstemningen i Lokalforeningerne faldt saaledes:

Lokalforeningerne.	Ialt afg. St.	Ja.	Nej.	St. ikke.
Aalborg	29	21	6	2
Aarhus	49	29	9	11
Assens	5	3	1	1
Esbjerg	3	2	1	»
Faaborg	6	5	»	1
Fredericia	8	8	»	»
Helsingør	5	5	»	»
Herning	3	3	»	»
Hillerød	13	13	»	»
Hjørring	11	10	»	1
Holbæk	14	8	5	1
Holstebro	5	4	1	»
Horsens	16	16	»	»
Kallundborg	10	10	»	»
Kolding	27	27	»	»
Køge	7	7	»	»
Maribo	6	1	5	»
Middelfart	9	9	»	»
Nakskov	4	4	»	»
Nyborg	3	3	»	»
Nykøbing F.	6	6	»	»
Nykøbing M.	—	—	—	—
Næstved	16	16	»	»
Odense	49	12	33	4
Præstø	2	2	»	»
Randers	17	13	4	»
Ribe	3	3	»	»
Ringkøbing	6	5	1	»
Ringsted	11	9	2	»
Roskilde	7	7	»	»
Rudkøbing	7	7	»	»
Rønne	—	—	—	—
Skanderborg	—	—	—	—
Skive	7	7	»	»
Slagelse	13	13	»	»
Sorø	3	3	»	»
Svendborg	14*)	13	»	»
Silkeborg	6	2	2	2
Stege	4	3	»	1
Stubbekøbing	4	4	»	»
Thisted	6	6	»	»
Varde	5	5	»	»
Vejle	7	6	»	1
Viborg	9	9	»	»
	435	339	70	25

Afstemningsresultatet bliver at meddele »Den typ. Forening«s og »Ny typ. Forening«s Styrelser. »Den typ. Forening« anmodes om at foranstalte de fornødne Dokumenter udfærdigede.

2. Skrivelse fra Telegrafstationen med Meddelelse om, at fra 1. Jan. 1890 bliver der at erlægge et Gebyr af 8 Kr. aarlig for forkortede Telegramadresser. Det vedtoges at bibeholde Arbejdsanvisningskontorets forkortede Adresse (»Typografia«), og afholde denne Udgift kvartalsvis paa Anvisningskontorets Konto.

3. Skrivelse fra »Ny typ. Foren.«s Formand, som besvares.

Endvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. R.

Ny Medlemmer: Faaborg, SØREN GUSTAV LARSEN (tidl. Medl.). Grenaa, ANDERS MARIUS ANDERSEN (udl. 1. Marts 1890 hos C. V. Færch i Grenaa), arb. i J. Skjødsholms Bogtr. i Grenaa.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Ringsted, (Folketidende) IVAR NIELSEN (Den typ. Forening, 372). Kolding, A. ANDREASEN (Den typ. Forening, 6).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Odense, 75, JOH. E. RASMUSSEN (sidst arbejdet i Svendborg). Thisted (Thisted Amtsavis), 477, P. V. BOYESEN (sidst været paa Rejse) og (Thisted Amtstidende) 37, J. A. HANSEN (ligeledes fra Rejse). Holbæk, 588, FR. NIELSEN (sidst arb. i Frederikssund).

Bortrejste: Nykøbing, F., 553, HANS H. STAHL (til København) arbejdsløs. Viborg, 54, RASMUS ANDERSEN (til Silkeborg), arbejdsløs. Grenaa, 682, TH. JØRGENSEN (til Hjørring), arbejdsløs.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende TH. NIELSEN.

Mulige Restancer maa være indbetalt senest den 31. December, da Udslettelse ellers finder Sted. G. CLAUSEN.

*) 1 ugyldig.

Ny Medlemmer: VALDEMAR PETERSEN (tidl. Medlem), udlært den 23. Juni 1888 hos Schultz og ALBERT EDWARD HANSEN (udlært den 29. Marts 1890 hos Schultz), arb. begge hos Schultz.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: MARTIN RASMUSSEN (Den typ. Forening, 455), arb. hos Eltong. LARS NIELSEN LARSEN (Dansk typ. Forening, 536), arbejdsløs.

Bortrejst: 617, KARL E. FISCHER (arbejdsløs).

Død: 844, HANS ADOLF HANSEN.

Styrelsesmøder.

Fredag d. 28. November. C. OLSEN ikke til Stede uden lovlig anmeldt Forfald. Et Trykkeris Forhold drøftedes; det besluttedes at udsætte Forhandlingerne herom til førstkommende Styrelsesmøde. Foreningens Julefest diskuteredes; det vedtoges at nedsætte et Udvalg, hvortil FASMER, C. OLSEN og OLUF OLSEN valgtes. Mødet hævet.

Torsdag d. 11. December. Alle mødt. BARNEWITZ var som 1. Suppleant indtraadt i Styrelsen i Stedet for A. Madsen. FORMANDEN stillede Forslag ang. »Typ.-Tid.«; det vedtoges énstemmigt og sendes nu til »Dansk typ. Foren.«s Hovedbestyrelse. Afholdelsen af den i Gensidighedskontrakten bestemte Konference drøftedes. Ang. de i forrige Styrelsesmøde oplyste Forhold paa et Trykkeri besluttedes det at indhente yderligere Oplysninger, lige som en stedfunden Opsigelse diskuteredes. Julefesten drøftedes. Regnskabet behandledes; da der i den senere Tid kun var afbetalt meget lidt paa Laanene, besluttedes det for Fremtiden ikke at se igennem Fingre med de Medlemmer, der systematisk undlod at betale. Et tidligere Medlems Forhold drøftedes. OLUF OLSEN valgtes til Bibliotekar. Endelig besluttedes det for Fremtiden at opkræve de Bøder, som var foraarsaget ved Styrelsesmedlemmernes for sene Ankomst til Styrelsesmøderne, med større Strænghed. Mødet hævet.

Søndag d. 14. December. FORMANDEN fremsatte et Forslag om Understøttelsesfondet, som vedtoges. En Understøttelse bevilgedes. Et Medlems Optagelse behandledes. FORMANDEN oplæste et Udkast til Regulativ for det paatænkte Arbejdsanvisningskontor; det vedtoges at lade Udkastet cirkulere blandt Styrelsens Medlemmer. Maskeraden drøftedes. Mødet hævet. FORMANDEN.

Styrelsesmøde Kl. 11 i Thalia Søndag d. 21. December.
FORMANDEN.

Til *de Arbejdsløse i Julen* har jeg modtaget: Kolding Lokalf. ved M. SCHJERN 32.00, Nykøbing Lokalf. paa Falster ved K. KRISTIANSEN 13.00, Fra Aarhus (50 Typografer og 5 Princip.) ved VICTOR JENSEN 55.36, Horsens Lokalf. ved TH. LASSEN 18.00, Medlemmer af Næstved Lokalf. ved OTTO OLSEN 14.00, Bordings Personale 6.50 — ialt Kr. 138.86.

Med det tidl. indk. Kr. 17.00, ialt Kr. 155.86.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Gaver til Julefesten i »Den typ. Forening«. Ved OLUF OLSEN: J. Wulff: en Dukke og et Attraps; Lagerist S. Olsen: en Pk. Diverse; eget Bidrag: Forskelligt til Juletræet. Ved TH. NIELSEN: En Kirke, 3 Bøger og 1 Spil; Trykker Jacob Jensen: 1 Bog. Ved FASMER: Adresseavisens gl. Foren.s Medl. og J.: 5 Kr.; eget Bidrag: 50 Flag m. m.; J. J. Sørensen (Qvist): 1 Kr. Ved G. CLAUSEN: L. N. Kalckar: 1 Merskums Cigarrør; J.: 4 Attraps; E. C.: 4 Smaating; M. Schmidt: 1 Gevær; U. O.: 3 Sprællemænd og 1 Notitsbog.

Til de *Strejkende i Budapest* har jeg endv. modtaget: Hillerød Lokalf. 2.00, Politikens Personale 7.00, Københavns 3 00, Dagbladet 3.75, Ferd. Philipsens 0.50, Adresse-Avisens 2.35, R. S. 2.45, Bagges 1.45, Bordings 1.90, N. Cohn (3 Mand) 0.75, Social-Demokr.s (med Undtagelse af 6 Mand) 2.25, Lunos 1.65, Avisens 2.40, O. C. Olsens 2.36, Jørgensen & Co.s 2.40, Rasmussen & Olsens 1.65, Aftenbladets 1.25, Møller & Thomsens 2.45 — ialt Kr. 37.56.

Med det tidl. indk. Kr. 315.44 ialt Kr. 353.00. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Indøvelse af Sange til Aarsfesten.
STYRELSEN.

Brevkasse.

»Kan det betragtes som stridende *mod* Tarifen — særlig dens Paragraf 18 — at en Principal og hans Personale bliver enige om en kort, bestemt Tid at indskrænke Arbejdstiden med event. et Par Timer om Dagen, for derved at forhindre en Del Opsigelser paa Grund af Mangel paa Arbejde«.

Tarifens § 18 siger vel, at *»Arbejdstiden* er 10 reelle Timer daglig« inden for Tidsrummet Kl. 7 Morgen til Kl. 9 Aften, men Tarifens Mening er hermed kun den, at *ud over* dette Antal Timer maa den *ordinære* Arbejdstid under ingen Omstændigheder strække sig. Tarifen *forbyder* hverken at arbejde *mere* eller *mindre*, men den fastsætter *kun* som Arbejdstidens *Grænse* 10 Timer; der kan derfor absolut ikke være Tale om, at vedkommende Personale handler *mod* Tarifen ved at komme overens med Principalen om at indskrænke Arbejdstiden; man er snarere berettiget til at sige, at Personalet handler baade *solidariskt* og *kammeratligt* ved paa denne Maade at undgaa, at nogle af Kammeraterne afskediges. Det kan derfor kun ansés for tilraadeligt at forsøge paa at opnaa en saadan Overenskomst, som den ærede Indsender omtaler. FORMANDEN.

ANNONCER

Nyttige og billige Jule- og Nytaarsgaver i Manufaktur og Trikotage.
Rørholmsgade 14, Kælderen.

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Plads søges.
En **Typograf,** flink Akcidens- og Avissætter samt hurtig og paalidelig Ombryder, der i flere Aar har bestyret et større Provinstrykkeri, søger paa Grund af indtrufne Omstændigheder Plads straks. Billet mrkt. »A. J. 12« modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.
Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.
»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.
GRUNDLAGT 1833

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Pariserudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 52
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 27. December 1890

XVII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Tillidserklæringen.

Tidt og ofte har Luften genlydt af Klager og Véraab over de Angreb, »Typ.-Tid.« rettede mod »Ny typ. Forening«s ansete og højt fortjente Mænd; saa fuldttonende var dette Raab blevet, at det endogsaa havde vundet Genklang uden for »Ny typ. Forening«s Kreds. Mærkeligt nok var der aldrig nogen, der talte om de Elskværdigheder, »Ny typ. Forening« efter bedste Ævne søgte at servere om dem, der stod i Ledelsen for »Den typ. Forening« — muligvis af den Grund, at der aldrig fra *deres Side* lød nogen Beklagelse.

Der turde maaske være nogen Anledning til at gøre opmærksom paa dette Forhold lige over for det rent personlige Angreb, der i sidste Nr. af »Ny typ. Tid.« rettes paa mig. Jeg finder saa meget mere Anledning dertil, som jeg lige over for alle Kollegerne i Danmark, Norge og Sverig, som i ganske særlig Grad har vist den sidste Tids Forhandlinger udelt Opmærksomhed, ønsker at konstatere, *hvem* der paany begynder at fyre op under Kedlen, uagtet Meningen med hele Sammenslutningen dog har været den at slaa en Streg over Fortiden og udelukkende arbejde paa Fremtidens Opgaver.

Men jeg vil ogsaa kun indskrænke mig til at konstatere dette. Jeg indlader mig ikke paa at undersøge »Ny typ. Tid.«s Berettigelse til at ville diktere »Den typ. Forening«, hvem den ønsker at have som Formand; jeg agter ej heller at spilde Ord paa den løse og usandfærdige Sigtelse for »aftalt Spil« og »Underfundighed« — mine Modstandere i Gensidighedsspørgsmaalet vil vide at vurdere den efter Fortjeneste — og det falder mig endelig ikke ind at diskutere om min fremtidige Holdning med d'Hrr., som blindt hen dømmer mig, uden endnu at have sét et eneste Bevis paa den Stilling, jeg vil indtage lige over for »Ny typ. Forening«, *efter at* den nu har faaet det *Fagforenings* Præg ud ad til, som den desværre før altid har søgt at undgaa.

Skulde man allerede fortryde, hvad man har gjort?

D'Hrr. maa for mig gærne udøse deres Galde over mig, til de tilsidst taber Vejret — mig vil det ikke tage paa. Men er det i Organisationernes og Typografernes Interesse, at man nu, hvor man skulde forsøge at faa den gamle Hadskhed og Bitterhed ud af Verden, netop søger at faa bragt nyt Liv i Personlighederne?

Jeg tror det ikke. I alles Interesse vilde det være at drukne den gamle Adam og saa tage fat paa Løsningen af de store Opgaver, der ligger omkring os.

VICTOR PETERSEN.

„Den ny Æra".

Hvilke forbavsende Resultater Tilfældigheder kan bringe, ser man bedst af Gensidighedskontrakten, der i Følge Hr. H. F. Rasmussens Profeti skal indlede »en ny Æra for de typografiske Arbejderes Foreningsliv i Danmark«. Da »Ny typografisk Tidende« under Presset fra Kristianiakonferencen talte sødt og lokkende om Samarbejdet paa Basis af »Lige Rettigheder og lige Pligter«, spirede rent tilfældigt den Tanke frem hos H. F. R., at nu var Tidens Fylde kommen for Stridens Ende, og han fik Gensidighedskontrakten med vor Forening opsagt. Og vel sagtens lige saa tilfældigt var denne Opsigelse Signalet for vor Styrelse til at indlede Forhandlinger med »de ny«s Repræsentanter. Og Tilfældighedernes tilfældige Frugt blev Gensidigheden. Jeg forudsætter nemlig, at hele Samarbejdet beror paa Tilfældigheder, thi jeg vover ikke at insinuere, at baade Hovedbestyrelsen og vor Styrelse adræt har danset, saa snart der fløjtedes fra den ny Forenings Organ. Skulde denne Slutning imidlertid være urigtig, og skyldes Gensidighedskontraktens Tilbliven ikke Tilfældigheder, men enkelte Mænds Initiativ, da fortjener sikkert Hr. H. F. Rasmussen Æren — den bliver vist ikke større, end han kan bære den.

Men det er mindre væsenlig, hvorledes »den ny Æra« er *indledt*, langt vigtigere er det, *af hvilken Beskaffenhed den er.*

Foreløbig var Glæden over denne jo saare stor alle Vegne. I alle tre Foreninger fylkede der sig et stort Flertal om den opnaaede Treenighed, og vi, der var dens Modstandere, blev alle Vegne i Minoritet. Men desuagtet begynder det dog allerede nu saa smaat at dryppe med Malurt mere end ét Sted.

Og det er ikke saa underligt.

Hvis »Den typ. Forening«s hidtidige Taktik var sund og god — og man maa vel tro, at den anerkendes som saadan, siden dens Bærer tildeles et Tillidsvotum — hvorfor kommer man saa nu lige med det modsatte? »Isolerings-Taktiken« gik jo ud fra, at »de ny« *ikke* vilde være med til *det*, som vi ansaa for gavnligt, og som Følge deraf søgte man at tvinge dem til at tage Standpunkt til de foreliggende Spørgsmaal for derved at vise deres fjendtlige eller ligegyldige Sindelag. Gensidigheden derimod maa jo absolut være baseret paa Tiltro til de kontraherende Parter og Overbevisningen om, at de virkelig vil arbejde i samme Retning som vi. Hvorfra skriver nu denne »Strømkæntring« sig? Er den foraarsaget ved »Ny typ. Tid.«s Udtalelse om de brændte Fingre? Eller maaske ved den ny Forenings »solidariske« Optræden ved forskellige Lejligheder?

Thi hvis man ikke forudsætter »de ny«s gode Vilje, er det saa logisk og korrekt, at man giver dem, man maaske tiltror en Bryden ud af Rækkerne af værre Beskaffenhed end

den tidligere, et Skær af at være en fuldgod Fagorganisation, for at de under denne Maske kan vinde yderligere Tilslutning?

Naar man tænker paa dette og andet, saa er der vist god Anledning for vort Vedkommende til at stemme Jublen en Oktav ned.

Heller ikke ude i Provinserne er Glæden vist overvældende, og var Odense-Kollegernes Udtalelse kommen Medlemmerne i Hænde *før* Afstemningen, var Resultatet maaske bleven et andet, end det blev. Den paaviste Mangel ved Arbejdsanvisningskontoret kan *maaske* — skønt yderst tvivlsomt — afhjælpes ved Kontorets Regulativ; men bliver den ikke afhjulpen, da kommer Gensidighedskontrakten meget til at ligne en kinesisk Mur mod Tilgangen fra Provinserne.

Gensidighedskontrakten er vel bleven vedtaget i »Dansk typ. Forening« og »Den typ. Forening«, fordi man nærede Tiltro til »de ny«s gode Vilje over for Samarbejdet; men mon ikke Troen vil begynde at vakle lidt, naar man sér, at »Ny typ. Tidende« i sit sidste Numer erklærer, at skal *vor* Forenings gamle Taktik bibeholdes — og det er vi vel alle enige om — *»saa kan »Ny typ. Foren.« lige saa gærne med det samme opsige Overenskomsten«*.

Den ny Æra tegner godt! NIELSEN KOLDING.

I Organisationens Tjeneste.

Hvad er mere rimeligt end at samtlige Udøvere og Hjælpere ved et Fag slutter sig sammen for i støt Enighed at værne om deres fælles Interesser, og til enhver Tid at kunne træde op som en samlet Masse, naar man truer den enkelte?

Hvad var mere rimeligt, end at et Fag som vort, der har Interesser fælles med flere andre under Boghaandværk sorterende Fag, sluttede sig sammen med disse og søgte at danne et stærkt Bolværk mod den Stormflod, der til hvilken som helst Tid kan trænge ind over os fra Arbejdsgivernes Side?

Et Forsøg paa en Sammenslutning af de ved Boghaandværkets forskellige Afdelinger ansatte Kvinder blev for et Par Uger siden gjort af den herværende »kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening«. Man holdt et Møde, hvortil der var indbudt »alle de ved Bog- og Stentrykkeri, Bogbinderi og Skriftstøberi arbejdende Kvinder«. Resultatet var imidlertid ikke saa stort, som man havde ventet, skønt der var arbejdet godt baade fra selve Foreningens Side, fra Styrelsen og fra Medlemmerne af Bogbindersvendeforeningen. Men kan man i Grunden undres herover. Det var her *Kvinder*, der skulde gaa i Spidsen for Sammenslutningen af Fagets forskellige Udøvere. Det var Kvinder, der hidtil har staaet fuldstændig udenfor Organisationen, der her gav sig i Lag med en Opgave, hvortil Mændene endnu har manglet — hvad skal jeg sige — Mod eller Omtanke.

Men hvor bliver Mændene da af? Kan vi længere være bekendt at holde os tilbage? Kan vi da ikke faa Øjnene op for, at vi ogsaa har Interesser tilfælles med Udøverne og Hjælperne i de Fag, der gaar Haand i Haand med vort? Kan vi ikke forstaa, hvad Gavn der kan være for os ved at knytte Forbindelse med Arbejderne indenfor Stentrykkeri, Skriftstøberi og Bogbinderi? Og kan vi ikke indse, at det naturligste vilde være, at vi ogsaa fik draget de ved disse Fag arbejdende Kvinder nærmere til vor egen Organisation, ved at agitere for deres Tilslutning til den kvindelige Forening?

Desværre: Nej! Vi maa indrømme det for os selv; selv om vi paa Møderne taler nok saa smukt om Solidariteten og Klassebevidstheden, saa har dog den store Portion af os endnu den gamle dumme Indbildskhed hængende i Kroppen, at Typograferne er af bedre Surdejg end de andre Haandværkere. Og er der Tale om Kvinden, saa staar vi fuldstændig skeptiske over for hendes Virksomhed i Organisationen. Har hun Lyst til at danne en Fagforening, saa lad hende det, men lad hende endelig holde sig for sig selv; at faa nogen Tilknytning med en saadan Forening vilde næppe ret mange af os synes om.

Men under en Lønkamp vilde Tanken maaske faa en anden Retning. Saa vilde Fortrydelsen maaske komme over, at man ikke i rette Tid havde haft Øjnene aabne. Saa vilde man lære at indse, at Kvinden var en Faktor, som man i Tide skulde have taget med i Beregningen. Det er derfor min Mening, at vi alle maa søge at virke hen til, at den Organisation, der allerede er dannet af de kvindelige Hjælpere paa Bogtrykkerierne, bliver saa stærk som mulig. Vil enhver af os tage Sagen med Alvor, vil vi, i Stedet for den gamle Tilbøjelighed, der er hos os til at gøre Løjer med alt, for en Gangs Skyld se med alvorlige Øjne paa en alvorlig Sag, en Sag, der kan faa en overordentlig stor Betydning for os selv, saa vil Resultatet en Gang i Tiden blive godt, og vi vil selv kunne komme til at høste Gavn af det Arbejde, vi har udført i Organisationens Tjeneste.

Vi staar langt tilbage her hjemme, men vi *maa* frem. Den fornemme Tilbagetrukkenhed duer ikke og staar kun i daarlig Samklang med de Ord af Karl Marx, som dog saa mange af os ynder at citere: »Proletarer — — forener Eder!«

Derfor tag rask fat! Den Agitation, Kvinden udfolder, bør Manden supplere. Sørg paa ethvert Trykkeri for, at der skaffes den kvindelige Forening Medlemmer, og hvor I taler med Kvinder, der arbejder i de Fag, Foreningen optager, da agitér for, at de slutter sig til den, og I vil en Gang blive overtydede om, at I har handlet i en god Sags Tjeneste. Naar saa den kvindelige Forening har vokset sig stærk, naar den har samlet alle de Kvinder indenfor sin Ramme, der hører den til, saa arbejder vi videre i Forening, saa vil maaske ikke længere den Blindhed være til Stede, som alt for længe har behersket os, og staar saa de mandlige Udøvere og Hjælpere ogsaa samlede, saa danner vi en Magt, som faar Lov at sige et Ord med, hvor det gælder en saa vigtig Sag som Medbestemmelsesretten ved Delingen af Produktionens Udbytte.

P. M.

Blandinger.

Strejken i Helsingfors endte, som vi sér i — »Correspondent«(!) med en Overenskomst mellem Principalerne og Arbejderne. Kollegerne i Helsingfors bekendtgør, at de som Følge heraf sér bort fra Understøttelse fra de udenlandske Typografer. Vi finder Anledning til skarpt at paatale den utrolige Ligegyldighed, hvormed man har behandlet alle de skandinaviske Organisationers Styrelser og item deres Blades Redaktioner, idet man end ikke har ansét det for Umagen værd med et eneste Ord, at underrette dem om Sagens videre Udvikling. Den vil maaske straffe sig en anden Gang.

Almanak for Typografer. Vorøstrigske Kollega, Hr. HEINRICH FABER, har i Lighed med de foregaaende Aar, udgivet sin bekendte Almanak. Foruden belærende og underholdende Artikler af Kolleger

som KARL HØGER og KRALIK, findes ogsaa udmærket praktiske Fortegnelser over samtlige typografiske Foreninger og deres respektive Blade samt en fortræffelig Vejledning for Rejsende over alle de Steder, hvor Viatikum udbetales og hvor det bedste Herberge findes. Vi anbefaler danske Kolleger at gøre sig bekendt med denne i mere end én Henseende ypperlige Raadgiver for Typografer.

Jubilæums-Udstillingen i Industriforeningen i førstk. Januar Maaned til Minde om 400 Aarsdagen for Bogtrykkets Begyndelse i København ved *Godfred af Ghemen* tegner til at blive meget omfattende. *Det store kgl. Bibliothek* vil efter ministeriel Tilladelse, fremlægge en stor Del af sine Skatte, og i det hele sørge for den historiske Oversigt. Endvidere er det lykkedes at formaa den store Bogtrykker *Th. L. de Vinne* i New York til at interessere sig for Sagen, og ved hans Velvilje er der under Vejs en Sending af moderne amerikansk Bogtryk. I Paris har *Carcle de la Librairie* taget Sagen i sin Haand, og indsamler den franske Afdeling og i England er der ved den danske Generalkonsul *Delcomyn's* Hjælp Udsigt til en lignende Samling fra London. Endelig vil der, foruden flere enkelte Udstillere fra Tyskland, ventelig komme en samlet Repræsentation af tysk Arbejde fra *Buchgewerhe-Museet* i Leipzig. Desforuden vil der paa Udstillingen findes en meget fyldig Repræsentation af moderne Træsnit, samt en lille historisk Oversigt over Træsnittet. Hertil knyttes en Række Originaltegninger af Kunstnere, der især virke som Illustratorer. Selvfølgelig vil ogsaa alle andre Billedfremstillinger blive repræsenterede.

Der er fra alle Sider vist Planen en sjælden Imødekommenhed, som overtræffer de mest sangvinske Forventninger.

Julefesten i Søndags var besøgt af omtrent 200 Børn, der morede sig fortrinligt og uden at blinke holdt ud indtil den temmelig store Aftenunderholdning var forbi. At Festen tilhørte Børnene var kendeligt paa, at kun et meget beskedent Antal Voksne havde givet Møde, hvad der gav det paafølgende Assemblé et temmelig tyndt Udseende. For øvrigt forløb det hele paa den fornøjeligste Maade og saa vel Festkomitéen som de Assisterende fortjener Tak for deres Arbejde.

»Ny typ. Forening«s Formand, Hr. JULIUS FISCHMANN, meddeler i »Ny typ. Tid.«s sidste Numer, at han af private Grunde ikke oftere ønsker at modtage Genvalg.

I Ungarn har Kollegerne til Præsident for Forbundet valgt en af de Principaler, som efter at have antaget den budapest'ske Tarif smed sine Arbejdere paa Gaden. Det skyldtes væsenlig den indgroede Ligegyldighed — i Forbindelse med Trusler fra Principalernes Side — der i Budapest som andre Steder hersker blandt Typograferne. Af 1300 Typografer i Budapest og 400 i Provinserne var kun 300 til Stede; for Bogtrykker BRODY afgaves 196 Stemmer (deraf 116 fra Provinserne). Vort østrigske Broderorgan »Vorwärts« betegner med Rette denne Begivenhed som *en Skandale* for de ungarske Kolleger. De udenlandske Kolleger vil forhaabenlig ogsaa vide at give det rigtige Svar paa denne Handling, hvis man oftere anmoder om Hjælp i en Lønkamp.

Taksigelse. Herved takkes d'Hrr. Typografer, som ved deres Bidrag hidtil har holdt os fri for at erholde *fast* Fattighjælp. (Desværre regnes endnu i 1890 frit Hospital for Fattighjælp, selv om man har været i over 40 Aar i sit Fags Hjælpekasser). Særlig takkes d'Hrr. Inkassatorer og navnlig Hr. FRED. MØLLER for den dermed forbundne Ulejlighed.

Da det er ved Nytaarstid at dette Blad kommer Dem i Hænde, gribe vi Lejlighed til at ønske alle Typografer *»et glædeligt Nytaar!«*

Ærbødigst

BOLINE og E. HEINEMANN.

Anlægs-Apparat for Diegeltrykpresser. Paa Foranledning skal jeg tillade mig at henlede d'Hrr. Bogtrykkeres Opmærksomhed paa, at det af mig for kort Tid siden, gennem d'Hrr. D. VOIGT & KO., København, i Handelen bragte »Anlægs-Apparat for Diegeltrykpresser«, er fuldstændig *originalt*.

Det stilbare Anlægs-Apparat, der hidtil har været kendt, er tysk Patent og er, for uden at være dobbelt saa dyrt som mit, ogsaa mere end dobbelt saa kompliceret. Dette bragte mig paa den Tanke, at løse Opgaven: paa en mere sikker, nem og hurtig Maade, at tilvejebringe et godt Anlæg, og dette tror jeg nok er lykkedes, idet jeg selv i 2 Aar har anvendt dem paa min Presse. Jeg har haft Tilfælde, hvor Folk har ønsket noget indtrykt i allerede trykte almindelige Ting og dette har kunnet lade sig gøre uden mindste Vanskelighed og med største Akkuratesse.

Med mit Apparat er man, for uden at kunne trykke flerfarvede Forme aldeles nøjagtig og med samme Hurtighed, som alm. enkeltfarvede Ting, tillige i Stand til at trykke det størst mulige Format i Pressen, da Anlæggene ogsaa er lavede med dette for Øje.

Aarhus, d. 15. Decbr. 1890. MARIUS GEERTSEN.

Paa Grund af Helligdagene udgaar dette Numer af »Typ.-Tid.« en Dag senere end ellers. Nyaarsnummeret udgaar derimod som sædvanlig Fredag. Alt indsendt Stof maa være Redaktionen i Hænde senest Tirsdag Middag Kl. 2.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende V. PETERSEN.

Styrelsesmøde.

Den 22. December. Fraværende var BARNEWITZ og LAURITZEN med lovlig anmeldt Forfald; OLUF OLSEN var syg. KASSEREREN gav Meddelelse om de indkomne Pengebeløb; fra Komitéen for de arbejdsløses Fest var indkommet Kr. 270.25 og Indsamlingerne fra Provinserne og København havde givet Kr. 233.99. Der forelaa 16 Ansøgninger; det vedtoges end yderligere at bevilge de arbejdsløse, som *ikke* havde anmodet om Hjælp, en Understøttelse; hvilket ligeledes vedtoges for to ældre Kollegers Vedkommende. FORMANDEN meddelte, at han efter Konference med »Ny typ. Forening«s Formand havde ansat et Fællesmøde 2. Juledag i Danas Have. Det vedtoges at anmode Styrelserne for »Typografernes Hjælpekasser« og »Ny typ. Foren.«s Sygekasse om Ret til at deltage i det mellem de to Sygekasser stedfindende Møde. Derefter drøftedes Udkastet til Regulativet for Arbejdsanvisningskontoret. Mødet hævet. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: C. TOBORG (udl. hos Chr. Müller, tidl. Medlem), arb. hos Bernt Nielsen. ANTON NIELSEN (udl. hos Falk Simonsen & Co. den 21. Decbr. 1890), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: HANS HERMAN STAHL (Dsk. typ. Foren., 553), arbejdsløs. HANS BECH (Dsk. typ. Foren., 312), arb. hos Trier.

Bortrejste: 943, ALBERT CHRISTIAN EMIL JOHANSEN (til Göteborg i Plads). 1745, JOHANNES SCHMIDT (til Skelskør i Plads). 239, ANTON ELOF BENGTSON.

Mulige Restancer maa være indbetalt senest den 31. December, da Udslettelse ellers finder Sted.

Alle Inkassatorer anmodes om med 52. Uge at levere Budet Listerne, lige som Opgørelsen for *Billetsalget til Julefesten* bedes bragt i Orden i denne Uge. G. GLAUSEN.

Til *Understøttelsesfondet* har jeg endv. modtaget: Nielsen & Lydiche 3.10.

Med de tidl. indk. Kr. 636.01 — ialt Kr. 639.11.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til *de Arbejdsløse i Julen* har jeg endv. modtaget: Nogle Medlemmer af Viborg Lokalf. 3.88, Norman Bryn 1.00, Politikens Pers. 12.25, N. Cohns 26.50, Roskilde Lokalf. ved Knud Nielsen 7.50, Aalborg Lokalf. ved Alfr. Christensen 27.00, Overskud fra Arbejdsløshedsfesten 270.25, Hjørring Amtstidendes Pers. 3.00, Triers 14.25, Rigsdagens 4.85, Nationaltidendes 4.00, Eksprestrykkeriets 1.80, W. og F. 0.85 — ialt Kr. 377.13.

Med det tidl. indk. Kr. 155.86 — ialt Kr. 532.99.

G. CLAUSEN.

Til HANS ADOLF HANSENS ENKE har jeg endvidere modtaget: I. Cohns Pers. 3.35, Carl Lunds 2.00, Avisens 4.00, Græbes 2.60 — ialt Kr. 11.95.

Med de tidl. indk. Kr. 29.25 — ialt Kr. 41.20.

De yderligt tegnede Bidrag bedes snarest indbetalt.

G. CLAUSEN.

Gaver til Julefesten i »Den typ. Forening«. Ved CARL OLSEN: C. N. Hansen: 1 Cigarstativ, 1 Buste paa Søjle og 4 Konkylier fra Vesterhavets Kyst; N. Olsen: en parfumeret Naalepude; H. Sundstrøm 50 Øre; C. O., København: Ballonperspektiv, Numre til Tombolaen. Ved FASMER: B.: 2 Dukker, Den gamle Løve og de 3 fortabte Faar 1 Kr.; P.: Noget Barnetøj; Soph. Bruun: 1 Dukke, 6 Lommetørklæder og noget Juletræspynt. Ved TH. NIELSEN: 6 Pakker Cigarer. Ved G. CLAUSEN: Norman Bryn 0.50, Dagbl. 1.10, Hartwich: 1 Rygeetui og 1 Skrivetøj; N. F. Nielsen: 5 Stkr. Portemonnæer; Diderichsen: Tombola-Nr.; Politikens Pers. 7.75, Avisens 3.00.

Gaver til Biblioteket. Typograf OTTO HØEGH: Soldatengeschichten von R. Cronheim und Alex. von Degen; Vier Novellen von R. von Gottschall; Niels Lyhne, Roman af J. P. Jacobsen; Die Leute von Wien von E. Pötzl; Rund um den Stephansturm von E. Pötzl; Wien von E. Pötzl; Kriminal-Humoresker von E. Pötzl; To Fortællinger af Hackländer; Onkel Brøsigs Rejseæventyr af Reuter. Typograf VILHELM HANSEN: Daniel Sten: En Skæbne.

Gaver modtages fremdeles. BIBLIOTEKARERNE

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Kallundborg, 261, CHR NIELSEN og 566, C. A. GULLBERG (begge har sidst været paa Rejse).

Bortrejste: Kallundborg, 243, M. P. C. HANSEN og 619, ALBERT VILHELM ANDERSEN (begge til Skelskør i Plads). 1008, CHRISTIAN KNUDSEN (arbejdsløs).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, samt **hver Tirsdag** fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

En hjærtelig Tak bringes herved alle, som ved Assistance, Gaver etc. bidrog til Julefesten d. 21. December.

Den 24. Decbr. 1890. FESTKOMITÉEN.

Rettelse

Til de Strejkende i Budapest var i sidste Nr. af Bladet Sammentællingssummen fejlagtig anført til Kr. 37.56; skal være Kr. 41.56. Hovedsummen bliver derved ogsaa at forhøje med 4 Kr.

Brevkasse.

JERONIMUS, Aarhus. Deres Artikel er sendt til Red.-Udv. f. Prov., til hvem De bedes opgive Deres Navn. RED.

Regnskab for Aftenunderholdningen d. 23. November 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
Salg af reserverede Billetter	56	75
— - ordinære —	301	»
— - Balbaand	151	50
Indkomne Gaver	72	»
Ialt Indtægt	581	25
÷ Udgift	156	»
Overskud	425	25

Udgift.	Kr.	Øre
Teatret	12	»
Alb. Schous Akkompagnatør	2	»
Bord for Assisterende	9	50
Kontrol	5	»
Musik	42	»
Lokale	60	»
Traktement til Assisterende og Musiken	10	50
Procenter af Billetsalg	8	50
Balbaand og Naale	6	50
Ialt Udgift	156	»

Af Gaver er endvidere indkommet: V. 0.50, Sættere i Berl. Tid. 6.50, P. 0.50, Hoffensbergs Pers. 3.50, H. A. 2.00 — med de tidligere anmeldte 59 Kr. ialt 72 Kr.

C. E. BYNCK,
Komitéens Kasserer.

For Typografernes Sangforening:
ALBERT AUENER, Thiele. RUD. JACOBSEN, Thiele.

For Trykkerforeningen:
A. DAHLQUIST, Thiele. VALD. STEPHENSEN, Thiele.

For Ny typ. Forening:
JULIUS FISCHMANN, Nielsen & Lydiche. ANTHON LARSEN, Centraltrykkeriet.

For Den typ. Forening:
P. FASMER, Adresseav. VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

MARINONI
MASKIN-FABRIK
96 RUE D'ASSAS 96 PARIS
Paa Parisrudstillingen 1889 var Firmaet Medlem af Juryen og derfor udenfor Bedømmelse
Anbefaler sine i hele Verden anerkendte
ROTATIONSMASKINER
DOBBELCYLINDER-MASKINER
FOR AVISTRYK
HURTIGPRESSER
MED CYLINDERFARVERIVNING
AF NYESTE KONSTRUKTIONER
TRÆDEPRESSER
FOR VISITKORT OG ACCIDENSTRYK
LITOGRAFISK PRESSE
(NY MODEL)
Trædepresse »L'Utile« er til behagelig Eftersyn hos Undertegnede Ene-Repræsentant for Skandinavien, hos hvem Prislister og Tegninger franco erholdes. Alle Oplysninger gives. Billige Priser, koulante Betingelser.
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 -- KØBENHAVN K

Plads søges.
En **Typograf,** flink Akcidens- og Avissætter samt hurtig og paalidelig Ombryder, der i flere Aar har bestyret et større Provinstrykkeri, søger paa Grund af indtrufne Omstændigheder Plads straks. Billet mrkt. »A.J.12« modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre
Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.
GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN
Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 1
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 1.25 Øre pr. Kv.

København, den 2. Januar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

1890.

Det nys afsluttede Aar har mere end noget andet af sine Forgængere været rigt paa Begivenheder i den typografiske Verden. Kamp har der været overalt, og har end ikke de typografiske Arbejdere alle Vegne gaaet ud af Kampen med Sejren i Hænde, saa har dog Solidaritetens og Kammeratskabets Baand derved bestaaet ny Prøver, der bedre end noget andet har været i Stand til at vise dets Styrke.

Mange Ofre har været nødvendige; ikke alene til Kammeraterne i vort eget Fag i Udlandet, men ogsaa til de store og lange Strejker her hjemme blandt Murerne og Sømændene har vi vist, at vi ikke stod tilbage, hvor det galdt at understøtte Kammeraterne i den fælles Kamp mod Kapitalismen.

Som en Hovedbegivenhed for hele Aaret staar naturligvis »Dansk typ. Forening«s Opsigelse af Gensidighedskontrakten med vor Forening. En Begivenhed, der ved en højst mærkelig Opposition i Styrelsen og et godt Samarbejde mellem Mænd udenfor denne og Medlemmer af »Ny typ. Forening«, et Øjeblik saa ud til at kunne drage farlige Konsekvenser efter sig. Imidlertid, da Situationen var givet, da Oppositionen indenfor Styrelsen havde Overtaget, blev det nødvendigt for de Mænd, der hidtil med god Grund havde holdt sig tilbage, at tage Tag med i Forhandlingerne og lede Situationen ind i et Spor, saa det ikke aldeles blev en Ydmygelse for »Den typ. Forening« at søge Forsoning med »Mændene fra 84«. Hele Begivenheden er jo imidlertid saa frisk, at vi ikke behøve her at komme nærmere ind paa Omtale af den, men kun oprigtig ønske, at de Underhandlinger, der fremdeles ere i Gang for at fuldbyrde Gensidighedskontraktens Formaal, fra alle Sider maa blive førte uden Mistillid og smaalige Hensyn og kun have Standens Interesser for Øje.

Blandt Aarets Mærkedage skal vi minde om *Majdemonstrationen* til Fordel for 8-Timers Arbejdsdagen. Der var god Enighed i Rækkerne om denne Demonstrations Betydning, og uagtet flere Principaler havde lovet at anvende al den Brutalitet, de sad inde med, saafremt deres Arbejdere deltog i Demonstrationen, saa fik denne Trusel dog kun ringe Betydning, og kun en enkelt Principal (O. C. Olsen) kunde glæde sig ved at være i Stand til at lægge et saa stærkt Pres paa sine Arbejdere, at han fik sin Vilje sat igennem. Vel søgte man enkelte Steder *efter* Demonstrationen at straffe de ulydige Arbejdere, men hele denne Proces fik nærmest et komisk Skær, særlig foranlediget ved Voldgiftsrettens Formands temmelig malplacerede Optræden.

Ved den i Kristiania afholdte Arbejderkongres var vor Forening, som det vil erindres, repræsenteret, og vore Repræsentanter deltog ligeledes i den samtidig afholdte skandinaviske Typograf-Konference. At denne ikke blev saa fyldig som ønskelig, skyldtes en lille formel Fejl hos Indbyderne, der bevirkede, at det svenske Forbund ikke lod sig repræsentere. Sverig savnedes dog ikke, idet Malmø-Foreningen, en Afdeling, der med meget Liv deltager i Arbejderbevægelsen, havde sendt sin Ordförande, vor Landsmand Hr. L. Chr. Nielsen derop. Konferencen, der havde en meget omfattende Dagsorden, vedtog forskellige Henstillinger til samtlige skandinaviske Organisationer, alle pegende hen paa Nødvendigheden af en samlet Optræden og et fælles Arbejde i Standens Interesser.

Medens Udlandets Kolleger har kæmpet for at naa til bedre Livsvilkaar, har vi her hjemme havt det Særsyn uden Sværdslag at faa Forholdene ikke saa lidt forbedrede flere Steder; vi skal saaledes nævne Forholdene i *Aftenbladet*, *Politiken* og *Socialdemokraten*, hvor betydelige Forbedringer samtidig med Indskrænkning af Arbejdstiden til 8 Timer indførtes ved de respektive Udgiveres velvillige Imødekommen. Et Forsøg paa at skabe ensartede Forhold for alle Bladsættere, synes dog ikke at have vundet saa fuld Tilslutning som ønskeligt, men maaske vil det nye Aar her bringe en Løsning, og i saa Tilfælde er jo intet tabt. En Tarifkommission, som blev nedsat i September Maaned, virker i dyb Stilhed, men vi haaber, at naar en Gang dens Arbejde foreligger for Medlemmerne, vil de kunne indsé, at et saa betydeligt Arbejde ikke lader sig udføre i Hastværk.

Naar vi nu henviser til den Fællesudtalelse, der af vor Forening og Ny typ. Forening fandt Sted i Aarets Begyndelse angaaende Hævdelsen af Tarifen, — naar vi minder om den Virksomhed, der fra vor Forening er udvist for at organisere de kvindelige Trykkeriarbejdere, — naar vi minder om den store Tilslutning, den nylig oprettede Enkekasse har faaet, — har vi bragt i Erindring de vigtigste Begivenheder indenfor vor Forening.

Af Foredrag har vi haft: Folketingsmand Harald Jensen om den faglige og den politiske Bevægelse indenfor Fagforeningerne; af Maler J. Jensen om Normalarbejdsdagen og af Journalist A. C. Meyer om Arbejderbevægelsens Oprindelse og Formaal. Desuden har Journalist R. Th. Andersen holdt en Oplæsning af J. P. Jacobsens »Fru Føns«.

Af Fester har Foreningen afholdt Maskeraden (9. Febr.), Stiftelses- og Gutenberg-Festen (15. Juni) og Julefesten (21. December).

Iblandt Provinskollegerne har der ogsaa rørt sig et rask Liv. Ved ihærdige Anstrængelser fra Aalborg-Kollegernes Side er det lykkedes at bringe en Lønbevægelse frem, hvortil der har været Trang i mange Aar. Provinskollegerne har endelig indsét Nødvendigheden af en organiseret Sammenslutning til Værn om deres Interesser og Forbedring af deres Kaar, og vi vil ønske dem til Lykke med deres Bestræbelser.

I Pinsedagene holdt Provinskollegerne deres *Repræsentantmøde* i Roskilde. Der var her adskillige for deres Organisation særdeles vigtige Punkter paa Dagsordenen, og man enedes der om vigtige Reformer for Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse og vedtog Oprettelsen af et Arbejdsanvisningskontor, der ved alm. Afstemning blev lovhjemlet. Kun maa det beklages, at et for hele Organisationen saa vigtigt Spørgsmaal, som Forslaget om Kvinders Adgangsret til Foreningen, ved en højst mærkelig Opfattelse af dette Spørgsmaal blev forkastet. Det er dog ikke her Stedet at komme ind paa Kritik, og vi skal derfor lade Sagen ligge. Et af ANTON SCHWARTZ, Aalborg, indbragt Forslag om Lønspørgsmaalet kom, som for sent indleveret, ikke til Behandling, men som foran anført er det privat bragt ud i Livet og vil nok sætte Frugt.

I Aarets Løb har Dsk. typ. Foren. afsluttet Gensidighedskontrakter med Svensk Typografforbund og Norsk Centralforening — et Skridt henimod det store Løsen: et fælles skandinavisk Forbund.

Man vil af de her angivne Notitser sé, at Livet indenfor den danske typografiske Verden har været stærkt pulserende. Vi stævner nu henimod den store Kongres, der i Aar vil blive afholdt af samtlige skandinaviske Organisationer. Meget Forarbejde er her nødvendigt og mange Hensyn vil der være at tage, men vi tvivler ikke paa, at med en ærlig Vilje og med *alle* Kammeraternes Tarv for Øje, vil det lykkes at danne en stærk og fast Organisation, hvor Enhver vil have et sikkert Værn for Hævdelsen af sine Rettigheder, og hvor ingen ustraffet vil faa Lov at glemme sine Pligter.

Med Opfyldelsen heraf for Øje ønske vi Kollegerne hele Skandinavien over *et godt og glædeligt Nytaar!*

Fællesmødet

mellem »Den typ. Forening« og »Ny typ. Forening« samt »Tyvografernes Hjælpekasser« og »Ny typ. Forening«s Sygekasses Styrelser Søndag d. 28. Decbr. Kl. 10.

Officielt Referat.

Til Dirigent valgtes enstemmig WM. SØRENSEN.

Efter at Gensidighedskontraktens Bestemmelse om Sygekasseforholdets Ordning var oplæst, fik FISCHMANN Ordet for at anbefale den paatænkte Ordning; saafremt man blev enig om forskellige Grundbetingelser. Han ansaa det dog for nødvendig at opstille visse Betingelser, saaledes at »Ny typ. Foren.«s Sygekasses Medlemmer ikke risikerede under et givet Forhold at blive ekskluderede. Han fremhævede det nødvendige i, at Hjælpekasserne ikke alene nu optog disse Medlemmer, men ogsaa forblev aaben for den Tilgang, den nye Forening i Tiden vilde faa, samtidig med, at Overgangsbestemmelserne blev konsoliderede. FABRITIUS vilde, før vi gik videre, forespørge, om de faglige Foreningers Styrelser her paa Mødet skulde have nogen Indflydelse paa de omtalte Forhold. EMIL PETERSEN fandt det korrekt, at disse Styrelser burde have Indflydelse paa Forhandlingernes Gang. FABRITIUS replicerede. Gensidighedskonferencens Bestemmelse var nu opfyldt ved dette Mødes Afholdelse. Han nedlagde en bestemt Paastand mod, at de nævnte Foreninger fik Medbestemmelsesret. V. PETERSEN: Skønt Fabritius havde formel Ret, forekom det ham dog heldigst, da Medlemmerne vare fælles for Sygekasserne og de faglige Organisationer, at disses Styrelser kunde faa Lejlighed til at tage Standpunkt. Gensidighedskonferencen havde oprindelig ikke haft noget med Sygekassespørgsmaalet at gøre. Blev Forholdet, at der ingen Overenskomst om dette Spørgsmaal opnaaedes, saa vilde den Passus i Kontrakten falde bort, hvor en Ordning med »Dansk typ. Forening« om disse Sager var opnaaet. N. HANSEN: Fischmann talte ikke om, hvad de Nye bød os. Lovene for Hjælpekasserne kunde sikkert paa enkelte Punkter forandres; men han tvivlede paa, om Medlemmerne vilde ansé en kgl. Konfirmation for heldig. FABRITIUS beklagede Fischmanns Stilling, som dog kun var et Mindretals. Naar den ny Sygekasse betalte de 13 Uger straks for de opnaaede Rettigheder, saa forstod han ikke, at denne Forening med nogen Ret skulde betale en Præmie ud over hvad andre Typografers Optagelse krævede. Den ny Forenings Sygekasse stod nu saa godt, at der ikke var nogen særlig Anledning for den til at søge Overenskomst. PETER JENSEN (Formand for Typ. Hjælpek.) syntes i Modsætning til Fabritius, at Tilbudet netop var fristende. Den Kapital, den ny Sygekasse nu raadede over, kunde under visse Forhold blive opspist, medens Hjælpekassernes godt funderede Kapital bød ganske anderledes sikre Garantier. CH. THOMSEN gjorde opmærksom paa de Legater, den ny Sygekasse ved Overgangen vilde blive delagtig i. HELMER omtalte de Vanskeligheder, den ny Sygekasses Oprettelse havde forvoldt, og hvorledes Medlemmerne efter at være udelukkede af Hjælpekasserne i lang Tid stod uden Sygehjælp. Sammen med Fabritius var han villig til at betale de omtalte 13 Uger, og nogen anden Ordning kunde han ikke gaa ind paa. Det var Ret og billigt. Han savnede Udtalelser om, hvorledes der skulde forholdes over for Kolleger, der var i begge Sygekasser; ved Overgangen mistede de, hvad de havde forsikret sig for; derfor ønskede han, at disse erholdt 1½ Portion, og at disse Bestemmelser blev fastslaaede saaledes, at man kunde se Fremtiden nogenlunde sikkert imøde. N. HANSEN troede ikke, at Forhandlingerne vilde føre til noget Resultat, naar Fordringerne fra »Ny typ. Foren.«s Sygekasses Side saaledes tilspidses. Ved Overgangen skulde vi altsaa optage Medlemmer paa ca. 60 Aar uden Lægeattest og kun med en ringe Betaling for hvert Medlem; en kgl. Konfirmation kunde hæves naar som helst, og blev Hjælpekassernes Love ændrede saaledes, at ingen Udelukkelse kunde finde Sted, saa var der Garanti nok. HELMER: Vi har ingen Medlemmer paa 60 Aar. Lægeattest var unødvendig, da Medlemmerne en Gang stod i en Sygekasse; man kunde ikke forlange, at de atter skulde underkaste sig en Undersøgelse. Kunde Hjælpekasserne ikke optage baade de unge og ældre Medlemmer, kom der næppe nogen Overenskomst i Stand. EMIL PETERSEN: Sammenslutningen burde kun ses fra et kollegialt Standpunkt, lige som han sluttede sig til Helmer angaaende Lægeattesterne, lige saa bestemt var han imod kgl. Konfirmation. Stillede den ny Sygekasse intet andet Basis op end de 13 Ugers Betaling or de overgaaende Medlemmer, kunde vi godt slutte Forhandlingerne straks. FABRITIUS kunde ikke vige bort fra Konfirmationen; optog Mødet ikke denne Tanke, var yderlig Forhandling unødvendig. Han omtalte Splittelsens Aarsag som Anledning til Sygekassens Oprettelse i »Ny typ. Forening«. Formueovergangen til Hjælpekasserne var han en bestemt Modstander af. N. HANSEN kunde garantere den ny Sygekasses Medlemmer, at uden Formueovergangen blev der ingen Ordning opnaaet, 5 Kr. pr. nyt Medlem kunde vi ikke nøjes med. Vi burde have noget Ækvivalent, og det var den sammensparede Kapital. FISCHMANN: Det forekommer mig, at det er en fuldstændig berettiget Fordring, at Formuen gaar over til Hjælpekasserne sammen med Medlemmerne. Paa Konferencen var H. F. Rasmussen og jeg enige om et Forslag i den Retning. Taleren replicerede til Emil Petersen ang. Udtalelser fra denne om tvungne Medlemmer, og en Betegnelse af »Ny typ. Foren.«s Sygekasse som en Konkurrence Institution. HALD var enig med Fischmann ang. Formueovergangen, men holdt med Helmer i, at Konfirmation var aldeles nødvendig, og tillige at Fordringen om 1½ Portion for Medlemmer, som var i begge Sygekasser, burde bibeholdes. EMIL PETERSEN imødegik Fischmann. Han kunde skaffe Beviser nok for sine Udtalelsers Rigtighed. JENSEN: Den anden Parts Fordringer var ikke saa liberale, at Hjælpekassernes Bestyrelse kunde forelægge en Overenskomst, bygget paa den foreslaaede Basis, anbefalende paa den kommende Generalforsamling. V. PETERSEN havde paa Konferencen, som d'Hrr. vidste, stillet sig skeptisk over for Sammenslutningen. D'Hrr.s Optræden i Dag bekræfter tilfulde, at al den megen Tale om Samarbejde ingen Steder har hjemme. Han vidste ikke om den saa skarpt optrædende Part var sig sit Ansvar bevidst; han ønskede atter at slaa fast, at saafremt Enighed ikke opnaaedes om denne Sag, saa vilde Gensidighedens Passus om Sygekasseforholdet for »Dansk typ. Forening«s Vedkommende blive sat ud af Kraft. Han tilraadede Modparten at undgaa den Skandale, at det, som allerede nu var opnaaet, ved dennes Stilling i Dag skulde ødes; hvorledes vilde de øvrige skandinaviske Organisationer betragte dem, som ved en saadan Optræden forhindrede Udviklingen og bragte os dybere ned i Pløret. HELMER fandt, at den ny Forenings Sygekasse ikke i synderlig Grad adskilte sig fra Hjælpekasserne med Hensyn til den omtalte Tvang. Han havde personlig ikke synderlig Tro paa

Gensidighedskontraktens Resultater, i al Fald saa han i den et stort Hastværksarbejde, hvis Mangler dog en Revision kunde bøde paa. Taleren forstod ikke at Gensidighedskontrakten var afhængig af Sygekasseordningen og omvendt, thi selv om Gensidigheden, ang. Rejsehjælp o. s. v., faldt væk, stod vel den paatænkte Ordning alligevel ved Magt; ellers troede han ikke, at den ny Sygekasses Medlemmer gik med. FASMER pointerede, at det var den ny Forening udelukkende, som havde sat Sygekassespørgsmaalet ind i Kontrakten, det fandtes som bekendt ikke oprindeligt. I sin Egenskab af Bestyrer i Hjælpekasserne sluttede han sig fuldstændig til sine Kolleger i Fordringen om Formueovergangen. N. HANSEN bemærkede, at vi ogsaa skulde overtage Begravelsesforpligtelserne for de tilbudte 5 Kr. Han antog, at vi handlede loyalt ved at optage de ny Medlemmer og Dagen efter yde dem de Rettigheder, Kasserne bød. Han tvivlede ikke om, at hvis Begravelseshjælpen var mindre i den ny Sygekasse, var Hjælpekasserne efter Overgangen villig til at sætte den op til det Beløb, de ydede. V. PETERSEN imødegik Helmers Paastand om Hastværksarbejdet. Han for sit Vedkommende var villig til helt at stryge Sygekassebestemmelserne af Kontrakten. Han fastholdt, at Sygekasseforholdet var saa nøje knyttet til Gensidighedskontrakten, at begge Spørgsmaal stod og faldt med hinanden. FABRITIUS opfattede det som sin Pligt, at afværge at et Forhold, som det i 1883 ikke gentog sig. Hvis Forholdet var saaledes, som af V. Petersen anført, kunde »Ny typ. Forening«s Sygekasses Styrelse selvfølgelig endnu mindre gaa ind paa Overgangen. EMIL PETERSEN vilde, hvis ikke Formuen overgik sammen med Medlemmerne, ikke være med til at forelægge Sagen for Generalforsamlingen; dette maa saa ske ad privat Vej, og da vilde man i ham finde den ivrigste Modstander. FABRITIUS: Naar der i Kontrakten stod noget om Formueovergangen, saa stod det for d'Hrr.s Ansvar, som havde indsat det (Afbr.: Generalforsamlingen har jo vedtaget Kontrakten!) Sygekasserne var jo ikke taget med paa Raad forinden. N. HANSEN: Fabritius Optræden var meget besynderlig, han stillede uacceptable Fordringer op, fordi han tvivlede paa Kollegerne. Vi gik ind paa, at optage de omstridte Medlemmer uden Lægeattest og overtog Begravelseshjælpen. HELMER savnede stadig yderlig Bekræftelse paa, hvorvidt Sygekasseordningen var afhængig af Kontrakten. Med al Anerkjendelse af Hjælpekassens Styrelses Stilling, kunde vi ikke gaa ind paa andet, end hvad der var fremkommet. HALD sluttede sig til Helmer. I Kontrakten var jo 3 Parter interesserede. En af disse kunde jo opsige Kontrakten, hvad saa? FASMER stillede i Modsætning hertil Kontraspørgsmaalet: Bliver Sygekassespørgsmaalet ikke ordnet, anerkender da »Ny typ. Forening« Gensidighedskontrakten? HALD forstod ikke Fasmers Berettigelse til paa *dette* Møde at stille et saadant Spørgsmaal op. ANTHON LARSEN anførte af Konferencens Forhandlinger, at det aldrig havde været Tanken, at Sygekassespørgsmaalet var afhængig af Gensidighedskontraktens Bestaaen. I den officielle Protokol var der ikke fastslaaet andet end at en Overgang var ønskelig. Man haabede, at d'Hrr. fra »Den typ. Forening« vilde være med til at garantere de ny Medlemmer saaledes, at intet som helst kunde influere paa Sygekassen. CH. THOMSEN skulde gøre alt derfor, naar Fabritius afveg fra sin Stilling til de 13 Uger og tog Afstand fra Konfirmations-Fordringen. LAURITZEN betegnede Fabritius og Helmers Stilling i Dag som et rent Købmandsstandpunkt. Retfærdigheden talte for, at Formuen gik over sammen med Medlemmerne. HELMER takkede Thomsen, men forespurgte om der ikke ogsaa toges Hensyn til Tilgangen i den ny Forening under de garanterede Bestemmelser (Typografernes Hjælpekassers Styrelse: Jo selvfølgelig!). Taleren fastholdt Uoverensstemmelserne mellem V. Petersens og Hjælpekassens Styrelses Standpunkt, og mente, at dette Faktum vilde virke hæmmende for Sagens Udfald. FABRITIUS: Hvis vi slog af paa vor Stilling til Formueovergangen, vil saa Hjælpekassernes Styrelse lade et eventuelt Tillæg til Lovene konfirmere? N. HANSEN troede ikke, der hos Medlemmerne var nogen stærk Stemning for Konfirmationen, men han vilde ogsaa virke for, at Lovene blev saa tilfredsstillende som mulig paa dette Punkt. CLAUSEN haabede paa, at et behjertet Menneske vilde stille Forslag om Afslutning paa Forhandlingerne om Formueovergangen. EMIL PETERSEN havde af Konferencens Protokol faaet den Opfattelse, at Sygekassespørgsmaalet og Gensidighedsforholdet var knyttede til hinanden. Fasmer havde jo desuden gjort Rede for, hvorledes dette var kommet ind i Kontrakten; han indtog i visse Henseender et Særstandpunkt overfor sine Kolleger i Hjælpekassernes Styrelse. FABRITIUS savnede stadig Garantier. Vi ophævede jo noget bestaaende. Vi kan hjælpe os selv; vi maa beskytte os imod, at en eller anden øjeblikkelig Stemning inden for Hjælpekasserne skulde skade de ny Medlemmer. Efter nøje Overvejelse vilde han nu ikke holde saa stærkt paa, at Formuen ikke overgik, naar Garantibestemmelserne bliver komfirmerede; men dette fastholdt han aldeles bestemt. ANTHON LARSEN imødegik Clausens Mistillid. Tillæget til Hjælpekassernes Love var en Besegling af noget en Gang vedtaget, som det vilde være æreløst at bryde. Der udspandt sig et Replikskifte mellem Taleren og Fasmer om Sygekasseforholdets Afhængen af Gensidihedskontrakten.

Ti Minutters Ophold. (Sluttes.)

Blandinger.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings Maskerade bliver **ikke** afholdt i Aar. Da der har vist sig store Vanskeligheder ved at faa Lokale, og da »Den typ. Forening« afholder sin Maskerade netop ved den Tid, hvor den kvindelige Forening kunde faa Lokale, har Styrelsen for denne ikke taget i Betænkning at indstille den paatænkte Maskerade. Man har derimod arrangeret sig med »Den typ. Forening« og opfordrer derfor alle Medlemmer af de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening til at agitere for den størst mulige Tilslutning. Vi skylder den typografiske Forening dette Hensyn, og naar vi tillige gøre Medlemmerne kendt med, at vi faa Andel i Udbyttet lige som vi tager vor Part af et eventuelt Underskud, tror vi fuldt ud paa, at ethvert af Medlemmerne vil gøre sit bedste for at skaffe saa stor Tilslutning som mulig. Vi skal foreløbig kun notere, at Maskeraden afholdes i Wittmacks store Lokaler og at der vil blive danset saa vel i Balsalen som i Vinterhaven. Maskeraden afholdes Søndag d. 22. Februar 1891. STYRELSEN FOR DE KV. TR. FAGF.

Foreningsmeddelelser.

afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Søndag d. 11. Januar 1891 Kl. 11* i Thalia, Østergade 32.

Foreløbig Dagsorden: 1. Arbejdsanvisningskontorets Regulativ. 2. Bevilling af Udgifterne til Kontoret. 3. Afholdelsen af en skandinavisk typografisk Kongres i København.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Styrelsesmøde Søndag d. 4. Januar, Kl 11 i Thalia.

FORMANDEN.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende: BARNEWITZ.

Styrelsesmøder.

Den 26. December Kl. 10. Fraværende LAURITZEN med og FASMER uden lovlig anmeldt Forfald; OLUF OLSEN syg. FORMANDEN meddelte, at »Ny typ. Forening«s Styrelse ikke kunde deltage i Mødet i Dag, da tre af dens Medlemmer var forhindrede; der var nu ansat et Fællesmøde til Søndag den 28. To Understøttelser bevilgedes. Overenskomsten med Sygekasserne drøftedes. Fra Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« forelaa et Forslag ang. »Typ.-Tid.«, det vedtoges at forelægge det i Fællesmødet. Fra Triester-Foreningen forelaa en Skrivelse ang. den af den østrigske Bogtrykkerdag bebudede Forholdsregel; det vedtoges at sætte sig i Forbindelse med den østrigske Forening. Arbejdsanvisningskontorets Udgifter drøftedes; Maskeraden diskuteredes; BARNEWITZ, FASMER og FORMANDEN valgtes til Udvalg. Det vedtoges at arrangere sig med »De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening«, saaledes at den deltog med 1/4 af Overskudet eller Underballancen. KASSEREREN henstillede til Styrelsen ved førstk. Generalforsamling at fremkomme med Forslag om Karantæne paa 1 eller 2 Aar over for de Medlemmer, der ved Foreningens Sammenkomster forstyrrede Ordenen. Mødet hævet ca. Kl. 3.

Fællesmøde med »Ny typ. Forening«s Styrelse d. 28. December Kl. 2 1/2. Til Stede fra »Ny typ. Foren.«: FISCHMANN, N. JACOBSEN, A. LARSEN, HALD og NORDLUNDE; fra »Den typ. Foren.«: FASMER, BARNEWITZ, TH. NIELSEN, C. OLSEN og V. PETERSEN. Udkastet til Arbejdsanvisningskontorets Regulativ forelaa til Behandling; efter en meget indgaaende Drøftelse hævedes Mødet Kl. 4 1/2.

Fællesmøde med »Ny typ. Forening«s Styrelse d. 29. December Kl. 10. Til Stede fra »Ny typ. Foren.«: FISCHMANN, N. JACOBSEN, A. LARSEN og NORDLUNDE; fra »Den typ. Foren.«: FASMER, C. OLSEN,

LAURITZEN og V. PETERSEN. Udkastet til Regulativet drøftedes og vedtoges. Det besluttedes at forelægge det paa Generalforsamlingerne i de resp. Foreninger til Vedtagelse eller Forkastelse en bloc, men dog at tage Hensyn til event. Meningstilkendegivelser fra Medlemmernes Side, for saa vidt de var ovensstemmende. Det af Hovedbestyrelsen stillede Forslag ang. »Typ.-Tid.« diskuteredes; alle »Den typ. Foren.«s Styrelsesmedlemmer fandt det heldigt straks at søge Tanken realiseret, men samtlige Styrelsesmedlemmer af »Ny typ. Foren.« udtalte ikke at kunne forhandle paa dette Grundlag. ATHON LARSEN stillede følgende Resolution: Sagen henlægges og optages til fornyet Drøftelse efter 1. Juli 1891. Vedt. »Den typ. For.«s Styrelse stillede en Forespørgsel om »Ny typ. Foren.«s Styrelse vilde foreslaa at bidrage et fast ugenlig Bidrag fra alle Foreningsmedlemmer, hvilket man *ikke* mente at kunne gaa med til; man agtede at lade sin Holdning i denne Sag bestemme af den kommende Kongres; »Den typ. Foren.«s Styrelse vilde derimod straks foretage det fornødne. Ang. Afholdelsen af en skandinavisk typografisk Kongres udspandt der sig en lang Diskussion, som endte med at overlade Afgørelsen heraf til de resp. Foreningers Generalforsamlinger. Mødet hævet ca. Kl. 1½. FORMANDEN.

Tiltraadt: Sætter CHRISTIAN KNUDSEN (Den typ. For., 1008).

Udmeldt: 1523, Trykker C. V. PETERSEN (arbejder i Centraltrykkeriet).

Gaver til Julefesten i »Den typ. Forening«. Ved OLUF OLSEN: Andreas H. Jensen: 1 Karet; Lagerist S. Olsen: 1 Penalæske, 9 Stk. Papeterie, 11 Stk. Broderbøger samt en Del Juletræspynt.

Til HANS ADOLF HANSENS ENKE har jeg endvidere modtaget: Hoffensbergs Pers. 1.00, Jørgensen & Co.s 4.25 — ialt Kr. 5.25.
Med de tidl. indk. Kr. 41.20 — ialt Kr. 46.25.
De yderligt tegnede Bidrag bedes snarest indbetalt.
G. CLAUSEN.

Triers samlede Personale (32 Mand) nedlægger herved Protest imod Medlem Nr. 1924, AXEL ZEBITZ' Forblivende i Foreningen, grundet paa Overtrædelse af Lovenes § 10.
Paa Personalets Vegne:
C. YSTRØM,
Triers Bogtrykkeri.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse.

Medlemsbog Nr. 550, lydende paa WILLIAM STÆHR, er nu kommet til Stede, og kan af vedkommende Lokalforenings Formand faas udleveret; de paa den foreløbig udstedte Legitimation opførte modtagne Understøttelser skulle indføres i Medlemsbogen, hvorefter Legitimationen bliver at indsende til mig.
Kolding, d. 29. Decbr. 1890. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Aalborg, 371, VALDEMAR LARSEN (sidst været paa Rejse), arbejdsløs. Vejle (Vejle Amts Avis), 520, K. H. SØRENSEN (fra Kolding).

Bortrejste: Kolding, 520, K. H. SØRENSEN (til Vejle i Plads). Maribo, 601, ERIK HANSEN RASMUSSEN (til Kolding i Plads). Stege, 160, SOFUS UTKE (til Holbæk i Plads).

Følgende Bidrag er indkomne til WILLADSENS ENKE: Nielsen & Lydiches Personale 4.70, S. L. Møllers 4.40, Dagbladets 7.00, O. C. Olsens 5.00, N. Cohns 12.00, Adresseavisens 5.25, Avisens 4.00, Hoffensbergs 2.45, Rasmussen & Olsens 1.00, Eltongs 1.00, Berlingske Tidendes 6.55, Thieles 3.35, Græbes 5.20, Lunos 2.00, Hannovers 4.25, Eksprestrykkeriets 1.75, Schultz' (Sættere og Trykkere) 10.00, Bordings 4.35, Carl Lunds 2.00, Carl Allers 2.25, Knudtzons 3.00, Triers 5.00, Aamodts 1.50, I. Cohns 4.05, Valentin & Lunds 2.30, Hohlenbergs 0.75, Kellers 0.35, Nationaltidendes 5.25, Laur. Madsens 1.50, N. C. Roms 1.00, Joh. Ludv. Sivertsens 1.50, Fjeldsøes 1.00, Jordans 1.25, Falk S. Simonsen & Co.s 1.00, Birchs 0.75, Truelsens 0.60, P. Petersens 0.50, Bernsteens 0.75, Centraltrykkeriets 2.25, Lazarus' 0.75, Rigsdagens (9 Sættere paa 1. Sal) 2.50, do. (Stuen) 1.75, Bagges 2.15, Qvist & Co.s 1.00, Politikens 21.00, Politikens Udgivere 25.00, J. Chr. Nielsen og Mar. Nielsen 1.00 — ialt Kr. 177.95.
25. Decbr. 1890.
TH. MOGENSEN. L. JACOBSEN.

Ovenstaaende Beløb er bleven mig udbetalt, hvilket jeg herved kvitterer for, og beder jeg de ærede Bidragydere modtage min hjerteligste Tak.
25. Decbr. 1890. CHRISTIANE WILLADSEN.

ANNONCER

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Efterlysning.

Ved Julefesten i »Thalia« er bortkommet det til Nissekostumet hørende Skæg. Saafremt nogen ved en Fejltagelse skulde være kommet i Besiddelse deraf eller kan give Oplysninger derom, bedes saadant meddelt et af Styrelsens Medlemmer.

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Typografernes Sangforening.

Lørdag Aften Kl. 10 læres en humoristisk Sang til Aarsfesten. STYRELSEN.

JUST WARBURG
TORDENSKJOLDSG. 21, 3. S.
KØBENHAVN K.

Repræsentant for:
Berger & Wirth, Leipzig
Fabrik af Bog- & Stentrykfarver samt Victoria Valsemasse.
C. Hummel, Berlin N. Südufer
Maskinfabrik for enkelte og dobbelte Bogtrykhurtigpresser, Rotationspresser, Kalandere etc.
J. G. Schelter & Giesecke, Leipzig
Skriftstøberi, Messingliniefabrik, galvanoplastisk Anstalt & mekanisk Værksted.
Hugo Friebel & Co. Reudnitz-Leipzig.
Eneste Fabrik for Messingskrifter, støbte i et Stykke.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 2
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 9. Januar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Søndag d. 11. Januar 1891 Kl. 11* i Thalia, Østergade 32.

Dagsorden: 1. Arbejdsanvisningskontorets Regulativ. 2. Bevilling af Udgifterne til Kontoret. 3. Afholdelsen af en skandinavisk typografisk Kongres i København. 4. Forholdsregler lige over for dem, der forstyrrer Foreningens festlige Sammenkomster.

Paa Grund af Dagsordenens særdeles vigtige Sager, der i mange Henseender vil være bestemmende for Foreningens fremtidige Udvikling, anmodes **alle** Medlemmer om at komme til Stede. Forhandlingerne begynder **aldeles** præcis, da Salen kun haves til Disposition i et begrænset Tidsrum.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

International Bogudstilling.

I Dag aabnes den for længere Tid siden bebudede internationale Bogudstilling. Den tæller en ganske overordentlig interessant og værdifuld Samling fra de dygtigste og mest ansete udenlandske Bogtrykkere, og her hjemme fra møder det store kongelige Bibliotek op med sine kostbareste og sjældneste Værker. Intet Under derfor, at enhver Bogelsker og Ven af forstandigt Boghaandværk hilser denne Udstilling som en Begivenhed af høj Rang og tillige takker de Mænd, ved hvis omfattende og slidfulde Arbejde det er lykkedes at samle det prægtigste af det udenlandske Bogværksarbejde, der bryder ny Baner for Gutenbergs Kunst.

Udstillingen falder i to Dele: en historisk og en moderne. Den historiske Afdeling er repræsenteret ved det store kongelige Bibliotek, og ved Dr. Bruun's energiske Arbejde er det lykkedes at skabe et korrekt og skønt Spejlbillede af gamle Tiders underfulde Kunst. Dr. Bruun har nu i lange Tider arbejdet mellem sine kostbare Skatte, som han elsker som en Fader sine Børn, for at kunne give Nutiden et Begreb om, hvad Fortiden har været i Stand til at udrette, og enhver, som sér denne Udstilling, maa indrømme, at det er lykkedes ham over al Forventning. Halvdelen af Industriforeningens store Forevisningssal optages af disse Kostbarheder, hvis Pengeværdi løber op til 30,000 Kroner. Industriforeningen har da ogsaa maattet gøre ekstra Foranstaltninger i Retning af Betryggelse for Brandfare for at kunne faa Kultusministeriets Sanktion til Udlaanet.

Den moderne Afdeling kan man takke Xylograf F. Hendriksen's rastløse Energi for. Hvad danske Bogtrykkere, Bogbindere og Arbejderne i disse Fag efterhaanden kommer til at skylde denne Mand, bliver ikke Smaating. Det har været et Herkulesarbejde at faa alle disse Folk fra Udlandet til at vove Pelsen og komme herop til det høje Nord. Og det er et Vidnesbyrd om den Utrættelighed, hvormed Hr. Hendriksen har arbejdet, at Lande som Frankrig, Amerika og Tyskland møder op med deres Tids fineste og fornemste Arbejder. Navnlig Frankrig staar i første Række. Ikke alene de kendte Firmaer, som Boussod, Valadon & Cie, Hachette, Plon og Quantin, viser frem deres ypperste Ting, men ogsaa her i Landet for det store Publikum ukendte Navne, som D. Jouaust (librairie des bibliophiles), Mame og Testard dokumenterer, at Frankrig staar i forreste Række, naar der skal tales om formskønt og stilfuldt Boghaandværk. En af Udstillingens Perler er den franske typografiske Farvetrykker Danel's Udstilling. Den omfatter hovedsagelig typografisk Farvetryk og kan vistnok regnes til det dygtigste, der overhovedet er fremkommet paa dette Omraade. Det er Gengivelser af Bind fra det 16. og 17. Aarhundrede samt af dekoreret Porcellæn, som er gjort med en Virkelighedstroskab og med en Farvepragt, der er rent ud forbløffende. For Trykkere og Bogbindere vil det være sande Skatte at studere.

Fra Amerika møder dette Lands — og vistnok Verdens — dygtigste og mest intelligente Bogtrykker Theo. L. de Vinne. Denne Mand sender dels nogle af sine egne Værker, som *Historic Printing Types* og *The invention of Printing* i en fuldendt og nobel Udstyrelse, dels interessante Prøver af de Skrifter i gammel Stil, han selv har ladet støbe, og endelig en Række af de Værker, der er trykt i hans Bogtrykkeri i New York. Ogsaa Bøger, udgaaede fra Harper's, Francis Hart & Co.'s og Appleton & Company's Trykkerier lader formode, at amerikansk Boghaandværk, i det mindste i teknisk Henseende, ikke er bange for at tage Kampen op med Paris.

Tyskland, Østrig og Sverig — fra hvilket sidste Land navnlig Norstedt & Söner i Stockholm gør sig bemærket — sender ligeledes ganske ansélige Bidrag; Englands Sending er endnu ikke ankommet, men den ventes i de nærmeste Dage og endelig vil Danmark blive repræsenteret ved en Del af de større Boghandlere samt Bog- og Stentrykkere.

Til Udstillingen er der knyttet en Samling af Tegninger, ordnet saaledes, at den reproducerede Tegning findes ved Siden af Reproduktionen; baade Tyskland, England og Sverig vil levere værdifulde Bidrag, ligesom Danmarks Samling vil blive overordentlig righoldig. Naar vi til Slut nævner, at man ogsaa vil faa Anledning til at se et Bogtrykkeri i fuld Virksomhed, at Sørensens istandsatte Sættemaskine, vel nærmest som et Kuriosum, vil være udstillet, og at man endvidere vil kunne gøre Bekendtskab med Fouchers Kompletmaskine, samt at heller ikke Bogbinderne vil blive tilsidesatte, idet en af Imanuel Petersens Forgylderpresser vil kunne sés i Virksomhed, tror vi foreløbig at have gjort Rede for det vigtigste. Tilbage staar kun, at Typograferne ved at besøge Udstillingen drager den Nytte og Belæring, der utvivlsomt vil kunne hentes. Som Medlemmer af »Forening for Boghaandværk« vil de *gratis* kunne faa Adgang paa de fastsatte Tider, men der fordres absolut, at Medlemskort forevises ved Indgangen. Udstillingen

er kun aaben i Januar Maaned; der vil blive holdt Foredrag af d'Hrr. Dr. BRUUN, F. HENDRIKSEN, O. C. OLSEN og EMIL ELBERLING. Dr. Bruun lægger for i Aften Kl. 8, men til disse Foredrag vil man kun kunne faa Adgang som Medlem af Industriforeningen.

Arbejdsanvisningskontoret Regulativ.

Mellem Styrelserne for »Ny typ. Foren.« og »Den typ. Foren.« er nedenstaaende Udkast til Regulativ for Arbejdsanvisningskontoret vedtaget:

1. Al Forespørgsel — saa vel skriftlig som mundtlig ang. Plads paa Trykkerierne er forbudt. Overtrædelse heraf medfører Tab af Arbejdsløshedshjælp og Rejsehjælp i 2 Aar, regnet fra den Dag hvor vedkommendes Nyderet ellers vilde være indtraadt.

   Kolleger som staar i Plads og som ønsker at ombytte denne med en anden, kan dog *skriftlig* rette Henvendelse, men vedkommende er forpligtet til at meddele Anvisningskontorets Forretningsfører dette samt underrette ham om, hvis Plads erholdes og erholder da Bevis herfor. Kolleger, som er *opsagt* maa meddele dette til Anvisningskontoret og kan kun modtage Plads gennem dette.

   I Tilfælde, hvor Anvisningskontoret ikke kan imødekomme et Krav om Arbejdskraft, søger Forretningsføreren den tilbudte Plads besat hurtigst muligt.
2. Saa snart et Medlem af de kontraherende Foreninger bliver arbejdsløs, er det vedkommendes Pligt *uopholdeligt* at melde sig til Arbejdsanvisningskontorets Forretningsfører. Denne indfører vedkommende i sin Protokol.
3. Den arbejdsløse skal personlig melde sig hver Mandag til Arbejdsanvisningskontorets Protokol, paa en af Forretningsføreren fastsat Tid. Undladelse heraf medfører, at vedkommende slettes af Protokollen og saafremt vedkommende senere skulde melde sig, er han at opføre nederst paa Listen. I Tilfælde af Sygdom eller anden Forhindring er en skriftlig Anmeldelse, som indtræffer til Arbejdsanvisningskontoret inden Mødedagens Udløb, tilstrækkelig.
4. De arbejdsløse erholder Plads efter Numer; dog er Forretningsføreren ikke bundet til dette, hvor særlig specielle Forhold maatte tale for en Afvigelse herfra.
5. Saa snart den arbejdsløse anvises Plads fra Arbejdsanvisningskontoret maa han *uopholdelig* henvende sig til vedkommende Trykkeri og derefter *straks* meddele Anvisningskontoret, om han har modtaget Pladsen eller ej. Opfylder vedkommende ikke denne Bestemmelse er § 3 at anvende.
6. Saa snart Anmeldelse om at Plads er modtaget, er skét til Kontoret, udstedes der et Bevis paa, at Pladsen er erholdt gennem Anvisningskontoret, og dette Bevis afleveres straks til den af Trykkeripersonalet valgte Tillidsmand. I alle saadanne Tilfælde, hvor nyankomne ikke er i Stand til at præstere saadant Bevis, gøres der af vedkommende Trykkeris Tillidsmand uopholdelig Anmeldelse herom til Anvisningskontorets Forretningsfører, som straks har at sætte sig i Forbindelse med Styrelsen for den Forening, vedkommende tilhører.
7. Tilrejsende Medlemmer fra »Dansk typ. Forening« og fra alle gensidige udenlandske Foreninger har Kassereren for den kontraherende Forening, vedkommende henvender sig til, at henvise til Anvisningskontoret, saafremt vedkommende ikke straks agter at rejse. I alle Tilfælde *skal* Kassereren udlevere et Eksemplar af dette Regulativ til enhver rejsende, og det er hans Pligt at gøre udtrykkelig opmærksom paa, at al Efterspørgsel om Plads paa Trykkerierne paa det strængeste er forbudt.
8. Forretningsføreren, som vælges for ét Aar ad Gangen fra 1. Februar 1891 at regne, lønnes efter Overenskomst mellem de to kontraherende Foreningers Styrelser, ligesom alle øvrige Udgifter, foraarsagede ved Arbejdsanvisningskontoret, fordeles mellem de to kontraherende Foreninger i Forhold til hver Forenings Medlemsantal.
9. Forretningsføreren er forpligtet til hver Maaned at aflægge en skriftlig Beretning om Arbejdsanvisningskontorets Virksomhed til de kontraherende Foreningers Styrelser; han er desuden pligtig at holde mindst én Times Kontortid daglig.

Klager o. s. v. kan indgives til den kontrollerende Forening, men har denne, saafremt Enighed ikke opnaas med Forretningsføreren, at forelægge Sagen for de kontraherende Foreningers Styrelser.

Fællesmødet.

(Sluttet.)

DIRIGENTEN oplæste et Forslag af FISCHMANN saalydende:

»Medlemmer i »Ny typ. Forening«s Sygekasse overgaar til »Typografernes Hjælpekasser« med de Rettigheder, som de efter deres Alder ere berettigede til. Tillige aabnes Hjælpekasserne for Medlemmer af »Ny typ. Forening« i Lighed med Medlemmer af »Den typ. Forening« nu og i Fremtiden. Typografer, som ere Medlemmer af begge Sygekasser opnaa i Hjælpekasserne 1½ Portion imod det lovbefalede Kontingent. Disse Bestemmelser kunne kun ændres ved skriftlig Afstemning og med ⅘ Majoritet. Saafremt disse Bestemmelser vedtages, overgaar »Ny typ. Forening«s Sygekasses Formue til Hjælpekasserne. Gælder fra 1. April 1891.«

HELMER: Vedtages dette Forslag, tager Fabritius og jeg vor Særstilling tilbage mod Sanktion af Generalforsamlingen. NORDLUNDE stillede følgende Underændring: »Disse Bestemmelser kan ikke forandres af nogen senere Generalforsamling.« V. PETERSEN troede ikke, at Hjælpekassernes Medlemmer gik ind paa denne Ændring. Han anbefalede ⅔ som i Lovene foreslaaet. Det forekom ham, at d'Hrr. spændte Buen for højr. P. JENSEN holdt ogsaa paa, at Hjælpekassernes Love paa dette Punkt var fyldestgørende. Nordlundes Ændring, samt Forslag af lignende Natur havde Taleren aldrig haft Sympati for. HALD imødegik V. Petersen. Hverken til Sygekasserne eller til »Den typ. Forening« vilde vi gaa polsk Tiggergang, det er ikke nødvendigt endnu, og det gør vi *aldrig*. V. PETERSEN replicerede. D'Hrr.s Optræden her i Dag betød kun dette, at tilhandle sig de størst mulige Fordele. ANTHON LARSEN anbefalede Nordlundes Ændring som den mest betryggende. Vi havde stillet os imødekommende i Dag ligesom paa Gensidighedskonferencen; der havde vi opgivet vor Selvstændighed og det betød meget i disse Tider. Anbefalede hele Resolutionen. NORDLUNDE havde stillet sin Ændring for at faa det omtvistede Konfirmations-Spørgsmaal bort. EMIL PETERSEN vilde skænke visse Udtalelser til Anthon Larsen og Helmer; han stemte imod den sidste Del af Resolutionen. Købmandsstandpunktet havde de Ny i Dag indtaget. Fortidens Konfirmationer viste tilfulde Manglerne ved dette System. Saalænge vi har Medlemmernes Tillid, skal vi nok vide, at Lovene blive overholdte (FABRITIUS: Det kan ikke hjælpe os noget!) N. HANSEN nærede forskellige Betænkeligheder ved Nordlundes Ændring. P. JENSEN vilde ikke stemme imod Ændringen for derved at hindre et Resultat, men fandt ikke Grund til at tage sig særlig varmt af den paa Generalforsamlingen. N. HANSEN og HELMER vekslede nogle Bemærkninger om Lægerne, hvorved Fischmanns Forslag fik følgende Tilføjelse:

»Hjælpekasserne overtager de Forpligtelser med Hensyn til Lægerne, som efter 1. April 1891 paahviler Sygekassen i »Ny typ. Forening«.«

NORDLUNDE tog sin Ændring tilbage. EMIL PETERSEN stillede et Forslag:

»Med Hensyn til Lovændringer henvises til Afstemningsmaaden i Hjælpekassernes Loves § 32.«

En længere Diskussion udspandt sig om, hvor vidt det skulde tillades Styrelsesmedlemmerne for de faglige Organisationer at stemme over de indkomne Forslag. CLAUSEN anbefalede Afstemning styrelsesvis saaledes, at de nævnte Foreningers Styrelser havde Ret til at supplere den dem vedkommende Sygekasses Styrelse. EMIL PETERSEN holdt paa, at de to Foreninger burde have Ret til at stemme over det Forhold, de selv havde foranlediget. Det vedtoges, at kun Sygekassens Styrelse havde Stemmeret. Emil Petersens Forslag *forkastedes* med 4 mod 1 St. HALD stillede derefter til Fischmanns Forslag en Tilføjelse efter: ... »⅘ Majoritet« ... »af samtlige Medlemmer«. V. PETERSEN tvivlede paa, at denne Tilføjelse fik Medlemmernes Bifald. Fischmanns Forslag, som det forelaa, havde derimod gode Chancer. ANTHON LARSEN forstod ikke den haartrukne Dokumentation mod Halds Tilføjelse. P. JENSEN var af en anden Anskuelse: D'Hrr. drog mer og mer ind i Forhandlingen. Hvorfor komme med den Slags Tilføjelser. Fischmanns Forslag var præsentabel og havde mere Udsigt til at vinde

Medlemmernes Tillid. N. HANSEN samstemmede heri. Efter at HALD gentagende havde anbefalet sin Tilføjelse, udtalte FISCHMANN, at skønt han ikke ansaa denne Sag for saa vigtig, kunde han dog godt tilraade at stemme for Tilføjelsen. Blev den ikke vedtaget, fandt han heri ikke nogen Anledning til at fraraade Generalforsamlingen Overenskomsten. ANTHON LARSEN ansaa Overenskomsten for intetsigende, hvis Halds Forslag ikke gik igennem. Han var stærkt imod Fischmanns Opfattelse og han tilraadede den nye Sygekasses Styrelse at gøre Tilføjelsens Vedtagelse til et Kabinetsspørgsmaal. HELMER kunde næsten garantere for, at Medlemmerne i »Ny typ. Foren.«s Sygekasse ikke gik med, hvis ikke Afstemningen fik den Form, som af Hald foreslaaet. V. PETERSEN: Principet i den Afstemningsmaade, som Hald havde foreslaaet, var Hjælpekassernes Love fremmed. Lige saa bestemt som Anthon Larsen vilde han sige, at blev Halds Ændring vedtaget, vilde *han* ikke paa den kommende Generalforsamling anbefale Sagen. Lad os saa heller udskille alle Sygekasse-Spørgsmaal af Gensidighedskontrakten, saaledes som Meningen var oprindelig. Taleren kunde forsikre om, at blev ikke Overenskomsten om Sygekassespørgsmaalet vedtaget, saa bortfaldt »Dansk typ. Forening«s Refundation til nye Medlemmer i Provinserne i de første 13 Uger. EMIL PETERSEN udtalte sig til Helmer ang. en Udtalelse fra denne om, at den nye Sygekasses Formue ved Overgangen til Hjælpekasserne muligvis var mindre end nu. At Hjælpekasserne desuagtet gik ind paa en Ordning, betragtede han som yderst humant. CLAUSEN mente, at Spørgsmaalet ikke havde saa stor Betydning som her foreslaaet. Han motiverede yderlig de gunstige Chancer for en Minoritet, som indeholdtes i Fischmanns Forslag. Han anbefalede følgende af ham stillet Forslag: »Disse Bestemmelser kan kun ændres ved skriftlig Afstemning blandt Foreningernes samtlige Medlemmer med 2/3 Majoritet«. ANTHON LARSEN: Clausen talte skosende om at tvinge nye Elementer ind i Debatten. Kanske ikke det var at bringe nye Elementer ind, naar vi opgav vor Sygekasse og dens Formue, gav Afkald paa Konfirmationen, med andre Ord: opgav vor Selvstændighed paa dette Omraade?

Afslutning, begært af FISCHMANN, HALD og JACOBSEN, *vedtoges* énst. HELMER talte gentagende om Halds Tilføjelse, som nærmest var stillet, fordi Fischmanns Forslag var uheldig redigeret paa dette Punkt.

Ved Voteringen *forkastedes* Halds Tilføjelse med 4 St. mod 3 (FASMER stemte ikke).

V. PETERSEN anbefalede P. Jensen at stemme for Clausens Ændring. Denne erklærede sig villig hertil, men kun for at opnaa en Overenskomst. FISCHMANN kunde ikke akceptere Clausens Ændring. Han vilde nødig være nogen Hindring; men han troede det var fornuftigst at holde paa det oprindelige Forslag. ANTHON LARSEN imødesaa med Interesse, om »Dansk typ. Forening« vilde bryde Gensidigheden, hvis ikke Overenskomst opnaaedes. Han pointerede skarpt, at man havde Ret til at faa Tvivl, naar d'Hrr. stillede sig saaledes. (Uro og hæftige Afbrydelser). N. HANSEN fandt ikke, at Hjælpekasserne skulde indlade sig paa saa storartede Foranstaltninger for 70 Medlemmers Skyld. Ved Overgangen kom disse til at staa sideordnede med vore. Det var betegnende nok, at d'Hrr. i deres Nidkærhed end ikke kunde gaa ind paa Clausens Ændring, som bød endnu mere Garanti. Taleren overlod Forsamlingen at dømme om Tilbudet fra de Nys Side med 5 Kr. for hvert Medlem. Indskudet var nu 1 Kr., Kontingentet i 13 Uger 4 Kr. 55 Øre. Paa denne Maade vilde Hjælpekasserne faa et Underskud af 55 Øre for hvert nyt Forenings medlem, de optog. FABRITIUS og HELMER kunde ikke gaa ind paa 2/3 Majoritet. De stemte heller ikke for Fischmanns Forslag. Sagen maatte betragtes som afsluttet, da Halds Tilføjelse faldt. CLAUSEN tog sin Ændring tilbage. HELMER talte i forsonende Retning: Han kunde ikke sé en Middelvej, men havde ønsket en saadan.

Fischmanns Forslag med Tilføjelsen om Lægerne blev derefter *vedtaget* med 7 St. (Hjælpekassernes Styrelse og Fischmann) mod 2 (FABRITIUS og HELMER).

Mødet hævet.

Som Fællesmødets Sekretær:
THORV. NIELSEN.

Blandinger.

Fagskolen for Boghaandværk. En større københavnsk Bogtrykker, der ikke ønsker sit Navn nævnet, har skænket 1000 Kr. til Oprettelsen af den nævnte Fagskole. I den nærmeste Tid vil Lister til Paategning af Bidrag blive udsendt til Typograferne.

Den svenske Tarifbevægelse synes i Følge »Svensk Typografitidning« at skulle komme ind i en alvorlig Krise. Paa en Henvendelse fra Forbundsstyrelsen til Bogtrykkersocietetet i Stockholm har dette givet et affejende Svar og en Lønkamp synes for Tiden uundgaaelig.

Typografernes Sangforenings 45. Aarsfest, der afholdes Søndag d. 25. Januar i Wittmacks Lokale, vil faa særlig Interesse ved, at man har formaaet Forfatteren, Hr. HOLGER DRACHMANN, til at skrive en Kantate til Minde om Gotfred af Ghemen. Nærmere af Programmet, som findes i næste Numer.

Af Vejledning i praktisk Typografi er 9. Hefte udkommet.

Offenligt Møde

Mandag d. 19. Januar, Kl. 9 i »Thalia«.

Dagsorden: Bestemmelse om det paa det offenlige Møde d. 30. April f. A. stiftede Understøttelsesfond.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende: FASMER.

Styrelsesmøde.

Søndag d. 4. Januar Kl. 10½. Fraværende C. OLSEN paa Grund af for sén Underretning om Mødet. Det vedtoges: 1. Afholdelsen af et offenligt Møde, hvor endelig Bestemmelse om Understøttelsesfondet bliver at tage, 2. at foreslaa den ekstraordinære Generalforsamling at tage Forholdsregler mod de Folk, som forstyrre Foreningens selskabelige Sammenkomster, 3. at afsende en Skrivelse til »Ny typ. Forening«s Styrelse ang. den forestaaende Afstemning om Kontingentet og Forretningsføreren, 4. at foreslaa paa Generalforsamlingen Nedsættelsen af et Udvalg, bestaaende af 1 Mand fra hver Forening til at organisere den kommende Kongres og saafremt Foreningerne ikke kan komme overens om det i Fællesskab, da lade »Den typ. Forening« alene søge Kongressen organiseret, 5. at uddele den resterende Sum af Juleindsamlingen til de arbejdsløse, men dog saaledes at Indstillingen skér til Styrelserne. Efterat to Forespørgsler fra FASMER og en fra LAURITSEN var besvaret, hævedes Mødet Kl. 2¾.

FORMANDEN.

Nyt Medlem: Trykker JOHAN HENRIK LASSEN (udlært hos St. Calberg 1. Januar 1891), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 319, Sætter-Trykker CHARLES HJALMAR CHRISTENSEN og Sætter HANS HERMAN STAHL (Dsk. typ. Foren. 553), til Skelskør i Plads. 1008, CHRISTIAN KNUDSEN (arbejdsløs).

Til HANS ADOLF HANSENS ENKE har jeg endvidere modtaget: Schultz' Personale 4.00, Dagbladets 4.50, Nationaltidendes 3.00, Berl. Tid.s 4.40, Aftenbladets 2.30, Chr. Eltongs 1.50, S. L. Møllers 2.45 — ialt Kr. 22.15.

Med de tidl. indk. Kr. 46.25 — ialt Kr. 68.40.

De yderligt tegnede Bidrag bedes snarest indbetalt.

G. CLAUSEN.

Til *Understøttelsesfondet* har jeg endv. modtaget: Nogle Bladsættere 1.75.

Med de tidl. indk. Kr. 639.11 — ialt Kr. 640.86.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Skelskør* er fra 1. Januar oprettet en Lokalforening paa 5 Medlemmer.

Kolding, d. 2. Januar 1891. H. F. RASMUSSEN.

Oktober Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænds Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af Oktober Kvartals Regnskab.

Kolding, d. 1. Januar 1891. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Ny Lokalforeningsformænd.

I *Viborg* er FRED. MØLLER valgt til Formand i Stedet for Faktor Wilh. Neess, der er bortrejst. Den nyoprettede Lokalforening i *Skelskør* har valgt Faktor H. P. P. HANSEN til Formand.

Kolding, d. 2. Januar 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 6. Januar.

TORKILD PETSRSEN fraværende.

1. Af *Formandens Meddelelser* fremgik bl. a., at det udstødte Medlem OLE PETERSEN, havde betalt Halvdelen (6 Kr.) af det uretmæssig modtagne Laan i Helsingør, og lovet snarest at betale Resten.

2. Skrivelse fra Styrelsen for »Den typ. Foren.«, København, med Meddelelse om, at »Ny typ. Foren.«s og »Den typ. Forening«s Styrelser vare blevne enige om at udsætte Gensidighedskontraktens Ikrafttræden til 1. Februar. Til Efterretning. — Endvidere Meddelelse ang. Forhandlinger om »Typ. Tid.«. Hovedbestyrelsen har ikke noget imod, at Bogbindersvendeforeningen kundgør sine Foreningsmeddelelser i »Typ.-Tid.« imod at Bogbindersvendene tegnede Abonnement paa Tidenden.

3. Maanedsoversigten fra Hovedkassereren. Til Efterretning.

H. F. R.

Lokalforeninger og Lokalformænd d. 1. Januar 1891.*)

1) *Aalborg:* Typograf N. P. Andersen. 2) *Aarhus:* Faktor H. P. Bergmann. 3) *Assens:* Typograf W. Lucas. 4) *Esbjerg:* do. J. Rotheisen. 5) *Faaborg:* do. H. M. Sørensen. 6) *Fredericia:* do. J. J. Jørgensen. 7) *Helsingør:* do. Heinrich Bünner. 8) *Herning:* do. P. J. Sørensen. 9) *Hillerød:* do. Joh.s Andersen. 10) *Hjørring:* Faktor Carl Glotz. 11) *Holbæk:* do. Jul. Bigum. 12) *Holstebro:* do. C. F. Kjærsgaard. 13) *Horsens:* Typograf Thorvald Lassen. 14) *Kallundborg:* Faktor O. Jensen. 15) *Kolding:* Typograf M. Schjern. 16) *Køge:* do. Louis Jensen. 17) *Maribo:* do. Chr. Nielsen. 18) *Middelfart:* Red., Kapt. Cl. Madsen. 19) *Nakskov:* Typograf A. M. Kristensen. 20) *Nyborg:* do. Carl Fich. 21) *Nykøbing F.:* do. K. Kristiansen. 22) *Nykøbing M.:* do. F. C. Lumbye. 23) *Næstved:* do. Otto Olsen. 24) *Odense:* Bogtrykker Alfred Tiedje. 25) *Præstø:* Typograf P. L. Hansen. 26) *Randers:* do. Jørgen Petersen. 27) *Ribe:* do. Ernst Heise. 28) *Ringkøbing:* Faktor Rudolph Hansen. 29) *Ringsted:* Typograf S. K. Johansen. 30) *Roskilde:* do. Knud Nielsen. 31) *Rudkøbing:* do. Hugo Høgsted. 32) *Rønne:* Faktor F. V. Steensen. 33) *Silkeborg:* Typograf Emil Nielsen. 34) *Skanderborg:* do. H. J. Hansen. 35) *Skive:* do. Carl Larsen. 36) *Skelskør:* Faktor H. P. P. Hansen. 37) *Slagelse:* Typograf Olaf E. Olsen. 38) *Sorø:* do. Jørgen Lindballe. 39) *Svendborg:* Faktor H. P. Ditlefsen. 40) *Stege:* Typograf Joh. Larsen. 41) *Stubbekøbing:* do. Niels Mørup. 42) *Thisted:* do. Albert Behr. 43) *Varde:* Faktor Valdemar Brendstrup. 44) *Vejle:* Typograf M. Frederiksen. 45) *Viborg:* do. Frederik Møller.

Tiltraadt den ny Lokalforening i Skelskør: 85, HANS P. P. HANSEN; 243, NIELS P. CHR. HANSEN; 619, ALBERT VILHELM ANDERSEN; 372 (Den typ. Foren.) IVAR NIELSEN og JOHANNES SCHMIDT (Unterstützungs-Verein Deutscher Buckdrucher).

Ny Medlemmer: Aarhus (Stiftsbogtrykkeriet), C. C. V. A. TIMM (har tidl. været Medlem). Faaborg (Faaborg Folketid.), HANS CHR. JOCHUMSEN (udl. i Faaborg Folketidendes Bogtrykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Aarhus (Zeuners Bogtrykkeri), 20, WILH. NEESS (sidst arb. i Viborg). Holbæk, 599, A. E. BENGTSON (sidst arb. i København) og 160, SOFUS UTKE (sidst arb. i Stege). Varde, 40, LEOPOLD EICKHARDT (sidst arb. i Esbjerg).

*) Efter Begæring optrykkes Fortegnelsen; d'Hrr. Lokalformænd, som ikke maatte være à jour, bedes gjøre deres Hovedbog i Stand herefter. H. F. RASMUSSEN.

Bortrejste: Varde, EDVARD PETERSEN (ikke understøttelsesberettiget, arbejdsløs). Aarhus, 475, HANS DAHL (til København, arbejdsløs). Ringsted, IVAR NIELSEN (Den typ. Foren., 372) til Skelskør i Plads. Nykøbing F., 527, NIELS CHR. MADSEN (til København, arbejdsløs). Skanderborg, HENRIK HANSEN (Den typ. Foren., 177), til København, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Søndag d. 18. Januar, Formiddag Kl. 11, afholdes **ekstraordinær Generalforsamling** i »*Thalia*«, Østergade 32, hvor nedenstaaende Resolution, der er vedtaget af Styrelsesne i »Ny typografisk Forening«s Sygekasse og »Typografernes Hjælpekasser«, vil komme til Forhandling og eventuel Vedtagelse:

»Medlemmerne i »Ny typ. Forening«s Sygekasse overgaar til »Typografernes Hjælpekasser« med de Rettigheder, som de efter deres Alder ere berettigede til. Tillige aabnes Hjælpekasserne for Medlemmer af »Ny typ. Foren.« i Lighed med Medlemmer af »Den typ. Forening« nu og i Fremtiden. Typografer, som ere Medlemmer af begge Sygekasser opnaa i Hjælpekasserne 1½ Portion mod det lovbefalede Kontingent. Disse Bestemmelser kunne kun ændres ved skriftlig Afstemning og med ⅘ Majoritet. Saafremt disse Bestemmelser vedtages, overgaar »Ny typ. Foren.«s Sygekasses Formue til Hjælpekasserne.

Hjælpekasserne overtager de Forpligtelser med Hensyn til Lægerne, som efter 1. April 1891 paahviler Sygekassen i »Ny typ. Forening«.

Gælder fra 1. April 1891.«

København, d. 7. Januar 1891. STYRELSEN.

FORENING·FOR· BOGHAANDVÆRK·

Den internationale Bogudstilling staar aaben for Foreningens Medlemmer hver Søgnedag fra 11—2 samt hver Søndag Morgen fra 9—11 i *Industriforeningen*. Kun mod Forevisning af Medlemskort.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kassererske, Slotsgade 29 B., 4. Sal, samt **hver Tirsdag** fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Indenbys Distributionen af vort Blad Nr. 1 lod fra Postvæsenets Side ikke saa lidt tilbage at ønske. En kolossal Travlhed i Anledning af Aarskiftet bør dog for denne Gang undskylde Forsinkelsen.

Brevkasse.

De fra Aarhus indsendte Artikler kom — formodenlig paa Grund af Trafikforholdene — først Red. i Hænde Torsdag Morgen. De maa derfor vente til næste Nr. RED.

Arbejdsmarkedet.

En **Maskintrykker** med gode Anbefalinger for Dygtighed i sit Fag, kan faa Plads i et større Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt. »Maskintrykker« modtages paa »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. December 1890.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	3752.73
Reservefond	-	2448.10
Begravelseskassen		1728.63
	Kr.	7929.46

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	135.00
Porto (Formanden)	-	3.84
Tryksager	-	31.67
Bladhold	-	4.66
Gage til Formanden (Oktober Kvartal)	-	25.00
do. til Kassereren (do.)	-	31.25
Lokale til Hovedbest. Møder (Oktober Kvartal)	-	5.00
Reservefond	-	2448.10
Begravelseskassen	-	1728.63
Kassebeholdning 31/12 90	-	3516.31
	Kr.	7929.46

Kolding, den 31. December 1890.

ULRIK PETERSEN.
Hovedkasserer.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 3
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 16. Januar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Offenligt Møde

for Københavns typografiske Arbejdere

Mandag d. 19. Januar, Kl. 9 i »Thalia«.

Dagsorden: Bestemmelse om det paa det offenlige Møde d. 30. April f. A. stiftede Understøttelsesfond.

Talrigt Møde forventes.

Justitsraad, Dr. Bruuns Foredrag

ved »Den internationale Bogudstilling«s Aabning.

I London fandt der i 1877 en Bogudstilling Sted i Anledning af 400-Aars Jubilæet for Englands første Bogtrykker William Caxton. Den omfattede 5000 Numre og viste, hvorledes Bogtrykket havde udviklet sig. Denne Udstilling er for saa vidt forskellig fra den engelske, som den skulde tjene til at vise, paa hvilket Standpunkt Bogtrykkerkunsten staar her hjemme og i Udlandet. Ude i Forsalen staar der en lille forgyldt Presse, der straaler og glinser — og inderst inde i Salen ligger der nogle beskedne Redskaber. Dette er ganske karakteristisk; thi det illustrerer den Sandhed, at Trykningen er der til alle Tider lagt Vægt paa, medens selve Støbningen er bleven negligeret. Redskaberne, der ligger der inde, skal minde om Støbeinstrumentets geniale Opfinder. Denne Støbeform kan man ikke finde et eneste Ord om, men Sagen er den, at denne betinger hele Livet i Bogtrykkerkunsten. Theo. de Vinne har sagt de sande Ord: Har Gutenberg opfundet Bogtrykkerkunsten, er det fordi han har opfundet Støbeinstrumentet.

Det er det vidunderlige, at det tidligste, der er at pege paa, er trykt fuldendt. Jeg vil bede Dem at lægge Mærke til disse Tryk fra de ældste Tider; hvor smukke og skønne er de ikke! Og se, hvor forskellig Typernes Form er! I 1469 i Venedig skaber Nicolas Jenson, som selv har været Stempelskærer, en udmærket skøn Type; den er i Frankrig bleven en national Type. I 1478 trykker tyske Bogtrykkere med romanske Bogstaver i Paris; man optager nok i Frankrig de gotiske Bogstaver, men man omskaber dem. I Holland dyrkes ogsaa den gotiske Type; den staar kraftigt og kan følges helt op i det 17. Aarhundrede. Saa i det 16. Aarhundrede er der straks det første Aar noget nyt, det er Aldus Manutius, der i Venedig trykker den første Bog med Kursiv, og dette giver Anledning til en Mangfoldighed af Kursiver; længere hen i Aarhundredet træffer vi ogsaa en berømt Bogtrykker, Christofle Plantin, der i Antwerpen levede som Boghandler og Bogtrykker, og man kan sige i det store og hele, er det 16. Aarhundrede den smukkeste Tid for Bogtrykket; der er en overordentlig Fylde og Skønhed, og meget af det, De sér den Dag i Dag, er kun Kopi af det 16. Aarhundrede. I det næste Aarhundrede er der nogen Tilbagegang; det er ikke fordi der ikke udrettes noget — der trykkes mange Værker trods de mange Krige — men det er lige som det forrige Aarhundrede har opbrugt en Del af Kraften. Vi træffer dog i Nederlandene Bogtrykkerfamiljen Elzevier, som — om end Meningerne er delt om deres Betydning — dog sikkert har staaet overordentligt højt. I det 18. Aarhundrede tager et andet Land fat, som hidtil har holdt sig tilbage; det er England, som i John Baskerville finder sin ypperste Bogtrykker og Skriftstøber. I Frankrig er det Bogtrykkerfamiljen Didot, som behersker Aarhundredet; de af Pierre Didot trykte Bøger, Virgil, Horats og Racine, betragtes indtil de nyeste Tider som det skønneste, der findes.

Her i Danmark fik Bogtrykkerkunsten først fast Fod i 1490; vel havde en Bogtrykker paa Gennemrejse til Sverig i 1482 trykt en Bog i Odense, men det er først Godfred af Ghemen, der skaffer Bogtrykket sikker Grund under Fødderne. Hans Historie er ubekendt; hans Betydning for hans nye Fædreland er ikke saa stor som Caxtons. Denne har trykt over 100 Bøger, medens Godfred af Ghemen kun har trykt ca. 25. Hans Virksomhed er saaledes ikke saa betydningsfuld som den skulde have været, men han førte dog dansk Literatur frem; i 1495 trykte han den danske Rimkrønike og i de følgende Aar adskillige andre. I den nærmest følgende Tid er det smalt med dansk Bogtryk; det kan ikke nytte at skjule det; er der noget, vi har vist os uselvstændige i lige fra 1510 indtil den Dag i Dag, er det i Bogtrykket; det er Tysklands Bogtrykkeres Smag, der har hersket her og det er derfor ikke saa underligt, at vi lige indtil 1703 maa trækkes med Frakturen.

I dette Aarhundrede — Jærnaarhundredet — rykker Presserne frem ved Aarhundredets Begyndelse. Som jeg beundrede de første Tryk fra Gutenbergs Tid, saaledes maa jeg ogsaa beundre, at man med disse Jærnpresser kan trykke de fineste Ting. Og dette Aarhundrede er Hurtighedens Aarhundrede. I 1877 gjorde man i Anledning af Caxton-Jubilæet i England det Kunststykke at trykke, indbinde og køre en Bog fra Oxford til London i Løbet af 16 Timer. Det kan kun Maskinen gøre. Det er store Triumfer, der er fejret i dette Aarhundrede, men der er ogsaa en Fare ved at Maskinen er begyndt at arbejde med. Det ene Land gør det samme som det andet. Og der er en Fare ved alle disse Gengivelsesmaader, at alt, hvad der er koket og bedaarende kommer til Højbords; der er en Tendens oppe til at gøre Bogtrykket fint og elegant. Hvis man ikke i Tide stopper op, vil den virkelige Kunst lide derved.

Fra Aarhus.

Aarhus, d. 4. Januar 1891

Den herværende Lokalforening afholdt i Dag ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Udelukket Medlem fra 1884 JENS GREDSTEDS Optagelse i Foreningen. Formanden, H. P. BERGMANN, aabnede Mødet med at ønske de Mødte et glædeligt Nytaar og meddelte derefter, at han fra Gredsted havde modtaget en Skrivelse, hvori denne meldte sig til Optagelse i Foreningen. Han vilde bede Medlemmerne udtale sig i Korthed og holde sig til Sagen, derved kom man lettest over Spørgsmaalet. Selv var han gunstig stemt or Gredsteds Optagelse; de 7 Aar, der nu var forløbne siden Strejken, havde været en haard Tid for G., og han vilde derfor haabe, at man nu ikke vilde lægge Hindringer i Vejen for, at han atter kunde samles med sine Kolleger, som han længe havde ønsket.

Flere Talere havde derefter Ordet; den overvejende Del og særlig de ældre Medlemmer, som nøje kendte Gredsted og hans Forhold den Gang, var velvillig stemt over for ham. Selvfølgelig var alle enige om at fordømme den Adfærd, han havde udvist; men det var tillige faktisk, at man den Gang — i Øjeblikkets Ophidselse — ikke havde handlet fuldt retfærdigt mod ham, ligesom det ikke var helt i Overensstemmelse med Lovene, at han den Gang blev udelukket af Foreningen, da disse ikke havde med Arbejderspørgsmaalet at gøre. Gredsted selv havde stadig vægret sig mod at deltage i Strejken, som han var imod, dels begrundet paa det uheldige Tidspunkt (et Par Dage før Paaske!) og dels fordi han — som nu — indtog en Faktorplads og som saadan ikke behøvede at gaa med. Men man havde gjort alt for at faa Gredsted overtalt, og paa en Generalforsamling, som afholdtes kort før Strejken, blev han presset og truet paa en Maade, som var alt andet end nobel, og omsider gav han saa Løfte om at deltage; — et Løfte, som var imod hans Overbevisning og som han straks efter fortrød. Dertil kom, at hans Hustru og øvrige Familje bebrejdede ham det Skridt, han havde gjort. At han saa kom til det Resultat, at han stod sin Familje nærmere end sine Venner og atter meldte sig til Tjeneste paa »Jyllandsposten«, hvor han ogsaa fik — ikke en af de Strejkendes — men sin gamle Plads, kan vel nu saa smaat tilgives. Det fremhævedes tillige stærkt paa Generalforsamlingen, at Gredsted efter Strejken havde vist en brav og kollegial Adfærd; han har ved hver Lejlighed ydet sit Bidrag, naar der blandt Kollegerne hér indsamledes i et eller andet Øjemed, ligesom det ogsaa for en Del var ved hans Hjælp, at Red. Chr. Nielsen i sin Tid tog sit Forsæt tilbage om ikke oftere at antage Foreningsmedlemmer i sin Forretning. Hvad Modparten særlig havde at fremsætte Anke over var, at Gredsted var fyldt 35 Aar og altsaa efter Lovene ikke kunde optages; men, som det ogsaa blev fremhævet, var der tidligere sket Dispensation fra denne Paragraf i Tilfælde, hvor særlige Omstændigheder var til Stede. Ved Afstemningen vedtog Generalforsamlingen med stor Majoritet at optage Gredsted i Foreningen. Spørgsmaalet gaar nu videre.

CARL L. PETERSEN,
Sekretær.

Til Medlemmerne af »Dansk typ. Forening«.

Øllebrødsbarmhjærtigheden er løbet af med en Del af Aarhus Typografer. Ved en Generalforsamling her i Lokalforeningen den 4. Januar blev det med 28 Stemmer imod 12 vedtaget at anbefale Typograf J. GREDSTED til Optagelse i »Dansk typ. Forening«, til Trods for, at *han i 1884 svigtede sine Kolleger og genoptog Arbejdet paa »Jyllandsposten«* og derved for en meget væsenlig Del bidrog til, at denne Strejke blev et Nederlag for Typograferne, og til Trods for, at *han i Følge Lovenes § 23 ikke kan optages i Foreningen, da han har overskredet Aldersgrænsen* (han er fyldt *36* Aar).

Vi undertegnede Medlemmer af Aarhus Lokalforening nedlægger herved en bestemt Protest mod ovennævnte GREDSTEDS Optagelse i »Dansk typ. Forening«, og da dette Spørgsmaal jo sandsynligvis om kort Tid vil blive sat under almindelig Afstemning blandt samtlige Foreningens Medlemmer, saa opfordrer vi herved Kollegerne trindt om i Landet til hver i sin Kreds at virke for, at saa mange som muligt stemmer: *Nej!*

Aarhus, d. 5. Januar 1891.

JAKOB JENSEN.	J. P. M. SIMONSEN.	H. F. HYGUM.
L. A. SVENDSEN.	A. ERLANDSEN.	ARNOLD V. OLSEN.
E. M. GRAULEFF.	O. C. BECH.	CHR. CHRISTENSEN.
C. LAURSEN.	P. JØRGENSEN.	S. JENSEN SORT.
O. F. MEIER.	N. MORTENSEN.	V. WARTENBERG.

Da Undertegnede paa Grund af Bortrejse var forhindret i at overvære den i Gaar her i Byen afholdte Generalforsamling angaaende Hr. Gredsteds Genoptagelse i Foreningen, tillader jeg mig herved at henlede den almindelige Opmærksomhed paa, at Gredsted ikke er udelukket af »Dansk typ. Forening« med nogen som helst Lovhjemmel, idet vor Forenings Love ikke den Gang indeholdt nogen Bestemmelse om, at Foreningen, hvis Formaal kun er at være en Hjælpekasse og ikke en Strejkekasse, kan ekskludere et Medlem, fordi han over for Medarbejdere bryder et ham ved Pres og Trusler aftvunget Løfte, hvilket ogsaa fremgaar af den Omstændighed, at Lokalforeningen den Gang maatte *søge* en Grund til hans Eksklusion i, at han som Lokalforeningens Formand nægtede personligt at fremlægge hans i den fuldstændigste Orden værende og af Revisorerne reviderede Regnskab, men lod dette ske ved Foreningens daværende Hovedkasserer, fordi han med fuld Føje kunde befrygte personlig Overlast, hvis han mødte, og Beviset for Udsmidningsgrunden fremgaar, efter min Mening, klart af følgende Skrivelse:

»*Aarhus, d. 28. April 1884.*

Hr. J. Gredsted!

Da De skriftligt nægtede selv at aflægge det afsluttede Regnskab, skal jeg tillade mig at meddele Dem, at Generalforsamlingen i Aftes ekskluderede Dem af Lokalforeningen, hvilket blev mig paalagt at meddele Dem. ARNOLD V. OLSEN.«

Aarhus, d. 5. Januar 1891. ARGUS.

Generalforsamling.

Bogbindersvendeforeningen af 1873 afholdt Fredag d. 9. Januar en Generalforsamling, der i Følge Lovenes § 17 skulde tage Beslutning uanset de Mødendes Antal, da den tidligere til den 30. Decbr. 1890 med samme Dagsorden indvarslede Generalforsamling ikke var bleven fuldtallig.

Dagsordenen var: Punkt 1. Fagblad og deraf følgende Kontingentforhøjelse. 2. Forandring af Lovenes § 17.

Til det første Punkt havde Formanden Ordet. Han søgte at klargøre sit Standpunkt til Nutidsorganisationen. Fagforeningernes Hovedopgave er at bringe *Oplysning* blandt Fagets Arbejdere. Dette tiltrængtes særlig i et Fag som vort, hvor Arbejderne ofte staar spredte enkeltvis og derved ikke have Lejlighed til at udvide deres aandelige Synskreds. Er imidlertid den rette Forstaaelse vakt, vil Enighed og Sammenhold nok komme og dermed Grundlaget for en Forbedring af vore nu forkludrede Arbejdsforhold. Udviklingen har ført det med sig, at Arbejderne maa slutte sig sammen i de størst og stærkest mulige Forbund, hvor den enkelte underkastede sig det store hele, for at Organisationen kunde blive i Stand til at værne den enkeltes Interesser. Det har vist sig, at den enkelt staaende Forening ofte ikke er i Stand til at gennemføre og opretholde selv meget billige Fordringer, da den, lige som tidligere den enkelte Arbejder, har for lidt Modstandskraft. Det er derfor ogsaa tidt nok anbefalet, at særlig beslægtede Fag sluttede sig sammen. Dette Vink burde vi følge, og nu foreløbig ved at slutte os sammen om »Typ. Tid.« gøre en Begyndelse til god Forstaaelse og Samvirken med de øvrige Boghaandværkere. Under alle Omstændigheder maa vi søge den skriftlige Agitation gennemført i et Blad, der kan læses af alle Kolleger, særlig da det viser sig saa vanskeligt at samle dem til Møder. Der var tidligere besluttet her i Foreningen at søge Underhandling med Typograferne om Deltagelse i deres Fagblad. Dette var nu sket og Resultatet forelaa. Vi kan mod at betale 75 Øre Kvartalet pr. Medlem faa Bladet tilsendt med Posten hver Fredag. Der indrømmes os Plads for de nødvendige Foreningsmeddelelser samt for Artikler af Interesse for Bogbindere. Tidligere havde »Den typ. Forening«s Styrelse været villig til at opsætte en bestemt formuleret Kontrakt med os, der kontraktmæssig berettigede os til en vis Plads i Bladet o. s. v.; men da »Dansk typ. Forening«s Styrelse foreløbig ønskede dette udsat, maatte vi være glade ved Tilbudet som det forelaa. Saaledes som »Den typ. Foren.«s Styrelse havde stillet sig, kunde man sikkert stole paa kammeratlig Imødekommenhed. Vi behøver ikke at frygte for Forurettelse paa vor Side. Skulde vi have et lignende Blad for os selv, som enkelte havde udtalt Ønsket om, vilde det kun kunne ndgaa hver ottende eller maaske hver sjette Uge. Atter et Bevis for Fordel ved Sammenslutning.

Herefter udspandt sig en længere Diskussion, hvori alle vel vare enige i det ønskelige i at faa et saadant Meddelelsesmiddel, men det

betonedes stærkt af flere, at de ikke vilde anbefale dette Forslag, naar Bogbinderne ikke fik en Kontrol med Bladet, som f. Eks. et Medlem i Redaktionsudvalget.

Formanden mente nok, at vi i Løbet af kortere Tid fik et saadant Ønske opfyldt, naar de andre Foreninger saa, at vi vilde frem; men for øvrigt kom det ikke her an paa at have Kontrahenter, men paa en god Forstaaelse og et godt Samarbejde.

Derefter stilledes følgende af Bestyrelsen affattede Resolution under Afstemning: »Forsamlingen vedtager, at Kontingentet forhøjes med 5 Øre om Ugen mod at hvert Medlem faar »Typ.-Tid.« tilsendt.« Denne Resolution vedtoges med 31 St. mod 8.

Punkt 2: Forslag til Forandring af Lovenes § 17. Forslaget, der var stillet af Bestyrelsen, lød saaledes: »Enhver Forsamling er beslutningsdygtig, naar Dagsordenen er lovlig bekendtgjort. Forsamlingen skal tage sin Begyndelse præcis til den fastsatte Tid«. Det blev forkastet med 19 St. mod 15. Mødte vare 39.

KARL ANDERSEN,
Sekretær.

Blandinger.

Foredragene i Anledning af den internationale Bogudstilling fortsattes i Onsdags Aftes af Hr. Bogtr. O. C. OLSEN, som oplæste et Foredrag om Bogtrykkerkunsten for en ikke talrig Forsamling. Hr. O. C. Olsen hævdede, at Bogtrykkerkunsten ikke havde noget som helst med Kunst at gøre; naar det var optaget i Ordet, maatte det nærmest betragtes som en Kompliment. Efter at have omtalt, hvad der fordres for at kunne være en god Sætter eller Trykker, gik han over til at udtale *sin* Mening om Udstillingen. Ganske naturligt stod de store Nationer i forreste Række, idet de havde alt inden Døre: Papir, Farve og Skriftstøberi. Vi havde nok to Skriftstøberier, af hvilke navnlig det ene havde hævdet sit Ry for Dygtighed, men de havde dog ikke kunnet tage Konkurrencen op med Udlandet. Eickhoff dannede dog en Undtagelse, og i den nærmeste Tid vilde et dansk Foretagende, »De danske Farvefabriker« (et Aktieselskab, i hvis Bestyrelse O. C. Olsen er Formand. Red.) kunne levere Farve til Bogtrykkerne. Efter kort at have omtalt de Bøger, der fandtes paa Udstillingen fra det 15. Aarhundrede, berørte han det 16. Aarhundredes Frembringelser, som han ikke fandt blottede for Skønhed med Datidens Smag for Øje, og fremhævede det 19. Aarhundredes Bøger, hvor en sirlig Finhed gjorde sig gældende. Smagen var nogenlunde ens i England, Frankrig og Amerika.

Taleren fandt det ubegribeligt, at Pressen ikke havde fundet Plads paa Udstillingen; han fandt, at den fortjente særlig Opmærksomhed, naar man fejrede Bogtrykkerkunstens 400-Aars Jubilæum. Han omtalte nærmere forskellige Blades Ejendommeligheder.

Xylograf F. Hendriksen holder paa Onsdag Aften Kl. 8½ i Industriforeningen et Foredrag om Illustrationer.

Typograf-Tidende. Som det af omstaaende Referat fra Bogbindersvendene vil sés, besluttede disse paa en den 9. Januar afholdt Generalforsamling at tegne obligatorisk Abonnement paa »Typ.-Tid.«, saa at ethvert af Foreningens Medlemmer erholder et Eksemplar. Vi kan naturligvis kun hilse denne Beslutning med Glæde, og ansé den som det første Skridt til en Sammenslutning mellem Boghaandværkets samtlige Udøvere.

Ligeledes har »de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« vedtaget at tegne Abonnement paa »Typ.-Tid.« for sine Medlemmer.

Sangforeningens Aarsfest. Vi henleder Opmærksomheden paa omstaaende Program til Aarsfesten, der afholdes den 25. Januar i Wittmacks Lokaler. Foruden Assistance af Violoncellist ANTON HEGNER og Koncertsangerinde Frk. EMMY MENZELL møder Sangforeningen op med en til Festen skreven Kantate for Kor og Orkester af HOLGER DRACHMANN til Minde om Gotfred af Ghemen, for hvem Aarsfesten holdes som en Mindefest. I den Anledning har man indbudt Formanden for Boghaandværk, Xylograf HENDRIKSEN, Bibliotekar C. BRUUN og Formændene og Næstformændene for de typografiske Organisationer her i Byen. Vi anbefale Festen til Kollegernes Deltagelse. Sangforeningens Fester har altid været fornøjelige og stærkt besøgte og det vil vel næppe i Aar mangle paa samme store Tilslutning, som det velvalgte Program sikkert maa kunne trække fuldt Hus.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Alle Medlemmer bedes møde *Torsdag d. 22. ds. Kl. 8 paa Østergade 32, 1. Sal o. G.* Sager af særlig Interesse foreligger. — Man bedes erindre at Maskeraden finder Sted den 22. Februar i Wittmacks Lokaler. Agitér for saa stor Tilslutning som mulig.

Typografernes Sangforening

afholder sin **45. Aarsfest** som 400 Aars Mindefest om **Godfred af Ghemen**, Danmarks første Bogtrykker, med

Koncert og Bal

Søndag d. 25. Januar Kl. 7½ i *Wittmacks Lokale*, Gammelholm.

PROGRAM.

1) a. *Malmqvist*: Opsang i Spillet.
b. *Kreutzer*: Kapellet.
c. *Bechgaard*: Vaarsang.
} Korsange af *Typografernes Sangforening.*

2) a. *Anton Hegner*: Elegie.
b. *C. Schrøder*: Tarantella.
} Hr. Violoncellist ANTON HEGNER.

3) *Rossini*: Romance af »Vilhelm Tell«.
Koncertsangerinde Frk. EMMY MENZELL.

4) a. *Virgin*: Svensk Skarpskyttemarsch.
b. *Kuhlau*: Aftensang.
c. *Bellmann*: Bacchi Tempel.
} Korsange af *Typografernes Sangforening.*

5) a. *G. Golterman*: Cantilena.
b. *D. Popper*: Alfedans.
} Hr. Violoncellist ANTON HEGNER.

6) *Arditi*: Parla! Vals-Arie.
Koncertsangerinden Frk. EMMY MENZELL.

7) *Berggreen*: Bogtrykkerkunsten.

8) *C. J. Hansen*: Kantate for Kor og Orkester af Hr. HOLGER DRACHMANN til Minde om Gotfred af Ghemen.

Billetter til Koncerten à 1 Kr. (5 num. Rækker) og 75 Øre faas hos Medlemmerne paa Bogtrykkerierne og hos Styrelsen. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Efter Koncerten vil der blive **Bal og Festmaaltid.** **Balbaand** à 1 Kr. for en Herre, 50 Øre for en Dame faas Festaftenen i Lokalet.

STYRELSEN.

Regnskab over indkomne Bidrag til Strejken i Budapest.

Indtægt.		*Udgift.*	
Aalborg Lokalf. (5 B.)	45.36	Afsendt 22/11 90	131.39
Adresse-Avisen (6 B.)	16.45	Porto	1.44
Aftenbladet (7 B.)	8.50	Afsendt 6/12 90	111.83
Avisen (7 B.)	18.85	Porto	1.26
Bagge (6 B.)	12.60	Afsendt 20/12 90	110.43
Bording (6 B.)	10.50	Porto	0.65
Charles, Herman (1 B.)	0.50		
Cohn, I. (6 B.)	4.25		
Cohn, N., 3 Medl. (5 B.)	3.75		
Dagbladet (7 B.)	26.30		
De kv. Trykkeriarbejderes Fagf. (3 B.)	5.15		
Hillerød Lokalf. (6 B.)	12.00		
Hoffensberg & Trap (1 B.)	0.75		
Jordan (3 B.)	1.00		
Jørgensen & Co. (6 B.)	15.70		
København (3 B.)	6.00		
Luno (5 B.)	8.05		
Møller & Thomsen (6 B.)	20.45		
Nielsen & Lydiche (3 B.)	18.55		
Nogle Bladsættere (3 B.)	7.00		
Olsen, O. C., (4 B.)	8.36		
Philipsen, Ferd. (2 B.)	1.00		
Politiken (7 B.)	42.73		
R. S. (4 B.)	10.00		
Rasmussen & Olsen (5 B.)	7.15		
Ringkøbing Lokalf., 4 Mand (1 B.)	1.75		
Social-Demokr., ÷ 6 Mand (6 B.)	13.80		
Trier (4 B.)	30.50		
	357.00		357.00

23. Decbr. 1890.

G. CLAUSEN,
Kasserer.

Nærværende Regnskab revideret paa Kvittering i »Typ.-Tid.« og Postkvitteringer og befundet rigtig.

28. Decbr. 1890.

V. C. BERG. V. BERGENHOLZ.

Erklæring.

At vi fastholder vor paa Generalforsamlingen den 11. ds. tagne Beslutning, at nedlægge vore Mandater, men paa Grund af indtrængende Opfordringer og af Hensyn til de nær forestaaende ordinære Valg vedbliver vor Funktion indtil disse finder Sted, undlader vi ikke at meddele vore Kolleger.

Den 12. Januar 1891.

OTTO BARNEWITZ. F. FASMER P. LAURITZEN.
THORVALD NIELSEN. OLUF OLSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING STIFTET 1869

afholder sin **ordinære halvaarlige Generalforsamling** *Søndag d. 1. Febr. 1891 Kl. 11 Form.* i Thalia, Østergade 32.

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Biblioteket. 4. Fastsættelse af Formandens Løn. 5. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne.

Foreningslokalet og Biblioteket er i Anledning af det offenlige Møde lukket Mandag d. 19. Januar.

Ny Medlemmer: Trykker FRANÇOIS NICOLAJ DIPO (udl. den 1. Maj 1890 hos L. A. Jørgensen, arb. samme Sted). Sætter CHRISTEN PETER HANSEN (tidl. Medlem), arb. hos Bagge.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter HENRIK F. P. HANSEN (Den typ. For., 177), Trykker CHRISTIAN FR. SIMONSEN (Den typ. Forening, 88), begge arbejdsløse. H. MELHEDE (Dansk typ. Foren., 104), arb. hos Trier.

Bortrejst: 238, Sætter CARL JOHNSEN BUDSKERUD.

Til HANS ADOLF HANSENS ENKE har jeg endvidere modtaget: Eksprestrykkeriet 1.35.

Med det tidl. indk., der ved en Sammentællingsfejl i Nr. 1 var gjort 20 Øre lavere, Kr. 68.60 — ialt Kr. 69.95.

De yderligt tegnede Bidrag bedes snarest indbetalt.

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: THORVALD THEODOR EDUARD PETERSEN, udl. i Konrad Jørgensens Bogtr. i Kolding (afl. den lovbefalede Svendeprøve). Rønne, HANS CHRISTIAN HANSEN (udlært den 10. Decbr. 1890 i »Bornholms Tidende«s Bogtr.), arbejder samme Sted. Aarhus (»Jyllandsposten«), J. GREDSTED, 36 Aar gammel (har arbejdet under Strejken i »Jyllandsposten« 1884). Vejle (»Vejle Amts Folkeblad«), Faktor R. C. RASMUSSEN (har tidl. været Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Skelskør, CHARLES HJALMAR KRISTENSEN (Den typ. Foren.).

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Skelskør, HANS HERMAN STAHL (sidst arb. i Nykøbing, F.). Horsens, 539, ADOLF FRIIS (sidst paa Rejse), arbejdsløs. Viborg, 26, KARL E. FISCHER (sidst paa Rejse), arbejdsløs. Næstved (Næstv. Tid.), 102, THORVALD OSCAR JENSEN (sidst arb. i Køge). Kolding, 550, ERIK (sidst arb. i Maribo) og 601, WILLIAM STÆHR (sidst paa Rejse).

Bortrejste: Køge 102, THORVALD OSCAR JENSEN (til Næstved i Plads). Viborg, 20, VILH. NEES (til Aarhus).

Udslettet med Restance: Roskilde, 596, PETER CHR. HANSEN.

D'Hrr. Lokalforeningsformænd, som fik Eksemplarer af Chr. Nielsens Pjece, bedes venligst opgøre Salget snarest. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Medlemmerne bedes møde talrigt til Øvelserne, der afholdes som sædvanlig Søndag Form. Kl. 11—12½ og Onsdag Aften Kl. 8½—10 i Sølvgadens Kasernes Gymnastiksal.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 bedes Koret møde præcis og fuldtalligt.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Søndag d. 18. Januar, Formiddag Kl. 11, afholdes **ekstraordinær Generalforsamling** i »*Thalia*«, Østergade 32, hvor nedenstaaende Resolution, der er vedtaget af Styrelserne i »Ny typografisk Forening«s Sygekasse og »Typografernes Hjælpekasser«, vil komme til Forhandling og eventuel Vedtagelse:

»Medlemmerne i »Ny typ. Forening«s Sygekasse overgaar til »Typografernes Hjælpekasser« med de Rettigheder, som de efter deres Alder ere berettigede til. Tillige aabnes Hjælpekasserne for Medlemmer af »Ny typ. Foren.« i Lighed med Medlemmer af »Den typ. Forening« nu og i Fremtiden. Typografer, som ere Medlemmer af begge Sygekasser opnaa i Hjælpekasserne 1½ Portion mod det lovbefalede Kontingent. Disse Bestemmelser kunne kun ændres ved skriftlig Afstemning og med ⅘ Majoritet. Saafremt disse Bestemmelser vedtages, overgaar »Ny typ. Foren.«s Sygekasses Formue til Hjælpekasserne.

Hjælpekasserne overtager de Forpligtelser med Hensyn til Lægerne, som efter 1. April 1891 paahviler Sygekassen i »Ny typ. Forening«.

Gælder fra 1. April 1891.«

København, d. 7. Januar 1891. STYRELSEN.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Den internationale Bogudstilling staar aaben for Foreningens Medlemmer hver Søgnedag fra 11—2 samt hver Søndag Morgen fra 9—11 i *Industriforeningen*. Kun mod Forevisning af Medlemskort.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Møde afholdes Torsdag den 22. Januar 1891 Kl 8 i »Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, samt **hver Tirsdag** fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Kollegerne bedes gøre arbejdsløse Medlemmer opmærksom paa, at de maa opgive deres Adresse til Kassereren (Vesterbrogade 126, 1. Sal i Bgh. eller Studiestræde 13) for at faa Bladet tilsendt.

Hvis de ønsker det, kan de i Følge tidligere Generalforsamlings Beslutning blive optaget paa en Liste, der cirkulerer blandt Medlemmerne, for derved at blive anvist mulige ledige Pladser.

Fra 1. December 1890 erholder vor Forenings Medlemmer Rejseunderstøttelse i 62 tyske Byer, naar de har været Medlem mindst 13 Uger. Legitimationskort samt Fortegnelse over de forskellige Udbetalingssteder, Arbejdsanvisninger o. s. v. i Udlandet, erholdes ved Henvendelse til Formanden, C. SØRENSEN, Graabrødretorv Nr. 5 hos Rasch.

Medlemmerne opfordres nu, da et længe følt Savn er afhjulpet, til offenlig at komme frem med hvad der ligger dem paa Sinde af almen Interesse.

Artikler indsendes direkte til Redaktøren, med Opgivelse af Navn og Medlemsnumer. BESTYRELSEN.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Det bedes undskyldt, at en Del Medlemmer af »Dsk. typ. Foren.« ved et Uheld fra Budets Side har modtaget mindre propre Eksemplarer af sidste Nr. af Bladet.

Klager o. s. v. over Distributionen af Bladet bedes hurtigst anmeldt, og særlig vore ærede Abonnenter blandt Bogbinderne gøres opmærksom herpaa.

De Arbejdsløse blandt Bogbinderne, hvis Adresse ikke er modtaget, kan afhente Bladene hos G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14.

Brevkasse.

Flere Indsendere maa have os undskyldt til næste Gang. RED.

Hr. Typograf **Frithiof Rasmussen** (Nielsen & Lydiches Bogtr.) anmodes om at afgøre sit aargamle Mellemværende med »Syge- og Laanekassen« hos J. Jørgensen & Co.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 4
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 23. Januar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Mandag d. 26. Januar, Kl. 9 i »Thalia«, Østergade 32.*

Dagsorden: 1. Bestemmelse om Understøttelsesfondet. 2. Arbejdsanvisningskontorets Regulativ. 3. Prøvevalg paa Foreningens Tilldsmænd.

Da de tre opstillede Punkter er af en ganske særlig Betydning for Organisationen, anmodes d'Hrr. Medlemmer om **alle som én** at give Møde. Ingen kan forsvare at blive borte.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Erklæring.

I »Ny typ. Tid.«s sidste Numer meddeler Styrelsen for »Ny typ. Forening«, at de paa »Den typ. Forening«s Generalforsamling udtalte Ønsker om Forandringer i Arbejdsanvisningskontorets Regulativ allerede paa Forslag af »Ny typ. Foren.«s Styrelse var vedtagne paa det mellem de to Styrelser afholdte Fællesmøde, lige som man ogsaa hævder, at enkelte nærmere angivne Bestemmelser ikke er i Overensstemmelse med det vedtagne Udkast.

Vi ansér os berettiget til at bebrejde »Ny typ. Forening«s Styrelse for Mangel paa Taktfølelse, naar den *offenligt* er fremkommet med disse Udtalelser, som faktisk savner ethvert Grundlag. I en Skrivelse af 12. d. M. underrettede vel »Ny typ. Forening«s Formand os om, at han af en af sine Medbestyrere var blevet gjort opmærksom paa, at en af Udkastets, forøvrigt ganske uvæsenlige, Bestemmelser*) ikke var endelig vedtaget, men der taltes i Skrivelsen ikke et eneste Ord om, at der fandtes andre Punkter, som ikke var vedtaget, og der meddeltes heller ikke med en eneste Stavelse, at enkelte af »Ny typ. Forening«s Styrelse fremsatte og paa Fællesmødet vedtagne Forslag var udeladt af Udkastet. Dette turde være et tilstrækkeligt tydeligt Bevis paa, at »Ny typ. Forening«s Styrelses Beskyldning savner ethvert Spor af Berettigelse, og Rigtigheden heraf træder saa meget tydeligere frem, som selve det Forslag, »Ny typ. Forening«s Styrelse hævder er dens eget paa Fællesmødet vedtagne, end ikke er enslydende med det Forslag, den nu har fremsat paa sin egen Forenings Generalforsamling.

Vi har mént at skylde de to Foreningers Medlemmer denne Redegørelse, fordi vi betragter den fremkomne Sigtelse som utilbørlig og i høj Grad uberettiget.

STYRELSEN »FOR DEN TYP. FORENING«.

*) Bestemmelsen om, at man er forpligtet til at *meddele* Forretningsføreren, naar man *skriftlig* søger Plads.

Den internationale Bogudstilling.

Bogtryk.

Vi sagde, at denne Udstilling vilde blive en Begivenhed af høj Rang. Enhver vil vistnok indrømme, at den er bleven det. Dens Betydning bestaar i, at den i korte, skarpe Omrids viser os, hvorledes det bedste af gamle Tiders Bogtryk har sét ud, ruller et Billede op af Nutidens fortræffeligste Frembringelser og samtidigt lærer os at kende de forskellige Aarhundreders ejendommeligste Karaktermærker. Typens forskelligartede Udvikling og Omformning kan forfølges til de seneste Tider, Bogtrykkets Teknik i de forskellige Perioder kan nøje iagttages. Udstillingen har selvfølgelig ogsaa sin Begrænsning; da den kun indeholder det bedste af, hvad der er fremkommet, giver den ikke noget alménT Bidrag til Forstaaelsen af, paa hvilket Standpunkt Bogtrykket i al sin Almindelighed stod; Meningen har kun været den at vise Banebrydernes Kunst og derigennem give en Forestilling om, hvor højt man til de forskellige Tidspunkter har naaet.

Man sér da det Særsyn, at Fagets Teknik fra den tidligste Tid har naaet en høj Grad af Fuldkommenhed. Ikke alene Satsens Egalitet, Trykkets Skarphed og Klarhed, har været udviklet, men ogsaa Sætningens specielle Arter har været dyrket. Saa tidlig som 1478 sér man godt udført Tabelsats (Katalogets Nr. 16), og var den Tids manuelle Færdighed vor Tid overlegen, særlig naar man erindrer, hvor ufuldkomne Hjælpemidlerne var, er dette endnu mere mærkbart, naar Talen er om Forstaaelsen af Bogtrykkets Karaktér og Natur. Tag en Bog af en saadan Mand som NICOLAS JENSON, og man vil finde nedlagt i Arbejdet en Kærlighed og Respekt for Opgaven, en Harmoni i Fremstillingen, som næppe naas af de bedste blandt de bedste i Nutiden. Men sikkert var han ogsaa det 15de Aarhundredes ypperste Bogtrykker; kun Venetianeren ALDUS og Tyskerne SWEYNHEYM og PANNARTZ naar ham i teknisk Dygtighed, men er ham underlegne, naar der er Tale om Typernes Renhed og Formskønhed.

Bogtrykkets lykkeligste Tid er da ogsaa den tidligste; det følgende Aarhundredes geniale Kunstnere arbejder Haand i Haand med Bogtrykkerne og skaber derved virkelig Bogkunst. Datidens Kunstnere var hverken overlegne eller fornemme; Titeler, Vignetter og Friser har de strøet omkring med rund Haand, og saa godt som overalt er der en inderlig Samarbejden med den typografiske Fremstilling, som kun sjældent sés nu til Dags. Aabenbart stammer Bogtrykkets høje Udviklingstrin udelukkende herfra. Man sér det bedst ved til Sammenligning at sé det følgende Aarhundredes Bogproduktion, som Udstillingen desværre kun giver et ufuldstændigt Billede af, da det ikke kunde passe ind i Planen, eftersom det kun galdt om at fremlægge det bedste. Alligevel vil man i Katalogets Nr. 75,

Shakespears Komediers anden Folioudgave, finde et fortræffeligt Eksempel paa, hvor sørgeligt demoraliseret Bogtrykket var blevet. Hele det kunstneriske Arrangement er totalt forfejlet, og dog — læg denne Bog ved Siden af en af vore Dages Komedier, hvor man paa Trods af al sund Sans lader Siden staa med sine gabende Mellemrum, og man vil se, at der dog er en ganske anderledes Fasthed og Virkning selv i Bogtrykkets Dekadenceperiode end nu, hvor man priser det for dets spinkle og sirlige Egenskaber. — Der var dog en Mand, hvis Navn lyser som en Stjerne; det var Bogtrykkeren ELZEVIER. Hvad der ligger af ham paa Udstillingen er noget af det skønneste, der findes; navnlig fortjener hans henrivende Kursivtype at kendes og skattes. I det 18. Aarhundrede skabtes en ny Typeform; det er den saakaldte gamle franske Antikvatype, der sikkert hidrører fra Franskmanden FIRMIN DIDOT. De Værker, som Broderen PIERRE DIDOT trykkede med disse Skrifter, kan utvivlsomt henregnes til det prægtigste og mest formfuldendte Bogtryk. Italieneren BODONI og Englænderen JOHN BASKERVILLE, som henholdsvis var Italiens og Englands største Bogtrykkere i det 18. Aarhundrede, viser ogsaa ved deres trykte Bøger, at en ny Retning med Hensyn til Typens Form banede sig Vej. Fra den udprægede Renæssancetype gaar man over til den simple og klare Antikvatype, og det er da karakteristisk at se, at medens man i Frankrig i dette Aarhundrede til Stadighed har kultiveret den gamle Renæssancetype i forskellige Varianter, er man nu i de seneste Aar gaaet over til den kraftigere og rene Antikvatype, der i de senere Aars Bogproduktion mere og mere faar Overtaget. En Variant af denne Type er benyttet til det meget omtalte Værk, *les saints évangiles*, trykt hos den bekendte Franskmand CLAYE. Om dette Værk, som flere synes at sætte særlig højt, kan der kun siges det, at det fremtræder i en ulastelig, korrekt typografisk Form. Men det er ogsaa det hele. Tegningerne er slikkede og udvandede; der kan ikke være nogen Tvivl om, at dette Værks Betydning er ganske overordentlig overdreven. Hvis det i Typografien kom an paa Korrektheden og Pilletheden, var der ingen Meningsforskel om, at det var første Rangs Arbejde, men da den maleriske og dekorative Virkning sikkert nok staar i første Række, vil dette Værk kun kunne beundres af den akademisk sirlige Forms Tilhængere. (Forts.)

Arbejdsanvisningskontorets Regulativ.

Styrelsen for »Den typ. Foren.« har i Henhold til Generalforsamlingsbeslutning taget Regulativet under fornyet Overvejelse, og foreslaar derfor at indskrænke Straffebestemmelsen i § 1, men at overlade den ekstraordinære Generalforsamling at fastsætte Tidsrummet. Endvidere stiller Styrelsen Forslag om at give § 4 følgende Affattelse:

»De arbejdsløse erholder Plads efter Numer; dog kan Undtagelse herfra ske i følgende Tilfælde: a) Saafremt der af et Trykkeri forlanges Specialister; b) Saafremt vedkommende Trykkeri af personlige Grunde ikke ønsker at beskæftige den af de arbejdsløse, der staar først for Tur, i hvilket Tilfælde der dog maa forlanges en Begrundelse og som under ingen Omstændighed maa være foranlediget ved Konfliktspørgsmaal ang. Tarifen, c) Saafremt *den* arbejdsløse, der staar først for Tur, bevisligt har mistet sin Plads paa Grund af Forsømmelse af Arbejdet.

I alle tre Tilfælde er det Forretningsførerens Pligt at konferere med den kontraherende Forenings kontrollerende; opnaas ingen Enighed eller hvis den arbejdsløse ikke er tilfreds med Afgørelsen, afgør de to kontraherende Foreningers Styrelser paa et Fællesmøde Sagen.«

Fra »Ny typografisk Forening«s Styrelse har Styrelsen i Onsdags Middags modtaget nedenstaaende saa godt som helt omarbejdede Udkast. Efter »Den typ. Forening«s Generalforsamlings Udfald, har man nemlig ikke ansét sig for bundet til den én Gang mellem Styrelserne trufne Aftale og udarbejdede derfor et fuldstændig nyt Regulativ, som blev vedtaget paa den i Søndags afholdte Generalforsamling. Det vil komme til Forhandling paa »Den typ. Forening«s ekstraordinære Generalforsamling paa Mandag Aften.

§ 1 foreslaas affattet: »Fra dette Regulativs Ikrafttræden maa Medlemmer af de to kontraherende Foreninger kun rette *skriftlig* Forespørgsel angaaende Plads paa Trykkerierne eller modtage Plads efter Tilbud. Al personlig Henvendelse eller mundtlig Forespørgsel er *forbudt*. Overtrædelse heraf medfører Tab af Arbejdsløsheds- og Rejsehjælp i 1/2 Aar, regnet fra den Dag, hvor vedkommendes Nyderet ellers vilde være indtraadt.«

§ 2 foreslaas affattet: »Saa snart et Medlem af de kontraherende Foreninger bliver arbejdsløs og gør Krav paa Arbejdsløsheds- eller Rejsehjælp, er det vedkommendes Pligt *straks* at melde sig til Kontorets Forretningsfører, der indfører vedkommende i sin Protokol. Undlades en saadan Anmeldelse, erholdes ingen Arbejdsløsheds- eller Rejseunderstøttelse.«

I § 3 foreslaas »inden Mødedagens Udløb« forandret til »*Dagen efter Mødedagen*«.

En ny § 4 foreslaas: »Erholder et i Kontorets Protokol opført arbejdsledigt Medlem efter *skriftlig* Forespørgsel eller efter Tilbud Plads uden Kontorets Medvirkning, har vedkommende Lov til at modtage Pladsen, men skal øjeblikkelig underrette Kontorets Forretningsfører derom.«

I den gamle § 4, som foreslaas forandret til § 5, foreslaas Passus'en i »Den typ. Forening«s Styrelses Ændring: »og som under ingen Omstændigheder maa være o. s. v.«, strøget.

En ny § 6 foreslaas: »I Tilfælde, hvor Anvisningskontoret ikke kan imødekomme et Krav om Arbejdskraft, søger Forretningsføreren den tilbudte Plads besat snarest muligt. Ønsker Kolleger, der staa i Plads, at ombytte denne med en anden, have de Ret til at søge Kontorets Medvirkning hertil.«

Den gamle § 5 forandres til § 7 og tilføjes følgende: »Samtidig med Anmeldelsen til Kontoret om, at Plads er modtaget, maa vedkommende udstede et Bevis paa, at Pladsen er erholdt gennem Anvisningskontoret«.

Den gamle § 6 foreslaas helt strøget.

Den gamle § 7 foreslaas forandret til § 8 og tilføjes i Stedet for »at al Forespørgsel paa Trykkerierne o. s. v.« »at al *personlig Efterspørgsel* paa Trykkerierne o. s. v.«

Den gamle § 8 foreslaas forandret til § 9 og tilføjes: ». . .fra 1. Februar 1891 at regne *skiftevis af de to kontraherende Foreningers Medlemmer*«.

I Stedet for den gamle § 9's 1. Stykke foreslaas en ny § 10: »De to kontraherende Foreningers Styrelser udarbejde i Fællesskab en Instruks i Overensstemmelse med nærværende Regulativ, der i et og alt skal overholdes af Forretningsføreren. Denne er forpligtet til hver Maaned at aflægge en skriftlig Beretning om Kontorets Virksomhed til de to Foreningers Styrelser; han er desuden pligtig at holde mindst 1 Times Kontortid daglig. Den kontrollerende Forenings Tilsynshavende kan til enhver Tid og skal mindst én Gang ugenlig underkaste Kontorets Protokoller et kritisk Gennemsyn.

En ny § 11 foreslaas: »Forinden dette Regulativs Ikrafttræden tilstille de to kontraherende Foreninger samtlige københavnske Principaler en Fællesudtalelse, hvori disse anmodes om at understøtte Kontoret i sine Bestræbelser for ordnede Forhold ved Pladsbesættelser, idet Foreningerne til Gengæld tilsikre Principalerne Imødekommenhed over for enhver rimelig Fordring«.

En ny § 12 foreslaas: »Nærværende Regulativ træder i Kraft samtidig med Gensidighedskontrakten og revideres ved Generalforsamlingen i de to Foreninger senest om et Aar«.

Bogbind paa den internationale Udstilling

Den historiske Afdeling.

Udstillingen er saa righoldig og frembyder saa mange smukke Eksempler til Efterligning, saa vi beder enhver, endnu ikke har besøgt den, gaa derud og se. Der er alt for meget til at vi her kunne nævne ethvert fortjenstfuldt Arbejde; men et Stykke af Bogbinderiets Historie skal vi nøjere gøre Rede for.

Som man véd, er Bogbinderiet af meget gammel Oprindelse. Munkene i Middelalderen skrev og indbandt selv deres Bøger. De første Dekorationer man anvendte paa Bogbind, var Beslag af dreven Metal. Man sér under Nr. 874 en Bibel af yngre Dato, der viser denne Udsmykning anvendt paa et presset Pergamentbind. Senere anvendte man Blindpresning paa Bindene som f. Eks. paa 187, der angives at være udført af JORIS DE GAITERE i GENT c. 1520. Forøvrigt udmærker denne Bog sig ved et særdeles smukt ciseleret Snit.

Nr. 182, et venetiansk Bind fra 1586, er meget karakteristisk, men Bogbinderens Navn kan ikke bestemt angives. Siderne er i Relief ved Udskæring af den øverste Pap, saa at Skindet har kunnet forme sig deri. Centrum danner en Oval med Venedigs Vaaben paa Forsiden, og derom forskelligt formede, men symetrisk ordnede Felter, der er malede med pragtfulde Metalfarver og dekoreret med Blomster i persisk-arabisk Stil. Lakfarver blev overhovedet meget anvendt som til Eks. paa de to smaa Bind fra 1547 (Nr. 186). De kaldes i Kataloget for Lyoner Bind.

Stoffet har naturligvis ikke for denne Afdelings Vedkommende kunnet skaffes tilveje i et saadant Omfang, at man altid har kunnet paavise Udviklingen ved nyere og ældre Bind fra bestemte Tider. De ældste Bind, der er udstillede, er imidlertid sande Perler, der tjener som Mønstre den Dag i Dag. Nr. 185 har tilhørt THOMAS MAIOLI, en Italiener, om hvem man ikke véd stort andet, end at han interesserede sig overordentlig for den nye Kunst og lod sine Bøger udstyre med stor Kunstforstand. Bindet er af helt Kalveskind med sorte Baandornamenter, indfattede med fine Guldlinjer, iøvrigt betegnende for hans Stil.

Nr. 183 fra 1506 og Nr. 184 fra 1510 er ældre Bind, indbundne for JEAN GROLIER DE SERVIN, Vicomte d'Aignisy, der levede fra 1479—1565. Grolier opholdt sig paa den franske Regerings Tilskyndelse længere Tid i Italien, hvor han blev en ivrig Beundrer af MAIOLIS Kunst, som han efterlignede og forplantede paa fransk Grund ved Hjælp af italienske Forgyldere af Maiolis Skole. Her naaede Bogbinderiet sit højeste Udviklingstrin, da han forstod at faa Hoffet og de mest Velhavende til at interessere sig for smukke Bøger, saa Bogbinderne blev forholdsvis godt stillede. De to her udstillede Bøger er fra den ældre Tid, og man sér tydelig Ligheden med Maiolis Bind ved Siden af. Senere begyndte Grolier paa »Skindpaalægning«. Forskelligt farvede Skindstrimler i allehaande Slyngninger, men altid med Fasthed og Symetri i Kompositionen. Baandene er indfattede mellem fine Guldlinjer og Hjørner og Mellemrum fyldte med skraferede Bladornamenter, der sés efterlignede i forskellige Bind i den moderne Afdeling, medens desværre ingen Grolierbind af nyere Dato findes her. Nr. 195 er et sandt Pragtværk fra det syttende Aarhundrede, det viser et godt og veludført Eksemplar af Clovis Eve Stil. Eve har forladt Skindpaalægningen, men antyder den ved fine Guldlinjer og udfylder de smukt inddelte Felter med Laurbær eller Palmegrene, der giver Bindet et fornemt Udseende. Nr. 194 kaldes i Kataloget Clovis-Eve Bind? Det er smukt udført i olivenfarvet Kalveskind, Siden omkring Medaljonen er udfyldt med den bekendte stiliserede Linie, medens Hjørnestemplerne er en Efterligning af »Eve« Stilen.

206. Engelsk Bind i »Le Gascon's« Stil fortjener særlig at omtales, fordi det er et af de faa smukke Eksemplarer paa denne smukke Stil, med sine forskelligt formede Felter og den fine Punktforgyldning, der minder om Filigranarbejde; dog burde Siden have været helt udfyldt.

205 er en Folie indbundet paa Carl II.s Tid i rødt Skind og paalagt Papir, med rig og fin Haandforgyldning; man undres over, at man har anvendt saa meget Arbejde paa saa slet Materiale.

Af Kataloget faar man den overraskende Oplysning at Nr. 201 (1738) er presseforgyldt. Dronning Marie Leszynska af Frankrig's Vaaben i Middelfeltet. Stilen ellers lignende »Le Gascon's« og meget smuk.

Af de nyere bør man lægge Mærke til den smukke Haandforgyldning paa en lille latinsk Bønnebog i grønt Bind og udført i »Derôme Stil« af Derôme le jeune (den yngre) ca. 1780. Nr. 208, en engelsk Bog fra Slutningen af det 18de Aarhundrede udmærker sig ved sin sjældne »Sprængning« af Spejlet og den originale Udfarvning af Rammen derom. Man træffer Bind i Filigran, Skildpadde samt en Del broderede Fløjelsbind, der alle er særdeles smukke. Noget af det interessanteste, der slutter sig nær til denne Afdeling, er dog en Samling franske Tavler, der er smukt udførte i Farvetryk af den franske Trykker DANEL i Lille og forestiller Pragteksemplarer af de forskellige Stilarter for Bogindbinding lige fra Maioli til Derôme. Endvidere kan man ikke forlade denne Afdeling uden at have betragtet nogle gamle tyske Pragtværker, der ikke har noget tilfælles med de tidligere nævnte. Nr. 211 er holdt i den mere naive, gammeltyske Stil, medens Nr. 212 med Kurfyrst August af Sachsens Portræt (1578) absolut maa vække Beundring ved sin kraftige Ornamentik og solide Haandforgyldning; det samme er Tilfældet med Nr. 213 der bærer det danske Vaaben. Alt ialt sér man at Tekniken har været vidt fremskreden i Begyndelsen af det 16de Aarhundrede, og at Smag og Kunstsans i langt højere Grad end nu har været til Stede; vi maa faktisk søge tilbage til hin Tid for at finde Forbilleder for vor Kunstindustri. Udbyttet turde sikkert blive størst ved at studere de udstillede farvetrykte Tavler.

Fra Slagelse.

Siden *Lønspørgsmaalet i Provinserne* af Aalborgkollegerne med Hr. ANT. SCHWARTZ i Spidsen blev bragt frem til Diskussion i »Typ.-Tid.«, har dette Spørgsmaal ogsaa været et staaende Æmne blandt Kollegerne her i Slagelse, og ærede Læsere vil maaske erindre et Referat af en Generalforsamling i Oktober Maaned, i Følge hvilket vi sluttede os til Aalborgkollegernes Tanke om Oprettelsen af en *Fagforening for Danmarks Provinsbyers Typografer*. Det vil maaske ogsaa erindres, at vi ved samme Lejlighed udtalte, at »Forholdene her i Slagelse ingenlunde vare saa gode, som de kunde og burde

være« osv. Det vare vi Alle godt enige om, og noget lignende kan man vist forøvrigt let blive enig om i de fleste Byer. Men det er jo ikke nok. Man skulde saa ogsaa se at enes om at gjøre Noget for at *forbedre* Forholdene henimod »hvad de kunde og burde være«. Dette blev vi snart, og hvert Trykkeris Personale skrev da et Andragende til de respektive Bestyrelser (begge Bogtrykkerier ere Aktieforetagender) om en gjennemgaaende Lønforhøjelse og gik til sin Faktor med det, idet vi bad dem tale vor Sag og anbefale Andragenderne, hvilket de ogsaa lovede, og ved deres velvillige Assistance har vi nu opnaaet en gjennemgaaende Lønforhøjelse over hele Linjen.

I »Slagelse-Posten«, som beskjæftiger 4 Sættere og en Sætter-Trykker, blev Lønnen for den sidstes Vedkommende forhøjet til 21 Kr. ug.; for de to Sættere fra 16 til 17 Kr. og for de øvrige to (som ere nyudlærte), fra 14 til 16 Kr.

I »Sorø Amtst.«, som paa det Tidspunkt, da Andragendet indgaves, beskjæftigede 6 Sættere (den 7de er senere antaget) og en Sætter-Trykker, blev Lønnen for denne sidste forhøjet fra 20 til 22 Kr., 3 Sættere fra 18 til 20 Kr., en fra 18 til 22 Kr., en fra 20 til 22 Kr. samt en fra 22 til 24 Kr. (for den sidstes Vedkommende er de 2 Kr. af Ugelønnen beregnede for Medhjælp ved Ombrydningen af Bladet). Endvidere forhøjedes Lønnen for Ekstraarbejde fra Nytaar af med fra 40 til 50 Øre pr. Time, Natarbejde fra 50 til 75 Øre pr. Time.

Lønforhøjelsen for »Slagelse-Postens« Personale fik tilbagevirkende Kraft fra 1ste Novbr., medens »Sorø Amtst.« i Stedet for gav sit Personale et Gratiale til Nytaar af henholdsvis 30 og 50 Kr.

I mange Aar har det været en fast Rettighed for »Sorø Amtst.« Personale, at naar Nogen er syg, udbetaler Forretningen den Paagældende i indtil 4 Uger Halvdelen af hans ugentlige Fortjeneste, uden at han derfor bliver fradraget noget, naar han igen indtager sin Plads, og denne gode, gamle Husorden vil fremdeles blive bibeholdt. For et Par Dages Sygdom fradrages intet i Ugelønnen. — »Slagelse-Posten« har vel endnu ikke noget saadant fastslaaet, men ogsaa der er der ved saadanne Lejligheder taget humane Hensyn.

Man vil af ovenstaaende se, at det godt uden Kamp kan lade sig gøre at opnaa Forbedring i Arbejdsvilkaarene, naar blot Arbejderne ere enige om en samlet Optræden og naar denne sker paa en for disse værdig og overfor Principalerne loyal Maade. Ærede Kolleger vil ogsaa se, at Forholdene paa »Sorø Amtst.« nu ere ret gode, og naar »Slagelse-Posten« endnu staar en Del tilbage, da mener vi, at dette ikke vil vare længe, idet denne Forretning, som i mange Aar har tilhørt en enkelt Mand, fra 1ste Juli f. A. overtoges af et Aktieselskab, hvis Bestyrelse allerede nu ved denne Lejlighed udtalte, at den nu tilstaaede lille Lønforhøjelse nok senere skulde blive efterfulgt af en større, men den havde jo endnu ikke set Forretningens første Aarsregnskab. Der er altsaa grundet Haab om, at ogsaa denne Forretning i en nær Fremtid vil vide at sætte sine Arbejderes Lønforhold nogenlunde paa Højde med, hvad disses Kolleger andre Steder bydes for deres Arbejdskraft.

Selvfølgelig vil vi ikke paa Grund af de Fordele, vi ved Imødekommenhed fra Principalers og Faktorers Side her have opnaaet, derfor slaa os til Ro og undlade at arbejde for en *Fagforening for Danmarks Provinsbyers Typografer*. Nej, en saadan maa vi have i Stand, for at vi *i Flok* kan hjælpe til at forbedre de Kollegers Kaar, som mange Steder maa arbejde for Principaler, der kun tænker paa at faa saa stort et Overskud som vel muligt til dem selv, og derfor ikke godvillig vil forbedre deres Arbejderes Kaar.

Slagelse, d. 10. Januar 1891. CARL OLSEN.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Ider jeg herved fremsender Lovene for »Typografisk Forbund for Aalborg« til eventuel Afbenyttelse for lignende Foreninger, som maatte blive oprettet i andre Provinsbyer, gør jeg opmærksom paa, at jeg modtager Bestilling til en Pris af 3 Kr. 50 Øre for 100, 2 Kr. 75 Øre for 50 og 2 Kr. 50 Øre for 25 Eksemplarer.

Det er naturligt, at der i Lovene vil blive foretaget de Forandringer, som de stedlige Forhold gør nødvendige.

Idet jeg paany lægger mine Kolleger Sagen paa Sinde tegner

med koll. Hilsen
ANTON SCHWARTZ.

Love for typografisk Forbund i Aalborg.

§ 1. Forbundets Formaal er at værne om Medlemmernes Interesser, materielle Velvære og Ret.

§ 2. Dette Formaal agtes fremmet ved at samle Typograferne i Aalborg til mulig Opnaaelse af ensartede, gode Arbejdsvilkaar.

§ 3. Enhver Typograf (saavel mandlig som kvindelig) kan blive Medlem af Forbundet ved at melde sig til Optagelse hos Formanden, som lader foretage skriftlig Afstemning over vedkommende, samt imod at betale et maanedligt Kontingent af 25 Øre.

Naar et Medlem ikke har betalt Kontingent i 3 paa hinanden følgende Maaneder, udslettes vedkommende af Forbundet, men kan dog genoptages mod at betale Restancen.

Arbejdsløshed over 1 Maaned samt Militærtjeneste fritager for Kontingent.

§ 4. Naar et Medlem gør sig skyldig i ukollegiale Handlinger, udslettes han (hun) af Forbundet ved en Generalforsamlings Beslutning, og kan ikke senere optages.

§ 5. Uoverensstemmelse om Arbejdsvilkaarene skal i alle Tilfælde først søges bilagt ved mindelig Overenskomst, eventuelt ved Bestyrelsen. Viser dette sig umuligt, kan en Arbejdsnedlæggelse vedtages paa en Generalforsamling.

For at afgive sin Stemme skal man møde personlig.

6. Naar en Strejke er udbrudt, udbetales der til de strejkende Medlemmer en ugenlig Understøttelse, hvis Størrelse bliver at fastsætte for hvert enkelt Tilfælde af en Generalforsamling.

§ 7. Naar en partiel Strejke er udbrudt, betaler de ikke-strejkende Medlemmer, saa længe Strejken varer, et ekstra ugenligt Kontingent, hvis Størrelse nærmere fastsættes af Generalforsamlingen.

§ 8. Ordinære Generalforsamlinger afholdes fire Gange aarlig, nemlig i Januar, April, Juli og Oktober Maaned. Paa disse giver Formanden Meddelelse om Virksomheden i det forløbne Kvartal og Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab til eventuel Godkendelse.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kan sammenkaldes af Bestyrelsen eller naar en Tredjedel af Medlemmerne forlanger det.

Paa Generalforsamlingerne føres en Forhandlingsprotokol.

Foruden de ordinære Generalforsamlinger afholdes Medlemsmøde hver Maaned.

§ 9. Under Generalforsamlingernes og Medlemsmødernes Forhandlinger er al Slags Spil forbudt.

§ 10. Bestyrelsen bestaar af 1 Formand, 1 Næstformand, 1 Kasserer samt 2 Bestyrelsesmedlemmer, der vælges af Generalforsamlingen for et Aar ad Gangen.

Endvidere vælger Generalforsamlingen 2 Revisorer, hvis Funktionstid udløber samtidig med Bestyrelsens.

Genvalg kan finde Sted.

§ 11. Formanden leder Forhandlingerne i Bestyrelsesmøderne. Paa Medlemsmøderne og Generalforsamlingerne vælges en Dirigent.

§ 12. Foreningens Sparekassebøger, Protokoller, Regnskaber og øvrige Ejendele opbevares hos Formanden, dog med Undtagelse af, hvad der er nødvendigt til Kassererens Brug.

Bestyrelsen en ansvarlig for Foreningens Pengemidler, som skal indsættes i en Sparekasse.

§ 13. Alle Forbundets Anliggender afgøres ved simpel Stemmeflerhed.

§ 14. For saa vidt der i andre Provindsbyer oprettes typografiske Foreninger med lignende Formaal, søger Forbundet at tilvejebringe Samarbejde med disse paa Grundlag af gensidig moralsk og pekuniær Støtte i Henhold til nærværende Love.

Fra Aarhus.

Aarhus Lokalforening afholdt Søndag den 18. Januar en ordinær Generalforsamling, der var ret talrigt besøgt. Regnskabet fremlagdes og godkendtes, og en Svendeprøve, der var til Bedømmelse, blev ligeledes godkendt.

Udenfor Dagsordenen gjorde JACOB JENSEN opmærksom paa, at der i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« var anmeldt til Optagelse i »Dsk. typ. Foren.« et tidligere Medlem fra Vejle, Faktor R. C. RASMUSSEN, som imidlertid var over den lovbestemte Alder (35 Aar). Taleren foreslog, at *Lokalforeningen* af den Grund protesterede mod R.s Optagelse.

JOH. PETERSEN mente, det var forkert at protestere mod Rasmussen, naar et Flertal i Lokalforeningen selv havde stemt for Jens Gredsted (Blokadebryderen), skøndt han ogsaa var over Aldersgrænsen. JØRGEN JENSEN vilde stemme mod Jacob Jensens Forslag. De Medlemmer, der havde Lyst, kunde jo selv protestere. JACOB JENSEN fandt, at det var en Selvfølge, Lokalforeningen protesterede mod nævnte Rasmussens Optagelse, naar den blev gjort opmærksom paa en slig Ulovlighed. ARN. V. OLSEN mente, at naar en Typograf over 35 Aar optoges i »Dsk. typ. Foren.«, saa havde kun *han* og ikke Foreningen, Fordel deraf.

Efter endnu nogle Bemærkninger af flere Tilstedeværende, gik man til Afstemning. Jacob Jensens Forslag — at Aarhus Lokalforening gennem sin Formand protesterer mod R. C. Rasmussens Optagelse, i hvert Fald som nydende Medlem — *vedtoges* med 14 Stemmer mod 8.

Aarhus, d. 18. Januar 1891. VILH. WARTENBERG, Sekretær.

Møder.

Den typgrafiske Forening holdt forrige Søndag en talrig besøgt Generalforsamling, hvoraf Referatet desværre paa Grund af Pladsmangel maa udelades. Interessen knyttede sig nærmest til Forhandlingen om Arbejdsanvisningskontorets Regulativ, der fra forskellig Side stærkt kritiseredes og ønskedes omarbejdet. Efter at et Par indkomne Resolutioner var taget tilbage *vedtoges* følgende af FORMANDEN stillede Resolution med alle Stemmer mod 5:

»Generalforsamlingen vedtager i Principet et Arbejdsanvisningskontors Oprettelse, men henstiller til Styrelserne for de typografiske Foreninger at tage Hensyn til de Udtalelser, som er fremkomne paa de resp. Generalforsamlinger og derefter forelægge Regulativet til Forkastelse eller Vedtagelse.«

Derpaa nedlagde 5 af Styrelsens Medlemmer (Barnewitz, Fasmer, Lauritzen, Th. Nielsen og O. Olsen) deres Mandater.

Punkt 2 (om Udgifterne til Kontoret) udgik af Dagsordenen, og Punkt 3 (om Afholdelse af en skandinavisk typografisk Kongres) blev efter en kort Diskussion vedtaget. Til at tiltræde et Fællesudvalg for de forskellige Foreninger valgtes FORMANDEN med alle St. mod 5.

Forslaget om »Forholdsregler lige over for dem, der forstyrre Foreningens festlige Sammenkomster« fik efter en Del Diskussion sin Afslutning med følgende af TH. MOGENSEN stillede Resolution:

»Vedkommende Medlem, der forsér sig imod den sømmelige Orden saavel ved Foreningens selskabelige som alvorligere Sammenkomster, straffes med at miste sin Ret til at deltage i Foreningens Sammenkomster det første Aar; gentager det sig, mister Vedkommende sine Rettigkeder i Foreningen for et Aar.

I Søndags holdt Typografernes Hjælpekasser Generalforsamling ang. Ny typ. Forenings Sygekasses Overgang til Hjælpekasserne. Mødet var kun tarveligt besøgt.

Efter en længere Diskussion vedtoges den af Bestyrelsen forelagte Resolution med 20 Stemmer mod 1.

Endelig i Mandags Aftes holdtes offentligt Møde for at tage Bestemmelse om det paa det offentlige Møde d. 30. April f. A. stiftede Understøttelsesfond. Det vedtoges her énst. at Fonden med sin nuværende Beholdning overgaar til den typografiske Forening.

Blandinger.

Sangforeningens 45. Aarsfest afholdes paa Søndag Aften i Wittmacks Lokale. Se omst. Program.

Typografernes Maskerade afholdes Søndag d. 22. Februar i Wittmacks Lokaler. Udmærket Underholdning, CARL LUMBYE's Orkester. Agitér for den størst mulige Tilslutning.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Medlemmerne bedes erindre Maskeraden d. 22. Februar. Agitér for saa stor Tilslutning som muligt. Husk paa, vi har Part i Sagen. Jo større Tilslutning, jo større Overskud. Det er en Æressag for Medlemmerne at virke saa kraftigt som muligt for godt Besøg. Har vi kun Raad til at besøge én Maskerade i Sæsonen, saa er det en Selvfølge, at vi holder os borte fra hvad andre arrangerer og deltager der, hvor vi har hjemme. Billetter og Programmer vil fra næste Uge kunne faas hos Kasserersken og Styrelsens Medlemmer samt hos den typografiske Forenings Inkassatorer paa Trykkerierne. Wittmacks flotte Lokale, CARL LUMBYE's fortrinlige Orkester og forskellige udmærkede Underholdninger maa sagtens kunne øve tilstrækkelig Tiltrækning. Billetpriserne bliver 1.25 Øre for en Herre og 75 Øre for en Dame. Tilskuerbilletter (med Ret til at danse efter Kl. 12) 1 Kr. for en Herre, 65 Øre for Damer. Børnebilletter 35 Øre.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er tiende Hæfte udkommet.

Dags Dato er der til Aarhus Lokalforening indsendt følgende **Protest:**

Undertegnede Medlemmer af Næstved Lokalforening nedlægger herved Indsigelse mod J. GREDSTEDS Optagelse i »Dansk typografisk Forening« paa Grund af hans Optræden under Strejken paa »Jyllandsposten«.

Næstved Lokalforening, d. 18. Januar 1891.

O. JENSEN.	L. OLSEN.	OTTO OLSEN.
J. R. JENSEN.	V. ANDERSEN.	J. P. CHRISTENSEN.
FRED. ULRIK HANSEN.	HENRIK HANSEN.	M. V. BACHE.
TH. A. HERMANSEN.	L. MATZEN.	MARINUS OLSEN.
H. HANSEN.	S. SØRENSEN.	K. HØYER.
	L. HANSEN.	

Typografernes Sangforening

afholder sin **45. Aarsfest** som 400 Aars Mindefest om **Godfred af Ghemen**, Danmarks første Bogtrykker, med

Koncert og Bal

Søndag d. 25. Januar Kl. 7½ i *Wittmacks Lokale*, Gammelholm.

PROGRAM.

1) a. *Malmqvist*: Opsang i Spillet.
b. *Kreutzer*: Kapellet.
c. *Bechgaard*: Vaarsang.
} Korsange af *Typografernes Sangforening.*

2) a. *Anton Hegner*: Elegie.
b. *C. Schrøder*: Tarantella.
} Hr. Violoncellist ANTON HEGNER.

3) *Rossini*: Romance af »Vilhelm Tell«.
Operasangerinde Frk. EMMY MENZELL.

4) a. *Virgin*: Svensk Skarpskyttemarsch.
b. *Kuhlau*: Aftensang.
c. *Bellmann*: Bacchi Tempel.
} Korsange af *Typografernes Sangforening.*

5) a. *G. Golterman*: Cantilena.
b. *D. Popper*: Alfedans.
} Hr. Violoncellist ANTON HEGNER.

6) *Arditi*: Parla! Vals-Arie.
Operasangerinde Frk. EMMY MENZELL.

7) *Berggreen*: Bogtrykkerkunsten.

8) *C. J. Hansen*: Kantate for Kor og Orkester til Minde om Godfred af Ghemen.

Billetter til Koncerten à 1 Kr. (5 num. Rækker) og 75 Øre aas hos Medlemmerne paa Bogtrykkerierne og hos Styrelsen. Intet Billetsalg ved Indgangen.

Efter Koncerten vil der blive **Bal og Festmaaltid.** **Balbaand** à 1 Kr. for en Herre, 50 Øre for en Dame faas Festaftenen i Lokalet.

STYRELSEN.

Alderdomsforsørgelsen for E. Heinemann.
(8. Regnskab).

I 2. Halvaar 1890 er indkommet fra:

O. C. Olsen	Kr.	58.00
»Nationaltidende«	»	49.10
»Social-Demokraten«	»	40.60
»Politiken«	»	29.90
Schultz	»	16.20
Græbe	»	14.20
»Adresse-Avisen«	»	8.60
Ialt	Kr.	216.60
Tidligere indkommet	»	1016.52
Nu ialt	Kr.	**1233.12**

J. F. MØLLER.

Ovenstaaende Sum modtaget, hvorfor paa egne og Hustrus Vegne bringes en hjærtelig Tak.

E. HEINEMANN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde afholdes Lørdag Aften hos Formanden.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 13. Februar.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Af *Formandens Meddelelser* fremgik, at Medlemmer af »Ny typ. Forening« i Randers, i Følge Meddelelse fra Lokalformanden dersteds, havde meldt sig til Optagelse i Randers Lokalforening; Fmd. havde svaret, at da Gensidighedskontrakten endnu ikke var naaet saa vidt, at den var fremkommen til Underskrift, kunde Optagelsen af »Ny typ. For.«s Medlemmer endnu ikke finde Sted, men nærmere Kundgørelse desangaaende vilde udgaa.

2. Skrivelse fra *Vejle* Lokalformand ang. Optagelse af Faktor R. C. Rasmussen, der tidligere har været Medlem af saavel »Dsk. typ. For.« som af Forbundet. Rasmussen, der er over Aldersgrænsen, tilbyder et Indskud af 40 Kr., og hele Lokalforeningen ønsker og anbefaler hans Optagelse, der udførlig motiveres. — Hovedbestyrelsen henholder sig i denne Sag med Henvisning til Afgørelsen af en lignende Sag fra Herning i Mødet den 26. Avgust, hvor Optagelsen tillades, saafremt ingen Indsigelse fremkom.

3. Skrivelse fra *Aarhus* Lokalformand med Forespørgsel, om et Medlem, hvis Hustru er afgaaet ved Døden og uden Børn, skal betragtes som gift eller ugift ved Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse. — I dette Tilfælde maa vedkommende betragtes som ugift.

4. Meddelelse fra *Aarhus* Lokalformand, at Lokalforeningen den 4. ds. paa en Generalforsamling har vedtaget med 28 Stemmer imod 12 at optage Typograf JENS GREDSTED (Blokadebryder fra »Jyllandspost«-Strejken 1884). — Toges *foreløbig* til Efterretning.

5. Skrivelse fra *Kolding* Lokalformand med Forespørgsel, om Hovedbestyrelsen havde noget imod, at Sætterlærling Thorvald Petersen anmeldes til Optagelse som Medlem af »Dansk typ. Foren«, idet han manglede 2 Maaneder i at have staaet 4 Aar i Lære, men skulde aftjene sin Værnepligt som tysk Soldat; vedkommende havde aflagt Svendeprøve tilfredsstillende. — Under de foreliggende Omstændigheder har Hovedbestyrelsen intet herimod.

6. *Skive* Lokalformand fremsender den lovbefalede Aarsoversigt for Skive Lokalforening. — Til Efterretning.

7. Skrivelse fra *Skelskør* Lokalformand med Meddelelse om forskellige Forhold blandt Lokalforeningens Medlemmer. — I Følge de foreliggende Oplysninger er Lokalformanden (Trykkeriets Faktor) i sin fulde Ret til at afskedige vedkommende, der tillige er uberettigede til at hæve Arbejdsløshedsunderstøttelse.

8. Hovedbestyrelsen udbeder sig Arbejdsanvisningskontorets Regulativ for København til Erklæring forinden det træder i Kraft.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Kolding, JOHAN PETER FREDERIK PEIROTH (udl. i Koldingpostens Bogtr. i Kolding den 1. Januar 1891, aflagt den lovbefalede Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Kolding, 601, ERIK HANSEN RASMUSSEN (sidst arb. i Maribo) og 550, WILLIAM STÆHR (sidst paa Rejse).*

Bortrejste: Skelskør, IVAR NIELSEN (Den typogr. Forening) og JOHANNES SCHMIDT (Unterst. D. Buchdr.), begge arbejdsløse.

D'Hrr. Lokalforeningsformænd anmodes venligst *til Stadighed* at notere, hvor mange Ekspl. af Typograf-Tidende, der ønskes tilsendt.

G. CLAUSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Den internationale Bogudstilling staar aaben for Foreningens Medlemmer hver Søgnedag fra 11—2 samt hver Søndag Morgen fra 9—11 i *Industriforeningen*. Kun mod Forevisning af Medlemskort.

Paa Søndag Formiddag Kl. 10 præcis vil Dr. BRUUN give Medlemmerne Oplysninger om Udstillingens historiske Afdeling. Søndag d. 1. Februar, ligeledes Kl. 10 præcis, vil Hr. Bogtrykker J. NIELSEN forklare og vise i Arbejde Sørensens Sættemaskine.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Medlemmerne bedes møde talrigt til Øvelserne, der afholdes som sædvanlig Søndag Form. Kl. 11—12½ og Onsdag Aften Kl. 8½—10 i Sølvgadens Kasernes Gymnastiksal.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Koncert-Prøve i Larsens Lokale. Søndag Form. Kl. 10: Generalprøve med Orkester i Wittmacks Lokale.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Fastelavnsløjer afholdes Mandag d. 9. Februar, Kl. 4 Efterm. i Hr. Restavrator Engers Have og Lokaler, Gl. Kongevej 39, med flere Præmier samt Punschesold. Enhver Deltager betaler 50 Øre. Arbejdsløse Medlemmer *gratis* Nærmere af Listen til Paategning, som omsendes Mandag d. 26. ds. med Budet.

D'Hrr. Medlemmer gøres opmærksom paa, at Priskuranten af 1874 er optrykt og faas af Medlemmer for 25 Øre hos Formanden eller Kassereren. De Medlemmer, der ikke eje noget Eksemplar, bedes gøre sig bekendt med Akkordpriserne og sammenligne dem med det Arbejde, de udføre, da det altid vil have Betydning ved en eventuel Revision. Enten man arbejder paa Akkord eller ej, maa man lægge Mærke til, hvordan at de gældende Priser stiller sig over for Arbejdet som det forlanges og udføres nu.

Den *ordinære halvaarlige Generalforsamling* vil blive afholdt d. 13. Februar i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

De Medlemmer, der ikke have erholdt de to første Numre af »Typ. Tid.« eller slet ingen, bedes opgive deres Adresse i Ekspeditionen, Rørholmsgade 14, Kj.

BESTYRELSEN.

* Begrundet i en Fejl i sidste Nr. af Bladet, anføres de to Medlemmer atter her.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Den 15. ds. har Enkefru Johanne Eickhoff i Anledning af sin 80-aarige Fødselsdag oprettet en Fribolig paa de i Lovenes § 7 fastsatte Betingelser under Navnet »Maskinfabrikant Joh. Gottfr. Aug. Eickhoffs Fribolig«. Besættelsen sker af Firmaet J. G. A. Eickhoff efter Bestyrelsens Indstilling, første Gang til April Flyttedag d. A.

Ansøgninger om denne Fribolig, stilede til Firmaet J. G. A. Eickhoff, skulle indgives til Bestyrelsen indtil 16. Februar, ledsagede af Mand og Hustrus Døbeattest.

Berettiget til Ansøgning er ethvert Medlem, som har opfyldt de for at erholde almindelig Fribolig fastsatte Betingelser.

Tidligere Ansøgere behøve ikke at indsende nyt Andragende, naar de kun meddele Bestyrelsen, at de ønske at komme i Betragtning.

BESTYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

For at fremme Aarsregnskabets Afslutning maa Kontingentet til Hjælpekasserne være indbetalt til Kassereren senest d. 26. Januar, og ville Restancer ud over denne Tid, for saa vidt disse maatte overskride den i Lovene fastsatte Grænse, medføre Udslettelse af Kasserne.

København, d. 20. Januar 1891. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelse og Kontingent modtages hver Lørdag fra 8—10 hos Kasserersken, Slotsgade 29 B., 4. Sal, samt **hver Tirsdag** fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Regnskab over Julefesten

den 21. December 1890.

Indtægt.		*Udgift.*	
Adresseav.s gl. Foreningsmedlemmer og J.	5.00	Leje af Lokale	10.00
J. J. Sørensen (Qvist) ...	1.00	Musik	32.00
Sundstrøm	0.50	Servering	15.99
Den gl. Løve og de 5 fortabte Faar	1.00	Regninger ved P. Fasmer	22.87
Normann Bryn	0.50	do. - O. Olsen.	24.76
Dagbladets Pers.	1.10	Billetter, Programmer og Sange	13.00
Politikens »	7.75	Kontrol	4.00
Avisens »	3.00		
Billetsalget	90.40		
Balbaand	23.60		
Ved Tombolaen	28.40		
1 Dukke solgt	1.00		
Ekstra-Overskud	9.75	Overskud..	50.38
	173.00		173.00

18. Januar 1891. G. CLAUSEN.

D. 21. Jan. 1891 revideret paa Kvittering i »Typ.-Tid.« og Bilag.

BERGENHOLZ. V. C. BERG.

Regnskab over Det frivillige Fond.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeh. fra f. Regnskab..	0.39	3 Portioner à 1.00	3.00
En Sætter fra Knudtzon (2 B.)	0.50		
Er	0.35		
Roms Personale	2.00	Kassebeholdning ...	0.24
	3.24		3.24

18. Januar 1891. G. CLAUSEN.

Revideret 21/1 91. I Orden. Beholdning til Stede.

V. BERGENHOLZ. V. C. BERG.

Regnskab over Understøttelsesfondet.

21. Juli 1890—17. Januar 1891.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeh. fra f. Regnskab	380.63	En Understøttelse (10 Ug.)	117.66
Adresse-Avisen (12 B.) ..	14.00	do. (5 »)	60.00
Aller, 5 Sættere (3 B.) ..	3.50	do. (3 »)	21.00
Avisen (6 B.)	7.25	do.	5.00
Bagge (3 B.)	2.75		
Bladsættere, Nogle (1 B.)	1.75		
Bording (5 B.)	6.00		
Dagbladet (11 B.)	12.75		
Dagladet, En Sætter (3 B.)	0.75		
Eksprestrykkeriet (5 B.) .	1.25		
Fjeldsøe (3 B.)	9.00		
Gl. Jas m. fl. (1 B.)	1.80		
Græbe (2 B.)	7.15		
Jordan (12 B.)	4.25		
Luno (1 B.)	1.25		
Møller, S. L. (9 B.)	26.95		
Nielsen & Lydiche (4 B.)	8.43		
Olsen, O. C., (1 B.)	2.00		
Petersen, V., Formandsh. for 3. Kvartal 90	37.50		
Philipsen, Ferd. (7 B.) ..	4.00		
ph. (1 B.)	50.00		
Rom, N. C. (11 B.)	5.70		
Trier (10 B.)	19.10		
Valentin & Lund (1 B.) .	1.60		
»W« (15 B.)	30.00		
o (6 B.)	1.50		
Renter	3.54	Kassebeholdning .	440.74
	644.40		644.40

18. Januar 1891. G. CLAUSEN.

Revideret paa Kvittering i »Typ.-Tid.« og Bilag. Kassebeholdning til Stede.

21. Januar 1891.

V. C. BERG. V. BERGENHOLZ.

Regnskab over „Typograf-Tidende" for 2. Halvaar 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
Abonnement	77	20
Annoncer	297	»
Forskelligt	»	48
Netto-Udgift...	1199	29
Kr.	1573	97

Udgift.	Kr.	Øre
Bladets Trykning (Nr. 23—48)	1231	79
Redaktionshonorar	104	»
Ekspeditionen	40	»
Budløn	16	»
Indenbys Forsendelse	74	28
Udenbys do.	94	76
Tryksager (Adressestrimler)	8	»
Administration	3	84
Forskelligt (Anmeldelsesblanketter til Postv.)	1	30
Kr.	1573	97

Status for Typograf-Tidende d. 31. December 1890.

Aktiver:		*Passiver:*	
Diverse Debitorer for Annoncer for 1. Halvaar 1890 .... Kr.	14.85	Bladets Trykning (Nr. 49—52) .... Kr.	155.79
do. - do. - 2. do. 1890 .... -	130.75		
do. - Abonnem. - 2. do. 1890 .... -	1.75		
Underbalance. . -	8.44		
Kr.	155.79	Kr.	155.79

Den 4. Januar 1891. G. CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab er Dags Dato revideret og befundet rigtig.

København, d. 15. Januar 1891.

V. BERGENHOLZ. V. C. BERG.

Den typografiske Forenings Regnskab for 2. Halvaar 1890.

Indtægt.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Kassebeholdning fra f. Halvaar	2525	63
Medlemsbidrag	1466	74
Indskud	12	86
Laan-Afdrag	64	»
Bergs Gælds-Afdrag	29	60
Biblioteks-Indtægt	9	75
Dsk. typ. Foren.: Halvdelen af Udg. til Bladets Trykning for 1. Halvaar 1890	565	5
Forskelligt	»	79
Renter	83	38
Kr.	4757	80
Rejsekassen.		
Kassebeholdning fra f. Halvaar	1206	74
Medlemsbidrag	977	81
Indskud	8	56
Laan-Afdrag	42	66
Bergs Gælds-Afdrag	19	70
Tilbagebetalt Rejsehjælp	10	»
Kr.	2265	47
Arbejdsløshedskassen.		
Kassebeholdning fra f. Halvaar	970	80
Medlemsbidrag	739	5
Indskud	6	8
Laan-Afdrag	24	59
Bergs Gælds-Afdrag	12	70
Formandsgage for Oktober Kvartal, skænket	37	50
Kr.	1790	72

Udgift.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Faste Understøttelser	51	»
Lokaleleje	10	»
Tryksager og Bogbind	123	61
Repræsentation i Kristiania	170	»
Konferencen d. 8. og 9. November (inkl. Trykning af Protokollen)	58	85
Udgifter ved Tarif-Kommissionen	2	75
Biblioteks-Udgift	12	75
Forskelligt (Voldgiftsretten 25.70, et Foreningsmærke 26.00 etc.)	58	24
Administration	26	3
Formands-Honorar	75	»
Kasserer-Honorar	150	»
Budløn	192	»
Typograf-Tidendes Udg. for 2. Halvaar 90 (Halvdelen udredes af Dansk typ. Forening)	1199	29
Kassebeholdning	2628	28
Kr.	4757	80
Rejsekassen.		
Medlemmer af Den typografiske Forening	48	»
do. - Dansk typ. Forening	410	»
do. - Norsk Centralforening	54	»
do. - Svenska Typografförbund	39	»
do. - Tyske Foreninger	222	»
do. - Fransk Forening	6	»
Dansk typ. Foren.: Refusion af Rejsehjælp for 1. Halvaar 1890	111	36
Tryksager og Bogbind	6	38
Forskelligt	1	57
Kassebeholdning	1367	16
Kr.	2265	47
Arbejdsløshedskassen.		
9 Medlemmer à 28 Dage	252	»
3 do. à 21 do.	63	»
3 do. à 14 do.	42	»
1 do. à 12 do.	12	»
1 do. à 9 do.	9	»
1 do. à 7 do.	7	»
1 do. à 5 do.	5	»
1 do. à 3 do.	3	»
Tryksager og Bogbind	24	50
Administration	11	52
Kassebeholdning	1361	70
Kr.	1790	72

Status d. 31. December 1890.

Aktiver:

Kassebeholdning:		
I Sparekassen	Kr. 5029.41	
I Kontanter	- 327.73	
		Kr. 5357.14
Diverse Debitorer:		
Dsk. typ. Foren., Typ.-Tid.s Udg. for Nr. 23—48 af 1890	Kr. 599.64	
Ny typ. Foren.: Halvdelen af Udg. ved Tarifudvalget	- 1.37	
Restancer for 1889	- 11.40	
do. for 1. Halvaar 1890	- 5.70	
do. for 2. do. 1890	- 84.55	
Biblioteks-Mulkter	- 2.95	
Julefesten den 21. Decbr. 1890	- 50.38	
Laantagere	- 624.99	
Brødrene Berg	- 1497.00	
Bergs Bo	- 40.00	
		Kr. 2917.98
12 Andele i »Social-Demokraten«		- 144.00
Diverse Inventarium, anslaaet		- 1150.00
	Summa Kr.	9569.12

Passiver:

Diverse Kreditorer:		
Biblioteket	Kr.	25.00
Typ.-Tid., Status-Underbalance d. 31/12 90 (Halvdelen)	-	4.22
Formue den 31. December 1890	-	9539.90
Summa Kr.		9569.12

Paa Grund af *Restance* (*Lov.s § 6*) *udslettes* følgende Medlemmer: 916, LAURITZ JACOBSEN (S. L. Møller), 953, WILHELM JØRGENSEN (Aftenbladet), 1111, CHR. LOUW (Chr. Nielsen), 1305, FRITZ NIELSEN (Schultz), 1803, CH. THOMSEN (Berlingske Tidende).

Den 4. Januar 1891. G. CLAUSEN.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskab, løbende fra 1/7—31/12 1890, er gennemsét og befundet stemmende med Bilag og Kassebog, saa vel som med Den typ. Forenings og Typ.-Tid.s øvrige Regnskabsbøger. Kassebeholdningen, saavel kontant, som Sparekasse-Indskud til Stede, idet Revisionen

den 21. Jan. 1891 fandt i Behold ialt ..... Kr. 5,472.89
hvoraf var indkommet fra 1—20 Jan. mere end udgivet. - 115.75 er lig den samlede Kassebeholdning for de tre Kasser.

Forskellen ..... Kr. 5,357.14

Halvaaret har bragt et kontant Overskud af Kr. 653.97, hvoraf Afdraget paa »Bergs Gæld« har været Kr. 62, paa de øvrige Laan Kr. 131.25, medens Kr. 15 er *eftergivet* Enken efter en afdød Laantager. — I Status er udeladt Posten »Refusion af Rejsehjælp« paa Grund af manglende Oplysning fra Dansk typ. Forening.

København, d. 21. Januar 1891.

V. BERGENHOLZ. V. C. BERG.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 5
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 30. Januar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING STIFTET 1869

afholder sin **ordinære halvaarlige Generalforsamling** *Søndag d. 1. Febr. 1891 Kl. 11 Form.* i Thalia, Østergade 32.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Biblioteket. 4. Fastsættelse af Formandens Løn. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

STYRELSEN.

Den internationale Bogudstilling.

Bogtryk.

De udstillede tyske Bøger i den historiske Afdeling fra det 18. og 19. Aarhundrede kan sikkert betragtes som et fuldgyldigt Vidnesbyrd om Bogtrykkets Standpunkt i Tyskland. I kunstnerisk Henseende er det da saa langt nede som tænkes kan; der er ikke som i Frankrig, Italien og England nogen Bevægelse oppe for at hæve Niveauet, denne Kendsgerning er væsenligst begrundet ved den sejge Vedhængen ved Frakturtypen. Kun i ganske specielle Tilfælde gør man Brug af Antikvaen, men ogsaa for disse Tilfældes Vedkommende er Resultatet kun magert. Interessant er det til Sammenligning at se paa de engelske Værker i samme Periode. Englands Bogtryk i det 15., 16. og 17. Aarhundrede var kun skralt, men efterat JOHN BASKERVILLE i Midten af det 18de Aarhundrede har pustet nyt Liv deri, træder der en Række af udmærkede Trykkere frem, som fuldtud staar paa Højde med Italiens og Frankrigs bedste. En saadan Mand var WILLIAM BULMER; der findes paa Udstillingen to af ham trykte Værker, der baade i teknisk og kunstnerisk Henseende staar i første Række.

DR. BRUUN fremhævede i sit Indledningsforedrag ved Bogudstillingens Aabning, at dansk Bogtryk lige fra den tidligste Tid havde staaet under tysk Paavirkning. De udstillede Bøger bekræfter denne Udtalelses Rigtighed. Det 15. og 16. Aarhundrede viser kun én betydelig Bogtrykker, LAURENTZ BENEDICHT; ellers gaar de store Kulturlandes Blomstringstid vort lille Land sporløst forbi. GODFRED AF GHEMENS Virksomhed er meget begrænset; han driver det kun til at trykke et ganske ubetydeligt Antal Bøger i en Udførelse, som kun er middelmaadig. Fra Slutningen af det 16. til Slutningen af det 17. Aarhundrede ligger dansk Bogtryk fuldstændig brak; først saa sént som 1693 naar vi til noget anstændigt, og i Midten af det 18de Aarhundrede viser der sig Tegn til hæderligt og smagfuldt Arbejde. JONAS LINDGREN og CL. PHILIBERT møder paa dette Tidspunkt op med Renæssancetypen, og i LUDVIG HOLBERGS Skrifter finder vi den samme Type. Dekadencen i dansk Bogtryk tager atter Fart fra dette Aarhundredes Begyndelse.

I den moderne Afdeling er der foruden Frankrig ét Land, som i Særdeleshed drager Opmærksomheden, det er Amerika. Vi her hjemme har kun i ganske ringe Grad kendt amerikansk Bogtryk, og det turde maaske ikke være Udstillingens mindste Betydning, at den — ganske vist i meget knapt Omfang — stiller os Ansigt til Ansigt med moderne amerikansk Bogtryk. Vi har vistnok i det under engelsk Ledelse udgivne »*International Specimen-exchange*« stiftet et kort og flygtigt Bekendtskab med moderne amerikanske Trykkere, og hvad man har sét dér, har vidnet om en fuldendt Trykkerteknik og en til en høj Grad af Fuldkommenhed dreven Satsfærdighed; men kun sjældent har man haft Lejlighed til at se, hvorledes fremragende amerikanske Trykkere udstyrede deres Bøger.

Vi nævnede i vor foreløbige Oversigt over Bogudstillingen THEO. L. DE VINNES Navn. Denne Mand, hvis Betydning i det moderne Bogtryks Historie er af ganske særlig høj Rang, skal vi her omtale med et Par Ord. Sin første ledende Stilling opnaar han i 1851 hos den store Bogtrykker Francis Hart i New York, arbejder sig hurtigt op og faar allerede 1859 Andel i Forretningen, som han efter Harts Død fortsætter, indtil han i Aaret 1883 forandrer Firmaet til THEODORE L. DE VINNE & CO. Hans Søn faar nu Andel i Trykkeriet og i Løbet af kort Tid lykkes det ham at udvide den i Forvejen meget omfattende Virksomhed. Allerede i 1876 har han syslet med literære typografiske Studier og i dette Aar udkommer da hans første typografiske Værk »*The invention of Printing*«, som efterfølges af »*Historic Printing Types*« og »*Christopher Plantin and the Plantin-Moretus Museum at Antwerp*«. Som Grundlægger og Vicepræsident i *The Grolier Club of New-York* faa han rig Lejlighed til at arbejde paa Udgivelsen af bibliofilt udstyrede Bøger, og i sin praktiske Virksomhed er han en Mand, der ikke giver efter for Modens Fordringer, men som vælger sine Typer efter sin egen Smag og ikke efter Publikums. De af ham udstillede Skriftprøver illustrerer tydeligt, hvorledes han arbejder. Han formaar Skriftstøbere til at skære Serier af bestemte Skrifter; tag saaledes hans Skriftprøve af Skriveskrifter i Ludvig den 14.s Stil og man maa indrømme, at man her har med en Mand at gøre, der ikke alene i sine Bestræbelser fører det Fag, han tilhører, fremad, men ogsaa ved Siden heraf er i Besiddelse af en habil Ævne til at faa det brede Lags Interesser vakt, uden hvilken det ikke nytter at søge at reformere Nutidens Smagsretning. Ved Siden heraf holder han Foredrag og skriver tekniske Artikler i Amerikas forskelligste Fagskrifter. Intet Under, at Amerikas Bogtrykker-

verden sér op til Theo. de Vinne og sikkert er det, at hans Navn er et af de faa i den brogede Vrimmel af Middelmaadigheder, der har Krav paa den typografiske Verdens Hyldest.

I teknisk Henseende staar de Vinne paa Højden af sin Tid. De Værker, der er udstillet af *The Century Company*, et Forlagsfirma, hvis Bogtrykker han er, vidner om en Fuldendthed, der søger sin lige. Aldrig har vi sét en saadan Egalitet i Trykket, en saa haarfin Nøjagtighed i Udførelsen. Og vil man vide, hvor højt den Mand rækker, naar der er Tale om dekorativ Virkning, skal man se paa det lille Omslag til Kataloget over Bogbind; det er over al Maade skønt og fornøjeligt.

De Vinne er selvfølgelig ikke lige fortræffelig over alt; vi træffer saaledes i en af hans Skriftprøver, »*Specimens of Black Letter*«, som indeholder et helt Garniture prægtig gammelengelsk Gotik, denne svære og typiske Skrift stillet sammen med moderne Initialer og Ornamenter. Det hænder ogsaa, at han i sine Værker opererer med Skrifter af forskellig Karaktér og Snit. Hans svageste Side forekommer os i det hele taget de af ham benyttede Brødskrifter at være, thi sjældent træffer man — i det mindste ikke i de her udstillede Værker — et originalt og karakteristisk Snit.

Denne Svaghed synes han at dele med Flertallet af sine Kolleger; gennemgaaende sér man kun den rene engelske Antikva anvendt. Den magre engelske Mediæval findes dog ogsaa; D. Appelton & Co., New York, har saaledes anvendt den i nogle Bøger, i Nr. 505 f. Eks. staar den sammen med en fed engelsk Gotik i Kolumnetitelerne! Denne Uregelmæssighed i Smagen vil man ogsaa træffe hos et andet amerikansk Firma, Houghton, Miffin & Co., der i »*Longfellow*« — hvis Titel forøvrigt er ganske henrivende — anvender den samme fede engelske Gotik som Overskrifter til den engelske Antikva. Dette hænger for en stor Del sammen med hele den bizarre Smagsretning, der har hersket i Amerika, og hvis Efterdønninger ovenstaaende Eksempler er. Der har været en stærkt fremtrædende Tendens til at skabe Typer med en ugudelig Hoben Snirkler og Forsiringer, litografiske Mønstre har her ligesom i Tyskland paavirket Skriftstøberne, og Følgen af det har været, at ogsaa Trykkerne har søgt at efterligne litografiske Prøver. Dette er sikkert i Begreb med at forsvinde; i hvert Fald tyder de udstillede amerikanske Bøger paa, at en ædlere Smag mere og mere gør sig gældende; selv om man endnu ikke er naaet op til Frankrigs noble og stilfulde Udstyrelse, vil det efter alle Solemærker at dømme ikke vare længe, inden det skér. Et Firma som Harper and Brothers, New York, viser da ogsaa, i hvor høj Grad Fuldkommenheden er, hvor der er Tale om et Samarbejde mellem Kunstner og Bogtrykker. Vi behøver kun at henvise til de Bøger, som Edwin Abbey, Alfred Parsons og Howard Pyle har illustreret, for at man kan danne sig et Begreb om, hvor højt amerikansk Bogkunst staar. Det er første Rangs Kunst og Udførelse.

(Forts.)

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Straks da dette Spørgsmaal fremkom, modtoges det med en saa udelt Sympati af Provinstypograferne, at man havde de bedste Forhaabninger om at naa et godt Resultat inden alt for lang Tid. Desværre maa man nu tilstaa, at det vist har lange Udsigter hermed, thi med Undtagelse af at have faaet tilvejebragt Oplysninger om, hvorledes de Forhold egenlig er, som vi ønsker forbedrede, er vi ikke endnu komne et eneste Skridt længere frem mod Maalet, trods det, at der hersker den skønneste Enighed om ikke alene Nødvendigheden af at gøre noget, men ogsaa om, at det fornuftigste er at søge oprettet en Fagforening, som kan tage Sagen i sin Haand. Men netop dette, at faa oprettet en Fagforening, lader til at være lettere sagt end gjort; i hvert Fald har, efter min Mening, Aalborgenserne, der som Følge af at have rejst Spørgsmaalet, ganske naturligt har stillet sig i Spidsen for dets Gennemførelse, ikke været afgjort heldige i deres Forsøg herpaa. Det sér næsten ud, som om de Herrer ikke har kunnet blive enige med sig selv om, paa hvilken Maade det bedst lod sig gøre, thi efter en Generalforsamling derovre i November 1890 meddelte de os, at den omtalte Forening alt var dannet under Navn af »Typografisk Forbund«, lige som der var nedsat et Udvalg, som skulde affatte Love. Naar disse saa vare vedtagne paa en følgende Generalforsamling, vilde der udgaa Indbydelse til samtlige Provinstypografer om at indmelde sig. Men efter en senere Generalforsamling (i December 1890) faar vi Underretning om, at der nu i Aalborg er oprettet en lokal Fagforening under Navn af »Typografisk Forbund for Aalborg«, og samtidig rettes der Opfordring til alle Lokalforeninger om at gøre ligesaa, og naar dette da en Gang var sket, saa kunde vi søge at faa dem sammensluttede.

Hvad nu den først tagne Bestemmelse angaar, da kunde jeg godt slutte mig hertil, dog syntes jeg nok, at der burde gives os andre Lejlighed til ogsaa at sige et lille Ord med Hensyn til Lovene, forinden disse endelig vedtoges; Følgen vilde ellers saare let blive den, at vi i Løbet af kort Tid skulde til at forandre om paa dem. I hvert Fald var der ved denne Fremgangsmaade Udsigt til, at vi i en Fart kunde faa Foreningen oprettet og derigennem Arbejdet paabegyndt hurtigst muligt.

Men hvorfor dog gaa den store Omvej, som Aalborgenserne sidst har foreslaaet og selv betraadt? At det vil tage lang Tid og koste meget Arbejde at faa oprettet Fagforeninger i hver By, er dog vist temmeligt sikkert, og at det heller ikke er et Øjebliks Gærning at faa alle disse mange smaa Foreninger (enkelte paa 3 Medlemmer) samlede i en Forening, er vist ogsaa hævet over al Tvivl. Men da Forholdene jo som bekendt mange Steder er af den Beskaffenhed, at det var ønskeligt, om vi kunde skride ind i Dag hellere end i Morgen, hvorfor dog saa spilde Tiden med saa meget unødvendigt Arbejde, thi forinden vi alle staa samlede i én stor Forening, kan der jo intet udrettes. Interessen for en nok saa betydningsfuld Sag saa vel som Tilliden til Førerne kan saa let lide Skaar, naar Sagen trækkes i Langdrag, og dette vilde dog for Sagens Skyld være Synd, thi den gennemføres ubetinget lettest, medens Stemningen herfor er oparbejdet.

Endnu er dog ikke sket anden Skade, end at vi er bleven forsinket en Del, men skal de Forventninger, som vi nærede, da Spørgsmaalet rejstes, gaa i Opfyldelse, da er det sikkert nødvendigt at slaa ind paa en mere direkte Vej.

Jeg haaber ikke, at de Herrer Aalborgensere tager det ilde op, at jeg har tilladt mig at sige min Mening, det er sket udelukkende af Interesse for den Sag, som vi alle sympatiserer med.

Slagelse, d. 19. Januar 1891. C. O. Olsen.

Den ekstraordinære Generalforsamling

i Mandags var, i Betragtning af den korte Indvarslingsfrist, ret talrigt besøgt. Til Dirigent valgtes Thorvald Nielsen.

Til Dagsordenens Punkt 1: *Bestemmelse om Anvendelsen af det d. 30 April f. A. stiftede Understøttelsesfond*, der ved offenligt Møde d. 19. Januar d. A. er overdraget til »Den typ. Forening«, fik Formanden Ordet og anbefalede følgende Resolution:

»Generalforsamlingen beslutter at anvende det til »Den typ. Forening« overdragne Understøttelsesfond som Grundlag for et Reservefond, hvis Midler kun kan bruges i saadanne Tilfælde, hvor Konflikter af større Omfang nødvendiggør Understøttelse.

Generalforsamlingen henstiller endvidere til »Den typ. Foren.«s samtlige Medlemmer at yde et fast ugentligt Kontingent til Reservefondet og overdrager Styrelsen for »Den typ. Foren.« Administrationen af de indkomne Bidrag.«

STIEDL ønskede fastslaaet, at Kontingentet til Reservefondet burde være *frivilligt*. Efter at FORMANDEN havde erklæret dette for en Selvfølge af Resolutionens Ordlyd (»Generalforsamlingen henstiller« o. s. v.), *vedtoges* Resolutionen énstemmigt.

Punkt 2: *Arbejdsanvisningskontorets Regulativ*, gav Anledning til nogen Diskussion, der dog havde et helt andet Præg end ved Sagens første Behandling d. 11. ds., idet den Kritik, der da rettedes mod det oprindelige Forslag, nu med stor Skarphed vendte sig mod det fra »Ny typ. Forening« indkomne nye Udkast til Regulativ, der efter samtlige Taleres Mening vilde gøre Anvisningskontorets Nytte illusorisk. FORMANDEN anbefalede Vedtagelsen af det oprindelige Forslag med de af Styrelsen siden forrige Generalforsamling foreslaaede Ændringer i § 4 (se »Typ.-Tid.« Nr. 4). Til samme Paragraf foreslog BERGENHOLZ følgende Tillæg: »Den Arbejdsløse har Ret til at nægte at modtage Plads mod at afgive behørig Grund derfor, dog ikke, hvis Kontoret derved bliver sat ude af Stand til at opfylde Krav fra Trykkerierne til det«. Af NIELSEN KOLDING, L. V. HANSEN, P. CHR. ANDERSEN, CHR. KRYGER, CARL SCHMIDT, TH. J. SCHOU og C. SCHRØDER indbragtes følgende Ændringsforslag:

I § 1 forandres »i 2 Aar« til »i ½ Aar«.

I § 3: »inden Mødedagens Udløb« til »inden Dagen efter Mødedagen«.

§ 4 forandres i Overensstemmelse med Styrelsens Udkast.

En ny § 10 foreslaas: »Nærværende Regulativ træder i Kraft samtidig med Gensidighedskontrakten og revideres ved Generalforsamlingen i de to Foreninger senest om et Aar«.

Efter at samtlige de nævnte Ændringer var vedtagne, sattes det i Overensstemmelse hermed forandrede Forslag til Regulativ under Afstemning og vedtoges med alle Stemmer mod 9.

Som sidste Punkt paa Dagsordenen foretoges *Prøvevalg paa Foreningens Tillidsmænd*. Til Formand opstilledes V. PETERSEN med alle St. mod 2 og til Næstformand FASMER.

Af Medbestyrere skal der denne Gang, paa Grund af Mandatnedlæggelser, vælges 5; opstillet blev: ROSSING, THORVALD NIELSEN, STIEDL, ADOLF CLAUSEN (Nielsen & Lydiche), HALLENGREN, BARNEWITZ og LAURITSEN samt til Suppleanter: A. TRUELSEN, A. WINKELMANN og KR. CLAUSEN.

Som Revisor fratræder efter Tur BERGENHOLZ. TH. NIELSEN bragte paa Foreningens Vegne den fratrædende en Tak for den udmærkede Maade, hvorpaa han har røgtet sit Hværv. Forsamlingen viste sin Samstemmen ved at rejse sig. Til den ledige Revisorpost opstilledes SUNDSTRØM (Aamodt).

Til Redaktør af »Typ.-Tid.« opstilledes BARNEWITZ; til Redaktionsudvalget: G. CLAUSEN, I. F. MØLLER, E. H. RASMUSSEN og V. PETERSEN.

Valget af Kontrahenter til »Social-Demokraten« gav Anledning til en meget livlig Diskussion, der undertiden fik et stærkt personligt Anstrøg. Opstillet blev: V. PETERSEN (58 St. for, 6 imod), NIELSEN KOLDING (37 St. for, 28 imod), BERG (19 St. for, 26 imod) og EMIL PETERSEN.

Til Medlemmer af Voldgiftsretten opstilledes: NIELSEN KOLDING, MADS HANSEN, BARNEWITZ, EMIL PETERSEN, OLUF OLSEN og V. PETERSEN samt til Suppleant: FUCHS og WINKELMANN.

Til at kontrollere Optællingen af Stemmesedlerne foresloges énst. CARL JENSEN og CARL SØRENSEN.

Hermed var Dagsordenen udtømt. Formanden, der hen imod Slutningen havde overtaget Dirigenthværvet, udbragte et Leve for »Den typ. Forening« og hævede Mødet Kl. 1. A. F.

Blandinger.

Sangforeningens Fest i Søndags gik med sædvanlig Præcision og for fuldt Hus. De Assisterende, Operasangerinden Frk. MENZELL og Violoncellisten Hr. HEGNER gjorde stormende Lykke, den første særlig ved Arditis bekendte Parla-Vals og den sidste ved sin mesterlige Udførelse af en Tarantella af C. Schrøder og sit fint nuancerede Spil i David Poppers Alfedans. Hr. HOLGER DAHL var som sædvanlig den solide Akkompagnatør. Begge blev fremkaldte og maatte give Tilgift. Hovedinteressen skulde for øvrigt knytte sig til Programmets sidste Numer: C. J. HANSEN: Kantate til Minde om Godfred af Ghemen for Kor og Orkester. Hertil var lovet Tekst af selve Hr. HOLGER DRACHMANN, men hvem der ikke skrev nogen Tekst var ham. I sidste Øjeblik før Indstuderingen skulde begynde, fik Sangforeningens Styrelse Meddelelse om, at Hr. D. skulde rejse og ikke havde Tid til at skrive Teksten. Gode Raad var her dyre. Man henvendte sig til adskillige af vore kendte Digtere — ingen kunde med saa kort Varsel paatage sig Opgaven. Saa fandt Sangforeningens Formand, Hr. A. AUENER paa Udveje. Han satte sig til selv at lave en Tekst til Hansens Musik, og vi maa indrømme, at havde han haft Lov dertil, kunde han godt have sat Holger Drachmanns Navn under. Man vilde ikke have tænkt at her forelaa noget Falsum. Nu skjulte Forfatteren sig under et beskedent A., men vi antager ikke at have begaaet nogen Indiskretion ved at fremsætte hele Navnet. Kantaten gik udmærket, med særdeles godt Samarbejde mellem Sangere og Blæsere, og gør Foreningens Dirigent, Hr. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, megen Ære.

Et talrigt besøgt Festmaaltid fandt Sted Kl. 11½. Hr. ALBERT AUENER bød Velkommen. Efter at den første Sang for »Gotfred af Ghemen« af C. L. var afsungen, holdt Hr. Bibliotekar, Justitsraad BRUUN et lille Foredrag om Godfred af Ghemens Virksomhed her i Danmark og sluttede med en Skaal for hans Minde. Efter Sangen »Om Udstillingen og dens Mænd« af Vald. Hindsberg bragte Hr. FASMER Typografernes Tak til d'Hrr. Justitsraad Bruun og Xylograf Hendriksen for deres ihærdige Virksomhed, navnlig ved Bogudstillingen i Industriforeningen. Hr. Justitsraad BRUUN takkede og, idet han med følelsesfulde Ord omtalte det store kgl. Bibliotek, anmodede han de Tilstedeværende om at komme at sé de Skatte, som Biblioteket huser. Hr. Xylograf HENDRIKSEN takkede ligeledes efter at en Sang »For Kvinden« af Vilh. T. var afsunget og efter paa en humoristisk Maade at have omtalt Udstillingen og dertil knyttede Begivenheder, sluttede han med en Skaal for de tilstedeværende Damer. Efter en Sang for Sangforeningen af C. G., fik Hr. Bogtrykker O. C. OLSEN Ordet. Han glædede sig over den Dur, Sangforeningen gik i og ønskede, at den nu herskende Kammertone stadigt maatte bevares, saaledes, at Sangforeningen kunde være et Samlingssted for alle Typografer. Hr. ALB. AUENER takkede og idet han meddelte, at han havde modtaget en telegrafisk Hilsen fra »Lille Bro'r« i Aarhus (Aarhus typ. Sangforening) udbragte han et Leve for den med Ønsket om, at den maatte blive rigtig stor og stærk! Til Slut bragte han en Tak til de Assisterende, og kort efter gik man fra Bordet for at fortsætte Ballet i den store Sal, hvor Hr. BERTRAMS flinke Orkester spillede op. Kl. 5 sluttede den smukke Fest, der sikkert vil mindes med Glæde af samtlige Deltagere.

Den typografiske Forenings Maskebal afholdes den 22. Februar hos Wtttmack. Medlemmerne bedes agitere for talrig Tilslutning. Billetter erholdes hos Inkassatorerne paa Trykkerierne og hos Kassereren, Hr. G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskellige Inkassatorer paa Trykkerierne at indsende til Formanden, Nybrogade 12, i forseglet Konvolut *senest Mandag den 2. Februar, Kl. 5.*

Optællingen af Stemmesedlerne finder Sted i Foreningslokalet Mandag d. 2. Februar, Kl. 11, til hvilken Tid Styrelsen og de af Generalforsamlingen valgte to Medlemmer bedes møde.

FORMANDEN.

Styrelsesmøder.

Den 12. Januar Kl. 10½. Alle til Stede. FORMANDEN stillede Regulativet for Arbejdsanvisningskontoret til fornyet Diskussion og foreslog at indskrænke Straffebestemmelsen og stillede Ændringer til § 4. FASMER ansaa det for heldigere at faa den ved sidste Generalforsamling skabte Situation klaret. Der udspandt sig en meget indgaaende Diskussion desangaaende, som endte med, at de Medlemmer, der havde nedlagt deres Mandater, gik ind paa at fungere indtil den ordinære Generalforsamling. Efter at forskellige Forhold var drøftet, hævedes Mødet Kl. 1½.

Den 24. Januar Kl. 11. Fraværende C. OLSEN med lovlig anmeldt Forfald. To Skrivelser fra »Ny typ. Forening« toges til Efterretning; to Skrivelser fra »Den typ. Trykkerforening« ligeledes; det overdroges Formanden at svare. Ang. det forestaaende Prøvevalg udspandt der sig en længere Diskussion. Mødet hævet Kl. 2.

FORMANDEN.

Nyt Medlem: ALFRED VALDEMAR GJØRLING (udl. d. 31. Decbr. 1890 hos Carl Aller), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: NIELS CHR. MADSEN (Dansk typ. Foren. 527), arb. hos Valentin & Lund. CHR. HØYER (Den typ. Foren. 159), arb. hos I. Cohn.

Udslettet (i Henhold til Lovenes § 16): 1514, WILLIAM FRITZ PETERSEN (arb. hos O. C. Olsen).

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Herning* er Typograf L. G. JOHANSEN valgt til Formand i Stedet for J. P. Sørensen, paa Grund af dennes forestaaende Militærtjeneste.

Kolding, d. 26. Januar 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 27. Januar.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser af Formanden.* Endnu var intet som helst ankommet vedrørende Gensidighedskontrakten o. s. v. med København. Resten af det svigagtig modtagne Laan af tidligere Medlem Nr. 560, Ole Petersen, er nu erlagt og af Formanden indbetalt til Hovedkassen. Af Lokalforeningernes Kvartalsregnskaber manglede, i Følge Indberetning fra Hovedkassereren, endnu i Aften følgende: Middelfart, Nyborg, Randers, Ringkøbing, Rønne, Svendborg og Thisted; et Regnskab var tilbagesendt som fejlagtig. I Modsætning hertil kan nævnes, at Nakskov Lokalformand mødte med sit Regnskab d. 2. Januar.

2. *Meddelelser fra Arbejdsanvisningskontoret (»Typografia«).* Bestyreren klager over, at Medlemmerne ikke efterkommer Telegrammer og Breve, der sendes til dem med Tilbud om Pladser, hvorved de i høj Grad forstyrre Kontorets Virksomhed. Det vedtoges at indrykke en staaende Bekendtgørelse i »Typ.-Tid« ang. Medlemmernes Pligter, samt at alle, der hidtil har meldt sig til Arbejdsanvisningskontoret, paany melder sig til dette, da det har vist sig, at adskillige Adresser nu er fejlagtige.

3. Skrivelse fra *Viborg* Lokalformand angaaende Arbejdsvilkaarene paa et derværende Trykkeri. Hovedbestyrelsen savner Mandat til at udtale sig om denne Sag.

4. Skrivelse fra *Rudkøbing* Lokalformand med Forespørgsel om Vandpenge; Forholdet maa have sit Forblivende ved det gamle. Endvidere Forespørgsel ang. Arbejdsanvisningskontoret; Vedkommende har undladt at anmelde sin forandrede Adresse.

5. Skrivelse fra *Maribo* Lokalformand ang. 2 Laan, som paa Grund af Trafikforholdene ere udbetalte til 2 Medlemmer, der var paa Rejse. Da Udgifterne ere afholdte, maa Regnskabet først passere Lokalforeningen og Revisionen.

6. Skrivelse fra *Aarhus* Lokalformand med Protest mod Protesten ang. Optagelse i Foreningen af Faktor R. C. Rasmussen, Vejle. Protest kan nedlægges af et enkelt Medlem og behøver ikke at passere vedkommende Lokalforening. Lokalforeningerne bestemmer selv Forretningsordenen for deres Møder.

7. Hovedbestyrelsen udbeder sig en Forklaring af Styrelsen for »Den typ. Foren.« ang. dennes Ordning af »*Typ.-Tid.*« med Bogbindersvendeforeningen, da den Benyttelse af Bladet, som »Den typ. Foren.«s Styrelse har indrømmet Bogbinderne, ikke er i Overensstemmelse med det mellem Bladets Ejere vedtagne. H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Aalborg (P. Hansen), CHRISTIAN TOBIESEN (har tidl. været Medlem, sidst Medlem af Svensk Typograf-Förbund).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en gensidig Forening: Maribo, CHRISTIAN KNUDSEN (Den typ. Foren. 1008).

Tiltraadt fra en anden Lokalforening: Odense, 472, THØGER BERTHELSEN (sidst arb. i Nykøbing paa Mors).

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Den internationale Bogudstilling staar aaben for Foreningens Medlemmer hver Søgnedag fra 11—2 samt paa Søndag Morgen fra 9—11 i *Industriforeningen.* Udstillingen varer til den 13. Februar.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Fastelavnsløjer afholdes Mandag d. 9. Februar, Kl. 4 Efterm. i Hr. Restavratør Engers Have og Lokaler, Gl. Kongevej 39, med flere Præmier samt Punschesold. Enhver Deltager betaler 50 Øre. Arbejdsløse Medlemmer *gratis* Nærmere af Listen til Paategning.

Fredag den 13. Februar Kl. 9 pr. afholdes den **ordinære halvaarlige Generalforsamling.**

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Forandring af § 14. 4. Eventuelle Forslag. 5. Valg af Bestyrelse.

De afgaaede er: E. JØRGENSEN, Kasserer; KARL ANDERSEN og E. GRØNSUND, Medbestyrere; JUL. JACOBSEN, Suppleant; G. SCHMIDT, Revisor; PH. HANSEN, Tillidsmand.

NB. Forslag, der ønskes behandlede, maa indsendes til Formanden mindst 4 Dage forinden.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften fortsættes Sangøvelserne. Kolleger, der ville slutte sig til Koret, sættes paa Stemme Kl. 10.

En sort Vifte er funden ved Aarsfesten og kan afhentes i Lokalet, St. Annæ Plads 13, hos STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Tirsdag** Aften fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Maskeraden afholdes den 23. Februar hos Wittmack. Billetter faas i Foreningslokalet og hos Styrelsens Medlemmer.

Brevkasse.

Overvældende Stof gør Udeladelsen af flere indsendte Artikler nødvendig. RED.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærespris Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

F. H. Jean-Jensens
Café, Beværtning & Billardstue,
Vognmagergade 6, St.,
anbefales i mine ærede Kollegers velvillige Erindring.
Forskellige varme Retter hele Dagen à *25—35 Øre.*
Lørdag Aften *varme Æbleskiver.*

Hr. Typograf **Frithiof Rasmussen** (Nielsen & Lydiches Bogtr.) anmodes om at afgøre sit aargamle Mellemværende med »Syge- og Laanekassen« hos J. Jørgensen & Co.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 6
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 6. Februar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje
26 Gange 33⅓ % Rabat.

Alle Arbejdsløse

anmodes om fra førstkommende **Mandag d. 9. Februar** *at melde sig til »Den typ. Forening«s og »Ny typ. Forening«s Arbejdsanvisningskontor mellem 2 og 3 hos Forretningsføreren, Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kæld. Al personlig Henvendelse og mundtlig Forespørgsel ang. Plads paa Trykkerierne er for Fremtiden forbudt.*

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Styrelserne for »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening« afholdt d. 30. Januar et Fællesmøde, hvor følgende Resolution vedtoges:

»Idet Fællesmødet indsér Nødvendigheden af, at Gensidigheden træder ud i Virkeligheden, beslutter Mødet, at Gensidighedskontrakten træder i Kraft den 1. Februar, at »Den typ. Forening« inden 1. Marts d. A. faar ordnet »Ny typ. Forening«s Forhold med de udenlandske Foreninger, og at Gensidighedskontraktens Bestemmelse ang. Sygehjælpen staar ved Magt lige som begge Foreninger snarest udarbejder en Henvendelse angaaende Anvisningskontoret til Københavns samtlige Bogtrykkere.«

Samtidig besluttedes det at foretage Valg af Forretningsfører til Arbejdsanvisningskontoret samt at sætte Kontingentspørgsmaalet og Anvisningskontorets Regulativ under Afstemning i den Form, som »Den typ. Foren.«s Generalforsamling havde givet det, men med den af »Ny typ. Foren.«s Generalforsamling foreslaaede § 1, som lyder:

Fra dette Regulativs Ikrafttræden maa Medlemmer af de to kontraherende Foreninger kun rette skriftlig Forespørgsel angaaende Plads paa Trykkerierne eller modtage Plads efter Tilbud, men vedkommende skal i hvert Tilfælde tilstille Forretningsføreren Meddelelse herom samt naar Plads er erholdt. Al personlig Henvendelse eller mundtlig Forespørgsel er *forbudt.*

Overtrædelse heraf medfører Tab af Arbejdsløsheds- og Rejsehjælp i ½ Aar, regnet fra den Dag, hvor vedkommendes Nyderet ellers vilde være indtraadt.

Resultatet af Afstemningen i »Den typ. Forening« er:

For Regulativet 133 St. For 35 Øres Kontingent 286 St.
Imod — 167 - For 30 - — 18 -

Til Forretningsfører valgtes GUSTAV CLAUSEN med 267 St. mod 4 St.
2 Stemmer ugyldige.

I »Ny typ. Forening« har Afstemningen efter Opgivelse fra Styrelsen givet følgende Resultat:

For Regulativet 51 St. For 35 Øres Kontingent 4 St.
Imod — 12 - For 30 - — 59 -

Til Forretningsfører valgtes GUSTAV CLAUSEN med 47 St. mod 9 St.
55 Stemmer ugyldige.

Det samlede Resultat er saaledes, at Regulativet er vedtaget med 184 St. mod 179 St., at GUSTAV CLAUSEN er valgt med 314 St. mod 13 St. og at Kontingentet i begge Foreninger er bestemt til 35 Øre ugentlig med 290 St. mod 77 St.

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Bogbind paa den internationale Udstillng.

Den moderne Afdeling.

Her under indbefattes Mester- og Svendestykker fra dette Aarhundrede. LERCHES Mesterstykke i rødt Safian viser den ældre Tegning for Folien og den anden, M. H. MEYERS, den nyere Tegning; to vel udførte Bøger, der vil interesse særlig de yngre i Faget. Ligeledes findes den ældre Kvart i blaat Safian med Linjeforgyldning og Bladornamenter, som paa Folien og den nyere Kvart i gotisk Stil, særdeles godt forgyldt. I samme Montre findes forskellige Bøger med Skindpaalægning fra BRØDR. THOMSEN, der vidne om Lyst til at komme frem.

Fra Kongens Haandbibliotek findes en Samling Bøger fra forskellige Lande, hvoraf ingen vil gjøre Fordring paa at høre til sit Lands ypperste. En gammel tysk Bibel fra 1821 er mulig udstillet for Kuriositetens Skyld.

I den moderne udenlandske Afdeling er de fra »Oxford university press« udstillede Bibler, Bønnebøger o. s. v. Arbejder, der sikkert med Tiden vil finde Efterligning her. De glimre ved den propre Udførelse samt det fine Materiale, hvori de er udført.

Amerika udstiller ikke synderligt af Bogbinderarbejde; det praktiske glemmes ikke her. Et stort Leksikon er udskaaret med Fingergreb, o: for hvert Bogstav er med et Huljern udstukket i Snittet, saaledes at man straks og med Lethed slaar op ved det Bogstav man ønsker og har dog undgaaet at bortskære af Snittet, som ved et almindeligt Register.

Fra Tyskland sér man kun »Boghandlerarbejde«. Om man her havde anmodet et Par tyske Fagskoler, som Horn & Patzel i Gera, om Deltagelse, havde vi sikkert faaet at sé Prøver paa Haandarbejde, hvis Ydre svarede til Bogens Indre.

Fra Frankrig finder man lidt, men godt. Særlig fremhæves den lille »Theuriet: les villets de Kerlaz«, indbundet af MARIUS MICHEL. Det er en ægte Perle af det reneste Vand, indbundet i et nydeligt Stykke Moroquin med en Nellike paa Siden, udført ved Skindpaalægning, der her paa det ypperligste viser hvilken Virkning der kan opnaas ved en smagfuld Anvendelse af Guld. Indvendig er der trykket en særlig fin Ramme af enkelte Linier, der staar mønsterværdig skarpe og nøjagtige til Hjørnerne. Endvidere findes der en Del Bøger, udstillede af Hr. Bogh. HØST, der uden at være pralende, staar som elegant og fin Bogindbinding, hvortil dog det gode Skind, der er anvendt, i høj Grad bidrager.

Sverig er kun sparsomt repræsenteret ved to smaa Bind, udført for Forening for Boghaandværk af F. BECK, Stockholm. De er i samme Format og udført paa en Gang af det samme Skind, saaledes at den ene har rødbrun Bund og graablaa Ornamenter, den anden omvendt. Smukkere og bedre udført Lædermosaik (Skindnedlægning) kan man ikke ønske sig, om end Kalveskind er et taknemligt Materiale at anvende for denne Teknik.

(Forts.)

Den typografiske Forenings Maskerade

finder altsaa Sted Søndag den 22. Februar i Wittmacks Lokaler. Der vil blive gjort alt for at denne Aften kan blive saa fornøjelig for Deltagerne som vel mulig. Den Karnevalslystighed, der har gjort sig gældende paa vore tidligere Maskeballer, vil ikke komme til at savnes her. Udmærket Assistance er der sørget for, CARL LUMBYS Navn borger for, at de mest forvænte Dansere vil kunne faa Føddernes Lyst tilfredsstillet, og Plads til at komme »rundt paa Gulvet« er der sørget for, ved efter Bordet at danse ogsaa i Vinterhaven. Om stor Tilslutning kan der næppe blive Tvivl; det er den eneste større Vinterfest vi holder, og det er derfor alles Pligt at agitere saa stærkt som muligt for Besøg. Den billige Entré, den fortrinlige Musik og de øvrige tilbudte Forlystelser vil sikkert nok trække Hus, særlig da Festen i Lighed med de sidste Aar afholdes en Søndag. Der er her udmærket Lejlighed for *Bladsætterne* til at give Møde og vi haabe at se alle vore Kolleger fra Bladene, der paa en Hverdagsaften daarlig kan faa Tid at deltage i nogen Fornøjelse. Som bekendt afholder vor Forening Maskeraden i Forbindelse med de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, og vi kan kun udtale vor Sympati for dette Arrangement, der viser at den tidligere Kasteaand er paa god Vej til at forsvinde inden for vore Rækker. Vi opfordre endnu en Gang til talrig Tilslutning.

Formaalet vil denne Aften kun være at skabe Fornøjelse og Tilfredshed blandt *alle* Deltagerne, hvad Part af det daglige Slid de end udfører.

Billetter à 1.25 Øre for en Herre, 75 Øre for en Dame, Tilskuerbilletter (med Ret til at danse efter Kl. 12) à 1 Kr. for en Herre, 65 Øre for en Dame samt Børnebilletter à 35 Øre faas hos Foreningens Kasserer, hos Foreningens Bud og hos Inkassatorerne paa Trykkerierne.

For de kvindelige Trykkeriarbejderes Vedkommende faas Billetter hver Tirsdag Aften hos Kasserersken i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

»*Typografisk Forbund i Aalborg*« afholdt i Lørdags sit første Medlemsmøde. Efter at Formanden havde indledet og der var foretaget Afstemning over tilmeldte nye Medlemmer, blev en Skrivelse oplæst, som Formanden havde modtaget fra Kolleger i Holbæk. I denne Skrivelse udtalte disse, at den Vej, som Aalborg-Kollegerne var slaaet ind paa, at oprette Fagforeninger i de enkelte Byer, ikke var den rette Vej til Spørgsmaalets Løsning.

I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« var i en Artikel fra C. O. Olsen i Slagelse den samme Mening gjort gældende.

Der udspandt sig saa vel om denne Skrivelse fra Holbæk som om Artiklen fra Hr. Olsen en længere Diskussion, hvorefter det vedtoges at svare igennem »Typ.-Tid.«:

»Aalborg-Kollegerne mener fremdeles, at den Fremgangsmaade, de er slaaet ind paa, sikrest vil føre til Maalet, og de mener, at man lettest kan faa Stemningen oparbejdet ved Diskussion i de enkelte Lokalforeninger. Og selv om der bliver dannet et stort Forbund for hele Landet, bliver det dog nødvendigt at have Lokalforeninger. Paa lignende Maade har alle andre Fagforeninger baaret sig ad. Og det er ikke Skade at tage Lære deraf.

Straks da Spørgsmaalet blev rejst, henvendte jeg mig til vor første Avtoritet paa Foreningsvæsenets Omraade, Formanden for »Den typ. Foren.« i København, Hr. V. Petersen. Hans Mening var, at vi først maatte se at faa oprettet Lokalforeninger i hver By, og der faa diskuteret Fagforeningernes Betydning, da mange vistnok ikke endnu var klar derover; naar det saa var sket, saa kunde vi nok faa sluttet det hele sammen til et stort Forbund.

Man vil altsaa se, at vi her i Aalborg ikke er ene om Tanken.

Det skulde glæde os, om Tanken allerede havde slaaet saa dyb Rod rundt omkring blandt Kollegerne, at et Forbund for hele Landet kunde blive til Virkelighed i den nærmeste Fremtid, saa at Provinstypograferne kunde blive repræsenteret paa Kongressen i København i Sommer. Der ligger Løftestangen.

At udnytte det af Aalborg-Kollegerne samlede Materiale, eller rettere gennem »Typ.-Tid.« at oplyse Forholdene paa de forskellige Trykkerier, blev mig fraraadet i Øjeblikket, da man mente, det vilde skade Sagen, og der ikke kunde opnaas noget Resultat lige straks.

Derimod maa det kunne gøre god Nytte paa Kongressen i København.

For nu imidlertid ikke at ville stille sig paatværs, naar det er Holbæk-Kollegernes Tro, at der er tilstrækkelig Stemning for et Forbund for hele Landet, blev det vedtaget at udsende et Cirkulære herfra til alle Byer med Forespørgsel om, hvor vidt man er tilbøjelig til at slutte sig til et saadant Forbund.

Det skulde som sagt glæde os, hvis Fagforeningstanken allerede havde fæstnet sig saa meget, at det kunde lade sig gøre.

Det glæder os, at man baade i Holbæk og Slagelse er saa godt med paa Spørgsmaalet. Naar blot rigtig mange Byer vilde lade høre fra sig — enten man saa billiger vor Fremgangsmaade eller ej.

Maalet er vi enige om, om Vejene, der fører til det, bliver vi vel nok ogsaa enige«.

Efter at Diskussionen om denne Sag var sluttet, udspandt der sig en længere Forhandling om Æmnet: »Akkord eller Dagløn«.

Aalborg, d. 1. Februar 1891. ANTON SCHWARTZ.

Spørgsmaal til Hovedbestyrelsen for „Dansk typ. Forening".

§§ 23, 25 og 26 i »Dansk typ. Forening«s Love siger udtrykkelig, at naar en Typograf er over 35 Aar, kan han ikke blive Medlem af Foreningen.

Der spørges nu: Hvilken Paragraf i Foreningens Love mener Hovedbestyrelsen hjemler den Ret til at tillade, at Typografer, som er over denne Alder, desuagtet bliver anmeldt til Optagelse i Foreningen?

Hovedbestyrelsen har i den sidste Tid gentagende Gange givet en saadan Tilladelse — første Gang i *Herning*, sidst i *Vejle* —, og i begge Tilfælde har man paa en luskepeteragtig Maade søgt at indsmugle Medlemmer i Foreningen, idet der ikke samtidig med vedkommendes Anmeldelse blev anført, at han var over Aldersgrænsen. I det første Tilfælde blev denne Genistreg kronet med Held, i det andet er man derimod, som det i sidste Nr. fremgaar af en Meddelelse fra Aarhus, bleven opdaget.

Jeg mener nu, at en saadan Fremgangsmaade er mildest talt uforsvarlig, og at Medlemmerne derved paaføres et unødigt Arbejde ved stadig væk at skulle protestere mod saadanne Typografers Optagelse (vel at mærke, naar man tilfældig opdager Ulovligheden), og jeg anmoder derfor Hovedbestyrelsen om her i Bladet at give en nærmere Forklaring af sin Stilling til dette Spørgsmaal.

Den 26. Januar 1891. ARGUS.

Den ordinære Generalforsamling,

der afholdtes Søndag d. 1. Februar med Dagsorden: Punkt 1. Form. aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning; 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet; 3. Beretning om Biblioteket; 4. Fastsættelse af Formandens Løn; 5. Beretning fra Kontrahentmøderne; 6. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optælling af Stemmesedlerne,

var ikke synderlig talrig besøgt, og først Kl. ca. 12 kunde Formanden aabne Generalforsamlingen. Til Dirigent valgtes NIELSEN KOLDING og til Sekretær V. C. BERG.

Punkt 1. FORMANDEN: Det forløbne Halvaar har været rigt paa Begivenheder, baade i den typografiske Verden og uden for denne. Han vilde særlig minde om den Bevægelse for 8-Timers Normalarbejdsdagen, der havde fundet Sted. I denne Sammenhæng maatte særlig mindes om Murerstrejken og Sømandsstrejken, der jo til Dels var en Følge af Majdemonstrationen. Paa Fagforenings-Kongressen i Kristiania var Spørgsmaalet om Normalarbejdsdagen ogsaa blevet behandlet, og man havde der taget Standpunkt for 8-Timers Dagen og for 1. Maj som Festdag. Han mindede om Fagskolespørgsmaalet og meddelte, at der var nedsat et Udvalg, der skulde arbejde og agitere for dets Løsning og søge at skaffe Penge. Om det end i første Række tilkom Principalerne at støtte et saadant Formaal, vilde han dog bede Arbejderne om ogsaa efter Ævne at støtte Sagen pekuniært. Der er i Foreningens Lokale fremlagt et Cirkulære fra Udvalget, hvoraf Medlemmerne vil kunne søge Oplysning om den Vej, Udvalget agter at slaa ind paa til Spørgsmaalets Løsning. Idet Taleren omtalte Enkekassens Oprettelse, fandt han Lejlighed til som sin personlige Opfattelse at gøre gældende, at der ligger en vis Fare i at tage alt for mange Understøttelsesformaal op, da man derved let kunde glemme det første og vigtigste — Lønspørgsmaalet. »Dansk typ. Foren.« beviste dette, den havde altid haft Understøttelsesspørgsmaalene som Nr. 1, og nu kunde den slet ikke faa Plads til Lønspørgsmaalet. Vor Tarifkommission har arbejdet i Stilhed, men dette er ikke rigtigt. Udlandets Tarifkommissioner, f. Eks. Sverrigs og Tysklands, arbejder ganske anderledes offenlig og udfolde en stærk Agitation; vor Kommission bør tage Eksemplet op. Halvaarets store Spørgsmaal var Gensidighedskontrakten, hvis Enkeltheder jo er i alles Minde. Der havde været to store Anstødsstene, Sygekassespørgsmaalet og Arbejdsanvisningskontorets Regulativ. Det første er jo endnu svævende, men det andet er nu sin Løsning nær. Styrelserne for de to typografiske Foreninger var nemlig paa et Fællesmøde bleven enige om et nyt Forslag til et Regulativ, der om nogle Dage vilde komme til Afstemning blandt Medlemmerne. Forslaget er til Dels i Overensstemmelse med det af »Den typ. Foren.« paa den ekstraordinære Generalforsamling vedtagne, kun med en anden Paragraf 1. Efter endnu at have oplyst, at det højeste Antal arbejdsløse i det forløbne Halvaar havde været 28, det laveste 8, og gjort et Par Bemærkninger om Kassens Status, sluttede Form. sin Beretning med en Tak til Kassereren og Revisorerne for deres Virksomhed for Foreningen. SUNDSTRØM fandt ikke, der var Anledning for os til at understøtte Fagskolen, naar der ikke var Undervisning for andre end Lærlinge. FORMANDEN oplæste en Del af Cirkulæret fra Udvalget for Fagskolen. Man agtede i Følge dette ogsaa at oprette Undervisning for udlærte. Efter Opfordring fra Dirigenten oplæste Formanden ligeledes § 1 i det nye Regulativforslag. O. OLSEN var absolut mod denne Affattelse af § 1. BERGENHOLZ forsvarede Tarifudvalgets Virksomhed. Han mindede om de alt opnaaede Resultater, den ny Forenings og Trykkerforeningens Tilslutning til Tarifbevægelsen. Styrelsen bør selv agitere baade her og i Provinserne. § 1 i Regulativet var i sin nuværende Form absolut uheldig, man stiller sig selv i et latterligt Lys over for Principalerne ved en saadan Bestemmelse. G. CLAUSEN: Det er en Uretfærdighed mod de arbejdsløse at formene dem samme Ret til at søge Plads skriftlig som de i Arbejde staaende har. Det er rigtigt, at vore Medlemmer ved den forestaaende Afstemning stemmer for Bibeholdelsen af det nuværende Kontingent, 35 Øre, da vi, hvis en Nedsættelse vedtoges, absolut ikke vil kunne opfylde vore Forpligtelser i Understøttelsesanliggender. TH. NIELSEN havde ikke stemt for den foreliggende § 1, men han vilde dog, af Hensyn til det opnaaede Kompromis, anbefale Medlemmerne at stemme for Regulativet. BERGENHOLZ anbefalede som Clausen at stemme for de 35 Øre i Kontingent. Han opfordrede Medlemmerne til, naar Tarifkommissionen om kort Tid udsendte Skemaer til Udfyldning, at virke for, at disse blev nøjagtig og samvittighedsfuldt udfyldte. FORMANDEN: I Udlandet agitere Tarifkommissionerne selv. Han vilde lige over for Bergenholz hævde, at det ikke var Pengene alene det kom an paa, naar noget skulde gennemføres. DIRIGENTEN anbefalede at stemme mod Regulativet af 3 Grunde. 1) fordi § 1 stred mod Gensidighedskontrakten, 2) fordi de nye ved denne § kunde blive om mulig endnu mere favoriserede end før og 3) vi har jo Kontrakten tilbage, naar Regulativet ikke vedtages. Efter korte Udtalelser af BERGENHOLZ, F. K. MADSEN og G. CLAUSEN godkendtes Formandens Beretning og Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar ænst.

Punkt 2. Kassereren, Hr. G. CLAUSEN, aflagde Beretning om Regnskabet. Han nævnede forskellige oplysende Tal og sluttede med at udtale en varm Tak til den afgaaende Revisor, Hr. V. Bergenholz, for hans energiske Virksomhed; Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. BERGENHOLZ fandt i sin Revisionsbemærkning Lejlighed til, paa Revisionens Vegne, at udtale, at det maatte anses for heldigst, at de Foreninger, der fik Part i »Typ.-Tid.«, ogsaa fik Part i Udgifterne til Bladet i højere Grad end det hidtil var Tilfældet. Regnskabet godkendtes ænst.

Punkt 3. O OLSEN: Udlaanet fra Biblioteket har været livligt. Vi har faaet adskillige ny Bøger, ca. 50. Han rettede en Tak til de forskellige Givere og opfordrede til ogsaa i Fremtiden at støtte Biblioteket.

Punkt 4. BERGENHOLZ fandt Formandens Løn for lille i Forhold til det Arbejde han har, men da Hr. V. Petersen jo synes at være tilfreds endog uden den, anbefalede han, at den hidtidige Løn bibeholdtes. Det vedtoges ænst.

Punkt 5. FORMANDEN aflagde Beretningen paa Kontrahenternes Vegne, hvorefter NIELSEN KOLDING stillede følgende Resolution: »Generalforsamlingen anmoder Kontrahentforsamlingen om at tilbagetage sin Beslutning om Nægtelse af det revolutionære Partis og de under dette sorterende Foreningers Annoncer, da denne Nægtelse er politisk og pekuniært uklog.« Ved Afstemningen vedtoges Resolutionen mod 10 Stemmer.

Punkt 6. Valgte til at supplere Styrelsen ved Optælling af Stemmesedlerne blev d'Hrr. CARL JENSEN og CARL SØRENSEN.

Blandinger.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 11. Hefte udkommet.

Den typografiske Trykkerforening holdt i Lørdags en temmelig ordenlig besøgt Maskerade hos Wittmack. Ved Fællesmaaltidet herskede en livlig Stemning, der kulminerede ved Afsyngelsen af et Par Viser, hvis Indhold man helst burde have overladt til de vedkommende »Digteres« private Fornøjelse.

For at kunne bringe Resultatet fra den foretagne Afstemning over Arbejdsregulativet etc., har det været nødvendigt at udsætte Trykningen af nærværende Numer en Dag.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 8—10. Inspektionshavende: TH. NIELSEN.

Den ny valgte Styrelse in pleno bedes møde Søndag d. 8. Februar, Kl. 11 pr. i Thalia. FORMANDEN.

Styrelsesmøder.

Fællesmøde Fredag d. 30. Januar, Kl. 9½. Til Stede fra »Ny typ. Foren.«s Styrelse: Fischmann, Anton Larsen, Hald og Nordlunde; fra »Den typ. Foren.«s Styrelse: Fasmer, Lauritzen, Th. Nielsen, C. Olsen, G. Clausen og V. Petersen. Denne sidste aabnede Mødet; Nordlunde valgtes til Dirigent, Th. Nielsen til Sekretær. Paa Forslag af Clausen vedtoges den i Spidsen af Bladet aftrykte Resolution; et af V. Petersen stillet Forslag om at sætte de af de to Foreninger vedtagne Regulativer under Fællesafstemning, forkastedes. Mødet hævet Kl. ca. 2½.

Mandag d. 2. Februar, Kl. 11. Fraværende Barnewitz og Th. Nielsen; de to af Generalforsamlingen til Optælling af Stemmesedlerne valgte Medlemmer, Carl Jensen og Sørensen, var til Stede. Valgenes Resultat var: Formand: V. PETERSEN (246 St.), derefter Fasmer 5 og Bergenholz 1 St.; Næstformand: P. FASMER (242 St.), 6 St. spredt; Styrelse: TH. NIELSEN (220 St.), LAURITZEN (212 St.), ROSSING (202 St.), BARNEWITZ (188 St.) og A. CLAUSEN (125 St.). Derefter havde Ingebregtsen 75 St., Hallengreen 70 St. og Stiedl 54 St. Resten spredt. Suppleanter: WINKELMANN (209 St.), A. TRUELSEN (207 St.), CHR. CLAUSEN (175 St.). Resten spredt. Revisor: SUNDSTRØM (220 St.), 2 St. spredt. Redaktør: BARNEWITZ (212 St.), 24 St. spredt. Redaktionsudvalg: G. CLAUSEN (230 St.), V. PETERSEN (224 St.), E. H. RASMUSSEN (213 St.), I. F. MØLLER (208 St.). Kontrahenter: V. PETERSEN (229 St.), EMIL PETERSEN (200 St.), BERG (185 St.). Derefter Nielsen Kolding 91 St. Voldgiftsret: V. PETERSEN (206 St.), EMIL PETERSEN (157 St.), MADS HANSEN (119 St.). Derefter havde Nielsen Kolding 104, Barnewitz 57 og O. Olsen 33 St. Suppleant: FUCHS (118 St.). Derefter havde Winkelmann 85 St. Mødet hævet Kl. 4.

Fællesmøde Torsdag d. 5. Februar Kl. 10. Til Stede fra »Ny typ. Foren.«: Fischmann, Anton Larsen og Nordlunde; fra »Den typ. Foren.«: alle undt. Barnewitz. Dirigent Nordlunde, Sekretær Th. Nielsen. Der gaves Meddelelse ang. Resultatet af Afstemningen fra de to Foreninger (se 1. Side). Efter en Diskussion ang. Kontraktens endelige Underskrift, vedtoges følgende af Fischmann stillede Resolution: »Styrelsen for »Ny typ. Foren.« underskriver Kontrakten. Pengene deponeres dog først, naar de i Kontrakten nævnte Forhold, d: Refundation af Sygehjælp og Gensidighedsforholdet med Udlandet er endelig ordnede«. Efter at Kontingentspørgsmaalet var omtalt, besluttedes det, at det skulde træde i Kraft den førstkommende Uge. Mødet hævet Kl. 11¾. FORMANDEN.

Nyt Medlem: Trykker OSCAR LOTTSFELDT (udl. den 1. Januar 1891 hos Rasmussen & Olsen), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 240, Sætter HANS BECH (til Roskilde).

Udmeldt: 808, Sætter CHR. D. HOLM (har arb. hos Keilgaard & Sørup), overgaat i en anden Livsstilling.

Efterlysning. Da Cirkulæret til HANS ADOLF HANSENS ENKE maa antages at henligge et eller andet Sted, anmodes Enhver, der maatte vide lidt Besked hermed, at meddele det til G. CLAUSEN.

Til Fanefondet er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: J. B. Gundorph-Sørensen 5.00, G. Clausen 5.00, C. J. Jensen 5.00, V. C. Berg 2.00, Gravesen 2.00 — ialt Kr. 19.00.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Slagelse, Faktor CHR. NIELSEN og Sætter JULIUS NIELSEN (tidl. Medl. af Ny typ. Forening).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt fra en anden Lokalf.: Slagelse (Slagelse-Posten), 109, H. CHR. HANSEN, sidst arb. i Ringsted. Odense (som Militær) 614, JOHAN PEIRATH, sidst arb. i Kolding. Nakskov, 423, PEDER PEDERSEN, sidst arb i Nykøbing F. Ringsted (Sjællandsp.), 1, A. FREDERIKSEN, sidst arbejdet i Skive. Nykøbing F. (Folketidende), 279, ADOLF B. GUNNARSEN, sidst arb. i Nakskov. Skelskør, IVAR NIELSEN, fra Rejse og (som Militær) N. CHR. PETERSEN, sidst arb. i Ringkøbing.

Bortrejste: Nykøbing F., 423, PEDER PEDERSEN, til Nakskov i Plads. Skelskør, CHARLES HJALMAR CHRISTENSEN. Ringsted, 109, H. CHR. HANSEN, til Slagelse i Plads. Nakskov, 279, A. B. GUNNARSEN, til Nykøbing F. i Plads. Slagelse, 118, CHR. PEDERSEN (sidst arbejdsløs) og 556, N. P. CHRISTENSEN (sidst arb. i Slagelse-Posten), begge til Skelskør i Plads. Kolding, 613, THORVALD F. E. PETERSEN, til Udlandet, og 614, JOHAN P. F. PEIRATH (til Odense som Militær).

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Den internationale Bogudstilling staar aaben for Foreningens Medlemmer hver Søgnedag fra 11—2 samt paa Søndag Morgen fra 9—11 i *Industriforeningen*. Udstillingen varer til den 13. Februar. Medlemskort maa forevises.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften er Lokalet lukket paa Grund af Kunstnerkarnevalet.

STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Tirsdag** Aften fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Maskeraden afholdes den 22. Februar hos Wittmack. Billetter faas i Foreningslokalet og hos Styrelsens Medlemmer.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Fredag den 13. Februar Kl. 9 pr. afholdes den **ordinære halvaarlige Generalforsamling** i Rømersgade 22, 1. Sal t. Gaden.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Forandring af § 14. 4. Forslag fra 2 Medlemmer om obligatoriske Strejkebidrag. 5. Eventuelle Forslag. 6. Valg af Bestyrelse.

BESTYRELSEN.

Nyt Forslag.

Da Undertegnede har indleveret nedenstaaende Forslag til Behandling paa Generalforsamlingen d. 13. Februar i Bogbindersvendeforeningen af 1873, anmoder vi alle Medlemmer om at komme til Stede for at konstatere Flertallets Standpunkt hertil. Forslaget lyder saaledes:

»Naar en Strejke i et andet Fag er godkendt af de samvirkende Fagforeningers Bestyrelser (eventuelt Udvalget for disse) og der fra det paagældende Fag ønskes pekuniær Støtte, betales 10 Øre ugentlig af hvert Medlem i Strejkebidrag saa længe Strejken varer, eller indtil de samvirkende Fagforeningers Bestyrelser maatte tage anden Bestemmelse. Bidragene opkræves samtidig med Foreningens Kontingent.«

Med kollegial Hilsen

P. E. NIELSEN. JOH. ERIKSEN.

D'Hrr. Lokalforeningsformænd bedes *til Stadighed* at notere hvor mange Ekspl. af Typograf-Tidende der ønskes tilsendt.

Samtidig bedes d'Hrr., som velvillig paatog sig Forhandlingen af Chr. Nielsens Pjece, modtage en Tak for den dermed forbundne Ulejlighed.

G. CLAUTEN.

Ærede Kolleger!

Tak for Tilliden. Jeg modtager Valget.

4. Febr. 1891.

Med koll. Hilsen

P. FASMER.

Brevkasse.

Frk. E. SCHW. De bedes meddele Forfatteren, at Stofmængden for Tiden er saa stor, at det ikke kan forsvares at spærre Pladsen med saadanne Ubetydeligheder.

RED.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En Trykker,
som er godt kendt med alt til Faget henhørende, og som tillige har god Kendskab til Gasmotorer, søger Plads straks eller senere, helst i et større Provinstrykkeri. Vedkommende kan deltage i Avissætning. Billet mrkt. »Trykker« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

F. H. Jean-Jensens
Café, Beværtning & Billardstue,
Vognmagergade 6, St.,
anbefales i mine ærede Kollegers velvillige Erindring.

Forskellige varme Retter hele Dagen à *25—35 Øre.*

Lørdag Aften *varme Æbleskiver.*

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges:

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 7
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 13. Februar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde hver Mandag fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Søndag d. 22. Februar 1890 Kl. 9

afholdes

Den typ. Forenings Maskerade

i

Wittmacks store elegante Lokaler.

Musiken under Anførsel af Hr. Musikdirektør Carl Lumbye.

Fra Kl. 1: **Dans i Vinterhaven.**

Flere store Overraskelser vil i Aftenens Løb blive beredt Deltagerne. Optræden af mange komiske Masker.

Billetter til Maskeraden **1,25 Øre** for en Herre, **75 Øre** for en Dame. *Tilskuerbilletter* (med Ret til at danse efter Kl. 12) **1,00 Øre** for en Herre, **65 Øre** for en Dame. *Børnebilletter* **35 Øre.**

Billetter faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Styrelsens Medlemmer samt hos Kassereren, GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen.

Besøgende kan deltage; dog kan disse kun faa Billetter ved Rekvisition af et Medlem, der, hvis dette forlanges, maa opgive vedkommendes Navn.

Bestemmelser. *Indgangen aabnes Kl. 8½. Entré-Billetten forevises og Kontrolmærket afleveres ved Indgangen til Balsalen, selve Billetten beholdes for at kunne tjene som Legitimation. Enhver Deltager maa være maskeret indtil Kl. 11½. Kl. 9 tager Dansen sin Begyndelse under Ledelse af en Balinspektør. Kl. 11½ finder Demaskeringen Sted. Kl. 12 Fællesspisning à la carte til 1 Kr. pr. Kuvert. Kl. 1½—2: En halv Time i »Stjærnen«. Kl. 5. Afslutning.*

Arbejdsanvisningskontoret.

I.

Endelig med denne Maaneds Begyndelse er en af Gensidighedskontraktens Løfteparagrafer traadt ud i Livet og skal nu staa sin Prøve og vise sin Gavnlighed saavel for Arbejderne som for Principalerne. Det holdt haardt at faa Arbejdsanvisningskontoret gjort til en notorisk Kendsgærning; megen Modstand og megen Kritik var det af Fællesbestyrelserne udarbejdede Regulativ underkastet, og indenfor selve Styrelserne var der just heller ikke afgjort Enighed om de forskellige Paragrafer. Men har Fødslen end været haard, maa man til Gengæld haabe, at Kontoret med det nu vedtagne Regulativ maa vise sig at være fuldt ud skikket til at udfylde den Plads for Standen, som man fra først af, da Tanken kom frem, ønskede at det skulde.

Der har blandt en Del af Medlemmerne af begge de kontraherende Foreninger været Misfornøjelse med Regulativet — det knebne Flertal, hvormed det blev vedtaget, viser det jo bedst — men vi tror, at det gaar her som næsten altid, hvor noget nyt skal træde ud i Livet: man er ængstelig for det ukendte; har først Kontoret overlevet sine Børnesygdomme, vil man sikkert fra alle Sider være tilfreds med Resultatet og indsé det heldige i den nye Ordning.

Enhver, der har gaaet arbejdsløs — og hvem af os har ikke det? — kender den Ubehagelighed at skulle gaa fra Dør til Dør for at søge Arbejde og stadig blive afvist. Denne Ubehagelighed er vi nu ude over. Saasnart Principalerne — hvad vi ikke tvivler paa de vil — stadig benytter sig af Kontorets Mellemkomst, vil dels Arbejdsløsheden ikke blive saa lang for den enkelte, som mange Gange tidligere, og enhver vil nemmere kunne faa Sysselsættelse i den Gren af Faget, der passer ham bedst — et Resultat, som vistnok alle ved nøjere Eftertanke vil hilse med Glæde.

Ogsaa en anden og stor Fordel er der opnaaet ved dette Kontor og dets Regulativ; den nemlig, at den Bitterhed og Mistanke, der hidtil har været næret mod »Ny typ. Forening«s Medlemmer om Favorisation med Hensyn til Arbejde fremfor Medlemmer af vor Forening, nu maa falde til Jorden. Dette er saa meget glædeligere, som det nu iværksatte Samarbejde mellem de to Foreninger helst skulde føre til en god Forstaaelse for Fremtiden og Udjævning af den Kløft, der altfor længe har skilt Fagets Arbejdere og drevet dem tilbage paa mange Punkter, hvor de ved Enighed kunde have opnaaet Fremskridt og gode Resultater.

Det kan maaske nok ved et flygtigt Syn paa Sagen sé ud som om Regulativet var *for* strængt i adskillige af sine Bestemmelser; men skal en saadan ny Ordning træde ud i Livet, saa *maa* der skarpe Regler til for at ikke de svage Sjæle, der altid har Lyst til at gaa udenom Reglerne, skal kunne finde én Dør, de kan smutte ud af. For de Medlemmer, der har den rette Forstaaelse af deres kollegiale Pligter vil det være en let Sag at bøje sig for de vedtagne Punkter, og for dem, der mangler denne Følelse vil vi haabe at den nye Tingenes Tilstand maa virke opdragende; maa lære dem at indsé, at de har en moralsk Forpligtelse til ikke at knibe ud, og ikke for en øjeblikkelig Vindings Skyld alene sé paa sit eget Jeg, men føle at bagved staar der Hundreder af Kammerater, som trofast og loyalt opfylder de samme Forpligtelser og aldrig er bange for at bringe Ofre, naar det gælder det heles Vel. Kun ved at denne solidariske Æresfølelse er til Stede hos *alle* kan man vente paa gode Resultater for Fremtiden.

Under de vanskelige Forhold Kontoret har begyndt sin Virksomhed og under den Mistillid, der fra forskellig Side er udtalt mod denne ny Institution kan det dog vistnok kun

glæde Enhver at en Mand som GUSTAV CLAUSEN med saa stor Enighed er blevet ansat som Kontorets Forretningsfører det første Aar. Vi tror sikkert, at den Enighed der har været fra begge Foreningers Medlemmer til at give ham deres Stemme vil være en Borgen for at Ledelsen vil blive samvittighedsfuld og til alle Parters Tilfredshed, og vi er overbeviste om at Hr. Clausen i saa Henseende yder de bedste Garantier.

Man maa nu haabe, at saavel Arbejderne som Arbejdskøberne vil vise Kontoret sin fulde Tillid og baade ved Tilbud og Efterspørgsel om Arbejdskraft henvende sig dertil.

Fra Aarhus.

Søndag d. 1. Febr. afholdt den herværende Lokalforening Generalforsamling med Dagsorden: *1.* Udarbejdelse af en fast Forretningsorden for Lokalforeningens Generalforsamlinger. *2.* Nærmere Drøftelse af Gredsted-Spørgsmaalet. FORMANDEN (H. Bergmann) bemærkede med Hensyn til Punkt 1. at det vilde være heldigt — da der havde vist sig Uenighed om, hvorvidt et Spørgsmaal, vedtaget *udenfor* Dagsordenen, var gyldigt —, om man for Fremtiden havde en bestemt Regel at gaa efter. Efter en kort Diskussion for og imod vedtoges det at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer til at udarbejde en Forretningsorden. Angaaende Punkt 2 udspandt der sig en meget livlig Diskussion, hvori H.P.BERGMANN, CARL CHRISTENSEN, L. RASMUSSEN, WEBER, VICT. JENSEN o. fl. tog Parti for og O. BECH, WARTENBERG og ERLANDSEN mod Gredsteds Optagelse; men da et Uddrag af en lignende Forhandling om samme Spørgsmaal allerede har været optaget her i Bladet (Nr. 3), er en nærmere Omtale overflødig. Der var indkommet Protest mod Gredsteds Optagelse fra 4 Lokalforeninger. Sluttelig vedtoges nedenstaaende Resolution, stillet af WEBER, ved skriftlig Afstemning med 40 Ja mod 14 Nej, 1 St. blank: »Generalforsamlingen udtaler sin skarpeste Misbilligelse af den Maade, hvorpaa Jens Gredsted i sin Tid svigtede sine Kolleger og gjenoptog Arbejdet i »Jyllandsp.«, men i Betragtning af den ukorrekte og mindre lovmedholdelige Maade, hvorpaa man udelukkede ham af »Dansk typ. Forening«, og da han i 7 derpaa følgende Aar har vist sig som en god og solidarisk Kollega, anbefaler Generalforsamlingen paa det indstændigste atter at optage Gredsted som Medlem, idet den er fuldt overbevist om, at han atter vil blive en trofast Kollega og godt Medlem af Foreningen, og henstiller til Hovedbestyrelsen ved almindelig Afstemning at søge udvirket almindelig Amnesti for de under Strejken paa »Jyllandsposten« i 1884 optraadte Blokadebrydere, uanset deres Alder, forsaavidt de melder sig inden 1 Aar og Lokalforeningen, hvor de opholder sig, anbefaler deres Optagelse.«

C. L. PETERSEN,
Sekretær.

Som man vil kunne tænke sig, er Stemningen i denne Tid en hel Del oppe her i Aarhus. Grunden dertil er, at JENS GREDSTED — der under Strejken paa »Jyllandsposten« i 1884 brød det Løfte, han havde givet sine Kammerater om at deltage i Strejken og straks efter atter optog Arbejdet — har meldt sig til Optagelse i »Dsk. typ. Forening«. Man kan just ikke kalde det Beskedenhed, at en Mand efter en saadan Handling atter melder sig til Optagelse. Flertallet af Medlemmerne her er imidlertid stemte derfor, og ved en Generalforsamling i Gaar, hvor de indkomne Protester mod G. drøftedes, vedtoges det med 40 Stemmer mod 14 at anbefale Optagelsen og foranstalte Spørgsmaalet sat under almindelig Afstemning. Der er vist adskillige der vil forbavses over, at en Mand, der har baaret sig saaledes ad overfor sine Kolleger, kan faa et Flertal i Aarhus til at give sig en saadan Oprejsning.

Det forekommer mig at være en gal Vej at komme ind paa, naar en Kollega, der en Gang har svigtet sine Kammerater i en Lønkamp, efter nogle Aars Udelukkelse atter kan komme i Foreningen. Jens Gredsted havde med sit Navns Underskrift lovet at deltage i Strejken, og ikke destomindre gaar han, Dagen efter at Blokaden erklæres, hen og optager Arbejdet —, ja gjør endyderligere sin Part til aldeles at ødelægge Strejken ved i de to Helligdage, der indtraf straks efter, at staa og arbejde begge Dage — og maaske noget af Natten med — for at skaffe Bladet færdigt. Saadan en Mand er der 40 Kolleger af de ca. 70 Medlemmer i Aarhus, der vil stemme for til Optagelse i »Dsk. typ. Forening«! De 40 mener, at G. nu har »lidt Straf nok«. Jeg kan ikke se, han har lidt nogen Straf, men snarere haft Fordel ved at være kontingentfri i 6—7 Aar, hvis han nu atter træder ind i sine gamle Rettigheder.

En anden Side af Sagen er, at Jens Gredsted er over den Alder, Lovene bestemmer som Grænse for Optagelse. En i alle Retninger hæderlig Kollega, der blot er over den lovbestemte Alder, kan som bekjendt ikke optages, men ikke desto mindre mener Flertallet her, at G.s Alder intet har at sige. Det bliver nu »Dsk. typ Forening«s Medlemmer, der skal afgjøre dette ved den alm. Afstemning — det bliver disse, der skal bestemme, om vi skal *favorisere* en Blokadebryder ved at optage ham, men nægte en hæderlig Kollega Adgang til vor Forening. Aarhus Lokalforening har selv fornylig ved to Generalforsamlinger protesteret mod en hæderlig Kollegas Optagelse (Faktor Rasmussen i Vejle), fordi Vedkommende er over den lovbestemte Alder, og desuagtet anbefaler den ved en tredje Generalforsamling en Mand som Jens Gredsted, der ikke alene har svigtet sine Kammerater og derved ødelagt en Strejke, men som tillige selv er over Aldersgrænsen.

Efter dette synes jeg det er en Selvfølge, at Gredsted ikke optages, og jeg vil derfor opfordre Kollegerne Landet over til i dette Spørgsmaal at stemme: **Nej!**

Aarhus, d. 2. Februar 1891. VILH. WARTENBERG.

Maskeraden

i »Den typ. Forening« afholdes Søndag den 22. Februar, Kl. 9—5 i Wittmacks Lokaler. Ingen bør holde sig tilbage fra denne Fest, hvor der vil blive gjort alt for at gøre Natten saa behagelig og underholdende som mulig. Festudvalget sidder med udmærkede Trumfer paa Haanden og venter kun paa den Aften, da de under den store Forsamlings Jubel skal stikke dem ud. Vi kan dog paa Grund af vort nære Bekendtskab til et af Festudvalgets Medlemmer røbe den offenlige Hemmelighed, at Deltagerne vil kunne faa Lejlighed til at aflægge et Besøg i »Kisten«, hvor fem skønne maskuline Syngepiger vil foredrage muntre Glædesviser i forskellige Tungemaal. Desuden vil flere nye og tidligere sete Kræfter producere sig og bidrage til den almindelige ellevilde Glæde. Mod Overfyldning af Balsalen har man sikret sig ved at arrangere Bal i Vinterhaven. Agitér for Tilslutning. Hele Familien og Venner og Veninder maa med. Enhver, der ikke har deltaget, vil senere fortryde det. Sørg i Tide for at sikre dem Billet, da Efterspørgslen er stor.

I Referatet fra den halvaarlige Generalforsamling er mine Udtalelser refereret derhen, at jeg af Hensyn til det opnaaede Kompromis skulde have anbefalet Medlemmerne at stemme for Regulativet, til Trods for, at jeg selv paa Fællesmødet den 30. Januar stemte imod. Denne Inkonsekvens har jeg ikke gjort mig skyldig i, jeg beklagede kun paa Generalforsamlingen den Agitation, der fra en vis Side rettedes imod § 1, og fandt det naturligst om Medlemmerne i denne Sag selv traf Valget uden Pres fra nogen som helst Side.

THORVALD NIELSEN.

Næstformanden, som fremtidig besørger de daglige Foreningsanliggender, træffes **kun** *mellem 1 og 2 i Nybrogade 12, 1. Sal (Opgang i Gaarden tilhøjre).*

Alle Breve »Den typ. Forening« vedrørende, bedes fremdeles sendt til Formandens Adresse, Nybrogade 12, Stuen, K.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.,* aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: BARNEWITZ.

Styrelsesmøde Søndag d. 15. Februar, Kl. 12 i Thalia.

FORMANDEN.

Redaktionsudvalget *bedes møde Lørdag Middag Kl. 1½ hos Foreningens Formand.*

Tiltraadt: Sætter ANDERS ALEXANDER VALDEMAR HANSEN (Dansk typ. Foren., 56).

Bortrejste: 1135, Sætter F. W. LUNDGREN til Malmø. 968, Sætter NIELS JENSEN til Roskilde. 1608, CHRISTIAN JULIUS RASMUSSEN til Kristiania. 506, EDW. ESKILDSEN til Helsingør i Plads.

Udelukket (Lovenes § 10). ZEBITZ.

Efterlysning. Da Cirkulæret til HANS ADOLF HANSENS ENKE maa antages at henligge et eller andet Sted, anmodes Enhver, der maatte vide lidt Besked hermed, at meddele det til G. CLAUSEN.

En Del af d'Hrr. Inkassatorer anmodes indtrængende om at levere Listerne til Budet mere præcis og anføre Medlemsnumrene i den Rubrik, der er bestemt dertil. G. CLAUSEN.

Til *Understøttelsesfondet* har jeg endv. modtaget: Soc.-Dem. (7 Mand) 0.70 Øre.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Biblioteket.

De ærede Medlemmer gøres herved opmærksomme paa, at Biblioteket *holdes aabent hver Mandag fra Kl. 9—11,* og at Bogbytning *ud over den Tid ikke vil finde Sted,* hvorfor d'Hrr., som ikke selv kunne komme i nævnte Tidsrum (f. Eks. Bladsættere), bedes sende et Bud, hvis de ønsker Bøger byttede.

I Løbet af et Par Uger ville Kataloger kunne faas til Købs.

BIBLIOTEKARERNE.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 10. Februar.

Samtlige Medlemmer samt Hovedkassereren var til Stede.

1. *Halvaarsregnskabet Juli-Decbr. 1890* fremlagdes af Hovedkassereren. I Følge dette har den samlede Indtægt ved Lokalforeningerne været 9895 Kr. 14 Øre. Udgifterne i Halvaaret fordele sig saaledes: Rejseunderstøttelse 2269 Kr. 18 Øre, Arbejdsløshedsunderstøttelse 633 Kr., Sygeunderstøttelse 1577 Kr. 5 Øre, Begravelseshjælp 900 Kr., Invalideunderstøttelse 30 Kr., Laan 38 Kr., andre Udgifter 101 Kr. 77 Øre. Lokalforeningerne har indsendt til Hovedkassen 3681 Kr. 88 Øre og modtaget fra samme i Halvaarets Løb 2009 Kr. 26 Øre; ved Halvaarets Slutning havde Lokalkasserne tilsammen i Behold 664 Kr. 36 Øre. Den 31/12 90 ejede Hovedkassen: den alm. Kasse 4286 Kr. 85 Øre, Begravelseskassen 2332 Kr. 18 Øre og Reservefonden 2767 Kr. 5 Øre. — Efter at Hovedbestyrelsen havde gennemgaaet de forskellige i Hovedkassen værende Beholdninger, underskreves Regnskabet, som nu gaar til Hovedrevisionen i *Nakskov.*

2. *Gensidighedskontrakten med København* fremlagdes derpaa af Formanden. Den var først ankommet en Time før Mødet, og denne Sag udsattes derfor til et ekstraordinært Møde førstk. Fredag.

3. Til *Arbejdsanvisningskontoret (»Typografia«)* var paa Opfordring om at melde de forandrede Adresser kun indgaaet 1 (én); alle de andre maa derfor betragtes som anbragte, hvorfor de er slettede af Listen.

4. Skrivelse fra *Aarhus* Lokalformand med fremkomne Protester mod Jens Gredsteds Optagelse (fra 4 Lokalforeninger, 60 Underskrifter), samt følgende af Aarhus Lokalforening med 40 Ja imod 14 Nej vedtagne Resolution paa Generalforsamlingen den 1. Februar: »Generalforsamlingen udtaler sin skarpeste Misbilligelse af den Maade, hvorpaa Jens Gredsted i sin Tid svigtede sine Kolleger og genoptog Arbejdet i »Jyllandsposten«, men i Betragtning af den ukorrekte og mindre lovmedholdelige Maade, hvorpaa man udelukkede ham af »Dansk typogr. Forening«, og da han i syv derpaa følgende Aar har vist sig som en god og solidarisk Kollega, anbefaler Generalforsamlingen paa det indstændigste atter at optage Gredsted som Medlem, idet den er fuldt overbevist om, at han atter vil blive en trofast Kollega og et godt Medlem af Foreningen, og henstiller til Hovedbestyrelsen ved almindelig Afstemning at søge udvirket almindelig Amnesti for de under Strejken paa »Jyllandsposten« i 1884 optraadte Blokadebrydere, uansét deres Alder, for saa vidt de melder sig inden et Aar og Lokalforeningen, hvor de opholder sig, anbefaler deres Optagelse.« — Almindelig Afstemning vil foregaa i Løbet af Marts Maaned.

5. Lokalformændene i *Randers* og *Kallundborg* fremsender den i Lovenes § 17 paabudte *Aarsoversigt.* — Til Efterretning.

6. Kassereren for »Ny typ. Forening«, København, fremsender en Fortegnelse over »Ny typ. For.«s Medlemmer i Provinserne, der ønskede at indtræde i »Dansk typ. Forening«, *ialt 14* (i Randers 4, Skelskør 3, Slagelse 2, Frederikshavn 2, Frederikssund 1, Svendborg 1 og Kolding 1). — Til Efterretning foreløbig.

7. *Svendborg* Lokalformand fremsender Medlemsbog Nr. 530 for RASMUS ERIK MIKKELSEN af Ærøskøbing, tilligemed et Brev fra denne, hvori han meddeler, at han er traadt i Arbejde i »Flensborg Avis«s Trykkeri og har indmeldt sig i »Freien Vereinigung«, hvorfor han udmelder sig af »Dansk typ. Forening«. — Da vedkommende saaledes modarbejder en gensidig Forening, kan han ikke mere optages i »Dansk typ. Forening«. (Mikkelsen har været Medlem af »Dansk typ. Foren.« i 14 Uger, betalt til den 9 Kr., — hævet 80 Kr. i Rejseunderstøttelse.)

H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Januar 1891.

Indtægt.

Bidrag fra Lokalforeningerne	Kr.	1907.26
Et svigagtig modtaget Laan af et udstødt Medlem tilbagebetalt	-	12.00
Reservefond	-	2448.10
Begravelseskassen		1728.63
Kassebeholdning	-	3516.31
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/6—11/12 90:		
af Reservefonden Kr. 43.95		
- Begravelseskassen - 30.45		
- Kassebeholdningen - 62.95		
	-	137.35
	Kr.	9749.65

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	110.00
Tryksager	-	41.50
Assurance af Foreningens Arkiv	-	1.25
Bladhold	-	4.02
Porto (Formanden)	-	3.84
Reservefond	-	2492.05
Begravelseskassen Kr. 1759.08		
Overført til do. - 670.60		
	-	2429.68
Kassebeholdning 31/1 91	-	4667.31
	Kr.	9749.65

Kolding, den 31. Januarr 1891. ULRIK PETERSEN.
Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Ringkøbing, ANDREAS HOXBRO, udl. 1. Novbr. 1890 hos Bogtr. A. RASMUSSEN, Ringkøbing. Hillerød (Frederikssund), THOMAS SENECA LARSEN, udl. 1. Febr. 1891 i Isefjordspostens Bogtr. i Frederikssund, arb. samme Sted. Har aflagt Svendeprøve. Rudkøb., F. L. C. HØEG, udl. hos F. J. Høeg i Rudkøbing d. 1. Oktober 1888.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Odense, 207, S. H. SØRENSEN, sidst arb. i Næstved. Køge (Køge Avis), 54, RASMUS ANDERSEN, sidst arb. i Viborg. Randers (Rys Bogtr.) MARIUS DALSGAARD, sidst paa Rejse.

Bortrejste: Køge, 616, CARL EMIL CHRISTENSEN, arbejdsløs. Stubbekøbing, 56, A. A. VALDEMAR HANSEN, til København, arbejdsl. og 235, H. CHR. HANSEN, til Maribo i Plads. Næstved, 207, SØREN HANSEN SØRENSEN, til Odense i Plads og 218, FRED. ULRIK HANSEN, til Køge, arbejdsløs. Viborg, 562, VALD. HANSEN, til Aarhus. Aalborg, 623, N. P. PETERSEN, til København, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Aften paabegyndes Indøvelsen af Södermanns Sang-Cyklus »*Ett bondbröllopp*«, der vil blive lært i Eftersæsonen skiftevis med Marcher og Smaasange til Sommerturene. Nye Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10.

Salg af Aarsfest-Billetter bedes opgjort Lørdag Aften.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Den 15. ds. har Enkefru Johanne Eickhoff i Anledning af sin 80-aarige Fødselsdag oprettet en Fribolig paa de i Lovenes § 7 fastsatte Betingelser under Navnet »Maskinfabrikant Joh. Gottfr. Aug. Eickhoffs Fribolig«. Besættelsen sker af Firmaet J. G. A. Eickhoff efter Bestyrelsens Indstilling, første Gang til April Flyttedag d. A.

Ansøgninger om denne Fribolig, stilede til Firmaet J. G. A. Eickhoff, skulle indgives til Bestyrelsen indtil 16. Februar, ledsagede af Mand og Hustrus Døbeattest.

Berettiget til Ansøgning er ethvert Medlem, som har opfyldt de for at erholde almindelig Fribolig fastsatte Betingelser.

Tidligere Ansøgere behøve ikke at indsende nyt Andragende, naar de kun meddele Bestyrelsen, at de ønske at komme i Betragtning.

BESTYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Tirsdag** Aften fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Maskeraden afholdes den 22. Februar hos Wittmack. Billetter faas i Foreningslokalet og hos Styrelsens Medlemmer.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Alle Medlemmer anmodes om at komme til Stede paa Generalforsamlingen Fredag d. 13. Februar i Rømersgade 22, 1. Sal til G., præcis Kl. 9.

Nedenstaaende Halvaarsregnskab har ikke kunnet offenliggøres tidligere paa Grund af forsinket Revision.

Regnskab for 2. Halvaar 1890.

Kontant Kassebeholdning ved Halvaarets Begyndelse	Kr.	78.96
I Udlaan ved Halvaarets Begyndelse	-	257.00
	Kr.	335.96
Kontingent	Kr.	289.00
15 Indskud à 50 Øre	-	7.50
Rente af 8 Laan à 50 Øre	-	4.00
1 Priskurant à 50 Øre, 6 do. à 25 Øre	-	2.00
Ekstra Indtægt (Keglespillet i Sommer)	-	19.30
Rente af 1000 Kr. 3 pCt. pr. 1. Januar	-	15.12
Indtægt	Kr.	336.92
Udgift	-	242.36
Rest	Kr.	94.56
Kassebeholdning og Udlaan ved Halvaarets Begyndelse	-	335.96
Tilsammen	Kr.	430.52
I Udlaan ved Halvaarets Slutning	-	119.00
Ekstra-Laanet 120 Kr., herpaa afdraget 30 Kr.	-	90.00
Indsat i Arbejderbanken	-	125.00
Kontant Kassebeholdning	-	96.52
	Kr.	430.52
Indestaaende i Arbejderbanken	-	1353.84
Foreningens samlede Formue er	Kr.	1784.36
Endvidere ejer Foreningen en Aktie à 10 Kr.	-	10.00
	Kr.	1794.36
Annoncer i Social-Demokraten og Dags-Telegrafen	Kr.	9.20
Leje af Lokale	-	36.50
Bogtrykker- og Bogbinder-Regninger	-	30.20
Budets Løn	-	77.00
Understøttelse til 2 Medlemmer	-	20.00
Stiftelsesfesten	-	25.00
Diverse Udgifter	-	19.55
Kassererløn	-	34.91
Udgift	Kr.	242.36

E. JØRGENSEN,
Kasserer.

Regnskabet revideret og befunden rigtig.

F. WENTORF, G. E. SCHMIDT,
Revisorer.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærespræmie Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En Sætter
med noget Kendskab til fremmede Sprog kan straks faa Plads. Billet mrkt. »H. A.«, bedes tilstillet Ekspeditionen, Rørholmsgade 14, Kælderen.

Boghaandværk
indbindes smukt og billigt ved *A. M. W. Møller.*

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 8
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 20. Februar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Maskeraden paa Søndag.

Maskeraden tegner til at blive særdeles vellykket, saavel hvad Besøget som Præstationerne angaar. Foruden den tidligere omtalte »Dame«-Kvintet, der vil komme til at optræde i »Kisten«, er der engageret flere udmærkede Kræfter, hvor iblandt vi vil nævne en ikke ukendt Koncertmaler, der i Løbet af faa Sekunder vil frembringe de mest fortryllende Billeder fra Land og Sø. En hel Trup Gøglere har meldt sin Ankomst og vil divertere Publikum med Sang og Dans. I det hele taget er der, som Programmet udviser, Morskab nok for Pengene, og naar Gutenbergs Sønner møder op med deres bekendte Karnevalshumør kan man paa Forhaand spaa en fornøjelig Aften og Nat.

Vi ansér det for enhver Kollegas Pligt, at agitere energisk for Tilslutning. Maskeraden er den eneste egenlige aarlige Fest vi holder, og netop derfor bør *alle* med. Ingen maa holde sig tilbage. Det gode Resultat fra forrige Aar (150 Kroner Overskud) maa vi denne Gang fordoble. Og vi vil kunne gøre det, naar vi tager os sammen og naar vi véd, at *det eventuelle Overskud denne Gang skal henlægges til Reservefonden.* Vi bør vise, at naar det gælder et saadant Øjemed holder vi os ikke tilbage, og enhver af Deltagerne kan efter den behagelige Nat gaa hjem med Overbevisningen om, at have givet sit Bidrag til et Formaal, der en Gang vil kunne faa sin store Betydning for hele Organisationen. — Vi tilraader derfor Enhver, der endnu ikke har sikret sig Billet, snarest at sikre sig en saadan. Prisen er billig og Fornøjelsen stor.

Til Slut skal vi tillade os at anbefale vor Kollega, Hr. C. CHRISTENSEN's Maskeradegarderobe, Adelgade 43, som ogsaa vil være til Stede Balaftenen.

Søndag d. 22. Februar 1891 Kl. 9

afholdes

Den typ. Forenings Maskerade

i

Wittmacks store elegante Lokaler.

Musiken under Anførsel af Hr. Musikdirektør Carl Lumbye.

PROGRAM.

Kl. 8½ aabnes Indgangen.
Kl. 9 tager Dansen sin Begyndelse under Ledelse af 2 *Balinspektører.*
Kl. 9¼—11½: »*Rundt paa Gulvet*«, stort Balladenumer, hvori over 400 Personer medvirker.
Kl. 9½ i »Kisten«: Optræden af *Nordens skønneste Syngepiger* i Forbindelse med den *bekendte Jødekomiker Balleweelsky.*
Kl. 9¾ i Salen: Optræden af Koncertmaler *S. Christensen.*
Kl. 10 i »Kisten«: Syls nyeste Betragtninger, foredrages i Kostume af Hr. *H. P.*
Kl. 10—11½ (i et særskilt Lokale): *Dr. Pjoggs Lymfe.* Indladning 10 Øre, Udladning gratis.
Kl. 10¾ i Salen: »Kanibalen«, Sangmonolog af Hr. *A. J.*
Kl. 11 i Salen: En Skomagerdrengeballade med Tilbehør, udføres af Hr. *E. H.*
Kl. 11½: Demaskering.
Kl. 12: Fællesspisning à la carte à 1 Kr. pr. Kuvert.
Kl. 1—5 (event.): *Bal i Vinterhaven.*
Kl. 1½—2: En halv Time i »Stjærnen«.
Kl. 5: Afslutning.

Billetter til Maskeraden **1,25 Øre** for en Herre, **75 Øre** for en Dame. *Tilskuerbilletter* (med Ret til at danse efter Kl. 12) **1,00 Øre** for en Herre, **65 Øre** for en Dame. *Børnebilletter* **35 Øre.**

Billetter faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Styrelsens Medlemmer samt hos Kassereren, GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen.

Besøgende kan deltage; dog kan disse kun faa Billetter ved Rekvisition af et Medlem, der, hvis dette forlanges, maa opgive vedkommendes Navn.

Tarifudvalgets Skemaer.

Af de paa Mødet den 11. ds. uddelte 700 Skemaer, var Halvdelen indkommet til den fastsatte Frist, medens der samtidig indløb en Mængde Anmodninger om, at faa Fristen forlænget, da flere ikke havde sét sig i Stand til at faa Skemaerne udfyldt i de faa Dage, som stod til Raadighed.

Idet Tarifudvalget herved imødekommer disse Anmodninger ved at udsætte Afleveringsfristen til *Mandag d. 23. ds.*, opfordres paany **alle** *ved Sætning* beskæftigede Kolleger, kvindelige og mandlige, saavel i som udenfor Foreningerne, til at foretage dette ringe Arbejde, som skal danne en vigtig Del af det Grundlag, Tarifrevisionen maa baseres paa.

Skemaer til Udfyldning kunne afhentes hos JULIUS FISCHMANN, Holbergsgade 10, 3. Sal og V. BERGENHOLZ, Læssøesgade 17, 2. Sal.

TARIFUDVALGET.

Den store Betydning en korrekt og nøjagtig Udfyldning af de omdelte Skemaer vil kunne have for Tarifkommissionens videre Arbejde, synes at ligge saa nær, at vi indtrængende anbefale *alle*, der endnu staar tilbage, samvittighedsfuldt at udfylde de tilstillede Skemaer og indsende dem efter de angivne Adresser. De paa Skemaerne opstillede Spørgsmaal er saa klart affattede, at nogen Misforstaaelse vanskelig vil kunne ské. Enhver vil kunne indsé, hvad Betydning det vil have for Kommissionens Arbejde, at faa konstateret de økonomiske Vilkaar Københavns Typografer egenlig lever under. Skal der foretages Forbedringer af vore Kaar og skal der stilles Forslag i saa Henseende, er det nødvendigt at have et bestemt Grundlag at bygge paa. Spørgsmaalene om Arbejdstidens Længde, Overarbejdets og Helligdagsarbejdets Betaling, Familiens Størrelse,

Boligens Beliggenhed fra Arbejdsstedet o. s. v., synes ikke at være af ringe Interesse at faa bestemt oplyst.

Faar Kommissionen kun bestemte Oplysninger, kan der ikke være Tvivl om, at det Arbejde den har at udføre, vil faa et langt fyldigere Resultat, end man ellers var berettiget til at vente. Vi anmoder derfor Kollegerne om snarest at udfylde og indsende Skemaerne, og beder særlig Inkassatorerne have deres Opmærksomhed henvendt paa, at enhver gør sin Pligt, saa det tilsigtede Resultat kan blive saa godt som muligt.

Den internationale Bogudstilling.

Bogtryk.

Intet af de udstillende Lande naar Frankrig i Henseende til stilfuld Udstyrelse. Saa godt som overalt finder man et gennemført Skriftvalg, en nøje beregnet Virkning i Valget af Format, Skydning og Kolumnestilling; man mærker, at der handles efter en forud lagt Plan og i Følge et kunstnerisk Princip. Selvfølgelig bidrager det ganske udmærkede Typeudvalg, hvorover man raader, i høj Grad til det Resultat, der derved naas; men for en stor Del skyldes det ogsaa den Række af kunstneriske Kræfter, der virker i Boghaandværkets Tjeneste. Naar Tyskland og de skandinaviske Lande staar saa langt tilbage, ligger det ganske sikkert ikke mindst deri, at de virkelige Kunstnere ikke er draget med til Samarbejdet; maaske ogsaa i den Omstændighed, at Massernes kunstneriske Opdragelse i lange Tider er bleven sørgelig forsømt.

Blandt de franske Trykkere indtager navnlig D. JOUAUST en fremragende Plads. Han arbejder udelukkende med Renæssancetypen; indtil for nogle Aar tilbage besad han kun denne ene Skrift, som meget ligner den, hvormed dette Blad er sat — kun mindre kraftig. I de senere Aar benytter han en fransk Elzevier, der, hvis vi ikke tager Fejl, er den samme som Genzsch & Heyse's franske Elzevier. Friser og Initialer efter de prægtigste gamle Mønstre smykker hans Bøger; hele den typografiske Udstyrelse bærer Vidnesbyrd om, at denne Mand nøje har studeret Renæssancetidens ypperste Værker, og det Resultat, han har naaet, viser bedst, hvad der kan udrettes ved Studium og Arbejde.

Renæssancetypen dyrkes ogsaa flittigt af de andre fremragende Trykkere; baade BOUSSOD, VALADON & CIE, CHAMEROT, QUANTIN og LAHURE anvender den hyppigt. Men den vil utvivlsomt om kortere eller længere Tid blive fortrængt af den allerede nu livligt benyttede kraftige Antikvatype, som har DIDOT til Fader. De oven nævnte Trykkere sés mere og mere at tage den i Brug, og nægtes kan det ikke, at den i mange Retninger har Fortrin. Der er en Saft i den, som Renæssancetypen mangler, en Omstændighed, der bevirker, at Øjet i Længden mindre trættes. Noget andet er, om de moderne Reproduktionsmetoder egenlig hører hjemme i saadanne Værker, som trykkes med denne Type; Finheden, hvormed de er udført, harmonerer kun daarligt med dens kraftige og kærnefulde Snit. Enhver, som saa de af TESTARD udgivne og af CHAMEROT trykte Værker (Hugo og Balzac), vil vist indrømme, at JEANNIOTS fine og yndefulde Tegninger led ved at staa Side om Side med denne Skrift.

DANELS Udstilling tiltrak sig, som det var at vente, fortjent Opmærksomhed. Hans typografiske Farvetryk var da ogsaa ganske henrivende gjort og blev kun overtruffet af den hos QUANTIN udførte Samling, »Trésor artistique de la France«, Farvetryk, som ikke nu til Dags kan præsteres, da den Fremgangsmaade, den saakalte »Vidalske«, der blev benyttet, var saa kostbar, at der ikke kunde være Tale om at fortsætte dermed. Hans Trykkeri i Lille er af ikke ringe Omfang; han beskæftiger ikke mindre end 550 Arbejdere og arbejder med 43 Hurtigpresser, 27 Haandpresser og har eget Støberi. Hans Øvelse i typografisk Farvetryk er overordentlig; han er alsidig som faa, trykker baade Bøger, tabellarisk Arbejde og leverer ved Siden af de kunstnerisk udførte Tryk af Bogbind daglig 2 Millioner Etiketter. Heri bestaar utvivlsomt hans Force; thi hans Bogarbejde synes ikke at være af overdreven høj Rang; han er den eneste af de udstillende franske Trykkere, der trykker med den magre Antikvatype, og hans Arbejder i Almindelighed savner den Gennemførthed i Skriftvalg, som ellers udmærker de franske Bøger. Et andet Provinsfirma er MAME & FILS i Tours. De udstillede Bøger er alle lukseriøst udstyrede og den af ham benyttede Skrift er den samme kraftige Antikva, som de parisiske Trykkere arbejder med. Derimod er Friser og Initialer kun tarvelige; et løjerligt Broderimønster gaar gennem det hele, som skæmmer hans Værker, ligesom den Manér, han har arbejdet sig fast i: at omgive Kolumnens to Sider med Friser, misklæder i højeste Grad.

Om England, Tyskland og Sverig er der ikke noget at sige i typografisk Henseende. Alle tre Steder er den tynde og magre Mediæval i høj Kurs. Engelsk Bogtryk har ikke destomindre store Fortrin fremfor baade tysk og svensk. Det er for det første fri for Paahæng af de moderne »Ornamenter« og er i sin ydre Skikkelse rent og nobelt, uden al Overlæssen. For det andet er der en Soliditet i Udførelsen og en praktisk Sans, som meget ofte savnes i de to Lande; de udstillede videnskabelige Værker beviser dette. De fleste vil vistnok have lagt Mærke til det af THE CLARENDON PRESS trykte Lexikon *A new english dictionary*. Naar man sammenlignede dette kæmpemæssige Værk med det af NORSTEDT & SÖNER trykte Værk *Svensk-fransk Ordbok*, saa man straks Forskellen. Det engelske Værk var ikke alene storartet trykt, men i Retning af Tydelighed med Hensyn til Benyttelsen af Udhævelsesskrifter og Valget af Format stod det himmelhøjt over det svenske. Dette sidste var man ikke i Stand til at læse i, naar man kom til Midten af Værket — saa elendigt var Formatet valgt, og medens det engelske Værk til at udhæve med havde en fortræffelig læselig Egyptienne, som straks fangede Øjet, flimrede det for én, naar man gav sig i Lag med den smalle Stenskrift, som ogsaa i Udseende stod langt tilbage. Blandt Tysklands og Østrigs Bogtrykkere er navnlig FISCHER & WITTY, GIESECKE & DEVRIENT, DRUGULIN, FROMME og REICHSDRUCKEREI i Berlin repræsenteret, men egenlig er det kun dette sidste, som er i Stand til at levere noget, der duer. Alle andre møder op med slikkede og tynde Skrifter og en Overlæssen af Forsiringer, der vidner om en Smag saa langt nede, som tænkes kan.

Den danske Afdeling er selvfølgelig ganske ansélig i kvantitativ Henseende; det forekommer os dog, at man havde tilladt d'Hrr. Forlæggere at brede sig i ganske utilbørlig Grad. Den interessanteste Forlæggerudstilling er utvivlsomt REITZELS, fordi den giver et ganske paalideligt Billede af dansk Typografi fra Begyndelsen af dette Aarhundrede til vore Dage. Antikvaen sés først at have faaet nogenlunde fast Fod i 50'erne; noget gennemført Bogudstyr findes overhovedet slet ikke, hvad ogsaa alle de andre Udstillinger dokumenterer. I moderne dansk Bogproduktion findes der overhovedet kun saare faa Værker, der kan regnes med. Et saadant Værk er Drachmanns Troldtøj, om hvilket man sikkert kan sige, at det opnaaede Resultat skyldes Kunstnerne JERNDORFF, SKOVGAARD og BINDESBØLL. Der er selvfølgelig meget at udsætte. Skriften staar saaledes absolut for mager til den anvendte Dekoration, et fastere og mere kompakt Snit vilde have klædt bedre til den kraftige Streg; Overskrifterne ved Kapitlerne burde have været udeladt, de trykker Siden og det anbragte Punktum virker ulideligt; Titelen er mere end uheldig; Forlæggeren burde utvivlsomt have anvendt Træsnittet overalt og ikke begrænset dets Anvendelse, og ved Fotogravurerne burde han ikke smaaligt have sparet paa Farver. Skal Kunstnerens Original naas, bør Forretningshensyn ikke være det afgørende. Men til Trods

for alle disse Fejl er der dog nedlagt et kunstnerisk Arbejde, som netop gør, at Værket som samlet Hele bliver Bogkunst. Lignende Bestræbelser findes i de af Foreningen FREMTIDEN i de senere Aar udgivne Bøger, som t. Eks. Jens Baggesens Digte, der, til Trods for den mange Steder smagløse Anvendelse af Spationeren baade i Antikva'en og Kursiv'en og de nydelige Frisers Udkvæsken paa det hollandske Bøttepapir — dog tydeligt bærer Præget af en kunsknerisk Opfattelse. Den hos THIELE trykte *Aladdin* er ligeledes et Vidnesbyrd om, at friskere Impulser begynder at gøre sig gældende, om end der ogsaa her var adskilligt, der kunde have været bedre — saaledes kunde Personnavnene utvivlsomt have staaet foran i Linjen og ikke over Versene. Men bortsét fra disse hæderlige Undtagelser sér det kun sørgeligt tomt og bart ud for det danske Bogmarkeds Vedkommende; den gyseligste Middelmaadighed breder sig i tom Indbildskhed om at være Allerhelvedes Karle, og overalt sés kun en Ligegyldighed og en Mangel paa Respekt for det Fag, der dog skulde være en Æressag for danske Bogtrykkere at drive fremad.

Blandinger.

Ny typografisk Forening afholdt i Søndags Generalforsamling. Ved denne valgtes d'Hrr. ANTHON LARSEN til Formand og N. JACOBSEN til Næstformand. Til Medbestyrere valgtes d'Hrr. HALD, J. W. JENSEN og TH. RASMUSSEN. En inden for Foreningen rejst Opposition havde ikke ret meget Held med sig. En Liste, den havde foreslaaet, blev der ikke taget stort Hensyn til, og en Protest mod Styrelsens Optræden ved Arbejdsregulativets Vedtagelse opnaaede at blive forkastet med 27 St. mod 17, idet Resten af de Tilstedeværeode afholdt sig fra at stemme.

Typografernes Hjælpekasser. Til de forestaaende Valg af Tillidsmænd anbefales det Medlemmerne at stemme paa Hr. HASS til Bestyrer og d'Hrr. V. C. BERG og SPARWATH som Revisorer.

Mange Medlemmer.

I forrige Nr. af »Typ.-Tid.« offenliggør Hr. Th. Nielsen en Protest mod Referatet af hans Udtalelser paa den ord. Generalforsamling. Jeg skal hertil bemærke, at da Red. fuldstændig har omskrevet det af mig indsendte Referat, paatager jeg mig *intet som helst* Ansvar for dette, selv om det paa enkelte Punkter, som i det foreliggende Tilfælde, stemmer overens med det af mig indsendte. Hvis mit Referat var blevet optaget, skulde jeg vel have forsvaret det, ogsaa over for Hr. Th. Nielsen.

København, d. 14. Februar 1891. V. C. BERG.

Vi har ikke villet nægte Hr. BERG Optagelse af denne kostelige Mundfuld om det *fuldstændig* omskrevne Referat, *der i det omhandlede Tilfælde stemmer overens med det af ham indsendte.* Vi skal kun for at gøre opmærksom paa Hr. B.s lidt vel dristige Omgang med de virkelige Forhold henlede Opmærksomheden paa Referatet fra Redaktionsudvalgets Møde, og maa hermed anse denne Sag for sluttet. RED.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde hver Mandag fra Kl. 2—3. **Telefon Nr. 1363.**

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt.* Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: ADOLF CLAUSEN.

Styrelsesmøder.

Søndag d. 8. Februar, Kl. 11½. Alle mødt. Den nyvalgte Styrelse konstituerede sig og valgte efter Formandens Anmodning FASMER til at varetage de daglige Foreningsanliggender, TH. NIELSEN til Sekretær, i hvilken Egenskab han tillige med FORMANDEN har at affatte de forretningsmæssige Skrivelser og at sende Referatet af Styrelsesmødernes Forhandlinger til Bladet, SUNDSTRØM, som af Interesse for Biblioteket havde anmodet om at maatte have det egenlige Tilsyn med dette, og ROSSING til Bibliotekarer samt FASMER til Tilsynshavende med Regnskabet. Forretningsordenen diskuteredes og vedtoges med nogle Ændringer. Der afgaves Beretning ang. Regnskabet i Januar Maaned, som viste et Netto-Overskud af 402 Kr. 41 Øre. Det vedtoges at rette et Opraab angaaende Bidrag til Reservefonden og Fagskolen; det bestemtes, at Maskeradens Overskud skulde gaa til Reservefonden. Fra Nielsen & Lydiches Personale forelaa en Skrivelse angaaende et Medlems Udelukkelse paa Grund af Overtrædelse af Tarifens § 18; det overdroges Formanden nøjere at undersøge Sagen og saafremt vedkommende ikke forpligtede sig til i Fremtiden at rette sig efter Tarifen, da at foretage Udelukkelse. Det oplystes, at et Medlem havde arbejdet paa et blokeret Trykkeri; det vedtoges at anmode vedkommende om at komme til Stede ved et Styrelsesmøde. Det overdroges FASMER at ordne Forholdet med et blokeret Trykkeri. En Udelukkelse af et Medlem, Zebitz, diskuteredes; det vedtoges énstemmigt at foretage Udelukkelsen. Det vedtoges at anskaffe to Nøgler til et af Skabene; ligeledes at indbyde »Den typ. Trykkerforening« til et Fællesmøde førstk. Søndag. FORMANDEN.

Søndag d. 15. Februar, Kl. 12. Alle mødt. En Skrivelse fra Trykkerforeningen fremkaldte nogen Diskussion og det vedtoges at tilstille denne Forenings Styrelse en Anmodning om Afholdelse af et Fællesmøde. Skrivelse fra en Kollega med Tak for modtaget Hjælp. Det vedtoges at afsende en Skrivelse til »Ny typ. Foren.« med Forespørgsel om, hvorfor det forhøjede Kontingent, til Trods for Overenskomsten, ikke er opkrævet. FORMANDEN havde undersøgt et Medlems Forhold og givet vedkommende Personale fornøden Meddelelse. Personalet havde erklæret sig tilfreds med Resultatet. Forespørgsler fra LAURITZEN og FASMER besvaredes. Mødet hævet Kl. 3¾.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Redaktionsudvalget afholdt Møde d. 14. Februar. Alle var mødt med Undtagelse af V. Petersen, der var forhindret i at være til Stede.

1. CLAUSEN oplæste en fra Hr. V. C. BERG indkommet Skrivelse, der forlangte Indrykkelse i »Typ.-Tid.« af en til Red. indsendt Artikel. Det vedtoges efter et kort Ordskifte, at den omtalte Artikel *ikke* blev at optage, idet man udtalte det bestemte Ønske, at Bladet fremtidigt holdtes fuldstændigt frit for alt hvad der paa nogen Maade kan tilspidse Forholdet mellem de forskellige typografiske Organisationer, saa vel fra Indsenderes som fra Redaktionens Side.

2. BARNEWITZ oplæste en fra d'Hrr. BERGENHOLZ og BERG modtaget Skrivelse angaaende sidste Generalforsamlings Referat. Efter at Clausen havde givet nogle Oplysninger om et i Skrivelsen omtalt Forhold og Manuskriptet havde cirkuleret til Gennemsyn blandt Medlemmerne, besluttedes det ikke at optage den indkomne Skrivelse, da Udvalget havde Beviser for, at Pladsmangel var Grunden til de i Referatet foretagne uvæsenlige Forkortelser. Udvalget vilde i det Hele ansé Redaktøren berettiget til paa egen Haand af Hensyn til Bladets Plads at forkorte de som oftest vel fyldige Referater, naar, som i nærværende Tilfælde ingen *Omskrivning*, men kun en Indskrænkning af Referatet har fundet Sted.

Ny Medlemmer: Sætter CHRISTIAN ANDERSEN og Trykker LUDVIG CHRISTENSEN (begge udlærte 14. Februar 1891 hos Fjeldsøe) samt Sætter PETER PETERSEN (udl. d. 1. April 1882 hos Chr. Birch, ikke tidligere Medlem), arb. alle hos Fjeldsøe. JOHAN BORNEMANN (udl. i 1880 hos S. L. Møller, tidl. Medlem), arb. hos Bonnesen, Skindergade. VILHELM CHRISTIAN HANSEN, ikke tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: JOH. CHR. NIELSEN (Dansk typ. Forening, 575), arb. hos Carl Lund.

Bortrejst: 836, ANDERS ALEXANDER VALDEMAR HANSEN, til Holbæk i Plads.

Udslettet (§ 6): 20, JACOB HERMAN ANDERSEN.

Reservefondet: Ved en Fejltagelse fra Budets Side er der til Bladets sidste Nr. indsat 70 Øre til Understøttelsesfondet. Da det ikke eksisterer under det Navn mere, anføres de herved paany.

Overgaaet fra Understøttelsesfondet 440.74, Social-Dem. (7 Mand) 1.—2. B. 1.40, Politikens Personale 5.85 — ialt Kr. 447.99.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Maribo* er HENRIK PETERSEN valgt til Formand i Stedet for Chr. Nielsen.

Kolding, d. 14. Februar 1891. H. F. RASMUSSEN.

Ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde Fredag d. 13. Februar.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

Eneste Sag paa Dagsordenen var: *Gensidighedskontrakten med »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening«, København.* Efter at »Ny

typ. Forening«s Sygekasse har forkastet dennes Sammenslutning med »De forenede Hjælpekasser«. var saaledes Grundlaget for Gensidighedskontraktens Bestemmelse angaaende Ordning af Sygehjælpen forrykket. Hovedbestyrelsen vilde dog trods dette fastholde Kontraktens Tilsagn om at udbetale Sygehjælp til »Ny typ. Foren.« de første 13 Uger, som Medl. af »Ny typ. Foren.« opholder sig inden for »Dansk typ. Foren.«s Omraade, imod Tilbagebetaling af »Ny typ. Foren.«, hvorimod man i Følge den bestaaende Kontrakt med Hjælpekasserne ikke kunde indlade sig paa at tilbagebetale Sygehjælp for »Dansk typ. Foren.«s Medlemmer, som tiltræder »Ny typ. Foren.«. Man gik ind paa, at Deponeringen af Garantisummen (de 2000 Kr. for hver Forening) maatte udsættes, indtil Svarskrivelse var ankommet fra de udenlandske gensidige Foreninger. Kontrakten underskreves derpaa af Hovedbestyrelsen, som foreslaar, at dette stemplede Eksemplar forbliver i Kolding.

Med Hensyn til *Regulativet for Arbejdsanvisningskontoret i København* stillede Hovedbestyrelsen Forslag angaaende Provinsmedlemmernes Forhold til Kontoret.

Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag d. 17. Februar.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Angaaende en Arbejdsløshedsunderstøttelsessag fra *Vejle* bliver Lokalformandens Erklæring at indhente.

2. Skrivelse fra to Medlemmer af »Ny typ. Foren.« i *Frederikshavn* (A. Kessler og R. Rasmussen) med Forespørgsel »om det snart bliver til noget« med Overgangen i »Dansk typ. Foren.« og hvorledes de har at forholde sig. — Gensidighedskontrakten er underskrevet, men »den sidste Meddelelse« fra »Ny typ. Foren.«s Styrelse afventes, forinden Kundgørelse kan udstedes til Lokalformændene.

3. Skrivelse fra »Den typ. Foren.«s Kasserer, København, med Fremsendelse af 3 Opgørelseslister fra *Roskilde*, *Fredericia* og *Vejle* Lokalfmd., hvorpaa fejlagtig Rejseunderstøttelse til et samlet Beløb af 3 Kr. 96 Øre var opført. — De to (Vejle og Fredericia) var fra Halvaaret Januar-Juni 1890 og som saadan i Følge Gensidighedskontrakten egentlig vel gamle, medens den første (Roskilde) stammede fra Halvaaret Juli-December 90. — Beløbet vil være at refundere.

H. F. R.

Ny Medlemmer: Holstebro, CHRISTIAN THEODOR ADOLF VIGGO PETERSEN (udl. 3. Oktbr. 1889 hos Hertz i Vejle), har aflagt Svendeprøve. Rønne, A JØRGENSEN (udl. 1. Jan. 1891 hos Gornitzka i Nexø), arb. hos A. Munch i Rønne.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt Lokalf. fra en anden Lokalf.: Maribo, H. CHR. HANSEN, sidst arb. i Stubbekøbing. Holbæk, 218, FR. ULRIK HANSEN, sidst arb. i Odense, og 56, A. A. V. HANSEN (sidst arb. i Stubbekøbing). Skelskør, 556, N. P. CHRISTENSEN (sidst arb. i Slagelse). Stege, 528, HANS CHR. JØRGENSEN (sidst arb. i Thisted) og 156, PETER ALBRECHT HANSEN (sidst arb. i Rudkøbing).

Bortrejste: Rudkøbing, P. A. HANSEN, til Stege i Plads. Rønne, 93, PETER CHR. PEDERSEN, til Amerika. Maribo, CHR. NIELSEN til København, arbejdsløs. Stege, 10, CARL JOHANSEN, til Næstved i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 indøves Vaarsangen og »Ett bondbröllop«.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Søndag d. 1. Marts, Form. Kl. 11, afholdes den *ordinære halvaarlige Generalforsamling* i »Thalia«s Lokale, Østergade 32.

Dagsorden:

1) Regnskabets Godkendelse for det forløbne Aar.
2) Meddelelse om Udfaldet af Valgene til Styrer og Revisorer.
3) Forslag fra Styrelsen om Anskaffelse af et Jærnpengeskab og en Reol.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Bestyrelsesmøde med de Strejkende i Aften Fredag, Kl. 9, i Tvermosegaard.

Angaaende *Lønnedsættelsen* paa Guldsnit har Bestyrelsen med Tillidsmændene af de paagældende Arbejder holdt to Møder for at undersøge og drøfte Sagen. Bestyrelsen har forhandlet med Mestrene Mandag Middag uden Resultat. Der forlanges den Pris der tidligere har været gældende: 25 Kr. for 100 Salmebøger med lige Guldsnit, gjort færdige fra Hæftning til Indsætning i Bind. 35 Kr. pr. 100 med Hulsnit do. do. Daglønnen af andet Guldsnitarbejde paa Akkord beregnes efter Arbejdernes Gjennemsnitsfortjeneste efter ovennævnte Priser. For Landaus Vedkommende var Nedsættelsen 5 Kr. pr. 100. Hos Olsen, Fælledvejen, endnu mere. Ritter var villig til at betale og betaler efter ovennævnte Priser. Paa Mødet Mandag Aften, mellem de nu Strejkende og Bestyrelsen med Tillidsmænd, besluttedes det at nedlægge Arbejdet allerede fra Tirsdag Morgen, da det drejede sig om at modsætte sig en Lønnedsættelse, som de Strejkende erklærede ikke at ville modtage. Hermed er Arbejdet paa Guldsnit nedlagt hos: P. Olsen, Fælledvej 6, og Landau, Vogmagergade 1. Torsdag Morgen er Arbejdet nedlagt af samtlige 9 Svende hos Olsen. Det gælder nu om at vise, at Bogbinderne staa solidariske og sammensluttede, saa at Tilgang kan holdes borte fra de paagældende Steder, hvad der er den allerførste Betingelse for at en Lønkamp skal tilendebringes med et godt Resultat.

FORMANDEN.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Udkommet er:

1.—12. Hefte af

Vejledning i Praktisk Typografi

af *Emil Sørensen.*

Pris: 20 Øre pr. Hefte.

Bogen vil udkomme i 25 Hæfter med 1 Hefte hver 14. Dag, og den vil være sluttet i Løbet af 1 Aar.

Subskribentsamlere og Subskribenter i Provinserne, der modtage Hæfterne direkte fra Undertegnede, anmodes om, for at undgaa Standsning i Forsendelsen, nøjagtig at indsende Betaling senest 8 Dage efter Modtagelsen af hvert Hæfte.

R. HELMER,
Øhlenschlægersgade 18, 3. V.

Boghaandværk

indbindes smukt og billigt ved *A. M. W. Møller.*

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 9
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 27. Februar 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde hver Mandag fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt.* Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

1884—1891.

Et Bidrag til Belysning af Aarhus-Typografernes Stilling til Blokadebrydere før og nu.

Den 4. Maj *1884* udsendte Aarhus Typografer et i 15,000 Eksemplarer trykt Strejkeblad, hvori de blandt andet skriver om Skruebrækkere i Almindelighed:

». . . . Det er *Aarhus Typografer,* der fører Strejken, og naar vi ansér en Skruebrækker for en ussel og slet Kollega, som modarbejder sit eget Fags Arbejdere, da er dette ikke i Følge »Bjørnbaksk-socialistiske Æresbegreber«, men det er i Følge almindelig anerkendte humane Principer for Kammeratskab og Solidaritet blandt *Arbejderstandens* Medlemmer.«

». . . . Under slige Forhold er det kun den usleste Del af Faget, dem, der enten paa Grund af Uduelighed eller Mangel paa personlig Hæderlighed og Paalidelighed vil kunne faa eller erholde Arbejde andet Steds, der udsætter sig for deres Ligemænds Foragt. Skruebrækkerne hører i det hele taget til den Kategori af Mennesker, som intet har at tabe mere, og som er sunkne saa dybt, at selv deres kollegiale Ære er dem ligegyldig. Men af saadanne Arbejdere er det indlysende, at der hører mere end tolv til et Dusin og at selv om Chr. Nielsen (Ejeren af »Jyllandsposten«) ogsaa faar hværvet det samme Antal af dem til at erstatte det bortgaaede Personale, er dette langt fra tilstrækkeligt. *Skulde Chr. Nielsen have sit Arbejde fuldt ud udført med lutter saadanne Folk, vilde han blive nødt til at antage et dobbelt saa stort Antal . . . .*«

». . . . De Vagabonder, der optræder som Skruebrækkere, disse moralsk og pekuniært ødelagte Individer, ... denne Skruebrækkerstymper . . . .« osv. osv.

Den 1. Februar *1891* vedtog for en stor Del de samme Typografer en Henstilling til Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« om ved almindelig Afstemning at søge udvirket Amnesti for de under Strejken paa »Jyllandsposten« i 1884 optraadte Blokadebrydere!!!

Den 8. Maj *1884* skrev Aarhus Typografer endvidere:

». . . . At Chr. Nielsen fra først af var paa det rene med, at Modstand var mulig, tvivler vi ikke om, men det var da kun under Forudsætning af, at han kunde sætte Splid mellem de strejkende. Det lykkedes ham dog kun at redde af de strejkendes Rækker de to svage Sjæle: JENS GREDSTED og W. SØRENSEN, der for Eftertiden vil staa som to . . . . (den nyere Tids Straffelovsfortolkning forbyder mig at gengive det af Aarhus-Typograferne brugte Udtryk) . . . . for Kammeratskabet i det typografiske Fag . . . .«

Og efter at have omtalt, at Chr. Nielsen i sit Blad havde offenliggjort en Liste over de Typografer, som havde nedlagt Arbejdet, for om mulig derved at lægge dem Vanskeligheder i Vejen ved at faa Plads andet Steds, hedder det:

». . . . Derimod vil det vist være sørgeligt for de Individer, som nu arbejder paa »Jyllandsposten«, hvis de *nogen Sinde* skulde slippe ud af Fangeburet. Chr. Nielsen glemte i denne sin Offenliggørelse at medtage to Navne, og vi skulle derfor her meddele, at disse er JENS GREDSTED fra Aarhus og WALDEMAR SØRENSEN fra Sønderborg. Den Omstændighed, at de ikke er medtagne, turde maaske søges deri, at *de har brudt det deres Kolleger givne Ord; at de for en ussel, øjeblikkelig Vindings Skyld hellere har villet ofre deres . . . .* (tør ikke gengives) *. . . . end følge deres Kolleger, hvilket de dog ved deres Navns Underskrift havde forpligtet sig til.* Der findes i disse Dage i Aarhus-Bladene en Bekendtgørelse fra d'Hrr. Handlende om, at de holde deres Butiker lukkede i en bestemt Tid. Vi tillader os at spørge d'Hrr., om de ikke vilde betragte det som en *Slyngelstreg, hvis nogen af dem brød deres Ord og dog holdt aabent om Søndagen . . . .*«

Den 1. Februar *1891* var til Dels de samme Typografer ved at hæve JENS GREDSTED til Skyerne. Han havde vist sig som en god og solidarisk Kollega og i det hele gjort sig fortjent til den størst mulige Sympati.

Den 8. Maj *1884* skrev Aarhus Typografer fremdeles, efter at have omtalt et Møde, som Skærtorsdag var afholdt i den herværende Lokalforening:

». . . . I dette Møde deltog ogsaa de *fastlønnede* Sættere ved »Jyllandsposten«, og de gav deres Ord paa fuldt ud at støtte deres Medarbejdere, men vel at mærke *uden Trusler og Grovheder, lige saa lidt som der kan være Tale om, at de imod deres Vilje blev tvungne til at deltage i Strejken . . . .*«

Den 4. Januar 1891 udtalte til Dels de samme Typografer, at man havde gjort alt for at faa Gredsted overtalt, og paa en Generalforsamling blev han presset og truet paa en Maade, som var alt andet end nobel!!!

Hvorledes hænger det sammen med disse hinanden saa stik modsatte Udtalelser? Tales der Sandhed i 1884, eller tales der Usandhed i 1891! Jeg lader Spørgsmaalet gaa videre.

Den 8. Maj 1884 sendte Aarhus-Typograferne deres Kolleger omkring i Landet følgende Oplysning:

»Hvem er den egenlige Ophavsmand til Strejken i »Jyllandsposten«?

Dette Spørgsmaal skulle vi besvare derhen, at vi har liggende for os en Erklæring under Eds Tilbud om, at Impulsen til Strejken er udgaaet fra den for at have brudt sit til sine Kolleger givne Ord bekendte Typograf JENS GREDSTED, om hvem Chr. Nielsen i sin foran omtalte Tordentale ytrede de store Ord, at »saa længe jeg har den Ære at være Chef for »Jyllandsposten«, skal Gredsted aldrig komme til at indtage sin tidligere Stilling paa Trykkeriet«.«

Den 4. Januar *1891* udtalte til Dels de samme Typografer, at Gredsted selv havde stadig vægret sig ved at deltage i Strejken, som han var imod. Hvorledes d'Hrr. vil faa disse to Udtalelser til at stemme, faar blive deres Sag.

Jeg skal ikke foreløbig komme nærmere ind paa at kritisere Aarhus-Kollegernes Stilling før og nu til Blokadebryderne, men kun bringe Paragraf 28 i »Dansk typ. Forening«s Love i Medlemmernes Erindring. Dens første Punkt lyder saaledes:

»Medlemmernes Pligt er det at overholde Foreningens Love i alle dens Bestemmelser. Forsøg paa Omgaaelse af Lovene, der har Besvigelse eller Modarbejdelse af Foreningen — eller en med denne gensidig Forening — til Hensigt, vil have øjeblikkelig Udelukkelse til Følge, og *kan et saadant Medlem ikke mere optages.*«

Dette er den Paragraf, i Følge hvilken Blokadebrydere og lignende »Hædersmænd« kan udelukkes af »Dansk typ. Forening«, og der siges heri tydeligt og klart, *at saadanne Medlemmer kan ikke mere optages.*

Det beror paa Medlemmerne selv, om denne Bestemmelse skal være andet end tomt Mundsvejr.

Sluttelig skal jeg kun meddele, at samtlige strejkende fra »Jyllandsposten«, paa en enkelt Undtagelse nær, er bestemte Modstandere af Jens Gredsteds Optagelse. Jeg har saaledes

fra en af de strejkende, som nu arbejder uden for »Dansk typ. Forening«s Omraade, modtaget et Brev, hvori det bl. a. hedder:

»Min fulde Sympati er hos d'Hrr., som saa kraftig protesterer mod Jens Gredsteds Optagelse. Det forekommer mig at være Toppunktet af Latterlighed, naar de Godtfolk, der i sin Tid med stor Begejstring var med til at ekskludere G., nu lige saa ivrig støtter hans Genoptagelse, og det vil efter det forefaldne slet ikke forbavse mig, om man en skønne Dag paany ser Jens Gredsted som Formand for Aarhus Lokalforening.

Modtag min Hilsen og Tak for den Opposition, De har rejst mod Gredsteds Genoptagelse; jeg vil haabe, Deres Bestræbelser maa krones med Held.«

Hvor vidt dette Haab skal gaa i Opfyldelse, beror paa Medlemmerne af »Dansk typ. Forening«.

Aarhus, d. 16. Februar 1891. JAKOB JENSEN.

Organisation af Boghaandværkets Udøvere.

I den nyeste Tid er man mere og mere kommen til den Erkendelse, at de bestaaende Fagorganisationer ikke fuldt ud er deres Opgave som Kamp- og Modstandsorganisationer voksen. Meget er der endnu at udrette inden de faglige Forhold bliver ordnede, saaledes at enhver kan sikre sig et ordenligt Livsophold, og stærkt maa Organisationerne centraliseres, naar de skal være i Stand til at opretholde det en Gang vundne. Bogbinderne har saaledes stor Vanskelighed med at opretholde de Goder de vandt i 1874. I Almindelighed har Mesteren paa de mange smaa Værksteder der findes, selv bestemt Arbejdslønnen, uden Hensyn til Priskuranten.

Arbejdsforholdene er saa forkludrede, at man vist med Sandhed kan sige, at endog mange Arbejdskøbere maatte ønske at et bedre Forhold, end den saa stærkt om sig gribende Smudskonkurrence, maatte indtræde. Dette kan kun ské ved en efter Nntidens Krav afpasset Priskurant, der nøje maa overholdes paa *ethvert* Værksted. Kravet her om har allerede i længere Tid lydt ofte og højt iblandt Fagets Udøvere. Men hvorledes lader Forholdet sig ændre. Naturlig ved en stærk, solidarisk Sammenslutning. At Bogbinderne ikke kan overkomme dette Arbejde alene, ligesaa lidt som ethvert andet Fag, er selvfølgeligt, og man skulde undre sig over, at dette ikke var gaaet op for enhver. Skal et Fag gennemføre og opretholde en selv nok saa rimelig Fordring, saa maa det være overvejet med alle de øvrige Fag for at kunne tilvejebringe Midlerne til en saadan Fordrings Gennemførelse. Staar et Fag *alene* i Kampen, saa er Resultatet givet paa Forhaand. Kapitalen er dog i Reglen i Stand til i længere Tid end Arbejderne, at udholde Følgerne af en Strejke. Selv om en Del Mestre villig indrømmer Fordringen, saa har baade disse Mestres Arbejdere og deres mindre heldigt stillede Kolleger den uafviselige Pligt, at søge Fordringen fuldstændig gennemført paa de Steder, hvor Mestrene viser sig uvillige til Indrømmelsen. I modsat Tilfælde kommer »Smudskonkurrencen« og bringer de en Gang vundne Fordele ned. Derfor er det først og fremmest ethvert Medlems Pligt at agitere for Tilslutning til Foreningen, at yde Bidrag til et Reservefond og at samle sig til en énsartet Optræden.

Nu har alle Boghaandværkere imidlertid mange Interesser tilfælles. Bliver en mulig Lønbevægelse blandt Bogtrykkere og Sættere tilspidset, saa det udarter til Strejke, saa vil det jo i høj Grad føles af Bogbinderne. Derfor er det en uafviselig Pligt for de første at tage disse sidstes Stilling med i Betragtning og i saa vid Udstrækning som mulig lade dem følge deres Bevægelse, at intet skal komme dem uventet og derved forvirre Stillingen. Selvfølgelig vil en Strejke blandt Bogbinderne ogsaa udøve nogen Indflydelse paa Bogtrykkernes Arbejdsforhold, om end ikke i saa høj Grad.

Hvad der særlig er paa Dagsordenen i alle Arbejderorganisationer i alle Lande, er det overordenlig vigtige Spørgsmaal: »Forkortelse af Arbejdsdagen«. I alle større tyske Bog-Industribyer har der i den senere Tid været afholdt store offenlige Forsamlinger, hvor Resolutioner, der gaar ud paa en énsartet samlet Optræden af alle grafiske Fag — der under ogsaa Bogbinderne — er vedtagne.

Det er jo allerede nu ret ofte Tilfældet, at Bogbindere, Bog- og Stentrykkere o. s. v. arbejde sammen for den samme Arbejdskøber. Det vilde være saare uheldigt om Bogtrykkerne søgte en forkortet Arbejdstid gennemført, naar Bogbinderne ikke var med. Arbejdskøberen vil da til alle andre Grunde for en Nægtelse føje dette: »Mine Bogbindere arbejde gerne 10 Timer, saa maa alle andre ogsaa kunne gøre det, Fabriken kan ikke gaa for Bogbindere alene.«

Altsaa paa saadanne enkelte Spørgsmaal maa man absolut søge Samarbejde mellem samtlige grafiske eller Bogfag, hvad der gør et fælles Blad særdeles ønskeligt. Vi maa over Hovedet række hinanden Haanden til saa meget Samarbejde som muligt, og Begyndelsen er jo gjort ved at Bogbinderne har sluttet sig sammen om Abonnement paa »Typ.-Tid.«, hvad der maa ansés for baade fagligt og økonomisk rigtigt.

Organisationen bør over Hovedet *ingen Grænser* have. Ikke alene med Raad, men ogsaa med pekuniære Understøttelser maa man staa hinanden bi, hvor det er nødvendigt. Er først Organisationens Magt saa vel respekteret, ogsaa af Arbejdskøberne, at en *Underhandling* om Forandring af uheldige til Stede værende Forhold kan blive frugtbringende, saa vil Udsigterne til de nu saa kostbare Strejkers Ophør rykke os betydeligt nærmere. Imidlertid, lad os foreløbig hilse dette første Skridt med Glæde, og haabe paa, at det snart maa føre til Dannelsen af en stærk og enig Organisation i samtlige Bogfag. CARL SØRENSEN.

Kan der ikke spares lidt?

Da man stadig sér Opfordring til frivilligt at bidrage snart til det ene, snart til det andet, ja selv til Ting, som f. Eks. Fagskolen, som man dog skulde antage maatte ligge Foreningen *saa* meget paa Hjærte, at den af sin Kasse kunde yde et Bidrag uden straks at sætte Medlemmernes Ydeævne paa Prøve, saa paatrænger den Tanke sig uvilkaarlig, om der ikke skulde være Poster, hvor det var muligt at spare lidt og derved undgaa denne stadige Henvendelse.

Ved at gennemgaa Regnskaberne for 1889 og 1890 vil man forbavses over, hvor Udgiften til »Typ.-Tid.« og Bogtrykkerarbejdet er steget. I 1889 var Trykningsomkostningerne for Bladet 1677 Kr. 41 Øre. I 1890 2277 Kr. 26 Øre. Altsaa en Merudgift af *599 Kr. 85 Øre.* Bogtryk- og Bogbinderarbejde beløb sig i 1889 til 123 Kr. 50 Øre. I 1890 til 275 Kr. 49 Øre. Altsaa en Forskel af *151 Kr. 99 Øre.* Tilsammen i 1890 en Merudgift af *751 Kr. 84 Øre.* Jeg er ikke blind for, at Bladet nu indeholder en Del mere Petit og kompres Sats end tidligere, men jeg formener, at saa længe vor Status ikke er bedre, saa er disse Poster for høje. Hvad Bogtrykarbejdet angaar, tror jeg, at der ogsaa maatte kunne spares en Del. Jeg vil f. Eks. henvise til det sidst omdelte Regulativ for Arbejdsanvisningskontoret. Denne Udgift synes mig aldeles unødvendig, da Regulativet jo nogle Dage i Forvejen var aftrykt i »Typ.-Tid.«, og saaledes mener jeg, at man kunde paavise flere Tilfælde, hvor slige Udgifter kunde være sparet.

Jeg tillader mig derfor at henstille til den ærede Bestyrelse at tage disse Ting under nærmere Overvejelse, og forsøge paa en eller anden Maade at faa en Del af de efter min Mening unødvendige Udgifter samt den store Forskel paa Bladets Trykningsomkostninger nedsatte, saaledes, at de kan komme til at staa i et nogenlunde passende Forhold til tidligere Aars Budgetter. L. JACOBSEN.

Gjort bekendt med Hr. L. Jacobsens kritiske Bemærkninger, skal jeg kun tillade mig at gøre Hr. L. J. opmærksom paa, at der paa Regnskabet i 1890 er opført 4 Numre mere af Bladet end i 1889, hvilket giver en Forskel paa ca. 240 Kr.; at der endvidere i 1890 har været 9 Tillæg og 3 Dobbeltnumre imod 3 Tillæg i 1889 og at Hr. J., naar han vil dele Sol og Vind lige, ogsaa maa medregne *Indtægten* af Annoncer og Abonnements, der giver en Mérindtægt i 1890 af 329 Kr. 54 Øre. Endvidere er der i 1890 ikke sparet ubetydeligt ved Bladets Omdeling her i København; jeg fatter derfor ikke, hvorledes Hr. J. vil kunne opnaa Besparelse, *naar* han ikke vil stille Forslag om at gaa til en billigere Bogtrykker eller lade Red. nægte indsendt Stof.

Det var nødvendigt at optrykke Arbejdsanvisningskontorets Regulativ, da baade »Ny typ. Forening«s og »Den typ. Forening«s Medlemmer og desuden alle Tilrejsende skal have et Eksemplar. Hr. J.s Forslag om at uddele »Typ.-Tid.« er just derfor ikke absolut praktisk, men naar Hr. J. hører, at Foreningens Trykbudget kun bliver bebyrdet med en Udgift paa 8 Kr. 25 Øre i den Anledning, føler Hr. J. maaske sin økonomiske Samvittighed beroliget.

At Udgifterne til Foreningens Tryksager er steget, ligger dels i den Omstændighed, at Foreningens stigende Medlemsantal ogsaa kræver forøgede Omkostninger og dels deri, at den nuværende Kasserer ved sin Overtagelse af Forretningen maatte have Foreningens Regnskabs- og Medlemsprotokoller i en bedre Orden, end den han overtog dem i. Maaske Hr. J. vilde have foretrukket Uordenen og sparet Pengene?

VICTOR PETERSEN.

Blandinger.

»**Argus**«, som forleden var fremme her i Tidenden, fortæller rask væk, at Hovedbestyrelsen har i den sidste Tid gentagende givet Tilladelse til Optagelse af Medlemmer over 35 Aar og at det er skét paa en luskepeteragtig Maade. Uden i mindste Maade at tage Hovedbestyrelsen i Forsvar — den trænger ikke til min Assistance —, synes jeg dog, at det er en lovlig stor Mundfuld, »Argus« her propper os med; thi i de to Tilfælde, hvor Anmodning er kommet fra de paagældende Lokalforeninger (Herning og Vejle) om Dispensation fra Lovene ang. Aldersgrænsen, har det i Hovedbestyrelsens Referat af dens Møder været meddelt, og udtrykkelig betonet, at Optagelse kun kunde finde Sted, saafremt der ikke fremkom Indsigelse fra Medlemmerne. »Argus« har umuligt kunnet overse dette her i Tidenden, særlig da ikke det første Tilfælde (Herning), hvor Sagen var til Forhandling i to Hovedbestyrelsesmøder. Dermed skulde man synes, at den Sag var ren og klar fra Hovedbestyrelsens Side; at den ikke er det for »Argus«, har sikkert andre, nærliggende Grunde — naa, der er jo Mennesker, hvem Fatteævnen ikke er til Stede hos i synderlig Grad, men at foretage et saa stort Spring, som »Argus« her har gjort, det maa nærmest henregnes til at sætte sig selv paa de dummes Bænk.

Om selve Spørgsmaalet — *Optagelse af Medlemmer over 35 Aar* — var det ønskeligt, om der blev truffet en Ordning; thi der kan jo meget let indtræffe Tilfælde, hvor det er højst nødvendigt og i Foreningens Interesse, at Dispensation skér fra Lovene; og i saadanne Tilfælde vil naturligvis vor Hovedbestyrelse langt bedre end »Argus« kunne bedømme, hvorvidt det er heldigt, at Dispensation finder Sted, og iøvrigt bestemme Optagelsesvilkaarene paa bedste Maade for alle Parter — at dette sidste er skét i de omhandlede Tilfælde, vil »Argus« ogsaa kunne læse sig til af Hovedbestyrelsesreferaterne. EN FHV. LOKALFMD.

25-Aars Jubilæum. Søndag den 8. Marts kan Hr. Faktor S. ENEVOLD JOHANSEN fejre sit 25-Aars Jubilæum som Medarbejder ved »Middelfart Avis« (Udg. Hr. Kapt. Claudius Madsen). Hr. Johansen har været Medlem af »Dansk typ. Forening« siden dens Oprettelse og ved sin rolige, besindige Optræden været en god Støtte for Foreningen, og derved vundet sig mange Venner blandt Kollegerne Landet over.

N × U.

Utroligt, men sandt er det desværre, at Personalet i »Avisen« uden Spor af Godtgørelse har ladet Sættetidens Slutning forlægge til Kl. 10 Aften; den ophørte forhen Kl. 9. Hvor naar vil d'Hrr. dog forstaa, at de har en moralsk Forpligtelse baade over for dem selv og over for deres Kolleger til ikke at vige en Haarsbred fra den en Gang vundne Position?

Det kunde for øvrigt være interessant at faa at vide, om det arbejdervenlige Blads Udgivere eller dets Bogtrykker skal drage Fordelen af denne Reform. J.

Maskeraden i Søndags var udmærket besøgt og gik af med et Liv og Humør, som det sømmer sig en Karnevalsfest. Til den fortrinlige Musik fra Garl Lumbyes Orkester svingede over 400 Deltagere sig »rundt paa Gulvet«, og det viste sig derfor praktisk, at man havde arrangeret sig saaledes, at der ogsaa blev danset i Vinterhaven. Trængslen blev derved formindsket og man kunde høre mangt et ungt Par udtale sin Glæde over at kunne smutte ned i »Haven« og derved undgaa »de Gamles« kritiske Blikke. Vi har allerede bragt Festkomitéen Deltagernes Tak. Kl. 12 indtog man i Fællesskab et lille Maaltid, hvor Taler og Sang rask afløste hinanden. Foruden de traditionelle Taler for Foreningen, Damerne og Gæsterne udbragtes der tillige en med stort Bifald modtaget Skaal for de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Derefter fortsattes Dansen, og der var næppe mange, der havde Lyst til at standse, da Orkestret Kl. 5 »blæste af«. Reservefonden vil sikkert faa et godt Bidrag fra Festen; endnu foreligger dog selvfølgeligt intet officielt herom, men Overskudet vil nok komme paa Højde med det fra forrige Aar.

Bogtrykker Jacob Nielsens Foredrag paa den nylig afholdte Bogudstilling foreligger nu i Bogform, trykt som Manuskript; den vil saaledes ikke kunne faas i Handelen. Kolleger, der ønsker at gøre sig bekendt med Foredraget, der er holdt i en livlig, til sine Tider humoristisk Form, og viser Foredragsholderens indgaaende Kendskab til det omhandlede Æmne, vil om ganske kort Tid kunne erholde den til Laans i Biblioteket.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa det af Bogbinderne indvarslede offenlige Møde, der afholdes Onsdag d. 11. Marts, Kl. 8½ i Thalia. Adgang for alle ved Bog- og Stentryk ansatte Kvinder. Mød talrigt.

Spørgsmaal.

Da der her i Aarhus — og rimeligvis ogsaa andre Steder — hersker delte Meninger om, hvor vidt Punkt 1 i Regulativet for det københavnske Arbejdsanvisningskontor i sin fulde Udstrækning gælder for Medlemmerne af »Dansk typografisk Forening«, anmodes Redaktionen om her i Bladet at klare dette Spørgsmaal. JAKOB JENSEN.

Vi henviser Hr. Jensen til Gensidighedskontraktens Afsnit I, sidste Stykke. Det maa herefter anses for utvivlsomt, at Regulativet skal have Gyldighed over for *enhver* Sætter, der ønsker at arbejde i København. RED.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: FASMER.

Fællesmøde med »Den typ. Trykkerforening«s Styrelse Fredag den 26. Februar, Kl. 9 i Thalia. FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætter CHRISTIAN FYRWALD (udl. hos V. Herdahl 1856, tidl. Medlem), arb. hos H. E. Jensen. Sætterne VIGGO BALDUR OLUF FOGTMANN (udl. 8. April 1877 i Holbæk, tidl. Medlem), HJALMAR ALEXANDER LAURITZ HANSEN (udl. 1. Febr. 1890 hos Henriksen) og KRISTIAN EMIL KRISTENSEN. (udl. 1. Okt. 1887 hos Henriksen) samt Sætterske Frk. JOHANNE AUGUSTA NATHALIE HENRIKSEN (udl. hos Henriksen i 1880), arb. alle hos Henriksen. Trykker PETER ANDERSEN (udl. 15. April 1890 hos H. E. Jensen), arb. samme Sted. Sætterne NIELS FREDERIK CARL HENRIKSEN (udl. hos Schultz 24. Marts 1883) og HANS PETER PETERSEN (tidl. Medlem), begge arbejdsløse. Sætter JOHAN MADSEN (udl. d. 1. Oktober 1890 i Ebeltoft Avis), arbejdsløs. Desuden den i sidste Numer mangelfutdt opførte Sætter VILHELM CHRISTIAN HANSEN (udl. hos Valentin & Lund d. 26. Juni 1886), arb. hos Trier.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: CHR. JULIUS RASMUSSEN (Den typ. Foren. 1608), arb. hos Hoffensberg. CARL EMIL CHRISTENSEN (Dansk typ. Forening 596), arb. hos Henriksen.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: L. D. Petersen 2.00, Th. Madsen 4.00, N. Hansen 4.00, H. Jensen 2.00, F. Andreasen 2.00, N. J. Petersen 2.00, Albert Jeppesen 2.00, Th. J. Schou 2.00 — ialt Kr. 20.00.

Med de tidl. indk. Kr. 19.00 ialt Kr. 39.00. G. CLAUSEN.

Til **Reservefondet** har jeg endv. modtaget Politikens Personale 6.10, Social-Dem. (8 Mand) 1.00 — ialt Kr. 7.10.

Med de tidl. indk. Kr. 447.99 — ialt Kr. 455.09.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer paa de Arbejdssteder, hvor Cirkulæret fra HANS ADOLF HANSENS Enke ikke har været, bedes godhedsfuldt iværksætte en Indsamling til Fordel for hende, da Cirkulæret er sporløst forsvundet og bedes Bidragene indbetalt snarest til G. CLAUSEN.

Gaver til Biblioteket.

Fra RED.: Chr. Richardt og Ch. Thomsen: Fadervor og Schreibler: Haandbog for Typografer. TH. NIELSEN: Et Eksemplar.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Kundgørelse.

Gensidighedskontrakten med »Ny typ. Foren.«, København, som nu er ordnet, sattes i Kraft at regne fra 1. Februar d. A., og følgende Medlemmer overgaa fra »Ny typ. Foren.« til »Dansk typ. Foren.«: *R. Terkelsen*, Kolding Lokalforening; *A. Westermann*, *A. Sørensen*, *Abrahamsen* og *Ungermann*, Randers Lokalforening; *Chr. Nielsen* og *Jul. Nielsen*, Slagelse Lokalf.; *R. Rasmussen* og *Kessler*, Frederikshavn, Hjørring Lokalforening; *Th. Thomsen*, *K. Lundberg* og Red. *W. Larsen*, Skelskør Lokalforening; Red. *Vogel-Jørgensen*, Svendborg Lokalf.; *V. Petersen*, Frederikssund, Hillerød Lokalforening. De respektive Lokalformænd vil have at optage disse i deres Lokalforeninger; Medlemsbidrag vil være at erlægge fra 1. Februar, og for Begravelseskassens Vedkommende indtræde de paa 200 Kr.s Skalaen (om 3 Aar 300 Kr.).

I Dag udsendes til samtlige Lokalformænd Rejsekvitteringsblanketter og Kvartalsopgørelsesblanketter for »Ny typ. For.«. Sygehjælp, der udredes til Medlemmer af »Ny typ. For.« i de første 13 Uger efter at de er tiltraadt »Dsk. typ. For.«, vil Lokalformændene have at gøre Bemærkning om paa de paagældende Sygesedler.

Kolding, d. 24. Februar 1891. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadte fra en anden Lokalforening: Helsingør, 563, EDW. ESKILDSEN, sidst arb. i Kbhvn. Kolding, 520, K. H. SØRENSEN, sidst arb. i Vejle, arbejdsløs. Næstved, 10, CARL JOHANSEN, sidst arb. i Stege.

Bortrejste: Rudkøbing, CARL CHR. G. HANSEN til Skelskør i Plads. Odense, 75, JOH. E. RASMUSSEN til Svendborg, arbejdsløs.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 1. Marts Kl. 12* i **Industriforeningens Foredragssal**. Fremlagt er diverse ny Erhvervelser, enkelte Bidrag til Boghandelens og Træsnittets Historie samt farvetrykte franske Kobberstik fra forrige Aarhundrede. Der vil blive knyttet Meddelelser til det fremlagte.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Søndag d. 1. Marts, Form. Kl. 11, afholdes den *ordinære halvaarlige Generalforsamling* i »Thalia«s Lokale, Østergade 32.

Dagsorden:
1) Regnskabets Godkendelse for det forløbne Aar.
2) Meddelelse om Udfaldet af Valgene til Styrer og Revisorer.
3) Forslag fra Styrelsen om Anskaffelse af et Jærnpengeskab og en Reol.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES ENKEKASSE.

Søndag d. 8. Marts, Formiddag Kl. 11, afholdes *ordinær Generalforsamling* i »Thalia«s Lokale, Østergade 32.

Dagsorden:
1) Regnskabets Godkendelse.
2) Valg af Styrelse (3 Styrere og 2 Revisorer).

UDVALGET.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangprøve. Alle Sangerne bedes møde.

Lørdag den 7 Marts Kl. 9: *Selskabelig Sammenkomst* for Medlemmer med Damer (Sang, Maaltid og Assemblé med Kotillon) i Foreningens Lokale, St. Annæ Plads, Hj. af Amaliegade. Adgang 25 Øre.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Generalforsamlingen d. 13. Februar aabnedes Kl. 9. Til Dirigent valgtes J. F. JACOBSEN.

Punkt 1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes, 2. Regnskabet oplæstes og godkendtes. 3. Forandring af § 14, der gik ud paa herefter at indvarsle Møderne gennem »Typ. Tid.« alene, for at spare Kassen for Avertissementsudgifter, forkastedes med 9 St. mod 14. 4. Forslag af P. E. NIELSEN og JOH. ERIKSEN om obligatoriske Strejkebidrag. NIELSEN motiverede Forslaget derhen, at man vel i de samvirkende Fagforeninger havde en Stemme om hvorvidt en Strejkes Berettigelse burde godkendes eller ej; men det var ikke forsvarligt at stemme for en Strejke, naar man ikke med det samme garanterede Understøttelse. LARSEN vilde hellere være med til at forhøje Kontingentet med 10 Øre der skulde henlægges til en Fond til Understøttelse for Strejkende. Flere Talere sympatiserede med Princippet, men frygtede for at Foreningen skulde miste Medlemmer, der mulig ikke endnu forstod Betydningen af en saadan Beslutning. FORMANDEN stillede følgende Resolution: »Forsamlingen vedtager, at en skriftlig Afstemning skal foregaa blandt Medlemmerne angaaende et Forslag om obligatoriske Strejkebidrag. Denne Afstemning skal udsættes til efter den 11. Marts.« NIELSEN forlangte tilføjet til skriftlig Afstemning: »Med Navns Underskrift.« Resolutionen vedtoges med Nielsens Ændring. 5. Meddelelser. Formanden oplæste et Brev fra Odense, hvori det meddeltes at en Bogbindersvendeforening var stiftet der, samt at den ønskede Forbindelse med vor Forening, hvad der modtoges med Begejstring. Derefter fremførtes fra Medlemmer Besværinger over at Prisen paa Guldsnit paa Salmebøger var bleven nedsat skjøndt en Del af dem var blevne forøgede med et nyt Tillæg. Efter en indgaaende Forklaring over Forholdet sattes følgende Resolution under Afstemning: »Forsamlingen vedtager at Bestyrelsen skal søge Underhandling med Salmebogsfabrikanterne for at ophæve den nu iværksatte Lønreduktion. Hvis Arbejdsnedlæggelse gøres nødvendig, tilsiges de paagældende Arbejdere en kraftig pekuniær og moralsk Støtte«. Resolutionen vedtoges enst. 6. Bestyrelsesvalg. Grønsund og K. Andersen erklærede ikke at kunne modtage Genvalg. Bestyrelsens Sammensætning er nu følgende: C. SØRENSEN, Rømersgade 9, 3. S., o. G. t. v. Formand; E. JØRGENSEN, Vesterbrogade 126 1ste Sal Bgh., Kasserer; ANDREAS HANSEN, JOH. ERIKSEN og VALDEMAR JENSEN, Medbestyrere; P. E. NIELSEN og J. P. JAGOBSEN, Tillidsmænd; A. PEHRSON og KÖHNKE, Suppleanter; F. VENTORF og G. SCHMIDT, Revisorer.

FORMANDEN.

Foreningen afholdt i Lørdags et offenligt Møde, der var besøgt af ca. 300 Kolleger. Dagsorden: En Lønbevægelse i Faget. Forhandlingen drejede sig om Strejken paa Salmebogsværkstederne. De 3 paagældende Mestre deltog i Diskussionen. Stemningen viste udelt Sympati for de Strejkende. Følgende Resolution vedtoges enstemmigt: »Forsamlingen anerkender Strejkens Berettigelse og tilsiger de Strejkende en kraftig pekuniær og moralsk Understøttelse, indtil et Resultat er opnaaet ved Forhandling mellem Mestrene og Bestyrelsen.« Frivillige Bidrag flyde rigeligt ind og vil forhaabenlig gøre det saa længe det er nødvendigt.

Onsdagen den 11. Marts Kl. 8½ afholdes *et offenligt Møde* i »Thalia«, hvor Journalist MEYER vil holde Foredrag om »Organisationens Betydning, særlig med Hensyn til de kvindelige Arbejderes Stilling.« Alle bedes møde, samt virke for saa stor Tilslutning som mulig, især fra de kvindelige Arbejdere, saavel i Bogtrykker- som Bogbinderfaget. Agitér for Indmeldelser i Foreningen.

BESTYRELSEN.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

De ærede Medlemmer af De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, som endnu ikke har modtaget Bladet, bedes — før de klager til Ekspeditionen — forhøre sig hos Inkassatorerne paa de resp. Arbejdssteder, om ikke disse har modtaget flere Ekspl. af Bladet, end de har Brug for, da det kan tænkes, at Postbudet afleverer Eksemplarerne til disse.

Brevkasse.

Hr. L. R. i A. Maa vente til næste Nr. R.-UDV.-F. P.

ANNONCER

Sangforeningen „Minerva".
Maskebal 8. Marts.
Arbejderforeningens Lokale,
Nørrevoldgade 92.
Balduin Dahls Orkester.
Optog: Konge for en Nat.
Billetter faas hos Budet samt hos Formanden, Cigarhandler E. STIEDL, Nørrevoldgade 64.

En Typograf til at lede et mindre Bogtrykkeri i en af Jyllands Købstæder. Vedk. maa være i Besiddelse af Smag, da det særlig er Akcidenser der skal udføres, og have Kendskab til Trykning, lige som en ældre eller gift Mand vil blive foretrukket. Billet med Anbefaling og Fordringer, mrkt. 11, bedes tilsendt Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 10
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 6. Marts 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger!

Der føres for Tiden en Kamp blandt Arbejderne i Møbelsnedkerfaget, der truer med at tage store Dimensioner. Det er en Kamp, som nogle tyrranniske Kapitalister i deres Overmod har ment at kunne paaføre Arbejderne. Det gælder her ikke at tilkæmpe sig større Fordele for Arbejderne, men kun at hævde den en Gang gennem Kamp vundne Position. Nogle Arbejdskøbere i Møbelsnedkerfaget har ment, at Øjeblikket nu var kommet, hvor de kunde udfolde hele deres tyranniske Magt og paa en raa og hensynsløs Maade presse mere Profit ud af deres Arbejdere ved hovedkulds at bryde en én Gang vedtaget Priskurant og nedsætte Lønnen paa alt Arbejde.

Kolleger! I vil forstaa Betydningen af en saadan Kamp! I vil forstaa den Harme det maa vække hos enhver klassebevidst Arbejder, naar Kapitalismens Hestefod saaledes bliver sat paa Kammeraternes Nakke. Vi beder Eder betænke, hvorledes I vilde føle Eder tilmode, om det var Eder man gav en saadan Behandling. Lad os derfor vise vort Kammeratskab med Arbejderne i Møbelsnedkerfaget. Lad os vise, at deres Sag er vor Sag, at det Overgreb, Kapitalismen her har forsøgt, har vor fulde Foragt, og lad os af yderste Ævne vise vor Sympati for de Udelukkede ved at yde dem et ugenligt Bidrag.

Vi opfordrer derfor indtrængende Inkassatorerne til straks at sætte Indsamling i Gang og indsende Pengene til Hr. Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kj.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Amnesti-Spørgsmaalet.

Som det fremgaar af Referatet af Hovedbestyrelsens Møde d. 10. ds. vil Spørgsmaalet om Amnesti for »Jyllandsposten«s Blokadebrydere blive sat under almindelig Afstemning blandt »Dsk. typ. Forening«s Medlemmer i Løbet af Marts Maaned. Dette Spørgsmaal har, som man vil have sét, vakt en Del Røre blandt Aarhus Typografer, idet et lille Mindretal absolut modsætter sig Amnestien, og Grundene til denne Modstand er de af Hr. Wartenberg i forrige Nr. af Bladet fremførte.

Da J. Gredsted tilstillede den herværende Formand en Anmodning om atter at blive optagen i Foreningen, vidste han, at han havde en Del Modstandere her, som med Flid vilde søge at vise, at han var uværdig til Amnesti, og som vilde gennemgaa hans Handlinger saavel før som efter Strejken, for mulig her at finde et eller andet Træk, der kunde bevise hans Uværdighed, men alt hvad de har kunnet finde er, at han er bleven for gammel, ja, en Protest som fremkom fra Randers Lokalforening gik endog kun ud paa dette, at han var over 35 Aar; af visse nærliggende Grunde undlod de dog at henvise til den Lovparagraf, i Kraft af hvilken Protesten nedlagdes, thi en saadan findes nemlig ikke.

Hr. Wartenbergs Sammenligning mellem J. Gredsted og R. C. Rasmussen Vejle er derfor aldeles meningsløs, idet den første er udslettet af Foreningen uden eget Ønske (ja endog uden Lovhjemmel efter de dagældende Love) og ønsker nu atter at komme der, den sidste har selv udmeldt sig og undladt at benytte Lejligheden til atter at komme ind, Gredsted er ikke mere over 35 Aar end Rasmussen over 45, Gredsted opslaas i »Typ. Tid.« med Opgivelse af Alder og Grunden til at han er udelukket af Foreningen, Rasmussens Alder faar man ikke det mindste at vide om gennem »Typ. Tid.«; hertil kommer, at den Paragraf, der omhandler Blokadebryderes Udslettelse af Foreningen, slet ikke nævner noget om Alder, hvad for øvrigt er ganske naturligt, saa Sammenligningen mellem disse to maa siges at være noget søgt.

Man maa se paa Amnestispørgsmaalet uden Paaklistring af andre det uvedkommende Spørgsmaal, og det bliver da ganske simpelt dette: *Kan man gaa med til at tilgive en Mand, der saavel før som efter Strejken har vist sig som en god og offervillig Kollega, kan man tilgive ham det ene Fejltrin at han genoptog Arbejdet, og kan man nu efter 7 Aars Udelukkelse tillade ham, atter at indtræde i Foreningen.*

Det er ogsaa værd at lægge Mærke til, at de Protester mod Gredsteds Optagelse, som fremkom fra andre Lokalforeninger, var der privat sendt Bud efter af de her værende Modstandere.

Naar Wartenberg taler om, at Flertallet vil give Gredsted »Oprejsning«, maa det vel nærmest siges, at han ikke har Begreb om, hvad Ordet »Amnesti« betyder, thi vidste han det, vilde han næppe have brugt en saa meningsløs Omskrivning, og naar han taler om den hæderlige Kollega fra Vejle, der blev nægtet Optagelse, glemmer han at tilføje, at han selv var en af de ivrigste til at protestere mod Rasmussens Optagelse.

Ved en snild Sammenstilling af for Tilfældet passende Citater af et i 1884 udgaaet Strejkeblad søger Hr. Jacob Jensen i sidste Numer af »Typograf Tid.« at bevise Aarhus Typografernes Inkonsekvens. Hr. Jensen skulde først have gjort sig den Ulejlighed at læse Begyndelsen af den Resolution, som vedtoges paa Generalforsamlingen d. 1. Febr. d. A., og som tilstilledes Hovedbestyrelsen med Opfordring til at søge Amnestien udvirket. Der udtaltes heri en skarp Misbilligelse og Fordømmelse af, at de Amnestisøgende optog Arbejdet paa »Jyllandsposten«. Hvorledes han kan faa dette til at rime med, at Aarhus Typograferne d. 1. Febr. »hævede J. Gredsted til Skyerne«, og udtalte, at han i det hele havde gjort sig fortjent til den størst mulige Sympati, vil jeg overlade til ham selv at klare.

Hr. Jensens Bevis for, at det er ulovligt at optage Blokadebrydere i Foreningen, kunde han have sparet sig, thi var det ikke ulovligt, var det jo meningsløst at søge Amnesti, men vi kan vel nok blive enige om, at Medlemmernes Vilje er Foreningens højeste Lov.

At de Strejkende i 1884 i Kampens Hede og maaske ogsaa i Erkendelse af, at Strejken var noget overilet og mindre vel forberedt, benyttede sig af Kraftudtryk mod dem, som optog Arbejdet og i det hele søgte at fremstille deres egen Sag i det fordelagtigste Lys, er forstaaeligt og fuldt ud paa sin Plads; men naar Hr. Jensen nu efter 7 Aars Forløb vil

forsøge at koge Suppe paa den gamle Pølsepind, er jeg forvisset om, at hans Anstrængelser ikke vil faa det forønskede Resultat. Medlemmerne Landet over vil forstaa, at naar over 50 af Aarhus Typografer anbefaler Amnestien, er det ikke fordi de nu stiller sig anderledes overfor Blokadebrydere end i 1884, men fordi de er i Stand til at kunne tilgive en begaaet Forseelse, naar vedkommendes Vandel baade før og efter gør det forsvarligt.

Aarhus i Februar 1891. L. RASMUSSEN.

Almindelig Afstemning angaaende Amnesti for Skruebrækkerne i »Jyllandsposten« 1884.

Efter hvad der officielt foreligger mellem Aarhus Lokalforening og Hovedbestyrelsen, vil der i de nærmeste Dage blive foretaget almindelig Afstemning i »Dansk typogr. Forening« om, hvorvidt det skal tillades Skruebrækkerne fra »Jyllandsposten« 1884 atter at blive Medlemmer af »Dansk typ. Forening«. Det store Flertal af Foreningens Medlemmer er sikkert paa det rene med hvad Standpunkt de bør indtage ved denne Afstemning; 1884 ligger jo ikke længere tilbage, end at de fleste af dem, som den Gang lod Kronerne springe for at støtte den fra Aarhus-Kollegerne rettede Opfordring, endnu er Medlemmer af Foreningen og har Begivenheden i frisk Erindring.

Hr. JACOB JENSEN har i forrige Nr. af Tidenden fremdraget *Kendsgærningerne* ved denne Sag, som ingen vover at benægte. Selvfølgelig drejer det sig ikke blot om Amnesti for JENS GREDSTED, som i 1884 spillede sine Kolleger et Puds, men det gælder i det store og hele om Amnesti for alle dem, som fulgte i Jens Gredsteds Fodspor, og derved bevirkede, at Strejken tabtes. *Det* maa enhver især være klar over: giver man sit *Ja* til Amnestien, saa har Jens Gredsted & Co. Ret til at blive Medlemmer af »Dansk typ. Forening«, og samtidig som de faar denne Ret, ja, da faar de ogsaa Ret til eventuelt at tiltræde gensidige Foreninger. Vi har altsaa en Pligt at spørge os selv: hvad vil vore gensidige Foreningers Medlemmer tænke om os, naar vi tillader disse Skruebrækkere at komme i Foreningen? Thi vi maa endelig ikke glemme en meget væsenlig Ting, den nemlig, at i alle de Gensidighedskontrakter, vor Hovedbestyrelse har afsluttet, findes en Bestemmelse om, at saadanne Folk som Jens Gredsted & Co. er udelukkede fra Optagelse; selv »Ny typ. Forening« er indgaaet paa denne Bestemmelse, hvad der jo viser en glædelig Fremgang ogsaa hos denne Forenings Medlemmer.

Spørger man: vinder Organisationen noget ved, at disse Folk bliver tilladt Optagelse? da maa Svaret blive *Nej!* Indtræder en Krise igen — og den vil ganske sikkert komme —, kan man være overbevist om, at naar de Folk har Erfaring for, at Tilgivelse saa let kan erholdes, da vil de ikke saa meget som en Gang betænke sig paa at bryde ud af Geledderne; naar nogle faa Aar er hengaaet, kan de jo blot give Rollen »den forlorne Søn«, — og saa er det ovre!

Er det klogt at holde »Jyllandsposten«s Skruebrækkere ude fra Organisationen? Hertil maa svares ubetinget *Ja!* Holdes der ikke stræng Justits overfor hver enkelt, da bliver Organisationen brøstholden, Tilliden tabes til den, og navnlig de unge og ubefæstede Medlemmer vil det gaa som Avner for Vinden. I vor Tid, hvor den vilde Konkurrence fremavler saa megen Smaalighed for en øjeblikkelig Vindings Skyld, er det nødvendigt, at der fra Organisationen vises en bestemt Optræden.

Men er der da ikke andre, end netop de, som brød Strejken ved »Jyllandsposten« i 1884, der burde være holdt ude fra Organisationen? Jo, vist er der! Desværre er det en sørgelig Sandhed, at der var Folk, som var forhippede paa at marschere ind paa »Jyllandsposten« før Strejken var erklæret for hævet. Disse Folk havde fortjent et alvorligt Spark for stedse, saa havde man senere været fritaget for Enkeltmands Genistreger.

Naar nu Afstemningen skal foregaa, var det ønskeligt, at Deltagelsen blev saa stor som muligt — hvert eneste Medlem burde stemme —, og at Nej'erne strømmede ind til Kolding som en Haglbyge. Dette vilde gavne ikke blot »Dansk typ. Forening«, men ogsaa de gensidige Foreninger.

ET MEDLEM FRA 1880.

Generalforsamlinger.

Typografernes Hjælpekasser holdt i Søndags sin aarlige, kun tyndt besøgte Generalforsamling, der lededes af G. CLAUSEN. Til KASSERERENS Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar og de i dette forefaldne Indtægter og Udgifter samt Pengeomsætninger stillede C. JENSEN forskellige Spørgsmaal og Forslag. Han ønskede en gennemgaaende Reform af Kassernes Regnskabsførelse. Man kunde, saaledes som Regnskabet nu affattedes, f. Eks. ikke faa noget klart Indblik i, hvor mange der nød den forhøjede Sygehjælp, og han havde ved at henvende sig til Kassereren og Revisorerne med Spørgsmaal derom, faaet højst forskellige Tal angivet. En af Revisorerne havde endogsaa svaret, at det var et Forhold, han ikke var inde i, og som han mente strængt taget ikke vedkom Revisorerne (!). Ligeledes med Hensyn til Restancerne savnede han Oplysninger. Sparekassebogen blev ikke meget benyttet og stod opført med akkurat samme Sum (9 Kr. 66 Øre) paa dette og forrige Aars Regnskab; behøvede man ikke at benytte Sparekassen i større Udstrækning til den fornødne Beholdning, saa havde man næppe Brug for det ønskede Pengeskab. KASSERERENEN oplyste, at der ved en Fejl paa Regnskabet ikke var opført Renter af Sparekassebogen; man havde for sent opdaget Fejlen, og han vilde bede Forsamlingen undskylde, at det var glemt. G. CLAUSEN spurgte Kassereren, om han ikke fandt Regnskabsformen forældet. Indtægter og Udgifter burde staa lige for hinanden, saa man nemmere fik Balancen at sé. Han ønskede tillige Oplysninger om de foretagne Salg af Obligationer. P. JENSEN oplyste, at tvende Obligationers manglende Opførelse var forment ikke nødvendig, da de var udtrukne. G. CLAUSEN kunde fremdeles ikke forstaa disse Transaktioner. Han vilde benytte Lejligheden til at foreslaa en Forandring af Pensionskassen, og tilraadede enten at nedsætte et Udvalg, der søgte at afvikle Forholdet med Pensionisterne, eller at bede Styrelsen tage Spørgsmaalet under alvorlig Overvejelse. Administrationsudgifterne til de forskellige Kasser syntes ham uheldigt fordelte. KASSERENEN gav paa alle de rettede Anker tilfredsstillende Forsikring om, at de skulde blive taget til Følge, saa Medlemmerne skulde føle sig fuldt betryggede. Efter at endnu et Par Spørgsmaal var besvarede til Forespørgernes Tilfredshed, godkendtes Regnskabet.

Valget af en Medbestyrer og 2 Revisorer havde givet det Resultat, at EMIL PETERSEN og HASS havde opnaaet lige Stemmetal (82) som Styrer, saa Omvalg vil blive at foretage, medens d'Hrr. V. C. BERG og SPARWATH som Revisorer havde opnaaet henholdsvis 110 og 91 St. Efter dem havde Ewald 81 St.

Efter en indgaaende Diskussion om Nytten og Sikkerheden ved et Jærnpengeskab bevilgedes Styrelsens Forslag om Anskaffelsen af et saadant og en Reol.

Den typografiske Trykkerforening afholdt i Søndags en ekstraordinær Generalforsamling i »Danas Have«. Punkt 1 paa Dagsordenen var et Forslag fra Styrelsen om at forhøje Kontingentet fra 1. April d. A. fra 25 til 35 Øre ugenlig. FORMANDEN motiverede udførligt Forslaget. Han paaviste Nødvendigheden af, at Foreningen fik forøgede Indtægter, da den ikke med det nuværende Kontingent vilde kunne udrede de forøgede Udgifter, som vilde blive en Følge af Foreningens Deltagelse i det paatænkte skandinaviske typografiske Forbund og det med dets Oprettelse forbundne nye Formaal. Tillige var Forhøjelsen nødvendig for at Arbejdsløshedshjælpen kunde forhøjes til 7 Kr. ugenlig i 10 Uger, hvorved Trykkerforeningen ogsaa paa dette Omraade vilde komme til at staa paa Højde med de 2 herværende Sætterforeninger. Efter en længere Diskussion, i hvilken alle Talerne anbefalede Forhøjelsen, foretoges Afstemning, ved hvilken Forslaget enstemmig vedtoges. Da der imidlertid ikke var mødt saa mange, at Generalforsamlingen var beslutningsdygtig, udsattes den endelige Afgørelse til en senere Generalforsamling, som da er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Det næste Punkt paa Dagsordenen var ang. Foreningens Stilling til det af de to Sætterforeninger oprettede Arbejdsanvisningskontor. Efter at FORMANDEN havde anbefalet Tilslutning til Arbejdsanvisningskontoret, havde adskillige Talere Ordet dels for, dels mod Anvisningskontoret, hvis Regulativ betegnedes som værende temmelig uheldig affattet. Der vedtoges en Resolution, som gik ud paa, at Foreningen *ikke* paa det nuværende Tidspunkt skulde tage Stilling til Anvisningskontoret, men afvente hvilke Resultater den paatænkte Kongres vilde bringe.

Uden for Dagsordenen stilledes og vedtoges følgende Resolution enstemmig:

»Under Forudsætning af, at Kontingentforhøjelsen vedtages, giver Generalforsamlingen Styrelsen Bemyndigelse til at indlede Underhandlinger med Styrelserne for »Den typ. Forening« og »Ny typ. Forening« om Samarbejde paa Basis af Gensidighed, dog saaledes, at »Den typ. Trykkerforening« lige som »Ny typ. Forening« bevarer sin Selvstændighed som Forening.« L. J.

Blandinger.

Hvis »En fhv. Lokalformand« staar Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« saa fjærnt, som han søger at give det Udseende af, vilde det aabenbart have været mest passende, om han havde holdt sin Næse fra Sager, som aldeles ikke vedkommer ham, og *hvis* han selv havde været i Besiddelse af blot en lille Smule af den Fatteævne, som han fabler om, at andre mangler, vilde han i hvert Fald have kunnet forstaa en paa jævnt Dansk affattet Sætning.

Hans plumpe og grovkornede Forsvar for Hovedbestyrelsens Handlemaade viser imidlertid, at han ikke kan forstaa, hvad han læser, selv om dette er affattet saa tydeligt, at Meningen maa være klar for ethvert Barn.

Jeg kunde have Lyst til at spørge »En fhv. Lokalfmd.«, *hvor* jeg har skrevet, at Hovedbestyrelsen i den sidste Tid gentagende Gange har givet Tilladelse til Optagelse af Medlemmer over 35 Aar, og at dette er skét paa en luskepeteragtig Maade.

Det lader han imidlertid nok være med at bevise, thi ethvert normalt konstrueret Menneske, som har læst mit Spørgsmaal til Hovedbestyrelsen, vil indrømme, at det har jeg aldrig skrevet.

Min Anke mod Hovedbestyrelsen gik som bekendt ud paa, at denne i den sidste Tid gentagende Gange havde givet Tilladelse til, at Typografer, som var over 35 Aar, blev *anmeldt* til Optagelse, og at man samtidig med at de blev opslaaet i »Typ.-Tid.« havde undladt at anføre, at de var over 35 Aar, og dette sidste betegnede jeg som luskepeteragtigt.

Enhver Kollega, med Undtagelse af »En fhv. Lokalformand«, vil vistnok indrømme, at disse to Udtalelser er lige saa forskellige som Nat mod Dag.

Hvorvidt Hovedbestyrelsen vil gøre »En fhv. Lokalformand«s Svar til sit, kunde jeg imidlertid nok ønske at vide. ARGUS.

Dødsfald. Vor Kollega, CARL ANTHON WIINBLAD (sidst arb. hos O. C. Olsen), er i Onsdag afgaaet ved Døden. Han begraves paa Søndag (Tiden er endnu ikke bestemt) og Foreningens Fane vil være til Stede.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa det af Bogbinderne indvarslede offenlige Møde, der afholdes Onsdag d. 11. Marts, Kl. 8½ i Thalia. Adgang for alle ved Bog- og Stentryk ansatte Kvinder. Mød talrigt.

Fagforening for Provinserne.

D'Hrr. Kolleger bedes tilbagesende Stemmesedlerne, enten De stemmer for eller imod, snarest muligt, for at vi kan faa opgjort Resultatet.

Aalborg, d. 1. Marts 1891. Paa Forbundets Vegne ANTON SCHWARTZ.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: LAURITZEN.

Styrelsesmøder d. 27. Februar.

Kl. 9 Fællesmøde med Trykkerforeningens Styrelse. Kl. 12 eget Møde. Alle mødt. En Skr. fra de samvirkende Fagforeningers Udvalg. Til Skr. 1. Punkt vedtoges at udstede et Opraab om Indsamling til Møbelsnedker-Strejken; til Punkt 2. ikke at yde Bidrag af Foreningens Kasse til ovennævnte Strejke; til Punkt 3. ang. Majdemonstrationen at bøje sig for Fællesstyrelsernes Afstemning, idet man dog ikke finder, at en Søndagsdemonstration har nogen reel Betydning. En Forespørgsel fra et Medlem gennem LAURITZEN afvistes. En Henstilling til Kassereren om for Fremtiden at opfordre Inkassatorerne til i Tilfælde, hvor ny Medlemmer har optraadt som Blokadebrydere, at tilføje dette, vedtoges. Et blokeret Trykkeris Forhold var undersøgt. Ny Henvendelse vil ske. Mødet hævet Kl. 1¾.

Som Sekretær THORVALD NIELSEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 8. Marts, Kl. 1 i Thalia.

FORMANDEN.

Ny Medlemmer: FRITZ NIELSEN (tidl. Medlem), arb. hos Schultz. GUSTAV ERDMANN WIINBLAD (udl. 1. Marts 1891 hos Trier), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: CHR. KNUDSEN og A. A. VALD. HANSEN, begge fra Dsk. typ. Foren. og arbejdsløse.

Udslettet (i Henhold til § 16): MARTINUS GROSS, arbejder hos Fjeldsøe.

Død: 1916, CARL ANTHON WIINBLAD.

Det friv. Fond. Kassebeholdning fra sidste Regnskab 0.24, N. C. Roms Personale 2.00 — ialt Kr. 2.24.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Reservefondet** har jeg endv. modtaget: Politikens Personale 5.85, Social-Dem. (8 Mand) 1.00 — ialt Kr. 6.85.

Med de tidl. indk. Kr. 455.09 — tils. Kr. 461.94.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: Otto Barnewitz 2.00, Carl Kretschmer 2.00 — tils. Kr. 4.00.

Med de tidl. indk. Kr. 39.00 ialt Kr. 43.00. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer bedes godhedsfuldt ved Kollegers Indmeldelse i vor Forening til Stadighed notere Oplysninger om, *naar* og *hvor* han er født, *naar* og *hvor* han er udlært, *hvor* han sidst har arbejdet, *om* han har optraadt som Modarbejder af sine Kollegers Interesser og hans *Adresse*. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformænd.

I *Skjelskør* har Typograf N. P. C. HANSEN overtaget Posten som Lokalformand i Stedet for Faktor H. P. P. Hansen, og i *Stubbekøbing* Typograf H. J. PETERSEN i Stedet for Niels Mørup.

Kolding, d. 1. Marts 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 28. Februar 1891.

Indtægt.

Bidrag fra Lokalforeningerne	Kr.	197.09
Inddrevne ældre Laan	-	17.30
Refunderet Rejsehjælp med »Den typ. Forening«	-	25.68
Reservefond	-	2492.05
Begravelseskassen		2429.68
Kassebeholdning	-	4667.31
	Kr.	9829.11

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	96.00
For Trykning af »Typ.-Tid.«		-	599.64
Tilbagebetalt Rejsehjælp til »Den typ. Forening«		-	3.96
Porto (Formanden)		-	3.12
Reservefond	Kr. 2492.05		
Henlagt i Halvaaret	- 275.00		
		-	2767.05
Begravelseskassen	Kr. 2429.68		
Overført til do.	- 38.60		
	Kr. 2468.28		
Heraf fradrages 1/5 af Foreningens samtlige Administrationsudgifter	- 136.10		
		-	2332.18
Kassebeholdning i Hovedkassen 28/2 91		-	4027.16
		Kr.	9829.11

Kolding, den 28. Februar 1891. ULRIK PETERSEN. Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag d. 24. Februar. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Af Formandens Meddelelser fremgik det, at der endnu henstaar nogle gamle Laan ude omkring i Lokalforeningerne, og de paagældende Lokalformænd vil nu faa Meddelelse om at inddrive disse.

2. Skrivelse fra *Vejle* Lokalfmd. ang. den ham i forrige Møde afæskede Erklæring i en Arbejdsløshedssag. — Til Efterretning.

3. Skrivelse fra »*Ny typ. Foren.*«, *København.*, som Svar paa Hovedbestyrelsens Skrivelse af 18/2 91. — Da »Ny typ. Foren.«s Styrelse ikke er tilbøjelig til at ordne Sygekasseforholdet mellem »Dsk. typ. Foren.« og »Ny typ. Foren.« paa den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Maade, og da »Ny typ. Foren.«s Styrelses Forslag ikke er i Overensstemmelse med Gensidighedskontrakten og Hovedbestyrelsen ikke vil forhindre Muligheden af, at Gensidighedskontraktens Bestemmelser ogsaa paa dette Punkt i alle sine Enkeltheder kan blive fuldbyrdet (Overgang til »Hjælpekasserne«), saa erklærer Hovedbestyrelsen sig herved villig til, uanset det deraf mulig flydende Tab for »Dsk. typ. Foren.«, fuldt ud at vedstaa Gensidighedskontraktens Bestemmelser, altsaa ogsaa til at refundere Sygehjælp for »Dsk. typ. Foren.«s Medlemmer i de første 13 Uger efter deres Overgang til »Ny typ. Forening«.

Angaaende Arbejdsanvisningskontorets Regulativ vil Hovedbestyrelsen forbeholde sig at udtale sig, naar Svar indløber fra Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Tirsdag d. 3. Marts. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Af Formandens Meddelelser fremgik bl. a., at et Medlem af Skive Lokalforening havde faaet Tilladelse til at nyde sin Arbejdsløshedsunderstøttelse i Aarhus. Medlem Nr. 464, Niels Jensen, havde fra Kiel klaget over mangelfuld Udfærdigelse af hans Medlemsbog, som havde til Følge, at han maatte rejse paa laveste Understøttelse i Udlandet; de manglende Oplysninger havde Fmd. direkte tilstillet vedkommende.

2. Ribe Lokalfmd. fremsender Aarsberetning fra sin Lokalforening. — Til Efterretning.

3. Hovedkassereren fremsender den lovbefalede Maanedsoversigt for Februar. — Til Efterretning.

4. Skrivelse fra Arbejdsanvisningskontoret i København til »Typografia« samt Skrivelse fra »Den typ. Foren.« angaaende Kontorenes Virksomhed. — Besvaredes.

Ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde Onsdag d. 4. Marts.

Samtlige Medlemmer var til Stede.

Skrivelse fra Lokalformanden i Næstved, Otto Olsen, med Protest fra 55 Medlemmer af sjællandske Lokalforeninger imod at der foretages alm. Afstemning i Anledning af, at Jens Gredsted, Aarhus, og R. C. Rasmussen, Vejle, er anmeldt til Optagelse i »Dsk. typ. For.« — Hovedbestyrelsen henviser til Lovenes § 4 og særlig § 9, sidste Punktum (»samt iøvrigt, naar Hovedbestyrelsen maatte finde det nødvendigt«); det er i Øjeblikket nødvendigt ved en alm. Afstemning at statuere *Medlemmernes Vilje*, der er Foreningens højeste Lov, og der igennem at skaffe Ro inden for paagældende Lokalforening.

H. F. R.

Nyt Medlem: Randers, MARIUS FR. HERMANSEN (udl. 1. Marts 1891 hos Troensegaard, Hobro), arbejdsløs og bortrejst.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Fredericia, Sætter CHARLES HJALMAR CHRISTENSEN (Den typ. Foren. 319). Vejle (Vejle Amts Avis), 625, P. C. B. PETERSEN, sidst arb. i Fredericia.

Bortrejste: Maribo, CHR. KNUDSEN til København, arbejdsløs. Randers, 594, WILHELM CLEMETSEN, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag den 7 Marts Kl. 9: *Selskabelig Sammenkomst* med Sang og Assemblé i Foreningens Lokale (Larsens), St. Annæ Plads, Forhuset, for Medlemmer med Damer. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Tirsdag** Aften fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Styrelsesmøde Søndag Form. Kl. 11 paa det aftalte Sted.

Onsdag d. 11. Marts, Kl. 8½ i Thalia: Foredrag af Journalist A. C. MEYER om Betydningen af Kvindens Organisaiton. Frøken CATHRINE CHRISTENSEN er indbudt til Mødet.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Strejken i Bogbinderfaget.

D'Hrr. P. O. OLSEN, Fælledvej 6 og C. LANDAU, Vognmagergade 1, har i Mandags omsendt et Cirkulære til Lavsmestrene, hvori de søger at gøre Rede for Strejken, og for deres Forhold til denne. Vi skal imidlertid herved søge at belyse Sandheden i denne Redegørelse, der noget forkortet findes nedenstaaende. D'Hrr. Olsen & Landau skriver: »Hovedpunktet, eller egenlig det eneste Punkt, hvorpaa Konflikten er opstaaet, er Guldsnitarbejdet paa Salmebøger i Prosaform. Prisen paa dette Arbejde har i lange Tider været 25 Øre pr. Stk. *i Partier*, regnet fra Hæftning til Indsætning i Bind. Da denne Pris faktisk har været alt for høj i Forhold til de Priser, der gives for denne Salmebogsort, hvilket ogsaa er blevet anerkendt af selve de Arbejdere, der specielt arbejde i denne Branche, og Tilvirkningen deraf snarere har givet os Tab end Gevinst, saa se vi os nødsagede til, for at regulere Arbejdsforholdet mellem Prosaform og Poesiform, der blev betalt éns, at nedsætte Betalingen for Prosaform til 20 Øre, en Pris, der selv for en mindre hurtig Arbejder vil kunne afgive et Vederlag, der staar, ikke alene sideordnet med, men endogsaa over den højeste Betaling for Bogbinderarbejde.« Derefter følger en Besværing over Bogbindersvendeforeningens »uberettigede Indblanding.« »Som Bevis paa hvor uberettiget Svendeforeningen har været, skal vi anføre, at endskøndt der paa medundertegnede Olsens Værksted ikke i det sidste halve Aar har været arbejdet paa Akkord, men alt Arbejde har været udført paa fast Ugeløn, har de Ledende ved Arbejdsnedlæggelsen desuagtet ikke undsét sig for at udsprede Rygter om, at Lønnen for Guldsnitsarbejdet paa dette Værksted har været og er 15 Øre pr. Stk.« Endelig paastaas, at d'Hrr. til enhver Tid har været rede til at forhandle med deres Arbejdere personlig, men ikke har kunnet faa Lov dertil. Bogbindersvendeforeningen har foranlediget de ved andet Arbejde beskæftigede Svende hos Olsen til at nedlægge. »Skal et godt Forhold herske i Faget, maa al Forhandling ské personlig og ikke være afhængig af tredje Mands uberettigede Indblanding.« Der siges straks, at det eneste Punkt hvorom Striden drejer sig, er en Nedsættelse af 20 % af Arbejdslønnen paa Prosaform. Altsaa maa d'Hrr. vel nu have indrømmet, at ville give 25 Kr. pr. 100 for Vers og 35 Kr. pr. do. med Hulsnit. Det er kun meget beklageligt, at det kun er deres Lavsbrødre og ikke Svendene, der har faaet denne Meddelelse. For os er Sandheden den, at Hr. P. O. allerede for et Par Aar siden, ved »personlig Forhandling«, fik sine Salmebøger lavede for 15 Øre pr. Stk. i Partier. Den Mand, der da arbejdede paa Guldsnit, var ualmindelig hurtig og rutineret i dette Arbejde, men han opgav dog tilsidst at arbejde for den Betaling. Senere har flere Arbejdere, hvis Vidnesbyrd vi til enhver Tid kan skaffe, arbejdet for samme Betaling, i Haab om ved »personlig Forhandling« med Hr. O. at kunne bringe Prisen op til den samme, som var gældende hos Landau. Da dette ikke har kunnet lade sig gøre, har de simpelt hen holdt op, og Hr. O. har maatiet lade Ardejdet udføre paa Dagløn. Men da den, forøvrigt meget dygtige Mand, der sidst har arbejdet hos ham, kun har kunnet faa en Dagløn af 3 Kr., kan enhver vel indrømme, at dette hverken er et passende eller end sige højt Vederlag for et saa anstrængende Arbejde. Derfor forlanges, at Daglønnen maa staa i Forhold til, hvad vedkommende Arbejder gennemsnitlig kan fortjene, hvis han havde Akkord. Hr. Landau har virkelig de sidste 5 Aar betalt 25 Kr. pr. 100 med flade Snit, baade for Vers og Prosa; men naar Nedsættelsen nu har fundet Sted, er det *samtidig* med at Bøgerne er bleven henholdsvis 13 og 9 Ark tykkere, hvad der dog burde forhøje Prisen. At han vedblivende vilde betale 25 Kr. for Vers, har han først opgivet Svendene efter at Bestyrelsen har forhandlet med ham. Naar Svendene altsaa forlanger den gamle Pris fastholdt selv for de tykkere Bøger, er det jo virkelig allerede en mindre Nedsættelse, saa man vil se, at de har været overordenlig beskedne. Naar Mestrene endelig ved deres uforsvarlige indbyrdes Konkurrence har sænket Priserne saa betydeligt, at en Nedsættelse af Arbejdslønnen er deres eneste Redningsplanke, da maa det være paa den allerhøjeste Tid, at Arbejderne henvender dem til deres Organisation, for at faa Forholdet rettet. Soleklart er det, at ingen Arbejder uden Misfornøjelse modtager en Lønnedsættelse. Naar Arbejderne, som i dette Tilfælde, er enige om at forlange Prisen *éns paa samtlige Værksteder*, er det jo dog en Rimelighed overfor Mestrene. Hr. TH. RITTER, Kompagnistæde 18, har da ogsaa underskrevet paa den af Foreningen opstillede Tarif, og erklæret at være tilfreds med at betale disse Priser, naar den kun kan overholdes hos samtlige Mestre. Endelig skal vi kun bemærke, at Arbejderne næppe vilde forlange en Forenings Mellemkomst, naar de kunde faa deres rimelige Fordringer opfyldte foruden. Naar Hr. Olsens samtlige Svende har forladt Arbejdet, er det af fri Vilje og efter en enstemmig vedtaget Afstemning derom, idet de ikke vilde modarbejde deres Kollegers Fordring, ved at arbejde paa Salmebøger, hvad der ellers vilde være uundgaaeligt. Yderligere erklærede Hr. O. til Bestyrelsen, første Gang den var hos ham, at han havde betalt 15 Øre og fandt dette at være en rimelig Pris. Naar Bestyrelsen paa samtlige Guldsnitsarbejderes Vegne ønsker nævnte Priser gennemførte, vil han først *optage en Kamp* paa dette Spørgsmaal. Skøndt Bestyrelsen erklærede, at den ønskede en fredelig Forhandling, saa den sig nødsaget til, da Forhandling *ikke* kunde komme i Stand, at erklære Arbejdet nedlagt, hvad enhver, selv d'Hrr. Lavsmestre, vil erkende fuldt berettiget. *Bestyrelsen for Bogbindersvendeforeningen af 1873.*

At ovenstaaende er nøjagtig overensstemmende med Sandheden bevidnes af: *C. Nielsen, Vilh. Schark, H. C. Steffens, A. A. Sørensen, V. Erichsen, H. Knutsson, F. Vallentin, V. Hansen, P. A. Petersen, O. Petersen, C. A. Schmidt, Edv. Nielsen.*

Ovenstaaende vil i Særtryk blive omdelt til Lavsmestrene.

Vi maa herved anmode vore Kolleger om at virke for, at alle deres Medarbejdere, der endnu ikke er Medlemmer, vil indmelde dem ved Paategning af en Liste, som Budet vil medbringe paa Mandag. Hvor det kan lade sig gøre, opfordre vi Medlemmerne til at indsamle frivillige Bidrag til de Strejkende i Faget paa *Lørdag Aften.*

Agitér for Tilslutning af Mænd og Kvinder til det offenlige Møde den 11. ds. i Thalia. BESTYRELSEN.

Husk F. H. Jean-Jensen, **Husk!**
Vognmagergade 6, St.

Nogle Reoler

og Skriftkasser ønskes. Billet mrkt. »N. N.« modtager Bladets Kontor.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 11 — Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 13. Marts 1891

XVIII. Aargang — Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Udsigt til Strejke i Aalborg.

Vi modtog i Onsdag følgende Telegrammer fra Typografisk Forbund i Aalborg:

Aalborg, d. 11. Marts, Kl. 8,40 Form.

Lønkonflikt i Nordjyllands Folkeblad. Ombryderen kastet paa Gaden. Stop Tilgang. Nærmere følger.

TYPOGRAFISK FORBUND.

Aalborg, d. 11. Marts, Kl. 9,18 Form.

Udsigt til Konflikt i Højrebladet. Tilgang frabedes. Nærmere Løbeseddel. Ombryderen kastet paa Gaden. Fordring om Lønforhøjelse samtidigt!

FORBUNDET.

Hvad der har givet Anledning til Konflikten meldes ikke; efter det første Telegram synes det som om Fordring a[n]-forhøjelse har været Anledningen, medens det af det sidste synes at Ombryderens Afskedigelse har givet Personalet Tanken om at rykke frem med deres Fordring. Men mærkelig nok taler nedenstaaende Løbeseddel, som vi modtog Torsdag Morgen, ikke om andet end Ombryderens Afskedigelse og en eventuel Arbejdsnedlæggelse, uden nogen Tale om Lønkamp. Den modtagne Løbeseddel lyder saaledes:

Kolleger!

Der er i »Nordjyllands Folkeblad« opstaaet en Konflikt, foranlediget ved, at nævnte Blads Ombryder (JENS MØLLER) af Bogtrykkeren (O. OLUFSEN) er kastet paa Gaden. Møller har i 17 Aar været beskæftiget i »Nordjyllands Folkeblad« og har i den Tid i alle Maader vist sig som en samvittighedsfuld Arbejder og brav Kollega. Bogtrykkeren averterer i Dag i adskillige Blade om en ny Ombryder; men det er vort Haab, at ingen ærekær Kollega reflekterer paa den nævnte Plads, lige som vi gør Regning paa pekuniær Støtte af Kollegerne Landet over i Tilfælde af Arbejdsnedlæggelse af Personalet.

Aalborg, d. 11. Marts 1891.

TYPOGRAFISK FORBUND I AALBORG.

Hvorledes Konflikten nu end er opstaaet og hvorledes den vil forløbe, saa er det naturligvis *enhver Kollegas Pligt ikke at modtage noget Tilbud om Plads i »Nordjyllands Folkeblad« før Forholdene er ordnede paa en for Sætterne tilfredsstillende Maade.* Forholdene der oppe har længe trængt til Forbedring, og kan det lykkes det ny Forbund at skabe bedre Tilstande i den gamle Udbytteranstalt, maa vi alle ønske til Lykke. Skulde det komme til Kamp, vil den pekuniære Støtte, der anmodes om, ikke udeblive, og den moralske Støtte maa ansés paa Forhaand at være givet.

Amnestispørgsmaalet.

Til Medlemmerne af »Dansk typ. Forening«.

Naar Hovedbestyrelsen i disse Dage efter Opfordring af Aarhus Lokalforening ved almindelig Afstemning søger udvirket Amnesti for Blokadebryderne fra Strejken ved »Jyllandsposten« i 1884, for saa vidt disse melde sig til Optagelse inden 1 Aar og anbefales af den Lokalforening, hvori de opholde sig, anse vi undertegnede Medlemmer af Aarhus Lokalforening det for vor Pligt, for inden Afstemningen at angive Grunden til denne vor Anmodning til Hovedbestyrelsen.

I Begyndelsen af Januar d. A. henvendte en af dem, der under nævnte Strejke genoptog Arbejdet, J. GREDSTED, sig til den herværende Lokalformand med Anmodning om Optagelse i »Dansk typ. Forening«, idet han erkendte at have begaaet en stor Fejl ved at genoptage Arbejdet, men haabede at faa Medlemmernes Tilgivelse. Der indvarsledes nu til en ekstraordinær Generalforsamling, hvor Spørgsmaalet forelagdes, og med langt overvejende Majoritet (ca. ¾ af de afgivne Stemmer) besluttedes det af den talrigt besøgte Generalforsamling at anbefale hans Optagelse i Foreningen, idet man gjorde gældende, at J. Gredsted, fraset Strejken, stedse havde vist sig som en brav og offervillig Kollega, og man mente da, at man nu, 7 Aar efter Strejken, kunde gaa med til at tilgive dette ene Fejltrin.

Denne vor Anbefaling er fra de herværende Modstanderes Side bleven betegnet som »Øllebrødsbarmhjærtighed«, men vi haaber, at vore Kolleger Landet over vil give os Ret i, at man under en Strejke maa skelne mellem de professionelle Blokadebrydere og dem, som maaske tvungne af Omstændighederne eller ved Paavirkning ude fra, i et Øjebliks Svaghed forglemmer sig selv. At Afstemningen gælder almindelig Amnesti og ikke specielt den enkelte Andrager (J. Gredsted), er begrundet i, at det maatte anses for altfor vidtløftigt for hver Gang en Begæring om Optagelse fremkom, at lade foretage almindelig Afstemning, og paa den anden Side ligger der i dette, at vedkommende Lokalforening skal anbefale Andrageren, for at han kan faa Del i Amnestien, en Garanti for, at ikke de Uværdige blive delagtige i denne. Vi tror ogsaa her at handle i Samstemning med »Den typ. Forening« i København, der, som bekendt, paa et for nylig afholdt Møde, hvor en Anmodning om Optagelse fra en af »Jyllandsposten«s Blokadebrydere forelaa til Afgørelse, stillede den Betingelse, at han først skulde skaffe en Anbefaling fra Aarhus Lokalforening.

Vi haaber derfor, at vore Kolleger Landet over vil give os Ret i, at man kan forsvare at tilgive et Fejltrin, naar Vedkommende, bortset fra dette ene, iøvrigt har vist sig som en brav og god Kollega.

Aarhus, i Marts 1891.

TH. A. ANDERSEN.	H. HAUGAARD.	A. M. NIELSEN.
P. BECKER.	N. CARL HOLM.	H. P. OLSEN.
H. P. BERGMANN.	P. J. HOLST.	O. MØLLER-OLSEN.
CARL CHRISTENSEN.	JENS JENSEN.	P. PEDERSEN.
CHR. CHRISTENSEN.	C. JOHNSEN.	C. L. PETERSEN.
L. GHRISTENSEN.	JØRGEN JENSEN.	CHR. J. PETERSEN.
P. CHRISTIANSEN.	J. P. JENSEN.	JOH. PETERSEN.
AUG. CLAUSEN.	VICTOR JENSEN.	N. C. PETERSEN.
H. DAHL.	CHR. JOHANSEN.	LAURITZ RASMUSSEN.
MICHAEL DANIELSEN.	J. LANGMACK.	M. RASMUSSEN.
MARIUS GEERTSEN.	J. LARSEN.	J. T. STECKER.
E. GIERDING.	L. LORENTZEN.	G. SVENSSON.
A. GOTTSCHALCK.	JOH. LUND.	C. A. SØBY.
JESPER HALD.	J. F. MAHS.	CHR. SØRENSEN.
L. HANSEN.	N. P. MORTENSEN.	S. SØRENSEN.
O. V. HANSEN.	S. MØLLER.	C. TIMM.
VALD. HANSEN.	VILH. NEESS.	A. G. WEBER.

SIGURD ALFRED JØRGENSEN.

Skruebrækker-Spørgsmaalet.

Hr. L. Rasmussen har i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« paataget sig det lidet taknemlige Hværv overfor Kollegerne omkring i Landet, at skulle forsvare Aarhus-Typografernes mærkelige Stilling til Skruebrækkere før og nu. Dette er imidlertid næmmere sagt end gjort, thi naar man med fornøden Kraft skal kunne forsvare en Sag, kommer det først og fremmest an paa, at man har en fast Grund under Fødderne. Dette mangler Hr. R. imidlertid fuldstændig, og han gaar derfor ogsaa ganske naturligt uden om Kærnepunktet i min Artikel, som Katten om den varme Grød. Hr. Rasmussen skulde derfor helst have ladet sit Svar blive uden for den Vennekreds, han staar som Talsmand for, thi den Sten man ikke kan løfte, skal man som bekendt lade ligge.

Da Skruebrækker-Spørgsmaalet jo allerede har været drøftet temmelig udførligt her i »Typ.-Tid.«, skal jeg ikke mere end højst nødvendigt lægge Beslag paa Bladets knappe Plads, og vil derfor indskrænke mig til et Par Bemærkninger til de Punkter i Hr. Rasmussens Artikel, der direkte vedrører mig. Forøvrigt forekommer det mig, at det havde været nok saa korrekt, om Hr. R. og Meningsfæller havde fejet for deres egen Dør, før de bekymrede sig om andres.

Hr. Rasmussen mener, at jeg uberettiget har beskyldt Aarhus-Typograferne for at ville »hæve Jens Gredsted til Skyerne.« Jeg skal tillade mig at henvise Kollegerne til det i nærv. Blads Nr. 3 optagne officielle Referat af en Generalforsamling i den herværende Lokalforening den 4. Januar. Enhver Kollega, som har læst dette Referat, vil vistnok indrømme, at mere vammel Ros og uappetitligt Forsvar for en Blokadebryder vil man vanskelig kunne finde paa Tryk, og Udtalelserne den 1. Februar var af en om muligt endnu mere duftende Karakter.

Jeg spurgte i min sidste Artikel, om Medlemmerne af »Dansk typ. Forening« vil have, at Lovenes klare Forbud mod Optagelse af Skruebrækkere skulde være andet end tomt Mundsvejr. Dette mener Hr. Rasmussen jeg kunde have sparet mig, da alle er enige om, at Blokadebryderes Optagelse er en Ulovlighed, men, tilføjer Hr. R., Medlemmernes Vilje er den højeste Lov. Jeg vil haabe, at Medlemmerne ved Afstemningen vil have denne Indrømmelse i Erindring, thi Flertallet af Kollegerne har temmelig sikkert indtil Dato ikke været klogere, end at Foreningens Love *er* et Udtryk for Medlemmernes Vilje. Dette fremgaar forøvrigt ogsaa tilstrækkelig tydeligt af den af 55 sjællandske Medlemmer nedlagte Protest mod den almindelige Afstemning i dette Spørgsmaal, en Protest, som har min fulde Sympati, idet jeg mener, at Lovenes Bestemmelse paa dette Punkt er saa uomtvistelig klar, at al Meningsforskel maa falde bort. Hvortil i det hele taget Love, naar almindelig Afstemning skal foretages hver Gang der indtræffer et Tilfælde, som Loven klart og bestemt forbyder?

Det er forstaaeligt, siger Hr. Rasmussen, at de Strejkende benyttede sig af Kraftudtryk mod dem, som genoptog Arbejdet paa »Jyllandsposten«, og heri kan jeg give ham Ret.

Men det er *ikke* forstaaeligt, at man i 1884 siger, at de fastlønnede Sættere ved »Jyllandsposten« uden Trusler og Grovheder gav deres Ord paa, at ville støtte deres Medarbejdere, lige saa lidt som der var Tale om, at de imod deres Vilje blev tvungne til at deltage i Strejken, og saa i 1891 udtaler, at man havde gjort alt for at faa Jens Gredsted overtalt, og at han paa en Generalforsamling blev presset og truet paa en Maade, som var alt andet en nobel.

Det er *ikke* forstaaeligt, at man i 1884 meddeler en Erklæring under Eds Tilbud om, at Gredsted er den egenlige Ophavsmand til Strejken, og saa i 1891 siger, at G. selv stadig havde vægret sig ved at deltage i Strejken, som han var imod.

Det er *ikke* forstaaeligt, at man offenlig vil fremsætte en Udtalelse om, at Gredsted siden Strejken ved enhver Lejlighed har givet Bidrag, naar der blandt Kollegerne her indsamledes i et eller andet Øjemed, naar man véd, at dette faktisk er Usandhed.

Det er *ikke* forstaaeligt, at man offenlig vil fremsætte paa Tryk, at Jens Gredsted efter Strejken har vist en brav og kollegial Adfærd, naar man véd, at denne brave Adfærd kun bestaar i, at han er forbleven i den Plads, som han beklæder paa Grund af Utroskab mod sine Kammerater og paa disses Bekostning.

Og det er topmaalt latterligt, at man i 1884 enstemmigt og med stor Begejstring ekskluderede Gredsted af »Dansk typ. Forening«, og saa efter 7 Aars Overvejelser er kommen til det Resultat, at G. er ulovlig udelukket.

Sluttelig vil jeg endnu en Gang opfordre Kollegerne til hver i sin Kreds at virke for, at Skruebrækkerne for bestandig bliver ude af »Dansk typ. Forening«.

Skruebrækkeri og Spytslikkeri er Arbejdernes værste Fjender, og Personer, som sidder inde med disse Egenskaber, er det derfor enhver god Arbejders uafviselige Pligt at holde tre Skridt fra Livet.

Og jeg vil spørge Medlemmerne af »Dansk typ. Forening«, om hæderlige Kolleger kort og godt skal afvises med den Besked, at Lovene forbyder dem at blive optaget, men at derimod Skruebrækkere over samme Alder skal kunne optages.

Aarhus, den 8. Marts 1891. JAKOB JENSEN.

Et Par Bemærkninger til Hr. L. Rasmussen.

Hr. L. Rasmussen har i sidste Nr. af »Typograf-Tid.« kritiseret enkelte Ting af, hvad jeg i Nr. 7 fremførte ang. Spørgsmaalet om Amnesti til »Jyllandsposten«s Blokadebrydere.

Hr. R. begynder med at sige, at min Sammenligning mellem Jens Gredsted og Faktor R. C. Rasmussen i Vejle er »aldeles meningsløs«. Som Bevis herfor fremfører han, at Gredsted er *udslettet* af Foreningen uden eget Ønske, medens Rasmussen selv har *udmeldt* sig. Hr. R. maa altsaa mene, det tjener undskyldende for Gredsted, at han er ekskluderet (fordi han gjorde sig fortjent dertil ved sin Optræden), hvorimod Rasmussen er uværdig til Optagelse, fordi han selv har meldt sig ud. Dette Bevis er mere end komisk. Og, fortæller Hr. R., »Gredsted er ikke mere over 35 end Rasmussen over 45 Aar.« Dette forandrer jo ikke en Smule. *Den lovbestemte Grænse er jo overskreden i begge Tilfælde.*

Hr. R. kommer galt afsted med at ironisere over, hvad jeg skrev om, at Gredsted fik en Oprejsning ved, at 40 Medlemmer her stemte for at lade Spørgsmaalet sætte under alm. Afstemning. Jeg tillod mig at kalde det en Oprejsning for Gredsted, at Flertallet her — tildels de samme, som for 7 Aar siden ekskluderede ham — nu søbede Kaalen, de den Gang spyttede i, og atter kaldte ham en god Kollega. Det kan Rasmussen ikke faa i Hovedet er en Oprejsning for Gredsted — det maa hedde Amnesti efter hans Begreber. Naar Hr. R. vil korrigere andre, skulde han se at komme lidt bedre fra det.

Videre siger R., at jeg glemte at fortælle, at jeg selv var en af de ivrigste til at protestere mod Rasmussen i Vejle. Nej, det glemte jeg ikke, for enhver, der er i Besiddelse af et almindeligt Kvantum Forstand kan vel forstaa, at naar jeg stemmer mod Gredsted fordi han er over Aldersgrænsen, saa gør jeg selvfølgelig det samme overfor enhver anden. Denne Stilling kan kun kaldes konsekvent, men om Hr. R.s er det jeg vil lade Medlemmerne afgøre, naar de høre, at han stemte *mod* Rasmussen, fordi han er over Aldersgrænsen, men stemte *for* Gredsted, skønt han ikke alene ogsaa er for gammel, men tillige er Blokadebryder.

Endnu skal jeg kun gøre opmærksom paa, at Hr. R. i sin Artikel gør sig skyldig i en utvetydig Selvmodsigelse, idet han nemlig et Sted skriver, at der findes ingen Paragraf i Lovene, som forbyder Blokadebrydere over 35 Aar Optagelse, men længere nede bemærker han til Jacob Jensen, at det ganske vist er ulovligt at optage Blokadebrydere, men Medlemmernes Vilje er den højeste Lov.

Medlemmerne er sikkert klar over, hvorledes de vil stemme i dette Spørgsmaal, der nu snart skal afgøres, og vil ogsaa nok være sig bevidste, at Foreningen staar sig bedst ved at holde de svage Karakterer ude, der en Gang har svigtet.

Aarhus, den 8de Marts 1891. VILH. WARTENBERG.

Erklæring.

Da man over for mig har paastaaet, at Hr. JAKOB JENSEN, Aarhus, er den, som har foranlediget Protesten til Hovedbestyrelsen fra de 55 Medlemmer imod den forestaaende alm. Afstemning blandt »Dansk typ. Forening«s Medlemmer, og da jeg har Grund til at formode, at man ogsaa paa »Kampladsen« nærer den samme behagelige Anskuelse, skal jeg herved bestemt erklære, *at hverken Jakob Jensen eller nogen som helst anden uden for Næstved Lokalforening* staar bag ved den efter vor Formening fuldt berettigede Protest.

Næstved, d. 8. Marts 1891. OTTO OLSEN.

»Luskepeteriet«.

I Anledning af en Bemærkning i L. RASMUSSENS Artikel om »Amnesti-Spørgsmaalet« i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« tillader jeg mig følgende:

Naar Rasmussen skriver: ». . . . R. C. Rasmussens Alder faar man ikke det mindste at vide om gennem »Typ.-Tid.« . . . .« saa har det jo ganske vist sin Rigtighed, at der ikke har været anført i »Typ.-Tid.«, hvor gammel R. var, men der har dog været anført, at han var *overskredet* Aldersgrænsen, og naar Hovedbestyrelsen, som kender Rasmussens Alder, samt hele Lokalforeningen her, finder, at han ikke er ældre, end at han for den Sags Skyld godt kan optages i Foreningen paa de anførte Betingelser, forekommer dette mig at være tilstrækkeligt. Jeg har selvfølgelig først sendt Anmeldelsen til »Typ.-Tid.« *efter* fra Hovedbestyrelsen at have modtaget Efterretning om, at denne tillod Optagelsen, og naar det saa hedder i vore Love, at Hovedbestyrelsens Forhandlinger refereres i Foreningens Organ, mente jeg ikke, det var nødvendigt for mig at gøre nogen Tilføjelse til Anmeldelsen ud over det almindelige, da jeg vidste, at Medlemmerne gennem Referatet af Hovedbestyrelsesmødet vilde blive bekendte med, at Rasmussen havde overskredet Aldersgrænsen. — Dette synes jeg ikke man kan kalde for en »luskepeteragtig« Fremgangsmaade.

Uden iøvrigt at komme nærmere ind paa Gredsted-Spørgsmaalet, der jo nu snart stunder mod sin Afslutning, skal jeg dog benytte Lejligheden til paa *Lokalforeningens* samt paa egne Vegne at bede ærede Kolleger Landet over huske paa, inden de afgive deres Stemme ved den bebudede Afstemning over d'Hrr. Gredsteds og Rasmussens Optagelse, *at* R. C. Rasmussen *aldrig* har foretaget sig nogen ukollegial Handling, men stedse har staaet solidarisk med Medlemmerne af »Dansk typ. Forening« ved enhver Lejlighed, *at* der dernæst ikke er Spor af Udsigt til, at han vil komme til at volde Foreningen noget som helst pekuniært Tab, hvilket jeg mener er saa gode Grunde, at enhver med en rolig Samvittighed kan stemme for hans Optagelse, der jo tilmed paa det bedste anbefales af *hele* Lokalforeningen.

Det forekommer mig, at det vilde se lidt underligt ud, om det virkelig skulde vise sig, som antydet fra enkelte Sider i Aarhus, at Gredsteds Optagelse skulde blive til Virkelighed, men Rasmussens ikke, thi d'Hrr. i Aarhus tager jo selv ikke i Betænkning at betegne Rasmussen som en *hæderlig* Kollega, hvorimod Gredsted betegnes som alt andet. Hvorfor der saa skulde være større Sandsynlighed for Gredsteds Optagelse, forstaar jeg ikke, og skøndt vi her i Vejle maaske nok kan være med til at tilgive Gredsted hans »Forseelse«, finder vi dog, naar det kommer til Stykket, at der er ganske andre og bedre Grunde, der taler for Rasmussens end for Gredsteds Optagelse, og vi kan ikke tillade, at de to ved denne Lejlighed sættes i Klasse sammen.

Det kunde maaske til Slutning ikke være af Vejen at minde d'Hrr. i Aarhus, der ivre saa stærkt mod Rasmussens Optagelse, om, at vi netop i disse Stridens Dage — ganske vist som en Følge af Begivenhedernes Udvikling — har faaet ind i Foreningen igen et gammelt Medlem, der ogsaa i sin Tid meldte sig ud, og som derpaa begyndte at *modarbejde* »Dansk typ. Forening« af yderste Ævne. Nu modtages han med aabne Arme, uden at der mæles et eneste Ord imod ham fra d'Hrr.s Side. *Sapienti sat!*

Vejle den 8de Marts 1891. M. FREDERIKSEN.

Typografernes Understøttelseskasse

for Enker og Efterladte holdt i Søndags sin ordinære Generalforsomling. Til Dirigent valgtes FASMER og til Sekretær LAUR. JENSEN.

P. JENSEN vilde paa den foreløbige Styrelses Vegne bringe en Tak til den typografiske Stand, fordi denne har vist sin Interesse for dette ny humane Foretagende, ved i saa stort et Antal at slutte sig til Institutionen, som nu talte ca 450 Medlemmer. Han vilde samtidig paa Foreningens Vegne bringe en Tak til d'Hrr. Principaler, fordi de, ved at yde Kassen betydelige honorable eller aarlige Bidrag, havde vist sig at være særlig velvillig stemte over for denne. Kassereren, N. HANSEN, fremlagde Regnskabet. Indskud og Medlemsbidrag har udgjort Kr. 1025.90. I honorable Bidrag var indgaaet Kr. 670.00. I aarlige Bidrag var indgaaet Kr. 130.00, ialt en Indtægt af Kr. 1825.90. Udgiften har været Kr. 111.18, særlig til Tryksager og Regnskabsbøger. At denne Post denne Gang var saa stor, har sin Grund i, at der skulde bruges saa mange Tryksager, forinden Kassen kunde begynde sin Virksomhed. I Fremtiden vil Udgiften til Tryksager kun blive ringe. Ved Slutningen af forrige Aar indestod i Sparekassen Kr. 1714.72. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Det næste Punkt paa Dagsordenen var Valg af 3 Styrere og 2 Revisorer. Resultatet af Afstemningen var, at følgende Herrer valgtes: til Styrere P. JENSEN, P. NORDLUNDE og N. HANSEN (Kasserer). Til Revisorer valgtes J. F. MØLLER og LAUR. JENSEN. De valgte takkede for Valget og modtog det.

Udenfor Dagsordenen stillede 3 Medlemmer, med SUNDSTRØM som Ordfører, Forslag om at bevilge Kassereren et Honorar af 100 Kr. aarlig. Paa en Henstilling fra N. HANSEN vedtoges det *ikke* at fastsætte noget bestemt Honorar, men mulig ved Aarets Udgang votere Kassereren en lille Godtgørelse for det Arbejde, der var forbundet med denne Post.

Et fra A. DAHLQUIST fremkommet Forslag om en Tilføjelse til § 9 i Lovene, for at forhindre, at »Typografernes Understøttelseskasse« nogen Sinde skulde gaa over til en enkelt af de faglige Organisationer, vedtoges det at henvise til den næste ordinære Generalforsamling, da Forslaget ikke var opført paa Dagsordenen. L. J.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt.* Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.,* aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: TH. NIELSEN.

Styrelsesmøde d. 8. Marts.

Alle mødt undtagen Rossing med lovlig anmeldt Forfald. En Skrivelse fra Kassereren ang. forskellige Laantagere. Fordringerne blive nu overgivne en Sagfører. Den maanedlige Oversigt ang. Regnskabet godkendtes; »Typ.-Tid.«s Forhold blev diskuteret, men gav ingen Anledning til Besparelser. To Andragender bevilgedes; hermed er Juleindsamlingen udtømt. Beretning om Anvisningskontoret forelaa og godkendtes. Nogle Skr. fra »Dansk typ. Foren.«s Hovedbestyrelse, knyttende sig til Kontoret, blev indgaaende debatteret og bliver nu besvarede. Kontorets Bestyrer forespørger paa given Foranledning om Forstaaelsen af Tarifens § 19. Styrelsen holder paa, at en Plads kun kan opsiges med 8 Dage og beklager, at Medlemmer modtager Plads

med anden Opsigelsesfrist. »Ny typ. Foren.«s Styrelse indbydes til et Møde førstk. Søndag, hvor Svarene fra Udlandet vil foreligge. Mødet hævet Kl. 4½.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Fællesmøde med »Ny typ. Forening«s Styrelse Søndag d. 15. Marts Kl. 11 i Thalia. FORMANDEN.

Tiltraadt: CHRISTIAN LUDVIG MORTENSEN (Dsk. typ. Foren. 572), arb. hos Hoffensberg.

Til **Reservefondet** har jeg endv. modtaget: Social-Dem. (8 Mand) 1.60.
Med de tidl. indk. Kr. 461.94 — tils. Kr. 462 94.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. F. E. Bordings Pers. 6.00, Politikens 4.75, Dagbladets 4.40, Ferd. Philipsens 0.50, Nielsen & Lydiches 2.75, Jørgensen & Co. 2.35, O. C. Olsen & Co.s 3.16, Hoffensberg & Traps 2.25, Møller & Thomsens 1.50 — tils. Kr. 28.85.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Bogbinderne. Politikens Personale Kr. 3.10.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Billetsalget fra Maskeraden ønskes opgjort snarest.
G. CLAUSEN.

Biblioteket.

Efterfølgende Bøger — *der har været udlaant i 3 Maaneder og derover* — bedes Ihændehaverne tilbagelevere snarest:
677, Brandes, Ferd. Lassalle; 673, Mytologisk Haandbog; 91, Fremtidens Nytaarsgave 1873; 424, Kærlighedsbrøde; 465, Daudet, En ung Piges Roman; 788, Karup, Om Korrektur; 310, s—r, Søvnløse Nætter; 258, Pontoppidan, Sandinge Menighed; 419, Besont, Thelema-Munkene.
Kataloger faas à 10 Øre. Aabent 9—1. BIBLIOTEKAREN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

I Dag udsendes til samtlige Herrer Lokalformænd Afstemningsblanketter. Afstemningen maa være tilendebragt og Stemmesedlerne tilbagesendt mig senest d. 24. d. M.
Kolding, d. 10. Marts 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag d. 10. Marts. Frav. WARBERG og HVIDTFELDT (syg).
Efter at FORMANDEN havde afgivet forskellige Meddelelser, foretoges Sagen om alm. Afstemning blandt Medlemmerne ang. Amnesti for de ved »Jyllandsposten« i 1884 engagerede (se ovenst. Kundgørelse).

Onsdag d. 11. Marts. Frav. HVIDTFELDT (syg).
Lokalformanden i *Skive* begærer Hovedbestyrelsens Kendelse i en Sag ang. Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Den vedkommende er under de foreliggende Omstændigheder ikke berettiget til den Understøttelse.
Endvidere refererede FORMANDEN en anden Sag. H. F. R.

Tiltraadt: Aalborg (P. Hansen), 581, JENS ANDREAS KLOSTER (sidst arb. i Odense). Skive, 1, A. FREDERIKSEN (sidst arb. i Ringsted).

Bortrejste: Holbæk, 56, A. A. V. HANSEN (arbejdsløs). Skive, S. A. JØRGENSEN til Aarhus (arbejdsløs). Roskilde, 572, CHR. L. MORTENSEN til København i Plads. Ringsted, 1, A. FREDERIKSEN til Skive i Plads. Odense, 581, JENS ANDREAS KLOSTER til Aalborg i Plads.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag d. 21. Marts afsluttes Gymnastikøvelserne for denne Vinter, hvorefter Boldspillet tager sin Begyndelse 2. Paaskedag paa sædvanlig Sted paa Fælleden Kl. 9 Form. I Anledning af Indvielsen af Klubbens nye Fane finder en lille Festlighed Sted Skærtorsdag Aften Kl. 8 i »Danas Have« paa Nørrebro, hvortil Medlemmerne bedes tegne sig hos Foreningens Bud. Der serveres koldt Bord med en varm Ret, Snaps og Øl à 1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert. Derefter et Glas Punsch. Der vil tillige blive uddelt Flidspræmier og et Par Sange ville blive skrevne i Anledningen. Tegningen til Maaltidet sluttes Tirsdag den 24. Marts.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften fortsættes Indøvelsen af Smaasange og det større Kor. Lørdag d. 28. Marts, Kl. 9: *Generalforsamling* med Regnskabsaflæggelse og Styrelsesvalg.
Ærede Medlemmer, der resterer, kunne indbetale Restbeløbet Lørdag d. 14. ds. til Kassereren. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Ekstra Generalforsamling afholdtes d. 5. Marts med Dagsorden: 1. Strejken. 2. Majdemonstrationen. 3. Strejkebidrag. 4. Eksklusion af Medlem Nr. 122, Ejnar Jensen. Til Dirigent valgtes Julius Jacobsen. Til 1. Punkt havde man ventet, at der inden denne Aften vilde være fremkommet Tilbud fra Mestrene, da disse faktisk ikke kunde faa deres Bestillinger til Paasketiden udførte. Vel var der fra Boghandler Lind sendt Arbejde til Tyskland, men dette kunde ikke gøre Udslaget for begge Mestrenes Vedkommende. I Stedet for et Tilbud om Forlig havde Mestrene imidlertid omsendt et Cirkulære til Lavsmestrene, der oplæstes. Derefter oplæstes en Redegørelse fra Bestyrelsen, der var bekræftet af samtlige Strejkende, og skulde omsendes til Mestrene. Det oplystes, at Olsen, Fælledvej, havde sagt, at han gærne vilde forhandle med sine Folk personlig, i hvilken Anledning han havde sendt Bud til dem, én efter én. Disse var ogsaa komne og havde sagt ham, at deres Sag var lagt i Foreningens Haand, og kun naar han kom overens med den, vilde de optage Arbejdet. Hr. O. har udtalt, at han ikke vil henvende sig til Foreningen. Kunde han ikke længere faa Svende, vilde han nøjes med sin Æskefabrik (Kvindearbejde) og sine Butiker paa Fælledvej Nr. 6 og Hj. af Blaagaards- og Korsgade. Flere Talere havde Ordet og præciserede alle, at de opstillede Priser skulde overholdes og herefter maatte Mestrene finde sig i at forhandle med Svendenes og Foreningens Repræsentanter. Vor Forening maa vi holde højt, og enhver bør betragte den som sit rette Værn i Lønspørgsmaal. Punkt 2: Majdemonstrationen. Her vedtoges det efter kort Diskussion at gaa med til den forventede Demonstration for en Forkortelse af Arbejdstiden. Bestyrelsen bemyndigedes til i de samvirkende Fagforeninger at stemme for Afholdelsen d. 1. Søndag i Maj; men skulde Fællesrepræsentationens Afstemning falde anderledes ud, vilde man dog søge at vinde Tilslutning blandt Kollegerne for at gaa med 1. Maj. Punkt 3: Strejkebidrag. I den Situation, vi nu staar, ser vi vel bedst Nødvendigheden af at kunne slutte os sammen med de øvrige Fag, saaledes at vi yde Bidrag til en Strejke, der er godkendt af Fællesbestyrelserne. Skønt mange yder et temmelig godt Bidrag til den nuværende Strejke, har vi i hver af de 2 forløbne Uger kun faaet c. 53 Kr. ind, hvad der i Virkeligheden er aldeles utilstrækkeligt. En Skrivelse fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger, hvori alle Foreninger opfordres til at virke for Indførelsen af oblig. Strejkebidrag, oplæstes. Punkt 4: Det vedtoges énstemmigt, at Medlem Nr. 122, Ejnar Jensen, udlært hos Beuchel, skulde være ekskluderet, da han havde arbejdet hos Laudau, Vognmagergade 1, under Strejken. Samtidig vedtoges det at anskaffe en Tavle, hvorpaa Navnene paa ovennævnte og mulig senere Strejkebrydere skulde opslaas i Foreningens Lokale. Mødet hævet Kl. 12½.

Som det ses, er Strejken endnu ikke endt, saa vi maa opfordre alle Kolleger til at indsamle Bidrag for at skaane vor Kasse saa meget som muligt. FORMANDEN.

Brevkasse.

Hr. J. J. i Aarhus: Deres Artikel maatte nødvendigvis forkortes lidt, som den var, kunde vi ikke lade den passere. RED.UDV. F. PROV.

ANNONCER

En Sætter-Trykker søges til et mindre Bogtrykkeri. Man behage at henvende sig til Typografernes Arbejdsanvisningskontor, Rørholmsgade 14.

Lidt gl. Petit og Korpus Fraktur samt en **Tertia Gotisk** (tysk System) sælges billigt. Udslutninger kan faas særskilt. Billet mrkt »19« modtager dette Blads Kontor.

En brugt, men ubetinget god og solid **Trykmaskine,** helst Trædepresse, om muligt med tilhørende Skuffe, ønskes til Købs snarest. Billet mrkt. »Trykmaskine«, med detaillerede Oplysninger om Maskinens Beskaffenhed etc. samt billigste Pris, bedes tilstillet dette Blads Ekspedition.

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 12
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 20. Marts 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Støt Møbelsnedkerne og Bogbinderne i deres Kamp for at hævde deres Rettigheder. Lad saa hellere al anden Indsamling hvile i Øjeblikket og lad Bidraget til de Udelukkede og Strejkende blive saa stort som muligt. For hver Gang det lykkes Kapitalismens Jærnhaand at bøje Arbejderne i Støvet, tvinges hele den frie Arbejderbevægelse et Skridt tilbage. Dette maa forhindres. Arbejdernes Interesser er fælles i alle økonomiske Spørgsmaal og det er derfor nødvendigt at støtte hinanden i Kampen for Bevarelsen saa vel af de en Gang fastsatte Lønsatser som i Kampen for Erhvervelsen af bedre Livsvilkaar. Det maa vel enhver Arbejder kunne forstaa. Staar vi som rolige, uinteresserede Tilskuere, vil Straffen ikke udeblive, men vi selv en Gang komme til at kysse Kapitalismens Ris.

Lad det derfor gaa rask med Indsamlingen i Morgen Aften. Giver enhver efter Ævne og ingen holder sig tilbage, vil vi kunne møde op med et klækkeligt Bidrag og derigennem vise vort Kammeratskab med de andre Fags Arbejdere.

Arbejdsanvisningskontoret.

Naar man tager Resultatet af den første Maaned, Kontoret nu har virket, kan man kun være tilfreds med dets Oprettelse. Den Mistillid, der fra forskellig Side er vist, maa antages at være paa god Vej til at forsvinde og vil sikkert med Tiden give Plads for fuldstændig Tilfredshed. Ikke alene de arbejdssøgende Typografer har erklæret sig tilfreds med Kontorets Regulativ og hele Maade at virke paa, men ogsaa fra Principalerne er der udtalt fuldstændig Tilfredshed med den hele Ordning. Og det er ikke saa underligt. De Arbejdsløse sparer den ikke altid behagelige Gang paa Trykkerierne for at søge Arbejde, Principalerne sparer at blive ulejligede af de Arbejdssøgende og har den Fordel, fra deres eget Kontor at kunne forespørge hos Forretningsføreren om Arbejdskraft og, naar saadan haves, straks faa den anvist.

Det er ikke faa, Kontoret i den forløbne Maaned har skaffet Plads; Principalerne har vist sig meget velvillige over for Kontoret og søgt deres Arbejdskraft derfra, og der er ikke fra nogen af Parterne hørt Klage over eller Utilfredshed med de anviste Pladser eller Pladssøgende. Og saa er der den store Fordel, at Ingen ved den Maade, hvorpaa Kontorets Forretningsgang er indrettet, kan føle sig tilsidesat. Enhver erholder Plads efter det Numer, hvori han indkommer, forudsat at vedkommende ikke er Specialist (f. Eks. i tabellarisk, skematisk, Akcidens, leksikalsk eller videnskabeligt Arbejde o. s. v.), hvad der selvfølgelig giver fortrinsvis Adgang, om en saadan Plads skal besættes.

Kun synes vore Kolleger i Provinserne endnu ikke rigtig at have fattet Betydningen af Kontorets Regulativ. De mener dem tilsidesat og er ikke ganske fri for den Tanke, at Regulativet er som en kinesisk Mur om de københavnske Sætterier. Vi kan dog berolige dem. Kontoret har allerede her vist sig sin Opgave voksen og har lige saa vel skaffet tilrejsende Provinssættere som københavnske Hjemmefødinger Arbejde. Provinskollegernes Tanke om Kontoret er os i det hele ikke rigtig klar. Vi mener, at det absolut maa være en Behagelighed for de Tilrejsende, straks ved deres Ankomst hertil Byen, at kunne lære Arbejdskonjunkturerne at kende. Saasnart en Tilrejsende henvender sig til Kontoret, vil han af Forretningsføreren kunne faa Und ·retning om Tilbud og Efterspørgsel, og han vil selvfølgelig, hv .d enten Efterspørgslen eller Tilbudet er rigeligt, ubetinget have bedst af straks at faa det at vide. Han kan herefter tage sine Forholdsregler og behøver ikke at »ligge over« i flere Dage i Haab om at faa Arbejde, og saa blive skuffet. Desuden staar det jo enhver Provinskollega frit for, saasnart han faktisk er ledig, da at melde sig til Kontoret, og han vil da kunne komme ind i Numer og erholde Plads, saafremt han kan møde her til den af vedkommende Arbejdsgiver fastsatte Tid. Vi tror netop at den her fastsatte Ordning giver vore Kolleger i Provinserne saa gunstige Betingelser som vel mulig, og vi er ikke i Tvivl om, at naar først man har benyttet Kontorets Medvirkning og sér nøgternt paa Sagen, vil man ogsaa indrømme, at saavel Tanken som dens praktiske Udførelse netop er et godt Skridt fremad til Samarbejde og god Forstaaelse mellem Kollegerne hele Landet over. Var det muligt i Provinserne at skabe lignende Forhold, vilde næppe nogen af de københavnske Rejsende beklage sig der over.

At der ikke skulde næres Tvivl om Kontorets Gavnlighed eller rejse sig Stemmer mod den nye Tingenes Tilstand, kunde næppe nogen være saa sangvinsk at tro, men det er vor fulde Overbevisning, at faar kun Kontoret Lov roligt at virke i det en Gang begyndte Spor, saa vil det, efter de Resultater, der allerede nu foreligger, kun kunne blive til Gavn for os alle og være i Stand til, ved godt Samarbejde mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, at skabe Tilfredshed og regelrette Forhold mellem Tilbud og Efterspørgsel paa det typografiske Arbejdsmarked.

De kvindelige Trykkeriarbejdere.

At enhver Begyndelse er svær er et Ordsprog, som Styrelsen inden for den nye Organisation af Kvinder i fuldt Maal har maattet sande. Trods alle Anstrængelser er det ikke lykkedes at faa Foreningen bragt saa vidt frem, som man havde tænkt sig. Vel var man ved Dannelsen af Foreningen paa det rene med, at den Sløjhed, der som oftest findes i Mændenes Rækker, næppe vilde savnes ogsaa hos Kvinderne — saa i *den* Retning er man ikke blevet skuffet — men man havde dog ventet sig, at den Gærning, man tog fat

paa, vilde have gaaet mere glat. Det er imidlertid ikke sket. Men hvori ligger da Grunden? Er det Fornemhed, Stupiditet eller Skepticisme? Tror Kvinderne, at deres Stilling i Længden kan være holdbar, naar de staar uden Spor af Organisation og ikke under kritiske Forhold har noget som helst Støttepunkt? Kan Kvinderne da ikke faa Øjnene op for, at uden Sammenslutning vil det være dem umuligt at staa imod Strømmen, naar den en Gang vælter ind.

Ganske vist skal man nu ikke tabe Modet, fordi man ikke straks kan aabne Øjnene paa alle dem, der alt for længe har gaaet i Blinde; thi sér man hen til de andre Kvindeorganisationer her i Byen, da vil man kunne faa at vide, at Begyndelsen ogsaa der har været mindre lystelig. Alene et Fag som de kvindelige Herreskræderes, der nu staar som en solidt funderet Organisation, kæmpede i flere Aar med et forbavsende lille Medlemstal, men man holdt ud, og de trofastes Udholdenhed belønnedes ved, at Foreningen nu er saa stærk, at den kan være til Medlemmernes virkelige Gavn. Men hvad der vilde være af stor Betydning for Kvindernes Organisation vilde naturligvis være, om *alle* Mændene tog fat med og stadig søgte at fremdrage Beviser paa dennes store Betydning for Kvinden, søgte at gøre hende klart, hvad der er at opnaa ved Sammenslutning og hvor ringe Betydning den Enkelte har imod en fast, stærk Organisation.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening har nu bestaaet 1/2 Aar; det er ikke nogen lang Levetid og man kan vel ikke undre sig over, om den endnu ikke er ude over sine Børnesygdomme; det har været et vanskeligt halvt Aar, og kun ved personlige og pekuniære Ofre fra flere Sider har det været muligt at holde sammen og arbejde videre i det en Gang lagte Spor. Men sløjt er det alligevel, at det store Tal (c. 80), der straks blev indmeldt, efter lidt over en Maaned var gaaet ned til c. 50 og ikke trods Møder og Agitation har været til at bringe højere op. Det er Mangelen paa Tanke for eget Vel, der her gør sig gældende. Vil man tromme sammen til Bal eller Maskerade, saa skal de unge Piger nok give Møde, men det alvorlige gaar de helst udenom.

At vi indenfor vort Fag ikke bør lægge Hænderne i Skødet og lade Kvindernes Organisation gaa som den vil, turde være indlysende. Vi bør alle, Sættere som Trykkere, tage fat. Nu, da der synes at være god Udsigt til Samarbejde og Sammenhold mellem de forskellige typografiske Organisationer, nu bør vi tillige alvorligt tage Spørgsmaalet om Kvindens Stilling med paa vort Program. I andre Fag, f. Eks. hos Bogbinderne, har man fuldt ud forstaaet Betydningen af at organisere Kvinderne, og vi bør ikke staa tilbage. Lad det derfor være en Pligt at agitere blandt alle de paa Bogtrykkerierne ansatte Kvinder, og lad os drage dem alle ind under Organisationen. Enhver, der hjælper med hertil, vil have Overbevisningen om at have hjulpet med til en god Sags Fremme og at have deltaget i et Arbejde, der *kun* kan blive til Gavn for alle Boghaandværkets Udøvere.

Konflikten i Aalborg

er endt til Sætternes Fordel. De har erholdt en Forhøjelse af 4 Øre pr. 1000, saa at Prisen nu er 30 Øre, 50 % Godtgjørelse for Overarbejde til Kl. 10 og 75 % efter 10. — Derimod lykkedes det ikke at faa Ombrækkeren sat ind i sin Plads for længere Tid end 14 Dage. Dette Tilbud modtoges ikke. — En længere Redegørelse, vi har modtaget, maa vente til næste Nr.

Spørgsmaal.

Vilde det ikke være heldigt nu, med de mange kommende Helligdage for Øje, at minde om Tarifens Bestemmelser om Godtgørelse for Søn- og Helligdagsarbejde? Ifjor virkede en lille Paamindelse i den Retning ypperligt paa Steder hvor man havde glemt Tarifens Ordlyd, og jeg tror sikkert det vilde være gavnligt at opfriske den i enkelte Kollegers Hukommelse. P. M.

Vi skal med Fornøjelse efterkomme Hr. P. M.s Opfordring. I Tarifens § 12 siges: — — Regelmæssigt Søn- og Helligdagsarbejde kan ordenligvis ikke finde Sted; forlanges imidlertid Arbejde paa Søn- og Helligdage, godtgøres dette med 50 %. — — — Det er at haabe, at enhver Kollega i sin egen Interesse vil holde sig Tarifen efterrettelig. At arbejde paa Søn- og Helligdage uden Godtgørelse er et ligesaa grovt Tarifbrud som at arbejde under den fastsatte Tusindbetaling, og vil kunne drage de samme Konsekvenser efter sig. RED.

Blandinger.

Typografisk Forbund for Bornholm. Torsdag d. 5. Marts afholdtes af samtlige herværende Typografer et Møde, hvorved blev dannet et »Typografisk Forbund for Bornholm«. At Tanken havde vundet Anklang hos Typograferne, kan ses af, at samtlige 9 til Stede værende straks indmeldte sig i Forbundet. Som Formand valgtes Faktor FRITZ PETERSEN. F.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 14. Hefte udkommet.

Faktor S. Enevold Johansen fejrede Søndag den 8. ds. sit 25-aarige Jubilæum som Medarbejder ved »Middelfart Avis«. I Dagens Anledning indløb en stor Del Breve og Telegrammer med Lykønskninger. Fra Odense, Vejle og Fredericias samtlige Lokalforeningsmedlemmer var der sendt Telegrammer, lige som fra en Del Kolleger rundt om i Landet. Hr. Johansen modtog fra sin Principal bl. a. en stor elegant Sølv-Bordopsats og fra Typograferne en stor flot Pibe. Om Aftenen havde Principalen arrangeret et Jubilæumsgilde, hvortil Jubilaren og Hustru samt øvrige Familie, som og Typograferne var indbudt. At der her herskede en hjærtelig og fornøjet Stemning (der forøgedes ved et Par i Dagens Anledning ret originalt udstyrede Sange) er en Selvfølge. Johansen kan med Tilfredshed og Glæde se tilbage paa de svundne Dage og det er at ønske, at han endnu i mange Aar maa færdes her. Han har stedse vist sig som en god Kollega, der altid har været villig til at støtte med Raad og Daad, og hans Hjem har altid været et gæstfrit Samlingssted for de Typografer, han i den lange Aarrække har arbejdet sammen med. C—N.

Da næste Numer af »Typ.-Tid.« paa Grund af Helligdagene skal være trykt Onsdag Eftern., maa alle Meddelelser til Bladet være Red. i Hænde **senest** *Mandag Aften.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: V. PETERSEN.

Fællesstyrelsesmøde d. 15. Marts.

Til Stede »Ny typ. Foren.«s Styrelse med Undt. af Rasmussen. Fra »Den typ. Foren.« alle mødt undt. Lauritzen (syg). Dirigent J. W. Jensen. Svarskrivelser fra Udlandet ang. Gensidigheden forelaa. Fra enkelte Lande, bl. a. Schweitz og Italien, manglede endnu Svar; Norge havde foreløbig nægtet at indrømme »Ny typ. Forening« Gensidighed. V. PETERSEN indledede Mødet og beklagede Norges Stilling, som for en Del skyldtes »Ny typ. Foren.«s egen Holdning. A. LARSEN fandt det utaknemligt af Norsk Centralforening, naar man saa hen til de store Bidrag, Kristiania-Strejken havde erholdt fra »Ny typ. Forening«. Styrelsen kunde ikke paa egen Haand deponere Pengene før Medlemmerne var spurgt. THORVALD NIELSEN fandt som FASMER og BARNEWITZ, at »Den typ. Foren.« havde gjort, hvad den var forpligtet til i Følge Kontrakten, udover dette vilde han gøre sin Anbefaling om en forandret Stilling for Norges Vedkommende afhængig af »Ny typ. Foren.«s Standpunkt til Kongressen. Efter en lang Diskussion toges Skrivelserne til Efterretning. — Beretningen fra Arbejdsanvisningskontoret og Forstaaelsen af § 19 i Tarifen gav Anledning til en meget indgaaende Diskussion. Mødet hævet.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Fællesmøde med »Den typ. Trykkerforening«s Styrelse Fredag den 20. Marts, Kl. 9 i Danas Have.

Styrelsesmøde Søndag d. 22. Marts, Kl. 11 i Thalia.

FORMANDEN.

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter

fra 1. Juli til 31. December 1890.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokal-foreningerne	Ordinær Kontingent: Juli Kvartal	Ordinær Kontingent: Oktober Kvartal	Bidrag til Begravelseskassen.	Tilbagebetalt Laan	Andre Indtægter	Modtaget af Hovedkassen	Kassebeholdn. fra forrige Halvaar	Tilsammen Indtægt i Halvaaret
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	181 60	184 40	91 50	15 »	4 »	400 »	14 99	891 49
Aarhus	347 60	354 40	175 50	9 »	4 »	400 »	15 »	1305 50
Assens	28 50	28 50	13 »	» »	» »	25 »	15 »	110 »
Esbjerg	20 80	20 80	10 40	7 »	» »	» »	15 »	74 »
Faaborg	35 10	36 30	15 90	» »	19 20	» »	14 22	120 72
Fredericia	49 60	44 80	23 60	» »	2 »	» »	15 »	135 »
Helsingør	40 »	36 40	19 10	» »	» »	» »	15 »	110 50
Herning*)	30 »	20 80	12 70	» »	40 »	» »	» »	103 50
Hillerød	73 20	75 20	37 10	» »	4 50	» »	15 »	205 »
Hjørring	63 20	68 »	32 80	» »	» »	84 45	15 »	263 45
Holbæk	96 80	92 »	47 20	10 »	2 »	50 »	15 »	313 »
Holstebro	36 40	32 40	17 20	» »	» »	» »	15 »	101 »
Horsens	100 80	96 40	49 30	» »	» »	300 »	15 »	561 50
Kallundborg	52 80	52 80	26 40	» »	2 »	51 45	15 »	200 45
Køge	36 »	40 80	19 20	» »	2 50	» »	15 »	113 50
Kolding	155 60	166 »	80 40	» »	4 »	50 »	15 »	471 »
Middelfart	42 80	46 40	22 30	» »	4 »	» »	15 »	130 50
Maribo	35 20	32 80	17 »	» »	» »	» »	15 »	100 »
Nakskov	40 60	43 20	21 »	» »	» »	50 »	8 3	163 3
Næstved	76 »	89 20	41 30	» »	» »	15 »	15 »	236 50
Nyborg	31 20	31 20	15 60	» »	» »	15 »	15 »	108 »
Nykøbing, F.	41 20	39 60	20 20	» »	» »	» »	15 17	116 17
Nykøbing, M.	20 80	20 80	10 40	» »	» »	» »	15 »	67 »
Odense	257 80	270 20	129 50	» »	2 »	» »	19 23	678 73
Præsto	13 60	14 »	6 90	» »	» »	» »	15 56	50 6
Randers	126 »	123 20	62 30	5 »	10 »	68 36	15 »	409 86
Ribe	15 60	15 60	7 80	» »	» »	30 »	14 91	83 91
Ringkøbing	27 20	30 40	14 40	» »	» »	15 »	15 »	102 »
Ringsted	47 60	53 20	25 20	» »	» »	» »	15 »	141 »
Roskilde	47 60	53 60	25 30	» »	6 50	50 »	15 »	198 »
Rudkøbing	26 »	28 »	13 50	» »	» »	» »	15 »	82 50
Rønne	30 40	36 40	16 70	» »	» »	» »	14 44	97 94
Skanderborg	31 20	35 20	16 60	» »	» »	65 »	15 »	163 »
Silkeborg	29 60	31 20	15 20	» »	8 »	» »	» »	84 »
Skive	33 20	34 40	16 90	» »	2 »	50 »	14 31	150 81
Slagelse	63 20	64 »	31 80	» »	» »	» »	15 »	174 »
Stege	25 20	20 80	11 50	10 »	» »	» »	5 76	73 26
Sorø	20 80	20 80	10 40	» »	» »	30 »	28 83	110 83
Stubbekøbing	25 20	26 »	12 80	» »	» »	10 »	14 16	88 16
Svendborg	126 96	129 72	64 30	10 »	2 »	» »	13 89	346 87
Thisted	42 40	44 »	21 60	» »	» »	100 »	15 »	223 »
Varde	47 60	48 40	24 »	» »	2 »	100 »	15 »	237 »
Vejle	41 60	42 40	21 »	» »	» »	30 »	15 »	150 »
Viborg	73 60	73 20	36 70	4 »	26 90	20 »	15 »	249 40
	2788 36	2847 92	1403 50	70 »	147 60	2009 26	628 50	9895 14

Udgift.

Lokal-foreningerne	Rejseunderstøttelse: Juli Kvartal	Rejseunderstøttelse: Oktober Kvartal	Arbejdsløshedsunderstøttelse	Sygeunderstøttelse: Juli Kvartal	Sygeunderstøttelse: Oktober Kvartal	Begravelseshjælp	Invalideunderstøttelse	Udlaant	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Tilsammen Udgift i Halvaaret	Kassebeholdn. den 31te December
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	67 13	53 33	18 75	117 25	40 25	200 »	» »	» »	10 10	369 62	876 49	15 »
Aarhus	51 80	70 75	52 50	189 »	173 25	400 »	»	8 »	17 1	328 19	1290 50	15 »
Assens	23 90	18 »	» »	31 50	» »	» »	» »	» »	» 57	21 3	95 »	15 »
Esbjerg	28 12	11 39	» »	» »	» »	» »	» »	» »	1 36	18 12	59 »	15 »
Faaborg	32 30	14 65	» »	» »	» »	» »	» »	7 »	» 88	55 »	109 83	10 89
Fredericia	27 6	33 48	» »	24 50	» »	» »	» »	» »	1 33	33 19	119 56	15 44
Helsingør	24 66	9 74	» »	» »	» »	» »	12 »	1 86	47 24	95 50	15 »	
Herning*)	12 34	10 45	» »	5 25	» »	» »	» »	1 84	65 »	94 88	8 62	
Hillerød	21 29	13 67	» »	» »	» »	» »	» »	1 86	153 18	190 »	15 »	
Hjørring	24 60	27 40	» »	28 »	54 25	» »	» »	» »	2 95	111 25	248 45	15 »
Holbæk	26 73	23 48	52 50	» »	119 »	» »	» »	» »	2 40	73 89	298 »	15 »
Holstebro	38 36	17 25	» »	» »	» »	» »	» »	» 96	29 43	86 »	15 »	
Horsens	27 40	26 52	23 75	» »	33 25	300 »	» »	2 9	133 49	546 50	15 »	
Kallundborg	31 20	28 5	» »	73 50	» »	» »	» »	1 50	51 20	185 45	15 »	
Køge	24 18	28 80	» »	8 75	5 25	» »	» »	1 10	30 42	98 50	15 »	
Kolding	51 57	33 18	110 75	15 75	19 25	» »	» »	1 39	224 11	456 »	15 »	
Middelfart	23 10	20 35	» »	» »	» »	» »	» »	» 80	71 25	115 50	15 »	
Maribo	15 48	14 40	» »	» »	» »	» »	» »	1 32	53 80	85 »	15 »	
Nakskov	18 64	16 60	» »	» »	61 25	» »	» »	4 20	47 34	148 3	15 »	
Næstved	24 14	26 55	» »	35 »	26 25	» »	» »	2 15	107 41	221 50	15 »	
Nyborg	46 78	22 52	» »	» »	7 »	» »	» »	1 80	5 »	83 10	24 90	
Nykøbing, F.	22 7	26 35	» »	» »	» »	» »	» »	1 53	50 »	99 95	16 22	
Nykøbing, M.	17 8	9 32	» »	» »	» »	» »	» »	1 22	24 38	52 »	15 »	
Odense	54 32	30 83	76 25	7 »	19 25	» »	» »	5 8	470 »	662 73	16 »	
Præsto	12 60	16 20	» »	» »	» »	» »	» »	1 1	10 »	39 81	10 25	
Randers	57 45	42 75	» »	17 50	» »	» »	» »	2 79	274 36	394 85	15 1	
Ribe	28 53	16 45	» »	» »	» »	» »	» »	» 82	23 »	68 80	15 11	
Ringkøbing	47 75	21 98	» »	» »	» »	» »	5 »	1 14	11 13	87 »	15 »	
Ringsted	32 99	14 21	» »	» »	» »	» »	» »	2 25	76 55	126 »	15 »	
Roskilde	46 48	40 44	» »	28 »	» »	» »	» »	1 73	66 35	183 »	15 »	
Rudkøbing	16 80	16 80	» »	14 »	15 75	» »	» »	» 54	3 61	67 50	15 »	
Rønne	» »	» »	» »	8 75	10 50	» »	» »	» 38	64 »	83 63	14 31	
Skanderborg	19 62	17 »	» »	» »	73 50	» »	» »	» 72	37 16	148 »	15 »	
Silkeborg	20 48	13 32	» »	» »	» »	» »	6 »	» 40	28 80	69 »	15 »	
Skive	26 61	16 92	73 50	» »	» »	» »	» »	1 2	14 »	132 5	18 76	
Slagelse	71 20	24 50	» »	» »	» »	» »	» »	7 60	55 70	159 »	15 »	
Stege	7 20	4 40	» »	» »	» »	» »	» »	» 73	45 93	58 26	15 »	
Sorø	22 18	11 16	» »	» »	» »	» »	30 »	2 »	20 »	85 34	25 49	
Stubbekøbing	29 42	12 20	» »	» »	» »	» »	» »	1 35	30 »	72 97	15 19	
Svendborg	23 40	19 45	43 75	24 50	14 »	» »	» »	1 36	206 50	332 96	13 91	
Thisted	23 51	26 20	» »	80 50	82 25	» »	» »	1 28	» »	213 74	9 26	
Varde	25 66	15 84	102 50	8 75	35 »	» »	» »	1 28	32 97	222 »	15 »	
Vejle	22 24	24 36	» »	10 50	26 25	» »	» »	2 74	48 91	135 »	15 »	
Viborg	38 91	20 85	78 75	» »	33 25	» »	» »	3 27	59 37	234 40	15 »	
	1307 29	961 89	633 »	728 »	848 75	900 »	30 38	»	101 77	3681 88	9230 78	664 36

B. Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	4321	10
Reservefond ved Udløbet af do.	2448	10
Begravelseskassens Beholdning	1934	33
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/6 til 11/12 90:		
af Kassebeholdningen Kr. 62.95		
af Reservefonden - 43.95		
af Begravelseskassen - 30.45		
	137	35
Bidrag fra Lokalforeningerne	3681	88
»Den typografiske Forening« har fra 1/7 til 31/12 udbetalt til Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« 410 Kr., medens omvendt sidstnævnte Forening i samme Tidsrum har udbetalt til førstnævnte Forening Kr. 435.68		
	25	68
Andre Indtægter: Et udstødt Medlems svigagtig modtagne Laan tilbagebetalt Kr. 12.00		
Inddrevne ældre Laan - 13.30		
	25	30
	12573	74

Udgift.

	Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne	2009	26
Andel i Trykning af »Typ.-Tid.«	599	64
Porto m. m.	58	87
Tryksager	207	57
Bladhold	9	32
Andre Udgifter	190	50
Gage til Formanden 50 Kr., do. til Kassereren 62.50 Kr.	112	50
Reservefond i Følge forrige Regnskab Kr. 2448.10		
Renter i Halvaaret - 43.95		
Henlagt i do. - 275.00		
	2767	5
Begravelseskassens Beholdn. i Følge forrige Regnskab Kr. 1934.33		
Bidrag i Halvaaret - 1403.50		
Renter i do. - 30.45		
Kr. 3368.28		
Udbetalt i Halvaaret - 900.00		
Kr. 2468.28		
Heraf fradrages 1/5 af Foreningens samtlige Administrationsudgifter Kr. 136.10		
	2332	18
Kassebeholdning i Hovedkassen 31/12 90	4286	85
	12573	74

Kolding, d. 6. Februar 1891.

ULRIK PETERSEN,
Kasserer.

Ved foretaget Eftersyn bevidne vi med vor Underskrift, at Hovedkassens, Reservefondens og Begravelseskassens Beholdninger er til Stede.

Kolding, d. 10. Februar 1891.

H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT. WARBERG. TORKILD PETERSEN. FR. WEISS.

Ovenstaaende Regnskab er af Undertegnede revideret og befundet overensstemmende med Bilagene.

Nakskov, d. 6. Marts 1891.

ALF. HANSEN. BERNH. NIELSEN.

*) Paa Grund af forskellige Mangler ved April Kvartals Regnskab maatte dette returneres flere Gange, og blev for sent bragt i Orden til at kunne medtages paa forrige Halvaarsregnskab. Det er nu sammen-

Ny Medlemmer: JENS CHRISTIAN RUDOLF LÆSSØE (udl. 1/4 91 hos Rud. Svendsen). MORITZ MICHAEL VALDEMAR RØDER (udl. 24/6 68 hos Rosenstand i Rudkøbing, tidl. Medl.), arb. hos O. C. Olsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Snedkerstrejken. Eksprestrykkeriets Pers. (1.—2.) 1.15, J. Cohns (1.—2.) 3.45, Rasmussen & Olsens 2.70, Thieles (1.—2.) 1.50, F. E. Bordings 6.35, Politikens 4.80, Dagbladets 4.40, N. Cohns 2.26, Nielsen & Lydiches 3.05, Aamodts 2.00, Avisens (2) 3.00, Adresse-Avisens (2) 4.50, Jørgensen & Co.s (2) 2.55, Nogle Bladsættere 1.00, Græbes 5.05, Lunos 2.10, Møller & Thomsens 1.50, Nationaltidendes 2.00, Triers 8.22 — tils. Kr. 61.58.

Med de tidl. indk. Kr. 28.85 ialt Kr. 90.43.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Bogbinderne. Politikens Personale Kr. 3.25.
Med de tidl. indk. Kr. 3.10 ialt Kr. 6.35.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Reservefondet** har jeg endv. modtaget: Social-Dem. (8 Mand) 1.00, e 0.25 — tils. Kr. 1.25.
Med de tidl. indk. Kr. 462.94 ialt Kr. 464 19.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: Weel 2.00, A. R. Andersen 2.00, F. F. Nielsen 2.00, Oscar Olsson 2.00, Chr. Jensen 2.00, Andreas Jensen 10.00, Krakau 2.00, G. Lundeberg 2.00, Ch. 0.25 — tils. Kr. 34.25.
Med de tidl. indk. Kr. 43.00 ialt Kr. 77.25. G. CLAUSEN.

Friv. Fond. En Rest fra Jule-Uddelingen 2.49.
Med de tidl. indk. Kr. 2.24 ialt Kr. 4.73. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Afstemningsblanketternes Indsendelse

senest *den 24. ds.* bringes i d'Hrr. Lokalformænds velvillige Erindring.
Kolding, d. 18. Marts 1891. H. F. RASMUSSEN.

Kundgørelse.

Som Supplement til Kundgørelse af 24. f. M. vil Typograf J. CLAUSEN, Grenaa, Randers Lokalforening, være at optage i »Dansk typ. Foren.« som tiltraadt fra »Ny typ. Foren.«, Københavnn.
Kolding, d. 18. Marts 1891. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Efterlysninger.

Medlem *Nr. 52,* CARL HANSEN, sidst af Rudkøbing Lokalforening og Medlem *Nr. 431,* FR. AUG. PØDENPHANT, sidst af Skive Lokalforening, har at melde sig snarest til Hovedbestyrelsen.
Kolding, d. 18. Marts 1891. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadt: Køge (Østsj. Folkebl.), 529, JOHAN JØRGEN PEDERSEN, sidst arb. i Svendborg.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag d. 21. ds. intet Møde.
Lørdag d. 28. ds., Kl. 9 præcis: *halvaarlig Generalforsamling* med Regnskabets Godkendelse og Styrelsesvalg.
Paaskemorgen Kl. 9 fra Trianglen: *Fodtur.* STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Det offentlige Møde d. 11. Marts 1891. FORMANDEN aabnede Mødet og bød Forsamlingen velkommen, og gav derpaa Ordet til Hr. Journalist A. C. MEYER. Han paaviste i et smukt og klart Foredrag hvor nødvendigt det var for Kvinden, hvis Arbejde stedse blev betalt med den laveste Løn, at organisere sig i Lighed med Manden. Taleren fremhævede, at Grunden til Kvindernes Indtrængen i Fabriken og Værkstederne, maatte søges i, at Maskinerne mere og mere havde ophævet de smaa Haandværksbedrifter. Man maatte ikke tro at Kvinden, fordi hun i Fortiden ikke deltog i Arbejdet udenfor Hjemmet, derfor intet bestilte, nej, hun maatte slide ligesaa meget indenfor Hjemmets fire Vægge, thi den Gang tilvirkede man mange Ting selv, som man nu driver fabriksmæssig; man mastte saaledes selv baade brygge, bage og spinde, Ting, som aldeles ikke kan betale sig for hver enkelt Husstand nu at tilvirke.

Af alle Klasser stod Arbejderen lavest, men lavere endnu stod den kvindelige Arbejder, thi Kapitalisten vilde altid benytte sig af hendes Svaghed til at trykke Lønnen ned til det mindst mulige, og saaledes ikke alene udbytte hende til egen Fordel, men tillige bruge hende som Modvægt overfor Mandens berettigede Fordringer; det er derfor af yderste Nødvendighed for Kvinden, at organisere sig og støtte Manden i hans Kamp for bedre Tilstande. Det kan ikke nytte, at Manden vil forbyde Kvinden at søge sit Brød ved hvad hun finder stemmer overens med hendes Tilbøjeligheder og Kræfter; det har Manden ingen Ret til, han maa søge at faa hende til at insé det urimelige i, at hun slet intet udretter i den fælles store Opgave: at skabe en bedre Fremtid for os alle. Selv om mange unge Piger vil indvende, at de har det meget godt, som de nu har det; de er maaske hos deres Forældre, og den lille Løn de tjener, kan maaske nok være tilstrækkelig til deres smaa Fornødenheder, saa maa de dog huske paa der kommer en Tid, da de tvinges til at deltage i den Kamp som Manden fører, og den Tid kommer, naar de en Gang bliver gift med en Arbejder og skal leve af den Løn, der bliver budt Arbejderne nu for Tiden. Taleren paaviste ved statistiske Beregninger hvorledes Kvinden mere og mere kom til at spille en fremtrædende Rolle paa Arbejdsmarkedet. Det var derfor nødvendigt at organisere Kvinden, for ved Hjælp deraf, at stille hende paa lige Fod med Manden, i Henseende til Løn og Arbejdstid. Kvinden behøver ikke at frygte for, om disse Fordringer blev stillet. at Arbejdsgiveren vilde beholde Manden og lade Kvinden gaa, thi dels vilde det være umuligt for en Mester at erstatte alle de Tusinder af Kvinder med Mænd. Der findes for Resten allerede nu, f. Eks. i Tobaksfaget, mange Steder hvor Kvinden staar paa et ganske overordenligt Trin i Lønspørgsmaalet. Taleren sluttede sit Foredrag med at tilraade saavel de mandlige som kvindelige Tilstedeværende, at slutte sig til de bestaaende Organisationer inden for deres Fag, som det eneste Middel til at opnaa bedre faglige og materielle Vilkaar

Efter at Formanden havde takket Hr. MEYER for hans Foredrag, fik Frk. CATHRINE CHRISTENSEN Ordet. Hun kunde i alt væsenligt slutte sig til Hr. Meyer og mindede Forsamlingen om, at ingen maatte sige: »Hvad kan det nytte, at jeg er med, jeg kan jo intet gøre?« — Det var ganske sandt, at den enkelte intet formaaede, men stod et Fags Arbejdere, hvad enten det var Kvinder eller Mænd, samlede, da vilde de til enhver Tid danne en Magt, der kan forsvare deres Interesser. Hun anbefalede ligeledes at slutte sig til Organisationerne.

Der efter fulgte en livlig Diskussion, hvori saavel Medlemmer af Bogbindersvendeforeningen som af De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening havde Ordet og der udtaltes Haabet om, at de ved Bogbinderierne ansatte Kvinder vilde slutte sig til sidstnævnte Forening, der var tilgængelig for alle ved Boghaandværk ansatte Kvinder.

Sluttelig vedtoges enstemmig følgende Resolution: »Forsamlingen anerkender Nødvendigheden af en stærk og enig Organisation i Bogfagene saavel som i alle andre Fag. De Tilstedeværende forpligter sig til af al Magt at virke for Tilslutning til de bestaaende Foreninger for Mænd og Kvinder inden for Bogfagene.«

Meddelelse fra Arbejdsanvisningskontoret.

Skriftlige Forespørgere anmodes ved Anmeldelse herom til Forretningsføreren, at opgive — foruden deres Navn — Bopæl, Beskæftigelse, Arbejdssted og Forening. Ligeledes det bestemte Sted man søger.

Rettelse.

Vi er gjort opmærksom paa, at der i Hr. V. PETERSENS Svar til Hr. L. JACOBSEN i »Typ.-Tid.« Nr. 9 er indløbet en Talfejl, der dog næppe kan misforstaas. Der staar opført for 4 Numre af 1889: 240 Kr., skal være *140.* Vi berigtiger saa meget hellere denne Fejl, da den nævnte Sum, 240 Kr., passer med Summen for 4 Numre af 1890, og der herved er fremkommet nogen Misforstaaelse.

Brevkasse.

Red.-Udv. f. Prov.: Den modtagne Artikel fra Viborg maa vente til næste Gang. Nogle Oplysninger maa først indhentes.

Husk F. H. Jean-Jensen, **Husk!**
Vognmagergade 6, St.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 13
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 27. Marts 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Mere og mere paatrængende bliver dette Spørgsmaal. Det fordrer sin Løsning. Det gælder da om, at Løsningen sker paa en saadan Maade, at alle kan være tjent dermed, være i Forstaaelse dertil og at hvad der hidtil er samlet, ikke spredes. Alle maa være med, naar der skal opnaas Resultater, og ingen maa luske sig fra det, thi det skulde jo i første Række komme alle tilgode. Det angaar saaledes alle.

Naar jeg derfor skal tillade mig at yde et Bidrag til Diskussionen om nævnte Spørgsmaal, da er det i Følelsen af, at Sagen er ved at gaa ind i et galt Spor, og som Følge deraf befrygter Sammenstød med Ødelæggelse og Forvirring: Føre til en Spaltning af Provinskollegerne i to Lejre, hvad vi under alle Omstændigheder maa undgaa; thi *det* maa vi have lært, at uden Sammenhold og Opofrelse naar vi intet.

Paa Repræsentantmødet i Roskilde stillede Holbæk-Kollegerne en Ændring til Arbejdsløshedskassen, gaaende ud paa, at stryge Ordene »uforskyldt Arbejdsløshedsunderstøttelse« af dette Afsnits Grundparagraf. Ved Vedtagelse deraf havde »Dansk typ. Forening« faaet Lønspørgsmaalet paa sit Program. Som Ordfører for Hovedbestyrelsen og det for denne Afdeling nedsatte Udvalg udtalte jeg mig, med den da foreliggende Situation for Øje, bestemt imod denne Ændring, samt betonede, »at Spørgsmaalet burde løses ad anden Vej«.

Forholdene mellem de typografiske Organisationer her i Landet har siden undergaaet saa betydelige Forandringer, at denne Udtalelse nu ikke længere fuldt ud passer paa Forholdene. De Veje, man den Gang nødtvungen kunde have betraadt, var kun Omveje, ad hvilke man med betydelige Ofre *maaske* kunde have naaet Maalet. Situationen er nu klarere, thi det er gaaet op for *alle* vore københavnske Kolleger, baade socialdemokratiske, liberale og konservative, at Sagen kun kan løses ved Fællesoptræden: at man kun kan hævde vundne Fordele, slaa Bom for »den vilde Konkurrence« eller skabe ny, gunstigere Livsbetingelser for den typografiske Arbejder ved en fælles, bestemt, men besindig Optræden.

Det samme maa Provinskollegerne have lært af hele Arbejderbevægelsens Udvikling paa den ene Side og Kapitalens Sammendragning og Hensynsløshed paa den anden Side. Man maa nu indsé, at skal de bedst situerede blandt os bevare deres Stillinger, saa gælder det om at hæve den større Halvpart af uheldigere stillede Kolleger op paa en saadan Højde med Hensyn til Tilfredsstillelse af Livsfornødenhederne, at de ikke lader sig bruge som viljeløse Redskaber i »den vilde Konkurrences« Tjeneste.

Bevidstheden om dette har altsaa ikke alene til Følge, at man stræber efter at skabe taalelige Arbejdsvilkaar for sig selv *og andre*, men man bidrager tillige sit til, at løfte Faget op fra den sørgelige Forfaldsperiode, hvori det i en al for lang Tid har befundet sig.

Vil da Dannelsen af Fagforeninger for Typografer rundt om i Provinsbyerne ikke føre til det samme Maal? Jo, for saa vidt det vil kunne lykkes at samle alle. Men det er netop det, jeg betvivler. Jeg frygter for, at et lille Mindretal vil holde sig tilbage for at yde Ofrene, vil se, »hvad det bliver til«. Og skulde denne Tvivl være rigtig, da har man opnaaet at drive en Kile i selve »Dansk typ. Forening« ad en Vej, som man i Øjeblikket ikke tænker paa; thi man hidfører de samme Forhold, som har været raadende de sidste 6 Aar i København, hvor der har staaet én Forening med Understøttelsesspørgsmaalet og en anden med Lønspørgsmaalet øverst paa sit Program. Mistænkeliggørelse og Favorisering vil blive Følgen. Spliden er opstaaet og Splittelsen indtraadt.

Med det foreliggende for Øje, gælder det derfor først om, at faa Klarhed over selve Sagens Nødvendighed, at dens Løsning paatrænger sig hver enkelt, fordi Sagen i første Række angaar hver enkelt selv. Er en saadan Bevidsthed til Stede — og den *er* i Fremmarsch — da vil det ogsaa ganske naturligt gaa op for enhver, at alene vor Understøttelsesforening magter at drage det store Læs uden Vaklen og uden at vælte. Thi ved besindig Optræden, ad Forhandlingens Vej, med den en Gang vundne Autoritet, vil vi med en betydelig Besparelse af Administrationsomkostninger igennem denne *ene* hævdvundne og med Arbejdsgiverne fortrolige Organisation langt lettere kunne skabe bedre Forhold til Stede i Faget og for Fagets Udøvere end gennem en ny uprøvet og med Mistillid set Fagforening.

Min Anskuelse er *nu* derfor den, at Spørgsmaalet *kun* bør optages til Løsning af »Dansk typ. Forening«, men naturligvis paa en saadan Maade, at det bliver en med de øvrige Formaal sideordnet Afdeling af Foreningens Virksomhed, med selvstændigt Bidrag og Regnskab, men med Forpligtelse for alle til at være med.

Forinden ærede Kolleger nu indlader sig paa at tage Stilling til dette Spørgsmaal, da maa jeg anmode hver enkelt først at undersøge sit *eget* Forhold til Sagen, om han er i Forstaaelse med Nødvendigheden deraf; thi det nytter ikke at skyde sig ind under, at man frygter for, at »der er mange, som vil melde sig ud« eller lign., thi saadanne Udtalelser fremkommer i Reglen som Følge af, at man ikke har klaret sit eget Syn eller fordi man mener for sit eget Vedkommende at være bedst tjent med ikke at have med »en saa farlig Sag« at gøre. Nej, det man maa gøre sig klar over er: Vil det i Længden være muligt for *alle* Kolleger at klare sit Bidrag til Understøttelsesforeningen med de Lønsatser, der for Tiden findes i Faget? Er der som Følge af den overhaandtagende

Smudskonkurrence ikke en Fare for at Lønnen vil dale endnu mere? Og er det derfor ikke enhver Typografs Pligt at bidrage sit til at forhindre dette, og i Forening med humane Principaler at arbejde for saa gode Forhold som muligt paa alle Omraader i Faget? og andre lignende Spørgsmaal. Har man gjort det, da kom med Indlæg i Sagen for eller imod, men lad det ske paa en saadan Maade, at man faar Følelsen af, at det er en alvorlig Sag, hvorom der forhandles, og at den bedste og heldigste Løsning ligger en paa Sinde, ingen Sinde glemmende, at vi skal have alle med, ingen maa blive hjemme, thi da skal det nok lykkes at faa løst dette Spørgsmaal til Held for Organisationen og til Gavn for Fagets Udøvere.

Kolding, i Marts 1891. P. HVIDTFELDT.

En Sejr.

Udsigt til Strejke i Aalborg, stod der i Nr. 12 af »Typ.-Tid.« Ja, der var Udsigt til Strejke, og det havde der været længe. Forholdene paa »Nordj. Folkeblad« (Olufsens Trykkeri) har langt fra været saa gode som de burde være. I sanitær Henseende var Lokalet indtil for et halvt Aar siden vistnok det mest elendige og svinske i hele Landet — et rigtigt Arnested for Brystsyge. Nu er det heldigvis et noget bedre Lokale, der er anvist Sætterne til Udførelsen af deres Gærning. Betalingen paa dette Officin var heller ikke den højeste. Der var en Gang, da Hr. Olufsen gav sine Sættere 32 Øre pr. 1000, men den Tid er forlængst forbi. Nu havde Betalingen i mange Aar været 26 Øre, 4 Øre mindre end paa de andre Avistrykkerier her i Byen. Som naturligt er, havde det længe været paatænkt at søge Lønforholdene forbedrede og paa et Møde i Typografisk Forbund i Februar Maaned blev det vedtaget, saasnart Forbundet var nogenlunde stærkt organiseret til at kunne tage en Tørn, da at stille Fordring til Hr. Olufsen om Lønforhøjelse, saa at Personalet blev stillet lige med de øvrige Avis-Sættere i Byen.

Nu vilde Tilfældet imidlertid at vi skulde komme til at gribe til Vaaben inden den Tid, og vi optog Kampen i Forvisning om, at vi havde alle Kolleger, Landet over, at støtte os til. Til 1ste Marts blev der ansat en ung Redaktør ved »Nordjyllands Folkebl.« Under hans Ægide kom der rigtig Gang i Støvlerne. Nu skal Avisen rigtig være færdig i en Fart. Al Arbejdskraft spændes i Avisen. Akcidenserne maa hvile — indtil Natten. Derved er Arbejdstiden bleven betydelig forkortet for Avissætterne, saa der med den lave Beregning ikke kunde tjenes en nogenlunde anstændig Ugeløn. Medens Ugelønnen saaledes paa de andre Avistrykkerier er 22—25 Kr. kunde Folkebladets Sættere nu kun tjene ca. 18 Kr. Med den ny Redaktør indtraadte altsaa denne forcerede Arbejdsmaade. Han kunde ikke faa Bladet hurtig nok færdig, og hans Gnavenhed lod han gaa ud over Ombryderen, JENS MØLLER, som ellers havde besørget Ombrydningen i henved 17 Aar. Redaktøren forlangte Hr. Møllers Afskedigelse, og Hr. Olufsen var vel nødt til at føje Redaktøren. Det var Lunten, der blev stukket til Krudttønden, og den fængede straks. Nu var der Anledning til at søge Forholdene forbedrede med det samme. Forbundet holdt straks et Møde, og lovede Personalet al mulig Støtte i Tilfælde af en Lønningskamp. Paa dette Møde blev det endvidere besluttet, at Personalet skulde søge selv at faa Sagen ordnet med Hr. Olufsen, uden Forbundets Mellemkomst.

Personalet indgav da en Skrivelse til Hr. Olufsen, hvori de fordrede Møllers Genindsættelse i hans gamle Plads, og samtidig Beregningen sat til 30 Øre pr. 1000, 50 % Godtgørelse for Overarbejde til Kl. 10, og 75 % efter Kl. 10, samt 2 Kr. Tillæg pr. Uge for de faste Arbejdere. Derved blev Lønforholdene stillet lige med de andre Trykkerier. Hr. Olufsen kunde imidlertid ikke give noget bestemt Svar, idet han angav, at han først maatte forhandle med Aktieselskabet, der udgiver »Nordj. Folkebl.«. Da man mente, at Ordningen af Sagen derved vilde trække i Langdrag, afholdtes et nyt Møde i Forbundet, hvor det enstemmig vedtoges at overdrage Ordningen af Sagen til Forbundet. Bestyrelsen tilstillede derefter Hr. Olufsen en Skrivelse, hvori den affordrede ham et bestemt Svar inden førstkommende Lørdag Efterm. Kl. 5. Man var noget spændt paa, hvad Svar Hr. Olufsen vilde give, og man havde næppe tænkt at Svaret skulde komme saa hurtigt som det gjorde, og være saa tilfredsstillende. Skrivelsen modtog Hr. Olufsen mellem Kl. 10 og 11, og allerede ved Middagstid kom der en Stafet med Melding om, at Hr. Olufsen var gaaet ind paa alle de af Arbejderne opstillede Fordringer. Og Kl. 6 modtog Formanden følgende Skrivelse:

»Lønningsforholdene er ordnet imellem mig og mit Personale, og træder i Kraft fra 23. Marts 1891.

Oluf Olufsen.«

Spørgsmaalet om Møllers Genindsættelse i hans gamle Plads kom man forholdsvis let over, om end ikke paa den Maade, som man helst havde ønsket. Hr. Olufsen tilbød ham nemlig Plads i 14 Dage. Men da man gik ud fra, at dette Tilbud kun fremkom for at hjælpe Hr. Olufsen over Vanskelighederne, indtil han fik sig en ny Ombryder, var der selvfølgelig ingen Grund for Møller til at modtage Pladsen, tilmed da han muligvis har Udsigt til en anden Plads her i Byen om kort Tid.

— — Dette er altsaa den første Sejr for det unge Forbund i Aalborg, — det var en værdig Debut. Der er derved vist, hvad der kan opnaas ved ubrødeligt Sammenhold. Lad os haabe, at dette kan blive en Spore til, at der kan blive Fart i Fagforeningsbevægelsen, og vi slutter med de Ord, der skal staa paa Aalborg-Typografernes røde Fane: *Arbejdere, forener Eder!*

Den 16. Marts 1891. TYPOGR. FORBUND I AALBORG.

Typograf-Tidende.

For nogen Tid siden saa jeg i »Typ.-Tid.« en lille Meddelelse om, at Ejerne af dette Blad, havde indgaaet en Overenskomst med »Bogbindersvendeforeningen af 1873« om Ret for denne Forening til at benytte »Typ.-Tid.« Jeg forundrede mig lidt over, at »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse vilde gaa ind herpaa, da der netop indenfor denne Forenings Omraade flere Gange tidligere er hævdet, at der var for lidt Plads i »Typ.-Tid.«

Dog, jeg tænkte ikke nærmere over Sagen den Gang; jeg troede nemlig, at det kun var for kortfattede Foreningsmeddelelser, Bladets Spalter stod aabne for Bogbindersvendeforeningen. Dette viser sig imidlertid i de sidste Nr. af Bladet ikke at være Tilfældet, idet nævnte Forening i disse Nr. har optaget 1—1½ Spalte af Bladet og jeg kan derfor kun beklage, at den ærede Hovedbestyrelse er gaaet ind paa denne Overenskomst.

Det kan ganske vist være meget godt, at der finder et bedre Samarbejde Sted mellem samtlige grafiske Fag; men da vort — *typografiske* — Blad jo er temmelig lille og kun udgaar saa sjældent, tror jeg alligevel ikke det vil vinde videre Sympati, naar til Stadighed en stor Del af det tages i Brug for Typograferne — særlig Provinstypograferne — temmelig ligegyldige og interesseløse Ting. I København slutter Bogbinderne og Typograferne sig maaske mere sammen og danner ligesom et fælles Fag, hvorved de naturligvis har mere fælles Interesse; dette er imidlertid ikke Tilfældet i Provinserne.

Hvad den økonomiske Side af Sagen angaar, da er den vist i dette Tilfælde temmelig uvæsenlig, og selv om der virkelig var nogle faa Kroners Fortjeneste derved, forekommer det mig dog ikke derfor at være nogen Grund til at gaa ind paa denne Ordning — naar vi kan betale alt det øvrige, kan vi ogsaa betale dem.

Jeg vil derfor henstille til Hovedbestyrelsen — og jeg tror, mange slutter sig til denne Henstilling — snarest at faa omændret dette Forhold. M.

Glimrende Forhold.

Det kan maaske interessere Kolleger at høre, hvorledes de typografiske Forhold er her i Byen. I April Maaned f. A. oprettedes her i Byen et nyt Venstreblad af Hr. Rich. Madsen fra Vejle. Bladet begyndte med 1 Faktor, 4 Typografer og 2 Drenge. I Løbet af Sommeren kom der rigtig Liv i Lokalforeningen, idet Backhausens Trykkeri, foruden Faktoren, beskæftigede 5 Typografer. Foreningens Medlemsantal var vokset til 19, og der var da stærk Tale om at søge at formaa Principalerne til at indmelde sig i Foreningen, for at naa over de 20, som nok giver Lokalforeningen en eller anden Fordel. Men hvorlænge var Adam i Paradis? Ved Oktobertid havde Backhausen, foruden Faktoren, 1 Mand fast og en der gik fra og til, men nu er ogsaa denne sidste færdig. Ved Amtstidenden, der gik svært paa Pumperne, var man i Løbet af Sommeren bleven færdig med en Regimentsmusiker, der skulde »lære« og 2 Drenge. Den første blev ked af det, fordi hans Arbejde ikke gav noget af sig, og Drengene tabte nok Lysten. I Oktober eller November blev en af Typograferne afskediget, og Hr. Madsen bød Personalet, der bestod af 1 Faktor, 3 Typografer, 2 Drenge og 1 Maskindrejer, 70 Kr., som dog blev forhøjet til 75, om Ugen for at levere Avisen færdig. Det blev 18 Kr. til Faktoren, 15 til hver Typograf, 3 til hver Dreng og 6 til Maskindrejeren; men ved Enden af dette Bud hed det: *Faste Pladser paa god Løn fra Nytaar.* Disse Mennesker — alle gifte — sled nu med Haabet: ja til Nytaar, saa er vi ovenpaa. Men de havde gjort Regning uden Vært, og denne Vært var en af dem, en Chr. Jensen — bekendt fra sit Arbejde hos Volkersen under Blokaden og sin Faktorvirksomhed ved »Koldingposten«, dog mest bekendt under Navnet GUITO, enten med eller uden Navnet Jensen —, der i April f. A. af Kollegernes Naade blev optaget i Foreningen. Naar de andre om Middagen vandrede hjem, for at spise, saa fik han en Sludder med Mesteren. Denne Sludder var det sikkert, der førte til, at Faktor Ness ved Nytaar fik sin Opsigelse. Der kom nu to Drenge i Lære. De to Typografer fik den første Uge udbetalt 18 Kr., men Ugen efter fik Piben imidlertid en anden Lyd. Principalen havde ikke lagt Mærke til, at Jensen, der nu var avanceret til Faktor, havde opført 18 Kr., han vilde kun give 16. Personalet havde altsaa faaet 2 Kr. for meget sidste Uge. *Det var den gode Løn!* Ugen efter fik den ene af de to tilbageblevne Typografer sin Opsigelse. *Det var de faste Pladser!* Drengene havde bragt det vidt, og nu staar Hr. Jensen — til sine Kollegers salige Ihukommelse — og vor Lokalformand, som de sidste paa Skansen, med, efter hvad Rygterne fortæller, en femte Dreng paa Faldrebet. Hvornaar mon Hr. Jensen selv bliver overflødig? Vel naar han af Drenge har faaet anskaffet Dusinet fuldt.

Viborg, d. 7. Marts 1891. A.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt.* Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet og Biblioteket er **lukket** *2. Paaskedag, hvorimod Biblioteket* **vil være aabent Paaskelørdag i én Time, fra Kl. 8—9.**

Styrelsesmøde d. 22. Marts, Kl. 12.

Alle mødt undtagen Ad. Clausen uden anmeldt Forfald. Efter at en Laantagers Forhold — ved personlig Nærværelse — var ordnet, diskuteredes Indsigelsen mod RØDER. Sekretæren afsender en Skrivelse til Sømandsforbundet, hvori Oplysninger søges ang. de Typografer, der under Sømandsstrejken har været Strejkebrydere. Brev fra en Inkassator vedrørende hans Underskrift paa en Arbejdsløshedsseddel, besvaredes. Meddelelse om Henvendelsen til et blokeret Trykkeri. Styrelsen vil i den nærmeste Fremtid søge at formaa mindre Bogtrykkerier, som formodes at holde sig udenfor tarifmæssige Forhold ind under heldigere Tilstande. Derefter fremsatte FORMANDEN en Sag udenfor Dagsordenen.

Mødet hævet Kl. 2½. Som Sekretær THORVALD NIELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter JENS PETER LARSEN (udl. i Vordingborg 1861), tidl. Medlem, arbejdsløs. Sætterne ROBERT ARTHUR WILLIAM MØLLER og FERDINAND NIELS FRITZ KILIAN (udlærte den 28. Marts 1891 hos Hoffensberg & Trap), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Undertegnede 3 Medlemmer af »Den typ. Forening« nedlægger herved en Protest imod Hr. MORITZ MICHAEL VALDEMAR RØDERS Optagelse i Foreningen, paa Grund af hans Virksomhed under Fyrbøderstrejken i 1890.

L. A. Jørgensens Bogtrykkeri, d. 21. Marts 1891.

CHR. KNUDSEN. F. DIPO. NIELS LARSEN.

Snedkerstrejken. Rasmussen & Olsens Pers. 1.55, Politikens 5.25, I. Cohns 2.10, Dagbladets 4.25, N. Cohns 3.20, Adresse-Avisens 2.50, Aamodts 1.75, Aller (6 Sættere og 3 Trykkere) 2.25, O. C. Olsens 3.10, Avisens 1.65, Nogle Bladsættere* 1.25, Nationaltidendes 2.00 — tils. Kr. 30.85.

Med de tidl. indk. Kr. 90.43 ialt Kr. 121.28.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Bogbinderne. Politikens Personale 4.10, Ferd. Philipsens 0.50, Adresse-Avisens 0.25, O. C. Olsens 3.27, Valentin & Lund 2.20 — tils. Kr. 10.32.

Med de tidl. indk. Kr. 6.35 ialt Kr. 16.67.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: Carl Olsen 5.00, Laur. Chr. Larsen 4.00, Anton Thomsen 4.00 — tils. Kr. 13.00.

Med de tidl. indk. Kr. 77.25 ialt Kr. 90.25. G. CLAUSEN.

Til **Reservefondet** har jeg endv. modtaget: Social-Dem. (8 Mand) 1.60, e 0.25 — tils. Kr. 1.25.

Med de tidl. indk. Kr. 464 19 ialt Kr. 465.44.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Biblioteket.

Efterfølgende Bøger — *der har været udlaant i 3 Maaneder og der over* — bedes Ihændehaverne tilbagelevere snaret:

677, Brandes, Ferd. Lassalle; 91, Fremtidens Nytaarsgave 1873; 424, Kærlighedsbrøde; 465, Daudet, En ung Piges Roman; 310, s—r, Søvnløse Nætter; 258, Pontoppidan, Sandinge Menighed; 419, Besant, Thelema Munkene.

Kataloger faas à 10 Øre. Aabent Kl. 9—11.

BIBLIOTEKAREN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Resultatet af den almindelige Afstemning har været:

Punkt 1 (*Anmesti for »Jyllpst.«-Sætterne fra 1884*): **300 Nej**, 171 Ja, 30 stemte ikke.

Punkt 2 (*Dispensation fra Aldersgrænsen ved Optagelse af ny Medlemmer*): **287 Ja**, 190 Nej, 24 stemte ikke.

Ialt afgivet *501 Stemmer* fra 41 Lokalforeninger (Helsingør, Præstø, Sorø og Skanderborg stemte ikke).

Nærmere i næste Nr.

Kolding, d. 25. Marts 1891. H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Nakskov, FRITZ VIGGO PETER ANDRESEN (udl. hos L. Larsen i Nakskov den 1. Febr. 1891), har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

* I Bladets Nr. 11 er i Specialfortegnelsen over Bidragyderne forsvundet »Nogle Bladsættere« 1.25. Sammentællingen samt Hovedsummen er derimod rigtig.

Tiltraadte fra en gensidig Forening: Skelskør, (Skelskør Avis), 627. WM. LARSEN og 628, TH. THOMSEN (begge tidligere Medlem af Ny typ. Forening).

Bortrejste: Viborg, 26, K. E. FISCHER til Skive. Rudkøbing, CARL CHR. G. HANSEN (paa Rejse), arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Til Styrelsesvalget i de forenede Hjælpekasser er der ialt afgivet 185 Stemmer, heraf erholdt EMIL PETERSEN 104 Stemmer og VALD. HASS 81 Stemmer.

København, d. 22. Marts 1891.

N. HANSEN. WM. SØRENSEN.

Jeg har ved Eftertælling faaet samme Resultat.

23. Marts 1891. P. FASMER.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9: *Halvaarlig Generalforsamling.* Beretning, Regnskabets Godkendelse, Valg af Styrelse i Stedet for Albert Auener og C. E. Bynck, som fratræder efter Tur.

Paaskemorgen Kl. 9 fra Trianglen: *Fodtur.* Der spises eventuelt i Hus. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Tirsdag** Aften fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Til Bogbinderne!

Naar den lille Strejke, der fra først af omfattede 13 Mand, nu har varet paa sjette Uge, saa er det jo en uventet lang Tid. Man maa beundre den Udholdenhed, som d'Hrr. Olsen og Landau har lagt for Dagen, idet de faktisk begge have lidt et stort Tab, som de maaske haaber at kunne faa Erstatning for, hvis det kunde lykkes dem at faa tilstrækkelig »villig« Arbejdskraft til at ride Stormen af med. Hvis Svendene nogen Sinde skulde nødes til at optage Arbejdet før Mestrene ved deres Underskrift har forpligtet sig til at betale efter den opstillede Tarif, saa vil Haabet om en Forbedring af vore Forhold i Almindelighed blive skudt ud i en fjærn Fremtid. Dette maa imidlertid ikke ske. Saa længe Forholdet ikke er ordnet til Tilfredshed, maa de paagældende Værksteder holdes blokerede for al Tilgang. Vi kunne da ogsaa med Glæde notere, at det ikke er lykkedes dem at faa en eneste ordenlig Kollega hverken herfra eller fra Udlandet, til Trods for, at der er gjort Forsøg nok paa det. Nu er 10 af de Strejkende bortrejst efter at have modtaget Rejseunderstøttelse, saa det ikke vil koste Foreningen saa meget i den nærmeste Tid, selv om de tilbageblevne 3 ældre Svende ikke skulde kunne opnaa Arbejde andet Steds. Hidtil har Strejken kostet c. 560 Kr. I frivillige Bidrag er indkommet noget over 200 Kr. Der er jo ganske vist en lang Vej til Bunden af Kassen, men denne skulde jo helst slet ikke røres, for at vor Modstandskraft kan være saa meget større en anden Gang. Vi maa derfor bede vore Kolleger om at betænke, at skal vi opnaa noget, maa vi ogsaa ofre noget. Der forlyder ganske vist fra flere Sider, at Mestrene nu ere kjede af Blokaden; men som sagt: *Indtil Forholdet er ordnet paa tilbørlig Maade, maa Tilgang holdes borte og de Strejkende støttes!*

Ved samme Lejlighed kan der være Anledning til at tænke over, hvad Betydning det vilde have haft for os, om Kvinderne havde været organiserede. Havde de været det, havde de naturligvis ogsaa gjort fælles Sag med os, og Striden kunde ikke have været trukken saa længe ud, da det aller simpleste Arbejde, som de nu kunde hjælpe Mestrene med, ogsaa vilde være standset. Ganske vist stoler Hr. Olsen paa sine Butiker, men der er næppe nogen der tror paa, at han i Længden, for at faa sin Krig frem, skulde give Slip paa den Indtægt, han tidligere har haft af 9 Svende.

Tænk alle over Betydningen af Organisationen for Kvinder og Mænd og tal til alle dem, som ikke forstaar, hvilken Magt der ligger i Sammenslutningen. Agitér alle som én for Tilslutning til vore Organisationer, som den eneste Udvej til at hjælpe os ind i bedre Tilstande.

C. SØRENSEN.

❦

For de mange Beviser paa Velvilje, som jeg i Anledning af mit 25-Aars Jubilæum d. 8. Marts modtog af Hr. Kaptajn CLAUDIUS MADSEN, Trykkeriets Personale, forskellige Lokalforeninger og de mange enkelte Medlemmer rundt omkring i Landet, som hver især kappedes om at gøre Dagen til en uforglemmelig Festdag for mig og mine, bringer jeg herved min hjærteligste Tak.

Middelfart, d. 12. Marts 1891. S. ENEVOLD JOHANSEN.

❦

Til Typograf TEUDT'S 80-aarige Fødselsdag er indkommet følgende Bidrag:

Thieles Personale 4.00, Lunos 1.90, Nielsen & Lydiches 3.20, Hannovers 2.25, Adresseavisens 4.15, Avisens 2.60, I. Cohns 2.60, Dagbladets 3.40, Græbes 3.60, Hohlenbergs 0.30, Carl Lunds 1.00, S. L. Møllers 1.30, Politikens 2.40, Sehultzs 1.00, Valentin & Lunds 2.00, Centraltrykkeriets 2.05, Chr. Eltongs 2.00 — ialt Kr. 39.75.

Den 18. Februar 1891. C. W. NIELSEN.

Ovenstaaende Beløb er mig udbetalt, hvorfor d'Hrr. Typografer takkes paa det hjærteligste. G. W. TEUDT.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

❦

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til

nedsatte Priser

Forhandlingerne

paa

den første danske Bogtrykkerdag

afholdt i København 3—5. Juni 1876.

Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt

over

Typografien i Danmark

i Aaret 1881.

Pris 10 Øre.

Samlede og under ét kun **25 Øre.**

D'Hrr. Lokalforeningsformænd, som godhedsfuldt vil paatage sig Forhandlingen af ovennævnte Skrifter, bedes meddele Ekspeditionen dette snarest.

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.

Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 14
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 3. April 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Fagforeningsbevægelsen i Provinserne.

For kort Tid siden rettede jeg en Anmodning til d'Hrr. Kolleger om at indsende Stemmesedlerne, enten man saa stemte ja eller nej, til Oprettelsen af et typografisk Forbund. Jeg gentager denne Anmodning, idet jeg gør opmærksom paa, at der indtil nu kun er kommet Svar fra 26 af Landets 44 Lokalforeninger. Jeg skal endvidere bemærke, at kun faa har stemt nej til Forbundets Oprettelse, og en enkelt By har stillet sig afventende. De fleste af Typograferne, der er stemt for Forbundet, foretrækker den af Holbæk-Kollegerne foreslaaede Fremgangsmaade, nemlig at søge dannet et Forbund for hele Landet straks. For at kunne realisere denne Plan er et Delegeretmøde nødvendigt til Vedtagelse af Love osv., og Tiden for et saadant Mødes Afholdelse finder jeg naturligst kunde falde sammen med det Stævne af Typografer fra Danmark, Norge og Sverig, der skal afholdes i København i Løbet af Sommeren.

Skulde der mod Forventning ikke komme noget ud af Sagen ved denne Lejlighed, da vil der herfra blive forelagt Kollegerne en Plan til en anden Fremgangsmaade for Agitationen. Da der ved den paatænkte Kongres i København vil blive fremlagt det af Aalborg-Kollegerne samlede statistiske Materiale, var det ønskeligt, at saa mange Lokalforeninger som muligt blev repræsenteret paa Kongressen.

Jeg skal i Dag gøre nogle Bemærkninger til en enkelt By, som har stemt nej til Dannelsen af en Fagforening. Det er *Odense*. Af samtlige derværende Kolleger er der kun én, som har haft Mod til at vedkende sig, at han sympatiserer med Tanken. Alle de øvrige har stemt nej. Af én Stemmeseddel faar man dog at vide, at Afstemningen ikke har været saa ganske frivillig. Der staar nemlig paa denne: »Stemmer nej i Følge en paa en Generalforsamling vedtagen Resolution«.

Jeg havde ventet i »Typ.-Tid.« at se nærmere om, hvad denne Resolution gik ud paa eller en Motivering af den. Men forgæves. Odense-Kollegerne tier stille og tænker formodenlig, at den hellige Grav er vel forvaret. Nu er der Fred igen og ingen Fare. Men det faar ikke hjælpe. D'Hrr. *maa* og *skal* med. Selv om Typograferne der i Byen er nogenlunde godt aflagte, saa kan de ikke holde dem tilbage fra deres kollegiale Forpligtelse til at træde med ind i Rækkerne blandt dem, der kæmper for at opnaa bedre Vilkaar for de lavest lønnede Kolleger. Jeg kan nemlig ikke tro, at d'Hrr. holder dem tilbage, for ikke at støde Principalerne for Hovedet, thi det er min Overbevisning, at Principalerne hellere end gærne sér, at der opnaas regelrette Arbejdspriser, da derved Smudskonkurrencen undgaas. Det er i ethvert Fald mit Haab, at vi nok faar Odensianerne med.

Aarhus har vi heller ikke hørt noget fra. Men de har formodenlig været saa stærkt optaget af Amnestispørgsmaalet, saa alt andet har maattet hvile. I Aarhus er der vistnok et stort Flertal for Fagforeningen.

Hermed skal jeg slutte for denne Gang, idet jeg paany beder de Lokalforeninger, der ligger inde med Stemmesedler angaaende Fagforeningen, at tilbagesende disse snarest, for at Resultatet kan komme til offenlig Kundskab.

Endvidere lægger jeg Kollegerne paa Sinde at virke for en kraftig Tilslutning til det paatænkte Stævne af Typografer i København.

Aalborg, d. 29. Marts 1891.

Med koll. Hilsen
ANTON SCHWARTZ.

Efter at have skrevet ovenstaaende, fik jeg det sidste Nr. af »Typ.-Tid.« i Hænde, og jeg sér deraf, at Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« begynder at beskæftige sig med Lønspørgsmaalet. Undskyld, at jeg nævnede Hovedbestyrelsen, men jeg har en stærk Formodning om, at Hr. HVIDTFELDT taler paa Hovedbestyrelsens Vegne.

Jeg takker Hr. Hvidtfeldt for hans Indlæg i Sagen.

Som ærede Kolleger vil erindre, betonede jeg i et af mine første Indlæg, at jeg ansaa det for naturligst, at Lønspørgsmaalet blev sat ind paa »Dansk typ. Forening«s Program, netop paa samme Maade, som Hr. Hvidtfeldt foreslaar nu, at Formaalet bliver sideordnet med de øvrige af Foreningens Formaal, med selvstændigt Regnskab og Bidrag. Det samme blev ogsaa stærkt betonet af min Ven, JAKOB JENSEN i Aarhus. Den Gang vilde, som ogsaa Hr. Hvidtfeldt indrømmer, Hovedbestyrelsen slet ikke høre Tale herom. Det vil sprænge »Dansk typ. Forening«, sagde den. Nu lader det til, at Hovedbestyrelsen er kommen paa andre Tanker. (Jeg forudsætter fremdeles, at Hr. Hvidtfeldt repræsenterer Hovedbestyrelsen i dette Spørgsmaal). Nu er det *kun* vor store Forening, der kan drage det store Læs uden at risikere at vælte. Hr. Hvidtfeldt er kommen til Erkendelsen af dette, fordi han har faaet Følelsen af, at vi er kommen ind i et galt Spor. Jeg kan ikke indsé, at vi er kommen paa Vildspor. Lønspørgsmaalets Løsning trænger paa med større og større Kraft; det bliver — for at bruge et populært Udtryk — paatrængende nødvendigt, at vi søger at faa det løst paa en tilfredsstillende Maade. Men naar Hovedbestyrelsen ikke vilde have noget med Sagen at gøre, var der ikke andet at gøre end at slaa ind paa den af os betraadte Vej — at faa dannet Fagforeninger. Og at disse kan udrette noget, har vi et smukt Eksempel at opvise her fra Aalborg i de seneste Dage. Det er altsaa et Bevis paa, at selv om vi ikke faar Lønspørgsmaalet ind under »Dansk typ. Forening«, saa kan vi meget godt fortsætte ad den betraadte Vej uden Fare for Splittelse. De enkelte Lokalforeninger kan udrette ikke saa lidt endda.

Har vi først i dette Spørgsmaal faaet samlet alle — eller i alt Fald saa godt som alle — under én Hat, saa kan vi tænke paa at faa det ind under vor Hovedforening.

Men saa vidt er vi langt fra komne endnu. Jeg skal tillade mig at give følgende Oplysninger: Paa de her fra Aalborg til Landets 44 Lokalforeninger udsendte Stemmesedler er der kun kommet Svar fra 26, og af Foreningens ca. 600 Medlemmer er kun ca. 200 stemt for Fagforeningen. Man vil deraf sé, at der skal arbejdes ihærdigt i lang Tid endnu, før der kan være Tale om Stemning for, at Spørgsmaalet skal ind under »Dansk typ. Forening«. Men med Tiden naas det nok. Lad os nu imidlertid først se, hvad der kan udrettes paa Kongressen i København til Sommer. Ingen ser hellere end jeg, at Spørgsmaalet kommer ind paa »Dansk typ. Forening«s Program, men, som sagt, jeg betvivler det lader sig gøre for Øjeblikket.

Idet jeg endnu en Gang takker Hr. Hvidtfeldt for hans Indlæg i Sagen, slutter jeg med koll. Hilsen

ANTON SCHWARTZ.

Amnestien.

300 Nej mod 171 Ja og 30 ikke-stemmende. Dette er vistnok et Resultat, som kommer overraskende for det Flertal af gode Kolleger i Aarhus, der havde bragt dette Spørgsmaal frem og til en Begyndelse varmt og indtrængende anbefalet Hr. Jens Gredsted til Optagelse.

Spørgsmaalet er jo nu afgjort og Eftersnak for saa vidt overflødig; men det kunde dog maaske interessere, særlig Aarhus-Kollegerne, at erfare, hvorledes dette Spørgsmaal kan være opfattet og Afstemningen motiveret. Som Medlem af en af de mindre Lokalforeninger kan jeg kun tale for en lille Brøkdel; men jeg *tror*, og har ved Afstemningen i sin Helhed faaet min Tro bekræftet, at dette Spørgsmaal hos *mange* Kolleger — som hos mig — har faaet en mere end almindelig grundig Drøftelse inden man fik bestemt sig til at sætte sit *Nej* paa Stemmesedlen.

Paa den ene Side forelaa Flertallets Anbefaling, underskrevet med flere bekendte gode Navne, og paa den anden Side Mindretallets: Ingen Øllebrødsbarmhjærtighed. Det er dog vist ikke saa meget denne ofte omtalte Barmhjærtighed, man har været bange for at blive gjort til Indehaver af, som dette, at man ved at godkende denne Amnesti, grundig vilde slaa sig selv for Munden og givet Blokadebrydere Fornemmelsen af, at deres Geschäft ikke er saa farlig endda; de haarde Ord i Kampens Hede er ikke saa slemt ment som sagt; det gælder bare om at holde Ørene stive til det værste Uvejr er drevet over.

Man kan have Deltagelse for en Mand, der i Følge Lovene er hjemfalden til Straf, d. v. s. man beklager den strafværdige *Handling;* men Retten maa have sin Gang, og man kan ikke godt beklage, at en Mand, der virkelig har gjort noget strafværdigt, selv om han ellers i øvrigt kan være en hæderlig Personlighed, skal bøde for, hvad han har gjort. *En Mand maa tage Konsekvenserne af sine Handlinger.*

At Hr. Jens Gredsted har vist sig — fraset sin Handling i 84 — som en Mand, Aarhus-Kollegerne ellers gærne vilde kendes ved og have optaget i Foreningen, dette er til at prise Hr. Gredsted for, og man maa tage sin Hat af for Manden herfor; men forlange en Amnesti, der, som sagt, kunde faa skæbnesvangre Følger for vor Sag i lignende Konflikter, og som vilde gøre alle de den Gang berettiget udtalte harmfulde Bebrejdelser til noget mindre betydningsfuldt — det er for meget forlangt.

Nykøbing F., d. 28. Marts 1891. KARL KRISTIANSEN.

Blandinger.

Majdemonstrationen. Ved Fællesbestyrelsesmødet for de samvirkende Fagforeninger i Tirsdags Aftes vedtoges det efter en længere Forhandling og efter at flere forskellige Forslag var fremkomne, med 123 St. mod 45, at Demonstrationen i Aar for en 8-Timers Arbejdsdag skal afholdes en Søndag.

Sølvbryllup. Faktor hos Firmaet Carl Lund N. HANSEN og Hustru fejrede 2. Paaskedag deres Sølvbryllup. Foruden mange andre Hædersbevisninger modtog Sølvbrudeparret fra en lille Kreds af Typografer et smukt Regulatorur med en Sølvplade med Inskription. Gaven overraktes ved en Deputation, bestaaende af d'Hrr. Fasmer, P. Jensen og Lindberg og var ledsaget af en Adresse med samtlige Giveres Underskrift. Under Festen om Aftenen indtraf forskellige telegrafiske Lykønskninger, hvoriblandt en fra Styrelsen for »Den typ. Forening«. Hr. Hansen er som bekendt Hjælpekassernes Kasserer og har altid været et meget virksomt Medlem i vor Forening.

Den typografiske Forening i Kristiania har, som bekendt, for kort Tid siden sluttet sig til Arbejderpartiet i Krirtiania og tegnet sig som Aktionær i den norske »Socialdemokraten«. Dette Skridt gav »Ny typ. Tid.« Anledning til en Meddelelse om, at man nu i Kristiania agtede at danne en »ny« Forening (formodenlig i Lighed med den herværende »upolitiske«). »Typografiske Meddelelser« oplyser nu førstnævnte Blad om, at der allerede d. 1. December 1889 stiftedes en saadan, nærmlig en *Skruebrækkerforening*, der skulde bidrage til Sammenslutning blandt Typograferne paa et *konservativt Grundlag*. I denne Forening kan »Spørgsmaal, der kunne lede til Stridigheder og forstyrre det gode Forhold mellem Medlemmerne indbyrdes eller lige over for deres Principaler, ikke blive Genstand for Diskussion«. Lovenes sidste § lyder saaledes: »Ingen senere Forandring i Foreningens (eller (Sygekassens) Love kan svække denne Bestemmelse, med mindre den norske Bogtrykkerforening (Principalerne) dertil giver sit Samtykke«. »Ny typ. Tid.« fastholder sin Meddelelses Rigtighed om Dannelsen af en ny Forening af de Typografer, der staar udenfor Organisationen. Om denne Forenings Nytte og Formaal faar man selvfølgelig ingen Oplysning. Bliver den til noget, vil den vel komme til at virke som et Mellemled mellem »Brækkerne« og Principalerne for at knække al fornuftig Organisation.

Ottetimers-Dagen. I »Pacific Scandinav«, et i San Fraucisko udkommende skandinavisk Ugeblad, findes følgende Notits: Seattle, 1. Marts. De herværende Typografer har gjort et stort Skridt fremad paa Menneskerettighedernes Bane, idet de har faaet indført 8 Timers Arbejdstid paa Dagbladene med en Gennemsnitsbetaling af 4 Dollars (15 Kr.) om Dagen. Den ny Arbejdsplan vil ikke alene have til Følge at en større Løn og mere Frihed opnaas, men ogsaa at flere Typografer kan faa Beskæftigelse. Foreningen tæller 220 Medlemmer.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening. Lørdag d. 11. April afholdes en Aftenunderholdning med Assemblé i Thalia. Billetter til Aftenunderholdningen à 25 Øre vil kunne faas hos »Den typ. Foren.«s Bud, Hr. MØLLER, Bogbindersvendeforeningens Bud, Hr. W. BARTRUMSEN, i Foreningslokalet Tirsdag Aften samt hos d'Hrr. BARNEWITZ og LAURITZEN, Politikens Sætteri. Balbaand à 35 Øre for Herrer og 50 Øre for Damer faas Balaftenen i Lokalet. Fortrinlig Aftenunderholdning. Udmærket Musik af Hr. BERTRAMS bekendte franske Orkester. Agitér for Tilslutning. Udførlige Programmer vil blive omdelt ved de to Foreningers Bude.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt*. Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Inkassatorerne mindes om til Stadighed at forlange Arbejdsanvisningskontorets Blanket, naar ny Folk paabegynder Arbejdet de respektive Arbejdssteder og naar saadan ikke kan præsteres straks gøre Anmeldelse her om.

Regnskab over Indsamlingen til Hans Adolf Hansens Enke.

Indtægt.		*Udgift.*			
Aamodts Personale	5.00	Udbetalt i Følge Kvittering af			
Adresse-Avisens	4.00		16/12 90		20.00
Aftenbladets	2.30	do. do.	29/12 90		20.00
Avisens	4.00	do. do.	21/1 91		25.00
Berl. Tid.s	4.40	do. do.	9/3 91		4.95
Cohn, I.	3.35				
Dagbladets	4.50				
Eksprestrykkeriets	1.35				
Eltongs	1.50				
Græbes	2.60				
Hansen, C. N.	2.00				
Hoffensberg & Traps	1.00				
Jørgensen & Co.s	4.25				
Lunds, Carl	2.00				
Lunos	2.55				
Møllers, S. L.	2.45				
Nationaltidendes	3.00				
Olsen, N.	2.00				
Politikens	7.00				
Schultz'	4.00				
Thieles	6.70				
	Kr. 69.95				Kr. 69.95

15. Marts 1891. G. CLAUSEN.

Ovennævnte Sum, Kr. 69.95, har jeg med Tak modtaget.
20. Marts 1891. THERESIA HANSEN.

Dags Dato revideret og funden overensstemmende med Kvitteringer i »Typ.-Tid.« og Bilag.
22. Marts 1891.
V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

Regnskab over Juleuddelingen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Aarhus Lokalforening	55.36	8 Portioner à Kr. 25.00.	200.00
Aalborg Lokalforening	27.00	11 do. à - 15.00.	165.00
Arbejdsløshedsfesten	270.25	14 do. á - 12.00.	168.00
Bordings Personale	6.50	Det frivillige Fond	2.49
Bryn, Normann	1.00		
Cohns, N., Personale	26.50		
Eksprestrykkeriets do.	1.80		
Hjørring Amtstidendes do.	3.00		
Horsens Lokalforening	18.00		
Kjøbenhavns Personale	2.50		
Kolding Lokalforening	32.00		
Nationaltidendes Personale	4.00		
Nielsen, Chr., Fakt., Salgelse	1.00		
Nykjøbing Lokalf. p. F.	13.00		
Næstved Lokalforeniug	14.00		
Politikens Personale	12.25		
Rigsdagens do	4.85		
Roskilde Lokalforening	7.50		
Slagelse, samtlige Typogr.	13.00		
Sommer, N., Slagelse	1.00		
Svendsen, Chr., Faktor, Sorø	2.00		
Triers Personale	14.25		
Viborg Lokalf., nogle Medl. af	3.88		
W. og F.	85		
	Kr. 535.49		Kr. 535.49

15. Marts 1891. G. CLAUSEN.

Dags Dato er ovenstaaende Regnskab revideret og funden overensstemmende med Kvitteringer i »Typ.-Tid.« og øvrige Bilag.
D. 22. Marts 1891.
V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

Fra alle de mange Trængende, der har nydt Godt af ærede Kollegers Offervillighed i Juletiden, har jeg at bringe en hjærtelig Tak.
G. CLAUSEN.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: ROSSING.

Paa Grund af det af Hr. JENS PETER LARSEN udviste Forhold under Kristianiastrejken, nedlægger jeg paa Styrelsens Vegne Indsigelse imod hans Optagelse i Foreningen.
København, d. 2. April 1891. FORMANDEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 5. April Kl. 11 i Thalia.
FORMANDEN.

Ny Medlemmer: CHRISTIAN THERKILDSEN (tidligere Medlem) arbejdsløs. LAURITZ CARL CHRISTIAN EBBESEN (udl. 28. Marts d. A i Brødr. Hornums Trykkeri), arb. samme Sted. HERMAN SCHOU (udl. 1 Januar d. A. hos Ludv. Petersen), arb. hos S. L. Møller.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: JOHAN JØRGEN PEDERSEN (Dsk. typ. Foren., 529), arb. hos Trier.

Udslettet: 1317, JOHAN HARALD NIELSEN (arb. hos Birch).

Til **Reservefondet** har jeg endvidere modtaget: Social-Dem. (8 Mand) 1.00.
Med de tidl. indk. Kr. 465.44 ialt Kr. 466.44.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: F. O. Sørensen 2.00, L. Arnholtz 5.00 — tils. Kr. 7.00.
Med de tidl. indk. Kr. 90.25 ialt Kr. 97.25. G. CLAUSEN.

Bogbinderne. Politikens Personale 3.80.
Med de tidl. indk. Kr. 16.67 ialt Kr. 20.47.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. Laur. Madsens Pers. (2 B.) 1.00, Eksprestrykkeriets (2 B.) 0.95, Græbes 2.90, Hoffensberg & Traps 0.70, Jørgensen & Co. (2 B.) 4.50, Rasmussen & Olsens (2 B.) 2.20, Thieles 0.50, Politikens 5.45, I. Cohns 1.85, Triers 9.21, Bordings 5.30, Nielsen & Lydiches 3.15, N. Cohn (12 Md.) 2.75, Adresse-Avisens 2.10, Lunos 2.10, Aamodts 1.50, Avisens 1.50, Møller & Thomsens (2 B.) 2.90, Nationaltidendes 2.00, Nogle Bladsættere 1.25 — tils. Kr. 53.81.
Med de tidl. indk. Kr. 121.28 ialt Kr. 175.09.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Maskeraden. Da Maskeraderegnskabet ønskes opgjort, bedes d'Hrr. Medlemmer, som endnu ikke har betalt deres Billetter, at gøre det snarest. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:
1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Faaborg* er Typograf F. PETERSEN fra i Dag valgt til Lokalforeningsformand i Stedet for Typograf H. M. SØRENSEN, der er indkaldt til Militærtjeneste.
Kolding, d. 1. April 1891. H. F. RASMUSSEN.

Januar Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænds Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af Januar Kvartals Regnskab.
Kolding, d. 1. April 1891. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag d. 24. Marts. Fraværende: P. HVIDTFELDT (syg).

1. *Meddelelser fra Formanden* ang. to efterlyste Medlemmer.

2. *Overgangen af »Ny typ. Forening«s Provinsmedlemmer* maa være tilendebragt senest til *1. Maj*, hvorom Meddelelse bliver tilstillet »Ny typ. For.«s Styrelse; efter 1. Maj vil de være at betragte som *ny* Medlemmer, om de ønsker Optagelse.

3. Skrivelse fra *Nakskov* Lokalfmd. ang. Lægeattesten for et nyt Medlem. Da denne lyder paa, at vedkommende lider af begyndende Brystsyge, vil Lokalfmd. i Henhold til §§ 24 og 53 have at gøre fornøden Paategning herom i Medlemsbogen.

4. En Skrivelse fra *Styrelsen for »Den typ. For.« i København*, ang. Arbejdsanvisningskontoret besvaredes.

5. *Optællingen af Stemmesedlerne* ang. de to under almindelig Afstemning satte Spørgsmaal, nærmlig det af Aarhus Lokalforening stillede Amnestispørgsmaal for »Jyllpst.«-Sætterne fra 1884, og den af Hovedbestyrelsen begærede Ret til Dispensation fra Aldersgrænsen ved Optagelsen af ny Medlemmer. Der var ialt afgivet *501 Stemmer* fra 41 Lokalforeninger; 4 Lokalforeninger (Helsingør, Præstø, Sorø og Skanderborg) havde ikke indsendt Stemmesedler. Resultatet var, at *det første Spørgsmaal var* **forkastet** *med 300 St.* imod 171, 30 stemte ikke, og *det andet Spørgsmaal var* **vedtaget** *med 287 St.* imod 190, 24 stemte ikke. Stemmegivningen i de enkelte Lokalforeninger faldt saaledes:

Lokalforeningerne	Ialt afg. Stemmer	Amnestispørgsmaalet (Aarhus Lokalf.s Forslag) Ja	Nej	St.ikke	Dispensation fra Aldersgrænsen (Hovedbestyrelsens Forslag) Ja	Nej	St.ikke
Aalborg	34	4	30	»	14	20	»
Aarhus	76	57	18	1	40	26	10
Assens	5	»	5	»	»	5	»
Esbjerg	3	»	3	»	3	»	»
Faaborg	6	4	2	»	4	2	»
Fredericia	8	3	5	»	8	»	»
Helsingør	—	—	—	—	—	—	—
Herning	3	»	3	»	3	»	»
Hillerød	14	1	13	»	4	10	»
Hjørring	13	»	13	»	»	13	»
Holbæk	18	2	16	»	2	16	»
Holstebro	6	4	1	1	6	»	»
Horsens	19	9	6	4	14	2	3
Kallundborg	10	4	6	»	10	»	»
Kolding	28	12	11	5	14	9	5
Køge	7	»	6	1	»	6	1
Maribo	4	»	4	»	4	»	»
Middelfart	9	1	5	3	4	4	1
Nakskov	5	5	»	»	5	»	»
Nyborg	5	5	»	»	4	»	1
Nykøbing F.	6	1	4	1	3	3	»
Nykøbing M.	2	1	»	1	2	»	»
Næstved	15	1	14	»	2	13	»
Odense	51	5	44	2	38	13	»
Præstø	—	—	—	—	—	—	—
Randers	24	15	8	1	4	19	1
Ribe	3	3	»	»	1	2	»
Ringkøbing	7	6	1	»	7	»	»
Ringsted	9	»	9	»	9	»	»
Roskilde	6	1	5	»	»	6	»
Rudkøbing	6	2	3	1	5	1	»
Rønne	6	3	3	»	6	»	»
Silkeborg	6	2	»	4	6	»	»
Skanderborg	—	—	—	—	—	—	—
Skive	6	2	4	»	5	1	»
Skelskør	7	»	7	»	»	6	1
Slagelse	15	6	8	1	14	1	»
Sorø	—	—	—	—	—	—	—
Stege	4	1	3	»	»	4	»
Stubbekøbing	3	»	3	»	2	1	»
Svendborg	18	3	15	»	15	2	1
Thisted	8	»	6	2	8	»	»
Varde	7	1	6	»	4	3	»
Vejle	8	»	7	1	8	»	»
Viborg	11	7	3	1	9	2	»
	501	171	300	30	287	190	24

Nyt Medlem: Odense, PEDER VALDEMAR ARNOLD WELBLUND (udl. d. 28. Marts d. A. i Fyns Stiftsbogtrykkeri i Odense).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Odense, 75, JOHAN EWALD RASMUSSEN (sidst arbejdsløs i Svendborg), 697, J. CLAUSEN (sidst arb. i Grenaa) og 691, R. CHR. JØRGENSEN (sidst arb. i Kolding), Militær. Aalborg (Olufsen), 490, BERTEL VILHELM PETERSEN WARTENBERG (sidst arb. i Aarhus). Viborg (Militærer), 296, ANT. SØRENSEN og 623, N. P. PETERSEN. Skive (Skive Avis), KARL E. FISCHER (fra Viborg) Næstved (Næstved Avis), 534, ANTHON MARIUS KRISTENSEN, sidst arb. i Nakskov. Nakskov, 594, VILHELM CLEMETSEN (sidst paa Rejse).

Bortrejste: Køge, 529, JOHAN JØRGEN PEDERSEN til Næstved (arbejdsløs). Kolding, 691, R. CHR. JØRGENSEN til Odense som Militær. Nakskov, 534, A. M. KRISTENSEN til Næstved i Plads. Odense, 207, S. H. SØRENSEN til Nyborg i Plads. Hjørring, JENS CHR. MØLLER til Aalborg (Militær). Nyborg, 227, LUDVIG RASMUSSEN til Kolding i Plads. Viborg, 28, WOHLERT til København (Militær) og 76, R. J. PETERSEN til Grænsen (Kolding). Randers, ANDERS MARIUS ANDERSEN (arbejdsløs). J. CLAUSEN til Odense i Plads Sorø, 80, AAGE HJELM HAÜSER til Fredericia (Militær).

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Styrelsesmøde Søndag d. 5. April, Kl. 10½. D'Hrr. Styrere anmodes om at møde præcis, da vi Kl. 11 skal have Møde med Styrelsen for »Den typ. Forening«.

P. JENSEN,
p. t. Formand.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

I April og Maj fortsættes Sangøvelsen hver Lørdag; der fortsættes med Indstudering af Södermanns Cyklus »Ett bondbröllop« og mindre Sange til Sommerturene. Nye Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Strejken i Faget. I forrige Uge tilstillede Bestyrelsen Mestrene Landau og P. Olsen en Skrivelse, hvori disse opfordredes til i fælles Interesse at underskrive paa Priskuranten for Guldsnit, da vi formente at d'Hrr. nu efter ca. 6 Ugers Blokade havde haft tilstrækkelig Lejlighed til at overveje Situationen.

Olsen har endnu ikke opnaaet at faa sine 9 Svende erstattede; medens Landau har faaet 2 Umuligheder. Enhver, der kender disse Elementer, vil vel forstaa, at Landau ikke i Længden vil kunne staa sig ved at benytte denne Arbejdskraft.

Mestrene har ikke svaret paa ovennævnte Skrivelse; men da vi fra i Dag kun har én Mand at understøtte, og da vi fremdeles er overbevist om, at ingen ærekær Arbejder, der kan ernære sig paa en ærlig Maade, vil optage Arbejdet før Forholdet er ordnet, saa vil det herefter for vort Vedkommende være en let Sag at udholde Blokaden. Er det ikke gaaet saa glat som vi havde ventet, saa har vi dog givet et Eksempel paa, at Bogbindersvendeforeningen allerede nu kan være en farlig Modstander. Naar vi, som vi haaber, snart kunne samle alle vore Kolleger i Foreningen, vil det være en Magt, som anvendt med Fornuft, nok skal skaffe sig den Respekt, at Mestrene i Fremtiden ikke nægter at forhandle med os.

Lørdagen d. 25. April afholdes en *Aftenunderholdning med Bal* i Rømersgade 22, Festsalen. Da Formaalet er, foruden at berede de Besøgende en fornøjelig Aften, tillige at skaffe Kassen Dækning for de ved Strejken foraarsagede Udgifter, haaber vi paa en stor Tilslutning. Program følger senere.

Styrelsesmøde Fredag d. 3. April Kl. 9 i Tvermosegaard.

FORMANDEN.

Meddelelse fra Arbejdsanvisningskontoret.

Skriftlige Forespørgere anmodes ved Anmeldelse herom til Forretningsføreren, at opgive — foruden deres Navn — Bopæl, Beskæftigelse, Arbejdssted og Forening. Ligeledes det bestemte Sted man søger.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Da der ved Kvartalsskiftet er udfærdiget ny Special- og Hovedlister til Postvæsnet, bedes ærede Medlemmer og Abonnenter om snarest at meddele, hvis der skulde ske Fejl i Omdelingen. G. CLAUSEN.

For den Opmærksomhed, der fra flere af mine Kolleger blev vist mig og Hustru i Anledning af vort Sølvbryllup, bringer jeg herved paa egne og Hustrus Vegne en hjærtelig Tak. N. HANSEN.

ANNONCER

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til

nedsatte Priser

Forhandlingerne

paa

den første danske Bogtrykkerdag

afholdt i København 3—5. Juni 1876.

Pris 20 Øre.

Hr. **Andr. Olsen**

anmodes om snarest muligt at afgøre sit Mellemværende med »Den typografiske Forening« i Aalborg. *Bestyrelsen.*

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**

Statistisk Oversigt

over

Typografien i Danmark

i Aaret 1881.

Pris 10 Øre.

Faas i *Ekspeditionen*, Rørholmsgade 14.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 15
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 10. April 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 12. April, Kl. 11.

Wodrofflund

(Indgang gennem Hovedbygningen).

Dagsorden: 1. Beretning fra Kontrahentmøderne. 2. **Majdemonstrationen.**

Det er ethvert Medlems Pligt at komme til Stede; navnlig anmodes **Bladsætterne** i Anledning af Dagsordenens Punkt 2 at give *fuldtalligt* Møde.

STYRELSEN.

Til alle typografiske Arbejdere!

Møbelsnedkerstrejken vedvarer! Endnu er det ikke lykkedes Mestrene at tvinge Arbejderne i Knæ; men da Strejken vedblivende omfatter ca. 200 Mand, stilles der store Krav til alle Arbejderes Offervillighed.

Kolleger!

I viste under de store Strejker forrige Aar, at I i Retning af at yde Bidrag var blandt de forreste. I staar som Nr. 4 paa den nylig offenliggjorte Bidragsliste, som omfatter Bidrag fra 60 organiserede Fagforeninger. Det er et glimrende Bevis paa Eders Solidaritetsfølelse — især naar man husker paa, at der paa den Tid ogsaa var andre Øjemed at yde til, og navnlig erindrer, at det altid er den samme Kreds af offervillige Kolleger, der lige støt bidrager. Vis nu ogsaa under denne Strejke, som er en **Forsvarsstrejke** *mod et Angreb paa selve Organisationen, at I forstaar, hvad det gælder om, og mød derfor paa Lørdag og fremdeles hver Uge op med, hvad I paa nogen Maade kan undvære.*

Alle typografiske Tillidsmænd bør hele Landet over virke for, at Bidragene fra paa Lørdag flyder rigeligt ind, og Typograferne er i Stand dertil, naar de blot vil sætte alle Kræfter ind paa at sætte en energisk Agitation blandt alle i Gang herfor.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Arbejderbevægelsen i Sverig.

Den 31. Januar holdt Stockholms Typografers Agitationsklub et offenligt Møde for Typografer, for at komme til Klarhed over, hvorvidt man ønskede Tilslutning til det sociale Arbejderparti eller ej. Stemningen paa dette Møde var ubetinget *for* Tilslutning og med alle Stemmer mod 7 vedtoges en Resolution, der udtalte sig for Tilslutning til Arbejderpartiet »som det eneste Parti, der oprigtig søger at løse det sociale Spørgsmaal, skaffe Ret for alle og lade dem, som arbejder, nyde Frugterne deraf«.

Dette Møde og den vedtagne Resolution var naturligvis en Torn i Øjet paa de liberale Elementer, og da »Sv. Typ.-Tid.« fremstillede det som en ubetydelig og tilfældig Sejr, besluttede Agitationsklubben at holde et nyt offenligt Møde og dertil indbyde de Liberales Ordførere SVEN LINGE og L. A. MÅRTENSSON. Dette Møde, hvortil ligeledes Redaktøren af »Social-Demokraten«, HJALMAR BRANTING var indbudt, afholdtes saa Langfredag. Branting indledede Diskussionen, der drejede sig om Spørgsmaalet: »Bør Stockholms Typografer som Stand slutte sig til den socialdemokratiske Arbejderbevægelse?« Han henvendte sig nærmest til de »liberale« Herrer og udviklede den Forskel, der er mellem de Liberales og Socialdemokraternes Verdensanskuelse. Socialdemokraterne vil paa alle Omraader forbedre Arbejdernes Kaar og ophæve den nu raadende Klasseforskel, medens de Liberale vil fastholde den, samtidig med, at de ganske vist vil indføre *nogle* Reformer paa Arbejdernes Omraade.

Efter at henved en Snes Talere havde haft Ordet henholdsvis for og imod Tilslutningen, stillede MÅRTENSSON en Resolution, der fraraadede Typograferne som Stand at slutte sig til Arbejderbevægelsen. Denne Resolution fik 98 St. for sig, medens Agitationsklubbens Resolution, der tilraadede at slutte sig til det socialdemokratiske Arbejderparti, kun erholdt 62.

Denne Afstemning kan ingenlunde betragtes som et daarligt Resultat for Agitationsklubben, thi dels er Bevægelsen ny og dels deltog af de 260 Tilstedeværende kun 160 i Afstemningen, saa man ikke har nogen Vished for, paa hvad Side de 100, der ikke deltog, vil stille sig.

Majdemonstrationen!

Husker I alle de store Ord, der faldt sidste Maj? Husker I, hvorledes man den Gang hævdede, at skulde der være noget lødigt Indhold i Demonstrationen, saa maatte den omfatte tre Ting; — den maatte omfatte Arbejdsindstilling, Gadedemonstration, og Møder, hvorpaa Maksimalarbejdsdagen diskuteredes?

Husker I det?

Og hvis I gør det, hvad føler I saa ved de samvirkende Fagforeningers Beslutning om at demonstrere den — første *Søndag* i Maj?

Vor Forenings Styrelse fastholdt, at det var betydningsløst at demonstrere en almindelig Hviledag, og den gjorde Ret heri; thi hvad Betydning ligger der egentlig i en virkelig Demonstration?

Der ligger først og fremmest den Betydning deri, at man viser Arbejdsgiverne, hvem det er, som frembringer Samfundsrigdommen; — med andre Ord, at man viser d'Hrr. hvem der er Bærere af Produktionen, hvem der er de egentlige — de virkelige »Samfundsstøtter«.

Men af en Demonstration fordres der ogsaa andet. Den skal ikke blot i det snævrere Forhold mellem Arbejdere og Arbejdsgivere klargøre, at Arbejderne i Følge deres Stilling som Samfundsrigdommens Frembringere har Krav paa og Lyst til en kortere Arbejdstid; men den skal ogsaa overfor Offenligheden i videste Udstrækning — paa Gaden — vise, at det ikke blot er Arbejderklassens Ønske, men ogsaa dens *Vilje* at gennemføre en Forkortelse af Arbejdsdagen.

Og endelig bør der paa Møder fremholdes, hvilken gavnlig Virkning en forkortet Arbejdsdag kan faa for Arbejderklassen baade i økonomisk og intellektuel Henseende.

Og hvad bliver der nu til Rest af denne Demonstrationens treenige Betydning.

Møder om Aftenen, — ikke andet.

Ganske vist har de samvirkende Fagforeninger gennem sit Udvalgs Formand indgivet Ansøgning om Tilladelse til Gade-Demonstration og Fælledmøde, men — vi kender vel paa Forhaand Svaret.

Og Arbejdsstandsningen — den vigtigste Del af Demonstrationen — ja, den har man slaaet en tyk Streg over!

Efter dette er det ikke med lykkelige Følelser, at man kan nærme sig 1. Maj. Naar Demonstrationens væsenlige Betydning er borte, naar det egentlige demonstrative — Arbejdsstandsningen — er borte, hvad bliver saa tilbage.

En Parodi!

Og er der nogen Anledning til at være med til denne?

Jeg mener nej!

Har Demonstrationen tabt sit karakteriserende Mærke — er den ikke længere nogen Demonstration, lad os saa hellere holde os borte fra den, og ikke ofre noget som helst paa den.

Men skulde der desuagtet fra anden Side blive iværksat en Demonstration, og indsér man, at Demonstrationen gavner Maximalarbejdsdagsspørgsmaalet — lad os saa heller ikke staa tilbage; men lad os følge, hvad vi ansér for ret og rigtigt — — enten det saa kommer fra Arbejdernes »Autoriteter« eller ej — — lad os

demonstrere den 1. Maj.

NIELSEN KOLDING.

Lønbevægelsen i Provinserne.

Atter kan de aalborgensiske Kolleger notere en Forbedring i deres materielle Kaar. Denne Gang er det Udgiverinden af »Aalborg Stiftstidende«, Fru RÉE, der efter Henstilling fra de faste Sættere (for Tiden 6) har forhøjet Ugelønnen med 1 à 2 Kr., saaledes at den nu er fra 19—22 Kr.

Dette kan altsaa noteres som et let vundet Gode. At det imidlertid ikke gaar saa glat i andre Byer — ja, heller ikke her, derom vidner jo den i de sidste Nr. af »Typ.-Tid.« omtalte Affære paa Folkebladet — véd enhver vist af Erfaring; thi der er den store Forskel, at ikke ret mange Arbejdskøbere stiller sig *saa* velvilligt over for Arbejdernes beskedne Ønsker som ovennævnte Fru Rée. Men af den Grund er det dobbelt nødvendigt, at vi *organiserer* os til Kamp mod de mugne Udbytteranstalter, der desværre findes for mange af inden for vort Fag.

Kolleger! Lad ikke længere de mange Ord, der er skrevne for denne Sag, være forgæves! Lad den Tid være forbi, hvor nogen ligger paa den lade Side!

Alle Vegne, i hver eneste By, maa der rejses en kraftig Agitation for en Fagforening, som hjælper os til et ordentligt Udbytte af vort Arbejde, værner os mod ofte højst brutale Overgreb — i det hele taget sikrer os en menneskeværdig Tilværelse.

Aalborg, d. 4. April 1891. —n.

Paaskeliljer.

At intet er galt, uden at det dog kan være godt for noget, er et Ordsprog, hvis Sandhed jeg i de sidste Helligdage har lært fuldt ud at skatte. Det Hundevejr, vi har haft, har bevirket, at man pænt er blevet i Familjens Skød og har faaet Tid til at studere sine »Monitører« (deriblandt »Typ.-Tid.«) ganske grundigt.

Maa det være mig tilladt at udkramme mine stille Betragtninger over de senere Numeres Indhold, som jeg først nu har faaet Tid til rigtig at sætte mig ind i.

Der var nu *Gredsted-Affæren* med lange drabelige Hug for og imod. Kom nu og sig, at vore Provinskolleger mangler Lyst til at skrive. Den Strøm af Blæk, den Sag har kostet, kunde godt naa fra Aarhus til København. Men saa fik man da ogsaa et Resultat. Man lukkede Døren for dem, der havde gjort sig skyldig i ukollegiale Handlinger. Man vedtog med stor Majoritet at nægte Amnesti. Var det ganske klogt? Havde det ikke været klogere at aabne Døren for de gamle Syndere, lade dem blive *ydende* Medlemmer i et Par Aar eller tre, før de kunde blive *nydende?* Man vilde da have faaet Besked paa, om det var af egoistiske eller kammeratlige Hensyn de vilde ind i Foreningen. Det er ikke rart altid at have Folk staaende udenfor Organisationen. Men — strø Sand paa.

Saa var der Aalborg-Strejken, der forløb som en Sejr og slet ikke blev til nogen Strejke. Men nogen stor Sejr var det jo heller ikke: JENS MØLLER (»Ombryderen«) blev vurderet til »4 Øre pr. Tusind og 2 Kr. ugenlig til de faste«, og saa kunde han gaa hjem og lægge sig med »mulig Udsigt til en anden Plads her i Byen om kort Tid«. Ja, naar han nu blot maa være heldig, saa er det jo slet ikke saa daarlig at have en »*mulig Udsigt*« til en Plads.

Hvad Provinskollegernes Stilling til Lønspørgsmaalet angaar, saa har jeg for mit Vedkommende ikke haft nogen rigtig Fortrøstning til de lokale Fagforeninger, der snarere vilde kunne bringe Splittelse end Samling mellem Kollegerne. Det har derfor glædet mig og sikkert mange flere, at læse HVIDTFELDTS Artikel om Lønspørgsmaalet. Naar man véd, at Hr. H. tidligere har arbejdet imod, at »Dansk typografisk Forening« fik dette Spørgsmaal paa sit Program, kan det kun vække oprigtig Glæde, at en Mand, om hvis ærlige Arbejde for Standens Vel ingen kan være i Tvivl, nu tilraader at optage Lønspørgsmaalet paa »Dansk typ. Foren.«s Program. Jeg vil ønske, at Hr. Hvidtfeldts Artikel maa vække Eftertanke hos alle Provinskollegerne, og at den Tid ikke maa ligge alt for langt borte, da Tanken bliver til Virkelighed.

Se disse Spørgsmaal (om Gredsted, Strejken i Aalborg og Lønspørgsmaalet) har naturligvis lagt en Del Beslag paa »Typ.-Tid.«s Plads i den senere Tid. Særlig Gredsted-Historien tog et vældigt Omfang og fyldte ét Numer fuldstændigt foruden adskillige Spalter i flere andre Numre. Jeg har dog ikke sét nogen Indvending imod denne temmelig overdrevne Brug af Retten til Bladet, men undrer mig over at finde en — naturligvis — Provinskollega tærske Langhalm paa Spørgsmaalet om, hvorvidt et Fag som Bogbindernes, der staar i saa nært Forhold til vort, skal have Lov til at udvikle Anledningen til en Strejke i deres Fag og hertil i 2 Numre faa indrømmet i det hele 1¼ Spalte. Naa ja, vi kan jo ikke alle være Fremskridtsmænd; og havde nu ikke Bogbinderne faaet indrømmet den Smule Plads i Bladet, saa havde maaske det store M. aldrig faaet en Idé at sætte paa Prent i »Typ.-Tid.«. Det er aldrig saa galt osv.

Ja, saaledes indeholder forresten »Typ.-Tid.« mange mærkelige Fremtoninger, men jeg skal dog, for ikke at bruge for meget Plads, stoppe op her for denne Gang. Det store Spørgsmaal er jo: »Kan der ikke spares lidt?« og jeg skal saa gærne slutte mig hertil og spare saa meget som muligt af Bladets Plads — maatte blot andre af mine Kolleger følge Eksemplet.

Med koll. Hilsen

JENS J.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Min Artikel i Numer 13 staar *kun* for min Regning. Hovedbestyrelsen har ikke og kan ikke som saadan paa nærværende Tidspunkt tage Stilling til nævnte Spørgsmaal.

Kolding, d. 6. April 1891. P. HVIDTFELDT.

Blandinger.

Opmærksomheden henledes paa den ekstraordinære Generalforsamling, som »Den typ. Forening« afholder paa Søndag. Navnlig Dagsordenens Punkt 2: *Majdemonstrationen*, bør samle fuldt Hus, da den Afgørelse, der skal træffes, kan blive af afgørende Vigtighed. Man bedes lægge Mærke til, at Lokalet er paa **Wodrofflund**.

Dødsfald. Den 2. April krævede Typografernes »Svøbe« atter et Offer, idet Faktor J. H. BREHMER, »Kolding Folkeblad«, afgik ved Døden af Lungesvindsot i en Alder af 33 Aar. Brehmer havde været Faktor ved nævnte Blad i ca. 8 Aar. Han var i det store og hele en elskværdig Karakter, der vandt sine Kollegers Agtelse. Under almindelig Deltagelse fra Kolleger og en stor Del af Byens Borgere jordedes den hedengangne den 7. April paa Kolding Kirkegaard. Han efterlader sig Hustru og 2 Børn. Odense Lokalforening var repræsenteret ved sin Formand, Hr. Bogtrykker TIEDJE. X.

Typografernes Sangforening afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Lørdag den 28de Marts. Til Dirigent valgtes ALFRED LARSEN. Formanden, ALBERT AUENER, aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. Taleren omtalte den stedfundne Forandring af Lokale; det nuværende var ganske vist lidt dyrere, men større og langt hyggeligere for Medlemmerne end det forrige. Foreningen havde i Efteraaret, sammen med de tre typografiske Foreninger, afholdt en Aftenunderholdning til Fordel for arbejdsløse Kolleger; denne havde ved almindelig Tilslutning givet et Overskud af over 400 Kr. Aarsfesten afholdtes i Januar i Forbindelse med en Gotfred af Ghemen-Fest for hvilken Foreningen havde høstet megen Anerkendelse. Endelig havde en Aftenunderholdning i Foreningens Lokale været stærkt besøgt. — Taleren vilde bede Medlemmerne at vurdere Dirigentens og Styrelsens Arbejde ved at møde regelmæssigt til Prøverne, da større Arbejder til næste Aarsfest skulde paabegyndes. Kassereren, C. E. BYNCK, gennemgik Posterne paa Regnskabet. JOHANSEN fandt, at Foreningens Tryksager ikke bar det tidssvarende Præg, de for en typografisk Forening burde have. A. AUENER og V. CARLSEN mente, at man burde paaskønne Bogtrykkerens mangeaarige Interesse for Foreningen ved, som hidtil, at lade dens Tryksager udføre hos ham, da de dog fik en sømmelig Udførelse. Efter udførligt at have gennemgaaet Regnskabet og omtalt forskellige Restancer indstillede Kasseren, C. E. BYNCK, dette til Godkendelse, hvilket énst. vedtoges.

Derefter skred man til Valg af nye Styrelsesmedlemmer, i Stedet for d'Hrr. AUENER og BYNCK, som begge, paa Forslag af Dirigenten, genvalgtes med Akklamation.

Udenfor Dagsordenen udspandt sig en Diskussion, idet Dirigenten, ALFRED LARSEN, paaviste det uheldige i, at Billetterne benyttedes flere Gange. Efter Bemærkninger af AUENER, BYNGK, SIMONSEN m. Fl., hævedes Mødet med et Leve for den genvalgte Styrelse.

LAUR. JENSEN.

Jubilæum. Den 12. April d. A. er det 30 Aar siden, at Typograf ANTON SCHWARTZ kom i Lære i Thisted. Han blev udlært 1866, og kan altsaa nævnte Dag højtideligholde sit 25 Aars Jubilæum som Typograf. Schwartz har været Medlem af »Dansk typ. Foren.« siden dens Stiftelse og været Lokalformand i Næstved i 7 af de 10 Aar, han arbejdede der. Senere har han i 3 Aar arbejdet i »Demokraten« i Aarhus, og for Tiden »staar« han, som vel de fleste bekjendt, i »Aalborg Amtstidende«. X.

Sølvbryllup. En af de ældre Typografer i Aarhus, Maskinmester STECKER paa Stiftsbogtrykkeriet, holdt den 6te ds. sit Sølvbryllup. Af Kollegerne paa Stiftsbogtrykkeriet og af Redaktør Funch-Thomsen modtog Stecker i Dagens Anledning smukke Gaver, ligesom en Deputation overrakte Brudeparret en Erindringsgave fra Kolleger fra samtlige øvrige Trykkerier i Byen. Om Aftenen samledes Stiftstidendens Personale i Sølvbrudeparrets Hjem hvor Sang og Tale afløste hinanden. Stecker har altid været en brav og afholdt Kollega, men har haft en stor Børneflok, hvorfor hans økonomiske Forhold altid har været trykkede.

Det var en Fejl, naar vi i sidste Numer meddelte, at Entréen til de kvindel. Trykkeriarb. Aftenunderholdning var ansat til 25 Øre, den er i Virkeligheden 35, hvad der alligevel maa anses for særdeles billigt. Men det var *en endnu større Fejl* at Prisen for Balbaand var sat til 50 Øre for Damer og 35 Øre for Herrer. Det modsatte turde være baade rigtigere og naturligere. At den samme meningsløse Fejl er gaaet igen paa en Del af de udsendte Programmer skal ikke bidrage til at klare Situationen, men — Herrerne *skal* af med de 50 Øre medens Damerne slipper med 35 Øre for at komme »rundt paa Gulvet« lige til Kl. 5 Morgen.

Aftenunderholdning og Assemblé. Vi henleder Opmærksomheden paa, at de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening i Morgen Aften afholder en lille Festlighed i Larsens Lokaler, Østergade 32, 1ste Sal o. G. (Thalia). Programmet er godt og vi skal særlig nævne Hr. og Fru KRISTENSENS Assistance. Hr. Kristensen er jo snart en gammel Gæst ved vore Fester og tager altid stormende Applaus. Fru Kristensens Assistance har vi derimod kun én Gang haft Fornøjelsen af — ved Julefesten — hvor Auditoriet (de mange Børn i den glade Stemning) ikke var det heldigste. Vi tilraader enhver Kollega, der sætter Pris paa en billig og fornøjelig Aften, at komme til Stede. — Til Assembléen er der sørget for udmærket Musik.

Til Bogbinderne og Bogbinderskerne! Støt de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening ved at deltage i deres Fest i Morgen, Lørdag, den 11te. Billetter kan faas hos Foreningens Bud, Hr. BARTRUMSEN, Elmegade 24, Stuen.

Typograf-Tidende. Medlemmer af De kv. Trykkeriarbejderes Fagf., der ved Uagtsomhed fra Postvæsnets Side ikke har modtaget de sidste Nr. af Bladet, bedes meddele dette til Kassererske. Fejlen skal da straks blive rettet.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 15. Hefte udkommet.

Gemytligt! I Grenaa udgaar fra 2 Trykkerier 3 Aviser udelukkende ved Hjælp af mandlige og kvindelige Lærlinge samt — 1 Fisker! Skulde den sidste være antaget for »Fiskens« Skyld? Principalen paa det vedkommende Trykkeri er nemlig ikke Fagmand.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt*. Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: BARNEWITZ.

Møder d. 5. April.

Kl. 11½. Fællesmøde med »Typ. Hjælpekasser«s Styrelse, paa hvilket diskuteredes de to Foreningers Medlemmers Forhold i Udslettelsestilfælde etc.

Kl. 1. Eget Møde. Alle mødt undt. Rossing med lovl. anm. Forf. To Skrivelser fra Norge og Luxembourg med Indrømmelse af Gensidighed overfor »Ny typ. Forening«. Skrivelse fra »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse. Besvares. Beretningen fra Anvisningskontoret blev, efter at en Forespørgsel fra A. CLAUSEN var besvaret, taget til Efterretning. Regnskabsoversigten for Marts Maaned godkendtes. Der gaves FORMANDEN Bemyndigelse til at indlede Forhandlinger ang. Tarifens Overholdelse hos de mindre Bogtrykkere. »Typ. Tid.«s Udbredelse drøftedes. Sommer-Sæsonen diskuteredes og forsk. Arrangement træffes. Der indkaldes til en extraordinær Generalforsamling Søndag d. 12. ds.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Nyt Medlem: Sætter AXEL MAGNUS SANDGREN, udl. hos Carl Andersen d. 1. April 1891.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 1209, Sætter CARL ADOLPH MADSEN til Køge i Plads.

Udmeldt: 218, Bogtrykker SIMON BERNSTEEN.

Maskeraden. Da Maskeraderegnskabet ønskes opgjort, bedes d'Hrr. Medlemmer, som endnu ikke har betalt deres Billetter, at gøre det snarest.

G. CLAUSEN.

Til **Reservefondet** har jeg endvidere modtaget: Social-Dem. (8 Mand) 1.00, e 0.25 — tils. 1.25.

Med de tidl. indk. Kr. 466.44 ialt Kr. 467.69.

Bidrag modtages fremdeles.

G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: A. Hansen 2.00, J. L. Jensen 2.00, Fr. V. Madsen 2.00, Oluf Olsen 4.00, Carl M. Schmidt 10.00, Joh. Jansen 4.00, C. L. Jørgensen 2.00 — tils. Kr. 26.00.

Med de tidl. indk. Kr. 97.25 ialt Kr. 123.25. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. Politikens Pers. 6.45, F. E. Bordings 5.35, N. Cohns (12 Md.) 2.75, Aamodts 1.50, Avisens 1.50, Rasmussen & Olsens 0.80, Jørgensen & Co.s 2.40, Thieles 0.50, Nielsen & Lydiches 2.55, O. C. Olsens 2.45, Nationaltid.s 2.00, Møller & Thomsens 1.40, Græbes 3.70, Eksprestrykkeriets 0.30, Nogle Bladsættere 1.25, Triers 4.36, I. Cohns 1.85 — tils. Kr. 41.11.

Med de tidl. indk. Kr. 175.09 ialt Kr. 216.20.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Nakskov* er Typograf N. P. RASK valgt til Formand i Stedet for A. M. Kristensen, der er bortrejst.

Kolding, d. 6. April 1891. H. F. RASMUSSEN.

Kundgørelse.

Som Supplement til Kundgørelse af 24. Februar og senere Dato meddeles, at Hr. HJALMAR JENSEN, Skjelskør, er overgaaet fra »Ny typ. Forening«, København, til »Dansk typ. Foren.« fra 1. Febr. d. A. at regne.

Kolding, d. 8. April 1891. P. H. V. H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Marts 1891.

Indtægt.

Kassebeholdning	-	4027.16
Reservefond	-	2767.05
Begravelseskassen		2332.18
	Kr.	9126.39

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	25.00
Porto, Telegr. (Formanden)	-	5.34
do. (Kassereren)	-	7.68
Gage til Formanden	-	25.00
do. til Kassereren	-	31.25
Tryksager	-	29.85
Bladhold	-	4.67
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder	-	5.00
Reservefond	-	2767.05
Begravelseskassen	-	2332.18
Kassebeholdning 31. Marts	-	3893.37
	Kr.	9126.39

Kolding, den 31. Marts 1891. ULRIK PETERSEN. Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Holbæk, HANS CHRISTIAN LARSEN (udlært i Holbækpostens Bogtr. 1. April 1891) og WENTZEL OLSEN (udlært i Holbæk Amts Avis' Bogtr. 1. April 1891); har begge bestaaet den i Lovenes § 23 foreskrevne Svendeprøve. Skanderborg, MIKKEL PETER FRANDSEN (udl. i Skanderborg Amts Avis d. 1. April 1891).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Fredericia, AAGE HJELM HÄUSER (sidst arb. i Sorø), Militær. Horsens, 431, FR. AUG. PØDENPHANT (sidst arb. i Skive). Aalborg, 324, JENS CHR. MØLLER (sidst arb. i Hjørring), Militær. Kolding, 227, CARL LUDVIG RASMUSSEN (sidst arb. i Nyborg).

Bortrejste: Horsens, 282, CHR. BENTZEN til Københ. (Militær). Svendborg, 544, JENS P. CHR. PEDERSEN til Nyborg (arbejdsløs). Faaborg, 383, HANS MØLLER SØRENSEN til Nyborg (Militær) og 380, HANS PETER HANSEN til Svendborg (arb. udenfor Faget). Herning, J. P. SØRENSEN til Fredericia (Militær) og L. G. JOHANSEN til Varde (arbejdsløs). Rødby, AUGUST RUFF til København (arbejdsløs). Ringkøbing, 522, S. TH. STAMPE til Varde (arbejdsløs). Kolding, 191, HANS GJERNYX til Horsens i Plads. Skanderborg, 531, J. P. JØRGENSEN (arbejdsløs). Aarhus, BERTEL VILHELM PETERSEN WARTENBERG til Aalborg i Plads.

Udmeldt: Fru K. ELMQUIST (Ejerinde af »Aarhus Stiftstid.«).

Død: Kolding, 492, J. H. BREHMER (33 Aar, Tæring).

D'Hrr. Lokalformænd, som med vanlig Villighed vil tilbyde sig at forhandle »Forhandl. paa Bogtrykkerdagen« og »Statistisk Oversigt over Typografien i Danmark« bedes samtidig med Tilsendelsen af deres lokale Meddelelser at notere dette samt hvor mange Eksempl. der tænkes at kunne afsættes. Medlemmerne sparer derved Portoudgifterne. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Sangøvelse i Larsens Lokale, St. Annæ Plads. Ny Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Boldspillet paa Fælleden har taget sin Begyndelse og fortsættes hver Søndag fra Kl. 9. Medlemmerne bedes møde talrigt.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Fredag den 17. April, Kl. 8¾ præcis, afholdes den *halvaarlige Generalforsamling* i Understøttelseskassen for Arbejdsløse i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Dagsorden: Regnskabet.

Kl. 9 pr. afholdes en *ekstra Generalforsamling* i Bogbindersvendeforeningen med Dagsorden: 1. Valg af Sekretær. 2. Strejken. 3. Sommersæsonen. 4. Valg af en Fanebærer. 5. Godtgørelse til Fanebæreren for Tidsspilde. 6. Forslag om Bekendtgørelse af Foreningens Skyldnere. 7. Forskellige Regnskaber over Strejker. BESTYRELSEN.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

D'Hrr. Typografer

anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**

I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.

Porto beregnes ikke.

Frederik Bindslev, Odense.

Til Salg.

En saa godt som ny engelsk **Korpus Antikva** og **Korpus Fraktur** med Udslutninger (Leipzigersystem) samt nogle **Titelskrifter** (samme System) sælges meget billigt. Billet mrkt. »47« bedes indsendt til Ekspeditionen.

Hr. **Andr. Olsen**

anmodes om snarest muligt at afgøre sit Mellemværende med »Den typografiske Forening« i Aalborg. *Bestyrelsen.*

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøveboger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 16
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 17. April 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Majdemonstrationen.

Spørgsmaalet, der fandt sin Afgørelse i Søndags, var ikke, om man skulde demonstrere Fredag d. 1. Maj eller Søndag d. 3. s. M. — det havde jo Styrelsen paa egen Haand besvaret ved Fagforeningsbestyrelsernes Fællesmøde —, men om »Den typ. Forening« skulde slutte sig til den Flertalsbeslutning, Fagforeningerne havde afgivet. Med 1 Stemmes Majoritet vedtoges dette. Men naar der kun var 1 Stemmes Majoritet, skyldes det ene og alene den forkludrede Maade, Spørgsmaalet var fremført paa, dels ved at Dagsordenen i den Retning ikke var klart affattet, dels ved at Diskussionen kun drejede sig om Betydningens større eller mindre Rækkevidde ved at vælge den 1. Maj eller den 3. Maj. Fra Styrelsens Side fik den Diskussion Prædikat af at være Standpunktet.

Men det *var* ikke Standpunktet. Det Standpunkt — og over Hovedet hele Diskussionen — havde været paa sin Plads 2—3 Uger i Forvejen, naar Styrelsen havde fulgt de andre Foreningsstyrelsers Eksempel og indkaldt til et Møde i den Anledning. Nu var det, der laa for, kun dette: om »Den typ. Forening« skulde danne en separatistisk Opfattelse inden for Fagforeningerne, den Opfattelse, at Mindretallet forbeholder sig en Ret til at gaa uden om Flertalsbeslutningerne.

Og saa er det beklageligt — men efter ovenstaaende jo let undskyldeligt — at »Den typografiske Forening«s Generalforsamling med kun 1 Stemmes Majoritet hævder Mindretallets ubrødelige Pligt til at bøje sig for Flertalsafgørelsen, beklageligt, fordi netop den Forening har god Erfaring for, hvad Skade for det Hele Mindretals-Egenraadigheden fører med sig, en Egenraadighed, som man hidtil har antaget blev lukket ude i 1884 og det baade med Revl og Krat.

Men det blev dog besluttet, at Foreningen deltager i de samlede Fagforeningers Demonstration, og det er nu at haabe, at alle — selv de, der stemte imod — vil bøje sig for Afgørelsen og deltage, og derved vise, at i »Den typ. Forening« er Forstaaelsen kommen *saa* vidt, at Mindretals-Egenraadigheden er banlyst, men Trangen til 8-Timersdagen levende.

Thi hvad er Afvigelserne baserede paa — Formen.

Formen er en anden, men Kravet er det samme!

Og lad os saa love hinanden, at vi vil virke mere for den praktiske Løsning af Spørgsmaalet i det kommende Aar, end vi har gjort i det forløbne. GUSTAV CLAUSEN.

En Sejr.

Der har været *Udsigt* til Strejke i Aalborg for kort Tid siden i Anledning af, at en af Principalerne der oppe har kastet en Arbejder paa Gaden, ene og alene af den Grund, at Redaktøren ikke mente at kunne sympatisere eller arbejde sammen med den omtalte Mand, Ombryderen af »Nordj. Folkebl.«. Det var Grunden til, at det nydannede »Forbund« der oppe tog Sagen i sin Haand, med det Formaal, at *genindsætte den afskedigede og forurettede Kollega i sin gamle Plads.*

Imidlertid kom Personalet paa vedkommende Trykkeri i Tanker om, at der kunde være passende Lejlighed til med det samme, at søge at faa Lønnen drevet lidt i Vejret. Det kunde jo være meget rigtigt, da denne var betydelig lavere end paa de andre Trykkerier der i Byen, *naar* man ikke der over havde glemt, hvor om Striden egenlig drejede sig, nemlig om en Principals Ret til paa en brutal Maade, at kaste en Arbejder, der i mange Aar har arbejdet i nævnte Forretning, paa Gaden, tilmed da det ikke var første Gang Hr. Olufsen paa lignende Maade havde øvet sin formentlige Haand- og Halsret over for en eller anden af sit Personale, — men det var netop det, man glemte.

Man sendte en Skrivelse til Principalen, hvori man fordrede *Møllers Genindsættelse* samt Lønforhøjelse, og Hr. Olufsen synes — nødtvungen — at have indsét det berettigede i disse Fordringer, i al Fald gik han ind paa Lønforhøjelsen, medens han ikke kunde indlade sig paa at give den afskedigede Mand Arbejde i mere end 14 Dage — og *denne Ordning gik Forbundet ind paa.*

Og det kalder den ærede Korrespondent i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« for en Sejr, en *værdig* Debut! Aa ja, det kan jo være, at jeg har forkert Syn paa Sagen, men for mig faar denne Ordning af Sagen nærmest Udseende af, om ikke just et Nederlag, saa dog en *fuldstændig Fiasko!*

I Stedet for at sætte hele sin Kraft ind paa, at søge at overbevise Hr. Olufsen om, at han ikke længere kan benytte sig af den af ham saa ofte brugte Sætning: »Gaa bare, jeg har andre Folk liggende inde under mit Skrivebord til langt billigere Pris«, i Stedet for kort og tydeligt at lade nævnte Herre forstaa, at han ikke saadan uden videre kan smide en Mand paa Gaden, i Stedet for lader man ganske roligt det Punkt, hvorom Striden drejede sig, falde, og giver derved vedkommende Medhold i den Anskuelse, at en Arbejders Forhold til Principal eller Arbejdsgiver er lig Slavens til Slavefogdens. Forbundet sætter i det Sted hele sin Kraft ind paa, at hjælpe »Nordj. Folkeblad«s hjemmefødte Personale til en Lønforhøjelse, som det — hvis det havde været sammensat af Folk med en Smule Liv og Mod — sandsynligvis for længe siden kunde have erholdt.

Kan man kalde et saadant Udfald af Konflikten for en *Sejr*, en *værdig* Debut?

Nej! Det maa ikke alene være Forbundets Opgave, at søge at skaffe bedre Lønforhold, men det maa i Tilfælde som dette først og fremmest være en saadan Forenings Pligt, at

værge den enkelte mod Vilkaarligheder fra Arbejdsgivernes Side; kun derved bliver det muligt for den nydannede Forening at vinde Fodfæste.

Konflikten i Aalborg og den mindre heldige Ordning vil — efter min Mening — skade den nydannede Forening i Stedet for at gavne den. De mange svage og vaklende Sjæle rundt om vil ræsonnere som saa: »Hvad kan det nytte, du indmelder dig i Forbundet? Hvis din Principal i et Anfald af ondt Lune faar i Sinde at smide dig paa Gaden, ja saa vil dine Kolleger, paa samme Maade som i Aalborg, søge at vinde Fordele for dem selv, men ganske rolig lade dig sejle din egen Sø!«

Jeg kan i Tankerne sé »Nordj. Folkeblad«s Personale underskrive det i Anledning af Konflikten affattede Dokument, hvorved de fraskrev sig Ære og Ret til at betragtes som Kolleger, hvis de svigtede i Tilfælde af Strejke; jeg kan sé de svage og egoistiske Personer blandt Personalet med store Sveddraaber paa Panden, duggede Briller og rystende Haand underskrive dette Dokument, forgæves spejdende efter en Udvej til at slippe fri, og jeg kan sé de samme Egoister med Begejstring tage mod Tilbudet om Lønforhøjelsen, kun tænkende paa deres egen pekuniære Fordel, men glemmende deres Kammerat, den forurettede Kollega.

En Sejr! En værdig Debut!

Da jeg nu en Gang har faaet fat paa Forbundet, skal jeg med det samme tillade mig at rette en Forespørgsel eller rettere stille et Forslag til Forbundets Formand (saa vidt jeg husker Hr. Anton Schwartz) angaaende Forholdene paa »Aalborg Amtstidende«. Disse er, saa vidt jeg ved, alt andet end gode; thi medens alle Arbejderes Bestræbelser i lange Tider er gaaet ud paa at *forkorte* Arbejdstiden, har det modsatte været Tilfældet for dette Personales vedkommende. Da Bladet begyndte beskæftigedes 4 Beregningssættere, 1 fast Sætter og 1 Sætter-Trykker, foruden Faktoren og 2—3 Lærlinge; det var der Mening i. Nu stiller Forholdet sig anderledes. De to Beregningssættere, der staar tilbage, har efter Haanden forstaaet at faa de to andre hældt ud, da de ellers ikke kunde tjene nok.

Beregningen er 30 Øre pr. Tusind, og med denne har Sætterne fra Begyndelsen været vant til at tjene mellem 28—32 Kr. pr. Uge. Efter Haanden som Lærlingene blev uddannet, udførte disse selvfølgelig en større Del af Arbejdet, og berøvede derved Beregningssætterne en tilsvarende Del af den en Gang tilvante Fortjeneste; det mente d'Hrr. ikke at kunne finde sig i, og Indskrænkning af Personalet var Følgen heraf.

Det vil staa klart for enhver, at naar man med 30 Øres Beregning skal tjene 28—32 Kr., altsaa levere et Gennemsnit af over 100,000 Bogstaver om Ugen, saa maa Arbejdstiden være lang, saa lang, at det er en Skandale, at det har gaaet saa længe, som det har, navnlig naar man véd, at de vedkommende Arbejdere er de samme, der raabe saa højt om forbedrede Forhold; Arbejdstiden i »Aalborg Amtstid.« har hele Tiden været holdt oppe paa 12—14 Timer.

Her er der efter min Mennig et Forhold, det nydannede Forbund kan ordne og derved debutere anden Gang — forhaabenlig paa en mere værdig Maade.

Man kan vel blive enig om, at i vor Tid, da Bestræbelserne ganske naturlig gaa ud paa at skaffe Arbejde til alle og forbedre Forholdene, er der ingen Mening i, at Forhold som det nævnte eksisterer, navnlig naar det, som her, er Personalet selv, der har indført den fortvivlede, unødvendige lange Arbejdstid.

Den 8. April 1891. G. H.

Arbejderbevægelsen i Sverig.

Lørdag d. 4. April holdt Stockholms typografiske Forening et Møde for at forhandle om Deltagelsen i Arbejderpartiets Demonstration d. 1. Maj for 8-Timers Arbejdsdagen og den almindelige Stemmeret. Styrelsen havde stillet Forslag om fuldstændig at nægte Deltagelse i Demonstrationen, medens Hr. LINGE dog under Mødet ytrede, at saafremt de andre Fagforeninger vilde demonstrere den 3. Maj, kunde man nok gaa med hertil. Denne »Imødekommen« tog Hr. L. dog straks efter tilbage og Spørgsmaalet kom derfor til at staa mellem absolut Nægtelse eller Deltagelse 1. Maj. Oppositionen stillede ved H. P. ERIKSON en Resolution, der gik ud paa at slutte sig til Fagforeningernes Demonstration og at opfordre Styrelsen til hos Stockholms Bogtrykkere at udvirke Frihed for Personalerne d. 1. Maj, i al Fald den halve Dag, og at opfordre Bladudgiverne til at indstille Bladene næste Dag, eller i det mindste give Frihed i den Tid af Dagen Demonstrationen varede. Ved Afstemningen fik denne Resolution 72 St., medens den absolute Nægtelse opnaaede 90.

Oppositionen havde dog altsaa faaet en lille Tilvækst siden Afstemningen Langfredag.

Man behandlede derefter et af Styrelsen stillet Forslag, der gik ud paa, at Forslag som var stillede under Afstemning og derved forkastede, ikke maatte fremkomme paany før efter et Aars Forløb. Meningen med dette Forslag var let at gennemskue, men det var da ogsaa for vidtgaaende selv for de fleste af Oppositionens Modstaderne, og med alle Stemmer mod 39 blev det forkastet.

Et Arbejdermøde i Helsingborg har énstemmig vedtaget at demonstrere *den 1. Maj.*

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdtes Søndag d. 12. ds. med følgende Dagsorden: Punkt 1. Beretning fra Kontrahentmøderne. 2. Majdemonstrationen. FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen Kl. ca. 12. Til Dirigent valgtes P. FASMER. Forinden Sekretærvalget ønskede V. C. BERG Sekretærernes Stilling klaret. Han mente, at det maatte blive Sekretæren der affattede Referat til »Typ.-Tid.«, og hvis Pladsen ikke tillod Optagelse i den indsendte Form, maatte det blive ham og ikke Redaktøren, der foretog Forkortelsen. Herimod udtalte BARNEWITZ, at Red. maatte have Ret til at foretage Forkortelser; der kunde ikke blive Tid til at konferere med Sekretæren derom, naar Referatet skulde i første Numer af Bladet. Efter at forskellige Talere havde haft Ordet for og imod, vedtoges det enstemmig, paa Forslag af FASMER, at Sekretæren havde at affatte Referat til »Typ.-Tid.« og at Red. ikke havde Ret til at forandre eller stryge deri, men at Sekretæren skulde foretage det nødvendige i saa Henseende. Til Sekretær valgtes V. C. BERG.

Punkt 1. FORMANDEN aflagde den lovbefalede Beretning. Han dvælede særlig ved Fogedforfølgelserne mod »Social-Demokraten«, der jo særlig havde floreret i dette Kvartal. Følgerne havde været store Procesomkostninger, som der var Udsigt til i næste Kvartal vilde blive endnu større. Efter at Taleren havde omtalt endnu nogle andre Forhold Bladet vedrørende godkendtes Kontrahentberetningen enstemmig.

Punkt 2. FORMANDEN: Spørgsmaalet er jo ikke nyt, men det har i Aar faaet en noget anden Opstilling end forrige Aar, idet de samvirkende Fagforeningers Bestyrelser har vedtaget, at Demonstrationen i Aar skal foretages paa Søndagen d. 3. Maj. Han vilde kun minde om »Den typ. Forening«s Optræden forrige Aar og kunde udtale, at Styrelsen ikke indsaa Betydningen af Demonstrationen, naar denne foretoges paa en almindelig Fridag. Han gjorde opmærksom paa, at da de fleste Blade udgaar om Mandagen, lægger vi, ved at demonstrere om Søndagen, et Pres paa Bladsætterne, som vi

ikke lægger paa Bogsætterne. Spørgsmaalet er, om vi skal fastholde vort Standpunkt fra i Fjor eller vi skal følge Fagforeningerne. Efter at F. K. MADSEN og FORMANDEN havde vekslet Bemærkninger om, hvorvidt denne Sag burde have været behandlet tidligere, udtalte CLAUSEN, at vi havde Forpligtelse til at rette os efter en Beslutning vedtagen af de samvirkende Fagforeninger. NIELSEN KOLDING: Demonstrationen har ingen Betydning, naar ikke Produktionen standses paa Demonstrationsdagen. For os er Risikoen omtrent lige stor enten den 1. eller 3. Maj vælges, idet Bladsætterne efter min Mening maa nedlægge Arbejdet paa Demonstrationsdagen, enten denne bliver den ene eller anden Dag. BERGENHOLZ advarede mod slet ikke at demonstrere, da dette kun vilde faa Udseende af, at vi gik i de revolutionæres Fodspor. F. K. MADSEN sluttede sig til Clausen; den omtalte moralske Forpligtelse maatte vi ikke komme bort fra. V. C. BERG: Spørgsmaalet bliver stillet paa Spidsen. For mig gælder det først og fremmest om, at vi til Demonstrationen faar saa mange med som muligt. Demonstrationen gælder i første Række Lovgivningsmagten, og over for den er det udelukkende Tallet, det kommer an paa. Mente Forsamlingen, at man ved at demonstrere om Søndagen faar flere med, saa anbefalede han den at stemme for Demonstrationen d. 3. Maj. Det er ikke nødvendigt at paalægge Bladsætterne nogen Tvang. Efter at endnu d'Hrr. V. PETERSEN, NIELSEN KOLDING, F. K. MADSEN, V. C. BERG og BERGENHOLZ havde haft Ordet for yderligere at præcisere deres Standpunkt og d'Hrr. L. V. HANSEN og LAURITZEN havde udtalt sig i samme Retning som FORMANDEN, udtalte HASS, at endskønt han ikke mente, det kunde kaldes Demonstration, naar det henlagdes til en Fridag, vilde han dog stemme for Tilslutning til de samvirkende Fagforeningers Beslutning, da han ikke vilde have, at det skulde se ud som om Foreningen gik i de revolutionæres Ledebaand. Til Slut motiverede DIRIGENTEN sin Stilling til Spørgsmaalet. Den faldt i alt væsenligt sammen med Styrelsens.

Ved Afstemningen, der foretoges ved at de tilstedeværende delte sig i to Lejre, vedtoges det med 26 St. mod 25 *at slutte sig til Demonstrationen paa den første Søndag i Maj*. 6 stemte ikke. Generalforsamlingen hævet Kl. 3½. V. C. BERG.

Blandinger.

Aftenunderholdning. Bogbindersvendeforeningen af 1873 afholder Lørdag d. 25. April en Aftenunderholdning og Assemblé i Rømersgade 22, Festsalen. Da det eventuelle Overskud fra denne Fest skal anvendes til Dækning af de ved Strejken foraarsagede Udgifter, gør man Regning paa en livlig Agitation for saa stor Tilslutning som mulig. Der er sørget for fortrinlig Assistance i alle Retninger, saa at enhver vil kunne have Fornøjelse af at overvære Aftenunderholdningen, hvor udmærkede Kræfter som Behændighedskunstneren »Milias Alexis«, Sabelslugeren Hr. P. Chr. Hansen, Negerkomikeren »Carlo Gutausky«, en Hurtigtegner o. fl. sammen med Bogbinder-Sangforeningen vil medvirke. Til Ballet udføres Musiken af Hr. HOLBECHS udmærkede Orkester. Billetter til Aftenunderholdningen à 35 Øre faas hos Hr. W. Bartrumsen, Elmegade 24, St., hos Medlemmerne samt hos »Den typ. Forening«s Bud, Hr. Møller, Viktoriagade 23, mod Forevisning af Medlemskort til en af de samvirkende Fag-, Vælger- og Sangforeninger. Balbaand à 40 Øre for Damer og 65 Øre for Herrer løses i Salen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.*, aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: CLAUSEN.

*Ny Medlemmer:** Trykker FREDERIK JOACHIM MØLLER (udl. hos Hoffensberg & Trap Nytaar 1889), arb. hos O. C. Olsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

* I sidste Nr. stod anført som nyt Medlem A. M. Sandgren, skal være A. M. Landgren.

Tiltraadte: PEDER PEDERSEN (Dansk typ. Foren. 423), sidst arb. i Nakskov, arbejdsløs. CHR. BENTZEN (Dsk. typ. Foren. 282), sidst arb. i Horsens, Militær.

Bortrejste: 312, Sætter H. P. CHRISTIANSEN til Amerika. 1343, L. AUG. NIELSEN til Rønne i Plads.

Styrelsesmøde Søndag d. 19. April, Kl. 11 i Thalia.
FORMANDEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: Fasmer 5.00, Felix Birch 5.00, Hans P. Christiansen 2.00, Georg Køhn 6.50, Myhlendorph 1.00, Carl Sørensen 2.00, R. Jensen Lange 1.00, V. E. Didrichsen 5.00 — tils. Kr 27.50.

Med de tidl. indk. Kr. 123.25 ialt Kr. 150.75. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. Adresseavisens Personale (2 B.) 4.90, Laur. Madsens (2 B.) 1.00, Politikens 6.30, I. Cohns 1.75, Triers 5.06, Dagbladets 5.25, N. Cohns (12 Medl.) 2.75, Bagges 2.00, Ekspres-trykkeriets 0.55, Græbes 2.65, Rasmussen & Olsens 1.25, O. C. Olsens 3.10, Nationaltidendes 2.00, Avisens 2.00, Nielsen & Lydiches 2.35, Vald. Carlsens 1.00, Jørgensen & Co.s 2.30, Nogle Bladsættere 1.15, Aamodts 1.25, Hoffensberg & Traps 1.50, Thieles 0.50, Møller & Thomsens 1.40, F. E. Bordings 4.81 — ialt Kr. 56.82.

Med de tidl. indk. Kr. 216.20 ialt Kr. 273.02.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

I *Herning* er Faktor P. J. RASMUSSEN Lokalformand i Stedet for Typograf L. G. Johansen, der er bortrejst.

Kolding, d. 11. April 1891. H. F. RASMUSSEN.

Ophævet Lokalforening.

Præstø Lokalforening er fra den 1. ds. *ophævet* og indgaaet som Filial under *Stege*.

Kolding, d. 14. April 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Onsdag den 8. April. Fraværende: HVIDTFELDT og WEISS.

1. Meddelelser gaves fra »*Typografia*«s Kontorbestyrer. — Til Efterretning.

2. *Meddelelser fra Formanden:* Skanderborg, Sorø og Helsingør Lokalf. havde indsendt Stemmesedler ang. den alm. Afstemning efter Tidsfristens Udløb. — Medlem Nr. 492, Faktor Brehmer, Kolding Lokalf., var den 2. ds. død; 300 Kr. var anvist og udbetalt hans Enke. — »Ny typ. For.«s Kasserer anmelder et Medlem, Hjalmar Jensen, Skelskør, til Overgang i »Dsk. typ. For.«, samt giver Meddelelse om Sygeunderstøttelse, som »Ny typ. For.« har udredet til de i Følge Gensidighedskontrakten overgaaede Medlemmer, hvilket vedkommende Lokalfmd. underrettes om. — De to i foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.« efterlyste Medlemmer er der kommet Oplysninger om, og de fornødne Foranstaltninger i den Anledning er foretagne. — Januar Kvt.s Regnskaber er begyndt at indkomme; Nakskov Lokalfmd. har lige som i forrige Kvt. Æren af at være først, idet han den 1. April stillede hos Hovedkassereren med Regnskab og Lokalkassens Overskud.

3. Skrivelse fra Lokalfmd. i Nykøbing F. ang. formentlige Uregelmæssigheder ved udredet Rejseunderstøttelse til Medlemmerne Nr. 593 og 594. Angaaende den sidstnævnte (Nr. 594) har Formanden udbedt sig Erklæring over Sagen fra Lokalfmd. i Randers, og i Følge denne maa Hovedbestyrelsen ansé ham for berettiget til at udbetale Understøttelse, men da Nr. 594 under Vejs har nægtet at modtage tilbudt Arbejde, maa han tilbagebetale den, efter at denne Nægtelse har fundet Sted, modtagne Rejseunderstøttelse.

Medlem Nr. 593 har i et Pusterum af 14 Dage før han skulde aftjene sin Værnepligt ilet Landet over, uagtet han altsaa ikke kunde modtage tilbudt Arbejde. Hovedbestyrelsen maa i høj Grad misbillige et saadant Misbrug, skønt vedkommendes formelle Ret ikke kan bestrides.

4. Hovedkassereren fremsender Beretningen for Marts Maaned. — Til Efterretning.

5. Skrivelse fra »Den typ. Forening«, København, ang. Kongressen i Sommer. — Paa Grund af to Medlemmers Fraværelse udsattes denne og de følgende paa Dagsordenen opførte Sager til næste Møde førstk. Tirsdag. H. F. RASMUSSEN.

Tirsdag den 14. April. Fraværende RASMUSSEN med anmeldt Forfald.

1. Kolding Lokalf. udbeder sig Hovedbestyrelsens Erklæring over følgende Lægeattest og vedkommendes deraf flydende Berettigelse eller Ikke-Berettigelse til at nyde Sygehjælp i det i Attesten nævnte Tilfælde:

»At Hr. N. N. ikke lider af nogen kronisk uhelbredelig Sygdom, attesteres herved. Derimod har han paa Halsen nogle Kirtelsvulster, som let lader sig fjærne ved Operation.

Kolding, d. 23. April 1891. O. REJNGAARD-PETERSEN.«

Hovedbestyrelsen maa i Henhold til Attesten af 23. April 1890 formene, at vedk. i Følge § 24 i Lovene ikke kan fordre Sygehjælp i dette

Tilfælde. — Til en nu produceret Attest fra en anden Læge, dat. 14/4 91, hvori det hedder, at han ikke lider af nogen kronisk eller inkurabel Sygdom, kan der ikke tages Hensyn.

2. Samme Lokalf. forespørger: »Har ny indtrædende Principaler, som ikke er 35 Aar, Stemmeret, og hvor meget betales i Indskud?« Hovedbestyrelsen formener, at saadanne Principaler i Henhold til Lovenes § 23, 4 Stykke, maa have Stemmeret og i det hele have samme Rettigheder som de øvrige Medlemmer. I Indskud betales 20 Kr. (§ 23, 2. og 3. Stykke). Dog ansés i saadanne Tilfælde for Principalers vedkommende ingen Generalforsamlings Kendelse fornøden.

3. *Kongresspørgsmaalet.* Efter en længere Diskussion vedtoges det, med 3 Stemmer mod 1, at man fandt det unødvendigt at være Medindbyder til den skandinaviske Kongres. (Rasmussen havde skriftlig tilkendegivet, at han stemte *for* Medindbyderskabet). Derefter vedtoges enstemmig følgende Resolution: »Dog udtaler Hovedbestyrelsen sin Tilslutning til Kongressens Afholdelse og tilsiger at lade sig repræsentere paa samme, lige som man ansér det for ønskeligt, om Lokalforeningerne lod sig repræsentere paa Kongressen.« Tidspunktet ansaa man *ikke* for uheldigt.

4. Paa en Forespørgsel fra den forberedende Komité for Fagskolen vedtoges det at svare, at »Dansk typ. Forening« paatager sig Udsendelsen af Cirkulærer og Indsamling af Bidrag. HVIDTFELDT.

Ny Medlemmer: Helsingør, EILER HERLUFSEN (udlært i »Hels. Avis«' Bogtr. 15. Marts 1891), arb. samme Sted. Fredericia, HANS FERDINAND SALOMONSEN HENNINGSEN (udlært 11. April 1891 i Fredericia Adressekontors Bogtr.), arb. samme Sted. Thisted, CHR. MØLLER (tidl. Medlem af Trykkerforeningen i København).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nyborg (Nyborg Dagblad), 207, SØREN HANSEN SØRENSEN, sidst arb. i Odense, og 383, HANS MØLLER SØRENSEN, sidst arb. i Faaborg, Militær. Ringsted (Folketid.), 382, HANS CHR. JOCHUMSEN, sidst arb. i Faaborg. Køge (Søren Svarre), CARL ADOLF MADSEN (Den typ. For., 1209). Thisted, 475, HANS DAHL, sidst arb. i Aarhus, 205, J. P. ANDERSEN, sidst arb. i Nykøbing M., og 76, RASMUS P. PETERSEN, sidst arb. i Viborg. Fredericia, 120, J. P. SØRENSEN, sidst arb. i Herning, Militær. Horsens, 191, HANS GJERNYX, sidst arb. i Kolding.

Bortrejste: Thisted, 48, EMIL CHRISTENSEN til Holbæk i Plads og 44, JEPPE CHR. JENSEN til Amerika. Fredericia, CHARLES HJALMAR CHRISTENSEN til Vejle, arbejdsløs. Esbjærg, H. JØRGENSEN (Militær). Nakskov, 423, PEDER PEDERSEN til København, arbejdsløs. Kolding, 550, WILLIAM STÆHR til Ribe (arbejdsløs). Faaborg, 382, HANS CHR. JOCHUMSEN til Ringsted i Plads.

D'Hrr. Lokalformænd, som med vanlig Villighed vil tilbyde sig at forhandle »Forhandl. paa Bogtrykkerdagen« og »Statistisk Oversigt over Typografien i Danmark« bedes samtidig med Tilsendelsen af deres lokale Meddelelser at notere dette samt hvor mange Eksempl. der tænkes at kunne afsættes. Medlemmerne sparer derved Portoudgifterne.

G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Fredag d. 17. ds.: Indøvelse af Hartmanns Kantate til Massmanske Søndagsskoler i Arbejderforeningen, Nørrevoldgade 92.

Lørdag d. 18. ds.: Øvelse i eget Lokale.

Bededag Kl. 9 Morgen fra Trianglen: *Skovtur* for Medlemmer og Venner.

STYRELSEN.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 26. April, Kl. 12* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling af moderne Trykarbejder og vejledende Prøver i Komediesats og Bogbind for de ny Præmieopgaver, der uddeles. Kl. 1½ pr. *Generalforsamling.*

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Den *ordinære Generalforsamling* afholdes *Tirsdag d. 28. April, Kl. 9 Aften* i *Thalia.*

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2. Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab til Godkendelse. 3. Valg af Formand og en Medbestyrer, der efter Tur fratræder.

Forslag, der ønskes behandlede, maa være indgivne til Styrelsen senest 3 Dage før Generalforsamlingen.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Husk alle at møde i Aften, Fredag, til Generalforsamlingen i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, præcis Kl. 8¾.

Hjærtelig Tak til Hr. Redaktør VILHELM LASSEN samt Kollegerne saa vel her i Byen som rundt omkring fra, der viste mig saa udsøgt Opmærksomhed i Anledning af min Jubilæumsdag. Det var en Festdag for mig og mine, som vi aldrig glemmer.

Aalborg, d. 14. April 1891. ANTON SCHWARTZ.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Vejledning i Praktisk Typografi
Hoved-Ekspeditionen er fra *April Flyttedag* i **Oehlenschlägersgade 22, Stuen.**
R. HELMER.

Til Salg.
En saa godt som ny engelsk **Korpus Antikva** og **Korpus Fraktur** med Udslutninger (Leipzigersystem) samt nogle **Titelskrifter** (samme System) sælges meget billigt. Billet mrkt. »47« bedes indsendt til Ekspeditionen.

Hr. **Andr. Olsen**
anmodes om snarest muligt at afgøre sit Mellemværende med »Den typografiske Forening« i Aalborg. *Bestyrelsen.*

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**
Forsk. varme Retter hele Dagen à 25—35 Øre.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 17
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 24. April 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Da Bogtrykker JUL. BEHREND nu har underskrevet Tarifen, er Tilgangen for Foreningsmedlemmer atter aabnet.

Frafald.

Vor udmærkede Kollega, »Ny typ. Tid.«, overøser os i sit sidste Numer med Ros, fordi vi har indstillet de »hadefulde Angreb«, der i sin Tid skal være blevet rettet paa den. Vi takker selvfølgelig for Rosen; maaske maa det dog samtidigt være os tilladt at udtale, at det vilde være os lige saa kært, hvis vi paa vor Side kunde gengælde den.

Før Gensidighedskontraktens Tilbliven lød det lystigt i Kor: De Skarns Mennesker i »Den typ. Forening« kan vi ikke have noget at gøre med, de skælder os Hæder og Ære fra — og da navnlig »Typ.-Tid.« er jo en ren *gamin* i sin Maade at omtale os paa. Selv generede d'Hrr. sig ikke, men kilede løs det bedste, de havde lært — men det var naturligvis en anden Sag. Da saa Gensidighedskontrakten kom i Orden, hed det sig, at nu var der Fred, Vildmændene var tæmmede. Selv generede d'Hrr. sig naturligvis ikke ved *atter* at rette et voldsomt personligt Angreb paa den *gensidige* Forenings Formand. Vi var nu tilbøjelige til at tro, at efter at man havde »lettet« sig, var Sindet kommet i Ro; »Typ.-Tid.« var jo kemisk rén for Angreb af hvilken som helst Art — vi tog paa ethvert Punkt de fineste Hensyn for ikke at saare d'Hrr.s Sensibilitet. Men *atter* finder d'Hrr. det i den skønneste Orden i »Ny typ. Tid.«s sidste Numer at tale et Sprog, som de *maa* vide kun kan bidrage til at *adskille* i Stedet for at *samle*.

Nok om dette. Vi *har* ikke til Hensigt at svare paa disse evindelig personlige Udfald paa »Den typ. Forening«s Tillidsmænd; vi *noterer* os dem kun og viser derved, hvorledes den nuværende Redaktør af »Ny typ. Tid.« bidrager til at frembringe »Fremskridt«, som »utvivlsomt vil være til Gavn for hele den typografiske Stand«.

Psykologisk Interesse har disse Angreb. De fremkommer næmlig ikke alene, fordi man mener dem; men ogsaa fordi man derved tror at kunne overbevise de *misfornøjede* inden for »Ny typ. Forening« om, at Sammenslutningen ikke har den Betydning, man fra den Side tror. Vi har hidindtil ment det at være i begge Organisationers Interesser, at der blev talt saa lidt som muligt om de Udmeldelser, der faktisk har fundet Sted inden for »Ny typ. Forening«. Men nu da Bladet søger at værne om Proteststemmerne ved at fortælle, at disse stammer fra den Tillidsadresse, der i sin Tid blev overrakt »Vildhedens Repræsentant«, er det ikke mere end rigtigt at gøre opmærksom paa, at de Udmeldelser, der fandt Sted umiddelbart efter Afstemningen, til Dels var en Følge af »Ny typ. Forening«s Styrelses malplacerede Optræden lige over for de Medlemmer, der havde stemt »Nej«.

Lad os dog endelig en Gang blive fri for den skabede Passiar om, at Kontraktens Levedygtighed afhænger af, at Fornuft og Besindighed atter faar Indpas i »Den typ. Foren.«. De Begivenheder, der i den seneste Tid har fundet Sted inden for »Ny typ. Forening«, er en kraftig Protest mod disse tomme Paastande. »Den typ. Forening« har ikke i dette Tidsrum foretaget sig det mindste, der paa nogen Maade har kunnet bevirke Udmeldelserne. Det er den samme Absurditet, der gaar igennem Udtalelsen om »Ny typ. Forening«s Sygekasses Overgang til »Typografernes Hjælpekasse«: at en »hasarderet« Ytring af »Den typ. Forening«s Formand skulde have bevirket, at Overenskomsten ikke kom i Stand! Har man hørt Mage til Pjank? D'Hrr. har sikkert glemt, at det var Repræsentanterne for de misfornøjede, der bevirkede, at det Forslag, som »Ny typ. Forening«s Sygekasses *egen* **Formand** stillede, blev forkastet af Medlemmerne.

Skal vi være ærlige? Det er ganske simpelt *Frygten* for flere Udmeldelser, der har bevirket, at Opfyldelsen af Gensidighedskontraktens Enkeltheder er trukket ud i det uendelige, at man har nægtet at være Medindbyder til Kongressen, og det er endelig den, der er Aarsag til, at man inden for »Ny typ. Forening« tvivler om Kontraktens Levedygtighed. Men det er vor Mangel paa »Fornuft« og »Besindighed«, der skal have Skylden.

Vi beklager, at disse Udmeldelser har fundet Sted og at flere maaske vil følge efter. Det er hverken i den ene eller anden Forenings Interesse, at d'Hrr. finder det foreneligt med deres kollegiale Pligter at melde sig ud. Men vi kan ikke indse, at man tjener Organisationernes Interesser ved at dække over d'Hrr.s Mangel paa Kollegialitet. Hvorfor ikke faa dem frem i deres Nøgenhed, saa at Københavns Typografer kan se, hvad det er for »Kolleger«, der til enhver Tid søger at sprænge Sammenholdet. Styrelsen for »Ny typ. Forening« har jo paa andre Punkter vist, at den ikke savner den fornødne Energi; i den senere Tid arrangeres der jo baade Møder og Selskabelighed for at holde saa meget sammen som muligt paa Foreningens Medlemmer; men at kaste Hemmelighedens Slør over de Navne, der er brudt ud af Rækkerne, tjener ikke til at hindre Frafaldet, men vil kun bevirke, at mere pligtopfyldende følger efter. Og at det bør forhindres for enhver Pris, er vi vistnok alle enige om, saa vist som den kommende Tarifbevægelse bør samle de typografiske Arbejdere til i sluttet Flok at sætte deres Krav igennem.

Men det umuliggøres, naar der tages *for meget* Hensyn til det lille Mindretal af »Ny typ. Forening«s Medlemmer, der paa ethvert Punkt søger at modarbejde Bestræbelserne for at Typograferne kan optræde i Enighed. Allerede Foreningens Vægring ved at være Medindbyder til den kommende Kongres var betegnende nok, da den *udelukkende* var dikteret af Hensynet

til disse Personer. Det var *derfor*, at Tidspunktet ikke var heldigt valgt. Men indsér man da ikke, at man paa den Maade slaar en Bom for alle virkelige Fremskridt, og er der nogen Mening i, at de københavnske Typografer vedblivende skal hindres i at opnaa Resultater, fordi et lille Mindretal paa 50 Mennesker lægger sig paa tværs?

Majdemonstrationen.

At en Forkortelse af Arbejdstiden er det eneste i Længden virksomme Middel til at forbedre de uheldige Forhold, hvorunder vor Tids Arbejderstand lever, er nu fra saa mange Sider anerkjendt, at der vel næppe kan være Tale om andet, end at der skal virkes for denne Sag.

Skal vi opnaa Resultater, maa vi optræde som et samlet, enigt Arbejderparti, hvor Minoriteten i det mindste af Pligt bøjer sig for Majoriteten for at opnaa praktiske Resultater. Nu er det ved Fællesafstemning i de samvirkende Fagforeningers Bestyrelser besluttet, at der den 1ste Søndag i Maj skal demonstreres for en 8 Timers Arbejdsdag, indført ved Lov. Naar vi demonstrerer den 3dje Maj og ikke som Arbejderne i Amerika, Østrig og Sverrig den 1ste Maj, saa er det ikke fordi at vi sætter mindre ind paa at faa Tanken realiseret, men fordi vi ikke indse, at vi kunne naa Maalet en Dag før, om vi som i hine Lande demonstrerede den 1. Maj. Kravet om en Forkortelse i Arbejdstiden er en Gang rejst i alle kultiverede Lande, og disses Arbejderpartier vil ikke raste med Agitationen, før Kravet bliver opfyldt, enten det sker gennem Lov eller ved Hjælp af Organisationen. Trods den Agitation og Diskussion, der har været rejst paa dette Spørgsmaal, er dette langt fra udtømt endnu. Ikke paa langt nær har alle Arbejdere forstaaet Betydningen heraf. Og for at en Sag som denne skal lykkes og virke gavnligt, er det dog først og fremmest nødvendigt, at de deri interesserede ere vakte til fuld Forstaaelse og Sympati. Derfor er det ogsaa nødvendigt, at alle herhjemme samles om den af de samvirkende Fagforeninger tagne Beslutning og møder enige den 3dje Maj paa Fælleden. Den Diskussion, der har været ført fra forskjellig Side om Betydningen af en saadan Demonstration, haaber jeg ikke skal svække Lysten hos nogen til at deltage, men at alle vil virke for den størst mulige Tilslutning, saa at vi paa denne Dag vise de udenforstaaende, at Arbejderne ikke alene kan, men ogsaa vil samles i Enighed, naar det gjælder et fælles Maal.

Det foreløbige Middel her, er vel i Virkeligheden ikke en Demonstration, men en Agitation. Vi gør Propaganda for Sagen ved at samles i saa tætte Skarer som muligt, uden derfor at skade nogen.

Det viste sig sidste Aar, at Kapitalisterne — i Ordets strengeste Forstand — saa sig truede ved Demonstrationen og derfor søgte at skade Arbejderne ved i stort Antal at udelukke dem af Værksteder og Fabriker. Dette skal søges undgaaet, da Organisationen ikke i Øjeblikket er i Stand til at svare for Følgerne heraf. Derfor er Søndagen valgt.

Det er af saadanne Grunde, at vore Kolleger i Berlin paa et offenligt Møde den 23de Marts besluttede at deltage i den Fest, det socialdemokratiske Parti foranstalter Søndag den 3dje Maj; men samtidig forpligtigede Kollegerne sig til at ofre en Fjerdedel af Daglønnen den 1ste Maj til Støtte for de udelukkede Arbejdere i Tyskland. Dette er ogsaa et smukt Eksempel, der tyder paa, at de nok vil ofre noget, naar det kan gavne. Lad os gøre det samme. Lad os samles i saa stort et Antal som ingen Sinde tidligere, naar vor Fane har vajet paa Fælleden.

C. SØRENSEN.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Ved den af Hr. Hvidtfeldt i »Typ.-Tid.«s Nr. 13 foreslaaede Vej til Fagbevægelsens Løsning, er denne Sag bleven ført ind paa et nyt Spor — et Spor, hvorom kan siges, at det fører *direkte* til det eftertragtede Maal: at sætte Lønspørgsmaalet, om end ikke øverst, saa dog *bestemt* paa »Dansk typ. Forening«s Program.

Der er vel næppe mange, der har næret ringeste Tvivl om, at den af Aalborg-Kollegerne rejste — og for saa vidt allerede heldbringende — Bevægelse, i sit inderste Væsen skjulte den af Hr. Hvidtfeldt fremsatte Tanke: at faa Lønspørgsmaalet ind under »Dansk typ. Forening«.

Et Maal ad tvende Veje.

Og begge Veje kan være lige gode og sikre; kun maa det siges, at den af Hr. Hvidtfeldt foreslaaede er den korteste og sikreste Vej, og vil upaatvivlelig samle de fleste paa sin slagne Bane; thi ad den løbes der ingen Fare for, at en mulig Fagforening ved Siden af »Dsk. typ. Foren.«s *understøttende* Formaal vil komme i Konflikt med samme; hvorimod det aldeles ikke er utænkeligt, at en selvstændig Fagforening i et eller andet — endnu uanet — Punkt kunde komme i Konflikt med »Dsk. typ. Foren.«, og da vilde Følgerne sikkert ramme den sidste.

Denne Mulighed, ved Siden af en typografisk Fagforenings Nødvendighed, er sikkert det, der har bevæget Hr. Hvidtfeldt til at forandre Standpunkt i denne Sag, og der er al Grund til at være tilfreds med denne »venden om«; thi den tør sikkert betragtes som en Borgen for, at dette vigtige Spørgsmaal nærmer sig den ønskede Løsning, i al Fald er det nu paa *rette* Vej.

At de Kolleger, der alt har sluttet sig til Fagforeningstanken, med Glæde har hilst Hr. Hvidtfeldts Forslag, er en naturlig Selvfølge, og de, der har frygtet en saadan alene for »Prægets« Skyld, vil nu trøstig kunne slutte sig til Hr. H.s Forslag.

Heller ikke her i Odense er denne Tanke saa ganske ung; paa en Generalforsamling for et Par Maaneder siden, hvor Aalborg-Kollegernes Forslag var til Behandling, stilledes nærmlig en Resolution, gaaende ud paa at opfordre Hovedbestyrelsen til at optage Lønspørgsmaalet paa »Dansk typ. Forening«s Program.

Resolutionen blev *vedtaget* paa Generalforsamlingen, men forkastet ved den senere Cirkulation paa Trykkerierne.

Forslagsstilleren pointerede den Gang skarpt, at der sikkert inden lang Tid inden for Hovedbestyrelsen vilde rejse sig Stemmer i denne Retning.

Nu ser man i en vis Forstand Sandheden i hans Profetier.

Odense, i April 1891. FRATER TASITURNUS.

Ovenstaaende Linjer kunne maaske tjene Hr. Schwartz til Oplysning.

En værdig Debut.

Saaledes tillod jeg mig paa Forbundets Vegne at skrive i Artiklen om Affæren i »Nordj. Folkeblad«. Og deri samtykker alle Kolleger her i Byen. Det var en Sejr og en værdig Debut.

En »æret« Indsender i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, Hr. A. O. — om Forladelse, jeg tog fejl, det var vist G. H., der stod under Artiklen, men den faldne Storhed, A. O. fra Aalborg, bliver her almindelig betegnet som Forfatter til den, saa disse Bogstaver fløj ganske uvilkaarlig fra Pennen — lader til at være af en anden Mening. Han betragter det hele som en *Fiasko*.

Paa Afstand kan man gøre alt, end ogsaa unddrage sig sine Forpligtelser til en Forening, men jeg tror ikke den »ærede« Indsender vil være med til at tvinge en Principal til at beholde en Arbejder saa længe han lever.

Forbundets Stilling med Hensyn til den afskedigede Ombryder er i Korthed saaledes:

»Forbundet tilbød sin Assistance til at genindsætte Møller i sin gamle Plads. Principalen, Bogtrykker Olufsen, fastholdt, at han ikke havde afskediget Møller, men kun betydet ham, at da Møller ikke kunde gøre Arbejdet hurtigt nok, maatte han (Princip.) se sig om efter en anden; men i øvrigt tilbød han Møller Plads i 14 Dage, altsaa den almindelige Opsigelsesfrist. Møller ønskede ikke at arbejde igen hos Olufsen, og det saa meget mere som han, i al Fald efter sit eget Sigende, havde Udsigt til Plads paa et andet Trykkeri her i Byen. Forbundet var af samme Mening, og naar dertil kommer, at Hr. Møller ved frivillige Bidrag bliver holdt skadesløs, saa tror jeg ikke, at Typograferne her i Byen kunde strække sig videre; saa mener jeg, at de har opfyldt deres kollegiale Forpligtelser fuldt ud.«

For øvrigt skal jeg kun til Slutning gøre den Bemærkning, at Foreningsbevægelsen for at skaffe bedre Lønvilkaar for Provinstypograferne er saa god og sund, at enhver, der ønsker at give sit Bidrag til Spørgsmaalets Løsning, nok ogsaa kan lægge Navn til.

Men er det, som sagt, den omtalte A. O., saa kan vi saa godt forstaa, at han skjuler sit Navn.

Aalborg, d. 19. April 1891. P. Forb. V.
ANTON SCHWARTZ.

Blandinger.

Det tyske Bogbinderforbund afholdt d. 28., 29. og 30. Marts sin 3. Forbundsdag i Altenburg. Forbundet tæller nu 53 Foreninger af hvilke 45 med tilsammen 2598 Medlemmer var repræsenteret ved 45 Delegerede. Det vedtoges enst. at Forbundsforeningerne skulde have Ret til at optage kvindelige Arbejdere og at selvstændige kvindelige Foreninger kunne optages i Forbundet. Blandt andre vigtige Sager forhandledes et Forslag om en nærmere Sammenslutning af de grafiske Fag og om Bogbindernes Stilling til Bogtrykkerforbundets Bevægelse for Indførelsen af en forkortet Arbejdsdag. Forslaget afgjordes med en Resolution, der udtalte »at Gennemførelsen af Fordringer, stillede af andre grafiske Fags Udøvere ikke kunde tænkes mulig, saalænge gensidig Understøttelse blandt samtlige grafiske Fags kvindelige og mandlige Arbejdere manglede, men at en Virkeliggørelse af Tanken om Organisation af alle Fag maa søges tilvejebragt hurtigst mulig. Det paalægges Forbundets Formand, at gøre de indledende Skridt til en Sammenslutning af alle Arbejdere og Arbejdersker inden for de grafiske Fag, og der tilsiges det tyske Bogtrykker-Forbund moralsk og pekuniær Støtte, saafremt dets Fordring om en forkortet Arbejdsdag skulde føre til Kamp, men selv ansér man ikke Tiden for heldig til for Bogbindernes vedkommende at søge Arbejdstiden forkortet.«

Dødsfald. Fra Langensalza i Sachsen er der kommet Efterretning om, at PETER ALEXIUS RASMUSSEN efter kun to Dages Ophold paa det derværende Hospital er død af en Mavesygdom 2. Paaskedag, 42 Aar gl.

Han var en brav, ærlig og trofast Kollega, hvis vindende Væsen altid var sikker paa at skaffe ham en stor Vennekreds, saavel blandt gamle som unge. Alexius R. vil være kendt blandt Masser af Kolleger Landet over. Omstændighederne havde flere Gange tvunget ham ud paa Rejse — 2 Gange tidligere havde han rejst i Tyskland — dette blev hans 3. og sidste Rejse. Hans Liv har været rigt paa Afveksling. Som ung var han den frie, farende Svend, glad som Fuglen, naar kun Solen skinnede; kom der lidt Modgang, saa sang han en lystig Vise og glemte sine egne Sorger, medens han samtidig satte Humør i de Kammerater, der følte sig knugede af Livets Byrder. Men i en senere Alder kom der Storme, der bøjede ham. Den raske Svend var ikke mere sig selv. Han havde lidt et Skibbrud — et uerstattelig Skibbrud. Det gav sig tilkende ved en vis Bitterhed, der mange Gange forraadte sig i hans mest overgivne Øjeblikke. Han sløvedes — han havde ikke længere det lyse Blik paa Livet som før — hans Sjæl var formørket og Tanken ikke klar. Han kunde ikke opnaa Arbejde her i Byen; saa drog han ud paa sin sidste Vandring. I omtrent tre Fjerdingaar har hans Slægtninge og nærmeste Venner været urolige for ham; han lod aldrig høre fra sig, og paa flere Efterlysninger kom intet Svar; *nu* kan de være rolige! Nu har han endt sin Vandring — han er død i »det fremmede«, hvor ingen kender hans Grav og ingen venlig Haand freder om den — men blandt hans mange Venner vil hans Navn blive bevaret i et ærligt og trofast Minde.

— I Gaar jordedes fra Kommunehospitalet et af »Den typogr. Forening«s Æresmedlemmer, CHARLES THEODOR FORTLING. Uagtet sin høje Alder, 77¼ Aar, arbejdede han lige til en halv Snes Dage før sin Død, der vistnok var fremskyndet ved Sorgen over Tabet af en Søster, der for en Maaned siden omkom ved et Ulykkestilfælde. En Del Kolleger havde givet Møde for at vise den gamle hæderlige Kammerat den sidste Ære.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 16. Hefte udkommet.

Faneindvielse. Typografernes Sportsklub indviede Skærtorsdag sin ny Fane ved en munter lille Festlighed i »Danas Have« En Række Talere havde Ordet og alle var enige om at ønske Klubben til Lykke med den smukke Fane og haabede, at Medlemmerne i den maatte have fundet et sammenknyttende Baand, saa at de fattede forøget Interesse for Sporten, der mere end nogen anden Adspredelse virkede gavnligt paa Sindet og Legemet, saa det blev i Stand til bedre at kunne modstaa Arbejdets sløvende Virkninger. Det var derfor at haabe, at Københavns Typografer talrigere vilde slutte sig til Klubben og tage Del i dens Øvelser. Endvidere uddeltes tre Flidspræmier til de af Medlemmerne, der i den nu forløbne Gymnastiksæson havde udvist den største Flid og Ihærdighed.

En Imødegaaelse af Hr. G. H.s Kritik af Forholdene paa »Aalborg Amtstidende« vil blive optaget i næste Numer.

Bogbindersvendeforeningen af 1873. Mød talrigt til Aftenunderholdning og Bal paa Lørdag den 25. April i Rømersgade. Fortrinlig Assistance og glimrende Musik. Billetter kan endnu faas hos C. SØRENSEN, Graabrødretorv 5, 2. Sal, Bgh. og i Rømersgade 22, Kj. hos Opvarter WORM.

Opmærksomheden henledes paa, at de daglige Formandsforretninger besørges af Næstformanden, som **kun** *træffes mellem 1 og 2 i Nybrogade 12, 1. Sal (Opgang i Gaarden tilhøjre).*

Samme Steds henligger et Brev til Hr. Typograf E. Svendsen fra Hr. Typograf Alb. Eriksen i Kristiania.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.* aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: FASMER.

Fællesmøde Torsdag d. 16. April Kl. 9.

Fra »Ny typ. Forening« var alle mødt; fra »Den typ. Forening« manglede A. CLAUSEN og ROSSING uden anmeldt Forfald. Arbejdsanvisningskontorets Bestyrer var til Stede for at rette nogle Forespørgsler. JENSEN dirigerede. V. PETERSEN angav Hensigten med Mødet; man mente det nu maatte være paa Tiden at faa Gensidighedskontraktens Bestemmelse om Deponering af de 2000 Kr. opfyldt og tillige at faa de 2 Genparter af Kontrakten underskrevne. Med Hensyn til Rejsehjælpen ønskede Styrelsen lige Deling mellem begge Foreninger. A. LARSEN: »Ny typ. Foren.« kan ikke gaa ind paa lige Deling. Naar der var Tale om Fællesskab, kunde Meningen kun være i Forhold til Medlemstal. Deponeringen kunde finde Sted naar som helst, men man maatte være klar over Forholdene, før man underskrev. V. PETERSEN kunde ikke forstaa denne sidste Udtalelse; Kontrakten var jo underskrevet. Han vilde opfordre »Ny typ. Forening«s Styrelse til at vise Imødekommen med Hensyn til Rejsehjælpen; det havde hidtil været »Den typ. Forening«, der havde gjort Indrømmelser. A. LARSEN fandt, at hvad den havde gjort, ikke var andet end Billighed. LAURITZEN fastholdt, at der ved Gensidighedskontrakten var ment at dele Udgifterne lige. Ved Anvisningskontoret var det A. L., der bad om Imødekommenhed og fik den, men nu siger han, at det kun var Billighed. Det var ret mærkeligt, at den ny Forenings Styrelse nu havde fundet dette Punkt at skubbe sig ind under for en Udsættelse af Kontraktens Opfyldelse; om en Maaned eller to vilde den nok finde et nyt, dersom man vilde tillade dem den Slags Udsættelser. A. LARSEN: Vi har ofret vor Selvstændighed for at faa Gensidighedskontrakten, men »Den typ. Forening« har intet ofret. Vi har ligeledes maattet give Afkald paa de 20 Medlemmer, vi havde staaende i Provinserne. V. PETERSEN: Hr. A. Larsen har netop selv takket for den Imødekommenhed, der var vist ved Fordelingen af Udgifterne til Anvisningskontoret. Med Hensyn til Medlemmerne i Provinserne var Tallene mærkelige. Ved Forhandlingen om Gensidigheden var der angivet 30, senere var Tallet gaaet ned til 20, men indtil nu var der kun 16, der havde meldt sig til »Dansk typ. Forening«. Han vilde foreslaa, at man forhørte hos »Dansk typ. Forening«s Styrelse, der var Stiller af Forslaget om Rejsehjælp, hvorledes dens Mening havde været med Afholdelsen af Udgifterne. Om dette Forslag udspandt der sig en længere Diskussion. A. LARSEN meddelte til Slut paa »Ny typ. Forening«s Styrelses Vegne ikke at kunne tiltræde Forslaget. Man var derimod villig til at deponere Pengene og underskrive Kopierne med den Forstaaelse, at Udgifterne til Rejsehjælpen deltes efter Medlemstal; vilde »Den typ. Foren.« ikke indlade sig herpaa, maatte den gaa ad juridisk Vej. V. PETERSEN meddelte, at »Den typ. Foren.«s Styrelse vilde tage Sagen til Efterretning. Om Deponeringen kunde han ikke udtale sig, da man først maatte tage Standpunkt til Sagen. Derefter gav CLAUSEN

forskellige Meddelelser om Anvisningskontoret og fremsatte Forslag om, at al Avertering i Fagbladene om Plads skulde være forbudt. Hans Udtalelser gav Anledning til en længere Diskussion mellem de Tilstedeværende og endte Kl. ca. 2 uden noget positivt Resultat.

Styrelsesmøde d. 19. April, Kl. 11.

Alle mødt, undt. BARNEWITZ (syg) og LAURITZEN uden anmeldt Forfald. FORMANDEN refererede Diskussionen fra sidste Fællesmøde; Skrivelse med ny Forslag ang. Udgifterne til udenlandske Rejsende og Administrationen af Anvisningskontoret vil blive tilstillet »Ny typ. Forening«. Blokaden hos Jul. Behrend ophæves, da Tarifen er underskrevet af denne. De mindre Bogtrykkeres Tarifforhold vil nu blive undersøgt ved personlig Henvendelse fra de forsk. Styrelsesmedlemmers Side. En Skrivelse fra Tarifkommissionens Sekretær gav ligeledes Anledning til nærmere Undersøgelse af den Paagældendes Forhold. Meddelelse om Deltagelse i Kongressen fra »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse. Indbydelserne vil nu udgaa. Et Forslag fra FASMER om Henstilling til Generalforsamlingen ang. Kongressen forkastedes. Det vedtoges ikke at afholde det paatænkte Aftenmøde d. 1. Maj. Foreningens 22-aarige Stiftelsesfest afholdes Søndagen d. 14. Juni paa Wodrofflund. Mødet hævet.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 26. April Kl. 11 i Thalia.

FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætter MARIUS CARL CARSTENSEN (udlært 1. Novbr. 1889 i Slesvig), arbejdsløs. Sætter ANDERS NIELSEN (udlært i Lyngby 1882, har arbejdet under Blokaden i Rigsdagen, arb. hos I. Cohn.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter AUGUST RUFF (Dansk typ. Forening, 694), arbejdsløs). Sætter M. C. BACH (Dsk. typ. Foren., 500), Militær.

Bortrejste: 323, Sætter CARL EMIL CHRISTENSEN (til Næstved i Plads).

Døde: 606, CHARLES LEVES THEODER FORTLING. 1612, ALEXIUS RASMUSSEN.

Snedkerstrejken. Politikens Personale 6.50, I. Cohns 1.85, Dagbladets 3.25, N. Cohns (12 Mand) 2.70, Ferd. Philipsens 0.50, Nielsen & Lydiches 2.85, Bagges 2.25, Eksprestrykkeriets 0.45, Græbes 2.75, Lunos 1.50, Allers (3 Sættere) 0.75, Avisens 1.50, Nogle Bladsættere 1.00, Møller & Thomsens 1.50, O. C. Olsens 3.05, Rasmussen & Olsens 1.00, Aamodts 1.25, Laur. Madsens 0.50, Adresseavisens 2.45, Jørgensen & Co.s 2.45, Thieles 0.75, Bordings 5.35 — ialt Kr. 46.15.

Med de tidl. indk. Kr. 273.02 ialt Kr. 319.17.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: Johan Jensen 2.00, J. Jørgensen 1.00, Olaf R. Brandt 2.00, F. Nielsen 2.00, C. C. Rasmussen 2.00, Fr. Th. Christensen 5.00, N. P. Nielsen 4.00, J. A. Petersen 2.00, Sylling 2.00, H. J. C. Hansen 2.00, F. C. Adrian 2.00, P. Arvedsen 2.00, F. F. Hamberg 2.00 — tils. Kr. 30.00.

Med de tidl. indk. Kr. 150.75 ialt Kr. 180.75. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 21. April. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. FORMANDEN gav forskellige Meddelelser vedrørende Lokalforeningerne.

2. Skrivelser fra Lokalfmd. i *Nykøbing F.* med Oplysning om den i Mødet d. 8. d. M. behandlede Sag ang. Medlem Nr. 594. — Det paagældende Beløb vil være at tilbagebetale til Nakskov Lokalf.

3. *Gensidighedskontrakten med København.* Genparter af denne forelaa, og blev underskrevne. Det vedtoges, at Deponeringen af de 2000 Kroner i Følge Gensidighedskontrakten skér ved, at der afgives Bevis for, at 2000 Kroner af Reservefonden ikke kan hæves uden Underskrift af de tre gensidige Foreningers Styrelser. Reservefonden samt Foreningens øvrige Midler indestaar i »Sparekassen for Kolding By og Omegn«. De københavnske Foreningers Deponering finder Sted i »Den sjællandske Bondestands Sparekasse«.

H. F. RASMUSSEN.

Meddelelse til Lokalformændene.

I Meddelelserne til »Typ.-Tid.« angaaende *Forandring i Lokalforeningerne* bedes d'Hrr. Lokalformænd at erindre, at det er af Vigtighed, at der foran hvert Medlems Navn anføres vedkommendes *Bog-Nr.*; Undladelse heraf har i flere Tilfælde forvoldt Tidsspilde og forøget Portoudgift. Ligeledes skulde disse Meddelelser gærne indsendes for *hver Uge*; naar de er Hr. GUST. CLAUSEN i Hænde Onsdag Morgen, vil de al Tid komme i første Nr.

Kolding, d. 22. April 1891. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Hjørring, VALDEMAR SIMONSEN, udl. d. 1. April 1891 i Vendsyssel Tidendes Bogtrykkeri i Hjørring. Har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve. Horsens (Foghs Bogtr.), P. NIELSEN, udl. i Foghs Bogtr. i Horsens d. 14. Oktbr. 1886 og har fra den Tid indtil Oktober 1890 opholdt sig i Amerika. Rønne, ERNST OTTO ADRIAN LUNDGREN, udl. d. 1. April 1891 paa Bornh. Amtstid. Bogtr. (har aflagt Svendeprøve), er rejst til København i Plads.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Holbæk, 48, EMIL CHRISTENSEN, sidst arb. i Thisted. Aalborg (P. Hansen), 319, CHARLES HJALMAR KRISTENSEN, sidst arb. i Fredericia. Skelskør, 629, C. H. JENSEN (tiltraadt fra Ny typ. For. fra 1. Febr.). Aarhus (Jyllandsp.), MARIUS FREDERIK HERMANSEN og 599, ANTON ELOF BENGTSON (arbejdsløs). Rønne, Sætter L. AUG. NIELSEN (Den typ. Foren., 1343).

Bortrejste: Rønne, TH. P. THERKILDSEN til København, arbejdsl. Aarhus, 487, JENS JENSEN til Københ. og 459, CARL ANTONIUS SØBY til København (Militær). Randers, 146, M. DAHLGAARD (arbejdsløs). Holbæk, 567, AND. JENSEN, 568, VILL. JACOBSEN og 677, PETER ANDERSEN (til Udlandet).

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 26. April, Kl. 12* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstilling af moderne Trykarbejder og vejledende Prøver i Komediesats og Bogbind for de ny Præmieopgaver, der uddeles. Kl. 1½ pr. *Generalforsamling.*

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Den *ordinære Generalforsamling* afholdes *Tirsdag d. 28. April, Kl. 9 Aften i Thalia.*

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10½ præcis: *Sangøvelse.* STYRELSEN.

Hr. **Typograf P. Larsen**, der arbejder hos Nielsen & Lydiche, anmodes om snarest at betale de af ham til Maskeraden i Februar Maaned erholdte Billetter.

22. April 91. G. CLAUSEN.

ANNONCER

Vejledning i Praktisk Typografi

Hoved-Ekspeditionen er fra *April Flyttedag* i **Oehlenschlägersgade 22, Stuen.**

R. HELMER.

Hr. **Andr. Olsen**

anmodes om snarest muligt at afgøre sit Mellemværende med »Den typografiske Forening« i Aalborg. *Bestyrelsen.*

Til Salg.

En saa godt som ny engelsk **Korpus Antikva** og **Korpus Fraktur** med Udslutninger (Leipzigersystem) samt nogle **Titelskrifter** (samme System) sælges meget billigt. Billet mrkt. »47« bedes indsendt til Ekspeditionen.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

D'Hrr. Typografer

anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**

I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.

Porto beregnes ikke.

Frederik Bindslev, Odense.

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**

Forsk. varme Retter hele Dagen à 25—35 Øre.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.

Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 18
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 1. Maj 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Til Skandinaviens typografiske Organisationer!

Vi tillader os som Delegerede for de to københavnske typografiske Organisationer, der i Henhold til det paa den typografiske Konference i Kristiania udtalte Ønske har besluttet at afholde en skandinavisk typografisk Kongres i Sommer, at indbyde alle typografiske Organisationer i Skandinavien til i Dagene d. 15., 16. og 17. Avgust at give Møde her i København.

Kongressens Formaal er i første Linje at diskutere *en Centralisation af de typografiske Foreningers Understøttelsesvæsen*. Under heldige Perioder vil disse vel overalt kunne bære sig, men under vigende Konjunkturer — og disse bliver hyppigere for hver Dag der gaar — vil de typografiske Understøttelseskasser næppe i Længden kunne holdes paa deres nuværende Niveau. Der er ingen Tvivl om, at en fornuftig organiseret Centralisation af Understøttelseskasserne baade vil vise sig at være nyttig og i finansiel Henseende spare Foreningerne for betydelige Udgifter. Det vil derfor være af yderste Vigtighed, hvis det kan lykkes at faa Skandinaviens Typografer samlet om en Reform paa dette Omraade.

Et andet Spørgsmaal, som sikkert ogsaa vil lægge Beslag paa Kongressens Opmærksomhed, er de forskellige Landes Holdning til *Lønspørgsmaalet*. Som man véd, *er* der allerede i ét af de skandinaviske Lande en Bevægelse for at faa indført en tidssvarende Tarif, og i et andet er man beskæftiget med en Revision af den i Hovedstaden gældende Tarif. Der turde derfor mere end nogen Sinde for alle skandinaviske Typografer være Anledning til at diskutere de Midler, man bør anvende, for at sikre disse Spørgsmaal en heldig Løsning, og utvivlsomt turde de Foreninger, som kun indirekte befatter sig med Spørgsmaalene, ikke være de mindst interesserede, da det under Lønkonflikter altid vil gaa ud over disse Organisationers Rejsekasser. Derfor er det saa vel for disse som for andre typografiske Organisationer særligt vigtigt, at Lønspørgsmaalet belyses fra de forskelligste Synspunkter, og der kan ikke være nogen Tvivl om, at man her paa denne Kongres vil kunne faa dannet et solidt og fast Grundlag for en *samlet* Optræden af samtlige skandinaviske Typografer.

Det ligger i Sagen selv, at der ikke kan blive Tale om at fatte bindende Beslutninger i den Forstand, at hvad Kongressen den ene Dag har vedtaget, skal Organisationerne Dagen derpaa gennemføre. Hvad der tilsigtes, er kun at danne det Grundlag, paa hvilket det fremtidige Arbejde skal foregaa. Der vil paa denne Maade — hvis Kongressen enes om Grundlaget, hvilket der ingen Anledning er til at tvivle om — kunne blive naaet Resultater, som i højeste Grad vil gavne de typografiske Arbejdere samtidigt med at de vil tjene til at befæste Organisationerne.

Til Vejledning og Lettelse for Kongressens Arbejde vilde det imidlertid være ønskeligt, at de deltagende Organisationer eller disses Styrelser indleverede Udkast til Lovbestemmelser i Retning af Kristianiaresolutionernes Punkt I og II, for at Kongressen af disse Udkast kunde sammenarbejde et Forslag, der senere med de fornødne lokale Afvigelser vedtoges af enhver af de nordiske Organisationer.

Det er vort Haab, at alle de lokale Foreninger, der paa nogen Maade er i Stand dertil, vil sende Repræsentanter. Antallet overlader vi til hver enkelt Lokalforening at bestemme; vi tillader os kun at henstille, at der vælges 1 Repræsentant for hver 50 Medlemmer og derunder, vedkommende Forening tæller. Kongressen godkender selv Mandaterne og tager ligeledes selv Bestemmelse om Afstemningsmaaden etc. Det er en Selvfølge, at flere Lokalforeninger kan slutte sig sammen om én Repræsentant.

Alle Anmeldelser om Deltagelse maa være én af undertegnede i Hænde *senest d. 5. Juni*, til hvilket Tidspunkt vi ogsaa modtager Anmeldelse af de Spørgsmaal, Organisationerne ønsker behandlede paa Kongressen.

København, den 25. April 1891.

For »Den typografiske Trykkerforening« — *A. Dahlquist*

For »Den typografiske Forening« — *Victor Petersen*

Da Gensidighedsforholdet mellem de skandinaviske Lande i høj Grad trænger til en Forbedring, har Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening« givet Tilsagn om at lade sig repræsentere ved oven omtalte Kongres, lige som den opfordrer Lokalforeningerne og vore gensidige skandinaviske Foreninger til at lade sig repræsentere i et saa stort Antal som muligt, idet Hovedbestyrelsen ikke er i Tvivl om, at Kongressen da vil faa en befrugtende Indflydelse paa Forholdet mellem de tre Broderlandes Organisationer.

Kolding, d. 26. April 1891.

Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«

H. F. Rasmussen (Formand) — *P. Hvidtfeldt* (Næstformand) — *Torkild Petersen* — *Warberg* — *Fr. Weiss*

Fra Aalborg.

I »Typ.-Tid.«s Nr. 17 har en anonym Indsender udslynget en personlig Fornærmelse mod 2 Sættere paa »Aalborg Amtstidende«, ANTON SCHWARTZ og OLE OLSEN.

Den ene af disse, A. Schwartz, er som man véd Formand for »Typ. Forbund« i Aalborg. Skjønt han for nylig har modtaget mange Beviser paa, at han havde Medlemmernes fulde Tillid, mente han dog det var nødvendigt, for at faa et Vaaben til at slaa den Slags Angreb ned, paany at spørge Medlemmerne om han fremdeles var i Overensstemmelse til disse.

Om Lørdagen skulde der være Generalforsamling i Forbundet, og han lod derfor trykke paa Indbydelsen til Generalforsamlingen, at han eventuelt nedlagde sit Mandat som Formand.

Lørdag Formiddag modtog imidlertid Formanden følgende Brev:

»Højtærede Kollega!

Med en sjælden vemodig Følelse modtog vi det Budskab, at De ikke mere vilde staa i Breschen for et af Deres højeste Idealer: Dannelsen af en Fagforening for Provinstypografer. Kan ske, de sidste Dages »hellige«* har svækket Deres fordums utrættelige Energi for Sagen; thi for os synes det saaledes, at det ikke kan være andet end den hævngærrige Artikel i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, der foranlediger Dem til det for Fagforeningsfostret og dermed Kollegerne saa skæbnesvangre Skridt. Og derfor er det, Hr. Schwartz, at vi retter en indtrængende Opfordring til Dem, om ikke at vige tilbage, fordi en enkelt Person vælter sig ind paa Dem og vor fælles Sag — vid, at vi er mange, ikke alene her, men uden Tvivl ogsaa andre Steder, der ikke har den Vedkommendes Syn paa Tingene.

Nej, De maa ikke trættes nu. Enigt maa vi arbejde, thi ellers vil alt tabes — og derfor ønsker vi, at De med usvækket Lyst vedblivende vil beklæde den Post, som Kollegerne har valgt Dem til, og De hidtil har beklædt til almindelig Tilfredshed.

Den 23. April 1891. *(26 Underskrifter.)*«

I Mødet om Aftenen udtalte Formanden sig omtrent saaledes:

»Paa min Jubilæumsdag for kort Tid siden modtog jeg saa smukke Beviser paa Kollegernes Tillid. Baade af mine Medkolleger og af Repræsentanterne fra de forskellige Trykkerier blev det tolket i smukke Ord. Og den værdifulde Gave** jeg modtog, var et kærkomment Bevis paa, at jeg besad Kollegernes fulde Tillid og var i fuld Overensstemmelse med dem. En Anonym har nu imidlertid angrebet mig dels som Formand for Forbundet, dels som Kollega. Forbundets Stilling til Folkeblads Affæren har jeg gjort kort Rede for i »Typ.-Tid.«, vi modtog i Dag. Det hele, vi har taget fejl ved denne Affære, er, at vi i vor Ilterhed har sat det som Nr. 2, der skulde være Nr. 1, og derved faar det Syn ude i Landet, som om Møller har været Offer for den gode Sag, og dette er dog ikke Tilfældet.

Med Hensyn til den anden Beskyldning, at Ole Olsen og jeg skulde være mindre gode Kolleger, da mener jeg, at vi har arbejdet længe nok her i Byen til, at d'Hrr. kender os, og véd, at vi altid har bestræbt os for at vise os fuldstændig solidariske med de øvrige Kolleger. I et nyt Blad, som »Aalborg Amtstidende«, maa man mange Gange rette sig en lille Smule efter Forholdene. Arbejdstiden kan undertiden være noget lang (dog aldrig 12—14 Timer, men 10—11), og undertiden meget kort, men Faktum er, at der altid her er betalt omtrent den højeste Satspris, som gives noget Sted i Provinserne, og at Forholdene nu her er saa gode, som de kan forlanges paa det nuværende Tidspunkt, idet vi her er nærmet os Kravet om en Normalarbejdsdag paa 8 Timer og Akkordarbejdets Afskaffelse. Arbejdstiden her er nemlig 9 Timer med fast Løn af 22 Kr. for Sætterne og 24 Kr. for Sætter-Trykkeren. Jeg haaber at disse Oplysninger maa være tilfredsstillende for den anonyme Indsender; i al Fald mener Ole Olsen og jeg, at en yderligere Gendrivelse af hans Produkt ikke er nødvendigt. Jeg takker d'Hrr. for det Tillidsvotum, som nu paany er vist mig, derved er der givet mig et Vaaben til at slaa den Slags anonyme Angreb til Jorden. Jeg vedbliver altsaa at fungere som Formand, idet jeg hertil skal knytte den Bemærkning, at da jeg kastede mig ind som første Mand i Kampen for en Lønforbedring, da var det ikke fordi jeg mente mig i Stand til bedre end nogen anden at kunne føre den til en snarlig Sejr, men jeg var mig bevidst, at ingen kunde gaa til Arbejdet med en mere ærlig Vilje end jeg. Jeg slutter med endnu engang at udtale min hjerteligste Tak for den viste Tillid.«

GUNNERSEN bragte derefter Formanden en Tak for hans hidtidige Arbejde i Sagen, og bad ham fortsætte med usvækket Lyst. —n.

* En Sætning, kun forstaaelig for indviede. ** En polstret Sofa med tilsvarende Stole.

I Dag.

I Dag demonstrerer de frie, klassebevidste Arbejdere rundt om i alle Lande for at opnaa en Forkortelse af det daglige Slid og derved skabe lykkeligere Forhold for sig selv og Familjen og skaffe Anvendelse for en Del af den Arbejdskraft, der nu den største Del af Aaret maa gaa ledig eller finde sig i at komme under det Offenliges Forsorg; — paa Søndag demonstrerer Resten og viser Kapitalisterne deres Magt til at standse al Virksomhed paa en Dag, hvor disse i Forvejen har givet Afkald paa Udbyttet uden at give deres Arbejdere saa meget, at de kan leve denne Dag uden at skulle knibe det fra den sparsomme Fortjeneste de andre 6 Dage.

Og saa er der dog dem der mener, at enten man demonstrerer i Dag eller man gaar paa Fælleden paa Søndag kommer det ud paa et!

»Formen er en anden, men Kravet er det samme!«

Ja netop deri ligger Sandheden — den sørgelige Sandhed!

Hvad siger man om at stille Krav paa Forbedring af sine Livsvilkaar, men ganske rolig lade Arbejdskøberne bestemme, hvori denne Forbedring skulde bestaa? Hvor meget vilde vi saa opnaa? Intet! Simpelt hen en Affejning, der udtalte, at man beklagede for Tiden ikke at kunne gøre noget. Og de besindige, rolige Arbejdere vilde være fuldstændig tilfredse med dette Svar; de vilde aller højst søge at faa deres Arbejdstid forlænget en Time eller to daglig, for dog at kunne naa op til den Fortjeneste, de havde tænkt dem at naa. Og Kapitalisten vilde le, gnide sig i Hænderne, og naar Arbejderen ved sin forlængede Arbejdstid havde faaet et Par Kroner mere om Ugen, vilde Kapitalisten snart finde Paaskud til at berøve ham disse og lade ham arbejde den selvforskyldte lange Tid uden større Udbytte end tidligere. Men den besindige Arbejder vilde finde sig med Resignation heri. Et Gode lod det dog til, han kunde være Herre over at bestemme: At gøre sin Arbejdstid saa lang, som hans Kræfter paa nogen Maade kunde tillade det, og derved berede sig selv en tidlig Død og sin Familje endnu større Savn og Elendighed.

Men bør det tillades, at der inden for Arbejdernes Rækker findes saadanne Selvmordere? Er det ikke paa Tiden at faa overbevist netop saadanne blødhjærtede Eksistenser om, at de ved deres stadige Knæfald for Guldkalven styrter ikke alene dem selv men ogsaa deres Kammerater i Fordærv?

Er det ikke paa Tiden ved alle lovlige Midler at søge at overbevise dem om, at kun ved at vise en bestemt Vilje, en fast og samlet Optræden, vil det være muligt at føre noget igennem, der kan skabe Arbejderne bedre Livsbetingelser, højne deres Syn paa Livet og værne Familjerne mod Elendighed og Savn?

Og hvorfor kunde Arbejderne ikke have staaet ubrødeligt sammen om at demonstrere *i Dag* — overbeviste om, at det ikke er ad Lovgivningens, men ad *Organisationens* Vej, de skal søge deres Kaar forbedrede; overbeviste om, at de ikke skal lytte til de Sirenesange, som adskillige *politiske* Frasemagere søger at lokke dem med, men at de kun ved alle som én at staa fast knyttede sammen kan vente at føre deres Fordringer igennem og at blive betragtede som den Magt, der ikke kan undværes, hvor det gælder Produktionen og hele Samfundets Vel?

Hvorfor vil man da ikke lukke Øjnene op for Sandheden? Hvorfor vil man da vedblive at hengive sig til Illusionen om, at de Forbedringer man ønsker, nok vil komme af sig selv, naar blot man taalmodig venter?

Nej, skal Arbejderne opnaa noget, saa bliver det kun ved at sige, at de *vil* have det og ved paa en Dag som denne at udfolde hele deres Styrke og med ét Slag standse *alle* Maskiner og *al* Virksomhed. Saa længe en saadan Enighed ikke er til Stede, staar den Enkelte naturligvis magtesløs; men vil man ikke følge dem, der tilraader en alvorlig demonstrativ Optræden i Dag, saa lad os i det mindste fraraade Enhver at deltage i det demonstrative Komediespil, hvortil man paa Søndag søger at lokke Arbejderne ud paa Nørrefælled.

PER ANGUSTA AD AUGUSTA.

Blandinger.

Forening for Boghaandværk holdt i Søndags Generalforsamling. Af Formandens Beretning fremgik det, at der navnlig paa Grund af den afholdte internationale Bogudstilling havde været en livlig Tilgang af Medlemmer; men ikke desto mindre er Foreningens Formueforhold alt andet end gunstige, væsenlig begrundet i de ganske overordentlige Ydelser, Foreningen præsterer lige over for sine Medlemmer. Til Fagskolen var der fra København indkommet mellem 7 og 8000 Kr., fordelt paa 5 Aar. Bidragslisterne gaar nu til Provinserne og forhaabenlig vil man naa op til den Sum, der er nødvendig for overhovedet at kunne indlade sig paa Planens Realisation; under 15,000 Kr. vil man ikke kunne starte Foretagendet.

Den gamle Bestyrelse genvalgtes med Undtagelse af Hr. CARL LASSEN, der ikke ønskede Genvalg; i hans Sted valgtes Hr. P. CHRISTENSEN.

Paa Mødet omdeltes Præmieopgaverne, der i Aar for Sætternes Vedkommende er overordentlig interessante. De kan fremdeles afhentes hos Formanden, Xylograf HENDRIKSEN, St. Kongensgade 24, hos Kassereren, Boghandler P. G. PHILIPSEN, Højbroplads 9 og hos Bogtr. V. PETERSEN, Nybrogade 12.

Xylograf F. Hendriksen afrejser i Morgen over Hamborg til Belgien, Holland, London og Paris for at studere de forskellige Landes Fagskolers Organisation og Virksomhed. Det er den første Del af den Rejse, som Hr. Hendriksen ved Hjælp af det Larsenske Fonds Midler vil foretage; til Efteraaret er det Hr. Hendriksens Hensigt at besøge Berlin, Leipzig, München, Wien osv.

Skandinavisk Typograftidende er Navnet paa et Blad, der er sendt os fra Minneapolis, og som den derværende »Skandinavisk Typografforening« har begyndt Udgivelsen af fra 1. April. Bladet, der skal udgaa en Gang maanedlig, er noget nær i Størrelse med vor Forenings Blad og redigeres af en Komité, bestaaende af Foreningens Præsident Hr. OSCAR LUND, og d'Hrr. C. F. BAHNSEN og ANDREAS BROMSTAD. Bladet er startet under vanskelige økonomiske Forhold, og det er besluttet, at saafremt der ikke inden 2 Uger efter Udgivelsen af Nr. 2 er tegnet tilstrækkeligt Abonnement til at sikkre Udgivelsen 1 Aar, skal det stanse. Det første Nr. er sat gratis af Personalet i C. RASMUSSENS Officin og man har nu kun Haabet om, at 300 Abonnenter skal tegne sig, for at Bladet kan vedblive. Det kan maaske have sin Vanskelighed, men gaar det i Orden, vil det kunne faa stor Betydning for den store Masse af skandinaviske Typografer, der findes i Amerika, og som nu fuldstændig er uvidende om Forholdene i de forskjellige Stater. »Skand. Typograftidende« vil derfor stadig meddele nøjagtige Oplysninger om de forskellige Forhold paa de forskellige Steder; det vil bringe Oplysninger om ny Opfindelser og Forbedringer paa Bogtrykkeriets og dermed beslægtede Fags Omraade; bringe Meddelelser om de typografiske Forhold i de skandinaviske Lande og tillige give en kort Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den store amerikanske Arbejderverden. Det foreliggende Nr. indeholder foruden et Par »Ledere« en Del interessante Smaating, og det er at haabe, at Foreningens Bestræbelser for at skabe et Bindeled mellem de skandinaviske Fagfæller i Amerika maa krones med Held.

Aarhus Typografers Sangforening afholdt Søndagen den 19. April sin 2. Koncert, der forløb meget heldigt, eftersom denne Sangforening endnu næppe er 1 Aar gammel. Ikke desto mindre udførte den de forskellige Numre tilfredsstillende, skønt den allerede har paataget sig Udførelsen af saa stort et Numer som »Kong Hakes Ligfærd«. Hr. Cand. phil. VERNER assisterede beredvilligt Sangforeningen ved at foredrage forskelligt, der baade vakte Sympati og Fornøjelse. Efter Koncerten holdtes Fællesspisning, ved hvilken herskede en kollegial Stemning. Den københavnske Sangforening (»store Bro'er«) mindedes saa vel i Tale som i Sang. Festen sluttede med Bal til den lyse Morgen.

n.

Vejle Lokalforening afholdt Lørdag den 18. April et Møde for at forhandle om Afholdelsen af en festlig Sammenkomst af Typografer med Damer i Sommerens Løb. — Det vedtoges enstemmigt at søge en saadan afholdt i Vejle i Slutningen af Juni eller Begyndelsen af Juli Maaned, hvortil Kollegerne fra Odense, Svendborg, Middelfart, Kolding, Fredericia, Horsens, Skanderborg, Silkeborg og Aarhus Lokalforeninger vil blive indbudt. Indbydelsen bliver udsendt i Løbet af Maj Maaned.

Typografernes Samlingssted til Majdemonstrationen er paa »Søfryd« Kl. 4. Ved Indgangen til Fælleden lige ud for Fredens Bro er Fanen plaseret.

Festtegn og Sange faas fra i Dag hos G. Clausen, Rørholmsgade 14, Kæld., samt hos Styrelsens Medlemmer Demonstrationsdagen paa »Søfryd«. *Styrelsen.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i *»Thalia«, Østergade 32, 1. Sal o. G.* aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket aabent 9—11. Inspektionshavende: LAURITZEN.

Styrelsesmøde d. 26. April.

Alle mødt undt. BARNEWITZ uden og ROSSING med lovl. Forfald. Skrivelse fra »Ny typ. For.«; besvares. Skr. fra »Dansk typ. For.«s Hovedbestyrelse ang. Deponeringen og Kopiernes Underskrift. Referat ang. Henvendelse hos forsk. Bogtrykkere, hvor Tarifen nu er anerkendt. En Meddelelse fra Rossing gav Anledning til en Drøftelse af Forretningsordenen. Et Tilfælde, hvor Arbejdsløshedshjælp er omtvistet, vil vedk. Personale træffe Afgørelse om. Mødet hævet.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 3. Maj Kl. 11 i Thalia.

FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætter WILHELM JØRGENSEN (tidl. Medlem), arb. i »Aftenbladet«. Trykker JULIUS VILHELM HANSEN (udlært 11. April 1891) og Sætter NICOLAI VALDEMAR HANSEN (ikke tidl. Medlem), arb. begge hos Kihl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter HANS RASMUSSEN (Dansk typ. Foren., 224), arb. hos Nielsen & Lydiche). Sætter HANS CHR. JOCHUMSEN (Dansk typ. Foren., 382), arbejdsløs. Sætter N. S. HANSEN (Dsk. typ. Foren., 319), arb. udenfor Faget.

Biblioteket.

Sidste Bogudlaan finder Sted Mandag d. 4. Maj. — Mandag d. 11. og 18. Maj desuden *aabent for Indlevering.* Hermed sluttes denne Sæson. — Modtaget som *Gave* to Bøger af Hr. Thorv. Nielsen.

Bemærk. De fem Herrer, der trods gentagne Paamindelser, ikke har afleveret de af dem laante Bøger (Nr. 610, 612, 852, 1532 og 1728), maa afleverer dem senest den 5. Maj i Gothersgade 81, 3. Sal, da deres Navne ellers vil blive offenliggjort i næste Nr. af Typ.-Tid.

BIBLIOTEKAREN.

Snedkerstrejken. Politikens Personale 6.15, Bordings 4.85, Dagbladets 3.60, N. Cohns (12 Mand) 2.45, Nielsen & Lydiches 2.51, Jørgensen & Co.s 2.55, Aamodts 1.00, Rasmussen & Olsens 0.75, Nogle Bladsættere 1.25, Nationaltidendes 4.00, Adresseavisens 2.45, Valentin & Lunds 2.50, Laur. Madsens 0.50, Thieles 0.75, Eksprestrykkeriets 0.35, Græbes 2.30, O. C. Olsens 1.95, Møller & Thomsens 1.50, Avisens 1.50, Triers 9.42, I. Cohns 1.85 — ialt Kr. 54.18.

Med de tidl. indk. Kr. 319.17 ialt Kr. 373.72.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: P. Jensen 1.00, R. Th. Andersen 2.00, V. Petersen 20.00, Svend Svendsen 2.00, A. Jensen 2.00, J. W. Jensen 2.00, Alb. Carlsen 2.00, H. P. Magnussen 2.00, Koppel 1.00, Chr. Høyer 2.00, Th. Mortensen 2.00 — tilsammen Kr. 38.00.

Med de tidl. indk. Kr. 180.75 ialt Kr. 218.75. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Lørdag d. 25. April holdtes et ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde, hvor samtlige Medlemmer var til Stede. Efter at FORMANDEN havde givet forskellige Meddelelser, fremlagdes *Indbydelsen til den skandinaviske Kongres,* der vil blive afholdt i *København d. 15. 16. og 17. Avgust d. A.* Indbydelsen, som er udstedt og undertegnet af Formændene for »Den typ. Forening« og »Den typ. Trykkerforening«, Victor Petersen og A. Dahlquist, fik efter en indgaaende Diskussion Hovedbestyrelsens enstemmige Anbefaling. H. F. RASMUSSEN.

Meddelelse til Lokalformændene.

I Meddelelserne til »Typ.-Tid.« angaaende *Forandring i Lokalforeningerne* bedes d'Hrr. Lokalformænd at erindre, at det er af Vigtighed, at der foran hvert Medlems Navn anføres vedkommendes *Bog-Nr.;* Undladelse heraf har i flere Tilfælde forvoldt Tidsspilde og forøget Portoudgift. Ligeledes skulde disse Meddelelser gærne indsendes for *hver Uge;* naar de er Hr. GUST. CLAUSEN i Hænde Onsdag Morgen, vil de al Tid komme i første Nr.

Kolding, d. 22. April 1891. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadte: Odense (Milo), 237, MARINUS OLSEN, sidst arb. i Næstved. Viborg, 146, M. DAHLGAARD, sidst paa Rejse. Næstved (Næstved Avis), 596, CARL EMIL CHRISTENSEN, sidst arb. i København.

Bortrejste: Kolding, 500, MARIUS BAK til København (Militær). Nyborg, 224, HANS RASMUSSEN til København (i Plads). Næstved, 237, MARINUS OLSEN til Odense (i Plads). Middelfart, 634, RUDOLF ALEXANDER BOTT til Fredericia (arbejdsløs). Aalborg (Løgstør), 676, ANÆUS NIELSEN til København (arbejdsløs).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Maj er sidste Sangmaaned. Lørdag d. 2. Maj: Sangøvelse. Indmeldelse kan ske Kl. 10 i Larsens Lokale. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Ved Dødsfald er en Fribolig bleven ledig. Ansøgninger om denne, ledsagede af Mand og Hustrus Dåbeattest, kunne indgives til Bestyrelsen indtil d. 18. Maj.

Tidligere indgivne Ansøgninger behøver ikke at fornys.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Da der ved Generalforsamlingen d. 26. April ikke var mødt tilstrækkeligt, afholdes en ny Generalforsamling Lørdag d. 2. Maj, Kl. 9, i Kafé »Elektrik«, Vendersgade.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Mød alle paa Søndag! Vi samles om Fanen Kl. 4½ ved Bommen ved Nørre Allé. Efter Fælledmødet samles vi om Aftenen paa Wodrofflund.

Sommerlokalet. Fra og med Kristi Himmelfartsdag har Foreningen Sommerlokale i Engers Have, Gl. Kongevej 39, hver *Torsdag* Aften fra Kl. 9. Keglebanen staar til Medlemmernes Raadighed og der vil til forskellige Tider blive sørget for Adspredelse i Sommertiden, alt efter Medlemmernes Ønsker.

Til den nu afsluttede Tobaksarbejderstrejke er der ialt gennem vor Forening indkommet 98 Kr. 35 Øre i frivillige Bidrag.

Da Strejken hos os endnu ikke er endt, vilde det være ønskeligt, om Medlemmerne støttede os med saa rigelige Bidrag, at vi deraf kunde faa et Overskud til Fordel for Stolemagerne.

Fra Bygningssnedkernes Fagforening ventes der i den nærmeste Tid et Forslag om obligatoriske Strejkebidrag. Da Forslaget er temmelig omfattende og ønskes udførligt motiveret, og mulig kan blive vedtaget enslydende i samtlige Fagforeninger, har vi af den Grund udsat den skriftlige Afstemning over Forslaget, der blev bestemt paa Generalforsamlingen d. 13. Februar. BBSTYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Tirsdag** Aften fra 8—10 i Lokalet, Østergade 32, 1. Sal o. G.

Meddelelse fra Arbejdsanvisningskontoret.

Skriftlige Forespørgere anmodes ved Anmeldelse herom til Forretningsføreren, at opgive — foruden deres Navn — Bopæl, Beskæftigelse, Arbejdssted og Forening. Ligeledes det bestemte Sted man søger.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brø & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Købes.
Titelskrift, Tertia og Tekst, **Linjer,** Petit og Cicero, **Rigletter,** en tynd Linje, et **Zink-Skib,** mindst 15" × 21". Billet mrkt. »52« modtager Bladets Kontor.

God, brugt Skrift.

60 ℔ fed dobb. Mittel Antikva	.. Kr.	35.00
79 - halvfed do. Fraktur	.. -	46.00
83 - fed Tertia Fraktur	..... -	50.00
70 - halvfed do.	..... -	41.00
75 - halvfed Petit Antikva	..... -	50.00

ganske lidt brugt, Thieles System og Højde, sælges pr. Kontant fra *Laur. Madsens Bogtrykkeri.*

Hr. **Andr. Olsen**
anmodes om snarest muligt at afgøre sit Mellemværende med »Den typografiske Forening« i Aalborg. *Bestyrelsen.*

Husk F. H. Jean-Jensen,
Vognmagergade 6, St.
Forsk. varme Retter hele Dagen à 25—35 Øre.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petit linje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUST. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 19
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 8. Maj 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 10. Maj 1891, Kl. 11 i »Thalia«.

Dagsorden: 1. Opfordring fra 34 Medlemmer til »Typ.-Tid.«s Redaktør om straks at nedlægge sit Mandat. 2. Valg af et Medlem til at overtage Redaktionen indtil næste ordinære Generalforsamling. 3. Forslag til Ændringer i Lovenes § 23, 5. Punkt. 4. Opstilling af Forslag, som ønskes behandlede paa Kongressen. 5. Forslag af Repræsentanter til Kongressen.

Forhandlingerne begynder aldeles præcis. I Betragtning af Dagsordenens overordentlige Vigtighed anmodes **alle** Medlemmer om at møde. *Medlemskort maa forevises ved Indgangen.*

STYRELSEN.

Kongressen.

Af V. P.

Som man af forrige Numer vil have sét, har Kongressens Organisationsudvalg nu udsendt Indbydelserne til alle de skandinaviske Organisationer. Indbydelsen er sendt til alle Lokalforeningerne i hele Skandinavien, og man maa nu haabe paa, at Kollegerne overalt tager de Spørgsmaal op til Diskussion, der særlig vil blive behandlede paa Kongressen. Grundlaget for denne Drøftelse er allerede givet i de Resolutioner, den typografiske Konference i Kristiania forrige Aar vedtog, og det gælder derfor først og fremmest om at undersøge, om man trindt om i Skandinavien er enig i Grundprincipet, og derefter at finde den Maade, paa hvilken man bedst er i Stand til at udføre dem i Praksis. Herom bør Diskussionen, som sagt, samle sig, og det vil derfor være af stor Vigtighed, at man i alle Lokalforeninger tager disse Spørgsmaal op. I det hele taget bør man hurtigst muligt tage de Forslag op, som man agter at fremsætte paa Kongressen, og vi undlader ikke i denne Forbindelse at gøre opmærsom paa den Sætning i Indbydelsen, der opfordrer de deltagende Organisationer eller disses Styrelser til at indsende Udkast til Lovbestemmelser i Retning af Kristianiaresolutionernes Punkter I og II. Det er indlysende, at Kongressens Arbejder i en meget væsenlig Grad vil kunne simplificeres, hvis man med bestemte Forslag som Grundlag kunde sammenarbejde et Udkast, som alle Organisationerne saa senere kunde samles om, og vi betragter det derfor som et meget væsenligt Led i det forberedende Arbejde, der absolut maa gaa foran Kongressen, at Organisationerne ufortøvet tager fat paa Diskussionen, for derpaa at indsende de Spørgsmaal, man ønsker behandlede, eventuelt at ledsage disse Spørgsmaal med bestemte Forslag.

Vi skal for at lette Arbejdet i saa Henseende, optrykke de Resolutioner, der vedtoges af den typografiske Konference i Kristiania:

I.

Da Typografernes økonomiske Stilling endnu paa flere Steder i Skandinavien er yderlig slet, og ikke staar i noget rimeligt Forhold til de stigende Fordringer til Livet, og da de enkelte Arbejderes Lønningsforhold paa sine Steder fremdeles maa erkendes at være Principalernes Forgodtbefindende nnderkastet; lige som en enkelt Organisation heller ikke kan ansés for tilstrækkelig til at hævde selvstændige Krav,

henstiller Konferencen til samtlige typografiske Organisationer i Norden:

1. At virke for Gennemførelsen af principielt ensartede Lønnings- og Arbejdsforhold i de alle de nordiske Lande, alene underkastet saadanne Modifikationer, som de stedlige Forhold maatte kræve;
2. I dette Øjemed at oprette et gensidigt Værn paa følgende Grundlag:
   a) Gennem et lille, men énsartet Kontingent at tilvejebringe og vedligeholde et Reservefond,
   b) indtil endelig Bestemmelse herom kan tages, at søge tilvejebragt et Grundlag for et saadant Fond gennem Lejlighedsindtægter eller frivillige Bidrag,
   c) i Tilfælde af udbrydende Tarifbevægelser eller Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere inden for de skandinaviske Organisationer, straks at udskrive et ensartet, procentvis Ekstrakontingent,
   d) at ingen Tarifbevægelse sættes i Scene noget Steds, uden efter Konference mellem Styrelserne for de forskellige skandinaviske Foreninger, og eventuelt Sanktion af de nærmest liggende gensidige Foreninger.

II.

Da det paa forskellig Basis grundede Rejsevæsen i de nordiske Lande ingenlunde har vist sig fuldt tilfredsstillende,

udtaler Konferencen sig for Oprettelsen af en almindelig skandinavisk Rejsekasse med énsartet Kontingent og énsartet Understøttelse i Dagpenge.

Spørgsmaalet om en *almindelig skandinavisk Rejsekasse* vil navnlig i en særlig Grad stille Krav om en indgaaende Diskussion. Ganske sikkert vil denne Reform kunne løses paa den kommende Kongres, *hvis* de tre Landes Organisationer gør deres til, at Spørgsmaalet drøftes i alle sine Enkeltheder, saaledes at i det mindste de Grundprincipper, der bør være de ledende, staar klart for alle. At denne Reform bør naas, kan alle være enige om, saa meget mere som det ikke alene i financiel Henseende er den af de typografiske Understøttelseskasser, der under almindelige Forhold sluger de største Udgifter, og i væsenlig Grad bidrager til, at Budgettet i de forskellige Foreninger med Nød og næppe balancerer, men ogsaa — og væsenligst — fordi der sikkert i den *nærmeste* Tid forestaar Begivenheder i det typografiske Fag i hele Mellemevropa, der *kan* bringe de skandinaviske Foreningers Rejsekasser i en ganske overordentlig Fare. I Aar udløber nemlig i Tyskland den gældende Tarif og de typografiske Arbejdere har dér sat alt ind paa at gennemføre en forkortet Arbejdstid. Der er for Tiden ikke Udsigt til, at Arbejdskøberne vil gøre nogen Indrømmelse paa dette Punkt, og da det tyske Forbund af Hensyn til Understøttelseskassernes Eksistens er nødsaget til enten med

det gode eller onde at gennemføre den forkortede Arbejdstid, vil det utvivlsomt komme til en almindelig Kamp. I Wien har de organiserede Arbejdere ligeledes opsagt den gældende Tarif og underligt skulde det gaa til, naar man kender de wienske Arbejdskøberes Umedgørlighed, om ikke man ogsaa der vil benytte Lejligheden til at rette et afgørende Slag mod Organisationen. I Schweiz er det ligeledes Hensigten at søge opnaaet en forkortet Arbejdstid, og der er saaledes en ikke ringe Sandsynlighed for, at det typografiske Fag i hele Mellemevropa vil komme til at staa i Kamp. (Forts.)

Den slemme Artikel.

Der stod i dette Blads sidst udkomne Numer en indsendt Artikel, som har gydt en Del ondt Blod rundt i den typografiske Afdeling af Verden. Den var ogsaa godt egnet dertil, det skal villig indrømmes; den opfordrede »Den typ. Forening«s Medlemmer til at handle *imod* en Majoritetsbeslutning, derfor burde den ikke været publiceret, i hvert Fald ikke uden et Redaktionsforbehold.

Den stod der imidlertid, og den gav Anledning til, at »Flere Typografer« protesterede i Dagbladet »Social-Demokr.« Saa gav den Anledning til, at endnu flere Typografer holdt Møde i Søndags for at tage Forholdsregler imod Redaktøren. Og endelig gav den Anledning til, at Redaktionsudvalget indkaldte Redaktøren Mandag Aften for at give ham en Reprimande og samtidig vedtage en Resolution, som gengives andet Steds i nærværende Numer.

Denne af Redaktionsudvalget vedtagne Resolution tror jeg kunde være en passende Afslutning paa hele denne Historie. Den sætter Foreningens Formand ikke alene som Kontrollerende, men ogsaa som *Medansvarhavende* for, hvad der for Fremtiden findes i »Typ.-Tid.«. Dermed er, efter min Mening, de ærede Medlemmer saa garanteret for »Typ.-Tid.«s Indhold, som de uden Ubillighed kan vente at blive.

Hele Udvalget har — som det ogsaa fremgaar af Resolutionen — beklaget Artiklens Fremkomst. Det samme vil jeg gøre her, og indrømmer den Indignation, Artiklen har vakt, naturlig Berettigelse. Men jeg mener i Foreningens Interesse at burde tilraade at fare med Læmpe. Der forestaar mange vigtige Afgørelser inden for vor Forening i den nærmeste Tid, Afgørelser, som ikke trives i Kiv. Det er slet ikke heldigt, om denne Spyflue laves til en klodset Elefant, der maaske vælter over Ende *mere*, end man ønsker.

J. F. Møller.

Arbejdsanvisningskontoret

har nu bestaaet i 3 Maaneder og i den Tid udøvet en Virksomhed, som vistnok kun de færreste af dem, der har været henvist til det, har været kede af.

Henvendelserne, som de to Foreningers Styrelser udsendte til Principalerne, har baaret Frugt, og Størsteparten af disse har henvendt sig til Kontoret efter Arbejdskraft, hvilket maaske alligevel ikke mindst skyldes, at Bogtrykkerforeningens Formand, Hr. O. C. Olsen, ved personlig Henvendelse til Kontoret og efter at have erkyndiget sig om Virksomhedsmaaden, udtalte sig anerkendende om Principet og lovede at anbefale det til sine Kolleger.

Men hvad er der ogsaa, som ikke kan anbefale et saadant Arbejdsanvisningskontor? *Arbejderne* faar Plads efter som de har været ledige til — et temmelig retfærdigt Princip —, behøver ikke at modtage en Plads, de ikke synes om, naar de da ikke derved sætter Kontoret i Forlegenhed, og desuden har de fri Hænder til ved skriftlig Søgen til Principalerne mulig at kunne springe forbi deres Kammerater. *Arbejdsgiverne* har ved Kontoret faaet et særdeles nemt Middel til uden Udgift til Annoncer o. desl. at kunne skaffe sig Arbejdskraft hurtigst mulig, er fritagne for det for dem ligesaa meget som for Arbejderne kedelige Renderi paa Trapperne og er gennem Anvisningen stillet ligesaa frit i Valget af Arbejdere som disse i Valget af Arbejdsgivere.

Virksomheden har givet og kan give Anledning til Drøftelse, dels om Punkter i selve Regulativet, dels om udenfor dette værende Berøringspunkter. Optagelsen i Protokollen af Folk, der staar udenfor Organisationen, er f. Eks. et af disse, og man er dér gaaet ud fra, at de Folk, der ikke har Forstaaelsen af den kollegiale Forpligtelse at staa sammen med deres Kammerater, men tilmed har modarbejdet disse saa ofte Lejlighed gaves, og for det overvejende Flertals Vedkommende er Udueligheder, der kun i Kampperioder kan ernære sig ved Professionen, saa vilde det, bortset fra den Foragt, organiserede Arbejdere altid maa føle for den Slags Kolleger, være til stor Skade for Kontoret, om det skulde være pligtig at anvise Principaler saadanne Arbejdere. Overfor de af Organisationens Arbejdere, der i Opfyldelsen af deres Forpligtelser ogsaa er en Del nonchalente — fra Menneskets Tilblivelse har det syndet — har Regulativet da ogsaa truffet Bestemmelser, der frier Kontoret fra, til Skade for Organisationen i sin Helhed, vedblivende at anvise dem den ene Plads efter den anden.

Og naar der ved Oprettelsen af Kontoret var ikke saa lidt Uforstaaenhed til Stede hos selve Arbejderne, saa tror vi at den nu har tabt sig, ja vendt sig. Det skal nemlig nok vise sig, at det er mere end et »Tælleapparat«. Gennem Arbejdsanvisningskontoret ligger det i Organisationens Haand at hindre Tilgang til den Arbejdsgiver, der ikke vil overholde den af Bogtrykkerforeningen og Svendeorganisationen vedtagne Priskurant. Og herved er da i Virkeligheden meget opnaaet; thi lad os ikke være blinde for, at Mistroen til Gennemførelsen af Tarifens Overholdelse i væsenlig Grad har været baseret paa den slette Udsigt til at kunne spærre Tilgangen. »Blokade« kunde naturligvis sagtens erklæres, men med gode Erfaringer for Øje vilde det kun være et »Værs'artig« til Skruebrækkere, medens det gennem Kontoret kan forsøges ordnet paa den fredeligste Maade af Verden. Regulativet opstiller kun én Hindring: det er ikke udtrykkelig forbudt at søge efter Annoncer; men det faar vi vel nok ændret. Imidlertid kan Kollegerne selv gøre meget i den Retning ved at meddele Forretningsføreren hvorfra de har modtaget Tilbud *inden* de træder i Plads og ligeledes meddele — *inden* de søger skriftligt — hos hvem det er.

Nu mener maaske en Del ærede Samtidige, at det er noget som vil støde Principalerne; men deri tager de ganske fejl; thi hvor kan det støde Arbejdsgivere, der har underskrevet og derved forpligtet sig til at overholde Tarifen, at Arbejderne søger at indføre en ensartet Arbejdsbetaling over det hele — hindre at Arbejdslønnen bliver gjort til Udparcelleringsgenstand for »den vilde Konkurrence«? — Nej, tværtimod, de vil med Kyshaand søge mod Arbejdsanvisningskontoret, naar det følger den Bane. I alt Fald har de organiserede Arbejdsgivere og Arbejdere *den* fælles Interesse: paa Grundlag af faste og ordnede Forhold at bekæmpe Smudskonkurrencen. Og i den Retning blev det da ogsaa fastslaaet ved Gennemførelsen af den nuværende Tarif som en § 1 i de almindelige Bestemmelser, at

»Den typografiske Forening« og »Foreningen af danske Bogtrykkere« forpligte gensidigt ethvert af deres Medlemmer

til at holde sig alle foranstaaende Tarifs Bestemmelser efterrettelig, og navnlig maa intet af »Den typografiske Forening«s Medlemmer arbejde paa ringere Vilkaar end i Tarifen fastsat, selv i Trykkerier, hvis Indehavere ikke er Medlemmer af »Foreningen af danske Bogtrykkere«.

Og naar dette er en Overenskomst, saa vilde baade Arbejdsgivere og Arbejdere ikke være kloge om de ikke vilde være fornøjede med Arbejdsanvisningskontoret som et Middel til Hævdelsen af denne Overenskomst. Det beklagelige er kun, at vi ikke havde Anvisningskontoret ved Tarifens Ikrafttræden, thi i saa Fald havde vi mulig en Del Steder haft mere Udbytte af vort Arbejde nu. — —

Som sagt, de foregaaende Maaneder har været upaaklagelige. Nu, da vi er begyndt paa Agurketiden er det dog i Grunden først, at Kontoret skal staa sin Prøve, vise, at Forstaaelsen er saa fremskreden blandt de typografiske Arbejdere, at de, i Erkendelse af, at Arbejdsanvisningen bør være et af de vigtigeste Led i Organisationen, vil overholde det Regulativ, som Fællesafstemningen har gjort gældende, og som, paa Grund af sin megen Hensyntagen til hver enkelts »Selvstændighed« — et i disse Dage meget misbrugt Ord — ikke kan koste særlige Kraftanstrængelser, og derved bidrage til, at det i Forhold til sin Bekostning kan blive af utvivlsom Værd.

GUSTAV CLAUSEN.

Nemesis.

Under dennne Overskrift bringer »Ny Typ. Tidende« en Artikel, hvori den bl. a. skriver:

»Den revolutionære Agitator, Formand for ‚Malmø typografiske Forening', Hr. L. CHR. NIELSEN, har sammen med et Par Meningsfæller nydt den tvivlsomme Ære at blive ekskluderet af den socialdemokratiske Forening i Malmø, hvad der har haft til Følge, at han har maattet nedlægge sit Mandat som Formand for ‚Malmø typogr. Forening'. . . . Om Grunden til hans Eksklusion skriver det i Malmø udkommende socialdemokratiske Blad ‚Arbetet' for 28. Marts bl. a. følgende:

‚. . . . Vi skulle blot oplyse, at Udelukkelsen ikke vedtoges paa Grund af den »anarkistiske« Agitation, disse Herrer* i den sidste Tid har bedrevet, men for deres Uredelighed i Benyttelsen af Partiets Midler og deres frække Fremfærd baade mod Styrelsen og Foreningens Flertal. Det er sørgeligt at skulle nødsages til at offenliggøre slige Sager, men Foreningen ansaa det for nødvendigt . . . .'

‚Svensk Typ. Tid.' helliger Hr. NIELSEN nogle velmente Afskedsord, og skriver blandt andet:

‚Vi ved sandelig ikke, om vi skulle være glade eller misfornøjede over at have været udsatte for Angreb af saadanne Reformatorer, som selv Bladet ‚Arbetet' betegner som ‚Anarkister' og ‚Revolutionære', foruden, hvad de iøvrigt viser sig at være. Dog, vi har hidtil taget Sagen med nogenlunde Taalmod og vi gør det fremdeles i Bevidstheden om, at vor Stræben er *ærlig* ikke blot til Forbedring af Typografernes Stilling, men af hele Arbejderklassens. Men beklage maa vi, at Arbejderne kunne være saa kortsynede, tilmed i saa lang Tid, at lade sig dupere og lede til de største Dumheder af saadanne moralsk anløbne Personer. De bør for Fremtiden betænke, at alle Overgreb, hvortil de lader sig forlede, straffes paa dem selv . . . .'

Vi kunne i al Almindelighed tiltræde disse Udtalelser af ‚Svensk typ. Tid.', saa meget mere som det ovennævnte Tilfælde har sine Sidestykker her i København.«

Vi affordrer herved bestemt »Ny Typ. Tid.«s Redaktør Erklæring om, *hvem* han mener med sin tilslørede Sigtelse. Der er her Tale om *uredelig Benyttelse af Pengemidler*, en Beskyldning af en saa graverende Art, at man ikke i Flæng og Spræng kan sende den ud paa Tryk, uden at give den en bestemt Adresse.

Vi ønsker derfor at faa en tydelig Forklaring om, hvad der menes med, »at det ovennævnte Tilfælde har sine Sidestykker her i København?«

* Foruden L. Chr. Nielsen er d'Hrr. N. WESSEL og N. O. WESTER ekskluderede.

Sommerferie.

Nu, da den Tid nærmer sig, da man kan begynde at tænke paa Sommerens varme Dage, vilde jeg gærne, med den ærede Redaktions Tilladelse, fremføre et Par Tanker, som i nogen Tid har ligget mig paa Sinde.

Der er, som man véd, i forskellige Trykkerier Skik og Brug at give Sætterne skiftevis fri en Uges Tid i Sommermaanederne, og i denne Tid dog lade dem oppebære deres hele Ugeløn — selvfølgelig en meget prisværdig Idé af de Forretninger, som alt har indført den. Men desværre, som det gaar med alt andet godt, saaledes har *denne* Tanke heller ikke fundet rigtig god Jordbund. Størsteparten af Trykkerierne følger ikke det gode Eksempel. Og det er — hvilket man for Resten burde kunne vente — langt fra altid de heldigst stillede Forretninger, der gaar i Spidsen for saadanne Tankers Realisation.

Og dog, hvor gavnligt vilde det ikke være, om en saadan Sommerferie blev indført *alle* Steder. Hvilken Nydelse vilde det ikke være for os, som, uden nogen videre Afveksling i det daglige Liv, staar og slider vort Liv hen ved Kassen, at faa en Ferie, i hvilken man kunde indaande den friske Luft paa Landet eller hvor som helst man fandt for godt, og samle nye Kræfter. Det vilde sikkert næppe blive noget Tab for Trykkerierne; thi man vilde da gaa til Arbejdet med langt større Lyst og i Bevidstheden om, at Principalerne vilde bringe et Offer for at glæde og styrke sine Arbejdere.

Kunde disse Linjer bidrage til, at blot *noget* kunde naas paa dette Omraade, da vilde det sikkert glæde mange, og ikke mindst

EN YNGRE AVISSÆTTER.

Redaktionsudvalgsmøde Mandag d. 4. Maj Kl. 10½.

Alle mødt. FORMANDEN for »Den typ. Foren.« aabnede Mødet og gjorde Udvalget bekendt med den Henstilling, Styrelsen i sit Gaarsmøde havde rettet til »Typ.-Tid.«s Redaktør. Der udspandt sig en Diskussion saa vel om »Typ.-Tid.«s Artikel »I Dag« som om Styrelsens Henstilling, hvilken Udvalget ikke i tilstrækkelig Grad fandt betryggende. GUSTAV CLAUSEN foreslog at vælge et Medlem af Redaktionsudvalget til at føre Tilsyn med Bladets Redaktion og ansaa det for rigtigst hertil at vælge Foreningens Formand. J. F. MØLLER var enig med Clausen og anbefalede at samles om en saadan Resolution, da han saa var overbevist om, at Medlemmerne, naar de saa, at Formanden delte Ansvaret, fuldt ud vilde godkende denne Ordning. FORMANDEN troede ikke, at dette blev Tilfældet for alles Vedkommende, efterat man fra »Soc.-Dem.«s Redaktions Side havde søgt at vække Mistilliden til ham. Han ønskede sig fritaget for dette Ansvar. CLAUSEN troede, at den almindelige Mening var, at Formanden stod bag ved mange polemiske Artikler og derfor vilde man utvivlsomt føle sig beroliget, naar man saa, at Ansvaret for Fremtiden ogsaa kom til at hvile paa ham. RASMUSSEN vilde anbefale at vælge to kontrollerende i Stedet for én. CLAUSEN ansaa dette for upraktisk, da saa hele Redaktionsudvalget lige saa godt kunde gennemlæse Artiklerne, hvilket han af praktiske Grunde maatte fraraade. Han stillede følgende Resolution:

Idet Redaktionsudvalget, samlede i Anledning af en i »Typ.-Tid.«s Nr. 18 indeholdt Artikel, betitlet »I Dag«, i høj Grad maa beklage bemeldte Artikels Fremkomst, beslutter det til Garanti for, at Bladets Indhold svarer til Foreningens Anskuelser, at vælge Foreningens Formand som Medlem af Redaktionsudvalget til at føre Tilsyn med og bære Medansvar for Bladets Indhold, og haaber Udvalget, at denne Afgørelse maa være fuldt ud tilfredsstillende for Foreningen og dens Medlemmer.

Efter nogen Diskussion vedtoges Resolutionen, efterat Formanden, paa Redaktionsudvalgets indtrængende Opfordring havde erklæret at ville paatage sig at føre Tilsyn med og bære Medansvaret for Bladets Indhold. Mødet hævet.

Undertegnede 34 Medlemmer opfordrer herved, i Henhold til Lovenes Paragrafer 28 og 29, den ærede Styrelse til at indkalde til en overordenlig Generalforsamling paa Søndag den 10. eller snarest mulig. Dagsordenen ønskes formuleret saaledes:

Pkt. 1. Opfordring til »Typ.-Tid.«s Redaktør om *straks* at nedlægge sit Mandat. 2. Valg af et Medlem til at overtage Redaktionen indtil næste ordinære Generalforsamling. 3. Forslag til Ændringer i Lovenes Par. 23, Pasus 5.

Som Motivering af ovenstaaende Opfordring finde vi det, for al mulig Korthed Skyld, tilstrækkelig at paapege, at den redaktionelle Ledelse i det sidst forløbne Aar har været en jævnlig Kilde til Angreb saavel fra vor Forenings som ogsaa fra »Dansk typ. Forening«s Medlemmer, og nu endelig ved Artiklen i Nr. 18 »I Dag« har antaget en, for »Den typ. Forening« og dens Styrelse saa kompromiterende Form, at vi ingen anden Udvej sér til Oprejsning af Foreningens Værdighed, end at Redaktøren straks træder tilbage. De følgende 2 Punkter paa Dagsordenen maa betragtes som en Følge af det første.

C. L. Rasmussen.	*N. P. Nielsen.*	*Fuchs.*	*H. Lund.*
H. P. Larsen.	*Chr. Krüger.*	*O. Nielsen.*	*Chr. Nielsen.*
E. Wiinblad.	*A. Nielsen.*	*H. N. Nielsen.*	*H. A. Nielsen.*
A. Andersen.	*C. Christensen.*	*L. Hesse.*	*V. Hass.*
L. V. Hansen.	*R. C. Andersen.*	*N. Hansen.*	*C. Ystrøm.*
V. Olsen.	*J. C. Christiansen.*	*E. Petersen.*	*Høyer.*
Chr. Madsen.	*H. C. Jacobsen.*	*Vetterlein.*	*C. V. Rantzau.*
Rud. Bøhm.	*V. C. Berg.*	*L. S. Andreasen.*	*Rossing.*
	F. K. Madsen.	*O. Olsen.*	

København, d. 4. Maj 1891.

Til

Styrelsen for »Den typ. Forening.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3. **Telefon Nr. 1363.**

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt*. Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningens Lokale er i »*Thalia*«, *Østergade 32, 1. Sal o. G.* aabent hver Mandag fra Kl. 9 Aften. Biblioteket er aabent for **Indlevering** fra 9—11. Inspektionshavende: THORV. NIELSEN.

Styrelsesmøde d. 3. Maj Kl. 11.

Alle mødt undt. Fasmer med lovlig anmeldt Forfald og Rossing, som stadig ikke agter at give Møde forinden at »uden lovligt anmeldt Forfald« er tilbagekaldt for hans Vedkommende. Efter at Medlemmerne havde givet Meddelelse om Besøgene hos de mindre Bogtrykkere, godkendtes Beretningen om Anvisningskontorets Virksomhed i April. Maanedsoversigten over Foreningens Regnskabsvæsen for April forelaa. Forskellige Forespørgsler fra Kassereren vil blive besvarede. THORV. NIELSEN fik derpaa Ordet for at beklage, at Artiklen »I Dag« var fremkommet i »Typ.-Tid.« Nr. 18 uden nogen Reservation fra Redaktionens Side og opfordrede Barnewitz til at nedlægge sit Mandat som Redaktør. BARNEWITZ forsvarede Artiklens Berettigelse, beklagende for øvrigt, at en fornøden Afstand ikke var tagen og nægtede at vige Pladsen saa længe en Generalforsamlings Votum i denne Sag ikke forelaa. En meget lang, delvis skarp Diskussion, hvori samtlige Medlemmer udtalte sig, fulgte nu. En Resolution, stillet af FORMANDEN, saalydende: »Ihvorvel Styrelsen bestemt maa hævde, at »Typ.-Tid.«s Spalter som hidtil holdes aabne for modsatte Anskuelser, henstiller Styrelsen dog til »Typ. Tid.«s Redaktion, at der for Fremtiden ikke i Bladets Spalter fremkommer Artikler, der modarbejder Beslutninger, som er vedtaget af Foreningens Generalforsamlinger, vedtoges énstemmig. FORMANDEN gav til Slutning Meddelelse om en Konflikt paa et mindre Trykkeri, der var ordnet tilfredsstillende. Mødet hævet.

Den 5. Maj Kl. 11 Aften.

Alle mødt, undtagen. ROSSING og FASMER med anmeldt Forfald. FORMANDEN havde indkaldt Mødet for at drøfte en i Dag indkommet Anmodning fra 34 Medlemmer om Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling (se omst. Dagsorden). Generalforsamlingen holdes Søndag d. 10. Maj Kl. 11 Form. i »Thalia«. Styrelsen føjede efter en Del Udtalelser 2 Punkter til, som i Betragtning af Sagens Vigtighed ønskes behandlede. — Formanden refererede et Møde, Redaktionsudvalget har afholdt og Styrelsen tog efter en indgaaende Diskussion Stilling til Resolutionen; hvorefter denne betragtes som den heldigste Løsning paa denne Sag. TH. NIELSEN stemte ikke. — FORMANDEN meddelte Udfaldet af en Forhandling med et større Bogtrykkeri. Tilfredsstillende Resultater er opnaaede, saa at en Konflikt er undgaaet.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter H. P. HANSEN (udl. hos F. W. Backhausen i Viborg), tidl. Medlem, arb. hos A. E. Kihl. Sætterne MARTIN SEVERIN RASMUSSEN (udl. 1. Maj 1891 hos Valentin & Lund) og PETER VALDEMAR THEODOR RASMUSSEN (udl. 1. Novbr. 1890 hos Valentin & Lund), arb. begge samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Udslettet: 404, Redaktør N. DAVIDSEN.

Død: 1023, Skriftstøber SOFUS OLUF FREDERIK KJÆRULFF.

Biblioteket.

Mandag den 11. og *Tirsdag den 19. (3. Pinsedag)* er Biblioteket aabent for **Indlevering.**

Neden nævnte Medlemmer bedes tilbagelevere de af dem laante Bøger: 610, J. H. Vetterlein, laant Nr. 91 d. 13/10 90; 616, S. J. E. Fuhrmann, laant Nr. 424 d. 15/12 90. BIBLIOTEKAREN.

Til **Fanefondet** er i sidste Uge indkommen 18 Kr.; til **Snedkerstrejken** 45 Kr. 81 Øre. Af Pladsmangel udelades de specificerede Lister; de vil blive meddelt i næste Numer. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Medlemmer: Viborg, ANTHON MØLLER, udl. 1. Maj d. A. i Stiftsbogtr. i Viborg. Thisted, NIELS CHR. FROSTHOLM, udl. 1. Maj d. A. i Thisted Amtsbogtr. efter 5 Aars Læretid. Middelfart, HANS PETER HANSEN, udl. 3. Maj d. A. i L. P. Erichsens Bogtr. i Middelfart. Roskilde, JENS PETERSEN, udl. 1. Maj d. A. hos H. A. Müller. Maribo, VALDEMAR REINHOLT SANDAU, udl. 1. Maj d. A. i Johan Deins Bogtr. i Maribo, arb. samme Sted Stege, CARL HERMAN CHRISTENSEN, udl. 1. Maj d. A. i Møens Avis' Bogtr. Nykøbing F., OLE FREDERIK RASMUSSEN, udl. 1. Maj d. A. i Loll.-Falst. Stiftstid.s Bogtr. Slagelse, NIELS THOMAS JENSEN, udl. 1. Maj d. A. i Korsør Avis' Bogtr. i Korsør efter 5 Aars Læretid, arb. samme Sted. Herning, THOMAS ANDREAS CHRISTIAN THOMSEN, udl. 1. Maj d. A. i Herning Bogtr., arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Aalborg (Løgstør), 676, ANÆUS NIELSEN (arbejdsløs).

Bortrejste: Køge, 267, Sætter HANS PETER MARIUS JØRGENSEN til København, arbejdsløs. Middelfart, 636, OLE VILHELM JENSEN til Kolding, arbejdsløs. Thisted, 477, W. BOJSEN til Frederikshavn i Plads. 76, R. P. PETERSEN til Viborg, arbejdsløs.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Den 17. April afholdtes den *halvaarlige Generalforsamling* i »Understøttelseskassen for Arbejdsløse«. Punkt 1. Regnskabet. 2. Fri Diskussion.

Efter at Kassereren havde oplæst Regnskabet, udtalte A. Larsen Ønsket om, at de understøttede Medlemmers Navne ikke blev offenliggjorte. Formanden stillede en Resolution i saa Henseende, der vedtoges og Regnskabet godkendtes. En Henstilling af P. E. Nielsen toges til Følge. Generalforsamlingen hævet.

Efter ovenstaaende Generalforsamlings Slutning var der indvarslet til en *ekstra Generalforsamling* i Hovedforeningen, men da der ikke var mødt det i Lovenes § 17 foreskrevne Antal Medlemmer, indskrænkede man sig til at behandle 2 af Dagsordenens Punkter midlertidig, nemlig Valg af en Fanebærer og en Sekretær; hertil valgtes henholdsvis Jul. Petersen og P. E. Nielsen.

Da Regnskabet for »Understøttelseskassen for Arbejdsløse« ikke tidligere har været bekendtgjort, meddeles det her:

Regnskab for »Understøttelseskassen for Arbejdsløse« fra Oktober 1890—April 1891.

Indtægt	Kr.	136.84
Udgift	-	50.00
Rest	Kr.	86.84
Kontant Kassebeholdning og indestaaende i Arbejderbanken	-	362.60
	Kr.	449.44

Sommerlokalet er *Gl. Kongevej 39* hos Hr. Restavratør ENGER. Keglebanen staar til Medlemmernes Raadighed hver Torsdag Aften fra Kl. 9 til 12. Besøgende kan medtages. BESTYRELSEN.

Opfordring.

Undertegnede Medlemmer af »Den typogr. Forening« opfordrer herved Hr. Typograf ALB. PETERSEN, »Berlingske Tidende«, til senest Lørdag den 16. Maj at betale sin Gæld til Foreningen, da vi i modsat Fald vil fordre ham ekskluderet af Foreningen.

M. NIELSEN. N. J. PETERSEN.

Hr. **Poul Larsen** hos Nielsen & Lydiche, der endnu ikke i sidste Uge efter Løfte betalte sine i Februar Maaned erholdte Maskerade billetter, anmodes om at gøre dette snarest.

Redaktør: OTTO BARNEWITZ, Baggesensgade 21, 4. N. Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse.
Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 20
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 15. Maj 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Til Danmarks typografiske Arbejdere!

Som man allerede af Dagspressen vil have sét, er der i Wien udbrudt en Strejke, som omfatter ca. 1600 Typografer, mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere og Skriftstøbere; i Følge de seneste Meddelelser skal de strejkendes Antal endog være steget til ca. 3000.

Denne voldsomme Kamp er væsenligst en Følge af Arbejdskøbernes Udfordringer. Efter at de til Boghaandværket hørende Arbejdere i et Antal af 4000 den 1. Maj havde deltaget i Demonstrationen for 8-Timers Arbejdsdagen, forsøgte d'Hrr. Principaler ved alle Slags Forfølgelser at ramme en stor Del af de Arbejdere, der havde sluttet sig til Demonstrationen. Som bekendt har vore Wienerkolleger opsagt den nu gældende Tarif, og det var derfor Principalernes Mening ved Forfølgelser at reducere Arbejdernes økonomiske Modstandskraft, saaledes at de, naar Tarifen udløb, stod uden Penge i Kassen. *Bogtrykkerne og Boghandlerne* holdt fælles Møder, i hvilke de besluttede hurtigst at paabegynde de til Efteraaret udkommende Værker, for at der til denne Tid kunde indtræde en kunstig Arbejdsmangel. Organisationens Ledelse indkaldte derfor ufortøvet til en Forsamling, som var besøgt af mere end 3000 Boghaandværkere. Dér besluttedes det med overvældende Majoritet, som Svar paa Principalernes Udæskninger, at stille følgende Fordringer til samtlige Bogtrykkere og Skriftstøbere:

1. Forkortelse af Arbejdstiden til 9 Timer daglig for alle de ved Bogtrykkerierne og Skriftstøberierne beskæftigede mandlige og kvindelige Arbejdere; 2. Opsigelsesfristens Ophævelse; 3. Afskaffelse af Overarbejdet i de Forretninger, hvor der er Plads til at ansætte Arbejdere.

Arbejdskøberne i Wien har svaret *afvisende;* ja man har endog truet med at stanse Driften fuldstændigt. En latterlig Trusel! Selvfølgelig er det nødvendigt for Principalerne at holde Maskineriet gaaende; selvfølgelig er det umuligt for dem at stanse en industriel Virksomhed, som fordrer ret anselig Omsætning, og hvis det lykkes Wiens typografiske Arbejdere at holde al Tilgang borte fra Værkstederne, og hvis *alle* typografiske Organisationer viser, at de vil gøre deres yderste for at skaffe saa store Summer tilveje, at de strejkende er i Stand til at eksistere, kan der ingen Tvivl være om, at det er en Umulighed for Arbejdskøberne at holde ud i ret lang Tid. Der er i Wien ved en energisk Agitation skabt en saadan *Klassebevidsthed* mellem samtlige de til Boghaandværket hørende Arbejdere, at der er god Udsigt til at føre Kampen sejrrigt igennem.

Det er vort Haab, at *alle* Danmarks typografiske Arbejdere denne Gang vil vise deres Forstaaelse af denne Kamp ved at yde Bidrag i højere Grad end nogen Sinde før. Vel véd vi, at der er trukket store Veksler paa Typografernes Offervillighed i det sidste Aar, men det skal siges til *deres* Ros, som har bidraget, at det typografiske Fags Udøvere i denne Henseende kan tjene mange andre Fag til Efterligning. Lad os da nu ved denne Lejlighed **alle** vise, at Solidaritetsfølelsen *vokser* inden for vore Rækker, og lad det derfor være en uafviselig Pligt for hvert eneste Arbejdssted Landet over at møde op med ugenlige Bidrag i en saadan Størrelse, at vore Wienerkolleger kan faa et faktisk Bevis for den Sympati, med hvilken vi følger dem i deres Kamp.

Der er saa megen mere Anledning hertil, som der i Tyskland og maaske ogsaa i Schweiz er Udsigt til, at man ogsaa dér i den nærmeste Tid vil komme til at udfægte en Kamp om en Forkortelse af Arbejdstiden. Hvis det lykkes at kue Arbejderne i Wien, vil det selvfølgelig have tilbagevirkende Kraft for de typografiske Arbejderes Bestræbelser i de to andre Lande. Derfor maa vi gøre de største Anstrængelser for at faa saa mange Penge ind, at det kan lykkes vore Kolleger i Wien at gennemføre deres Fordringer, og det saa meget mere, som Typograferne i Wien *altid* har ydet meget store Bidrag, naar andre Landes typografiske Arbejdere har staaet i Strejke.

Alle Inkassatorer og Tillidsmænd paa Trykkerierne i Danmark bør derfor *øjeblikkeligt* sætte sig i Spidsen for ugenlige Indsamlinger, og der bør overalt sættes en energisk Agitation i Gang for, at Indsamlingen bringes op til den størst mulige Sum.

Bidragene sendes til »Den typ. Forening«s Kasserer, GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen, K.

København, d. 13. Maj 1891.

Med kollegial Hilsen

STYRELSEN FOR »DEN TYP. FORENING«.

Striden i »Demokratens« Trykkeri.

Af de Løbesedler, som Styrelsen udsendte i Lørdags, vil det være bekendt, at man foreløbig frabad sig al Tilgang til »Demokraten«s Trykkeri i Aarhus, da der var opstaaet en Konflikt i Anledning af en Opsigelse.

Aarhus Typografer anmodede pr. Telegram Formanden for »Den typ. Forening« om at komme til Stede, og efter at Styrelsen havde givet sit Samtykke til Formandens Bortrejse, skete denne Søndag Aften.

Formanden for »Dansk typ. Forening« indtraf samtidigt i Aarhus, og Bestræbelserne gik nu ud paa at faa en Overenskomst i Stand, for at den beklagelige Konflikt kunde komme ud af Verden. Efter at begge Parter havde haft Lejlighed til at give de fornødne Oplysninger, lykkedes det ogsaa de to Formænd at faa tilvejebragt et Forhandlingsgrundlag, og da Udvalget for Aarhus Typografer og Kontrolkomiteen for »Demokraten« om Eftermiddagen samledes til et Møde, kom Overenskomsten i Stand ved gensidig Imødekommenhed.

Det rygtedes snart over hele Byen, at Konflikten var bilagt og alle var glade over, at Spørgsmaalet havde faaet en saa heldig Løsning. Selve Overenskomsten skal vi ikke nærmere komme ind paa, men kun omtale, at Aarhus Typografer for Fremtiden vil søge gennemført paa alle Bladsætterier, at Opsigelser skér med den sidst antagne, for saa vidt ikke vedkommende selv ved Forsømmelse af Arbejdet har Skyld i Opsigelsen. Dette er et ikke uvæsenligt Resultat, som sikrer Typograferne for vilkaarlige Afskedigelser, men vi haaber ogsaa, at Aarhus Typografer ved en koldblodig og lidenskabsløs Optræden, samtidigt med at de selvfølgelig bestemt skal staa paa deres Ret, forhindrer, at der i nogen som helst Retning begaas uoverlagte Skridt.

Om Aftenen samledes de fleste af Aarhuskollegerne med de to Formænd til en animeret Seksa i Riis Skov. Efter Bordet samledes man om Punchebollerne; Taler fulgte Slag i Slag, og den nylig dannede Sangforening muntrede op med sine kvikke Sange. Saa Kl. 10½ brød man op, og med Sangforeningens flinke Dirigent i Spidsen vandrede man i den lune Foraarsaften gennem den spirende Skov Arm i Arm ned til Banegaarden, hvor et jublende Hurra hilste Aarhuskollegernes bortdragende Gæster som Tak for deres Medvirkning ved det opnaaede Resultat.

Fra Udvalget for Aarhus Typografer har vi modtaget følgende:

Den i Torsdags erklærede Strejke paa »Demokraten«s Trykkeri blev, ved d'Hrr. Formænd for »Den københavnske typografiske Forening« og »Dansk typografisk Forening«s Mellemkomst bilagt i Gaar *til gensidig Tilfredshed.*

Den 12. Maj 1891. UDVALGET FOR AARHUS TYPOGRAFER.

De ærede Kolleger, som har tilsagt os Støtte, bedes velvilligst at tilstille os de indsamlede Beløb, da Udgifterne har været forholdsvis store ved Strejkens Forberedelse, og bedes disse tilstillet ARNOLD V. OLSEN, Frederiks Allé 58.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdtes Søndagen d. 10 Maj Kl. 11 i »Thalia« efter Opfordring af 34 Medlemmer med følgende Dagsorden: 1. Opfordring fra 34 Medlemmer til »Typ.-Tid.«s Redaktør om straks at nedlægge sit Mandat. 2. Valg af et Medlem til at overtage Redaktionen indtil næste ordinære Generalforsamling. 3. Forslag til Ændringer i Lovenes § 23, 5te Punkt. 4. Opstilling af Forslag, som ønskes behandlede paa Kongressen. 5. Forslag af Repræsentanter til Kongressen. Til Dirigent valgtes OLUF OLSEN, til Sekretær O. JOHANSEN.

Punkt 1. F. K. MADSEN: Vi 34 Medlemmer har indvarslet til denne Generalforsamling for at høre Medlemmernes Mening om Hr. Barnewitz's Ledelse af »Typograf-Tidende« i den senere Tid. Efter vor Mening har denne været i højeste Grad mangelfuld og skadelig for Foreningen, og særlig mener vi, at Artiklen »I Dag« har været egnet til at sætte ondt Blod iblandt Medlemmerne og skade Foreningens Stilling udadtil. Han fremdrog forskællige Artikler fra det sidste Aarstid og angreb paa Grundlag af disse skarpt Hr. B.s Virksomhed. Hr. J. F. Møller havde i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« søgt at dæmpe Stemningen imod denne Ledelse ved i vage Ord at dække over Redaktørens Misgreb; men det var kun tildels lykkedes ham. Vi mener, at efter dette sidste og de mange tidligere Misgreb, som Redaktøren har begaaet, er der ingen anden Udvej end radikalt at afsætte Hr. B. Redaktionsudvalgets Mæglingsforslag kan vi paa ingen Maade anse for betryggende. Han sluttede med at stille og anbefale følgende Resolution:

Generalforsamlingen nedlægger herved en bestemt Protest imod den Maade, paa hvilken »Typ.-Tid.« i den senere Tid har været redigeret, og navnlig imod den Artikel, der under Overskriften »I Dag« har været offenliggjort i Bladets Nr. 18. Da særlig denne sidst nævnte Artikel paa det groveste har søgt at modarbejde og afsvække en Generalforsamlingsbeslutning, og i et usømmeligt Sprog har angrebet og rettet Beskyldninger mod anderledes tænkende, uden at Redaktøren i samme Nr. af Bladet har fralagt sig Ansvaret for denne Artikels Indhold, og saaledes staar som den eneste ansvarlige for Udtalelser, der er egnede til at sætte »Den typ. Forening« i et uheldigt Lys udadtil og at fremkalde unødvendig Uro og Bekymring indadtil — udtaler Generalforsamlingen, at den ikke længer kan have Tillid til Hr. Otto Barnewitz som »Typ.-Tid.«s Redaktør og opfordrer ham derfor til at nedlægge sit Mandat som saadan.

V. C. BERG udtalte, at der allerede tidligere havde været stærk Misstemning imod B.s Ledelse af Bladet, der havde givet sig Udslag baade ved Udtalelser paa Møder og Artikler i Bladet. Han mindede særlig om Alfred Tidjes og Enevold Johansens Artikler og om, at der paa Repræsentantmødet i Roskilde blev af nogle Medlemmer af »Dansk typ. Forening« stillet Forslag om at afbryde Gensidigheden med Bladet. Han mindede ligeledes om, at flere af Styrelsens Medlemmer for ikke lang Tid siden havde rettet et skarpt Angreb paa B.s Ledelse af Bladet, og allerede den Gang opfordret Medlemmerne til »at tage Skeen i en anden Haand«. En Indsender, »Marie«, havde faaet Lov til i Bladets Spalter at rette Angreb mod Trykkerforeningen; men da et navngivent Medlem af »De kv. Tr. Arb. Fagf.« i en indsendt Artikel rettede et Angreb paa denne sidste Forenings Styrelse, af hvilken Hr. B. var Medlem, udsatte han først Artiklens Optagelse i 3 Uger, saa at Spørgsmaalet blev gammelt, og først da gik han til Redaktionsudvalget med den. Saaledes har Hr. B. søgt systematisk og paa despotisk Maade at slaa enhver mod hans Virksomhed rettet Kritik ned. Taleren anbefalede den af F. K. Madsen stillede Resolution. BØHM udtalte, at det ikke var personlige Grunde, der havde foranlediget hans Opposition imod Red. B., men udelukkende Interesse for Foreningen. Hr. B. maatte have kunnet indse, at Artiklen vilde sætte ondt Blod og burde have taget Forbehold imod den. Det var ikke underligt, at Artiklen i »Soc.-Dem.« kom frem, og han ansaa den ogsaa for berettiget. Alene den Misstemning, der var rejst imod Hr. B., burde have været nok til at han nedlagde sit Mandat. Han anbefalede ligeledes den stillede Resolution. FASMER fandt Udtrykkene saa vel i flere tidligere Artikler som navnlig i den meget omtalte Artikel »I Dag« i høj Grad uheldige. Slige Artikler »fjærnede« i Stedet for at »nærme« Kollegerne og var til Skade for det paabegyndte Samarbejde. Han kunde dog godt tiltræde Redaktionsudvalgets Resolution, idet han gik ud fra, at mange formente, at Formanden stod bag adskillige Artikler i »Typ.-Tid.«; fik han nu Medansvar, vilde det maaske være til Gavn. Han anbefalede derfor at stemme for denne Resolution. GUSTAV CLAUSEN: »Social-Dem.«s Art. var kun fremkommen for at skade en enkelt Person, og Bladet havde fremstillet »Typ.-Tid.«s Redaktionsforhold forkert. Han mente ikke, at det var heldigt at afsætte Redaktør B. straks. Naar Formanden blev Medredaktør, mente han, at alle Parter kunde være tilfreds. Han stillede følgende Resolution:

Idet Generalforsamlingen slutter sig til Redaktionsudvalgets Resolution, gaar den over til den næste Sag paa Dagsordenen.

P. LAURITZEN: Vi erkender, og Hr. Barnewitz med, at det var en Fejl, at Art. »I Dag« kom frem uden Forbehold, men vi maa være klar over, at vi har en med vor sideordnet Forening, som er glad hver Gang, der skér noget, som kan vække Splid; derfor vilde han anbefale Gust. Clausens Resolution. BØHM replicerede til nogle Udtalelser af Lauritzen. Han kunde ikke gaa med til Gustav Clausens Resolution. FASMER: »Soc.-Dem.« har spillet en mærkelig Rolle ved denne Lejlighed; vi kan ikke give »Soc.-Demokraten« Ret i dens Fremdragen af en enkelt Person. R. TH. ANDERSEN anbefalede Redaktionsudvalgets Forslag. Det er »Soc.-Dem.«s Redaktion lige meget, hvem der er Redaktør af »Typ.-Tid.« HASS udtalte sig i Tilslutning til F. K. Madsen, Berg og Bøhm. Han beklagede »Social-Dem.«s Angreb paa Formanden. FORMANDEN: Det glæder mig, at alle har været enige om, at »Social-Demokraten«s Artikel har fremkaldt denne Generalforsamling. Redaktionsudvalget misbilliger, at Artiklen »I Dag« er kommen frem, men den mener ikke, at det er heldigt for Foreningen at afsætte Redaktøren. De har valgt B. med stor Majoritet i Februar; de kritiserer ham for Artikler, der er komne frem før den Tid; hvorfor kommer den Kritik først nu? De Begivenheder, der forestaar i Sommer, er af en saa stor Betydning, at det ikke er forsvarligt at gaa den Vej, som de 34 Medlemmer foreslaar. Naar de ikke vil udtale nogen Mistillid til Foreningens Ledelse, kan jeg ikke forstaa, at de kan stemme imod Redaktionsudvalgets Resolution. TH. NIELSEN anbefalede F. K. Madsens Resolution. F. K. MADSEN replicerede til Formanden. Sagens Kærne er, om vi skal taale det Sprog, »Typ.-Tid.« førte i den omtalte Artikel. L. V. HANSEN vilde heller ikke fremkalde Mistillid mod Ledelsen. Han anbefalede de 34's Forslag, men foreslog Formanden til Redaktør. V. C. BERG kunde ønske at vide, om Formanden vilde acceptere dette Forslag. Han imødegik forskællige Udtalelser af

Formanden. HASS: Redaktøren maa tage Skylden for den nuværende Situation. Han anbefalede gentagende F. K. Madsens Forslag. NIC. NIELSEN forstod ikke Redaktionsudvalgets Standpunkt; de var alle enige om, at B. var uheldig, men man vil dog beholde ham og sætte ham under Formynderskab. Oppositionen var kommen frem uansét »Soc.-Dem.«s Artikel. Efter at G. Clausen, Formanden og F. K. Madsen havde haft Ordet for yderligere at forsvare deres Standpunkt, udtalte A. WINKELMANN: Det Generalforsamlingsflertal, der er Tale om, at B. skulde have krænket, var kun én Mand, og den omtalte Artikel var et Udtryk for Stemningen hos det store Mindretal paa denne Generalforsamling. Der var ingen Anledning til at tvinge Redaktøren til at gaa af paa dette Spørgsmaal. E. RASMUSSEN udtalte sig i Tilslutning til Formanden. BARNEWITZ forsvarede sin Stilling. Han erkendte, at det var en Fejl, at han ikke havde taget Forbehold imod Artiklen. Det forekom ham, at Medlemmerne kunde være tilfreds med Redaktionsudvalgets Resolution. Da Generalforsamlingen i Februar havde valgt ham med et stort Antal Stemmer, mente han, at man derved havde udtalt Tillid til ham.

Ved Afstemningen, der foretoges ved at Medlemmerne delte sig, vedtoges F. K. Madsens Resolution med 76 Stemmer, medens Gustav Clausens fik 59. 6 stemte ikke.

Derefter stillede FASMER en Resolution, som beklagede, at »Soc.-Dem.« i sin Artikel havde draget Formandens Navn ind i et Forhold, hvor denne intet Ansvar havde. Den vedtoges enstemmig uden Omtale. Paa Forslag af NIELSEN KOLDING vedtoges med 53 St. mod 20 St. at anmode Redaktionen af »Soc.-Dem.« om Offenliggørelse heraf.

Punkt 2. Til 2det Punkt paa Dagsordenen opstilledes forskællige til Redaktørposten, men da de foreslaaede hverken vilde modtage Valg eller ikke kunde samle et tilstrækkeligt Stemmeantal, stillede G. Clausen følgende Forslag: »Generalforsamlingen beslutter, at det overlades Redaktionsudvalget, til endelig Ordning er truffet, at forestaa Redaktionen af Bladet«, der, efter at være blevet anbefalet af et Par Talere, vedtoges med 64 Stemmer mod 2.

Det vedtoges at udsætte Dagsordenens øvrige Punkter til en ny ekstraordinær Generalforsamling, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen Kl. 3½.

O. JOHANSEN,
Sekretær.

Uagtet den Majoritet, der paa Generalforsamlingen i Søndags besluttede, at jeg skulde fratræde Pladsen som Redaktør af »Typ.-Tid.«, kun var en lille Brøkdel af det Tal, hvormed jeg paa Generalforsamlingen i Februar blev valgt, har jeg selvfølgelig bøjet mig for denne Afgørelse og har herved den Ære at meddele de Kolleger, der ikke var til Stede, at jeg har fratraadt Redaktionen.

Samtidig gør jeg opmærksom paa, at jeg har nedlagt den mig overdragne Tillidspost som Medlem af Foreningens Styrelse.

Med kollegial Hilsen
OTTO BARNEWITZ.

Alle Breve og Meddelelser »Typograf-Tidendes« Redaktion vedkommende, bedes sendt til Formanden for »Den typ. Forening«, Nybrogade 12, 1. Sal. K.

Blandinger.

Deponeringen af de i Gensidighedskontrakten fastsatte 2000 Kr. for hver Forening, fandt for »Ny typ. Foren.«s og »Den typ. Foren.«s Vedkommende Sted i forrige Uge. Vi haaber ikke, at det er i denne Anledning, at »Ny typ. Tid.« har faaet et »Tilbagefald« i sit sidste Numer. I hvert Fald undrer det os, at Bladet ikke vil op med Navnene paa de *18* Kolleger, der har svigtet deres kollegiale Forpligtelser ved at udmelde sig, og det saa meget mere, som det kunde tjene til Skræk og Advarsel for de »Kolleger«, der efter Sigende agter at udmelde sig, saafremt »Ny typ. Forening« ikke i den nærmeste Tid opsiger Gensidighedskontrakten.

Det er *dér* Bladets Uro og Ængstelse ligger begravet.

Naar der er forefaldet Udmeldelser i »Ny typ. Forening«, fortsætter Bladet, er det 1) den udstødte Trusel ved Sygekassemødet — som end ikke forhindrede »Ny typ. Forening«s Sygekasses *egen* Formand i at stille et Forslag, som han *alene* stemte for paa Sygekassens Generalforsamling — 2) at Regulativet fik en saadan Affattelse, at dets strænge Bestemmelser absolut maatte vække Misfornøjelse — uagtet »Den typ. Forening«s Styrelse i Hovedpunktet gik ind paa »Ny typ. Forening«s Affattelse — 3) fordi »Den typ. Forening«s Formand ikke kunde gaa ind paa at ansætte det forhøjede Kontingents Opkræven til 9. Uge — uagtet Bladet selv indrømmer, at det ved en Forglemmelse fra »Ny typ. Tid.«s *egen* Redaktør ikke var kommet til »Ny typ. Forening«s Medemmers Kundskab, og uagtet Bladet meget godt véd, at det var en Styrelsesbeslutning, i Følge hvilken Formanden handlede 4) fordi Styrelsen for »Den typ. Forening« som Betingelse for Anbefalingen til »Norsk Centralforening« stillede Fordringen om »Ny typ. Forening«s Deltagelse som Medindbyder til den kommende Kongres — uagtet Bladet er vidende om, at det kun var enkelt Mands Udtalelser, og uagtet Styrelsen — uden at den i ringeste Maade var forpligtet hertil — i en Skrivelse anmodede Norsk Centralforenings Hovedbestyrelse om Imødekommenhed, hvilket ikke forhindrede et Medlem af »Ny typ. Foren.«s Styrelse i at stille en Resolution, som var alt andet end gunstig for Gensidighedskontraktens Bestaaen — 5) fordi »Den typ. Forening« har forlangt lige Deling af Rejseudgifterne til de udenlandske Rejsende — uagtet Forhandlingerne paa Konferencen, Gensidighedskontraktens Affattelse paa dette Punkt og Forslagets Stiller har givet »Den typ. For.«s Styrelse Ret i dens Opfattelse.

Saadan sér det ud med Grundene til Udmeldelserne i »Ny typ. Forening«.

De ærede Lokalforeningers og gensidige svenske og norske Foreningers Opmærksomhed henledes paa, at Anmeldelse saa vel om Deltagelse i som om Forslag, der ønskes behandlede paa den i Dagene d. 15., 16. og 17. August i København stedfindende skandinaviske typografiske Kongres, senest maa være en af undertegnede i Hænde d. 5. Juni.

A. Dahlquist,
Form. for »Den typ. Trykkerforening«, Egegade 5 — København N.

Victor Petersen,
Form. for »Den typ. Forening«, Nybrogade 12 — København K.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er **lukket** *Mandag d. 18. Maj.*

Opmærksomheden henledes paa, at de daglige Formandsforretninger besørges af Næstformanden, som **kun** *træffes mellem 1 og 2 i Nybrogade 12, 1. Sal (Opgang i Gaarden tilhøjre).*

Styrelsesmøde 2. Pinsedag, Kl. 11 Form. i Thalia.

FORMANDEN.

Styrelsesmøde d. 10. Maj Kl. 11.

Alle mødt. WINKELMANN var indkaldt som Stedfortræder for Rossing. FORMANDEN fremlagde Breve og Telegrammer i Sagerne Wien og Aarhus, og meddelte den historiske Gang i Arbejdsnedlæggelsen sidst nævnte Sted. Udvalget for Aarhus Typografer har anmodet Formanden om at komme til Aarhus, og efter nogen Diskussion om det tilraadelige i at lade Formanden forsøge en Mægling, vedtoges det, at Rejsen foretages. Formanden havde anmodet Hovedbestyrelsens Formand, H. F. Rasmussen, om personlig Optræden sammen med ham. Der gaves Formanden Sanktion til at foretage det fornødne i disse Sager. — En Forespørgsel fra Winkelmann besvaredes. Mødet hævet.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Ny Medlemmer: JULIUS BOMAN, udlært den 9. Maj 1891 hos Knudtzon, arb. samme Sted. SAMUEL HIRSCH, udl. d. 1. Januar 1886 hos O. C. Olsen (har arbejdet under Blokaden hos Fjeldsøe), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: 810, GEORG LUDV. LAUR. HANSEN fra Tyskland, arbejdsløs.

Bortrejste: 324, Sætter, MARIUS CARL CARSTENSEN. 1527, Sætter ALBERT FREDERIK PETERSEN. 1536, JØRGEN JOHAN PEDERSEN.

Død: 958, JENS JENSEN.

Snedkerstrejken. Politikens Pers. (1—2) 12,25, Bordings 5.10, Triers (1—2) 8.21, Dagbladets 2.35, N. Cohns, 12 Mand (1—2), 5.50, Aamodts (1—2) 2.50, Nationaltidende 2.00, Avisens (1—2) 2.85, Nogle Bladsættere (1—2) 2.30, Adresseavisen (1—2) 5.00, Bagges 1.70, Eksprestrykkeriets 0.85, Græbes (1—2) 5.60, Jørgensen & Co. 2.70, Lunos 1.50, Thieles (1—2) 1.50, Rasmussen & Olsens 0.75, I. Cohns (1—2) 2.30, Valentin & Lunds (1—2) 5.70, O. C. Olsens (1—2) 4.15, Møller & Thomsens 1.30, Laur. Madsens 0.50, Nielsen & Lydiches 2.75 — tils. Kr. 79.36,

Med de tidl. indk. (se Nr. 18) Kr. 373.35* — ialt Kr. 452.71.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Wienerstrejken. Aftenbladets Personale 3.00, Politikens 5.00, Bordings 5.60, Nielsen & Lydiches 4.00, Bagges 3.50, Truelsens 1.25, Eksprestrykkeriets 1.00, Allers 2.00, O. C. Olsens 4.00, Nationaltidende 2.00, Laur. Madsens 0.50, Jørgensen & Co. 1.95, Rasmussen & Olsens 1.50, I. Cohns 1.20, Møller & Thomsens 3.75 — tils. Kr. 40.25.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

* Ved en Trykfejl var det i Nr. 18 blevet til 72 Øre i Stedet for 35 Øre.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: L. Prieme 1.00, Claudius Schou 2.00, Hallengreen 2.00, F. K. Madsen 2.00, Norman Bryn 2.00, A. F. Dahlin 2.00, G. Kjær 2.00, P. Christensen 1.00, E. E. Larsen 2.00, M. W. A. Hansen 2.00, Jacob Jørgensen 2.00, V. Pilegaard 2.00, G. Fr. Hansen 2.00, Axel Lang 2.00, O. Toborg 2.00, H. J. Jørgensen 2.00, Johannes Poulsen 2.00, Chr. Clausen 2.00 — tils. Kr. 34.00.

Med de tidl. indk. (se Nr. 18) Kr. 218.75 — ialt Kr. 252.75.

G. CLAUSEN.

Biblioteket.

Da **Biblioteket** er aabent sidste Gang for **Indlevering Tirsdag den 19. Maj (3. Pinsedag) Kl. 9—11**, bedes de 38 Laanere, som endnu ikke har afleveret de af dem laante Bøger, indstændig møde med dem, *da Lokalet ikke haves oftere*, og særlig anmodes 616, S. J. E. Fuhrmann (laant Nr. 424 den 15/12 1890) om at aflevere den af ham laante Bog.

Ligeledes bedes d'Herrer, som endnu ikke har afviklet deres Mulkter, erindre disse. BIBLIOTEKAREN.

Arbejdsanvisningskontoret.

De arbejdsløse bedes melde sig til Anvisningskontorets Protokol Tirsdag d. 19. Maj mellem 2—3 i Stedet for paa Mandag d. 18.

Gustav Clausen.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Onsdag d. 6. Maj. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden. Odense* Lokalfmd. havde fremsendt en fra flere Medlemmer i nævnte Lokalforening stillet Forespørgsel ang. Udgifterne ved Repræsentation paa den typogr. Kongres i Sommer i København. Formanden havde svaret, at disse Udgifter maatte afholdes af Medlemmerne, og kunde ikke føres paa Lokalregnskaberne, hvilket billigedes af Hovedbestyrelsen. — En Sygesag fra *Aarhus* Lokalf. var ligeledes afgjort paa den Maade, at der var udbetalt Sygehjælp til et Medlem, i hvis Familie der forefandtes smitsom Sygdom, og hvor Lægen forbød vedkommende at arbejde, forinden Desinfektion havde fundet Sted, da der ellers opstod Fare for, at hele Trykkeriets Personale blev smittet, Afgørelsen billigedes af Hovedbestyrelsen. — *Lokalforeningernes Regnskaber for Januar Kvartal* var alle indkomne, og *nu* var alt i Orden paa dette Omraade.

2. *Hovedkassereren* fremsender *Maanedsoversigten for April Kvartal*, hvilken toges til Efterretning.

3. Skrivelse fra »Den typ. For.«, København, med Forespørgsel om et Medlems Berettigelse til Arbejdsløshedsunderstøttelse. Vedkommende er i Følge det foreliggende berettiget til at erholde denne Understøttelse hos »Den typ. For.«

4. Det vedtoges at rette en Forespørgsel til »*U. V. D. B.*« om, hvorvidt det tillades »Dansk typ. Foren.«s Hovedbestyrelse at lade sig repræsentere og deltage i Forhandlingerne om Gensidighedsforholdet paa nævnte Forenings Repræsentantmøde i Berlin i Juni Maaned d. A.

5. *Udskrivning af ny Valg.* Lokalformændene i *Kolding* og *Slagelse* anmodes om at foretage det fornødne til Indstilling af henholdsvis Valg af 2 Medlemmer til Hovedbestyrelsen (i Stedet for Torkild Petersen og Warberg, der afgaar efter Tur) og 1 Medlem til Redaktionsudvalget (i Stedet for A. Olsen); endvidere Indstilling af Valg til Hovedrevisionen, 2 Medlemmer og 1 Suppleant, for Regnskabsaaret 1. Juli 1891 til 30. Juni 1892, hvilket skal finde Sted i *Vejle* Lokalf. — Indstillingerne maa være Hovedbestyrelsen i Hænde senest d. 25. Maj.

6. *Fagskolen.* Meddelelser fra Udvalget. Lister var indtrufne og vil nu blive udsendt til Lokalformændene, der anmodes om at drage Omsorg for, at disse bliver præsenteret samtlige Principaler samt Boghandlere og Bogbindere. I Henhold til Resolutionen paa Repræsentantmødet i Roskilde 25.—26. Maj 1890 voterer Hovedbestyrelsen intet Bidrag før Listerne atter kommer tilbage til Kolding.

7. Formanden bemyndigedes til at sende en Rettelse til »*Typografiske Meddelelser*«, *Kristiania*, ang. dette Blads Omtale af den foretagne alm. Afstemning over Amnestispørgsmaalet (Jens Gredsted o. s. v.).

Udenfor Dagsordenen gav Formanden dernæst en Meddelelse fra en jysk Lokalforening. H. F. RASMUSSEN.

Den hidtilv. Form. for den ophævede Lokalforening i *Præstø* vil have at indsende sin Hovedbog m. m.

Kolding, d. 13. Maj 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. April 1891.

Indtægt.

Kassebeholdning 31. Marts	Kr.	3893.37
Reservefond	-	2767.05
Begravelseskassen		2332.18
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	2061.64
	Kr.	11054.24

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	400.94
Porto, Telegr. (Formanden)		-	5.34
Skrivematerialier (Kassereren)		-	1.00
Reservefond		-	2767.05
Begravelseskassen	Kr. 2332.18		
Overført til do.	- 686.50		
	Kr. 3018.68		
Et Dødsfald i Kolding	- 300.00		
		-	2718.68
Kassebeholdning 30. April		-	5161.23
		Kr.	11054.24

Kolding, den 30. April 1891. ULRIK PETERSEN.
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Aalborg, OTTO LAURITZ LARSEN, udl. d. 1. Maj 1891 hos Olufsen, arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hjørring (Frederiksh.), 477, PETER WILL. BOYESEN, sidst arb. i Thisted. Nyborg (Nyborg Dagbl.), 215, ERNST LAURITZ JØRGENSEN, sidst arb. i Odense.

Bortrejste: Ringsted, 108, LORENTZ PETERSEN til Skelskør i Plads. Odense, 215, ERNST LAURITZ JØRGENSEN til Nyborg i Plads.

Hr. L. G. JOHANSEN, der har arbejdet i Herning, bedes opgive sin Adresse til G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Under Dr. med FABERS Fraværelse til 15. Juni besørges hans Praksis af Dr. LORENTZEN, *Laxegade 32*. Konsultationstid fra 12—1½.

N. HANSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Ved Dødsfald er en Fribolig bleven ledig. Ansøgninger om denne, ledsagede af Mand og Hustrus Døbeattest, kan indgives til Bestyrelsen indtil d. 18. Maj.

Tidligere indgivne Ansøgninger behøver ikke at fornys.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Pinselørdag: Intet Møde.

Lørdag den 30. sluttes Sæsonen.

Søndag den 31.: *Familjetur* til Strandmøllen og Rødebrohus. Møde Kl. 1 Bellevue Krohave. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Sommerlokalet er *Gl. Kongevej 39* hos Hr. Restavratør ENGER. Keglebanen staar til Medlemmernes Raadighed hver Torsdag Aften fra Kl. 9 til 12. Besøgende kan medtages. BESTYRELSEN.

Poul Larsen hos Nielsen & Lydiche har endnu ikke betalt sine Maskerade-Billetter.

ANNONCER

Hr. **Andr. Olsen**
anmodes om snarest muligt at afgøre sit Mellemværende med »Den typografiske Forening« i Aalborg. *Bestyrelsen.*

Husk F. H. Jean-Jensen,
Vognmagergade 6, St.
Forsk. varme Retter hele Dagen à 25—35 Øre.

D'Hrr. Typografer
anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**
I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.
Porto beregnes ikke.
Frederik Bindslev, Odense.

En Typograf,
der er i Besiddelse af et Par Tusinde Kroner, kan blive optaget som Kompagnon i et Bogtrykkeri i en Provinsby. Nærmere ved at sende Billet mrkt. »Kompagnon« til »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redigeret af et Redaktionsudvalg (G. CLAUSEN, J. F. MØLLER, V. PETERSEN og E. H. RASMUSSEN).
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 21
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 22. Maj 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Søndag d. 24. Maj Kl. 10 i »Thalia«, Østergade 32

Møde for alle typografiske Arbejdere

Dagsorden: Bogtrykkerstrejken i Wien og de københavnske typografiske Arbejderes Stilling dertil

I Betragtning af den overordenlige Betydning, som Strejken i Wien utvivlsomt vil faa paa den nu værende Bevægelse i Tyskland for Forkortelsen af Arbejdstiden og derved tillige paa de københavnske typografiske Arbejderes Udsigt til Opnaaelsen af en forkortet Arbejdstid, retter undertegnede Styrelser en indtrængende Opfordring til **alle** *om at give Møde.*

Styrelserne for

Den typografiske Forening. *De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.*

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 24. Maj i »Thalia«

umiddelbart efter det almindelige Møde.

Dagsorden: 1. Opstilling af Forslag, som ønskes behandlede paa Kongressen. 2. Forslag af Repræsentanter til Kongressen og Bevilling af Diæter til disse. 3. Forslag til Ændringer i Lovenes § 23, 5. Punkt. 4. Valg af et Medlem til at overtage Redaktionen indtil næste ordinære Generalforsamling. 5. Godkendelse af et af Styrelsen bevilget Forskud til Wienerstrejken.

STYRELSEN.

De ærede Lokalforeningers og gensidige svenske og norske Foreningers Opmærksomhed henledes paa, at Anmeldelse saa vel om Deltagelse i som om Forslag, der ønskes behandlede paa den i Dagene d. 15., 16. og 17. August i København stedfindende skandinaviske typografiske Kongres, senest maa være en af undertegnede i Hænde d. 5. Juni.

A. Dahlquist,
Form. for »Den typ. Trykkerforening«, Egegade 5 — København N.

Victor Petersen,
Form. for »Den typ. Forening«, Nybrogade 12 — København K.

Kongressen.

Af V. P.

Lige over for disse Forhold maa det være en Pligt for Organisationerne at drøfte Muligheden af en *Centralisation* af Rejseunderstøttelsen. Under Lønkonflikter i de omgivende Lande vil det altid være forbundet med store pekuniære Ofre at understøtte den Strøm af Rejsende, som naturnødvendigt vil bryde ind over Skandinavien, saa længe Organisationernes Rejsekassevæsen er decentraliseret i en saadan Grad, som Tilfældet er nu. Staar derimod Organisationerne samlede om en fælles Rejsekasse, gøres det dem betydeligt lettere at ride en saadan Storm af.

Den Maade, hvorpaa Rejseunderstøttelsen til udenlandske Rejsende udredes her i Danmark, er i og for sig ogsaa en Uretfærdighed mod »Dansk typ. Forening«, men en Følge af de danske Typografers mærkelige Lyst til at dele sig i en Masse Foreninger, som samlede i ét stort Forbund naturligvis med ulige større Lethed vilde kunne løse denne og andre Opgaver. Som bekendt udreder Københavnerne 6 Kr. til hver udenlandsk Kollega, som er Medlem af en af de gensidige Foreninger, medens »Dansk typ. Forening« med et Medlemsantal, der ikke overstiger de to københavnske Foreningers, maa svare en Sum til hver Rejsende, som rejser paa dens Omraade, der ofte er mange hundrede Procent større. At det er uretfærdigt at paalægge en enkelt Forening saadanne Ofre, er indlysende, og paa dette Misforhold vilde en centraliseret Rejsekasse kunne raade Bod. Og sér man hen til den Understøttelse, der ydes danske rejsende Typografer i Norge og Sverig, da vil man sikkert indrømme, at den er mere end tarvelig. Der betales nemlig kun 2 Øre pr. km. (en dansk Mil = 7½ km.), og den Rejsehjælp, som ydes Svenskerne her i København, er ogsaa utilstrækkelig, idet den jo, som bekendt, kun beløber sig til 3 Kr. én Gang aarlig. Det gensidige Forhold paa Rejseunderstøttelsens Omraade er derfor i høj Grad utilfredsstillende ordnet for alle Parter, idet den Understøttelse, der ydes, faktisk tvinger den Rejsende til enten at tigge sig frem eller ogsaa at sulte.

Det vil af det her anførte fremgaa, at en Omordning af de nu bestaaende Forhold er paatrængende nødvendig, da det maa være Organisationernes Opgave i hvert Fald at understøtte sine Medlemmer saa meget, at de i det mindste er i Stand til at eksistere. Dette er med den nu værende Understøttelse i de fleste Tilfælde umuligt. Kun en Centralisation af Rejsekassevæsenet er den eneste Løsning.

Hvorledes bør denne Centralisation da iværksættes?

Svaret herpaa kan kun være: Oprettelsen af en almindelig skandinavisk Rejsekasse.

Den Organisation, der i dette Spørgsmaal har de største Vanskeligheder at overvinde, er utvivlsomt »Svenska Typografförbundet«, idet Rejsekassen i Sverig endnu ikke er obligatorisk. Sér man imidlertid hen paa det faktiske Forhold, er af Forbundets 1329 Medlemmer de 1092 ogsaa Medlemmer af Rejsekassen. Som en Følge heraf vil der ganske sikkert

for Sverigs Vedkommende intet være at risikere ved paa det nu værende Tidspunkt at slaa Følge med de øvrige skandinaviske Organisationer ved at indføre Pligten til at være Medlem. Der er saa meget mindre Anledning til at nære Betænkelighed ved at gøre et saadant Skridt, som »Svenska Typografförbundet« vistnok turde være den eneste typografiske Organisation, hvor dette Forhold eksisterer. Der er jo heller ingen Tvivl om, at de svenske typografiske Arbejdere med det udmærkede Grundlag, som det svenske Forbund hviler paa, vil kunne indse, at denne Forandring *kun* er i Stand til at kunne gavne Organisationerne, og derfor med Glæde vil acceptere denne Ordning; i Særdeleshed naar Kongressen, som er et Udtryk for, hvad de organiserede typografiske Arbejdere i Skandinavien ansér for gavnligt, henstiller til vore svenske Kolleger i alles vel forstaaede Interesse at fatte en saadan Beslutning.

I løse Omrids skal vi her skitsere det Grundlag, paa hvilket en almindelig skandinavisk Rejsekasse bør bygges op: Af de tre Landes Organisationer indbetales der til denne et Kontingent saa stort, som Forholdene kræver det og i Følge det Medlemsantal, de respektive Organisationer tæller, og dette Kontingent er selvfølgeligt lige stort for alle Afdelingernes Vedkommende, lige som den Understøttelse, der ydes til de respektive skandinaviske Landes og de udenlandske Rejsende, udredes af den fælles Rejsekasse. Tillige maa der naturligvis bestemmes en By, hvor Centralkassens Hovedsæde er, og samtidigt vælges en Hovedkasserer. Mangler en af Foreningerne Penge, rekvireres der Hjælp hos Centralkassen.

Vi betragter det som en Selvfølge, at man, hvis denne Reform bliver gennemført, afskaffer det hidtil i Skandinavien benyttede *Milepengesystem* og gaar over til *Dagpengesystemet.* I de mere fremskredne Lande, Tyskland og Østrig, har man afskaffet dette forældede System og udbetaler nu Rejsehjælpen i Forhold til den *Tid,* der gaar med til Rejsen. At dette System er det eneste retfærdige, synes at være indlysende. Saaledes som Understøttelsen for Tiden er ordnet, bidrager den i de fleste Tilfælde kun til, at den Rejsende hurtigst muligt søger at komme Landet rundt og i Stedet for, at Understøttelsen skulde komme den Rejsende tilgode, skér det meget ofte, at Pengene kun udgives til Dampskibs- og Jærnbaneselskaberne. Den virkelig trængende Rejsende, der i længere Tid har været uden Plads, vil ved Dagpengesystemets Indførelse i højere Grad end før være beskyttet for at lide Nød. Det er ikke Organisationernes Opgave i første Række at understøtte de Kolleger, som paa Grund af Videbegærlighed eller for Fornøjelsens Skyld beslutter at rejse; Organisationerne maa det først og fremmest være magtpaaliggende at række de Kolleger, som paa Grund af Arbejdsmangel tvinges til at gaa paa Landevejen, en hjælpende Haand, og det er vor Pligt og i vor Interesse at yde dem en saadan Understøttelse, at de i hvert Fald kan eksistere, saa at de ikke paa Grund af manglende Understøttelse skal tilbyde deres Arbejdskraft paa billigere Vilkaar end dem, der arbejdes til i de resp. Byer. Men med den nuværende Understøttelse og den Maade, hvorpaa den udredes, umuliggøres det næsten de Rejsende at friste Livet.

En lignende Reform som den her foreslaaede lykkedes det vore østrigske Kolleger at faa gennemført for hele Østrig paa Bogtrykkerdagen i Klagenfurt forrige Aar. Der udbetales 50 kr. (ca. 89 Øre) pr. Dag i et Tidsrum af 189 Dage efter kun 13 Ugers Bidrag. De Rejsende er der indrømmet et større Antal Dages Ophold i de større Byer for at kunne søge efter Plads. De østrigske Foreninger er heller ikke sammensluttede i ét Forbund, men *alle* Foreningerne indsaa denne Reforms Nytte, og Beslutningen blev da ogsaa énstemmig taget. I Tyskland har denne Ordning jo, som bekendt, bestaaet i lange Tider. Maatte de skandinaviske Organisationer paa den kommende Kongres vise, at de ogsaa for deres Vedkommende staar paa Højden af deres Tid og kunne indse, at denne Reform i ganske væsenlig Grad vil styrke Organisationernes Magt.

Skulde der — imod Forventning — fra vore norske og svenske Kollegers Side rejses Indvendinger mod at gaa med til Dannelsen af en *skandinavisk* Rejsekasse; vil man *foreløbig* begrænse denne Plans Realisation til, at *hvert enkelt Lands* Organisationer samles om én Rejsekasse, imod Refundation af de Udgifter, de respektive Landes Rejsende foraarsager, kan Kongressen ogsaa i denne Henseende udrette et stort Arbejde ved i det mindste at fastslaa en *énsartet* Rejseunderstøttelse, baseret paa Dagpengesystemet. Men vi haaber og tror, at Typografernes Opfattelse af dette Spørgsmaal er saa fremadskredent, at de i Stedet for at nøjes med noget halvt, dristigt vil slutte sig til det principale Forslag om en almindelig skandinavisk Rejsekasse, da det sikkert vil vise sig, at man kun ad denne Vej vil kunne naa fyldestgørende Resultater.

Hvad det gælder om paa ethvert Punkt, er at gøre Fordelen ved at tilhøre Organisationen saa indlysende, at *alle* betragter det som en Selvfølge at lade sig indrullere i den. Og gaar *det* først op for Arbejderne, vil de Ofre, som er forbundet dermed, ogsaa lettere blive baaret, naar man véd, at man derved opnaar virkelige Goder. (Forts.)

Det er enhver Kollegas Pligt at støtte de strejkende Typografer og Skriftstøbere i Wien med ugentlige Bidrag!

Strejken i Wien.

Af nedenstaaende Beretning fra én i Wien arbejdende Landsmand vil man erfare den væsenligste Aarsag til Strejkens Udbrud, hvilken jo er i Overensstemmelse med den af »Den typ. Foren.«s Styrelse i »Typ.-Tid.«s forrige Numer offenliggjorte Redegørelse.

Situationen i Wien er forøvrigt uforandret, naar undtages, at et stort Firma, *Bergmann & Co.*, har maattet kapitulere, da det i Forretningen ansatte Bladpersonale gjorde fælles Sag med Værksætterne og derved tvang Firmaet til at gaa ind paa de opstillede Fordringer. Denne Sejr kan ikke vurderes højt nok, *da Principalernes Koalition derved er sprængt.*

Af Hensyn til det indvarslede Møde, paa hvilket der vil blive gjort udførlig Rede for Strejkens nu værende Standpunkt *med de seneste Efterretninger som Grundlag,* undlader vi at komme nærmere ind paa selve Sagen. Vi opfordrer indtrængende alle typografiske Arbejdere til at komme til Stede paa Mødet, for ved deres Tilstedeværelse at vise, at de er sig bevidst, *hvilken overordenlig Betydning Udfaldet af Kampen i Wien nu har ogsaa for de københavnske Typografer.*

Vi giver derefter Ordet til vor Meddeler:

Den Kamp, som for Tiden føres her i Wien, turde maaske mere end mange tidligere gøre Krav paa ikke blot den hele Bogtrykkerverdens, men det hele internationale Arbejderpartis Interesse, thi næppe mange tidligere Strejker er fødte af en saa ideal Solidaritetsfølelse som denne. Her er ingen Tale om Lønningsforhøjelse, overhovedet til en Begyndelse ikke Tale om nogen som helst Forbedring af Arbejdsvilkaarene. Kun for at forsvare en lille Skare mod en stærkere Magts brutale Overgreb, dreves de mange til Kamp.

Wiener-Principalerne har svært forregnet sig i den Kamp, som de har paatvunget deres Arbejdere. Og at de ikke før — allerede sidste

Majdag — blev overbeviste herom, kan de takke dem selv for. Havde de sidste Aar givet det samme Svar paa Arbejdsindstillingen, som i Aar, var det, som i Aar passerer, passeret i Fjor.

Men da turde de ikke. Der var den Gang faret en taabelig Skræk i Kroppen paa dem for hvad denne meget omtalte Majdag kunde bringe. Og dertil kom de hæftige Optrin i Forstæderne under Sporvejsstrejken. Det virkede altsammen til lidt Fredelighed fra d'Herrers Side. Med det forbavsende ringe Kendskab til Arbejderne, som Principalerne viser sig i Besiddelse af, havde de straks tillagt Arbejderpartiet Skylden for de grove Udskejelser, der den Gang fandt Sted.

Og da Rædselen nu i Løbet af Aaret havde sat sig ordenlig, og Majdagen atter kom, samtidig med Arbejdernes høflige Meddelelse om, at »lige som i Fjor o. s. v.«, saa havde Principalernes Flertal faaet sig strammet op til et Forbud.

Ikke desto mindre stod saa godt som alle Trykkerier tomme d. 1. Maj.

Og den 2. begyndte Krigen fra Principalernes Side. De havde slet ikke beregnet at føre den i den Maalestok, som Tilfældet nu er blevet. Nej, Planen var en ganske anden og snedigere. Der blev fra de forskellige Trykkerier pillet ca. 180 Mand ud, og disse blev saa gjort bekendt med deres pludselige overflødige Nærværelse. Tilfældigvis traf denne Renselse næsten udelukkende de Arbejdere, som havde gjort sig skyldig i Førerskab eller anden med denne Forbrydelse beslægtet Handling. Ja, man gik endogsaa saa vidt, hvor intet Medlem af Sætter- eller Trykkerpersonalet kunde undværes, at man tog et Par af Hjælpearbejderne og bragte som Sonoffer.

Hvis der skulde være blot Tanke om Mening i denne Fremgangsmaade, saa kunde der absolut kun være Tale om én: at belaste Tariffondet med saadanne Udgifter, at dette maatte ruineres, uden at Principalerne led nogen som helst Skade. Men her var regnet uden den virkelig beundringsværdige Solidaritetsfølelse, som behersker Wienerne.

Svaret paa dette brutale Overgreb blev, som vel allerede bekendt, at ca. 3000 Bogtrykkere og Skriftstøbere erklærede sig solidariske med de boykottede. Og da Stridens fredelige Løsning blev forhindret af Principalerne, saa var det, at Arbejderne stillede deres Fordringer.

Striden staar paa det samme Standpunkt, hvor den begyndte: Ingen af de Strejkende har svigtet, og Stemningen er, saa vidt man kan se, hos Arbejderne, den frejdigste. Af Principalerne har indtil nu 35 anerkendt Fordringerne, og der arbejdes der videre. De øvrige Principaler har dannet et Kartel, som paa et Møde har besluttet ikke at bøje sig. Koste, hvad det koste skal — som sædvanlig.

Der er altsaa ikke noget Haab om en snarlig Løsning af Striden. Tværtimod! Den synes at skulle blive mere skærpet, og det foranlediget fra en Side, som ikke alene havde al god Grund til at holde sig paa sit nevtrale Gebet, men ogsaa skulde vise sig lidt mere taknemlig over for deres Arbejderes noble (? Red.) og reserverede Optræden den 1. Maj.

Jeg sigter her til det k. k. Hof- og Statstrykkeri. Der var forinden Majdagen fra Finansministeriet udstedt et Forbud mod at gøre d. 1. Maj til Fridag. Og Arbejderne bøjede sig, idet de erkendte at der i en Statsanstalt af den Art kunde forekomme Arbejde, som absolut ingen Opsættelse taalte. I denne Opfattelse var saa vel Bogtrykkernes Forening som næsten alle Arbejderne i den nævnte Anstalt enig. Og alle som én gav da ogsaa Møde d. 1. Maj, som sædvanlig. Og Anerkendelsen af Arbejdernes humane Optræden ligger nu for til almindelig Beskuelse. I sin store Nød har et stort Firma, »Steyrermühl«, i de sidste Dage henvendt sig til den høje Direktion, og, hvor utroligt det end lyder, faaet Tilladelse til, at der i Anstalten udføres et for nævnte Firma særdeles trængende Arbejde. Der bliver i den Anledning arbejdet med dobbelt Kraft i én Afdeling Dag og Nat.

Dette Træk fra Principalerne og Statstrykkeriet skal jo ikke mildne Sindene. Thi at føre Krigen med denne Anstalt, er næsten umulig. Her staar blandt de 1400 Arbejdere mere end Halvdelen som gamle Folk med alle de i Aarenes Løb indsatte Penge i Pensionsfond og Sygekasse; og disse to Trøstere for Alderdommen maa de give Afkald paa i det Øjeblik, de selv forlader Anstalten. Altsaa om at erklære Strejke her ogsaa, bliver der vanskelig Tale. Men én Trøst er der dog i dette Mørke, den nærmlig, at Trykkeriet er saa overlæsset med Statsarbejde, at det, der ved Siden heraf kan antages til Udførelse, vil være forsvindende lidt, og næppe gøre de strejkeude nogen væsenlig Skade.

Men for at holde ud maa Wienerne kunne gøre Regning paa pekuniær Understøttelse fra alle Kolleger Evropa over.

Jeg beder derfor varmt alle Kolleger og Meningsfæller hjemme i København og Provinserne, at foretage Indsamling til de strejkende Wienere.

Wien, d. 16. Maj 1891. +.

Provinskollegerne anmodes om paa hvert Trykkeri Landet over at foretage Indsamlinger til Wienerne!

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Det er altsaa nu fastslaaet, at den skandinavisk typografiske Kongres skal afholdes i København i Avgust Maaned d. A. I den af de københavnske Delegerede udsendte Indbydelse til at deltage i denne Kongres, er der gjort opmærksom paa, at et Spørgsmaal, som særlig vil lægge Beslag paa Kongressens Opmærksomhed, er Lønspørgsmaalet. I et af de skandinaviske Lande er der allerede rejst en Bevægelse for at faa indført en Tarif, og i et andet er man i Hovedstaden beskæftiget med en Revision af den gældende Tarif. Lad os saa hertil føje, at man ogsaa i Danmarks Provinser beskæftiger sig med Tanken om at organisere sig paa Lønspørgsmaalets Omraade.

Nu, da Kongressen er saa nær forestaaende, turde det maaske være paa sin Plads at give en Oversigt over den Stilling, Provinstypograferne indtager med Hensyn til denne vigtige Sag.

Som man vil erindre, udsendte Aalborg Typografer i sin Tid Stemmesedler, for at erfare, hvorledes Stemningen rundt i Landet var, og Resultatet var følgende:

Lokalforening	For Forbundet	For Holbæk-Forslaget	For Aalborg-Forslaget	Stemmer ikke	Mod Forbundet
Aalborg	32	»	32	»	»
Assens	5	5	»	»	»
Esbjerg	3	»	3	»	»
Fredericia	8	8	»	»	»
Helsingør	9	8	1	»	»
Hillerød	4	4	»	»	»
Hjørring	»	»	»	1	9
Holbæk	18	18	»	»	»
Holstebro	»	»	»	»	3
Horsens	»	»	»	20	»
Kallundborg	4	1	3	»	»
Kolding	9	3	6	2	»
Køge	6	1	»	»	»
Maribo	6	5	1	»	»
Middelfart	»	»	»	10	»
Nykøbing F.	3	3	»	1	»
Næstved	11	8	2	»	2
Odense	1	»	»	6	34
Ringkøbing	5	»	5	»	»
Roskilde	9	8	1	»	1
Rudkøbing	6	3	»	»	»
Silkeborg	5	5	»	»	»
Slagelse	12	11	1	»	»
Sorø	»	»	»	»	3
Stege	3	2	1	»	»
Svendborg	13	»	13	»	6
Varde	6	3	3	»	»
Viborg	1	»	1	»	»
	179	96	73	40	58

Som man sér, er Resultatet slet ikke saa mistrøstende endda. 179 Stemmer *for* og kun 58 *imod* Fagforeningsbevægelsen. Resten stiller sig afventende. Man maa nærmlig antage, at i de Byer, hvorfra Stemmesedlerne ikke er tilbagesendte, agter Kollegerne at indtage en afventende Holdning. Men af »Dansk typ. Forening«s ca. 600 Medlemmer er der altsaa nu kun 58, som paa Forhaand har sagt, at de ikke vil have noget med Lønspørgsmaalet at bestille.

Af hvilken Grund *Odense* har stemt imod, er jo oplyst gennem »Typ.-Tid.«. Fra *Aarhus* er der fremdeles ikke hørt et Ord hverken *for* eller *imod*, men det er at haabe, at de sidste Dages Begivenheder vil gøre en Del til at bibringe Kollegerne Overbevisningen om, at det er nødvendigt at organisere sig,

Kongressen i København i Sommer vil imidlertid nok slaa Hovedet paa Sømmet i denne for Typograferne saa vigtige Sag, og det er at haabe, at man overalt i Provinsbyerne vil tage Spørgsmaalet op til Drøftelse og sende Delegerede til Kongressen.

Aalborg, d. 18. Maj 1891.

Med koll. Hilsen
Paa Forb.s Vegne
ANTON SCHWARTZ.

Typograferne bør ved at møde alle som én i »Thalia« konstatere, at ogsaa de ønsker en forkortet Arbejdstid!

Alle Vegne fra.

Nemesis. I sidste Numer af »Ny typ. Tid.« svarer Bladets Redaktør, Hr. ANTHON LARSEN, paa »Typ.-Tid.«s bestemte Opfordring om at nævne, hvem han mener med sin Sigtelse af *uredelig Benyttelse af Pengemidler*, at han ikke indsér, hvad der berettiger til at affordre en saadan Erklæring, saa meget mindre, som han i al Almindelighed har »sigtet til de ikke faa Tilfælde her i København, hvor de af Arbejderne valgte Tillidsmænd — saa vel i som uden for det typografiske Fag — har vist sig alt andet end den dem viste Tillid værdig, alias — tømte Pengekasser«. Naa, at Hr. Larsen ikke har nogen god Samvittighed, naar han skal til at staa til Ansvar for sine Udtalelser om, at »den revolutionære Agitators« Benyttelse af ham betroede Pengemidler »har sine Sidestykker her i København« var ikke mere end vi kunde tænke. Men at han mangler saa lidt Kendskab til det danske Sprog, at han ikke er i Stand til at forstaa, at den af ham gjorte Tilføjelse kunde opfattes som en grov Fornærmelse, havde vi dog ikke troet. Hr. Larsen bør bedre vogte sin Tunge en anden Gang.

I Berlin afholdtes d. 10. Maj et almindeligt Møde, som var besøgt af ca. 2000 Typografer. Med *alle Stemmer* vedtoges det at stille Fordring om en Revision af Tarifen, der udløber d. 1. Januar 1892. Som bekendt er vore tyske Kollegers vigtigste Fordring: en Forkortelse af Arbejdstiden.

Leipzigs Typografer har som første Bidrag til Wienerne afsendt 5000 Mark (1 Mark = 89 Øre) og samtidigt besluttet at opkræve et ugenligt Ekstrakontingent paa 1 Mark, som alene skal tilfalde de strejkende Wienere. Det regelmæssige Bidrag til Tariffonden, 25 Pf., opkræves fremdeles.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 18. Hefte udkommet.

Dødsfald. I forrige Uge bortrev Lungesvindsoten atter en Typograf, JENS JENSEN, der arbejdede hos Schultz. Den Afdøde var paa Grund af sit godlidende Lune afholdt af enhver, der kendte ham. Paa Grund af sit svagelige Helbred saas han ikke ret tidt ved Foreningens Møder; men en stor Del af hans Kolleger i Foreningen var mødt til hans Begravelse, hvor ogsaa Foreningens Fane var til Stede.

Kolleger! Agitér blandt alle, Kvinder som Mænd, for at opnaa Massetilslutning til Mødet paa Søndag Kl. 10 pr.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er i »Thalia«, Østergade 32, 1. Sal over Grd. Aabent Mandag fra Kl. 9. Inspektionshavende: V. PETERSEN.

Da 18 Laanere endnu ikke har afleveret de af dem laante Bøger, er Biblioteket **for sidste Gang** aabent fra 9—11 for Indlevering, og anmodes *alle* indstændigt om at aflevere Bøgerne. Ligeledes bedes d'Hrr., som endnu ikke har afviklet deres Mulkter, erindre disse.

BIBLIOTEKAREN.

Styrelsesmøde d. 18. Maj Kl. 11½.

Alle mødt undt. A. CLAUSEN og THORV. NIELSEN med lovlig anm. Forfald. Den ekstraordinære Generalforsamling ansattes til d. 24. og det besluttedes af praktiske Hensyn at foretage nogle Forandringer i Dagsordenen. Ligeledes vedtoges det at indvarsle til et offenligt Møde ang. Wienerstrejken. Skrivelser fra Tarifudvalget, Ny typ. Foren. og Dansk typ. Foren.s Hovedbestyrelse toges til Efterretning. Det besluttedes at afsende Svarskrivelse til den schweitsiske Centralkomité og en Skrivelse til Tarifudvalget. Det vedtoges at afsende 300 Kr. til Wienerne af Den typ. Forenings Kasse, hvilket Beløb dækkes ved frivillig Indsamling, og at indhente den ekstraordinære Generalforsamlings Sanktion heraf. Et Bladpersonales Fordringer drøftedes og billigedes. Det vedtoges at bytte Blad med et af skandinaviske Typografer i Amerika udgivet maanedligt Blad.

FORMANDEN.

Ny Medlemmer: Sætter LUDVIG OLSEN (udl. hos Carl Andersen d. 1. Maj d. A.), arb. samme Sted. Sætter NIELS NIELSEN og Trykker ALFRED KLINCKHAMMER (begge udl. d. 16. Maj hos F. E. Bording), arb. samme Sted. Sætter CHRISTIAN LOUW (tidl. Medlem). arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: NIELS A. HANSEN (Dsk. typ. Foren. 413), arbejdsløs.

Bortrejst: 1140, ERNST OTTO ADRIAN LUNDGREN til Helsingør i Plads.

Hr. Typograf N. S. HANSEN fra Dansk typogr. Forening bedes henvende sig til G. CLAUSEN.

Opgørelsen af de forsk. Indsamlinger fra sidste Uge vil paa Grund af Pladsmangel først komme i næste Nr. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ærede Indsendere af Artikler o. lign. til »Typ.-Tid.« fra Provinserne erindres om, at dette maa være os i Hænde **senest** Mandag Aften i den Uge, i hvilken det ønskes optaget i Bladet. Hvad der indkommer senere, henlægges til næste Nr. RED.-UDV. F. PROV.

Hovedbestyrelsens Møder.

Søndag den 10. og Tirsdag den 12. Maj har der været afholdt Hovedbestyrelsesmøder, hvor samtlige Medlemmer har været til Stede. Paa det første Møde fremlagde Formanden telegrafiske Meddelelser angaaende en i »Demokraten«s Trykkeri i Aarhus udbrudt Konflikt, og efter en indgaaende Diskussion vedtoges det enst. uopholdelig at sende Formanden derop for om muligt at bilægge Konflikten. — Paa det sidste Møde gav Formanden Meddelelse om, at han i Forening med »Den typ. Forening«s Formand, Hr. Victor Petersen, der var hidkaldt fra København, havde faaet Forholdene ordnede til gensidig Tilfredshed for alle Parter. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Helsingør, GUSTAV HAMMERLUND (udl. 1. Maj 1891 i Helsingørs Dagbl.s Bogtr.), arb. samme Sted. Svendborg (Ærøskøbing), ALEX HANSEN (udl. 1. Maj i Ærø Avis' Bogtr. i Ærøskøbing efter 4 Aars Læretid og aflagt Svendeprøve), arb. samme Sted. Skelskør, J. A. HANSEN (udl. i Sorø Amtstid.s Bogtr. i Slagelse d. 1. Maj 1891).

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Helsingør (Th. Sørensen), 95, ERNST OTTO ADRIAN LUNDGREN (sidst arb. i København).

Bortrejste: Aalborg, 413, NIELS A. HANSEN til København arbejdsløs. Skelskør, H. P. P. HANSEN til Udlandet, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse.

Næste Lørdag slutter Sæsonen.

Søndag den 31.: *Familjetur* til Strandmølle-Haven og Rødebrohus. Møde Kl. 1 i Bellevue Krohave. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Lørdag d. 30. Maj, Kl. 9½ afholdes en *ekstraordinær Generalforsamling* i Larsens Lokale paa St. Annæplads, 1. Sal (Sangforeningens Lokale), paa hvilken de om den ledige Fribolig indkomne Ansøgninger fremlægges. Ansøgning er indkommen fra P. BERGENHOLZ, 55 Aar gl., har bidraget i 29 Aar (Schultz) og N. HANSENS Enke, 52 Aar gl., har bidraget i 21 Aar (Schultz).

Der vil derefter blive at foretage Afstemning paa Trykkerierne. Stemmesedler hertil udleveres paa Generalforsamlingen og skulle være tilbagesendte til Styrelsen senest d. 6. Juni.

København, d. 20. Maj 1891. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

D'Hrr. Medlemmer gøres herved opmærksom paa, at de ved Forandring af Bopæl eller Arbejdssted maa anmelde dette for Kassereren E. JØRGENSEN, Vesterbrogade 126, 1. Sal, Bgh. Ligeledes maa Arbejdsløshed og Ophør deraf meddeles Kassereren.

D'Hrr. Medlemmer Nr. 5, 14, 15, 16, 22, 39, 54, 66, 69, 72, 76, 77, 82, 102, 149 bedes efterse Lovenes § 3. Tillige for de Medlemmers Vedkommende, som ere Medlemmer af Understøttelseskassen for Arbejdsløse, dennes Lovs § 4. BESTYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Til Kvinderne!

Støt Indsamlingen til de strejkende Kammerater i Wien. Flere Hundrede Kvinder har der vist sig solidariske og gjort fælles Sag med Mændene i Kampen mod Kapitalismen. Vis, at I har den rette Forstaaelse af den Kamp, man fører, og lad Eders Søstre i Wien faa Visheden om, at de arbejdende Kvinder her oppe følger deres Kamp med al den Interesse, som det fælles Aag, der er lagt paa den arbejdende Klasse, kan give, og lad Eders Bidrag, stort eller lille, snarest muligt blive indbetalt til vedkommende Trykkeris Inkassator. Sejr for Wienerne vil være Sejr for *alle* Bogtrykkeriarbejderne, lige som et Nederlag for dem vil sætte os alle langt tilbage i Kampen for Forbedring af vore Livsvilkaar. STYRELSEN.

Onsdag d. 27. Maj, Kl. 8½ afholder »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« et *offenligt Møde* paa »Søfryd«, Hjørnet af Fredensgade og Dosseringen, for alle Kvinder, der er beskæftigede ved Bog- og Stentrykkeri, Bogbinderi og Skriftstøberi. Formanden for »Den typ. Forening«, Hr. V. PETERSEN, holder det indledende Foredrag. Vi opfordrer til kraftig Agitation for Tilslutning til Mødet.

Redigeret af et Redaktionsudvalg (G. CLAUSEN, J. F. MØLLER, V. PETERSEN og E. H. RASMUSSEN).
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 22
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 29. Maj 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den paa det offenlige Møde for alle typografiske Arbejdere vedtagne Resolution lyder:

»De i »Thalia« d. 24. Maj forsamlede mandlige og kvindelige typografiske Arbejdere erklærer sig fuldt ud solidariske med de i Wien strejkende Kolleger, vedtager at støtte dem i deres berettigede Kamp med frivillige ugenlige Bidrag, og formener Forsamlingen, at disses Størrelse ikke bør være under 3 pCt. af hver enkelt mandlig og 2 pCt. af hver enkelt kvindelig Arbejders Ugeløn.

Endvidere opfordrer Forsamlingen indtrængende alle Provinskolleger til at deltage i den almindelige Indsamling efter oven staaende Skala.«

Vi opfordrer indstændigt Kollegerne til **alle som én** at slutte sig til denne Resolution og at sende Bidragene til GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen.

Understøttelsen til Wienerkollegerne.

Det er ikke angaaende selve Strejken i Wien, at jeg vil skrive et Par Linjer, thi det er *og* vil *fremdeles ske fra anden Side, — men derimod angaaende Ydelsen af Bidrag fra danske Kolleger til samme; sidste Nr. af »Typ.-Tid.« fremviser den Mærkelighed, at der ikke findes en eneste Øre i Bidrag til Wienerne* — — lad den Mærkelighed ikke oftere indtræde, saa længe Wienerstrejken varer, men lad os alle efter Ævne yde et ugenligt Bidrag. Hurtig Hjælp er som bekendt dobbelt Hjælp, og lad saa hurtig som mulig vore Bidrag komme Hr. GUSTAV CLAUSEN i Hænde, saa at hele Danmarks Bidrag kan afsendes i Samling.*

Kolding, d. 23. Maj 1891. *H. F. Rasmussen.*

Da Typografernes Strejke i Wien, saa vidt vi kan skønne, fra Arbejdsgivernes Side er paatvunget Arbejderne, og da Trykkerne dér gør fælles Sag med Sætterne, opfordrer vi enhver Trykker til efter bedste Ævne at yde sit Bidrag til de strejkende, og til hver Lørdag, saa længe Strejken varer, at indbetale dette til Inkassatoren for »Den typ. Forening« paa hvert enkelt Trykkeri eller til Hr. GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld.

Den 26. Maj 1891. *Styrelsen for »Den typ. Trykkerforening«.*

»Ny typ. Forening«s Formand anmoder os om gennem »Typ.-Tid.« at meddele, at event. Bidrag fra »Ny typ. Forening«s Medlemmer bedes sendt til »Den typ. Forening«s Kasserer, GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld.

De ærede Lokalforeningers og gensidige svenske og norske Foreningers Opmærksomhed henledes paa, at Anmeldelse saa vel om Deltagelse i som om Forslag, der ønskes behandlede paa den i Dagene d. 15., 16. og 17. August i København stedfindende skandinaviske typografiske Kongres, senest maa være en af undertegnede i Hænde d. 5. Juni.

A. Dahlquist,
Form. for »Den typ. Trykkerforening«, Egegade 5 — København N.

Victor Petersen,
Form. for »Den typ. Forening«, Nybrogade 12 — København K.

* For Københavns Vedkommende var dette begrundet i Pladsmangel. RED.

Kongressen.

Af V. P.

DET andet Hovedspørgsmaal, som vil beskæftige Kongressen, er utvivlsomt *Lønspørgsmaalet* og det hermed i Forbindelse staaende Forslag om Dannelsen af *Reservefonds*. Som bekendt udtalte Kristianiakonferencen sig for Gennemførelsen af principielt énsartede Lønnings- og Arbejdsforhold i alle de nordiske Lande, kun underkastet saadanne Modifikationer, som de stedlige Forhold maatte kræve. At man i de nordiske Lande er langt fra dette Maal, véd enhver. I Kristiania og København arbejder man ganske vist for Øjeblikket efter Priskuranter, som er godkendt af Arbejdskøberne og Arbejdernes Organisationer, men for det første er disse to Tarifer meget afvigende — uagtet Livsvilkaarene vel saa omtrent er de samme — og for det andet er det ogsaa *kun* disse to Byer, hvor der arbejdes efter bestemte Priser. Hverken i Danmarks eller i Norges Provinser, ej heller i *hele Sverig* findes der Priskuranter, som kan danne Ledetraad for Beregningen ved Arbejdets Udførelse. At dette er et Misforhold — oven i Købet et Misforhold, der er lige uheldigt saa vel for Arbejdskøbere som for Arbejdere — turde være indlysende.

At denne Tilstand i Længden er uholdbar, vil sikkert ogsaa gaa op for begge Parter. Hvad Mening er der i, at Satsprisen differerer saa betydeligt, som Tilfældet er, mellem Kristiania og København? Den københavnske Tarif opstiller, som bekendt, kun følgende Satspriser: 29 Øre for Fraktur, 31 Øre for Antikva og 4 Øre mere for Nonpareille, medens Kristianiatarifen har følgende Positioner:

Nonpareille	Fraktur 37 Øre,	Antikva 40 Øre
Kolonel	— 34 -	— 37 -
Petit, Bourg., Korpus	— 33 -	— 36 -
Cicero	— 34 -	— 37 -
Mittel	— 35 -	— 38 -
Tertia	— 37 -	— 40 -

Er dette Forhold i og for sig absurd — et Forhold, som den kommende Tarifrevision naturnødvendigt maa raade Bod

paa — vokser Urimeligheden i endnu højere Grad, naar man betænker, at Satsprisen i de danske Provinser varierer fra 23 til 30 Øre, en Satspris, som vistnok er lig den, der for Øjeblikket betales i Sverigs fleste Byer. Vore svenske Kollegers Udkast til Tarif, som stammer allerede fra *1884*, og som man i *1891* endnu ikke har naaet at gennemføre, revideredes i 1888 og fastsatte for Satsprisens Vedkommende følgende Skala:

Perl	Antikva	49½ Øre
Nonpareille og Kolonel	—	38½ -
Petit, Bourg. og Korpus	—	33 -
Cicero	—	35⅕ -
Mittel	—	38½ -

I denne Satspris er de saakaldte »Hyrespenningar« (Godtgørelse for Husleje) iberegnet; de udgør 10 % af Arbejdsfortjenesten og udbetales ved hvert Kvartals Slutning.

I Sverig har man i det mindste lagt Grundlaget til en Forbedring af Forholdene, og der er ingen Tvivl om, at man med den solide Støtte, som den svenske Organisation er i Stand til at yde, nok skal vide at gennemføre de meget beskedne Fordringer, man stiller. Det gode har den svenske Bevægelse frem for vor, at man saa godt som i alle svenske Provinsbyer i aarevis har raadet over Organisationer, der alle har Lønspørgsmaalet paa deres Program. Derfor undrer det ogsaa én, at vore svenske Kolleger staar saa langt tilbage med Hensyn til Lønnens Højde, som det faktisk er Tilfældet; men det er ikke vor Opgave her at undersøge Aarsagen dertil; hvert Land kender bedst selv sine Forhold og maa ogsaa i sidste Instans være den, der afgør, hvorledes Sagen bedst gennemføres.

At man derimod i Danmarks Provinser maa nøjes med smaa Lønninger, er ikke forunderligt. Siden 1876 har der jo ikke været ofret Provinserne ret mange Tanker. Og dog skulde man ikke tro, at man behøvede at være længe om at kunne indse, at man ikke i Hovedstaden kan opnaa betydelige Fordele, uden at vore Provinskolleger ogsaa tager fat paa Lønspørgsmaalet. Ganske vist er der ofte gjort Tilløb til at formaa Provinstypograferne til at tage Spørgsmaalet op, men noget virkeligt alvorligt, *systematisk* Arbejde i denne Sag er der ikke udrettet. De ulykkelige Foreningsforhold, som Københavns Typografer har levet under siden 1884, bærer selvfølgelig en stor Del af Skylden, men ogsaa dette, at der i Provinserne ingen virkelig *Trang* har været følt til en Forbedring af Forholdene, har bidraget til, at der ingen rigtig Jordbund har været for en Agitation i denne Retning. Heri er der i den senere Tid skét *en Begyndelse* til en Forandring. Hist og her dukker der en livlig Interesse op for Lønspørgsmaalet, og efterhaanden som Tiden gaar, vil denne Interesse sikkert vokse sig stærkere og stærkere — om det end vil gaa langsomt.

Hvis man var i Stand til at lede den spirende Fagforeningsbevægelse ind i *positive Baner*, vilde denne Udvikling utvivlsomt foregaa med større Hurtighed. Umuligt forekommer dette os ikke. Der turde paa Kongressen være god Anledning til at tale om at udvide den her i København paabegyndte Tarifbevægelse til ogsaa at omfatte Provinserne — selvfølgelig ad Forhandlingens fredsommelige Vej. Nu til Dags maa Organisationerne bygges op ved et positivt Arbejde for bestemte Opgaver; man har dobbelt Vanskelighed ved Organisationsarbejdet, naar man kun ved *Ord* vil søge at overbevise Arbejderne om Organisationens Nødvendighed. Om nu dette skal foregaa *uden for* eller *inden for* »Dansk typ. Forening«, synes i Øjeblikket at være en underordnet Sag; naar blot Arbejdet paabegyndes, ordner den Ting sig sikkert af sig selv.

Ingen vil kunne nægte, at Kongressen med Hensyn til dette Punkt i ganske særlig Grad vil kunne bidrage til, at det fremtidige Arbejde for en heldig Løsning af disse Spørgsmaal kommer i den rette Gænge. (Forts.)

Strejken i Wien.

Af neden staaende Situationsberetning vil man erfare, hvorledes man i Østrig gaar frem mod Arbejderorganisationerne. Men hvis man ved dette Skridt har troet at kunne kue Typograferne, har man forregnet sig. Følgen er kun blevet Dannelsen af en ny Fagforening paa et *fuldstændigt moderne Grundlag;* i Stedet for det store Net af Understøttelseskasser, som Foreningen raadede over, har man nu helt og udelt helliget sig den moderne Arbejderbevægelse.

Foreningens Opløsning har for øvrigt ikke nogen Indflydelse paa Strejkens Gang — uden den, at de wienske typografiske Arbejdere endnu mere haardnakket holder ud!

Vor Meddeler skriver herom:

Wien, 27/5.

Det mest utrolige er skét! Ikke den vildeste Tanke vilde for kort Tid siden have kunnet ane det Slag, som Politiet nu har rettet mod en gammel Forening med et saa udstrakt og humant Formaal som Bogtrykkernes.

Selv Bismarck maa jo i dette Øjeblik føle sig sat i Skyggen ved at høre om et Angreb paa Foreningsfriheden, der i Brutalitet saa mangfoldig overtræffer alt, hvad han i sin Glansperiode præsterede. Da han førte sin Udryddelseskrig, fandt han det dog raadeligst at skaane den tyske Forening.

Her er det ganske anderledes. Aldrig saa snart hører Politiet, at en Strid er kommet op mellem Flertallet af denne Forenings Medlemmer og Principalerne, før det lukker Dørene. Dette skete næsten umiddelbart efter Strejkens Begyndelse. Men man lagde ingen videre Vægt derpaa, da saadanne Forholdsregler ofte træffes kun for at skræmme.

Imidlertid gav denne foreløbige Lukning af en saa stor og bekendt Forening Anledning til en Forespørgsel i Rigsdagen. Forespørgeren gjorde ret kraftige Anstrængelser for at gøre de Vedkommende indlysende, at her var ikke alene begaaet en stor Uret, men ogsaa en Dumhed.

Denne Forespørgsel foretoges d. 20/5, og d. 22. kom Svaret. Om Aftenen mødte en Embedsmand hos den i en Restavration forsamlede Bestyrelse og oplæste et kejserligt Dekret, hvorefter vor Forening med Dags Dato var **opløst** *og dens Ejendom, Kontanter, Bibliotek, Regnskabs- og Medlemsbøger var konfiskeret.*

Jeg talte med Bestyrelsen lidt senere paa Aftenen. Jeg skal ikke forsøge at skildre for de danske Kolleger den Stemning, som beherskede alle. Lad mig kun meddele, at havde der end tidligere hævet sig moderate og eftergivende Røster, var de i dette Øjeblik forstummede.

Efter at den første Stemnings Forbitrelse havde sat sig lidt, gik man til at handle.

Under den nu opløste Forening har i en Aarrække bestaaet en saakaldt »Wohlthätigkeitsverein«. Den har i tidligere Dage kun haft den Opgave at understøtte de trængende af Faget, der af en eller anden Grund var uberettiget til at nyde deres Understøttelse af Foreningen.

Nu blev denne lille Forening Enhedsmærket. — I Gaar afholdtes et Møde. En Forsamling paa ca. 4000 Arbejdere havde givet Møde. Lovene for den lille Forening blev reviderede, og den beskedne Stiftelse tæller nu mange Gange flere Medlemmer end sin aflivede Kollega. For Foreningens konfiskerede Ejendom er der indsat en Kurator; sandsynligvis bliver Ejendommen solgt i den nærmeste Tid.

Strejken fortsættes uforandret — maaske endog en af Dagene med nogen Tilvækst; idet nærmlig et Trykkeri, hvor Arbejdet efter den ny Tarif var paabegyndt, har modtaget Arbejde til Udførelse for Etablissementet »Steyrermühl«. I det Øjeblik, da dette Arbejde bliver præsenteret Arbejderne, bliver Arbejdet atter nedlagt. I Dag havde man almindelig ventet at dette vilde ske; men indtil nu forlyder intet.

Ogsaa Statstrykkeriet har nu fornægtet »Steyrermühl«. I Lørdags lod Inspektøren en Mand af hver Afdeling kalde og meddelte, at ud over det Arbejde, der nu var færdig, vilde intet Arbejde blive udført.

Trods alle Genvordigheder hersker der en fortrinlig Stemning hos Wienerne.

Strejkekomitéen har paalagt mig at bringe en Tak for den Støtte, som de allerede nu har modtaget. Paa Grund af den store Masse, der skal understøttes, *haaber man ogsaa fremdeles at kunne gøre Regning paa Understøttelse.* +

Meddelelser.

Ærede Kolleger!

Da den kommende Tid vil bringe os den skandinaviske typografiske Kongres og de deraf flydende store organisatoriske Arbejder, og da Hr. P. LAURITZEN har været med til de for disse Sager nødvendige forberedende Arbejder ved Konferencen i Kristiania, saa tillader vi os at anmode vore ærede Kolleger om at stemme paa Hr. Lauritzen som *Redaktør af »Typograf-Tidende«*, da vort Fagorgan absolut maa redigeres saaledes, at det værdigt kan hævde sin Plads som vor Talsmand i de oven for nævnte vigtige Anliggender. FLERE MEDLEMMER.

Jeg tillader mig at bede oplyst i »Typ.-Tid.«, at jeg ikke sér mig i Stand til at modtage den mig paa Generalforsamlingen d. 24. ds. foreslaaede Plads blandt Repræsentanter til Kongressen.

København, d. 26. Maj 1891. V. BERGENHOLZ.

At jeg ikke ønsker at komme i Betragtning ved Valget til Redaktør af »Typograf-Tidende«, meddeles herved d'Hrr., der har været saa venlige atter at foreslaa mig. Med kollegial Hilsen

Den 27. Maj 1891. OTTO BARNEWITZ.

Generalforsamling.

»Den typografiske Forening« afholdt ekstraordinær Generalforsamling d. 24 Maj. Dirigent GUSTAV CLAUSEN. Sekretær THORV. NIELSEN. FORMANDEN indledede Dagsordenens 1. Punkt: Opstilling af Forslag, som ønskes behandlede paa Kongressen. Han klargjorde Nødvendigheden af en Centralisation paa Rejsekassevæsenets Omraade, en nøjere Forbindelse mellem de skandinaviske Lande gennem ét Fællesorgan og fremhævede Muligheden af, at man gennem indgaaende Forhandlinger paa den kommende Kongres kunde bringe en stærkere Forstaaelse for Danmarks Vedkommende af Provinsernes Lønspørgsmaal frem. Da Styrelsen nøje havde sat sig ind i disse Hovedspørgsmaal, og iøvrigt i høj Grad havde beskæftiget sig med Kongrestanken, tilraadede Taleren, at Styrelsens Medlemmer burde være selvskrevne Delegerede. Dette vedtoges. Det vedtoges ligeledes paa Foranledning af FORMANDEN, at Styrelsen supplerede sig med 4 Medlemmer, saaledes at den samlede Repræsentation for »Den typ. Forening«s Vedkommende bestod af 10 Medlemmer, idet Formanden allerede var valgt som Medindbyder.

Diæterne fastsattes, efter at forskellige Forslag var taget tilbage eller forkastede, til 6 Kr. for hver spildt Arbejdsdag. Til Repræsentanter foresloges BARNEWITZ (20 St. for, 22 St. imod), BERGENHOLZ (38 St. for, 5 St. imod), BØHM (32 St. for, 12 St. imod), G. CLAUSEN (50 St. for, ingen imod), L. V. HANSEN (7 St. for, 24 St. imod), N. HANSEN (31 St. for, 7 St. imod), F. K. MADSEN (8 St. for, 25 St. imod), TH. MOGENSEN (12 St. for, 21 St. imod), EMIL PETERSEN (21 St. for, 13 imod). — Paa Forslag af BERG enedes man om at ombytte Dagsordenens Punkt 4 med Punkt 3. Til Redaktør af »Typ.-Tid.« foresloges THORVALD NIELSEN (29 St. for, 4 St. imod), LAURITZEN (4 St. for, 14 St. imod), BARNEWITZ (2 St. for, 22 St. imod). Det endelige Valg bliver at foretage ved skriftlig Afstemning sammen med Valget af de 4 Kongresdelegerede. Til Dagsordenens nye Punkt 4 fremsatte BØHM paa 34 Medlemmers Vegne følgende Forslag til Ændringer i Lovenes § 23, 5. Punkt: »Til at redigere »Typ.-Tid.« vælger Foreningen et Redaktionsudvalg paa 5 Medlemmer, som har at bestemme, hvilket Stof, der uden for den Del, der er forbeholdt »Dansk typografisk Forening«, skal optages i Bladet. Udvalget holder i den Anledning Møde en Gang om Ugen og Tiden herfor bekendtgøres i »Typ.-Tid.«. Udvalget vælger af sin Midte en Formand, der fungerer som Bladets ansvarhavende Redaktør samt udfører den tekniske Del af Redaktionen. For denne Virksomhed erholder han en Gage, som fastsættes af Styrelsen o. s. v. Redaktionsudvalgets Medlemmer har Ret til at overvære Styrelsesmøderne.« Taleren udviklede udførlig det heldige i dette Forslags Vedtagelse, idet man kom det demokratiske Skridt nærmere og Ansvaret blev mere fordelt samtidigt med, at Medlemmerne fik bedre Betryggelse end hidtil for, at Bladets Ledelse blev fuldstændig upartisk. FORMANDEN hævdede, at dette Forslag hæmmede Redaktørens Gærning i høj Grad, og betvivlede, at man kunde finde de fornødne Kræfter til at overtage dette Hværv. THORV. NIELSEN ønskede, at Ansvaret som hidtil blev baaret af Redaktøren, men at denne i højere Grad end forhen tog Redaktionsudvalget paa Raad ang. visse Artikler. BERG talte for Forslaget i Overensstemmelse med BØHM, der imødegik indgaaende de fremsatte Betænkeligheder. Ved Afstemningen bortfaldt Forslaget, idet det ikke opnaaede den lovbefalede $^2/_3$ Majoritet. Den sidste Sag: Godkendelse af et af Styrelsen bevilget Forskud til Wienerstrejken fremkaldte en længere Diskussion, idet BERG ønskede, at de afsendte 300 Kr. skulde dækkes ved frivillig Indsamling, *naar* Strejken var sluttet, medens HASS var for, at disse Penge blev skænket Wienerne som Gave fra Foreningen. FORMANDEN anbefalede Varsomhed med Kassens Midler, da vi selv stod for en Bevægelse, som krævede en saa vel fyldt Kasse som mulig. GUSTAV CLAUSEN udtalte sig i samme Retning. Et Forslag fra FORMANDEN gaaende ud paa, at Forskudet bevilgedes af Reservefondet, mod at man efter Strejken forcerede Indsamlingen til dette Fond, vedtoges med overvældende Majoritet.

Under Mødet ankom Bestyrelsesmedlem i »Ny typogr. Forening«, Hr. J. W. JENSEN, og meddelte, at denne Forening havde bevilget 150 Kr. til Wienerne og anbefalet en almindelig Indsamling blandt Medlemmerne (Bifald). Hr. Jensen overværede Slutningen af Mødet. — Referatet forkortet betydelig af Hensyn til Bladets Pladsmangel.

—D —N.

»Den typ. Forening« deltager, som sædvanlig, i Folkefesten d. 5. Juni. Man anmodes om at møde paa Nørreboulevard, hvor Fanen vil være til Stede. Festtegn og Sange faas paa Mødestedet hos Styrelsens Medlemmer.

Samtidigt gøres Medlemmerne opmærksom paa, at Foreningen holder sine ugentlige Sammenkomster paa **Wodrofflund** *fra førstk. Mandag. Styrelsen.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Søndag d. 31. Maj, Kl. 11 Styrelsesmøde i Kaféen, Hj. af Integade og Østergade. *Formanden.*

Nyt Medlem: Sætter LAURITZ KJERTMANN (udl. 1. Juni 1888 hos Henningsen), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 1540, Sætter-Trykker VALD. CHR. PILEGAARD.

Udslettet (Lovs. § 8): 616, S. F. FUHRMANN.

Undertegnede nedlægger herved Protest mod SAMUEL HIRSCH'S Optagelse i Foreningen, grundet paa hans Forhold under Blokaden hos Fjeldsøe i 1886. P. CHR. ANDERSEN.

Wienerstrejken. Bevilget af Generalforsamlingen den 24. Maj 300.00, Svendborg Lokalf. ved Faktor Ditlefsen 6.17, Slagelse ved Olaf E. Olsen 11.00, Frederiksborg Amts Avis ved Andersen 1.00, Maribo ved Henrik Petersen 2.50, Fredericia ved N. C. Mathiesen 3.25. — I. Cohns Pers. (2 B.) 6.40, Triers (2) 12.25, Politikens (2) 11.70, Dagbladets (2) 8.65, N. Cohns (2) 7.80, Centraltrykkeriets 2.90, Ferd. Philipsens 1.00, Laur. Madsens (2) 1.00, Aamodts (2) 2.25, Carl Allers (2) 4.40, Nationaltidende (2) 4.00, Avisens (2) 4.50, Nielsen & Lydiches (2) 5.94, Fjeldsøes 1.00, Bagges (2) 5.50, Eksprestrykkeriets (2) 1.75, Græbes (2) 7.65, Lunos (2) 2.00, Aftenbladets (2) 5.70, Rasmussen & Olsen (2) 2.75, O. C. Olsens (2) 6.75, Adresseavisens (2) 4.90, Martius Truelsen (2) 3.80, P. Petersens 0.50, Jørgensen & Co.s (2) 4.20, Jordans (2) 1.50, Bordings 5.35, Brødr. Hornums 2.00, R. J. Lange 0.54, Nogle Bladsættere 2.20, Vald. Carlsens (2 gl. For.s Medl.) 1.00, Hoffensbergs 1.20, Møller & Thomsens (2) 7.05 — tils. Kr. 463.95.

Med de tidl. indk. (se Nr. 20) Kr. 40.25 — ialt Kr. 504.20.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. N. Cohns Pers. (2 B.) 4.25, Aamodts (2) 1.75, Avisens (2) 2.50, Græbes (2) 2.60, Lunos 1.70, Politikens (2) 9.95, Aftenbladets 0.90, O. C. Olsens (2) 3.25, Adresseavisens (2) 4.10, Thieles (2) 1.50, Hoffensbergs 1.50 — tils. Kr. 34.00.

Med de tidl. indk. (se Nr. 20) Kr. 452.71 — ialt Kr. 486.71.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

I Dag tilsendes samtlige Herrer Lokalformænd Stemmesedler til ny Valg af Medlemmer til Hovedbestyrelsen, Hovedrevisionen og Red.-Udv. f. Pr.

Afstemningen maa være tilendebragt og Stemmesedlerne mig tilbagesendt *senest den 15. Juni.*

Kolding, d. 28. Maj 1891. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag d. 26. Maj. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Medlem Nr. 370, A. Thyregod Jensen, Aarhus Lokalf., 22 Aar gl. er den 22. Maj afgaaet ved Døden af Lungesvindsot; den afdøde har været Medlem siden 8. Juni 1888, da han blev udlært, og var berettiget til 200 Kr. Begravelseshjælp, hvilket Beløb, da Lokalfmds. Anmeldelse var i behørig Orden, var anvist Hovedkassereren til Udbetaling og af denne afsendt med omgaaende Post. — Der udestaar endnu 3 smaa gamle Laan, som det besluttedes at inddrive gennem vedkommende Lokalformænd. — Et Medlem i en jysk Lokalforening havde besværet sig over Lokalformanden angaaende dennes Paabud om Indbetaling af Medlemsbidrag, hvortil Formanden havde svaret, at Lokalformændene er i deres lovlige Ret til at slette Medlemmerne, naar de udeblive med Bidrag over den fastsatte Tidsfrist. — Fra Køge ang. en Navneforandring var ligeledes besvaret.

2. *Ny Valg til Hovedbestyrelsen, Hovedrevisionen og Red.-Udv. f. Pr. — Kolding* Lokalforening indstiller til Valg af 2 Hovedbestyrelsesmedlemmer: Torkild Petersen, Warberg, Raben og Thuesen (efter Loven

skal Indstillingen være dobbelt). *Vejle* Lokalforening indstiller til Hovedrevisorer: Jonassen og J. A. Rasmussen samt som Suppleant Henriksen. *Slagelse* Lokalforening indstiller til Valg af et Medlem til Red.-Udv.: Anthon Olsen. — Afstemningen vil nu blive iværksat, og Stemmesedlerne maa være returnerede Hovedbestyrelsen senest d. 15. Juui.

3. Skrivelse fra »*U. V. D. B.*«, *Berlin*, med Samtykke til, at »Dsk. typ. Forening« erholder Repræsentationsret paa Generalforsamlingen i Berlin i Juni Maaned. — Det vedtoges at afsende Warberg.

4. Skrivelse fra »*Verein der Buchdrucker und Schriftgiesser Niederösterreichs*« med Meddelelse om, at denne gensidige Forening udsteder provisoriske Legitimationer til sine Medlemmer, undertegnet af Josef Mayer og Ludwig Rosauer, som den anmoder om maa blive taget gyldige. — Til Efterretning.

5. Skrivelse fra *Typografisk Forbund i Belgien* (*Centralkomitéen*). — Til Efterretning.

6. Skrivelser fra *Wien ang. Strejken.* — Til Efterretning.

7. Sluttelig fremlagde Formanden forskellige Skrivelser fra *Aarhus* ang. Forholdene der og paa »Demokraten«s Trykkeri. Lokalforeningen havde paa en talrigt besøgt Generalforsamling den 24. Maj enstemmigt besluttet at ekskludere 7 Medlemmer paa »Demokraten«s Trykkeri af »Dansk typ. Forening«. — Det vedtoges at meddele Lokalforeningens Formand, at Lokalforeningen under de foreliggende Omstændigheder fuldstændig savner Ret til at ekskludere de nævnte 7 Medlemmer; disse har derfor fremdeles fuld Medlemsret, og Lokalformanden er pligtig til at indsætte dem i alle deres Rettigheder i »Dansk typ. Forening«. I øvrigt maa Hovedbestyrelsen meget beklage det af Lokalforeningen foretagne Skridt, der staar i fuldstændig Modstrid med den Overenskomst, der blev afsluttet den 11. Maj. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Varde, MATHIAS NIELSEN (udlært 1. Maj 1891 i »Vestj. Dagbl.« Bogtr., Varde, efter 5 Aars Læretid). Aarhus, JOHAN PETER LAURITZEN (udlært den 9. Maj 1891 i Mammens Bogtr.), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Fredericia, 38, HARALD JØRGENSEN (Militær).

Bortrejst: Fredericia, 373, CHR. HOLST til Middelfart. Kolding, 612, JØRGEN SLOTT til Ribe, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Lørdag den 30. Maj, Kl. 9½ afholdes en *ekstraordinær Generalforsamling* i Larsens Lokale paa St. Annæplads, 1. Sal til Gaden (Sangforeningens Lokale), paa hvilken de om den ledige Fribolig indkomne Ansøgninger fremlægges. Ansøgning er indkommen fra P. BERGENHOLZ, 55 Aar gl., har bidraget i 29 Aar (Schultz) og N. HANSENS Enke, 52 Aar gl., har bidraget i 21 Aar (Schultz).

Da der senere ved Dødsfald er bleven endnu en Fribolig ledig, vil denne kunne bortgives samtidig, og da der kun foreligger 2 Ansøgninger, henstiller Styrelsen til Generalforsamlingen, at den lovbestemte skriftlige Afstemning bortfalder.

København, d. 25. Maj 1891. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Lokalet er i Sommermaanederne paa »*Søfryd*«, Hj. af Fredensgade og Dosseringen. *Mødeaftenen* er forandret til *Onsdag*. Første Mødeaften Onsdag d. 3. Juni. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Lønspørgsmaal — § 7.

Det vigtigste Spørgsmaal her i Livet, er Madspørgsmaalet: Hvorledes man bedst forskaffer sig de nødvendige Livsbetingelser —, først og fremmest en passende Indtægt. Saa længe dette Spørgsmaal ikke er løst tilfredsstillende, kan det aldrig optages for ofte. Naar enhver vil gøre sin Pligt og virke hver i sin lille Kreds, saa er der ingen Tvivl om, at man vil kunne blive enig om, at er der nogen, der trænger til at faa Spørgsmaalet alvorligt rejst, er det Bogbinderne. Jeg skal tillade mig at gøre en Begyndelse, som jeg haaber maa blive vel optaget og bære Frugt.

Hos os hedder det gærne, naar en ny antagen Svend begynder paa et Værksted: »Hvorledes betaler Manden her?« Her har vi allerede Fejlen; vi har en Priskurant fra 1874 for Svendeløn, og et saadant Spørgsmaal burde derfor aldrig kunne komme. Enhver maa betragte det som en Selvfølge, at efter den Priskurant arbejder vi, og ikke efter nogen ringere Pris. Vor Forenings Loves § 7 siger udtrykkelig: »Ethvert Medlem, som ikke faar sit Arbejde betalt efter Priskuranten, og som Følge der af nedlægger Arbejdet, er berettiget til Understøttelse. Bestyrelsen maa saa hurtigt som muligt underrettes der om o. s. v.« Da enhver dog er interesseret i Priskurantens Overholdelse, skulde man tro, at oven nævnte Paragraf var tilstrækkelig til at samle alle Bogbinderne i Foreningen. Naar dette ikke er sket, er det ikke Foreningens Skyld; men det er, fordi Kollegerne ikke selv har faaet Øjnene op for at varetage deres egne Interesser. Var dette Tilfælde, vilde enhver Kollega have været Medlem og vilde have gjort Fordring paa denne Paragrafs Overholdelse, og vi havde ikke nu den Dag i Dag staaet i det Anarki med Hensyn til Lønforhold, som vi nu lever under.

Bedre sént end aldrig!

Har vi ikke selv overholdt vor Tarif, lad os saa fra i Dag love hverandre, at vi ikke vil raste, før vi kommer saa vidt, at vi kan sige: »Nu kan vi gennemføre og overholde en énsartet Løn for alt Arbejde paa de forskellige Værksteder.«

Dertil udfordres en stærk og enig Organisation. Vi maa samle alle Kolleger under én Forening, for med Vægt at kunne træde op til Forsvar for vore økonomiske Interesser.

Naar dette ikke allerede for lang Tid siden er skét, er det ikke, fordi Forholdene har været saa glimrende at Bogbinderne ikke har følt Trang til Forbedring. Snarere er Grunden den, at Spørgsmaalet ikke er blevet vejet paa et belejligt Tidspunkt. Men nu er Forholdene gunstige for en Forbedring som ingen Sinde tidligere, idet Efterspørgslen efter Bogbinderarbejde er usædvanlig stor.

Derfor maa nu enhver i sin Kreds søge at agitere, og søge at forklare enhver Kollega, hvor usikker Stillingen i Virkeligheden er. Om han end mener, at han i Øjeblikket er lige saa godt eller bedre stillet end de fleste Kollegers, saa er han dog aldrig sikker. Han kan miste sin Plads, og maa da finde sig i at tage Følgerne af, at han ikke hidtil har villet slutte sig til Foreningen, saa at han nu eller senere maaske maa arbejde for, hvad der bliver budt ham. De, som nu staar paa de daarligste Pladser, har jo intet at tabe. Kontingentet maa enhver kunne overkomme og betale som sin allernødvendigste Udgift. Vil man vinde noget, maa man ogsaa ofre. Den der ikke vil hjælpe sig selv, fortjener ikke Hjælp. Vi vil ved vor Forening arbejde for alles Vel; men derfor er det ogsaa alles Pligt at støtte os, og derigennem dem selv. Den Kollega der ikke vil være Medlem af vor Forening er, ret betænkt, vor Modstander, idet han indirekte modarbejder os. Derfor er der al Anledning til at paavise, at det er en Pligt, enhver Kollega har, at være Medlem af Organisationen.

Nu spørges der: »Hvad kan Foreningen udrette til vor Fordel?« Jo, foruden de Fordele, den byder ved Laane- og Understøttelseskassen o. s. v., kan vi, naar vi alle selv vil, ikke alene forbedre vore Kaar, men ogsaa opretholde det én Gang vundne. Husk paa Paragraf 7. Bruger vi den fornuftigt, skal den nok vide at sætte vor Priskurant i Respekt.

Mange paastaar med Rette, at Priskuranten af 1874 er utilfredsstillende. Det er ikke uden Grund, da den naturligvis efter saa mange Aars Forløb trænger til en tidssvarende Revision. Men dette vil vi kun kunne gennemføre, naar Kollegerne vil melde sig ind i Foreningen, og derved gøre dem til Medhjælpere for vor fælles Sag — Lønspørgsmaalet.

Uden at være indiskret, kan jeg vel nok her meddele, at der allerede i længere Tid har været nedsat et Udvalg af Lavsmestre, med det Formaal at tilvejebringe en Priskurant over færdigt Bogbinderarbejde. Udvalget er — vel ganske naturligt — ikke kommet til noget Resultat, da det naturlige og nødvendige Grundlag for en saadan Priskurant maa hvile paa en énsartet gennemført Arbejdsløn. Derfor turde vi maaske nok gøre Regning paa Imødekommenhed fra Lavets Side, hvis vi nu fremkom med Forslag om en tidssvarende revideret Priskurant, hvis Lavet kan vente, at vi vil og kan gennemføre og overholde den.

Derfor endnu en Gang: Agitér for Tilslutning blandt alle Fagets Arbejdere, hvert enkelt Medlem styrker Organisationen. Det er ikke nok, at Kolleger siger, at de vil støtte os, hvis vi faar Strejke, de maa støtte os forinden. Vi maa møde op med det aldeles overvejende Flertal, naar vi vil stille en Fordring; thi i sidste Instans vil det ikke alene være tilstrækkeligt, at Fordringerne er rimelige, men om vi have Magt til at gennemføre dem. C. SØRENSEN.

ANNONCER

Hr. Typograf **Otto Poulsen** bedes opgive sin Adresse til L. LEMPKE, Aalborg.

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**
Forsk. varme Retter hele Dagen à 25—35 Øre.

N. F. Nielsen's
Cigar- & Tobaksforretning
Christenbernikovstræde 16, Kæld.
bringes i ærede Kollegers velvillige Erindring
Specielt anbefales Cigaren
»*LONDON REGALIA*«

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Faas i *Ekspeditionen*, Rørholmsgade 14.

Redigeret af et Redaktionsudvalg (G. CLAUSEN, J. F. MØLLER, V. PETERSEN og E. H. RASMUSSEN).
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 23
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 5. Juni 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

For at opnaa den størst mulige Tilslutning til den skandinaviske typografiske Kongres, der finder Sted i København i Dagene d. 15., 16. og 17. Avgust, har Organisationsudvalget besluttet sig til **at udsætte** *Fristen for Anmeldelser saa vel om Deltagelse i som om Forslag til Kongressen til*

d. 23. Juni,

til hvilket Tidspunkt alle Anmeldelser senest *maa være en af undertegnede i Hænde.*

A. Dahlquist,
Formand for »Den typ. Trykkerforening«, Egegade 5 — København N.

Victor Petersen,
Formand for »Den typ. Forening«, Nybrogade 12 — København K.

Alle skandinaviske typografiske Blade bedes godhedsfuldt optage ovenstaaende.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 14. Juni Kl. 11

paa **Sortedamslund** (den store Sal).

Dagsorden. 1. Beretning fra Kontrahentmøderne. 2. Tarifudvalget gør Indstilling om: a) Godkendelse af dets foreløbige Virksomhed. b) Sanktionering af Valg af Delegerede til at forhandle med Principalernes Tarifudvalg. c) *Den typografiske Forenings Stilling til Opsigelsen af den nu gældende Tarif.*

Social-Demokratens Kontrolkomité og Forretningsfører vil komme til Stede paa Generalforsamlingen og deltage i Forhandlingerne ang. Dagsordenens første Punkt. *I Betragtning af den overordenlige Vigtighed, som de paa Dagsordenen opførte Punkter har, forventer Styrelsen talrigt Møde.* STYRELSEN.

Helligdagsloven.

LOVGIVNINGSMAGTEN har ladet høre fra sig! Kun sjældent gør den det til Fordel for Arbejderne, og den Lov, der her er Tale om, vil heller ikke i det store og hele være Arbejderklassen til nogen betydningsfuld Nytte. *Motiverne* til denne Lovs Vedtagen har jo heller ikke været for at gavne Arbejderne; dens Tilbliven skyldes væsenligst d'Hrr.s Trang til at gøre Propaganda for Religionen. Imidlertid — den arbejdende Klasse kan det være ligegyldigt, *hvilke* Motiver der har været bestemmende; for den gælder det kun om at udnytte Lovens Bestemmelser i saa høj Grad som muligt.

Lovens Ordlyd er følgende:

»I Fabriker eller paa saadanne Værksteder og Arbejdssteder, hvor Arbejdet udføres paa fabrikmæssig Maade (Lov Nr. 74 af 23. Maj 1873), skal alt Arbejde ophøre paa Folkekirkens Helligdage fra Kl. 9 Form. til Kl. 12 Nat.

Fra denne Regel er Indenrigsministeren bemyndiget til at tilstede almindelige Undtagelser i følgende Tilfælde:

1) naar de paagældende Virksomheder efter deres Natur kun kan drives paa bestemte Tider af Aaret eller er afhængige af elementære Drivkræfter, der virker uregelmæssigt, dog at det ikke hindres, at Arbejderne kan have mindst Halvdelen af Aarets Søndage fri;

2) naar de paagældende Virksomheder i Følge deres Beskaffenhed eller af Hensyn til Befolkningens Forsyning med daglige Livsfornødenheder kræver uafbrudt Drift. Arbejderne skal i disse Tilfælde have fri hver anden Søndag, dog at det staar Arbejdsgiver og Arbejder aabent at træffe Overenskomst om Afvigelse herfra, naar Reglens Overholdelse under de givne Forhold vilde skade Driften.«

Indenrigsministeren kan altsaa tilstede Undtagelser, men Ministeren har dog ikke fundet sig beføjet til at lade Bogtrykindustrien danne en Undtagelse — uagtet der fra Arbejdskøbernes — og da navnlig fra d'Hrr. Bladudgiveres — Side er rettet indtrængende Henvendelser til ham.

Det er ikke mange Fag, der som vort faar en saa stor Fordel ved denne Lovs Tilbliven. Thi at den — gennemført med Konsekvens — *er* en Fordel for den arbejdende Klasse, er der vel ingen Arbejder, der er i Tvivl om. Den er det første *ved Lov vedtagne* Skridt til en Forkortelse af Arbejdstiden i det typografiske Fag, og skøndt vi ikke har ret megen Tillid til den lovgivende Forsamlings Beslutninger, vil dog denne Lov, haandhævdet af en energisk Organisation, kunne bidrage noget til, at de' Arbejde, der skal udføres, fordeles paa et større Antal Hænder end hidindtil. Om det vil kunne mærkes i nogen væsenlig Grad, er naturligvis et Spørgsmaal og afhænger for en Del af, hvorledes Konjunkturerne bliver, men sikkert er det, at ikke faa Bogtrykkerier i det forløbne Aar paa visse Tider har maattet tage ikke faa Søndage med for at kunne skaffe det foreliggende Arbejde udført til rette Tid.

Men i alle Tilfælde er det i første Række *Organisationens Medlemmers Agtpaagivenhed*, der skal pine den Smule Fordel ud af Loven, der mulig kan blive Tale om, og derfor maa det være enhver Kollegas uafviselige Pligt strængt at vaage over, at *intet Trykkeri Landet over* faar Lov til at arbejde paa Trods af Loven. Vi véd jo, hvorledes det i mange Tilfælde kan gaa med Lovens Overholdelse, og den Kontrol, der skal udøves af Arbejdsinspektørerne, vil i ganske væsenlig Grad blive styrket, hvis der fra Arbejdernes Side bliver passet paa i det tilstrækkelige Omfang. Vor Anmodning til alle typografiske Arbejdere gaar derfor ud paa, at der nøje vaages over, at der intetsomhelst Sted bliver arbejdet paa de Dage, hvor Helligdagsloven foreskriver, at der *ikke* maa arbejdes, og at der i alle de enkelte Tilfælde, hvor Lovens Bestemmelser overtrædes, uopholdeligt gives Styrelserne for de organiserede Foreninger Meddelelse her om.

Det er en Æressag for hver Typograf Landet over, og kun naar dette sker, vil det typografiske Fag kunne høste den Fordel af Loven, som den byder de typografiske Arbejdere.

Den typografiske Forening.

Søndagen den 21. Juni 1891 fra Kl. 5—3

fejrer Foreningen sin

22-aarige Stiftelsesdag

ved en

Fest paa Wodrofflund,

bestaaende af

Sang af Sangforeningen »Bertha«, Komedie, Solosang, Oplæsning o. s. v. samt Dans for Voksne og Børn. Haven vil blive festlig dekoreret og illumineret ved Mørkets Frembrud.

Madkurve kan medbringes. — Talrig Tilslutning forventes.

Overskudet tilfalder Reservefonden.

Nærmere i næste Nr. FESTUDVALGET.

Én Tarif for hele Landet.

Af V. BERGENHOLZ.

MEDENS Københavns Typografer har levet under tarifmæssige Tilstande siden 1. Jan. 1875, savner de danske Provinser endnu fuldstændig saadanne, ja de mangler endog den første Betingelse for disse: En Organisation, der har Lønspørgsmaalet paa sin Fane. Thi vel er det unge *Forbund* i Aalborg baseret paa dette Formaal, men endnu er det saa svagt, at man maa nøjes med at prise dets Stiftere og den Lykke, det har haft med sig, for at lade det ude af Betragtning, hvis man tænker paa at skabe Provinserne og København en fælles Tarif *med det første*.

Hvis *Lønspørgsmaalet i Provinserne* var et Spørgsmaal, med hvis Løsning det havde god Tid, maatte man kun prise den fornuftige rolige Udvikling, hvortil det er overladt. Hvis man kunde nøjes med at betragte dette Spørgsmaal som et, hvis Løsning saa sikkert kun er et Tidsspørgsmaal, som *dets Udvikling af sig selv* skrider fremad, saa vilde man være tilfreds med Udsigten til, en Gang ad Aare gennem »Dansk typ. Forbund«s Medlemsantal at kunne konstatere, at Majoriteten — eller helst den store Majoritet — af Provinstypograferne endelig havde erklæret Tiden for moden.

Men ikke blot ude i Provinserne trænger Typograferne selv til en Regulering af Løn og Arbejdstid, ikke blot her i København lider man under den overproducerede Arbejdskraft, der aarlig kastes ind paa Markedet fra de af Lærlinge kolossalt overfyldte Provinsbogtrykkerier, — nu tegner det end ogsaa til, at *Provinsspørgsmaalet* vil blive skudt frem fra en Side, hvor fra maaske de fleste mindst havde ventet det. Samtidig med, at »Foreningen af danske Bogtrykkere« har erklæret sig for en Forhandling med Delegerede fra Københavns Organisationer og nedsat et Tarifudvalg, er der nemlig fremkommen den Erklæring fra Principalforeningens Formand til Typografernes Delegerede, **at man bestemt vilde fordre, at den eventuelle Tarif skulde være gældende for hele Landet og indføres samtidig over alt.**

Der kan maaske ikke være Tvivl om, at skal dette opnaas, saa maa »Dansk typ. Forening« øjeblikkelig tage Spørgsmaalet her om op til Diskussion og heller ikke tøve med at bringe det til en Afstemning blandt Medlemmerne. I og for sig vilde Provinserne faa Lejlighed til *moralsk* at tage Standpunkt, hvis en Paragraf i den eventuelle Tarif fastslog denne gældende for *hele Landet*, idet **Gensidighedskontraktens** Bestemmelser om **Fællesafstemning** i Lønspørgsmaal her finder Anvendelse. Men Principalerne ville næppe finde sig tilfredsstillede her med, og de ville fordre, at »Dansk typ. Forening« som saadan sammen med »Foreningen af danske Bogtrykkere« paatager sig Overholdelsen af den vedtagne Tarif.

Men er man end hidtil ude i Landet vegen tilbage for det risikable Lønspørgsmaal af Frygt for et følgende Frafald af beængstede Medlemmer og decideret Modstand fra Principalerne, saa maa denne Frygt jo være som blæst bort, naar det konstateres, at Principalerne selv vil proponere den Tarifbevælgelse, som det burde tilkomme Typograferne at starte, og som kun disses Optræden kan give den nødvendige Fart og Realitet. Men det bliver sikkert d'Hrr. Bogtrykkere, der tager Initiativet. Tanken har Tilhængere selv blandt de aller største Provinsbogtrykkere, og det er Hensigten at bringe Tarifsagen frem paa Bogtrykkernes Generalforsamling, der vil blive afholdt i Odense i Avgust Maaned — kort efter Kongressen i København. Saa vore Provinskolleger vil sikkert bedre end jeg kunne indse, at de kommer til at staa i et meget ejendommeligt Lys, hvis de ikke kan give Svar paa, om de vil — eller om de ikke vil.

I sidste Tilfælde — hvis de ikke vil have en Tarif — har Københavnerne dog i det mindste den Fordel, at de véd ren Besked og kan stille deres Sager der efter. Uden videre kan man ikke gaa uden om dette *Provinsspørgsmaal*. Vore Principaler kan jo lige frem pege paa Provinsernes Typografer og sige: »Se, de er tilfreds med deres Kaar, de *vil* ikke have mere, og her inde er Lønforholdet ikke godt nok. Skulde der virkelig være saa stor Forskel paa Betingelserne for at kunne leve i København og i Helsingør?« Vi Københavnere har altid haft én Mening i dette Spørgsmaal: De bør komme med der ude! Desuden: faar vi kun en Tarifforhøjelse her i Byen, kan Følgen for os let blive, at Tilstrømningen fra Provinserne til *de bedre Forhold* bliver endnu større, idet Typograferne som hidtil vil overse, at de i Reglen kun derved bidrager til at forøge de Arbejdsløses i Forvejen for talrige Rækker. Det vilde derfor være absurd, om Svendene ikke *principielt* vilde indrømme Rigtigheden af den fra Mestrenes Side fremsatte Fordring. Den vægtigste Indvending, der kan gøres imod denne Fordrings Gennemførelse, er den, at det i det korte Spand af Tid, der er tilbage, inden den ny Tarif bør træde i Kraft, vil være meget vanskeligt at faa Provinsplanen realiseret. Saa meget større Anledning er der for d'Hrr. Typografer i Provinserne — ikke mindst for d'Hrr. i Kolding — til øjeblikkelig at tage fat. Det Grundlag, en fælles dansk Tarif skal bygges paa, turde i al Almindelighed være Forholdet mellem de Lønsatser, København og de forskellige Provinsbyer har. **Dette Forhold bør være den Norm, hvortil Tarifrevisonen lægger sine Forhøjelser** — samtidig med, at muligvis Lærlingespørgsmaalet reguleres. I en følgende Artikel skal disse Forhold blive belyst gennem statistiske Fremstillinger af Løn, Arbejdstid og Lærlingehold i de danske Provinsbogtrykkerier. Men først og fremmest maa man understrege to Gange, at der er al Udsigt til, at **Provinsernes Tarifspørgsmaal** *af alle Spørgsmaal vil fange størst Interesse saavel paa Bogtrykkernes Generalforsamling i Odense som paa Typografernes Kongres i København*, og man maa haabe, at Provinstypograferne er energiske nok selv til uden Tøven at benytte den gunstige Lejlighed, der er skabt for dem ved Hr. O. C. Olsens Fingerpeg, og ved at Bevægelsen kommer fra oven.

Anmeldelserne til Kongressen.

EFTER hvad man kan skønne, synes Kongressen at skulle blive talrigt besøgt. Indtil nu, da dette skrives, er der anmeldt 30 Delegerede. Fra Norge møder antagelig 3 Delegerede, fra Sverig er der anmeldt Repræsentanter fra følgende Byers Lokalforeninger: Stockholm, Kristiansstad, Helsingborg, Jønkøping og Malmø; Forbundsbestyrelsen bliver repræsenteret ved Hr. SVEN LINGE. Vore ærede Provinskollegers Repræsentation gaar det endnu lidt smaat med; kun Odense, Holbæk, Køge, Slagelse og Aalborg har anmeldt Delegerede; sidst nævnte By møder med 2 Repræsentanter. Foreningerne i København repræsenteres ved 2 Delegerede fra »Ny typ. Forening«, 2 fra

»Den typ. Trykkerforening« og 11 fra »Den typ. Forening«. Som man andet Steds vil se i Bladet, har »Organisationskomitéen, for at opnaa saa stor Tilslutning til Kongressen som mulig, forlænget Anmeldelsesfristen *indtil d. 23. Juni.*

Vi haaber, at vore svenske Kolleger vil benytte dette Tidsrum til at agitere for en endnu talrigere Tilslutning end den, der allerede er skét; Byer som *Göteborg, Halmstad, Landskrona, Lund* og *Ystad* burde ikke savnes ved en typografisk Kongres, der afholdes i København; men først og sidst maa det være en uafviselig Pligt for Provinskollegerne at sætte Kraft paa Agitationen for i hvert Fald at kunne møde op med en nogenlunde fyldig Repræsentation. At fjærnt liggende jyske Byer muligvis vil kunne have Vanskeligheder at overvinde, indrømmer vi gærne — om vi end ikke kan indse, at de er uoverkommelige — men at Byer som *Aarhus*, Horsens, Kolding, Fredericia, Randers, Viborg* o. s. v. endnu ikke har ladet høre fra sig, forbavser os unægteligt. Og nu de fynske og sjællandske Byer! At *Helsingør, Hillerød, Kallundborg, Middelfart, Nyborg, Næstved, Ringsted, Roskilde* og *Svendborg* lader, lige som det hele ikke vedkommer dem, er mere end mærkeligt. Mener d'Hrr. virkelig at kunne forsvare at blive borte fra dette Møde, hvor deres vigtigste Interesser skal drøftes, og hvor Grundstenen skal lægges til en enig og solidarisk Optræden af Skandinaviens samtlige Typografer?

Vi venter i de nærmeste Dage at hører nyt fra Provinsen.

Strejken i Wien.

DER er endnu ingen Udsigt til, at Strejken i Wien er sin Afslutning nær. Ved det store Møde, som afholdtes den 25de Maj, vedtoges det at fastholde de én Gang opstillede Fordringer. Som Bevis paa, hvor udmærket Stemningen er, kan anføres, at der i denne af 4000 Mennesker bestaaende Forsamling blev stillet Forslag om at lade den ene af Fordringerne, Opsigelsesfristen, falde; men dette forkastedes *med alle Stemmer mod 2*, lige som et Forslag, gaaende ud paa at anmode Fabriksinspektøren om Mægling, ogsaa blev forkastet med stor Majoritet.

Politiet har *opløst* den dér værende Trykkerforening. Derimod lader det til, at Fornuften begynder at vende tilbage over for den tidligere opløste store Forening, idet det nemlig er bleven tilladt den hidtil værende Regnskabsfører af Foreningens Midler at udbetale Rejse- og Sygeunderstøttelse; Arbejdsløshedshjælpen vil man altsaa foreløbig ikke vide noget af.

Den 1. Juni afholdtes ligeledes et stort Møde, hvor Arbejdsinspektøren var til Stede. Paa Mødet meddeltes det, at Arbejdsinspektøren havde indbudt de resp. Styrelser for Arbejdernes og Principalernes Organisationer til et Møde. Først en Time efter Mødets Indvarslen var Principalernes Repræsentant kommet og udtalt, at hvad man ønskede var, at Arbejderne skulde **bede** Fabriksinspektøren om at intervenere. Dette fandt Arbejdernes Repræsentanter ingen Anledning til, og Forsamlingen vedtog da ogsaa énstemmig, at man til enhver Tid var rede til Forhandling, men ikke fandt det nødvendigt at *anmode* derom. — — — — Vi opfordrer alle Kolleger til at støtte Wienerne fremdeles. Fra hele Evropa indløber der store Bidrag; Danmarks Typografer har ganske vist i denne Uge indsamlet ca. 200 Kr.; men det er ikke nok, naar vi husker, hvor mange vi er. Der maa tages endnu kraftigere fat, og Resultatet *kan* blive os værdigt, *hvis vi retter os efter det offenlige Mødes Resolution om at afgive 3 % af den ugenlige Fortjeneste.*

* Af Referatet fra Aarhus Lokalforenings Generalforsamling — meddelt andet Steds i Bladet — fremgaar det, at denne Landets næst største By har besluttet *ikke* at sende nogen Repræsentant til Kongressen! — Er dette virkeligt muligt?

Fra Aarhus.

SØNDAG den 24de Maj afholdt Aarhus Lokalforening ekstraordinær Generalforsamling. Det var 41 Medlemmer, der havde forlangt denne sammenkaldt, for at man kunde tage Bestemmelse om, hvilke Forhold der skulde tages over for de 7 Herrer, der under den nu sluttede Strejke paa »Demokraten« havde nægtet at følge Aarhus Typografers Opfordring til dem om at nedlægge Arbejdet og gøre fælles Sag med de strejkende, hvis Handlemaade man fuldt ud billigede.

Forinden Behandlingen heraf aflagde ARN. OLSEN paa det i Anledning af Strejken nedsatte Udvalgs Vegne Beretning over dets Virksomhed og udtalte under Forsamlingens Tilslutning, *at det Resultat, man havde opnaaet, maatte betragtes som fuldt tilfredsstillende for Typograferne.*

Der blev fra flere Sider hævdet, at der her kun var én Vej at gaa, nemlig at udelukke de 7 Herrer af Foreningen. De havde gjort sig vel fortjent hertil, idet nogle af dem straks havde forladt deres egne og indtaget de strejkendes Pladser, lige som de skal have gjort Forsøg paa at hværve Skruebrækkere i andre Byer, da saadanne ikke var at opdrive her. Desuden havde de søgt at afskære Udvalget fra at opnaa nogen Overenskomst med Kontrolkomitéen for »Demokraten« ved at love denne, at de nok skulde udføre de strejkendes Arbejde og tillige *paatage sig at levere Bladet sat og trykt, i hvert Fald hele Sommeren.*

Til Trods for at de saa graverende havde forbrudt sig mod Kollegialiteten, enedes Generalforsamlingen dog om at gaa en Mellemvej i Stedet for helt at udelukke dem. Man gik nemlig ud fra det uheldige i, at der stadig kom til at staa flere og flere uden for Foreningen, der i paakommende Tilfælde kunde modarbejde os, og vedtog derfor enst. følgende af Faktor LAURSEN stillet og af WEBER m. fl. anbefalet Resolution, som det overdroges Formanden, H. P. BERGMANN, at tilstille de 7:

»Generalforsamlingen har énstemmig vedtaget at tilstille de 7 Herrer (L. Rasmussen, Jesper Hald, S. Sørensen, J. M. Simonsen, S. Leth-Nielsen, N. C. Petersen og Chr. Andersen) paa »Demokraten« vedlagte Erklæring til Underskrift og meddeler dem, at Generalforsamlingen endvidere har besluttet, at saafremt de 7 Herrer ikke inden førstk. Mandag den 25de Maj, Aften Kl. 8, har underskrevet Erklæringen, er de udslettede af ‚Dansk typ. Forening'«.

Erklæringen, som skulde underskrives, lød saaledes:

»Vi undertegnede erklærer herved, at vi ved vor Optræden under Strejken paa ‚Demokr.'s Bogtrykkeri har modarbejdet vore Arbejdskammeraters Interesser, og indrømmer, at dersom vi havde fulgt Aarhus Typografers Opfordring til sammen med vore 5 Kolleger at nedlægge Arbejdet, havde vi handlet som gode og agtværdige Kammerater«.

Aarhus, 25. Maj 1891.

Ingen af de 7 sidst nævnte har imidlertid underskrevet Erklæringen, men derimod tilstillet Lokalforeningens Formand, Hr. H. P. Bergmann, følgende Skrivelse:

»Til Lokalformanden osv.

Som Svar paa den os i Gaar tilstillede Skrivelse tjener, at vi selvfølgelig under ingen Omstændigheder kan underskrive den vedlagte Erklæring, da vi under Konflikten er optraadt saaledes, som vi efter vor Overbevisning og vort Syn paa Sagen ansaa for fuldtud rigtigt(!!) og ikke paa et eneste Punkt kunde ønske at være optraadt anderledes. (!!!)

Efter dette fremgaar det altsaa af Skrivelsen, at Lokalforeningen vil betragte os som ekskluderede af ‚Dsk. typ. Forening' fra i Aften Kl. 8. Idet vi herved nedlægger Protest mod Eksklusionen, maa vi samtidig hurtigst bede os tilstillet skriftlig Oplysning om, i Kraft af hvilke Lovparagrafer Lokalforeningen har ment at kunne foretage dette Skridt«.

Aarhus, osv. (De 7's Navne.)

Som man sér, har de 7 ikke villet gaa ind paa de stillede Betingelser for at blive i Foreningen. De maa altsaa nu betragtes som udslettede.

Efter at denne Beslutning var meddelt Hovedbestyrelsen, modtog Lokalformanden fra denne følgende bydende Sammensætning:

»Hovedbestyrelsen maa meget beklage det af Aarhus Lokalforening den 24. ds. foretagne overilede Skridt, der staar i fuldstændig Modstrid med den Overenskomst, der blev afsluttet den 11. ds. Lokalforeningen savner under de foreliggende Omstændigheder fuldstændig Ret til at ekskludere de 7 Medlemmer paa ‚Demokraten's Trykkeri; disse har derfor fremdeles fuld Medlemsret, og Lokalformanden er pligtig til at genindsætte dem i alle deres hidtil erhværvede Rettigheder i ‚Dansk typ. Forening'.«

I Anledning af denne Skrivelse sammenkaldte Lokalformanden samme Dags Aften til en ny Generalforsamling, der var besøgt af ca. 50 Medlemmer. Der blev straks foreslaaet, at man uden nogen som helst Forhandling vedtog en Resolution, der misbilligede Hovedbestyrelsens Handlemaade i denne Sag, og udtalte, at vi i et og alt fastholdt den en Gang tagne Beslutning, da vi under ingen Omstændigheder vilde staa i Foreningen sammen med de 7.

Der udspandt sig dog en kort Diskussion, i hvilken d'Hrr. WEBER, Faktor LAURSEN, H. P. BERGMANN, ARN. OLSEN, BECH, JØRGEN JENSEN o. fl. alle tog Parti for, at den forrige Generalforsamlings Beslutning stod ved Magt, da Fakta var, *at* de 7 havde arbejdet under Strejken og flere af dem havde forladt deres egne og indtaget de strejkendes Pladser, og *at* de ved Udvalgets første Møde med Kontrolkomitéen for »Demokraten« havde afskaaret Forhandlingen ved at tilbyde, at de nok skulde udføre de strejkendes Arbejde og skaffe Bladet færdig, i hvert Fald i Sommer, hvilket vilde have haft til Følge, at Foreningen var bleven bebyrdet med en Udgift af 5—600 Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse til de 5, der derved blev arbejdsløse. Redaktøren af »Demokraten«, HAR. JENSEN, var til Stede og advarede mod at udelukke de 7 af Foreningen; han sluttede sig til Hovedbestyrelsens Udtalelse om, at det var stridende mod den trufne Overenskomst. WEBER vilde spørge H. Jensen, om han mente, at en saadan Adfærd, som de 7 havde udvist, burde gaa ustraffet hen; Taleren troede ikke, at Udvalget havde truffet nogen Bestemmelse om, at man slet ikke skulde have Ret til at paatale og dømme en saadan Adfærd. H. JENSEN gav undvigende Svar herpaa, men udtalte sluttelig, at hvis de 7 virkelig havde handlet

efter deres Overbevisning, saa vilde han forsvare dem. Udvalgsmedlemmerne protesterede derefter hver især mod, at Lokalforeningens Beslutning i noget som helst Punkt var stridende mod den trufne Overenskomst for Strejkens Bilæggelse; havde Har. Jensen forstaaet det saaledes, saa havde han misforstaaet det. Faktor LAURSEN stillede derefter en Resolution, der med en Tilføjelse af WEBER lød saaledes:

»Idet Aarhus Lokalforening fuldstændig ignorerer den uhøflige Skrivelse, der er fremkommen fra Hovedbestyrelsen, fastholder Lokalforeningen fremdeles sin ubestridelige Ret til at ekskludere de 7 Herrer paa »Demokraten«, der ikke alene have svigtet deres Kolleger ved vedblivende at arbejde efter at Blokaden var erklæret, men yderligere havde handlet mod deres Kollegers Interesser ved under Forligsunderhandlingerne at tilbyde, at de nok skulde levere Bladet færdig, i det mindste i Sommer', lige som flere af dem, der ikke var beskæftiget ved Avisen, havde forladt deres egne og indtaget de strejkendes Pladser. Hensigten hermed kan kun have været at skade deres Kolleger, og efter en saadan Fremfærd fra de 7 Herrers Side vil ingen at Aarhus Typografer finde sig i at være i Foreningen sammen med dem.«

Resolutionen vedtoges med alle Stemmer mod 2.

Søndag d. 31. Maj afholdtes atter en talrig besøgt Generalforsamling, paa hvilken det énstemmig vedtoges gennem Formanden at tilstille Redaktionsudvalget Meddelelse om, at vi ønskede dette og det forrige Referat tilbagesendt pr. omgaaende, i Fald det ikke blev optaget i det først udkommende Numer af Bladet, da vi saa for Lokalforeningens Regning vilde lade disse trykke og tilstille Medlemmerne Landet over samt de københavnske Foreninger. Endvidere vedtoges: *at* opfordre Medlemmerne til at stemme *nej* til Forslaget om at beholde Redaktionsudvalget i Slagelse*, *at* opfordre til at stemme ved Valget til Hovedbestyrelse paa d'Hrr. WARBERG og THUESEN og *ikke* at sende nogen Repræsentant til Kongressen i København.

Sluttelig enedes man om at virke for kraftig Tilslutning til Vejleturen i Juni Maaned.

CARL L. PETERSEN.

Bladarbejdermøde ang. Helligdagsloven.

STYRELSERNE for »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening« havde til i Gaar indvarslet til et almindeligt Bladarbejdermøde, der var besøgt af ca. 70 Bladarbejdere.

Med alle Stemmer mod 2 vedtoges følgende Resolution:

»Bladsættermødet beslutter, at Søndagsarbejdet ordnes bladvis, dog saaledes, at Minimum for den Betaling, der bør ydes for det ved Helligdagsloven skabte Natarbejde efter Søn- og Helligdage, ikke bør gaa under 4 Kr. for at møde og 1 Kr. pr. halve Time foruden Satsprisen, lige som de faste Arbejderes Godtgørelse ikke bør være under 8 Kr. for at møde.«

Alle Vegne fra.

Tarifrevisionen. »Foreningen af danske Bogtrykkere« holdt Generalforsamling i forrige Uge og vedtog at forhandle om Tarifens Revision med et af Foreningerne nedsat Udvalg. For Principalforeningens Vedkommende valgtes d'Hrr. CARL LASSEN, LAUR. MADSEN, JACOB NIELSEN, TH. NIELSEN, O. C. OLSEN og THOMSEN (Firma S. L. Møller).

Den typ. Trykkerforening vedtog paa en i Onsdags Aftes afholdt Generalforsamling at sende 100 Kr. til de strejkende Wienere.

»Det sidste Ny!« Den, som troede, at den hellige Grav var vel forvaret, efter at de typografiske Foreningers Formænd d. 11. Maj i Aarhus »havde faaet Forholdene ordnede til gensidig Tilfredshed for alle Parter« — har forregnet sig. Saa vel efter det sidste Numer af »Typ.-Tid.« som af private Breve fra Aarhus fremgaar det, at Dampen nu igen er oppe. Der er én Ting, som jeg kunde ønske, at de ledende Mænd blandt Typograferne i Aarhus vilde give os andre uden for denne By lidt Underretning om, og det er, med hvilken Ret de bruger »Dansk typografisk Forening« ved Efterslætten fra Strejken paa »Demokraten«s Bogtrykkeri? Det Spørgsmaal skulde jeg mene er berettiget. Enhver, der med en Smule Alvor læser *Love for »Dansk typ. Forening«*, vil indrømme mig, at disse Love ikke giver Kollegerne i Aarhus Medhold. Men da der blandt den store Lokalforenings Medlemmer er saa kloge Hoveder, faar vi andre Smaafolk vel lidt Underretning ved første Lejlighed. L.

Fredericia Lokalforening afholdt Torsdag d. 28. Maj Generalforsamling. Paa denne behandledes Spørgsmaalet om den skandinaviske Kongres. Forskellige Talere havde Ordet, og disse var alle enige om Kongressens store Betydning for de skandinaviske Typografer, men det besluttedes dog paa Grund af det ringe Antal ydende Medlemmer (6) *ikke* at sende nogen Repræsentant. I øvrigt udtaler Lokalforeningen sin fuldstændige Tilslutning til Kristianiaresolutionerne. X.

* Denne Vedtagelse er ganske komisk, idet d'Hrr. slet ikke er spurgt om, hvor de ønsker Redaktionsudvalget, kun om de vil stemme paa et enkelt Medlem til Udvalget, som afgaar efter Tur og atter er indstillet til Valg. D'Hrr. vedtager altsaa i deres Kampiver at opfordre Medlemmerne til at stemme nej for et Forslag, som — *slet ikke er fremsat!*

REDAKTIONSUDV. FOR PROV.

I Dag.

I Aar som i Fjor deltager Typograferne i Boulevardmønstringen; er alle end ikke med, færre bliver vi ikke, og i Dag gaar for første Gang Boghaandværkets Arbejdere sammen. Der turde i Dag være rigere Anledning til at flokkes stærkere om Fanerne. Arbejderpartiet har ikke saa faa Minder fra det forløbne Aar, atter i Aar vil et stort kæmpende Fag samle Opmærksomheden; galdt det i Fjor for Murerne og Sømændene en Demonstration for kortere Arbejdstid, højere Løn, saa møder Snedkerne i Dag med Fordringen om Akkordsystemets Afskaffelse, et Krav, som ogsaa vi — uden Ofre — har sluttet os om. Og som de samvirkende Fagforeninger, trods Nederlag, trods Forbud og Forfølgelse, i Dag staar stærkere og modnere, saaledes har ogsaa vor Organisation i Aaret vundet frem, ikke saa lidt. Der burde i Dag være stærkere Anledning til at møde op. Vi gaar et bevæget Aar i Møde, vi har ogsaa vore Mærkesager, som tiltrænger Sympati; og derfor vil vi møde mandstærke i Dag i Rækkerne, sammen med Kammeraterne i alle Fag. —D —N.

De ærede Medlemmer af »Den typ. Forening«, som maatte ønske Spørgsmaal behandlede paa den skandinaviske typografiske Kongres, anmodes om inden d. 15. Juni at indsende disse til undertegnede.

D. 4. Juni 1891. *Paa de Delegeredes Vegne*

Victor Petersen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Ny Medlemmer: VIKTOR FERDINAND OLSEN, udlært hos Bagge d. 1. Juni 1891; arbejder samme Sted. CHR. EDV. ØRVAD, udlært d. 29. Maj 1891 hos O. C. Olsen; arbejder samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: RUDOLF KALBERG (Dsk. typ. Foren. 645), Militær.

Bortrejste: 315, F. F. CHRISTENSEN, 1301, NIELS PETER NIELSEN, 1406, ANDREAS CHR. OLSEN, 615, PEDER FANGEL, 967, JACOB JACOBSEN, 817, PETER HERMAN HANSEN.

Styrelsesmøde d. 31. Maj, Kl. 11½.

Alle mødt undtagen WINKELMANN uden anmeldt Forfald. Stemmesedlerne optaltes. Til Redaktør valgtes TH. NIELSEN med 144 St.; LAURITZEN fik 66 St.; 8 St. var spredt, 9 St. blanke. Til Delegerede paa Kongressen var GUSTAV CLAUSEN (222 St.), EMIL PETERSEN (176 St.), N. HANSEN (172 St.), RUD. BØHM (135 St.) valgt. Derefter havde BARNEWITZ 72 St.; TH. MOGENSEN 63 St., F. K. MADSEN 42 St., L. V. HANSEN 11 St.; 7 St. var spredt og 6 blanke De ny valgte Kongresdelegerede samles med Styrelsen til et forberedende Møde d. 3. Juni. For at opnaa en ensartet Optræden med Hensyn til den nye Helligdagslovs Anvendelse overfor Bladene afholdes et Bladarbejdermøde Torsdag den 4. Juni Kl. 9. »Ny typ Foren.« anmodes om at være Medindbyder. Ekstraord. Generalforsamling, Dagsorden: Tarifudvalgets Beretning, afholdes paa Sortedamslund Søndag d. 14. Juni Kl. 11. FORMANDEN gav Meddelelser fra Kontrahentmøderne. Et Festudvalg til at forberede Stiftelsesfesten den 21. Juni kom til at bestaa af: Fasmer, Lauritzen og Th. Nielsen.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Reservefondet. Overskud fra Maskeraden den 22. Februar d. A. Kr. 75.71.

Med de tidl. indk. Kr. 467.69 — ialt Kr. 543.40.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til **Fanefondet** er af tegnede Bidrag fuldt indbetalt: Jens Wulff 4.00, P. Chr. Andersen 2.00, L. V. Hansen 2.00, H. Jørgensen 2.00 Oddur Bjørnsson 5.00, F. Samuelsen 2.00, Johannes Larsen 2.00 Anton Nielsen 2.00, Johannes Wettersten 4.00 — tils. Kr. 25.00.

Med de tidl. indk. (se Nr. 20) Kr. 252.75 — ialt Kr. 277.75.

G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. Adresseavisens Pers. 1.95, O. C. Olsens 1.65, Avisens 1.00 — tils. Kr. 4.60.

Med de tidl. indk. Kr. 486.71 ialt Kr. 491.31.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Wienerstrejken. C. P., L. R., J. H., S. L., M. S., S. S. og C. A. samt P. Sabroe i »Demokr.«, Aarhus (hver 0.50) 4.00, Fredrb. Amts Avis ved Joh.s Andersen 1.00, Fredericia Lokalf. ved N. C. Mathiasen 3.25, Svendborg Lokalf. ved Faktor Ditlefsen 3.00, Holbæk Lokalf. ved Faktor Bigum (1—2) 8.50, Aalborg Typografer ved Anton Schwartz 8.74, Helsingør Lokalf. (Helsingør Avis Pers. 1.50 og 3 Sættere ved Hels. Dagbl. 2.00) ved H. Bünner 3.50, Kolding Lokalf. ved M. Schjern 14.77, Kallundborg Lokalf. 3.10. F. E. Bordings Pers. (2 B.) 15.01, 3— 1.50, Birchs 3.00, Qvists Sættere (Ny Foren.s Medl.) 0.75, Qvists Trykkere 1.00, Triers Pers. 11.05, Axel Holms (1 Mdl.) 0.55, J. Henrichsens 2.25, Politikens 19.40, Brødr. Hornums 1.00, N. Cohns 10.20, Centraltrykkeriets 4.10, Lazarus 1.35, Ferd. Philipsens 1.60, Eksprestrykkeriets 1.35, Thieles (3 gl. Foren.s Medl.) 1.50, Græbes (10 Medl. 3 % 5.97, 13 Medl. 4.00 og 4 Kvinder 0.40) 10.37, 24 Bladsættere 7.80, Adresseavisens 8.47, do. ved J. W. Jensen 3.25, Bagges 5.79, Calberg sen. ved Lassen 0.50, N. C. Roms 1.35, Hogreffe 0.50, Truelsens 2.35, Allers (8 Medl. 3 % 4.98, 10 Kvinder 1.06 og 1 Ikke-Medl. 0.25) 6.29, O. C. Olsens 4.20, Jørgensen & Co.s 6.00, Nationaltidendes 2.35, I. Cohns 5.56, Dagbladets (gl. Foren.s Medl. 5.50, ny Foren.s Medl. 1.50) 7.00, Avisens 4.25, Hoffensbergs 1.75, Jordans 2.36, Laur. Madsens 1.25, Rasmussen & Olsens 3.25, L. A. Nielsen 0.50, Aamodts 2.75, Valentin & Lunds 5.22, Ringkøbing Amts Avis 1 Kr. — tils. Kr. 218.58.

Med de tidl. indk. Kr. 504.20 ialt Kr. 722.78.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Indsendelsen af Stemmesedlerne

— til Valg af 2 Hovedbestyrelsesmedlemmer, Hovedrevisionen og Red.-Udv. — bedes d'Hrr. Lokalformænd erindre til den 15. Juni.

Kolding, d. 4. Juni 1891. H. F. RASMUSSEN.

Kundgørelse til Lokalformændene.

»*Verein der Buchdrucker und Schriftgiesser Niederösterreichs*« udsteder til sine Medlemmer provisoriske Legitimationer, undertegnede af JOSEF MAYER og LUDWIG ROSAUER, som vil være gyldige inden for »Dansk typ. Forening« og hvorpaa der udbetales Understøttelse.

Kolding, d. 30. Maj 1891. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN,
Formand.

Tiltraadte: Middelfart, 373, CHR. HOLST. Aalborg, 609, L. G. JOHANSEN (fra Rejse). Kolding, 37, JENS ANDREAS HANSEN (fra Rejse). Silkeborg, SIMON STAMPE (arbejdsløs).

Bortrejste: Skive, 657, CHR. VIGGO LARSEN til Københ. (Militær). Nyborg, 537, O. P. BERG (arbejdsl.). Maribo, 645, RUDOLF KALBERG til København (Militær).

Hovedbestyrelsens Møder.

Lørdag den 30te Maj afholdtes *ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde*, hvor samtlige Medlemmer var til Stede.

Efter at FORMANDEN havde givet Meddelelse om et Par Sager, der siden sidste Hovedbestyrelsesmøde vare ordnede, nemlig en Laanesag fra *Næstved*, hvor den tidligere Lokalformand, Hr. LAURITZ MATZEN, havde erholdt tilbagebetalt et Beløb af 4 Kr., der for ca. 3 Aar siden af ham privat var udlaant til et københavnsk Medlem, der var paa Rejse, og som stod uden Midler, men som nu ved Laanets Tilbagebetaling var indgaaet i Hovedkassen, — og en Rejseunderstøttelsessag med et Medlem f. T. af *Aalborg* Lokalforening, der under særegne Forhold havde forandret Rejserute og derved faaet udbetalt et noget større Beløb, end der tilkom ham, hvilket var tilbagebetalt Aalborg Lokalfmd., som derefter havde givet Medlemsbogen fornøden Paategning, — behandledes Sagen

Konflikten i Aarhus Lokalforening. Som tidligere refereret fra Hovedbestyrelsens Møder saavelsom fra Tidendens Tekst, opstod først i Maj Maaned en Disharmoni paa »Demokraten«s Trykkeri mellem de derværende Medlemmer af Foreningen, foranlediget ved, at et Medlem havde faaet sin Plads opsagt, hvilket førte til, at 5 Medlemmer paa »Demokraten« forlode deres Pladser og støttet af Aarhus Typografer erklærede »Strejke« paa det nævnte Blads Trykkeri. Under disse Forhold ankom »Den typ. Foren.«s og »Dansk typ. Foren.«s Formænd til Aarhus den 11. ds. om Morgenen, og ved fælles Optræden lykkedes det dem at faa den opstaaede Uenighed bilagt. Imidlertid indvarslede Aarhus Lokalformand den 24. Maj til en ekstraordinær Generalforsamling i Lokalforeningen paa Begæring af 41 Medlemmer, hvor Dagsordenens Punkt 1 var: *Angaaende Forholdet overfor »Blokadebryderne« paa »Demokraten«*. Hovedbestyrelsens Formand modtog saa den 26. Maj pr. Brevkort følgende:

»Aarhus, den 25/5, 91.

Jeg undlader ikke at meddele, at Aarhus Lokalforening i Gaar har ekskluderet L. RASMUSSEN, JESPER HALD, S. SØRENSEN, J. M. SIMONSEN, S. LETH-NIELSEN, N. C PETERSEN, CHRISTOFFER ANDERSEN, Skruebrækkere paa »Demokraten«, af »Dansk typogr. Forening. H. P. BERGMANN.«

I Hovedbestyrelsens Møde Tirsdag den 26. Maj behandledes denne Sag, og efter en indgaaende Diskussion vedtoges det at svare saaledes:

»Til Lokalformanden i Aarhus, Hr. Faktor H. P. Bergmann.

Hovedbestyrelsen maa meget beklage det af Aarhus Lokalforening den 24. ds foretagne overilede Skridt, der staar i fuldstændig Modstrid med den Overenskomst, der blev afsluttet den 11. ds. — Lokalforeningen savner under de foreliggende Omstændigheder fuldstændig Ret til at ekskludere de 7 Medlemmer paa »Demokraten«s Trykkeri; disse har derfor fremdeles fuld Medlemsret, og Lokalformanden er pligtig til at genindsætte dem i alle deres hidtil erhvervede Rettigheder i »Dansk typ. Forening. Med koll. Hilsen

P. H. V.
H. F. RASMUSSEN,
Fmd.«

Lørdag den 30. Maj samledes Hovedbestyrelsen atter om den samme Sag, foranlediget ved at følgende Skrivelse var ankommet:

»Til Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening«.

Aarhus Lokalforening har i Aften holdt ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken følgende Resolution vedtoges med godt 50 St. mod 2:

»Idet Aarhus Lokalforening fuldstændig ignorerer den uhøflige Skrivelse, der er fremkommet fra Hovedbestyrelsen, fastholder Lokalforeningen fremdeles sin ubestridelige Ret til at ekskludere de 7 Herrer paa »Demokraten«, der ikke alene har svigtet deres Kolleger ved vedblivende at arbejde efter at Blokaden var erklæret, men yderligere har handlet imod deres Kollegers Interesser ved under Forligsbehandlingerne at tilbyde, »at de nok skulde levere Bladet færdigt i det mindste i Sommer«; og 2 af dem, som var Akcidenssættere, indtog straks de strejkendes Pladser.

De 7 Herrers Hensigt dermed kan kun have været at skade deres Kolleger.

Efter en saadan Fremfærd fra de 7 Herrers Side vil ingen af Aarhus Typografer finde sig i at være i Foreningen sammen med dem!«

Hvilket herved meddeles Hovedbestyrelsen.

Aarhus, den 29de Maj 1891. H. P. BERGMANN,
Fmd.

Lokalforeningen holder Generalforsamling førstk. Søndag Form.«

Foranlediget ved det i denne Skrivelse fremkomne Udtryk, »*uhøflige Skrivelse*«, fremlagde Formanden derpaa Kopibogen, og Hovedbestyrelsen billligede enstemmig den af Formanden afsendte Skrivelse, der var i Overensstemmelse med det i Mødet den 26. Maj vedtagne. Efter at Sagen yderligere var forhandlet og Formanden havde givet Meddelelse om, at de 7 Medlemmer paa »Demokraten« vare nægtede »Typ.-Tid.« for 29. Maj, idet de paa deres Begæring derom hos Lokalformanden fra denne havde modtaget følgende:

»Da de 7 Typografer paa »Demokraten«, der har modarbejdet deres Kammeraters Intsresser, er udslettede, modtager de selvfølgelig ikke mere Bladet.

H. P. BERGMANN.«,

vedtog Hovedbestyrelsen at tilstille Lokalforeningen følgende:

»Til Lokalformanden i Aarhus, Hr. Faktor H. P. Bergmann.

Lokalforeningens Skrivelse af 29. ds. har i Aften været under Forhandling i Hovedbestyrelsen, og maa Hovedbestyrelsen henholde sig til sin i Mødet den 26. ds. trufne Afgørelse i Følge § 33, samt henviser Lokalforeningens Formand til § 17 og § 28.

Med koll. Hilsen P. H. V.
H. F. RASMUSSEN,
Fmd.«,

ligesom det enstemmigt vedtoges, at Formanden i sit Referat til »Typ.-Tid.« skulde indføre samtlige udvekslede Skrivelser, for at denne Sag kunde foreligge fuldt belyst for Medlemmerne. Endvidere vedtoges det, at der i de administrative Meddelelser i »Typ.-Tid.« ikke maatte findes optaget noget som helst ang. Eksklusion af de 7 Medlemmer paa »Demokraten«, saaledes som vedtaget i forrige Møde.

Onsdag d. 3. Juni ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. Hovedkassereren fremsender den lovbefalede Maanedsoversigt for Maj, som tages til Efterretning.

2. *Aarhus Lokalforening.* Der var ankommet følgende Skrivelser:

»Til Formanden for »Dansk typografisk Forening«!

Undertegnede Lokalformand undlader ikke at meddele den ærede Hovedbestyrelses Formand, at Meddelelser til »Typ.-Tid.« angaaende Til- og Afgang m. m. i Lokalforeningen for Fremtiden ikke mere vil blive sendt til »Typ.-Tid.«, forinden gyldig Grund foreligger for, hvorfor Halvdelen af min sidste Meddelelse er udeladt.

Aarhus, den 30. Maj 1891. H. P. BERGMANN.«

»Til Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«!

I Anledning af den ærede Hovedbestyrelses Skrivelse af 30. f. M. meddeles, at Aarhus Lokalforening fremdeles henholder sig til sine tidligere i Sagen angaaende de 7's Eksklusion af »Dansk typ. Forening« tagne Beslutninger, og at Generalforsamlingen i Søndags fuldstændig billigede min Meddelelse til Hovedbestyrelsen samt vedtog, at den vilde staa Last og Brast med mig i denne Sag, idet jeg kun udførte dennes Beslutning.

Endvidere vedtoges det, at saafremt Referaterne fra de foregaaende Møder ikke kom i det først udkomne Nr. af »Typ.-Tid.«, da at lade disse trykke paa Lokalforeningens Regning og tilstille Medlemmerne af »Dansk typ. Forening« samt de to københavnske Foreninger.

Som den ærede Hovedbestyrelse vil se, kan jeg ikke handle anderledes end jeg gør i denne Sag, da den jo er gaaet over til at blive *en Strid mellem Hovedbestyrelsen og den herværende Lokalforening*, som jo har valgt mig til Formand, og over for hvem jeg i denne Sag først og fremmest maa staa til Ansvar for, hvad jeg foretager i den.

Saafremt den ærede Hovedbestyrelse tror at have Ret til at ekskludere mig af Foreningen, saa staar det den jo frit for; men ét véd jeg, at dersom Sagen ikke snart slutter paa en for den herv. Lokalforening tilfredsstillende Maade, da melder ca. 50 Medlemmer sig ud af Foreningen og danner en Forening, foreløbig for Aarhus alene. De, der melder sig ud, bliver nærmest dem, som staar i fast Plads og altsaa ikke trænger til »Dansk typ. Forening«.

Aarhus, den 2. Juni 1891. Med koll. Hilsen
H. P. BERGMANN,
Lokalfmd.«

Hovedbestyrelsen beklager i høj Grad, at Aarhus Lokalforening ikke vil anerkende den i Sagen angaaende de 7's Eksklusion afsagte Kendelse, der i enhver Henseende er i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser. Det eneste Punkt, der haves i Loven angaaende Eksklusion, indeholdes i § 28, første Stykke, der tillige indeholder en Bestemmelse, som Hovedbestyrelsen nu maa bringe d'Hrr. Medlemmer af Aarhus Lokal-

forening i velvillig Erindring, den nemlig, *at det er Medlemmernes første Pligt at overholde Foreningens Love i alle deres Bestemmelser.* Saa følger: »Forsøg paa Omgaaelse af Loven, der har Besvigelse eller Modarbejdelse af denne eller en gensidig Forening til Hensigt, vil have øjeblikkelig Udelukkelse til Følge, og kan et saadant Medlem ikke mere optages.« — *Paa intet af de her nævnte Punkter har de 7 Herrer forsyndet sig;* Loven tillader intet Medlem at søge Rettens Vej mod Foreningen; den indsætter Hovedbestyrelsen til Lovens Vogter, og den Omstændighed, at der under en tidligere Hovedbestyrelse har fundet et lignende Overgreb Sted som det her tilsigtede, kan ikke foranledige den nuværende Hovedbestyrelse til at gaa imod sin egen Retsbevidsthed. — Heller ikke kan Lokalforeningens Paastand om, at Striden nu staar mellem den og Hovedbestyrelsen, og at der altsaa skulde kunne forlanges alm. Afstemning, ansés for rigtig; Loven siger i § 33: »I Tvistigheder, som maatte opstaa mellem enkelte Medlemmer og deres Lokalforeninger, *er Hovedbestyrelsen højeste Instans og dens Afgørelser endelige*«, og netop de Ord »som maatte opstaa« viser tydeligt, at der skal sés hen paa, »hvorfra Sagen har sit Udspring«. Dette, at Medlemmer af en Lokalforening rent ud nægter at overholde Lovene, kan aldrig blive til Strid mellem Lokalforeningen og Hovedbestyrelsen; *thi de, som ikke kan finde sig tilrette inden for den Ramme, Loven bestemmer, og som de frivillig har givet sig ind under, de kan ikke vedblive at være Medlemmer.*

Hovedbestyrelsen maa endnu gøre Lokalforeningen opmærksom paa den i Forliget af 11. Maj trufne Bestemmelse, at ingen i den Sag impliceret Kollega maatte udsættes for Chikanerier i den Anledning, men at Sagen i det hele skulde ansés som fuldstændig bilagt.

I Følge oven staaende *erklærer Hovedbestyrelsen herved* **nævnte Sag for afsluttet** *i Henhold til den afsagte Kendelse.* Hovedbestyrelsen nærer det Haab, at Lokalforeningen vil erkende, at den som den ene Part i Striden vanskelig kan se, hvad der her er Ret og hvad der er Uret, og at den loyalt vil bøje sig for den afsagte, paa Lovens Bestemmelser støttede Kendelse.

Under Forudsætning af en mulig Nægtelse fra Aarhus Lokalforenings Formands Side af at efterkomme Hovedbestyrelsens Instrukser bemyndigedes Formanden til *at suspendere Lokalformanden* og udskrive nyt Valg til Formand for Aarhus Lokalforening.

H. F. RASMUSSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Medlemmerne opfordres herved til alle som én at møde paa Boulevarden for at deltage i Arbejderpartiets Procession paa Grundlovsdagen. Efter Talerne paa Fælleden samles vi i »Tre Flasker Kro« paa Lyngbyvejen.

Søndag d. 14. Juni Kl. 4 afholdes et offenligt Møde for alle Bogbindersvende i Haandværkerforeningens Lokale, Kronprinsensgade 7. Enhver maa benytte den mellem liggende Tid til at agitere for Tilslutning til Mødet, hvis Dagsorden er: »Lønforholdene i Faget«.

Paa en Generalforsamling d. 29. Januar 1890 blev følgende Resolution vedtagen:

»Forsamlingen vedtager, i Haab om en snarlig Gennemførelse af den nyere Priskurant, at lade trykke et lille Oplag af Priskuranten af 1874, uden Opraab om samme.«

Der var stillet Forslag om at agitere for Tilslutning til Foreningen, med det Formaal at faa den nuværende Priskurant overholdt, ogsaa paa de Værksteder, hvor dette ikke var Tilfældet. Dette blev altsaa forkastet! Bestyrelsen anser det for at være korrekt nu, ved et offenligt Møde at erfare Kollegernes Stilling til en Ordning af Lønnen, og haaber, at ethvert Medlem ihærdigt vil arbejde for den størst mulige Tilslutning. Skal vi opnaa noget, maa alle de nu uden for staaende være med. Foreningen skal have fast Fod i ethvert Værksted for at faa noget reelt gennemført. Med det samme maa vi her pointere: skal det lykkes os at faa en for alle Parter heldig Ordning af Lønforholdene gennemført, da maa vi ikke alene have alle Kolleger med, men vi maa tillige stærkere end hidtil betone ethvert Medlems *Pligter* overfor Organisationen. Nu har vi i lange Tider maattet samle Medlemmer paa Understøttelsesspørgsmaal: Hjælpekasse og Rejsekasse til et billigt Kontingent. Vi maa bringe det dertil, at vi ikke alene rettidigt skal betale Kontingent, men ogsaa til enhver Tid som *Pligt* overholde en forbedret Tarif paa det strengeste, da skal Rettighederne komme af sig selv. Ved en fortsat Forbedring af Organisationen skal det nok vise sig, at Bogbinderne har Magt til at gennemføre og overholde en ensartet Løn, naar de selv vil. Agitér alle for Tilslutning til Mødet d. 14. Juni!

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Onsdag d. 10. Juni, Aften Kl. 8½ afholdes **ekstraordinær Generalforsamling** paa »*Søfryd*« (Indgang i Hovedbygningen tilvenstre).

En meget vigtig Sag foreligger.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Kassereren træffes daglig **fra 2—3** og Søn- og Helligdage fra 10—1 i *Blaagaardsgade 22, 3. Sal.*

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Husk F. H. Jean-Jensen, **Vognmagergade 6, St.**
Forsk. varme Retter hele Dagen à 25—35 Øre.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

D'Hrr. Lokalforeningsformænd, som godhedsfuldt v paatage sig Forhandlingen af ovennævnte Skrifter, bed meddele Ekspeditionen dette snarest.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petit linje. Større Annoncer Rabat.

Redigeret af et Redaktionsudvalg (G. CLAUSEN, J. F. MØLLER, V. PETERSEN og E. H. RASMUSSEN).
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 24
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 12. Juni 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Strejken i Wien.

Dagbladene meddeler i Gaar Telegrammer gennem »Nord. Telegrambureau«, i Følge hvilke en i Onsdags Aftes afholdt Forsamling skal have besluttet at optage Arbejdet som i Gaar.

Vi advarer mod at fæste Lid til disse Efterretninger; *der er allerede flere Gange gennem tyske Telegrambureauer udspredt Rygter om, at Strejken var sluttet; men hver Gang har det vist sig at være usandt. Der er ganske vist i Onsdags afholdt en Forsamling, hvor Resultatet af de paabegyndte Forhandlinger skulde drøftes, men saalænge der ikke fra Wien er indløbet avtentiske Efterretninger, er der ingen Anledning til at skænke de indløbne Telegrammer Tiltro — saa meget mere, som Ledelsen i Wien gentagende Gange har anmodet om* **ikke** *at tro, hvad der paa denne Maade bliver udspredt.*

Vi opfordrer derfor indtrængende til vedblivende at fortsætte Indsamlingerne; vi bør netop i denne Uge **fordoble** *vore Anstrængelser — dels for at vore Kolleger i Wien ikke skal staa uden Støtte, medens Forhandlingerne føres, og dels fordi Danmarks Typografer ikke kan være bekendt at staa tilbage for Udlandets, naar det gælder at vise Solidaritetsfølelse i Gærning.*

Husk derfor alle det offenlige Mødes Resolution.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Paa Sortedamslund

afholder

Den typografiske Forening

Søndag d. 14. Juni **Kl. 11**

ekstraordinær Generalforsamling

Dagsorden. 1. Appel fra SAMUEL HIRSCH angaaende Indsigelsen mod hans Optagelse. 2. Beretning fra Kontrahentmøderne. 3. Tarifudvalget gør Indstilling om: a) Godkendelse af dets foreløbige Virksomhed. b) Sanktionering af Valg af Delegerede til at forhandle med Principalernes Tarifudvalg. c) *Den typografiske Forenings Stilling til Opsigelsen af den nu gældende Tarif.*

Social-Demokratens Kontrolkomité og Forretningsfører vil komme til Stede paa Generalforsamlingen og deltage i Forhandlingerne ang. Dagsordenens andet Punkt.

Da Salen kun haves til Disposition i kort Tid, begynder Forhandlingerne aldeles præcis. I Betragtning af Dagsordenens overordentlige Vigtighed anmodes Medlemmerne indtrængende om at møde fuldtalligt. STYRELSEN.

Styrelsesmøde Søndag den 14. Juni Kl. 10 **præcis** paa *Sortedamslund.* FORMANDEN.

Naar jeg med dette Numer overtager Ansvaret for og Redaktionen af »Typ.-Tid.«, er det med det Haab, at ethvert æret Medlem vil støtte mig i Bestræbelsen for, at vort Organ stadig kan blive det første Led i Agitationen for Organisationernes Trivsel og Fremgang.

12. Juni 91. *Med koll. Hilsen*
Thorvald Nielsen.

For at opnaa den størst mulige Tilslutning til den skandinaviske typografiske Kongres, der finder Sted i København i Dagene d. 15., 16. og 17. Avgust, har Organisationsudvalget besluttet sig til **at udsætte** *Fristen for Anmeldelser saa vel om Deltagelse i som om Forslag til Kongressen til*

d. 23. Juni,

til hvilket Tidspunkt alle Anmeldelser senest *maa være en af undertegnede i Hænde.*

A. Dahlquist,
Formand for »Den typ. Trykkerforening«, Egegade 5 — København N.

Victor Petersen,
Formand for »Den typ. Forening«, Nybrogade 12 — København K.

Alle skandinaviske typografiske Blade bedes godhedsfuldt optage ovenstaaende.

Én Tarif for hele Landet.

Af V. BERGENHOLZ.

II.

EFTER at have rettet en Appel til vore provinsielle Kolleger om at reformere deres Lønforhold, skal jeg tillade mig nærmere at fremstille de Forhold, der trænger til en Regulering. At jeg er i Stand dertil, skylder jeg Bestyrelsen for »Dansk typ. Forbund« en Tak for; den har overladt mig det nødvendige Materiale.

Jeg har liggende for mig Skemaer fra 90 Bogtrykkerier i Provinserne, hvilke øjensynlig alle er udfyldte i Overensstemmelse med Sandheden, og af hvilke jeg henter følgende Sammendrag:

Antal af beskæftigede

Faste Sættere	Beregnings-Sættere	Kvindelige Sættere	Lærlinge
198	128	17	258

326

Antal af beskæftigede

Sætter-Trykkere	Trykkere	Lærlinge
23	35	20

58

Blandt de kvindelige Sættere er 7 endnu Lærlinge. Aarsagen til det ringe Antal Trykkere + Sætter-Trykkere maa søges, dels i, at meget ofte Principalen besørger Trykningen, dels i, at man tidt til dette Stykke Arbejde anvender en Karl, Arbejdsmand el. lign. Som Regel lærer en eller flere af Sætterlærlingene tillige at trykke, ja særdeles ofte maa de endog udelukkende besørge Trykningen.

Omfatter end det foreliggende Materiale ikke *alle* Landets typografiske Arbejdere, turde man dog, naar henses til, at det er kommet til Veje fuldstændig ad Frivillighedens Vej, nok gaa ud fra, at Tallene vil passe ogsaa i det hele og store. Da Martius Truelsen i 1881 udgav sin Statistik, havde denne for Provinserne 255 Sættere og 226 Sætterlærlinge, medens de herværende Tal (for 1890) meddeler 326 Sættere og 258 Sætterlærlinge.

Forholdet bliver herefter, at der

i 1881 var knap 89 Lærlinge for hver 100 Sættere
i 1890 - over 79 — - - 100 —

Hr. Bogtr. Truelsen anbefaler i 1881 til Typografiens Udøvere en *samvittighedsfuld Begrænsning* af Lærlingenes alt for store Antal. Hvis de ærede Udøvere skulde have lagt sig Hr. T.'s Ord paa Hjærte, maa deres Samvittighedsfuldhed være lettere at begrænse end Lærlingenes Antal.

De kvindelige Provins-Sættere var derimod i 1881 26 mod 17 nu. Et Tegn paa, at Evadøtrene ikke er brugbare uden for Maskinsætterierne.

Ved nærmere at undersøge Tallene for Sættere kontra Lærlinge, springer der imidlertid andre Forhold frem. I de større Byer er Forholdene næmlig gennemgaaende bedre, men efterhaanden som Byerne — og Trykkerierne — bliver mindre og mindre, synker ogsaa Samvittighedsfuldheden ned til det Lavmaal, der betegnes ved et i Konkurrence-Kampen *(mærk:* særlig den **politiske** Konkurrence-Kamp) stadig værre og værre Misbrug af »Retten« til at udlære Lærlinge.

Følgende Skala vil vise, hvor Niveauet er lavest:

Byer med mellem	Antal af beskæftigede: Faste Sættere	Beregnings-Sættere	Lærlinge	Lærlinge Procent
35 og 30,000 Indb. (Aarhus, Odense). 11 Trykkerier.	29	41 (70)	30	omtrent 43
Byer med mellem 20 og 10,000 Indb. (Aalborg, Horsens, Randers, Helsingør, Fredericia). 12 Trykkerier.	34	33 (67)	36	omtrent 54
Byer med mellem 10 og 8,000 Indb. (Kolding, Vejle, Svendborg, Viborg, Rønne). 14 Trykkerier	25	20 (45)	40	omtrent 89
Alle øvrige Trykkeribyer. 53 Trykkerier.	110	34 (144)	152	*over* 100

I 53 Trykkerier beskæftiges altsaa 144 Sættere og 152 Sætterlærlinge. Naar jeg oven for benytter Udtrykket: *den politiske Konkurrence,* er det, fordi man ved at lade Blikket gennemløbe det statistiske Skema, hvorpaa hvert enkelt Trykkeri er opført med sine mange Rubriker, klart sér, at det fortrinsvis er de utallige Venstre- eller Højre-Blade, som er Aarsag til, at der overhovedet bestaar et — eller i Reglen to eller flere — Trykkerier paa Stedet. Selvfølgelig er det i og for sig et Gode, at der etableres Foretagender, som bevirker, at Produktionen maa forøges. Men det turde være fuldstændig absurd, at, hvor saadanne Foretagender, der startes for velhavende Klassers Regning og ikke kunne bære sig, det da saa hensynsløst skal gaa ud over de langt daarligere stillede Arbejdere. Dertil kommer, at denne skadelige Taktik med en Masseantagelse af Lærlinge meget ofte holder sig, selv om Bladet har faaet Livskraft, og Trykkeriet har slaaet Rod, endog, naar det — efter Forholdene — staar i fuld Blomst.

Der er selvfølgelig Forskel. Man kan nævne som et lysende Eksempel Milo i Odense med 16 Sættere og 2 Lærlinge mod et Holbæk'sk Trykkeri med 2 Sættere og 7 Lærlinge (hvoraf 1 trykker Avisen, og hvor Arbejdstiden er 11—12 Timer). Eller Stiftsbogtrykkeriet i Aarhus med 12 Sættere og 2 Lærlinge mod et andet Trykkeri i samme By med 1 Sætter og 5 Lærlinge.

Medens den normale *Arbejdstid* er nogenlunde ens opgivet [10 Trykkerier har over 10 Timer (7: $10^1/_2$, 2: 11 og 1: 11—12 Timer), 65 har 10 Timer, medens 15 har 9 og $9^1/_2$ Timer], saa er Overarbejdet, særlig for Trykkernes Vedkommende, meget variabelt og betales langt fra alle Steder som det burde. Det er dog atter her de samme Trykkerier, som ødelægger Lærlingeforholdet, der misbruger den voksne Arbejdskraft. Det er disse Arbejdssteders Indehavere, Aspiranterne til Lovgivningsmagten og Vogterne af Folkets Vel, der kan takke de taalmodige og nøjsomme Provinstypografer for deres Prestige. Hvis disse Herrer skulde have realiseret deres menneskekærlige Idéer blot inden for deres eget Ejendoms-Omraade, vilde der maaske aldrig være vokset den Masse Paddehatteblade op imellem os. Bønderne har — heldigvis — deres Penge for kære. Det blev derfor Typograferne, som — økonomisk sét — maatte bære den politiske Agitation frem i Partiernes Aviser. Det er dem, **der har betalt en væsenlig Del af de Krigsomkostninger, det politiske Blad-Felttog har kostet.** Hvis Typograferne er praktiske Folk, saa benytter de nu den gode Tid. Landet over har Politikerne fundet hinanden, og vil ikke være gladere, end naar de kan gøre noget godt for Smaafolk. De bør anvises et misrøgtet Felt, en Lærlingemark, der i Sandhed trænger til at gødes. — Man maa hurtig gøre sig klart, hvad man vil forlange, de skal afbetale lidt af den Taknemlighedsgæld med, hvori de staar til Typograferne.

(Fortsættes).

Den typografiske Forening.

Søndagen den 21. Juni 1891 fra Kl. 5—3

fejrer Foreningen sin

22-aarige Stiftelsesdag

ved en

Fest paa Wodrofflund,

bestaaende af

Sang af Sangforeningen »Bertha«, Komedie, Solosang, Oplæsning o. s. v. samt Dans for Voksne og Børn. Haven vil blive festlig dekoreret og illumineret ved Mørkets Frembrud. 2 Salon-Keglebaner forefindes og anbefales.

Madkurve kan medbringes. — Talrig Tilslutning forventes.

Billetter à 25 Øre til Festen (Børn gratis) faas hos d'Hrr. Inkassatorer, hos Kassereren samt Styrelsens Medlemmer.

Nærmere af Programmet, som omdeles paa Trykkerierne.

Overskudet tilfalder Reservefonden.

FESTUDVALGET.

Anmeldelserne til Kongressen.

FORUDEN de i forrige Numer omtalte Delegerede, er der endvidere indløbet Meddelelse om, at *Östersund* i Forbindelse med en anden svensk Lokalforening agter at deltage i Kongressen med én Repræsentant. Fra de danske Provinsbyer er der yderligere anmeldt Repræsentanter fra *Nykøbing* (Falster) og *Maribo.*

Vi opfordrer endnu en Gang indstændigt vore Kolleger i Provinserne til i den kommende Uge at tage Spørgsmaalet op til Diskussion og uopholdelig at vælge Delegerede. Det vil være *en Skam* for Danmarks Provinsbyer, hvis de skulde blive saa svagt repræsenterede, som det i Øjeblikket sér ud til. Indtil nu er der fra *Sverig* anmeldt lige saa mange Delegerede som fra Danmarks samtlige Lokalforeninger, og vi haaber, at vore Venner i Provinserne vil betragte dette som en yderligere Spore til ikke at ligge paa den lade Side, men ufortøvet sætte sig i Bevægelse for at opnaa en større Tilslutning end hidtil.

Fra Aarhus.

I.

DELS gennem udsendte Cirkulærer og dels gennem Referater til »Typ.-Tid.« har en Del af Typograferne i Aarhus søgt at fremstille undertegnede som Blokadebrydere, der havde modarbejdet vore Kammeraters Interesser og i det hele under Konflikten paa »Demokraten« optraadt saaledes, at Aarhus Typografer hellere vilde udtræde af »Dansk typ. Forening« end staa i Forening sammen med os. At vi ikke tidligere har besvaret disse Angreb, er begrundet i, at det blev os meddelt, at

Sagen var bilagt saaledes, at fremtidige Skriverier herom ikke mere maatte finde Sted fra nogen af Siderne, og vi vilde derfor ikke, ved efter Overenskomstens Afslutning at fremkomme med en Redegørelse, mulig foranledige, at der skulde opstaa en ny Konflikt, selv om vor Stilling og Optræden under Konflikten mulig kunde blive misforstaaet af enkelte. Da nu »Aarhus Typografer« imidlertid vedbliver med deres Angreb paa os, og det tilmed ved at fremkomme med aldeles fejlagtige og forvrængede Fremstillinger af vor Optræden og Gengivelser af vore Udtalelser, nødes vi til at tage til Genmæle, for at vore Kolleger i andre Byer, forinden de fælder deres Dom i Sagen, kan faa Lejlighed til at høre begge Parter.

Vi maa straks bemærke, at det for os ikke er nok, ja end ikke det væsenlige, at vi har faaet Hovedbestyrelsens Erklæring for ikke at have overtraadt »Dansk typ. Forening«s Love, thi da denne Forening jo ikke har Arbejderspørgsmaalet paa sit Program, men kun er en ren Understøttelsesforening, er det forstaaeligt, at dens Love paa det her omhandlede Punkt er saa vage, at man meget godt kan optræde ukammeratligt og ukollegialt og dog forblive i Foreningen. Men det, som det er os magtpaaliggende, er, at faa vore Kolleger gjort forstaaeligt, at vi under Konflikten paa intet Punkt har gjort Brud paa Kollegialiteten og Kammeratskabet, men at vi tværtimod er optraadt saaledes, at vor Optræden vil finde fuld Billigelse hos enhver upartisk Kollega Landet over. Vi skal søge at fatte os saa kort som muligt.

Konflikten opstod som bekendt som Følge af, at en af de ældre, gifte Typografer paa »Demokraten« blev opsagt med 14 Dages Varsel; 4 af hans Arbejdskammerater ansaa denne Opsigelse for at være et Brud paa givne Løfter, og besluttede ved at gøre fælles Sag med ham at søge at fremtvinge, at Opsigelsen blev taget tilbage, og henvendte sig i den Anledning til »Aarhus Typografer« for at faa deres Assistance i Kampen. Det er forstaaeligt, at Aarhus Typografer, der er *saa* godt med paa Arbejderspørgsmaalet, at de ikke en Gang finder sig foranledigede til at lade sig repræsentere paa den typografiske Kongres i København, maatte finde det at være »gefundenes Fressen« at faa lavet en Strejke paa Arbejderpartiets Bogtrykkeri, og de tilsagde derfor de eventuelle strejkende »moralsk og pekuniær Støtte«. Vi 7, der til Dels med egne Øjne havde sét, hvorledes Arbejdsforholdene var paa »Demokraten«, og hvorledes enkelte af de ved Bladet beskæftigede Sættere gjorde Forsøg paa at spille Ledere og Eneherskere i Forretningen, ansaa den skete Opsigelse ikke alene for at være forsvarlig, men flere af os endog for absolut nødvendig for at opnaa taalelige Forhold paa Trykkeriet, selv om den ogsaa ramte en Mand, der for 3 Aar siden var lovet »fast Plads«, og for et halvt Aar siden havde faaet at vide, at han ikke var den, der først skulde opsiges, da det paa Trykkeriet passerede, som det vilde føre for vidt her at komme ind paa Enkelthederne af, fuldt ud retfærdiggjorde Opsigelsen. At han fik 4 af sine Kammerater paa Trykkeriet til at hjælpe sig, maa maaske nærmest søges i, at de efter deres tidligere Optræden paa Trykkeriet kunde vente med Tiden at komme til at dele Skæbne med den afskedigede, og nu ved at optræde som »den forurettedes Talsmænd«, forhindrede noget saadant, *da det jo ikke sér godt ud for en Forretning at afskedige dem, som taler de »undertryktes« Sag.* Betegnende er det da ogsaa, at den afskedigede ikke en eneste Gang ved Henvendelse til Bladets Ledelse har søgt at erfare eller forvisse sig om Grundene til Opsigelsen, da det muligt kunde være ham ubehageligt »officielt« at være vidende om disse.

Det vil herefter være forstaaeligt, at vi ikke fandt os foranledigede eller forpligtede til at nedlægge Arbejdet, og vi erklærede derfor straks over for Aarhus Typografer, at vi ikke vilde gaa med til en Arbejdsnedlæggelse og ikke vilde følge en eventuel til os rettet Opfordring desangaaende. Da vi imidlertid vilde gøre, hvad vi formaaede for at undgaa en Konflikt, tilbød vi at ville gaa med til at søge udvirket, at Jacob Jensens Opsigelsesfrist forlængedes til Oktober Flyttedag, saaledes at han kunde faa Tid til at søge en anden Plads, og kunde faa sin Lejlighed opsagt i rette Tid, hvis han maatte forlade Byen, og samtidig vilde vi søge udvirket, at ingen af de 4, der havde gjort fælles Sag med ham, maatte opsiges i Løbet af 1 (et) Aar. Men dette blev kort og brutalt afslaaet, og med 33 Stemmer besluttedes det at opfordre os til Arbejdsnedlæggelse. Der blev nu nedsat et Strejkeudvalg, som samme Aften holdt Møde med Kontrolkomitéen. Vi blev her tilkaldt efter at Underhandlingerne var sluttede, og det blev os meddelt, at Strejkeudvalget havde erklæret, der vilde udbryde Strejke næste Dag, saafremt Ledelsen ikke gav efter i et og alt, og samtidig forespurgte man os, hvorledes vi stillede os hertil. Vi erklærede da, at vi fremdeles fastholdt vor Anmodning om at faa Opsigelsesfristen forlænget, men ikke længere fandt Anledning til at sikre de 4 mod Opsigelse i Aar, og samtidig betonede vi over for Strejkeudvalget, at det var meningsløst at tale om Strejke paa et Trykkeri, hvor det Personale, som blev staaende, var i Stand til at vedblive at holde Bladet gaaende, om saa skulde være hele Sommeren. At denne Udtalelse er bleven udlagt saaledes, at vi herved havde søgt at paaføre »Dansk typ. Forening« en Udgift af 5 à 600 Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse, er der ikke andet at sige til, end at det er de berømte »Aarhus Typografer«, der har udfundet dette. Naar der bliver fremhævet, at vi har søgt Arbejdskraft i andre Byer, er det *Usandhed fra Ende til anden;* der er hverken fra Ledelsens eller vor Side søgt Assistance noget Steds, hvorimod der, uden Foranledning fra vor Side, fremkom Tilbud om at tage Arbejde paa »Demokraten«, Tilbud, som Ledelsen aldrig havde tænkt at reflektere paa, tilmed da vi havde erklæret, at hvis man vilde belemre os med disse Individer, der tilbyder sig straks saa snart en Konflikt udbryder, vilde vi forlade vore Pladser. Vi haaber, at denne Fremstilling af vor Optræden, som vi af Hensyn til Pladsen har indskrænket saa meget vi formaaede, vil bidrage til, at vore udenbys Kolleger vil forstaa og billige vor Handlemaade.

Endnu kun dette: D'Hrr. H. F. Rasmussen og Victor Petersen vil kunne bekræfte, at vi ikke er optraadt hindrende for Opnaaelsen af Forlig, men at vi tværtimod har gjort, hvad vi formaaede for at tilvejebringe et saadant, og samtidig, at vi over for de nævnte 2 Herrer midt under Konflikten erklærede, at vi under ingen Omstændigheder vilde søge Assistance fra andre Byer, og den mod os udslyngede Beskyldning i saa Henseende er derfor aldeles grundløs og usandfærdig.

Aarhus, i Juni 1891.

L. RASMUSSEN. J. P. M. SIMONSEN. JESPER HALD.
N. C. PETERSEN. LETH NIELSEN. S. SØRENSEN.
CHR. ANDERSEN.

II.

Strejken paa »Demokraten«. Til Hovedbestyrelsens »sidste Ord denne Sag vedrørende« vedtog Aarhus Lokalforening paa en i Søndags afholdt Generalforsamling enstemmig at svare med følgende Resolution:

»*Da* den almindelige Opfattelse blandt ‚Dansk typ. Forening's Medlemmer til Dato har været den, at Blokadebrydere kan udelukkes af Foreningen i Henhold til Lovenes § 28, hvilken Opfattelse ogsaa — i Anledning af en fra Fredericia stillet Ændring — enstemmig blev tiltraadt af det i 1890 afholdte Repræsentantmøde i Roskilde, *da* Lovene paa intet Punkt forbyder en saadan Eksklusion og *da* de med forskellige typografiske Foreninger indgaaede Gensidighedskontrakter ligeledes paabyder Blokadebryderes Udelukkelse, fastholder Aarhus Lokalforening ufravigelig sin en Gang tagne Beslutning med Hensyn til de 7, der under Strejken paa ‚Demokraten' modarbejdede deres Kollegers Interesser og henstiller til Lokalformanden ikke at efterkomme Hovedbestyrelsens anmassende Paalæg.

Endvidere udtales, at der ikke med Bladet ‚Demokraten's Bestyrelse er indgaaet nogen som helst Overenskomst angaaende de 7 Herrers Forhold til ‚Dansk typ. Forening'. Hvad Hovedbestyrelsens Formand mulig *privat* har *lovet* bemeldte Bestyrelse, vedkommer ikke Aarhus Lokalforening.« CARL L. PETERSEN.

Rettelse. Det var naturligvis en Misforstaaelse, naar der i forrige Referat stod, at Aarhus Lokalforening opfordrede til at stemme mod »Forslaget om at beholde Redaktionsudvalget i Slagelse«. Det, der blev vedtaget, var, at stemme Nej til det foreslaaede Medlem til Redaktionsudvalget, som man mente ikke vilde udfylde dette Hværv tilfredsstillende.* D. S.

Alle Blade, Breve og Meddelelser »Typograf-Tidendes« Redaktion vedkommende, bedes sendt til Redaktøren, Thorvald Nielsen, Gothersgade 169, 2. Sal, København K.

Alle Vegne fra.

»**Den typ. Forening**« fylder i Dag 22 Aar.

Kongressen. Efter hvad der forlyder, skal det ved en inden for *Kolding Lokalforening* foretaget Afstemning, der er sket paa den Maade, at Afstemningslisten præsenteredes hvert Medlem, være vedtaget med 18 Stemmer mod 10 ikke at lade sig repræsentere paa den typografiske Kongres til Sommer. —e.

— Paa Generalforsamlingen i Onsdags valgte »De kvind. Trykkeriarbejderes Fagforening« NIELSEN KOLDING som sin Repræsentant paa Kongressen.

Kongres-Delegationen i »Den typ. Forening« afholdt sit første Møde d. 3. Juni og konstituerede sig med VICTOR PETERSEN som Formand og THORVALD NIELSEN som Sekretær. Trykkerforeningens Delegerede er indbudt til at deltage i Forhandlingerne.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 19. Hæfte udkommet.

De ærede Medlemmer af »Den typ. Forening«, som maatte ønske Spørgsmaal behandlede paa den skandinaviske typografiske Kongres, anmodes om inden d. 15. Juni at indsende disse til undertegnede.

D. 4. Juni 1891. *Paa de Delegeredes Vegne*
Victor Petersen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Nyt Medlem: Trykkeriarbejder RASMUS SOFUS EMILIUS RASMUSSEN (arb. i »Politiken«).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

* Skøndt vi meget nødig ser »Typ.-Tid.«s knappe Plads blive optaget af betydningsløse og personlige Skriverier, maa vi dog anmode d'Hrr. i Aarhus om lidt nærmere at motivere deres fremsatte Mening om det til Genvalg indstillede Medlem af Udvalget, at »han ikke *vilde* udfylde Hværvet tilfredsstillende«. RED.-UDV. FOR PROV.

Bortrejste: 1229, NIELS CHR. MADSEN til Nakskov i Plads. 1021, CH. E. KRETZSCHMER, 1532, JOHANNES POULSEN. 1608, CHR. JUL. RASMUSSEN. 304, HERMAN CHARLES.

Wienerstrejken. Den typ. Trykkerforening ved Kasserer Hansen 100.00, Assens Lokalf. ved W. Lucas 2.50, Skelskør ved P. Hansen 2.50, L. R., S. L., J. H., M. S., S. S., C. A. og C. P. samt P. Sabroe i »Demokr.« (hver 0.50) 4.00, Næstved (9 Medl.) ved Otto Olsen 6.35, Odense ved Bogtr. Alfr. Tiedje 10.00, Køge ved Louis Jensen 1.41, Holbæk ved Faktor Bigum 4.25, Svendborg ved Faktor Ditlefsen 4.00, Kallundborg 3.10, Aalborg ved Anton Schwartz 8.40, Fredericia ved N. C. Mathiasen 3.25, Fredrsb. Amts Avis ved Joh.s Andersen 1.00, Kolding ved M. Schjern 9.42. Sivertsens Pers. 3.00, Birchs 2.00, Qvists Sættere (Ny Foren.s Medl.) 0.60, Qvists Trykkere 1.00, 3— 1.00, Politikens 19.39, Jordans 2.39, Lazarus 1.25, Bordings 8.21, Rasmussen & Olsens 2.35, S. L. Møller & Thomsens (2. B.) 6.90, Nielsen & Lydiches (6.65 + 5.18) 11.83, Bagges 5.00, Calberg sen. (Lassen) 0.50, Eksprestrykkeriets 1.10, Græbes (10 Medl. 3 % 5.70, 13 Medl. 4.00 og 4 Kvinder 0.40) 10.10, Lunos 4.50, Allers (6 Medl. 3 % 3.89, 1 Medl. 0.25, 2 Ikke-Medl. 0.50, 7 Kvinder 1.40 + 0.90 fra f. Uge) 6.94, O. C. Olsens 6.10, L. A. Jørgensen (3 gl. Foren.s Medl.) 1.50, Hoffensbergs 1.80, Jørgensen & Co.s 6.00, Nationaltid.s 2.60, Nogle Bladsættere 8.15, Adresseavisens 7.56, do. ved J. W. Jensen 2.75, N. C. Roms 1.35, Hogreffe 0.50, Truelsens 2.75, H. P. Hansen (Kihl) 0.65, Thieles (3 gl. For.s Medl.) 1.25, L. A. Nielsen 0.50, C. Ferslews 0.50, Aamodts 1.50, Laur. Madsens 1.30, I. Cohns 4.55, O. & G. 1.00, Valentin & Lunds 5.60, Dagbladets 6.00, N. Cohens 9.00, Axel Holms (1 Mdl.) 0.55 — tils. Kr. 321.70.

Med de tidl. indk. Kr. 722.78, ialt Kr. 1044.48.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. O. C. Olsens Pers. 1.55.

Med de tidl. indk. Kr. 491.31, ialt Kr. 492.86.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer

bedes godhedsfuldt at gøre deres bedste for at de mulige Restancer kan blive indbetalt i Løbet af denne Maaned, saa at ikke Statusoversigten paa Regnskabet skal indeholde for stor en Sum i den Retning. Ligeledes anmodes de om at tilstille mig Listerne hurtigst muligt.

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Maj 1891.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	5161.23
Reservefond	-	2767.05
Begravelseskassen		2718.68
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	279.20
	Kr.	10926.16

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.		398.00
For Trykning af »Typ.-Tid.« i Januar Kvartal	-		275.26
Refunderet Rejsehjælp til »Den typ. Forening« i do	-		38.66
Udgifter i Anl. af Konflikten i »Demokraten«s Trykkeri	-		16.10
Andre Udgifter: Porto, Telegrammer (Formanden) 7.59, 50 Postanvisninger (Kassereren 0.50, 1/8 af Udgifterne i Anl. af Gensidighedskontrakten 5.68	-		13.77
Reservefond	-		2767.05
Begravelseskassen Kr. 2718.68			
Overført til do. - 57.10			
	Kr.	2775.78	
Et Dødsfald i Aarhus - 200.00			
	-		2575.78
Kassebeholdning 31. Maj	-		4841.54
	Kr.		10926.16

Kolding, den 31. Maj 1891. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Suspenderet Lokalforeningsformand.

Formanden for *Aarhus Lokalforening*, Hr. Faktor H. P. BERGMANN, er fra i Dag suspenderet fra sin Post, som midlertidig overtages af Suppleanten, indtil det udskrevne ny Valg af en Lokalformand har fundet Sted.

Kolding, d. 8. Juni 1891. P. H. V. H. F. RASMUSSEN, Formand.

Nyt Medlem: Odense, Trykker VILH. FRED. OLSEN (udlært hos O. C. Olsen i København den 1. Novbr. 1889).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Bortrejste: Odense, Trykker CARL CHR. SCHWARZ til Hamborg i Plads. Maribo, 645, RUDOLF KALLBERG til København (Militær).

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Offenligt Møde

for **alle Bogbindersvende** afholdes *Søndag d. 14. Juni Kl. 4 Efterm.* i Kronprinsensgade 7. *Mød alle! Agitér for Tilslutning!*

Vi maa anmode Medlemmerne om at organisere Indsamlingen til Snedkerne, saaledes at én Kollega paa hvert Værksted energisk tager fat *Lørdag Aften* for at indsamle Bidrag fra enhver, og derefter indbetale disse samlede, naar Budet kommer paa Værkstedet.

Bogbinderne kan ikke selv være det ringe Bidrag bekendt. Det er ikke alene en Æressag for enhver af de samvirkende Fagforeninger, men det er tillige en Pligt, at der kommer tilstrækkelige Midler ind, saa at den Kamp, Snedkersvendene er paatvungne, kan føres sejrrig igennem. Ganske vist er det beklageligt nok, at vi endnu ikke har modtaget Forslaget om obligatoriske Strejkebidrag fra Bygningssnedkernes Fagforening, som de havde bebudet. Vilde dette Forslag være gaaet igennem, havde 8 Øre ugentlig pr. Fagforeningsmedlem rigeligt dækket hele det Beløb, som Strejken nu koster (1400 Kr. pr. Uge). Altsaa med en næsten umærkelig Udgift, var der sat en Stopper for ethvert senere Overgreb af denne Art. Dermed var Sandsynligheden bleven ringere for, at Principalerne i et Fag, der ønskede Forhandling om forbedrede Kaar, herefter vilde nægte at optage en Forhandling, der kunde føre til det ønskede Resultat, uden Strejke.

Man skulde tro, at Fordelene ved obligatoriske Strejkebidrag i alle Fag var saa indlysende, at et Forslag derom maa kunne blive vedtaget i alle Foreninger. Det er ikke alene lettere at holde en Strejke paa denne Maade, men Bidragene bliver betydelig mindre pr. ydende Medlem og det er en ulige mere retfærdig Maade at fordele Byrden paa. Idet en vundet Strejke vil være til Fordel for det hele Arbejderparti, er det ogsaa enhver Arbejders Pligt at understøtte enhver Strejke, der er godkendt af de samvirkende Fagforeningers Bestyrelser. Selvfølgelig er det ogsaa en Pligt for enhver Bogbinder at yde et frivilligt Bidrag, saa at Snedkerne, der nu har ført Kampen i 17 Uger, kunne holde ud. Vi skal vise, at de forenede Arbejderorganisationer *kunne* udholde en Kamp under alle Forhold. Kan vi ikke vinde her, er det sørgeligt bevendt med Arbejdernes Solidaritetsfølelse og med Udsigten til at opnaa Forbedringer for Arbejderne under den nuværende Organisationsform.

Derfor tag kraftigt fat paa Lørdag Aften. *Indsaml Bidrag paa alle Værksteder!* Lad Bogbinderne ikke blive de sidste paa Listen, naar Snedkernes Fagforening skal offenliggøre deres Regnskab for Strejken.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Første Møde i Sommersæsonen Lørdag 13. Juni Kl. 10 i »*Søfryd*«, hvor der vil henligge Liste til Deltagelse i *Turen til Lejre* og *Roskilde* Søndag den 28. Juni. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Aftenøvelserne paa Fælleden har taget deres Begyndelse og fortsættes hver Onsdag og Fredag Aften.

Typograferne i Aalborg og Aarhus takkes hjærteligst for al udvist Deltagelse ved Typograf ANTON THYREGOD JENSENS Sygdom, Død og Jordefærd af hans Forældre og Søskende.

ANNONCER

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.
Faas i *Ekspeditionen*, Rørholmsgade 14.

N. F. Nielsen's
Cigar- & Tobaksforretning
Christenbernikovstræde 16, Kæld.
bringes i ærede Kollegers velvillige Erindring
Specielt anbefales Cigaren
»*LONDON REGALIA*«

En Maskintrykker søger Plads i Provinserne. Billet mrkt. »Trykker« bedes indlagt paa »Typ.-Tid.«s Kontor.

Husk F. H. Jean-Jensen,
Vognmagergade 6, St.
Forsk. varme Retter hele Dagen à 25—35 Øre.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 25
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 19. Juni 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening.

Søndagen den 21. Juni 1891 fra Kl. 5—3
fejrer Foreningen sin

22-aarige Stiftelsesdag

ved en

Fest paa Wodrofflund,

bestaaende af

Sang af Sangforeningen »Bertha«, Komedie, Solosang, Oplæsning o. s. v. samt Dans for Voksne og Børn. Haven vil blive festlig dekoreret og illumineret ved Mørkets Frembrud. 2 Salon-Keglebaner forefindes og anbefales.

Madkurve kan medbringes. — Talrig Tilslutning forventes.

Billetter à 30 Øre til Festen (Børn gratis) faas hos d'Hrr. Inkassatorer, hos Kassereren samt Styrelsens Medlemmer.

Overskudet tilfalder Reservefonden.

FESTUDVALGET.

Strejken i Wien.

FRA vor Korrespondent i Wien modtoges i Fredags Morges nedenstaaende Korrespondance, som tydeligt beviser, at selv om ogsaa Typograferne er blevet tvungen til at optage Arbejdet, er derfor Kampen ingenlunde ophørt.

Wien, 10. Juni 1891.

Strejken er endt!

Bestyrelsen har i Aften erklæret: Sammenkomsten med Principalerne hos Fabriksinspektøren havde intet som helst ført til. Principalerne nægter at gaa ind paa selv det allermindste, saalænge Tarifen ikke retmæssig er sagt op.

Hr. HOJER anbefaler herefter et af ham stillet Forslag, hvorefter Strejken fra 10. Juni erklæres for hævet, og begrunder dette Forslag deri, at Komiteen ikke ser sig i Stand til at give en saadan Understøttelse, at en Familje nogenlunde kan holdes oven Vande.

Fabriksinspektøren og en Regeringskommissær overværede dette Forslags Behandling, og da det blev sat under Afstemning, vilde ikke *én* Haand hæve sig for at vedtage det. Derimod optraadte en Mængde Talere, der i det lidenskabeligste Oprør forlangte Strejken fortsat, til Fortvivlelse og Nød maaske viste en anden Udgang.

Bestyrelsen manede og manede atter til Fornuft. Den udtalte, at Bogtrykkerne maatte betragte sig som besejrede, men langt fra som ødelagte. Striden skulde fra nu af føres ind i Trykkerierne. Ingen turde *arbejde* mere end 9 Timer til de retmæssig var anerkendt, og den mente, at den Dag vilde komme, da Principalerne selv skulde bede om at faa Forholdet ordnet. Og kom de ikke selv, saa vilde Arbejderne komme til dem endnu en Gang.

Strejken er altsaa nu foreløbig sluttet; men det vil ikke sige, at Bevægelsen er endt. Der er al Sandsynlighed for, at Bestyrelsens indtrængende Forslag om, at føre Striden ind i Trykkerierne vil blive fulgt meget villig. Dette giver Forsamlingens Holdning i Aften al Anledning til at formode. +

Til Fest!

FORENINGENS Fødselsdag fejres, som alle véd, paa Søndag med en stor Fest paa Wodrofflund. De store Udgifter, som et saadant Arrangement andrager, har Festkomiteen i Aar taget med let Sind, vel vidende, at Medlemmerne heller ikke denne Gang vil svigte. *Hele Overskudet tilfalder Reservefondet.* Vi skal kun ganske flygtig antyde, at der findes fortrinlige Keglebaner og andre Forlystelser, men forøvrigt vil vi ikke sætte vore Venners Nysgærrighed paa for haard en Prøve; dog tro vi, at »den danske Niniche« i sin Badedragt ganske bestemt vil blive Dagens Løvinde. Sangforeningen »Bertha«, et af vore mest energiske yngre Sangkor, møder med sin Dirigent; de friske Stemmer vil sikkert lyde fortræffeligt i den smukke Have og Komedien, som i Aar udføres af nye, hidtil ikke hos os feterede Aktører, har de største Muligheder for sig, efter hvad vi kan se. De nydelige Flagdekorationer vil bidrage sit til at forskønne den prægtige Festplads, som i Skumringen bliver illumineret efter en større Maalestok. Det skulde være sært, om ikke Foreningen paa den Dag skulde samle alle sine Venner.

Husk at hele Overskudet o. s. v.

Fra Aarhus.

AARHUS LOKALFORENING. Tirsdag den 10. Juni: ekstraordinær Generalforsamling. Følgende Skrivelse var ankommen fra Hovedbestyrelsen:

»Til Lokalformanden i Aarhus, Hr. Faktor H. P. BERGMANN.

Da Lokalformanden gentagne Gange har nægtet at efterkomme Hovedbestyrelsens Instruktioner og saaledes har overtraadt Lovenes *§ 17 (Formændenes Pligt er det at udføre de fra Hovedbestyrelsen modtagne Instruktioner)*, sættes den i Hovedbestyrelsens Møde d. 2. ds. tagne Beslutning i Kraft, *og Lokalformanden suspenderes fra sin Post.*

Da Hovedbestyrelsen ikke kender Navnet paa det Medlem, der er Suppleant, anmoder Hovedbestyrelsen Hr. Faktor Bergmann om at gøre dette Medlem bekendt med nærværende, samt bede ham i Henhold til Lovenes § 20, sidste Stykke, at indkalde Lokalforeningens Medlemmer til *en extraordinær Generalforsamling* med Dagsorden: *Valg af en ny Lokalformand*, samt snarest muligt indberette dette Valgs Udfald til Hovedbestyrelsens Formand.

Med koll. Hilsen P. H. V.
H. F. RASMUSSEN.

Suppleanten, CHR. SØRENSEN aabnede Generalforsamlingen. Det undrede ham, at Hovedbestyrelsen, naar den finder, at Lokalformanden har overtraadt Lovenes § 17, først suspenderer ham, efter at han *gentagne* Gange har overtraadt denne §. Taleren kunde imidlertid ikke se andet end at Lokalformanden havde holdt sig saa strængt til Loven som vel muligt ved at ekskludere de 7, da disse bevislig havde modarbejdet Foreningen. Ganske vist skrev H. F. Rasmussen i Bladet, at de 7 paa intet Punkt havde forbrudt sig mod Lovene. Hertil skulde Taleren bemærke, at H. F. Rasmussen til ham havde udtalt, at han var »glad ved, at denne Strid var bleven bilagt, da Kassen i modsat Fald var bleven bebyrdet med Arbejdsløshedsunderstøttelse til de Strejkende«. Men disse var jo kun bleven arbejdsløse ved,

at de 7 vedblev at arbejde under Blokaden og lovede Lederne at skaffe Bladet færdigt uden de Strejkendes Hjælp. Selvfølgelig var da disse 7 Aarsag til, at Kassen blev bebyrdet med denne Udgift. WEBER henholdt sig til, hvad han allerede tidligere havde udtalt i denne Sag. Han kunde ønske at vide, hvordan Hovedstyrelsen havde regnet ud, at de efter § 17 kunde *suspendere* Lokalformanden. Der staar nemlig ikke et Ord i § 17, som berettiger Hovedbestyrelsen hertil. Men maaske den kommer over det i dette Tilfælde paa lignende Maade som tidligere er sket: »Der staar ikke noget som *forbyder* det og det (f. Eks. Kvindernes Optagelse), men dermed er ikke sagt, at man ikke har Lov til det«. — Efter endnu et Par Bemærkninger vedtoges sluttelig enstemmig følgende Resolution.

»Generalforsamlingen udtaler: *da* § 17 ikke hjemler Hovedbestyrelsen Ret til at suspendere Lokalforeningens Formand (en saadan Ret haves kun i det § 22 nævnte Tilfælde), og *da* Lokalforeningens Formand kun har handlet i Overensstemmelse med Generalforsamlingernes Beslutninger, finder den ingen Anledning til at vælge en anden Lokalformand, men betragter som hidtil Hr. Faktor H. P. Bergmann som saadan.

I det hele taget finder Generalforsamlingen det højst komisk, at Hovedbestyrelsen, fordi den ikke kan blive enig med Lokalforeningen, vil søge at give det Udseende af, at Striden er mellem Lokalforeningens Formand og den, i Stedet for at føre Striden til Ende med selve Lokalforeningen, der kun har handlet i Overensstemmelse med Lovens § 28 og Gensidighedskontrakten.«

For at spare Medlemmerne at møde til Generalforsamling hvert Øjeblik vedtoges det at nedsætte et Udvalg til at arbejde videre i Sagen. Det kom til at bestaa af: Faktor LAURSEN, WEBER, JAKOB JENSEN, CHR. SØRENSEN og JENSEN-SORT.

CARL L. PETERSEN.

Fra følgende 5 Herrer i Aarhus: JAKOB JENSEN, H. F. HYGUM, VICTOR JENSEN, JOH. PETERSEN og C. L. PETERSEN har vi modtaget en Erklæring om, at de ikke agter at imødegaa de 7 Herrers Redegørelse i sidste Nr. af Bladet. Da Erklæringen i sin Helhed imidlertid ikke egner sig til Optagelse i »Typ.-Tid.«, indskrænker vi os til at oplyse, at Redegørelsen betegnes som en »i højeste Grad forvansket og vitterlig usandfærdig Fremstilling«.

RED.-UDV. FOR PROV.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdtes Søndag d. 14. Juni Kl. 11 paa Sortedamslund med følgende Dagsorden: 1. Appel fra Samuel Hirsch angaaende Indsigelsen mod hans Optagelse. 2. Beretning fra Kontrahentmøderne. 3. Tarifudvalget gør Indstilling om: a) Godkendelse af dets foreløbige Virksomhed; b) Sanktionering af Valg af Delegerede til at forhandle med Principalernes Tarifudvalg; c) Den typ. Forenings Stilling til Opsigelsen af den nu gældende Tarif. Til Dirigent valgtes GUSTAV CLAUSEN og til Sekretær O. JOHANSEN.

Punkt 1. P. ANDERSEN anbefalede Medlemmerne at stemme imod Hirsch's Optagelse. Fordi vi tidligere har optaget Blokadebrydere, burde dette ikke være en Regel. HIRSCH havde derefter Ordet for at klargøre sine Forhold. FORMANDEN oplyste paa Foranledning af P. Andersen, at der endnu ikke var kommet noget Forslag til Kongressen ang. Organisationernes Stilling til Blokadebryderne; men han mente dog, at Spørgsmaalet vilde komme til Behandling. P. ANDERSEN foreslog Hirschs Optagelse udsat til efter Kongressen. BØHM anbefalede i Samklang med sin tidligere Stilling H.'s Optagelse; Andersens Forslag kunde Taleren ikke gaa med til. Efter at F. K. MADSEN havde anbefalet Andersens Forslag, forkastedes dette med 24 St. mod 14. Hirschs Optagelse vedtoges med 30 St. mod 17.

Punkt 2. FORMANDEN indledede dette Punkt, hvorefter der førtes en længere Diskussion, hvori Forretningsføreren og Kontrolkomitéen for »Soc.-Dem.« deltog, og som sluttede med enstemmig Vedtagelse af en af BERGENHOLZ stillet Resolution.

Punkt 3. a) BERGENHOLZ aflagde Beretning om Tarifudvalgets Virksomhed. Udvalget blev nedsat d. 29. September og 3 Dage efter holdt det sit første Møde, hvor det blev besluttet at indbyde »Ny typ. Forening« — og i et senere Møde tillige Trykkerforeningen — til at deltage i Udarbejdelsen af en ny Tarif. »Ny typ. Forening« stillede som Betingelse for sin Deltagelse, *at* Tarifen ikke maatte indeholde Fordringen om 8 Timers Arbejdsdagen og *at* den ikke vilde binde sig til at gaa med til nogen Strejke eller Fællesafstemning. Disse sidste Spørgsmaal har faaet en tilfredsstillende Løsning ved Gensidighedskontrakten, der i saadanne Spørgsmaal for Fremtiden kræver enig Optræden. Trykkerforeningen gav Bevis paa godt Kammeratskab ved at slutte sig til os, idet de alt den Gang havde deres Forslag færdigt til at overlevere Principalerne. Sætterudvalget har udsendt c. 700 Skemaer ang. Arbejdsforholdene. Deraf kom 517 tilbage udfyldte. Naar man tager Hensyn til, at det er første Gang, man har benyttet disse Skemaer, maa man erkende, at dette Resultat er meget tilfredsstillende. Af disse Skemaer fremgaar, at 308 Bogsættere har en Gennemsnitsindtægt af 19 Kr. 12$^{2}/_{7}$ Øre, og at denne stiger til 21 Kr. 15 Øre, naar man tager Opgivelserne fra *Blad*sætterne med. Arbejdstiden er for 32 Trykkerier 10 Timer og for 30 Trykkerier mellem 9$^{1}/_{2}$ og 8 Timer. Uagtet Middagspavsen mange Steder kun er 1$^{1}/_{2}$ Time, har dog 175 Sættere fra 40—80 Minutters Vej at tilbagelægge, medens kun 118 har under 40 Minutters Vej. Der findes 162 Lærlinge. Af 297 Sættere var 131 gifte, 166 ugifte. Belysningsmidlet var i Reglen Gas. Varmeforholdet var uheldigt; Ventilation fandtes som oftest ikke og Renligheden, der gennemgaaende viste sig at være af en noget problematisk Natur, varierede imellem Vask hver Morgen og Vask hvert ottende Aar. Det sidste Bogtrykkeri kunde altsaa ikke siges at være saa proper som Kærlingen, der vendte sin Særk Juleaften. Det var besynderligt, at Tarifen kun indeholdt Regler for Sætternes og ikke for Principalernes Overholdelse af Orden i Arbejdslokalet. Tarifens Bestemmelser om fuld Beskæftigelse, Ventepenge og medhjælpsvis Arbejde blev ikke overholdt i fornødent Omfang, og den nye Tarif vilde derfor haabenlig formulere disse §'er saaledes, at de med større Kraft kunde fordres respekterede. Det var i det hele taget en Fejl, at den enkelte Sætter ikke gjorde alt for at faa Tarifen overholdt. De Anmodninger, der ved Skemaerne var blevne stillede til Udvalget i Retning af Forandringer i den nuværende Tarif, var saa at sige alle blevne optagne, idet de faldt sammen med Udvalgets Anskuelse, for hvilke Grundprincipperne kunde angives saaledes: Klare Bestemmelser i Stedet for Overenskomster, højere Løn og kortere Arbejdstid. Det sidste Punkt vilde det maaske blive vanskeligt at faa gennemført, men saa meget des bestemtere maatte man forsvare det. Det var Trykkernes vigtigste Fordring lige som Sætternes, og der var ingen Grund til at tro, at Repræsentanterne fra »Ny typ. Forening« vilde forsvare det mindre varmt end vi. Hvorledes Principalerne vilde stille sig til dette Punkt, var Taleren ubekendt; det var et Tilfælde, der saa ud som en Tanke, at ingen af de 6 Principaler, der skulde forhandle med Svendene, havde ringere Arbejdstid i deres Bogtrykkeri end 10 Timer. Der vil fra Principalernes Side sikkert blive fordret, at den ny Tarif skal gælde for hele Landet. Det er derfor nødvendigt, at vi rejser Spørgsmaalet i Provinserne, men derfor behøver Indførelsen af den ny københavnske Tarif ikke absolut at være afhængig af Provinsspørgsmaalets *samtidige* Løsning. Jeg tror nok, at vi ved Forhandling med Principalerne kan komme til en heldig Løsning. Taleren opfordrede Styrelsen til som Agitationsæmne at sætte Tarifbevægelsen i første Række, da det er nødvendigt, at Interessen bliver vakt hos alle for dette Spørgsmaal. Endvidere anbefalede han, naar Indsamlingen til Wienerne var endt, at fortsætte Indsamlingen til Reservefondet, da vor Kassebeholdning jo ikke er meget stor, og der sikkert nok er Steder, hvor det bliver nødvendigt at gennemføre Tarifen med Magt. TH. MOGENSEN omtalte Bladsætternes Stilling i den ny Tarif. Bladsætternes Minimumsberegning er fastsat til 3 Øre mere end Bogsætternes. Det er naturligvis ikke Meningen, at de Blade, der betaler mere, skal sættes ned, men kun de, som er lavere, bør sættes op. Den ordinære Arbejdstid bør i Lighed med Bogsætternes være 9 Timer inkl. Aflægning. Ekstraarbejde efter Kl. 10 skal betales med 50 Øre Timen før Kl. 12, 35 Øre for hver 1/2 Time efter Kl. 12. For Søn- og Helligdagsarbejde skal der betales 4 Kr. for at møde og 1 Kr. for hver 1/2 Time foruden Satsprisen. EMIL PETERSEN takkede Tarifudvalget for dets Virksomhed. Han mente, at man skulde behandle alle 3 Punkter under ét, da de hørte sammen. LAUR. JENSEN: Jeg kan paa Trykkernes Vegne meddele, at vi vil staa solidarisk med Sætterne og sammen med dem arbejde for Gennemførelsen af en Minimalløn og en forkortet Arbejdsdag paa 9 Timer. Trykkerne vilde næppe stemme for en Tarif, hvor der ikke er en forkortet Arbejdstid. F. K. MADSEN kunde ønske den ordinære Arbejdstid for Bladsætternes Vedkommende sluttet Kl. 9 Aften. NIELSEN KOLDING henstillede at afskaffe Akkordarbejdet. Han vilde ikke vække Splid, da det jo galdt om at vi alle var enige, men han bad Medlemmerne at tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse. Han syntes, at man skulde være gaaet videre end til 9 Timer; man burde have fastsat 8$^{1}/_{2}$ Time. BERGENHOLZ: Akkordarbejdets Afskaffelse har været under Overvejelse, men man har ikke ment, at der var tilstrækkelig Modenhed derfor. Jeg kan ikke gaa med til 8$^{1}/_{2}$ Time; derimod vil jeg gøre alt for at opnaa en Forkortelse af Arbejdstiden. FORMANDEN: Naar man tager i Betænkning de Vanskeligheder, som Udvalget har haft at overvinde, maa man indrømme, at Resultatet er godt; vi maa takke Udvalget for det store Arbejde, de har haft. Taleren var tilfreds med 9 Timer. Wienerne og Tyskland fordrer heller ikke mere, men der maa være Garanti for Fastholdelsen af de 9 Timer. Det viser sig, at kun 32 Trykkerier arbejder 10 Timer, saa det paatænkte er ikke noget stort Skridt. Minimallønnen af 20 Kr. er for lav; Principalerne har selv tidligere tilbudt 22 Kr. Jeg er enig med Udvalget, at vi maa søge at faa det mest mulige ved Forhandling. Taleren opfordrede de Tilstedeværende til at udfolde den kraftigste Agitation imellem Kollegerne, thi uden Enighed opnaar vi intet. NIELSEN KOLDING vilde spørge Udvalget, om det vilde fastholde de 9 Timer. BERGENHOLZ: Vi ønsker

ikke at modtage nogen Tarif, med mindre den indeholder en Forkortelse af Arbejdstiden, men vi binder os ikke her. Derefter fulgte en længere Diskussion. Godkendelsen af Udvalgets Virksomhed *vedtoges énstemmig.* b) HASS meddelte, at Udvalget anbefalede BERGENHOLZ og MOGENSEN til at forhandle med Principalerne. Sanktioneringen af de foreslaaede *vedtoges énstemmig.* c) FORMANDEN anbefalede at lade Tarifkommissionen paabegynde sit Arbejde, førend der blev truffet Afgørelse om denne Sag. Dette *vedtoges énstemmig.*

Generalforsamlingen hævet Kl. 4½. O. JOHANSEN.

Kolding Lokalforening afholdt Lørdag Aften, d. 13. Juni, en ordinær Generalforsamling. Følgende Sager forelaa til Behandling:

1. Valg af Lokalforeningsformand. Den afgaaede Formand, M. SCHJERN, genvalgtes med Akklamation. 2. Valg af en Suppleant. C. WITTROG genvalgtes enstemmig. 3. Valg af 2 Revisorer. H. P. RABEN og F. GROTH genvalgtes. 4. Valg af 2 Sekretærer. FR. LOMBORG genvalgtes og i Stedet for F. JØRGENSEN, der ikke ønskede Genvalg, valgtes H. CHRISTENSEN. 5. Kongressen i København og dens Opgaver, særlig med Henblik paa Lønbevægelsen i Provinserne. Indledes af P. HVIDTFELDT. Spørgsmaalet havde været fremme ved en foregaaende Generalforsamling, men da denne var daarlig besøgt, besluttedes det, at foretage skriftlig Afstemning ved Cirkulation blandt Lokalforeningens Medlemmer. Udfaldet blev imidlertid, at der ikke skulde afsendes nogen Delegeret. Indlederen havde fra forskellig Side bragt i Erfaring, at man havde stemt under den fejlagtige Opfattelse, at Hovedbestyrelsen kunde repræsentere Lokalforeningen paa Kongressen, hvorfor han ønskede Sagen bragt frem paa ny. Ved Afstemningen om, hvorvidt Sagen skulde behandles igen eller ikke, besluttedes at henholde sig til det en Gang vedtagne, idet man fandt, at intet kunde være til Hinder for, at Kolding Lokalforening blev repræsenteret ved et af Hovedbestyrelsens Medlemmer. Punkt 6 udgik af Dagsordenen. 7. Aarhus-Konflikten. Efter at forskellige Talere havde haft Ordet, vedtoges med 14 St. mod 2 følgende Resolution: »I lige saa høj Grad som Kolding Lokalforening misbilliger, at Kontrolkomitéen for Bladet »Demokraten« i Aarhus ikke har søgt at jævne den rent personlige Strid inden for sit Personale paa en fredelig Maade, beklager den Aarhus-Kollegernes Holdning efter at Striden var bleven bilagt paa en, som det synes, for begge Parter tilfredsstillende Maade. Kolding Lokalforening udtaler sin Tilslutning til Hovedbestyrelsens Optræden og Stilling til Sagen og opfordrer Aarhus-Kollegerne til at søge Sagen bilagt paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade.«

MARTIN SCHJERN, Lokalfmd. FLORIAN JØRGENSEN, Sekretær.

Alle Vegne fra.

Kongressen. Foruden de i forrige Numer nævnte, er der nu anmeldt Deltagelse fra *Kallundborg, Næstved, Ringsted* og *Svendborg* samt 2 Delegerede fra Hovedbestyrelsen. Der er ialt anmeldt 42 Deltagere. Selv om dette nu ogsaa kan siges at være et ganske anseligt Antal, er det dog ingenlunde tilstrækkeligt. Vi forstaar stadigt ikke, at Byer som *Aarhus, Randers, Viborg, Helsingør, Hillerød, Middelfart, Nyborg* og *Roskilde* virkelig vil være bekendt at undlade at give Møde, naar der er Tale om saa vigtige Spørgsmaal, som i en nær Fremtid vil komme paa Dagsordenen inden for »Dansk typ. Forening«. Det er ved denne Lejlighed, at Jordbunden skal forberedes til Løsningen af det store Spørgsmaal, der vil være af afgørende Betydning for Organisationernes videre Udvikling.

— »Den typ. Trykkerforening« valgte paa en i Lørdags afholdt Generalforsamling d'Hrr. A. C. CHRISTOFFERSEN og LAUR. JENSEN som Foreningens Repræsentanter paa den forestaaende Kongres. Som Suppleanter valgtes d'Hrr. V. C. BERG og CHR. SIMONSEN.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 20. Hæfte udkommet.

Londons Typografforening var den første, der tilbød Omnibusfunktionærerne at paaligne sine Medlemmer et fast Strejkebidrag. Til Efterretning.

Efterlignelsesværdigt. Bestyrelsen for »Slagelse-Posten«s Bogtrykkeri har tilstaaet hver af de paa Trykkeriet beskæftigede Typografer en Sommerferie paa 8 Dage med fuld Ugeløn for den Ferierende.

O.—n.

Voldgiftsrettens Sekretær. Den i Følge Bladene bortrømte Overretssagfører er ingen mindre end den af Principalerne foreslaaede og hidtil fungerende Sekretær og Opmand i Voldgiftsretten.

Faneindvielse. Typograferne i Aalborg holdt forleden Lørdag en smuk Fest i Skydepavillonen paa Skovbakken, idet nemlig en smuk rød Fane afsløredes. Byens Typografer med Damer havde givet talrigt Møde. Efter at Typograf SCHWARTZ havde budt velkommen blev en Sang for Fanen afsungen, hvorefter Hr. BROKMANN holdt Talen for Fanen. Da Fanen var rød, kom han ind paa en længere Omtale af Socialismens Fremgang baade i Udland og herhjemme. Vi har nu fælles Samlingsmærke med de øvrige organiserede Arbejdere hele Verden over. Han afslørede derefter Fanen og overdrog den til Forbundet, under hvilket den sorterer. Formanden, Anton Schwartz, takkede paa Forbundets Vegne, og udtalte Haabet om, at Typograferne i Aalborg som hidtil vil gaa forrest i Kampen for Frihed og Fremskridt.

Efter at denne Del af Festen var forbi, begyndte Aftenunderholdningen, der bestod i Oplæsning og Musik, hvorefter man samledes om Bordene, og hvor der udbragtes flere Skaaler. Festen sluttede med Dans. Fanen bærer i Midten Bogtrykkervaabnet, omslynget af en Egegren, og som Inspription: Typograferne i Aalborg. Endvidere findes forneden anbragt som Motto: Arbejdere, forener Eder!

Det er altsaa den første røde Fane, der er anskaffet af Typografer i Provinserne.

Alle Blade, Breve og Meddelelser »Typograf-Tidendes« Redaktion vedkommende, bedes sendt til Redaktøren, Thorvald Nielsen, Gothersgade 169, 2. Sal, København K.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Opmærksomheden henledes paa, at de daglige Formandsforretninger besørges af Næstformanden, som **kun** *træffes mellem 1 og 2 i Nybrogade 12, 1. Sal (Opgang i Gaarden tilhøjre).*

Nyt Medlem: Sætter LOUIS JOHANNES CARL JACOB JØRGENSEN (udl. hos Thiele d. 28. Marts 1891), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: MARIUS CARL CARSTENSEN (Den typ. Foren. 324), arbejdsløs. CHR. VIGGO LARSEN (Dansk typ. Foren. 657), Militær. PAUL LÜDER (Unterstützv. Deutscher Buchdr. 95), arbejdsløs.

Bortrejste: 1012, EGGERS KØHLERT. 1115, JOHAN GEORG LØHR. 1139, AXEL MAGNUS SANDGREEN til Kristiania som Militær. 1321, SAMUEL GUSTAV NYBERG. 970, HANS CHR. JOCHUMSEN.

Styrelsesmøde d. 14. Juni Kl. 10.

Alle mødt undtagen FASMER uden anmeldt Forfald. Styrelsen tog Standpunkt til Opsigelsen af Tarifen. Beretningerne om Foreningens Regnskaber i Maj og om Anvisningskontorets Virksomhed i samme Maaned toges til Efterretning. Overbeviste om den paatrængende Nødvendighed til i et større Bladtrykkeri at faa Forholdene regulerede, indbydes vedk. Personale til et Møde Søndag d. 21. Juni, Formiddag. »Ny typ. Forening« anmodes om at slutte sig hertil. Der gaves Formanden Bemyndigelse til at fortsætte Forhandlingerne paa hidtil ført Grundlag med et Blads Udgivere i Anledning af det offenlige Bladarbejdermødes Resolution. Undtagelsesvis tilstedes et Medlem Arbejdsløshedsunderstøttelse, mod at han præsterer Bevis for Anmodning om Optagelse i Hjælpekasserne. Et Arrangement om et Laans Afdrag træffes efter Vedkommendes Ønske. Styrelsen tog Stilling til det tyske Forbunds forestaaende Berliner-Generalforsamling. Et Medlem ønsker sin Rejsebog udleveret mod at betale sit resterende Indskud og manglende fire Uger paa en Gang. Kan ikke bevilges. FORMANDEN meddelte til Slut de sidste Efterretninger fra Wien, hvorefter Bevægelsen er endt. Kollegerne forsøger nu trykkerivis at gennemføre 9 Timers Arbejdsdagen. Mødet hævet.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

D'Hrr. Inkassatorer

bedes gøre sig bekendt med de nye Bidragslister og nøjagtig overføre de mulige Restancer fra foregaaende Lister paa disse. G. CLAUSEN.

Wienerstrejken. Holbæk Lokalf. ved Faktor Bigum 4.25, Svendborg ved Faktor Ditlefsen 3.75, Kallundborg 3.10, Aalborg ved Anton Schwartz 8.40, Ringsted ved S. K. Johansen 5.00, Skelskør ved N. P. C. Hansen 2.50, Helsingør ved H. Bünner 2.25, Køge ved L. Jensen 1.16, Fredrsb. Amts Avis ved Andersen 1.00, 7 Typografer i »Demokr.« Aarhus (3 B.) 5.25, 3 Medl. af Maribo Lokalf. ved Henrik Petersen (C. H., J. A. og H. P. hver 1.00) 3.00, Assens Avis ved W. Lucas 1.25, Kolding ved Martin Schjern 9.07. J. Henriksens Pers. 2.55, Dagbladets 3.00, Centraltrykkeriets (to B.) 4.75, Lazarus 1.10, Ferd. Philipsens 2.20, Nielsen & Lydiches 6.33, Allers (8 Medl. 3 % 5.14, 2 Ikke-Medl. 0.50, 7 Kvinder 1.31) 6.95, O. C. Olsens 5.95, Nationaltid.s 2.60, Nogle Bladsættere 6.60, Avisens (to B.) 8.00, Brødr. Hornums 2.00, Adresseavisens 8.71, do. ved J. W. Jensen 2.75, Truelsens 1.65, Th. Hogreffe 0.50, Axel Holms (R. J. L.) 0.54, N. C. Roms 0.85, Bagges 3.40, Qvists (1 Kvinde) 0.48, Eksprestrykkeriets 0.85, Græbes (9 Medl. 3 % 5.35, 11 Medl. 3.55 og 3 Kvinder 0.30) 9.20, Lunos 2.30, Thieles (3 Medl.) 1.50, I. Cohns 1.00, O. & G. 1.00, Valentin & Lunds (9 Sættere 3 %) 5.25, Aamodts 1.75, Ferslew & Co.s 0.25, Laur. Madsens 0.75, S. L. Møller & Thomsens (6. B.) 3.35, N. Cohens 8.00, Qvists Sættere 0.60, Qvists Trykkere 1.00, Vald. Carlsens (2 gl. Foren.s Medl.) 1.00, H. P. Hansen (Kihl) 0.65, E. R. 0.50, Jørgensen & Co.s 6.00, Jordans 2.36, Rasmussen & Olsens 2.25, Triers 13.00, Politikens 26.68, Bordings 9.71 — tils. Kr. 220.84.

Med de tidl. indk. Kr. 1044.48 ialt Kr. 1265.32.

Hermed sluttes Indsamlingen. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. Avisen (to B.) 1.50.
Med de tidl. indk. Kr. 492.86 ialt Kr. 494.36.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Lokalformændene.

Det i Lovenes § 16 paabudte *Valg af Lokalformænd* bedes erindret, og hvor der skér Forandring fra det nuværende, maa den fratrædende give mig Meddelelse desangaaende inden d. 30. Juni.
Kolding, d. 16. Juni 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag d. 16. Juni. Samtlige Medlemmer var til Stede; endvidere var Suppleanten SCHJERN tilkaldt for at bistaa ved Optællingen af Stemmesedlerne.

1. *Optælling af Stemmerne til Valg af 2 Hovedbestyrelsesmedlemmer, Hovedrevisionen samt et Medlem til Red.-Udv. f. Pr.* Der var ialt afgivet *405* Stemmesedler, hvoraf 13 blanke. Esbjerg, Herning, Nakskov, Nykøbing M., Ribe, Skanderborg, Sorø, Stege og Thisted Lokalforeninger havde ikke indsendt deres Stemmesedler. — Valget gav følgende Resultat: WARBERG genvalgtes med *365 St.* og TORKILD PETERSEN ligeledes Genvalg med *297 St.;* som Suppleanter fremgik Th. Thuesen med 84 St. og H. P. Raben med 40 St.

Til *Hovedrevisorer* valgtes J. A. RASMUSSEN med *316 St.* og JONASSEN med *314;* som Suppleant HENRIKSEN med *295 St.*

Til *Medlem af Red.-Udv. f. Prov.* genvalgtes AHTHON OLSEN med *304 St.* (imod 23 »Nej« og »Væk« fra Aarhus).

2. Formanden fremlagde Udskrift af »Sparekassen for Kolding By og Omegn«s Hovedbog angaaende Deponeringen af de 2000 Kr. i Henhold til Gensidighedskontrakten. — Til Efterretning.

3. *Aarhus Lokalforening.* Siden sidste Hovedbestyrelsesmøde havde Formanden modtaget en ny Skrivelse fra den hidtilværende Lokalform., og efter dennes Ankomst blev han suspenderet i Henhold til Vedtagelse i forrige Møde, hvorefter Suppleanten anmodedes om at sammenkalde en Generalforsamling med Dagsorden: Valg af en ny Lokalformand. Suppleanten, Chr. Sørensen, indberetter efter denne Generalforsamling, at Lokalforeningen betragter fremdeles den suspenderede Lokalformand som Lokalformand, idet de ingen Anledning finder til at vælge en anden. Samtidig fremkom Protest fra 7 Medlemmer paa »Demokraten«s Trykkeri imod Generalforsamlingens Gyldighed, da samme ikke var lovlig indvarslet, idet de nævnte Medlemmer ikke var tilsagt til Møde. — Nævnte Protest maa tages til Følge, en ny Generalforsamling vil være at afholde, hvortil *alle* Medlemmer indvarsles, med Dagsorden: Valg af en Lokalformand, hvilket meddeles den fungerende Lokalformand (Chr. Sørensen).

4. *Den skandinaviske typografiske Kongres i København 15.—16.—17. August.* Efter Diskussion vedtoges enstemmig et af Torkild Petersen stillet Forslag, at sende 2 Delegerede og dertil at vælge H. F. RASMUSSEN og P. HVIDTFELDT.

5. Paa given Anledning henleder Hovedbestyrelsen Lokalformændenes Opmærksomhed paa *Rejseunderstøttelsens Størrelse*: til »Svenska Typograf-Förbundet«s og »Norsk Centralforening«s Medlemmer udbetales *15 Øre* pr. Mil og hertil bruges de *gule* Kvitteringsblanketter, alle andre gensidige udenlandske Foreningers Medlemmer erholde *25 Øre* pr. Mil og *blaa* Kvitteringsblanketter; *fælles for alle Udlændinge er de store Legitimationer*, som medgives de Rejsende, saa snart de betræder »Dsk. typ. Forening«s Omraade og tilbageholdes igen af den Lokalformand, der viserer de paagældende Rejsende ud af Foreningens Omraade.
H. F. RASMUSSEN.

Ny Lokalforeningsformand.

I Assens Lokalforening er Typograf C. C. W. JENSEN valgt til For mand fra 1. Juli i Stedet for W. Lucas, som fratræder efter Tur.
Assens Lokalf., d. 16. Juni 1891. W. LUCAS, Lokalfmd.

Bortrejst: 52, C. E. K. HANSEN til Svendborg i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Møde paa Søfryd. Tegningen til *Lejreturen* Søndag d. 28. ds., sluttes paa Onsdag. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Aftenøvelserne paa Fælleden har taget deres Begyndelse og fortsættes hver Onsdag og Fredag Aften. Søndag den 21. Juni maa *alle møde.* Efter Øvelserne: Bestyrelsesmøde. FORMANDEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Ekstra Generalforsamling afholdes *Torsdag den 25. Juni Kl. 8* hos Enger, Gl. Kongevej 39, Havesalen.

Dagsorden: 1. Strejken. 2. Forslag fra Medlem P. E. Nielsen om Opsigelse af »Typograf-Tidende«. 3. Godtgørelse af Tidsspilde for Foreningens Funktionærer. 4. Godkendelse af Valget af Fanebærer. 5. Eventuelle Forslag.

Forslag, der ønskes behandlede paa den ekstra Generalforsamling, maa af Medlemmerne indsendes senest *d. 22. Juni* til Formanden, der træffes bedst hver Dag indtil Kl. 1½ paa Værkstedet, Graabrødretorv Nr. 5, 2.

Paa Grund af Dagsordens store Vigtighed, haabe vi at Medlemmerne vil møde talrigt og præcis til den fastsatte Tid. BESTYRELSEN.

Paa det offenlige Møde den 14. Juni *vedtoges enstemmig* følgende Resolution: »Forsamlingen udtaler 1) *at* en tidssvarende Ordning for Betalingen af Svendeløn bør tilstræbes; 2) *at* det derfor er nødvendigt, at enhver Bogbindersvend er Medlem af den bestaaende Organisation, da det kun gennem den vil være muligt at opnaa den tilstræbte Forbedring af Lønforholdet; 3) *at* ethvert Medlem, naar den tilstræbte Ordning er opnaaet, som en uafviselig Pligt *skal* overholde Tarifen. 4) De tilstedeværende forpligter sig til straks at indmelde dem i Foreningen, for at gøre det muligt for denne at paabegynde de forberedende Arbejder hurtigst muligt. Referat næste Nr.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes om at meddele Budet i næste Uge en nøjagtig Opgivelse af det Antal Blade, der skal tilstilles Arbejdsstedet.
17. Juni 1891. *G. Clausen.*

Typograf **Oscar Berg**, Medlem af Dansk typ. Foren., 537, bedes opgive sin Adresse til Undertegnede, da Brev henligger til ham fra Norge. G. CLAUSEN.

Brevkasse.

Vald. B: Undskyld os til et senere Nr.
Norsk Centralforening for Bogtrykkere: Vær saa snil at huske Red.s ny Adresse.

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine
Præmieret paa alle Udstillinger
Nyeste Forbedringer
10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande
Patent i alle industrielle Lande

NYT: *Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.*

NYT: *Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.*

NYT: *Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.*

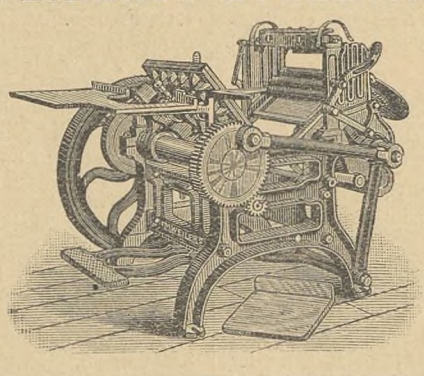

BERLIN W. Kronenstrasse 8

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen
Grundlagt 1859

NEW YORK 54 Frankfort Street

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:
PARITZ GOTTSCHALK
Gothersgade 152, København K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 26
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 26. Juni 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger!

Den store Indsamling til Wienerne er nu afsluttet, og Organisationen, som for en Tid satte selv sine første Opgaver i Bero for at komme Kollegerne dernede til Hjælp, opfordrer nu alle Medlemmer til at tage fat paa deres egne Sager med Energi og Offervillighed. I husker Løftet, da Foreningen af sit Reservefond bevilgede Wienerne 300 Kr., og vi tvivler ikke paa, at I vil holde det, men mange Gange fordoble denne Sum. Strejken er slut, og vi bør nu tage fat med forceret Kraft paa Indsamlingen til Reservefondet. Store Opgaver ligger for; midt i en Tarifbevægelse, som, selv om den gaar fredelig af, vil tage stærkt paa Kræfterne, foran Kongressen, som netop særlig vil beskæftige sig med Reservekassespørgsmaalets Ordning, maa **vi** *ikke staa som lade Tilskuere, ligegyldige for vort eget Tarv, for vor egen Stands Ære. Fra i Morgen maa Indsamlingen sættes i Gang paa alle Trykkerier; hver Mand maa resolut møde med sit Bidrag, og i Agitationen maa enhver tage Del. Rask over hele Linjen maa Sagen tages op og føres til Ende, til Ære for det kammeratlige Sindelag og til Hæder for Organisationen.*

Med koll. Hilsen

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Tarifrevisionen.

GENERALFORSAMLINGERNE den 14. Juni betegner det første, om end ikke det drøjeste Stykke af den Vej, Københavns Typografer vil gaa for at naa Maalet. Og det første Stykke var dog drøjt nok. Man husker da Forslaget blev fremsat fra »Den typ. Forening«s Styrelses Side, hvor lidet Spørgsmaalet egenlig havde bidt sig fast hos Medlemmerne, og hvorledes det væsentlig kun var den forstærkede Agitation, som drev Sagen frem. Det var her som ved tidligere Lejligheder »Ny typ. Forening«s vankelmodige Optræden, som gjorde Udslaget; da denne Forening ikke ansaa Tiden for heldig valgt, tog den gamle Forening Têten og nedsatte sit Udvalg til at forberede Sagen, og Spørgsmaalet blev fra nu af mødt med megen Sympati. Dette Udvalg blev sikkert født under en heldig Stjerne. Straks da vore Venner paa den anden Side erfarede, hvilke Mænd, der vare valgte, faldt al Tale om heldigt eller ikke heldigt Tidspunkt til Jorden. Udvalget havde et indbydende moderat Tilsnit og man sluttede sig til det, og var end denne Tilslutning baseret paa nogle sære Betingelser, maa man sige, at der er arbejdet godt og loyalt fra begge Sider for at komme til en Forstaaelse. Men Udvalget nøjedes ikke hermed, Trykkerne skulde med, og det mærkværdige skete, at disse, som havde deres korte Tarif fiks og færdig til Indlevering, fandt Tidspunktet særdeles heldigt valgt til at lade deres egen Tarif ligge til Fordel for en enig Optræden af de københavnske Organisationers Forsøg paa Opnaaelse af bedre Livsvilkaar over hele Linjen.

Saa tog det forenede Udvalg fat for Alvor. De seks sidste Aar havde jo med Undtagelse af selve Bogstavbetalingen næsten skabt en hel anden Tarif end den vedtagne, — med Undtagelser i Stedet for Regler, med Overenskomsternes utaalelige Virvar som sejrende paa alle Punkter, hvor den svageste Fortolkning kunde snige sig ind; Mærkepunktet, som i sin Tid blev hilst som en ny Aabenbaring: garanteret Ventetid — næsten glemt!

Men var der saaledes begyndt hos Foreningernes Medlemmer en Stemning, som ved en Gnist kunde bryde ud i Begejstring for Sagen, saa saa det ud til, da Udvalget fik Sagen i Hænde, at den hellige Ild sluknedes. Det turde være et Spørgsmaal, maaske et afgørende, om ikke en Opgivelse af den strænge Hemmelighedsfuldhed, som har hvilet over Forhandlingerne havde baadet Sagen mere; om ikke selve Udvalget havde arbejdet friere, om ikke Diskussionerne indenfor dette havde været baaret af de mægtige Vingeslag, som tyder paa et frit Syn over en stor Sag, naar d'Hrr. i Udvalget havde følt, hvorledes Forstaaelsen udefra stærkere og stærkere havde bredt sig Mand og Mand imellem. Dette skete imidlertid ikke, snarere det modsatte! og man kan mulig deri søge en Grund til, at Generalforsamlingen sidstleden ikke fra et godt besøgt Møde blev et Massemøde.

Som meddelt andet Steds kan det ærede Tarifudvalg snart tage det andet Stykke af Vejen: Forhandlingen med Principalerne, og de ledsages hertil af vor varmeste Sympati og vore bedste Forhaabninger. Sagen er jo som bekendt kommet ind i et helt andet Spor, idet Bogtrykkernes Formand tillige ønsker, at Tarifen skal vedrøre Provinserne, ligesom de københavnske Blade. I fuld Forstaaelse med Hr. Bogtrykker O. C. Olsen, at de provinsielle Lønsvilkaar trænger til en Forbedring, en Regulering, er vi dog tilbøjelig til at tvivle noget paa, at det vil lykkes os i saa kort Tid at faa de gode Provinsianere løftet op til Forstaaelsen af deres egne Kaar; Lønspørgsmaalet trænger dog frem ogsaa der, og Affæren i Aarhus tyder paa, at »Dansk typografisk Forening«s Mangel i den Hensende stadig volder Hindringer; vi stiller os ogsaa meget tvivlende f. Eks. til »Ny Typ.-Tid.«s Tanke om et Forbund med dette for Øje, idet vi forøvrigt ikke nu skal opholde os ved Bladets Hentydninger i anden Retning. En almindelig Bladsættertarif her i København har derimod vor varmeste Tilslutning og det er vort Haab, at det kombinerede Udvalg paa dette Punkt maa komme til en værdig Løsning af denne betydningsfulde Opgave. Det er noget som Organisationens Ledelse kan tale med om, hvilken Hindring for rolige Forhold, Manglen af en ensartet Lønmetode har været, og vi fatter saa godt Hr. Olsens Bekymringer i saa Henseende. Men Sagen er ikke saadan at løbe til. Forskellen paa Avis- og Bogarbejde er saa mangeartet, baade ved sit stærkere Krav til den

Enkeltes Udholdenhed, som ogsaa til den hele forcerede og nervesvækkende Arbejdsmaade, at en Bogsættertarif som Grundlag for Bladarbejderne vistnok kun i ringe Grad vil blive Universalmidlet. Tilbage staar saa den oprindelige Opgave: den gamle Tarifs Revision.

Det er ikke nogen Hemmelighed, at det, som »Den typ. Forening« anser som Mærkepunktet, det er den forkortede Arbejdstid! Den Bevægelse paa dette Punkt, som alle Landes Arbejdere bliver stærkere og fyldigere interesseret for, kan heller ikke vi bryde os Fejl om. Naar Wienerne i disse Dage sejgt efter Slaget vælger en anden Taktik for at fremme Kravet, naar Tyskland i disse Dage tager Spørgsmaalet op til Drøftelse paa deres Hovedgeneralforsamling, saa synes det os til Ære, at ogsaa vi følger med i den »evropæiske Koncert« — efter Evne. Derfor har Udvalget i sin tidligere Skikkelse ikke helt tilfredsstillet os; Holdningen fra en bestemt Side beklager vi; vi haaber ikke, at Foreningen har det Syn paa Sagen; til Gengæld noterer vi med særlig Fornøjelse Udtalelserne om, at uden en Forkortelse af Arbejdstiden vender man ikke tilbage, sammen med Trykker-Repræsentantens djærve Udtryk for, hvad *hans* Mening var om den forkortede Arbejdstid.

(Forts.)

Revolution.

Som Medlemmerne vil erindre, blev der først i Maj Maaned etableret en »Strejke« paa »*Demokraten*«s Trykkeri i Aarhus, idet 5 af de der arbejdende 12 Foreningsmedlemmer ophørte med Arbejdet — foranlediget ved, at én af de 5 havde faaet sin Opsigelse. »Aarhus Typografer« tog denne Sag i deres Haand, nedsatte et Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig d'Hrr. Arnold V. Olsen, O. C. Bech og Jørgen Jensen, til at føre Underhandlinger med Ledelsen for »*Demokraten*«, den saakaldte »Kontrolkomité«, kort sagt, dette Udvalg havde Bemyndigelse til at handle paa »Aarhus Typografer«s Vegne. *Privat* havde jeg modtaget et Par Smaameddelelser om, at der var noget i Gære i Aarhus — men det var ogsaa det hele. Søndag den 10. Maj om Morgenen kom der imidlertid fra en hel anden Side Meddelelse til mig om, at der var rettet Henvendelse til »Den typ. Foren.«s Formand i København, Hr. Bogtrykker Victor Petersen, om at komme til Stede i Aarhus vedrørende denne Sag, og ved hurtig at komme i Forbindelse med ham fik jeg en fuldstændig Redegørelse for denne Konflikt, som yderligere suppleredes ved, at jeg rettede gentagne telegrafiske Forespørgsler saavel til Lokalformanden i Aarhus, Hr. Faktor H. P. Bergmann, som ogsaa til Hr. Arnold V. Olsen, der stod som en Slags Formand for det nedsatte Udvalg. Under disse Omstændigheder sammenkaldte jeg uopholdelig Hovedbestyrelsen til et ekstra Møde Søndag (10. Maj) Efterm. Kl. 4 og forelagde den denne Sag; det vedtoges her énstemmigt, at Hovedbestyrelsens Formand skulde med første Jærnbanetog tage til Aarhus og søge i Forening med »Den typ. Foren.«s Formand, Hr. Victor Petersen, som nu havde givet bestemt Løfte om at komme til Aarhus Mandag Morgen med Iltoget, at faa ordnet den opstaaede Konflikt, da Hovedbestyrelsen havde en Anelse om, at man mulig vilde bebyrde »Dansk typ. Foren.« med forskællige Udgifter, saafremt en Overenskomst ikke blev opnaaet.

Det lykkedes os forholdsvis hurtigt at faa Striden bilagt; »de 5 strejkende« genindtraadte i deres tidligere Pladser, og den af de fem, som havde været Stridens Aarsag, indleverede samtidig med, at han genoptog Arbejdet — *selv* sin Opsigelse til Lederne for »*Demokraten*«s Trykkeri (Kontrolkomitéen), hvorhos jeg gav Løfte om at gøre min Del til, at vedkommende Kollega snarest kunde erholde en anden Plads, hvad jeg den Gang ansaa for forholdsvis let at opnaa, da der fra en af Faktorerne i Aarhus var bleven mig sagt, at »vi (det Trykkeri, den vedk. Faktor var ansat ved) kan tage én Mand« — en Udtalelse, der fremkom med den Situation for Øje, at »de 5 strejkende« ikke kom i deres Pladser igen; nu, da der kun blev én ledig, rettede jeg en bestemt Forespørgsel til Faktoren, om han vilde give denne ene Mand Beskæftigelse, men fik til Svar: »Nej . . .«; jeg maa oprigtig tilstaa, at *det* blev mig en stor Skuffelse. Imidlertid var vor (Hr. Victor Petersens og min) Mission bragt til et godt Resultat, hvad sikkert de allerfleste Kolleger i Aarhus ogsaa var enig med os i, inden vi skiltes fra dem Mandag Nat efter at have tilbragt en Aften sammen, hvor en udpræget Kollegialitetsfølelse gav sig til Kende. Forinden jeg helt forlader, hvad der den Dag gik for sig i Aarhus, maa jeg fremhæve, at inden »Aarhus Typografer«s Udvalg, Kontrolkomitéen for »Demokraten«, Harald Jensen samt Victor Petersen og jeg skiltes, udtalte Harald Jensen, at det vel maatte betragtes som en selvfølgelig Sag, at »de 7« ikke fortrædigedes paa Trykkeriet, hvortil jeg tilføjede, at ogsaa *udenfor* Trykkeriet maatte noget saadant ikke heller finde Sted, det hele skulde betragtes som bilagt. *Herimod var der ikke en eneste, som tog til Orde.* Udvalg, Kontrolkomité o. s. v. skiltes derpaa, efter at der var udfærdiget Afskrifter af Overenskomsten, som man var enig om at tilstille Bladene i Aarhus til Optagelse og yderligere anmode Redaktionerne om ikke at omtale den Sag videre; det hele skulde være glemt. Udvalget besørgede Afskrifterne til Bladene.

Efter alt dette skulde man nu tro, *at der maatte være Fred.* Men man skal regne med Aarhus Typografer! Saa snart den oven omtalte Overenskomst var bleven bekendt — og modtaget med Tilfredshed, ytrede en enlig Fugl noget om at *udelukke »de 7« af »Dansk typ. Foren.«*, hvortil jeg øjeblikkelig lod falde en kort Bemærkning om, at *det* kunde der ikke være Tale om; der fremkom heller ikke den Aften fra nogen anden Kollega noget som helst i den Retning. Indtil da var Aarhus Lokalforening og »Dansk typ. Foren.« udenfor den Sag.

Den 26. Maj modtog jeg imidlertid et Brevkort fra Aarhus Lokalforenings Formand, Hr. Faktor Bergmann, hvori han meddelte, at de 7 Medlemmer paa »*Demokraten*«, der betegnedes som »Skruebrækkere«, den 24. Maj af Aarhus Lokalforening var blevne *ekskluderede af »Dansk typ. Foren.«!* Hvad der senere er sket, er udførligt fremsat i Referaterne af Hovedbestyrelsens Møder, hvor de forskællige udvekslede Skrivelser er optrykte, og jeg skal for Bladets knappe Plads indskrænke mig til at henvise dertil. Naar Hovedbestyrelsen i sit Møde den 2. Juni vedtog at suspendere Lokalformanden, da skulde jeg mene, at det er en mild Anvendelse af § 28, første Stykke, Hovedbestyrelsen her har gjort; vi havde Ret til helt at udelukke vedkommende Lokalformand, der faktisk modarbejder Foreningen, idet han nægter at efterkomme, hvad Hovedbestyrelsen i Henhold til § 17 paalægger ham. Hvorledes har man tænkt sig Foreningens Bestaaen, saafremt én Lokalformand i Dag nægtede at udføre de Instruktioner, Hovedbestyrelsen sendte ham, i Morgen skete noget lignende med en anden — og saaledes hele Rækken af samtlige 45 Lokalformænd! Naar en Lokalformand gaar ind til dette Hverv, da paatager han sig samtidig de Forpligtelser, Loven foreskriver, og hvor meget vedkommende Lokalformand end kan være imod de Instruktioner, han modtager fra Hovedbestyrelsen, saa er han i Følge Lovens klare Ord forpligtet til at udføre, dem — eller ogsaa frasige sig sin Formandspost i Lokalforeningen. Ethvert Medlem af Foreningen har jo lovhjemlet Ret til at anklage Hovedbestyrelsen, hvad saa tydeligt er præciseret i § 4.

Der er én Ting, som vi endelig maa holde os klart for Øje, nemlig, at lige saa lidt som en enkelt Lokalforening kan bestemme, at den eller den vil de have til Medlem af »Dansk typ. Foren.« — her siger Loven, at enhver, som melder sig til Optagelse, skal anmeldes i Foreningens Organ, og saafremt

der ikke inden 14 Dage sker Indsigelse o. s. v. —, lige saa lidt kan en enkelt Lokalforening bestemme, at den eller de skal smides ud af Foreningen. Det er et stort Gode ved vore Love, at en saadan Lynchjustits, som man vil sætte i Scene i Aarhus, ikke er lovhjemlet i vor *Understøttelsesforening;* hvis noget af den Art *kunde* finde Sted, da vilde sikkert den største Part af de nuværende Medlemmer foretrække at blive forsikrede imod Sygdom o. s. v. andetsteds end hos »Dansk typ. Foren.«, kort sagt: man vilde undgaa en Forening, hvor enkelte Medlemmer havde i deres Magt, saa snart et Medlem blev ildeset, da at kunne ikke blot afskære ham fra hans gennem Aarenes Løb erhvervede Rettigheder til de forskællige Understøttelser, men tillige lave en storslaaet Skandale over for ham. Det er dette, som Medlemmer af Aarhus Lokalforening har gjort overfor de 7 Medlemmer paa »Demokraten«s Trykkeri.

Jeg skal ikke opholde mig ved Gredsted-Affæren i 1884 *den Udelukkelse var ikke lovhjemlet*, og jeg kan tilføje, at den aldrig har haft min Sympati, men samtidig skal jeg ogsaa tilføje, at som Sagen stod nu ved den fra Medlemmer af Aarhus Lokalforening fremsatte Begæring om at lade det Spørgsmaal afgøre ved almindelig Afstemning blandt alle Foreningens Medlemmer, hvorvidt man ønskede Gredsted i »Dansk typ. Foren.« igen eller ej — saa delte jeg Anskuelse med dem, der sagde: »Han er over Aldersgrænsen, og var der ikke andet i Vejen med ham, saa kunde vi saa godt lade ham slippe ind; men fra alle Sider nægter man ikke, hvad der er fremhævet, at Gredsted under »Jyllpst.«-Strejken 1884 *brød sit givne Ord* og derved svigtede sine Kolleger« — og derfor var jeg blandt de 300, som sagde Nej til Gredsteds Optagelse. Jeg vil være min Afstemning bekendt.

Gensidighedskontrakterne har i d'Hrr. Aarhus-Kollegers Cirkulærer og Generalforsamlingsreferater spillet en meget stor Rolle; men hvad staar der i disse Kontrakter? Læs den nu sidst afsluttede, nemlig den med »Den typ. Foren.« og »Ny typ. Foren.«, København, hvori det hedder: »Udelukkede fra Optagelse er saadanne Typografer, der under en *Tarifbevægelse* har indtaget de strejkende Kollegers Pladser, eller af en eller anden Grund* er bleven udelukket af en af de kontraherende Foreninger. For det Tilfælde, at saadanne Typografer atter melder sig til Optagelse, maa deres Navne offenliggøres i vedkommende kontraherende Forenings Organ med den Bemærkning, at Indsigelse mod Optagelsen maa gøres i Løbet af 14 Dage, og Generalforsamlingen (for »Dansk typ. Foren.«s Vedkommende Hovedbestyrelsen) afgør da, om Indsigelse skal tages til Følge. Den samme Fremgangsmaade følges med Hensyn til saadanne, der kommer fra en gensidig Forenings Omraade og ikke har været Medlem tidligere.« Og læs ogsaa den med Nordmændene og Tyskerne afsluttede, der omtrent Ord til andet indeholder det samme, som her er citeret. Ingen af Gensidighedskontrakterne er saa smaaligt affattede, at Styrelserne har villet etablere Strejke nogetsteds, fordi et Bogtrykkeris Ejer er ked af en Typograf og giver ham Opsigelse. Det er kun Aarhus-Kollegerne, der *i Øjeblikket* er saa »fremskredne«!

Ikke heller skal jeg opholde mig ved, hvad der gentagne Gange er fremsat fra d'Hrr. Kolleger i Aarhus om et Forslag fra Fredericia Lokalforening, som skulde være énstemmigt vedtaget paa Repræsentantmødet i Roskilde 1890; thi jeg ser nu i det sidst udsendte Cirkulære, at denne »Historie« er halet i Land igen; ikke heller ved den i det sidste Cirkulære fremsatte Paastand om, at Hovedbestyrelsen havde udtalt, »at den selvfølgelig i saadanne Tilfælde vilde rette sig efter vedkommende Lokalforenings Beslutning« — — alt dette vil forbavse saavel Fredericia Lokalforenings Repræsentant paa Roskildemødet som mangfoldige andre Repræsentanter fra nævnte Møde. Og paa lignende Maade gaar det med mange andre af Aarhus-Kollegerne fremsatte Ting, som vilde blive for vidtløftigt her at gendrive i vort knapt tilmaalte Foreningsorgan; men jeg føler mig ogsaa overbevist om, at ethvert Medlem af »Dansk typ. Foren.«, der blot nogenlunde er fulgt med Udviklingen indenfor vor Forening, binder man ikke saa let den Slags paa Ærmet. *Det blev ved Repræsentantmødet i Odense i 1884 bestemt fastslaaet, at* **Foreningen ikke** *skulde befatte sig med Arbejdsvilkaarene, og de senere afholdte Repræsentantmøder i Kolding 1887 og i Roskilde 1890 har* **ikke** *fraveget dette Standpunkt.* Skal vi have noget saadant ind under vor Forenings *Formaal,* som Medlemmer i Aarhus *nu* vil have *administreret* efter, *da skal vi have det vedtaget paa lovlig Vis, nemlig paa et Repræsentantmøde;* al anden Udenomssnak gælder ikke her.

Jeg skal saa slutte med noget af det sidste ny, nemlig Erklæringen fra 50 Medlemmer i Aarhus om, at saafremt Hovedbestyrelsen ikke »*straks*« gør, som de Herrer befaler, nemlig **smugler** *Arbejderspørgsmaalet ind i »Dansk typ. Forening«* — saa melder de sig ud af Foreningen. Jeg vil hertil sige: »Ja, gaa! Det er det eneste rigtige at gøre efter al den Staahej, som De har leveret!« Jeg hører selv til dem, der sætter Pris paa, om »Dansk typ. Foren.« ved en rolig og besindig Udvikling kunde faa Arbejderspørgsmaalet med paa sit Program, — men jeg er en bestemt Modstander af, at det sker paa den Maade, som man nu i Aarhus vil have det frem, nemlig ved *Revolution!*

Kolding, den 19. Juni 1891.

H. F. RASMUSSEN.

* *Svig, Bedrageri o. s. v.,* som vi desværre har haft Eksempler paa i »Dansk typ. Forening«.

Fra Aarhus.

Det af Aarhus Typografer nedsatte Udvalg finder Anledning til at erklære: *at* der *ikke* under Forhandlingerne angaaende Bilæggelsen af Strejken paa »Demokraten« er indgaaet nogen skriftlig eller mundtlig Overenskomst angaaende de 7 Ikke-strejkendes Forhold til Aarhus Lokalforening, og *at* de mente 7 *ikke er tilkaldt af os,* men at et af Kontrolkomiteens Medlemmer bad om, at L. Rasmussen maatte komme ind, hvilket vi gik ind paa, men sammen med L. R. fulgte 5 andre af de paa »Demokraten« staaende Herrer, der havde noget at ville sige Udvalget, *at* vi ikke have spurgt om de 7 Herrers Stilling, hvilken vi kjendte fra Eftermiddagsmødet, *at* d'Hrr. Victor Petersen og H. F. Rasmussen ikke var til Stede ved det Møde, hvor L. Rasmussen som Ordfører udtalte over for Kontrolkomiteen, at de vilde skaffe Bladet færdigt i det mindste i Sommer, og endelig, *at* den ene af de 7 Underskrivere af Artiklen i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«: »Fra Aarhus«, ikke var til Stede ved dette Møde.

Aarhus, den 15. Juni 1891.

ARNOLD V. OLSEN. O. C. BECH. JØRGEN JENSEN.

Alle Vegne fra.

Festen i Søndags var naturligvis begunstiget af Vejret. Ikke faa af Medlemmerne med Damer havde fulgt Indbydelsen, men vi beklager at maatte sige, at Besøget var tyndere end i Fjor. De Assisterende gjorde deres Sager flinkt, navnlig tog Sangforeningen »Bertha« Løvens Part af Bifaldet. Dansen gik muntert og blev fortrinligt ledet og Folket morede sig. Det var Dag, før man kunde løsrive sig fra den smukke Have. Vi haaber at se en lille Gevinst for Reservefondet.

Tarifudvalget holder i denne Tid sine afsluttende Møder for umiddelbart derpaa at træde sammen med Principaludvalget. D'Hrr. VALD. BERGENHOLZ og TH. MOGENSEN repræsenterer, som allerede meddelt, »Den typ. Forening«, »Ny typ. Forening« har valgt d'Hrr. ANTHON LARSEN og J. FISCHMANN, hvilken sidste næsten forsvandt under Hr. Larsens Virak overfor Hr. Hald, noget, vi fatter saa godt, eftersom det forlyder, at Hr. Hald er en af de varmeste Talsmænd for Normalarbejdsdagen. Trykkerforeningen har uden Betænkning valgt Formanden og Næstformanden, d'Hrr. DAHLQUIST og LAUR. JENSEN. Svendenes Ordfører bliver Hr. V. BERGENHOLZ.

Sv. Linge nedlægger fra 1. Avgust sin Post som Hovedredaktør af »Svensk Typ. Tid.« paa Grund af et »tilsløret« Mistillidsvotum. Han tilføjer, at dette Skridt vil blive en god Nyhed for mange.

»**Ny typ. Tid.**«, som atter i sit sidste Nr. kommer tilbage til den gamle Vise om Kongressens Forhastethed, skøndt »Ny typ. Forening« dog selv har valgt Delegerede, føjer, efter at have omtalt Valget af »De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening«s Delegeret et bekvemt Udraabstegn efter Navnet. Jeg har hidtil ikke troet, at »Ny typ. Forening« havde saa stor Interesse af Kvindesagen, at den vilde ironisere over, at en Kvindeforening valgte en mandlig Repræsentant, og jeg er ogsaa paa min Side til en vis Grad forstemt over, at man ikke paa den første skandinaviske Kongres sér kvindelige Forkæmpere, men at »Ny typ. Tid.« skulde blive ærgerlig her over, havde jeg ikke ventet. For det var vel Meningen med Udraabstegnet? EN DELEGERET.

I Chicago, hvorfra vi har faaet tilsendt et lille Værk om Udstillingen i 1893, udgaar nu 531 Blade og Tidsskrifter.

Kongressen. Ystad Afdeling af »Sv. typ. Förb.« meddeler os, at den sender Hr. S. A. SVENSSON af Malmø som sin Repræsentant.

— Landskrona Typografklub deltager ligeledes og bliver repræsenteret af sin Ordfører, Hr. A. M. Sönnerdahl.

— Paa en Generalforsamling i Randers Lokalforening den 10. ds. blev Forslaget om at sende en Delegeret til Kongressen efter en livlig Debat derimod forkastet.

Efterlignelsesværdigt. Eksemplet fra »Slagelseposten«s Bogtrykkeri har hurtigt sat Frugt i Ringsted, idet Bestyrelsen for »Folketidenden«s Bogtrykkeri paa Foranledning af Hr. Faktor Christensen i Lørdags har tilstaaet hver af de her paa Trykkeriet beskæftigede Typografer en Sommerferie paa 8 Dage med Bibeholdelse af deres Ugeløn.

J.

Alle Blade, Breve og Meddelelser »Typograf-Tidendes« Redaktion vedkommende, bedes sendt til Redaktøren, Thorvald Nielsen, Gothersgade 169, 2. Sal, København K.

Regnskab over Maskeraden d. 22. Februar 1891.*

Indtægt.		*Udgift.*	
Billetsalg	323.45	Lokale	53.75
½ Time i »Stjærnen«	13.41	Musik	110.00
		Tryksager	40.25
		Kostumer til Assisterende	12.96
		Forskelligt	9.20
		Kontrol	7.00
		Tab (Poul Larsens ikke betalte Billetter)	2.75
		Overskud	100.95
	336.86		336.86
Af Overskudet	100.95		
tilfalder ¼ »De kv. Trykkeriarb. Fagforening«	25.24		
Overskud	75.71		

18. Maj 1891. G. CLAUSEN.

Dags Dato revideret og funden stemmende med alle Bilag. Intet at bemærke.

København, d. 23. Maj 1891.

V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

Regnskab over Bidrag til Bogbinderstrejken.*

Indtægt.		*Udgift.*	
Politikens Pers. (4 B.)	14.25	I Følge Kvittering af 19/3 91	6.35
Ferd. Philipsens do. (1 B.)	0.50	— do. 28/3 91	10.32
Adresse-Avisens do. (1 B.)	0.25	— do. 14/4 91	3.80
O. C. Olsens (1 B.)	3.27		
Valentin & Lunds (1 B.)	2.20		
	20.47		20.47

18. Maj 1891. G. CLAUSEN.

Dags Dato revideret og funden stemmende med Kvitteringer i »Typ.-Tid.« og Bilag.

København, d. 23. Maj 1891.

V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

D'Hrr. Medlemmer af »Fane-Komitéen« anmodes indtrængende om at give Møde Søndagen den 28. ds. Kl. 11 Form. i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Vigtige Sager foreligger.

Beslutning tages uanset de mødendes Antal.

* Forsinket af Mangel paa Plads.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt.* Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Opmærksomheden henledes paa, at de daglige Formandsforretninger besørges af Næstformanden, som **kun** *træffes mellem 1 og 2 i Nybrogade 12, 1. Sal (Opgang i Gaarden tilhøjre).*

Styrelsesmøder Søndag den 21. Juni.

Kl. 11½ Møde med »Nationaltidende«s Personale. »Ny typ. Foren.«s Styrelse deltog i Mødet.

Kl. 1½ Møde med »Politiken«s Personale.

Kl. 12 Nat. Eget Møde paa Grund af Formandens Bortrejse. Et Andragende om Arbejdsløshedshjælp kan ikke fremmes. Do. fra et Medlem, som ønsker sin Bog udleveret uden at have betalt sit lovbefalede Kontingent. Nægtes. Sekretæren bemyndiges til at afsende en Skrivelse til en Inkassator, som staar med store Restancer. Sekretæren overlades ligeledes i to Blade at søge Oplysning om, hvorvidt den af Bladarbejdermødet vedtagne Resolution er gennemført disse Steder. I Anledning af en Arbejdsstandsning paa et herværende Trykkeri overdroges det TRUELSEN at foretage det nødvendige i denne Sag. Man vedtog i »Typ.-Tid« at opfordre til fortsat Indsamling til Reservefondet. Mødet hævet Kl. 1.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter AXEL ROSENBERG (udl. hos Henrik E. Jensen), arb. samme Sted. Sætter HANS PETER PETERSEN (tidl. Medlem), arb. hos O. C. Olsen. Trykker FRITZ ANTON NIELSEN (udl. 1. Juli 1890 hos Fr. Bagge), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: JULIUS WILHELM HANSEN (Den typ. Foren. 874) og CARL EMIL KRETZSCHMER (Den typ. Foren. 1021), begge fra Rejse.

Bortrejst: PEDER PEDERSEN (Dsk. typ. Foren. 423) til Aalborg i Plads.

Stiftelsesfesten. D'Hrr. Inkassatorer og Forhandlere af Billetter for Festen, som endnu ikke har opgjort Salget, bedes gøre dette endnu i denne Uge.

Snedkerstrejken. Aalborg Typografer ved L. Nielsen 4.16, Nielsen & Lydiches Personale 2.70, Lunos 1.00, Thieles 0.75, Nogle Bladsættere 1.70, Truelsens 0.61, Eksprestrykkeriets 0.60, Jordans 0.75 — tils. Kr. 12.27.

Med de tidl. indk. Kr. 494.36 ialt Kr. 506.63.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Fanefondet. Af tegnede Bidrag er fuldt indbetalt: Einar Svendsen 1.00, Th. Jensen 1.50, J. Kr. Jensen 2.00, J. Larsen 5.00 — tils. Kr. 9.50.

Med de tidl. indk. (se Nr. 23) Kr. 277.75 ialt Kr. 287.25.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ærede Indsendere af Artikler o. lign. til »Typ.-Tid.« fra Provinserne erindres om, at dette maa være os i Hænde **senest** Mandag Aften i den Uge, i hvilken det ønskes optaget i Bladet. Hvad der indkommer senere, henlægges til næste Nr. RED.-UDV. F. PROV.

Ny Lokalforeningsformænd.

Næstved: HENRIK HANSEN, »Næstved Tidende«. *Kallundborg:* VILH. HANSEN. *Fredericia:* TH. THOMSEN. (Træder i Funktion 1. Juli 1891).

Kolding, d. 20. Juni 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde afholdtes *Torsdag d. 19. Juni.* Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Aarhus Lokalforening.* Den i Mødet den 16. ds. om Aftenen vedtagne Beslutning var paa Grund af Formandens Sygdom (Øjenbetændelse) ikke afgaaet med første Nattog til Lokalforeningens Suppleant, og om Morgenen den 17. ds. ankom følgende Skrivelse:

Til
Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«!

Da det er kommen til vor Kundskab, at Hovedbestyrelsen, paa Trods af Aarhus Lokalforenings Beslutning, i Følge hvilken »de 7« Blokadebrydere paa »Demokraten« er udelukket af »Dansk typografisk Forening«, vedbliver at anerkende »de 7« som Medlemmer, idet man forudsætter, at den ikke alene modtager Kontingent fra »de 7«, men yderligere har krænket Aarhus Lokalforenings Medlemmer ved at tilstille »de 7« Stemmesedler til Hovedbestyrelsesvalget — altsaa fuldstændig ignorerer vor Beslutning —, tjener herved til Efterretning for Hovedbestyrelsen, at saafremt den ikke straks gør de fornødne Skridt til at fjærne »de 7« af Foreningen, sender Undertegnede herved vor

Udmeldelse

af »Dansk typografisk Forening«, hvilken vi anmoder om at faa indført i det først udgaaende Numer af »Typ.-Tid.«.

Aarhus, den 16. Juni 1891.

Chr. Laursen. H. P. Bergmann. Chr. Sørensen. Jacob Jensen. S. Jensen Sort. L. A. Svendsen. A. G. Weber. O. C. Bech. J. A. Erlandsen. E. M. Grouleff. C. M. Christensen. Arnold V. Olsen. P. Jørgensen. N. Mortensen. Gustav Svensson. Emil Gierding. Chr. J. Petersen. L. Hey. S. Møller. A. Meier. Marius Geertsen. P. Becker. C. Johnsen. V. Neess. M. Rasmussen. Sig. Alf. Jørgensen. Jørgen Jensen. L. Lorentzen. Michael Danielsen. P. Lauritzen. Chr. Christensen. Hans Peter Olsen. A. Gottschalk. L. Christensen. M. Hermansen. Hougaard. L. Hansen. J. L. V. Larsen. N. Carl Holm. Vald. Hansen. P. E. Petersen. H. F. Hygom. Victor Jensen. N. P. Mortensen. Joh. Petersen. Th. Thrue. Chr. Johansen. O. Fr. Meier. P. Petersen. Th. Haagensen.

Da Hovedbestyrelsen allerede ved sin Kendelse i Sagen: »de 7« paa »Demokraten«s Trykkeri kontra Aarhus Lokalforening, har tilkendegivet denne, at nævnte Udelukkelse er et Skridt, der ikke har Hjemmel i Foreningens Love, og Lokalforeningen ikke har villet rette sig efter denne paa lovlig Vis afsagte Kendelse, har Hovedbestyrelsen betragtet ethvert Skridt, Lokalforeningen derefter har gjort for at forholde »de 7« deres Medlemsret, for **ulovligt**, og tilladt dem at staa i direkte Forbindelse med Hovedbestyrelsen indtil deres Forhold var bleven ordnet, o: indtil Lokalforeningen anerkendte den afsagte Kendelse. Hovedbestyrelsen finder ingen Anledning til at fravige sin en Gang tagne Beslutning.

Hovedbestyrelsen anmoder den fungerende Lokalformand, Chr. Sørensen, om at sammenkalde *hele* Lokalforeningen, saa vel de, der har fremsendt deres eventuelle Udmeldelse, som de øvrige Medlemmer (ogsaa de saakaldte »7 udelukkede«) til en ekstraordinær Generalforsamling Søndag d. 21. Juni, Formiddag Kl. 10, hvor to af Hovedbestyrelsens Medlemmer vil komme til Stede med fuldt Mandat til at konstituere Lokalforeningen paany.

Hertil valgtes RASMUSSEN og HVIDTFELDT.

2. *Repræsentantmødet i Berlin for »U. V. D. B.«.* Den valgte Delegerede, WARBERG, erholdt en af Formanden udarbejdet Oversigt for Aaret 1890 over de udbetalte Understøttelser af »Dansk typ. Forening« til »U. V. D. B.«s Rejsende, samt Antallet af Medlemmer af »Dansk typ. Forening«, der er rejst til Tyskland i samme Tidsrum. Den Delegerede modtog endvidere Hovedbestyrelsens Instruktioner vedrørende hans Sendelse, lige som hans Mandat udfærdigedes.

Tirsdag den 23. Juni: Fraværende: WARBERG (i Berlin).

1. *Aarhus Lokalforening.* Den fungerende Lokalformand, Chr. Sørensen, havde returneret den ham tilsendte Skrivelse og givet den følgende Paategning:

»Da jeg ikke længere fungerer som Suppleant, idet Aarhus Lokalforening ved en Resolution af 10. ds. ikke har kunnet anerkende Hovedbestyrelsens Ret til at suspendere Lokalformanden, men som hidtil betragter ham som saadan, tilbagesendes herved den tilsendte Skrivelse, da det er og maa blive en Selvfølge, at en Lokalformand, og i Særdeleshed vor, paa ingen Maade maa forbigaas.

Aarhus, d. 19. Juni 1891. Med koll. Hilsen
CHRISTEN SØRENSEN.«

Derefter telegraferede H. F. Rasmussen privat til Faktor Bergmann og anmodede ham om at indkalde Lokalforeningens Medlemmer til en ekstra Generalforsamling Søndag Formiddag Kl. 10; men Lørdag Morgen ankom følgende Skrivelse:

»Til
Hovedbestyrelsen for ‚Dansk typografisk Forening'!

Skøndt vi ikke finder at have nogen Forpligtelse til at svare Hovedbestyrelsen paa dens Skrivelse til Chr. Sørensen, skulle vi dog ikke undlade at meddele den følgende:

‚Af Hr. Typograf Chr. Sørensen er vi bleven underrettede om, at Hovedbestyrelsen agter at komme til Aarhus paa Søndag og at den i samme Anledning har anmodet Typograf Sørensen om at indvarsle til en Generalforsamling, for om muligt at faa en Underhandling i Gang angaaende vort Forhold til Fordringen om ‚de 7's Udelukkelse af ‚Dansk typografisk Forening'.'

Et Møde, hvortil de 50 Underskrivere vare indvarslede i Aften, vedtog énstemmig at lade Hovedbestyrelsen tilflyde følgende Meddelelse:

‚Idet vi fuldt ud fastholder vor Fordring om ‚de 7's Udelukkelse som Betingelse for vor Forbliven i ‚Dansk typ. Forening', udtaler vi, at paa det Standpunkt Sagen nu staar, mellem Hovedbestyrelsen og os, *ønsker vi ikke nogen Forhandling, som har til Hensigt at fratage os vor Ret til det gjorte Skridt,* og som Følge deraf *ville vi* **ikke** *komme til Stede ved nogen Generalforsamling om denne Sag.*

Dette er vor urokkelige Beslutning!'

Aarhus, d. 19. Juni 1891. Paa de 50 Underskriveres Vegne:
H. P. BERGMANN.«

Ved Formandens og Næstformandens Ankomst til Aarhus Lørdag Eftermiddag erfarede de, at der intet som helst var foretaget angaaende Medlemmernes Indvarsling til Generalforsamling, og et Forsøg paa selv at indkalde en saadan, viste sig snart at være haabløst Arbejde. Derimod var Medlemmerne indvarslet til Generalforsamling i Sangforeningen Søndag Formiddag Kl. 10 paa Amtstidendens Trykkeri og derefter til Sangøvelse. Henved Middagstid søgte imidlertid det af Aarhus Lokalforening nedsatte Udvalg (Weber, Laursen, Chr. Sørensen, Jacob Jensen, S. Jensen Sort) og den suspenderede Lokalformand (Bergmann) Forhandling med Hovedbestyrelsens Delegerede, der opholdt sig i den folkelige Forsamlingsbygnings Hotel. Under denne viste det sig, at det var aldeles umuligt at opnaa noget Resultat, idet man ikke en Gang vilde bøje sig for en almindelig Afstemning, lige som et Forslag, stillet af et af Udvalgsmedlemmerne, straks blev taget tilbage, da Hovedbestyrelsens Medlemmer gik ind derpaa. Henimod Slutningen af Forhandlingerne med Udvalget kom Medlemmerne af Sangforeningen til Stede i Hotellet, og Udvalget forespurgte disse Medlemmer, om Udvalget maatte forhandle videre med Hovedbestyrelsen, men Svaret lød paa alle Spørgsmaal: »De 7 skal smides ud!« Stemningen blandt Aarhus Typografer var i den Grad opfanatiseret, at et Medlem raabte »Skruebrækkere« efter Hovedbestyrelsens Medlemmer, da disse sad i Samtale med enkelte Kolleger i Restavrationslokalet. Resultatet blev, at Hovedbestyrelsen modtog Udmeldelserne, som findes nedenfor. Man havde nu med en Kollega truffet Aftale om at varetage det fornødne Lokalforeningen vedrørende midlertidig.

2. *Viborg* Lokalformand fremsender følgende, der er vedtaget af Lokalforeningen (1 Medlem var fraværende og 2 eller 3 stemte ikke):

»Idet Generalforsamlingen — efter de foreliggende Oplysninger — misbilliger Hovedbestyrelsens Optræden over for Aarhus Lokalforening, som under Strejken paa ‚Jyllandsposten' ansaas for tilstrækkelig Avtoritet over for dennes Blokadebrydere, og Generalforsamlingen ikke skønner, at der er Forskel paa ‚Jyllandsposten's og ‚Demokraten's Blokadebrydere, opfordrer den herved Hovedbestyrelsen at lade gaa til almindelig Afstemning, hvorvidt Aarhus Lokalforening er berettiget til at ekskludere ‚de syv' i Følge Lovenes § 28. G. MARQUARD,
Sekretær.«

Man henviser Viborg Lokalforening til Resultatet af Hovedbestyrelsesmedlemmernes Nærværelse i Aarhus.

3. Skrivelse fra et Medlem i *Silkeborg* Lokalforening, om han, der nu bliver arbejdsløs, maa nyde sin Arbejdsløshedsunderstøttelse i Aarhus. Ja, naar Lokalforeningen i Aarhus er bleven konstitueret paany.

H. F. RASMUSSEN.

Udmeldte. Aarhus: A. G. Weber, H. P. Bergmann, J. L. Laursen, N. Mortensen, L. A. Svendsen, Jakob Jensen, S. Jensen Sort, Chr. Sørensen, A. L. Hey, S. Møller, G. Svensson, Chr. J. Petersen, K. L. Gierding, A. Meier, H. P. Olsen, L. Christensen, C. H. Hougaard, M. Fr. Hermansen, Joh. Petersen, H. F. Hygum, Victor Jensen, P. Petersen, N. C. Holm, L. Hansen, J. L. Larsen, Arnold Olsen, O. C. Bech, J. A. Erlandsen, P. Jørgensen, M. Grauleff, P. E. Petersen, Wald. Hansen, M. Rasmussen, M. Danielsen, Th. True, L. Lorentzen, Jørgen Jensen, M. Geertsen, Chr. Christensen, C. M. Christensen, P. Becher, A. Gottschalk, W. Neess, C. Johnsen, Th. Haagensen, Sig. Alfr. Jørgensen, O. Fr. Meier, N. P. Mortensen, J. C. Johansen, P. Lauritzen.

Medlemmernes Bog-Nr. mangler her, hvad Faktor Bergmann oplyser mig om har sin Grund i, at hans Forgænger som Lokalformand, Hr. N. Mortensen, slet ikke har gjort Medlemsbøgerne i Orden. *Nu* at gøre Medlemsbøgerne i Stand kan jeg ikke tilraade Hr. B.

H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Stege, JOHANNES CARLSEN, udlært 1. Juni d. A. hos Sigfred Olsen i Storehedinge.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers (Elmenhoff), 146, M. DAHLGAARD, sidst arb. i Viborg. Skelskør, 109, LORENTZ PETERSEN, sidst arb. i Ringsted. Aalborg (Olufsen), 26, K. E. FISCHER, sidst arb. i Skive og (»Amtst.«) 423, PEDER PEDERSEN, sidst arbejdsløs.

Bortrejst: Randers, 408, OTTO POULSEN til Aarhus i Plads. Skive, 26, K. E. Fischer (arbejdsløs).

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Da Halvaarsregnskabet afsluttes 30. Juni, bringes Lovenes §§ 8 og 13 i d'Hrr. Inkassatorers Erindring, lige som der gøres opmærksom paa, *at mulige Restancer maa være indbetalte senest den 30. Juni* til undertegnede

N. HANSEN,
Kasserer,
Blaagaardsgade Nr. 22, 3. Sal.
træffes daglig fra 2—3 og Søndag Form. fra 10—1.

Den sædvanlige halvaarlige Bopælsfortegnelse bedes mig tilsendt senest Mandag d. 29. Juni.

Naar ovenstaaende Opfordring først saa sent kommer Medlemmerne i Hænde har dette udelukkende sin Grund i Januar Kvartals Regnskabs sene Afslutning (den 20. Juni blev det overgivet Revisorerne), der har gjort det umuligt for os Revisorer tidligere at kunne tage Bestemmelse om noget saadant. — Det vil være Medlemmerne indlysende, at Bidrag, der først indbetales til Kassereren i *Juli* Maaned umulig kan komme i Betragtning ved Afslutningen af April Kvartals Regnskab, der *regnskabsmæssigt* maa finde Sted den *30. Juni.*

Medlemmerne, og navnlig d'Hrr. *Inkassatorer* opfordres derfor indtrængende til at indbetale Kontingentet for *Juni Maaned,* samt *mulige Restancer* til Kassereren inden *30. Juni,* for at *Restancelisterne,* i Kassernes og Medlemmernes Interesse, kan blive *saa faa og saa lave som muligt.*

København, d. 23. Juni 1891.

V. C. BERG. V. SPARWATH. WM. SØRENSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Tirsdag** Aften fra 9—10 i Lokalet, »Søfryd«, Dosseringen.

Foreningen afholder sin **Stiftelsesfest** Lørdag den 8. Avgust paa »Søfryd«.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Morgen Kl. 7 3/4: *Tur til Lejre og Roskilde.* Man bedes møde 7 1/2 ved Hovedstationens Uhr. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873

afholdt *offenligt Møde* den 14. Juni. Til Dirigent valgtes JUL. JAKOBSEN. FORMANDEN udviklede udførligt for Forsamlingen, hvor uheldigt stillede Bogbindersvendene var her i København ved ikke at have en ensartet og *tidssvarende* Priskurant paa alle Værksteder, hvilket havde til Følge, at Svendene som oftest maatte nøjes med den Løn, som Mestrene bød dem. Ganske vist havde vi en Priskurant fra 1874, men denne var forældet og tildels ubrugelig. Spørgsmaalet var derfor nu, om Svendene ønskede deres Forhold forbedrede, og dette troede Taleren, at det store Flertal af disse gjorde; men den første Betingelse for at kunne tænke herpaa var, at alle Svende sluttede sig til Organisationen; thi vilde man stille Fordringer til Mestrene, maatte man ogsaa kunne garantere disse, at Fordringerne senere hen vilde blive overholdte, og kunde Foreningen stille en saadan Garanti, vilde Mestrene efter al Sandsynlighed heller ikke være utilbøjelige til at vise Imødekommenhed. V. LASSEN anbefalede at organisere de kvindelige Arbejdere i Faget. FORMANDEN oplyste, at der fra en Del kvindelige Arbejdere var tilstillet Foreningen en Forespørgsel om denne vilde optage Kvinderne eller medvirke til Dannelsen af en kvindelig Forening. KÖHNKE anbefalede at udarbejde en Priskurant ogsaa for Provindserne og omtalte nærmere et større Værksted i Odense, hvor en saadan var nødvendig. FORMANDEN meddelte, at Bestyrelsen laa inde med Ferslag til Love for et Forbund omfattende hele Landet. Flere Talere kritiserede stærkt Priskuranten af 1874.

En Resolution, stillet af Formanden, vedtoges, som allerede tidligere meddelt énstemmigt.

De tilstedeværende Ikke-Medlemmer indmeldte sig alle i Foreningen med Undtagelse af en.

Mødet sluttede med et af Dirigenten udbragt og af Forsamlingen med kraftige Hurra besvaret Leve for Foreningen.

P. E. NIELSEN,
Sekretær.

Meddelelse fra Ekspeditionen

D'Hrr. Inkassatorer anmodes om at meddele Budet i denne Uge en nøjagtig Opgivelse af det Antal Blade, der skal tilstilles Arbejdsstedet.

17. Juni 1891. *G. Clausen.*

Rettelse.

I Bidragslisten for Wienerstrejken er i sidste Nr. anført »Valentin & Lunds (9 Medl. 3 %) 5.25«, skal være 6.25. Sammentællingssummen forbliver den samme.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Leather Boards and Straw Boards.

The Patent Box and Printing Co. Ltd., Manchester, England, invite tenders for the supply of Leather board and straw board for a period of 12 months. Sizes, weights, quantities and all particulars will be forwarded on application to the above.

Manglende Clichéer.

Da vi mangler en Del Clichéer af **Musik-Instrumenter** (Orgel-Harmoniums, Harmonikaer, Lirekasser etc.) anmoder vi herved godhedsfuldt d'Herrer Faktorer om snarest at indsende saadanne til os eller meddele os, hvor de kan afhentes.

Petersen & Steenstrup,
Lille Kongensgade Nr. 40, K.
Telefon 1574 (Johansen).

En Maskintrykker.
søger Plads enten i København eller i Provinserne. Billet mrkt. »26« modtager Ekspeditionen.

Fundet.
Ved Festen i Søndags er et lille Brystsmykke fundet. Kan afhentes hos *Thorvald Nielsen,* Jørgensen & Co., Klareboderne 3.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 27
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 3. Juli 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kongressen.

Af V. P.

I nærværende Blads Nr. 22 oplyste jeg, hvorledes Lønnings- og Arbejdsforholdene var i de skandinaviske Lande; i »Typ.-Tid.«s senere Numre har Hr. VALD. BERGENHOLZ paa Grundlag af ham tilsendte statistiske Oplysninger givet en udførlig Fremstilling af Forholdet mellem Typografer og Lærlinge samt Arbejdstiden i Provinsernes Trykkerier. Endvidere vil det være bekendt, at Principalerne i København ønsker, at den forestaaende Tarifrevision ogsaa skal omfatte Danmarks Provinser.

Det maa af alt dette staa enhver klart, at intet Land i højere Grad end Danmark har Anledning til ivrigt at beskæftige sig med Spørgsmaalet om Dannelsen af *et fælles Reservefond*, og det saa meget mere, som dette maa være det Middel, der skal være Bindeleddet mellem de bestaaende Organisationer og tillige være det Grundlag, paa hvilket Lønspørgsmaalet skal rejses i Provinserne, og dermed inden for »Dansk typografisk Forening«. Man misforstaa mig ikke. Det er *ikke* Meningen, at Dannelsen af dette Fond skal skærpe Appetiten til at *arrangere* Strejker; Hensigten er *udelukkende* den, at de organiserede Typografer herved faar *Rygstød* til de Fordringer, de stiller. Det turde være en mere end almindelig bekendt Sag, at netop Organisationens Styrke *forhindrer* Kampe mellem Arbejderne og Arbejdskøberne, og at Organisationerne her i Danmark vilde vinde i Styrke ved at slutte sig i Fællesskab om *ét Reservefond*, turde ikke behøve nogen yderligere Begrundelse. Kun det skal jeg sige, at naar der fra anden Side er hævdet, at Tiden turde være kommet til Dannelsen af et dansk typografisk Forbund, at jeg saa for mit Vedkommende ikke tror, at dette er Tilfældet.

Jeg skal sige hvorfor.

»Den typografiske Forening« har ingen Anledning til at opgive sin Tilslutning til Fagforeningerne. Den — *og den typografiske Stand* — vilde intet vinde derved. Thi »Ny typografisk Forening«s hundrede Medlemmer vilde *ikke* melde sig til Fanen igen. Vi har jo det bedste Bevis herpaa i de stedfundne Udmeldelser, der skete paa Grund af en meget mildere Form for Sammenslutningen: den mellem de to Foreninger afsluttede Gensidighedskontrakt. De store Personaler — saa godt som udelukkende af »Ny typ. Forening« bestaaende Medlemmer — der t. Eks. ikke har fundet sig foranlediget til at give en eneste Øre til vore kæmpende Kolleger i Wien og — som »Ny typ. Tid.« siger — »alle de lunkne, for hvem Nytten af Foreningsværket ikke staar klart, og de egoistiske, der kun tænker paa dem selv«, vil ikke af den Grund forandre deres Karakter. Tværtimod. Der vil snarere blive Tale om *endnu større* Frafald i Rækkerne, hvis de fuldstændig skal smæltes sammen med Københavns øvrige Typografer. Jeg véd ikke, om det kommer af Landets Lidenhed, eller om det er et Udslag af den velsignede danske Mistænksomhed; i Tyskland f. Eks. er de offervilligste Kolleger at finde i de bedst lønnedes Rækker. Men Sagen forholder sig nu saadan. Og naar dette er Tilfældet, er det saa ikke fornuftigere at lade d'Hrr. beholde deres Selvstændighed foreløbig, indtil de enten dør, eller det gaar op for dem, at deres Standpunkt er uholdbart?

Og nu »Dansk typ. Forening«. For dens Vedkommende er det ligeledes mere end tvivlsomt, om alle dens Medlemmer vilde slaa Følge, naar Organisationen blev fælles for hele Landet. Med de foreliggende Forhold for Øje er det derfor utvivlsomt det eneste rigtige at lade disse tre Foreninger *foreløbig* beholde deres Selvstændighed, men til Gengæld danne *et føderativt Forbund* mellem alle i Danmark bestaaende typografiske Foreninger med en særskilt Ledelse, og det er da uden for al Tvivl, at man ad denne Vej sikrest og bedst naar til det endelige Maal: *én typografisk Organisation*. Og intet er mere naturligt end at benytte Reservefondet som et Middel til Dannelsen af det føderative Forbund, i hvis Haand Lønspørgsmaalet naturnødvendigt vil glide over. Der er saa meget mere Anledning hertil, som den administrative Del af de typografiske Foreningers Understøttelsesvæsen efterhaanden lægger saa meget Beslag paa de enkelte Kræfter, at man ikke i Længden kan læsse dette dobbelte Arbejde over paa enkelte Skuldre og man vil ogsaa opnaa at skabe et Organ, der funktionerer lettere og hurtigere end nu, hvor man ved Konflikter vil komme til at arbejde med et meget kompliceret og vidtløftigt Apparat. Naar hver Forening indbetaler et énsartet bestemt Kontingent pr. Medlem til Reservefondet, og hver Forening i Forhold til sit Medlemsantal vælger en Ledelse, som i alle Lønspørgsmaal træffer den foreløbige Afgørelse, opnaar man for det første den Sammenslutning, som allerede nu fra forskellig Side gør sig gældende, og man leder samtidig den spirende Lønbevægelse i Provinserne over i positive Baner. Jeg er sikkert i Overensstemmelse med Flertallet af Landets Kolleger, naar jeg siger, at man paa denne Maade bedst løser den dobbelte Opgave: Sammenslutning over hele Linjen og Optagelse af Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Hvad det i anden Række gælder om, er at opnaa en let og sikker Forbindelse mellem de skandinaviske typografiske Organisationer i Tilfælde af udbrydende Lønkonflikter. Wienerstrejken har belært os om, i hvor høj Grad et saadant Samarbejde er ønskeligt og nødvendigt. Først og fremmest gælder det da om i Tilfælde af udbrydende Lønkonflikter at vælge et saadant Tidspunkt, at der ikke spændes Ben for Tarifbevægelser i de omliggende Lande, og der maa derfor stræbes hen til, at saadanne Lønkonflikter først godkendes af de resp. skandinaviske Organisationers Ledelser. Dernæst maa det i

Lighed med »Den typografiske Forening«s Loves Bestemmelser være magtpaaliggende at faa fastslaaet, at der i alle de skandinaviske typografiske Organisationers Love fastsættes et bestemt énsartet procentvis Ekstrakontingent, naar der udbryder Lønkonflikter i et af de resp. Lande. Derimod synes der mig ikke at være nogen tvingende Nødvendighed for Dannelsen af et fælles skandinavisk Reservefond; hvad det kommer an paa er, at de resp. Landes Organisationer raader over nogenlunde ansélige Pengemidler, førend de kaster sig ind i en Kamp, og at de, naar Kampen udbryder, kan gøre sikker Regning paa at faa en bestemt ugenlig Understøttelse under Strejken.

Disse Spørgsmaal er af en saadan Betydning for Organisationernes videre Udvikling, at man maa haabe, at det maa lykkes Kongressen at træffe Afgørelser, der dels er i Stand til at *samle* de danske Foreninger til et enigt Arbejde, og dels lægge Grundlaget for et fremtidigt Samarbejde mellem *alle* skandinaviske typografiske Organisationer.

Lykkes dette, er med det samme det skandinaviske typografiske Forbund blevet til Virkelighed. (Forts.)

Tarifrevisionen.

Det er det glædelige ved Sagen, at Forstaaelsen af en forkortet Arbejdstid stærkere og stærkere trænger sig frem. Medens »Ny typ. Forening«s forhenværende Formand, Hr. Fischmann, i sin Tid under en Diskussion i »Den typ. Forening« fandt, at selve den socialistiske Stat forsigtig var gemt i Normalarbejdsdagens Klædebon, saa ser man nu, at den omtalte Forenings nuværende Styrelse stiller sig langt mere velvillig hertil; i al Fald udtalte jo Hr. Bergenholz, at der ikke var nogen Grund til at vente, at »Ny typ. Forening«s Repræsentanter i Tarifudvalget vilde anbefale en forkortet Arbejdstid *mindre* varmt end vi, og Styrelsen var jo netop Foreningens Repræsentanter i *det* Udvalg. Vi har saaledes til Overflod Udtalelser, som godtgør, at et af de Hovedpunkter, som Svendenes Delegerede i højeste Grad vil beskæftige sig med, er: en forkortet Arbejdstid. Hvorledes Tanken i det store Udvalg vil blive formuleret, og hvordan Udsigterne for en Løsning af denne betydningsfulde Opgave i Virkeligheden er, har vi selvfølgelig ikke nogen bestemt Mening om; men idet vi erindrer om, at ingen af d'Hrr. Principaler, som kommer til at repræsentere »Foreningen af danske Bogtrykkere«, i deres Forretning har en kortere Arbejdstid end 10 Timer, og adskillige af Foreningens Medlemmer som ogsaa andre Principaler endnu stærkt holder paa den gamle Arbejdsdag, saa antager vi, at dette Spørgsmaals Opstilling i sig selv maner ethvert Medlem til i hvert Fald en Smule at tænke over, at vil man frem, saa maa der staa en Vilje bag Ordene. For Arbejdernes Delegerede nærer vi i den Henseende ingen Frygt.

Det andet store Spørgsmaal: Akkordarbejdets Afskaffelse, blev sikkert kun paa *vor* Generalforsamling Genstand for en fyldigere Omtale. Naar Udvalget ikke har turdet tage det Standpunkt hertil, som ikke faa af vore Medlemmer ønskede, ligger det simpelt hen deri, at Sagen i højeste Grad inden for Rammerne er blevet negligeret. Det er kun ved særlige højtidelige Lejligheder Tanken har fundet Udtryk, og altid i Forbindelse med Omtalen af den sidste Pariserkongres, lige som denne skulde tjene som Undskyldning for, at man overhovedet dristede sig til en Diskussion herom! »Typ.-Tid.« er heller ikke blevet overlæsset med Artikler i saa Henseende, og tager vi ikke fejl, kan noget lignende siges om det yngre Organ. Udvalget tager vi altsaa fri. Naar dette ikke har stillet positive Forslag op, men kun indskrænket sig til at diskutere Sagen, kan det saamænd meget godt vaske Hænderne i Bevidsthed om, at Medlemmerne sandsynligvis ikke river Hovedet af d'Hrr. for den Sags Skyld. Men det turde dog maaske alligevel ikke være af Vejen, om man saa smaat begyndte at beskæftige sig lidt med Sagerne, selv om den ny Tarif ogsaa skulde blive mikroskopisk blottet for Sager af den Natur.

I én Henseende maa vi sige, at Ordførerne den 14. Juni overraskede os, og sikkert alle, som i de respektive Foreninger vare andægtige Tilhørere: Gennemsnitslønnen *havde* vi ikke tænkt os slet saa høj. Udvalget selv er i sin Tid vistnok ogsaa blevet en Smule befippet. Paa vor første Generalforsamling, hvor Tarifrevisionen debatteredes, mindes vi tydelig de energiske Afbrydelser, der lød under Formandens Foredrag, den Gang han satte den formentlige Gennemsnitsløn til 18 Kr.; at Sagen overhovedet blev paabegyndt i sin Tid, skyldtes jo navnlig den lave Løn, som Typograferne her i Byen arbejdede for, og som man formente efterhaanden var sunket ned til et Minimum. Vi tvivler selvfølgelig ikke et Øjeblik paa, at Skemaerne ere udfyldte overensstemmende med Sandheden, ej heller at Udregningen er korrekt; vi tror i det hele taget, at man er kommen noget bort fra den stygge, grimme Pralen med det typografiske Eldorado, som i ikke faa Aar foraarsagede den store Indvandring i Paradiset af unge Mennesker. Men vi nægter ikke, at vi blev overraskede.

Hvad det først og sidst gælder om, det er, at Stemningen for Sagen ikke atter kølnes, men at saa vel Ledelse som Udvalg i højeste Potens i den kommende Tid stiller Kravet frem. Skal Københavns Typografer naa Maalet, saa maa de fra nu af med alvorlig Vilje tage fat. Enhver *kan* deltage i Agitationen. Husk paa, at Tarifrevisionen kun gentager sig hvert 7—8 Aar, og at den ny Tarif langt fra at være et Faktum kun kan betragtes som en Mulighed. *Et* Felt kan enhver arbejde paa: Fremgang for Organisationen. Gør det dog begribeligt for alle dem, som endnu staar uden for, at hermed *kan* de ikke være tjent, at en stærk Forening udelukkende kan være Garantien for dem som for os, at de ikke alene ikke har den ringeste Gavn af deres Isolation, men tværtimod kun Skade. Og staa vi saa saaledes, at vi med berettiget Stolthed kan pege hen til vor store Forening, saa vil Opgaverne, som den værdigt men bestemt tager op, stige i Fylde og vinde i Udstrækning, og saa har vi ogsaa stærkere Tillid til en heldig Udgang af den kommende Tarifrevision.

Kvindelige Sættere.

Der findes i København ca. 50 kvindelige Sættere, hvis Arbejds- og Lønforhold i Almindelighed langt fra kan kaldes glimrende; enkelte Steder grænser de næsten til det skandaløse. Det er selvfølgelig i alle mandlige Sætteres Interesse at faa vore kvindelige Kolleger til at indsé, at de ved at arbejde under saadanne Forhold ikke alene skader sig selv, da Maskinsætning, hvorved de fleste er beskæftiget, i forbavsende kort Tid nedbryder den kvindelige Organisme, men ogsaa tjener til at hindre Mændene i at opnaa væsenlige Forbedringer i deres Kaar. Hidindtil er der fra Organisationens Side intet gjort for at *oplyse* Kvinderne om dette Forhold; Styrelsen for »Den typ. Forening« har imidlertid nu taget Sagen under Overvejelse og vil, ved at tilstille alle kvindelige Sættere »Typ.-Tid.«, bidrage sit til, at vore kvindelige Kolleger faar Klarhed over deres Stilling. »Typ.-Tid.« vil derfor i en Række Artikler behandle disse Forhold og efter Ævne søge at bidrage til, at vore kvindelige Kolleger, som dog alle har fælles Interesser med de mandlige Typografer, slutter sig til vore Rækker.

Vi haaber, at alle Kvinder vil kunne indsé, at det er i *deres egen velforstaaede Interesse, der handles*, og at de modtager den Haandsrækning, vi giver dem, med godt Kammeratskab.

En Anmodning.

I næste Maaned er det et Aar siden, at »*De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening*« stiftedes, og i det forløbne Aar har der været arbejdet jævnt og efter bedste Ævne, men uden at Resultaterne har svaret til den udfoldede Virksomhed. Det er i denne Anledning, at vi retter en Anmodning til alle mandlige Sættere og Trykkere om at være os behjælpelige med at skabe Kvinderne en Organisation, der kan være dem et Værn i Kampen for Brødet.

Ingen vil vel bestride, at er der nogen, der trænger til en Forbedring af Livsvilkaarene, da er det Kvinden, og faa vil vel ogsaa benægte, at det har sin Betydning lige saa vel for Mændene som for Kvinderne, at disse sidste faar tilvejebragt en Fagorganisation, der kan ordne Arbejdsforholdene og i et og alt optræde solidarisk over for Mændene.

Ser man hen til, at Mændene staar i en begyndende Tarifbevægelse, der *kan* udarte til en vidtrækkende Lønkamp, saa maa det vist siges at være baade i Typografernes og Kvindernes Interesse, at *alle*, der virker inden for Bogtrykfagets Ramme, staar fast organiserede.

Derfor tager vi heller ikke i Betænkning at anmode d'Hrr. Sættere og Trykkere om energisk at virke for, at »De kv. Trykkeriarbejderes Fagforen.« faar den størst mulige Tilslutning fra Bogtrykkeriernes kvindelige Personale.

Ligeledes i næste Maaned indtræffer Kongressen. Kvindernes Forening er indbudt til denne og vil blive repræsenteret, men vi opfordrer de mandlige Arbejdere til at virke for, at vi til den Tid kan møde frem med et Medlemstal, som kan være en værdig Illustration til den Iver, hvormed Bogtrykfagets Arbejdere tager fat paa *hele* Fagbranchens Organisation.

Agitér derfor for »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening«.

STYRELSEN.

I fuld Tilslutning til ovenstaaende Anmodning, skal vi kun tilføje, at hvad »Typ.-Tid.« angaar, vil Bladets Spalter altid staa aabne for en skriftlig Agitation, selvfølgelig under Hensyn til Organets Plads, og haaber vi ret snart, at man tager os paa Ordet. RED.

Alle Vegne fra.

Dødsfald. Et af vore yngre Medlemmer FRITZ NIELSEN døde forleden Dag efter kun et Par Dages Sygeleje af Influenza. Han havde lært hos Hoffensberg og arbejdede nu hos Schultz. Han havde Ord for at være en god Arbejdskammerat. Begravelsen finder Sted i Dag Kl. 11 fra Kommunehospitalet.

Unterstützungsverein deutscher Buchdrucker afholdt i Dagene fra d. 23.—27. Juni i Berlin den ordinære Generalforsamling. Delegerede fra »Dansk typ. Forening«s og »Den typ. Forening«s Styrelser overværede og deltog i Forhandlingerne. Vi skal i næste Nr. bringe en Redegørelse.

Den ny Fane. I Søndags holdt Komitéen Møde for at drøfte forskellige Ting vedrørende Sagen. Man enedes om, at anmode de Medlemmer, som havde tegnet sig, men som endnu ikke havde paabegyndt Afbetalingen, om at fremme denne og i det hele taget at forcere Indsamlingen. Desuden vil man paa forskellig Vis skaffe sig Penge til Veje, navnlig ved Afholdelsen af muntre Smaafester. En saadan er allerede under Opsejling, og vi opfordre derfor Kollegerne i Tide at lægge et Par Skilling hen hver Lønningsdag.

Saa galt med Forenings-Restancer som i Sverig er det dog ikke her. »Sv. Typ.-Tid.« har en lille dobbeltspaltet halv Alen af »Uteslutne«. Heldigst vilde det være, om vi ikke havde et Navn; thi: »Kassereren glæder sig mere over en Synder, som omvender sig, end over halvfjerdssindstyve, som ikke har Omvendelse behov«.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Styrelsesmøde Søndag d. 5. Juli Kl. 12 paa Wodrofflund.

Formanden.

Nyt Medlem: FRITZ WILLIAM PETERSEN (tidl. Medlem), arb. hos O. C. Olsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Død: 1305, FRITZ CHRISTIAN NIELSEN (har arbejdet hos Schultz).

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg* ved L. Nielsen 3.91, Nogle Bladsættere 1.50 — tils. Kr. 5.41.

Med de tidl. indk. Kr. 506.63 ialt Kr. 512.04.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Reservefondet. Aamodts Pers. 0.75, Truelsens 0.25, Rente pr. Maj 5.65 — tils. Kr. 6.65.

Med de tidl. indk (se Nr. 23) Kr. 5.43.40 ialt Kr. 550.40.

Da Kr. 300.00 af disse under 19/5 d. A. er afsendt til Wienerne bliver den til det ny Halvaar overgaaende Kassebeholdning *Kr. 250.40.*

Desuden er i denne Uge indkommet: Nielsen & Lydiches Personale 2.00, Philipsens 0.25, Axel Holms 0.25, M. Truelsens 0.50, Avisens 1.50, Adresse-Avisens 4.60, Thieles 0.50, Laur. Madsens 0.25, Valentin & Lunds 1.75, Carl Allers (5 Medl.) 1.25, Aamodts 0.75, Politikens 6.00 — tils. Kr. 19.60.

Med den overgaaede Kassebeholdning Kr. 250,40 ialt Kr. 270.00.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformænd.

Aalborg: MARTINUS GUNDERSEN (Olufsens Trykkeri). *Aarhus:* Faktor O. V. HANSEN. *Stege:* A. SCHRØDER. *Nyborg:* ERNST LAURITZ JØRGENSEN. *Hillerød:* L. HANSEN (Hansons Trykkeri). *Silkeborg:* Faktor J. L. PETERSEN. *Hjørring:* CHR. P. CHRISTENSEN. *Nakskov:* BERNH. NIELSEN.

Kolding, d. 1. Juli 1891. H. F. RASMUSSEN.

Kundgørelse til Lokalformændene.

I Dag tilsendes samtlige Herrer Lokalformænd Blanketter til den sædvanlige *aarlige Medlemsfortegnelse*, der — for at den kan blive nøjagtig — maa udfærdiges af *alle* Lokalformænd *den 5. Juli.* Samtidig bedes man paa Blankettens Bagside give de der begærede Oplysninger. *Blanketterne bedes mig tilbagesendt den 6. Juli.*

Kolding, d. 1. Juli 1891. H. F. RASMUSSEN.

April Kvartals Regnskab.

Ærede Lokalformænds Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af April Kvartals Regnskab.

Kolding, d. 1. Juli 1891. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møder.

Fredag den 26. Juni. Fraværende: WARBERG (i Berlin).

1. *Aarhus Lokalforening.* Skrivelse fra Faktor O. V. HANSEN, Aarhus:

»Til

Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«!

Naar jeg efter nøje Overvejelse har besluttet mig til at efterkomme den til mig fra den ærede Hovedbestyrelse gentagende rettede Anmodning, om midlertidig Overtagelse af Aarhus Lokalforenings administrative Ledelse, da sker det ikke blot under Forudsætning af, at der ved dette Arrangement ikke skabes nye Vanskeligheder for en mulig Bilæggelse af den her standende Strid, men tillige paa den udtrykkelige Betingelse, at mindst Halvdelen af de indtil nu ikke udmeldte Medlemmer af Lokalforeningen fremdeles vil forblive i samme. — At jeg har stemt imod de syv — jeg tør vel sige Synderes Udslettelse, er simpelthen fordi jeg ikke kan anerkende, at »Dansk typogr. Forening« *inden for sit eget Virksomhedsomraade* for Tiden er andet eller mere end en gensidig Hjælpe- og Understøttelsesforening.

Sluttelig anmoder jeg om, at disse faa Linjer optages i det samme Nr. af »Typ.-Tid.«, i hvilket den eventuelle Meddelelse om min Konstituering findes kundgjort.

Aarhus, den 24. Juni. Med koll. Hilsen
O. V. HANSEN.«

Angaaende Regnskabsaflæggelsen træffes den Ordning, at den hidtidige Lokalformand aflægger Regnskab indtil Fratrædelsen, hvorefter den nu konstituerede Lokalformand fuldfører Kvartalets Regnskab.

2. Skrivelse fra *Aalborg* Lokalformand med følgende af Lokalforeningen vedtagne Resolution:

»Da Aalborg Lokalforening nærmest ansér Aarhus-Spørgsmaalet som værende en Strid mellem Aarhus Lokalforening og Hovedbestyrelsen angaaende Forstaaelsen af § 28, henstiller Lokalforeningen til den ærede Hovedbestyrelse at sætte Spørgsmaalet om »de syv«s Udelukkelse under almindelig Afstemning, idet man forventer, at saavel Hovedbestyrelsen som Aarhus Lokalforening loyalt vil bøje sig for en ved almindelig Afstemning tagen Beslutning.«

Man henviser Aalborg Lokalforening til Referatet af Hovedbestyrelsens Møde den 22. Juni, som findes i »Typ.-Tid.« Nr. 26, af hvilket det fremgaar, at Aarhus Lokalforening **ikke** vil bøje sig for en om denne Sag ved almindelig Afstemning tagen Beslutning.

3. Skrivelse fra Lokalformanden i *Nykøbing paa Falster* angaaende Rejseunderstøttelsens Størrelse for Ruten Nykøbing—Stralsund. Sagen udsattes for at indhente de københavnske Foreningers Erklæring.

Sluttelig toges Bestemmelse angaaende den aarlige Medlemsfortegnelse (se Kundgørelsen til Lokalformændene).

* Benævnelsen i Listen fra f. Uge »Aalborg Typografer« bedes rettet i Overensstemmelse med ovennævnte.

Tirsdag den 30. Juni. Samtlige Medlemmer var til Stede.

WARBERG aflagde foreløbig Beretning ang. Berliner-Rejsen, hvoraf det fremgik, at Sendelsen havde været nødvendig, idet han i Forbindelse med den østrigske Udsending havde opnaaet at forhindre, at udenlandske Rejsende statutmæssig kun erholdt 75 Pf. pr. Dag. — Angaaende Diæterne for W. udtalte han, at disse ikke kunde slaa til, idet det under de givne Forhold var umuligt at leve under 8 Kr. pr. Dag, hvorfor Godtgørelsen for Arbejdstab reduceredes til 2 Kr. pr. Dag, hvad ingen kunde være tjent med; men han vilde dog ikke gøre Fordring paa et større Beløb, end Lovene hjemlede. (De tyske Delegerede erholdt 10 Rmk. pr. Dag.) H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: VALDEMAR ANDRESEN (udl. d. 18. Maj 1891 i C. J. Ryes Bogtr.), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Nakskov (Nakskov Tid.), 527, N. CHR. MADSEN (sidst arb. i København).

Bortrejste: Stege, 528, HANS CHR. JØRGENSEN til Nykøbing F., arb. Nakskov, 564, N. PETERSEN RASK til Rudkøbing, arb. Odense, 186, MADS MADSEN til Tyskland. Frederikssund, 687, A. J. PETERSEN til Helsingør, arb. Viborg, 146, DAHLGAARD til Randers.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag den 26. Juli, Form. Kl. 10½, afholdes **Præmieboldspil** paa Fælleden, hvortil Medlemmerne bedes tegne sig hos Budet. Der vil blive udsat to Præmier, en for Markspil og en for det højeste Antal Points ved Gærdet. Tegningen sluttes Lørdag den 18. Juli.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Onsdag** Aften fra 9—10 i Lokalet, »Søfryd«, Dosseringen.

Foreningen afholder sin **Stiftelsesfest** Lørdag den 8. Avgust paa »Søfryd«.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873

afholdt Torsdag den 25. Juni en ekstra Generalforsamling med Dagsorden: 1. Strejken. 2. Forslag fra P. E. NIELSEN om Opsigelse af »Typ.-Tid.«. 3. Forslag om Godtgørelse for Tidsspilde for Foreningens Funktionærer. 4. Godkendelse af Valget paa Fanebærer og Sekretær. 5. Et Andragende fra Bogbinderiarbejdersker. — Til Dirigent valgtes E. GRØNSUND, til Sekretær P. CHRISTENSEN.

Til Punkt 1, Strejken, fik FORMANDEN Ordet: Oprindelig havde P. Olsen nægtet enhver Forhandling med Foreningen, senere søgt at skade denne ved sit urigtigt affattede Cirkulære og nu siden ved Fogedforbudet søgt at hæmme vor Virksomhed. For nogle Dage siden havde han, i en ganske vist privat Samtale, beklaget Fremkomsten af Fogedforbudet og udtalt Ønsker om en snarlig Overenskomst med Foreningen, da han havde lidt meget under Strejken og endnu ikke kunde konstatere hvor meget han havde tabt derved. Men, sagde han, det første Forslag til Overenskomst fra Foreningen kunde han ikke antage; han forlangte at Foreningen skulde fremkomme med et andet Forslag. I den Anledning var der ved Bestyrelsens Initiativ nedsat et Udvalg af Guldsnitsarbejdere for et udarbejde en Tarif efter Centimetermaal. Dette Udvalg havde den foregaaende Aften haft et Møde med samtlige Guldsnitsarbejdere og Bestyrelsen, Ordføreren for Udvalget vil nu fremlægge dettes Arbejde for Generalforsamlingen, saa denne kan bestemme hvad der videre skal foretages i denne Sag. Endnu maatte det bemærkes, at Olsen ved en Rejse til Tyskland havde hvervet 2 Svende under det foregivende, at der ingen ledige Svende fandtes i København. De skal have en fast Ugeløn af 21 Kr. Senere har han faaet en Guldsnitsarbejder — efter dennes eget sigende — til at indgaa paa Kontrakt paa et Aar om at arbejde paa Guldsnit og hvad der ellers forefaldt for 30 Kr. om Ugen. Under alle Omstændigheder mere end Olsen hidtil havde givet, det var kun paa Grund af Strejken, at han betalte saa meget. Han søgte rimeligvis at hjælpe sig med disse Folk til Strejken var overstaaet, for siden at skille sig af med dem. Bestyrelsesmedlemmer havde talt med Tyskerne og indbudt dem til 2 Møder. De var dog ikke mødt, skøndt der udtrykkelig var sagt, at de ikke blev opfordrede til at nedlægge Arbejdet; men kun til at henstille til Hr. Olsen om hurtigst muligt at afinde sig med Foreningen, da de ved Antagelsen ikke vidste der var Strejke. Da disse »Kolleger« ikke ville komme til Møde med os maa vi regne foruden dem. — Olsen vil sikkert forhandle nu og Landau er ogsaa villig. — Derefter fik Udvalgets Ordfører G. SCHMIDT Ordet. Udvalget mente, at kunde vi ikke komme til Forlig paa den tidligere Priskurant, maatte vi opstille en ny efter Centimetermaal, altsaa for Guldsnit alene. Udvalget havde bestræbt sig for at opstille en passende Pris efter dette System, der skulde gjælde for alt Guldsnit paa Bøger. Tariffen noteredes paa en ophængt Tavle. Da saavidt mulig alle Guldsnitsarbejdere havde haft denne Tarif til Behandling den foregaaende Aften, haabede Taleren at Forsamlingen vilde godkjende den. Den lød:

Miniatur og 8vo.	100 □ Ctm.	15 Øre.
4t	do.	18 »
Folio	do.	20 »

Hulsnit 2½ Gang Prisen paa Fladsnit. Priserne ere kun for Partier paa mindst 100 Expl. Mindre Partier betales efter Arbejderens Gennemsnitsfortjeneste.

Efter nogen Diskussion, hvori Hansen og C. Sørensen mente, at man tillige kunde have en fast Pris for Salmebøger, naar Arbejderen skulde gøre dem færdige fra Hæftning. Man havde sét, at det var en særlig Konkurrenceartikel. Det er ikke de tyske Arbejdere, der tjene mindre; men det er deres Industris større Udvikling, der gør det muligt at underbyde danske Fabrikanter. Ikke destomindre kunde vi slaa et Par Øre af paa Prosaform, mod at Arbejderen indrømmedes en lettet Arbejdsmetode. Af praktiske Hensyn kunde en saadan Pris godt staa ved Siden af Centimetersystemet, der gjaldt for Snittet alene. G. Schmidt og A. Larsen m. fl. fastholdt at Centimetersystemet burde være gældende alene. Følgende Resolution vedtoges: »Forsamlingen vedtager at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at indlede en Forhandling med Mestrene paa Basis af Centimetersystemet«. (Fortsættes.)

Brevkasse.

OVE. Egner sig ikke og mindst i den Form til Optagelse. RED.

ANNONCER

En Maskintrykker

søger Plads enten i København eller i Provinserne. Billet mrkt. »26« modtager Ekspeditionen.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Leather Boards and Straw Boards.

The Patent Box and Printing Co. Ltd., Manchester, England, invite tenders for the supply of Leather board and straw board for a period of 12 months. Sizes, weights, quantities and all particulars will be forwarded on application to the above.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til

nedsatte Priser

Statistisk Oversigt

over

Typografien i Danmark

i Aaret 1881.

Pris 10 Øre.

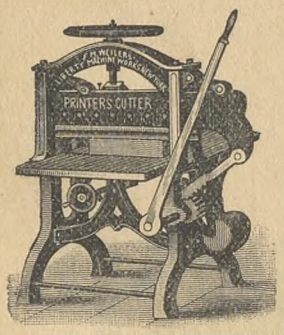

NEW YORK
54 Frankfort Street
—
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
—
Grundlagt 1859

Printer's Cutter
Ny amerikansk Papir-Skæremaskine
Snit 76 cm. bredt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager
Extra Rabat for Kontant
Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen

Amateur-Haandpresse
Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine
Størrelse og Pris:

Statsstørrelse Nr. 5,	10×15 cm.	Mk.	75
— » 7,	15×23 »	»	135
— » 8,	20×30 »	»	200

alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager
Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

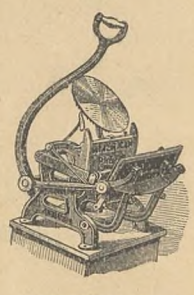

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: PARITZ GOTTSCHALK GOTHERSGADE 152, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 28
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 10. Juli 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Senest den 21. Juli maa Navnene paa de til Kongressen valgte Repræsentanter være en af undertegnede i Hænde.

A. Dahlquist, Egegade 5. N. — *Victor Petersen,* Nybrogade 12. K.

De kvindelige Sættere.

Kun smaat har det gaaet med Forstaaelsen af Kvindespørgsmaalet inden det typografiske Fag. Langsomt har Sagen taget Form, sent har man taget fat paa de tvingende Opgaver. Lige for Dørtærskelen med Næsen stukket halvt ind ad Døren, men ved det mindste Luftdrag atter trukket tilbage, har Spørgsmaalet om de kvindelige Sætteres Ligestilling med Manden i samme Arbejde gennem Aarenes Løb naaet frem til den Anerkendelse, det nu er Genstand for, og den er ja Gu' kun saa som saa. Det er en Skam, at maatte sige, at »Den typ. Forening«, som dog er en af de ældste Fagforeninger heri Byen, paa den mest ligegyldige Maade har ladet en slig Opgave ligge i de mange Aar, og naar i dette Øjeblik Kvinderne arbejder under saa uheldige Forhold, som de i Virkeligheden gør, og *dog* staar som Konkurrenter til Mændene, kan man næsten ikke forsvare, at have tøvet saa længe hermed. Den moderne Bevægelse har heller ikke indenfor de kvindelige Sætteres Rækker høstet ret mange Triumfer. En vis Sløjhed, fremkaldt ved en i strængeste Grad arrangeret Isolation, har stadig været Hindringen for den Tilnærmelse, som maa og skal komme, hvis Knuden skal løses. Kvinderne selv har vi aldrig hørt fra, og skøndt mange Gange der kun har været en Dør imellem, har mandlige og kvindelige Arbejdere tidt i en og samme Forretning ikke haft Spor af Interesser tilfælles. Vi kommer saamænd alle sammen, Kvinde som Mand, til snart at lukke Øjnene dygtig op for, at saadan *kan* det ikke gaa; vil *vi* ikke have noget med Sagen at gøre, saa vil *den* faa med os at gøre; kan hænde, at saa *vi* maa strække Gevær. »Typ.-Tid.« har i de senere Aar af og til taget Kvindespørgsmaalet op til Drøftelse, men altid kun med magre Resultater; naar Bladet nu atter i en Række Artikler vil beskæftige sig hermed, saa véd vi godt, at der er en lang Vej frem, at selv inden vor egen Forening mangler der endnu saare megen Sangbund for Reformer paa det Omraade; men vidende, at en Løsning i fuldeste Maal bør tilstræbes, lægger vi trøstig ud paany.

Den væsenligste Hindring for at naa ud over de sværeste Vanskeligheder, for overhovedet med et rask Tag at tage Tyren ved Hornene, er sikkert nok den stadige Mistro, som gør sig gældende mellem de to Parter. Fra første Færd tog man Tingen ravgalt; man negligerede Sagen, i Stedet for at tage den op, man oversaa i Stedet for at se hen til, Kvinderne blev paa den Maade ganske sukcessive vore Modstandere, medens de burde være vore Forbundsfæller. Den sorgløse Ligegyldighed, den koldt fornemme Holden-sig-borte fra Ting, der ikke tilsyneladende er i Besiddelse af en vis typografisk Essents, som ingen andre forstaar at benytte som vi, satte sig her et glimrende Mindesmærke. Selvfølgelig mangler ikke Eksempler udefra, baade Cigararbejderne og Væverne tilkæmpede sig gode Positioner, men vi lod som sagt Sagen ligge. Indtil den aller nærmeste Tid er der altsaa ikke noget synderlig at notere. Roskilde-Repræsentantmødet viste en overvejende Sympati for Kvindespørgsmaalet, men Sagen løb alligevel ud i Sandet ved den almindelige Afstemning Landet over. Dannelsen af en Fagforening for kvindelige Trykkeriarbejdere er selvfølgelig et betydeligt Fremskridt, og vi haaber ikke de Ledende taber Modet, fordi Jordbunden er stenet, men de kvindelige Sætteres Organisation er baade for deres egen Skyld og for Fagets i det hele taget af nok saa stor Betydning. Den typografiske Forenings Styrelse har i det forløbne Halvaar ikke ladet det mangle paa Opfordringer til vore kvindelige Kolleger, og der er sikkert ikke ret mange i dette Øjeblik, uden at »Typ.-Tid.« findes i deres Hjem og at de kender fuldt vel Besked med, at det som for deres eget Vedkommende kan hjælpe dem ud over deres økonomiske Vanskeligheder, det er gennem Tilslutning til den faglige Forening.

(Fortsættes.)

Unterstützungsverein Deutscher Buchdrucker.

Som omtalt i forrige Numer afholdt vore tyske Kolleger deres 6te Generalforsamling i Berlin i Dagene fra den 23.—27. Juni. Denne Generalforsamling havde mere end almindelig Betydning, dels fordi det i Aar var 25 Aar siden Grundstenen lagdes til det nu saa mægtige tyske Forbund, dels fordi man her skulde tage bestemt Standpunkt i Tarifspørgsmaalet, som jo udelukkende drejer sig om en Forkortelse af Arbejdstiden.

Ikke mindre end 65 Delegerede fra Tysklands forskelligste Egne havde givet Møde; desuden var Bestyrelsen for Central-Invalidekassen repræsenteret ved sin Formand, Hr. Sulz, og Kasserer, Hr. F. Arndts — begge fra Stuttgart. Endvidere var »Correspondent«s og »Reform«s Redaktører til Stede; vore Wienerkolleger havde sendt Czermak som deres Repræsentant.

For dem, der har fulgt det tyske Forbunds Virksomhed i de sidste ti Aar, vil disse Dages Forhandlinger være et Vidnesbyrd om, at Udviklingen ustanseligt gaar fremad, og at selv de Fagforeninger, som forsigtigst holder sig tilbage og helst ønsker at holde sig uden for den almindelige Arbejderbevægelse, af Forholdene *tvinges* til at beskæftige sig med det sociale Spørgsmaal. Tydeligst mærkedes dette ved Behandlingen af Punkt 4: Beslutning om Forbundets Deltagelse i den paatænkte Fagforeningskongres. Med alle Stemmer mod 3 vedtoges det at deltage *officielt* i denne Kongres. Diskussionen var

selvfølgelig varm; men noteres bør det, at kun en eneste af de Delegerede fandt Anledning til at hævde det ogsaa her hjemme bekendte Standpunkt: Typografernes fuldstændige Isolation fra alle andre Arbejdere.

Betegnende er det ogsaa, at Typografernes Organisation gaar i Spidsen for en Forkortelse af Arbejdstiden, og er fast bestemt paa at føre en Kamp for Opnaaelsen af 9-Timers Arbejdsdagen. Den paagældende Resolution, som énstemmig vedtoges, bemyndiger Hovedbestyrelsen til at tage de fornødne Forholdsregler, hvis Principalforeningen ikke godvilligt indrømmer denne Fordring, og at der er Alvor bag Ordene tyder den Omstændighed paa, at det saa godt som énstemmig besluttedes at udskrive et obligatorisk Ekstrakontingent paa 50 Pf. i den nærmeste Tid. Hovedkassen raader i Forvejen over 1/2 Million Mark, og naar dertil kommer, at Forbundet i Øjeblikket tæller over 17,100 Medlemmer, kan man selv gøre sig et Begreb om, under hvor store Forhold der arbejdes.

Særlig interessant var Forhandlingen om et af vor Berlinerkollega Dolinski stillet Forslag om Oprettelsen af Arbejdsanvisningskontorer. Selvfølgelig er det ikke saa lige en Sag under saa store Forhold at organisere Arbejdsanvisningen; vore Berlinerkolleger har dog i denne By gjort gode Erfaringer og besidder, efter hvad jeg var i Stand til at skønne, et fortræffeligt funktionerende Kontor. En Storstads Forhold er naturligvis anderledes end en By som Københavns, og derfor var Anvisningens Organisation ogsaa forskellig fra vor. Det er jo adskilligt lettere at manøvrere med 600 Medlemmer end med 3100, hvilket Medlemsantal Berlinerforeningen nu tæller. Vanskelighederne vokser naturligvis, naar man skal regne med Tysklands Provinser, og derfor foretrak man foreløbig at gaa forsøgsvis frem, idet man dog ansaa det for rigtigst *straks* at stadfæste Arbejdsanvisningen ved Lov, og Berlinerforslaget optoges derfor ogsaa i Foreningens Love.

I Spørgsmaalet om Foreningens Stilling til Hjælpearbejderne viste navnlig de Delegerede fra Provinserne en mærkelig Mangel paa Forstaaelse; det er vistnok kun i Berlin og Leipzig, at man er paa det rene med Betydningen af Tilslutning fra disse Arbejdere. Hvis det skulde komme til en Kamp over hele Linjen i Spørgsmaalet om en Forkortelse af Arbejdstiden, kan man imidlertid være sikker paa, at har Kollegerne ikke før forstaaet Nytten heraf, vil den eventuelle Kamp *overbevise* dem herom.

Noteres bør den Liberalitet, hvormed man indrømmede de til Stede værende Gæster Ret til at udtale sig. Naar man erindrer, hvorledes »Dansk typ. Forening«s Repræsentantmøder gentagende Gange har stillet sig til Anmodninger i denne Retning fra den gensidige Forenings *danske* Repræsentanter, skatter man dobbelt vore *tyske* Kollegers Høflighedes- og Kollegialitetshensyn.

V. P.

Arbejdsanvisningskontoret.

Det er jo meget rart, naar man er bleven arbejdsløs, at man saa kun behøver at melde sig til Kontoret, og derpaa ganske rolig kan gaa hjem og vente, indtil der kommer Bud efter En. Ja vist er det meget rart — forudsat at man ikke skal vente alt for mange Maaneder, for saa er Fornøjelsen lidt blandet. Men dertil er der jo ikke noget at sige, for det var man jo lige saa let udsat for *før* Arbejdsanvisningskontoret kom. Og for Resten — er man ked af at vente eller man ikke kan klare sig længere her i Byen, *saa kan man jo rejse*. Ja, men faar man lettere noget Arbejde ved at rejse? Nej. Nu, efter at de har lavet Arbejdsanvisningskontor i Kolding, er det i al Fald ikke let for en rejsende københavnsk Typograf at faa Arbejde i Provinserne. Og Udlandet da? Det følger af sig selv, at det er betydelig vanskeligere at opdrive Arbejde, f. Eks. i Tyskland. Men her hjemme fra rejser de fleste jo ogsaa kun dertil i Sommerens Tid, for atter at vende hjem hen ad Efteraaret, naar den »gode« Tid begynder her i København. Men om ogsaa den »gode« Tid er begyndt, saa kan en hjemvendende Tysklandsfarer dog godt faa Lov at vente paa Arbejde igennem Anvisningskontoret i nogle Uger. Men naar et Menneske har flakket omkring i adskillige Sommermaaneder paa Landevejene, saa er han næppe saaledes stillet, at han kan vente ret længe paa, at der skal komme Arbejde til ham, og kan han ikke vente, ja, saa maa han igen paa Farten — hvis han da kan holde det ud —, lig den evige Jøde maa han flakke omkring, indtil en Principal et eller andet Sted i Verden har Medlidenhed med Staklen. Før i Tiden, naar man kom hjem igen hen ad Efteraaret, kunde man gaa omkring til Principal eller Faktor og forklare dem sin Jammerlighed og Daarlighed og derved maaske vække deres Medlidenhed og faa Arbejde straks, *men nu?* Ja, nu kan man komme hjem i den aller bedste Tid og *dog maaske* faa Lov at vente i Uger, uden at man dog selv kan gøre noget for at faa fat i det Arbejde, man trænger saa haardt til, uden at man har Lov til saa meget som at friste Lykken ved selv at prøve sig frem. Vær saa artig, vent til Mo'er kommer med Maden. Min Mening er: *at naar vi først er naaet til at kunne give den arbejdsløse en saadan Understøttelse, saa længe han er ledig, at han ikke lider Nød, da er Arbejdsanvisningskontoret paa sin Plads, men heller ikke før.*

H—k H.

Arbejdsløshed og Sygelighed i Den typografiske Forening i Aaret 1890.

Den typ. Forenings konstante Medlemsantal var i 1890 ca. 450. Regnes imidlertid de Medlemmer med, der tiltraadte og afgik i i Aarets Løb, har 560 Typografer været Medlemmer af Foreningen i det hele eller i en Del af det nævnte Aar.

Disse Medlemmer skulde tilsammen have arbejdet i 560 × 52 Uger eller 27,120 Uger, hvis de havde haft Arbejde Aaret rundt. Imidlertid har 118 af dem været arbejdsløse i tilsammen 1570 Uger, idet

11	var arbejdsløse	1	Uge hver	=	11	Uger			
20	—	2	—	=	40	—			
6	—	3	—	=	18	—			
4	—	4	—	=	16	—			
6	—	5	—	=	30	—			
2	—	6	—	=	12	—			
1	—	7	—	=	7	—			
3	—	8	—	=	24	—			
6	—	9	—	=	54	—			
5	—	10	—	=	50	—			
3	—	11	—	=	33	—			
2	—	12	—	=	24	—			
4	—	13	—	=	52	—			
1	—	14	—	=	14	—			
1	—	15	—	=	15	—			
1	—	16	—	=	16	—			
5	—	17	—	=	85	—			
1	—	18	—	=	18	—			
1	—	19	—	=	19	—			
3	—	20	—	=	60	—			
			at overføre		598	Uger			

							overført	598	Uger
2	var arbejdsløse	21	Uger hver	=	42	—			
1	—	22	—	=	22	—			
4	—	23	—	=	92	—			
4	—	24	—	=	96	—			
3	—	25	—	=	75	—			
1	—	26	—	=	26	—			
1	—	27	—	=	27	—			
3	—	28	—	=	84	—			
1	—	30	—	=	30	—			
1	—	31	—	=	31	—			
1	—	32	—	=	32	—			
1	—	33	—	=	33	—			
1	—	34	—	=	34	—			
1	—	36	—	=	36	—			
1	—	39	—	=	39	—			
1	—	41	—	=	41	—			
1	—	42	—	=	42	—			
2	—	43	—	=	86	—			
2	—	52	—	=	104	—			
					1570	Uger			

Med andre Ord: 5 1/4 % af Medlemmer har været arbejdsløse Aaret rundt o: Foreningen har i Gennemsnit haft imellem 29 og 30 Arbejdsløse daglig. — Og 1890 var intet daarligt Aar!

I Sammenligning med denne Arbejdsløshedens Djævel var Sygeligheden en ren Engel. Den tog 372 Uger, fordelte saaledes:

15	var syge	1	Uge hver	=	15	Uger			
17	—	2	—	=	34	—			
4	—	3	—	=	12	—			
2	—	4	—	=	8	—			
11	—	5	—	=	55	—			
2	—	6	—	=	12	—			
1	—	8	—	=	8	—			
3	—	9	—	=	27	—			
2	—	10	—	=	20	—			
			at overføre		191	Uger			

							overført	191	Uger
1	var syg	11	Uger hver	=	11	—			
1	—	12	—	=	12	—			
1	—	13	—	=	13	—			
1	—	15	—	=	15	—			
1	—	16	—	=	16	—			
1	—	28	—	=	28	—			
2	—	43	—	=	86	—			
					372	Uger			

Tallene er hentede fra »Den typ. Forening«s Regnskabsbøger.

V. Bergenholz.

Alle Vegne fra.

Kongressen. Anmeldelse til Kongressen er yderligere indløbet fra Skelskør og Hillerøds Typografer, som repræsenteres ved d'Hrr. Faktor THOMSEN og JOHS. ANDERSEN.

Horsens Lokalforening afholdt Lørdag den 4. Juli sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling, hvor Regnskabet for April Kvartal fremlagdes og godkendtes samt Valg af Lokalformand, Revisorer og Suppleanter foretoges. Formanden og Revisorerne genvalgtes og i Stedet for de tidligere Suppleanter, som ere bortrejste, valgtes 2 nye. Derefter diskuteredes Aarhus-Konflikten. Alle var enig om at beklage den Vending, Sagen har taget. Et Forslag om at slutte sig til Viborg-Resolutionen (at misbillige Hovedbestyrelsens Handlemaade i Sagen) fik kun én Stemme (Forslagsstillerens). Derimod var der almindelig Stemning for at slutte sig til Aalborg-Resolutionen om almindelig Afstemning, saa meget mere som der her i Lokalforeningen allerede længe har været Tale om at vedtage en lignende; men da man direkte fra Aarhus af en af »de 50« fik at vide, at de ikke vilde bøje sig for en almindelig Afstemning, lod man det være. L.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 21. Hæfte udkommet.

Al Korrespondance til undertegnede bedes adresseret:

Typograf H. F. Rasmussen,

Kolding.

Ekspresbreve er unødvendigt, da alle Postsager sendes mig straks efter Postens Ankomst.

Kolding, d. 8. Juli 1891. *H. F. Rasmussen.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

afholder **den ordinære halvaarlige Generalforsamling** *Søndag den 26. Juli Kl. 11 Formiddag paa Wodrofflund.*

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Biblioteket. 4. Fastsættelsen af Kassererens Løn. 5. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne.

Private Forslag, som ønskes behandlede, maa indgives til Styrelsen senest 8 Dage forinden Generalforsamlingen. Denne er beslutningsdygtig uansét de mødendes Antal.

Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskellige Inkassatorer paa Trykkerierne at indsende til Formanden, Nybrogade 12, i forseglet Konvolut senest Mandag d. 27. Juli Kl. 5.

STYRELSEN.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Styrelsesmøde Søndag Kl. 11 paa Wodrofflund. *Formanden.*

Styrelsesmøder.

Torsdag d. 2. Juli Kl. 10. A. CLAUSEN syg, TH. NIELSEN fraværende uden lovligt anmeldt Forfald. En opstaaet Konflikt paa et Bladsætteri behandledes og overlodes til Formanden at søge ordnet. FORMANDEN gav Meddelelse om de Fordringer et Bladpersonale havde faaet gennemført for Hjælpearbejdernes Vedkommende. Til Efterretning. — Det besluttedes at iværksætte en Agitation mellem Personalerne enkeltvis, for at opnaa en forøget Tilslutning til Reservefondet og senere foreslaa Indførelsen af et fast ensartet Ekstrakontingent til denne, hvis der paa Møderne spores overvejende Stemning herfor.

Søndag d. 5. Juli Kl. 12½. Fraværende TH. NIELSEN (Bortrejse) og WINKELMANN med lovl. anm. Forfald. FORMANDEN aflagde Beretning om Forhandlingerne paa den gensidige tyske Forenings Generalforsamling og om sin øvrige Mission. — Regnskabsberetningen fremlagdes; den viste et Overskud for Halvaaret paa ca. Kr. 1750; hvorimod den sidste Maaned møder med et *Underskud* paa Kr. 44.52, og denne Maaned vil sikkert vise et endnu større Underskud; Styrelsen agter derfor at tage en Forhøjelse af Kontingentet til Arbejdsløshedskassen under Overvejelse. — Beretning fra Arbejdsanvisningskontoret; samme udviser en Arbejdsløshed af ca. 60 Typografer i de sidste Uger — alle tilhørende »Den typ. Forening«. Til Efterretning. — Skrivelse fra »Typ.-Tid«s Ekspedition om en Forhøjelse paa 30 Kr. Kvartalet, da Arbejdet er aldeles overvældende. Med alle Stemmer mod 1 vedtoges det at anbefale Andragendet til Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« — saa længe Overenskomsten med Bogbindersvendeforeningen vedvarer. — Skrivelse til »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse ang. Deltagelsen i Kongressen.

I Sekretærens Fraværelse
FORMANDEN.

Bortrejst: 1333, ADOLPH VILHELM NIELSEN.

Reservefondet. Politikens Pers. 5.25, Nielsen & Lydiches 1.35, Axel Holms 0.50, Truelsens 0.25, Adresseavisens 4.60, Græbes 4.25, Eksprestrykkeriets 1.00, Thieles 0.50, Ferslew & Co.s 0.25, Valentin & Lunds 2.00, Aamodts 0.75, O. C. Olsens 2.20 — tils. Kr. 22.90.

Med de tidl. indk. Kr. 270.00 ialt Kr. 292.90.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg ved L. Nielsen 3.91, Nogle Bladsættere 2.00 — tils. Kr. 5.91.

Med de tidl. indk. Kr. 512.04 ialt Kr. 517.95.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Frederikshavn,* der hidtil har været Filial under Hjørring, er i Dag oprettet en Lokalforening paa 4 Medlemmer; Hr. N. HEIDMANN er Formand.

Kolding, d. 2. Juli 1891. H. F. RASMUSSEN.

Ny Lokalforeningsformænd.

Helsingør: CARL JØRGENSEN (»Helsingør Dagblad«). *Assens:* C. V. JENSEN (»Assens Amts Avis«).

Kolding, d. 8. Juli 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 30. Juni 1891.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	4841.54
Reservefond	-	2767.05
Begravelseskassen		2575.78
	Kr.	10184.37

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	35.00
Gage for April Kvt. til Formanden Kr. 25.00, til Hovedkassereren Kr. 31.25	-	56.25
Foreningens Deltagelse i »U. V. D. B.«s Generalforsamling i Berlin	-	102.85
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder i April Kvartal	-	5.00
Bladhold	-	2.34
Tryksager	-	15.50
Udgifter i Anledning af Aarhus-Konflikten	-	32.20
Porto, Telegrammer, Skrivematerialier (Formanden)	-	7.34
Reservefond	-	2767.05
Begravelseskassen	-	2575.78
Kassebeholdning d. 30. Juni	-	4585.06
	Kr.	10184.37

Kolding, den 30. Juni 1891. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Næstved (Næstved Tid.), CARL CHR. OLSEN, udlært i Loll.-Falst.s Stiftst.s Bogtrykkeri d. 1. Maj 1886.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Odense, S. GUSTAV NYBERG (Den typ. Foren., 1321), sidst arbejdet i København, og 207, SØREN HANSEN SØRENSEN, sidst arb. i Nyborg. Hjørring, NIELS PETER RASK, sidst arb. i Nakskov.

Udmeldt: Aarhus, 447, JOH.S FRED. MAHS.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Bestyrelsesmøde Søndag den 12 Juli Kl. 2 Efterm. i »Danas Have«. Fuldtallig Møde udbedes.

P. JENSEN,
f. T. Formand,
Politikens Sætteri.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

D'Hrr. Medlemmers Opmærksomhed henledes paa, at Ansøgninger om Fribolig, som ønskes fremlagt paa den ordinære Generalforsamling, maa være indsendt til Styrelsen inden Udgangen af Juli Maaned.

D'Hrr. Inkassatorer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning at indsende Bidraget for April Kvartal saa betids som muligt.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

(Fortsættelse af Generalforsamlingen d. 25. Juni.)

Punkt 2 indlededes af A. LARSEN, der havde paataget sig Hvervet under P. E. Nielsens Forfald. Han havde altid været Modstander af dette Foretagende, da der ikke kunde indrømmes os en Repræsentant i Redaktions-Udvalget, eller en lignende Betryggelse for bestemt pointerede Rettigheder. Bladet kostede os ca. 450 Kr. om Aaret. For disse Penge havde vi for lidt Udbytte. Han vidste at flere Artikler ikke var blevne optagne paa Grund af »Pladsmangel«. Naar t. Ex. en saa vigtig Sag som en Strejke udbrød hos os, skulde det ikke sættes med Petit paa Bagsiden; men med store Bogstaver paa Forsiden. Han anbefalede at stemme for Opsigelsen; men at bibeholde Kontingent af 15 Øre foruden Kontingentet til Arbejdsløshedskassen. — P. CHRISTENSEN anbefalede at udgive periodiske Skrifter, naar Omstændighederne fordrede det. Flere Talere sluttede sig til Opsigelsen. — FORMANDEN vidste,

at det ikke nu kunde nytte at modsætte sig Opsigelsen. Skøndt Foretagendet var begyndt med en god og ærlig Vilje, for mulig derved at ophjælpe Bogbindernes Organisation, saavel fra Bogbinderne selv, som fra Den typ. Forenings Styrelses Side, saa maatte det indrømmes, at de Vanskeligheder, som »Dansk typ. Forening« havde rejst, vare af den Natur, at vi ikke kunde være tjente dermed. Dog var det et Forsøg; men Bogbinderne selv havde ikke udvist nogen Lyst til eller Evne til at skrive til et Blad. Han beklagede at det var gaaet uheldigt; men i Haab om noget bedre siden, stillede han følgende Resolution, der enstemmig vedtoges: »Forsamlingen beslutter: 1, at opsige »Typ.-Tid.« fra 1. Januar, da det viser sig, at Redaktionen ikke i Følge Forholdene har kunnet opfylde sit Løfte om at sikre Bogbinderne en bestemt Plads i Bladet. 2, at Kontingentet 15 Øre fastholdes.

Punkt 3. Godtgørelse for Foreningens Funktionærer for Tidsspilde, indlededes af C. SØRENSEN, der mente, at man i Organisationens Interesse burde lette Bestyrelsen dens Stilling saa meget som muligt, hvorfor det henstilledes til Forsamlingen at bestemme sig for en Godtgørelse for Tidsspilde eller om Forsamlingen hellere ønskede dette, at gøre Bestyrelsen kontingentfri. Derefter udspandt sig en meget forekommende Diskussion, dog udtalte et Par Talere sig imod Kontingentfrihed for Bestyrelsen. Følgende af A. LARSEN stillede Resolution vedtoges: »Forsamlingen vedtager at Bestyrelselsen godtgøres for Tidsspilde og Udgifter, mod Regnskabs-Fremlæggelse paa Generalforsamlingen. Fanebæreren godtgøres med 2 Kr. for hver Gang han skal bære Fanen paa en Arbejsdag.«

Punkt 4. Godkendelse af Valget af Fanebærer og Sekretær sidste Generalforsamling, der ikke i Følge Lovene var beslutningsdygtig, vedtoges enstemmig. Valgte vare henholdsvis Julius Petersen og P. E. Nielsen.

Punkt 5. FORMANDEN oplæste et Andragende til Foreningen fra kvindelige Bogbinderiarbejdere, der gik ud paa at sammenkalde et offenligt Møde for Bogbinderiarbejdersker, for at erfare disses Stilling til Organisationsspørgsmaalet, samt at udrede de deraf flydende Udgifter. Formanden anbefalede Andragendet. V. LASSEN: Ja, lad os først og fremmest faa Kvinderne organiserede. A. LARSEN: Det er en stor Fejl, at Socialdemokratiet ikke har sat paa sit Program: »Kvindearbejdets Afskaffelse«. Vil Kvinderne organiseres, saa lad dem selv betale Udgifterne. Herefter fulgte en meget livlig Diskussion. C. SØRENSEN: Først og fremmest kan man umulig fordrive Kvinden fra Industrien. Hun er trængt ind og vil stedse trænge mere og mere ind. At hun skader Manden og dermed sig selv er rigtigt. Midlet derimod er Organisation. Svenden maa betragte hende som Kollega og ikke som Konkurrent. Endvidere vilde det være inhumant, om man vilde forsøge at nægte Kvinden Adgang til lovligt Erhverv, det vilde være aldeles forkasteligt i økonomisk Henseende at forlange den ene Halvdel af Menneskeheden sat uden for Produktionen. Det eneste, der kan komme ud af en Kvindeorganisation, er forbedrede Livsvilkaar for Mand som Kvinde. Kvinderne kunne nu ikke undværes i vort Fag. Enten maa hun være Konkurrent eller Kollega. Svendene maa paa Værkstederne agitere blandt Kvinderne og vi maa her bevilge de nødvendige Pengemidler. V. LASSEN anbefalede særdeles kraftigt at støtte denne Sag som en Livssag for os alle. Efter nogle korte Repliker imellem LASSEN og A. LARSEN sattes følgende Resolution under Afstemning: »Forsamlingen beslutter at imødekomme Bogbinderiarbejderskernes Andragende og bevilge de nødvendige Midler til et offenligt Møde for Bogbinderiarbejdersker«. Den vedtoges med 21 St. mod 1. Mødet hævet. P. CHRISTENSEN.

Onsdag d. 1. Juli Møde med Salmebogsfabrikanterne. 2 Guldsnitsarbejdere af Udvalget var tilkaldt. Efter en længere Forhandling lovede Mestrene at give Foreningen Svar om 14 Dage.

Indsamlingen til Snedkerne gaar sørgeligt stille af. Skøndt enhver vel burde indse, at et Tab for Snedkerne er et Tab for alle Organisationer her hjemme, er det kun ganske enkelte der giver en 25 Øre i Strejkebidrag. Levisons Svende har givet os et smukt Bevis paa Solidaritet, idet ikke én Mand der har svigtet med Betaling af Bidrag. Dette Værksted har i flere Uger givet omtrent Halvdelen af alt hvad der er indkommet fra Bogbinderne. Kollegerne kan ikke være dette bekendt. Har Strejken for Snedkerne varet i ca. 5 Maaneder, hvor meget værre er det da ikke for disse at holde ud, end for os, der kan udvirke noget godt, ved samlede at yde et mindre Bidrag hver enkelt Uge. Vi maa ikke skyde os ind under, at det obligatoriske Strejkebidrag ikke endnu er fremkommet, da det er urigtigt at enkelte skulle bære hele Byrden; men vi maa paa det kraftigste opfordre hver enkelt Medlem, til dog at indsamle et lille frivilligt Bidrag fra enhver Arbejder. Hellere lidt end slet intet. Giv alle til Snedkerne Lørdag Aften! BESTYRELSEN.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Fejlagtig eller for sén Modtagelse af Bladet bedes straks anmeldt. Bladet skal overalt være omdelt senest Fredag Formiddag og enhver Afvigelse herfra bedes noteret og tilsendt G. CLAUSEN.

Meddelelse fra Arbejdsanvisningskontoret.

Paa given Foranledning henledes Opmærksomheden paa, at enhver Arbejdsløs, der ikke melder sig personlig *hver* Mandag mellem Kl. 2—3 eller i Sygdomstilfælde sender Meddelelse herom senest inden Dagen efter Mødedagen — slettes af Protokollen og at enhver, der efter Tilbud modtager Plads *skal* meddele dette til Kontoret.

G. CLAUSEN,
p. t. Forretningsfører.

Brevkasse.

P. H. Skelskør. Paa Crund af min Bortrejse til Berlin. V. P.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Cº
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter ere fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Leather Boards and Straw Boards.

The Patent Box and Printing Co. Ltd., Manchester, England, invite tenders for the supply of Leather board and straw board for a period of 12 months. Sizes, weights, quantities and all particulars will be forwarded on application to the above.

Bogtrykkeri.

Et i god Drift værende mindre Bogtrykkeri ønskes til Købs eller i Forpagtning. Billet mærket »L« modtager »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Hr. Typograf **Jens Hansen** (»Politiken«) anmodes om at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Forening« i Aalborg snarest mulig. *Bestyrelsen.*

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.
Faas i *Ekspeditionen*, Rørholmsgade 14.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 29
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 17. Juli 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Senest den 21. Juli maa Navnene paa de til Kongressen valgte Repræsentanter være en af undertegnede i Hænde.

A. Dahlquist, *Egegade 5. N.*

Victor Petersen, *Nybrogade 12. K.*

Agitér!

KVINDERNE vil med! Vi véd alle fra sidste Generalforsamling, at seks Kvinder, der er beskæftiget ved Bogbinderarbejde, havde indgivet et Andragende til Svendeforeningen om at afholde Udgifterne ved et offenligt Møde, for af Kvinderne selv at erfare, hvad de selv ønskede i Organisationsspørgsmaalet. Det havde vist sig, at man ikke kunde samle Bogbinderskerne i en Forening med Arbejderskerne i de øvrige Bogfag. Og det maa jo ogsaa indrømmes, at særlig Bogbinderskerne har, i Følge deres Arbejdes Natur, adskillige særlige faglige Spørgsmaal at tage op til Drøftelse. Hellere vilde de samles i en særskilt Forening, eller, hvis Svendene kunde enes med dem om det, og Kvinderne i Almindelighed vilde give dette sin Tilslutning, da at samle alle, Kvinder som Mænd, der beskæftiges ved Bogbinderfaget, i én Organisation. Da vi daglig arbejder sammen paa Værkstederne, skulde man vel ogsaa tro, at man kunde arbejde sammen i én Forening, særlig da Kvinderne, hvor de arbejder, arbejder paa akkurat det samme som Svendene. Kun at de nu maa nøjes med et i Reglen betydelig ringere Vederlag og derved skaber en vild Konkurrence, der er i højeste Grad skadelig

Til Eksempel kan jeg anføre, at en Kvinde, der altsaa er udenfor al Organisation, maa arbejde paa Akkord. Hun hæfter 1000 Bøger af en vis Tykkelse. Mesteren, der forøvrigt kun beskæftiger Lærlinge, opgiver hende en Pris, som hun skal have for Arbejdet. Selv har hun ikke Idé om at beregne Arbejdet. Han opgiver ca. en Fjerdedel af Prisen for Svendeløn og hun arbejder derfor. Kan hun ikke tjene til sit Livsophold ved dette Arbejde, saa hænger hun dog i og søger at bilde sig selv ind, at hun dels ikke er hurtig nok til dette Arbejde, dels, at det er »de forpinte Priser«, som Mesteren ogsaa lider under, der bevirker, at Arbejdet er saa daarligt. Det falder hende ikke ind, at hun selv sidder og assisterer en af vore værste Smudskonkurrenter. Havde hun været Medlem af Organisationen vilde hun først og fremmest have skaffet sig Underretning om den rigtige Pris, og dernæst — om nødvendigt ved Organisationens Hjælp — gjort bestemt Fordring paa den hende tilkommende Løn. Derved vilde hun ikke alene selv have haft en betydelig større Indtægt; men hun vilde have undgaaet at skade Faget i sin Helhed.

I Øjeblikket véd man ikke, hvor mange Kvinder der beskæftiges; men 150 er næppe for højt anslaaet. Denne store Arbejdskraft kan selvfølgelig ikke undværes, og efter som Produktionen stadig vil tiltage, saa behøver man ikke at frygte for at Kvinderne skulde blive fortrængte fra Bogbinderværkstederne, selv om de forlanger den samme Løn for det samme Arbejde. Kvinderne har trængt sig ind og gjort sig gældende, og det vil de gøre til enhver Tid. Faren ligger kun i, at de er aldeles uorganiserede, og at Svendene selv ikke har taget fat paa Sagen med tilstrækkelig Energi. Bliver der ikke stoppet op for den stærke Udbytning af kvindelig Arbejdskraft, vil Kvinderne maaske fortrænge en Del Mænd, uden at gavne dem selv det fjerneste. De maa og de skal drages med ind i Arbejdernes Organisationer.

Det uorganiserede Arbejde under Frikonkurrencen er i sig selv opløsende for de bestaaende Fordele, som Manden efter Haanden har vundet sig. Vil han holde paa dem eller bringe dem videre frem, maa han under ingen Omstændigheder negligere Kvindebevægelsen. Hvor nødig end mange ville, maa vi ikke alene finde os i at Kvinderne tage Del i vort Arbejde; men vi maa uden Hensyn til Kønsforskæl, betragte dem som Arbejdskammerater, der maa staa Last og Brast, naar det gælder Kravet om forbedrede Livsforhold.

Paa det sidste offenlige Møde blev en Resolution enstemmig vedtagen. Den gik ud paa, at en Forbedring af Bogbindernes Livsforhold skulde tilstræbes, og for at kunne paabegynde de forberedende Arbejder hurtigst muligt, forpligtede de til Stede værende sig til at indmælde sig i Foreningen. De indmældte sig, og vi haaber, at de alle maa virke for hurtig og kraftig Tilslutning fra alle Kolleger. Men et af de aller vigtigste forberedende Skridt for at faa vore Lønforhold forbedrede, det er netop, at vi organiserer os. Ellers vil enhver tilstaaet Lønforbedring hurtig blive illusorisk paa de fleste Værksteder. Naar vi vil organisere os med dette Formaal for Øje, kan vi selvfølgelig ikke udelukke en Tredjedel af Fagets Udøvere. Derfor maa vi stille os sympathetiske over for Kvindernes Sag og hurtigst faa Bestemmelser herom ind i vore Love.

Altsaa haaber vi, at Kammeraterne af yderste Evne vil virke for den største Tilslutning til Mødet paa Tirsdag, hvor Kvinderne da personlig kan tage Stilling. Ingen maa i dette for os alle saa vigtige Skridt holde sig lunkne tilbage; men i de mellemliggende Dage agitere paa det kraftigste. Det gælder nu at samle alle ved Bogbinderiet beskæftigede Arbejdere og Arbejdersker til en fælles Optræden.

Havde vi haft Kvinderne organiserede blot ligesaa godt som Svendene nu er, havde Guldsnitsarbejderne ikke haft nødig at holde Strejken gaaende saa længe. Nu har Kvinderne kunnet hjælpe Mestrene over det allernødvendigste — og de har ikke indskrænket sig til Falsning og Hæftning alene —. Havde de kunnet gøre fælles Sag, saa havde en hurtig Afslutning været uundgaaelig. Husk, at i vort Fag kan ikke alle og enhver gribe ind. Der fordres ikke saa lidt Uddannelse. Derfor kan vort Fag blive et godt Fag, naar vi selv vil. Men først og fremmest maa vi have Kvinderne med!

Agitér!

C. SØRENSEN.

En Forespørgsel.

Efterfølgende Forespørgsel ønsker vi meget gærne at se besvaret i det *først udkommende Nr.* af »Typ.-Tid.«: »Gives der nogen bestemt Frist, inden hvilken det ærede Redaktionsudvalg for Provinserne skal have Manuskriptet i Hænde, for at Optagelse i det først udkommende Nr. af ‚Typ.-Tid.' kan finde Sted.«

Der blev nemlig her fra Vejle Lokalforening for ca. 2 Maaneder siden afsendt en lille Meddelelse paa højst 7 à 8 Linjer til Redaktionsudvalget, og uagtet den efter Afsenderens Mening blev afsendt i rigtig god Tid,

nærmlig **Søndag**, fandtes den dog *ikke* optaget i det først der efter udkommende Nr. af »Typ.-Tid.«.

I *Mandags Middags* blev der ligeledes herfra afsendt en Meddelelse til Redaktionsudvalget med Anmodning om Optagelse (Referat fra Sammenkomsten her i Vejle den 28. Juni), og da denne ikke findes i det i Dag modtagne Nr. af »Typ.-Tid.«, maa man vel antage, at den er kommen for sent, tilmed da der ikke i Dag i Bladet efter vor Mening findes presserende Ting, for hvilke vor Meddelelse maatte holdes tilbage; der ofres jo endog en hel Side til Bogbinderne.

Det forekommer os, at begge de nævnte Meddelelser herfra — der var af en saadan Beskaffenhed, at det ærede Redaktionsudvalg ikke behøvede lang Tid til at overveje, enten de burde optages eller ej — var afsendt i saa god Tid, at de kunde have været optaget i det først udkommende Nr., naar ellers Pladsen tillod det, og vi tillader os derfor at stille oven nævnte Spørgsmaal.

Vejle, 10. Juli 1890. FLERE MEDLEMMER
Vejle Lokalforening.

Som Svar paa oven staaende skal vi henlede d'Hrr.s Opmærksomhed paa en lille Notits fra Red.-Udv., som af og til staar at læse i »Typ.-Tid.«, og i Følge hvilken alt Manuskript *»maa være os i Hænde senest Mandag Aften i den Uge, i hvilken det ønskes optaget i Bladet.«*

Men selv om vi modtager Manuskriptet i god Tid, er det jo ikke derfor afgjort, at vi kan skaffe Plads i første Nr. til alt det indkomne Stof, der til Tider — f. Eks. under de to sidste Felttog i Aarhus — har antaget ret store Dimensioner. I dette Tilfælde har d'Hrr. i Vejle dog berettiget Grund til at fremkomme med deres Forespørgsel; men Skylden ligger ikke hos os, da begge de omtalte Smaastykker er afsendt herfra til den mellem Red. i København og os aftalte Tid for Manuskriptets Indsendelse, og begge med Paategning om at skulle i første Nr. Det første Stykkes forsinkede Optagelse skylder sig — saa vidt vi erindrer — en Forglemmelse ved Ombrydningen, hvilket jo er tilgiveligt; men vi har ingen Anelse om, af hvilken Grund det lille Referat fra Sammenkomsten i Vejle ikke blev optaget i sidste Fredags-Nr., som af os forlangt; af Pladsmangel kan det næppe være, eftersom alt Manuskriptet, vi indsendte til det Nr., kun beløb sig til højst 30 Linjer.

Vi er vant til, at der af Red. i København bliver taget Hensyn til os — hidindtil har vi kun meget sjældent haft Grund til at beklage os —, og vi haaber, det maa vedblive at være saaledes.

RED.-UDV. F. PROV.

Angaaende det korte Referat fra Sammenkomsten i Vejle var ogsaa vi ikke saa lidt ked over, at de faa Linjer kom til at dele Skæbne med et lille Referat fra den københavnske Sangforenings Udflugt. Det viste sig først ved Ombrydningen af sidste (tredje) Side, at saa godt som alle smaa Notitser maatte gaa ud, skøndt de var sat, heriblandt en Meddelelse fra Svendborg. I Tiltro til, at d'Hrr. for en Gangs Skyld undskylder os, slutter vi os i højeste Grad til det af det ærede Provins-Redaktionsudvalg udtalte Haab. RED.

Alle Vegne fra.

Kongressen. Typografernes Hjælpekasser deltager og sender sin Formand, Hr. PETER JENSEN.

Sammenkomst i Vejle. Søndag den 28. Juni samledes ca. 120 Typografer med Damer fra Odense, Svendborg, Middelfart, Kolding, Fredericia, Vejle, Horsens, Silkeborg og Aarhus for efter Indbydelse af Vejle Lokalforening at festligholde Dagen i Vejle. Kl. 9 Form. ankom Deltagerne nordfra (Typografernes Sangforening fra Aarhus mødte mandstærk), og man sejlede saa med Dampbaaden til Munkebjærg, hvor Deltagerne syd- og østfra modtoges ved Toget. Efter at have besét de mange smukke Steder, som paa Munkebjærg findes i rigt Maal, og efter at være bleven fotograferet, sejlede man tilbage til Vejle Kl. 2½. Eftermiddagen tilbragtes i Grejsdalen, og Kl. 6 begyndte Fællesspisningen i Haandværkerforeningens Sal, ved hvilken holdtes en Mængde Taler og i det hele herskede en livlig og kollegial Stemning. Aftenen sluttede med Bal til Nattogenes Afgang. Der var til Festen skreven ikke mindre end 13 Sange.

Nyt Banner. For nogen Tid siden blev det enstemmig vedtaget paa en Generalforsamling her i Svendborg, at Lokalforeningen, som tæller en Snes Medlemmer, skulde søge at faa sig et Banner anskaffet. Et Udvalg blev nedsat og ved dettes Henvendelse til Byens Bogtrykkere og Redaktører, som hver især var rede til at bidrage med ikke saa smaa Beløb, er det nu lykkedes vor Lokalforening, i Forbindelse med et Kontingent af 10 Øre ugenlig, der afkræves hvert Medlem, at naa op til et Beløb, der tænkes at kunne være tilstrækkeligt til at bringe Banneret fiks og færdig. Banneret, der bliver broderet af Typografernes nærmest paarørende Damer, ventes at kunne blive færdig til d. 1. Oktober (»Dansk typ. Forening«s 10-aarige Fødselsdag). F. H.

En Del Arbejdsløse agter Tirsdag den 21. Juli at foretage en lille Fodtur til Skoven. Mødested »Trianglen« Kl. 10 pr.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 22. Hæfte udkommet.

Amerikas største Blad, »Newyork World«, har afskaffet Beregningen og bliver nu udelukkende sat paa visse Penge. Sætterne faar 4 Dollars pr. Nat à 8 Timer (fra Kl. 6 henholdsvis 7 Aften til Kl. 2 henholdsvis 3 Morgen) og har, da de ikke behøver at lægge af, Eftermiddagen fri. Aflægningen bliver udført om Dagen af dertil særskilt engagerede Folk, der erholder en Ugeløn af 21 Dollars. Med denne nye Ordning er Sætterne, paa faa Undtagelser nær, tilfreds. I Beregning fortjente de 5 indtil 6 Dollars pr. Dag; men saa havde de 12—14 Timers meget anstrængt Arbejde.

Det frivillige Fond.

Indtægt.		*Udgift.*	
Kassebeholdning	0.24	4 Portioner à 1.00	4.00
Roms Personale	2.00	1 do. à 0.73	0.73
Fra Juleuddelingen	2.49		
	Kr. 4.73		Kr. 4.73

3. Juli 91. G. CLAUSEN.

Revideret 5. Juli 91.
H. SUNDSTRØM. V. C. BERG

Stiftelsesfesten den 21. Juni 1891.

Indtægt.		*Udgift.*	
Billetsalg	130.20	Leje af Lokale	40.00
Balbaand	81.65	Illumination	20.00
		Flagdekoration	15.00
		Musik	42,00
		Tryksager (Programmer og Billetter)	12.00
		Teatret (Assistance, Kostumering o. s. v.)	9.96
		Servering	10.45
		Forskelligt (Balbaand, Sløjfer etc.)	6.44
		Assistance ved Indgangen	10.00
		Overskud	46.00
	Kr. 211.85		Kr. 211.85

14. Juli 91. G. CLAUSEN,
Kasserer.

Revideret d. 14. Juli 91. Stemmer med alle Bilag.
V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

Paa given Foranledning meddeles, at alle Meddelelser, Artikler o. s. v., som ønskes optagne i »Typ.-Tid.«, maa sendes til Redaktøren senest Tirsdag Aften Kl. 9. Artikler fra København maa (til Redaktionens Efterretning) være undertegnede med Navn.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

afholder **den ordinære halvaarlige Generalforsamling** *Søndag den 26. Juli* **Kl. 10** *Form. paa Wodrofflund.*

Foreløbig Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Biblioteket. 4. Fastsættelsen af Kassererens Løn. 5. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne.

Private Forslag, som ønskes behandlede, maa indgives til Styrelsen senest 8 Dage forinden Generalforsamlingen. Denne er beslutningsdygtig uansét de mødendes Antal.

Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskellige Inkassatorer paa Trykkerierne at indsende til Formanden, Nybrogade 12, i forseglet Konvolut senest Mandag d. 27. Juli Kl. 5.

Forhandlingerne begynder aldeles præcis Kl. 10, uansét de mødendes Antal, og sluttes ligeledes aldeles præcis Kl. 1, uansét om Forhandlingerne og Dagsordenens forskellige Punkter er tilendebragt. Styrelsen tror ved denne Ordning, at have efterkommet Flertallets Ønsker, gaaende ud paa at forkorte Foreningens Generalforsamlinger saa meget som muligt. Talrigt Møde forventes. STYRELSEN.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

De til Understøttelse berettigede Arbejdsløse bedes direkte at henvende sig til Kassereren i Morgen, Lørdag, i Stedet for som sædvanlig hos Formanden.

Det til i Aften indvarslede Fællesmøde med »Ny typogr. Forening«s Styrelse afholdes Søndag Kl. 1 paa Wodrofflund. Formanden.

Bortrejste: 1231, CHR. LUDVIG MORTENSEN. 845, HENRIK F. P. HANSEN.

Reservefondet. Ved en Trykfejl i Nr. 27, der ogsaa gaar gennem Hovedsummen, er Kr. 6.65 — lagt til Kr. 543.40 — blevet Kr. 550.40 i Stedet for *Kr. 550.05*, der udgør den overgaaede Kassebeholdning. I den Anledning bliver Hovedsammentællingssummen i samme Nr. 269.65 i Stedet for Kr. 270.00, og i Nr. 28 Kr. 292.55 i Stedet for Kr. 292.90. Paa Grund af de fleste af de i denne Uge ydede Bidrags for sene Indbetaling fra Budets Side vil Offenliggørelsen først komme i næste Nr.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadte: Ringsted (Folketid.) CHRISTIAN LUDVIG MORTENSEN (Den typ. Foren., 1231). Viborg, JOH. SCHMIDT (Unterst. Deutsch. Buchdr., 392), sidst arbejdet i Varde. Stubbekjøbing, 528, H. CHR. JØRGENSEN, sidst arb. i Stege. Aarhus (Odder), 152, EMIL NIELSEN, sidst arb. i Silkeborg.

Bortrejste: Aarhus, C. L. PETERSEN* til Horsens i Plads. Horsens, 258, W. PETERSEN til Vejle. Nyborg, 207, S. H. SØRENSEN til Odense, arb. Slagelse (Korsør), 656, NIELS THOMAS JENSEN til Rønne i Plads.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Offenligt Møde

for Kvinder, der ere beskæftigede ved Bogbinderi og beslægtede Fag, afholdes *Tirsdag den 21. Juli, Kl. 8½* i Haandværkerforeningens Sal, Kronprindsensgade 7, Stuen. Virk for talrig Tilslutning.

Søndag den 2. Avgust Fællestur til Roskilde. Nærmere Bekendtgørelse følger.

Medlemmerne maa nødvendigvis sikre sig Billetter til Ekstratoget ved bindende Tegning paa en Liste paa Mandag.

D'Hrr. Lokalformænd for Afdelinger af »Dansk typ. Foren.« i Provinserne, særlig Sjælland, anmodes venligst at opgive Adresser paa Bogbindersvende i Provinserne, og om muligt virke for Tilslutning fra Bogbindernes Side til et Fagmøde, der agtes afholdt i Roskilde samtidigt med Fagforeningernes Fællestur d. 2. Avgust. Oplysning om Adresser bedes venligst tilsendt C. SØRENSEN, Graabrødretorv 5, 2.

* Lokalformanden meddeler, at Grunden til, at Medlemsnumret ikke kan angives, er Faktor BERGMANNS Tilbageholden af Lokalforeningens Bøger!

Fortegnelse over Medlemmerne i Dansk typografisk Forening d. 5. Juli 1891.

Lokalforeningernes Formænd er betegnede med en Stjærne foran Navnet, Principalerne er tilføjede (P), Syge (S), Arbejdsløse (A) og Militære (M).

Aalborg (45).
Filial: **Løgstør.**
368 Andersen, N. P.
409 Bang, Aug.
416 Brockmann, J. P.
404 Burmester, Wilh.
411 Christensen, Alfr.
410 — N. L.
352 — P.
26 Fischer, K. E.
357 Frandsen, Thyge.
402 Gjerum, Louis.
222 *Gundersen, Martinus.
403 Hansen, J. M.
417 — J. P. (P)
418 — N. Chr.
420 Jepsen, Chr.
609 Johansen, L. G.
361 Jørgensen, N. P.
581 Kloster, J. A.
649 Kristensen, C. H.
621 Larsen, Axel, Løgstør.
405 — A. C.
246 — A. Joh.
360 — C. S.
407 — Laur.
647 — O. L.
371 — Valdemar.
353 Lautherborn, A. F.
358 Lempke, L.
355 Madsen, Th.
421 Møller, Jens (A).
324 — J. C. (M)
676 Nielsen, Anders, Løgstør (A).
622 Nielsen, Leander.
356 Odense, Chr. G.
369 Olsen, O. M.
425 Olsson, Ludv.
423 Pedersen, Peder.
351 Petersen, S. P.
359 Rasmussen, O.
362 Schwartz, A.
422 Schølin, Carl.
424 — Em.
406 Sørensen, Chr.
419 Tobiesen, Chr.
490 Wartenberg, Vilh.

Aarhus (26).
Filial: **Odder.**
Andersen, Chr.
— Th.
Bentzon, A. E.
Christensen, Carl.
Christiansen, P.
Clausen, August.
Hald, Jesper.
*Hansen, O. V.
Holst, J. P.
Jensen, Harald (P).
— P.
Langmack, J.
Lind, H.
Lund, Joh.
Nielsen, A. M.
152 — Emil, Odder (A).
Nielsen, S. Leth-.
Olsen, O. Møller-, Odder.
Petersen, C. L. (A).
— C. N.
408 Paulsen, Otto.
Rasmussen, L.
Simonsen, M.
Stecker, J. F.
Sørensen, S.
Timm, Carl.

Assens (6).
389 Clausen, C. F.
390 *Jensen, C. W.
388 Karup, Engsig- (P).
365 Kofoed, P. C.
366 Lucas, W.
367 Spilcker, O.

Esbjerg (4).
363 Hein, C. C. (A).
38 Jørgensen, H. (M).
463 Lund, Jens (P).
538 *Rotheisen, J.

Faaborg (7).
384 Andersen, C. J.
Christensen, C. J.
Deichmann, L. B. (P).
Larsen, S. G.
385 *Petersen, F. L. R.
387 — N. J.
386 Rasmussen, J.

Fredericia (12).
372 Christensen, Jac. (P).
376 Hansen, J. H. M.
80 Haüser, A. H. (M).
633 Henningsen, F.
6 Jensen, Oluf.
38 Jørgensen, Harald (M).
392 — Joh. J.
610 Mathiasen, N. C.
448 Skyttegaard, Th.
120 Sørensen, J. P. (M).
374 *Thomsen, Th.
466 Toft, M. E. (M).

Frederikshavn (4).
477 Boysen, Peter V.
325 *Heidmann, Niels J.
626 Kessler, AdolfChr. Aug.
334 Sørensen, Chr. Peter.

Helsingør (12).
641 Bøttcher, F. W.
400 Bünner, H.
569 Eskildsen, Edv.
349 — Emil.
399 Eilersen, Povl (M.)
570 Hendriksen, Georg.
639 Herlufsen, E.
637 Hammerlund, G.
394 *Jørgensen, Carl.
393 Larsen, Chr.
95 Lundgren, E. O.
640 Mathiesen, Edv.

Herning (3).
Nielsen, Th. (P).
*Rasmussen, J. P.
Thomsen, Th.

Hillerød (16).
Filialer: **Frederikssund** og **Hørsholm.**
335 Andersen, Joh.s
336 Berg C. (P).
337 Claudi, Chr.
338 Christophersen, R.
348 Frederiksen, H. P., Hørsholm.
339 *Hansen, L.
340 — N.
341 Hanson, Chr. (P).
686 Jørgensen, S.
342 Lund, H.
688 Larsen, S., Frederikssund.
346 Nielsen B., Frederikssund.
343 Nielsen, H. C.
344 Olsen, Edv.
345 Pheifer, V.
685 Petersen, Chr.

Hjørring (13).
332 Andersen, F. E.
323 Berschcke, W. L.
Carlsen, Wilh. (P).
584 *Christensen, Chr. P.
322 Glotz, Carl.
321 Helmig, Jul.
7 Henriksen, V.
328 Jensen, Chr. S.
682 Jørgensen, Th.
Johansen, O. Chr. (S).
327 Nielsen, N. J.
564 Rask, N. P.
699 Simonsen, Vald.

Holbæk (22).
Filial: **Nykjøbing S.**
525 Andersen, Lars P.
81 — Ludv.
320 *Bigum, Jul.
315 Christensen, Carl.
48 — Emil.
316 Faxholm (P)
678 Hansen, H. Chr.
218 — Ulrik.
311 Jacobsen, Chr. M., Nykjøbing.
314 Jacobsen, J. P.
317 — M. Chr.
681 Larsen, P. Chr.
318 Nielsen, Carl.
588 — Fr.
679 Olsen, Wentzel.
309 Petersen, H. L. (A).
526 — N. L.
313 Rasmussen, Chr.
310 Rolsted, N. P.
160 Utke, Sofus.
565 Sunddahl.
308 Sørensen, Jac., Nykjøbing.

Holstebro (6).
Filial: **Lemvig.**
299 Hestbech, M. S., Lemvig (P).
300 Holm, P.
301 Jensen, C.
303 *Kjærsgaard, C. F.
521 Sørensen, A.
305 Welsch, V. F. (P).

Horsens (22).
281 Bachhausen, A. (P).
283 Christensen, O. P.
284 Dahlsen, Fr.
285 Daugaard, R. P.
286 Fogh, H. (P).
539 Friis, A.
191 Gjernyx, H.
287 Hansen, Andr.
288 — C.
289 Hjorth, N.
290 Jensen, J. Chr.
291 Jørgensen, Arnold (P).
292 Larsen, L. P.
293 *Lassen, Thorvald.
294 Marott, E. (P).
642 Nielsen, P.
592 Pedersen, R. C.
258 Petersen, W.
431 Pødenphant, F. Aug.
391 Sonnenborg, V.
297 Walther, Th.
298 Winther, L. P.

Kallundborg (10).
273 Carlslund, A.
270 Frandsen, Rasmus.
566 Gullberg, C. A.
*Hansen, Vilhelm.
276 Holte, Fr.
272 Jensen, Ludvig.
278 Jensen, Oluf.
261 Nielsen, Chr.
577 Ostenfeldt, Alfred.
277 Sørensen, P.

Kolding (34).
Andreasen, A.
497 Christiansen, H.
514 Fønss, R.
498 Groth, F.
37 Hansen, J. A.
505 Hvidtfeldt, P.
495 Jepsen, J.
502 Jørgensen, Florian.
503 — Konrad (P).
513 Knudsen, C.
561 Korsbang, H. R.
615 — Jens.
509 Kønig, Fritz.
499 Lund, P. P.
50 Lomborg, Fr.
580 Madsen, Erik Larsen.
510 Møller, B. (P).
496 Nielsen, N. P.
506 Petersen, Torkild.
517 — Ulrik.
512 Raben, H. P.
227 Rasmussen, C. L.
601 — E. H.
493 — H. F.
507 *Schjern, Martin.
364 Schmidt, S.
516 Sjodt, H. (P).
491 Sørensen, Enevold (P).
520 — K. H. (A).
692 Terkelsen, Rogate.
511 Thuesen, Th.
504 Warberg, H. P.
515 Weiss, Fred. (P).
508 Wittrog, C.

Køge (8).
262 Andersen, A. P C. (M).
54 — Rasmus.
264 Frantzen, Joh. P.
265 Jensen, V. F.
266 * — Louis.
595 Jørgensen, Hans.
Madsen, Carl Adolph.
268 Svarre, Søren (P).

Maribo (5).
17 Albrecht, Joh. Julius.
235 Hansen, H. Chr.
216 Henriksen, H. P.
217 *Petersen, Henrik.
646 Sandau, Valdemar.

Middelfart (9).
254 Eriksen, P. L. (P).
256 Gemynthe, H.

635 Hansen, Hans Peter.
373 Holst, Chr.
255 Johansen, S. Enevold.
253 *Madsen, Cl., Kapt. (P)
603 Rosendahl, Holger Christensen-
519 Skou, H. Madsen-
36 Sørensen, C. Berthelsen-

Nakskov (8).
617 Andresen, F. V. P.
594 Clemetsen, Vilh.
249 Hansen, Alfred (P).
527 Madsen, N. Chr.
250 *Nielsen, Bernh.
252 Pedersen, Joh. (P).
251 Petersen, N. Th. (P).
241 Rydahl, Chr.

Nyborg (6).
225 Fich, Carl.
221 Findling, August.
215 *Jørgensen, Ernst Lauritz.
223 Kryger, Carl.
60 Petersen, Jul. Fred. Chr. (M).
383 Sørensen, Hans Møller- (M).

Nykøbing F. (8).
113 Christiansen, L. P.
279 Gunnarsen, A. B.
114 Jensen, H. P.
112 Jordan, Aage (P).
528 Jørgensen, H. Chr. (A).
120 *Kristiansen, Karl.
245 Nielsen, Chr. W.
653 Rasmussen, O. F.

Nykøbing M. (4).
157 Bardrum, Sofus.
161 Fog, Henrik (P).
302 Jensen, Frederik.
159 *Lumbye, Fred. C. C.

Næstved (19).
239 Andersen, V.
280 Bache, M.
596 Christensen, C. E.
533 — P.
240 Hansen, Hans.
234 * — Henrik.
532 — Lauritz (S).
242 Høyer, Knud.
238 Ihlemann, V.
695 Jensen, J. R.
102 — O.
10 Johansen, C.
534 Kristensen, A. M.
230 Matzen, L.
232 Olsen, Ludvig.
231 — Otto.
228 Petersen, Regnar (P).
229 — Viktor.

Odense (59).
165 Andersen, Jul.
199 Berg, Carl.
472 Bertelsen, Th.
482 Christensen.
200 Christensen, C. J.
697 Clausen, J.
181 — Niels.
164 Dister, C. J.
Dreyer, J. C. (P).
176 Eppler, J. C.
542 Güth, Carl E.
197 — Chr.
166 Hansen, Louis.
188 — P. (M).
201 Hildebrandt.
172 Ibsen, Jul.
190 Jensen, Otto (M)
169 — P.
171 Jeppesen, N.
175 Jørgensen, L.
— R.Chr. (M)
183 Larsen, Fr.
189 Madsen, L.
195 Martens.
Milo, Chr. (P).
168 Nielsen, Chr.
543 — Ditlev.
198 — Gustav.
203 — H.
179 — H. P. F. (M).
210 — N. C.
237 Olsen, Mar.
— Vilh. Fr.
614 Peirath, Johan (M).
192 Petersen, Anthon.
194 — Chr.
184 — H. S. M.
547 — Jens.
209 — Koustrup-
170 — N. Chr.
196 — Vilh.
180 Poulsen, F.
236 Preuss, Eug.
193 Prøvensen.
178 Rasmussen, Chr.
185 — F.
167 — H.
75 — J. E.
208 — L. D. (M).
546 — N. Chr.
540 — W. (M).
174 Schou, L. P.
545 Studt, P. Chr.
173 Søfeldt, J.
207 Sørensen, S. H.
Thillerup, Th. (P).
206 *Tiedje, Alfred.
Welblund.
548 Wils, L. H. V.

Randers (27).
Filialer: **Grenaa** og **Hobro.**
632 Abrahamsen, J. L.
128 Andersen, Chr.
Andresen, Vald.
132 Bang, P. H. L.
126 Becher, H.
141 Berg, Chr. E.
138 Christensen, A.
125 Clausen, W.
146 Dahlgaard, M.
137 Enevoldsen, P.
139 Hansen, Hans.
142 — M. L.
148 — N. H.
607 Holtzemann, Sophus.
134 Jacobsen, Rud.
143 Jochumsen, A.
140 Kessler, A. S. O.
136 Nielsen, Chr. (P).
129 Petersen, Chr.
131 * — Jørg.
144 Rasmussen, C. Ad., Habro.
130 Rye, C. J. (P).
133 Sørensen, Anton.
149 — Carl.
696 Westermann, A.
135 Voldum, A.
145 Ungermann, J.

Ribe (3).
122 Andersen, C. A. F.
123 *Heise, Ernst.
124 Hunderup, Ivan.

Ringkøbing (6).
119 Christiansen, O. H.
116 *Hansen, Rud.
664 Høxbro, A.
608 Kruse, H. P Hansen-
574 Madsen, M. C.
117 Mikkelsen, H.

Ringsted (8).
105 Andersen, M.
586 Frederiksen, F. C.
112 Hansen, Esben.
260 Janns, C.
111 *Johansen, S. K.
110 Nielsen, H. Chr.
585 Petersen, J. P.
106 Sørensen, Angelius.

Roskilde (9).
103 Andersen, Herman.
571 — William.
101 Hansen, Frits Chr.
98 — Marius.
100 *Nielsen, Knud.
597 — Martin.
593 Petersen, Hakon.
99 — Hans.
651 — Jens.

Rudkøbing (6).
Hintze, Oluf Rye.
Høeg, F. L. C.
*Høgsted, Hugo.
Madsen, Chr. M.
Petersen, E. Rottwitt-
Rasmussen, Carl.

Rønne (7)
Hansen, K.
Jacobsen, H. P.
Nielsen, L. A.
Petersen, Fritz.
Smidt, M. M. (P).
*Steensen, F. L.
395 Therkildsen, Fr. C.

Silkeborg (5).
Bentzen, J. F. M.
Faaborg, J. P.
Hansen, Chr.
*Petersen, J. L.
Stampe, S.

Skanderborg (6).
121 Frandsen, M. P.
12 *Hansen, H. J.
115 — S.
11 Jensen, Rud.
Jørgensen, O. H. (P).
13 Lemos, V. de

Skjelskør (11).
619 Andersen, Alb. Vilh.
556 Christensen, N. P.
655 Hansen, Jacob Adolf.
243 * — Niels Peter Chr.
629 Jensen, Ch. Hjalm.
627 Larsen, Wm. (P).
654 Nielsen, Iver.
108 Petersen, Lorentz.
118 — N. Chr.
553 Stahl, Hans Herm.
228 Thomsen, Th.

Skive (5).
158 Christensen, Josef P.
1 Frederiksen, A. Th.
2 Jensen, A.
3 — L. (P).
4 *Larsen, Carl.

Slagelse (16).
Filial: **Korsør.**
82 Abrahamsen, W.
557 Andersen, Th.
83 Clasen, J. V. (M).
84 Hansen, F. Otto.
109 — H. Chr.
377 Honoré, H. A.
658 Jensen, Niels Thomas, Korsør.
92 Melberg, Em. G., Korsør.
87 Nielsen, Chr.
113 — Julius.
88 Olsen, Anthon.
89 — Carl.
90 — C. O.
559 — Julius.
91 * — Olaf E.

Sorø (4).
Haüser, F. (P).
79 *Lindballe, Jørgen.
78 Lindboe, V.
Røder, Chr. (Arbejdsinvalid).

Stege (6).
Filial: **Præstø.**
598 Christensen, C. H.
156 Hansen, P. A.
155 — P. L., Præstø.
153 Ingvorsen, C. F., —
528 Jørgensen, Hans Chr. (A).
154 *Larsen, Joh.s.

Stubbekøbing (3).
51 Mørup, Niels.
55 *Petersen, H. J.
Slengerik, C. (P).

Svendborg (26).
Filial: **Ærø.**
58 Anderschou, Heinr. C.
77 Andersen, F. H., Ærø (P).
74 Assam, Jens (P).
226 Behrends, Andr. Joh.s.
665 Bondegaard (P).
72 *Ditlefsen, H. P.
73 Frandsen, C. L. O., Ærø.
666 Hansen, Alex., Ærø.
52 — Carl Chr. Georg.
62 — Edv. Emil Peter.
63 — Fedder, H. H.
380 — H. P.
64 — Marius.
600 — Rasmus Chr.
61 Høgfeldt, Harald.
65 Jensen, Carl Fred. Vilh.
70 Jensen, Søren.
68 Johansen, J. P.
604 Jørgensen, Vogel- (P).
53 Kristensen, Karl K. E.
602 Lang, Salomon.
523 Lund, Martin.
69 Madsen, H. Chr.
462 Nielsen, Rasmus.
59 Petersen, Johan.
67 Sonnenborg, C. C. A.

Thisted (10).
45 Aaberg, M. (P)
205 Andersen, J. P.
42 *Behr, Alb.
537 Berg, O. P.
475 Dahl, H.
643 Frostholm, Niels.
43 Ludvigsen, Jul.
644 Møller, Chr.
47 Rasmussen, Alfr.
46 — Henrik (P).

Varde (10).
*Brendstrup, V.
32 Bølling, M., Enkefrue (P).
40 Eichhardt, L.
35 Fich, F.
247 Hansen, H. C.
33 — H. P.
579 Hviid, J. (S).
656 Nielsen, Mathias.
269 Petersen, J.
39 Stæhr, Chr.

Vejle (10).
23 *Frederiksen, M.
17 Henriksen, N. Chr.
Hertz, Wilh (P).
19 Jonassen, J. P.
18 Nielsen, Jens.
21 — Jens Chr.
625 Petersen, P. C. B.
147 Randa, L. Chr. Edv.
22 Rasmussen, J. Alb.
630 — R. Chr.

Viborg (13).
25 Andersen, M.
29 Ehlert, Chr.
30 Gottschalk, C. C.
591 Jensen, Chr.
590 Marquard, G.
659 Møller, A.
445 * — Fred.
31 Nielsen, J.
623 Petersen, N. P. (M)
589 Rasmussen, J. Schmidt, Johannes.
296 Sørensen, A. (M).
27 — Th.

Rejsende:
Jørgensen, H. C.
Siiger, H. F.

Udmeldte:
Middelfart: 257, Madsen, D. Lichtenberg (P).
Aarhus: Andersen, H. Chr. (P); Elmqvist, K., Enkefrue (P); Mahs, Johs. Fred., samt *de 50* (se »Typ.-Tid.« Nr. 26, 26. Juni).

Udslettede:
Kolding: 560, Ole Petersen (paa Grund af Bedrageri over for Foreningen).
Roskilde: Hansen, Peter Chr. (paa Grund af Restance).

Døde:
Aalborg: 401, Hougaard, Elias, 20 Aar.
Aarhus: Jensen, A. Thyregod- 22 Aar.
Aarhus: Knudsen, L., 36 Aar.
Horsens: 295, Rosenstand, Ulrik, 51 Aar.
Kolding: 492, Brehmer, J. H., 33 Aar.
Thisted: Jensen, Povl, 19 Aar.

Foreningens Medlemsantal var den 5. Juni **561**. Der er i Aarets Løb udslettet 2, udmeldt 54 og døde 6. De rejsendes Antal var i Dagene 3.—5. Juli 3. I Aarets Løb er Lokalforeningen i *Præstø* ophævet, medens ny Lokalforeninger er oprettede i *Frederikshavn* og *Skjelskør*. Lokalforeningernes Antal er nu **45**.

Kolding, den 12. Juli 1891.

H. F. RASMUSSEN,
Fmd.

Den typografiske Forenings Regnskab for 1. Halvaar 1891.

Indtægt.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	2628	28
Medlemsbidrag	1619	57
Indskud	69	50
Laan-Afdrag	36	92
Bergs Gælds-Afdrag	36	2
Biblioteket	19	18
Julefesten den 21. Decbr. 1890	50	38
Dansk typ. Foren.: 1/2 af Udg. til Typ.-Tid. for 2. Halvaar 90 599.64		
do. 1/2 - - - do. - 1. Kvartal 91 275.26		
	874	90
Ny typ. Foren.: 1/3 af Udg. til Tarifkommissionen for 1. Kvartal 1891	24	86
Forskelligt (Portoindt., Salg af Statistiker og Bogtrykkerdagens Forh.)	2	69
Renter	108	15
Kr.	5470	45
Rejsekassen.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	1367	16
Medlemsbidrag	1079	69
Laan-Afdrag	24	59
Bergs Gælds-Afdrag	23	99
Dansk typ. Forening: Ref. Rejsehjælp for 1. Kvartal 1891	38	66
do. Tilbagebetalt for megen Ref. f. 1890	3	96
do. 1/3 af Udg. i Anledning af Gensidighedskontrakten	5	68
Ny typ. Forening: 1/3 af Udgift. — —	5	68
do. 3/10 - - til udenlandske Rejsende i 1. Kv. 1891	2	70
Kr.	2552	11
Arbejdsløshedskassen.		
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	1361	70
Medlemsbidrag	1079	69
Laan-Afdrag	24	59
Bergs Gælds-Afdrag	23	99
Ny typ. Forening: 3/10 af Udg. til Arbejdsanvisningskontoret for Januar Kvartal 1891	40	3
Kr.	2530	»
Reservefonden.		
Understøttelsesfondens Formue	440	74
Frivillige Bidrag	27	95
Overskud fra Maskeraden d. 22/2 1891	75	71
Renter	5	65
Kr.	550	5

Udgift.	Kr.	Øre
Hovedkassen.		
Faste Understøttelser (4 Enker)	51	»
Lokaleleje	25	»
Tryksager	44	»
Tarifkommissionen	80	60
Biblioteket	81	65
Striden i »Demokraten«, Aarhus (Rejse og Telegrammer)	27	20
Unterst. Deutsch. Buchdr.s Generalforsamling i Berlin (Rejse og Telegr.)	52	28
Forskelligt (Papir, Stempelreparation, Kopiapparat, Indbetalingsfejl)	10	61
Administration	38	66
Formandshonorar	75	»
Kassererhonorar	150	»
Budløn	192	»
Typ.-Tid. (1/2 af Udg. tilf. Dansk typ. Foren.) for 1. Kv. 91 = 550.53		
do. (— - do.) for 2. Kv. 91 = 567.71		
	1118	24
Kassebeholdning	3524	21
Kr.	5470	45
Rejsekassen.		
Medlemmer af Den typografiske Forening	66	»
do. - Dansk typografisk Forening	205	»
do. - Norsk Centralforening	6	»
do. - Svenska Typografförbund	9	»
do. - Tyske Foreninger	78	»
Dansk typ. Forening: Refusion af Rejsehjælp for 2. Halvaar 1890	25	68
Gensidighedsudgifter	17	4
Tryksager & Bogbind (Rejsebøger)	158	75
Kassebeholdning	1986	64
Kr.	2552	11
Arbejdsløshedskassen.		
1 Medlem à 60 Dage, 1 à 50, 2 à 49, 2 à 45, 1 à 42, 1 à 40, 2 à 35, 1 à 34, 4 à 28, 2 à 21, 1 à 19, 1 à 14, 1 à 13 og 3 à 7	705	»
Arbejdsanvisningskontoret	230	92
Kassebeholdning	1594	8
Kr.	2530	»
Reservefonden.		
Wienerstrejken	300	»
Kassebeholdning	250	5
Kr.	550	5

Status den 30. Juni 1891.

Aktiva.

Kassebeholdning:		
I Sparekassen	Kr. 6837 56	
I Kontanter	- 267.37	
Reservefonden	- 250.05	
do. Stiftelsesfesten den 21. Juni 1891	- 46.00	
	Kr. 7400.98	
Diverse Debitorer:		
Dansk typ. Foren., Typ.-Tid.s Udg. for Nr. 10—22 inkl.	Kr. 283.86	
Ny typ. Foren., 1/3 af Udg. til Tarifkomm. f. April Kvart.	- 2.92	
do. 3/10 - - - udenl. Rejsende do.	- 25 20	
do. 3/10 - - - Arbejdsanvisningsk. do.	- 29.25	
Restancer for 1889	- 5.80	
do. - 1890	- 8.30	
do. - 1. Halvaar 1891	- 58.50	
En Inkassator undladt at indbetale	- 20.65	
Biblioteks-Mulkter	- 12.44	
Laantagere	- 538.89	
Brødrene Berg	- 1425.00	
Bergs Bo	- 28.00	
	Kr. 2438.81	
12 Andele i Social-Demokraten	- 144.00	
Diverse Inventarium	- 1125.00	
	Kr. 11108.79	

Passiva.

Diverse Kreditorer:		
Typ.-Tid., Status-Underbalance d. 30/6 91 (Halvdelen)	Kr. 30.39	
Udenlandske Fagskrifter	- 3.15	
Kongressen den 15, 16. og 17. August 1891	- 18.40	
Tryksager	- 4.75	
	Kr. 56.69	
Formue den 30. Juni 1891	Kr. 11052.10	
	Kr. 11108.79	

Medlemsantallet den 30. Juni 1891 var 471. — En Fortegnelse over udslettede Medlemmer vil komme i næste Numer.

Den 3. Juli 1891. G. CLAUSEN, Kasserer.

Revisionsbemærkning.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og fundet stemmende med Bilag og Kassebog, saa vel som med »Den typ. Forening«s øvrige Regnskabsbøger. Kassebeholdningen til Stede, idet Revisionen den 9. Juli fandt i Behold Kr. 7053.59.
Der var fra 1.—9. Juli udgivet mere end indkommet - 51.34.

Summa Kr. 7104.93 er lig den samlede Kassebeholdning for de tre Kasser.

I Status er opført »En Inkassator undladt at indbetale« Kr. 20.65. Revisionen har indgivet Forslag til Styrelsen til Behandling paa Generalforsamlingen om Udelukkelse af vedkommende, samt i øvrigt Forfølgelse i Henhold til Lovenes § 10, sidste Punktum.

Halvaaret har for de tre første Kassers vedkommende bragt et kontant Overskud af Kr. 1747.79, hvoraf Afdraget paa »Bergs Gæld« har været Kr. 84.00, paa de øvrige Laan Kr. 86.10. Da endvidere Reservefondens Kapital i Løbet af Halvaaret er overgaaet til Den typ. Forening, udgør det samlede Overskud saaledes Kr. 1997.84. — I Status er udeladt Posten »Refusion af Rejsehjælp« paa Grund af manglende Oplysning fra »Dansk typ. Forening«.

København, d. 9. Juli 1891. V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

Regnskab over Typograf-Tidende for 1. Halvaar 1891.

Indtægt.	Kr.	Øre
Abonnement	193	91
Annoncer	181	4
Forskelligt (Salg af Typ.-Tid.)	5	48
Dansk typ. Forening har betalt for Januar Kvartal 275.26		
do. skal udrede for April — 283.86		
	559	12
Den typ. Forening har betalt	559	12
Kr.	1498	67

Udgift.	Kr.	Øre
Bladets Trykning (49—22)	1145	94
Redaktionshonorar (1—19 og 24—26)	88	»
Indenbys Forsendelse	104	38
Udenbys do.	93	40
Ekspeditionshonorar	40	»
Budløn	16	»
Administration	4	60
Forskelligt (Nytaarsducører, 1 Abonnements- og 2 Distributionsbøger)	6	35
Kr.	1498	67

Status den 30. Juni 1891.

Aktiva.

Diverse Debitorer for Annoncer for 1. Halvaar 1891	Kr. 60.76	
do. - Abonnem. - do.	- 110.61	
Underbalance	- 60.78	
	Kr. 232.15	

Passiva.

Bladets Trykning (Nr. 23—26)	Kr. 232.15
	Kr 232.15

Den 3. Juli 1891. G. CLAUSEN, Kasserer.

Dags Dato revideret og fundet stemmende med Bilag og Kassebog.

København, den 9. Juli 1891. V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

Regnskab over Wienerstrejken.

Aalborg Lokalf. (3 Bidrag)	25.54
Aamodts Personale (5 B.)	8.25
Adresse-Avisens (4 B.)	29.64
do. ved J. W. Jensen (3 B.)	8.75
Aftenbladets (3 B.)	8.60
Allers (6 B.)	26.58
Assens Lokalf. (2 B.)	3.75
Avisens Pers. (5 B.)	16.75
Bagges (6 B.)	23.19
Birchs (2 B.)	5.00
Bladsættere, nogle (3 B.)	16.95
do. 24 (1 B.)	7.80
Bordings (6 B.)	43.88
Calberg sen.s (2 B.)	1.00
Carlsens, W. (2 B.)	2.00
Centraltrykkeriets (4 B.)	11.75
Cohns, J. (6 B.)	18.71
Cohens, N. (5 B.)	35.00
Dagbladets (5 B.)	24.65
at overføre	317.79

Overført	317.79
Demokraten, Aarhus, 7 Sættere og P. Sabroe (3 B.)	13.25
Eksprestrykkeriets (6 B.)	6.05
E. R. (1 B.)	0.50
Ferslew & Co.s (2 B.)	0.75
Fjeldsøes (1 B.)	1.00
Frederiksb. Amts Av. (4 B.)	4.00
Fredericia Lokalf. (3 B.)	9.75
Græbes Pers. (5 B.)	37.32
Helsingørs Lokalf. (2 B.)	5.75
Henriksens Pers. (2 B.)	4.80
Hoffensbergs (3 B.)	4.75
Hogreffe (3 B.)	1.50
Holbæk Lokalf. (4 B.)	17.00
Holms, Axel, Pers., (4 B.)	2.18
Hornums, Brdr. (3 B.)	5.00
Jordans, (5 B.)	8.61
Jørgensen & Co.s (6 B.)	24.15
Jørgensen, L. A. (1 B.)	1.50
at overføre	465.65

Overført	465.65
Kallundborg Lokalf. (3 B.)	9.30
Kihl, H. P. Hansen (2 B.)	1.30
Kolding Lokalf. (3 B.)	33.26
Køge (2 B.)	2.57
Lazarus Pers. (3 B.)	3.70
Lunos (4 B.)	8.80
Madsens, Laur. (6 B.)	4.80
Maribo Lokalf. (2 B.)	5.50
Møller & Thomsens Pers. (6 B.)	21.05
Nationaltidendes (6 B.)	13.55
Nielsen, L. A. (2 B.)	1.00
Nielsen & Lydiches (5 B.)	28.10
Næstved Lokalf. (1 B.)	6.35
Odense do. (1 B.)	10,00
O. & G. (2 B.)	2.00
Olsens, O. C. & Co. (6. B.)	27.00
Petersens, P. (1 B.)	50
Philipsens, Ferd. (3 B.)	4.80
at overføre	649.23

Overført	649.23
Politikens (6 B.)	82.17
Qvists Sættere, Trykkere og 1 Kvinde (3 B.)	5.43
Rasmussens & Olsens (6 B.)	12.10
Reservefonden	300.00
Ringkjøbing Amts Av. (1 B.)	1.00
Ringsted Lokalf. (1 B.)	5.00
Roms, N. C. Pers. (3 B.)	3.55
Sievertsens (1 B.)	3.00
Skjelskør Lokalf. (2 B.)	5.00
Slagelse do. (1 B.)	11.00
Svendborg do. (4 B.)	16.92
Thieles, 3 gl. Foren.s Medl. (3 B.)	4.25
—3— (2 B.)	2.50
Triers (4 B.)	36.30
Truelsens (6 B.)	11.80
Trykkerforeningen	100.00
Valentin & Lunds (3 B.)	17.07
	1266.32

	Kr.	Øre
Indkommet ialt	1266	32
Kr.	1266	32

	Kr.	Øre
Afsendt i Følge Postkvittering af 19/5 91	300	»
Porto og Anvisning	3	07
— Postkvittering af 29/5 91	200	»
Porto og Anvisning	2	17
— Postkvittering af 10/6 91	356	80
Porto og Anvisning	3	61
— Postkvittering af 20/6 91	395	52
Porto og Anvisning	4	15
En Rest*, der gaar til Reservefonden	1	»
Kr.	1266	32

Kjøbenhavn, den 14. Juli 1891.

G. CLAUSEN,
Kasserer.

Revideret d. 14/7 91.

V. C. BERG H. SUNDSTRØM.

* Sammentællingsfejl.

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine
Præmieret paa alle Udstillinger
Nyeste Forbedringer
10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande
Patent i alle industrielle Lande

NYT: *Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.*

NYT: *Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.*

NYT: *Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.*

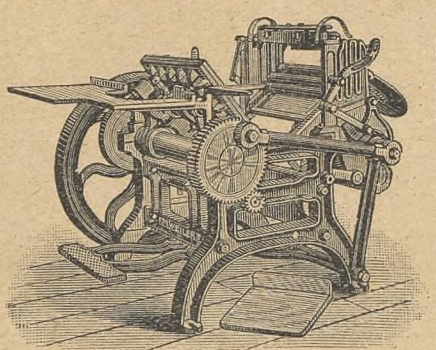

BERLIN W. Kronenstrasse 8

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen
Grundlagt 1859

NEW YORK 54 Frankfort Street

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:
PARITZ GOTTSCHALK
Gothersgade 152, København K

En Typograf, der tillige kan passe en mindre Maskine og helt igennem kan arbejde selvstændigt, søges til en Provinsby. Billetter mrkt. »10« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

D'Hrr. Typografer
anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**
I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.
Porto beregnes ikke.
Frederik Bindslev, Odense.

Kompagnon.

En Typograf, som raader over et Par Tusinde Kroner, ønsker sig optaget som Kompagnon i et Bogtrykkeri. I Mangel heraf søges en Kollega til A[illegible]eg af et saadant. Billet mrkt. »Kompagn[illegible]« med nærmere Oplysninger bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Hr. Typograf **Otto Poulsen** (Aarhus?) anmodes om **uopholdelig** at opgive sin Adresse til *L. Lempke,* Aalborg.

Fra *Ekspeditionen,* Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 30
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 24. Juli 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Den typografiske Forening

afholder

ordinær halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 26. Juli, Kl. 10 Formiddag

paa **Wodrofflund.**

Dagsorden: 1. Formanden aflægger den lovbefalede Halvaarsberetning. 2. Kassereren fremlægger Halvaarsregnskabet. 3. Beretning om Biblioteket. 4. Fastsættelsen af Kassererens Løn. 5. Forslag om Udelukkelse af en Inkassator. 6. Forslag fra 5 Medlemmer: »Der indbetales et obligatorisk Bidrag til Reservefonden af 1½ Procent af Ugeindtægten (eventuelt et fast Bidrag) fra 1. Avgust 1891 til 1. Januar 1892. I Tilfælde af, at denne Beslutning ikke overholdes, bliver Lovenes § 32 at anvende«. 7. Et Forslag fra Bestyrelsen for Bygningssnedkernes Fagforening. 8. Valg af to Medlemmer til at supplere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uansét de mødendes Antal. Forhandlingerne begynder aldeles præcis Kl. 10 og sluttes ligeledes aldeles præcis Kl. 1, uansét om Forhandlingerne og Dagsordenens forskellige Punkter er tilendebragt. Styrelsen tror ved denne Ordning at have efterkommet Flertallets Ønsker, gaaende ud paa at forkorte Foreningens Generalforsamlinger saa meget som muligt. Talrigt Møde forventes.

Stemmesedlerne ang. Valget af Foreningens Tillidsmænd bliver af de forskellige Inkassatorer paa Trykkerierne at indsende til Formanden, Nybrogade 12, i forseglet Konvolut senest Mandag d. 27. Juli Kl. 5.

STYRELSEN.

Eventuelt efter Generalforsamlingen afholdes **Avktion** over en Del udskudte Bøger og ældre illustrerede Blade, samt en Del Dubletter af »Typ.-Tid.«

BIBLIOTEKAREN.

Kongressen i København.

Tiden nærmer sig stærkt, da Typografer for Danmark, Norge og Sverig skal samles i København for at raadslaa om, hvad der kan gøres for at hæve Standen i økonomisk Henseende.

Kongressens Formaal er i første Linje, at diskutere en Centralisation af de typografiske Foreningers Understøttelsesvæsen.

Men der er ogsaa et andet, og man kan vel sige næsten lige saa vigtigt Spørgsmaal, der vil komme til Behandling paa Kongressen, det er de forskellige Landes Forhold til *Lønspørgsmaalet.*

Hidtil har Danmarks Provinstypografer beskedent holdt sig tilbage. Tanken om det berettigede i dette Spørgsmaals Fremkomst har hidtil ikke fundet Ørenlyd ude i Provinserne. Nu, da det er sat paa Dagsordenen, var det vel ikke af Vejen atter at henlede Opmærksomheden paa dets Fremkomst, og jeg vil derfor bede om, at man i de Lokalforeninger, der sender Delegerede til Kongressen, tager Spørgsmaalet op til Diskussion, saaledes at Repræsentanten er udrustet med Mandat til at tage Standpunkt overfor det.

Sandsynligvis vil der paa Kongressen blive stillet bestemt Forslag om Lønspørgsmaalets Optagelse paa »Dansk typogr. Forening«s Program. Dette kan naturligvis ikke ske uden ved almindelig Afstemning blandt denne Forenings Medlemmer, men man kan dog, ved paa Kongressen at afæske d'Hrr.s Mening om Sagen, faa et Begreb om, hvorvidt det kan nytte at opfordre Hovedbestyrelsen til at lade en saadan Afstemning foretage.

Lykkes det ikke at faa Spørgsmaalet ind under »Dansk typ. Forening«, da maa vi følge den af Aalborg-Kollegerne betraadte Vej, at danne lokale Fagforeninger, der kan arbejde videre for Spørgsmaalets Løsning, og forøvrigt slutte os til Kristiania-Resolutionens Afsnit I, i alt Fald i det væsenlige. Jeg vilde meget ønske, at disse Linjer maatte kunne bidrage til, at Lønspørgsmaalet blev sat under alvorlig Diskussion i Lokalforeningerne. Jeg kan næmlig ikke indse nogen fornuftig Grund til, at Danmarks Provinstypografer vedblivende skyder dette Spørgsmaals Løsning fra sig; den ny Tid stiller lige saa vel Krav til os som til alle de øvrige Arbejdets Mænd. Vel har Typograferne hidtil formaaet, for Bladsætternes Vedkommende i de større Byer, at holde Lønnen nogenlunde oppe; men der kan komme den Tid, da der maaske vil blive gjort Forsøg paa at trykke den ned; staar vi da uden Organisation, saa maa vi sandsynligvis krybe til Korset og tage til Takke med de Vilkaar, Principalerne byder os.

Nej, Typograferne *maa* og *vil* komme med, tidlig eller sent. Jo før desto bedre. Jeg har netop et lille Digt liggende for mig, hvoraf jeg som Slutning paa denne Artikel skal tillade mig at citere følgende Linjer:

Vaagn op, I Herrer! Lad Sans og Vid
ej blive forsumpet og kvalt! — — —
Tag Hatten af for den nye Tid,
for ellers gaar det Jer galt!

A. S.

Én Tarif for hele Landet.

Af V. BERGENHOLZ.

III.

I Artikel II. findes en Sammentællingsfejl: Faste Sætteres Antal for »alle øvrige Trykkeribyer« er ikke 110, men 120, og som Følge deraf i det hele ikke 198, men 208. Lærlingeprocenten for ovennævnte Klasse Trykkeribyer uddrages derfor af Tallene 154 (Svende) — 152 (Lærlinge) og er saaledes ikke »*over* 100«, men paa det allernærmeste 100.

Forholdet bliver vel ikke mindre uheldigt herved; men lad os dog med denne lille Forandring hen imod det bedre indlede Overgangen til den anden store Side af Provinskollegernes økonomiske Forhold: *De nuværende Lønningskaar.*

Af de 208 faste Sættere har 207, og af de 128 Beregningssættere har 120 opgivet deres Indtægt. Dette er tillige sket for *alle* 58 Trykkere + Sætter-Trykkere.

Disse 207 faste og 120 beregnende Sætteres Gennemsnits-Indtægt er for alle 327's Vedkommende **Kr. 19.02 pr. Uge.**

Det er værd at slaa en tyk Streg under denne Sum. I København har nylig 308 Bogsættere opgivet en Ugeindtægt, som i Gennemsnit bliver Kr. 19.12²/₇. Lægger man Bladsætternes og Bogsætternes Indtægt sammen, udkommer et Gennemsnitstal af Kr. 21.15 pr. Uge. Bladsætterne i København arbejder om Natten under Forhold, som kun rent undtagelsesvis findes i Provinserne. Det naturligste vil være at udelade dem ved en Sammenligning og simpelt hen ansætte de københavnske Sætteres Gennemsnitsugeløn kun lidet højere end Provinsernes.

Der er ingen Grund til at tro, at Provinstallet er fejlagtigt. Men da man nu en Gang ikke med saadan et Tal slaar alle hidtidige Beretninger om daarlige Provinslønninger til Jorden, bliver det nødvendigt at fordybe sig i Tallenes Labyrint:

Opgivet Uge-Indtægt. — Udregnet pr. Gennemsnit.

Trykkeribyer		Sætt. paa Fast Løn Antal	Sætt. paa Fast Løn Kroner	Sætt. paa Beregning Antal	Sætt. paa Beregning Kroner	Begge Arter Sættere tils. Antal	Begge Arter Sættere tils. Kroner	Øre pr. 1000 (henholdsvis) Fraktur	Øre pr. 1000 (henholdsvis) Antikva	Trykkere og Sætter-Tr. Antal	Trykkere og Sætter-Tr. Kroner
I. Byer med mellem 35 og 30,000 Indb. (11 Trykkerier)	Aarhus . . .	14	22.14	11	24.82	25	23.32	28	29	4	23.75
	Odense . . .	14	19.15	25	20.16	39	19.80	27, 29 (n)*	27, 29 (n)*	6	21.66
	Ialt. .	28	20.65	36	21.58	64	21.17	—	—	10	22.50
II. Byer med mellem 20 og 10,000 Indb. (12 Trykkerier)	Aalborg . .	10	20.00	13	20.88	23	20.50	26, 28, 30	28, 30	3	21.66
	Randers . .	10	20.40	8	23.62	18	21.83	27, 28	—	4	20.00
	Horsens . .	6	20.33	8	19.63	14	19.93	28	—	3	19.00
	Fredericia.	3	16.33	3	20.00	6	18.16	25	25	3	18.00
	Helsingør .	5	16.70	4	17.00	9	16.83	23, 25	—	—	»
	Ialt. .	34	19.37	36	20.71	70	20.06	—	—	11	20.00
III. Byer med mellem 10 og 8,000 Indb. (14 Trykkerier)	Kolding . .	6	18.00	12	21.65	18	20.43	25	28	4	21.25
	Vejle	4	20.25	2	17.00	6	19.17	29 (n)	—	2	18.00
	Svendborg.	13	17.00	3	23.33	16	18.19	23, 25	—	2	16.00
	Viborg . . .	2	17.00	—	—	2	17.00	—	—	2	18.00
	Rønne	—	—	3	15.66	3	15.66	27 (n)	—	2	17.00
	Ialt. .	25	17.76	20	20.54	45	19.00	—	—	12	18.38
IV. Alle øvrige Trykkeribyer (53 Tr.), hvortil kommer »med fri Station«, beregnet til 8 Kr. ugentlig		99	17.28	28	19.66	127	17.80	24—30	25—30	21	19.29
Ialt. .		21	16.40	—	—	21	16.40	—	—	4	17.00
Samlet Antal. .		120	17.13	28	19.66	148	17.61	—	—	25	18.92
Sættersker . . .		207	18.05	120	20.70	327	19.02	—	—	58	19.67
		9	7.66	3	8.00	12	7.75	—	—	—	—

* Beregningssætterne ekstra hver Uge 2 Kr. et Trykkeri.

Af de faa *Sættersker* har 5 ikke opgivet Indtægt; men af disse opgiver 1 (Aalborgenser) at faa 30 Ø. 1000, 3 andre derimod — 10¹/₂ Ø. pr. 1000! 3 andre igen faar 16 Ø. 1000 — og tjener 8 Kr. ugenlig derved. De faste har henholdsvis 12, 8, 6, 5 og 4 Kr. — paa egen Kost!

Alle ovenstaaende Opgivelser er fra Oktbr.—Novbr. 1890; hist og her, saaledes i Aalborg, er Lønnen senere bleven forhøjet.

Ligesom ved Lærlingeholdet afgiver ovenstaaende Lønsatser Skuet af en jævn Dalen fra de større til de mindre Byer. Kun en eneste Gang er der Forandring i dette stabile Fald mod de smaa Hjem: Trykkere + Sætter-Trykkere har gennemsnitlig 34 Ø. mere pr. Uge i Afdeling IV. end i Afd. III. Dette er Sætter-Trykkernes Skyld; der findes forholdsvis flere af dem i III Afd., og de er *altid* daarligere lønnet end »Trykkere«, trods deres dobbeltsidige — Uddannelse. Forøvrigt er det ofte Folk med Alsidighed, der besørger Trykningen, f. Eks. »1 Forpagter, der har lært som Sætter«, »1 Karl« o. s. v., denne sidste lønnes med 12¹/₂ Kr. ugenl.; da det ikke af Skemaet kan ses, om det overvejende er i Egenskab af »Karl« eller af »Trykker«, han oppebærer sin Løn, er han udeladt af Tallene.

Dette synkende Lønforhold er jo imidlertid ikke noget Fænomen, ikke noget særlig karakteristisk for de danske Provinser. Det findes i alle evropæiske Lande og er i Hovedsagen ens alle Vegne. Kun i den ny Verden, hvor *Tilbudet af Arbejdskraft*, modsat i Evropa bliver mindre og mindre, jo længere man kommer bort fra de store Byer, er Forholdet ogsaa omvendt.

Men det mærkelige er, at danske Provinsbyer af samme Størrelse, ja, selv Trykkerier indenfor samme By byder en stærkt varierende Betaling for Arbejdet. I Aarhus giver saaledes et Par Trykkerier de faste Sættere 16 Kr. i Gennemsnit, et tredje 25¹/₄ Kr., og et fjerde lønner sine Beregningssættere med 27 Kr. Der kan laves en lille nyttig Tabel over Betalingsforskællen mellem det ene og det andet Trykkeri i samme By, f. Eks.:

Et Trykkeri betaler **hver Mand** *mindre* **pr. Uge** *end et andet Trykkeri:*

i By	Hver fast Sætter	Hver Beregningssætter	Hver Trykker	Paa det **mindst** betalende Trykkeri er:
	Kr.	Kr.	Kr.	
Næstved	3¹/₂	2	5	*dog* Arbejdstiden ¹/₂ Time *kortere.*
Helsingør	—	2	—	Satsprisen 2 Øre mindre, uden Svinesteg og samme Godtgørelser, som det andet Trykkeri har.
Holbæk.	2	—	—	*desuagtet* Arbejdstiden 2 T. *længere.*
Odense	4¹/₃	—	—	*desuagtet* Arbejdstiden 1 T. *længere.*
Slagelse	3²/₃	—	3	*dog* Arbejdstiden ¹/₂ T. *kortere.*
Nykøbing F. . .	2⁵/₆	—	—	*desuagtet* Arbejdstiden længere: For Sættere 1 T., for Trykkere 1¹/₂ T.
Nyborg.	7¹/₂	—	—	
Køge.	3¹/₄	—	—	

Og der er mange flere Eksempler at finde i det Virvar af Betalingsmaader, der hersker rundt i de forskællige Byer, af hvilke (med 2 eller flere Trykkerier) der næppe er 2, som giver *ens Tusindbetaling.*

Den Taalmodighed, hvormed Provinstypograferne underkaster sig dette abnorme Forhold, overgaas kun af den uforsvarlige Ligegyldighed, de i dette Spørgsmaal lægger for Dagen, og hvorved de ligefrem tvinger humane Principaler, der frivillig har skabt deres Arbejdere bedre Kaar, til at komme ind paa det berømte Sparesystem, for at Arbejdet ikke skal gaa til Konkurrenten ved Siden af. Saalænge Organisationen ikke befatter sig med Lønspørgsmaalet, vil de Arbejdsgivere, som kun respekterer haandgribelige Argumenter, uden Gene benytte ethvert økonomisk Middel — blot for det ene: at blive Nummer et og helst slaa Rivalen helt ihjæl. Man opnaar herved ikke blot at dræbe en økonomisk Modstander, man klarer sig ogsaa fri af den politiske do. Thi det er ikke i Provinserne som i København, og det er ikke blandt hines Bogtrykkere, som blandt andre Fag: »Fagmanden« er ofte som Redaktør, som Udgiver eller lign. saa indfiltret i politiske

Interesser, at det her meget ofte for ham gælder at slaa to Fluer med ét Smæk. Det er højst beklageligt, at dette Moment skal spille en Rolle i en Fremstilling, der benytter den nevtrale Statistik som Grundlag. Men det foreligger absolut, og det kan ikke skarpt nok holdes frem for Provinskollegerne. *Det* vil maaske bedre end meget andet klargøre for dem, at de uretfærdig bliver brugt i rent og skært politisk Øjemed, dobbelt uretfærdig, fordi alle godvillige Bestræbelser fra den ene Mesters Side slaas ned af den anden.

Men vil det da være saa vanskeligt at faa iværksat en Ordning, der i det mindste med Hensyntagen til Byernes Størrelse og indbyrdes Konkurrencebetingelser skaber lige Ret for alle? Kan stabiliserede Betalingsformer og en Regulering af Lærlingeholdet ikke opnaas? *Er det umuligt at faa en Provinstarif?*

Med det foreliggende Forhold som Grundlag vil det ikke være uopnaaeligt. Der findes kun faa Byer (Eks. Helsingør), der *som Helhed* vil behøve en større Forhøjelse, men der findes overordenlig mange, hvori det ene Trykkeri *maa* op paa Højde med det andet. At man til en Begyndelse skulde have samme Satspris overalt i Provinserne som i Københavnn, ja blot samme Satspris i Silkeborg, som i Aarhus, er *ikke nødvendigt*. Det er sikkert en Del dyrere at leve i Aarhus (Husleje og Levnetsmidler) end i Silkeborg, hvis Bogtrykkere af tekniske Grunde og formedelst Distanceforhold vil have ondt ved at konkurrere med hin By. Oplandet spiller en vis Rolle, baade med Hensyn til Størrelse og almindelig Velstand. Det fattige Vest- og Nordjylland kunde antages at give magre Kaar ogsaa for Typografer. Bonden dér er nøjsom; intet Under, om det gik igen hos Haandværkerne. Men — i Følge Skemaerne har disse Egnes Typografer *ikke* de daarligste Levebetingelser.

Imidlertid: Satsprisen i København vil formentlig blive forhøjet ved den nuværende Tarifrevision; det er da naturligt, at Provinserne følger efter. Naar man anlægger en lignende Skala, som de tyske Typografer har i deres Tarif, og til hvis Opstilling der vistnok bør gaas ud fra de forskellige Byers Opholdsdyrhed, og hvortil man ikke bør forbigaa den *nuværende* Gennemsnitsbetaling i de forskellige Byer fuldstændig, saa skulde man synes, at et gennemførligt Grundlag var fundet.

Alle Vegne fra.

Opfordringer. Medlemmerne opfordres til ved det forestaaende Styrelsesvalg at stemme paa følgende: Næstformand: P. FASMER, Kasserer: G. CLAUSEN, Styrelsesmedlemmer: A. CLAUSEN (Nielsen & Lydiche) og H. P. LARSEN (Trier), Revisor: V. C. BERG.

FLERE MEDLEMMER.

— Alle Medlemmer anmodes om til Styrelsesmedlemmer at stemme paa d'Hrr. ANDERSEN (Ferd. Philipsen) og INGEBREGTSEN (O. C. Olsen & Co.). 20 MEDLEMMER.

Muntre Musikanter. Hr. »PETER« og NIC. F(ISCHER) har i de sidste Par Numre af »Ny typ. Tid.« underholdt dette Blads Læsere med versifikatoriske Beretninger om alt mellem Himmel og Jord, deriblandt ogsaa naturligvis »Den typ. Foren.« og »Typ.-Tid.«. Versene forekommer os en Del middelmaadige; i hvert Fald turde man vente sig noget bedre for den sidste Poets Vedkommende, naar man har hans stilistiske Fingerøvelser fra »Avisen« i frisk Erindring.

Efterlignelsesværdigt. Under denne Rubrik har det været meddelt i »Typ.-Tid.«, at flere Bogtrykkere har tilstaaet deres Personale en Sommerferie. Det samme kan meddeles fra Nyborg, idet Udgiveren af »Nyb. Av.«, Hr. Red. BROCKDORFF, har ladet sine faste Arbejdere faa ca. en Uges Ferie med Bibeholdelse af deres Ugeløn. —CH.

Med Tak for den Tillid mine Kolleger hidtil har vist mig, beklager jeg at maatte meddele, at jeg paa Grund af private Forhold ikke ser mig i Stand til at modtage Genvalg ved forestaaende Bestyrelsesvalg.

P. LAURITZEN.

D'Hrr. Kongres-Delegerede, som **ikke** *ønske sig Logis anvist under deres Ophold i København, bedes godhedsfuldt sende Underretning herom til P. Fasmer, Larslejstræde 8, 2. Sal, København K., da der ellers vil blive lejet Værelser til alle, som ikke melder sig.*

Denne Meddelelse bedes venligst optaget i de skandinaviske typografiske Organer.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Styrelsesmøde Søndag den 12. Juli.

Fraværende med lovlig anmeldt Forfald: FASMER, TH. NIELSEN og A. TRUELSEN. Skrivelse fra »Dansk typ. Forening«. Styrelsen gaar ind paa Hovedbestyrelsens Forslag: at yde Rejsende paa Strækningen Nykøbing—Stralsund 5 Kr. i Rejseunderstøttelse. Et Andragende fra Bibliotekaren bevilgedes. En Arbejdsløshedsblanket, som var forsynet med Bemærkning fra vedkommende Trykkeris Inkassator, forelaa; Styrelsen fandt ikke Anledning til at nægte vedkommende Medlem Arbejdsløshedshjælp, da vedkommende forklarede at have været syg. I Anledning af det forestaaende Styrelsesvalg trak de til Stede værende Styrelsesmedlemmer Lod; CLAUSEN og LAURITZEN afgaar.

I Sekretærens Fraværelse
FORMANDEN.

De af Generalforsamlingen valgte Medlemmer til at deltage i Optællingen af Stemmesedlerne bedes sammen med den øvrige Styrelse at møde *Mandag Aften Kl. 9* paa *Wodrofflund*. FORMANDEN.

Bortrejste: 13, ADOLF SOFUS JENS ANDERSEN. 827, JENS CHR. HØYER.

Udslettede: 321, WALTHER CHRISTIANSEN. 1138, JENS CHRISTIAN RUDOLF LÆSSØE. 854, HANS CHRISTIAN P. HANSEN. 876, N. S. HANSEN. 869, CHRISTEN PETER HANSEN.

Snedkerstrejken. Jordans Pers. (3. B.) 2.25, Typografer i Aalborg (2 B.) 6.58, Nogle Bladsættere (2 B.) 3.70 — tils. Kr. 12.53.
Med de tidl. indk. Kr. 517.95 ialt Kr. 530.48.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer
bedes indtrængende at afslutte *Reservefondslisterne* samtidig med Listerne for det øvrige Medlemsbidrag, altsaa denne Gang med 30. Uge, nøje overføre Restancerne fra den ene Liste til den anden, og for de Personalers Vedkommende, som har givet Bidrag til Reservefonden i 27. Uge, anføre Summen paa Listen. Desuden gøres opmærksom paa, at Offenliggørelse af de indkomne Bidrag herefter kun vil ske ved Listernes Afslutning med 4 Ugers Bidrag. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 14. Juli. Fraværende: WEISS (med anmeldt Forfald) og HVIDTFELDT (syg).

1. *Meddelelser fra Bestyreren for Arbejdsanvisningskontoret »Typografia«.* Der er saa omtrent Stilstand i Forretningen for Tiden. Han beklager, at et af de udmeldte Medlemmer af Aarhus Lokalforening, TH. HAAGENSEN, har undladt at afgøre sit finansielle Mellemværende med Kontoret.

2. *Meddelelser fra Formanden.* Medlem Nr. 142, M. Leopold Hansen, Randers, anmelder, at hans Hustru er død. Hansen har været Medlem paa 10. Aar og er saaledes berettiget til at kunne erholde 100 Kr. Da Lokalformandens Anmeldelse var i behørig Orden, var Beløbet anvist Hovedkassen til Udbetaling og ekspederet med omgaaende Post. — Lokalforeningernes April Kvartals Regnskaber indgaa jævnt godt; indtil i Dag er indkommet omtrent Halvdelen.

3. Skrivelse fra *Sorø* Lokalformand med Andragende om Invalideunderstøttelse til Chr. Røder. Da dennes Forhold i Aar er ringere end i Fjor, vedtoges det at bevilge ham en Understøttelse for i Aar af 40 Kr. i Henhold til Lovenes § 60.

4. Skrivelser fra Styrelserne for *»Den typ. Foren.« og »Ny typ. Foren.«*, Kbhvn., med Billigelse af, at Rejseunderstøttelsen paa *Ruten Nykøbing F.—Stralsund* fastsættes til 5 Kr. ogsaa for disse Foreningers Medlemmers Vedkommende.

5. Skrivelse fra Styrelsen for *»Den typ. Foren.«*, Kbhvn.,

a. om at forhøje Lønnen for »Typ.-Tid.«s Ekspeditør med 30 Kr. Kvartalet, hvilket under visse Forudsætninger er tiltraadt af den københavnske Styrelse. — Da Hovedbestyrelsen forlængst har indsét, at det

hidtil for Ekspeditionen betalte Beløb var meget lavt ansat, vedtog man at bevilge Tillæget under de angivne Forudsætninger.

b. Henstilling til Hovedbestyrelsen om at møde in pleno paa den skandinaviske typografiske Kongres i København i næste Maaned. — Udsattes til næste Møde.

6. Skrivelse fra *Kolding* Lokalformand med Forespørgsel om Typograf N. N., der nu er indlagt paa Kolding Fattiggaard for der at underkastes en Stryknin-Kur mod Drik, kan nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Det vedtoges at lade ham løbe Linen ud, da der kun er 14 Dage tilbage, for hvilke han kan faa Arbejdsløshedsunderstøttelse, idet man gik ud fra, at om man nu nægtede ham dette, saa vilde han præstere Lægeattest og fordre Sygehjælp og derefter, naar Kuren er forbi, alligevel gøre Fordring paa den resterende Del af Arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Udenfor Dagsordenen gav *Formanden* Meddelelse om Forholdene i en Lokalforening. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadt: Vejle, 258, C. A. WEDEGE PETERSEN, sidst arbejdet i Horsens. Horsens, C. L. PETERSEN, sidst arb. i Aarhus. Middelfart (Middelfart Avis), 634, RUDOLF ALEXANDER BOTH, sidst paa Rejse. Rønne (Jacob Nestved), 658, NIELS THOMAS JENSEN, sidst arbejdet i Korsør.

Bortrejste: Vejle, 625, P. C. B. PETERSEN til Kolding, arbejdsløs. Næstved, 102, OSKAR JENSEN til Køge, arbejdsløs. Horsens, 539, A. FRIIS til Amerika og 592, R. C. PEDERSEN til Holstebro i Plads. Kolding, 520, K. H. SØRENSEN til Korsør i Plads. Aalborg, 371, VALDEMAR LARSEN til Randers og 609, L. G. JOHANSEN til Flensborg, begge arbejdsløse.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Paa Grund af Generalforsamlingen **udsættes** Præmieboldspillet. De indtegnede Medlemmer bedes møde paa Søndag Kl. 9 præcis.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Indmeldelser og Kontingent modtages **hver Onsdag** Aften fra 9—10 i Lokalet, »Søfryd«, Dosseringen.

Foreningen afholder sin **Stiftelsesfest** Lørdag den 8. Avgust paa »Søfryd«.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

D'Hrr. Medlemmers Opmærksomhed henledes paa, at Ansøgninger om Fribolig, som ønskes fremlagt paa den ordinære Generalforsamling, maa være indsendt til Styrelsen inden Udgangen af Juli Maaned.

D'Hrr. Inkassatorer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning at indsende Bidraget for April Kvartal saa betids som muligt.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½ præcis i »Søfryd«: *Eneste Prøve* paa Programmet til Kongres-Koncerten. Alle Sangerne bedes møde.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Torsdag d. 30. Juli Kl. 9 afholdes en **ekstra Generalforsamling** i Engers Havesal, Gl. Kongevej 39.

Dagsorden: 1. Forslag fra Bygningssnedkernes Fagforening om obligatoriske Strejkebidrag. 2. Forslag om Optagelse af Kvinderne i den bestaaende Organisation af Bogbindere. 3. Eventuelle Forslag.

NB. Forslag, der ønskes behandlede, maa indsendes mindst 3 Dage forinden til Formanden, C. SØRENSEN, Graabrødretorv 5, 2.

Medlemmer, der kender Kolleger i Provinserne, bedes virke for disses Deltagelse i det projekterede Fagmøde i Roskilde d. 2. Avg. Adresser bedes hurtigst meddelt Formanden.

Meddelelse.

Paa given Foranledning meddeles, at i Henhold til Lovene vil Medlemmer, der ikke har opfyldt deres Forpligtelser fuldt ud over for Hjælpekasserne eller Foreningens forskellige Afdelinger, eller som maatte være i Gæld til nogen gensidig Forening, *ikke kunne erholde nogen som helst Understøttelse i paakommende Tilfælde.*

I Sammenhæng hermed skal ethvert Medlem, der ønsker at rejse, fra Kassereren for Hjælpekasserne medbringe Bevis for at have betalt til disse indtil den Dato Kvitteringsbogen udfærdiges, samt en Opskrift paa hvilken Dato Vedkommende blev Medlem, og i hvor mange Uger, han har betalt.

D'Hrr. Inkassatorer bedes ved given Lejlighed gøre Medlemmerne bekendt hermed.

Opmærksomheden henledes ligeledes paa Lovenes § 8, ang. Medlemmer, der faar Arbejde udenfor Faget, og særlig gøres bekendt med, at naar et Medlem ikke melder sig som arbejdsløs til Arbejdsanvisningskontoret i de i § 8 fastsatte 5 Uger, bliver han anset for at have Arbejde udenfor Faget og naar intet i dette Tidsrum er betalt, udslettet.

G. CLAUSEN,
f. T. Kasserer.

Rettelser til Medlemslisten.

Aalborg, 676, Nielsen, Anders, Løgstør (A), skal være: Nielsen, *Anæus*. o. s. v.

Forglemt fra Næstved: 241, *Thorvald Hermansen* og fra Slagelse: *J. Anton Jørgensen.*

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærespræmie
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

En Typograf (Sætter), der har en god Plads i en større Provinsby, ønsker at bytte Plads med en Kollega i København. Billet mrkt. »99« modtager »Typ.-Tid.«s Kontor.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

D'Hrr. Lokalforeningsformænd, som godhedsfuldt vil paatage sig Forhandlingen af ovennævnte Skrifter, bedes meddele Ekspeditionen dette snarest.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 31
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 31. Juli 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Én Tarif for hele Landet.

Af V. Bergenholz.

IV.

En tilsyneladende Modsigelse maa forklares: Tabellen i Art. III viser, at Tusindprisen overalt ikke naar den københavnske (alene undtaget nogle aalborgske og et frederikshavnsk Trykkeri med 30 Øre Frakt.). Hvorfra da den højere Gennemsnitsløn som i Aarhus, Odense, Aalborg, Randers, Horsens, Kolding o. s. v.? Grunden kan paavises for hver enkelt By, ja for hvert enkelt Trykkeri, og ligger simpelt i, at skudt Sats meget ofte betales *efter Højde*, og at Sætteren har *Svinesteg*. Men en tredje Faktor spiller ogsaa en Rolle, der er af Betydning, for saa vidt den er beregnet med i Lønopgivelsen: *Overarbejdspengene*. I København har Overarbejdet en meget ringe Indflydelse paa Sætterens Gennemsnitsløn. For Provinsernes Vedkommende derimod er der Grund til at tro, at den højner Niveauet for *Beregnings*-Sætterens Indtægt. (Søndags Formiddags »Arbejdet«, det frivillige, som vi kendte saa godt ogsaa her i Byen før 1884, er naturligvis først udryddet ved Lov af 1. April d. A.). — *De faste Sættere* derimod har ikke medtaget Overarbejdspengene. Deres Uge-Gennemsnit er ogsaa, jævnfør Tabellen, 2 Kr. 65 Øre lavere end Beregnings-Sætternes (i Afd. I. 0.93, i II. 1.34, i III. 2.78 og i IV. 2.53) og er i det hele den Basis, hvorpaa der bedst kan opereres. Men ogsaa, naar man tager *de faste Sættere* for sig, er der ingen Fare for, at en Forhøjelse af Lønnen skal møde betydelig Modstand hos Bogtrykkerne — undtagen maaske der, hvor det abnorme er særlig udpræget.

Men selve *Overarbejdsbetalingen* er det galt fat med. Overenskomster, uensartet Betaling, Betaling, hvortil der ingen Godtgørelse er lagt, eller for ringe Godtgørelse, er fremherskende. Der synes endog at være Steder, hvor man nøjes med slet intet Vederlag. I en By, hvor 3 Trykkerier har opgivet, at der findes *Natarbejde* (sjældent), godtgøres dette saa forskelligt: Det ene Trykkeri 100 %; det andet 33⅓ %; det tredje 40 Øre + 33⅓ %. Overarbejdet, som benyttes af 40 af de opgivende Trykkerier, godtgøres dog ogsaa mange Steder anstændigt, med 50 Øre pr. Time eller med 50 % Tillæg. — Paa det Punkt vil der ikke kunne gøres Forskel.

De forskellige Detajl-Paragrafer i en Tarif vil sikkert med Lethed gennemføres. De vigtigste af disse godtgøres allerede saaledes: *Spatieret Sats* 21 Trykkerier 100 %, 3 50 %, 3 efter Overenskomst. Resten ikke opgivet. *Talsats* lignende Forhold, 18 Trykkerier 100 %, 2 50 %, 1 efter Tid, 1 33⅓ %, 4 Overenskomst (i København er Maksimum 64 %). *Blandet Sats* betales af et lignende Antal Trykkerier med 25—50 %. Et Sted 10 %, et andet Sted 100 %. Ved disse Satsarter bør det erindres, at de næppe er hyppige i de væsenlig paa Avisproduktion baserede Provinstrykkerier, og at de derfor ikke vil spille nogen Rolle ved Indførelsen af en Tarif.

I sammenhængende Form er muligvis hermed angivet tilstrækkeligt til, at enhver kan danne sig en Mening om Provinstrykkeriernes økonomiske Forhold — i det hele og store. Derfor til Slut kun et kort Resumé.

Lærlingene er den egentlige Kræftskade, som det hele lider under. Den nysudsprungne Svend tager enten mod et daarligt Tilbud (f. Eks. 5 Øre mindre for 1000 end de andre Svende), eller han søger ind til Hovedstaden, hvor han tidligere, ukendt og blændet, uerfaren og troskyldig, havde Vanskelighed ved at faa Plads, fordi han ikke kunde staa sig i Kapløbet med de mere erfarne og lokaliserede Københavnere. Nu er dette Forhold heldigvis forandret, takket være vort Arbejdsanvisningskontor, der stiller Provinstypografen paa lige Fod med Københavneren. Faget lider under denne uhyre Svendeproduktion, og indtil man faar en Skala for Trykkeriernes Lærlingehold, bør den nuværende Tilstand underkastes saa skarp og ihærdig en Kritik som mulig. Dette vil i denne Sag være et udmærket Middel. Her i København véd vi af Erfaring, at Afsløringstaktiken paa sine Steder kan virke saaledes, at den virkelig medfører en Forandring til det bedre. Og dette Middel kan benyttes *straks* og af *enhver* — — men! Det bør ikke bruges, før man har erfaret, om Vedkommende ikke nok godvillig vil tage Reb i Sejlene, og først, naar man ved, at han ikke **vil**.

Arbejdstiden harmonerer derimod nogenlunde med Københavns, men paa Grund af *Overarbejdsbetalingens* Differencer vil det blive nødvendigt at kræve Indrømmelser fra en Del Bogtrykkeriers Side paa dette Punkt, Indrømmelser, som Bogtrykkeren dog kan nevtralisere ved Antagelse af den altid overflødige Arbejdskraft.

Betalingen maa gøres mere ensartet og, med Undtagelse af enkelte Trykkerier, forhøjes over hele Linjen. Denne Forhøjelse vil Bogtrykkerne dog lettere kunne gaa ind paa, idet Fast-Løns-Systemet, der sandsynligvis bliver mindre bekosteligt, kan benyttes i større Udstrækning end nu.

En stor Del Bogtrykkere vil blive Arbejdernes naturlige Allierede over for de slet betalende Forretninger. Bogmarkedet kan uden Frygt taale en Prisforhøjelse i Bogtrykkeriet. Avismarkedet — det er der skrevet nok og tydeligt om.

Men Arbejdernes Stilling til dette store Spørgsmaal!

Tiden er inde for en Løsning. I Slutningen af Avgust vil Principalernes Stilling forhaabenlig være given. Før den Tid maa Provinstypograferne have alle Forberedelser overstaaede. Spørgsmaalet er jo gammelt, kendt, overvejet. Lad ikke Tan-

ken om dets nære Realisation overraske. Kun af resolute Mænd løftes en saadan Sag.

Og lad os haabe, de Mænd vil findes, enten i Kolding, Odense eller — i Aalborg. De Mænd, der har Mod til at løfte Provinsernes Tarifsag. Men lad den endelig ikke løftes *ud* af Dansk typ. Forening — saa er dennes Sprængning uundgaaelig.

Hvad sker næmlig, hvis Dansk typ. *Forbund* faar en mislykket Affære paa Halsen? Hvad andet end en ny Aarhus-Historie. *Forbundet* vil *straks* udelukke sine eventuelle Skruebrækkere, men disse er ogsaa Medlemmer af *Foreningen*, — og den? Den *vil* (eller *kan?*) ikke gøre det samme. Saa længe derfor Dsk. typ. Foren. nægter at knæsætte Lønspørgsmaalet og nægter at udelukke sine Blokadebrydere — saa længe er *Forbundet* kun en stadig Fare for *Foreningens* Bestaaen; thi man er nødsaget til at gaa ud fra, at kommer der en Konflikt i et eller andet Trykkeri, og der bliver f. Eks. én Skruebrækker, og han ikke udelukkes af *Foreningen*, saa vil *hele* Personalet, ja maaske *hele* Lokalforeningen melde sig ud. Og det er jo overmaade muligt, at der bliver nok saa megen Grund til at forsvare dette, som der nu har været i Aarhus. Thi den *kollegiale Ære* har jo vist sig at være stærkere hos de Aarhusianere end Kærligheden til deres Forening, inden for hvis Rammer de burde tiltvunget sig deres Ret i Stedet for at bryde ud og overlade dem, de kaldte Blokadebrydere, Valpladsen. Men maaske findes der ogsaa mere Kærlighed til Dsk. typ. Foren. hos andre end hos disse forhenværende Medlemmer, og maaske findes den netop hos Det typ. *Forbund*. Men har *Forbundet* denne Pligtfølelse mod og Kærlighed til Moderforeningen, og vil det ikke være nogen Fare for denne, saa er dets Betydning ogsaa borte med det samme.

Lad os dog haabe dette sidste. Men lad os ogsaa haabe, at *Dansk typografisk Forbund* er sig sin Pligt som Organisation bevidst, nu da Tarifspørgsmaalet skal brænde under Provinstypografernes Fødder. Det, Forbundet, maa først og fremmest sørge for, at **Dansk typ. Forening hejser Lønspørgsmaalets Flag,** og Forbundet har Midlet i Hænde til at gøre et fornuftigt Forsøg derpaa. Lad os alle vente, at det træder frem paa Arenaen med det første og bringer et Forslag frem, der vil bane Vejen for **én Tarif for hele Landet.**

Et Par Ord til Overvejelse.

Vi befinder os nu midt i den sløjeste Tid for Værk- og Akcidenssætterne; den er Smalhals for mangen en brav Kollega. Men medens der saaledes ikke er saa ganske lidt Arbejdsløshed blandt dem, der beskæftiges i ovennævnte Brancher, er Forholdet blandt Avissætterne til Dels et andet.

Den storpolitiske Strid har skabt en frodig Bladvækst her hjemme, der ikke er formindsket efter de saakaldte Arbejdervenners: Venstremændenes totale Skilsmisse fra hinanden.

Hertil kommer, at Forholdet ikke længere er som tidligere, da Bladene lavedes mindre i den stofløse Tid: Sommeren. Konkurrencen fører med sig, at det ene skal være større end det andet. Alt dette kan kun glæde os, for saa vidt det forøgede Arbejde ikke medfører en for stærk Tilvækst af Lærlingenes i Forvejen urimelig store Tal for mange Trykkeriers Vedkommende.

Der er altsaa ikke saa lidt at bestille, og naar man saa véd, at de fleste Arbejdskøbere ikke holder af at antage flere Typografer, end de ligefrem ere tvungne til, vil man let kunne se Følgen: Arbejdet bliver færdigt paa den i Forvejen knapt tilmaalte Fritids Bekostning — *og dette er galt.*

Lad være, at man forøger sin i Forvejen knapt tilmaalte Løn med et Par Skilling. *Imidlertid bør man ikke glemme Kollegialiteten for en ussel Vindings Skyld.*

Paa mange Avistrykkerier kan der meget vel skaffes Plads til en Mand, naar Akkordsætterne renoncerer paa lidt af det, de ellers maa udføre, og de faste Sættere ikke paatager sig noget Overarbejde. Paa den Maade faas en Mand mere i Arbejde og vi slipper alle før ud fra Anstalten, hvis ofte skidne Gulv, Vægge og Vinduer gør Opholdet dér mindre behageligt, særlig naar Termometret viser 20—30 Gr.

Den 22. Juli 1891. PETER SYV.

Den halvaarlige Generalforsamling.

I Søndags afholdt »*Den typ. Forening*« sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes NIELSEN-KOLDING og til Sekretær LAUR. JENSEN.

Punkt 1: Beretning om det forløbne Halvaar. FORMANDEN: Halvaaret begyndte med Arbejdsanvisningskontorets Virksomhed; vel var der fra enkelte Sider anket over den Maade, paa hvilken Arbejdsanvisningskontoret havde virket, men i det store og hele var Resultatet vistnok tilfredsstillende, selv om enkelte maaske ikke var fuldt tilfredse. Et Bevis for Kontorets Betydning var, at i de 5 Maaneder, det havde virket, havde 90 Typografer faaet Plads igennem det, mens kun 37 havde erholdt Plads ad skriftlig Vej. Dette viser, at man maa henregne Arbejdsanvisningskontoret til en af de vigtigste Faktorer i vor Organisation. Det havde særlig vist sin Betydning under den store Arbejdsløshed, som vi havde haft i det forløbne Halvaar, og som havde været saa stor, at der nu mere end nogensinde var Grund til at tilstræbe en forkortet Arbejdstid. Arbejdsløsheden har stillet sig saaledes: I Februar fra den 2. til 9. var der *18* arbejdsløse, fra d. 9. til 16. *15* arb., fra 16. til 23. *11* arb., fra 23. til 2. Marts *15* arb., fra 2. til 9. Marts *17* arb., fra 9. til 16. *20* arb., fra 16. til 23. *16* arb., fra 23. til 30. *10* arb., fra 30. Marts til 6. April *18* arb., fra 6. til 13. *30* arb., fra 13. til 22. *20* arb., fra 22. til 29. *29* arb., fra 29. April til 6. Maj *28* arb., fra 6. til 13. *27* arb., fra 13. til 20. *27* arb., fra 20 til 27. *30* arb., fra 27. Maj til 3. Juni *38* arb., fra 3. til 10. *45* arb., fra 10. til 17. *43* arb., fra 17. til 24. *60* arb., fra 24. Juni til 1. Juli *61* arb. Af denne Statistik ser man, at Arbejdsløsheden i København forholdsvis endog har været langt større end selv i en By som Berlin, hvor man i den sløjeste Sommertid i Aar af 3,200 Typografer kun havde ca. 200 arbejdsløse. Vi havde i Halvaarets Løb ogsaa faaet paabegyndt en Tarifrevision, som nu skred rask fremad. I Anledning af denne Tarifrevision havde Styrelsen holdt Møder med samtlige Personaler om at yde et bestemt Bidrag til Reservefonden, og af 200 stemmegivende Medlemmer havde kun 13 stemt imod, at Bidragene skulde være obligatoriske. Ved et Møde, som man havde haft med Styrelsen for »Ny typ. Foren.«, havde denne Styrelse dog ment det heldigst at vente en kort Tid med Udskrivningen af dette Ekstrakontingent, forat ikke et saadant Forslag skulde virke udæskende mod Principalerne, og man var derfor blevet enig om at udsætte Udskrivningen af Ekstrakontingent indtil Tarifen forelaa færdig. I det halve Aar, som saa sandsynligvis vilde gaa inden den skulde træde i Kraft, maatte man opkræve Ekstrakontingentet for at have de nødvendige Midler til at gennemføre Tarifen med. Taleren vilde her udtrykkelig bemærke, at det ikke var »Den typ. Foren.«s Hensigt at sætte en Strejke i Scene, hvad man vistnok fra enkelte Sider troede; Meningen med Indsamlingen af Bidrag til Reservefonden var kun den, at man maatte skaffe sig Midler til at kunne gennemføre den færdige og af Typografer og Principaler vedtagne Tarif. Med Hensyn til Foreningens Status kunde Taleren sige, at den var ganske fortrinlig; thi skøndt vi i det sidst forløbne Halvaar har maattet udrede 165 Kr. mere i Arbejdsløshedshjælp end i det foregaaende *Helaar*, møder vi dog op med et Overskud af henved 1,800 Kr. Taleren omtalte dernæst Splittelsen i Aarhus og fandt det mærkeligt, at den Forening, som var gensidig med os, vilde laane Øre til, hvad der fra Splittelsens Side henvendtes til dem. Taleren sympatiserede ikke fuldt ud med Hovedbestyrelsens Opfattelse af denne Sag, idet han mente, at denne straks burde have sat Spørgsmaalet under almindelig Afstemning; men han kunde dog langt mindre sympatisere med de udtraadte, idet disse, ved hele deres Optræden, havde drevet en Kile ind i Organisationen. Begivenhedernes Udvikling vil vise, paa hvilken Side d'Hrr. staar. Om Talerens Mission i Berlin kunde han ikke paa dette Sted give udtømmende Oplysninger, saa meget kunde han dog sige, at det intime Forhold mellem den tyske Forening og vor ved denne Lejlighed var blevet yderligere befæstet. Efter at Taleren havde omtalt den forestaaende Kongres som Indledningen til et nyt Afsnit i de typografiske Arbejderes Organisationsvirksomhed, meddelte han, for at vise at vor Forening var gaaet fremad, at Foreningens Formue siden 1889 var vokset fra 1500 Kr. til 7000 Kr., og han sluttede med at udtale Ønsket om, at Typograferne vilde slutte sig til Organisationen ikke alene i Antal, men ogsaa ved i forøget Grad at vise Interesse for Fagets Fremgang.

2. KASSEREREN fremlagde Regnskabet. Hovedkassen havde haft et Overskud af Kr. 895.93, Rejsekassen Kr. 619.48, Arbejdsløshedskassen Kr. 232.38, ialt Kr. 1747.79. Indskudene har udgjort Kr. 69.50. De af Tarifkommissionen udsendte Skemaer har kostet Kr. 66.25. Biblioteket har kostet Kr. 68.90 mere end forrige Halvaar, men vi har ogsaa i dette betalt en gammel Regning paa Kr. 15.60. Rejsekassens Ydelser kan ikke korrekt opgives, før Mellemværendet med »Dansk typ. Foren.«

er opgjort. Udgifterne til Anvisningskontoret har været Kr. 230.92, deraf har »Ny typ. Forening« betalt Kr. 68.28. SUNDSTRØM udtalte paa Revisionens Vegne Ønsket om, at Restancerne maatte forsvinde, samt udtalte en Tak til G. Clausen for hans fortrinlige Bogføring og indstillede endelig Regnskabet til Godkendelse. Dette godkendtes *énstemmig*.

3. Beretning om Biblioteket. SUNDSTRØM meddelte, at Foreningen ejede 279 indbundne Bøger, 8 uindbundne samt 5 Pjecer; deraf havde han udskudt 7 Bind samt 9 Bind illustrerede Blade, som sammen med nogle Dubletter af »Typ.-Tid« skulde have været solgt i Dag, hvilket Salg dog paa Grund af Forhindringer ikke kunde finde Sted. Af Mulkter var indkommen Kr. 15.05 + Bladsalg Kr. 0.53 + Salg af Kataloger Kr. 1.50, i alt Kr. 19.18. Han sluttede med at udtale Ønsket om, at Medlemmerne flittigt vilde benytte Bibliotheket og ikke beholde Bøgerne for længe. Efter at CLAUSEN havde udtalt en Tak til Sundstrøm for hans uegennyttige Virksomhed ved Biblioteket, hvilken Tak Medlemmerne gav deres Tilslutning ved at rejse sig, godkendtes Beretningen om Biblioteket énstemmig.

4. Kassererens Løn. SUNDSTRØM vilde paa Revisionens Vegne, paa Grund af det overvældende Arbejde, der var forbundet med Kassererposten, foreslaa, at Lønnen forhøjedes fra 75 Kr. til 100 Kr. Kvartalet. CLAUSEN erklærede imidlertid at være tilfreds med den nuværende Løn, hvorfor Generalforsamlingen vedtog, at Kassererens Løn skulde være 75 Kr. Kvartalet.

5. Udelukkelse af en Inkassator. Efter at adskillige Medlemmer havde haft Ordet for at anbefale at udelukke vedkommende, medens andre talte for at give ham en Frist til at afvikle sit Mellemværende, vedtoges et af d'Hrr. ERTEL, BERENDT og EMIL HANSEN stillet Forslag, gaaende ud paa at give vedkommende Inkassator en Frist af 3 Maaneder til Afvikling af sin Gæld til Foreningen, og saafremt Gælden til den Tid ikke var betalt, da at udelukke ham af Foreningen.

Punkt 6 var af Forslagsstillerne, som en Følge af Formandens Udtalelser under Punkt 1, taget tilbage og udgik derfor af Dagsordenen.

Punkt 7. Forslag fra Bygningssnedkernes Fagforening gaaende ud paa Oprettelse af en planmæssig Understøttelse ved Strejker, saaledes at de samvirkende Fagforeninger gensidig støtter hinanden, naar en Strejke i et Fag er godkendt af Udvalget for de samvirkende Fagforeninger og af et Fællesmøde af de samvirkende Fagforeningers Styrelser; denne planmæssige Understøttelse sker ved, at der i samtlige Foreninger, naar en Strejke paa anførte Maade er anerkendt, paalignes Medlemmerne et obligatorisk Ekstrakontingent, som atter ophører, naar Strejken er forbi. FORMANDEN kunde tiltræde dette Forslag, men der maatte skaffes en Garanti for, at det ogsaa virkelig blev gennemført i *alle* Fagforeninger, og at det ikke blot blev en Overenskomst paa Papiret. Ved et saadant Forslags Gennemførelse vilde der opnaas, at mange planløse Strejker fremtidig blev undgaaede. Efter at flere Talere havde haft Ordet til Fordel for Forslaget, vedtoges følgende af FORMANDEN stillede Resolution: Generalforsamlingen sanktionerer Princípet i Bygningssnedkernes Fagforenings Styrelses Forslag om et obligatorisk Ekstrakontingent i Tilfælde af Strejker og overlader Styrelsen for »Den typ. Foren.« at tage dette Forslag under nøjere Overvejelse.«

Punkt 8. Valg af 2 Medlemmer til at optælle Stemmesedlerne. Hertil valgtes d'Hrr. LØVGREEN og RÊNÉ-LASSEN.

Generalforsamlingen hævet. L. J.

Alle Vegne fra.

Den 8. Avgust afholder »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« sin étaarige Fødselsdagsfest paa »Søfryd«. Vi henviser til de omsendte Programmer, der byder paa udmærkede og overraskende Ting. Enhver bør støtte Foreningen ved at give Møde paa Lørdag otte Dage.

Foreningen af danske Bogtrykkere. Dagsordenen for Mødet i Odense foreligger nu i »Haandværkerbladet«. Mange kendte gamle Sager ses at skulle debatteres (»Konkurrencen«, billigt Papir og Farve o. s. v.). Mandag Kl. 9 indledes Diskussionen om *Tarifforslaget* af Formanden. For Resten er der de traditionelle Maaltider, og Mødet ender efter en Del Udflugter.

Fra Helsingfors modtog vi i Lørdags »Typografbladet«s første Nr. Bladet, som er særdeles smukt i Udstyrelse, udkommer fra d. 15. Juli den 15. i hver Maaned i 4—8 sidigt Format som »Typ.-Tid.« og udgives af ALBIN FINANDER. Bladets første Nr. synes væsenligt anlagt paa tekniske Meddelelser, om end man ikke leder forgæves efter Oplysninger om Livet blandt Kollegerne i det høje Nord. Det ses saaledes, at vore Brødre er i Stand til at holde Fester med 4—500 deltagende, at de har deres store faste Lokale med Restavration og Telefon, at deres Sangere gør Furore og hjembær Prisen ogsaa fra andre Byer. Z. TOPELIUS har til Premièren skrevet en storslaaet Tekst »*Svarta Gardet*« til Musik af Flodin. »Typografbladet« er skrevet paa svensk, men Startningen af et nyt finsk Blad med Titel »Suomen Kirjapainælehti« bebudes allerede den 31. Juli. Vi ønsker begge Tidenderne Held i Agitationen for Kollegernes Velfærd.

Odense Lokalforening afholdt Fredag den 24. ds. sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling. Efter at Regnskabet for April Kvartal, som udviste en balancerende Indtægt og Udgift af 358 Kr. 17 Øre, var godkendt, fremlagde Formanden en Oversigt over Virksomheden i Lokalforeningen i det forløbne Regnskabsaar. Af Oversigten fremgik det, at der i Aarets Løb var udbetalt i Rejseunderstøttelse 120 Kr. 56 Øre, nærmlig til Medlemmer af »Dsk. typ. Foren.« 77 Kr. 60 Øre, af »Den typ. Foren.« 22 Kr. 11 Øre, af »Norsk Centralforening« 2 Kr. 40 Øre, af »Svenska Typografförb.« 1 Kr. 80 Øre og af tyske Foreninger 16 Kr. 75 Øre. De Rejsendes Antal var 65. Arbejdsløshedsunderstøttelse er udbetalt til 3 ugifte Medlemmer i 98 Dage med 122 Kr. 50 Øre. I Sygeunderstøttelse er udbetalt til gifte Medlemmer i 52 Dage 91 Kr. og til ugifte Medlemmer i 23 Dage 40 Kr. 25 Øre. Begravelseshjælp har ikke været udredet. »Andre Udgifter« har beløbet sig til 14 Kr. 78 Øre. Den samlede Indtægt i Aarets Løb har været 1419 Kr. 35 Øre; heraf er indsendt til Hovedkassen 950 Kr. Medlemsantallet var i Juli Kv. 58, i Oktbr. Kv. 57, i Jan. Kv. 59 og i April Kv. 61.

Odense, den 26. Juli 1891. MARINUS OLSEN, Sekretær.

De Arbejdsløse foretager atter paa Tirsdag en Fodtur, saafremt 10 Deltagere tegner sig paa en hos Kassereren fremlagt Liste og saafremt Vejret er nogenlunde ordenlig. Mødested: Trianglen.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 23. Hæfte udkommet.

I Anledning af

den skandinaviske typografiske Kongres i København

afholdes

Lørdag den 15. Avgust, fra Kl. 8—3

Fest paa Wodrofflund,

bestaaende af:

Koncert af et Harmoniorkester under Anførsel af Hr. Musikdirektør HANSEN SILD.

Korsange af *Typografernes Sangforening*.

Oplæsning af Hr. Skuespiller R. WØLDIKE.

Dans fra Kl. 10—3.

Nærmere af Programmet. FESTUDVALGET.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Udfaldet af Valgene er følgende: Næstformand: P. FASMER (209 Stemmer), Kasserer: GUSTAV CLAUSEN (206 St.), Revisor: V. C. BERG (196 St.), Styrelsesmedlemmer: A. CLAUSEN (175 St.), P. LAURITZEN (97 St.); derefter havde H. P. LARSEN 44 St., INGEBREGTSEN 17 St., ANDERSEN 15 St.; de to først nævnte er saaledes Suppleanter til Styrelsen.

Bortrejst: 1007, CHRISTIAN KRÜGER.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 2.91, Nogle Bladsættere 1.40, Jordans Pers. 0.75 — tils. Kr. 5.06.
Med de tidl. indk. Kr. 530.48 ialt Kr. 535.54.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Reservefonden. I de sidste 3 Uger (28.—30.) er indkommet: Aamodts Pers. 1.50, Adresseavisens 7.50, Aftenbl.s (Valentin & Lund) 7.50, Allers 5.25, Avisens 2.75, Bagges 1.75, Birchs 1.25, Bordings 4.00, Carlsens 1.50, Centraltrykkeriets 2.25, I. Cohens 3.75, N. Cohens 8.00, Eksprestrykkeriets 1.75, Eltongs 1.00, Ferslew & Co.s 0.75, Fjeldsøes 1.75, Græbes 12.85, Henriksens 3.00, A. Holms 1.50, Hoffensberg & Traps 2.25, Hohlenbergs 0.50, Hvidbergs (Christtreu) 1.50, Jordans 2.25, Jørgensen & Co.s (Hannover) 5.75, L. A. Jørgensens 0.50, Kihls 1.00, Carl Lunds 0.25, Lunos 5.55, Laur. Madsens 0.50, Møller & Thomsens 10.30, Nationalt.s 10.75, Bernh. Nielsens 0.25, Nielsen & Lydiches 7.15, O. C. Olsens 17.40, Philipsens 1.50, Politikens 23.08, Rasmussen & Olsens 4.25, 14—15 Medl. 7.25, Thieles 1.50, Triers 17.25, Truelsens 1.50 — tils. Kr. 191.83.
Med de tidl. indk. (se Nr. 28) Kr. 292.90 ialt Kr. 484.73.
G. CLAUSEN.

D'Hrr. Medlemmer, der har tegnet sig for Bidrag til en ny Fane og endnu ikke har begyndt at indbetale hertil, anmodes om snarest at paabegynde Indbetalingen, da Tidsfristen for hele Beløbets Erlæggelse allerede er langt overskreden, og Kapitalen i en nær Fremtid vil haves

behov. Saa snart Indbetalingerne er fuldt ud paabegyndt, vil der blive indvarslet til et Møde for samtlige Bidragydere, hvor nærmere Beslutning vil blive at tage. FANE-KOMITEEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 21. Juli. Fraværende: RASMUSSEN (med lovlig anmeldt Forfald).

1. Forespørgsel fra Køge Lokalforening om Medlem Nr. 102, der er bleven arbejdsløs i Næstved, men har sine Forældre i Køge, maa nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse der, uanset at han har hævet Rejseunderstøttelse fra Næstved til Køge, hvilken Understøttelse han, i Tilfælde af, at Tilladelse gives, er villig til at tilbagebetale. — Tillades paa angivne Vilkaar.

2. Aalborg Lokalforening forespørger om Forstaaelsen af §§ 45 og 48 i Lovene. Der svares: at de omspurgte 26 Uger i § 45 skal være løbende. (Sammenhold til Forstaaelse heraf § 31, der fritager arbejdsløse Medlemmer for Kontingent). Hovedbestyrelsen skønner dog, at i omspurgte Tilfælde Billighed taler for, at Vedkommende — der efter at have arbejdet i 24 Uger er bleven arbejdsløs i 10 Dage uden at have nydt nogen som helst Understøttelse — efter paany at have arbejdet og betalt i 2 Uger *vil kunne tilstaas* Arbejdsløshedsunderstøttelse, for saa vidt han har været Medlem i 52 Uger og ikke i den Tid nydt Understøttelse.

Det, der i § 48 tør antages at vildlede, er formentlig Henvisningen til § 45 i Sætningen: »Der kan ikke samtidig eller for efter et Aars Forløb (se dog § 45) atter hæves Rejse- eller Arbejdsløshedsunderstøttelse«. Henvisningen gælder § 45's sidste Del: ». . . . dog har det Medlem, som har erholdt Understøttelse i kortere Tid end i § 46 bestemt, Ret til ved atter indtrædende Arbejdsløshed at erholde Resten af Understøttelsen fuldt udbetalt«. Der kan altsaa ikke udbetales Arbejdsløshedsunderstøttelse til et saadant Medlem, der, som omspurgt, for et halvt Aar siden har hævet Rejseunderstøttelse.

3. Kongresspørgsmaalet: Med 3 St. mod 1 vedtoges det *ikke* at forstærke Hovedbestyrelsens Repræsentation paa Kongressen i København. P. HVIDTFELDT.

Tiltraadte: Slagelse (Korsør Av., Korsør), 107, CHR. LUDV. MORTENSEN, sidst arb. i Ringsted. Nykøbing F. (Folketidenden), JOHAN JØRGEN PEDERSEN (Den typ. Foren. 1536), sidst paa Rejse. Køge, 102, THORVALD OSKAR JENSEN, sidst arb. i Næstved. Holstebro, 572, R. C. PEDERSEN, sidst arb. i Horsens.

Bortrejste: Slagelse (Korsør), 520, K. H. SØRENSEN til Sorø, arbejdsløs. Ringsted, 107, CHRISTIAN LUDVIG MORTENSEN til Sorø, arbejdsløs. Holstebro, 633, VIGGO PETERSEN.

Lokalforeningsmeddelelser til Optagelse i første Nr. skal være Ekspeditionen i Hænde senest Onsdag Middag. G. CLAUSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Onsdag d. 5. Avgust, Aften Kl. 9 paa »*Søfryd*«. Dagsorden: 1. Valg af et mandligt Styrelsesmedlem i Stedet for Hr. O. Barnewitz, der har nedlagt sit Mandat. 2. Stiftelsesfesten. 3. Kongressen. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Foreningen afholdt d. 20. Juli et *offenligt Møde*, hvor F. J. JAKOBSEN dirigerede.

Fru HANSEN udviklede i et vel formet Foredrag Betydningen af, at Kvinderne i Faget blev organiserede; at tidligere Bestræbelser fra forskellig Side i denne Retning ikke havde ført til noget Resultat, maatte fornemmelig søges i en mangelfuld Forstaaelse af Organisationens Betydning, saa vel hos Svende som Kvinder. Der kunde være god Grund til at tro, at det daglige Livs Erfaringer i Forholdet imellem Arbejdere og Arbejdsgivere, hvor de første altid var underkastet de sidstes Vilkaarligheder hvad Løn og Arbejdsforhold angik, havde bragt en bedre Forstaaelse ogsaa mellem Kvinderne; det var derfor med god Fortrøstning til, at Kvinderne vilde interessere sig for Spørgsmaalet, at man havde optaget det igen. C. SØRENSEN udtalte sig i Tilslutning til Fru Hansen og paapegede den uheldige Stilling, nogle Kvinder var komne til at indtage under en Strejke i Faget, idet disse modarbejdede Svendene, ved at fortsætte Arbejdet; og mente Taleren, at det maatte ligge saa vel i Svendenes som i Kvindernes Interesse at agitere med Ihærdighed for disse sidstes Organisation. Han udviklede derefter, hvorledes de »*fri*« Arbejdere var udsatte for at skulle tage til Takke med de elendigste Levevilkaar, idet Mesteren ikke var interesseret i, at Arbejderne blev sat i Stand til at leve et sundt, menneskeligt Liv, medens Arbejderen maatte have det Maal for Øje at tiltvinge sig det størst mulige Arbejdsudbytte. Den enkelte besiddelsesløse maa bukke under i Kampen, da han ikke er i Besiddelse af Modstandskraft. Der er Eksempler nok paa, at Arbejderne ikke opnaar andre Fordele end de, som de kan *tiltvinge* sig ved en stærk Organisation. DIRIGENTEN betonede, at Kvinderne ikke maatte tabe Modet, fordi der ikke straks viste sig en Massetilslutning til Tanken; det første Skridt var det vanskeligste, men var dette gjort, skulde det nok vise sig, at vi Tid efter anden formaaede at samle Kvinderne. Fru HANSEN, C. SØRENSEN og A. SØRENSEN udtalte sig for, at Kvinderne foreløbig optoges som Medlemmer af Svendeforeningen. Frk. NIELSEN udtalte sin Sympati for de foregaaende Taleres Udtalelser og opfordrede enhver til at agitere for Sagen. C. SØRENSEN stillede følgende Resolution: »De tilstedeværende Kvinder erkender Nødvendigheden af en Organisation, der helst maa omfatte baade kvindelige og mandlige Arbejdere i samme Forening. Det overdrages Indbyderne til Mødet at søge det nødvendige Forslag bragt frem paa Generalforsamlingen i Bogbindersvendeforeningen af 1873«. Resolutionen vedtoges enstemmigt. P. E. NIELSEN.

Roskildeturen d. 2. Avgust.

Deltagerne samles i Anlægget ud for Centralhotellet (»Paraplyen«) for derfra at gaa samlede til Ankomststationen ved Hovedbanegaarden Kl. 8½ og muligvis at kunne køre samlede til Roskilde, hvor Frokosten indtages i »Trægaarden«. Derefter Besøg paa forskellige Steder. Kl. 2 samles vi med de forventede Provinskolleger i Kjæden, Palæstræde. BESTYRELSEN.

Hvis et tilstrækkeligt Antal Deltagere tegner sig, afholdes *Præmiekeglespil* i Hr. Restavratør Engers Have Torsdag d. 6. Avgust, fra Kl. 9—11 præcis.

Søndag d. 23. Avgust afholdes samme Sted en *selskabelig Sammenkomst*, hvilket skal blive nærmere bekendtgjort.

ANNONCER

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

En Typograf (Sætter), der har en god Plads i en større Provinsby, ønsker at bytte Plads med en Kollega i København. Billet mrkt. »99« modtager »Typ.-Tid.«s Kontor.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

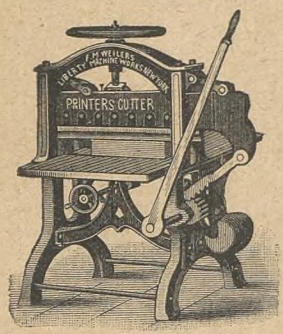

NEW YORK
54 Frankfort Street
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
Grundlagt 1859

Printer's Cutter
Ny amerikansk Papir-Skæremaskine
Snit 76 cm. bredt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager
Extra Rabat for Kontant
Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen

Amateur-Haandpresse
Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine
Størrelse og Pris:

Statsstørrelse Nr. 5,	10×15 cm.	Mk.	75
— » 7,	15×23 »	»	135
— » 8,	20×30 »	»	200

alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager
Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

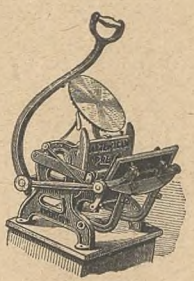

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: PARITZ GOTTSCHALK GOTHERSGADE 152, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 32
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 7. Avgust 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De ærede fremmede Delegerede anmodes om at meddele mig, naar Ankomst finder Sted i København, da der vil være Kolleger til Disposition ved Dampskibene og Jærnbanen.

Kendingstegn bæres paa Brystet. *Victor Petersen,*
Nybrogade 12 — København K.

Kongressen.

KONGRESSEN staar for Døren — endnu et Led i Agitationen for et stort, et sikkert og solidt Fundament for den Organisering, uden hvilken Arbejderne ingen Vegne kommer. Og med hvert Skridt, vi saaledes gaar frem for at naa en solid Sammenslutning, skal Sløjheden tilintetgøres, Pligtfølelsen fremmes, Forstaaelsen vokse og Tilslutningen vindes. Og der er meget Arbejde at gøre inden dette Maal naas, megen Anledning for dem, der bærer Byrderne herved, til at tabe Modet. Den Døvhed og Dvaskhed, der hos mange er til Stede, den Uforstaaenhed og Uklarhed over de simpleste Grundsætninger for Pligterne indenfor en Organisation, gør dette berettiget. Og alt dette skal udryddes. Dertil skal ethvert Forsøg paa at udvide og styrke Arbejdernes Stilling under den nuværende sociale og økonomiske Misère bidrage. Hvert nyt Spørgsmaal skal aabne Øjnene paa *nogle* flere. Og med hver i den Retning større Forstaaelses Tilvejebringelse vil de Kolleger som staar udenfor — enten det nu er Egoisme eller Dumhed, der dikterer det, eller maaske begge Dele —, som lægger Hænderne i Skødet og lader os andre arbejde — blive færre og færre, thi *Skammen* ved denne Stilling vil vokse og blive mere og mere følelig. Og kan Skamfølelsen først fæstne sig hos disse Herrer, saa er alt Haab ikke ude.

De mange vigtige og gennemgribende Spørgsmaal, som Kongressen vil beskæftige sig med, vil forhaabenlig bidrage til — samtidig med den praktiske Løsning af disse — at Solidaritetsfølelsen vokser frem og bliver mere omfattende end før, thi uden denne er det hele saa godt som spildt. Og de Sager, der foreligger til Behandling, er i høj Grad egnede til at klargøre, at skal der naas noget mere end en Marsch paa Stedet, saa skal Sammenslutningen udvides og — centraliseres. For enhver Arbejder-Organisation vil det vise sig mere og mere nødvendig, naar nogen virkelig Gavn skal tilvejebringes for den enkelte og for det hele.

Men ét kræves af Medlemmerne og da særlig af de ved denne Lejlighed valgte Tillidsmænd — at de vil fremad og at de ser paa *det heles Tarv*. Særinteresserne kan aldrig gavne; de *maa* kvæles. Valent og vaklende skal en alvorlig Sag ikke gribes an; man overvejer Sagen fra det Standpunkt, der betinger det bedste, ser mere paa, at Nyderetten bliver udvidet, end Ydepligten indskrænket, og et godt Resultat vil da nok komme til at foreligge.

Og kommer et saadant Resultat paa de forskellige Sager frem — ja, da vil de typografiske Arbejdere med mere Sindsro end tidligere kunne se den skæve Udviklingsgang i Møde og bedre være i Stand til at samles om Midler til Bekæmpelse af de Forhold, som den ubundne Konkurrence medfører, og som Arbejderne i særlig Grad er udset til Ofre for.

Alt i Betragtning vil sikkert denne Kongres puste nyt Liv i de Kræfter, der ved forenede Anstrængelser er i Stand til at udrette meget, og samtidig dermed vil Løsningen af de forskellige Opgaver opdrage Medlemmerne til at stille større Fordringer til Forpligtelsernes Opfyldelse end til Rettighedernes Opnaaelse. Og naar dette sker, er vi naat langt frem.

Derfor: Til Lykke med Kongressen! Den lægge Grunden til et stort, enigt og formaaende skandinavisk Typografforbund!

De kvindelige Sættere.

SAALÆNGE Kvinderne staar udenfor Organisationen, staar de jo med det samme udenfor Lov og Ret. Det Særsyn er vist hændt de fleste kvindelige Sættere, som har skiftet Plads, at hvert enkelt Arbejdssted har sin Lønningsmaade, og skønt Arbejdet maaske er forholdsvis sværere og mindre ensartet paa det Sted, hvor der betales daarligst, end paa det Sted, hvor Lønnen er højere, har Kvinderne ikke en Indvending at gøre, hvis de da vil have Pladsen. At et saadant Forhold er forkasteligt, ja, ligefrem utilstedeligt, kan vi Mænd forstaa — og Kvinderne har jo Ord for at kunne stikke Mændene totalt ud, hvad hurtig Opfattelsesævne angaar. Men vi gaar videre end som saa: Det er os ikke nok, at Kvinderne overalt faar ensartet Løn; vor Hovedfordring er, at de skal have *samme Løn* som os, naar de præsterer *samme Arbejde*. Lige Løn for Mand og Kvinde, det har nu været Løsenet gennem Aarenes Arbejderbevægelser, og de Kvindeforeninger, som har taget Kvindespørgsmaalet op uden denne Reform, de har skudt forbi Maalet — efter vor Mening. Der er mere end ét Julemærke, der tyder paa, at ogsaa indenfor de kvindelige Sætteres Rækker fæster denne Anskuelse stærkere og stærkere Rod. Ogsaa de følger med, uden at man hidtil har anet det, og vi tager næppe fejl, naar vi antager, at de paa deres Arbejdspladser ogsaa en Gang i Ny og Næ drøfter de typografiske Begivenheder. Det er ikke ganske indrømmet, at Æresfølelsen er Mandens Særeje, vi kender Beviser paa, at ogsaa Kvinder har vægret sig ved at optage Pladser, som andre har forladt, og vi har paa et rent specielt Omraade set, at den Foragt, som disse lagde for Dagen lige over for den enkelte, som brød ud, meget godt kunde maale sig med Mandens Haan.

Derfor tvivler vi heller ikke et Øjeblik paa, at Jordbunden for en Tilslutning til den Organisation, som alene kan skaffe dem Garantier, er tilstede. Vi tvivler ikke om, at de fuldt ud er paa det rene med, at saaledes, som de staar nu, er de prisgivet ethvert Lune, ethvert Indfald, og det er jo som oftest forbunden med en yderligere Reduktion af den i Forvejen vilkaarlig fastsatte lille Løn. Det er det første Skridt, det

gælder at gøre; men det er jo ogsaa det drøjeste. Vi behøver i den Retning kun at gaa til os selv; vi fik den faglige Organisation i 69 efter en hundredaarig Organisation paa Understøttelsesomraadet, men først i 84 tog vi Skridtet fuldt ud og sluttede os til vore øvrige Kammerater.

En Ting, som i højeste Grad burde tiltvinge sig enhver af de maskinsættende Kvinders Opmærksomhed, det er det nedbrydende Arbejde, den nervesvækkende Anspændelse, som Betjeningen af en Maskine foraarsager. Dem, der har været saa heldige at se en Sættemaskine i Funktion, vil vide, at det passer, og det véd vi alle, at de endnu kun er ufuldkomne; Efterretningerne fra Amerika taler jo om Maskiner, der præsterer adskilligt mere end vore »Kastenbeinere«, om famøse ny Opfindelser, der samtidig *støber deres egen Skrift* o. s. v.; en daarlig Trøst, men ret oplysende for Kvinder, som ikke ser fornuftigt paa det Forhold, maa det være, at et Trykkeri, som i væsenlig Grad benytter kvindelige Arbejdere, afskediger i hvert Fald de med Aflægningsmaskinerne sysselsatte Kvinder, naar de er fyldt 20 Aar! Det er en ung Alder at være bleven for gammel i. Herpaa er der kun et eneste Svar, et Svar, som ikke tør opsættes en Uge — en Dag: Skal der rettes paa dette skammelige Udbytteri, saa vil vi slutte os sammen med jer i Bevidstheden om, at ogsaa vi maa have et Ord med i Laget, hvor det gælder vort personlige Ve og Vel. Og det Svar skal I ikke vente paa.

For Maskinsætterskernes Vedkommende bevises det tilstrækkelig, hvad vi ovenfor har skrevet om Lønsforskellen. De to Steder, hvor der for Tiden beskæftiges saadanne, er jo som bekendt i »Nationaltidende« og »Morgenbladet«. Det første Blad lagde først for med Maskiner med kvindelig Betjening, senere kom »Morgenbladet«, eller hvis vi ikke husker fejl, »Dagsavisen« og »Den ny Tid«; man forsøgte sig her til en Tid med mandlig Betjening, men gik senere i Ferslews Spor, om man end ikke har naaet den grændseløse lave Satspris, som er et Særkende for Etatsraadens Forretning, baade i den mandlige og kvindelige Afdeling. De Oplysninger, vi har kunnet indhente om Forholdene disse Steder, er naturligvis noget svævende. Det er ikke saa lige en Sag at komme dem paa Kornet, og det har kostet os usigelig Møje, at naa saa langt. I »Nationaltidende« er Betalingen 10 Øre pr. 1000 Fraktur, men da hver af Maskinerne betjenes af to Kvinder, faar den enkelte kun 5 Øre for Tusind, paa en Maskine kommer 12 Øre, 7 × 5, men det er ogsaa Højden, Gennemsnitslønnen kan ikke blive synderlig stor med den Lønsats, den er for nogles Vedk. kun 10 Kr. Arbejdstiden er for Sætterskernes Vedkommende fra 12—4 og fra 6 til 10 til 10½, Extratimerne betales med 50 %. Ventetid godtgøres ikke og det kan godt ske, at Kvinderne om Vinteren maa være daglig 3 Timer uden Manuskript, for saa at tage stærkere fat om Natten. I det hele taget er Natarbejdet her som i alle Blade af stor Udstrækning, men her er der Tale om unge Kvinder, som ofte bo langt fra Arbejdsstedet, enkelte ude ad Frederiksberg til; det er i højere Grad drøjere for dem end for Mænd, paa den Maade at skaffe sig det allernødvendigste til Livets Ophold.

Aflægningen besørges af andre Kvinder i et andet Lokale, og det er beklagelig at maatte tilstaa, at Kasteforskellen mel- Sættersker og Aflæggersker er overordentlig udviklet. Det er vanskelig at afgøre, hvorledes den er opstaaet, og ved hvilke Midler den vedligeholdes, ét synes sikkert, Forretningen protegerer denne latterlige Fordom, ligesom den strængt hævder Adskillelsen mellem de to Arbejdere, som dog har saa inderlig meget med hinanden at gøre. Derved er det ogsaa lykkedes denne, at holde Aflæggerskerne nede paa det laveste Niveau, som ingen Stigning eller Forbedringer kender, medens dog ved enkelte Lejligheder smaa Reformer ere indførte for Sætterskernes Vedkommende; men ganske vist kun yderst sjældent. Aflæggerskernes Gennemsnitsløn tør sikkert ikke sættes højere end 8 à 9 Kr. ugentlig med en Arbejdstid fra 9—7; under 14 Aar antages ingen. Læretiden for begges Vedkommende er 2 Maaneder uden Godtgørelse, og den Kvinde, som indvier sine Kønsfæller i den sorte Kunsts Mysterier, har 12 Kr. for sin Ulejlighed. Endelig har vi to Røropsættersker, hvis Arbejde udkræver en høj Grad af Paalidelighed; men de har ogsaa 9—10 Kr. i Akkord, efter en kortere Læretid. Tidligere var der Søndagsarbejde med 4 Sættersker fra 7—10½ à 12, mod 50 % Godtgørelse, men dette er bortfalden med den ny Helligdagslov.

Forholdene i »Morgenbladet« er lidt lysere; her er 2 Maskiner og 9 Kvinder. Betalingen er 14 Øre pr. 1000 Fraktur, Aflægningen 5 Øre. Arbejdstiden regnes fra 3—10 med 50 Øre i Overarbejde for hver Time efter Kl. 10. Korrektricen har 14 Kr. i Gennemsnit. Det kan som sagt være, at de enkelte Angivelser kan variere lidt; Maaden hvorpaa de ere tilvejebragte undskylder dette i høj Grad; men i det store og hele tør de nok betragtes som et korrekt Billede af, hvorledes Arbejdsløn og Arbejdstid fordeler sig for vore kvindelige Kolleger ved Sættemaskinerne. Vi skal mulig senere komme ind paa, hvad vi ovenfor har berørt om det sundhedsnedbrydende Arbejde, disse Maskiners Betjening er; i denne Artikel har vi væsentligst haft Lønsforholdet under Ventilation, og vi faar sagtens ogsaa Kvinderne med selv, naar vi siger, at *dette* ikke er, som det burde være. (Fortsættes.)

Fra Chicago.

I en Skrivelse, dateret den 20. Juli, underretter den norsk-danske Typograf-Forening os om sin Stiftelse 22. Oktober 1890. Foreningen afholdt et Møde den 15. Juli, paa hvilket det blev overdraget Bestyrelsen at søge Gensidighed med Foreningerne i Danmark og Norge.

Man tænker sig Gensidigheden foreløbig ordnet saaledes, at Danske og Nordmænd, som ankommer til Chicago med deres Medlemsbog i Orden straks kan træde ind i Foreningen, med fuld Medlemsrettighed og uden Indskud, mod at dennes Medlemmer, som maatte komme hertil, opnaar de samme Fordele. Vi skal med Fornøjelse gaa med hertil og hilser Foreningens Oprettelse, som et Bindeled mellem skandinaviske Kolleger, der om end lille i Begyndelsen, kan faa sin store Betydning. Glædeligt er det at se, hvorledes Skandinaverne derovre nærmer sig hinanden. »Skandinavisk Typograf-Tidende«, det lille, udmærket skrevne Blad, som udgaar i Minneapolis, og som er de amerikanske Skandinavers Organ, er nu kommet i god Gænge og vinder stor Udbredelse.

Hermed giver vi vor amerikanske Kollega Ordet:

Officiel Rapport over Arbejdsforholdene i Chicago.

(Meddelt ved Sekretæren for Den norsk-danske Typograf-Forening.)

Stillingen her i Chicago er for Øjeblikket aldeles fortvivlet. Af Foreningens 39 Medlemmer arbejder *kun 25*. Grunden til dette sørgelige Misforhold ligger for en stor Del i den uforholdsmæssige Tilgang hertil i de sidste 3 Maaneder. Og for fuldstændig at sætte Kronen paa Værket, afgik »Dagbladet«, der beskæftigede 8 Mand, for 3 Uger siden ved Døden.

Ved de engelske Trykkerier er Chancerne for en dansk-norsk meget faa eller slet ingen, grundet paa, at der er ogsaa Markedet aldeles overfyldt; — naar saa dertil kommer, at her gaar 4—5 dansk-norske Ikke-Medlemmer ledige, og en svensk Dagsavis, »Scandia« (9 Mand), hensov i forrige Uge, saa har man næppe Grund til at imødese Fremtiden i andet end de aller mørkeste Farver.

»Den norsk-danske Typograf-Forening« er jo temmelig ung, og det pekuniære som Følge heraf ikke stort — i al Fald ikke saa stort, at der kan være Tale om nogen længere Tids Understøttelse for de arbejdsledige Medlemmer, heller ikke kan man stille alt for store Fordringer til de arbejdende Medlemmer, da Fortjenesten for de flestes vedkommende næppe overstiger £ 12.00 om Ugen, og 12 Dollar her er omkr. 20 Kr., sammenlignet med Forholdene i Danmark.

Den eneste Udvej bliver maaske, at de ugifte, som ikke har fat paa noget andet Slags Arbejde, paa en eller anden Maade skaffes væk fra Byen; thi her i Chicago bliver der vistnok ikke Plads for flere end 25 Sættere paa Gud ved hvor lang Tid.

Det vilde være at ønske, at dette vil overvejes af dem i Danmark, der muligen skulde have »Amerikafeber«, før de beslutter sig til at drage her over. Den dansk-norske Avisliteratur i Amerika er ikke i samme Grad som Indvandringen og Fabrikationen af Sætterē foregaar — den forringes maaske hellere. I hvert Fald er Fattigdommen et Særkende paa omtrent alle dansk-norske Aviser her til Lands.

AUG. POULSEN,
»Skandinaven« N. Ploria St.

I Anledning af

den skandinaviske typografiske Kongres i København

afholdes

Lørdag den 15. August, fra Kl. 8—3

Fest paa Wodrofflund,

bestaaende af:

Koncert af et Harmoniorkester under Anførsel af Hr. Musikdirektør HANSEN SILD.

Korsange af *Typografernes Sangforening* under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN.

Oplæsning af Hr. Skuespiller R. WØLDIKE.

Dans fra Kl. 10—3.

Nærmere af Programmet. FESTUDVALGET.

Alle Vegne fra.

Besøg af den stockholmske Typografsangforening. Som vore Læsere vil vide af Dagspressen, kommer vore svenske Brødres Delegerede i Følge med et Kor paa 32 Mand af Stockholms typografiske Sangforening. Vi ansér det for sikkert, at vore svenske Kolleger vil møde til Kongresfesten, og vi imødesér med Interesse den spændende »Sangerkrig paa Wodrofflund«. Thi haver alle i Tide at forsyne sig med Billet.

Muntre Musikanter. Sækkepiben er revnet for »Peter« og der er nu kun den gamle Renegat, Nic. F. tilbage, han slaar de sidste Slag paa Trianglen og vil vække Opmærksomhed; men han er for godt kendt og han høster ikke den Medlidenhed, han trænger saa haardt til. Hvorfor indlod han sig ogsaa paa den Tournée, naar han ikke havde andre Referencer end »Avisen«; det hjælper ham ikke en Gang, at han er Styrelsesmedlem i den ny Forening, han maa gaa for den han er *hos os*, og der er han for længe siden gaaet ud af Dagsordenen, han havde i for høj Grad Kamæleonens Natur.

I Morgen. Vi henleder atter Opmærksomheden paa Festen i Morgen Aften. »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« venter mange Gratulanter og Programmet er jo yderst lovende.

Banner-Politik. Min ærede Kollega, Hr. *F. H.*, fortalte i Nr. 29, at vi skal have os et Banner, vi Gutenbergere her i Svendborg.

F. H. er aabenbart en Jyde. Thi Jyderne — med Undtagelse af Aarhusianerne — har den Egenskab sammen med Sømændene, at de »gør ej mange Ord«. F. H. fortalte slet ikke en Smule om »Uret«, og derfor vil jeg fortælle Historien.

De maa vide, at vi Svendborgere er svært begejstrede for vort Banner, og denne Begejstring gav Anledning til, at PETER — skønt i Grunden ufrivillig — kom til at yde et større Ekstrabidrag til Banneret, end han strængt taget havde Raad til.

Det traf sig hverken værre eller bedre, end at Peter forleden Lørdag kom til Avktion for første og eneste Gang i sit Liv. Han bød paa al Ting, bl. a. paa et gammelt, fælt Spindelur, uhyggeligt at se til, grangivelig lig et gammelt, forgræmmet Kooje. Han blev hængende ved »Uret«, der med »Salairium« beløb sig til 1 Kr. 99 Øre.

Det var jo ganske vist ikke meget for et Ur, der kunde gaa, og det kunde Koojet; men det var rigtignok paa den Maade, at det i et halvt Minut kunde passere lige saa langt som et andet Ur i 36 Timer.

Paa Forespørgsel hos en Urmager, svarede denne, at hvis Peter kunde faa 25 Øre for det som gammelt Messing, skulde han lade det ryge.

Saa var det, at Peter fik den højmodige Tanke, at lade det »ryge« til Fordel for Banneret.

Han udstedte Bekendtgørelse paa Trykkerierne om, at »et Sølvlommeur i Etui samt med Kæde« vilde blive bortspillet paa Lodder à 10 Øre, som kun d'Hrr. Typografer kunde faa, at Formanden en vis Aften skulde trække Lotteriet og at *alle* Pengene gik til Banneret.

Og der blev solgt Masser af Billetter; der var dem, der tog 5 Lodder.

— — En hel Del gæve Gutenbergere overværede Trækningen med spændte Miner. Et Ur havde ikke saa lidt at sige for flere af dem.

Men da saa den med Høvlspaaner forede Cigarkasse, der gemte Herligheden, kom frem, da Uret blev trukket op, og de opdagede Hemmelighederne ved det — saa faldt Illusionerne.

De lo dog allesammen — ingen pryglede Peter.

Den vindende var ikke til Stede; han fik sin Skat pr. Bud. Jeg kan ikke sige, hvorledes han saa ud det første Øjeblik. Men jeg tænker hans lille Søn er glad ved Herligheden. MARIES MAND.

I Anledning af Kongressen arrangeres til Ære for de Delegerede en Seksa paa Gl. Klampenborg Søndag d. 16. August. Afrejsen skér med Damper Kl. 4.30 til Skodsborg, hvorfra der spaseres til Klampenborg. Kolleger, der ønsker at deltage i Seksaen, maa tegne sig hos undertegnede inden Onsdag d. 12. August. Prisen er 1 Kr. 75 Øre pr. Kuvert. *Victor Petersen,* Nybrogade 12.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Samtlige »Den typ. Forening«s Delegerede til den skandinaviske typografiske Kongres anmodes om at møde Søndag d. 9. August, Kl. 11 Form. paa Wodrofflund. *Victor Petersen.*

I Anledning af Festen den 15. August til Ære for de Delegerede paa Kongressen, tillader vi os at anmode ærede Kolleger om at arrangere det saaledes, at Arbejdet den Dag ophører saa betids paa de forskellige københavnske Trykkerier, at Deltagerne kunne være til Stede ved Festens Begyndelse Kl. 8. FESTUDVALGET.

Styrelsesmøde paa Wodrofflund førstkommende Søndag Kl. 1. *Formanden.*

Nyt Medlem: Sætter FREDERIK CARL CHRISTIAN DUPON (udlært hos O. C. Olsen & Co. den 18/7 91), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: Sætter CARL FREDERIK CHRISTENSEN (Dsk. typ. Foren.), arbejder hos Bagge.

Bortrejst: 407, Trykker FRANÇOIS NICOLAI DIPO til Stege i Plads.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 2.91, Nogle Bladsættere 1.45 — tils. Kr. 4.36.

Med de tidl. indk. Kr. 535.54 ialt Kr. 539.90.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Fanefonden. Af tegnede Bidrag er fuldt indbetalt: P. Lauritzen 5.00, Johannes Jensen 4.00, Renter 0.63 — ialt Kr. 9.63.

Med de tidl. indk. (se Nr. 26) Kr. 287.25 ialt Kr. 296.88.

G. CLAUSEN.

Reservefonden. I sidste Nr. er noteret som overført Sum Kr. 292.90 i Stedet for den i Nr. 29 berigtigede Kr. 292.55. Desuden skal anføres Overskudet fra Stiftelsesfesten Kr. 46.00, en Rest fra Wiener-Indsamlingen 1.00. Med de i denne Uge yderligere tilkomne Indbetalinger for Ugerne 28—30, nemlig: Chr. Birchs Pers. 0.50, Ekspres-trykkeriets 1.00, Hohlenbergs 1.00, L. A. Jørgensens 1.00, Carl Lunds 0.50, Laur. Madsens 0.25, Bernt Nielsens 0.25 og Calberg sen. 0.25, bliver Beholdningen ialt *Kr. 536.13.* G. CLAUSEN.

De Arbejdsløse,

der skal hæve Understøttelse, anmodes om i Anledning af Kongressen at hæve denne for næste Uges vedkommende **Fredag d. 14. ds., Kl. 2—3** *i Stedet for som sædvanlig om Lørdagen.*

Ligeledes vil **Anvisningskontoret** *være lukket Mandag den 17., men bedes de Arbejdsløse i Stedet møde* **Tirsdag den 18. ds., Kl. 2—3.**

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ugemeddelelserne til »Typograf-Tidende« bringes i d'Hrr. *Lokalformænds* velvillige Erindring. Det er af Vigtighed, at dette sker til første Nr. af Bladet og at der er en nøjagtig Angivelse af Navn samt *Medlemsnumer*. Til *ethvert* Medlem skal der være udstedt Medlemsbog, saa snart Indsigelsesfristen (14 Dage) for Optagelse er udløben og vedkommende er optaget; i denne Henseende er der ikke saa faa Mangler rundt omkring. Ligeledes erindres man om, at vore gensidige københavnske Foreningers Medlemmer, naar de erholde Arbejde i »Dansk typ. Forening«, straks erholde Medlemsbog udstedt hos os (for saa vidt de da ved Tiltrædelsen er understøttelsesberettigede) og Moderforeningen erholder sin Medlemsbog tilbagesendt. Nylig tiltraadte Lokalformænd gøres opmærksomme paa, at Ugemeddelelserne til »Typ.-Tid.« ikke skal sendes til mig, men derimod til Hr. GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, København K.

Kolding, d. 2. August 1891. H. F. RASMUSSEN.

Lokalforeninger og Lokalformænd den 1. August 1891.

Aalborg: Martinus Gundersen. *Aarhus:* O. V. Hansen. *Assens:* C. C. W. Jensen. *Esbjerg:* J. Ratheisen. *Faaborg:* F. L. R. Petersen. *Fredericia:* Th. Thomsen. *Frederikshavn:* N. J. Heidmann. *Helsingør:* Carl Jørgensen. *Herning:* P. J. Rasmussen. *Hillerød:* L. Hansen. *Hjørring:* Chr. P. Christensen. *Holbæk:* Jul. Bigum. *Holstebro:* C. F. Kjærsgaard. *Horsens:* Thorvald Lassen. *Kallundborg:* Vilh. Hansen. *Kolding:* Martin Schjern. *Køge:* Louis Jensen. *Maribo:* Henrik Petersen. *Middelfart:* Claudius Madsen. *Nakskov:* Bernh. Nielsen. *Nyborg:* Ernst

Lauritz Jørgensen. *Nykøbing F.:* Karl Kristiansen. *Nykøbing M.:* F. C. Lumbye. *Næstved:* Henrik Hansen. *Odense:* Alfred Tiedje. *Randers:* Jørgen Petersen. *Ribe:* Ernst Heise. *Ringkøbing:* Rudolph Hansen. *Ringsted:* S. K. Johansen. *Roskilde:* Knud Nielsen. *Rudkøbing:* Hugo Høgsted. *Rønne:* F. Steensen. *Skanderborg:* H. J. Hansen. *Silkeborg:* J. L. Petersen. *Skive:* Carl Larsen. *Skelskør:* N. P. C. Hansen. *Slagelse:* Olaf E. Olsen. *Sorø:* Jørgen Lindballe. *Stege:* Joh. Larsen. *Stubbekøbing:* H. J. Petersen. *Svendborg:* H. P. Ditlefsen. *Thisted:* Albert Behr. *Varde:* Valdemar Brendstrup. *Vejle:* M. Frederiksen. *Viborg:* Frederik Møller.

Kolding, d. 2. Avgust 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Juli 1891.

Indtægt.

Bidrag fra Lokalforeningerne	Kr.	1837.78
Reservefond	-	2767.05
Begravelseskassen		2575.78
Kassebeholdning	-	4585.06
Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/12 90 til 11/6 91:		
af Reservefonden Kr. 48.20		
- Begravelseskassen - 40.30		
- Hovedkassen - 76.90		
	-	165.40
	Kr.	11931.07

Udgift

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	508.83
Bogbinderregning	-	13.55
Tryksager	-	30.00
Porto m. m. (Formanden)	-	5.96
Reservefond	-	2815.25
Begravelseskassen Kr. 2616.08		
Overført til do. » 589.30		
Kr. 3205.38		
Et Dødsfald i Randers » 100.00		
	»	3105.38
Kassebeholdning 31. Juli	-	5452.10
	Kr.	11931.07

Kolding, den 1. August 1891. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Ny Medlemmer: Hillerød (Hørsholm), ARTHUR HANSEN (udlært i Vordingborg hos Redaktør Willerup den 1. Maj 1888), arb. i Hørsholm Avis og HANS HANSEN (udlært 1. Avgust i Bergs Bogtrykkeri i Hillerød), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadt: Næstved (Næstved Tid.), 970, HANS CHR. JOCHUMSEN, sidst arbejdet i København. Aalborg (Stiftsbogtrykkeriet), HENRIK F. S. HANSEN (Den typ. Foren. 845), sidst arbejdet i København.

Bortrejst: Viborg, 590, GEORG MARQUARD til Silkeborg, arbejdsløs. Fredericia, 633, F. HENNINGSEN.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag den 8. Avgust, Kl. 9½ Møde paa »Søfryd«. Prøve paa Kongreskoncerten. Uddeling af Adgangstegn. STYRELSEN.

Alderdomsforsørgelsen for E. Heinemann.

(9. Regnskab.)

I 1. Halvaar 1891 er indkommet fra O. C. Olsen 50.60, »Social-Demokr.« 40.20, »Nationaltidende« 40.40, »Politiken« 29.90, Schultz 10.60, Græbe 9.20, »Adresseavisen« 7.80, J. F. 0.50 — ialt Kr. 189.20. Med de tidligere indkomne Kr. 1233.12 ialt Kr. 1422.32.

J. F. MØLLER.

Ovenstaaende Sum modtaget, og bringes paa min Mands Vegne en hjærtelig Tak. BOLINE HEINEMANN.

Rettelse.

I Generalforsamlingsreferatet staar »Ny typ. Forening«s Part af Arbejdsanvisningskontorets Udgifter opført med 68.28, skal være 69.28.

Brevkasse.

Bogbindersvendeforeningen af 1873: Undskyld os, men vi kunde ikke andet.

Korrespondenter i Rønne: Annoncer og Meddelelser om Af- og Tilgang sendes altid til Gustav Clausen.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom — Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Kolleger!
Lørdagen den 15. Avgust aabner jeg i
Korsgade Nr. 8
en første Klasses
Blomster- og Kranseforretning,
som anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.
Ærbødigst
EMIL BRUUN.

Hr. Typograf **Otto Poulsen,** Aarhus, anmodes om at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Forening« i Aalborg snarest mulig. BESTYRELSEN.

En brugt Hurtigpresse
med Banehjulsbevægelse og Bordfarveværk. Form-Størrelse 19½ × 30" er billig til Salg, naar man snarest henvender sig paa »Bornholms Avis og Amtstidende«s Bogtrykkeri, Rønne.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 33
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 14. Avgust 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Den første skandinaviske typografiske Kongres.

Ingensinde tidligere har der her i Norden været afholdt et typografisk Stævne, som i Betydning kan maale sig med det, der tager sin Begyndelse i Morgen. 15 Aar er gaaet siden Bogtrykkerdagen i 1876, det Møde, som vel kommer Kongressen nærmest, *den Gang* var det et dansk Forbund, som skulde finde og fandt sin Løsning, nu er Organisationerne stærkere og Synet videre, og de Delegerede, som mødes i Morgen, staar *nu* foran et større og vigtigere Spørgsmaal: Spørgsmaalet om et skandinavisk Forbund!

I mange Henseender minder Kongressen om Bogtrykkerdagen. Ogsaa den Gang stod vi foran en Tarifbevægelse, og dette gav Mødet sit Præg; Tarifbevægelsen i Sverig og her vil heller ikke *nu* undlade at præge Kongressen, men man gaar andre Veje, Veje, som den daværende Organisation var fremmed for, men som den modne Erfaring har kaaret som de eneste, der kan føre til Maalet. Kongressen vil saaledes væsentlig faa en organiserende Karakter, og de Forslag, som udgør Dagsordenen, taler tydelig nok om, hvorledes og i hvilken Retning Organiseringen bør foregaa: Forslaget om Dannelsen af en skand. Reservefond og Forslaget om Dannelsen af en skand. Rejsekasse, stillede af »Den typ. Forening« og »Trykkerforeningen«, er begge et fyldigt Udtryk for, at vi er naaet langt frem, men ikke vil standse paa Halvvejen; Forslaget om en Organisation af de typogr. Hjælpearbejdere (»de kv. Trykkeriarb. Fagforen.«) er et energisk Forsøg paa at løse en af de Opgaver, som vi i Længden ikke kan gaa uden om; Lønspørgsmaalet i Provinserne (»Typ. Forb.« i Aalborg) har jo hele Aktualitetens Interesse, og Spørgsmaalet om en Ordning af Lærlingevæsenet, som »Jönköping typ. Forening« bærer frem, vil sikkert ikke være fremsat forgæves. Endelig tilstræber »Den typ. Foren.« en énsartet Optræden mod Blokadebrydere. Som man sér, har Kongressen klogelig valgt at indskrænke sig til en Dagsorden, som i faa Punkter betegner det Stade, hvorpaa de skandinaviske Foreninger nu befinder sig. En fyldigere Dagsorden vilde kun have forhalet Tiden og affødt en Række Resolutioner, som ikke havde noget blivende Værd og ikke vilde være til synderlig Gavn for nogen af Parterne.

Hvad det nu gælder om er, om de skandinaviske Organisationer er paa Højden af sin Tid, om de har Ævnen til at løse Opgaverne; at Udviklingen fordrer stærkere Centralisation netop paa de Omraader, som Forslagene antyder, er sikkert nok. De kommende Dage vil give Svaret. Vore Broderlande og vort eget Land vil ikke alene i disse Dage følge os med spændt Opmærksomhed og Deltagelse; de mægtige Forbund derude hilser Kongressen som et energisk Forsøg paa at gennemføre en stor Tanke, og Forsøget *kan* blive til Resultat, om alle Repræsentanter med kollegial Vilje solidarisk tager Sagerne op. Ét tvivler vi ikke om, at Kongressen vil i de typografiske Annaler staa som en moden Plan for en banebrydende Gærning i de nordiske Foreningers Interesse. Spørgsmaalene er rejst, og det ligger nu i de Delegeredes Haand at bringe et praktisk Udbytte med hjem, og i det Haab, at man med forenede Kræfter og med et frit Syn gaar ind til det nordiske Typografstævne, byder vi vore Gæster et kollegialt og hjærteligt: Velkommen til København!

Kongressen.

Af V. P.

I foregaaende Artikler behandlede jeg Spørgsmaalene om den skandinaviske Rejsekasse og Reservefond samt det dermed i Forbindelse staaende Lønspørgsmaal i Danmarks Provinsbyer. Ingen Tvivl er der vel om, at Interessen vil koncentrere sig om disse Opgaver; men foruden disse Spørgsmaal indeholder Kongressens Dagsorden ogsaa andre meget betydningsfulde Punkter, som kan gøre Regning paa at fange Opmærksomheden.

Der er t. Eks. Spørgsmaalet om, hvilken Form der bør tilstræbes for de typografiske Hjælpearbejderes Organisation. Om man bør foretrække selvstændige Foreninger eller fælles Organisationer for baade teknisk og ikke teknisk uddannede Arbejdere?

Ganske sikkert bør man i denne Sag gaa gradvis frem. Hvad kan det nytte *paa Papiret* at have et udmærket Grundlag for en fælles Organisation, naar den fornødne Interesse og Tilslutning mangler fra en af Parterne. Det første Skridt maa ubetinget være det: ved en energisk Agitation at skabe en Stemning blandt alle mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere for en Organisation, med rastløs Iver søge at aabne Øjnene paa dem for den Gavn, en Forening kan udrette i intellektuel og økonomisk Henseende; thi førend dette Arbejde er gjort — og det er et vidtløftigt og aandsfortærende Arbejde — *kan* det ikke nytte at forsøge paa ad *kunstig* Vej at faa Principer virkeliggjort, som savner den praktiske Form for Agitationsarbejdet. Men det maa være saa vel Trykkeres som Sætteres — kort sagt alle *teknisk* uddannede typografiske Arbejderes Pligt at tage Del i Arbejdet for en større Kraftudfoldelse fra de *ikke* teknisk uddannedes Side, og da, naar et pulserende Liv er vakt, naar Interessen for *deres egne Sager* viser sig, er Tiden inde til at realisere den fælles Organisationsform. Vanskeligheder vil det ikke desto mindre støde paa, idet Grundlaget for Typografernes Organisation i en væsenlig Grad vil blive forrykket, og let er det heller ikke at smelte Brancher sammen, hvis økonomiske Forhold er saa forskellige, som Tilfældet er her.

Saa er der et Spørgsmaal som Organisationernes Stilling til Blokadebrydere.

Alle vil vist nok indrømme, at der heri hyppigt er handlet rent ud sagt vilkaarligt. Meget ofte lader man sig forlede til at dømme efter det Indtryk, vedkommende gør, det er ikke altid de Forhold, under hvilke Forbrydelsen er begaaet, der spiller den afgørende Rolle. Rigtigst turde det utvivlsomt være at *prøve* de Kolleger, som saaledes melder sig til Optagelse, førend man betragter dem som fuldgyldige Kammerater. Og i denne Henseende vilde det være paa sin Plads først at lade dem *yde* et vist Antal Aar, førend de blev sat i Stand til at *nyde*. Derved beviser de i Virkeligheden, at det ogsaa er deres *Alvor* at ville blive bedre Kammerater, end de har været forud, og de soner dog en Brøkdel af den Uret, de har gjort.

Selvfølgelig alt under Forudsætning af, at vi lever under *ordinære* Forhold.

Endelig har »Jönköping typografiska förening« rejst det store og vidt omfattende Lærlingespørgsmaal.

Der kan tales med om det her nede i Danmark. Ikke alene har Københavns Bogtrykkere i en ganske urimelig Grad fyldt Trykkerierne med Lærlinge, ogsaa — og særlig — i Provinserne har d'Hrr. Arbejdskøberes Samvittighed taget sig en lang Lur.

Men det er ikke Etik, der skal diskuteres om paa Kongressen. Derfor nytter det ikke at diskutere om det umoralske i denne Fremgangsmaade; hvad der skal tages Sigte paa er udelukkende saadanne praktiske Forholdsregler, som kan forhindre *Udbytningen* af Lærlingekraften til Skade for de typografiske Arbejdere. Det gælder derfor ikke i første Linje om at *begrænse* Lærlingeantallet ved Forbud; at ville bekæmpe Lærlingeuvæsenet ved at fastsætte et bestemt Antal Lærlinge i Forhold til beskæftigede Typografer, er en Kamp med Vejrmøller. Tilgangen til et Fag kan ikke stoppes paa den Maade; det er i Strid med hele Udviklingen. Det gælder derimod om at *skærpe Tilsynet* med Antagelsen af Lærlinge; at sørge for, at de unge Mennesker, der antages, opfylder de nødvendige Sundhedsbetingelser og sidder inde med de Kundskaber, den typografiske Uddannelse fordrer. Dernæst bør Organisationerne overalt støtte Bestræbelser paa Oprettelsen af Fagskoler, saaledes at den faglige Dygtighed kan højnes; thi ved at oparbejde Selvbevidstheden skabes der en typografisk Arbejderstand, som i større og større Maalestok vil stille sine Fordringer til Arbejdskøberne og ogsaa lettere vil kunne hævde dem.

Interessant vil Debatten om denne Sag utvivlsomt blive; thi, som bekendt, hersker der i dette Spørgsmaal meget afvigende Anskuelser inden for Typografernes Rækker.

Vigtige er de Spørgsmaal, Kongressen saaledes skal tage Standpunkt til, og mange tvivler maaske paa, at det Resultat, der vil opnaas, staar i Forhold til de pekuniære Ofre, Organisationernes Medlemmer i den Anledning maa bære. Det afhænger imidlertid *udelukkende* af *Repræsentanterne selv*, om Resultatet skal blive magert eller ej, og man maa haabe, at alle Organisationernes Medlemmer vil kunne indse dette. Meningen med at bringe disse pekuniære Ofre er jo ikke den, at man skal samles for i Sprogets skønneste Ordrigdom at tolke gensidige Forsikringer om Solidaritetsfølelse og fælles Interesse; ej heller den, at Tiden skal gaa til festlige Sammenkomster; nej, Hensigten er ved et *virkeligt* Arbejde at frembringe *positive* Resultater til Nytte for alle de skandinaviske typografiske Organisationers Trivsel og Fremgang. Og der er vel ingen Tvivl om, at alle de Delegerede vil føle Ansvaret for Løsningen af den Opgave, der her paahviler dem.

Det turde maaske ikke være overflødigt at gøre opmærksom paa, at ikke alene Skandinaviens Typografer med spændt Opmærksomhed følger de Forhandlinger, der tager deres Begyndelse i Morgen — ogsaa Udlandets Fagblade har beskæftiget sig med Kongressen og dens Dagsorden, og i Berlin følger det tyske Forbunds Centralledelse de Beslutninger, der tages, med Aarvaagenhed, da man i lang Tid har været meget misfornøjet med de Forhold, under hvilke de tyske Kolleger maa rejse i Skandinavien.

Lejligheden for Skandinaviens Typografers Tillidsmænd til at føje et værdigt Led til den internationale typografiske Arbejderverdens Organisationsform er altsaa givet.

Det gælder nu kun om at benytte den.

Den 15., 16. og 17. Avgust afholdes i København

den første skandinaviske typografiske Kongres

paa Wodrofflund

Forhandlingerne begynder Lørdag den 15. Avgust Kl. 9 Formiddag præcis

Medlemmer af »Den typografiske Trykkerforening« og »Den typografiske Forening« samt af gensidige Foreninger indbydes til, mod Forevisning af Medlemskort eller anden behørig Legitimation, at overvære Forhandlingerne.

Paa Indbydernes Vegne

A. DAHLQUIST VICTOR PETERSEN

Fortegnelse over Kongressens Deltagere

DANMARK

ANDERSEN, JOHS., *Hillerød Typografer*
ANDERSEN, N. P., *Aalborg Lokalforening*
BIGUM, JUL., *Holbæk Lokalforening*
BØHM, RUD., *Den typografiske Forening, København*
CARLSLUND, A., *Kallundborg Lokalforening*
CHRISTOFFERSEN, *Den typografiske Trykkerforening, København*
CLAUSEN, A., *Den typografiske Forening, København*
CLAUSEN, GUSTAV, *Den typografiske Forening, København*
DAHLQUIST, A., *Den typografiske Trykkerforening, København*
DITLEFSEN, *Svendborg Lokalforening*
FASMER, *Den typografiske Forening, København*
GUNNARSEN, *Nykøbing F. Lokalforening*
HALD, *Ny typografisk Forening, København*
HANSEN, N., *Den typografiske Forening, København*
HENRICHSEN, H. P., *Maribo Lokalforening*
HVIDTFELDT, P., *Dansk typografisk Forenings Hovedbestyrelse, Kolding*
JENSEN, LAUR., *Den typografiske Trykkerforening, København*
JENSEN, P., *Typografernes Hjælpekasser, København*
JOHANSEN, S. K., *Ringsted Lokalforening*
KRISTENSEN, A. M., *Næstved Lokalforening*
LARSEN, A., *Ny typografisk Forening, København*
LAURITZEN, P., *Den typografiske Forening, København*
MADSEN, ADOLPH, *Køge Lokalforening*
NIELSEN, TH., *Den typografiske Forening, København*
NIELSEN-KOLDING, *De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforen., Kbhvn.*
OLSEN, CARL, *Slagelse Lokalforening*
PETERSEN, EMIL, *Den typografiske Forening, København*
PETERSEN, VICTOR, *Den typografiske Forening, København*
RASMUSSEN, H. F., *Dansk typografisk Forenings Hovedbestyrelse, Kolding*
RASMUSSEN, L., *Typografer i Aarhus*
SCHWARTZ, ANTON, *Typografisk Forbund, Aalborg*
THOMSEN, *Skelskør Lokalforening*
TIEDJE, A., *Odense Lokalforening*
TRUELSEN, A., *Den typografiske Forening, København*
WINKELMANN, A., *Den typografiske Forening, København*

NORGE

KRAUSZ, M., *Bergen Lokalforening*
SCHIBSTAD, N., *Den typografiske Forening, Kristiania*
SCHULZE, F. P., *Hovedbestyrelsen for Norsk Centralforening, Kristiania*

SVERIG

DOU, HUGO, *Svenska Typografförbundets afdelning i Kristianstad*
HOLMGREN, N., *Malmö typografiska förening*
LINGE, SVEN, *Svenska Typografförbundets Styrelse, Stockholm*
LUNDIN, GUSTAF, *Jönköping typografiska förening*
MÅRTENSSON, L. AUG., *Stockholms typografiska förening*
PÅLSSON, N. P., *Svenska Typografförbundets afdelning i Helsingborg*
PETERSSON, LUDVIG, *Malmö typografiska förening*
SVENSSON, C. A., *Svenska Typografförbundets afdelning i Ystad*
SÖNNERDAHL, A. M., *Landskrona Typografklubb*
ZIESNITZ, H. M., *Stockholms Typografers Agitationsklubb*

Festligheder i Anledning af Kongressen

Lørdag den 15. Avgust afholdes

en stor Fest paa Wodrofflund

(Indgang fra Agnetevej)

Haven bliver festlig dekoreret og illumineres med 500 Lamper

Koncert af et Harmoniorkester under Anførsel af Hr. Musikdirektør HANSEN SILD

Korsange af Typografernes Sangforening

under Anførsel af Hr. kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN

Oplæsning af Hr. Skuespiller R. WØLDIKE

Stockholms Typografers Sangforening (Bellmannskoret) vil deltage i Festen

Kl. 11. Punschebord med Afsyngelse af Sange

Dans fra 10—3

Billetter à 25 Øre faas hos Festudvalget og hos Styrelsens Medlemmer samt hos »Den typ. Forening«s Bud.

Billetter til Punschen à 50 Øre samt Sanghæfter à 10 Øre (indeholdende de forskellige Sange, der afsynges) faas i Haven hos Styrelsens Medlemmer og hos Forhandlere.

Søndag den 16. Avgust Afrejse til Skodsborg Kl. 4,30 med Dampskib. Kl. 7 Seksa til Ære for de Delegerede paa Gl. Klampenborg.

Et begrænset Antal kan endnu deltage, naar man inden Fredag den 14. Avgust Kl. 5 tegner sig hos »Den typogr. Forening«s Formand. Prisen er Kr. 1.75 pr. Kuvert (koldt Bord og varm Ret — Øl og Brændevin).

Kongressen og Repræsentationen.

Man kan disputere om Deltagelsen er stor eller lille: Sverig møder med 10, Norge med 3, og Danmark med 35, hvoraf København alene med 18. Sikkert nok er det, at man næppe for Tiden kunde vente større Tilslutning, og det er tvivlsomt, hvorvidt Kongressen, holdt i et af Broderrigerne, havde samlet saa mange Delegerede. Man maa desuden huske paa, at Kongrestanken kun er et Aar gammel, det var i Fjor Sommer, at Spørgsmaalet om en Sammenslutning paa visse Omraader indenfor de skandinaviske Lande for første Gang blev diskuteret paa et Styrelsesmøde i »Den typ. Forening«, og straks vandt den største Sympati. Dernæst fulgte Kristiania-Konferencen, som lige akkurat fik et skandinavisk Præg, og nu kom den bevægede Tid med Artikler i de nordiske Fagblade om de fremvoksende Idéer, koncise Ledere, som skarpt fremhævede de Mangler, de forskellige Landes Organisationer besad, og om der kunde raades Bod paa disse gennem en stærk Centralisation, gennem et mægtigt Forbund. Man glemmer ikke let Efteraaret 90 i København, November-Konferencen og dens Resultater.

Og som Tiden gik, kom der stærkere Fart i Kongrestanken. Forlængst havde Medlemmerne i »Den typ. Forening« sanktioneret den, Trykkerne, som længe havde staaet i Stampe, løftede Hovedet og stillede sig resolut ved Foreningens Side. De største Vanskeligheder frembød »Ny typ. Foren.«, ejendommeligt nok, fordi vi syntes, at den, med den nylig erhvervede Gensidighed, maatte brænde af Ærgerrighed efter at fremstille sig som en ligestillet Organisation, men Tilslutningen kom dog en skønne Dag, — da Medindbyderskabet var ordnet, baade Ansvaret og Udgifterne. Norge ventede man ikke længe paa, og Sverig, som man ansaa for noget vaklende, kom rask med, og var en Tid lang nær ved at gøre de danske Provinsbyer tilskamme. Det var anden Gang i Løbet af faa Aar, at Sverig overraskede os; det unge Forbund, som endnu den Dag i Dag ikke raader over en obligatorisk Rejsekasse, slog alle Tvivl ned ved sin fortrinlige Holdning under Kristiania-Strejken og viste med sine Bidrag Danmark, hvad Solaritetsfølelse vil sige, og nu her maa vi atter indrømme, at en saa god Repræsentation fra svensk Side havde vi ikke ventet. Langsomt og nølende gik Kongrestanken sin Ronde gennem de danske Lokalforeninger, kun faa Steder hilst som en god Bekendt; men da Tiden nærmede sig, tog man ogsaa Spørgsmaalet op derude, og savner vi i Morgen Byer som Randers, Kolding, Helsingør osv., vil det være uretfærdigt at sige andet, end at Danmarks Provinser kan være sin Deltagelse bekendt. Det tør heller ikke forglemmes, at Kolleger fra fjærn og nær i den Anledning har bragt store Ofre; det er ikke et saa lille Kontingent, der paalignes den enkelte, og det er sjelden Uegennyttighed, der har besjælet hver eneste af de delegerede, der i Morgen møder som sine Foreningers Repræsentanter. Og denne kollegiale Holdning vil præge Kongressen og dens Arbejder, den vil give sig Udtryk i Dagens Alvor som i de mere fornøjelige Timer, og den vil fylde alle dem, som danner Rammen udenom den lille Kreds, med Haabet om et værdigt Resultat.

Kongrestanken er nu realiseret og »Den typ. Foren.« har Ret til at glæde sig derover. Ære den, som æres bør! Men hvad »Den typ. Forening« ikke har Ret til, det er at lægge Hænderne i Skødet, nu da man er naaet saa vidt. Har vi vist, at vi tør gaa i Spidsen for en stor Idé, saa maa vi ogsaa vide, at med de kommende Dages Afgørelser, selv om de *rammer* Maalet, tør vi ikke være nøjet. Det gælder for os, ikke mindst, at vi véd, hvad vi vil, at vi Dag for Dag arbejder paa Organisationens Fuldkommengørelse og aldrig sænker Fanen! Lad det blive Løsnet for de kommende Tider og Avgustdagene har bragt os et mægtigt Skridt fremad!

Festen i Morgen Aften.

Det er Sangen, som i Morgen Aften er det dragende Element. Den københavnske Sangforening, som man desværre hører altfor lidt til, vil værdigt kunne repræsentere det Trin af Sangkunst, som man herhjemme har naaet, og i Bellmanskorets Laurbærkranse behøver *vi* næppe at sætte friske Blade. De mange Delegerede bør i Morgen Aften faa et bestemt Indtryk af, hvorledes Typograferne holder Fest i København. Den muntre kollegiale Stemning, som altid er et Særkende for vore festlige Sammenkomster, vil ved Festen til Ære for vore Gæster i højere Grad give sig et livligt Udslag. Der er fra Festudvalgets Side gjort store Anstrængelser for at alle kan more sig, der danses i to Sale under Ledelse af fire Balinspektører og 500 kulørte Lamper og Balloner vil i Skumringen oplyse den rigt smykkede Festplads, og paa en smuk Maade fremstille Sangens Emblemer. Punschebordet maa absolut samle alle Kolleger, der sætter Pris paa en glad Stemning; der er naturligvis skrevet Sange til denne Anledning, og her haaber vi, at de mange Deltagere vil benytte den nemme Lejlighed til at hilse paa vore Gæster. Alt i alt vil Festen danne en munter Afbrydelse i de travle Dages Alvor, og vi gør sikkert Regning paa en talrig Tilslutning.

Kongressens Dagsorden.

1. Forslag om Dannelsen af en skandinavisk Reservefond (*Den typografiske Trykkerforening* og *Den typografiske Forening, København*).

2. Lønspørgsmaalet i Danmarks Provinsbyer (*Typografisk Forbund i Aalborg*).

3. Forslag om Dannelsen af en skandinavisk Rejsekasse (*Den typografiske Trykkerforening* og *Den typografiske Forening, København*).

4. Hvilken Form bør tilstræbes for de typografiske Hjælpearbejderes Organisation? *a*) Bør Hjælpearbejderne organiseres i selvstændige Foreninger? *b*) Bør der tilstræbes en for Lønspørgsmaalet og Arbejdsforholdene fælles Organisation af baade teknisk og ikke teknisk uddannede Arbejdere, inden for Boghaandværket? (*De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, København*).

5. Då särdeles på några orter i Sverige — och förmodligen äfven i Norge och Danmark — boktryckerierna drifvas till största delen med manliga och qvinliga elever mot ytterligt låg aflöning, och vanligen efter några års arbete, under sviket hopp om bättre vilkor, slutligen utsläppas i verlden för att söka annan anställning, samt deras platser fyllas med ny uppställning af ungdom med åter i sin ordning gäckade förhoppningar och landsvägarne sålunde år efter år fyllas med mindre kunniga typografämnen, som strängt taga reshjelpskassorna och den enskilda barmhertigheten i anspråk, så frågas: hvad kan från typografernas sida göras till förekommande af detta tryckande förhållande? (*Jönköping typografiska förening, Jönköping*).

6. Hvorledes bør Organisationerne i Skandinavien stille sig over for Blokadebrydere, som atter melder sig til Optagelse?

Bør der ikke tilstræbes en bestemt Regel i saa Henseende for alle Fagorganisationer i Skandinavien?

Bør der ikke af samtlige Fagorganisationer i Skandinavien opstilles visse ensartede Betingelser for Optagelse af:

a) Blokadebrydere, der kun har begaaet Handlingen én Gang.

b) Blokadebrydere, der er optraadt ved flere Konflikter. (*Den typografiske Forening, København*).

Kongresnotitser.

Flertallet af de Delegerede bor paa Hotel »Tre Hjorter«, hvor Kolleger, der ønsker at hilse paa gamle Bekendte, vistnok vil kunne træffe dem Fredag Aften; heldigst vilde det være, hvis ret mange københavnske

Kolleger vilde møde paa Banegaarden mellem 9 og 11 for at modtage vore Provinskolleger.

Aalborg-Repræsentanterne, d'Hrr. ANTON SCHWARTZ og N. P. ANDERSEN ankom allerede i Gaar til København.

Hovedbestyrelsens Repræsentanter, d'Hrr. H. F. RASMUSSEN og HVIDTFELDT ankommer i Formiddag. Der afholdes i Eftermiddag Møde med Tarifudvalget for at drøfte Mulighederne for en Tarif for Provinserne.

Vore bekendte svenske Kolleger, d'Hrr. SVEN LINGE og L. AUG. MÅRTENSSON ankommer i Eftermiddag, rimeligvis i Følge med »Bellmannskoret« og vore Venner i Malmø.

Bogtrykkerforeningens Formand, Hr. O. C. OLSEN, har anmodet om at overvære Kongressens Forhandlinger, navnlig af Hensyn til Lønspørgsmaalet i Provinserne. Kongressen vil sikkert imødekomme Hr. Olsens Ønske.

Københavnske Kolleger og *Medlemmer* af alle gensidige Foreninger er hjærteligt velkomne til Kongressens Forhandlinger; navnlig opfordrer vi Københavnerne til at møde mandstærke Søndag Formiddag. Forhandlingerne begynder ogsaa paa denne Dag Kl. 9 *præcis* og finder Sted i *Agnetesalen.*

Alle Vegne fra.

Suomen Kirjapainolehti, det finske Blad, som vi tidligere har omtalt, har vi nu modtaget første Numer af. Bladet har en tiltalende Udstyrelse, men vi skal af nærliggende Grunde ikke trætte vore Læsere med Gengivelse af Indholdet. Der udgaar saaledes nu to typografiske Organer i Helsingfors.

Bellmannskoret giver sin første Koncert i Morgen Eftermiddag i Kristiansborg Slots Ridehus. Programmet er udelukkende bellmannske Sange. Næste Koncert finder Sted paa Mandag. Vi anbefaler disse Koncerter paa det varmeste. Vore Kolleger »hinsidan Sundet« fortjener al mulig Tilslutning og Paaskønnelse for den energiske Beslutning de har taget og udført.

Nyt Arbejdsanvisningskontor. Efter hvad vi erfarer, har »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« ved Forhandling med Styrelserne for »Den typ. Forening« og »Ny typ. Forening« opnaaet at faa oprettet et Arbejdsanvisningskontor i Fællesskab med de to nævnte Foreninger. Det nærmere angaaende dette samt dets Regulativ vil blive behandlet ved Foreningens Generalforsamling paa »Søfryd« paa Onsdag i næste Uge, og vi anbefaler ethvert Medlem at komme til Stede.

De Arbejdsløse bringer Kollegerne en Tak for ydet Hjælp til Skovturen forrige Tirsdag.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 24. Hæfte udkommet.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde d. 9. Avgust, Kl. 2½.

Alle mødt. Beretning om Anvisningskontoret forelaa og toges efter en Forespørgsel af Th. Nielsen til Efterretning. Ligeledes Beretningen om Foreningens Regnskabsvæsen for Juli Maaned. En Skrivelse fra »De kvind. Trykkeriarb. Fagf.« om Tilslutning til Anvisningskontoret paa en nærmere angivet Maade; Sagen vandt Tilslutning og vil nyde Fremme under forventet Sanktion af »Ny typ. Forening«. Et Forhold i »Adresseavisen« foranledigede Styrelsen til at tage Standpunkt, og det overdroges Fasmer at gøre vore Medlemmer i dette Blad bekendt hermed. Skrivelse fra Norsk-dansk Typografforening i Chicago med Anmodning om indskrænket Gensidighed. Vedtoges. Et Andragende om Understøttelse. Nægtes. Charles Thomsens Forhold drøftedes og endelig Beslutning toges. En Skrivelse fra 8 Medlemmer angaaende det sidste Valg paa Foreningens Tillidsmænd. Nye Stemmesedler vil blive udsendte, saa snart der indtræder Vakance i Styrelsen. En Skrivelse til en Kongres-Delegeret for »Den typ. Forening«. En Anmodning om Arbejdsløshedsunderstøttelse nægtes, da vedk. Inkassator ikke kan attestere Berettigelsen.

Som Sekretær
THORVALD NIELSEN.

Ny Medlemmer: Sætter JACOB ROSE, udlært den 26. Juli d. A. og ERIK MIKKELSEN, sidst arbejdet i Flensborg; arb. begge hos Nielsen & Lydiche.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: ADOLF SOFUS JENS ANDERSEN (Den typ. Foren. 13), fra Rejse, arb. hos Truelsen. PETER HERMANN HANSEN (Den typ. Foren. 817), ADOLF VILHELM NIELSEN (Den typ. Foren. 1333) og ALBERT FREDERIK PETERSEN (Den typ. Foren. 1527), alle fra Rejse, arbejdsløse. AXEL LANDGREEN (Den typ. Foren. 1139), fra Militær, arb. hos Aller.

Bortrejste: 1232, R. A. W. MØLLER, arbejdsløs og 853, Trykker WICTOR THORVALD HANSEN til Hillerød i Plads.

Norsk Centralforening for Bogtrykkere.

Til Optagelse har meldt sig: N. C. L. CHRISTENSEN, født i København den 29. Decbr. 1839, udlært samme Sted 1860.

Mulige Indsigelser bedes sendt til Typograf F. P. SCHULTZE, Dagbladet, Kristiania.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 3.01.
Med de tidl. indk. Kr. 539.90 ialt Kr. 542.91.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Annulleret Medlemsbog.

Da Medlemsbog **Nr. 599**, lydende paa ANTHON ELOF BENGTSON, udstedt i *Viborg*, meddeles at være bortkommen, bliver den herved at annullere.

Kolding, d. 8. Avgust 1891. H. F. RASMUSSEN.

Ny Lokalforeningsformand.

Stege: A. SCHRØDER.
Kolding, d. 10. Avgust 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 11. Avgust. Fraværende: TORKILD PETERSEN.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Halvaarsregnskabet kunde Hovedkassereren endnu ikke fremlægge, da der manglede sidste Kvartals Regnskaber fra *Rudkøbing* og *Silkeborg*, uagtet Paamindelse var sendt dem desangaaende; disse Lokalforeninger idømmes derfor nu den i § 21 fastsatte Mulkt, der begynder at løbe med 5. Uge (fra 25/7). — Paa en Forespørgsel fra *Odense* Lokalfmd., om der kunde udbetales Laan til et Medlem, der rejste i Plads i Udlandet, var svaret, at dette ikke kunde lade sig gøre. — Paa *Aarhus* Lokalforenings Regnskab, der ved den nuværende Lokalformands Anstrængelser har fundet en Afslutning, er der bl. m. a. en Del Restancer af de Medlemmer (»de 50«), som har »udmeldt« sig, og blandt de samme med Restance udmeldte Medlemmer er der to, som tillige har uafgjorte Laan til Foreningen, det ene stiftet i Randers i Juli Kvartal 1889 og det andet stiftet i Odense i Oktober Kvartal 1889; den sidste nægter i Følge Hr. Bergmanns Indberetning at skylde noget, og foranlediget heraf fremlagde Formanden det af vedkommende Laantager egenhændig underskrevne Laanebevis samt en Beretning vedrørende samme Sag, som Formanden efter Begæring havde modtaget fra Odense Lokalfmd. Det bliver nu overdraget til Aarhus Lokalfmd. at inddrive de tvende Laan.

2. *Meddelelse fra Udvalget for Fagskolen i København (Hvidtfeldt og Warberg).* Listerne er nu kommet tilbage, og der er i Provinserne tegnet et Beløb af ca. 2800 Kroner fordelt paa 5 Aar. — I Henhold til den paa Repræsentantmødet i Roskilde tagne Beslutning om at yde Bidrag til Fagskolen, vedtoges det at tegne »Dansk typogr. Forening« for et Tilskud af 100 Kroner aarlig i 5 Aar.

3. *Den skandinaviske typografiske Kongres i København* fremkaldte en længere Forhandling. Fra Tarifudvalget forelaa Opfordring til Hovedbestyrelsens Delegerede om at møde i København én Dag før Kongressen for at udveksle Anskuelser om Tarifspørgsmaalet i Provinserne. Tiltraadtes. Derefter begærede WEISS tilført Protokollen, at i Spørgsmaal, der vedrører Lønspørgsmaalet og Dannelsen af et skandinavisk typografisk Reservefond, maa Hovedbestyrelsens Delegerede ikke deltage i Forhandlingen; og af WARBERG, at han ingen Fare sér for Foreningen, om de Delegerede deltager i denne Diskussion, da Medlemmerne jo i sidste Instans har Sagen i deres egne Hænder. H. F. RASMUSSEN.

Bortrejste: Helsingør, 95, ERNST OTTO LUNDGREEN til København, arbejdsløs, Odense, 547, JENS PETERSEN til Flensborg i Plads.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Onsdag den 19. Avgust,* Aften Kl. 8½ pr. paa »**Søfryd**«.

Dagsorden: 1. *Arbejdsanvisningskontor for Kvinder.* 2. Beretning fra Kongressen. 3. Eventuelle Sager.

Alle bør møde. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Ekstra Generalforsamling d. 30. Juli. Til Dirigent valgtes JULIUS JAKOBSEN.

Punkt 1. Forslag fra Bygningssnedkernes Fagforening om obligatoriske Strejkebidrag. FORMANDEN oplæste Forslaget og motiverede sin Stilling til dette ved at henvise til det mindre heldige Resultat af flere Strejker i den senere Tid, der havde vist, at vi havde en følelig Mangel ved Organisationen at afhjælpe. Indsamlingen af frivillige Bidrag var højst trættende for de enkelte Bidragydere og kunde aldrig give et paalideligt Resultat. Udbytterne, der ere i Besiddelse af Formue, slaa sig hurtig sammen, naar det gælder at nedslaa Arbejdernes Fordringer. Arbejderne ere de mange, med smaa eller ingen Midler til at modstaa en Udsultning, derfor maa de med Glæde modtage et saadant

Forslag om gensidig Assurance. En Vedtagelse af Forslaget vilde sikkert forhindre mange af de saa skadelige Strejker. Med et saadant Rygstød vilde ellers godt organiserede Arbejdere kunne tiltvinge sig Forhandling med Arbejdskøberne, og vel i mange Tilfælde opnaa den ønskede Forbedring, uden at blive tvungne til at gøre Brug af deres Ret til at hæve Understøttelse efter Forslaget, saa der var al Rimelighed for, at en saadan Vedtagelse i alle Foreninger i Virkeligheden vilde blive mindre trykkende end de frivillige Bidrag nu var for Arbejderne. Flere Talere udtalte deres Sympati for Principet i Snedkernes Forslag, men kritiserede meget stærkt den opstillede Skala; det var i højeste Grad uretfærdig, at den Arbejder, som kun tjente 10 Kr. om Ugen, forholdsvis skulde betale et lige saa stort Bidrag som den, der tjente 30 Kr. Skulde man gaa med til at godkende Forslaget, maatte det forandres derhen, at de bedre lønnede Arbejdere kom til at yde mere og de mindre godt lønnede mindre. FORMANDEN stillede en Resolution saalydende: »Forsamlingen giver Bestyrelsen Mandat til at forhandle i de samvirkende Fagforeningers Bestyrelser om Bygningssnedkernes Forslag, dog at der opfordres til en Forandring af Kontingentskalaen, saaledes, at de højst lønnede betaler noget mere; i øvrigt vil Foreningen give et saadant Forslag sin Tilslutning«. Resolutionen vedtoges med 29 Stemmer mod 9.

Punkt 2. Forslag om Optagelse af Kvinderne i Svendenes Organisation. FORMANDEN opfordrede i Henhold til tidligere Møders Beslutninger Forsamlingen til at billige de kvindelige Bogbinderiarbejderes Optagelse i Foreningen; der vilde da senere blive fremlagt de nødvendige Lovændringer. Efter kort at have paavist Kvindearbejdets Nødvendighed og godtgjort, at Kvindens Indtrængen var en Følge af de moderne Produktionsforhold, anbefalede han at følge Kvindernes Opfordring. Det var et stort og følelig Hul i vor Organisation, naar Kvinderne stod udenfor. Vi arbejdede for forbedrede Lønforhold, men skulde noget naas, maatte alle samles om de samme Krav. Holdtes Kvinderne udenfor, vilde vi selv skabe direkte og indirekte Skruebrækkere. Svendene selv maatte først og fremmest interessere sig for at faa Kvinderne ind i en fælles Organisation; Kvinderne vilde da nok indse, at de selv havde Krav at stille, og sammen med Svendene blive sat i Stand til at faa dem opfyldte. Vilde alle nu virke for en fuldstændig Gennemførelse af Forslaget, vilde man i Forbindelse med det først behandlede Forslag, faa et udmærket Grundlag for en Organisation, der baade kunde gennemføre og opretholde bedre Levevilkaar for os alle. Man vidste paa Forhaand, at enkelte vilde være imod Forslaget, men disse opfordrede Formanden til at *give Grunde* for deres Modvilje. Efter Formandens Indledning, som jævnlig blev afbrudt af Bifalds- og Mishagsytringer, udspandt der sig en ret livlig, til Tider endog stormende Diskussion, som Dirigenten dog formaaede at beherske. Det fremgik tydeligt af Diskussionen, at Forslaget havde vakt Medlemmernes Interesse og i en kendelig Grad var diskuteret uden for Foreningen. KÖHNKE advarede imod Kvindernes Optagelse; det var ikke noget almindeligt Ønske blandt de kvindelige Arbejdere at komme ind i Foreningen, og de enkelte, som ønskede det, vilde kun gøre Foreningen »humoristisk«. Der var ingen særlig Grund til at være bange for Kvinderne under en Strejke, thi disse kunde ikke arbejde selvstændigt; som saadan vilde der være Arbejde, hvortil Svendene ikke kunde undværes; naar der var sagt, at det var Kvinderne, der havde trukket Striden hos Olsen i Langdrag, saa vilde han protestere herimod; det var de tyske Hædersfolk derude. Skulde Kvinderne organiseres, maatte det være i en selvstændig Forening. I øvrigt vilde han spørge om, hvad Navn man skulde give Foreningen, naar Kvinderne blev optagne. C. C. ANDERSEN anbefalede at udarbejde Lovparagrafer, der bestemte Kvindernes Stilling i Foreningen, og efter disses Vedtagelse optage Kvinderne. FORMANDEN: Lovene vilde sikkert ikke behøve synderlig Forandring i Anledning af Kvindernes Optagelse. De skulde være Medlemmer med de samme Pligter og Rettigheder som Svendene. De kunde sideordnede med Svendene være repræsenterede i Bestyrelsen, der maaske burde udvides. Hensyn til Køn skulde der ikke tages, kun kunne vi nu, da Kvindernes Løn faktisk er meget lavere end Mændenes, nedsætte Kontingentet for de førstes Vedkommende. En Forandring af Foreningens Navn kan ikke frembyde store Vanskeligheder. Man skulde her først behandle Spørgsmaalet: »bør vi have Mænd og Kvinder i én Organisation«. Var vi enig om dette, skulde vi senere behandle de enkelte Lovændringer. VALD. JENSEN og A. PEHRSON udtalte i Følge personlige Erfaringer, at der i mange Foreninger i Tyskland fandtes Mænd og Kvinder i samme Organisation, og at begge Parter fandtes at være bedst tilfredse med den Ordning. Adskillige Talere havde endnu Ordet baade for og imod Forslaget, men egentlige positive Grunde imod Kvindernes Optagelse fremførtes ikke. FORMANDEN stillede en Resolution saalydende: »1. Forsamlingen vedtager at optage Kvinder i Foreningen. 2. Bestyrelsen skal hurtigst udarbejde Ændringer til Lovene, der bestemmer Kvindernes Stilling i Foreningen, de forelægges paa en senere Generalforsamling, hvor Kvinder, der ønske Optagelse, kunne komme til Stede for eventuelt at sanktionære de ændrede Love«. Den vedtoges med 25 Stemmer. En Resolution, stillet af Köhnke, der nægtede Kvinderne Optagelse, men tilbød Støtte til en selvstændig Forening, fik 12 Stemmer. P. E. NIELSEN.

Som tidligere meddelt, afholdes *Søndag d. 23. August en selskabelig Sammenkomst i Hr Restavratør Engers Have, Gl. Kongevej 39,* bestaaende af humoristiske Foredrag, Oplæsning etc. etc.

Underholdningen begynder Kl. 6 pr. Dansen fra Kl. 9—1.

Billetter à 10 Øre for Voksne, *Børn gratis*, faas hos Budet paa Mandag. Balbaand løses i Salen à 35 Øre for Herrer og 25 Øre for Damer.

NB. Madkurve kan medbringes.

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine

Præmieret paa alle Udstillinger

Nyeste Forbedringer

10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande

Patent i alle industrielle Lande

NYT: *Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.*

NYT: *Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.*

NYT: *Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.*

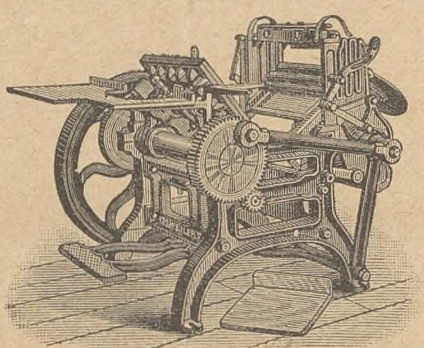

BERLIN W. Kronenstrasse 8

F. M. WEILER'S

Liberty Machine Works

Opfinder af Liberty Pressen

Grundlagt 1859

NEW YORK 54 Frankfort Street

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:

PARITZ GOTTSCHALK

Gothersgade 152, København K

Maskinerne sælges om ønskes paa Afbetaling

Hr. Typograf **Otto Poulsen,** Aarhus, anmodes om at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Forening« i Aalborg snarest mulig. BESTYRELSEN.

En brugt Hurtigpresse

med Banehjulsbevægelse og Bordfarveværk. Form-Størrelse 19½ × 30" er billig til Salg, naar man snarest henvender sig paa »Bornholms Avis og Amtstidende«s Bogtrykkeri, Rønne.

Kolleger!

I Morgen, Lørdag, aabner jeg i

Korsgade Nr. 8

en første Klasses

Blomster- og Kranseforretning,

som anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.

Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

Ærbødigst

EMIL BRUUN.

D'Hrr. Typografer

anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**

I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.

Porto beregnes ikke.

Frederik Bindslev, Odense.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petit linje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 34
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 21. Avgust 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kongressens Resultat.

I faa Ord kan det vistnok siges, at denne Kongres har overtruffet de flestes Forventninger. Ikke alene har den ophævet den Misstemning, der tilsyneladende har hersket mellem det svenske Forbunds og den københavnske typografiske Forenings Ledelser, og skabt en Sympati, som vi fra vor Side skal gøre alt for at bevare; den har i de to Hovedspørgsmaal, Reservefondens og Rejsekassens Dannelse, lagt Fundamentet til den Ramme, der forhaabenlig i den nærmeste Tid vil komme til at samle *alle* skandinaviske Typografer til en fælles Optræden. De, der for faa Uger siden stillede sig skeptisk lige over for de *positive* Resultater, der paa Kongressen kunde opnaas, maa indrømme, at Betydningen af denne Kendsgærning vejer i Vægtskaalen.

Men dette Resultat kunde selvfølgelig ikke blive naaet uden gensidige Indrømmelser. Mange var de Hensyn, der skulde tages, og det skal siges til *alles* Ros, at man i den Henseende tog de nødvendige Hensyn, lagde alle Særinteresser til Side og kun saa paa, hvad der gavnede Sagen.

Stillingen er *nu* klar nok. De Mænds Underskrifter, der staar under Slutningsudtalelsen, betyder, at de sætter deres Stilling ind paa at gennemføre, hvad Kongressen har vedtaget. Og det har endvidere den forøgede Betydning, at for Fremtiden anerkender Skandinaviens — og hele Verdens — organiserede Typografer *kun de Organisationer*, der erklærer sig for solidariske med det Program, Kongressen har vedtaget. *For* eller *imod*, det er det Løsen, Nordens Typografer kender Ven og Fjende paa.

Maatte nu *alle* Organisationernes Medlemmer indse, at Skandinaviens Typografer kun er i Stand til at udrette noget, naar de *i Enighed* løfter Opgaven. Det første Skridt er gjort af Kongressen, og vi nærer den sikre Forventning, at *alle* vil slutte sig hertil. Først naar dette skér, er der skabt den *rette Garanti* for, at den Magt, der derved lægges i Organisationernes Hænder, ikke misbruges, idet Nødvendigheden i saa Fald byder, at der tages Hensyn til *alle* Anskuelser.

Maatte enhver have den fulde Forstaaelse heraf!

De af Kongressen vedtagne Lovudkast lyder saaledes:

Udkast til Love for de skandinaviske Landes Reservefonds.

1. Reservefondens Formaal er i Tilfælde af udbrydende Stridigheder mellem de typografiske Arbejdere og Arbejdskøbere eller ved Hævdelsen af den gældende Tarif at tilsikre Organisationernes Medlemmer en passende Understøttelse, uden Hensyn til den Tid, Vedkommende har betalt.

2. Reservefondens Omraade er samtlige typografiske Organisationer i Danmark, Norge og Sverig, som staar i Forbindelse med hverandre ved Gensidighedskontrakter. Kun disse som saadanne kan danne og tiltræde et føderativt Forbund til Fremme af Reservefondens Formaal.

3. I Lande, hvor der kun bestaar ét typografisk Forbund, fører dettes Forbundsstyrelse Tilsyn med Reservefonden og repræsenterer Organisationen i alle Tarif- og øvrige Løn- og Konfliktspørgsmaal. I Lande, hvor der bestaar flere typografiske Organisationer, danner disse en fælles kontrollerende og repræsentativ Fællesstyrelse.

4. I Tilfælde af udbrydende *almindelige* Lønkampe eller Tarifbevægelser er det vedkommende Lands Ledelses Pligt at sætte sig i Forbindelse med de øvrige skandinaviske Landes Fælles- eller Forbundsstyrelser, *førend* disse paabegyndes. Udbrydende Strejker har under ingen Omstændigheder Krav paa Understøttelse, naar de ikke er godkendt af de respektive Landes Ledelser.

5. Partielle Strejker i hver enkelt By maa, førend de erklæres, først have vedkommende Fælles- eller Forbundsstyrelses Sanktion, eventuelt afgøres ved Fællesafstemning i det paagældende Land. Konflikter paa Trykkerier enkeltvis maa, hvis de medfører Strejke, atter indstilles, saafremt vedkommende Lands Fælles- eller Forbundsstyrelse nægter sin Sanktion.

6. Kontingentet til Reservefonden er 10 Øre ugentlig pr. Medlem; for Hjælpearbejderne 5 Øre ugenlig.

7. I Tilfælde af udbrydende Tarifstridigheder eller Lønbevægelser inden for de skandinaviske typografiske Organisationer opfordrer Fælles- og Forbundsstyrelserne til et ensartet Ekstrakontingent; for Hjælpearbejdernes Vedkommende udskrives dog kun et halvt saa højt Ekstrakontingent. Bidragene bliver af de forskellige Lokalforeninger i de tre Lande hver Uge at indsende direkte til det paagældende Lands Hovedkasserer. Ekstrakontingentet ophører atter, naar Strejken erklæres for endt.

8. I Tilfælde af udbrydende almindelige Strejker, som er godkendt i Overensstemmelse med disse Love, afsendes der til det paagældende Land ⅓ af hver af de to Landes Reservefonds, saafremt dette er nødvendigt.

9. Medlemmer, der er bundne til Stedet, erholder en Understøttelse paa 2 Kr. pr. Arbejdsdag — for Hjælpearbejdernes Vedkommende 1 Kr. — i 10 Uger, uden Hensyn til den Tid, der er betalt til Reservefonden. Medhjælpspladser under 6 Ugers Arbejde afbryder den løbende Understøttelse d: ved paany indtrædende Arbejdsløshed bliver den før modtagne Understøttelse at lægge til den senere.

Ugifte, ikke til Stedet bundne Medlemmer, *kan* erholde en af Ledelsen i Samraad med vedk. Afdeling fastsat Rejseunderstøttelse én Gang for alle.

10. I saadanne Tilfælde, hvor det ikke med Bestemthed vides, at Afskedigelse skyldes Hævdelsen af den gældende Tarif eller øvrige kollegiale Pligter, afgør Forbunds- eller Fællesstyrelsen i Samraad med Afdelingsstyrelsen og det paagældende Personale, om Vedkommende er berettiget til Understøttelse.

11. Udbetaling af Understøttelse uden at have indhentet Fælles- eller Forbundsstyrelsens Samtykke kan kun ske paa vedkommende Afdelings An- og Tilsvar. Enhver Udbetaling ophører straks, hvis Forbunds- eller Fællesstyrelsen nægter sit Samtykke.

12. Vedkommende Medlem er forpligtet til at tiltræde en tarifmæssig betalt Plads; den, som nægter dette eller forsømmer

at tiltræde en saadan Plads, mister Retten til Understøttelse; Undtagelse herfra kan kun ske i saadanne Tilfælde, hvor Pladsen findes i en anden By og vedkommende i saa Fald er bundet til Stedet, og saafremt Pladsen er kortvarig.

13. Gifte Medlemmer kan paa Afdelingens Anbefaling erholde Understøttelse til Omflytningen.

14. Gaar en understøttet over til en anden Livsstilling, udbetales fra dette Tidspunkt ingen Understøttelse.

15. Ved dagvis Beskæftigelse bortfalder Understøttelsen for disse Dage.

16. Fortielse af ogsaa kun dagvis Beskæftigelse medfører Tab af Understøttelse.

17. I Tilfælde af Sygdom bortfalder Understøttelse af Reservefonden, saa længe Sygdommen varer. Saafremt vedkommende efter endt Sygdom ikke har modtaget fuld Understøttelse, kan den resterende Understøttelse erholdes.

18. Medlemmer, der ikke overholder disse Love eller ikke vil bøje sig for Fællesafstemninger, bliver at udelukke af Organisationerne.

19. Angaar Udelukkelsen et Flertal af en enkelt Lokalforening, skal Udelukkelsen sanktioneres ved en Fællesafstemning.

20. Reservefondens Love skal, for at være gyldige, første Gang have endelig Sanktion ved Fællesafstemning inden for hvert enkelt Lands Organisationer. Forandringer i Lovene kan kun foretages paa skandinaviske typografiske Kongresser, som afholdes senest hvert femte Aar. Saafremt de tre Landes Fælles- eller Forbundsstyrelser finder det fornødent, kan det ved almindelig Afstemning afgøres, *naar* Kongressen skal finde Sted. Byen, hvor den næste Kongres skal afholdes, afgøres af den foregaaende Kongres. De Delegeredes Beslutninger og Afstemninger er bindende for de respektive Organisationer. For hver paabegyndt 50 Medlemmer, de resp. Lokalforeninger tæller, kan vælges 1 Delegeret. De Delegerede stemmer for det Antal Medlemmer, den Forening tæller, som han (eller de) repræsenterer. Forbunds- og Fællesstyrelserne er selvskrevne Deltagere, men har ingen Stemmeret.

Reservefondens Virksomhed begynder den 1. April 1892 med et Tilskud af 1 Krone pr. Medlem.

Udkast til Love for de skandinaviske Landes Rejsekasser.

1. Rejsekassernes Formaal er at sikre de skandinaviske Organisationers Medlemmer en sikker og ensartet Understøttelse, naar de begiver sig paa Rejse.

Til Opnaaelse af dette Øjemed betaler ethvert af disse Organisationers Medlemmer et ugentligt Bidrag af 10 Øre.

2. I de Lande, hvor der kun bestaar ét typografisk Forbund, fører dets Forbundsstyrelse Tilsynet med Rejsekassen; og for de Landes Vedkommende, hvor der bestaar flere Organisationer, danner disse en kontrollerende Fællesstyrelse.

3. Naar almindelig Strejke udbryder i et af Landene, fastsætter Rejsekassens Fælles- eller Forbundsstyrelse en Karantænegrænse, indenfor hvilken ingen Understøttelser udbetales til Tilrejsende.

4. Medlemmer af de gensidige skandinaviske Rejsekasser faar, naar de befinder sig paa Rejse for at søge Arbejde og har betalt Kontingent i mindst 26 Uger, en Understøttelse af 1 Kr. pr. Dag i sammenlagte 240 Dage, men kan ikke atter hæve denne Understøttelse, forinden de paany har arbejdet og betalt 26 Uger.

Ny Udlærte, der inden 6 Uger efter udstaaet Læretid har meldt sig til Optagelse i en af de under Rejsekasserne hørende Organisationer, faar dog den nævnte Understøttelse efter 13 Ugers Forløb.

I én og samme By kan ikke hæves Understøttelse med mindre end ét Aars Mellemrum.

5. Ved Afrejsen modtager ethvert Medlem en Kvitteringsbog, der er affattet i Modersmaalet samt paa Tysk og Fransk, og som skal godtgøre, at Vedkommende fuldt ud har opfyldt alle sine Forpligtelser til den paagældende Afdeling; desuden skal den indeholde en Del af Rejsekassernes Regler for den rejsende, samt en Fortegnelse over de af de respektive Fælles- og Forbundsstyrelser fastsatte Udbetalingssteder i Skandinavien, der er udfærdiget efter en Vejlængde af 20 Kilom. pr. Dag, og hvor Overfarts-, Natur- og andre tidssinkende Forhold er taget i Betragtning. Samtidig med Kvitteringsbogen faar den rejsende en Legitimation, der skal indeholde de samme Understøttelses- og Bidragssummer som Bogen.

6. Understøttelsen udbetales efterskudsvis, og de dertil fornødne Bestemmelser overlades det hvert Lands Fælles- eller Forbundsstyrelse at fastsætte.

7. Den rejsende er pligtig at modtage Arbejde, hvor saadant tilbydes, naar da ikke Tilbudet strider mod de almindelig gældende Arbejdsforhold i vedk. By, eller han fremfører Bevis for, at antagelige personlige Grunde forhindrer ham deri. Men det bliver i ethvert Tilfælde at notere i Kvitteringsbogen. Den rejsende maa ikke opholde sig mere end én Dag paa hvert Udbetalingssted, dog undtages herfra de i Rejsetabellen opgivne Steder. Et saadant Ophold skal noteres i Kvitteringsbogen.

8. Opgørelsen af Rejseudgifterne finder Sted halvaarsvis paa den Maade, at hver Fællesstyrelse tilsender hinanden en Oversigt over hafte Udgifter og Medlemsantallet, hvorefter en Udligning pr. Medlem foretages.

Rejsekassernes Virksomhed begynder den 1. April 1892 med et Tilskud af 1 Krone pr. Medlem.

Saafremt de her af Kongressen vedtagne Lovudkast for Rejsekasserne og Reservefondene ikke vedtages af de paagældende Organisationer, ophæves vedkommende Organisations Gensidighedskontrakt, ligesom Fællesstyrelserne har at drage Omsorg for, at den paagældende Organisations øvrige Gensidighedsforbindelser ophæves.

VICTOR PETERSEN (Formand for Den typografiske Forening)
SVEN LINGE (Svenska Typografförbundets Styrelse)
F. P. SCHULZE (Formand for Norsk Centralforening for Bogtrykkere)
P. JENSEN (Formand for Typografernes Hjælpekasser)
A. DAHLQUIST (Formand for Den typ. Trykkerforening)
A. LARSEN (Formand for Ny typografisk Forening)
H. F. RASMUSSEN (Formand for Dansk typografisk Forening)

Hilsener i Anledning af Kongressen.

Malmö, den 15. August 1891.

Skand. Typografkongressen, Vodrofflund, Kbhvn.

Lycka till befästande i vidsträcktare grad af solidariteten mellan Nordens typografer och ordnande af samfäldt arbete för gemensamma intressen. *Malmö typografiska förenings styrelse.*

Aalborg, den 15. August 1891.

Hr. Victor Petersen, Vodrofflund, Kbhvn.

Til Kongressen. Kolleger! Held og Lykke med Arbejdet for en skandinavisk typografisk Organisation! Gid det staa klart for de Delegerede fra »Dansk typografisk Forening«, at ogsaa vi maa ruste os til Kamp for at værne om vore Rettigheder! Leve et skandinavisk typografisk Forbund! Leve det internationale Broderskab!

Aalborg Typografer.

Bern, den 15. August 1891.

Typografisk Kongres, Vodrofflund, Kbhvn.

Ønsker Eder frugtbart Arbejde. Organiser Eder! Fremad! Kollegial Hilsen. HARALD JENSEN. Bern.

Bergen, den 15. August 1891.

Signe arbeidet! Leve skandinavisk forbund!

Bergens bogtrykkerforening.

Stockholm, den 15. Avgust 1891.

Typografkongressen, Vodrofflund, Kbhvn.

Välönskningar för samlade Kongressens grundläggande arbete till innerlig och orubblig sammanslutning af Nordens typografer! Lefve den organisation, som för till målet: arbetarnes fullständiga ekonomiska och sociale frigörelse.

Typografiska agitationsklubbens styrelse:
ERIKSON. LARSSON. CARLSSON. WILHELMSON.

Efter Hjemkomsten til Stockholm har vore stockholmske Kolleger sendt følgende Telegram:

Stockholm, d. 20. Avgust 1891.

Petersen, Nybrogade 12, Kbhvn.

Hemkomne arbetande, hembäres Eder och danske delegerade, hjertgt tack för stora välviljan, samarbetet. Skola ihågkommas. Måtte lyckligt resultat kröna verket

Lefve ett skandinaviskt Typografförbund.

MÅRTENSSON. LINGE.

Herpaa er afsendt følgende Svartelegram:

København, d. 20. Avgust 1891.

Mårtensson og Linge, Stockholm,
Köpmantorget 2.

Takkende for modtagne Sympatihilsen, sendes Eder paa danske Delegeredes Vegne dybtfølt Tak for Eders Medvirken til Kongressens Resultat.

Leve Enigheden blandt Nordens Typografer.

VICTOR PETERSEN.

Undertegnede norske Delegerede ved den 1. skandinaviske typografiske Kongres sender sine danske Kolleger og Kammerater en hjærtelig Hilsen og Tak for udvist Velvilje og Gæstfrihed under deres Ophold i København. Særlig frembærer vi vore bedste Ønsker og Tak til »Den typogr. Forening«s Formand, Hr. VICTOR PETERSEN.

F. P. SCHULZE. M. KRAUSZ. N. SCHIBSTAD.

Undertegnede, der hverken kan gaa (thi ellers var jeg hos Eder), tale og kun daarlig skrive paa Grund af Apoplexi, sender herved en hjærtelig international Hilsen til den skandinaviske Kongres' Medlemmer med Ønske om, at De maa have Held og Lykke med Deres Beslutninger, Faget til Gavn!

Med kollegial og international Hilsen, ærbødigst

E. HEINEMANN,
fhv. Typograf, Istedgade 41, 3.

Kongresfesterne.

Festen i Lørdags var besøgt af over 1000 Deltagere. Vejret var smukt efter mange Ugers Regn, og Illuminationen tog sig glimrende ud. »Typografernes Sangforening«, under Ledelse af Kapelmusikus GULDBRANDSEN, høstede stærkt og velfortjent Bifald for den smukke Udførelse af det velvalgte Repertoire, navnlig blev »Suomis sång« og »Hör oss Svea« fortrinlig sunget. Bellmannskoret, som man havde haabet vilde synge ved Festen, mødte derude, men med den triste Meddelelse, at deres Impressario havde nægtet dem at synge, og trods store Anstrængelser fra Festudvalgets Side maatte dette Forbud overholdes til stor Skuffelse for samtlige Deltagere. Ved Punschebordet, som var stærkt besøgt, herskede en gemytlig Stemning, Taler og Sange fulgte Slag i Slag, men Betjeningen var yderst slet, saa vel her som snart sagt under hele Kongressen. Et livligt Bal sluttede Festen, som for manges vedkommende trak længer ud end ønskeligt, idet et stærkt Uvejr hen paa Morgenen i flere Timer rasede over Wodrofflund.

Udflugten til Skodsborg havde næsten samlet alle Kongresdeltagerne. Da Dampskibet lagde fra, istemmede Bellmannskoret »Sätt maschinen i gång«, og herefter fulgte flere Sange, som blev stærkt applauderede. Fra Skodsborg gik Turen op gennem Skoven til et Skovløberhus, hvor den svenske Nationaldrik blev drukket. Herfra drog man Arm i Arm og under munter Sang ned til Gl. Klampenborg, hvor Seksaen ventede. Efter at DAHLQUIST havde budt velkommen, fulgte nu Talerne rask efter hinanden, til Tiden manede til Opbrud, og et lystigere Selskab er vist sjældent blevet befordret med de danske Statsbaner.

Besøg i Tivoli. Mandagen endte med et animeret Punschesold i Alsterpavillonen og det var ikke mange, som havde svigtet. GUSTAV CLAUSEN dirigerede. Det viste sig først her, hvor fast man havde sluttet sig til hinanden i Kongresdagene, og hvor gærne man havde forlænget Opholdet, gav de mange Taler et kraftigt Bevis paa. SVEN LINGE udbragte i varme Udtryk en Skaal for »Den typ. Forening«s Formand, og MÅRTENSSON lovede, at Stockholm skulde ved næste Kongres forsøge at komme Københavns Gæstfrihed nær; meget Bifald fulgte efter SCHIBSTADS Skaal for Arbejderne i de nordiske Lande, og at WINKELMANNS karakteristiske Toaster gjorde stor Lykke, siger sig selv. Klokken blev mange den Morgen, før de trætte Delegerede kom til Køjs.

Portræter.

SVEN LINGE vilde drage enhvers Opmærksomhed paa sig, selv om han ikke var i den fremskudte Stilling som det svenske Forbunds Hovedbestyrelses Formand og »Sv. typ. Tid.«s Redaktør. I Besiddelse af en Hjærtelighed og et Humør, som man skal lede længe om, samler han alle Tilhøreres Interesse, naar han i Debatten i et velklingende og roligt Sprog som Avtoriteten former sine Udtalelser; thi *han* er den mest indflydelsesrige Mand blandt Sverigs Typografer.

MÅRTENSSON er i visse Henseender Linge ulig. Han taler hurtigt, noget nervøst, i afbrudte Sætninger, og man maa være opmærksom, naar man vil forstaa ham; men undertiden kan der komme en Varme i hans Udtryk, som uvilkaarlig drager, og næppe nogen kunde have formet Indbydelsen til Stockholm saa lokkende som han.

SCHULZE, den norske Centralforenings Formand, er som Taler den rent saglige, og hans udmærkede Kundskaber skyldes det især, at Rejsekassen fik en Form, som samlede alle. Tysk af Fødsel har han i Norge sat sig et Mindesmærke som Skaber af Norsk Centralforening.

SCHIBSTAD, Formand for den typografiske Forening i Kristiania. Strejken var endt, delvis tabt. Ingen vilde overtage Roret, og Organisationen stod forladt og hjælpeløs. Da meldte Schibstad sig atter til Tjeneste, og *han* styrede Skibet gennem Skær og Brændinger i Havn. Kækhed og Energi præger Schibstads Optræden. Hans Dialekt er den skarpe kristianiensiske, som staalsætter Talen, og man mærker hos ham, som kun hos faa, at bag Ordet ligger Gærningen.

Kongresnotitser.

Modtagelsen. Fredag Aften fandt den første Sammenkomst Sted paa Hotel »Tre Hjorte«. Henimod Halvdelen af de Delegerede havde indfundet sig, og mange Kolleger var til Stede for at drikke det første Velkomstbæger med gamle Venner.

A. Mortensen, Styrelsesmedlem i »Den typ. Forening« i Kristiania, overværede som Tilhører Kongressens Forhandlinger.

Paa Farten. I det interessante Besøg paa Centraltrykkeriet og tilhørende Papirfabrik deltog ikke saa faa Kongresdelegerede. ANTHON LARSEN var den elskværdige Cicerone og Vært.

Bogtrykker O. C. Olsen overværede Generaldebatten om Reservefondet Kongressens første Dag.

Møderne var til Stadighed besøgt af Tilhørere; men vor Frygt for, at Salen var for lille, viste sig at være ugrundet.

Kongressens Nestor var den gamle HENRIKSEN fra Maribo. Navnlig under Seksaen paa Klampenborg blev der ydet ham megen Hyldest.

Repræsentanterne er nu for største Delen bortrejst, nogle enkelte bliver dog Ugen ud, heriblandt ZIESNITZ.

Alle Vegne fra.

Fest i Malmø. Ved SVEN LINGES Ankomst til Malmø, paa Tilbagevejen, havde Kollegerne arrangeret en Fest for ham og Mårtensson. »Den typ. Forening« sendte Deltagerne et Telegram saalydende:

Petterson, Malmø.

Norske og danske Typografer sender Kollegerne i Malmø, Sven Linge og Mårtensson Hilsen og hjærtelig Tak for Samarbejdet i København. Leve Enigheden! V. PETERSEN

og havde den Fornøjelse noget senere at modtage nedenstaaende Svar:

Malmø, d. 18. Avgust 1891.

Petersen, Nybrogaden 12, Kbhvn.

Samlade typografer, *gæster* tacka för vanliga helsningar, goda förståelsen. Lefve *enigt* skandinaviskt typografförbund.

LINGE. PETTERSSON.

Efterlignelsesværdigt. Som et smukt Sidestykke til de allerede her i Bladet tidligere nævnte Ferietilladelser turde det tjene, at Ejeren af Fyens Stiftsbogtrykkeri, Hr. Etatsraad J. C. DREYER, med vanlig Imødekommenhed har tilstaaet sit Personale en otte Dags-Ferie i indeværende Sommer. »Udvandringen«, der allerede tog sin Begyndelse i Juni Maaned, først med 1 ad Gangen, men i de følgende Maaneder med 2 à 3, godtgøres forud — eller efter Ønske — med et Beløb af 20 Kr. for hver af Størstedelen af Personalet, et noget mindre derimod for enkelte yngre, ugifte Arbejdere. CH.

Kongressens Protokol vil følge i næste Nr.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Ny Medlemmer: OSKAR KONSTANTIN SCHIØTT (udlært hos Schultz d. 21. Juni 1890) og AVGUST MARIUS NICOLAI PETERSEN (udlært hos Schultz d. 4. Oktober 1890), arbejder begge hos Schultz. WALTHER CHRISTIANSEN (tidligere Medlem), arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejste: 408, Sætter FREDERIK CARL CHRISTIAN DUPON og 322, Trykker LUDVIG CHRISTENSEN.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 3.01.
Med de tidl. indk. Kr. 542.91 ialt Kr. 545.92.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer anmodes indtrængende at opgøre Billetregnskabet fra Kongresfesten med Budet i denne Uge. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Den annullerede Medlemsbog.

Den af Hovedbestyrelsen i sidste Numer kundgjorte Annullering af Bog Nr. 599 bedes hævet, da samme i sidste Øjeblik før Boghaverens Afrejse kom tilveje. *Lokalf. i Aarhus.*

D'Hrr. Lokalforeningsformænds Opmærksomhed henledes paa Gensidighedskontraktens Bestemmelser i Afsnit II, Punkt c., 1. Stk., at saa snart et Medlem fra »Den typ. Forening«, der er paa Rejse, erholder Arbejde, udfærdiges straks en ny Bog fra »Dansk typ. Forening« og hans tidligere tilbagesendes. G. CLAUSEN,
Rørholmsgade 14.

Tiltraadte: Stege, FRANÇOIS NICOLAJ DIPO (Den typ. Foren. 407). Kolding, JENS CHRISTIAN HØYER (Den typ. Foren. 827). Aarhus (Jyllp.), J. JACOBSEN, sidst arb. i København. Horsens, CHR. KRÜGER (Den typ. Foren. 1007). Nyborg, ROBERT ARTHUR WILH. MØLLER (Den typ. Foren. 1232). Hillerød (Fredb. Amts Av.), WICTOR THORVALD HANSEN (Den typ. Foren. 853).

Bortrejste: Aarhus, CARL F. CHRISTENSEN til København i Plads og 599, A. E. BENGTSON, arbejdsløs. Kolding, 580, ERIK LARSEN MADSEN til Fredericia, arbejdsløs. Hillerød, 685, CHRISTIAN PETERSEN til København, arbejdsløs.

Udmeldte: Aarhus, H. LIND, JOH. LUND, J. T. STECHER og C. TIMM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Sidste Møde paa Søfryd. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Lørdag den 22. Avgust Kl. 9½ afholdes *den aarlige Generalforsamling* i Restauratør Køhlers Lokale, Pilestræde 32. Forhandlingsgenstandene er: Bortgivelse af Friboliger, Valg af 2 Bestyrere og 2 Revisorer. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag den 30. Avgust, Kl. 9½: Kricketkamp med »Gentofte Boldklud« paa Blegdamsfælleden. Medlemmerne anmodes om at møde talrigt førstk. Søndag den 23. Avgust.
Øvelserne om Aftenen er ophørte for i Aar. STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Onsdag d. 26. Avg.* Aften Kl. 8½, pr. paa »**Søfryd**«.
Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Vigtige Sager.
STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Den ordinære Generalforsamling afholdes den *1. September* hos Hr. Restavratør Enger, *Gl. Kongevej 39.* Dagsordenen og Regnskabet vil blive bekendtgjort i næste Numer.

Endvidere meddeles, at Formanden paa Grund af Overtagelse af en Plads som Bestyrer af et Bogbinderi i Trondhjem, er fratraadt sin Funktion. A. HANSEN, Grønnegade 17, 2. Sidesal, er midlertidig valgt. A. PEHRSON er som Suppleant indtraadt i Bestyrelsen.

Husk Aftenunderholdningen paa Søndag! Medlemmer af Sangforeningen har lovet at assistere. Glem ikke der begyndes Kl. 6 pr. og tag Madkurve med. BESTYRELSEN.

Brevkasse.

Korrespondenter i Stege og Svendborg. Alle Artikler om Provinsforhold *skal* gaa gennem Slagelse, og det forsinker kun, naar vi skal danne Mellemled.
Ø. V. H., Aarh.: Modtaget i sidste Øjeblik, og stor Pladsmangel i Forvejen. Næste Nr.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Hr. Typograf **Otto Poulsen,** Aarhus, anmodes om at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Forening« i Aalborg snarest mulig. BESTYRELSEN.

Fra *Ekspeditionen,* Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Samlede og under ét kun **25 Øre.**

D'Hrr. Lokalforeningsformænd, som godhedsfuldt vil paatage sig Forhandlingen af ovennævnte Skrifter, bedes meddele Ekspeditionen dette snarest.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 35
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 28. Avgust 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Rejsende Kolleger anmodes indstændig om ikke at rejse til **Kristianssand** *(Norge), da samtlige Sættere paa Aktietrykkeriet har opsagt deres Pladser paa Grund af Tvistigheder mellem Faktoren og Personalet.* *Styrelsen for »Den typ. Forening«.*

Fra Aarhus.

Som det vil ses af sidste Nr. har der her fundet fire ny Udmeldelser Sted. Til Forstaaelse hidsættes følgende: Lørdag Formiddag modtog jeg en saalydende Skrivelse:

»Hr. O. V. Hansen, Form. f. Aarhus Lokalf.

Da vi af »Typ.-Tid.« ser, at L. Rasmussen er til Stede ved Kongressen som Repræsentant for Typografer i Aarhus, tillader vi os at forespørge: Hvem har valgt ham dertil? Har der været Møde i den Anledning? Er det Dem bekendt at noget saadant var arrangeret? — Da vi undertegnede ikke vil finde os i, at han muligvis skulde blive anset som ogsaa repræsenterende os, bede vi Dem, dersom han blot er sendt af »de 7«, uopholdeligt pr. Telegraf at underrette Formanden for Kongressen derom, da vi i modsat Fald beder Dem herved at modtage vor Udmeldelse af Foreningen.« (Underskrifterne.)

Desværre tillod min Tid mig ikke »uopholdeligt« at springe paa Telegrafstationen; sæt at der en halv Time efter var kommet et lignende ekspres Bud fra et Par andre Kolleger; ja, hvem véd, hvor galt det kan gaa her i Aarhus. Henimod Aften havde jeg den Ære mundtlig at besvare d'Herrers trende Spørgsmaal: ad 1: jeg havde ikke den fjærneste Ide om, hvem der havde valgt L. R.; ad 2: jeg havde ikke den fjærneste Ide om noget Møde i den Anledning; ad 3: jeg havde ikke den fjærneste Ide om dette grufulde Arrangement i det Hele taget. Ergo: det maatte jo være en fuldstændig Privatsag, og der var saa meget mindre Grund for Lokalform. til at gribe ind, som Aarhus Lokalforening allerede for lang Tid siden havde besluttet *ikke* at sende nogen Repræsentant.

Jeg tilbød at sende Ekspresbrev til Form. for »Dansk typ. Forening«, H. F. Rasmussen; men alene Nævnelsen af dette Navn frembragte en saadan Bevægelse, at jeg fandt det fornuftigst at forsvinde, idet jeg lovede snarest at besørge Udmeldelsen. — Ja saaledes hænger det sammen med denne Udmeldelseshistorie.

Sagen har imidlertid en anden og mere alvorlig Side, som jeg med et Par Ord skal tillade mig at berøre. Kort efter at den saakaldte ny Forening var dannet her, udtalte en i Stiftsbogtrykkeriet formentlig meget formaaende Kollega til mig i tredje Mands Paahør, at nu vilde man af al Kraft arbejde paa at faa Pladserne her i Aarhus besat med den ny Forenings Medlemmer. Den Gang lagde jeg ikke videre Vægt paa disse i en ophidset Stemning udtalte Ord; men da der for ca. en Maaned siden i nævnte Trykkeri blev opsagt en gift Mand, som var Medlem af »Dansk typ. Forening«, med kun 14 Dages Varsel, uagtet der stod en langt yngre, ugift og senere, antaget Kollega — altsaa noget nær de samme Forhold, som gav Anledning til Konflikten paa »Demokraten« — saa, ja saa vil sikkert de fleste kunne forstaa, at mine fire højt agtede Kolleger, som alle virke i Aarhus Stiftsbogtrykkeri, har fundet det betimeligt at udtræde af »Dansk typ. Forening«, thi hvad gør man ikke, især i disse Dage for det kære Rugbrød; men et saa komisk Motiv, som d'Herrer har valgt, var jo aldeles unødvendigt.

Aarhus, den 18. Aug. O. V. Hansen.

Forhandlingerne paa Kongressen.

(Officielt Referat.)

1. Dag.

Paa Indbydernes Vegne aabnede Dahlquist Kongressen. I varme Udtryk ønskede han Held over dens Arbejder og bød samtlige Delegerede velkommen til København. Til Udvalget ang. Mandaternes Prøvelse foreslog Gustav Clausen (København), efter Konference med flere Kongresmedlemmer, Lauritzen (Kbhvn), H. F. Rasmussen (Kolding), M. Holmgreen (Malmø), Dahlquist (Kbhvn.), Sven Linge (Stockholm). Navneopraab foretoges, hvorved konstateredes, at med Undtagelse af Repræsentanterne for Nykøbing F., Hillerød og Køge samt Ziesnitz (Stockholm) havde samtlige Delegerede givet Møde. Kongressen gav derefter sin Tilladelse til, at Bogtrykkerforeningens Formand, O. C. Olsen, overværede Mødet. Paa Forslag af Emil Petersen valgtes Hvidtfeldt som Hoveddirigent, Victor Petersen (Københ.) som Vicedirigent. Som Sekretærer valgtes paa Forslag af V. Bergenholz: Thorvald Nielsen (Kbhvn.), Lauritz Jensen (Kbhvn.), Bigum (Holbæk), M. Krausz (Bergen), Ludv. Pettersson (Malmø). V. Petersen oplæste den omdelte Forretningsorden:

Udvalget.

§ 1. Forretningsudvalget bestaar af en Dirigent, en Vicedirigent og 5 Sekretærer, hvoraf den ene fører Talerlisten og de øvrige Protokollen, hvori alle Forslag og Ændringsforslag optages ordret.

Mødernes Offenlighed.

§ 2. Møderne er offenlige. Dog kan der tages Beslutning om hvor vidt enkelte Sager skal behandles for lukkede Døre, og det bliver da ogsaa at bestemme, om denne ikke-offenlige Debat skal offenliggøres.

§ 3. Ved hvert Mødes Begyndelse oplæses de Delegeredes Navne, og de, som uden anmeldt Forfald er udeblevne, noteres i Protokollen.

Forslagenes forretningsmæssige Behandling.

§ 4. Hvert Punkt paa Dagsordenen underkastes to Behandlinger. Første Behandling er en almindelig Diskussion, i hvilken Taleren har at indskrænke sig til Sagens Grundsætninger, og anden Behandling én i det enkelte gaaende Diskussion.

§ 5. Den Rækkefølge, i hvilken Behandlingen af de enkelte Forslag skal foregaa, bestemmes af Dirigenten efter den almindelige Diskussions Resultat.

§ 6. Er der stillet Forslag om Afslutning af Debatten, bliver de indtegnede Talere oplæst, og uden Diskussion stemmes over Afslutning; bliver Afslutning vedtaget, maa kun én Taler tale for og én mod det foreliggende Forslag.

Forslags Indbringelse.

§ 7. Forslag, som ikke staar paa Dagsordenen, maa, før den vedkommende Sags anden Behandling tager sin Begyndelse, indsendes skriftligt til Forretningsudvalget og behøver fem Delegeredes Understøttelse.

§ 8. Forslag om Debattens Afslutning, om en Sags Henvisning til Behandling for lukkede Døre samt om Afstemning ved Navneopraab fordrer kun 3 Delegeredes Underskrift.

§ 9. Ændringsforslag kan stilles i Debattens Løb, de maa indgives skriftligt, men fordrer kun én Delegerets Underskrift.

Talernes Orden.

§ 10. Enhver, som vil deltage i Debatten, maa henvende sig til vedkommende Sekretær.

§ 11. Ordet bliver givet i den Orden, Talerne er integnede. Uden for denne Orden kan der kun gives Ordet til Forretningsordenen.

§ 12. Under første Behandling kan Ordet kun overlades to Gange til hver Taler.

§ 13. Forslagsstilleren (resp. Ordføreren) faar paa Forlangende Ordet saa vel ved Debattens Begyndelse som efter dens Slutning.

§ 14. Personlige Bemærkninger kan, naar en Taler er afskaaret fra at faa Ordet, indleveres skriftligt til Dirigenten, som da efter Debattens Slutning oplæser dem.

§ 15. Dirigenten kan til enhver Tid faa Ordet for Berigtigelser og for at gøre særlige Udtalelser. I Tilfælde af, at han vil deltage i den egentlige Debat, skal han vige Dirigentpladsen.

§ 16. Dirigenten er berettiget til at vise en Taler tilbage til Sagen, naar han maatte komme bort fra den, og at kalde ham til Orden Er en af Delene skét to Gange i samme Tale uden Nytte, kan paa Dirigentens Forslag Kongressen i Gentagelsestilfælde uden Debat beslutte at fratage ham Ordet.

Afstemningen.

§ 17. Afstemningen skér ved Haandsoprækning. Simpel Stemmeflerhed afgør Sagen. I Tvivlstilfælde foregaar Afstemningen ved Navneopraab. Ved Stemmelighed er Sagen forkastet.

M. KRAUSZ (Bergen) foreslog til § 7, at der kun behøvedes 3 Delegeredes Understøttelse. Et Replikskifte om Afstemningen gav BØHM (Kbhvn.) Anledning til at bemærke, at Kongressen burde stemme over Sagerne som Helhed og ikke efter Nationalitet.

Derefter vedtoges Forretningsordenen.

HVIDTFELDT (Kolding): Idet jeg overtager Dirigentvalget, ønsker jeg, at man fatter sig saa kort som mulig, at man ikke begynder med »den ærede sidste Taler«, og at navnlig Danskere af Hensyn til vore svenske Brødre taler langsomt, og at *alle* taler højt og klart. Dirigenterne vilde være liberale og dele Sol og Vind lige.

Derefter aflagde Formanden for Mandatudvalget (H. F. RASMUSSEN) Beretning: Hillerøds Repræsentant (J. ANDERSEN) havde meldt Forfald og GUNNARSEN (Nykøbing p. F.) havde uden Undskyldning ikke givet Møde. Udvalget indstiller, at ingen Dublering finder Sted i Afstemning (Schwartz' Afstemning f. Eks. finder Sted gennem ANDERSEN, Aalborg). To nye Mandater: BERGENHOLZ og GRAEFFE, var kommet til. Efter sidste Frist var der indkommet Indmeldelser, men man lagde ikke synderlig Vægt herpaa. Udvalget godkender samtlige Mandater; for GRAEFFES Vedkommende for saa vidt Ny typ. Forening tæller 150 Medlemmer. Naar Udvalget havde formet sin Indstilling saaledes, var det af Hensyn til Fremtiden. Mindretals Anskuelser kunde fremsættes saa fyldig som mulig, dog uden at præge Kongressens Afstemninger.

BØHM (Kbhvn.): Naar Mandatudvalget ikke havde kasseret noget Mandat, saa han en Fejl i, at Udvalget havde delt Indstillingerne i to Klasser. Han stillede Forslag om, at samtlige Mandater anerkendes som fuldgyldige.

ANTH. LARSEN (Kbhvn.) forundrede sig over, at Udv. havde forlangt Repræsentanter for 50 Medlemmer for »Ny typ. Foren.«s Vedkommende, da mange Provinslokalforeninger ikke talte saa mange Medlemmer og dog havde sendt Delegeret. Han henstillede til Kongressen om de 34 Medlemmer, de havde over 100, maatte blive repræsenterede.

HALD (Kbhvn.) kunde ikke følge Bøhm og støttede Udvalget i, at ingen Dublering kunde finde Sted. Han forespurgte, om Delegationen for Typografernes Hjælpekasser og om ikke dette Valg maatte betragtes som Dublering.

H F. RASMUSSEN (Kolding) indrømmede, at dette var Tilfældet og at denne efter Udvalgets Indstilling ikke havde Stemmeret. Følgende kom her ind under: P. JENSEN, SCHWARTZ, BERGENHOLZ og ZIESNITZ.

BØHM (Kbhvn.) fastholdt, at naar Mandaterne indstilledes til Godkendelse, maatte man ikke stille saadanne Forbehold. Han hævdede, at de omtalte Herrer burde have Ret til at deltage i Afstemningen, og motiverede dette yderlig. Navnlig fastholdt han, at Bergenholz ikke var nogen Dublet. Som Præcedens for fremtidige Kongresser holdt han paa, at man ikke nægtede Delegerede at deltage saa vel i Debatten som i Afstemningen.

E. PETERSEN (Kbhvn.) forsvarede navnlig P. Jensens Mandat, fordi i visse Spørgsmaal Bestemmelser om Sygehjælp vilde gribe dybt ind i Diskussionen. A. Schwartz repræsenterede et Princip, som havde en saa stor Betydning, at man ikke kunde nægte ham Deltagelse i Afstemningen. Ligeledes var han for, at Hr. O. C. Olsen, som nu var kommet til Stede, i Tarifspørgsmaal fik Ordet, hvis han ønskede det.

Afslutning var begært af 9 Delegerede og vedtoges.

M. KRAUSZ, C. A. SVENSSON, L. PETTERSSON stillede følgende Forslag: »Vid härmed föreslå, at alla ombuden af kongressen erkännes rösträtt, oafsedt af hvilken förening eller klubb de blifvit valde.«

NIELSEN KOLDING (Kbhvn.) talte imod Mandatudv.s Indstilling og fastholdt, at man ikke kunde nægte nogen Deltagelse i Afstemningen. Mindretals Anskuelser burde ikke underkues. Han ansaa det for at være heldigst, om »Ny typ. Foren.« blev saa fyldigt repræsenteret paa Kongressen som muligt, for at den Forenings Delegerede kunde faa et klarere Syn paa Forholdene end de tidligere havde haft; han vilde derfor anbefale, at Graeffes Mandat blev godkendt og at han ogsaa fik Stemmeret.

Ved foretaget *Navneopraab* forkastedes Udvalgets Indstilling med 23 *mod* 21 Stemmer. 2 stemte ikke.

S. LINGE och L. A. MÅRTENSSON från Stockholm protesterade, den förre på Sv. Typ. Förbundets styrelses, den senare på Stockholms Typ. Förenings vägnar mot godkännandet af hr K. M. Ziesnitz' mandat, motiveradt dermed, att de ej ansågo Agitationsklubben i Stockholm, hvilken klubb hr Ziesnitz representerade, ega någon representationsrätt vid kongressen.

DIRIGENTEN meddelte, at Dagsordenens Punkt 1 og 2 kunde behandles paa én Gang og gav dernæst Ordet til VICTOR PETERSEN (København), som mindede om, at disse to Spørgsmaal egentlig var blevne rejst ved den typografiske Konference i Kristiania, som i Enighed havde samlet sig om Resolutioner i Retning heraf. Reservefonden skulde ikke benyttes til at iværksætte planløse Strejker, men den skulde benyttes til Hævdelsen af de gældende Tarifer og hjælpe de skandinaviske Typografer til at opnaa Forbedringer i deres Kaar. Disse Forslag skulde samle hele Skandinaviens typografiske Arbejderstand til en enig Optræden i alle Lønspørgsmaal. Hvert Land for sig vil naturligvis faa fuld Frihed til at bestemme, hvor naar man i dette Land med mest Udsigt til et godt Resultat kan begynde Arbejdet for bedre Lønningsvilkaar. Forslaget om Dannelsen af et Reservefond er dikteret af de Anskuelser, som en stor Del af den typografiske Stand nærer, i den Overbevisning, at man derved langt bedre end nu vil være i Stand til at værne om sine erhvervede Rettigheder, og ved den Respekt, som Sammenslutningen af Skandinaviens Typografer i et Reservefond giver, vil man kunne skaffe sig forbedrede Forhold uden Iværksættelse af planløse Strejker, idet den blotte Nærværelse af et stærkt Reservefond vil øve sin Paavirkning paa Arbejdskøberne, saa de gør Indrømmelser paa Punkter, hvor de vilde være afvisende, dersom Arbejderne ikke havde en Reservefond i Ryggen. Man har Erfaring for, at vi her i København interesserer os for Lønspørgsmaalet, og vore Kolleger ude i Provinserne maa ogsaa faa Øjnene op for, hvor gavnligt det vilde være, at faa indført tarifmæssige Forhold. Sverigs Typografer, som ligeledes staar i en Tarifbevægelse, har en stærk Interesse for Tilvejebringelsen af en Reservefond. Det var naturligvis ikke Meningen, at det Forslag, som forelaa, skulde vedtages uforandret, da det selvfølgelig kunde indeholde adskillige Mangler. Hovedsagen var, at Kongressen anerkendte Princippet i Forslaget som værende formaalstjenligt, og han vilde derfor anbefale Forslaget til Kongressens velvillige Overvejelse.

ANTON SCHWARTZ (Aalborg) udtalte, at Lønspørgsmaalet i Provinserne var et meget vigtigt Spørgsmaal, som det var nødvendigt for »Dansk typ. Foren.« at optage paa sit Program. Spørgsmaalet var rejst paa Repræsentantmødet i Odense, men siden atter glemt, indtil Taleren sammen med Kollegerne i Aalborg forrige Aar atter havde rejst det og dannet »Typografisk Forbund« inden for »Dansk typ. Forening«s Ramme, som en Agitation for Sagen. Dette Forbund vilde atter opløses, naar Lønspørgsmaalet blev optaget af »Dansk typ. Forening«, hvad Taleren meget ønskede vilde ske.

DAHLQUIST (København) betragtede den paatænkte Reservefond som et Værn om de bestaaende Tarifer, og naar Taleren havde været Medforslagsstiller, var det fordi at vi ogsaa for Tiden søger at faa en Tarif for Trykkere. Taleren ønskede, at Kontingentet til Reservefonden kun det første Aar skulde være 10 Øre ugenlig og derefter nedsættes til 5 Øre.

LAUR. JENSEN (København) ønskede, at Reservefonden og Rejsekassen skulde holdes ude fra hinanden, og han havde derfor, før han tiltraadte Forslaget som Medforslagsstiller, forbeholdt sig at tage Særstilling til et enkelt Punkt, som gik ud paa, at naar Folk nægtede at betale et udskrevet og ved Fællesafstemning vedtaget Ekstrakontingent til Reservefonden, at de da foruden at skulle udelukkes af denne ogsaa skulde udelukkes af Rejsekassen. Konsekvensen heraf vilde være, at man ogsaa skulde udelukke dem af de lokale Foreninger, da man ellers i disse vilde faa to Klasser af Medlemmer, nemlig dem, som kun var i Lokalforeningen og dem, som foruden at være i denne ogsaa var i Rejsekassen og Reservefonden. Men naar det nu var Flertallet i en Lokalforening, der nægtede at betale Ekstrakontingent til Reservefonden, saa kunde de ikke udelukkes af Lokalforeningen af den simple Grund, at det samme Flertal, som stemte mod Ekstrakontingent, selvfølgelig ogsaa vilde stemme imod sin egen Eksklusion. Taleren anbefalede derfor at stryge de 2 sidste Ord i Punkt 22, nemlig Ordene »*og Centralrejsekassen*«.

BIGUM (Holbæk) udtalte, at en Tarif for Provinserne maatte skille sig noget fra den københavnske, da Forholdene var meget forskællige, hvad han beviste ved flere Eksempler. Der maatte finde Lokalafslag Sted efter Byernes Størrelse og Betydning som Bogtrykkerbyer. Han imødesaa med Interesse, hvorledes Repræsentanterne for Hovedbestyrelsen vilde stille sig til Forslaget. Taleren anerkendte Grundtanken i Forslaget om Reservefonden og troede nok, at Provinstypograferne vilde vedtage den, naar de blot blev betaget for den Frygt, de nærede for, at Reservefonden skulde bruges til at iværksætte umotiverede og planløse Strejker med.

H. F. RASMUSSEN (Kolding) var enig med Schwartz i, at det var heldigt, om Lønspørgsmaalet blev optaget paa »Dansk typ. Forening«s Program. Til dem, som troede, at Flertallet af Provinstypograferne var imod Optagelsen af Lønspørgsmaalet, vilde han sige, at de svævede i en sørgelig Vildfarelse i saa Henseende, idet Taleren havde Vished for,

at det var et ikke saa lille Flertal af »Dansk typ. Foren.«s Medlemmer, som var Venner af Lønspørgsmaalet; naar alligevel saa faa havde fulgt Aalborgkollegerne, var Grunden den, at man ønskede, at det skulde være »Dansk typ. Foren.«, der skulde optage Lønspørgsmaalet. Taleren troede ikke, at nogen vilde mælde sig ud, fordi Lønspørgsmaalet blev optaget af »Dansk typ. Foren.« Spørgsmaalet skulde i en nær Fremtid blive sat under almindelig Afstemning. Med Hensyn til de lokale Afslag i Forhold til Byernes Størrelse var Taleren enig med Bigum.

FASMER (København) anbefalede stærkt Forslaget om Reservefonden. Han troede ikke, at Folk vilde mælde sig ud, fordi der blev udskrevet Ekstrakontingent; de vilde nok alligevel blive i Rækkerne. En Strejke vilde ikke kunne udbryde efter Reglerne i Forslaget til Reservefonden, uden den var fuldt berettiget.

BERGENHOLZ (København): Reservefonden og Rejsekassen er en Nødvendighed for de Foreninger, der vil beskæftige sig med Lønspørgsmaalet. Hvis de Delegerede er enige heri, maa de ogsaa kunne stemme for Reservefonden, og søge at formaa de Medlemmer, som de repræsenterer, til at gøre det samme. Han mindede om, at de engelske Arbejderorganisationer paa Grund af deres enorme Reservefonds havde faaet en saadan Betydning, at Strejkerne mere og mere er aftagne. Kunde vi opnaa noget lignende, vilde meget være vundet. Med Hensyn til Provinsspørgsmaalet bemærkede Taleren, at Grunden til, at Gennemsnitslønnen for de Byer, om hvilke der forelaa statistiske Oplysninger, ikke stod synderligt under den københavnske Gennemsnitsløn, var den, at man ude i Provinserne i temmelig høj Grad arbejdede over uden nogen Godtgørelse. Vi her i København havde samlet os om Tarifspørgsmaalet, og naar der ikke samtidig var rettet nogen Henvendelse til Provinskollegerne om at tage Del med i Tarifspørgsmaalets Løsning, var Grunden den, at »Dansk typ. Foren.« ikke havde Lønspørgsmaalet paa sit Program. Paa »Foreningen af danske Bogtrykkeres« Generalforsamling i Odense vil Tarifsagen komme til Behandling, og man vil der sikkert hævde, at man ønsker Tarifen indført for hele Landet, selvfølgelig med lokale Afslag. Taleren vilde anbefale Provinskollegerne at tage Spørgsmaalet op snarest muligt.

NIELSEN KOLDING (København) hævdede Reservefondens Nødvendighed og gjorde gældende det berettigede i, at der blev fastsat ensartede Bidrag for alle. Som det var nu, var det kun de daarligst stillede, som ydede Bidrag til Reservefonden, medens de bedre stillede Arbejdere holdt sig tilbage. Som Repræsentant for de kvindelige Hjælpearbejdere vilde han dog foreslaa, at Kontingentet for Hjælpearbejdernes Vedkommende blev sat til 5 Ø. om Ugen, ligesom Understøttelsen i saa Tilfælde kun skulde være 1 Kr. daglig.

A. TIEDJE (Odense) var nærmest for at holde paa den bestaaende Tingenes Tilstand, idet han fremhævede, at Typograferne i Odense var særdeles veltilfredse med de Forhold, som herskede i Byen. Han oplæste af en længere Skrivelse, hvorledes man havde det paa enkelte Trykkerier, men blev, da han gik for meget i Detajl, standset af Dirigenten.

H. F. RASMUSSEN (Kolding) replicerede til Fasmer og Nielsen Kolding. Det havde al Tid været vanskeligt at faa ny Formaal optaget, saalænge de ikke havde nogen Rod blandt Medlemmerne. Man vil erindre, at paa sidste Repræsentantmøde var der Flertal for at optage Kvinderne i Organisationen, men ved den almindelige Afstemning blev det forkastet med 9 Stemmers Majoritet, hvilket Taleren fandt var heldigere, end om det var bleven vedtaget med et saa ubetydeligt Flertal.

L. RASMUSSEN (Aarhus) anbefalede Reservefonden, dog ønskede han ikke, at de enkelte Byer skulde have Ret til at erklære Strejke; i Forbindelse hermed omtalte han Affæren i Aarhus. Taleren anbefalede Forslaget om Reservefonden samt udtalte sin Tilslutning til, at Lønspørgsmaalet blev rejst i Provinserne.

BIGUM (Holbæk): De Trykkerier, som det vilde være vanskeligst at faa med i en Tarifbevægelse, var saadanne, hvor der kun tryktes en Avis, og hvor altsaa Principalen var sin egen Kunde.

EMIL PETERSEN (København) talte varmt for Reservefonden. Til de Provinsdelegerede, der havde bragt Lønspørgsmaalet paa Bane i Dag, vilde han dog sige, at det ikke var dem, som fra Begyndelsen af havde rejst Sagen. Han var selvfølgelig med paa, at Tiden nu var kommen til dette Spørgsmaals Løsning.

S. LINGE, Stockholm. På Svenska Typografförbundets styrelses vägnar får jag meddela, att detsamma delar åsigterna om nyttan och nödvändigheten af en skandinavisk reservfond och reshjelpskassa, men drager i betänkande om rätta tiden är inne för att pålägga de svenska typograferna den beskattning som häraf följer. Det har visat sig att de bäst situerade i de flesta fall ej gifva något till reservfonden. (Hör!) Vore beredd på att Danmarks typografer sammanslöto sig till *en* organisation. Ja önskligt vore, om vi kunde bilda *en* organisation öfver hela Skandinavien. Förhållandena i Sverige voro emellertid sådana, att man måste iakttaga stor försigtighet. Det gängse agentursystemet gjorde att tryckerier uppstodo i större antal än nödvändigt, hvilket hade till följd att konkurrensen mellan boktryckarne skärptes och en massa lärlingar uppfostrades, som sedan hade svårt att finna sin utkomst i facket. Vi böra sträfva efter att få *en* tariff öfver hela landet. Ansåg kongressens arbete såsom en grundval, hvarpå man kunde bygga vidare, och hoppades att det skulle göra ett godt intryck i Sverige.

CHRISTENSEN (Næstved) sluttede sig til de Talere, som ønskede Lønspørgsmaalet optaget paa »Dansk typ. Forening«s Program. Naar Provinserne ikke i stærkere Grad end sket havde sluttet sig til Forbundet, var det ikke af Uvilje til Sagen; men netop fordi man indsaa, at skulde Spørgsmaalet løses, maatte Moderforeningen optage det. Reservefondet var han ikke imod, kun anbefalede han Forsigtighed i Fastsættelsen af Kontingentet.

HALD (København). Naar han fik Ordet, var det naturligt, om hans Udtalelser fik Præg af den Særstilling, hans Forening indtog til Dagsordenens første Punkt. Man burde være forsigtig i Oprettelsen af Reservefonds, man blev let overmodig, og man maatte have en sikker Garanti for, at de blev benyttede paa den rette Maade, hvad han betvivlede vilde ske, naar man saa hen paa Forholdene i de 3 Lande. Tanken var kommen for tidlig; det var absurd, naar man ikke kunde danne et Forbund inden for sit eget Land, da at forsøge paa at danne et skandinavisk. Man kom til at støde Medlemmerne bort. I visse Forhold krævede han Ret for sin personlige Opfattelse, og Slagord som »ikke-kollegial« imod Folk, der ikke gik med paa alt, tog han Afstand fra. Han imødegik Bergenholz paa flere Punkter. Den enkeltes Interesse burde man i ligesaa høj Grad arbejde for; thi det er godt nok, at man siger, at man skal se stort paa Forholdene; men det er de enkelte, som udgør Helheden. For Tiden kunde han ikke anbefale et skandinavisk Reservefond.

HENRIKSEN (Maribo) anbefalede i varme Udtryk Tanken om et skandinavisk Forbund. Enhed i Norden burde vi tilstræbe! Naar man talte om en Tarif for Provinserne, saa han den største Fare i Smudskonkurrencen.

C. A. SVENSSON, Ystad, ville i princip ansluta sig till reservfondsstadgarne. Instämde med hr Nielsen-Kolding att hjelparbetarne endast skulle erlägga half kontingent. Önskade se Danmarks typografer i ett förbund. Punkt 21 i reservfondsstadgarne ville tal. ha ändrat derhän, att understöd borde utgå äfven vid sjukdomstillfällen, när den sjuke ej åtnjöt något sjukunderstöd. I synnerhet som vi i Sverige ej egde någon obligatorisk sjukkassa. Hvad lönefrågan i Danmarks provinser beträffar, ville tal., med hänvisning till Kristianiaresolutionen I punkt 1 föreslå följande resolution, som äfven blifvit af Malmö typ. Förening antagen.

»Med hänvisning till den princip, som i Kristianiaresolutionen I punkt 1 uttalas om likartade aflönings- och arbetsförhållanden i de Nordiska landen, anser kongressen sådana endast kunna genomföras i praxis om ackordsarbetet fullständigt afskaffas.

Tills detta kan ske anser kongressen att grundpriset vid beräkningen måste sättas lika, allenast underkastadt sådana modifikationer, som ortförhållandena kräfva, och att beräkningsgrunden bör vara alfabetsberäkning. Det sålunda uppkomna lokaltilläget bör utgå i procent.

Dock anser kongressen att vid utarbetandet af tariff nu nödig hänsyn bör tagas till önskningen om ackordsarbetets afskaffande, hvilket utan särskild uppoffring från hvarken arbetarnes eller arbetsköparnes sida kan göras vid alla arbeten, hvars pris äro svårbestämmeliga, såsom matematiska och tabellsättning, främmande språk o. s. v.«

Afslutning om Debatten ang. Reservefonden forlangt af tre Delegerede *vedtoges.*

SCHULTZE (Kristiania) erklærede, at han og hans Medrepræsentanter var i Principet enige med det foreliggende Forslag; men Bestemmelsen om ét Hovedsæde kunde de norske Repræsentanter ikke gaa med paa. En væsenlig Grund for, at man endnu ikke ønsker et Hovedsæde, er de mange Afskygninger, som findes i Danmarks Organisation. Man maatte først se at faa de danske Kolleger under en Organisation. Fastholdt Kongressen Bestemmelsen om *ét* Hovedsæde, saa er Norge imod.

ANTHON LARSEN (København). Det var ikke saaledes ment, at han var imod ethvert Reservefond, men som Sagen her forelaa, maatte han sige Nej; man burde rette sin Opmærksomhed paa et upolitisk Forbund, saaledes som fremsat i »Ny typ. Tid.«, før man beskæftigede sig med en saa stor Tanke. I hvert Fald maatte vi holde Fondet særskilt for hvert Land, omtrent som Norge ønskede det, thi Forholdene var højst forskellige i de tre Riger, og vi kunde her hjemme f. Eks. ikke have det rette Overblik over Forholdene i Sverig. Dette med, at alle tre Lande skulde have en Fællesstyrelse, var han ligeledes imod, netop af Hensyn til de lokale Forhold. Sagen var grebet uheldig an og kunde faa en bedre Form. Det var ikke »Ny typ. Forening«s Skyld, at et Forbund, som af ham omtalt, ikke allerede var dannet. Pessimismen i Provinserne var den egenlige Hindring for Lønspørgsmaalets Løsning. Som Resumé af hans Udtalelser ønskede han, at man skulde faa det Indtryk, at han ansaa et Forbund i Danmark for nødvendigt, før man gik videre.

A. SCHWARTZ (Aalborg) bebudede en Resolution om Lønspørgsmaalet i Provinserne.

V. PETERSEN (København) kunde fatte sig saa temmelig kort, som Udtalelserne gik ud paa, at Tiden var inde for en Løsning af denne Sag. Hr. Linge var kommen med den glædelige Udtalelse, at efter som man nu havde set Forholdene paa nært Hold, troede han ogsaa, at man i Sverig fik Sympati for Sagen. Hvad »Ny typ. Forening« angik, behøvede han kun at pege paa Resultatet af Gensidighedskontrakten og de mange uforsonlige Medlemmer, der havde udmeldt sig i den Anledning. *Vi* har gjort den samme Erfaring som Sven Linge, at Særinteresserne indtages af de bedst lønnede; men lad *dem* dele sig i Grupper, *vi* vil danne Grundlaget for en *samlet* Optræden. Hvis det ikke er lutter Undskyldninger fra »Ny typ. Forening«, saa maa de indse, at vort Forslag netop besad den ønskede praktiske Form. Naar Anthon Larsen udtalte sig om de Hindringer, de lokale Forhold rejste imod en Fællesstyrelse, havde han næppe læst Forslaget. Det var af Nødvendighed

under Konflikter i de skandinaviske Lande, at de andre Organisationer fik et Ord med i Laget. Han indstillede hermed paa »Den typ. For.«s Delegations Vegne Forslaget til Vedtagelse, i hvert Fald i Principet.

Ved den følgende Afstemning *vedtoges* Forslaget i Principet enst. med 36 Stemmer og dermed Overgang til anden Behandling.

Under Mødet havde MADSEN (Køge) indfundet sig.

Mødet hævet Kl. 3½.

Andet Møde Kl. 5.

Mødet aabnedes af V. PETERSEN, som oplæste Telegrammer fra *Malmø, Aalborg* og *Bern*, samt en Skrivelse fra HEINEMANN.

ZIESNITZ (Stockholm) havde nu indfundet sig.

Punkt 3. Forslag om Dannelsen af en skandinavisk typografisk Rejsekasse indlededes af EMIL PETERSEN (København): Denne Sag, som nu skal behandles, er af en saa stor Betydning og hænger i den Grad sammen med den Sag, som vi lige har behandlet, at jeg vil ønske, at de ærede Delegerede vil tage noget mildere paa Rejsekassen end paa Reservefonden. Taleren skulde ikke gaa ind paa Enkelthederne i Forslaget, han skulde blot paapege det humane i, at et ungt Menneske, naar han begav sig paa Rejse, ikke behøvede at frygte for at komme til at mangle noget paa Vejen. For at bevise Rejsekassens Nytte skulde han kun paavise, at der i 1890 var givet ca. 8,000 Kr. ud i Rejsehjælp i Skandinavien. »Den typ. Foren.« har udgivet 1,265 Kr., og deraf har svenske Typografer kun oppebaaret 56 Kr. Man havde indført Dagpengesystemet, fordi man havde fundet, at Milepengesystemet var uheldigt, idet Folk paa faa Dage kunde fare hele Landet igennem, hvorved de fleste Penge medgik til selve Rejsen. Taleren sluttede med at anbefale Forslaget til Vedtagelse i den Skikkelse, hvori det forelaa.

H. F. RASMUSSEN (Kolding) sluttede sig til Indlederen. Det var en moralsk Pligt, vi havde, til at støtte vore Kolleger, og man saa ogsaa i andre Fag med Beundring paa den Virksomhed, der udfoldes inden for vort Fag. Han troede, at de forskællige Organisationers Medlemmer vilde være enige med Forslagsstillerne i den Opfattelse, de havde haft med Hensyn til den foreliggende Sag.

SCHULTZE (Kristiania) vilde ligesom ved det første Spørgsmaal ogsaa her fremhæve, at han og hans Medrepræsentanter i Principet er enige, men ikke kan være med paa *ét* Hovedsæde. Men derimod kunde hvert Kvartal eller Halvaar finde Sted en Afregning, saa at hvert Land fik lige store Udgifter pr. Medlem til Rejsekassen.

BØHM (København) talte for Forslaget, saaledes som det forelaa. I Tyskland havde man gennemført dette System, hvorfor skulde man da ikke ogsaa kunne gøre det her. Det gælder om, naar der er Arbejdsløshed et Sted, da at kunne sende den arbejdsløse hen, hvor der er Haab om, at han kan finde Arbejde.

FASMER (København) vilde varmt anbefale at vedtage dette Forslag. Skal vi danne et Forbund, saa maa vi ogsaa paa Rejsekassevæsenets Omraade have ensartede Forhold. Kun Sproget maa skille os ad, og vi maa vise vor kollegiale Følelse i Gærningen.

N. HANSEN (København) gennemgik Rejsekassevæsenets Forhistorie. Der trængtes haardt til Reformer paa dette Omraade, og det var af største Betydning, at Spørgsmaalet blev løst saaledes, at *alle* Rejsende kom til at staa paa éns Fod.

EMIL PETERSEN (København): Skal det vise sig, at Indtægten i Kasserne vokser, saa er det Udvalgets Mening at forhøje Rejsehjælpen. Vore svenske Kolleger stod i mange Henseender over os med Hensyn til Organisation, men paa dette Felt stod de noget tilbage; derfor vilde han særlig bede disse om at virke af al Kraft for Sagens Realisation.

S. LINGE, Stockholm. Lika lätt som det var för tal. att sluta sig till reservfondsförslaget vore det att sluta sig till reshjelpskasseförslaget. Men äfven här gäller samma betänkligheter. Landsortsafdelningarne i Sverige äro ej mogna för en sådan reform. Ansåg att Sveriges typografer ej kunde gilla förslaget såsom det förelåg. Föredrog refundationssystemet.

L. A. MÅRTENSSON, Stockholm, gillade förslaget i princip och anslöt sig till hr Linge. Lemnade en kortfattad redogörelse öfver Svensk reshjelpskassas verksamhet hvaraf framgick, att under förra året endast en ringa ökning i kassan egt rum. Ansåg refundation hvart halfår t. ex. gagneligt och önskade att lika understöd kunde utbetalas åt alla resande.

KRAUSZ (Bergen): Schultze har i dette som i foregaaende Spørgsmaal udtalt sig paa Norges Vegne. Han er misforstaaet ved Refunderingssystemet. Med Hensyn til Rejsekassen var vi enige om Centralisation, men ønskede ingen fælles Bestyrelse, men en Bestyrelse for hvert Land. Bøhm havde paaberaabt sig tyske Forhold, som ikke holdt Stik her. Tyskland havde lettere Kommunikationer. Hvert Land skulde beholde sin Kasse, men foreta Afregning, saa at Udgiften pr. Medlem til Rejsekassen skulde blive ens i alle tre Lande. Han vilde udtale om Ydelserne, at de var vel højt satte, da 10 Øres Kontingent ikke kunde svare hertil. Det var bedre at sætte Ydelserne lavere til at begynde med end senere at maatte nedsætte dem.

GUSTAV CLAUSEN (København) vilde særlig til d'Hrr. Normænd sige, at den Form, som var fremsat i »Typ. Medd.«, ikke var heldig. De havde, syntes han, en Ævne til at læse vore Forslag paa en særlig Maade. Naar d'Hrr. fastholdt, at hvert Land skulde operere med egne Midler, kom der let en Slags Mistænksomhed tilsyne mod det Land, der havde staaet sig bedst i det forløbne Halvaar. Han paaviste, at Forslaget, som det forelaa, meget godt kunde udføres i Praksis; at vi var gaaet til Dagpenge, var jo netop af praktiske Hensyn. Norges Forslag om 75 Øre pr. Dag ansaa han for altfor ringe, vi vilde gaa en Middelvej og havde foreslaaet 1 Kr. Taleren beklagede Sverigs vaklende Stilling til Spørgsmaalet. Han anbefalede Svenskerne endnu en Gang at tage noget mere Hensyn til Tanken i det foreliggende Forslag.

DITLEVSEN (Svendborg) vilde anbefale, at vi vedtog Forslaget som det forelaa. Han belyste, hvorledes Udviklingen nødvendig medførte, at vi bød vore Rejsende en anstændig Rejsehjælp og foreslog Sverig at tage Sagen under fornyet Overvejelse.

HVIDTFELDT (Kolding) kunde selvfølgelig slutte sig til Tanken; men havde en berettiget Tvivl om Emil Petersens Beregninger holdt Stik. »Dansk typ. Forening« havde desuden en betydelig Arbejdsløshedshjælp at udbetale. Vi maatte belave os paa, at 10 Øre blev for lidt. Til Sverig vilde han sige, at det var Repræsentanternes Pligt at virke for Sagen, lige som Hovedbestyrelsen ogsaa med Kraft maatte agitere for Spørgsmaalet. Det var en Skandale for dette Land, at man tidt i de svenske Kollegers Rejsebøger fandt Bemærkninger som »finnas intet i kassan«. Vi *maatte* tage Hensyn til den arbejdsløse Hær. I denne Sag var han imod Refundation. Der var fra norsk Side fremsat Anke imod den paatænkte Hovedstyrelse; men han troede ikke det vilde blive nogen Anstødssten for Planens Realisation, da det var uden Betydning, om man havde Pengene i én eller i 3 Kasser.

VICTOR PETERSEN (København). Det viser sig, at Norge og Danmark omtrent er enige. Det drøjeste Læs for disse var at faa vore svenske Brødre med. Det var mærkværdigt, at den svenske Forbundsstyrelse i sin Tid havde svaret det tyske Forbunds Centralledelse, at Rejsehjælpen for Svenskerne burde nedsættes i Tyskland i Stedet for at gaa ind paa Tyskernes Forslag om at forhøje Rejsehjælpen for rejsende tyske Kolleger i Sverig. Taleren havde under sin Tilstedeværelse ved den sidst afholdte Hovedgeneralforsamling i Berlin faaet udtrykkelig Paalæg om at meddele, at Tyskerne ikke i Længden vilde finde sig i de miserable svenske Forhold. Han troede den ærede svenske Hovedbestyrelse var vel forsigtig; de maatte for Organisationens og egen Skyld agitere med Kraft for Reformer paa dette Omraade. Vi vilde strække os meget vidt overfor Sverig; men til Gengæld gør vi Regning paa fuld Forstaaelse. I det mindste maatte man kunde gaa med til Hr. Schultzes Form. Den lille Kontingentforhøjelse gav saa store Fordele, at han ikke forstod Betænkelighederne. Sverig stod nu som det uheldigste Land i Evropa, hvad Rejsehjælp angik. Endnu en Gang anbefalede han den svenske Hovedbestyrelse at tænke over, hvad de gjorde.

C. A. SVENSSON, Ystad, kunde ej fullt förstå hvarför hr Linge tillbakavisade förslaget. Det skadade ej organisationen om vi antoge det samma utan gagnade tvärtom, ity att den låga reshjelp som utbetalats i Sverige väckt missnöje i utlandet och fara vore att ömsesidighetsförbindelserna blefvo uppsagda om ej en förbättring inträdde i reshjelpsförhållandena. Ansåg ej heller att någon skulle vilja undandraga sig den förhöjda kontingenten. Misslyckade stadgar vore orsaken till de dåliga förhållanden som för några år sedan rådde inom Svensk reshjelpskassa. Förordade det föreliggande förslaget och vore säker på att Malmö typografer gerna gingo in derpå. Från Malmö hade man alltid sträfvat efter att förbättra reshjelpsförhållandena. Anförde som exempel härpå att resande i Sverige få betalt traden Malmö—Köpenhamn, hvilket förbundsmötet först 1889 på förslag från Malmö beslöt att de skulle ha. Ville uppmana hr Linge att agitera för den skandinaviska reshjelpskassan (bravo!). Yrkade bifall till förslaget.

H. F. RASMUSSEN (Kolding) udtalte sig i Overensstemmelse med Hvidtfeldt.

H. DOLL, Kristiansstad, uttalade i likhet med hr Svensson, att det varit missförhållanden i stadgarne som gjort att reshjelp ej kunnat erhållas på de olika platserna. Erkände förslaget, men ansåg det vara för vidtgående.

K. M. ZIESNITZ, Stockholm, beklagade att hr Linge och Mårtensson aflägsnat sig. Ansåg hr L. föga intresserad för förslaget och är hr L. emot detsamma så är Sv. Typ. Förbundet äfven emot det, hvilket vore att beklaga. Vore öfvertygad om att vi skulle kunna göra något för saken. Det var krämarepolitik att tala om de 5 örenas förhöjning. Tillstyrkte förslaget.

LUDV. PETTERSSON, Malmö, instämde i hr Svenssons anförande. Malmö typ. Förening skulle med glädje helsa hvarje reform i reshjelpsväsendet. Yrkade bifall.

SCHIBSTAD (Kristiania). Det kunde synes forunderligt, at Norges Repræsentanter erklærede sig i Principet for det foreliggende Forslag, men alligevel stemmer imod. Han paaviste, at det ikke var Mangel paa Offervillighed fra norsk Side, men at vi af Hensyn til de lokale Forhold endnu ikke saa os i Stand til at gaa saa langt, som til *ét* Hovedsæde; men naar man i Realiteten opnaar det samme, saa var jo Hensigten naaet.

N. P. PÅLSSON, Helsingborg, trodde ej att svenskarne drogo sig för att betala 5 öre mera i veckan. Vore öfvertygad att de fleste gingo in på förslaget. Ansåg dock 10-öres kontingent vara för liten, emedan dels resandeantalet, och dels reseunderstödet blef större. Kassan kommer antagligen ej att kunna bära de stora utgifterna.

EMIL PETERSEN (København) imødegik til Slut de forskellige Betænkeligheder og indstillede Forslaget til Vedtagelse.

Ved Afstemningen *vedtoges* Forslaget i Principet enst. med 41 St. og dermed Overgang til anden Behandling.

Mødet hævet Kl. 7.

Alle Vegne fra.

Foreningens Vicekasserer, Hr. CARL JENSEN, rejste i Mandags over Lybæk til New-York, for der at danne sig bedre Levevilkaar. Vi ønsker ham al mulig Lykke i den ny Verden; han hørte til dem, som en Organisation daarligst kan undvære.

Efterlignelsesværdigt. Til alle de under denne Overskrift meddelte Sommerferier kan endnu føjes, at ogsaa »Sorø Amtstidende«s Bogtrykkeri i Slagelse har tilstaaet sit Personale en 4—5 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

I Åbo har man indført den danske Typograf-Faghue.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 25. Hæfte udkommet.

Paa Grund af, at det udførlige Kongres-Referat ikke kunde sluttes i dette Numer, vil der udkomme et Ekstra-Numer førstk. Mandag.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Fælles-Styrelsesmøde Søndag den 30. August Kl. 11 Formiddag paa Wodrofflund. *Formanden.*

Tiltraadte: Sætterne CHRISTIAN PETERSEN (Dansk typ. Forening, 685), sidst arb. i Hillerød. ERIK J. H. LARSEN MADSEN (Dansk typ. Foren., 580), sidst arb. i Kolding. ANTON ELOF BENGTSEN (Dansk typ. For., 599), sidst arb. i Aarhus. CHRISTOFFER HANSTEEN (Norsk Centralf. for Bogtr., 349), sidst arb. i Leipzig.

Bortrejste: 209, FRITZ VICTOR EMANUEL BERG til Slagelse. 928, CARL JOHAN JENSEN til Amerika.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 3.01, Jordans Pers. 3.00 — tils. Kr. 6.01.
Med de tidl. indk. Kr. 545.92 ialt Kr. 551.93.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Ekspeditionen

anmoder ærede Medlemmer og Abonnenter om ikke uden Grund at klage over Distributionen, da der i den senere Tid er indløbet flere saadanne, hvor Postvæsnet har været uden Skyld.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Fredag den 21. August. Alle Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Hovedkassererens Halvaarsregnskab kan endnu ikke aflægges, da *Silkeborg* Lokalforening fremdeles ikke har gjort sig færdig. — Et arbejdsløst Medlem i *Stubbekjøbing* havde begæret en imod Lovene stridende Understøttelse, som var bleven afslaaet. — Et Medlem i *Helsingør* tilstodes det at hæve Arbejdsløshedsunderstøttelse paa nærmere præciserede Vilkaar.

2. *Beretning fra Kongressen og Tarifudvalget* gaves af *Hvidtfeldt* og *Rasmussen*. Til at repræsentere Hovedbestyrelsen paa »Foreningen af danske Bogtrykkere«s Møde i Odense den 23.—24. ds. foreslog Formanden at vælge *Hvidtfeldt*, hvilket enstemmig vedtoges.

Sluttelig behandledes endnu en Sag, som foreløbig ikke refereres.

Tirsdag den 25. August. Alle Medlemmer var til Stede.

1. *Halvaarsregnskabet* (1/1—30/6 91) fremlagdes af *Hovedkassereren*, og efter at de forskællige Kassebeholdninger var undersøgt, underskreves Regnskabet af Hovedbestyrelsens Medlemmer. Ved *Lokalforeningerne* har *Indtægterne* fordelt sig saaledes: Ordinært Medlemsbidrag i Januar Kvt. 2985 Kr. 56 Ø. og i April Kvt. 2922 Kr. 56 Ø., ialt 5908 Kr. 12 Ø.; Bidrag til Begravelseskassen 1471 Kr. 20 Ø., tilbagebetalte Laan 40 Kr., andre Indtægter 206 Kr. 51 Ø., modtaget Tilskud fra Hovedkassen 1064 Kr. 94 Ø., Lokalkassernes Beholdning fra forrige Halvaar 664 Kr. 46 Ø. — tilsammen Indtægt 9355 Kr. 23 Ø. Og *Udgifterne:* Rejseunderstøttelse i Januar Kvt. 492 Kr. 69 Ø., i April Kvt. 817 Kr. 47 Ø., ialt 1310 Kr. 16 Ø.; Arbejdsløshedsunderstøttelse i Januar Kvt. 359 Kr. 50 Ø., i April Kvt. 372 Kr., ialt 731 Kr. 50 Ø., Sygeunderstøttelse i Januar Kvt. 793 Kr. 25 Ø., i April Kvt. 712 Kr. 25 Ø., ialt 1505 Kr. 50 Ø.; Begravelseshjælp 500 Kr. (deraf Aarhus 200 Kr. og Kolding 300 Kr.); udlaant 60 Kr.; andre Udgifter 146 Kr. 55 Ø.; indsendt til Hovedkassen 4458 Kr. 81 Ø., Lokalkassernes Beholdning ved Halvaarets Afslutning 642 Kr. 81 Ø. — tilsammen Udgift 9355 Kr. 23 Ø. — Ved *Hovedkassen* er bl. a. at anføre, at Reservefonden er med et Overskud fra Halvaaret stort 500 Kr. og Renter i do. 48 Kr. 20 Ø. vokset til 3315 Kr. 25 Ø.; Begravelseskassen er vokset fra 2332 Kr. 18 Ø. til 3263 Kr. 68 Ø., efter at denne har afholdt 1/5 af Foreningens Administrationsudgifter (80 Kr.); den almindelige Kasse ejede ved Halvaarets Begyndelse 4286 Kr. 85 Ø. og ved dets Slutning 5505 Kr. 49 Ø.; paa de forskællige Sparekassebøger er i Halvaaret indvundet en Rente af 165 Kr. 40 Ø.; »Den typ. Foren.« refunderer i udbetalt Rejseunderstøttelse 117 Kr. 76 Ø. — *Regnskabet ballancerer paa 14,132 Kr. 5 Ø.*

2. Til at bestyre *Arbejdsanvisningskontoret* (»*Typografia*«) valgtes fra den 1. Oktober *Torkild Petersen*.

3. *Hvidtfeldt* meddelte, at hans Mission til Odense var mislykket, idet der var indløbet et Afslag paa Anmodningen om at overvære Mødet af »Foreningen af danske Bogtrykkere«. Svarskrivelsen lød saaledes:

»Den Anmodning, »Foreningen af danske Bogtrykkere« har modtaget fra Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Foren.« om, at det maatte tillades Hr. Typograf *Hvidtfeldt*, Kolding, til paa denne Forenings Vegne at overvære vor Generalforsamling, har været forebragt Forsamlingen.

Man enedes imidlertid om at meddele den ærede Styrelse, at da der ikke fremkommer noget Referat af Forhandlingerne paa Mødet i Odense, vil det ikke misforstaas, at man ønsker at bevare Mødets rent private Karakter og derfor beklager ikke at kunne give den ønskede Tilladelse.

Chr. Milo,
Mødets Dirigent.«

Initiativet til Hovedbestyrelsens Begæring var som bekendt fremgaaet af Sammenkomsten i København mellem Hovedbestyrelsens Delegerede paa Kongressen og Tarifkommissionen, ligesom det bør noteres, at Kongressen indvilgede i Begæringen fra Hr. Bogtrykker O. C. Olsen om at overvære Kongressens Møder. H. F. RASMUSSEN.

Nyt Medlem: Ringkøbing, NICOLAI JENSEN (udlært i Ringkøbing Amts Avis' Bogtrykkeri d. 1. August 1891), har staaet 5 Aar i Lære.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Næstved (Næstved Tid.), 95, ERNST O. A. LUNDGREN, sidst arb. i Helsingør. Skelskør, 568, H. P. V. JACOBSEN, sidst arb. i Holbæk.

Bortrejste: Skelskør, 553, HANS HERM. STAHL, arbejdsløs. Næstved, 382, HANS CHR. JOCHUMSEN til Nykøbing p. F., arbejdsløs. Aalborg (Løgstør), 621, AXEL LARSEN til Randers, arbejdsløs.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Regnskab for 1. Halvaar 1891.

Indtægt.

347 ugentlige Bidrag à 10 Øre	Kr.	34.70
90 ekstra Bidrag à 10 Øre	-	9.00
2712 ugentlige Bidrag à 15 Øre	-	406.80
Rente af 9 Laan à 50 Øre	-	4.50
30 Indskud à 50 Øre	-	15.00
28 Priskuranter à 25 Øre	-	7.00
Rente af 1000 Kr. 3 % pr. 1. Juli	-	14.88
Indtægt	Kr.	491.88
Kassebeholdning og i Udlaan ved Halvaarets Begyndelse	-	305.52
Udtaget af Arbejderbanken	-	470.00
Tilsammen	Kr.	1267.40
Udgift	-	998.97
Rest	Kr.	268.43

I Udlaan ved Halvaarets Slutning	Kr.	141.00
Ekstralaanet 90 Kr., herpaa afdraget 30 Kr.	-	60.00
Kontant Kassebeholdning	-	67.43
	Kr.	268.43
Indestaaende i Arbejderbanken	-	1008.84
Foreningens samlede Formue er	Kr.	1277.27
Endvidere ejer Foreningen et Aktiebevis à 10 Kr.	-	10.00
	Kr.	1287.27

Udgift

Annoncer	Kr.	30.40
Lokale	-	42.50
Understøttelser	-	25.00
Budet	-	80.50
Bogtrykkerregninger	-	20.50
Typograf-Tidende	-	213.64
Rejsekassen	-	9.50
Buchbinderzeitung	-	1.58
Diverse Udgifter	-	31.46
Kassereren	-	36.95
Strejken	-	506.94
Udgift	Kr.	998.97

Emil Jørgensen,
Kasserer.

Regnskabet revideret og befundet rigtig.
G. E. Schmidt, F. Wentorf,
Revisorer.

Regnskab vedrørende Strejken.

Indtægt.

Indsamlingen paa Værkstederne	Kr.	307.46
Fra Typograferne	-	20.47
Overskud fra Festen d. 25. April 1891	-	19.18
Tilskud af Kassen	-	506.94
Indtægt	Kr.	854.05

Udgift.

Udbetalt til de Strejkende	Kr.	672.67
Rejseunderstøttelse	-	116.00
Bestyrelsen for Tidsspilde og Udgifter	-	30.00
Budet for Indsamlingen paa Værkstederne	-	15.00
Leje af Lokale til offentlig Møde	-	10.00
Annoncer	-	10.38
Udgift	Kr.	854.05

Emil Jørgensen,
Kasserer.

Revideret og befundet rigtig.

G. E. Schmidt, F. Wentorf,
Revisorer.

Den ordinære Generalforsamling afholdes *Tirsdag den 1. September, Kl. 9 pr.* hos Hr. Restavratør Enger, *Gl. Kongevej 39.*

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen oplæses. 2. Regnskabet. 3. Strejken. 4. Forslag om Lovændringer for Optagelse af kvindelige Arbejdere i Foreningen. 5. Stiftelsesfesten. 6. En Henstilling til et Medlem fra Medlem P. E. Nielsen. 7. Eventuelle Forslag. 8. Bestyrelsesvalg. 9. Fri Diskussion.

De afgaaede ere A. Hansen, Medbestyrer, A. Pehrson, Suppleant, F. Wentorf, Revisor og P. E. Nielsen, Tillidsmand.

Paa Grund af den vigtige Dagsorden bedes alle Medlemmerne give Møde. Særlig Punkt 4 maa være af saa stor Interesse for ethvert Medlem, at Ingen af den Grund maa undlade at komme til Stede og fremfor alt møde præcis, da dette Punkt muligvis kan føre til en længere Diskussion.

I Følge den paa sidste Generalforsamling vedtagne Resolution indbydes alle kvindelige Arbejdere, der ønsker at optages i Foreningen.

Medlemmerne anmodes om at agitere derfor. *Bestyrelsen.*

Som bekendt vedtoges det paa Generalforsamlingen den 30. Juli at optage Fagets kvindelige Arbejdere som Medlemmer af Svendeforeningen og overdroges det Bestyrelsen at foretage Forandringer i Lovene, som bestemte Kvindernes Stilling i Foreningen. Disse Lovændringer vil blive fremlagt paa den ordinære Generalforsamling d. 1. Septbr. Man vilde nu i Almindelighed antage, at disse, efter det forudgaaende, vilde blive godkendte (maaske med nogle Forandringer), men Oppositionen, eller en Del af denne, mod Kvindens Optagelse har trods deres Minoritet ment at burde agitere for Lovændringernes Forkastelse; hertil er for saa vidt intet at sige, da enhver jo har Ret til at agitere for sine Anskuelser, naar disse ikke er i Strid med Foreningens Love.

Hvor vidt Oppositionen vil kunne faa et Flertal af Foreningens Medlemmer til at »slaa Følge«, er jo mere end tvivlsomt, men at der vil kunne samles et Flertal til en Generalforsamling er ikke usandsynligt; som Regel møder der jo ikke mere end netop det i Lovene foreskrevne Antal Medlemmer (1/4), men i dette Tilfælde, hvor det gælder Organisationens Fremtid, maa enhver ryste Ligegyldigheden af sig, enhver maa komme til Stede og lægge sit Lod i Vægtskaalen for eller imod Kvindernes Optagelse.

Betydningen af en fælles Organisation for Mænd og Kvinder er nu udviklet saa ofte baade i Skrift og i Tale, saa en Gentagelse her vil være overflødig, ikke desto mindre vil enhver, som endnu maatte ønske Oplysninger i saa Henseende, kunde erhverve disse ved at komme til Stede paa Generalforsamlingen *den 1. September i Hr. Engers Havesal, Gl. Kongevej 39.*

Derfor mød alle og mød præcis! P. E. N.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag Middag: *Familjetur.* Afgang fra Nordbanestationen Kl. 2 1/2 (Tur og Retur *Gentofte* 50 Øre). Der spises Kl. 5 1/2 i Jægersborg Kro og Have. Madkurve kan medbringes. Derefter Punsch og Dans.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Søndag den 30. Avgust, Kl. 9 1/2: Kricketkamp med »Gentofte Boldklud«. Kampholdet bedes møde Kl. 9. STYRELSEN.

En hjertelig Tak til alle, som har ydet Bidrag til Festlighederne i Anledning af Kongressen.

24. Avgust 1891. *Festudvalget.*

ANNONCER

Vejledning i praktisk Typografi.

Da nævnte Bog vil udgøre 26 Hæfter (1 Hæfte mere end paaregnet), meddeles det herved de ærede Subskribenter, at dette sidste Hæfte udleveres **gratis**, *naar alle tidligere modtagne Hæfter er indbetalte.* D'Hrr. Subskribenter og Subskribentsamlere i Provinserne, som staar til Restance med Indbetaling, anmodes derfor om, naar 25. Hæfte er modtaget, *hurtigst* mulig at indsende Opgørelse, hvorefter 26. Hæfte afsendes.

Komplette Eksemplarer faas kun hos Undertegnede. Ordres til Provinserne ekspederes ved Postopkrævning.

R. HELMER,
Oehlenschlægersgade 22, St.
København V.

EMIL BRUUNS
Blomster- og Kranseforretning,
8 Korsgade 8
anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

Hr. Typograf **Otto Poulsen,** Aarhus, anmodes om at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Forening« i Aalborg snarest mulig. *Bestyrelsen.*

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Fra *Ekspeditionen,* Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.
Samlede og under ét kun **25 Øre.**

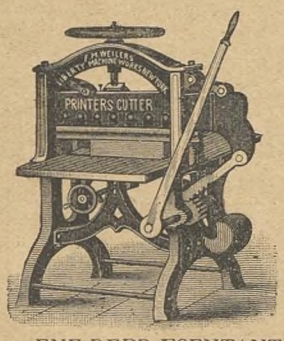

NEW YORK
54 Frankfort Street
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
Grundlagt 1859

Printer's Cutter
Ny amerikansk Papir-Skæremaskine
Snit 76 cm. bredt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager
Extra Rabat for Kontant
Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen

Amateur-Haandpresse
Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine
Størrelse og Pris:

Statsstørrelse Nr. 5,	10×15 cm.	Mk.	75
— » 7,	15×23 »	»	135
— » 8,	20×30 »	»	200

alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager
Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: PARITZ GOTTSCHALK GOTHERSGADE 152, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

EKSTRA-NUMER

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 36
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 1. September 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Forhandlingerne paa Kongressen.

(Officielt Referat.)

2. Dag.

Første Møde Kl. 10.

Dirigent HVIDTFELDT.

Punkt 4. Hvilken Form bør tilstræbes for de typografiske Hjælpearbejderes Organisation? *a*) Bør Hjælpearbejderne organiseres i selvstændige Foreninger? *b*) Bør der tilstræbes en for Lønspørgsmaalet og Arbejdsforholdene fælles Organisation af baade teknisk og ikke teknisk uddannede Arbejdere, inden for Boghaandværket? (*De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, København*).

Spørgsmaalet indledtes af »De kv. Trykkeriarb.«s Repræsentant, NIELSEN KOLDING (København), der udtalte, at Hjælpearbejdernes unge Organisation havde ønsket at vide, hvorledes de teknisk uddannede mandlige Arbejdere stillede sig over for de Organisationsbestræbelser, der rørte sig indenfor Hjælpearbejdernes Rækker. Derfor havde man stillet de to nævnte Spørgsmaal. Selv var Foreningen klar over sin Stilling til disse. Alt talte for, at en med de mandlige Arbejdere fælles Organisation var langt at foretrække for en selvstændig Organisation. Naar Mænd og Kvinder gik sammen i én Organisation, kunde man med forenede Bestræbelser langt lettere overvinde den Masse af gamle Fordomme, der fra Kvindernes Side taarnedes op imod Organisationen. Den gensidige Solidaritetsfølelse vilde ogsaa udvikles langt kraftigere, naar Organisationen var fælles; men først og fremmest vilde en saadan Form være heldig, fordi den økonomiske Udvikling nødvendiggjorde og affødte en saadan. I enhver fremtidig Fagkamp vil alle Fagets Arbejdere — enten de saa er teknisk eller ikke teknisk uddannede — blive inddragne, og hvorfor saa ikke straks samle sig, naar den første Lønkamp dog vil tvinge os dertil. Modstandsævnen og Kampdygtigheden vil blive større. Mere og mere bliver Fagkampen til ren og skær Klassekamp, hvor Arbejderklassens Medlemmer lige saa fuldt som Kapitalistklassens maa slutte sig sammen som Klasse uden at tage smaatskaarne Hensyn til Forskelligartetheden i Beskæftigelse. Ved Strejkerne de to sidste Gange i Wien og ligeledes i Budapest har det vist sig, hvilken Betydning det havde, at Hjælpearbejderne stod forstaaende og organiserede, og tager ikke de mandlige Arbejdere Lære af disse selvindlysende Kendsgærninger, vil det komme til at svie til dem selv. At de kvindelige Hjælpearbejderes Organisation her i København er saa svag som den er, skyldes for største Parten den Vrangvilje, den har mødt hos de mandlige Arbejdere — og hvor der ikke har været Vrangvilje, der har der været en Ligegyldighed, som har haft omtrent samme Virkning. Taleren ønskede, at Kongressen skulde udtale sig *imod* en saadan Opfattelse af Betydningen af Hjælpearbejdernes Organisation. Kvinderne selv ønsker en fælles Organisation og Taleren vilde stille en Resolution i denne Retning; men hvis Resolutionens Vedtagelse kun skal være en Erklæring paa Papiret uden paafølgende Agitation, saa stem hellere imod den.

DAHLQUIST (København) troede, at Nielsen Kolding overvurderede den Støtte, der under en Lønbevægelse kunde opnaas ved at have de kvindelige Hjælpearbejdere med, men han havde intet imod at hjælpe dem til Organisation, saa vidt det var ham muligt. De har begyndt med at tage Opgaver op, som de selv ikke vare klare over, i Stedet for at begynde med Understøttelsesformaal. Derfor har Foreningen kun en saa ringe Tilslutning. De burde have en særskilt Forening, men hvor Samarbejde var muligt, troede Taleren ikke, at »Trykkerforeningen« vilde holde sig tilbage.

P. LAURITZEN (København) sluttede sig til de af Indlederen fremsatte Udtalelser og fremhævede, at Grunden til, at de kvindelige Arbejdere maatte kæmpe sig frem gennem trange Kaar, laa i de mandlige Arbejderes Vrangvilje. Man blev nødt til at skænke den kvindelige Organisation mere Opmærksomhed end hidtil.

NIELSEN KOLDING stillede og anbefalede følgende Resolution:

»Kongressen vedtager at arbejde hen til, at Hjælpearbejderne drages ind i en for Lønspørgsmaal og Arbejdsforhold fælles Organisation af baade teknisk og ikke teknisk uddannede Arbejdere inden for Boghaandværket«.

S. LINGE, Stockholm. Frågan om hjelparbetarnes upptagande i våra organisationer är mycket vigtig för organisationen. I de svenska förbundsstadgarne finnes stadgadt att alla som minst 2 år haft anställning vid boktryckeri eller stilgjuteri och fylt 18 år kunna vinna inträde i förbundet. Påpekade att man innanför hvarje organisation kunde bilda särskilda sektioner för de olika grenarne inom facket. Trodde ej att man vid strejktillfällen skulle kunna uppöfva iläggerskor och iläggare på få dagar. Wien-typograferna togo ej tillräcklig hänsyn till hjelparbetarne utan spände bågen för högt, derför blef deras strejk misslyckad. Önskade på det varmaste, att Danmarks typografer måtte taga under allvarligt öfvervägande dessa frågor och följa sina svenska och norska kolleger på den väg de beträdt.

SCHIBSTAD (Kristiania) henviste til det omdelte Udkast til Love for »Norsk Centralforening for Bogtr.«, hvor Norges Stilling til dette Spørgsmaal var givet. Begivenhederne i Budapest og Wien havde vist, hvilken Betydning det havde, naar man havde Hjælpearbejderne med. Man var i Norge for at faa dem ind i vor Organisation, da Sagen var ny der og desuden var der saa faa, at man maatte gaa ud fra, at de manglede Betingelserne for en selvstændig Organisation; i Kristiania var der en Del flere, men i de andre Byer var deres Antal aldeles forsvindende. Vi maatte hjælpe dem, derfor vilde man give dem Adgang til Syge- og Reservekassen, hvilket satte dem i Stand til at modstaa Kapitalens Overgreb; men til Rejsekassen kan de naturligvis ikke faa Adgang, fordi de ikke rejser og fordi man maa tage Hensyn til Gensidigheden med andre Lande. Han støttede Resolutionen.

LAUR. JENSEN (København). Da »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« stiftedes, skete det paa »Den typ. Foren.«s Initiativ, uden at man fandt det nødvendigt at anmode Kvindernes nærmeste Medarbejdere, Trykkerne, om at være med. Det, at det var »Den typ. Foren.« der oprettede den, gav straks den unge Forening et vist radikalt Præg, som bevirkede, at Kvinderne selv var tilbageholdne med at melde sig ind. Taleren troede, at hvis man havde oprettet Foreningen udelukkende som Understøttelsesforening, vilde den have samlet alle Kvinderne inden for sin Ramme. Han havde intet imod Kvindernes Organisation, men fandt det heldigst, at man først samlede Kvinderne i en selvstændig Organisation, før der blev Tale om at oprette en fælles Organisation for Mænd og Kvinder. Hidtil var der fra Kvinderne selv vist større Lunkenhed over for deres Organisation end fra Mændenes Side.

KRAUSZ (Bergen): Schibstad havde forklaret Norges Forhold til dette Spørgsmaal og skulde Taleren derfor kun supplere med, at det var aldeles nødvendigt, at Hjælpearbejderne fik Adgang til vore Kasser. Det var klart, at naar de stod i Fællesorganisationen, var det lettere at ordne mulige Tvistigheder mellem dem og Maskinmestrene, end naar de stod alene. At der under en udbrydende Strejke snart kunde oplæres Hjælpearbejdere, kunde kun ske, naar Maskinmestrene var Skruebrækkere, men ikke, naar der samtidig med, at man maatte søge nye Hjælpearbejdere, ogsaa maatte arbejdes med uøvede Maskinmestre. Vilde støtte Resolutionen.

P. JENSEN (København): Saa snart der fra Hjælpearbejderne paa Trykkerierne fremkommer praktiske og bestemte Forslag, skal disse blive behandlet paa et Bestyrelsesmøde og derefter forelagte Generalforsamlingen i Hjælpekasserne, som da vil have at tage Bestemmelse om denne nye Institution.

HALD (København) mente ikke, at en Fællesorganisation var heldig. Derimod troede han, at hvis Kvinderne vilde tage Sygekassespørgsmaalet op, vilde de vinde stor Tilslutning inden for deres Organisation.

LAUR. JENSEN (København) kunde stemme for Nielsen-Koldings Resolution om at arbejde hen til en Fællesorganisation, under den Forudsætning, at Kvinderne først og fremmest samlede sig i én *selvstændig* Organisation.

ANDERSEN (Aalborg) kunde slutte sig til Resolutionen, idet han troede, at der ogsaa i Provinserne var Stemning for en fælles Organisation.

EMIL PETERSEN (København) mente, at Agitationen for Kvindesagen vilde komme af sig selv, naar blot Kongressen vilde udtale sig i Overensstemmelse med den stillede Resolution.

K. M. ZIESNITZ, Stockholm, protesterade mot att man liksom ville försöka lura in hjelparbetarne i organisationen genom att bilda sjukkassa. Det är bättre att hafva ett fåtal säkra medlemmar, än många, som vid eventuella tillfällen skingras åt alla håll. Kunde ej gilla att man

bildade särskilda organisationer. De kommo att bekriga hvarandra. Svenskarne stodo i detta afseende framom danskarne och tal. ville till hr Linge bringa ett tack för hvad han gjort i denna sak. Yrkade att danskarne borde låta hjelparbetarne uppgå i sina organisationer.

H. F. RASMUSSEN (Kolding). Dersom vi dæmmede op imod Kvindebevægelsen, da fremavler vi en Ukrudtsplante og det vil skade os selv, hvis Kvinderne ikke bliver et Led i Organisationen.

NIELSEN KOLDING (København) replicerede til de forskellige Talere samt anbefalede Resolutionen, under den Forudsætning, at man vilde arbejde efter den. For at borttage den Tro, at den kvindelige Forening var saa særlig »radikal«, som Hald og L. Jensen vilde gøre den til, oplæste han Lovene, som viste, at den virkede paa et ganske almindeligt Omraade; man havde i Formaalet tilstræbt en passende Sygehjælp, men enhver kunde sige sig selv, at naar Hundredmandsforeninger stadig gik over Styr, kunde en mindre Forening ikke paatage sig en saa stor Opgave endnu. Han takkede iøvrigt Jensen for hans velvillige Udtalelser. At Trykkerne havde holdt sig tilbage fordi »Den typ. Forening« og ikke deres egen havde stiftet »De kv. Trykkeriarb. Fagf.« forstod han ikke. Hvis man ansaa Sagen for god, maatte man arbejde for den, ligegyldig hvem der havde sat den i Gang.

Nielsen-Koldings Resolution vedtoges med 44 Stemmer. Ingen stemte imod.

Mødet hævet Kl. $10^3/_4$.

Andet Møde Kl. $11^1/_2$.

Dirigent VICTOR PETERSEN.

Punkt 5. Då särdeles på några orter i Sverige — och förmodligen äfven i Norge och Danmark — boktryckerierna drifvas till största delen med manliga och qvinliga elever mot ytterligt låg aflöning, och vanligen efter några års arbete, under sviket hopp om bättre vilkor, slutlingen utsläppas i verlden för att söka annan anställning, samt deras platser fyllas med ny oppställning af ungdom med åter i sin ordning gäckade förhoppningar och landsvägarne sålunde år efter år fyllas med mindre kunniga typografämnen, som strängt taga reshjelpskassorna och den enskilda barmhertigheten i anspråk, så frågas: hvad kan från typografernas sida göras till förekommande af detta tryckande förhållande? (*Jönköping typografiska förening, Jönköping*).

G. LUNDIN, Jönköping. Denna fråga vore utgången från Jönköpings typ. Förening och hade tal. blifvit anmodad om att inleda densamma. Frågan hade varit på tal flere gånger men ej kunnat få någon tillfredsställande lösning. I många städer i Småland voro tryckeriförhållandena under all kritik. Enligt den svenska grundlagen finge man ej i Sverige anlägga boktryckeri på landet. Man har emellertid kringgått detta förbud genom att anlägga accidenstryckerier flerestädes på landsbygden. Dessa tryckerier drifva en stark konkurrens med tryckerierna i städerna och följden har blifvit att en massa lärlingar indragits i yrket och öfverbefolkat detsamma. Boktryckarne utlofva guld och gröna skogar, men betala blott cirka 3 kr. i veckan. Önskligt vore, om kongressen kunde finna något medel häremot.

BØHM (København) var imod at ordne Lærlingeforholdet ved Hjælp af en Lærlingeskala, da dette havde vist sig at være umulig, bl. a. i Tyskland, hvor man ogsaa havde prøvet at udsende Masser af Flyveblade for at oplyse Forældrene om det usunde ved Typografien, hvorved man mente at undgaa, at saa mange lod deres Børn komme til Faget. Man maatte i første Række appellere til Staten, at ikke den ungdommelige Arbejdskraft skal udbyttes i for høj en Grad i den vilde Konkurrence. Der burde ogsaa ansættes Læger, som i højere Grad end nu undersøgte de unge Mennesker før de blev ansatte ved vort for mange, i Forvejen svage Konstitutioner, skadelige Fag. Taleren sluttede med at stille og anbefale følgende Resolution:

»Da den økonomiske Udvikling ikke tillader at begrænse Antallet af Lærlinge, udtaler Kongressen, at Fordringen om en Lærlingeskala bør frafaldes. Derimod finder Kongressen, at det *i første Række* bør være Statens o: Samfundets Pligt at beskytte den opvoksende Slægt mod den hensynsløse Udbytning, der nu for Tiden er et Særkende for den saakaldte Lærlinge-Opdragelse. Staten bør saaledes fastsætte bestemte Regler for de unge Menneskers Arbejdstid — som i alle Tilfælde bør være kortere end de voksne Arbejderes Arbejdstid — for den faglige Uddannelse ved Lærlingeskoler, hvis Besøg bør være obligatorisk for alle Lærlinge, og for Ansættelse af Læger, der har at vaage over, at Ingen antages som Lærling, der ikke opfylder de nødvendige intellektuelle og hygiejniske Betingelser. I *anden Række* bør det være Organisationernes Opgave at optage de nævnte Fordringer i de Tarifer, der fastsættes mellem Arbejdskøberne og de typografiske Arbejdere, saaledes at Arbejdskøberne forpligter sig til kun at antage saadanne Lærlinge, der opfylder de nævnte Betingelser, og tillige at støtte de Fagskoler, der foreløbig oprettes ad privat Vej.«

C. A. SVENSSON, Ystad. Jönköpings typ. Förenings ombud, hr Lundin, har talat om smutskonkurrensen i Sverige, men han har icke tillräckligt skildrat dessa förhållanden. Man drifver tryckerierna fabriksmessigt med kvinnor och barn. Typograferna i Sverige söka att få bort de olagliga tryckerierna, men ha tyvärr ännu icke lyckats. Att fastsätta något bestämdt lärlings-regulativ är origtigt, emedan hvarje menniska måste hafva rätt till arbete och enda medlet häremot är att inskränka arbetstiden.

ANDERSEN (Aalborg) sluttede sig til Bøhms Resolution.

BIGUM (Holbæk) ligeledes, idet han omtalte Lærlingeforholdet i Danmarks Provinser som værende særlig slette. Dog mente han, at man maatte kunne udøve et moralsk Tryk paa Principalerne, hvorfor Taleren sluttede med at stille Forslag om følgende Tilføjelse til Bøhms Resolution:

»Kongressen beslutter derhos, at henvende sig til samtlige Bogtrykkeriejere med en Paavisning af, hvilken Fare for Faget, der ligger i den Masseantagelse af Lærlinge paa Trykkerier, som ikke er i Stand til at give disse unge en blot nogenlunde tilfredsstillende Uddannelse samt med en alvorlig Henstilling til dem, om en Forandring i dette Forhold.«

S. LINGE, Stockholm. De sorgliga förhållanden i Sverige som från Jönköping blifvit skildrade äro alldeles rigtiga. I andra land existera nog samma förhållanden. I Österrike har man infört ett lagstadgadt lärlings-regulativ och för någon tid tillbaka blef en bogtryckare-enka dömd till böter för det hon hade 2 lärlingar för mycket. Ansåg det vara reaktionärt att fastsätta någon lärlingskala. Arbetsmarknaden är öfverfyld och en minskning af arbetarebefolkningen nödvändig. I ett land iakttager man en sådan minskning och der är välståndet högre. Man må lagstifta så mycket man vill, myndigheterna se genom fingrarne. Minskning af arbetarebefolkningen är medlet mot missförhållandena.

L. A. MÅRTENSSON, Stockholm. Denna sak behandlade förbundsmötet i Sverige 1889. Man beslöt der följande resolution, hvilken tillställdes boktryckarne:

»Mötet uttrycker sitt ogillande öfver det sätt, hvarpå antagandet af lärlingar sker, och anhåller det hr boktryckeriegare och faktorer i Stockholm och landsorten måtte egna mer uppmärksamhet vid antagandet af lärlingar, synnerligast dervid att de böra ega fullgod folkskolebildning och stark kroppskonstitution samt god helsa; att förordningen om minderårigas användande i fabriker iakttages; att lärlingarne under sin första lärotid ställas under en samvetsgrann typografs ledning; att betingsarbetet för dem måtte upphöra; att mera uppmärksamhet egnas tryckarlärlingarne, än som hittills skett, samt att lärlingarnes intellektuella uppfostran måtte af principalerna anses som en moralisk pligt.

Desutom anhåller mötet att få fästa uppmärksamheten vid det onaturligt stora antalet lärlingar som antages och hoppas att en ändring i detta sorgliga förhållande snarast må kunna få motses. Såsom en skälig proportion anhåller mötet att till hrr principalers noggranna beaktande få förelägga följande som lämplig ansedda skala: a) Sättarlärlingar: 1—4 typografer 1 lärling, 5—8 typografer 2 lärlingar, 9—14 typografer 3 lärlingar, 15—20 typografer 4 lärlingar, öfver 20 typografer 5 lärlingar; b) Tryckarlärlingar: 1—2 tryckare 1 lärling, öfver 2 tryckare 2 lärlingar.«

Derjämte uttalade sig mötets flertal för att lärling ställes ett år på prof, för att få utrönt, om han har anlag för yrket.

Af svaren som erhöllos härpå framgick, att många boktryckare voro vänligt stämda för saken. Men ingenting väsentligt har blifvit gjordt ännu. Man borde inverka på lagstiftningen och äfven öfvervaka lagen om minderåriges användande i fabriker, ty den efterlefdes icke. Likaledes borde man motarbeta de s.k. accidenstryckerierna på landet, hvilka ofta drifvas af skräddare, skomakare och mejerister. Allmänheten borde man visa skilnaden mellan dåligt och godt arbete. Äfven kan ett samarbete mellan boktryckarne och typograferna göra mycket godt.

V. PETERSEN (København). Lærlingespørgsmaalet er et socialt Spørgsmaalet, dog er det nødvendigt, at Fagforeningerne tager dette Spørgsmaal op til Drøftelse, og en af Grundene til at Lærlingeforholdet i Provinserne er saa slet, er den, at »Dansk typ. Forening« ikke har beskæftiget sig med Lønspørgsmaalet. Vi arbejder her i København for at afskaffe Lærlingene i Bladene og for at skaffe Lærlinge en god faglig Uddannelse i Bevistheden om, at jo mere intelligent Lærlingen er, jo mere holder han som Svend fast ved den Organisation, hvortil han hører. Kun ved at afskaffe Udbytning af Lærlinge, kan der opnaas bedre Forhold. Taleren sluttede med at anbefale Bøhms Resolution.

BERGENHOLZ (København) troede, at en Henvendelse til Bogtrykkerne, som den af Bigum foreslaaede, var overflødig. Det eneste der mulig kunde gøres, var at blotte de Bogtrykkere, som udbytter Lærlingene. Grunden til, at der var saa mange Lærlinge, var den, at Tilbudet af Lærlinge var langt større end Efterspørgslen efter saadanne. Taleren sluttede sig iøvrigt til Sven Linge, idet han gjorde gældende, at det eneste virkelige Middel mod det foreliggende Onde, var en Indskrænkning i Befolkningens Antal i Overensstemmelse med Malthus' Lære. Hr. Linge havde udvist Mod med at omtale dette Forhold. Det gælt ikke alene om at blive en god Arbejder, men ogsaa en god Borger.

K. M. ZIESNITZ, Stockholm. Här har talats mycket om utbildandet af lärlingar. Hvad menas dermed? Många kunna ej få någon utbildning. Det vore reaktionärt att hindra tillgången till facket. Alla hafva rättighet att lefva när de blifvit födda. Man har talat om att göra folk uppmärksamma på det dåliga och det goda arbetet, men hvad duger det till. Folket eller allmänheten tager hänsyn till det billiga priset. Den fria konkurrensen tvingar arbetsgifvarne att producera billigt. Hr Linge har talat om öfverbefolkning, men det fins ingen öfverbefolkning då det ej fins någon öfverproduktion. Trodde ej att malthusianismen komme att efterföljas. Det enda medlet att få bot på det onda är att staten eller kommunen öfvertager produktionen (bravo!).

G. LUNDIN, Jönköping, vore innerligt tacksam för uttalandena. Åsigterna äro som alltid delade. Ville ansluta sig till hr. Bøhms reso-

lution. Ansåge organisationen vanmäktig gentemot tryckerierna på landsbygden. Hvad kan man då göra för att få bättre förhållanden?

Efter at Afslutning var forlangt, vedtoges Bøhms Resolution *enst.* og Bigums Tilføjelse vedtoges med 15 Stemmer mod 11.

Punkt 6. Hvorledes bør Organisationerne i Skandinavien stille sig over for Blokadebrydere, som atter melder sig til Optagelse?

Bør der ikke tilstræbes en bestemt Regel i saa Henseende for alle Fagorganisationer i Skandinavien?

Bør der ikke af samtlige Fagorganisationer i Skandinavien opstilles visse ensartede Betingelser for Optagelse af:

a) Blokadebrydere, der kun har begaaet Handlingen én Gang.

b) Blokadebrydere, der er optraadt ved flere Konflikter. (*Den typografiske Forening, Køben*havn).

V. PETERSEN (Kobenhavn). Forslagsstillerne var gaaet ud fra, at Maaden, hvorpaa man nu optog Blokadebrydere var uheldig, idet det mere kom an paa hvilket Indtryk den paagældende gjorde paa Generalforsamlingen end paa, hvorledes og hvor meget han havde forsyndet sig mod sine Kolleger. Der maatte fastsættes bestemte Regler for Optagelsen, hvorfor Taleren stillede følgende Resolution:

»Da der i de senere Aar har vist sig at være ikke faa Afvigelser med Hensyn til Optagelsen i Organisationerne af saadanne Typografer, der er optraadt paa ukollegial Maade under Lønkampe og Konflikter, og da en ensartet Optræden overfor disse maa anses ønskelig, beslutter Kongressen at henstille til alle de skandinaviske typografiske Organisationer ved Generalforsamlingsbeslutninger at fastsætte som Regler for Optagelsen:

at Blokadebrydere *kun* kan optages af Generalforsamlinger eller for de Foreninger, hvor dette er ugørligt, ved almindelig Afstemning blandt Medlemmerne,

at Optagelsen af saadanne, der tilhører en anden Nationalitet, bekendtgøres i vedkommende Lands Fagorgan,

at Ingen kan optages, naar en saadan Indsigelse fremkommer — og

at Nyderetten for saadanne optagne udsættes mindst et Aar efter de almindeligt for dennes Ikrafttræden gældende Bestemmelser;

dog at Undtagelser herfra kan ske under ekstraordinære Forhold, hvor almindelig Amnesti maatte findes formaalstjenlig.«

A. MADSEN (Køge) mente ikke, at man skulde vise for megen Eftergivenhed, hvilket ingen havde nogen Glæde af, fordi Optagelsen af Blokadebrydere udovede en demoraliserende Virkning paa Medlemmerne. De, der kun havde forbrudt sig én Gang, skulde kunne optages igen, men de, som havde forbrudt sig to Gange, burde holdes uden for Organisationerne for stedse. Taleren stillede følgende Resolution:

»Kongressen vedtager: *at* fastsætte som Norm for Blokadebryderes Optagelse $^2/_3$ af de afgivne Stemmer, dog kun over for saadanne, der kun én Gang har begaaet en saadan Forseelse. Over for dem, der to Gange har brudt deres Ord, betragtes for stedse som værende uden for de skandinaviske typografiske Organisationer.«

L. RASMUSSEN (Aarhus) sluttede sig til Victor Petersens Resolution. Dog mente han, at der maatte være en Norm for hvem der kunde kaldes for Blokadebrydere. Han mente ikke at Flertallet paa et Trykkeri kunde kaldes Blokadebrydere, fordi et Mindretal fandt paa at nedlægge Arbejdet og saa Flertallet ikke vilde følge dem.

SCHULTZE (Kristiania). Stemningen i Kristiania er imod Blokadebrydere; man er der meget forbitret mod dem, men i Organisationens Interesse maa man alligevel regne med dem. Det foreslaaede er bleven praktiseret i Kristiania, men uden Resultat. Det nytter ikke at paavirke Blokadebrydere. Pengestraffe hjælper heller ikke, der skal andre Midler anvendes, men hvilke, det kunde Taleren ikke give Anvisning paa.

KRAUSZ (Bergen) stillede følgende Tilføjelse til Resolutionen:

»Anden Gangs Optræden af Blokadebrydere fordobler Tiden for vedkommendes Indtrædelse i Rettigheder. Optagelse maa være besluttet med $^2/_3$ Majoritet.«

Med denne Ændring kunde han stemme for Resolutionen. Man kunde ikke slaa alle Blokadebrydere sammen, thi Nød kan bryde Love, saavel som Ubekendtskab til Forholdene. At stænge Døren nyttede ikke, men derimod sætte Straffebestemmelser i Forhold til Forseelsens Størrelse. Paa Grund af en fremkommen Udtalelse vilde Taleren hævde, at man har Ret til at agitere mod en Strejke, før den er vedtaget, men dette, at man har erklæret sig imod Strejken, berettiger ikke til, naar Strejken paa en betryggende Maade er vedtaget, at undlade at deltage i Strejken.

Afslutning forlangt af FASMER og G. CLAUSEN bortfaldt som Følge af de faa indtegnede Talere.

FASMER (Kobenhavn) anbefalede baade V. Petersens Resolution og Krausz' Tilføjelse, idet han formente, at der burde gives Blokadebrydere Lejlighed til atter at blive gode Kammerater.

H. F. RASMUSSEN (Kolding) omtalte udførligt Striden i Aarhus og Hovedbestyrelsens Stilling hertil. Det var karakteristisk, at Sammenholdet mellem de udtraadte Aarhus-Typografer var saa daarligt, at de efter at være bleven enige om at melde sig ud af »Dansk typ. Foren.« ikke kunde blive enige om at gaa ind i den ny Aarhus Forening.

HVIDTFELDT (Kolding) hævdede, at Aarhus Typografernes Fremgangsmaade var i Strid med den oprettede Gensidighedskontrakt, som forbød Iværksættelsen af partielle Strejker.

Ved Afstemningen *vedtoges* Hovedresolutionen med alle Stemmer mod 2, og KRAUSZ' Tilføjelse med 22 St. mod 6. A. MADSENS Resolution blev forkastet.

Efter nogen Diskussion vedtoges det at nedsætte et Udvalg, bestaaende af de 7 Formænd for Hovedforeningerne til at gennemgaa de stillede Ændringer til Reservefonden og Rejsekassen. Ligeledes vedtoges det paa Forslag af 20 Delegerede at afsende et Lykønskningstelegram til Arbejderkongressen i Bryssel.

Mødet hævet Kl. 3.

3. Dag.

Eneste Møde, Kl. 12.

Dirigent HVIDTFELDT.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. *Udvalgets Ordfører* (V. Petersen): Det havde vist sig, at de Uoverensstemmelser, som herskede mellem de 3 Lande, nu lykkelig er bilagt. (Vedvarende Bifald). Forslagene er principielt vedtaget, men Punkterne er ændrede. Dette Resultat skyldtes væsenlige Indrømmelser fra alle Sider, han fremhævede dog navnlig Sverig og »Ny typ. Forening«, som særlig havde rejst Betænkeligheder, hvilke han gengav i korte Træk. Han var overbevist om, at alle Kongres-Deltagerne vilde hilse dette Resultat med Glæde. (Stærke Hør!). Danmarks Provinser fortjente en særlig Tak for den Optræden, de havde vist under Forhandlingerne. De havde paa en eklatant Maade vist deres Offervillighed og tog nu Ansvaret for Lønspørgsmaalets Optagelse paa »Dansk typ. Forening«s Program. Den udmærkede Sagkundskab og Erfaring, de norske Delegerede havde ladet Udvalget tilflyde, maatte vi heller ikke glemme. Taleren gjorde i en længere Udviklig Rede for de Ændringer, der var foretagne i Forslaget om Reservefonden. Udvalget var gaaet ind paa Norges og for saa vidt ogsaa Sverigs Forslag, at de lokale Lande vedtog Fonden, medens vi i den Retning havde ønsket en skandinavisk Centralisation. Reglerne for Anvendelsen af Midlerne bliver dog ens for alle Lande. I § 2 havde man lagt de afsluttede Gensidighedskontrakter til Grund; §§ 4, 5, 6, 7 havde man foreslaaet at stryge, medens §§ 8 og 9 indstilledes til uforandret Vedtagelse. Udvalget har ment det heldigt at udvide Rammen for Hjælpearbejderne og havde derfor i den omhandlede § sat Kontingentet for disse til 5 Øre, mod at Understøttelsen halveredes, som af Nielsen-Kolding ønsket. Det i den gamle § 11 foreslaaede obligatoriske Ekstrakontingent var bortfaldet, men en Ændring var indkommet, saa Formen ikke forandredes synderlig. I § 12 (§ 8) havde man opnaaet en bestemtere Ordning af Understøttelsen i Strejketilfælde. § 13 (nu § 9). Her havde man ligeledes taget Hensyn til Repræsentanten for »De kv. Trykkeriarb. Fagforen.«'s Ønske. §§ 14—21 forbliver uforandrede. En Ændring af Nielsen-Kolding kan Udvalget ikke gaa ind paa, saa meget mere, som Repræsentanten for »Typografernes Hjælpekasser« havde udtalt, at man vilde stille sig velvillig til Kvindernes Optagelse i disse Kasser. § 22 var med en formildende Ændring vedtaget; § 23 bibeholdes. Til § 22 havde Sven Linge stillet en Redaktionsændring, som gik ud paa, at den foregaaende Kongres bestemte, hvor den næste skulde afholdes. Fristen for Fondens Ikrafttræden udsættes til den 1ste April 1892 i Stedet for som ønsket 1ste Januar, og Fonden dannes med 1 Kr. pr. Medlem. Taleren maatte bemærke, at Hr. Anth. Larsen havde underskrevet med det Forbehold, at den øvrige Styrelse i »Ny typ. Foren.« sanktionerede det.

NIELSEN-KOLDING (København) klargjorde sin Stilling til det nu ændrede Forslag. Hvis ikke Ordføreren havde udtalt sig som han havde gjort, vilde Taleren have stillet sig noget anderledes, navnlig med Hensyn til § 2. Han kunde ønske at vide, hvorledes de forskællige Repræsentanter agtede at stille sig til Spørgsmaalet om Hjælpearbejdernes Organisation, om de i deres respektive Foreninger vilde anbefale Sagen, naar vi om en Maaneds Tid stiller bestemte Forslag. Han beklagede, at man i § 11 havde strøget det obligatoriske Ekstrakontingent; §§ 10 og 13 var han tilfreds med. Angaaende Kvindernes Optagelse eventuelt i Hjælpekasserne vilde han sige, at han ønskede intet hellere. Til Slut tog han en Ændring til § 2 tilbage paa Grundlag af Ordførerens velvillige Holdning.

Afslutning forlangtes og motiveredes af BØHM (København). Det var ikke for at afskære nogen Ordet, men da man nu havde opnaaet Enighed fra alle Sider, maatte en Diskussion anses for overflødig.

Vedtoges mod 1 Stemme.

V. PETERSEN (København): Med Hensyn til Nielsen-Koldings Forespørgsel om Optagelse af Hjælpearbejdere vilde han sige, at man sikkert her i København vilde gennemføre denne Sag, men det var aparte, naar man satte Fristen til en Maaneds Tid. Der maatte en speciel Agitation for at faa en Stemning bragt til Veje. Angaaende Gensidigheden troede han ikke, Nielsen-Kolding mente det alvorligt, da Kvinderne jo ikke rejste, i hvert Fald maatte vi saa have bestemte Forslag. Arbejdsløshedshjælpen var jo ordnet inden for Kvindernes egen Forening, og Sygehjælpen var der jo lyse Udsigter for. Gensidighed om Rejsehjælp maatte hvile; vore Kontrakter med Udlandet hjemlede ikke en Gang Ret hertil.

HVIDTFELDT (Kolding) gjorde en oplysende Bemærkning til Nielsen-Kolding, hvorefter Afstemning ved Navneopraab paa Forslag af H. F. RASMUSSEN (Kolding) o. fl. fandt Sted.

Voteringen gav det Resultat, at alle Delegerede svarede »Ja« mod 1 »Nej« (LUNDIN, Jönköping).

G. LUNDIN, Jönköping, önskade motivera sitt afslag dermed att det vore på grund af förhållandena i Sverige som Jönköpings typ. Förening

gifvit honom i uppdrag att rösta mot all sammanslutning. Men för egen del skulle tal när han kom hem verka för att förslaget blefve antaget.

Punkt 2. Lønspørgsmaalet i Provinserne. Hertil var stillet følgende Resolution:

»Kongressen anser det for en *tvingende Nødvendighed*, at »Dansk typ. Foren.« optager Lønspørgsmaalet paa sit Program samt opfordrer Hovedbestyrelsen til hurtigst mulig at træffe de nødvendige Foranstaltninger til Gennemførelsen heraf, saaledes at det i en nær Fremtid er muligt at faa indført én Tarif i de danske Provinsbyer.

ANTON SCHWARTZ. THEODOR THOMSEN. S. K. JOHANSEN.
A. CARLSLUND. L. RASMUSSEN. ADOLPH MADSEN.
JUL. BIGUM. N. P. ANDERSEN. DITLEFSEN.
H. P. HENRICHSEN. CARL OLSEN. A. M. KRISTENSEN.
ALFRED TIEDJE.

Resolutionen *vedtoges* enstemmig uden Debat.

HVIDTFELDT (Kolding): At de danske Repræsentanter allerede havde gjort Skridt for at føre Sagen ud i Livet fremgik af følgende Skrivelse til det forestaaende Bogtrykkermøde i Odense:

Wodrofflund, Kbhvn. 17/8 91.

Undertegnede paa »Den skandinaviske Typograf-Kongres« i København til Stede værende Repræsentanter for danske Provinstypografer tillader sig herved at meddele »Foreningen af danske Bogtrykkere«, at vi har foretaget Skridt til hurtigst muligt:

1. at faa Lønspørgsmaalet optaget paa »Dansk typografisk Forening«s Program.
2. at skaffe Mandat for »Dansk typografisk Forening«s Hovedbestyrelse til at foreslaa samtlige Landets Bogtrykkerier Indførelsen af ordnede og regelmæssige Tarif-Tilstande med Iagttagelse af de Hensyn, som Virksomhedens Art og lokale Forhold maatte kræve.

En udførlig Motivering af et saadant Forslag til Danmarks Bogtrykkere vil sikkert medfølge, naar Spørgsmaalet, som vi haaber, om føje Tid føres ud i Gærning. Her skal vi kun tillade os at udtale det Haab, at vore beskedne Ønsker maa finde gunstig Modtagelse hos d'Hrr. Bogtrykkere, og at disse, i Erkendelse af, at Forholdene virkelig er i høj Grad uregelmæssige, vil række Typograferne Haanden til et alvorligt Forsøg paa at faa disse regulerede.

Med Højagtelse
Samtlige Provins-Delegerede.

Til
Generalforsamlingen i »Foreningen af danske Bogtrykkere«.
Odense Avg. 1891.

Punkt 3. *Ordføreren* (V. Petersen, København) gennemgik udførligt det ændrede Forslag. Man havde overalt strøget Centralorganiseringen. En Del §§ var bortfaldne, og § 9 var omforandret, idet man fra norsk Side havde fremhævet Umuligheden af forskudsvis Udbetaling. En anden Ændring om de enkelte Landes Afgørelser paa visse Punkter skyldes ogsaa norsk Indflydelse. Virksomheden begynder ligeledes for Rejsekassen 1ste April 1892 med 1 Kr. pr. Medlem. Til begge Forslag var der foreslaaet følgende Slutningsbestemmelse:

»Saafremt de her af Kongressen vedtagne Lovudkast ikke vedtages af de paagældende Organisationer, ophæves vedkommende Organisations Gensidighedskontrakt, ligesom Fællesstyrelserne har at drage Omsorg for, at den paagældende Organisations øvrige Gensidighedsforpligtelser ophæves.«

Denne Tilføjelse viste, at om man man endnu ikke kunde anerkende Centralisationen, saa vilde man staa solidarisk med hinanden.

HALD (København) anbefalede at stemme for Udvalgets Indstilling.

GUSTAV CLAUSEN (København) talte imod den nu foreslaaede efterskudsvise Udbetaling. Det vilde fordre en Rejsekasse ved Siden af Rejsekassen. Han motiverede yderlig sin Stilling og vilde sætte stor Pris paa, om Udvalget kunde forandre sin Holdning hertil.

SCHULTZE (Kristiania) var imod Forskudsbetaling, da det var stridende mod Dagpengesystemet; man kunde ikke øve nogen Kontrol, hvilket leder til Bedragerier. Illustrerede dette ved et Eksempel. I Norge med de lange Afstande kunde den rejsende arbejde undervejs og siden direkte rejse til Stedet, hvortil han har faaet udbetalt, uden at anmelde Konditionen.

KRAUSZ (Bergen). Naturforholdene i Norge umuliggør omtrent Forskud. Paa Strækningen Kristianssand til Kristianssund f. Eks. er det saaledes meget vanskeligt, navnlig om Vinteren, at afgøre naar den rejsende kan komme afsted og frem til næste Sted. Selve Dagpengesystemet er saaledes indrettet, at det ikke kan betales forskudsvis. Har man vedtaget Dagpenge, maa man holde paa Efterskudsbetaling. At faa Pengene udbetalt forskudsvis var en Fristelse, og disse bruges mange Gange paa selve Stedet, og det kan ogsaa lede til at man maa udelukke Medlemmer, hvilke man ellers ikke havde mistet.

EMIL PETERSEN (København) fremhævede, at Forslaget var forandret baade i Karakter og Indhold, han vilde naturligvis bøje sig, men fandt dog Anledning til at staa i stærk Modstrid med den fra norsk Side foreslaaede efterskudsvise Betaling. Forholdene var ikke alle Steder, som de norske Talere havde udtalt og der var ogsaa stor Forskel paa de rejsende Svende, og den forskudsvise Udbetaling gjorde ikke disses Økonomi uholdbar.

N. P. ANDERSEN (Aalborg) kunde paa sin Lokalforenings Vegne sige, at man helst havde set, at Forslaget var vedtaget, som det fra første Færd havde foreliggt. Centralisationen, ansaa man for den bedste Form, men da det havde vist sig umulig at opnaa Overenskomst her om, maatte man jo antage den mere omstændelige Metode. Taleren havde størst Sympati for den forskudsvise Udbetaling. Han vilde dog ikke lægge Hindringer i Vejen, men anbefale Forslaget.

GUSTAV CLAUSEN (København). Da der vises en saa stor Modstand fra de ærede norske Repræsentanter, og endog Hr. Krausz erklærer det for *aldeles umuligt* at indlade sig paa forskudsvis Udbetaling, vil der jo ikke være Haab om, at faa det af Udvalget foreslaaede ændret i den af mig omtalte Retning. Jeg vil dog ikke undlade at udtale min Uforstaaenhed med, at det, efter det i det foreliggende Forslag bestemte Fastsættelse af Udbetalingsstederne, kan være af nogen Indflydelse, som Hr. Schultze har fremført, om de rejsende iværksætter en hurtigere eller langsommere Marsch mod Maalet. Jeg tror, at den forskudsvise Udbetaling vilde være til større Gavn for de rejsende end til Gene for Organisationerne.

H. F. RASMUSSEN (Kolding) havde tidt haft Lejlighed til at erfare, at den forskudsvise Udbetaling var uheldig. Det var det første Udbetalingssted, som forvoldte Vanskelighederne, men var man à jour dèr, var man sikker hele Vejen.

SCHULTZE (Kristiania) fandt ikke, at man ved Afrejsen behøvede at være blottet, idet man da netop havde forladt Konditionen; naar man begynder Rejsen kunde de lokale Foreninger træde til med en Afrejsesum til de arbejdsledige, hvilket ogsaa er Tilfældet i København og Kristiania. I Tyskland, hvor Dagpengesystemet eksisterer, faar man ikke udbetalt i alle Byer, men kun hver 7. Dag. Taleren havde rejst baade under det gamle System og under Dagpengesystemet, men havde aldrig haft Grund til at beklage sig over Efterskudsbetaling.

DITLEFSEN (Svendborg) ønskede Afslutning, idet han ikke fandt nogen Anledning til at være imod den efterskudsvise Udbetaling.

Afslutning *vedtoges*.

Ved den følgende Afstemning, som efter Begæring skete ved Navneopraab *vedtoges* Forslaget med »Ja« fra alle undtagen LUNDIN (Jönköping).

G. LUNDIN, Jönköping. Äfven här ville tal. anföra samma motivering för sitt afslag som vid förslaget om reservfonden.

Et Fagblad for Danmark. Forslaget stillet af DITLEFSEN (Svendborg).

HVIDTFELDT stillede følgende Resolution:

»Da den første skandinaviske Typografkongres anser et Fagblad i Danmark for i høj Grad ønskeligt, opfordres de forskællige københavnske Foreningers Styrelser samt Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« til straks at optage en Forhandling om dette, saaledes at man samtidig med Reservefondens Ikrafttræden kan gennemføre denne for Faget gavnlige Reform.«

V. PETERSEN (København) meddelte, at der fra »Forening for Boghaandværk« havde været Tale om at udgive et Blad, som de forskællige danske Foreninger støttede, medens saa de bestaaende typografiske Fagblade gik ind. Han troede dog ikke, at en saadan Ordning vilde være heldig. Ganske vist er det uheldig med den nuværende Ordning, men vil »Ny typ. Foren.« lade sit Blad gaa over til »Foren. for Boghaandværk«, saa det blev det fælles *Fagblad*, medens »Ny typ. Forening« fik Andel i »Typ.-Tid.«, da troede han, at dette vilde være den bedste og naturligste Ordning.

DITLEFSEN (Svendborg) troede, at Tiden nu kunde være kommen til en Sammenslutning om Bladene, idet de to Foreninger i København saa vidt han vidste nu staar venligere overfor hinanden end de tidligere har gjort.

HENRICHSEN (Maribo) vilde anbefale ét Blad. Naar vi staar samlede, behøver vi ikke to Blade.

ANTH. LARSEN (København) mener dette Forslag er temmelig betydningsløst, da Vedtagelsen ingen Vægt vil faa. Han tror ikke, at »Ny typ. Foren.« vilde gaa ind paa at rette sig efter en saadan Vedtagelse. Skal der opnaas et Kompromis, maa det være ved Samarbejde mellem de forskællige Styrelser.

H. F. RASMUSSEN (Kolding). Kongressen kan ganske vist intet bestemme, men den kan udtale et Ønske. Naar »Foren. for Boghaandv.« ønskede et Blad, vilde det være naturligt, at den overtog »Ny typ. Tid.«, saa »Typ. Tid.« kunde blive Foreningsorgan for hele Landet, medens hver Forening faar sit Redaktionsudvalg. Derved vil den Knude løses, som længe har strammet.

CARL OLSEN (Slagelse) ønskede ogsaa meget, at vi kun havde ét Blad for Danmark, helst for hele Norden, derved undgaas megen Bitterhed. Overfor en Bemærkning af Anthon Larsen skal han oplyse, at en Artikel, som Redaktionsudvalget for Provinserne har nægtet Optagelse, ikke indeholdt nogensomhelst Oplysning, men kun Fornærmelser mod Hovedbestyrelsen. Redaktionsudvalget har altid været upartisk.

S. LINGE, Stockholm. Denna fråga intresserar mest Danmarks typografer. Skilda organ äro en skada för organisationen, ja farliga för densamma. Yttryckte sin glädje öfver att höra möjligheten af det ena organets upphörande. Önskade att kongressen uttalade sig för önskvärdheten af endast ett organ för Danmarks organisationer (bravo!).

V. PETERSEN (København): I Resolutionen staar intet om, hvilket Blad der skal forsvinde, og det er ogsaa ligegyldigt. Hvis man vilde

give Fællesbladet et helt nyt Navn, vil dette sikkert ikke støde paa Modstand hos »Den typ. Foren.«s og »Dansk typ. Forening«s Medlemmer. Tager Organisationen ikke Sagen op, vil der intet ske, idet »Foren. for Boghaandv.« sikkert ikke agter at stille noget Forslag i saa Henseende. Det er derfor af Betydning, at Kongressen udtaler sig.

K. M. ZIESNITZ, Stockholm. Agitationsklubben i Stockholm ämnar utgifva ett flygblad. Orsaken härtill är brist på samarbete. Sv. Typ. Tidn. vore partisk och som exempel härpå framhöll tal. att den ej meddelat något om Kristiania-typografernas anslutning till socialdemokratien, vägrat intaga referat o. d. De olika meningarne böra ha lof att brytas mot hvarandra, och en sak kan ses från mer än en sida. Önskade för sin del ett fackblad för hela Skandinavien till och med ett internationelt sådant. Bad hr Linge taga hänsyn till den unga oppositionen.

ANTH. LARSEN (København): Det er selvfølgelig ikke Navnet, det kommer an paa, men at de forskællige Anskuelser kan komme til Orde. Hvad en kalder Personligheder, kalder andre anderledes. »Ny typ. Forening« kan ikke undvære et Organ, saa længe der er saa stridende Anskuelser om vore Formaal, selv om jeg personlig for Udlandets Skyld kunde ønske en Sammenslutning.

H. F. RASMUSSEN (Kolding) er glad ved Anth. Larsens personlige Ønsker. Naar de danske Foreninger er enige om et fælles Foreningsblad, saa kunde det faglige Blad danne et Slags Tillæg til Foreningsbladet, saa det tilstilles ogsaa Ikke-Medlemmer af »Foren. for Boghdv.« Vi Provinsianere kan ikke have noget Udbytte af at være i denne Forening.

DAHLQUIST (København): Der har været talt om et Fagblad for Trykkerforeningen. Dette vilde Taleren nødig gaa med til, men vilde derimod ønske, at vi i Stedet for et tredje Blads Oprettelse vilde enes om *ét* Blad.

S. LINGE (Stockholm) fann det ganska egendomligt att behöfva bemöta en sak som ej hörde hit. Gladde sig öfver att hr Ziesnitz ville en saks skärskådande från mer än en sida. Hade ej förtegat något af vigt för typograferna. Hr Ziesnitz vill ej hafva ett fackligt utan ett socialdemokratiskt organ. Vädjade till kongressens medlemmar om Sv. Typ. Tidn. hade varit ensidig.

KRAUSZ (Bergen) kunde naturligvis ikke andet end finde det heldigt af Danmarks Typografer at slutte sig om *ét* Blad; men han maatte beklage, at der under denne Debat var fremkommen en Udtalelse fra Hr. Ziesnitz, at man i Stockholm vilde skille sig ud ved at danne to Blade, thi det var skadeligt for Organisationen. Det var jo det, Arbejdskøberne glædede sig over, naar der var Splittelse blandt Arbejderne. Enhver Minoritet maa bøje sig for fattede Beslutninger; men man kan agitere for sine Meninger og næste Gang bringe dem til Sejr, hvis Sagen er god. Er man misfornøjet med Redaktionen, faar man se til at faa ham ombyttet. Taleren vilde dybt beklage, hvis der skulde blive to Blade i Stockholm.

Afslutning vedtoges.

Resolutionen *vedtoges* derefter med alle Stemmer mod 2.

Næste Kongres. VICTOR PETERSEN (København) antog, at de 5 Aar vilde blive for lang Tid, og foreslog, at de forskællige Styrelser kunde tage Bestemmelse herom. Han foreslog paa Udvalgets Vegne Stockholm som næste Kongressæde. Ligeledes foreslaas næste Aar til Afholdelse efter Forbundsstyrelsens Møde.

KRAUSZ (Bergen) fandt det vistnok ønskeligt om man kunde faa afholdt den 2den Kongres i Stockholm næste Aar, men maatte stemme imod af økonomiske Hensyn.

L. A. MÅRTENSSON (Stockholm). För att Sverige lättare skulle kunna antaga de nu fattade bestämmelserna och för att kunna inverka på de svenska förhållandena önskade tal. att nästa kongress blefve hållen nästa år i Stockholm, samtidigt med Sv. förbundsmötet. De eventuella ombuden helsade tal. på det hjertligaste välkomna (bravo!).

SCHULTZE (Kristiania) var enig i Afholdelsen af Kongressen næste Aar i Stockholm. Vi var faa fremmødt fra Norge her; men vi kunde indskrænke os endnu mere, især da Repræsentationen kommer at afgive Stemmer for det Antal Medlemmer, som den repræsenterer.

Stockholm vedtoges som Sæde for næste Kongres.

L. A. MÅRTENSSON (Stockholm). Kanske det skulle blifva svårt nog för norrmännen att infinna sig, men hvad danskarne beträffar kunde man söka nedsättning i biljettpriserna.

LAUR. JENSEN (København) mente ikke at det allerede næste Aar kunde være nødvendigt at sammenkalde Kongressen eller at man til den Tid havde et Overblik over de vedtagne Beslutninger Jeg foreslaar 2 Aar.

WINKELMANN (København) sluttede sig hertil, dog foreslog han 3 Aar.

NIELSEN-KOLDING (København) ønskede 2 Aar.

N. P. ANDERSEN (Aalborg) ønskede næste Aar af Hensyn til Forbundskongressen.

C. A. SVENSSON, Ystad. Med hänsyn till det svenska förbundsmötet nästa år vore det lyckligt om kongressen kunde blifva på samma gång för att derigenom få stadgadt de fattade besluten. Men det blifver ekonomiska svårigheter dervid. Instämmer i yrkandet att kongressen bör hållas om 2 år och är likaledes för att saken hänskjutes till de olika hufvudstyrelserna med den inskränkning att den ej blir nästa år.

BERGENHOLZ, EMIL PETERSEN og G. CLAUSEN stillede følgende Forslag:

Undertegnede foreslaar, at Styrelserne for de kontraherende Foreninger efter indbyrdes Raadslagning bestemmer Tidspunktet for næste Kongres.

BERGENHOLZ (København): Forslaget er stillet for at vi ikke her skal foregribe det belejlige Øjeblik for næste Kongres.

S. LINGE, Stockholm, skulle med glädje och största nöje se att våra norska och danska vänner kommo till Stockholm nästa år, men ville icke sakna norrmännen. Fann det märkvärdigt att det skulle blifva dyrare ha båda mötena på samma gång, då man ju kunde välja samma ombud att representera förbundsmötet som kongressen. Önskade likväl att tiden bestämdes af de gemensamma hufvudstyrelserna.

N. P. ANDERSEN (Aalborg) opfordrede de svenske og norske Kolleger til at agitere for at Forbundsmødet afholdes samtidig med Kongressen.

K. M. ZIESNITZ, Stockholm, instämde med siste talaren. Man måste smida medan järnet är varmt. Det blefve billigare om kongressen och förbundsmötet höllos samtidigt. Yrkade att kongressen borde hållas nästa år.

En Bemærkning fra SVENSSON (Ystad) tilførtes Protokollen og lød:

Jag glömda verkligen nämna att med hänsyn till den här i Köpenhamn iår hållna kongressen skulle det blifva svårt att äfven nästa år kunna sända ombud till Förbundsmötet i Stockholm; annars inser jag nog att det skulle bli billigare att ha förbundsmöte och kongress samtidig.

BERGENHOLZ m. fl.s Resolution vedtoges enstemmig.

DIRIGENTEN oplæste det til Arbejderkongressen i Brüssel affattede Telegram.

V. PETERSEN (København): Der havde vistnok hos mange Repræsentanter været en Tvivl om Kongressen vilde bære Frugter; men naar man som her har forenet den dybe Interesse med den gode Vilje, saa viser det sig som i disse Dage, at man *kan* naa Maalet. Forhandlingerne har vist, at det dog stadig gaar frem indenfor Typografernes Kreds. Der er blevet sagt, at de unge bør tage Hensyn til de ældres Anskuelser og Udviklingen viser noksom, at det er nødvendigt. Nu lysner det over de nordiske Typografers Organissationer. Frøet har trods Modstand haft spirende Kraft. Maa det nu blot ved Kongressens Afslutning siges til de svenske Kolleger, at det skulde gøre os ondt, om der i Sverig skete en Sondring som Følge af disse Forslag, og det Raad vilde han give disse med paa Vejen: undgaa al Splittelse; saa ung jeg er, har jeg set to betydningsfulde Splittelser og Følgen heraf. Han takkede for al udvist Deltagelse og troede sikkert, at disse Dage havde sluttet os saa nær til hinanden, at vore Gæster saa Afskedstimen imøde med Vemod. Et Leve for vore svenske, danske og norske Gæster. (Jublende Hurra!).

S. LINGE, trodde sig fullgöra en hjertats förpliktelse, då han framförde ett tack till hr V. Petersen och äfven de öfrige bestyrelsemedlemmarne för deras arbete. Det skall bevaras i godt minne (bravo!).

SCHULTZE (Kristiania) udtalte sin Tilslutning paa egne og norske Medrepræsentanters Vegne til Hr. Linges Tak for Gæstfriheden.

HENRICHSEN (Maribo) takkede paa Provinsianernes Vegne.

G. LUNDIN. Ett djupt och hjertligt tack till bestyrelsen, hr Linge, förste och andre ordföranden. Gladde sig öfver det sätt hvarpå kongressen arbetat och förhandlingarne vid densamma förts, samt utbragte ett trefaldigt hurra.

Efterat der var udbragt et Leve for Kongressens Dirigenter, Sekretærer, den ny skandinaviske Union, Festkomiteen og Pressen, sluttede DIRIGENTEN (Hvidtfeldt) den første skandinaviske typografiske Kongres med et i hjærtelige Udtryk udbragt Hurra for en enig skandinavisk Arbejderstand! (Stærke Hurraer og Haandklap.)

Mødet hævet Kl. 2½.

Som Sekretærer:

For Norge:	*For Sverig:*
M. KRAUSZ.	LUDV. PETTERSSON.

For Danmark:

THORVALD NIELSEN. LAUR. JENSEN. JUL. BIGUM.

Rettelse.

Hr. Påhlsson har til Referatet fra Kongressens 1. Dag sendt os følgende Rettelse:

. . . . Anser dock att 1 Kr. per dag i reseunderstöd är något högt tilltaget i förhållande till kontingenten, emedan resandeantalet antagligen blifver större etc.

Alle Vegne fra.

Konflikten i Kristianssand er løst ved Intervention af Aktiebogtrykkeriets Bestyrer, Red. *Vogt*, og til gensidig Tilfredshed. Afdelingen har i en Skrivelse til »Norsk Centralforening«s Hovedbestyrelse desuden erklæret, at den ikke finder Pladser dersteds antagelige, med mindre de lønnes med 18 Kr.

Af »Vejledning i praktisk Typografi« er 26. Hæfte udkommet.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Sommerlokalet er hver Mandag paa Wodrofflund.

Tiltraadt: Trykker WICTOR THORVALD HANSEN (Dansk typ. For., 671), sidst arb. i Helsingør.

Bortrejst: 843, NIELS CHRISTIAN HANSEN til Skelskør i Plads, 239, ANTON ELOF BENGTSON til Helsingør.

Reservefonden. For Ugerne 31—34 er indgaaet: Aamodts Pers. 3.00, Adresse-Avisens 10.00, Allers 7.75, Avisens 4.00, Bagges 7.50, Berl. Tid. 5.00, Birchs 2.00, Bordings 7.00, Carlsens 2.00, Centraltrykkeriets 3.50, I. Cohens 5.00, N. Cohens 17.00, Eksprestrykkeriets 2.75, Eltongs 1.00, Ferslew & Co. 1.00, Fjeldsøes 4.25, Græbes 15.60, Henriksens 4.00, Axel Holms 2.00, Hoffensberg & Traps 2.25, Hohlenbergs 2.00, Hvidbergs 1.50, Jordans 1.50, Jørgensen & Co.s 1.25, L. A. Jørgensens 2.00, Kihls 0.25, Carl Lunds 0.50, Lunos 5.25, Laur. Madsens 1.00, S. L. Møllers 5.65, Nationaltidendes 21.25, Nielsen & Lydiches 8.40, O. C. Olsens 10.45, P. Petersens 2.45, Philipsens 1.50, Politikens 26.50, Rasmussen & Olsens 5.25, 14—15 Medl. 14.00, Thieles 2,50, Triers 20.50, Truelsens 3.00, Valentin & Lunds 10.00, Calberg sen.s (29. Uge) 0.25 — tils. 253.55.

Med de tidl. indkomne Kr. 536.13 ialt Kr. 789.68.

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Bortrejste: Hillerød, 671, WICTOR THORVALD HANSEN, arbejdsløs, Varde, 266, JENS PETERSEN, arbejdsløs. Nakskov, 617, FRITZ VIGGO PETER ANDRESEN.

Undertegnede Medlemmer af Kolding Lokalforening finder efter fremkomne Oplysninger Anledning til at nedlægge bestemt Indsigelse mod Typograf *E. Mikkelsens* Optagelse i »Den typografiske Forening«. Mikkelsen har taget Arbejde i »Flensborg Avis« under Blokaden og arbejdet der i længere Tid.

Kolding, d. 28. August 1891.

A. Andreasen. Fr. Lomborg. H. P. Raben.
E. H. Rasmussen.

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine

Præmieret paa alle Udstillinger

Nyeste Forbedringer

10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande

Patent i alle industrielle Lande

NYT: *Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.*

NYT: *Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.*

NYT: *Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.*

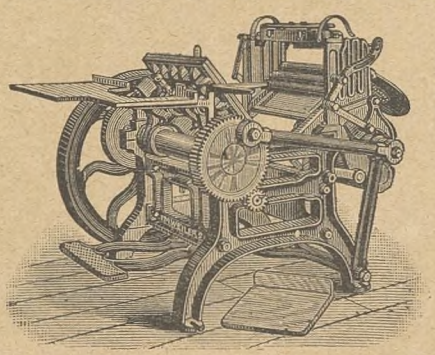

BERLIN W. *Kronenstrasse 8*

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen
Grundlagt 1859

NEW YORK *54 Frankfort Street*

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:
PARITZ GOTTSCHALK
Gothersgade 152, København K

Maskinerne sælges om ønskes paa Afbetaling

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærets Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Vejledning i praktisk Typografi.

Da nævnte Bog vil udgøre 26 Hæfter (1 Hæfte mere end paaregnet), meddeles det herved de ærede Subskribenter, at dette sidste Hæfte udleveres **gratis**, *naar alle tidligere modtagne Hæfter er indbetalte.* D'Hrr. Subskribenter og Subskribentsamlere i Provinserne, som staar til Restance med Indbetaling, anmodes derfor om, naar 25. Hæfte er modtaget, *hurtigst* mulig at indsende Opgørelse, hvorefter 26. Hæfte afsendes.

Komplette Eksemplarer faas kun hos Undertegnede. Ordres til Provinserne ekspederes ved Postopkrævning.

R. HELMER,
Oehlenschlægersgade 22, St.
København V.

EMIL BRUUNS
Blomster- og Kranseforretning,
8 Korsgade 8
anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

Hr. Typograf **Otto Poulsen,** Aarhus, anmodes om at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Forening« i Aalborg snarest mulig. *Bestyrelsen.*

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 37
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 4. September 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kongressen bedømt i Sverig og Norge.

Den skandinaviske Typografkongres i København er nu overstaaet, skriver »*Sv. Typ.-Tid.*« for den 1. Septbr. i sin ledende Artikel, og, for at være oprigtige, nødes vi til at erkende, at vi af denne Kongres ikke ventede noget som helst Resultat. Det er os derfor en sand Tilfredsstillelse nu at kunne omtale og konstatere, at ikke alene vi, men Flertallet af Kongressens Deltagere udførte Arbejdet med en hel anden Opfattelse. De forskellige Anskuelser, som dér fik Udtryk, den endrægtige Optræden og den indgaaende saglige Behandling, som gjorde sig gældende, tør med fuld Føje betragtes som grundlæggende for et *skandinavisk Typografforbund*. Hovedspørgsmaalene paa denne Kongres: Dannelsen af en fælles *Reservefond* og en do. *Rejsehjælpskasse*, fik en saadan Løsning, at enhver, som har ringeste Begreb om *Solidaritetens* store Betydning, bør være tilfreds hermed. Den foreslaaede Centralisation kastedes dog over Bord, takket være vore danske Brødres kloge Eftergivenhed paa dette, kanske mest afgørende Punkt i Forhandlingerne, da hverken Norge eller Sverig mente at kunne gaa med herpaa. Et andet Spørgsmaal af stor Betydning var ogsaa *Lønspørgsmaalets* Optagelse inden for »Dansk typ. Forening« (Provinserne), og da saa vel Formanden for denne Forening som de Delegerede fra Lokalforeningerne varmt udtalte sig derfor, kan man imødese, at dette for os alle vigtige Spørgsmaal inden kort Tid bliver optaget paa »Dansk typ. Forening«s Program. Endvidere vil det heller ikke længe lade vente paa sig, at Hjælpearbejderne og de kvindelige Sættere, hvilke allerede nu kunne tiltræde de norske og svenske Organisationer, ogsaa kunne slutte sig til de danske Foreninger, da alle udtalte sig for Nytten og Nødvendigheden heraf og en bestemt Resolution i den Anledning vedtoges. Man har sluttelig grundet Anledning til at antage, at de mange, for mange, Foreninger i Danmark ville paa en eller anden Maade gaa op i en eneste, og de Tvistigheder, som har været raadende mellem et Par af disse, saaledes til Fremme for det store Hele kunne blive bilagte. De Udtalelser, som fremkom fra de respektive Parter, lader formode, at man er stemt for Forsonlighed og at man har indset Skaden af en vedvarende Sondring. Et politisk konfessionsløst Forbund mellem de danske Organisationer kan derfor i en nær Fremtid blive til Virkelighed som det første Skridt til en endnu inderligere Sammenslutning. Bestemmelserne af den Stilling de skandinaviske Organisationer for Fremtiden indtager over for Blokadebrydere er ligeledes af Vigtighed.

I næste Nr. skulle vi efter Protokollen meddele selve Beslutningerne og Motiverne herfor, og vi haaber da, at samtlige svenske Typografer ville raabe med os: Held og leve det skandinaviske Typografforbund!

Resultatet af den første skandinaviske Typografkongres er over Forventning tilfredsstillende, skriver »Typ. Medd.«. Selv de, der indtil for ganske nylig stillede sig tvivlende lige over for Nytten af en Kongres paa dette Tidspunkt, vil og maa nu indrømme, at den har haft en uanet samlende Ævne og at den har formaaet at skabe en Tillid blandt de tre Landes Delegerede til et skandinavisk Typografforbund, som vil sprede sig i videre og videre Udstrækning blandt Nordens Typografer. . . .

Stillingen er nu klar. *For* eller *imod* er Fremtidens Løsen, hvorpaa man vil kende Ven eller Fjende, og *kun* de Organisationer, der erklærer sig solidariske med det af Kongressen vedtagne Program, vil anerkendes af Skandinaviens og den øvrige Verdens organiserede Typografer. . . .

Hvilken Indflydelse denne Sammenkomst mellem Repræsentanter fra de tre Lande har haft til Fremme af dette gunstige Resultat, skønnes bedst deraf, at de Delegerede fra »Ny typ. Forening« og Formanden for »Svenska Typografförbundet« ved første Behandling stillede sig meget uvillig, henholdsvis til et skandinavisk Reservefond og en skandinavisk Rejsekasse; men ved gensidige Indrømmelser og rosværdige Bestræbelser for at holde alle Særinteresser udenfor, opnaaedes dog Enighed om disse Spørgsmaal, som uden en saadan Sammenkomst maaske aldrig vilde være lykkedes. . . .

Grunden er altsaa nu lagt — og enhver skandinavisk Bogtrykkeriarbejder maa nu bidrage til at give Bygningen Form og Fasthed. Lad os samles i Enighed om de store Spørgsmaals Løsning, lad os banlyse Særinteresserne og Egoismens Taabelighed og løfte og bære vor Sag frem i sluttet Følge.

Gid enhver skandinavisk Bogtrykkeriarbejder maa komme til Forstaaelse af sin Tid og indsé Nødvendigheden af en Organisation, der er bygget paa Solidaritetens Grund.

Kvindeligt Arbejdsanvisningskontor.

Kvinderne begynder nu ogsaa at komme med. Smaat har det gaaet og brydsomt har Arbejdet for deres Organisation været; men lidt efter lidt kommer Lysblinkene. Erkendelsen af det absolut nødvendige i Hjælpearbejdernes Organisation vinder mere og mere Fodfæste baade blandt Fagets mandlige og kvindelige Arbejdere, og Interessen for Foreningen og dens Gærning vokser sig større og større.

Dette kan selvfølgeligt ikke andet end anspore til fornyede Anstrængelser, og det er en saadan, som »*De kvind. Trykkeriarbejderes Fagforening*« har gjort ved i disse Dage at optage en ny Virksomhed inden for sin Ramme, hvorved Bogtrykfagets kvindelige Hjælpearbejdere nu ogsaa har faaet deres *Arbejdsanvisningskontor*.

Efter Konference med den »Den typ. Foren.«s og »Ny typ. Foren.«s Styrelser er disse gaaet med til at optage »De kv. Trykkeriarb. Fagf.« som Kontrahent i det alt bestaaende

mandlige Arbejdsanvisningskontor, saaledes at Foreningen med forholdsvis lige Ydelse erholder samme Brugsret over Kontoret som de to førstnævnte Foreninger.

For at Kontoret kunde træde i Virksomhed straks, har Kvinderne da ogsaa allerede udarbejdet et Regulativ, der i al sin Korthed lyder saaledes:

§ 1. Saa snart et Medlem af »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« bliver arbejdsløs, er det vedkommendes Pligt *uopholdeligt* at melde sig til Arbejdsanvisningskontorets Forretningsfører, der indfører vedkommende i sin Protokol.

§ 2. Den arbejdsløse skal personlig melde sig hver Fredag til Arbejdsanvisningskontorets Protokol paa en af Forretningsføreren fastsat Tid. Undladelse heraf medfører, at vedkommende bliver slettet af Protokollen, og saafremt vedkommende senere skulde melde sig, er hun at opføre nederst paa Listen. I Tilfælde af Sygdom eller anden Forhindring er en skriftlig Anmeldelse, som indtræffer til Arbejdsanvisningskontoret inden Dagen efter Mødedagen, tilstrækkelig.

§ 3. De arbejdsløse erholder Plads efter Numer; dog kan Undtagelse herfra ske i følgende Tilfælde:

a) saafremt vedkommende Trykkeri af personlige Grunde ikke ønsker at beskæftige den af de arbejdsløse, der staar først for Tur, i hvilket Tilfælde der dog maa forlanges en Begrundelse og som under ingen Omstændigheder maa være foranlediget ved Konfliktspørgsmaal angaaende Arbejds- og Lønforhold;

b) saafremt *den* arbejdsløse, der staar først for Tur, bevislig har mistet sin Plads paa Grund af Forsømmelse af Arbejdet;

c) den arbejdsløse har Ret til at nægte at modtage Plads mod at afgive behørig Grund derfor, dog ikke, hvis Kontoret derved bliver sat ude af Stand til at opfylde Krav fra Trykkerierne til det.

§ 4. Saa snart den arbejdsløse anvises Plads fra Arbejdsanvisningskontoret, maa hun *uopholdelig* henvende sig til vedkommende Trykkeri og derefter *straks* meddele Anvisningskontoret, om hun har modtaget Pladsen eller ej. Opfylder vedkommende ikke denne Bestemmelse, er § 2 at anvende.

§ 5. Overtrædelse af Regulativet eller Omgaaen af dets Bestemmelser vil have til Følge, at vedkommende mister sin Ret til Arbejdsløshedsunderstøttelse i et halvt Aar.

Kontorets Forretningsfører, Hr. GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kj., træffes hver Fredag Kl. 2—3.

Vi tror sikkert, at dette Skridt, som »De kv. Trykkeriarb. Fagf.« her har foretaget, vil blive til Gavn for Foreningen, lige som det vil afhjælpe et uden Tvivl længe følt Savn. Den evindelige og ubehagelige Løben Principalerne paa Dørene vil forsvinde, og ingen vil vist beklage sig derover, idet den er lige saa ubehagelig for Principalerne som for Kvinderne. Og Principalerne vil undgaa at maatte avertere tidt flere Gange i Træk, før de finder den kvindelige Arbejdskraft, som de søger. Kvinderne stoler derfor ogsaa sikkert paa, at Principalerne vil betragte Kontoret som en Institution, der er i begge Parters Interesse og som fortjener at støttes gennem en Benyttelse i videste Udstrækning.

For os Mænd har denne Sag ogsaa en anden Side. Naar Kvinderne viser, at de netop vil samme Vej som vi, og naar vi sér, at *de* efter Ævne anspænder al deres Energi for at ophjælpe deres Organisation, saa har vi en *Pligt* — en *uafviselig* Pligt til ikke at staa som ligegyldige, ligeglade Tilskuere. Vi har en Pligt til at tage Haand i Hanke med i Erkendelse af, at kniber det for os selv en Gang, da kan vi vente større Solidaritet, større Støtte fra organiserede end uorganiserede Hjælpearbejdere.

Mon det var saa tosset, om vi skrev os dette bag Øret?

COL.

Ingen bedre.

I ikke faa Provinsbyer arbejdes under meget smaa Forhold, som mange vistnok kender af personlig Erfaring. De staar ofte og arbejder for *6 Kroner om Ugen samt Kost og Logis* for 10, 11 à 12 Timers Arbejde. Mange Steder er baade Kosten og Logiet af en saadan Beskaffenhed, at man kan regne deres ugentlige Fortjeneste til 11—12 Kr. om Ugen, hvilket Principalen (Redaktøren) ikke generer sig for at byde sine Sættere. Men som et Bevis for, at der dog endnu gives »Typografer«, der vil tilbyde sig for den Betaling, tillader jeg mig at gøre ærede Kolleger bekendt med efterfølgende Brev, som en Sætter tilstillede »Møens Folkeblad« Lørdag d. 15. Avg. Skrivelsen er saalydende:

København, d. 14. August 1891.

Undertegnede tillader sig herved den Frihed at forespørge, om der ikke skulde være en Plads ledig for en flink og akkurat Sætter i Deres Bogtrykkeri. Jeg er villig til at modtage Pladsen imod 6 Kr. og Kost og Logi om Ugen. Jeg er 32 Aar gl. og har lært i København. God Anbefaling.

Da jeg meget ønsker at arbejde i en Provinsby, og der ikke i Øjeblikket skulde være en Plads ledig, anmoder jeg Dem herved om at erindre mig næste Gang, naar der muligvis skulde blive en Plads ledig i Deres Bogtrykkeri.

I Haab om at forvente gunstig Svar, tegner jeg mig

med megen Agtelse
ærbødigst
P. H. HANSEN.

Min Adresse er: Typograf P. H. HANSEN,
Tulipangade Nr. 5, Stuen, hos CHR. PETERSEN.
København K.

Enhver vil kunne sé af ovenstaaende Brev, hvilke Individer der endnu findes blandt de typografiske Arbejdere, og jeg skal saa tillade mig at gøre vedkommende »flinke« og »akkurate Sætter« opmærksom paa, at under saadanne Forhold arbejder vi ikke paa »Møens Folkeblad«s Bogtrykkeri.

Jeg haaber ikke, at vedkommende er Medlem af »Den typografiske Forening«, da man ikke skulde tænke, at der fandtes saadanne Individer inden for dens Rækker. Min Hensigt med disse Par Linjer er i vid Omkreds at gøre vedkommende »flinke« og »akkurate Sætter« bekendt.

A. SCHRØDER,
Stege.

Alle Vegne fra.

Sven Linge giver i »Sv. typ. Tid.«s sidst Nr. en Beretning om Kongressen, som vi beklager ikke at optage hel og holden.

Efter at have omtalt de ringe Forhaabninger, han havde om et Resultat, skildrer han sin Modtagelse i Malmø, og hvorledes han netop der ved Samtaler med sine erklærede Antagonister fik et lysere Syn paa Sagen. Han slutter sin Omtale af Ankomsten til København, hvor han modtoges af Hr. V. Petersen og en Del andre Kolleger, samt den første Aften i »Tre Hjorter« med en smigrende Udtalelse: Allerede da var jeg i det Tilfælde at kunne iagttage, at de danske Delegerede var Mænd med Intelligens og ingenlunde de Fantaster (vildhjernor) i Anskuelser og Optræden, som de var blevet udmalede for. I mine Tanker fremkom et pludseligt Ønske: ak, var blot den svenske Arbejderbevægelses Pionerer af samme Surdejg som disse, saa skulle vi snart gaa fra Sejr til Sejr. Hr. Linge slutter sin Beretning med følgende kraftige Udtryk: Indtrykket af denne første skandinaviske Kongres kan ikke være andet end det bedste. Aldeles givet har den drevet Organisationerne et stort Skridt fremad, og det maa haabes, at ved den endelige Afgørelse enhver maa betænke Vigtigheden og Værdien af det nu gjorte Skridt samt bidrage til Virkeliggørelse af det Maal, Kongressen har haft for Øje. Den lille Opofrelse, som dermed forenes, kan genvindes i mangfoldig Grad gennem Enigheden.

For disse Ord, fremkommen fra en Mand, som i en sjælden Grad besidder vore svenske Brødres Tillid, bringer vi en Tak. Vi har det sikre Haab, at Danmark i disse Sager vil vise sig at være paa Højde med Udviklingen.

Banneret i Svendborg. Undskyld, min kære, ærede Kollega, »*Maries Mand*«; jeg kan forsikkre for, at jeg paa ingen Maade har glemt Bortlodningen af det, som man vel næppe med fuld Føje kan kalde »Uret«. Nej, »Vækkeuret« staar endnu i frisk Erindring hos mig; jeg sér i Aanden det store, vægtige, baljeagtige Apparat; jeg hører endnu en Lyd, som fra en eller anden Kirketaarnsklokke, naar den kalder Menigheden sammen, — kun med den Forskæl, at det gaar i et raskere Tempo, og jeg husker endnu, hvad jeg gik og spekulerede paa, da jeg med raske Skridt og skrækkelige Sindsbevægelser foer til Bortlodningen: »Vinder Du det, da gør Du et Sogneraad og en Menighed glad — et ‚varigt' Minde vil da altid kunne lyse over dit ‚udødelige' Navn fra vedk. Kirketaarn.« Men hvorfor jeg ikke omtalte »Ur«-Bortlodningen, skal jeg fortælle Sofies, nej Vaas, »Maries Mand«. Det hændte sig nemlig, at en anden æret Kollega, Dagen efter Bortlodningen, blev smittet af den smukke Tanke ogsaa at stille en Genstand til Bortlodning, nemlig et Stykke *virkeligt* Husflidsarbejde, og jeg tænkte som saa: »Lad mig saa vente til Bortlodning Nr. 2 er forbi (den finder for Resten snart Sted), saa kan jeg altid skrive lidt *derom* paa en Gang.« — Nu er imidlertid den ærede »Maries Mand« kommen mig i Forkøbet, men jeg kan dog alligevel ikke andet end bringe ham min Tak herigennem Tidenden, og tilføjer jeg, at det skal være mig en stor Fornøjelse ved Bannerfesten at hilse personlig paa den Mand, der har en »Marie« til Hustru — men maaske hun indtil da er bleven omdøbt?! F. H.

Hr. Redaktør! I min første Meddelelse stod: »... Byens Bogtrykkere og Redaktører ...«; skal være: »... Byens Bogtrykker og osv.«; thi der findes kun *én* Bogtrykker. F. H.

Hermed tror vi, at denne Sag ikke kan taale at udpines mere.
RED.

Til Efterretning. Maskinmestrene i London har fornylig opstillet en Del nye Tarifbestemmelser, som Principalernes Udvalg har godkendt. Minimallønnen bliver der efter ens for Sættere og Trykkere, 38 Sh. (35 Kr.) om Ugen, som ved Betjening af to Presser forhøjes til 40 Sh. Endvidere er Godtgørelsen for Overarbejde, Nat- og Søndagsarbejde paany revideret.

Et japanesisk Bogtrykkeri beskrives i »Printing Times« saaledes: »Blandt alle japanesiske typografiske Etablissementer staar ‚Dagbladet's i Tochio fremmest. Det sysselsætter 229 personer, hvoriblandt 60 Sættere, 30 Trykkere og 7 Korrekturlæsere. Sætningen gaar for sig paa følgende Maade: Der findes kun en Kasse, 60 Fod lang, 4 Fod bred og delt i to Afdelinger vendt mod en 5 Fod bred Gang. Hver Afdeling er inddelt i mange mindre Reoler, hvori Typer af forskællige Størrelser ligger regelmæssige ophobede, med Snittet vendt mod Sætteren, som, holdende i Haanden en Trævinkelhage og en Messingsættelinje, i en syngende Tone læser Manuskriptet, og derefter springer fra Reol til Reol for at hente de betræffende Typer og tidt og ofte vender tilbage til Udgangspunktet for at læse paa Manuskriptet. Man kan tænke sig, at denne Afdeling af et japanesisk Trykkeri faar Udseende af en Akrobat-Skole.

Idet jeg takker for Tilliden i den Tid, jeg har haft den Ære at sidde i Foreningens Styrelse, meddeler jeg herved ærede Medlemmer, at jeg med Avgust Maaneds Udgang, paa Grund af Helbredshensyn, har nedlagt mit Mandat. Jeg indsér, at jeg ikke kan deltage i Arbejdet, som man skal, nu da den forestaaende Tid kræver Vedkommendes fulde Energi.

Med koll. Hilsen
Thorvald Nielsen.

Al Korrespondance til undertegnede bedes adresseret:
Typograf H. F. Rasmussen,
Kolding.

Ekspresbreve er unødvendigt, da alle Postsager sendes mig straks efter hvert Posttogs Ankomst. Ufrankerede Breve vil fremtidig ikke blive modtaget. *H. F. Rasmussen.*

Foreningsmeddelelser.

Den typografiske Forening.

Fælles Styrelsesmøde Fredag den 4. September, Kl. 10 i Café du Nord, Hjørnet af Integade og Østergade. Alle maa møde.
FORMANDEN.

Fællesmøde Lørdag d. 29. Avgust Kl. 10.

Efter en meget indgaaende Diskussion enedes man om at overlade hver enkelt Forenings Styrelse at tage Standpunkt til en fra »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse fremkommen Skrivelse.

Styrelsesmøde Søndag d. 30. Avgust Kl. 11½.

Fraværende *uden* lovlig anmeldt Forfald A. CLAUSEN, A. TRUELSEN og A. WINKELMANN, *med* lovlig anmeldt Forfald THORVALD NIELSEN. Den i Fællesmødet fremkomne Skrivelse drøftedes; det vedtoges at afvente Resultatet af en af de gensidige Foreningers Styrelser rettet Henvendelse i denne Sag. Det vedtoges at gøre Skridt for at opnaa fast Lokale og om muligt samle alle københavnske Foreningers Medlemmer om dette. Blad- og Biblioteksagen drøftedes; man enedes om at udarbejde bestemte Forslag. Afholdelsen af en Maskerade besluttedes. En Anmodning om Arbejdsløshedsunderstøttelse bevilgedes.

I Sekretærens Fraværelse
FORMANDEN.

Da Hr. THORVALD NIELSEN har nedlagt sit Mandat som Styrelsesmedlem, indkaldes herved Suppleanten, Hr. CHR. CLAUSEN.
FORMANDEN.

Nyt Medlem: Sætter FREDERIK A. NIELSEN (udlært i 1884 hos A. W. Henningsen), arb. hos B. Nielsen, tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Bortrejst: 802, CHRISTOFFER HANSTEEN til Kristiania.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 3.01, Jordans Pers. 1.50 — tils. Kr. 4.51.

Med de tidl. indk. Kr. 551.93 ialt Kr. 556.44.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Dansk typografisk Forening.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Meddelelse til Lokalformændene.

Da i den senere Tid *Gensidighedskontrakten med »Den typ. Forening« og »Ny typ. Forening«, Københavns,* fra flere Lokalforeningsformænds Side ikke er bleven overholdt, gøres gentagende opmærksom paa:

Saa snart et Medlem af »Den typ. Foren.« eller »Ny typ. Foren.« erholder Arbejde indenfor »Dansk typ. Forening«s Omraade, udsteder vedkommende Lokalforenings Formand ham en »Dansk typ. Foren.«s Medlemsbog og sender den gamle Bog tilbage *direkte* til Moderforeningen (for »Den typ. For.«s Vedkommende til Hr. GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., og for »Ny typ. For.« til Hr. R. HELMER, Øhlenschlægersgade 22, St.); er vedkommende overgaaede Medlem ikke understøttelsesberettiget i Moderforeningen paa den Tid Overgangen finder Sted, er han det heller ikke i »Dansk typ. For.«, og om saadant Forhold vil Medlemsbogen under »Foreningsmeddelelser« al Tid indeholde fornøden Underretning, som vil være at iagttage af Lokalformændene og overføre i de ny Medlemsbøger. Naar f. Eks. de fra København overgaaede Medlemmer ikke har været Medlemmer tillige af Hjælpekasserne, er de ikke berettigede til Understøttelse af »Dansk typ. Forening«s *Syge- og Begravelseskasse* førend de har været Medlem af denne i det Tidsrum, som er foreskrevet i *§ 24* og *§ 57*.

Som Følge af Gensidighedskontrakten med »Den typ. Forening« og »Ny typ. Forening« *er Bestemmelserne i § 32* (»et Medlem, der udenfor Foreningens Omraade arbejder ved et andet Fag, kan vedblive at være Medlem, og sorterer da under nærmeste Lokalforening«) *og § 27* (Slutningen, der bestemmer, at gensidige Foreningers Medlemmer, saafremt de vil hæve Rejseunderstøttelse inden 26 Uger efter at være tiltraadt »Dansk typ. Forening«, betragtes som Medlemmer af deres tidligere Forening og faar dennes Bog udleveret) *annullerede for disse Foreningers vedkommende.*

Lokalformændene bedes gøre de af vore Medlemmer, som rejser til København og erholder Arbejde der, opmærksom paa, at Undladelse af at melde sig til Hjælpekasserne medfører Tab af de erhværvede Rettigi »Dansk typ. Foren.«s Syge- og Begravelseskasse, naar de atter vender tilbage til vor Forenings Omraade.

Sluttelig erindres om Bestemmelsen i *§ 24*, i Følge hvilken det paahviler Lokalforeningsformændene overfor enhver, der som nydelsesberettiget ønsker sig optaget i »Dansk typ. Forening«, at fordre *Helbredsattest* fra en avtoriseret Læge, samt iagttage det i nævnte Paragraf her om nærmere foreskrevne, *og først* **efter** *at denne Attest er modtaget*, finder Anmældelsen om Optagelse Sted i »Typ.-Tid.«; kommer der i Løbet af 14 Dage efter Anmældelsen i Tidenden ingen Indsigelse, er vedkommende optaget som Medlem, *og Lokalforeningsformanden udsteder ham* **da** *en Medlemsbog.*

Kolding, d. 30. Avgust 1891. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadt: Ringsted (Folketidenden), FRITZ VICTOR EMANUEL BERG (Den typ. Foren., 209). Skanderborg, 621, AXEL LARSEN, sidst arb. i Aalborg. Randers (Grenaa Folketid.), 683, ANDERS MARIUS ANDERSEN, sidst arb. i Norge (Skien).

Bortrejst: Horsens, 673, CHR. KRÜGER, arbejdsløs. Odense, 545, S. CHR. STUDT til Flensborg i Plads. Randers, 146, M. DAHLGAARD. Nykøbing M., FR. LUMBYE til Holstebro. Rudkøbing, 8, F. L. C. HØEGH til København.

Udmeldt: Randers, Bogtrykker CHR. NIELSEN.

Typografernes Sportsklub.

Søndag den 6. September, Kl. 10 pr.: Kricketkamp med Skomagernes Sportsklub. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag d. 5. Septbr. begynder Foreningen sin 46de Sæson med Sangøvelse under Ledelse af sin fortjenstfulde Lærer, kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN.

Foreningen har atter lejet Lokale hos Restavratør Larsen, da Medlemmerne i forrige Sæson var saa tilfredse med Kunstnerforeningens hyggelige og prægtigt dekorerede Værelser. I Læseværelset er fremlagt Dagblade, illustrerede Blade samt Skak-, Dam- og Dominospil til Medlemmernes Underholdning.

I Sæsonens Løb vil Foreningen afholde to større Koncerter med efterfølgende Bal, nærmlig ved *Festen for Juleuddelingen,* der afholdes i Fællesskab med de typografiske Foreninger Søndag d. 15. Novbr. hos

Wittmack og ved den 46. *Aarsfest*, der fejres den sidste Søndag i Januar i Larsens Lokale.

Da Koret i Aar skal synge Södermanns Sangkreds *Ett bondbröllop*, der fordrer en særlig god Besættelse af Stemmerne, rette vi en Opfordring til ærede Kolleger med Sangstemme om at slutte sig til Koret. Alle Medlemmer, ogsaa kontribuerende, faa Adgang med Dame til Aarsfestens Koncert og Bal.

Nye Medlemmer sættes paa Stemme Lørdag Aften Kl. 10 i Lokalet.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Brev fra Norge.

Trondhjem, d. 23. Avg. 91.

Jeg maa meget beklage, at jeg ikke tidligere har haft Lejlighed til at sige alle mine Kolleger Farvel og Levvel og en lykkelig Fremtid for Organisationen. Jeg har været stærkt optaget indtil Dato; men tidt og ofte sender jeg vor Forening en venlig Tanke, og ønsker at alle Kolleger maa kunne samle sig i fuld Enighed i Bestræbelsen for bedre Levevilkaar, og at Offervilligheden for fælles bedste maa vokse. Jeg var halvanden Dag i Kristiania sammen med den norske Broderforenings Formand, Hr. MAGNUSSEN samt Kollegerne NÆSS og THORESEN. De tog imod mig ved Dampskibet og førte mig efter en god Frokost til Bygdø med det smukke Oskarshall, Stavkirken fra Thelemarken o.s.v. Imedens faldt Samtalen ganske naturlig paa Organisationerne hjemme og her. Jeg turde nok paa de danskes Vegnes udtale Ønsket om en Sammenslutning af de skandinaviske Bogbindere, saavelsom en Sammenslutning af alle Arbejdere i alle Lande. Bladspørgsmaalet blev ogsaa bragt paa Bane. I Erkendelsen af, at den skriftlige Agitation er af overordenlig stor Betydning og at intet af de skandinaviske Lande formaar at holde et selvstændigt Blad for Bogbindere paa Benene, udtaltes Ønsket om, at kunne oprette et skandinavisk Fællesorgan. Jeg fik det bestemte Indtryk, at Kristianiaforeningen besidder gode Kræfter, som vil kunne yde et saadant Organ værdifuld Støtte. Vil Kollegerne i Danmark hurtigst sætte sig i Bevægelse for at søge et saadant oprettet, saa er der for Norge og Danmarks vedkommende ingen sproglige Hindringer. Kan Sverig komme med, var det ønskeligt, og vel ikke uoverkommeligt. I Kristiania er der oprettet en særlig Bogbinderiarbejderskeforening med et Par mandlige Bestyrelsesmedlemmer. Den trives godt og Svendene interessere sig stærkt for den. I Kristiania finder Svendene det ganske naturligt, at Kvinder *og ikke* udlærte Svende beskæftiger sig med Falsning og Hæftning, samt lige saa naturligt, at de maa gøre dem til deres Kolleger, for ikke ved eventuelle Lejligheder at skaffe sig indirekte Skruebrækkere. Som Forholdene er hjemme, maa man for at skabe den rette kollegiale Stemning beslutte sig til at virke sammen i fælles Interesser, uden Hensyn til Køn. I de norske Provinser er det kun slet bevendt med Organisationen, men det kan vel blive bedre. Arbejdet bliver slettere betalt end i Danmark, men som bekendt ogsaa lettere udført. Akkordarbejdet bliver altsaa betalt med mindre pr. Stk., men Daglønnen er lidt højere. I Kristiania tænkes svært paa at søge en Priskurant og en Minimumsløn af 18—20 Kr. gennemført til Efteraaret. De er i den heldige Omstændighed at have en ret god Kassebeholdning, idet de tidligere har erobret Kasse og Forening fra en for Mestre og Svende fælles Forening med tilhørende Sygekasse. Der over har Stemningen ogsaa været noget bitter fra Mestrenes Side, men har nu lagt sig noget. Diskussion og deraf følgende Tanke for Bevægelsen er vakt. Maatte man nu i Danmark kunne faa lige saa god en Stemning som her, saa vil d'Hrr. Olsen og Landau nok have været gjort ked af Striden og kunne vel blive det endnu. Nu vil jeg haabe, at den forestaaende Generalforsamling maa blive til Gavn for Foreningen og at en rigtig dygtig og energisk Formand vil melde sig til den vakante Post. Med koll. Hilsen

C. SØRENSEN.

En nødvendig Rettelse.

I det officielle Referat af 1. Dags Kongresforhandlinger er de faa Linjer, der gengiver Udtalelserne af Hr. TIEDJE, Odense, en ren Misforstaaelse. Over for Hr. Tiedje og den store Lokalforening, han repræsenterede, finder vi os derfor som Kongressens Dirigenter foranlediget til at fremkomme med følgende nødvendige Rettelse:

Hr. Tiedje udtalte, at Odense Typografer efter den almindelige Maalestok maatte anses for ret vel situerede og i Hovedsagen var tilfreds med deres Forhold, men at der dog fandtes Forhold, som man kunde ønske forandrede, hvilket sandsynligvis vilde naas ved Indførelsen af en Provinstarif. Under hans nærmere Udvikling heraf var det at han blev anmodet om ikke at fordybe sig i Enkelthederne, og Hr. Tiedje gik derefter over til paa sin Lokalforenings Vegne under Kongressens Bifald at anbefale *de foreslaaede Reformer* samt *Lønspørgsmaalets Optagelse i »Dansk typ. Forening«*.

Det er lige det modsatte af, hvad Referatet siger. Ingen af Provins-Repræsentanterne udtalte sig *mod* Lønspørgsmaalets Optagelse af »Dansk typ. Forening«, men *alle* var de Forslagsstillere til den vedtagne Resolution.

Den 1. September 1891.

P. HVIDTFELDT. VICTOR PETERSEN.

ANNONCER

Vejledning i praktisk Typografi.

Da nævnte Bog vil udgøre 26 Hæfter (1 Hæfte mere end paaregnet), meddeles det herved de ærede Subskribenter, at dette sidste Hæfte udleveres **gratis**, *naar alle tidligere modtagne Hæfter er indbetalte.* D'Hrr. Subskribenter og Subskribentsamlere i Provinserne, som staar til Restance med Indbetaling, anmodes derfor om, naar 25. Hæfte er modtaget, *hurtigst* mulig at indsende Opgørelse, hvorefter 26. Hæfte afsendes.

Komplette Eksemplarer faas kun hos Undertegnede. Ordres til Provinserne ekspederes ved Postopkrævning.

R. HELMER,
Oehlenschlægersgade 22, St.
København V.

Foreningslokale.

DA *det paatænkes at opnaa et* **fast Foreningslokale** *og man samtidigt ønsker at give Kolleger Lejlighed til paa dette Sted at fortære deres Maaltider, anmodes de Typografer, som har Lyst til at etablere et saadant Lokale, skriftligt at opgive Foreningens Formand Betingelserne, paa hvilke dette kan ske.*

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

D'Hrr. Typografer
anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**
I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.
Porto beregnes ikke.
Frederik Bindslev, Odense.

EMIL BRUUNS
Blomster- og Kranseforretning,
8 Korsgade 8
anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

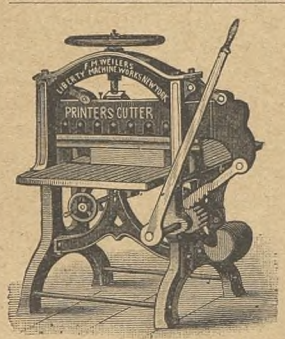

NEW YORK
54 Frankfort Street
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
Grundlagt 1859

Printer's Cutter
Ny amerikansk Papir-Skæremaskine
Snit 76 cm. bredt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager
Extra Rabat for Kontant
Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen

Amateur-Haandpresse
Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine
Størrelse og Pris:

Statsstørrelse Nr. 5,	10×15 cm.	Mk.	75
— » 7,	15×23 »	»	135
— » 8,	20×30 »	»	200

alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager
Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: PARITZ GOTTSCHALK GOTHERSGADE 152, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 38
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 11. September 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

De kvindelige Sættere.

Naar vi i vor forrige Artikel væsenlig berørte Lønforholdet som det vigtigste Spørgsmaal for Kvinderne, og naar vi hævdede, at disse ikke kan vente at faa Lønnen hævet og fastholdt uden gennem Tilslutning til den faglige Organisation, saa er dette jo en saa indlysende Sandhed, at vist næppe nogen tænker paa at benægte den. Til Trods herfor synes det som om vi ikke kommer et Hanefjed nærmere hen imod Sagens Løsning, og man kan spørge os: hvorfor dog genoptage en Agitation mellem Folk, som staar saa indifferente over for deres egne Sager? Arbejdet er sundhedsnedbrydende, i særlig Grad for de ved Maskinerne ansatte, Lønnen lille og vilkaarlig, Botemidlet findes saa snublende nær, men man gaar det forbi, muligvis i sit stille Sind nærende Sympati for det, men ikke besiddende Mod til at bryde med de vante Forhold. Vi er næsten bange for, at den Mistro, vi skildrede i vor første Artikel, for den væsenligste Del indtages af Kvinderne. Vor Foreningslove har alt længe givet Kvinderne Ret til Optagelse, skønt de arbejder under ligefrem skadelige Priser, Sverigs Foreninger er gamle kendte som varme Tilhængere af samme Holdning og endelig Norge har i sin Reorganisation af Centralforeningen taget de mest frisindede Hensyn i lignende Retning. Og det synes som der er Fremgang i Broderlandene paa dette Punkt. For at enhver Tvivl i denne Henseende kan slaas ned, saa vil vi henvise til Kongressen, dette Udtryk for, hvorledes man tænker og føler i Skandinavien, dette store Stævne, som for de kommende Aar har bestemt Udviklingsgangen for de nordiske Fagforbund: et enstemmigt Ja fulgte paa Spørgsmaalet om Hjælpearbejdernes Ligestilling med de teknisk uddannede Arbejdere. Som man ser, har Mændene kastet al den gamle Fordom over Bord, som ikke alene forældet, men ogsaa hindrende for sund og naturlig Udvikling; thi vi er ikke Herre over Forholdenes Gang, men vi kan beskytte os mod de vældige Magter gennem stærke Foreninger, hvor Kvinder og Mænd Side om Side staar enige i Modstanden mod alt, hvad der truer de *fælles* Interesser. Dette skulde Kvinderne betænke *noget*, før det bliver for sent; de kommende Tider vil da ikke *saa* ubarmhjærtig lukke Øjnene op paa dem. Alt har de at vinde, intet at tabe, dette maa Kvinderne tvinges til at forstaa. Tidens Løsen er Respekt for den fri Vilje, Fordring om Selvstændighed og Medbestemmelsesret; men hvor finder vi den fri Viljeytring hos vore kvindelige Kolleger? og hvad er det for en Selvstændighed, som taaler en Tilsidesættelse i Retten til at være med, hvor Arbejdet skal vurderes, og som bøjer Nakken for vilkaarlige Luneanfald? Lad os høre nyt fra Kvinderne, Brud med gammel Slendrian og tillidsfuldt Mod til Fremtiden; lad os se praktiske Beviser for, at Kvinden vil emancipere sig fra det lave, tilsidesatte Standpunkt, hun nu indtager, til en Stilling, der er hende og hendes Ævner værdig; Organisationen skal saa sandt ikke svigte, trofast skal den vogte om de fælles Tarv og med al den Energi, en god Sag udkræver, skal den stille sig i Breschen for de Reformer, som grundlægger en leveværdig Tilværelse.

Lønspørgsmaalet i Provinserne.

Saa kom vi over Kongresdagene, og Resultatet, der foreligger, overstiger sikkert de flestes Forventninger. De for de danske Provinstypografer vigtigste Sager: Reservefonden og Lønspørgsmaalet, blev her saa grundigt drøftede og blev lagt saaledes til Rette, at deres Udtræden i Virkeligheden er bleven betydelig lettet.

Men et Spørgsmaal, der alvorligt maa paatrænge sig enhver Provinsdelegeret, er dette: Vil det lykkes at faa Lønspørgsmaalet ind under »Dansk typ. Forening«s Virksomhed, uden at det vil medføre en Del Udmeldelser af Foreningen. Denne har jo hidtil indskrænket sig til at være en ren Understøttelsesforening, og den har her røgtet sit Hværv paa en saadan Maade, at det fra alle Sider har vunden berettiget Anerkendelse. I den Retning har Solidaritetsfølelsen blandt Provinstypograferne været saa stærk, at Foreningen har formaaet at samle alle.

Men kan man nu vente, at den samme Solidaritetsfølelse vil gøre sig gældende, naar det gælder en Regulering af Lønforholdene, naar det gælder at faa gennemført en saa vidt mulig ensartet Løntarif, om ikke just ensartet i samtlige danske Provinsbyer, saa dog ensartet i de med Hensyn til Indbyggerantal, Opland og øvrige Forhold ligestillede Byer.

Den væsenligste Anke, der har været rejst mod at udvide vor Forenings Virksomhed til ogsaa at omfatte Arbejdsforholdene, har været den, at man har frygtet for, at Foreningen under en eventuel Konflikt skulde se sig nødsaget til at ty til de Midler, der udelukkende er beregnet paa Understøttelse under Sygdom og Arbejdsløshed, men denne Frygt kan ikke længere være til Stede, efter at man ved Dannelsen af en skandinavisk Reservefond er naaet hen til, at samtlige skandinaviske Typografer gennem faste ugenlige Bidrag tilvejebringer de Midler, der under eventuelle Lønkampe maatte blive Brug for, saaledes at de forskellige Foreninger under ingen Omstændigheder vil have nødig at ty til sine i andre Øjemed opsparede Midler.

Ligeledes venter man Modstand fra Arbejdskøbernes Side, idet man frygter for, at disse, der hidtil helt igennem har stillet sig velvillig til »Dansk typ. Forening«, vil søge at sprænge denne ved at formaa en Del Medlemmer til at melde sig ud, naar Lønspørgsmaalet optages paa Programmet. Men ogsaa denne Frygt tror jeg vil vise sig at være ugrundet, da det absolut maa være i Arbejdskøbernes Interesse, naar endelig Lønspørgsmaalet skal tages op ude i Provinserne, at det da sker gennem den alt bestaaende Organisation. Og at det vil blive taget op, viser den Afstemning, der paa Foranledning af »Typografisk Forbund« i Aalborg blev iværksat omkring i Provinsbyerne; her viste der sig næmlig en stærk og over-

vejende Stemning for, at Typograferne gennem en i dette Øjemed dannet Organisation søgte at faa Arbejdsforholdene forbedret, saa man kan altsaa sige sig selv, at selv om det skulde lykkes at forhindre, at »Dansk typ. Forening« tog Spørgsmaalet op, vilde det ikke derfor være bortfalden, men det vilde kun bevirke, at man fulgte det fra Aalborg givne Eksempel og gennem Dannelsen af smaa lokale Forbund tog Spørgsmaalet under Behandling. Resultatet af en saadan lokal Organisations Virksomhed vilde imidlertid ikke blive en ensartet Lønregulering; Arbejdskøberne vilde her mere være prisgivne de smaa lokale Forbund, og den større eller mindre Radikalisme, der besjælede Medlemmerne af disse, vilde faa stor Indflydelse paa Beskaffenheden af de stillede Fordringer. Med andre Ord: i to Byer, der maaske med Hensyn til Arbejdsforhold og i økonomisk Henseende kan siges at være ligestillede, vilde der gennem de selvstændigt virkende lokale Forbund blive stillet vidt forskellige Fordringer til Arbejdskøberne, og det behøver ikke at paavises, at noget saadant vilde være til Skade for begge Parter, idet Typograferne ikke kan optræde med den Fasthed og Styrke som en stor, mægtig Organisation giver, og ved Siden heraf kan Arbejdskøberne befrygte Strejker paa Fordringer, som maaske med Henblik paa de lokale Forhold ikke er fuldt berettigede. Naar derimod »Dansk typ. Forening« optager Spørgsmaalet, har man derigennem en Garanti for, at det ikke ene bliver de enkelte Medlemmers personlige Skøn, der faar Afgørelsen af de stillede Fordringer, lige saa lidt som en Arbejdskøber vil være prisgiven de stedlige Typografers Sym- og Antipati; thi der vil ikke blive stillet større Fordringer til den ene Arbejdskøber end til alle andre med ham ligestillede, og netop den besindige og dog bestemte Maade, hvorpaa den nuværende Hovedbestyrelse for »Dansk typ. Forening« hidtil er optraadt, borger for, at den ikke vil gaa overilet til Værks, naar det gælder en Lønregulering. Den foreslaaede Ordning vil derfor, saa vidt jeg skønner, være i alle Parters vel forstaaede Interesse, og den Meddelelse, Kongressens Provinsdelegerede lod tilflyde Bogtrykkermødet i Odense om, at vi vilde søge gennem »Dansk typ. Forening« at faa gennemført en Regulering af Lønforholdene i Provinserne, haaber jeg sikkert er bleven modtaget med Velvilje af den overvejende Del af Arbejdskøberne.

At en Lønregulering haardt kan tiltrænges, turde være indlysende for enhver. Den senere Tids politiske Kampe med de forskellige hinanden skarpt bekæmpende ny Partiafdelinger har næmlig fremkaldt en Mængde ny Bladforetagender, der just ikke altid fremtræder som rentable Forretninger; men i Stedet for, at det burde være de Politikeres Pligt, i hvis Interesse Bladet virker, at bære de med Udgivelsen forbundne Udgifter, maa Typograferne mange Steder gennem usle, lave Lønninger bidrage den væsenligste Del til at holde Foretagendet oppe, og kun gennem en stærk Organisation kan det lykkes at sætte en Stopper herfor. Men lige saa lidt som det vil være i vor Interesse helt at umuliggøre en Del af de i Gang værende Virksomheder, ved at stille Krav, som gør det umuligt for dem at fortsætte, lige saa nødvendigt vil det være at arbejde hen til at forhindre, at Lønnen synker ned til et Lavmaal, der tilsidst ogsaa vil influere paa de bedre lønnede Pladser. Ved Passivitet fra vor Side vil Lønnen stedse vise større Tendens til at synke ned i Niveau med de laveste end til at gaa op i Højde med de bedre.

Det er ikke alene en Pligt, Provinstypograferne har over for sig selv til at arbejde hen til en Forbedring af Arbejdsforholdene, men vi skylder ogsaa vore øvrige skandinaviske Kolleger, at vi gør, hvad der staar i vor Magt for at skaffe saa gode Arbejdsforhold her i Provinserne som muligt. Naar man véd, at »Dansk typ. Forening« indtager en Særstilling, ved kun at være en ren Understøttelsesforening, er det fuldt forstaaeligt, naar det paa Kongressen besluttedes, at de gensidige skandinaviske Organisationer skulde bryde Gensidigheden med de Foreninger, der ikke optog de her behandlede Spørgsmaal paa deres Program; det er som sagt forstaaeligt, at en saadan Beslutning tages, men det maa samtidig anspore os til hver i sin Kreds at virke for, at man i lige saa stor Enighed gaar med hertil, som man er gaaet med til alle andre hidtil paa Foreningens Program optagne Spørgsmaal.

Der findes i Foreningen adskillige, hvem en Lønregulering maaske ikke i Øjeblikket kommer tilgode, men jeg haaber dog, at disse vil være besjælet af en saa stærk Solidaritetsfølelse, at de ikke af den Grund vil falde fra. Frem for alt maa ingen i fornem Tavshed trække sig tilbage; nærer man Betænkeligheder eller er man ligefrem Modstander, saa frem med Grundene, saa vi kan faa en Diskussion i Gang.

Den 1. April 1892 skal Reservefonden træde i Virksomhed, og det bedste forberedende Arbejde vil sikkert være, at Venner og Modstandere af Forslaget tager det op til Diskussion. Den mest indgaaende Kritik er langt heldigere end stiltiende tagen Afstand. Der gives dog næppe Kolleger, som ikke kan gaa med til at søge de daarlig stillede Provinstypografers Kaar forbedrede, og paa den her foreslaaede Maade kan de gaa med uden at behøve at frygte for, at »Dansk typ. Forening« af den Grund skal blive ude af Stand til i andre Retninger at opfylde sine Forpligtelser over for Medlemmerne. Men frem for alt: hvor man er Modstander af Tanken, saa kom hurtigst muligt frem med Grundene. Her mere end nogensinde gælder det om at gaa frem i fuld Enighed, og om, at alle er præget af den rette og sande Solidaritetsfølelse.

—Z —N.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt.* Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Al Korrespondance til undertegnede bedes adresseret:

Typograf H. F. Rasmussen,

Kolding.

Ekspresbreve er unødvendigt, da alle Postsager sendes mig straks efter hvert Posttogs Ankomst. Ufrankerede Breve vil fremtidig ikke blive modtaget.

H. F. Rasmussen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde Søndag d. 13. September, Kl. 10½ hos Restavratør Jensen, Hjørnet af Kirkestræde, Stuen.

FORMANDEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER OG DEN TYP. FORENING

Fælles Styrelsesmøde Søndag d. 13. September, Kl. 12 hos Restavratør Jensen, Hjørnet af Kirkestræde, Stuen.

P. JENSEN. V. PETERSEN.

Fællesmøde Fredag d. 4. September, Kl. 10½.

Til Forhandling forelaa et fra »Aarhus Typografer« og et fra Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« stillet Forslag til Udjævning af den i Aarhus opstaaede Splittelse. Efter en indgaaende Diskussion vedtoges det *énstemmigt* at tilstille Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening«, Udvalget for »Aarhus Typografer« og »de 7« paa »Demokr.« arbejdende Kolleger følgende Forslag til en Overenskomst:

1) Styrelserne for samtlige københavnske Foreninger anmoder »de syv« om i Sagens Interesse frivilligt at udmelde sig af »Dansk typ. Forening«, og opfordrer endvidere Hovedbestyrelsen til at lade foretage en almindelig Afstemning om »de syvs« Optagelse i »Dsk. typ. Foren.« paa den Betingelse, at »Aarhus Typografer« — uansét Afstemningens Resultat — opløser den af dem dannede Forening og indmelder sig i »Dansk typ. Forening« paa de i Punkt 4 opstillede Betingelser.

2) Forhandlingsudvalget for »Aarhus Typografer« skaffer sig fuldt Mandat til Overenskomstens endelige Afslutning.

3) »Demokraten«s Forhold ordnes saaledes: En bestemt Tidsfrist for Jac. Jensens Fratrædelse fastsættes, medens de øvrige i den oprindelige Overenskomst fastsatte Betingelser bibeholdes.

4) Alle tidligere Medlemmer af »Dansk typ. Forening« indtræder — efter at have betalt Kontingent fra Udtrædelsesdagen samt event. Restancer og Laan — i de ved Udtrædelsen hafte Rettigheder, for saa vidt de melder sig til Genoptagelse inden en vis Tidsfrist efter Overenskomstens Afslutning. V. PETERSEN.

Tiltraadte: F. L. C. HØEG (Dansk typ. Forening, 8), arbejdsløs. H. BECH (Dansk typ. Forening, 312), Militær. TH. THOMSEN (Dansk typ. Forening, 628), arb. hos I. Cohen.

Bortrejst: 1235, E. J. H. LARSEN MADSEN.

Hr. Typograf K. E. Fischer bedes opgive sin Adresse til Undertegnede, da Brev henligger. G. CLAUSEN.

Meddelelse.

Da Budet heller ikke i denne Uge har kunnet opgøre Billetsalget til Kongresfesten den 15. Avgust, bedes man indtrængende betale ham i denne Uge. G. CLAUSEN.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 2.51.
Med de tidl. indk. Kr. 556.44 ialt Kr. 558.95.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformand.

Nykøbing M.: Typograf FREDERIK JENSEN.
Kolding, d. 1. September 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Torsdag den 3. September. Alle Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden* omhandlede bl. a. nogle Urigtigheder paa et Par Lokalforeningers Kvartalsregnskaber, der havde haft til Følge, at vi havde maattet refundere et Beløb af en Halv Snes Kroner til »Den typ. Forening«.

2. Skrivelse fra *Vejle* Lokalforening med Andragende om Sygeunderstøttelse til et Medlem, der lider af Øresygdom, og som derfor maa søge udenbyes Speciallæge, uden dog derfor at være egenlig arbejdsudygtig. Vedkommende har i 8 Aar været Medlem af Foreningen uden at have nydt noget som helst, uagtet han flere Gange har været berettiget dertil. Der andrages om delvis Lægehonorar; han maa to Gange ugenlig rejse til Horsens. — Under de foreliggende Omstændigheder vedtoges det at bevilge 50 Kroner foreløbig.

3. Skrivelse fra *Rudkøbing* Lokalforening ang. Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Lokalforeningens Erklæring i Sagen vil være at indhente.

4. *Hovedkassereren* fremsender Maanedsoversigt for Avgust. — Til Efterretning.

5. *Arbejdsanvisningskontoret* (»*Typografia*«). Formanden meddelte, at den tidligere Bestyrer ved Modtagelse af Meddelelsen om Afgang til den 1. Oktober havde fundet det formaalstjenligt at fratræde straks. — Den nyvalgte Bestyrer, TORKILD PETERSEN, gav derefter forskællige Meddelelser vedrørende Kontoret; der findes for Tiden ialt indskrevet 20 arbejdsledige.

6. Formanden fremlagde derefter forskellige Skrivelser vedrørende *Forholdene i Aarhus.* Fra Styrelsen for »*Ny typ. Foren.*«, København, var som Følge af denne Forenings Forhandling med de af »Dansk typ. Foren.« udtraadte Aarhus-Typografer indkommet Forslag til en Overenskomst med disse paa Grundlag af følgende 3 Punkter:

»1) At de københavnske typografiske Foreninger og ‚Dansk typogr. Forening' hævder, at Kontrakten, som blev indgaaet ved Overenskomsten om Bilæggelsen af Strejken paa ‚Demokraten', fremdeles bestaar.

2) At de 7 paa ‚Demokraten' arbejdende — — — — *udtræder* af ‚Dansk typ. Forening' og kun kunne genoptages ved almindelig Afstemning.

3) At samtlige Medlemmer af ‚Aarhus Typografers Understøttelseskasse' indtræder i ‚Dansk typ. Forening' i deres tidligere Rettigheder, og at Indtrædelsen sker *samtidig* med at ‚de 7' *udtræder.*

Vi henstiller til den ærede Hovedbestyrelse at tage dette Forligstilbud under alvorlig Overvejelse, og forventer vi, at Resultatet maa blive, at Hovedbestyrelsen finder Tilbudet akceptabelt, idet Aarhus Typografer har meddelt os, at *kun paa disse Betingelser* er de villige til at indgaa paa Forlig.«

Det vedtoges at svare, at paa det foreslaaede Grundlag kunde Hovedbestyrelsen ikke indlade sig paa nogen Forhandling.

Fra Styrelsen for »*Den typ. Forening*«, København, var om samme Sag forespurgt om Hovedbestyrelsens Stilling til denne, samt paa hvilket Grundlag man vilde kunne indlade sig paa nogen Forhandling. — Det vedtoges at svare:

1) Forhandlingsudvalget for Aarhus skaffer sig fuldt Mandat til en Overenskomsts Afslutning.

2) »Demokraten«s Forhold ordnes saaledes: En bestemt Tidsfrist for Jacob Jensens Fratrædelse fastsættes; det øvrige Personale betragtes alle nyantagne.

3) »De 7« bliver staaende i »Dansk typ. Forening«.

4) Den ny Aarhusforening opløses. Alle tidligere Medlemmer af »Dansk typ. Forening« indtræder, efter at have betalt Kontingent fra Udtrædelsesdagen samt event. Restancer og Laan, i de ved Udtrædelsen hafte Rettigheder, forsaavidt de melder sig inden en vis Tidsfrist efter Overenskomstens Afslutning.

Tirsdag den 8. Septbr. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Skrivelse fra *de kontraherende Foreningers Styrelser i København* med Meddelelse om, at Flertallet kunde tiltræde de Betingelser, som Hovedbestyrelsen i forrige Møde havde opstillet for at »de 50« udtraadte i Aarhus genindtraadte i »Dansk typ. Foren.«, med de Ændringer, at »de 7« frivillig udtraadte og at Tidsfristen for Jac. Jensens Fratrædelse fastsættes, men at de øvrige i den oprindelige Overenskomst fastsatte Bestemmelser ang. Forholdet paa »Demokraten«s Trykkeri bibeholdtes.

Hovedbestyrelsen kan ikke forhandle paa andet Grundlag end det i sidste Møde foreslaaede, idet den bemærker, at man ingen Anledning har til at tvinge de 7 Medlemmer ud af Foreningen, som under hele Konflikten har lagt deres Sag i Organisationens Haand, medens de udtraadte har handlet mod Foreningens Love og Organisationens Interesse. Og med Hensyn til Ændringen til Punkt 2, at det nytter ikke noget at lave Overenskomster i Stand, som kun vil have til Følge at en fornyet Konflikt udbryder inden kort Tid. Det af Hovedbestyrelsen foreslaaede vil formentlig være tilstrækkeligt til at forhindre noget saadant.

2. *Kolding Lokalfmd.* retter Forespørgsel angaaende Rejseunderstøttelsen for Ruten Kolding—København. For Tyskere fastsattes denne til 5 Kr. H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status den 31. Avgust 1891.

Indtægt.

Bidrag fra Lokalforeningerne	Kr.	280.79
Refunderet Rejsehjælp med »Den typ. Forening«	-	156.42
Begravelseskassen		3105.38
Reservefond	-	2815.25
Kassebeholdning	-	5452.10
	Kr.	11809.94

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne		Kr.	374.00
Tryksager		-	56.00
Porto, Telegrammer (Formanden)		-	4.84
Kongressen i København		-	123.00
Foreningens Repræsentation ved Bogtrykkergeneralforsamlingen i Odense		-	20.00
Trykning af »Typ.-Tid.« i April Kvartal		-	283.86
Reservefond	Kr. 2815.25		
Henlagt i Halvaaret	- 500.00		
		-	3315.25
Begravelseskassen	Kr. 3105.38		
Overført til do.	» 138.30		
	Kr. 3243.68		
Heraf fradrages 1/5 af Foreningens samtlige Administrationsudgifter	- 80.00		
		-	3163.68
Kassebeholdning 31. Avgust		-	4469.31
		Kr.	11809.94

Kolding, den 31. August 1891. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Odense, JENS PETERSEN (udl. hos C. G. Schiellerup i København d. 1. Novbr. 1877), sidst arb. i Flensborg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ské inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Skelskør, N. C. HANSEN (Den typ. Forening, 843). Skive, 146, MARIUS DAHLGAARD. Vejle, 663, CHR. THEODOR AD. PETERSEN, sidst arb. i Holstebro. Horsens, 147, L. CHR. EDV. RANDA, sidst arb. i Vejle. Viborg, 590, G. MARQUARD, fra Rejse. Holstebro, 159, FR. C. C. LUMBYE, sidst arb. i Nykøbing M. Kolding, VALDEMAR LUDVIG NIELSEN (Den typ. For., 1313).

Bortrejste: Skelskør, 628, TH. THOMSEN til København i Plads. Skive, 1, A. JENSEN (Militær). Holstebro, 521, ANTON SØRENSEN til Nykøbing M. i Plads. Vejle, 147, L. CHR. EDV. RANDA til Horsens i Plads. Stubbekøbing, 52, C. K. G. HANSEN til Svendborg i Plads. Aalborg, 26, K. E. FISCHER til Hjørring, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag den 12. Septbr.: Sangøvelse. Ny Medlemmer sættes paa Stemme Kl. 10.

Lørdag den 19. Septbr., efter Sangøvelsens Slutning, holdes **Generalforsamling** med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. 2. Skrivelse fra Centralbestyrelsen om Fællesrepertoire. 3. Valg af et Medlem til Styrelsen i Stedet for Rud. Jacobsen, som afgaar efter Tur. 4. Valg af to Revisorer.

Søndag den 20. Septbr.: **Nøddetur.** Samling ved Klampenborgstationen Kl. 8¾ Morgen. Frokost i Strandmøllekroen. Tur til Skodsborg, Bøllemose, Raavad. Besøgende er velkomne. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Generalforsamlingen den 1. September, med F. J. JAKOBSEN som Dirigent, aabnedes med en Forpostfægtning mellem Modstandere og Tilhængere af Kvindernes Optagelse i Foreningen, idet der fra de først nævntes Side blev indgivet en Resolution, efter hvilken de til Stede værende Kvinder ønskedes fjærnet. Fra den modsatte Side protesteredes herimod, da den foregaaende Generalforsamlings Beslutning gav Kvinderne Ret til at være til Stede. Dirigenten afgjorde Striden, ved at nægte at sætte Resolutionen under Afstemning.

Dagsordenens Punkt I. Forhandlingsprotokollens Oplæsning. P. E. NIELSEN foreslog, paa Grund af det forløbne Halvaars mange Referater, at henlægge Protokollens Oplæsning til en ekstra Generalforsamling. Dette vedtoges.

Punkt II. Regnskabet (se »Typ.-Tid.« for den 28. Avgust) oplæstes af Kassereren og godkendtes enstemmigt.

Punkt III. Strejken. A. HANSEN (fung. Formand) meddelte, at der endnu ikke var opnaaet noget Resultat hos Olsen og Landau, han havde forespurgt disse, om de vilde forhandle paa det ny Grundlag (Centimeter-Systemet) og havde herpaa modtaget et undvigende Svar. Taleren ønskede, at Medlemmerne vilde udtale sig om, hvorvidt Strejken skulde fortsættes eller ikke. RIIS fandt det forkasteligt at fortsætte Strejken, den burde have været opgivet for længe siden. Det havde staaet klart for ham allerede for flere Maaneder siden, at denne Strejke var tabt paa Grund af Bestyrelsens slette Ledelse. P. E. NIELSEN mindede om, at en Generalforsamling den 5. Marts havde vedtaget, at Bestyrelsen ikke maatte forhandle med Mestrene paa andet Grundlag end det oprindelige, og da det havde vist sig umulig at komme til Forhandling paa dette, maatte det mindre heldige Resultat tilskrives Medlemmerne selv, og ikke Bestyrelsen. KARL ANDERSEN meddelte, at der i sidste Nr. af »Buchbinder Zeitung« var optaget en Meddelelse, som belyste Strejken, og samtidig var de tyske Strejkebryderes Navne offenliggjorte. Dette vilde muligvis have nogen Indflydelse paa disse, og han mente derfor ikke, at Strejken burde hæves foreløbig. G. SCHMIDT oplyste, at A. Sørensen, der havde været iblandt de Strejkende, og modtaget Understøttelse som saadan, nu arbejdede hos Olsen paa Fælledvejen. (Fy!) KREUTZFELDT: Tyskerne vil rejse fra Olsen, naar Foreningen giver dem Rejsepenge (Forsamlingen protesterer herimod). Det sattes derpaa under Afstemning, hvorvidt Strejken skulde fortsættes og dette vedtoges enstemmigt.

Punkt IV. Forslag om Lovændringer for Optagelse af kvindelige Arbejdere i Foreningen. Efter at FORMANDEN havde oplæst de af Bestyrelsen foreslaaede Ændringer, antog Forhandlingerne en saa støjende og uordenlig Karakter, at det blev umuligt at referere de enkelte Talere saaledes, at der blot tilnærmelsesvis vilde kunne gives et Indtryk heraf, hvorfor Sekretæren har undladt at gøre dette. Af Bestyrelsen stilledes en Resolution: »Med det Maal for Øje, at der hurtigst mulig arbejdes hen til Oprettelsen af et Forbund for de ved Bogbinderi beslægtede Fag beskæftigede mandlige og kvindelige Arbejdere i Danmark; godkendes de af Bestyrelsen stillede Ændringer til Lovene, der bestemmer Kvindernes Stilling i Foreningen.« Resolutionen forkastedes med 36 St. mod 32. Følgende af C. P. NIELSEN stillede Resolution: »Forsamlingen nægter at vedtage de af Bestyrelsen ændrede Love, som giver Kvinderne Adgang til Foreningen og Rettigheder i samme, men er villig til at støtte dem ved Grundlæggelsen af en selvstændig Forening,« kom ikke under Afstemning, idet der fra Bestyrelsen og flere andre Medlemmers Side gjordes gældende, at en Vedtagelse af denne Resolution vilde have Kuldkastelse af det paa forrige Generalforsamling vedtagne Forslag til Følge, og dette kan kun ské, naar der i Forvejen havde været indgivet Forslag herom. Oppositionen havde en anden Mening, og fordrede vedholdende Resolutionen sat under Afstemning, dette gav Anledning til, at Bestyrelsen med Undtagelse af E. JØRGENSEN nedlagde sine Mandater; hermed opløstes Mødet, som overværedes af ca. 80 Medlemmer og nogle enkelte Kvinder. P. E. NIELSEN.

Ekstraordinær Generalforsamling d. 8. Septbr. Dagsorden: Valg af Bestyrelse. A. HANSEN valgtes til Dirigent.

KASSEREREN forespurgte, om det eller de Medlemmer, som havde foranlediget en Opfordring optaget i »Social-Demokraten« for d. 8. ds. var til Stede; da ingen svarede, henstillede han til Forsamlingen ved Haandsoprækning at tilkendegive, om den sympatiserede med den indirekte Paastand, som fandtes i ovennævnte Opfordring, at Bestyrelsen ikke havde varetaget Foreningens Interesser. Ved Afstemningen misbilligede Forsamlingen enstemmigt denne Paastand.

Til Bestyrelsen foresloges adskillige; Resultatet blev: Formand: KÖHNKE med 34 St. Medbestyrere: A. HANSEN 42, V. LASSEN 26 og C. P. NIELSEN 21 St. Suppleanter: V. CLEMMENSEN 18 og J. ANDERSEN 15 St. Revisor: F. VENTORF med 38 St. Tillidsmænd: P. E. NIELSEN 39 og F. J. JAKOBSEN 35 St. P. E. NIELSEN.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Opmærksomheden henledes paa, at ved Af- eller Tilgang i Eksemplar-Antallet bedes angivet det bestemte Tal og ikke løse Betegnelser som »et Par flere« eller »et Par færre«, da det kan give Anledning til Unøjagtigheder. Ligeledes vilde det være rart, hvor Forandring i det sædvanlige Antal indtræder, om hurtig Anmeldelse skete.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
GOTHERSGADE 152 — KØBENHAVN K

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Titelskrifter købes.
Text og **Tertia** (tysk Højde) **Antikva.**
Billet mrkt. »20« modtager Bladets Kontor.

DA *der nu er Udsigt til, at der kan faas* **et passende fast Foreningslokale,** *anmodes de Kolleger, som har Lyst til at overtage Serveringen i dette, skriftligt at opgive Foreningens Formand Betingelserne, paa hvilke dette kan ske. Til yderligere Oplysning tjener, at Foreningen udreder en Del af Huslejen.*

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Sætterlærling.
En Dreng med gode Skolekundskaber ønskes snarest anbragt i Lære. Billet mrkt. »S« modtager dette Blads Kontor.

En Hurtigpresse,
21—32 Tom., fra König & Bauer, i udmærket Stand, ombyttes med en mindre do. Henvendelse til Bogtrykker CALBERG sen. Hyskenstræde 9.

EMIL BRUUNS
Blomster- og Kranseforretning,
8 Korsgade 8
anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 39
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 18. September 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Bevægelsen i Aarhus.

Af Telegrammer i Dagspressen vil man allerede have sét, at det nu atter er knaldet løs i Aarhus. Anledningen er de af »Demokraten«s Kontrolkomité foretagne to Afskedigelser.

Andet Steds i Bladet vil man sé, hvilket Standpunkt »Den typ. Forening«s Styrelse indtager til denne Konflikt. Maa jeg med et Par Ord yderligere motivere dette.

Det har lige siden den 11. Maj staaet mig klart, at hele denne Strid har savnet et principielt Grundlag, og at den væsenligst har været dikteret af rent *personlige* Grunde. Det er ganske sikkert i første Række det indbyrdes Fjendskab paa Trykkeriet, der i saa høj Grad har sat Lidenskaberne i Bevægelse; dertil er kommet den konservative Del af Typografernes Uvilje mod alt, hvad der lugter af Socialdemokrati, og jeg tager sikkert ikke fejl, naar jeg siger, at de stedlige Blades Redaktioner navnlig har gjort *deres* til at paavirke Anskuelserne i denne Retning.

Med alt dette som Brændstof kan man ikke undre sig over, at Striden er brudt ud i lys Lue.

Men hvad man kan undre sig over er, at »Den typ. Foren.«s Venner og Tilhængerne af den Retning, i hvilken vi arbejder her i København, kan begaa et saa eklatant Brud paa Solidariteten: at melde sig ud af Organisationen. Lad være, at *alle* Parter i denne Sag har ladet sig lede *for meget* af Øjeblikksstemninger og ikke med den fornødne Koldblodighed overvejet Afgørelsen — saa meget er sikkert, at fra det Øjeblik Flertallet af Aarhus Typografer foretog Udmeldelserne, svigtede de vor fælles Sag. Hvor megen eller hvor lidt Sympati man kan have haft med dem i selve Realitetsspørgsmaalet — fra dette Øjeblik maatte *alle* Kolleger være enige om at fordømme deres Optræden. Vi har her i Danmark haft tilstrækkelig af Splittelse, til at Typograferne roligt kan finde sig i, at der *atter* brydes ud af Rækkerne. Derfor kunde Styrelsernes Standpunkt kun blive det, der udtryktes i den af »Trykkerforeningen«s og »Den typ. Forening«s Styrelser vedtagne Resolution:

»Da de Typografer, der har dannet ‚Typografernes Understøttelsesforening' i Aarhus, ved at udmelde sig af ‚Dansk typ. Forening' har skadet Sammenholdet i Organisationen, og man endog har afvist de Mæglingsforslag, der er stillet fra de københavnske Foreningers Styrelser, kan undertegnede intet Hensyn tage til den af ‚Typografernes Understøttelsesforening' erklærede Blokade over ‚Demokraten'. Trykkeriet staar som Følge heraf *aabent* for de af os repræsenterede Foreningers Medlemmer.«

Til denne Resolution har man i Aarhus ikke haft andet at sige, end at det er en *faktisk Usandhed**, at Aarhus Typografer har afvist de fra de københavnske Foreningers Styrelser stillede Mæglingsforslag — endskønt man selv *skriftligt* (se Referatet af Skrivelser under Styrelsesmøderne) har meddelt, at man énstemmigt har vedtaget ikke at gaa ind paa de stillede Forslag — og at man ikke har i Sinde »at agere Nikkedukker for saadanne Kapaciteter som d'Hrr. Formænd og Harald Jensen«. Det er altsaa d'Hrr.s Opfattelse af Solidaritetsfølelsen. Man vil vide at vurdere den ude i Landet og her i København.

Hoverende meldte man fra Aarhus, at Aalborg Lokalforening paa en Generalforsamling havde *anerkendt Strejken*. At dette ikke er den almindelige Mening inden for Lokalforeningen sés bedst af et Cirkulære, som 25 Medlemmer i den Anledning har udsendt:

Ærede Kolleger!

Nedenstaaende har i Dag cirkuleret blandt Aalborg Lokalforenings Medlemmer og fremkommer for at undgaa fejlagtig Opfattelse af Stemningen her i Byen. Det formodes næmlig, at der fra anden Side er udsendt misvisende Meddelelser i saa Hensende.

»Som det muligt er Dem bekendt, vedtoges paa Generalforsamlingen i Gaar Aftes ang. Aarhus-Spørgsmaalet en Resolution, der udtaler ‚sin Tilslutning og kraftigste Støtte til ‚Aarhus Typografer'.' Endvidere vedtoges det at henvende sig til forskellige Lokalforeninger for at erholde 50 Underskrivere til at anmode Hovedbestyrelsen om at sætte Spørgsmaalet om ‚de 7's Forbliven i ‚Dansk typ. Forening' under almindelig Afstemning.

Som De véd, blev Generalforsamlingen, hvor disse temmelig vigtige, men ikke saa særlig presserende Spørgsmaal behandledes, indkaldt med 3 — er tre — Timers Varsel; dette forhindrede selvfølgelig en Del Kolleger fra at komme til Stede; endvidere nærede nogle den Anskuelse, at ‚Dansk typ. Forening' og ‚Aarhus Typografer's Forening ikke havde noget som helst med hinanden at bestille, og af den Grund udeblev de.

Ialt var der af Lokalforeningens fyrretyve Medlemmer mødt 11 til Generalforsamlingen, og af disse vedtog 8 — otte —, saa godt som udelukkende ‚de 4's bekendte fra Aarhus, ovenstaaende.

Angaaende Strejke-Farcen paa ‚Demokraten' have vi modtaget et Par Skrivelser fra Aarhus, én fra Lokalformanden for ‚Dansk typ. Forening' dersteds og én fra L. Rasmussen paa ‚Demokraten'. Begge Skrivelser udtalte en skarp Misbilligelse af ‚Aarhus Typografer's Optræden. Lokalformanden skriver saaledes, at Flertallet af Kollegerne dér efter hans Mening aldeles har tabt Kravet paa Sympati ved deres Optræden siden den først afsluttede ‚Strejke'.

Paa Grundlag af dette, og i Betragtning af det uheldige i, at otte Mand kommer til at staa for Offenligheden som ‚Aalborg Lokalforening', anmodes herved Kollegerne om at underskrive nærv. Cirkulære, der agtes sendt til Hovedbestyrelsen og til de Lokalforeninger, hvor man kan antage de otte vil henvende sig.

Undertegnede Medlemmer tager altsaa herved bestemt Afstand fra de i Gaar Aftes i Lokalforeningen vedtagne Bestemmelser, og beslutter, ikke at yde ‚Aarhus Typografer' nogen som helst Støtte i den nu etablerede ‚Strejke'.«

Aalborg, d. 15. September 1891.

Jeg er overbevist om, at selv de 8 Kolleger i Aalborg Lokalforening, der har stemt for Anerkendelsen af Strejken, vil indrømme, at Aarhus Typografer har forspildt deres Ret til Støtte, *efter at* de har vægret sig ved at indtræde i »Dansk typ. Forening« paa de Betingelser, som de københavnske Foreningers Styrelser *énstemmigt* havde foreslaaet dem.

Med Hensyn til Brudet paa Overenskomsten skal jeg kun henholde mig til den i »Soc.-Dem.« af 15. ds. aftrykte Redegørelse fra Styrelsen. Aarhus Typografer *har* ikke opfyldt Overenskomstens Bestemmelser ved ikke at paatale den Afskedigelse, der fandt Sted i »Aarhus Stiftstidende«, idet man havde forpligtet sig til ved alle fremtidige Opsigelser at hævde

*) Udh. af Bestyrelsen for »Aarhus Typografers Understøttelsesforen.«

den Regel, at den sidst antagne afskediges først. Og naar Bestyrelsen for Aarhus Typografers Understøttelsesforening *nu* hævder, at Anledningen til at man ikke skred ind var den, at »hverken den afskedigede eller nogen anden Kollega har henvendt sig til Aarhus Typografer med Anmodning om Assistance«, da er det for saa vidt et glædeligt Fremskridt, som man først hævdede, at det udelukkende havde sin Grund i, at vedkommende var antaget midlertidigt, medens man dog nu er kommen til den næste Grad af Undskyldninger. Naar man næste Gang svarer, er man maaske kommen i Tanker om, at vedkommende *har* henvendt sig til dem, han arbejdede sammen med, og opfordret dem til at tage sig af Sagen, hvilket man nægtede at gøre, da man paastod, at *den midlertidige Antagelse* forhindrede dem heri.

Naa, det havde maaske ogsaa været vanskeligt for de raske og klassebevidste Kolleger i »Aarhus Stiftstidende« at faa de ældre og »Huset« hengivne Typografer med til at optræde, men man maa saa kun ikke hævde, at Overenskomsten ikke er brudt. D'Hrr. i »Stiftstidende« regner sig dog sikkert med til Begrebet »Aarhus Typografer«, og det havde derfor været deres Pligt at forfølge Sagen i Overensstemmelse med Overenskomstens Bestemmelser.

Det har man ikke gjort, og man har derfor tabt Retten til at forlange den respekteret af »Demokraten«s Ledelse.

VICTOR PETERSEN.

Der gøres Fremskridt!

BLANDT alle de Frugter, Kongressen har afsat, lader det til, at de organiserede Kvinder inden for Faget vil plukke Broderparten ned, thi der er næmlig næppe Tvivl om, at det Røre, der for Øjeblikket findes inden »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« er direkte fremkaldt af Kongressen. Hvad Røret gaar ud paa? Hverken mere eller mindre end at føje et nyt Led til de understøttende Formaal. En Hr. Col. meddelte i Nr. 37, hvorledes man havde garderet sig mod Arbejdsløsheden; jeg er i det heldige Tilfælde at kunne fortælle lidt om, hvorledes man har tænkt sig bedst at kunne tage en Dyst med en anden Fjende — *Sygdommen*.

Efter Konferencer med Formanden og Næstformanden for Trykkerforeningen har Styrelsen fremlagt og faaet vedtaget et Forslag om Oprettelsen af en Sygekasse inden for Kvindernes Forening. Sygekassen skal begynde sin Kontingentopkrævning den 1. November og efter de sædvanlige 13 Ugers Forløb vil den saa begynde sine Understøttelser, der vil bestaa i fri Læge og 6 Kr. om Ugen. En Del vil maaske synes, at dette er noget lidt at byde, men naar man gøres bekendt med, at Kontingentet kun er 15 Øre om Ugen, saa maa enhver indrømme, at Understøttelsen er saa stor, som den paa nogen Maade kan være.

I det hele har man stræbt efter, at man fik baade Kontingent og Understøttelse fastsat saaledes, at det vil blive let at overgaa til Hjælpekasserne — noget som Kongressen jo ogsaa omtrentlig lovede kunde ske, og som den ved sin Affattelse af § 21 paa Reservefondsforslaget udtrykkelig paalagde de forskellige Organisationer at faa i Lave.

Kvinderne har da i denne Sag heller ikke foretaget sig noget Skridt uden først at konferere med Hjælpekassernes Kasserer, da man selvfølgelig ønsker, at der skal være saa faa Hindringer som muligt for Centralisationen ogsaa paa dette Omraade.

Alt i alt maa det vist siges, at Sygekassen i sin projekterede Form er saa god, som den under de foreliggende Omstændigheder kan blive, og det er at haabe, at Foreningen netop ved Hjælp af Sygekassen maa faa en hel Mængde ny Indmeldelser. Alle vi — Trykkere og Sættere — bør i hvert Fald efter bedste Ævne virke derfor.

Uagtet jeg — da jeg selv er en Ven af Kvindernes Forening — er Hr. Col. taknemlig for hans Indlæg i Nr. 37, saa maa jeg dog pointere, at jeg er fuldstændig uenig med ham, naar han omtaler Grundene til, at »De kv. Trykkeriarbejderes Fagf.« nu optager en Del nye Formaal. Hr. Col. mener, at Grunden hertil er, at der er vakt en større Interesse for Foreningen, og at det er denne, der har givet dem Mod til at vove sig længere frem. Dette kan jeg ikke tiltræde. Jeg føler mig næmlig overbevist om, at Grunden netop er den, at der saa godt som ingen Interesse har vist sig og at man nu vil søge at skabe denne ved Hjælp af Arbejdsanvisningskontoret og Sygekassen.

Men hvad nu end Grunden er, saa er det kun et underordnet Spørgsmaal — Hovedsagen er, at Kvinderne har gjort et fornuftigt Skridt fremad med deres Organisation, og taget en Sag op, der maa kunne samle alle. Og hvis man mener det ærligt med sin Sympati over for Kvindernes Organisation, saa vil jeg som Hr. Col. sige, at saa har vi mandlige Arbejdere en uafviselig Pligt til at yde dem en Haandsrækning, og paa intet andet Punkt kan vi lettere *alle* gøre det, end netop paa Sygekassespørgsmaalet.

N. H.

Alle Typografer, som dels er og dels har været arbejdsløse i den Tid Arbejdsanvisningskontoret har virket, anmodes om at møde førstkommende Mandag, d. 21. ds., Kl. 9 Aften, i »Thalia«, Østergade 32, 1. Sal over Gaarden. *Udvalget for de Arbejdsløse.*

Ingen bedre.

UNDER denne Overskrift fortæller Hr. A. SCHRØDER os i »Typ.-Tid.« for den 4. ds. om en Typograf, der har tilbudt at arbejde i »Møens Folkeblad«s Bogtrykkeri for en ugenlig Løn af 6 Kr. og Kost og Logi. At en Typograf tilbyder sin Arbejdskraft for et saadant Vederlag, maa selvfølgelig enhver Kollega forarges over, men alligevel blev jeg meget forbavset over at se Hr. Schrøder fremdrage dette paa den Maade, han har gjort, og jeg beundrede i mit stille Sind det »moralske Mod«, som denne Mand absolut maa sidde inde med. — Hr. Schrøder maa jo dog huske paa, at ikke saa faa Kolleger ved, at han har arbejdet netop for den samme Løn indtil for kort Tid siden, og at han gærne havde blevet ved dermed, hvis han havde kunnet. Han fik denne Plads fra København og stod den Gang, saa vidt jeg ved, i Arbejde derinde, medens P. H. H. muligvis har været arbejdsløs længe. For de Kolleger, som ikke véd dette, kan det naturligvis se meget pænt ud, at Hr. Schrøder føler sig forpligtet til »i vid Omkreds at gøre vedkommende ‚flinke' og ‚akkurate' Sætter bekendt,« men netop derfor mener jeg, at det er heldigst, at Kollegerne »i vid Omkreds« nu ved samme Lejlighed faar at vide, at Lønforholdenes brave Forkæmper i Stege, Hr. A. Schrøder, ikke altid har været saa »godt« aflagt, som han er for Tiden (han har nu 16 Kr. om Ugen). — Jeg vil minde Hr. Schrøder om et gammelt Ordsprog, som jeg tror, han kan have godt af at mærke sig, næmlig: »Fej først for din egen Dør o. s. v.« »Jeg skal saa tillade mig at gøre vedkommende ‚flinke' og ‚akkurate' Sætter opmærksom paa, at under saadanne Forhold arbejder vi ikke paa ‚Møens Folkeblad's Bogtrykkeri«, siger Hr. Schrøder, og da jeg tror, at han ved denne flotte Udtalelse har bragt en Del Kollegers Tænder til at løbe i Vand efter at faa fat i en Plads paa det omtalte Trykkeri, skal jeg supplere hans Udtalelse med et Par Ord, for at eventuelle Pladssøgende kan have lidt mere at rette sig efter end Hr. Schrøders korte Meddelelse. — Der arbejdes ikke under saadanne Forhold —, nej, det er ganske vist, men det er dog egenlig et stort Spørgsmaal, om dette kan kaldes bedre, at holde 2 Typografer til henholdsvis 16 og 18 Kr. ugenlig og saa 3 »Sættersker«, som hver skal levere 200 Linjer paa 16 Cicero daglig for en ugenlig Løn af 6 — seks — Kroner uden Kost og Logi. — Saaledes er Arbejdsforholdene paa »Møens Folkeblad«. Formodenlig er Hr. Schrøder særdeles lykkelig over disse; men jeg antager ogsaa, at hans Syn paa Tingene er temmelig enestaaende; thi om ogsaa 16 Kr. (= 8 Kr. og Kost og Logi) egenlig, som Hr. Schrøder har, maaske kan kaldes en ret ordenlig Løn for en Typograf i en lille Provinsby som Stege, saa er det dog ingenlunde storartet og bliver det endnu mindre, naar man véd, at der paa samme Sted staar 3 Sættersker med 6 Kr. om Ugen.

OBSERVATOR.

Kongres-Referatet.

Red. af »Typ.-Tid.« København. Haf godheten rätta mitt af den svenske sekreteraren missuppfattade yttrande i kongressens fjerde fråga (angående hjelparbetarne). Som det nu står, torde man med skäl kunna betrakta mig som förryckt. Jag sade:

». . . . . uppöfva hjelparbetare på få dagar. Hvad det betydde att ha hjelparbetarne med sig, bevisade sednaste Wienstrejken; just af den omständigheten skulle man gått segrande ur striden, om man ej varit för öfvermodige och vid det olägliga tilfället spändt bågen för högt, hvilket nu just var orsaken till strejkens misslyckande«.

Högaktningsfullt
SVEN LINGE.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Fællesmøde Torsdag d. 10. September Kl. 10½.

Nærværende fra »Ny typ. Foren.«: ANTHON LARSEN, HALD, N. JACOBSEN og FISCHER, fra »Den typ. Trykkerforening«: LAUR. JENSEN, fra »Den typ. Foren.«: FASMER, A. CLAUSEN, CHR. CLAUSEN, A. WINKELMANN og VICTOR PETERSEN.

V. PETERSEN fremlagde Skrivelser fra Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Foren.«, fra »de 7« paa »Demokraten« arbejdende Kolleger og fra »Aarhus Typografers Understøttelsesforening«. Hovedbestyrelsen kunde ikke indlade sig paa andet Forhandlingsgrundlag end det tidligere angivne, »de syv« kunde ikke beslutte sig til at udmelde sig frivilligt, da de til enhver Tid har overholdt »Dansk typ. Foren.«s Love, og da Afstemningen over deres Genindtræden af en Del vil kunne blive betragtet som en Slags Amnesti, og endelig havde »Typografernes Understøttelsesforening«s Bestyrelse sendt følgende Skrivelse:

Aarhus, den 8. September 1891.

Hr. VICTOR PETERSEN,
Fmd. for »Den typogr. Forening«
København.

Paa en i Aften i »Typografernes Understøttelsesforening i Aarhus« afholdt Generalforsamling, ved hvilken det af Dem paa Styrelsernes Vegne stillede Forslag til en Overenskomst blev forelagt, vedtoges det *énstemmigt* ikke at gaa ind paa dette Forslag.

Generalforsamlingen vedtog følgende Resolution:

»Da Aarhus Typografer ikke paa noget Punkt har overtraadt den Overenskomst, som blev indgaaet med Kontrolkomitéen for ‚Demokraten' i Anledning af Strejken samme Steds, hævde vi fremdeles Overenskomstens Bestaaen, ligesom vi haaber, at det vil staa d'Hrr. V. Petersen og H. F. Rasmussen, som var med til at afslutte Overenskomsten, klart, at de ikke uden vort Samtykke er berettiget til at give Kontrolkomitéen Ret til at ophæve Overenskomsten. Det forekommer os, at naar saadant kan ske, da vil enhver Overenskomst ved fremtidige Strejker kun have ringe eller ingen Betydning, og kun den tilfældige Magt have Retten, hvilket vel næppe er Meningen med saadanne Overenskomster.

Da ‚Typografernes Understøttelsesforening', foruden et Par senere indtraadte Medlemmer, bestaar af alle af ‚Dansk typ. Forening' udtraadte (ialt ca. 60), overdrages det Bestyrelsen at føre Forhandlinger og afslutte en eventuel Overenskomst angaaende ‚Typografernes Understøttelsesforening's Overgang til ‚Dansk typ. Forening', dog saaledes, at det af den til ‚Ny typografisk Forening' sendte Forslags Hovedpunkter overholdes, idet der ikke deri er fremsat overdrevne Fordringer for at have noget at slaa af paa.«

I Henhold til ovenstaaende Resolution skulle vi til vort tidligere Forslag gøre følgende Tilføjelse: »Typografernes Understøttelsesforening«s eventuelle Kassebeholdning ved Overgangen til »Dansk typ. Forening« overgaar i dennes Kasse.

Haabende, at de ærede Styrelser vil indrømme, at vi har strakt os saa vidt som med Rimelighed kan forlanges, tegne

Med koll. Hilsen
For »Typografernes Understøttelsesforening«s Bestyrelse
C. LAURSEN,
Fmd.

Der udspandt sig nu en Diskussion, i hvilken ANTHON LARSEN hævdede, at »Demokraten« brød Overenskomsten, hvis Ledelsen foretog Afskedigelser, der ikke var i Overensstemmelse med de i den vedtagne Kontrakt hjemlede, medens V. PETERSEN gjorde gældende, at Aarhus Typografer *ikke* selv havde overholdt Overenskomsten, idet man havde undladt at tage Hensyn til en i »Aarhus Stiftstidende« foretagen Afskedigelse, uagtet den afskedigede havde opfordret Personalet til at paatale det skete. LAUR. JENSEN sluttede sig hertil, hvorimod A. LARSEN mente, at da vedkommende var antaget midlertidigt, kunde han ikke komme ind under de i Kontrakten vedtagne Bestemmelser. V. PETERSEN oplyste om, at Kontrakten ikke nævnte et Ord herom, lige som man fra Aarhus Typografers Side ikke i den mundtlige Forhandling havde omtalt, at midlertidige Pladser skulde danne nogen Undtagelse; desuden havde vedkommende været saa længe beskæftiget i Bladet, at man ikke med Rette kunde kalde hans Ansættelse midlertidig. A. LARSEN kunde meddele, at Redaktøren havde meddelt ham, at vedkommende havde været uordenlig og skødesløs, hvortil V. PETERSEN bemærkede, at vedk. Sætter ved at fremlægge sine Korrekturer, som han nu havde udbedt sig, vilde kunne bevise, at dette ikke havde været Tilfælde. Ét kunde man vel imidlertid blive enige om at fordømme: d'Hrr.s Udmeldelse af Organisationen, og da *ingen* af de gensidige Foreninger vel vilde overlade en Del uden for de anerkendte Organisationer staaende Typografer Retten til at blokere et hvilket som helst Trykkeri, stillede han i Overensstemmelse hermed følgende Resolution:

Idet Fællesmødet i høj Grad beklager, at ingen af de deri interesserede Parter har taget Hensyn til det af de københavnske Styrelser foreslaaede Forhandlingsgrundlag, udtaler Fællesmødet,

at de af »Dansk typ. Forening« udtraadte Typografer i Aarhus har handlet urigtigt i at udmelde sig af de af dem anførte Grunde,

at det burde have været deres Pligt at søge deres formentlige Ret sat igennem *inden for* »Dansk typ. Forening«.

at de københavnske typografiske Organisationer derfor ikke kan anerkende de udtraadte Typografers Berettigelse til at optræde i det nuværende Stridsspørgsmaal, saa længe de staar *uden for* Organisationerne, idet det under alle Omstændigheder kun kan være disse, der træffer Afgørelse i de mellem Principaler og Arbejdere opstaaende Divergenser og

at de københavnske Organisationers Styrelser som Følge deraf erklærer »Demokraten«s Trykkeri for *aabent* for de af dem repræsenterede Medlemmer, saafremt de i Aarhus udtraadte Typografer skulde erklære »Demokraten«s Trykkeri i Blokade.

LAUR. JENSEN vilde paa Trykkerforeningens Vegne give Resolutionen sin Tilslutning, medens A. LARSEN ikke kunde stemme for Resolutionen, da den faktisk gav »Demokraten«s Ledelse Ret til at foretage Afskedigelser, Kontrolkomitéen havde efter hans Formening brudt Overenskomsten, og »Ny typ. Forening« vilde under en eventuel Blokade forholde sig passiv. V. PETERSEN anmodede om at stille Ændringer, hvis man ikke mente at kunne stemme for Resolutionen i dens foreliggende Skikkelse. — Da imidlertid ingen begærede Ordet, sattes Resolutionen under Afstemning; den *forkastedes*, idet 3 stemte for, 4 imod og 3 undlod at stemme. V. PETERSEN vilde efter dette Resultat overlade hver Styrelse at tage Standpunkt til Spørgsmaalet. Mødet hævet.

V. PETERSEN.

Styrelsesmøde Torsdag den 10. September Kl. 12½.

FORMANDEN fremlagde følgende af Hovedbestyrelsens Formand underskrevne Erklæring:

Undertegnede, der i sin Tid var medvirkende ved Afslutningen af den i Foraaret paa »Demokraten«s Trykkeri opstaaede Konflikt, erklærer herved, at eftersom Forholdene har udviklet sig og efter den Maade, hvorpaa Aarhus Typografer gentagende har brudt den mellem dem og Kontrolkomitéen trufne Overenskomst, maa »Demokraten«s Kontrolkomité betragtes som fuldstændig løst fra enhver ved denne Overenskomst indgaaet Forpligtelse.

Da Aarhus Typografer i de stedlige Blede har erklæret Trykkeriet for blokeret, erklærer vi dette for aldeles uberettiget og Trykkeriet aabent for ethvert Medlem af de af os repræsenterede og gensidige udenlandske Foreninger.

Kolding og København, den 14. September 1891.

Paa »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelses Vegne:
H. F. RASMUSSEN.

FASMER ansaa det for heldigst at afvente Begivenhedernes videre Udvikling, og erklærede samtidigt, at hans Afstemning over den i Fællesmødet af Formanden stillede Resolution var dikteret af de samme Grunde. A. CLAUSEN sluttede sig hertil og gjorde samtidigt gældende, at han ikke ansaa Overenskomsten for brudt fra Aarhus Typografers Side. FORMANDEN meddelte, at Erklæringen da vilde komme til endelig Behandling i førstkommende Styrelsesmøde. Mødet hævet.

FORMANDEN.

Styrelsesmøde Søndag d. 13. September Kl. 11.

Fraværende WINKELMANN med lovlig anmeldt Forfald.

FORMANDEN stillede Forslag i Biblioteks- og Lokalesagen. Disse Forslag sendes nu til »Ny typ. Foren.«s og »Den typ. Trykkerforen.«s Styrelse. — I Anledning af en indkommen Forklaring fra et Medlem, mod hvis Optagelse der var nedlagt Indsigelse, fremlagde FORMANDEN Meddelelse fra Lokalforeningsformanden i Flensborg. Indsigelsen er at tage til Følge. — Skrivelse fra BERNH. KOCH, i hvilken vedk. anmoder om Optagelse. Samme vil være at tage til Følge. — Skrivelse fra de arbejdsløse ang. Anmodning om Indvarsling af en ekstraordinær Generalforsamling til Forandring af Regulativet. Vil være at efterkomme, naar de nødvendige Underskrifter foreligger. — Skrivelse fra »Den typogr. Trykkerforening« ang. Gensidighed med Hjælpekasserne. Styrelsens Standpunkt præciseredes af Formanden og vedtoges med alle Stemmer mod 1. — FORMANDEN gjorde Rede for Forholdene i Aarhus og fremlagde den i forrige Styrelsesmøde omtalte Erklæring. Det besluttedes énstemmigt at underskrive Erklæringen under de nuværende Omstændigheder, idet man samtidigt ønskede at vedføje en Udtalelse om den væsenligste Aarsag til Styrelsens Standpunkt. FORMANDEN.

Fællesmøde med »Typografernes Hjælpekasser«s og »Den typ. Forening«s Styrelse.

Fraværende: W. SØRENSEN *uden* og WINKELMANN *med* lovlig anmeldt Forfald. Skrivelse fra »Den typ. Trykkerforening«s Styrelse.

Efter en indgaaende Diskussion vedtoges følgende af V. PETERSEN stillede Resolution: »Det overlades til Styrelserne for de to Foreninger at udarbejde bestemt formulerede Forslag til ‚Trykkerforeningen's Medlemmers Overgang til ‚Hjælpekasserne' og senere at forelægge dem til Afgørelse i et Fællesmøde.« Mødet hævet. V. PETERSEN.

Nyt Medlem: Sætter CHR. PETERSEN (udl. 1. April 1880 hos Herdahl i Lyngby), arb. hos Bagge.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: CARL ANTONIUS SØBY* (Dsk. typ. Foren., 459), Militær.

Udslettet: Trykker GEORG CHR. NIELSEN, arbejder i Dampskibs selskabets Trykkeri.

Snedkerstrejken. Typografer i Aalborg 2.60, Jordans Pers. 1.50 — tils. Kr. 4.10.
Med de tidl. indk. Kr. 558.95 ialt Kr. 563.05.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelse til Medlemmerne.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at naar Medlemmerne erholder Arbejde indenfor en gensidig Forenings Omraade, skal de tiltræde denne; i modsat Fald gaar de tabt af erhvervede Rettigheder.

Kolding, d. 12. September 1891. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN,
Formand.

Ny Lokalforeningsformand.

Skive: Typograf JOSEF P. CHRISTENSEN.
Kolding, d. 10. September 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Lørdag den 12. Septbr. Alle Medlemmer var til Stede.
Efter at FORMANDEN havde givet forskellige Meddelelser, behandledes et Andragende fra et Medlem af *Hjørring* Lokalforening angaaende ekstraordinær Sygeunderstøttelse i Henhold til § 55. Andragendet var enstemmigt anbefalet af Lokalforeningen, og Hovedbestyrelsen bevilgede enstemmig Understøttelsen.

Tirsdag d. 15. Septbr. Fraværende HVIDTFELDT (syg) og WARBERG.
1. Skrivelse fra *Rudkøbing* ang. den i et tidligere Møde behandlede Arbejdsløshedsunderstøttelsessag, ledsaget af en Erklæring fra Suppleanten efter afholdt Generalforsamling. Lokalforeningen indstiller enstemmig Lokalformanden til den begærede Understøttelse, som Hovedbestyrelsen derefter bevilgede, men samtidig anmodes vedkommende om at fratræde som Lokalformand, saa længe han er arbejdsløs, og lade Suppleanten fungere.
2. *Kolding* Lokalfmd. forespørger, hvad han skal gøre ved Medlem Nr. 520, der en Tid har arbejdet udenfor Faget, men har undladt at melde sig til den nærmeste Lokalforening. — Vedkommende har tabt sine erhvervede Rettigheder, men kan eventuelt blive nyt Medlem.
3. *Forretningsføreren for »Typografia«* gav derefter nogle Meddelelser.
H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Roskilde, HANS LAURITZ CHRISTENSEN (udlært 1. Maj 1890 i Roskilde Tidendes Bogtrykkeri), har aflagt Svendeprøve. Odense, PETER CHR. STUDT (udl. i Fyns Stifts Bogtr. i Odense den 1. Oktober 1881), sidst arb. i Flensborg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Skive, 152, EMIL NIELSEN, sidst arbejdet i Silkeborg. Kolding, 683, ANDERS MARIUS ANDERSEN og 580, E. J. H. LARSEN MADSEN (arb.). Aarhus, 258, C. A. WEDEGE PETERSEN. Ringsted, 519, H. M. SCHOU, 4, CARL LARSEN og 559, H. H. STAHL (alle paa Venstres Folkebl.s Trykkeri). Svendborg, 677, A. P. ANDERSEN, 612, JØRGEN CHR. SCOTT (fra Rejse) og 52, CARL CHR. GEORG HANSEN. Nykøbing M, 521, ANTON SØRENSEN, sidst arb. i Holstebro.

Bortrejste: Skive, 4, CARL LARSEN til Ringsted i Plads. Horsens, 474, C. L. PETERSEN til Aalborg i Plads. Holbæk, 678, H. CHR. HANSEN til Skelskør i Plads. Svendborg, 226, ANDREAS JOH.S BEHRENDS. 65, CARL FRED. VILH. JENSEN og 602, SALOMON LANG (Militærer). Middelfart, 519, HANS MADSEN SCHOU til Ringsted i Plads.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

De Medlemmer, der endnu ikke har modtaget Regulativet for Arbejdsanvisningskontoret, kan faa dette udleveret hos Kassererske.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Sangøvelse. Derefter *halvaarlig Generalforsamling.*

Søndag Kl. 8¾ fra Klampenborgstationen: Tur til Strandmøllen og Skodsborg. Frokost medbringes. Besøgende er velkomne.
STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Torsdagen den 1. Oktober Kl. 8½* i Engers Have, Gamle Kongevej 39. Dagsordenen vil blive bekendtgjort i næste Nr.

Foreningens andet Præmiekeglespil afholdes *Torsdag d 24. Septbr.* i Engers Have, Gamle Kongevej 39, hvortil Prisen for hver Deltager er 60 Øre.

Formanden, H. KØHNKES Adresse er: *Toldbodgade 16, 2. Sal.*

Vedk. tiltraadte allerede i Slutningen af April d. A. Foreningen, men paa Grund af Forømmelse fra den tidl. Lokalformands Side er Medlemsbogen først tilvejebragt nu.

s

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine
Præmieret paa alle Udstillinger
Nyeste Forbedringer
10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande
Patent i alle industrielle Lande

NYT: Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.

NYT: Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.

NYT: Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.

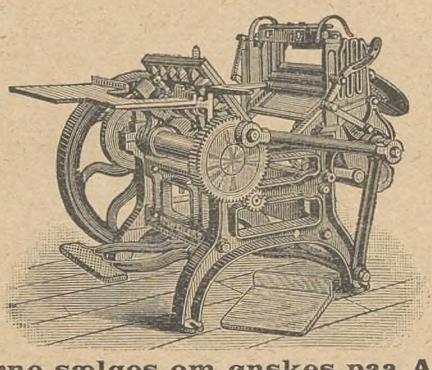

BERLIN W. Kronenstrasse 8

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen
Grundlagt 1859

NEW YORK 54 Frankfort Street

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:
PARITZ GOTTSCHALK
Gothersgade 152, København K

Maskinerne sælges om ønskes paa Afbetaling

Titelskrifter købes.

Text og **Tertia** (tysk Højde) **Antikva.**
Billet mrkt. »20« modtager Bladets Kontor.

En meget dygtig Akcidens- og Kunsttrykker kan faa en fast Plads straks. Billet mrkt. »Kunsttrykker« bedes indlagt paa Bladets Kontor.

EMIL BRUUNS
Blomster- og Kranseforretning,
8 Korsgade 8
anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 40
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 25. September 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Meddelelser til Arbejdsløse.

D'Hrr. Medlemmer, som har meldt sig til eller melder sig til Typografernes Arbejdsanvisningskontor, indskærpes følgende Punkter i Regulativet:

§ 3. Den arbejdsløse skal personlig melde sig hver Mandag til Arbejdsanvisningskontorets Protokol paa en af Forretningsføreren fastsat Tid. Undladelse heraf medfører, at *vedkommende slettes af Protokollen*, og saafremt vedkommende senere skulde melde sig, er han at opføre nederst paa Listen. I Tilfælde af Sygdom eller anden Forhindring er en skriftlig Anmeldelse, som indtræffer til Arbejdsanvisningskontoret inden Dagen efter Mødedagen tilstrækkelig.

§ 5. Saa snart den arbejdsløse anvises Plads fra Arbejdsanvisningskontoret, maa han *uopholdelig* henvende sig til vedkommende Trykkeri og derefter *straks* meddele Anvisningskontoret, om han har modtaget Pladsen eller ej. Opfylder vedkommende ikke denne Bestemmelse, er § 3 at anvende.

§ 6. Saa snart Anmeldelse om, at Plads er modtaget, er skét til Kontoret, udstedes der et Bevis paa, at Pladsen er erholdt gennem Anvisningskontoret, og dette Bevis afleveres straks til den af Trykkeripersonalet valgte Tillidsmand. I saadanne Tilfælde, hvor ny ankomne *ikke er i Stand til at præstere saadant Bevis*, gøres der af vedkommende Tillidsmand uopholdelig Anmeldelse herom til Arbejdsanvisningskontorets Forretningsfører, som straks har at sætte sig i Forbindelse med Styrelsen for den Forening, vedkommende tilhører.

Mødetiden er kun: **Mandag** fra Kl. **2—3.**

D'Hrr. Medlemmer, som har meldt sig eller melder sig til Anvisningskontoret »**Typografia**«, *Kolding* indskærpes Punkt 3 og 4 i Reglerne for Kontoret:

3. For at spare unødvendig Korrrespondance maa den Pladssøgende opgive, hvilket Arbejde han særligt er inde i og ønsker sig anbragt ved, f. Eks. Blad-, Værk- eller Akcidenssætter, Ombryder o. s. v., Sætter-Trykker, flere eller alle Dele, Avis-, Værk-, Farve- eller Illustrations-Trykker o. s. v., for at Kontorets Virksomhed skal kunne blive tilfredsstillende.

4. Har man erholdt Arbejde uden Kontorets Medvirkning efter at have meldt sig til dette, maa man straks meddele saadant til Kontoret, ligeledes for at spare unødvendige Udgifter og bringe Forstyrrelse i Kontorets Virksomhed.

Bevægelsen i Aarhus.

Til en Redegørelse herom i »Ny typ. Tid.« for d. 19. ds. føjer Redaktøren, Hr. A. Larsen, en Efterskrift, hvori der bl. a. findes en Insinuation til os, som vi, skønt den er af en mildere Beskaffenhed end hvad man er vant til at høre fra Hr. Larsens Side, dog vil tillade os at sige et Par Ord om, for endnu en Gang at forklare vort Standpunkt for Hr. Larsen, som, skønt han har hørt det flere Gange, endnu ikke har forstaaet andet end at vor Optræden er dikteret af *personligt Venskab og politiske Forbindelser*. Hr. Larsen skriver, idet han omtaler Overenskomsten, bl. a.:

»Bladet har mærkelig nok fundet Støtte for sine Bestræbelser i denne Retning hos Formændene for ‚Dansk typ. Foren.' og ‚Den typ. Foren.' (senere ogsaa hos disse Foreningers Styrelser), samt endvidere *komisk nok** hos Styrelsen for ‚Den typ. Trykkerforen.'. Motivet hertil kender vi ikke; *men personligt Venskab og politiske Forbindelser kunne muligvis have været medvirkende.*«**

Som Svar paa Hr. Larsens Insinuation skal vi med faa Ord forklare vor Opfattelse af Sagen. Vi har været indbudt til et Par Fællesmøder, fordi man ønskede at høre, hvorledes vi vilde stille os over for den Blokade af »Demokraten«, som man antog vilde blive erklæret af de af »Dansk typ. Foren.« udtraadte Typografer i Aarhus, hvis »Demokraten«s Ledelse foretog Opsigelser af de Folk, som den mente ikke at kunne være tjent med at beholde. Denne Antagelse var rigtig, idet Aarhus Typografer nu har blokeret »Demokraten«.

Fra det Øjeblik, da »Aarhus Typografer« udtraadte af »Dansk typ. Foren.«, kunde vi ikke nære den Sympati for dem og deres Sag, som vi mulig vilde have kunnet, om de var blevet inden for »Dansk typ. Forening«s Ramme. Og vi kan derfor heller ikke anerkende den af dem iværksatte Blokade for at være gældende for andre end de Typografer, der er Medlemmer af Typografernes Understøttelsesforening i Aarhus. Det er kun til Blokaden, at vi har taget Standpunkt, den øvrige Sag vedkommer ikke os. Vi tør nok sige, at vort Standpunkt har været aldeles klart fra Begyndelsen af, medens man hidtil ikke har vidst noget om, hvor man havde Hr. Larsen, idet han, selv om han maatte erklære at være enig med de øvrige Styrelser, f. Eks. under Udarbejdelsen af de københavnske Styrelsers Mæglingsforslag, dog undlod at stemme, skøndt den øvrige Styrelse for »Ny typ. Foren.« stemte med »Den typ. Foren.« og os *for* Forslaget. Vi mener derfor at have gyldig Grund til at tro, at Hr. Larsen efter hele hans Maade at være paa i denne Sag, har haft ikke saa lidt *mere* personligt Venskab og *flere* politiske Forbindelser i Aarhus end vi. Et Bevis herfor synes det at være, at Hr. Larsen i Fællesmøderne paa Styrelsens Vegne erklærede, at »Ny typ. Foren.« vilde holde sig passiv i Tilfælde af en Blokade paa »Demokraten«, og denne Passivitet overholder den ærede Styrelse paa den Maade, at den, sammen med de af Organisationen udtraadte Typografer i Aarhus, blokerer »Demokraten«. Den Maade at være passiv paa, forekommer os, for at bruge Hr. Larsens egne Ord, at være *komisk nok*.

I øvrigt betragter vi den Sag som afsluttet for vort Vedkommende, idet vi, i Overensstemmelse med det Standpunkt vi paa Fællesmøderne har indtaget, erklærer »Demokraten«s Trykkeri for *aabent* for Medlemmer af vor Forening.

København, d. 21. September 1891.

Styrelsen for »Den typ. Trykkerforening«.

For udenfor staaende kan det maaske have sine Vanskeligheder at komme til Klarhed over Stillingen her, men én Ting kan man være temmelig sikker paa, nærmlig, at hele Rumleriet stammer fra de Typografer af »Demokraten«s forhenværende Personale, som for Tiden leger »Strejkende«, og lige saa sikkert er det at en stor Del, vel nærmest »Lederne« af de »50«, som har »støttet« disse med Udmeldelse og lignende Chikanerier, kun har ventet paa en saadan Lejlighed til at komme ud af »Dansk typ. Forening«, hvilken vistnok er kommen saa meget mere belejligt, som at det ud ad til kunde — naar man da ikke var alt for nøjeregnende — gives Udseende af kollegial »Ære«! Det er i denne Retning betegnende, at en af de »Strejkende«, da han var sikker paa at blive arbejdsløs, pænt kunde blive staaende i »Dansk typ. Foren.« trods det, at han havde været en af de største Skrydere.*

* Udhævet af os. ** Ligeledes.

* Vi skal ikke udtale os om de skarpe Udtryk i denne Artikel, da da den alt har passeret Kritiken før vi fik den i Hænde; men det kunde være fristende. Red.

For den Understøttelse, han saaledes i Øjeblikket kunde faa af »Dansk typ. Foren.«, kunde han godt være bekendt at blive sammen med »Blokadebryderne«. — — —

Af Grunde til de »50«s Fremgangsmaade — specielt de nuværende »Strejkende«s — kan kun tænkes to.

Det kunde næsten se ud til, at det er en politisk Intrige mod »Demokraten«, et politisk Snigmord paa denne Forretning der gøres Forsøg paa, og som dirigeres ude fra. Dog lyder det lidt utroligt, da d'Hrr. ved saaledes at lade sig bruge som Skærmbrædt af »Demokraten«s politiske Modstandere skulde sætte sig selv under Formynderskab for Fremtiden. Saa megen Fornuft burde man i al Fald kunne forlange af dem, at de ikke indlod sig paa sligt — men hvem ved?

Snarere lader det sig dog formode, at »de Strejkende«s Handlemaade har været dikteret af Egoisme af den modbydeligste og laveste Art — at de har villet sikre sig selv Plads for Livstid, og af den Grund har lavet Meningsløsheder over en lav Sko, bl. a. ved at skrive under paa en Kontrakt, som de aldrig kunde overholde, og som Vedkommende, hvem Kontrakten galdt uden for »Demokraten«, ikke vidste Spor af eksisterede, og kun har faaet det at vide ved et rent Tilfælde (Aarhus Typografer vilde nok have dækket over Meningsløsheden ved at betinge sig, at den ikke maatte offenliggøres) Da disse og lignende Krumspring sandsynligvis kun er foretaget for at gøre sig til Herre over »Demokraten«s Pladser, saa maa man være glad ved at d'Hrr. er løftet ud af »Dansk typ. Forening«, at de har sat deres Ammestuevilje igennem, nu, da netop Lønspørgsmaalet staar for Døren. Under en Lønkamp vil man jo i alle Tilfælde risikere Pladserne, og med saadanne Udsigter vil man jo nok kunne forstaa, hvor man saa havde haft d'Hrr. — det vilde temmelig sikkert ikke kunne nytte at regne med dem.

Til Slutning lidt om »de 50«s Dannelse. Efter at de »to Strejkende« havde forladt Trykkeriet, samledes der de første Par Aftener en Del af »de 50« uden for Trykkeriet, som Side om Side med de af dem *bestilte* Gadedrenge stillede sig paa Post for at forulempe Personalet — vel nærmest som en Protest mod, at Danmarks Typograforganisationer havde takseret d'Hrr.s »Blokade« efter dens sande Værdi. En af »de 50« skal efter Sigende have forrettet den Bøllebedrift at »lange en ud« til en af de ny antagne. Man plejer ellers i Henhold til Typografernes Næringsvej at stille lidt større Fordringer, naar der er Tale om »Dannelse«, til disse end til andre almindelige Arbejdere; det vilde være ønskeligt, om denne Dannelse for Fremtiden kunde holde Fanatismen og Raaheden nede. MADS.

Fra Randers. Efter Opfordring af 15 Medlemmer afholdtes i Fredags en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken der efter en livlig Diskussion blev vedtaget følgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen slutter sig til Aalborg Lokalforenings Resolution om almindelig Afstemning angaaende Konflikten paa ‚Demokraten's Trykkeri i Aarhus, skønner den, at hele Sagen fra først af ved Hovedbestyrelsens Indblanding er bleven forplumret. Hovedbestyrelsen anses *ikke* for berettiget til at afgive nogen ‚Erklæring' til Fordel for *noget som helst Stridsspørgsmaal af den Art.*

Vi anser Afstemningen i Grested-Affæren for en fuldgyldig Udtalelse for Medlemmernes Ønsker, og maa bestemt hævde, at de ‚7' er lige saa uberettigede til at være Medlemmer af ‚Dansk typogr. Forening' som Gredsted og de øvrige i Jyllandspost-Affæren.

Naar vi nu støtter en almindelig Afstemning, da er det for at faa den foreliggende Sag tilendebragt; men det er med den *bestemte Beslutning*, at dermed er *al Lønstrid* udelukket fra ‚Dansk typ. Forening' for Fremtiden, idet Foreningens Formaal *kun bør være i Overensstemmelse med dens oprindelige Grundtanke.*«

Næstved Lokalforening afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 15. September i Anledning af en Redaktionsbemærkning i »Næstved Avis«, saalydende:

»Hovedbestyrelsen for ‚Dansk typ. Forening' meddeler Ritz. Bur., at Blokaden er hævet, men da denne Forening er absolut socialistisk, og Telegrammer fra Aarhus modsiger Foreningens Meddelelse, er denne sandsynligvis urigtig.«

Der fandt en livlig Diskussion Sted, hvori forskellige Medlemmer udtalte sig for at tilstille Hr. Redaktør O. Bang en Berigtigelse, vedlagt et Eksemplar af Foreningens Love. Det vedtoges da ogsaa énstemmig at tilstille Hr. Bang følgende Skrivelse:

»Hr. Redaktør O. BANG.

I ‚Næstved Avis' Dagsnumer har De som Tilføjelse til et Telegram fra Ritz. Bur. angaaende Strejken paa ‚Demokraten' i Aarhus skrevet en Bemærkning om, at ‚Dansk typ. Forening' er en absolut socialistisk Forening. For at forebygge Misforstaaelser i Fremtiden tillader vi os herved at tillstille Dem et Eksemplar af Foreningens Love, hvoraf det for Dem vil staa klart, at Foreningen er en ren og skær Understøttelsesforening, som De altsaa har været uberettiget til at stemple som politisk.

Ovenstaaende Berigtigelse bedes optaget i et af de først udkommende Numre af Deres ærede Blad.

Næstved, den 15. September 1891.

‚Dansk typ. Forening's Lokalforening, Næstved.«

Hr. Bang optog ogsaa straks Berigtigelsen i sit Blad, men vedføjede ogsaa denne en Bemærkning saalydende:

»Man dømmer ikke alene en Forening efter dens Love, man ogsaa efter dens Gærninger, og ‚Dansk typ. Forening' viste tydelig nok ved sin Optræden under den forrige Konflikt paa ‚Demokraten's Sætteri, at den gik i de socialistiske Føreres Ledebaand.«

Vi hidsætter ovenstaaende, da vi formener, at det maaske for flere Medlemmer kan have Interesse at vide, hvorledes Hr. Bang betragter »Dansk typografisk Forening«.

H. HANSEN,
Lokalformand.

Horsens Lokalforening afholdt i Fredags Ekstrageneralforsamling angaaende Aarhuskonflikten. Stemningen paa Generalforsamlingen var afgjort imod Hr. Folketingsmand Harald Jensens Optræden, baade hvad Opsigelsen af de gifte Sættere angik, som hans sidste Forhold over for den oprettede Kontrakt. Der blev forelagt 2 Resolutioner, hvoraf den ene saalydende:

»For ikke at øge Spliden inden for ‚Dansk typ. Forening', vedtager Horsens Lokalforening foreløbig at holde sig passiv med Hensyn til Aarhus-Konflikten;«

blev vedtaget med 6 Stemmer, hvorimod efterfølgende Resolution kun fik 5 Stemmer. Det blev derimod vedtaget, at begge Resolutioner skulde offenliggøres, hvorfor den anden herved hidsættes:

»Horsens Lokalforening misbilliger i høj Grad Harald Jensens Optræden, og mener, at Hovedbestyrelsen i Aarhus-Konflikten har foretaget Skridt, som den burde have overladt til almindelig Afstemning. Som Følge heraf anmoder Lokalforeningen Hovedbestyrelsen for ‚Dansk typ. Forening' og de københavnske Foreninger om at opfordre ‚de 7' til at udmelde sig foreløbig, indtil Aarhus-Kollegerne er genindtraadt i Foreningen, hvorefter ‚de 7' paany kan indmelde sig til Optagelse.«

Horsens, den 20. September 1890. H.

Tarifrevisionen.

I de sidste Numre af »Ny typ. Tid.« har et Par Indsendere beskæftiget sig lidt med Tarifrevisionen, navnlig har den ene, »et gammelt Medlem«, stillet sig noget skeptisk an. Vi har i den Anledning indhentet nogle Oplysninger hos Udvalgets Ordfører.

»Er det korrekt«, spurgte vi, »at Principalerne *stiller sig meget lidt imødekommende over for en Forhandling om de fremsatte Ønsker?*«

»Jeg har læst begge Artiklerne«, var Svaret, »og jeg tilstaar, at det »gamle Medlems« *Vished* i saa Henseende forundrer mig. Endnu har vi intet Møde holdt om selve Tarifen og véd saaledes ikke, hvor lidt eller hvor megen Imødekommenhed Principalerne vil vise os«.

Vi blev, som sikkert ogsaa vore Læsere, overraskede, idet vi tænkte os Arbejdet værende i fuld Gang. »Skal man forstaa Ordene bogstavelig? Er d'Hrr. Principaler uvillige endog til Forhandling?«

»Nej, saaledes skal De ikke udlægge det »gamle Medlems« Ord. Principalerne har i de Møder, de har deltaget i, vist

sig særdeles hensynsfulde. Revisionen tror jeg ikke man vil forhale, tværtimod. Men vort Forslag er jo temmelig udførligt og Tiden gaar sandsynligvis med at behandle dette.«

»Hvad har de afholdte Møder drejet sig om?«

»Provinstarifen.«

»Og Udsigterne —?«

»Ja, baade fra de gamle Svende og de gamle Mestre kan vi vente Modstand. Mestrene vil selv være Herre i Huset, og Svendene! I Aarhus betragtes jo en aarelang Plads som midlertidig; medens den i Tyskland højst kan vare 4 Uger, i Schweitz 3, i Østrig 6. De gode Herrer derude er ikke ganske med, hvor det gælder en tarifmæssig Forstaaelse af Arbejdsforholdene.«

»Betragter De det som uheldigt, at Forhandlingen om vore københavnske Forhold ikke er paabegyndt?« vedblev vi.

»Ja! tidligst kan vi blive færdig ved Nytaarstid, saa kan den nye Tarif træde i Kraft til Juli — i den døde Tid — med 70 Arbejdsløse!«

»Venter De personligt, at der bliver et virkeligt Resultat?«

»Dette kan jeg kun tro; men der maa arbejdes og det er Argumenterne, der skal frembringe *Imødekommenheden.*«

»Saa har det »gamle Medlem« jo Uret?«

»Nej, jeg har kun sagt, at *vi*, Kommissionen, intet véd. Kan være, at man i »Ny typ. Foren.« er bedre à jour med denne Imødekommenhed. Vidste *jeg* med Vished, at Principalerne vilde stille sig »meget lidt imødekommende«, sparede jeg mig lige saa godt straks Ulejligheden af at forhandle.«

»Hm! Bliver *De* ogsaa *radikal*, hvis »Ny typ. Tid.«s Indsender faar Ret?«

»Den væbnede Fred maa være vort Forbillede; men for øvrigt maa man meget anerkende de paagældende Indsenderes Fremtidsblik,« var det noget tilslørede Svar. »Men,« sluttede Samtalen, »bliver Forhandlingen lig Nul, er der dem i vor Forening, der vil glæde sig over den Jordbund, der bliver for *Agitationen imod* Arbejdskøberne!«

Til V. P. i »Typograf-Tidende«.

Paa Foranledning af en Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 22. d. A., betitlet »Kongressen«, skal man tillade sig at bemærke følgende:

I nævnte Artikel hedder det om Lønspørgsmaalet, at der hverken i danske eller *norske* Provinsbyer er oprettet Priskuranter, der er anerkendt af Arbejdskøberne og Arbejderorganisationen. Dette er imidlertid ikke ganske korrekt. Som bekendt paagik der i Slutningen af 1888 en Lønbevægelse i Bergen, som førte til, at der fra Begyndelsen af 1889 og indtil videre mellem Bergens Bogtrykkerforening og Principalerne i nævnte By har været opretholdt en Tarif, der som Norm opstiller følgende Pris pr. 1000 *n* i Sats og Aflægning:

Nonpareille	38 Øre
Kolonel	35 —
Petit, Bourgeois og Korpus	34 —
Cicero under 6 Konkordancer . . .	35 —
paa 6 og derover	34 —
Mittel	36 —
Tertia	38 —

Maksimumslønnen er 20 Kr., for nyudlærte det første Aar 18 Kr. — Før 1889 var Lønnen af Foreningen drevet igennem til 18 Kr., hvorimod Beregning sjælden forekom. Den daglige Arbejdstid er for de fleste Trykkerier 9 Timer. Den længste Tid er 9½ Time.

Man ser altsaa heraf, at det ikke, som det i Artiklen hedder, *kun* er København og Kristiania at der arbejdes efter anerkendte Priskuranter.

Bergen den 3. September 1889.

BERGENS BOGTRYKKERFORENINGS BESTYRELSE.

Alle Vegne fra.

Raske Folk, vore arbejdsløse; naar man tror dem mest forsagte, saa beflitter de sig paa at vække andres Humør! Det vilde være Synd og Skam om den Fest, de selv arrangerer førstk. Mandag, ikke skulde svare til Hensigten, og enhver, som i denne Sommer har redet Stormen af, bør ved denne Lejlighed vise sit kollegiale Sindelag ved at deltage selv, og agitere for yderligere Tilslutning. Vi anbefale Festen varmt, idet vi forøvrigt henvise til omstaaende Program.

Literatur. Fra Hr. CARL KEMPE i Nürnberg har vi modtaget »Wegweiser durch die Stereotypi und Galvanoplastik,« der paa en tydelig og klar Maade og ikke uden stilistisk Talent viser Stereotypiens og Galvanoplastikens Udviklingsstadier. Det er en virkelig Lærebog i nævnte Fag. Den vil blive indlemmet i Bibliotheket.

Fra Bergen. Faktor OLSEN er valgt til 2den Stortingssuppleant for Bergens By. Han fungerer for Tiden tillige som Formand for de centraliserede Fagforeninger og har før været Formand for Bergens Bogtrykkerforening. Hr. Olsen har Venner ogsaa hernede, som det sikkert vilde interessere, om han kom ind i det norske Storthing, hvad der langtfra er usandsynligt.

Bogbindersvendeforeningen i Kristiania har oprettet en Arbejdsløshedskasse og vil søge at faa gennemført en Tarif. Medlemsantallet udgør nu 90 og Formuen 4730 Kr.

Mandag den 28. September 1891, Kl. 8 præc.

afholder Selskabet

„Ambrosius"

til Fordel for arbejdsløse Typografer

Aftenunderholdning og Assemblé

med velvillig Assistance af den skandinaviske

Sangsextet **„Urania"**

i Sortedamslunds store Sal.

Stort, brillant Orkester.

PROGRAM.

En forfulgt Uskyldighed,

Farce i én Akt.

Personerne:

Kristoffer Møller, Pebersvend. Frederik, hans Oppasser.
Gustav, hans Brodersøn. En Dame.

Sangsextetten Urania.

O. Lindblad: Dalkarlesång.
Bellman: Fredmans Sånger.

Emilies Hjærtebanken.

Vaudevillemonolog.

Sangsextetten Urania.

Josephson: Vårt Land.
Kücken: Frimandag.

Uhyret.

Farce i én Akt.

Personerne:

Philip. Abel.
Fru Philip. Anna.

Derefter Assemble til Kl. 3.

Billetter til Aftenunderholdningen **kun 25 Øre pr. Stk.** Til Assembléet 35 Øre for Damer og 50 Øre for Herrer.

Billetter faas følgende Steder: *J. Wetterstén*, Ahornsgade 20, 3. S. *S. Løvgreen*, Møllegade 15, St. *P. Arvedsen*, Dannebrogsgade 13, 4. S. samt hos *G. Clausen*, Rørholmsgade 14, Kæld.

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftermiddag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt*. Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Opmærksomheden henledes paa, at de daglige Formandsforretninger besørges af Næstformanden, som **kun** *træffes mellem 1 og 2 i Nybrogade 12, 1. Sal (Opgang i Gaarden tilhøjre).*

Nyt Medlem: Sætter BERNHARD KOCH (har arb. under Blokaden i »Jyllp.«), arb. hos Aller.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: Trykker CARL CHR. SCHWARTZ (Dsk. typ. Foren., 177), arb. hos Nielsen & Lydiche. Sætter FRITZ VICTOR EMANUEL BERG (Den typ. Foren., 209), arb. hos Aller. Sætter L. G. JOHANSEN (Dsk. typ. Foren., 609), arb. i Rigsdagen. Sætter CARL IRBRAND J. TIEDJE (Den typ. Foren., 526), arb. hos Nielsen & Lydiche.

Bortrejst: 855, Sætter L. V. HANSEN til Aarhus i Plads.

Reservefonden. I Ugerne 35—38 er indkommet: Aamodts Pers. 3.00, Adresse-Avisens 11.00, Carl Allers 7.00, Avisens 3.25, Bagges 4.75, Berlings 7.25, Chr. Birchs 2.00, Bordings 6.00, Carlsens 2.00, Centraltrykkeriets 3.25, I. Cohens 3.40, N. Cohens 17.00, Ekspres-trykkeriets 4.75, Eltongs 1.00, Ferslew & Co.s 1.00, Fjeldsøes 2,25, Græbes 6.15, J. Henriksens 3.75, Axel Holms 2.00, Hoffensberg & Traps 2.25, Hohlenbergs 2.00, Hvidbergs 1.50, Jordans 3.00, L. A. Jørgensen 2.40, Carl Lunds 1.50, Lunos 6.00, Laur Madsens 1.00, S. L. Møllers 4.40, Nationaltidendes 20.00, Nielsen & Lydiches 8.30, O. C. Olsens 27.75, Philipsens 1.00, Politikens 31.00, Rasmussen & Olsens 5.75, 13—20 Medl. 15.75, Thieles 3.00, Triers 20.10, Truelsens 2.50, Valentin & Lunds 10.00 samt Carl Lunds (31—34) yderligere 0.50 — tils. Kr. 260.50.

Med de tidl. indk. Kr. 789.68 ialt Kr. 1050.18. G. CLAUSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER OG DEN TYP. FORENING

Fælles Styrelsesmøde Søndag d. 27. September Kl. 11½ i »Danas Have«. Da en vigtig Sag foreligger, er det enhvers Pligt at møde.

P. JENSEN. VICTOR PETERSEN.

DEN TYP. TRYKKERFOREN., TYPOGR. HJÆLPEKASSER OG DEN TYP. FORENING

Fælles Styrelsesmøde Søndag d. 27. September Kl. 12½ i »Danas Have«. Alle anmodes indstændigt om at møde.

A. DAHLQUIST. P. JENSEN. VICTOR PETERSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Tiltraadt: Skelskør, 678, H. CHR. HANSEN, sidst arb. i Holbæk og 186, MADS MADSEN, sidst arb. i Odense. Aalborg, 474, CARL LUDV. PETERSEN, sidst arb. i Horsens, og (Løgstør), 599, ANTON ELOF BENGTSON, sidst paa Rejse. Aarhus (Demokraten), L. V. HANSEN (Den typ. Foren., 855) og 673, GHR. KRYGER.

Bortrejste: Skelskør, 655, J. A. HANSEN arbejdsløs og 654, IVAR NIELSEN til Ringsted i Plads. Randers, 683, ANDERS MARIUS ANDERSEN til Kolding i Plads. Kolding, 37, J. A. HANSEN til Aarhus i Plads, og 580, E. J. H. LARSEN MADSEN til Fredericia i Plads. Vejle, 258, C. A. WEDEGE PETERSEN til Aarhus i Plads.

Udslettet: Kolding, 520, K. H. SØRENSEN (arb. udentor Faget uden at have meldt sig til nærmeste Lokalf.).

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Foreningen afholder **Bal** og **Tombola** *Lørdag den 7. November i »Thalia«*, hvortil Medlemmer med Familje og Bekendte indbydes. Samtidig anmodes alle om at yde Gaver til Tombolaen, smaa som store, der modtages af

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 læres »Ullen dullen dof«. D'Hrr. 1. Tenorer anmodes særlig om at give Møde. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Torsdagen den 1. Oktober Kl. 8½* i Engers Have, Gamle Kongevej 39, med følgende Dagsorden: 1. Strejken. 2. Strejkebryderne. 3. Stiftelsesfesten. 4. Afholdelse af 14 Dages Møder. 5. Anskaffelse af en ny Fane. 6. Ekskludering af et Medlem. 7. Eventuelle Forslag. 8. Fri Diskussion.

Medlemskortet bedes forevist ved Indgangen.

Forslag, der ønskes behandlede paa denne Generalforsamling maa af Medlemmerne indsendes senest den 28. September til *Formanden*, der træffes hver Dag mellem Kl. 1 og 2 i sin Bopæl, Toldbodgade 16, 2. Sal over Gaarden.

De Kolleger, der er i Besiddelse af Sangstemme og vil medvirke til Dannelsen af et mindre Kor, opfordres herved til at møde i *»Thalia«, Fredag d. 25. Septbr Kl. 8.* *Flere Medlemmer.*

Brevkasse.

J. J. i Aarhus: Paa Grund af Pladsmangel kommer Deres Artikel først i næste Nr.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærespræmie Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, Kbhvn. K.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

EMIL BRUUNS
Blomster- og Kranseforretning,
8 Korsgade 8
anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

Titelskrifter købes.
Text og **Tertia** (tysk Højde) **Antikva.**
Billet mrkt. »20« modtager Bladets Kontor.

Haandpresse.
En brugt, men god Haandpresse er at faa tilkøbs for 75 Kr. (Forsendelsesomkostningerne fraregnet) hos Typograf *N. L. Petersen*, »Holbæk-Posten«, Holbæk.

Maskinfaktor.
En dygtig Illustrationstrykker, der kan paatage sig Ledelsen af et større Trykkeri, faar en god Plads ved Henvendelse til Bestyrer *Thorvaldsen*, Centraltrykkeriet, Kristiania. Afskrift af Attester ønskes.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 41
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 2. Oktober 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Bevægelsen i Aarhus.

NOGET mere latterligt og meningsløst end den Blokade, der er erklæret over »Demokraten«, kan ikke godt tænkes og finder vist næppe noget Sidestykke i Arbejderbevægelsens Historie. Man behøver da heller ikke at være særlig skarpsynet for at se, at alt dette Vrøvl fra først til sidst bunder i rene *Personligheder og politisk Fanatisme, maaske i Forbindelse med en vis Lyst til at drive en Kile ind i Organisationen paa en Tid, da saa vigtige Afgørelser som Lønspørgsmaal, Reservefond og Rejsekasse er nær forestaaende.* Om man end kan betegne dette sidste som en Gisning, maa det sikkert indrømmes, at *ingen* Kollega kan være blind for, at »Aarhus-Bevægelsen« i sin nuærende Form *kun kan skade* disse Reformers Gennemførelse.

Der har været skrevet og talt saa meget om denne Aarhushistorie, at enhver Kollega sikkert har dannet sig en Mening derom, og jeg tror, at man ved et *uhildet* Blik paa Sagen vil komme til at dele den ovenfor fremsatte Opfattelse.

Det indbyrdes Fjendskab blandt »Demokraten«s Personale, et vist Nag blandt »Aarhus Typografer« til »Demokraten« og dennes Leder, og endelig den mageløse Iver, hvormed Dagbladene støttede Typografernes Forsøg paa at tiltvinge sig Ret til at bestemme, hvem »Demokraten« maatte afskedige og hvem ikke, medens i alt Fald et af de samme Blade offenlig erklærede, at de øvrige Trykkerier ikke vilde lade sig foreskrive noget i den Retning, — alt dette viser tydeligt nok *Personlighederne* og *Politiken*.

Med Hensyn til det tredje Punkt dette. »Aarhus Typografer« er, ligesom Kollegerne i Randers, konservative i *Foreningsforhold*, og dette var vel en af Grundene til, at man i sin Tid, da Harald Jensen ønskede at fratræde, flyttede Hovedbestyrelsen til Kolding — Medlemmerne ønskede *Fremskridt*, ikke Stagnation. At de Kolleger, der i rene Understøttelsesspørgsmaal indtager en konservativ Holdning, overfor saa store Fremskridt som Lønspørgsmaalets Optagelse paa Provinsforeningens Program, Dannelsen af Reservefond o. s. v., vil benytte alle Midler til at hindre disse *tidsvarende* og *nødvendige* Reformers Gennemførelse, tør vel betragtes som en Selvfølge. Man ser da ogsaa, at der er lagt godt for med at sprede Mistillid til og Uvilje mod de Mænd i vor egen og en af vore gensidige Organisationer, der i Kraft af Medlemmernes Tillid med stor Ihærdighed og ærlig Vilje arbejde for at føre de typografiske Arbejdere fremad i enhver Henseende.

Medlemmerne af en Forening, med hvilken *vi* intet har at gøre og heller ikke *bør* have noget at gøre, turnerer jo nu rundt i »Dansk typ. Foren.«s Lokalforeninger for at vinde Proselyter for deres separatistiske Anskuelser og for at skabe en Stemning mod vor Hovedbestyrelse. Dette bør ikke taales. Lad os svare d'Hrr., at vi kender dem ikke, før vi paa ny ser dem som Medlemmer af *vor* Forening. Vi finder os ikke i, at de blander sig i *vore* Forhold, fortrædiger og gør *vore* Medlemmer arbejdsløse for at skaffe deres egne *faste* Pladser.

D'Hrr. har *uden Grund* forladt »Dansk typ. Foren.«, thi det Tilbud, Hovedbestyrelsen i Juni Maaned gav om almindelig Afstemning angaaende »de syv« var saa ærefuldt, at det absolut *kunde* og *burde* været modtaget. *Det kom ikke for sent.* En Lovparagraf kan jo nemlig forstaas forskællig. Hovedbestyrelsen forstod den paa *en* Maade, »Aarhus Typografer« paa en *anden*, og hver Part har Ret til at hævde sit Standpunkt. Men naar saa den ene Part (Hovedbest.) erklærer, at den trods sin formentlige Ret vil lade Foreningens Medlemmer dømme i Sagen, og dette netop er Modpartens *oprindelige* Fordring, saa er der næppe mange, der tør benægte, at Forligstilbudet var antageligt.

Nu siges det, at Afstemningen burde være foretaget alligevel for Foreningens egen Skyld. Det kan der være noget i. Heldigst havde det været, om vi for lang Tid siden var kommen ud over dette Spørgsmaal. Men der er ingen Grund til at lægge Hovedbestyrelsen dette til Last, thi Skylden herfor er lige saa vel Medlemmernes. Først nu *bagefter* kommer man og siger, det er en Fejl; i rette Tid tav man stille og mente vel sagtens som Hovedbestyrelsen, at naar Splittelsen alligevel ikke kunde undgaas, var det unødvendigt at foretage almindelig Afstemning. Man har altsaa ingen Ret til at vælte sig ind paa Hovedbestyrelsen i den Anledning.

Men om vi nu for Foreningens og vore gensidige Foreningers Skyld fik en alm. Afstemning over, hvor vidt »de 7« anses som gode eller daarlige Kolleger, maatte vel fornuftigvis alt Vrøvl være forbi, uanset Afstemningens Resultat. Dette Forhold vedrører os. Blokaden derimod ikke; med den *kan* vi ikke have noget at gøre.

Saa tales og skrives der en Del om Brud paa Overenskomsten. Lad os se, hvem det er, der har brudt sit Ord. *Tre* af de fire Parter, der sluttede Maj-Forliget, erklære, at det var en udtrykkelig Aftale at »de 7« ikke maatte fortrædiges, og den fjerde Part, »Aarhus Typografer«, tør ikke benægte dette, men søger at klare sig med, at det ikke *staar* i Overenskomsten. Skal vi saa ikke være enige om, at de tre Parter har Ret. Hvorledes »Aarhus Typografer« har holdt sig denne Aftale efterrettelig, er bekendt nok. Allerede kort efter begyndte Chikanerierne, og disse har stadig været fortsat, indtil »de 7« for kort Tid siden fandt Anledning til at opsige deres Pladser. »Demokraten«s Ledelse fandt nu, at det kunde være nok med »de 4«s Bedrifter og anmodede »de 7« om at blive mod at de to Opsigelser foretoges. Hvad der senere passerede, véd enhver.

Meningerne kan være delte om mangt og meget; men ét skulde man synes der maatte være Enighed om: Vi vil ikke benytte vor Forening som Skærmbrædt for Personligheder og politiske Intriger, saa meget mere som dette giver Anledning til Ufred og Misforstaaelse paa en Tid, hvor netop fuld Forstaaelse er nødvendig, hvis vi ikke vil have den Skam at blive distanceret af de øvrige skandinaviske Organisationer og saaledes komme til at staa som en Hindring for det fremtidige skandinaviske typografiske Forbund.

Lad os vise d'Hrr. fra Aarhus og Randers, at hvis de har ment at kunne spænde Ben for Fremskridtet, da har de *grundig forregnet sig*.

SVEND.

Fra Nyborg skrives til os: Fra Aalborg Lokalforening forelaa Skrivelse om almindelig Afstemning i Anledning af Aarhus-Konflikten. Man vedtog desangaaende følgende Resolution:

»Da der ikke i Skrivelsen fra Aalborg med et eneste Ord antydes, paa hvilken Basis en saadan Afstemning skulde foretages, og

da man ingen som helst Garanti havde for, at ‚de 50' i Aarhus vilde indtræde i ‚Dansk typ. Forening' igen, hvis en Afstemning faldt heldigt ud for dem, og endnu mindre havde Sikkerhed for, at de, hvis Afstemningen skulde gaa dem *imod*, vilde *bøje* sig for denne,

indser Lokalforeningen i det hele ikke, til hvad Nytte en saadan Afstemning vilde være, og kan som Følge heraf ikke lutte sig til Aalborgforslaget.«

En Diskussion udspandt sig angaaende Aarhus-Konflikten, og alle var enige om at beklage saavel Aarhus-Kollegernes overilede Skridt, ved hovedkulds at udmelde sig af Foreningen, som Hovedbestyrelsens altfor hvasse Indblanding i Sagen. Paa den ene Side kunde man ikke billige, at Hovedbestyrelsen erklærede »Demokraten«s Trykkeri for aabent for »Dansk typ. Forening«s Medlemmer paa Trods af Flertallet af Aarhus-Kollegerne, og paa den anden Side maatte man beklage, at ikke Aarhus-Kollegerne selv, forinden de udmeldte sig af Foreningen, først havde raadspurgt Kollegerne Landet rundt. De var fuldtallige nok til selv at forlange almindelig Afstemning angaaende Striden, og man var enige om, at en saadan Fremgangsmaade fra Aarhus-Kollegernes Side havde været mere ærlig og kollegial, samtidig med, at man da maaske havde undgaaet den beklagelige Strid, som nu desværre er en Kendsgærning, og som uden Tvivl vil drage endnu værre Følger efter sig.

Da Sagen endnu synes at foreligge i en temmelig forplumret Skikkelse, vedtog Lokalforeningen, i hvert Fald indtil videre, at holde sig fuldstændig passiv.

Paa Forlangende af Generalforsamsingen meddeles dette ved

LOKALFORMANDEN

Silkeborg Lokalforening afholdt i Lørdags en ekstra Generalforsamling angaaende Konflikten i Aarhus, og efter nogen Diskussion vedtoges følgende Resolution énstemmig:

»Silkeborg Lokalforening slutter sig til Horsens Lokalforening og anmoder Hovedbestyrelsen for ‚Dansk typ. Forening' samt Bestyrelsen for de københavnske Foreninger om at opfordre ‚de 7' til at udtræde af Foreningen foreløbig, indtil en almindelig Afstemning om deres Genoptagelse i Foreningen kan finde Sted, for derigennem at faa en Afgørelse af Spørgsmaalet.«

J. L. PETERSEN,
Lokalformand.

— I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« har en saakaldt »Mads« lettet sin Samvittighed for et Produkt, som er ret betegnende for ham, der i Slutningen af sin Salve slaar paa Typografernes Dannelse i Almindelighed. Han taler om *»bestilte Gadedrenge«*. Efter Maaden, han har at skrive paa, kunde man fristes til at tro, at han har færdes meget blandt disse »bestilte«. Gaaende ud fra, at han nu, da Aarhus Typografer staar uden for Foreningen, kan more sig i »Typ.-Tid.« saa meget han lyster uden at blive imødegaaet, har han fundet det passende i et halvt hundrede Linjer at overøse Aarhus Typografer med Uforskammetheder. Fra Ende til anden spiller han Boldt med virkelige Fakta og omgaas saa letsindig med Virkeligheden, at denne næppe kan blive mere misbrugt end i denne Herres Haand. Han vil stille sig op som Dommer i en Sag, som han — efter hans Artikel at dømme — ikke har fjærneste Kendskab til.

Uden at komme nærmere ind paa hans Skriveri, som forhaabenlig vil blive takseret efter den virkelige Værdi, skal jeg tillade mig at antaste et Par Linjer, som jeg kan forstaa er rettet mod mig. Man læser bl. a.: »— — — at en af de »strejkende«, da han var sikker paa at blive arbejdsløs, pænt kunde blive staaende i ‚Dansk typ. Foren.' trods det, at han havde været en af de største Skrydere. For den Understøttelse, han saaledes i Øjeblikket kunde faa af ‚Dansk typ. Foren.', kunde han godt være bekendt at blive sammen med ‚Blokadebryderne'« — — —. Først skælder og smælder han mod Aarhus Typografer fordi de *har* meldt sig ud, og i samme Aandedræt overfalder han mig, fordi jeg *ikke* har meldt mig ud. Hvis denne Mads havde Ævner som han har Vilje, saa maa han kunde fatte, at jeg, naar jeg endelig vilde ud af »Dansk typ. Foren.«, med Gevinst kunde have gaaet og meldt mig ind i den ny Aarhusforening, hvor jeg havde faaet *mere* i Arbejdsløshedsunderstøttelse end i »Dansk typ. Foren.«. Og hvis samme »Mads« fulgte en Smule med, saa vilde han i »Typ.-Tid.« have set, at jeg siden jeg forlod »Demokraten« næsten hele Tiden har haft Arbejde. Og altsaa, hvis jeg kun holdt paa »Dansk typ. Foren.« — som Mads — for at nyde og tære af Kassen, passende kunde have meldt mig ud, da jeg atter fik Plads.

Hvis »Mads« med sit »*Skryder*« skulle sigte til, at jeg var en af de »værste« til at opfordre til Udmeldelse af »Dansk typ. Foren.«, saa lyver han, og hvis han fortæller, at jeg var en af de »værste« til at forsøge at *»snigmyrde«* (!) »Demokr.«, saa lyver han ogsaa; der var næmlig fuldstændig Enighed blandt de strejkende, og den ene var hverken værre eller bedre end den anden. At jeg gik med til Strejken paa »Demokr.« skal jeg til enhver Tid forsvare, og jeg sætter en Ære i at have været med, fordi det her galdt om at bekæmpe et System, hvorunder ingen Kollega — der vil være med til en Forbedring af Arbejdsforholdene — i Længden kunde arbejde. Hvad mener man f. Eks. om den Opsigelse, der skete, og som var Aarsag til den første Strejkes Opkomst. Den opsagte Kollega udførte sit Arbejde tilfredsstillende; der var kun en Fejl ved ham, at han havde sin *egen* Mening om Ting, der burde være anderledes. Og denne Mening er saa bleven bragt for Ledernes Øre, — men af hvem? Ja, naar man véd, at Harald Jensen og Kontrolkomitéen kun sjælden kommer paa Trykkeriet og altsaa ikke véd, hvad der bliver talt om der oppe, saa er det ikke vanskeligt at gætte, hvem der har refereret det; næmlig enkelte af Personalet, som man nok vidste stod paa »saadan en rigtig solid Fod« med Lederne; men som man dog havde holdt for gode til at løbe med Sladder. Og det maa »Mads« vide, det er fra disse Herrer at »Rumleriet i Aarhus« stammer og kun fra dem. Havde disse opført dem som *Kammerater*, som man ikke skulde veje hvert Ord for, saa kunde Forholdene paa »Demokr.« være lige som andre Steder. En Opsigelse, som den her nævnte, er sket en Gang før i den Tid jeg har været paa »Demokr.«. Den blev imidlertid taget tilbage. Den Gang var Harald Jensen næmlig saa godt som enig med os i, hvad vi forlangte. Men Tiden er gaaet og der er fisket i den Tid. Den Gang vilde selv Harald Jensen ikke have troet, at han skulde finde Medhold der, hvor han nu har sin bedste Støtte. Og kun et til: uden noget Varsel afskedigede man en Typograf, der havde den Bestilling at revidere Sætternes Regnskab. Og hvorfor? Fordi han paa Forespørgsel havde udtalt, hvad hans Mening var om en af »Demokr.«s Personale, naturligvis en af Forretningens mere »betroede«. Og i hans Sted antog man saa til at revidere — en Blikkenslager, der naturligvis ikke havde mere Forstand paa de Dele end Rundetaarn.

Men nu *foreløbig* nok. Skulde »Mads« atter producere paa lignende Maade, skal jeg være til Tjeneste. Men jeg antager da, han vil være sit Navn bekendt. Men det tør han maaske ikke. Det tør den Slags Folk næmlig ikke, som med en fed Bid i Udsigt maler Side op og Side ned *uden nogen Sinde at kunde forsvare, hvad de skriver.**)

CARL L. PETERSEN,
»Aalborg Amtstid.«

— I Anledning af de i »Typ.-Tid.«s Nr. 39 fremsatte Udtalelser om Konflikten paa »Demokraten«s Trykkeri og Aarhus Typografers Stilling til de af de københavnske Foreninger indledede Forligsunderhandlinger, vil jeg anmode den ærede Redaktion om Plads for et Par Bemærkninger.

* Denne personlige Diskussion mellem de to Herrer maa nu være sluttet her i Bladet. RED.-UDV. F. PROV.

Naar Hr. V. PETERSEN og »Den typ. Forening«s øvrige Bestyrelse paastaar, at Aarhus Typografer ikke har opfyldt den med »Demokraten«s Bestyrelse indgaaede Overenskomst, idet de ikke har paatalt en Afskedigelse, som for nogen Tid siden har fundet Sted i »Aarhus Stiftstidende«, saa forekommer det mig, at denne Paastand er af en saadan Natur, at man absolut maa krympe sig ved at tage den for Alvor. Thi det maa dog staa klart for enhver Kollega, at man ikke kan forbyde en Principal at antage og afskedige Arbejdere, alt efter som større og mindre Travlhed i hans Trykkeri byder. Og naar den vedkommende Kollega ved sin Antagelse paa »Aarh. Stiftstid.« udtrykkelig blev betydet, at det kun var en rent midlertidig Plads, og han ydermere et Par Maaneder før Opsigelsen blev mindet om, at han nu maatte se sig om efter Beskæftigelse andet Steds, da Arbejdet dér i en nær Fremtid vilde slippe op, saa maa det være indlysende for enhver, at et saadant Tilfælde i Følge hele sin Natur ikke kan komme ind under den i Overenskomsten trufne Regel for fremtidige Opsigelser i Bladsætterierne i Aarhus.

Og naar Hr. V. Petersen endvidere antyder, at vedkommende Kollega har henvendt sig til sine Medarbejdere og opfordret dem til at tage sig af Sagen, hvilket disse imidlertid havde nægtet, saa er jeg bemyndiget til at erklære, at en saadan Paastand er *faktisk usandfærdig*. Og jeg kan tilføje, at den afskedigede før sin Afrejse her fra Byen til adskillige Kolleger har udtalt, at han ikke havde nogensomhelst Ret til at beklage sig, da han kun var lovet en rent midlertidig Plads. En saadan Udtalelse har 5 Kolleger erklæret sig villige til at beedige. Og naar den vedkommende altsaa selv mener ikke at være bleven forurettet, er det dog vist temmelig meget at forlange, at Aarhus Typografer desuagtet skulde have blandet sig i Sagen.

Men aldeles bortset herfra hedder det i oftnævnte Overenskomst Punkt 3, at *føler nogen sig forurettet, har han at henvende sig til Aarhus Typografer, som da nedsætter et Udvalg til at undersøge Sagen*. Her er altsaa tydeligt og klart angivet den Maade, paa hvilken man skal gaa frem, naar man mener at have Grund til Klage. Og da der hverken fra den vedkommende eller nogen anden er sket nogen som helst Henvendelse til Aarhus Typografer i den antydede Retning, og disse som Følge heraf ikke har haft den mindste Anledning eller Lejlighed til at skride ind, saa forekommer det mig unægtelig at være en temmelig dristig Paastand, at Aarhus Typografer paa dette Punkt skulde have brudt den indgaaede Overenskomst. En Paastand, som to dygtige Jurister ogsaa paa vor Forespørgsel har erklæret savner enhver som helst Grund.

Hermed tror jeg tilstrækkelig tydeligt at have godtgjort, at man ikke paa dette Punkt med Rette kan bebrejde Aarhus Typografer noget som helst, og jeg føler mig overbevist om, at enhver uhildet Kollega ved nøje og grundig at undersøge Sagen vil komme til samme Resultat.

Hvad angaar de to københavnske Foreningers Paastand om, at Aarhus Typografer har afvist de af dem stillede Mæglingsforslag, saa trænger ogsaa dette til en Smule nærmere Forklaring. Thi Aarhus Typografer har ganske rigtig nægtet at gaa ind paa Københavnernes Forslag, *men de har ikke nægtet at indlade sig paa en Forhandling med det Maal for Øje, saa vidt muligt at komme til en Forstaaelse*. Og af den i »Typ.-Tid.« offenliggjorte Resolution vil det ses, at *Aarhus Typografers Understøttelsesforenings Bestyrelse har faaet fuld Mandat til at føre Forhandlinger og afslutte en eventuel Overenskomst angaaende Foreningens Overgang til »Dansk typ. Forening«*. At disse Forhandlinger ikke er bleven fortsatte, maa de københavnske og »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse alene bære Ansvaret for; thi i deres Haand laa det at afværge den Katastrofe, som de *maatte* være og ogsaa *var* belavet paa vilde indtræffe, naar de gik ind paa at løse Kontrolkomitéen fra dens Forpligtelser over for Aarhus Typografer.

Og som bekendt har ikke alene Aarhus Typografer, men ogsaa »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse og »de 7« forkastet det af de københavnske Styrelser fremsatte Forslag. Men hvorfor da alene rette Bebrejdelsen mod os? Skulde det mon være for at pynte lidt paa d'Hrr.s mildest talt mærkelige Handlemaade? Det kunde være rart at faa Svar herpaa.

Skøndt jeg nok kunde have Lyst til lidt nærmere at omtale hele denne Affære og de dermed i Forbindelse staaende Forhold, skal jeg dog af Hensyn til »Typ.-Tid.«s knappe Plads indskrænke mig hertil og vil kun til Slutning spørge d'Hrr., som nu ivrer saa stærkt imod Aarhus Typografer og nægter at respektere en af disse erklæret Blokade, om de nu ogsaa rigtig er klar over, hvilke Konsekvenser en saadan Optræden kan føre med sig? Om de har tænkt over, hvilken Stilling de ved deres Handlemaade *tvinger* Aarhus Typografer til at indtage under eventuelle Bevægelser inden for deres egen Virkekreds.

For deres *egen* Skyld burde deres Standpunkt vistnok have været et andet.

Aarhus, d. 20. September 1891. JAKOB JENSEN.

Førend jeg gaar nærmere ind paa Hr. JAKOB JENSENS Indlæg, vil jeg ikke undlade at meddele et lille Træk, som belyser, hvor uholdbar en af de Paastande er, man har anvendt til Støtte for den paagældende Kollegas Afskedigelse fra »Aarhus Stiftstidende«. I en Erklæring, som Redaktøren af ovennævnte Blad har tilsendt Formanden for »Ny typ. Forening«, og hvis Enkeltheder denne heller ikke undlod at benytte paa et af de Fællesmøder, som de københavnske Foreningers Styrelser har afholdt, hedder det:

(Navnet) er langt fra nogen dygtig Typograf; hans Sats er uordenlig og skødesløs og han viste sig ude af Stand til at holde den Ugeløn, som jeg maa forlange, at mine Typografer skulle oparbejde af Hensyn til Sætterilokalets knebne Plads, der ikke giver Rum for overflødige Kræfter. . . .

Holdt til Vinden med disse Udtalelser, som jo faktisk stempler den paagældende som en *umulig* Sætter, har Redaktøren i en Skrivelse *nu* meddelt, at han »ganske vist har udtalt noget om, at De ikke er nogen særlig akkurat Typograf, men at dette hverken var eller er anført som Grund til Deres Afskedigelse.«

I den ene Skrivelse »uordentlig«, »skødesløs« og »ude af Stand til at holde den Ugeløn, som jeg maa forlange«, og i den anden hedder det, at Redaktøren »har udtalt noget om, at det ikke var nogen særlig akkurat Typograf.« Synderlig Konsekvens synes der ikke at være i de »Grunde«, hvis Intetsigenhed yderligere illustreres derved, *at »Aarhus Stiftstidende«s Faktor, Hr. H. P. Bergmann, i en Anbefaling, han har givet den paagældende, udtrykkelig erklærer, at vedkommende er en Typograf, han med Tryghed kan anbefale enhver Principal, der ønsker godt Arbejde*.

Kan man tænke sig nogen grundigere Uoverensstemmelse end den, som hersker mellem »Aarhus Stiftstidende«s *Redaktør*, der ikke har lært Faget, og dets *Faktor*, hvis Ord man dog skulde antage i faglig Henseende maa have nogen Værdi.

Og lige saa vanskeligt, som det er for Redaktøren at fremføre Grunde til Afskedigelsen — man lægge Mærke til, at der kort Tid efter antoges *to Sættere* — er det for Hr. JAKOB JENSEN at forsvare »Aarhus Stiftstidende«s Sætteres Optræden ved denne Lejlighed. Hvad vil det sige, at en Mand er »midlertidigt« antaget, naar han faktisk har staaet i Arbejde fra December 1890 til Avgust 1891? Enhver, der vil se nøgternt paa dette Ræsonnement, vil indrømme mig, at den Mand, der paastaar, at en saadan Plads er »midlertidig«, er blottet for Fornuft. Og *selv om* han ogsaa *var* antaget midlertidigt, saa burde det have været Udvalgets Pligt at tilføje en saadan Bestemmelse i Kontrakten eller ogsaa mundtlig at gøre opmærksom paa, at midlertidige Pladser dannede en Undtagelse herfra. Men ingen af Delene fandt d'Hrr. sig foranlediget til.

Hr. Jakob Jensen stempler Paastanden om, at den paagældende har henvendt sig til sine Kolleger paa »Aarhus Amtstidende« som »faktisk usandfærdig«. Men det havde været nok saa formaalstjenligt, om d'Hrr. paa »Stiftstidende« med

Navns Underskrift vilde bevidne dette. Det er, synes det mig, en ganske mærkelig Fremgangsmaade, at man bemyndiger en Mand, der slet ikke har været til Stede, til at erklære noget saadant. Jeg troede d'Hrr. var ganske anderledes myndige, og for at man ikke skal misforstaa mig, vil jeg herved spørge Hr. WEBER, om han vil benægte, at han er bleven opfordret til at tage sig af Sagen, om han ikke hertil har svaret, at der intet var ved Sagen at gøre, da Antagelsen var midlertidig, og om **samtlige** Sættere paa Stiftstidende med deres Navns Underskrift vil erklære, at de **intet** har hørt om en saadan Opfordring. Det vil jeg synes nok saa godt om.

Dette med de »to dygtige Juristers« Erklæring gør mig ogsaa lige som lidt mistænksom over for Hr. Jakob Jensens flotte Udtalelser. Hvad har der i Grunden været Brug for dem, *naar* der ikke er rettet *nogen som helst* Henvendelse til *nogen som helst* Typograf i Aarhus? Det er ret ejendommeligt. For det kan vi let blive enige om, at *juridisk* var d'Hrr. ikke forpligtede til at tage sig af Sagen. Men selvfølgelig vilde enhver god Kammerat føle sig *moralsk* forpligtet hertil og ikke behøve nogen formel Henvendelse for at optræde imod en begaaet Uret.

Jeg skal gærne sige, hvorfor der særlig er Anledning til at bebrejde »Typografernes Understøttelsesforening«, at de ikke gik ind paa de københavnske Foreningers Styrelsers Forslag. Ganske simpelt, fordi Forslaget ubetinget var i Favør af dem. D'Hrr.s — om jeg saa maa sige — Repræsentanter her i København, »Ny typ. Forening«s Styrelse (forhaabenlig fortørnes Hr. Jakob Jensen ikke ved at stilles sammen med denne af vore Meningsfæller i Aarhus ellers meget lidet ansete Forening) gjorde nemlig saa at sige deres Tilslutning afhængig af, at Forslaget fik den vedtagne Form. Og enhver, der sér uhildet paa Sagen, vil indrømme mig, at dette ubetinget var i d'Hrr.s Favør. Det opnaaede jo ogsaa alle »Ny typ. Foren.«s Stemmer — rigtignok med Undtagelse af Hr. Jakob Jensens ny Meningsfælle, Hr. Anthon Larsen, den samme der meddelte, at Aarhus Typografer kun vilde gaa ind i »Dansk typ. Foren.« *paa de én Gang opstillede Betingelser*. Resolutionen har derfor som saadan ingen Betydning.

Hr. Jakob Jensens Slutningsbemærkning er karakteristisk. Jeg vil anmode Kollegerne Landet over at lægge Mærke til den; den viser tydeligere end mange Ord, hvor vidt det er kommet i Aarhus.

Naar Landets **organiserede** *Typografer tvinges ud i en Lønkamp, vil Aarhus Typografer med andre Ord optage de ledig blevne Pladser.*

Jeg vil haabe for Hr. Jakob Jensens *egen* Skyld, at han ikke er sig bevidst, hvad han har skrevet.

VICTOR PETERSEN.

Forening for Boghaandværk.

Da Fristen for Indlevering af Løsningerne paa Opgaverne nu er forløben, kunde det være paa Tiden at henlede den ærede Bedømmelseskomités Opmærksomhed paa en Sag, som den vist rent har overset, en Sag, som har en meget videre Betydning, end man aner. Det forekommer mig nemlig at være en absolut fejl Maade som Komitéen de to foregaaende Aar har meddelt Udfaldet af Løsningerne paa, idet den ikke med en Stavelse har paapeget, *hvorfor* de præmierede Løsninger ere foretrukne fremfor de ikke præmierede, eller, hvorfor disse sidste ikke have kunnet opnaaet at blive kvalificerede til denne Ære. Jeg tror ganske sikkert, at Komitéen efter bedste Ævne har søgt at dele Sol og Vind lige, og at den gør det; men hvorfor saa ikke meddele de Grunde, som den har fundet derfor. Den ærede Komité maa dog indrømme mig, at det langt fra kan tilfredsstille den Part af Medlemmerne, som søger at drage Gavn af disse aarlige Løsninger, at den faar at vide, at det er Per eller Povl, der er præmieret; det er mindre væsenlig; nej, den maa vide, *hvorfor* de ere foretrukne fremfor deres mindre heldige Kolleger.

En Grund til er der, hvorfor det vilde være heldigt, den nærmlig, at der den Dag, det bliver bekendtgjort, sjælden er Lejlighed til at sætte sig rigtig ind i det præmierede Arbejdes Finesser, selv om man sér det eller kan opnaa at faa det i Haanden, — hvad der er vanskeligt, — thi det er der ikke Tid til, idet man puffes og trænges af andre videbegærlige, hvad der jo ikke kan siges noget til. Tror den ærede Komité ikke, at det var bedre og tillige vilde gavne mere, om den samtidig med, at den uddelte Præmierne, i korte Træk udviklede hvorfor at dette Arbejde er foretrukket fremfor hint, og tillige de Fejl, som den har fundet gyldige til at kassere de andre Arbejder for. Det synes, som her er et Hul, der nemt maa kunne udfyldes. For de uheldige er det kun til Gavn, at de faar deres Fejl at vide, og der har dog ikke endnu været saa slette Arbejder udstillede, saa at deres Udøvere ikke skulde kunne være dem bekendt eller taale at høre en samvittighedsfuld Kritik over dem; for dem vilde det kun være til Gavn, thi der er jo desværre mange, som ikke kunde »være med« paa alle Omraader — det er derfor, de vilde lære det. Hvad de heldige angaar, kan de ogsaa have godt af at vide, hvorfor de ere foretrukne, thi fordi de den ene Gang er første Klasse, følger ikke, at de næste Gang ikke kan være anden Klasse, og endelig for Komitéens vedkommende tror jeg, at den vilde finde mere Paaskønnelse for sit brydsomme Arbejde, end den alt har faaet. Som det har været de foregaaende Gange, er det som sagt absolut uheldigt; det gavner i al Fald ikke, Interessen slappes og — her er Kærnepunktet — *det maa den ikke* og derfor tillader jeg mig at bede Komitéen tage denne lille Henvendelse ad notam, som — det er jeg vis paa — vil blive hilset med lige saa stor Glæde af begge Parter som af deres videbegærlige og lærelystne —s—.

Sygdomme i Bogtrykkerfaget.

Ved JOHAN MØLLER.

(Oversat fra »Die neue Zeit«, Stuttgart.)

Om Sygdomme blandt Typograferne og Skriftstøberne offenliggør Dr. Albrecht i Berlin en længere Afhandling, hvori han udelukkende har benyttet sig af Meddelelser, indhentede fra Typografernes Sygekasse i Berlin (»Berliner Ortskrankenkasse der Buchdrucker«), som tæller henved 4000 Medlemmer.

I Tidsrummet 1857—1889 var 1309 Medlemmer afgaaede ved Døden. Af disse var 1254 i en Alder af over 20 Aar, og dette er en Ting, der særlig bør lægges Mærke til, idet Sygekassen nemlig først efter Sygeforsikringslovens Ikrafttræden i Aaret 1885 har optaget som Medlemmer Personer under 20 Aars Alderen.

Af Dødslisten over de ovenfor nævnte 1254 Tilfælde fremgaar det, at Gennemsnitsalderen har været **42**,47 Aar. Efter Engels Statistik opnaaede den prøjsiske Stats mandlige Befolkning (over 20 Aar) i Aarene 1816—1860 en Gennemsnitsalder af **54**,75 Aar, Berlins Befolkning i Aarene 1843—1860 en Gennemsnitsalder af **47**,84 Aar; i Følge Meddelelser fra Livsforsikringsselskaber opnaaede den prøjsiske saa vel som den berlinske Embedsstand i samme Tidsrum en langt højere Gennemsnitsalder. Af disse Tal fremgaar det klart, at Dødeligheden blandt de berlinske Trykkeriarbejdere, i Gennemsnit betragtet, er langt større end blandt den øvrige berlinske og prøjsiske Befolkning. Selv de schlesiske Vævere opnaa, for saa vidt de har overskredet det 20. Aar, en højere Gennemsnitsalder, nærmlig **49**,70 Aar. Kun i Solinger-Sliberierne viser Dødeligheden sig at være noget større, idet Gennemsnitsalderen her varierer fra **41**,24 til **42**,22 Aar).

Naar vi inddeler Aldersklasserne paa den nedenfor anførte Maade, da viser det sig, at den første (20—30 Aars Klassen)

leverer det største Kontingent af Døde. Af 100 Dødsfald kommer paa Aldersklassen:

	20—30 Aar	30—40 Aar	40—50 Aar	over 50 Aar
For voksne Trykkeriarbejdere.....	29,51	22,81	15,55	32,61
For Kongeriget Preussens mandlige Befolkning (i Følge Engels Statistik for Aarene 1816—1860).....	12,6	11,9	14,6	60,9

Som det ses, er Dødsfaldene i Aldersklassen 20—30 Aar overordenlig mange; tænkes kunde det rigtignok, at Bogtrykkerfaget undtagelsesvis beskæftigede mange af denne Klasse, som da naturligvis ogsaa undtagelsesvis havde mange Dødsfald at opvise, saa at i det mindste en Del af Forskellen imellem Trykkeriarbejdernes og den prøjsiske Befolknings Dødelighed jo ikke var saa ganske usandsynligt. Imidlertid findes der for denne teoretiske Mulighed ikke et eneste virkeligt Tilfælde at opvise.

At Blyforgiftningen skulde være Hovedaarsagen til den store *Dødelighed* blandt Trykkeriarbejderne, viser sig efterhaanden at være urigtig. Dr. Albrechts Statistik — som ganske vist ikke indbefatter Skriftstøberne — godtgør, at *Lungesvindsoten* kræver de talrigste Ofre blandt Bogtrykkerfagets Udøvere; i ethvert Fald gøres Lungerne, som en Følge af Blyindaandingens Virkninger, utvivlsomt lettere modtagelige for Svindsotkimen.

Af hver 100 Dødsfald faldt der paa Lungesvindsoten:

	Voksne	20—30 Aar	30—40 Aar	40—50 Aar	over 50 Aar
Preussen 1875.....	25,2	43,2	39,2	33,7	17,7
Trykkeriarbejdere.....	47,6	75,1	58,9	40,5	18,3

Denne store Dødelighed bør ikke alene søges i Arbejdsforholdene, men ogsaa deri, at mange brystsvage vælger Sætterfaget, fordi det ingen særlige Krav gør paa legemlige Kræfter — desuagtet bliver Tallene yderst overraskende. (Forts.)

Alle Vegne fra.

De arbejdsløses Fest i Mandags var særdeles vellykket. Aftenunderholdningen vakte stærkt og fortjent Bifald. Ballet lededes fortrinligt og samlede ikke faa Par. Den flinke Komité inkasserer sikkert et godt pekuniært Resultat.

Typografernes Sangforening afholdt Lørdagen den 19de September sin halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes FASMER; der gav Ordet til ALBERT AUENER, som aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar. — Foreningen havde i Sommerens Løb foranstaltet forskellige Familieture, bl. A. en stor Tur til Roskilde, som baade hvad Arrangement og Prisbillighed angik, havde vundet Deltagernes Tilfredshed. I Avgust Maaned afholdtes i Anledning af Typograf-Kongressen en Koncert, som forløb heldigt, særlig naar Hensyn toges til, at der ingen Prøver havde fundet Sted. BYNCK oplæste en fra Centralbestyrelsen for de samlede Samforeninger fremkommen Skrivelse, gaaende ud paa at arbejde hen til at opstille et Fælles-Repertoire for de centraliserede Sangforeninger. Taleren motiverede den Maade, paa hvilken han havde tænkt sig dette gennemført, og ønskede at høre Udtalelser fra Medlemmerne i denne Anledning. I den herpaa følgende Diskussion deltog bl. a. A. AUENER, JUL. ANDERSEN, ALFR. LARSEN og VIGGO PETERSEN, hvorefter det overlodes Styrelsen at overveje det fremkomne Forslag. — Som Punkt 3 og 4 paa Dagsordenen forelaa Valg af et Medlem til Styrelsen i Stedet for Rud. Jacobsen, som fratraadte efter Tur og ikke ønskede Genvalg, og Valg af to Revisorer. RASMUSSEN bragte Hr. WILLUMSEN i Forslag og anbefalede Medlemmerne at stemme paa ham. Foruden Willumsen foresloges d'Hrr. BJERREGAARD og O. JOHANSEN, som imidlertid ikke ønskede at modtage Valget, hvorefter WILLUMSEN ved den skriftlige Afstemning valgtes med 41 Stemmer. Paa Forslag af AUENER genvalgtes Revisorerne med Akklamation. — Hermed var Dagsordenen udtømt, hvorefter O. JOHANSEN udenfor denne frembragte et Forslag om at foranstalte afholdt en Koncert til Fordel for Typografernes Enkekasse. Samtidig med at virke hen til et godt Formaals Fremme, vilde Afholdelsen af en saadan Koncert bidrage til at samle Medlemmerne bedre om Sommeren, naar der var et Program at synge til. — AUENER fandt Tanken i dette Forslag smuk og god og lovede, at Styrelsen skulde tage dette under Overvejelse. Dirigenten, P. FASMER, takkede d'Hrr. JOHANSEN og AUENER for deres Velvilje ved Fremkomsten af dette Forslag.

Sluttelig bragte d'Hrr. ALB. CHRISTENSEN og AUENER den afgaaede Styrer, Hr. RUD. JACOBSEN, en varm Tak for hans nidkære Virksomhed i Foreningen, til hvilken Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig.

Efter Leveraab for den afgaaede og den nyvalgte Styrer hævedes Mødet. N. LAUR. JENSEN.

Lørdag den 10. Oktober Kl. 8½

afholdes

Aftenunderholdning og Assemblé

i Selskabslokalerne Nørrevoldgade 23

til Fordel for »Den typ. Forening«s Fanefond

HUMORISTISK OPLÆSNING

Paa tredje Sal

Farce i én Akt

Frit efter WILHELM MEJO ved H. LINDEMANN

HUMORISTISK OPLÆSNING

Lille Nitouche

Farce med Sange i én Akt

Nærmere af Programmet

Da Kvindernes Arbejdsanvisningskontor har haft flere Begæringer om Punkterersker, som det ikke har været i Stand til at efterkomme, mindes Medlemmerne om, at det er deres Pligt uopholdelig at melde sig til Kontoret, naar de bliver arbejdsløse.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde Søndag den 4. Oktober Kl. 11½ hos Restauratør P. Jensen, Hj. af Kirkestræde. *Formanden.*

Styrelsesmøde den 24. September Kl. 10¼.

Alle mødt med Undtagelse af Fasmer med lovlig anmeldt Forfald. Til Forretningsordenen vedtoges nogle Ændringer. — Fra Komitéen for Opførelsen af en Forenings- og Forsamlingsbygning paa Amager forelaa en Skrivelse med Opfordring til »Den typ. Foren.« om at tegne Aktier. Det vedtoges at lade en Generalforsamling tage Standpunkt i denne Sag. — Fra »Internationaler Buchdruckerverband« i Bern var fremkommet en Skrivelse med Anmodning om at støtte et af Forbundet udgivet Organ. Det vedtoges gennem »Typ.-Tid.« at opfordre Medlemmerne til at abonere paa Bladet. — En Skrivelse fra Hjælpekassernes Bestyrelse angaaende Betingelserne for Optagelse af »Trykkerforeningen«s Medlemmer sattes under Diskussion. Det vedtoges med nogle Ændringer at fremsætte Forslaget paa Fællesmødet den 27. — En Skrivelse fra Styrelsen for »Ny typ. Foren.« oplyste, at en den 20. ds. afholdt Generalforsamling havde besluttet ikke at kunne gaa med til et Fælleslokale. — Angaaende Udsigterne til et Fælleslokale og nogle indkomne Ansøgninger om Overtagelsen af Serveringen førtes en indgaaende Diskussion. — Maskeraden besluttedes afholdt Lørdag den 16. Januar i Wittmacks Lokaler. Til at ordne det fornødne valgtes A. Clausen, Fasmer og Winkelmann. Mødet hævet. CHR. CLAUSEN, Sekretær.

Fællesmøde den 27. September Kl. 12½.

Samtlige Styrelsers Medlemmer var mødte. Dirigent: P. Jensen (Hjælpekasserne). V. Petersen præciserede »Den typ. Foren.«s Styrelses Flertalsbeslutning. Lauritzen samme Forenings Mindretalsstilling. Efter en lang og indgaaende Diskussion foreslog Dirigenten Mødet udsat 15 Min. En Konference mellem Formændene for de tre Foreninger blev uden Resultat. Et Udvalgs Nedsættelse vedtoges. Hertil valgte Trykkerforeningen: d'Hrr. Dahlquist og Laur. Jensen; Hjælpekasserne: d'Hrr. Berg og Emil Petersen; Den typ. Foren.: d'Hrr. Lanritzen og V. Petersen. Mødet hævet.

Tiltraadte: Sætter CHRISTIAN SCHMIDT (Unterstütz. Deutsch. Buchdr., 513). Trykker LUDVIG CHRISTENSEN (Den typ. Forening, 322), arb. hos Birch. Sætter FREDERIK CARL CHR. DUPONT (Den typ. Foren., 408), arbejdsløs.

Bortrejste: 948, Sætter CHRISTIAN JENSEN til Frederikssund i Plads. 964, HANS JØRGENSEN til Varde i Plads.

Fanefonden. Af tegnede Bidrag er fuldt indbetalt: B. 2.00, A. Bøttcher 2.00, Th. Hellstrøm 2.00, L. Kruse 2.00 — tils. Kr. 8.00.
Med de tidl. indk. (se Nr. 32) Kr. 296.88 ialt Kr. 303.88.
De yderligt tegnede Bidrag bedes indbetalt *snarest.*

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ugemeddelelserne til »Typ.-Tid.«
bringes endnu en Gang i d'Hrr. Lokalformænds velvillige Erindring. Forandringer i Lokalforeningernes Medlemsantal (bortrejste, tiltraadte o. s. v.) maa **hver Tirsdag** sendes til Hr. GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Københavns, samt hvor mange Eksemplarer af »Typ.-Tid.« der skal sendes.

Kolding, d. 30. September 1891. H. F. RASMUSSEN.

Juli Kvartals Regnskab.
Indsendelsen af Juli Kvartals Regnskaber bringes i ærede Lokalformænds Erindring.

Kolding, d. 1. Oktober 1891. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 29. Septbr. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. Fra et Par Lokalforeninger var indkommet Resolutioner ang. Aarhus-Konflikten (fra Aalborg 2 og fra Randers 1). — Henlagdes.

2. Skrivelse fra Odense Lokalforening ang. en Sammenkomst i Odense Søndag den 4. Oktober mellem Lokalforeningen, Medlemmer af Hovedbestyrelsen og »de udtraadte« i Aarhus. — Det vedtoges at efterkomme den fra Odense rettede indtrængende Opfordring.

3. Andragende fra et udslettet Medlem, Nr. 520, i Kolding, om at Hovedbestyrelsen vil tage hans Sag (Udslettelsen) under fornyet Overvejelse. — Da vedkommende har overtraadt Lovens Bestemmelser og forøvrigt i sin Færd som Medlem har været til Skade for Organisationen og tidligere moralsk gjort sig fortjent til Udelukkelse (vedkommende har mistet sine fire sidste Pladser ved egen Skyld), kan Hovedbestyrelsen ikke efterkomme hans Anmodning. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadt: Horsens, 697, J. CLAUSEN, sidst arb. i Odense. Ringsted (Venstres Folkebl.), 655, JACOB ADOLF HANSEN, sidst arb. og (Folketidende) 654, IVAR NIELSEN, sidst arb. i Skelskør. Fredericia (Dagbl.), 580, ERIK J. H. LARSEN MADSEN og (Avisen) 363, CARL CHR. HEIN. Køge (Køge Avis), 742, C. T. SIIGER fra Rejse. Helsingør, 382, HANS CHR. JOCHUMSEN, sidst arb. i Helsingborg og 50, FREDERIK LOMBORG, sidst arb. i Kolding.

Bortrejste: Hillerød (Hørsholm), 348, H. P. FREDERIKSEN til Ringkøbing i Plads. Odense, 697, J. CLAUSEN til Horsens i Plads, 551, PEDER VALD. ARNOLD WELBLUND og 549, S. GUSTAV NYBERG, begge til Helsingør i Plads. Køge, 742, C. T. SIIGER til Næstved, arbejdsløs. Hillerød (Frederikssund, 688, SENECA LARSEN til Holbæk i Plads.

Udmeldt: Horsens, 281, Bogtrykker A. BACKHAUSEN.

Udslettet: Hillerød (Hørsholm), ARTHUR HANSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse til Koncerten for Juleuddelingen Søndag d. 15. Novbr. hos Wittmack. Ny Medlemmer prøves Kl. 10.

STYRELSEN.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES FAGFORENING.

Arbejdsanvisningskontoret.
Rørholmsgade 14, Kj.
Daglig Kontortid fra Kl. 2—3 Eftmd.
Telefon Nr. 1363.
De Arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde *hver Fredag* fra Kl. 2—3.

Foreningslokalet er fra Onsdag den 7. Oktober ikke længere paa »Søfryd«, men i Løngangsstræde 37, 2. S. o. G. (Lokalet er ikke i nogen Restauration).

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Foreningen afholder **Bal** og **Aftenunderholdning** med **Tombola** *Lørdag den 7. November i »Thalia«*, hvortil Medlemmer med Familje og Bekendte indbydes. Samtidig anmodes alle om at yde Gaver til Tombolaen, smaa som store, der modtages af STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Herved bringes en hjærtelig Tak til mine Kolleger for den mig ydede Hjælp til min Søns Konfirmation. G. E. SCHMIDT.

Bogbindersangforeningen af 1885. Sangforeningens Lokale er fra Lørdag d. 3. Oktober i Gammel Avlsgaard, Suhmsgade Nr. 3.

Foreningens aarlige Koncert afholdes *Lørdag den 31. Oktober* i Wittmacks Lokaler paa Gammelholm med Assistance af Hr. Skuespiller Victor Neumann. Musiken af Hr. Musikdirektør J. F. Vater. I Løbet af Natten opføres en smuk Kotillon.

Vi retter en indstændig Anmodning til alle Kolleger om at støtte os ved denne Lejlighed i Tillid til, at hvad der vil blive budt dem, nok vil være den ringe Udgift værd.

Programmer og Billetter à 50 Øre til Koncerten vil kunde erholdes hos Foreningens Medlemmer, Budet Bartrumsen og hos Svendeforeningens Formand Køhnke, Toldbodgade Nr. 16, 2. Sal.

Typograf-Tidende.

Fejl i Distributionen bedes snarest meddelt Ekspeditionen, Rørholmsgade 14.

Brevkasse.

H. P. Hansen, Kbhvn. Hjælpekasserne har Aldersgrænsen 25 Aar, men forhaabenlig varer det ikke længe, før vi kommer bort fra den.

ANNONCER

J. L. Flyges Bogbinderi
er flyttet til
Pilestræde 36. Kbhvn. K.

Titelskrifter købes.
Text og **Tertia** (tysk Højde) **Antikva.**
Billet mrkt. »20« modtager Bladets Kontor.

Maskinfaktor.
En dygtig Illustrationstrykker, der kan paatage sig Ledelsen af et større Trykkeri, faar en god Plads ved Henvendelse til Bestyrer *Thorvaldsen,* Centraltrykkeriet, Kristiania. Afskrift af Attester ønskes.

EMIL BRUUNS
Blomster- og Kranseforretning,
8 Korsgade 8
anbefales mine ærede Kolleger til velvillig Erindring.
Skriftlige Bestillinger ekspederes hurtigt, naar Prisen opgives.

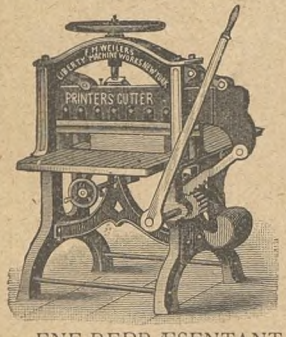

NEW YORK
54 Frankfort Street
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
Grundlagt 1859

Printer's Cutter
Ny amerikansk Papir-Skæremaskine
Snit 76 cm. brédt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager
Extra Rabat for Kontant
Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen

Amateur-Haandpresse
Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine
Størrelse og Pris:
Statsstørrelse Nr. 5, 10×15 cm. Mk. 75
— » 7, 15×23 » » 135
— » 8, 20×30 » » 200
alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager
Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

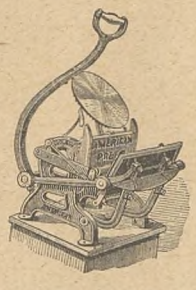

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: **PARITZ GOTTSCHALK** ADMIRALGADE 18, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 42
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 9. Oktober 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Den gamle Vise.

Min Mening er det derfor, at vi bør sige Nej til Kongressens Beslutninger. Det er S. Fabritius, som i »Ny typ. Tid.« fremsætter sin Mening. Der er nu dem, der antager, at disse Udtryk slet ikke indeholder nogen Mening, og ved at gennemlæse Artiklen i det fikse Fjortendagsblad, skal vi villig indrømme, at de kan have en vis Ret heri; men ogsaa kun en vis Ret; thi Hr. Fabritius er netop, hvad ingen maa tvivle paa, en Mand af Mening, ganske vist ogsaa af Ord, og vi indrømmer, at det gøs lidt i os, da *han* stillede sig i Opposition til sin Styrelse. Hr. F. er misfornøjet ikke alene med denne sidste, men ogsaa med visse Beslutninger, Kongressen tog, og den gamle Vise bliver i den Anledning opfrisket om de socialdemokratiske Fagforeninger, som »Den typ. Forening« har sluttet sig til og som udelukker ethvert Samarbejde med »Ny typ. Forening« o. s. v.; »ingen Sammenslutning (eventuelt Samarbejde) af Københavns Typografer *før* den gamle Forening har udskilt sig af de socialdemokratiske Fagforeninger«; man sér, her er den gamle Melodi med de kendte Vers. Hvis alt gaar efter Hr. F.'s Mening, saa vil altsaa det Særsyn indtræffe i Løbet af kort Tid, at »Den typ. Forening« og »Trykkerforeningen« staar i nøje Forbindelse med de svenske og norske Forbund, som ikke lægger Vægt paa, hvilken »politisk« Holdning der indtages; men ganske vist, den gensidige Tilnærmelse med »Københavns Typografer« maa vi renoncere paa! Ja, saa vidt kan det gaa.

Men Hr. Fabritius er ikke den Mand, som frygter for Konsekvenserne af sin Agitation, hvis den bærer Sejren hjem. Medens, saa vidt os bekendt, enhver Forening af Typografer sætter fælles Gensidighed højst i sit Program og regner det for en Hæder at erhværve den Anerkendelse, som *kun* Gensidigheden indad og udadtil kan bringe, saa siger den vrede Akilles, pyt med den, det er højst tvivlsomt, om vi »bryder os saa stort om Gensidigheden; thi det forekommer mig, at vi kun har haft et *negativt* Udbytte af hele dette Appendix«, og det uskyldige Anvisningskontor faar i samme Aandedræt Attest for at være »et baade *uholdbart* og *overflødigt* Apparat for *vor* Forening.« Det skal indrømmes, at den vragede Kandidat har god Madding paa sin Fiskekrog; da han i en fælles Rejsekasse desværre ikke finder et eneste Gram Politik, saa kører han op med et Argument, som aldrig endnu nogen Spidsborger har staaet for: § 2, pas paa den Folkens! vi bliver min Salighed ruinerede, det er et *»uforholdsmæssigt stort* Kontingent«; *vore* Penge kan gøres mere frugtbringende for vore *egne* Medlemmer ved at henlægges til Understøttelsesfondet. »Vi have gamle svagelige Typografer nok«. Det sidste er nu forresten heller ingen Løgn!

Reservefonden gaar det glattere med, her er Politik til Overflod, oven i Købet Storpolitik! Det kan ikke nægtes, at Hr. F. hæver sig højt over andre dødelige ved sin Bevisførelse. »Skulde han (»et gammelt Medlem«) være saa naiv at tro, at f. Eks. Rusland, Frankrig og Tyskland ruste sig af bedste Ævne — og over den — blot for at *bevare*, hvad de for Tiden ere i Besiddelse af? Og overført paa vore smaa Forhold kunne vi vel sige: lige saadan her«. Pokkers godt gjort, navnlig: »f. Eks. Rusland«.

Lidt Malurt er der dog i det fyldte Bæger, *nogen* Tvivl om, at det ikke er *hans* Mening, der denne Gang bliver den afgørende, og i bitter Sindsstemning kan kun følgende være fremkommet: »*Et* er under alle Omstændigheder sikkert: Bliver Kongressens Beslutninger vedtagne inden for *vor* Forening, vil det have et stort Mandefald til Følge, et Mandefald, som under en eventuel Konflikt *absolut* maa tages med i Betragtning«. Det er en Dissonans, den gamle Vise denne Gang ender med, noget forskællig fra den unisone Harmoni, vi ellers kender; det eneste Tilløb til Dur ligger i de sidste Ord, *som ikke er andet end den samme tilslørede Trusel, vi nys hørte fra Aarhus* og som sikkert fortjener *den samme Foragt.*

Hr. Fabritius mønstrer til Slut sine Tropper, slaar ud med sin højre og under aandeløs Tavshed falder følgende som forfriskende Dug: Bliv ikke trætte, fordi jeg ikke denne Gang kom ind i Styrelsen, »vi kunne fange bedre Lykke næste Gang. Det gælder kun om at holde ud, og naar Lejlighed gives, sige vor Mening uden Forbehold«.

Men vi er overbevist om, at inden for »Ny typ. Forening« hersker en anden, en mere ædruelig og ikke slet saa uforsonlig *Mening.* Den gamle Vise er forslidt nu, er vi bange for, og selv om Hr. F. holder sig tilbage, saa vil sikkert *Københavns Typografer* for første Gang i lange Aar give sig ved sin kommende Afstemning Fremskridtet og Solidariteten i Vold.

Fra Aalborg.

Fra Bestyrelsen for »Typografisk Forbund« i Aalborg har »Typ.-Tid.« vel alt modtaget Meddelelse om, at jeg er bleven afsat og en ny Formand valgt for Forbundet.

Paa en Generalforsamling i Aftes vedtog man nemlig med 11 St. mod 9, at fordi jeg sympatiserede med Jakob Jensen, saa var jeg ikke værdig til at repræsentere Forbundet. Man mente, at jeg vilde være en Hindring for de Spørgsmaals Løsning, som med det første vil blive forelagt til Afgørelse inden for »Dansk typ. Forening«. Jeg, som nu i 1 1/2 Aar har viet mine Kræfter til at gøre »Dansk typ. Forening« saa stærk, at den i enhver Henseende kunde varetage sine Medlemmers Interesser, jeg skulde nu pludselig være bleven en Hindring for Reservefondens Optagelse paa Foreningens Program. Hvis jeg havde taget aktiv Del i Forsvaret for de strejkende i Aarhus, saa kunde der maaske være sagt noget dertil, men *her* var min Sympati for dem nok til at gøre mig umulig som Formand.

Jeg har nærmest henholdt mig til den moralske Pligt man har til at hjælpe enhver Kollega til den Ret, som tilkommer ham, og da efter min Formening Jakob Jensen har lidt Uret, kunde jeg ikke andet end nære Sympati for ham. Dertil kommer, at jeg har kendt Jakob Jensen i mange Aar og faaet Erfaring for, at han er en god Socialdemokrat og en brav Kollega, som ikke let begaar noget overilet Skridt. Der er ogsaa den Mærkelighed ved Sagen, at alle de Kolleger her i Aalborg, der har taget Parti for de strejkende i Aarhus, er Kolleger, der enten har arbejdet paa »Demokraten« eller i det hele taget kender baade Jakob Jensen og Jesper Hald personlig.

Men lad det nu være nok for denne Gang. Maaske jeg senere kommer tilbage til Sagen. Lad os imidlertid haabe, at der snart bliver en Løsning paa Aarhus-Spørgsmaalet. Maaske Sammenkomsten i Odense i Dag har bragt et for begge Parter heldigt Resultat.

Men før Aarhus-Spørgsmaalet er ude af Verden, eller rettere, før vi atter faar samlet alle Provinskollegerne igen inden for for »Dansk typ. Forening«s Ramme, før kan vi ikke med Kraft tage fat paa de andre store Spørgsmaal, som ligger og venter paa Løsning.

Det er maaske godt, at yngre Kræfter kommer til at tage fat, og det var at ønske, at de kunde bringe Sagen videre, end jeg har formaaet. Nu kan jeg jo trække mig tilbage til Privatlivets Fred.

Aalborg, d. 4. Oktober 1891. ANTON SCHWARTZ.

Sygdomme i Bogtrykkerfaget.

Ved JOHAN MØLLER.

(Oversat fra »Die neue Zeit«, Stuttgart.)

(Sluttet.)

Tager vi Arbejderne under 20 Aar med, saa døde i Aarene 1857—1889 af 1309 Medlemmer:

Af Lungesvindsot	630,	altsaa	48,13 %
» Aandedrætssygdomme	168,	—	12,83 »
» smitsomme Sygdomme	69,	—	5,27 »
» Forgiftning	15,	—	1,15 »

Der forekommer i Følge dette kun et yderst ringe Antal Dødsfald iblandt Trykkeriarbejderne foraarsagede af Blyforgiftning, selv om man vil føre mange Sygdomme i Fordøjelsesorganerne, Nervesystemet og Sanseorganerne tilbage paa Blyforgiftningen. Hos Skriftstøberne forekommer naturligvis langt hyppigere Bly-Intoxikationer.

Hvad Dødslisterne viste, bekræftedes ogsaa af Sygeprotokollerne. I Aaret 1888 var paa 1000 Sygekassemedlemmer Sygdommene fordelte som følger:

Sygdomme i *Aandedrætsorganerne*	91,1
— i Fordøjelsesorganerne	49,33
— i Karsystemet	4,28
— i *Bevægelsesorganerne*	47,8
— i Nerve- og Sanseorganerne	27,48
— i Urins- og Kønsorganerne	10,59
Hud- og Muskelsygdomme	14,64
Smitsomme Sygdomme	25,68
Konstitutionelle Sygdomme	9,91
Blyforgiftninger	8,34
Sygdomme, foraarsagede ved ydre Paavirkning	34,24
Andre Sygdomme	7,43

Som Aarsag til Svindsoten og den store Dødelighed anfører Dr. Albrecht særlig: Støvet og Smudset paa de forskellige Arbejdssteder, den gennem de mange Gasflammer fremkaldte tørre Hede og daarlige Luft, Mangelen paa særskilte Lokaler til Indtagelsen af Maaltiderne samt paa særskilte Vaske- og Ventilationsindretninger. Han forlanger, at der i Lighed med det tyske Forbundsraads Beslutning angaaende Cigarfabrikationen bør træffes Bestemmelser for Udluftning af Bogtrykkerilokalerne, for Opbevaringen af Klædningsstykkerne samt mange andre Ting.

En Bemærkning maa til Slut være os tilladt, tilføjer Redaktionen af »Neue Zeit«: I Karl Marx's Programkritik findes med Hensyn til Arbejdsinspektørerne det Forslag, at disse bør tilhøre Lægestanden. Dette Forslag kommer man i en ganske særlig Grad til at tænke paa, naar man gennemgaar Dr. Albrechts højst værdifulde Arbejde. Arbejdernes værste Fjender i den daglige Arbejdsvirksomhed er aabenbart ikke upraktiske Maskiner, mangelfulde Reserveudgange og lign. Ting, som Teknikeren først og fremmest har sin Opmærksomhed henvendt paa, men maa langt snarere søges i den paa Arbejdsstederne i al Stilhed virkende Atmosfæres Indflydelse, i Legemsstillingen ved den daglige Syssel, Ejendommelighederne ved de til Produktionen anvendte Materialer, kort sagt: i alle de *tilsyneladende* Ubetydeligheder, hvor kun Lægen er den rette Mand til at dømme. Teknikerne er de, som udelukkende har Øje for at forebygge Katastrofer ved selve Arbejdsprocessen; paa det andet Felt derimod kan kun Lægen bidrage til Fjærnelsen af tusende forskellige Sygdomskim og Farer for det menneskelige Velfærd, som ingen uden netop han ser, og som dog har langt farligere Følger end en hvilken som helst Katastrofe, idet de nærmlig for hver Time, ja for hvert Sekund, gør deres skadelige Indflydelse gældende paa Arbejderen.

Fra Aarhus.

HVORVEL jeg kan skønne, at det for uden for staaende snart bliver trættende med de alenlange Skriverier angaaende Aarhusaffæren, maa jeg dog udbede mig Plads endnu en Gang for paa enkelte Punkter at klargøre »vi 7«s Standpunkt under Sagens forskellige Stadier.

Der er fra flere Kolleger kommet Forespørgsler til os om, *hvorfor* først Jakob Jensen skulde opsiges i Foraaret og dernæst *hvorfor* de 2 Mand skulde opsiges i Efteraaret, og det er forstaaeligt, at slige Spørgmaal fremkommer, da det af Hr. C. L. Petersens Artikel i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« kunde synes, som om Grunden, hvorfor J. J. blev opsagt, var den, at han arbejdede hen til en Forbedring af Arbejdsforholdene paa »Demokraten« og derfor ikke kunde taales. Men at dette ikke er Tilfældet, véd Hr. C. L. P. jo meget godt selv, og hvis han vil kalde det, som J. J. tilstræbte, en Forbedring, er det en Opfattelse, han først har faaet i de sidste Dage, thi medens han arbejdede her, og endnu før Konflikten dannede et Skel mellem ham og mig, havde han et helt andet Syn paa Jakob Jensens »Reformarbejde«. Naar Hr. P. taler om en hemmelig Budbringer fra Trykkeriet til Lederne, er det en Insinuation og tilmed noget uforsigtigt af ham, idet jeg ikke kender andre saadanne Budbringere end netop ham selv. Jeg vil bede Hr. C. L. Petersen besvare mig et Spørgsmaal: *Var det ikke Dem, der havde paataget Dem en Hjælpefaktorplads her paa Trykkeriet, og bagefter maatte gaa til Lederne og fortælle, at De ikke maatte tage Pladsen?* Og hvorfor? Fordi et saadant Arrangement vilde lave Kludder i Jakob Jensen & Konsorters Bestemmelser med Hensyn til, hvem der skulde antages og afskediges her. Men naar Hr. P. ikke kan benægte dette, kan maaske ogsaa det give uden for staaende et lille Indblik i »de forbedrede Arbejdsforhold« Jakob Jensen tilstræbte, og hvem den hemmelige Budbringer er, der har underrettet Ledelsen herom. Hvad J. J. tilstræbte vår, at *Personalet og Ledelsen skulde staa paa Krigsfod med hinanden.* Hvis nærmlig Ledelsen havde Venner blandt Personalet, kunde man let befrygte, at der fandt en Meningsudveksling Sted mellem disse, som kunde være uheldig for J. Jensen. I Fjor Efteraar stillede man derfor fra J. Jensens Venners Side Fordring om en Mands Fjærnelse fra Trykkeriet, fordi han var Harald Jensens Ven, og nu sidste Foraar havde man bestemt, at en anden af Harald Jensens Venner skulde fjærnes fra sin Plads, *til Trods for, at de begge var lovet fast Plads, passede deres Arbejde tilfredsstillende og ikke var de sidst antagne, men tværtimod blandt de ældste paa Trykkeriet.* Jeg vil bede Jakob Jensen benægte det om han kan, men man vil kunne forstaa, at det var paa Tide, der skete en Forandring. Det er nærmlig værd at lægge Mærke til, at netop det man bebrejdede Ledelsen ved J. J.s Opsigelse ikke var noget, han selv tog mindste Hensyn til, naar han selv vilde have en Mand fjærnet.

Naar jeg foreholdt J. Jensen & Konsorter, at deres selvtiltagne Myndighed sikkert ikke i Længden vilde blive taalt paa Trykkeriet, fik jeg det flotte Svar: Vi har Aarhus Typografer paa vor Side og saa kan Ledelsen ingen Ting gøre os.

Jeg skulde ikke have fremdraget disse mere private Forhold paa Trykkeriet, om ikke Hr. C. L. Petersens sidste Artikel havde tvungen mig dertil. Men efter dette kan det vel næppe forundre nogen, at J. J. fik en Opsigelse i Foraaret og at vi 7 ikke fulgte Aarhus Typografers Opfordring til at nedlægge Arbejdet; thi var Opsigelsen uden Forbehold bleven taget tilbage vilde det have været ensbetydende med, at Ledelsen af »Demokraten«s Trykkeri blev taget ud af Arbejderorganisationernes Hænder og lagt over i de konservative Aarhus Typografers, og hvilken

politisk Opfattelse man end har, vil man kunne forstaa, at vi 7 ikke kunde gaa med hertil, tilmed da vi udgjorde Majoriteten af Personalet. Man forlangte. at Majoriteten skulde gaa for at faa J. J.s Opsigelse taget tilbage, til Trods for, at vi intet højere Ønske nærede end at faa ham fjærnet.

Betegnende er da ogsaa en Udtalelse af Hr. Weber ved et Møde inden den første Konflikt, hvor han paa en Forespørgsel fra mig erklærede, at saafremt det var paa Højrebladet, »Aarhus Stiftstidende«, en saadan Opsigelse havde fundet Sted, vilde Arbejdet ikke der være bleven nedlagt, naar Majoriteten af Personalet nægtede at gaa med, men saa vilde Aarhus Typografer heller ikke have opfordret dertil, thi, tilføjede han, der er Forskel paa »Demokraten« og »Stiftstidende«.

Sluttelig skal jeg kort angive Grunden til de to Opsigelser nu i Efteraaret. Ved Overenskomstens Afslutning i Foraaret udtalte Hr. H. F. Rasmussen, at nu vilde en ny Æra oprinde paa »Demokraten«, hvor vi fremtidig skulde leve i Fred og god Forstaaelse, og straks da de 4 genoptog deres Pladser fornærmede vi 7 dem ikke med et Ord eller en Mine. Men allerede Dagen efter deres Ankomst tog de 4 fat. I vort Paasyn underskrev de gentagne Gange Cirkulærer, i hvilké vi betegnedes som Blokadebrydere, og efter endt Underskrift lagde de Cirkulæret frem til Beskuelse af os. Hver Dag regnede det om Ørene paa os med Ord som »Skruebrækkere«, »Blokadebrydere«, »Spytslikkere« o. s. v. paa en saadan Maade, at man aldeles utvetydig tilkendegav, de var mødt paa os. Fik man fat paa en tilrejsende Kollega, trak man ham op paa Trykkeriet for at vise ham Skruebrækkerne o. s. v. Man vil kunne forstaa, at vi ikke i Længden vilde finde os heri, tilmed da vi saa vel fra de typografiske som fra de her i Byen værende faglige Organisationer havde faaet bekræftet, at vi under den første Konflikt var optraadt fuldt ud hæderligt og kollegialt. Vi indgav nu en Opsigelse af vore Pladser med 14 Dages Varsel, da vi ansaa Forholdene for utaalelige, og Ledelsen anmodede os derefter om at blive mod at den fjærnede de to værste Spektakelmagere. Da det i den indgaaede Overenskomst hedder, at kun den sidst antagne afskediges, men dog med Tilføjelse af, at Undtagelse kan gøres, naar vedkommende ved sit Forhold paa Trykkeriet maatte give Anledning dertil, kunde det maaske være et stort Spørgsmaal, om de foretagne Opsigelser er i Strid med Overenskomsten, selv om denne ikke ved Afskedigelsen paa »Stiftstidenden« var traadt ud af Kraft.

Aarhus, den 4 Oktober 1891. L. RASMUSSEN.

Alle Vegne fra.

I Søndags fandt en Sammenkomst Sted mellem »Dansk typografisk Forening«s Hovedbestyrelses Formand, Hr. H. F. RASMUSSEN, to Repræsentanter for »Typografernes Understøttelsesforening i Aarhus«, d'Hrr. WEBER og LAURSEN, en Repræsentant for »Dansk typ. Foren.«s Lokalforening i Middelfart, Hr. ENEVOLD JOHANSEN og Odense Lokalforening.

Efter en meget lang og vidtløftig Diskussion kom man til det foreløbige Resultat: at anmode de 7 paa »Demokraten« arbejdende Kolleger om frivillig at udmelde sig af »Dansk typ. Forening« og paany at indmelde sig, hvorefter Genoptagelsen sættes under almindelig Afstemning; medens Odense og Middelfart Lokalforeninger samtidigt anbefaler Genoptagelsen af de 7 Kolleger. De i sin Tid i Aarhus skete Udmeldelser tages tilbage og de udmeldte indtræder — uden Indskud — i deres tidligere Rettigheder.

Repræsentanterne for »Typografernes Understøttelsesforening« sluttede sig til Forslaget.

Foreningens ny Fane. Aftenunderholdningen i Morgen bør i lige saa høj Grad fortjene Tilslutning som de tidligere Fester. Idéen om en ny Fane slog stærkt an i sin Tid, og det indsamlede Beløb er et ganske godt Resultat. Paa en billig Maade kan nu alle yde en lille Skærv og samtidig more sig over de forskellige Ting, Programmet lover, nye Sager, som man sér. Det er jo ogsaa ulige smukkere om Fanen kunne blive af saa ægte Kram som muligt og dertil skal Overskudet tjene; vi haaber, at saa mange som muligt bidrager hertil i Morgen.

Lørdag den 10. Oktober Kl. 8½
afholdes
Aftenunderholdning og Assemblé
i Selskabslokalerne Nørrevoldgade 23
til Fordel for »Den typ. Forening«s Fanefond

HUMORISTISK OPLÆSNING
Paa tredje Sal
Farce i én Akt
HUMORISTISK OPLÆSNING
Lille Nitouche
Farce med Sange i én Akt

Billetter à 35 Øre for Voksne, 20 Øre for Børn faas hos Kassereren Hr. GUSTAV CLAUSEN, samt hos Foreningens Bud Hr. MØLLER.
Balbaand à 60 Øre for Herrer og 40 Øre for Damer.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde den 4. Oktober Kl. 12.

Alle mødt med Undtagelse af LAURITZEN med lovlig anmeldt Forfald. Fra »Arbejdernes Læseselskab« var fremkommen en Skrivelse med Anmodning om — i Lighed med hvad der havde fundet Sted i flere andre Fagforeninger —, at en Repræsentant for Selskabet ved et Møde af »Den typ. Forening«s Medlemmer maatte faa Tilladelse til at udvikle Selskabets Formaal. Det vedtoges at efterkomme Opfordringen. — Fra et den 21. September afholdt Møde af arbejdsløse forelaa en med 36 Underskrifter forsynet Skrivelse, gaaende ud paa nogle Ændringer i Arbejdsanvisningskontorets Regulativ, navnlig med Hensyn til dettes § 1, hvis Bestemmelse om den *skriftlige* Forespørgsel man ønskede strøget. Der udspandt sig en længere Diskussion om Regulativet i al Almindelighed, under hvilken forskellige Anskuelser gjorde sig gældende. Det besluttedes først at sætte sig i Forbindelse med Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« ang. denne Sag. — Lokalespørgsmaalet diskuteredes; det overdroges Formanden at tage Sagen i sin Haand. — Udenfor Dagsordenen ankede FAAMER over, at der indenfor Styrelsen nedsattes Udvalg og hertil valgtes Styrelsesmedlemmer, som ikke var til Stede, uden at der blev forespurgt vedkommende, om de var villig til at modtage det paa dem faldne Valg. Toges til Efterretning. Mødet hævet.

CHR. CLAUSEN,
Sekretær.

Ny Medlemmer: Sætter MARTINUS SEVERIN GROSS, udlært den 9. Januar 1888 hos Fjeldsøe, tidl. Medlem, arbejdsløs. Bogbinder CARL MARTIN KIRK, udlært hos Bogb. Høst i 1882, arb. hos Truelsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter FREDERIK THEODOR CHRISTENSEN (Den typ. For., 315), arb. Sætter THOMAS THOMSEN (Dansk typ. For., 660), arb. i Rigsdagen. Sætter C. F. SIIGER (Dansk typ. For., 742), arb. hos Bagge.

Bortrejste: Sætter CHR. SCHMIDT (Unterst. Deutsch. Buchdr., 513). 5, Sætter VILHELM AUNER. 1341, CHR. NIEMANN til Ringsted i Plads. 240, HANS BECH.

Undertegnede protesterer herved imod BERNH. KOCHS Optagelse i Foreningen.

5. Oktbr. 91. L. MEIER. H. N. NIELSEN.

Snedkerstrejken. Jordans Pers. (2 B.) 2.25.
Med de tidl. indk. (se Nr. 39) Kr. 563.05 ialt Kr. 565.30.
Hermed sluttes Indsamlingen. G. CLAUSEN.

Fanefonden. I Redegørelsen over indkomne tegnede Bidrag i sidste Nr. er Hovedsummen ved en Trykfejl blevet én Kr. mindre end den skal være, idet de indk. 8.00 lagt til 296.88 giver Kr. *304.88* ikke Kr. 303.88.

De yderligt tegnede Bidrag bedes indbetalt snarest.

G. CLAUSEN.

DEN TYP. TRYKKERFOREN., TYPOGR. HJÆLPEKASSER OG DEN TYP. FORENING

Fællesstyrelsesmøde Søndag den 11. Oktober Kl. 11½ i Café Tyrol, Studiestræde Nr. 53. Alle anmodes indstændigt om at møde.

A. Dahlquist. P. Jensen. V. Petersen.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Køge, Sætter JENS PETER LARSEN, udl. 1. Oktbr. 1891 i Køge Avis' Bogtr., efter 5 Aars Læretid, arb. samme Sted. CARL CHRISTIANSEN, udl. 1. Oktober 1891, efter 6½ Aars Læretid i Fakse Avis' Bogtr., arb. samme Sted. Herning, HANS NIELSEN ANDERSEN, udl. 1. Oktbr. 1891 i Herning Bogtr., arb. samme Sted. Vejle, CARL SOPHUS JULIUS HØYER, udl. 1. Oktbr. 1891 i W. Hertz' Bogtr. i Vejle, efter 5 Aars Læretid, arb. samme Sted. Assens, HANS JENSEN, udl. 1. Oktbr. 1891 i Amts Avis' Bogtr. og har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Hillerød (Frederikssund). CHRISTIAN JENSEN (Den typ. For., 948). Faaborg (Faaborg Avis), 383, HANS MØLLER SØRENSEN, sidst Militær. Ringsted (Venstres Folkebl.), 71, CHRISTIAN NIEMANN og 269, JENS PETERSEN. Varde, HANS JØRGENSEN (Den typ. For., 964). Holbæk, 688, SENECA LARSEN (sidst arb. i Frederikssund).

Bortrejste: Skelskør, LORENTZ PETERSEN til Ringsted i Plads. Herning, TH. THOMSEN til Kbhvn. i Plads. Køge, 595, HANS JØRGENSEN til Roskilde, arbejdsløs. Fredericia, 466, M. E. TOFT til Aarhus, arbejdsløs og 120, J. P. SØRENSEN til Vejle i Plads, begge aftjent Værnepligt. Kolding, 50, FR. LOMBORG til Helsingør i Plads. Nyborg, 383, H. MØLLER SØRENSEN til Faaborg i Plads og 60, JUL. FRED. CHR. PETERSEN til Svendborg arbejdsløs. Odense, 552, PETER CHR. STUDT til Holstebro i Plads.

Udmeldte: Odense, Bogtrykker FR. THILLERUP. Holbæk, Redaktør FOSCHOLM.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sangøvelse. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Foreningen afholder sin *18-aarige Stiftelsesfest Lørdag d. 17. Oktober* i Dana. Medlemmer, som ønsker at deltage, bedes at tegne sig paa Listen, som findes hos Foreningens Bud. Endvidere gøres Medlemmerne bekendt med, at Tegningen er bindende og at Festen afholdes som de foregaaende Aar. BESTYRELSEN.

Da der ikke var mødt det i Lovene fastsatte Antal Medlemmer til den den 1. Oktober indvarslede Generalforsamling, holdtes paa Opfordring af Bestyrelsen i Stedet for et Diskussionsmøde, som PH. HANSEN dirigerede.

Punkt 1. *Strejken.* FORMANDEN gav en udførlig Meddelelse om de Forhandlinger som Bestyrelsen havde plejet med nogle af de hos Olsen og Landau arbejdende —? Tyskerne hos Olsen havde erklæret at ville nedlægge Arbejdet, saafremt han ikke vilde forhandle med Bestyrelsen inden en vis Frist, dette Løfte havde de imidlertid brudt, og skriftlig meddelt Bestyrelsen, at de afbrød al Forhandling. Formanden mente derfor ikke at man oftere skulle tage Hensyn til disse Personer, men overveje om man ikke skulde hæve Strejken, hvorved der muligvis kunde opnaas, at Olsen afskedigede sin *kostbare* Arbejdskraft, naar han kunde faa den til almindelig Løn. Fra Ejnar Jensen og Frederiksen, som havde arbejdet hos Landau, havde Bestyrelsen modtaget en Skrivelse, hvori de meddelte, at de nu havde nedlagt Arbejdet, og angrede, at de havde modarbejdet Kollegernes Interesser; den første ønskede nu at blive optaget i Foreningen, og den sidste tillige *Understøttelse som strejkende.* Bestyrelsen havde imidlertid indhentet Oplysninger, som godtgjorde, at de 2 Herrer var bleven uklar med Landau og af den Grund kommen derfra; og paa Mødet oplyste et Medlem, at deres første Gang fra Landau var til Olsen for at søge Arbejde, hvilket de imidlertid ikke fik. Jensens Anmodning om Optagelse i Foreningen, vilde Formanden anbefale, paa Grund af Vedkommendes Ungdom og Uerfarenhed, og tillige paa Grund af det Pres, der var lagt paa ham, baade fra Landaus og hans Faders (Anton Jensen) Side.

V. LASSEN og PH. HANSEN udtalte sig i Tilslutning til Formanden for Strejkens Ophør. G. SCHMIDT, BØCH og P. E. NIELSEN ønskede Strejken fortsat, da der ingen Strejkende var at understøtte. RIIS ankede over, at der i Referatet fra Generalforsamlingen d. 1. Septbr. var tillagt ham den Udtalelse, »at han ansaa Strejken for tabt, paa Grund af Bestyrelsens slette Ledelse,« denne Udtalelse havde han ikke brugt, og ønskede den derfor rettet. P. E. NIELSEN fastholdt Referatets Rigtighed, men henstillede til Riis at fremsætte sin Anke paa en kommende Generalforsamling, naar Forhandlingsprotokollen blev oplæst til Godkendelse. G. SCHMIDT og flere af de hos Hr. Thorvald Petersen arbejdende Svende bebrejdede Bestyrelsen, at Jensen fra Landau havde faaet Lov til at arbejde der, de formente, at Bestyrelsen først burde have tilkaldt Th. Petersens Svende og hørt deres Mening, var dette skét, var E. Jensen ikke kommen derop, han var nu imidlertid opsagt til førstkommende Lørdag, af hvilken Grund man ikke mente at skulle foretage noget i den Sag. FORMANDEN meddelte, at Sagen ikke forholdt sig som af de ovennævnte Medlemmer fremstillet. Ejnar Jensen havde paa Bestyrelsens Tilskyndelse erklæret ikke at ville tiltræde Pladsen hos Petersen førend Svendeforeningen havde behandlet hans Anmodning om Optagelse i Foreningen; og dette havde han meddelt Petersen, denne var derefter kommen til Formanden og havde spurgt om Jensen ikke kunde faa Lov til at begynde at arbejde straks, da han var i Forlegenhed for ham, og han havde de andres Svendes Tilsagn om, at de vilde arbejde sammen med ham. Formanden havde hertil svaret, at det maatte blive Jensens egen Sag, han kunde hverken tillade eller forbyde ham at begynde at arbejde, hvis derfor Hr. Petersen havde fortalt sine Svende, at han havde Bestyrelsens eller Formandens Tilladelse til at tage Jensen i Arbejde, maatte han erklære dette for at være Usandhed.

Om *Stiftelsesfesten* førtes en mindre Diskussion, der drejede sig om hvorvidt den skulde afholdes med eller uden Damer, med eller uden Festmaaltid. FORMANDEN mente, at Festen burde arrangeres med Festmaaltid, uden Damer. V. LASSEN og C. P. NIELSEN vilde have Damer med, G. SCHMIDT vilde ogsaa have Damer med, men ingen Festmaaltid. P. E. NIELSEN vilde, naar Forsamlingen havde været beslutningsdygtig, have anbefalet et Forslag om Festens Afholdelse med Damer; men da der ikke var Tid til at indkalde til en ny Generalforsamling og Bestyrelsen derved kom til at lave Festen provisorisk, vilde han anbefale, at den blev uden Damer, da man derved vilde have mere Garanti for at Medlemmerne vilde godkende den.

14-Dags-Møder. FORMANDEN anbefalede Medlemmerne at agitere for Tilslutning til dette Forslag ved en kommende Generalforsamling. Bestyrelsen skulde gøre alt hvad den formaaede for at gøre Medlemmerne det behageligt ved disse Møder, ved alle Slags Spil, Foredrag o. lign.

»Typ.-Tid.«s Redaktør, som havde overværet Mødet, takkede Forsamlingen for den imod ham udviste Gæstfrihed, og udtalte Ønsket om, at Bogbinderne vilde gøre deres til, at det Forhold, som allerede bestod mellem disse og Typograferne, kunde udvikle sig og skabe saa mange Tilknytningspunkter som vel muligt. P. E. NIELSEN.

Rettelse.

I Artiklen til V. P. i »Typ.-Tid.« staar fejlagtig »Maksimalløn 20 Kr.«, skal være »Minimumsløn«. Fejlen er dog ikke vor.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, Kbhvn. K.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

D'Hrr. Typografer
anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**
I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.
Porto beregnes ikke.
Frederik Bindslev, Odense.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Samlede og under ét kun **25 Øre.**

D'Hrr. Lokalforeningsformænd, som godhedsfuldt v paatage sig Forhandlingen af ovennævnte Skrifter, bedes meddele Ekspeditionen dette snarest.

Annoncer
optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 49
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 20. November 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger! Tysklands Typografer anraaber os om Hjælp til de strejkende. Gør Eders Pligt! Saml alle, alle!

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

i Thalia, Søndag den 22. November Kl. 10½.

Dagsorden: 1. Appel fra E. MIKKELSEN og BERNH. KOCH. 2. En Opfordring fra »Arbejdernes Læseselskab«. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Prøvevalg paa et Styrelsesmedlem, tre Suppleanter til Styrelsen og 1 Vicekasserer. 5. Valg af to Medlemmer til at assistere ved Optælling af Stemmesedlerne. 6. Arbejdsanvisningskontorets Regulativ.

Forhandlingerne begynder aldeles præcis uansét de mødendes Antal.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Undertegnede Styrelse tillader sig herved at anmode enhver Trykker, som nærer Sympati for vore strejkende Kolleger i Tyskland, om efter bedste Ævne at yde sit Bidrag til disse, og enten at indbetale Bidragene til »Den typ. Forening«s Inkassatorer paa Trykkerierne eller at indsende dem til GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen, K. *Styrelsen for »Den typ. Trykkerforening«.*

Fra Krigsskuepladsen.

STREJKEN er nu i fuld Gang over hele Linjen, og man kan trøstig sige, at der næppe nogensinde mellem Typograferne har hersket en Kamp af saadanne Dimensioner, ca. 12,000 Mand har nedlagt Arbejdet, medens ca. 5000 har gennemført de opstillede Fordringer. Principalernes Agenter farter det ganske Schweiz og Østrig omkring for at finde Arbejdskræfter, men medens man saa godt som intet Held har haft i Schweiz, synes det, som om det — navnlig ved Wienerprincipalernes Assistance — er lykkedes at faa en Del Østrigere til at besætte de ledige Pladser. Selvfølgelig skader dette i høj Grad; men da disse Individers Arbejdsdygtighed ikke staar i Forhold til deres Vilje, vil det heldigvis ikke faa nogen afgørende Betydning, saa meget mere som den af Principalerne kunstigt foranstaltede Arbejdsmangel nu ikke længer kan vedblive, idet man tvinges til at paabegynde de Arbejder, som skal være færdige. Dertil kommer, at Rigsdagens Forhandlinger begyndte i Tirsdags, ved hvilken Lejlighed der bliver Brug for en meget stor Arbejdsstyrke, og der er kun Grund til at tro, at Principalerne vil blive betænkelige ved at fortsætte Kampen i ret lang Tid.

Selvfølgelig indbilder Arbejdskøberne sig ogsaa, at det skal umuliggøres vore Kolleger at tilvejebringe de nødvendige Summer og at et muligt Frafald af den Grund skal indtræde. Man maa ogsaa huske, hvilke Ofre der maa bringes for at kunne holde ud i denne Kæmpekamp. Der fordres nemlig *hver Uge 200,000 Mark!* Det er derfor intet Under, at Principalerne haaber paa, at Kassen snart er tom. Men dette Haab *kan* beskæmmes, hvis alle Typografer i Evropa og Amerika føler det som en uafviselig Pligt at støtte Strejken, og der er da ogsaa baade fra England, Frankrig etc. — kort sagt fra alle Verdenskanter indløbet Meddelelser om, at man vil sende Hjælp.

Danmarks Typografer maa i en ganske anderledes Grad anstrænge sig end skét er! Jeg undervurderer ikke de Ofre, der ydes fra de *enkelte*, men jeg peger kun paa, at de ca. 1200 Kolleger der staar indenfor Organisationerne, dog kunde bringe endnu større Summer til Veje, end Tilfældet har været. Det er en Synd, man begaar mod sig selv, og **en Skam** for dem, der holder sig tilbage, og *lader de brave Kolleger betale for dem.*

Tilgangen maa under alle Omstændigheder holdes borte! Efter hvad der meddeles mig, har to danske Trykkere taget Arbejde i Lübeck! Det er beskæmmende for de danske Typografers Solidaritet, at noget saadant kan finde Sted, og jeg anmoder derfor om at holde skarpt Udkig, for at ingen yderligere skal svigte.

Det lader ligeledes til, at vi skal lyksaliggøres med tysk Arbejde! Man paatænker her i Byen at lade udføre et Modeblad »Dagmar«, som ellers trykkes i Leipzig. Hvis noget saadant skulde ske, er det en Selvfølge, at Kollegerne nægter at udføre Arbejdet, og at man straks underretter Styrelsen for »Den typ. Forening« herom.

V. P.

Hvad skal der gøres?

OVERFOR mange Problemer er dette Spørgsmaal svært at besvare. Man vil dog i de fleste Tilfælde kunne samles om noget som det fornuftigste, uden at man paa samme Tid er i Stand tll at overse de praktiske Vanskeligheder, Udførelsen af en saadan Beslutning vil møde. Men mener man vedblivende, at Beslutningen er fornuftig og de praktiske Vanskeligheder ikke uoverkommelige, saa fastholder man Beslutningen og søger at mindske Hindringerne.

Nu er der Arbejdsanvisningskontoret. Hvad skal dér gøres? Sommeren og Efteraaret har været — som det i Foraaret meget rigtigt stod at læse her i Bladet det vilde blive — en »Prøve«, og de fleste Kolleger, som af Forholdene har været tvungne til at prøve dets Hensigtsmæssighed i ren praktisk Henseende, har ikke været absolut tilfreds med dets Virksomhed, hvilket fik sit Udslag i Henvendelsen til Styrelserne, hvilken Henvendelse som Universalmiddel foreslog, at al skriftlig Forespørgsel tillige med den mundtlige, personlige, skulde forbydes, og desuden — som et Anhang til den praktiske Virksomhed —, at den, som ikke erholdt en Plads af ud over 4 Ugers Varighed, skulde have Ret til at staa i det samme Numer som han forlod.

Naar vi nu paa Søndag tager Spørgsmaalet op til Drøftelse, er det bedst, om Resultatet kunde blive af en saadan Beskaffenhed, at Organisationen i sin Helhed staar sig derved. Trods det, at det ikke er Arbejdsanvisningskontorets Bestaaen eller Ikke-Bestaaen, der skal diskuteres, men kun Regulativet, Dagsordenen lyder paa, er det ingen Skade at overveje pro & contra for dets Eksistens.

Fordelene ved Kontoret er, at Organisationerne har de arbejdsløse organiserede og derved er i Stand til at kunne stemme op mod de Tendenser til Prisfald, der hist og her kan ske og som foruden et rigeligt Tilbud ogsaa kan skyldes medfødt Tilbøjelighed, og derved sikre de en Gang fastslaaede Priser. Det er ingen ubetydelig Fordel. Det er nok saa godt ad den Vej at kunne hindre Tilgangen et Sted, som ved højtidelige Blokade-Proklamationer. Man kan nære Tvivl om Gennemførligheden heraf under *alle* Forhold, men er disse ellers fredelige, skal den nok vise sig sikker. Farerne ved det ligger i, at Solidariteten mellem Arbejderne ikke skal kunne betvivles, hvis det skal opfylde sin Mission; man maa gøre Regning paa Udelukkelse af al Ræsonneren; thi faar den Raaderum, finder den Næring i det for Kontoret gældende Regulativ, da er al Gavn for Organisationen udelukket og man smider Pengene, som det koster, ud af Vinduet.

Den Forandring, Regulativet skal have, for at Kontoret kan svare til Hensigten, er først og fremmest denne, at *al* skriftlig og mundtlig Forespørgsel forbydes og at ingen *maa* modtage Plads uden gennem Kontoret. Hvis ikke dette sker, saa lad Fornuften raade og lad os ikke yderligere eksperimentere med denne Virksomhed. Dernæst maa der være betydelig skarpere Bestemmelser for Overtrædelse af Regulativet. Det er ikke nok, at de taber 1/2 Aars Rettigheder. Den hidtidige Virksomhed har vist, at man uden stærkt tynget Samvittighed *kan* sætte sig ud derover. Nej, lad Navnet paa Synderen blive offenliggjort, lad os se ham nøgen, saa er der dog — i Forbindelse med en Karantæne paa et Aarstid — Sandsynlighed for, at en Pæl kan rammes igennem slige svage Sjæle. Disciplin — kræver Straf.

Den af de arbejdsløse ønskede Tillægsbestemmelse om samme Numer for kortere Pladsvarighed end 4 Uger bør ikke eksistere; den er upraktisk og vil ikke i Længden finde Taknemlighed hos de arbejdsløse selv. Paa den anden Side er det klart, at de første paa Listen, der i længere Tid har staaet som saadanne, ikke kan være tjent med en 8 Dages Plads. Men lad det saa blive dem, der staar efter de 10 eller 15 første paa Listen, der uden Numerforrykning kan modtage disse Pladser.

Ligeledes er der heller ingen Grund under fredelige Forhold til dette personlige Møde hver Mandag af alle de arbejdsløse; blot *alle*, straks naar de bliver opsagte, mælder dem, og man saa forøvrigt lader de 5 første f. Eks. møde 1 eller 2 Gange om Ugen, kan det samme opnaas.

Men kan man som sagt ikke faa slige koncise og tydelige Bestemmelser ind, mener man ikke, at det Tryk paa den »personlige Frihed«, som slige Bestemmelser indeholder, opvejer de Fordele, som Organisationen kan have deraf, saa lad os hæve Arbejdsanvisningen ialtfald i dens nuværende Form snarest mulig og i Stedet vedtage en Lovparagraf i vore Love, der kun kommer til Anvendelse i Krigstilfælde, og som indeholder Bestemmelser, som i det mindste i *den* Tid, de gælder for, fordrer absolut Opgivelse af den personlige Frihed.

Man vil maaske sige, at det lader sig ikke gøre uden Brud paa Gensidighedskontrakten, men er de tre Parter enige, kan intet hindre dem i en saadan Ændring.

Til Slut: Mød alle paa Søndag.

Erklæring.

Fra Hr. H. F. Rasmussen har jeg faaet tilstillet sidste Nr. af »Ny typ. Tid.«, i hvilket Hr. Weber under en saa svulstig Overskrift som »H. F. Rasmussens Omgang med Sandheden« oplyser, at de udtraadte Typografer ikke paa Mødet den 10. Oktober rettede nogen Anmodning til Aarhus Bogtrykkere.

Hr. H. F. Rasmussen havde sine Oplysninger gennem mig og da det i hvert Fald kunde vides, at han ikke selv havde været til Stede ved nævnte Møde, kunde Hr. Weber uden Skade for sig selv have været lidt mindre højttravende i sin Imødegaaelse. Jeg havde fra en Kilde, der plejer at være paalidelig, faaet at vide, at de udtraadte havde besluttet at rette en Anmodning af den omskrevne Art til Bogtrykkerne, hvilken jo ogsaa nu senere har vist sig at være rigtig, og da jeg paa den udsendte trykte Dagsorden for Mødet den 10. Oktober saa', at et af Punkterne lød paa: »Tilslutning til Aarhus Typografers Understøttelsesforening«, ansaa jeg det for givet, at Anmodningen var løbet af Stabelen og gav H. F. Rasmussen Underretning desangaaende. At det nu bag efter viser sig, at de udtraadte, før de selv vovede sig frem, har faaet en af deres Venner blandt Bogtrykkerne til først at rejse Stemningen, forekommer mig at være af underordnet Betydning, naar dog det var besluttet at fremkomme med Anmodningen, og i hvert Fald berettiger det ikke Hr. Weber til af den Grund at beskylde H. F. Rasmussen for at fare med Usandhed.

Aarhus, den 14. November 1891. L. Rasmussen.

Berigtigelse.

Naar der i Revisionsbemærkningerne til »Dansk typ. Forening«s Regnskab i det sidste Nr. staar, at Aarhus Lokalforenings Regnskab ikke har været forelagt nogen Generalforsamling, da er dette ikke rigtigt. Der eksisterer *to* Bilag til Lokalforeningens Regnskab, og kun paa det ene af disse staar anført, at det har været forelagt en Generalforsamling; dette Bilag havde forstukket sig, og først efter Regnskabets Afsendelse blev vi opmærksomme paa dette Aktstykke.

Nakskov, d. 15. Novbr. 1891. Hovedrevisorerne.

Artikler og Meddelelser, som ønskes optaget i »Typ.-Tid.«, maa for Fremtiden **absolut** *være Redaktøren i Hænde* **Mandag Aften** *inden Kl. 9, for at optages i førstudkommende Nr.*

Meddelelser om Af- og Tilgang, Annoncer, Billetter o. desl. sendes til Hr. GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14. Red.

Alt Stof fra Provinserne til »Typ.-Tid.« maa fremtidig være os i Hænde senest **Mandag Middag** *i den Uge, i hvilken det ønskes optaget i Bladet. Hvad der indkommer efter den Tid, henlægges til næste Uge. Red.-Udvalget for Prov.*

Alle Vegne fra.

Festen i Søndags tegnede til en Begyndelse daarligt. Komitéen klagede over det trevne Billetsalg og man frygtede med Rette for, at de forløbne Festers Legio havde trættet det højtærede Publikum. Da Aftenen kom, viste det sig dog, at Sukcessen var fuldstændig, og som Programmet forløb, fortjent. Sangforeningen afleverede sine Numre med Applomb under det sædvanlige dygtige Mesterskab og Komedien gik fortræffelig med de kendte Rollehavende. En fornøjelig Fest, som sikkert vil bringe et Overskud, der ikke staar tilbage for sidste Aars.

Økonomiske Resultater. Det hænder af og til, at Medlemmer af »Dansk typ. Forening« driver det vidt i økonomiske Resultater. Paa Repræsentantmødet i Roskilde i Fjor blev det af Hovedbestyrelsens Statistik lagt klart frem, hvorledes enkelte Medlemmer forstaar at »regne den ud!« Jeg har i Dag* liggende for mig en Medlemsbog, som i den antydede Retning ikke staar tilbage, og som jeg saa kort som muligt skal skildre. Vedkommende Medlem er optaget i »Dansk typ. Foren.« den 17. Juli 1890 i *Viborg*, og ved hans Optagelse der erindrede jeg, at han var bleven nægtet Optagelse en Tid forud i *Aalborg*. Men han blev som sagt optaget! Senere hen fremkom der noget om, at Optagelsen var til Dels ulovlig, idet den daværende Lokalformand i Viborg, som nu er Bestyrelsesmedlem i »Aarhus Typografers Understøttelsesforening«, havde ladet ham slippe ind i Foreningen uden at præstere den i Lovene foreskrevne *Lægeattest*. Om dette sidste er kommet i Orden senere, véd jeg ikke. Men, som sagt, Optagelsen fandt Sted den *17. Juli 1890* i Viborg, og fra denne Dato og indtil den *12. Oktober 1891* har vedkommende haft 9 *(ni) Pladser*, alle af meget kort Varighed, hvilket fremgaar af, at han i Kontingent til Foreningen har betalt ca. 20 Kr.! Desto flittigere har han været til at nyde; saaledes i Sygeunderstøttelse 159 Kr. 25 Øre og i Rejseunderstøttelse 97 Kr. 30 Øre; *tilsammen 256 Kr. 55 Øre*, ligesom et lille Laan, der endnu ikke er tilbagebetalt, ogsaa er gledet med. Nu er vedkommende atter nydende, nemlig som

* Artiklen har henligget nogen Tid hos os paa Grund af Pladsmangel. Red.

syg — paa hvilket Gebet han jo igen kan tage sine *91 Dage* (c. *159 Kr. 25 Øre*)!

Det maa erkendes, at da man i sin Tid i *Aalborg* var imod hans Optagelse, saa' man paa »Dansk typ. Forening«s Velfærd; men hvad saa' man paa i *Viborg* i Juli 1890? P.

»Jämtlandsposten«s Bogtrykkeri i Østersund har ved sin Faktor, Hr. ØSTLUND, sendt os et Forretningscirkulære: to Kvartsider, trykt i et Dusin Farver. Som dette Arbejde foreligger, afgiver det et smukt Bevis paa, med hvilken Interesse man saa højt oppe i Sverig, i en mindre By, følger med paa et Omraade, der saa grovelig tilsidesættes i mange større og sikkert mere komplette Trykkerier. Om endskønt der er forskellige Ting, saaledes den tunge Overdel paa sidste Side og Sentenserne paa første, der næppe vil tiltale Smagen hernede, maa man respektere den friske Originalitet, det livlige Farvevalg og den virkelig gode Udførelse, der her har frembragt et vakkert Arbejde.

Cirkulæret er fremlagt i Foreningens Lokale.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: WINKELMANN.

Biblioteket er aabent fra Kl. **8—11.**

Styrelsesmøde Lørdag Aften Kl. 10 i Foreningslokalet.

FORMANDEN.

Fællesmøde d. 14. November 1891 Kl. 8.

Foruden de københavnske Organisationers Styrelser deltog d'Hrr. HVIDTFELDT og WARBERG fra »Dansk typ. Forening« i Mødet. En Anmodning fra »Typ.-Tid.«s Redaktør, Hr. TH. NIELSEN, om at maatte overvære Mødet, tilstodes.

Formanden for »Den typ. Foren.«, V. PETERSEN, bød velkommen og oplæste Dagsordenen for Mødet. 1) *Et typografisk Fællesorgan for Danmark.* — V. PETERSEN indledede Diskussionen herom, idet han henviste til Kongressens Henstilling desangaaende. Medens der fra »Trykkerforeningen«s og »Dansk typogr. Forening«s Styrelser udtaltes Sympati for Tanken og man i et saadant Blad saa et Middel til at udjævne Kløften og fremme Samarbejdet mellem Landets Typografer, stillede »Ny typ. Forening« sig reserverende over for Sagen, idet man vel udtalte, at Tanken burde efterstræbes, men dog mente, at Sammenslutningen burde komme først, lige som man ansaa det for rigtigst, at afvente Kongressens videre Resultater. V. PETERSEN stillede følgende Resolution, som vedtoges enstemmigt: »Behandlingen af et Fællesorgan for samtlige Organisationer udsættes indtil Resultatet af Afstemningen over Lovforslagene for de skandinaviske Reservefonds og Rejsekasser foreligger, og overlades det da til den eventuelle Fællesstyrelse at foretage det fornødne i denne Sag.«

2) V. PETERSEN indledede derefter Punkt 2: *Dannelsen af en Fællesstyrelse i Danmark i Anledning af Kongresforslagene om en Reservefond og en Rejsekasse.* — Forslaget, hvis nærmere Bestemmelser findes i nedenstaaende Resolution, fremkaldte en længere Diskussion, under hvilken d'Hrr. A. LARSEN og FISCHER (Ny typ. Foren.) udtalte, at de først vilde se Resultaterne af Afstemningen, hvorimod HVIDTFELDT mente, at Forslaget burde fremskyndes for at klargøre Sagen for Medlemmerne, lige som han paaviste Vanskelighederne for »Dansk typ. Forening« til at diskutere Sagen i sidste Øjeblik. DAHLQUIST ønskede Afstemningen inden for Organisationerne inden 1. Januar. A. LARSEN fandt det urimeligt at tage Standpunkt til en Sag, man uforvarende blev stillet over for. — En af V. PETERSEN stillet Resolution vedtoges enstemmig; A. LARSEN og FISCHER undlod at stemme. Resolutionen lød saaledes: »Fællesmødet beslutter — uden at der iøvrigt paahviler de forskellige Styrelser bindende Forpligtelser —, at Dannelsen af den i Følge Kongresforslagene bestemte Fællesstyrelse skér paa følgende Grundlag:

Fællesstyrelsen bestaar af 7 Medlemmer, hvoraf »Dansk typ. Foren.« vælger tre, »Ny typ. Foren.«, »Den typ. Trykkerforen.« og »Den typ. Foren.« hver et Medlem, medens samtlige Organisationer ved Fællesafstemning vælger en Formand. Endvidere vælges ved Fællesafstemning en Hovedkasserer og to Revisorer. Henholdsvis vælges lige saa mange Suppleanter. Fællesstyrelsen kan forlange Kavtion stillet af Hovedkassereren.

I alle *administrative* Anliggender kan den københavnske Del af Fællesstyrelsen træffe Afgørelser; eventuelt kan Sagerne afgøres ved skriftlig Votering blandt *alle* Medlemmer. De af »Dansk typ. Forening« valgte Medlemmer underrettes om alle Afgørelser, den københavnske Del af Fællesstyrelsen træffer. I alle Spørgsmaal, som angaar partielle Strejker er det Formandens Pligt at indvarsle til et Fællesmøde. Konflikter paa Trykkerier enkeltvis kan afgøres af Formanden, enten i Forbindelse med den københavnske Del eller med den af »Dansk typ. Forening« valgte Del af Fællesstyrelsen.

Fællesstyrelsen samles ordinært to Gange om Aaret — i September og Marts —, hvor Reservefondens og Rejsekassens Regnskaber fremlægges og alle Sager Organisationerne vedrørende afgøres.

Fællesstyrelsen bestemmer selv sin Forretningsorden.

Formanden og Hovedkassereren er lønnede; deres Løn bestemmes af de kontraherende Foreningers Styrelser; af hvem alle Diæter i Anledning af Rejser etc. ligeledes fastsættes.

Alle Lønninger og øvrige Udgifter afholdes af de to resp. Kasser.«

3) *Organisationernes Stilling til »Svensk Typografförbund«s Styrelse.* V. PETERSEN henviste til en Artikel i »Svensk Typograf-Tidning«, i hvilken var fremsat forskellige Ændringer til Rejsekassen. Der maatte rettes en Henstilling til Forbundsstyrelsen om at indtage en forandret Holdning overfor Kongressens Beslutninger; en saadan Fællesudtalelse maatte man tage Hensyn til. A. LARSEN udtalte sig i lignende Retning; Sverig maatte svare enten Ja eller Nej. — Efter en kort Diskussion vedtoges følgende Resolution enstemmig: »Samtlige norske og danske Organisationers Styrelser kan ikke billige den Opfattelse, der har gjort sig gældende hos »Svensk Typografförbund«s Styrelse, med Hensyn til Afstemningen over de af Kongressen vedtagne Love for de skandinaviske Reservefonds og Rejsekasser; idet Styrelserne bestemt maa hævde, at Lovforslagene enten vedtages eller forkastes i den Form, som Kongressen har sluttet sig om.

Styrelserne udtaler endvidere, at Betingelsen for Reservefondens Loves Ikrafttræden *ikke* er afhængig af om en enkelt Organisation *undlader* at vedtage disse, idet den af samtlige Foreningers Formænd underskrevne Erklæring i denne Retning tilstrækkeligt tydeligt angiver, hvorledes der i et saadant Tilfælde skal gaas frem.

Vi opfordrer derfor »Svensk Typografförbund«s Styrelse til *kun* at lade foretage Afstemninger om Forslagene i den Form, som Kongressen har vedtaget dem.«

Resolutionen sendes nu til »Norsk Centralforening«s Hovedbestyrelses Underskrift. (Forts.)

Nyt Medlem: Sætter CHRISTIAN BENDT JENSEN (udlært i Mohrs Bogtrykkeri i Præstø den 1. Maj 1890), arbejder hos Henriksen, Rømersgade.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter ERNST OTTO ADRIAN LUNDGREN (Den typ. Foren, 95), arb. hos Schultz. Trykker PETER CHR. STUDT (Dsk. typ. Foren. 552), arbejdsløs. Sætter VALDEMAR CHR. PILEGAARD (Den typ. Foren., 1540), arbejdsløs.

Bortrejst: 1349, Sætter GOTTFRED LEANDER NIELSEN til Kristiania.

Carl Christian Schwartz, Eggers Køhlert og **Chr. Therkildsen** anmodes om, for at undgaa Iværksættelsen, for de tvende førstes Vedkommende af Lovenes § 10, for sidstnævntes Vedkommende af § 8, inden Onsdag den 25de ds., at henvende sig til

GUSTAV CLAUSEN.

Til arbejdsløse Kolleger. Skelskør Typografer 2.50, Svendborg Lokalf. 2.81, Frederiksborg Amts Avis 1.00, Frederiksborg Amtstid. 1.50, Næstved Lokalf. 1.75, Demokratens Pers., Aarhus, 5.50. Fra Slagelse: Sorø Amtstid. 3.75 og Slagelse-Posten (5 Mdl.) 2.00, Rigsdagens Pers. (1—2) 7,05, Politikens 7.70, F. E. Bordings 3.00, Triers 4.60, »Københavns« 4.20, Philipsens 0.25, Nielsen & Lydiches 3.45, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 1.50, Marius Nielsen 0.25, Jordans 1.50, Lunos 2,65, Græbes 4.50, Eksprestrykkeriets 0.35, Nationaltidendes 2.10, Fjeldsøes 1.00, Bagges 3.10, S. L. Møllers 3.85, Hoffensbergs 2.35, N. Hansen 0.25, Redaktør Carl Aller 5.00, Allers 5.65, Morgenbladets & O. C. Olsens Bogsættere 4.10, Chr. Birchs 0.50, I. Cohens 5.20, Hvidbergs 0.25, Nogle Bladsættere (1—2) 8.80, Adresse-Avisens 3.25, »Zwiebelfisk« 2.00, Truelsens 1.00, Axel Holms 0.75, N. C. Roms 1.25, Rasmussen & Olsens 1.00, En Trykker 0.25, En Billet 1,86 — tilsammen Kr. 115.57.

Med de tidligere indkomne Kr. 100.69 ialt Kr. 216.26.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til Kollegerne i Tyskland. Skelskør Typografer 2.50, Svendborg Lokalf. 2.61, Randers Dagblads Typografer 2.00, Helsingør Lokalf. 4.00, Frederiksborg Amts Avis Pers. 0.75, 3 Mdl. af Vejle Lokalf. 1.50, Fredericia Lokalf. 3.17, Næstved Lokalf. 5.30, Kolding Lokalf. 16.62, Ringkøbing Amts Av. 2.75, Aalborg Lokalf. 11.00, Demokratens Pers., Aarhus, 5.50, Fra Slagelse: Sorø Amtstidendes Sættere 3,75 og Slagelse-Posten (2 Medl.) 0.50, Rigsdagens Pers. (1—2) 4.75, Politikens 7.65, F. E. Bordings 5.60, Triers 6.70, »Københavns« (1—2) 4.20, N. Cohens (1—2) 7.00, Philipsens 0,75, Nielsen & Lydiches 4.35, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 0.30, Marius Nielsen 0.25, Jordans 1.50, Laur. Madsens 0.25, Lunos 5.60, Græbes 5.20, Eksprestrykkeriets 0.75, Avisens 1.50, Nationaltidendes 3.00, Bagges 2.35, S. L. Møllers 3.90, Hoffensbergs 1.50, N. Hansen 1.00, Carl Allers 2.50, Morgenbladets & O. C. Olsens Bogsættere 4.10, Chr. Birchs 0.50, I. Cohens 2.10, Hvidbergs 0.25, Nogle Bladsættere 2.20, Adresse-Avisens 3.50, Truelsens 1.25, Axel Holms 0.75, N. C. Roms 0.80, Rasmussen & Olsens 3.00, Vald. Carl sens 0.50, Jørgensen & Co.s 8.20 — tilsammen Kr. 166 45.

Med de tidligere indkomne Kr. 102.07 ialt Kr. 268.52.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformænd.

Rudkøbing: CARL RASMUSSEN.

Kolding, d. 14. Novbr. 1891. H. F. RASMUSSEN.

Hovedbestyrelsens Møder

Tirsdag den 17. November. Fraværende: HVIDTFELDT (syg).

1. *Meddelelser fra Formanden.* Et Medlem af *Aarhus* Lokalforening havde erholdt det i Lovene fastsatte Beløb af 100 Kr. udbetalt i Anledning af hans Hustrus Død. Et Par Skrivelser fra et Medlem i *Middelfart* var besvaret med Henvisning til Hovedbestyrelsens Stilling til den paagældende Sag. Paany fremkommet Skrivelse fra *Rudkøbing* angaaende den i et tidligere Møde refererede Sag om Arbejdsløshedsunderstøttelse var besvaret med, at kun de i Andragendet begærede 2 Ugers Understøttelse var bleven bevilget af Hovedbestyrelsen, de øvrige 6 Uger derimod ikke og kan ikke bevilges, da vedkommende ikke i den Tid har været arbejdsløs, men beskæftiget med at oprette en Forretning i Marstal; dette fremgik ogsaa af den fra vedkommende til »Typografia« sendte Meddelelse, der havde til Følge, at Arbejdsanvisningskontoret ikke for 14 Dage kunde sende ham i Plads, men lade ham staa udenfor Numer. Fra *N. N.* Lokalforening var forespurgt, om et Medlem, der drikker sig fuld, kommer i Slagsmaal og bliver banket, saa han maa ligge 8 Dage hjemme, kan herfor nyde Sygehjælp? samt om et Medlem, der paa Grund af Drukkenskab efter gentagne Advarsler mister sin Plads, er berettiget til Arbejdsløshedsunderstøttelse? var begge besvaret benægtende. Samtlige Afgørelser tiltraadtes.

2. Skrivelse fra *Fredericia* Lokalformand angaaende et Medlem, der har erholdt Arbejdsløshedsunderstøttelse først i Esbjerg og nu Resten i Fredericia, kan erholde den i Lovenes § 48 omhandlede »Billet til Grænsen ad *nærmeste* Vej« udbetalt til Norge. Det vedtoges, at da Vicering syd paa under Tarifbevægelsen i Tyskland ikke er tilladt, vil vedkommende kunne erholde 10 Kroner udbetalt og blive viceret til Frederikshavn.

Efter Anmodning af Formanden havde d'Hrr. TORKILD PETERSEN og FR. WEISS den 15. ds. foretaget *et Kasseeftersyn hos Hovedkassereren*, og afgav nu Beretning om, at de forskellige Beholdninger fandtes stemmende med Bøgerne.

4. Situationsberetning af 14. ds. fra »*U. V. D. B.*« angaaende Lønbevægelsen i Tyskland. Til Efterretning.

5. Beretningen fra Mødet i København angaaende *Fagskolen* og *Fællesmødet* med de forskellige Styrelser udsattes til næste Møde paa Grund af Hvidtfeldts Fraværelse. H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Roskilde, VIGGO BERNHARD T. GÜTH (udl. 1. Nov. 1891 hos Jul. Kristiansen, efter 5 Aars Læretid), arb. samme Sted Nyborg, HANS LINKOL JØRGENSEN (udlært i Nyborg Dagbl.s Bogtr. den 1. Novbr. 1891, efter 4 Aars Læretid. Har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve, arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Kolding, 736, VILH. FRED. OLSEN, sidst arb. i Odense. (Opholder sig paa Askov Højskole). Skelskør, 393, CHRISTIAN LARSEN, sidst arb. i Helsingør. Odense, 186, MADS MADSEN, sidst arbejdet i Skelskør. Køge (Køge Avis), 595, HANS JØRGENSEN fra Rejse.

Bortrejste: Rudkøbing, HUGO HØGSTED til Marstal som Bogtrykker og Bladudgiver. Skelskør, 186, MADS MADSEN til Odense i Plads. Næstved, 95, EMIL LUNDGREEN til København i Plads. Køge, 54, Sætter, RASMUS ANDERSEN til Roskilde, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag d. 21. November intet Møde.

Lørdag d. 28. November fortsættes Indøvelsen af Aarsfestprogrammet, der bl. a. vil omfatte et Par Sange for Barytonsolo og Kor samt Södermanns Sangkreds »Ett bondbröllopp«. Ærede Kolleger, der ville indtræde i Koret, sættes paa Stemme denne Aften Kl. 10. Ved at indtræde i November faar man gratis Adgang med Dame til Aarsfestens Koncert og Bal. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Lørdag d. 5. December, Kl. 8½ afholdes et **Pølsegilde** i »Danas Have«. Deltagerne bedes at tegne sig paa Listen, som Budet medbringer paa Værkstederne. Tegningen er bindende.

Endvidere gøres Medlemmerne bekendt med, at Listen til Paategning af frivillige Bidrag til Anskaffelse af et Banner vil Budet medbringe fra førstkommende Mandag og fremdeles hver Uge. BESTYRELSEN.

Generalforsamlingen i Understøttelseskassen for Arbejdsløse den 6. November. Til Dirigent valgtes V. LASSEN.

Punkt 1. *Regnskabet* (se »Typ.-Tid.« Nr. 44) fremlagdes af Kassereren og godkendtes enstemmigt. Punkt 2. *Lovændringer.* Af JOH. ERICHSEN stilledes de i »Typ.-Tid.« Nr. 47 meddelte Ændringer. Angaaende § 2 var der almindelig Enighed om, at Understøttelsen burde forhøjes, derimod ikke om Understøttelsens Størrelse, idet Joh. Erichsen foreslog 10 Kr. i 4 Uger, hvilket han dog senere forandrede til 7 Kr. i 5 Uger. JULIUS JAKOBSEN foreslog 8 Kr. i 4 Uger og Bestyrelsen 7 Kr. i samme Tidsrum, og naar man fra flere Sider fraraadede at tiltræde Erichsens Forslag om 10 Kr. ugenlig, var det fordi der mentes, at der i den kommende Vinter vilde blive mere Arbejdsløshed end vi plejede at have, og det vilde da være usikkert, om Kassen vilde kunne balancere. De 3 ovennævnte Forslag sattes derpaa under Afstemning, af hvilke Julius Jakobsens blev vedtaget (8 Kr. i 4 Uger). Ændringen af § 6 forkastedes uden Diskussion. Ændringen til § 7 fik efter nogle korte Repliker samme Skæbne. For Forandringen af § 12 talte Forslagsstilleren varmt og inderlig og fik en broderlig og velment Støtte hos FORMANDEN og K. ANDERSEN. Som gammel og vedvarende Modstander af dette Forslag mødte P. E. NIELSEN frem, men maatte bide i Græsset, da Forslaget blev vedtaget.

Generalforsamlingen hævet. P. E. NIELSEN.

ANNONCER

Genzsch & Heyse

HAMBURG.

SKRIFTSTØBERI

STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

CH. LORILLEUX & Co

PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE

BOG- & STENTRYKFARVER

VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.

(H. POPPELBAUM)

SKRIFTSTØBERI

FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer

PARITZ GOTTSCHALK

Admiralgade 18, Kbhvn. K.

KARL KRAUSE

LEIPZIG

Fabrik af Maskiner til Brug for Bogbindere, Bogtrykkere, Stentrykkere etc.

Repræsentant for Danmark

JUST WARBURG

København K.

Tordenskjoldsgade 21.

Typograf-Tidende

Ugeskrift for samtlige grafiske Fag

udgaar hver Fredag

Abonnement: **75 Øre** Kvartalet

modtages paa alle Postkontorer

Annoncer optages à **15 Øre** pr. Petitlinje

Større Annoncer Rabat

Bladets Kontor: **Rørholmsgade 14**

En Pincenez er fundet paa Ballet i Søndags og kan afhentes hos BYNCK, Græbes Bogtrykkeri.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 50
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 27. November 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Kolleger! Strejken i Tyskland vedvarer! Mand Jer op til at yde de kæmpende en kraftig og energisk Støtte!

Kampen i Tyskland.

Paa Mandag har Kampen varet i 3 Uger. Ingen af Parterne synes foreløbig at ville gøre Indrømmelser, og efter alle Solemærker at dømme bliver det en Krig paa Kniven. Stor Forbitrelse har det overalt vakt, at man i München og Dresden har kommanderet Militæret til at udføre det mest paatrængende Arbejde. Naturligvis drives der et sandt Afgudsdyrkeri med de Sjæle, der indtager de strejkendes Pladser. Man hæger over dem, som var det de mest kostbare Dyr, og foranstalter Festmaaltid til Ære for dem, og de fleste Steder gør man dog kun sørgelige Erfaringer med disse Individer. Dels er de ude af Stand til at kunne tilfredsstille selv de mest beskedne Fordringer, og dels forlanger de store Forskud, og naar de har modtaget dem, giver de Principalerne en god Dag — d. v. s. de forsvinder lige saa hurtigt, som de er kommet. Det er Løn som forskyldt.

Antallet af de Principaler, der gaar ind paa de opstillede Fordringer, **tiltager** stadigt. I det hele arbejder der nu over 6000 Typografer paa de ny Betingelser. Ligeledes har der i de sidste Uger været en ganske overordenlig stor Tilgang til Forbundet; over 1000 ny Indmeldelser har fundet Sted. Det beviser bedst, at Typograferne er den af de kæmpende Parter, der har størst Udsigt til at gaa af med Sejren, og saafremt Sammenholdet vedbliver, **og saafremt der fra de udenlandske Kollegers Side indsamles tilstrækkelige Pengemidler,** kan der heller ingen Tvivl være om, at det vil lykkes vore tyske Kolleger at gaa sejrrigt ud af Kampen.

Efter hvad der foreligger, er ikke ret mange af Danmarks Typografer optraadt som Forrædere mod de tyske Kammerater. Den i forrige Numer bragte Meddelelse om, at to danske Maskinmestre skulde have taget Arbejde i Lübeck, indskrænker sig til, at kun *én* dansk Trykker har svigtet — den anden er svensk. I Hamburg skal der arbejde en dansk Sætter, og i Leipzig skal ligeledes en dansk have taget Arbejde. I forrige Uge opholdt der sig her i Byen en Faktor Jensen fra Tønder for at kapre danske Sættere; et Avertissement var indrykket i »Berl. Tidende« for at faa Fiskene paa Krogen, men Fangsten var kun lidet lønnende, idet den vedkommende maatte rejse tomhændet bort. Der maa selvfølgelig holdes det skarpeste Udkig!

Derimod staar det kun sløjt til med Indsamlingen! Af »Dansk typ. Forening«s 45 Lokalforeninger bidrager kun knapt Tredjedelen, og mange københavnske Trykkeripersonaler undlader enten fuldstændig at bidrage eller lader et lille Mindretal repræsentere med et lille Bidrag. Jeg forstaar ikke, hvor man vil være dette bekendt. Kan det dog ikke lykkes Danmarks Typografer endelig en Gang at ryste denne Sløvhed og Ligegyldighed af sig? Kan man ikke tage sig sammen og ofre det yderste for at hjælpe i denne Kamp? Skal det kunne siges, at de danske Typografer stod tilbage, da det galdt om at støtte Verdens mest opopfrende Kolleger? Lad dog **Æresfølelsen** komme op hos hver enkelt og **yd alle** paa Lørdag, hvad I paa nogen Maade kan undvære.

— Efter de sidst modtagne Efterretninger er der nu af en udenforstaaende indledet Underhandlinger mellem Principalorganisationen og Forbundet. V. P.

Dansk typografisk Forening

1. Juli 1881—1. Juli 1891.

Efter at »Jyllands typ. Forening« havde virket med Rejseunderstøttelse som Formaal, enedes man om at søge Foreningen udvidet til at omfatte hele Landet (København fraregnet). Den 1. Juli 1881 begyndte saa »Dansk typogr. Forening« sin Virksomhed med 33 Lokalforeninger og et Medlemsantal, som efter det første Aars Forløb var 351 (hvoraf 44 Principaler). Som det vil sés af nedenstaaende Tabel, er der i de forløbne 10 Aar udbetalt en samlet Understøttelse af 60,444 Kr. 88 Øre. Foreningen talte den 5. Juli d. A. 45 Lokalforeninger med 561 Medlemmer (hvoraf 48 Principaler og ejer nu en Kassebeholdning af ca. 10,000 Kr.

	Lokalafdl.	Sygeunderstøttelse		Rejseunderst.		Arbejdsløshedsunderstøttelse		Begravelseshjælp
		Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.
1. Juli—31. Dec. 1881	33	198	80	537	67	»	»	»
1. Jan.—30. Juni 1882	33	606	»	727	88	»	»	50
1. Juli—31. Dec. 1882	36	715	»	740	85	»	»	150
1. Jan.—30. Juni 1883	37	554	20	211	85	»	»	100
1. Juli—31. Dec. 1883	38	660	16	438	63	42*	»	50
1. Jan.—30. Juni 1884	38	1430	10	333	79	180	»	100
1. Juli—31. Dec. 1884	38	1711	49	1633	44	133	»	180
1. Jan.—30. Juni 1885	37	1219	»	771	17	104	»	180
1. Juli—31. Dec. 1885	38	1189	50	2087	17	132	»	»
1. Jan.—30. Juni 1886	38	1374	75	1582	56	300	»	300
1. Juli—31. Dec. 1886	39	1041	25	2317	89	175	»	120
1. Jan.—30. Juni 1887	39	921	35	1257	83	182	»	120
1. Juli—31. Dec. 1887	40	1321	»	2128	28	301	»	»
1. Jan.—30. Juni 1888	41	1129	5	1072	5	209	»	600
1. Juli—31. Dec. 1888	41	917	»	2842	56	359	»	600
1. Jan.—30. Juni 1889	41	1510	98	2466	57	195	»	600
1. Juli—31. Dec. 1889	39	1131	50	1873	43	186	»	»
1. Jan.—30. Juni 1890	42	2560	50	790	54	105	»	1260
1. Juli—31. Dec. 1890	44	1576	75	2269	18	633	»	900
1. Jan.—30. Juni 1891	45	1505	50	1310	16	731	50	500
		23,273	88	27,393	50	3967	50	5810

Ialt Kr. 60,444.88

For *Aarhus* Lokalforenings vedkommende stiller Forholdet sig saaledes: i Medlemsbidrag er der ialt indbetalt 10,884 Kr. 60 Øre; udbetalt: i Sygeunderstøttelse 3696 Kr. 44 Øre, i Rejseunderstøttelse 1421 Kr. 97 Øre, i Arbejdsløshedsunderstøttelse 1057 Kr. 50 Øre og i Begravelseshjælp 890 Kr.

* 1. Halvaar ydet.

ialt 7065 Kr. 91 Øre. Ved at stryge Arbejdsløsheds- og Rejsehjælpen — efter den sidste Manøvre vil disse to Afdelinger jo næppe blive nødvendig — kan den ny Forening i Aarhus se en nogenlunde sorgfri Fremtid i Møde. — — Men »Dansk typ. Forening« er i Dag — trods al Underminering — en saa god og virkedygtig *Understøttelsesforening* som nogen Sinde — quad erat demonstrandum (hvilket var det, der skulde bevises).

O. V. H.

Den ekstraordinære Generalforsamling

i Søndags, som var lovlig indvarslet, var fra Begyndelsen nogenlunde besøgt, men Generalforsamlingen vedtog at behandle Arbejdsanvisnings-Regulativet som Punkt 2, og da man var færdig med dette Punkt, som gav Anledning til en lang Diskussion, var alt for mange bleven trætte og forlod Mødet, saa at de øvrige, nok saa vigtige Punkter maatte forhandles af en meget lille Forsamling.

Referat.

FORMANDEN aabnede. Til Dirigent valgtes EMIL PETERSEN og til Sekretær EMIL BURMESTER.

Punkt 1. FORMANDEN meddelte, at der fra »Norsk Centralforening« var indkommen Indsigelse imod SOFUS SEVERINS Optagelse i Foreningen. Severin havde appelleret og Formanden vilde foreslaa, at man behandlede denne Appel sammen med de to allerede paa Dagsordenen opførte. Dette vedtoges og efter nogen Diskussion vedtoges følgende af FORMANDEN stillede Resolution: »Generalforsamlingen vedtager at optage de tre anmeldte paa de af den skandinaviske Kongres vedtagne Betingelser.«

Det foresloges af »de arbejdsløse« at behandle Dagsordenens Punkt 6 som Punkt 2. Efter at dette var vedtaget, gaves Ordet til NIELSEN KOLDING: Ja, saafremt G. Clausen ikke vil være Ordfører for de arbejdsløses Forslag, saa skal jeg gærne overtage denne Plads, thi jeg finder, at enhver, der kender de faktiske Forhold, ikke kan andet end stille sig sympatetisk til Forslaget. Da vi oprettede Arbejdsanvisningskontoret var det af to Grunde: vi indsaa det absolut heldige i — særlig under Konfliktsforhold — at have de arbejdsløse organiserede, og vi var paa det rene med, at vilde man Favoriseringen — tidt af mindre gode Kolleger — til Livs, saa maatte man have Pladsbesættelsen ordnet i Række og Rad efter Arbejdsløshedsperiodens Tidslængde og ikke efter andet. Det førstnævnte har Kontoret i sin nuværende Skikkelse imidlertid ikke ævnet. Dets Virksomhed er bleven illusorisk, og er bleven det som en Følge af den uheldige Affattelse af Regulativets § 1. Det er en Kendsgærning, at det, at man i Følge § 1 har Lov til *skriftlig* at søge Plads, har bevirket, at Principalerne har haft saa mange skriftlige Anmodninger om Plads, at de helt har kunnet undvære Kontorets Mellemkomst; men dette har bevirket, at de, der mest stringent overholder Tarifen og staar paa deres Ret, er bleven vraget og har faaet Lov at blive staaende i Protokollen, fra hvilken der saa godt som ingen Afgang var. Og derfor er det, at de arbejdsløse foreslaar, at det *forbydes* at søge Plads saa vel *skriftlig* som mundtlig. Den anden Anmodning fra de arbejdsløse — om at man kan blive staaende i Numer, hvis Pladsen ikke har længere Varighed end 4 Uger — har ikke i den Grad min Sympati som den førstnævnte; thi ogsaa en saadan Ordning vil vække Utilfredshed. Men det første er ogsaa det vigtigste. Faar vi først Regulativets § 1 ændret, vil Kontoret være i Stand til at opfylde sin Bestemmelse — som det nu er, er dets Virksomhed betydningsløs. FORMANDEN: Det har ikke været muligt at faa Regulativet til Behandling før, da det dels var Styrelsen magtpaaliggende at faa »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelses Stilling dertil at vide, og dels har den senere Tids Forhandlinger om mange andre Ting forhindret det. Førend Styrelsen gik til en Forhandling om Regulativet med »Ny typ. Forening«s Styrelse ønskede man at vide, hvorledes Stemningen var inden for »Den typ. Forening«. Der var næmlig fra forskellige Sider inden for vor Forening fremkommet Udtalelser, som ikke gik i Favør af Anvisningskontorets vedvarende Bestaaen, og det var derfor Styrelsen magtpaaliggende at sondere, hvorledes Majoriteten stillede sig. Det er mig nu umuligt at forstaa, at der kan findes Medlemmer inden for »Den typ. Forening«, som ikke kan indse Anvisningskontorets store Nytte for Organisationen. Først og fremmest bidrager det til at hæve den enkeltes Selvstændighedsfølelse. Det er klart, at naar en Arbejder skal gaa fra Dør til Dør for at tigge om Arbejde, at hans Selvbevidsthed da sløves og at hans Karakter demoraliseres. Det har dernæst Betydning som Organisation for de arbejdsløse. Mere og mere maa det gaa op for Arbejderne, at lige saa vigtigt som det er at have den *arbejdende* Del af Arbejderne organiseret, mindst lige saa vigtigt er det at have de *arbejdsløse* inden for Rammen. Og det har man ikke, naar Arbejdsanvisningskontoret ikke eksisterer. Undervurdér ikke, at man ved Hjælp af det statistiske Materiale, som Kontoret byder, er i Stand til at levere Principalerne uomstødeligt Bevis for, hvor stor Nøden er og at man derved — ved Siden af den Magt, Oppositionen sidder inde med — tvinger dem til at tage Hensyn til vore Fordringer. Hvis der ved den kommende Tarifrevision opnaas noget, skyldes det ikke mindst disse positive Beviser. Endvidere indskrænkes Principalernes Vilkaarlighed lige over for den enkelte. Kan en Principal hvad Time han vil faa Arbejdskraft — uden at vi er i Stand til at forhindre det — er det indlysende, at han ikke i særlig Grad har Respekt for Arbejdernes Optræden og det bevirker derfor ogsaa, at den vedtagne Tarif i langt højere Grad end ellers overholdes. Og endelig letter Arbejdsanvisningskontoret Indførelsen af ny Tarifer. Under de nuværende danske Retsforhold vil det saa godt som være en Umulighed at faa Bugt med en genstridig Principal; men ved Hjælp af Arbejdsanvisningskontoret er vi i Stand til at afskære en saadan al Arbejdskraft uden at det vil koste Organisationen Ofre. Glem derfor særlig ikke dette, at vi staar over for Indførelsen af den ny Tarif, hvor vi vil kunne faa en uvurderlig Hjælp gennem Arbejdsanvisningskontoret. Taleren gav til Slutning nogle Oplysninger om den Affattelse, Styrelsen havde tænkt sig at foreslaa. LÜDERS imødegik V. Petersen. Det er en Uretfærdighed mod de arbejdsløse, et Baand paa den personlige Frihed at indføre et saadant Regulativ. Han udviklede i et langt Foredrag, at man i Tyskland ikke havde fundet Anledning til saadanne Foranstaltninger og henviste til Anvisningskontorets Regulativ i Berlin. Han foreslog, at dette toges til Mønster. BERGENHOLZ spurgte Formanden, om det var ham bekendt, om der noget Steds i Udlandet fandtes et lignende Kontor som vort, og om hvorledes det da virkede. FORMANDEN: Man har intet Sted fuldstændig forbudt Pladssøgen, men han kunde oplyse Bergenholz og navnlig Lüders om, at den berlinske Lokalforenings Styrelse moralsk lagde et Pres paa Kollegerne, for paa den Maade at formaa dem til at undlade al Forespørgsel. RENÉ-LASSEN: Jeg har egen Erfaring for, at Kontoret gør mere Skade end Gavn. I de tre Maaneder jeg har været arbejdsløs, har jeg haft Lejlighed til at se, at Regulativet paa mange Maader bliver omgaaet. Jeg vil anbefale, at man fuldstændig forkaster Kontoret. ARVEDSEN: Jeg har ogsaa været arbejdsløs under Regulativet i lang Tid, og er kommen til den Anskuelse, som ogsaa deltes af det af »de arbejdsløse« afholdte Møde, at det der bør gøres, er en Forbyden af al Pladssøgen, baade skriftlig og mundtlig. Taleren anbefalede i Henhold hertil, at skærpe Regulativet i den af »de arbejdsløse« foreslaaede Retning; hvis dette ikke skete, maatte man hellere fuldstændig ophæve Kontoret. FASMER imødegik René-Lassen angaaende de arbejdsløses Omgaaen af Regulativet. NIELSEN-KOLDING replicerede til de Talere, der havde udtalt sig imod Arbejdsanvisningskontoret. Til René-Lassen vilde han sige, at han fandt det mindre vægtigt at anføre, at man var imod Kontoret, fordi nogle af de arbejdsløse havde omgaaet Kontorets Regulativ — det var kun et Bevis paa en infam Mangel paa Solidaritetsfølelse over for Kolleger, men under ingen Omstændigheder Kontorets Skyld — Den ny Forening var bundet ved Gensidighedskontrakten og kunde ikke saadan uden videre bortskaffe Kontoret — det vilde i al Fald koste den 2000 Kr.; men d'Hrr., der nu saa højt raabte paa, at *vi* skulde gøre det samme, maatte erindre, at vi var underkastede de *samme* Regler. Til Lüders bemærkede Taleren, at det var galt at dømme *vort* Arbejdsanvisningskontor ud fra Leipziger-Kontorets uheldige Skæbne; thi vort var oprettet paa et ganske andet Grundlag. I øvrigt anbefalede Taleren varmt og indtrængende Styrelsens Forslag — maaske med et Par Ændringer — thi det var den eneste Maade, hvorpaa man kunde faa Kontoret ind i en ordenlig Gænge. BERGENHOLZ: Regulativet har delt Medlemmerne i to Lejre; jeg staar midt imellem. Vi kan under visse Forhold have uberegnelig stor Gavn af et Arbejdsanvisningskontor med skarpt Regulativ. Under rolige Forhold er det vanskelig at gennemføre et saadant Regulativ, og det har da heller ikke saa stor Betydning. Vi lever under vanskelige Forhold, og maa ikke risikere en Splittelse paa dette Spørgsmaal. Jeg foreslaar: at Kontoret bibeholdes, at de arbejdsløse skal melde sig til det, og at Adgangen til at søge Plads gøres de arbejdsløse saa vid som Forholdene tillader det. V. C. BERG: Vi er sikkert alle enige om, at som Regulativet er, kan vi ikke beholde det. Det vil være til Organisationens Gavn, at forbyde al Pladssøgen. Det maa komme dertil, at man ogsaa paa dette Punkt anerkender Organisationens Princip: at man slutter sig sammen og samlet udbyder sin Vare — Arbejdskraften. At man herved kommer til at begrænse den personlige Frihed, bør man ikke beklage sig over; den personlige Frihed bør netop være begrænset — af Hensyn til andres personlige Frihed. Vi har i Arbejdsanvisningskontoret et Værn imod den nuværende Retspraksis her i Landet, og dette Værn maa vi ikke kaste bort.

Afslutning vedtoges saaledes, at 1 af de indtegnede Talere maatte tale for og 1 imod Skærpelsen af Regulativet.

LÜDERS talte imod en Skærpelse af Regulativet og foreslog, at enhver skulde have Lov at søge Plads, hvor han vilde, og kun havde nødig at melde sig til Kontoret, naar han blev arbejdsløs og naar han gik i Plads. LØVGREEN beklagede, at ikke flere af de arbejdsløse i Dag havde taget Ordet for at klargøre deres Stilling. Han gav en indgaaende Skildring af de Arbejdsløses Stilling og Kontorets Virksomhed. Stemningen blandt de arbejdsløse var absolut at bibeholde Kontoret med en Skærpelse af Regulativet.

Følgende af V. PETERSEN stillede Resolution vedtoges: »I det Generalforsamlingen under alle Omstændigheder fastholder Arbejdsanvisningskontorets Bestaaen, beslutter den at overlade Styrelsen til sammen med Tillidsmænd fra de forskellige Trykkerier og Repræsentanter for de arbejdsløse at faa konstateret paa hvilken Maade Arbejdsanvisningen for Fremtiden bør ske.«

Punkt 3. Bestyrelsesmedlem i »Arbejdernes Læseselskab« BJERNE gav en kort Oversigt over denne Forenings Formaal og Virksomhed. Foreningen tæller over 1000 Medlemmer, har et Bibliotek paa ca. 3000 Bind samt Læseværelser og Konversationsværelser med saa godt som alle Landets Blade. Det lader afholde populære Foredrag og Oplæsninger, hvortil Medlemmerne har gratis Adgang. Han vilde varmt anbefale Medlemmerne at slutte sig til Selskabet, hvis Kontingent var meget lavt, kun 30 Øre maanedlig.

Flere Medlemmer anbefalede Selskabet. SUNDSTRØM mente dog, at vi ikke burde forglemme vort eget Bibliotek og gav en kort Oversigt over dettes Virksomhed.

Beretningen fra Kontrahentmøderne udsattes til en følgende Generalforsamling.

Punkt 5. F. K. MADSEN foreslog V. C. BERG. BERG udtalte, at han ikke vilde nægte at modtage Valget, hvis det faldt paa ham, men han vilde gøre opmærksom paa, at det kunde anses for uheldigt, at en *kritisk* Revisor samtidig var Styrelsesmedlem. Efter nogen Diskussion her om opstilledes V. C. BERG til Styrelsesmedlem. Som Suppleanter til Styrelsen opstilledes følgende: P. ANDERSEN, W. SØRENSEN, LØVGREEN, H. P. LARSEN og KRAKAU. Til Vicekasserer LAURITZ LARSEN enstemmig.

Punkt 6. Til at assistere Styrelsen ved Optællingen af Stemmesedlerne valgtes enstemmig NIELSEN-KOLDING og V. HASS.

Mødet hævet Kl. ca. 3½. E. BURMESTER.

Alt Stof fra Provinserne til »Typ.-Tid.« maa fremtidig være os i Hænde senest **Mandag Middag** *i den Uge, i hvilken det ønskes optaget i Bladet. Hvad der indkommer efter den Tid, henlægges til næste Uge.* *Red.-Udvalget for Prov.*

Foreningsmeddelelser.

Lørdag d. 28. November, Kl. 9 pr. *afholdes i* **Café Tyrol** *Møde med Tillidsmænd fra samtlige Trykkerier og Repræsentanter for de arbejdsløse. Det er* **enhvers** *Pligt at møde.*

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: A. CLAUSEN.

Biblioteket er aabent fra Kl. **8—11.**

De af Generalforsamlingen til Stemmesedlernes Optælling valgte Medlemmer bedes sammen med Styrelsen at møde i Foreningslokalet *Lørdag den 28. November Kl. 8 præcis.* FORMANDEN.

Alle arbejdsløse

indbydes til et Møde paa Lørdag Aften *Kl. 8* i Foreningens Lokale for at vælge 3 Repræsentanter til Tillidsmandsmødet. *Flere arbejdsløse.*

Fællesmøde d. 14. November 1891 Kl. 8.

(Sluttet.)

4) *Organisationernes Stilling til Understøttelsesforeningen i Aarhus.* WARBERG fremstillede den foreliggende Situation og fremhævede det forkastelige i at oprette Konkurrenceforeninger; han opfordrede »Ny typ. Forening« til at stanse Indsamlingen. A. LARSEN gennemgik Sagens Historie og bebrejdede Organisationerne deres Optræden. Han billigede ikke de udsendte Cirkulærer, men de var fremkomne paa Trods. Indsamlingen var afsluttet; han fandt det ikke ukorrekt at optage Artikler i »Ny typ. Tid.«, som blev nægtet Optagelse i »Typ.-Tid.«. HVIDTFELDT: Denne Sag var sat paa Dagsordenen for at høre Organisationernes Stilling til Sagen; man havde ikke taget »de 7« under Armene, men kun værget sine Medlemmer mod Overgreb. — Efter en lang, indgaaende Diskussion, i hvilken forskellige Talere deltog, vedtoges et af V. PETERSEN stillet Forslag.

5) *Eventuelle Forslag.* A. LARSEN gjorde en Forespørgsel angaaende Indsamlingen til de arbejdsløse, hvilken besvaredes af V. PETERSEN. Det vedtoges, at de forskellige Organisationers Styrelser rettede Opfordringer til deres respektive Medlemmer om kraftig Støtte til de strejkende Kolleger i Tyskland.

V. PETERSEN hævede derpaa Mødet med Tak til de til Stede værende. CHR. CLAUSEN,
Sekretær.

Fagskolemødet Søndag den 15. November 1891.

Til Stede fra »Forening for Boghaandværk«: F. HENDRIKSEN og GUSTAV PHILIPSEN, fra »Forening af danske Bogtrykkere« O. C. OLSEN, fra Bogbinderlavet: IM. PETERSEN, fra Bogbindersvendeforeningen: NIELSEN, fra »Dansk typ. Forening«: HVIDTFELDT og WARBERG, fra »Den typ. Trykkerforening«: DAHLQUIST og J. C. JENSEN, fra »Ny typ. Forening«: P. CHRISTENSEN og FISCHMANN, fra »Den typ. Forening«: BARNEWITZ og VICTOR PETERSEN.

Formanden for »Foren. for Boghaandv.«, Xylograf F. HENDRIKSEN, aabnede Mødet og gav nogle Oplysninger om Fagskolesagens Udvikling siden sidste Fællesmøde. De udsendte Bidragslister var nu alle komne tilbage, og selv om den tegnede Sum ikke ganske var det, som enkelte havde ventet, havde Taleren dog paa en Udenlandsrejse faaet den Trøst, at man ikke i Udlandet vilde være i Stand til at faa en saadan Sum bragt til Veje ad Frivillighedens Vej. Man havde nu gjort Overslag over, hvad Anskaffelsen af det forskellige Materiale vilde beløbe sig til. Afdelingen for Bogbinderne vilde beløbe sig til ca. 4000 Kr., for det typografiske Fag til ca. 10,000 Kr. Han maatte nu straks gøre opmærksom paa, at man ganske sikkert kunde gøre Regning paa et temmeligt betydeligt Statstilskud, og selv om det vilde falde vanskeligt at opnaa det paa dette Aars Finanslov, var der dog stor Sandsynlighed for, at det næste Finansaar kunde faa tilbagevirkende Kraft. Han antog, at man kunde gøre Regning paa et Statstilskud af 6000 Kr. og naar man saa medregnede den Indtægt, man kunde faa ved Elevernes Bidrag — thi det var Meningen, at der skulde præsteres Betaling for Undervisningen — vilde der nok kunde blive Balance i Regnskabet. Han havde tænkt sig, at der burde ansættes en fast Inspektør ved Skolen og desuden en Lærer i Trykning og en Hjælpelærer i Sætning, en Bogbinderlærer samt Lærere i Tegning og Dansk. Til Skolens Drift mente han nok, at de nødvendige Midler vilde være til Stede. Han ansaa det heller ikke for usandsynligt, at det Reiersenske Fond vilde hjælpe. Man maatte gøre Gæld for at kunne starte Skolen. O. C. OLSEN fandt ikke, at der var Grund til at være bange for at gaa til Anlægget af Skolen. G. PHILIPSEN henledede Opmærksomheden paa, at der vistnok under Københavns Kommune fandtes Legater, som Skolen kunde faa Andel i. F. HENDRIKSEN gav en Oversigt over Skolerne i Udlandet. Den typografiske Fagskole i Wien var holdt til Live af Principalerne; den var udelukkende teoretisk og Undervisningen foregik paa tre forskellige Steder under Ledelse af en Overlærer. I Statstilskud fik den 3000 fl. Baade i Wien og Berlin og alle andre Steder har Skolerne fri Lokaler. I Leipzig var Skolen besøgt af over 300 Lærlinge. For Taleren havde det været af Interesse at faa at vide, hvorledes Principalerne stillede sig til Spørgsmaalet og Bogtrykkerforeningens Formand i Leipzig, Hr. Barusch-Drogulin, havde da meddelt, at baade Lærlingene og Lærlingenes Forældre holdt paa Skolen, idet den selvfølgelig fremmede Lærlingenes Dygtighed. Dette kunde jo ogsaa Principalerne staa sig ved, og Principalorganisationen benyttede sig heraf, idet kun de Principaler, som var i Principalforeningen, kunde sende Lærlinge til Skolen (O. C. OLSEN: Brillant!). Medens Skolerne i Tyskland udelukkende var teoretiske — de fleste Steder forbunden med Bogholderiundervisning og Tegneundervisning, af hvilken sidste han i Berlin havde set en Prøve, som han fandt grufuld — var der i Paris, som bekendt, praktiske Skoler. I England var Undervisningen ogsaa teoretisk, men Englænderne tog som praktiske Folk alligevel Sagen paa en ganske anderledes fornuftig Maade; man tog saaledes ved Undervisningen Sigte paa en Prøve, der skal afholdes — altsaa en Slags Eksamensundervisning. Liverpoolskolen regnedes for den bedste i England. De fleste Steder gaves ved Slutningen af hvert Semester Præmier. Taleren fandt Vinterundervisningen en ren Absurditet; Kraften maatte lægges paa Sommerhalvaaret. Vinteraftenundervisningen var trættende og da Sommeren jo var den Tid paa Aaret, hvor Lærlingene bedst kunde undværes, kunde man vel regne paa Principalernes Imødekommenhed, naar man lod Undervisningen foregaa i Arbejdstiden. For »Dansk typ. Forening« maatte det have Betydning, at Undervisningen foregik om Sommeren. HVIDTFELDT troede nok, at der var saa megen Samvittighed hos Principalerne, at de, naar den faglige Uddannelse var forsømt, vilde lade Lærlingene uddanne sig paa Skolen; desuden kunde man agitere for, at der i Kontrakterne optoges saadanne Bestemmelser, der sikrede Lærlingene Ret til at opholde sig det sidste halve Aar paa Skolen. O. C. OLSEN troede ikke, at dette lod sig gøre og advarede mod at forsøge Tvang. HVIDTFELDT fandt ikke, at dette kunde kaldes Tvang; under vore nuværende Forhold kunde Lærlingene jo ogsaa anlægge Erstatningssager mod Mestrene, og saa bruge det Beløb, de fik dem tilkendt, til Ophold paa Skolen (stor Munterhed). O. C. OLSEN: Ja, De har nu en ren Tyrkertro til Sagen. HVIDTFELDT: Uden den kan det saamænd ikke nytte at give sig i Lag med Fagskolen. F. HENDRIKSEN anmodede at udtale sig om, hvorvidt man skulde skride til Fagskolens Etablering — forhaabenlig vilde man kunne faa interimistiske Lokaler i Industriforeningen. O. C. OLSEN lovede som Medlem af Industriforeningens Repræsentantskab at støtte dette. Efter at flere Talere endnu havde haft Ordet, skredes til Afstemning over Fagskolens Oprettelse. Det vedtoges énstemmigt at skride til Oprettelsen og det fungerende Underudvalg, bestaaende af DAHLQUIST, FISCHMANN, HENDRIKSEN, NIELSEN, O. C. OLSEN, VIGTOR PETERSEN og RASCH overdroges det at foretage det videre i Sagen.

Styrelsesmøde den 21. November.

Alle mødt; tillige var Kassereren til Stede.

Fra Formanden for »Foreningen af danske Bogtrykkere«, Hr. O. C. OLSEN, var fremkommen en Skrivelse, af hvilken hidsættes følgende: »Ved et den 11. ds. afholdt Møde i »Foreningen af danske Bogtrykkere« forebragte undertegnede den i »Thalia« vedtagne Resolution om Hjælp til de arbejdsløse. Af den derpaa følgende Diskussion resulterede en absolut Nægtelse af at imødekomme Typografernes Ønske med den Motivering, at Sagen forekom Principalerne at være dem uvedkommende.«

— Beretning fra Anvisningskontoret og Regnskabsoversigten for Oktober fremlagdes og toges til Efterretning. — Et revideret Regulativ for Anvisningskontoret — til Dels udarbejdet paa Grundlag af det fra arbejdsløse til Styrelsen indsendte Cirkulære — sattes under Diskussion. Det vedtoges at fremlægge det for Generalforsamlingen. — En Rejseunderstøttelse til en fra Tyskland kommende dansk rejsende, som i sin Tid blev ekskluderet af Foreningen som Blokadebryder, vedtoges det under de givne Forhold at bevilge, dog saaledes, at Understøttelsen vilde være at udrede af de til de tyske Kolleger indsamlede Penge. — Styrelsens Stilling til forskellige resterende Laantagere diskuteredes; det vedtoges at tage skrappere Forholdsregler og der gaves Formanden fornøden Bemyndigelse i saa Henseende. — En Indsigelse mod et Medlems Optagelse toges til Efterretning. Mødet hævet. CHR. CLAUSEN, Sekretær.

Reservefonden.* I Ugerne 43—46 er indkommet: Aamodts Pers. 2.50, Adresse-Avisens 10.50, Carl Allers 4.50, Avisens 2.75, Bagges 4.20, Nogle Bladsættere 5.50, Chr. Birchs 2.25, Bordings 4.25, Carlsens 1.00, Centraltrykkeriets 0.75, I. Cohens 1.80, N. Cohens 16.00, Ekspres-trykkeriets 0.50, Eltongs 1.25, Ferslew & Co.s 1.00, Fjeldsøes 3.50, Græbes 4.35 J. Henriksens 3.75, Axel Holms 1.00, Hoffensberg & Traps 1.75, Hohlenbergs 2.00, Hvidbergs 0.75, Jordans 2.25, L. A. Jørgensen 0.50, Kihls 0.25, Carl Lunds 1.00, Lunos 4.00, Morgenbladets 1.25, Laur. Madsens 1.00, Nationaltidendes 8.50, Nielsen & Lydiches 3.45, O. C. Olsens 12.25, Philipsens 0.50, Politikens 13,50, Rasmussen & Olsens 2.40, Rigsdagen 4.75, 14—15 Medl. 14.50, Thieles 1.50, Triers 12.25, Truelsens 2.15, Valentin & Lunds 5.50 samt med senere indbetalte Bidrag for Ugerne 39—42 fra Carl Aller 0.50 og W. Carlsen 0.50 tils. Kr. 168.35

Med de tidl. indk. (se Nr. 47) Kr. 1300.59 ialt Kr. 1468.94.
G. CLAUSEN.

Til arbejdsløse Kolleger. Demokratens Personale, Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 3.00, Frederiksborg Amts Avis (4 Medl.) 1.00, Frederiksborg Amtstid. 1.50, Holbæk Lokalf. 3.00, Fra Slagelse: Sorø Amtstid.s Sættere 2.75, Slagelse-Posten (4 Mdl.) 1.00, Svendborg Lokalf. 1.56, Centraltrykkeriets (3 Medl.) 1.50, Allers 6.75, Rigsdagens 3.75, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 1.50, I. Cohens 4.75, Fra Niels Juelsgade (Medl. & Ikke-Medl.) 4.00, S. L. Møllers 3.35, Avisens 2.60, Nogle Bladsættere 3.00, Chr. Birchs 0.90, Politikens 7.00, F. E. Bordings 3.00, Morgenbladets & O. C. Olsens Bogsættere 4.45, B. Nielsen (2 Medl.) 0.50, Rasmussen & Olsens 1.15, Fjeldsøes 1.25, Bagges 2.10, Nielsen & Lydiches 2 15, Truelsens 0.37, N. C. Roms 1.25, Valentin & Lunds 6.35, En Trykker 0.25, N. Hansen 0.25, Hoffensbergs 3.00, Thieles (4 Medl.) 2.00, Nationaltidendes 1.80, Adresseavisens 3.75, En Mulkt 1.00, Eksprestrykkeriets 0.75, Græbes 4.30, Lunos (Ny Foren.s Medl.) 6.85, do. (Gl. Foren.s Medl.) 1.80, Knudtzons 3.75, Københavns 2.05, Triers 4.10 — tilsammen Kr. 116.88.

Med de tidligere indkomne Kr. 216.26 ialt Kr. 333.14.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

* I Redegørelsen for Ugerne 39—42 er udfaldet: Valentin & Lund 9.75. Hovedsummen er uforandret.

Til Kollegerne i Tyskland.* J. Jakobsen, Aarhus, 1.00, Demokratens Pers., Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 3.00, Assens Lokalf. 2.75, Frederiksborg Amts Avis (3 Medl.) 0.75, Holbæk Lokalf. 8.75, Ringkøbing Amts Av. Pers. 2.75, Randers Dagblads Pers. 2.25, Fra Slagelse: Sorø Amtstidendes Sættere 2,75 og Slagelse-Posten (2 Medl.) 0.50, Helsingør Lokalf. 5.00, Ringsted Lokalf. 8.50, Aalborg Lokalf. 11.50, Kolding Lokalf. 16.12, Svendborg Lokalf. 2.61, 3 Mdl. af Vejle Lokalf. 1.50, Politikens Pers. 9.65, F. E. Bordings 5.60, N. Cohens 3.00, Centraltrykkeriet (3 Medl.) 1.50, Carl Allers 3.25, Rigsdagens 2.75, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 0.30, I. Cohens 1.60, S. L. Møllers 3.90, Avisens 2.20, Nogle Bladsættere 2.20, Laur. Madsens 0.50, Chr. Birchs 0.75, Morgenbladets & O. C. Olsens Bogsættere 3.95, Vald. Carlsens 0.50, Rasmussen & Olsens 3.00, Fjeldsøe (Trykkeren) 0.25, Bagges 2.10, Nielsen & Lydiches 3.65, Truelsens 1.38, Roms 0.80, Valentin & Lunds 8.30, Jørgensen & Co.s 6.95, N. Hansen 0.50, Hoffensbergs 1.50, Thieles (2—3) 2.60, Nationaltidendes 2.55, Adresse-Avisens 3.50, Eksprestrykkeriets 0.55, Græbes 3.90, Lunos 4.55, Triers 5.95, »Københavns« 2.05, — tilsammen Kr. 171 21.

Med de tidligere indkomne Kr. 268.52 ialt Kr. 439.73.
Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Tiltraadt: P. CHR. BREINHOLDT (Den typ. Foren., 235), arb.

Bortrejst: 1801, ANTON THOMSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforening.

I *Løgstør* er i Dag oprettet en Lokalforening paa 4 Medlemmer Typograf H. CHR. DAHL er dens Formand.

Kolding, d. 18. Novbr. 1891. H. F. RASMUSSEN.

Tiltraadt: Næstved (Næstv. Tid.) THORVALD OSKAR JENSEN, sidst arb. i Køge. Helsingør, 6, Faktor OLUF JENSEN, sidst arb. i Frederica. Maribo, 617, FRITZ VIGGO PETER ANDERSEN, sidst arbejdsløs.

Bortrejst: Maribo, 770, JOHAN JULIUS ALBRECHT til Odense i Plads. Nakskov, 617, F. V. P. ANDRESEN til Maribo i Plads. Roskilde, 597, MARTIN NIELSEN til Ringsted, arbejdsløs. Køge, 102, THORVALD OSKAR JENSEN til Næstved i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½ læres »Solvirkning« af Grieg for Baryton-Solo og Kor. Nye Medlemmer sættes paa Stemme. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Gymnastikøvelserne tager deres Begyndelse Søndag den 5. December, Form. Kl. 11 i det sædvanlige Lokale paa Sølvgadens Kaserne og finder Sted fremdeles hver Søndag Kl. 11—12½.

Kolleger, der ønsker at deltage, bedes komme til Stede Søndag den 5. December paa ovennævnte Tid og Sted. FORMANDEN.

* I forrige Liste er mellem »Helsingør Lokalf.« og den for denne anførte Sum »Kr. 4.00« forsvundet Tallet »6.50« og Navnet »Stubbekøbing«, idet førstnævnte Lokalf. har ydet Kr. 6.30 og Stubbekøbings nævnte Kr. 4.00. Hovedsummen er rigtig.

ANNONCER

Sætter-Trykker.

En flink Sætter-Trykker, som i flere Aar har arbejdet som saadan paa et af Sjællands største Provinstrykkerier, søger Plads straks. Vedkommende er godt kendt med *Avis-* og *Akcidenstrykning* samt *Sætning* og er vant til at omgaas *Gasmaskiner*. Billet mrkt. »N« bedes hurtigst indlagt paa Bladets Kontor.

Vedkommende, som ved en Fejltagelse medtog en Stok fra »Thalia« i Søndags (Generalforsamlingen) anmodes om at tilbagelevere den paa Bordings Sætteri, Nybrogade 12, 1. S.

Annoncer

optages i »Typ.-Tid.« for 15 Øre pr. Petitlinje. Større Annoncer Rabat.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til

nedsatte Priser

Forhandlingerne

paa

den første danske Bogtrykkerdag

afholdt i København 3—5. Juni 1876.

Pris 20 Øre.

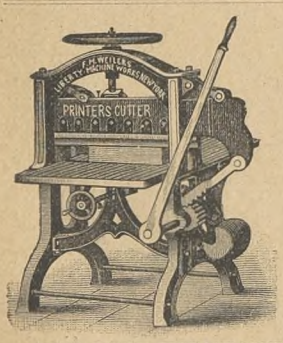

NEW YORK
54 Frankfort Street
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
Grundlagt 1859

Printer's Cutter

Ny amerikansk Papir-Skæremaskine

Snit 76 cm. bredt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager

Extra Rabat for Kontant

Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen

Amateur-Haandpresse

Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine

Størrelse og Pris:

Statsstørrelse Nr. 5,	10×15 cm.	Mk.	75
— » 7,	15×23 »	»	135
— » 8,	20×30 »	»	200

alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager

Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

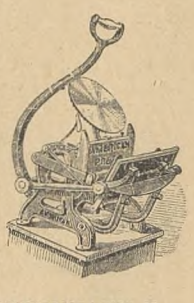

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: PARITZ GOTTSCHALK ADMIRALGADE 18, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 51
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 4. December 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33 1/3 % Rabat.

Kampen i Tyskland.

Som man vil have sét af »Typ.-Tid.«s forrige Numer, var der af en udenforstaaende foreslaaet Underhandlinger mellem Repræsentanter for Principal- og Svendeorganisationen. Det var en Magistratsembedsmand, Hr. Dr. Freund, under hvem Opsynet med Berlins Hjælpekasser og Alderdomsforsikringsvæsen sorterer, der havde foranstaltet en Sammenkomst mellem d'Hrr. Häbringer og Büxenstein fra Principalernes Side og d'Hrr. Döblin og Ph. Schmidt fra Svendenes Side. Sammenkomsten kunde ganske naturligt ikke føre til noget positivt Resultat, da ingen af Parterne havde noget Mandat. Imidlertid har Dr. Freund fortsat sine Bestræbelser og har nu indbudt til et Møde, der agtes afholdt i Berlin i selve Raadhussalen, og paa hvilket det er Meningen, at Repræsentanter fra samtlige tyske Principaler samt Delegerede for Svendene skal komme til Stede for i Fællesskab at drøfte Udsigten til en Bilæggelse af Striden.

Det er nu vistnok meget tvivlsomt, om Principalerne gaar ind paa at møde. Der er selvfølgelig et meget betydeligt Antal Principaler, der længes efter atter at faa Fred i Faget; det Kæltringepak, der er blevet dem anvist til at udfylde de ledige Pladser, ødelægger kun Materiale og Arbejde, og derfor har de fornuftigste blandt Principalerne ogsaa vægret sig ved at modtage de anviste »Kræfter« og heller lukket Forretningen. Men de indflydelsesrige Principaler, og da navnlig d'Hrr. i Leipzig, har i Forvejen sørget for Erstatning af Arbejdskraft, og derfor er det i deres Interesse, at Striden vedvarer.

Men selv om Principalerne gaar ind paa at komme til Stede, er det mere end tvivlsomt, om man er i Stand til at opnaa Enighed; vore Kollegers Stilling er nemlig i Øjeblikket saa gunstig, at de Fordringer, de for deres vedkommende maatte forlange bevilgede, vanskeligt kan tænkes indrømmede af Principalerne paa et saadant Møde, hvor Principalernes Kamphaner efter al Sandsynlighed vil have Majoriteten. Man gøre sig derfor ikke Illusioner!

Jeg har saa udførlig dvælet ved dette fra en Øvrighedsperson stillede Forslag, fordi det bedre end noget viser, at Principalernes Fortællinger og Beretninger om, at alle Pladser er besat, er lutter Opspind, og at Arbejdsnedlæggelsen har antaget saadanne Dimensioner, at man fra modsat Side begynder at nære Betænkelighed. Hvis ikke dette var Tilfældet, vilde man ikke fra den Side skænke hele Bevægelsen nogen Opmærksomhed.

Karakteristiske er Principalernes Situationsberetninger. Mage til Modsigelser skal man lede efter; kun Omkvædet er det samme: Alle Pladser er besat — Strejken er endt! Og saa averterer man i alle Verdens Blade om Arbejdskraft! Ganske naturligt er der altid ved en Strejkes *Udbrud* Tilgang af alle de Slyngler, der kun spekulerer i deres Kammeraters Solidaritet; Bevægelsens heldige Udfald afhænger imidlertid først og fremmest af, om Tilgangen er ringe og om den indskrænker sig til at være *momentan*. I Strejkens første Uge var Tilgangen fra Østrig — til Trods for de organiserede Typografers Anstrængelser — forholdsvis stor, men allerede i den anden Uge ophørte den betydeligt — og i den tredje Uge *forlod* en stor Del af de ny engagerede Arbejdsstederne. Der er derfor kun Anledning til at være tilfreds med Stillingen, som den er. Denne kan kun forandres, hvis Understøttelserne fra de udenlandske Kolleger udebliver.

For Danmarks Typografers vedkommende er de indkomne Bidrag kun ringe. Selvfølgelig lever vi under vanskelige Forhold; Kollegernes Kræfter er medtaget af alle de mange Understøttelser, der i hele det forløbne — og næsten hele forrige Aar — er blevet ydet. Paa den anden Side mangler Forstaaelsen ogsaa for denne Kamps Betydning; man maatte ellers kunne rejse sig til en Kraftanstrængelse. Schweitzer-Typograferne, som kun tæller 1100 Medlemmer i Forbundet, har allerede sendt 2900 Frcs. til Tyskerne og desuden administrativt forhøjet Rejseunderstøttelsen, for at forhindre Tilgang. Vi herhjemme er naaet til Kr. 624.84! Og vi tæller 1200 Medlemmer inden for de organiserede Foreninger!

Behøver jeg at sige, at det væsenlig er de bedst situerede, der holder sig tilbage?

Sidste Efterretninger.

Principalerne har afslaaet at indlade sig i Underhandlinger, hvis Typograferne ikke paa Forhaand vilde opgive enhver Fordring om Forkortelse af Arbejdstiden. **Typograferne fortsætter Kampen.** *Det vil nu i Løbet af kort Tid vise sig, om Principalerne er i Stand til at holde sammen. Stærk Uenighed er til Stede. Diskussionen om Dr. Freunds Forslag varede ikke mindre end 11 1/2 Time.*

V. P.

Typografernes Gennemsnitsløn.

Statistiken oplyser, at Typograferne er de bedst lønnede. Slaa op i Marcus Rubins Statistik, p. 50, der vil De se det.
Typ.-Tid. Nr. 48. Ref. O. C. Olsen.

Hr. Kontorchef Marcus Rubin og Hr. Bogtrykker O. C. Olsen er begge dygtige Mænd, som, særlig den første, besidder en saa almindelig anerkendt Forstaaelse af økonomiske Forhold og hvad Tallenes Belysning af disse er værd, at det skulde synes voveligt for en Bogtrykkersvend at modsige deres Bemærkninger. Da vi imidlertid ogsaa — angaaende københavnske Typografers Kaar — har tilegnet os en paa Tal baseret Anskuelse, som staar i Modstrid med ovenstaaende Citat, turde ingen fortænke mig i, at jeg af Kærlighed til vort eget Arbejde og for at naa Sandheden saa nær som muligt, forsøger en Imødegaaelse af den officielle Statistiks Udsagn.

I sit »Tabelværk til Københavns Statistik Nr. 7« angiver Hr. Kontorchef Rubin for **127 Fags** Vedkommende Svendenes **Dagløn** saaledes:

Maksimum 3 Kr. 68 Øre, Gennemsnit 3 Kr. 04 Øre, Minimum 2 Kr. 46 Øre. — Der er imidlertid »mangfoldige Svingninger paa hver Side af de her angivne Gennemsnit«, saaledes mange Fag, i hvilke Maksimum, Gennemsnit og Minimum er betydeligt lavere, og omvendt ligeledes mange Fag, hvori de er højere, saaledes Bogtrykkerfaget, hvor Maksimum af **Dagløn** er 5 Kr., Gennemsnit 4 Kr., Minimum 3 Kr. 50 Øre.

For københavnske Typografers Vedkommende foreligger intet Materiale fra hint Aar (1882), i hvilket Hr. Rubin samlede sine Data, til Sammenligning med ovennævnte Tal, og jeg formaar derfor kun ved at henvise til Lønnens nuværende

Størrelse (se nedenfor), — som **trods** en Tarifforhøjelse *siden* 1882 er ringere — at begrunde en kritisk Tvivl om Rigtigheden af Hr. Rubins Tal som Udtryk for Lønnen i vort Fag som Helhed taget.

Men forinden maatte jeg dog ogsaa bemærke: Naar **Gennemsnit af Dagløn** for Typografer angives til 4 Kr., er dette at forstaa saaledes, at det (i Følge Tabelværk Nr. 7) er »*den almindelige Dagløn, som Størstedelen erholder*«. Denne har dog langt snarere været højst 3 Kr. 50 Øre, der hos Hr. Rubin er **Minimum** af Dagløn. **Nu** er Minimum 3 Kr. om Dagen, og altsaa maa enten Daglønnen være sunken siden 1882 og Hr. Rubin har Ret, eller ogsaa er Hr. Rubins Tal fejlagtig. Men vil Hr. Bogtrykker Olsen ogsaa fastholde Rigtigheden af Hr. Rubins: »Typografernes minimale Dagløn er 3 Kr. 50 Øre«, saa opstaar det Spørgsmaal: »Af hvilken Grund har vi da i Virkeligheden kun en Minimumsløn pr. Dag af 3 Kr.?«

Men Hr. O. C. Olsens Udtalelse kan ogsaa svækkes af Beviser, hentede fra samme Kilde, som Hr. Olsen selv har drukket af, i det nærmlig alt ovenstaaende kun omhandler **Dagløn**, medens Forholdet ved **Akkord** udviser følgende Løn *pr. Uge* (se Tabelværk Nr. 7, Side 49 og 141):

	Maksimum	Gennemsnit	Minimum
Svende i alle 127 Fag.....	29.62	20.13	14.57
Typografer.....	25.00	20.00	12.00

Typografer i Akkord er altsaa saa langt fra de »bedst lønnede«, at de end ikke naa Gennemsnittet af samtlige Fag. Og i et Fag som vort faar dette en ganske særlig Vægt, idet Akkordarbejderne i Antal er langt overvejende Fastlønsarbejderne. Tabelværket angiver ikke Forholdet mellem disse to Lønningsarter med Hensyn til Svendenes *Antal*, men kun som det fremgaar af ovenst. Tal, med Hensyn til deres *Løn*. Og Side 50, der fremhæver Typografernes *Dagløn* som maksimalt og gennemsnitligt høj, nævner ikke Typograferne i Bemærkningerne ang. Akkord, simpelt hen, fordi deres Akkordfortjeneste, om den end er under Midlet, dog ikke træder frem som *den laveste*. Men den, der vil benytte Hr. Rubins Tal angaaende vort Fag, bør ogsaa tage Tallene om Akkord med fra Tabel IV, Siderne 140—141.

Et andet Bevis fra Marcus Rubins Statistik *mod* Hr. O. C. Olsens Udtalelse ligger i Bemærkningen S. 143 til Typografernes Løn: »Oplysninger foreligger fra *tvende* større Bogtrykkerier«. — Fra **2**! Hvilke to, ønskes ikke oplyst. Det indlyser, at netop, hvor Materialet foreligger fra et saa begrænset og ensartet Felt, turde Korrektheden af Resultatet, som Udtryk for hele Faget, let blive tvivlsomt. Hr. M. Rubin udtaler selv (S. 48), »at man har henvendt sig til de største Arbejdsgivere i hver Virksomhed for at faa Oplysninger, og disses Arbejdere ville hyppig lønnes noget højere end det store Gros af Arbejdere i vedkommende Profession.« Den store Mængde fastlønnede Arbejdere hos de mange Smaabogtrykkere (af Københavns 80—90 Bogtrykkere i 1882) vilde sikkert i høj Grad have paavirket den angivne Dagløn fra de tvende større, hvor der oftest kun beskæftiges særlig faa Typografer paa fast Løn.

Naar Hr. Bogtr. Olsen finder vor Statistik ensidig — den omfatter 410 Arbejdere —, vil jeg, uden dermed at turde undervurdere officiel Statistik i Almindelighed, mindst Hr. Rubins, i Beskedenhed spørge, hvilket Prædikat der bør gives en Statistik, der er baseret paa 2 større Bogtrykkerier.

Af vor Statistik, der altsaa for *Lønnens* Vedkommende omfatter 410 Typografer (Kvinder ikke medregnet) udskilles først 111 Bladsættere, hvis Arbejdstid er betydelig (ofte 2 à 3 T.) længere end Bogsætternes, for at jeg — i Lighed med Statistisk Tabelværk — kan regne med mandlige Arbejdere (Svende) med en normal Arbejdstid.* (Af de 111 Bladsættere, der har opgivet Indtægt, har forøvrigt kun de 11 en Indtægt under 24 Kr. (fra 18 Kr.—23.60 Kr.), gennemsnitlig 21.10 Kr., medens de 100 har 25 Kr. og derover eller en Gennemsnitsfortjeneste af 28.63 Kr.; de enkelte Personers Løn er stærkt varierende).

De 299 Bogsætter-Lønninger omfatter saavel Akkord som fast Løn. Af disse har:

29	mellem 10 og 15,76	ugenlig	
20	har 16	Kr.	ugenlig
22	» 17	»	—
65	» **18**	»	—
21	» 19	»	—
43	» **20**	»	—
27	» 21	»	—
28	» 22	»	—
9	» 23	»	—
15	» 24	»	—
12	» 25—27,77	Kr.	ugenlig
8	» 28	Kr.	og derover

Alt er beregnet for fulde Arbejdsuger, o: pr. Aar 52 Uger.

Det mest iøjnefaldende Symptom ved ovenstaaende Tabel er sikkert det store Antal, 129 (43,3 %), der grupperer sig om Lønningerne *18—20 Kr.* Denne Lønsats kan betegnes *som den almindelige, Størstedelen erholder.* Nærmest op imod denne Procent naar de nærmest liggende Satser, 21—22 Kr. med et Antal Opgivelser af 55 eller 18,4 % og 16—17 Kr. med 42 eller 14,1 %. Derimod tæller samtlige Lønninger fra 10 Kr. til 15,76 Kr. kun 29 eller 9,6 %, fra 23—24 Kr. et Antal af 24 eller 8 %, fra 25—27,77 Kr. 4 % (Antal 12) og Lønninger fra 28 Kr. og derover (til 31 Kr.) kun omtr. 2,6 %. Meget lave Lønninger er der altsaa kun faa af, men høje Lønninger endnu færre. V. BERGENHOLZ.

* Tabelværket opgiver Arbejdstiden for vedkommende to Bogtrykkerier til 10½ Time, hvilket bl. a. for Tarifen af 1884's Indførelse var normeret hos Schultz.

Principalernes Svar til de arbejdsløse.

ENHVER Kollega Landet over vil have lagt Mærke til den Skrivelse, som Hr. O. C. Olsen har sendt Styrelsen for »Den typ. Forening« og hvori Principalerne i »Foreningen af danske Bogtrykkere« giver et fuldstændig afvisende Svar paa at hjælpe de arbejdsløse og det med den Motivering, »at Sagen forekom dem uvedkommende.« Et mere hensynsløst og stygt Svar kunde d'Hrr. ikke godt give de arbejdsløse. Naar der skal være Tale om at hjælpe den ledige Arbejdskraft ud over den værste Sult, saa forekommer det mig, har Arbejdskøberne en moralsk Forpligtelse til først og fremmest at træde hjælpende til. Det er dog i Virkeligheden dem, der er Skaber af den store Arbejdsløshed i vort Fag. De overfylder deres Trykkerier med Lærlinge, som ikke staar i noget som helst Forhold til det Antal Typografer vedkommende beskæfter, blot for at berige sig selv. Disse unge Mennesker ofrer saa fem Aar af deres bedste Tid, for, saa snart de har udlært, at blive kastet paa Gaden og prisgivet Nød og Elendighed. Naar de saa henvender sig til dem med Anmodning om at hjælpe med blot en Brøkdel af det, de har fortjent i fem lange Aar; ja, saa resolveres der, »at de er dem fuldstændig uvedkommende.« I Sandhed! Et styggere Svar skal man lede længe om. Hr. O. C. Olsen udtalte paa Mødet i »Thalia«: »Vi (Principalerne) har Hjærte nok for de arbejdsløse, men ikke Ævne.« Jeg mener, at naar Hr. O. C. Olsen havde forandret Sætningen om til: »*Vi har nok Ævne, men ikke Hjærte for de arbejdsløse,*« saa var han kommet Sandheden nærmere. En Ting maa man have lært af Principalernes Svar, og det er, at slutte sig endnu yderligere fast til Organisationen, saaledes at vi derigennem kan rejse Kravet om en 8-Timers Normalarbejdsdag. Kun paa denne Maade er vi i Stand til at faa forbedret de elendige Tilstande, som nu hersker inden for den typografiske Stand. Lad os derfor alle som én kaste den Sløvhed, som i mer eller mindre Grad er over Medlemmerne, bort, saa skal det nok vise sig, at hvis der er noget Principalerne tager Hensyn til, saa er det den Magt, vi er i Besiddelse af i Kraft af vor Organisation.

København, i December 1891. F. K.

Alle Vegne fra.

Dødsfald. VALD. HINDSBERG døde i Slutningen af forrige Uge af Lungetæring, et Par og tredive Aar gammel. Han var ved sin Død ikke Medlem af nogen Organisation, men har tidligere i flere Aar tilhørt »Den typ. Forening«. Under denne Periode var han en ret flittig Medarbejder til »Typ.-Tid.«. Ligeledes sendte han fra et Pariserophold en Del Indtryk fra »Imprimeri nationale«, hvor han arbejdede i nogen Tid. Mest kendt blandt Typograferne vil han være som en uopslidelig Visedigter; navnlig har Sangforeningen i den Retning mistet en aldrig svigtende Kraft.

Nyt Hædersnavn. Kært Barn har mange Navne. Det sidste Udtryk for Blokadebryderne i Tyskland er — Tyrkere!

Agitér! Søndag den 13. December afholder de arbejdsløse (Selskabet »Ambrosius«) en stor Varietéforestilling med paafølgende Bal i »Kongens Klub«, Østergade 15. Det, der denne Gang bydes, er noget enestaaende, som aldrig tidligere er set ved typografiske Fester; her er f. Eks. Salonskøjteløb, Gymnastik (Stolepyramider etc.), tvende Komikere (en bekendt Kollega og Hr. Soph. Hansen), fortrinlige Sangerinder samt et godt Orkester, hvad kan vel med Billighed saa forlanges mere? Det hele er arrangeret i alm. »Kafé Chantant«-Stil; tørstige Sjæle kunne under Forestillingen faa deres resp. Ganer fugtede uden at forlade deres Pladser og ty til de pragtfuldt monterede »Udenomsbekvemmeligheder«, hvilke forefindes en masse. Da Entréen kun er *35 Øre* (Børnebilletter *15 Øre*) og Ballet den kendte billige Pris 50 og 35, er det en Selvfølge, at der bliver fuldt Hus. Enhver Kollega bør tænke paa *de*, der nu paa Aarets strængeste Tid lide Nød, ved at give Møde og bidrage sit til at skaffe lidt Glæde ind i disses Hjem. Enhver arbejdsløs, alle Trykkeriers Inkassatorer samt Hr. Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kj., sælger Billetter. Lokalerne er betydelig udvidede, Serveringen moderat. Udførligt Program i næste Nr. Kolleger! Agitér! KOMITÉEN.

Gymnastik. Som det vil ses af omstaaende Notits tilbyder *Typografernes Sportsklub* atter i Aar sine Medlemmer Undervisning i Gymnastik, der ligesom tidligere Aar finder Sted hver Søndag Formiddag Kl. 11—12½ i Hærens Gymnastikskoles Lokale paa Sølvgadens Kaserne. Det var i høj Grad ønskeligt, om disse fornøjelige og legemsstyrkende Øvelser kunde faa den Tilslutning fra Kollegernes Side, de saa fuldt ud fortjener, da tilmed Kontingentet er saa lavt, at der intet andet Sted ydes Gymnastikundervisning for en saa billig Penge. Det er lykkedes Klubben ogsaa i denne Sæson at sikre sig Gymnastiklærer H. Pedersens elskværdige og dygtige Undervisning, der sikkert vil tilvejebringe den ønskelige Overensstemmelse mellem den sunde Sjæl og det maaske mindre sunde Legeme, som saa mange Typografer gaar omkring med.

Regnskab for Aftenunderholdningen d. 28. Septbr.

Indtægt.

381 Billetter à 25 Øre	Kr.	95.25
33 Herrebalbaand à 50 Øre	»	16.50
51 Damebalbaand à 35 Øre	»	17.85
Solgt Restbeholdning af Balbaand	»	1.00
Ved Hr. G. Clausen en Gave mrkt. J. P.	»	0.50
Biindtægt	»	0.03
Summa Indtægt	Kr.	131.13

Udgift.

Leje af Theatret	Kr.	20.00
Musiken	»	32.00
Vogn til Frkn. Hansen og Madsen	»	3.00
Beværtning til de assisterende (paa Sortedamslund)	»	8.50
For Flytning af Klaveret	»	2.50
Kontrollen ved Indgangene	»	3.75
Sminkøren	»	3.00
Korsanger W. Bertelsen	»	3.00
Balbaand og Sløjfer	»	1.00
Leje af Roller og Dragter	»	10.00
Karton og Papir til Programmer og Billetter	»	3.41
Trykningsomkostninger	»	1.50
Forfriskning til de assisterende ved 3 Prøver	»	2.00
Et Musikhefte til »En forfulgt Uskyldighed«	»	0.35
Avertissement i »Aftenbladet«	»	1.20
do. i »Social-Demokraten«	»	2.00
Tab ved 5 Billetter (ikke betalt)	»	1.25
Overskud:		
Udbetalt 24 arbejdsløse à 1 Kr.	»	24.00
do. 1 do. Kr. 1.25	»	1.25
Tilstillet Hr. G. Clausen til Uddeling blandt arbejdsløse.	»	7.42
Summa Udgift	Kr.	131.13

Den 1. November 1891. SOFUS LØVGREEN.

Efter Opfordring har jeg efterset nærværende Regnskab og forefundet saavel Kvittering for de hafte Udgifter som samvittighedsfuld Redegørelse for Indtægten ved Salg af Billetter.

Den 9. November 1891. V. BERGENHOLZ.

Til FJELDSØE er indkommet: »Berl. Tid.« Kr. 14.00, »Politiken« 12.25, »Soc.-Dem.« 4.00, »Avisen« 4.00, O. C. Olsens Pers. 9.00, Triers 2.40, »Adresse-Avisen«s 5.50, Græbes 5.25, Lunos 4.20, Thieles 21.10, Nielsen & Lydiches 5.15, I. Cohens 4.50, Hoffensberg & Traps 3.50, Carl Lunds 1.75, Eksprestrykkeriets 1.70, Schultzs 14.00, Sivertsens 3.50, Behrends 1.00, Fjeldsøes 1.00, Henriksens 0.65, Jensens 0.50, Jørgensens (Amagertorv) 1.50, Jørgensens (Rosengaarden) 0.75, Allers 2.75, Knudtzons 5.00, Maylands 1.00, Bordings 5.75, Bagges 5.00, Quists 3.25, Pedersens 1.00, Stenersens 1.50, Th. Stenersen 1.00, Calbergs 0.50, Centraltrykkeriets 6.60, Ferslews 1.00, Arvedsen 0.50, Petersens 0.65, Nielsens 1.00, Roms 2.50, Rasmussen & Olsens 1.20, Bernsteens 0.50, Kihls (1 Mand) 0.25, Madsens 2.00, Richartés 0.65, Truelsen (Pr. og Pers.) 3.25, Henningsens 1.00, R. Bøhm 0.55 — ialt 171 Kr. 60 Øre.

For den mig ydede Hjælp bringer jeg min hjærteligste Tak.

TH. FJELDSØE.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: A. TRUELSEN.

Biblioteket er aabent fra Kl. **8—11**.

Styrelsesmøde Søndag den 6. December, Kl. 12 i Café Tyrol.

FORMANDEN.

Ved et af Revisionen d. 25. November 1891 foretaget *ekstraordinært Kasseeftersyn* forefandtes:

i Foreningens samlede Kasser	Kr.	7632.69,
heraf indestod i Sparekassen	»	6837.56,
i frivillige Bidrag til de arbejdsløse	»	163.14,
i frivillige Bidrag til strejkende i Tyskland	»	155.23,

hvilket fandtes stemmende med Kassebogen og alle øvrige Bilag og finde vi derfor intet yderligere at bemærke.

25. Novbr. 1891. V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

Styrelsesmøde den 28. November.

Fraværende uden lovlig anmeldt Forfald WINKELMANN, med lovlig P. FASMER. Optælling af Stemmesedlerne foretoges med Assistance af d'Hrr. V. HASS og NIELSEN KOLDING. Der var ialt afgivet 176 Stemmesedler foruden 9 blanke. Valgte blev: Til Styrelsesmedlem V. C. BERG (150 St.); Suppleanter: W. SØRENSEN (127 St.), P. ANDERSEN (101 St.), H. P. Larsen (82 St.); Vicekasserer: LAUR. LARSEN (150 St.). — Derefter afholdtes, i Henhold til Generalforsamlingens Beslutning, et Møde med Tillidsmænd fra de forskellige Trykkerier for at erfare den almindelige Stemning over for Anvisningskontoret. Saa godt som samtlige Trykkerier var repræsenterede. Af de af Tillidsmændene aflagte Beretninger resulterede, at Stemningen overvejende var for Bibeholdelse af Kontoret med læmpet Regulativ. FORMANDEN fremsatte da som Følge heraf et Udkast til et læmpet Regulativ, efter hvilket saa vel skriftlig som mundtlig Søgning tillades, men med Vedholdelse af det nuværende Regulativs Bestemmelse om den ugenlige Mødepligt. Kærnepunktet i det læmpede Regulativ var imidlertid Indsættelsen af en ny Paragraf, i Følge hvilken Organisationernes Styrelser under ekstraordinære Forhold (Strejker o. l.) kunde forbyde saa vel skriftlig som mundtlig Søgning, saaledes at Arbejdskraften udelukkende dirigeredes fra Kontoret. Han opfordrede Tillidsmændene til kraftig at agitere for denne Paragraf paa Trykkerierne. G. CLAUSEN stillede en Resolution, i Følge hvilken de tilstedeværende Tillidsmænd bemyndigede Styrelsen til at indlede Underhandlinger med »Ny typ. Forening«s Styrelse med det læmpede Regulativ som Basis. Resolutionen vedtoges.

Uden for Dagsordenen stillede NIELSEN KOLDING en Resolution med Opfordring til Tarifkommissionen om at foranstalte et Møde med Tillidsmændene for paa et saadant at erfare, paa hvilket Standpunkt Underhandlingerne stod. Efter en kort Diskussion vedtoges Resolutionen énstemmig.

Efter at FORMANDEN havde opfordret Tillidsmændene til kraftig at agitere for Indsamlingen til de tyske Kolleger hævedes Mødet.

CHR. CLAUSEN,
Sekretær.

Til Kollegerne i Tyskland. Fredericia Lokalf. 5.84, Jyllandsposten, Aarhus, 4.00, Demokratens Pers., Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 4.75, Odense Lokalf. 6.00, Frederiksborg Amts Avis (3 Medl.) 0.75, 4 Medl. af Nykøbing Lokalf., Falster, 2.75, 3 Mdl. af Silkeborg Lokalf. 1.25, Holbæk Lokalf. 8.25, Fra Slagelse: Sorø Amtstidendes Sættere 2,75 og Slagelse-Posten (2 Medl.) 0.50, Ringsted Lokalf. 5.00, Ringkøbing Amts Av. 2.75, Helsingør Lokalf. 3.50, Kolding Lokalf. 15.12, Stubbekøbing Lokalf. 4.00, Typografisk Forbund, Bornholm, 5.00, Aalborg Lokalf. 13.00, Randers Dagblads Pers. 2.25, 3 Medl. af Maribo Lokalf. 4.00, Jordans Pers. (2 B.) 1.50, F. E. Bordings 6.15, Politikens 8.30, N. Cohens 3.00, Laur. Jensen 0.50, Nielsen & Lydiches 4.30, Bagges 3.10, Rigsdagens 2.25, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 0.30,

Chr. Birchs 1.00, Carl Allers 2.50, Avisens 2.20, Nogle Bladsættere 3.05, Fjeldsøe 0.50, Roms 0.80, Axel Holms 1.00, Truelsens 1.35, Rasmussen & Olsens 3.00, Johan Bornemann 0.25, Eksprestrykkeriets 0.95, Lunos 3.35, N. Hansen 0.50, Marius Nielsen 0.25, Knudtzon (9 gl. For.s Medl.) 2.25, Hvidbergs 0.25, I. Cohens 2.10, Valentin & Lunds 3.05, Laur. Madsens 0.50, S. L. Møllers 3.90, Morgenbladets & O. C. Olsens Bogsættere 2.85, Nationaltidendes 4.05, Adresse-Avisens 3.50, Thieles 3.35, Carlsens 0.50, Hoffensbergs 1.25, Jørgensen & Co.s 6.20, »Københavns 2.05 — tilsammen Kr. 185 11.

Med de tidligere indkomne Kr. 439.73 ialt Kr. 624.84.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til arbejdsløse Kolleger. Demokratens Personale, Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 2.75, Odense Lokalf. 58 00*, Frederiksborg Amtstidendes Pers. 1.50, Frederiksborg Amts Avis (4 Medl.) 1.00, Holbæk Lokalf. 3.00, Fra Slagelse: Sorø Amtstid.s Sættere 2.75, Slagelse-Posten (4 Mdl.) 1.00, Horsens Lokalf. 32.00*, Jordans Pers. (2 B.) 1.50, F. E. Bordings 3.00, Politikens 6.70, N. Cohens 18.05, Nielsen & Lydiches 2.80, Bagges 3.10, Rigsdagens 3.30, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 1.25, Chr. Birchs 1.00, Allers 4.40, Avisens 2.55, Nogle Bladsættere 2.85, Fjeldsøes 0.50, N. C. Roms 1.25, Axel Holms 1.00, Truelsens 2.35, Rasmussen & Olsens 1.15, Eksprestrykkeriets 0.80, Lunos 1.75, N. Hansen 0.25, Marius Nielsen 0.25, Knudtzons 4.25, Hvidbergs 0.25, I. Cohens 4.40, Fra Niels Juelsgade (Medl. & Ikke-Medl.) 4.35, Valentin & Lunds 1.85, Laur. Madsens 0.40, S. L. Møllers 3.35, Morgenbladets & O. C. Olsens Bogsættere 3.15, Nationaltidendes 2.80, Adresseavisens 3.75, Thieles 0.75, Hoffensbergs 2.50, En Trykker 0.25, Københavns 2.05 — tilsammen Kr. 201.65.

Med de tidligere indkomne Kr. 333.14 ialt Kr. 534.79.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Nyt Medlem: Trykker NIELS PETER PETERSEN, udlært hos Qvist & Co. d. 22. August 1890, arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter CHRISTIAN SCHMIDT (Unterst. Deutsch. Buchdr., 513), arbejdsløs. Sætter CHRISTIAN JULIUS RASMUSSEN (Den typ. Foren., 1608), arbejdsløs. Sætter S. GUSTAV NYBERG (Dsk. typ. Foren., 549), arbejdsløs.

Bortrejste: 1607, MARTIN RASMUSSEN og 1133, LARS NIELSEN LARSEN.

Udmeldt: 1738, Trykker JULIUS SØRENSEN, arb. hos Qvist & Co.

Udslettet (i Henhold til Lovenes § 8): 1802, Sætter CHRISTIAN THERKILDSEN; (i Henhold til Lovenes § 10): 1748, Trykker CARL CHRISTIAN SCHWARTZ og 1012, EGGERS KØHLERT.

* Til Juleuddelingen.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Løgstør, Redaktør J. SØRENSEN.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Odense, 770, JOHAN JULIUS ALBRECHT, sidst arb. i Maribo. Hillerød (Hørsholm Avis), ANDERS TANGEN (Norsk Centralf. f. Bogtr.), 688, SENECA LARSEN, arb. i Isefjordsposten, sidst paa Rejse og 686, SEIER JØRGENSEN fra Rejse, arbejdsløs. Kolding, 54, RASMUS ANDERSEN (sidst paa Rejse).

Bortrejste: Rønne, 658, Sætter NIELS THOMAS JENSEN til Københ., arbejdsløs. Skive, 146, M. DAHLGAARD til Viborg, arbejdsløs. Odense, 770, J. J. ALBRECHT til Københavns, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Gymnastikøvelserne tager deres Begyndelse Søndag den 6. December, Form. Kl. 11 i det sædvanlige Lokale paa Sølvgadens Kaserne og finder Sted fremdeles hver Søndag Kl. 11—12½.

Kolleger, der ønsker at deltage, bedes komme til Stede Søndag den 6. December paa ovennævnte Tid og Sted. FORMANDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½ modtager Koret endnu Tilgang af nye Medlemmer, der vil lære Aarsfestprogrammet. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Inkassatorerne paa de resp. Trykkerier bedes inden 15. Decbr. tilsende mig den halvaarlige Bopælsfortegnelse over Medlemmerne af Sygeafdelingen, indeholdende disses fulde Navn. Navnene bedes opførte alfabetisk. N. HANSEN, Kasserer.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 6. Decbr., Kl. 1* i **Industriforeningen**. Udstilling: Moderne Bogtryk, fransk, tysk, engelsk og amerikansk. Moderne Bogbind, franske og svenske.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Da det ikke har været os muligt at fastsætte bestemte Dage til Afholdelsen af 14-Dags Møder, vil næste Møde senere blive bekendtgjort.

Paa Grund af, at der ikke har tegnet sig et tilstrækkeligt Antal Deltagere til Pølsegildet, vil dette ikke blive afholdt. BESTYRELSEN.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, Kbhvn. K.

D. VOIGT & CO.
KØBENHAVN. K. AMAGERTORV 10.
Fagforretning for Bogtrykkere, Lithografer og Bogbindere.
Etableret 1870.

Agentur og Lager for 1. Klasses Fabriker.

Repræsentanter for:
Koenig & Bauers Maskinfabrik, Kloster Oberzell, Würzburg.
August Fomms Maskinfabrik, Leipzig.
Gebrüder Brehmers Maskinfabrik for Heftemaskiner, Leipzig.
Emil Kahles Fabrik for Maskiner til Stereotypi, Perforérmaskiner og Digeltrykpresser.
Kast & Ehingers Farvefabrik, Stuttgart.
Julius Klinckhardts Skriftstøberi, Leipzig.

Desuden haves Lager af bedste engelsk Valsemasse, **„The Durable"**, **Farve, Træutensilier, Skibe, Maskinbaand** og **Værktøjer** samt **Papir, Karton** og **skaarne Kort.**

NB. Maskiner fra *Karl Krauses* Maskinfabrik i Leipzig leveres til original Fabrikspris paa samme fordelagtige Betingelser som hidtil.

Typograf-Tidende
Ugeskrift for samtlige grafiske Fag
udgaar hver Fredag

Abonnement: **75 Øre** Kvartalet
modtages paa alle Postkontorer

Annoncer: **15 Øre** pr. Petitlinje
Større Annoncer Rabat

Bladets Kontor: **Rørholmsgade 14**

En **god, brugt Digeltrykstrædepresse**, Størrelse 24—35 Ctm., er til Salg, eventuelt paa Afbetaling. Anvises fra dette Blads Kontor. Pressen er til Eftersyn mellem Kl. 2—4 og efter Kl. 7 i Fredensgade 22, 1. Sal hos R. M. PETERSEN.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14 sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 52
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 11. December 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger! Endnu kæmper Tysklands 10,000 Typografer og holder ud, til Sejren er deres! Hjælp de strejkende!

Kampen i Tyskland.

Principalerne har *ikke* kunnet holde sammen. I Berlin er allerede 3 brudt ud af den Ring, der nu truer med at snære saa haardt, at der intet andet er tilovers end at sprænge den. Ubekymret om alle de mange Eksistenser, der som en Følge af Strejken utvivlsomt vil gaa til Grunde, fortsætter Leipzigerprincipalerne va-banque-Spillet. Efter at man i Gud véd hvor lang Tid har prædiket, at alle Pladser var besatte, har man nu bekendtgjort, at alle de Typografer, der inden den 10. December atter melder sig til Kødgryderne, vil kunne komme i Plads, medens der fra denne Datum **aldrig** vil blive tilstedet de Kolleger, der har nedlagt Arbejdet, Adgang til opnaa de gamle Pladser! Men man har ikke nøjedes med at affyre den Salve. En Maskinmester i München har sammen med 312 Meningsfæller formaaet en Sagfører, Dr. Kielmeyer i Stuttgart, til at andrage Landretten i Stuttgart om at lade Typografernes Centralinvalidekasse, der ejer ca. 1½ Million Mark, **stille under Opsigt,** for at der ikke skulde bruges af Kassen til Strejkens Understøttelse. Selvfølgelig er der straks fra vore Kollegers Side nedlagt Protest mod dette brutale Indgreb, men Myndighederne lader selvfølgelig ikke denne Lejlighed gaa ud af Hænderne paa sig, og Undersøgelsen vil, uansét Protesten, tage sin Begyndelse. Det tyske Principalblad meddeler jublende paa blodrødt Papir i en Separatudgave dette sidste ny. Imidlertid er det for tidligt at gotte sig; thi der er selvfølgelig ikke brugt en eneste Øre af Invalidekassens Penge til Understøttelse af strejkende — og der vil lige saa selvfølgelig heller ikke i Fremtiden blive brugt af dem!

Imidlertid begynder de engelske Trades unions at røre sig. I Lørdags Morges kom de engelske Fagforeningers Centralorgans Hovedredaktør, Mr. Vancquam Nash, til Berlin. Samtidigt med, at han gjorde sig bekendt med Strejkens nuværende Standpunkt, overrakte han Centralbestyrelsen for det tyske Forbund en betydelig Sum som 1. Rate af den Understøttelse, man i England har i Sinde at ville støtte Strejken med.

Endvidere er Formanden for det tyske Forbund, Hr. E. Döblin, efter at være blevet kaldt ad telegrafisk Vej, rejst til London, for yderligere at sætte Overledelsen for de engelske Fagforeninger ind i Bevælgelsens Omfang. Naar man erindrer, at de engelske Fagforeninger tæller 1,300,000 Mand, at de *avstralske* Arbejdere — som ligeledes vil foretage Indsamlinger — under den store londonske Dokarbejderstrejke skaffede de enorme Summer tilveje, hvorved det lykkedes at sejre, er der kun liden Udsigt til, at Strejken tabes paa Grund af Mangel paa Penge. Principalerne bryder deres Hjærner med, hvorfra de uhyre Pengesummer, der er nødvendige til Kampen, kommer. I deres Blad regner de ud, at vore Kolleger allerede maa have 200,000 M. Underbalance — men de glemmer, at Tysklands samlede Arbejderstand og alle Evropas samt Amerikas organiserede Typografer staar bagved, og at det for dem er en Æressag at gennemføre denne Strejke.

— I Tønder har den bekendte »røde Møller« været paa Spil; som en Grib er han slaaet ned paa Byttet og har ogsaa taget *sin* Andel — foreløbig i Form af Understøttelse. En Principal her i Byen, Hr. Musikhandler **Wilhelm Hansen,** averterer i »Berl. Tid.« efter Sættere til Leipzig; selvfølgelig maa ingen Typograf reflektere paa disse Tilbud. Men Hr. Hansen kommer Typograferne maaske til at tale med paa anden Maade.

Kollegerne — navnlig i Bladene — **maa ufortøvet** meddele mig, saa snart saadanne Tilbud fremkommer; det er umuligt for mig at have Øje med alt, og saa megen Interesse skulde man dog tro at kunne presse ud af Københavns Typografer, at de i hvert Fald, hvor det gælder om Oplysninger af en saadan Natur, kunde meddele det fornødne. V. P.

Typografernes Gennemsnitsløn.

(Svar paa Artiklen i »Typ.-Tid.« Nr. 51).

Hr. V. Bergenholz!

Fornuftigvis vil hverken De eller nogen anden finde det ukorrekt, naar jeg paa hint Møde præciserede min Paastand ved et Citat fra en officiel Arbejderstatistik, navnlig naar denne Statistiks Forfatter er Hr. Kontorchef Rubin. Jeg behøvede saa meget mindre at drage min Kilde i Tvivl, som jeg kunde have bilagt den med en Attest, der foreligger i »Danmarks Statistik«, I, 774—75, og som meddeler, at Gennemsnitslønnen for Bogtrykkeriarbejdere i København er 20 % højere end i Tyskland, en Bemærkning, der klart illustrerer et af Lønspørgsmaalets Hovedargumenter: Sammenligningen med Nabostaternes Forhold i denne Retning. Min Bemærkning fremkom den Dag som Bevis for, hvad jeg havde sagt om det ensidige i Typografernes statistiske Optegnelser; og jeg kunde forøvrigt ogsaa have givet Oplysninger fra min private Virksomhed, der havde været mere talende; men derom vil jeg hellere personlig overbevise Dem.

Naar De nu imidlertid i Deres Artikel søger at svække min Udtalelse ved Beviser fra min egen Kilde, saa rammer De ikke ganske Sømmet paa Hovedet; thi Forskellen paa Dagløns- og Akkordarbejder er ikke just et simpelt Prisspørgsmaal, men meget mere en Sag, der bunder i Personernes Flid eller Dygtighedsgrad o. l., og at De godkender denne min Opfattelse fremgaar tydeligt nok deraf, at De selv sammenfatter begge Arbejdsmaader i Deres Opsats om de 299 Bogsættere.

Ensidigheden i Typografernes Statistik er absolut derved, at Basis for Gennemsnitsberegningen hviler paa Opgivelse fra Arbejdernes Side alene, og Resultaternes Sum bliver derved en blot og bar Paastand eller en Konklusion ud fra ufuldkomne Præmisser. Jeg maa derfor anholde Dem for følgende Sætning: »**Nu** er Minimum 3 Kr. om Dagen« og selvfølgelig ogsaa for den deraf dragne Slutning, saa meget mere, som det er en uomtvistelig Kendsgærning, at Daglønnen ikke kan »være

sunken siden 1882«. Omvendt er det ikke saa afgjort, at den officielle just er ensidig, thi det var dog muligt, at netop de to unævnte Trykkerier den Gang dannede Middelvejen i den Henseende i de københavnske Virksomheder; i det mindste har da nok den Statistik det Fortrin for den anden, at den har sine Tal saavel fra Principaler som Arbejdere paa begge Steder.

Men nu til Talskalaen for de 299! Hvorfor skal Lønnen 18—20 Kr. betegnes »som den almindelige, *Størstedelen* erholder«, da De dog — rigtigt nok — selv siger, at den kun rummer 43,3 %? Da Skalaens Tal ikke viser noget konstant Fald før med 23-Kroners-Lønnen, hvorfor saa ikke medtage de følgende Satser (27-28). Gøres dette, bliver Gennemsnitslønnen Kr. 3.27 eller et Plus af 9 % paa Deres Sum.

Statistiken synes særligt i denne Materie at være et bundløst Diskussionsæmne; men en Norm for Gennemsnitsløn forekommer det mig dog, at man bedst finder i Tarifens Grundpriser. Naar man gaar ud fra den fastsatte Minimumspræstation 10,000 daglig à 30 Øre (29—31) fremkommer 3.00; højere Fortjeneste maa da blive Ihærdighedens Frugt, og at den er mulig at plukke, maa vel betragtes som erkjendt, siden Præstationsbestemmelsen ikke er slaaet fast af Principaler alene.

At Deres Beregning er fremkommen uden Hensyn til Arbejdsmangel forudsætter jeg, thi ellers brister Forstaaelsen fuldstændigt. Jeg maa hævde, at Principalerne ikke er »Skaber af den store Arbejdsløshed i vort Fag«, som det hedder i et indsendt Stykke under Deres Artikel, og ikke kan have Ansvaret for denne Ulykke.

Ærbødigst
O. C. OLSEN.

Tarifbevægelsen i Sverig

er nu kommet ind i et nyt Spor — i al Fald for Stockholms Vedkommende. Man vil mindes de prisværdige Bestræbelser, Forbundsstyrelsen dersteds gjorde for mere tidssvarende Reformer; Bestræbelser, som mødtes med Uvilje og Afslag fra saa godt som alle Landets større Trykkeriejere og de enkelte, som stillede sig noget velvillige overfor Sagen fik under disse Forhold ingen Betydning. For en Maanedstid siden har imidlertid seks af Stockholms største Bogtrykkerier i Samraad udarbejdet en Tarif, som skal gælde fra 1. Januar 1892 i disse Officiner. Endskønt det fremgik af Meddelelsen herom, at man havde udarbejdet de ny Lønsatser paa Grundlag af det i sin Tid af Typograferne fremlagde Forslag, mødte dog »Sv. Typ.-Tidn.« med en indgaaende Kritik saavel af det ny Tarifforslag, som kun havde meget ringe Lighed med Svendenes, som af selve den aparte Handlemaade, der her anvendtes. Et Massemøde, der sammenkaldtes for at drøfte denne Begivenhed havde heller ikke meget tilovers for den ny Tarif, og ligeledes her undergik Principalernes »Ordning« en Skærsild, hvorfra den kom saa luttret igennem, at man ikke fandt meget tilbage af dets oprindelige Væsen. Resultatet af Mødet blev, efter at flere højlydte Udbrud om en skarpere Fremgangsmaade var stilnede af, at man valgte en Komité til at foretage Skridt til Underhandlinger med Principalerne. Som vi sér af det sidst ankomne Nr. af det svenske Forbundsorgan, er dette ærlige og forsonende Forsøg blevet afslaaet, hvorimod de vedkommende Trykkerier har indført nogle uvæsenlige Ordninger i den paagældende Tarif. Typografernes Ordfører har i den Anledning tilkendegivet Bogtrykkerforeningens Formand, Hr. Hægstrøm, Arbejdernes Misfornøjelse, som yderligere er steget ved den sidstes meget uforsonlige Optræden.

Ret interessant er den Tale, som en af de seks Herrer (Firma Norrstedt & Sønner) har holdt til sine Arbejdere: Man haabede, at disse, hvis det kom til Stridigheder, vilde holde sig udenfor og derved vise deres Erkendtlighed mod Firmaet, som altid havde holdt paa det gode Forhold og indrettet de bedste Lokaler, der findes i Evropa, i sit Trykkeri. Kunde Svendene derimod udrydde Smudskonkurrencen, vilde der være Tale om en mindre Forhøjelse af Satspriserne. Som man sér, er denne Betragtning blevet Façon snart overalt. Hvorledes Situationen vil udvikle sig, staar endnu noget uklart. Paa et senere Møde har Stockholms Typografer sluttet sig om det københavnske Kongresforslag, Dannelsen af Reservefonds, »som det værdigste Svar«.

Naar nærmere Efterretninger foreligger, skal vi ikke forholde Kollegerne dem.

Til Eftertanke.

Som man sér af det sidste Nr. af »Typ.-Tid.« er de danske Foreningers Bidrag til vore tyske Kolleger kun 624 Kr. 84 Øre, medens Schweitzerforbundet, der tæller færre Medlemmer end vi, møder med et 4 Gange saa stort Bidrag. Er det dog ikke en Skam, at vi ikke har en bedre Forstaaelse af vort eget Tarv? Der staar nu en Tarifrevision for Døren her i København, hvorpaa den tyske Strejkes Udfald kan faa megen Indflydelse, og ude i Provinserne staar en saa vigtig Ting som Lønspørgsmaalets Optagelse indenfor »Dansk typ. Forening« paa Dagsordenen; men ligefuldt møder vi kun med et 600-Kroners-Bidrag til en saa vigtig Kamp. Alle I Kolleger i København og Provinserne, som har været blandt de tyske Kolleger og har sét deres store Kollegialitet og Offervillighed, været Vidne til og Genstand for deres store Hjærtelighed mod de rejsende rundt omkring i Tysklands mange Byer, sét hvorledes de har delt deres eget Maaltid med den sultne rejsende Kammerat og tilberedt ham en hyggelig Aften, naar han træt af Vandringen udhvilte sig paa Herberget, — husk paa hvilke store Ofre de mellem Aar og Dag bringer deres Organisation og deres udenlandske Kolleger, skal vi nu ikke kunne rejse en Stemning for dem, nu da de kalder paa os. Skulde ikke hver Kollega i hele Landet, som staar i Arbejde, blot have 25 Øre tilovers om Ugen, saa fik vi straks 300 Kroner, for vi maa sandelig ofre noget, naar det gælder en saa vigtig Sag som denne; Ord og Talemaader har vi nok af, men det er paa Pengene det skorter. Derfor, Kolleger, her i Byen og ude i Landet, lad os en Gang gøre en Kraftanstrængelse — og Sejren er vor.

J. W. J.

Alle Vegne fra.

Kongresforslagene begynder nu at gaa sin Ronde rundt om i de skandinaviske Organisationer. I »Den typ. Trykkerforening« er Afstemningen saaledes omtrent tilendebragt, og efter hvad der foreligger, er Resultatet glimrende, idet kun et rent forsvindende Antal har stemt imod. Trykkerforeningen er saaledes den af Organisationerne i Danmark, der har Æren af *først* at have vedtaget Kongresforslagene, et Resultat, der varsler godt for Afgørelsen i de andre Foreninger. Selvfølgelig bør man først og fremmest takke de Mænd, der staar i Ledelsen, for det udmærkede støtte og energiske Arbejde, der er udrettet i den sidste Tid inden for Trykkerforeningen, men der er ogsaa Anledning til netop at fremhæve, at saa godt som alle Trykkere har indsét det fornuftige i at gaa sammen med Sætterne, for i Enighed at opnaa bedre Vilkaar.

I *Norge* er Kongresforslagene ligeledes vedtagne med stor Majoritet.

Aftenunderholdningen paa Søndag. Som det vil sés af omstaaende Program har en Komité af arbejdsløse arrangeret en lille Fest førstkommende Søndag. Man har forsikret os, at »al Assistance er gratis«, hvad som bekendt ikke kunde siges om Festen i September. Under disse Forhold vil altsaa Overskudet tilfalde rette vedkommende, og i saa Fald tager vi ikke i Betænkning at anbefale Deltagelse; vi gør det saa meget mere, som det lader til, at Styrelsen i Aar helt har opgivet Julefesten.

Banner-Indvielse. Som tidligere meddelt agtede man hernede i Svendborg at indvi et Banner d. 1. Oktober; men man gik imidlertid forkert i Byen med Hensyn til Beregningen af den Tid, Arbejdet paa Banneret vilde tage, og Indvielsesfesten blev derfor først afholdt sidstafvigte 28. November.

Til denne Fest, ved hvilken tillige fejredes tvende 10-Aars Jubilæer (»Dansk typ. Foren.«s og vor Formand, DITLEFSENS), var foruden de

Kollegers Damer, som havde arbejdet paa Banneret, tillige — som Tak for velvillig ydet Hjælp — indbudte Bvens samtlige Principaler, der alle gav Møde paa en nær, der var forhindret.

Da man Kl. 8 var samlet i en af Borgerforeningens Festsale, holdt Lokalformanden i faglig Retning Indvielsestalen, og da det smukke Banner, der er af dobbelt Silke med Bogtrykkervaabnet paa første Side i sort Grund og Dannebrog paa den anden, efter »Afsløringen« prangede i hele sin Vælde med Gutenberg-Figur i Forgyldning i Spidsen, rungede 9 Hurra gennem Salen.

Af Typograferne — alle med Faghuer paa — foretoges dernæst en lille Procession i Salen med Banneret; en af Kollegerne havde hertil skrevet en med fortræffelige Ord og Melodi valgt »Banner-Marsch«. Efter at Banneret var plantet igen, gik man — ca. 50 i Tallet — til Bords; her stod naturligvis Hovedslaget, hvad Talerne angik, idet Lokalformanden, samtlige Principaler og adskillige andre havde Ordet. Skaaler blev udbragt for Foreningen, Jubilaren, Principalerne, Damerne, Standen, godt Samarbejde mellem Principal og Arbejder o. m. a., og ikke mindre end 5 Sange blev afsungne. Da man nu var færdig her, og der omtrent var en Time til Dansen skulde begynde, skiftedes et Par af Kollegerne til at oplæse nogle Stykker til fornøjelig Underholdning.

Fra Kl. 11—3 gik Dansen med Liv og Lyst saa let over Gulvet, hvorefter man samledes ved et lille Punschesold, ved hvilket naturligvis ogsaa flere havde Ordet; 2 Sange blev her afsungne, forresten højst originale, den ene anbragt i en Vinkelhage, den anden i en Tegnakel, begge lavede af Karton.

Hen ad Morgenstunden gik hver til sit, og det, der Mand og Mand imellem blev udtalt, og det, der paa de forskellige Ansigter stod at læse, var, at en kammeratlig, fornøjelig og behagelig Aften var tilbragt, og sikkert sov man ind med Haabet om, at denne Aften maatte bære Frugt, baade hvad et godt Forhold inden for Foreningen og flere af den Slags fornøjelige Timer angaar. F.-H.

»**Folkekoncerterne af 1886**«. Opmærksomheden henledes paa, at den sædvanlige Koncert ikke afholdes paa Søndag (den 13. ds.), men at der i Stedet derfor Lørdag Aften (den 12. ds.) i Frue Kirke Kl. 7½ bliver afholdt en Kirkekoncert. De bestilte Billetter maa afhentes hos Gustav Glausen senest *Lørdag Kl. 3*, da der ellers vil blive disponeret over dem.

Søndag d. 13. December 1891 Kl. 8 pr.

afholder

Selskabet »Ambrosius«

Varietéforestilling og Bal

til Fordel for

arbejdsløse Typografer

i Kongens Klub, Østergade 15.

PROGRAM:

To Musiknumre.
Optræden af den berømte Universal-Komiker Hr. JOH. PETERSEN.
Romancer: Fru BETTY PETERSEN (som Gæst).
Musiknumer.
Stolepyramide udføres af Mr. ALFREDO TENGNAKEL.
Optræden af Salon-Komikeren CARLO NESLEIN.
Musiknumer.

Musiknumer.
Optræden af den verdensberømte excentriske Skøjteløber Mr. HOWARD.
Romancer: Fru BETTY PETERSEN (som Gæst).
Musiknumer.
Optræden af Hr. Koncertmaler Sigv. Kristensen.
Optræden af den berømte Universal-Komiker Hr. JOH. PETERSEN.
Musiknumer.

Bal til Kl. 4.

Billetter à 35 Øre (Børn 15 Øre) faas hos Selskabets Medlemmer, hos Inkassatorerne paa de fleste Trykkerier samt hos Hr. G. CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kælderen.

Balbaand à 50 Øre for en Herre, 35 Øre for en Dame løses i Salen efter Forestillingens Slutning.

FESTUDVALGET.

Alle, som ønsker at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, anmodes om at indsende skriftlig Anmodning til undertegnede inden Torsdag den 17. December. Da Antallet af nødlidende i Aar sikkert er langt større end t. Eks. forrige Aar, vil der kun kunne ydes Hjælp i saadanne Tilfælde, hvor virkelig Nød forefindes.

Victor Petersen,
Nybrogade 12.

Foreningsmeddelelser.

Tillidsmandsmøde.

Søndag d. 13. Decbr. Kl. 10 præc. i **Thalia** *afholdes Tillidsmandsmøde med samtlige Trykkeriers Tillidsmænd. Alle maa møde. Dagsorden: »Tarifrevisionen«. Forhandlingerne begynder præcis.*

Formanden.

Styrelsesmøde den 6. December.

Alle mødt med Undtagelse af WINKELMANN med lovlig og A. CLAUSEN uden anmeldt Forfald.

Fra den ny østrigske Forening forelaa en Skrivelse med Anmodning om Gensidighed. Det vedtoges at svare imødekommende. — Beretning fra Anvisningskontoret toges til Efterretning. — En Skrivelse fra et af arbejdsløse afholdt Møde gaaende ud paa at oprette et fast Lokale til Opholdssted for de arbejdsløse, toges til Efterretning og Skr. desang. sendes til »Ny typ. Forening«s Styrelse. — Fra Komitéen for Afholdelsen af en Fest for de arbejdsløse forelaa en Anmodning om et Forskud til Forberedelserne. Man vedtog at yde det forlangte, idet Styrelsen dog maatte udtale det uheldige ved saadanne Fester, hvis praktiske Resultat i Almindelighed var ringe. — Et Gagespørgsmaal drøftedes og afgjordes. — Forskellige Forhold »Typograf-Tidende« vedrørende vedtoges det foreløbig at lade bero. — Paa Foranledning af den paa Tillidsmandsmødet vedtagne Resolution forelaa en Skrivelse fra Tarifkommissionens Ordfører. Det vedtoges at sammenkalde et Tillidsmandsmøde og hertil indbyde »Den typ. Forening«s Kommissionsmedlemmer. — Efter at en af BERG uden for Dagsordenen rettet Forespørgsel var besvaret af FORMANDEN, hævedes Mødet.

CHR. CLAUSEN,
Sekretær.

Ny Medlemmer: Sætter HANS PETER PETREUS HOHLENBERG WADUM, tidligere Medlem, arb. i »Avisen«. Sætter CARL ADOLF VILHELM LUND, udlært den 5. December d. A. i P. Petersens Bogtr., arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: Sætter JOHAN JULIUS ALBRECHT (Dsk. typ. For., 770), arbejdsløs.

Bortrejst: 1333, Sætter A. VILH. NIELSEN til Helsingør i Plads og 951, Trykker CARL VALDEMAR JENSEN til Kolding i Plads. 1608, Sætter CHRISTIAN JULIUS RASMUSSEN til Slagelse i Plads.

D'Hrr. Inkassatorer lægges indtrængende paa Sinde:

1) at søge eventuelle Restancer betalte hurtigst muligt;
2) at anføre Medlemsnumrene og overføre eventuelle Restancer til Stadighed paa Listerne;
3) at opføre det af det enkelte Medlem betalte Kontingent i den Uge-Rubrik, hvori det bliver indbetalt, hvilken Sum der end maatte blive afleveret;
4) at notere Restance med *R.*, arbejdsløs med *A.*, Sygdom med *S.* og Militær med *M.*;
5) at anføre det for hver enkelt indbetalte Beløb i de for Listen gældende 4 Uger i Sammentællings-Rubriken;
6) paa Listens Bagside nøjagtig at anføre Indskud og den mulige Af- og Tilgang, som har været;
7) helst bruge Blæk og skrive tydelige Tal;
8) hver Uge indbetale det saaledes opkrævede Beløb til Kassen samt levere Listerne regelmæssigt hver 4. Uge. G. CLAUSEN.

Til Kollegerne i Tyskland. Svendborg Lokalf. (to B.) 5.47, 3 Medl. i Nykøbing M. 1.00, Varde Lokalf. 3.00, Demokratens Pers., Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 5.00, Fredsb. Amts Avis (3 Medl.) 0.75, Assens Lokalf. 2.50, Holbæk Lokalf. 8.25, Nyborg Lokalf. 2.50, 3 Medl. af Vejle Lokalf. 1.50, Fra Slagelse: Sorø Amtstidende-Sættere 2,50 og Slagelse-Posten (2 Medl.) 0.50, Ringsted Lokalf. 4.25, Helsingør Lokalf. 3.00, Ringkøbing Amts Av. 2.75, Aalborg Lokalf. 11.50, 3 Medl. af Silkeborg Lokalf. 1.25, Kolding Lokalf. 14.62, Triers (3 B.) 15.22, F. E. Bordings 6.15, Politikens 7.55, N. Cohens 3.25, Nielsen & Lydiche 3.55, Bagges 2.45, Rigsdagens 2.50, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 0.30, Chr. Birchs 0.75, »Københavns« 2.05, Morgenbladets & O. C. Olsens Bogsættere 4.60, Avisens 2.55, Nationaltidendes 3.00, Nogle Bladsættere 3.00, Roms 0.80, Axel Holms 0.75, Truelsens 1.75, Carl Allers 2.75, Knudtzon (9 gl. For.s Medl.) 2.25, I. Cohens 1.00, Valentin & Lunds 3.80, Lunos 4.00, Eksprestrykkeriets 0.58, Græbes (2 B.) 6.85, Thieles 3.10, Adresse-Avisens 3.50, Vald. Carlsens 0.50, Rasmussen & Olsens 3.00, Johan Bornemann 0.25, Marius Nielsen 0.25, Laur. Madsens 0.50, Jørgensen & Co.s 3.75, N. Hansen 0.50, Hoffensbergs 0.85, S. L. Møllers 3.65, Centraltrykkeriet (3 Medl.) 1.50, J. N. 0.25 — tilsammen Kr. 179.14. Herfra skal dog regnes et i sidste Liste fra Jyllandsposten indsendt Beløb stort Kr. 4.00, der skulde være opført som givet til de arbejdsløse. Summen bliver altsaa Kr. 175.14.

Med de tidligere indkomne Kr. 624.84 ialt Kr. 799.98.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til arbejdsløse Kolleger. Svendborg Lokalf. (2 B.) 5.62, Demokratens Personale, Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 3.50, Nakskov Typografer 8.60*, 5 Medl. af Frederiksborg Amtstidendes Pers. 1.25, Frederiksborg Amts Avis (4 Medl.) 1.00, Jyllandspostens Pers. 4.00**, Kolleger i Holbæk 3.00, Fra Slagelse: Sorø Amtstid.s Sættere 2.50 og Slagelse-Posten (5 Mdl.) 1.25, Triers Pers. (3 B.) 10.30, Bordings 3.00, Politikens 7.30, Nielsen & Lydiches 2.70, Bagges 2.25, Rigsdagens 2.50, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 1.25, Chr. Birchs 0.90, Københavns 2.05, Morgenbladets & O. C. Olsens 4.60, Avisens 2.35, Nationaltidendes 2.10, Nogle Bladsættere 3.55, N. C. Roms 1.25, Axel Holms 0.75, Truelsens 1.50, Allers 3.50, Knudtzons 3.60, I. Cohens 3.10, Valentin & Lunds 1.75, Fra Niels Juelsgade 3.50, Lunos 1.70, Ekspresstrykkeriets 0.70, Græbes (2 B.) 8.00, Thieles 0.75, Adresseavisens 3.75, J. N. 0.25, Rasmussen & Olsens 1.15, Marius Nielsen 0.25, Laur. Madsens 0.40, En Trykker 0.25, N. Hansen og Hylsberg 0.50, Hoffensbergs 2.25, S. L. Møllers 3.10, Centraltrykkeriets (3 Medl.) 1.50 — tilsammen Kr. 124.82.

Med de tidligere indkomne Kr. 534.79 ialt Kr. 659.61.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Kundgørelser til Lokalforeningsformændene.

Ved Udfærdigelse af *Medlemsbøger* bedes d'Hrr. Lokalformænd nøje iagttage, at alle nødvendige Oplysninger overføres fra de gamle Bøger i de ny, f. Eks. de modtagne Understøttelser samt Laan, der ikke er tilbagebetalte. Kun Lokalformændene er berettigede til at skrive i Medlemsbøgerne, der skal omgaas varsomt, lige som ingen Rettelser maa foretages i disse, undtagen vedkommende Lokalformand skal gøre Bemærkning desangaaende og forsyne saadan Rettelse med sin Underskrift.

Lokalformændene opfordres herved til at virke for *Indsamling til de arbejdsløse* til Uddeling ved forestaaende Jul og sende Bidragene hurtigst muligt til Hr. Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, København K., lige som samtlige Lokalformænd senest *d. 17. December* bedes sende Hovedbestyrelsen en Fortegnelse over de arbejdsløse i Lokalforeningen (Angivelse af Navn, Nr., om vedk. Medlem er gift eller ugift, samt om han af Foreningen modtager Arbejdsløshedsunderstøttelse). Disse Oplysninger er nødvendige, da vore Medlemmer erholder Andel i de indkomne Beløb.

Kolding, d. 8. Decbr. 1891. P. H. V.
H. F. RASMUSSEN,
Formand.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 8. December. Samtlige Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Blandt andet havde et gift Medlem i *Skanderborg* erholdt den i Lovenes § 55 omhandlede forøgede Sygeunderstøttelse. Et Par *Laanesager* var overgivet til Hr. Gustav Clausen, der med sædvanlig Beredvillighed havde paataget sig Ordningen heraf. *Medlemsbog Nr. 649* havde erholdt en manglende Paategning og var derefter afgivet til Svendborg Lokalforening, hvor den kunde træffe vedkommende rejsende Medlem.

2. Andragende fra Medlem *Nr. 770* om at maatte nyde sin Arbejdsløshedsunderstøttelse i København. Kunde ikke bevilges.

3. *Hovedkassereren* fremsender *Maanedsoversigt for November.* Til Efterretning.

4. Meddelelse fra Styrelsen for *den nederøstrigske Forening* angaaende dennes Reorganisation, samt Anmodning om at den tidligere Gensidighed maatte blive betragtet som gældende; hvilket toges til Efterretning. De udbetaler Dagpenge 50 Kreuzer.

5. Sluttelig gav HVIDTFELDT og WARBERG den i forrige Møde udsatte *Beretning om Fællesmødet i København* samt *Mødet ang. Fagskolen;* angaaende denne sidste skal her meddeles, at der vil finde en Vandreudstilling Sted blandt Medlemmerne i Lokalforeningerne af forskellige Ting, tilhørende Forening for Boghaandværk.

Endvidere behandledes nogle andre Sager. H. F. RASMUSSEN.

* Til Juleuddelingen. ** I sidste Numer fejlagtigt anført som givet til vore tyske Kolleger.

Hovedkassens Status fra 1. til 30. November 1891.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	4874.05
Reservefond	-	3315.25
Begravelseskassen		3694.98
Bidrag fra Lokalforeningerne	-	311.99
Refunderet Rejsehjælp med »Den typ. Foren.« i Juli Kvart.	-	97.32
	Kr.	12293.59

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.		285.00
Trykning af »Typ.-Tid.« i Juli Kvartal	-		333.48
Tryksager	-		7.75
Foreningens Deltagelse i Fagskolemødet m. m. i Kbenh.	-		72.20
Porto, Telegrammer (Formanden)	-		4.84
Postanvisninger (Kassereren)	-		0.40
Reservefond	-		3315.25
Begravelseskassen	Kr.	3694.98	
Overført til do.	-	141.80	
	Kr.	3836.78	
Et Dødsfald i Aarhus	-	100.00	
	-		3736.78
Kassebeholdning d. 30. November	-		4537.89
	Kr.		12293.59

Kolding, d. 30. November 1891. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Tiltraadt: Helsingør, 687, A. V. PETERSEN, sidst arb. i Helsingborg. Odense, 597, NIELS MARTIN NIELSEN, sidst arb. i Roskilde. Kolding, CARL VALDEMAR JENSEN (Den typ. Forening, 951).

Bortrejst: Helsingør, 382, A. C. JOCHUMSEN til Helsingborg i Plads. Kolding, 54, RASMUS ANDERSEN til Esbjerg, arbejdsløs.

Død: Hillerød, C. BERG.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10 præcis: Sangøvelse. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES HJÆLPEKASSER.

Inkassatorerne paa de resp. Trykkerier bedes inden 15. Decbr. til sende mig den halvaarlige Bopælsfortegnelse over Medlemmerne af Sygeafdelingen, indeholdende disses fulde Navn. Navnene bedes opførte alfabetisk. N. HANSEN,
Kasserer.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Fredag den 18. afholdes det andet 14-Dages-Møde med Afsløring af en Sølvsluger. Eventuelt et lille Sold. Talrigt Besøg forventes.

BESTYRELSEN.

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine

Præmieret paa alle Udstillinger

Nyeste Forbedringer

10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande

Patent i alle industrielle Lande

NYT: *Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.*

NYT: *Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.*

NYT: *Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.*

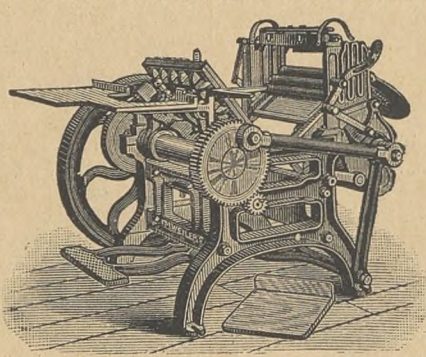

BERLIN W. Kronenstrasse 8

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen
Grundlagt 1859

NEW YORK 54 Frankfort Street

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, København K

Maskinerne sælges om ønskes paa Afbetaling

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 53
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 18. December 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kampen i Tyskland.

Situationen er i det store og hele uforandret; med hver Dag, der gaar, bliver Principalernes Stilling mere og mere uholdbar. Tilgangen af Arbejdskraft er fuldstændig ophørt, og Kollegerne holder trofast sammen. Danskernes Kontingent af daarlige Kammerater er ikke stort; foruden den i sidste Numer nævnte »røde Møller«, der forøvrigt i forrige Uge var her i København og vilde hæve Understøttelse paa sin tyske Foreningsbog, er der to Trykkere, der i sin Tid har lært hos S. L. Møller, der har optaget Arbejdet i Lübeck. Jeg aftrykker deres Navne, for at Kollegerne Landet over, naar disse — Individer en Gang smides ud af deres nuværende Pladser, kan modtage dem paa rette Maade og huske, hvad de har forbrudt over for deres Kammerater.

De hedder

† Carl Ludvig Petersen
Jens Lauritz Jacobsen

— Det bekræfter sig, hvad jeg skrev om de engelske Trades unions. Efter at Lederne var traadt sammen til en fælles Raadslagning, ved hvilken Formanden for det tyske Forbund, Hr. Döblin, gav en indgaaende Beretning om de tyske Kollegers Kamp, blev man hurtig klar over, at denne Lønbevægelse var en af Kontinentets betydeligste, og at der derfor fra de engelske Fagforeningers Side maatte gøres, hvad der kunde, for at føre den sejrrigt igennem. Der dannedes øjeblikkeligt en Understøttelseskomité, bestaaende bl. a. af Tom Mann, Ben Tillet og de mest indflydelsesrige Ledere af Fagforeningerne; endvidere besluttedes det at indkalde til et offenligt Massemøde af Fagforeningsmedlemmer. Dette fandt Sted i Mandags, og énstemmigt besluttedes det her at hjælpe de tyske Bogtrykkere. Tegningen af Understøttelse er nu begyndt; man venter sikkert at kunne tilvejebringe mindst 500.000 Mark. Alene to af de 140 Organisationer bevilgede 40.000 Mark; Londons typografiske Forening 10.000 Mark. Dertil kommer, at de *amerikanske Fagforeninger* ligeledes erklærer sig solidariske med Tyskerne; fra New York er der fra de centraliserede Fagforeninger forlangt en Repræsentant, og denne er da ogsaa afsendt til New York. Af Mangel paa Penge kan denne Strejke derfor næppe tabes.

Over for denne internationale Solidaritet synes Principalerne at vige tilbage. Der gaar lige som en Trækning igennem deres Artikler i deres Blad — man stiller sig noget tvivlraadig lige over for Hjælpens Størrelse, men samtidigt indrømmer man, at dette havde man ikke ventet. Langt snarere troede man, at Kollegerne den foregaaende Uge havde sunget Visens sidste Vers — derfor er Skuffelsen ogsaa desto større. Underligt skulde det være, om man ikke nu begyndte at komme til Fornuft, og i Stedet for at lade Forretningerne gaa til Grunde — thi alle Værk- og Akcidenstrykkerier staar tomme — indrømmede Arbejdernes Fordringer. Maaske kunde det dog endnu betale sig.

Hvorom alting er, maa vi her hjemme fortsætte med Understøttelsen. Lige over for de store Kulturlandes Pengehjælp kan vor selvfølgelig kun blive en Draabe i Havet, men i det Øjeblik man maa tilstaa, at der ikke ydes saa meget som man er i Stand til, gør hver Mand **ikke** sin Pligt. I den lille By Basel har vore Kolleger alene afsendt 1000 Francs og udskrevet et Ekstrabidrag af 1 Francs pr. Medlem hver Uge!

Til Efterfølgelse.

V. P.

Typografernes Gennemsnitsløn.

Hr. Bogtrykker O. C. Olsen!

Med Tak til Dem, fordi De i sidste Nr. af dette Blad har vist mig den Opmærksomhed at imødegaa min Kritik af Deres Citat fra hint offenlige Møde, er det en Pligt for mig — som ikke ønsker at være *ensidig* — at gøre Dem en Indrømmelse:

Det er et Uheld for Typografernes Statistik, at den alene hviler paa Arbejdernes Opgivelser.

Men denne Mangel ved vor Statistik har vi søgt at bøde paa ved skarpt at kritisere vore Kammeraters Opgivelser til os, og med det store personelle Kendskab, som et Udvalg, hvis Medlemmer arbejder paa 11 forskellige Trykkerier, har, var vi i Stand til at sigte Skemaerne og udskyde de — faa — fejlagtige. Meget ofte var Ugelønnen opgivet til os, ikke blot i Kroner, men ogsaa i Øre; allerede af den Grund synes Opgivelsernes Gennemsnitsløn at maatte hvile paa en sikker Udregning efter Regnskabsbog.

De maa dog ikke, Hr. Olsen, hæve den officielle Statistik som noget Modstykke til vor; thi de officielle Tal hviler kun paa **to** Principalers (eller Faktorers) Opgivelser og har *ikke* den Fordel for vor, at de tillige staar paa Arbejdernes Opgivelser.

Naar Tarifudvalget i sin Tid kun sendte sine Spørge-Schemaer til Typografernes, var det af Mangel paa Tro til at Bogtrykkeriejerne i nævneværdigt Tal vilde have efterkommet en Anmodning om at aabne Regnskabsbøgerne for os.

Imidlertid maa jeg, netop *fornuftigvis*, finde det ukorrekt, — ikke at De har præciseret Deres Paastand ved et Citat fra Hr. Rubins Statistik — men at De har gjort dette uden Kritik af denne. Og naar De i Deres Svar til mig udtrykkelig *godkender*, at jeg sammenfatter Dagløns- og Akkordarbejder i min Opsats om de 299 Bogsættere, forstaar jeg ikke, at De kan skrive, at jeg »ikke rammer Sømmet paa Hovedet«, netop naar jeg opfordrer Dem til at gøre det samme.

Naar De »anholder mig for følgende Sætning: ‚**Nu** er Minimum 3 Kr. om Dagen‘,« saa beder jeg Dem sige mig Grunden hertil; thi jeg kan kun være Dem taknemlig, naar De selv lidt efter anfører Tarifens (**nu**) »Minimumspræstation 10,000 daglig à 30 Øre« = 3 Kr. Ved dette Tal illustreres ogsaa Deres Antagelse af, at »de to unævnte Trykkerier den Gang dannede Middelvejen i den Henseende i de københavnske Virksomheder«; de to Trykkerier har jo nemlig som Minimum for Akkord og fast Løn henholdsvis 2 Kr. og 3.50 Kr. pr. Dag; Muligheden for at dette *ikke* er ensidig Statistik synes noget fjern.

Jeg skal gærne indrømme Dem, at en anden »**Størstedel**« end den paa 43,3 %, som jeg har faaet ud af de 65, 21 og 43 Opgivelser paa henholdsvis 18, 19 og 20 Kr., var at fore-

trække. De foreslaar mig at tage Fortjenesterne 21 og 22 Kr. med, hvorved Gennemsnitslønnen bliver **3.27 pr. Dag.** Lad os gøre det! Herfra og til Hr. Rubins **4 Kr. pr. Dag** (fra pag. 50) er der dog et langt større Spring end til mine 43,3 %, som giver **3.14 pr. Dag.**

Jeg tror gærne, Hr. Bogtr. Olsen, at der kan være bundløst i en Diskussion om statistiske Data, men søger loyalt at finde Forstaaelsens Ariadnetraad i Statistikens Labyrinter. Slaaet af Deres Bemærkning om, at efter »Danmarks Statistik« I, 774—75 var »Gennemsnitslønnen for Bogtrykkeriarbejdere 20 % højere i København end i Tyskland« har jeg gennemlæst de to Sider særlig omhyggeligt og fundet følgende (S. 774):

I 1878 lod de nordamerikanske Fristaters Regering gennem sine Konsuler indhente Oplysning om Arbejdslønnen i de vigtigste Erhverv i en Del evropæiske Lande. Af Rapporten fremkom Uddrag i en italiensk Statistik, af hvilken — bl. a. — hidsættes følgende Ugeløn:

	Danmark	Tyskland
Bogtrykkeriarbejdere . . .	18.00 (20.00)	18.60

Det i () anbragte Tal 20.00 angives udtrykkeligt af Forf. til »Danmarks Statistik« at være taget fra Hr. Rubins Statistik af 1882 og er kun sat ind til Sammenligning. Den amerikanske Statistik omfatter flere Erhverv og forskellige Lande; de to ovenstaaende Tal, der kun interesserer os, viser (18.00 her og 18.60 i Tyskland), at Gennensnitsugelønnen i Danmark er $3^1/_3$ % lavere end i Tyskland. Selv om man vilde sætte Rubins Ugeløn af 20.00 ind paa Danmarks Plads i Stedet for den amer. Konsuls 18 Kr., vilde Danmarks Typografer kun have 7,53 % højere Løn end Tysklands; men 20 % højere — jeg kan ikke finde Traaden.

Jeg resumerer: De, Hr. O. C. Olsen, har undladt at medtage, hvad der om Typografernes Akkord oplyses i Hr. Rubins Statistik. Denne er særlig ukorrekt, fordi den kun hviler paa 2 Bogtrykkerier. Jeg tør ikke paastaa, at Typografernes Statistik er absolut korrekt, men at den kommer Sandheden nærmest fremgaar bl. a. af dens nære Forhold til vor Tarifs Grundbestemmelser. Den har et Fortrin for hin deri, at den hviler paa Opgivelser fra 299 (af ca. 450) *Bogsættere.*

Intet saa jeg hellere, end om Mestre og Svende enedes om at fremstille en Lønstatistik, hvilende paa sikkert Grundlag.

Vor Beregning har ikke taget Hensyn til Arbejdsløshed. Udtrykket i en Artikel under min, om Principalernes Forhold til Arbejdsløsheden, er det ikke min Pligt at forsvare.

Ærbødigst
V. BERGENHOLZ.

Indadtil.

DEN Virksomhed, der er udfoldet fra Styrelsens Side i de sidste Par Aar, vil være mindeværdigt i Foreningens Historie; der er udrettet — selv om de reelle Frugter først sætter sig i det kommende Aar — hvad man blot et Aarstid før vilde have troet umuligt: en Sammenslutning af Nordens Typografer paa to saa vigtige Felter som Kampen for Eksistensen og Rejseväesenet. Hos enhver Udøver af Faget, der ønsker dettes Fremgang, vil en Taknemlighed mod disse Mænd være til Stede, og da ogsaa mod dem uden for Styrelsen, der trofast og uegennyttigt har staaet den bi, særligt Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«.

Dog, der er ingen fremtrædende Fare for, — deres hidtidige Virksomhed viser det — at disse Mænd skal lade Hvilen falde paa sig; der er altid noget nyttigt at udrette.

Det er da ogsaa derfor — trods det, at jeg aner Tanken har været oppe hos den — at jeg vil virke for en Reorganisering af »Den typografiske Forening«s indvendige Ramme, saaledes at den i Lighed med alle andre typografiske Foreninger — det er vist ikke for meget sagt — søger tilvejebragt en saadan Sammensluttethed af de Omraader, hvorpaa den virker, at den kan komme til at staa Side om Side med vore Broderforeninger.

Hvad er det da vi mangler? Vi mangler Syge- og Begravelseskassen inden for Foreningen, tiltrænger en Omordning eller Forbedring af det nuværende Forhold med Hjælpekasserne. Enhver, der har tænkt lidt over dette Led af Organisationen, vil indrømme, at disse Kasser i deres nuværende Skikkelse og paa den Maade, de er organiserede, kun slet svarer til Hensigten: at rumme *alle* Fagforeningens Medlemmer. Og en Følge deraf bliver, som sikkert sker, at Hjælpekasserne mellem Aar og Dag gaar glip af en Mængde Medlemsbidrag, alene paa Grund af den slette Organisering og den sprækkede Forbindelse med Fagforeningen, og dette har for en væsenlig Part Skyld i det stadige Underskud. Desuden indeholder deres Love saadanne Bestemmelser — maaske lavede i god Hensigt, men upraktiske — som er uforenelige med en Fagforenings Virksomhed; der er f. Eks. en latterlig lav Aldersgrænse — der burde ingen være — og Kontingenterlæggelse i arbejdsløse Perioder, en Bestemmelse, der stringent gennemført vilde kaste Halvdelen af Foreningens Medlemmer udenfor al Sygehjælp, efter at de maaske i Aarevis har betalt deres Bidrag.

Alene disse to sidste Bestemmelser gør en fortsat Forbindelse med Hjælpekasserne paa det bestaaende Grundlag meningsløs for en tidssvarende Fagforening; men der er desuden den Hage ved den nuværende Forbindelse, at den umuliggør Kontrol med, hvem der er Medlemmer og hvem ikke, hvorimod nævnte Kasser som Led af Fagforeningen vilde i det samlede til denne indbetalte Bidrag have udmærket Kontrol med sine Medlemmer og med Opfyldelsen af disses Forpligtelser.

Den Utilfredshed, der nødvendigvis maa være over for en saa halt Virksomhed, er desuden ikke ny; selv om Aarsagen i tidligere Tider særlig har været den daarlige Balance, der trods alle Beregninger vedbliver at holde sig, saa vil alle de andre for en praktisk Virksomhed uomtvistelige Hindringer være af lige saa stor Betydning og medvirkende i væsenlig Grad til Fremtvingelsen af en Reorganisation af Sygekassespørgsmaalet. Det eneste man kan undre sig over, er, at Kassernes Styrelse ikke for længe siden har fundet sig foranlediget til at »gøre noget«.

I 1878 fandtes en Artikel i dette Blad, der — i Anledning af Beregner Andreasens Oplysninger — gaar stærkt tilfelts mod den daværende Styrelse af Hjælpekasserne. Der staar bl. a.:

». . . . Naar en privat Forretning arbejder saaledes, uden nogen Sinde at undersøge sin Stilling, uden at foretage nogen Opgørelse og tillige med en højst mangelfuld Regnskabsføring, da vil en saadan Vandel af enhver retsindig Mand blive kaldt uforsvarlig og letsindig, og den vil tillige være Lovgivningsmagtens Straf underkastet, men med et Selskab forholder det sig selvfølgelig ikke saaledes, da Ansvaret her ikke kan paalægges nogen enkelt, men maa bæres af samtlige Medlemmer, der uden Indsigelse har ladet alt blive ved at gaa i den gamle Gænge, indtil man er kommen saa dybt ind i Uføret, at det vil vare længe før man kommer ud deraf igen. Men tillige kan det ikke skjules, at et stort Ansvar ogsaa paahviler dem, der gennem de mange Aar har ledet Foreningens Sager, uden nogen Sinde at gøre det mindste Forsøg paa at faa Reformer indført i Regnskabsvæsenet, hvor paatrængende disse end maatte synes at være, thi Hovedgrunden for hele denne Kalamitet ligger først og fremmest i den Omstændighed, at der ikke er ført selvstændigt Regnskab over saavel Indtægt som Udgift i hver enkelt Afdeling, thi havde dette været Tilfældet, vilde man umuligt have kunnet undgaa at se, hvorledes det stod til med Pensionskassen« o. s. v.

Og er vi egenlig videre nu? Vi kan af Regnskaberne udregne, at der, som f. Eks. for sidste Aar, er et Sygekasseunderskud af 56 Kr. 39 Øre, et Begravelses do. af 619 Kr. 95 Øre og et Pensions do. af 2881 Kr. 48 Øre, at andre Udgifter har andraget 697 Kr. 25 Øre og at et Tab paa Salg af Obligationer har udgjort 31 Kr. 2 Øre, og addere, at det samlede Underskud efter dette maa udgøre 4286 Kr. 9 Øre; men hvor megen Kapital hver af Kasserne har tilbage — ja det er vi lige kloge paa. Den rørlige Kapital, som ved Regnskabsaarets Afslutning 1882 var til Stede og androg ca. 61,000 Kr., burde være beregnet efter de Fordringer, som hver enkelt Afdeling af Kasserne kunde gøre, dels i Henhold til de som Grundfond stillede Kapitaler, dels i Henhold til de i Mellem-

tiden skete Ind- og Udbetalinger. Det blev desværre ikke gjort den Gang, men det burde være gjort senere.

En væsenlig Betydning vilde en saadan Forandring have, men den maatte dog som sagt følges af væsenlige og betydningsfulde Lovændringer, der sikrede Organiseringen af Sygekassespørgsmaalet til Fordel for den faglige Udvikling; men med de stadige Underskud, hvormed Kasserne virker, er der ikke megen Sandsynlighed for, at det for »Den typ. Forening« vil bære synderlige Frugter; det skulde da være, at en saa dyr og kostbar Institution som Pensionskassen blev ophævet — og det vil blive nødvendig om ikke længe — og at Administrationen af Hjælpekasserne og »Den typ. Forening« blev mere fælles.

Kan disse Forandringer ikke ske i en nær Fremtid, da vil det for »Den typografiske Forening« være absolut nødvendigt at arbejde hen til en anden Ordning, muligvis en Tilslutning til Sygekassen i »Dansk typografisk Forening«, muligvis en selvstændig Syge- og Begravelseskasse inden for Foreningen, men i alle Tilfælde: Der maa en Forandring og bedre Ordning af Forholdet tilvejebringes.

Dette til den ærede Styrelses Overvejelse; og gid det ny Aar ogsaa i den Retning maa frembringe Resultater af blivende Værd og Nytte for den faglige Organisation!

MODERATUS.

Skomager, bliv —.

SAMTIDIG med, at jeg har den Fornøjelse at kunne sende nærværende til eventuel Optagelse i »Typ.-Tid.«, sender jeg ogsaa en »Reklame« fra Peter Meyers »Bog-« og Stentrykkeri i Svendborg. Jeg finder, at denne Prøve paa, hvad en selvlavet »Bogtrykker« tør byde den store Offenlighed, nok kunde gøre Fordring paa at blive set af enhver af de ærede Læsere, der er Fagmænd. Men da dette ikke kan lade sig gøre uden Hr. Peter Meyers Assistance, og jeg ikke gør Regning paa denne, vilde det være mig kært, om den i hvert Fald maatte blive fremlagt til almindelig Beskuelse i »Den typ. Forening« i Københavns.*

Først maa jeg meddele, at Hr. Meyer er en ikke saa lidt anset Litograf.

Saafremt Hr. Meyer kun havde anbefalet sig som Stentrykker, skulde jeg ikke have forstyrret den idylliske Ro, han hidtil har boet i; men da han i Følge sit Borgerskab og sin »Fluesmækker« giver sig ud for »Bogtrykker«, finder jeg, at Kritiken er paa sin Plads.

Ved Hjælp af et lille halvt Dusin uskyldige Poder har Hr. Meyer allerede frembragt adskillige Vidundere paa Typografiens Omraade, der har sat mindre »intilligente« Individer end Hr. Meyer i Forbavselse. Hans sidste Produkt er dog Perlen.

Uden at opholde mig ved den fortvivlede Sammenstilling og Sammenpakning af Skrifter, Anbringelse af Slut- og Finalestreger, Brydninger etc., der udmærker denne »Bogtrykker«-Reklame, kan jeg fortælle, at der efter min og fleres Mening er *85* grovere Fejl foruden mange Interpunktions-Bommerter.

Af Indholdet skal jeg fremhæve: (Det inkl. 1. og 2.) *bogstavret!*

Hr. Meyer slutter sin Henstilling til Publikum saaledes: »I det Haab at o. s. v. (se Slutning paa 1. Side).

Som den uransagelige Skæbnes Ironi tjener, at Hr. Meyer smigrede sig med at kunne udføre det *eleganteste*, **korekteste** (!) og billigste til Faget henhørende.

I det hele gør Hr. Meyers Reklame Indtryk af at være kommen direkte fra Neu-Ruppin.

Kan der ikke gøres noget for at faa sat en Stopper for den Slags Konkurrence?

Jeg mener, at naar Kollegerne hver Gang, saadan noget fremkom, vilde gøre deres til, at Publikum kunde værdsætte den Slags »fa-vorable Tilbud«, maatte det kunne hjælpe. I vor Tid, hvor Pengespørgsmaalet er det dominerende, maa der gøres noget.

Svendborg, d. 1. Decbr. 1891. EN TYPOGRAF.

* Vi opfylder gærne dette Ønske. »Pragtværket« vil ligge fremme i Morgen Aften i Cafe Tyrol. RED.

Alle Vegne fra.

De arbejdsløses Fest forløb i Søndags uden stærk Tilslutning, men til overordenlig Fornøjelse for dem, der var til Stede. Af de assisterende var — trods det, at alle Kræfterne ragede betydeligt op over det almindelige — særlig Hurtigmaleren, Hr. SIGV. KRISTENSEN og Professor NESLEIN nævneværdige. Den sidste vakte ved sine aktuelle Viser og Deklamationer stærkt og énstemmigt Bifald. Der er ingen Underskud.

»Ny typ. Tid,«s sidste Numer var et Slags Jubilæumsnumer, idet Bladet dermed havde naaet Tallet 100. Mærkværdig nok ansaa Organet det ikke Umagen værd at mindes sin 7 Aars Virksomhed; vi finder dette alt for beskedent. Repræsenterer Bladet kun et Mindretal Typografer, saa bør det dog siges, at vor ærede Kollega til alle Tider, i Ordenes egenligste Forstand, har kæmpet for disses dyrebareste Interesser.

Lysere Udsigter. Det betragtes nu som sikkert, at det ny Højreblad »Danmark« starter ved det ny Aars Begyndelse med daglig Morgen- og Aftenudgave. Bladet skal trykkes i O. C. Olsen & Co.s Trykkeri. Ligeledes forestaar efter sikkert Forlydende betydelige Udvidelser saa vel af »Nord. Handelstidende« som af »Haandværkerbladet«. Der er dog ingen Grund til store Spræl i den Anledning, idet der til de eventuelle Pladser alt ligger Anmodninger i Overflod.

Typografernes Stiftelser. Den nys afdøde Indehaver af Firmaet Qvist & Co., Enkefru LEVISON, der foruden et stort aarligt Kontingent gentagne Gange anonymt har betænkt Stiftelserne med større Beløb, har sat sig et smukt Minde kort før sin Død ved en Gave paa 2000 Kr., hvortil var knyttet nærmere Betingelser, som imidlertid bortfaldt ved hendes Død. Gaven skal danne et Legat, hvis Renter aarlig uddeles i 4 Portioner à 20 Kr. til Fribeboere i Stiftelserne. Foreningen hædrede hende ved at smykke hendes Kiste med Palmegrene.

Bogbindersvendeforeningen af 1873. *En gaadefuld Bekendtgørelse!* I »Typ.-Tid.« Nr. 52 læses følgende: Fredag d. 18. afholdes det andet 14-Dags-Møde o. s. v. Og tilføjes: Talrigt Besøg forventes. Jeg gad nok vide, hvor talrig et saadant Møde vil blive, dersom andre ikke har faaet mere Oplysning, end hvad Bladet bekendtgør; thi med sin bedste Vilje kan man ikke opdage, hvor dette Møde skal afholdes, for ikke at tale om til hvilket Klokkeslet. Det vilde derfor være ønskeligt, om den ærede Bestyrelse til næste Gang vilde give en bedre Oplysning, saa alle de, der ønsker at komme til Stede, ikke skal være vildfarne.

Ærbødigst
EN FORENINGSVEN.

Hvor tager Maskinen paa? Det er en bekendt Sag, at det er meget vanskeligt at finde det Sted, som giver Anledning til Uregelmæssigheder i en Maskines Gang, fordi de forskellige Metaldele, hvoraf Maskinen bestaar, lede den ved Uregelmæssigheden frembragte Lyd. Følgen heraf er, at der, naar der er noget i Vejen med en Maskine, let opstaar Skade paa Maskinen og Fare ved at Dele kunne springe løs, og at der ved Gnidningen i tørløbne Lejer kan opstaa Ildebrand. *Polyt. Notitzblatt Nr. 15 for 1891*, angiver et Middel, som er saa simpelt, at det vistnok fortjener at prøves, nærmlig simpelt hen en Gummislange 1—1¼ cm. Diameter og 1¼—1¾ m. Længde. Den ene Ende holdes i Øret, den anden føres med Haanden henad den mistænkte Maskindel, Gummislangen bevirker, at man ikke faar Lydindtryk fra Nabodelene, men at man straks paa Lyden kan høre, om den Del, man undersøger, er i Orden. Man skal paa denne Maade kunne gøre overraskende Opdagelser.

Da »Typ.-Tid.« paa Grund af Julen udkommer 1 Dag tidligere, maa alt Stof være indsendt til betimelig Tid.

Foreningsmeddelelser.

Styrelsen afholder fælles Møde med »Ny typ. Forening«s Styrelse Søndag den 20. December, Kl. 10 præcis i Café Tyrol.

Samme Dag Kl. 1: Møde med Styrelsen for Bogbindersvendeforeningen af 1873.

Formanden.

Lørdag den 26. December, Kl. 10 Form. *afholder Styrelsen Møde med de arbejdsløse i Café Tyrol.* *Formanden.*

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: V. PETERSEN.

Biblioteket.

Lørdag den 19. Decbr. aabnes Biblioteket først **Kl. 9** og Lørdag den 26. er det **lukket.**

De fra forrige Sæson udestaaende Restancer bedes indbetalt inden Udgangen af dette Aar, da ellers § 5 vil blive anvendt imod d'Hrr.

Biblioteket har haft den Glæde at modtage nedennævnte Gaver, hvorfor Giverne herved takkes, og det vilde være kært, om ret mange

Kolleger vilde følge Eksemplet og yde deres Bidrag — enten med Bøger eller Kontanter — til atter at hæve Biblioteket op til den Højde, som det burde have; der kunde maaske nu i Feriedagene findes et eller andet, der kunde undværes af den enkelte, men som maaske vilde glæde andre at gøre Bekendtskab med, og Bibliotekaren haaber derfor, at denne Henvendelse ikke maa være helt forgæves.

Gaver: Hr. Redaktør Nielsen: 3 Bøger; Hr. Kasserer Clausen: 3 Bøger; En Ubenævnt: 1 indb. Bog; Bibliotekaren: 3 Bøger (hvoraf 2 indb.); ?: 11 Øre. Fra d'Hrr. Mossberg, E. Bruun og Sundstrøm har Bogsamlingen endvidere modtaget de af dem udførte og af »Forening for Boghaandværk« præmierede Arbejder, som hver Lørdag ligger til behageligt Eftersyn. BIBLIOTEKAREN.

Tiltraadt: Sætter CHRISTIAN JENSEN (Dsk. typ. Foren., 734).

Bortrejst: 1104, Stereotypist FREDERIK CARL LUDVIGSEN til Malmø i Plads.

Til Kollegerne i Tyskland. Fredericia Lokalf. 2.67, Svendborg Lokalf. 2.86, J. Jacobsen, Aarhus, 1.00, Demokratens Pers., Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 5.00, Randers Dagbl.s Typografer (to B.) 4.50, Medl. af Viborg Lokalf. og en Stentrykker 2.42, Ringkøbing Amts Av. Pers. 2.75, Holbæk Lokalf. 8.25, Ringsted 4.65, Køge 1.91, Stubbekøbing 4.00, Fra Slagelse: Sorø Amtstidende (9 Medl.) 2.75 og Slagelse-Posten (2 Medl.) 0.50, Helsingør Lokalf. 3.00, Aalborg Lokalf. 11.00, Kolding Lokalf. 12.62, F. E. Bordings Pers. 5.65, Politikens 7.80, Centraltrykkeriets 0.75, Laur. Jensen 0.60, Marius Nielsen 0.25, Triers 5.75, Rigsdagens 2.00, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 0.30, Chr. Birchs 1.00, Vald. Carlsens 0.75, Morgenbladets & O. C. Olsens 5.43, Nogle Bladsættere 2.50, Laur. Madsens 0.50, S. L. Møllers 3.40, Fr. Bagges 2.50, Fjeldsøes (to B.) 1.00, Nielsen & Lydiches 4.20, Roms 0.80, Axel Holms 0.75, Truelsens 1.75, Carl Allers 2.75, Knudtzon (9 gl. For.s Medl.) 2.25, Hvidbergs 0.25, I. Cohens 1.25, Valentin & Lunds 3.85, Fra Niels Juelsgade 3.00, Nationaltidendes 2.85, Jordans (to B.) 1.75, Avisens 2.00, Adresse-Avisens 3.50, N. Cohens 3.00, Rasmussen & Olsens 3.00, Johan Bornemann 0.25, Hoffensbergs 1.65, Jørgensen & Co.s 4.35, Thieles 3.35, Græbes 1.80, Lunos 3.00, Ekspres-trykkeriets 0.85 — tilsammen Kr. 168.01.

Med de tidligere indkomne Kr. 799.98 ialt Kr. 967.99.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til arbejdsløse Kolleger. Faktor Christensen, Ringsted Folke-tidende, 5.00, Svendborg Lokalf. 2.56, Demokratens Personale, Aarhus, 5.50, Skelskør Typografer 3.00, Skive Folkeblads Redaktions- og Trykkeripersonale 4.00*, Holbæk Lokalf. 3.00, Slagelse: Sorø Amtstid. (9 Medl.) 2.75 og Slagelse-Posten (5 Mdl.) 1.25, Køge Lokalf. 11.00*, Principaler, Faktorer og Typografer i Kolding 37.75*, Centraltrykkeriets Pers. 0.75, Marius Nielsen 0.25, Triers 3.20, Rigsdagens 2.00, Ferslew & Co.s 0.25, Aamodts 1.25, Morgenbladets & O. C. Olsens 5.60, Nogle Bladsættere 2.90, Laur. Madsens 0.40, S. L. Møllers 2.85, Fr. Bagges 2.50, Fjeldsøes (2 B.) 2.75, Nielsen & Lydiches 2.80, N. C. Roms 1.25, Axel Holms 0.75, Truelsens 1.00, Allers 3.00, Knudtzons 4.85, Hvidbergs 0.25, I. Cohens 3.30, Valentin & Lunds 2.45, Fra Niels Juels-gade 3.00, Jordans (2 B.) 1.75, Avisens 2.20, National-tidendes 2.00, Adresseavisens 3.75, Rasmussen & Olsens 1.15, Hoffensbergs 2.40, En Trykker 0.25, Thieles 0.75, Græbes 1.80, Lunos 1.45, Ekspres-trykkeriets 0.95, Bordings 3.00, Politikens 7.05 — tilsammen Kr. 151.66.

* Til Juleuddelingen.

Med de tidligere indkomne Kr. 659.61 ialt Kr. 811.27.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Randers, CHRISTIAN WORM, udlært efter 5 Aars Læretid i C. J. Ryes Bogtrykkeri d. 28. Novbr. 1891, arbejder samme Sted. Aarhus, Trykker NIELS LETH, udlært efter 5 Aars Læretid hos Backhausen, arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Randers, 683, A. M. ANDERSEN, sidst arb. i Kolding og 146, M. DAHLGAARD, sidst arb. i Skive, begge arbejdsløse. Ring-sted, 652, HANS LAURITZ CHRISTIANSEN, sidst arb. i Roskilde. Slagelse (Sorø Amtstid.), 332, F. E. ANDERSEN, sidst arb. i Hjørring og CHR. JUL. RASMUSSEN (Den typ. Foren., 1608), sidst arbejdsløs. Nakskov, 245, Sætter CHR. WILH. NIELSEN.

Bortrejste: Kolding, 296, ANTON SØRENSEN til Horsens, arbejdsløs. Faaborg, 380, HANS PETER HANSEN til Kerteminde i Plads. Nykøbing F., 245, CHR. W. NIELSEN til Nakskov, arbejdsløs. Ringsted, 112, ESBEN HANSEN til Roskilde, arbejdsløs. Roskilde, 652, CHRISTIANSEN til Ringsted i Plads. Hjørring, 332, F. E. ANDERSEN til Slagelse i Plads. Hillerød (Frederikssund), 734, Sætter CHRISTIAN JENSEN til København, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Sidste Sangøvelse i Aar. Alle bedes møde.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

I Aften, Fredag den 18de, afholdes det andet 14-Dags-Møde med Afsløring af en Sølvsluger og eventuelt et lille billigt Sold. Talrigt Møde forventes.

Tillige opfordre vi Medlemmerne til at yde deres Bidrag til de strejkende Formere. Listen dertil vil udkomme paa Mandag.

BESTYRELSEN.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Ærets Diplom

Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818

SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.

Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, Kbhvn. K.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Typograf-Tidende
Ugeskrift for samtlige grafiske Fag
udgaar hver Fredag

Abonnement: **75 Øre** Kvartalet
modtages paa alle Postkontorer

Annoncer: **15 Øre** pr. Petitlinje
Større Annoncer Rabat

Bladets Kontor: **Rørholmsgade 14**

En **Pince-nez** er funden ved Festen den 15. November og kan afhentes hos BYNCK, Græbes Bogtrykkeri.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 54
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 25. December 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kampen i Tyskland.

KAMPEN har nu varet i **6** Uger. Principalerne havde udregnet, at Svendene under ingen Omstændighed kunde holde længere ud end 5 Uger — de er blevet sørgeligt skuffet. Efter at de engelske og amerikanske Fagforeninger har tilsagt deres Støtte, vil de være i Stand til at holde ud i maanedsvis, om det saa skal være.

Det synes da ogsaa, som om en Del af Principalerne nu begynder at tabe Humøret. En af Mannheims største Bogtrykkere, Hr. MAX HAHN, retter i »Correspondent« en indtrængende Opfordring til sine Kolleger om nu at stikke Sværdet i Skeden og i Anledning af Julehøjtiden at lade Fred og Forsoning indtræde. Synderligt Haab om, at Flertallet af Hr. Hahns Kolleger for Øjeblikket vil følge ham, er der ikke, men rimeligt er det, at Begyndelsen af det ny Aar vil vise et Vendepunkt i Strejken. **Berlin** er saaledes i Færd med at overgive sig, idet et større Antal Principaler er gaaet ind paa de opstillede Fordringer, og hvis en af Storstæderne glider ud af Principalernes Hænder, er der ingen Tvivl om, at baade Stuttgart, München, Dresden og største Delen af de mindre Provinsbyer følger efter. Kampen vil sikkert blive haardest i Leipzig, men da Principalernes Førere er i denne By, og da det, hvis man i andre Byer overgiver sig, vil sige det samme som, at Principalforeningen sprænges i Luften, vil man ogsaa i Leipzig blive tvungen til at bøje sig.

Den nuværende Situation er derfor saa gunstig for Typograferne som ingensinde før. Kun én Ting maa ikke glemmes: *deres Sejr er betinget af Understøttelsen fra Udlandet.* Det er derfor enhver Kollegas uafviselige Pligt at gøre, hvad der staar i hans Magt for at støtte de kæmpende. Man plejer altid fra d'Hrr. Principalers Side at pege paa de engelske Arbejdere og henvise til, at disse er praktiske Folk, som ikke hengiver sig til Utopier. Nu vel, i dette Tilfælde har d'Hrr. ganske sikkert Ret, og der er derfor for danske Typografer, der i den nuværende Fremtid alvorligt vil komme til at beskæftige sig med en Forkortelse af Arbejdstiden, saa meget mere Anledning til at følge Eksemplet. Uagtet det nu er Jul og de kommende Helligdage selvfølgelig for manges vedkommende bringer en betydelig formindsket Indtægt, maa det dog være enhvers Pligt i egen Interesse at hjælpe de kæmpende Kammerater.

V. P.

Julemærker.

NAAR Aaret 1891 gaar i sin Grav, vil et af de mindre rigeste Aar for Typograferne høre Historien til. Er ikke alle Løfter blevne indfriede og staar endnu mange Opgaver tilbage, saa vil 1891 blive nævnt i organisatorisk Henseende som et af de vigtigste, et af de Aar, hvor meget er udrettet og hvor man er gaaet frem. Den stærke Tilslutning om sine vigtigste Anliggender, den udprægede Solidaritetsfølelse, naar det gælder andres, er i det snart svundne Aar sat paa mangen en Prøve og det har vist sig, at selv om der desværre findes dem, som skal ruskes, før de vaagner, saa har de store Sager dog formaaet at samle Kollegerne i større Grad end tidligere. Og saaledes bør det være. For tidt kan det ikke gentages, at skal Sammenholdet vinde Respekt ogsaa udadtil, saa maa der »løftes i Flok« og alle maa hjælpe; endnu er ingen bleven bortvist, som vilde være med til at tage et Tag og gøre sin Del af Arbejdet; der er mange Maader, hvorpaa man kan deltage, alene det, at naar Interessen er vakt, at man da bestræber sig for, at faa saa en, saa en anden Kammerat med til at dele denne, at man til Stadighed fremhæver Nytten og Betydningen af at staa organiserede, det fortjener sin Ros. Det er jo ikke givet enhver at forme sine Tanker gennem en foredragsmæssig Fremstilling, ej heller er det alle, som har Ævne til at deltage i den skriftlige Debat, men enhver har altid saa meget af Færten, at han Mand og Mand imellem kan styrke en svag Position. En Indsender har i forrige Numer fremhævet Styrelsens Energi, og det er ogsaa vel fortjent; men skal denne Energi forblive usvækket, saa bør netop Medlemmerne staa bag og dække Ryggen, naar Ledelsen tager Sigte paa et eller andet tjenligt Øjemed. Og til Gengæld bør ogsaa Styrelsen have fuld Tillid til denne Dækning og ikke være bange for oftere end nu sker, at tage de menige med paa Raad. Det forekommer os, at det af og til har set ud til, som om Foreningens Ledelse har handlet uden denne Betragtning; den har sikkert handlet i bedste Tro, men vi formener, at Offenlighed i alle de Forhold, som kan taale det, fremmer det fælles Værk.

Hvorom alting nu er, saa staar »Den typ. Forening« ved Udgangen af Aaret solidt og sikkert paa sit Grundlag, rede til at fortsætte Arbejdet paa Løsningen af sine Livsspørgsmaal og beredt til at tage ny Opgaver op. Den forestaaende Tid vil bringe Afslutning paa to af de vigtigste Sager: Tarifrevisionen og Afstemningen over Kongresforslagene; begge har sikkert blandt enhver Kollega formaaet at skaffe sig den fornødne Agtpaagivenhed, selv om det ærede Tarifudvalg ved sin stille Fremgangsmaade har givet sig Præget af en Komité efter gammel Forskrift, og til Trods for, at Ledelsen, for øvrigt klogt nok, har ladet Afstemningen bero til Stemningen var sonderet ogsaa uden for dens egen Virkekreds. Det gælder nu om at møde disse Sager saa forberedt som muligt, nøje at overtænke disses Vidde og Indflydelse; at dette ikke vil ske, nærer vi ingen Frygt for; 90'ernes Typografer vil vide at forstaa, at den Vej, som fører til Maalet, det er stærkere faglig Organisering, først gennem en yderligere Konsolidering af Lønbasisen og dernæst ikke mindre ved fælles Forbund for at styrke de vundne Fordele; thi vi besidder endnu den gamle Tro om Julemærkernes usvigelige Slaaen-til.

Trykningen af »Century«.

Ved JOHAN MØLLER.

DET i New-York udkommende Fagblad »*Century Illustrated Monthly Magazine*«, som trykkes og udgives af den bekendte Forfatter THEO L. DE VINNE, indeholder i et af sine senere Numre en Artikel, som formentlig ogsaa kan have Interesse for danske Fagfæller:

»For tyve Aar tilbage«, siger DE VINNE, »gjorde den Anskuelse sig endnu gældende, at Materialerne, Fremgangsmaaderne og Maskinerne, for saa vidt saadanne er fornødne ved Trykningen af illustrerede Tidsskrifter, havde naaet den højeste Grad af Fuldkommenhed. De gamle Forlæggere og Bogtrykkere fandt det ufornuftigt at tænke paa smukkere Papir og finere Tryk, ja ansaa det endog ligefrem for absurd at haabe paa Opnaaelsen af bedre Resultater ved en Forandring af den ved mange Aars Erfaring fremkaldte Trykningsmetode. Lig en Trossætning blev denne Paastand opstillet, at fin Tryk hverken lod sig fremstille hurtigt eller billigt. Vilde man have smukkere Papir, da maatte dette ogsaa fremstilles af et endnu finere Stof end det hidtil anvendte, og desuden glittes varmt; men Prisen vilde i saa Fald blive næsten uoverkommelig. At tale om endnu mere kunstneragtige Træsnit ansaas som Topmaalet af Vanvid. Londoner-Xylografernes Kunst havde i det fine Snit alt vist sig som non plus ultra; medens disse havde godtgjort deres Færdighed i den fine Træskærekunst, havde Trykkerne desværre altfor tydelig lagt deres Udygtighed for Dagen ved paa deres Maskiner ikke at kunne trykke disse Træsnit tilsvarende.

Ansete Tegnere havde vægret sig ved at arbejde i Træskærekunstens Tjeneste, da deres Træsnit ved Trykningen blev ødelagte, og nogle af de bedste Xylografer var, af Fortvivlelse over Trykkernes kummerlige Gengivelse af Træsnittene, blevne deres Kald utro.

»Bogtrykkerfaget her i Amerika havde gjort lignende Erfaringer og var kommet til samme Resultat, at virkelig fin Tryk kun lod sig fremstille paa Haandpressen. Tekniske Autorer havde med Hensyn til Træsnittet troet at kunne forudsige, at dets Gebet (Omraade) vilde blive den simple Linje, Konturtegningen, Lys og Skygge kunde igennem Træsnittet kun gengives i konventionel Stil, og det vilde være Arrogance af en Xylograf, om han vilde forsøge at afvige fra en Dürer eller Holbeins faste Linjer.«

Disse Forudsætninger, som — i Forbigaaende bemærket — ogsaa længe er blevne delte i Tyskland, ja maaske endnu deles, var ikke blevne uden Følger; fordi man ikke forsøgte at gaa reformerende frem, retfærdiggjorde de daværende Maskin-Trykydelser de mod dem nærede Fordomme. Ved Trykningen af »Century Magazine«s første Nr., som udkom i Novbr. 1870, anvendtes en Maskine med meget stor Cylinder. Da man ansaa alle Maskiner som Sønderknusere af baade Skrift og Træsnit, saa turde man ikke andet end trykke med *Gummiklæde*, og Resultatet blev et tilsvarende. Imidlertid havde den haarde Tilretning for Skrifttryk allerede i nogle Aar været anvendt ved mindre Maskiner — burde man ikke forsøge ogsaa at trykke Træsnit dermed? Dog, hvad nyttede haard Trykning, naar man vedblev ved Fugtning at gøre Papiret blødt og svampet? For at frembringe skarpe, rene Linjer maatte man trykke Papir tørt, over hvilket gamle Trykkere rigtig nok betænkelig rystede Hovedet og paastod, at det var uigennemførligt — og dog er det bleven gennemført; om ikke med det forønskede Resultat i Begyndelsen, saa dog i ethvert Fald saa godt, at Muligheden af en saadan Trykning var stillet i Udsigt, naar Trykkerne først vilde være blevne Mestre i Udøvelsen af den ny Fremgangsmaade.

Det ene Skridt førte til det andet. Overgangen fra den bløde til den haarde Tilretning fulgtes af Anvendelsen af en bedre Farve, kraftigere Maskiner og bedre Galvanos, men alt dette var ikke tilstrækkelig, hvis der ikke ogsaa blev bibragt Papirets Overflade den nødvendige Ensartethed. Tidligere havde man gjort dette ved Varmpresning, men denne viste sig paa den ene Side for langsom og paa den anden for dyr til at kunne anvendes ved Trykningen af Tidsskrifter. Man satinerede da med Kalandre, men fandt ej heller dette ganske tilsvarende. Var Satinen ikke stærk nok, saa forsvandt ikke alle Papirets Ujævnheder; var den derimod for stærk, saa blev Fibrene knuste, Papiret glasagtig og haardt og viste sig desuden ej særlig modtagelig for Farven; ligeledes tabte Trykningen sit gode Udseende paa saadant Papir og dets Glans trættede Øjet.

Den eneste Maade, — skriver de Vinne — paa hvilken man kunde gøre Papiret tilstrækkelig zart og glat for Trykningen, var, ved dets Fabrikation at fjærne Ujævnhederne og Fordybningerne paa dets Overflade ved Hjælp af et Fyldstof og derpaa underkaste det en let Kalanderglitning. Fyldstoffets Mængde er kun ringe, derimod er dettes Virkning paa Trykningen meget stor. Linjernes Zarthed og Toner, som vi ser i de sidste fem Aars Træsnit, vilde uden Anvendelse af dette Papir aldrig kunne have naaet en blot tilnærmelsesvis saa høj Grad, og Virkningen af det ny indførte mekaniske Snit er ligeledes uden saadant Papir aldrig fuldt ud at opnaa. Intet andet Papir viser saa klart og smukt den hele Skala for alle Toner fra det lyseste Graa til det dybeste Sort.«

(Fortsættes.)

Indadtil.

UNDER ovenstaaende Overskrift har Hr. MODERATUS i sidste Numer af »Typograf-Tidende« i en Artikel omtalt forskellige Forandringer i »Hjælpekasserne«s Organisation, som han mener det tidssvarende at faa indført. Et Par af disse er allerede under Overvejelse i Bestyrelsen og vil sandsynligvis til førstkommende Generalforsamling kunne forelægges Medlemmerne. Men den ærede Indsender maa dog ikke gøre sig for store Forventninger. En saadan Omordning, som han tænker sig, vil næppe foreløbig ske, om det overhovedet vil ske; thi Interesserne inden for »Hjælpekasserne«, som foruden »Den typ. Forening«s Medlemmer tæller »Ny typ. Forening«s og »Den typ. Trykkerforening«s Medlemmer samt flere, som staar helt uden for Organisationerne, er som en Følge heraf meget forskellige, og Gensidigheden med »Dansk typ. Forening« vil sandsynligvis heller ikke saa let kunne ophæves.

Hvorfor skriver De ikke under Navn, Hr. MODERATUS?

København, d. 21. Decbr. 1891. P. JENSEN.

En Replik.

Hr. O. C. OLSEN!

I »Typ.-Tid.«s Numer 52 har De under et Svar til Hr. Bergenholz udtalt, at De maatte hævde, at Principalerne *ikke* er Skaber af den store Arbejdsløshed og altsaa »ikke kan have Ansvaret for denne Ulykke«. Dette er en Paastand, som De burde have bevist lidt nøjere, hvis De da mener, at Deres Ord skal have nogen Betydning.

Som jeg allerede i min første Artikel anførte, ligger Skylden i den store Arbejdsløshed i det uforholdsmæssige Antal Lærlinge, der bliver antaget rundt omkring i Trykkerierne. Og at dette ikke er løs Paastand kan bevises ved, at der er Principaler, der har indtil 11 Lærlinge med kun — 1 Typograf! Det bliver ca. 1 Lærling, der bliver udlært i hver Maaned i Løbet af 1 Aar. Ikke sandt, Hr. Olsen, et ganske artig Kontingent til de arbejdsløses Tal. De, saa vel som enhver anden, vil vist give mig Ret i, at *kun* Principalerne bærer Ansvaret for denne Ulykke. Det er næmlig ikke Svendene, der antager Lærlingene. Jeg behøver jo f. Eks. ikke at gaa længere end til Deres eget Trykkeri; det Antal Lærlinge, som bliver udlært hos Dem i Løbet af en halv Snes Aar, er De vist ikke paa langt nær i Stand til at give Beskæftigelse *som Typografer*, og hvor skal disse Mennesker hen, naar der bliver udlært et lignende Antal paa andre Trykkerier? De maa indrømme mig, at under saadanne absurde Forhold skaber Principalerne en stadig staaende Hær af arbejdsløse. Jeg skal kun tillade mig at give Dem endnu et Bevis paa den store Skyld, som Principalerne bærer for Arbejdsløsheden. For ganske nylig blev der paa et herværende større Trykkeri

afskediget en Del af Personalet og Ugen efter maatte omtrent hele det øvrige Personale arbejde over til langt ud paa Aftenen. Altsaa, skønt der var Arbejde nok, saa blev der dog gjort Folk brødløse. Hvad mener De, Hr. Olsen, om saadant et Forhold? Her er Kommentar overflødig.

Det, der undrede mig, er, at De, som har saa stor Indflydelse paa Deres Kolleger, kunde være med til at give de arbejdsløse et saa afvisende Svar, som sket er. Det havde været ulige smukkere, om d'Hrr. havde søgt at skaffe saa mange af de arbejdsløse i Arbejde som det paa nogen Maade var muligt og i øvrigt paa anden Maade hjulpet, hvor Nøden var størst.

København, i Decbr. 1891. F. K.

Alle Vegne fra.

Idylliske Forhold! Det er i den lille By *Løgstør*, at Forholdene er af en mere end almindelig skandaløs Art. Der eksisterer her to »demokratiske« Redaktører, der hver beskæftiger 1 Typograf, nogle Drenge og et Par Damer. Lønnen er for Typografernes vedkommende kun 7 Kr. og Kosten, og Arbejdstiden er for »Avisen«s vedkommende fra 8 Morgen til 8 Aften med 1½ Times Middag, ingen Frokosttid, og for »Folkebladet«s af en ubegrænset Længde og kun Frihed medens Maden sluges. Lærlingeforholdet staar i Forhold til det øvrige, og at der eksisterer en Fabrikslov og en Helligdagslov mærkes aldeles ikke. Drengene arbejder saa vel om Aftenen som om Søndagen. Lokalerne er just heller ikke de bedste, og naar Limfjorden staar højt, er et Par Søstøvler ikke til at kaste Vrag paa i »Avisen«s Kælder, naar saa dertil kommer en mere end almindelig raa og brutal Behandling fra sidstnævnte Blads Redaktørs Side, kan det vel ikke nægtes, at der kunde være Grund til at lade de 2 Frihedsmænd blive lidt bekendt i den typografiske Verden. a + b.

Regnskab for Aftenunderholdningen

den 15. November 1891.

Indtægt.		*Udgift.*	
Salg af reserverede Billetter	Kr. 38.00	Lokale	Kr. 60.00
Salg af ordinære	- 253.50	Musik	- 41.00
— Balbaand	- 120.00	Teatret (Leje af Roller, Maskering etc.)	- 20.33
Indkomne Gaver	- 6.30	Bordet til de Assisterende	- 7.50
Indtægt	Kr. 417.60	Traktement til samme	- 7.00
÷ Udgift	- 159.18	Drikkepenge	- 1.00
Overskud	Kr. 258.62	Kontrol	- 6.00
		Provision af Billetsalg	- 10.85
		Balbaand og Naale	- 5.50
		Udgift	Kr. 159.18

Som Gaver er indkomne fra A. Andersen 2 Kr., Laur. Madsens Bogtrykkeri 2 Kr., en Udskænkning hos Nielsen & Lydiche Kr. 2.30. Desuden er Tryksagerne leverede gratis af d'Hrr. Bogtrykkere Thiele (Programmer og Billetter) og V. Petersen (Bordsange).

Ovenstaaende Overskud er fordelt efter Foreningernes Medlemsantal saaledes:

Den typografiske Forening	Kr. 172.87
Ny typografisk Forening	- 47.60
Trykkerforeningen	- 38.15
	Kr. 258.62

København, d. 19. December 1891.

V. PETERSEN, Nybrogade 12.	P. FASMER, Adresseavisen.	ANTH. LARSEN, Centraltrykkeriet.
N. JACOBSEN, Knudtzons Trykkeri.	A. DAHLQUIST, Thieles Trykkeri.	FREDERIKSEN, Schultz' Trykkeri.
ALB. AUENER, Thieles Trykkeri.	C. VILLUMSEN, Vald. Carlsens Trykkeri	C. E. BYNCK, Komitéens Kasserer

Typografernes Arbejdsanvisningskontor

Rørholmsgade 14, Kæld.

Post-Adresse: *Typografernes Arbejdsanvisningskontor, København K.*

Daglig ontortid fra Kl. 2—3 Eftermid dag.

De arbejdsløse anmodes indstændigt om at møde **hver Mandag** fra Kl. 2—3.

Telefon Nr. 1363.

Al personlig Henvendelse til Arbejdsstederne er *forbudt*. Skriftlig Forespørgsel kun tilladt mod Meddelelse herom til Forretningsføreren.

Meddelelser om Af- og Tilgang, Annoncer, Billetter o. desl. sendes til Hr. GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14. Red.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Lørdag den 26. December, Kl. 10 Form. *afholder Styrelsen Møde med de arbejdsløse i Café Tyrol. Formanden.*

Foreningslokalet er lukket Lørdag den 26. December (2. Juledag).

Fællesmøde den 20. December.

Fra »Ny typ. Forening« var mødt: A. LARSEN, FISCHER, HALD, JACOBSEN og NIELSEN. Fra »Den typ. Forening«: V. PETERSEN, FASMER, BERG, TRUELSEN og C. CLAUSEN; fraværende uden anmeldt Forfald: A. CLAUSEN og WINKELMANN.

A. LARSEN aabnede Mødet og meddelte, at Styrelsen havde haft det fra »Den typ. Forening« oversendte Udkast til et lempet Regulativ under Forhandling og at Resultatet var, at man fandt Kontorets Betydning under den foreslaaede Form illusorisk, lige som man ansaa det for uforsvarligt at paabyrde Medlemmerne med denne Udgift. Man foreslog derfor at nedlægge Kontoret og paa anden Maade ved fælles Foranstaltninger at øve Kontrol over for de arbejdsløse, f. Eks. ved en ved Lov paabudt Henvendelse til Formændene. V. PETERSEN fandt Kontrollen paalideligere paa den af »Den typ. Forening« foreslaaede Maade. Der vilde ingen synderlig Besparelse opnaas, da der dog maatte gives et Vederlag til den, der skulde kontrollere. Anvisningskontorets Betydning vilde navnlig vise sig under Konfliktforhold, og han opfordrede derfor til i hvert Fald at bibeholde Kontoret, idet han henviste til den senere Tids Fogedforretninger, over for hvilke Fagforeningerne stod magtesløse. Han kunde saa godt forstaa Stemningen inden for den ny Forening, da dens Nytte af Kontoret ikke var saa stor, men han bad Styrelsen tage Hensyn til Organisationen i det hele.

Under den paafølgende Diskussion, i hvilken samtlige de mødte Styrelsesmedlemmer fra »Ny typ. Forening« tog Del, forsvaredes det af denne Forening indtagne Standpunkt, idet man vel indrømmede Kontorets Betydning som Kontrolapparat, men ikke kunde indse dets Nytte under en Konflikt med eventuel Fogedforbud, da man mente, at de resp. Styrelser maatte være lige saa uangribelige ved at forbyde sine Medlemmer at tage Plads paa nærmere betegnede Trykkerier som et Anvisningskontor, lige som man ogsaa skræmmedes af de ved et saadant Kontor foraarsagede Udgifter.

Fra »Den typ. Forening«s Side forsvaredes Kontoret af BERG, FASMER og V. PETERSEN, idet der hævdedes, at kun ved et Anvisningskontor var det muligt at undgaa Fogedforbudene; det havde man Juristers Ord for. Man var imidlertid villig til at modtage Forslag om Besparelser.

HALD foreslog Sagen udsat, indtil Styrelsen havde faaet Lejlighed til at erfare Stemningen inden for »Ny typ. Foren.«s Medlemmer.

Mødet hævet. CHR. CLAUSEN.

Fællesmøde med Bogbindersvendeforeningens Styrelse den 20. December Kl. 2.

Formanden for Bogbindersvendeforeningen, Hr. KØHNKE, meddelte, at Mødets Hensigt var Underhandlinger angaaende »Typ.-Tid.« og fremsatte følgende Punkter som hans Forenings Ønsker: 1) Forandring af Bladets Titel, saaledes at forstaa, at man i Stedet for Ordene »samtlige grafiske Fag« ønskede at det skulde hedde »Ugeskrift for de ved Boghaandværk beslægtede Fag; 2) Nedsættelse af Afgiften, idet man formente, at de 100 Kr., som selve Foreningen ydede, maatte kunne stryges; 3) en mere fremragende Plads og endelig 4) Nedsættelse af et Redaktionsudvalg. V. PETERSEN (Form. for »Den typ. Foren.«) udtalte, at Punkt 1 vilde man vel komme let over, hvad derimod ikke var Tilfældet med det andet Punkt, idet han henviste til »Typ.-Tid.«s store Udgifter, lige som han troede det tvivlsomt, at »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse som Parthaver i Bladet vilde indlade sig paa en Nedsættelse af Afgiften. En længere Diskussion paafulgte, under hvilken d'Hrr. KØHNKE, V. LASSEN og P. NIELSEN fra Bogbindersvendeforeningens Side og d'Hrr. BERG, FASMER og V. PETERSEN fra »Den typ. Foren.«s Side gentagne Gange havde Ordet Medens KØHNKE og P. NIELSEN ikke saa stærkt vilde holde paa Fordringen om en Nedsættelse af Afgiften, naar til Gengæld de øvrige Punkter opfyldtes, forsvaredes Forlangendet af en Nedsættelse af 100 Kr. eller i al Fald et mindre Afslag vedholdende af V. LASSEN. Paa Foranledning af P. NIELSEN udtalte V. PETERSEN, at det ikke var med Styrelsens gode Vilje, at Meddelelserne om Strejken i Bogbinderfaget havde været saa lidet iøjnefaldende, hvilket han nærmere motiverede. Forlangendet om mere fremtrædende Plads opfattede han saaledes, at Artikler med Navn eller Mærke fik Plads i den redaktionelle Del af Bladet, medens Foreningsmeddelelser beholdt den nuværende Plads. At Bogbinderne inden for deres Forening dannede et Redaktionsudvalg, der indsendte Stoffet til Bladets Redaktør, kunde han ikke have noget imod. Angaaende et af V. LASSEN omtalt Forslag paa det sidste Møde af de samvirkende Fagforeninger om Oprettelsen af et Fællesorgan for Fagforeningerne, udtalte han sig tvivlende om dets praktiske Resultat.

Man enedes om at oversende de af Bogbindersvendeforeningen stillede Betingelser (dog saaledes, at Punkt 2 formuleredes som en Henstilling) til »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelses Overvejelse.

KØHNKE udtalte derpaa en Tak til »Den typ. Forening«s Styrelse, og efter at FASMER med nogle faa Ord havde omtalt Betydningen af Arbejdernes Organisationer og disses Samarbejde, hævedes Mødet.

CHR. CLAUSEN.

Styrelsesmøde den 20. December.

FORMANDEN gjorde Rede for Indsamlingen til Juleuddelingen. De nærmere Bestemmelser ved Uddelingen drøftedes. Til at foretage Uddelingen valgtes et Udvalg inden for Styrelsen med Assistance af Kassereren. Mødet hævet. CHR. CLAUSEN.

Tiltraadt: 1510, Sætter MAGNUS PETERSEN. 1801, Sætter ANTON THOMSEN. Sætter SENECA LARSEN (Dsk. typ. Foren., 688).

Bortrejst: 229, CHR. BENTZEN til Horsens.

Reservefonden. Aamodts Personale 2.00, Adresse-Avisens 10.00, Avisens 2.75, Bagges 3.65, N. Cohens 15.25, Eltongs 1.75, Ferslew & Co.s 1.00, Fjeldsøes 6.75, J. Henriksens 5.25, Hoffensbergs 0.75, Hohlenbergs 2.00, Københavns 8.75, Carl Lunds 0.50, Laur. Madsens 1.00, O. C. Olsens 5.70, Politikens 1.80, Triers 12.20, Valentin & Lunds 9.75 — tilsammen Kr. 90.85.

Med de tidligere (se Nr. 50) indkomne Kr. 1468.94 ialt Kr. 1559.79.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til arbejdsløse Kolleger. Nogle Medl. af Viborg Lokalf. 2.66*, Demokratens Pers., Aarhus, 10.50*, Svendborg Lokalf. 2.56, Skelskør Typografer 3.00, Aalborg Lokalf. (31 Medl.) 31.00*, Næstved (en Del Medl.) 13.25*, Næstved 3.50, Fra Slagelse: Sorø Amtstid. (10 Medl.) 3.00, Faktor Chr. Svendsen 2.00, Redaktør H. Jensen 2.00, Slagelse-Postens Bogtrykkeri 2.00, Slagelse Posten (5 Medl.) 1.25, Holbæk Lokalf. 3.00, Arbejdsløshedsfesten den 15. Novbr. 1891 172.87, Politikens Pers. 7.55 — tils. Kr. 260.14.

Med de tidligere indkomne Kr. 811.27 ialt Kr. 1071.41.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til Kollegerne i Tyskland. Fredericia Lokalf. 3.17, 3 Medl. af Vejle Lokalf. 1.50, Demokratens Pers., Aarhus, 5.50, Svendborg Lokalf. 2.86, Skelskør Typografer 5.00, Fra Slagelse: Sorø Amtstidende (10 Medl.) 3.00 og Slagelse-Posten (2 Medl.) 0.50, Assens Lokalf. 2.75, Køge 1.91, Odense 6.00, Frederiksborg Amts Av. (3 Medl.) 1.50, Næstved Lokalf. 11.00, Holbæk 8.75, Viborg (en Del Medl. og en Stentrykker) 1.92, Kolding 13.12, Aalborg 11.75, Politikens Pers. 7.80 — tils. Kr. 88.03.

Med de tidligere indkomne Kr. 967.99 ialt Kr. 1056.02.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

2 Breve til Typograf TH. BERTHELSEN henligger paa Kontoret, Nybrogade 12, 1. Sal.

* Til Juleuddelingen.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Tiltraadt: Nyborg (Kerteminde), 380, H. P. HANSEN. Holbæk, 346, N. F. B. NIELSEN, sidst arb. i Frederikssund.

Bortrejste: Hillerød (Frederikssund), 340, BERNH. NIELSEN til Holbæk i Plads og 688, SENECA LARSEN til København, arbejdsløs.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Det gøres herved Medlemmerne bekendt, at i Følge Resolutionen, som blev vedtaget den 25. Juni 1891, besluttede Generalforsamlingen at opsige »Typ.-Tid.« ved dette Aars Udgang, Resolutionen, som blev stillet af C. Sørensen, lød saaledes: »Forsamlingen beslutter 1) at opsige »Typ.-Tid.«, da Redaktionen ikke i Følge Forholdene har kunnet opfylde sit Løfte om at sikre Bogbinderne en bestemt Plads i Bladet; 2) at Kontingentet (15 Øre) fastholdes.«

Næste 14-Dags-Møde vil paa Grund af Helligdagene først finde Sted *Fredag den 8. Januar Kl. 8½* hos Restauratør Baltzer, Frederiksborggade, Hj. af Rømersgade. BESTYRELSEN.

I »Typ.-Tid.« sidste Nr. har »en Foreningsven« anket over, at Bestyrelsen ikke har ved sidst afholdte 14-Dags-Møde bekendtgjort Tid og Sted, hvor det skulde afholdes. Jeg tillader mig derfor paa Bestyrelsens Vegne, at rette en Undskyldning til den ærede Indsender. Grunden til, at dette ikke blev averteret i »Typ.-Tid.« var den, at jeg var af den Formening, at da Bestyrelsen havde udsendt en Liste, som gjorde Medlemmerne bekendt med hvor Foreningens fremtidige Lokale var, fandt jeg det ikke fornødent, og hvad Tiden angaar, har jeg heller ikke fundet det nødvendigt, da det jo er almindelig bekendt, hvilken Tid Bogbinderne plejer at give Møde. Forøvrigt skal for Fremtiden Tid og Sted blive bekendtgjort. H. KØHNKE.

Bogbindersangforeningen af 1885.

Grundet paa Helligdagene er Sangøvelsen udsat til *Lørdag den 9. Januar 1892.* Nytaars-Kuren finder Sted Nytaarsdag Kl. 11 Formiddag paa Gl. Avlsgaard; derpaa en lille Udflugt til Charlottenlund. Thi ville d'Hrr. Medlemmer behage at indfinde sig ret talrigt.

BESTYRELSEN.

ANNONCER

Typograf-Tidende
Ugeskrift for samtlige grafiske Fag
udgaar hver Fredag

Abonnement: **75 Øre** Kvartalet
modtages paa alle Postkontorer
Annoncer: **15 Øre** pr. Petitlinje
Større Annoncer Rabat

Bladets Kontor: **Rørholmsgade 14**

Sætter-Trykker.
En ung, flink Trykker (militærfri), der tillige kan deltage i Avis- og Akcidenssætning og forstaar at passe en Gasmotor, søger i Løbet af Januar Maaned 1892 en fast Plads i Danmark eller Norge. Gode Anbefalinger haves. Billet med Lønangivelse, mrkt. »S. T.«, bedes tilsendt »Typ.-Tid.«s Kontor, Rørholmsgade 14, Kæld.

Fra *Ekspeditionen*, Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

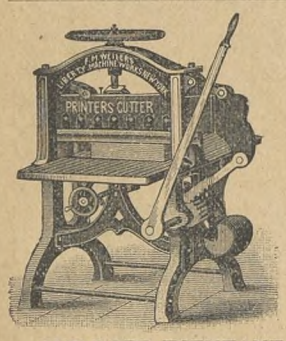

NEW YORK
54 Frankfort Street
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
Grundlagt 1859

Printer's Cutter
Ny amerikansk Papir-Skæremaskine
Snit 76 cm. bredt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager
Extra Rabat for Kontant
Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen.

Amateur-Haandpresse
Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine
Størrelse og Pris:
Statsstørrelse Nr. 5, 10×15 cm. Mk. 75
— » 7, 15×23 » » 135
— » 8, 20×30 » » 200
alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager
Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: **PARITZ GOTTSCHALK** ADMIRALGADE 18, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Göthersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 43
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 17. Oktober 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53, hver Lørdag Aften fra Kl. 8. Talrigt Møde forventes.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Bevægelsen i Aarhus.

Odense Lokalforening og Aarhus Typografers Understøttelsesforening.

Søndag den 20. September gæstedes Odense, efter at der Dagen forud var vekslet forskellige Telegrammer i denne Anledning, af d'Hrr. Faktor Laursen og Typograf Erlandsen fra Aarhus. Lokalforeningen var sammenkaldt til et Møde, og for en ret talrig Forsamling udviklede de tvende Herrer fra Aarhus udførligt Konfliktens Oprindelse og senere Forløb. I den derpaa følgende Diskussion viste der sig ikke synderlig Tilbøjelighed blandt Lokalforeningens Medlemmer til at gaa ind paa d'Hrr.s Tankegang; forskellige Forslag til en Bilæggelse af Striden fremsattes, men der opnaaedes ikke Enighed om noget, og Mødet endte med en Resolution, hvis videre Kundgørelse blev gjort afhængig af en Afstemning i Lokalforeningen, men da den senere hen forkastedes, maa denne Sammenkomst betegnes som resultatløs.

Imidlertid blev det ved en Generalforsamling i Lokalforeningen den 26. September vedtaget, at søge at bringe Sagen ind i et nyt Spor ved at foranstalte en Sammenkomst mellem Hovedbestyrelsen for »Dansk typ. Forening« og Bestyrelsen for »Understøttelsesforeningen i Aarhus«, og der sendtes Indbydelse ud til Deltagelse i et saadant Møde i Odense Søndag d. 4. Oktober.

Kl. 9 Søndag Morgen samledes *Odense Lokalforening*, næsten fuldtallig, med Hovedbestyrelsens Formand, Hr. H. F. Rasmussen, samt d'Hrr. Laursen og Weber fra Aarhus. Tillige saas blandt de til Stede værende Hr. Enevold Johansen fra Middelfart samt Nyborg Lokalformand Hr. Jørgensen.

Efter at Lokalformanden havde takket de Indbudte, fordi de havde givet Møde, og hans Forespørgsel, om de Delegerede mødte med Mandat til at træffe en Afgørelse, var besvaret bekræftende, valgtes til Dirigent Anthon Petersen og til Sekretær Alfred Tiedje.

H. F. Rasmussen holdt derefter et længere Foredrag, hvori han klart og tydeligt fremsatte Hovedbestyrelsens Stilling til hele Sagen og nærmere udviklede Motiverne til dens Handlemaade.

Laursen og Weber belyste senere Sagen sét fra deres Standpunkt, og udtalte sluttelig Ønsket om, at der maatte fremkomme et bestemt Tilbud om Forlig fra Hovedbestyrelsens Formand.

Dette fremkom da i følgende Form: Hovedbestyrelsen beklager i høj Grad den Splid og Ufred, der er bragt ind i »Dansk typ. Forening« og for at fremtvinge en Afgørelse hurtigst muligt, resolverer man: »De udtraadte 54 Medlemmer af Aarhus Lokalforening indtræder i ‚Dansk typ. Forening' i deres tidligere Rettigheder fuldt ud.«

De Delegerede fra Aarhus kunde ikke nøjes hermed, naar der ikke tillige kom en Tilføjelse, som gik ud paa, at »de 7« kom ud af Foreningen og kun kunde optages ved en almindelig Afstemning. Desuden maatte Indtrædelsen omfatte hele Understøttelsesforeningen og ikke alene de 54 udtraadte.

Herpaa kunde H. F. Rasmussen ikke indgaa, og skønt der i Diskussionens Løb fra mange af Odense Lokalforenings Medlemmer fremsattes Mæglingsforslag, saa kom man dog ikke Afgørelsen et Skridt nærmere, idet ingen af Parterne ville bøje sig. Sluttelig nedsattes et Udvalg, bestaaende af de 3 Delegerede, Enevold Johansen og 3 af Lokalforeningens Medlemmer, for at gøre Forsøg paa at finde en Udvej. Udvalget traadte straks sammen, men heller ikke dettes Forhandlinger førte til noget, og Mødet maatte da hæves henad Kl. 4, uden at have bragt noget positivt Resultat.

Odense Lokalforening havde til om Aftenen arrangeret en lille selskabelig Sammenkomst, og ved denne samledes en Del af Kollegerne igen med de Indbudte. I Aftenens Løb blev der da truffet en Overenskomst, som gik ud paa, at Odense og Middelfart Lokalforening skulde opfordre »de 7« i Aarhus til frivillig, i Organisationernes Interesse, at udmelde sig af »Dansk typ. Forening«. Deres Genindtræden vilde da iværksættes ved en almindelig Afstemning. — De Delegerede fra Aarhus erklærede sig tilfredse, naar en saadan Ordning kunde opnaas, sideordnet med det fra Hovedbestyrelsens Formand fremsatte Forslag til de udtraadtes Optagelse i »Dansk typ. Forening«, omfattende hele »Aarhus Understøttelsesforening«.

Herpaa hviler Sagen, idet der endnu ikke i Dag er indløbet Svar fra »de 7«, medens »Understøttelsesforeningen«s Medlemmer trænger stærkt paa en Afgørelse.

Den Erklæring, som findes andet Steds i Bladet, er fremkommet fordi den lille Notits i forrige Nr. er blevet opfattet forskelligt.

Det maa nemlig være »Aarhus Understøttelsesforening« uvedkommende, paa hvilken Maade, eller paa hvis Anbefaling, »de 7« efter Udmeldelsen igen indtræder som Medlemmer af »Dansk typ. Forening«. Der vil naturligvis i alle Tilfælde fremkomme Protest fra den Side.

Odense, den 13. Oktober 1891. Alfr. Tiedje.

Vor Stilling til Odensemødet.

At der er noget pinligt i paa et Tidspunkt, hvor ubrødelig Enighed og Sammenhold er dobbelt nødvendigt til Gennemførelsen af de foreliggende Spørgsmaal, at have Majoriteten af Aarhus Typografer staaende uden for Organisationen, og at der fra forskellige Sider gøres Forsøg paa at faa Brudet helet er ganske naturligt, og det kunde derfor maaske af enkelte synes at være Stædighed af os, naar vi ikke følger de indtrængende Anmodninger, der fra forskellige Sider, og nu sidst fra Odense, rettes til os om frivilligt at udmelde os af Foreningen og lade vor Genoptagelse være afhængig af en almindelig Afstemning. Her maa først bemærkes, at vi forinden Odensemødet anmodede de derværende Kolleger om *enten* at betragte Striden som staaende alene mellem Hovedbestyrelsen og de 50, *eller*, hvis de paa Mødet vilde betragte os som en af Stridsparterne, da at give os Tilladelse til at lade os repræsentere ved Mødet, thi saaledes at lade sig benytte som viljeløse Skakfigurer, der lader sig flytte og dirigere efter de spillendes Forgodtbefindende, kunde vi ikke vedblivende finde

os i; men det næste vi hørte fra Odense, var Mødets Resultat, at alt beroede paa, om vi frivillig vilde udmelde os.

Alene dette kunde være tilstrækkeligt til at give et Afslag, men ved Siden heraf forekommer det os at være en underlig Stillen Tingene paa Hovedet, at vi, der er os bevidst og gentagende fra vore Organisationer har faaet bekræftet, at vi *paa intet Punkt er optraadt uhæderligt og ukollegialt og ved Siden heraf har holdt vor Forenings Love til Punkt og Prikke,* absolut fordi 50 iltre Herrer har sét sig gnavne paa os, skal lade vor Forbliven eller eventuelle Genindtræden i Foreningen være afhængig af en almindelig Afstemning, medens »*de 50*«, *der aldeles utvetydigt har brudt Foreningens Love,* og hvoraf oven i Købet en Del efter Forlydende retmæssig *skulde have været slettede paa Grund af Kontingentrestance* endnu inden de udmeldte sig, disse 50 genindtræder, ved en Dispensation fra Lovene, i Foreningen uden at betale Indskud og uden at betale Kontingent for den mellemliggende Tid fra Udmeldelsen til Genoptagelsen, og faar straks fuld Medlemsret, saa de altsaa ogsaa vilde være medbestemmende om, hvorvidt vi atter kunde genindtræde. Det er ikke den eventuelle Afstemnings Resultat vi befrygter, men man maa vist fra alle Sider indrømme, at en Løsning paa den Maade vilde være at stille Tingene fuldstændig paa Hovedet. Vi faar Odense og Middelfart Lokalforenings varmeste Anbefaling med paa Vejen ved vor Genindtræden, men vi kan vanskelig sé, hvortil en Anbefaling behøves, naar man indrømmer vi intet har forbrudt.

Hvad vilde vi paa den anden Side for vort personlige Vedkommende opnaa ved at udmelde os og paa den Maade lade de 50 slippe ind? Ganske simpelt dette, at ved vor Genindtræden vilde vi være afskaaren fra fremtidig at deltage i Foreningens Møder, thi naar man kender den »elskværdige« Maade, hvorpaa »de 50« hidtil har behandlet os, og de nu genindtræder uden paa deres Side at gøre de mindste Indrømmelser over for os, kan man fatte Arten af det »Forlig«, der vilde være opnaaet. Man havde tvungen de stridende Parter sammen og Forholdet indbyrdes vilde blive derefter.

Skønt den Behandling vi har faaet fra »de 50«s Side ikke opfordrer os dertil, har vi dog gjort det første Skridt til at række Haanden ud til »Forlig«, idet vi har anmodet Hovedbestyrelsen om at faa foranstaltet et Møde her i Aarhus mellem Hovedbestyrelsen, Bestyrelsen for »Understøttelsesforeningen« og os, og det er sket dels fordi vi tror, at skal der virkelig opnaas et Forlig, maa det ske ved at de stridende Parter stilles Ansigt til Ansigt med hverandre, og der muligvis saa kunde findes en Form for en Overenskomst, og dels fordi vi skønner, at der raader et almindeligt Ønske om snarest at faa en Ende paa Striden.

Aarhus, den 12. Oktober 1891.

Paa »de 7«s Vegne:
L. RASMUSSEN.

Mere fra Aalborg.

Foranlediget af Hr. Schwartz's Artikel i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« skal man tillade sig at oplyse, at Generalforsamlingen ønskede Hr. S.'s Tilbagetræden, fordi han havde vist sin Sympati for Hr. Jakob Jensen ved at stemme for en Resolution, der anerkendte Blokaden i Aarhus.

Til Formand er valgt N. P. ANDERSEN.

Bestyrelsen for »Typ. Forbund«.

Erklæring.

Undertegnede, der var til Stede ved Generalforsamlingen i Odense Lokalforening den 4. Oktober d. A., hvortil var indbudt Delegerede fra Kolding og Aarhus, bevidner herved, at de to Repræsentanter fra Aarhus *ikke* har tiltraadt noget Forslag om, at Odense og Middelfart Lokalforeninger skulde anbefale »de 7«s Genoptagelse i »Dansk typografisk Forening«, idet Repræsentanterne fra Aarhus bestemt hævdede, at det var en nødvendig Betingelse, at »de 7« skulde ud *før* »Understøttelsesforeningen i Aarhus« traadte ind. Maaden, hvorpaa »de 7« kom ud, maatte blive Hovedbestyrelsens Sag.

Middelfart og Odense, den 13. Oktober 1891.

S. ENEVOLD JOHANSEN. ALFRED TIEDJE.

Efter Ordre fra Hovedbestyrelsen er Trykningen af dette Numer udsat, da man ønskede, at alt Stof vedrørende Aarhus-Bevægelsen blev optaget i dette Numer.

Vi beder derfor vore Læsere undskylde; forhaabenlig sørger rette vedkommende for, at sligt ikke oftere passerer. *Red.*

Alle Vegne fra.

Tarifrevisionen i Tyskland. Den 6. Oktober paabegyndte Forhandlingerne i Leipzig angaaende Tarifens Revision; som bekendt udløber Tarifen den 1. Januar 1892. *Efter 3 Dages Forhandlinger afbrødes disse som resultatløse, da Principalerne ikke vilde gaa ind paa det tyske Forbunds Fordringer om en Forkortelse af Arbejdstiden til 9 Timer.*

Det sidste Møde sluttede med, at Principalernes Formand, Hr. KLINKHARDT, erklærede, at den nugældende Tarif vilde blive betragtet som bestaaende ogsaa efter den 1. Januar 1892, hvorpaa Forbundets Formand, Hr. E. DÖBLIN, afgav den Erklæring, at den bestaaende Tarif ogsaa fra Svendenes Side vilde blive betragtet som *Grundlaget for Lønnen.* Hvis Principalerne imidlertid fortsatte med Afskedigelser, vilde man fra Forbundets Side forbeholde sig yderligere Skridt, hvortil Hr. Klinkhardt tilføjede, at han vilde gøre sit til, at yderligere Afskedigelser ikke fandt Sted.

I Følge »Correspondent« har Principalerne holdt deres Løfte ved i Lørdags at **afskedige 170 Mand**. Stemningen er i høj Grad ophidset.

Principalforeningen i Wien har opsagt den gældende Tarif til 1. Januar 1892. Der er udskrevet et Ekstrakontingent paa 50 kr. (85 Øre) ugentligt blandt Sættere og Trykkere.

Foreningens ny Lokale er fra *i Aften* i »*Guldhuset*«, Café Tyrol, Studiestræde 53. Planen om et fast Lokale er stillet i Bero, da Styrelsen ønsker at anstille en Prøve først, hvor talrigt Medlemmerne overhovedet benytter Lejligheden til at underholde sig i hinandens Selskab. Man er gaaet tilbage til den gamle Lørdag Aften, da det har vist sig, at andre Aftener ikke kunde samle Hus, og ved som nu at sørge for hyggelige Omgivelser, ved Fremlæggelse af Fagbladene i vid Udstrækning, — forskellige Slags Spil samt Kort er naturligvis til Stede, — antager Foreningens Ledelse, at det skal lykkes at faa de gamle gemytlige Foreningsaftener tilbage.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening afholder Onsdag den 21. Oktober sin *halvaarlige Generalforsamling* i Foreningens Kokale, Løngangsstræde 37, 2. Sal over Gaarden. Vi henleder særlig Opmærksomheden paa Mødet, fordi der foruden de sædvanlige Sager, Bestyrelsesvalg o. s. v., vil blive forelagt Love for den nystiftede Sygekasse, saa enhver, der ønsker at være Medlemmer af denne, selvfølgelig bør komme til Stede. Vi anmoder ogsaa Typograferne om alle Vegne at gøre Kvinderne opmærksom paa, at vil de være Medlem af Sygekassen og have Indflydelse paa dennes Ordning, bør de allerede paa Onsdag melde sig i Fagforeningen og deltage i Afstemningen over Lovene.

Nyborg Lokalforening afholdt forleden Lørdag extraordinær Generalforsamling, paa hvilken der dannedes en særskilt Understøttelsesforening for de rejsende Kolleger, som enten paa Grund af hævet Arbejdsløshedsunderstøttelse eller af anden Grund ikke var understøttelsesberettiget. Det vedtoges at yde et Bidrag af 10 Ø. ugenlig pr. Medlem, og ved velvillig Imødekommenhed fra d'Hrr. Principalers Side (hvis Bidrag er 25 Ø. ugenlig) vil Foreningen kunne yde en Understøttelse af 25 Ø. pr. Mil, samt end yderligere 10 Ø. pr. Mil i Ekstraunderstøttelse til svenske og norske Kolleger.

Slagelse Lokalforening afholdt i Lørdags Aftes ordinær Generalforsamling, ved hvilken Juli Kvartals Regnskab fremlagdes og énstemmig godkendtes, hvorefter der fandt en livlig Diskussion Sted angaaende *Konflikten i Aarhus.* Som Resultat af denne Diskussion vedtoges det énst. gennem disse Linjer i »Typ.-Tid.« at udtale vor Sympati for de 7 paa »Demokraten« arbejdende Kolleger og en Beklagelse af den Maade, hvorpaa det store Flertal af Aarhus Typografer havde grebet denne Sag an. Endvidere: Hvis de 7 Kolleger dog vil bringe »Dansk typ. Forening« det Offer at udmelde sig af Foreningen for igen at skaffe Ro indenfor denne, opfordres Kollegerne Landet over til ved den eventuelle alm. Afstemning at stemme *Ja* for deres Genoptagelse.

—SEN.

Ringsted Lokalforening afholdt i Lørdags sin ordinære Generalforsamling. Efter at Formanden havde oplyst, at Foreningen nu talte 15 Medlemmer og det reviderede Regnskab énstemmig var vedtaget,

kom Aarhuskonflikten paa Tale. Flere udtalte sig og Ordene vare ikke blide over for de »50«. Diskussionen sluttede med en varm Tak til Hovedbestyrelsen for dens utrættelige Arbejde i Foreningens Tjeneste og et af rungende Hurraer ledsaget Leve. Endvidere vedtoges med Akklamation følgende Resolution, bestemt til Offenliggørelse i »Typ.-Tid.«: »Ringsted Lokalforening udtaler med Hensyn til Aarhuskonflikten vor fuldstændige Sympati med Hovedbestyrelsens Optræden, idet vi føler os overbevist om, at den bestaar af Mænd, der vil vide at handle paa en Foreningen værdig Maade«.

Hr. Vald. Bergenholz beder os om at meddele, at hans Bopæl er **Poppelgade Nr. 16, 4. Sal.** *Korrespondance angaaende Tarifsagen bedes sendt dertil.*

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Styrelsesmøde Lørdag den 17. Oktober, Kl. 11 i Café Tyrol. FORMANDEN.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: A. CLAUSEN.

Fællesmøde d. 11. Oktober Kl. 11½.

»Den typ. Trykkerforening«s og »Den typ. Forening«s samtlige Styrelsesmedlemmer var mødt samt »De foren. Hjælpekasser«s Styrelse med Undtagelse af d'Hrr. Berg og N. Hansen. Dirigent V. Petersen (»Den typ. Forening«). Fra det den 27. Septbr. nedsatte 6-Mands-Udvalg forelaa en af hele Udvalget underskrevet Overenskomst. V. PETERSEN gennemgik Forslagets forskellige Punkter. Efter en lang Diskussion besluttedes det at lade hver Styrelse tage definitivt Standpunkt til Forslaget. Mødet hævet.

Styrelsesmøde den 11. Oktober Kl. 3¼.

Lokalespørgsmaalet drøftedes. Det vedtoges foreløbig at stille Planen om et fast Lokale i Bero. Man vedtog at leje Lokale i Café Tyrol, Studiestrædes Forlængelse, med Lørdag som Mødeaften. En af Chr. Clausen stillet Opfordring om Henvendelse til »Folkekoncerterne af 1886« billigedes. Det overdroges Sekretæren at foretage det fornødne. Mødet hævet. CHR. CLAUSEN, Sekretær.

Ny Medlemmer: Sætterne CARL AUGUST MEYER, udlært i Tønning 1855, tidl. Medlem, arb. hos Bagge, JENS FREDERIK AAGE JØRGENSEN, udlært 25. Juli 1889 hos Bogtrykker Ludvig Jørgensen, ikke tidligere Medlem, arb. hos Græbe og WILLIAM CHARLES THEOBALD LØVGREEN, udl. 10. Oktbr. d. A. i Jørgensen & Co.s Bogtr., arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætterne GOTFRED LEANDER NIELSEN (Dsk. typ. Foren. 622) og CHRISTIAN RASMUSSEN (Dsk. typ. Foren. 178), begge arbejdsl.

Bortrejst: 853, Trykker V. T. HANSEN til Aarhus i Plads.

Udmeldt: 25, Trykker V. J. J. ANDERSEN, arb. hos Græbe.

Udslettede: 1028, Sætter LAURITZ KJERTMANN og 1233, Trykker FREDERIK JOACHIM MØLLER, arb. hos O. C. Olsen.

Hr. E. Køhlert, Medl. Nr. 1012, der opholder sig her i Byen, bedes aflevere sin Legitimationsbog til G. CLAUSEN.

D'Hrr. Inkassatorer, der foruden til vor Forenings Medlemmer ogsaa har modtaget Bladet til »De kv. Trykkeriarb. Fagforening«s Medlemmer, gøres bekendt med, at dette ikke skal ske oftere, da vedkommende Forening er ophørt med Abonnementet. G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Lokalforeningsformænd.

Skelskør: Typograf N. P. CHRISTENSEN. *Skanderborg:* Typograf A. LARSEN.

Hovedbestyrelsens Møder.

Onsdag den 7. Oktober. Samtlige Medlemmer til Stede.

1. FORMANDEN gav Meddelelse om Mødet i Odense Søndag den 4. ds. Fra »de udtraadte« i Aarhus vår mødt d'Hrr. CHR. LAURSEN og WEBER med Fuldmagt til at handle paa disses Vegne. Efter en meget lang og trættende Forhandling var der mellem de Aarhusdelegerede og Formanden intet som helst Resultat opnaaet, idet Aarhusianerne bestemt holdt paa, at »de 7« skulde udtræde af Foreningen, hvad Formanden ligesaa bestemt afviste, idet han hævdede, at man ikke kunde komme med en saadan ydmygende Opfordring til Medlemmer, der til Punkt og Prikke havde overholdt Foreningens Love; selv et af Formanden stillet Forslag: »de udtraadte« indtræder i Foreningen i deres tidligere Rettigheder uden at betale det i Lovene foreskrevne Indskud og forfaldne Kontingent i Tiden siden Udtrædelsen — afvistes af Weber og Laursen, naar ikke »de 7«'s Udtræden kunde blive taget med i det. Saa i den ellevte Time stillede Odense Lokalfmd., Hr. ALFR. TIEDJE, følgende Forslag: »Odense Lokalforening anmoder ‚de 7' om af Interesse for ‚Dansk typ. Forening' at udmelde sig af denne, og vil Odense Lokalforening da ved deres Genindtræden anbefale deres Genoptagelse; saa snart ‚de 7' har udmeldt sig, skal samtlige Medlemmer af ‚Aarhus Typografers Understøttelsesforening' indmelde sig i ‚Dansk typ. Forening', hvor de ved deres Genindtrædelse har de samme Rettigheder som ved deres Udmeldelse af denne; resterende Kontingent samt Laan, der ved Udtrædelsen ikke var tilbagebetalt, skal dog først være bragt i Orden.« Formanden havde givet Tilsagn om, saafremt dette Forslag blev antaget af »de 7«, da i Hovedbestyrelsen at stille Forslag om, at »de 7« ved Genoptagelsen fik Hovedbestyrelsens varmeste Anbefaling, ligesom han vilde garantere for, at selv om der kun fremkom én Indsigelse, vilde Hovedbestyrelsen lade alm. Afstemning foretage, for igennem denne at faa statueret Medlemmernes Stilling Landet over til denne Sag. — Tiltraadtes.

2. *Forretningsføreren for »Typografia«* afgav Beretning angaaende Kontorets hidtidige Virksomhed. Medlemmerne indskærpes Reglerne for Kontoret; der er desværre altfor megen Ligegyldighed i saa Henseende hos de arbejdsledige. — I Forbindelse hermed meddelte FORMANDEN, at et Medlem, Nr. 549, S. Gustav Nyberg, som Kontoret i afvigte Uge havde skaffet Plads i Helsingør, havde undladt at tiltræde denne; nævnte Medlem havde af Odense Lokalforening erholdt 10 Kr. i Laan for at kunne tiltræde Pladsen, men hans Medlemsbog var returneret fra Helsingør Lokalforeningsformand med Meddelelse desangaaende. — Det vedtoges at efterlyse Nyberg.

3. *Hovedkassereren* fremsender Maanedsoversigten, som toges til Efterretning.

Lørdag den 10. Oktober. Alle Medlemmer var til Stede.

Efter at FORMANDEN havde afgivet nogle Meddelelser, fremlagdes Skrivelse fra »Den typ. Forening«, hvoraf fremgik, at »Den typ. Trykkerforening« ønskede at tiltræde »De forenede Hjælpekasser«, hvilket Hovedbestyrelsen billigede. Endvidere Forslag om, at ligne Udgiften ved »Typ.-Tid«s Udgivelse paa de forskellige Foreninger i Forhold til disses Medlemsantal, hvad Hovedbestyrelsen dog ikke for Tiden kan gaa ind paa; den hidtilgældende Ordning maa bestaa, indtil en Forhandling med samtlige Foreninger har fundet Sted angaaende et fælles typografisk Organ for Danmark.

De øvrige Sager udsattes til næste Møde.

Tirsdag den 13. Oktober. Alle Medlemmer til Stede.

1. En Skrivelse fra *»Den typ. Forening«* København, besvaredes.

2. Skrivelse fra *Skive* Lokalfmd. med Andragende om, at et Medlem, der paa Grund af et Kvartals Restance skulde være slettet af Foreningen, maa afvikle dette sit Forhold samt et gammelt Laan med ugenlige Afdrag af 2 Kr. og saa blive staaende i Foreningen i sine tidligere Rettigheder. — Tillodes.

3. Skrivelse fra *Nykøbing F.* Lokalfmd. med Anmodning om, at et derværende Medlem erholder den forøgede Sygeunderstøttelse i 4 Uger. Vedkommende, der har Kone og Børn, er indlagt paa Frederiks Hospital i København. Hele Lokalforeningen anbefaler Andragendet, som Hovedbestyrelsen enstemmigt bevilgede.

4. Skrivelse fra *»Aarhus Typografers Understøttelsesforening«s* Bestyrelse:

Til
Hovedbestyrelsen for »Dansk typografisk Forening«,
Kolding.

Idet jeg herved paa Bestyrelsens Vegne fremsender vedlagte, anmodes den ærede Hovedbestyrelse om at indsende dette i udfyldt Stand saa betids, at det kan være her i Aarhus **senest Torsdag Aften den 15. ds.**, da vi i modsat Fald betragter al Forhandling om Genindtrædelse i »Dansk typ. Forening« som afsluttet.

Aarhus, den 11. Oktober 1891. P. B. V.
C. LAURSEN,
Fmd.

Et ligelydende Eksemplar er tilstillet Odense Lokalforening til Underskrift.

»Hovedbestyrelsen beklager i høj Grad den Splid og Ufred, der bringes ind i »Dansk typografisk Forening« og for at fremtvinge en Afgørelse hurtigst muligt, resolverer man:

»Medlemmerne af ‚Typografernes Understøttelsesforening, Aarhus', indtræder i ‚Dansk typografisk Forening' i deres tidligere Rettigheder fuldt ud.«

Denne Indtrædelse sker samtidig med, at d'Hrr. L. Rasmussen, J. Hald, Leth. Nielsen, Christ. Andersen, Simonsen, Sørensen og Petersen paa Opfordring af Odense Lokalforening *udtræder* af »Dansk typogr. Forening«, og kunne de oven for omtalte 7 kun genoptages ved almindelig Afstemning.

Sagen skal være bragt i fuldstændig Orden **inden Torsdag den 15. Oktbr. d. A.**, da i modsat Fald »Typografernes Understøttelsesforening, Aarhus«, er løst fra sin Forpligtelse.

For Hovedbestyrelsen: For Odense Lokalforening:

For »Typogr. Understf., Aarhus«:

C. LAURSEN, Fmd. A. G. WEBER, Næstfmd. MORTENSEN. NEES. J. JENSEN.«

Foranstaaende er ikke i Overensstemmelse med Odense-Mødets Resultat, idet der kun i Indsigelsestilfælde mod »de 7« blev lovet almindelig Afstemning om deres Genoptagelse, ligesom der heller ikke blev fastsat nogen Tidsfrist, inden hvilken Sagen skulde være ordnet; Hovedbestyrelsen kan ikke lade sig nogen Tidsfrist foreskrive, da den ikke *alene* har Sagen i sin Haand, idet den ingen Indflydelse udøver paa »de 7«'s Udmeldelse, og maa saaledes afvente Begivenhedernes videre Udvikling, hvilket man ogsaa henstiller til »Aarhus Typografers Understøttelsesforening«.

5. Fra *Københavns Magistrat* var gennem Kolding Politimester afæsket Erklæring over et afdød tidligere Medlems Forsørgelseskommune, da vedkommende har efterladt sig Kone og Børn, der for Tiden er under Fattighjælp i København. — De forlangte Oplysninger gives.

H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status den 30. September 1891.

Indtægt.

Bidrag fra Lokalforeningerne	Kr.	100.00
Reservefond	-	3315.25
Begravelseskassen		3163.68
Kassebeholdning	-	4469.31
	Kr.	11048.24

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	230.00
Refunderet Rejsehjælp til »Den typ. Forening«, grundet paa fejlagtig Opgivelse i et Par Lokalforenings-Regnskaber	-	10.09
Porto (3.84), Telegrammer (6.00), Skrivematerialier (1.50) (Formanden)	-	11.34
Gage til Formanden (Juli Kvartal)	-	25.00
» » Kassereren »	-	31.25
Lokale til Hovedbestyrelsens Møder (Juli Kvartal)	-	5.00
Bladhold	-	2.34
Reservefond	-	3315.25
Begravelseskassen	-	3163.68
Kassebeholdning 30. September	-	4254.28
	Kr.	11048.24

Kolding, den 30. September 1891. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Skelskør, JENS PETER OLSEN (udl. i Sydvestsjællands Folkeblad den 1. Oktober 1891), har aflagt den i Lovene foreskrevne Svendeprøve.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Svendborg, 226, ANDR. JOHS. BEHRENDS, 65, CARL FRED. VILH. JENSEN, 602, SALOMON LANG og 380, H. P. HANSEN (udenfor Faget), alle fra Manøvren. Helsingør, 551, PEDER VALD. ARNOLD WELBLUND, sidst arb. i Odense og 26, KARL E. FISCHER, sidst arb. i Aalborg. Holstebro, 552, Trykker P. CHR. STUDT, sidst arb. i Odense. Vejle, 120, J. P. SØRENSEN, sidst Militær i Fredericia. Aalborg (Løgstør), 475, HANS DAHL. Skive, 4, CARL LARSEN, sidst arb. i Ringsted. Aarhus, 466, MARIUS EMIL TOFT, sidst Militær, arbejdsløs.

Bortrejste: Aalborg, 622, LEANDER NIELSEN til København, arbejdsløs, og (Løgstør) 599, A. E. BENGTSON til Aarhus, arbejdsløs. Skive, 152, EMIL NIELSEN til Ringsted i Plads. Viborg, 296, ANTON SØRENSEN til Horsens. Odense, 178, CHR. RASMUSSEN til København i Plads. Svendborg, 677, A. P. ANDERSEN og 612, JØRGEN CHR. SLOTT, begge arbejdsløse. Ringsted, 4, CARL LARSEN til Skive i Plads. Middelfart, 635, HANS PETER HANSEN, til Løgstør i Plads.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Sangprøve paa Programmet til Juleuddelingsfesten den 15. Novbr.

Liste over Bidrag til N. V. Gades Monument er fremlagt.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Foreningen afholder *ekstra Generalforsamling* Onsdag d. 28. Oktbr. Kl. 8½ i Rømersgade 22, St.

Ærede Kolleger! Da det jo er Dem bekendt, at der paa sidste Generalforsamling ikke var mødt saa mange, at nogen Beslutning kunde tages, retter jeg derfor en indstændig Opfordring til alle Medlemmerne om at give Møde den 28. Oktober, da vigtige Sager foreligger.

H. KØHNKE.

Bogbindersangforeningen af 1885.

Grundet paa Svendeforeningens Stiftelsesfest, Lørdag d. 17. Oktbr., er Sangøvelsen *Fredag den 16. Oktober Kl. 9.*

Program ved Koncerten den 31. Oktober

i Hr. Wittmacks Lokale, Gammelholm.

Frølich: Riberhus-Marsch.
Ganne: La Czarina-Mazurka.
Roselille, Dansk Folkevise
A. Södermann: En Hjertenskær } Mandskor
Jungfruen och Sjömannen

Humoristisk Foredrag af Hr. Skuespiller Victor Neumann.

Mozart: Arie af Figaros Bryllup (Solo for Kornet).
Mendelsohn: Abendständchen } Mandskor
— Liebe und Wein

Humoristisk Foredrag af Hr. Spuespiller Victor Neumann.

J. F. Vater: Cirkus Polka.
E. Grieg: Bjørneskytten }
F. Abt: Hedeblomsten } Mandskor.
Polka: Kör i vind

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine

Præmieret paa alle Udstillinger

Nyeste Forbedringer

10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande

Patent i alle industrielle Lande

NYT: *Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.*

NYT: *Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.*

NYT: *Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.*

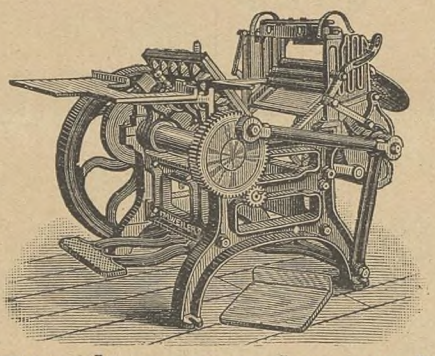

BERLIN W. Kronenstrasse 8

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen
Grundlagt 1859

NEW YORK 54 Frankfort Street

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, København K

Maskinerne sælges om ønskes paa Afbetaling

En i Illustrations-, Værk-, Akcidens, Stereotypiplade- og Avistryk dygtig **Trykker** søger Plads, ogsaa i Sverig eller Norge. Billet mrkt. »Trykker« indlægges paa Bladets Kontor.

En ikke for ung, helst ugift **Typograf**, der kan forestaa Ledelsen af et Provinsbogtrykkeri samt ombryde en Avis, kan faa Plads til 1. November i en af Sjællands største Provinsbyer. Billet mrkt. »E. P.« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Forhandlingerne
paa
den første danske Bogtrykkerdag
afholdt i København 3—5. Juni 1876.
Pris 20 Øre.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.

Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 44
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 23. Oktober 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Offenligt Møde for alle Bogtrykkeriarbejdere

i Thalias store Teatersal

Søndag den 1. November, Kl. 10½ Form.

Dagsorden: **Arbejdsløsheden i det typografiske Fag.**

Styrelserne for »Foreningen af danske Bogtrykkere«, »Ny typ. Forening« og »Den typ. Trykkerforening« er skriftlig indbudt.

Vi opfordrer indtrængende Fagets Udøvere at komme **fuldtalligt** til Stede.

Styrelsen for »Den typografiske Forening«.

Da Tilstrømningen til Foreningslokalet var usædvanlig stor i Lørdags, har Styrelsen fra førstkommende Lørdag disponeret over **alle** *Lokalerne, saa der under ingen Omstændighed vil være Mangel paa Plads. Det er ligeledes lykkedes at faa Afslag paa Priserne paa forskellige Ting. Talrigt Møde forventes.*

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Fra Stockholm.

Delegerede paa Kongressen og Tilhørere, som overværede Diskussionen over det fra »Jönköping typ. fören.« fremsatte Spørgsmaal angaaende Lærlingeforholdets Løsning, vil erindre vore stockholmske Kollegers Indlæg i denne Sag, Udtalelser, som viste, i hvor høj Grad dette Spørgsmaal var kommet dem paa Livet nær; navnlig fangede Hr. Mårtensson hele Interessen ved sin livfulde Skildring af de ulyksalige Forhold, hvorunder mangen Gang den sorte Kunst nu til Dags maa arbejde for at sprede Lys ud over den ukyndige Masse, som tørster efter Oplysning, om hvorledes opofrende Menneskevenner, som Skræddere, Skomagere og — Mejerister, ganske vist alle uden Spor af Kendskab til selve Kunsten, skød ethvert Hensyn til Side og bragte Ofret.

Vi se nu af et af de sidst modtagne Numre af »Sv. Typ.-Tid.«, at vore Venner i Stockholm efter en ældre Opfordring af ovennævnte Forbundsafdeling har ved en Deputation, bestaaende af d'Hrr. Mårtensson, G. Lindberg og Sv. Linge, haft Foretræde hos selve Sverigs Justitsminister for at begære Hævdelse af den Bestemmelse i Grundloven, som indskrænker Retten til at drive Bogtrykkerier til Byer af en vis Størrelse, og stiller til vedkommende Principal visse Fordringer, som formentlig slet ikke overholdes. Deputationen ankede over, at de saakaldte »Akcidens-Trykkerier« drives næsten i hver By, ved Fabriksanlæg, Mejerier o. s. v., at Konkurrencen derved blev aldeles overvældende for de *lovligt* eksisterende Trykkerier, idet for det meste Fagmænd slet ikke anvendtes, og at Faget derved rekruteredes med en Mangfoldighed af uduelige Arbejdere, som tyngede paa Arbejdsmarkedet og nedsatte Lønnen. Dette Forhold maatte tilsidst medføre Fagets Ruin. Sammen med andre Besværinger omtalte Deputationen det Kuriøse i, at naar Fagmænd efter Loven begærede Borgerskab f. Eks. i større Byer, afsloges gærne en saadan Anmodning, medens Myndighederne lod Fem være lige, naar det gjaldt Oprettelsen af Fyrtøjer rundt om i Landsbyerne. Justitsministeren var svært bedrøvet over, hvad han her hørte. Trykkefriheden kunde jo ogsaa let misbruges naar ingen eller i hvert Fald ufuldstændig Kontrol kunde øves over disse Trykkerier. Overbibliotekaren ved det kgl. Bibliotek havde forøvrigt gjort Indberetning om Forholdet og Ministeren havde i den Anledning forlangt Undersøgelse og Beretning herom af samtlige Autoriteter; senere havde han uheldigvis ikke hørt noget til Sagen, og kunde derfor heller ingen Forholdsregler træffe. Dog haabede han, at Beretningerne snart ville indkomme, og saa skulde han se, hvad han kunde gøre!

»Sv. Typ.-Tid.« har den Trøst, at *Typograferne* nok skal opfriske Mindet, hvis Sagen skulde blive glemt, vel vidende, at d'Hrr. Bogtrykkere ikke heller vaagne saa snart.

Vi skal ikke føje videre Kommentar til denne Beretning, det vilde da være denne, at hvis vore Anker over Fagets Ødelæggelse gennem Opdrætning af Udueligheder fandt Vej til de højeste Steder, vilde sikkert Sagen være rigtig godt hjulpet.

Forening for Boghaandværk.

En Hr. —s— har i »Typ.-Tid.«s Nr. 41 bragt en Sag paa Bane, som burde være *alles* Sag, men det er vel desværre for meget at forlange, at Typograferne — dette mærkelige Folkefærd — skulde kunne ryste den Sløvhedsdvale, hvori de næsten ubemærket vegetere, af dem. Da jeg i et og alt er enig med de af Hr. —s— gjorte Bemærkninger vil jeg ogsaa føje lidt til, da der er en anden Side af Sagen, som ikke er berørt, og det er denne, jeg nu skal pille lidt ved, da det maaske saa ved forenede Kræfter kan lykkes at faa Dvalen bort.

Jeg vil haabe, for Fagets Skyld, at ret mange har deltaget i Løsningerne i Aar, endskjønt Guderne skal vide, at Opmuntringerne de foregaaende Aar ikke har været af en saadan Natur, at de skulde give særlig Lyst til at give sig i Lag med de forholdsvis store Opgaver, der bliver stillet. Ganske vist skal der hvert Aar uddeles én første og én anden Præmie i hver Afdeling, men første Aar blev anden Præmie til Typografer ikke uddelt og — *hvorfor?* var der slet ikke ét af de andre fire Arbejder, der kunde have fortjent anden Præmie, eller var det fordi, at de ikke som det præmierede Arbejdes Udøver havde dristet sig til at gaa *udenfor* den stillede Opgave; de Dummerhoveder kunde da nok tænke, at naar »Forening for Boghaandværk« uddeler en Satsopgave, maa man betragte det som om det var en hvilken som helst ukyndig Bestiller, paa hvis Opskrift man kan vende op og ned efter Forgodtbefindende. Det kan naturligvis aldrig tænkes, at en Typograf drager den Slutning, at Opstillingen netop er gjort saadan, fordi at den skal volde Vanskeligheder og derfor *skal* følges. — Utænkeligt!

Forrige Aar blev der kun uddelt én anden Præmie, ingen første Præmie og — *hvorfor?* Naar det, som den ærede Formand bemærkede ved Uddelingen, havde kostet Komitéen *meget* Bryderi, maa man vel deraf kunne drage den Slutning, at et af de to andre Arbejder maa have været lige paa Nippet til at blive taget i Betragtning; men hvorfor i Alverden saa ikke resolut give *to* Anden-Præmier, da der ingen første kunde gives? Thi der maa vel have været en Fejl paa det præmierede Arbejde, som gjorde, at det ikke efter Komitéens Skøn kunde erholde første Præmie, og — *hvorfor* kunde dette ikke opnaas?

Det er, som Hr. —s— skriver, *Grundene*, man skal have at vide, naar Standen skal have Gavn af disse Turneringer — hvilket vel er Meningen —. Naar Niveauet skal hæves, saa maa man belæres, og det bliver man ikke ved at faa en Præmie, som man ikke véd *hvorfor* at den gives. Jeg skal derfor endnu blot føje min Opfordring til Hr. —s—' og beder den ærede Komité besvare de mulige »Hvorfor«, som den mener, der kan fremkomme, med aabne og klare »*Fordi!*«

Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.

En Anmodning.

Det grafiske Fag staar jo splittet som intet andet — vi mangler bare særlige Foreninger for Værk- og Akcidenssættere for at gøre Sondringsprocessen komplet. Dette beklagelige Faktum mildnes vel en Del ved de mange fromme Ønsker om Enighed og samlet Optræden, der opsendes fra alle Kanter, men — jeg holder unægtelig mere af synbare Kendsgærninger end fromme Ønsker. Det gør derfor godt at se den Maade, hvorpaa de kvindelige Trykkeriarbejdere har grebet Sagen an. Paa Kongressen mødte de gennem deres Repræsentant frem med Ønsket om at blive optaget i de mandlige Arbejderes Organisation; — de havde forstaaet Samlingstanken fuldt ud og sigtede ud over den tekniske Uddannelses snævre Grænser. Deres Ønske fandt Sangbund hos Kongresmedlemmerne og ved Afstemningen var der ikke én, der stemte imod, at man skulde arbejde hen efter det, som Kvinderne havde foreslaaet. Men af Diskussionen lyste det tydeligt frem, at man ønskede, at Kvinderne først søgte at faa en større Tilslutning til deres selvstændige Forening, og Kvinderne har resolut grebet Sagen an fra den Ende. Til Trods for, at de ivrigst arbejdende i Foreningen var imod at optage Sygekassespørgsmaalet, har de dog været saa tolerante, at de paa dette Punkt har givet efter for Trykkernes Anmodninger, og man arbejder nu energisk paa ad den Vej at skabe Foreningen den nødvendige Styrke.

Enhver vil imidlertid indrømme, at der til en saadan Agitation kræves Midler — og flere Midler end en saa lille Forening evner at stille paa Benene, og det er her, at vi kan træde hjælpende til. For at skaffe de nødvendige Penge til Agitationen afholder Foreningen den 7. November en Fest i »Thalia«, og jeg anser det for givet, at enhver Kollega betragter det som en Pligt at støtte Foreningen ved at komme til Stede ved Festen. Men vi kan og bør gøre mere end dette. For faa de Skillinger, Kvinderne kan sulte sig tilovers af deres usle Løn, sidder de for Tiden og forarbejder Smaagenstande, for at den Tombola, de afholder samtidig med Festen, kan blive saa righoldig som mulig, — og i denne Bestræbelse kan vi hjælpe dem ved hver at yde vor Skærv. Jeg opfordrer derfor d'Hrr. Inkassatorer til allerede i Morgen at lade en Liste cirkulere til *alle* Trykkeriets Arbejdere for paa den at indsamle frivillige Bidrag til Kvindernes Agitation. Pengene bedes snarest tilstillede undertegnede, der derefter vil aflægge Regnskab her i Bladet.

Lad os for en Gangs Skyld vise, at vor Sympati for Kvindernes Organisationsbestræbelser er andet end tomme Ord!

THORVALD NIELSEN,
Gothersgade Nr. 169, 2. Sal. K.

Aarhus-Affæren.

Var det ikke Dem, der havde paataget Dem en Hjælpefaktorplads her paa Trykkeriet og bag efter maatte gaa til Lederne og fortælle, at De ikke maatte tage Pladsen? spørger Hr. L. Rasmussen paa »Demokraten« mig i Nr. 42 af »Typ.-Tid.«. Hr. R. fremkommer med dette Spørgsmaal for at slaa fast, at *jeg* netop var den hemmelige Budbringer som jeg fremhævede fandtes paa »Demokraten« og som ved sine Bedrifter for en stor Del var Skyld i de forkvaklede Forhold, som findes her. Hr. R. kender i hvert Fald ikke andre, siger han. Jeg skal tilstaa, at jeg med den »hemmelige« ikke sigtede til mig selv. Men R. slaar jo glat væk fast, at jeg over for Lederne paa »Demokraten« har nægtet at modtage en Plads og som Grund angivet, at jeg ikke *maatte* tage den for Jakob Jensen & Konsorter. Hr. R. véd bestemt, at saaledes er det gaaet til. Saa bestemt, at han *alene paa det* laver et glimrende Forsvar for den Handlemaade, »de 7« — af hvilke han selv er den ene — har udvist under hele Affæren i Aarhus.

Til Trods for Hr. R.s sikre Kendskab til denne Sag maa jeg dog gøre et Par Bemærkninger.

Aller først skal jeg bemærke, at R. endnu ikke var antaget paa »Demokraten«, da jeg blev tilbudt Pladsen. Og dernæst skal jeg fortælle Hr. R., at jeg *aldrig* har lovet Lederne at ville overtage Pladsen; men at jeg tværtimod, da Kontrolkomitéen forespurgte mig, om jeg vilde modtage den, straks vægrede mig derved, *uden at angive nogen som helst Grund.* Dette maa Kontrolkomitéens Formand absolut kunde bekræfte. Og jeg skal sige, hvad Grunden — den virkelige Grund — var til, at jeg ikke ønskede denne Plads. Det var, at jeg som Beregningssætter kunde tjene lige saa meget i 5 Dage — (i Parenthes skal bemærkes, at Beregningssætterne paa »Demokraten« kun arbejder 5 Dage om Ugen —) som den faste Løn var for den anden Plads i 6 Dage. *Dertil* kom, at medens Arbejdstiden for Beregningssætterne er mellem 4 Efterm. og 12—1 om Natten, saa var den for den anden Plads fra *8 Aften og til 5—6 næste Morgen* og endda lidt om Eftermiddagen ogsaa. At jeg ikke, naar jeg kunde blive fri, vilde gøre et saadant Bytte, er der vist ingen, der vil fortænke mig i — selv ikke Hr. R. under almindelige Forhold. Og naar Hr. R. derfor vil give det Udseende af, at Grunden var, at jeg ikke *maatte* tage Pladsen for Jakob Jensen, saa er det kun Paahit af ham, for at faa noget at staa imod med i disse bevægede Tider, hvor saa meget gaar ham imod. Hr. R. tror vist næppe, at jeg — naar jeg stod saaledes under Jakob Jensens Pisk, at jeg ikke en Gang turde tage en Plads, naar jeg selv ønskede den — vilde være gaaet med til at faa Jakob Jensen sat ind i sin Plads igen, og altsaa derved bevirke, at jeg fremdeles kom til at være afhængig af ham.

Herregud Rasmussen, De, som en Gang troede om Dem selv, at De kunde holde alle urolige Bølger nede paa »Demokraten«, De, som kunde »foreholde Jakob Jensen & Konsorter deres selvtagne Myndighed« og fortælle dem, »at denne ikke i Længden vilde blive taalt paa Trykkeriet« — er De virkelig bleven saa fattig paa Argumenter, at De maa gribe til sligt Nonsens for at redde Dem selv og Deres seks. Hvem skulde have troet det for faa Maaneder siden.

CARL L. PETERSEN.

Fra Hr. JAK. JENSEN har vi modtaget et lignende Svar til Hr. L. Rasmussen, hvilket i endnu skarpere Udtryk gendriver de af denne fremsatte Beskyldninger, og sluttelig henviser Hr. R. til en Afgørelse ad retslig Vej. Redaktionsudvalget mener dog, at disse Stridigheder længe nok har optaget Bladets Plads og sender derfor Artiklen tilbage. Hr. Jensen har ligeledes for flere Uger tilbage indsendt et Svar til Hr. V. Petersens Artikel i Nr. 41. Vi lovede at optage dette Svar, men vigtigere Stof har forhindret os heri, og vi har Grund til at tro, at »Typ.-Tid.« i den første Tid har Brug for al sin Plads til mere aktuelt Indhold. Skønt sidste Artikel var sat, nødes vi altsaa af disse Grunde, som ogsaa fordi vi tror, at Sagen har tabt sin Interesse ved »de 50«s Umedgørlighed, til at sende ogsaa denne Artikel tilbage. Det vilde være heldigt om Diskussionen om Aarhus-Affæren hermed var afsluttet.

RED.

Biblioteket

aabnes atter i Morgen og jeg tror derfor, at det kunne være formaalstjenligt at gøre opmærksom paa en liden Forandring, der er foretaget ved Udlaanet, en Forandring, som jeg haaber vil bære gode Frugter.

Der var nemlig forrige Sæson tidt og ofte berettigede Klager over, at Bøger vare borte i flere Maaneder paa en og samme Haand, der var bl. a. tre Laanere, der beholdt de af dem laante Bøger i *fem* Maaneder og først afleverede dem, da Biblioteket var lukket, ja én drev det saa vidt, at han havde den samme Bog i halvsvende Maaned, d. v. s. hele Sæsonen, og det var naturligvis en meget efterspurgt Bog. For at undgaa dette — om jeg saa maa sige — Smøleri, er det at Punkt 5* i de nye Regler er vedtaget, thi enhver maa dog indrømme, at har man 6 Uger til at læse en Bog i, maa det siges at være god Tid. Der er vel næppe nogen Typograf, der er saa sendrægtig, at han behøver *saa* lang Tid, men det er jo heller ikke Meningen, det er kun den længste Tid man *kan* raade over en Bog; Bøgernes Opgave er det at sprede Lys og Fornøjelse ud blandt Medlemmerne og det opnaar de kun ved *Cirkulation* og ikke ved at ligge og mugne i en eller anden Krog hos en uefterrettelig Laantager. Derfor, mine Herrer, byt saa ofte de lyster, *gjem blot ikke Bøgerne*, og for at de ikke skal sige, at jeg ikke selv gør mit for at kunne lette dem Adgangen dertil, saa har jeg forlænget Tiden fra to til tre Timer, saaledes at der er aabent fra **Kl. 8—11**; nu véd jeg kan alle komme, baade dem, der vil tidlig hjem og dem, der kommer sent fra Arbejde.

Der vil i Aar hver Mødeaften være henved et Dusin forskellige Fagblade af forskellige Nationaliteter til Medlemmernes Disposition, lige som Haandbiblioteket med ikke faa, baade kostbare og udmærkede Bøger fortjener at blive benyttet.

Jeg vil med det samme rette en indtrængende Opfordring til d'Hrr. Laantagere om at erindre at meddele mig, naar de finder løse, iturevne eller manglende Blade i Bøgerne. En lille Rift kan let istandgøres, bliver den derimod uændset, vil den hurtig vokse, indtil det ender med, at Bladet mangler og Bogen derved er ødelagt, og vi har virkelig ikke Raad til at miste en eneste af de Bøger vi har, dertil maa vi betale dem for dyrt.

H. SUNDSTØM,
f. T. Bibliotekar.

Alle Vegne fra.

Tarifrevisionen i Tyskland. De senest modtagne Efterretninger fra Tyskland lyde langt fra gunstige. D'Hrr. Arbejdskøbere vedblive deres noble Trafik ved at opsige Forbundsmedlemmer overalt, hvor det lader sig gøre, til Trods for Hr. KLINCKHARDTS gyldne Løfter. At Stemningen hos vore tyske Brødre ikke derved beroliges er jo ganske naturligt, og de Møder som midt under de nu afbrudte Forhandlinger afholdtes i Berlin og Leipzig, hvor Tusinder af Kolleger mødte med Kravet om en forkortet Arbejdstid har havt Sidestykker over hele Forbundsomraadet. Den bekendte liberale Fører, Hr. EUGEN RIGHTER har i »Freisinnige Zeitung« taget Ordet for Oprettelse af saakaldte »Normaltidender«, hvis Strejken skulde udbryde, og i det Hele taget været Principalernes tro Standartdrager. Et Forsøg, som ogsaa han gjorde paa at faa ombyttet sit gamle Personale med mere »tro« Arbejdere, mislykkedes imidlertid fuldstændig. Der er selvfølgelig ingen Tvivl om det fornuftige i, at vore Kollegers Tillidsmand har anbefalet en Udsættelse af Spøgsmaalene saalænge den nugældende Tarif eksisterer; dermed ere Kravene jo ikke faldne, tværtimod er Feltraabet stadig det samme, men hvorvidt det vil lykkes dem under de stadige Ophidselser at dæmpe Ilden, er mere end et Spørgsmaal.

Vi skal stadig holde vore Læsere à jour med Situationen i Tyskland.

Festen for de Arbejdsløse. I Lighed med tidligere Aar vil der den 15. Novbr. d. A. finde en Aftenunderholdning med Bal Sted i Wittmacks Lokaler. Aftenunderholdningen vil bestaa af Sange af »Typografernes Sangforening« samt 2 dramatiske Smaastykker: »De to Døve« og »Onkels Kærlighedshistorie«. Det eventuelle Overskud fordeles mellem de arbejdsløse ved Juletid. Da der allerede *nu* — trods det skulde være den travle Tid — gaar mange Kolleger ledige, vil der rimeligvis til Julen blive en stor Del at hjælpe, hvorfor vi anmoder om kraftig Agitation for Øjemedet. Udførligt Program i næste Numer.

Holbæk Lokalforening afholdt den 17. Oktober en godt besøgt Generalforsamling. Til Forhandling var bl. a. Konflikten i Aarhus. Diskussionen herom godtgjorde, hvad der i Forvejen kunde skønnes, at de udmeldte har en afgjort og meget stærk Stemning imod sig. Alle de, der udtalte sig, angreb de »50« for deres anmassende og usympatetiske Optræden (*vide* de »faste Pladser«); ingen havde et Ord til Gunst for dem. Følgende Resolution vedtoges med alle Stemmer med Undtagelse af 1 (vedk. stemte ikke).

»Generalforsamlingen udtaler sin Tilslutning til Hovedbestyrelsens Handlemaade i Aarhusaffæren, idet man dog finder, at de udtraadte Herrer kun bør genoptages i Foreningen paa de Betingelser, Lovene foreskriver; thi ihvorvel man tilfulde vurderer Betydningen af, at en Organisation har sine Rækker sluttede, tvivler man dog om Fordelene ved at rumme i Foreningen saadanne Bestanddele, som i saa høj Grad har lagt sin Mangel paa Organisationsdisciplin for Dagen. I Overensstemmelse hermed billiger man fuldstændig de 7 Kollegers Vægring ved at gøre Plads for d'Hrr. ved en frivillig Udmeldelse.«

JUL. BIGUM.

Bogbindersvendeforeningen af 1873. Til Foreningens 18aarige Stiftelsesfest, som afholdtes i »Dana« d. 17. ds., havde der indfundet sig ca. 40 Medlemmer, Kl. 9 samledes man til Festmaaltidet, under hvilket FORMANDEN bød Velkommen og oplæste en Hilsen fra Foreningens ældste Medlem Hr. F. J. JAKOBSEN, som var forhindret i at være til Stede. Fra vor tidligere Formand C. SØRENSEN, der for Tiden arbejder i Trondhjem, indløb ligeledes en Hilsen og gode Ønsker for Foreningens Fremtid; der afsendtes et Telegram til Sørensen som besvarede denne Hilsen. En af de i Dagens Anledning forfattede Sange blev afsunget, og indbragte Forfatteren, Bestyrelsesmedlem Hr. C. P. NIELSEN et dundrende »Leve«. Senere paa Aftenen da Deltagerne samledes om Punchebollerne, holdtes en Række Taler: for Bestyrelsen, Foreningen, Fanen o. s. v. Forfatteren til ovennævnte Sang havde ogsaa betænkt Selskabet med en ny Vise paa dette Stadium, i hvilken han i en humoristisk Form lod det rundne Aars Begivenheder indenfor Foreningen passere Revy, og selvfølgelig høstede han ogsaa fortjent Bifald for denne Sang. Iøvrigt gjorde flere Medlemmer paa forskellig Maade deres til at forhøje Gemytligheden; og naar det saa til Slut meddeles at KREUTZFELDT var til Stede med sit *Humør* og sin *Gitar* er det vel overflødigt at bemærke, at Tiden var noget fremrykket, da man endelig brød op. Alt i alt var denne Stiftelsesfest en overmaade fornøjelig Aften, og skulde nogen fortryde ikke at have deltaget, faar det være dem en Trøst, at Festen forhaabentlig gentages næste Aar.

P. E. N.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: CHR. CLAUSEN.

Biblioteket er aabent fra Kl. **8—11**.

Styrelsesmøde den 17. Oktober.

Alle mødt med Undtagelse af Winkelmann uden lovl. anm. Forfald. LAURITZEN havde paa Grund af Sygdom nedlagt sit Mandat, hvorfor Suppleringsvalg vil være at foretage. Det besluttedes med det første at lade afholde en ekstraordinær Generalforsamling med nærmere bestemt Dagsorden. Regnskabsoversigten for September Maaned fremlagdes og toges til Efterretning efter nogle Bemærkninger om Arbejdsløsheds-

* Er Bogen ikke afleveret efter 5. Uges Forløb, modtager Laantageren en Paamindelse fra Bibliotekaren, og skulde Bogen desuagtet ikke være afleveret senest den 7. Uge, *vil Laantagerens Navn blive offenliggjort* i »Typ.-Tid.« i den 8. Uge, *uden at der skér yderligere Paamindelse.*

Udlaan til Medlemmer, der staar til Restance med Bøger eller Bøder, maa ikke finde Sted.

kontoen. Den vedvarende store Arbejdsløshed og Midlerne til Afhjælpning af den derved tilstedeværende Nød underkastedes en indgaaende Diskussion. Man enedes om at foranstalte et offenligt Møde afholdt for at drøfte Sagen og hertil indbyde de typografiske Organisationer, »Foreningen af danske Bogtrykkere« samt Repræsentanter for Pressen. To Trykkeriers Forhold drøftedes. En Laanesag afvistes i Henhold til en tidligere Generalforsamlings Beslutning. — Udenfor Dagsordenen interpellerede FASMER om Forholdene i Aarhus. Det vedtoges at anmode om Repræsentationsret ved en eventuel Sammenkomst. Endelig gjorde FASMER nogle Bemærkninger angaaende Reservefonden. Toges til Efterretning. Mødet hævet.

CHR. CLAUSEN,
Sekretær.

Nyt Medlem: Sætter JULIUS RASMUS LYNG, udl. 1879 hos Bogtrykker Pagh i Bogense, tidl. Medlem, arbejdsløs.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadt: Sætter ALFRED PETER NIELSEN (Unterst. Deutsch. Buchdr., 399), arbejdsløs.

Bortrejst: 242, Sætter M. C. BACH.

Fanefonden. Kristian Jacobsen 2.00, Hugo Wiinblad 4.00, Emil Petersen 2.00, Johs. Uhrbrand 2.00 — tils. Kr. 10.00.
Med de tidl. indk. Kr. 293.88* ialt Kr. 303.88.
Resten af de tegnede Bidrag bedes snarest indbetalt.

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Til d'Hrr. Lokalformænd.

Paa given Foranledning indskærpes det herved d'Hrr. Lokalformænd, at den store røde Blanket over Rejseudgifter til Medlemmer af »Den typ. Forening« *skal* indsendes sammen med Kvartalsregnskaberne, da Undladelse heraf kun medfører unødvendig Portoudgift for Foreningen.

Kolding, den 15. Oktober 1891. ULRIK PETERSEN,
Hovedkasserer.

Nyt Medlem: Rudkøbing, CARL ERASMI JACOBSEN, udl. i Ølandenes Dagblads Bogtrykkeri den 18. Oktober 1891 efter 5 Aars Læretid, arbejder samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Ringkøbing (Ringk. Amts Avis), 348, Sætter-Trykker H. P. FREDERIKSEN fra Hørsholm. Holstebro, 574, M. C. MADSEN, sidst arb. i Ringkøbing. Aalborg (Løgstør), 635, HANS PETER HANSEN, sidst arb. i Middelfart. Kolding, 296, ANTON SØRENSEN, sidst arb. i Horsens og 612, JØRGEN CHRISTIAN SLOTT, sidst arb. i Svendborg. Aarhus, Trykker VICTOR THORVALD HANSEN (Den typ. Foren. 853), sidst arb. i København. Helsingør, 301, CARL VILHELM HØYER JENSEN, sidst arb. i Holstebro. Ringsted (Venstres Folkeblad), 152, E. NIELSEN, sidst arb. i Skive

Bortrejste: Aalborg, 649, CHARLES HJ. KRISTENSEN til Hjørring, arbejdsløs. Ringkøbing, 574, Sætter-Trykker M. C. MADSEN til Holstebro i Plads. Holstebro, 301, HØYER JENSEN til Helsingør i Plads og 552, P. C. STUDT til København, arbejdsløs. Stege, 156, P. A. HANSEN til Rudkøbing, arbejdsløs. Thisted, 475, HANS DAHL til Løgstør i Plads. Hillerød, 686, PETER JØRGENSEN til København, arbejdsløs.

* Ved en Regnefejl i Bladets Nr. 12 er Summen opgivet at være 10 Kr. højere end den Virkeligheden var. Derfor den formindskede Sum.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Sangøvelse. STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Ekstra Generalforsamling Onsdag den 28. Oktober, Kl. 8½, i *Rømersgade Nr. 22, St.,* med Dagsorden:

Punkt 1. Strejken. 2. Appel for Strejkebryderne. 3. Ekskludering af et Medlem. 4. Afholdelse af 14-Dags-Møder. 5. Anskaffelse af en ny Fane. 6. Udvidelse af Laanekassen. 7. Eventuelle Forslag. 8. Fri Diskussion.

Medlemskortet bedes forevist ved Indgangen. BESTYRELSEN.

Regnskab for Halvaaret April—Oktober 1891 i Understøttelseskassen for arbejdsløse.

Indtægt.

1,222 ugenlige Bidrag à 10 Ø.	Kr.	122.20
Udgift	-	35.00
Rest	Kr.	87.20
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	-	49.44
Tilsammen	Kr.	136.66
Indsat i Arbejderbanken	Kr.	90.00
Kontant Kassebeholdning	-	46.66
	Kr.	136.66
Indestaaende i Arbejderbanken	-	406.15
Kassens samlede Formue er	Kr.	542.81

Udgift.

1 Medlem 4 Uger à 5 Kr.	Kr.	20.00
1 Medlem 3 - - 5 -	-	15.00
Udgift	Kr.	35.00

E. JØRGENSEN, Kasserer.

ANNONCER

CH. LORILLEUX & Co
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, Kbhvn. K.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

KARL KRAUSE
LEIPZIG
Fabrik af Maskiner til Brug for Bogbindere, Bogtrykkere, Stentrykkere etc.
Repræsentant for Danmark
JUST WARBURG
København K.
Tordenskjoldsgade 21.

En ikke for ung, helst gift **Typograf,** der kan forestaa Ledelsen af et Provinsbogtrykkeri samt ombryde en Avis, kan faa Plads til 1. November i en af Sjællands største Provinsbyer. Billet mrkt. »E. P.« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Typograf **Otto Poulsen,** Aarhus, anmodes herved om at afgøre sit Mellemværende med »Den typ. Forening« i Aalborg.
Bestyrelsen.

D'Hrr. Typografer
anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**
I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.
Porto beregnes ikke.
Frederik Bindslev, Odense.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

EKSTRA-NUMER

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 45
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 27. Oktober 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Da den tyske Tarifkommissions Forhandlinger er afsluttede som resultatløse, og da Principalerne — til Trods for Bogtrykkerforeningens Formands Ord — er vedblevet med at afskedige Foreningsmedlemmer (indtil nu er Antallet af Afskedigelser 500), har vore Kolleger over hele Tyskland i Lørdags opsagt deres Pladser med 14 Dages Varsel.

Al Udbetaling af Rejsehjælp til Udlændinge er ophørt indtil videre, lige som al Tilgang til Tyskland paa det strængeste er forbudt. Alle Lokalforeningsformænd bedes ufortøvet at indberette til undertegnede Styrelse, saafremt der forekommer Tilfælde, hvor der kan være Tale om Afrejse til Tyskland.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Tysklands Typografer i Kamp!

Som man vil have sét af »Typ.-Tid.« blev Tarifkommissionens Forhandlinger i Leipzig uden Resultat. Efter at Principalerne havde besluttet sig til at indrømme en Lønforhøjelse paa 7½ % paa Lønsatserne og den gældende Minimalløn, fra hvilken sidste dog de Lønninger, som i Forvejven var højere, skulde undtages, forkastedes dette Tilbud af Typografernes Delegerede, da Principalerne ikke havde indrømmet en Smule i Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse. Efter en hidsig Debat nedsattes der et Underudvalg, bestaaende af de Principal-Delegerede fra Breslau, Berlin og München paa den ene Side og af Typografernes Delegerede fra Stuttgart, Frankfurt a. M. og Breslau paa den anden Side. I dette Underudvalg viste Typografernes Delegerede den yderste Imødekommenhed ved at stille Forslag om at forkorte Arbejdstiden til 9½ Time med Fradrag af ¼ Times Frokost- og ¼ Times Vesperpause mod en Forhøjelse af 5 % af Grundpriserne paa Betingelse af, *at* der indtraadte den af Arbejderne foreslaaede Forhøjelse i Lokaltillæggene, *at* det fælles Samarbejde i Tarifsagen udvidedes ved en Gaaen Haand i Haand med Principalernes og Typografernes Organisationer, og *at* man gensidig forpligtede sig til strængt at overholde de afsluttede Overenskomster. Efter 1½ Times Debat kom man imidlertid til det Resultat, at »de undertegnede Udvalgsmedlemmer efter en alvorlig og indgaaende Raadslagning er kommet til den Overbevisning, at et Grundlag ikke kunde findes, hvorved en gensidig Forstaaelse kunde opnaas. Tysklands Bogtrykkeres Tarifkommissions videre Forhandling vil som Følge heraf være at afbryde som **resultatløs**«.

Denne Erklæring vedtoges enstemmigt. Man var paa dette Tidspunkt naaet til Tarifens § 31; endnu manglede §§ 32—49. For imidlertid at forebygge en fuldstændig tarifløs Tid afgav Hr. Klinckhardt, Formanden for Principalernes Delegerede i Tarifkommissionen — som samtidig er Formand for den tyske Bogtrykkerforening — den Erklæring til Protokollen, »at den nuværende Tarif ikke alene var at betragte som gældende indtil den 31. December d. A., men at den ogsaa efter dette Tidspunkt var at betragte som gyldig«, hvortil det tyske Forbunds Formand, Hr. E. Döblin, svarede følgende: »Da Tarifkommissionens Forhandlinger er at betragte som resultatløse, afgiver jeg den Erklæring, at den bestaaende Tarif ogsaa i Fremtiden er Grundlaget for Aflønningen. Skulde Principalerne dog blandt Foreningsmedlemmer, saaledes som skét, foretage yderligere Afskedigelser, som ikke kan billiges af os, forbeholder Typograferne sig yderligere til Situationen passende Skridt«. Derefter lovede Hr. Klinckhardt, at yderligere Afskedigelser skulde blive undgaaet.

Hermed var Forhandlingerne sluttet.

Selvfølgelig afventede man Resultatet af Forhandlingerne med en enorm Spænding — og da navnlig i den By, hvor de fandt Sted. Overalt var man sikker paa, at der umiddelbart efter Forhandlingernes Afslutning vilde blive erklæret Strejke; Principalerne havde forberedt sig, og navnlig i Leipzig og Stuttgart havde man søgt at sikre sig Arbejdskraft, hvis Strejken udbrød. Tordag Aften — samme Dags Aften som Forhandlingerne var afsluttede — afholdtes en uhyre Forsamling i Leipzig, som var besøgt af 2000 mandlige og kvindelige typografiske Arbejdere, medens hundreder maatte gaa igen, da det store Lokale blev afspærret af Politiet. Stemningen i Forsamlingen var paa Kogepunktet. Da den stedlige Tarifkommissions Formand, Kollega Otto Riedel, foreslog en Resolution, gaaende ud paa at fastholde de opstillede Fordringer, men at se bort fra en øjeblikkelig Aktion og afvente Begivenhedernes videre Udvikling, *hævede der sig ikke én Haand* til Fordel for Resulotionen, og først efter at de forskellige Tillidsmænd — og da navnlig Centralledelsens Formand, Kollega Döblin, i en længere Tale havde udviklet de *taktiske* Grunde, som havde bestemt Ledelsen til at udsætte Afgørelsen endnu en Tid, *vedtoges* Resolutionen.

Slag i Slag fulgte nu Forsamlinger; den tyske typografiske Arbejderbevægelses Annaler er ikke i Stand til at opvise saadanne kæmpemæssige Møder som dem, der forrige Uge har fundet Sted hele Tyskland over. I *Dresden*, *München* og *Stuttgart* 800 Mand, i *Hamborg* 900, i *Berlin* 3500 — kort sagt overalt mødte man alle som én for at vise, at man var sig Øjeblikkets Alvor bevidst. Uden Undtagelse var man i høj Grad indigneret over den absolut afvisende Holdning, Principalerne havde indtaget selv lige over for de beskedneste Fordringer og ikke faa Steder — som t. Eks. i Stuttgart — kritiserede man i skarpe Udtryk Forbundets Formands Stilling til Hr. Klinckhardts Erklæring. Da der saa om Lørdagen d. 10. Oktober fandt henimod 170 Afskedigelser Sted — til

Trods for, at Principalernes Formand havde lovet at ville forhindre dem — var Bægeret ved at flyde over. Men takket være *den Organisationsdisciplin*, der raader inden for vore tyske Kollegers Rækker, forholdt man sig passiv lige over for Principalernes Udæskninger. Dette blev en Skuffelse for Principalerne. Navnlig i Leipzig havde man ventet, at den brutale Fremgangsmaade skulde tirre Kollegerne i saa høj Grad, at de vilde tabe Besindelsen og gaa aggressivt frem; ved en saadan *partiel* Kamp vilde Leipzigerprincipalerne være oven paa og derved have bibragt hele Bevægelsen et alvorligt Nederlag. Og hvis Afskedigelserne ikke drev Typograferne til Kamp, havde man haabet paa, at de vilde have bidraget til at tæmme Typograferne — saaledes som Principalernes Organ, »Zeitschrift für Deutschlands Buchdrucker« ogsaa udtaler. Men man har hverken ladet sig udæske eller kue; fast og bestemt er man gaaet til Værket, og Ledelsen har opereret med et ikke ringe taktisk Talent. Ved at afværge den øjeblikkelige Strejke har man opnaaet, at Principalerne er blevet beroligede, og derved næret den Anskuelse, at Kampen skulde opsættes til næste Aar. Men heri har d'Hrr. forregnet sig. I forrige Uge er der i Berlin afholdt Møder af Centralledelsen og Repræsentanter fra Berlin, Hannover og Leipzig, og her besluttede man, *at der den 22. Oktober skulde afholdes Forsamlinger over hele Tyskland* og at der paa disse skulde vedtages **at opsige Pladserne den 24. Oktober**. Og Parolen er overalt blevet fulgt! I Berlin, Hamborg, Leipzig, München o. s. v. er der afholdt Møder, hvortil Tilstrømningen har været overvældende, og overalt er følgende Resolution vedtaget *énstemmigt*:

»I Betragtning af:

1. *at* den tyske Tarifkommissions Principal-Delegerede ikke paa nogen Maade har vist Imødekommenhed selv over for Typografernes mest beskedne Fordringer,

2. *at* der til Trods for den tyske Tarifkommissions Principal-Delegeredes Formand og de organiserede Typografers Formands Erklæringer er blevet foretaget mere end 500 Afskedigelser af Foreningsmedlemmer,

beslutter Forsamlingen:

for at træde op imod vor Organisations systematiske Ødelæggelse, at anbefale Kollegerne Opsigelsen af deres Arbejdsforhold Lørdag d. 24. Oktober og at overlade Styrelsen for »De tyske Bogtrykkeres Understøttelsesforening« den nærmere Fastsættelse af de fremtidige Løn- og Arbejdsforhold.«

Man vil under de nuværende Forhold fastholde de først stillede Fordringer: Nitimers Arbejdstid (herfra fradraget 1/4 Time Frokost- og 1/4 Time Vesperpause), Forhøjelse af Lønsatserne med 10 %, de forlangte Lokaltillæg og 54 Timers ugentlig Arbejdstid for Bladsætterne. Da Opsigelsesfristen i Følge den tyske Tarif er 14 Dage — og man agter strængt at overholde denne Frist — vil der under alle Omstændigheder først indtræde Generalstrejke den 7. November. Den Mulighed er dog ikke udelukket, at der i sidste Øjeblik opnaas Overenskomst, skønt det ikke er sandsynligt, da de ledende i Principalskredsene er meget opsat paa Kamp. Berlinerprincipalerne danner dog herfra en Undtagelse, ikke fordi man her er særlig human anlagt, men udelukkende fordi Typografernes lokale Organisation er fortræffelig. Principalerne har her for kort Tid siden dannet et Forbund, og paa et den 15. Oktober afholdt Møde valgtes der et Udvalg paa 5 Medlemmer, der skulde træde i Underhandlinger med et lignende Antal Delegerede fra Typografernes Side, og Resultatet af disse Forhandlinger foreligger allerede nu, idet man énstemmig har vedtaget følgende Resolution:

»De Delegerede ansér en *Genoptagelse af Tarifforhandlingerne* for absolut nødvendig i rolige Arbejdsforholds Interesse og stoler paa, at Forhandlingerne vil føre til et Resultat. De ansér »Den tyske Bogtrykkerforening« og »De tyske Bogtrykkeres Understøttelsesforening« under de nuværende Forhold for de hertil passende Repræsentanter og anmoder begge Styrelser om at træde i Forhandlinger med hinanden.«

Hvor vidt det imidlertid vil lykkes de mere humane Elementer at faa Overhaand, turde være et stort Spørgsmaal. Leipzigerprincipalerne, som er de virkelig ledende, er meget lystne efter at komme til at prøve Kræfter med Typografernes Organisation. Allerede for længere Tid siden har man lagt Planen til en Strejkeorganisation blandt Principalerne, som allerede nu er bragt til Udførelse i de fleste Byer. Man forpligter sig *til* fuldstændig at underordne sig de Udvalg, som vælges, *til* ikke at træffe separate Aftaler med sine Arbejdere, *til* ikke under Strejken at hværve ny Kunder og at vise alle ny Arbejder — med Undtagelse af Akcidensarbejder — tilbage, for saa vidt de ikke bestilles af gamle Forbindelser, samt *til* at udføre alle de Arbejder, som Udvalget under Strejken maatte forlange, medens man kun erholder den Pris, som Arbejdet koster at fremstille. Til Opfyldelsen af disse Forpligtelser udsteder man Veksler til Udvalgene til Beløb af 1000—10,000 Mk. — alt efter det Antal Arbejdere, som man beskæftiger.

Sidste Efterretninger.

I Leipzig har i Fredags den 23. Oktober 900 Sættere, 300 Trykkere, 450 Hjælpearbejdersker opsagt deres Pladser, medens 50 Sættere, 2 Trykkere og 2 Hjælpearbejdersker *strejks* har ophørt. Foreløbig har 307 Sætter- og Trykkerfaktorer, Korrektører, Magasinforvaltere, faa Sættere og Trykkere undladt at opsige. 9 Firmaer er gaaet ind paa de opstillede Fordringer; disse beskæftiger ialt 130 Typografer. *Største Delen af Principalerne forholder sig, som det var at vente, afvisende;* dog gaar sandsynligvis i de nærmeste Dage endnu nogle ind paa Fordringerne.

Resultatet kan siges at være *glimrende;* de, der er blevet staaende, fordeler sig paa ganske faa Trykkerier, hvor Udsigten til at gennemføre Fordringerne i Forvejen har været haabløs.

»Den tyske Bogtrykkerforening«s Styrelse og Tarifudvalg lader uddele et Flyveblad, hvori de græder Krokodilletaarer over Typograferne.

— I Følge Telegrammer fra Wien skal vore østrigske Kolleger have besluttet at opsige deres Pladser paa samme Tid som i Tyskland. *Dette forholder sig ikke rigtigt.* Hvis dette var Tilfælde, vilde sikkert baade »Vorwärts« og Kollega Czermak, der i Torsdags deltog i det store Berlinermøde, have udtalt sig herom. V. P.

Alle Vegne fra.

Centraltrykkeriet brændt. I Søndags Aftes er Etatsraad Ferslews Bog- & Stentrykkeri paa Fasanvej nedbrændt. Baade Maskiner, Typemateriale etc. er ødelagt. Flere betydelige Oplag er slugt af Luerne; bl. a. skal Ernst Bojesens »Juleroser« med tilhørende Ætsninger osv. være gaaet i Løbet.

Ilden er opstaaet ved Uforsigtighed.

Det store Møde paa Søndag vil utvivlsomt blive stærkt besøgt. Principalforeningens Formand, Hr. O. C. Olsen, har paa Styrelsens Vegne meddelt, at den modtager Indbydelsen. Vi haaber, at alle Kolleger indsér Betydningen af at møde saa talrigt som muligt, og vi opfordrer derfor indstændigt om at agitere for Massetilslutning til Mødet.

D'Hrr. Inkassatorer, selv paa de mindste Trykkerier, bedes godhedsfuldt udfylde og ikke glemme hver 4. Uge at medgive Budet Lister over indbetalt Kontingent. G. Clausen, Kasserer.

Redaktør: Thorvald Nielsen, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: Carl Olsen, Slagelse. Ekspeditør: Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 46
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 30. Oktober 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger! Glem ikke det offenlige Møde paa Søndag i Thalia! Mød alle som én præcis Kl. 10!

I Anledning af den forestaaende almindelige Lønkamp i Tyskland anmoder vi saa vel **de københavnske** *som samtlige* **Provinstypografer** *om endelig* **i Tide** *at organisere Indsamlingerne, saaledes at den første kan finde Sted* **Lørdag den 7. November.** *Samtlige Bidrag bedes sendt til »Den typ. Forening«s Kasserer, GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, K.*

Al Tilgang er **strængt forbudt** *til Tyskland, hvor al Udbetaling af Rejsehjælp til Udlændinge foreløbigt er stanset.*

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Situationen i Tyskland.

Resultatet af de den 24. af Tysklands Typografer foretagne Opsigelser overtræffer alle Forventninger. Saa vel i de største som i de mindste Provinsbyer er man gaaet frem *i sluttet Række*, og de Forhaabninger, der fra Principalernes Side er næret, gaaende ud paa, at man flere Steder i Provinserne vilde falde fra, er bleven bittert skuffede. Det viser sig allerede nu, at Grunden under Principalernes saa meget roste Strejkeorganisation allerede begynder at vakle. Talrige Trykkerier er nemlig ved den første Henvendelse fra Typografernes Side gaaet ind paa deres Fordringer, og for mange af Bogtrykkerne — navnlig blandt de mindre — gaar det nu op, at de smaa bliver *brugt* af de større.

Medens baade konservative og frisindede Blade for kort Tid siden kun havde dadlende Ord tilovers for Typograferne, begynder der nu at hæve sig Stemmer til Fordel for disse. Man indsér, at det er Principalerne, der er Skyld i Ufreden inden for et saa stort Fag som det typografiske, og man bebrejder dem, at de ikke har vist Imødekommenhed lige overfor Typografernes Hovedfordring: Forkortelse af Arbejdstiden. Samtidig ruster man sig iblandt Tysklands samtlige organiserede Arbejdere; og naar man erindrer, hvilken Betydning det vil have for alle Fagorganisationerne, *hvis* det lykkes Typograferne at gennemføre Forkortelsen af Arbejdstiden, kan man være sikker paa, at vore Kolleger vil faa al den Støtte, Tysklands Arbejderparti kan række dem. Og den vil ikke blive ringe. Ligeledes har Londons Typografer tilsagt Hjælp.

Foruden Leipzigs har Berlins, Frankfurts og Stuttgarts, Münchens og Hamburgs Typografer de mest glimrende Resultater af Opsigelserne at opvise. I Berlin opsagde saaledes 2324 Sættere og Trykkere, 23 Stereotypister, 79 Hjælpearbejdere og 263 Hjælpearbejdersker osv. — ialt over 3000 Opsigelser. I Frankfurt 400 Mand, og i Stuttgart var der af 900 Typografer kun **41**, som ikke opsagde deres Pladser; i Hamborg er 33 Forretninger med 400 Typografer gaaet ind paa Fordringerne. Den samme Solidaritet har vist sig i de mindste Provindsbyer.

Principalerne er naturligvis rasende over deres Tjeneres »Kontraktbrud« og gør deres mest mulige for at kunne komme Organisationen til Livs. Hermed vil de imidlertid næppe faa Held; som bekendt er Beslutningerne taget i almindelige Bogtrykkerforsamlinger, og Forbundet kan som Følge deraf ikke rammes. Desuden — *Typograferne har opsagt deres Arbejdsforhold*, hvilket selvfølgelig lige saa godt er *dem* tilladt som det er Principalerne at afskedige Foreningsmedlemmer. Arbejderne staar derfor paa »retslig« Grund; det er den gamle Historie om den, der graver en Grav for andre o. s. v., der gentager sig.

Ligervis som Forargelsen — Tartuffe'rne lever endnu.

I herværende Blade averteres der nu om Sættere og Trykkere til Tyskland; der tilbydes 23 Rmk. — ti Timers Arbejde. Klogelig tilføjes der ikke, at naar Mohren har gjort sin Pligt, kan han gaa igen.

Forhaabenlig vil ikke en eneste dansk Typograf vise sig som Forræder mod sine Kammeraters Sag. Jeg anmoder dog **alle** *Lokalforeningsformænd — men i Særdeleshed ved Grænsen — om at holde skarpt Udkig.*

V. P.

Det offenlige Møde paa Søndag.

Det er en vigtig og betydningsfuld Sag »Den typ. Forening«s Styrelse paa Søndag indbyder til at diskutere, og det er at haabe, at Alle, som paa nogen Maade kan, vil følge Opfordringen og komme til Stede. Medens Fjoraaret mødte op med 5¼ pCt. Arbejdsløshed, uden at man dog mente at kunne kalde Konjunkturerne særdeles uheldige i 1890, møder vi i de første 38 Uger af indeværende Aar ved en Udregning efter Foreningens Regnskabsbøger henved det dobbelte Tal, og i dette Øjeblik paa en Aarstid, hvor man netop skulde tro, at Arbejdsløsheden saa godt som ikke herskede, kan Anvisningskontorets Protokol oplyse om, at mange Kolleger forgæves venter paa Beskæftigelse, paa det daglige Brød, kan man sige; thi for mange af disse er den lovhjemlede Understøttelsestid forbi, og en stor Del andre har ikke endnu erhvervet sig Retten til Hjælpen. Den forløbne Sommer har bragt en betydelig Svækkelse indenfor de typografiske Arbejderes Rækker, i flere Maaneder har ca. 60—70 manglet

Arbejde, og man har ikke hørt noget fra de arbejdendes Side om, at deres Udbytte har været i særlig Grad lønnende.

Under disse Omstændigheder og med de nærmeste Udsigter for Øje, er der al Grund til paa enhver tænkelig Maade at søge Raad for Arbejdsløshedens store Onde. I rigtig Forstaaelse af de herskende Kendsgerninger har Foreningens Styrelse ikke alene indbudt vore Broderforeninger til Mødet, hvad der jo var selvfølgeligt, men tillige den meget ærede Styrelse for »Foreningen af danske Bogtrykkere«, ligesom forøvrigt enhver Bogtrykker naturligvis har samme Adgang til Forhandlingerne og Ret til Deltagelse heri; det er at haabe, at man ligeoverfor dette Forhold kommer til et værdigt Resultat, thi intet ligger fjærnere for os end at tro, at ikke begge Parter maa have den samme levende Interesse i, at Arbejdsforholdene er saa stabile som vel muligt, og at Arbejdsløsheden indskrænkes til en ren naturlig Følge af en øjeblikkelig kortvarig Stansning i Sommerens Løb, men ikke som nu antager en unaturlig faretruende Karaktér paa Aarets bedste Tid; thi det er hverken mere eller mindre Tilfældet.

Vi skal ikke i disse Linjer opkaste os til Forsvarer af det Middel, som man overalt betragter som den foreløbige Løsning af Spørgsmaalet, idet vi antager, at den ærede Styrelse bedre end vi har den rigeste Lejlighed til at bedømme selve Ondet, og sikkert ikke har skyet den mindste Anledning, hvor dette Forhold gav sig tilkende, til at søge Hjælpemidler herimod; vor Opgave har kun været denne, indtrængende og alvorligt at mane Kollegerne til at se Sagen lige i Øjnene, til at formaa enhver til paa Søndag at møde op og give sin Mening tilkende ved Tilslutning til eller Tagen Afstand fra det Resultat, Mødet kommer til. Under Tilstande som de nu herskende *maa* man ikke regne med Svagheds- men med Viljesytringer, og det er netop disse, der bør præge Massemødet helt og holdent.

Derfor, Kolleger og Enhver, der har Interesse i dette Anliggende, mød frem alle; Ingen maa blive hjemme disse faa Timer; vi skylde vore ledige Brødre, som os selv dette lille Offer af Tid og vi vil bringe det i Haabet om *bedre og lysere Dage for enhver Kammerat!*

Afslutning.

Jeg finder, at Redaktionen i sidste Nr. har sagt det forløsende Ord, idet den angaaende *Aarhus-Affæren* har den Mening. at det vilde være heldigt, *om Diskussionen »hermed var afsluttet«!*

Uden at komme ind paa denne Sag, maatte det maaske tillades mig igennem »Typ.-Tid.« at sende et Par Linjer til forskellige Brevskrivere, der siden Odense-Mødet den 4. Oktober har fremsendt deres Mening angaaende min Stilling paa dette Møde. Man bebrejder mig mit altfor imødekommende Standpunkt overfor *»de 50«, der efter deres hele Optræden ikke har fortjent noget saadant.* Og heri giver jeg *nu* ærede Brevskrivere Medhold. Men ligefuldt har det sin store Betydning, at trods det, at »de 50« har modarbejdet »Dansk typ. Forening« ved at rejse om til forskellige Lokalforeninger *(Horsens, Odense)* og dér forsøgt at opagitere Medlemmerne mod Hovedbestyrelsen, — at denne saa alligevel stiller sig liberalt overfor disse Medlemmer. Jeg maa tilstaa, det skurrede i mine Øre, da Hr. WEBER i Odense truede med, at hvis »de 50« nu ikke kom ind i »Dansk typ. Forening«, — *saa vilde de alliere sig med Principalerne;* — straks paa Stedet skammede jeg ham ud derfor. Som sagt, trods dette kunde jeg endnu da være med til at vise Imødekommen og store Lettelser ved en eventuel Genindtræden i »Dansk typ. Forening«. Men *nu* er min Taalmodighed bristet; thi paa et Møde, som Bogtrykkerne i Aarhus holdt Lørdag den 10. ds., forelaa Anmodning til disse fra »de 50« om *kun at beskæftige Medlemmer af »Aarhus Typografers Understøttelsesforening«!* Ved dette Skridt er Sagen indtraadt i et helt nyt Stadium. Og hvilket? Ja, det afgør Kollegerne Landet over selv.

H. F. RASMUSSEN.

Aftenunderholdning og Assemblé

Søndag d. 15. November Kl. 7½ i Wittmacks Lokale, Gl. Holm

Koncert af Typografernes Sangforening

under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus A. GULDBRANDSEN

og **Komedie**

Da Vinteren altid melder sig med Nød og Savn hos adskillige af vore Kammerater, hvilket føles haardest under Julefesten, indbydes ærede Kolleger til at overvære denne Aftenunderholdning, hvis fulde Overskud fordeles mellem de typografiske Foreninger til Uddeling blandt arbejdsløse ved Julen.

PROGRAM

E. HARTMANN: Mit Fædreland
REISSIGER: Havet
BECHGAARD: Vaarsang
} *Korsange*

De to Døve

Lystspil i 1 Akt af JULES MOINAUX

Personerne:

Damoiseau — Boniface
Blacide — Eglantine

Handlingen foregaar i Omegnen af Chateaudun

VIRGIN: Skarpskyttemarche
REISSIGER: Olaf Trygvason
C. J. HANSEN: Ullen dullen dof
} *Korsange*

Onkels Kærlighedshistorie

orig. Farce i 1 Akt med Sange

Personerne:

Ussing, Partikulier — Carl Holmer
Fanny Kvist — En Opvarter

Handlingen foregaar ved et Badested.

Assemblé til Kl. 3

Billetter à *75 Øre* til de 6 første Rækker faas hos Kassereren, Hr. BYNCK, Græbes Tr.; de øvrige Billetter à *50 Øre* faas hos Inkassatorerne paa de fleste Trykkerier samt hos Foreningsbud Hr. MØLLER.

Balbaand à *50 Øre* pro persona faas i Lokalet.

Maaltid à la carte Kl. 11½.

Gaver fra København og Provinserne til Juleuddelingen modtages af medundertegnede BYNGK.

V. PETERSEN, *Nybrogade 12* — P. FASMER, *Adresseavisen* — ANTH. LARSEN, *O. C. Olsen & Co.s Tr.*
NIC. JACOBSEN, *Knudtzons Tr.* — A. DAHLQUIST, *Thieles Tr.* — FREDERIKSEN, *Schultz Tr.*
ALB. AUENER, *Thieles Tr.* — C. E. BYNCK, *Græbes Tr.* — C. VILLUMSEN, *Vald. Carlsens Tr.*

Smudskonkurrencen.

En Brevveksling.

....., 20/10 91.

Hr. Typograf RASMUSSEN!

Vil De gøre mig en Tjeneste, vær da saa god at meddele mig, hvad De mener det vil koste at faa medfølgende Blad sat. Jeg har Tilbud paa det fra — — og vil nu gærne vide nøje Besked.

De kan maaske opgive mig Prisen under to Forudsætninger: naar det drives under det sædv. Forhold mellem Typografer og Lærlinge, og naar det drives med flere af disse. Det gælder jo nærmlig om at økonomisere, og send mig derfor Beregningerne med dette for Øje.

Kan det ikke drives med en tre unge Typografer og et Par Drenge, og hvad kan de første haves for?

Det er min Mening, at 3. Cl. foruden Føljeton væsenlig kun skal have offenlige Annoncer (gratis!), saa der bliver jo kun 1. og 2. Cl. Tekst, da en Dreng jo nok kan passe 3. og 4. paa den Maade, jeg antydede.

Opgiv mig ogsaa hvad Sværten kan koste i et Aars Tid.

Det er mig meget om at gøre at faa Brevet fra Dem med Eftermiddagstoget. Send mig det hvis muligt. Jeg vil være Dem forbunden, *hvis De vil holde andre uden for denne Sag.*

Send mig Bladet tilbage.

Undskyld jeg gør Dem Ulejlighed, men jeg beder Dem meget gøre mig denne Tjeneste, som jeg vil være Dem forbunden for.

Hvorledes lever De ellers? Lev vel! Deres

. . . . . .

Kolding, d. 25/10 91.

Hr. Redaktør . . . . . .!

. . . . . .

Den af Dem til mig stillede Anmodning kan jeg vistnok ikke udføre til Deres Tilfredshed. Naar De erindrer Dem min Stilling som Formand for »Dansk typ. Forening«, da vil De sikkert kunne forstaa, at det maa absolut være min Pligt at arbejde det bedst mulige, jeg formaar, hen til *at forbedre Typografernes Kaar* — og ikke i den af Dem antydede Retning.

Indlagt returneres det tilsendte Eksemplar af — —

Med Hilsen
Deres
H. F. RASMUSSEN.

Søndag d. 1. November **Kl. 10** Form.

offenligt Møde for alle typografiske Arbejdere

i Thalias store Teatersal

Dagsorden: *Arbejdsløsheden i det typografiske Fag*

I Betragtning af Sagens store Betydning anmoder vi om den størst mulige Tilslutning. *Styrelsen for »Den typ. Forening«.*

Alle Vegne fra.

Kolding Lokalforening afholdt Tirsdag den 27. Oktober en Generalforsamling, hvor følgende Resolution, stillet af TH. THUESEN og CHR. HØYER, paa given Foranledning énstemmig vedtoges (2 Medlemmer stemte ikke, Hovedbestyrelsens Medlemmer afholdt sig ligeledes fra at stemme):

»Generalforsamlingen skal paa given Foranledning henholde sig til sine tidligere Udtalelser i Spørgsmaalet om Konflikten i Aarhus. Den billiger vedblivende »de 7«s Handlemaade og kan paa ingen Maade være med til at optage »de udtraadte« paa Basis af hines frivillige Udmeldelse. Vil disse atter inden for Organisationen, maa de efter deres *seneste Optræden* underkaste sig de Bestemmelser, Lovene foreskriver.«

Udenfor Dagsordenen vedtoges énstemmigt følgende:

»Generalforsamlingen vedtager, at saafremt der den 7. Novbr. udbryder en almindelig Arbejdsnedlæggelse i Tyskland, da fra denne Dag at tilsige sin kraftigste Støtte saa vel moralsk som pekuniært, samt at anbefale dens Medlemmer som et passende Bidrag at yde ugentlig 1 Kr. for ugifte og 50 Øre for gifte Medlemmer saa længe Striden varer«.

MARTIN SCHJERN, Lokalformand. ERIK H. RASMUSSEN, Sekretær.

Den typ. Trykkerforening afholdt Lørdag d. 24. ds. en Fællesspisning med efterfølgende Punschesold i Anledning af Foreningens 15aarige Bestaaen samt i Anledning af, at det samtidig var 15 Aar siden den nuværende Formand, Hr. Dahlquist, traadte i Spidsen for Foreningen. For Foreningen talte DAHLQUIST, medens LAUR. JENSEN talte for Formanden og takkede ham for det betydelige Arbejde, han havde nedlagt i Foreningens Tjeneste. I Dagens Anledning havde Styrelsen sat sig i Spidsen for en Indsamling blandt Medlemmerne, hvilken gav et rigtig godt Resultat. For de indkomne Penge havde man købt et smukt Bogskab, der overraktes Formanden som et synligt Bevis paa den Hengivenhed og Taknemmelighed Medlemmerne nærer for ham. Under det vellykkede Punschesold blev der holdt et Utal af Taler samt afsunget Sange for Foreningen og for Formanden. Bl. a. holdt Næstformanden en Tale, hvori han anbefalede Medlemmerne at slutte dem til de paa Kongressen vedtagne Forslag ang. Reservefonden og Rejsekassen, hvilken Tale vandt god Tilslutning. Den fornøjelige Fest sluttede først hen ad Morgenstunden. L. J.

Da der endnu er en Del udestaaende Billetter fra Aftenunderholdningen den 28. September, bedes disse snarest afleverede til undertegnede, da Regnskabet ønskes opgjort i indeværende Uge. *S. Løvgreen,*
Møllegade 15, Stuen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: P. FASMER.

Biblioteket er aabent fra Kl. **8—11**.

Nyt Medlem: Sætter VALDEMAR EMIL JENSEN, udl. d. 31. Oktober 1891 i det Hoffenbergske Etablissement, arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Sætter ANDREAS CHR. OLSEN (Den typ. Foren. 1406) arbejdsløs. Trykker HANS LANGKJÆR (Unterst. Deutsch. Buchdr.), arbejdsløs. FRANÇOIS NICOLAI DIPO (Dansk typ. Foren. 669), arbejdsl.

Udelukket for bedragerisk Adfærd (Lovenes § 10): 230, EMIL FERDINAND BERG, arbejder hos Schultz.

Til »Den typ. Forening«s Medlemmer!

Ved velvillig Imødekommenhed fra Direktionen for »Folkekoncerterne af 1886« vil der hver Uge for den billige Pris af *10 Øre* Stk. blive tilstillet Foreningen ca. 20 Billetter.

De Kolleger, som ønsker at komme i Betragtning ved Fordelingen af disse, bedes henvende sig hver Fredag eller Lørdag mellem 9—10 Form. og 2—3 Efterm. til GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 27. Oktober. Alle Medlemmer var til Stede.

1. *Meddelelser fra Formanden.* Angaaende Indsendelsen af Juli Kvartals Lokalregnskaber meddeltes, at skønt Tidsfristen var udløbet, manglede dog en Del af disse, ligesom adskillige havde maattet returneres. Forskellige Skrivelser vedrørende Aarhusaffæren var besvaret med, at Hovedbestyrelsen ikke oftere foretog Rejser i den Anledning, men var stedse til Tjeneste i Kolding. Angaaende Understøttelsesberettigelsen for et Par Medlemmer af Aarhus Lokalforening var ligeledes besvaret med Henvisning til Lovene.

2. Skrivelse fra *Skive* angaaende den i sidste Møde behandlede Sag. De modtagne Oplysninger var ikke tilfredsstillende.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Stege, ELIAS VIGGO JENSEN (udl. i Korsør Avis' Bogtr. den 17. Oktober 1891). Helsingør, Redaktør WELSCH, Helsingør Avis, har tidligere været Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Horsens, 548, L. H. V. WILS, sidst arb. i Odense. Kolding, 500, M. C. BACH, sidst Militær.

Bortrejste: Odense, 548, LAUR. HENR. VILH. WILS til Horsens i Plads. Horsens, 191, H. GJERNYX til Nyborg (Militær). Kolding, 683, ANDERS MARIUS ANDERSEN til Randers, arbejdsløs. Sorø, 78, VILH. LINDBOE til København, arbejdsløs. Stege, 669, FRANÇOIS NICOLAI DIPO til København, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB.

Den halvaarlige Generalforsamling afholdes *Søndag den 8. Novbr. Kl. 10½ Form.* i Café *Elektrik*, Vendersgade 1, Kæld.

Da en meget vigtig Sag staar paa Dagsordenen, bedes alle Medlemmer indtrængende om at give Møde. STYRELSEN.

BOGBINDERSANGFORENINGEN AF 1885.

Alle Bogbinderes Opmærksomhed henledes paa, at Foreningen afholder sin aarlige Koncert Lørdag d. 31. Oktober 1891 i Wittmacks Lokaler paa Gammelholm.

Billetter til Koncerten à 50 Øre erholdes hos Foreningens Medlemmer, Budet Bartrumsen og Svendeforeningens Formand Köhnke, Toldbodgade 16 samt hos Thorvald Nielsen, Gothersgade 169, 2. Baltegn à 1 Kr. for en Herre, 65 Øre for en Dame, faas i Salen.

Deltagernes Opmærksomhed henledes paa, at der i Løbet af Natten vil blive opført en smuk Kotillon.

Talrigt Besøg forventes. A. A. LARSEN, f. T. Formand.

Mine ærede Kolleger i »Trykkerforeningen« takkes herved hjærteligst for den mod mig udviste Opmærksomhed den 24. Oktober.

Den 25. Oktober 1891. Med koll. Hilsen
DAHLQUIST.

Kongresfesten.

Indtægt.	Kr.	Øre
Billetsalget	192	50
Balbaandssalget	119	10
Programsalget (Sanghæftet)	24	32
Punschebilletter	22	50
Kr.	358	42

Udgift.	Kr.	Øre
Musiken	46	»
Illuminationen	40	»
Oplæsningen	10	»
Tryksager (Programmer, Billetter, Løbesedler, Sange og Sanghæfter)	75	50
Balbaand, Sløjfer osv.	9	95
Punschebordet	91	»
Kontrol	10	»
Provision og Smaaudgifter	7	22
Overskud	68	75
Kr.	358	42

Kongressen.

Indtægt.	Kr.	Øre
Overskudet fra Festen	68	75
Seksabilletsalg	14	15
Indk. i Alsterpavillonen	2	»
Underskud	230	31
Kr.	315	21

Udgift.	Kr.	Øre
Lokale	50	»
Protokoller, Frimærker, Papir, Blyanter osv.	16	48
Tryksager (Brochurer, Indbydelser, Cirkulærer, Lovudkast og Seksabilletter)	98	25
Delegations-Emblemerne	5	50
Telegrammer	11	63
Dampskibsbilletter	25	30
Punschebordet ved Bøllemosen	13	5
Seksaen paa Gl. Klampenborg	84	»
I Alsterpavillonen i Tivoli	11	»
Kr.	315	21

Fordelt:
Den typografiske Trykkerforening = Kr. 76.77
Den typografiske Forening ..... = - 153.54
Kr. 230.31

15. Oktober 1891. GUSTAV CLAUSEN.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og befundet rigtigt.

For »Den typ. Trykkerforening«: FREDERIKSEN. LUDV. HANSEN.
For »Den typ. Forening«: P. FASMER. A. TRUELSEN.

Snedkerstrejken.

Avisens Pers. (14 Bidrag)	20.50
Adresseavisens (13 B.)	29.95
Aamodts (11 B.)	14.50
Allers (2 B.)	3.00
Aftenbladets (1 B.)	0.90
Aalborg Typografer (13 B)	41.53
Bordings Pers. (8 B.)	43.11
Bagges (3 B.)	5.95
Vald. Carlsen (1 B.)	1.00
I Cohens (10 B.)	17.00
N. Cohen (12 B.)	28.61
at overføre	206.05

Overført	206.05
Dagbladets (7 B.)	27.50
Eksprestrykkeriets (10 B.)	5.20
Græbes (10 B.)	27.55
Hoffenbergs (4 B.)	5.95
Jordans (10 B.)	12.00
Jørgensen & Co.s (10 B.)	21.80
Lunos (6 B.)	9.90
S. L. Møllers (9 B.)	13.00
Laur. Madseus (7 B.)	3.50
Nielsen & Lydiches (9 B.)	24.66
Nogle Bladsættere (17 B.)	23.45
at overføre	380.56

Overført	380.56
Nationaltidendes (7 B.)	16.00
O. C. Olsens (12 B.)	27.35
Politikens (12 B.)	67.85
Ferd. Philipsens (2 B.)	1.00
Rasmussen & Olsens (9 B.)	11.00
Thieles (12 B.)	8.25
Triers (7 B.)	44.48
Truelsens (1 B.)	0.61
Valentin & Lunds (3 B.)	8.20
Ialt Kr.	565.30

I Følge Kvittering	90.43
— 2/4 91.	84.66
— 16/4 91.	97.93
— 30/4 91.	100.33
— 15/5 91.	79.36
— 29/5 91.	34.00
— 25/6 91.	19.92
— 18/7 91.	18.39
— 21/8 91.	20.90
— 17/9 91.	17.13
— 8/10 91.	2.25
Ialt Kr.	565.30

14. Oktober 1891. GUSTAV CLAUSEN.

Dags Dato revideret paa Kvitteringer i »Typ.-Tid.« og Bilag.

København, d. 18. Oktober 1891. V. C. BERG. H. SUNDSTRØM.

NEW YORK
54 Frankfort Street
Grundlagt 1859

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen

BERLIN W
Kronenstrasse 8
Grundlagt 1859

Printer's Cutter
Ny amerikansk Papir-Skæremaskine
Snit 76 cm. bredt, 8 cm. højt, Pris Mk. 500,00 incl. Emballage ab Lager
Extra Rabat for Kontant
Denne Maskine er simpel og meget stærkt bygget, og egner sig for alle Arbejder. Bekvem og let at haandtere. Stangen gaar ved Skæringen til venstre forbi Maskinen

Amateur-Haandpresse
Bedste og billigste Haand-Bogtryk-Maskine
Størrelse og Pris:
Statsstørrelse Nr. 5, 10×15 cm. Mk. 75
— » 7, 15×23 » » 135
— » 8, 20×30 » » 200
alle incl Emballage og alt Tilbehør fra Lager
Ovennævnte Maskiner haves paa Lager

ENE-REPRÆSENTANT FOR DANMARK: PARITZ GOTTSCHALK ADMIRALGADE 18, KØBENHAVN K

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 47
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 6. November 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

DA Arbejdsløsheden er saa stor som ingensinde før, og der i den nærmeste Fremtid ingen Udsigt er til at den vil formindskes, men snarere forøges, anmodes alle typografiske Arbejdere i Betragtning af den overordenlige Nød, der hersker i de arbejdsløses Rækker, at yde et ugenligt Bidrag, for paa denne Maade at lindre en Del af alle de Savn og al den Elendighed, vore Kolleger er udsat for.

Vi retter denne Opfordring til alle Danmarks Typografer i det Haab, at enhver, som staar i Arbejde, vil betragte det som en uafviselig Pligt at ofre saa meget af sin Ugeløn, som enhvers økonomiske Forhold paa nogen Maade tillader. *Alle* maa under disse Omstændigheder træde hjælpende til — ingen maa holde sig tilbage.

Alle Bidrag sendes til GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kj.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

PAA Mandag træder vore Kolleger i hele Tyskland i et Antal af ca. **12,000** i Kampen for Opnaaelsen af en forkortet Arbejdstid! Ingen Lønkamp har en saadan Betydning som denne. Vindes den, er Udsigten til Opnaaelsen af denne Typografernes Hovedfordring Verden over rykket et Skridt videre frem; tabes den, vil det maaske vare lang Tid, inden Evropas organiserede Typografer ville se sig i Stand til at kunne gennemføre den.

Vi véd vel, at der i disse Tider stilles store Krav til Eders Offervillighed; men vi véd ogsaa, at I ofte har bragt lignende Ofre til Gennemførelsen af betydningsfulde Ting, og denne Gang er der saa megen mere Anledning til ikke at vige tilbage, som det er vore mest offervillige Kolleger, der skal udfægte en Strid, hvis Resultat vil berøre **os alle.** Husk, hvilke enorme Summer, Tysklands Typografer har bragt til Veje til andre Kollegers Lønkampe; husk, at de, til Trods for, at de selv stod foran en Tarifbevægelse, under Wienerstrejken afsendte 100,000 Mark, og indrøm saa, at er der nogen typografisk Arbejderstand, der har Krav paa Hjælp, er det Tysklands.

Sikkert behøver vi ikke at minde Eder om, hvilken Betydning det vil have for vor egen Tarifrevision, *hvis* vore tyske Kolleger gennemfører Fordringen om den forkortede Arbejdstid og vi har derfor heller ikke nødig paa det mest indstændige at bede Eder om at anspænde alle Eders Kræfter for at vise Tysklands Typografer, at ogsaa *Danmarks Typografer* har Forstaaelsen af, hvad Kampen drejer sig om.

Derfor, Kolleger, lad Bidragene flyde rigeligt paa Lørdag Landet over! Send dem alle til GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kj.

Al Tilgang er selvfølgelig **strængt forbudt** til Tyskland, hvor al Udbetaling af Rejsehjælp til Udlændinge foreløbigt er standset.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Mødet i Søndags.

SOM man kunde vente, lød vor Opfordring ikke forgæves; henved 300 Typografer havde samlet sig for at høre Dagens brændende Spørgsmaal diskuteret; helt igennem fulgt med Interesse blev de forskellige Talere hilst med Bifald, naar det atter og atter lød: Forkortelse af Arbejdstiden! Hr. O. C. OLSEN, hvis Udtalelser vi samvittighedsfuldt skal gengive i næste Numer, viste sig for Forsamlingen som en øvet Taler med et ikke ringe Lune, hvilket navnlig mod Slutningen tog stærk Applaus. Som det var at formode, tog Hr. Olsen betydelig Afstand fra de i øvrigt fremkomne Hovedting, og medens man kunde syntes at spore en vis Medlidenhed med de arbejdsledige ved Slutningen af hans første Foredrag, forekom det os, som de senere Udtalelser ikke indeholdt ret meget i disses Favør. Vi skal mulig i et følgende Numer komme nærmere ind herpaa. Hr. Olsen var fulgt af d'Hrr. DREYER og GRÆBE, desuden bemærkede vi Hr. LAZARUS. Af de øvrige indbudte tog »Ny typ. Forening«s Formand Hr. ANTH. LARSEN Ordet. Han sluttede sig i alt væsenlig til vore Talere. Foruden Indlederen, VICTOR PETERSEN, var BERGENHOLZ, NIELSEN KOLDING, BØHM og FASMER i Ilden. V. C. BERG dirigerede og gav Forsamlingen forskellige velmente Oplysninger.

Selve Mødet formede sig til en stor Demonstration, en fyldig Tilkendegivelse af vore Ønsker — vore Fordringer. Ansigt til Ansigt med Repræsentanterne for vore naturlige Modstandere lød Kravene stærkt og énstemmigt, og gennem de følte Udtalelser fornam sikkert enhver, at Braadden stak dybere end formodet var. Der skulde vistnok ogsaa en forøget Opstramning til at være følelsesløs over for den simple Kendsgærning, at et saa stort Antal Kolleger halvvejs sulter, og har det Faktum, at Typograferne i Aar har givet over 2000 Kr., i de sidste otte Aar over 20,000 Kr. ud til arbejdsløse Kammerater og at de vil gøre deres yderste for saa længe som mulig at holde Nøden borte fra de lidendes Dør, har det

Faktum, siger vi, ikke i det mindste haft *den* Virkning, at Arbejdsgiverne begynder at forstaa, at lidt af Byrden maa bæres af dem, som meget af Skylden herfor paahviler, saa paastaar vi, at Mødet i Søndags til Trods herfor *netop* har faaet sin Betydning ved den Opdragelse, som for Fremtiden maa tilstræbes inden for Organisationens Ramme. Den af »Den typ. Forening«s Formand stillede Resolution, som énstemmigt vedtoges under stor Tilslutning, lyder saaledes:

Da Arbejdsløsheden i det typografiske Fag er i stadig Tiltagende, og der dels som Følge heraf og dels paa Grund af de uheldige sanitære Forhold, under hvilke københavnske Typografer arbejder, gør sig en ikke ringe Sygelighed gældende, og da de danske Bogtrykkere ved i en uforholdsmæssig høj Grad at antage Lærlinge, har bidraget til at overfylde Faget med Arbejdskraft, ansér de i Thalia d. 1. November forsamlede Typografer det først og fremmest for nødvendigt at foretage en Indskrænkning af Arbejdstiden og opfordrer derfor den for Tiden forhandlende Tarifkommission at tage tilbørligt Hensyn hertil ved Udarbejdelsen af den ny Tarif.

Endvidere henstiller det offenlige Møde saa vel til Danmarks Bogtrykkere — specielt til Foreningen af danske Bogtrykkere — som til de typografiske Arbejdere under de nuværende ekstraordinære Forhold at sætte Pengeindsamlinger i Gang til Fordel for de arbejdsløse og anmoder endelig samtlige Principaler om for Fremtiden *kun* at tage den fornødne Arbejdskraft fra de organiserede Typografers Arbejdsanvisningskontor.

Efterslæt fra Aarhus.

EFTER at Underhandlingerne med »Typografernes Understøttelsesforening i Aarhus« om at indtræde i »Dansk typ. Forening« nu er afbrudte, idet Hovedbestyrelsen for »Dsk. typ. Foren.« har *nægtet* at lade sig repræsentere ved et af »Den typ. Foren.« foreslaaet Møde af Delegerede, finder jeg ikke Anledning til at tilbageholde den mig af Hr. V. Petersen i »Typ.-Tid.« Nr. 41 for d. 2. f. M. afæskede Erklæring angaaende en Typografs Afskedigelse paa »Aarhus Stiftstidende«.

Vedkommende Typograf (Hr. C.) har ikke opfordret mig til at paatale hans Afskedigelse. Hvad angaar min Udtalelse til Hr. C. om, at jeg ikke fandt, at der var noget ved Sagen at gøre, da forholder det sig saaledes: En Dag stod Hr. C. og en anden Kollega og talte om, at han var opsagt. Hr. C. — som stadig paaberaabte sig, at han var en god Socialdemokrat, skøndt han samtidig skrev Artikler til »Avisen« i København angaaende Strejken paa »Demokraten« — sagde da, at nu fik man at se, om d'Hrr. her paa Trykkeriet vilde gøre det samme for ham, som de havde gjort lige over for Jak. Jensen. Dertil svarede jeg, at jeg ikke fandt, at der var noget ved Sagen at gøre, da hans (Hr. C.s) Antagelse var midlertidig og at han desuden var den *sidst antagne Beregningssætter*.

Hertil skal jeg endnu tilføje, at der siden Hr. C. var traadt i Arbejde kun var antaget *en* ny Sætter, som stod paa fast Løn, samt at Hr. C. ikke kunde holde den Ugeløn, som var betinget for at han kunde blive paa Pladsen, lige som han ogsaa stadig sinkede Ombrækkeren og Avisens Trykning ved at gemme sine Korrekturer til sidste Øjeblik, skønt han gentagende Gange var gjort opmærksom paa, at det ikke maatte finde Sted.

Med det for Øje tror jeg nok, at enhver vilde have givet Hr. C. samme Svar paa hans flot henkastede Bemærkning.

Desuden har Hr. C. et Par Gange sagt, at han ikke ønskede, at hans Afskedigelse skulde gøres til Genstand for Omtale, saa det i høj Grad forbavser mig, at han paa et senere Stadium selv bringer den frem paa *urette* Sted. Han maa have haft en Følelse af, at han ikke her i Aarhus saa let kunde putte Kollegerne Blaar i Øjnene, da de vare kendte med Forholdene.

Da det adskillige Gange har været udtalt, at Strejken paa »Demokraten« er dikteret af politiske Grunde for at komme Arbejderpressen til Livs, skal jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at jeg ikke alene talte imod Strejken, men ogsaa stemte imod den, hvilket ogsaa var Tilfældet med de øvrige Typografer her paa Trykkeriet, idet de enten stemte imod eller undlod at blande sig i Sagen.

Naar det er bebrejdet »de 50«, at de er udtraadt af »Dansk typ. Forening« uden at søge deres Ret ved almindelig Afstemning, da maa d'Hrr. erindre, at Hovedbestyrelsen har nægtet at foretage en saadan Afstemning (se »Typ.-Tid.« Nr. 23 for 5. Juni).

Endnu skal jeg ikke undlade at fremhæve, at det her i Aarhus staar os aldeles klart, at »Dansk typ. Forening« samt de to københavnske Foreninger, da de optraadte som selvbestaltede Dommere i »Demokraten«s Kontraktspørgsmaal, er optraadt paa en for enhver ærlig Mand uværdig Maade, idet de erklærede Kontrakten for brudt fra vor Side, uden at de fandt Anledning til at forhøre dem hos os om Sandheden af de givne Fremstillinger i Sagen. De ansaa Kontraktens Ophævelse som et Vaaben til at kunne knuse os og saa blæste de Sandheden og Retten et Stykke. Ja, Hr. H. F. Rasmussen havde jo, som han udtalte i Odense, regnet ud, at saa kunne vi ikke klare os, men han kommer til at regne om igen.

Maaske er det Grunden til, at han i sidste Numer af »Typ.-Tid.« er ude med en Usandhed. Sandheden er næmlig den, at det er Folketingsmand, Red. HAR. JENSEN, der har erklæret, *at der paa »Demokraten«* **kun** *maa arbejde Typografer, der ere Medlemmer af »Dansk typ. Forening«* — og ikke os, der har anmodet Bogtrykkerne i Aarhus om kun at beskæftige Medlemmer af »Aarhus Typogr. Understøttelsesforening«.

Hr. H. F. RASMUSSEN skulde for Fremtiden undgaa slige Forvekslinger, da det ellers let vil svække Tilliden til ham.

Aarhus, d. 1. November 1891. A. G. WEBER.

Mage til — Dristighed som den, Hr. WEBER her udviser, skal man lede efter. I samme Stykke meddeler han, at han ikke er blevet opfordret til at paatale Afskedigelsen og fortæller samtidigt, at han selv har udtalt til den paagældende, at der ikke var noget ved Sagen at gøre, da Antagelsen var midlertidig.

Jeg skal ikke gaa ind paa Hr. Webers øvrige »Redegørelse«. I hans egen Interesse var det bedst, at han havde udeladt den. Kun ønsker jeg at henlede Kollegernes Opmærksomhed paa, *at den samme Mand, der benægter, at der er rettet Henvendelse til Aarhus Bogtrykkere, sidder i Bestyrelsen for den Forening,* **der med Attest fra en Del af Aarhus Bogtrykkere** *har rettet en Henvendelse* (se Referatet af Hovedbestyrelsens Møde) *til samtlige Bogtrykkere Landet over med den udtrykkelige Fremhæven, at »Foreningen* **kun*** *har understøttende Formaal«* og for *»dette og intet som helst andet vil den virke«*.

Tydeligere har man ikke kunnet ønske, at d'Hrr. skulde udtrykke sig. VICTOR PETERSEN.

Husk Festen for de arbejdsløse d. 15. Novbr.

Til

Medlemmerne af „Dansk typografisk Forening".

Det vil være Medlemmerne bekendt, at *Odense Lokalforening* i forrige Uge har tilladt sig at adspørge d'Hrr., hvorledes de vilde stille sig, dersom der blev Spørgsmaal om en almindelig Afstemning over »de 7«s Genoptagelse i »Dansk typ. Forening« efter en eventuel Udmeldelse. Efter at Svaret herpaa var modtaget fra de fleste Steder, besluttede Lokalforeningen at Undertegnede Søndag d. 8. November skulde begive sig til Aarhus for at fortsætte Underhandlingerne med de stridende Parter paa det Grundlag, hvorpaa der opnaaedes Enighed ved Mødet i Odense d. 4. Oktober. Forinden denne Beslutning bragtes til Udførelse, kom der os imidlertid en Henvendelse i Hænde fra »Aarhus Understøttelsesforening«, hvori denne tilbyder Arbejdskraft til Provins-Principalerne, samt opfordrer disse til at støtte Foreningen. Da det saaledes var en fuldbyrdet Kendsgerning, at Foreningen i Aarhus havde etableret en Konkurrence med »Dansk typografisk Forening«, maatte et nyt Forsøg fra vor Side paa en Bilæggelse af Striden være

* Fremhævet af Bestyrelsen.

at anse for haabløst, hvis Aarsag Rejsen blev opgivet. Nu at offenliggøre Resultatet af det til Medlemmerne stillede Spørgsmaal vil jo være uden Betydning, og vi maa derfor bede Medlemmerne om Undskyldning fordi vi have gjort dem Ulejlighed i denne Sag. — Vi kunne ikke undlade til Slutning at udtale en Beklagelse af de Skridt, som »Aarhus Understøttelsesforening« har foretaget, idet de ikke alene — maaske for lange Tider — vil skille Danmark Provinstypografer i to hinanden fjendtlige Lejre, men desuden vil virke hæmmende paa alt videre Arbejde i Organisationens Tjeneste.

Odense, d. 3. November 1891.

ANTH. PETERSEN. ALFR. TIEDJE.

Den typografiske Forening

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

i Thalia, Søndag den 15. November Kl. 10½.

Dagsorden: 1. Appel fra E. MIKKELSEN og BERNH. KOCH. 2. En Opfordring fra »Arbejdernes Læseselskab«. 3. Prøvevalg paa et Styrelsesmedlem, tre Suppleanter til Styrelsen og 1 Vicekasserer. 4. Valg af to Medlemmer til at assistere ved Optælling af Stemmesedlerne. 5. Arbejdsanvisningskontorets Regulativ.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Alle Vegne fra.

Situationen i Tyskland. Over 12,000 Kolleger har nu opsagt deres Pladser; mere end 3000 har allerede opnaaet at faa de opstillede Fordringer gennemført. Det sér dog ud, som om Principalerne Landet over faar Øjnene op for, at de kun bliver brugt af Leipzigerbogtrykkerne; til Trods for gentagne Opfordringer har disse næmlig ikke følt sig foranledigede til at indlede Underhandlinger med det tyske Forbunds Centralledelse, og underligt er det derfor ikke, at det mere og mere gaar op for flere Principaler, at man i Leipzig kun vil Krigen for Krigens Skyld.

Selvfølgelig har man heller ikke undladt at *denuncere* det tyske Forbund hos Berlins Politipræsidium. Det drejer sig her om Udelukkelse af Central-Invalidekassen; i Følge dennes Love er det Medlem at betragte som udelukket, naar vedk. enten udtræder eller udelukkes af det tyske Forbund, og Principalerne vil selvfølgelig heller ikke kunne faa Held i denne Henseende med deres noble Planer.

Folkekoncerterne af 1886. Begrundet i den stærke Efterspørgsel efter Billetter til nævnte Koncerter, anmodes enhver, der i en nær Fremtid ønsker at overvære disse, at tegne sig snarest paa de i Rørholmsgade 14 fremlagte Lister. Til Søndag er *alt udsolgt.*

Paa given Foranledning meddeles, at Aarhus Lokalforening for Tiden tæller 25 Foreningsmedlemmer.

Aftenunderholdning og Assemblé

Søndag d. 15. November Kl. 7½ i Wittmacks Lokale, Gl. Holm

Koncert af Typografernes Sangforening

under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus A. GULDBRANDSEN

og **Komedie**

PROGRAM

E. HARTMANN: Mit Fædreland
REISSIGER: Havet
BECHGAARD: Vaarsang
} *Korsange*

De to Døve

Lystspil i 1 Akt af JULES MOINAUX

VIRGIN: Skarpskyttemarche
REISSIGER: Olaf Trygvason
C. J. HANSEN: Ullen dullen dof
} *Korsange*

Onkels Kærlighedshistorie

orig. Farce i 1 Akt med Sange

Assemblé til Kl. 3

Billetter à *75 Øre* til de 6 første Rækker faas hos Kassereren, Hr. BYNCK, Græbes Tr.; de øvrige Billetter à *50 Øre* faas hos Inkassatorerne paa de fleste Trykkerier samt hos Foreningsbud Hr. MØLLER.

Balbaand à *50 Øre* pro persona faas i Lokalet.

Maaltid à la carte Kl. 11½.

Gaver fra København og Provinserne til Juleuddelingen modtages af Kasserer BYNCK, Græbes Tr.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: V. PETERSEN.

Biblioteket er aabent fra Kl. **8—11.**

Fællesstyrelsesmøde Søndag den 8. November Kl. 11 i Café Tyrol.

V. Petersen.

Styrelsesmøde den 24. Oktober Kl. 10.

Alle var mødt. FORMANDEN gav Meddelelse om en Opsigelse paa et herværende Trykkeri. Juli Kvartals Regnskab fremlagdes; det overdroges det med Regnskabsvæsenet tilsynshavende Styrelsesmedlem at gennemgaa det. Fra de samvirkende Fagforeninger var fremkommet et Skema til Udfyldning angaaende de senere Aars Strejker. Vedtoges. En Skrivelse fra Hovedbestyrelsen angaaende Aarhus-Konflikten. Toges til Efterretning. En Skrivelse fra samme angaaende Arbejdsanvisningskontoret. Ligeledes. En Skrivelse fra »Foreningen af danske Bogtrykkere« oplyste, at man modtog Indbydelsen til Mødet paa Søndag. Med Hensyn til en Skrivelse fra den tyske Understøttelsesforening vedtoges det at afvente Begivenhedernes Gang. En Anmodning fra 24 Medlemmer om at laane Fanen til Fakkeltoget til Brandes-Festen fremkaldte en livlig Diskussion. Man kunde ikke anerkende Publiceringen af Fanens Tilstedeværelse forinden Styrelsens Tilladelse forelaa, men vedtog dog at imødekomme Andragerne mod at de garanterede for Fanen. Mødet hævet.

CHR. CLAUSEN,
Sekretær.

Tiltraadte: Sætter-Trykker CHRISTIAN MØLLER (Dansk typ. For., 644). arb. hos Calberg sen. ANDREAS TANGEN (Norsk Centralforen. f. Bogtr.), arbejdsløs NIELS PETER NIELSEN (Den typ. Foren., 1301), arb. hos Bianco Luno.

Bortrejste: 1717, Sætter CARL ANTONIUS SØBY til Rønne i Plads. 1020, Trykker J. G. J. KJÆR til Odense i Plads.

Reservefonden. I Ugerne 39—42 er indkommet: Aamodts Pers. 3.00, Adresse-Avisens 11.00, Carl Allers 6.50, Avisens 3.00, Bagges 1.00, Berlings 13.25, Chr. Birchs 2.50, Bordings 6.50, Carlsens 1.50, Centraltrykkeriets 2.76, I. Cohens 3.60, N. Cohens 16.25, Ekspres-trykkeriets 3.25, Eltongs 1.00, Ferslew & Co.s 1.00, Fjeldsøes 4.50, Græbes 6.90, J. Henriksens 4.65, Axel Holms 2.00, Hoffensberg & Traps 3.00, Hohlenbergs 2.00, Hvidbergs 1.25, Jordans 3.00, L. A. Jørgensen 1.00, Kihls 1.00, Carl Lunds 1.00, Lunos 5.75, Laur. Madsens 1.00, Nationaltidendes 17.50, Nielsen & Lydiches 11.10, O. C. Olsens 23.00, Philipsens 1.00, Politikens 20.50, Rasmussen & Olsens 5.55, Rigsdagen 7.00, 15—16 Medl. 14.50, Thieles 3.00, Triers 20.35, Truelsens 3.50, og efter sidste offenliggjorte Bidragsliste er yderligere indkommet fra Hvidberg for Ugerne 35—38 0.50 — tils. Kr. 250.41.

Med de tidl. indk. (se Nr. 40) Kr. 1050.18 ialt Kr. 1300.59.

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Ny Medlemmer: Skanderborg, ALFRED JOCHUMSEN, udl. i Skanderborg Amts Avis' Bogtrykkeri, d. 1. Novbr. 1891. Køge, Sætter JENS FREDERIK NIELSEN (udl. hos Redaktør Søren Svarre i Køge den 1. Novbr. 1891 efter 5 Aars Læretid. Faaborg, NIELS NIELSEN, udl. i Faaborg Folketidende efter 5 Aars Læretid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Faaborg, 380, HANS PETER HANSEN (sidst paa Rejse, arbejdsløs). Aarhus, 599, A. E. BENGTSON, arbejdsløs. Holbæk, 677, A. P. ANDERSEN, sidst arbejdsløs. Ringkøbing, Trykker E. O. KROLL (Ny typ. Forening).

Bortrejste: Holbæk, 688, SENECA LARSEN, arbejdsløs. Aarhus, 466, MARIUS EMIL TOFT til Thisted i Plads. Faaborg, 381, SØREN GUSTAV LARSEN til Odense, arbejdsløs. Stubbekøbing, 528, HANS CHR. JØRGENSEN til Nyborg i Plads. Rudkøbing, 156, P. A. HANSEN til Nyborg, arbejdsløs. Fredericia, 6, OLUF JENSEN til Helsingør i Plads.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag d. 3. Novbr. Alle Medlemmer var til Stede.

Angaaende Aarhusaffæren, som diskuteredes, fremlagde FORMANDEN Eksemplarer af følgende Cirkulære, som han havde modtaget fra forskellige Byer:

»*Typografernes Understøttelsesforening.*
AARHUS.

Undertegnede Bestyrelse for ‚Typografernes Understøttelsesforening', hvis Formaal **udelukkende** er at sikre dens Medlemmer Arbejdsløsheds-, Syge- og Begravelseshjælp, tillader sig herved at rette en høflig Anmod-

ning til d'Hrr. Bogtrykkere om at støtte vor Forening, dels ved Indmeldelse i denne, dels ved, saafremt de ønsker Arbejdskraft, at rette Henvendelse til vort **Arbejdsanvisnings-Kontor**, fra hvilket De som Regel straks vil kunne erholde den Arbejdskraft, De ønsker.

Arbejdsanvisnings-Kontorets Adresse er foreløbig: Søndergade 66, Aarhus.

Foreningen har **kun** understøttende Formaal, dette, og intet som helst andet, vil den virke for.

Hidtil har Foreningen kun omfattet Aarhus By, men det er nu vor Agt at skaffe den Udbredelse, saaledes at den kommer til at omfatte samtlige Provinsbyer.

Idet vi haaber, at d'Hrr. Bogtrykkere er enige med os i, at en saadan Forening vil kunne virke til stor Gavn for Fagets Udøvere, anbefaler vi hermed Foreningen til Deres Velvilje.

Imødeseende Deres gunstige Svar snarest muligt, tegner vi

med megen Agtelse

Bestyrelsen for ‚Typografernes Understøttelsesforening'.

Da ‚Typografernes Understøttelsesforening' i Henhold til ovenstaaende udelukkende er oprettet som en Hjælpekasse, kunne undertegnede Bogtrykkere anbefale den til vore udenbys Kollegers Velvilje.

Aarhus, den 30. Oktober 1891.

S. BACKHAUSEN. LAURITS BECH. MARIUS GEERTSEN.
N. JOHAN LAURSEN. FUNCH THOMSEN. TH. THRUE.«

De øvrige Sager refereres i følgende Numer. H. F. RASMUSSEN.

Hovedkassens Status fra 1. til 31. Oktober 1891.

Indtægt.

Bidrag fra Lokalforeningerne	Kr.	1538.25
Reservefond	-	3315.25
Begravelseskassen		3163.68
Kassebeholdning	-	4254.28
	Kr.	12271.46

Udgift.

Bidrag til Lokalforeningerne	Kr.	363.66
Formandens Rejseudgifter	-	12.00
Porto (Formanden) 3.84, do. (Kassereren) 7.68	-	11.52
Reservefond	-	3315.25
Begravelseskassen Kr. 3163.68		
Overført til do. - 531.30		
	-	3694.98
Kassebeholdning 31. Oktober	-	4874.05
	Kr.	12271.46

Kolding, d. 1. November 1891. ULRIK PETERSEN, Hovedkasserer.

FORENING·FOR· BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 8. November Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal**. Udstilling: Moderne franske Kataloger. Ældre og moderne Bogbind (italienske, franske og engelske). Løsninger af Præmieopgaver fremlægges. *NB. Medlemskort maa forevises.*

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 9½: Prøve paa Sangene til Festen næste Søndag.
STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Ekstra Generalforsamling afholdes *Fredag d. 6. November Kl. 8½* i Rømersgade 22, 1. Sal. Dagsorden:

Punkt 1. Strejken. 2. Appel fra Strejkebrydere. 3. Ekskludering af et Medlem. 4. Afholdelse af 14 Dages Møder. 5. Anskaffelse af en ny Fane. 6. Udvidelse af Laanekassen. 7. Eventuelle Forslag. 8. Fri Diskussion.

Understøttelseskassen for Arbejdsløse

afholder Generalforsamling *Fredag den 6. November Kl. 8* i Rømersgade 22, 1. Sal. Dagsorden:

Punkt 1. Regnskabet 2. Forslag om Lovændringer fra Joh. Erichsen.

Endvidere gøres Medlemmerne opmærksom paa, at Beslutning vil blive taget uansét de mødendes Antal. BESTYRELSEN.

Til d'Hrr. Medlemmer af Understøttelseskassen.

Da Regnskabet udviser et stort Overskud har jeg tilladt mig at stille følgende Lovændringer, hvorfor jeg beder enhver om at komme til Stede i Aften for at deltage i Diskussionen:

§ 2 (se Lovene). I Stedet for 5 Kr. pr. Uge foreslaas 10 Kr.

§ 6. Efter at et Medlem har oppebaaret de 4 Ugers Understøttelse, maa der hengaa 40 Uger, i hvilken der er betalt Kontingent i mindst 26 Uger o. s. v.

§ 7 (tilføjes): og kan ikke senere optages som Medlem.

Ny § 12. Enhver Generalforsamling aabnes til den fastsatte Tid og tager gyldig Beslutning uansét de mødendes Antal. JOH. ERICHSEN.

Brevkasse.

Nykjøbing F. Lokalforening: For sent til dette Nr.
Typografernes Understøttelsesforening, Aarhus: Ligeledes. RED.-UDV. F. PROV.
P.: De undskylder os nok ogsaa i dette Nr. Venlig Hilsen. RED.

ANNONCER

D. VOIGT & CO.
KØBENHAVN. K. AMAGERTORV 10.
Fagforretning for Bogtrykkere, Lithografer og Bogbindere.
Etableret 1870.

Agentur og Lager for 1. Klasses Fabriker.

Repræsentanter for:
Koenig & Bauers Maskinfabrik, Kloster Oberzell, Würzburg.
August Fomms Maskinfabrik, Leipzig.
Gebrüder Brehmers Maskinfabrik for Heftemaskiner, Leipzig.
Emil Kahles Fabrik for Maskiner til Stereotypi, Perforérmaskiner og Digeltrykpresser.
Kast & Ehingers Farvefabrik, Stuttgart.
Julius Klinckhardts Skriftstøberi, Leipzig.

Desuden haves Lager af bedste engelsk Valsemasse „**The Durable**", **Farve, Træutensilier, Skibe, Maskinbaand** og **Værktøjer** samt **Papir, Karton** og **skaarne Kort**.

NB. Maskiner fra *Karl Krauses* Maskinfabrik i Leipzig leveres til original Fabrikspris paa samme fordelagtige Betingelser som hidtil.

CH. LORILLEUX & C°
PARIS. 16, RUE SUGER

Fabriker i Puteaux og Nanterre

Æres Diplom
Guldmedaille paa alle Verdensudst.

GRUNDLAGTE 1818
SORTE OG KULØRTE
BOG- & STENTRYKFARVER
VALSEMASSE, FERNIS ETC.
Prøvebøger, Prislister tilsendes paa Forlangende.

BENJAMIN KREBS NACHF.
(H. POPPELBAUM)
SKRIFTSTØBERI
FRANKFURT AM MAIN

Eneste Repræsentant i Skandinavien for ovenn. Firmaer
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, Kbhvn. K.

Genzsch & Heyse
HAMBURG.
SKRIFTSTØBERI
STEREOTYPI ETC.

Completmaskiner i Virksomhed siden 1873. Største Lager af færdige Brød- & Titelskrifter. Indretninger og Omstøbninger efter System Didot med korteste Tidsfrist. Prøver er beredvilligt til Tjeneste.

»TYPOGRAF-TIDENDE«s Skrifter er fra *Genzsch & Heyse* i Hamburg.

GRUNDLAGT 1833

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

UGESKRIFT FOR SAMTLIGE GRAFISKE FAG

UDGIVERE: DEN TYPOGRAFISKE FORENING OG DANSK TYPOGRAFISK FORENING

Nr. 48
Udgaar hver Fredag. Abonnement gennem Postkontorerne. 75 Øre pr. Kv.

København, den 13. November 1891

XVIII. Aargang
Annoncer beregnes: 15 Øre pr. Petitlinie. 26 Gange 33⅓ % Rabat.

Kolleger! Husk Arbejdsløshedsfesten paa Søndag! Hjælp vore nødlidende Kammerater ved denne Lejlighed!

Den typ. Forenings ekstraordinære Generalforsamling

er udsat til

Søndag d. 22. November

paa Grund af et Fællesmøde med samtlige Organisationer i Anledning af Fagskolesagen.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Vore Kolleger i hele Tyskland har i Mandags overalt vist en enestaaende Solidaritetsfølelse. *Danmarks* Typografer paahviler det nu at vise *deres* Solidaritet ved alle som én at yde et fast ugenligt Bidrag. Vi opfordrer derfor saa vel alle Københavns som Provinsernes Typografer til at indsende saa store Bidrag som muligt til Gustav Clausen, Rørholmsgade 14, Kj.

Styrelsen for »Den typ. Forening«.

Hvad skal der gøres?

Man kan rolig sige, at Arbejdsløsheden er en Kræftknude for Organisationerne, uhelbredelig og bredende sig mere og mere. Og hvad der kan gøres over for den er kun Operationsforsøg, Udskæringer, der kan indskrænke Sygdommens Udbredelse for en Tid, men ikke helbrede den.

Den forkortede Arbejdsdag er en saadan Udskæring, om hvis Nødvendighed snart ingen Arbejder er i Tvivl, og som alle Kræfter maa sættes ind paa for at sikre sig, at den sker. Thi hvis Arbejdsløsheden faar Lov til ugenert at brede sig, da *vil* den kvæle de organiserede Arbejderes Medbestemmelsesret i Kaarene for deres Tilværelse, gøre *menneskelige* Levevilkaar uopnaaelige — thi at disputere med Nøden er ørkesløs; den, der rammes af den, kan have kammeratlig Aand, kan have Forstaaelse, kan sætte alt ind paa *aldrig* at ville svigte — men — Nøden er ubønhørlig, den afstumper til Slut alle Følelser, kvæler Selvbevidstheden og gør et Menneske, naar den har opædt enhver Nerve, hvori der var Viljekraft, sluttelig til Vrag.

Lad saa faa som mulig komme til at undergaa denne Proces — derpaa maa alle gode Kræfter sættes ind, og det fornemste Middel hertil er Forkortelsen af Arbejdstiden. Dernæst maa vi — som Mødet forrige Søndag besluttede — hjælpe efter Ævne vore trængende Kammerater. Ofre maa der bringes — og med Erfaringen for Øje vil der ikke blive anraabt forgæves. Det maa ikke være som ved andre Indsamlinger — at nogle stadig savnes. Alle som én maa vi yde, hvis det skal kunne »mildne«. Og vi maa ikke over for en enkelt »uværdig« — der mulig bliver delagtig i denne Fordeling — slaa Haanden af vore øvrige hæderlige Kammerater. Men kun dem, der staar Skulder ved Skulder med os, skal vi hjælpe. De, der har brudt med os, er vi færdige med ogsaa paa dette Omraade. Særlig alle dem, der staar »sikrest«, maa lukke Pungen op, og gør de det, kan det nok hjælpe lidt.

Men Hovedformaalet maa stadig ikke glemmes, at vi ved Formindskelsen af Arbejdstiden giver Plads for flere. Der er ingen Tvivl om, at Principalerne i Tarifkommissionen vil yde nogen Indrømmelse paa dette Punkt, og vi har da Forpligtelsen til, at ogsaa de, som ikke vil bøje sig for den saaledes trufne Afgørelse, kommer til at følge Trop. Reservefonden maa ikke glemmes; et stærkt Reservefond vil Bogtrykkerforeningens ærede Formand saa sætte mere Pris paa, end man fik Indtryk af, at han gjorde forrige Søndag — for han vil da forstaa — naar vi gaar Haand i Haand — Nødvendigheden af, at vi dannede det. Derfor: Glem ikke Reservefonden.

Det er store Ofre, vi forlanger; men Kammeratskabet og vort eget Vel fordrer det. Kan vi se lidt længere frem end til Næsetippen — saa *vil* vi ofre.

Alle skal være med — ikke ét Trykkeri bør savnes! Vore brave Provinskolleger ikke heller; som de foregaaende Aar vil de ogsaa i Aar møde frem. Bidragene sendes til Kasserer Gustav Clausen, Rørholmsgade 14.

Hr. O. C. Olsen paa Mødet.

Efter at Hr. Victor Petersen havde endt sit indledende Foredrag, tog Hr. Bogtrykker O. C. Olsen Ordet: Mine Herrer! Jeg kan saa godt indrømme det naturlige i, at vi mødes i et saa vigtigt Anliggende. Hvad jeg har at sige, maa dog ikke opfattes som indeholdende noget som helst Løfte; og mine Udtalelser maa som Følge af, at jeg ingen Mandat har, optages som rent private. Det er dog meget vanskeligt for mig at indlade mig paa en Bedømmelse af Hr. Petersens statistiske Materiale; disse Tal har aldeles overvældet mig, hvis Hukommelse i Forvejen ikke er min stærke Side! Da jeg fik Indbydelsen til Mødet, forhørte jeg mig hos Hr. Formanden om, hvad man egenlig paatænkte, og jeg fik da det Svar, at man agtede at forelægge nogle statistiske Oplysninger angaaende Arbejdsløsheden, som Følge her af er jeg aldeles ikke forberedt og skal derfor kun i al Almindelighed udtale mig om Sagen. Ved at overvære den nylig afholdte Kongres, hørte jeg en Udtalelse fra den ærede Formand: Typograferne har en og Arbejdskøberne en Interesse. Denne Udtalelse gouterede jeg, skønt jeg ellers ikke til daglig Brug gouterer

hvad der kommer fra Hr. Petersen (Munterhed); thi den er fuldstændigt korrekt. Principalerne har ogsaa Kampe at kæmpe, og Kampen for Eksistensen er ikke bedre for os end for dem. Forholdet mellem Principalerne og Arbejderne var dog for Tiden godt, vi havde jo kun haft en større Strid og netop nu søgte man jo i Fællesskab at arbejde for et godt Forhold ogsaa i Fremtiden. Taleren belyste her efter ved et slaaende Eksempel, hvorledes Konkurrencen havde udviklet sig, og hvor ufin den ofte kunde være.

Over for de Reduktioner, som et saadant Forhold affødte, maatte man være forsigtig med at love for meget. Desuden er vort Land lille og vort Sprog ringe udbredt; Avancen som Følge heraf betydelig mindre end den Udlandet kan byde og Befolkningsforholdet gør, at vi maa betragte Lærlingespørgsmaalet paa en anden Maade. Uden at komme ind paa Detailler, skal jeg kun oplyse om, at der til mig bliver stillet langt flere Anmodninger om at antage Lærlinge, end jeg skøtter om, da jeg ikke har nogen som helst Fordel herved. Med Hensyn til det ligeledes i Indlederens Foredrag berørte Spørgsmaal om en forkortet Arbejdstid, kan jeg sige, at en saadan maatte anses for heldig af sanitære Grunde; men ligeledes her lægger de vanskelige Forhold, hvorunder Bogtrykkerne arbejder, Hindringer i Vejen. De Arbejdsløses Antal vilde desuden heller ikke mindskes ved en 9 Timers Arbejdsdag, og vi vilde lide et stort Tab ved de faste Sætteres kortere Arbejdstid; deres Løn kunde vi ikke forhøje. Som Indlederens Foredrag skred frem, havde Uoverensstemmelserne mellem Taleren og Hr. Petersen vist sig større og større. Han syntes at Bebrejdelserne mod Bogtrykkerne var vel søgte, og efter at have omtalt disses Bestræbelser for en Provinstarif gik han over til at omtale sin Deltagelse i Tarifrevisionen. Ogsaa her viste Ulemperne sig ved den ensidig udarbejdede Statistik, og ved at man ikke havde søgt Oplysninger ogsaa hos Principalerne. Statistiken for de arbejdsløse var heller ikke korrekt; der fandtes i al Fald væsentlige fejlagtige Posteringer; Folk, som arbejdede afvexlende paa Kulpladser og i Trykkerierne hører ikke hjemme i Deres Rækker! (Modsigelse). Taleren sluttede med følgende Resumé: Deres Statistik er ikke sikker, Deres Raad vanskelige at følge og Deres Ønsker vanskelige at opfylde. Enhver havde dog den Forpligtelse at gøre Livet lysere for andre, og man maatte ikke tro, at vi vilde gøre Tilværelsen tungere for nogen. Af Diskussionen har jeg faaet forskellige Indtryk, som jeg skal forelægge mine Kolleger i Bogtrykkerforeningen, og her fandtes ogsaa velvillige Folk, som vilde tage Sagen under Overvejelse.

Hr. Olsen udtalte endvidere:

Vi har Hjærte nok for de arbejdsløse, men ikke Ævne. Til Victor Petersens Udtalelser om at Arbejdsanvisningskontoret ikke bliver benyttet i særlig Grad af Principalerne, vil jeg sige, at heri er vi ikke saa meget Skyld som Sætterne selv. Han havde benyttet Kontoret, men ikke været tilfreds. Kontoret havde væsentlige Mangler og meget maatte forandres, han bebrejdede de Folk, som benyttede den skriftlige Forespørgsel, men ikke forinden havde søgt Kontoret, og imødegik V. Petersen i hans Udtalelser om forskellige Stridigheder paa Trykkerier, som gerne sluttede med Opsigelser; det var ofte Sætterens Mangel paa Forstaaelse af Arbejdsforholdet, som resulterede saaledes. Smudskonkurrencen vil vi gerne være med til at afhjælpe, men vil saa Sætterne love, at enhver Typograf overholder Tarifen? I det hele taget havde de Fordringer, man her paa Mødet havde stillet til Arbejdsgiverne, antaget et uforholdsmæssigt Præg; det manglede nu kun, at vi skulde optage D'hrr. som Kompagnoner. Er det Meningen, at der af de Reservefonds, som man tilsigter at danne i Norden, skal tages til de arbejdsløse? (Nej!) Ja, saa fandt han det absurd, om Principalerne gav Penge til de arbejdsløse for siden efter at trues med indsparede Summer. Naar Hr. Petersen havde omtalt de udenlandske Forhold, havde han glemt at nævne Sverig, hvor Lønsatserne var meget lavere end herhjemme. Statistikken oplyser, at Typograferne er de bedst lønnede (Meningsforskel). Slaa op i Marcus Rubins Statistik Pag. 50, dér vil De sé det. Til Nielsen-Kolding bemærkede Taleren, at den Mand, man ikke beskæftigede, havde man ingen Fordel af. Det var ligeledes fejlagtigt at betragte Principalerne som en kompakt Masse, tvertimod var de en Masse Enkeltheder, som ofte ikke havde fælles Interesser.

En nobel Fremgangsmaade.

I »Ny typ. Tid.« faar Hr. JAKOB JENSEN Plads for et Overfald paa »Typ.-Tid.«s Redaktør under ovenstaaende Overskrift. Sagen er nu ikke saa slem. Hvad der er sket er kort og godt, at vi har sendt en Artikel tilbage, som vi havde lovet at optage, men som ganske naturlige Hindringer lagde sig i Vejen for: Artiklen var sat og læst igennem, et nyt Svar fra Hr. V. PETERSEN var alt løbet af Stablen, saa kommer der andet Stof, som efter vort Skøn var vigtigere; Artiklen maa ligge nogle Uger, bliver derved for gammel, og vi mener da, at Hr. Jensen staar sig bedre ved at faa den optaget andetsteds, hvad han selv eventuelt havde forudsat. Med Svaret til Hr. L. Rasmussen forholder det sig noget lignende, dog at vi ikke havde lovet at optage dette: Ekspresnyt fra Provinserne hindrede gentagende Optagelsen, og noget Tillæg til Bladet i den Anledning fandt vi ikke at burde bebyrde Budgettet med, da Aarhus-Affæren allerede havde fordyret Bladet tilstrækkeligt. Man kan bebrejde os, at vi ikke har taget skyldig Hensyn til Hr. JAKOB JENSEN, som *ikke* er Medlem af »Dansk typ. Foren.«, fremfor til det ærede Redaktionsudvalg i Slagelse og store Lokalforeninger; men just at beskylde os for Ensidighed, efter at »Typ.-Tid.« med Afbrydelser har behandlet Aarhus-Forholdene fra Maj Maaned til ind i November, det er vel søgt, og vi tror sikkert, at have *Kollegerne* med, selv om denne Diskussion paa en lidt uregelmæssig Maade er bleven afbrudt.

Hr. ANTHON LARSENS Slutningsbemærkning skal vi tage os let; kun kan vi ikke andet end forundre os over, at Planen om *et Fagblad* skal strande, fordi vi ikke har faaet Plads til et Par Artikler fra — Hr. Jakob Jensen. RED.

Erklæring.

FORANLEDIGET ved en Udtalelse af Hr. Typograf WEBER, Aarhus, i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« om, at Hovedbestyrelsen har nægtet at lade foretage almindelig Afstemning i Sagen mellem »de 50« og »de 7«, skal vi herved erklære, at vi, som befuldmægtigede for Hovedbestyrelsen, ved vor Nærværelse i Aarhus ikke blot tilbød at lade Hovedbestyrelsens Afgørelse af Sagen komme under alm. Afstemning; men ydermere tilbød *»de 50«*, at de paa den samme Afstemningsblanket kunde faa deres Motivering af Sagen, — saa kunde alle Medlemmer af »Dansk typ. Foren.« faa Lejlighed til at dømme i Sagen; men vi tilføjede saa rigtignok ogsaa, at den Dom, Medlemmerne afsiger, skal alle Parter anerkende og rette sig efter. *Dette sidste vilde Hr. Weber og Kolleger imidlertid ikke*, og som saadan var en Afstemning betydningsløs, hvorfor den ikke blev foretaget.

Kolding, den 7. November 1891.

H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT.

»*Ny typografisk Tidende*«s sidste Nr. bringer under Overskriften »H. F. Rasmussens Omgang med Sandheden« to Erklæringer, fra Bestyrelsen for Typografernes Understøttelsesforening i Aarhus og fra Hr. Bogtrykker S. Backhausen sammesteds, hvori bestrides Rigtigheden af det af mig i et foregaaende Nr. af »Typ.-Tid.« fremsatte. Selvfølgelig har jeg øjeblikkelig affordret min Hjemmelsmand de nødvendige Oplysninger, og disse vil fremkomme offenlig, saa snart de kommer mig i Hænde.

Kolding, den 8. November 1891. H. F. RASMUSSEN.

Fra »Typografernes Understøttelsesforening i Aarhus« har vi modtaget en Benægtelse af, hvad Hr. H. F. RASMUSSEN i forrige Numer meddelte om »de 50«, at de havde ansøgt Aarhus Bogtrykkere om kun at beskæftige »Understøttelsesforeningens« Medlemmer; de havde kun — hedder det — henvendt sig til en Del Principaler der i Byen og »faaet dem til at give deres Forening en Anbefaling« (!) En Erklæring medfulgte fra Formanden for Aarhus Bogtrykkere, hvori ogsaa han benægter Rigtigheden af Hr. R.s Udsagn. Da Erklæringerne imidlertid kom os for sent i Hænde til at blive optaget i forrige Numer (vi modtog dem Onsdag i Stedet for Mandag) og da de nu har staaet at læse i »Ny typ. Tid.«, sér vi ingen Grund til at spilde Bladets knappe Plads ved at optage dem ogsaa her, men mener, at det maa være nok hermed.

RED.-UDV. F. PROV.

Aftenunderholdning og Assemblé

Søndag d. 15. November Kl. 7½ i Wittmacks Lokale, Gl. Holm

Koncert af Typografernes Sangforening

under Ledelse af Hr. kgl. Kapelmusikus A. GULDBRANDSEN

og **Komedie**

PROGRAM

E. HARTMANN: Mit Fædreland
REISSIGER: Havet
BECHGAARD: Vaarsang
} *Korsange*

De to Døve

Lystspil i 1 Akt af JULES MOINAUX

VIRGIN: Skarpskyttemarche
REISSIGER: Olaf Trygvason
C. J. HANSEN: Ullen dullen dof
} *Korsange*

Onkels Kærlighedshistorie

orig. Farce i 1 Akt med Sange

Assemblé til Kl. 3

Billetter à *75 Øre* til de 6 første Rækker faas hos Kassereren, Hr. BYNCK, Græbes Tr.; de øvrige Billetter à *50 Øre* faas hos Inkassatorerne paa de fleste Trykkerier samt hos Foreningsbud Hr. MØLLER.

Balbaand à *50 Øre* pro persona faas i Lokalet.

Gaver fra København og Provinserne til Juleuddelingen modtages af Kasserer BYNCK, Græbes Tr.

Alle Vegne fra.

Festen for de arbejdsløse. Det er vel overflødigt at anbefale denne Aarets største Fest, den taler for sig selv; skulde vi føje et Par Ord hertil, saa maa det være disse, at i lange Tider har Nøden ikke været saa stor blandt vore Kammerater og Savnet ikke saa almindeligt. Skal vi være enige om, at vi paa Søndag ved et stærkt Besøg vil gøre vort til, at de arbejdsløse i det mindste i »den glade Juletid« kan faa lidt Hygge inden for de mange fortrykte Hjem.

Flensborg. Fra vor Kollega, Hr. WILH. SCHWANCK i Flensborg er der — samtidig med en Meddelelse om, at samtlige Flensborg Bogtrykkere har anerkendt Nitimersarbejdsdagen og det forhøjede Lokaltillæg — sendt os nedenstaaende *Resolution*, som med Akklamation vedtoges paa Flensborg Lokalforenings Generalforsamling i Lørdags:

»Flensborg Lokalforening udtaler sin særlige Anerkendelse til samtlige danske Kolleger i Anledning af deres udviste Solidaritet, idet *ikke en eneste* dansk Kollega, ved at tage mod Plads her, har søgt at gøre vore Bestræbelser til Skamme. Vor Højagtelse og vor Tak til Danmarks Kolleger. *Samtlige Medl. af Flensborg Lokalf. af U. V. D. B.*«

Kollegerne i Tønder har i Lørdags opsagt deres Pladser.

Forening for Boghaandværk aabnede i Søndags sin Vintersæson. Mødet var ret talrigt besøgt og interesserede Gæsterne ved den smagfulde lille Udstilling af ældre og moderne Bogbind samt fine Reproduktioner af klassiske og moderne Kunstneres Arbejder. Der forelaa endvidere 6 Løsninger af Foreningens Prisopgaver; de lykkelige Præmietagere var Sætterne SUNDSTRØM og MOSSBERG, Trykker E BRUUN og Bogbinder TH. PETERSEN, alle 2. Præmie. Første Præmie uddeltes heller ikke i Aar. De i nærv. Blad fremsatte Anker om en manglende Motivering ved Uddelingen, blev denne Gang taget til Følge, sikkert tilfredsstillende for de interesserede.

Rabatkort, som giver Adgang til Panoptikon for **halv Pris** (50 Øre) samt **gratis** Adgang til Edisons nye Fonograf, faas hver Søgnedag, mellem Kl. 1 og 2, paa Kontoret, Nybrogade 12, 1. Sal, hos FASMER.

Ringkøbing Lokalforening afholdt d. 1. Novbr. en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken følgende Resolution vedtoges enst.:

»Generalforsamlingen billiger ‚de 7's Handlemaade og kan paa ingen Maade være med til at optage ‚de udtraadte' paa Basis af hines frivillige Udmeldelse. Vil disse atter inden for Organisationen, maa de efter deres seneste Optræden underkaste sig de Bestemmelser Loven foreskriver.«

R. HANSEN.

Nykøbing F. Lokalforening afholdt d. 2. Novbr. ekstraordinær Generalforsamling. Bl. a. diskuteredes Aarhus-Affæren. Det oplystes, at der nu til Principalerne Landet over var udsendt et Cirkulære, undertegnet Bestyrelsen for Aarhus typografiske Understøttelsesforening, med Opfordring til at støtte denne Forening og søge sin Arbejdskraft fra denne, som kun skal være — det forsikres *to* Gange — en ren »Understøttelsesforening«. — Stemningen blandt Lokalforeningens Medlemmer pro & kontra de udelukkede har indtil den senere Tid været delt; men nu særlig efter Cirkulærets Fremkomst var den sidste Rest af Sympati borte, og man vedtog enstemmig at udtale sin dybeste Indignation overfor disse Kolleger, der trods alle Mæglingsforslag saa hensynsløst har afvist de velmente Forsøg paa at faa en Løsning af Konflikten i Stand, og nu paa en saa forkastelig Maade sætter Kronen paa Værket.

Der fremkom Udtalelse om, at sikkert ikke alle de udtraadte oprigtig var stemt for saa ukollegial en Fremgangsmaade som den sidste og at det kunde være rigtigt at give Tilbud om, at »Dansk typ. Forening« skulde give en Frist af 8 eller 14 Dage for saadanne, som mulig vilde indtræde igjen i deres gamle Rettigheder, efter hvilken Frist ingen af de udtraadte nogen Sinde kunde genoptages.

At tilstille »Typ.-Tid.« efter Bemyndigelse. LOKALFORMANDEN.

Styrelserne for »Den typ. Trykkerforening«, »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening« indbydes herved til et Møde med Repræsentanter for »Dansk typ. Forening«s Hovedbestyrelse **Lørdag d. 14. November, Kl. 8 Aften i Café Tyrol.**

Victor Petersen.

Foreningsmeddelelser.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING.

Foreningslokalet er i Café Tyrol, Studiestræde 53. Lokalet er aabent hver Lørdag fra Kl. 8. Fagblade fra de forskellige udenlandske Foreninger findes i Læseværelset. Inspektionshavende: CHR. CLAUSEN.

Biblioteket er aabent fra Kl. **8—11.**

Ny Medlemmer: Trykker VICTOR EMANUEL ANDERSEN (udl. hos A. E. Kihl d. 16. Oktbr. 1891), arbejdsløs. SOFUS SEVERIN (udl. hos Schultz, har arbejdet under Strejken i Kristiania), arb. i Aftenbladet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til Styrelsen.

Tiltraadte: Trykker CARL VALDEMAR JENSEN (Den typ. Forening, 951), fra Militær. Sætter ANTHON MARIUS CHRISTENSEN (Dansk typ. Forening, 534), Militær. Sætter ROBERT ARTHUR WILLIAM MØLLER (Dansk typ. Foren., 690), arb. hos Hoffensberg. VILHELM AUENER (Den typ. Foren., 5), sidst paa Rejse.

Bortrejste: 618, Sætter CHRISTIAN FYRWALD til Skelskør i Plads. 235, Sætter PETER CHRISTIAN BREINHOLT til Roskilde, arbejdsløs. Sætter ANDREAS TANGEN (Norsk Centralf.) til Hørsholm i Plads.

Til Kollegerne i Tyskland. Demokratens Pers., Aarhus, 11.00, Skelskør Typografer 2.50, Fredsb. Amts Av. (3 Md.) 0.75, Maribo Lokalf. 2.50, Aalborg Typografer 10.50, Kolding Lokalf. 12.62, Politikens Pers. 6,50, Centraltrykkeriets (3 Mdl.) 1.05, Bagges 1.25, Eksprestrykkeriets 0.75, Græbes 5.30, Lunos 4.00, Thieles (3 Mdl.) 0.75, I. Cohens 1,60, Valentin & Lunds (3 Mdl.) 1.75, Clausen 0.25, Jørgensen & Co. 9.20, Rasmussen & Olsens 3.00, Nationaltidendes 3,00, Aamodts 0.30, Ferslew & Co. 0.25, Chr. Birchs 0.50, Carl Allers 2,50, O. C. Olsen & Co.s 3.40, Truelsens 1.45, Axel Holms 0.75, Nielsen & Lydiches 3,50, S. L. Møllers 3.90, Nogle Bladsættere 2,15, Adresse-Avisen 3.50, Hoffensbergs 1.10, V. Carlsens 0.50 — tils. Kr. 102.07.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Til arbejdsløse Kolleger. Indsamlet paa Mødet den 1. Novbr. 16.92, N. F. Nielsen 0.50, Restsum af Overskudet fra Festen d. 28. Septbr. 7.42, Demokratens Pers., Aarhus, 5.00, Frederiksborg Amts Avis (4 Md.) 1.00, Frederiksborg Amtstid. 1.50, Maribo Lokalf. 2.00 Politikens Pers. 6.70, Centraltrykkeriet (3 Mdl.) 1.05, Bagges 1,75 Eksprestrykkeriets 0.35, Græbes 4.50, Lunos 1,20, Thieles (3 Mdl.) 0.75, Hvidbergs 0.50, I. Cohens 5.45, Valentin & Lunds (4 Mdl.) 1.75, Bogtrykker M. A. Hannover 10.00, En Trykker 0.25, Rasmussen & Olsens 1.15, Nationaltidendes 2.00, Aamodts 1.50, Ferslew & Co. 0.25 L. A. Nielsen 0.25, Allers 8.05, O. C. Olsen & Co. 3.70, Truelsen 1.45 Axel Holms 0.75, Fjeldsøe 1.00, Nielsen & Lydiche 3.00, S. L. Møller 3.35, Adresse-Avisen 3.25, Hoffensbergs 2.40. tils. Kr. 100.69.

Bidrag modtages fremdeles. G. CLAUSEN.

Fanefonden. O. Hansen 2.00, J. Jørgensen 2.00 — tils. Kr. 4.00. Med de tidl. indk. (se Nr. 44) Kr. 303.88 ialt Kr. 307.88. Resten af de tegnede Bidrag bedes snarest muligt indbetalt.

G. CLAUSEN.

DANSK TYPOGRAFISK FORENING.

Arbejdsanvisningskontor.

Post- og Telegram-Adresse: **Typografia, Kolding.**

D'Hrr. Bogtrykkere anmodes om i størst mulig Udstrækning at benytte Kontoret, naar de har Brug for Arbejdskraft.

Det er ethvert Medlems Pligt:

1. Ved Arbejdsledighed at indberette dette til Kontoret tilligemed fuldstændig og nøjagtig Adresse;
2. *Uopholdelig* at melde Kontoret, *naar de skifte Adresse;*
3. Ligeledes *uopholdelig* at melde Kontoret, naar Plads erholdes *uden Kontorets Medvirkning;*
4. *Straks at besvare* Breve eller Telegrammer fra Kontoret.

HOVEDBESTYRELSEN.

Kundgørelse til Lokalforeningsformændene.

Saa længe Tarifstridighederne i Tyskland varer, maa ingen Vicering af Rejsende finde Sted dertil.

Kolding, d. 8. Novbr. 1891.

P. H. V.
H. F. RASMUSSEN,
Formand.

Hovedbestyrelsens Møder.

Tirsdag den 3. Novbr. Alle Medlemmer var til Stede.

1. Af *Formandens Meddelelser* fremgik det, at *Silkeborg* og *Sorø* Lokalfmd. endnu ikke havde indsendt Juli Kvartals Regnskab, hvorved de er ifaldne den lovbefalede Mulkt, hvad Silkeborg for øvrigt ogsaa er for April Kvartal.

2. Skrivelse fra *Odense* Lokalfmd. med Forespørgsel, om »Odense Lokalforening handler i Forstaaelse med Hovedbestyrelsen, naar den endnu en Gang forsøger at tilvejebringe en Overenskomst med Aarhus Typografer, og i Særdeleshed ønsker at erfare, om Hovedbestyrelsen i den mellemliggende Tid har fundet Anledning til mulige Indrømmelser«. Det vedtoges at sende Odense Lokalforening et af de i disse Dage fra forskellige Lokalforeninger modtagne af »Aarhus Typografers Understøttelsesforening« udsendte Cirkulærer til Landets Bogtrykkere, hvori de anmoder om Støtte til deres Forening, dels ved Indmeldelse og dels ved at søge Arbejdskraft fra dennes Arbejdsanvisningskontor i Aarhus, og samtidig henstille til Odense Lokalforening, om denne finder en fortsat Underhandling med »Aarhus Typografers Understøttelsesforening« mulig, og om Odense Lokalforening vedblivende tør tilraade Hovedbestyrelsen at fravige Lovens Bestemmelser med Hensyn til Betingelserne for udmeldtes Genindtrædelse? Efter det senest passerede kan Hovedbestyrelsen ikke forhandle med »Aarhus Typografers Understøttelsesforening«, hvorimod den vil stille sig imødekommende og lempelig over for de af de udtraadte, der maatte ønske at genindtræde i »Dansk typ. Forening«.

3. Hovedkassereren fremsender Beretningen for Oktober Maaned, som toges til Efterretning og offenliggøres.

4. Meddelelse fra »U. V. D. B.« om, at paa Grund af Lønbevægelsen i Tyskland er samtlige Udbetalingssteder indtil videre lukkede for tilrejsende. Meddelelse angaaende dette Forhold vil Medlemmerne alt være gjort bekendt med igennem Styrelsen for »Den typ. Forening«s Kundgørelse her i Tidenden.

Søndag den 8. Novbr. Alle Medlemmer var til Stede.

1. *Fagskolen.* Efter Begæring af Udvalget for Fagskolen (HVIDTFELDT og WARBERG) afholdtes et ekstraordinært Møde, foranlediget ved en Indbydelse fra Formanden for denne, Xylograf HENDRIKSEN, om at give Møde i København for at tage endelig Beslutning angaaende Fagskolens Oprettelse og Planen for dennes Drift. Der er tegnet Bidrag til et Beløb af ca. 11,000 Kr. fordelte paa 5 Aar; deraf har Hovedbestyrelsen som bekendt bevilget 500 Kr. Det vedtoges énstemmigt, at begge Udvalgets Medlemmer skulde give Møde i København, lige som det ligeledes énstemmigt besluttedes efter Forslag af Formanden, at de samtidig skulde søge et Fællesmøde afholdt med samtlige Styrelser i København for at drøfte alt Organisationerne vedrørende, i hvilken Anledning de erholdt Hovedbestyrelsens Fuldmagt.

2. Skrivelse fra den fungerende Lokalfmd. i *Rudkøbing* angaaende udbetalt Arbejdsløshedsunderstøttelse. Den udbetalte Understøttelse er i Strid med det ansøgte og i et tidligere Møde bevilgede, hvorfor den ikke kan passere, men maa refunderes.

Onsdag d. 11. Novbr. Alle Medlemmer var til Stede.

1. Angaaende *Juli Kvartals Regnskaber* meddelte *Formanden,* at alt nu var i Orden, naar undtages, at Kallundborg Lokalforening manglede Indsendelsen af Overskudsbeløbet.

2. Et Par Skrivelser fra *Skelskør* og *Aalborg* drøftedes, og det af *Formanden* paa disse afgivne Svar tiltraadtes.

3. *Fællesmødet med de københavnske Foreningers Styrelser* vil nu finde Sted Lørdag den 14. ds. og Mødet angaaende *Fagskolen* Søndag den 15. ds.

H. F. RASMUSSEN.

Lokalforeninger og Lokalformænd d. 1. Novbr. 1891.

Aalborg, M. GUNDERSEN.
Aarhus, O. V. HANSEN.
Assens, C. W. JENSEN.
Esbjerg, J. ROTHEISEN.
Faaborg, F. L. R. PETERSEN.
Fredericia, TH. THOMSEN.
Frederikshavn, N. J. HEIDMANN.
Helsingør, CARL JØRGENSEN.
Herning, P. J. RASMUSSEN.
Hillerød, L. HANSEN.
Hjørring, P. CHRISTENSEN.
Holbæk, JUL. BIGUM.
Holstebro, C. F. KJÆRSGAARD.
Horsens, TH. LASSEN.
Kallundborg, VILH. HANSEN.
Kolding, MARTIN SCHJERN.
Køge, LOUIS JENSEN.
Maribo, HENRIK PETERSEN.
Middelfart, CL. MADSEN.
Nakskov, BERNH. NIELSEN.
Nyborg, E. L. JØRGENSEN.
Nykøbing F., K. KRISTIANSEN.
Nykøbing M., FREDERIK JENSEN.
Næstved, HENRIK HANSEN.
Odense, ALFR. TIEDJE.
Randers, JØRG. PETERSEN.
Ribe, ERNST HEISE.
Ringkøbing, RUD. HANSEN.
Ringsted, S. K. JOHANSEN.
Roskilde, KNUD NIELSEN.
Rudkøbing, HUGO HØGSTED (f. T. fungerer CARL RASMUSSEN).
Rønne, F. STEENSEN.
Silkeborg, J. L. PETERSEN.
Skanderborg, A. LARSEN.
Skelskør, N. P. CHRISTENSEN.
Skive, JOSEF P. CHRISTENSEN.
Slagelse, OLAF E. OLSEN.
Sorø, JØRG. LINDBALLE.
Stege, A. SKRØDER.
Stubbekøbing, H. J. PETERSEN.
Svendborg, H. P. DITLEFSEN.
Thisted, ALBERT BEHR.
Varde, VALD. BRENDSTRUP.
Vejle, M. FREDERIKSEN.
Viborg, FRED. MØLLER.

Kolding, d. 8. November 1891.

H. F. RASMUSSEN.

Ny Medlemmer: Nakskov, LUDVIG KRAGH (udl. 1. Novbr. 1891 i Nakskov Tid.s Bogtr.), arb. samme Sted. Slagelse, CARL VALDEMAR ARLETH (efter 5 Aars Læretid udl. 1. Novbr. 1891 i Sorø Amtstid.s Bogtr. i Slagelse), arb. samme Sted.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalforening.

Tiltraadte: Nakskov, 617, WIGGO ANDRESEN fra København, arbejdsløs. Nyborg, 156, PETER ALBRECHT HANSEN, Militær. Holstebro, 301, C. HØYER JENSEN, sidst arb. i Helsingør. Ringsted, 743, NIELS CHR. HANSEN, sidst arb. i Skelskør og 381, SØREN GUSTAV LARSEN, sidst arb. i Faaborg. Nyborg, 528, HANS CHRISTIAN JØRGENSEN, sidst arb. i Stubbekøbing og 191, HANS GJERNYX, sidst arb. i Horsens, Militær. Skelskør, CHRISTIAN FYRWALD (Den typ. Foren., 618). Odense, JENS GEORG JOHANNES KJÆR (Den typ. Foren., 1020). Aalborg, 371, VALDEMAR LARSEN, sidst paa Rejse. Rønne, M. M. SCHMIDT, 1717, CARL ANTONIUS SØBY. Fredericia, PETER FANGEL (Den typ. Foren., 615), sidst paa Rejse. Thisted (Thisted Amtstid. 466, MARIUS EMIL TOFT, sidst Militær.

Bortrejste: Næstved, 534, A. M. KRISTENSEN til København, Militær. Helsingør, 301, C. V. HØYER JENSEN til Holstebro i Plads og 393, CHR. LARSEN til Skelskør i Plads. Odense, 736, VILH. FRED. OLSEN til Askov Højskole. Skelskør, 743, NIELS HANSEN til Ringsted i Plads. Holstebro, 574, M. C. MADSEN til Ringkøbing, arbejdsløs.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Aften Kl. 10: Generalprøve i Lokalet, St. Annæplads 13.

STYRELSEN.

BOGBINDERSVENDEFORENINGEN AF 1873.

Til Generalforsamlingen, som afholdtes d. 6. November, valgtes JULIUS JAKOBSEN til Dirigent.

Punkt 1: *Strejken.* FORMANDEN gav en kort Oversigt over den nuværende Situation, naar denne ikke var saaledes som vi kunne ønske den, var det naturligvis daarlige Kollegers Skyld, som modarbejdede os. Men dette maatte belære os om, at der endnu forelaa et stort Agitationsarbejde for os; og han vilde opfordre til og haabede ogsaa, at Medlemmerne vilde agitere saaledes for Foreningen, at naar vi næste Gang skulde tale med d'Hrr. Mestre om Lønforhold, vi da kunne komme hurtigere til et Resultat. For Øjeblikket var der ingen Strejkende at understøtte; men en nylig udlært Svend fra Landau havde forespurgt hos Bestyrelsen, om han skulde nedlægge Arbejdet, *da han ikke vilde være Skruebrækker!* skulde Strejken fortsættes, maatte han selvfølgelig have Understøttelse, Taleren vilde imidlertid anbefale at hæve Strejken. V. LASSEN anbefalede at hæve Strejken, hvorved han mente, at vi fik Hævn over de Personer, som modarbejde os, idet Mestrene da vilde

Regnskab over „Dansk typografisk Forening"s Indtægter og Udgifter
fra 1. Januar til 30. Juni 1891.

A. Lokalforeningerne.

Indtægt.

Lokalforeningerne	Ordinær Kontingent Januar Kvartal		Ordinær Kontingent April Kvartal		Bidrag til Begravelseskassen.		Tilbagebetalt Laan		Andre Indtægter		Modtaget af Hovedkassen		Kassebeholdn. fra forrige Halvaar		Tilsammen Indtægt i Halvaaret	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	192	40	205	60	99	50	»		6	45	100	94	15	»	619	89
Aarhus	359	20	308	40	166	90	»		37	80	235	»	15	»	1122	30
Assens	28	50	28	50	13	»	»		»	»	10	»	15	»	95	»
Esbjerg	20	80	15	60	9	10	»		»	»	»	»	15	»	60	50
Faaborg	42	70	35	90	17	70	»		2	»	»	»	10	89	109	19
Fredericia	44	80	42	»	21	70	»		2	»	»	»	15	44	125	94
Helsingør	39	60	52	80	23	10	»		4	»	»	»	15	»	134	50
Hillerød	83	60	86	40	42	50	»		2	»	»	»	15	»	229	50
Herning	20	80	14	60	8	60	»		2	»	»	»	8	62	54	62
Hjørring	78	40	84	»	40	60	»		2	»	»	»	15	»	220	»
Holbæk	114	40	114	»	57	10	»		10	50	»	»	15	»	311	»
Holstebro	46	40	36	40	20	70	»		2	»	»	»	15	»	120	50
Horsens	97	60	112	40	52	50	8		18	»	40	»	15	»	343	50
Kallundborg	52	»	52	»	26	»	»		»	»	»	»	15	»	145	»
Køge	36	80	37	20	18	50	3		»	»	»	»	15	»	110	50
Kolding	188	»	175	20	90	80	»		4	»	300	»	15	»	773	»
Middelfart	46	80	47	20	23	50	»		2	»	»	»	15	»	134	50
Maribo	33	60	27	60	15	30	5		2	»	»	»	15	»	98	50
Nakskov	44	80	42	40	21	80	»		2	»	»	»	15	»	126	»
Næstved	90	40	98	80	47	30	»		5	50	110	»	15	»	367	»
Nyborg	31	20	28	»	14	80	»		»	»	25	»	24	90	123	90
Nykøbing, F.	31	20	34	40	16	40	»		2	»	»	»	16	22	100	22
Nykøbing, M.	21	60	20	80	10	60	»		1	60	»	»	15	»	69	60
Odense	277	40	263	40	132	70	10		2	»	»	»	16	»	701	50
Præstø	10	40	»	»	2	60	»		»	»	»	»	10	25	23	25
Randers	138	40	134	80	68	30	»		2	»	106	»	15	1	464	51
Ribe	15	60	15	60	7	80	»		»	»	8	»	15	11	62	11
Ringkøbing	36	40	31	60	17	»	»		6	50	»	»	15	»	106	50
Ringsted	48	40	44	»	23	10	»		»	»	»	»	15	»	130	50
Roskilde	45	20	45	20	22	60	»		2	»	»	»	15	»	130	»
Rudkøbing	31	60	31	20	15	70	10		20	»	»	»	15	»	123	50
Rønne	37	60	35	60	18	30	»		6	»	»	»	14	31	111	81
Skanderborg	31	20	31	20	15	60	»		2	»	»	»	15	»	95	»
Silkeborg	30	80	27	60	14	60	»		»	»	»	»	15	»	88	»
Skive	34	40	33	60	17	»	»		»	»	25	»	18	86	128	86
Slagelse	74	»	76	40	37	60	»		2	»	»	»	15	»	205	»
Stege	18	40	34	40	13	20	»		2	»	»	»	15	»	83	»
Sorø	20	80	15	60	9	10	»		»	»	»	»	25	49	70	99
Stubbekøbing	20	40	15	60	9	»	»		»	»	»	»	15	19	60	19
Svendborg	126	16	128	16	63	70	»		2	»	»	»	13	91	333	93
Skelskør	41	60	55	20	24	20	4		6	»	»	»	»	»	131	»
Thisted	44	80	45	60	22	60	»		22	»	»	»	9	26	144	26
Varde	46	80	52	»	24	70	»		2	»	50	»	15	»	190	50
Vejle	51	20	52	»	25	80	»		20	»	55	»	15	»	219	»
Viborg	58	40	53	60	28	»	»		2	16	»	»	15	»	157	16
	2985	56	2922	56	1471	20	40		206	51	1064	94	664	46	9355	23

Udgift.

Lokalforeningerne	Rejseunderstøttelse Januar Kvartal		Rejseunderstøttelse April Kvartal		Arbejdsløsheds-understøttelse Januar Kvartal		Arbejdsløsheds-understøttelse April Kvartal		Sygeunderstøttelse Januar Kvartal		Sygeunderstøttelse April Kvartal		Begravelseshjælp		Udlaant		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Tilsammen Udgift i Halvaaret		Kassebeholdn. den 30. Juni	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	21	80	40	96	28	»	94	50	108	50	66	50	»		»		9	53	235	10	604	89	15	»
Aarhus	3	60	28	48	160	»	137	50	36	75	71	75	200		»		49	86	419	36	1107	30	15	»
Assens	7	25	12	95	»	»	»	»	»	»	7	»	»		»		»	56	52	24	80	»	15	»
Esbjerg	1	20	14	43	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	80	29	7	45	50	15	»
Faaborg	6	90	15	55	»	»	»	»	8	75	»	»	»		»		»	96	65	»	97	16	12	3
Fredericia	12	39	18	4	»	»	»	»	6	25	10	50	»		»		1	5	62	71	110	94	15	»
Helsingør	6	59	10	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		1	64	101	15	119	50	15	»
Hillerød	11	37	24	73	»	»	»	»	»	»	12	25	»		»		3	69	162	46	214	50	15	»
Herning	6	40	15	18	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	56	20	»	42	14	12	48
Hjørring	5	»	23	90	»	»	»	»	36	75	28	»	»		»		3	40	107	95	205	»	15	»
Holbæk	12	24	25	50	»	»	»	»	94	50	73	50	»		»		1	91	88	35	296	»	15	»
Holstebro	11	60	17	86	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		1	8	74	96	105	50	15	»
Horsens	8	80	18	56	35	»	»	»	36	75	122	50	»		»		1	6	105	83	328	50	15	»
Kallundborg	4	»	26	40	»	»	»	»	»	»	10	50	»		»		»	90	88	20	130	»	15	»
Køge	23	62	16	59	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		1	84	53	45	95	50	15	»
Kolding	15	60	32	23	22	75	61	25	164	50	17	50	300		»		1	65	142	52	758	»	15	»
Middelfart	14	85	19	43	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	64	84	58	119	50	15	»
Maribo	7	72	7	20	»	»	»	»	14	»	»	»	»		10		1	58	43	»	83	50	15	»
Nakskov	6	12	8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		2	78	94	10	111	»	15	»
Næstved	28	36	25	22	»	»	»	»	61	25	140	»	»		3		6	17	88	»	352	»	15	»
Nyborg	20	74	23	22	»	»	»	»	66	50	»	»	»		»		2	28	»	»	112	74	11	16
Nykøbing, F.	17	12	31	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		2	3	34	»	84	40	15	82
Nykøbing, M.	4	80	10	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»		10		»	87	28	89	54	60	15	»
Odense	17	86	17	65	26	25	20	»	49	»	56	»	»		4		9	70	480	»	680	46	21	4
Præstø	10	48	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	16	12	61	23	25	»	»
Randers	21	»	29	60	»	»	»	»	12	25	»	»	»		3		3	41	380	25	449	51	15	»
Ribe	7	20	23	88	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	87	15	»	46	95	15	16
Ringkøbing	10	80	27	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	80	52	10	91	50	15	»
Ringsted	7	58	20	34	»	»	»	»	»	»	7	»	»		6		3	31	75	27	19	50	11	»
Roskilde	20	24	26	28	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		1	83	66	65	115	»	15	»
Rudkøbing	4	»	4	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»		10		1	»	88	70	108	50	15	»
Rønne	5	»	»	»	»	»	»	»	10	50	»	»	»		»		»	78	84	»	100	28	11	53
Skanderborg	8	40	16	95	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	68	53	97	80	»	15	»
Silkeborg	6	80	12	78	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	88	52	54	73	»	15	»
Skive	19	20	17	34	49	»	»	»	»	»	»	»	»		»		1	21	30	»	116	75	12	11
Slagelse	18	26	20	96	»	»	»	»	57	25	»	»	»		»		9	18	84	35	190	»	15	»
Stege	1	60	4	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»		10		1	29	50	31	68	»	15	»
Sorø	6	78	7	28	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		3	»	40	»	57	6	13	93
Stubbekøbing	4	40	11	79	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		»	76	30	»	46	95	13	24
Svendborg	8	72	7	44	17	50	»	»	»	»	»	»	»		4		1	44	280	»	319	10	14	83
Skelskør	12	80	3	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»		»		1	23	100	»	117	63	13	37
Thisted	9	80	34	84	»	»	»	»	29	75	»	»	»		»		1	36	53	51	129	26	15	»
Varde	6	40	21	26	»	»	58	75	»	»	22	75	»		»		»	93	65	41	175	50	15	»
Vejle	11	20	25	8	12	25	»	»	»	»	57	75	»		»		3	61	94	»	203	89	15	11
Viborg	16	10	17	6	8	75	»	»	»	»	8	75	»		»		2	28	89	22	142	16	15	»
	492	69	817	47	359	50	372	»	793	25	712	25	500	60	146	55	4458	81	8712	42	642	81		

B. Hovedkassen.

Indtægt.

	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra forrige Halvaar	4286	85
Reservefond ved Udløbet af do.	2767	5
Begravelseskassens Beholdning	2332	18
Godskrevne Renter i Følge Sparekassebøger fra 11/12 90 til 11/6 91:		
af Kassebeholdningen Kr. 76.90		
af Reservefonden - 48.20		
af Begravelseskassen - 40.30		
	165	40
Bidrag fra Lokalforeningerne	4458	81
Andre Indtægter: Tilbagebetalt Laan (gennem »Den typ. For.«)	4	»
»Den typografiske Forening« har fra 1/1 til 30/6 udbetalt til Medlemmer af »Dansk typografisk Forening« Kr. 205, medens omvendt sidstnævnte Forening i samme Tidsrum har udbetalt til førstnævnte Forening Kr. 322.76	117	76
	14132	5

Udgift.

		Kr.	Øre
Bidrag til Lokalforeningerne		1064	94
Andel i Trykning af »Typ.-Tid.«		559	12
Porto, Telegrammer m. m.		38	»
Tryksager		86	85
Andre Udgifter		31	32
Udgifter i Anledning af Aarhus-Konflikten		52	5
Foreningens Deltagelse i »U. V. D. B.«s Generalforsaml. i Berlin		102	85
Gage til Formanden		50	»
do. - Kassereren		62	50
Reservefond i Følge forrige Regnskab	Kr. 2767.05		
Renter i Halvaaret	- 48.20		
Henlagt i do.	- 500.00		
		3315	25
Begravelseskassens Beholdn. i Følge forrige Regnskab	Kr. 2332.18		
Bidrag i Halvaaret	- 1471.20		
Renter i do.	- 40.30		
	Kr. 3843.68		
Udbetalt i Halvaaret	- 500.00		
	Kr. 3343.68		
Heraf fradrages 1/6 af Foreningens Administrationsudgifter	- 80.00		
		3263	68
Kassebeholdning i Hovedkassen 30/6 91		5505	49
		14132	5

Kolding, d. 23. August 1891.

ULRIK PETERSEN,
Kasserer.

At de forskellige Beholdninger i Hovedkassen, Begravelseskassen og Reservefonden er til Stede, bevidner vi med vore Underskrifter.

Kolding, d. 25. August 1891.

H. F. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT. WARBERG. TORKILD PETERSEN. FR. WEISS.

Ovenstaaende Regnskab er af os undertegnede revideret og fundet i Overensstemmelse med Bilagene. Det bemærkes, at Aarhus Lokalforenings Regnskab ikke er i den ønskeligste Orden, idet Regnskabet for sidste Kvartal ikke har været forelagt nogen Generalforsamling og at der paa dette findes opført Udgifter (til Trykning og Udsendelse af Cirkulærer, vedrørende personlige Forhold), som ikke kan forenes med Lovene. — Paa Middelfart Lokalforenings Regnskab er der opført Understøttelse til et ikke understøttelsesberettiget Medlem. — Endvidere har Fredericia Lokalforeningsformand forglemt at fyldestgøre Gensidighedskontraktens Bestemmelser om Overgang straks, saa at et Medlem har rejst paa forkert Bog. — Endelig har nogle Lokalformænd ikke iagttaget Overenskomsten om Udbetalling af 15 Øre pr. Mil til Medlemmer af »Norsk Centralforening for Bogtrykkere«.

Nakskov, d. 8. November 1891.

BERNH. NIELSEN. ALFR. HANSEN.

afskedige disse og søge billigere Arbejdskraft. K. ANDERSEN, A. PEHRSON og P. E. NIELSEN udtalte sig i Tilslutning hertil. J. ERICHSEN mente, at Strejken skulde fortsættes, da Mestrene havde fortjent at betale den højere Løn. A. LARSEN fandt det forkasteligt, at Foreningen skulde foranledige at nogen gik til Olsen og Landau og tilbød sig for en mindre Løn, for at faa de »andre« bort. En af Bestyrelsen stillet Resolution, der kortelig foreslog Strejkens Ophør fik 15 St., og en af G. SCHMIDT stillet dito, der foruden at slutte sig til Bestyrelsens Resolution, udtalte en dyb Foragt for de paa Olsen og Landaus Værksteder arbejdende Individer, og tillige opfordre enhver ærekær Kollega til at afholde sig fra alt Samkvem med disse, fik 13 St., hvorimod en af JOH. ERICHSEN stillet, saalydende Resolution:

»Generalforsamlingen vedtager at fortsætte Strejken indtil at Forholdene kan ordnes til Fordel for Foreningen,« fik 17 St. og blev saaledes vedtaget.

Punkt 2: *Appel for Strejkebrydere.* FORMANDEN motiverede sit Standpunkt til dette Spørgsmaal i Lighed med tidligere Udtalelser (se Typ.-Tid. Nr. 42). Ejnar Jensen var imidlertid bortrejst og Frederiksen vilde han ikke anbefale til Optagelse. RIIS fandt det umuligt at optage Strejkebrydere paa dette Stadium, disse Mennesker maatte igennem et længere Tidsrum bevise, at de vilde være gode Kolleger, førend de kunne blive optagne; om Jensen mente han, at denne var lige saa skyldig som Frederiksen, hans Ungdom undskyldte ham ikke, han var gammel nok til at have Forstand paa, hvad der var rigtig og urigtigt, og desuden havde det været ham ulige lettere at følge sine Kolleger som god Kammerat, end det havde været for Frederiksen som var Familiefader; iøvrigt vilde han ikke anbefale at optage nogen af dem. V. LASSEN advarede imod at fastslaa, at Strejkebryderne ikke kunde optages, og ved Afstemningen blev E. Jensens og Frederiksens Andragender *enstemmigt forkastet.*

Punkt 3: *Ekskludering af et Medlem.* Der forelaa Forslag fra Bestyrelsen om Ekskludering af A. A. SØRENSEN, der havde været blandt de strejkende, men senere havde optaget Arbejdet igen hos Olsen. G. SCHMIDT oplyste, at Chr. Nielsen havde baaret sig lignende ad, og forespurgte, hvorfor denne ikke skulde dele Skæbne med Sørensen. FORMANDEN erklærede, at han ikke vidste, at den sidstnævnte stod som Medlem af Foreningen, og af den Grund var han ikke foreslaaet ekskluderet. K. ANDERSEN meddelte, at KNUTZON, som ogsaa havde været strejkende, men senere bortrejst, var kommet tilbage, og havde eller skulde begynde hos Olsen igen, — men da der altsaa ikke forelaa noget aldeles bestemt om denne sidste, foretoges kun Afstemning om A. A. Sørensens og Chr. Nielsens Eksklusion, og dette vedtoges enstemmigt.

Punkt 4: *Afholdelse af 14-Dages Møder.* Efter at Formanden havde anbefalet Forslaget, udviklede der sig en længere Diskussion, som gik baade med og imod Forslaget, dog var de fleste Udtalelser i Favør af dette. K. ANDERSEN anbefalede en Sammenslutning af Svende- og Sangforeningen. A. LARSEN (Formand for Sangf.) erklærede ikke at have noget herimod, naar Bestyrelsen for Svendef. kunde garantere, at Sammenslutningen ikke kom til at forstyrre Sangforeningens Arbejder; en tidligere Sammenslutning mellem disse Foreninger, havde desværre bevist det modsatte. Bestyrelsens Forslag vedtoges med 28 St. mod 1.

Punkt 5: *Anskaffelsen af en ny Fane.* FORMANDEN anbefalede Medlemmerne at give deres Tilslutning til at Foreningen fik en ny Fane eller Banner, da den gamle Fane ikke mere kunde gøre Tjeneste paa Grund af Svagelighed; ifølge Oplysninger som Bestyrelsen havde indhentet, vilde et Banner komme til at koste ca. 350 Kr. hvilke Bestyrelsen havde tænkt sig at tilvejebringe ved frivillige Bidrag. RIIS antog, at hvis det var saa paatrængende nødvendigt at erstatte den gamle Fane, det da vilde vare for længe, inden Bidragene kunne blive indsamlede, og mente derfor, at Kassen maatte betale den ny, og kunde man da paaligne Medlemmerne et mindre ugentlig Afdrag, indtil Summen var bragt tilveje. A. LARSEN ønskede nærmest oplyst, hvorledes man havde tænkt sig Fanen. FORMANDEN mente, at det kunde være tidsnok at drøfte dette, naar vi havde »Pengene« til Banneret. JUL. ANDERSEN anbefalede Oprettelsen af et Fanefond, V. LASSEN ønskede Banneret færdig til førstk. Grundlovsfest, og DIRIGENTEN ønskede sidst og bedst, nemlig at Banneret blev broderet istedetfor malet, og foreslog Udsendelsen af Liste til Paategning af frivillige Bidrag. Bestyrelsen stillede følgende Resolution:

»Forsamlingen vedtager at lade Bestyrelsen udsende Liste til Paategning af frivillige Bidrag til Anskaffelse af et Banner for Foreningen; denne vedtoges enstemmigt.

Punkt 6: *Udvidelse af Laanekassen.* FORMANDEN anbefalede at forhøje det Beløb, der ifølge Laanekassens Love maatte være i Udlaan — med 100 Kr. Efterspørslen var i stadig Tiltagende, og den nuværende Sum var for lille. Efter nogle supplerende Bemærkninger af V. LASSEN vedtoges Forslaget enstemmigt. Ved Punkt 7, Eventuelle Forslag, opholdt man sig ikke længe, da det ikke bød paa noget, og til »Fri Diskussion« blev den dybeste Tavshed forsikret.

Generalforsamlingen hævet. P. E. NIELSEN.

Meddelelse til Abonnenter og Lokalformænd i Provinserne.

Med dette Numer vil for Fremtiden Typograf-Tidende blive besørget med Aftenposten om Torsdagen i Stedet for som hidtil med Morgenposten om Fredagen, hvorved Abonnenter og Medlemmer vil komme i Besiddelse af Bladet *12 Timer tidligere.*

D'Hrr. Lokalformænd bedes af den Grund godhedsfuldt tilstille mig de lokale Meddelelser saa tidligt, at de kan være mig ihænde senest Onsdag Morgen. GUSTAV CLAUSEN.

Brevkasse.

Gamle Ven! Brev modtaget. Send mig Din Adresse. Oplysninger skulle snarest følge. C. SØRENSEN, Trondhjem.

ANNONCER

ORIGINAL-LIBERTY DIGELTRYK-PRESSE

Den simpleste og leveringsdygtigste Maskine

Præmieret paa alle Udstillinger

Nyeste Forbedringer

10,000 Maskiner ere til Dato i Brug i alle Lande

Patent i alle industrielle Lande

NYT: *Liberty Maskinen med patenteret Indretning til straks at stille Trykket ved enhver Stilling af Diglen.*

NYT: *Liberty Maskinen med Patentgriber, uden Fjedre. Griberne kunne ved enhver Stilling af Diglen blive tilbagetrykte mod samme.*

NYT: *Liberty Maskinen med dobbelt Farverivning samt Metalriver — sidelængs Bevægelse — hvilket gør det muligt paa den fuldkomneste Maade at udrive de vanskeligste Farver, saa disse egner sig for hvilket som helst Tryk.*

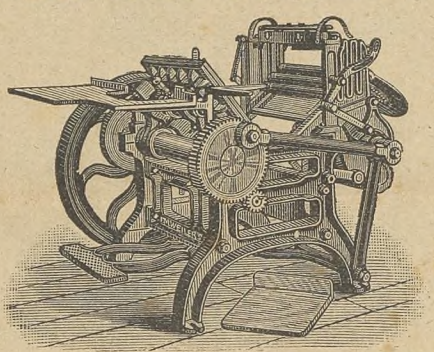

BERLIN W. Kronenstrasse 8

F. M. WEILER'S
Liberty Machine Works
Opfinder af Liberty Pressen
Grundlagt 1859

NEW YORK 54 Frankfort Street

Ovennævnte Maskiner føres paa Lager og haves til forskellige Priser

Ene-Repræsentant for Danmark:
PARITZ GOTTSCHALK
Admiralgade 18, København K

Maskinerne sælges om ønskes paa Afbetaling

KARL KRAUSE
LEIPZIG
Fabrik af Maskiner til Brug for Bogbindere, Bogtrykkere, Stentrykkere etc.
Repræsentant for Danmark
JUST WARBURG
København K.
Tordenskjoldsgade 21.

D'Hrr. Typografer
anbefales **Faghuer** med **Vaaben.**
I. Kvalitet Kr. 3.35, II. do. Kr. 2.60.
Porto beregnes ikke.
Frederik Bindslev, Odense.

En yngre vel anbefalet **Maskintrykker** søger Plads her eller i Provinserne. Billet mrkt. »Trykker« bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Fra *Ekspeditionen,* Rørholmsgade Nr. 14, sælges til
nedsatte Priser
Statistisk Oversigt
over
Typografien i Danmark
i Aaret 1881.
Pris 10 Øre.

Redaktør: THORVALD NIELSEN, Gothersgade 169, 2. K.
Formand for Redaktions-Udvalget for Provinserne: CARL OLSEN, Slagelse. Ekspeditør: GUSTAV CLAUSEN, Rørholmsgade 14, Kæld., K
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.